aanvechting van den booze, want dan moeten we bewaard voor toegeven en bezwijken, Kinderlijk aanvaarden wat Gods woord ons leert, dat is de voorwaarde voor 't in ons leven komen van „de volheid des tijds", dat 't „voorhangsel" scheurt en „heilige der heiligen" met 't „heilige" één worden. De Heilige treedt te voorschijn en ons gansche zijn draagt dan Zijn beeld; vertoont 't leven van Christus. Dat is 't werk der verlossing en verzoening van Christus, dat de Heilige Geest in ons voltooit.

* * *

Voor 't persoonlijk leven is de herinnering aan deze waarheid noodzakelijk. We handhaven menigmaal onszelf als Christenen, omdat wij niet gaarne zouden willen dat de anderen wisten, hoe we innerlijk gesteld zijn. 't Komt voor dat we mee zingen, mee bidden en mee avondmaal houden, terwijl ons innerlijk schreit, vanwege onze geestelijke armoede. Wij moeten dan weer komen tot de vreugde des heils in Christus, en dit kan doordat wij ons weer opnieuw bewust worden en geloovig aanvaarden dat wij Gods tempelen zijn. Daardoor wordt ons gemoed zachter, onze stemming milder, onze vreugde grooter, onze vrede dieper en onze ijver volhardender. Dat ook is de weg om de beproevingen en smarten des levens hier op aarde te boven te komen. Niet een stomme berusting in ons lot, maar een geloovig aanbidden van Hem om Zijn leiding, al is 't nog zoo donker en onbegrijpelijk. De „zon der gerechtigheid" *is* opgegaan in ons leven, de „wind des Geestes" moet de wolken, die haar stralen verhinderen ons te verkwikken, verdrijven.

Voor 't gemeentelijk leven niet minder noodzakelijk. Het leven der gemeente is het leven van Christus Jezus. Dit leven van Christus kan in de gemeente niet openbaar komen, indien de leden zich niet bewust zijn van deze waarheid. Ieder lid is verantwoordelijk voor Christus' leven in de gemeente.

De gem. is draagster van 't Evangelie van Christus, dat Hij in deze wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken. Dit getuigenis moet zij uitdragen tot de einden der aarde, doch kan dit alleen door den Heiligen Geest.

Verder, waar deze waarheid doordringt zal ieder lid in liefdeverhouding staan tegenover 't andere lid. Deze liefde zal bestendigd worden in weerwil van gebreken en tekortkomingen, die wij in den ander opmerken en weten te zijn, want immers wij ontdekken onze eigen zonden altijd scherper dan die der anderen. En naarmate wij door den H. Geest onze zonden bestrijden gelooven wij ook dat onze broeder en zuster dit ook doen met de hunne.

Op deze wijze alleen is waarachtige gemeenschap mogelijk.

* * *

De ernst dezer herinnering is overweldigend.

Wij vinden die in 't 17e vers uitgedrukt: zoo iemand den tempel Gods schendt, dien zal God schenden; want de tempel God is heilig, welke gij zijt".

Waardoor nu wordt de tempel Gods geschonden?

Doordat wij hem maken tot een huis van koophandel. Herinner U de gesch. van de tempelreiniging. Onze handel, onze nering en hanteering kunnen ons zoo in beslag nemen dat wij 't heilige niet meer ontzien en alles tenslotte gaan aanwenden tot ons aardsch voordeel.

Doordat wij de heilige tegenwoordigheid Gods miskennen, door onze levenswandel te doen vloeken tegen onze belijdenis. Denk aan de zinnelijke zonden in Korinthe

Doordat wij den Heiligen Geest niet erkennen en dus niet toelaten in ons leven te arbeiden tot overwinning der zonde.

Doordat wij ons vergrijpen aan onze medebroeder in Christus, een te haastig oordeel over hem uitspreken, door kwaadspreken en lasteren.

Doordat wij op het „altaar des reukwerks" d. i. ons gebedsleven, niet voortdurend onze aanbiddingen en onze voorbiddingen neerleggen tot „een liefelijken reuk den Heere".

En „dien zal God schenden", d. w. z. hij zal beroofd worden van zijn gaven en krachten, om iets te zijn in den dienst des Heeren. Hij zal tuchtigen tot onze behoudenis. Indien er evenwel een volharden in 't kwaad is zoo zal Hij oordeelen met een oordeel dat wij niet kunnen uitspreken.

Wij verzekeren ons van U, die dit lezen, echter betere dingen dan 't laatste. Gij zegt toch ook:

Neem mijn leven, laat het Heer
Toegewijd zijn aan Uw eer;
Neem mijn handen dat zij 't merk,
Dragen van Uw liefdewerk.

U behoort mijn liefdeschat,
Gij hebt mij eerst liefgehad;
Ziel en Geest en Lichaam Heer,
Leg ik op Uw altaar neer.

Hoorn. G. V.

III

ZENDING.

Eerstelingsvruchten in het binnenland van Kameroen.

door J. Sieber.

(Slot.)

Toen brak er een dag aan, dien wij nimmer zullen vergeten. Het ging tegen den avond. De gloeiende zonnebal was reeds achter de bergen verdwenen, maar op de toppen der tegenover liggende hoogten schitterde iets als vloeibaar goud. Daar zag ik Mbuyam, een der oudere leerlingen voor mij staan. Op een wat schuchteren toon, maar die toch duidelijk blijdschap verried, kwamen de woorden over zijn lippen: „Massa, ik heb U iets te zeggen".

„Nu, wat is dat?"

„Ik wensch een christen te worden. Ik heb den dienst der geesten en der afgoden opgegeven, en wil met geheel mijn hart den Heere Jezus volgen als mijn Koning. Nu verzoek ik U om mij te doopen".

Ik keek den jongen aan. Dieper nog dan door zijn belijdenis werd ik getroffen door den bizonderen glans, die hem uit de oogen straalde. Het was ons, als werd het gordijn tusschen het aardsche en het hemelsche weggeschoven. Sterker dan ooit voelden wij de tegenwoordigheid des Heeren, en wij werden, als op vleugelen boven het grauwe alledaagsche uitgedragen.

Gedurende de nu volgende veertien dagen legden nog zes jongens uit die groep dezelfde belijdenis af. Dat was van de Heere geschied en een wonder in onze oogen.

Wij gaven nauwkeurig acht op handel en wandel der jonge belijders en kwamen tot de overtuiging, dat het hun ernst was met het navolgen van Jezus. Na het onderzoek op den nieuwjaarsmorgen smaakten wij het genoegen om zes van hen te aanvaarden door den Doop.

Drie weken later brak de groote dag aan. Na een bidstond in den ochtendstond wijdden wij de jonge dicipelen den Heere. Daarop trokken ze twee aan twee, naar beneden, het dorp in, begeleid door het gezang der leerlingen. Het bericht van deze gebeurtenis was al gauw in de heele omgeving bekend, 't was immers de eerste doopsbediening in deze buurt! Op het dorpsplein troffen we een groot aantal opperhoofden met een groote schare volks aan. Allen vernamen ze nu de boodschap: „Bekeert u, en gelooft in den Zoon van God". We gingen nu naar de drie minuten verder gelegen stroom. In samenkomsten van negers is het anders meestal rumoerig. Toen echter de eene jongen na den andere in 't water afdaalde en voor de heele schare beleed: „Ik geloof met heel mijn hart aan Jezus Christus den Zoon van God en ik wil Hem navolgen", heerschte er 'n plechtige stilte. Alle aanwezigen schenen iets van de beteekenis dezer gebeurtenis te beseffen en voelden iets van de tegenwoordigheid Gods. Des namiddags vierden we dan met de jonge christenen het Avondmaal.

Zoo bezitten we dan nu een kleine gemeente in het verre binnenland — een oase in de woestijn, een lichtje in de groote duisternis.

Omstreeks dezen tijd ervoeren ook de jongere leerlingen het werken van

Gods Geest. Ook zij wilden niet achterblijven en den „nieuwen weg" wandelen. Ik noodigde ze voor een bepaalden avond in de week uit. De eerste keer kwamen er negen, De volgende maal 17. Thans komen er gemiddeld 25 tot 30. Een groot gedeelte van hen is er met het hart bij. In hun groote, vragende oogen spiegelt zich het ontwaken hunner ziel af

En thans? Nu zullen de machten der duisternis met vermeerderde kracht komen aanstormen. Ze zullen hun verderf-brengende pijlen afschieten om de jonge christen ten val te brengen. *Daarom roepen wij onze zendingsvrienden op tot ernstige en geregelde voorbede!* Ook deze bekeerlingen zijn menschen voor wie onze Heiland stierf en die Hij deel gegeven heeft aan de verlossing. Iedere verloste is voor hen mede verantwoordelijk. De Heere verwacht van allen, die de Zijnen zijn, dat ze aan het front strijden zullen tegen de machten der Duisternis. En wie aan dezen strijd deel neemt, deelt ook in vreugde van den oogst en van de zegepraal.

Vert. L.

III

VERSLAG

over het Uniejaar, eindigende 30 April 1931.

Wordt er in het zakenleven over het aanhouden en dieper worden van de depressie geklaagd, wij, werkers in het Koninkrijk Gods kunnen in dien treurzang niet meestemmen. Het zijn niet alleen de financiëele uitkomsten onzer gemeenten, opgenomen in den laatst verschenen statistiek, die ons met verwondering en dank aan God en blijdschap en hoop vervullen. Ook de geestelijke oogst, waaronder die uitgedrukt in het aantal gedoopten een voorname plaats inneemt. En bedriegen de voorteekenen ons niet dan zal 1931 het voorgaande jaar overtreffen in de schare, die aan de gemeenten is toegevoegd. Het is waar, op verschillende deelen van het arbeidsveld hebben zich moeilijkheden voorgedaan, die alle nog niet geheel zijn overwonnen. Maar daardoor laten we ons niet ontmoedigen. Is het niet regel, dat op het economische erf in een opgaanden tijd de conflicten zich vermenigvuldigen? Opgang en conflict schijnen onafscheidelijk aan elkaar verbonden te zijn. Zijn ze misschien oorzaak en gevolg? We hebben onze conflicten gehad in het jaar, dat achter ons ligt en wij gaan gemoedigd voort, bevestigd als wij worden door het getuigenis van deze conflicten, dat wij een groeiende beweging zijn.

I. *De Commissie en de sub-commissies der Unie.*

De commissie heeft tweemaal vergaderd — de bijeenkomst vlak voor de Unievergadering niet medegerekend — n.l. te Utrecht op 22 October en te Assen op 18 Mei. Beide keeren waren alle leden tegenwoordig. Een drietal gemeenten hadden haar hulp ingeroepen bij dringende oneenigheden. De broeders, die als adviseurs of arbiters werden aangewezen, hebben met opoffering van veel tijd en eigen arbeid en niet zonder belangrijke onkosten hun beste krachten aan het heil der betrokken gemeenten gegeven.

De Unie-avonden hebben dit jaar overal waar zij gehouden zijn, voldoening geschonken. Vanwege de zeer drukke werkzaamheden van sommige commissieleden kon aan alle aanvragen niet worden voldaan.

De U. R. C. — Unie Radio Commissie — bleef ons haar goede diensten bewijzen. Zij heeft voor geslaagde evangelisatieavonden, ziekenuurtjes en morgenwijdingen zorg kunnen dragen.

De Commissie voor het studiefonds heeft met blijdschap haar taak verricht. Dank zij de wassende kennis, dat geschoolde krachten zeer dringend noodig zijn, hebben op een enkele uitzondering na alle gemeenten een bijdrage ingezonden. Het doel haar door de Algem. Verg. gesteld. heeft ze dan ook bereikt.

II. *Onze periodieken.*

„De Christen" is in zijn 50ste jaar en minstens zoo dapper als ooit te voren. Den 1sten Jan. a.s. brengt hij een halve eeuw tot een eind. Van zijn extra *Kerstnummer* werd de oplaag groot 20.000 ex. geheel verkocht. Op de Algem. Verg. te den Haag was besloten ook nog een extra Paaschnummer uit te geven, dat echter in den vorm van een *Pinksternummer* ter wereld kwam. Zijn oplaag van 10.000 ex. was bij het ter perse gaan reeds geheel geplaatst.

„De Zaaier" is rustig blijven voortzaaien en naar wij gelooven tot zegen voor duizenden.

„De Kindervriend", wiens toestand verleden jaar uiterst critiek werd bevonden, mag zich den laatsten tijd er in verblijden, dat zijn krachten toenemen. Vermoedelijk is de dag niet ver meer, dat hij geheel op eigen beenen staan en wandelen kan.

Voor zoover ons bekend doen de *gemeenteboden* van Haarlem, Groningen en Stadskanaal steeds trouw hun plicht.

III. *Ons Gemeenschapsleven.*

De Gewestelijke Conferentie, uitgegaan van het Wereldverbond en den 11den en 12den September te 's-Gravenhage gehouden, gaf ons gelegenheid om persoonlijk kennis te maken met Dr. John Mac Neill van Toronto, president van dat verbond. We zullen niet gemakkelijk zijn inspireerende toespraken vergeten, noch die van Dr. Gill en de andere buitenlanders. Het heeft ons goed gedaan om het millioenen-verbond, waarvan wij een onbeduidend deel uitmaken zoo klein, dat het gevaar soms groot is, dat wij het geheel kwijt worden, even in concreten vorm te hebben.

Op den eersten Zondag in Februari werd in verscheidene gemeenten *het Baptist Wereldverbond* in vele van zijn geledingen als zending en steunverleening aan armen en verdrukten en vervolgden gedacht.

Van de groeiende Friesche *bondsdagen* voor gemeenten en jeugd respectievelijk op Paasch- en Pinkstermaandag gehouden, bevatten de naklanken niets anders dan lof.

De Veenkoloniale bond benutte deze feestdagen om te Stadskanaal en te 2e Exloërmond te vergaderen en de verslagen getuigden van ongekend groote belangstelling en opgewekte stemming.

De *liefdemalen*, die eenige jaren geleden verminderde aantrekkingskracht vertoonden, hebben blijkbaar de vroegere eereplaats weten te heroveren. Een lange rij van gemeenten hebben ze gehouden.

De *zangersdag* in de Emmer dennen trok meer dan 1000 bezoekers, terwijl de *openluchtmeeting* in datzelfde oord georganiseerd door de gemeenten Em.-Erfscheidenveen en Nieuw Weerdinge eveneens door een zeer groote schare werd bijgewoond. Ook moeten we hier den *Groninger landdag* te Zuidlaren op Pinkstermaandag noemen, al was het alleen maar om ons te verblijden in den evangelisatie-ijver van de participeerende gemeenten Groningen, Delfzijl, Siddeburen en Hoogezand.

De *Broederschap van Baptiste voorgangers* vergaderde den 23en en 24en Oct. in de gastvrije bisschopstad Utrecht waar ze o. a. besloot om met alle waardeering voor de vereeniging „Voorzorg" een eigen pensioenfonds te stichten.

IV. *De inwendige Zending* werd met kracht voortgezet. Deventer opende een evangelisatiepost in Zwolle; Haarlem deed hetzelfde in IJmuiden. Siddeburen maakte zich los van Delfzijl en organiseerde zich tot een zelfstandige gemeente, nadat daar eerst een mooie kerk verrees. Hengelo opende een ruim evangelisatie-lokaal te Almelo.

De belangstelling voor de *uitwendige Zending* concentreerde zich meer dan tevoren op den arbeid van zr. Geertruida Reiling te Yakusu, Congo, waartoe het persoonlijk contact, dat zij onderhoudt met vele gemeenten en haar voorlichting in ons weekorgaan alsmede de actie van „Zusterhulp" niet weinig hebben bijgedragen. Het wordt blijkbaar hoe langer hoe meer als een groot voorrecht gevoeld, dat we door onze zendelinge mede een hand mogen hebben in de komst van Gods Koninkrijk in centraal Afrika.

V. Is het jaar, dat we reeds zijn binnengetreden een *jubeljaar* voor onze Unie als geheel, toch heeft het haar aan goudgeschitter bij de deelen niet ontbroken in de twaalf maanden, die tot het verleden behooren. Het Hamburger Predikerseminarie herdacht zijn 50-jarig bestaan op de drie eerste dagen van Juni, waarbij wij ons, die aan deze inrichting onuitsprekelijk veel hebben te danken, door een waardig kwartet hebben doen vertegenwoordigen. Op Pinksteren jubileerde Haarlem in de kleur van geel en zag zij haar poging om daarbij een flink bouwfonds te vormen met succes bekroond. Verder was Sneek extra op streek, toen zij bij mooie Septemberzon zich in gulden glanzen had getooid. Bij beide jubilea liet de overheid zich niet onbetuigd.

VI. Van onze *Jeugdbeweging* heb ik niet van noode dat ik schrijf. Haar secretaris spreekt zich in de bijlage duidelijk uit. Toch moet mij een persoonlijk woord van blijdschap uit de pen, als ik voor de oogen mijns geestes al onze jongeren de revue laat passeeren. Wat een leven onder de N. B. J. B.ers! Friesland en Groningen en de Veenkoloniën en Twente en de overige deelen van ons land zijn vervuld met het heilig enthousiasme van jonge zielen, waarin het leven naar buiten wil. De eerste nationale Jeugddag te Groningen slaagde boven onze stoutste verwachtingen, maar het lijkt er op, dat de eerstkomende de voorgaande in de schaduw plaatst.

VII. *Personalia.*

Ds. B. Planting, voorganger van Amsterdam is bijna 5 maand non actief geweest wegens ziekte. Zijn programma van Zaaier-propaganda in vele van onze gemeenten heeft hij daardoor niet kunnen afwerken. Wij danken God, dat Hij hem hersteld en weer in het volle leven geplaatst heeft. Beware Hij hem nog vele jaren voor gezin, gemeente en Unie.

Ds. K. Kuipers maakt het goed. Hij vestigt zich metterwoon steeds hooger op. Was hij oorspronkelijk prediker zonder blijvende stee, hij trok daarop achtereenvolgens naar Haulerwijk, Deventer en Utrecht, terwijl hij kort na Nieuwjaar andermaal zijn biezen pakte om burger te worden van de hoofdstad van het Rijk der Nederlanden. De Heer geve hem menig gezegend uur met de gemeente aldaar.

De *studenten* Jansma en Bakker, beide te Hamburg, Brongers te Groningen en Hardenberg te Rawdon, Engeland, hebben menige gemeente in hun vacanties van dienst kunnen zijn. De studenten-contact-commissie, een van de jongste scheppingen in onze Unie, zal zich met hen in nauwe verbinding stellen. Br. F. E. Huizinga nam het beroep naar Leeuwarden aan en verbond zich den 21en December aan de gemeente.

Van degenen, die het tijdelijke met het eeuwige hebben verwisseld en die van beteekenis zijn geweest voor onze Uniegemeenschap, noemen we *br. N. Zerbst*, den 16den Augustus 1930 te Utrecht overleden. Hij was een Baptist van het ware stempel; een christen, die offeren kon. Eenige jaren heeft hij als redacteur aan „De Christen" meegewerkt en vooral het Baptiste zendingsveld in de landen van Europa beschreven.

Ds. *N. van Beek* ontsliep den 6den Maart 1931 te Stadskanaal. Hoe had hij gehoopt om het gouden Uniejubileum te mogen beleven! Hoe gaarne toch hadden wij hem en onszelf dat voorrecht gegeven! Maar het ligt niet aan ons om te beschikken. Dat doet God en Zijn beschikkingen zijn altijd goed, evenals de tijd, waarop Hij ze neemt. Br. van Beek is voorganger geweest van de gemeenten Haulerwijk, Groningen, Stadskanaal en den Haag. De Unie heeft hij vele jaren als lid der commissie en dikwijls als haar voor-

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

4.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man op straat aangesproken door een kleine bedeljongen, Giuseppe Fiorelli geheeten. De jongen verhaalde tijdens een hem aangeboden maaltijd aan Manuel, de jonge man, zijn geschiedenis, hoe hij te Parijs gekomen was. Tenslotte ging mijnheer Manuel met Giuseppe mee naar Marie en Richard, die door de jongen zeer bemind waren daar dezen hem hadden bewaard voor den hongerdood. Op de vijfde verdieping bleken genoemde jonge menschen te wonen. Toen mijnheer Manuel eindelijk boven was, werd de deur een tijdje om onbekende redenen dicht gehouden, en toen eindelijk werd opengedaan, was Manuel stom van verbazing, daar hij zich volgens de geestdriftige beschrijving van Giuseppe een slank, innemend jong meisje had voorgesteld maar in Marie een plomp, zes- of zeventienjarig meisje voor zich zag staan met ruwe gelaatstrekken, zeer dun en armoedig gekleed.)

Zonder twijfel was dit echter toch Marie, de heetgeliefde heldin van den kleinen Savoyaard; want nauwelijks had zij de deur geopend, of hij stormde op haar toe, omhelsde haar met beide armen en kuste haar hartelijk.

»Dat is mijn goede vriend«, zeide hij dan, zich naar mijnheer Manuel wendend, die nog steeds belangstellend naar het jonge meisje stond te kijken; want hij had ontdekt, hoe dat eerst zoo weinig innemend gezicht als verheerlijkt werd, toen zij zich naar den jongen boog en zich door hem liet kussen en streelen. »Dat is mijnheer Manuel«, ging de knaap verder. »Hij heeft mij veertig sou gegeven en mij ook een heerlijk middagmaal laten geven. En dit is allemaal voor jou, Marie!« Met deze woorden nam hij het deksel van de korf af. »En nu wilde hij jou ook graag leeren kennen, omdat ik hem gezegd heb, hoe goed je voor mij bent«.

»Je bent een kleine, domme jongen«, zeide Marie op barschen toon, terwijl zij hem intusschen toch met een teedere blik vol liefde aanzag en hem met de ruwe, roode hand over het haar streelde. Zich dan tot mijnheer Manuel wendende, voegde zij er aan toe: »U is wel zeer goed, ik dank u zeer!«

Nochthans bleef zij op den drempel staan en versperde zoo den buiten staande den toegang.

»Laat mijnheer toch binnen, Marie, hij is zoo koud«, vermaande Giuseppe nogmaals, terwijl hij haar zeer verwonderd aanzag. »Je hebt toch wel vuur, is het niet?«

»Ja, maar een heel klein beetje,« antwoordde zij. »Het is hier vreeselijk koud«. En zij bleef precies staan waar zij stond.

»Maar Marie, wat is er toch?« riep Giuseppe met smeekende stem uit en geheel buiten zichzelf door haar onbeleefd optreden. »Die arme mijnheer Manuel is zoo koud en hij is moe van dat lange staan; laat hem toch even bij het vuur!«

Het jonge meisje zag mijnheer Manuel met doordringenden blik aan, alsof zij tot in het diepst van zijn ziel wilde lezen. Hij doorstond haar blik rustig en zag op zijn beurt haar scherp aan. Na eenige oogenblikken zeide mijnheer Manuel lachend: »Ik wil mij in 't geheel niet aan u opdringen. Wanneer u mij op 't oogenblik niet graag binnenlaat, kom ik bij een andere gelegenheid wel eens terug. Ik wilde enkel maar eens zien, of ik voor u en onze kleine Giuseppe ook iets doen kon. Adieu, Giuseppe«, voegde hij er aan toe en stak den jongen zijn hand toe.

Deze deed echter, alsof hij het niet zag en riep hartstochtelijk: »Neen, neen, u moogt zoo niet heengaan! Marie, Marie, waarom ontvang je mijn goede mijnheer Manuel zoo heel slecht? Hij is bij de steile trap opgeklommen om je te leeren kennen, en je sluit de deur voor hem dicht. Hij is zoo koud, en je vraagt hem niet eens, of hij zich even wil warmen. Wat mankeert je toch, Marie?

Toen ging de deur plotseling ver open. Het jonge meisje ging op zij en zeide verdrietig: »Nu, voor mijn part, kom dan maar binnen, als het dan beslist wezen moet! Maar het is

zitter gediend. Van 1885 af tot begin 1931 toe is hij met uitzondering van enkele tusschenpoozen redacteur van „De Christen" geweest. Nu hij het werkkleed verwisseld heeft voor den paleistooi van de woning van den Koning van het heelal, laat ons de lendenen omgorden en met moed den arbeid voortzetten, waarin hij het grootste genot heeft gehad.

Verder noemen we *br. C. Brandt* die den 29sten Mei 1931 te Apeldoorn overleed. Eigenlijk valt zijn afreis, binnen het Uniejaar, dat we begonnen zijn en behoorde de vermelding bewaard te worden tot het volgend verslag. Br. Brandt heeft de Unie eenigen tijd als lid en penningmeester gewaardeerde diensten bewezen. Allen, die met hem hebben samengewerkt, herinneren zich zijn liefde en nauwgezette plichtsbetrachting. Op de roepstem van den Meester heeft hij den akker verlaten. Wij werken daarop nog een poosje voort, totdat ook wij de spade kunnen neerleggen.

III

„Uw Naam worde geheiligd."

„Spreek tot de gansche vergadering der kinderen Israëls en zeg tot hen: Gij zult heilig zijn, want Ik de Heere Uw God ben heilig".

Hoe moeilijk is het toch iets te zeggen over dat „heilig". Wat is heilig. Gij kunt mij zeggen wat heilig niet is — heilig: dat is niet zondig, niet onrein, niet bevlekt, niet besmet, niet besmeurd — heilig is niet bezoedeld door zonde — dat is telkens wat heilig niet is. Maar wat is heilig? Gij zegt: vlekkeloos, smetteloos wit — en valt daarmede terug in het niet zijn, in het „zonder vlek of rimpel". Wij arme menschen. Kunnen wij weten wat heiligheid is? Met een verstand zoo verduisterd en belast met de zonde en hare gevolgen — met een wil, die zoo geheel op het verkeerde gericht is, — met een hart, dat door zoovele hartstochten gejaagd en verschroeid is — wij zondaars van hoofdschedel tot voetzool — vurige kolen zouden over onze lippen moeten gaan, van onze voeten de schoenen vallen — kunnen wij weten wat heiligheid is? De gedachte eraan is als het zoeken naar een droom, die wij vergeten hebben, maar soms voorbij ons bewustzijn flitst, en als wij grijpen is het weg. Als een vergeten naam, die wij tevergeefs zoeken.

In Zijn heiligheid wordt ons God onkenbaar, ongenaakbaar — waar Hij woont kan niemand komen. Wij kunnen soms ervaren en sidderen.

Wanneer Newton, de geleerde wiens stof rust bij Engelands grootste zonen, God's naam hoorde uitspreken, ontblootte hij het hoofd. Indien gij eens in de gelegenheid zijt een domkerk te te bezoeken, doe dat dan — stelt U in het zacht vloeiende licht tusschen hooge zuilen — temidden der strevende lijnen voelt gij U klein worden — het is alsof gij komt in het „onberoerde, heilige" en gij ontroert.

„Onze Vader", hoe buigt de God des hemels zich neer tot de aarde waar Zijne kinderen wonen — en ofschoon Hij dezelfde Vader blijft — hoe ver rukt Hij uit onze sfeer, hoe ver komt Hij buiten ons te staan, wanneer we met beving in de stem stamelen: „Uw naam worde geheiligd". Op het „Maria" dat een lokking is tot tasten volgt het „Raak Mij niet aan".

„Uw naam worde geheiligd" in Uwe daden in de menschheid en in onze daden voor U.

God zelf wil dat Zijn naam geheiligd worde en werkt daartoe in de geschiedenis der menschheid en van de enkeling. Israël zondigde — daarom ervoer Israël de straffende hand Gods en overstroomden de vijanden hun land. Hoe grooter de zonde hoe grooter de

---

hier geen plaats voor u en uws gelijken!«

»Laat het maar zooals het is«, zeide mijnheer Manuel tot Giuseppe, die er niet veel voor gevoelde, aan zulk een onhoffelijke uitnoodiging te voldoen. »Wij zullen elkander een volgende maal wel weer eens ontmoeten«.

»Neen, niet een volgende maal«, antwoordde de klaarblijkelijk bitter teleurgestelde jongen, terwijl hij zijn vriend bij de hand greep en probeerde hem in de kamer te trekken.

»Komt u toch binnen!« zeide nu ook Marie op iets vriendelijker toon.

»Het spreekt vanzelf, dat ik alle menschen dankbaar ben, die goed voor mijn Giuseppe zijn. Je behoeft mij niet zoo kwaad aan te kijken, Sep; mijnheer is hier welkom — alleen is de kamer helaas niet op zulk een bezoek voorbereid.

Als 't u blieft, komt u toch binnen, mijnheer; Giuseppe zal het mij nooit vergeven, wanneer ik u zoo weg laat gaan. Rust u hier op dezen stoel wat uit; de eene poot is echter stuk, maar wij hebben geen andere stoel meer«.

Met deze woorden zette zij een oude, wankele stoel bij de kachel, nadat zij de stoel met haar mouwen had afgeveegd. Toen zij nogmaals haar gast scherp had aangezien, alsof zij reden had, zijn aanwezigheid te vreezen, trok zij zich naar de andere hoek van haar kamer terug en begon zacht en eentonig een liedje te zingen.

De kamer was zoo armoedig, als men het zich nauwelijks voorstellen kan, en paste geheel bij de overige toestand van het huis. Het was een klein, slechts door één venstertje verlichte ruimte. De vensterruiten waren op één na met papier beplakt en boden weinig bescherming tegen den ijzigen noordenwind.

De inrichting van de kamer bestond uit een driepootigen tafel, die tegen de muur geleund stond, om niet om te vallen. Verder uit de wankele stoel, waarop mijnheer Manuel met de grootste moeite probeerde het evenwicht te houden, en uit een ouderwetsch kabinet, waarvan het bovenste gedeelte zoozeer door het gebruik versleten was, dat de schuifladen daar om zoo te zeggen open en bloot de inhoud lieten zien. Voor de daarin aanwezige eigendommen was dat echter klaarblijkelijk van minder belang, daar er toch niet veel te bewaren viel. Tegen het kabinet aangeleund, ging Marie voort met zingen, zonder echter den bezoeker uit het oog te verliezen, terwijl Giuseppe aan zijn voeten als een trouw hondje zat.

Mijnheer Manuel kreeg zoowel voor Marie als voor Giuseppe hoe langer hoe meer belangstelling. Een zeker iets, waarvan hij zich geen rekenschap kon geven, deed hem alle onvriendelijkheid van Marie ten spijt wenschen, haar nader te leeren kennen.

»U is dus een goede vriendin van Giuseppe«, zeide hij en vergat daarbij geheel den wankelen toestand van zijn stoel, zoodat hij er bijna mee was omgevallen.

»Past u er toch op, dat u niet omvalt!« riep Marie vol ontzetting uit, terwijl zij zoo rood als een kreeft in haar gezicht werd. »U moet rustig zitten blijven, als u niet op den grond wilt vallen, die bovendien niet erg schoon is. En wij mogen hier ook niet zoo'n drukte maken, want hiernaast is een zieke vrouw. Ja, zeker, wij zijn goede vrienden, Sep en ik! Ik heb hem half bevroren en half verhongerd van de straat opgenomen en heb hem met Richard hierheen gedragen«.

»Hoe heet u nog meer dan Marie?«

Het jonge meisje begon te lachen. Voor de eerste maal, sedert mijnheer Manuel in de kamer gekomen was, verhelderde haar gezicht.

»Ik heet Martha Gilbert. Alleen Sep noemt mij Marie; waarschijnlijk kan hij dat beter uitspreken dan Martha. De buitenlanders spreken allemaal zoo eigenaardig. Buitengewone woorden, die geen mensch verstaat, verstaan en spreken zij uit alsof het niets is; maar in het Fransch kunnen zij geen vier woorden zeggen, al is het nog zoo gemakkelijk. Het zijn eigenaardige menschen; maar onze Sep is een lieve, kleine vent«.

(Wordt vervolgd.)

straf. Nu zijn zij verstrooid naar alle einden der aarde. Want zij hebben Gods naam ontheiligd. Zoodra een volk ophoudt Zijn naam te heiligen — Hij zal dan opstaan tot den strijd — Hij zal die haters wijd en zijd — verspreid, verstrooid doen vluchten — Hij zal Zijn naam heiligen.

Mijn gedachten gaan naar Rusland, waar men God van den troon wil stooten en er zich zelf zetelen. Maar God is niet de God van Israël alleen — neen, ook der Russen, en ook der West Europeanen — en waar God plaats moet maken voor een mensch, die weliswaar een hoofd grooter is, dan het gansche volk, maar altijd nog een mensch van beneden — daar zullen de arenden zich vergaderen.

God heeft altijd in de geschiedenis ingegrepen, wanneer menschen meenden Hem niet noodig te hebben, wanneer ze Zijn naam niet meer heiligden. Daarom zie ik in oorlogen, revoluties e.d. ook tenslotte de hand van de Almachtige, die ijverzuchtig is — die Zijn eer niet geeft aan schepselen. Daarom zal Hij komen, neen is Hij temidden van het wereldgewoel, op ieder slagveld, totdat de menschheid zal ontdekken, dat zij vergat de eerbied voor de heiligheid van een driemaal heilige God. En wanneer ze niet erkennen, dan geeft God hen over tot elkanders verderf en vernietiging.

God wil dat Zijn naam geheiligd worde.

Uw naam worde geheiligd in onze daden voor U. Ik zie enkele gezichten een ontevreden trek krijgen en op hun lippen brandt de vraag: „Kan ook een mensch Gods naam ontheiligen? Is Zijn naam niet verre boven alle menschelijke aanval of verloochening?"

Onwillekeurig gaan onze gedachten naar het gebod door God zelve gegeven: „Gij zult de naam des Heeren, uws Gods, niet ijdellijk gebruiken — de Heere zal niet onschuldig houden". Heilige inhoud in heilige vorm. Gebruik daarom in uw gesprek nooit een heilige vorm wanneer die vorm de inhoud niet draagt — Gods naam is te heilig om zonder meer uit te spreken.

Het is een bede: „Uw naam worde geheiligd". Men komt door het: „Onze Vader" tot de troon Gods. Men staat er voor — men buigt zich neer aan Zijne voeten. Dan blikt ge op tot Zijn heilig aangezicht en zegt: „Onze Vader — Uw naam worde geheiligd". Maar nu kunt ge niet verder; beschaamd gaan de oogen neer: „Heilig ik Zijn naam in mijn innerlijk leven? Wordt door mijn innerlijk wezen Zijn naam geheiligd? Of is daar een heimelijke last? Daar diep binnen iets dat onheilig is. Ge wilt het niet aan 't licht brengen, ge duwt het telkens terug in de donkere diepte. Een schaduw over uw gelaat die de donkere wolk daarbinnen werpt. Dan kan men niet bidden: „Uw naam worde geheiligd".

Wilt gij toch Zijn naam heiligen? Buig u opnieuw neer voor God en laat ons samen bidden: „Onze Vader, die in de hemelen zijt. Uw naam worde geheiligd, daarin, dat ik mijn innerlijkal, mijn wezen met donkerheden en lasten breng voor U. Ik erken dat ik onheilig ben, een zondig mensch, en verwacht mijn heil alleen van U. Uw naam worde daarin geheiligd, dat ik mijn onheiligheid beken en belijd. Uw naam worde daarin geheiligd, dat ik met die heimelijke donkerheden ga tot het kruis, tot Hem die mij rein wascht van alle vlekken. Wees mij zondaar genadig". Zoo wordt Gods naam geheiligd.

Wij zouden boven ons dagelijksch leven zoo gaarne dat woord willen schrijven: „Uw naam worde geheiligd". Maar dat is moeilijk. Wij kennen de geschiedenis van Mozes. En de bijbel is zoo eerlijk ook de gebreken der grooten te brengen. Mozes had de kinderen Israëls in de woestijn Zin tot Kades gebracht. Dra kreeg men gebrek aan water. Het volk werd onrustig. Was dit nu het beloofde land? „Het is geen plaats van zaad, noch van vijgen, noch van wijnstokken, noch van granaatappelen; er is zelfs geen water om te drinken". Mozes en Aäron gaan tot den Heere. En de Heer zegt tot Mozes: „Neem uw staf, verzamel de vergadering en spreek tot de steenrots, zoo zal zij water geven". Ze gaan beiden uit. En nu hoor en zie Mozes. Op zijn voorhoofd zwelt een ader, over zijn gelaat vliegt een donkerrood: „Hoort toch, gij wederspannigen! zullen wij water voortbrengen uit de steenrots?" Toen hief Mozes zijn hand op en sloeg de steenrots tweemaal met zijn staf. En Mozes sloot daarmede voor zich de deur van 't beloofde land. Waarom? „Omdat zij God niet geheiligd hebben voor de oogen der kinderen Israëls". Mozes had water gegeven — God niet. Mozes had welgedaan, daarom moest Mozes geëerd worden. Onze bede luidt: „Uw naam ...".

Om een muziekstuk groot te doen zijn, werken alle noten mede. En ons dagelijksch leven zou een onderdeel zijn van dat geweldige stuk: De heiliging van Gods naam.

Voltaire zei: „Wil dan de God, dien ik verloochend heb, mij niet redden?" Kähler zei, ook op zijn sterfbed: „Nu is er in mijn leven niets meer tegen God".

Uw naam worde geheiligd in mijn leven — in het leven met mijn vrienden en vriendinnen, in mijn verloving, in mijn huwelijk, in mijn gezin, in de opvoeding mijner kinderen, in mijn werk, in mijn vrije tijd — Uw naam worde geheiligd, Amen. *,*

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Abram geroepen. Eerste ervaringen in het vreemde land.

Gen. 12 en 13.

Les voor Zondag 26 Juli 1931.

Reeds verleden Zondag vernamen we, dat het menschengeslacht na den vloed zich wel snel vermenigvuldigde, maar dat ook de boosheid toenam. De heele onderneming met het bouwen van een toren, welks opperste in den hemel zou zijn, is een uiting van verwatenheid, een uitdaging jegens God. De zonde openbaarde zich overal. En inplaats van den levenden God aanbaden de menschen zon, maan, sterren, beelden. Allemaal dingen, die God gemaakt had; — — alsof de zon en de maan zegen konden geven. Zij vergaten, dat G O D zegende d o o r m i d d e l v a n deze deelen Zijner schepping. Ook schijnt de gedachte, dat in verschillende voorwerpen geestelijke wezens huisden, al spoedig opgekomen te zijn, wellicht zoo, dat men eerst met het beeld een geestelijk wezen wilde afbeelden en toen langzamerhand geest en beeld vereenzelvigd heeft. Goddeloosheden en afgoderij namen zeer toe.

Toch was de kennis van den levenden God nog niet geheel verdwenen. Ten noorden van de rivier Frat of Eufraat ten minste vinden wij een familie, die God diende — ofschoon zij ook reeds aan de afgoderij mee deed, zie Joz. 24 : 2. De vader van deze familie heette Terach; zijn zonen Abram, Nahor, Haran. Haran stierf en zijn zoon Lot wordt later gezien vereenigd met zijn oom Abram. Aan dezen Abram openbaarde God zich op een bijzondere wijze. Abram geloofde ook met zijn geheele hart in God. Wij weten er echter niets van, hoe dit bij Abram zoo geworden is; maar dat het zoo is, blijkt duidelijk uit het feit, dat Abram, toen God een groote zaak van hem vroeg, daar in 't geloof op in ging en het waagde in 't vertrouwen op God.

Wat was die groote zaak? Zie en vertel 12 : 1, en vergelijk Hebr. 11 : 8 Tracht u voor te stellen, wat zulk een roepstem Gods beteekende; denk u in Abrams plaats. Want men moet niet meenen, dat deze Abram een alleenstaand persoon was met weinig of geen bezitting; iemand die weinig te verliezen had en die ook in een vreemd land gemakkelijk aan den kost zou kunnen komen, omdat hij maar alleen voor zichzelf te zorgen had. Abram had ook een vrouw, èn hij had veel vee en slaven en slavinnen. Hij had dus wèl wat te verliezen als het mis ging. Maar Abram geloofde God.

Nu had God aan Abram ook nog een bijzondere belofte gegeven. Vertel 12 : 2 en 3. Ook die belofte geloofde Abram ofschoon hij nog geen enkel kind had, dat „vader" tot hem zei. Dit is wel een bewijs, dat Abram God echt geloofde, met liefde geloofde.

Maar dan is er nog iets, wat God gezegd had en dat wij vooral niet vergeten willen: Ik zal u zegenen en wees een zegen. God gaf Abram mooie beloften, maar ook een mooie taak: Anderen tot zegen worden!

Geloovig maakte Abram zich op en met verloop van tijd kwam hij in het land, waar God hem hebben wilde, en waar God met hem zijn plan wilde uitvoeren. Want het spreekt vanzelf, dat God met deze afzondering van Abram een doel had. Aan hem en aan zijn nageslacht heeft God zich bijzonder geopenbaard en tevens door hem den Christus gegeven.

Abram trok in het vreemde land heen en weer en zocht weide voor zijn vele vee. Dat ging aanvankelijk ook goed. Maar toen de regen op zich liet wachten en 't land dor en droog werd, kwam Abram in moeite. Hij kon het beslist niet volhouden in 't land Kanaän en besloot toen maar om tijdelijk naar Egypte te trekken. Dat bracht hem echter in groote zorg, en toen heeft Abram, naar 't schijnt, ook niet heel sterk gestaan in zijn geloof.

Vertel van de despotie der koningen. Van Sarai's schoonheid. Van Abrams zorg. En hoe hij zich trachtte te redden. Vergel. 20 : 12.

't Vervolg behoeft geen toelichtingen mijnerzijds. Laat Abram weer terug komen. Maar wijs er ook op, dat hij met zijn „noodleugen" niet een zegen kon wezen in Egypte. Farao's woord (v. 19b.) is een blamage voor Abram. Pas maar op, dat de wereld u niet op zulk een manier beschamen moet, om dan tot u te zeggen: Ga nu maar weg.

Zoo was Abram dan weer in Kanaän. Die tocht naar Egypte zal wel zoo lang geduurd hebben, dat in Kanaän weer regens waren gevallen en de weiden weer groen waren. Abram trok weer rond; want een verdeeling van 't land als bij ons kende men destijds in Kanaän niet. Tusschen de steden en dorpen lagen heele velden zonder eigenaar, waarvan dus ieder mocht profiteeren. In de nabijheid van de dorpen was gewoonlijk alleen akkerland.

Het ging Abram goed in Kanaän. Zijn kudden werden grooter, zijn schatten aan zilver en goud namen toe en zijn hart bleef bij Jehova, zijn God. Ook was Lot nog steeds bij hem. Lot diende ook Jehova. Maar toch was zijn liefde tot God veel flauwer dan die van Abram. Lot was ook getrouwd, en had ook eigen vee. Zijn kudden weidden bij die van zijn oom.

Soms kwamen er moeilijkheden. Zie 13 : 6, 7, en vertel verder Abrams voorstel en Lots keuze. Let vooral op 13 : 12b en 13; deze keuze teekent Lot. Hij waagde zich, door gewinzucht gedreven, in een gevaarlijke omgeving.

Abram had geen schade van 't geen hij had gedaan, want God was met hem, dat was hem alles waard. Toen Lot vertrokken was, openbaarde de Heer zich weer op een heel bijzondere wijze aan Abram, zie en vertel 13 : 14 en verv.

Gelukkig zijn zij, die God boven alles liefhebben en die gaarne doen wat God behaagt.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM. Er was j.l. Zondag alhier een doopplechtigheid die afweek van den regel. — Twee jonge menschen, kinderen van Gods kinderen, waren te Treebeek tot den Heere gekomen en wilden zich aldaar doen toevoegen tot de gemeente. Aangezien deze gemeente geen doopgelegenheid heeft en de candidaten veel familie in Amsterdam hebben, besloot men, zich door de gemeente der hoofdstad te doen dienen, welke daartoe onmiddellijk bereid was.

Ds. Planting, nog herstellende, kon persoonlijk den dienst waarnemen. Hij bepaalde de schare bij de woorden: „De Heere deed dagelijks tot de gemeente die zalig werden". De volgende vragen kwamen naar voren

a. Wie voegt tot de gemeente toe?
b. Welke personen worden toegevoegd?
c. Hoe worden deze toegevoegd?
d. Met welk doel voegt Hij deze personen tot de gemeente?

Aan 't slot der rede, die merkbare aandacht wekte, werd de doop voltrokken.

's Namiddags kwam men andermaal samen, thans geschaard aan den disch van het N. Verbond. 't Was een Heilig maal met feestelijk karakter. Br. te Kate, ouderling te Treebeek, riep de pasgedoopten een hartelijk welkom toe in de gemeente. Hij bracht de groeten van Treebeek en hulde aan Amsterdam voor hare bereidwilligheid.

Ds. Planting bracht als motto in 't midden „Gezegend ten zegen!" Een tiental leden, met attestatie overgekomen, werden voorgesteld. Ze kwamen van Eindhoven, Utrecht en Paramaribo. Gasten waren tevens aanwezig. Ouderling br Panjer sprak het welkom. Ieder heeft een gave van den Heiligen Geest ontvangen. Vriendelijk noodt hij, dat ieder die gave zal dienstbaar maken.

Een der nieuwe leden is de rustende br. Ds. K. Kuipers. Hij krijgt het woord en spreekt zijn blijdschap uit over zijn aanwezigheid in Amsterdam. Hij herinnert er aan hoe br. Planting en hij samen het evangelie hebben uitgedragen. Hoewel invalide, zegt hij met Paulus, niets te willen weten dan Jezus Christus en dien gekruisigd.

Een broeder en zuster meldden zich voor den doop. W. VEENSTRA, Secr.

APELDOORN. 29 Mei j.l. is onze getrouwe br. ouderling C. Brandt, na een langdurig geduldig ziekbed van ons heengegaan, naar zijn Heer en Heiland, naar Wien hij zoo verlangde. Lied 708, 't welk hij zoo gaarne zong, is nu in vervulling getreden. Zijn leven was Christus, zijn sterven gewin en dus geen droeve scheiding als bij degenen, die geen hope hebben. Er wacht ons een zalig wederzien in de eeuwige heerlijkheid.

7 Juni was voor onze gem. een vreugdedag: twee brs. uit Arnhem gevoelden behoefte om, nu zij de Heere hartelijk lief hadden gekregen, ook alles te doen wat de Heere in Zijn Woord geboden heeft, en dat is niet op zichzelf blijven, maar door den doop zichzelf aan de gemeente geven. We hadden gehoopt drie doopelingen te zullen hebben. De oudste zoon van onze br. en zr. van Beek kreeg een kneuzing aan den voet, die hem thuis hield, — een gebeurtenis, die de vreugde eenigszins temperde. Van Arnhem waren fam. en enkele brs en zrs. mede overgekomen.

Het ernstige woord van den Voorganger werd door een goed bezette kerk met aandacht beluisterd, waarna de twee jonge mannen met den Voorganger, in gebed neder knielden om vervolgens in het watergraf af te dalen. Des n.m. te 5 uur kwamen wij wederom samen om het H. Avondmaal te gebruiken, alwaar de gedoopte brs. het welkom in de gem. werd toegeroepen. Enkele brs. namen deze gelegenheid te baat, om ook van die onuitsprekelijke rijkdom des Heeren te getuigen. — Wij hebben met de Arnhemsche brs. en zrs. een rijkgezegenden dag gehad. Te spoedig sloeg het uur van scheiden en was ook deze blijde dag weer teneinde. We hebben elkander toegeroepen: „tot wederzien" en hopen nu dat er wat meer contact tusschen ons moge komen.

Na een hartelijke groet aan allen en ons in uw aller voorbede aanbevelende,

R. ZWAAL, Secrt.

STADSKANAAL. Naast al de zegeningen, die wij in onze gemeente mogen ontvangen door toebrenging van hen, die zalig worden en de broederlijke liefde en eensgezindheid, die wij dagelijks mogen aanschouwen en ervaren, hadden wij Zondag 7 Juni het voorrecht, om den verjaardag van onzen broeder Voorganger te gedenken.

Door aanbrenging van een pracht van bloemen en planten, welke God ons thans met milde hand schenkt, was de zaal achter onze kerk voor deze gelegenheid in een ware lusthof herschapen.

Vele broeders en zusters, alsmede vrienden, die belangstelling in onzen arbeid betoonen, waren samengekomen en onder leiding van onzen ouderling v. d. Baaren, oud reeds van jaren, maar nog steeds jeugdig van hart, hadden we met elkaar een echt gezellige bijeenkomst, waar Gods Naam werd verheerlijkt en groot gemaakt.

Menig hartig woordje, afgewisseld door zang en voordracht, werd gesproken aan het adres van den jubilaris en zijn echtgenoote, die hem steeds trouw ter zijde staat in al zijnen arbeid.

Twintig jaren van arbeid heeft onze Voorganger te midden der gemeente en in hare omgeving achter zich liggen voorwaar reeds een heele tijd, maar 't is steeds met liefde en toewijding geschied. Wij zijn dan ook des avonds huiswaarts gekeerd met de bede in ons hart: Heer, spaar hem en zijn echtgenoote nog een reeks van jaren voor den arbeid in Uwen wijngaard en doe ze nog tot een rijken zegen zijn voor velen!

Broeders en zusters, medelezers van „De Christen", wij meenden hier even in 't kort melding van te moeten maken. Wij toch immers hebben onze Voorgangers lief. Bidt veel voor ze. Ze hebben het van noode! En, ge zult ze sterk doen zijn. Biddende gemeenten zullen rijke kanalen van zegen zijn voor een diep verloren wereld.

Met hartelijken gemeentegroet, P. S.

's-GRAVENHAGE, Zondag 7 Juni werden wij opnieuw verblijd doordat 2 zielen, die zich eerst aan Christus hadden gewijd, zich nu ook, door den Heiligen Doop, aan de gemeente gaven.

Een groote schare was daarvan getuige en hoorde onzen Voorganger naar aanleiding van hetgeen ons in Handelingen 10 : 47 en 48 wordt vermeld, verklaren wanneer in ons leven de juiste tijd aanbreekt om gedoopt te

worden, n.l. nadat de Heilige Geest in ons hart uitgestort en tot openbaring gekomen is. Een dezer twee doopelingen was de jongste dochter van een onzer ouderlingen; de andere is de echtgenoot van een zuster der gemeente. In beide gevallen dus: Blijdschap in den hemel, blijdschap in de gemeente en blijdschap in het huisgezin.

Onze bede is dat beide jonge menschen werkzame arbeiders op 's Heeren akker mogen worden.

de R., Secr.

III

MEDEDEELINGEN

Ontvangen:

voor de Congo-zending van de Gem. te Heeg f 20.—. Hartelijk dank.

Leeuwarden v/d Kooystr. 16 — J. VISSER, U. P. Postrek. 167305.

De Baptiste Gemeente te Rotterdam maakt bekend, dat met ingang van den eersten Zondag in Juli, te weten 5 Juli 1931, haar samenkomsten zullen worden gehouden in het evangelisatie-lokaal Bloemstr. 33, te weten:

Zondagsnamiddags 5 uur evangelieprediking.

Woensdagsnamiddags 8 uur bidstond,

Daar de Heere ons wil zegenen, is het, dat wij met de meeste vrijmoedigheid deze samenkomsten aanbevelen in uw belangstelling en gebeden.

De Secretaris W. V.

UNIEJUBILEUM en UNIEVERGADERING te Stadskanaal.

Afgevaardigden en gasten worden verzocht om indien zij over een rijwiel beschikken, dat mee te nemen en daarvan kennis te geven aan de regelingscommissie.

Hoogstens 3 dagen worden in rekening gebracht en niet 4 zooals sommigen schijnen te veronderstellen.

De prijs is f 2.50 per dag en per persoon alle consumptie inbegrepen.

Iedere bezoeker, die óf logies óf maaltijden wenscht, melde zich onmiddellijk aan bij den heer G. v. d. Mei, Stationslaan, Stadskanaal.

De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat laat ingekomen aanvragen niet kunnen worden ingewilligd.

De Regelingscommissie.

III

CORRESPONDENTIE

F. A. te Arnhem. De secretaris der gemeente A. heeft mij een verslag gezonden van dien heugelijken Zondag. Daarom kunnen we uw bericht geen plaats geven. We hopen echter met u, dat de dag niet verre meer is, dat te A. de gemeente weer den arbeid opneemt. Het komt op het getal niet aan maar het is wel noodig, dat we weten dat we een roeping hebben en dat de boodschap ons op het hart brandt. U hoeft niet te wachten op den organisator want de Organisator woont binnen in u.

We zullen het zeer op prijs stellen als u ons op de hoogte wilt blijven houden.

E.-R.

III

INGEZONDEN.

Geliefde Broeders en Zusters.

De gemeente 's-Gravenhage neemt het initiatief om. ter gedachtenis van onzen beminden, nu ontslapen broeder Ds. N. van Beek, op diens graf een gedenkteeken te plaatsen. Niet alleen als Leeraar der Haagsche gemeente, maar ook als stuwende kracht in de Unie heeft hij zijn gaven en krachten den Heer gewijd. De bedoeling is dan ook dat, door bijdragen uit alle oorden van ons land, het een uiting wordt van erkentelijkheid van geheel Baptist-Nederland.

De Unie-dagen in Juli a.s. zijn o. i. het beste geschikt om genoemd gedenkteeken aan de familie v. Beek officieel over te dragen.

Door omstandigheden zijn wij wat laat met onzen oproep, toch is het mogelijk het beoogde doel te bereiken en daarom, hetzij als gemeente of als persoon, geef aan onderstaand adres zoo spoedig mogelijk op hoeveel Uw aandeel zal zijn of stort het op de postrekening van Ds. J. Jeronimus, kantoor Den Haag, no. 107005.

Bij voorbaat onzen dank.

F. H. DE RUIJTER,
Koningstraat 535,
Den Haag.

III

BONTE STEENEN

TOON JE GODSDIENST.

Is er godsdienst in je leven
Is er vroomheid in je hart,
Toon je godsdienst in je leven
Toon je vroomheid in je smart.
Toon ze in woord en daad en streven,
Toon z'in worst'ling, angst en strijd.
Toon door alles in je leven
Dat 'g een waarlijk godskind zijt

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 26 Juni 1931 No. 2189 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

HET AAMBEELD VAN GODS WOORD.

Ik ging voorbij een smidse in 't [schemeruur
En staarde in een heet en helder vuur,
Ik hoorde op 't aambeeld slaan en zag [daarbij
Wat oude hamers, reeds versleten daar [ter zij.

„Hoe menig aambeeld is 't dat gij! [verslijt?"
Vroeg ik den smid, hij sprak: „Mijn [levenstijd
Heeft dit aambeeld de slagen reeds [doorstaan,
De hamers zelf zijn echter reeds vergaan"

Zoo, dacht ik, blijft het aambeeld van [Gods Woord,
Alle eeuwen onverslijtbaar ongestoord,
Hoeveel slagen ook dat Woord zijn [toegebracht,
Geen hamer blijft; maar 't aambeeld [houdt zijn kracht.

(*Overgenomen*).

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAT ZAL ONS DAN GEWORDEN?

„Petrus zeide tot Hem: Zie, wij hebben alles verlaten, en zijn U gevolgd; wat zal ons dan geworden?

En Jezus zeide tot hen: Voorwaar Ik zeg u, dat gij, die Mij gevolgd zijt, in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des menschen zal gezeten zijn op den troon Zijner heerlijkheid, dat gij ook zult zitten op twaalf tronen, oordeelende de twaalf geslachten Israëls".

* * *

Uit de Evangeliën blijkt, dat Petrus dikwijls zijn vragen tot den Heer Jezus richtte. Petrus heeft voorzeker menigmaal nauwkeurig opgelet, op welke wijze de Heer met het volk en Zijn discipelen omging.

Dan kwamen er allerlei gedachten bij hem op, die dan tot uitdrukking werden gebracht in zijn vragen. Terwijl misschien anderen onverschillig daarbij stonden.

Petrus luisterde met aandacht, wanneer Jezus sprak. Dan dacht hij na, dan trok hij zijn conclusies.

De Heer heeft eens tot Zijn toehoorders gezegd: „Ziet toe, hoe gij hoort!" En ook eens: „Wie ooren heeft om te hooren, die hoore!"

Er zullen namelijk ook toen wel toehoorders geweest zijn, die met open oogen niet zagen en met open ooren niet hoorden.

Petrus behcorde niet tot hen. Wanneer hij iets niet begreep, vraagde hij het zijn Meester.

* * *

Gelijken wij hierin op Petrus? Gebruiken ook wij iedere gelegenheid, die ons geboden wordt, om onze kennis te doen toenemen? Het is, alsof Petrus ons hier toeroept: „Wast op in kennis en genade!"

De Heer Jezus liet Petrus nooit zonder antwoord. Deze antwoorden des Heeren hadden steeds bijzondere beteekenis. Petrus ontving daardoor soms onderwijs, werd soms geprezen, maar ook vaak bestraft en gewaarschuwd. Zoo heeft de Heer steeds aan zijn hart en leven gewerkt om een rots van hem te maken.

* * *

In bovenstaande woorden uit de H. Schrift zegt Petrus eerst tot den Heer: „Zie, wij hebben alles verlaten!" En dan richt hij de vraag tot Jezus: „Wat zal ons dan geworden?"

Petrus had een bijzondere aanleiding om die vraag tot den Heer te richten.

Een rijke jongeling kwam tot Jezus. De vraag aller vragen bewoog zijn hart, en dreef hem uit tot Jezus. Het was een eerlijke, oprechte jonge man, die ernstig zocht. Hij probeerde de geboden te houden. Maar toch ontbrak hem nog iets. Hij gevoelde dat zelf, de Heer Jezus zeide het ook. Zal hij het bij Jezus vinden?

Slechts wanneer hij bereid is, alles op te geven, waaraan zijn hart nog hangt, zal hij het eeuwige leven ontvangen. Maar hij bezweek onder de proef. Jezus' eisch leek hem te zwaar.

Hij ging bedroefd weg, en het is mogelijk, dat hij nooit weer terug is gekomen.

Petrus heeft zijn ooren en oogen open. Hij denkt aan zich zelf en aan de andere discipelen. hoe zij gehandeld hebben, toen Jezus hen eenmaal riep, en uit een bewogen hart roept hij uit: „Zie, wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd!" Hij wilde zeggen:

Vader, moeder, de boot, de netten, ons beroep, het tolkantoor, wij hebben het alles verlaten! Wat krijgen wij er nu voor in de plaats?

* * *

Zijn er in ons hart soms ook niet zulke vragen? De psalmist klaagt: „De goddeloozen zijn (schijnbaar) gelukkig en worden rijk; maar ik ben alle dagen geplaagd, mijn straf is elken morgen nieuw!" En Paulus zegt:

„Wanneer wij alleen voor dit leven op Christus hopen, zijn wij de ongelukkigste, ellendigste menschen van allen!" Ook wij offeren onze gaven, onzen tijd, het wereldsch genot. Wij lijden verliezen. „Wat zal ons dan geworden?"

* * *

Verschillende menschen hebben Petrus deze vraag zeer kwalijk genomen. De menschen zijn altijd nogal gauw met hun bestraffing bij de hand om hun wijsheid te openbaren.

Men heeft Petrus beschuldigd van egoïsme, van wantrouwen tegenover zijn Heer en Meester. Men meent: Het was hem *niet* voldoende, altijd bij den Heer te zijn, die steeds ook voor hem zorgde, maar hij wilde ook zekerheid ten opzichte van de toekomst hebben en wilde die niet zonder meer aan Jezus overlaten. Maar Christus is Petrus

om deze vraag ook niet hard gevallen, en daarom moeten de menschen er zich ook maar stil over houden. De Heer erkende als het ware de rechtmatigheid der vraag en bevestigde het feit, dat in der daad de discipelen alles, wat hen lief was, verlaten hadden en geheel hun lot en leven in Jezus' hand hadden gelegd. Tot nu toe hadden zij echter tevergeefs op de oprichting van het Koninkrijk der hemelen gewacht, en nu toonde de Heer Jezus hen Zijn *kruis*. Daarom was de vraag van Petrus: „Wat zal ons dan geworden?" rechtmatig.

* * *

Maar, deze vraag heeft ook nog een andere beteekenis. Petrus wil ook weten, wat zijn loon zal zijn in de eeuwigheid. Uit het antwoord des Heilands blijkt het. Wanneer wij, Heiland, met U in den dood gaan, wat dan? Is dan alles afgeloopen, of hebt Gij het in Uw macht om ons in de eeuwigheid schadeloos te stellen? Wordt ons offer, wordt onze zelfverloochening tenslotte toch nog beloond?

Wij denken nu ook eens aan ons zelf. Gelooven wij zoo rotsvast, dat alles, wat wij om Jezus' wil doen, in gindsche wereld vergolden zal worden? Ware dat het geval, zou dan onze ijver voor het werk des Heeren, onze liefde en zelfverloochening niet nog veel grooter moeten zijn? De Heer zal ons echter onze vraag niet kwalijk nemen als wij naar een eeuwige vergelding uitzien.

* * *

Wij bemerken, dat de Heer Petrus een uitvoerig antwoord geeft. Daaruit blijkt, dat de wereld een vernieuwing, een wedergeboorte tegemoet gaat. De Heer komt weder, ook komt Hij weder voor het oog der wereld, en dan is meteen gekomen de tijd der vergelding.

„Zie, Ik kom, en Mijn loon is met Mij, en Mijn arbeidsloon is voor Mijn aangezicht!"

* * *

Dan worden de apostelen naast Hem geplaatst zegt de Heer. Gereed zullen staan 12 tronen, een troon voor een visschersboot, een troon voor een tolhuis. Dan wordt het hopen, het gelooven, het wachten beloond. Dan zal het 1000-jarig vrederijk zijn aangebroken. Dan is Israël tot zijn God bekeerd. Dan zullen de 12 apostelen over dit volk regeeren en heerschen. Misschien betreft deze heerschappij ook het nieuwe Jeruzalem op de nieuwe aarde, waarvan de fundamenten zullen dragen de namen der 12 apostelen.

* * *

„Wat zal ons dan geworden?" vragen misschien ook wij. De Heer Jezus zegt tot zijn getrouwen: „Uw loon is groot in de hemelen!" Ja ontzaglijk veel behoort Hem toe. Eerst komt de opname der geloovigen, de eerste opstanding, dan zullen wij bij den Heer zijn, en eeuwig met Hem leven en regeeren. „Dezen leefden en regeerden met Christus de 1000 jaren". Nadien worden wij erfgenamen der nieuwe aarde, waarop gerechtigheid woont.

„En zoo wie zal verlaten hebben, huizen, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of vrouw, of kinderen, of akkers om Mijns naams wil, die zal honderdvoud ontvangen, en het eeuwige leven beërven." Hier op aarde reeds een rijke vergoeding .... en straks het eeuwige leven!

Petrus was met dit antwoord wel tevreden.

Zijt gij het ook?

Wij willen er ons echter ook aan laten herinneren, dat wij niet om loon willen dienen, maar uit liefde en dankbaarheid. Daarbij willen wij evenwel niet uit het oog verliezen, wat ons beloofd is en wat wij enkel uit genade zullen ontvangen. Laat ons amen zeggen op de uitspraak van Petrus: „Wij zijn wedergeboren tot een onverderfelijke, onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis".

D. G. B.

III

LOSSE SCHAKELS

Het wezenlijke en het bijkomstige. Het wezenlijke en het bijkomstige moeten goed onderscheiden worden. Niet allen doen dat. Dat komt in sommige gevallen sprekend uit bij de viering van het Heilig Avondmaal. Daarvan blijft men weg wanneer men zich door een of andere broeder verongelijkt acht. Aleer men deel neemt aan het Avondmaal, waar ook hij aanzit, moet het verschil vereffend worden.

Deze gedachtengang hebben wij altijd verkeerd geacht, en wel omdat daarbij het bijkomstige boven het wezenlijke gesteld wordt. Datgene waarop het aankomt bij de viering van het Avondmaal is dit dat we elkander als broeders in Christus aanvaarden. Het Avondmaal is belijdenis van een eenheid, die in Christus wortelt. Meer niet. Daarom is de viering van het Avondmaal niet slechts een belijdenis van Christus als onzen Verlosser maar ook van elkander als broeders.

Dat we als broeders het nog niet altijd zoo volmaakt met elkander kunnen vinden staat hier buiten. We hebben den broeder te aanvaarden als een nog onvolmaakt man een man met gebreken. Als zoodanig verlangen we dat hij ook ons zal aannemen, gelijk de Apostel zegt: neemt elkander aan, gelijkerwijs ook Christus ulieden aangenomen heeft, doet ook gij alzoo.

De vraag, die bij het Avondmaal dus alleen gesteld mag worden is deze: is hij een broeder. Als dat niet kan ontkend worden, behooren we bereid te zijn om naast hem plaats te nemen.

Wanneer we terwille van onaangename ervaringen met den broeder opgedaan, zouden weigeren met hem het Avondmaal te vieren, dan zouden we het bijkomstige boven het wezenlijke stellen, dan zouden we datgene, dat naar het vleesch ons verdeelt, stellen wat boven wat ons in Christus vereenigt. En dat mag niet. We moeten gelooven dat van Christus uit de harmonie zal worden hersteld, mits we maar geduld hebben. We moeten echter het Heilig Avondmaal buiten en boven onze kwestietjes houden. Daarbij gaat het om het *wezenlijke!*

Recht en Liefde. Bij het bijbellezen vanmorgen ben ik bizonder verkwikt door het persoonlijk getuigenis, dat Paulus geeft in I Kor. 9 : 1—14. De Apostel spreekt daar over zijn „macht", d. w. z. hij zet uiteen waartoe hij het recht heeft. Nu is dat niets buiten gewoons. Maar Paulus gaat dan nog wat verder en dan wordt hij wel buitengewoon. Hij zegt n.l., na uiteen gezet te hebben, waartoe hij het recht heeft, dat hij vrijwillig van dat recht afstand heeft gedaan. En dat vindt ik zoo mooi. Wij hebben het recht van ons recht afstand te doen. Ik geloof, dat dat wel eens wordt vergeten. En 't is zoo menigmaal noodig. Hoe vaak zou de vrede bewaard zijn gebleven en het hoogere belang zijn gediend, als men in dit opzicht Paulus eens tot voorbeeld gekozen had. 't Zegt niet veel, dat men zich zijn recht bewust is en 't is vaak heel verkeerd op zijn recht te blijven staan. Zoo menigmaal wordt het Koninkrijk van onzen Heer dat ons boven alles moet gaan, veel beter gediend, doordat we van ons recht afstand doen, dan doordat we het angstvallig handhaven. Het is kortzichtig, wanneer men meent dat handhaving van eigen recht nooit anders dan goed moet kunnen werken. Paulus zegt, dat het soms een verhindering kan vormen voor het Evangelie van Christus. En ik geloof dat men menigmaal door op zijn recht te staan, het Evangelie van Christus inderdaad afbreuk gedaan heeft. We mogen het offer brengen. Ook het offer van ons recht. We moeten het vaak doen omwille van het Evangelie. We zijn hier niet om het recht te handhaven, maar om alles, ôôk ons recht ondergeschikt te maken aan den voortgang van het Koninkrijk van Christus.

Bekeering bij kinderen. De nieuwe President der Unie van Baptiste gemeenten in Engeland is Carry Bonner, een man, die vooral bekend is vanwege de diensten, die hij het Zondagschoolwerk heeft bewezen. Hij werd er van „ver-

dacht" niet te gelooven in „kinderbekeeringen". Hij stemde dat toe. „Bekeering is een proces, dat het jonge mensch, dat de weg der zonde insloeg, moet doormaken. Het moet terugkeeren. Een kind keert zich even vanzelfsprekend tot Jezus als een bloem zich tot de zon keert. Wanneer gij wacht tot de jongen of het meisje jongeling en jongedochter geworden zijn, aleer ge tracht hen te winnen, dan zal er voor hen een terugkeer noodig zijn, maar niet eerder. Dat is de reden, waarom ik een voorstander ben van de opname van jonge menschen in de gemeente". „Jezus is een werkelijkheid voor jonge menschen en ze willen zoo graag probeeren om Hem te dienen".

Heeft mijnheer Bonner gelijk? Het onderwerp is van het hoogste gewicht. Het is een predikantenvergadering waardig ! Wee onzer, als we op onjuiste voor-onderstellingen onzen arbeid bouwen! Werk, dat niet bij de werkelijkeid aansluit, is ijdel. Het is — om het treffende beeld van den grooten menschenvisscher Paulus te gebruiken: een in de lucht slaan; een zich vermoeien zonder iets te bereiken. De ervaring die wij met elkaar bezitten is oud genoeg om een goed antwoord te kunnen vinden. Heeft onze werkwijze een zielkundig zuivere basis?

De liefde overal? Wanneer we zeggen, dat tusschen man en vrouw liefde behoort te zijn, is er niemand, die vreemd opkijkt. Ook de bewering, dat in de betrekking tusschen ouders en kinderen liefde moet heerschen, aanvaardt men als vanzelfsprekend. Maar is dat ook zoo, als men opmerkt, dat elke betrekking tusschen menschen onder de heerschappij der liefde moet staan? Gaat er niets, dat naar verbazing zweemt door de rijen, als men opmerkt dat er liefde moet zijn tusschen verhuurder en huurder; tusschen werkgever en arbeider? Het schijnt dat sommigen de opvatting zijn toegedaan dat deze groepen van menschen elkander noodzakelijkerwijze als vijanden moeten beschouwen; dat in ieder geval van liefde in deze betrekkingen geen sprake kan zijn.

Het onderwijs van den Heer. Voor ons is het slechts de vraag, wat het evangelie van deze dingen zegt. En mij dunkt dat in den eisch, den naaste lief te hebben als onszelven inzake de verhouding van mensch tot mensch alles geregeld is. Den *naaste* moeten we lief hebben en de Heere Jezus heeft in de gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan eens voor altijd gezegd, wien wij als onzen naaste hebben te beschouwen. Elke verhouding van mensch tot mensch — onverschillig van welken aard die verhouding zij — die zonder liefde is, is verkeerd. We zijn geroepen ieder mensch lief te hebben, en deze liefde praktisch te betoonen aan den mensch, met wien we in eenige betrekking komen te staan; iets „te doen" krijgen.

L.

III

VERSLAG

over het Uniejaar, eindigende 30 April 1931.

Vervolg.

VIII. *Wat de secretarissen van hun gemeenten hebben te melden.*

Amsterdam: De offervaardigheid was bijzonder groot, zoodat de gemeente in staat was duizend gulden schuld af te lossen, een schitterende gasverwarming aan te brengen en een deel der vergaderplaats van nieuw schilderwerk te voorzien. De voormiddagdiensten kenmerken zich door trouwe opkomst. Ds. Planting werd aan het einde des jaars ziek, doch de gemeente blikt op tot haar oppersten Herder Jezus Christus.

Apeldoorn: geen bericht.

Bergumerheide: De arbeid in den dienst des woords onder oud en jong wordt met lust verricht en het ledental stijgt langzaam. De in den arbeid grijs geworden Voorganger wordt door God met gezondheid gezegend, zoodat ook hierin het woord des Heeren, Hand. 26 : 22, wordt bevestigd.

Delfzijl: geen bericht.

Deventer: Over de gemeente is geen bijzonders te vermelden. Het jeugdwerk heeft zich eenigszins uitgebreid. Van zegeningen zooals in het noorden des lands kan niet worden gesproken. In 't kort gezegd: stationnair. In de afd. te Zwolle gaat het niet hard vooruit, doch daar hebben wij goeden moed.

Drachten: geen bericht.

Eindhoven: geen bericht.

Emmer-Erfscheidenveen: De Heer heeft ons rijkelijk gezegend. Wij waren in staat ons gebouw van binnen grondig te restaureeren zonder hulp uit andere gemeenten te vragen. De opkomsten onder de predikatie waren steeds best. Het werk onder de jongelieden heeft een gezegenden voortgang. Menig jong hart zocht en vond vrede. Ook ouderen werden overwonnen door de kracht van Gods Geest. In de maanden April en Mei mochten wij 15 menschen door den Doop in de gemeente opnemen. De onderlinge verstandhouding is goed. Niet ons, o Heer! niet ons, o Heer! maar Uw Naam heb eeuwig eer!

2e Exloërmond: In onze gemeente gaat het boven verwachting. God zegent ons rijkelijk. Ons gebed is nog steeds: Och Heer, geef, dat wij spoedig een Voorganger bezitten. Alle takken van arbeid bloeien. Wij gaan vol goeden moed de toekomst tegen.

Foxhol: Het gaat gemeente en Voorganger goed. De eensgezindheid en broederlijke liefde zijn bewaard gebleven. De vereenigingen klimmen in ledental. Ook vindt de arbeid naar buiten waardeering en hopen we in 1931 evenals in het vorige jaar een maal per maand openluchtsamenkomsten te houden. Alles overziende, kunnen wij niet anders zeggen: „De Heer zij geprezen".

's-Gravenhage: De gemeente heeft het onvolmaakte van haar bestaan hier beneden ondervonden. De eenheid is door haar in het uittreden van een groot aantal leden niet gedemonstreerd. Nog niet geheel hersteld van dit betreurenswaardige gebeuren gaat zij nu merkbaar gezegend voort. De arbeid in de vereenigingen bloeit op. De evangelisatie in de openlucht wordt door een groep getrouwen met volharding uitgeoefend. Meerdere malen werd onze doopvont geopend.

Groningen: De gemeente kan met dank aan God terugzien op een jaar rijk aan zegen. Het jaar met jubelen begonnen is met opgewektheid en arbeidslust voortgezet. De arbeid onder en door de jeugd gaat gezegend, wat tengevolge had, dat vele kinderen van leden met beslistheid voor den Heer kozen en daardoor echte A. J. C.ers (*A*chter *J*ezus *C*hristus) zijn geworden. Wij zijn vol hoop voor de toekomst.

Haarlem: Slechts eenmaal mochten we onze doopvont openen. Op de beide Pinksterdagen herdachten wij het 50-jarig bestaan onzer gemeente. Kort daarop pakten donkere wolken zich samen, zóó zelfs, dat onze Voorganger geruimen tijd absolute rust moest nemen. De hulp der Unie-Commissie werd ingeroepen om te trachten verschillende aangelegenheden recht te zetten. In een bindend advies bracht deze Commissie rapport uit, dat door allen werd aanvaard. Zeer te betreuren is het, dat naleving er van voor meerderen schijnbaar moeilijk was en enkelen zich aan de gemeente onttrokken. Het ledental steeg van 125 tot 131.

Harlingen: We hebben reden tot groote dankbaarheid want de Heer heeft onze Voorganger van zijn ernstige ziekte willen genezen en aan de gemeente teruggeven. De prediking werd rijkelijk gezegend, — ook doordat er tot het geloof kwamen. We mogen ons in een toenemend ledental verheugen. De arbeid onder de jeugd wordt met ernst en toewijding verricht.

Haulerwijk: geen bericht.

Heeg: Het is onze gemeente dit afgeloopen jaar goed gegaan. Onze we-

Vrijdag 2 Januari 1931 No. 2164 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

NAZARETH. *)

Het was in 't stille Nazareth.

Zij waren van hun arbeid moe.
Lang vielen Jezus' oogen toe.
En Jozef bad met kalme stem
Het avondlijk gebed.

Maria dacht aan Bethlehem:

Zij lag ten doode uitgeput,
Op stroo, in een verlaten hut.
In moede buiging van haar arm
Drukte zich hijgend, vast en warm,
Het kindje, dat met de armpjes vocht,
Of 't dichter bij haar wezen mocht.
Toen voelde ze als in overmoed
Den rassen bons weer van haar bloed,
En hief hem zalig en verward
Aan haar van vreugd vervaarde hart
En schoof hem zijlings aan haar borst,
En leschte 's Heeren eersten dorst.

O, al wat later was gebeurd,
Was niet zoo zoet van smart door-
[geurd
Als toen zijn mondje trok en dronk
En zij hem liefdes laafnis schonk.

O, toen verdween de wreede pijn
Van ledig en alleen te zijn.
Ze waren nauwelijks gescheiden,
Of één werd 't leven van hen beiden.

Kan Jozefs goedheid alle dagen
Het wonder tusschen hen verdragen?
Zag hij aan 't trillen van haar mond,
Wat er in haar te bloeien stond?
Ze keek naar hem: hij bad getrouw,
Eerst voor zich zelf, voor kind en
[vrouw.
Want wàt gedachten in háár kwamen,
Voor hem hoorden zij drieën samen.
Maar zalig golfde 't door haar heen,
Haar kindje was van haar alleen.

Het was in 't stille Nazareth,
Waar onze Heer werd opgevoed,
Maria droeg hem zacht naar bed,
De slaap was voor hen drieën zoet.

Maar door haar droomen schokte 't
[even:
Wij beiden leven maar één leven.

En Jozefs trouw was om hen heen
Een ringmuur van gehouwen steen;
Een donkre nacht van blind beminnen,
Maar 't licht was voor de twee
[daar binnen.

WILLEM DE MÉRODE.

*) Ontleend aan Opbouw, Chr. Lett. Tijdschr. voor jongeren.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE KERSTTIJD.

(Een nabetrachting).

En het geschiedde in dezelfde dagen.
Luk. 2 : 1.

Dit gezegde van Lukas, waarmede hij een nieuw gedeelte van zijn historisch Evangelie inleidt, wijst terug op het in het vorige hoofdstuk vermelde, aangaande de geboorte van Johannes den Dooper, en diens opwassen en vertoeven in de woestijnen, als in zijn plaats van opvoeding. Eveneens moeten we denken aan de lofzangen en profetie van den ouden priester Zacharia

Nu we hier boven schreven „Kersttijd" dachten we niet slechts aan een tijdperk [illegible] dagen. Die Kersttijd is [illegible] een tijd van vele eeuwe[illegible] immers onze Nieuw[illegible]stamentische jaartelling vanaf de geboorte des Heilands in Bethlehem.

Daarom doet ons de Kersttijd of het Kerstfeest in beperkten zin aan den hoogst gewichtigen, grooten tijd, die toen was, en waarop ook Lukas onze aandacht vestigde, denken.

Ja, waarlijk het was een wonderbaar merkwaardige tijd, ook voor de wereld in 't algemeen, in welken de Zoon van God in 't vleesch verscheen. De geboorte van onzen Heere is onder bijzondere voorzienigheid Gods in rechtstreeks verband gebracht met de wereldsche of Romeinsche politiek. „Het geschiedde", schrijft Lukas. Wat er dan geschiedde kunnen we vervolgens lezen. En ook weten we, dat het geschiede direct verband hield met de heerschappij van den Romeinschen wereldbeheerscher, keizer Augustus, noch zijne onderdanen en ondervorsten wisten er iets van, dat Gods leidende hand hierin het stuur in handen hield. Inderdaad het was een tijd van veel en groot gebeuren, maar dat gebeuren was verborgen voor de spiedende wereld.

God doet zijn werk in deze zondige wereld niet met tromgeroffel en hoornmuziek; niet maar direct voor ieders oog zichtbaar of voor ieders hand tastbaar.

Wie nam, in het groote Romeinsche rijk nota van de geboorte van dat jongske, Johannes, geboren daar ergens in een landelijk stedeke! Wie merkte iets van de geboorte des Heilands te Bethlehem? Slechts enkelen, aan wie God zijn werk openbaarde en die verlangend naar het heilige Kind uitzagen. Eenigen, van wie gezegd wordt, dat zij „de vertroosting Israëls verwachtten" Ook waren er onder de volken buiten Israël, die naar een komenden Koning der wereld uitzagen. Ook hun viel het voorrecht ten deel, dat ze geloovig het Kindeke te Bethlehem, hoe verborgen ook onder vernedering en armoede, toch als den wezenlijken Koning van Israël mochten aanschouwen, aanbidden en vereeren.

Hier zien we de gewone werking Gods. Hij begint in het verborgene, in in 't zeer kleine als Hij zijn Koninkrijk op aarde komt stichten. Dit beginsel Gods valt op te merken in het leven van Gods kinderen en doet zich kennen in den arbeid op het geheele zendingsterrein en bij de uitbreiding en opvoeding en bevestiging der gemeenten

Dienzelfden regel Gods zien we, als Hij Zijn Zoon op aarde zendt om der wereld verlossing en eeuwige zaligheid aan te brengen. Daardoor is het, dat de behoudenis van den mensch persoonlijk, niet geschiedt naar menschelijke berekening of dogmatische opvat-

ting, maar alleen door het kinderlijk geloof in de Godsopenbaring of de boodschap des heils, die God zelf laat brengen, door hen, die Hij er getrouw toe acht. Dat is de bediening des Nieuwen Verbonds. O, daarover heeft o.m. de Apostel Paulus zich vaak heilig verwonderd en kinderlijk verblijd.

Keizer Augustus moge zichzelf als hoofd van en heerschen over alle menhen op aarde zien, hij moge de geheele wereld, d. i. de geheele toen bekende volkenmassa op aarde als zijn onderdanen laten beschrijven met politieke bedoelingen en in die statistiek ook het Kind in Bethlehem geboren laten opnemen; hij moge al die wereldomvattende macht en heerlijkheid beschouwen als resultaat van zijne regeeringswijsheid het zal toch later wel blijken, dat „God de Koning der eeuwen" is, en dat Zijn diep vernederde Zoon toch machtiger en wijzer is dan al de vorsten der aarde en in den hemel. Hij, die daar neerligt in die armoedige kribbe zal het later den Zijnen kunnen verzekeren: „Mij is gegeven alle macht in den hemel en op de aarde".

Een geschiedenis-schrijver zegt zeer treffend:

„Met de regeering van Augustus opende zich een nieuw tijdvak der wereldgeschiedenis. Er was een verbinding der volken tot stand gebracht, die thans een reeks van jaren stand hield, en al de bewoners der gansche toen bekende wereld te zamen als tot één enkel volk herschapen had. Gedurende dit tijdvak werden de volken als 't ware tot één klomp gekneed, zoodat de verschillende krachten van kunst, wetenschap en beschaving, die nog afgezonderd lagen, onder de gansche menigte vermengd werden. Zoo werd er een nieuw geslacht toebereid, waaruit straks weer nieuwe volken zouden geboren worden. De geest der wereld bevatte thans twee hoofdbestanddeelen: de Grieksche cultuur met haar zucht tot bespiegeling, en het Romaansche recht met deszelfs strekking tot ijzervaste orde en regelmatigheid. Deze beiden zouden zich thans als ziel en lichaam met elkander vereenigen, en uit deze vereeniging zou een nieuwe grondslag van volksleven ontstaan, op welke de navolgende Staten, zelfs tot op onzen tijd toe, zouden gebouwd worden. Tot dat einde was echter een algemeene ontzenuwing van het persoonlijk karakter der volken noodig, opdat de oude graveerselen uitgewischt zouden worden, om voor geheel nieuwe indrukken plaats te maken. De geschiedenis van het Romeinsche rijk in navolgende eeuwen geeft ons dan ook te verstaan de wijze waarop dit tot stand gebracht is".

Alleen het Kerstevangelie, eerst door Engelen des hemels verkondigd, wijst de ware richting tot éénheid, vrede der ziel en tot ware God-verheerlijking aan. En dit is de grondslag van en de orde in het eeuwig Koninkrijk Gods en van Jezus Christus, Wien dat Koninkrijk geheel is overgegeven, totdat Hij het weer in zijn volle glorie aan God den Vader zal overgegeven hebben. (1 Cor. 15 : 24).

N. v. B.

III

Dr. J. E. FEISSER OVER DE GEMEENTE.

V.

Dr. FEISSER wijst aan het slot van zijn werkje *„Een roepstem"* de kinderen Gods in de Ned. Hervormde kerk op hun roeping ten opzichte van de reiniging der kerk. Ze moesten zich daarbij wenden tot de verschillende kerkbesturen, zooals de reglementen der kerk dat voorschreven. Indien een voorloopige bestraffing der „onchristelijke christenen" vruchteloos zou blijven, moesten dezen worden afgesneden.

„Zeker is dit een allersmartelijkste taak; doch, gelijk de heelmeester bedorven leden uitén afsnijdt, om het gansche lichaam te bewaren, en gelijk de Rechter harde vonnissen velt in 't belang en tot heil der burgermaatschappij; zóó behooren de ware dienaren van Christus toe te zien, en dat zonder onderscheid van rang of staat of vermogen, dat het lichaam des Heeren, 't welk de gemeente is, niet langer door ergerende handen of voeten of oogen verontreinigd worde, maar integendeel recht krachtig groeie en bloeie, door frissche en gezonde lichaamsdeelen; die allen bereidvaardig tot één doel samenwerken".

Tegen deze oproep om mede te doen aan de zuivering der kerk, hoort hij nu in gedachten vele bezwaren inbrengen, die hij achtereenvolgens weerlegt:

„Zeg niet *ik mag niet oordeelen!* Dat heeft de Heer tegen *geveinsden* gezegd, die zelf een balk in het oog hadden. Tot Zijn discipelen, die den Geest hadden, sprak de Heer anders, ziet Matth. 10 : 10—14".

Hij wijst in verband daarmede nog in 't bizonder op I Kor. 2 : 10—15 en hoofdst. 6 : 2—5.

„Zeg ook niet: *maar wat zal ons dit onbeschrijflijk moeite en verdriet baren!* Dat is waar: Uw rust en vermaak in deze wereld is dan voor altijd, zoolang gij op aarde zijt, verloren — — — — — — — — — — — —

Och? dat gij steeds bedacht, dat ieder die iets, 't welk in de wereld is, liever heeft dan Jezus en de waarheid, Zijn discipel niet zijn kan, Zijns niet waardig is.

Och! dat de herders en leeraars bedachten, dat zij geen dienaren van menschen zijn, maar van God en Christus, en liever hun woningen en inkomsten vaarwel zeiden, dan dat zij de Heer voor eenigen honderden zilverlingen verkochten, 't welk die allen doen, die de waarheid zwijgen, tegen hun beter weten aan, uit laakbare menschenvrees of uit zucht tot rust, gemak of welleven".

Dan wijst hij nog op het voorbeeld dat de Heiland en Zijn Apostelen in dit opzicht gegeven hebben, en wekt met kracht op om toch getrouw te zijn.

„U zijn toezeggingen gedaan, die gij niet bepeinzen kunt, zonder dat u het hart van blijdschap beeft; toezeggingen, die gij haast niet durft gelooven, vanwege derzelver grootheid en uw eigen onwaardigheid; toezeggingen, waaronder zelfs ééne is, dat gij aan Jezus gelijk zult zijn, omdat gij Hem zien zult gelijk Hij is — — — — — — — — — — — — — — — —

De Heer ontvonke u tot een heiligen ijver! Hij geve u rijkelijk van Zijn Geest, die in de waarheid leidt en in de liefde welke van boven is."

Op grond van het onderwijs des N. Testaments over de gemeente, hield Dr. FEISSER zijn medegeloovigen in de Ned. Herv. Kerk voor:

A. Het eerste stuk, dat onze opmerking hier alleszins waardig is, bestaat in de vermaning: *dat wij ons toch voor de dwaling wachten om niet alle voor leden van de ware gemeente des Heeren te houden, die er de naam van dragen.*

B. .... het betaamt de geloovigen in Nederland, *om in eenigheid des waren geloofs zich aan te gorden, teneinde het lichaam des Heeren, 't welk de gemeente is, te helpen zuiveren van het onbedenkelijk groot getal mond- en naamchristenen, die er gedurende den laatst verloopen slaaptijd, voor het uitwendige althans mede vereenigd zijn; ....*

En het derde, dat hij nog niet aanroerde, luidt:

C. Eindelijk is de gemeente het lichaams des Heeren, *laat ons dan toezien, dat die gemeente nog niet meer verontreinigd en bedorven worde, door nieuwe leeraars, ouderlingen of leden aan te nemen, welke, de kenmerken der genade missende, als de zoodanige niet beschouwd mogen worden. Beijveren wij ons daarentegen om de gemeente door de aanwinst van geloovige lidmaten te doen wassen en toenemen, voor zoover wij daartoe de van God verordende middelen trouw gebruiken, opdat er door den Heer dagelijks tot haar mogen worden toegedaan, die zalig worden.*

In verband hiermede wijst hij op het gevaar, groot en aanzienlijk naar de wereld te willen worden.

Zoowel bij het onderzoek der Candidaten als der catechisanten wenscht hij dat onderzocht worde of zij geestelijk leven bezitten, of zij van God geleerd zijn, (al is het ook nog maar in de beginselen).

FEISSER was zich wel bewust dat men ook zoo geen volmaakte gemeente kon vormen. Niet alle onzuiverheid kan men van het lichaam des Heeren afhouden. Maar ook de kleingeloovige of zwakgeloovige verschilt toch wezenlijk van alle naam-christenen, door de *echtheid* van zijn goud, al heeft hij er ook maar een klein korreltje van. We willen de gemeente niet opzettelijk klein houden, neen! maar de Heer ziet niet op het *getal* maar op het *gehalte*.

Hij spreekt tenslotte over de gezindheid, waarin de ware dienaar des Heeren zijn werk doet. Hij werkt met lust en liefde, in diep gevoel van afhankelijkheid. Bij alle lijden, smaad en laster, die deze arbeid over hem brengt, zullen óók de poorten der hel hem niet doen vreezen of twijfelen. De belofte: *waar ik ben, daar zal ook mijn dienaar zijn* stort hem een vrede en vreugde in 't hart, die geen pen beschrijven en geen tong kan uitspreken.

We weten, dat deze roepstem weinig of geen weerklank gevonden heeft onder de geloovigen in de dagen van Dr. FEISSER.

De groote Deensche denker KIERKEGAARD, zegt ergens:

> Neen, het officieele Christendom is niet het Nieuw-Testamentische Christendom. Dat moet ieder zien, die ook slechts een vluchtigen maar onbevangen blik in de Evangelien werpt en dan in oogenschouw neemt wat wij Christendom noemen. Dat men het echte niet ziet komt door de verblindingskunsten, die de groote meerderheid der menschen de geschiktheid om onbevangen te zien heeft ontnomen".

De waarheid van deze woorden KIERKEGAARD'S, is in de geschiedenis van den eersten vertegenwoordiger van het Nieuw-Baptisme in Nederland, bevestigd geworden.

Moge ons oog echter blijvend verlicht en ons hart getrouw gemaakt worden om den eisch van het N. Testament te zien en te gehoorzamen, en zoo betere tijden voor te bereiden. Tegenover het Anti-christelijke front, zal geen Staatskerk en Volkskerk stand kunnen houden, wel de Vrijwilligheidsgemeente der Schrift. L.

III

ZENDING

Heeft Indië ons noodig?

I.

> „In de Nederlandsche koloniën echter is het Baptisme nog niet en Dr. Rushbrooke bindt de zorg daarvoor op 't hart van *alle Baptisten in Nederland*".

Voor mij ligt „De Christen" van 26 September 1930. En in 't verslag van de Slotsamenkomst der Gewestelijke Conferentie in Den Haag troffen mij vooral bovenstaande woorden. Ze spreken uit, wat reeds eenige jaren op mijn hart ligt en ze brengen er me toe om als vanzelf naar de pen te grijpen en U de vraag voor te leggen: „Heeft Indië ons noodig?" Ik hoop met U tezamen die vraag te beantwoorden.

Doch allereerst een kleine rectificatie van Dr. R.'s woorden. Hij spreekt over een totaal ontbreken van 't Baptisme zoowel in Oost- als in West-Indië. Dit echter is niet geheel juist, sedert 1914 toch bestaat in Paramaribo een Baptistengemeente van een kleine 100 leden onder leiding van Rev. J. M. Blufpand, voor Holland's Baptisten geen onbekende. Persoonlijk zijn we bevriend met iemand, die van 1919—1922 in 't zendingswerk der Broedergemeente diende in Paramaribo en hij verklaarde ons, hoe er in deze kleine kudde een bewonderenswaardige vitaliteit schuilt, zich vooral uitend op evangelisatieterrein. Ook straatprediking schijnt Rev. Blufpand uit te oefenen en we zijn er dankbaar voor, dat God ook door onze menschen zich in West-Indië wil openbaren. Zie, aan deze gemeente heeft Dr. R. allicht niet gedacht, toen hij over de Nederlandsche koloniën sprak.

Voorts willen we slechts onze aandacht wijden aan Nederlandsch Oost-Indië, de groote eilandenbrug tusschen Australië en Engelsch-Indië. De gezamenlijke oppervlakte der eilanden is plm. 80 maal Nederland, 't aantal bewoners is volgens de pas gehouden, zeer nauwkeurige volkstelling bijna 41 millioen.

Hoe is de geestelijke gesteldheid onder deze volken? We willen U wel niet al te veel met cijfers vermoeien, maar enkele moeten toch gegeven worden.

Belijders van den Mohammed. godsdienst	plm. 36	millioen
Hindoeschen	„ „ 1	„
Christelijken	„ „ 2	„
Heidensche volkstammen	2	„

De Mohammedaansche godsdienst is alzoo de heerschende.

De 2 millioen Christusbelijders zijn voor $1\frac{1}{2}$ millioen protestantsch, voor $\frac{1}{2}$ millioen katholiek.

De Heidensche stammen leven vooral in de binnenlanden en op afgelegen eilanden. Ze dreigen beïnvloed te worden door den Mohammedaanschen godsdienst, die er op uit is, overal de kusten der Indische eilanden te Islamiseeren.

Ik geloof, dat de cijfers voor allen sprekend genoeg zijn.

Wordt er nu onder al deze menschen gewerkt?" vraagt ge.

Ja, maar 't aantal arbeiders dat in Zendingsdienst treedt is naar verhouding klein. Wel is hier op Java 't zendingswerk tusschen de corporaties over heel 't eiland verdeeld, maar de ressorten zijn ontzettend groot. In onze woonplaats Magelang is een zendeling der Gereformeerde kerk geplaatst, wiens ressort 2,5 millioen zielen bevat. Van een intense bearbeiding is bij zulk een bezetting geen sprake.

't Werk onder Mohammedanen is zwaar. Men stuit op doelbewust verzet, op ingeroeste valsche dogma's, op grof bijgeloof. De Islam brengt een halve waarheid en die is moeilijker te overwinnen dan een besliste onwaarheid. Veel gebed is noodig, naast veel toewijding aan een kleinen kring. 't Werk der zending onder de Mohammedanen vraagt veel personen en 't Hollandsche volk is niet bij machte om ze te geven.

De Heidensche bevolking staat voor 'n groot deel onder bearbeiding. Er zijn echter nog gebieden te over, waar nimmer de naam van Christus werd gebracht. En ook zijn hier de ressorten te groot. Nieuw-Guinea b.v. wacht op werkers.

De zendingsvereenigingen hebben geldgebrek. Maar de menschen komen tot 't geloof bij duizenden. Er waait een frissche wind, vooral langs de Noordkust van 't eiland en de menschen hebben leiding noodig en voor-

lichting uit Gods Woord. Ze hebben niet genoeg aan een bezoek van den zendeling eens in de 3 maanden. Minstens eens per week is aanraking noodig.

't Werk onder Heidensche stammen is zoo sterkend. 't Is alsof Gods Geest hier zooveel gemakkelijker ingang vindt dan in de Mohammedaansche wereld.

Ook dit werk vraagt veel arbeiders, maar 't Hollandsche volk is niet bij machte om ze te geven.

De Hindoesche godsdienst vindt z'n belijders in hoofdzaak op twee welvarende eilanden geconcentreerd, n.l. Bali en Lombok. Hier wordt niet gewerkt. In vroeger jaren schijnt men op Bali begonnen te zijn, maar 't is op mislukking uitgeloopen, men scheen in de keuze der personen niet gelukkig te zijn geweest. Ook hier ligt dus 'n belangrijk arbeidsveld braak.

Dan zijn er hier in Indië enkele z.g.n. „volledig gechristianiseerde volken", waaronder we vooral 3 groepen hebben te verstaan:

1e. Ambonneezen (de 150.000 bewoners van 't eiland Ambon en de omliggende eilanden. Ze zijn reeds plm. 300 jaar Christen).

2e. Minahassers (de 250.000 bewoners der Minahassa, de noordelijkste punt van Celebes. Sedert 100 jaar draagt men hier den Christennaam).

3e. Batakkers (de 100.000 bewoners der Bataklanden in 't N. van Soematra, die eerst sedert een 30-tal jaren voor 't Evangelie zijn gewonnen).

In die gebieden is dus reeds een gevestigde kerk en ge zoudt vermoeden, dat we ze voor ons doel kunnen uitschakelen.

Helaas kunnen we dat niet doen. De Christelijke godsdienst is hier zuiver „volksreligie" geworden. Persoonlijk geloof is op den achtergrond geschoven en van een levende gemeente is weinig te vinden. *Juist* in deze streken is 't bijbelsch beginsel onzer gemeenten een klemmende eisch.

Mijn 10-jarig verblijf in de Minahassa heeft mij hiervoor de oogen geopend Wat juist deze streken van ons noodig hebben, daarover een volgend maal.

J. DE JONG.

Magelang, 30-10 '30.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

DE KUNST VAN HET LEVEN.

Is het leven een kunst?

Men kan er een kunsteloos product van maken en velen doen het. De gouden omlijsting, waarin het soms gezet staat, moge den eenvoudige misleiden, maar den ingewijde bedriegt zij niet. Hoevele levens helaas zijn waardelooze voortbrengselen in encadreeringen van benijdenswaardigen glans.

Schilderen is slechts een stukje van het leven van den schilder. Zal dat stukje behoorlijk tot zijn recht komen, dan moet het vertrouwd zijn met de geheimenissen van de schilderkunst.

Bouwen is eveneens een betrekkelijk klein deel van het leven van den architect. Zal hij bouwen met succes, bouwen zoo, dat zijn naam genoemd wordt lang nadat hij gestorven is, dan moet dat deel goed geschoold zijn.

Schilderen en bouwen en musiceeren en beeldhouwen enz. zijn uitingen van deelen. Zullen de deelen als kunst worden beschouwd en het geheel niet?

Het geheel is evengoed een kunst als het deel.

Jammer, dat de meesten zich enkel toeleggen op een enkel deel en meenen met de mooie resultaten, die zij daarbij behalen, het geheel te kunnen verwaarloozen.

Het leven is een kunst.

* * *

Alle kunst, hetzij die van het deel of van het geheel, luistert naar eenzelfde beginsel.

Hoe gaat de schilder te werk? Doopt hij zijn kwast in verven van verschillende kleur terwijl hij daarbij ontelbare malen een doek bestipt en zulks in de stellige verwachting, dat uit die kladboel „de Stier" van Paulus Potter zal verrijzen?

Hoe doet de musicus? Kan de organist op een pakkende voordracht rekenen, wanneer hij zonder zelf door harmonische klanken te worden gedragen, op de toetsen van het klavier slaat?

Mag een prediker op een indrukwekkende rede hopen, wanneer hij een tekst neemt en daaraan enkel gedachten vastknoopt, die hem onder het spreken te binnen schieten?

Neen! Wie bekladt in de verwachting, dat het wel iets gaat worden, is de ware schilder niet. Wie luk-raak het klavier bewerkt, moet op geen waardeering rekenen. Wie met zijn prediking niet eerder begint dan op het oogenblik, dat zijn gemeente vergaderd is, stelt het saamhoorigheidsbesef van haar leden niet weinig op den proef.

Een zeker schrijver zegt: „Een kunstenaar moet, eerdat hij begint, zijn beeld voor zijn geest reeds voltooid zien".

Dat is de kunst van het schilderen. Dat is ook de kunst van het musiceeren, bouwen en het prediken. Dat is eigenlijk alle kunst.

En dat is niet minder de heilige kunst van het leven!

* * *

Welk beeld van onszelf moeten wij voor onzen geest voltooid zien?

Marie Bashkirtseff heeft in haar dagboek staan: „Het is Nieuwjaar. In het theater. Precies te middernacht. Met mijn horloge in mijn hand uit ik mijn wensch in één enkel woord: Roem!"

Veel roem heeft deze schrijfster niet geoogst en zoo zij nog een vleugje heeft gekregen, dan is dat al lang geheel vervlogen, want wie van u heeft haar naam hooren noemen? Maar zult gij als zij met of zonder horloge in uw hand vermaardheid begeeren?

Veroorloof mij een uitnemender levensgeheel onder uw aandacht te brengen. Dat levensgeheel heeft de schittering van het goud niet en den wierook van den roem is het vreemd. Het vervult onze medemenschen met waardeering en dankbaarheid en het heeft zulk een gehalte, dat de dood er geen vat op heeft en is het zoo groot en blinkend, dat de hemel het ziet. Het doorstroomt elk deel met waarachtige vreugde en doorgloeit het met den innigsten vrede, terwijl het tot den grooten Maaier durft te zeggen: „Waar is uw prikkel!" en tot het graf: „Waar is uw overwinning!" Het is het levensgeheel van den onsterfelijken apostel Paulus, die in een vertrouwelijk briefje aan eenige vrienden verklaart: „Het leven is mij Christus". Het is dat van den dichter, die in een van zijn gewijde liederen tot Jezus opblikt en zegt:

O Gij zoo onbesmet,
Gij zijt mijn hoofd en wet!

* * *

Dat levensgeheel mogen en moeten wij ons toeëigenen en dan gaat het met elk van ons levensdeel veel beter.

Niet dat elke kunstenaar, het oog gericht hebbende op het kunstgeheel, het kunstdeel dadelijk zuiver passend weet te maken. Doch dit is zeker, dat het in elk geval beter passend wordt, dan wanneer hij geen geheel bezat. Nu neemt hij het deel van het geheel en probeert het te belichamen.

Aldus leeft ook de mensch, die een levensgeheel heeft en dat in Christus vindt.

Hij neemt van dag tot dag van Christus en tracht het in zichzelf uit te beelden.

Niet, dat hij altijd volkomen slaagt, doch zijn levensgedeelten zijn toch mooier en sierlijker dan wanneer hij door geen levensgeheel werd geïnspireerd.

Bovendien ziet God hem — Hij heeft een welbehagen in hem en arbeidt met hem mede. En wat kan Gods macht in onze zwakheid niet volbrengen?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jezus in Samaria.

Joh. 4 : 1—42.

Les voor Zondag 1 Febr. 1931.

Jezus heeft geruimen tijd in Jeruzalem en in de omgeving van die stad gepredikt. Velen, die eerst trouwe toehoorders van Joh. d. Dooper waren geweest, kwamen nu tot Jezus. Johannes was gelukkig niet jaloersch op Jezus, want hij wist wel, dat hij maar een boodschapper was en Jezus de Messias zelf.

Eindelijk vertrok Jezus. De Farizeën bemoeiden zich meer dan Hem aangenaam was met het feit, dat er zooveel menschen tot Hem kwamen, en dat Hij nog meer discipelen maakte en doopte dan Johannes. De Heere Jezus doopte trouwens niet zelf, maar liet het door Zijn discipelen doen.

Jezus ging naar het Noorden van het land, naar Galilea, de provincie, waar Hij zelf Zijn jeugd had doorgebracht. En merkwaardig, nu staat er in den bijbel: „Hij moest door Samaria gaan". Was er dan geen andere weg? Jawel! Ging men dan meestal door Samaria? Neen! Waarom niet? . . . . Waarom *moest* Jezus dan juist door Samaria gaan? Dat wisten de discipelen niet. Maar later hebben zij het begrepen: In een dorp van Samaria waren menschen, die verlangend naar de Messias uitzagen.

De reis moest te voet worden afgelegd. Een ezel had Jezus niet. De wegen waren zandwegen, soms heel droog, los en stoffig. Dan was het loopen erg vermoeiend. Van de bijzonderheden van deze reis van Jezus en Zijn disc. weten wij niets, totdat zij kwamen in het dal tusschen de bergen Ebal en Gerizim. Daar lag het dorp Sichar. In deze omgeving had heel lang geleden vader Jakob dikwijls vertoefd. Hij had zich daar ook een stuk land toegeëigend; een akker met een put er in. En voor hij stierf had hij bepaald, dat deze akker met de put aan Jozefs nageslacht toebehooren zou.

Op dat stuk land, waar zeker ook wel eenige boomen (misschien ook kreupelhout) schaduw hebben geboden, was nog altijd de put. En hier hielden Jezus en zijn disc halt. Ja, hier konden ze wel een poosje rusten en wat eten. De disc. gingen naar de stad, om brood te koopen en Jezus zette zich op een geschikt plekje een beetje gemakkelijk neer. Hij was moe.

Dat willen we niet vergeten: Jezus zat vermoeid neder. Hij heeft geen medelijden met zichzelf gehad. En als wij eens moe zijn, dan kan Hij ons verstaan. Laat ons ook maar niet al te gauw medelijden met onszelf hebben, vooral niet als het voor Zijn zaak is.

Zoo zat Jezus dan bij de put en rustte zich. Maar niet lang bleef Hij alleen. Spoedig kwam er een vrouw om water te halen. Vertel v. 7b.—12; natuurlijk met weglating van v. 8, omdat we dit vers reeds verteld hebben. Als wij eerst tot vers 12 nemen, kunnen wij het geheel gemakkelijker in ons geheugen leggen. Dit gesprek is moeilijk in deelen te scheiden, 't eene vloeit in 't andere: maar het is te veel om het als geheel te onthouden. Tracht dus dit deel van het gesprek te vertellen. Duister is het niet men behoeft het zich alleen maar goed eigen te maken. 't Voornaamste er van is: Jezus geeft een getuigenis van zichzelf, v. 10.

Dan v. 13 en 14, weer een getuigenis van Jezus aangaande zichzelf. Vergelijking met de uitspraak, die Jezus later van zichzelf gegeven heeft, zie Joh. 7 : 37—39, maakt duidelijk wat Jezus heeft bedoeld.

De verzen 15—18 kunnen ook weer bijelkaar gevoegd worden. Daar vernemen wij iets van de vrouw. En de vrouw bemerkte, dat deze vreemde leeraar haar kende en wist, hoe ze leefde, ofschoon hij haar nooit had ontmoet. Wat zal ze er van opgekeken hebben.

Ze probeerde gauw om over wat anders te praten, maar toch liep ze niet boos weg. In haar hart begeerde ze om meer te hooren van dezen man. Dan volgt het gesprek over 't bidden. Op den berg Gerizim stond eens de tempel der Samaritanen. Dit gedeelte gaat van v. 19—24, en eindigt in de vraag van de vrouw (25) en het antwoord van Jezus, v. 26. Vertel er dadelijk v. 28a bij.

Ondertusschen waren ook de disc. teruggekomen, vertel v. 27. En dan: Toen de vrouw vertrokken was, kwamen ze naderbij en noodigden Jezus uit om nu maar te eten. Maar Jezus had van blijdschap niet meer aan eten gedacht. Hij wist wel, wat die vrouw doen zou in het dorp. Hij wist, hoe haar hart naar den Messias verlangde en dat maakte Hem blij. Vertel v. 32—35. Wie lust heeft mag ook 36—38 wel vertellen, maar ik vrees, dat de kinderen er niet erg naar zullen luisteren. En 't hindert niet, als men 't weg laat.

Een poosje later, misschien hadden Jezus en de disc. het eten goed en wel gedaan, kwamen er meer menschen aan. Ze kwamen uit het dorp van de vrouw. Vertel wat de vrouw verteld had, en hoe de menschen daardoor getroffen werden. Zie daartoe v. 39.

Wat wilden die menschen nu? Jezus zien en hooren, dat spreekt vanzelf.

En toen ze een poos bij Jezus geweest waren, kwamen ze met een verzoek voor den dag, v. 40. Vertel tot 42 verder.

Wat zal Jezus blij geweest zijn, toen Hij op den derden dag verder reisde. Vele Samaritanen hadden Hem lief gekregen. Hij had ook in dit land iets van zijn liefde mogen uitdeelen. Verlangende harten hadden den Messias gevonden. Dat was heerlijk!

K. R.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

VOLKSTELLING.

De wenk van den eind-redacteur in ons blad van verleden Vrijdag moet een weinig worden aangevuld.

Als kerkgemeenschap staan onze Gemeenten bij de regeering bekend als „Gemeenten van Gedoopte Christenen". In Unieverband echter kent de regeering ze niet anders dan als Baptiste Gemeenten.

Waar wij bij de overheid bij beide namen worden genoemd, doen wij goed beide namen in te vullen, dus

Gemeente van Gedoopte Christenen (Baptisten).

J. W. WEENINK.

BIJBELSCHE HUWELIJKEN.

III.

Het huwelijk van Jakob is, evenals dat zijns vaders, wonderlijk tot stand gekomen. Doch bij beiden valt op te merken, dat er bij de ouders, zoo bij Abram voorheen, zoo ook bij Izaäk en Rebekka angst en vrees bestond, als zij er aan dachten, dat hun zonen met Kanaänietische, heidensche dochters zouden huwen.

Er hebben zeker niet veel menschen op aarde geleefd, die een zoo veelbewogen leven hebben moeten lijden als Jakob.

Over het nobele van Jakobs karakter valt waarlijk niet te roemen, en de opvoeding van moeder Rebekka, die haar Jakob wel wat verwend had, heeft haar zoon niet karaktersterk gemaakt.

Toen Jakob de leeftijd bereikt had, dat hij naar een vrouw kon uit gaan zien, moest hij zijns ouders verblijf verlaten om een moeilijke zwerftocht te ondernemen, om in het land te komen, waar de familie van zijn ouders en voorgeslacht leefde, en waar de kennis van den waarachtigen God, de God van zijn grootvader Abram en van zijn ouders, nog niet geheel verdwenen was. Daarheen moest hij om een vrouw te vinden. (De reisbeschrijving van Jakob is te lezen in Genesis 28 en 29).

Bij al de gebreken en fouten, die in het leven van Jakob vallen op te merken, komt toch steeds uit zijn godvrucht en geloof in den God van zijn groot-

vader Abraham en van zijn vader Izaäk. Hij was immer een bidder en aanroeper van God bij al de vele moeiten des levens, en hij heeft ervaren, dat God hem uit genade, als God des verbonds wilde zegenen. Daaraan hield Jakob zich geloovig, als het ware krampachtig vast tot aan zijn laatsten snik (zie Gen. 49 : 29—32).

Zoo kwam Jakob dan te Haran, en eer hij nog ter plaatse was ontmoette hij, in de bedrijvigheid van het herdersleven, zijn nichtje Rachel en voelde zich terstond tot haar aangetrokken en vatte liefde voor haar op. Hij betoonde zich terstond als een ridderlijke jonge man en eerde Rachel door zijn dienst- en hulpbetoon bij het drenken van de kudde, over welke Rachel het opzicht had, terwijl de andere herders 't haar wel eens moeilijk maakten bij het drenken der kudden.

Kort geleden las ik van een Duitsche geleerde dit: „Men kan een man 't best beoordeelen naar de houding, die hij aanneemt tegenover de vrouw". Ons tegenwoordig geslacht heeft maar al te veel het fijne en reine, op de werkelijke hoogachting berustende ridderlijkheid verloren. De atmosfeer, in welke we leven, is vergiftigd en vertoont een zinnelijkheid, waardoor alle teerheid in het verkeer der onderscheiden geslachten dreigt verloren te zullen gaan. Beschamend is, wanneer jonge of oude christenen hun zedelijken invloed verliezen inplaats van anderen tot een voorbeeld te dienen. Oneerbiedigheid en onridderlijkheid der mannen tegenover het vrouwelijk geslacht wreekt zich in het leven, vooral in het huwelijksleven. Zulks leert de ervaring. Waar de liefde van Jezus macht over een mensch uitoefenen kan daar wordt behoefte aan heiliging des levens gewekt, en dat werkt door bij den christen in gedachten, woorden en handelingen.

Jakob gaf in het huis van zijn familie blijken van bijzondere toegenegenheid en liefde voor zijn nichtje Rachel. Die liefde werd zoo sterk, dat hij, ondanks het onedel gedrag van zijn oom tegenover hem, toch geen offer te zwaar vond, en zelfs zeven jaren zijn onbillijken oom wilde dienen om Rachel, en dat deed zonder verdrietig te worden. L i e f d e alleen was de drijfveer bij Jakob, waarom hij tegen elken prijs Rachel als echtgenoote verkoos.

Zoo moet het ook zijn bij christenen. Er wordt nog al te dikwijls — ook door christenen bij het uithuwelijken hunner kinderen meer op geld en stand dan op ware l i e f d e gezien. Zulks betaamt een christen niet. Leidt God het intusschen zoo met jonge menschen, dat ze elkander vinden en elkander hartelijk liefhebben in gelijken stand en met gelijk fortuin, dan is dat in vele gevallen wel aan te bevelen, maar liefde moet absoluut de band zijn die samenbindt.

In het huwelijksleven komt zooveel aan op volharden, eenheid, trouw en ernst. Er is menigmaal zoo veel te doorworstelen in dit leven, en dan is er niets voortreffelijkers in het huwelijksleven, dan dat echtelieden samen kunnen gelooven en bidden. Dan sterken zij elkander in 's levens strijd, en in bittere teleurstellingen.

De H. Schrift wijst ook de goede verhouding aan, die in het huwelijksleven en tusschen man en vrouw, ouders en kinderen dienen in acht genomen te worden naar den wil van God en zoo ook tot wezenlijk levensgeluk.

Uit de verschillende wenken, die daaromtrent in de Schriften gegeven worden, halen wij hier alleen aan wat Petrus in zijn eersten brief hoofdstuk 3 : 1 en 7 schreef: „Gij vrouwen, zijt uwen eigenen mannen onderdanig; opdat ook, indien sommigen den woorde (Gods) ongehoorzaam zijn, zij door den wandel der vrouwen, zonder woord, mogen gewonnen worden".

Vrouwen hebben in den regel meer invloed op den man dan omgekeerd de man op de vrouw — zoowel ten goede als ten kwade.

In vers 7 heet het: „Gij mannen insgelijks, woont bij haar met verstand, aan het vrouwelijke vat, als het zwakste, eere gevende, als die ook medeërfgenaam der genade des levens met haar zijt, o p d a t u w e g e b e d e n n i e t v e r h i n d e r d w o r d e n.

(Slot volgt).

UIT DE GEMEENTEN

LEEUWARDEN, 21 Dec. 1930.
BEVESTIGING EN INTREDE VAN
Ds. F. E. HUIZINGA.

Het was voor de gemeente hier heden een blijde dag. Een dag, die reeds lang tevoren door haar was verbeid. Alles werkte mede, om hem tot een waarlijk goeden dag te maken. Zelfs de natuur had zich, als was 't speciaal voor deze gelegenheid, in feestkleed getooid. De aangename zonnestralen beschenen althans het aardrijk, toen wij ons 's ochtends ter kerke spoeden en gaven aan alles een vroolijken tint. De gemeenteleden en afgevaardigden van zustergemeenten alsook vele belangstellenden uit onze stad begaven zich allen naar „Ons Huis". De groote zaal die plm. 400 menschen bergen kan, was zoo goed als bezet, toen Ds. J. Huizinga van Hengelo om 10 uur de samenkomst opende op de gebruikelijke wijze. Hij bepaalde in de daarop volgende toespraak zijne hoorders bij 2 Cor. 5 : 11—20.

Zijn onderwerp was: „De ons van God gegeven bediening", hetwelk hij behandelde in de volgende vier hoofdgedachten:

a. De hooge volmacht waarop deze bediening berust.

b. Den zin, die deze bediening vereischt.

c. De blijde boodschap die deze bediening te brengen heeft.

d. De heerlijke wonderen die deze bediening bewerkt.

Na deze prediking, die met stille aandacht door de talrijke aanwezigen gevolgd werd, stelde Ds. H. enkele vragen aan den nieuwen Voorganger en de gemeente Leeuwarden, welke door beiden bevestigend werden beantwoord. Daarna werd de nieuwe Voorganger onder handoplegging van alle aanwezige ouderlingen van Baptiste gemeenten in een ernstig smeekgebed aan God opgedragen. Het was een plechtig oogenblik en de gemeente zong daarna dan ook van ganscher harte: „Dat 's Heeren zegen op hem daal' enz.

Des namiddags 5 uur was „Ons Huis" stampvol, toen Ds. F. E. Huizinga de samenkomst opende met de bede: „Ik hef mijne oogen op, naar de bergen, vanwaar mijne hulpe komen zal".

Het onderwerp waarover hij tot de aanwezigen sprak, was: „Zonder Mij kunt gij niets doen". Joh. 15 : 5 laatste gedeelte.

Al ons werken zal tevergeefs zijn, als Hij, Christus, niet met ons is. Een prediking zonder Christus, is een ledige, een doellooze prediking. Gemeentelijken arbeid zonder Christus is als een huis vol lichtpunten — zonder electrische stroom echter. Een schip met alle zeilen geheschen zonder wind echter om het voort te stuwen.

Omgekeerd echter zegt dit woord ons: „Met Mij kunt gij alles doen". Dan zal de prediking frisch zijn en doortinteld van leven. Het gemeentehuis zal van licht doorgloeid worden en het gemeenteschip de zeilen vol wind hebben die het voortstuwt.

Na deze prediking werd door verschillende afgevaardigden het woord gevoerd. Vertegenwoordigd waren: De Unie-Comm., De Friesche Bond van Bapt. gemeenten, De Evang. Luth. Gem., de Vrije Evang. Gem., de Geref. Kerk (H. V.), het Leger des Heils en het Bestuur van de Hervormde Stadszending „Ons Huis", allen te Leeuwarden.

Als laatste spreker voerde het woord de heer Schneider, Director van het Hamburger Seminarium.

Tot slot van deze samenkomst werd door de aanwezigen staande aangeheven het eerste couplet van het Lutherlied.

De gemeente kwam daarop direct weer samen, tot het houden van een meer intieme bijeenkomst.

In deze laatste vergadering werd door verscheidene afgevaardigden van onderscheidene gemeenten het woord gevoerd. Voorts waren enkele brieven ingekomen welke voorgelezen werden. De Zangvereeniging zong den nieuwen Leeraar een „welkom" toe en onder deze bedrijven door zorgde onze br. Koster met zijn staf van helpsters er voor dat het lichaam gevoed en gelaafd werd.

Vele goede woorden werden gesproken, hartelijke wenschen zoowel ten opzichte van Voorganger als gemeente geuit. We gevoelden ons in des Heeren nabijheid. Verhoore Hij alle gebeden die zijn opgezonden en vervulle Hij alle goede wenschen. Tot slot zongen allen uit het diepst van hun hart „Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen" enz.

ZWOLLE. Stond het er eerst donker voor, voor de afdeeling te Zwolle, de Heer heeft ons toch een heerlijke Kerstzegen geschonken. 1e Kerstdag 's morgens heeft br. Peters, ouderling onzer gemeente te Deventer, ons de aloude en toch weer nieuwe Kerstboodschap gebracht.

's Avonds van 5—7.30 uur, vierden we met 25 kinderen, wier ouders bijna allen waren meegekomen het geboortefeest van onzen Heiland. Toespraak, samenzang, alsmede kinderkoor wisselden elkander geregeld af. Het stemde ons zeer dankbaar, dat we geen stoelen genoeg hadden en nog hebben moeten leenen, want ook dit was een bewijs, dat we aan een breede schare groot en klein, het heerlijke Evangelie mochten brengen.

Vol goeden moed, ook met het oog op het Jeugdwerk, gaan we gaarne „Voorwaarts in den Heiligen strijd".

Ons in Uw voorbede aanbevelend.
Z. G. K.

P.S. Voor zoover niet bekend: Ons gebouw staat aan de Thorbeckegracht no. 36.

AMSTERDAM haar Voorganger was den 22en December j.l. jarig en de gemeente dacht hem naar gewoonte geluk te wenschen, maar het werd een teleurstelling. Wegens een lichte ongesteldheid van den jubilaris moest dit feest worden afgesteld.

De gemeente was tijdens het Kerstfeest ook buiten de leiding van Ds. Planting. Br. ouderling Panjer plaatste zich gedeeltelijk in de bres.

Het kinderfeest kwam uitnemend tot zijn recht. Aan twee leerlingen werd wegens het verlaten der school ieder een bijbel uitgereikt.

Het jeugdfeest, onder leiding van den Voorzitter der jongeliedenvereeniging, bracht een groote verscheidenheid van bijdragen ten gehoore, doch zij hadden alle het doelpunt om „Het Evangelie" in 't hart der aanwezigen te leggen. Alles ademde lof, dank en aanbidding. Hallelujah.

W. VEENSTRA, Secr.

STAVOREN. Het is geruimen tijd geleden, dat Stavoren zich eens heeft laten hooren langs dezen weg. Nu, dan kunt u wel aannemen, geen bericht, goed bericht. Maar nu de Kerstdagen weer achter ons liggen gaat het toch heel moeilijk om zulk een groote blijdschap voor onszelf alleen te behouden. Wij hebben heerlijke Kerstdagen beleefd en hoe kan het ook anders? Zij waren toch immers biddend voorbereid en God heeft Zich niet onbetuigd gelaten. Den eersten Kerstdag hadden wij liefdemaal en het was ons goed daar te zijn. Den tweeden Kerstdag mochten wij 's morgens van onzen Eerw. br. Brongers het heerlijke Kerstevangelie hooren, om daarna 's avonds feest te vieren met de Zondagsschoolkinderen, en brs. en zrs., het was „waarlijk" feest.

Zondag daaraanvolgende mochten wij niet alleen een en andermaal het heerlijk Evangelie van onzen br. hooren, maar des avonds mochten wij een bid- en dankstond houden waar zoo heerlijk uitkwam hoe de harten overvloeiden van lof en dank jegens Hem, Die als kindje kwam in Bethlehem. En brs. en zrs. blikken wij terug op zulke dagen, neen, dan blijft zichtbare zegen ook niet uit. Nog enkele dagen en dit jaar is ten einde. Wij hopen niet alleen met onzen God dit jaar te besluiten, maar wij gaan vol moed voorwaarts, ja, wij hebben groote verwachtingen voor de toekomst, daar ons oog en hart gericht is op Hem, die het deze dagen zoo heerlijk wel maakte.

De Secr., J. W. ZWAAN.

HOORN, Dec. '30. Gel. brs. en zrs. in onzen Heer en Heiland. Eindelijk weder eens iets uit onze kleine gemeente, waar alles rustig zijn gang gaat zonder groote gebeurtenissen. Toch wil ik u melden, dat wij onzen 1en Unie-avond 17 Dec. hebben gehad met als spreker Ds. Visser uit Sneek, daartoe door de Unie-Commissie aangewezen. Na door onzen br. Voorganger, Ds. G. Visser, te zijn ingeleid, begon spreker zijn rede door te zeggen, dat zulk een avond ook voor hem nieuw was. Hij had zijn rede in twee deelen verdeeld en wel ten 1e. Wie zijn wij? Op zeer duidelijke wijze zette spreker de beginselen der Baptisten uiteen, de nadruk daarop leggende, dat wij enkel steunen op Gods Woord, zonder bijkomstigheden. Het tweede deel zijner rede was: Wat willen wij? Nu werd er op gewezen, dat wij niets anders willen dan vorenbedoeld Woord aan alle menschen bekend maken. Wij steunen niet op geleerdheid of anderszins, doch enkel in 't geloof op onzen Heere Jezus Christus als onzen Heiland en Borg en willen Hem volgen. Oogenschijnlijk zeer gemakkelijk doch ook weer niet. Wij steunen niet op het geloof onzer ouders, doch wij moeten persoonlijk in contact komen met God Die ons wederom doet geboren worden en aan Wien wij ons onvoorwaardelijk moeten overgeven. Van de gelegenheid tot vragen werd weinig gebruik gemaakt. Na nog een kort woord van onzen Voorganger werd deze bijeenkomst door hem met dank aan onzen God en aan den Spreker gesloten.

Ook liggen thans weder de heerlijke Kerstdagen achter ons. Den 1en Kerstdag werden wij 's morgens bepaald bij het oude, doch altijd weer nieuwe Kerstevangelie. Des avonds om 8 uur hadden wij familie-samenkomst of liefdemaal waar de Geest des Heeren op duidelijke wijze zichtbaar was. Door woord, zang en muziek werd Zijn Naam verheerlijkt. Ofschoon wij door omstandigheden dachten, dat het niet veel zou wezen, is ons weer duidelijk gebleken, dat God het anders heeft gewild, en hadden wij een goeden avond.

Den 2en Kerstdag 's morgens wederom prediking van onzen Voorganger, welke duidelijk de groote liefde van God tot de menschen liet uitkomen. Des namiddags vierden wij een goed Kerstfeest met de kinderen der Zondagsschool. Het kinderhart is zeer toegankelijk en voor indrukken vatbaar. De leider vertelde op zeer bevattelijke wijze het verhaal van de herders in het veld, welke zoo heerlijk de boodschap van de geboorte van den Heiland kregen. De kinderen zongen hun Kerstliederen mooi en gingen dan ook na verschillende versnaperingen met een Kerstcadeautje huiswaarts, nadat door onze br. ouderling God gedankt was voor dit mooie Kerstfeest.

H. P

III

INGEZONDEN.

Gel. Brs. en Zrs. in onzen Heiland.

Daar ik nu bijna 4 weken ter observatie in het Acad. Ziekenhuis mij bevind, hopende onder 's Heeren zegen op herstel en spoedige terugkeer tot de mijnen, betuig ik bij dezen mijnen oprechten dank aan allen die bij gelegenheid van mijn 70sten verjaardag, 16 Dec. j.l., blijken gaven van hunne hartelijke belangstelling.

Moge de Heere, van Wien alle goede gaven en volmaakte giften af- en nederdalen, hunne wenschen vervullen.

Tevens wenschen wij allen die met ons den Heiland liefhebben, dat zij in 1931 in de kracht Gods den goeden strijd mogen strijden, het geloof behouden, en als lichten mogen schijnen, te midden van de duistere, woelige, tegenwoordige wereld.

Met Broedergroete,
K. KUIPERS en Familie.

Utrecht, Berkelstr. 32.

Br. Plantfeber vraagt of het niet beter is op den Heer te vertrouwen dan een bazaar te houden als er geld in een gem. noodig is, maar mijn waarde br.: vertrouwt dan een gem., die een bazaar organiseert, niet op den Heer? Wordt door die gem. niet vooraf gebeden, of God hun pogingen wil zegenen? Is dit dan volgens Gods Woord om alleen maar te bidden en voorts maar met de handen in de schoot te gaan zitten en te denken: Ziezoo, nu komt het wel, want God zorgt? Het is, helaas, jammer genoeg, dat bazaars moeten worden gehouden om in verschillende geldelijke behoeften te voorzien want och, mijn goede br., u weet toch wel, dat zooveel andere pogingen falen. Neem b.v. de verschillende oproepen die in ons blad gedaan worden voor gemeentelijke behoeften en hoeveel brengen zij op? Immers lang niet voldoende. Slechts enkelen zijn er, die aanvragen niet alleen lezen maar er ook naar handelen. Als iedere gemeente slechts eenmaal in het jaar voor een hulpbehoevende gem. een collecte hield, zouden er geen bazaars meer noodig zijn. Maar daar dit wel tot de onvervulde wenschen zal blijven behooren, zijn andere middelen noodig om die behoeften te vervullen.

U vraagt ook wat Gods Woord er van zegt. Ik heb mijn bijbel eens nagezien maar kan niets vinden in een of anderen tekst wat mij het houden van bazaars verbiedt. Bedroeven wij dan den Heer er mee, als wij op een of andere wettige manier gelden bijeenverzamelen voor de uitbreiding van Zijn koninkrijk?

Nu, mijnheer de Red., heb ik een kleine poging gewaagd die zeer gebrekkig is, maar ik hoop dat br. P. overtuigd is dat arbeid, waarvoor Gods zegen en hulp is afgesmeekt, niet door Hem met bedroevenden blik zal worden aangezien. U, mijnh. de Red, intusschen dankzeggend voor de verleende plaatsruimte, met br.gr.

Hoorn. D. BROERTJES.

(Door ons verkort. Red.)

Er wordt gevraagd: wie waagt een poging om br. P. een bekeering te doen beleven?

Deze vraagt: is een bazaar uit den Booze?

Ik wil een poging wagen.

Mij dunkt een bazaar voert van Jezus af. (Ik moet bekennen, ik heb er niet veel meegemaakt). Een bazaar is omslachtig, geeft enkele personen veel drukte. Het doel is soms om gemaakte schulden te kunnen afdoen. Maar daar er staat: wees niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben, waren we, dunkt mij, al op den verkeerden weg toen we schulden gingen maken. Op de bazaars zoekt de mensch zichzelf; hij wil een kans hebben om wat voor zijn geld te krijgen, door loterij b. v. Dan komt er een vroom woord bij: het gaat voor een goed doel. Dit kan wel oprecht gemeend zijn, maar als we 't eerlijk willen geven, dan kunnen we het toch wel geven zonder bazaar?

Gods Woord zegt: wie zijn zonde belijdt en laat, dien zal barmhartigheid geschieden. Willen we dan niet liever Gods Woord hooren en daarop vertrouwen, waarmede we niet beschaamd zullen uitkomen? — Ik geloof dus dat een bazaar uit den Booze is. Gods Woord zegt: zijt niemand iets schuldig, zijn we dus in schulden, dat we dan

onze zonden belijden en laten. En gaan we uit begeerte naar een bazaar, er staat: „Gij zult niet begeeren". We moeten vergenoegd zijn met het tegenwoordige, en doen wat onze hand *vindt* om te doen, (dus niet wat wij *willen*). Ik denk dus dat we den Heere bedroeven, als we plannen bedenken om schulden te dekken, en te begeeren Gods Woord zegt: zoekt eerst het Koninkrijk Gods en al deze dingen zullen u toegeworpen worden.

D. F. VENEMA.

MEDEDEELINGEN

De laatste maanden ondervond de arbeid der gemeente te 's Gravenhage groote moeilijkheden, omdat vele leden zich met de leiding niet konden vereenigen. Maandag en Dinsdag, 15 en 16 Dec. j.l. heeft de Commissie van onderzoek, op uitnoodiging van partijen en Unie-commissie zich met de bezwaren van de bezwaarden bezig gehouden. Het rusultaat is, dat op de Dinsdagavondsamenkomst der gemeente werd besloten om in vrede en liefde te scheiden. De moedergemeente betoonde haar prijzenswaardige tegemoetkoming ook hierin, dat zij haar gebouw in de van Dijkstraat aan de nieuwe gemeente aanbood. Voortaan zal deze daarin vergaderen. De naam der oude gemeente blijft zooals die is n.l. Baptiste gemeente te 's Gravenhage. De naam der dochtergemeente is: Baptiste gemeente te 's Gravenhage-Oost.

Secretaris van de moedergemeente is den heer F. H. de Ruijter, Koningsstr. 535.

Secretaris van de dochtergemeente is den heer C. Meijner, Weimarstraat 316. Beide te 's Gravenhage.

Onze residentiestad is groot genoeg voor twee gemeenten. Moge beide gemeenten vervuld worden met evangeliesatie-ijver en een toevluchtsoord voor vele dwalenden.

We hopen straks de nieuwe gemeente in Unie-verband te kunnen opnemen.

Stadskanaal J. W. WEENINK.

Jeugddag Stadskanaal 7 Jan. a.s.

Op Nieuwjaarsbezoek bij elkander.

AGENDA.

NAMID.VERG. aanvang $3^1/_2$ uur. Leider Ds. Hekhuis van Muntendam. Voordracht Vriescheloo; Opstel Nieuwe-Pekela, Duet Muntendam.

AVONDVERG. aanvang 7 uur. Leider Ds. de Haan, Vriescheloo. Opstel Stadskanaal. Zang van het zangkoor Muntendam.

Geen enkele Stadskanaler blijft thuis
Geen enkele Muntendammer, Pekelder, Vriescheloër blijve thuis.

De Secretaris van Stadskanaal.

Ds. F. E. HUIZINGA.

Het adres van Ds. F. E. Huizinga te Leeuwarden is Eebuurt 30.

De Gemeente Heerlen heeft tot haar Voorganger beroepen: Ds. A. P. Barendregt van E.-E.-Veen.

Ontvangen voor de Congo-Zending, van de Gem. Sneek f 40.—, Gem. N. Pekela f 21.20, van J. M. te N. P. f 5.—. Hartelijk dank! Wie volgt?

Leeuwarden. J. VISSER, U.-P
v/d Kooystraat 16. Postrek. 167305

CORRESPONDENTIE

Gemeenteberichten en Mededeelingen zende men aan *de Redactie*,
Piet Heinstraat 58a, Groningen.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 9 Januari 1931 No. 2165 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

NACHTELIJK DONKER EN OPGAAND LICHT.

En de zon rees op als hij (Jacob) door Pniël gegaan was. Gen. 32 : 31a.

De woorden hier aangehaald, herinneren ons den meest gedenkwaardigen nacht in het leven van den aartsvader Jacob. Die nacht was beslissend voor zijn verder bestaan. Zijn *ik* werd toen gebroken bij de worsteling met den Man, uit Wiens hand hij den zegen ontvangen zou. Naar dien zegen was zijn ziel reeds vroeger begeerig geweest; maar hij had hem willen deelachtig worden in een onrechtmatigen, vleeschlijken weg, door eigen bedachte middelen. Maar zou hij in dien zegen zich waarlijk kunnen verblijden, dan moest hij dien uit de hand des Heeren zelf ontvangen in den weg der gerechtigheid. Daartoe moet hij eerst zichzelf leeren opgeven, en Gods gericht over zich laten gaan. Dat is de beteekenis van de worsteling bij het Jabbokveer. Daar zijn de gelegenheden, waarin God zelf een ziel in de eenzaamheid brengt, omdat Hij haar wat heeft te zeggen, dat niet voor iedereen bestemd is. Dan wordt het een zich schikken om God te ontmoeten. Een tezamen richten met Hem, die onze ongerechtigheden voor ons stelt, onze heimelijke zonden in het licht Zijns aanschijns. Hij weet ons verleden te doen spreken. Hij kan het ons benauwd maken, en daartoe bedient Hij Zich ook wel hetzij van menschen, hetzij van de omstandigheden. Hier moest Jacobs vrees voor Ezau, zijn broeder, meewerken om hem in de engte te drijven.

Daar viel nog een oude schuld te vereffenen; aan den naam Ezau was ze verbonden en ze was schuld voor God. Een mensch maakt zich gaarne wijs dat zijn oude schuld verjaart; dat is de struisvogelpolitiek van het arglistige hart, maar oude schuld verjaart niet en de tijd delgt geen overtredingen uit, evenmin als het feit, dat men er jarenlang voor moest boeten. Daar is maar één middel, waardoor de schuld wordt verzoend; het is dat, dat God zelf uit genade die schuld wegneemt. Daartoe komt Hij dan met Zijn gericht. Als een tegenstander, als een felle leeuw, die menschen aanvalt; als een, die het op zijn leven gemunt heeft, die hem aangrijpt — 's nachts, wanneer de mensch zoo slecht gelegenheid heeft zich te verweren of te ontvluchten. Hij wil hem doen wakker schrikken uit den nacht van het zelfbedrog. Hij wil hem losrukken van elken valschen grond, waarop hij voor Hem niet bestaan kan. Dat is Gods g e r i c h t. Maar dat is ook Zijn g e n a d e.

De geheimzinnige vreemdeling, die den eenzame aangrijpt om met hem te strijden op leven en dood, *is* in wezen dezelfde als hij, die later in het vleesch zou verschijnen „tot een oordeel" ja, maar ook om te zoeken en zalig te maken wat verloren was. Gericht en genade gaan samen. De genade komt door het gericht heen. Die het donker maakt voor de ziel, doet door het donker het licht van den morgen doorbreken. Wien het gaat om genade, zoodat zij Hem „niet willen laten gaan", tot hen wendt Hij zijn aangezicht in gunst. Wie voor Zijn recht zich buigen, hun toont Hij het, dat Hij „zien wil op den arme en verslagene van geest en op dien, die voor Zijn woord beeft". Het licht rijst hun op, ook al scheen de nacht lang te duren.

Juist wanneer Jacob de plaats heeft verlaten, waar hij Gods aangezicht heeft mogen zien tot behoud zijner ziel, gaat de zon buiten op. Maar ook binnen is bij Jacob het licht doorgebroken en spreidt genade haar morgenrood Zoolang iemand zich op eigenmachtige wijze zoekt toe te eigenen, breekt dat licht niet door; wanneermen de hand uitstrekt naar de belofte der schulduitdelging, zonder zich te hebben geschikt naar het woord Gods: „Kom en laat ons tezamen richten!", wanneer men spreekt van vergeving der zonden, maar eigen overtreding niet kent. Gestolen zegen gedijt niet, breekt den ban niet van den geestelijken nacht. Alleen wie door Pniël gegaan is, diens weg wordt, als het pad des oprechten, zelf een licht, voortgaande en schijnende tot den vollen dag toe.

Bij dat licht gaan de beloften des Heeren waarlijk leven voor de ziel. Bij dat licht wordt het heilgeheim van den naam van Jezus haar ontdekt. Bij dat licht zinken overmoed en eigenwaan weg; wie zichzelf als Jacob heeft leeren noemen bij zijn waren naam, leert het op den verderen weg telkens meer; maar in den nieuwen naam, dien hij zelf van den Heere ontving, klinkt het voortdurend hem toe: „o v e r w o n n e n e n d a a r o m o v e r w i n n a a r". Al blijft er dan gelijk bij Jacob e e n d o o r n i n h e t v l e e s c h, bij het licht van den nieuwen morgen, wordt de vreeze voor de toekomst verbannen; „wanneer iemands wegen den Heere behagen, zal Hij ook zijne vijanden met hem bevredigen", gelijk hier met Ezau en Jacob geschiedde; ja, wie voorttrekken bij dat licht, mogen in dien weg ook verwachten, zelfs als de laatste strijd moet worden doorworsteld, dat de God van Bethel en Pniël de schaduwen verandert in morgenstond en morgenlicht.

(Overgenomen). N. v. B.

III

LOSSE SCHAKELS

Beginnende van Jeruzalem. Wie een arbeidsveld zoekt, moet zich niet blind staren naar de einden der aarde. Daar moet gewerkt worden — ongetwijfeld! Gewichtiger echter dan de vraag: wáár we werken, is die andere: of we werken. De Heer kan een taak voor ons hebben, ver weg. Maar de begeerte om te arbeiden zal en kan zich hier reeds openbaren.

We lazen in een Engelsch blad enkele opmerkingen, die onze gedachten in die richting leidden. John Paton, „de Apostel der nieuwe Hebriden", was de eerste Apostel in de achterbuurten van Glasgow. Mary Slessor was een zegen voor de wilden van Calabar, maar

begon haar reddingswerk onder de verlorenen van Dundee. Voordat John Hunt zijn gezegenden dienst onder de Fijians begon, was hij een geestdriftig zielenwinnaar in Lincolnshire, Keith Falconer was een trouw werker in Oost-Londen, voordat hij neergelegd werd in een zendelingsgraf in Arabië.

Voor Inzenders. De laatsten tijd lieten nog al eenige Inzenders hun stem hooren in ons geliefd orgaan. We verblijden ons daarover. Een gedachtenwisseling kan het inzicht verhelderen. En de lezers moeten De Christen beschouwen als hùn blad. Natuurlijk moeten hieraan grenzen gesteld worden. De Redactie moet de leiding in handen houden. Wanneer men zijn stem echter in De Christen wil laten hooren, neme men eenige dingen in acht.

1.) Men bepale zich tot het onderwerp. „Afdwalingen" worden door ons geschrapt.

2.) Men drukke zich zoo beknopt mogelijk uit. Wie voor iets dat met tien woorden gezegd kan worden, er vijftien gebruikt, zondigt.

3.) Zorg er voor dat ge iets te zeggen hebt.

4.) Schrijf met inkt en beschrijf het papier aan één kant.

5.) Wees tevreden, als uw stuk om een of andere reden niet geplaatst wordt.

Advies of bevel? Is de Doop advies of bevel? In het eerste geval is de Doop in onze vrijheid gelaten. Dan mag zich laten doopen, wie wil, en ongedoopt blijven, wie wil. Dan zou het mogen heeten: wie zich niet laat doopen doet goed, wie zich wel laat doopen doet beter. In het eerste geval moest de Gemeente er zich toe bepalen, om den Doop aan te bevelen, mocht zij hem *niet* eischen.

We hebben echter den indruk, dat Jezus' eerste boden geloofd hebben, dat hun Meester den Doop bevolen had. Ik denk aan het doopbevel. Daarin staan de woorden „dezelve doopende" op een lijn met de opdracht: „gaat heen in de geheele wereld" en „predikt het Evangelie", en „leerende hen onderhouden, wat ik u geboden heb".

De doop staat daar toch als opdracht. En droeg de Heere Jezus Zijn Apostelen op om de discipelen te doopen, dan ligt daarin toch opgesloten de verplichting der discipelen, om zich te *laten* doopen. We kunnen het niet anders zien, hoezeer we het betreuren, dat daarom zoovele geloovigen zich van ons gescheiden houden. L.

III

ZENDING

Nu we weer met een nieuwen jaargang van ons blad, een nieuw jaar intreden, hebben we dit te zien als begin eener nieuwe werkperiode op 't gebied der zending, nabij en verre. De ons aangewezen akker, die bearbeid moet worden, is de wereld, d. w. z. de gansche oppervlakte der aarde met hare bewoners.

Welk een voorrecht, lezer, valt ons te beurt, dat we op dat ruime veld, met de vele of weinige gaven, krachten of middelen mogen medearbeiden om de verschillende volken der aarde met Jezus Christus in aanraking te brengen door middel van het Evangelie! Wien dit geen zalig voorrecht is, die openbaart zelf, voor zich den zegen des Evangelies niet te smaken.

Laat in onze harten, bij den aanvang van een nieuw jaar, een ernstig voornemen doorwerken om in gehoorzaamheid aan den Heere der zending, meer dan ooit. met al de ons beschikbare middelen, de inwendige en uitwendige zending te helpen bevorderen, en niet minder door ons gebed onze liefde tot het werk te toonen.

Hierdoor wordt ook onze vrede en blijdschap in de ziel bevorderd door den Heiligen Geest, en dan worden onze geestesgaven, krachten en ook gelegenheden vermenigvuldigd, en de zegen uitgebreider. Wie weet wat er dan nog in dit jaar gebeuren kan!

Onze Hollandsche zendelinge, zuster Reiling in Belgisch Congo, wordt ongetwijfeld het allereerst in onze gemeenten in gedachten genomen. Haar en haar gezegenden arbeid, in vereeniging met Engelsche broeders en zusters, is ons 't naaste. Laten we echter de zoo gezegende arbeid onzer Duitsche gemeenten in Kameroen (West-Afrika) aan welke wij wel eenige medewerking en hartelijke deelneming, evenals vroeger verplicht zijn (denk aan de Predikantenschool) niet vergeten. Gedurende den wereldoorlog is die arbeid zeer beproefd, geschokt en gescheurd geworden; thans is er weer een verblijdende opbloei en zijn gezegende vruchten der zending zichtbaar.

De inspecteur dier zendingszaak, br. Ds. Simoleit in Neuruppin, reisde den 1sten Nov. j.l. van Hamburg uit naar Afrika om het geheele werk in Kameroen te inspecteeren en een en ander betreffende het werk te regelen. Volgens de bladen had de boot, waarmede br. S. reisde, het op den oceaan zwaar te verduren. Den 12den was de boot reeds nabij de Noord Afrikaansche kust en van het eiland Las Palmas berichtte br. S. reeds het hier volgende:

„Alle geliefden in het Zendingshuis! laat mij jullie van de Kanarische eilanden mijn hartelijke groet mogen zenden. Mijn reis over de Noordzee, het Kanaal (Engelsche) en ten deele ook de golf van Biskaye, was menigmaal sterk door storm bewogen. De Heere heeft er ons door gebracht. Thans zijn we reeds in een warmer klimaat. Ook is de oceaan veel kalmer.

Op onze boot zijn twaalf zendelingen en zendingszusters uit verschillende landen en kerken. Wij spreken veel tezamen over de belangen der zending en dagelijks houden we in een afzonderlijke kajuit bidstond en gedenken hoofdzakelijk de zending. Het is heerlijk, hoe overigens ook vreemd aan elkander, de éénheid in Christus te ervaren! Onder de andere passagiers zijn wij de stillen in den lande. Ik zie er echter naar uit om onze medereizigers eens openlijk toe te spreken. De Heiland wordt toch zeker nog door meerdere menschen geëerd en bemind dan wij ons voorstellen! In deze kleine wereld — ons schip — komt men lichter tot zichzelf en eerder zelfs tot God. De afleiding en de gejaagdheid in het dagelijksch leven is hier minder dan in de groote ruimte. Ik dank God voor de stilte. Voor de menschen bijbellezing of toespraken te houden, wensch ik gedurig; tot nu toe ben ik er niet toe gekomen. De storm en werking van het schip laten den geest niet vrij en niet tot denken in staat, om geregeld werk aan te vangen. Nochthans kan men zijn tijd wel nuttig besteden. Ik bid dagelijks om de komst van Gods Koninkrijk en voor onze Kameroenzending, opdat de naam van Jezus verheerlijkt worde en wij ook dit jaar van zorgenlast verlost, aan al onze verplichtingen mogen kunnen voldoen. Doch: De Vader weet, wat wij behoeven.

In hartelijke liefde als steeds uw

F. W. Simoleit".

N. v. B.

Heeft Indië ons noodig?

II.

In de Nederlandsche koloniën echter is het Baptisme nog niet en Dr. Rushbrooke bindt de zorg daarvoor op 't hart van *alle Baptisten in Nederland.*

We schreven verleden week over den nood aan zendingsarbeiders zoowel onder de Mohammedaansche, Hindoesche als Heidensche bevolking, ja zelfs de z.g.n. „gechristianiseerde groepen", n.l.: Ambonneezen (150,000), Minahassers (250.000) en Batakkers (100,000) hebben volgens ons Baptistisch (Bijbelsch) ideaal nog groote tekorten. Ik wou daarover heden eens schrijven en dan meer speciaal 't licht laten vallen op de Minahassa en grootendeels onze eigen ervaringen laten spreken.

De kerk in de Minahassa is goeddeels dood, niet uit gebrek aan ijver der Europeesche voorgangers, maar omdat de opzet: „volkskerstening op groote schaal" foutief is.

De inheemsche leiders zelve staan over 't algemeen nog ver van een

persoonlijk doorleefd Christendom af, huiselijke godsdienstoefening ontbreekt, aanneming tot lidmaat heeft plaats op groote schaal, de kerk, die „burgerlijke stand" in één is, drijft de menschen voor hun sociale belangen naar 't bedehuis. Alles moet op groote schaal worden opgezet en daarom komt de zorg voor 't individu niet tot zijn recht.

Naar persoonlijk geloof wordt nimmer gevraagd, weigeren van toelating als lidmaat is iets ongehoords.

Ziedaar onze voornaamste grieven tegen 't huidig systeem.

Of de Minahasser niet op 't ontvangen van 't levend Christendom afgestemd is?

Sedert eenige jaren werkt een Amerikaansch Methodist zendeling op Manado en hij leidt daar een gemeente van waarlijk levende leden, die bij vriend en tegenstander een goed getuigenis hebben.

Gedurende eenige jaren mochten we ook persoonlijk een aandeel hebben in 't Jeugdwerk onder de Hollandsch sprekende jonge menschen en daarover zou ik u thans gaarne 't een en ander meedeelen.

Onze redacteur verzocht me in 1928 reeds om zulks te doen, maar ik zat toen midden in 't werk en kon toen 't geheel minder goed overzien dan nu in 1930, terwijl die periode achter ons ligt.

We mochten in 1926 op Langoan (onze standplaats) een Chr. Jongeliedenver. van Hollandsch sprekenden onder onze leiding krijgen. We hadden bijna allen leden van de Volkskerk, als zoodanig aangenomen, maar met weinig of geen persoonlijk geloofsleven. De bijbelbespreking werd in 't middelpunt geplaatst en bij elke gelegenheid werd 't te behandelen gedeelte vooral voor de toepassing in 't eigen zieleleven, een ieder aan 't geweten gelegd. Dat trok buitengewoon! Gods Geest werkte aan de harten en innerlijke vernieuwing des harten hebben we bij velen kunnen ervaren. Van elders kwamen klachten over vereenigingen met weinig geestelijken inhoud. We hoorden van vergaderingen waar gefeest werd en gepic-nict om de jongelui te bereiken. Een bijbelbespreking echter werd schaars bezocht. Er ontstond op die wijze voeling tusschen de leiders van de 4 vereenigingen in de Minahassa. Elkaars ervaringen werden uitgewisseld en nu bleek, dat ook elders onze wijze van doen ingang vond in de harten. We wilden de band tusschen de vereenigingen nog hechter maken en zoo kwam een Bond tot stand oorspronkelijk tusschen 6 vereenigingen van Hollandsch-sprekenden. Al spoedig werden ook op andere plaatsen dergelijke vereenigingen gesticht, vooral door actie van den Jeugdraad, 't adviseerend en regelend bestuur van den Bond, waarvan wij persoonlijk President mochten zijn. Spoedig was 't aantal vereenigingen gegroeid tot 14 met een ledental van plm. 800. Wat dat zeggen wil: 800 meest studeerende jongelui van 18 à 22 jaar in een Bond vereenigd te zien, welks doel eenig en alleen is 't brengen der jonge menschen tot Christus, ge kunt alleen den omvang van dit wonder (want dat was 't) ten volle begrijpen, indien ge u een voorstelling kondt maken van de dorheid op kerkelijk terrein in de Minahassa.

Toen de oprichting van onzen Bond een feit was geworden, moest er ook een flink maandblad komen. Ons blad „Omhoog" zag 't licht in een formaat ongeveer $1^1/_2$ maal zoo groot als „De Christen". Financieel liep alles dus ook vlot. Er was liefde tot God en dat was de machtige drijfveer. Groote conferenties werden belegd, waarop vaak 800 à 900 jonge menschen werden bereikt. De geestelijke opleving trok allerwegen de aandacht en zelfs de Europ. voorgangers der Volkskerk konden in hun gemeenten een opleving bespeuren, zoodat ook daar allerwegen vereenigingen met 't zelfde doel werden opgericht maar .... daar liep de zaak zijn doel mis, omdat de inheemsche helpers, waarop men aangewezen was, zelf de geest misten om waar geloofsenthousiasme in hun vereenigingen te brengen. Onze tijd liet ons niet toe om ook iets voor de Maleisch-sprekende bevolking te doen, maar op dat terrein lag heel wat werk klaar.

Wel ontvingen we van kerkelijke zijde alle medewerking. De kerkgebouwen werden vrijwillig afgestaan voor de conferenties, eenige der Europeesche voorgangers namen als leden zitting in onzen Jeugdraad.

In Juni 1929 kwam onze overplaatsing en we moesten dit werk achterlaten. 't Had zich intusschen nog uitgebreid. Elke vereeniging had n.l. zijn eigen kleine Jeugdvereeniging gekregen van jongens en meisjes tusschen 13 en 17 jaar, die te groot voor de Zondagsschool en te klein voor de groote Jongeliedenvereeniging waren.

Ook een Zondagsschool werd aan de vereenigingen verbonden, waar volgens de Westhillmethode de lessen werden gegeven. Uit de groote vereeniging werden de leiders voor deze ondertakken gecreëerd. Hiervoor werden dan de menschen uitgezocht, van wie gezien werd dat de kracht van 't Evangelie in hen werkte.

Dat 't voor ons 'n heele teleurstelling was dit werk te moeten achterlaten, begrijpt ge, hoewel 't ons handen vol werk gaf. 't Plaatselijk werk, 't hoofdbestuurswerk en daarnaast nog drukke ambtsbezigheden, 't was op den duur moeilijk vol te houden en we beschouwden daarom ook als een bestiering Gods te moeten vertrekken.

Wat heb ik tijdens en na 't werk daar dikwijls gewenscht, dat er iemand mocht zijn, die zijn volle tijd en krachten aan dat werk kon geven. Hoeveel meer zou er dan nog gedaan kunnen worden.

In een volgend artikel hoop ik dan eindelijk tot 't doel van mijn schrijven te komen. Tot de volgende week dus!

J. DE JONG.

Magelang, 2-11-'30.

BIJBELSCHE HUWELIJKEN.

IV.

Ten slotte nog enkele wenken naar aanleiding van de gevolgen, welke het door God ingestelde huwelijk kan hebben. Zooals we vroeger zagen, bewerkte God slechts één huwelijksverbintenis, daaruit zijn vele millioenen huwelijken gesproten en er op gevolgd. Adams en Eva's huwelijk staat, ook als model, aan 't hoofd van die lange rij, en allen, die volgens Gods wil een huwelijk aangaan, sluiten er zich bij aan. Dat zijn dan de door den Schepper en Heere der geheele schepping gewilde huwelijken, die Hij wil zegenen. Door die huwelijken zijn en wordt nog volgens Gods bedoeling de aarde bevolkt, gezegend, bestuurd en bearbeid. Zoo is elke eerlijke arbeid of bedrijf een dienen van God als den hoogsten Koning. En ook alle huwelijksverbintenissen, naar den regel Gods, kunnen en mogen aldus gezien worden als zijnde naar de liefderijke en alwijze beschikking en leiding van den eenigen God, van Wien wij allen afhankelijk zijn. Ook de geboorten uit die huwelijken zijn opvallend verschillend: er zijn huwelijken met vele geboorten, anderen met weinige, er zijn ook kinderlooze huwelijken. Er zouden wellicht redenen of vermeende redenen voor te noemen zijn; degenen echter, die geloovig, eerbiedig tot God opzien, weten en erkennen, dat alle dingen en ervaringen in 's menschen leven geschieden onder het wijs en heilig bestuur van God. Immer en overal onder de geslachten der menschen, waar dit ontkend werd, zijn de droevige gevolgen daarvan beleefd, en er ontstaan nog verwarringen en zedeloosheden door. Denk aan het Malthusianisme.

Hij, die zijn eigen weg wil gaan
Ziet dwaallicht vaak voor sterren aan,
En, gaat hij op dat schijnsel door,
Dan dwaalt hij haast van 't rechte spoor.

De huwelijksstaat en 't gezinsleven naar het voornemen Gods, is de grondslag van Gods opvoedingsbeginsel tot heil van het menschelijk geslacht en voor de geheele schepping, gelijk Hij

ook in de geheele bezielde schepping Zijne evolutiekracht gelegd heeft.

Hoe gelukkig zou het menschdom kunnen leven, als alle menschen zich onderwierpen en gehoorzaam waren aan de ordonnantiën Gods!

De zonde, als zijnde versmading en onteering van den Schepper en Onderhouder van alles wat er in de schepping bestaat, is de oorzaak van zoo onbeschrijfelijk veel jammeren in het verkeer en leven der menschen.

God kent den weg der rechtvaardigen; maar de weg der goddeloozen zal vergaan. Ook vele ongelukkige huwelijken zijn een vrucht van een leven zonder God.

Wij herinneren nog aan drie of vier huwelijken, die in den Bijbel vermeld worden.

Wij denken eerst aan Mozes' huwelijk. Mozes, die opgevoed was aan 't hof van den Egyptischen koning Farao, werd daar groot, sterk en geleerd, maar liet zich niet tot de afgoden van de Egyptenaren vervoeren, maar bleef geloovig en getrouw aan den God des hemels en der aarde, de God zijns ouders en voorouders, en bleef verbonden aan het volk van God. Dat volk had bitter te lijden onder de harde regeering van Farao, en Mozes gevoelde zich meer tot dat versmade volk gedrongen dan tot al de pracht en hofhouding van Farao's paleis. Hij wilde deelnemen aan het lijden zijner broederen en ging hen bezoeken. Daar gaf hij op zoo hardhandige wijze blijk van zijn ijver voor zijn volk, (zie Ex. 1 : 11, 12) dat hij zich de wraak van den koning op den hals haalde en vluchten moest. Zoo kwam hij tot over de golf van Akaba op het gebied der Midianieten. Deze volksstam had zijn oorsprong uit het 2e huwelijk van Abraham met Ketura (Gen. 25 : 1). De zoon, die stamvader van dien nieuwen volksstam geworden is, heette Midian. Mozes kwam daar terstond, ook al door zijn hulpvaardigheid, met het hoofd van dien stam, die daar ook priester was, in aanraking en vond er terstond een aangenaam tehuis in de gastvrije woning van dien priester. Diens naam was Jethro (wordt ook wel Rehuël, Jether, elders ook Hobab genoemd. Doch eigenaardig is het dat al die namen beteekenen: „voortreffelijkheid en uitnemendheid").

Jethro dan had niet minder dan 7 dochters. - Ruime keuze voor Mozes! - Mej. Sippora werd de gelukkige. Dat Mozes een goed en gezegend gezin gehad heeft met zijn Sippora, mogen we wel afleiden uit hetgeen ons in Ex. 4 : 24—26 wordt verhaald, en ook wel van de minzame verhouding tusschen hem en zijn schoonvader (zie Ex. 18 : 1—27). Wat zal Mozes in de tegenwoordigheid zijner vrouw dikwijls herinnerd zijn geworden aan de zorg en leiding Gods, waardoor hij zijn vrouw verkregen had!

Vervolgens denken we aan het huwelijk van Salmon en de bekende Rachab van Jericho. Uit hun huwelijk werd Boaz geboren, en deze Boaz werd de man van Ruth, de Moabietische (zie Matth. 1 : 5). Het merkwaardige van die huwelijken is wel, dat die beide vrouwen uit de heidenen genomen, er door ingevoerd zijn in de reeks der gezegende moeders in Israël, uit welke Jezus Christus geboren is!

Even merkwaardig is het, dat onze Heiland tot zijn menschelijke opvoeding ook in een gezin gebracht is; ofschoon hij op bovenmenschelijke wijze werd

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

45. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een godsdienstige bijeenkomst. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen, die op een wandeling „doove Jorg" redde, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven. Bij de bezembindersfamilie Wimmers werd Jorg opgenomen. De boerin van de Enke-hoeve en juffrouw Veerman krijgen van de dominé de belofte, dat hij ook op de bijeenkomsten in de hoeve zal komen. Burgheim was in onrust en opwinding, doordat de oude burgemeester Schilpe was herkozen, meester Sonwald geen candidaat had willen zijn, zelfs een fijne, een geloovige was geworden, en dat de neef van juffrouw Enke de hoeve verscheidene dagen bezocht en ook een bezoeker der bijeenkomsten was geworden.)

En nu verdiepte geheel Burgheim er zich in, wie van die beiden de boerin van de Enke-hoeve trouwen en dan boer van de Enke-hoeve zou worden, de nieuwe onderwijzer of de Amerikaansche neef uit den staat Iowa. Volgens de meening der Burgheimers hadden beiden het even handig ingepikt in het begin. En nu was men wel nieuwsgierig, hoe de beide z.g. tegenstanders zich tegenover elkander zouden gedragen en hoe de boerin zich tegenover hen zou houden.

Maar dat nu zelfs hun dominé zich bij de fijnen, de Veermans-menschen, gevoegd had, maakte de Burgheimers geheel overstuur.

De groote problemen der wereldgeschiedenis verloren zoo goed als alle beteekenis vergeleken bij het ongehoorde feit, dat Ds. Lothuizer nu ook de vergaderingen der „Veermansmenschen" bezocht. Hij was toch hun dominé en niet de prediker der „Veermans-secte".

Hoe dat allemaal in zijn werk was gegaan en hoe hun oude dominé daartoe had kunnen komen, konden de bewoners van Burgheim maar niet begrijpen. Dat ook de dochter van den predikant nu de vergaderingen in de Enke-hoeve bezocht, had men zich nog kunnen laten welgevallen. Maar zoo . . .?

Ds. Lothuizer was dien voormiddag na het bezoek der boerin en juffrouw Veerman naar zijn echtgenoote in den tuin gegaan, had een tuinstoel genomen, was naast haar gaan zitten en had gezegd: »Lieve, wij hebben hoog bezoek gehad!«

Toen de vrouw van den dominé met een vermoeid lachje verwonderd opzag, had Ds. Lothuizer gezegd: »Werkelijk! Ik meen het ernstig! Hoog bezoek hebben wij gehad: Gods boodschappers zijn ons huis binnengegaan. Van nu af aan wil ik over al het zichtbare heen het onzichtbare zien, op hetgeen God wil in en door menschen, want ik heb leeren inzien, dat ik gedwaald heb. Maar dat is nu allemaal voorbij!«

Toen vertelde hij zijn verbaasde echtgenoote alles wat er voorgevallen was, ook zijn onderhoud met den onderwijzer Günter Sonwald en zijn gesprek met de beide vrouwen van de Enke-hoeve. Hij verklaarde, dat hij voortaan met hun dochter Rika de vergaderingen zou bijwonen en er aan deelnemen.

Toen Ds. Lothuizer voor de eerste maal in de bijeenkomst op de Enkehoeve verscheen, zag hij groote verwondering op alle gezichten, maar ook oprechte blijdschap.

De oude onderwijzeres verzocht dringend, de leiding over te willen nemen en de toespraak te houden. Maar de predikant had het geweigerd met de woorden: »Geachte vergadering! Wanneer ik hedenavond voor de eerste maal hier ben, laat mij dan voor ditmaal als stille toehoorder deelnemen aan uw samenzijn. Het vervult mij met groote blijdschap, in u nu christenen te zien, die een ernstig verlangen hebben naar een leven uit God, naar eeuwig leven. Laat ons dan van nu af aan gemeenschappelijk naar dit hooge en heilige doel jagen als menschen, die door deze moeitevolle wereld op reis zijn naar het heerlijke Vaderland daarboven. God zal ons daarbij leiden. Maar wij zullen stil zijn, om Zijn woorden op te kunnen merken. Doet u, juffrouw Veerman, slechts zooals u hier altijd gewoon is«.

geboren, werd Hij toch naar menschelijke orde opgevoed, en was ook daarin met het menschdom één.

S. N. v. B.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Hoe zullen wij het jaar, dat zich voor ons uitstrekt, beginnen, voortzetten en besluiten?

Een goed besteed jaar bereidt ons een oudejaarsavond, waarop vrede, vreugde en dankbaarheid in onze harten wedijveren om den voorrang.

Worde een ieder onzer zulk een zalig uiteinde rijkelijk geschonken!

* * *

Lees dagelijks den bijbel met aandacht.

Nadrukkelijk voeg ik er „met aandacht" aan toe, want het is juist de aandacht, die ons allerwege schatten in onzen schoot werpt.

„De hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel Zijner handen werk", roept de Psalmist opgetogen uit en wij verstaan zijn lofaccoorden. Die flonkerende sterren, waarmede de Allerhoogste Zijn Naam heeft gespeld. Dat eindelooze diep van het blauw Zijner trouw. En toch zijn er menschen genoeg, die door dit schouwspel in het geheel niet worden ontroerd en het achteloos laten voor wat het is. Maar wanneer op nieuwjaarsavond een vuurpijl de lucht in suist of een voetzoeker een vonkenstraal uitsist, dan blijven ze een oogenblik staan. Dat willen ze zien!

Wat kan de lente kostelijk zijn! Het groen van boom en struik evenaart in reinheid het kleed der engelen. En dan al die jubelende bloemen, die de wereld, pas aan den winter onttogen, herscheppen in den paleishof van den Allerhoogste. Moest niet elk menschenhart van verwondering vervuld zijn? Moest niet het aanschouwen van deze omtoovering over elke menschenziel den geest van de aanbidding brengen? Toch zijn er velen die er in 't geheel geen oog voor hebben, doch in de huiskamer wel het onmogelijke kunstroosje prijzen, dat moeder de vrouw voor eenige stuivers van een straatventer heeft gekocht!

Hoe moeten we deze opvallende tegenstellingen verklaren?

Aldus: er is een mechanisch zien. Deze lieden meenen de hemelen en de lente te hebben gezien, zoodat zij bij het opnieuw zien er geen aandacht aan schenken,

Er bestaat ook een ander zien, dat is het zien dat aangegord is met den wil om waar te nemen. Dat zien doet voortdurend ontdekkingen.

En wat hier van het zien is geschreven, mag ook van het lezen worden opgemerkt.

Er wordt op tweeërlei wijze in Gods woord gelezen Maar wij moeten ons voornemen om met aandacht te luisteren naar hetgeen het heeft te verkondigen. Er is geen boek in de wereld, dat zoo vaak uitdrukkingen als: „openbaren, toonen, laten zien, weten, verklaren" bezigt.

Het is aan den aandachtigen lezer, wien de bijbel zijn rijke erfenis vermaakt.

Peins dikwijls over het hoe en waartoe van uw bekeering.

Toen moest de oude onderwijzeres zelf wel beginnen. Zij had het met deze woorden gedaan: »Geliefden! Wij willen vanavond het leven van Abraham overdenken.

Voor velen begint dit zoo rijk gezegende leven met het bevel van God: Ga uit uw land, en uit uw maagschap, en uit uws vaders huis, naar het land, dat Ik u wijzen zal! Maar het is niet juist, van hier af het leven van Abraham gade te slaan, men verliest daarbij zeer veel.

De geschiedenis van Abraham begint veel vroeger, namelijk met de geschiedenis van zijn vader Terah. Deze geschiedenis nu willen wij hedenavond overdenken«.

Na gemeenschappelijk gezang en gebed wees juffrouw Veerman er op, dat reeds Abrahams vader Terah uit zijn vaderland Ur der Chaldeën was heengegaan, om naar Kanaän te gaan. Dus reeds Terah had de goddelijke opdracht ontvangen: Ga uit!

Maar Terah kwam slechts tot Haran, en daar bleef hij. Hij deed dus niet geheel naar den wil van God, maar liet zich ook leiden door de gedachte aan de vette weiden, die in de vruchtbare omgeving van Haran te vinden waren, en dus zijn uitgaan naar een eigen gekozen doel te richten.

Zoo kwam het, dat Terah de voor dien tijd ongehoorde reis uit zijn vaderland Ur der Chaldeën naar Kanaän ondernam, om halverwege te Haran hangen te blijven, en in Haran te sterven. Dat was echter het beeld van vele christenen, die eens in hun leven een goed begin hadden gemaakt, maar dan halverwege als Terah staan waren gebleven. Haran was echter geen Kanaän. Niets op deze aarde kan het koninkrijk der hemelen, het leven met God, de gemeenschap met Jezus Christus vervangen.

Toen nu Terah, moe van de reis, te Haran bleef, wendde God zich van hem af tot zijn zoon Abraham. En vanaf die tijd verdwijnt de naam Terah uit het woord van God. Terah was onbekwaam geworden voor het uitvoeren van de groote gedachten van den eeuwigen God.

De diepste oorzaak echter, waarom God Terah vallen liet, wordt eerst bij verder onderzoeken der Heilige Schrift, bij het lezen der geschiedenis van de nakomelingen van Terah in de andere lijn duidelijk.

Toen Abraham later zijn knecht naar Mesopotamië zendt, opdat hij daar onder de familieleden van Abraham voor zijn zoon Izaäk een vrouw zal zoeken, zegt de broeder van Rebekka, Laban, tot de knecht: »Kom in, gij, gezegende des Heeren!« Hier belijdt Laban dus, een geloovige in God te zijn. Laban en Bethuël, zijn vader, die een zoon van Nahor, dus een kleinzoon van Terah was, zeiden beiden: »Van den Heere is deze zaak voortgekomen!« Vader en zoon geloven dus beiden.

En toch vervolgt deze zelfde Laban later de zoon van zijn zuster Rebekka, Jakob, toen deze heentrok, om naar zijn vaderland terug te keeren. En bij deze gelegenheid luidt de aanklacht van Laban tot Jacob: »Waarom hebt gij mijn goden gestolen?«

Jakob kon toen gerust antwoorden: »Bij wien gij uw goden vinden zult, laat hem niet leven!« Jakob wist echter niet, dat Rachel het gedaan had. Laban kreeg echter zijn afgoden niet weer terug.

Toen Jozua voor het laatst het volk bijeenvergaderde, zeide hij: »Over gene zijde der rivier hebben uwe vaders van ouds gewoond, namelijk Terah, de vader van Abraham, en de vader van Nahor; en zij hebben andere goden gediend.«

Dan is het begrijpelijk, dat God in Zijn toespraak tot Abraham: »Ga uit uw land en uit uw maagschap!« zoo beteekenisvol aan toevoegt: »En uit uws vaders huis!«

Zoo ongeveer legde de oude onderwijzeres uit. Daarbij wees zij er op, hoe gevaarlijk een gedeeld geloof is. Welke bittere gevolgen had het halve geloofsleven van Terah nog aan zijn kleinkinderen veroorzaakt! Denken we maar Rebekka, Ezau en Jakob!

Hoe treurig zou het zijn, wanneer komende geslachten ook over ons eens een vernietigend oordeel moesten uitspreken.

Zich geheel voor God en Zijn Zoon Jezus Christus over te geven, dat wordt door Hem van ons allen gevraagd.

Daarmee sloot na gebed en gemeenschappelijk zingen de spreekster de vergadering.

(Wordt vervolgd.)

Een wijs man, die niet gaarne tot de christelijke leiders wil gerekend worden, schrijft in een van zijn opstellen: „de noodlottige neiging der menschen is om niet meer te denken over datgene, waarover zij niet langer in twijfel verkeeren". Wel mag deze neiging noodlottig genoemd worden, want ze heeft tot gevolg, dat de overtuiging verloren gaat. Een overtuiging immers wil als gast, als voorname gast behandeld worden. Bemerkt ze, dat de heer des huizes haar een weinig veronachtzaamt, dan pakt ze haar koffers en sluipt op de teenen de achterdeur uit.

Deze neiging wordt een algemeen menschelijke eigenschap verondersteld te zijn. Dat komt mij wel goed voor, want waar ik ze niet zou verwachten, vind ik ze en vind ik ze zelfs vrij sterk geprononceerd, n.l. onder onze jeugdwerkers en jeugd.

Wanneer zij tot bekeering komen — tenminste is dat mij meer dan eens opgevallen — meenen zij er te zijn. Hoe vaak toch doen zij mij denken aan een liefhebber van antiquiteiten, die weken en maanden achtereen zich inspant om een oude Friesche klok machtig te worden. Eindelijk breekt de gelukkige dag aan, waarop hij ze als een trofee mee naar huis kan dragen. Daar ... bergt hij ze op om er voortaan absoluut geen zier profijt van te hebben!

Met onze bekeering zijn wij er niet; dan beginnen we pas.

Is een babie er? De babie, die er is, die dertig, veertig jaar er is, is een ramp. Zijn ouders dragen een zeer zwaar kruis om zijnentwil. Een babie is er om te beginnen!

In het Koninkrijk der hemelen is het niet anders. Daar worden we opnieuw geboren niet om er babie te blijven, maar om er als babie slechts onze intrede te doen, ten einde zoo spoedig mogelijk den mannelijken of vrouwelijken staat te bereiken.

* * *

Laat God u niet missen.

Een boek, handelende o.a. over den vrouwenarbeid in dagen, waarin die geldelijk zoo weinig gewaardeerd werd, dat de werksters nauwelijks haar honger konden stillen, vertelt van een arme naaister, Lucie geheeten, die op een zolderkamertje doodziek lag. Marianne, eveneens een arme confectie-prikster, hoorde er van. Zij legde dadelijk haar japon neer en spoedde zich naar de lijderes. „Ik kan hier wel ontbeerd worden" dacht Marianne „en daar zoekt God naar een helpende hand. Misschien heeft Lucie behoefte aan een verkwikkenden dronk. God! U zult mij nooit missen!"

De eenvoudige Marianne blinkt hier als een engel, al weet zij het niet. En zij heeft stellig en zeker bij Lucie de blijdschap van Jezus gesmaakt, omdat zij Zijn blijdschap vervulde.

Wij moeten als zij zijn.

God mag ons nooit en nergens missen.

Waar Hij een vriendelijk woord zeggen, of een vriendelijke daad verrichten wil — en op welk plekje van zijn herwonnen wereld wil Hij dat niet? —; waar Hij den spotter en den onverschillige en den zondeslaaf liefderijk waarschuwen wil; waar Hij den vrede en de vreuge en de fierheid van een aan Hem overgegeven leven demonstreeren wil; waar Hij de tobbenden wil opbeuren en de zoekenden leiden en de strijdenden sterken wil, daar zoekt Hij naar ons.

Dat Hij ons nimmer misse!

Er moet gewerkt worden op Zondagsschool en Jeugdvereeniging. Er moet een hand gelegd worden op den schouder van een jongeling, die schuchter naar den Heiland van verlorenen vraagt. Er moet gebeden worden voor Voorganger en gemeente en allen, die het voorrecht hebben met God te mogen mede-arbeiden. Er moet een bezoek worden afgelegd bij een ziek Zondagsschoolkind of bij een lid eener vereeniging, dat zich in een maand niet heeft laten zien.

God zoekt naar ons.

Dat Hij ons nimmer misse!

Dit is zeker, dat wanneer wij Gods Woord dagelijks met aandacht lezen en telkens het hoe en waartoe van onze bekeering bepeinzen, God nooit of te nimmer lang naar ons behoeft te zoeken.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Verwerping te Nazareth. Wonderen te Kapernaüm.

Luk. 4 : 14—44.

Les voor Zondag 8 Febr. 1931.

Verleden Zondag zijn we met Jezus door Samaria gereisd. Jezus was toen op weg naar Galilea. In de les van heden zijn we nu met Jezus *in* Galilea. Eerst te Nazareth.

Dat was nu juist niet het eerste dorpje, waar Jezus kwam. Hij was al in verschillende plaatsen geweest; en overal had Hij in de synagogen de Heilige Schrift verklaard. En dat had Hij zoo duidelijk en zoo mooi gedaan, dat iedereen er van pochte, v. 15. Maar op zekeren tijd kwam Jezus dan ook in Nazareth, waar Hij zijn jeugdjaren doorgebracht had.

In de maanden, die Jezus nu van Nazareth weg geweest was, was er veel veranderd: Men kende Hem in zijn oude woonplaats alleen als de timmerman. Nu kwam Hij terug als leeraar. En in Nazareth had men al van Hem gehoord, want het gerucht van Hem ging uit door het geheele omliggende land, en dat was natuurlijk ook te Nazareth wel vernomen. De menschen zullen wel nieuwsgierig geweest zijn, denk ik. Toen de sabbat kwam zullen wel allen, die maar eenigszins konden, mee naar de synagoge zijn gegaan.

Jezus had al van zijn jeugd af de gewoonte om op sabbat naar de synagoge te gaan. Daarin heeft Hij ons allen een voorbeeld gegeven. Gewoonten kunnen in sleur ontaarden, maar men kan zich tot een gewoonte maken om het goede te doen. En dat is altijd goed.

Nu gaan wij in onze gedachten mee naar de synagoge. Al de menschen zijn er, en in onze gedachten zien wij Jezus er ook. Hij zit vooraan.

In de synagoge moeten wij ons dan ook nog een flinke groote kist denken. Daarin bewaarde men de rollen van de Heilige Schriften. De synagogedienaar nam de rol er uit, die men hebben moest en gaf die aan de leeraar. Toen Jezus in de synagoge spreken zou, gaf de dienaar de rol aan Hem. Jezus nam de rol aan en stond op. In de synagogen werd staande gelezen. Bij 't spreken zat de voorganger.

Jezus las; lees het voor! De dienaar kreeg de rol terug en Jezus ging zitten. Toen begon Hij te spreken en maakte den menschen duidelijk, dat die profetie van Jesaja nu vervuld werd. De menschen luisterden met verwondering. Jonge, jonge, — dachten ze — wat is dat een spreker geworden. Ze dachten 't niet alleen. Ze zeiden het zachtjes tegen elkaar, v. 22.

Maar Jezus kende hun ongeloovige booze harten. Hij wist wat er gebeuren zou, en sprak tot hun waarschuwing nog een woord, v. 23—27. Dit gedeelte is licht genoeg, behoeft dus geen toelichting van mij. De bedoeling van Jezus is: Menschen, die er 't eerst voor in aanmerking kwamen, stonden er naast. Zoo zou het de Nazareners ook gaan.

Helaas, dat namen de menschen heelemaal verkeerd op. Ze begrepen het wel, maar ze wilden het niet aannemen. 't Werd rumoerig in de synagoge. De hoorders keken eerst boos. Toen begonnen ze tegen elkaar te fluisteren en te praten. „Hij moet er uit!", zeiden sommigen. „Ja, er uit!" zeiden anderen. Een paar driftkoppen stonden op en duwden Jezus de deur uit. Toen liep de heele synagoge leeg. En Jezus werd maar voortgeduwd. Een boos plan was bij hen opgekomen: De synagoge was op een hoogte gebouwd. Eventjes verder was een steile helling. Vertel wat ze wilden.

Maar, zóó ging het nu toch niet! Zóó zou Jezus niet sterven, en ook was 't zijn tijd nog niet. Nu zouden de Nazarenen ondervinden, dat deze Jezus niet alleen spreken kon, maar dat Hij ook een ongewone macht had. En

wat gebeurde? Op eens kon niemand meer een hand uitsteken om Jezus voort te duwen. Dichtbij was de steilte, maar Jezus kwam daar niet; Hij keerde zich om en liep rustig tusschen de menschen door. En niemand kon Hem iets doen. De menschen stonden verwonderd, misschien wel verbluft. Maar ze bekeerden zich niet en vroegen geen vergeving voor hun booze daden en plannen. Jezus liet hen alleen. Hij ging weg!

Een poosje later ontmoeten we Jezus te Kapernaüm. Of Hij van Nazareth regelrecht derwaarts gegaan is, dan wel of Hij onderweg nog in andere dorpen heeft gepredikt, doet er minder toe. Maar Hij kwam te Kapernaüm en bleef er een mooi poosje, in elk geval eenige weken, zie v. 31 „sabbatdagen".

Eens op een sabbat gebeurde er iets bijzonders. Jezus was weer in de synagoge. Vertel, wie er meer was en wat er gebeurde. Let er vooral op, dat de bezetene Jezus kende als „de Heilige Gods".

Die gebeurtenis had allen aangegrepen en overal sprak men er van, v. 36.

Uit de synagoge ging Jezus met Petrus naar huis. De moeder van Petrus' vrouw was ziek, ze had een erge koorts. Dadelijk zeiden ze het tegen Jezus (zie Mark. 1 : 30). Vertel wat Jezus deed, en ook, wat er dien avond nog gebeurde.

Slot is de mededeeling in v. 42—43.

Volgende week, zoo de Heer wil, weer verder van het leven van Jezus.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

WORKUM. Broeders en zusters, in ons vorig bericht lieten we uitkomen, dat we misschien spoedig weer nieuws konden melden en dat doen we nu.

Zondag 21 December mochten we belijdenis hooren afleggen van twee meisjes, kinderen van gemeenteleden. Dat was dus voor de ouders een belangrijke dag.

Zondag, 28 Dec., namiddags 2 uur, kwamen we in Beth-El bijeen. Een groote schare belangstellenden vulde ons Beth-El. 't Was meer dan vol. Wij werden bepaald bij de vraag: „Heer wat wilt Gij dat ik doen zal?" Onze broeder Voorganger mocht spreken voor een aandachtig luisterend gehoor. Aan het einde van den dienst werden de doopcandidaten in 't openbaar eenige vragen gesteld die ze openhartig konden beantwoorden. Onder plechtige stilte en met groote ernst werd de bediening des doops door onzen Voorganger voltrokken. De aanwezigen gingen heen met ernstige indrukken. Gods Woord zal niet ledig wederkeeren. We gelooven daarin. De gemeente bleef nu bijeen, wij schaarden ons samen rondom de toebereide tafel des Heeren, waar de jonge zusters werden welkom geheeten. In blijdschap en verheuging des harten mochten wij 's Heeren dood gedenken, ook nog goede woorden werden gesproken door enkele broeders. De Heer heeft groote dingen bij ons gedaan, wij zijn verblijd.

Den avond van dienzelfden dag hielden we een Evangelische samenkomst. Onze broeder Voorganger had de leiding, de broeders en zusters getuigden mede van het heil in Christus. Ook leden van andere kerkgenootschappen getuigden mede. Beth-El was weer geheel gevuld. Vele plaatsen moesten we bijzetten en er werd geluisterd met heilbegeerige harten. 't Zaad des Evangelies is gestrooid en God zal wasdom geven. De gemeente is dankbaar.

Eersten Kerstdag hadden we des morgens prediking. Onze jonge broeder Jacob de Jong, student te Brussel, bracht ons het Kerstevangelie in de woorden: „Ziet ik verkondig u groote blijdschap". Wij mochten met dankbare harten luisteren. De Heere zegene ook dezen broeder.

Des namiddags halfdrie kwamen we als gemeente bijeen om Kerstfeest te vieren. Vele broeders en zusters getuigden van 't heil in Jezus gevonden. 't Was een goed samenzijn.

's Avonds half acht waren we opnieuw bijeen. Onze kleine Meisjesvereeniging vierde nu haar Kerstfeest. Ouders en gemeenteleden waren aanwezig. De leider van den avond en de leidsters der vereeniging gaven ons een goede bijeenkomst. De hoofdbedoeling was verheerlijking van Gods Naam en 't heil van anderen.

2en Kerstdag bracht ons 's morgens weer bijeen onder het lezen van een preek van Spurgeon. Ook daar mochten we een zegen ontvangen en des middags om 4 uur het Kinderfeest om eeen mooien Kerstboom, waarbij een 60-tal kinderen met blijde gezichten en een groot getal ouders. Wat klonken de liederen en wat deden ook de kinderen hun best om iets mee te doen. 't Was in een woord een echt Kerstfeest. Alle kinderen werden verblijd door een Kerstgeschenk. Onze Jonged.ver. had daar wat best voor gezorgd. Ook nu konden wij God danken aan dezen avond voor Jezus' komst op aarde.

Me dunkt nu is 't genoeg. Wij willen U allen groeten en blijven in Jezus de Uwen, voor de gemeente,

P. HORNSTRA, Secr.

GRONINGEN. Dank zij de vele bijzondere dagen kwam de gemeente hier ter stede menigmaal samen. En het waren goede dagen onder leiding van haar toegewijden Voorganger. Vele zegeningen deed de Heer ons door Zijn dienst toevloeien.

Allereerst was de Unie-avond ons tot veel nut. Duidelijk werd ons door Ds. Barendregt geschetst wat de Unie in 't verleden deed, in 't heden doet en in de toekomst kan en behoort te doen. Ongetwijfeld heeft deze avond mee gewerkt tot verruiming van het hart en verbreeding van den blik. Onze liefde tot de Unie is groot, omdat wij weten dat zonder deze eenheidsband ons gemeenschappelijk werk niet kan gedijen. Dus kunnen wij niet genoeg doen tot instandhouding en versterking van deze noodzakelijke centrale.

Tijdens de Kerstdagen hadden de banken bijna geen tijd om koud te worden, en zelfs de meest dorstende ziel geen gelegenheid alles te verwerken.

Zoowel bij de predikdiensten als bij het liefdemaal, waar vele br. en zr. een persoonlijk woord van hun Meester spraken, bij muziek en zanguitvoering, kinderfeesten en lezing met lichtbeelden, was de kerk vol. Deze lezing, gehouden door den Groningschen hoogleeraar, Prof. de Groot, was vooral buitengewoon leerzaam.

Zoo zagen wij dankbaar den avond van 1930 naderen, waarop wij wederom in ons gemeenschappelijk huis samen kwamen om te herdenken het wonder van Gods liefde dat Hij ons gegrepen heeft, ons leidt en op zal nemen in heerlijkheid.

De drempel van het nieuwe jaar schreden we behoedzaam over met den Heer.

Wel is ons de toekomst onbekend, doch wij weten dat de Heere goedertieren is.

Zondag 4 Jan. was alweer een dag van meer dan gewone beteekenis voor de gem., daar een diaken en twee ouderlingen moesten aftreden, werden er dien dag drie andere bevestigd om de opengevallen plaatsen te bezetten. De dag werd besloten met de viering van het H. A.

De Corr.

HENGELO. Gaarne voldoen wij aan veler wensch om enkele dingen uit onze gemeente te publiceeren.

Zondag 7 Dec. mochten wij ons weer verheugen in het feit dat een viertal jonge menschen door den doop tot de gemeente toetraden.

Wij hebben gezegende Kerstdagen gehad. 't Begon 's morgens om 6 uur met een bidstond die flink bezocht en betracht werd. Vurig werd gebeden om een zegen voor de feestdagen. En God heeft ons gebed verhoord. 't Is feest geworden in onze ziel en in de gemeente. Hij heeft ons op Zondagschoolfeest, bij Kerstboom en kinderen, onder de prediking der blijde boodschap van Jezus' geboorte en op het 2e Kerstdag gehouden liefdemaal, bijzonder gezegend en dankbaar kunnen we terugzien op de voor ons tot feest geworden dagen.

Zondag 4 Jan. '31 werd weer aan een jonge zuster uit Enschede den doop bediend en voor het nieuwe, voor ons liggende jaar, verwachten wij alles van Hem die gisteren en heden dezelfde is tot in alle eeuwigheid.

Toch hebben wij ook onze moeilijkheden. Ernstige ziekte, werkeloosheid of anderzins drukken ons wel eens terneer, maar wij vertrouwen dat alles uit de hand des Vaders komt met de bedoeling om ons Zijne genade beter te laten gevoelen. En ook hebben wij de wetenschap dat God boven alles staat en het al in Zijne hand heeft en dat Hij het gebed van Zijne kinderen aanneemt. Als dat gebed maar gebeden wordt in den geest zooals de dichter van Gez. 273 ons laat zingen:

Door geen bekommeringen,
Geen klagen en geen pijn
laat God zich iets ontwringen:
Hij wil gebeden zijn.

De Corr.

NIEUWE-PEKELA. Het is al geruimen tijd geleden dat wij hier uit de buurt van de Pekel A iets van ons lieten hooren. We kunnen nu echter gewagen van de blijdschap, die er is in de gemeente.

In 't laatst van Nov. mochten we hier Evangelisatie-samenkomsten houden. Daartoe waren de brs. Ds. Hekhuis één en Ds. v. Dongen twee avonden tot ons overgekomen om het Evangelie van Gods genade aan arme zondaren te prediken. Het waren goede avonden, waarvan op den laatsten een 5-tal jonge menschen de goede keuze deden.

Op 23 Dec. werd het tienjarig bestaan van ons gem. Zangkoor „Euphonie" feestelijk herdacht, vele oudleden en genoodigden waren samengekomen en verheugden zich met de Zangvereeniging mee.

De Kerstdagen waren hier zooals zeker overal in de gemeenten met kinderfeest, een liefdemaal, dat gehouden werd te Winschoten en een Zanguitvoering te Nieuwe Pekela. Iets nieuws is misschien dat we hier op den avond van den eersten dag van het jaar een „Nieuwjaarswenschavond" hadden. We zouden ook kunnen zeggen liefdemaal, en het jaar is voor de gem. zeer schoon begonnen, want niet minder dan zes jonge menschen besloten om 1931 niet alleen, maar met de Heer in te gaan. Boven schreef ik dat we konden gewagen van blijdschap in de gem., welnu brs. en zrs. ge begrijpt, het kan wel niet anders, er is blijdschap in onze harten, evenals er blijdschap is voor de engelen Gods over zondaren die zich bekeeren.

De arbeid in de gem. gaat goed. Onze jonge Voorganger werkt met lust, ijver en liefde in des Heeren wijngaard.

In Nov. hadden we het voorrecht een broeder door den doop in de gem. te mogen opnemen. De samenkomsten der gem. worden goed bezocht, zoodat we terug ziende op de tijd die achter ons licht, met dankbaarheid vervuld worden jegens Hem, die ons boven bidden en denken heeft welgedaan.

O. P. J. W.

III

INGEZONDEN.

BAZAARS UIT DEN BOOZE?

Op bovenstaande vraag door Br. P. gedaan in een der vorige nummers van „De Christen" en aan uwe uitnoodiging geachte redactie, aan de lezers „wie doet een poging" n.l. om deze vraag te beantwoorden, wil ik gaarne mijn antwoord geven.

Zuivere verkoopsbazaars laat ik buiten beschouwing; maar bazaars met kansspelen: loten, rad van avontuur enz. zijn uit den booze .... Waarom?

Wanneer geloovigen iets ondernemen, ondernemen ze dat toch met God — Zijne verheerlijking is doel — moet doel zijn.

De kosten daaraan verbonden moeten door „Gode welbehagelijke bijdragen" worden gedekt, dit zijn bijdragen welke uit liefde tot God en uit 't geloof in God en om Zijnent wille worden gebracht, want „al wat uit het geloof niet is, is zonde" Rom. 14 : 23b.

Ieder voelt: dat lot, rad van avontuur, enz. al heel weinig met „geloof" hebben uit te staan.

Daarmede zou „de bazaar" onder ons reeds geoordeeld moeten zijn, doch enkel iets negatiefs bereikt; „iets nemen en niets geven" is niet naar Gods wijze van werken. Onze hemelsche Vader neemt en geeft — neemt 't kwade, geeft 't goede.

In Deut. 14 : 28—29 beveelt de Heere aan Zijn volk „tienden" van al hun inkomen weg te leggen en ze te brengen in Zijn huis, opdat daarvan leve de priester, de weduwe en de wees, de vreemdeling enz. Voor Gods volk onder de „oude bedeeling" was dit wet, (Lev. 27 : 30—31) voor Gods volk onder de „nieuwe bedeeling" niet; voor dit laatste volk geldt maar een wet: „God lief te hebben boven alles en de naaste als zichzelven" Matth. 22 : 34—40. Beteekent dit ten opzichte van het „Geven voor het Koninkrijk Gods" geven te hooi en te gras, zonder orde of plan of regelmaat — ja zoo — dat lot, rad van avontuur enz. de plaats kunnen innemen van „geven uit liefde tot den Heere"? Onze zegeningen zijn grooter — Gods genade in Christus is heerlijker — onze kennis van 's Heeren wil is beter — alles wat wij bezitten en van God hebben ontvangen is grootscher dan Gods volk onder „de oude bedeeling" bezat. Alleen, zoo schijnt het, onze verplichtingen zijn minder. Laten de Nw. Testamentische geloovigen zich herzien in hunne bijdragen voor Gods werk. Laten ze naar gelang ze meer ontvingen — meer geven; niet uit dwang der wet — maar uit liefde tot God.

Eén tiende van hun inkomen behoort wel 't minste te zijn waarop de Heere mag rekenen.

Dan zijn *bazaars, straatcollecten algemeene collecten voor armen, weduwen en weezen,* die schande voor Christus niet meer noodig. Dan zal er spijze zijn in Gods huis, en niet in elk blad een bede om hulp voor kerkbouw, Zending enz. enz.

Ligt hier ook een taak voor de leeraars en opzieners? De ware geloovigen doen wat ze leeren inzien behoorlijk en naar Gods wil te zijn.

R. t. H.

BAZAARS.

Met belangstelling heb ik kennis genomen van de vragen van Br. Planfeber te Utrecht.

Ik wil trachten zijn vragen te beantwoorden.

Op zijn vraag: is een bazaar uit den booze? is tweeërlei antwoord mogelijk. Wanneer een gemeente kan zeggen: het heeft den Heiligen Geest en ons goed gedacht een bazaar te organiseeren enz., dan is het niet uit den booze. Maar is het wel mogelijk dat te zeggen?

Ik las onlangs in een plaatselijk blad de aankondiging van een bazaar voor aanschaffing van een kerkorgel „Verschillende attracties, o.a. koek van jut, somnabule, die u de toekomst voorspelt, enz., geopend ook den geheelen Zondag, behalve onder kerktijd" Een bezoeker vertelde mij later van deze bazaar, dat de kermis er niets bij geweest was. Hij had er ook niets van Jezus vernomen. ('t Was gelukkig geen Baptiste gemeente). —

Op zijn vraag: wat zegt Gods Woord er van? moet dunkt mij, het antwoord luiden: niets. Wel lezen we er in, dat sommige dingen geoorloofd waren: „vanwege de hardigheid uws harten". En ik denk als wij de vraag aan den Heere Jezus zouden voorleggen Hij zou antwoorden: van den beginne is het alzoo niet geweest". Paulus geeft dezen raad voor het verzamelen van geld: op den eersten dag der week legge een ieder iets bij zichzelven weg, naardat hij welvaren verkregen heeft. I Kor. 16 : 1 en 2.

Ten slotte de vraag: zouden we er den Heer mee bedroeven? Ik voor mij zeg volmondig: ja! 'k Heb een gemeente gekend, die in financieele moeilijkheden zat en besloten had op een dergelijke wijze, als hier wordt afgekeurd, geld bij elkaar te krijgen. Ter elfder ure kwam ze er echter van terug en besloot men te probeeren, wat men met God kon doen. En het resultaat was boven menschelijke verwachting. Voor dien tijd leek het wel alsof de hemel van koper was. Er kwamen geen zielen tot overgave. Doch toen deze gemeente onder biddend opzien tot God, gedaan had wat ze kon doen, was het alsof de vensters des Hemels boven haar geopend waren. God vraagt van ons, dat we Hem zullen beproeven. Mal. 3 : 10 en 11. En als we den Heere beproeven, ben ik zeker, dat bazaars overbodig worden.

St. G. J. Metz.

III

MEDEDEELINGEN

Rotterdam.

Het adres van br. Tj. ten Hove, Leerend Ouderling der Gemeente Rotterdam, is thans: Maashaven O.Z. 43a te Rotterdam.

* * *

Gemeente 's-Gravenhage.

De gemeente 's-Gravenhage, (Zuid Binnensingel 10), geeft kennis dat het Secretariaat thans gevestigd is bij Br. F. H. de Ruyter, Koningsstraat 535.

Namens het Bestuur,

F. H. de RUYTER.

* * *

Hartelijk dank

aan allen, die ons hunne gelukwenschen zonden bij de wisseling des jaars!

DE REDACTIE.

III

Vriendelijk verzoek!

Aan onze abonné's die hun abonnementsgeld per post betalen, zond ik dezer dagen een stortingsformulier met verzoek het abonnementsgeld 1e kwartaal op mijn postrek. 42318 te willen storten.

Mag ik U bij dezen nogmaals vriendelijk verzoeken het nu direct te doen? U bespaart mij onnoodig werk en Uzelf kosten. Bij voorbaat hartelijk dank.

De Adm.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 16 Januari 1931 No. 2166 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

WIJ VERGETEN.

Wij vergeten; God gedenkt,
Onze daden, onze woorden,
Die wij uitten, die wij smoorden,
Wat gegriefd heeft, wat gekrenkt,
Wat ons kort slechts heeft gespeten.
Kort vervuld heeft met berouw,
Waar we al lang niets meer van weten,
Schoon 't ons altijd heugen zou . . .
God gedenkt het — wij vergeten.

Wij vergeten; God gedenkt,
God gedenkt en d o e t gedenken,
Door Zijn woorden, wegen, wenken,
Door de teugen, die ons drenken
Uit den beker, dien Hij schenkt.
Wel dengene, wel dien allen,
Die het in de schuld doet vallen,
Als Hij ernstig brengt aan 't licht
't Lang vergeetne, fraai verbloemde
't Met zoo schoonen naam vernoemde,
En 't geheugen tot zijn plicht!
Wel hem, die zich zelven richt;
Die ootmoedig wil beweenen,
Niet verschoonen, niet verkleenen,
Wat hem God herinnerd heeft,
En geen troost heeft dan dien eenen:
God vergeet niet — maar vergeeft!

N. BEETS.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

VERLOREN VREUGDE.

Geef mij weder de vreugde Uws heils. Psalm 51 : 14a.

Wie van Christus is, heeft deel aan de blijdschap van Christus.

Uitdrukkelijk heeft de Heere Jezus den Zijnen verzekerd: „Mijne blijdschap geef ik u". Hij sprak woorden tot hen, die bestemd waren om hun blijdschap volkomen te maken.

David spreekt van verloren blijdschap. Hij zegt immers: geeft mij *weder* de vreugde des heils. En Paulus vraagt aan de Galatiers: Wat was toen uw gelukachting? of — naar Luthers vertaling — : wat waart gij *toen* gelukkig! Het geluk behoorde voor hen tot het verleden.

Wie de vreugde des heils echter gekend heeft, kan het bij haar gemis op den duur niet uithouden. David had een zwaren innerlijken strijd, maar eindelijk zonk hij toch op de knieën en bad: geeft mij weder de vreugde Uws heils.

* * *

Waardoor kan deze vreugde verloren gaan?

De blijdschap van den christen is de blijdschap in den Heere. „Verblijdt u in de *Heer*", schrijft Paulus zijn broeders. En David spreekt van de *vreugde des heils*. De vreugde des heils is de vreugde in den Heer. Die vreugde te bezitten is het normale christelijke leven. Zij is niet bestemd voor bepaalde tijden, voor enkele personen, maar behoort bij het gewone christelijke leven. Zij moet héél dat leven doortrekken.

Er zijn geloovigen, die bij zichzelven opmerkten, dat de blijdschap van den aanvang verdwenen was. Doch toen begingen ze de fout, — en 't was een groote fout — aan te nemen, dat dit het normale verloop was van het christelijk leven.

Een kleurling bezocht eens de kleine kerk, waarin William Booth, de Stichter van het Leger des Heils, tot bekeering kwam. Toen Hij voor den steen stond, ter herinnering aan dat feit daar in den muur gemetseld, vroeg hij of het geoorloofd was op deze plaats te bidden. Het antwoord luidde bevestigend. En toen bad hij — heel eenvoudig — „Doe het opnieuw, Heer! doe het opnieuw!"

Er zijn wellicht christenen, die als David, terug moesten keeren naar het oogenblik, waarop ze zich aan den Heer gaven en het heil ontvingen, en daar als hij bidden: Doe het opnieuw, Heer!

Wanneer de vreugde, vreugde *in den Heer is*, kan ze daardoor verloren gaan, dat er iets tusschen den Heer en de ziel gekomen is. Door niets anders kan *die* blijdschap verdwijnen.

Bij de Galatiers was de blijdschap weg.

Tusschen Christus en hun ziel had zich de wet geschoven. Het wondere woord: Het is volbracht! ruischte hun niet meer door de ziel. Inplaats van te leven uit de volheid van Christus, zetten ze zichzelf aan het werk.

Het is voor het menschelijk hart heel moeilijk, genade en genade allèèn te laten gelden. Wij glijden onwillekeurig af naar Sinaï. We willen eenigen grond voor het heil in ons zelven vinden. We willen door ernst, door gestrengheid, door iets dat *wij* doen, de zaligheid volkomen maken.

Wij zijn als de geredden van een gezonken schip. De boot, die ons opnam, draagt ons allen. Sommigen, die vertrouwen op de boot, die hen opnam, smaken de *vreugde* der redding. Anderen houden ingespannen de boot vast, alsof zij haar boven water moesten houden. Natuurlijk brengt de boot hen even goed als de anderen in veiligheid — alleen: zij missen — niet het heil — maar de vreugde des heils.

Door offerschuwheid gaat de vreugde des heils verloren.

Het offer brengt Christus in onze nabijheid. Wanneer het offer gemeden wordt, verdwijnt Christus uit het gezichtsveld en daarmede de vreugde in Hem. Het is veelzeggend, dat de Heer Jezus nooit zooveel over Zijn vreugde sprak als in de laatste uren voor Zijn kruisdood. Het offer, dat Hij toen reeds bezig was te brengen, scheen een groot gevoel van vreugde in Hem te verwekken.

Wie het offer brengt, zal de vreugde vinden, steeds dieper en sterker. De vreugde is onlosmakelijk aan het offer verbonden. Wie het offer schuwt, verliest de vreugde des heils, wijl hij het contact met Christus kwijt raakt.

Ik geloof, dat velen een grooter

deel in de vreugde van Christus zouden hebben, *als ze zich meer in Zijn dienst stelden.* De vreugde — niet het heil — is het *loon* voor den arbeid, die voor den Heer gedaan wordt. Tot den goeden en getrouwen *dienstknecht* wordt gezegd: ga in, in *de vreugde* uws Heeren!

* * *

Ik lees ergens van de discipelen; dat ze verblijd werden, toen ze den *Heere zagen.* Ze waren dus zonder blijdschap, en de oorzaak daarvan was, dat ze *den Heer* kwijt waren.

De *Heer* moet terugkeeren in het leven. De poorten van het berouw, van het offer en van de werkwilligheid moeten opengedaan worden. Het ontgrendelen van de poort der vreugde kost strijd, strijd van binnen.

Breng het offer. Breng *uzelf* ten offer! Zonder het offer blijft uw leven glansloos. Er bestaat een steensoort, die donker is, zoolang ze buiten het water wordt gehouden, maar die, in 't water gedompeld, doorschijnend wordt. Zoodra gij uw leven overgeeft, verliest, offert, wordt het doortrokken met een helderen glans van vreugde.

O, gij christen zonder vreugde, ontgrendel de poorten, die uw Heer buiten sluiten!

L.

LOSSE SCHAKELS

Een vrouw aan de spits. Wij hebben ons op enkele Unie-vergaderingen mogen verheugen over de aanwezigheid van een vrouwelijke afgevaardigde. Onze Chineesche zustergemeenten zijn een stapje verder gegaan. Zij kozen tot Unie-presidente een Europeesche vrouw. Onder die volken, die met minder christelijke traditie belast zijn, marcheert men wat vlugger. In elk geval: de vrouw is onder onze Chineesche geloofsgenooten dus wel in eere!

Herziene bijbelvertaling. De Internationale Raad voor Godsdienstige Opvoeding heeft opnieuw het recht van uitgaaf verkregen van de American Standard Bible, en dit voor den tijd van 28 jaar. De Raad heeft nu een Comité van verschillende vooraanstaande deskundigen benoemd om de vertaling te herzien. Daarin hebben zitting gekregen twee professoren van de Theologische school der Baptisten van de Zuidelijke Unie. Dr. A. T. Robertson heeft zitting in de groep voor het Nieuwe Testament, en Dr. Sampey in die voor het Oude.

Een Esthlandsche Gemeente in Australië. Een paar jaar geleden landden een paar Esthlandsche Baptisten in Sydney, Australië. Deze hebben nu een Esthlandsche gemeente gevormd, die is opgenomen in de Unie van Nieuw Zuid-Wales. Dit is de eerste gemeente van die nationaliteit opgenomen in een Baptiste Unie onder het kruis van het zuiden.

Honderd jaar geleden was er in Australië nog geen Baptiste gemeente. De eerste gemeente werd gesticht te Sydney, in April 1831. De nieuwe Esthlandsche gemeente heeft het aantal Baptiste gemeenten in Nieuw Zuid-Wales op 100 gebracht. Er is dus elk jaar één gemeente bijgekomen. Deze honderd gemeenten hebben een paar honderd predikposten.

De Mac Master Universiteit. De Universiteit onzer broederen in Kanada, de Mac Master Universiteit is overgeplaatst naar Hamilton. Bij de ingebruik-neming der nieuwe gebouwen werd bizondere opmerkzaamheid geschonken aan het Bunyan raam, een geschenk van alle Bapt. Unies der wereld aan deze inrichting, en daar geplaatst bij gelegenheid van het laatste wereldcongres. In de godsdiestoefening, waarmede de plechtigheid besloten werd, hield de president van het Bapt. Wereldverbond, tevens president van de theologische faculteit dezer Universiteit een predicatie.

Alliantie en eenheid. Alliantie onder de geloovigen juichen wij toe. Het is goed dat zij elkander ontmoeten, en voor gemeenschappelijke belangen gemeenschappelijk optreden. Vooroordeel moet worden weggenomen. Wij kunnen slechts wenschen dat de geloovigen elkander leeren kennen zooals ze zijn. Dan zal blijken dat de ware christenen, veel dichter bij elkander staan, dan velen wel vermoeden. Alliantie is dus goed.

Maar alliantie moet niet het laatste zijn, dat men wil. Alliantie moet de eenheid niet in den weg staan, maar voorbereiden. Daarvoor moet men niet vreezen, maar dat moet men wenschen. Men moet niet angstvallig den vinger opheffen als de alliantie schijnt te zullen overgaan in eenheid.

De mogelijke vereeniging van hen, die tot nu toe gescheiden leefden en streden, is geen gevaar aan de samenwerking verbonden, maar juist haar doel. Wanneer men samenkomt met het voornemen om de tegenwoordige, kerkelijke scheiding onder de kinderen Gods te handhaven, dan maakt men de alliantie tot een afgod. We meenen, dat men indertijd is overgegaan tot oprichting der Evangelische Alliantie, omdat de tijd voor hereeniging der kinderen Gods nog niet rijp was. Men hoopte dus daarmede slechts een overgangstoestand in te leiden; den tijd rijp te maken voor hereeniging van hen, die bijeen behooren.

Wij Baptisten moeten trouw blijven aan de Alliantie-gedachten. Wij mogen haar niet aanvaarden als surrogaat voor de eenheid der geloovigen, de gemeente. Wij willen geen surrogaten; wij willen de gemeente. Wij willen gaarne de Alliantie steunen, echter niet als men verlangt, dat we nu maar van de gemeente zullen afzien. Dat verbiedt ons de H. Schrift.

De gebroken flesch. Drie Evangelisten vertellen ons, dat Jezus, toen Hij te Bethanië, in het huis van Simon de melaatsche was, door een vrouw gezalfd werd. Deze daad wekte ontstemming in den kring der discipelen. De Heere Jezus heeft haar echter verdedigd en deze daad in verband gebracht met zijn begrafenis. Het is ons niet direct duidelijk, hoe de Heer dit verband kon leggen. De heeren, die de oude wereld met haar gebruiken en opvattingen bestudeeren, helpen ons echter zoo menigmaal om de Schrift te verstaan. Zij vertellen ons, dat het in heel het Romeinsche Rijk gebruikelijk was om over het hoofd van een *doode* de flesch met zalf te *breken*. Markus vertelt ons van de vrouw, die den Heiland zalfde, dat zij „de albaste flesch gebroken hebbende goot die op zijn hoofd". Hoe lag het dus voor de hand, dat de Heiland zeide: zij is voorgekomen, om Mijn lichaam te zalven ter begrafenis.

Van hoeveel gewicht is dus vaak een schijnbaar onbeduidende mededeeling in de Schrift. Aan elk woord, dat daar staat, moet aandacht geschonken worden. En hoe dankbaar moeten we zijn voor hen, die de oude wereld voor ons openen!

L.

ZENDING.

Heeft Indië ons noodig?

III.

In de Nederlandsche koloniën echter is het Baptisme nog niet en Dr. Rushbrooke bindt de zorg daarvoor op 't hart van *alle Baptisten in Nederland.*

Hebt ge de voorgaande twee artikelen gelezen??

Dan trekken we tezamen de volgende conclusies:

A. De Mohammedaansche streken in Indië kennen voor een groot deel *nog niet* de kracht van 't Evangelie.
B. Vele heidensche streken zijn ook nog vreemd aan 't Christendom.
C. De Hindoesche bevolking in z'n geheel staat nog buiten 't Evangelie.
D. De „totaal gechristianiseerde

streken" lijden aan geestelijke verarming.

E. De zendingsressorten zijn *te* groot van omvang, dan dat intense bearbeiding plaats kan hebben

En nu vragen we:

„Heeft Indië den levenden Christus noodig?"

En uw antwoord is: „Ja".

Er zijn volken, die gebukt gaan onder den last van 't heidendom.

Er zijn, er die bevangen zijn in de starre, drukkende dogmatiek van 't Mohammedaansche geloofsleven.

Er zijn, die den Christusnaam dragen, maar die vreemd staan tegenover 't Christusbeleven.

Indië heeft niet den Christus noodig, zooals men die inwikkelde in een vernuftig stelsel van minutieus uitgewerkte dogmatiek.

Indië heeft nog veel minder den Christus noodig, die men als één der vele wijzen uit de Oostersche wereld ook wel een plaatsje wil geven tusschen Boeddha, Konfucius, Lao Tsze en zoovele andere grooten uit de grijze oudheid.

Neen, Christus de Verlosser, die tot een onrustig menschenhart van zondenvergeving spreekt, die 't contact met God den Vader herstelt en de menschenziel in liefdevolle toewijding z'n leven leert brengen aan Gods Hart, *deze Christus heeft Indië noodig.*

De Christus, zooals wij, als Baptisten, die trachten te beleven en uit te dragen in de wereld, ge merkt 't wel, dat Indië Hem noodig heeft.

En wat nog meer is: „Niet alleen dat Indië Christus noodig heeft, maar Christus heeft ook Indië noodig". Hier ook moet Zijn Evangelie gepredikt worden.

En wij, die als Hollanders 't groote Indië kregen op te voeden sociaal en economisch, zullen wij ook niet helpen, meehelpen om de Christus des Levens uit te dragen in deze wereld?

Indië heeft ons als Baptisten noodig, *ook* ons, *vooral* ons om Christus te brengen.

En 't is schoon, dat Dr. Rushbrooke met een enkel woord alle Baptisten in Nederland daaraan herinnerde.

Ge spreekt van zwakke krachten?

Ach hoeveel kan één Europeesch zendeling, maar één, die met 't geloofsvuur van een Stanley Jones bezield is, ons hier geven.

Als elk der 3600 Nederlandsche Baptisten eens begon *25 cent* per maand af te zonderen voor zendingswerk in Indië, wat zouden we veel reeds kunnen beginnen.

„Zwakke krachten, maar sterk in den Heer".

En nu vraag ik me af, of deze zwakke opwekking weerklank zal hebben onder onze Bapt. in Nederland.

Ach, ik weet 't wel, zoo 'n stem uit de verte klinkt zoo vaag en onwezenlijk dikwijls.

En toch, 't is alles nuchtere werkelijkheid hier.

En daarom hoop ik op beweging in eenigerlei vorm:

Of bij de Uniecomm. die de roepstem doorgeeft.

Of bij de plaatselijke gemeenten, die financieele mogelijkheden overwegen.

Of bij ieder persoonlijk, om alvast met een opwekking in eigen omgeving aan te vangen.

Indië heeft uw offer en gebed noodig.

J. DE JONG.

Magelang, Nov. '30.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Het insigne en wie het mag dragen.

Nu het met het insigne al zoo ver gekomen is, dat we een ontwerp hebben aangenomen, moeten we het er toch ook over eens worden wie dat mag dragen. Reeds meer dan een volle week wacht ik tevergeefs op bestellingen en dat komt vermoedelijk omdat de verschillende vereenigingen niet recht weten, aan wie ze het hebben uit te reiken. Welnu, laat mij mogen beginnen met er nog eens de aandacht op te vestigen dat de letters N. B. J. B. Nederlandsche Baptisten Jeugd*beweging* beteekenen. Tot een bond is het onder onze jongelui nog niet gekomen. Maar een beweging hebben wij. Zouden wij een bond hebben, dan was deze vraag heel *eenvoudig* te beantwoorden, n.l. dan mocht elk lid het dragen.

Nu is 't echter een „Beweging", en dat is een soepeler begrip dan „Bond". Vandaar dan ook, dat de termen van het al of niet mogen dragen ruim kunnen uitvallen. We kunnen toch van meet af aannemen dat niemand, die zulk een insigne *wil* dragen, haastelijk van ons zal kunnen kwalijk spreken. Hier en daar leeft de idee, dat alleen jonge Baptisten het speldje zullen mogen dragen. Die idee leeft echter niet in het begrip „Beweging". Wel zou ik zeggen niet één jonge Baptist moet zich onttrekken van het dragen van het insigne maar onze „Beweging" strekt zich uit tot allen die door ons in beweging gezet worden en op hun beurt mede zich en anderen bewegen in onze vereenigingen en vergaderingen te komen en te werken.

Laat het dus zoo vrij mogelijk zijn wat het beginsel aangaat van toekenning.

Het al of niet toekennen, b.v. om levensgedrag wat niet met het dragen van het insigne overeenkomt, ligt op den weg der plaatselijke vereenigingen. Zouden jonge menschen van een verkeerd levensgedrag of waarvan men de idee heeft dat ze het met verkeerde bedoelingen willen, om het insigne vragen; zoo kan de plaatselijke vereeniging het zulke menschen weigeren. Maar overigens, hoe meer het willen dragen, hoe beter, daar het een propagandamiddel is voor onze beweging.

De gedachte is ook uitgesproken om de uitreiking, aan hen die er voor in aanmerking komen, met een zekere plechtigheid te doen toegaan. Ook dat is plaatselijk te regelen. De idee is niet onaardig, temeer daar de dragers (ster) bij die gelegenheid nog eens goed op het hart gedrukt kan worden, dat zij het insigne waardig zich te gedragen hebben.

Elk insigne zal voorts begeleid zijn van een biljet waarop door handteekening de drager(ster) zich verbindt tot de volgende drie dingen:

A. Ik verbind mij om het insigne der N. B. J. B. met alle eere te dragen. Zoodat de N. B. J. B. door mijn gedrag niet in een verkeerden reuk komt te staan.

B. Ik verbind mij het bovengenoemd insigne niet te verkoopen of onderhands door te geven.

C. Ik verbind mij om ingeval ik niet langer verkies het insigne te dragen dit kosteloos terug de bezorgen bij den dan fungeerenden Secretaris der Baptisten Jeugdvereeniging, door wier tusschenkomst ik het ontvangen heb, of mocht die vereeniging niet meer bestaan, bij den Algem. Secr. der N. B. J. B., tenzij ik het in particulier bezit wensch te houden als aandenken aan den zegen die ik genoten heb in de N. B. J. B.

Deze biljetten behooren zorgvuldig bewaard te blijven in het archief van de vereeniging, die de insignes leverde. Bij eventueele teruggave van het insigne moet het betreffende geleidebiljet teruggegeven of vernietigd worden.

De Jeugdraad zelf levert niet aan particulieren. Alleen aan vereenigingen. Daarom is het goed dat alle Jeugdvereenigingen enkele exemplaren in voorraad hebben.

Door bovenstaande bepalingen, alsmede door het feit, dat het insigne een gulden kost en doordat de plaatselijke vereeniging het toezicht op de dragers (sters) heeft, is misbruik vrijwel geweerd.

Nu, de Heere stelle het insigne tot een zegen. Hij doe ook dit zwakke middel medewerken om ons saamhoorigheidsbesef te versterken en breide

onze beweging uit in breedte en diepte. Hem tot eer!

Bestel nu s.v.p spoedig, secretarissen, opdat 's Konings zaak voortgang hebbe.

A. P. BARENDREGT.

* * *

Tot op dit oogenblik heb ik in het geheel geen correspondentie over het insigne-vraagstuk ontvangen. Ik vertrouw, dat een ieder het met de beschouwing van onzen Secretaris eens is. Persoonlijk onderschrijf ik ze van ganscher harte.

J. W. WEENINK.

VRIJHEID.

Opstel door Mej. E. de Vries, Haulerwijk, gehouden op de Districtsvergadering der Friesche Jeugd te Drachten, 4 Dec. 1930.

Vrijheid! Dit woord schijnt bij uitstek bij de jeugd te passen.

De jeugd wil vrij zijn! Jonge menschen vinden oudere, die hun denkbeelden meer onderwerpen aan hun ervaring, vaak bekrompen en kleinzielig. De jeugd wil daarvan vrij zijn, wil de vleugels uitslaan boven de „kortzichtige bekrompenheid" van de ouderen. Ook in ons allen leeft die drang. Wij zijn ook jong, wij behooren gelukkig ook nog bij de jeugd, die, als God het wil, nog een lang leven voor zich heeft. Wij willen daarom nu eens probeeren te onderzoeken, hoe wij ten opzichte van de vrijheid hebben te staan en welke vrijheid wij ons moeten kiezen.

Allereerst merken wij dan op, dat er twee soorten van vrijheid zijn n.l. 1e. De vrijheid die de wereld belooft te geven en 2e. De vrijheid van een door Christus vrijgemaakte.

Eerst de vrijheid van den wereld. De drang naar deze vrijheid is in onze tijd bizonder groot. Iedereen spreekt er over. Ieder wil eens vrij zijn, zelfs kleine kinderen al. (We bedoelen met deze vrijheid niet: *vrije tijd*, maar: *vrij zijn van principes en bepalingen.*) Een klein kind, dat op school gaat, kan men thans al hooren zeggen: „Ik heb vandaag straf gekregen, maar 'k vind het niet eerlijk. Ik mag toch zeker wel wat tegen mijn buurman zeggen, als ik dat wil". Het kind weet heel goed, dat het dat *niet* mag, maar het wil probeeren, hoeveel 't kan lijden, wil dus probeeren, zich te bevrijden van de bepaling, dat men op school stil moet zijn. Zoo streeft het al naar de vrijheid, die 't later bewust zal willen bezitten, die vrijheid, die we ook *ongebondenheid* kunnen noemen. Ongebonden, vrij van banden, die knellen: die de jeugdige levenslust, schijnen te willen terugdringen! Vrij ook en vooral van ouderlijke tucht en vermaningen! „Och, vader en moeder, die zijn zoo ouderwetsch", wordt er dan gezegd. De kinderen zien niet in, dat vader en moeder wel begrijpen, dat de vrijheid, die zij wenschen, vaak niet goed is voor de ontwikkeling van 't karakter van zoon of dochter. En de jeugd van tegenwoordig bemerkt niet, dat de, zoo begeerde, vrijheid, de ongebondenheid, verandert in een bandeloosheid, om tenslotte de ergste slavernij te worden die er bestaat. Want wat zijn de resultaten van de vrijheid, van de z.g. vrije opvoeding? De kinderen gaan hun eigen weg. Ze zoeken hun vermaak op plaatsen, waar hun zinnen geprikkeld worden, waar hun lust tot avonturen aangewakkerd wordt. Zoodoende vervallen zij tot de ergste slavernij: zij worden n.l. een slaaf van hun hartstochten en hun persoonlijke ideeën. Zij voelen zich vrij, maar zijn gebonden door zichzelf, dus door de duivel, die hen mee wil sleuren in 't verderf. Deze vrijheid, die slavernij eigenlijk, is dus absoluut verwerpelijk.

Er is echter ook een vrijheid in de wereld, die we niet verkeerd moeten

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

46. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een godsdienstige bijeenkomst. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer Günter Sonwald gekomen, die op een wandeling „doove Jorg" van den dood door ophanging redde. Jorg werd bij de bezembindersfamilie Wimmers opgenomen. Door verschillende dingen was Burgheim in onrust en opwinding, vooral ook doordat Ds. Lothuizer de vergaderingen op de Enke-hoeve was begonnen te bezoeken. De eerste maal was de predikant gebleven tot alle bezoekers waren weggegaan.)

Ds. Lothuizer bleef zitten, totdat alle bezoekers waren verdwenen, ging dan naar de oude onderwijzeres toe en, terwijl hij haar de hand gaf, zeide hij: »Hartelijk dank, juffrouw Veerman! Ik ben in menig opzicht rijker geworden. Laat ons van nu af aan menschen zijn, die weten, door God vereenigd te zijn om gemeenschappelijk te arbeiden tot heil van onze medemenschen!«

»Dominé, het is mijn oprechte begeerte, dat bij het steeds grooter wordende aantal bezoekers in onze samenkomsten u de geheele zaak voortaan in handen moogt nemen!«

»En mijn even oprechte wensch is, dat u, juffrouw Veerman, getrouw moogt blijven in het vervullen van uw taak. U moogt het doen, niet alleen, omdat u de voor vrouwen vastgestelde grens van 60 jaar bereikt hebt, maar ook, omdat u het doen moet! God zelf verwacht het van u!«

Met deze woorden nam de predikant afscheid. In de dorpsstraat was de onderwijzer op hem toegekomen met de woorden: »Neemt u me niet kwalijk, dominé, mag ik u vergezellen?«

»Heel graag!«

Zij sloegen den weg naar de pastorie in.

»Dominé«, begon Sonwald, »mag ik u eerst hartelijk danken voor uw komst in de vergadering?«

»En mag ik u bedanken voor de vriendelijke uitnoodiging daartoe?« was het antwoord van den predikant. »Ik heb u trouwens eerst niet begrepen, en ik hoop, dat u mij dat vergeven wilt, beste meester! Maar de wijze, waarop juffrouw Veerman de zaken aanpakt, was mij tot dusver geheel onbekend«.

»En mag ik vragen, welk een indruk u gekregen heeft?«

»Ik was ten hoogste verwonderd. Men wordt daar klein en stil«.

Langzaam en met nadruk had Ds. Lothuizer deze woorden gesproken. Dan waren beide mannen zwijgend verder gegaan, tot zij bij de pastorie afscheid van elkander namen.

Van toen af was Ds. Lothuizer in regelmatige afwisseling met zijn dochter in de bijeenkomsten gekomen. Maar daarbij was het niet gebleven, maar zijn vrijmoedige getuigenis was oorzaak geworden, dat de kamer van juffrouw Veerman te klein geworden was, en een aangrenzende kamer mede in gebruik genomen moest worden. Er was een kracht over hem gekomen, die hem aandreef, ook buiten zijn ambt te spreken van de dingen, waarvan zijn hart zoo vol was. De blijdschap in den Heer was zijn sterkte geworden.

Daar stak in zekeren nacht een storm op, die geheel Burgheim scheen te willen wegblazen. De storm huilde om de huizen heen, rukte aan gevels en erkers, smeet pannen en planken van de daken, scheurde takken van de boomen, wierp geheele boomen om of knikte en versplinterde hen alsof het verdroogde halmen waren. Een stormnacht, zooals die enkel in bergachtige streken doorgemaakt kan worden.

Er was zeker geen mensch in geheel Burgheim, of hij was wakker. Iedereen luisterde, of de volgende stormaanval hem ook het dak van het huis zou werpen. Geschrokken vloog men overeind, als een harde vuist te-

achten. Dit is de vrijheid, waarvan één van onze dichters gezegd heeft: „De ware vrijheid luistert naar de wetten". Hij bedoelt hiermee, dat, wil men waarlijk vrij zijn, men zich aan de wetten moet onderwerpen. Men mag zich daarvan niet vrijmaken, want ze zijn noodzakelijk voor de samenleving. Doordat de menschen van nature zondig zijn, zijn de wetten noodig om hen te binden. De wetten hooren in zekere zin bij de mensch, als 't water bij een vischje. Neemt men een vischje uit 't water, maakt men 't dus vrij van zijn levensvoorwaarde, dan sterft het, omdat 't die vrijheid niet kan dragen. Zoo zijn de wetten ons ook tot op zekere hoogte gegeven. Zij zijn n.l. de levensvoorwaarde, niet voor de mensch alleen, maar voor de maatschappij. En tenslotte moeten wij ons voelen als een deel van die maatschappij. Wij zijn geen wezens, die alleen op de wereld zijn, die kunnen doen wat zij goedvinden. Wij leven met meer menschen samen, wij moeten ons aanelkaar en allen tezamen ons aan de wetten onderwerpen. Dit is ons voorgeschreven en daaraan moeten wij ons houden, *ook* en ***vooral*** wij Christenen, om daardoor de wereld een voorbeeld te geven. De bijbel zegt immers, dat wij ons aan de, over ons gestelde, machten moeten onderwerpen. Wij zullen dus ook als Christenen gehoorzamen aan de woorden van een niet-Christen: „De ware vrijheid luistert naar de wetten".

Laten we nu eens gaan onderzoeken, wat er te zeggen valt over de vrijheid van iemand, die door Christus is vrijgemaakt. Paulus zegt daarvan in Rom. 8 : 21 : „Op hoop, dat ook het schepsel zelf zal vrijgemaakt worden, anv de dienstbaarheid der verderfenis tot de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods". Hij spreekt dus van de dienstbaarheid der verderfenis en daartegenover van de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods! In vers 20 heeft Paulus gezegd, dat 't schepsel aan de ijdelheid onderworpen is. Het zal dus voor dat schepsel een heerlijke verandering zijn, te komen tot de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods.

De vrijheid van een kind van God, wat wil dat eigenlijk zeggen? Dat beteekent, dat men door Gods genade, door 't offer van Jezus Christus, vrij is geworden van de wet Gods en van de gevolgen daarvan. De wet, die Jehova aan 't volk Israël had gegeven, en die de Joden streng in praktijk brachten, heeft haar geldigheid verloren door de komst van Christus.

Dat daarover in de tijd van Paulus nogal verschil van meening heerschte, kunnen we vinden in Gal. 2. Paulus stond op de vrijheid van Christus, hij wilde zich in niets laten binden door de wet, die door Christus was teniet gedaan. Petrus daarentegen weifelde nog eerst wat, zat misschien nog te vast aan de wet, getuige het voorval tusschen Petrus en Paulus te Antiochië. Paulus wilde zijn vrijheid niet loslaten. Hij heeft dit ook duidelijk tegen Petrus. gezegd. Hij kon niet aan de Joodsche wet voldoen, kon er niet de meening op na houden, zooals naar hij zegt: „Eenige ingekropen, valsche broederen, die van bezijden ingekomen waren, om te bespieden onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben, opdat zij ons zouden tot dienstbaarheid brengen" Die „broederen" wilden, dat men, als men Christus beleed en oorspronkelijk heiden was geweest, zich zou laten besnijden. Paulus achtte dit niet noodzakelijk. Christus had immers door Zijn bloed ons de vrijheid gekocht, waarvan in Gal. 5 : 1 staat: „Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus heeft vrijgemaakt en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen".

---

gen de deur bonsde en de bekende stem van den nachtwacht: »Brand!« schreeuwde.

In angstige haast kleedden mannen en vrouwen zich aan en trokken dan met emmers de stormnacht in. Het heldere schijnsel van de hoog oplaaiende vlammen deed hen reeds gauw de haard van het vuur vinden. Intusschen sprong Siebe verder van huis tot huis, klopte op de ruiten, sloeg tegen de deuren en riep met alle kracht: »Brand! Brand! Enke-hoeve! Brand!«

Hij had in de eerste opwinding geheel veigeten, te roepen, waar de brand was.

Maar nu riep hij het, en alles haastte zich naar de Enke-hoeve, zoo gauw de beenen konden.

Op de Enke-hoeve was in een kleine schuur, die vol stroo en andere voorraden was, brand uitgebroken. Hoe dat kon zijn gebeurd, was erg raadselachtig. De oude schuur lag ongeveer tien meter van het huis af, naar de daarachter liggende moestuin toe. Daar de voorraden in de oude schuur pas in het voorjaar moesten worden aangesproken, werd de kleine schuur nu nooit betreden. Dat wist men in het geheele dorp. Dus kon er maar een mogelijkheid zijn: de oude schuur was moedwillig in brand gestoken.

Dat riepen mannen en vrouwen elkander toe, terwijl zij een lange keten vormden, terwijl de gevulde emmers gauw van hand tot hand gingen en de ledige emmers even vlug naar het water terug vlogen.

Toen verscheen de brandspuit in razend tempo. Slangen werden uitgerold, en onophoudelijk werden nu dikke waterstralen in de vlammenzee gespoten. Maar spoedig ontdekte men dat men tegen deze vlammen machteloos was. Daarom werd voortdurend het woonhuis nat gehouden en ook de nieuwe, groote schuur, waarachter ook de stallen met vee lagen. Zoo hield men deze gebouwen onder water en verhinderde, dat de door den storm heen en weer gezweepte vlammen daarheen oversprongen.

Het waren angstige geluiden, het huilen en knappen van het vuur, het kraken van de balken en het instorten van den zolder, begeleid door het razen van den storm.

De onderwijzer Günter Sonwald en Flip Gelderman hadden het uiterste gewaagd: zij hadden een staldeur uit de hengsels gelicht en die rechtop voor zich uitgedragen tot dicht bij de brandende schuur. Dan hadden zij de deur door een vlug afgebroken paal gesteund, en nu stond afwisselend de onderwijzer Sonwald en de Amerikaan echter de beschermende deur en namen de eene emmer na de andere uit de bereidwillige handen en goten het water in de zich hier opnieuw ontwikkelende vlammen.

De hitte was bijna onverdragelijk, maar telkens weer goten de mannen een deel van het water over de hen beschermende deur, en gooiden emmer na emmer water in de sissende gloed.

Opeens gaf Günter Sonwald een luiden schreeuw. Hij trok Flip Gelderman aan den arm en wees op het dampende en brandende stroo, terwijl hij schreeuwde: »Een lijk! Een lijk!«

Brandweerlieden sprongen nu over de hoeve, kommando's en signalen werden gehoord; uit twee naburige dorpen was de brandweer met hun spuiten aangekomen.

Men wilde de nog overeind staande muren van de oude schuur naar binnen omstooten om zoo de vuurhaard zoo goed mogelijk iets te dempen.

Maar toen Sonwald met luider stemme van zijn gruwelijke ontdekking vertelde, probeerden zij eerst het lijk te bergen.

Een paar bijzonder waaghalzige brandweermannen sprongen er heen, grepen met zekeren greep een uit de brandende en walmende stroomassa te voorschijn komend been en trokken uit alle macht een dood, verkoold lichaam uit de schuur, legden het op de staldeur en droegen het buiten het bereik van het vuur.

Oude Joost kwam buiten adem met struikelende stappen aanloopen. De verschrikkingen van dezen nacht hadden den trouwen knecht bijna alle krachten geroofd.

Toonloos kwam het over zijn lippen: »Waar is Antje? Antje is er niet!«

(Wordt vervolgd.)

Als wij nu misschien al weten, wat we nu ongeveer onder de vrijheid van een Christen hebben te verstaan, kan mogelijk de vraag rijzen: „Maar hoe krijg ik dan die vrijheid?" Jezus zelf wijst ons daarheen de weg. In Joh. 8 : 32b zegt Hij tegen de Joden: „En de waarheid zal U vrijmaken", d. w. z. de vrijheid geven. Wij weten ook, dat Christus gezegd heeft: „Ik ben de Weg, de *Waarheid* en het Leven". Als dus de waarheid de mensch de weg tot de vrijheid zal wijzen, wil dat zeggen, dat Christus zelf het zal doen. Toen Christus dit zei, begrepen de Joden Hem niet. Zij dachten: „Wij hebben nooit iemand gediend, waartoe is 't dan noodig, dat wij vrijgemaakt zullen worden?" Maar wij weten wel, dat we niet vrij zijn, dat we n.l. gebonden worden door de Satan. Jezus zegt dan tegen ons — Joh. 8 : 36 —: „Indien dan de Zoon U zal vrijgemaakt hebben, zoo zult gij waarlijk vrij zijn". Willen wij dus vrij zijn, willen wij de vrijheid van een Christen bezitten, dan moet de Zoon, Christus zelf, ons vrijmaken. En als we werkelijk verlangen, die vrijheid te hebben, dan zal Jezus ons niet tevergeefs laten vragen. Hij wacht op iedereen, om ieder die vrijheid te geven.

God helpe ons allen die vrijheid te zoeken en te vinden aan de voeten van Jezus, en, voorzoover we die vrijheid al hebben gevonden, geve God ons Zijn kracht, haar te handhaven tegenover de wereld en ons geheel als vrijgemaakten te toonen, opdat God ons in de heerlijkheid der kinderen Gods kan laten deelen, als wij ook van dit aardsche leven vrijgemaakt zijn.

III

Derde gewestelijke Jeugddag, gehouden te Stadskanaal.

7 Jan. j.l. werd deze jeugddag gehouden in de ruime zaal achter de Baptiste kerk te Stadskanaal.

Het weer was om niet beter te wenschen. Mede daarom was de jeugd op de middag- als ook op de avondvergadering heel goed vertegenwoordigd.

De Vrieschelosche jeugd gaf door haar aanwezigheid weer blijk veel prijs te stellen op onze gewestelijke jeugddagen. We verheugen ons telkens, wanneer we merken, dat de jeugdvrienden van Vrieschelo nimmer de afstand en evenmin weer en wind schuwen.

In de middagvergadering leverde Vrieschelo een goed opstel.

Muntendam was ook vertegenwoordigd, en leverde een duet en een solo. De zangvereeniging was verhinderd, hetgeen we zeer betreurden. Eigenlijk moest zoo iets niet voorkomen.

Van Nieuwe Pekela waren vele jeugdvrienden aanwezig. Door één hunner werd een opstel geleverd, dat zeer op prijs werd gesteld.

Stadskanaal leverde een belangrijk contingent van de aanwezige jeugdschare en gaf ons allen een warme ontvangst. In de avondverg. leverde Stadskanaal een voordracht en een opstel.

We hadden een goede en gezegende jeugddag, waarvan de middag- en avondvergadering respectievelijk onder leiding stonden van de Voorgangers van Muntendam en Vrieschelo.

Er heerschte een opgewekte geest en de jeugd openbaarde een groote liefde jegens de Meester en veel toewijding voor de zaak des Konings.

We danken de Heer voor deze jeugddag.

De volgende en tevens de laatste jeugddag in deze wintermaanden wordt D. V. gehouden in Muntendam, 11 Febr. a.s.

L. DE HAAN.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De Helper van zondaars.

Mark. 2 : 1—22;
Luk. 5 : 1—11 en 17—32.
Les voor Zondag 15 Febr. 1931.

Bij het lezen van de geschiedenis van Jezus treft ons altijd weer zijn groote liefde. Hij had de zieken en ongelukkigen lief, en vooral had Hij lief hen, die treurden over en onrustig waren om hun zonden. In de geschiedenis van heden hebben wij daarvan mooie voorbeelden.

1. Jezus en Simon Petrus.

Jezus was aan den oever van het Galilesche meer en een groote schare menschen omringde Hem. Zij verlangden allen om de rede te hooren, die Hij nu weer houden zou. En Jezus wilde hen ook wel gaarne toespreken. Maar waar moest Hij staan? Er was zeker geen geschikte plaats op het land, en toen verkoos Jezus zich een „preekstoel" op het meer. Vertel Luk. 5 : 2 en 3.

Wat Jezus toen tot al die menschen gesproken heeft weten we niet. Daar kunnen wij dus ook niets van vertellen. Maar nadat Jezus gesproken had, gebeurde er iets, dat we wel weten, en dat ons weer laat zien: Jezus de Helper van zondaars!

Jezus wendde zich tot Simon Petrus. Vertel v. 4. „Naar de diepte" zal wel beteekenen „naar de diepere plaatsen". Simon verwachte er niet veel van. Vertel, waarom niet. Maar . . . . als de Meester het wilde, dan zou het gebeuren. Hij wilde niet ongehoorzaam zijn. (Ik denk, dat Simon de gedachte van den Meester *aanvankelijk* nog al met heel wat woorden als niet verstandig heeft voorgesteld en dat de laatste zin van v. 5 bescheidenheidshalve gesproken is meer dan uit hartelijke gehoorzaamheid. Zijn gedrag volgens v. 8 geeft m. i. reden voor deze opvatting van v. 5).

Zoo staken zij dan van wal, en voeren het meer op. Met hen ging ook nog een andere boot zeewaarts. Toen zij ver genoeg waren, werd het net uitgeworpen. Langzaam sleepte de boot het voort langzaam, steeds langzamer. Het net werd zwaar. Vertel v. 6 en 7.

Wel, wel wat een visschen! De visschers wisten niet wat ze er wel van denken moesten, v. 9, 10a.

Vooral Simon Petrus kreeg het te kwaad. Hij schaamde zich diep. O, hij voelde zich zoo zondig. Misschien omdat hij eerst zoo boud gezegd had, dat het toch niets zou geven, als ze het net weer uitwierpen. En wellicht heeft hij toen zijn heele persoonlijkheid gezien als zondig. En zulk een zondig mensch werd nu zoo gezegend. Het werd hem te machtig. Vertel v. 8. Wijs er op, dat Simon toch niet van Jezus scheiden wilde, want hij viel a a n d e k n i e ë n van Jezus neder. Nu, Jezus wilde ook niet van Simon Petrus scheiden. Hij wilde hem juist helpen. En daarom troostte Hij hem en Hij beloofde hem, dat hij nog meehelpen mocht aan de redding van andere zondaren, v. 10b. Jezus is de Helper van zondaars.

2. Jezus en de lamme man.

Nu weer een andere geschiedenis, waaruit blijkt, dat Jezus zondaars helpt.

Toen Jezus weer eens te Kapernaüm in een huis was en daar sprak, kwamen eenige mannen met een lammen vriend aandragen. Mark. 2 : 1—22. Dit gedeelte vertelt gemakkelijk. Het is voldoende, wanneer ik alleen enkele opmerkingen geef.

Hoe die mannen op het dak gekomen zijn, weten we niet precies, maar dat doet er minder toe. Daar was wel iets op te vinden.

Ik neem aan, dat het huis een gedeeltelijk overdekte binnenplaats heeft gehad, zooals heel veel oostersche huizen hadden, en dat Jezus op een punt heeft gestaan, waar men Hem op de binnenplaats en in de aangrenzende vertrekken hooren kon. Zoo'n dak op een binnenplaats diende in hoofdzaak voor schaduw, was niet zoo hecht gebouwd en dus ook gemakkelijk op te breken.

Het „beddeken" zal wel een heel eenvoudig exemplaar geweest zijn: Een paar stokken met een zeil en misschien nog een paar kussens, denk ik.

„H u n geloof", v. 5. Ze hadden allen, de drager zoowel als de lamme, groot vertrouwen in Jezus. Maar dat Jezus met het oog op hun geloof niet eerst over genezing maar over zonden en vergeving sprak, is opmerkelijk. Het doet vermoeden, dat er ernstige zonden in 's mans leven lagen, en waarmee misschien zijn lijden wel in verband stond. In elk geval moet deze man met

medeweten van zijn vrienden ernstig bedroefd geweest zijn over zijn zonden. Anders is v. 5 m. i. geheel onbegrijpelijk.

De vraag van Jezus in v. 9 versta ik aldus: De schriftgeleerden dachten: Met dezen lamme weet Jezus geen raad. Hij ziet, dat Hij hem niet genezen kan en daarom begint Hij over wat anders, vergeeft Hij hem de zonden. Ja, dat kan Je goedkoop zeggen. Hij zou nu ook maar eens zeggen: Sta op en wandel. Maar dat is zoo gemakkelijk niet Jezus dacht er anders over, want wat Hij zei, moest ook gebeuren. En dan is vergeven nog veel grooter werk dan genezen.

3. Jezus en Levi de tollenaar.

En nu nog één voorbeeld van Jezus' liefde voor zondaars. Luk. 5 : 27—32. Op zekeren dag, dat Jezus weer over den weg ging en voorbij het kantoor van den belasting pachter Levi kwam, zag Hij dezen man in zijn tolhuis zitten. Jezus kende hem. Daarvoor was Hij de kenner van alle harten. Maar misschien was Levi ook wel heel dikwijls een aandachtige toehoorder van Jezus geweest. Hoe het ook zij Jezus wist, dat die man ook wel graag een volgeling van Hem zou willen worden, als hij maar durfde. Maar Levi wist, dat hij een zondaar was. Vertel maar verder. 't Is gemakkelijk genoeg.

Zondaars roept Jezus heden nog. En die naar Zijn roepstem luisteren en zich bekeeren van hun verkeerden levenswandel, die neemt Hij aan tot Zijn vrienden, ja, tot Gods kinderen.

K. R.

III

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Waarde broeders en zusters, lezers en lezeressen van „De Christen". Na een tijd van zwijgen, zijn we thans geroepen eenige mededeelingen te doen omtrent de gemeente. Nu de heerlijke Kerstdagen weer achter ons liggen en we het Nieuwe jaar zijn ingetreden, geven we u een enkele blik in onzen veel omvattenden arbeid en op het groote werk, wat God door de gemeente Vriescheloo wil verrichten.

1930 was voor ons niet ongezegend, integendeel, zooals onze Eerwaarde Voorganger Oudejaarsavond memoreerde, zéér gezegend.

Er was onder onze Baptiste families geen enkel sterfgeval te betreuren. Daarentegen werden er 7 personen tot de gemeente toegedaan, waarvan twee, die na lange scheiding weer in volle gemeenschap met de gemeente wenschten vereenigd te worden. 4 natuurlijke geboorten hadden plaats; waarin we ook zagen de groote blijken van Gods vadertrouw en liefde. De Kerstdagen hadden een zeer gezegend verloop.

Den eersten dag vierden we feest te Bellingwolde, eerst met de Zondagsschool en des avonds met groote menschen. Gods Geest was kennelijk in ons midden. Het Kindje van Bethlehem werd verheerlijkt, de broeders en zusters gesticht en verblijd en enkele zielen gaven hun hart aan den Heiland van zondaren.

Den tweeden Kerstdag was het feest te Vriescheloo, eerst voor de kinderen en des avonds voor grootere menschen. Gods Naam werd grootelijks verheerlijkt. Door onzen Voorganger werd een gezegend inleidend woord gesproken over het Kindje, liggende in de kribbe. Vele broeders en zusters gaven een heerlijk getuigenis, terwijl alles werd opgeluisterd door zang en muziek. Het was een goede ure van samenzijn. Wij gelooven en bidden, dat er nog blijvende vruchten openbaar worden van deze gezegende oogenblikken

Zaterdag na Kerstmis vierde de Zondagsschool te Hebrecht Kerstfeest ten huize van br. en zr. L. Nobbe, waar ook weer velen een blik mochten slaan in Bethlehems Kribbe.

De gemeente te Vriescheloo gaat vol moed voorwaarts, kennende hare zwakheid en ongeschiktheid. Met God zullen we echter meer dan overwinnaars zijn.

Komt broeders en zusters bid voor den arbeid Gods te Vriescheloo!

Namens de Gemeente, E. K.

HEERLEN—TREEBEEK. Geliefden in den Heer! Het vieren van den geboortedag van onzen Heiland behoort weer tot het verleden. De gemeente Heerlen—Treebeek heeft die dagen gezegend doorgebracht. In de allereerste plaats ga ik u vertellen, dat het de gemeente goed gaat. Als het onzen broeders en zusters maar eenigszins mogelijk is verzuimen ze niet één vergadering, waarvoor we Gode dankbaar zijn De band der liefde die ons bind is Jezus Christus, Halleluja! We bidden steeds dat we meer en meer liefde van Hem mogen ontvangen, opdat we als brs. en zrs. die liefde mede kunnen deelen aan diegenen, die nog ronddolen in deze duistere wereld. Het is ook steeds onze bede dat onze Vader die in de hemel woont, een arbeider hier in Zijn wijngaard mag uitstooten. Doch Hij weet wat goed voor ons is. En nu geliefden, eenige trekken uit ons Kerstfeest.

1sten Kerstdag 10 uur prediking door onzen broeder ouderling J. R. Fijn. Nam. halfvier kinderfeest alwaar de ouders met 60 kinderen om de Kerstboom waren gezeten. Na ruim 3 uur keerden onze kinderen hoogst voldaan huiswaarts. De meesten onzer kinderen hadden de Kerstgeschiedenis geheel uit 't hoofd geleerd, wat een heele prestatie was van kinderen van 5 jaar. Wij hopen dan, dat hunne onderwijzers met kracht uit de Hoogte bezield mogen worden en blijven.

Den tweeden dag nam. halfvier Liefdemaal. Met veel geestdrift togen onze brs. en zrs. naar ons kerkgebouw. Onze Ouderling opende deze samenkomst met een toespraak over het elfde gebod. Hierna kreeg iedere broeder en zuster gelegenheid om van den Heiland te getuigen, waarvan een druk gebruik gemaakt werd. Onze Jongelieden hadden voor een samenspraak gezorgd, dewelke door hun Voorzitter zelf was gemaakt. Ons muziekcorps zorgde voor afwisseling. Bij dit alles werden we verzorgd door enkele zusters, die een zeer goed werk hebben verricht door het uitwendige te versterken en zoo was, voor dat we er om dachten, de tijd aangebroken om te scheiden.

Moge de Heere u en ons verder helpen in hetgeen hij ons gegeven heeft.

De Secr., H. NIEMEIJER.

III

MEDEDEELINGEN

Ontvangen voor de Congo-Zending: van de gem. te Harlingen f 110.94; V. A. D. W. te H. 10.—.

Voor de Zending (zonder vaste bestemming) van de gem. Utrecht f 25.21.

Hartelijk dank!

De gemeenten, die hun, voor de Zending bestemde, gelden nog niet opzonden, verzoeken wij dit alsnog spoedig te willen doen.

* * *

Onderstaande gemeenten betaalden nog *niet* hun Contributie voor de Unie (1e halfjaar 1930/31). Verzoeke dringend omgaande toezending.

Delfzijl f 16.20; Haarlem f 25.—; Eindhoven f 14.60; Hoogezand f 16.49; Den Haag f 41.20; Muntendam f 32.—; Groningen f 96.60.

Leeuwarden, J. VISSER, U.-P.
v/d Kooystraat 16. Postrek. 167305.

ZUSTERHULP.

In de achter ons liggende feestdagen hadden wij het allen te druk om aan andere dingen te denken.

Enkele afdeelingen van „Zusterhulp" hebben mij echter toch reeds een mooië bijdrage voor den arbeid van Zr. Reiling doen toekomen.

Alle afdeelingen, die mij nog niets zonden in de maand December 1930, verzoek ik vriendelijk mij hun bijdrage in deze maand Januari 1931 te zenden. Naar ik hoop, kan ik binnenkort weer een prachtige som voor den arbeid van Zr. Reiling in ons blad „De Christen" verantwoorden.

Stort het bedrag a.u.b. op het gironummer 151970 van Ds. Bouritius met vermelding van het woord „Zusterhulp".

Met hartelijke groeten aan alle zusters,

S. BOURITIUS—Hamer
Algemeen Penningmeesteresse
„Zusterhulp" Deventer.

Ontvangen van: H. te H. f 2.—; H. te H f 2.—; luisterclubje te P. f 2.50; D. te D. 1.75; B. te G. f 2.—; luisterclubje te D. f 8.98; luisterclubje te B. f 1.55; Bapt. Gem. te H. f 7.—. Bijeen f 27.78.

Hartelijk dank.

Heemstede, 8 Jan. '31
G. BROERTJES,
Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

III

INGEZONDEN.

BAZAARS.

Het zijn, dunkt mij, vooral de vrouwen, die zich inspannen, wanneer er een bazaar voorbereid en gehouden wordt. Het zijn vooral handwerken, die spontaan gemaakt en uit liefde gegeven worden. En m. i. kan het onmogelijk den Heere bedroeven, als deze bijdragen in geld worden omgezet. Een vrouw kan moeilijk een tiende geven uit eigen middelen, daar de getrouwde vrouw geen salaris ontvangt. De tiende geeft

de man (plus de tiende van zichzelf?) — Is het nu geen heerlijke gedachte, dat wij vrouwen, voor een bazaar iets van ons eigen werk kunnen geven? Ik zou de broeders willen voorstellen, eens een maand niet te rooken, geen suiker te gebruiken of eenig ander genotmiddel dat geld kost, en dat geld dan in te zenden voor een of andere kas. Dit zou op hetzelfde neerkomen als het houden van een bazaar.

B. Zr. J. B.

III

CORRESPONDENTIE

H. E. te E. Uw vraag is voor bespreking in De Christen niet geschikt.
E.-R.

J. D. Keersluis Z. We willen Uw schrijven, voor zoover het gemeenteverslag is, gaarne plaatsen, mits de gemeente U daartoe opdracht gegeven heeft.
E.-R.

B. V. Uw vraag wordt wellicht aan de orde gesteld, wanneer de bespreking over de nu in behandeling zijnde gesloten is.
E.-R.

III

LEESTAFEL

Martelaren van onzen tijd, door Dr. O. Schabert. Uitgave van J. N. Voorhoeve, te den Haag

Dit boek is uit het Duitsch vertaald door Truida de Pijper en Dr. F. J. Krop schreef er een „Woord vooraf" in. Daarna leidt de Schrijver zijn werk bij de lezers in. Dan volgt een reeks korte schetsen van predikanten in de Baltische landen, die in de revolutie-stormen, die daar gewoed hebben om het leven gebracht zijn. Daarna volgt een korte beschouwing over de vrucht van het martelaarschap. Het laatste hoofdstuk is gewijd aan het martelaarschap in Rusland.

De predikanten, die hier besproken worden, toonden ook in de moeilijkste oogenblikken huns levens een trouw, die een krachtige getuigenis aflegt voor de echtheid hunner prediking. Zij *geloofden* in de boodschap die zij brachten. De wijze waarop zij den dood ingingen *moet* spreken tot hen, die daaraan twijfelden. Wij gedenken deze slachtoffers eener blinde, atheïstische vijandschap met eerbied.

Nochthans heeft ook de lectuur van dit boek, bij ons weer de vraag doen opkomen: heeft heel dit treurspel geen krachtig oordeel uitgesproken over de Volkskerk? De kerk die een wereldlijke grootheid is, van staatsgeld leeft, en twee ongelijksoortige grootheden Volk en gemeente, wil vereenigen, is zelf schuld aan de verwarring van denkbeelden, die zich in zulke tijden aan haar wreekt. De geloovigen, en vooral hun leidslieden moeten leven bij Hebr. XI : 16a.
L.

Vrijdag 23 Januari 1931 No. 2167 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE GOLVEN.

Zonder rusten
Langs de kusten
Vloeien ginds de golven neer;
En van allen,
Duizendtallen,
Keert er nooit een enk'le weer.

Geen verwijlt er,
Ieder ijlt er,
Zonder toeven, ongestoord;
Murmlend, ruischend,
Schuimend, bruisend,
Reppen zij zich ijlings voort.

En nog feller,
En nog sneller,
Jaagt ons wiss'lend leven voort,
Kort slechts duren
Al de uren.
Wier genot ons thans bekoort.

Leer dan 't heden
Te besteden
In den dienst van God den Heer;
De uren ijlen
Zonder wijlen,
En er keert geen enkel weer.

J. DE LIEFDE.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

EN ALS HET MORGENSTOND GEWORDEN WAS. - OF HOE BEGINNEN WIJ DEN DAG?

En als het morgenstond geworden was . . . . Joh. 21 : 4.

En wat vond er toen plaats?

„Stond Jezus aan aan den oever!"

Petrus en Andreas en eenige vrienden hadden hun vroeger handwerk weer opgevat. Den ganschen nacht waren zij met hun netten op zee geweest en al de kunstgrepen van den geoefenden vakman geprobeerd. Het een echter had al even weinig geholpen als het ander en het ruim bleef ledig.

Tegen den ochtend rolde toen evenals nu de mist soms als een dichte deken over berg en water. En zoo gebeurde het, dat verborgen voor het oog van het in de nabijheid zwoegende visschersvolk, een vreemdeling, aangetrokken door het gestommel op de boot en het kletsen van het vallende water, vriendelijk vroeg of er geen vischje voor hem kon overschieten.

De begeerte om den arme een blijk van hartelijkheid te geven, alsmede diens aanwijzing, die, getoetst aan hun ervaring aangaande vischtrekken, niet geheel onaannemelijk leek, drong ze om nog eens een poging te wagen.

Welk een vangst! Zij konden het net niet meer trekken vanwege de menigte der visschen.

* * *

Jezus staat elken morgen aan den oever.

Het is waar ons oog aanschouwt Hem niet, maar dat komt, omdat de nevelen van het stof ons van elkander scheiden. Zijn stem echter klinkt nog even helder als weleer. Nog altijd vraagt Hij dezelfde vraag: „Kind, hebt gij niet eenige toespijs?"

En nog altijd geeft Hij dezelfde aanwijzing, hoe wij voor Hem en onszelf moeten arbeiden: „Werp het net uit aan de rechterzijde!"

En waar de dag begonnen wordt met de ernstige begeerte om Hem toespijs te geven, om wat te verdienen ten behoeve van een of meer van Zijn arme vrienden, of Zijn werk in een achterbuurt, of Zijn arbeid in donker Afrika en Indië, of Zijn gemeente in de plaats onzer inwoning; en waar wij naar Zijn raad om steeds rechts te houden zonder eenige schaduw van afwijking luisteren, daar mogen wij op een zegen rekenen, rijk als Godzelf.

Is het niet de ervaring van alle oprechte discipelen van onzen Heer, dat de dag, die met Hem en voor Hem besteed wordt, een dag is van overwinnen en juichen?

En is het niet eveneens de ervaring van elken christen, dat de dag met zulk een haast begonnen, dat de dringende bede en den nuttigen wenk van dien Vreemdeling op den oever door ons niet vernomen wordt, een dag is van struikelen in vele dingen?

* * *

Ja, Jezus stond aan den oever Maar op den oever stond meer.

Ook een kolenvuur.

En was het niet dat kolenvuur, dat Simon Petrus, toen hij het gewaar werd, plotseling alle vrijmoedigheid benam?

Wij hadden verwacht, dat hij de eerste bij Jezus zou zijn. Johannes' fijnvoelende ziel had immers de Meester ontdekt in het wonder van de vangst, waarop zijn kameraad, impulsief als altijd, zich het opperkleed omgordde, overboord stapte en naar het land waadde. Toch was hij niet de eerste om den Heer te begroeten en morrelde hij nog aan de netten, toen de anderen al om Jezus stonden geschaard.

Wat was er tusschen beide gekomen?

Het kolenvuur!

Toen hij dat kolenvuur zag, viel zijn opgetogenheid in elkaar en schoot hem een prop voor de keel. Hij durfde geen stap meer verder en begon wat langs het strand te slenteren.

De tranen sprongen hem in de oogen, want hij moest weer aan dien ontzettendsten nacht van zijn leven denken, waarin hij bij een kolenvuur zijn besten Vriend onder vloeken verloochende.

En aldus werd het voor Simon Bar Jona dag: met Jezus aan den oever, dien hij gehoorzamen en blij maken wilde, en met de levendige herinnering, dat die in eigen kracht staat, valt, eerdat de haan kraait.

* * *

Wie den dag begint voor Jezus en met de bede in het hart:

Heer wees nabij!
'k Wil niet op mij,
Maar slechts op U vertrouwen!

kan hem met gerustheid tegemoet treden. En als het dan avond geworden is van dezen zelfden dag en hij ver van het geratel van den arbeid in den familiekring zijn plaats heeft ingenomen en zingt en dankt met al de zijnen, dan keert — o wonder — dien Vreemdeling aan den oever van de eerste morgenuren terug en Hij breidt Zijn doornagelde handen uit en zegt: „Vrede zij ulieden".

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Het Baptisme in cijfers. Terwijl de Secretaris onzer Unie vermoedelijk nog niet de cijfers der verschillende gemeenten over 1930 binnen heeft, verrast de Algem. Secretaris van den Wereldbond ons al met cijfers, ons werk betreffende over heel het rond der aarde.

31 December 1930 telde men in

	leden.	Zondagsschoolleerlingen.
Europa	646.391	628.623
Azië	376.554	165.541
Afrika	90.547	32.511
Amerika		
a. N.-Am.	9 347.880	5.495.491
b. Centr.-Am. en W.-Indië	71.041	58 266
c. Z-Am.	40.850	33.737
Australië en N.-Zeeland	35.982	48.016

Wanneer men deze cijfers optelt, krijgt men een totaal van 10.609.045 leden en 6.462.175 Zondagsschoolleerlingen.

In het cijfer van Europa is Rusland niet inbegrepen. De organisatie's zoowel van Baptisten als andere Gemeenten zijn daar van overheidswege ontbonden.

Voorts is op te merken dat het ledental in elk werelddeel in het verstreken jaar is toegenomen. Over heel de wereld bedraagt de toename 110.000 leden. Roemenië vertoont de belangwekkendste cijfers, alwaar een toename vastgesteld is van 5.500 leden dat is een zevende van het totaal aantal Baptisten in dat rijk.

De toename van ruim 15000 leden, die in Azië geconstateerd kon worden is haast geheel te zoeken in Burma. Er zijn bemoedigende berichten van verschillende zendingsvelden in Eng. Indië. Met blijdschap kan ook gewezen worden op de standvastigheid der Chineesche christenen onder zeer moelijke omstandigheden.

In Afrika, Centraal en Zuid-Amerika is een geringen vooruitgang te constateeren. Van beteekenis is de toename in Porto Rico en Brazilië.

In de vereenigde Staten vertoonde de Zuidelijke bond den meesten groei (over 60.000 leden). Door ongelukkige omstandigheden vertoont Kanada over 1930 een wat ongunstiger figuur.

In het aantal zondagsschoolleerlingen is een kleine teruggang vast te stellen. De grootste verliezen zijn geleden in Azië en Europa. Daarentegen is men in Australië en Nieuw-Zeeland belangrijk vooruitgegaan.

Over het geheel genomen zijn de cijfers over 1930 bemoedigender dan die over 1929, maar nog niet bevredigend. Wij bewegen ons in verschillende deelen der wereld nog steeds in 't gewone tempo, en er blijkt weinig van dat de gemeenten haar oneindige bronnen in Jezus Christus voor zichzelven tennutte maken.

Indië en wij. De woorden door Dr. Rushbrooke te den Haag gesproken, dezen zomer, zijn ook in Indië gehoord en hebben daar een open oor gevonden. Br. de Jong te Magalang, die beter dan wellicht één onzer instaat is over de behoeften en kansen van een Baptist Zendingswerk in Ned. Oost-Indië te oordeelen moedigt ons aan om met den arbeid daar een begin te maken. Natuurlijk hebben wij als Nederlandsche Baptisten van alle Baptisten ter wereld de eerste verplichtingen tegenover de volken van de Overzeesche deelen van het rijk. Het terrein is daar groot genoeg om naast hetgeen er gedaan wordt een nieuwen arbeid te beginnen. Bovendien hebben we een eigen geluid, waarvan we gelooven dat het een zuiver geluid is. Ook derhalve zijn we verplicht, indien mogelijk, het overal te laten hooren.

Een eigen arbeid te beginnen brengt ongetwijfeld bizondere moeilijkheden met zich. Daar is het gebrek aan ervaringen, de taalbaricade, bezwaren, die zelfs de leek reeds onmiddelijk voelt.

Anderzijds geeft het feit ons te denken, dat in de laatste jaren enkele jongelui zich hebben opgegeven, bepaald om voor het zendingswerk te worden opgeleid. De Algemeene Vergadering zal daar dit jaar vermoedelijk wel meer van hooren. Veel kans om na volbrachten studie uitgezonden te worden door reeds bestaande Baptiste Zendingsgenootschappen, hebben deze jongelui niet — te oordeelen naar den oogenblikkelijken toestand. Zij zijn misschien het materiaal, dat de Heer ons voor onze eigen Koloniën wil geven?

We weten niet, we vragen maar en willen ook graag onze lezers aan het overwegen zetten. Op eenige beslissing, door de bevoegde machten te nemen, licht ons verre. We wenschen slechts — overeenkomstig het verlangen van Br. de Jong — het door hem opgeworpen vraagstuk, om en om te wentelen. Daarop heeft Dr. Rushbrooke recht en het onderwerp is het waard.

Volksgevoel. Toen we den laatsten zomer in Hamburg waren, merkte een der broeders op, naar aanleiding der gesprekken, die we in de families daar gehad hadden, dat de Duitscher veel meer voor en met zijn volk voelt, dan dat over het algemeen met den Nederlander het geval is. We verkeerden onder Baptisten en ze bespraken met ons de nood van hun volk, vooral den zedelijken nood. Daaronder leden ze. De nood van hun volk was hun nood. Ze leden er onder, dat hun volk zoo leed.

We vonden dit een mooie trek bij onze Duitsche geloofsgenooten. En we meenden, dat die trek onder ons volk, ook onder onze Nederlandsche Baptisten, niet zoo sterk voorhanden was. Ongetwijfeld is ons volk individualistisch. Er is onder ons, Nederlanders, te weinig solidariteitsgevoel. Laten we het aankweeken! Het zal ons sterk maken. Wij zijn als Nederlandsche Baptisten verantwoordelijk voor ons volk. Als we dat voelen, zullen we voor ons volk doen, wat in ons vermogen ligt. Dan zullen geen „Unieavonden" meer noodig zijn, want dan zullen ze hun doel bereikt hebben.

Onze Duitsche Baptisten geven, als we goed zijn ingelicht, een rijksdaalder per hoofd per jaar voor de Bondsarbeid — hebben althans besloten dat te doen. Wie weet hoeveel wij nog gaan geven voor den gemeenschappelijken arbeid, dien arbeid, waarin zich ons saamhoorigheidsgevoel met heel ons volk weerspiegelt. Dat is een kwestie van geld en van volksbesef.

De Christus der open deuren. Johannes zegt, dat de Heere na Zijn opstanding aan Zijn vergaderde jongeren verscheen „toen de deuren gesloten waren". Johannes zegt dat van de beide verschijningen, die de elve te beurt vielen. Deze bizonderheid wordt medegedeeld, omdat ze iets zegt. Op welke waarheid wil Johannes door haar echter onzen blik vestigen?

Velen hebben gedacht, — en dit ligt het meest voor de hand — dat deze opmerking onze aandacht hierop moet vestigen, dat voor het opstandingslichaam van den Heere mogelijkheden bestonden, die er voor ons niet zijn. Men leest het vers dan, alsof Johannes zei, dat Jezus door de gesloten deur naar binnen kwam. Hiertegen pleit echter reeds, dat de Evangelist niet spreekt van een gesloten deur, doch van gesloten deuren.

Dan moeten we bedenken, dat Johannes niet zegt, dat de elve in een woning samen waren. Hij zegt dat ze „binnen" waren. Dat kan ook slaan op een ommuurde of omtuinde ruimte,

zooals b.v. de Hof van Gethsemané was. In dat geval wil de Evangelist met zijn mededeeling omtrent de gesloten deuren de aandacht op iets anders vestigen, dan op 's Heeren opstandingslichaam, en wel op de heerlijkheid van het *Hart* van den Verlosser.

We moeten bedenken, dat Jeruzalem in de dagen van het Paaschfeest overvol was. Velen moesten dan in de openlucht overnachten. De Heere Jezus schijnt dat met Zijn discipelen in de feestweek ook te hebben gedaan. Judas wist waar hij Jezus zou kunnen vinden, wijl de Heer daar, in de hof van Gethsemané, vaak met Zijn Jongeren samen kwam. Misschien mogen we daaruit afleiden dat de Heer in de feestdagen daar geregeld overnachtte. En waarom zouden we dan niet mogen aannemen, dat de discipelen, na den dood huns Meesters, daar de nachten b l e v e n doorbrengen?

Na den overval van dien schrikkelijken nacht, waarin Jezus was weggevoerd, hielden de discipelen de deuren gesloten. Ze konden geen spottende blikken en nieuwsgierige vragen verdragen. Die gesloten deuren zeiden, dat ze zich opgesloten hadden met hun verdriet, zorg, teleurstelling en zonden. Geen hope, geen verwachting hield hun leven open voor den Heere.

En ondanks al deze deuren, gesloten door de overmacht der omstandigheden en de schokkende ervaringen, kwam Jezus in hun midden! Hij weet het hart, dat naar Hem hunkert, te bereiken, hoe zwaar geblokkeerd de weg er heen ook zijn moge.

Is deze opvatting van Johannes' schijnbaar bijkomstige opmerking, juist, dan spreekt zij niet van het *lichaam* maar van het *hart* van den getrouwen Zaligmaker.

Het antwoord voor de vraag. „Eer zij vragen", zal „Ik antwoorden", zegt de Heere ergens. Vreemd lijkt deze verklaring. Kan men iemand nu antwoorden voor hij heeft te kennen gegeven wat hij begeert?

Bij ons menschen kan dat niet. Bij God echter wel. Hij kent onze behoefte voor wij ze uitgesproken hebben. Ja, Hij kent ze, voor wij ze ons zelfs nog bewust zijn. Daarom kan Hij het antwoord geven, eer wij de vraag nog kunnen stellen. Dat antwoord is een daadantwoord, zooals Gods antwoorden haast altijd zijn.

Wanneer we hieraan denken, dan vindt de ontwakende mensch zijn leven vol goddelijke antwoorden. Wordt hij zich een behoefte bewust, dan merkt hij dat de Schepper er al in voorzien heeft. Wij kunnen met geen behoefte God verrassen. Als de menschheid afdwaalt in de schatkameren des Scheppers, merkt ze dat voorzien is — en dat al voor duizenden, misschien millioenen jaren — in haar behoeften, behoeften, die ze zich nu eerst bewust werd. — Voor wie opmerkt, is het leven, de levensw e r k e l ij k h e i d, beschreven met dit woord: eer zij roepen, zal Ik antwoorden!

L.

III

ZENDING.

De tiende Zendingsweek in Hernhut.

Van tijd tot tijd hebben we eens iets medegedeeld van het zendingswerk der Hernhuttersche gemeenten. Wat wij er van weten is in den regel voorbeeldig voor alle Christenen en velen zijn er opgewekt en aangespoord geworden tot ijver in het zendingsbedrijf onder verschillende volken der aarde.

Telkens om de drie jaar wordt te Hernhut 'n bijzondere zendingsweek met hoogst belangrijke conferenties gehouden. Dit geschiedt dan in vereeniging met verschillende zendingscorporaties, vooral Duitsche, en afgevaardigden van veschillende zendingsgenootschappen of vereenigingen, behoorende tot verschillende kerkelijke gezindten, nemen er deel aan. Ook vertegenwoordigers der zendingsvereenigingen en van het Seminarie onzer Duitsche gemeenten doen er aan mee. Hoogstaande mannen: Professoren, Zendings-docenten en Zendings-directeuren treden dan veelal als redenaars op, en bijwoners getuigen er van, dat veel voortreffelijks ten gehoore gebracht wordt. Het gesprokene wordt door verslagen of mededeelingen in verschillende landen ter kennis gebracht.

Er laat zich ook nauwelijks een plaats en omgeving op aarde denken, zoo geschikt en aangewezen voor Zendingsconferenties als boven vermeld, als het liefelijke Hernhut — schrijft een broeder — Hernhut met zijn geheiligde herinneringen aan mannen en vrouwen en hun liefde en werken, die voor de harten van al de kinderen Gods, die van hen weten, zoo zeer aantrekkelijk zijn. Men spreekt van het gewijde Hernhut, en dat op goeden grond, gelijk dat bevestigd wordt door ieder geloovige die de plaats kent. Het heeft toch wat te beteekenen, dat men in Hernhut nauwelijks een familie aantreft, die niet op eenigerlei wijze in persoonlijke betrekking tot de zending onder de heidenen staat. Een zendings-veteraan deelde mede dat in het kleine stedeke met zijn ongeveer 1600 inwoners 26 verschillende talen worden gesproken.

Te Löbau, de meest nabij liggende groote stad, neemt men de gasten uit Hernhut, in trouwe hoede over. Een autobus der „Broedergemeente" vervoert hen dan met snelheid daarheen. Ter plaatse aangekomen worden ze met gejuich van samengestroomde jonge menschen begroet, geholpen en terecht gewezen. Alles is dan in de puntjes geregeld, en de gastheeren en vrouwen nemen den vreemdeling op als een oude geliefden vriend. — 't Gaat immers om de Zending!

De volgende morgen weer op tijd ter plaatse. In de keurig nette witte zaal der „Broedergemeente" treffen we dan een talrijke vergadering aan, waarbij ook de gemeenteleden in menigte tegenwoordig zijn. Professor Schlunk trad 't eerst op en herinnerde aan de leiders der Zending, die van de aarde opgeroepen waren, waarmede de gemeente instemde en de bekende Zinzendorfstrophe aanhief: „Welk een schaar tot God gegaan, zal in witte kleed'ren staan!"

De Voorzitter deed meerdere historische figuren als het ware voor zijne hoorders herleven.

In het jaar 1728 op 20 Februari, toen de Graaf van Zinzendorf onder gebed en gezang en ernstige samenspreking midden in zijn broederkring zat en sprak: „De liefde van Christus dringt ons", en — met het oog op groote zendingsplannen —: „wij kunnen het niet nalaten". Hierbij voelde men zich krachtig door hooger drang aangegrepen en opgewekt om het rechtstreeks met God te moeten ondernemen, om in ver gelegen landen het woord Gods uit te dragen. „Maar daartoe te komen is immers onmogelijk" voerden de broeders aan. „D e H e e r e k a n e n z a l g e n a d e e n k r a c h t e r t o e g e v e n", antwoordde de Graaf. En in het jaar 1732 werden de eerste Evangelieboden, Dober en Ritschmann, geordend en uitgezonden naar St. Thomas, Matth. en Chr. Stach naar Groenland. Tot ver buiten de stad leidde de Graaf zelf met zijn wagen hen uit, en daar op het vrije veld knielden allen nog eenmaal samen en de Graaf legde den afgezanten zegenend de handen op en liet hen gaan. Hun arbeid is rijk, ja wonderlijk gezegend geweest onder de Eskimo's.

De eerste conferentiedag had tot thema ter overdenking en behandeling: „De wederkomst des Heeren en de Zending".

* * *

Nog iets in verband met ons onderwerp over de zending, iets dat we ontleenen aan „Ons Orgaan" van de Vrije Evangelische gemeenten in Nederland. Daar heet het:

„D e z e n d i n g h e e f t l a n g z a m e r h a n d e e n d u b b e l e t a a k g e k r e g e n — zoo zucht een Duitsche Inspecteur, die een reis maakte langs de zendingsposten in Afrika: „De zending heeft niet meer alleen het oude christendom te bestrijden, maar tegelijk het fonkelnieuwe geïmporteerde Westersche heidendom, dat met speelholen, bioscopen en alcohol, en ook met de

romantiek van dezen tijd en met propaganda tegen den godsdienst en goddelijke wetten en ordeningen op allerlei gebied de niet christelijke wereld overstroomt".

De ondergang van de Westersche wereld zal wellicht niet de overheersching van de Oostersche rassen beteekenen, maar tegelijkertijd hunnen ondergang uitmaken. Zooals de Westersche rassen de Oostersche hebben medegetrokken omhoog, zoo sleepen zij de laatsten ook mede in hun val.

N. v. B.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Wat spreken wij ?

(Referaat, gehouden op de laatst gehouden Jeugdconferentie in Twente)

Boven alle schepselen heeft God den mensch bevoorrecht met de gave van het spreken. En het is vaak een van die gaven, die men het meest gebruikt. Vaak wordt zij gebruikt door elkaar de nieuwtjes enz., die men gehoord en gezien heeft, te vertellen. Maar ook is het spreken vaak het middel waardoor we elkaar leeren kennen en begrijpen. Want nietwaar aan de woorden hooren we meestal gauw wie en wat we voor ons hebben. Of het een wereldling is of een kind van God. Want de Bijbel zegt ons in Lucas 6 : 45: „Uit den overvloed des harten spreekt de mond". En een spreekwoord zegt: Waar het hart vol van is, vloeit de mond van over. Dus als wij het goed beschouwen is nu de groote vraag Waar is ons hart vol van?

Jezus zegt: „Want waar uw schat is, aldaar zal ook uw hart zijn". En in Lucas 6 : 45a staat: „De goede mensch brengt het goede voort, uit de goede schat zijns harten ; en de kwade mensch brengt het kwade voort uit de kwade schat zijns harten". Dus het is wel echt een gave waaraan we de mensch innerlijk leeren kennen. Maar die gave hebben we maar niet voor niets gekregen. Neen zij legt ook een groote verantwoordelijkheid op onze schouders. Grooter dan we misschien wel denken. Want staat er niet in Math. 12 : 36: „Maar ik zeg U, dat van elk ijdel woord, en in de bijbelvertaling staat, elk woord wat geen nuttigheid heeft tot stichting, hoeveel temeer dan lasterwoorden, hetwelk de menschen zullen gesproken hebben, zij van hetzelve rekenschap zullen geven in de dag des oordeels". En vers 37 zegt: „Want uit Uwe woorden zult gij gerechtvaardigd worden en uit Uwe woorden zult gij veroordeeld worden". Begrijpen we nu iets van de groote verantwoordelijkheid, die op ons, die spreken kunnen, rust?

Wat zegt de Heere Jezus tot Zijne discipelen en dus ook tot ons „Weest mijne getuigen!" m. a. w. Spreekt van Mijne liefde, Mijne genade; Spreekt van wat ik heb gedaan voor zondaren. Een van onze liederen zegt: Gaat, noodigt hen die willen hooren. Een ander lied zegt: Zeg het toch voort, predik den Heiland in daden en woord.

Nu verstaan we geloof ik, beter dan ooit te voren, wat den Heere van ons wenscht, in ons spreken. In Psalm 69 : 31 zegt David: „Ik zal Gods naam prijzen met gezang en Hem met dankzegging groot maken. En het zal den

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

47. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een godsdienstige bijeenkomst. Later werd de predikant zelf een getrouw bezoeker van de samenkomsten. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer Günter Sonwald gekomen, die op een wandeling „doove Jorg" van den dood door ophanging redde. Jorg werd bij de bezembindersfamilie Wimmers opgenomen.

In zekeren stormnacht was op de Enke-hoeve brand ontstaan in een oude, maar volle schuur. De brand moest zijn gesticht. Toen Sonwald en de neef uit Amerika Flip Gelderman zich om te blusschen dichtbij hadden gewaagd, ontdekten zij een lijk, dat door een paar brandweermannen te voorschijn werd gehaald en weggeborgen. Tegelijkertijd was oude Joost komen aanloopen en had ontsteld gevraagd: „Waar is Antje ?"

Toen Joost het verkoolde lijk zag, dat een bijtende, branderige lucht verspreidde, herkende hij direct aan een nagenoeg onbeschadigd gebleven schoen het tweede meisje Antje.

Jammerend klaagde en weende de oude: »Ja, dat is onze Antje! O, lieve Heer in den hemel! Dat dit hier gebeuren moet! Och, dat arme kind! Dat is niet zoo maar gebeurd, dat weet de lieve Heer! Maar het zal nog wel eens aan het licht komen, hoe dat gebeurd is! Ach, dat je ook nooit hebt willen gelooven! Arm ding! En nu al zoo'n vreeselijk einde!«

Nu probeerden de brandweermannen de nog overeind staande muren te behouden en het vuur door de watermassa's van drie spuiten te blusschen, opdat de vindplaats van het lijk zoo goed mogelijk bewaard zou blijven. Dat gelukte langzamerhand. Het lijk van Antje werd zoolang in het waschhok neergelegd, terwijl een brandweerman als wachtpost er voor werd geplaatst.

De storm was bedaard; het was, alsof er nu onheilen genoeg gebeurd waren. Langzamerhand begon de morgen reeds te schemeren. Toen kwam er een politieman uit Dorenfelde het dorp binnen, die men door een bode te paard bericht gestuurd had.

Hij bezag het lijk, deed het waschhok weer op slot en stak den sleutel in zijn zak. Daarop liet hij zich precies verklaren, waar en hoe het lijk gevonden was. Toen ging de politieman het huis binnen en had met de boerin van de Enke-hoeve en met juffrouw Veerman een langdurig onderhoud. De beide vrouwen waren zeer verslagen, toen zij vernamen, dat er hoogstwaarschijnlijk een misdaad was gebeurd, daar het hoofd van de doode een open wonde vertoonde. Maar noch de boerin van de Enkehoeve, noch juffrouw Veerman wisten een verklaring daarvoor. Bij Antje was hun nooit iets opgevallen, behalve dat zij steeds haar eigen weg was gegaan, inplaats van zich bij de familie van de hoeve aan te sluiten. In elk geval ging zij liever naar een bal of een wereldsch feest, dan te komen in de godsdienstige bijeenkomst.

Hoe het vuur kon zijn aangekomen was voor de vrouwen volkomen raadselachtig. Het kon volgens hun meening enkel door brandstichting zijn ontstaan. Wie dan de dader was? Ja, wie zou dat kunnen zeggen?

In den loop van den voormiddag verscheen na de aangifte van den politiebeamte het parket in twee auto's. Onmiddelijk werd de sectie op het lijk verricht. Alleen de boerin van de Enke-hoeve vernam het resultaat: Er was een misdaad gepleegd. Het meisje was geworgd, bovendien was haar een slag met een stomp voorwerp toegebracht, die alleen reeds den dood ten gevolge moest hebben gehad. De moord was vermoedelijk in de oude schuur gepleegd en deze was daarop in brand gestoken, om de misdaad te verbergen. Zooals uit het onderzoek was gebleken, was het meisje om een bepaalde reden vermoord.

Wie was de dader? Alle mannelijke bewoners van de Enke-hoeve moesten een langdurig verhoor ondergaan. Maar niet het geringste licht kon over de zaak worden verspreid. Noch Flip Gelderman, noch oude Joost wist te zeggen, wie de dader kon zijn. Uit Sander was niet veel te halen. Daar hij als een zwijgzame natuur op de hoeve bekend stond, was dat begrijpelijk.

Heere aangenamer zijn dan een os of een gehoornde var." En in Ps. 70 staat: Laat de liefhebbers Uws heils geduriglijk zeggen: De Heere zij groot gemaakt! Moge de Heer ons helpen om ook in onze woorden Zijn naam te verheerlijken en moge Hij ons genade schenken onze woorden zoo te gebruiken, dat ze niet tegen ons getuigen in de dag des oordeels. Want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid, maar met de tong belijdt men ter zaligheid.

Dat dan onze dagelijksche bede mag zijn „Heer zet een wacht voor mijne mond en behoed de deuren van mijn lippen". Dan zal de Heer zien, dat we met dat talent, wat Hij ons, al was het nog zoo gering, gegeven heeft, winst gedaan hebben.

Almelo. W. STEENKAMP.

III

ORDE.

Orde is eisch voor het leven, in het persoonlijk als in het huiselijk of familieleven. Waar ze niet is, is wanorde en deze is altijd verderfelijk in de gevolgen. Orde moet er zijn in de uitvoering van onze levenstaak, in ons handelen, denken en spreken. Ook in onze geldelijke inkomsten en uitgaven; eveneens bij onze offers, welke wij den Heere voor Zijn doel en het werk Zijner kinderen of voor onze arme medemenschen brengen. Wordt daarbij orde in acht genomen, zoo bewijst dat de hartelijkheid waarmede wij geven, en dan zullen we ons meermalen verrast en verblijd gevoelen, dat we nog meer kunnen doen en offeren, dan men ooit gedacht heeft. Er wordt ook wel van zuinigheid in huishoudings gesproken; bij nader onderzoek zal dan wel blijken, dat juist in die huishoudings orde gezien wordt.

In het geheele samenleven der menschen; in de maatschappij en in hoogere en lagere regeeringslichamen en hun taak, is orde een eerste eisch. Wien die orde liefheeft, knellen geen wetten of ordonnantiën. Hierop volgt als vanzelf een oprecht eerbiedige onderwerping aan de overheden, die God over ons gesteld heeft. Doch hierover kunnen wij hier niet in 't breede handelen. Liever bewegen wij ons op het terrein van 's Heeren Gemeente. Die Gemeente is in haar wezen een heilig huisgezin, waarin het hoofd Jezus Christus door den Heiligen Geest Zijne ordonnantiën gegeven heeft en geeft. Hier worden allen, die onder de bewerking des Evangelies leven, tot de orde geroepen, die in de gemeente gehandhaafd moet blijven. Alle wanordelijkheid moet hier afgewezen en verdwijnen.

Elke ongehoorzaamheid en oneerbiedigheid in 's Heeren Gemeente is zondigen tegen de orde, die de Heer in Zijn huis gesteld heeft. Denk hierbij o.a. ook aan het „onwaardig" eten en drinken aan het Heilig Avondmaal.

Ook bij de openbare eeredienst der Gemeente moet orde en eerbied gezien worden. Zij die gedurig te laat komen in de samenkomsten der Gemeente verstoren de orde, en die niet aandachtig luisteren naar het gesprokene woord, niet medebidden en hartelijk medezingen, vergrijpen zich aan de orde.

„Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden", schreef de Apostel Paulus aan de gemeente (1 Cor. 14 : 40). De Gemeente der geloovigen of wedergeborenen is Gods Heiligdom op aarde.

Bij de huiszoeking, die het parket nog bij iedere bewoner van de Enkehoeve hield, werd niets verdachts gevonden. Nergens werd iets ontdekt, waaraan de heeren van het gerecht ook maar het geringste houvast konden hebben, en daarom moesten zij weer vertrekken, zonder den dader te hebben ontdekt.

Intusschen waren de ouders van het vermoorde meisje aangekomen, die in een plaats woonden, die drie uren van Burgheim verwijderd lag. Zij waren geheel gebroken, toen zij bij het ontzettend verminkte lijk van hun dochter stonden. Daar het gerecht het lijk vrijgegeven had, namen zij het mee om in hun woonplaats te laten begraven, toen de ouders tegen den avond weer terugreden.

De oude schuur was een walmende puinhoop geworden, waarvan de sterke brandlucht door het geheele dorp heentrok.

Zwaar lagen de gebeurtenissen van den nacht der verschrikkingen op de boerin van de Enke-hoeve en haar getrouwen. De misdaad, aan Antje gepleegd, liet de vrouwen en kinderen en oude Joost steeds weer huiveren, als zij er aan dachten. Daarbij kwam ook nog het verlies van de schuur en de daarin opgeslagen voorraden, dat men in het aanstaande voorjaar zeker gevoelig zou kunnen bemerken.

Dan moest er ten slotte ook weer een nieuwe schuur gebouwd worden, een taak, waarvoor de boerin van de Enke-hoeve de moed ontzonk. Veel steun en troost ondervond zij echter door den omgang met de vriendin, die onuitputtelijk scheen, haar de juiste troostwoorden toe te spreken.

Haar zachte, moederlijke aard legde veel liefdebalsem van God afkomstig op de geschokte ziel van de boerin van de Enke-hoeve.

Meester Sonwald was nu bijna de dagelijksche bezoeker van de Enkehoeve. Ook Ds. Lothuizer kwam gedurig weder om te troosten en te vermanen op waarlijk zielszorgerlijke manier.

Veertien dagen later kwam de politie uit Dorenfelde terug, arresteerde Sander en nam hem mee. Dat veroorzaakte een hevige opwinding te Burgheim. Het liefst zou men den man hebben doodgeslagen, voor hij het dorp verliet.

Intusschen naderde langzamerhand het kerstfeest. Toen kwam Flip Gelderman op zekeren morgen, toen de kinderen reeds naar school waren, en de boerin van de Enke-hoeve alleen in de kamer was, binnen en begon: »Annie, je schuur is afgebrand. Dat zal niet zoo kunnen blijven, je zult in het voorjaar een nieuwe moeten bouwen!«

»Dat moest ik wel, ja! zuchtte de boerin.

»Waarom zucht je er zoo over? Kan het dan niet gebeuren?«

»Ja, wanneer de lieve God mij het geld er voor geeft!«

»Dat is niet noodig. Dat heb ik wel!« was het antwoord van Flip Gelderman.

Daarop ging hij op zijn eigenaardige, korte manier verder: »Rente behoef je mij niet te geven. Well! Direct in het voorjaar willen wij beginnen een nieuwe schuur te bouwen. Annie — een vraag, die ik je doen moet: Zou je niet weer willen trouwen?«

Langzaam trok er een donker rood over het gezicht van de boerin van de Enke-hoeve. Daardoor leek zij veel jonger dan anders. De bruine oogen zagen rustig haar neef aan.

»Waarom vraag je dat zoo?«

»Now, het zal zoo niet gaan. Je moet trouwen. De hoeve, je bedrijf heeft behoefte aan een man. Zoo lang ik in Duitschland ben, zal ik je helpen. Maar als ik weer terug moet naar Amerika, zal het niet meer gaan. Daarom geef ik je den raad: Trouw voor dien tijd! Je moet mij niet kwalijk nemen, dat ik zoo tot je spreek; maar bij ons in Amerika, daar denkt, spreekt en doet men dat, wat men voor noodzakelijk en juist beschouwt!«

Een diep stilzwijgen heerschte nu in de kamer. Het was net, alsof men het kloppen van twee harten kon hooren. En toch zaten deze beide gerijpte menschen heel rustig tegenover elkander.

»Flip!« begon de boerin van de Enke-hoeve eindelijk.

»Ik dank je hartelijk voor je aanbod, en eveneens voor je goede gezindheid tegenover mij. En wanneer je zoopas een ernstig onderwerp hebt aangeroerd, zal ik daarover heel openhartig met je spreken, omdat je je vriendschap tegenover ons ook zoo openlijk bewezen hebt. Wanneer ik wist, dat mijn man nog leefde, zou ik nooit trouwen«.

(Wordt vervolgd.)

Door den Heiligen Geest woont en werkt Hij er in. Dit feit is wel het sterkst motief, om ons zelf en elkander tot eerbiedigheid en orde aan te sporen bij ons verkeer in het huis des Heeren. Ook mogen we dat huis niet verwisselen met of verlagen tot een kerkgebouw, en ook niet tot een kerkgenootschap — al mogen wij ons, terwille van de vereischte orde der landsregeering, wel door „een wet op de kerkgenootschappen" laten inschrijven. Dit betreft immers meer de organisatie der Gemeente en haar openbaar optreden met haren arbeid naar buiten. Niet haar geestelijken aard en karakter.

Een van de eigenaardigheden, die *wij* wanordelijkheden noemen op gemeentelijk gebied, en bizonder onder de zich „vrij" verklarende geloovigen gevonden worden, is wel de vrees voor de gemeentelijke o r g a n i s a t i e zoodat het, mededoen er aan beschouwd wordt als „zich verbinden" en zijn vrijheid prijsgeven. De zoodanigen schijnen niet te bedenken, dat de ware vrijheid juist bestaat in het op het innigst verbonden zijn aan Christus en aan Zijne woorden en zoo vrij zijn van zich zelven, van eigen wil en van leugen en dwaling, van satan en alle booze machten, teneinde zoo in de vrijheid en heerlijkheid der kinderen Gods te verkeeren en te genieten, zoowel in leed als in vreugde, gedurende dit tijdelijke leven in het vleesch.

Vele belijders van Christus, in alle landen der wereld, zoo ook in ons land, zijn nog zeer „kerkelijk" en weten wel, dat er een „gemeenschap der heiligen" is, die niet gemist kan worden, die als vanzelf uit het geloofsleven opgroeit, en men weet wel, dat men in zijn kerk, die helaas 'n verzameling vormt van meerendeels onwedergeboren menschen en bestuurders, zulk een gemeenschap niet te vinden is, niet anders althans dan in enkele clubjes, die nog meestal practisch buiten het kerkelijk leven en beweeg staan. Nu zoeken eenigen dat gemis aan te vullen door gemeenschapsbonden of kringen n e v e n s de kerken, van verschillende namen en kleuren! Deze onderscheiden zich dus eenigszins, maar keeren zich niet beslist van de gemeenschap met de ongeloovigen en verloochenaars en lasteraars van den Zoon van God, hun Zaligmaker af. Zij willen de massa nog vasthouden en een instituut als de kerk — Staatskerk of andere — nog vasthouden en helpen steunen, wellicht in de verwachting, dat hun kerk nog naar hun geest en opvatting gereorganiseerd zal worden.

Schrijver dezes hoorde een geloovige Predikant, vooraanstaande in de Synode der Herv. Kerk, in 't openbaar uitspreken: „de kerk is slechts het steigerwerk om de gemeente". Wel aardig opgemerkt; maar wat er van te denken, als men dat steigerwerk als de kerk zelf beschouwt en behandelt, en voor haar ijvert.

Zie, dat is wanordelijk en moet tot allerlei wanordelijkheden, waarover men overal zoo veel klaagt, aanleiding geven.

Nog iets; honderden mede-geloovigen heb ik gekend, die b.v. overtuigd waren van het bijbelsche van den Doop der geloovigen en zich wilden laten doopen, en velen hunner gedoopt werden — maar zich niet in verbinding wilden stellen met de Gemeente van gedoopte Christenen (Baptisten). Waarom toch? Hoofdzakelijk omdat men oude vrienden niet los wilde laten, òf omdat men meende financiëele schade te zullen lijden, òf omdat men zich schaamde den naam van Baptist te dragen. Men wilde het liefst niet openbaar bekend staan als gedoopte. Inderdaad onwaardig en wanordelijk!

Niet weinig anderen wilden met de gemeente der Baptisten wel in verband staan, ook wel mee Avondmaal houden, doch zonder den doop voor zich. — Wanordelijk tot niets goeds dienende en in strijd met de ordonnantiën van het Hoofd der Gemeente, de Gemeente, die Hij Zich verkregen heeft door Zijn dierbaar bloed!

Orde in den arbeid der Gemeente in 't prediken des Woords, in 't hooren naar het Evangelie, dat Evangelie dankbaar aanvaarden en ten bewijze daarvan belijden en zich laten doopen op Nieuw Testamentische wijze, dat is heilige orde en maakt zalig door de vereeniging met Christus en Zijn lichaam, de Gemeente. Wie daartoe in waarheid gekomen is, zal zich niet schamen in de wereld, om te belijden: Ik ben met Christus gestorven en begraven en in Hem opgewekt om in nieuwheid des levens te wandelen. En: Ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij en ik in Hem!

Dat is de orde des geloofs en des levens! N. v. B.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Twijfel, afkeerigheid, liefde.

Luk. 7 : 18—50.

Les voor Zondag 22 Febr. 1931.

Als altijd beginnen wij weer het gedeelte in den bijbel te lezen en te trachten er een overzicht over te krijgen. Al spoedig zal zelfs de leerling-zondagsschoolonderwijzer twee hoofddeelen opmerken. Hebt gij U soms weer laten verleiden om e e r s t deze toelichtingen te lezen inplaats van den bijbel? Houd er dan dadelijk mee op en probeer z e l f uit te vinden, waar de scheiding tusschen de deelen is.

Het eerste deel is gekenmerkt doo den naam Joh. de Dooper, en loopt tot v. 35. Het is nog weer in tweeën te verdeelen. Zoek ook hier zelf de scheiding voor Ge verder leest. Daarna kunt Ge dan wel eens zien, of Gij het met mij eens zijt.

In het eerste hoofddeel hebben wij een voorbeeld van twijfel en een van afkeerigheid; zie het opschrift hierboven. Het tweede gedeelte geeft een voorbeeld van liefde.

Nu het eerste deel: Geen radicale scheiding is er tusschen de beide onderdeelen, maar toch wel zoo iets als een stippellijntje. De geschiedenis loopt door, maar met vers 24 begint toch iets anders.

Het tweede hoofddeel is het gemakkelijkst te vertellen, maar vereischt nauwkeurig overleg vooraf. Ofschoon in v. 36 niets te lezen is over de begroeting, moeten we daar toch wel dadelijk over spreken. Dat moet dus eerst aangevuld worden uit v. 44—46. Daarna wordt verteld van de vrouw en haar daad, v. 37 en 38. Vervolgens vinden we de gedachten van den gastheer en wat Jezus hem te zeggen had, v. 39—48. De overige verzen vormen een slot.

Een schets van de les zou er als volgt uit kunnen zien:

I. a. Twijfel, v. 18—23.
   b. Afkeerigheid, v. 24—35.
II. Liefde.
   1. Begroeting van den Farizeër, v. 36 en 44—46.
   2. De binnenkomende vrouw en haar liefdedaad, v. 37 en 38.
   3. De gedachten van den gastheer en wat Jezus er op te zeggen had, v. 39—47.

Zie zoo, dat is het overzicht.

En nu aan 't vertellen. Ik zou, dunkt mij, beginnen met eventjes aan Joh. de D. te herinneren. 'k Zou de kinderen vragen of ze hem nog kennen met zijn kemelsharen mantel; of als de redenaar, waar iedereen naar wilde luisteren. En dan: Johannes was een tijdje, nadat hij Jezus gedoopt had, in de gevangenis gezet. Niet omdat hij gestolen had of zoo iets, maar omdat hij ook den viervorst Herodes op zijn zonden had gewezen. Daar zat hij nu al een heelen tijd, en het zal voor dien werkzamen man wel niet gemakkelijk geweest zijn om daar zoo werkloos opgesloten te zitten. Gelukkig konden zijn vrienden hem bezoeken En als die dan bij hem waren, dan moesten ze hem natuurlijk vertellen, wat Jezus deed. Dat deden ze ook. En dan praten ze met hem over Jezus: ze vroegen of Hij werkelijk de Messias was. Ja, dat was Hij zeker; Johannes wist dat heel goed; 't was bij den doop gebleken. Nu weten wij niet precies, hoe en wat ze verder nog allemaal met hem besproken hebben en of Johannes tenslotte ook zelf aan 't twijfelen geraakt is omtrent Jezus, maar dit weten we wel, dat Johannes tenslotte zei: Ga maar eens naar Hem toe; zeg maar, dat ik u gezonden heb

en vraag Hem nog eens nadrukkelijk, of Hij werkelijk de Messias is, of dat we nog een ander moeten verwachten.

Zoo kwamen dan op een goeden dag, toen Jezus als gewoonlijk druk bezig was, twee discipelen van Joh. de Dooper bij Hem. Vertel nu zelf maar verder. Eerst v. 21 en dan v. 20, 22 en 23.

Men kan zich aan Jezus ergeren en daardoor verloren gaan. Als men zijn eigen gedachten voorop stelt en zou willen, dat Jezus zich daarnaar schikte, dan vinden wij het niet met Hem, want wij moeten ons naar Hem voegen; Hem niet zeggen hoe Hij volgens onze meening wezen moest, maar Hem aannemen, zooals Hij is. Dan kan Hij onze Heiland wezen; maar anders ergeren wij ons aan Hem, keeren ons eigenzinnig van Hem af en .... gaan verloren.

Toen de boden van Joh. weer vertrokken waren begon Jezus tot de scharen te spreken over Johannes.... Vertel maar.

V. 28. Johannes was een groot profeet, maar hij behoorde nog tot de oude bedeeling. Hij had nog weinig begrip over het Koninkrijk der hemelen. Geen wonder, want het groote werk van Jezus was nog niet volbracht.

Bedenk bij v. 32, dat de kinderen, die begonnen, beeld zijn van de verwerpers van den Messias. Zij willen de baas spelen, maar daar kunnen de anderen niet aan toegeven en daarom worden ze uitgescholden. Die anderen moeten hier Joh. de D. en Jezus voorstellen.

Het tweede hoofddeel van de les moest nu ieder maar eens geheel zelf doen. Alleen bij v. 47a wil ik nog een opmerking maken. De vrouw moet reeds eerder een ontmoeting met Jezus gehad hebben. Ze *was* al verzekerd van de vergeving, want de dankbare liefde was reeds aan 't werk. V. 48 kan dus ook alleen maar een bevestiging zijn van wat ze reeds bezat. Misschien is het een geruststelling, omdat zij iets gemerkt heeft van wat Simon van haar dacht. In elk geval moet zij zich, gezien v. 47, de vergeving reeds eerder bewust zijn geworden.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

N. WEERDINGE. Sedert ons laatste berichtje hebben wij als gemeente weer rijkelijk genoten van 's Heeren zegeningen. Enkele bijzonderheden wil ik u even meedeelen.

17, 18, 19 en 20 Nov. hadden we samenkomsten met medewerking van Ds. Barendregt en Ds. Weenink. De opkomst was bevredigend gezien het weer; de aandacht was zeer groot en zichtbare vruchten werden gezien, doordat eenige jonge menschen de beslissende keuze deden.

Zondag 7 Dec. was de kerk weer overvol; 't was een feestdag voor ons, omdat vier broeders en zusters door den doop de gemeente werden toegevoegd. Met stille aandacht werd geluisterd naar de prediking door onze gel. Voorganger; nadien schaarden wij ons om 's Heeren disch om Zijnen dood te gedenken bij brood en beker.

De Kerstdagen waren heerlijke dagen. 1e Kerstdag v.m. een heerlijke Kerstprediking, 's middags op 5 plaatsen Zondagsschoolfeesten. Wat straalde de blijdschap de kinderen van hunne aangezichten, 't was te zien dat ze recht genoten. 2e Kerstdagmiddag liefdemaal en dat is, zooals een broeder terecht opmerkte, een hoogtij in 't gemeentelijk leven. Heerlijke liederen galmden door de kerk, 15 broeders en zusters getuigden van des Heeren zegeningen; 't was in een woord een kostelijk samenzijn.

Oud- en Nieuwjaar kwamen we wederom bijeen op de gewone wijze. 's Heeren zegeningen en weldaden werden dankbaar herdacht, terwijl met kinderlijk vertrouwen op 't Hoofd der Gemeente, de nieuwe tijdkring werd ingetreden.

Mei heilbede en br.groeten, De Secr.

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN. Reeds eenigen tijd had ik het plan — waartoe ook anderen mij aanspoorden — iets te melden over onze gemeente, maar daar we al sedert meer dan 5 weken in spanning waren, omdat onze Voorg. een beroep ontving uit de gem. Heerlen—Treebeek, wou het niet best vlotten. Maar nu onze gel. Voorganger heeft bekend gemaakt, dat de Heere het hem duidelijk gemaakt heeft dat hij hier nog moet blijven, kunnen we verruimd van hart en verblijd in den Heer eenige dingen mededeelen.

Echter bij de blijdschap die ons hart vervult, is er toch ook iets weemoedigs want onze broeders en zusters in de mijnstreek worden teleurgesteld en we weten, dat ook daar een Voorganger zoo zeer van noode is. En was de bede: „Heere, leidt Gij het zóó, dat, hoe ook onze Voorganger moog beslissen, Uw wil geschiede".

De Heere geve ook die gemeente een goeden en getrouwen kracht, die haar kan leiden en met haar vele zielen voor Jezus mag winnen.

De Kerstdagen liggen nog versch in ons geheugen en hiervan wil ik eenige dingen mededeelen.

Den 1en Kerstdag 's morgens 6 uur hadden we een wijdingsdienst, die trots het minder gunstige weer best bezocht was, het was een ure waarin we met de herders bij de Kribbe stonden en daar aanschouwden de groote Gave Gods.

Om tien uur hadden we een zeer bijzondere dienst. Reeds voor de dienst begon, was ons kerkgebouw tot in alle hoeken bezet en ook op de galerij waren alle plaatsen ingenomen. Het was een opdragingsdienst, onze kinderen werden opgedragen aan den Heere. Ouders zaten met hunne kinderen beneden 16 jaar bijeen. Er werd eerst een toespraak gehouden tot de kinderen en daarna tot de ouders naar aanleiding van de geschiedenis van Jezus op Zijn 12de levensjaar. Een groote schare kinderen stond op het platvorm geschaard en we hebben samen bij monde van onzen Voorganger al onze kinderen den Heere aanbevolen. Hem smeekende om genade en wijsheid voor de ouders, om die kleinen op te voeden in de vreeze des Heeren, zoodat onze kinderen in ons iets van Christus zouden zien en dat evenals Jezus Zijn ouders onderdanig was, onze kinneren ons onderdanig zouden zijn, omdat we hen in alles in het goede voorgaan.

's Namiddags was er Kerstfeest bij een verlichten boom voor de kinderen der Zondagsschool. En ze hebben genoten, en wij met hen.

2en Kerstdag 's morgens 10 uur beluisterden we het aloude en steeds weer nieuwe Kerstevangelie.

Des avonds was er een gemeentelijke Kerstfeestviering, waarbij de verschillende jeugdvereenigingen haar medewerking verleenden, voordracht, opstel, solo, kwartet en zang door ons gemengd koor, alsmede getuigenissen van oud en jong vulden den avond en doordat het een zoo wel als het ander werd gebracht uit liefde tot Jezus en tot eer van Zijn naam, werden we heerlijk gezegend. Onze harten waren verblijd, want we mochten constateeren dat alles zoo goed van stapel liep, omdat de Heere door Zijn Geest beslag op ons had gelegd.

Den 30 Dec. werd de jaarvergadering der gemeente gehouden, waarop we konden roemen in den Heer, die ook in 1930 ons heerlijk heeft doorgeholpen. „Onze lofzang was in stilheid in God, die woont in Sion". Van groote dingen konden we niet getuigen, de gemeente is in ledental met 10 leden vooruitgegaan, sterfgevallen kwamen niet voor, de Heere had ook onze Voorganger na zijn ongeval weer spoedig opgericht. Zoo nu en dan komen enkele zielen tot Christus, een 7-tal werd gedoopt. Ook in finantieel opzicht ging het goed.

En nu de gemeente en haar geliefde Herder en Leeraar weer als opnieuw aan elkaar verbonden zijn, gelooven we dat de Heere nog groote dingen onder ons en door ons wil doen, opdat zielen komen tot overgave, de gemeente gefundeerd en uitgebreid en Zijn Naam verheerlijkt worde!

Broeders en zusters, bidt voor ons en wij zullen Uwer gedenken, de uwe in den Heere,

de Correspondent, G. J. O.

JEUGDDAG te N.-WEERDINGE

Donderdag 15 Januari, de dag waarnaar al lang uitgezien was en ook biddend verbeid, was juist geen dag, die tot uitgaan lokte want het was guur en regenachtig, de wegen waren glad en smerig.

Jonge menschen met een klein geloof en met een donkere bril op voorspelden dat we met een kleine schare zouden vergaderen.

Maar het bleek dat de jonge menschen in de venen zich niet zoo gauw laten weerhouden en daar willen zijn waar *onze* jeugddag wordt gehouden.

Toen van heinde en ver de jeugdigen samenstroomden en arriveerden in het heerlijk verwarmde kerkgebouw, was direct alle moeite vergeten en voelden we ons thuis.

Daarom, toen de leider Ds. Reiling na de theepauze ons een welkom toeriep, vonden we dit haast overbodig, want we wisten het al lang.

De jeugd van Nieuw Weerdinge verstaat de kunst om in korten tijd een groote schare te voorzien van thee met koekjes, ieder weet de taak die hij of zij moet doen.

„Uw Liefdedienst, o God, is heerlijk" was ons openingslied.

Ds. Reiling leest voor Ps. 32 vanaf het 8ste vers.

De Heere roept ons in het woord van den Psalmist toe, dat Hij ons zal onderwijzen, ons den weg zal leeren dien we hebben te gaan en ons zal raden.

Jonge menschen hebben hieraan in

het bijzonder behoefte en daarom is het zoo fijn dat de Heere ons wil leiden en dat dan ook Zijn oog op ons zal zijn. Maar ook wij moeten ons oog op den Heere richten, en ons wacht heil en zaligheid. Zien we echter niet op Hem maar op de wereld en wat zij biedt, dan zal veel droefheid ons deel zijn. Daarom is het zaak op Jezus te zien en ons in Hem te verblijden.

Op dit woord mochten we met een blij hart zingen „Verblijd u in Jezus uw Heer".

Ds. Barendregt, als lid van den Jeugdraad, deed eenige mededeelingen over de insignes. Spreker vond het jammer, dat de voorz. van de N. B. J. B. niet kon komen en bracht daarom ook de wenschen en groeten over van hen, die hij als secr. vertegenwoordigde.

Het onderwerp, dat Ds. Barendregt behandelde, was „Medelijden".

Ons leek het een vreemd onderwerp, maar het bleek een zeer practische les voor alle menschen en speciaal voor jeugdigen.

Er is een medelijden dat de grootste verzwakking in ons leven is, en dat is het medelijden met ons zelf, hieraan gaan bijna alle menschen mank.

Een medelijden als de grootste troost in ons leven, is het medelijden van Jezus in ons, in de groote strijd van het leven. Een medelijden als de grootste zegenende kracht in ons leven, is het medelijden dat wij om Jezus' wil met anderen hebben, die in kommer en druk zijn. Als we zoo minder medelijden met onszelf, meer van het medelijden van Jezus in ons en meer medelijden met anderen, zullen we voor anderen ten zegen zijn en zelf er door gezegend worden.

We zongen: „Is uw leven voor and'ren ten zegen".

Een lid van de Jeugdvereeniging van 2e Exloërmond leidde ons in haar opstel naar de poort voor de rechtszaal van den Hoogepriester waar een weenende Petrus stond en we gevoelden met Petrus iets van het verschrikkelijke dat het verloochenen van Jezus met zich brengt, en we gevoelden ons schuldig toen het liefdevolle oog van Jezus ons aankeek en beleden ook onze schuld.

„Ware vriendschap" was het onderwerp van het opstel, door een jongedochter uit N. Weerdinge ons gebracht. Daarin werd ons duidelijk gemaakt wat ware vriendschap is, wat verkeerde, en wie de beste Vriend is

„Een Vriend is mijn Jezus, die alles mij schenkt", was de echo van dit opstel en werd spontaan door allen meegezongen.

Een korte bidstond besloot deze middagvergadering.

In de pauze werden we weer door rappe handen bediend en onder gezellig gekeuvel verorberden we onze boterhammen.

Om 7 uur begon de avondvergadering, die ook geleid werd door Ds. Reiling. De kerk was flink bezet, bijna uitsluitend jonge menschen. Nu galmde het: „Nooit zag 'k een Vriend die zoo trouw was als Jezus".

Na gebed leest de voorzitter een gedeelte uit Markus 9.

Ds. Barendregt begint zijn toespraak met te zeggen, dat hij een boek leest, getiteld: „Brieven uit de hel". En stelt de vraag: Is er een hel? Of is het louter inbeelding en is het alleen maar iets om de menschen bang te maken?

Hoe moeten we ons de hel indenken?

Referent beantwoordt de vraag of er een hel is in absoluut bevestigenden zin. Vooral ook omdat Jezus ons zelf gewaarschuwd heeft, en het beter is om een hand of voet af te houwen of een oog uit te trekken dan geworpen te worden in de hel.

De hel moeten we ons indenken als de plaats van de uiterste negatie, altijd iets wat ons niet voldoet, alles heet „neen" en is „nul", niets waars of werkelijks.

Eeuwig iets begeeren en meenen het te hebben bereikt en altijd blijft die begeerte onvervuld.

Verschrikkelijk en afschuwelijk is de hel, en daarom worden we opgewekt om naar Jezus te luisteren.

We willen onze hand afhakken, onze handen zijn het symbool van ons handelen en daarom wanneer we iets verkeerds doen onze hand afhakken, d. w. z. ons bekeeren.

Zoo ook onze voet waarop we staan en vaak bogen op ons zelf dat we zooveel kunnen, zooals b v. athleten hun voeten gebruiken om later als afgoden der sport vereerd te worden.

Houw de voet af, steun niet op uzelf, verhef u niet ten koste van anderen, maar bekeer u tot Jezus en leer van Hem dat hij zachtmoedig en nederig van geest was.

Door een blik der oogen is menigeen gevallen, denk aan koning David en dan volgt er soms een inktzwarte nacht.

Zie op Jezus, bekeer u tot Hem en uw oog wordt verlicht met Zijn heerlijk licht, trek uw oog uit en geef het Jezus, geef u aan Jezus geheel en al.

Ds. Reiling sluit zich volkomen bij de eerste spreker aan en wijst er op dat al velen op het punt gestaan hebben hand of voet af te houwen en zich tot Jezus te bekeeren, maar ze wilden het langzamerhand doen, dat gaat niet houw af! Kap in één slag af! Neem een beslissing radicaal en kom tot Jezus.

Spreker wou geen tegenstelling Hemel of hel gebruiken, maar de tegenstelling hel in de toekomst of het heden der genade.

Na dankgebed bleven enkele jeugdigen achter en wenschten zich geheel aan Jezus te geven. Het was een fijne, ernstige en gezegende Jeugddag.

In de middagvergadering vergastte ons het koor van 2e Exloërmond op eenige liederen, terwijl de koren van Nieuw-Weerdinge en E.-Erfsch.veen des avonds hunne medewerking verleenden.

OBSERVATOR.

MEDEDEELINGEN

Heerlen-Treebeek.

Ds. A. P. Barendregt heeft voor het beroep naar de gemeente Heerlen-Treebeek bedankt.

Drachten.

Secretaris der gemeente Drachten is tijdelijk br. B. Frieswijk, Noord Kade 60 te Drachten.

Ontvangen

voor de Zending: v. d. Gem: Hoorn v. Zr. Reiling f 15.— ; idem v. Israël f 10.— ; Gem. Drachten v. d. Congo f 25.—. Hartelijk dank!

Leeuwarden J. VISSER, U.P.
v/d Kooystraat 16. Postrek. 167305

Hengelo (O.), 13 Jan. '31.

De gemeente alhier leed heden een smartelijk verlies, door het plotseling overlijden van onzen geliefden Broeder

Adolf Gerhard Fisscher,

in den krachtvollen leeftijd van 38 jaar, nalatende zijn geliefde vrouw en vijf jeugdige kinderen.

Hij diende de gemeente als Ouderling en Zondagsschoolonderwijzer met groote trouw en toewijding.

Met blijdschap getuigde hij tot op het laatste oogenblik van zijn Heiland, in wiens hand hij zich veilig wist.

Wij gelooven, dat de God aller vertroostingen het wel zal maken met zijne weduwe en de kinderen, en verwachten een zalig weerzien bij den Heer.

Namens de gemeente,
J. HUIZINGA, Voorganger.

Zoo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde ouders

GEERT DRENTH
en
AAFFIEN DRENTH-Springer

Zaterdag, 31 Jan. a.s. hunne **40-jarige Echtvereeniging** te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen
en Verloofde.

Hengelo O. Celebesstraat 57.

Vrijdag 30 Januari 1931 No. 2168 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

WERK.

Ik moet het nederleggen
  Mijn werk, zoo lang volbracht,
Maar — dat het 's Heeren wil was,
  Dat gaf mij kracht.

Mij wees Hij aan te rusten,
  Van allen arbeid vrij,
Maar hoeveel mij dat kostte,
  Dat weet slechts Hij!

Wij kiezen dikwijls „werken",
  Wanneer Hij „rust" gebiedt,
Wij zijn vaak blind en koppig
  En zien Zijn wijsheid niet.

't Is soms een groote zegen
  Te moeten rusten, stil;
Dan kan Hij aan ons werken,
  Zooals Hij wil!

Zijn arbeid moet voltooid zijn,
  Zijn leven moet geleerd.
Hij is toch de Opperbouwheer,
  Die 't al regeert.

Wij hebben uit te voeren
  Al wat Hij wil,
Een werktuig zijn in Zijne hand,
  Gewillig, blij en stil.

Zóó „werkend" of wel „rustend",
  Is het ons heerlijk lot,
Te doen — niet wat wij wenschen,
  Maar slechts den Wil van God.

(„Pniël".)

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET ADRES EENER GEMEENTE

Paulus en Timotheüs, dienstknechten van Jezus Christus, aan al de heiligen in Christus Jezus, die te Filippi zijn, met de Opzieners en Diakenen.
Filipp. 1 : 1 —

Dat is een eigenaardig begin van een brief aan een Gemeente. De schrijvers zetten hun naam en qualiteit bovenaan; wij doen het in den regel door onderteekenen van onze brieven. Maar zooals de apostelen het deden was de gewoonte bij 't schrijven van Grieksche brieven.

Wat zal er een vreugde in de Gemeenten geweest zijn, als een brief met den naam van Paulus er boven, voorgelezen werd! Een brief van een apostel als Paulus was, is toch wel een belangrijke gebeurtenis!

De gemeente te Filippi was flink bij en betoonde veel hartelijkheid jegens den apostel. Aan 't einde van dezen brief schrijft de apostel o. a. ook: ook gij, Filippenzers, zijt de eenige geweest, die van 't begin van mijn arbeid af ook financiëel aan mij gedacht hebt.

Deze Gemeente was de eerste georganiseerde Gemeente in ons werelddeel Europa. Hoe zij ontstaan is, kunnen wij in Handel. 16 lezen.

Van welken aard zij was en welke leden zij had zegt ons bovenstaand opschrift ook. Hetzelfde opschrift laat ons ook iets bemerken van de organisatie en bedieningen der apostolische Gemeenten.

Het adres is daarom zoo merkwaardig Het luidt toch: aan al de heiligen in Christus Jezus, die te Filippi zijn — met de Opzieners en Diakenen.

Door deze adresseering worden twee hoofdbegrippen naar voren gebracht:

a. Er is een Gemeente, hetzij plaatselijk als te Filippi of hetzij in 't algemeen gedacht onder de volken der aarde; een of *de* Gemeente. Zij bestaat uit menschen, die „geheiligden" in Christus Jezus, d. w. z. afgezonderden of Gode gewijden zijn. Zoo mogen alle geloovigen gezien en genoemd, dewijl zij zijn, wat zij zijn, in Christus Jezus, de Middelaar Gods en der menschen.

Alleen menschen, die met hun zondeschuld tot Christus gekomen zijn en zich aan Hem en Zijne genade hebben overgegeven, die hun eigen leven als ten doode veroordeeld hebben losgelaten en zoo in Christus, door het geloof het eeuwige leven deelachtig zijn geworden, behooren aan of maken deel uit van 's Heeren Gemeente. Hun geldt het adres, dat Paulus boven aan zijn brief en brieven schreef.

Hier komt de groote vraag boven, die ieder mijner lezers tot zichzelven moge richten: behoor *ik* tot de Gemeente? Van de beantwoording van deze vraag, in bevestigenden zin, hangt alles, alle waarachtig geluk en vrede in leven en 't sterven en eeuwig af. In Christus is de overwinning en reiniging van al onze zonden in ons; Hij is als onze heiliging van God geworden (1 Cor. 1 : 30).

Van de Gemeente wordt verheven gesproken in het Nieuwe Testament. O. a. de apostel Petrus beschrijft haar als een levend gebouw, waarvan Christus de uitverkoren hoek- of sluitsteen, door God zelf gelegd, alzoo een geestelijk huis, een heilig priesterdom is, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus (1 Petr. 2 : 5).

Zoo wordt de Gemeente ook o. m. beschreven als het lichaam van Christus en de Bruid van Christus, die eens de vrouw des Lams wezen zal. Met al die en diergelijke beelden wordt in de Schrift de heerlijkheid der Gemeente geteekend. Dit heeft betrekking op de geheele Gemeente op aarde, doch ook op de vele plaatselijke of locale Gemeenten, die elk voor zich een deel der „groote Gemeente" zijn.

Welk een voorrecht, geachte lezer, te weten, dat wij tot de Gemeente behooren, en dat dankbaar te waardeeren! Dan zal ons lichamelijk en geestelijk bestaan door gehoorzaamheid Gode een offerande zijn, en hemelsche blijdschap zal onze harten vervullen en bewaren.

b. In 't hier bovenstaande adres geeft de apostel mede te verstaan, dat de Gemeente in deze bedeeling nog bediening en bedienaren uit de menschen noodig heeft. Hij en Timotheüs behoorden ook als leden bij de Gemeente, maar in onderscheiding noemen ze zich dienstknechten of eigenlijk slaven, gekochten van Jezus Christus.

Dat was hun ambts- en eeretitel.

Ook in onderscheiding van de overige gemeenteleden noemt hij vervolgens Opzieners en Diakenen. Dit geeft ons een kijk op de bediening en ordening in de eerste Gemeenten. De Opzieners waren Ouderlingen, die elders (zie 1 Tim. 5 : 17) onderscheiden worden als Ouderlingen, die alleen als besturend en opzicht hebbend dienen en anderen, die dienen in het woord en de leer. Die laatsten dus predikers des Woord of Predikanten. Op menige plaats in de apostolische, en bijzonder hun pastorale brieven wordt op het groot gewicht en ernstige verantwoordelijkheid der Ouderlingen in hunne bediening gewezen. Die ambten zijn geen eerebaantjes, maar dienstbaar-zijn aan en liefdezorg betoonen voor de Gemeente als ouders voor hun kinderen. Geen heerschappij voerenden over het erfdeel des Heeren, maar voorbeelden der kudde geworden zijnde.

De Diakenen hebben wel een ander deel van de bediening, vooral armenzorg en beheer der daarvoor dienende financiën, maar overigens stelt de H. Geest voor hen dezelfde eischen als voor de Ouderlingen. Hun ambtsnaam geeft reeds hun taak in de Gemeente te kennen. Diacoon beteekent dienaar. Dat is geheel naar den geest des Heeren Jezus, die ook van Zichzelven zeide, gekomen te zijn om te dienen. Voorts hebben de Diakenen nog als voorbeelden de Diakenen Stefanus (de eerste Christen-martelaar) en Filippus, de latere Evangelist.

De Heere heeft in Zijn huisgezin, de Gemeente, alles met wijsheid in orde vastgesteld.

N. v. B.

LOSSE SCHAKELS

Verbeteringen. Laat ons beginnen met op deze plaats enkele fouten te herstellen. Zij zijn de vorige week verschenen. In de *Losse Schakel* INDIË EN WIJ staat een zin, die zoo moest luiden:

Op eenige beslissing, door de bevoegde machten te nemen, *vooruit te loopen*, ligt ons verre.

In de derde schakel, waarin gesproken werd over de mededeeling van Johannes, dat de Opgestane Heer Zijn jongeren verscheen, „toen de deuren gesloten waren", *ging het niet*, gelijk de lezer wel gemerkt zal hebben over den CHRISTUS DER OPEN DEUREN, doch over den *Christus der gesloten deuren*.

Tenslotte is het verre van ons te beweren dat de menschheid *afdwaalt* als ze de schatkameren des Scheppers binnentreedt. We bedoelen te zeggen, dat ze daarin (in figuurlijken zin), *afdaalt*.

Geven en ontvangen. Voorwaar het is beter te geven dan te ontvangen! Wat van den mensch uitgaat, is voor den mensch altijd gewichtiger dan datgene, dat op hem inwerkt. Waarom leert moeder de kinderen al jong, aan vader een cadeautje te geven als hij jarig is? En waarom laat vader de kinderen sparen, opdat ze moeder wat zullen hebben te geven op haar verjaardag? Worden de ouders er werkelijk rijker door? Geven de kinderen hun niet van het hunne? Waarom zullen verstandige ouders dat hun kroost dan reeds zoo vroeg bijbrengen? Eenvoudig: omdat het beter is te geven dan te ontvangen.

Wie kinderen leert geven, kweekt in hen een deugd aan, die hen tot sieraad zal strekken, heel hun leven door: de deugd der waardeering. Die deugd maakt het leven mooi. Ze maakt ook gelukkig. Wie leerde waardeeren, leeft in een zonnige wereld. Hij verheugt zich in de weerkaatsing der stralen, die hij zelf uitzendt. Waardeering te ontvangen maakt klein; te waardeeren, adelt.

Daarom zullen ouders, die er op uit zijn om den geest van hun kinderen uit te zetten, het kind al vroeg leeren geven, en zoo in het kind waardeering aankweeken. Jeugdleiders zullen hetzelfde doen. Ja ieder, die een of andere opvoedende taak aan kinderen of volwassenen heeft te vervullen, zal er op uit zijn deze deugd in hen aan te kweeken. En een ieder, die deze deugd beoefent, ervaart de waarheid van het woord van onzen Heer: het is zaliger te geven dan te ontvangen.

Wereldzondag. Dit Nr. van De Christen bevat een oproep tot gebed, uitgaande van het dagelijksch Bestuur van het Baptiste Wereldverbond. Wij vestigen er ook aan deze plaats bizonder de aandacht op. Schikt het niet, dat men den eersten Zondag van Februari in 't bizonder stil staat bij de nooden en zegeningen van het Baptiste Wereldwerk, dan neme men een anderen Zondag. Maar 't moet goed werken als men de gedachten eens bizonder bepaalt bij anderen en hunne behoeften en de gevaren, waarin zij verkeeren. Dat maakt frisch. Wij zijn bovennationaal, doch soms nationaal bedorven. De eerste christenen noemden zich: de tweede menschheid. Dat hooge, geestelijke gevoel moet onder hen, die het eigendom van den Christus Gods werden, weer ontwaken. De vermenging van Staat en Godsdienst heeft onnoemelijk veel kwaad gedaan. Wij dragen dat juk niet, en moeten ons meer en meer onze bizondere positie bewust worden. Dat is geen getalskwestie, maar een vrucht van den geest, die in ons woont. Christus is wereldkoning, en Zijn gemeente bereidt het laatste wereldrijk voor. De Wereldverbondzondag diene dezen geest! L.

DE ZONDAG VAN HET BAPTIST WERELDVERBOND. 1 FEBRUARI.

„Aan hen, die even dierbaar geloof met ons deelachtig zijn".

Een boodschap aan alle Baptisten der wereld.

Deze boodschap, gericht aan alle Baptisten der wereld, bedoelt hen op te wekken tot gemeenschappelijk gebed, vooral op Zondag, den eersten Februari a.s.

Ons volk heeft, over heel het rond der aarde, groote behoefte aan het gebed.

Sommigen onder hen lijden zware verdrukkingen. Dit betreft vooral Rusland. De pogingen van de tegenwoordige heerschers van dat land, om alle godsdienst uit te roeien, treffen door het feit, dat de Baptisten daar in zoo grooten omvang de gedachte der evangelische, onafhankelijke gemeenten vertegenwoordigen, met bizondere kracht onze geestverwanten. Bidt, dat er een verandering moge plaats grijpen in de harten der onderdrukkers. Bidt, dat de machten der duisternis mogen worden verslagen! Bidt, dat onze broeders hun belijdenis zonder wankelen mogen handhaven.

Sommigen van ons volk zijn arm aan aardsche goederen, maar rijk in het geloof, en rijk in goede werken. Dit is het geval in enkele deelen van Europa, waar het evangelisch getuigenis gehandhaafd wordt onder moeilijkheden, die den opbouw verhinderen. Voorgangers en Evangelisten kunnen niet bezoldigd worden en er is geen gelegenheid om predikers te vormen en de jeugd behoorlijk te onderwijzen. Bidt, dat onder onze rijkere groepen, belangstelling moge ontstaan en een geest van bewondering voor evangelisatie-ijver en de genegenheid, om geestelijk werk met stoffelijke middelen te steunen in zijn strijd.

Anderen van ons volk verkeeren in gevaar vanwege de kracht en het vuur van hun godsdienstige gevoelens. We denken aan hen, die nog zijn zonder langdurige, geestelijke ervaring, die voor overdrijving en eenzijdigheid behoedt; wier geestelijk leven nog niet in evenwicht gehouden wordt door de uitwisseling van veler gedachten; die den invloed nog niet kennen van een, door het Evangelie beheerscht verleden. Deze kunnen gemakkelijk tot valsche geestdrift, zoo niet tot gevaarlijke dwalingen verleid worden. Bidt, dat er leiders onder hen mogen opstaan, goed onderlegd en wel gevormd. Bidt, dat zij geleid mogen worden in het rechte spoor van Evangelische waarheid en van levensgerechtigheid.

Sommigen van ons volk zijn blootgesteld aan de gevaren des rijkdoms. Rijk geworden boven hen, die hun vaderen in het geloof waren, hebben ze een levenswijze aangenomen, die niet gunstig is voor hun geestelijk leven. Ootmoet des harten is moeilijk te bewaren, waar rijkdom onze menschen toegang gegeven heeft tot kringen, die eens voor hen gesloten waren. Sommigen verkeeren in het gevaar van wereldgelijkvormigheid. Anderen falen hierin, dat zij niet bijdragen voor de zaak des Evangelies in overeenstemming met hun vermeerderden rijkdom. Bidt, dat zij den raad der Schrift mogen behartigen: „als het vermogen overvloedig aanwast, zoo zet er uw hart niet op". Bidt, dat zij niet door een wereldschgezind leven schade doen aan de zaak des Heeren in hunne families. Bidt, dat zij door een echt geestelijk leven een reinigenden invloed mogen uitoefenen in die kringen, waartoe hun rijkdom hun toegang gegeven heeft.

Er zijn er onder ons volk ook, voor wie het moeilijk wordt, hun deel, in het zendingswerk onder de heidenen te blijven doen. Geldgebrek vervult de Besturen met zorg, en remt den ijver der zendelingen op het groote veld. De Baptisten der wereld bezitten ruimschoots de middelen, die noodig zijn, om de groote zendingstaak voor hun deel te volbrengen. Bidt om den geest van zelfverloochening en overgave onder ons volk, welke alleen het geld in Gods schathuis kan brengen, en de schande verdrijven kan, die de telkens terugkeerende zendingstekorten voor onze deur leggen.

Sommigen van ons volk zitten daar waar de (politieke) klappen vallen. Wij denken aan Indië en China. Zij worden gehinderd, onderdrukt en vervolgd als nimmer tevoren. Bidt dat rust, een geordend bestuur en maatschappelijke vooruitgang het deel dezer landen mogen worden. Bidt dat evangelisatie, christelijk onderwijs en alle ondernemingen van naastenliefde zich daar in volle vrijheid mogen ontwikkelen.

Bidt voor het Baptist wereldverbond, thans in zijn vijfentwintigste jaar, 't welk een symbool is van onze groote broederschap. Bidt dat de President, de Secretaris, de toegevoegde Secretaris en alle leden van het Uitvoerend Comité, elke genade mogen ontvangen, noodig voor hun verantwoordelijk werk.

Genade zij met allen, die het geloof bewaren en het reddende Woord verkondigen, in 't bizonder aan de gemeenten, die met ons in dezelfde voetstappen wandelen.

Voor het Baptist Wereldverbond:
JOHN MAC NEILL, President.
J. H. RUSHBROOKE, Alg. Secretaris.
CLIFTON D. GRAY,
Toegevoegd Secretaris.
GILBERT LAWS,
Lid van het Uitvoerend Com.
L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Een bezetene tot een prediker des heils gemaakt.

Mark. 5 : 1—20; Luk. 8 : 26—39.

Les voor Zondag 1 Maart 1931.

Op zekeren dag gaf Jezus zijn discipelen bevel, om over te varen naar de andere zijde van het meer van Genezareth. 't Was slechts voor een kort bezoek, nog korter dan in der tijd te Samaria. Jezus kwam en vertrok in één dag. Maar 't is net, of Hij hier wezen *moest*, precies als toen in Samaria. „Hij *moest* door Samaria gaan". En ook in het land van Dekapolis *moest* Jezus zijn. Zijn hulp was daar erg noodig. Hij moest er een man uit de macht van Satan verlossen en hem maken tot verkondiger van hetgeen de Heer aan hem had gedaan.

Jezus voer dan met Zijn discipelen naar de Oostzijde van het meer. Daar lag aan den zeekant een zeker terrein, waar de menschen in Jezus' dagen niet langs durfden te loopen. 't Was een plaats, waar de heuvels veel spelonken hadden, en de rotsen zeer ruw waren. De spelonken en holen waren wel als graven gebruikt.

In den tijd, toen Jezus zich zoo gedrongen gevoelde, om die streek te bezoeken, zwierf daar een ongelukkige man rond. De booze geesten hadden hem geheel in de macht. Vertel in welken staat hij daar leefde en zie bij Luk. v. 27, bij Mark. v. 3 en 5. Kwam er een mensch in de buurt, dan maakte hij hem angstig, misschien door geluiden en gebaren; misschien is hij de menschen ook wel achterna geloopen. Iedereen was bang voor hem.

Vroeger had men wel geprobeerd, ... zie Mark. 5 : 4. Nu scheen er niets meer aan te doen te zijn. In de grootste ellende leefde hij daar in de spelonken van die woeste landstreek aan het meer.

Juist naar deze streek ging Jezus. Zou het er Hem om te doen geweest zijn om dien ongelukkigen man te ontmoeten? Wat denkt ge? ... Zoo ja, dan bereikte Hij oogenblikkelijk Zijn doel.

Nauwelijks was Jezus uit het schip gestapt, of ..... terstond ontmoette Hem, enz. zie Mark. Daar kwam die man aanhollen. Zou Jezus ook bang voor hem zijn? Neen hoor! Nu zou er heel wat anders gebeuren, dan wanneer deze man andere menschen ontmoette. Jezus ging niet achteruit. En de man deed ook geen poging om Jezus geweld aan te doen. Weldra lag hij voor Jezus op den grond. (Zie Mark. 5 : 6, 7 en Luk. 8 : 28). Vertel, wat de man zeide.

Waarom zei hij dat? Wel omdat Jezus aan de booze geesten bevolen had, dien man los te laten. Dat deden ze niet oogenblikkelijk. Eerst spraken ze nog door den mond van den man. Ze waren bang, dat ze weer naar hun eigen plaats terug moesten, want ze kenden Jezus wel, veel beter dan de menschen. Hij vreesde niet voor de geesten, maar de geesten vreesden voor Hem.

Niet ver vandaar, waar het land waarschijnlijk minder woest was, waren zwijnenhoeders met hun kudden. Vertel van het verzoek der geesten. 't Werd ingewilligd en ... de man was de duivelen kwijt. Ik denk, dat de disc. hem toen wel geholpen hebben aan de noodige kleeren. Misschien hebben ze iets bij zich gehad, wat ze missen konden, en anders zullen ze wel ergens in de buurt bij menschen wat opgehaald hebben. Nu was deze man ook niet meer wild en vreemd; gelukkig en dankbaar zat hij in den kring aan Jezus' voet.

Maar terwijl deze verandering met den man plaats had, werden de zwijnenhoeders raar verschrikt. Vertel, wat er gebeurde met de zwijnen.

Als dit verteld is moeten we even antwoorden op de vraag, die vroeger of later zeker bij de kinderen zal oprijzen: „Waarom deed de Heere Jezus dat toch?" Antwoord: Wij weten het niet. Zeker niet om de duivelen een plezier te doen. Misschien hadden de eigenaars een bezoeking noodig, en kunnen wij deze gebeurtenis vergelijken bij verlies van vee door een besmettelijke zieke. Wij kunnen hier echter alleen zwijgen en vertrouwen, dat de Heer het nooit verkeerd doet.

Dan vertellen wij hoe de hoeders naar 't dorp gingen, alles vertelden, en hoe de eigenaars der zwijnen verontrust werden.

Het duurde niet lang, of uit de dichtstbijzijnde dorpen kwamen menschen nieuwsgierig kijken. Vertel, in welken staat ze den eertijds zoo ongelukkigen man vonden. En .... dat ze bang waren voor Jezus. Dat blijkt duidelijk uit hun verzoek aan Jezus om weg te gaan.

Jezus ging. Ja, die Hem niet wil, zal niet door Hem gedwongen worden.

Dan, bij 't punt van inscheping, komt de man met zijn verzoek,

't Is begrijpelijk, dat hij gaarne mee was gegaan, maar hij moest wat doen voor den Heer. Gelukkig, wie met gehoorzaamheid den Heer zijn dank betoont.

K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

VREES EN BLIJDSCHAP.

Opstel, voorgelezen op den Jeugddag te Stadskanaal.

Twee woorden die oppervlakkig beschouwd, hemelsbreed van elkaar verschillen, ja eigenlijk in 't geheel niet bij elkaar passen, zullen we misschien zeggen. We willen ze vanavond echter bezien in het licht van het heerlijk Kerstevangelie en wel naar aanleiding van Luc. 2 : 10 waar we lezen : En de Engel zeide tot hen: „Vreest niet, want zie ik verkondig u groote blijdschap".

Deze woorden, voor 20 eeuwen al gesproken, hebben nog hun recht van bestaan. Reeds in het begin der schepping bij het eerste menschenpaar, Adam en Eva, bemerken we, dat ze vreesden bij het hooren van Gods stem. In Gen. 3 : 9 en 10 lezen we : En de Heere God riep Adam, en zeide tot hem : „Waar zijt gij?". En hij zeide : „ik hoorde Uwe stem in den hof en ik vreesde". Waarom vreesde hij, omdat hij naakt was? Neen. Zij hadden zich reeds schorten van vijgeboombladeren gevlochten om hun naaktheid te bedekken. Maar hij vreesde, omdat zijn geweten sprak, omdat hij gezondigd had. Toen deze beide eerste menschen nog in den rechten staat voor God stonden, zullen ze zeer zeker groote blijdschap gekend hebben. Maar na hun zondeval waren ze met vrees vervuld. Ze waren Gods stem ongehoorzaam geweest en hadden zoo den toorn Gods op zich geladen. Nu waren hun harten vervuld met vrees om den heiligen God te ontmoeten. Ze voelden, dat ze iets gedaan hadden, wat ze niet konden verantwoorden. Ze wisten, dat ze straf verdiend hadden en die straf is ook niet uitgebleven. Het gansche aardrijk werd om hunnen 't wille vervloekt en de dood werd de bezoldiging, het loon van hun zonde. Zie hier, gel. vrenden, het ontstaan van de vrees, die vanaf dien tijd alle menschen vervult. Het is de vrees voor den dood, den dood met al zijn verschrikking, die ijskoude hand, die onzichtbaar dan hier, dan daar, dan vlak bij, ja soms ook in onze eigene woning zijn prooi grijpt. En was de dood nu maar het einde van alle bestaan. Gelukkig! zouden velen zeggen. dan behoefden wij niet te vreezen. Maar daar binnen wordt iets anders vernomen. Dood is niet dood ; na den dood een verschijnen voor een heilig God, die te rein van oogen is dan dat Hij het kwade zou kunnen zien.

Na den dood een verschijnen voor den rechterstoel van Christus om geoordeeld te worden. Die vrees vervult de mensch, al zegt hij ook geen vrees te kennen, al loochent hij het bestaan van God. Die vrees openbaart zich echter vaak genoeg.

Slechts één voorbeeld wil ik noemen. Als de Heer iets van Zijn macht laat zien, als de bliksemstralen het luchtruim doorklieven en de donder het aardrijk doet dreunen, dan verstomt de mond, de lach is gedaan en alles wordt stil. Vrees bevangt den mensch, want er worden zoovelen getroffen en wie weet

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

48. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een godsdienstige bijeenkomst. Later werd de predikant zelf een getrouw bezoeker van de samenkomsten. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken. De nieuwe onderwijzer van Burgheim, Günter Sonwald, had reeds heel wat goeds verricht. Op de Enkehoeve was een oude schuur afgebrand. Daarin werd het verkoolde lijk van het tweede meisje Antje gevonden. Naar bleek, was zij vermoord. Later werd de knecht Sander in hechtenis genomen. Flip Gelderman, de neef uit Amerika, had een onderhoud met de boerin over het opbouwen van een nieuwe schuur, waarbij ook gesproken werd over de vraag, of de boerin van de Enke-hoeve niet weer wilde trouwen. „Wanneer ik wist, dat mijn man nog leefde, zou ik nooit trouwen" waren haar laatste woorden geweest.)

»Annie! Vijf jaar geleden is je man reeds gevallen, drie jaar geleden eindigde de oorlog reeds! Zou je nu kunnen gelooven, dat je man nog leeft en je in al die jaren geen enkel levensteeken heeft gezonden? No, Annie!«

Een trek wan diepe, bittere smart gleed over haar gezicht en deed zien, wat er op dit moment weer in haar omging en dat haar nooit zou kunnen verlaten.

Maar rustig was het in haar gezicht en helder stonden haar oogen, toen zij zeide: »Neen, dat geloof ik niet, dat kàn ik niet gelooven. Dikwijls is het mij te moede, alsof mijn man nog leefde, alsof hij nog eens terug zou komen. Maar dan moet ik mij zeggen: Dat kan nooit bewaarheid worden! En daarom zal ik om de kinderen en om de hoeve wel weer moeten trouwen!«

»Allright! Doe dat! Ik zal je heel graag raad geven«.

Flip Gelderman ging voorloopig naar zijn familie te Cassel. Hij verwachtte berichten uit Amerika en geloofde, dat hij wel spoedig weer zou moeten terugkeeren naar dat land, ten minste wel in den komenden zomer. De ijverige, werkzame man verlangde zeer, dit leven van onzekerheid vaarwel te kunnen zeggen.

Het verblijf te Cassel was voor hem een aangename afwisseling. Hij gebruikte de tijd door alle etalages te bekijken, zocht en kocht net zoo lang, tot hij voor alle familieleden, ook voor de bewoners van de Enke-hoeve, een passend kerstgeschenk had.

Aan de boerin van de Enke-hoeve had hij geschreven, wanneer hij kwam en of Joost hem van Dorenfelde met den wagen wilde afhalen.

Toen Joost kwam, verwonderde hij zich ten zeerste over al die doozen, pakken en pakjes, die Flip Gelderman allemaal had meegenomen.

Onderweg vertelde Joost, dat Sander nog steeds in de gevangenis zat. Maar de zaak was zeker toch nog niet geheel uitgeplozen, want veertien dagen geleden was er een vreemde koopman in het dorp geweest om van de boeren vee te koopen, maar de waard van de herberg had hem herkend : het was iemand van de recherche te Cassel geweest.

Flip Gelderman had de teugels in de handen genomen en stuurde. Joost had zijn in dikke handschoenen gestoken handen diep in de zakken van zijn jas gestoken.

»Wilt u weer terug naar Amerika, mijnheer Gelderman?« zeide Joost na eenige oogenblikken pauze.

»Ja, dat zal wel moeten!«

»Jammer. U moest heelemaal maar bij ons blijven!«

»Oh no! Dat zal niet gaan. Juffrouw Enke zal wel weer eens trouwen, en dan is er toch geen plaats meer voor mij!«

»Ja, ja!« De oude knecht van de Enke-hoeve zag Gelderman vragend aan.

Flip Gelderman had dat wel bemerkt. Hij dreef het paard aan, om vlugger te loopen.

De heldere, scherpe winterlucht sneed hem nu in het gezicht.

Alleen riep hij Joost nog toe: «Zoo gauw gaat het nog niet. Amerika

of .....

Laten we maar eerlijk wezen er is een vrees in den mensch om God te ontmoeten. En naar mate die vrees bij den mensch is, naar die mate stelt hij zich God voor. In Den Haag is een museum van heidensche afgoden, want juist bij die menschen, die daar leven in de natuur en van het zeker bestaan van een almachtig God niets afweten, openbaart zich de vrees voor iets hoogers. Die vrees komt uit in de afbeelding, die zij maken van het hoogere Hunne afgoden zijn soms afschuwelijke gedrochten. Hierdoor laten ze blijken dat ze zich een vreeselijk God voorstellen, die het alleen gemunt heeft op den mensch. En deze menschen hebben, terwijl zij zonder de blijde boodschap des evangelies leven, het niet zoo ver mis.

Wij hebben te doen met een heilig God en verschrikkelijk zal het zijn te vallen in de handen van den levenden God. Is die vrees nog uw deel mijn vriend, die slaafsche vrees, die als hij de stem van zijn meester hoort, weg kruipt, gelijk Adam?

Doch Gode zij dank, we behoeven niet in slaafsche vrees te leven. „Vreest niet", zoo zei de Engel tegen de herders en zoo roept Gods Woord nog hedenavond. „Vreest niet, menschenkind; vreest niet, mijn vriend, want zie ik verkondig u groote blijdschap".

Die vrees kan verdwijnen en groote blijdschap kan ons deel worden.

De bezoldiging, het loon der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven door Jezus Christus onzen Heere. Jezus is geboren, gekomen op deze aarde om de vrees weg te nemen. Hij is gekomen om de b euk ontstaan in het paradijs te herstellen. In Christus Jezus leeren we God kennen als een liefhebbend Vader. Jezus is gekomen om uw en mijn schuld te dragen. Gelooft gij dat, mijn vriend?

Wat wordt er een blijdschap gevonden bij de menschen, als een of ander familielid hunner gedenkt in zijn testament.

Ons wordt groote blijdschap verkondigd, omdat we door Jezus Christus een erfenis kunnen bekomen eeuwig in de hemelen, waar de dieven niet doorgraven noch stelen, zooals hier op deze aarde, en waar ze noch mot, noch roest verderft. Moet het ons niet tot blijdschap nopen, dat ons van Gods wege de hand der verzoening wordt toegestoken om ons weer een deel in Zijn heerlijkheid te schenken? Wij kunnen Gods liefde tot ons niet begrijpen en vaak vervult ons de vrees, terwijl we blijde moesten zijn.

Heeft dan een Christen nooit geen vrees? Is het bij hem altijd blijdschap? Neen, een Christen heeft ook te strijden en deze strijd gaat gepaard met een heilig vreezen. Een Christen behoort met blijdschap vervuld te zijn, als hij het niet is, is het eigen schuld. Er moet steeds een blijdschap blijven n.l. te weten een geredde zondaar te zijn door Gods liefde. Die dat bij ervaring weet kent die groote blijdschap, die de Engel verkondigde en de vrees bestaat voor hem niet meer. Laten we ons nu allen persoonlijk afvragen: Wat bezit ik? Heerscht de vrees in mij, omdat ik vrees eens te moeten vallen in de handen van een levenden God? Of is er blijdschap in mij, omdat ik weet, mijn schuld is betaald? Weet gij mijn vriend, dat wanneer uw aardsche huis dezes tabernakels verbroken wordt, gij een gebouw hebt bij God, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen?

Dezen avond wordt u toegeroepen niet door een mensch, noch door een Engel, maar door Gods geliefden Zoon Jezus Christus: „Kom tot Mij, gij vrees-

---

moet eerst de in beslag genomen eigendommen terug geven. Ik reken er echter op, dat het gauw gebeuren zal«.

»Zoo, zoo!«

Het gesprek wilde niet recht meer vlotten. Daarom draaide men het hoofd tegen den wind in en liet het paard loopen, wat het loopen kon.

Flip Gelderman bemerkte, dat men zich van harte verheugde, toen hij in de woonkamer van de Enke-hoeve verscheen en door allen begroet werd. Hij kwam er zelf door in een blijde stemming. Nadat hij jas en hoed had opgehangen, begon hij de pakketten, doozen en pakjes te verdeelen.

»Well!« zeide hij daarbij, »ik ben zoo vrij geweest dit voor den kerstman mee te nemen. Maar uitpakken moet iedereen het zelf!«

Toen was het gejuich groot bij de kinderen. De twaalfjarige Greta had een groote pop om uit en aan te kleeden gekregen, een mooi boek, een bijbelsch gezelschapspel en een lap stof voor een nieuwe japon. De negenjarige Ali had een groote boerenhoeve met paarden en wagens, een »echte« auto, die men opwinden kon, en een bijbelsch gezelschapspel gekregen. En Hans, zeven jaar oud, een groote bouwdoos, een spoor op rails en een boek met vele gekleurde platen, uit het leven van Jezus.

De beide laatsten hadden eveneens stof voor nieuwe kleeren gekregen.

Joost en Lieze hadden warme handschoenen, en bovendien hadden beiden een warme halsdoek gekregen.

De boerin van de Enke-hoeve had evenals juffrouw Veerman haar geschenken uitgepakt en zij stonden nu geheel verdiept in de beschouwing van hun schatten.

Toen gaf de oude onderwijzeres Flip Gelderman de hand en zeide: »God zegene u, mijnheer Gelderman, voor de blijdschap, die u ons allen, en bijzonder mij, verschaft hebt! Mijn hartelijken dank voor het prachtige schilderij!«

Flip Gelderman wilde er niets van weten: Het was blijdschap voor hem, zich met hen te mogen verblijden. Toen ging de oude onderwijzeres naar de boerin van de Enke-hoeve en bezag het groote, van een breede goudlijst voorziene schilderij: »Jezus en de discipelen door het korenveld!« met de titel: »En zij volgden Hem!«

»O, wat is dat prachtig!« fluisterde zij haar vriendin toe.

»En wat heb jij, tante Veerman?« vraagde de boerin.

De gevraagde liet ook haar schilderij in goudlijst kijken: »De biddende Jezus in Gethsemané!« Een: »Ah!« van verrassing kwam er over de lippen van de boerin.

Zij legden de beide schilderijen naast elkander, en, elkander bij de hand houdend, bezagen zij dan het één, dan het ander.

Door de ziel van de boerin der Enke-hoeve trok een eigenaardige siddering. Zij waagde het niet, haar hart te vragen; zij waagde het ook niet, eigenmachtig een beslissing te nemen.

Zij keerde zich om, gaf haar neef de hand en zeide: »Hartelijk dank, Flip! Je meent het zoo goed met ons. Je beschaamt ons bijna!«

Flip Gelderman zat op de canapé, zijn geheele gezicht lachte en hij meende enkel, dat het voor hem juist de grootste blijdschap was, zich te verheugen over de blijdschap, die zijn kleine geschenken gegeven hadden. Nu bedankten ook de anderen hem.

Toen legden de kinderen geheel beslag op hem Hij moest Greta voor haar bijbelsch kwartetspel helpen, Ali voor haar auto. Hans voor zijn treintje. Dat veroorzaakte blijdschap op blijdschap.

Toen Lieze, de meid, en Joost tegen den avond in de stallen met het voeren van de beesten bezig waren, waarbij Greta en Ali reeds moesten helpen, omdat er geen tweede dienstmeisje aanwezig was, ging Flip Gelderman naar de keuken waar de boerin van de Enke-hoeve bezig was.

»Annie! heb je je vanavond een weinig mogen verblijden? vraagde hij.

»Ja, zeker! In bijzondere mate zelfs!«

»Graag zou ik je meer hebben gegeven, maar ik wist niet, of je het wel aan zoudt willen nemen!«

Zij kreeg een eenigszins beklemd gevoel over zich. Een lichte siddering liep er door haar lichaam.

(Wordt vervolgd.)

achtige, en gij zult de blijdschap deelachtig worden, dat Ik niet alleen voor die of die een Zaligmaker ben, maar ook uw zonden heb gedragen en voor u den weg naar het Vaderhuis heb ontsloten".

Geliefden, wij die Hem kennen, laat ons de blijdschap zoo vervullen, dat we er niet over kunnen zwijgen. Dat onze mond overvloeie van dank en lof jegens Hem, die ons Gode kocht met Zijn bloed.

Nieuwe-Pekela. J. WIERSEMA.

Wat te doen met onze moeiten en zorgen ?

Verschillende vrienden trekken ons aan den jas en zeggen medelijdend : „Hoort naar ons. Wij hebben een goeden raad voor u !"

Toen de eene ramp na de andere Job trof, toen hij eerst zijn bezittingen en daarna achtereenvolgens zijn kinderen, zijn gezondheid en vrienden verloor, zeide zijn vrouw tot hem: „zeg God uw vertrouwen nu maar op, Job! Keer Hem den rug toe. Hij laat u in de verlegenheid zitten. Indien ik u was, maakte ik een eind aan het leven!"

Aldus adviseerde de wanhoop eeuwen geleden iemand, die aan den lijve meer dan menigeen ondervond, dat 's werelds goed eb en vloed is.

De wanhoop geeft nog steeds denzelfden raad. Maar hij kan niet uitgevoerd worden. We kunnen geen einde maken aan het leven. Alleen aan den aardschen tabernakel ervan.

* * *

En wat zegt de Stoïcijn ?

Deze wil geen tranen zien, noch tranen plengen. Hij vindt, dat de wereld vol leed is, dat toch niet vermeden kan worden en dat een mensch daarom verstandig handelt om er zich niets van aan te trekken. Zijn evangelie tot de lijdende menschheid luidt: „Hard uw hart! Wees een levende kei! Hoe minder gevoelig gij zijt, des te beter is het u !"

Ons kan deze troost weinig bekoren. Bovendien zijn er zeer vele zielen, die reeds verwond en gebroken liggen onder de slagen. Komt de medicijn van den Stoïcijn niet te laat bij ze? Wat geeft het of ik al tot iemand, die in het kanaal is terecht gekomen en op het punt staat te verdrinken, zeg: „Beste man, je hadt den harden weg onder je voeten moeten houden. Begrijp je dan niet, dat je nooit gevaar loopt van het water, zoolang je den weg bewandelt ?"

De Stoïcijnen hebben goed praten, maar het bloed gulpt soms al uit de wonde eerdat wij aan het harden toe zijn.

* * *

En wat zegt de Epicuriër ?

Hij predikt: „Vergeet uw verdriet.

Zoek afleiding. Uw leven is kort en waarom zoudt gij dat korte leven door smart laten vertroebelen? Een zee van genoegens kabbelt aan uw voet. Werp u erin en zwem !"

Dit evangelie klinkt wel opgewekt, maar het heeft een donkere schaduwzijde n.l. dat het vaak weinig genezing brengt. Menigeen die de blijmare van den Epicuriër gehoor heeft gegeven; die afleiding heeft gezocht bij plaatselijk uitgaan of in het drukke avondleven van Amsterdam of Parijs is in de eigen woning teruggekeerd om met de dichteres te zeggen :

Nu is de smart niet meer zoo versch;
Nu zit ze in 't eeltig hart gevangen;
Nu zijn mijn oogen tranenloos,
Schoon zij naar laafnis vaak verlangen;
Nu vreet de pijn veel dieper in,
Wijl tranen haar niet meer verweeken,
Nu doet, meedoogenloos en wreed
Zij telkens fijner vezels breken . . . . .

* * *

En wat zegt Christus ?

Zijn woord is mij meer waard dan dat van welken wijze ook. Wie kent het menschelijke leven beter? En zijn Zijn lippen ooit met een onwaarheid bezoedeld geworden? Wie wijst een vlek aan op Zijn kleed! Juist omdat Hij zoo goed met den mensch op de hoogte is en elken raad, dien Hij geeft, verduidelijkt in eigen handel en wandel, luister ik gaarne naar hetgeen Hij heeft te vertellen. Welken balsem brengt Hij? Welken troost reikt Hij toe?

Hij zegt: Geloof alleenlijk! Vertrouw God ten volle!

Sommige menschen steken al hun geld in een enkele onderneming. Dat wordt niet voor verstandig gehouden, want wanneer die onderneming mislukt, zijn de beleggers gedupeerd.

Geloof alleenlijk! Steek heel uw leven in God! God mislukt nooit. Hij slaagt altijd. En de dividenden, die Hij uitkeert, als moed, levenslust, vertrouwen, vrede, hoop zijn buitengewoon hoog.

Dat is gelooven. Dat geloof is geen polis op allerlei verzekeringen. Die dit geloof heeft moet evengoed het verlies van geld of goed, van ouders of kind, van gezondheid of vrienden lijden, als die zich om God niet bekommeren. Maar wat hij nimmer verliest, is zijn optimisme, zijn levensdrang, want hij weet, dat zijn lot ligt in handen van zijn Vader en dat alle dingen enkel en alleen arbeiden tot zijn eeuwig voordeel.

Millioenen mogen zich in dit geloof verblijden; rijken en armen, en de armen het meest; geleerden en ongeleerden en van de ongeleerden niet weinige; grijsaards en jongelingen; die sterk zijn, en die zwak zijn, maar van de sterken slechts enkelen. Zij allen zingen met Nellie van Kol:

In U gerust — dan wandel ik
Tevreden tot mijn laatsten snik.
In U gerust — dan leg ik blij
Als 't sterfuur naakt te slapen mij.
In U gerust — en jub'lend ga
'k Den hemel in door Uw gena.

Legt ook gij uw oor te luister bij Christus Jezus ?

Hij zegt de waarheid. Dat wordt niet alleen bevestigd door degenen, die Zijn woorden op den proef stellen, maar ook door het eigen hart.

Gelooft gij God? Hebt gij heel uw leven, uw gansche zijn in God gestoken ?

Doe het.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

IN MEMORIAM.

ADOLF GERHARD FISSCHER,
geboren 5 Januari 1893,
overleden 13 Januari 1931.

We hebben hem gekend als een innig liefhebbend trouwe echtgenoot en vader.

We hebben hem gekend, als een eerlijk, oprecht kameraad, die we respecteerden, omdat hij zijn overtuiging niet onder stoelen en banken stak, aldus het getuigenis van een zijner medearbeiders van de fabriek aan de open groeve.

We hebben hem gekend en hoogelijk gewaardeerd als een ijverig, toegewijd ouderling, aldus onze gemeente waarvan hij 14 Dec. j.l. elf jaren lid was.

We hebben hem gekend als een trouwe liefhebbende broeder, die in onze bestuursvergaderingen zijn meening rond uitsprak.

Heel zijn doen en laten sprak van innige vroomheid, die groote liefde tot den Heiland paarde aan even groote toewijding voor de zaak des Heeren. Niet alleen de verantwoordelijke taak van ouderling vervulde hij nauwgezet, daarnaast wist hij nog tijd te vinden voor allerlei arbeid in Gods Koninkrijk, zooals onderwijzer aan een onzer Zondagsscholen. Wanneer we dan nog vermelden dat de verzorging van zijn gezin, behalve vrouw nog een vijftal jeugdige kinderen, zeker niet tekort schoten in liefde en toewijding zijnerzijds, dan mogen we spreken van een werkzaam vruchtdragend leven, van zich geheel geven voor zijn familie en gemeente.

Ontroerend, schokkend was het, toen wij hoorden dat hij, hoewel reeds eenige maanden patiënt zijnde zonder dat dit uiterlijk bleek, op advies van geneesheeren een ernstige operatie moest ondergaan. Tot aan het oogenblik van opname in het ziekenhuis vervulde hij nog trouw zijn dagelijksche plichten.

En dan, in het ziekenhuis, twee dagen voor de operatie. De gemeente is op Zondag 4 Januari in H. Avondmaalsviering bijeen en br. Fisscher vergeet haar niet, denkt niet aan eigen zorg in de eerste plaats, doch schrijft een brief aan de gemeente van Apostolischen inhoud! Lees slechts enkele grepen daaruit.

„Geliefde broeders en zusters. De Meester is daar en Hij roept U. Dit woord hield mij bezig en ik wil u mijn gedachten bekend maken, hopende dat dit ons samen moge vertroosten. Hij verwacht dat wij allen, ook ik, gehoorzaam zullen zijn aan die roepstem. Wat is liefde zonder gehoorzaamheid? Liefde tot Jezus vereenigen met gehoorzaamheid en omzetten in daden. Maria van Bethanië stond op en ging op 's Meesters roepstem! Heerlijk is het alles van Jezus te verwachten, Hij maakt alle dingen wel! 't Is zeker niet gemakkelijk dit onder alle omstandigheden te zeggen, ook thans voor mij niet, maar toch, ik

heb het ook nu ervaren, dat God mij daartoe heeft willen brengen. Wat mij betreft, ik en de mijnen, wij zijn in 's Heeren hand. Mocht de operatie niet slagen? dan zal het ook uit genade zijn; sterf ik, Christus wekt mij weder, als ik met bazuingeschal, zalig eens ontwaken zal! Mag ik zooiets schrijven? Ja toch, dit is heerlijke genade, niet waar? Onschatbare waarde die de wereld niet kent! Brs. en zrs. ik kan niet nalaten u dit te schrijven, biddende van God, dat het moge zijn tot versterking van ons aller geloof. Denkende aan uwe avondmaalsviering deze dag en doop in de gemeente, verblijd ik mij met u in de zegeningen. 'k Kan het niet beter zeggen dan de apostel Johannes „Kinderkens, hebt elkander hartelijk lief", niet uiterlijk, maar den een achte den ander uitnemender dan zichzelf.

Wie neemt voorloopig? mijn plaats in op onze bidstonden? 'k Verwacht dat gij mij allen in uwe gebeden gedenkt, want ik wil ook gaarne in 't ziekenhuis nog ten zegen zijn voor anderen. Nogmaals, de Meester roept en gehoorzaam gaat Maria! Weest allen alzoo, trouw aan uw belijdenis, vol liefde tot Jezus, standvastig vertrouwende op onzen Heiland. Het zal mijn grootste blijdschap zijn, ook hierdoor nog te hebben bijgedragen tot stichting der gemeente. Ik groet u allen hartelijk en hoop en bid van God dat Hij u allen brs. en zrs. moge zegenen met Zijnen onmisbaren zegen. Uw broeder in Christus".

En dan twee dagen later, de gemeente is in hare bidstond bijeen; andermaal een brief. 'k Citeer u ook daaruit enkele zinnen.

„Geliefde brs. en zrs. in Christus Jezus. Nog eenige uren en dan is het uur van operatie daar en als gij deze woorden hoort, is reeds alles voorbij. Voorbij! Wat zal het zijn? Ik ben in des Heeren hand; bij vernieuwing beveel ik mij aan Hem, wat mij ook overkome, ik ben in de hand van mijn Hemelschen Vader. Geliefden, ik hoop en bid van God dat Hij u allen meer dan ooit Zijnen bijstand doe gevoelen. Hoe gaarne zou ik u laten zien hoe gelukkig mij de Heere maakt. De gemeente is mij lief omdat daar mijn geloof is opgebouwd en hoe gaarne zou ik willen dat deze paar regelen mochten medewerken tot opbouwing en versterking van u allen. Maak toch meer en meer ernst met de zaak des Heeren. Geen naam-christenen, maar draag het uit, aan de vruchten kent men den boom. Wat deed de Heiland niet voor ons, voor mij, Hij stierf en redde daardoor ons ten eeuwigen leven. O, is dat niet de moeite waard, ons heele leven Hem te wijden? Gij die het eigendom des Heeren niet zijt, het is de moeite waard u Hem toe te vertrouwen dan hebt ge Zijn hulpe voor dit leven en de eeuwigheid, Jezus wacht u! Daar zal blijdschap zijn in de Hemel over een zondaar die zich bekeert. Nu geliefden, ik zeg u dank voor uwe voorbeden en uwe liefde, de Heere beloone u daarvoor. Wat mij betreft, wat mij hier ook overkome, Hij maakt alle dingen wel! Ontvang mijn hartelijke groeten en weet dat ik bereid ben als het moet te sterven, dan ga ik naar Jezus! Uw broeder in Christus uit genade".

Wanneer hij dan na de operatie nog een acht dagen blijft leven, uiterst zwak, doch zoo, dat hij echtgenoote, familie, voorg. der gem. en enkele anderen nog herkent en groet, dan; er leefde bij ons eenige hoop op herstel; dan plotseling, toch nog onverwachts roept de Meester hem tot heerlijkheid! Welke gevoelens er door onze gelederen voeren, welke snaren er trilden en nog trillen, 'k vermag ze niet te schilderen! We missen hem naar het vleesch, doch in den geest blijft hij onder ons wonen. Hij heeft zelve tot u gesproken, 'k wil er niet meer aan toevoegen.

Hij heeft den goeden strijd gestreden, hij heeft het geloof behouden hij is gekroond door den Meester die hem riep!

Zijn leven was Christus en zijn sterven gewin. Hem weder te zien daar, waar geen lijden of smart meer wezen zal, ienigt onze diepe smart.

Voor de Baptisten Gemeente,
K. DRENT, Secretaris.

Hengelo (O). 20 Januari 1931.

III

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Nu de feestdagen weer achter ons liggen, gevoelen wij ons gedrongen om ook eens weer te laten hooren hoe het met onze gemeente en haren arbeid gaat. Nu, broeders en zusters, wij hebben genoten in de Kerstdagen, die weer achter ons liggen! Den eersten Kerstdag werden wij 's morgens gebracht bij de kribbe te Bethlehem. Broeder Mets bracht nog eens in gloedvolle woorden het Kerstevangelie. Des avonds hadden wij liefdemaal, waarbij vele tongen loskwamen, die vertelden, dat Jezus niet alleen te Bethlehem geboren was, maar ook in hunne harten. Veel werd er getuigd van de groote zondaarsliefde des Heeren.

Den 2den Kerstdag vierde onze Zondagsschool feest. Ook daar was het goed al die blijde gezichtjes te zien, toen zij allen met een prachtig geschenk naar huis gingen. De Heere geve de onderwijzers kracht en sterkte om de jeugd te onderwijzen. Want die de jeugd heeft, heeft de gemeente der toekomst.

Oudejaarsavond en Nieuwjaarsmorgen was broeder v. d. Baaren in ons midden, om ons voor te gaan in de prediking des Evangelies. Onze broeder mocht ook telkens aan een groote schare de blijde boodschap verkondigen. Zoo zijn wij weer met frisschen moed en bezieling een nieuwen tijdkring ingetreden. De Heere zegene alle gemeenten in dit jaar 1931.

Den 21 Januari hielden wij onze jaarvergadering. Ook daar heerschte een goede stemming. We waren als broeders en zusters van een groot huisgezin bij elkaar. Uit het verslag van den Secr. bleek, dat onze gemeente weer opleefde en wat in een 10-tal jaren gebeurd was, was thans weer, Gode zij dank, in het afgeloopen jaar geschied: onze gemeente was met 14 leden vooruit gegaan. Onze Penningmeester deelde mede, dat ondanks alle malaise in deze streken onze gemeente groote offers heeft gebracht en dat ook met medewerking van buiten een mooie som kon worden afgelost. Onze aftredende bestuursleden werden met bijna algemeene stemmen herkozen en in de plaats van broeder K. Talens, die wegens vertrek bedankte, werd gekozen broeder H. Oortwijn.

En nu, broeders en zusters, onze gemeente jubileert dit jaar. Onze gemeente heeft besloten om haar 25-jarig bestaan officieel feestelijk te herdenken op Zondag 1 Maart. 's Morgens herdenkingsrede en 's namiddags feestelijk samenzijn. Het programma wordt later bekend gemaakt.

Uw heilbiddende broeder,
P. DE RAAF, Secr.

III

Bazaars.

Als antwoord op de vraag van Br. Plantfeber is menig goed en behartigenswaardig woord over bovenstaand onderwerp in De Christen verschenen. — Laat ons enkele dingen nog eens mogen onderstrepen en enkele, nog niet geopperde gedachten, er aan toe mogen voegen.

Het komt bij het houden van een bazaar — gelijk bij zoovele dingen — aan op den geest waarin het plaats heeft. Men kan een godsdienstoefening houden op een zoodanige wijze, dat men niet tot beter maar tot erger samenkomt. Men kan in een zoodanigen geest bidstond houden, dat de Heere er bedroefd het gelaat van afwendt. De conclusie uit die mogelijkheid is niet: dus maar geen godsdienstoefeningen, geen bidstonden houden. Neen! voor het kwaad moet niet het veld geruimd, het moet overwonnen worden.

De vraag is: is het alleen mogelijk een bazaar te houden zóó, dat de Heere er door bedroefd wordt?

En die vraag meen ik ontkennend te moeten beantwoorden.

Ik denk daarbij niet alleen aan zuivere verkooptentoonstellingen, doch ook aan bazaars in den meer gewonen zin des woords. Wel weet ik dat bazaars licht ontaarden. Ze daarom te vermijden is wel voorzichtig, doch niet geboden, zelfs niet aan te raden, vanwege het geestelijk nut, dat van een bazaar kan uitgaan.

Voorop moet staan, dat het geld nooit bovenaan geplaatst mag worden. Het laatste en beslissende gezichtspunt mag ook bij een bazaar niet zijn: brengt het geld op? als ware daarmede alles gerechtvaardigd. Geld is voor het bestaan en den bloei der gemeente nimmer het gewichtigste, al kan ze voor haar arbeid het geld niet missen. De gemeente heeft den Geest onbedingd noodig, en daarom mag ze dien door niets bedroeven. De overschatting van het geld maakt de bazaar voor velen geestelijk voelenden, onsympathiek.

Een bazaar moet ook niet gehouden worden om op een gemakkelijke manier

aan geld te komen. De begeerte, een ander te laten betalen, wat men zelf schuldig is, mag daarbij ook niet meespreken.

Eerst dan kan men sympathie voelen voor een bazaar, als ze gehouden wordt in een gemeente, die graag geeft, en de bazaar slechts houdt om nog méér te kunnen geven en op weer andere wijze te toonen, hoe lief ze haar Heiland en Zijn arbeid op aarde heeft.

Daarom en om andere, straks nog te noemen redenen, acht ik het zeer goed mogelijk, dat ook een gemeente, wier leden tienden geven, van tijd tot tijd een bazaar houdt.

Ook de wereld houdt bazaars. Daarmede is het nog niet veroordeeld. Als twee hetzelfde doen, is het nog niet hetzelfde.

Waarom zouden vaardigheidsspelen en -handelingen op een bazaar uit den Booze zijn? Dat zijn ze toch nimmer. Als er in voetbalspel kwaad zou zitten, dan is het toch zeker niet, omdat de elftallen van tijd tot tijd tegen elkaar uitkomen?

Ook kan ik niet inzien, dat het verkeerd zou zijn, dat op bazaars verschillende voorwerpen verloot worden. Er zijn gemeenteleden of vrienden, die iets voor de bazaar gemaakt of afgestaan hebben. 't Zijn stukken, voor de meeste bezoekers te duur om te koopen. Moeten ze dan maar onverkocht blijven? Waarom ze niet gemeenschappelijk, b.v. met zijn veertigen gekocht? Laat het lot dan uitwijzen wie de bezitter zal worden. Dat heeft met begeerlijkheid niet meer te maken, dan wanneer iemand een jas noodig heeft en probeert die zoo goed en goedkoop mogelijk te krijgen. Op zichzelf is er zelfs niets tegen, dat de bezitter aangewezen wordt per rad van avontuur — ofschoon er andere redenen zijn, die ernstig tegen dit voorwerp op een bazaar pleiten.

De financiëele „zijde" van een bazaar is voor mij echter niet de gewichtigste. Eenvoudig omdat het geld voor een gemeente nu eenmaal niet het gewichtigste is. Het gaat om den Geest. We moeten, ook in dezen arbeid, den Geest zoeken. Een bazaar kan een gunstigen moreelen invloed uitoefenen, wijl ze een groote werkgelegenheid voor allen opent. Zij geeft tal van menschen gelegenheid de gemeente door een DAAD te dienen. En niets vormt meer het karakter, dan de daad. De daad vormt den mensch. Er zijn in de gemeente altijd financiëel zwakken die niet veel kunnen geven, doch wel op andere wijze iets doen kunnen. Daarom moet voor een bazaar, wanneer zij moreel zal slagen (en anders is zij niet geslaagd), ieder aan het werk gezet worden. De personen, die daarmede belast zijn, hebben geen gemakkelijke taak. Ze moeten de kinderen wijzen op werk, dat ze voor de bazaar kunnen doen. Niet alleen de zuster maar heel de gemeente moet er voor in actie komen, en de vrienden incluis.

Dit wekt en versterkt in hen het besef: wij hooren er ook bij. Natuurlijk kan dat gevoel ook op andere wijze gewekt worden, maar dat is geen reden om de bazaar er niet voor te gebruiken.

Daarom verwondert het ons niet, dat bekende predikanten in de Baptiste wereld weten te vertellen van geestelijke oplevingen, die ontstonden door een bazaar. Leden, die wat van verre stonden, kwamen weer „in den stroom". De arbeid bracht hen samen, die elkander anders weinig ontmoeten. Dank zij den arbeid, die men voor haar gedaan had, kwam de gemeente meer in het middelpunt te staan, en werd aan haar welvaren meer gedacht.

Liefde moet *daad* zijn, en de beteekenis van een bazaar is, dat zij klein en groot in de gelegenheid stelt, een daad voor de gemeente te doen.

Wanneer men van de bazaar maakt een geldmakerij zonder meer, zal ze ieder christen onsympathiek zijn, ook al doet men er noodgedwongen aan mee. Men moet het doel echter hooger stellen, en de financiëele uitslag niet beschouwen als het voornaamste.

Zoek, ook in de bazaar, eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en alle deze dingen zullen u toegeworpen worden. Zoek den Geest en het geld zal niet uitblijven. L.

INGEZONDEN.

Bazaar uit den Booze?

Wie weinig spreekt en veel werkt, brengt iets tot stand.

De Gemeente te Haulerwijk heeft een ander kerkorgel noodig. Er is door de Gemeente een orgelcommissie benoemd. Om tot dit doel te komen, is aan Brs. en Zrs., die te Haulerwijk gedoopt zijn, en aan kennissen, die overver wonen, eenige hulp gevraagd, waaraan velen hebben voldaan. Haulerwijk zelf kan niet meer doen dan ze doet. Nu zijn in de gemeente verschillende vereenigingen die iets vervaardigen: naai-, breien borduurwerk. Ook zijn er handwerkslieden, die iets maken, anderen geven iets van hun overvloed. Deze goederen worden verkocht en de opbrengst vloeit in de kas van de orgelcommissie.

Is zoo'n verkoop of bazaar uit den Booze?

J. SPANDAU.

Haulerwijk, 14 Jan. 1931.

(Gedachtenwisseling gesloten. E.-R.)

MEDEDEELINGEN

Ten einde zoo mogelijk alle belangstellenden met dit nieuws te bereiken, brengen wij door deze ter algemeene kennis, dat ondergeteekende door Gods goedheid, na een verblijf van bijna 8 weken in het Acad. Ziekenhuis alhier, thans weer in het midden der zijnen is teruggekeerd: in zóóverre hersteld, dat nu verder met voorgeschreven diëet en dagelijksche Insuline-inspuiting de kwaal zal kunnen bestreden worden.

Wij verheugen ons over dit resultaat der Observatie, hopende verder op den zegen onzes Gods, en bevelen ons in de voorbede der broeders en zusters.

De Uwe in Christus Jezus,
Fam. K. KUIPERS.
Utrecht, Berkelstr. 32.

Ontvangen

voor de Zending: van Zr. R. te A. (van enkele vr. te A) f 20.—; van de Gem. te Hengelo (O): voor Paramaribo (Blufpand) f 25.—; voor de Congo f 40.—; voor de Unie-Zendingskas f 20.—; voor de Kameroen f 20.—

Hartelijk dank.

Leeuwarden J. VISSER, U.P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305

CORRESPONDENTIE

We plaatsen in dit Nr. van De Christen nog een „Ingezonden" over Bazaars, en enkele opmerkingen uit onze pen, en sluiten hiermede de gedachtenwisseling over dit onderwerp. E.-R.

B. F. te Dr. Heb de ingevulde vragenlijsten voor de statistiek met belangstelling gelezen. Voortaan kunt U ze echter wel direkt aan den Secretaris der Unie zenden. Ik lees de gegevens dan wel als de volledige statistiek in De Christen verschijnt. E.-R.

J. D. Keersluis, Zw. Daar de rubriek „Uit de Gemeente" een officieel karakter draagt, zou ik gaarne vernemen, of ik Uw schrijven mag opnemen als namens of in opdracht van het Bestuur der betrokken gemeente, mij toegezonden. E.-R.

Den 24en Jan. behaagde het den Heere tot zich te nemen, de oudste Zuster onzer gemeente

Wed. T. KOMDEUR,

in den ouderdom van bijna 82 jaar.

Haar verlangen was om naar Jezus te gaan, waar we haar straks zullen weerzien.

Namens de Bapt. Gem. te Delfzijl,
HET BESTUUR.

Vrijdag 6 Februari 1931 No. 2169 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

ONS GETHSEMANÉ.

Als de kruisweg van het lijden
Dreigend voor ons opengaat,
Als ons, daar wij eenzaam strijden,
Ook de trouwste vriend verlaat;
Als het bloed ons stolt in d' ader,
't Hart ons breekt van angst en wee,
En een klagend: „Abba Vader"
Klinkt door o n s Gethsémané, —

Dan, in 't ruischen van de winden,
Daalt een troostende Engel neer:
Een der vroeg gestorven vrinden,
Die ons wachten bij den Heer.
Van een zalig licht omschenen,
Wijst hij uit d' O l i j v e n g a a r d
Naar den groene O l i j f b e r g henen.
Waar 't Geloof ten Hemel vaart.

J. J. L. TEN KATE.

AAN ZEER STILLE WATEREN

GODSVERTROUWEN.

„En roept Mij aan in den dag der benauwdheid: Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eeren!" Ps. 50 : 15.

Twee wegen leiden tot God, een luide en een stille weg De luide weg is de weg van het woord, de leer, de vormen en formules. Israël ging dikwijls dezen weg.

Met de massa der offers probeerde men daar God te benaderen. Maar juist in deze zelfde psalm laat God zeggen: „Ik zal uit uw huis geen var nemen, noch bokken uit uwe kooien. Want al het gedierte des wouds is mijn, de beesten op duizend bergen ....." Deze luide weg leidt slechts tot den zoom van Zijn gewaad.

Maar er is ook een stille weg, een diep innerlijke weg, en die deze weg bewandelt vindt Gods hart. Die leert God kennen als den Vader, Die den verloren zoon in Zijn armen sluit. Het is de weg, waarover bovenstaand tekstwoord spreekt.

„Roept Mij aan in den dag der benauwdheid!"

Kent gij reeds dezen weg, lezer en lezeres? Maakt gij wel gebruik van dit kostelijk aanbod, dat God u in Zijn Woord doet? O, wij behoeven ons niet zoo erg te kwellen met allerlei zorgen en lasten des levens zooals wij dikwijls doen! Wij mogen Gods hulp vast en zeker ervaren!

In werkelijkheid is ons geheele leven, goed beschouwd, niets anders dan benauwdheid en lijden. Zeker dichter had wel gelijk, toen hij zeide: „En wie lang leeft, leeft lang in leed, en wie vroeg sterft, komt vroeg in vreugde!"

Er is zooveel uiterlijke benauwdheid, in ziekenhuizen en ziekenkamers, waar geworsteld wordt om geliefde levens, en waar de ellende zich vaak aan ons opdringt, waar het hart dikwijls moet weenen bij het aanschouwen van zooveel leed. Er is in onze dagen benauwdheid wegens de zorgen voor het levensonderhoud. Er is verlies van geld en goed. Wij kunnen alles niet optellen, maar dit is wel duidelijk:

Alles, waarover wij menschen geen baas kunnen worden met ál onze wijsheid en verstand, met al ons jammeren en zorgen en zelfgemaakte pijn, dat is benauwdheid.

* * *

Veel erger echter dan de uiterlijke benauwdheid is de benauwdheid der ziel door de zonde. O, hoe kan een booze daad, in het verleden begaan, de ziel benauwd maken, na jaren nog dikwijls. Herinneringen duiken op, dwangvoorstellingen leggen zich op het gemoedsleven. Dat is benauwdheid!

Velen zijn gebonden door hun hartstochten, waarmee ze het niet klaar kunnen spelen en die hun diep ongelukkig maken.

Dat beteekent innerlijke benauwdheid!

Nu is het zoo, dat ieder meent, dat eigen benauwdheid het allergrootste is en het allerzwaarst. Omdat men nu eenmaal niet zien kan in het hart van anderen.

Hoevelen zijn echter benauwd van hart, hoewel uiterlijk het leven gemakkelijk en glad voorbij schijnt te glijden.

Goethe, die wat zijn uiterlijk leven betrof, in elk opzicht een gelukskind genoemd mocht worden, zeide toch op 75-jarigen leeftijd: „In de 75 jaren van mijn leven heb ik nauwelijks 4 weken van werkelijk genot gekend. Mijn leven geleek op het voortdurend wegwentelen van een steen die voortdurend verder moest worden gewerkt met inspanning van alle krachten".

En hoeveel benauwdheid is er onder de volkeren der wereld, werkeloosheid, duurte, epidemies, en innerlijke benauwdheid vooral. Daar wordt bewaarheid, wat een dichter zegt: „Angst, waarvan de oogen spreken, Nood, waardoor de harten breken, Een kille stormwind waait".

Ja, maar wat heeft ons dit allemaal te zeggen? Wat heeft het voor zin, deze zee van benauwdheid en lijden om ons? Is het niets, dan het spel van een zinloos, niet te berekenen toeval?

* * *

Voor ons, die naar Gods Woord probeeren te leven, heeft de benauwdheid zeker beteekenis, een heilige beteekenis. Wat die benauwdheid dan wil?

Die wil ons toonen, wat arme, radelooze wezens wij eigenlijk zijn. Die wil ons de gelegenheid geven, dat wij leeren uitzien naar den werkelijken Helper, de Uitweg, de Raad! Die wil ons brengen tot den uitroep: „Ik roep U aan in den dag der benauwdheid!"

Maar wanneer de benauwdheid u niet naar den eeuwigen God uitdrijft, moet gij eeuwig sterven.

Velen willen van dat roepen, van het gebed niets meer weten, noemen het verouderd bijgeloof, een onvoldoende kennis der natuurwetten. Kant, de groote wijsgeer, zeide: „Die in het goede reeds vorderingen heeft gemaakt, behoeft niet meer te bidden!" Zoo denken velen.

Een vrome baron en de wijsgeer Fichte waren eens bij elkaar. In den loop van het gesprek zeide Fichte: „Och wat, het kind bidt, de man wil!"

„Ja", zeide de baron, „maar wanneer ik voor de mij toevertrouwde gestichten heb te zorgen, en ik dikwijls niet weet, waar ik het noodigste voor mijn arme verwaarloosden vandaan zal halen, blijft mij niets anders over dan te bidden !"

Toen kwamen den wijsgeer de tranen in de oogen en hij zeide: „Helaas, zoover reikt mijn wijsbegeerte niet". O, maak gebruik van uw biddersrecht: „Roep Mij aan in den dag der benauwdheid!"

* * *

Een mensch kan door nalatigheid ten slotte zoover komen, dat hij geen behoefte meer gevoelt tot het gebed. In de groote steden, waar men zich zoo bezig moet houden dikwijls met de doode stof, waar zoovelen opgaan in de genietingen des levens, daar zijn duizenden, die niet meer bidden. In zekeren zin zijn ze daar trotsch op. Maar in werkelijkheid is het een bewijs van de ellendige toestand hunner ziel. Want zelfs een modern dichter zegt: „Mensch zijn beteekent bidder zijn !"

Vele vogels verleeren in een kooi het zingen. Vele menschen leven ook achter tralies, die zij zelf gemaakt hebben, of toelieten, dat anderen die gemaakt hebben tusschen hun ziel en God. Daarom bidden zij niet meer en zijn dus gebedslooze menschen geworden. Velen meenen, boven dit bewijs van zwakheid, dat bidden heet, verheven te zijn, tot er een groote benauwdheid in het leven kwam, zoodat zij weer leerden roepen tot God.

Schaam u niet, in de benauwdheid tot God te roepen.

* * *

Wij, die het gebedsleven uit eigen ervaring kennen, hebben van tijd tot tijd soms ook benauwdheid noodig, om getrouwer te worden in ons gebedsleven. Zoo licht wordt het bidden een gewoonte, is dan niet meer een behoefte des harten. Het hart is er dan niet meer geheel bij, de gebedstoon wordt dan zoo koud en zelfs op Zondag vinden wij haast niet meer den tijd tot inkeer in onszelf, tot stil gebed.

Misschien blijven wij nalatig in het gebed, tot er een benauwdheid komt, en wij het uitroepen : „Wie kan helpen?" En wij tot de overtuiging komen, dat het God alleen is. „Roep Mij aan!" Hoe vol van genade is God! Klop niet eerst aan bij de menschelijke deuren, maar eerst aan de goddelijke deur, en dan zult gij ondervinden, dat ook de menschelijke deuren wel opengaan, ter bestemder tijd. „Ik zal er u uithelpen !" In letterlijken zin dikwijls. Doe maar eens een blik in uw eigen leven, dan merkt gij vaak het direct verband tusschen uw gebed en de ervaren hulp. Dat men uitgeholpen worden kan uit benauwdheden, moeiten, zorgen, lasten, alleen op het gebed, daaraan twijfelt geen levend christen Dat staat als een paal boven water, als een rots, zoo vast.

Neen, het gebed is geen zelfgesprek alleen, waar het ik met het ik spreekt, een soort electriseering, een kalmeering van zich zelf. O neen, in het gebed is het anders, daar spreekt het kleine ik met de groote Gij. in het gebed roep ik opwaarts tot den grooten God en dan komt het antwoord : „Ik zal er u uithelpen !"

* * *

Op zekeren dag kwam er een arme kleermaker bij Ds. Hücksel te Berlijn. Hij vertelde, dat hij om 12 uur met zijn zieke vrouw en 6 kinderen op straat zou worden gezet wegens huurschuld. De predikant wilde hem iets geven. Maar de kleermaker zeide : „Neen, u kunt mij toch geen 50 thalers geven, want die heb ik noodig. Maar in den Bijbel staat: „Roep Mij aan in den dag der benauwdheid, en Ik zal er u uithelpen!" Aan roepen heb ik het *niet* laten ontbreken, en ik weet ook, dat God hoort, maar hoe? Nu is het reeds 11 uur, zoudt u mij kunnen zeggen, hoe God het met mij maken zal?"

Toen zeide de dominé : „Wacht dit uur dan ook nog maar af!" Tegen 12 uur was de predikant op weg naar de woning van den kleermaker. Daar komt hem een welbekende dame tegen, die hem aanspreekt en zegt : „Toen mijn man van morgen naar zijn kantoor ging, zeide hij : „Het is vandaag verhuisdag, vele menschen zullen het moeilijk hebben, geef deze 50 thalers maar aan onzen dominé, die weet er wel weg mee, ik heb een voordeeltje gehad".

De predikant wees op den kleermaker, die in de deur van zijn huis stond, met het oog gericht op den torenklok, terwijl zijn lippen zich bewogen als in het gebed.

De dame bracht hem dè 50 thalers en toen zeide de kleermaker hardop, terwijl de torenklok 12 slagen deed hooren: „Roep Mij aan in den dag der benauwdheid. en Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eeren !"

* * *

O, er komen soms wonderlijke gebedsverhooringen voor. Maar dat is niet alles!

Wij meenen soms, dat het er maar op aan komt, dat wij verlost worden van de uiterlijke nood. Maar misschien blijft die, en eerst na vele jaren ervaren wij soms, dat God ons tóch verhoord heeft, ons tóch gered en uitgeholpen heeft, ons iets gegeven heeft, oneindig meer waard dan uiterlijke uitredding. Of is het niet iets groots, sterk te staan tegenover het leed?

Is het niet gewin, dat als wij opstaan van het gebed, wij de dingen met heel andere oogen bekijken? Wanneer ons het kleine werkelijk klein wordt en het groote groot? Of dat men de leidingen Gods verstaat en eigen schuld erkent? Als het oog naar Golgotha wordt gericht, de zondenlast verdwijnt, de vergevingskracht ervaren? Is dat geen bijzondere uitredding?

Laat ons slechts getrouw zijn in het roepen, Hij zal ons uithelpen !

* * *

Maar dan ook: „Gij zult Mij eeren!"

Zullen wij na de uitredding de Uithelper vergeten? De Heiland heeft eens bedroefd gevraagd: „Waar zijn de negen?" Laat ons Hem eeren, zelfs dan, wanneer uiterlijk geen verandering is gekomen. Als wij opstaan van het gebed, moet onze ziel kunnen zingen:

„Beveel gerust uw wegen,
Al wat uw harte deert,
Der trouwe hoed' en zegen
Van Hem, die 't al regeert...."

Een mensch, die zonder gebed meent uit te kunnen komen, is een groote dwaas, en berooft zichzelf van de wonderbaarste ervaring, die een mensch ooit beleven kan en daarom, laat ons steeds aan dit woord denken : „Roep Mij aan in den dag der benauwdheid, en Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eeren!"

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Het Baptisme in het Engelsche Eilandenrijk. Verschillende cijfers over het werk onzer geestverwanten in Groot-Brittanje en Ierland, zijn bekend gemaakt. Op 31 December j.l. bezaten ze 4.243 kerkgebouwen, plaats biedende aan 1.465.893 personen, hetwelk beteekent, dat er in 1930 3.171 zitplaatsen zijn bijgekomen. Er zijn 13 nieuwe gemeenten gesticht, zoodat er thans 3.178 zijn. Deze gemeenten tellen 406.342 leden. Dit cijfer was vorig jaar 612 hooger. In de Zondagsscholen onderwijzen 59.539 leerkrachten 483.430 kinderen en andere jeugdige personen in den weg der Waarheid. Het vorige jaar waren dit er 5.512 meer. Gedoopt werden 11.297 zielen. Naast 2.051 geordende predikanten verkondigen nog 5.521 broeders, die een maatschappelijk beroep uitoefenen, het Evangelie.

Dit zijn groote cijfers. Nochtans hebben onze Engelsche geloofsgenooten met groote moeilijkheden te kampen. De groote oorlog heeft vooral in de landen, die aan den oorlog hebben deelgenomen een nieuwe, en voor de Evangelie-verkondiging, ongunstige geestesgesteldheid in het leven geroepen. Dit stelt aan de gemeenten nieuwe problemen. Hoe moet het werk thans gedaan worden?

Schikt u in den tijd. De tekst, die in onze Statenvertaling luidt: „Dient den Heere", heeft Luther, een andere lezing volgende, zoo weergegeven: „Schikt u in den tijd". Afgezien van

de vraag of de lezing, die Luther gevolgd heeft, de beste is, ligt er toch waarheid in.

Even goed als Paulus den Joden een Jood en den Grieken een Griek wou zijn, teneinde gehoor bij hen te vinden en door hen begrepen te worden, moeten wij den na-oorlogschen mensch innerlijk zoeken te raken; den twintigsten eeuwer een twintigste eeuwer zoeken te zijn, opdat we den twintigste eeuwer winnen mogen.

Ik las dezer dagen: wanneer een zakenman zijn zaken nog zou willen drijven zooals dat voor 50 jaren gedaan werd, zou hij in korten tijd bankroet zijn. Nochtans doen vele kerken wel zoo. Ze denken er niet aan zich opnieuw te oriënteeren. Wat den vaderen goed was, moet het geslacht van heden ook maar recht zijn. Daar verwaarloost men het verstandige woord: schikt u in den tijd. Men schijnt daar te meenen dat de tijd zich naar de kerk moet schikken. En wie een poging doet den tijd te raken, vindt daar inplaats van waardeering, bestrijding. En het gevolg is dat het geslacht van nu van het Evangelie vervreemdt.

Nieuwe banen. Nieuwe banen — ja, maar welke banen? Paulus lette zeer daarop, dat hij de vruchtbaarste methode van werken volgde. Hij wilde niet graag tevergeefs loopen noch tevergeefs arbeiden. De beste werkwijze werd hem echter niet geopenbaard. Die moest Paulus door eigen nadenken vinden. Hij ging eerst naar de Joden en dan naar de heidenen, en bepaalde zich tot de steden. In de centra van het verkeer stelde hij zich op. Dáár predikte hij, vanwaar zijn boodschap alle richtingen uitgedragen kon worden. Hij sprak ongetwijfeld anders als hij voor Joden optrad, dan wanneer heidenen naar zijn boodschap luisterden.

Het evangelie staat heelemaal niet vijandig tegenover „nieuw". Zelfs niet afwijzend. Let er alleen maar op, hoe vaak het woord „nieuw" in het N. Testament voorkomt. Dat alleen is al niet zonder beteekenis. Voor de veranderlijkheid van het leven moeten we niet vreezen. Wat leeft blijft zichzelf niet gelijk. Het ontwikkelt zich op de vraag: om welke veranderingen het leven roept, moet door ons denken het antwoord gevonden worden — door ons denken, dat altijd met bidden gepaard moet gaan.

Laat ons dus nooit tegenover iets dat nieuw is, zonder meer afwijzend staan, en verkeerd handelen zij, die zich niet kunnen verheugen over gunstige resultaten, alleen omdat deze verkregen zijn, doordat men het werk anders is gaan doen, dan gebruikelijk was.

L.

ZENDING.

De Gemeente en de Zending.

Zoodra als we het verband tusschen die beide voelen, worden we ons ook onze roeping tegenover de zending bewust De zending — zegt men — heeft het recht op de belangstelling van alle beschaafde menschen en dus zeker op die der geloovigen.

Gelukkig is de laatste 100 jaren die belangstelling hoe langer zoo meer ontwaakt. Maar toch zijn er nog velen, die de zending beschouwen als een soort liefhebberij van eenige zendelingen of van bizonder „geroepenen", op zijn best dus als iets, waarvoor men *roeping* moet gevoelen. Dat de christen als christen belang *heeft* en belang behoort te *stellen* in de zending en de *Gemeente* als *zoodanig* geroepen is tot dit werk, drong nog niet tot hen door. Ofschoon we dus dankbaar zijn voor den ontwaakten zendingsijver en den groei van den arbeid in de laatste tientallen jaren, moeten we toch vaststellen, dat de zending bij lang niet allen de plaats inneemt, die haar van rechtswege toekomt. — En wij denken dan in 't bijzonder aan de zending onder de heidenen. Die staat bij duizenden christenen nog te veel aan den omtrek inplaats van in het centum.

We staan in dit opzicht ten achter bij andere protestantsche landen. En dat terwijl wij door onze koloniën al eeuwen aanéén in aanraking komen met heidenen en Mohammedanen. Wanneer onze christenen op hun plaats geweest waren, zou daaruit het bewustzijn van zendingsroeping zich krachtig ontwikkeld hebben. Maar dat bleef uit. Het zwakke besef van zendingsroeping weerspiegelt zich in de geringe offervaardigheid voor het zendingswerk ten onzent. Eenige cijfers: In de jaren 1918—1920 is voor de zending gemiddeld per jaar opgebracht Amerika f 70.013.352; Engeland f 25.200.000; Zweden f 3.028.668; Noorw. f 1.770.220; Denem. f 967.200; Nederl. f 830.764; Frankr. f 245.472. Wanneer de zendingsliefde warmer zou zijn, zouden deze bedragen hooger zijn. Laat ik daarom in 't kort de aandacht op drie zaken mogen vestigen:

I. *Waarom de Gemeente zending moet drijven.* Het terrein, dat ik voor mij heb is ontzaglijk breed, dus over dit 1e punt slechts enkele opmerkingen. De herinnering aan enkele feiten moge volstaan.

a. Het rechtstreeks bevel van den Heer. „Gaat heen in de geheele wereld en onderwijst alle volken". Dit gebod blijft van kracht, totdat het vervuld is, d. w. z. zoolang er nog volken zijn, die het Evangelie nog niet gehoord hebben. „Gij zult mijn getuigen zijn, zoo te Jeruzalem als in geheel Judea en Sam., tot aan het *uiterste* der aarde. Als *alle* volken het Evangelie zullen gehoord hebben, zal het einde zijn. De zendingsroeping van Christus' discipelen omvat dus alle volken en eeuwen.

b. Maar ook zonder deze rechtstreeksche bevelen zou de verplichting tot zending drijven vast staan. Ze is reeds gegeven met den inhoud van het Evangelie. Het Evangelie behelst n.l. drie waarheden:

1. het leert dat allen gezondigd hebben en nu onmachtig zijn om zichzelf te verlossen. De Joden hebben niet door de wet, noch de heidenen door de wijsheid verlossing gevonden. De behoefte aan het heil bestaat voor alle volken en eeuwen.

2. het leert dat God allen barmhartig is. De Blijde Boodschap is voor een iegelijk. Er is bij God geen aanneming des persoons. Hij wil dat *alle* menschen zalig worden. De zaligmakende genade Gods is verschenen aan *alle* menschen.

3. het noemt maar één voorwaarde, waaraan door ieder kan worden voldaan: *gelooven*. Anders niet. Geen inspanning, geen wetenschap, geen deugden. Gelooven kan ieder normaal, redelijk, schepsel.

c. Het is voor de Gemeente haar levenswet. Gemeente en zending — en dan de laatste genomen in den ruimsten zin — hebben elkaar wederkeerig noodig. De Gemeente des Nieuwen Verbonds is naar haar aard en wezen een zendingsgemeente. Zending drijven is voor haar levenswet en levensvoorwaarde. Wanneer ze ongehoorzaam is aan de opdracht van haar verhoogden Heer, dan boet ze haar bestaan in. De gemeente is door zendingsarbeid ontstaan en kan alleen door zendingsarbeid voortbestaan. Deze waarheid is voor ieder kenner der Schrift zonder meer duidelijk. Zonder zending drijven kan wel bestaan een organisatie, doch niet een vergadering der geloovigen. Door wilsovergave aan den Heiland wordt men een waar lid van het lichaam van Christus. En tot deze wilsovergave moeten de harten bewogen worden door de Prediking van het Evangelie. „Het geloof is uit het gehoor". Hoe zullen zij gelooven, zoo hun niet gepredikt wordt. — Zooveel over de zendings*roeping* der gemeente.

II. Deze roeping moet de gemeente haar leden, in 't bizonder het jonge geslacht onvermoeid voorhouden en hen wegen aanwijzen om die te vervullen. Hoe kan ze dat het beste doen? *'k Wil eenige wegen aanwijzen:*

A. a. De gemeente moet *zendingskennis* bij haar leden en vrienden aankweeken. Die is nog zeer gebrekkig. Wanneer van tijd tot tijd b.v. 2 of 4 maal per jaar een offi-

ciëele dienst werd gehouden, uitsluitend aan de zending gewijd, zou daardoor de zending voor het gevoel der kerkgangers in beteekenis stijgen, terwijl de predikant de gelegenheid had om te toonen hoe de Schrift van Genesis tot Openbaring van zendingsgedachten doortrokken is. De getrouwe bijbellezer zou z'n bijbel als met andere oogen gaan lezen.

b. Misschien konden we eens per jaar een *zendeling* laten komen, die ons uit eigen aanschouwing en ervaring den zegen en den nood der zending kon voorhouden.

c. Daarnaast kon een zendingstentoonstelling worden gehouden.

d. Dan zouden zendingsverg. gehouden kunnen worden, die met veler medewerking altijd een aantrekkelijk karakter konden hebben. Daar konden b.v. de Hand. der Ap. als leiddraad genomen worden voor zendingstoespraken en zouden berichten van de zendingsvelden welkome bijdragen zijn. Elken avond 't liefst over één terrein en één onderwerp. Naast bijdragen met feitelijke mededeelingen moesten stukken staan van meer stichtelijk karakter, vertoonende de heilzame kracht van het Evangelie in het uitstooten van arbeiders en de bekeering van heidenen. Er bestaat een zendingsliederenbundel, die gebruikt zou kunnen worden en waarvan de zangvereeniging er eenige voor die avonden in studie zou kunnen nemen. Iedere zendingssamenkomst zou gesloten kunnen worden met een korten bidstond.

e. Er kan zendingsonderwijs worden gegeven op de scholen. We zouden ook kunnen houden kinderzendingsbijeenkomsten. In ieder geval moeten op de Zondagsschool een paar Zondagen speciaal aan de zending worden gewijd.

B. *En nu nog een woord over de hulpmiddelen.*

De Zendingsstudieraad te den Haag stelt tegen lage prijzen beschikbaar zendingslektuur voor oud en jong. Een prijslijst wordt op aanvrage toegezonden. Daarop staan leiddraden voor de behandeling van de Zending in de Oost met vraagpunten. Verder geschiedenis; levensbeschrijvingen en kaarten.

Wanneer op die wijze zendings*kennis* wordt aangekweekt en zoodoende *belangstelling* wordt *opgewekt*, moet men zorgen, dat de menschen tevens hun belangstelling kunnen toonen. De gelegenheid maakt den gever. Wilt ge dus veel ontvangen, schep vele gelegenheden tot geven.

III. *Welke vruchten zal dat dragen?*

a. De gezichtskring zal ruimer en het hart wijder worden. We zullen ons meer één gaan gevoelen met het geheel; bekrompenheid zal wegvallen. We zullen ons meer Kinderen des Koninkrijks gaan voelen.

b. Wellicht zullen jonge krachten gewonnen worden voor 't groote arbeidsveld. Gelukkige gemeente, die jonge krachten mag geven en opvoeden voor 't heilige werk!

c. 't Geestelijk leven zal toenemen. Hoe meer wij voor een ander zijn hoe meer is de Heer voor ons. Die heeft zal gegeven worden; die vrucht draagt wordt gereinigd, opdat hij meer vrucht drage.

L.

Arbeid onder Israëlieten.

Ofschoon de Joden midden onder ons leven, we hen ontmoeten, met hen handelen, hen nog naar de synagoge zien wandelen in een godsdienstige houding, om een bloote vormgodsdienst in acht te nemen, kunnen wij 't toch zoo gemakkelijk vergeten, dat ze nog zonder Jezus, als Redder hunner ziel en zoo zonder waarachtig leven en zonder God daar heen wandelen en hun einde naderen. Wellicht denkt men ook evenmin aan de toestand van andere menschen, niet-Joden. En als dat met een Christen zoo is, is het diep droevig.

Het zien van een Jood moet ons toch direct aan onzen Heiland en zaligheid doen denken. Hij was immers een echte Jood, naar het vleesch, en uit een koninklijk Israëlitisch geslacht. Dat geslacht is het sedert vele eeuwen uitverkoren en afgezonderd volk, dat naar den raad van God en door Hem bewaard, het Woord Gods en het heil der wereld in zich gedragen heeft tot de volheid des tijds toe. Toen verscheen de „Zoon des menschen", de waarlijk volmaakte Israëliet op aarde, door Wien God Zijn doel met Israël bereikte, en de Nieuw Testamentische Gemeente deed ontstaan, die door Paulus genoemd wordt „het Israël Gods". Deze Gemeente is geen voortzetting of uitbreiding des Israëlietischen volks, maar is uit dat volk voortgekomen. De woorden des Heeren, Joh. 4 : 22, zijn bevestigd geworden: „de zaligheid is uit de Joden".

Het is geheel natuurlijk, dat we als Christenen uit de heidenen hoogachting gevoelen voor Joden, niet om henzelf, want zij hebben zich dikwijls verachtelijk gemaakt en zijn veel goddeloos in hun wandel, maar omdat God hen bemint om der vaderen wil en ons door Israël zooveel groots en heerlijks geworden is.

Ontroerend is, wat Ds. Rottenberg — zendeling onder de Joden — in zijn Nieuwjaarsmeditatie uitsprak:

„Hetgeen Israël zoekt, dat heeft het niet verkregen. Luisteren wij naar de klacht op den Grooten Verzoendag. Na de ceremoniën uitgevoerd te hebben, heet het dan: „Wij hebben geen Hoogepriester om een offer te brengen, geen altaar om daarop brandoffer en vuuroffer te leggen. Aäron is er niet, noch zijne zonen om het volk te zegenen, noch een der dienstdoenden in de aanspraakplaats van uw huis. O, breng weder de Priesters en hun dienst en geef den zegen aan de gemeente van Jesjurun!"

Door velerlei godsdienstige kunstmiddelen worden zij nooit tot verzekering van het eeuwige leven gebracht.

Dan gaat Ds. R. voort: „Wat de Joden van den huidigen dag godsdienst noemen, is niets dan eigengemaakte vormen. Of zulk een godsdienst waarde heeft, wordt ten duidelijkste openbaar, wanneer de ernst des levens dicht bij komt. Gelijk de lentebloesem alleen gedijt in lentegrond en lentelucht, maar verschrompelt en verdort, als de nachtvorst er haar ijzigen adem overheen blaast, zoo kan een godsdienst, die niets is dan een eigengemaakte verhouding tot God, alleen gedijen, zoolang het lente is in de ziel. Er is echter niet altijd lente in de ziel. Er komt een tijd, wanneer die zelf aangelegde weg tot God verduisterd wordt. Een tijd, waarin men zich ellendig gevoelt. Wanneer zij in zich zelf geen leven vindt, maar elders levensbrood moet zoeken. Dan brengt de eigengekozen godsdienst geen voedsel aan, zoomin als een schoon geschilderd brood een hongerend schepsel voeding verschaffen kan."

Daarmede is de toestand van het tegenwoordig Israëlietisch volk geteekend, door een man, die het weten kan, wat er zich alzoo in het zieleleven der Joden openbaart.

Alleen het Evangelie van Jezus Christus kan licht ontgloeien ook in de zielen der Joden. Er wordt in onze dagen vooral in ons land, in Engeland en Amerika, meer dan ooit veel gedaan aan zendingswerk onder Gods oude volk, en zooals openbaar is, niet te vergeefs. Te Rotterdam b.v. werd er sedert eenige jaren veel zorg besteed aan vluchtende en doorreizende Joden uit Rusland, niet alleen om hen lichamelijke hulp te bieden, maar vooral om met het Evangelie hun zielen te bewerken. Er is zoo van de Elimzending uit de Tulpstraat 14, wel kracht uitgegaan.

Doch ook onder de inwonende Joden in onze groote steden, wordt met veel ernst en liefde gewerkt.

De kortgeleden plaats gehad hebbende conferentie te Amsterdam van Christenen uit het Jodendom toegebracht, heeft wel wat van de vruchten van dezen arbeid laten zien.

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jezus de Heer van dood en leven.

Mark. 5 : 21—43; Luk. 8 : 40—56.

Les voor Zondag 8 Maart 1931.

Jezus had — zooals verleden Zondag verteld is — een bezoek gebracht aan Dekapolis de landstreek ten Oosten en Zuid Oosten van het meer van Galilea. Hoe Hij daar Zijn genade en macht betoond heeft, heeft ons aller belangstelling geboeid. En terwijl wij nu in gedachten den vroegeren Legio laten vertellen van 's Heeren groote daden, volgen wij den Heiland weer op Zijn reizen, om te zien welke werken Hij verder heeft verricht. In onze les van heden zien we Jezus weer aan de Westzijde van het meer; en we hebben goede reden om aan te nemen dat Hij „in Zijn stad", d.i. te Kapernaüm was.

De menschen hadden al naar Jezus uitgezien. Zoodra Hij terug was, had Hij ook weer veel te doen (zie bij Mat.) Velen wilden Zijn woorden hooren; velen begeerden Zijn hulp bij zieken. Dit laatste was ook het geval in het huis van een overste der synagoge. Vertel, hoe het er daar thuis voor stond.

Deze vader en moeder zullen wel blij geweest zijn, toen ze hoorden, dat Jezus weer in de stad was. Vertel, hoe zij overlegd en besloten hebben en hoe Jaïrus ging om 's Heeren hulp te vragen.

Jezus was door een groote schare omgeven; waarschijnlijk was Hij juist weer bezig belangrijke dingen uit te leggen (zie bij Mat.) Daar kwam Jaïrus. Zijn gelaat teekende groote zorg. Hij kon niet wachten. Vertel, hoe hij op Jezus toetrad, zich voor Hem op de knieën liet vallen, enz., zie v. 41.

Jezus was gaarne bereid om mee te gaan. Brak dus Zijn gesprekken af, maakte zich gereed en ging.

Zooals altijd gingen ook nu de menschen — zoovelen als maar konden — met Jezus mee. Dat ging natuurlijk niet als een afdeeling infanterie met flinken pas voorwaarts. Ik vermoed, dat deze schare betrekkelijk langzaam vooruit gekomen is. Stellig ging het Jaïrus wel te langzaam; maar er was ook iemand in de stad, die het niet te langzaam ging.

Daar woonde n.l. een vrouw, die 12 j. lijdende was (evenlang als het dochtertje van Jaïrus geleefd had). Vertel iets van haar geschiedenis. Misschien rijst de vraag: Waarom ging zij niet eerder naar Jezus? Natuurlijk kan niemand dat met zekerheid zeggen, maar ik heb in dezen wel een vermoeden: Volgens Lev. 15 : 25 was ze door haar kwaal onrein en moest ze zich in afzondering houden.

Deze vrouw dacht: Zie Mat. 9 : 21. Tevens zal zij gedacht hebben: Er mag van komen, wat er van komt, ik waag het. Zelfs melaatschen heeft Hij niet afgewezen; Hij zal het ook mij niet doen. En misschien merkt geen mensch er wat van, als ik Hem stilletjes van achteren aanraak.

Ze maakte dat ze op de weg kwam en werkte zich tusschen de menschen. Vlak bij Jezus; achter Hem; alles liep zoover goed. Ze bukte zich, pakte even den zoom van Jezus' mantel, liet dien ook meteen weer los. Voelde — o, wat blijdschap — dat haar krachten terug kwamen. Trachtte meteen weg

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

49. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een godsdienstige bijeenkomst. Later werd de predikant zelf een getrouw bezoeker van de samenkomsten. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken. De nieuwe onderwijzer van Burgheim, Günter Sonwald, had reeds heel wat goeds verricht. Op de Enke-hoeve was door kwaadwilligheid een oude schuur afgebrand, waarin het tweede meisje Antje vermoord was gevonden. De knecht Sander werd in hechtenis genomen. Flip Gelderman, de neef uit Amerika, had met kerstmis voor iedereen op de hoeve geschenken meegenomen. Allen waren zeer verblijd. 's Avonds, toen allen in de stallen de dieren verzorgden, waarbij ook de beide oudste kinderen reeds moesten helpen, verklaarde Flip Gelderman in de keuken, waar de boerin ven de Enke-hoeve alleen was, dat hij haar veel meer had willen geven, als hij slechts wist, of zij het aan wilde nemen.)

»Annie! Wanneer ik mijn leven in jou handen had gelegd, zou je het dan hebben aangenomen?«

Zij keerde zich om, zag hem met een zeer ernstigen blik aan en zeide: »Flip, je weet, dat ik eigenlijk niet weer wilde trouwen. Maar wanneer het eenmaal gebeuren moet, zou ik het met jou het eerst wagen, wanneer je me wilt beloven, dat je met mij en de kinderen op Gods wegen wilt wandelen zooals tot hiertoe!«

Daarin lag zooveel oprechtheid en trouwhartigheid, dat Flip Gelderman haar impulsief zijn hand toestak en zeide: »Allright! Met God! Dat meen ik echt. Anders doe ik het ook niet. Ik ben steeds een oprechte vriend van je geweest. Nu zal ik een trouwe man voor je worden en voor je kinderen een goede vader. Now! Dat moet gezegd worden!«

Zij legde haar hand in zijn hand. Hij bemerkte, hoe zij beefde. Daarom zeide hij verder: »Wees maar niet bang, Annie! Ook in de toekomst zal er in je huis niets gebeuren, wat God niet zou mogen zien. Ik heb je lief gekregen, en je liefde zal voor mij heilig zijn!«

Met de snelheid van den wind werd het te Burgheim bekend, dat de Amerikaan en de boerin van de Enke-hoeve zich met elkander verloofd hadden en met Paschen in het huwelijk wilden treden. Flip Gelderman was weer afgereisd en wilde tot op den huwelijksdag te Cassel blijven.

Zoo kwam langzamerhand de maand Maart in het land en daarmee aan het einde dezer maand het Paaschfeest. Op de Enke-hoeve richtte men alles voor de komende bruiloft in.

Eenmaal reeds had Ds. Lothuizer de z.g. »geboden« voorgelezen, de eerste afkondiging van het aanstaande huwelijk was dus geschied. Hoe meer de dag van het huwelijk, die in alle stilte gevierd zou worden, naderde, hoe meer de boerin van de Enke-hoeve werd aangegrepen door een schier niet te onderdrukken onrust. Gaarne zou zij alles weer ongedaan hebben gemaakt, maar zij zag zich nu eenmaal geplaatst voor de noodzakelijkheid van deze dingen.

Ook de natuur bereidde zich in alle stilte voor voor het komende Paaschfeest. De viooltjes bloeiden, andere voorjaarsbloemen kwamen in de tuinen eveneens te voorschijn en het eerste groen waagde het aan heggen en struiken te verschijnen. De zon begon ook reeds zoo heerlijk warm te schijnen. En te Burgheim scheen men altijd een beetje vroeger te zijn dan in andere plaatsen.

Vol blijdschap jubelden de gevederde zangers de weder ontwakende geliefde natuur toe.

Op de straatweg van Dorenfelde kwam in de tweede helft van Maart een eenzame man met groote stappen naar Burgheim. Hij was gekleed in de grijsgroene kleeding der soldaten. Daar, waar de weg over den berg liep en mén voor het eerst Burgheim zien kon, bleef de eenzame man langen tijd stil staan, hoewel de schaduwen van den naderenden avond reeds snel opstegen uit het dal.

Langzaam drupte de eene traan na de andere uit de oogen van den man en gleden in zijn dichten baard. Na een poos nam hij zijn hoofddeksel af en kneep die tusschen zijn gevouwen

Hier is onze Balans-Opruiming !!

BUITENGEWOON IS HET SUCCES met onze aanbiedingen in dit seizoen. Tienduizenden goedkoope boeken gingen de Magazijnen uit en de stroom bestellingen gaat nog steeds door. Vele nummers geraakten uitverkocht, maar daar zijn inmiddels zulke mooie, nieuwe partijen binnengekomen, dat wij een aanbieding kunnen samenstellen, die klinkt als.... een dozijn klokken ! Al dat nieuwe goed gaat er direct doorheen voor de alleruiterste prijzen. Daar zijn niet alleen mooie verhalen bij, maar ook vermaarde stichtelijke lectuur, van **Spurgeon, Krummacher, Bunjan, Myseras, e.a.** Voorts een schat van prachtverhalen voor elken leeftijd. Wij wijzen er op, dat de **75 cents-aanbieding,** zie de No.'s 1—18, nog éénmaal wordt gedaan. Dan is de voorraad weg. En wat staat er bovendien nog heel veel in, dat prachtig is en goedkoop. **Dit is de laatste groote aanbieding van het Winterseizoen !** Daarna gelden weer de gewone prijzen. Als steeds staan wij in voor coulante bediening. Wacht niet te lang, want de ervaring leerde, dat zelfs zeer groote partijen binnen enkele weken uitverkocht kunnen zijn.

1. ALTMANN. Tegen den Stroom. Prachtverhaal Zeemansleven. De strijd van kapitein Abel Bolken tegen de rechtsverkrachting der beruchte trampreederijen. Als een heldin staat hem terzijde zijn verloofde Eina, die zich offert tot het einde. Een boek, schooner en waarachtiger dan „Max Havelaar". 256 bl. geb. 75 ct.

2. DE COSTER. De Bijbel in het Smidshuis. Treffend verhaal van een Bijbelcolporteur in Roomsch-Vlaanderen. 198 bl. geb. 75 ct.

3. BREEVOORT. In den Kerkstrijd. Uit het Rotterdamsche volksleven 17e eeuw. Eenige hoofdst. : Aleida's levensleed. De Kwaadspreekster. Verboden samenkomst. Gevonnist en vertroost. Roemen in verdrukking, enz. Treffend. 258 bl. geb. 75 ct.

4. MEVR. MARION VEREN. Om een Leuze ! Aangrijpend verhaal uit Duitschland tijdens het uitbreken van den Wereldoorlog. Een der mooiste boeken ooit door een vrouw geschreven. 208 bl. geb. 75 ct.

5. ROSEN. De Alpenkoningin. Verhaal uit de bergen, vol ontroerende tragiek. 238 bl. geb. 75 ct.

6. DEKKER. Uit de Strafgevangenis (Te Scheveningen). Deze gevangenisprediker vertelt ontroerend. Inh. o.a. : Een Indisch fourier. Den duivel te slim. Een kind v. gebed en tranen. Wijntje en Trijntje. Chantage. Vier boerenjongens, enz. 232 bl. geb. 75 ct.

7. SCHRIJVER. Ontwapend. Dit zeldzaam mooie boek is een van de beste dezer Serie. 256 bl. geb. 75 ct.

8. RUNA. Stemmen. Diep geroerd wordt elk, die dit prachtverhaal leest. 220 bl. geb. 75 ct.

9. RUNA. Hij en zijn vrouw. Juweeltje van vertelkunst. Fijne, ongekunstelde humor. [illegible]

11. MARJ. BOWEN. Schimmen uit het verleden. Een mooi boek van een vermaard schrijfster. 190 bl. geb. 75 ct.

12. SHELDON. De Zeven dagen van Robert Hardy. De ontzettende droom van een rijk fabrikant en de ontroerende om**zetting daardoor in zijn leven 215 bl. geb.** 75 ct.

13. BROUWER. Moeiten des Levens. De strikken der geldgierigheid en de kracht des Geloofs. Fijne karakterteekening. 240 bl. geb. 75 ct.

14. MARJ. BOWEN. George Washington. De Vrijheidsoorlog. Tocht door Virginië. Het verraad. Washington's vermetele zegetocht, enz. 256 bl. geb. 75 ct.

15. RüDIGER. Haberman's Pleegzoon. Aangrijpende vertelling uit het Zigeunerleven. 254 bl. geb. 75 ct.

16. HOOGENBIRK. Een heel gewone Geschiedenis. Mooi verhaal, fijne humor. 246 bl. geb. 75 ct.

17. EMMA W. Chrystie Tyndale. Van de donkerheid en wisselvalligheid des levens, en Gods zorg voor Zijn kinderen. 216 bl. geb. 75 ct.

18. SHELDON. Zijns Broeders Hoeder. Aangrijpend verhaal uit Noord-Amerika. 284 bl. geb. 75 ct.

DE GROOTE WERELDOORLOG.

De belangrijkste Episoden, door Generaal De Meester, 3 dln. :

19. De Winterveldtocht 1914. Hindenburg verslaat de Russische legers bij Tannenberg en de Masurische meren. Met kaarten en schetsen. f 1.25, nu 39 ct.

20. Luik en Namen. Inval in België Aug. 1914. De val der Vestingwerken. Het 42 c.M. geschut. Met kaarten en schetsen. f 1.50, nu 42 ct.

21. De Slag bij Lodz. Generaal Mackensen werpt de ontzaglijke Russische legers terug. Met kaarten en schetsen. f 1.50, nu 42 ct.

No.'s 19—21, 260 bl. ineens 90 ct.

22. A. L. GERRITSEN. De Viking van Helgoland. Treffend verhaal van het Visscherseiland. 164 bl. met pl. gec. 49 ct.

23. FRIEDA LINZER. Kinderen in Heidenlanden. Prachtige Zendingsverhalen met pl. en Sikke van Westrage met pl. Beide gec. 200 bl. ineens 69 ct.

24. MEVR. BLOMBERG. Ulbo van 't Wiefke. Treffend verhaal met pl. en Mijn lust is dijn behoud, met pl. Beide gec. 200 bl. ineens 59 ct.

25. MEVR. BLOMBERG. Het Joodje. Ontroerend verhaal met pl. en Twee Jongens en een Ezel met pl. Beide gec. 170 bl. ineens 59 ct.

26. HOOGLANDT. Gewone Jongens. Schitterend verhaal met pl. en Geralf van Maasland met pl. Beide gec. 200 bl. ineens 64 ct.

27. MEVR. STOWE. De Parel van het Eiland. Ontroerende vertelling van de Zee. 342 bl. 69 ct.

28. MEVR. STOWE. De Bruiloft van Oldtown. Prachtverhaal van de vermaarde schrijfster. 192 bl. 59 ct.

29. C. STAAL. Zeldzame trouw. Uit dagen van lijden en druk. Heel mooi. 144 bl fr. geb. 99 ct.

30. Wetenswaardig Allerlei : Over uitvindingen. Uit vreemde landen, enz., met 72 pl. 290 bl. 79 ct.

31. MEVR. BOSBOOM. Een Leidsch student in 1593. Fijn hist. verh. 378 bl. geïll. 79 ct.

32. IDEM. De Graaf van Devonshire. Treffend familieverh. 398 bl. geïll. 79 ct.

33. IDEM. Frits Millioen en z'n Vrienden. Schitterend. 394 bl. geïll. 79 ct.

34. IDEM. De Engelschen te Rome en De Triomf van Pisani. Twee prachtverh. 364 bl. geïll. 79 ct.

No.'s 31—34 vier nieuwe groote werken, fr. geïll., 1534 bladz.. ineens f 3.—. Spotkoopje.

35. VADER CHINIQUE. Vijftig jaren in de kerk van Rome. Treffende levensgesch. o.a. : Jeugd. Als Monnik. De biecht. Kijkje in het nonnenklooster. Bekeering. In groot gevaar. Uitredding, enz., enz. 320 bl. 112 ct.

36. PHELPS. De Zwarte Profeet. Spannende kloostergesch. in prachtb. met foto van de ontvluchte non. 330 bl., 196 ct.

37. MEVR. HOFFMANN. Toch gelukkig. Vreugde en lijden uit 't leven van 'n jonge vrouw. 132 bl. 51 ct.

38. Groot Afrikaansch Leesboek. Schat van Verhalen, Anecdotes, enz. o.a. : Bij de Boschjesmannen in Afr. wildernis. — Dingaansdag, enz. 290 bl. 69 ct. Koopje !

[illegible] banken op de Levenszee. (Treffend verh. Middernachtzending.) 84 bl. Samen 21 ct.

MEESTERWERKEN VAN VAN LUMMEL :

41. De Hopmansvrouw van Utrecht. Nu 59 ct. Fijn gebonden 109 ct.

42. De Bijlhouwer van Utrecht. Nu 59 ct. Fijn gebonden 109 ct.

43. De Smidsgezel van Utrecht. Nu 59 ct. Fijn gebonden 109 ct.

Groote fr. uitgaaf. Samen 478 bl.

44. VAN LUMMEL's Werken, de 3 dln. één omslag 170 ct. In één rijken prachtband 270 ct. Deze beroemde verhalen zijn nu spotgoedkoop !

45. SCHIPPERS. Het Loon der Zonde. Spannend verhaal Brabantsche platteland. 160 bl. 59 ct.

46. SCHIPPERS. Het Veerhuis en de Rozendonk. Prachtverhaal huwelijksleven. **160 bl. 59 ct.**

47. MEVR. TAYLOR. De Opiumslaaf. Uit het bange Zendelingenleven in China. Prachtig ! 160 bl. 59 ct.

48. CLARA HEITEFUSS. Ik zocht Hem. Het leven eener jonge vrouw. Innig schoon en ontroerend. 160 bl. 59 ct.

49. ELISABETH FRANKE. Het Groote Stille Licht ! Treffend verhaal uit een sanatorium. 190 bl. fr. geb. 99 ct.

50. LANSBERGH. Sannie van Sterkfontein. Schitterend verhaal Afrikaansch boerenleven. Er weeft zich een fijne liefdeshistorie doorheen. 190 bl. fr. geb. 99 ct.

51. P. KEUNING. Kinderen in verstand en in boosheid. Een boek dat „Oostloorn" evenaart, zoo niet voorbij streeft. 250 bl. fr. geb. 99 ct.

52. P. KEUNING. De Kracht van hunne Kracht. Alsvoren. 176 bl. fr. geb. 99 ct.

53 MARRYAT. In het Wilde Westen. Tochten en Jachtavonturen in Californië. Fr. omsl. fr. pl. gr. form. 230 bl. 125 ct.

54. ALETTA HOOG. Zes Prachtverhalen. 1 Het Jasje. 2. Beb en Leni. 3. Maar 'n speld. 4. Jim en Skimpie. 5. Wat blijft. 6. De Schooljongen. De zes prachtboekjes met 25 pl. 132 bl. sl. 49 ct.

55. SCHIPPERS. Hermien. Heel mooi. 144 bl. fr. geb. 99 ct.

56. SEERP ANEMA. In 's Levens Opgang. Prachtig ! In fr. linnen bandje 115 ct.

57. HUGO KINGMANS. De slaande hand. Treffend verhaal uit het leven. 200 bl. 85 ct.

58. YASHKA. Mijn leven als Boerenmeisje, Bannelinge en Militair. Treffend verhaal Wereldoorlog en Revolutie 1914—'18 in Rusland. 312 bl. 150 ct.

59. A. HANS. De Bijbel van den Pastoor. Prachtig verhaal van de grenzen, uit het Oorlogsjaar 1914. 208 bl. 91 ct., fr. geb. 131 ct.

60. ANNIE LUKAS. Niet door eigen kracht. Roerend verhaal doktersgezin. 272 bl. 96 ct. geb. 136 ct.

61. Dagboek van een ter dood veroordeelde. De bekeering van Ruurd v. Dijk in het tuchthuis te Leeuwarden (de beruchte moord te Balk 5 Dec. 1845). 130 bl. 56 ct.

62. MARRYAT. Japhet, de Vondeling. Spannend verhaal Londensch Weeshuis. 140 bl. 46 ct.

63. D. LANGENDIJK. De strijd om den Bijbel op de School. Bezielde historiebeschrijving, 80 jaren strijd. Foto's : Groen, Kuyper, Lohman, de Visser. Juweeltje ! Prachtig. 130 bl. 49 ct.

64. SCHIPPERS. Oog om oog. Prachtverhaal. 160 bl. 79 ct.

65. SCHIPPERS. De Vleermuis. Prachtverhaal. 160 bl. 79 ct.

66. SCHIPPERS. Op de Keien. Treffend verhaal uit de fabriekstad. 150 bl. fr. geb. 90 ct.

67. De VRIES. Schetsen uit het Friesche Volksleven : De twee Weezen. Stroopers-list. „Jan Hen", enz. 142 bl. 29 ct.

68. PRO LIBERTATE (Voor de Vrijheid). Verhaal uit den tijd der Watergeuzen, o.a. de gesch. van den torenwachter te Gent. De beeldenstorm, enz. Gr. uitg. 276 bl. 99 ct., geb. 139 ct.

69. Ds. v. d. MEULEN. Uit Friesdorp. Vertellingen uit het Friesche Dorpsleven. De reis naar Verdorpe. Het huisbezoek op Raamtille. Een haastig verderf, enz. 172 bl. gec. 69 ct.

70. Ds. v. d. MEULEN. Afgegleden. Vertellingen uit het Friesche dorpsleven : Oude Joost. Een bedorven avond. Een duivelsch plan. Kleine Gertrude en haar beulen, enz. 2 gec. dln. 230 bl. samen 96 ct.

71. SMINK. De Zeven Rozen aan het [illegible] f 7.50, nu 375 ct.

73. Alph. opgave, eerste regels Psalmen, Gezangen, Vervolgbundel benevens : inhoud, wijzen, dichters, enz. Handboek. 188 bl. 39 c.

74. PROF. BIESTERVELD. Vier Toespraken : Corinthe's gemeente. Zwak en toch machtig. Kinderen huns tijds. Denken en spreken. f 1.50, nu 59 ct.

75. Dr. A. KUYPER. Drie Brochures : 1. Sociale organisatie onder eigen banier. 2. Zelfstandig Gemeentewezen. 3. „Hier sta ik, ik kan niet anders". Ineens 29 ct. Koopje.

76. Ds. J. BOOTSMA. „Ik heb lief". Overdenkingen over Psalm 116. Juweeltje. 112 bl. 39 ct.

77. WOORDEN VAN TROOST. Bloemlezing uit de meditatiën van Dr. A. Kuyper, Prof. Jonker e.a. Gulden boekske. 200 bl. 41 ct.

78. Ds. D. G. POSTMA. Meditatiën : Dauw op het vlies. Benaja. Vleugelen der duive. De rust die overblijft, enz. Bijzonder voor stille uren. 150 bl. sl. 39 ct.

79. Ds. A. ROORDA. Woorden der Zaligheid. 16 Leerredenen : De Spelonk van Adullam. Arglistig is het hart. In het laatste der dagen. De zegelen geopend (Openbaring) enz. Gr. bundel, met portr., sl. 69 ct.

80. J. A. WORMSER. De Kinderdoop. Voorwoord van Mr. Groen v. Prinsterer, 5e druk. Kostelijk, vermaard boek. 168 bl. sl. 49 ct.

81. SPURGEON. Keurgarve uit zijn Predikatiën. Hieronder de beroemde Leerredenen over : De Doornenkroon. Hebt gij Mij lief ? De dood van Stefanus. De groote scheiding. De Eeuwige dag, enz. 26 Leerr. 570 bl. sl. 195 ct.

82. JAMES SMITH. De Stem der Genade in het Klaaghuis. Vanouds geliefd troostboek, o.a. : De Medicijnmeester. Des Vaders wil. Een dierbare belofte. De groote verandering enz. 238 bl. 39 ct., geb. 65 ct.

83. F. W KRUMACHER. Salomo en Sulamith. 15 Leerr. uit het Hooglied, het Lied der Liederen. Onvergeleken schoon. 196 bl. 98 ct., geb. 148 ct.

84. BUNJAN. De Leer der Wet en der Genade verklaard. Nieuwe uitgaaf. 200 bl. geb. 98 ct.

85. LAMB. MYSERAS. Het Kabinet des Genaden-Verbonds. 184 bl. 49 ct.

86. IDEM. Het Kinderdeel der Vromen. 138 bl. 41 ct.

87. IDEM. Eens Christens opmerking op den Hemelweg. 132 bl. 41 ct.

88. IDEM. Onderricht voor ware vromen. 124 bl. 41 ct.

89. IDEM. Der vromen ondervinding op den weg naar den Hemel. 116 bl. 41 ct.

DE 5 kostelijke werkjes van Myseras, ± 700 bl. ineens genomen slechts f 2.—.

90. DA COSTA. Complete Dichtwerken, 3 dln. ± 1000 bl. in één pr.bnd. f 2.95.

91. VOORDRACHTEN. Bundel 1, o.a. : Bach te Dresden. — De Voddenkoopman, enz. 100 bl. 55 ct.

92. Bundel 2, o.a. : De Zenuwachtige Voordrager. — De onaangename koster, enz. 100 bl. 55 ct.

93. Bundel 3, o.a. : Doodbedaard. — God zorgt. — Bertha's brief enz. 100 bl. 55 ct.

94. Bundel 4, o.a. : De lange broek. — De Kamerjacht, enz. 100 bladz. 55 ct.

95. Bundel 5, o.a. : Het Breistertje van Veenwouden. — De Vondelingen, enz. 100 bl. 55 ct.

96. Bundel 6. Inh. o.a. Soldatenlist. Drie Studenten. Kreupel wil voordansen. De ledige stoel, enz. 100 bl. 55 ct.

97. Bundel 7. Inh. o.a. : Zeldzame genezing. De Koloniaal. 'n Grap van Jan Steen, enz. 100 bl. 55 ct.

98. Bundel 8. Inh. o.a. : Het Pleegkind. Bloode Piet. De Pleegzuster, enz. 100 bl. 55 ct.

99. Bundel 9. Inh. o.a. : De Wandelende Jood. Bart en Elsje. Bram de Dichter, enz. 100 bl. 55 ct.

100. Bundel 10. Inh. o.a. : De Kou van 't Jaar 40. In de Smidse. Hoe Jaap een blauwtje liep. Een Noordpoolvaart, enz. 100 bl. 55 ct.

Naar keuze 5 bundels f 2.50.

Alle 10 bundels ineens f 4.50.

101. BILDERDIJK DICHTWERKEN. Bloemlezing met inleiding en aant. van Dr. [illegible]

[illegible] Voordrachten, o.a. : Kreupele Doris. De Stroopers. Moederliefde. Huibert en Krijn. Een traan van berouw. De Doodenwacht, enz. 200 bl. samen 79 ct.

103. GROOT KOOKBOEK. Voor Burgergezinnen, 600 recepten. 190 bl. 46 ct.

104. PRACTISCHE WENKEN. Het Boek voor de Huishouding en het dagelijks leven. Duizenden raadgevingen over alle denkbare onderwerpen : Aambeien. Bedwateren. Beitsen. Bloedvergiftiging. Bloemenverzorging (uitgebreid). Brandwonden. Dipheritis. Handschoenenreinigen. Hartkloppingen. Hoenders houden (uitgebreid). Hoofdpijn. Influenza. Kinkhoest. Likdoorns. Limonade maken. Lintworm. Meubelbehandeling. Motten. Nachtmerrie. Slaapwandelen. Neusbloeding. Rheumatiek. Slapeloosheid. Suikerziekte. Tandverzorging. Vlekken verwijderen (uitgebreid). Visch. Vleesch. Groenten. Vocht in muren. Koude voeten. Behandeling v. d. wasch. Winterhanden en -voeten. Zijdebehandeling, enz. enz. Geeft antwoord op schier alles wat ge zoekt. 412 bl. Koopje 79 ct.

VOORWAARDEN :

1. Opgaaf der No.'s is voldoende.
2. Schrijf uw No.'s op de linkerstrook van postwissel of girobiljet. ONS GIRO-No. IS 31769. Niet zonder noodzaak daarnaast nog brieven of briefkaarten schrijven. Dat geeft bij de behandeling van duizenden poststukken vertraging. *Alleen aan bekende adressen betaling na ontvangst der boeken.* Verzoek dit dan in uw schrijven.
3. Beneden f 1.— leveren wij niet.
4. WIJ ZENDEN FRANCO THUIS.
5. Buitenland met verhooging van 20 procent wegens extra vracht.
6. *Dit aanbod is tijdelijk.*

Uitgeverij Boeijenga

Kleinzand 89, Sneek

te komen, maar ..... Jezus stond stil. Vertel, wat er toen gebeurde, en vooral hoe Jezus haar geloof roemde.

Wat zal die vrouw blij geweest zijn, maar wij zouden ondertusschen Jaïrus bijna vergeten. Wat zal die man het moeilijk gehad hebben tijdens dit oponthoud. Wat zal hij gedacht hebben? Zie, daar kwam iemand van zijn huis; hij liep op Jaïrus toe. Vertel de boodschap. Jaïrus natuurlijk van streek. Maar gelukkig; Jezus zag, hoorde en begreep alles; kwam troosten en geruststellen, zie 50. Op dit vers worde nadruk gelegd.

Nu weer verder. Jezus ging en nu gingen allen. Dicht bij 't huis van Jaïrus gekomen, hoorde en zag men reeds de gehuurde klager. Vertel wat Jezus zeide en hoe Hij bespot werd, allen uit het huis stuurde, eenigen mee nam (wie?), en wat verder gebeurde.

Dat er verwondering en groote blijdschap was in dit huis, spreekt van zelf. En dat Jezus ons volle vertrouwen hebben moet, dat is hier ook goed duidelijk geworden. Hij is de Heer van dood en leven.

Overzicht over de les:
Inleiding: we volgen Jezus verder.
I. Jezus door Jaïrus om hulp gesmeekt.
II. Onderweg, genezing van de kranke vrouw.
III. Opwekking van het dochtertje van Jaïrus.

K. R.

MEDEDEELINGEN

Groningen.

Wegens het periodiek aftreden en niet herkiesbaar zijn van br. A. Bos, is het Secretariaat der Gemeente Groningen thans gevestigd ten huize van br. H. Bos, Stadhouderslaan 26, Groningen.

De vijf mooiste psalmverzen.

Wij zouden gaarne eens willen vernemen, welke vijf psalmverzen in onzen lezerskring voor de mooiste gehouden worden. Antwoorden moeten vóór Zondag 22 Febr. in ons bezit zijn. Degene, die die vijf verzen zal hebben opgegeven, die in de verschillende antwoorden het vaakst genoemd zullen zijn, ontvangt „Lichtlijnen", een boek van Mevr. van Hoogstraten—Schoch. Komen er meer zulke antwoorden in, dan wordt het boek tusschen de inzenders daarvan verloot.

REDACTIE, Groningen.

De Zaaieravonden.

De door verschillende Gemeenten aangevraagde „Zaaieravonden" moeten wegens ongesteldheid van ondergeteekende, voorloopig worden uitgesteld.

Over te bepalen data zal nader worden gecorrespondeerd.

Met hartl. br.groeten,

B. PLANTING.

Amsterdam, Tolstraat 117.

VERBETERING.

Het opstel op den Jeugddag te Stadskanaal, dat in dit blad van verleden Vrijdag verscheen, was niet van de hand van br. J. maar van br. W. Wiersema.

---

handen. Meer dan zoopas nog kwamen de tranen. Dan perste hij nog eenmaal de handen samen en steunde luid: »Lieve Vader in den hemel, help mij! Laat mij niet vertwijfelen!«

Toen keerde hij zich met een ruk om, zette zijn hoofddeksel weer op en vervolgde zijn weg. Toen hij eindelijk te Burgheim aankwam, branden reeds de lichten in de huizen.

De veldgrijze ging direct naar de pastorie toe, liep onmiddelijk naar de studeerkamer van den dominé, en toen hij de trap was opgeklommen en voor de deur stond klopte hij aan. Op het »Binnen!« van den predikant opende hij en ging op den dominé toe.

»Goeden avond, dominé!« zeide hij en stak zijn hand uit om die van den predikant te drukken. »Kent u mij niet?« zoo sprak hij.

Aarzelend greep de oude zielzorger de hem toegestoken hand en aarzelend kwam het over zijn lippen: »Neen —! Ik weet niet —! Marten Enke —?«

»Jawel, dominé, die ben ik!« Meteen legde hij zijn papieren op de schrijftafel.

Dominé Lothuizer was het eigenaardig te moede. Hij vouwde zijn handen, legde zijn hoofd daarop op de schrijftafel en zeide onder tranen: »O God, wat zijt Gij groot in Uw barmhartigheid en getrouwheid! Heer! Uwe goedertierenheid is zoo wijd als de hemel is! U wil ik aanbidden!«

Daarop stond hij op, omarmde de nieuw aangekomene en zeide: «Wees hartelijk welkom in het vaderland, Marten Enke! Wees hartelijk welkom in Gods naam en 's Heilands naam!«

Hij keerde zich om, trok een stoel dichterbij en zeide: »Nu, Enke, neem eerst maar eens plaats! Zoo! En sta mij nu toe, mijn vrouw te roepen!« In sidderende haast verliet Ds. Lothuizer de kamer. Spoedig kwam hij weer terug, achter hem kwam zijn vrouw de kamer binnen.

»Lieve —, de dooden staan weer op! Dat is Marten Enke!«

Enke wilde haar de hand geven en zeide: »Goeden avond, mevrouw Lothuizer!« Zij moest echter eerst gaan zitten. Sidderend had zij haar handen gevouwen en vraagde niets anders dan steeds dat éene: »Hoe is dit toch mogelijk? Hoe is dit toch mogelijk?«

»Heb ik je niet steeds gezegd, dat God ook heden nog wonderen doet?«

»Jawel, dominé!« God doet heden ook nog wonderen, en ook morgen!« zeide Marten Enke.

»Hoe is dat toch mogelijk? Hoe is dat toch mogelijk?« zeide de predikantsvrouw opnieuw.

»Wat heeft je vrouw toch gezegd, Enke? Wist ze wel, dat je zoudt komen? Zij heeft er mij in 't geheel niets van gezegd. En ik was toch gisteren nog bij haar!«

»Mijn vrouw weet niet, dat ik kom. Daar ik zoo vaak uit Rusland geschreven heb, maar nooit antwoord terug heb ontvangen, weet ik niet, hoe het thuis is. Ik ben nu bijna zeven jaar van huis weg. Zoodat ik niet wist, of mijn vrouw zelfs nog wel in leven was, of reeds gestorven. Of — is zij weer getrouwd? Wanneer dat het geval zou zijn, weet ik, dat zij niet anders heeft gekund. Heeft zij zich neergelegd bij de feiten, dan zal ik het voorgoed doen. Wanneer zij gelukkig geworden is met haar tegenwoordigen man, dan zal ik dat geluk niet verstoren. Zij zal geleden hebben. Dan zal ik direct, hedenavond nog, Burgheim weer verlaten Dominé, mevrouw, u moet mij beiden beloven, nooit tegenover mijn vrouw, en nooit tegenover iemand er over te spreken, dat ik leef, en dat ik hier ben geweest Wanneer dat ook hard voor mij zal zijn, harder en erger ware het voor mijn vrouw, wanneer ik mijn rechten zou laten gelden. Nu, dominé, kent u mijn gedachten en mijn bedoeling, en nu verzoek ik u vriendelijk, mij te willen helpen! Zegt u maar, wat toch gezegd moet worden. Ik ben op alles voorbereid«.

Marten Enke had de handen gevouwes. Al het bloed was uit zijn gezicht verdwenen, enkel het breede lidteeken, dat van de linker helft van zijn hoofd tot op de wang liep, gloeide rood. In groote spanning staarden zijn oogen naar Ds. Lothuizer.

»Dat ik het dan maar heel kort zeg, Enke: Je vrouw is niet weer getrouwd!«

Een diepe, ontspannende zucht klonk door het vertrek. Daarop zeide hij met ingehouden adem zachtjes: »God zij dank!«

Dat klonk als een overwinningsjubel over alle stormen en wild bewogen golven in zijn binnenste.

(Wordt vervolgd.)

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Wanneer ik mij niet vergis, is deze causerie de eerste van het jaar 1931. Het is een goede gewoonte om bij het begin van een nieuwe periode met onze beste wenschen voor den dag te komen en elkander op te scherpen in liefde en ijver. Al is het nieuwe jaar eenige weken oud — en wanneer dit onder de oogen van de lezers komt, zal het vermoedelijk den leeftijd van een maand reeds hebben overschreden — en al lijkt het er wel op, dat ik wat laat met den mosterd kom aandragen, toch wil ik mij niet laten weerhouden om nog te zeggen, wat er op mijn hart ligt. Het heeft zich daar vergaderd, geloof ik, naar aanleiding van hetgeen 1930 ons gebracht heeft. Het is namelijk mijn ernstige bede, dat aan het slot van 1931 van ons geschreven kan worden, wat Lucas vermeldt in de Handelingen van de Apostelen: „De gemeenten dan hadden vrede en werden gesticht, en wandelende in de vreeze des Heeren en de vertroosting des Heiligen Geestes, werden vermenigvuldigd".

* * *

Het wordt tijd om uw aandacht te vragen voor onze nieuwe publicatie, het Paaschnummer van „De Christen", waaraan wij met man en macht arbeiden. Ik kan u nu reeds verzekeren, dat het in een keurig Paaschcostuum zal verschijnen, passend bij den jubel van het voorjaar en bij de waardigheid van onze bedrijvige Baptiste beweging. Het wordt een uitnemend middel voor onze gemeenten om aan de wereld de opstanding van haar Hoofd en Heer bekend te maken. Dank zij den vereenden arbeid is het Kerstnummer in alle opzichten een groot succes geworden. Kan Christus Jezus weer op ons rekenen wat ons Paaschnummer betreft? Ik weet, dat al onze voorgangers op deze vraag een bevestigend antwoord geven. De gemeenten ook? Waar tegen Paschen de gansche schepping Gods ontwaakt en opstaande zich met het nieuwe kleed van den arbeid omgordt, als om den Overwinnaar van dood en graf te begroeten, zullen daar onze gemeenten ten achter blijven? Dat kan eenvoudig niet!

Zij moeten aan de spits staan. En zij w i l l e n aan de spits staan.

Ons Paaschnummer zal vermoedelijk iets goedkooper worden geleverd dan ons Kerstnummer, zoodat het door onze gemeenten zonder verlies voor een dubbeltje aan den man kan worden gebracht.

Opgave van bestellingen vóór 5 Maart a.s. aan mijn adres.

* * *

Onlangs ontving ik van zekeren broeder een goeden wenk in verband met het 50-jarig jubileum onzer Unie, dat aanstaanden zomer te Stadskanaal zal worden gevierd.

Misschien hebben ook anderen over dit heugelijke feit hun gedachten wel eens laten gaan en zijn zij in staat voorstellen aan de hand te doen, die de overweging van de commissie van voorbereiding ten volle waard zijn. Indien dat het geval mocht wezen, zie ik gaarne hun ideeën tegemoet.

* * *

En nu nog een enkel woord aan mijn broeders de secretarissen der gemeenten. Ik heb u eenigen tijd geleden twee lijsten toegezonden met het vriendelijk verzoek erbij om vóór den 1sten Febr. één ervan behoorlijk ingevuld aan mij te retourneeren. Te oordeelen naar wat ik heb ontvangen begint het er heel ernstig op te lijken, dat de meesten uwer het nog al kalmpjes opnemen! Ik weet wel, dat gij mij glimlachend herinneren wilt aan het woord van den apostel Paulus: „de liefde is lankmoedig". Maar ik moet op tijd met mijn statistiek klaar zijn en ik ben bang, dat een al te groote beproeving van de lankmoedigheid mijner liefde verkeerde gevolgen heeft, ten minste de verschijning van ons unieoverzicht onnoodig uitstelt. Toe, ga dadelijk met de lijst aan het werk. Het is immers in een handomdraai gebeurd. Het is volkomen waar, wat u Paulus zooeven hebt laten zeggen. Maar heeft dezelfde apostel in zijn onsterfelijke ode aan de liefde ook niet geschreven, dat zij „niet ongeschiktelijk handelt?"

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Wandel in de liefde.

Wat is liefde?

Dat is o zoo moeilijk te zeggen. De eenvoudigste dingen laten zich niet gemakkelijk in woorden uitdrukken.

Wat is muziek? Ik grijp naar het woordenboek om te zien, wat het te vertellen heeft. „Muziek is de beoefening van klanken". Wordt hiermede den onkundige de hemelsche heerlijkheid geopenbaard van de voortbrengselen van de groote meesters? Geeft deze definitie de triomfen van een Beethoven weer?

Wat is diamant? „Zuivere gekristalliseerde koolstof", verklaart ons het woordenboek. Krijgt ge met deze toelichting de gedachte, dat hij een steen is, die de zon binnen haar wanden gevangen houdt: een steen vol verblindend licht, vol uitbundige blijdschap?

Definitie's zeggen wel iets, maar lang niet genoeg. Willen wij een goed denkbeeld van het een of ander geven, dan moeten wij onze toevlucht nemen tot gelijkenissen.

Wat is de liefde?

De liefde is als ....

* * *

En waarbij zal ik de liefde vergelijken?

Bij de lente! Het gaat met de liefde precies als met dit schoonste van alle jaargetijden.

Hoe weet ik, dat de lente er is? Aan den kalender? Klopt bij het krieken van den 21sten Maart de lente op onze voordeur om toegelaten te worden?

Menigeen kan u vertellen, dat het op dezen datum wel eens geducht heeft gewinterd, zoodat de plassen en kanalen met een dikke ijslaag waren bedekt en de sneeuw een voet hoog op het land lag! Het gebeurt dikwijls, dat wanneer de kalender met grooten mond de komst van de lente aankondigt, gij er nog niet aan denkt om uw stevige wollen kleeren te verwisselen voor de flapperende katoentjes.

Wij overtuigen ons van de aanwezigheid van de lente niet door middel van den almanak, maar door den zachtblauwen hemel, die zich boven ons koepelt; door de ontelbare madeliefjes, die ons met oogen vol vertrouwen aankijken; door de primula's, die dankbaar zich wiegen op den warmen adem van den wind; door de vogels, die als herboren hun hoogste deuntjes kweelen.

Het is, wanneer ik deze verschijnselen waarneem, dat ik zeg: 't is lente, lente overal!

De liefde is als de lente! Zij stoort zich weinig aan programma's. Elke plaatselijke gemeente ruimt haar een eereplaats in onder haar geloofsartikelen. Maar dat is nog geen garantie van haar tegenwoordigheid! In menig gezin prijkt een loftuiting op de liefde aan den wand. Maar dat wil nog niet zeggen, dat zij er gevonden wordt! Elke christen heeft haar genoteerd onder de dingen, die hij bewonderen en beoefenen moet. Maar dat is nog geen bewijs, dat zij als koningin op den troon van zijn hart zetelt!

O, er is zooveel kalenderliefde! Een-en-twintig-Maart-liefde! Liefde .... waarbij men den kraag opzet!

Neen, de liefde kondigt haar zegenende tegenwoordigheid aan door haar eigenschappen. Waar de hulpvaardigheid en de lankmoedigheid en de goedertierenheid en de vreugde in de waarheid bijeen wonen en opgewekt samenwerken, en waar de afgunst en de praalzucht en de opgeblazenheid en onwelvoegelijkheid en de bitterheid en het leedvermaak geheel onbekende vreemdelingen zijn, daar zingt de liefde haar jubellied.

* * *

Wandel in de liefde. Zullen wij ons best daarvoor niet doen?

Breng de lente waar gij komt!

Velen brengen helaas den niets ontziende en alles aftakelenden herfst...

De wereld heeft behoefte aan lentedragers en lentebrengers. Wilt gij niet één van deze zijn?

Iemand schreef eens in zijn dagboek: „Ik reis slechts één keer door dit leven. Wanneer ik een gelegenheid krijg om liefde te bewijzen, moet ik ze aangrijpen. Ik kan ze niet uit- of afstellen, want ik kom op dezen weg nimmer weer".

En zoo is het. Wij reizen onzen weg slechts één keer. Verschillend wordt hij afgelegd. Maar leg gij hem af lenteverspreidend, liefdebrengend.

* * *

En wat wordt dan het heerlijk gevolg? Dat wij ons verblijden mogen in het rijke bezit van een God in den hemel, die een welgevallen in ons heeft en voor ons zorgt.

De oude, trouwe apostel Johannes schrijft in een van zijn brieven: „Geliefden . . . . . de liefde komt uit God, Die liefheeft, is uit God geboren en kent God".

Het is dus heelemaal niet zoo moeilijk om overtuigd te worden, dat er een God is.

Wandel in de liefde! Breng de lente, waar gij uw voeten zet!

En boven uw hoofd verdwijnen de wolken en nevelen en ziet gij het Licht der wereld doorbreken.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Nieuws uit Eindhoven.

Geliefde broeders en zusters!

Naar onze meening wordt het wel eens tijd om onze stem hier uit het Zuiden ook te laten hooren. Wat onze jongelieden aangaat, daar kunnen we Gode dankbaar voor zijn. Niet dat wij zoo'n groote schare jongemenschen mogen bergen, als sommigen onzer vroeger gewoon waren: toch brengen wij elken Zondagavond aan verschillende jonge menschen het oude en toch altijd nieuwe evangelie. Wel missen wij vaak, wat vele andere jeugdorganisaties wel hebben n.l. een voorganger of herder, die ons wil leiden en een groote zegen dikwijls voor menigen jongeman of jongevrouw mag zijn. Doch niettegenstaande willen wij ons toch niet heelemaal wegcijferen. Wij weten, dat ook wij een zegen voor anderen kunnen zijn, als wij ons zelf eerst maar laten leiden door Hem, die voor ons in den dood is gegaan. Als wij vrijmoedig, al is het soms ook gebrekkig, getuigen, wat wij in Jezus Christus gevonden hebben, dan kan het niet anders, of Gods zegen zal openbaar worden, zij het niet direct, dan wel in de toekomst. Menigmaal gebeurt het, dat de gemeente een spreker van elders laat komen, die dan de jongelieden leidt, waar wij zeer veel prijs op stellen. Den 22sten en 23 sten Nov. hadden we het voorrecht om Ds. Barendregt van Emmer-Erfscheidenveen in ons midden te mogen hebben, die het evangelie weer op een bijzondere wijze naar voren wist te brengen. Nadien hebben we Ds. Weenink van Stadskanaal nog een avond bij ons gehad, die niet alleen de lachspieren in beweging wist te brengen, doch ook het kloppen van den Heiland heeft kenbaar gemaakt. 2den Kerstdag en Nieuwjaar hadden we een gezelligen avond bij den kerstboom, gecombineerd met de zangver., welke beide avonden uitstekend geslaagd mogen heeten. Al drukken de economische toestanden ook min of meer op onze jonge menschen, toch gaan wij voorwaarts, roemend in des Heilands kracht.

Broeders en zusters, wij gaan besluiten met een beroep te doen op u allen, n.l. om ons te gedenken in uwe gebeden.

Namens de Jongelieden der Baptiste gemeente te Eindhoven,
W. BOTS, Secr.

Nog eens ons Insigne.

Het schijnt noodig te wezen, dat ik nog een enkel woord over ons Insigne schrijf. De bestellingen komen te langzaam binnen. Wel zijn er reeds enkele Jeugdkringen, die bestelden en zijn er anderen die mij lieten weten dat ze bestellen zouden, maar 't gaat niet vlug genoeg. 't Lag eerst in 't voornemen om het Insigne met Kerstmis 1930 onder de jonge menschen te brengen, maar indien de bestellingen niet vlotter binnenkomen, zal 't wel Paschen 1931 worden.

Er waren sommigen die de prijs te hoog vonden. Nu 't staat ook nog niet vast op een gulden. Mogelijk kan er tien cent af. Maar om een Insigne van een kwartje of vijf en dertig cent in omloop te brengen lijkt ons niet best. Dat zou een speldje worden dat onze beweging niet sierde. Het bedoelde Insigne is beslist een sieraad voor uw Zondagsche jas of beste blouse! Daar bij elk Insigne een geleibiljet is moet het toch ook een zekere waarde vertegenwoordigen, en onze zaak is te goed om gediend te worden met een stukje vernikkeld koper dat spoedig onooglijk wordt.

Eenigen hoor ik al zeggen. Alles goed en wel waarde Secretaris, maar we moeten het ook betalen kunnen, de tijd is slap en de verdiensten gering".

't Is waar, er zijn moeilijkheden te overwinnen. Maar wij vinden het niet erg al wordt het Insignegeld op sigaretten of snoeperij uitgespaard hoor! En voor hen die 't absoluut niet bekostigen kunnen raden wij de plaatselijke vereenigingen aan de Insignes met enkele of vele procenten korting te verkoopen. Wat geeft het al legt de kas er voor dezulken eens wat bij.

Als we wat willen, jonge menschen! moeten we het goed willen en moet het ons een offertje waard zijn!

Uit eene gemeente kwam de vraag om naast die „dure" Insignes goedkoopere in omloop te brengen. Ook deze zaak was al van te voren door den Jeugdraad overwogen, maar als onbaptistisch aan de kant gedaan. Hoe vervelend zou het zijn als twee jongelieden één met een duur en één met een goedkoop Insigne elkaar ontmoeten. 't Zou aanleiding geven tot een valsch standsbewustzijn. Een eventueele toeslag uit de vereenigingskas zal echter de warmte voor de nationale zaak aanmoedigen.

Ik hoop van harte dat de bestellingen nu vlugger zullen komen, want ik verlang er naar om onze jonge menschen ons teeken te zien dragen.

We hebben de Insignes nog niet in ons bezit en willen wachten met ze te laten maken tot aan 1 Maart 1931.

Laten dus alle vereenigingen die nog niet bestelden, het in Februari doen. Denk er om Februari is maar heel kort, bestel daarom in de eerste helft.

Met hartelijke groeten,
A. P. BARENDREGT,
Jeugdsecr.

UIT DE GEMEENTEN

ZWOLLE (niet geünieerd). Wij hebben in Bethel, Spinhuis Breedhoek, gezegende Kerstdagen gehad. Ruim honderd zielen waren aanwezig, en door vele broeders en zusters werd getuigd van de liefde van Christus Het was ons goed daar te zijn, want, waar liefde woont, gebiedt de Heer Zijn zegen. Er waren 29 broeders en zusters, allen schippers, leden van andere gemeenten.

J. DUURSMA.

UITSLAG BAZAAR.

UTRECHT. In dank ontvangen van N. N. Ut. f 7.00, gem. Sneek f 6.00, gem. Deventer f 6.15, gem. Eindhoven f 3.40, W. W. Asd. f 2.50. Vorige verantwoording f 43.45. Totaal f 68.50. De verloting, prikkaarten en bazaar hebben opgebracht f 446.33, (met aftrek van uitgaven, zoodat de totale inkomsten zijn f 514.83.

De prijzen der verloting zijn als volgt gevallen
Lot 280 v. Stralen te Utrecht, Schemerlamp.
„ 221 H. Dost te Utrecht, 1e Sprei.
„ 123 J. de Haan, Vriescheloo, 2e Sprei.

Wij betuigen onzen hartelijken dank aan hen, die hebben medegewerkt tot het welslagen dezer bazaar, inzonderheid de gem. Haarlem, de fam.'s Gr. en Eijk te Asd., J W. W. te S. en de gemeenteleden alhier, die zich groote offers hebben getroost om het bovengenoemde resultaat te bereiken. Degenen, die nu tegen het houden van bazaars zijn, en toch Gods werk te Utrecht willen steunen, kunnen hunne gaven zenden aan de penningm. der gemeente J. Maarsen. Parklaan 13, Bilthoven.

Gaarne zien wij hunne gaven tegemoet.

Al wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan.

DE COMMISSIE.

STADSKANAAL. „Dezelve doopende in den Naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes". Deze woorden waren het uitgangspunt van overdenking van onzen br. Voorganger op j.l. Zondagmorgen.

Na opgemerkt te hebben, dat door ons het doopen alleen wordt gekend, zooals Jezus dat gekend heeft, werden we er achtereenvolgens bij bepaald, hoe wij in deze woorden als 't ware mogen beluisteren een stem uit den hemel: „Deze is Mijn zoon, Mijn dochter, Mijn geliefde, in welken Ik Mijn welbehagen heb". Voorts, hoe wij er in mogen opmerken een bevestiging van het kindschap Gods. En ten laatste, hoe van de zijde van het kind Gods kan worden gezegd: „Ik ben Zijn", en van Gods zijde: „Hij is Mijn".

Het was, om het zoo eens te mogen zeggen, een echte doopprediking. Maar geen wonder ook. Want na beëindiging werd ons doopvont geopend en werden achtereenvolgens acht zusters en broeders op hun belijdenis gedoopt.

Ons kerkgebouw was bij deze gelegenheid gevuld met een overgroote schare. Worden enkelen nog door nieuwsgierigheid gedreven zulks te aanschouwen, van velen uit onze omgeving mogen wij toch meer en meer bemerken, dat de doop bij onderdompeling wordt een vraag van een goed geweten tegenover God.

Wij gelooven dan ook, dat wat dien morgen in het woord mocht worden beluisterd en in daden aanschouwd, te zijner tijd nog vruchten zal geven voor de gemeente des Heeren.

Na afloop mochten we ons nog scharen rondom de Tafel des Heeren en bij brood en beker Hem dank brengen voor Zijne groote liefde en verlossing, geschonken aan een diep verloren wereld.

Hem dan ook alleen de lof en aanbidding. Amen.

P. S.

III

OVER RUSLAND.

In een bijblad van The Baptist Times geeft Dr. Rushbrooke in verkorten vorm een artikel weer, dat van de hand van W. B. Lipphard verscheen in het December-nummer van het orgaan van het Amerikaansch Baptist Zendingsgenootschap: „Mission". Wij deelen hier uit het overzicht van Dr. Rushbrooke weer een en ander mee.

Den heer Lipphard schrijft met groote terughoudendheid en zoekt in zijn beschrijving van den toestand volkomen eerlijk te zijn tegenover de Kommunisten. Hij wijst op de geschiedenis en het karakter der Orthodoxe kerk, op haar nauwe verbinding met het Tsarisme, haar bijgeloof en beeldendienst. Als een ooggetuige spreekt hij over den omvang der plechtigheden en ziet in hen een rechtvaardiging van Lenins opvatting, dat de godsdienst „opium voor het volk zou zijn". De bestrijding van den Protestantschen godsdienst schrijft hij toe aan vrees bij de regeering en aan de veronderstelling, dat de Protestantsche gemeenten, in 't bizonder de Baptisten, door hun verbindingen over heel de wereld, door de buitenlandsche kapitalisten gebruikt worden als hefboomen om het Kommunisme omver te werpen. Dr. Rushbrooke voegt hieraan nog dit punt toe, dat het Kommunisme in de macht is van het overgeleverde dogma omtrent den aard en den invloed van den godsdienst. Dit dogma eens aan een kritische beschouwing te onderwerpen is iets, wat in een Kommunist evenmin opkomt, als een Roomsche er van droomt de leer van de pauselijke onfeilbaarheid nog eens onder de loupe te nemen.

Omtrent de actie van de Sowjet Regeering zegt de heer Lipphard: „Het is volkomen duidelijk dat het de bedoeling is om den godsdienst in Rusland uit te roeien. Alle verhalen van onderdrukking en rapporten van maatregelen daartoe moeten beschouwd worden in het licht van de bedoeling, die het Kommunisme zich gesteld heeft n.l. om van Rusland te maken een volk van 160.000.000 atheïsten. Weinig christenen stellen zich duidelijk voor, wat dit streven, als het slagen zou, beteekenen zou voor het geestelijk leven der wereld".

DE GEKOZEN MIDDELEN.

De aanval, die ten doel heeft de godsdienst in Rusland uit te roeien, heeft van zes kanten plaats. 1) beperkende bepalingen, 2) de afschaffing van den Zondag 3) financieele druk, 4) antigodsdienstige propaganda, 5) het antigodsdienstig museum, 6) het tot godsdienst verheffen van het Kommunisme, (ofschoon men dat niet met deze woorden zegt).

Onder het 1ste is te verstaan, dat godsdienstige handelingen slechts door den enkeling en ingeschreven gebouwen mogen plaats hebben. Verboden is: evangelisatie, filanthropische en opvoedende arbeid, het vereenigen van gemeenten in Unies en het organiseeren van scholen en klassen voor godsdienstige ontwikkeling der kinderen. Dit, zegt de de heer Lipphard, „raakt het hart van het Protestantsche Christendom, welks vooruitgang afhankelijk is van evangelisatie en godsdienstige opvoeding. Het raakt den Orthodoxe kerk weinig, omdat deze geen Zondagsscholen heeft en geen predikdiensten".

De invoering van den vijf-dagen week, met een arbeidsregeling, waardoor verschillende groepen op verschillende dagen hun rustdag hebben, verdrijft zoo langzamerhand den Zondag uit het Russische leven. Elke vreemdeling die langeren tijd in Rusland verblijft, verwart de dagen door hun eentonige gelijkheid.

„De kerkgebouwen zijn zwaar belast. Een arme gemeente, die niet in staat is te betalen, verbeurt het gebouw en *lost zich onwillekeurig op.* Van een bepaalde gemeente werd maar even 41.000 gld belasting geëischt! Den Voorgangers wordt op allerlei wijze het leven zwaar, ja feitelijk onmogelijk gemaakt.

GEVOLGEN.

De schrijver geeft toe, dat de antigodsdienstige propaganda groote successen heeft. Het is onuitsprekelijk droevig, te zien hoe flinke verstandige, veelbelovende jonge menschen, die zulk een groot vertrouwen hebben in Ruslands toekomst, zulke vurige, overtuigde ongeloovigen zijn. Welk een toekomst zou Rusland niet hebben, als deze jonge generatie, bevrijd van de boeien van het Tsarisme en van het middeleeuwsche Christendom, een echte kennis van God had en een levende ervaring van Jezus Christus?"

Wij Baptisten zijn voor volledige vrijheid van overtuiging en belijdenis, en dat ook voor meeningen, waarmede wij niet sympathiseeren. In Rusland heeft alleen de Atheïstische partij vrijheid van propaganda, terwijl de kritiek met politieke en economische middelen het zwijgen wordt opgelegd.

Het anti-godsdienstig museum heeft een groote propagandistische waarde voor het Atheïsme. Het bevat marteIwerktuigen der Inquisitie, relieken der heiligen, afgodsbeelden enz. Met de verwerping van al deze resten van heidensch Christendom gaat een verstandig christen natuurlijk accoord. Dit godsdienstig kaf der eeuwen moet vernietigd worden. Maar het Kommunisme vernietigt met het kaf het koren, en het is onmachtig en onwillig dit te bedenken.

Het Christendom staat in Rusland voor een moeilijke toekomst. De antigodsdienstige beweging heeft zulk een kracht, dat ze haar loop moet voleinden. Rusland staat voor een godsdienstlooze periode. Maar dat zal slechts voor een tijd zijn, en als de geestelijke behoeften zichzelve weer melden, zal Rusland het grootste zendingsveld zijn dat immer riep om den ijver der Christenheid.

BESLUIT.

De heer Lipphard besluit: „De Eeuwige Christus moet opnieuw met innerlijke ontferming bewogen zijn, als Hij de Russische scharen ziet, want ze zullen spoedig zijn als schapen zonder herder".

Rusland heeft onze gebeden noodig!

L.

III

MAHATMA GANDHI.

Mahatma Gandhi is uit de gevangenis ontslagen. Wat zullen de gevolgen voor Indië en wellicht voor de geheele wereld zijn? Begrijpen we allen voldoende wat er in het Oosten gebeurt?

Ik dacht onwillekeurig aan een passage uit het boek van Stanley Jones, „Christus langs den Indischen heirweg", waar deze zendeling zegt:

„Eens toen ik met hem, (Gandhi) zat te praten, zei ik: Mahatma Gandhi, ik hoop zoo vurig, dat het Christendom

zich hier in Indië inburgeren zal. zoodat het niet langer iets vreemds is, de aangelegenheid van een vreemd volk en een vreemd bestuur maar iets dat deel uitmaakt van het nationale leven in Indië en er toe kan medewerken, Indië te verheffen en vrij te maken. Wat denkt u, dat we doen kunnen om dit te bereiken?"

Hij antwoordde vol diepen ernst: „Ik zou zeggen, dat ten eerste alle christenen, ook de zendelingen, er naar moesten streven hun leven meer gelijkvormig te maken aan de leer van Jezus." Meer had hij niet behoeven te zeggen, dit was volkomen genoeg. Ik wist dat door zijn oogen drie millioen Indiërs mij aanzagen en dat zijn stem uitsprak, wat leefde in duizende onbekende koelies uit het Oosten, die tot mij zeiden, tot mij, den vertegenwoordiger van het Westen en door mij tot dat heele Westen zelf: „Wanneer ge tot ons komen wilt in den geest van uw Meester dan kunnen wij u niet wederstaan". Nooit is er grooter eisch gesteld aan het Westen en nooit werd er een met zooveel ernst gesteld.

„Ten tweede", ging hij voort, „zou ik u willen raden uw godsdienst niet te verkrachten en naar beneden te halen".

Dit was even merkwaardig als het eerste.

De grootste Niet-Christelijke man onzer eeuw vraagt ons, ons Evangelie niet te verkrachten of neer te halen, niet tot hen te komen met een boodschap, waaruit de kracht is weggenomen, maar het te geven in zijn sterken eenvoud en hooge eischen.

Maar wat doen wij?

Iemand heeft eens gezegd, dat wij bezig zijn, de wereld in te enten met een onschadelijken vorm van het Christendom, zoodat zij nu vrijwel immuun is geworden tegen het echte Evangelie. Eeuwen lang is de Christelijke wereld met dien onschadelijken vorm ingeënt en Christus zelf schijnt ver en onwezenlijk. Zooals iemand zei: „Onze gemeenten bestaan uit menschen, *die even erg zouden schrikken als het Christendom werd geloochend, als wanneer er ernst mee werd gemaakt*". Ik zou niet graag zien, dat Indië dien ongevaarlijken vorm aannam — ik hoop, dat het tot den Christus zelf komen zal.

„Ten derde geloof ik, dat ge meer nadruk moet leggen op de liefde, want de liefde is het middelpunt en de ziel van het Christendom". Hij bedoelde niet liefde als gevoel, maar liefde als kracht tot daden, de eenige werkelijke macht in een zedelijk heelal, en hij meende, dat liefde de verhoudingen regelen moest tusschen personen en groepen, tusschen rassen en landen, het eenige bindmiddel en de eenige redding der wereld. Geen wonder dat hij, wiens ziel zoo ontvankelijk is voor liefde, de tranen in de oogen kreeg, toen ik hem ter aanvulling van zijn eigen woorden 1 Cor. 13 voorlas.

„Ten vierde zou ik u raden de niet-Christelijke godsdiensten met meer ernst en liefde te studeeren om de waarheid te vinden, die ook daarin is, zoodat gij de volkeren die ze belijden, beter begrijpen en daardoor beter benaderen kunt".

Heel juist. We moeten dankbaar zijn voor de waarheid, waar ook gevonden, omdat wij weten, dat zij een wegwijzer is naar Jezus, die de waarheid is.

* * *

Heeft, hetgeen deze niet-Christen zeide, niet groote beteekenis ook voor ons?

En zijn niet velen ook in onze eigen omgeving als 't ware immuun voor het Christendom? Laat ons getrouw zijn en daar naar trachten, dat Christus een Gestalte in ons krijge.

D. G. B.

III

EEN PSALM.

Heft de oogen op, heft de oogen op,
De harten opgeheven,
Tot boven berg- en heuveltop,
En waar de wolken zweven,
Tot boven maan- en sterreglans,
Tot in des hemels hoogsten trans!
Uw hulp en heil, mijn vromen,
Moet van nog hooger komen!

Van Hem, van Hem, Die hooge troont,
Maar lage neer wil schouwen,
Die 't ontoegank'lijk licht bewoont,
Den God van uw betrouwen!
Den God, die vóór en met u gaat,
Die uwen voet niet wank'len laat,
Die redden kan en sparen,
En uwe ziel bewaren.

Des daags zal Hij ten wolkkolom,
Des nachts ten vuurzuil wezen.
Zijn eng'len leeg'ren zich rondom
De tent, van die Hem vreezen.
De weg zij bar; treed rustig aan;
Zijn aangezicht zal met u gaan,
- Wat schrikbeeld u moog kwellen -,
Om u gerust te stellen!

NIC. BEETS.

MEDEDEELINGEN

GEWESTELIJKE JEUGDDAG

te Muntendam

op Woensdag 11 Februari.

Aanvang 3 uur.

Leider Ds. L. de Haan.

Opstel van Vrieschelo.
Voordracht van N.-Pekela.
Duet van Stadskanaal.

Koffiepauze van 5—$6^1/_2$ uur.

Leider der Avondverg. Ds. J. W. Weenink.

Mondorgelclub van Ommelanderwijk.
Opstel van Stadskanaal.
Voordracht van Muntendam.

11 Febr. dus op naar Muntendam

Vrienden vergeet Uw boterham niet.

III

CORRESPONDENTIE

Br. Plantfeber stelt het op prijs aan de verschillende schrijvers over het bazaarvraagstuk mede te deelen, dat hij hun bijdragen met belangstelling gelezen heeft. Hij is allen dankbaar.

E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 13 Februari 1931 No. 2170 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE HEER ZAL U GEDURIGLIJK LEIDEN.

Jes. 58 : 11a.

Moeilijk is de reis door 't leven,
Vol gevaren vaak ons pad;
Wel moet hem de moed begeven,
Die hier 's Heeren hand niet vat.

Donker is het om ons henen,
Voor ons uit is 't enkel nacht;
Wel moet hij hier troostloos weenen,
Die geen hooger licht verwacht.

'k Wil aan 's Heeren trouw gelooven;
'k Wacht slechts hulpe van mijn God.
Met het oog der ziel naar boven,
Hoop ik op een zalig lot.

Dat Hij mij door 't leven leide!
En mij vorm' tot heiligheid: —
Zeegnend treedt Hij tusschenbeide,
Voor wie hier Zijn troost verbeidt.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONZE WOONPLAATS.

Ik weet . . . . waar gij woont.
Openb. 2 : 13.

Het tweede en derde hoofdstuk der Openbaring bevatten zeven brieven, gericht aan zeven verschillende gemeenten. Deze zeven gemeenten lagen in één provincie, van welke Pergamus de hoofdstad was. En tot de gemeente, die in deze stad vergaderde, zegt de Heiland: Ik weet, waar gij woont.

Natuurlijk geldt dit niet alleen van de gemeente te Pergamus. De Heer weet elk Zijner discipelen te wonen. Er moet dus wel een bijzondere reden voor geweest zijn, dat Hij dat aan de gemeente te Pergamus zoo nadrukkelijk zegt. En die reden wordt door Hem ook zelf aangegeven: de gemeente woonde daar, waar de troon des Satans was. Tot twee maal toe wordt op dit feit gewezen.

Uit deze bijzondere vermelding van de woonplaats kunnen we wel afleiden, dat tusschen woonplaats en geestelijk leven verband bestaat. De plaats, waar men woont, is van beteekenis voor de innerlijke ontwikkeling.

De tekst zegt, dat Christus daarmede rekening houdt.

De gemeente te Pergamus woonde, alwaar de troon des Satans was.

Daar waar de troon des Satans is, *is de strijd het zwaarst.* Satan is overal, maar op sommige punten is zijn macht geconcentreerd. Zoo was het te Pergamus. Deze stad was de eerste, die de goddelijke vereering van den keizer invoerde. Zij bouwde voor hem een tempel in welke een invloedrijke priesterschaar de diensten leidde.

Dan was Pergamus bekend om den tempel, gewijd aan den god Asklepios. Men heeft deze tempel in de jaren 1878—1880 uitgegraven. Jaarlijks kwamen ontelbare bedevaartgangers om in dezen tempel te aanbidden. Men stelde deze afgod, in wiens tempel wonderbare genezingen zouden plaats vinden, graag tegenover Christus.

De vereering des keizers en de vereering van den god Asklepios, maakte Pergamus tot een middelpunt van Satans heerschappij.

In deze, in zondedienst en menschvergoding verzonken stad leefden christenen. Verborgen blijven konden ze niet. Heel het openbare leven noopte tot kleur bekennen. Ieder moest deelnemen aan de offerfeesten, die gegeven werden ter eere van den keizer. Wie 't weigerde kwam in verdenking en werd van ontrouw aan den Staat verdacht. De Overheid vroeg meer dan haar toekwam: ze vroeg wat God toekwam. Daardoor ontstond het conflikt, ontspon zich de groote strijd der eerste eeuwen: de strijd met het beest.

De moeilijkheden, gelegen in onze woonplaats, kunnen onze strijd zwaar maken. Maar het zijn niet de slechtste troepen, die de legeraanvoerder opstelt bij de meest bedreigde punten. In den zwaren strijd liggen de schoonste overwinningskansen. Versta de genade, u daarin gegeven, dat ge niet alleen in Hem moogt gelooven, doch ook voor Hem moogt lijden.

Het is genade als u kansen geschonken zijn, kansen in den strijd, waartoe uw woonplaats u oproept!

Daar waar de troon des Satans is, *moet bijzondere waakzaamheid betracht worden.* Te Pergamus bleek dat reeds. Sommigen waren bedwelmd door den geest der wereld. De tegenstelling: gemeente — wereld, was voor hen verdwenen. Satan wil niets liever dan met Gods kinderen een overeenkomst aangaan. Een verwereldlijkte gemeente is een door hem overwonnen gemeente. Als de wereld de gemeente binnenstroomt, wordt de akker een moeras.

Er waren geloovigen te Pergamus, die van de tegenstelling: gemeente — wereld de spits wilden afbreken. Ze probeerden tot een vergelijk te komen. en van het Koninkrijk van Christus een Koninkrijk te maken, dat in deze wereld past.

Ernstig waarschuwt daartegen de verhoogde Heiland. De tegenstelling waarin Hij de Zijnen tot deze wereld plaatste is volstrekt. Zijn Kruis openbaarde dat eens voor altijd. De scheidslijn, die Hij trok, loopt van eeuwigheid tot eeuwigheid. Wie dit miskent, brengt het Kruis in de nevelen. Hoe groot hun vergrijp is, blijkt wel uit de vermaning:

Bekeert u; en zoo niet, ik zal u haastig bijkomen, en zal tegen hen krijg voeren met het zwaard Mijns monds.

Jezus haat dezulken (: 15). Een sterk woord. Hij handhaaft zich.

Weest dus nuchteren en waakt, opdat ge de scherpe weerhaak, verborgen in het begeerlijke lokmiddel, moogt zien.

Koopt den tegenstand niet af, dien ge kunt overwinnen door lijdzaamheid.

Handhaaft u! neen — laat u handhaven door Christus!

Daar, waar de troon des Satans is, *geniet men een wondervolle vertroosting.* De Heere Jezus is daar, waar de strijd het heetst is. Hij weet onze omstandigheden; Hij kent de gevaren onzer woonplaats, en houdt daar rekening mee. Gij staat niet alleen. En als gij trouw zijt, zal de bizondere ervaring van Zijne tegenwoordigheid u sterken. „Voorwaar de Heere is aan deze plaats" zal uwe belijdenis wezen.

Gij blijft staande; gij handhaaft u. Maar 't geheim ligt in den hemel. Er is er Eén, die u gadeslaat in uw strijd; die Zijn handen voor u opheft en den Vader bidt, dat Hij u uit de wereld wegneme, maar dat Hij u beware van den Booze. L.

LOSSE SCHAKELS

Armoede bij Overvloed. De omstandigheden, waarin de menschheid onzer dagen verkeert, stemmen tot nadenken. Werkeloosheid is een wereldverschijnsel! Er is overproduktie. Omdat er overproduktie is, is er werkeloosheid, en de werkeloosheid heeft armoede ten gevolge. Wel worden de gevolgen eenigszins dragelijk gemaakt, maar dat neemt niet weg, dat de werkeloosheid als een druk gevoeld wordt.

Gezien het feit, dat er t e v e e l is, behoefde dat niet. En er volgt uit — dunkt mij — dat er iets niet in orde is, en dat dat iets niet te zoeken is in de schepping, doch in het schepsel. De schatkameren der schepping zijn zoo ruim voorzien, dat er genoeg is voor allen. En de mensch is met zulk een uitnemend verstand uitgerust, dat hij de poorten tot deze schatkameren wel weet te vinden en te openen. Wat hij echter niet verstaat, dat is de goederen, die hij te voorschijn weet te brengen zóó te verdeelen, dat allen er door gezegend worden. En kortzichtig is wie meent, dat dat ligt aan enkele menschen; het ligt aan *den mensch.* Waarmede echter geenszins gezegd zal zijn, dat we niet gemeenschappelijk moeten blijven zoeken naar zulk een vorm van samenleving, waarbij allen kunnen deelen in alle rijkdommen der schepping.

Onze zending aan de Congo. De eerste twintig jaren van arbeid aan de Congo waren jaren van baanbrekenden en voorbereidenden arbeid; jaren waarin gezaaid en verzorgd, gewerkt en gewacht werd. Toen die voorbij waren begon de vrucht zich te vertoonen. Dar was in het jaar 1900. De laatste dertig jaren waren jaren van oogsten.

We zagen daaromtrent de volgende cijfers naast elkaar staan:

	1900	1930
Gemeenteleden	492	12.936
Gekerstenden	1.226	40.576
Inlandsche pred.	96	1.314
Zendingsposten en Stations	55	1.066
Onderwijzers, ged. samenvallend met Inl. predikers	110	1 336
Leerlingen	2.964	34.414
Ziekenhuispatienten	0	4.115
Loopende pat.	22.000	222.602
Kosten v. h. Werk	Fl 202.836	315.928

Voor zoover cijfers dat kunnen bewijzen, blijkt hieruit wel, dat de arbeid aan de Congo niet ijdel geweest is. Maar — ook daar is nog veel te doen. Aan mannen en vrouwen, bereid om hun leven op dat arbeidsveld aan den Heer te geven, ontbreekt het niet. Maar het ontbreekt aan het geld, dat noodig is voor hun uitzending en onderhoud.

De jeugd van Londen. Engelsche bladen vertellen van een groote, tiendaagsche Evangelisatie-campagne, die ten doel had onder de jeugd van Londen een beweging naar Christus te voorschijn te roepen Ook in Spurgeons Tabernakel werden deze bijeenkomsten gehouden. Hier was de bekende Gipsy Smith de spreker. De belangstelling was zeer groot. Het groote gebouw werd tot de laatste plaats gevuld met jonge menschen. En velen deden de goede keuze. Anderen sloten zich nauwer bij hun Heiland aan. Van meer dan twee duizend Londensche jonge menschen is bekend, dat ze in de laatste twee maanden, voor Christus gekozen hebben. En in de kerken wordt de zegen van deze verandering gevoeld. L.

ZENDING.

Met de meisjes op hun terrein, door G. Reiling.

Het was een blijde dag voor ons, toen in Maart (1930) de buitenmuren van het terrein klaar waren met drie deuren met sloten. In 't begin van het jaar waren er zeven huizen in gebruik, maar toen er meer meisjes kwamen, moesten wij er meer hebben. Deuren en ramen in al die huizen moesten elken morgen en avond geopend en gesloten worden, maar toen de buitenmuren klaar waren namen wij al de hangsloten weg. De meisjes kunnen nu in en uit hun huizen gaan zooals zij willen, ook als 't noodig is bij nacht, en zijn toch veilig binnen de muren van hun terrein.

't Was ook een gelukkige dag, toen de keuken en de eetzaal klaar waren. Nu hoefden we niet meer te koken in de open lucht, en op kleine stoeltjes rondom vuurtjes te zitten en hebben we ook geen last met onze vuurtjes als 't regent. In de eetzaal staat voor ieder huis een tafel, met zittingen aan beide kanten, en zoo kunnen alle meisjes tegelijk eten.

En nu hebben we weer een blijden dag gehad, toen we electrisch licht kregen in de eetzaal en in de leeszaal, die 's avonds door de meisjes gebruikt wordt om te lezen of te schrijven of iets anders te doen.

Zal ik nog van meer blijde dagen vertellen? We hadden er ook een, toen Lea trouwde, en later toen we hoorden, dat ze meehielp om de meisjes te Yalikina te onderwijzen en toen zij gedoopt werd.

En dan als een meisje verlegen tot ons komt, als er iets gebeurd is dat niet goed was, en zegt: „Och, vergeef mij. Ik wil trachten 't beter te doen. Ik wil werkelijk graag gehoorzaam zijn", of wanneer er een bij ons komt om te zeggen: „Ik wensch Jezus te volgen".

Ja, we hebben veel blijde dagen te herdenken, zòòveel dat we niet over alle kunnen schrijven.

Waren 't dan alleen blijde dagen? Natuurlijk niet! We hadden ook droevige dagen. Eenmaal toen we een van onze meisjes naar het graf volgden, en hoewel we zongen van het betere land, toch was 't een dag van smart. Maar toch was 't misschien nog smartelijker, toen we een meisje moesten wegsturen wegens slecht gedrag.

Was er van nacht iets bijzonders? O ja. In 't holst van de nacht moesten we slaapgelegenheden maken voor twintig meisjes, omdat hun kamers plotseling vol mieren zaten Op een anderen keer wilden de meisjes juist naar bed gaan, toen zij zagen, dat de mieren hun al vóór geweest waren. Die mieren, hoe klein ze ook zijn, kunnen iedereen op de vlucht jagen, maar ze blijven niet lang, den volgende morgen waren ze alle verdwenen. Eens was een meisje door een vergiftige spin gebeten, ook hebben we wel eens slangen dood gemaakt, soms zijn ze ons ontsnapt, maar zulke dingen tellen we niet juist als droevige.

Ik heb gezegd, dat de meisjes nu uit hun kamers kunnen komen, en dat heeft zijn vóór en zijn tegen. Onlangs, bij helderen maneschijn, hoorde ik beweging, een poos nadat de meisjes naar bed waren gegaan. Ik ging er heen en zag drie meisjes buiten aan 't praten, maar vóór ik bij ze was, waren ze al in hun kamers terug. Een van hen bekende dadelijk schuld, en werd naar bed gestuurd, van de andere twee wilde één mij wijsmaken dat zij sliep, zij werden gestraft en toen moesten zij ook weer naar bed. Het duurde lang dien nacht, eer ik in slaap kwam. Den volgenden nacht waren zij rustig, maar ze vergeten zoo gauw.

En wat zal ik meer zeggen? Ik kon u vertellen van meisjes, die vreeselijk boos waren omdat zij niet uit mochten gaan op een dag toen zij 't verkozen.

En van meisjes die weg wilden omdat zij een jurk niet naar haar zin gemaakt konden krijgen, en van twee meisjes die aan 't vechten waren, omdat de jongste iets gezegd had tegen de oudste, dat ze niet zeggen mocht.

Onlangs waren bijna al de meisjes te laat in de school, omdat zij juist vóór schooltijd heftig aan 't kibbelen waren over de vraag wie er wèl en wie niet geschikt waren om hoofdmeisje*) te worden als de tegenwoordige trouwde. Het liep haast op een vechtpartij uit, maar in eens was 't afgeloopen, even plotseling als 't opgekomen was, en ieder ging haars weegs.

Later zei een van de meisjes tot mij: „Waarom zou ik hoofdmeisje willen zijn? Je krijgt er niets extra's voor".

Ge kunt u nu wel zoo ongeveer onze wederwaardigheden voorstellen. De meeste kibbelpartijtjes worden door de grootere meisjes bijgelegd, en over 't geheel zorgen zij goed voor de jongeren. Maar soms houden ze meer van de rechten dan van de plichten der hoofdmeisjes. (zou dat hier ook wel eens zoo zijn? Vert.)

En zoo overdenken wij aan het einde van het jaar onze blijde dagen en we zien uit naar nog vele in de toekomst. We zijn zoo blij met ons afgesloten terrein en we danken allen die ons geholpen hebben om het te krijgen en die ons nu helpen om alles gaande te houden. Wilt ge met ons bidden, dat we nog vele blijde dagen mogen krijgen waarop meisjes bij ons komen om te zeggen, dat zij de goede keuze hebben gedaan, en dat zij door hun leven mogen bewijzen, dat zij in den rechten weg wandelen.

Uit „Yakusu Notes". A.

*) In ieder huis of kamer wordt een van de meisjes tot hoofdmeisje aangesteld, aan wie de anderen gehoorzaam moeten zijn.

DE KLEUTERSCHOOL

door Mevr. Chesterman.

In een vorig no. gaven we uit het Januari no. van „Yakusu Notes" een artikeltje van zr. Reiling, waarin zij een en ander vertelt over haar werk in 1930. „Yakusu Notes" verschijnt om de drie maanden, en als men het leest, krijgt men zoo recht een kijkje in het leven en streven op dit groote zendingsstation, en uit den aard der zaak geeft het Jan. no. een terugblik over het afgeloopen jaar. Zoo vertelt Mevr Chesterman over de kleintjes. Zij schrijft:

Er was een tijd, dat de consistoriekamer bij de kerk overvloedig ruimte bood voor de heele kleuterschool. Nu hebben we een steenen gebouw, waarin een groot lokaal en acht kleine voor de verschillende klassen, gebouwd rondom een open vierkant plein, dat dienst doet als speelplaats voor onze 260 kleutertjes.

Hier komen ze elken morgen samen voor 't gebed, en dan verdeelen ze zich in de verschillende klassen. Er zijn vijftien onderwijzers en onderwijzeressen, zes jongens, leerlingonderwijzers, en negen meisjes van de kostschool. Allen zien er frisch en netjes uit in hun witte schoolpakjes. Het is werkelijk een genot deze jonge menschen het verhaal uit den Bijbel te hooren vertellen, dat eerst grondig met hen behandeld is in de voorbereidingsklasse, en zij zijn niet eerder tevreden dan als de kinderen door hun antwoorden toonen, dat zij het gehoorde begrepen hebben en het van buiten geleerde versje of tekst zonder haperen kunnen opzeggen.

De leergang op de kleuterschool is ongeveer dezelfde als in Engeland. De kinderen van de hoogste klasse, ongeveer zeven jaar oud, kunnen allen lezen en schrijven en eenvoudige sommetjes maken, eer zij overgaan tot de „groote school". In het afgeloopen jaar zijn ongeveer zestig kleutertjes daartoe bevorderd.

Zelfs de kleinsten maken al graag ronde „O"s op het bord aan den muur. Wij hebben geen vast program in deze klasse, het zou te moeilijk zijn om 40 kinderen, allen onder vier jaar terzelfder tijd hetzelfde te laten doen. Sommigen spelen met poppen, anderen bekijken prenteboekjes of vermaken zich in hun tuintje, nog anderen zitten rondom de zandbak, een geliefd plaatsje, en de rest heeft reuzepret in de groote badkuip op de veranda.

Wij hebben volstrekt geen moeite om de kinderen geregeld te laten komen. Er zijn twee kleine jongens, die lijden aan een soort kinderverlamming, en die op hun handen en knieën naar de school kruipen over een afstand van ongeveer tien minuten gaans, terwijl vele kinderen uit de omliggende dorpen komen en per dag een kleine anderhalf uur moeten afleggen.

Wij hebben het gewaagd in het afgeloopen jaar om een muziekcorps op te richten met tamboerijnen, triangels, bellen en inlandsche trommen. Ongeveer dertig kinderen doen er aan mee, en we maken in ieder geval lawaai genoeg. Omdat ik les moet geven op de verschillende instrumenten en accompagneeren, en daarbij leiding moet geven door heftige bewegingen met het hoofd, is het niet noodig om een Turksch bad te nemen als ik thuis kom. Maar 't is al de inspanning waard, als je de kinderen onder elkaar hoort zeggen als ze naar huis gaan: „Wat was 't heerlijk vandaag!"

A.

HET VOLK EN DE KERKEN.

Er bestaat in ons Vaderland een „Vrijdenkersvereeniging", die zichzelve den naam gegeven heeft van „De Dageraad". Deze vereeniging wil „de vrije gedachte" bevorderen Zulk een streven verdient ten allen tijde en overal aanbeveling, en zou, als we goed zijn ingelicht vooral in het huidige Rusland zeer op zijn plaats zijn.

De „Dageraad" schijnt het op de kerk te hebben gemunt. Die zal door een eerlijke bestrijding geen werkelijke schade lijden Het kan echter niet door den beugel, ook niet voor een „vrijdenkersvereeniging", dat men zijn doel door oneerlijke middelen zoekt te bereiken. Dat moet, volgens het „Algemeen Weekblad" geschied zijn bij de laatste volkstelling, waarbij deze vereeniging een pamflet moet verspreid hebben, waarop aan lidmaten der kerk die niet *innerlijk* meer tot de kerk behooren, werd aangeraden op de lijsten der volkstelling in te vullen: ik behoor tot geen kerkgenootschap. Natuurlijk is dat tegenover de Regeering niet in orde, want die wenscht slechts te weten, bij welke kerk men f o r m e e l behoort. Of men ook innerlijk er wel bij hoort is een vraag, die door de kerk moest gesteld worden.

Aan dit laatste eens te denken, is dunkt ons even gewichtig als zich te beklagen over den slechten raad der vrijdenkers. Moest de kerk de „vrijdenkersvereeniging" niet vóór zijn en trachten op dit punt de werkelijke toestand aan het licht te brengen? Heeft de kerk er geen belang bij te weten, wie er *inderdaad* bij haar behooren? Leeft de kerk van den schijn? Heeft zij behoefte aan groote cijfers, waarvan niemand weet wat er eigenlijk achter zit? Is het haar wensch dat niemand zal weten, hoe sterk ze nu eigenlijk precies is? Wil ze 't ook zelve niet weten? Duizenden zijn lid der kerk geworden doordat ze als zuigelingen haar werden binnengedragen, doch, volwassen geworden, toonen zij duidelijk die daad niet voor hun rekening te willen nemen. Waarom wenscht men dat ze als leden der kerk zullen blijven gelden?

Volgens de Doopsgezinde Zondagsbode wijdt Ds. Fopma in de Schakelaar enkele beschouwingen aan de uitslagen der vijf voorlaatste volkstellingen (de uitslagen der zesde zijn nog niet bekend). De cijfers zijn:

	1879	1889	1899	1909	1920
R.-K.	35.86	35.39	35.07	35.05	35.61
Jood.	2.04	2.15	2.04	1.81	1.68
N. H.	54.50	48.65	48.41	44.18	41.17
D. G.	1.26	1.19	1.13	1.10	0.99
A. P.	5.76	10.63	10.57	12.74	12.12
A. en G. K.	0.42	1.82	2.62	6.05	9.27

R. K. = Roomsch Katholiek; N. H. = Nederlandsch Hervormd; D. G. = Doopsgezind; A. P. = andere Protestantsche Kerken en Secten; A. en G. K. = tot andere of geen Kerk behoorende.

Deze cijfers spreken voor zichzelf. In 1879 was nog 61.52 % van ons volk protestantsch. Het Roomsche percentage is ongeveer gelijk gebleven, doch dat der Protestanten daalde tot 54.28 %. En bijna 10 % staat buiten de kerken. Wij verwachten dat dit cijfer zal stijgen. Ook tengevolge van de actie van „De Dageraad", maar wel niet alleen tengevolge daarvan. Daar we een „volkskerk" in strijd achten met het wezen van het Christendom, kunnen we dit niet betreuren, hoezeer we het wèl betreuren dat deze openbare breuk met de kerk, voor verreweg de meesten wel gelijk zal staan met een breuk met het Evangelie. Thans echter weet ieder wat hij aan hen heeft. Slechts de schijn viel weg. Het spore echter allen, die Christus kennen aan, om met des te grooter ijver de Blijde Boodschap onder ons volk uit te dragen!

L.

BEWARING*)

Zooeven hebben wij gehoord, dat er bij den Heer uitkomst is.

Maar kan Hij ook bewaren? Voor mijn geest zie ik een jongeling afgeteekend, die aarzelt om zich in de armen van Jezus Christus te werpen. Hij heeft een verlangen naar een nieuw, beter leven; een verlangen, sterk als het heimwee van een opgesloten trekvogel. Wat verhindert hem aan de uitnoodiging van den Levensvorst gehoor te geven? Hier is het antwoord: „Ik ben bang, dat ik het niet kan volhouden. Als ik aan mijn goed voornemen van verleden jaar denk, waarvan niets is terecht gekomen; of aan mijn broeder, die eens de handen vouwde en nu van den godsdienst niets meer wil weten....".

Hij gelooft wel, dat Jezus in het heden krachtdadig uitkomst geeft, maar of Hij ook in staat is hem te bewaren, wordt ten zeerste in twijfel getrokken.

* * *

Veronderstel, dat Jezus Christus niet vermag te bewaren.

Wat voor zin heeft dan de verlossing of uitkomst, die Hij biedt? Ik zou het werkelijk niet weten.

Heeft de ervaring ieder niet geleerd, dat hij het tegen de macht der zonde toch moet afleggen? Hoe overvloedig is de zonde! Zij verknoeit het lichaam, vertroebelt de geest; vernielt de ziel; zij maakt van het verleden een verschrikkelijke nachtmerrie, van het heden een hel en vervult de toekomst met onuitsprekelijke vreeze. En dat doet zij niet uitsluitend bij de horden van een achterbuurt, doch bij al de millioenen van het menschdom, van den troon af tot de voetbank toe. Zij stookt ellende tusschen man en vrouw, ouders en kinderen; tusschen familieleden onderling, vrienden, groepen, volkeren, rassen. Zij onderdrukt het schoone idealisme der jongeren en verandert deze in lieden, die de bijgebleven leuzen ten spijt, het steunpunt van hun leven in de materie zoeken. En nu houd ik vol, dat het beslist geen zin heeft om van deze macht uitkomst te zoeken, indien Jezus Christus niet vermag te bewaren. Wat geeft het, of ik een plant, die wat

*) Toespraak van Ds. J. W. Weenink, gehouden op de radio-evangelische samenkomst te Stadskanaal.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

50. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een godsdienstige bijeenkomst. Later werd de predikant zelf een getrouw bezoeker van de samenkomsten. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken. De nieuwe onderwijzer van Burgheim, Günter Sonwald, had reeds heel wat goeds verricht. Op de Enkehoeve was door kwaadwilligheid een oude schuur aangestoken. Flip Gelderman, de neef van de boerin van de Enke-hoeve, die uit Amerika overgekomen was, deed de boerin een huwelijksaanzoek, waarin deze bewilligde, vooral met het oog op de kinderen en het bedrijf. Met Paschen zou de bruiloft gehouden worden. In grijsgroene soldatenkleeding was een man te Burgheim aangekomen, die onmiddelijk den predikant opzocht. Het bleek Marten Enke, de boer van de Enke-hoeve te zijn. Hij wilde, indien zijn vrouw weer getrouwd zou zijn, onmiddelijk Burgheim weer verlaten. Ds. Lothuizer deelde hem mede, dat zijn vrouw niet weer getrouwd was.)

De predikant zeide verder: »Bijna was je te laat gekomen: Tien dagen later zou je vrouw weer getrouwd zijn geweest. Maar zij had zelf niet weer willen trouwen. Om de hoeve en om de kinderen had zij dat offer willen brengen. Ik heb het haar zelf aangeraden, toen zij bij mij kwam om mijn meening te vernemen. Maar de tijden worden steeds moeilijker, de kinderen zijn nog klein, oude Joost kan niet meer, daarbij nog de afgebrande schuur — toen moest het wel gebeuren. Marten Enke, ik kan je voor God en mijn geweten plechtig verzekeren: Uw vrouw zou om geen andere redenen willen trouwen! En nu wil ik je nog vriendelijk verzoeken, voorzichtig met je vrouw om te gaan, want zij heeft zeer veel om je geleden!«

De oogen van den teruggekeerde begonnen steeds meer te schitteren tijdens de woorden van den predikant, maar bij de laatste woorden kwamen de tranen met geweld te voorschijn. Het was nu afgeloopen met zijn zelfbeheersching. Het was, alsof de laatste kracht verdween. Alle strijd en worsteling van de vervlogen jaren, alle vrees en zich weer oprichten van de laatste maanden en de bange weken waren niet tevergeefsch geweest. Hij werd nu als 't ware overweldigd door de zalige zekerheid: Thuis, thuis! En niet te laat!

De groote, sterke man zat daar en weende en snikte van overgroot geluk als een kind.

Toen stond Ds. Lothuizer op van zijn stoel, ging zachtjes naar de aangrenzende kamer, plaatste zich — sedert het begin van den oorlog voor de eerste maal weer — voor het harmonium, en speelde, eerst zachtjes, daarna sterker wordend, en zong:

»Dankt, dankt nu allen God,
Met blijde feestgezangen!
Van Hem is 't heuglijk lot,
Het heil, dat wij ontvangen.
Hij ziet in Christus ons,
Altijd genadig aan,
En heeft ons dag aan dag
Met goedheid overlaân«.

Toen de predikant weer terugkwam, was Marten Enke opgestaan. Nog onder tranen gaf hij den dominé de hand en zeide: »Ik dank u, dominé! Ik dank u! Mag ik u nog een ding vragen?«

»Met genoegen!«

»Wat voor een man is het?

»Het is een neef van uw vrouw, die uit Amerika teruggekomen is. Voor zoover ik hem heb leeren kennen, een zeer hoogstaand en ook godsdienstig mensch. Hij vertoeft, voor zoover ik weet, den laatsten tijd bij familieleden te Cassel!«

»Nogmaals hartelijk dank voor alles, dominé!«

Dominé Lothuizer greep de hem aangeboden rechterhand. Daarbij vraagde hij: »Je zoudt nu naar de Enke-hoeve willen gaan?«

»Ja!«

»Ik zou je willen raden, hier te blijven, en mij heen te laten gaan, om je vrouw een weinig voor te bereiden!«

»Ja, dominé, doet u dat als 't belieft. Dat zal veel beter zijn. En neem dan als 't u belieft mijn vrouw mee naar hier!«

Nu dreef de haast den predikant de

van de koele nachten heeft geleden, na een behoorlijke verpleging in de huiskamer, weer buiten onder de vorstige hemelen zet!

En indien de verlossing zoo goed als geen zin heeft, omdat Jezus Christus niet bewaren kan, was het dan geen vergissing van Hem om op aarde te komen?

O, denk aan de armoede van Bethlehem; aan de bitterheid, waarmede de Joden Hem ontvingen; aan dien nacht in welken Hij verraden werd, aan dien hof, waarin

buigt tot den dood bedroefd in
't stof de Levensvorst;

aan dien heuvel ver van hier, welks naam is Golgotha.

Aan 't folterhout van slaven
hebt Gij van dorst gesmacht.
Men heeft om U te laven
U bitttre gal gebracht.

Gij waart van God begeven
Gij 's Vaders lieve Zoon,
Gij die het eeuwig leven
Bezat op Zijnen troon.

Maar Hij kan niet bewaren! Welk een tragedie is Zijn vleeschwording en uitgang!

* * *

Maar Jezus Christus vermag te bewaren. Daarom prijzen wij Hem als Verlosser met hart en ziel aan. Hij kan het eene heerlijk doen. Hij is ook bij machte om het andere te volbrengen. Zijne verschijning onder ons staat er ons borg voor.

Loopen wij menschen niet meestal met een stel vraag- en uitroepteekens in den zak rond? En wij, critische menschen, zetten ze meestal op de verkeerde plaats neer. Ik verwijs naar dien jonge man mijner verbeelding, die het vriendelijke nooden van den Meester heeft gehoord en zich er gelukkig niet van los weet te maken. „Hij kan mij bewaren?" vraagt hij. Jammer, dat hij den zin met het verkeerde teeken afsluit. Moet het niet het uitroepteeken zijn?

De melaatsche van de evangeliën zette het vraag- en het uitroepteeken precies waar ze moesten wezen: „Indien gij wilt, gij kunt mij reinigen".

„Indien gij wilt?"

„Gij kunt!"

En Jezus Christus wil altijd. Wel mag Nellie van Kol verklaren:

Hij kan — want Hij is machtig.
Hij wil — want Hij is goed.
Hij zal — wijl Hij getrouw is.
En alles wat Hij doet
is louter liefde, krachtig,
onmetelijk en zoet;
in louter goê genade
want wij zijn niet-met-al;
des doods zelfs zijn wij schuldig
door onzen diepen val;
doch Hij vermag te redden, —
Hij kan, Hij wil, Hij zal!

* * *

Jezus Christus vermag te bewaren en dat wordt allerwege bevestigd.

Gaarne mag ik een luisterend oor geven dengenen, die het leven in zijn hoogten en diepten hebben beleefd. Wat zegt ons Paulus? „Noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, noch hoogte, noch diepte, nog eenig ander schepsel zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heer". Dat is ook het getuigenis van Simon Petrus, Mattheus, die vrouw, welke een zondares was

---

deur uit. Vlug greep hij hoed en stok, keerde zich nog eenmaal om naar zijn vrouw en zeide: »Lieve, je neemt me zeker niet kwalijk! Houd Marten Enke maar even gezelschap!« En toen verdween hij.

De boerin van de Enke-hoeve keek zeer verwonderd, toen Ds. Lothuizer nog op zulk een laat uur verscheen. Hij groette allen en gaf ieder, evenals steeds den laatsten tijd, de hand. Daarop zeide hij: »Juffrouw Enke! Ik zou nog graag iets met u bespreken. Maar juffrouw Veerman mag er wel bij blijven!«

Aan de bijna plechtige achterhoudendheid van den hen lief geworden predikant bemerkte de boerin van de Enke-hoeve, dat het misschien om iets bijzonders te doen was. Maar zij wist er geen andere verklaring voor. Zij zond de anderen buiten de kamer. Ook juffrouw Veerman ging opstaan.

»Neen, juffrouw Veerman, blijft u hier!«

Toen zij met z'n drieën alleen waren, ging Ds. Lothuizer verder: »Zoo, geliefde zusters, laat ons nu eerst enkele oogenblikken stil worden voor onzen grooten God en Heer. Ik heb iets met u te bespreken, maar vooraf moeten wij heel stil worden!«

Eenige oogenblikken zaten de drie menschen zwijgend en stil met gevouwen handen. En dan sprak de predikant een plechtig: »Amen!«

»Juffrouw Enke!« begon hij daarop, »U wilt dus met mijnheer Gelderman in het huwelijk treden. Maar wanneer uw man nu tóch nog eens zou terugkomen?«

»O, het zou vreeselijk zijn, wanneer ik dan getrouwd zou wezen! Wanneer ik dat wist, dat mijn man ooit terug zou kunnen komen, zou ik beslist niet weer willen trouwen. Al duurde het dan ook nog zoo lang!«

»Mooi! Prachtig! Ik ben door Gods genade in staat, u iets zekers over uw man te kunnen zeggen, maar alleen, als u heel rustig blijft en mij in alles zult volgen!«

De boerin van de Enke-hoeve begon over haar geheele lichaam te beven.

»Wat zegt u dominé? Zegt u mij, waar mijn man is! Ik begrijp het, ik zal heel rustig blijven!«

In de donkere oogen gloeide een hevig vuur, het scheen, alsof het zich in het gezicht van den predikant wilde boren, om daar te zoeken, te lezen.

»Lieve zuster! U moet stil blijven!«

Hij legde kalmeerend de hand op haar arm. Zij werd iets rustiger. »Ja, juffrouw Enke, uw man leeft. Maar iets naders kan ik u alleen bij mij thuis laten ervaren, als u mij daarheen volgen wilt«.

Haastig ging de boerin van de Enke-hoeve opstaan en zeide: »Neem mij niet kwalijk, dominé, ik ben direct weer terug!«

Toen de deur achter haar gesloten was, zeide de predikant met gedempte stem tot juffrouw Veerman: »Marten Enke is terug! Zoopas aangekomen! Wees voorzichtig! Gods wonderen zijn eindeloos! Ik ben zelf geheel overstuur! Bidt als 't u belieft voor die beiden. Moge God geven, dat alles goed gaat!«

De boerin van de Enke-hoeve kwam, tot uitgaan gereed, de kamer weer binnen. Het bleeke gezicht was nu nog bleeker dan anders. Zij gaf haar vriendin de hand en zeide: »Bidt voor mij!«

»Wees sterk, lieve! Vertrouw op den Heer!« troostte deze.

Toen zij buiten gekomen waren, begon Ds. Lothuizer al direct: »Niet zoo haastig, lieve juffrouw Enke, anders kan ik niet meekomen! Wij hebben straks nog tijd genoeg!«

Hij ging met opzet tamelijk langzaam door de koele avondlucht. Toen zij dan eindelijk in de pastorie waren aangekomen, en de predikant de deur van zijn studeerkamer had geopend, nam hij de boerin van de Enke-hoeve bij de hand, leidde haar geheel naar binnen en zeide: »Zoo, juffrouw Enke, ziet u nu zelf maar, wie daar binnen zijn kan!«

Een oogenblik stond de boerin als vastgeworteld aan den grond. Maar dan stak zij beide armen uit en deed een paar wankelende stappen. Marten Enke was bij de komst van zijn vrouw opgestaan. Maar nu hield hij het ook niet meer uit. Met sterke armen omvatte hij de op hem toesnellende vrouw.

Bijna als een schreeuw klonk het van beider lippen: »Marten!« — Anna!«

(Wordt vervolgd.)

Marcus, Onesimus en een groote schare gewezen overspelers, lasteraars, dronkaards en vuil gewin zoekers. Zij allen vonden uitkomst en werden geheiligd. Ja, het is mij alsof ik van de portalen des hemels het lied det zaligen gelijk het geruisch van vele wateren tot ons hoor doordringen: „Hem, die machtig is u van struikelen te bewaren en onstraffelijk te stellen voor Zijn heerlijkheid in vreugde, den alleen wijzen God onzen Zaligmaker, zij heerlijkheid en majesteit, kracht en macht beide nu en in alle eeuwigheid”.

Hebt gij wel eens van J. B. Gough gehoord, dien gezegenden mede-arbeider van Jezus Christus *in Amerika*? Toen hij 25 jaar telde, was hij een afgeleefd mensch en niemand geloofde, dat hij nog een zomer mee kon. Daar zit hij in het leege vertrek met het hoofd op tafel. Zijn gedachten vliegen over den Atlantischen Oceaan naar het dorpje zijner kinderjaren.

„O, moeder”, snikt hij, „als gij eens alles wist . . . . Wat was zij arm, die moeder, maar wat was zij gelukkig . . . . Ik hoor haar nog zeggen: Jan, ik word blind. Voor mij is dat niet zoo erg, jongen, in den hemel zal geen nacht meer zijn . . . . O, lief moedertje, lief moedertje!”

Plotseling krijgt hij de gewaarwording, dat die ontslapen moeder bij hem in de kamer is. Zeide zij daareven niet: „Wij hebben een machtigen Heiland, die *volkomen* kan zalig maken?

„Ik kan mijzelf niet verlossen!” schreit de jonge man

„Hij kan volkomen zalig maken, jongen!” vervolgt de stem.

Gough aarzelt. De strijd wordt zwaar in hem. Eindelijk staat hij op en roept uit: „Dan is Hij de Heiland voor mij!”

Vier en veertig jaar heeft hij daarna het evangelie verkondigd van een Heiland, die uitkomst geven en behouden kan. En toen hij op 69-jarigen leeftijd een groote schare bepaalde bij hetgeen zijn Heiland vermag en in het midden van zijn rede nog gewaarschuwd had: „Jonge menschen, keer de zonde den rug toe” . . . . viel hij door een hartverlamming aangegrepen levenloos op het platform neer.

De Heiland zijner moeder had hem verlost.

De Heiland zijner moeder had hem tot het laatste toe bewaard.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De blindgeboorne; genezing en vijandschap.

Joh. 9.

Les voor Zondag 15 Maart 1931.

Wij zijn in deze les weer met Jezus te Jeruzalem. Daar ondervond de Heiland al spoedig veel vijandschap, maar dat kon Hem toch geen reden zijn om niet te Jeruzalem te komen, of daar wel te komen maar dan zonder iets te doen. Jezus had ook te Jeruzalem een taak. Ook daar moest Hij werken de werken desgenen, die Hem gezonden had. En Hij deed het volgaarne.

Voorbijgaande, v. 1, zal wel beteekenen: bij het verlaten van den tempel. Vertel, wat Jezus zag. Hoe lang die man al blind was. En dan wat vele menschen en ook de discipelen van zooiets dachten. Tegenwoordig zijn er nog wel menschen die zoo denken, maar zij denken verkeerd, want zij denken meer dan zij weten. Wij mogen niet zoo maar over onze medemenschen oordeelen. Natuurlijk heeft alles een doel bij God, en als wij onze moeiten zóó aanvaarden, zullen zij ons wel tot zegen worden.

Toen zij dien blinden man zagen, vroegen de discipelen aan Jezus: Bij wien mag nu die zonde liggen? Bij hemzelf? En hij was reeds bij zijn geboorte blind! Zou dan de zonde der ouders hier gestraft worden in de blindheid van dezen man? Jezus dacht er heel anders over. Vertel v. 3.

Dadelijk wist Jezus, wat Hij doen zou. De werken Gods moesten gezien worden. De vijandschap der Joden kon Hem daar niet van terug houden: drong veel meer tot spoed. Vertel v. 4 en 5.

Wellicht heeft de blinde man het laatste deel van het gesprek wel gehoord. Dan zal hij wel in spanning gezeten hebben, wat Jezus nu wel doen zou. En Jezus die nu, (dat vermoed ik stellig) vlak bij hem stond spuwde, enz.; vertel v. 6 en 7a.

De man geloofde en ging. Misschien had hij een gids; misschien was hij ook zoo goed bekend, dat hij met een stok den weg kon vinden. Hij deed geloovig, wat hem bevolen was, en . . . . werd genezen. Wat zal hij om zich heen gekeken hebben. Immers, hij zag voor 't eerst: Het water, de heuvels, het dal enz., enz., Wat een blijdschap! Zijn geheele gelaat veranderde. Niets meer van dat doffe, droeve van weleer. Heldere blijde oogen; gelukkig gezicht. De buren kenden hem toen hij thuis kwam, maar nauwelijks. Vertel v. 8—11.

Toen de buren van Jezus hoorden, betrokken hun gezichten wel een beetje. De oversten hadden omtrent Jezus een ernstig gebod afgekondigd*) zie v. 22; met die Jezus scheen er toch wel iets niet in orde te zijn. Ze besloten nu om het geheele geval aan de Farizeërs bekend te maken. En de genezene moest zelf maar mee.

Toen zag hij spoedig enkel strakke gezichten voor zich. Geen enkel teeken van blijdschap over zijn genezing. Hij moest eerst vertellen (15).

Zooiets op Sabbat! Dat was 't eerste al dadelijk. Bittere woorden (16); verdeeldheid in de meeningen (16); Vraag: Wat zegt gij (17)?

Sommigen van de heeren dachten: 't Heele geval kon wel bedrog wezen; om reclame voor Jezus te maken misschien. (18a). De ouders moesten komen Vertel maar tot 21.

Dat hielp ook al niet. De man moest zelf weer voorkomen. Opnieuw voor 't verhoor. v. 24—34. Dit gedeelte is zeer spannend, doch niet moeilijk.

V. 24. „Geef God de eer” is een uitdrukking waarmee zooiets bedoeld werd als: Weet dat God u hoort, dus zeg de waarheid. „Zondaar” in v. 24, 25 en 31 bedoelt: iemand van slechte zeden; iemand, die zich om God of zijn gebod niet bekommert.

Laat op het eenvoudige getuigenis in v. 25 flink nadruk vallen. Ook op de eenvoudige maar steekhoudende redeneering in v. 30 tot 33. Denk bij vers 31 aan de meening der Joden volgens v. 2 De Farizeën waren echter door boosheid verblind en lieten zich niet overtuigen, In boosheid wierpen ze hem de zaal uit.**)

Dat was wat. Maar toch niet het ergste. Hij zag! Dat was van belang. Hij zag de wereld om hem heen. Aanstonds zou hij ook Jezus zien en in Hem zijn Heiland vinden. Hij had Jezus nog niet gezien. Maar Jezus had gehoord, wat er gebeurd was (35), en Hij zocht hem op Vertel het gesprek.

Hoe heerlijk! De man zag nu voorgoed. En nu was hij wel „uitgeworpen” door de Farizeën, maar toch rijk. Hij zag — niet alleen de omgeving maar ook den Zone Gods en hij geloofde in Hem. De oversten werden steeds meer verbitterd en verblind, maar deze eenvoudige en verachte man werd gelukkig. Hij zag — Jezus!

Overzicht van den les.

a. Genezing, vooraf 't gesprek over zonde en straf. 1—7.

*) Uit de synagoge geworpen worden is de term voor: Buiten de gemeenschap gesteld zijn; niet meer als Israëliet gelden; dus ook geen aandeel meer hebben in de aan Israël gegeven heilsgoederen. Er is ook een lichtere vorm van uitsluiting geweest, die na een zeker aantal dagen opgeheven kon worden. Of dit in Jezus' dagen ook reeds zoo toegepast is. is niet geheel zeker. Het besluit in 9 : 22 zal wel — evenals in 16 : 2 — algeheele uitsluiting beteekenen. Want te belijden, dat Jezus de Christus was, werd door de oversten voor iets vreeselijks gehouden.

**) „Zij wierpen hem uit”. Het is niet gezegd dat de in v. 22 bedoelde uitsluiting hier is toegepast. De man had ook nog niet beleden dat Jezus de Christus was; alleen maar, dat Hij geen „zondaar” kon zijn maar wel een vrome Godsman moest wezen, daar God Hem in Zijn wonderen zoo hielp. Waarschijnlijk is hij op bevel van de heeren uit de vergaderzaal geworpen.

b. Onder buren. 8—12.
c. Voor den Raad. 13—17.
d. De ouders verhoord. 18—23.
e. Tweede verhoor. Belijdenis. Uitwerping 24—34.
f. De „uitgeworpene” zag Jezus en geloofde in Hem. 34—39.

K. R.

DE STICHTING DER GEMEENTE

Niet slechts van de vrucht van de eerste Evangelieprediking op den Pinksterdag maakt Lukas melding, doch ook van de stichting der Gemeente. Maar deze mededeeling gaat wat schuil in zijn verhaal in Hand. 2. Toch is te verstaan, dat een zoo belangrijke gebeurtenis als de constitueering der Gemeente niet onvermeld gebleven is. In vers 44 van Hand, 2 zegt Lukas:

En allen, die geloofden, waren bijeen, en hadden alle dingen gemeen.

Hier staat meer, dan bij oppervlakkige lezing schijnt. De eerste indruk, dien dit woord verwekt, is, dat het hier gaat om een willekeurige vergadering of samenkomst der geloovigen. Inderdaad deelt Lukas hier echter iets anders mee, en dat andere is veel gewichtiger.

Nadat Lukas heeft medegedeeld, wat er gebeurde nadat de Heilige Geest was uitgestort, en zielen tot het geloof in Jezus gekomen waren; zegt hij:

En allen, die tot het geloof gekomen waren voegden zich bijeen of, organiseerden zich.

De geloovigen van den Pinksterdag gingen over tot Gemeentestichting. Dat is het wat Lukas hier vertelt.

Deze Gemeentestichting had ongetwijfeld plaats onder de leiding der Apostelen. *En met wie zij de Gemeente stichtten*, zegt Lukas duidelijk: „met allen, die tot het geloof gekomen waren”. Slechts geloovigen werden tot deelname aan deze daad toegelaten, maar deze deden dan ook a l l e n mee.

Niet dat de Apostelen in staat waren de menschen in het hart te zien, maar zij hadden de belijdenis dezer menschen gehoord.

Het schijnt dat er na de openbare prediking op den Pinksterdag een bizondere samenkomst gehouden is met heilbegeerige zielen, aan welke de weg des heils nader werd uitgelegd. „Bekeert u en een iegelijk van u late zich doopen tot vergeving der zonden”. Daarop was een groote schare tot algeheele overgave gekomen. En ten teeken daarvan, dat ze Jezus aanvaard hadden als de door God gegeven Heere en Zaligmaker, hadden ze zich laten doopen, Daarmede waren ze de grens tusschen twee werelden over getrokken: het oude hadden ze vaarwel gezegd en een nieuw leven waren ze ingegaan. Dat is een leven onder den Naam van Jezus, een Naam, waaronder we volkomen veilig zijn.

De Doop, die aan ons bediend wordt in opdracht van den Heere Jezus, is het concreete, met de zinnen waarneembare bewijs daarvan, dat de Heer ons heeft aangenomen.

En uitsluitend met zulken, die dat bewijs hadden ontvangen, werd de Gemeente gesticht.

Met welk doel gingen de eerste geloovigen over tot Gemeentestichting?

Mij dunkt, ze zullen het gedaan hebben om het bevel van den Heere Jezus te kunnen uitvoeren, die niet slechts gezegd heeft: „gaat heen in de geheele wereld en predikt het Evangelie aan alle volken, dezelve doopende in den Naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes”, doch er *ook* aan toegevoegd heeft: „leerende hen te onderhouden, al hetgeen ik u geboden heb”. De organisatie der Gemeente stelde de Apostelen in staat de geloovigen geregeld te ontmoeten, het Avondmaal te vieren en bidstonden te houden — Voor de ontwikkeling van het persoonlijk, christelijk leven voegden de Apostelen de geloovigen samen en daarvoor hebben ook wij de Gemeente noodig.

De geloovigen werden verbonden in een Gemeente, om hun liefde praktisch te kunnen betoonen. Ze moesten gemeenschap hebben (de gemeenschap redt), elkaar leeren kennen en elkanders lasten dragen. Het leven van Christus, dat ze ontvangen hadden, moest bij hen daarin tot openbaring komen, dat ze de wet van Christus gingen vervullen.

De geloovigen werden tot een Gemeente samengevoegd, teneinde gemeenschappelijk te kunnen werken. Door het georganiseerd zijn der kinderen Gods heeft het Koninkrijk van onzen Meester het meeste voordeel van hun gaven en krachten. Daardoor kon de Heere dagelijks tot de Gemeente toedoen, die zalig werden.

Dat zijn enkele der dringende redenen, waarom de Heere Jezus zeide: „Ik zal mijn Gemeente bouwen”, en waarom de Apostelen, zoodra er geloovigen waren, overgingen tot Gemeentestichting.

Zijt gij een geloovige? Hebt gij het Woord aangenomen? Als de hand des Heeren zich naar U uitstrekt, onttrek U dan niet, maar „geef den Heere den hand!”

Als gij een geloovige zijt, hebt gij dan het concreete bewijs uwer aanname door den Heer reeds ontvangen? Zijt gij gedoopt? „Bekeert u en laat u doopen” dat zijn zijde en keerzijde van één en dezelfde zaak.

En de geloovig gedoopten voegden zich samen. De Doop heeft geen oogenblikswaarde, doch vereenigt voor goed, in uitwendigen vorm, wat geestelijk samenhoort.

Christus is voor de Zijnen grooter dan welk verschil ook en behoort sterker samen te binden, dan eenig verschil zou vermogen te scheiden.

L.

UIT DE GEMEENTEN

SNEEK. Ons voorgaand gemeente-jaar stond voor het grootste gedeelte in het teeken van jubel, totdat ons 50-jarig herdenkingsfeest de rij der feesten afsloot.

Sedert dien leek het alsof de zon achter de wolken verdween, en sombere luchten zich samenpakten.

Enkele dagen na ons jubileum werd onze bejaarde zuster Scholte uit ons midden opgeroepen om met Christus vereenigd te zijn.

Hare schoondochter was reeds geruimen tijd onder geneeskundige behandeling, en volgens doctoren aan de beterende hand, toen een der geneesheeren haar voor een minder ernstige operatie naar het ziekenhuis wou hebben.

Na eenige dagen kon ze weer naar huis keeren, maar werd ongeveer een maand later opnieuw naar het ziekenhuis vervoerd, waar ze den volgenden dag overleed.

Groot was de verslagenheid in onze gemeente, doch de zekerheid dat ze bij Jezus is, en wij haar daar eenmaal zullen wederzien is ons tot troost. Moge de Heer haar man en kinderen inzonderheid sterken en vertroosten.

De eerste Zondag in dit jaar werden we opnieuw bij den ernst van ons leven bepaald, door het bericht dat een onzer jonge broeders zeer ernstig ziek te Utrecht in het ziekenhuis lag.

Wij danken nu onzen God voor de verhooring onzer gebeden, daar onzen broeder reeds weer het ziekenhuis mocht verlaten.

Met gemengde gevoelens gaan we de toekomst tegen Ons ledental is achteruit gegaan voornamelijk door vertrek naar elders.

Gods arm is niet verkort en machtig ons zielen in de gemeente terug te geven, de opengevallen plaatsen weer innemend.

Wij bidden om uitbreiding van Gods gemeente in het algemeen, en van die te Sneek in het bijzonder.

Broeders en zusters bidt gij mede?

De uwe in Christus onzen Heer,

A. WIELINGA, Secr.

INGEZONDEN.

Aan onze broeders en zusters in Christus!

De gemeente te Hengelo heeft het aangedurfd om te Almelo een kerk(je) te bouwen; een sieraad voor deze plaats; de opkomst en gezien het ledenaantal aldaar is het m. i. noodig dat aldaar een vaste werker geplaatst was en niet alleen daar, maar op veel meer plaatsen, b.v. Zwolle, Utrecht, Eindhoven, Treebeek enz. enz. Gezien de vele plaatsen waar de Baptisten al reeds vasten voet hebben, meen ik te mogen zeggen: wij hebben veel meer predikanten noodig. Aan alle gemeenten is weer een offer gevraagd voor de opleiding onzer studenten te

Hamburg. Tot dusver kwam er niet genoeg binnen voor de uitgezonden studenten, daarom is het noodig dat de gemeenten hiervoor veel offeren, opdat de Unie kan uitzenden. De economische toestand is slecht, maar een offer gebracht ook voor boven omschreven doel komt met hooge rente terug.

In vele gemeenten zal misschien de collecte nog moeten worden gehouden. De bedoeling van dit schrijven is de gemeenten op te wekken tot veel geven, opdat in het tekort van onze predikanten kan worden voorzien.

Uw broeder in Chr.
Deventer, 9-2-'31 D.

III

MEDEDEELINGEN

Ziekte Ds. N. v. Beek.

Ds N. v. Beek, de zoo actieve Oud-Voorganger, is ongesteld. In verband met zijn hoogen leeftijd, vraagt dat bijzondere aandacht. 't Is zeker overbodig de zeer velen in den lande, die den stoeren en trouwen werker leerden liefhebben, op te wekken hem in hun voorbede te gedenken.

Moge 's Heeren aangezicht over hem licht verspreiden!

Radio-uitzending.

Evangelisatie-samenkomst. Uitzending van uit het kerkgebouw der Baptiste Gemeente te Amsterdam, Kerkstr. 204, op Woensdag 18 Febr. a.s. 's avonds 8 uur.

Sprekers: Ds. J. Jeronimus, Pred. der Gemeente 's-Gravenhage.
Ds. B. Planting, Pred. der Gemeente Amsterdam.

Medewerking verleent het gemeentelijk zangkoor „De Lofstem", dir.: den heer W. C. P. Jansz. Organiste: mej. J. v. Velden.

1. Gemeenschappelijk gezang: no. 132 Zangb. (Joh. de Heer).
2. Zangkoor: „Zalig hij die 't smalle pad".
3. Bijbellezing: Jesaja 55.
4. Gebed.
5. Zangkoor: „Geloof, Hoop, Liefde"
6. Gemeenschappelijk gezang: no. 626 Zangb. (Joh. de Heer).
7. Toespraak Ds J. Jeronimus. Onderwerp: „De weg des Heils".
8. Zangkoor: „Jezus lof".
9. Gemeenschappelijk gezang: no. 651 Zangb. (Joh. de Heer).
10. Toespraak Ds. B. Planting. Onderwerp: „De zekerheid des Heils"
11. Zangkoor: „Waarom niet nu?"
12. Dankgebed.
13. Slotzang: no 655 Zangb. (Joh. de Heer).

Den Haag. Jac. Boiten, Secr. U.R.C.

De Kindervriend.

In dank ontvangen van de Zondagsschool te Nieuw Weerdinge f 10 voor De Kindervriend. Wie volgt dit goede voorbeeld? Mijn postrekening is no. 168677. 't Gaat met De Kindervriend nog gestadig vooruit. De oplage is reeds 50 % gestegen en nog doen alle Gemeenten niet mee. Waarom toch niet? Men bedenke toch vooral dat dit werk de kinderen betreft. En wat doet men niet veel voor de opvoeding der jeugd. Men zie slecht in de wereld. Laten ze ons niet beschamen. Kent men het blad niet? Vraag gerust proefnummers. Van een kleine Gemeente, waar men wekelijks 165 ex. ontvangt, kreeg ik bericht dat de kinderen de blaadjes gaarne ontvangen en met plezier verkoopen. Dat kan in onze groote Gemeenten ook naar ik meen. Wil men 't daar niet eens probeeren? In heb sommige afnemers de rekening gezonden, en enkele betaalden reeds Hartelijk dank brs. en zrs.! Zou men in 't vervolg niet geregeld om de 10 of 13 no's betalen. 't Spaart tijd en geld en men wordt niet ver ast door een hooge rekening zooals br. F.

Br. v. d. G te D. De extra nummers hebt U zeker reeds ontvangen. U ontvangt ze 4 maal gratis. De Heere zegene uwe poging.

Br Gr. te A. in orde tot no. 22.

Met vr. br. gr.
R. REILING Adm.

Ons Paaschnummer en de lente.

Bloeiende bloemen en lachende weide;
Groenende boomen en bottende heide;
Juichende zangers in donkere takken;
Vroolijke menschen in gloednieuwe [pakken!

Dit is de lente in ons land. Maar dezen keer is het beeld niet compleet.

Er moet wat bij.

Wat dan?

Wel, de innemende gestalten van ijverige colporteurs:

Baptisten in schoenen met heel scheeve [hakken,
En Paaschnummers in hunne bolstaande [zakken!

Gemeenten! Omgordt u andermaal tot den arbeid.

Doe uw bestellingen vóór 1 Maart a s.

Vermoedelijk kan onze nieuwe uitgave iets goedkooper geleverd worden dan ons kerstnummer.

De Uwe in den gemeenschappelijken arbeid, J. W. WEENINK.

Ontvangen van: luistergroepje te D. f 3.25; D. te D. f 1.75. Bijeen f 5.— Hartelijk dank.

Heemstede, 6-2-'31. G. BROERTJES
Postrek. 142741. Penn. U.R C.

De vijf mooiste psalmverzen.

Reeds zijn enkele antwoorden ingekomen op onze vraag naar de vijf mooiste psalmverzen. Deze antwoorden toonen, dat men onze bedoeling goed begrepen heeft: 't gaat niet om de vijf mooiste psalmen, ook niet om dien psalm, waarin de vijf mooiste verzen voorkomen, doch om de vijf mooiste verzen uit den heelen psalmbundel.

E.-R.

III

LEESTAFEL

Hoor, Israël! door J. Rottenberg. Uitgave van „Elim", Tulpstraat 14, Rotterdam.

Een geschriftje, om Joden in te lichten over de beweegredenen en het doel der Jodenzending. L.

De Val van het Koningschap, door Dr. H. Rossier. Uitgave van N. J. Voorhoeve te den Haag.

In dit werk wordt een stichtelijke beschouwing gegeven over de Boeken der Koningen. En, van den geestelijken kant bezien, bevat de geschiedenis van Israëls Koningen veel leering. Dr. Rossier legt die bloot en daarom zal ook de eenvoudige bijbellezer zijn toepasselijke verklaring met vrucht lezen.

L.

III

WIE KAN EN WIL HELPEN?

Een trouwe broeder van een onzer gemeenten verkeert momenteel in financiëele moeilijkheden. Zijn bedrijf kan mede door belangrijke gezinshulp rente en aflossing heel goed dragen. Hij mist echter bedrijfskapitaal tot een bedrag van 3 à 4000 gulden, waarvoor hij geen zekerheid kan stellen. Wie kan en wil helpen? Bij informatie werd mij meegedeeld, dat onze broeder zeer arbeidzaam en zuinig is en zoo solide als goud. Adresseer brieven aan Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Zoo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders
ANNA W. BAKKER
en
GEESKE BAKKER—Boersma
Zondag 22 Febr. hunne
30-jarige Echtvereeniging
te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen
W. J. VISSER
E. VISSER—Bakker
en Kinderen
Westergeest.
S. BAKKER
Tj. BAKKER-de Boer
Alkmaar.

Vrijdag 20 Februari 1931 No. 2171 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET WEZEN VAN HET CHRISTENDOM.

Van morgen na de godsdienstoefening kwam een jonge man van middel twintig jaren op mij toe met het verzoek om inlichtingen over het Christendom. Hij had ons Kerstnummer gekocht, waarvan de inhoud zijn belangstelling voor onze gemeente had opgewekt. „Kunt u mij ook zeggen, wat het Christendom is? Waarbij kan iemand weten, dat hij Christen is?" Hij was een zoeker naar het innerlijke licht en het is tot bemoediging van al de zoekers naar dat licht, dat ik hier verhaal, dat het innerlijke licht in het hart van onzen vriend blijkbaar is opgegaan.

Maar wat is het wezen van het Christendom?

Menige geleerde geeft den indruk, dat dit niet zoo gemakkelijk is te zeggen. Lijvige boekwerken zijn over deze vraag geschreven, welker aantal legio is en welker inhoud donker als de nacht. De planken kraken, die den last moeten dragen van al de zware geschriften — zwaar in elk opzicht — door de voorlichters der menschheid gepubliceerd om onzen modernen tijd eens op de hoogte te stellen met de beginselen van het ware Christendom. En wat zijn ze bij al hun breedsprakigheid en diepzinnigheid en geleerdheid onverstaanbaar! Neen, dan wisten de ouden het beter te doen. Dan alle bewondering voor zulke eenvoudige lieden als Simon Petrus en Johannes en de overige vrienden van onzen Heer. Zij waren wel niet met bullen van de toonaangevende hoogescholen van die dagen toegerust, maar toch hadden ze een inzicht, die de knapste lieden hun gerust mogen benijden.

Wat is het wezen van het ware Christendom?

Johannes zegt: „Wij hebben Hem lief".

Petrus schrijft met welgevallen aan de verstrooide en verdrukte broeders van Klein-Azië o.a.: „Dewelken gij liefhebt".

Wat vele professoren in tallooze folio's niet kunnen vertolken, is met een paar woorden duidelijk te maken. Het wezen van het Christendom is het liefhebben van Christus Jezus.

* * *

Zoo heeft Christus Jezus het van den beginne gewild.

Hij begeerde niet, dat de menschen voor Hem de plaats van Mozes zouden inruimen. Hij schreef geen code van leefregelen, waaraan de Zijnen zich moesten onderwerpen. Hij eischte niet de gehoorzaamheid, die de slaaf aan zijn meester schuldig is. Dat alles neemt het leven uit het leven weg en maakt het arm gelijk de heester van een dor zandveld.

Maar Hij vroeg liefde.

Hij riep twaalf apostelen aan Zijn zijde, opdat .....? Wij zouden zeggen: opdat Hij ze onderwijze in de beginselen van het Koninkrijk der hemelen; of: opdat Hij ze klaar make voor propaganda-arbeid. De evangelist echter zegt: „opdat zij met Hem zouden zijn". Zij moesten Zijn vrienden en Hij hun vriend wezen.

Toen Jezus, aan de overzijde van den Jordaan verblijf houdende, besloot de groote gevaren van Judea te trotseeren en naar Zijn vrienden in Bethanië te reizen, stelde Thomas zijn kameraden voor om met Hem te trekken. „Laat ons ook gaan, zeide hij, opdat wij met Hem sterven". Dat was het woord der liefde en Jezus voelde er zich bijzonder door verkwikt. En toen de Heiland voor het laatst aan den oever van het meer van Tiberias zich ophield en Simon Petrus onder de apostelen in eere wilde herstellen, vroeg Hij hem niet of hij een uiteenzetting wilde geven van de Mozaïsche wetten, maar wel of hij Hem beminde.

* * *

Zoo hebben de discipelen van Jezus het ten allen tijde opgevat.

Drummond vertelt van een jong meisje, dat om haar toewijding en goedheid en moed de bewondering had van allen, die haar kenden. Ze droeg een medaillon aan een gouden collier en het bleef voor ieder geheim, wat dit medaillon verborgen hield. Een haarlok van een ontslapen beminde? Of het portret van een, die naar vreemde kusten was afgereisd? Eens op een namiddag geraakte zij zeer vertrouwelijk met een harer vriendinnen, zoodat zij haar toestond het kleinood te openen. En wat kwam er voor den dag? Deze woorden: „Denwelken ik niet gezien heb en nochtans liefheb".

Dat was het geheim van haar mooi leven.

En dat is steeds het geheim geweest van al het schoone, dat het Christendom heeft voortgebracht.

Onze broeders en zusters van het verleden en het heden hebben door de liefde koninkrijken overwonnen, gerechtigheid geoefend, de kracht des vuurs uitgebluscht, de scherpte des zwaards getrotseerd, uit zwakheid krachten gekregen.

Zij allen scharen zich om Thomas à Kempis, wanneer hij zegt:

Zonder Jezus is een smartelijke hel; met Jezus een zoet paradijs.
Die Jezus verliest, verliest zeer veel, ja, meer dan de geheele wereld.
Allerarmst is hij, die zonder Jezus leeft; allerrijkst is de mensch, die Jezus bemint.

Zijn wij Christenen? Hebben wij Christus Jezus lief?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Liefhebben en lief vinden. Een klein meisje wandelde met haar vader naar de kerk. Waarmede haar gedachten bezig waren weet ik niet, maar plotseling zei ze: „vader, als we stout zijn heeft de lieve Heer ons niet lief, nietwaar?"

Dat was nu zoo heelemaal de stem

van het natuurlijk hart. Dat meent, dat het beminnelijk moet zijn om bemind te worden. De vader bracht zijn kleine het Evangelie, en antwoorde: „De lieve Heer heeft ons altijd lief, maar als we stout zijn dan *vindt Hij ons niet lief*".

Ik geloof dat we goed doen met dit onderscheid altijd in het oog te houden. Van de tollenaars en zondaars zeide de Zaligmaker, dat ze liefhebben die hen liefhebben. Door Zijn discipelen was deze houding echter veroordeeld. Slechts de sympathieke menschen liefhebben is tollenaarswerk. Wie tot de tweede menschheid behooren mag, heeft dengene lief, waarmede hij volstrekt niet sympathiseert. Juist op dit punt zet het christen-zijn in. We moeten dat ook voor ons gemeentelijk samenleven in het oog houden. Het zijn geen banden van sympathie, waarmede Christus ons heeft samengebonden, maar banden der liefde. Of we iemand mogen lijden is bijzaak; we moeten hem echter in elk geval liefhebben. Zoo doet God met ons. Dat is het Evangelie. Hij heeft ons lief — altijd, onvoorwaardelijk. Hij vindt aan ons niets beminnelijks, niets dat Zijn liefde opwekt. Nochtans bemint Hij ons. En zegt de Apostel niet: neemt elkander aan, gelijkerwijs God ulieden heeft aangenomen in Christus Jezus? Laten we het dan ook doen, en minder leven naar de werking van onze sympathiezenuw dan naar de inspraak van het Hart des Hemels.

De Baptisten in Rome. Voor enkele weken schreef Dr. Adolf Keller in een artikel over het Protestantisme in Rome het volgende over het Baptisme: „De Baptisten hebben in Rome alleen vier gemeenten een weeshuis en een opleidingsschool. Ze geven verschillende goede tijdschriften uit, onder welke het letterkundige blad „Bylohnis", en het blad „Testimonio". Kort geleden werd hier een groote Conferentie gehouden van het Baptiste Wereldverbond voor de Latijnsche landen. Deze Conferentie had plaats in de kerk der Waldenzen te Rome. Baptisten uit Frankrijk, Spanje, Portugal en België en uit geheel Italië kwamen hier samen. Protestantsche theologie en godsvrucht in de Italiaansche en Spaansche taal, in zuidelijke welsprekendheid klinkt echter als een zeldzame en kostelijke klinker tusschen de opeengehoopte medeklinkers, der noordelijke talen, waarin gewoonlijk het Protestantisme der wereld spreekt".

Albert Schweitzer. We kennen dezen naam. Het is den naam van den bekende geleerde, docter in twee faculteiten en hoogleeraar in de theologie, die heen ging naar het hart van donker Afrika om daar de inboorlingen te dienen met zijn kennis en vaardigheden. Van hem zegt World to Morrow: Er zijn niet vele Amerikanen en Europeanen, die, naardat ze op twee terreinen der wetenschap bizonderen roem hebben verworven, plotseling de beschaafde wereld de rug toe keeren en naar de meest afgelegen en gevaarlijkste plaats der wereld trekken om zich te offeren voor een onbeschaafd volk. — Er zijn verschillende redenen te noemen voor zendingsarbeid. Maar niet één van dezen is het, die Albert Schweitzer heeft bewogen om naar het oerwoud te gaan. Deze Europeaan van hooge beschaving dient onbeschaafde zwarten omdat hij den zendingsarbeid beschouwt als een zoenmiddel. Hij zelf schrijft daaromtrent: „Een zware schuld drukt op onze beschaving. Hoeveel kwaad hebben de blanken van alle volken de kleurlingen aangedaan! Wat volgt daaruit, dat met de komst van het Christendom zoovele volkstammen zijn uitgestorven of geslonken? Wie kan alle ongerechtigheden en gruwelen optellen, waaraan Europeanen zich schuldig gemaakt hebben? Wie kan berekenen hoeveel zij geleden hebben door den alkohol en de onzedelijkheid, die wij hen gebracht hebben? Wanneer de geschiedenis alles zou hebben opgeschreven, wat er tusschen zwarten en blanken is voorgevallen, zouden we niet den moed hebben verschillende bladzijden van het boek te lezen. Op ons rust een zware schuld. Wij moeten hen dienen. Het goede dat wij hen bewijzen is geen gunst, het is zoenmiddel, het is boete".

Oordeel voorzichtig. Wie het minst tot oordeelen bevoegd is, is vaak het eerst met zijn oordeel klaar. Dat maant tot voorzichtigheid. Val iemand, die iets te doen heeft niet voortdurend met uw kritiek in de rede. Als gij de taak doen moest, die nu hem is toevertrouwd, mocht gij haar vervullen, zooals gij meent dat het gebeuren moet. Nu zijt gij echter niet geroepen en moet ge een ander uw inzichten niet opdringen.

Onnutte vragen. Ook onnutte vragen werden den Heere Jezus gesteld. Eens liep er een man op hem toe en vroeg: Heere, zijn er ook weinigen, die zalig worden? Op die vraag is de Heere niet ingegaan. Hij gaf wel een antwoord, maar een antwoord, waarin de vraag genegeerd werd. Hij zeide: strijdt om in te gaan! Deze vraag behaagde den Heer niet. Ze was onpraktisch; had voor de praktijk van het leven geenerlei waarde. Wat werd er voor dien man anders, wanneer de Heer een antwoord gegeven zou hebben? Onverschillig of het „ja" of „neen" geweest was, de vrager zou er geen nut van gehad hebben. Het antwoord dat Jezus gaf was echter heel praktisch: strijdt om in te gaan. Daarmede kon hij direkt iets aanvangen. Daaraan had hij heel zijn leven iets. De wetenschap, dat het ingaan strijd kost kon hij zich onmiddellijk en elken dag ten nutte maken.

En wat zal deze? Deze onnutte vraag stelde eens Simon Petrus aan den Meester. Het antwoord was een ernstige terechtwijzing: Wat gaat dat u aan? Volg gij mij! Petrus wist wat de Heer met hem voor had. Nu ziet hij Johannes en wil ook graag weten hoe diens weg gaan zal. Waarvoor was dat noodig? Wou hij misschien toezien, dat Johannes in dien weg bleef? In ieder geval bestraft de Heer zijn nieuwsgierigheid. Er zijn menschen, die zijn al te veel „huns broeders hoeder". — Er moet wat ruimte rondom den broeder blijven. Al te veel belangstelling kon hem de adem wel eens benemen. Er zijn ook moeilijkheden die daaruit voortkomen, „dat men zich met eens anders doen bemoeit". Niemand hoeft naar uw geweten te leven. De norm voor het nieuwe leven is Christus. De opvoeding, waarbij men zich te véél met de kinderen bemoeit, mislukt. Om te groeien hebben we vrijheid noodig. Wanneer we weten wat van ons verwacht wordt, moeten we dat maar doen en niet om zien.

Wanneer? Toen de jongeren met hun opgestanen Meester naar den Olijfberg wandelden, wilden ze gaarne weten, wanneer Hij het Koninkrijk aan Israël zou oprichten. Ze kregen het begeerde antwoord niet. Wel hoorden ze iets anders, iets, dat van groote praktische waarde voor hen was. De Heere Jezus wees hen hun taak aan: Zijn getuigen zijn tot aan de einden der aarde. En Hij verklaarde ze, hoe ze voor de vervulling van deze groote taak zouden worden uitgerust: de Heilige Geest zou over hen komen.

Leerzame antwoorden. Hoe goed is 't, dat de Schrift ons zegt wat de Heiland deed met onnutte vragen. De onnutte vragen zijn immers maar niet van de lucht. Hoe gaarne boomt men over vragen, waarvan ieder vooruit wel weet dat er nooit een afdoend antwoord op gegeven kan worden. Vragen die het laatste behooren te komen, worden voorop gesteld. „Kunnen alle menschen zalig worden? Hoe menige bijbelbespreking is niet vastgeloopen op dit onderwerp! Het heeft heel wat koude harten gemaakt en in menigen kring den wasdom tot stilstand gebracht! — Wanneer we den Zaligmaker die vraag zouden voorleggen, zou hij ons dan niet antwoorden: Strijdt *gij* om in te gaan?

Wat zal er gebeuren met de heide-

nen, die sterven, zonder van Christus gehoord te hebben? Zijn ze allen verloren? Krijgen ze later nog een kans? Zullen ze naar een anderen maatstaf geoordeeld worden dan wij? Allemaal onnutte vragen! Gaat heen in de geheele wereld, en predikt het Evangelie aan *alle* schepselen, zegt de Heer. Dat is een aanwijzing voor de praktijk. En zoolang die ons nog werk geeft, kunnen we de aangesneden vraag wel laten rusten. En is die taak volbracht, dan zal de Eeuwigheid zelf wel het antwoord geven.

Natuurlijk wil men ook weten wat de toekomst zal zijn van zwakzinnigen en van kinderen die sterven aleer ze tot kiesrijpheid gekomen zijn. Men wil ze den hemel in-theoretiseeren. De Schrift spreekt over dat onderwerp echter niet. We moeten de kinderen opvoeden in de vreeze en vermaning des Heeren. Tot zoover zijn we verantwoordelijk, en daarom gaat tot zoover ons licht.

De Christen en onnutte vragen. Er liggen tal van vragen, waarop een afdoend antwoord niet mogelijk is. Waarom zouden we er ons dan aan wagen? Ze zouden de nieuwsgierigheid prikkelen, maar geen nut stichten. Op de vele vragen, die de toekomende dingen betreffen, kan slechts de tijd het antwoord geven. Dat we „in de laatste dagen zijn", is al zoo vaak beweerd en onjuist gebleken. Elke tijd beschouwt zichzelf als de slechtste. Zij, die meenden de teekenen der tijden te kunnen duiden, hebben altijd gemeend, dat die bewezen dat de tijd waarin *zij* leefden, de laatste was. Wij glimlachen als we hun betoogen lezen. Moet daarin nu de kracht van het geestelijk leven gezocht worden, dat men meent: „het einde is daar" of in de liefde tot en de gehoorzaamheid aan de Verlosser? Van al de verklaringen, die er omtrent de laatste dingen ten beste gegeven worden, moet men zeggen: misschien is 't zoo, misschien is 't anders. En als men niet verder kan komen, wat voor nut schuilt dan in hun behandeling? Praktisch bezig te zijn en vragen van praktisch belang te overwegen is meer naar den Geest van Christus.

L.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Even een oogenblik attentie voor onze nieuwe uitgave. Het zou een Paaschnummer zijn. Wij hebben dan ook in „De Christen" van verleden Vrijdag met een enkel woord getracht de gemeenten op te wekken haar schouders er onder te plaatsen.

Bij nader overwegen echter komt het ons voor, dat **een Pinksternummer** veel meer kans van slagen heeft, zoodat wij besloten hebben de geboorte van het geschrift een weinig te verdagen. Intusschen doen wij een beroep op ieders activiteit en meenen niet eerder tevreden te mogen zijn dan wanneer elke gemeente zich met al haar krachten toelegt op den verkoop van onze lezenswaardige en gunstig beoordeelde en goed verzorgde lectuur.

Men bedenke, dat Christus ons geroepen heeft om te werken.

God is een God van werken.

Christus een Heiland die gewerkt heeft en dagelijks nog werkt.

Wij passen noch bij God noch bij Zijn Gezalfde, zoo wij ons den arbeid schamen.

Werk! Werk! Werk! Werk!

En zeg mij voor 1 April a.s. met hoeveel Pinksternummers gij gaat werken.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ZENDING.

EEN SCHOONE GIFT.

Ruim negentig jaar geleden werd in de Amerikaansche stad Utica een zendingsbijeenkomst gehouden. De redenaar sprak met bizondere bezieling. Daarna werd de kollekte gehouden. Een godvruchtige vrouw, diep onder den indruk van het gehoorde, zou ook graag iets op de kollekteschaal gelegd hebben, maar had niets bij zich, zelfs niet het spreekwoordelijk penningske. Toen nam ze een stuk papier en schreef er op: ik geef twee zonen, en wierp dat in de kollekte. Haar zoons heetten Samuel en Frederik; de eerste was dertien, de ander zeven jaar oud. Deze daad was van harte geschied, gelijk eens Hanna, Samuel aan den Heer wijdde, en dit bewees ze daarmede, dat ze van dien avond af niet moede werd God te smeeken uit haar zoons iets te doen groeien voor Zijn Koninkrijk, en zoo Hij ze gebruiken kon, ze geheel in zijn dienst te nemen. De vrouw stierf, zonder dat ook maar één harer zoons iets had doen blijken van de begeerte zendeling te worden. Maar toch werd haar gebed verhoord en haar offer aanvaard. Frederik werd zendeling in Turkije en Samuel in China.

Beide broeders zijn in de zendingsgeschiedenis bekend geworden. De „Samuel" van deze moeder was de latere Dr. S. W. Williams, die vooral bekend is door zijn letterkundigen arbeid voor en over China. Na zijn bekeering onder 't gehoor van den opwekkingsprediker Charles Finnye, werd hij in April 1832 door het Amerikaansche zendingsgenootschap als boekdrukker naar China gezonden. Hij stelde uitsluitend als voorwaarde, dat men hem een jaar liet voor vakkundige voorbereiding. Van nauwkeurigheid en doorzicht gaf hij toen reeds blijk. In 1835 drukte hij in Mahao een Chineesch-Engelsch woordenboek. Twee jaar later vergezelde hij een paar Japansche schipbreukelingen op hun terugreis naar hun vaderland, teneinde te trachten zoo ingang te vinden in het toen nog geheel gesloten Japan. Maar 't schip mocht niet eens landen, zoodat het hoofddoel gemist werd. Van de schipbreukelingen leerde hij het Japansch, en daarna vertaalde hij Genesis en Mattheus in die taal — natuurlijk erg gebrekkig. Meer waarde hadden zijn studieboeken voor het Chineesch en een door hem uitgegeven tijdschrift. In 1844 keerde hij naar Amerika terug en hield lezingen, die hij later omwerkte tot zijn boek: Het Rijk van het Midden. In 1847 trouwde hij, in 1849 kreeg hij de doctorstitel. In 1853 vergezelde hij als tolk de beroemde Perry-expeditie naar Japan en smaakte dus toch nog de vreugde behulpzaam te mogen zijn bij de ontsluiting van dat heidenland. Het honorarium, dat hij voor dezen arbeid ontving (Fl. 6000), legde hij zonder trompetgeschal in de zendingskas. In 1854 kwam hij in China terug en werd secretaris van het Amerikaansch gezantschap. Ook in deze positie bleef hij de zending dienen, in 't bizonder door de uitgave van een groot Chineesch woordenboek.

In 1876 nam hij voorgoed afscheid van China en werd te New Haven, in Amerika, professor in 't Chineesch en Voorzitter van het groote Amerikaansche Bijbelgenootschap.

Gelijk als Benjamin Franklin was hij als boekdrukker begonnen, om ten slotte voor koningen te staan en invloed te doen gelden in den raad der wereldgrooten. In zijn testament schonk hij Fl. 12.000 voor de stichting van een leerstoel in het Chineesch aan de Yale Universiteit. Hij wist wel, dat men China niet beter kon dienen, dan door christen-jongemannen haar taal te doen leeren, opdat ze later door woord en geschrift aan de evangelisatie van China zouden kunnen mede werken.

L.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ONZE VRAGENBUS.

Wat wil de apostel zeggen met de woorden: Trekt niet een ander juk aan met de ongeloovigen? Is het een bevel? Of een raad? Hartelijke groeten van onze jongeliedenclub. H. P. te A.

Het is al eenige maanden geleden, dat ik iets in de vragenbus hoorde vallen. De winter is gewoonlijk de tijd voor allerlei vergaderingen en deze zijn het, die discussies uitlokken en

problemen opwerpen. Het schijnt koek en ei te gaan in al onze afdeelingen en niemand verblijdt zich daarin zoozeer als de redacteur van deze rubriek. Eerlijk gezegd heb ik gedurende het laatste kwartaal van het vorig jaar in vreeze en beven gezeten. Wanneer een gemeente met voorbijzien van onzen mooien vragenhoek de Algemeene Vergadering dringend verzocht om de hooge heeren van „De Christen" uit te noodigen een kolom voor vragen en antwoorden beschikbaar te stellen, en wanneer je dan hoort, dat adressanten lang geen nul op hun request hebben gekregen maar verwezen zijn naar de gezaghebbers over onze pagina, wat moet je dan wel denken! Echter is het met de practijk nog al meegevallen. Er wordt blijkbaar wel eens gevraagd enkel om te vragen. Ook op onze Unie-bijeenkomsten!

* * *

Wat Paulus met het boven aangehaalde woord bedoeld heeft? Maar eer ik daarover iets zeg, moet mij een vriendelijk verzoek van het hart. Vriend P. veronderstelt zeker, dat mij de schriftuurplaats van dezen tekst bekend is. Dat is inderdaad het geval. Ik vermoed, dat elke voorganger eener Baptiste gemeente en elke ouderling hem wel weet aan te wijzen, want deze waarschuwing van Paulus geniet een bekendheid onder ons, alleen geëvenaard door enkele evangelieverzen. Doch mag ik vriend P. en allen toekomstigen vragers eraan herinneren, dat een schriftverwijzing mij doorgaans zeer welkom is, wanneer hun moeilijkheid de een of andere bijbeluitspraak betreft? Dat maakt het werk in den regel wat gemakkelijker.

* * *

En nu maar van wal gestoken.

In dit woord van Paulus, ons opgeteekend in zijn 2den brief aan de Corinthiers, het 14e vers, moeten we den nadruk leggen op het woordje *ander*. Wij mogen geen *ander* juk aantrekken.

Dus loopen wij al onder een juk.

Wat voor juk?

De Heiland heeft eens gezegd: „Komt „herwaarts tot mij, die vermoeid en „belast zijt en ik zal u rust geven. „Neemt mijn juk op u, en leert van „mij, dat ik zachtmoedig ben en nede„rig van hart en gij zult rust vinden „voor uwe zielen. Want mijn juk is „zacht en mijn last is licht".

Wij loopen onder *Zijn* juk, het juk van Christus Jezus. Wij bewandelen onder *Zijn* juk onze levensweg en richten ons bij moeiten en zorgen en strijd en genietingen en leven en sterven geheel naar Hem — en beoefenen onafgebroken de zachtmoedigheid en nederigheid welke Zijne zijn.

Er is ook een ander juk, namelijk het juk waaronder de ongeloovigen zich hebben geplaatst. Deze laten zich leiden door beginselen, waaraan een kind van God den scheidbrief heeft gegeven. Zij zoeken de bevrediging van de eigenliefde en jagen naar wat hun hooghartigheid hun dicteert. Zij streven naar de materieele grootheid en bekommeren zich niet om de naastenliefde, indien haar eischen een offer vragen van hun genotzucht. Zij letten alleen op persoonlijk voordeel door middelen, die allerwege worden gesanctioneerd. Zij hebben den geest der wereld en een diepe onoverzienbare klove scheidt hen van Christus.

In de gemeente te Corinthe werden christenen gevonden, die in hun viendschappelijken of socialen omgang met de burgers van hun stad of in hun zakendoen, hetzij alleen of in vereeniging met niet-christenen, zich niet gedroegen overeenkomstig de aanwijzigingen van hun oversten Leidsman en Voleinder des geloofs. Zij lieten zich door de begeerlijkheid des vleesches evenzeer beheerschen als de heidenen

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

51. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid s er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds een godsdienstige bijeenkomst, waar ook de plaatselijke predikant tamelijk geregeld verscheen. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld. In Duitschland was de revolutie uitgebroken. De nieuwe onderwijzer van Burgheim, Günter Sonwald, had reeds heel wat goeds verricht. Op de Enkehoeve was door kwaadwilligheid een oude schuur verbrand. Flip Gelderman, de neef uit Amerika, zou met de boerin van de Enke-hoeve trouwen, maar Marten Enke, de boer, was teruggekomen en in de pastorie van Ds. Lothuizer had het weerzien plaats.)

Ds. Lothuizer nam zijn vrouw bij de hand en nam haar mee naar de woonkamer.

»Wat zeg je er nu van, lieve?« vraagde hij, toen zij beiden plaats hadden genomen.

»Waarom liet God onze Erich niet thuiskomen?«

»Dat zal Gods wijsheid ons ook nog eens duidelijk maken. Maar tot zoolang willen we onze zielen in geduld bewaren. In elk geval heeft Gods liefde voor ons toch een blijde tijd doen aanbreken. En hebben wij geweend als weenenden met de weenenden, dan willen wij nu ook blijde zijn met de blijden! Het is voor mij iets wonderheerlijks, bij Gods heilig werken en willen te mogen helpen in den dienst en ter rechter tijd ter zijde te mogen gaan!

Een weemoedige zucht was het antwoord van de predikantsvrouw.

Daar kwam hun dochter de kamer binnen. »Rika, Marten Enke van de Enke-hoeve is teruggekomen!« zeide de predikant.

»Ach!«

Voorzichtige voetstappen werden vernomen.

De dominé ging opstaan en ging er heen.

»Nu? Wilt U ons verlaten?« Een onderzoekende blik had hem reeds van het geluk dier beiden overtuigd. Het anders zoo bleeke gezicht van de boerin van de Enke-boeve gloeide nu met het liefelijkste rood van overgroote blijdschap. Zij gaf hem de hand: »Hartelijk dank, dominé, voor al uw vriendelijkheid en liefde!«

Ook Marten Enke betuigde nogmaals zijn dankbaarheid. Daarop namen die beiden afscheid. Bij het weggaan zeide Enke nog: »Kan ik u morgen voormiddag nog eens een bezoek brengen, dominé?«

»Heel graag! En dan vertelt u mij zeker een en ander van uw ervaringen! Nietwaar?«

Marten Enke bevestigde het hoofdknikkend, daarop nam hij zijn vrouw in den arm en wilde heengaan. Maar toen hield de predikant hen nog eenmaal vast: »Nog een oogenblik a. u. b. Nog één minuut voor God! Als kinderen van onzen hemelschen Vader, die Zijn Vaderliefde zoo vriendelijk ervaren hebben, willen wij Hem ook hartelijk danken. Bijna hadden wij het door onze overgroote blijdschap vergeten!«

En toen dankte Ds. Lothuizer op aangrijpende wijze en bad om genade en zegen voor de na zoo lange jaren weer vereenigde en nu zoo gelukkige menschen.

Toen Marten Enke en zijn vrouw eindelijk weer thuisgekomen waren, de kinderen de eerste schuwheid voor de hen nog vreemde vader hadden overwonnen, oude Joost en de meid Lieze de teruggekeerde met weenende blijdschap begroet hadden, zeide hij: »Ik heb aan God beloofd, dat ik Hem op mijn knieën wilde danken, wanneer ik weer gezond en wel bij mijn geliefd gezin zou mogen aankomen. Daarom wil ik dat dan ook eerst doen!«

Toen wierp de groote, sterke man zich op de knieën en bad en dankte God op kinderlijke wijze voor alle bewaring en de hereeniging thans. De anderen waren stil zijn voorbeeld gevolgd en waren ook nedergeknield.

En toen Marten Enke zweeg, dankte ook zijn vrouw en loofde God voor Zijn groote barmhartigheid en liefde,

en niet minder dan deze maakten zij zich schuldig aan werken, die het licht niet kunnen verdragen. Het is daarom, dat de apostel dringend vermaant om toch geen *ander* juk aan te trekken. Niet, dat een christen omgang had met zijn ongeloovige plaatsgenooten — dat was immers niet te vermijden —; noch dat hij in compagnonschap met dezen een stukje brood trachtte te verdienen — dat was wel niet wenschelijk, doch op zichzelf niet verkeerd —; noch dat hij relatie's onderhield met zijn ongeloovige buren en bloedverwanten — dat kan soms de christelijke wellevendheid meebrengen —, was het *andere* juk. Maar dat hij in zijn verkeer met ze zich naar *hun* beginselen aanstelde en niet naar die van Christus Jezus.

* * *

Of deze woorden van Paulus een bevel zijn? Zij zijn een bevel gelijk elk woord, door de waarachtige liefde gesproken, een bevel is.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

In Gethsemané; gevangen genomen; veroordeeld.

Mat. 26 : 36—68.

Les voor Zondag 22 Maart 1931.

Daar van verschillende zijden de wensch is geuit, om elk jaar rekening te houden met de groote feestdagen, zullen we ook dit jaar de Opstanding des Heeren op Paaschzondag behandelen en vooraf bij enkele belangrijke gedeelten van de lijdensgeschiedenis stilstaan.

Bij de geschiedenis van de genezing van den blindgeboorne hebben wij wel vernomen, dat de oversten zeer vijandig gezind waren tegen Jezus. Dat is later nog veel erger geworden. Langzamerhand rijpte in hen het vaste besluit om Jezus te dooden. En eindelijk kregen hun plannen vasten vorm. 't Was weer Paaschfeest. Dat was geen geschikte tijd, dachten de oversten, want dan waren er te veel Galileërs in Jeruzalem, en onder hen had Jezus zéér vele vrienden. Maar heelemaal was hun dat te gevaarlijk, want Jezus had overal vrienden, en daarom wilden ze hem liever dadelijk na het feest gevangen nemen en dooden. Hun plan zou echter gewijzigd worden, want de vooravond van het feest was „de ure" van Jezus. En juist vóór het feest is het dan ook gebeurd.

In den avond had Jezus voor 't laatst met Zijn disc. in een opperzaal van een Zijner vrienden het Pascha gegeten; daarna had Hij nog veel tot hen gesproken en ook het avondmaal ingesteld. Eindelijk hadden allen de kamer verlaten om te gaan naar een hof, waar Jezus en Zijn disc. dikwijls geweest waren. Ook Judas, die tot de oversten gegaan was om te zeggen, dat de gelegenheid nu gunstig was, wist er van, dat ze daar heen zouden gaan.

Het is niet in den bijbel vermeld, waarom Jezus daar heen ging, maar we kunnen het, dunkt me, wel begrijpen; Jezus wist wel wat er gebeuren zou, en Hij had behoefte om zich daarop voor te bereiden in het gebed.

Toen ze dan ook in den hof waren aangekomen, liet Jezus 8 discipelen aan den ingang achter. Drie nam hij nog wat mee; Petrus, Jakobus en Johannes!

---

waarmede Hij alles toch nog heerlijk wel had gemaakt.

Nadat zij waren opgestaan en de sporen van tranen, die de groote blijdschap hen in de oogen geperst had, hadden afgeveegd, gaf Enke elk van zijn kinderen de hand en zeide: »Zoo, lieve Greta, lieve Ali en ook jij, lieve kleine Hans, vergeet nooit in jullie leven deze heilige ure, waarin onze lieve God jullie vader weer heeft laten terugkeeren!«

Daarop gaf hij Joost de hand en zeide: »Beste, oude Joost! Hartelijk dank voor al je getrouwheid en ijver! Maar van nu af aan zul je het beter hebben!«

»Wanneer de nood het grootste is, is God het dichtst nabij!« zeide oude Joost met sidderende stem.

Ook Lieze kreeg een hand van de boer en tot haar zeide hij! »Je zult wel meer gedaan hebben, dan ik er voor bedanken kan. Ook jou getrouwe ijver zal ik niet vergeten!«

Nu wendde hij zich tot de oude onderwijzeres en zeide: »Wat mijn vrouw in korte woorden mij reeds verteld heeft, doet mij de hartelijke wensch uitspreken: »Blijft u als 't u belieft bij ons, juffrouw Veerman! Blijft u ook verder onze huisgenoote, onze vriendin. Mijn oprechte dank voor alles, wat u voor mijn vrouw en mijn kinderen gedaan hebt!«

»Vader, wat heeft u een groot litteeken aan het hoofd! Waar heeft u dat gekregen? Ook in den oorlog?« vraagde Greta nu.

»Een kozak heeft mij met een sabel over het hoofd gehouwen. Dat was een leelijke houw. Toen heb ik maandenlang in het hospitaal te Moskou gelegen. Daarvan zal ik jullie later nog wel eens meer vertellen!«

Toen Marten Enke den volgenden voormiddag naar de pastorie ging, had zich het gerucht van zijn terugkomst reeds in Burgheim verspreid. Voortdurend werd hij aangehouden en begroet. Het was voor menigeen onbegrijpelijk, dat hij, die zoovele jaren doodgewaand was, nu weer onder hen vertoefde.

Maar eindelijk kwam Marten Enke toch in de pastorie aan. Op het »Binnen« van den predikant ging hij de studeerkamer in, waar hij met blijdschap ontvangen werd. Enke had nu plaats genomen.

»Nu, Marten!« nam Ds. Lothuizer het woord, »over de afkondiging van het huwelijk van je vrouw behoef je heelemaal geen zorg te hebben! Die zaak is vervallen. Maar nu moest je mij eens vertellen, hoe het met je gegaan is en waarom je pas nu terugkomt!«

»Dat zal ik ook nog doen dominé. Maar eerst heb ik nog iets anders op mijn hart, waarom ik hier ben!«

»Zoo —? En wat is dat dan?«

»Dominé, uw zoon Erich is niet dood!«

»Wat —?« De oude heer vloog recht als een kaars overeind. »Wat? Mijn Erich niet dood, zeg je?«

Een ongehoorde opwinding was over hem gekomen, zwaar kuchend ging zijn adem.

Haastig, bijna over zijn woorden struikelend, sprak hij verder: Spreek, Marten Enke! Zeg mij, wat je weet!«

»Erich ligt te Stettin in het hospitaal. Wij zijn beiden voor tien dagen aangekomen. Ik moest evenals al de anderen acht dagen in observatie blijven, anders was ik al vroeger hier geweest. Erich ligt aan een schot in de longen, dat hij indertijd opgedaan heeft. Hij is niet eigenlijk ziek, maar zwak, zeer zwak is hij. Ik heb hem beloofd, dominé en mevrouw voor te bereiden. Hij is zeer bezorgd over u beiden en wacht er op, dat u hem zult thuishalen!«

Over het gezicht van den predikant was een glans van groote blijdschap gekomen. Met gevouwen handen bad hij: »Heer, ik ben veel te gering voor al de barmhartigheid en getrouwheid, die Gij aan mij, Uw geringe dienstknecht, gedaan hebt! Loof den Heere, mijne ziel, en alles wat in mij is, Zijn heiligen naam! Ik zal den Heere ten allen tijde loven! Zijn lof zal altijd in mijn mond zijn! Amen!

En wil nu onze arme jongen zegenen, o Heer, zooals Gij hem tot hiertoe bewaard hebt, en wees ook met hem op het laatste gedeelte van zijn thuisreis! Amen!«

(Wordt vervolgd.)

En toen werd Jezus geheel ontroerd van droefheid. Wat voor Hem lag, was ook zoo ontzettend zwaar! En Jezus verzocht deze drie om Hem alleen nog wat verder te laten gaan en met hun drieën achter te blijven om met Hem te waken en te bidden, (zie hier ook Luk 22 : 40).

Vertel nu maar verder. Het wil mij voorkomen, dat ik hier geen toelichtingen behoef te schrijven, behalve bij v. 45. Ik versta dat vers zoo: Wat Jezus zelf betrof konden ze nu wel slapen en rusten. Hij was gesterkt. Zie ook Luk. 22 : 43, 44. Maar de verrader was nabij en daarom moesten zij opstaan en gaan.

Niet ver van de hof naderde een heele schaar mannen. Lantaarns en fakkels hadden ze bij zich. Ook zwaarden en stokken. Ze waren door de overpriesters en ouderlingen des volks gezonden om Jezus gevangen te nemen. Judas was ook bij hen. Bij den hof moest hij vooruit treden, want hij zou aan de soldaten toonen, wien ze grijpen moesten. Vertel hoe .... Voeg na v. 50a nog in Luk. 22 : 48. En daarna Joh. 18 : 4—8. Vervolgens het verweer van Petrus, waar we Matth. weer moeten aanvullen met de mededeeling, dat Jezus het oor heelde, Luk. 22 : 51b.

Toen Jezus nu nog v. 55 gesproken had, waren de verbaasde disc. ten einde raad en vluchtten allen, terwijl Jezus zich nu liet binden en meenemen.

In dien nacht heeft Jezus heel veel moeten lijden en heel veel spot en hoon moeten verdragen van Zijn vijanden, en ook nog van een Zijner vrienden, want in dien nacht heeft Petrus onder vloeken en eedzwering gezegd, dat hij Jezus heelemaal niet kende. Maar van al die dingen kunnen we nu niet vertellen, en daarom vertellen we alleen nog, hoe de Joodsche Raad met Jezus gehandeld heeft. O, die heeft zoo gemeen met Jezus gedaan. In der haast hadden zij gauw wat mannen bijeengeroepen om als getuigen op te treden, maar dat waren geen getuigen, die werkelijk iets kwaads van Jezus hadden gezien of gehoord. Ze zeiden zoo maar wat; het waren valsche getuigen. Vertel, hoe het er mee ging v. 60 en 61. En vertel dan maar door tot v. 68 toe.

K. R.

III

CHRISTUS EN DE JEUGD.

(Toespraak, gehouden op een Ouderavond.)

Nog wat vroeg zijnde voor een vergadering, die voor enkele weken in Utrecht gehouden werd, wijdde ik mijn opmerkzaamheid aan hetgeen achter de groote spiegelruiten van een boekwinkel te zien was.

Twee platen trokken mijn aandacht, waarvan er één, de *on*bekende mij zóó boeide, dat ik er mijn oogen haast niet van kon afwenden. De bekende plaat stelde Jezus voor, zittende temidden van vier kinderen van verschillende huidskleur. Op de plaat, die ik nog niet eerder gezien had, stond de Heiland met vier kinderen, zooals men er in elke stad van Europa duizenden vindt.

Een jong meisje hield Hij op den linkerarm, een wat ouder meisje stond aan Zijn linkerzijde en rechts van Hem stond een jongen van omstreeks 12 jaar, en vóór Hem, het hoofd tot Hem opgeheven, met een pak kranten onder den rechterarm en den rug naar den toeschouwer gekeerd, de tweede jongen.

De Heere Jezus hield den blik op die jongens gericht en sprak blijkbaar tot hen. En de jongens was het aan te zien dat er op dat oogenblik niets voor hen op de wereld was dan de Heer. Ze verloren zich in Hem. Zij waren *weg* van Hem; Hij *had* ze; Hij had ze heelemaal.

Ik kon me niet losmaken van deze voorstelling en toen ik eindelijk weg moest bad ik — en heel mijn hart ging in die zucht naar den hemel —: Heer, mochten alle jongens van de straat U leeren kennen als hun Vriend!

Wie bedenkt wat Christus de jeugd zijn wil voelt welk een beteekenis de Zondagsschool kan hebben, als die school gedragen wordt door *die* Liefde, die Christus *zelf* voor de kinderen aan den dag legde. Door de belangstelling, die *Hij* het kind toonde, is *onze* belangstelling gewekt. — In het werk: Op iederen weg Christus, zegt Stanley Jones hiervan, blz. 89:

„Als ras hadden wij voor verschillende groepen van menschelijke wezens weinig belangstelling, tot we merkten dat Jezus zich wel met hen bezig hield. Neem b. v. het kind. Als een Romeinsch vader een kind geboren was, werd het hem aangeboden en moest hij beslissen, of het in leven gehouden zou worden of niet. Dan bewoog hij de armpjes en beentjes om te zien of alles normaal was, of als hij om een andere reden niet bizonder op het kind was gesteld, brak hij het ruggetje over zijn knie en wierp het weg. Het was maar een zuigelingetje.

In een Hindoeschen tempel heb ik een beeld gezien van Shiva, die met zijn drietand een op den grond liggend kind doorboorde. En Boeddha zegt: „Een kind is mij geboren, een keten is gesmeed voor mij". En met dat alles in ons geheugen hooren we de teedere woorden van Jezus: „Laat de kinderkens tot mij komen, en verhindert ze niet, want derzulken is het koninkrijk der hemelen". Pas in onze dagen beginnen we zijn belangstelling in kinderen te deelen. Ik geloof niet, dat ik teveel zeg, als ik beweer, dat de nadruk die gelegd wordt op de waarde van het kind, geheel teruggaat op het Teedere Hart. Dat is zelfs buiten het Christendom waar. „Ik vind het toch zoo heerlijk om te zien hoe er door u gezorgd wordt voor die buitenechtelijke kinderen", zei ik eens tegen den directeur van een Hindoesch vondelingengesticht. „Ja" antwoorde hij, „aan de voeten van Hem, die gezegd heeft: „Laat de kinderkens tot Mij komen", hebben we geleerd ons om hen te bekommeren".

Sommigen meenen, dat Christus en het kind al door een kloof gescheiden zijn, een kloof, die door het toenemen in leeftijd nauwer en nauwer zou worden, zoodat het kind eerst, volwassen geworden zijnde, iets aan Hem zou hebben. Dit is onjuist.

Het Evangelie is geen Boodschap, die verstandelijk begrepen moet worden, aleer ze zegen kan brengen. Het wendt zich tot het *hart*, vormt het *geweten*. En waar God ons leven bestuurt door hart en geweten kan reeds een kind den heilzamen, bewarenden en trekkenden invloed van Christus ondergaan. Niet ons *be*grijpen van het Evangelie, maar het gegrepen zijn dòòr het Evangelie in hart en geweten, redt ons.

Daarom heeft het niet slechts zin om het kind met het Evangelie bekend te maken, maar is geen leeftijd er geschikter voor. Het kind wordt alsdan door de liefde des Hemels, zooals die in Christus tot ons komt, *gegrepen* wijl het begrijpen willen het nog niet in den weg staat.

En eenmaal in den *greep* der liefde en der eeuwige waarheid, zal het, bij het volledig ontwaken van het zieleleven, sterker staan tegenover verkeerde invloeden; eerder bewust ten goede kiezen en Christus aanvaarden als *Vriend*.

I. Er *zijn machten*, die het streven, de jeugd voor haar Schepper en *Heiland te winnen*, *verhinderend in den weg treden*.

Velen verkeeren in een omgeving, die van God vervreemd is. De Onmisbare is in vele kringen de Overbodige. Er is daar geen plaats voor Hem. Ze zijn de voor God afwezigen; de voor Hem dooden. Ze hebben de aarde met den wolkenhemel daar boven; wat de oogen zien voorziet in de behoefte, — waarom zouden ze eigenlijk de handen uitstrekken naar den levenden God?

In zulk een omgeving van geestelijke verdooving is geen aanknoopingspunt voor Gods Geest. Het ontbreekt daar aan menschen, geschikt om Zijn organen te zijn. Zoo'n toestand van geestel. doodschheid kan ook in Christelijke kringen intreden. Dan wordt het gebed geestloos en alles wat met den dienst des Heeren verband houdt, valt zwaar. De geestelijke dingen lijken ijl, wazig, wezenloos. Ze *leven* niet voor ons. We hebben 't gevoel als konden we dat alles missen, zonder er armer door te worden. Ik denk, dat veel ontrouw in

den dienst des Heeren te wijten is aan die geestelijke verdooving. De ziel werd bijziende en de arbeid in Gods Koninkrijk iets overtolligs, iets van tijd- en krachtverspilling, zoodat men dien met loome schreden naging. — Dat is een ongunstige tijd voor jonge levens; een tijd, die *vet* van God is.

In de naaste omgeving kan een koude, wintersche atmosfeer hangen, waardoor geestelijk zaad niet tot ontkiemen kan komen. In het huisgezin kan God behandeld worden als een doode, om te zwijgen van die huisgezinnen, waar de vijandschap van het natuurlijk hart over Hem spreekt als over den grooten Vijand. — Maar God kan met den mond beleden, doch praktisch verloochend worden. En dit praktische Atheïsme is 't gevaarlijkst. Kinderen hebben een zucht tot nabootsen. De *Daad* spreekt meer tot hen dan het *Woord*.

De ziel heeft voor haar geestelijk ontwaken een eeuwigheidsatmosfeer noodig. Dat Christendom, dat *echt* is, brengt zielen in kontakt met den hemel; en dat Christendom, dat *vorm* is, verhindert de kinderen om den levenden Heiland te zien.

Groot zijn de kansen, die God de ouders gaf en groot is hun verantwoordelijkheid. In Eli's huisgezin ontbrak de *tucht*. Maar *de heilige* Israëls is onze Heiland. We worden door heiligheid genezen of we worden *niet* genezen. Geen vleeschelijke driftvlagen kunnen de kinderen helpen maar de tucht van een zuiver leven en een heilig woord.

Een ongeheiligd familieleven kan zich schuiven tusschen God en de kinderen. Gij moet als vader of moeder streng zijn tegenover uzelf, uzelf buigen onder de tucht van den Heiligen Geest, opdat gij, die schakels moet zijn tusschen de Zaligmaker en de kinderen, niet als blinden de vensters hunner ziel afsluit van 't eeuwig licht.

II. *Op welke voorwaarden zal de zegen, die van Christus uitgaat, het kind kunnen bereiken?*

a. Het moet van God uitgaan. God moet omzien naar het kind; het Zijn stem laten hooren. „De Heere riep Samuel", en daardoor werd Samuel, die in zulk een ongunstigen tijd en ongoddelijke omgeving was opgewassen, een trouwe dienstknecht van zijn God en een zegen voor z'n volk.

b. Door Gods bemoeienis werd hij het tegendeel, wat z'n omgeving van hem had zullen maken. Maar hier zat iets achter. Samuel *hoorde* Gods stem. Hoe kwam dat? Rondom zijn ziel was een muur opgebouwd, groot en hoog. Dat had zijn moeder gedaan door haar gebeden. Haar gebeden hadden Samuel immuun gemaakt voor den invloed van de slechte omgeving en het goddelooze voorbeeld en ontvankelijk, gevoelig voor *Gods* roepstem.

Hanna *kon bidden*. De Rabbijnen zeggen: „Hanna heeft Israël het bidden geleerd". Als ze zag temidden van welke gevaren haar kind groot werd, *moest* ze bidden en haar bidden werd worstelen.

c. *Het gebed* beveiligt de kinderziel en maakt haar ontvankelijk om Gods stem te hooren. God spreekt door Zijn Woord. Daarom is een derde eisch, dat dat Woord het kind bekend gemaakt worde. Hierin heeft vooral (niet alleen), maar vooral de Zondagsschool een roeping.

Het Woord Gods moet tot het kind gebracht worden, zóó, dat het aansluit bij het kinderlijk bevattingsvermogen. De onderwijzer moet *het kind* kennen en *de Schrift* kennen, teneinde die beide niet maar bij elkaar, doch in kontakt met elkaar te kunnen brengen. En dan *beteekent* de Schrift iets voor het kind: dan zal het Gods stem *hooren* kunnen en in bewuste, persoonlijke reaktie kunnen antwoorden: Spreek Heer, ik hoor! en daarmede is die gemeenschap tot stand gekomen, die de redding is van het bewuste leven.

Wat Christus beteekenen kan in het leven van een kind, vertelt Ds. Fred. Spur. „Ik verloor mijn vader, eer ik 4 jaar oud was en ik was de oudste der jongens. Mijn moeder had een harde dobber; haar trots en zachtmoedigheid werden op een harden proef gesteld door den plotselinge dood van de kostwinner van het gezin. Wij, jongens, deelden tot op zekere hoogte in haar moeilijkheden. Dingen, die andere jongens op onze leeftijd krijgen, moesten ons onthouden worden. Moeder kon het niet betalen. Soms was ik afgunstig op mijn kameraadjes. Meer dan eens voelde ik, dat ik niet kreeg, wat me wel toekwam.

En toen, op zekeren dag, kwam Christus in mijn jongensleven, en alles veranderde. De strijd was een genot. De moeilijke taak was welkom geheeten, zooals een bokser zijn tegenpartijder in den ring begroet, om 4 uur 's morgens op te staan en 4 uur hard te studeeren, voor het begin van het gewone werk, viel me niet zwaar; het was een echte vreugde. En nu als ik terug zie op deze jaren, dank ik God voor hen. Het leven had *waarde*, en het is een vreugde *gebleven*, sedert *Christus* er in kwam.

Het is onze ouderroeping van de eerste stonde aan, de diepste behoefte van het menschelijke hart, dat in ons kind klopt, in 't oog te houden en haar bevrediging de heele opvoeding ondergeschikt te maken. De Zondagsschool beoogt, op een daartoe geschikte wijze, deze behoefte te bevredigen in de kinderjaren. Daarom verdient ze elken steun, dien we haar kunnen bieden.

Want als onze kinderen één ding noodig hebben dan is het dit, dat Christus in hun leven komt.

L.

UIT DE GEMEENTEN

HEEG. Wat betreft onzen arbeid, mochten we een goeden wintertijd beleven. Er was een opgewekt samenleven, en dat was merkbaar in onze samenkomsten. Onze bidstonden worden trouw bezocht, en er wordt veel en ernstig gebeden om redding van zondaren. Ook voor de wekelijksche leesdiensten is veel belangstelling. Onze br. Ds. Visser van Sneek, komt om de veertien dagen des winters nog tot ons om te catechiseeren en te prediken. Ook onze Zondagsschool met een 60-tal leerlingen wordt met vreugde bediend. Het Kerstfeest is al geruimen tijd achter den rug, maar toch willen we nog even melden, dat we een gezegend Kerstfeest hebben gehad, met een groote schare kinderen. Ons gebouwtje was dan ook tot alle hoeken bezet met belangstellenden. Zoo werd er aan alle wateren gezaaid. En de zegen bleef ook niet uit. Eenigen tijd geleden werden we verrast, toen een jonge zuster tot geloof en zelfovergave aan den Heere Jezus kwam, en daarna ook wenschte gedoopt en aan de gemeente verbonden te worden.

De doop zou aan haar voltrokken worden te Sneek op 8 Febr.. De kerk te Sneek liep geheel vol. Aandachtig luisterde de menigte naar de prediking van den Voorganger, Ds. Visser, die als tekst had gekozen: Hand. 10: 47 en 48: „Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet gedoopt zouden worden, welke den Heiligen Geest ontvangen hebben? En Hij beval dat zij gedoopt zouden worden". Wij werden er inzonderheid op gewezen, dat iemand eerst den Heiligen Geest moet ontvangen voor hij gedoopt kan worden. Maar hoe óók, wanneer iemand wederom geboren is door den Heiligen Geest, het bevel geschiedt, dat hij gedoopt moet worden. Na de predikdienst werd onze jonge zuster volgens Gods woord gedoopt. Hierna verzamelde de gemeente zich om den Disch des Heeren, waarbij de pasgedoopte een welkom werd toegeroepen door br. Sch. van Netten van Heeg. We hadden een verkwikkend en bemoedigend samenzijn, ook door getuigenissen door verschillende broeders. We reisden dan ook vol blijdschap in ons hart naar Heeg terug, met de bede dat we weldra weer zulk een vreugdedag mochten beleven.

De Secr. P. v. N.

IN MEMORIAM Zr. LEHKAMP.

ROTTERDAM. Op denzelfden dag, dat haar attestatie bij ons binnenkwam overleed ze. Zooveel als haar gezondheid het toeliet (en daaraan haperde nog al eens iets), bezocht ze onze vergaderingen. Vrij geregeld bezochten we haar, vooral in de dagen van haar ziekte. Bij een van die bezoeken vroeg ze mij haar attestatie voor haar op te vragen. We hadden haar vertrouwen gewonnen! Nooit is ze echter na dien meer in de vergaderingen geweest. Daartoe woonde ze te ver af; en ze was niet sterk.

God riep haar tot zich. Ze is rustig heengegaan. De Heere heeft onze gebeden gehoord, dat ze Zijn genade en kracht tot aan de uiterste ure mocht ervaren. Maandag hebben we haar stoffelijk overschot naar de laatste rustplaats gebracht, en trots den dood hadden we de gelegenheid te wijzen op „het leven in Jezus". In Hem heeft ze geloofd — in dat geloof heeft ze overwonnen. — God geve door Zijne genade ons allen te mogen overwinnen als zij. TEN HOVE.

VRIESCHELOO. Waarde brs. en zrs., het gaat onze gemeente tegenwoordig waarlijk goed. Begin Februari kwamen tot ons over de broeders Van Dongen van Harlingen en De Neef van Ede om hunne zeer gewaardeerde medewerking te verleenen tot het houden van Evangelische samenkomsten. Voor een groote schare menschen mochten genoemde broeders optreden en prediken het Evan-

gelie van Gods genade aan verloren zondaren. Het was duidelijk te merken, dat de broeders gedragen werden door de voorbede der gemeente. Ja, er kwam beslag op de toehoorders, 8 zielen kwamen tot overgave, allen jonge menschen, meest kinderen van leden der gemeente. Op Zondag den 8 Februari was het voor ons een feestdag. Waar het besloten was twee zusters door den doop in de gemeente op te nemen, werden we echter verrast dat nog een tweetal jonge meisjes des morgens voor de doopsbediening belijdenis des geloofs aflegden en mede wenschten gedoopt te worden.

Bij deze gelegenheid sprak onze Voorganger naar aanleiding van: „En Jezus zeide tot hen: Gaat henen in de geheele wereld, predikt het evangelie aan alle creaturen. Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden".

Na de prediking traden de 4 doopcandidaten op het platform en zongen samen het eerste couplet van: „De nacht vlood heen 't is helder dag" enz., waarna onze Eerw. broeder met hen afdaalde in het watergraf. Na het sluiten der bijeenkomst werden de nieuwe leden welkom geheeten aan den Avondmaalsdisch bij monde van onzen Voorganger.

We gelooven, dat we spoedig nog eens weer ons doopvont zullen mogen ontsluiten daar er, naar we hopen, weer nieuwe doopcandidaten komen. Wil met ons den Heere danken, dat Hij ons zijne zwakke discipelen wil gebruiken om zijn werk te volbrengen hier op aarde. Alle roem is uitgesloten, onverdiende zaligheeën enz.

Nu broeder en zusters, zoo God wil tot later.

Namens de Gemeente,
W. E. KUILMAN.

's-GRAVENHAGE. Zooals het leven van den enkeling dikwijls bewogen is, zoo gaat het ook menigwerf met de gemeente. Dit ondervond de gemeente 's-Gravenhage in ernstige mate, het achterliggende jaar. Ernstige verwikkelingen vonden in haar boezem plaats, die tenslotte geleid hebben tot afscheiding van een aantal broeders en zusters. Geve God dat wij op hetzelfde doel aansturende, naast elkander, tot eer van Zijn Naam, voorwaarts mogen gaan!

Op 1 Febr. j.l. werden onze gelederen aangevuld met 4 nieuwe leden. Een jongeling en een jongedochter, respectievelijk zoon en dochter van gemeenteleden en een gehuwde zuster, echtgenoote van een broeder in de gemeente, getuigden door de ondergang in het water hun volgen van Christus, door het graf naar het leven. Ook een reeds in een andere gemeenschap gedoopte zuster sloot zich bij ons aan.

Ons kerkgebouw was geheel gevuld en met aandacht werd naar de prediking geluisterd. In aansluiting was ook het gevierde Avondmaal een gewijde ure.

Onze Jaarvergadering 11 Febr. gehouden gaf ons veel stof den Heere te danken. Verschillende vereenigingen die hun ledental aanmerkelijk zagen slinken in Dec. '30, konden vooruitgang boeken.

De offervaardigheid in de gem. gaat in stijgenden lijn.

Vol moed gaan wij de toekomst tegen, de hand aan den ploeg en het oog naar boven, vanwaar wij den zegen verwachten.

Namens de gemeente 's-Gravenhage.
F. H. de RUIJTER, Secretaris.

2e EXLOËRMOND. De gemeente 2e Exloërmond denkt haar 25-jarig bestaan te herdenken op *Zondag 1 Maart* en zij noodigt alle broeders en zusters in de omgeving uit om tot haar te komen en in de feestvreugde te deelen. Alle gij oud-Exloërmonders komt tot ons over en viert feest met uw moedergemeente! Degenen, die denken te komen verzoeken wij om aan onderstaand adres vroegtijdig te willen mededeelen, wanneer of ze zullen aankomen. Laat ons biddende dien dag voorbereiden opdat Gods Naam er door verheerlijkt worde ook dien dag.

Agenda voor dien dag is als volgt:

's Morgens 10 uur, herdenkingsrede door den eersten Voorganger der gemeente Ds. J. Huizinga van Hengelo.

's Namiddags halfdrie feestelijke vergadering

De Zangvereeniging verleent hare medewerking

De Heere geve ons een rijk gezegenden dag! Namens de gemeente,
P. DE RAAF, Secret., 2e Exloërmond, Kijl 7.

MEDEDEELINGEN

Ds. N. v. Beek.

In den toestand van Ds. N. v. Beek is geen verandering gekomen. De patiënt wordt dagelijks zwakker en is erg moe. Hij lijdt gelukkig weinig pijn. De Heere ondersteune hem en die rondom hem zijn! E. R.

„Zusterhulp".

Ontvangen van de afdeelingen „Zusterhulp" te:

Apeldoorn	f 5.60
Deventer	- 45.15
Sneek	- 21.65
Leeuwarden	- 19 —
Nieuwe Pekela	- 25.—
Bergumerheide	- 12.50
Arnhem (Zr. Reinsdorf)	- 15.—
Harlingen	- 16 —
Workum	- 15.32
Hoorn	- 9.28
Stavoren	- 6.70
	f 19[illegible].20

Indien sommige afdeelingen of een groep zusters nog iets wil zenden voor Zr. Reiling, zal ik die bijdragen nog gaarne in ontvangst nemen

Het geld van „Zusterhulp" dient om negermeisjes uit Centraal Afrika door Zr. Reiling te Yakusu te laten opvoeden en hen tevens bekend te maken met het heerlijke Evangelie van onzen Heer Jezus Christus.

S. BOURITIUS—Hamer
Algemeen Penningmeesteresse
„Zusterhulp" Deventer.

Stort het geld met vermelding van het woord „Zusterhulp" op het Gironummer van Ds. G. Bouritius te Deventer. Gironummer 151970.

De vijf mooiste psalmverzen.

Bedoeld zijn de verzen van de **berijmde** psalmen.

De antwoorden worden verwacht vóór 1 Maart.

CORRESPONDENTIE

Br. B. V. te A. De gedachtenwisseling over dit onderwerp is reeds lang gesloten. Heeft u dat niet gemerkt? U is toch wel op ons blad geabonneerd?
E.-R.

Br. M. E. te H. vraagt: Wedergeborenen!

Het is ondergeteekende gebleken dat er Christenen zijn, welke gelooven en leeren, dat iemand, die eenmaal is wedergeboren, nooit meer verloren kan gaan of afvallen. Wel kan zoo iemand zondigen, doch altijd zullen dezulken terugkomen.

Ten tweede zijn er Christenen, welke gelooven, dat een wedergeboren ziel wel kan afvallen en verloren gaan.

Gaarne zou ondergeteekende hierover iets hooren van brs., en zrs. zoowel over het eerste als over het tweede onderwerp en liefst zooveel mogelijk gefundeerd op de Heilige Schrift.

De vraag, door br. E. opgeworpen is al oud. Er zullen weinig lezers van De Christen zijn, die haar heden voor het eerst vernemen. Zij snijdt een van die onderwerpen aan, waarover men het wel nooit eens zal worden. Voor de praktijk van het leven — en dat is het gewichtigste — maakt het echter niets uit, of men de vraag meent bevestigend of ontkennend te moeten beantwoorden. Die wedergeboren is speelt niet met zijn zaligheid. Waken moet de christen, opdat niemand zijn kroon neme. En dat zal evengoed dié wedergeborene, die niet gelooft „in den afval der heiligen" — zooals de dogmatische term hiervoor luidt — als de geloovige, die zulk een afval wel voor mogelijk houdt. Het is een theoretische kwestie. Ieder christen mag zich verheugen in de trouw van zijn Zaligmaker. Hij laat niet los. En ieder christen, die leerde inzien wat er op het spel staat, zal dagelijks bidden om getrouw gemaakt te worden. En dan behoeft geen vrees het hart te vervullen, want we hebben een machtigen Heiland, die nimmer de Zijnen vergeet. Deze troost blijft echter verre van hém, die niet oprecht wandelt met den Heere, zijn God. E.-R

Zoo God de Heer wil, hopen onze geliefde Ouders

HARM KOOPS
en
GRIETJE DE RAAF

den 23sten Februari a.s. den dag te herdenken, waarop zij voor

25 JAREN

door den band des huwelijks zijn verbonden.

Dat de Heer hen nog lang voor ons mag sparen, is de wensch van

Hunne dankbare Kinderen,
Behuwdkinderen
en Kleinkind.

2e Exloërmond, Kijl 20.

Vrijdag 27 Februari 1931 No. 2172 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

GEVEN.

Zoo gaarne wil ik heel mijn leven
Uit dankbre liefde aan U geven
En andren dienen tot Uw eer.
Wat zij U ook ten offer brachten —
Die gaven hebben, geld en krachten —
Ik heb dat niet. — 'k Heb U, o Heer!

Daarom, o God van mijn betrouwen
Laat andren dit in mij aanschouwen
En slechts Uw beeltnis zien in mij.
Wil mij zóó met Uw blijdschap vullen
En met Uw liefde mij omhullen,
Dat 't worde: niet meer ik, maar Gij!

Mijn Heiland! 'k voel zoo rijke stroomen
Van liefde en blijdschap in mij komen;
Dat ik geen woord tot danken vind.
Juist als ik niets, niets, *niets* kan geven,
Doortrilt mij 't Goddelijk, rijke leven
En ik deel uit gelijk een kind.

Ja, van mijn Vader zijn de schatten,
Wier rijkdom ik niet kan bevatten;
'k Mag geven van *Zijn* overvloed.
God-Zelf vormt in mijn ziel de klanken,
De woorden, daden om te danken,
Voor 't geen Zijn liefde in mij doet.

Een zieke onderwijzeres.
(Uit Voorhoeve's kalender.)

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

WIJ ZIJN SCHULDENAREN.

Beiden, Grieken en Barbaren beiden, wijzen en onwijzen ben ik een schuldenaar. Rom. 1 : 14.

Door zijn bekeering zag Paulus zich in een eigenaardige verhouding geplaatst tot al wat mensch heet. Hij zegt — en hoe overrompelt dit woord! — ik ben hun allen een schuldenaar.

Hoe oorspronkelijk en verheven is deze blik op het leven!

Ons christen-zijn beteekent iets voor onszelf — ongetwijfeld — en het beteekent iets — zegt Paulus hier — voor den niet-christen.

Paulus voelt zich een schuldenaar, en verklaart hier, naar Rome te willen komen, om er als eerlijk man zijn schuld af te doen.

Er ligt in dit woord van den Apostel iets, dat bevreemdt.

Schuldenaar zijn is in den regel een bewijs van armoede. Hier vloeit het echter niet uit armoede, doch uit rijkdom voort.

En is dit niet de christelijke blik op het leven? Zooveel als we boven anderen hebben, voor zooveel zijn we hun schuldenaars. Wie behouden is, is een schuldenaar geworden van degenen, die nog in gevaar verkeeren.

Daarom is het den christen onmogelijk om anderen een gunst te bewijzen en zichzelven eenige verdienste te verwerven. Zijn leven is, als het goed is, het vereffenen van een schuld, die altijd blijft.

Wat maakt den christen tot aller schuldenaar? Wat bezit hij boven hen?

Paulus zegt: omdat ik aller schuldenaar ben, ben ik volwaardig om ook u, die te Rome zijt, het Evangelie te verkondigen.

Het was door het bezit van het Evangelie, dat Paulus zich onmetelijk rijk gevoelde. Hij spreekt ergens van „mijn Evangelie". Hij had het eens ontvangen; nu had hij het; nu was het zijn bezit.

Eens heeft de Heere Jezus tot Zijn discipelen gezegd: Ik geef u de sleutels van het Koninkrijk der hemelen. Daarmede ontvingen de discipelen een macht, die verre boven de macht van welk schepsel ook uitgaat. Heerschers en geldmagnaten en mannen die groot zijn in de wetenschap kunnen veel doen, maar niet dit eene: u het Koninkrijk der hemelen ontsluiten.

Tegenover den nood van het hart staat al, wat van beneden is, machteloos. Maar als gij, die door genade kunt spreken van „mijn Evangelie", uw schat opendoet, kan de moede rust, de zondaar vrede vinden.

Men oordeelt niet gunstig over een dokter, die een geneesmiddel gevonden heeft voor een ernstige ziekte, doch dat middel niet wereldkundig wil maken. Wat dan te zeggen van een christen, die het Evangelie voor zichzelven houdt? Is het Evangelie ons niet toevertrouwd, opdat we er „zaken" mee zouden doen?

In dit bewustzijn ligt de stootkracht der gemeente. Wij zijn geen schuldeischers — armzalig, wie zich zoo voelt! Een oneere voor Christus. Hoe zwaar woog Paulus zijn schuld op de ziel! Zijn rijkdom drukte hem; die noopte hem tot de grootste activiteit. Zoo diep voelde hij tegenover den geestelijken nood der wereld zijn schuld, dat hij uitriep: wee mij, als ik het Evangelie niet verkondig!

Is de gemeente het zich wel bewust, in welk een eigenaardige verhouding tot de wereld Christus haar geplaatst heeft? Zij werkt niet om loon, maar omdat ze is rijk gemaakt. Zij is de schatbewaardster des Hemels. Zij moet uitdeelen van haar schatten aan alle volken der aarde. Haar zendingsroeping wortelt in haar rijkdom.

Het ontbrak den Apostel niet aan den oprechten wil om zijn schuld af te doen, omdat hij in zich omdroeg die Liefde, die e e u w i g e Liefde, die Christus uit den hemel dreef en voor ons den doodenden last der zonde deed dragen op Golgotha.

Leeft gij eerlijk? Doet gij uw schuld af? Er zijn „christenen" die klagen. Zij metselen voor de voeten van anderen de poort van het Koninkrijk Gods dicht door hun kritiek, hun ontevredenheid, hun traagheid. Wees u uw rijkdom bewust en leg u toe op geven.

Hier gelukkigen te maken,
Grooter vreugd bestaat er niet.
En dat *kunt* gij.

Gij bezit den sleutel van het Koninkrijk der Hemelen. Eens moet ge hem weer afgeven en zeggen wat gij met hem deed.

Verberg hem niet, maar gebruik hem. De Heilige Geest wil u dat leeren.

L.

LOSSE SCHAKELS

Welriekend doopwater. De bewoners van Jamaica schijnen een fleurig en poëtisch volkje te zijn. De Baptisten onder hen hebben de gewoonte rozebladeren op het doopwater te strooien. De doopelingen krijgen een paar van die bladeren mee om die in hun bijbel te leggen als een herinnering aan de groote gebeurtenis.

Ik vrees niet, dat nu bij de eerstvolgende doopsbediening in een onzer gemeenten rozebladeren op het water zullen drijven. Waren ze er door een liefdevolle hand al ingestrooid, dan zou de koster ze waarschijnlijk wel eerst even verwijderen. Wij zijn nu eenmaal geen poëtisch volk. Wij houden niet van bloemen, althans niet in de kerk. En zijn er ook niet, die liever zouden zien dat er ijsschollетjes op het water dreven dan rozebladeren?

Het is voor een bijbelsche doopsbediening niet noodig, dat het water een lieflijke reuk heeft. Maar het is ook niet noodig, dat de inhoud van den doopvont een somberen indruk maakt, en wanden en bodem zoo zijn afgewerkt, dat de bodem niet te zien is. Ik geef in overweging om elken doopvont te laten afzetten en bevloeren met witte tegels, waardoor het geheel een vriendelijken aanblik krijgt. En zou iemand de zede van de Baptisten te Jamaica willen volgen — hij zondigt niet!

China's President. Voor eenigen tijd meldden de bladen, dat de President der Chineesche republiek tot het Christendom was overgegaan en zich door den Doop in een Christelijke kerk had laten opnemen. Drie dingen moeten op zijn bekeering een grooten invloed gehad hebben. Het eerste was de ijver van zijn vrouw, die al een christin was; het tweede was het lezen van het Nieuwe Testament, waardoor hij tot de vertuiging kwam, dat China den Christelijken godsdienst noodig heeft; en het derde was de houding van een zendingsdokter, die erg ruw behandeld was door soldaten. Ondanks deze mishandeling, hielpen hij en zijn verpleegsters deze zelfde soldaten na een veldslag op een schitterende wijze. — Het gebed, eens opgezonden aan het Kruis: „Vader, vergeef het hun", is nog altijd het gebed, dat veel uitwerkt, wanneer de mensch er toe komt om het te overwegen.

Atmosfeer. De lente komt. Dat beteekent dat het groen aan boomen en heesters zal uitbotten en de weide belegd zal worden met een tapijt van nieuw groen. Als de lente komt, komt het leven te voorschijn, het leven, dat we in elken vorm liefhebben. En waarom heeft juist de lente zoo groote macht over het leven? Waarom komt het juist dan uit zijn verborgen schuilplaatsen aan het licht? Omdat de lente warmte brengt. De warmte wekt het leven. Is het voorjaar koud, dan is alles laat. De arbeid aan den akker ten koste gelegd, krijgt eerst waarde, als een milde temperatuur intreedt.

Hoe noodig is het, mijn broeders en zusters, dat wij bedenken, dat voor onzen geestelijken arbeid hetzelfde geldt! Verandering van klimaat heeft menigeen lichamelijk genezen. En ook de redding van onzen inwendigen mensch heeft door klimaatsverandering plaats. Jezus verhoogt de temperatuur in ons leven. Die is gevallen beneden dat peil, waaronder de ziel niet meer gedijen kan. Doordat Jezus den zonneschijn van Gods reine liefde in ons leven brengt, brengt Hij de temperatuur weer tot „normale" hoogte, en daardoor treedt het herstel en de normale groei van het innerlijke leven in.

Wanneer onze arbeid onder de menschen slagen zal, dan moeten wij open vensters zijn, waardoor de hemelsche zonneschijn de wereld kan binnen vallen. Geen hamerslagen, geen oordeelsspreuken redden zielen. Wanneer het zaad in de harten is uitgestrooid, kan slechts warmte het tot ontkiemen brengen. We willen allen gaarne, dat het in de gemeente lente zij. — Dat voortdurend nieuw leven tot openbaring komt. Laat ons dan zorgen voor het milde, hemelsche klimaat. De prediker zaaie en de gemeente strale warmte uit. En het leven zal niet verscholen kunnen blijven.

L

ZENDING.

NOG IETS OVER YAKUSU.

De Meisjesschool,
door Mevr. Ennals.

Is ons doel bereikt? Hebben wij gedaan wat wij wenschten te doen? Met deze vragen vóór ons hebben we den arbeid in 1930 te overzien. Wat is ons doel? Is het om deze meisjes den Bijbel te leeren kennen, ze lezen, schrijven, rekenen te leeren, en hygiëne, aardrijkskunde en een beetje Fransch? Niet heelemaal, ons doel is ze te helpen om dat leven te gewinnen, waardoor zij in staat zijn alle moeilijkheden in het leven te boven te komen, en in zoover als de bovengenoemde onderwerpen daartoe kunnen dienen, hebben zij met recht een plaats in ons leerplan.

Wat onze meisjes noodig hebben om betere vrouwen te worden dan haar moeders en grootmoeders, is: meer zelfbeheersching, meer geduld, de wil om niet altijd den gemakkelijksten weg te kiezen, maar om de moeilijkheden aan te pakken, de zelfverloochening die ons leert lief te hebben en de zwakken en de bedroefden te helpen, in één woord, wat zij noodig hebben is de Geest van den Meester.

De onderwerpen, die op school onderwezen worden, geven die verstandelijke ontwikkeling, die zoo noodig is om die zelfbeheersching en den ruimeren blik te verkrijgen, waarover ik zooeven sprak. 't Is nog niet zoo lang geleden, dat een meisje haar boek neergooide en wegliep, als zij haar som niet goed gemaakt had, met de woorden: „'t Is me te moeilijk, 'k ga er van door". Nu, met een zucht van onderwerping, misschien met een beetje wrok in haar hart, zal zij van voren af aan beginnen en de moeilijkheid overwinnen. Een bewijs van vooruitgang.

Het bijbelsch onderwijs is dit jaar door de onderwijzeressen gegeven, die de school door zijn en dus weinig verder dan de meisjes van de hoogste klasse. 't Was ons werkelijk tot blijdschap deze meisjes de anderen te hooren onderwijzen in den „Weg der waarheid". Een van haar zei onlangs: „Eli werd door God gestraft, omdat hij zijn zonen maar liet doen, wat zij wilden. Laat ons, groote meisjes, dit bedenken, en niet alleen aan onszelven denken. Ik heb een jonger zusje, en ik moet voor haar waken en haar helpen den rechten weg te leeren".

Dat was heel iets anders dan wat wij dikwijls hooren, als een oudere zuster zich er afmaakt als een jongere iets verkeerds gedaan heeft, en zegt: „Is dat mijn zaak?"

Het schoolbezoek was zeer geregeld dit jaar, mede een gevolg van het grootere aantal kostleerlingen, want die worden niet zoo licht afgeleid als de meisjes uit het dorp, door pogingen om ze over te halen eens uit te gaan. De meisjes uit het dorp kwamen ook echter heel geregeld. Over het heele jaar genomen hebben 88 procent de school geregeld bezocht en wij hebben 105 meisjes op de lijst, die in tien klassen verdeeld zijn, en waarin oudere meisjes onderwijs geven.

De school is m. i. van groot belang voor deze onderwijzeressen, zoowel de meisjesschool als de kleuterschool. Hier hebben wij gelegenheid om nauwer in aanraking te komen met de meisjes, die spoedig gaan trouwen en op een andere plaats in ons district gaan wonen. Zij willen graag leeren, en als zij ons verlaten en in praktijk brengen wat zij geleerd hebben en anderen helpen om te leeren lezen en schrijven, en bovenal als zij leven dat hoogere Leven, dat zij hebben leeren zoeken, dan zullen wij in de toekomst maaien, wat wij nu zaaien.

A.

NOG EENS YAKUSU.

De Jongensschool,

door zendeling Parkinson.

Verleden week zei een van de jongens, die examen moesten afleggen, tegen mij: „Ik wou, dat u uw hersens uit uw hoofd kondt halen en in 't mijne stoppen". Dat ze echter een goed denkvermogen hebben bewijzen ze gedurig. Bijv. als ik een jongen vraag: „Waar heb je dat potlood vandaan?" zal hij zeggen: „Neen". Waaruit ik dan moet begrijpen: „Ik heb het niet uit de schoolkast geleend". Alsof ik een tweede vraag gedaan had: „Je hebt het toch niet uit de schoolkast genomen?"

Wij hebben 172 namen van jongens op de lijst, en over het geheele jaar genomen hebben 150 geregeld de school bezocht. Dit is in werkelijkheid beter dan het schijnt, want elke maand moeten er twee of meer jongens de rivier af, om de maandelijksche bijdragen voor de gemeente van de verschillende dorpen op te halen; anderen zijn er elke week noodig om naar Stanleyville te gaan om pakken af te halen enz., en de jongens uit het dorp worden soms door den Staatsambtenaar gevraagd om zijn kano van de eene plaats naar de andere te roeien.

Iedere jongen moet schoolgeld betalen. De werkjongens betalen van hun loon, en de jongens uit het dorp twee francs per maand. Er zijn 91 jongens die op het station werken, in het huis, in den tuin, bij den timmerman, in het rietwerk (rieten stoelen, tafeltjes etc.) op de drukkerij etc. en 81 jongens komen uit de verschillende dorpen in de buurt.

43 Jongens zijn leden der gemeente en ongeveer een even groot aantal bezoeken de klasse voor nader onderwijs in den christelijken godsdienst.

De bijbelsche lessen zijn dit jaar voor de oudere jongens van groot nut geweest. Op elken Donderdag vertelt een der leerlingen de geschiedenis, een tweede leest ze voor en een derde geeft in verband er mee een beteekenis of stelt een vraag. Al de jongens van de eerste vijf klassen hebben om de beurt een van deze drie punten voor hun rekening gehad. Een van de meest geliefde onderwerpen dit jaar was de profeet Hosea.

Het is aangenaam zoovele jongens te kennen. Als men de omliggende dorpen bezoekt, is men altijd verzekerd van een welkom van ten minste een deel der bevolking, en 't is een aanbeveling bij de vaders en moeders van onze leerlingen. Laat ons voor hen allen bidden, dat de boodschap van Hosea, de boodschap van genade en waarheid, van liefde en eerlijkheid, een plaats moge vinden in hun hart en leven.

A.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

SAMENWERKING.

(Toespraak, gehouden op een groote jeugdavond te Groningen; Zondag 15 Febr.)

Mijne vrienden!

Zoo zijn wij hier dus hedenavond samen als leden der verschillende vereenigingen. En wij verheugen ons over het feit, dat wij als leden der verschillende vereenigingen niet los van elkander zijn maar onderling verbonden door de Comm. v. Samenwerking. Het zal U bekend zijn, dat de Com. v. Samenwerking wordt gevormd door enkele leden uit de verschillende vereenigingen en samenkomt om de gemeenschappelijke arbeid te bespreken.

Tot welke groote dingen wij door middel van deze Comm. in staat zijn, is reeds duurzaam gebleken uit het opschilderen der zalen en uit de aanschaffing van het nieuwe orgel.

Geen der vereenigingen zou alleen deze dingen tot stand hebben kunnen brengen, maar dank zij onze *Samenwerking* konden we het en kunnen we nog veel meer.

Mij dunkt, dat wij als samenwerkende vereenigingen wel eenigszins gelijken op een snel stroomende rivier, die hoewel gevormd door kleine beekjes, in staat is vele raderen die aan haar stroom worden geplaatst, in beweging te brengen.

Wij brachten op eigen terrein reeds enkele radertjes in beweging die ons uitnemende diensten hebben bewezen. Maar we zijn nog lang niet klaar. Veel meer activiteit kan door ons worden ontwikkeld; onze krachten zijn nog lang niet uitgeput. — We volgen slechts de loop der rivier en vinden vanzelf een geschikte plaats om een nieuw rad aan te brengen en te doen draaien.

* * *

Ginds ontwaart ons oog het land der zwarten: millioenen zien wij leven en sterven in blinde afgodendienst; geknecht door de vrees voor booze geesten, gaan ze gebukt onder een ondragelijke last die het leven hun een hel en het sterven hun een verschrikking doet zijn.

Dan komt de zending, met zijn zegeningen van Christendom en beschaving; boden worden uitgezonden en keeren heen en weer, met lust wordt er gearbeid tot dat het is de Heer die 't werk daar heeft gezegend en hen doet zingen tot Zijn eer. In het groote en onbegrepene, wat hun voorheen met angst en ontzetting vervulde, hen deed beven en aanbidden, zien zij thans de lof en grootheid van hun Hemelschen Vader.

* * *

Er wordt nu reeds 53 j. door ons Engelsch Bapt. Zendings Genootschap in het hartje van Afrika (staat Congo waar ook zr. Reiling is) een zeer gezegende arbeid verricht. Het aantal vrouwen dat in deze 53 j. er het licht des Evangelie's liet schijnen bedroeg ongeveer 140, en dat der mannen 160.

Veel geld heeft het werk reeds gekost en veler leven reeds gevraagd. Ze werd een halve eeuw met kracht voortgezet doch wordt thans in haar loop opgehouden door de weinige middelen die haar ten dienste staan. De arbeid kan niet langer worden uitgebreid omdat er gebrek aan geld is; nieuwe arbeiders bijna niet meer worden uitgezonden (hoewel er velen klaar staan) omdat er geldgebrek is; en ofschoon het werk nog wel wordt voortgezet, ziet het er donker uit en moet het zeer worden ingekrompen.

* * *

Mijne vrienden! Wij doen niet genoeg als wij ons alleen bepalen bij onze naaste omgeving; wij moeten meer op verkenning uit langs de stroom van onze kracht naar geschikte plaatsen, waar door ons raderen kunnen worden aangebracht en gedreven! Onze krachten zijn grooter! Er kan veel meer geschieden! De boog is nog lang niet gespannen! En nu deden wij in het verleden als gezamelijke ver. nog niets voor de Zending, laat ons er dan mee beginnen nu de nood zoo groot is en de stem om hulpe tot ons komt. Zeer zeker is dit een geschikte plaats waar wij een rad moeten aanbrengen opdat onze kracht niet noodeloos wegvloeie!

Wij staan hiermee voor een groote doch niet onmogelijke taak als we slechts voortgaan op de eens ingeslagen weg, op de weg van Samenwerking. Want onze kracht zal ook als gezamelijke ver. te klein zijn om iets van beteekenis voor de zending te doen maar daartoe dienen wij samenwerking met andere *jeugdver. in ons vaderland* te zoeken en dat evenals in onze stad door middel van de Comm. v. Samenwerking voor het land met de Jeugdraad als middelpunt. Op die wijze zullen wij sterk genoeg worden groote dingen voor de donkere volkeren te doen.

* * *

Mijne vrienden! Wij zijn ons allen het groote nut van de plaatselijke samenwerking bewust en hebben reeds de groote kracht die daardoor wordt ontwikkeld ervaren. Evenzeer moeten wij doordrongen worden van de groote beteekenis der landelijke samenwerking.

Voor allen zal hier een groote zegen uit voortvloeien; de afzonderlijke vereenigingen worden sterker en kunnen meer; de plaatselijke eenheid der ver. zal sterker worden als zijnde een onderdeel van de het geheele land omvattende jeugdbeweging; en er zullen

Statistiek der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland op 1 Januari 1931.

PAATSNAAM der GEMEENTE	Gesticht in:	ADRES van KERK of LOKAAL	Aantal Zitplaatsen	VOORGANGER of LEEREND OUDERLING	SECRETARIS	LEDEN 1 Januari 1931	TOENAME Doop	TOENAME Attestatie	TOENAME Wederopname	AFNAME Overleden	AFNAME Attestatie	AFNAME Uitgesloten	AFNAME Onttrokken	OPBRENGSTEN Gemeente	OPBRENGSTEN Vereenigingen	OPBRENGSTEN Totaal	VEREENIGINGEN Jongelings	VEREENIGINGEN Jongedochters	VEREENIGINGEN Jongelieden	VEREENIGINGEN Knapen	VEREENIGINGEN Meisjes	VEREENIGINGEN Vrouwen	VEREENIGINGEN Zang	VEREENIGINGEN Muziek	VEREENIGINGEN Tractaat of Zending	Catechisanten	ZONDAGSSCHOLEN Aantal	ZONDAGSSCHOLEN Personeel	ZONDAGSSCHOLEN Leerlingen
Amsterdam	1866	Kerkstraat 204	150	B. Planting, Tolstraat 117	W. Veenstra, Smitstr. 28, A'dam (O.)	140	6	7		2	7			5915	350	6265		25	50				30	9	†) 64		2	6	65
Apeldoorn	1916[1]	Hoogakkerlaan 50	120	K. A. v. Beek, v. Hasseldlaan 39	R. Zwaal, Zwolsche Binnenweg 34	60	5	2		2	4	1		1344	177	1521			20			20					1		18
Bergumerheide	1930	Nieuwe Weg	200	K. Koopmans, Noord, Bergum	S. v. d. Meer, Noord, Bergum	55	1	1		1						788	12	13		13	7	10					1	4	9)
Delfzijl	1923	Waterstraat 54	200	W. M. Roest, Waterstraat 52	P. W. Brongers, Oranjestr. 2	96	18	6			3	3	3	9)				8	45		30	20					2	7	210
Siddeburen			200																										
Deventer	1884	Binnensingel	170	G. Bouritius, Kortestraat 6b	A. Dijkstra, 1e Weerdsweg 114	93	4	5	1	1	1			2803		2803	14	10	25		17		12			25	1	3	42
Zwolle	1930	Thorbeckegracht 36	80															15	15		14						1		21
Drachten	1923	Vogelzang 36	200	S. W. Veldman, 'Stationsweg 99	B. Frieswijk, Noordkade 60	30					2			1071	140	1211			26		16						1	6	90
Eindhoven	1925	Plaggestraat 54	120	J. Danker, Bosboomstr. 62	A. H. Verheul, Bakkerstr. 35	62		12			24			1843	319	2162		21	20		21		43				1	6	68
Em.-Erfscheidenveen		Kanaal A	350	A. P. Barendregt, Kanaal A	G. J. Olijslager, Kanaal A.	166	7	9	5		9	2		4036	350	4386		12	130	12	35		35				1	5	100
2e Exloërmond	1906	Zuiderdiep no. 65	300	W. Talens, Kijl 17, 2e Exl.	P. H. de Raaf, Kijl 7, 2e Exl.	109	16	3			5			3824	200	4024	17	25	30	15	14		25				1	4	60
Foxhol	1886	„Rehobôth" hoofdweg	200	H. Mostert, v. Seisenstr. 29a Gr.	Joh. Siekman, Hoofdweg 113, Foxhol	41	1			1	3	3	2	689	375	1065			15		15	25		15			1	3	65
's-Gravenhage	1892	Zuidbinnensingel 10	350	J. Jeronimus, Kepplerstr. 326	F. H. de Ruijter, Koningstr. 535	154	8	13	1	1	16	1	56	4841	341	5182	11	23	50	20	29	15	35				1	7	80
Groningen	1880	Meeuwerderweg	750	J. Louw, Piet Heinstraat 58a	H. Bos, Stadhouderslaan	533	37	19	1	4	11	2	5	11366	1759	13126	13	37	135	20	30	50	62	25		25	4	25	275
Haarlem	1880	Bakenessergracht 65	117	J. v/d Schors, Bosch & Vaartstr. 30	C. Huijzer, Duinoordstr. 72	131	2	10			5		1	8508	965	9473	6	18			32		24				1	9	65
IJmuiden (O.)		Verm.school Stationsw.	80																										
Harlingen	1902	Noorderhaven 49	200	J. v. Dongen, Patrimoniumstr. 19	Mej. R. v. d. Sluis, Liemendijk 22	136	23	9		2	2	4				8)		24	35	15	27	16	30			31	2	7	120
Haulerwijk (Friesl.)	1882	Boven 368	300	C. Brandt, 370, Haulerwijk	L. Jansma, 242, Haulerwijk	65	4				1			2690	898	3588			67		35	11	20	16		37	1	11	140
De Wilp			120																										
Heeg	1882	„Silo", Schatting	70	P. v. Netten	F. P. v. Netten	22	1																			8	1	4	60
Heerlen	1925	Engestraat	70	J. R. Fijn, Sterrenstr. 6, Treebeek	H. Niemeijer, Bexdellestr. 13, Brunssum	47		4	2		2		2	833		833			8					12			1	2	38
Hengelo (O.)	1919	Jacob Catsstaat 36	300	J. Huizinga, Jacob Catsstr. 34	K. Drent, Woolderesch weg 98	429	40	22	2		3		32	10948	2175	13123	15	80	190		50		110	30		15	8	14	250
Almelo		Geraniumstraat	200																										
Enschedé		Brasz - Wooldriksweg	150																										
Borne		Spanjaard. Deldenstr.	100																										
Hoogezand	1923	Kielsterstraatweg	200	J. Reinholt, Kieldiep	Jac. Bos, Jr., Slochteren, D 96	77	4			1	2	2	2	793	631	1424			20		12			19			1	4	45
Hoorn	1883	Mosstertsteeg	60	G. Visser, 2e Boomlaan 98	W. Spranger, Breed 1	31		2			1			1451		1451		14	12		21		18	§12	15	20	1	3	20
Leeuwarden		Noordvliet 11	125	F. E. Huizinga, Eebuurt 30	J. Visser, v. d. Kooystr. 16	60		3		1	7		1	2145	200	2345		12	30		40	15	30				1	3	50
Muntendam	1891	Kerkstraat	300	J. Hekhuis, Kerkstraat 88	M. J. Groart, Middenweg 64, Veendam	161	6			1	1	1	2	4890	1245	6135	20	40	72		50		64	19		60	3	8	153
2e Veensloot			100																		30								
Nieuwe-Pekela	1875	Hoofdweg	210	L. de Haan, Hoofdweg E 48	J. Wiersema, K. 1, Oude-Pekela	106	5	5			9			3218	550	3768		22	50		18	40	30		†)53	29	2	8	75
Winschoten		Mr. A. J. de Sitterstr.	100																										
Oude-Pekela		ten huize v. H. Wester																											
Nieuw-Weerdinge	1882	N. Weerdinge	350	K. Reiling, 3e Kruisdiep	H. de Jonge, N.-Weerdinge 73	261	23	10	3		19	3	4	5756	485	6241	27	29	120		30		85	13		65	5	26	320
Ter Apel		Ter Apel	100																										
Sneek	1880	Oppenhuizerweg	3)	H. Visser, Willem Lodewijkstr.	A. Wielinga, 3e Selfhelpstr. 3	109	1	2	1	2	5			3585	150	3735	11	13	30	16	12	23	*29		100		4	9	140
Stadskanaal	1845		350	J. W. Weenink	P. Smit, Schoolkade 71, Musselkanaal	316	20	7	1	4	12	4	1	7812	1535	9347		52	200	30	65		32	§25	140	105	5	25	310
Musselkanaal			200																										
N.Buinen (Dwd.)			200																										
Odoornerveen			60																										
Stavoren	1881[2]	Voorstraat	150	S. Visser, Scharl (H. O. & N.)	J. W. Zwaan, Voorstr. 103	7) 71				1	4	1		9)				10			21		10				1	3	23
Utrecht	1924	Kerkstraat 28	110	A. H. Zerbst, Rijnlaan 128bis	D. Molijn, Rijnlaan 160	69	3	2	2	2	6		2	2678	398	3076		8	23	20	25	8	22			20	1	6	29
Vriescheloo	1877	Vriescheloo	250	J. de Haan	E. Kuilman, Wedderbergen - Wedde	100	5		2		3			1170		1170							8				3	8	120
Bellingwolde		J. A. Geertsema	70																										
Workum	1898	Zuidend	90	G. Visser, Hoorn	P. Hornstra, Zuid F 4	8) 51	4	3			5			1600	60	1660		8			14						1	5	60
						3781	244	156	21	26	172	27	113				146	519	1418	161	740	253	754	185	372	440	59	231	3112

OPMERKINGEN :

1) Verleden jaar 1902, welk jaartal is juist?
2) Verleden jaar 1880, welk jaartal is juist?
3) Niet vermeld.
4) Verleden jaar 57 opgegeven.
5) Verleden jaar 483 opgegeven.
6) Verleden jaar 82 opgegeven.
7) Verleden jaar 79 opgeg.
8) Verleden jaar 51 opgeg.
9) Niet opgegeven.
*) Gemengd en manne[n]...
§) Mandolineclub.
†) Zending- en tractaat...

duizenden in de heidenwereld God loven om ons bestaan. —

Door samenwerking is het dat het grootste werk kan worden volbracht wat betreft het werk der gemeente, der vereenigingen en der Zending. Laat ons daarom het mogelijke doen tot meer samenwerking zoowel plaatselijk als landelijk.

H. DOORNKAMP.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Kruisiging en begrafenis van onzen Heiland.

Mat. 27 : 32—66; Mark. 15 : 20—47; Luk. 23 : 26—56; Joh. 19 : 16—42.

Les voor Zondag 29 Maart 1931.

De vorige les bracht ons met Jezus in Gethsemané, waar Hij in grooten strijd was en bad, totdat de bende kwam en Jezus zich gevangen liet nemen. Zoo spoedig mogelijk werd Hij voor den Joodschen Raad gebracht en veroordeeld. Maar dat vonnis was nog niet voldoende, om Jezus te dooden, want de Joden hadden niet het recht om doodvonnissen te voltrekken. Daarom gingen de oversten den volgenden dag zoo vroeg mogelijk met Jezus tot den stadhouder, die toen over Jezus moest oordeelen. Dat is ook een treurige lijdensgeschiedenis voor Jezus geweest, maar dat deel van de geschiedenis slaan we ditmaal over. Het einde er van was, dat de stadhouder Pilatus Jezus tot den kruisdood overgaf, niet omdat hij Hem schuldig had bevonden, maar omdat de Joden het met geweld eischten en Pilatus niet tegen hun wil durfde te beslissen.

Het was een treurige geschiedenis. Wat had Jezus nu in korten tijd wat doorgemaakt. Ze hadden Hem bespot en geslagen, zelfs gegeeseld. Zijn lichaam was uitgeput. En nu namen de soldaten Hem mee naar een plaats, waar de kruispalen waren. Daar ontmoette Jezus twee mannnen, die om hun misdaden een tijd geleden al ter dood waren veroordeeld. Die zouden nu ook gekruisigd worden. Aan ieder werd nu een kruis aangewezen met het bevel, het op te nemen en te dragen. Daar boog zich ook onze Heiland; en Hij nam Zijn kruis op en Hij volgde den hoofdman, en de soldaten omringden Hem. Zoo ging het de stad uit naar Golgotha.

Ik geef nu verder alleen nog maar een overzicht over de verschillende bijzonderheden. De onderw., die met zijn (haar) hart in Jezus' lijden en sterven is, zal het goed vertellen en de anderen doen wijs indien zij dit werk aan eerstgenoemden overlaten.

a. N a a r G o l g o t h a: Simon van Cyrene. De weenende vrouwen en Jezus' woord tot haar. In Luk. v. 29 kan men best zeggen: Gelukkig de vrouwen, die dan geen kinderen hebben.

b. K r u i s i g i n g: De aankomst op Golgotha. Gemirrede wijn geweigerd. Dan aan het kruis vastgemaakt. Onderwijl de bede: „Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen". Oprichting van de kruisen. De pijn van het hangen aan de wonden. Het opschrift; het bord zal wel vóór de oprichting aan het kruis bevestigd zijn, denk ik, maar pas daarna werd het gezien. Het opschrift (in drie talen geschreven) werd door velen gelezen. De ergenis der Joden en 't antwoord van Pilatus.

c. V e r d e e l i n g d e r k l e e d e r e n (van alle drie gekruisigden) zie Joh.

d. S p o t t e r s: Terwijl de soldaten er wat bij waren gaan zitten (Mat.), leed Jezus onder de bitterste spot. De voorbijgangers spotten; de oversten zelfs deden mee; af en toe ook de soldaten eens weer. Hoe wreed toch hier was zelfs geen eerbied voor pijnlijden en sterven. Zelfs de moordenaars deden mee; één van hen kwam echter tot inkeer; gelukkig!

e. J e z u s e n Z ij n m o e d e r! Denk aan Luk. 2 : 35a.

f. V e r l a t e n h e i d: Eerst lezen we van duisternis, die om middag inviel en Jezus met Zijn lijden aan de oogen der spotters onttrok. Ach konden we het als een symbool voor de schaamte van ons geslacht beschouwen! In de duisternis klonk de droeve klacht, het vierde kruiswoord. Vertel wat de soldaten dachten en deden.

g. H e t e i n d e: (zie Joh. 19 : 28).

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

52. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds een godsdienstige bijeenkomst, waar ook de plaatselijke predikant tamelijk geregeld verscheen. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld. In Duitschland was de revolutie uitgebroken. De nieuwe onderwijzer van Burgheim, Günter Sonwald, had reeds heel wat goeds verricht. Op de Enkehoeve was door kwaadwilligheid een oude schuur verbrand. Flip Gelderman, de neef uit Amerika, zou met de boerin van de Enke-hoeve trouwen, maar vooraf kwam de boer zelf uit Rusland terug. Op bezoek bij Ds. Lothuizer, den volgenden dag, deelt Marten Enke mede, dat zijn zoon Erich nog in leven is, maar ziek terugkwam, en nu te Stettin op zijn thuisreis wacht. De predikant is zeer ontroerd en dankt God voor deze leiding.)

Ds. Lothuizer wendde zich nu weer tot Marten Enke en zeide, alle sporen van tranen wegwisschend: »Je wilt me zeker wel een oogenblikje verontschuldigen, beste Marten. Moge de Heer onze God mij helpen, mijn goede, lieve vrouw zorgvuldig voor te bereiden! Wanneer haar hart de groote blijdschap maar doorstaat!«

Spoedig daarop kwam hij met vrouw en dochter weer de kamer binnen. Toen allen plaats genomen hadden, begon de oude heer zonder verdere inleiding tegen zijn vrouw: »Onze beste Marten Enke deelt mij mede, dat hij onze jongen ook meegenomen heeft! Erich leeft dus nog, maar is alleen lichamelijk nog een beetje zwak. Hij ligt te Stettin in observatie en wacht er op, dat wij hem afhalen. Dat kan nu elken dag wel gebeuren, zoodra wij maar klaar voor de reis zijn. De zaak is verbazend eenvoudig. En dan zullen wij onze Erich spoedig hier hebben!«

Ds. Lothuizer had dat allemaal vlug en zakelijk uitgesproken, alsof het de gewoonste zaak van de wereld betrof.

»Ja, wat zeg je daar allemaal, vader?« zeide nu de vrouw van den predikant.

»Heb ik dat wel goed verstaan: Onze Erich leeft, zeg je?«

»Ja, lieve, onze Erich leeft!«

»En dat kun je maar zoo rustig zeggen, alsof het je verder onverschillig was?«

»Ja zeker, lieve. Nu kan ik dat. Des te sterker is de blijdschap in mij. En nu zullen ook wij, zoo de Heere wil, spoedig de groote blijdschap smaken, onze jongen bij ons te kunnen hebben. Wij willen nu onzen God danken. En daarna vertelt onze vriend Enke, wat hij van Erich weet!«

Ds. Lothuizer haalde nu verlicht adem.

* * *

De oorlogsvrijwilliger was nu ook na heel wat wederwaardigheden thuisgekomen. Bijna werden de zwakke krachten der predikantsvrouw geheel opgeteerd door overgroote blijdschap. Maar God, die de gebeden van al Zijn kinderen hoort, verhoorde ook de voorbeden, die ernstig tot Hem opgezonden werden.

En toen de maand Mei in het land kwam, was het reeds duidelijk te zien, dat de vrouw van den dominé en Erich beiden weer opbloeiden in nieuwe levenskracht tot nieuwe levensvreugde.

Daar kwam op zekeren dag na een kort aankloppen meester Günter Sonwald de studeerkamer binnen.

Ds. Lothuizer zag hem verwonderd aan: »Wat nu? Zoo plechtig ziet u

Na *geruimen tijd toen* Jezus ook wist. dat alles nu volbracht was, kwam de klacht over dorst, die vreeselijke kwelling der gekruisigden. Hier tenminste nog een vlaagje medelijden.

Spoedig daarna: „Het is volbracht", en toen: „Vader in uwe handen beveel *ik* Mijnen geest".

h. Bijzonderheden bij Jezus' sterven; Het scheuren van den voorhang in den tempel; de getuigenis van den hoofdman; de scharen, Luc. 23 : 48. 't Verzoek der Joden, zie Joh. 19 : 31 en vervolgens.

De vrouwen en vrienden (hier „bekenden" genoemd) die van verre stonden!

i. Begrafenis: Jozef en Nicodemus, „zich verstoutende", gingen tot Pilatus, en mochten Jezus begraven. En Hij, wiens graf bij de goddeloozen en misdadigers besteld was, werd gelegd in het graf van een rijke, Jes. 53 : 9. Wachters besteld.

Deze les is rijk aan stof. Men overzie het geheel en overlegge, welke gedeelten men slechts met een enkel woord zal vermelden en welke men uitvoeriger zal vertellen.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

HARLINGEN. Sedert ons laatste berichtje hebben we als gemeente weer rijkelijk genoten van 's Heeren zegeningen, 't wordt meer dan tijd daar weer eens enkele dingen van te vertellen.

Den 14 Jan. werd de jaarvergadering der gemeente gehouden, waarop we konden roemen in den Heer, die ons in het achterliggende jaar in vele opzichten heeft gezegend; ook met uitbreiding der gemeente, een 23-tal werden door den doop aan de gemeente toegevoegd

Zondag 18 Jan. waren er wederom een drietal jonge menschen, die den Heer wenschten te volgen ook door het watergraf. Ons lokaal was bij die gelegenheid overvol. Met stille aandacht werd geluisterd naar de prediking door onzen Voorganger, waarna de doopcandidaten nog een ernstig woord werd meegegeven; en de doop aan hen werd voltrokken. Nadien schaarden wij ons om 's Heeren disch om Zijn dood te gedenken en werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheeten. Dat er op die eerstelingen van 1931 een rijke oogst van voorspoed volge.

We werden echter ook bij de ernst des levens bepaald, doordat een zuster uit ons midden werd opgeroepen om met Christus vereenigd te zijn. Zuster Hoekstra was reeds ruim 22 jaar een getrouw lid onzer gemeente. Het deed haar dikwijls leed dat ze de laatste tijden wegens lichaamszwakte niet geregeld met de gemeente kon opgaan, zoolang ze dan ook maar eenigzins kon was ze steeds op haar plaats.

De zieken in onze gemeenten moeten altijd zeer veel ontberen, daar ze geregeld van alle samenkomsten zijn verstoken, zelfs de radio kan dat gemis niet vergoeden. Daarom had de gemeente besloten, om een zieke zuster, die reeds eenige jaren aan haar ziekbed *gebonden is, telefonisch aan te sluiten.* Dit besluit is nu ten uitvoer gebracht, en het voldoet uitstekend. Onze zuster kan niet alleen de predikatiën des Zondags beluisteren, doch ook alle andere samenkomsten, die in het lokaal plaats vinden, kan ze in alle bijzonderheden volgen. De bidstonden niet te vergeten, die het voornaamste deel uitmaken van de wekelijksche samenkomsten. Ze is de Heer zeer dankbaar voor dit hulpmiddel en wij met haar, daar ze nu weer in alles kan meeleven. Onze wensch is dat zoolang ze *aan haar krankbed gebonden is er nog veel* van genieten mag.

Met heilbede. R. v. D. S.

ALMELO. Zaterdag 7 Febr. was voor de gem. Hengelo en haar station Almelo een dag van groote vreugde.

Op dien datum was het juist 6 jaar geleden dat onze br. Voorganger in Almelo zijn Evangelisatiewerk begon. Op heel bescheiden wijze werd dien arbeid aangevangen, en door Gods genade onvermoeid voortgezet en niet zonder eenigen vrucht. Langzaam maar zeker breidde zich de kring van broeders en zusters en belangstellende vrienden uit. Van elders kwamen zich Baptisten te Almelo vestigen. Het zaad des Evangelies, met kwistigen hand uitgestrooid, ontkiemde in menig hart en zondaars en zondaressen bekeerden zich tot den levenden God. Onder biddend opzien tot Hem die alleen den zegen gebieden kan werd het jeugdwerk al spoedig ter hand genomen. Een Zondagsschool ontstond en daarmede een nieuw arbeidsveld, en meerdere werkkrachten moesten in des Heeren wijngaard tewerkgesteld worden. Een meisjesvereeniging werd opgericht en daardoor was weer een akker aan het arbeidsveld der Baptisten toegevoegd. In de behoefte aan een zangvereeniging onder ons, werd spoedig voorzien en bij tijd en gelegenheid kon uit tal van monden tegelijk de lof des Heeren op liefelijke wijze verkondigd worden.

Jongeliedensamenkomsten werd mede een tak van gemeentelijken arbeid en bleef niet *ongezegend, en een jongelingsvereeniging* die in ernst en met eerbied Gods woord onderzoekt, om daardoor voorgelicht te worden om veilig te kunnen wandelen op de vaak moeilijke en donkere wegen des levens vormden te samen het jeugdwerk der Baptisten in Almelo.

Uit bovenstaande kan gemakkelijk afgeleid worden dat dringende behoefte ontstond naar een eigen vaste plaats van samenkomst. Ge-

---

er uit! — Maar neem toch eerst eens plaats, beste meester!«

Günter Sonwald groette met een buiging en zeide: »Neem mij niet kwalijk, dominé, maar ik kom heden avond voor een zeer belangrijke zaak, vooral wat mij persoonlijk betreft. Wanneer ik het waag deze aangelegenheid met u te bespreken, geeft de aan mij bewezen liefde en goedheid, van u genoten tot dusver, mij moed daartoe«.

Hij zweeg een moment. De oude heer had zijn rechterhand onder zijn kin gelegd en liet enkel een diepzinnig »Hm!« hooren.

De onderwijzer ging verder: »Dominé! Neem mij niet kwalijk, dat ik het maar zoo kort mogelijk zeg: Mag ik u vragen om de hand van mejuffrouw uw dochter?«

De oogen van den predikant begonnen helderder te schitteren. Daarop zeide hij vroolijk: »Ja, maar — mijn beste! Daarvan weet ik nog heelemaal niets! Daarover heeft Rika mij nog in 't geheel niets verraden!«

»Dat is zeer goed mogelijk, beste dominé. Want omdat ik maar een eenvoudige dorpsschoolmeester ben, heb ik het niet gewaagd, mejuffrouw uw dochter nader te komen, vóór ik niet de toestemming van dominé had!«

»Maar dat zal allemaal niets geven, wanneer de hoofdpersoon, mejuffrouw mijn dochter, niet wil!« antwoordde *de predikant op schertsenden toon.*

»En, nevenbij gezegd, of het andere menschen bevalt of niet bevalt: Wanneer het God bevalt, en daaraan geloof ik reeds, dan zal het mij een groote blijdschap zijn u als schoonzoon welkom te heeten. En ik ben er vast van overtuigd, dat het mijn lieve vrouw precies zoo gaan zal, want zij houdt veel van u, vooral sedert u onzen Erich na zijn terugkomst zoo vaak bezoekt! Maar nu wordt mij de zaak toch ernstig!« Hij ging weer over tot zijn schertsende vroolijkheid. »En daar de zaak toch volgens uw eigen zeggen nog in 't geheel niet formeel en eigenlijk in orde is, zal ik maar zoo vrij zijn, voor u, geliefde vriend, bij mijn dochter Rika voor »vriend des bruidegoms« te spelen!«

Daarmee ging hij de kamer uit. Het duurde niet zoo heel lang, of hij kwam weer terug, en lachend zeide hij: »Nu, mijn beste, zie nu zelf maar toe, hoe u het met haar klaar speelt. Rika is beneden in de woonkamer!«

Günter Sonwald drukte de oude heer de hand, ging naar beneden en verscheen na een korte klop op de deur in de woonkamer.

Ds. Lothuizer stond echter met gevouwen handen. Wat hij zeide, wat *hij bad, heeft God alleen gehoord.* Dan ging hij haastig de trap af naar beneden en ging naar het priëel in den tuin. Daar zaten de vrouw van den dominé en Erich bijelkander.

»Moedertje, wat een heerlijke avond is het heden!« begon de predikant, toen hij het priëel binnentrad.

»Ja, heerlijk!« gaf de predikantsvrouw ten antwoord. »Die kostelijke avondlucht, de avondrust, de eindelijke vrede in eigen leven, en daarbij onze lieve, lieve jongen!«

»God helpt op Zijn tijd!« begon dominé weer. »Ik heb het bijzondere voorrecht, ook de aankomst van een tweede zoon aan te kondigen!«

»Hoe?« — »Wat?« Dat kwam de beide luisterenden van verbazing zoo maar over de lippen.

»Maar man! Spreek toch als 't u belieft!«

»Wij hebben de eer u bekend te maken de verloving van: Den Heer Günter Sonwald, Onderwijzer, en Mejuffrouw Rika Lothuizer!« verklaarde Ds. Lothuizer op ambtelijken toon.

(Slot volgt.)

meente Hengelo bleek moed en geloofsvertrouwen te bezitten en in het vuur harer zendingsijver nam zij het koen besluit om in Almelo een onmisbaar plekje grond te koopen en toen werd het ora et labora, waarmede men was begonnen, zoowel in Almelo als in Hengelo, met verdubbelde ijver in toepassing gebracht; met als gevolg, dat na veel moeilijkheden en strijd eindelijk op een der mooiste plekjes van Almelo, een lief, vriendelijk kerkje aan de dienst des Heeren kon opgedragen en ingewijd worden. Deze plechtige inwijding geschiedde onder groote publieke belangstelling, zoo zelfs, dat velen zich met een staanplaatsje moesten vergenoegen Na het zingen van Gez. 212 werd gebouw en broederkring en vrienden en al den arbeid die in dit gedeelte van 's Heeren wijngaard geschiedt, door onzen br. Voorganger Ds. J. Huizinga den Heere plechtig opgedragen en aanbevolen en Zijnen onmisbaren zegen afgesmeekt. Waarna hij, naar aanleiding van Rom. 1 : 16 eene keurige inwijdingsrede hield. Vele gelukwenschen waren ingekomen en werden voorgelezen. De Unie was vertegenwoordigd door br. Dijkstra van Deventer, gemeente Almelo door wethouder M. J. de Jong, en ook onze jonge broeder Ernst Huizinga, Voorganger van de gemeente Leeuwarden, was aanwezig en legde in zijn toespraak den nadruk er op, dat alléén God de eer toekomt; ook voor de tot stand koming van ons nieuwe kerkje. Nadat nog enkele broeders een kort woord gesproken hadden, werd deze plechtige wijdingsdienst met dankzegging gesloten. Zondagavond en Maandagavond werd onder leiding van Ds. J. Huizinga en Ds. E. Huizinga Evangelische samenkomsten gehouden waarvan wij gelooven, dat zij hunne gezegende invloed niet zullen missen, en thans staat ons kerkje voor de gewone en buitengewone werkzaamheden der gemeente en haar station beschikbaar.

En nu is het de wensch van ons allen, dat zij die dit lezen en bidden geleerd hebben met ons mee zullen bidden, opdat de Heere onzen God Zijnen Zegen gebiede over den arbeid in Almelo.

Febr. 1931. B. BLAAK.

III

OPMERKINGEN

naar aanleiding van den statistiek.

Deventer, Haarlem en Haulerwijk hebben in 1930 nieuwe posten geopend.

* * *

Te Enschede hebben zich 32 leden van de gemeente Hengelo losgemaakt en zich tot een zelfstandigen kring georganiseerd.

* * *

Te den Haag zijn 54 uit de gemeente getreden, die een tweede gemeente, onder den naam van 's-Gravenhage Oost hebben opgericht.

* * *

Muntendam heeft ook nog een geheelonthoudersvereeniging met 100 leden.

* * *

Het jaar 1930 is een vrij goed doopjaar geweest. In 1929 doopten de gemeenten 141. In 1930 103 meer. Ook schijnen onze harten in 1930 milder gestemd te zijn geweest dan in 1929, want de getallen der uitsluitingen zijn voor deze beide jaren 27 en 41.

* * *

De getallen voor afgegeven en ontvangen attestaties zijn 172 en 156. Een verschil van 16. Waren deze misschien met oudejaarsavond op de bus gedaan? Of zijn ze in het bezit van broeders en zusters, die zich niet hebben aangemeld?

* * *

We laten hier nog eenige bijzonderheden volgen over niet aangesloten gemeenten :

s-Gravenhage Oost telde op 1 Jan. '30 54 leden ; jongelingsver. 11 ; jonged.-ver. 12; knapenver. 17; kl. meisjesver. 26 ; vrouwenver. 10.

Secretaris is : C. Meijner,
Weimarstraat 316, 's-Gravenhage.

Haarlem II had op 1 Jan. j.l. 37 leden; jongelieden 32; jonged.ver. 15; kl. meisjesver. 15; vrouwenver. 12; zangkoor 22.

Secretaris is : G. Jansen,
Van Oosten de Bruynstr. 210, Haarlem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

MEDEDEELINGEN

Gemeente Hengelo (O)

Aan onze verspreide leden berichten wij dat onze gemeente *niet* op Zondag 1 Mrt. doch op 8 Maart a.s. doop en H. avondmaal hoopt te vieren.

U nog allen vriendelijk uitnoodigend,
K. DRENT, Secr.

Ds. N. v. Beek.

De volgende woorden zijn van onzen Broeder zelf afkomstig :

„Voor herstelling is menschelijkerwijze geen hoop meer. Mijn lichaamslijden is dragelijk; ik rust veilig in mijns Heilands liefdearmen en ben door de deelneming en liefde van zoovelen van Gods kinderen liefderijk verkwikt en vertroost".

Dit van onzen Broeder te mogen vernemen, zal ons allen tot dankbaarheid stemmen. Dat de Heere nabij is moge zijn dagelijksche ervaring zijn!

E.-R.

Agenda v. d. Jeugdsecretaris.

ZONDAG 8 MAART. D.V. Jeugddag voor de zuidelijker provincies te Amsterdam, Kerkstraat 204. Aanvang te 4 uur 's namiddags. Leider: Ds. A. P. Barendregt.

Het programma van den Jeugddag zal bestaan, naast een jeugdpreek v. d. leider, in opstellen, speechen en voordrachten van de afgevaardigden uit A'dam, den Haag, Haarlem, Utrecht en Eindhoven.

Er wordt eenmaal gepauzeerd, waarin thee of koffie geserveerd zal worden.

Het zangkoor van A'dam beloofde zijne gewaardeerde medewerking.

Iedereen is hartelijk welkom.

Ondergeteekende verzoekt voorts hem in de maand Maart de contributiegelden te doen toekomen.

De contributie bedraagt f 5.— per gemeentelijke Jeugdkring of per aangesloten Jeugdkring ook al is die niet strikt gemeentelijk onder te brengen.

Alleen die Jeugdkringen die hun contributie voldoen, hebben rechten tot de e.k. Nationale Jeugdconferentie.

De mogelijkheid bestaat dat in de week voor Paschen de bestelde insignes kunnen geleverd worden.

Zij die nog niet bestelden verzoek ik het uiterlijk voor den 4den Maart te doen. A. P. BARENDREGT.

Radio-uitzending.

Vanwege de Ned. Chr. Radio Vereen. zal D. V. op Donderdag 5 Maart van 4—5 uur, door Ds. J. v. d. Schors, pred. te Haarlem, een ziekenuurtje worden geleid.

1. Orgelspel.
2. Zingen Ps. 33 : 1 en 10.
3. Gebed.
4. H. Schriftlezing Ps. 3.
5. Eerste gedeelte der toespraak : „Die mijn hoofd opheft". Ps. 3 : 4b.
6. Zingen lied 625 (bundel Joh. de Heer).
7. Tweede gedeelte toespraak.
8. Gebed.
9. Zingen lied 473 (bundel Joh. de Heer).

Den Haag. JAC. BOITEN,
Secr. U. R. C.

III

CORRESPONDENTIE

Br. B. B. te A. Schrijf uw berichten a. u. b. met inkt.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 6 Maart 1931 No. 2173 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

WEET GIJ ?

Weet gij, dat die trouwe Heiland,
Die ons noodigt aan Zijn disch,
Ons Zijn liefde dáár verzekert,
Ons dáár schenkt, vergiffenis?

Weet gij, dat die trouwe Heiland,
Dáár de ziele laaft en voedt,
Als wij in geloove komen,
Hij dáár onze ziel ontmoet?

Weet gij, dat die trouwe Heiland,
Zoekend uitgaat, ook U vindt,
Als g' uw hart voor Hem wilt buigen,
Hem gelooft slechts als een kind.

Weet gij, dat die trouwe Heiland,
Dan uw ziele ook verkwikt,
Dat Hij 't heilgoed U doet smaken,
Wat Hij U heeft toebeschikt?

Weet gij, dat die trouwe Heiland,
Eenheid schenkt aan Zijnen disch,
Gemeenschap geeft, slechts door geloove
Aan wie met Hem verbonden is?

Weet gij, dat die trouwe Heiland.
Eenheid wil; ook U die schenkt,
Zoo gij met ons niet kunt komen,
Weet, dat Hij aan U toch denkt.

Weet gij, dat die trouwe Heiland,
U ook met Zijn Geest vervult,
En U door 't geloof doet weten:
Ik vergeef uw zondenschuld!

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

VERLOOCHEN U ZELF!

Matth. 16 : 21—26.

Boven de oude zonnetempel van de Grieken te Delphi stond een opschrift, dat waard is, dat ieder het ter harte neemt, namelijk de spreuk: „Ken u zelf!"

Zelfkennis is steeds eisch en begin van alle ware wijsheid. En kan deze eisch nog overtroffen worden?

Van christelijk standpunt gezien, moeten wij: „Ja!" zeggen. Tegenover het Grieksche tempelopschrift: „Ken u zelf!" staat boven het Allerheiligste van het Nieuwe Verbond: „Verloochen u zelf!" Het is de eisch van den Heer Jezus, die Hij ons niet slechts *geleerd*, maar ook *voorgeleefd* heeft.

Drie jaar lang heeft Hij Zich afgesloofd in den dienst aan Zijn volk. Wat heeft Hij geoogst? Ondank, hoon en spot, ja wilde haat! Maar liet Hij Zich daardoor verbitteren? Neen, Zijn liefde bleef dezelfde tot in den dood.

„Bereid te sterven uit liefde tot hen, die Hem verwierpen!" staat boven de lijdensgeschiedenis van den Heer Jezus geschreven.

Met heilige verontwaardiging wijst Hij Petrus terug, die Hem vermaant: „Heere, wees U genadig!" Neen, voor Hem gold het: „Getrouw tot in den dood! Uit liefde het leven prijsgeven voor een verloren wereld!"

Datzelfde geldt ook ons, als wij Jezus' navolgers willen zijn. Daarop wijzen bovenstaande woorden en groot en geweldig staat die eisch van Jezus voor ons: „Verloochen u zelf!" Op twee dingen worden wij in deze woorden van Matth. 16 : 21—26 gewezen, n.l.: 1. Zelfzucht brengt verlies.

2. Zelfverloochening brengt gewin.

* * *

Jezus had Zijn discipelen getoond, dat Zijn weg een lijdensweg zou zijn tot aan den kruisdood. En dan gaat Hij verder: „Zoo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelven, en neme zijn kruis op, en volge Mij! Want zoo wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen: maar zoo wie zijn leven verliezen zal om Mijnentwil, die zal het vinden!"

„Zijn leven willen behouden", dit leven, met zijn aardsche verlangens en zondige neigingen ... het leven der zelfzucht, dat zich zelf zoekt, voor zich zelf leeft, zich zelf bewaren wil en onbekwaam is tot het offer voor anderen.

Een der Duitsche soldaten, in 1914 gevallen en begraven op het soldatenkerkhof te Laon, heeft een steen op het graf met het opschrift: „De overwinning is noodig, het leven niet!" Veel meer dan op het oorlogsterrein, geldt deze eisch voor het geestelijk leven. Zelfzucht, egoïsme leidt in het verderf!

* * *

Er zijn menschen, die schijnbaar groote dingen tot stand brengen, groote dingen voor het algemeen welzijn, en toch kan hun geheele doen en laten gedicteerd zijn door de zelfzucht: in hun geheele schijnbaar zoo grootsche arbeid zoeken zij ten slotte slechts zich zelf, hun eigen eer.

„Wanneer men een mensch wil leeren kennen", heeft eens iemand met een fijne opmerkingsgave gezegd, „moet men er op letten, hoe vaak hij in een kwartier „ik" zegt!"

De „Ik-mensch" kent slechts zijn eigen werk en verdienste, slechts zijn eigen handelingen schijnen hem van waarde te zijn.

Deze vereering van het eigen ik, ook wanneer die in verfijnde vorm zou optreden, is een bederf, want die geeft God niet de eere, en laat niet toe, tot God te komen.

Ja, alle zelfzucht brengt verlies! Zeker, men meent wel, dat met zelfzucht veel gewonnen, alles gewonnen is in het leven.

Dezulken meenen, dat zij het leven hebben uitgekocht, maar dat is niet waar: zij hebben zichzelf *verkocht*.

Toen Achab Elia ontmoette in den wijngaard van Naboth, riep hij uit: „Hebt gij mij gevonden, o mijn vijand?" En de man met den profetenmantel antwoordde: „Ik heb u gevonden, overmits gij uzelven verkocht hebt om te doen, dat kwaad is in de oogen des Heeren!" (1 Kon. 21 : 20).

Achab de machtige, gebiedende koning, is verkocht! Is verkocht als een slaaf, verkocht aan de zonde! Achab meende, dat hij gewonnen had, toen hij zich Naboth's wijngaard toeeigende; maar hij had verloren, zich zelf verloren; hij had zich zelf verkocht. Voor

Naboth's wijngaard had hij zijn ziel en zaligheid verkocht! Dat is echter het grootste verlies dat denkbaar is!

* * *

Daarom zegt Jezus hier: „Want wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld gewint, en lijdt schade zijner ziel?" Of, zooals datzelfde woord bij Lukas heet: „Zoo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelven, en neme zijn kruis dagelijks op en volge Mij! Want wat baat het een mensch, die de geheele wereld zou winnen en *zichzelven verliezen*, of schade zijns zelfs lijden?"

Een heilige ironie, een heilige spot om het dwaze streven des menschen klinkt door dit woord heen. Zij zoeken zich zelf, en ..... verliezen zichzelf voor tijd en eeuwigheid! Zij hebben roofbouw toegepast op hun ziel, totdat hun ziel daarbij verloren ging. Denk aan het zoopas genoemde woord van Jezus.

Of dit woord hem niet in de ziel aangreep, toen de wereldveroveraar Napoleon op een eenzaam eiland verbannen was, en tevens dacht aan al het vergoten menschenbloed, vergoten voor zijn onverzadelijke roemzucht? Ja, wat baat het een mensch .....

Die doet net zoo dwaas, als een mensch, wiens huis in vlammen staat en hij redt en redt, redt zijn gansche have en goed uit de vlammen, alle waarschuwingen ten spijt, en wordt eindelijk door een neerstortende brandende balk verpletterd. Alles heeft hij gered, gewonnen; slechts zich zelf, zijn leven heeft hij verloren. Alle zelfzucht draagt de kiem des doods in zich en leidt tot den eeuwigen dood.

* * *

De tegenpool van de zelfzucht is de zelfverloochening, die Jezus eischt. „Zoo iemand achter mij wil komen, die verloochene zichzelven, en neme zijn kruis op, en volge Mij!" Zelfverloochening! Bij dit woord denkt menigeen misschien aan groote daden, misschien aan den martelaarsdood van Petrus of den getuigenmoed van Paulus of andere geweldige dingen. Maar Jezus heeft zeker ook aan de gewone dingen van het dagelijksch leven gedacht! „Die neme zijn kruis op!" Of bij Lukas: Die neme zijn kruis dágelijks op!" Dus in het stille, geduldige dragen van de door God ons opgelegde last des levens dág aan dág moet onze zelfverloochening het allereerst tot uitdrukking komen O zeker, dat is niet gemakkelijk! Wie reeds eenmaal, misschien jarenlang, een zwaar kruis moest dragen, weet, hoe zwaar het is, dagelijks weer opnieuw dat kruis op zich te moeten nemen en te dragen, stil en geduldig, zonder morren en klagen, zonder te twijfelen of te vertwijfelen.

Nietwaar, gij kruisdragers, gij weet daarvan mee te spreken? Och, elk menschenkind is kruisdrager, „elk huis heeft zijn kruis!" Maar aan het rechte kruisdragen en leeddragen herkent men het kind van God.

Te lijden, niet als de Indische fakirs, die er een „wellust uit maken"; ook niet als de Stoïcijnen, die tegenover het lijden slechts apathie aan den dag leggen en het tot gevoellooze onverschilligheid brachten, maar als het bewuste kind van God, dat de smart wel gevoelt, maar weet: „Het komt onder de leiding en besturing van den liefhebbenden Vader in den hemel, en daarom houdt hij Zijn hand vast, ook onder tranen, en leert danken, ook onder het kruis!

* * *

Een vrouw was jarenlang verlamd en had veel pijn te verduren. Boven haar ziekbed hing den tekst: „Wacht op God!" Vaak had reeds de predikant, als hij haar bezocht, getracht haar te vertroosten met verwijzing naar dat psalmwoord. Maar lang viel het haar moeilijk, zich in haar lot te vinden.

Op zekeren dag ontving zij echter dominé met een stralend gezicht en met de woorden: „Nu kan ik eindelijk het vervolg van den tekst van harte spreken: Want ik zal Hem nog danken want Hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezichts en mijn God!"

Onder het kruis had zij het danken geleerd, zich zelf verloochend. Maar dan groeit uit het dulden niet slechts het geduld, neen, in de lijdensschool van Jezus ontstaat dan het grootste en hoogste, waartoe een mensch bekwaam is: De zelfovergave van het eigen ik. de offermoed en de offerblijmoedigheid Schijnbaar verlies is het, zichzelf te geven en op te offeren voor den Heiland, zichzelf te verloochenen, het onrecht te dragen en kwaad met goed te vergelden, levenskracht en tijd voor anderen te besteden. Maar dan toch slechts *schijnbaar*. Inderdaad is het *gewin!* Tegen de zaligheid van Christus wegen alle aardsche goederen niet op; in Jezus vinden wij het ware, volmaakte leven in God!

„Al voert Gij mij langs duistre wegen,
Versta 'k niet, wat Gij met mij doet,
Ik weet, Uw doen is louter zegen,
Al wat Uw hand mij brengt, is goed!

Al gaat Uw weg door diepe dalen,
Door donkerheden van den dood,
Hij eindigt in de hemelzalen,
Hij eindigt in het morgenrood!"

Ja, de overwinning is ons! Overwinning is noodig, het leven, het aardsche leven, niet!

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Een nieuwe kweekschool Een groote aktie heeft het Leger des Heils op touw gezet om te komen in het bezit van een nieuw kweekschoolgebouw. Het heeft zich daarbij verzekerd van de medewerking van allen die het slagen van dit plan konden en wilden bevorderen. Aan sympathie-betuigingen ontbreekt het niet. Er komt veel geld voor binnen. De heeren die in 't belang van deze goede zaak gesproken hebben, hebben den nadruk gelegd op de noodzakelijkheid van een betere opleiding der toekomstige officieren. Het leven van heden stelt hoogere eischen aan hen, die invloed moeten uitoefenen en leiding geven onder ons volk. Daarom moeten ook officieren van het Leger des Heils beter voorbereid worden voor hun taak.

Gods grootste zegeningen. Het waren naar ons gevoelen gezonde klanken, die bij het propageeren van het Leger-bouwplan gehoord werden. De grootste zegeningen, die God ons geeft, zijn menschen, geschikt om Zijn werk onder ons te doen. God zegent ons door persoonlijkheden. Wat hebben we aan hout en steen, aan zilver en goud, als ons de mannen ontbreken, die het werk kunnen doen? Zijn zij het niet, door wier toewijding en levensovergave, hout en steen, goud en zilver eerst beteekenis gaan krijgen?

Daarom moet aan de vorming van geschikte werkers alle aandacht besteed worden. De mensch voorop! Op toegewijde persoonlijkheden rust heel het werk. Als het daarmede in orde is komt het met het andere, dat zuiver stoffelijk is, vanzelf in orde.

De Heere Jezus heeft ons in verband met den arbeid leeren bidden om arbeiders. Omtrent het andere heeft Hij gezegd, dat dat dan wel toegeworpen zou worden, als nevenresultaat zou verschijnen.

Wat voor mannen? We hebben noodig g e l o o v i g e mannen. Geen handwijzers, maar gidsen. De dienst in het Evangelie is g e t u i g e n dienst. Dat vereischt persoonlijk geloof. Van dien eisch mogen we nooit afgaan. We mogen niemand aanvaarden voor den dienst des Heeren, die het geloof des harten mist. We mogen niet veronderstellen, dat dat later wel komen zal. De Heer laat zich niet dwingen om in onze banen te gaan. Er is dunkt mij weinig dat zoo droevig is, dan een doode predikant op den kansel — onverschillig of de man nu orthodox of vrijzinnig is.

Maar dan herinnert de nieuwe legerkweekschool aan de wenschelijkheid, dat deze geloovige personen goed, doeltreffend opgeleid worden. De beste opleiding mag gerust begeerd worden,

want het gaat om het hoogste: menschen bekend te maken met den Raad Gods. In verband met onze eersten eisch, lijkt ons een combinatie van gymnasium en theologische faculteit nog het meest gewenscht. Laat ons nu reeds probeeren er zoo dicht mogelijk bij te komen — zonder zulk een opleiding immer te maken tot een conditio sine qua non. Wij moeten het meest w e n s c h e l ij k e niet verklaren tot iets volstrekt n o o d z a k e lij k s.

Kommunisme en Atheïsme. Kommunisme en atheïsme trekken thans vereenigd de wereld door. In Rusland vormen ze een macht, die heel het volk aan zich zoekt te onderwerpen. In het vereenigd optreden van deze ideeën is iets, dat tot voorzichtigheid maant. Het kommunisme is een maatschappijleer. Het atheïsme keert zich tegen den godsdienst. Dat in Rusland het kommunisme met het atheïsme hand in hand gaat behoeft ons niet zoo zeer te verwonderen. De kerk in het oude Rusland was één met het verdwenen bewind, en beschouwde zich als de verdedigster der toenmaals bestaande orde. Vandaar dat toen de groote actie kwam tegen den ouden maatschappijvorm, deze zich meteen keerde tegen den godsdienst. Het kommunisme ging met atheïsme gepaard.

Wacht u voor dezelfde fout! Wij moeten oppassen dat we niet dezelfde fout maken. Ofschoon kommunisme en atheïsme gezamenlijk optrekken als waren ze wezensverwant, moeten wij ze toch wel uit elkaar houden. Het kommunisme is een theorie omtrent den vorm der menschelijke samenleving. Of deze theorie zich met het Evangelie verdraagt, is een vraag, die op zichzelf moet worden bezien. Al zijn onze tegenstanders blind, daarom moeten wij de oogen openhouden en ons door hen niet in een positie laten dringen, die niet zuiver is. Wij moeten er trouwens altijd voor waken dat onze positie niet door den tegenstander bepaald wordt. Wij hebben het Evangelie te raadplegen, opdat we niet afwijken, ter rechternoch ter linkerhand.

Vroeger golden de socialisten voor de groote zondaren. Sedert de kommunisten zich zijn gaan presenteeren, wordt hen dit etiket opgeplakt. Wij moeten voorzichtig zijn, want anders loopen we gevaar dat men ons niet ernstig meer neemt. Wij zijn van boven en hebben de dingen van boven uit te zien. Dat het kommunisme, dat zich heden ten dage overal presenteert, atheïstisch georiënteerd is, ontslaat ons niet van den plicht kommunisme en atheïsme uiteen te houden. Of er reden voor is om, op grond van het Evangelie, tegen het kommunisme te ageeren is een vraag, waarover men wel ernstig mag nadenken. Blijkt het, dat het kommunisme *in strijd is met de* beginselen van het Evangelie, dan moet er in naam van het Evangelie voor gewaarschuwd worden. Is dat niet het geval, dan mag men het gerust *bestrijden als men de overtuiging is* toegedaan, dat het als maatschappelijk stelsel niet deugt, mits men dat dan maar niet doet met godsdienstige argumenten. Wij, die de banier van het Eeuwig Evangelie hoog houden, moeten wel weten, aan welk front de strijd gevoerd moet worden.

Aan het verkeerde eind. Dat moeilijkheden tusschen broeders onder ons meermalen aan het verkeerde eind worden aangepakt, is een overtuiging, die we al haast zoo lang hebben, als we baptist zijn. De zaak wordt onderzocht, *uitgeplozen; vastgesteld* wordt aan wiens zijde het recht is. De geijkte term luidt: „men zoekt zijn recht".

Ik kan maar niet inzien dat dat christelijk zou zijn. Wanneer men dat gaat onderzoeken, begint men van beneden, bij den mensch. Hij die op zijn recht staat is vleeschelijk. Het gaat bij hem niet daarom, zijn broeder, die onrecht deed, te behouden, doch zichzelf als de verongelijkte gerechtvaardigd te zien — gerechtvaardigd door menschen en voor menschen.

Deze neiging is, dunkt mij een beneden-christelijke uiting. Wij kennen God toch? Wij gelooven toch in Zijn rechtvaardigheid? Wij gelooven toch dat Hij ons recht ter Zijner tijd zal doen dagen als het morgenzonnelicht? Weten wij dan niet dat we nu de doornenkroon moeten dragen, teneinde eens geschikt te zijn voor de gouden kroon? Niet de mensch, doch de Christus in ons moet spreken. En van Christus zegt de Schrift dat Hij, als Hij geslagen werd, niet weder sloeg, en als Hij leed niet dreigde. Hierin mogen wij gerust Zijn voetstappen volgen, niet alleen tegenover degenen die buiten zijn, doch ook tegenover de broeders. We moeten de gemeente niet beschouwen als de plaats, waar we ons recht kunnen krijgen, doch als de plaats waar men in staat is het onrecht te dragen. Dit is onze eere als christenen, niet dat we iemand tekort doen, doch dat we schade en ongelijk kunnen lijden en onrecht verdragen.

Broeders! laat ons c h r i s t e n e n zijn, dat is iets méér dan rechtschapen menschen. L.

III

ZENDING.

NOG EENS YAKUSU.

Het zou misschien te uitvoerig worden als we alle medearbeiders zelf lieten spreken, en dus geven we verder maar uittreksels uit hun mededeelingen.

Zendeling W. H. Ford vertelt van de opleiding van inlandsche onderwijzers-evangelisten. In den loop van het jaar konden vijf van de oudste jongens in verschillende dorpen geplaatst worden, en van sommigen van hen zijn reeds verblijdende berichten ingekomen. Op één na zijn al de leerling-onderwijzers leden der gemeente. Een van hen, Lomeya, stierf plotseling juist vóór den Zondag, dat hij gedoopt zou worden. Er zijn 7 nieuwe leerlingen voor deze opleidingsschool aangenomen. Behalve hun lessen, gaan de leerlingen op Zondagachtermiddagen twee aan twee naar de omliggende dorpen evangeliseeren. Mevrouw Millman deelt een en ander mede van den arbeid onder de vrouwen. Elken middag om halfdrie komen er ongeveer 70 vrouwen in de groote zaal samen. Ongeveer de helft hebben hun kleintjes bij zich, sommigen op de armen en de anderen hangen ze aan de rokken. Zij leeren lezen en schrijven, en ook een beetje rekenen en naaien, terwijl de kleintjes in kribjes liggen en slapen of voor Dr. Chesterman's huis in 't gras zitten, waarbij sommige van de grootste meisjes voor kindermeisje spelen.

Bij 't Bijbelsch onderwijs was o.a. het boek der Spreuken behandeld en toen eens een der vrouwen haar vers gelezen had, begon ze hardop te lachen en zei: „De man die dat geschreven heeft, wist wel wat van de vrouwen af". Maar toen er gelezen werd van de slechte vrouw, beweerden de vrouwen met klem, dat er ook noodig een hoofdstuk moest zijn over de slechte mannen.

Zuster G. Owen, hier in de gemeenten bekend doordat zij tijdens zr. Reiling's verlof een poos bij haar was, vertelt van haar verpleegstersarbeid. 't Was haar tot blijdschap geweest, dat het werk zich zoo uitgebreid had. In het afgeloopen jaar waren 126 vrouwen en meisjes verpleegd in het nieuwe lokaal van het hospitaal en er waren achttien kinderen geboren. Deze getallen waren driemaal zoo groot als 't jaar te voren.

Er zijn drie klinieken voor zuigelingen in verband met het hospitaal. De eene is in 't hospitaal zelf, en de meeste kleintjes daar zijn in uitstekende conditie, want 't zijn kinderen van werklui op 't station. De andere twee klinieken worden gehouden in dorpen in den omtrek, de eene aan de overzijde der rivier en de andere verder de rivier op. Eens in de week bezoek ik beide dorpen per kano. De leerling-verpleegsters helpen hierin mee, zij wegen de kinderen, en geven de medicijnen. Vooraf houden wij een korte dienst, waar ook sommigen uit het dorp komen. In 't eene dorp hebben we zestien kleintjes op de lijst en in 't andere twintig.

De arbeid in het district is niet gemakkelijk maar zeer bemoedigend, en vele volwassenen zijn als buiten-patiën-

ten naar het hospitaal gekomen als een gevolg van ons bezoek in hun dorp.

„Voorwaarts" moet ons motto zijn voor 1931, en als wij voorwaarts gaan in den Naam des Meesters, dan gaan wij niet alleen, want Hij heeft gezegd: „Ziet, Ik ben met u al de dagen".

Dr. Chesterman geeft een beknopt overzicht van den arbeid van de helpers en helpsters in 't hospitaal, b.v. „Tokwaulu maakt medicijnen klaar en geeft inspuitingen", „Bobe steriliseert instrumenten en verbandmiddelen", „Lisondo heelt Afrika's opene wonden", „Malobia wascht de wonden uit", enz.

Evangelisatiewerk wordt er dagelijks gedaan, door blanke en zwarte medewerkers. Van 7 tot 9 uur 's morgens heeft de evangelist Boonge persoonlijke gesprekken met de patiënten. Om 9 uur is er een dienst met de buitenpatiënten. Om halfdrie in den achtermiddag is er dienst in de mannenafdeeling, om half vier in de vrouwenafdeeling, en Donderdagmiddags om 5 uur bidstond voor het hospitaal-personeel.

In 't afgeloopen jaar waren er ongeveer 50.000 behandelingen van buitenpatiënten, 400 van patiënten in 't hospitaal en deden we 150 grootere operatiën.

Zendeling Ennals deelt een en ander mede van het werk op de drukkerij. Dewijl alleen te Yakusu de Lokele taal wordt gebruikt, kan het steeds toenemend getal personen, die lezen kunnen, nergens anders lectuur krijgen dan van onze drukkerij.

In het afgeloopen jaar zijn het Boek der Spreuken, door zendeling Millman, en het Boek Job door zendeling Ford in de Lokele taal overgezet, te Yakusu gedrukt.

Bunyan's „Christenreize" beleefde dit jaar een herdruk.

Ons „Eerste Evangelisch Leesboek" is nu ook in de Esootaal gedrukt, dat is de vijfde taal waarin dit boekje te Yakusu gedrukt is.

Ons boek „Christelijke Helden" is in de Kingwanataal overgebracht door zendeling en Mevrouw Wilkerson, en wordt door onze pers uitgegeven met illustraties, die ons verstrekt zijn door de zendingsdrukkerij te Londen. Herdrukt zijn dit jaar in de Lokele taal de Catechismus, met 4000 ex., Eerste leesboekje 4000 ex., Stichtelijk leesboek over de Psalmen 1000 ex., een a. b. c. boekje 11,000 ex. en een a. b. c boekje in de Kingwana taal 1000 ex.

Een nieuwe druk van ons liederenboek is ter perse te Bolsbo, en daar is ook reeds een herdruk verschenen van „Zaken van Jezus" in de Kingwana taal.

En zoo „voorhoudende het Woord des Levens" door het gedrukte en gesprokene woord, geven wij ons volk datgene, wat alleen hen wijs kan maken tot zaligheid.

Vergeten wij ook den arbeid te Yakusu niet. A.

EEN GROOT LEIDER.

De twee grootste bewegingen op het gebied van evangelisatie zijn in onzen tijd de Vijf-Jaar-Beweging in China, geleid door Dr. Cheng Cheng Yi, en de Koninkrijk-Gods-Beweging in Japan, geleid door den bekenden Christelijk socialen hervormer, Toyohiko Kagawa. Deze mannen doen heden reeds een goed werk en schijnen aangewezen om in de komenden tijd nog belangrijke diensten te bewijzen.

KAGAWA.

Omtrent hem vertelt Zendeling Garnier:

Ik ontmoette Kagawa de laatste Juli aan een maaltijd, die gegeven werd door de club van Amerikaansche Universiteiten te Shanghai. Hij is een van de bekendste schrijvers en van de vooraan staande hervormers op sociaal terrein. Hij behoort tot de voornaamste persoonlijkheden van het hedendaagsche verre Oosten, ofschoon zijn uitwendige verschijning niets heeft, dat hem onderscheidt.

Maar wanneer Kagawa begint te spreken over de dingen die zijn hart vervullen, dan treedt zijn ongewone beteekenis aan den dag. Er komt dan een nieuw licht in zijn oogen en ge gevoelt: daar staat een man, die wat w i l. Hij is niet welsprekend, wanneer hij zich van het Engelsch bedient. Ik heb mooier toespraken gehoord, dan die hij hield in de rij der Chineesche vrienden, maar ik heb weinig menschen gehoord, die zoo den indruk gaven van bezield te zijn door een grootsche idee. Kagawa voelt zijn werk als een groote levensroeping, als een taak, die hem greep, en waarvan hij niet los kan komen. Al wat hij is en heeft — geld, tijd, gezondheid, het leven zelf — behoort haar toe.

Zijn godsdienst is een godsdienst in vuur. Haar diepste drijfveer is liefde, want Kagawa gelooft dat deze arme, vermoeide wereld slechts door liefde kan worden genezen. Dit is het, wat hem, toen hij nog een jongeling was, de achterbuurten van Kobo deed opzoeken om te leven en te arbeiden

---

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

53. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds een godsdienstige bijeenkomst, waar ook de plaatselijke predikant tamelijk geregeld verscheen. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld. In Duitschland was de revolutie uitgebroken. De nieuwe onderwijzer van Burgheim, Günter Sonwald, had reeds heel wat goeds verricht in het dorp. Plotseling kwam de boer van de hoeve, Marten Enke, uit Rusland terug. Zelfs Erich Lothuizer, hoewel ziek, was eveneens uit Rusland aangekomen Vooral op de Enke-hoeve en in de pastorie was er groote vreugde over deze wonderlijke goedheid des Heeren. De onderwijzer, Günter Sonwald, kwam op zekeren dag bij den predikant om hem de hand van zijn dochter Rika te vragen. De dominé bracht de tijding van de verloving aan zijn vrouw en Erich in het priëel.)

»Maar hoe is dat dan toch gekomen?« wilde de predikantsvrouw weten. »Daarvan weet ik dan toch ook geen syllabe!«

»En het geschiedde! Ja, ja, moederlief! Dat is het geheele lied: En het geschiedde! Zooals Gods Woord zoo dikwijls zegt! Wanneer Gods tijd gekomen is, dan komt de zoon weer terug naar het ouderlijk huis, dan wordt moeder weer gezond, dan wordt ook de zoon weer beter, dan krijgt de dochter en zuster zelfs een aanstaande man!

Zij zullen direct beiden wel komen en om je zegen vragen, moederlief! Zij zijn nu zeker nog bezig bij de mondelinge voorbereiding!«

Den volgenden Zondag werd in de pastorie de verloving gevierd, waarbij ook Marten Enke en de zijnen en ook juffrouw Veerman waren uitgenoodigd.

Toen Günter Sonwald voor de eerste maal de boer van de Enke-hoeve na diens terugkeer bezocht, herkende hij op het eerste gezicht in hem zijn voormalige krijgsmakker. Toen hadden zij beiden elkander zeer veel te vragen en te vertellen.

Bij het verdere verloop van het verlovingsfeest las Günter Sonwald tot algemeene vroolijkheid een brief voor, die hij maanden geleden ontvangen had. Daar de brief niet geteekend was, was de schrijver onbekend. Sonwald las:

Weledel Hooggeboren!
Eere Uw aandenken
Weledele Meester Sonwald!

Wij willen u kiezen tot burgemeester. U moet onze burgemeester worden!

Maar dit wil ik u wel verraden, dit wil ik u uit vriendelijkheid zeggen: Gaat u toch niet meer naar die Enkehoevemenschen! Een man, waarvoor

voor de verschovelingen. Toen hij als een jongeling zijn arbeid begon, had hij een bijbelklas, waarvan de bezoekers geboren en getogen waren in de krotten en kroegen. Drie van de meisjes van zijn eerste klas werden prostituees en vier van de jongens moordenaars. Kagawa zocht naar de oorzaak daarvan en toen constateerde hij den moordenden invloed van het leven in de achterbuurten op opgroeiende jongens en meisjes. Hij besloot dit kwaad te gaan bestrijden en aan dit doel heeft hij verschillende jaren van zijn leven gegeven. De Heere Jezus heeft gezegd: Kom in, gij gezegende mijns Vaders en beërf het Koninkrijk, dat voor U weggelegd is van de grondlegging der wereld: want ik was hongerig en gij hebt mij te eten gegeven; ik was een vreemdeling en gij hebt mij geherbergd; ik was naakt en gij hebt mij gekleed; ik was krank en gij hebt mij bezocht: ik was in de gevangenis en gij zijt tot mij gekomen. Als ooit een man deze woorden zal hooren, dan zal het Kagawa zijn.

Maar men vergist zich als men meent, dat Kagawa niets meer geweest is dan een maatschappelijk hervormer. Zijn werk is niet dat van een filantroop, maar van een geroepen volgeling van Christus. Christus is zijn inspiratie en zijn Helper, en de menschheid zijn arbeidsveld.

Toen wij met hem spraken over de Vijf-Jaar-Beweging, zeide hij: „Ik ben teleurgesteld door wat ik in China zie. Toen men mij vroeg om hier te spreken, wenschten allen iets te hooren aangaande mijn arbeid op sociaal terrein. Niemand heeft mij gevraagd om over een geestelijk onderwerp te spreken. Dat is geen goed teeken. In Japan is het geheel anders. Wanneer ik voorlezingen houd over een sociaal onderwerp, dan is er maar een klein gehoor. De menschen zijn vermoeid door maatschappelijke hervormingen, die geen diepere wortel hebben en niet terug gaan tot de diepste nooden van het menschelijk hart. Maar als mijn onderwerpen zuiver godsdienstig zijn, dan is de zaal, ook al kan ze een drie of vier duizend menschen bergen, propvol, zelfs al moet intreegeld betaald worden, en moeten velen terugkeeren. Dat is het verschil, dat ik bemerk tusschen Japan en China heden ten dage. China keert zich van de godsdienst af en Japan keert er zich naar toe. We bemerken, dat een volk zonder godsdienst, niet stand kan houden". Toen ik zoo naar Kagawa luisterde, deed hij mij aan iets meer denken dan aan iemand, die den Heer volgt. Het scheen mij, dat hij in zijn arbeid iets van Christus zelf had ontvangen. Zijn milde weldadige glimlach, zijn vriendelijke, stralende blik — ondanks zijn lijden — zelfs iets van de eigenaardige deugd van zijn kleeren — zij weerkaatsten een innemende persoonlijkheid, vol liefde en wilskracht.

Kagawa is een geboren Japanner, doch zulke mannen behooren niet één volk toe. Zij behooren de menschheid toe, want zij hebben van Jezus Christus dien Geest ontvangen, die echte broederschap sticht. L.

III

De vijf mooiste psalmverzen.

De eerste indruk, als ik mijn lijstje overzie, is wel deze, dat er heel wat mooie psalmverzen zijn. Daardoor was de keus blijkbaar moeilijk. Het ware ongetwijfeld gemakkelijker geweest om de v ij f e n t w i n t i g mooiste psalmverzen te noemen, dan de v ij f mooiste.

Psalm 89 : 7, 138 : 1, 73 : 13 zijn de meest beminden. Psalm 3 : 3 verwacht men niet in de rij te zullen ontmoeten; psalm 15 : 15 komt men ook niet alle dagen tegen; psalm 119 : 105 vindt men niet in elke uitgave van den psalmbundel. Heeft u psalm 17 : 8 wel eens gezongen? Is psalm 87 : 3 u bekend? Voor psalm 116 : 1 zou men grootere belangstelling verwachten. Het eerste vers van psalm 23 is ongetwijfeld mooi, doch wordt het wel vaak gezongen? Ik meen dat de melodie ons dat schoone vers praktisch ontfutseld heeft.

Uit 33 psalmen waren 47 verschillende verzen uitgekozen.

Het meest in overeenstemming met den gemiddelden smaak was br. B. Frieswijk te Drachten, met de volgende verzen: psalm
84 : 1; 89 : 7; 25 : 7; 138 : 1; 73 : 13.
L.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Internationale Conferentie van Jonge Baptisten.

Van 1—4 Augustus van dit jaar zal er te Praag een internationale conferentie van jonge Baptisten worden gehouden. Onze Engelsche vrienden zullen van de gelegenheid gebruik maken om een tournee door Duitschland te

---

men respect heeft, als u, moet zoo wat niet doen, dat hij bij zoo'n sekte gaat en bij oude wijven zitten gaat en met die en andere vrouwen gaat bidden. Dat is toch niets voor u! Doet u wat ik u zeg, dan zult u het weten, dan zult u onze burgemeester worden!

Een voor allen.

»En dat heb je durven afwijzen?« vraagde lachend Ds. Lothuizer. »Was je dan niet bang?«

»Wij zijn bang en bevreesd, maar wij versagen niet!« gaf Günter Sonwald vroolijk lachend ten antwoord. »En nu zullen wij in 't geheel niet meer versagen!«

Alle hoop van de Burgheimers was na Marten Enke's terugkeer op de boer van de Enke-hoeve gevestigd.

En toen Justus Lauterborn zeker van zijn zaak was, liet hij zijn zwaarste geschut aanrukken en in actie brengen. Acht dagen later legde de fungeerende burgemeester zijn ambt neer. In de daarop volgende burgemeestersverkiezing werd Marten Enke tot burgemeester gekozen en ook als zoodanig door de regeering aangesteld.

Na geruimen tijd kwam er een brief van Flip Gelderman uit Amerika, waarin hij mededeelde, dat hij maar weer naar Amerika was teruggegaan. Hij wenschte allen, en in 't bijzonder de teruggekeerden Gods rijksten zegen. De afgebrandde schuur kon hij echter niet meer helpen opbouwen.

Sander, de knecht, werd weer uit de hechtenis ontslagen, de begane misdaden bleven onopgehelderd.

Marten Enke leidt in gemeenschappelijken arbeid met den predikant, den onderwijzer en de vroegere onderwijzeres de gang van zaken te Burgheim tot welzijn van een iegelijk en van de geheele gemeente, waarbij zijn vrouw hem zoo goed als haar mogelijk is de behulpzame hand biedt.

Marten Enke had heel wat te vertellen van wat hij in den oorlog had meegemaakt en nog meer haast tijdens zijn gevangenschap in het bolsjewistische of communistische Rusland. Maar dan zou dit verhaal veel en veel te lang worden, wanneer ook dat alles nog moest worden verteld.

Burgemeester Marten Enke en de onderwijzer Günter Sonwald, de beide krijgsmakkers, zijn onafscheidelijke vrienden geworden, die beiden waar het om goddelijke dingen, het welzijn van den naaste, een openlijke belijdenis voor God, voor Jezus Christus en de Bijbel gaat, steeds als motto hebben: »Nooit versagen!« Zij ontvingen steeds meer licht over de Heilige Schrift en zoo groeide de vergadering in de kamer op de Enkehoeve uit tot een Gemeente van werkelijk geloovige en tot den Heer bekeerde leden, die gaarne bereid waren te doen, wat de Heer in Zijn Woord zegt.

»Wie op den hoogen God vertrouwt,
Heeft zeker op geen zand gebouwd!«

EINDE.

maken, waarvan de duur met inbegrip van de conferentietijd 14 dagen is. Zij zullen zooveel mogelijk onhandige bagage thuis laten en den knapzak meenemen. Het reizen is 3e klasse en het logeeren grootendeels in jeugdherbergen. Behalve trein- en autobusreizen staan ook flinke wandeltochten op hun programma. In Berlijn zullen ze de Amerikaansche jongeren ontmoeten om tezamen met hen en de Duitsche conferentiegangers naar Praag te trekken. De secretaris van de Baptiste Jeugdbeweging in Engeland, die ook voorzitter is van het Jeugdcomité van het Baptist Wereldverbond, wekt onze Nederlandsche jongelui op aan de conferentie deel te nemen. Het zou bepaald ons allen ten zeerste verblijden, zoo ook eenigen der onzen konden participeeren. Waar er bijna alle talen van Europa worden gesproken, mag het Nederlandsch eigenlijk niet ontbreken. Wie van plan is mee te doen, wordt verzocht Dr. H. Prochazka, Bulharska ul 3, Vrsovice—Prague, Czecho-Slowakije, te schrijven, zulks in verband met logies etc. Bovendien had ik gaarne van zoo iemand bericht — dat hij dit gedaan heeft. De voertaal is natuurlijk Duitsch en Engelsch.

* * *

In het onlangs verschenen Nieuws Bulletin, uitgave van het Jeugdcomité van het Baptist Wereldverbond, staan de bepalingen afgedrukt, waaraan dat comité zich heeft te houden. We laten ze hier volgen:

1. *Naam.*

De naam zal zijn „Jeugdcomité van het Baptist Wereldverbond".

2. *Lidmaatschap.*

a. Het Comité moet uit vertegenwoordigers van Jeugdorganisaties bestaan, die uitgaan van Uniën of genootschappen, welke leden zijn van het Baptist Wereldverbond.

b. Het wordt door 15 personen gevormd, gekozen in een sectie-vergadering van elk Wereldcongres, tezamen met een voorzitter, vice-voorzitter en secretaris. De bestuurders van het Baptist Wereldverbond zullen ambtshalve ook leden zijn.

c. De namen van de op de sectievergadering gekozen leden zullen, met of zonder aanwijzing van voorkeur, aan de sub-commissie voor benoemingen worden voorgelegd, opdat twee ervan als leden van het bestuur van het Wereldverbond worden voorgedragen (zie constitutie van het Baptist Wereldverbond, par. IV).

3. *Duur van het Jeugdcomité.*

Het comité heeft zitting van de sluiting van het Wereldcongres af, waarwaarop zijn leden zijn benoemd, tot de sluiting van het eerstkomend Wereldcongres.

4. *Vergadering.*

Vergaderingen moeten worden gehouden op verlangen van den voorzitter of secretaris of vijf leden.

5. *Doel.*

Het doel is:

a. Om den arbeid der Baptiste jongeren van alle landen aan te moedigen en te versterken.

b. Om er naar te streven, dat de arbeid van de jongeren op de programma's van de Wereldcongressen en andere conferenties, uitgaande van het Baptist Wereldverbond, behoorlijk tot zijn recht komt.

6 *Gedragslijn.*

Geen besluit van het Jeugdcomité belangrijke zaken betreffende of kosten meebrengende zal uitgevoerd worden zonder de goedkeuring van het bestuur van het Baptist Wereldverbond.

* * *

Datzelfde Bulletin bevat eenige bijzonderheden over het jeugdwerk in verschillende landen van Europa en de wereld, die van weinig belang voor ons zijn. Maar wat ik hier toch noemen wil, is het jeugdwerk van de Cliff Tempel Baptiste kerk, Dallas, Texas. De gemeente, die in dit respectable gebouwencomplex vergadert, heeft niet minder dan zes en dertig Baptiste jeugdorganisaties, de Zondagsscholen inbegrepen, met een gemiddelde opkomst van 775. Deze organisaties houden rekening met den leeftijd: van 3 tot 5, van 6 tot 8, van 9 tot 12, van 13 tot 16 en van 17 tot 30, 31 en meer jaren. Wij weten, dat de Amerikanen gaarne met dollars en statistieken pronken. Dat neemt niet weg, dat wij van ganscher harte gelooven, dat alle deze getallen de waarheid dicht benaderen. Het valt mij op, dat ginds menschen van plm. 30 jaar zich nog in jeugdvereenigingen laten onderbrengen. Bij ons keeren ze zang- en muziek- en alle andere vereenigingen gewoonlijk spoedig den rug toe, nadat zij in het huwelijksbootje zijn gestapt. Het getal der ongeorganiseerden, die meer dan drie kruisjes op den rug hebben, is in onze gemeenten bepaald schrikbarend groot.

* * *

Ten slotte moet ik nog vertellen, dat de Jeugdbeweging van de noordelijke Baptisten in de Vereenigde Staten zich bijzonder hebben geïnteresseerd voor het geven van tienden. Zij hebben voor dit doel een goed overwogen propaganda-campagne gevoerd, die zeer verblijdende resultaten heeft opgeleverd. Maar is dit niet iets voor ons? Vele van onze jongemenschen vinden een broche of speldje met de initialen N. B. J. B. te duur, wanneer het 90 cent of een gulden moet kosten. Ze hebben er geen geld voor, zeggen ze. Is dat wel waar? Is het niet juister te zeggen: Ze hebben er geen geld voor *over?* Zouden de klachten nog gehoord worden, wanneer zij gewoon waren het tiende deel van hun loon en ander inkomen te besteden voor den arbeid in Gods Koninkrijk? Een tienden-beweging in onze Nederlandsche Baptiste Jeugdbeweging lijkt mij uitnemend toe. Ze brengt onze menschen op een hoog peil van toewijding en helpt ons om groote dingen te doen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

PAASCHFEEST. OPSTANDING DES HEEREN.

Mat. 28; Luk. 24 : 1—49.

Les voor Zondag 5 April 1931.

Vandaag hebben we een grooten feestdag. De Russische Christenen begroeten elkander door te zeggen: „De Heer is waarlijk opgestaan", en de aangesprokenen antwoorden: „Ja, Hij is waarachtig opgestaan!" Hoe kan er grooter blijdschap komen!

Voor de Israëlieten was het Israëlietische Paaschfeest ook een blij feest, want het was het feest, dat herinnerde aan den uittocht uit Egypte en aan de bewaring der Israëlietische eerstgeboornen, toen alle eerstgeboornen van Egypte stierven. Maar ons Paaschfeest is nog veel mooier, omdat Jezus dood en graf overwon en allen, die in Hem gelooven, van den eeuwigen dood bevrijd worden. Dat maakt ons blij.

Maar ik denk, dat de kinderen ook blij zijn om Jezus. Hij was eerst zoo treurig verongelijkt, en Zijn kruisdood was zóó verschrikkelijk! Is het niet kostelijk dat Zijn vijanden tenslotte beschaamd stonden en Jezus verheerlijkt werd? Ik vind het wel zoo mooi: ik zou den Heiland wel graag even heel eerbiedig willen feliciteeren.

En voor de disc. was het ook heerlijk: Hun Meester was opgestaan uit de dooden. Zij waren niet bedrogen uitgekomen, zooals het een paar dagen tevoren wel scheen te zijn. Ja, ik ben ook blij om de discipelen. Wat zullen ze blij geweest zijn. Maar met de disc. was het toch wat anders dan met ons. Immers zij wisten nog niet dat Jezus opgestaan was! De disc. en de vrienden van Jezus begonnen dien heerlijken dag met een bedrukt gemoed. Eerst in den namiddag en in den avond werden zij gerustgesteld en verblijd.

Wij gaan vanmiddag nog eens weer een beetje vertellen van hetgeen er in den vroegen morgen, in den middag en den avond van dien Paaschdag is gebeurd.

Heel vroeg in den morgen is Jezus opgestaan. Soldaten hielden de wacht bij Zijn graf, opdat de disc. het lichaam van Jezus niet zouden stelen. Nu, die

zouden 't ook niet doen. Die waren zóó in de war, dat ze aan zulke dingen niet dachten. Maar indien ze het zouden wagen, dan zouden de wachters in elk geval op hun post zijn en wel weten wat ze doen moesten.

Nu, ze moesten dan maar goed oppassen, die wachters, want er zou inderdaad iemand komen om het zegel te verbreken. En hij kwam, heel vroeg in den morgen! Een engel was 't! Regelrecht op 't graf aan! Toe nu, wachters, slaat hem, grijpt hem! Hij wil het zegel verbreken! Hij rolt den steen weg van het graf! Maar de soldaten deden niets. Zagen ze hem dan niet? Of ze hem ook zagen. Vertel hoe hij er uit zag, Mat. 28 : 3! En ook waarom de wachters niets deden. v. 4. Toen zij weer een beetje tot zichzelf kwamen, gingen ze er hard van door en kwamen in de stad!

Vertel dan van de vrouwen, die naar 't graf gingen; hun toebereidselen en hun ervaring. — — Na hen gingen ook Petrus en Johannes nog naar 't graf.

En de disc. en vrienden van Jezus kwamen heelemaal in de war. Sommigen geloofden in 's Heeren opstanding en anderen konden het maar niet gelooven. Zoo gingen de uren voorbij en begon het al namiddag te worden.

Twee mannen uit het dorpje Emmaus gingen in den namiddag naar hun huis terug. Zij zagen er droevig uit en ze praatten druk over hetgeen er gebeurd was, maar ze wisten niet wat ze er van denken moesten.

Ongemerkt voegde een derde zich bij hen. Misschien heeft Hij hen van achteren ingehaald . . . Vertel nu Luk. 24 : 13—33a.

„Dat zal nog een heerlijke avond worden te Jeruzalem", zullen ze wel gedacht hebben. Iedereen is natuurlijk blij, als wij vertellen, wat wij beleefd hebben. Vertel dan v. 33b tot 49.

Nu, dat was ook een heerlijke avond. En wij kunnen nu nog in onze gedachten met die vrienden van Jezus blij zijn, omdat wij ook Jezus liefhebben en ons verheugen, dat Hij voor ons gestorven èn opgestaan is.

K. R.

III

BRIEF VAN ZR. G. REILING.

B. M. S. Yakusu, Dec. 1930.

Waarde Zusters.

Het jaar is weer bijna voorbij en het is zeker een goede gelegenheid om eens terug te zien en te denken aan de vele dingen die er ook dit jaar weer zijn gebeurd.

Dit jaar zag de voltooiing van ons nieuwe gebouw of gebouwen. We hebben 2 jaar gebouwd en we waren heel dankbaar toen alles gereed was. Toen behoefden we niet meer alle kamers op slot te doen 's avonds en toch waren allen veilig binnen de muren. De meisjes kregen dus op denzelfden tijd meer en minder vrijheid. Minder vrijheid omdat het nu niet meer mogelijk is voor hen om als er 's avonds iets gebeurt in het dorp vlug even te gaan zien. Want om in het dorp te komen moeten ze 's avonds door ons huis. En meer vrijheid, omdat als ze nu elkaar in den nacht een bezoek willen brengen kunnen ze dat doen, omdat hun deuren niet op slot zijn. Heel vaak maken ze echter van die gelegenheid geen misbruik. Tenminste het wordt niet vaak ontdekt. Als ik dat ontdek wordt zooiets gewoonlijk met straf beloond en misschien komt het daardoor dat ze niet te veel misbruik van die gelegenheid maken.

Wij hebben hier nu 51 meisjes. In de laatste tijd zijn 2 meisjes weggegaan nadat ze ziek geweest waren. Misschien nemen ze alleen maar een lange vacantie en komen na Kerstfeest terug. We hebben nog nooit een jaar gehad dat er naar verhouding van het aantal meisjes, zoo weinigen ons gedurende het jaar verlaten hebben. Een moest weggezonden worden en een ander is gestorven. Lea ging ons verlaten omdat ze in het huwelijksbootje ging stappen, en we hebben steeds goede berichten van haar en haar echtgenoot, wat ons zeer verblijdt. Zij werd een paar weken geleden gedoopt. Anders zijn er 2 of 3 meer of minder zonder reden weggegaan. Nu de ouders of familie voor hen moeten betalen om hier te komen, zullen ze er wel niet steeds weer op aandringen om toch maar weg te loopen.

Als het komt om getallen te noemen, en hoevelen bekeerd zijn dit jaar, dan is misschien het getal klein. Toch zijn er dit jaar eenigen geweest die beleden hebben dat ze de goede keuze gedaan hebben, en Jezus willen volgen. Daar is altijd de groote strijd om, òf eigen wil te doen en eigen weg te volgen, òf zich te laten leiden en in gehoorzaamheid te volgen.

's Morgens komen we altijd samen in onze werkkamer, om den dag met gebed te beginnen. We zingen en een gedeelte wordt gelezen en dan vraag ik gewoonlijk een van de oudere meisjes om voor te gaan in gebed. Die gebeden hebben me soms tot nadenken gebracht. Eens bad een van de meisjes „Help ons om Mademoiselle te gehoorzamen want ongehoorzaamheid tegen haar is ongehoorzaamheid tegen U". Dat maakt ons onwillekeurig iets voorzichtiger in het verbieden en gebieden. Natuurlijk daar is de eigen wil, die bij de meisjes soms heel sterk is. „Als u nu maar een beetje meer toegaf dan was het zooveel gemakkelijker om te gehoorzamen". Ja, en gaat het ons allen soms niet zoo. Zeggen we soms ook niet; maar Gods eischen zijn ook zoo zwaar. Neen, zoo zeggen we niet als we gehoorzamen, maar zoolang als we nog ongehoorzaam zijn. Als we gehoorzaam volgen en doen dan zeggen we, Gods geboden zijn niet zwaar.

Maar nu zou ik bijna van onze meisjes afdwalen, en toch ook weer niet. Daar komen bijna al onze moeilijkheden op neer. Daar is een verlangen om het rechte te doen. Zooals één van de jongere meisjes tegen een van de ouderen zeide, ik wil ook graag worden zooals jij. Ik wil ook Jezus volgen en ook graag gedoopt worden. Dat oudere meisje, die me haar woorden overbracht zei tegen mij, maar ik heb haar gezegd bedenk hoe ongehoorzaam je vaak bent. Maar haar antwoord was, ja maar ik wil toch graag anders worden. Nu heeft dat meisje nog al een stijfkoppige aanleg. Op zekeren morgen wilde ik dat ze op een bepaalde plaats zou werken, maar omdat zij er niet zoo over dacht ging zij naar het dorp tot schooltijd. Dergelijke dingen hebben we vele, die ons weer toonen dat er wel een verlangen naar de hoogere dingen is, maar dat er nog getwijfeld wordt aan de ingang van den smallen weg. O, neen, wij willen hen niet hard vallen. Hoe vaak zijn we zelf vermaand door liefhebbende ouders die ons voorgingen op het rechte pad, en hoe vaak hebben we eigen wil weer de baas laten spelen in eigen leven. We wanhopen dan ook niet als we aan onze meisjes denken, maar we bevelen hen allen in uw voorbede aan. Daar is een groot deel onverschilligheid waartegen we te strijden hebben. Daar is de houding en vaak ook de woorden: nu wat zal me overkomen, als ik doe wat ik zelf wil? Als alles bijelkaar komt dan ga ik eenvoudig naar huis en kun je zien dat je andere meisjes krijgt. Of, er wordt gezegd, verwacht me hier het volgend jaar maar niet weer terug, ik heb nog wel ouders in het dorp.

Zeker zou ik nog andere dingen kunnen verhalen, maar iedere moeder die het voorrecht heeft om kinderen op te voeden en iedere onderwijzeres die kinderen van verschillende leeftijden onderwezen heeft, kan zich vele dingen wel voorstellen. En als u dan daarbij nog bedenkt dat de meeste kinderen groot worden bij liegen en bedriegen, dan weet u meteen dat we op dat gebied ook heel wat te worstelen hebben.

Ik wil eindigen, met nog even op eene bede terug te komen die de meisjes vaak bidden. Geef dat onze blanke menschen die ons onderwijzen en het nooit opgeven, altijd mogen hebben wat ze noodig hebben. Wilt ge dat ook met hen bidden, en ook voor de meisjes, dat ze standvastig mogen worden en blijven opdat ze velen tot Jezus mogen leiden, als ze eenmaal geleerd hebben om zelf Hem Koning te laten zijn en blijven in hun leven.

Met hartelijken groet, G. REILING.

INGEZONDEN.

Geliefde brs. en zrs.!

Naar aanleiding van de vragen van br. M. E. te H. 'n enkele gedachte, die wij bij dezen meenden te moeten uiten.

Ten eerste dan lijkt 't ons dat er aangaande de wedergeboorte menigmaal nog zeer vage gedachten bestaan. Het komt ons voor dat men soms reeds 't bad der wedergeboorte ontvangen heeft, zonder zichzelf van wedergeboorte bewust te zijn, echter hopen we van harte dat wij 't hierin mis hebben.

Doch ter zake: bekeering en wedergeboorte zijn ons inziens twee op zichzelf staande gebeurtenissen in het leven van 'n kind des Heeren, avenwel onafscheidelijk aan elkander verbonden. Zeer juist vinden we beide, ons inziens voorgesteld door Jezus in de gelijkenis van de verloren zoon. Lezen we dus Lukas 15 vers 11 tot 32 en tot welke ontdekking komen we? Ten eerste deze, dat de zoon dwaalt niet alleen vanaf doch vanuit 't ouderlijk huis met een van liefde tot den zoon vervulde vader.

Straks zien we hem zitten peinzen, ja, 't is of zien we hem daar zitten op 'n steen; met gebogen rug steunende op een hier of daar gesneden stok, met matte oogen ziende naar 't slorpen der zwijnen uit de voor hen volgegoten trog, 't is of slorpen ze zoo gulzig 't hun wél smakende voedsel om hun hoeder des te pijnlijker z'n ontbering te doen gevoelen, en 't is of slagen ze; want bij 't zien van dit eten der zwijnen, en de hem pijnigende honger begeert hij eindelijk 't zelfde voedsel dan de aan zijn zorg toevertrouwde dieren, doch niemand gaf hem dien, de kwelling wordt met den dag pijnlijker, de honger ondraaglijker; totdat hij eindelijk zijn positie in z'n gedachten vergelijkt met dien van de huurlingen zijns vaders, en wat volgt? immers dit: ik zal opstaan enz. enz.

Is dit niet 'n juist beeld der bekeering? namelijk de d a a d; op de gedachte en 't bewust worden van eigen ellende?

Niets kan hem meer weerhouden, hoewel hem niet verlaten wil de vrees: hoe zal hem z'n vader ontmoeten? hem de ondankbare, de vaderliefde miskennende zoon; hij die 't van vaderliefde met tranen gevulde oog over 't heengaan en miskennen dier liefde, toch is ontloopen, hoe zal hij ontvangen worden? Toch ook met hoop gaat hij; immers bij 't wegtrekken trof hem geen een verwijt van vaders zijde en nu; hij wil zich vernederen, ja acht 't billijk zelfs dat hij dat intieme éénzijn met den vader moet ontberen, wil dus voorstellen aan z'n vader hem niet aan te nemen als zoon, doch als huurling. Hier wordt ons inziens zeer juist voorgesteld bekeering. Doch; en nu terugkeerende is 't of heeft z'n vader nooit meer die plaats verlaten, waar zij van elkander scheidden; want reeds terwijl hij nog verre was zag hem z'n vader, die toeloopende zonder eenig verwijt hem om den hals viel en kuste. Doch de zoon keurt zichzelf zooiets niet waardig, maar zegt ik ben niet meer waardig enz. enz. En wat volgt? . . . Brengt hier vóór het beste kleed en geeft 'n ring aan zijne hand, en schoenen aan z'n voeten enz. want deze mijn zoon was *dood* en is *weder levend* geworden. Heeft de geboorte niet plaats in 'n gezin? althans door gemeenschap? en wordt dus hier niet duidelijk wat wedergeboorte is? ons inziens zeer zeker! 't Weder door den vader aangenomen worden en gekleed te worden, 't welk een bekeerde ziel zich laat aantrekken; herstelt hem in positie als zoon, niet toen hij nog op weg was naar huis op den weg der bekeering, doch toen hij als zoon andermaal door den vader aangenomen en gekleed was toen was hij wedergeboren; opnieuw zóón.

Is nu afdwaling wéér mogelijk, ja ten slotte nog verloren gaan?

Ons inziens zeker! Hij wordt weer zóón, hij gaat niet onder toezicht eens werkmeesters of anderzins, hij beweegt zich vrij, is geen slaaf of gekochte met geld, doch vrije. Doch is 't denkbaar dat de teruggekeerde zoon andermaal de ouderlijke woning verlaat gedachtig aan 't geen geweest is?

We voelen allen dat dàt veel verschrikkelijker zou zijn, doch 't lijkt ons mogelijk; was hij voorheen ook geen zoon? niets meer, doch ook niets minder?

En nu brs. en zrs., wij moeten eindigen in de hoop iets tot eer des Heeren en tot onderlinge stichting geuit te hebben.

„Die volhardt tot het einde die zal zalig worden".

Uw br. in Chr., S. VENEMA.

CORRESPONDENTIE

Br. P. M. te 's-G. Uw vraag is de bevoegde autoriteiten toegezonden, met verzoek U van antwoord te dienen.

E.-R.

Br. S. V. te K. Wij plaatsen Uw antwoord, moeten U echter wel verzoeken voortaan de dingen beknopter te zeggen. Ingezonden stukken moeten niet langer zijn dan één kolom.

E.-R.

Br. J. K te H. Heeft bezwaar tegen de Losse Schakel in Nr. 2171 van De Christen voorkomende en rakende de onnutte vragen aangaande de toekomstige dingen. Hij meent dat de strekking van ons betoog was: „menschen heb maar geen zorg, er gebeurt nog niets. Matth. 25 : 44". Ten onrechte leest onze broeder dat er uit. We achten het door en door ongezond de ernst van ons leven te laten afhangen van de vraag, of de Heer spoedig zal wederkomen, ja of neen. We moeten altijd bereid zijn. Dat is de christelijke levenshouding. De geloovige, die een zorgeloos leven gaat leiden omdat hij denkt: „mijn Heer vertoeft te komen", is niet op zijn plaats. Jezus is voor ons de Tegenwoordige, en als zoodanig beheerscht Hij ons leven.

Dan begrijpt onze broeder niet hoe wij kunnen glimlachen, wanneer wij lezen hoe voor vele jaren de menschen met grooten nadruk verkondigden, dat hun tijd de laatste was. Geen tijd was zoo slecht, zoo ontaard, als de hunne, meenden zij. Die glimlach gold echter niet de ernst der tijden, maar de overdrijving dier vrienden.

Voorts kunnen we het niet met onzen broeder vinden, waar hij meent, dat men den „Meester" niet kan verwachten, zonder een bepaalde voorstelling te hebben van de ontwikkeling der laatste dingen.

„Onze Heer, kom!" blijft de roep van al wat geestelijk leeft.

L.

MEDEDEELINGEN

Leeuwarden.

Secretaris der Gemeente Leeuwarden is *H. Fennema*, Weg naar Cambuur 4, te Leeuwarden.

Ontvangen:

voor de Congo-zending, van:

Gem. Workum	f 40.—
„ 2e Exloërmond	- 36.—
„ Leeuwarden	- 70.—

Hartelijk dank.

Leeuwarden J. VISSER, U.P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305

ADVERTENTIEN

Vrijdag 13 Maart 1931 No. 2174 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

TER GEDACHTENIS Ds. N. VAN BEEK.

Vrijdag 6 Maart is, op ruim eenentachtig-jarigen leeftijd overleden onze geliefde, en om zijns werks wille allerwege hooggeachte broeder
N. VAN BEEK.

Het doodsbericht zegt van hem dat hij zacht en kalm en in vollen vrede ontsliep. En wel mochten de nabestaanden er aan toevoegen: „Hij ging in, in de vreugde zijns Heeren".

Immers, Ds. van Beek was een arbeider, die getrouw geweest is. Uitvoerig bij zijn leven stil te staan is thans niet mogelijk. Maar als we zijn lang leven overzien, is deze indruk wel de eerste: hij heeft gedurende die vele jaren zijn taak in getrouwheid volbracht. Hij was als met den arbeid samengegroeid. Hij was evenmin zonder het werk als in ander werk te denken. Hij had het lief. Daarom kon hij voor hetzelve offers brengen. Zijn sterk lichaam was een uitstekend instrument voor zijn ijverigen geest. Hij heeft gearbeid zonder moede te worden. Bij zijn gouden jubileum als Evangeliedienaar hebben velen er zich aan te goed gedaan hem deze dingen eens te zeggen. Want waardeering genoot de overledene in heel de Unie, wier eerste Secretaris hij was, en bij velen daar buiten, die hem in zijn arbeid hadden leeren kennen.

Het was de begeerte van den thans verheerlijkte te mogen blijven arbeiden tot het laatste toe. En afgezien van de weinige weken, waarin hij aan het ziekbed gebonden was, is dit hem ook vergund geworden. De vacante gemeenten 2e Exloërmond en Hoogezand hebben tot voor korten tijd genoten van zijn toewijding en liefde.

Er is een gezangvers, waarin de bede voorkomt:

Laat vooral mijn laatste dagen,
Blijken dragen,
Dat ik Jezus eigen ben.

De laatste jaren van onzen broeder hebben wel in toenemende mate doen blijken dat hij het eigendom des Zaligmakers was. Dat de blijdschap in den Heere de kracht zijns levens was, kwam bij 't klimmen der jaren steeds meer aan 't licht. Voor ons, die hem een reeks van jaren gekend hebben, was dat een bewijs dat hij dichter bij den Heiland en bij den Hemel kwam.

Nu is hij aan gene zijde van den Voorhang. Nu ziet hij den Heere van aangezicht tot aangezicht. Nu mag hij rusten van zijn arbeid. Geloofd zij Jezus Christus!

Wij danken onzen God voor wat Hij in den nu ontslapene aan onze gemeenten geschonken heeft en voor den eeuwigheidszegen, die door hem in veler leven werd uitgestort.

De leeraars nu zullen blinken als de glans des uitspansels en die er velen rechtvaardigen, gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk.

Voor ons orgaan De Christen is broeder van Beek meer geweest dan iemand anders. In zelfverzakende wijze heeft hij jaren aaneen, daaraan zijn krachten gewijd, en gebouwd aan het gemeentelijk- en Unieleven.

De herinnering aan hem blijft een zegen voor Baptist Nederland.

REDACTIE.

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET GEKROOKTE RIET EN DE ROOKENDE VLASWIEK.

Zwak zijn wij in kennis.

Wat weten wij van onszelf af? Men zegt, dat anderen onszelf beter kennen dan wij. Zou het waar zijn? Laat dit inderdaad het geval wezen, dan is hun kennis toch nog uiterst gering. „Wie kan zijn eigen hart betrouwen, zijn hart zoo vol arglistigheid?" We beluisteren hier het getuigenis van een, die niet in staat is zichzelf te overzien, een getuigenis, dat ieder tot het zijne maakt, die door ervaring geleerd heeft, dat hij oneindig meer is, dan waarvan hij zich bewust is.

Wat weten wij van God af? Jesaja verklaart, dat Hij een God is, die zich verborgen houdt.

Wij stamelen het hem na. Gezelle zegt:

Onendig wezen, God
drievoudig, één, almachtig,
Wat zijt Gij dicht bij mij,
Schoon ik U niet zie noch hoor!
Gij zijt mijn arme ziel,
Gij zijt het al indachtig,
den hoogsten hemelbol
en 't minste mierenspoor.
U hoort het alles toe.

We vinden deze regelen van den vromen, Vlaamschen zanger schoon. Maar bekennen ze niet aan het oor van ieder, die luisteren kan, dat hij van God zoo heel weinig afweet?

Doch hoe onkundig wij ook van onszelf en het Onendig wezen mogen zijn, toch weten wij met algeheele zekerheid, dat God ons, gekrookte rieten en rookende vlaswieken, noch verbreekt, noch uitbluscht.

* * *

Zwak zijn wij in geloof.

Negentienhonderd jaren van Christendom liggen achter ons, jaren, die de belofte van God in den Heiland op den proef gesteld en ja en amen bevonden hebben.

Moest ons geloof met zulk een proefveld tot zijn dienst, niet onwankelbaar en durvend zijn en zelfs dat van de apostelen in sterkte overtreffen? Toch blijven wij bedeesd staan tegenover dingen, die te zwaar zijn voor de menschelijke kunde.

Jezus verzekert ons: „Indien daar twee van u samenstemmen op de aarde over eenige zaak, die zij zouden mogen begeeren, dat die hun zal geschieden van Mijn Vader, die in de hemelen is".

Wat staan wij schuchter tegenover deze goddelijke toezegging.

Zoo schuchter, dat wij, voorzichtig als altijd, ze voor kennisgeving aannemen en er geen gebruik van maken!

Wij zijn als gekrookte rieten en rookende vlaswieken, wat het geloof betreft, en het wonder der hemelen is, dat de barmhartige Heer ons noch verbreekt, noch uitbluscht.

* * *

Zwak zijn wij in onze liefde jegens de gemeente.

Wat had en heeft Jezus de gemeente lief!

Zoo bemint Hij haar, dat Hij geen enkele van haar bijeenkomsten missen kan. „Waar twee of drie vergaderd zijn in mijnen naam, daar ben ik in het midden van hen".

Ook heeft Hij haar met een heerlijkheid en macht bekleed, die ontstellend zijn: „Voorwaar zeg ik u, al wat gij op de aarde binden zult, zal in den hemel gebonden zijn; en al wat gij op aarde ontbinden zult, zal in den hemel ontbonden wezen".

Ja, zoo ver strekte Zijn liefde zich tot haar uit, dat Hij voor haar in den ontzettenden dood van het kruis is getreden.

En wanneer wij soms niet met een broeder of zuster over den weg kunnen, hebben de gemeentelijke samenkomsten voor ons een groot part van haar aantrekkelijkheid verloren! Of wanneer wij uitgenoodigd worden om een deel van het onze, tijd, geld of gaven, op haar altaar ten offer te brengen, dan worden wij onaangenaam getroffen!

Jezus geeft hen allen, dat Hij heeft, Zijn rijkdom, Zijn macht, Zijn leven. En wij...?

Waarlijk zijn wij als het gekrookte riet en de rookende vlaswiek en ware Hij niet zoo ontfermend en genadig, Hij zou ons reeds lang hebben verbroken en uitgebluscht.

* * *

Wij mogen niet blijven wat wij zijn.

Het gekrookte riet kan jubelen en de rookende vlaswiek zich opwerken tot een lichtende vlam.

Beide behoeven daartoe slechts extra toevoer van lucht.

En wanneer ik mij niet vergis, is iets dergelijks met ons ook het geval.

Dat wij zooveel overeenkomst vertoonen met een brooze, gekneusde herdersfluit en een smeulend oliewischje, komt vanwege de afwezigheid van Geest.

Zullen wij onze harten niet wijd open stellen voor den liefdegeest van Jezus?

Ja, wij moeten meer Geest hebben, meer van Zijn Heiligen Geest.

En met Zijn Heiligen Geest vervuld zijnde, neemt onze kennis van onszelf en God dagelijks toe, want de Geest proeft het vleesch en verstaat de dingen, die des Geestes zijn;

wordt ons geloof versterkt en zullen wij persoonlijk zoowel als gemeentelijk kloeke daden doen;

hebben wij de gemeente lief en zeggen wij tot haar, wat eens Ruth zeide tot haar schoonmoeder: „Zoo niet de dood alleen zal scheiding maken tusschen mij en tusschen u".

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

De Begeerte naar Vrijheid. Vrijheid is een goed, waarnaar de handen gretig worden uitgestoken. Daartegenover wordt telkens weer de neiging openbaar de vrijheid in te perken. Dat laatste geschiedt niet uit vijandschap tegen de menschheid, maar uit liefde tot haar, juist om haar welzijn te bevorderen. De volkomene vrijheid durft ook welhaast niemand aan. De groote volkspartijen zijn allerminst vrijheidlievende partijen. Zij verwachten het heil van tal van banden, die zij het volk wenschen aan te leggen. Over de vraag, wat van Rusland gezegd moet worden loopen de meeningen uiteen, maar dat het niet het gouden land der vrijheid is erkennen zijn bewonderaars grif. Slechts de anarchisten proklameeren, als we hen goed begrepen hebben een ongebonden vrijheid. Maar hun aanhang is niet groot. Terwijl de een dus roept om vrijheid, acht de ander beperking der vrijheid in 't belang van het volk zeer geboden.

De Ladder der Vrijheid. Het Evangelie belooft vrijheid. Men kloppe echter op dat woord. De vrijheid, die het Evangelie belooft, is niet met een slag bereikt. Ze kan niet van hooger hand geproklameerd worden, doch moet persoonlijk worden verworven. Zij maakt den mensch daar vrij, waar alle slavernij haar oorsprong heeft, want alle slavernij wortelt in de kneveling der ziel door de zonde. Daar moet de vrijmaking dus inzetten. Dat beteekent niet, dat, als men zich tot den Heiland bekeert, men op eenmaal in het volkomen en ongestoord bezit der vrijheid is. Wie de ervaring raadpleegt weet dat wel beter. De vrijheid komt niet plotseling. Ze vraagt overgave van dag tot dag. Overgave aan de Waarheid. „De Waarheid zal U vrijmaken" heeft de Zaligmaker beloofd.

Die vrijmakende werking der Waarheid ervaren we echter eerst als we aan *drie voorwaarden* voldoen. Het verband van 's Heeren uitspraak wijst ze aan.

1. We moeten er acht op geven, tot wie dit woord gesproken werd. Het werd niet gesproken tot de menschen in het algemeen. Neen. Het schoone woord van de Waarheid, die vrijmaakt, staat in Joh. 8 : 32. Nu luidt vers 31 echter zoo:

Jezus dan zeide tot de Joden, die in Hem geloofden.

Hiermede staat dus dit vast, dat het woord der belofte van de vrijmakende Waarheid, gesproken werd tot *geloovigen*. Voor niet-geloovigen geldt dit woord niet. Voor hen is er geen vrijheid! Eerst in de gemeenschap met den Heer Jezus is vrijheid mogelijk. M o g e l ij k. Men heeft ze ook daar direkt nog niet. Gelooven is de *eerste* voorwaarde, maar niet de eenige. Ieder christen is wel tot vrijheid geroepen, maar *is nog geen vrije*.

2. De Heere Jezus zeide tot deze menschen, die in Hem geloofden:

> Indien gijlieden in Mijn Woord blijft zoo zijt ge waarlijk Mijne discipelen.

Eerst dan heet men terecht een discipel van Jezus, als men in Zijn *Woord blijft*. Eerst dan baat dat gelooven iets. Op het komen tot Jezus moet het blijven in Jezus volgen.

3. Maar ook op dat blijven in Hem heeft de vrijmaking nog niet plaats. Maar als we in Hem blijven, dan is iets anders mogelijk, ja, dan zal iets anders intreden:

En — zoo sluit dan vers 32 op het voorafgaande aan —: gij zult de waarheid verstaan.

En eerst daarna volgt de belofte, zoo zorgvuldig door den Heer tegen elk misverstand beschermd:

> en de Waarheid zal u vrijmaken.

De ladder is dus:

1. Gelooven in Jezus;
2. Blijven in Zijn Woord;
3. De Waarheid verstaan, en dan volgt als vierde:
4. Het binnentreden in de zalige wereld van eeuwige vrijheid.

Ontvangt ze niet! Er gaan broeders rond, die teneinde de eenheid onder de kinderen Gods te bevorderen, wáár ze kunnen scheiding veroorzaken. Men moet de zoodanigen niet ontvangen. Ze vertegenwoordigen geen bepaalde kerk, wat dan zeggen wil, dat ze een kerk op zichzelf zijn. Ze willen gaarne eens de gelegenheid hebben een woord te spreken, waarbij 't dan gaat om de eenheid der kinderen Gods. 't Resultaat is dan somwijlen dat zich enkelen om dat nieuwe licht scharen, zich van

de anderen afzonderen en nu voor de „eenheid” gaan leven. Zoo wordt de verdeeldheid nog grooter, en daar niet alle broeders en zusters goed kunnen onderscheiden, is het zaak deze nieuwe lichters op een afstand te houden. Wie de eenheid wil dienen moet een goeden grondslag aanwijzen, en met duidelijke woorden zeggen, op welke voorwaarden dit eenheidsfront gevormd zal worden. De hereeniging der geloovigen moet niet in schemerdonker doch in het volle licht plaats hebben. Wacht u dus voor de eenheidsvogelaar, die in het halfdonker zijn zoet gefluit laat hooren L.

III

ZENDING.

EEN GROOT LEIDER.

Dr. CHENG CHING YI.

De vorige maal deelden we hier iets mede over Kagawa, den bekenden Japanschen Christen-leider. Thans iets over Dr. Cheng Ching Yi, den man, aan wiens naam in het verre Oosten eveneens groote verwachtingen verbonden worden.

Dr. Cheng Ching Yi genoot zijn opleiding eerst aan de jongensschool van het Londensche Zendingsgenootschap te Peking, en later te Tientsin en Glasgow. Hij werd predikant vanwege genoemd Zendingsgenootschap te Peking en vertegenwoordigde China op de bekende groote Zendingsconferentie in 1910 gehouden te Edinburgh. Hij werd de secretaris van het Chineesche Voortzettingscomité, en naderhand van den Nationalen Christenraad. In 1921 kende de Universiteit te Toronto hem den theologischen doctorstitel toe. Dr. Cheng wordt niet alleen in China in eere gehouden doch bij de christenen over heel de wereld.

Hij is de leider van de Christelijke kerk in China. Die kerk heeft daar de grootste beteekenis; zij beoogt een vereeniging zonder uniformiteit en verbindt de kerken, die voorheen de namen van zestien verschillende gezindten droegen. Toen de Presbyteranen en de Congregationalisten in 1927 de Vereenigde Kerk stichten, was er groote behoefte aan samenbinding. Temidden van de maatschappelijke en godsdienstige verwarring existeerden er tal van Chineesch-Christelijke organisaties, sommigen klein en afgelegen, en dragende elk den naam van het land en de kerk, vanwaar zij haar zendelingen had ontvangen. Er bestond b.v. een Chineesche tak van de Nederlandsche Gereformeerde kerk van Amerika. Er waren Amerikaansche, Engelsche, Iersche, Schotsche, Zweedsche Canadeesche en Nieuw-Zeelandsche Zendingskerken. Uit al deze elementen is de Kerk van Christus in China geformeerd en groeit gestaag.

Dr. Cheng is zeer nauw verbonden met de *Vijf-Jaars-Beweging*. Op zijn reizen door China bemerkte hij, dat overal de leiders klaagden over de matheid en onmacht van de kerk. Hierdoor onstond het gebed, dat deze Beweging tot motto heeft: „O, Heer, verlevendig Uw kerk, beginnende bij mij”. Het doel der Vijf-Jaars-Beweging is om het aantal christenen gedurende deze vijf jaren te verdubbelen. De dubbele positie, die Dr. Cheng bekleedt: secretaris van den Nationalen Christenraad, en Leider van de Kerk van Christus in China, maakte hem bizonder geschikt om deze Beweging op touw te zetten, afgezien nog van zijn persoonlijke gaven en zijn vooraanstaande plaats in de Chineesche kerk.

De leiders van het Baptist Zendingsgenootschap in Londen, die Dr. Cheng voor enkele maanden ontmoeten, kwamen zeer onder den indruk, zoowel van zijn bekwaamheid en inzicht, als van zijn ernst en godsvrucht. L.

DONKER AFRIKA.

De oude Romeinen noemden het werelddeel, dat door de Middellandsche zee van het onze gescheiden is, Afrika naar het volk de Afrika's, dat ze aan de Noordkust, tegenover Italië aantroffen. We hebben dien naam van hen overgenomen. Afrika is een werelddeel ruim 3 maal zoo groot als Europa. De kustlijn is uiterst eentonig en zeer ongunstig voor de ontwikkeling van dat werelddeel. Aan goede, natuurlijke havens is Afrika ook niet rijk. Het geheele werelddeel is een groote laagvlakte die naar het Noorden afhelt. De Zuidelijke helft verheft zich gemiddeld 1000 meter boven de zeespiegel en is door een machtig randgebergte omzoomd. De noordelijke helft vormt de bekende groote woestijn de Sahara — een schier onbewoonde en ook onbewoonbare zandvlakte. De hoogste berg is de Kilimandscharo (6010 meter), terwijl nog 6 bergtoppen zich meer dan 3500 M. boven de zeespiegel verheffen. Afrika telt vier groote binnenzeeën en acht groote rivieren. De langste is de Nijl (6000 K.M.), de heilige stroom der Egyptenaren.

In het Noorden en aan de Zuidspits heerscht een aangenaam klimaat. Op $^4/_5$ van de oppervlakte heerscht een drukkende hitte. Zware onweders met wolkbreuken komen vaak en plotseling. Zomer en winter gelijk bij ons, kent men niet. Daarvoor heeft men den regen en regenloozen tijd d. w. z. een tijd waarin het veel en waarin het weinig regent. Daar slaapt de natuur geen winterslaap. De schoonheid van de Europeesche lente is de Afrikaander geheel onbekend.

Het landschap biedt weinig afwisseling. In het binnenland strekken zich groote, onbetreden oerwouden uit. De plantenwereld biedt echter niet die variatie, die men in andere werelddeelen aantreft. — Evenmin is er een groote verscheidenheid in de dierenwereld, maar vanwege de voor hen zeer gunstige levensvoorwaarden, als groote wouden, dunnere bevolking, overvloed van voedsel zijn ze zeer talrijk. Olifanten en apen leven in de oerwouden en de struisvogel in de hete, waterlooze woestijnen. Jachtliefhebbers kunnen hier hun hart ophalen. Ook de inboorlingen die òf geen vuurwapenen kennen òf niet mogen dragen, hebben allerlei middelen uitgedacht om wild te vangen. Toch is het hun te gevaarlijk, zoodat een kip op tafel voor hen al een groote feestmaaltijd beteekent. Ze zijn n.l. verkikkerd op vleesch.

We spreken echter van donker Afrika dat niet terwille van het hier opgesomde, maar van den toestand, waarin Afrika's bewoners verkeeren. Men schat de bevolking van dit werelddeel op 200.000.000.

Men *schat*, want weten doet men 't niet en tot een telling is men ook nog niet in staat. Omstreeks 1800 was Afrika nog een gesloten werelddeel. Alleen de kusten waren den blanken bekend. Daar hadden Europeesche handelscompagniën hun factorijen of opslagplaatsen, alwaar ze handel dreven met de inboorlingen. Maar langzamerhand werd dat anders. Het belang dat de Europeesche volken hadden bij dien handel werd gaandeweg grooter en met het belang nam ook de belangstelling toe. Ieder volk zocht daar zijn invloedsfeer uit te breiden. Ontdekkingsreizigers drongen het binnenland in. Livingstone is als zoodanig de meest bekende. Hij was tevens zendeling wiens levend christendom op de inboorlingen een diepen indruk gemaakt heeft. Na hem kwamen Stanley en vele andere zendelingen. Omstreeks 1900 zag de kaart van Afrika er dan ook heel anders uit. Meeren en rivieren waren ontdekt en in kaart gebracht. Maar geheel ontsloten is Afrika nog niet. Op uitgestrekte terreinen zette nog nimmer een blanke den voet.

Daarom is het bevolkingscijfer nog niet nauwkeurig te bepalen. Evenmin kan men nauwkeurig zeggen hoeveel talen daar gesproken worden, en hoeveel rassen men er vindt. De oorspronkelijke bewoners zijn de Hottentotten en Boschjesmannen in het Zuiden. In het Noordelijk deel wonen volken die uit Azië zijn gekomen. De Egyptenaren, Mooren of Berbers. Natuurlijk hebben er ook tal van vermengingen plaats gehad. Indertijd heeft de slavenhandel gansche streken ontvolkt. Het kostbaarste van alle Afrikaansche produkten was langen tijd de mensch. Als vee werden de negers gevangen, aan elkaar gekoppeld, voortgedreven en naar Amerika verscheept. Een 50.000.000 menschen is Afrika daardoor armer geworden. Nu drijven de Mohammedanen nog slavenhandel maar deze menschen, die naar

Arabië verkocht worden, hebben over 't algemeen een dragelijk lot. Ook houden negerstammen hun gevangenen tot slaven

Behalve in het Noorden hebben ontwikkeling en beschaving geen hoogen trap bereikt. De Boschjesmannen leven anarchistisch; de Zoeloes worden despotisch geregeerd. De eigenlijke macht hebben overal de dorpsopperhoofden; koningen regeeren maar in naam. Het familieleven staat vanwege de veelwijverij niet hoog. Hier en daar leven ze echter in patriarchale wijze samen en bij vele stammen treft men een groote eerbied aan voor de ouders. Het huwelijk is een zaak van koophandel. Hoe rijker men is, hoe meer vrouwen men houdt. Dat is nu eenmaal eisch van goede zeden. — De woningen zijn eenvoudige leemhutten. De hoofdbezigheid is landbouw en veeteelt, maar zij hebben ook veel aanleg voor hout- en metaalbewerking.

Aan delfstoffen is Afrika's bodem niet rijk. In de laatste helft de 19e eeuw zijn echter de goud- en diamantvelden ontdekt, terwijl Natal rijk is aan kolenlagen. Gelijk we weten zijn negers zeer pronkziek en hebben ze een groote voorliefde voor muziek en dans. Vandaar dat ze een rij van muziekinstrumenten hebben uitgevonden.

Hoe staat het nu met het godsdienstig leven der 200.000.000 Afrikaanders? Het zieleleven van een volk te leeren kennen eischt altijd de meeste studie. Voordat men hun vertrouwen gewonnen heeft, blijft men op het terrein van hun inwendig leven een vreemdeling. In tal van gebruiken heeft men zich dan ook vergist. Zoo meende men vroeger, dat vele negers hout en steen aanbaden, terwijl nu gebleken is, dat zij zich die dingen bezield denken. Onder de verschillende stammen heerschen verschillende godsdienstige opvattingen en gebruiken. Verstoken van het licht van Gods Woord tasten zij in het donker rond. Groote godsdienststichters als Azië gehad heeft, kennen zij niet. Ze hebben op godsdienstig gebied geen toonaangevers, wier invloed zich ver uit zou strekken. Er heerscht geen eenheid onder Afrika's bevolking, zoomin op staatkundig als godsdienstig gebied. Dit geldt echter alleen voor de zuidelijke helft De noordelijke helft was plm. 650 geheel gechristianiseerd. Daar vond men bloeiende kerken met beroemde bisschoppen. Maar 't Mohammedanisme vaagde dit twistzieke, uitgeleefde vormchristendom bijna geheel weg. Nu wordt Mohammed daar vereerd. De kerken zijn moskeeën geworden. Enkele resten der oud-christelijke kerk hebben zich gehandhaafd in Abbessynië en onder de Kopten in Zuid Egypte. Maar het christendom dezer menschen is zoo verbasterd, dat het niet veel boven 't heidendom uitsteekt. Inplaats van zending te drijven, zijn deze landen ook zendingsterreinen. Het Mohammedanisme breidt zich door zijn kooplieden bedenkelijk over Midden-Afrika uit. Ieder Mohammedaansch reiziger is een zendeling. De negers worden voor het Mohammedanisme, dat alleen vormverandering en geen levensverandering verlangt, gemakkelijk gewonnen. De Christelijke zending moet deze Mohammedaansche propaganda vóór zijn of de evangelisatie van dat werelddeel wordt voor tientallen van jaren, zoo niet voor eeuwen opgeschoven.

Wat wordt nu gedaan voor Afrika's

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

SCHULD EN ONSCHULD.

Rika en Stientje, twee zusters, waren, de een als kindermeisje, de andere als keukenmeid, bij rijke menschen in betrekking, en omdat zij getrouw en ijverig waren, terwijl ook overigens niets op hen aan te merken was, stonden zij bij mevrouw goed aangeschreven.

Volgens het vijfde gebod ondersteunden zij hun moeder trouw van het verdiende loon, en zij zouden het zonde gevonden hebben, wanneer zij er iets van hadden uitgegeven aan pronkvolle kleeren of ijdele genoegens.

Zoo hadden zij weer een geheelen zomer gespaard, om het moeder vooral in den winter aan niets te laten ontbreken.

»Wat zal moeder wel zeggen, als zij alles ziet, wat wij haar brengen!« zeiden zij dikwijls tot elkander. »Wat zal dat een blijdschap zijn!«

Toen eindelijk op een bepaalde namiddag Rika haar mevrouw verzocht, haar toe te staan, haar moeder een bezoek te brengen, om verschillende dingen daar te bezorgen, stond deze dat gaarne toe. »Alleen«, zoo zeide zij, »moet de kamer van mijnheer goed schoon gemaakt worden, omdat wij een partij geven en die kamer gebruiken moeten«.

En zoo gebeurde het. De kamer werd ijverig gereinigd. En toen alles gereed was, ging Rika met een zware, volgepakte korf naar moeder toe. Het viel haar niet mee, maar eindelijk kwam zij toch gelukkig en behouden bij de blij verraste moeder aan.

»Lief kind«, zeide deze, »had ik dat geweten, dat je onderweg waart en zooveel voor mij te dragen hadt, dan zou ik in huis geen rust hebben gehad en ik zou je ver, heel ver tegemoet zijn gekomen«.

»Dan was ik er misschien wel eerder geweest, maar de korf had ik moeder toch niet laten dragen!«

Den volgenden dag heel vroeg ging Rika weer terug naar haar mevrouw. Had zij op weg naar haar moeder een zware last te dragen gehad, op den terugweg droeg zij nog zwaarder last, maar . . . . niet in den korf, maar in het hart, zonder dat zij echter verklaren kon, wat het was. Hoe dichter zij bij de stad kwam, hoe drukkender het gevoel in haar binnenste was.

Toen zij het huis binnenging, en de groeten en dank van moeder overbracht, kreeg zij slechts een kort, afgetrokken antwoord.

Zij wilde verder vertellen; maar haar zuster zeide norsch: »Zwijg maar!«

Sidderend zeide Rika: »Wat is er toch aan de hand? Is er iets met het kind gebeurd of is er anders soms wat voorgevallen?«

»Dat zul je zelf wel het best weten!«

»Wat zal ik weten? Onderweg heb ik trouwens wel een angstig gevoel gehad! Maar zeg mij dan toch, wat er is!«

»Dat zul je gauw genoeg bemerken!« Eindelijk verbrak Stientje het zwijgen en zeide met strengen blik: »Waar heb je het horloge?«

»Wat voor horloge?«

»Het horloge van mijnheer, dat in de kamer gehangen heeft, toen wij die schoonmaakten.«

»Daar weet ik niets van; dat zal toch niet gestolen zijn?«

»Ja, het is gestolen, en op j o u rust de verdenking! Ik ben lang bij mevrouw voor je opgekomen: maar ik heb zelf moeten toegeven, dat er niemand in huis en nog minder in die kamer gekomen kan zijn, dan wij beiden alleen! Jij moet het horloge hebben! Ach, wat een schande voor onze lieve moeder! O, beken toch maar eerlijk, misschien kunnen we het weer goed maken«.

Rika kon geen woord zeggen. Zij hoorde en zag bijna niets meer. Zwijgend ging zij naar haar kamertje, viel op haar knieën en bad tot God, tot zij bijna niet meer spreken kon.

Plotseling kwam haar zuster, die haar beluisterd had, het kamertje binnen, en zeide, ditmaal met zachte stem: »Rika, nu geloof ik, dat je onschuldig bent! Kom, heb goeden moed, God zal je zeker helpen en je onschuld aan het licht brengen! Vertel maar eens, hoe het bij het schoonmaken van de kamer allemaal gegaan is.«

Iets opgebeurd door deze woorden vertelde Rika: »Toen ik alles schoon had, ging ik de kamer uit, en toen zag ik het horloge nog op zijn plaats hangen. Toen haalde ik water achter uit de pomp en daarna heb ik mij verkleed, om, zooals je weet, naar

heil? Voor de redding dier millioenen? Onder Mohammedanen zoowel als heidenen wordt gewerkt, maar 't is nog maar weinig in vergelijking met den nood, die daar heerscht. Thans telt Afrika 1500.000 heidenchristenen, die door onderscheidene Amerikaansche en Europeesche Zendingsgenootschappen gewonnen zijn. In bijzonderheden van het zendingswerk af te dalen is hier niet doenlijk. Slechts willen we de laatste woorden van eenige mannen weergeven, die voor Afrika hun leven lieten en dus recht van spreken hebben:

Melville Cox: „zorg er voor dat Afrika niet vergeten wordt, al zouden er ook duizend vallen!"

Adam Mac All bad stervende: „*Heere Jezus, Gij weet, dat ik mijn leven U gewijd heb om in Afrika het Evangelie te prediken. Wanneer gij nu mijzelf wilt hebben, inplaats van mijn dienst, waarom zou ik me onrustig maken? Uw wil geschiede!*"

L.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Het leven moet van ons zijn en wij niet van het leven.

„Maar het is niet van ons!" roept de fatalist uit, „wij zijn van het leven!"

De fatalist was in vroeger eeuwen een man van beteekenis. Rijken en geleerden noemden zich gaarne bij dezen naam. Tegenwoordig vindt ge hem onder alle standen der samenleving in grooten getale.

Wat hij gelooft? Hij verklaart met alle beslistheid, dat wij de gevangenen zijn van de stoffelijke wereld. Wij worden gebracht en aan land gezet, waar het leven ons wil hebben. Wij leven enkel voor onze gemeenschap, voor ons volk, voor ons ras. Hebben wij na verloop van tijd onze rol uitgespeeld of onze taak vervuld, dan krijgen wij ontslag en graaft de doodgraver een gat op het kerkhof. Wij zijn als de Hebreeën van weleer. De Egyptische machthebbers horden ze bijeen en rantselden ze tot het bouwen van pyramiden. Wij zijn de lastdieren van het onvermijdelijke en worden onder zweepslagen en schoppen tot onzen arbeid uitgedreven.

In tegenstelling met deze beschouwing houden wij rustig vol, dat het leven van ons moet zijn. „Alles is uwe", schrijft Paulus aan zijn geloofsgenooten in Corinthe en onder dit alles rangschikt hij ook het leven. Dat is onze christelijke opvatting. Wij zijn geen bedelaren, maar koningen. Wij laten ons niet overbluffen. Wij gebieden. Alles dat zich aan ons opdringt, meestert met een slavenziel over ons, indien het de kans krijgt om te meesteren. Maar het mag dien kans niet gegeven worden. Het moet ons gehoorzamen.

Arbeid en arbeidloosheid, vrije tijd en vriendschap, voorspoed en gebrek, gezondheid en ziekte, verhoudingen en ondervindingen van allerlei aard, zijn bestemd om ons te hervormen en te volmaken, om God aan ons te openbaren en onzen vrede en ons geluk in Hem tot aan de bovenste hemelen te doen reiken.

* * *

moeder te gaan«.

»Heb je dan de kamer niet op slot gedaan?«

»Neen, ik dacht, dat jij dat zoudt doen, omdat je toch in de keuken waart«.

»O, wat jammer! Ik was heelemaal niet in de keuken, maar bij de kippen om die te voeren! Dan moet er een dief in de kamer geweest zijn! Nu is mij alles duidelijk!«

Stientje ging nu naar mevrouw en vertelde alles nauwkeurig.

Duister zeide deze: »Ik wil Rika vandaag niet meer onder de oogen hebben! Als mijnheer thuis komt, zullen wij wel verder zien!«

Toen mijnheer thuis kwam, werd Rika bij hem geroepen. Hij nam als vaststaand aan, dat zij het horloge gestolen had, sprak rustig met haar en bood haar aan, alles te willen verzwijgen en haar in stilte heen te laten gaan uit haar dienst, wanneer zij wilde bekennen en het horloge met ketting weer terug wilde bezorgen.

Zij had echter niets te bekennen.

»Met een paar dagen zul je er wel anders over denken!« zeide mijnheer afgemeten, en daarmee werd verdachte beduid, dat zij heen kon gaan.

Den volgenden morgen kreeg Rika bevel, op het politiebureau te komen. Zij moest lang wachten, voor zij voor den commissaris moest verschijnen.

Eindelijk werd er een deur geopend. Een politieagent riep haar en leidde haar in de kamer van den commisaris.

»Vertel mij eens«, zeide hij rustig, »wat je van het horloge weet, dat aan je mijnheer ontstolen is«.

Zij vertelde alles precies, Toen zij gereed was, zag de commisaris haar vriendelijk aan en zeide: »Jij hebt het horloge niet gestolen, dat zie ik duidelijk! Ga maar gerust naar huis en neem het je mijnheer en mevrouw niet kwalijk. De schijn was nu eenmaal tegen je«.

Zoo sprak de welgezinde man, die door lange ervaring geleerd had, het goede van het kwade te onderscheiden.

Rika bleef dus voorloopig in haar dienst.

In dezen tijd zocht zij ernstig het aangezicht des Heeren en mocht de waarheid van de belofte ervaren: »Zoo gij Mij van ganscher harte zoeken zult, zal Ik Mij door u vinden laten«. Toch kon zij haar zorgen niet geheel en al kwijt worden. Daardoor nam haar gezondheid zienderoogen af en men hield het eindelijk voor geraden, dat zij haar dienst verliet en naar haar moeder terugkeerde.

In haar geboorteplaats verdiende zij verder haar brood met naaien.

Op zekeren dag had zij een ontmoeting met een kennis, die op haar toekwam en riep: »Weet je het al? Gisteren heeft men het horloge teruggekregen!«

Het meisje kreeg op het hooren van deze boodschap bijna een schrik.

Zoo spoedig mogelijk ging zij naar haar zuster, die intusschen ook bij een andere familie dienst genomen had, en vernam daar, hoe het horloge weer te voorschijn gekomen was.

Kort geleden was er in een hotel te G. een vreemdeling aangekomen, om daar een nacht te vertoeven en den anderen morgen verder te reizen. 's Nachts werd hij echter ziek. De dokter verklaarde, dat hij hevige koorts had en dat hij voorloopig beslist niet verder kon reizen. Daar de vreemdeling geen geld bezat, moest hij zijn gouden horloge met ketting als borgstelling geven, en nu bleek het, dat dit horloge het eigendom was van de mijnheer, waar onze beide dienstmeisjes in betrekking waren geweest.

Aan de vreemdeling werd gevraagd, hoe hij aan het horloge gekomen was, en hij vertelde, dat hij het ongeveer een jaar geleden te A had gekocht. De recherche stelde daarop in het geheim een onderzoek in; zoo werd eindelijk de dief gevonden en in hechtenis genomen. Bij het verhoor bekende hij, dat hij indertijd in het bewuste huis geslopen was, daar hij wist dat de mijnheer en mevrouw dien dag uit waren, en het meisje had hij naar achter zien gaan, om water te halen.

Zoo vertelde Stientje. Daarmee was Rika geheel gerechtvaardigd en was alles weer goed. Haar gezondheid werd echter nooit weer, wat het te voren geweest was; maar zij had geleerd, zich geheel aan den Heer onzen Heiland toe te vertrouwen en Hem alle dingen voor te leggen. Hem in alles gehoorzaam te zijn en Hem boven alles lief te hebben. Zij werd en was voortaan een kind van God, dat vergeving van zonde had en blijmoedig roemde in haar Heiland en Heer.

Einde.

Het leven is van ons en ons onderworpen alleen, wanneer het in Jezus Christus geborgen is.

Buiten Hem is dat beslist niet het geval.

Daar wordt het ons te sterk en legt het ons Zijn wil op.

Maar in Hem kan het ons onmogelijk leed of schade berokkenen en ons slechts goede diensten bewijzen.

Het komt er op aan in Hem te zijn.

Welke uitnemende diensten bewijst de wetenschap den mensch! Hij sterkt zich daarin teneinde zich behoorlijk te kunnen handhaven en laten bedienen. Hij heeft nauwlettend den aard van de stoom en de electriciteit bestudeerd. Met hetgeen hij van deze aard is gewaar geworden, beveiligt hij zich tegen haar dood- en verderf brengende hand en dwingt haar om voor hem te arbeiden. De zwaarste last draagt zij voor hem en als boodschaplooper verricht zij haar werk in een minimum van tijd.

Welk een zegen ontvangt hij uit de geschiedenis! Hij wordt in haar gewaar, dat te groote individueele zelfstandigheid en oligarchie en autocratie en militarisme meer geluk verwoesten dan scheppen. Het is daarom dat hij, lettende op het verleden er in de geschiedenis staande zijn onafhankelijkheid handhaaft tegen kerkelijke overheersching en klasse-aanmatiging.

Welk een beveiliging geeft hem zijn vakorganisatie! De collectieve overeenkomst verzekert hem een vast wekelijksch inkomen. De patroon kan hem niet op straat zetten, wanneer het hem luimt. Overwerk en nachtarbeid worden op behoorlijke voorwaarden geleverd. In zijn organisatie verdedigt hij zijn zelfstandigheid tegen mogelijke onbillijke eischen van de zijde van den werkgever.

En in Jezus Christus en in Hem alleen kan de mensch zijn vrijheid handhaven tegen allerlei omstandigheden, die hem van zijn voeten willen sleepen, en tegen de verkeerde neigingen, die hij als een millioenen-erfenis van het voorgeslacht heeft ontvangen.

Zonder Jezus Christus bepaalt de mensch z'n houding grootendeels onder den drang van de omstandigheden en de goede en minder goede eigenschappen van de generatie, waaruit hij is voortgekomen. De kleur, die hij daarbij vertoont is gewoonlijk niet van de mooiste.

Succes maakt hem hoogmoedig en eigengerechtig.

Mislukking doet hem neerslachtig en moedeloos zijn.

Overvloed verandert hem in een gemakzuchtig en zelfzuchtig schepsel.

Gebrek wordt oorzaak, dat hij zich onderdanig en kruiperig aanstelt.

Veel vrije tijd herleidt hem tot een luiaard.

Gezondheid kweekt uit hem een oppervlakkige.

Ziekte doet hem anderen vergeten en verandert hem in een ontevredene.

Zonneschijn maakt van hem een vlinder.

Maar in Jezus Christus is hij geen vasal van het verleden van zijn geslacht noch een dienstknecht van de omstandigheden.

In Hem zoemt hij in onafhankelijkheid gelijk de bij. Hij haalt uit elke ondervinding de honig en bouwt daarmede z'n eigen huis op.

Het leven kan van ons zijn.

Het is van ons, als we maar in den Heer verblijven.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Verslag der Jeugdconferentie te Almelo op 28-2-'31.

„Alles wat adem heeft love den Heere der Heeren", zoo klonk het uit de kelen der jonge menschen, die opgekomen waren om deel te nemen aan onze Twentsche Jeugdconferentie d.d. 28 Febr. l.l.

En de opwekkingswoorden van den leider, Ds. Huizinga, en het voorgelezen Schriftgedeelte 1 Cor. 13, het hoofdstuk der liefde, brachten naast den drang des harten er velen toe om ook den Heere te loven en te danken in het gebed, waartoe door een korte bidstond gelegenheid werd gegeven.

Na deze bidstond werd naar het referaat geluisterd van br Heijnen: „Liefde tot God". Het eerste en grootste gebod is volgens Jezus' uitspraak: Gij zult den Heer uwen God liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uwe ziel en uit geheel uwe kracht en uit geheel uw verstand. preker toonde aan dat niemand beter dan Jezus in staat was om in dat opzicht iemand te woord te staan. De wet en Jezus bevelen dus: God lief te hebben. Maar — — wij doen het niet. Dat komt door den verdorven geest, die ons beheerscht. Geen wet kan ons dwingen lief te hebben. Zij kan slechts den graad van onze overtreding aantoonen en met straf bedreigen. Maar ze kan geen onherboren hart van een fontein van liefde voorzien. Door Gods genade kan dat alleen de boodschap des Evangelie's doen. Welk een liefde moeten we geven. Met hart en ziel, kracht en verstand. Wat blijft meer over om mee lief te hebben! Maar dat kunnen we uit onszelve niet. We moeten de paradox aanvaarden: Om God lief te hebben moeten we die liefde putten *uit Hem*. Hierin is de liefde, zegt Joh., niet, dat wij God lief gehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden. God heb ik lief, want die getrouwe Heer, hoort mijne stem, mijn smeeking en mijn klagen, enz.

Aansluitend hierop beluisterden we het referaat van zr. Van Zuilekom over: „Liefde tot den naaste!" Referente begon door te zeggen: Hieraan weten wij, dat wij van den dood overgegaan zijn in het leven, dewijl wij de broeders (en zusters) liefhebben, 1 Joh. 3 : 14. Onze liefde, ging zij voort, is een geestelijke liefde waarvan de voornaamste beweging genade en heiligheid is. Ook onze liefde tot den naaste moet komen uit een rein hart, een goed geweten en een ongeveinsd geloof. Dat komt niet door inspanning, doch deze liefde is een vrucht en groeit. Met natuurlijke liefde hebben wij lief, die we liefde waardig achten, maar met onze geestelijke, Goddelijke liefde hebben wij onze brs. en zrs., hebben wij allen lief omdat wij van Gods geslacht zijn. Die zijn broeder niet lief heeft, blijft in den dood. Onze naastenliefde moet zich zoover uitstrekken, dat wij onzen naaste brengen aan den voet van het kruis.

Op beide referaten volgde een levendige gezegende bespreking. Als practisch onderwerp beluisterden we nog: „Christelijke Vakorganisatie" met als inleider br. E. Huizinga Sr., waarop we na een korte dankstond een oogenblik genoten van de door Almelo aangeboden thee en onze meegebrachte boterham.

Des avonds werd afwisselend gezongen door zangkoren en getuigenissen gegeven door enkele brs., waarna nog een voordracht ten beste werd gegeven.

Daarna kreeg onze Voorganger het woord en vroeg: „Waarom Jezus? Hierom: Of ik tegen één of tegen negen geboden gezondigd heb, 'k heb Hem noodig. Daarom Jezus. Wij hebben allen gezondigd. Daarom Jezus. Inplaats van onvrede geeft Hij blijdschap. Daarom Jezus. Hij verzoent onze zonde met God. Daarom: Zonder Hem ga ik onder. Daarom naar Hem. Als ik Hem niet heb is het beste uit m'n leven weg. Daarom Jezus. Ik mag door Hem een kind van God zijn. Hij maakt alles in orde ook in de toekomst. Hij maakt mij zalig. Daarom naar Jezus. Niemand anders kan het doen. Op het sterfbed is Hij noodig. Daarom naar Hem.

Wij weten wat wij aan Jezus hebben. Weet Hij ook wat Hij aan ons heeft.

Resumeerende kunnen we vaststellen dat het een goede vergadering is geweest. Wij hopen en bidden dat Gods Geest krachtig nawerkt. Nog rest ons melding te maken van een hartig woord ons geschreven door Ds. Barendregt namens den Jeugdraad.

We bereiden ons thans voor op de Jeugdconf. op 2en Paaschdag in Hengeloo. Alle jonge brs. en zrs. Gods zegen toegewenscht.

De w.n. Secr., S. W. VIS,
Celebesstr. 55, Hengeloo.

UIT DE GEMEENTEN

DRACHTEN. Gel. brs. en zrs. in onzen Heer en Heiland. Het is al een heelen tijd geleden dat de gemeente iets van zich liet hooren. Maar toch hebben we overvloedige reden om den Heer te danken voor Zijn zegeningen, en kunnen dan ook niet nalaten, hiervan uiting te geven in De Christen.

In het jaar dat achter ons ligt, hebben we ervaren, dat de Heer het werk wilde zegenen dat in eenvoud door onzen geliefden Voorganger, br. Veltman, wordt gedaan. De Heer zegt in Zijn Woord: Mijn woord zal niet ledig tot Mij wederkeeren maar het zal doen wat Mij behaagt. Dit hebben ook wij als gemeente ervaren. Halleluja! Verschillende jonge menschen hebben in 1930 hun hart aan den Heer gegeven en wij gelooven voor meerderen. We hebben heerlijke Kerstdagen gehad; we mochten Kerstfeest vieren met een groote schare kinderen. Ook stelde de Heer ons in de gelegenheid om aan een 50 arme menschen een pakket levensmiddelen uit te reiken.

Het werk op de Jongeliedenvergadering gaat ook prachtig. Fijn, met grootendeels bekeerde jonge menschen bijeen te zijn om Gods Woord te onderzoeken. Wij hebben een machtigen Heiland die ons heeft gezegend en nog meer wil zegenen als we ons maar aan hem toevertrouwen met ons geheele hart. Mag het wel eens wat donker schijnen ook in het gemeentelijk leven, toch gelooven wij dat de Heer ons zal helpen den goeden strijd des geloofs te strijden.

Met broedergroeten,

B. FRIESWIJK, Secr.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Daniël en zijn vrienden aan het hof van Nebukadnezar.

Dan. 1 en 2.

Les voor Zondag 12 April 1931.

Het boek Daniël geeft ons uitgelezen stof voor eenige vertellingen in de Zondagsschool. Voor den schrijver van toelichtingen is hier evenwel niet veel te verdienen, omdat de meeste geschiedenissen voor de Zondagsschool licht genoeg zijn.

Dan. 1 : 1 geeft ons een tijdsbepaling, die evenwel voor de vertelling in de Zondagsschool alleen waarde heeft in de hoogste klassen. Men kan eventjes herinneren aan den dood van koning Josia, die als vasal van Assyrië te Megiddo sneuvelde in den slag tegen den koning van Egypte. Farao Necho was toen bezig een heel stuk van het oude Assyrische rijk te veroveren. Maar ongeveer twee of drie jaren later werd in noordelijker landen de Assyrische macht voorgoed verslagen door de Babyloniërs en nog een jaar later versloeg Nebukadnezar bij Karchemis ook Farao Necho, die in een haastige vlucht met de resten van zijn leger naar zijn land terug keerde. Het tevoren door hem onderworpen gebied werd toen door de Babyloniërs bezet. Zoo werd Nebukadnezer ook de opperheer van Jeruzalem.

In de klassen met zeer jeugdige leerlingen kan men wel volstaan met te zeggen: Toen Nebukadnezar de koning van Babel, Jojakim, de koning van Juda overwonnen en aan zich onderworpen had, liet hij een heeleboel mooie voorwerpen uit Jeruzalem, ook uit den tempel, naar zijn eigen hoofdstad brengen. En bovendien liet hij eenige knappe jongelingen uit de koninklijke familie meenemen naar Babel. Die jongelingen wilde hij dan laten studeeren en laten opleiden tot den dienst in zijn paleis. Vier van die jongelingen zijn in den bijbel met name genoemd, v. 6. En dan kan men zoo maar verder vertellen, de heele geschiedenis van hfst. 1.

Bij 1 : 8 bedenke men, dat de Joden aan bepaalde spijze-wetten gebonden waren. Zoo waren b.v. sommige vleeschsoorten, die de Heidenen wel gebruikten, voor de Joden onrein.

Uit 1 : 12 blijkt, dat Daniël het best aandurfde om God gehoorzaam te zijn, ook al scheen het een beetje gevaarlijk. Daniël durfde het met God te wagen, en zijn drie vrienden ook. Daar zullen we later nog meer van vernemen.

Hfst. 2 is te lang om als een geheel door den onderw. te worden onthouden. Men zette in gedachten teekens om de deelen te onderscheiden; ik zou ze willen plaatsen tusschen de verzen 12 en 13 en tusschen 23 en 24.

a. Des konings onrust, zijn onmogelijke eisch en zijn onbillijke wet.

b. Daniël vraagt tijd, ontvangt van God in een nachtgezicht opheldering en dankt God.

c. Daniël bij den koning.

Over de tijdsbepalingen in 1 : 1 en 2 : 1 zou meer licht wel gewenscht zijn. Het schijnt mij evenwel niet mogelijk om alle moeilijkheden zoo volkomen op te helderen, dat men in de Zondagsschool als autoriteit zou kunnen spreken. Men zegge bij 't begin van de geschiedenis van hfst. 2 eenvoudig: „Later gebeurde het, dat Neb. een heel merkwaardige droom had". Wie er voor zichzelf meer van weten wil, zal zijn toevlucht moeten nemen tot een bijbelverklaring.

K. R.

III

ZOEKT EN BOUWT!

De belangrijkste overblijfselen van de oude beschavingen zijn tempelruïnen. De oude volken hebben meer zorg besteed aan hun tempels dan aan hun eigen woningen. Daarom verduurden de tempels eeuwen, terwijl de woningen gedurende dien tijd geheel vervielen.

Tempels waren woningen der goden op aarde. We weten uit den Bijbel, dat men niet slechts in Israël zijn tempel had, maar ook onder de volken rondom Israël. En ook in de andere landen vindt men tempels en tempelruïnen. Men vindt ze in Mexico, waar eens het volk der Aszeten woonde, en op Java, dat eens een zeer hoogstaande bevolking had. Men vindt ze in China en Japan.

De tempels spreken van *een behoefte*, en ze herinneren de kinderen Gods aan *een belofte*. Ze spreken van *de behoefte aan God* en herinneren *aan de belofte: Ik zal onder u wonen en u tot een God zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige*, en aan die andere woorden: *Ziet, de tabernakel Gods is bij de menschen!*

Het gebed om God, om Zijne tegenwoordigheid, om Zijn gemeenschap, dat in deze tempels vertolkt is, zal verhoord worden. Elke tempel is *een gebed in steen*, een gebed, dat God de hemelen mocht scheuren en weer midden onder ons menschen wonen. Het is een gebed om het paradijs weer te mogen binnengaan en met de Schepper te mogen verkeeren.

Een bekend kunstenaar — Jan Toorop — zegt ergens: „Het was mij steeds, alsof de ziel voor haar geboorte op aarde God een ondeelbaar oogenblik aanschouwde, en voortdurend heimwee behoudt naar dat oogenblik".

In dit verlangen gaat de mensch tempels bouwen. Zoo'n tempel is een uitnoodiging aan God om in genade tot ons terug te keeren.

Tempels bouwen is iets anders dan steenen op elkaar leggen. Tempels bouwen is den Heere zoeken.

In den tempel klopte ten allen tijde het hart van een volk. We zien dat in Israël: zoolang als Israël den Heere zoekt is de tempel Israëls middelpunt. Houdt dat op, dan vervalt de tempel en het gebouw wordt eindelijk gesloten.

God zoeken is een zaak van hart en ziel. Er zijn er velen, die zich godzoekers noemen. Voorop moet echter staan, dat God ons zoekt, dat Hij naar ons vraagt. „Er is niemand, die God zoekt". God maakt ons zoekende. Eerst maakt Hij het land begeerig, en dan verrijkt Hij het grootelijks. Op de begeerig makende genade, die zoekende maakt, zal de zaligmakende genade zeker volgen.

God is *onze* God. Genesis 1 : 1 bindt ons voor altijd aan den Schepper. *God* schiep ons. Op grond daarvan behooren wij Hem toe; is Hij — erkend of niet erkend — de *Rechthebbende* op ons.

Van Gods zijde is deze verhouding nooit opgeheven. God heeft ons niet opgegeven, *niet* losgelaten, *niet* verstooten. In Zijn toorn ervaren we, dat Hij Zijn recht op ons laat gelden.

God is *uw God*, niet krachtens uw keus, doch krachtens Zijn Scheppingsdaad. *Gij zijt van God.*

Dat we God nochtans moeten zoeken, ligt aan ons, ligt dááraan, dat we Hem hebben verlaten. God niet hebben, beteekent lijden aan een gemis, een leegte waarin niets anders past. Daarom zegt het Evangelie: laat u met God verzoenen, heen brengen over die kloof, die uw zonden sloeg. — Zoekende zielen bouwden tempels als het in steen gestolde heimwee naar het lang vervlogen oogenblik, dat ze God zagen. En wij die weten, dat God gekomen is in den Middelaar Jezus Christus, bidden:

„Kom hier binnen wonen
Laat mijn hart Uw schatten
Als een Heiligdom omvatten".

Het orgaan om God te vinden is het hart.

Helene Keller, de bekende vrouw, die doof, stom en blind was, zeide toen ze over God onderwezen werd: „Dat heb ik altijd al geweten, dat er een God is: ik kende slechts Zijn Naam niet".

Daarom *is Gods groote gave de Middelaar.* Buiten Christus om blijft het een tasten tegen den muur. In Hem wordt het heimwee gestild — in Hem van Wien Johannes zoo treffend zegt (Joh. 1 : 14): het Woord is vleesch geworden, en het heeft onder ons getabernakeld. Jezus Christus was Gods tempel onder de menschen; de bevrediging Gods van die behoefte, die tempels bouwde.

De ontmoeting met God moet tot gemeenschap met God worden. God begeerende zielen bouwen. Israël en de heidenen deden dat naar hun begrippen. Wij moeten dat doen naar het licht dat wij hebben, opdat heel deez' aard een heiligdom worde. *Daarom bouwen wij aan de gemeente.* Haar trekken wij op als een geestelijk huis, opdat God hier zal kunnen wonen.

De Heere Jezus stichtte hier op aarde de gemeente als een geestelijk huis, als een levende tempel. Daarom mag ons niets boven de gemeente gaan, en is de gemeente ons ook in haar uitwendige verschijning dierbaar.

Door de Gemeente te bouwen brengen wij deze aarde in de gezegende gemeenschap met haar God

De gemeente is Gods woning. Zijn Paleis waarin Hij wonen en van waar uit Hij zaligend wil heerschen in heel Zijn schepping.

In de gemeente wil God wonen en daar met ons verkeeren als met Zijn zonen en dochteren. L.

III

MEDEDEELINGEN

Verantwoording Bouwfonds, Gem. te Hoorn.

G. Tillema, Groningen f 10.— S. Grasman, Heidenschap f 1.50 Jongedochters-vereeniging Hoorn, verkoop gemaakte goederen f 270.— Zr. Boogaard, Berkhout f 2.50. Van de Zondagsschool f 10.—. Totaal met vorige opgaven f 741.10.

Hartelijk dank voor uw hulp. Toch zien wij nog verlangend uit naar meerdere gaven en roepen alle brs. en zrs. op om de Gem. te Hoorn met, wat wordt genoemd het slijk der aarde, te helpen. God neige uwe harten ook voor de zaak van Koning Jezus te Hoorn. Met br groeten, S. PROST, Penningm.

Hoorn (N. H.), Keern 50.

»Zusterhulp«

Nog ontvangen voor den arbeid van Zr. G. Reiling, van fam. Groos, Amsterdam, f 5.—. Vriendelijk dank!

S. BOURITIUS—Hamer
Algemeen Penningmeesteresse
„Zusterhulp" Deventer.

Nog eens de insignes.

Door persoonlijke bespreking met den fabrikant is 't mij gelukt de prijs der insignes belangrijk naar beneden te brengen.

Ze zullen niet een gulden kosten maar voor 45 centen door mij aan de secretarissen der vereenigingen franco gezonden worden.

Zeer verzoek ik alle jeugdkringen nu vlug te bestellen. De eersten zullen in de week voor Paschen kunnen verzonden worden.

Haast U dus reeds van die eerste zending te profiteeren.

De Jeugdsecr. A. P. BARENDREGT.

III

INGEZONDEN.

VOORZORG.

Ons is gebleken dat er een Gemeente is, die in de veronderstelling verkeerde, dat op de laatst gehouden Unievergadering besloten was, dat voortaan de Voorgangers zelf voor hun pensioen moeten zorgen, zoodat het nu geen zin meer heeft om lid van Voorzorg te blijven. Daarom bedankte ze voor Voorzorg.

Dit is een *verkeerde* veronderstelling. Voorzorg besloot het voorstel tot ontbinding *niet* aan te nemen en op den ouden voet door te gaan.

De Unie Com. trok op de Unievergadering haar pensioenvoorstel in.

Voorzorg heeft momenteel de verplichting om uit te keeren, ten behoeve van een rustenden Voorganger. Dus niemand onttrekke zich aan de verplichtingen, tenzij men met het geweten in conflikt komt.

Mogen wij bij deze gelegenheid verzoeken hen, die met het doel en streven instemmen, zich — al is men ook lid van Voorzorg — als donateur of donatrice op te geven. Men doet daarmede m. i.z. in geen enkel geval een verkeerde daad. Met br.groet,

C. J. LOUW, Secretaris.

Scheveningen, 5 Maart 1931.

Vriendelijk verzoek

ik die Correspondenten, welke het 1ste kwartaal 1931 nog niet hebben afgerekend, dit nu ZEER SPOEDIG te doen.

Bij voorbaat dank.

De ADM.

Heden ontsliep, zacht en kalm, in vollen vrede, onze zeer geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader, de heer

NICOLAAS VAN BEEK,

Em.-Predikant der Bapt. Gem. te 's-Gravenhage in den gezegenden ouderdom van 81 jaren.

Hij ging in, in de vreugde zijns Heeren.

Stadskanaal, 6 Maart 1931.
Semsstr. 65

Neerbosch,
H. W. VAN BEEK,
H. VAN BEEK—SCHIPPER.
Stadskanaal,
W. H. VAN BEEK,
G. VAN BEEK—NANNINGA.
Apeldoorn,
K. A. VAN BEEK,
S. VAN BEEK—REILING
en Kleinkinderen.

Heden ontsliep te Sneek, na een kortstondig lijden in zijn Heer en Heiland, onze geliefde Broeder, Behuwdbroeder en Oom

TJEERD VISSER,

in den ouderdom van 31 jaar.

Harlingen, 8 Maart 1931.

C. SIJBESMA
S. SIJBESMA—VISSER
en Kinderen.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onzen Broeder

JAN OOSTERLOO,

Diaken der Baptisten Gemeente Heerlen—Treebeek.

Dat hij inging in de rust die God Zijn kinderen bereid heeft, troost ons.

Namens de Gemeente,
en mede namens de
Weduwe en Kinderen,
H. NIEMEIJER, Secr.

Vrijdag 20 Maart 1931 No. 2175 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET EERSTE EN HET TWEEDE AVONDMAAL.

En als zij aten, nam Jezus het brood .... en zeide: Neemt, eet, dat is mijn lichaam.

En Hij nam den drinkbeker, en gedankt hebbende, gaf hun dien, zeggende: Drinkt allen daaruit. Matth. 26 : 26 en 27.

Zalig zijn zij, die geroepen zijn tot het Avondmaal van de Bruiloft des Lams. Openb. 19 : 9.

In beide Schriftgedeelten is sprake van een Avondmaal, dat Christus met de Zijnen viert.

Het eerste Avondmaal heeft Christus ingesteld in den nacht voor Zijn dood en moet gevierd worden „totdat Hij komt”. Het behoort dus tot deze Bedeeling. Onder de gestalte van brood en wijn leeft dat groote feit uit het verleden: de dood des Verlossers, in de Gemeente voort. Dat moet zoo blijven „totdat Hij komt”.

Langer niet. Het vieren van dat Avondmaal, waarbij brood en beker herinneren aan den dood des Verlossers, houdt eens op. Eens treedt Christus in een andere betrekking tot de Zijnen, en met het intreden van die nieuwe betrekking moet ook het zinnebeeld worden vernieuwd.

Het Avondmaal, dat de Gemeente spreekt van den zegen, die er ligt in den dood haars Verlossers, maakt plaats voor een ander Avondmaal, hetwelk den zegen verzinnebeeldt der eeuwige levensgemeenschap met den Heiland.

I. Het eerste Avondmaal *herinnert aan de macht der zonde die Gods Zoon deed ondergaan.* De teekenen van het Avondmaal spreken ons van Christus' verbreking. Zijn levensdraad werd afgesneden. Niet toevallig. Het was de uitgang van een strijd, dien Christus niet heeft willen vermijden. Deze strijd teekenen ons de Evangeliën, waar ze schijnbaar tal van op zich zelf staande gebeurtenissen mededeelen. Op Hem concentreerde zich Satans macht. Aan het Kruis verbrak ze Hem. En achter alle vijandschap tegen Jezus stond de Overste dezer wereld, die daarin zijn macht ontplooide.

Het tweede Avondmaal *toont ons de macht van Christus in den ondergang der Gode-vijandige wereld.* De val van Babylon, de wereldmacht gaat aan het vieren van dit Avondmaal vooraf. Eerst wordt zij geoordeeld en ten onder gebracht. Nadat de Heer het eerste Avondmaal met Zijn discipelen gevierd had, ging Hij naar Golgotha en stierf daar. Nadat Hij het tweede Avondmaal gevierd zal hebben, zal Hij uittrekken, „versierd met vele koninklijke hoeden'' om de Heerschappij te aanvaarden. De Man van smarten keert weer als Heer der heerlijkheid. De Dulder wordt Heerscher.

II. Het eerste Avondmaal *openbaart den ernst der zonde.* Hier komen we aan de diepere oorzaak van Christus' sterven. Christus' dood was het werk der Boozen, maar tevens de vrucht der zonde en het einde der zonde. De Heer zag Zijn dood als losprijs. Zoo kwamen wij vrij. Hij, die tot zonde gemaakt was moest haar oordeel dragen; haar in Zijn dood teniet doen. De teekenen, die spreken van Christus' gebroken lichaam en vergoten bloed, zeggen ons telkens weer wat zonde is, van Boven gezien.

Het tweede Avondmaal *openbaart den overvloed der genade.* Niet tevergeefs gaf Christus den hoogen losprijs. Dezelfde zondaars, voor wie Christus zich hier in den dood gaf, zitten daar aan als geheiligden door en door. Het Lam kan bruiloft vieren. Geen oprecht hart dat hier, zich zijner zonde bewust, aan het Avondmaal deelneemt, heeft voor de uitkomst te vreezen. Zoo zeker als Christus uw zonde deelachtig geworden is, zult gij Zijn heiligheid deelachtig worden.

De Bruid wordt Vrouw. De voorloopige verbintenis tusschen Christus en de Zijnen wordt een eeuwig blijvende.

III. Het eerste Avondmaal zegt, *dat we één plante met Christus geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods.* Tot Zijn eerste Avondmaal, waarbij brood en wijn herinneren aan Zijn zoendood, roept Christus geen heiligen. Wie dàt brood en dièn wijn aanvaardt, erkent eigen doodschuld. Hij gelooft niet slechts, dat Christus voor de zonde der wereld stierf, doch zegt, waar hij het brood eet en den wijn drinkt: Ik geloof dat Zijn lichaam voor *mij* gebroken en Zijn bloed voo *mij* vergoten werd. Hij belijdt zijn eenheid met den gekruizigden Christus.

Het tweede Avondmaal zegt, *dat we een plant met Christus geworden zijn in de gelijkheid Zijner opstanding.* Aan dat Avondmaal vereenigen we ons niet met Christus als zondaars, doch als ontzondigden. Daar geen schuldbesef meer, maar het bewustzijn schuldloos te zijn. Hièr worden geen heiligen, dààr worden geen zondaren toegelaten. Maar de heiligen van dààr, zijn de zondaren van hièr.

Van de gelijkheid van *die* bruiloftsgasten met den verheerlijkten Christus spreken in de zinnebeeldige taal der Schrift hun lange witte kleederen. Elk spoor van zonde is uit hun leven weggenomen.

„Zalig en heilig is hij, die geroepen is tot het Avondmaal van de bruiloft des Lams”.

De *ontzondigde* is zalig.
De *zondaar* is onzalig.
Uw zonde is uw jammer.

De kracht Zijner opstanding moet uw leven vernieuwen, zult ge eens mogen aanzitten aan het Avondmaal van de Bruiloft des Lams.

En wie daar aan mag zitten, mag blijde zijn en vreugde bedrijven.

L.

LOSSE SCHAKELS

Verbetering. In het laatste gedeelte van de Schakel „Aan het verkeerde eind" opgenomen in het Nr. van 6 Maart, is een letter weggevallen, waardoor onze bedoeling verminkt is geworden. We plaatsen daarom die laatste regels hier nog eenmaal :

„Dit is onze eere als christenen, niet, dat we *n*iemand te kort doen, doch dat we schade en ongelijk kunnen lijden en onrecht verdragen.

Broeders! laat ons christenen zijn; dat is iets méér dan rechtschapen menschen".

Een woord teveel. Zoo hier en daar hebben de Statenvertalers een woord, soms ook enkele woorden, tusschen den tekst ingelast om den zin te verduidelijken. Ze maakten deze inlassching echter daardoor merkbaar, dat ze haar met schuinstaande letter lieten drukken. Ieder bijbellezer heeft dus het recht om, wanneer hem dat beter dunkt, die woorden over te slaan.

In Johannes 10 : 15 is een woord ingevoegd waarvan wij meenen, dat het den tekst geen goed gedaan heeft. O. i. is de tekst duidelijker wanneer men dat ingelaschte woord weglaat. Zoo, als de tekst door die tusschenvoeging nu luidt, moeten wij vers 15 als een uitspraak op zichzelf nemen :

Gelijkerwijs de Vader mij kent, *alzoo* ken ik ook den vader ; en ik stel mijn leven voor den schapen.

Dank zij het *alzoo* dat de Statenvertalers invoegden, wordt nu in den tekst een vergelijking getrokken tusschen de kennis, die de Vader van Christus heeft en de kennis, die Christus van den Vader heeft.

We gelooven echter niet, dat dat de bedoeling van deze uitspraak is.

Een betere versverdeeling. We gelooven, dat de verzen 14 en 15 bij elkaar hooren. En wanneer ze in verzen verdeeld moesten worden, dan moest de verdeeling anders zijn. De tegenwoordige verdeeling breekt, naar ons gevoelen, de vergelijking. Het ingeschoven „alzoo" moest vervallen, en de tekst zoo gelezen worden :

14. Ik ben de goede Herder, en ik ken de mijnen en wordt van de mijnen gekend gelijkerwijs de Vader mij kent en ik den Vader ken ;

15. en ik stel mijn leven voor de schapen.

Hier wordt dan de verhouding, die er eenerzijds bestaat tusschen den goeden Herder en de Zijnen vergeleken met de verhouding waarin de goede Herder anderzijds staat tot den Vader. Wat dat insluit, dat de Vader Christus kent, gelijk Christus de Zijnen, en Christus den Vader kent, gelijk de Zijnen Christus kennen — dat is een vraag, waarover de lezer eens rustig mediteere. Ik schrijf hier geen preeken.

Om de Ned. Hervormde Kerk. Voor enkele maanden werd opgericht een Verbond tot Kerkherstel. We meenden dat dat plaats had, nadat de Synode het Reorganisatie-voorstel verworpen had. Dat Verbond waarin mannen zitten van de drie rechts georiënteerde richtingen in de Ned. Hervormde Kerk — confessioneelen, gereformeerden en ethischen — besloot te werken tot een herstel der Kerk in den Geest van het verworpen Reorganisatie-voorstel. — In dat voorstel stond echter ook een bepaling regelende de ambtelijke leertucht. Hiervan verwachten sommige Ethischen niets goeds. Vandaar dat het Verbond tot Kerkherstel hun steun niet kon krijgen. Nu hebben zij opgericht een Vereeniging tot Kerkelijken Opbouw.

Voor den gang van zaken in een Kerk, die reeds bij de geboorte beslag legt op een groot deel van ons volk, zijn we niet onverschillig. Voor kerkherstel lijkt ons meer reden voorhanden te zijn, dan voor opbouw zonder meer. En wij verstaan hen, die zeggen : de Kerk moet weer een belijdende Kerk worden. Wij gelooven dat ook, maar dan in dezen zin dat de Kerk moet bestaan uit zulken, die iets hebben te belijden, d. w. z. uit geloovigen. Wij meenen, dat men dan eerst een belijdende Kerk heeft, en men zonder zulken, die met het hart gelooven, slechts een Kerk met een belijdenis kan krijgen — wat heel iets anders is.

Wat we zoo gaarne zouden zien, is dit : dat men deze vragen eens uitspraak voor het aangezicht van den Zoon des Menschen. Het antwoord moet van den Troon komen.

Uw eigen beeld. Het leven is rechtvaardiger dan we wel vaak meenen. Dat we dat niet beter beseffen, zal dunkt mij, hier uit voortkomen, dat we veel minder deugen, dan onze ijdelheid meent. We zijn niet zoo rechtvaardig en goed als we gelooven. Ik vermoed, dat het leven zelf ons dat leeren kan.

Gij kent het verhaaltje van die negerkoningin, die een spiegel cadeau kreeg, en, toen ze zich zelf daarin spiegelde het leelijke ding toornig in stukken wierp

Dat was dom. Erg dom. We lachen er om. Maar is ons protest tegen het onrechtvaardige leven, niet vaak ergernis aan den spiegel? Het leven geeft een vrij zuivere echo. Staat die echo u niet aan, dan ligt dat toch aan u. Paulus zegt ergens : ik ben mij van geen ding bewust, maar daarom ga ik nog niet vrij uit. Al meent ge het goed en zijt ge volkomen oprecht, daarom is het met uw daden nog niet altijd in orde.

Daarom, mijn broeder, als het leven u niet aanstaat, dan keer tot uzelf in. Wees niet boos op anderen, maar wees boos op uzelf en pak uzelf eens goed aan. Ge zult merken dat het dan vanzelf beter wordt.

„Wat klaagt dan een levend mensch"?

„*Een iegelijk klage vanwege zijne zonde!*" (Jeremia).

Gemeenteberichten in dagboekvorm. Er zijn gemeenten, van welke we door middel van ons Unie-orgaan heel weinig hooren. Ze moesten gelooven, dat onze liefde ook in de minder grootsche gebeurtenissen, die onze vrienden raken, belang stelt. — Andere secretarissen schijnen een gemeente-dagboek bij te houden. Zoo af en toe scheuren ze er eenige blaadjes uit en zenden die den redacteur. Daar is een en ander tegen te zeggen. Er komt op die manier te veel oud nieuws bij. Nu veroudert dit soort nieuws wel niet zoo snel, maar, vandaag te hooren wat er in een gemeente voor drie maanden gebeurde, geeft toch geen prettige gewaarwording. — Bovendien worden de gemeenteberichten dan wel wat lang. Komen ze dan eerst Maandags in ons bezit, dan is er veel kans dat ze nog een week moeten wachten op plaatsing. Dus, gemeentelijke medearbeiders aan ons blad : wat vaker en wat korter a u b.! Zet geen gemeenteberichten op verzamelstaten.

De Orthodoxie en het vraagstuk van den oorlog. In „Kerk en Vrede" wijst Ds. Buskes, Ger. predikant op de veranderende houding der orthodoxe christenen tegenover het oorlogsvraagstuk. Vroeger was het zoo, dat allen, die zich richten tegen oorlog en oorlogstoerusting, zonder meer vereenzelvigd werden met modernisme, en modernisme beteekent humanisme, schriftaanranding .... enz. enz. Historisch is deze vereenzelviging begrijpelijk. Maar principieel is zij onjuist. De laatste jaren komt er kentering. De tegenstellingen van het verleden wijzigen zich. De tegenstelling: modernisme en orthodoxie loopt niet meer parallel met die andere : principieele verwerping van den oorlog en principieele aanvaarding. Merkwaardig en belangwekkend is het op te merken, dat de scheidslijn tusschen hen, die den oorlog principieel verwerpen en hen, die in bepaalde gevallen den oorlog principieel aanvaarden, dwars door alle bestaande groepeeringen heenbreekt. De vrijzinnige Prof. Heering en de Geref. dominee Buskes verwerpen den oorlog principieel, terwijl de vrijzinnige Prof. Eerdmans en de Geref. Prof. Bouwman hem principieel aanvaarden.

Terecht merkt de schrijver op, dat voor de Orthodoxie de Bijbel alles is, maar dat den inhoud van den Bijbel maar al te gemakkelijk geïndentificeerd wordt met de traditie. Hij herinnert

aan Groen van Prinsterer's leuze: „daar staat geschreven en er is geschied", wat er veelal toe leidt, dat het „daar staat geschreven", praktisch beperkt wordt binnen de grenzen van het „daar is geschied". Het historisch beperkte wordt ternauwernood erkend. Het historisch gewordene wordt aanvaard als het historisch noodzakelijke. Het „daar staat geschreven" is vaak dynamiet onder het „daar is geschied". Uit het „daar staat geschreven" moet voortvloeien: „daar staat geschreven èn daar geschiedt" en „daar staat geschreven en daar zal geschieden". Het Woord Gods is een levend, scheppend Woord. Het levend getuigenis van God en Zijn Woord doorbreekt de historie.

Doopersche klanken. Welk baptist hart popelt niet, als het zulke doopersche klanken hoort uit gereformeerden mond? De strijd onzer geestelijke voorzaten is een voortdurende strijd geweest tegen het „historisch gewordene". Zij stonden onder het levende Woord, en verwierpen de traditie, waarmede men elke misstand kan goed praten. Wij zijn niet christelijk-historisch maar christelijk-apostolisch. Wij gelooven in de normatieve beteekenis van het Nieuwe Testament, dat geen volkskerk, geen staatskerk geen kinderdoop kent. Wij gelooven, dat — om met Ds. Buskes te spreken — „daar staat geschreven" vaak dynamiet is onder het „daar is geschied". Terug, over de vaderen heen, naar het Nieuwe Testament.

De Gereformeerden en de vredesactie. Het door Ds. Buskes opgemerkte aangaande de verhouding der orthodoxen ten opzichte van den oorlogsbestrijding wordt geïllustreerd door de oprichting van een „Gereformeerde Vereeniging voor daadwerkelijke vredesactie" We wenschen deze broeders, die gaarne opereeren op den bodem der drie formulieren, succes onder hun leergenooten. L.

III

HERINNERINGEN.

(Uit het leven van mijn Vader Ds. N. v. Beek)

We kunnen het ons nog zeer moeilijk voorstellen, dat hij niet meer onder ons is. De werkelijkheid van gebeurtenissen, die we voorzagen, maar die we eigenlijk noch verre dachten, dringt slechts langzaam door tot ons zielsbesef.

Als een stoere eik in het woud valt onder de felle slagen van den houthakker, zoo viel deze massieve persoonlijkheid. Dat deze slagen heftig en zwaar geweest zijn kan blijken uit het feit, dat het hechte lichaam, dat eigenlijk van geen ziek-zijn wist, in slechts enkele weken geheel gesloopt werd.

God geeft ons staande bij 's Vaders versch gedolven groeve zeer veel dankensstof. Hij heeft Zijn machtige genade in dit leven willen verheerlijken. Het laat een lichtend spoor na en predikt ons, die achter bleven, dat God iets doen kan met een mensch, die zich in volle liefde aan Hem en Zijn dienst geeft. Dat God hem voor zware pijnen en benauwdheden bewaard heeft, waartoe de vreeselijke ziekte, die hem had aangegrepen, wel aanleiding had kunnen geven, dat zijn geest helder bleef bijna tot het uiterste, dat zijn geloofsoog den Heiland zag en van Zijn liefde zich verzekerd wist tot in eeuwigheid, dat hij met liefderijke teederheid door zijn eigen kinderen, die hij zoo innig liefhad, kon verpleegd en verzorgd worden tot zijn jongsten snik, gedragen in zijn krankheid door duizenden gebeden van Gods kinderen, o. daar is zooveel reden tot danken, dat het weerklinkt in onze ziel:

„God geeft vreugd en dankenstof
Eenmaal zingen we voor eeuwig
In den hemel Zijnen lof".

En toch .... we missen hem. We hebben zeer veel in hem verloren. Hij leefde met ons en met onze kinderen mede in alles. Groot genoegen deed het hem, als we hem maar met alles wat het familieleven betrof op de hoogte hielden tot in de kleinste bijzonderheden. En steeds wees hij ons heen tot God, de bron van heil en kracht. Wat heeft hij veel voor ons gebeden. 'k Heb het menigmaal gevoeld en de wetenschap, dat Vader voor mij bad, hielp me over vele moeilijkheden heen. Hij was een ware voorbidder in 's Heeren Gemeente. Veel, veel heeft hij op de knieën gearbeid. Al den arbeid der Gemeenten betrok hij in zijn voorbede. Wat heeft hij de brs. Voorgangers hartelijk en dikwijls aan den Heer opgedragen.

Zijn sympathieke persoonlijkheid zullen we nu moeten missen. We zullen nu dat trouwe gelaat niet meer onder ons zien, zooals we het nog in den geest zien gedekt en omlijst met zilverdraden. Niet meer staren in die vriendelijke oogen, die van trouw en oprechtheid spraken en van een streven om, binnen en buiten met elkander in overeenstemming te doen zijn, want huichelarij was hem vreemd. Zijn vriendelijk gedenken, zijn vaderlijke voorbede missen we nu, missen zoovelen met ons, want velen hadden een ruime plaats in zijn liefdevol hart. Ons leven is armer geworden, nu hij — de dierbare — van ons henenging. Henenging naar Jezus, zijn Verlosser, die opvoer om ook voor dezen discipel een woning te bereiden! Zoo zien wij boven ons gemis en onze scheidingslast eeuwigheidslicht stralen, het licht van het Paradijs Gods, het oord der verlosten!

* * *

Vader behoorde niet tot de „uitgeleefde" menschen. Hij was nog niet levensmoede. Eigenlijk hoopte hij tot den laatsten dag toe, dat hij nog weer herstellen mocht „'t Verveelt nog niet bij jullie", zei hij. Toen mijn echtgenoote, die hem de laatste veertien dagen mede verplegen mocht, tot hem zeide: „Maar als God het nu anders wil, dan is het toch ook goed, hé Pa?", antwoorde hij: „Zeker, mijn kind, zooals de Heer het maakt met mij is het goed".

Vader behield zijn levensmoed en levenlust tot op den laatsten dag, ja, ook de vriendelijke humor bleef hem nog bij ondanks de benauwdheden, die hem kwelden. Doch toen God hem riep was hij bereid. Zacht ontsliep hij, bijna onmerkbaar. Gelijk een kind gaat slapen. Zonder angstige doodsstrijd. Zóó dat zij die bij de stervenssponde geschaard stonden, konden zeggen: „Als *dit* sterven is, dan is sterven niet vreeselijk".

Zóó dat bij het stoffelijk omhulsel, waaraan zoo juist de ziel ontvlood, knieëen in aanbidding en ootmoed gebogen konden worden. God dankende die zooveel ons in onzen Vader geschonken had, die het tot de laatste stonde wel had gemaakt en Zijne genade had verheerlijkt.

Was dit stille scheiden niet de verhooring van de vele gebeden, door Gods kinderen voor Vader opgezonden? Ik heb het als zoodanig aanvaard. Tot eer van God en tot troost en bemoediging van Gods geliefde kinderen meen ik het te moeten mededeelen.

Is zulk een sterven eigenlijk niet een over geleid worden tot heerlijker gemeenschap met Jezus Christus? Dan is de dood een trajectum, een doortocht naar het Paradijs Gods. „Als al de vreugd van 't leven, Den zondaar gaat begeven. Daar vangt de vreugd eens christen aan",

Vader heeft aan zijn God vastgehouden, zijn Heiland gevolgd en gediend en Hij zal zijn belofte ook aan hem vervuld hebben: „Waar Ik ben, aldaar zal ook mijn dienaar zijn".

Alle menschenlof zwijge! Gods genade, die wederbaart, reinigt en heiligt, zij alle eer en aanbidding. Vader was geen heilige, in den zin van zondeloos en feilloos, maar wel een geheiligde en gezalfde dienstknecht door den H. Geest. „Een zondaar, een verloste, o, Heer. En nu geen zondaar meer". — In „zijn laatste wenschen" gedateerd Aug. 1927, spreekt hij van zich zelf als van „een door Gods genade geredde zondaar" Nog dit: Toen Dr. Sonius, Ned. Herv. pred. te Stadskanaal hem in de laatste dagen van zijn leven bezocht en tot hem sprak: U heeft velen in uw leven met Gods beloften getroost en nu keeren ze tot u weer. Zalig als we kunnen zeggen „ik heb het geloof behouden". Toen kwam Vaders matte hand nog naar boven

en een glimlach gleed over zijn gelaat, terwijl hij met zwakke stem uitriep: „ja, dat is het, dat is het".

„Het geloof behouden", ja, dat is hoogste dat we bereiken kunnen, na 's levens strijd en zorg.

Zij het ook ons aller zalig deel!

* * *

Als de Redactie het toestaat wil ik in de volgende nummers eenige eenvoudige dingen uit Vaders leven mededeelen, die zijn persoon typeeren en die in mijne herinnering bewaard gebleven zijn. 'k Hoorde ze meest uit de mond van mijn Moeder. Wellicht zijn ze waard bewaard te blijven. In ieder geval zullen ze vele lezers van „De Christen" welkom zijn.

Apeldoorn. K. A. van B.

BEGRAFENIS Ds. N. VAN BEEK.

Dinsdag, 10 Maart j.l. vond de begrafenis van onzen broeder plaats van uit de kerk te Stadskanaal. Afgevaardigden van vele gemeenten, alsmede vele plaatsgenooten en leden der plaatselijke gemeente vulden het kerkgebouw.

Van de voorgangers merkten we op Ds. de Haan Sr., Ds. de Haan Jr., Ds. Huizinga Sr., Ds. Huizinga Jr., Ds. Hekhuis, Ds. H. Visser, Ds Reiling, Ds. v. d. Schors, Ds, Jeronimus, Ds. Roest. De baar rustte op een katafalk vlak voor het preekgestoelte. Twee kransen, een van de Unie en een van de gemeente Stadskanaal leunden er tegen aan. Om half twee nam Ds. Weenink de leiding. Hij las voor Matth. 25 : 14 tot en met 30. Na een kort gebed wijdde hij een woord van gedachtenis aan onzen ontslapen broeder. Hij schetste hem als een harde werker in de gemeenten, die hij heeft gediend. Werken bleef zijn lust ook toen hij naar Stadskanaal terugkeerde om er den avond van zijn leven door te brengen. Hij is dan ook bijna staande in het werkbuis van hier gegaan. Behalve werker was hij — dienstknecht. Nimmer liet hij zich door goud of zilver beïnvloeden. Zijn gansche hart klopte voor zijn Verlosser en waar deze hem riep, ging hij, al kostte het groote opofferingen. Ook mocht hij den trouw van God ervaren, zoodat zijn evangelieverkondiging een getuigen was.

Ds. Louw sprak namens de Unie onzer gemeenten. Hij teekende den overledene als een mensch met een overtuiging. Alleen zij, die een overtuiging hebben, kunnen offeren. Zij maken alle dingen, ook die waarvoor de meesten zich inspannen, aan hun overtuiging ondergeschikt Br. v Beek was een Alliantie-man, ook al omdat hij een overtuiging bezat. Spreker bracht vervolgens zijn arbeid voor de Unie in herinnering Vele jaren heeft hij haar gediend als secretaris en voorzitter. Niet minder dan ruim 49 jaren heeft hij aan haar weekorgaan „De Christen" meegewerkt als redacteur.

Onder het spelen van het orgel van den treurmarsch van Chopin werd de baar uit de kerk gedragen, op den voet gevolgd door familiee n belangstellenden.

Een witte wade had intusschen op dezen Maartdag den weg bedekt als om een zacht tapijt neer te leggen, waarover het stoffelijk overschot naar de groeve vervoerd moest worden. Verschillende sprekers hebben aan het graf getuigenis afgelegd van hun dankbaarheid en hoogachting jegens den ontslapene. Ds. J. Huizinga sprak namens de gemeente Hengelo alsmede voor zichzelf. De heer Eerkes namens de Christ. Hist. Kiesvereen. te Stadskanaal, waarvan Ds. van Beek de ziel was geweest. Ds. Jeronimus herinnerde aan hetgeen de overledene voor de gemeente Den Haag had gedaan. Ouderling Potjewijd voerde het woord namens de gem. N. Pekela; br. Terpstra namens de gem. Groningen. Ds. v. d. Schors en Ds. Reiling gaven uiting aan hun persoonlijke gevoelens van erkentelijkheid Oude br. Bossema vertolkte het hart van de gemeente Muntendam.

De oudste zoon van Ds. van Beek sprak een kort slotwoord, daarbij allen dank brengende voor de belangstelling hun vader tijdens diens ziekte en thans

ONS VERVOLGVERHAAL

DE STEEN OP DEN WEG.

Langen tijd geleden leefde er een koning, die er bijzonder vermaak in schiep, zijn volk goede gewoonten aan te leeren. »Het slechte geluk is slechts voor de luien en onverschilligen,« pleegde hij te zeggen; »maar God geeft aan de ijverige arbeiders ook het goede van dit leven«.

Op zekeren avond liet hij een grooten steen op het midden van den grooten weg leggen, die vlak voorbij zijn paleis liep.

Den volgenden morgen ging hij aan het venster zitten, om waar te nemen, wat de voorbijgangers zouden doen.

Al vroeg ging er een dikke boer met een zwaar beladen wagen vol graan voorbij.

»O, dat luie volk!« schreeuwde hij, terwijl hij de trekdieren naar den kant van den weg stuurde. »Daar ligt nu deze steen juist midden in den weg, en geen mensch geeft zich de moeite, hem weg te nemen!«

Hij reed verder, scheldend over de luiheid van de andere menschen, zonder dat het hem in den zin kwam, zelf den steen aan te raken.

Toen ging een jonge soldaat zingend voorbij. Zijn helm was met bonte veeren getooid, een groot zwaard hing aan zijn zijde. Hij had er pleizier in, zich te beroemen op zijn in den oorlog verrichtte heldendaden, maar hij hield zijn hoofd zoo in den nek, dat hij den steen in 't geheel niet bemerkte, maar er over struikelde en languit over den grond viel.

Daardoor kwam er aan zijn vroolijk lied een einde; hij sprong op en begon op het landvolk te schelden.

»Dat domme volk!« riep hij uit, »dat zoo weing verstand heeft om een steen als deze zoo maar midden op den weg te laten liggen!« Dan ging hij verder, maar met zijn zingen was het gedaan.

Een uur later kwamen kooplieden met volbeladen pakpaarden voorbij. Deze zes kooplieden waren op weg naar een jaarmarkt, die in de nabijheid van het dorp gehouden zou worden. Toen zij bij den steen kwamen, was de weg zoo smal, dat er nauwelijks ruimte voor hun paarden was tusschen den steen en den muur.

»Heb je ooit zooiets gezien?« zeiden zij. »Zie daar nu eens dien grooten steen op den weg, en er is geen enkele boer te vinden, die bereid is, die weg te nemen!«

Zoo ging het ongeveer den geheelen dag door, iedereen ergerde zich over den steen, maar niemand was bereid, dien steen weg te nemen.

Nu liet de koning bekend maken, dat het volk op zekeren dag in de nabijheid van zijn paleis moest verschijnen, want hij had hen wat te zeggen.

Op den bepaalden dag kwam een groote schare mannen en vrouwen op den weg. De dikke boer was er ook bij, ook de jonge soldaat, en zelfs de zes kooplieden waren verschenen.

»Ik hoop maar, dat de koning niet ontdekken zal, wat voor lui volk hij om zich heen heeft!« zeide de dikke boer.

Spoedig vernam men trompetgeschal, de koning was op komst. Hij reed te paard tot aan den steen toe, steeg af en sprak het volk toe:

»Mijn vrienden, i k was het, die voor drie weken deze steen heb laten plaatsen. Ieder heeft hem wel gezien, maar toch heeft iedereen hem stil laten liggen, precies waar hij lag, en elkeen schold op zijn buurman, die hem niet had weggenomen«.

Daarop bukte hij zich en wentelde den steen weg. Onder den steen was een holte gemaakt, waarin een klein ijzeren kistje stond. De koning tilde het kistje hoog op, zoodat ieder kon zien, wat er op geschilderd was. Die woorden luidden: »Voor diegene, die

bij zijn uitvaart bewezen.

Zoo is dan de laatste pionier van ons werk gevallen en tot zijn rustplaats gebracht. Een dubbele portie van zijn geest dale op ons, die hem in gedachtenis willen blijven houden.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

In den vuuroven bewaard.

Dan. 3.

Les voor Zondag 19 April 1931.

In der daad een gemakkelijke geschiedenis om te vertellen. 't Voornaamste is, dat men zich elk deel van het verhaal apart tracht voor te stellen en dat men bij zichzelf overlegt, met welke woorden het 't best aan de kinderen kan worden verteld.

Mij dunkt dat men heel best beginnen kan met even te herinneren aan den geschiedenis van hfst. 1. In die geschiedenis hebben wij gezien, dat Daniël en zijn vrienden er geen schade van hadden, dat ze God gehoorzaamden. Ze geloofden, dat het altijd goed is, om Gods wil te doen. En zoo is het ook. Wij behoeven nooit bang te zijn, als we God gehoorzamen. We moeten veeleer bang zijn, als we God niet gehoorzamen, want dan zijn wij op den verkeerden weg, al zijn dan de menschen ook over ons tevreden.

Nu moeten jullie niet denken, dat we nooit moeilijkheden krijgen, als we Gods wil doen! Het kan zijn, dat de menschen, met wie we te doen hebben, dan wel eens boos op ons worden en ons kwaad doen. Maar dat is nooit zoo erg als ongehoorzaam zijn aan den Heer, want wie dat is, die maakt zich los van den Heer; en dan kan het ons niet goed gaan.

Vandaag hebben we een geschiedenis van drie mannen, die God gehoorzaam waren. Het waren de drie vrienden van Daniël. Zij moesten iets doen wat God niet goed kon vinden, ofschoon de koning het van hun vroeg. En die koning Nebukadnezar was niet gemakkelijk, dat hebben we verleden Zondag al gezien. Maar zij dachten: God staat boven den koning. Hij *kan* ons wel beschermen; en wat Hij voor ons beschikt, is ons goed. Dat was een goede gedachte. Zoo moeten wij het leven aanzien; dan komen we niet op den verkeerden weg.

Gewoonlijk houd ik niet van inleidingen in de Zondagsschool, maar ditmaal ben ik er bepaald op gesteld, omdat ik deze gedachte van groot belang acht voor 't leven: W e m o e t e n n i e t b a n g z i j n o m G o d t e g e h o o r z a m e n. Het is nog beter met God te sterven, dan te leven tegen Gods wil. Bovendien is er in deze les wel tijd voor zulk een inleiding, want er is niet al te veel stof.

De vertelling zelf behoeft weinig opmerkingen. Men beginne de voorbereiding met de deelen van het verhaal van elkander te onderscheiden.

Daar is eerst:

a. Het plan van den koning. Hoe kwam die man er wel bij? Misschien is het hem wel naar 't hoofd geslagen dat hij het gouden hoofd was van het beeld, dat hij in zijn droom had gezien. Dan:

b. Het bevel om te komen, v. 2, de vergadering en de boodschap, die op 's konings bevel uitgeroepen werd, tot v. 6.

c. De eerste uitvoering! Drie mannen bleven staan ..... en werden natuurlijk opgemerkt.

d. De aanklacht, v. 8—12.

e. De drie mannen bij den koning, v. 13—18. Vooral dit deel vertelle men zorgvuldig. De mannen vertrouwden op God, maar ze wisten niet zeker wat God doen zou. Wel wisten ze, wat *zij* doen zouden, v. 18.

f. In en uit den oven, v. 19—27.

g. Slot: Des konings lof aan God.

K. R.

---

den steen wegneemt«.

Toen opende hij het kistje, en wat viel er uit? Een zeer kostbare gouden ring en verder twintig blanke goudstukken.

Het speet iedereen nu natuurlijk geweldig, dat men den steen niet had weggewenteld, inplaats van er om heen te gaan en zich over anderen te beklagen.

Zoo verspelen ook nu nog veel menschen een prijs, omdat zij het gemakkelijker vinden, anderen te bekritiseeren, dan zelf het werk te doen, dat hen voor de hand ligt.

Zulke menschen geven zich zelf ook nooit de schuld, maar wijten alles aan de ongunstige omstandigheden en de slechte tijden.

DE NIEUWE JOHANNES.

Oude Johannes was vischventer van zijn beroep, maar leidde zulk een slecht leven, dat hij in de stad niet anders bekend was dan onder den naam: »Johannes de zuiper!«

Op zekeren avond kwam hij, hij wist zelf niet goed op welke manier, in een evangelische samenkomst en zat daar als wezenloos te kijken, de pet nog op het hoofd.

Tot zijn grootste verwondering kwam de predikant naar hem toe, legde zijn hand op zijn schouder en sprak vriendelijk met hem.

Johannes schoof echter de hand van den vriendelijken man weg, niet, omdat hij er boos om was, maar omdat hij het niet goed kon hebben, dat een schoone hand zijn vuile kleeren aanraakte. De predikant zag hem vol liefde en medelijden aan, legde opnieuw zijn hand op den schouder van Johannes en zeide: »Want alzoo lief heeft God de wereld gehad .....«

Toen was het, alsof den armen man een licht opging: dus hij, de arme, vuile Johannes de zuiper werd ook nog bemind en mocht het eeuwige leven aannemen! Hij nam de aangeboden verlossing dankbaar aan en keerde gelukkig in zijn armoedige, ellendige woning terug, waar zijn vrouw en zijn zoon aanwezig waren.

»Ik ben bekeerd«, zoo verklaarde hij hen; maar zij wisten niet, wat dat te beteekenen had en bromden voor zich heen: »Hij is nu al zat!« Toen zij hem naar bed wilden brengen, verklaarde Johannes: »Eerst willen wij nog met elkaar bidden«. Ten zeerste verwonderd knielden vrouw en zoon met hem neer, maar de arme man kon geen woord over zijn lippen krijgen. Eindelijk riep hij: »Hoera voor Jezus!« Gods liefde had alles bij hem veranderd ten goede.

EEN ARME RIJKE.

Te Warschau stierf onlangs een 78-jarige bedelaar, die Pawel Juchniewicz heette.

Iedereen kende de oude man, die dagelijks op het Napoleonsplein viool speelde, zeer goed. Hij zag er ontzettend armoedig en ellendig uit en ontving daardoor zeer veel aalmoezen. Voor enkele weken zakte hij in elkaar op straat, en een dokter stelde hartverlamming vast.

Daarna kwam men tot de ontdekking dat de oude bedelaar millionair was. Hij bezat aan de Elblonska een groot huis ter waarde van minstens een miljoen. Buiten deze eigendommen had hij nog naar alle kanten geld geleend tegen woekerrente; korten tijd geleden had hij aan een slager nog 15 000 zloty geleend. Hij woonde in een klein, smerig hol, een huis kon men het niet meer noemen. In het adresboek staat achter zijn naam onder de rubriek: »Beroep« — Bedelaar.

Wat de oude man, die sedert 38 jaar niet meer met zijn vrouw samenleefde, trots zijn rijkdom, bewoog den bedelaar te spelen, weet men niet. Waarschijnlijk was het de uiterste geldgierigheid.

UIT DE GEMEENTEN

25-Jarig jubileum der Gemeente 1906 2e Exloërmond. 1931

Zondag 1 Maart was voor onze gemeente een dag om nooit te vergeten. 't Was feest in de gemeente maar ook in de harten der broeders en zusters. Ons kerkgebouw was voor deze gelegenheid met groen versierd en boven den preekstoel straalde het woord: „Welkom" den bezoeker tegen.

Op verzoek der gemeente was dezen dag tot ons overgekomen ons aller beminde en geliefde oud-Voorganger Ds. Huizinga van Hengelo. Broeder Huizinga was de eerste Voorganger der gemeente en 't was ook de eerste gemeente die hij als Herder en Leeraar mocht dienen. 't Was ruim 20 jaren geleden dat onze broeder zijn dienstwerk onder ons begonnen was.

Ons kerkgebouw was 's morgens al bijtijds gevuld met een aandachtig luisterende schare. Zijn Eerw. had tot tekst gekozen 1 Petr. 2 : 9—10. In gloedvolle bewoordingen werd de herdenkingsrede uitgesproken. Er werd aandachtig geluisterd. Ik kan in dezen zeer kort zijn, want broeder Huizinga heeft op verzoek beloofd, om zijn uitgesproken rede af te staan aan de Redaktie van De Christen.

Na het uitspreken van de rede schaarde de gemeente zich met haar gasten om den Disch der Nieuwen Verbonds en werd de Naam des Heeren groot gemaakt en werden er welkomstwoorden gesproken tot broeders en zusters, die tot ons waren overgekomen.

Des namiddags om half drie stroomde ons kerkgebouw overvol en stonden er niet minder dan een tiental auto's voor de kerk en zeer vele fietsen. Een onzer broeders was zoo bereidwillig om zijn auto beschikbaar te stellen om de ouden van dagen en zwakken die ver af wonen te halen. Nu begon het feest eerst recht. Onze broeder Huizinga had ook deze keer de leiding en nadat een tweetal broeders ons voorgegaan waren in gebed hield onze broeder een korte toespraak.

Daarna gaf hij eerst het woord aan de Secretaris, die in zeer korte woorden de opkomst, de oprichting en groei der gemeente verhaalde. Voor een veertigtal jaren waren een paar broeders, en wel de overleden broeder J. de Jonge Sr. en de nog levende broeder Th. Pruim, tesamen met den overleden broeder Werkma van Musselkanaal begonnen te evangeliseeren. Door dien arbeid werd onder Gods hulpe de broederschap geboren. In 1906 werd zij een zelfstandige gemeente. De moedergemeente Stadskanaal gaf raad en voorlichting. De arbeid van onzen ouden Nestor, den thans overleden Ds. N. van Beek kan nooit genoeg gewaardeerd worden. Hij heeft thans zijn loon bij den Heer.

In 1906 werd de gemeente gesticht met een 30-tal leden. In 1911 werd Ds. Huizinga de eerste Voorganger en nu in de 25 jaren hebben wij als Voorgangers gehad: broeder Huizinga van 1911 tot 1914, Ds. Hekhuis van 1916 tot 1919, Ds. Jeronimus van 1920 tot 1924 en Ds. Louw van 1924 tot 1927. Thans zien wij uit naar den geschikten tijd, dat wij weer een broeder kunnen beroepen om als Herder en Leeraar onder ons te arbeiden. Het zou te veel ruimte vragen om verdere mededeelingen uit het verslag te doen. Doch dit nog: in die 25 jaren zijn er gedoopt volgens Gods Woord 256 broeders en zusters.

Als tweede spreker kreeg ook het woord Ds. Weenink, die eerst een woord sprak als afgevaardigde der Unie en tevens een persoonlijk woord als de Voorganger der moedergemeente. Hij sprak den wensch uit, dat de dochter der gemeente Stadskanaal spoedig weer iemand mocht vinden, die haar kan dienen als Herder, ja als Zieleherder. Ik zou te veel ruimte vergen van den Redacteur, en daarvoor den ik bang: ook voor bekorten. Daarom zal ik niet over elke spreker uitweiden. Ds. Hekhuis sprak ook een hartelijk woord. Hij had veel geleerd in Exloërmond in zijn Voorgangerschap. Ds. Jeronimus was niet aanwezig. Zijn schrijven, inhoudende een hartelijke felicitatie, werd voorgelezen. Ds. Louw had ook zijn ervaringen opgedaan in 2e Exloërmond en Z.Eerwaarde had nog vele herinneringen in zijn museum opgeborgen, waaraan hij nog wel eens terugdacht. Hij had in de gemeente vele broeders en zusters leeren kennen, waaraan hij met blijdschap terugdacht.

Alle afgevaardigden spraken den wensch uit, dien wij ook al zoo menigmaal geuit hebben, n.l. dat de ledige leeraarsplaats spoedig vervuld mocht worden. Oude broeder Reiling sprak ook nog een bemoedigend woord. Het is altijd zoo goed voor ons, als wij zulke oude strijders hooren getuigen. De afgevaardigden van de gem. N. Weerdinge, N. Pekela, Muntendam, Stadskanaal, alsmede van de gemeente Groningen spraken ieder hun beste wenschen uit voor de gemeente. Mochten al de wenschen in vervulling gaan! Ja, dan gaat onze gemeente een gouden tijdkring in. De Heere geve het!

Er waren brieven ingekomen van verhindering, en felicitaties van de broeders J. de Jonge, Eindhoven, oud-lid der gemeente, van broeder de Haan van Vrieschelo, van broeder Brongers, student te Groningen en broeder J. Doornkamp, eveneens te Groningen, van broeder Th. Pruim, te Barger Compascuum, van K. A. van Beek, Apeldoorn en de Geref. Kerk, alhier. De Herv. Kerk, alhier, was vertegenwoordigd door twee Kerkeraadsleden.

et was een goede namiddag. Wij hebben genoten. De Heer was in ons midden. Te ruim 7 ure werd de feestelijke vergadering gesloten met dank aan God door onzen oud-Voorganger, Ds. Huizinga.

Zoo gaan wij weer een nieuwen tijdkring in. In 's Heeren Naam zij onze voortgang.

P. DE RAAF.

In memoriam Ds. N. v. Beek.

's-GRAVENHAGE. Met gemengde gevoelens namen wij kennis van het overlijden van onzen oud-voorganger Ds. N. v. Beek. Gaarne hadden wij hem, die ons 13 jaar diende met al de gaven en krachten die hij bezat, nog eenige jaren van rust toegewenscht temidden zijner familie.

Anderzijds mogen wij ons nu er in verheugen, dat hij het loon op zijn arbeid uit de handen van zijn Heiland, die hij zoo hartelijk liefhad, in ontvangst is gaan nemen. Zijn voorbeeld en woord werke nog na in onze Gemeenten.

Namens de Bapt. Gem. te 's-Gravenhage,
F. H. DE RUIJTER, Secretaris.

In memoriam Ds. N. v. Beek.

GRONINGEN. Nu de aardsche loopbaan van den nestor der Ned. Bapt. Predikanten is afgesloten, past het de gemeente te Groningen om met een enkel woord de nagedachtenis te eeren van den broeder wiens leven innig is saamgeweven met de gem., in de zoo uiterst moeilijke periode van het begin van 1880 tot 1890 heeft Ds. van Beek in het midden der jonge gem. als predikant en herder zijn leven mogen offeren. Zijn eerste toespraak hield Z.Eerw. in het toenmalige locaal in de Warmoesstraat over het onderwerp: „Geef gij hun te eten".

De eerste paar jaren bleef br. van Beek bij zijn arbeid te Groningen, ook nog arbeiden in Haulerwijk, te 't Zand en Foxhol.

Als we bedenken, dat de afstanden meestal te voet moesten worden afgelegd, dan kunnen we ons misschien bij benadering indenken welk een taak er ruste op deze wel is waar sterke, maar toch ook in alles gewoon menschelijke schouders, van den pionier van het Baptisme in Groningen. Mede door zijn onvermoeide arbeid, waarop kennelijk Gods zegen rustte, kwam het eerste kerkgebouw der gem. tot stand. Bij de inwijding hiervan legde de toen nog jonge Voorganger den nadruk op het Bijbelwoord: „Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden".

Tot 9 Febr. 1890 arbeidde de gem. onder leiding van Ds. v. Beek rustig en gezegend verder. Toen was het moment aangebroken dat de *uitwendige* banden werden verbroken omdat Z.Eerw. een beroep naar de Gem. te Stadskanaal had aangenomen.

Thans wil ik nog enkele belangrijke gebeurtenissen in de geschiedenis der gem. aanstippen, waaruit blijkt, dat Ds. v. Beek bij de Groninger brs. en zrs. nog lang in dankbare herinnering zal blijven. Op Zondag 26 Dec. 1896 had hij het voorrecht om br. Planting als Voorganger te bevestigen. 11 Jan. 1914 was het weer Ds. v Beek, die een Voorganger te Groningen in zijn dienstwerk inleidde, Nu was het Ds. A. Hof, die uit Luckenwalde tot ons was gekomen. Niemand heeft toen gedacht, dat ruim twaalf en een half jaar later onzen grijs geworden br. zou worden opgedragen om den rouwdienst te leiden van wijlen Ds. Hof.

En nog was de taak van hem, wiens verschijning alleen reeds eerbied afdwong, in Groningen niet ten einde. Voor ons 50-jarig jubileum als gem. was hij, die de gem. op zijn kleinst had gekend, uitgenoodigd om onze feestredenaar te zijn. Van deze taak kweet hij zich op uitnemende wijze.

Over *een eigenschap* van onzen broeder hebben we ons steeds weer verwonderd. Zijn hoogen ouderdom heeft hem nimmer belet om in den *vollen stroom des levens* te blijven. Heerlijk voorrecht, oud te mogen worden en toch ook geestelijk *niet te verouderen*. Thans is hij heengegaan naar betere gewesten. De hemelsche Vader met Wien hij hier op aarde in levensgemeenschap is getreden riep hem op tot *hooger levensvorm*. Geve de Heer aan de thans levende generatie de kracht om met hetzelfde pioniers-enthousiasme den arbeid voort te zetten in ootmoed en getrouwheid.

Gron. D.

BERGUMERHEIDE.

„Genade Gods wat sterv'lings mond
Prijst ooit U naar waardij.
Verloren was 'k, toen Gij mij vondt,
Een slaaf, en nu ben 'k vrij".

Dit was het getuigenis van een broeder en zuster op Zondag 15 Februari j.l. voor de gemeente afgelegd. Dewelken Zondag d.a.v. door den doop met de gemeente vereenigd werden. Dezelfde klanken hoorden we andermaal op Zondag 1 Maart, doch toen hadden we nog een getuige meer, aldus waren er toen een bejaarde broeder van 65 jaar en twee moeders, welke belijdenis deden van de genade Gods aan hun bewezen Nu de gemeente kon amen zeggen op hun belijdenis en was met hen verblijd, en werden alzoo gedcopt, nadat voor een groote schare door onzen Voorganger over Hand. 8 : 29 gesproken was en de aanwezigen ernstig op het hart gelegd was de noodzakelijkheid van geloof, bekeering en gehoorzaamheid. Daarna namen we deel aan de Tafel des Heeren, waar ook nog door den Voorganger een ernstig woord werd gericht tot de broeder en de beide zusters. Waarna we met dank aan God naar onze woningen wederkeerden.

Moge het jaar 1931 voor de Gemeente des Heeren een oogstjaar zijn naar Hand 2 v. 47. Dat zij ons aller bede.

Met hartelijke broedergroeten, namens de gem. S. v. D. MEER.

In memoriam br. Jan Oosterloo.

TREEBEEK. Dinsdag 3 Maart l.l. werden wij diep ontroerd door het overlijden van onzen broeder Jan Oosterloo. Nog de Woensdag daarvoor bezocht hij de bidstond en ging naar zijn werk, maar na een paar uur was

hem het werken niet meer mogelijk en in enkele dagen werd zijn sterk lichaam door longontsteking verbroken. Zwaar heeft onze broeder geleden. In zijn laatsten nacht bad hij „O Heere, Gij hebt mijn ziel rust gegeven, geef nu ook mijn afgetobde lichaam rust". God heeft verhoord, zij het niet op de wijze die de zijnen en heel onze gemeente zoozeer gewenscht hebben. Reeds jaren lang was onze broeder lid der Baptistengemeente, eerst in Duitschland en toen hij in 1919 naar Holland kwam en in zijn woonplaats Terwinselen geen gemeente vond, onderhield hij trouw het verband met de naastbij gelegen kring te Streyfeld. Te Terwinselen werkte hij met de geloovige Hervormde predikant mee aan de Zondagsschool, en toen we deze met zijn overlijden in kennis stelden was zijn getuigenis, met Oosterloo is een ernstig christen heengegaan.

In 1927 werden op ons verzoek verschillende broeders naar hier overgeplaatst en kwam ook het gezin van onzen broeder naar hier. Reeds spoedig werd hij leider der Zondagsschool en daarna tot diaken verkozen, beide functies nam hij tot aan zijn dood met groote liefde en trouw waar.

Geen wonder dat nagenoeg heel de gemeente en ook van zijn kameraden en buren evenals zijn hoogbejaarde ouders, broers en zusters die daartoe uit Amsterdam waren overgekomen, de begrafenis bijwoonden. We mochten thuis en op het kerkhof getuigen van Hem, Die de opstanding en het leven is, terwijl later onze mede-ouderling Ten Cate nog een woord van troost sprak tot onze diep bedroefde zuster en haar zes kinderen en de overige aanwezigen.

Onze gemeente heeft een groot verlies geleden, maar wij treuren niet als degenen die geen hoop hebben. Eens zullen we elkaar ontmoeten, in het land van eeuwigen zonneschijn, daar zullen we elkaar hervinden en zonder einde samen zijn. Moge God zelf de ledige plaats onder ons aanvullen en worde het voortdurende gebed van onzen broeder verhoord, dat ook zijn kinderen dien Heiland leeren kennen en liefhebben, Wiens liefdedienst de vreugde van zijn leven was. Hij, die de Man der weduwen en de Vader der weezen wil zijn, vermenigvuldige Zijn troost voor hen, die zoo zwaar beproefd zijn.

Namens de Baptistengem. Heerlen-Treebeek,
JAN R. FIJN Sr., Leerend-Ouderling.

VRIESCHELOO. Den eersten en achtsten Februari waren het voor de gemeente weer ware feestdagen. Den eersten werden 6 en den achtsten 5 jeugdigen op hun belijdenis gedoopt. Beide Zondagen kenmerkten zich door een flinke opkomst, een groote schare luisterde naar de woorden van den Eerw. Voorganger, br. de Haan. Met vuur en overtuiging werd bij vernieuwing de bijbelsche doop in het volle licht geplaatst. Na de prediking daalde onze Voorganger met de doopcandidaten af in het watergraf. Vervolgens werden alle nieuwe leden welkom geheeten aan den Disch des Nieuwen Verbonds. Ja, brs. en zrs., de Heere heeft groote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd. Wij kunnen niet nalaten nog even te vermelden, dat er reeds weer nieuwe doopcandidaten zijn. Zoo God wil zal het op Paschen weer hoogtij voor de gemeente zijn. Komt broeders en zusters! dankt met ons den Heere en laat ons samen smeeken om nog meerdere zegeningen. „Daal als in tijden van ouds op ons neer".

De uwe in Jezus, onzen Heer.
Namens de gemeente, E. K.

AMSTERDAM. Amsterdam ervaart nog steeds het gemis van haren broeder Voorganger. De ongesteldheid van haar geliefden leeraar heeft een langdurig karakter waarom de gemeente ook langs dezen weg hem in de voorbede aanbeveelt. J l. Zondag was er niettemin een feeststemming. Br. W. Panjer, ouderling der gemeente, vierde dezen dag zijn zeventigsten verjaardag. Nadat hij op de hem eigen wijze de schare geleerd had, werd hem bij verassing de leiding ontnomen. — Een der aanwezigen schetste met zevenmijls sprongen den levensloop van den jubilaris en zijn arbeid in 's Heeren Wijngaard. Alle aanwezigen baden zingende Psalm 134, waarna hem een palm werd aangeboden met de woorden, dat wanneer hij straks zijn nieuwen naam zou ontvangen, daarin vrijzeker iets van den palm zou verborgen zijn.

's Avonds 8 uur werd een evangelisatiedienst gehouden onder leiding van br. J. v. d. Schors van Haarlem. - De Heer was ook toen in ons midden. — Een ziel kwam tot overgave. — De Heere zij dank.

W. VEENSTRA, Secr.

'S-GRAVENHAGE-OOST. Waarde brs. en zrs. Daartoe van God in staat gesteld, mocht de gemeente 's-Gravenhage-Oost Zondag 15 dezer haar geheel gerestaureerd en nieuw ingericht Kerklokaal, Van Dijkstraat 149 in gebruik nemen.

Teneinde de gemeente dezen dag met het Woord en zijne leiding te dienen, was tot onze blijdschap Ds. J. W. Weenink tot ons overgekomen.

Dankbaar, mede voor de vele, in den korten bestaanstijd der gemeente reeds ondervonden zegeningen, betraden we het aan de meesten onzer en ook bij velen uwer welbekende lokaal.

In den morgendienst bepaalde Z.Eerw. de gemeente bij Efeze 6 v. 17. Geve God ons genade om — naar het woord tot de gemeente gericht — te zijn, dragers en handeerders van het zwaard des Geestes en de kracht en geschiktheid daartoe te ontleenen aan het Woord des Heeren en de stille gemeenschap met Hem.

In dezen dienst werden tevens de door de gemeente gestelde Ouderlingen en Diakenen in hun ambt bevestigd. Dat zij zich mogen kenmerken als „dienaren" der Gemeente.

De namiddagsamenkomst droeg meer het karakter van een intiem huiselijk liefdemaal Wij waren tezamen om blijde dankbaar en dankbaar blijde te zijn. Van de daartoe geboden gelegenheid maakten vele broeders en zusters gebruik om in woord, lied of anderszins hun gevoelens te vertolken. Het was ons goed daar te zijn.

Gezegend in de gemeenschap Gods en in de saamhoorigheid der brs. en zrs. keerde dan ook een elk huiswaarts, met zich dragende de wetenschap zoowel in Gemeente, als persoonlijk leven van God een taak te hebben ontvangen.

Geschiede de vervulling dezer taak in getrouwheid en de kracht Gods; zoo zal de gemeente gezegend, ten zegen worden gesteld

Met broedergroeten, De Secretaris,
's-Gravenhage, Weimarstr. 136 C. MEIJNER.

INGEZONDEN.

In den verloren zoon van Luk. 15, door onzen Heiland zoo fijn geteekend, betaamt ons het beeld te zien van de verloren en geestel. dood zijnde menschheid, maar tegelijkertijd van een iegelijk oprecht bekeerde, wedergeboren mensch, die vóór zijn zondeval het huiselijk genot b. d. Vader smaakte. De oudste zoon is het klare beeld van den eigengerechtigen, den onboetvaardigen, den bediller van des Vaders ontferming, die een iegelijk noodig heeft.

Laat de gedachte aan een nog *weer* verloren gaan van hen, die in waarheid tot den Vader weerkeerden, toch niemand verontrusten, omdat de wedergeboorte *uit* water (woord) en Geest een Goddelijke daad is *in* en om den mensch, welke daad zich niet *kan* herhalen noch te vernietigen is, (zie 1 Joh. 3 : 9— 5 : 4) *hetwelk tevens insluit een jagen naar de Heiligmaking, waarnaar de oprecht bekeerde-wedergeborene hongert* die eerlang geheel gestild wordt, Hebr 12 : 14, Mat. 5 : 6.

Sn. H. V.

Geachte Redactie.

Vergun ook mij een plaatsje in het orgaan De Christen, in verband met de vraag van Br. M. E. te H. Bij voorbaat dank. Het was reeds eerder mijn gedachte om Br. M. E. te antwoorden op zijn vraag. Wedergeboorte, afvallen en zondigen. Wellicht kan het eenige brs. of zrs. tot zegen wezen.

1. Wedergeboorte is volgens mijns inziens beslist noodzakelijk, willen we het Koninkrijk Gods zien of ingaan. Joh. 3-5. Door geboorte wordt men een zoon of kind van degenen die geboren doet worden. Dit leert ons de natuur ook nietwaar? Een kind van God is niet geboren door vergankelijk zaad, maar door niet minder dan door het dierbare Woord van God. Het kenmerk van de wedergeboorte is de uitroep, die uit een verslagen hart geperst wordt n.l.: Wat moeten wij doen om zalig te worden? Hand. 3—37. Die uitroep is ontstaan door dat zaad des Evangelies. Daar is ook geen andere weg. Wie van elders inklimt, is een dief en moordenaar (van zichzelven) Johs. 10—1. Die schapen hooren Jezus' stem en ze volgen Hem en Hij geeft hun het eeuwige leven, en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid Johs. 10: 27—28.

Ik meende hiermede de vastheid en den grond te hebben genoemd van de wedergeboorte en de verdere ontwikkeling des levens. En niemand kan ze rukken uit de hand mijns Vaders. En nu de vraag: kan zoo een wedergeborene verloren gaan? Dit laatste, meende ik, is al in boven geschreven beantwoord, n.l.: En niemand kan ze rukken uit de hand mijns Vaders.

2. *En nu over het zondigen.* Ook daarin laat ons Gods Woord niet in het donker. I Joh. 5 : 18 zegt: Want wij weten, dat een iegelijk, die uit God geboren is, niet zondigt maar die uit God geboren is, bewaart zichzelven en de Booze vat hem niet. Zie ook I Joh. 3 : 9: Hij kan niet zondigen, want hij is uit God geboren. Want die hem geboren heeft, heeft nimmer gezondigd. Want wie overtuigde Hem van zonde? De roeping blijft even waar voor iederen wedergeborene: vlied de zonde en wandel als kind des lichts: Ef. 5 : 8. Er staat niet: wandel als zoon des lichts; neen als kind. Vele ouders hebben geen kinderen meer, maar zonen en dochters, en dikwijls heb ik gehoord van ouders: „mijn zoon of dochter is

slecht". En wat zijn kinderen des lichts? Het zijn de stralen van den zon om warmte te brengen op deze koude aarde. Stralen van de zonne der gerechtigheid. Dan eerst wordt de profetie van Bileam vervuld n.l. „Wat zijn uwe tenten schoon o, Jakob, en uw woningen o, Israël!" Num. 24 : 5.

Hopende Br., u eenigszins bevredigd te hebben, verblijf ik, uw br. in Chr.

J. Attema.

Noordscharwoude, 6 Maart 1931.

WAT IS WEDERGEBOORTE.

„De wind waait waarhenen hij wil, en gij hoort zijn geluid, en gij weet niet vanwaar hij komt, en waar hij henen gaat, alzoo is een iegelijk die uit den Geest geboren is". Joh. 3 : 8.

Dit is toch zeer duidelijk en strookt met: „Die Mijne geboden heeft en dezelve bewaart, die is het die Mij lief heeft, en die Mij lief heeft zal van Mijnen Vader geliefd worden, en Ik zal hem lief hebben en Ik zal Mij zelven aan hem openbaren" Joh. 14 : 21. Ik geef hun het eeuwig leven. Joh. 10 : 28, als die verloren konden gaan, was het niet het eeuwig leven wat Gods Zoon hun gegeven had.

H. SCHURING.

MEDEDEELINGEN

22e Friesche Bondsdag

van Baptiste Gemeenten in Friesland op D.V. PAASCH-MAANDAG 6 APRIL 1931 te WORKUM.

Agenda:

9—9½ uur. Bidstond.

10—12½ uur. Morgenvergadering.

a. Opening door den Voorzitter Ds. H. Visser.
b. Notulen door den Secretaris H. Fennema.
c. Verslag door den Penningmeester H. Leenstra Sr.
d. Mededeeling door den Secretaris van het jeugdwerk S. Hellingwerf.
e. Referaat „De strijd tegen de zonde" door Ds. C. Brandt, v. Haulerwijk.
f. Voorstel om in den winter conferentiën te beleggen.

Pauze.

2—5 uur. Middagvergadering.

a. Opening.
b. Bijbelinleiding over Efeze 4 : 1—16 door Ds. G. Visser, Hoorn-Workum.
c. Vrij woord. — Sluiting.

De Secretaris, H. FENNEMA.

P. S. Iedere gemeente zendt 2 afgevaardigden, terwijl in de pauze de meegenomen proviand gemeenschappelijk genuttigd zal worden.

Ontvangen van:

H. te W. f 2.50; S. te Z. f 2.—; luisterclubje te H. f 2.20; Bapt. Gem. te U. f 1.05; luisterclubje te 's-G. f 1.50. Bijeen f 9.25.

Hartelijk dank. Onze kas is echter leeg.

Heemstede 12-3-'31. G. BROERTJES
Postrek. 142741. Penn. U.R.C.

Ontvangen van:

N. N. (voor een meisje) f 25.— voor Congo-Zending; Gemeente Franeker f 18.— voor Buitenl. Zending; Gemeente Muntendam f 50.— voor Congo-Zending; Gemeente Haulerwijk f 105.47 voor Congo-Zending. Hartelijk dank.

Gaarne zie ik van de penningmeesters tegemoet de contributie voor het 2e halfjaar 1930/31.

Hieronder volgt een lijstje van hetgeen ieder te betalen heeft.

Amsterdam f 28.—; Apeldoorn f 12.—; Bergumerheide f 11.—; Delfzijl f 19.20; Deventer f 18.60; Drachten f 6.—; Eindhoven f 12.40; Em.E.veen f 33.20; 2e Exloërmond f 21.80; Foxhol f 8.20; 's Gravenhage f 30.80; Groningen 1e halfjaar f 96.60; Groningen 2e halfjaar f 106.60; Haarlem f 26.20; Harlingen f 27.20; Heeg f 4.40; Heerlen f 9.40; Hengelo f 85.80; Hoogezand 1e halfjaar f 16.40; Hoogezand 2e halfjaar f 15.40; Leeuwarden f 12.—; Muntendam 1e halfjaar f 32.—; Muntendam 2e halfjaar f 32.20; N. Pekela f 21.20; Sneek f 21.80; Stadskanaal f 63.20; Stavoren f 14.20; Utrecht f 13.80.

Over de bedragen, die 11 April a.s. nog niet in mijn bezit zijn, wordt per kwitantie beschikt; *de kosten van het incasseeren worden dan in rekening gebracht.*

Leeuwarden J. VISSER U. P
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305

Heden overleed, in de volle verzekerdheid dat hij naar Jezus, zijn Heiland en Heere ging, onze geliefde Broeder

HENDERIK FOLKERTS,

in den ouderdom van 68 jaar en 5 maanden.

Sedert 1905 was hij lid onzer Gemeente. Het was zijn lust om van zijn Verlosser te getuigen.

De Heere ondersteune zijne Weduwe en kinderen.

Hebreën 4 : 9.

Namens de Gemeente
2e Exloërmond,
P. DE RAAF, Secr.

16 Maart 1931.

ADVERTENTIEN

Heden nam de Heere zoo plotseling uit het leven tot Zich onze innig geliefde Echtgenoote en der kinderen zorgdragende Moeder en Behuwdmoeder

WUBBEGIEN NEINDERST,

in den nog krachtvollen leeftijd van ruim 48 jaren.

De wetenschap, dat zij thans juicht voor den troon des Lams is ons in deze droefheid tot rijken troost.

Haar leven was Christus en 't sterven haar gewin.

2e Exloërmond, Kijl 11.
12 Maart 1931.

FREEK DE JONGE,
en Kinderen
en Behuwdkinderen.

Heden, den 12 Maart, behaagde het den Heere plotseling uit dit leven tot Zich te nemen in Zijne heerlijkheid onze geliefde Zuster

WUBBEGIEN DE JONGE
geb. Neinderst,

in den nog krachtvollen leeftijd van ruim 48 jaren.

Sedert 1905 was zij een getrouw lid en een blijmoedige getuige onzer Gemeente. Het was haar lust om van haar Heiland en Verlosser te spreken.

De wetenschap, dat zij thans bij Jezus is en dat wij haar daar straks zullen wederzien is voor ons als Gemeente alsmede voor onze diepbedroefde Broeder en zijn kinderen tot rijken troost.

Hebreën 4 : 9.

Namens de Gemeente
2e Exloërmond
P. DE RAAF, Secr.

Vrijdag 27 Maart 1931 No. 2176 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

LENTEZON.

Even school de lentezon
Door de kale stammen heen,
Van de lange, ijle iepen,
Waar heur stralenglans op scheen.
Alles licht, en alles leven,
Alles blijde vroolijkheid...
Hoe toch één zoo 'n zonneglansje
Heel een menschenhart verblijdt!

Even trof mijn oog de blauwe,
Hel'dre, reine voorjaarslucht
Waar een leeuw'rik opwaarts wiekte
In haar wijde, snelle vlucht.
't Stukje blauw was klein, zoo luttel
Vergeleken bij het zwart
Van de donk're regenwolken,
Maar 't werd vroolijk in mijn hart.

En die zonne, en dat blauwe,
Zag mijn oog vol vreugd' en dank.
Even trilde in mijn ziele
O, zoo'n blijde jubelklank,
Straks zijn zon en blauw verdwenen,
En een sneeuwvlok daalt er neer.
Maar de indruk van dat blije
In mijn hart, vergaat niet meer.

(Overgenomen). MIES.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

SCHEIDEN EN HEREENIGING.

— Waarheen ik ga kunt ge mij nu niet volgen — later echter zult ge volgen. Joh. 13 : 36.

„Gij kunt mij nu niet volgen". We zouden haast denken, dat dit woord niet door Jezus gesproken kan zijn. Wij kunnen ons immers Jezus niet voorstellen zonder navolgers. En met welke zorg omringde Hij hen. Waren Zijn metgezellen moede, dan vertraagde Hij Zijn schreden of een vriendelijk „Rust een weinig" luidde een korte rustpoos in. Waar we Jezus zien op Zijn omwandeling, daar worden wij aan het beeld van den goeden Herder herinnerd, Die Zijn schapen niet in de woestijn achterlaat en prijsgeeft aan gevaren en ontberingen. *Steeds maakt Hij het mogelijk, om Hem te volgen!*

En nu dit woord. Wij kunnen 't ons levendig indenken, dat Petrus reclameert. Nù *niet* kunnen volgen, nu kroon en schepter nog slechts een armslengte van hun Meester verwijderd scheen... Hij had wel niet alles begrepen, wat Jezus in den laatsten tijd over zijn toekomst gezegd had, maar zooveel was hem wel duidelijk geworden, dat hun Heer over het komen in Zijn Rijk gesproken had, als gold het een zeer nabije gebeurtenis. Waarom zouden zij Hem nu dan niet kunnen volgen?

Toch zou het straks blijken, dat Jezus naar waarheid gesproken had. Hij zou de Zijnen vooruitijlen den weg, dien Hij te gaan had. Wat zou hiervan de oorzaak zijn?

't Was niet, omdat Hij de Zijnen minder lief had. Er waren geen grazige weiden in 't verschiet; integendeel, een bittere strijd wachtte Hem, een strijd, waar de dood mee gemoeid was. Nu eischtte Hij het volgen niet. Zijn voorzorg voor de discipelen deed Hem alleen de kamp aanbinden met den vijand.

Nog heerlijker inzic[illegible]rijgen wij in de liefde als oorzaak [illegible]et afscheid, als we het doel va[illegible]ruitijlen overwegen. Jezus [illegible] van een overgeleverd [illegible]n de handen der overpriesters en schriftgeleerden, van een *moeten* sterven. 't Was echter niet de moedelooze klacht van een onbegrepen idealist, die nu aan zijn eigen denkbeelden ten offer viel. De drang was de wil des Vaders, Die de wereld met Zichzelve wilde verzoenen. Daartoe wilde Jezus Zich geven. Achter het moèten staat een werkzame Goddelijke liefde. Hij mag zich door niets laten terughouden. Het heil der gansche menschheid staat op 't spel. Zoo aanvaardt Jezus de strijd, die voor Hem zal eindigen in het stille graf. En als tòch eerst de discipelen zich klaarmaken om Jezus te volgen in dien strijd, dan zullen zij huiverend terugdeinzen als de kille luchtstroom uit het reeds geopende graf hun langs dt slapen strijkt. 't Zal blijken, dat zij niet kunnen volgen in een strijd zonder zichtbare overwinning voor Jezus. — Maar dat beteekent scheiden, uit het oog verliezen!

Wij klagen soms in een weinig andere zin: „Heer nu kunnen wij U niet meer volgen". 'k Zou zeggen ondankbaarder dan de discipelen. Zij stonden den strijd van Jezus te aanschouwen zonder dat het groote woord: „Het is volbracht" en de opstandingsmorgen de bange zielevragen hadden weggevaagd. Ons is de triomf van den Levensvorst zeker. En toch klagen wij wel, als wij Christus willen volgen, dat het ons moeilijk valt. Zoolang wij vanaf de bergen der verheerlijking op 't gewoel der wereld neerzien valt het niet zoo zwaar om haar te verachten. In de rustpoozen van den strijd is het gemakkelijk om van victorie over begeerte en lust te spreken. De nabijheid van Jezus willen wij dan gaarne eeuwig doen zijn, en ook wij wagen den schuchteren voorslag: „Laat ons hier tabernakelen maken!" Maar als we *verder* geleid, dus naar *beneden* geleid worden en de volgelingschap niet slechts lust, maar ook een roeping is?

We hebben 't geen mensch willen bekennen, maar onze Leidsman moest de kreet van ons hart beluisteren: „Wij kunnen U nù niet volgen". Sleepend en talmend werd onze eerst zoo veerkrachtige tred. Wij bleven meer en meer achter; steeds grooter werd de afstand, die ons van Christus scheidde Kilheid en duisternis legden zich op ons, en inplaats van licht en blijdschap kwam twijfel in Jezus' liefde ons den weg versperren. 't Is als wendt Jezus zich om, en beaamt Hij waarschuwend onze klacht: „Gij kunt mij nu niet volgen, omdat gij de overwinning van mijn liefde in uw omstandigheden niet aanschouwt!"

Maar 't is niet het laatste woord van Jezus. De volgelingen van Chris-

tus door alle tijden heen behoeven dien toestand niet als blijvend te aanvaarden. Hij laat er aan volgen: „Later echter zult ge mij volgen". Jezus wijst op een hereeniging! De verwijdering tusschen volgelingen en Leidsman mag weer geringer, ja opgeheven worden. Jezus wil het zoo! Daarom de lendenen omgord!

Hoe kan de achterstand ingehaald worden? 't Is eenvoudig gezegd: heb Jezus lief. Maar dat wil meer zeggen dan lieve woorden over en tot Hem zeggen. Zoolang Christus en onze liefde tot Hem alleen maar een dankbaar onderwerp voor onze godsdienstig-poëtische mijmering is, komen wij geen stap nader tot ons hemelsch Voorbeeld. Liefde is geen bespiegeling; ze is een zich in daden uitend streven, dat de eenheid met den Geliefde trots alle consequenties wil illustreeren. Als vanzelf stelt onze liefde tot Christus den eisch, om Hem langs dezelfde paden te volgen, als die Hij heeft afgelegd.

In de eerste plaats hebben wij dan, zooals Jezus, voor Sanhedrin en Heidendom het *oordeel* te aanvaarden. Dat wil zeggen, dat we in 't oog van vele vromen gewogen en te licht bevonden worden. Als Jezus Zijn majesteit voor overpriesters en schriftgeleerden openbaart in Zijn machtvolle belijdenis, Gods Zoon te zijn, wordt Hij in hun oog een Godslasteraar. Wij moeten 't aandurven, het oordeel aan te hooren over onze blijdschap en goede bedoeiingen van menschen die 't moesten kunnen weten. Maar ook het oordeel der wereld moeten we voor lief nemen. We moeten 't kunnen verdragen, voor raadsels door te gaan, waarover men spottend de schouders mag ophalen of meewarig het hoofd kan schudden. Dat is ontzaggelijk zwaar. We staan dan vaak alleen en gevoelen ons als een eenzame berk in het onweerloeien. Voor ons menschen, die op de gemeenschap zijn aangelegd zijn vragende blikken het verschrikkelijkste schouwspel daar wij ter bekrachtiging van het inwendige streven zoo gaarne ons nog bedienen van de instemming en ondersteuning van de omstanders. Hebben wij dat echter veil, doordat wij als Jezus ook het oordeel van iedereen aanvaarden, zonder dat in ons iets defect raakt, dan zullen wij mogen bemerken, dat onze afstand van Jezus Christus geringer wordt.

De volkomen hereeniging met Hem zal echter eerst plaats vinden wanneer wij, zooals Hij, bij het oordeel der menschen ook het kruis op ons nemen dat God ons oplegt. Dat is meer dan een kruis waarnemen. Het ligt ons menschen wel, om de donkere wolken in ons leven te betreuren. Zelfs verschaft het ons een weemoedig genoegen er over te klagen en te zuchten. De weg, waarlangs God ons leidt valt ons zwaar en lang. Maar menig kruis, dat duidelijk gezien wordt, wordt wijsgeerig in een hoekje geplaatst. Kruis-*dragen* is iets anders! Zoolang wij het droevige over ons laten gaan als een lot, waaraan jammer genoeg toch niets veranderd kan worden, dan is het woord *kruis* weinig anders dan een vrome uitdrukking van het meer banale woord pech. Fatalistisch zwijgen tot het overmachtige, onafwendbare is in vele gevallen lijdelijk verzet tegen Gods wil.

Het kruis moet gedragen worden. D.w.z. in eenswillendheid met en gehoorzaamheid aan God buigen wij ons onder datgene, dat God ons gebiedt. Het in 't geloof aanschouwen van Zijne ontfermende liefde zal ons met kracht daartoe uitrusten.

Willen wij Jezus weer volgen zoodat Hij onze Leidsman is door dit leven, laat ons dan overal Zijne voetstappen drukken. Aanvaarden wij daarom het oordeel der menschen en 't kruis van onzen God, wij zullen de zaligheid van onze eenheid met Jezus ervaren. Maken wij ons Zijn strijd eigen, zoo zal ook Zijn victorie ons deel zijn. „Later zult gij mij volgen... in mijn Rijk!"

Haulerwijk. BRANDT.

LOSSE SCHAKELS

Zijn de dieren wijzer dan de menschen? Voor eenigen tijd trad de Oder buiten hare oevers en zette het land wijd en zijd onder water. Op een zandheuvel, die boven het water bleef uitsteken hadden een geit met haar jong, twee hazen en .... een oude vos toevlucht gezocht. Toen men ze daar aantrof hadden ze reeds drie dagen gewacht op het zinken van het water. Het gevaar waarin ze tesamen verkeerden, had zelfs de vos zijn gezworen vijandschap tegen zijn zwakkere lotgenooten doen vergeten en dezen voelden instinctief, dat hen slechts van het natte element, en niet van den anders zoo op buit beluste vos, gevaar dreigde.

Zijn de dieren nu wijzer dan de menschen? Ik geloof *soms* van ja. Men vergeet den gemeenschappelijken vijand en verteert zijn krachten in het bestrijden van elkaar. Er zijn heel wat kwesties, waaraan we maar geen aandacht moeten wijden terwille van de groote vraagstukken. Als wij de groote kwesties maar tot een oplossing trachten te brengen, dan lossen de kleine zichzelf wel op. Probeer het eens: concentreer uw aandacht en uw krachten eens op den vijand van het gemeenschappelijk erf en gij zult merken, dat de kleine geschillen den verstikkingsdood sterven.

Moet een Jood zich tweemaal bekeeren? Prof. Dr. Adolf Schlatter heeft gezegd: De Jood moet zich tweemaal bekeeren, eerst van zijn zonde en dan van zijn gerechtigheid. — Het Nieuwe Testament geeft, dunkt ons, wel aanleiding tot deze uitspraak! Hoe gauw is het Evangelie reeds in het Jodendom vastgeloopen! In den eersten tijd na Pinksteren scheen Israël te zullen luisteren, want velen uit dat volk namen den Heiland aan. Maar dat schijnt slechts enkele jaren te hebben geduurd. Toen verzandde de stroom in Palestina. De oorzaak daarvan schijnt wel geweest te zijn, dat Israël aan de boodschap der loutere genade geen vat kon krijgen. Er ontstond wrijving met Paulus, wiens prediking alle zelf-doen zoo volkomen uitschakelde. De eigengerechtigheid maakte Israël ten slotte toch onvatbaar voor het Evangelie.

Maar zijn er ook Joden in de Christenheid? Zijn er onder de christenen ook zulken, die zich wel van de zonde bekeerd hebben doch niet van de gerechtigheid? Ik ben geneigd die vraag bevestigend te beantwoorden. Er zijn belijders van den Heer, dien niet meer hun zonde maar hun gerechtigheid in den weg zit. Dat verwekt moeilijkheden. Deze christenen zien het Evangelie slechts door een nevel. Ze letten wel op Christus, maar niet op Christus alléén. De christen is voor hen niet de verloste zondaar maar de rechtschapen mensch. Ze meten met wereldsche maatstaf. De onpeilbare, onvoorwaardelijke, geen-grenzen-kennende genade durven ze *praktisch niet aan*. Ze moeten nog leeren hun gerechtigheid van zich te werpen en als een ondeugdelijk kleed in het graf te leggen, waarin eens hun *oude mensch* begraven werd.

L.

HERINNERINGEN.

(Uit het leven van mijn Vader Ds. N. v. Beek)

II.

Als we het leven van den ontslapene overzien, dan moet het ook van hem betuigd worden: het beste wat we van hem kunnen *zeggen* is dit, dat hij een prediker van het Evangelie van Jezus Christus den Gekruisigde, is geweest. Dit Evangelie, deze blijde boodschap heeft hij verkondigd overal waar zijn voet trad, aan jong en oud, in vele plaatsen van ons vaderland en ook buiten hare grenzen. Zonder het Evangelie is het leven van onzen geliefden Vader niet te denken. Het trof ons zeer, dat een Gereformeerde broeder, met wien onzen Vader menig keer had samengewerkt, bij zijn doodsbaar staande, sprak: »Het is mij steeds opgevallen, dat uw Vader, waar hij optrad, of het was op politieke vergaderingen, of op vergaderingen voor

maatschappelijke belangen, dat hij altijd iets ter aanbeveling van zijn grooten Meester te zeggen had«. Zijn groot levensambt verloor hij nimmer uit het oog. Dit ambt had een stempel op zijn persoon, op zijn heele optreden gezet.

Geen wonder ook. Dit Evangelie had reeds in de prille jeugd zijn ziel bekoord en voor den Heiland van het Evangelie had hij reeds vroeg zijn knieën leeren buigen. Van dat oogenblik af was het zijn vurige begeerte om ook anderen het Evangelie te verkondigen, getuige het feit dat hij 's Zondagmiddags jonge menschen in de kamer van zijn moeder samenbracht, om hen te spreken van de liefde van den Heer Jezus voor zondaren. Toen eindelijk onder Gods wonderbare leiding de tijd aanbrak, waarop hij zich voor het dienstwerk des Evangelies kon voorbereiden bleef het toch zijn vurige begeerte om ook practisch mede te helpen in den arbeid des Evangelies. Nu waren daar te Zuidveen in de Gemeente en op de verschillende evangelisatieposten vele schoone gelegenheden voor. Ook in de vacantietijden, als hij in gezelschap van zijn veeljarigen vriend Br. B. Roeles met de Bijbeltasch de wijde omgeving bezocht of op z.g.n. collectereizen voor den uitgebreiden evangelisatiearbeid. Van deze tochten heeft Vader ons nog eens weer iets verteld bij zijn laatste bezoek te Apeldoorn, Kerstfeest 1930. Ook Gelderland bezocht hij eenige malen. Bij hoog- en laaggeplaatsten maakte hij zijn opwachting. Soms met teleurstellend resultaat, maar gewoonlijk was de ontvangst vriendelijk. Zoo vertelde onze lieve ontslapene, hoe hij ook kwam bij den Commissaris der Koningin te Arnhem, waar een vriendelijke ontvangst hem bereid was en een milde gave voor het werk des Evangelies geschonken werd. Zoo ging het in vele woningen, ook van eenvoudige vromen. Een aanbeveling van Ds. J. de Liefde had toen groote waarde!

Deze tochten waren zeker niet gemakkelijk. Neen, 't waren geen pleziertochten in den gewonen zin des woords. Alles moest zoo worden ingericht, dat zoo weinig mogelijk onkosten werden gemaakt. Van eerste klas hotels werd natuurlijk geen gebruik gemaakt. Op de toepassing van Rom. 12 : 13b werd telkens een beroep gedaan. Maar toch gezegende ontmoetingen hadden plaats in stad en land, lieflijke christelijke gemeenschap werd gesmaakt maar bovendien bestond er op die reizen menigmaal gelegenheid het Evangelie des heils te verkondigen.

Op zulk een vacantietocht werd ook Zeeland bezocht. De predikant van zijn geboorteplaats Ds. Hage was afwezig en de kerkdiensten werden wegens noodige herstellingen van de Herv. Kerk gehouden in de Openbare school. Voor den Kerkeraad was het een uitkomst, dat de jeugdige student ter plaatse was en hij vond nu gelegenheid om het vrije Evangelie van Gods genade aan een groote menigte menschen te verkondigen, die het schoolgebouw bijna tot stikkens toe vulde. Hij sprak met jeugdig vuur, bovenal met brandende liefde in de ziel, van de liefde van zijn Heiland.

Te Rilland-Bath hoorde men ook van zijn optreden en men verzocht hem ook daar een evangelieprediking te houden in de Herv. kerk, welke herderloos was. Hij nam de uitnoodiging van den kerkeraad aan. Op een Zondagmiddag zou het plaats hebben. 's Morgens had een modern predikant zijn woord gebracht, een boodschap, waarin geen plaats was voor Jezus, de Redder van zondaren. 's Middags trad mijn Vader op en zijn tekst was: „En zij hunne oogen opheffende, zagen niemand dan Jezus alleen". 't Was een hartelijke prediking van Jezus den Zaligmaker, die allen noodig hadden. — Jaren daarna spraken de vromen in het dorpje er nog met blijdschap en dankbaarheid over! Het „Jezus alleen" van den jeugdigen prediker bleef voortklinken in de zielen.

Ja, het Evangelie van Gods groote zondaarsliefde te prediken was het heilig beginsel, ja, een heilige hartstocht in mijn 's Vaders leven. Of ge hem ziet te Oldelamer, te Haulerwijk, te Groningen, te Stadskanaal of te den Haag, dit is steeds de heilige drang zijner ziel geweest. Hiervoor ontzag hij zich in geen enkel opzicht. Noch duisternis, noch koude, noch regen, noch storm, noch smaad of tegenwerking hebben hem van dit groote doel zijns levens kunnen aftrekken. Wat hebben die nu gesloten lippen niet duizenden malen de groote boodschap van het heil Gods verkondigd. 't Was hem dure plicht, maar tevens blijdschap het te kunnen en te mogen doen. In kerken en scholen, in lokalen en kamers, zelfs in herbergzalen en armelijke veenhutten is hij opgetreden. Zijn bazuin gaf geen onzeker geluid. Steeds werd op persoonlijk geloof en bekeering aangedrongen.

Geestelijke arbeid wordt niet gewogen met menschelijke waag, toch is het openbaar geworden, dat zijn prediking voor velen ten eeuwigen zegen werd, van wie velen reeds bij den Heer zijn, maar velen ook nog staan op het groote arbeidsveld der wereld. En deze prediker van den ontfermenden Heiland spreekt nog nadat hij gestorven is!

A. K. A. v. B.

ZENDING.

„Scherp als een mes, maar goed als een moeder".

Den elfden Mei 1894 stierf in Zuid-Frankrijk de stichter van de Pokomo-zending in Oost Afrika: Ferdinand Würz. Toen het bericht van zijn overlijden in Ngao bekend werd, waar hij eenige maanden tevoren de eerstelingen had gedoopt, begonnen jongen en ouden, christenen en heidenen luid te weenen. Het was voor allen een indrukwekkende prediking. Enkelen zeiden, dat ze eenige dagen noodig hadden om stil te worden. In de eerste oogenblikken waren ze sprakeloos van ontroering. Allen hadden hem liefgehad en velen was het duidelijk dat hij zich voor hen had opgeofferd. „Scherp als een mes, maar goed als een moeder", dat was den indruk, die hij op hunne harten had gemaakt en die ze nu uitspraken.

Welk een getuigenis voor een gezant van Jezus Christus en een herder en leeraar „scherp als mes, maar goed als een moeder". Moeten zoo niet alle zendelingen en dienaren des Woords zijn? Is zoo de Heer niet en zijn wij niet geroepen om Zijne navolgers te zijn?

Wij moeten Hem gelijken. Maar waarin?

In Zijn almacht, alwetendheid en heerlijkheid kunnen we Hem niet gelijk worden; wel echter in Zijn ernst en Zijn goedheden, vooral in de goddelijke vereeniging dezer eigenschappen. Wij zijn gewoonlijk of goed of scherp. Scherp èn goed: streng en tóch barmhartig — deze verbinding komt zelden voor. Maar de liefde zonder gestrengheid en de gestrengheid zonder liefde hebben weinig waarde. Ze moeten beide samen gaan en met elkander vervlochten zijn.

Dat kunnen wij bij Christus waarnemen. De Heiland heeft alle menschen liefgehad en tegelijk het booze in hen bestreden. Hoe vriendschappelijk verkeerde Hij met Zijn discipelen en hoe beslist bestreed Hij hunne verkeerdheden. Hoe hoog plaatst Hij een Petrus en hoe hard bestraft Hij hem, als deze het oor leent aan duivelsche inblazingen. Wie zóó liefheeft verschoont zich zelf ook niet, maar offert zich voor die Hij liefheeft. Daarom is Christus' liefde ook een liefde geweest tot in den dood.

En, Godlof, Christus heeft navolgers gekregen! De zoo evengenoemde zendeling Würz is zulk een navolger van Christus geweest. Ook de groote zendeling van Afrika, Livingstone, heeft in deze voetstappen gewandeld. Toen deze nog zendeling-kweekeling was, moet hij in haast ieder gebed. dat hij in het openbaar uitsprak, gezegd hebben, „Heer geef ook dat wij U na-

volgen in alle eigenschappen waarin wij U kunnen navolgen. En van wien hebben de Afrikaners zoozeer den indruk ontvangen het met een man Gods te doen te hebben als van Dr. Livingstone?

Laat ons aan onszelf denken en ons afvragen: hoe staat het bij ons? Hoe voeden we onze kinderen op? Hoe gaan we met onze medemenschen om? Gaan bij ons de heilige haat tegen de zonde en de offervaardige liefde voor den zondaar steeds hand in hand? Ontbreekt bij ons daaraan niet veel? En zoo we ons daarin niet oefenen *kan niets het verval van Staat, familie en gemeente weren.* „Scherp als een mes, maar goed als een moeder". Zoo moeten we zijn. Van onszelf zijn we het niet. Maar door genade kan ieder het worden.

Men kan het *leeren.*

Men men moet slechts *willen.* L.

De zonde tegen het vijfde gebod in Afrika.

Wat ons vooral treft in Afrika, waar we ook komen, is de ontzettende geringschatting van het leven van den mensch. Overal: in het Noorden, in het Zuiden, in het Oosten en in het Westen, aan de kust en in het Binnenland „zijn hunne voeten snel om bloed te vergieten". Moorden en oorlogen, roof- en strooptochten zijn er aan de orde van den dag. Nergens heerscht veiligheid. Ruwheid, tyrannie en wreedheid ontmoeten we in alle streken van Afrika. Meegesleept door de schoonheid en vruchtbaarheid van de streken rondom het Victoriameer schreef Stanley:

> „Maar tot nog toe zijn de handen dezer volken, met moordlust in de harten, tegen elkaar opgeheven. Wilde wreedheid ontvlamt bij den aanblik van een vreemdeling. Mtesa, de koning van Uganda, liet zijn slachtoffers op een paal steken, verbranden of verminken. De inwoners loeren aan de kusten op den vreemdeling en de eilandbewoners zoeken hen met werpspiesen te treffen. Bij de nadering van een boot doopen ze hun pijlen opnieuw in vergif. En de eene volkstam blijft, vervuld met gevoelens van haat en wraak, verre van den andere. Waarlijk de donkere plaatsen der aarde zijn vol wreedheid".

Voor enkele tientallen jaren werden twee zendelingen, de eene met vrouw en kind, gevangen genomen door een in de buurt wonende negerstam en voor hun koning gesleept. Vier jaar bleven ze daar gevangen, totdat de Engelschen die stad innamen. De dagboeken dezer gevangenen spreken van de gruwelen, die ze moesten aanschouwen. Als de stam in oorlog geweest was, vonden groote menschenslachtingen plaats.

„Den geheelen dag hoorde men het gejammer der gemartelden. Hoornmuziek en trommelslag vervulden den heelen dag de lucht. Op een binnenplaats lagen vijftien gevangenen in boeien om op dien dag om het leven te worden gebracht. Een vrouw, die probeerde te ontvluchten, werd ingehaald en een mes door beide wangen gestooten. Voor zes opperhoofden, die in den oorlog waren gevallen, werden 47 offers gebracht.

Wanneer de koning het huis binnenging, waar zijn voorvaderen rustten, of wanneer aan dat huis iets moest worden vernieuwd, werden menschenoffers gebracht. In dit huis werden de geraamten der voorvaderen met gouddraad bijeen gehouden en van tijd tot tijd door den regeerenden koning met het frissche bloed van nieuwe menschenoffers bestreken.

Verscheidene malen hoorden de zendelingen in die jaren het geluid van doodstrompet en doodstrommel. Twee stooten in de trompet beteekende: de dood, de dood! en de dan volgende drie trommelslagen: houw het hoofd af! waarop een volgende trommelslag bekend maakte: het hoofd is gevallen!"

Inderdaad: er moet gesproken worden van „donker Afrika". Gelukkig bracht het Evangelie reeds veel verzachting der zeden. Levensvernieuwing is van deze Boodschap te verwachten! Brengen we haar tot aan de einden der aarde. L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De val van Nebukadnezar.

Dan. 4.

Les voor Zondag 26 April 1931.

Met Nebukadnezar zijn er merkwaardige dingen gebeurd. God heeft in zijn leven gesproken, zooals wij van geen anderen heiden weten. In deze les hebben wij weer een treffende geschiedenis. Het begon met een droom. Maar deze droom was niet zoo mooi voor Nebukadnezar als die van het gouden beeld.

Ditmaal had de koning den droom niet vergeten. Hij kon hem den volgenden morgen nog heel goed aan de „wijzen van Babel" vertellen. Maar de wijzen wisten niet, wat de droom beteekende. Ze zaten er heelemaal verlegen mee.

Nu was Daniël nog niet gevraagd. Die schijnt niet tot de gewone droomuitleggers te hebben behoord. In hfst. 2 : 48 is gezegd, dat de koning hem over het gansche landschap van Babel had gesteld. Die zal dus wel in staatszaken verdiept zijn geweest in plaats van in droomen. Toen evenwel niemand van de wijzen iets zeggen durfde, dacht de koning aan Daniël. Die zou het wel weten, dacht hij, want in hem woonde de geest der heilige goden.

Daniël werd geroepen en kwam tot den koning. Opnieuw begon Neb. te vertellen, wat hij gedroomd had. Vertel nu ook den droom.

Het begin van het hfst. lijkt mij wat moeilijk voor het begin van een vertelling. Daarom ben ik het voorbij gegaan. Mocht iemand meenen toch met die proclamatie van Neb. te moeten beginnen, die doe zijn best.

Na v. 18 moet men eventjes „afzetten", om dan alle aandacht te hebben voor Daniëls ontroering. Stom zat hij neer. Geheel verbijsterd. Hij durfde en kon ook niet tot den koning spreken. Maar eindelijk kon hij zich toch weer een beetje beheerschen. Bovendien sprak de koning hem zelf moed in (vertel de woorden van den k.), en toen begon D. voorzichtig aan te spreken, v. 19b en vervolgens.

Door vertellen tot en met v. 27 als 't u blieft. V. 28 kan wel overgeslagen worden.

Voor v. 29 weer even ademhalen en in een eenigszins droeven toon weer beginnen: Helaas, de koning nam den raad van zijn getrouwen Daniël niet aan. Ongeveer een jaar verliep; het is alsof God genadetijd aan Neb. wilde geven, maar de koning bleef de zelfde ijdele, hoogmoedige man. Toen hij een jaar na dien droom op het platte dak van zijn paleis wandelde, naar ik vermoed in gezelschap van andere menschen, sprak hij woorden, die van een buitengewonen hoogmoed getuigden. Vertel v. 30.

Toen was Gods geduld ten einde. De lang voorspelde vernedering kwam. Vertel v. 31, 32.

Ook het volgende voege men er aan toe. Ik heb niet noodig daar aanwijzingen voor te geven.

Het „verstooten" was geen revolutionnaire daad. Het koninkrijk bleef zijn. Men onttrok hem aan 't publiek, omdat Neb. zich als een dier aanstelde.

V. 37 geeft een heel mooi slot.

K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Aan onze Baptiste Jeugdwerkers.

WIE HELPT MEE?

Wie wil met mij een of meerdere exemplaren van het Pinksternummer van De Christen gratis ter lezing brengen in leeszalen, militaire tehuizen, ziekenhuizen, wachtkamers, enz., enz., voorzoover die in of bij de plaats onzer

inwoning zijn gelegen. Even permissie vragen en vroegtijdig brengen.

Wie wil op Hemelvaartsdag of Pinksterdag deze geschriften verkoopen op de allerwegen op die dagen te houden feesten in de openlucht? Beetje zelfopoffering. Misschien zijn er nog meerdere kansen. Voordien permissie vragen bij de besturen, welke zoo 'n feest organiseeren.

Willen zij, welke dit willen doen mij even bericht zenden, ook van bereikte resultaten, misschien kan er door organisatie ook op dat gebied meer worden bereikt!

Wie helpt mee? Ik doe het!

E. DE HAAN,
Heideburen 39, Heerenveen.

* * *

NASCHRIFT van den redacteur:

Br. de Haan is een jonge man van de daad.

Onze mooie Pinksteruitgave, verlucht met interessante kieken, is een daad meer dan waard. Wie wil zich bij onzen broeder aansluiten en met hem de daad doen?

Geen tijd? Ik mag er niet van hooren.

Tijd is een kwestie van gewicht. Hoe zwaar wegen wij den verkoop van onze Pinksterpublicatie? Even zwaar als de roeping op de schouders van een broeder of zuster, die naar China of Afrika moet trekken om er zendingswerk te verrichten? Ja, waarom niet? Het werk des Konings, hetzij hier of elders, maakt aanspraak op volkomen zelfovergave en die behooren wij te geven.

Jeugdwerkers van al onze gemeenten! Omgordt uw lendenen en weest helden van de daad! J. W. W.

Jongelieden-Conferentie te A'dam

Onder leiding van Ds. A. P. Barendregt, den Secretaris van den Bapt. Jeugdraad, is Zondag 8 Maart j.l. een jongelieden-conferentie gehouden in het kerklokaal der Bapt. gemeente te Amsterdam.

Er was zeer veel belangstelling, zij overtrof de meest optimistische verwachting. Jongelieden der plaatselijke vereeniging, afgevaardigden uit Haarlem, Den Haag, Utrecht en Eindhoven en vele ouderen, die niet thuis konden blijven, daar zij nog zoo 'n jeugdig harte hebben, vulden alras om 4 uur n.m. het kerkgebouw.

Na 't openingslied, no. 639, droeg Ds. Barendregt in gebed deze conferentie op aan Hem, die ons eeuwig heil zoekt en las een gedeelte voor uit Luc. 22 van vers 39 af.

Br. G. Planting sprak een kort welkomstwoord en bracht dank aan den leider voor het organiseeren dezer conferentie.

Het gemeentelijk zangkoor onder leiding van br. Jansz, diende tijdens deze verg. met een keur van liederen en opende haar reeks van bijdragen met een lied, haar naam „De Lofstem" waardig, het „Loof nu den Heere, o mijne ziele".

De middag-predikatie voor de jeugd, door Ds. Barendregt, met tot onderwerp „Centrale dingen" verdiende wel een ruime plaats in ons orgaan, maar wellicht kan ook een enkele opmerking nog tot zegen zijn.

„De groote Centrale" in het Heelal is God, uit, door en tot Wien alle dingen zijn. Het middelpunt van den mensch is van nature „het eigen ik", een zondig en boos beginsel, daar God, de Heilige, Schepper van den mensch, eischt Hem lief te hebben boven alles.

God vraagt ons „hart", Spr. 23 vers 26. Het „hart" hier bedoeld als zedelijk begrip, een beeld van ons werkelijk zijn. Het hart geven beteekent zichzelven geven, volkomen. Vandaar, dat ook de wereld het hart des menschen zoekt. De vorst der wereld biedt daarvoor de schatten uit zijn rijk: geld, oogenblikkelijk en zinnelijk genot. Maar zulk een „harte-koop" eindigt in ellende, voor eeuwig.

De wereld vraagt uw hart en zegt: „zie wat ik u bied".

In Spr. 23 vers 26 spreekt tot ons de goddelijke wijsheid, die ons volkomen geopenbaard is in Christus, Gods Zoon. Het is alzoo Jezus die tot ons zegt: „geef Mij uw hart en .... zie naar Mijne wegen". Zijn weg liep over Golgotha. Jezus, het middelpunt van verlangen en hope, vraagt uit liefde ons hart.

Geven wij ons harte, onszelf volkomen aan Hem, dan worden wij onnaspeurlijk rijk. Dan zijn wij weer in harte-verbinding met God, voor eeuwig de Zijnen en in ons, de eeuwige stuwkracht der liefde om Hem te prijzen en Zijn wil te doen.

Het middelpunt van ons leven is dan niet meer „het eigen ik". Van ons egoïsme bevrijd te worden is een groot gewin.

Het middelpunt van ons leven is dan „God liefhebben boven alles en onzen naaste als onszelven". Dat geeft een Hemel reeds op aard.

Hebt gij uw hart aan Jezus gegeven, handhaaf dit ten allen tijd.

Met de dringende bede: „O, onbesliste geef uw harte nu aan Hem" besloot spreker zijn vertolking van Christus-reddende-zondaarsliefde.

Des avonds 7 uur nam het tweede gedeelte dezer conferentie een aanvang. De belangstelling was nog grooter dan des namiddags, daar vele leden der gemeente Amsterdam ook wenschten „een goede ure" te hebben met de jeugd.

Twee der jongeren gingen voor in gebed. Ds. Barendregt leidde wederom de vergadering. Wij beluisterden zijne groetenis namens den Bapt. Jeugdraad en zijn pleidooi voor saamhoorigheid, m. a. w. „het insigne".

Na het lezen van een gedeelte uit Rom. 12 werden wij door den leider opgewekt ons te stellen in 's Heeren dienst op het terrein dat Hij ons wijst.

Een reeks van bijdragen door jonge lieden volgde.

Br. G. Planting van Amsterdam, sprak over het „Levensspinnewiel", als beeld van onze taak en roeping, die, daar zij ook Jezus toebehooren, met liefde moeten worden vervuld en voorzeker ook eeuwigheidsvruchten afwerpen.

Br. de Ruijter uit Den Haag sprak ons over „Jeugdgebreken". De zonde is de oorzaak van alle gebrek. Die oorzaak en daardoor tevens het gevolg neemt Jezus weg. Hij herstelt het levensgeluk.

Onze jonge zr. Bakker uit Haarlem zorgde voor een mooi gedicht, passend in de sfeer van deze conferentie.

Zr. Jonker uit Utrecht bracht met haar opstel over „de eenvoud" een goede boodschap voor „dezen tijd", terwijl br. Maarsen Jr. door een voordracht ons wederom „de naastenliefde" illustreerde.

Een Duitsche zr. zong, met overtuiging, een lied van Gods ontferming.

Zr. Danker, afgevaardigde van Eindhoven, heeft door haar opstel getuigd van haar liefde tot Jezus, die, zoo gij Hem zoekt, Zich zeker laat vinden.

„De Wet en wij Christenen" werd besproken door een jonge br. uit Haarlem. Christus heeft de Wet gansch vervuld. Halleluja.

Tijdens deze conferentie waren er geen „ledige oogenblikken", en dat br. Molijn uit Utrecht, in een korte toespraad „de stomme geest" bestreed, had ten doel de vrijmoedigheid in het getuigen aan te moedigen, wanneer wij weer tezamen zijn in eigen kring.

Br. R. Hamersma van Amsterdam, had zijn opstel over „het gebed" op rijm gezet. Ook over het gebedsleven is Jezus ons ten voorbeeld. Deze bijdrage was een goed besluit voor ons tezamenzijn.

Vele bijdragen, vele gaven, doch één Geest bestierde allen, luidde het slotwoord van den leider.

Onze Koning, Jezus Christus, werd alle eere gebracht voor de ontvangen en gebrachte zegeningen — in de dankzegging door br. Jansz en door ons slotlied, het van harte gezongen: „Lof en eere zij het Lam!"

De Conferentie behoort tot het verleden. De zegen blijft!

G. PLANTING.

Donderdag 5 Maart mocht de gem. Deventer zich weer verheugen een feest bij te wonen door de Jeugdvereenigingen georganiseerd. Precies half acht opende de voorzitter van het Jeugd-

comité, Ds. Bouritius, voor een gevulde kerk deze vergadering.

Na een korte toespraak, waarin het Jeugdwerk in korte trekken uiteen gezet werd, gaf deze den jongelui gelegenheid het verdere programma af te werken.

Nadat het zangkoortje onder leiding van br. M. Hulleman zich had laten hooren, werd de samenspraak „Hoe Janus koetsier werd" ten gehoore gebracht. Hieruit bleek, dat alcohol de menschen totaal verstandeloos maakt en veel onheil teweeg kan brengen, met als slot de waarschuwing zich aan dat kwaad niet over te geven.

Daarna gingen de deuren weer open en kregen we te zien een boot met vrouwelijke matroosjes, waarbij het versje: „Scheepken onder Jezus hoede" gezongen werd. Dit werd door de kleine meisjesvereeniging ten beste gegeven.

Dan kwam aan de beurt de samenspraak: „Geld is liefde". Hieruit bleek, dat het geld de menschen geheel en al inneemt, wanneer men dat als het belangrijkst in het leven beschouwt.

Tot slot werd een tableau te zien gegeven, dat bij de aanwezigen zeer in den smaak viel.

Deze feestvergadering werd met dank aan God gesloten door den ouderling der gem., br. C. Peters.

We hopen, dat we, zoo God het wil, weer eens iets van ons kunnen laten hooren.

De groeten van ons allen.

Namens het Dev. Jeugdcomité,

J. E. RIETBERG.

III

Is de menschheid in zedelijk opzicht vooruitgegaan?

Het woord zede is afkomstig van het Grieksche woord to ethos. Dit woord beteekent gewoonte, zede, gebruik, afkomst. Ethos poiëin beteekent zich iets aanwennen, he agriotes beteekent de zedeloosheid. De grondbeteekenis is echter wildheid, ruwheid, gruwelijkheid. hartstochtelijkheid.

Het is dus duidelijk, dat het woord „zede" gewoonte beteekent, een gebruik, iets, dat men gewend is om te d0en, omdat ook anderen het deden en het onaangenaam opvallen zou, wanneer wij het anders deden.

Bij het woord „zede" denken wij echter in de eerste plaats aan de „goede zede", de goede gewoonte. Dat is ook de beteekenis in andere talen. Maar, zoo vragen wij nu onwillekeurig verder, welk volk heeft nu goede zeden en wat zijn dan eigenlijk goede zeden?

In Leviticus 18:30 lezen wij: „Daarom zult gij Mijn bevel onderhouden, dat gij niet doet van die gruwelijke inzettingen (zeden), die vóór u zijn gedaan geweest, en u daarmede niet verontreinigt; (want) Ik ben de Heere, uw God!"

Ja, in den Bijbel wordt er dikwijls op gewezen, dat de kinderen Israëls het gebod des Heeren moesten houden en niet de zeden der heidenvolkeren overnemen, daar dat bijna steeds slechte zeden waren, onvereenigbaar met Gods geboden en de zeden van Zijn volk.

En in de geschiedenis kunnen wij steeds weer waarnemen, dat, hoe godsdienstiger een volk is des te betere zeden het in den regel heeft.

In opwekkingstijden komen weer betere zeden op den voorgrond, in tijden van afval en wereldsgezindheid worden de zeden ruwer en slechter. De beste voorbeelden hebben wij juist in de laatste tijden, dunkt mij. Oppervlakkige godsdienstigheid moeten wij buiten beschouwing laten.

Die kan toch niet bevorderlijk zijn aan de goede zeden. Het vernis van vrome gewoonten, kerkelijke gebruiken, slechts met door verstand begrepen godsdienstige waarheden en zeden begint af te schilferen.

Het naakte ongeloof, de blanke vertwijfeling, het armelijk bankroet komt bij menigeen openlijk aan het daglicht In werkelijkheid wordt door het genoemde godsdienstigheidsvernis net als soms in Israël de gruwelijkste zedeloosheid verborgen.

Ons onderwerp spreekt van vooruitgaan. Is de menschheid vooruitgegaan? Op zulk een vraag moeten wij antwoorden: o ja, bijna ongelooflijk ver, een vooruitgang in menig opzicht is er zooals nooit gedroomd werd. Maar ons onderwerp vraagt naar vooruitgang in *zedelijk* opzicht. Ik weet wel, dat het beantwoorden van deze vraag niet gemakkelijk is. Want de „menschheid" omvat toch alle menschen, die ooit geleefd hebben tot op onzen tijd. Wij moesten, wanneer wij onze vraag willen beantwoorden, eigenlijk de geheele geschiedenis der menschheid en hunne zeden en gewoonten kennen, en of de gewoonten en gebruiken in den loop der tijden beter of slechter geworden zijn.

De eerste mensch, Adam, heeft zeker edele gewoonten gehad, of beter, hij heeft van zijn Schepper een edele gezindheid gekregen en een reine zedelijkheid. Maar toen de mensch zich had laten verleiden door de vorst der duisternis, en uit den hof Eden werd verdreven, leerde hij daarbuiten langzamerhand andere gewoonten en andere zeden. Verandering van woonplaats heeft meestal ook verandering van zeden en gewoonten ten gevolge. En tamelijk gauw is de mensch afgeweken van goede zeden. Vrede en eendracht week, ten slotte kwam het tot broedermoord. Ging de mensch in zedelijk opzicht vooruit?

O neen, in vele dingen ging de menschheid vooruit, maar in de beoefening der Godsvrucht, de hoeksteen der goede zeden, niet. In zedelijk opzicht zou men haast willen zeggen, dat het inplaats van vooruit, achteruit ging. Want ongeveer 2000 jaar na Adam vond slechts één man genade in de oogen des Heeren, Noach. Al de anderen werden vernietigd. Was de menschheid sedert Adam in zedelijk opzicht vooruitgegaan? Neen, o neen.

Vele jaren later is er wederom slechts één man geschikt om door den Heer gezegend te worden, Abraham. Want de onzedelijkheid in de wereld was weer vreeselijk geworden. Het was zoo erg geworden dat in de wereldstad Sodom geen tien rechtvaardigen gevonden werden, waarom God ook deze stad met andere drie steden vernietigde.

De eeuwen gleden heen. Ook het volk, dat de beste zeden van alle andere volkeren had, kon op den duur niet op dezelfde hoogte blijven staan. Israël werd dikwijls gewaarschuwd, vaak op de gevolgen van den afval van God gewezen, maar het hoorde niet en wilde niet hooren. En dit volk heeft zijn zedeleeraars en leeraars der wet gesteenigd, vervolgd en op allerlei wijze ter dood gebracht.

Toen kwam de grootste Zedeleeraar, die ooit kwam of komen zal. Hij is de hoogste openbaring van het Goede, maar juist dit roept de hoogste openbaring van het Booze te voorschijn. Spoedig genoeg zou blijken, aan welke zijde de meerderheid der menschheid zich zal scharen.

De vijandschap groeit. Steeds kleiner wordt het getal dergenen, die Hem getrouw willen blijven. En eindelijk, in den Olijvenhof, wanneer de strijd Zijns levens het hoogtepunt bereikt heeft, zijn er dan de honderden, om Hem ter zijde te staan; zijn er dan duizenden, die in de grootste en angstige spanning den strijd gadeslaan? Neen, o neen! Jezus strijdt daar den vreeselijksten strijd in Gethsemané, en .... Hij strijdt alleen! En voor den grootste en schoonste onder alle menschenkinderen heeft men enkel nog het kruis.

Ongeveer 4000 jaren waren sedert Adam voorbijgegaan, maar, was de menschheid er in zedelijk opzicht op vooruitgegaan? Neen, o neen!

(Slot volgt). G. B.

III

Gewestelijke Jeugdconferentie

te Emmer-Erfscheidenveen.

Het was Donderdag 12 Maart geen aanlokkelijk weer om uit te gaan, maar het schijnt dat de jeugd in de veenstreek dan juist wil laten zien hoeveel de jeugddagen hun waard zijn en ze hiervoor gaarne een offer willen brengen, want toen de leider Ds. Barendregt de vergadering opende was er een groote schare jonge menschen uit Nw. Weerdinge, 2e Exloërmond, Ter

Apel, Emmer-Erfsch.veen en naaste omgeving aanwezig in het net gerestaureerd kerkgebouw te Em.E.veen.

De voorzitter heet allen hartelijk welkom, spreekt daarna als secr. der Bapt. Jeugdraad een enkel woord over de insignes, brengt de groeten over van de Jeugdconferentie, vorige week in A'dam gehouden en houdt verder een toespraak naar aanleiding van Ps. 147 : 10 en 11.

Ds. Reiling sprak over „Gehoorzaamheid" die voortspruit uit onze verhouding tot God.

Een lid van de jeugdvereeniging uit Nw. Weerdinge had als motto voor haar opstel gekozen: „Mijn oog zal op U zijn"; terwijl door een jongedochter uit Em.E veen een opstel geleverd werd over: „Ik heb geen mensch". Het derde opstel kwam ook uit Nw. Weerdinge en handelde over Filippenzen 4 : 6 en 7.

Een bidstond was het slot der middagvergadering.

Hadden we in de theepauze voor deze vergadering al gesmaakt dat de jeugd van Em.E.veen vlug kan zorgen dat de noodige ververschingen verstrekt worden, ook in de koffiepauze betoonde ze gaarne dienstvaardig te zijn en mochten we onder gezellig gekeuvel onze boterhammen verorberen bij een lekker kopje koffie.

Bij de avondsamenkomst bleek het kerkgebouw haast te klein te zijn, maar door bereidwillige vrienden werden nog een partij banken gehaald en geplaatst, zoodat de meeste bezoekers nog een zitplaats kon worden aangeboden.

De leider, Ds. Barendregt, leest voor Joh. 3 en naar aanleiding van de gelijkenis der 5 wijze en 5 dwaze maagden wordt een openingswoord gesproken. Verder heet spr. allen, die eerst voor deze vergadering zijn gekomen, welkom en zegt iets over het doel en streven der Bapt. Jeugdvergaderingen.

Ds. Reiling houdt een toespraak over gehoorzaamheid en geloof naar aanleiding van Joh. 3 : 36.

De voorzitter zet nog een streep onder deze ernstige rede en sluit de vergadering met een kort slotwoord.

Ds. Reiling gaat nog voor in dankgebed, en zingen we elkaar toe: „Nu tot weerzien".

De zangkoren van Em.E.veen en Nw. Weerdinge verleenden hun gewaardeerde medewerking. Het was een zeer gezegende Jeugddag.

OBSERVATOR.

III

INGEZONDEN.

PAASCHGEDACHTEN.

Geven, zichzelf. Zelfverloochening tot heil van anderen. Zij die het moeilijk hebben omdat zij niet hebben, hebben om niet rechtvaardiging door Zijn offer. Hij gaf zich, nam de gestaltenis eens dienstknechts aan. Zoo zien wij in de Paaschzaal de Meester die het opperkleed aflegt. De meeste wordt aller dienaar in voetwassching. Een voorbeeld laat Hij na. Voorzorg nam Hij, opdat wij het niet zouden vergeten. „Dient elkander door de liefde". Dat is het grondbeginsel van „Voorzorg". Echt christelijke broederliefde, die men gevoelt als een plicht. Zorgen voor hen onder onze Voorgangers die niet meer kunnen, die het moeilijk hebben. Hun goed recht, arbeid en loon zijn onafscheidelijk. Wee degene die den arbeider zijn loon onthoudt. „Voorzorg" heeft fouten, is niet volmaakt! Weet gij wel, dat Jezus ook de voeten van Judas wiesch? „Voorzorg" een plant der liefde, gegroeid op den akker des Evangelies bewerkt door onze Voorgangers, wordt thans de rug toegekeerd door sommigen onzer gemeenten! Begrijpe die het kan.

Afwijkingen aan de vruchten tracht de bekwame planter te verhelpen of te voorkomen, maar oogst vernietigen, is niet naar het welbehagen des Scheppers. Broeders en zusters, wil bovenstaande Paaschgedachten ernstig overwegen en uw houding bepalen. De Heere vraagt uw offer der dienende liefde tot heil onzer emeriti. Voorzoover het Hengelo en omgeving betreft, stel ik mij gaarne ten dienste van hen, die recht hebben op onze liefde en verzorging, wanneer zij het moeilijk krijgen.

De Uwe in zorg voor Voorzorg,
Wooldereschweg 98, K. DRENT.
Hengelo(O.), Maart 1931.

III

MEDEDEELINGEN

Pinksteren, Pinkstervuur en Pinksternummer.

Wij zijn hard aan den arbeid met ons Pinksternummer. Onze teekenaar heeft voor de voor-pagina een ontwerp gemaakt, dat bij behoorlijke uitvoering — en daaraan wordt, gelijk bekend, bijzondere zorg besteed — achter lijst en glas geplaatst,

een aantrekkelijke wandversiering

is. Het is een symbolische voorstelling van het Pinksterwonder, n.l. een groote, blanke duif, die uit den reinen hemel op een donkere wereld nederdaalt.

De uitgave wordt rijk verlucht met mooie voorjaarskieken uit eigen en vreemde landen. Verschillende broeders dragen tot den zeer varieerenden inhoud bij. Het wordt, om het maar eens in één enkel woord uit te drukken

een prachtuitgave.

Maar met deze prachtuitgave moet gewerkt worden. Dank zij den ijver onzer gemeenten, vond onze Kerstboodschap gretig aftrek. Ons nieuw extra nummer moet door denzelfden ijver gedragen worden.

Broeders en zusters, breng

onze Pinksterboodschap

tot elken medeburger.

Pinksteren staat voor gemeentevorming. In onze Pinksterboodschap wordt ons volk herinnerd aan de beginselen van de Nieuw Testamentische gemeente.

Pinksteren staat voor evangelisatie. In onze Pinksterboodschap willen wij ons volk in aanraking brengen met Hem, die was en is en wezen zal.

Pinksteren staat voor heilig vuur. En zullen wij, die in het Pinksterwonder gelooven, het Pinksterfeest vieren, zonder met Pinkstervuur vervuld te zijn geweest en geijverd te hebben voor onze Pinksterboodschap?

Baptisten zijn Pinkstermenschen in den besten zin van het woord.

En daarom, rijst op voor Godes zaak. Grijp naar de Pinksternummers en ga aan het werk.

Bestellingen worden voor 1 Mei a.s. ingewacht bij ondergeteekende.

De prijs is bij getallen 8 cent per exemplaar franco.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

22e Friesche Bondsdag

van Baptiste Gemeenten in Friesland op D.V. PAASCH-MAANDAG 6 APRIL 1931 te WORKUM.

De secretarissen der Gemeenten worden verzocht zoo spoedig mogelijk te berichten aan den secretaris der Gemeente Workum de heer P. Hornstra, hoeveel bezoekers uit hunne gemeenten kunnen worden verwacht.

III

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Met diepe weemoed moest de gemeente alhier de laatste dagen ervaren dat in dit aardsche leven droefenis en blijdschap elkander afwisselen. Ten eerste werd met weemoedigheid des harten medegedeeld in de gemeente het overlijden van onzen ouden Nestor, Ds. N. van Beek, hij was voor velen onzer gemeenteleden de geestelijke vader. Hij was de vraagbaak onzer gemeente tot bijna aan zijn einde. Hij was iederen eersten Zondag in de maand in ons midden voor de prediking des Woords en het bedienen van het H. Avondmaal. Wat kon hij, trots zijn ouderdom, nog met kracht en jeugdige bezieling Gods Woord verkondigen!

Zijn nagedachtenis blijft bij ons allen in eere. Hij rust in vrede.

Den 12den Maart trof onze gemeente wederom een zeer droevig verlies door het plotseling overlijden van onze zuster de Jonge. Hierin kunnen we zien hoe broos het menschelijk leven is en dat wij elk oogenblik kunnen worden opgeroepen om voor den Heere te verschijnen. Den 17den Maart werd haar stoffelijk omhulsel grafwaarts gedragen, gevolgd door een groote schare. Ds. Reiling van N.-Weerdinge mocht bij deze gelegenheid een zeer ernstig woord richten tot de schare. De Heere ondersteune onzen broeder in dit voor hem, alsmede voor zijn kinderen smartelijk verlies. De wetenschap, dat we straks elkaar weer zullen zien, is ons allen tot groote troost.

Den 15den Maart nam de Heere uit ons midden weg onzen broeder Folkerts. Hij was al eenigen tijd ziekelijk geweest, doch de dood kwam toch nog onverwacht. In zijn jeugdige jaren mocht onze broeder de gemeente eenige jaren dienen als diaken. Zijn stoffelijk omhulsel werd den 20sten Maart grafwaarts gekragen. Bij deze gelegenheid was Ds. Hekhuis overgekomen en ZijnEerw. mocht de groote schare wijzen op den ernst des levens en toeroepen: „bereid uw huis, want gij zult sterven". De Heere ondersteune ook de weduwe en kinderen van onzen overleden broeder. Hij geve hun kracht naar kruis.

Bij al onze droefheid is er echter ook hemelsche blijdschap in de gemeente en ook dit zij nog even vermeld. Op onze laatste huishoudelijke vergadering hadden wij het voorrecht om niet minder dan 5 broeders en 7 zusters in ons midden te hebben, die belijdenis aflegden van de hope die in hen is. Zij zullen zoo spoedig mogelijk gedoopt worden. Er waren er nog vier verhinderd om te komen. Ja zoo zien wij, dat de Heere komt op Zijn tijd. Halleluja!

P. DE RAAF.

III

GODS WOORD.

Het bleeke winterlicht valt door het hooge kerkraam binnen,
't Is alles stil, straks gaat de dienst beginnen.
En rustig zit de schare neer, opdat 't Woord
In eerbied en ontzag word' aangehoord.
Weg, aardsche zorgen, aardsch gedruisch,
Onrustig harte, zwijg, wij zijn in Godes Huis,
En in ons woon' het ernstiglijk ontvangen.
Zoo wachten wij; deez' met een hunk'rend hart,
En gene blij, een ander weer in smart,
Op 't Woord, het heilig Levenswoord..
Zwijg, o mijn ziele... Luister...
Och, arme werk'lijkheid, die mij te schrijven geeft,
En wonderzwaar bedekt wat in de harten leeft,
'k Zal scherp, nog bitter wezen:
Nauw' sterft het votum weg, en is Gods Wet gelezen,
Of een zwaar geloei, van hoestend stemgedruisch
Breekt onbedaarlijk los in 's Heeren bedehuis...
De Dienaar zwijgt, d' orkaan gaat nu bedaren,
Waarna hij verder gaat, om spoedig te ontwaren
Dat zijn geluid verdrinkt, wijl vrijelijk gekucht
Wordt en geproest (als gaf 't getoeter lucht
Aan d' arme lijders, die te zamen
Een hoestaanval op „Doom'nee" ondernamen!)
Te midden van 't eendrachtelijk geluid
Werkt deze moeizaam voort, en 't hoofdstuk eind'lijk uit.
't Gebed brengt voor een wijle rust, nog wat verspreide klanken
Vermengen vrijelijk zich met 't bidden en het danken,
Totdat het „Amen", als een blij signaal
U meld: „Nu hoesten tegelijk, nu blaffen allemaal!"
En kost'lijk blij wordt van 't verlof genoten,
Wij snuiten, enzoovoort, zoo kleinen als de grooten...
En Doom'nee wacht...! straks gaat het weer bedaren
En weer beginnen ook... hij moet van 't wisselend geluid verzeld...
... Gods Woord verklaren...!!
(Kerkb. v. 's G.) X.

Vrijdag 3 April 1931 No. 2177 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

GOEDE-VRIJDAGSLIED.

Eéne zaak heb ik begeerd van Boven,
Eéne spijze, vroeg en spâ;
Ook in tranen kan ik God nog loven,
Mits dit Eéne met mij ga:
Steeds te staren op dien Man van smarte,
Die, een wicht van wee op 't Godlijk harte,
In zijn bloedzweet nederzonk,
En den kelk des Vaders dronk!

Eeuwig moet Hij mij voor oogen zweven
Zooals Hij, Gods heilig lam,
Op het bloedig outer werd geheven,
En — de zonden met zich nam!
Hoe Hij tot den dood toe ons bleef minnen,
Hoe Hij worstelde om ook mij te winnen,
En ook mijner heeft gedacht,
Toen Hij uitriep: „'t is volbracht!"

O mijn Jezus, laat mij nooit vergeten,
Uw genade en — mijne schuld!
Toen ik nog in 't duister was gezeten,
Droegt G' ook mij reeds met geduld,
Hoelang bleef Uw herdersstem mij nooden
Tot U 't schaap geen weerstand heeft geboden
En, genadig opgezocht,
Van 't verderf werd vrijgekocht!

Ik ben d' Uwe! Spreek daarop Uw Amen!
Dierbre Jezus, Gij zijt mijn!
Laat de schoonste van Uw Heilandsnamen
Diep m' in 't hart gegriffeld zijn!
Met U alles doen, en alles laten,
In U leven, en de zonde haten,
Dàt zij, tot mijn laatsten stond,
Onze wandel, ons verbond!

Prof. Dr. J. J. v. OOSTERZEE.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE EERSTELING CHRISTUS.

1 Korinthe 15 : 20.

De eersteling is de waarborg van hen die volgen. In die eersteling spreekt God, de getrouwe van de zekerheid der opstanding. In die eersteling is het onomstootelijk bewijs geleverd van de mogelijkheid Gods. Daardoor bekomt het menschzijn steun, om voor den dood niet te vreezen en wat daarop volgt getroost te wezen.

Christus' opwekking uit de dooden opent de donkere grafkuil, dezelve veranderende in een poort des levens. Zijn opwekking was het keerpunt van droefheid tot vreugden in wonderbare levensglorie. Hij schudde de grafkluisters af en verbrak zijn banden.

* * *

Hij is de eersteling, van wat God *toen* aanving, voorheen nooit geschied. Wel waren er dooden tot het leven herroepen in de oude en in de nieuwe bedeeling, maar geen hunner waren aan Christus gelijk. Het onderscheid tusschen hen en Christus bestond in hoedanigheid.

De mensch is de overwonnene, maar Christus is de vrijwillige. De mensch moest en moet de bezoldiging betalen van den dood; maar Christus lag zijn leven gewillig af. De mensch heeft geen wapen in dezen strijd; maar Christus is de verwinnaar, die gewillig de laatste trap zijner vernedering neerging.

Geen mensch aan Christus gelijk, noch Christus gelijk aan den mensch in zijne kwaliteit, want Hij is de eersteling. Hij de eersteling als waarachtig mensch in zijn afkomst en dierbaar leven en deswege óók de eersteling uit de dooden.

* * *

De eersteling der *ontslapenen*. Ja, daar zijn ontslapenen en daar zijn *gedooden*. Al de bijbelheiligen van Adam tot op Christus, van Christus tot op heden zijn er vele, vele ontslapenen, maar ook gedooden. De ontslapenen gingen in als een Mozes met een kus van Gods mond; maar, ach, de gedooden zij gingen heen in zwarte donkerheid. Neen, voor die is Christus niet de eersteling, doch de profeet, die van hun herleven ten oordeel sprak, Joh. 5 : 28, 29. Daarom ook is er zulk een ontzaggelijk onderscheid tusschen geloovigen en ongeloovigen in het heengaan in den dood. Voor hen, die in Christus zijn en Christus in hen is, is het eeuwige leven en hun afleggen dezes tabernakels is een ontslapen, is een inslapen aan den mond Gods. Ja, daarom worden ook allen, die zoo heengingen „ontslapenen" genoemd, 1 Thessal. 4 : 13—16. In Christus gestorven is ontslapen, is ingeslapen in Hem, die het leven is der geloovigen, verborgen in God, om eerlang geopenbaard te worden in heerlijkheid. Col. 3 : 3, 4.

* * *

Zoo dan staat Christus als *de eersteling* boven aan. In Hem *is* de zekerheid van al de zijnen, gelijk Hij is opgewekt; zij ook zijn bekleed met onsterfelijkheid en onverderfelijkheid, die Hij aan 't licht bracht door het Evangelie, 2 Timoth. 1 : 10, is der ontslapenen en veranderden in 'n punt des tijds (1 Corth. 15 : 52) deel.

De eersteling Christus is de *inzet* van het talloos getal der waarachtig levenden. Ja der levenden die in Christus zijn, overgegaan uit den dood der zondebezoldiging in de toerekening of betaling van de gerechtigheid tot het eeuwige leven door het geloof.

* * *

In welke verhouding staat gij nu tot Christus, die de eersteling is? Weet gij uzelven in het getal van hen die leven? O, wij bedoelen niet het leven hetwelk staat onder den macht van den dood, maar wij bedoelen „het leven" Christus!

In Christus kunt ge uw aarde zijn vrijwillig afleggen, want ge hebt, waar ge Christus hebt, Christus *in* u en gij

in Christus een ander leven, dat den dood niet *zien* zal in der eeuwigheid, Joh. 11 : 26—8 : 51.

In den eersteling Christus zijn al de geloovigen en alles wat het verderfelijke ontkomt.

In dien eersteling, de laatste Adam als Hoofd der nieuwe menschheid en nieuwe schepping centraliseert de heerlijke bedoeling en Godgewilde resultaat. Hoe zalig dan zich in Hem door het geloof, alleen door de genade Gods, te weten vereenzelvigd.

Is Jezus Christus, Gods Zoon, uw eersteling?

S. RESSIV.

LOSSE SCHAKELS

„Het Russische Golgotha". Dit onderwerp werd op een Christelijke conferentie te Weenen besproken. Der Täuferbote vertelt er een en ander van. De Voorganger der Baptistengemeente te Weenen, Köster, zei o. a.: Dat de christenen in Rusland worden vervolgd, is buiten twijfel, ook al wordt het telkens weer ontkend. Het zijn niet, gelijk voor vierhonderd jaar in de Donaulanden, de kerken die dit doen, maar een Gode-vijandige Overheid strijdt in Rusland tegen alles, wat aan Christus gehecht is. Daartegen protesteeren wij, niet met middelen van geweld, doch met het woord. — Deze vervolgingen zijn naar ons oordeel een

1. lijden om Christus wil. Er is slechts één weg naar Gods heerlijkheid zoowel voor den Zoon Gods als voor de kinderen Gods en dat is de weg over Golgotha. Een geloovige schrijver past op het lijden der Russische christenen de woorden toe van Paulus uit Kol. 1 : 24.

2. Deze christen-vervolging is ook een oordeel Gods over de Christenheid in Rusland. De officieele Grieksch-orthodoxe kerk moet thans ontzettende dingen doormaken, maar vroeger heeft zij zelf de Stundisten en Evangelische christenen openlijk vervolgd, gevangen laten zetten en naar Siberië laten verbannen. Waarmede ze gezondigd heeft, daarmede wordt ze nu gestraft.

Ook de geloovige gemeenten worden vervolgd. Ongerechtigheid op maatschappelijk terrein klaagt hen aan. De geloovige kolonisten waren door vlijt en spaarzaamheid zeer rijk geworden, maar het ontbrak hen aan de houding van begrijpende liefde tegenover hun Russische arbeiders. Zij steunden de heerschappij van den knoet, en toen kwam de wraak. „Vrij van alles", dat is de zin van Christus. Leeren wij het niet vrijwillig, dan gebruikt God oordeelen.

3. Een roepstem Gods komt uit Sovjet-Rusland tot alle christenen. We moeten op Gods vingerwijzingen acht geven. God toont de gemeente hoe het anti-christendom alle machten in zijn dienst stelt. Heden doet dit het atheïstisch Bolsjewisme, morgen een atheïstisch Fascisme en overmorgen een atheïstisch Caesarisme.

God wil de eenheid der geloovigen. Hij wil niet dat zij zich aan uitwendige dingen hechten. Gods gemeente mag niet steunen op zichtbare, uitwendige dingen; het geestelijk-onzichtbare moet haar kracht zijn. Het einde der geloovige gemeente is niet de ondergang, doch de zegepraal.

L.

ONZE PINKSTERUITGAVE EN . . . . FORD.

De eerste havenstad van ons land, Rotterdam, heeft de vestiging van een groot-industrie zich zien ontglippen, omdat haar dagelijksch bestuur, deftig als altijd,

thuis bleef,

waar het als koopman op reis had moeten gaan ten einde met den vertegenwoordiger van Ford, die in het buitenland zich ophield, de aangeknoopte onderhandelingen tot een goed einde te brengen.

Gij vermoedt reeds, waarde broeders en zusters welk verband ik tusschen

ons Pinksternummer en Ford

wil leggen.

Niet, dat wanneer gij op Pinkster-Maandag met een oud en koppig Fordje bij zonnegulheid en vogelzang en boschweelde uren beleeft, die zelfs uw vijanden u niet toewenschen, een Pinksternummer u dan bijzondere vertroosting biedt....

Ook niet, dat de geheele oplage van ons Pinksternummer op een afgeleefde Ford kan worden geladen en vervoerd — dat ware zeker niet te wenschen —, Maar dat

thuiszitten en derven

hand in hand gaan. De deftige thuisblijver, of de deftige kerkganger, kortom allen, die vanwege de deftigheid enkel kennis nemen en beoordeelen, doch geen handen uit de mouwen steken, doen den arbeid onzer gemeenten noch dien onzer Unie weinig of geen goed. „Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een koopman", zegt Jezus.

Wij moeten op stap,

aan den wandel en aan den handel,

op reis met onze Pinksternummers!

„Forrrrrt!"..... riepen eenige kwajongens en de honden gingen er met hun karretje van door, terwijl de baas bij een klant over een kopje koffie de warmte zat weg te blazen.

Forrrrrt!..... en dat heeft Ford wereldvermaard gemaakt.

Forrrrrt!..... en dat zal ons Pinksternummer in Neerlands steden en dorpen en op Neerlands wegen even veelvuldig doen voorkomen als Ford!

Bovendien mogen wij ons laten inspireeren door idealen, nobeler dan die van

den grootsten auto-magnaat

en geeft de Heer ons de beschikking over het Heilige Vuur, dat ons in gloed wil zetten voor een taak, die immers door onzen Meester ons op de schouders is gelegd.

Gemeenten! Forrrrrt.....!

En onze Pinksternummers worden als Ford alom gekend.

Bestelt groote hoeveelheden. Waarom zoudt gij uw kwantum zoo zuinig mogelijk berekenen? Voelt gij niet, dat juist hier het gevaar dreigt, dat de zuinigheid de wijsheid bedriegt? Met wat maat gij meet, zal u wedergemeten worden. Meet

met een maat, zoo groot,

dat gij bang wordt met een paar honderd exemplaren te zullen blijven zitten. Deze vreeze immers wekt activiteit. Zij scherpt den geest; zij zoekt en ontdekt afzetgebied; zij werft helpers.

Forrrrrt.....! Forrrrrt.....!

Opgave van het gewenschte aantal wordt vóór 1 Mei a.s. ingewacht bij ondergeteekende.

De prijzen zijn bij hoeveelheden grooter dan 25 8 cent per ex. franco thuis.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Is de menschheid in zedelijk opzicht vooruitgegaan?

(Slot.)

En hoe is het dan later gegaan?

Hebben niet juist de besten, de vroomsten, edelsten, op zedelijk gebied het hoogste staande menschen niet het meest onder vervolging en verachting geleden?

Zelfs Luther klaagde, dat de wereld tienmaal slechter geworden was, sedert zij het Evangelie terug had gekregen.

En hoe staat het dan heden ten dage?

Neen, wij behoeven den toestand niet donkerder te zien, dan die is.

Maar zien wij dan werkelijk zooveel verschil van vroeger eeuwen? Is het zooveel beter geworden? Zien wij niet juist in onzen tijd een onbeschaamdheid in het bedrijven van allerlei ongerechtigheid, waarbij men nu in het volle licht durft doen, wat men vroeger slechts in de duisternis te doen waagde? Ja, men zou haast voor onzen tijd hetzelfde willen zeggen, wat reeds Micha, die plm. 975 voor Chr. leefde, gezegd heeft: »De vrome menschen zijn vergaan uit het land, en er is niemand oprecht onder de menschen; zij loeren altemaal op bloed; zij jagen, een iegelijk zijnen broeder, met een jachtgaren Om met beide handen wel dapper kwaad te doen, zoo eischt de

vorst, en de rechter oordeelt om vergelding; en de grooten spreken de verderving der zielen en zij draaien het, zooals ze willen. De beste van hen is als een doorn; de oprechtste is scherper dan een doornheg«. (7 : 2—4). Passen die woorden niet meer voor onzen tijd? Is de menschheid in zedelijk opzicht vooruit gegaan? Neen, o neen!

Ja, het kan zijn, dat wij in zedelijke kennis verder gekomen zijn.

Intellectueel is de menschheid er zeer op vooruit gegaan. En het intellect heeft altijd eenige gemeenschap met zedelijkheid.

Karl Ernst von Baer heeft gezegd: »Een viervoudig verlangen of heimwee, dat God den dieren weigerde, legde de goede Schepper in de borst des menschen ter *beheersching van zijn dierlijke natuur*: het heimwee naar den Heilige, dat wij geloof noemen, de eisch der plicht, dat wij geweten noemen, de lust aan de kennis, die wij wijsbegeerte noemen en de vreugde aan het schoone, die wij kunstzin noemen. Dit viervoudig heimwee, waarnaar men zeggen mag, dat de mensch het evenbeeld van God is, is de magneet, die onzichtbaar de menschheid in haar ontwikkeling leidt en haar noodzakelijk in haar zeden verder brengen moet; want zij trekt haar heen naar vier eeuwige interessen: de Godsdienst, deugd, wetenschap en kunst«.

Maar volgens mijn meening is dit lang niet de diepste oorzaak, waarom wij nog zooveel zedelijk gehalte onder de volkeren zien, als er nog is. De oorzaak is toch nog ergens anders te zoeken.

De Heer Jezus heeft tot Zijn discipelen gezegd: »Gij zijt het zout der aarde! Gij zijt het licht der wereld!« Dat is uw beroep. De wereld zal vergaan, bederven, maar zoolang gij er nog zijt, en uw beroep getrouwelijk vervult, zal door dat zout het verrottingsproces der wereld worden tegengehouden, zal de wereld nog niet direct en geheel verduisteren en ondergaan. En nu komt het er slechts op aan, in hoeverre de discipelen van Jezus hun beroep hebben uitgeoefend en in hoeverre de menschheid het zich door hen laat zeggen.

Kort voor de hervorming was er van het zout weinig meer te proeven en van het licht weinig meer te zien. Maar juist omdat het inzicht grooter werd, de grenzen scherper getrokken, de onzedelijkheid meer openbaar, kon Luther klagen dat de menschheid tienmaal slechter geworden was.

Er is in de wereld altijd een tegengewicht geweest, bestaande uit vrome, zedelijk hoogstaande menschen.

Altijd slechts een klein hoopske, maar gedreven en gedragen door de heerlijke kracht en Geest Gods.

Dat kleine hoopje heeft altijd veel moeten dulden en lijden. Maar Jezus heeft hen zalig gesproken: »Zalig zijn zij, die vervolgd worden om der gerechtigheid wil; want hunner is het koninkrijk der hemelen.

Zalig zijt gij, als de menschen u smaden en vervolgen, en liegende alle kwaad tegen u spreken, om Mijnentwil. Verblijdt en verheugt u; want uw loon is groot in de hemelen; want alzoo hebben zij vervolgd de profeten, die vóór u geweest zijn«.

Ja, dat is altijd waar geweest: »De rechtvaardige moet veel lijden«. Juist de zedelijk reinen, die slechts doen willen, wat goed is en recht, recht voor God, juist zij worden altijd vervolgd, juist van hen wordt zoo graag kwaad gesproken. De wijsgeer Nietsche heeft uitgesproken, wat vele anderen eveneens denken maar misschien niet durven zeggen. Hij heeft gezegd: »O mijne broeders! Bij wie ligt toch het grootste gevaar voor de toekomst van alle menschen? Is het niet bij de goeden en rechtvaardigen?« Op blz. 218 van zijn boek »Antichrist« zegt hij: »Wat is goed? . . . Alles, wat het gevoel der macht, de wil tot de macht, de macht zelf in den mensch versterkt. Wat is slecht? . . . Alles, wat uit zwakte voortkomt . . . Wat is geluk? . . . Het gevoel, dat de macht groeit en toeneemt . . . De zwakken en achterlijken moeten te gronde gaan: *eerste stelling van onze menschenliefde*. En men moet hen nog daarbij helpen. Wat is schadelijker, dan eenige misdaad? — Het medelijden der daad met alle achterlijken en zwakken . . . het christendom«.

Van het N. Testament, het boek, dat de hoogste zedeleer, die er ooit gegeven is, bevat, zegt hij (blz. 279): »Men doet goed, handschoenen aan te trekken, wanneer men het Nieuwe Testament leest. De nabijheid van zooveel onreinheid dwingt er ons bijna toe«. Deze woorden zijn niet voor eeuwen gesproken, neen, Nietsche leefde van 1844—1900. Kan hier gesproken worden van zedelijke vooruitgang? Deze denker staat toch niet alleen in zijn wereldbeschouwing maar heeft talrijke aanhangers.

Ach, in de harten der menschen wonen dezelfde zonden en misdaden als in de menschenharten duizenden jaren geleden. »Wie kan dat menschenhart doorgronden . . . ?«

Dezelfde Nietsche heeft ook eens

DE RUST IN HET GRAF.

Op den zevende der dagen heeft d' Almachtige [gerust
Van den arbeid Zijner handen, Zijner oogen vreugde [en lust.
Aard en hemel stond geschapen, man en gade, dag [en nacht;
De eerste Schepping, 't eerste Menschdom, de eerste [Sabbath!
't Was volbracht.

Op den zevende der dagen rustte Jezus in het graf
Van den arbeid zijner ziele, die Hij willend overgaf.
In de zwakheid van den kruisdood werkt een nieuwe [Scheppingskracht:
't Is Vervulling, 't is Verzoening, 't is Verlossing.
't Is volbracht!

DA COSTA.

DE OPSTANDING.

Op den eersten dag der dagen bracht Jehova door [Zijn woord
Hemel, aarde en al haar heiren, uit het niet ten [aanzijn voort;
Duisternis bedekte d' afgrond en des aardrijks [aangezicht,
Maar God sprak het woord der Almacht: *Daar zij* [*licht*, en daar was licht!

Op den eersten dag der weke, vòor den dauw des [morgenroods
Rees de Godmensch uit de banden des te niet [gebrachten doods.
Onverderflijkheid en Leven werden aan het licht [gebracht,
En de Zon der Nieuwe Schepping brak d' alouden [zonde-nacht!

DA COSTA.

gezegd: »Het christendom is toch het beste stuk ideale leven, dat ik heb leeren kennen. Van kindsbeen af ben ik het nagegaan in vele hoeken, en ik geloof, ik ben nooit in mijn hart daartegen gemeen geweest«. (T. X. S. 23). En terwijl hij tegen het christendom woedde, zegt hij ook, en die woorden zijn toch diep ontroerend: »Licht ben ik: ach, dat ik nacht ware! Maar dit is mijn eenzaamheid, dat ik door licht omgeven ben. . . . Ach, dat ik donker ware en nachtelijk! Hoe gaarne zou ik aan de borsten des lichts zuigen!«

Aan de eene zijde zegt hij dus van de navolgers van Christus alle mogelijke verkeerde dingen, aan den anderen kant vermoedt hij toch ook, misschien voor een deel onbewust, het onhoudbare zijner wereldaanschouwing En zoo zijn er velen.

Onze vraag: Is de menschheid in zedelijk opzicht vooruitgegaan? is niet zoo gemakkelijk te beantwoorden. Maar één ding staat toch wel vast. Wanneer wij vragen: Heeft de menschheid in het algemeen de goeden en de zedigen nagevolgd? moeten wij antwoorden: Neen, dat heeft zij niet. En toch is er een groot verlangen in de wereld om goed te worden. Maar dikwijls bewandelt men verkeerde wegen om dit doel te bereiken. Jezus zeide: »Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven!« Alleen deze weg leidt tot het doel.

G. B.

III

HERINNERINGEN.

(Uit het leven van mijn Vader Ds. N. v. Beek)

(Slot.)

Groote liefde tot het Woord Gods was een kenmerkende eigenschap van mijn Vader. Het steeds meer en beter te leeren kennen was hem lust en leven. Nooit begon hij een levensdag zonder het Woord. Alles wat maar kon dienen om dat Woord steeds beter te leeren kennen, greep hij aan. Tot het laatst van zijn leven bleef hij studeeren. Wat verschafte hem de lezing van het nieuwe boek van Dr. Lodder over „De historische betrouwbaarheid van het Nieuwe Testament", kort voor zijn heengaan een geestelijk genot! Hij heeft de lezing er van niet kunnen beëindigen. „'t Is alsof God zelf de menschen toeroept: „Mijn Woord is de waarheid; aanvaardt het en buigt U voor het Woord", zoo sprak hij op zijn krankbed en drukte zijn smart er over uit, dat zoovele geloovigen het Bapt. gemeente beginsel, dat zoo specifiek N. Testamentisch is, niet wilden aanvaarden.

In „De Christen" getuigt menig artikel van zijn hand van een groote liefde tot Gods woord en van zijn belijden van het standpunt der N. T. gemeente. Wat zijn in den loop der jaren vele artikelen van zijn hand daarin verschenen! „De Christen" was zijn troetelkind. Hoe kon hij ook genieten van hetgeen de broeders schreven. Niets bleef ongelezen.

Menigmaal heeft hij zich gewaagd op het veld der poëzie. Vele versjes, oorspronkelijk of vrij vertaald, verschenen in ons orgaan. Zijn groote liefde tot kinderen inspireerde hem tot het schrijven van eenige kerstliederen, waarvan zijn „Waarheen kinderen, waarheen gaat gij" zeker wel het meest bekend geworden is. Op vele zondagsschoolfeesten, ook buiten onze kringen, werd het met vreugde gezongen. Zelf heeft hij menigmaal medegezongen tot eer van Jezus.

Het christelijk lied had de liefde van zijn hart tot het laatste van zijn leven. Hij zong gaarne tot lof van den Heer met ware zielsverheffing. Toen hij zelf niet meer zingen kon, moesten hem nog eenige van zijn lievelingsliederen worden voorgezongen. 't Was hem een verkwikking en tot zielsverheffing.

Met groote trouw was Vader ook steeds bezig in het werk der verspreiding van christelijke lectuur. De macht van het geschreven woord verloor hij nimmer uit het oog en waar de gelegenheid zich voordeed reikte hij christelijke lectuur uit aan groot en klein. Ook medegeloovigen trachtte hij tot dit werk steeds op te wekken.

Tot de hoogtepunten in Vaders leven behoorden de bezoeken aan buitenlandsche congressen. Het eerste buitenlandsch bezoek gold de conferentie der Duitsche Baptisten te Barmen-Elberfeld, waar verschillende Voorgangers uit ons Vaderland ook aanwezig waren, want hier werden ook zaken behandeld, speciaal de Nederlandsche Baptisten betreffend. 't Bleek dat men toen in Duitschland reeds over de dingen heen was, waar men onder de Nederlandsche Baptisten nog over strijden ging. Op deze conferentie sloot Vader warme vriendschap met den vromen Br. S. U. Jansen te Middelstewehr, een prediker bij de gratie Gods, van wien het ook eenigermate getuigd kon worden als van den ouden Br. Willms, dat hij was „een theoloog in een boerenkleed". Iemand met een warme liefde voor het Evangelie. Vader heeft hem daarna nog eenige malen bezocht en mocht in zijn gezelschap met verschillende gemeenten in Oost Friesland kennis maken. Bij het heengaan van Br. Jansen naar 't Vaderhuis schreef mijn vader een waardeerend „In memoriam" in ons orgaan.

Van een ander bezoek moet ik ook nog melding maken, n.m. aan de Bapt. Wereldconferentie te Londen, welke in gezelschap van Br. de Wilde, toentertijd Voorganger der gem. Sneek, bezocht werd. Aangename herinneringen aan dit congres, waar hij namens de Ned. Bapt. Unie mocht spreken, zijn Vader steeds bijgebleven. Van de vriendelijke ontvangst door Mr. Engall, van de gelegenheid om den grooten godgeleerde Dr. Alex. Maclaren de hand te drukken, de man van wiens hand hij reeds zooveel gelezen had, Thomas Spurgeon te zien en te hooren, van dit alles bleven aangename herinneringen in zijn ziel bewaard, evenals van het zien en het beluisteren van broeders uit alle oorden der wereld.

Mag ik tenslotte nog wijzen op de groote liefde, die Vader had tot allen, die met hem den Heiland liefhadden en dienden. Voor hen klopte zijn hart warm, voor hen stond steeds zijn woning open. Met hen leefde hij mee in blijde en droeve dagen. Wederkeerig heeft hij veel liefde ontvangen, veel steun en bemoediging in dagen van strijd en worsteling, van hen, die met hem roemden in de verlossing, die in Christus Jezus is en met wie hij ook eeuwig wenschte te loven de wonderbare liefde des Heilands.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Wat is de wereld?
Wat is wereldsch?

Vaak hooren we van de wereld spreken, voor de wereld waarschuwen, de wereld veroordeelen. Van sommige menschen wordt ons gezegd, dat zij wereldsch zijn. Van anderen, dat zij niet den weg des levens maar de wereld hebben gekozen.

Er zijn er, die zich in hun godsdienstig kleed dieper wegstoppend, het raken en het smaken en het aanroeren met hun gansche hart verachten als te zijn van deze booze wereld en negatieven maken als het fundament van de waarachtige godsverheerlijking.

Wat is de wereld?

Wat is wereldsch?

We opperen deze vraag, want telkens weer staat ze vlak voor onze voeten op. Toen we nog kinderen waren, wisten we het heel precies. Wij zijn echter grooter geworden en nu moeten wij zoeken.

* * *

Is de wereld te herkennen aan bepaalde handelingen?

En wordt het Koninkrijk der hemelen openbaar door tegengestelde handelingen?

Maar is het niet uiterst moeilijk om uit te maken, welke daden of genietingen tot de duisternis of tot het licht behooren?

Ik zou tenminste niet gaarne een catalogus willen samenstellen van dingen, die tot de wereld moeten worden gerekend. Is een leelijke samenspraak

christelijk en een goed tooneelstukje niet? Hoe moet ik met het dominospel aan? Kunt gij mij raad geven? In ons land is het een onschuldig middel van vermaak, doch in Engeland en Amerika wordt het in de schemering gedeponeerd en bij voorkeur nog een eindje verder weg, dus in de duistere wereld. In Rusland en in zijn westelijke randstaten weigert menige kerk leden aan te nemen, die rooken, terwijl in ons land de geestelijke vaak aan de spits staat van de liefhebbers van de tabak. Ik heb mij van een ouderling laten vertellen, dat hij des Zaterdagsnachts de piano op het slot en het orgel van het slot draaide. Is het wereldsch op den rustdag piano en christelijk om dan orgel te spelen? Ik noem deze dingen, niet om te glimlachen over de gedragingen van lieden, van wie sommige zoo eerlijk en nauwgezet en toegewijd zijn, dat velen onzer zelfs niet waardig zijn om hun schoenriemen te ontbinden, maar om duidelijk te maken, dat het onmogelijk is de wereld in bepaalde handelingen aan te wijzen.

Bovendien hebben we te bedenken, dat veel van hetgeen thans als niet speciaal wereldsch geldt, vroeger dat etiket toch gedragen heeft. Wat was b.v. een dominee zonder steek en knickerbox anders dan wereldsch!

* * *

De wereld of wereldsch is een gezindheid; een stand der ziel.

Ze drukt een leven uit, dat steeds naar de verte ziet en nimmer naar boven.

Het is aldoor bezig met „wat niet beklijft", en nooit met God.

Het is horizontaal. En niet verticaal. Zijn doel, zijn mikpunt is succes en niet karakter-heiliging.

God ontkent het niet. Maar voor God heeft het plaats noch tijd.

We lezen van Jezus, dat in zijn gemeenschap met den Vader Zijn gedaante soms blonk; van Stefanus, een man vervuld met den Heiligen Geest, dat toen hij gesteenigd werd zijn aangezicht glinsterde als dat eens engels; van Franciscus van Assissi, dat hij in het gebed zoo verdiept kon wezen, dat de heerlijkheid des hemels van hem straalde. We lezen van vele groote mannen, dat zij iets dergelijks in hun gestalten nu en dan meedroegen.

Alle dezen hadden hun stand naar God toe.

Maar de menschen van de wereld hebben een anderen stand. Hun gedachten bepalen zich steeds bij vooruitgang en nooit bij opgang.

* * *

De wereld heeft een geweldigen invloed, alleen reeds omdat haar aanhangers zoo talrijk zijn.

Wij regelen ons gaarne naar getallen. „Dat is niet zoo. Wij zien onszelf. Om getallen bekommeren we ons nimmer!" zullen sommigen zeggen. Toch vergissen zij zich.

Wanneer zwart de modestof is kiezen wij voor een nieuw pak .... een zwart of donker couponnetje! Is grijs populair dan houden we daarmede wel ter dege rekening. Wij willen wat de kleur onzer kleeren betreft niet gaarne een opvallende uitzondering zijn!

Zoo staat het ook met ons in verband met onze zeden en gewoonten en ons godsdienstig denken en doen!

Voor alle dingen geen uitzondering:

En wanneer wij soms in onze oogenblikken van licht de waarheid in ontroerende heerlijkheid zien blinken en wenken en haar tot ons hooren roepen: „Schud het stof van uw voeten en volg mij", dan . . . . ja dan willen wij toch maar geen uitzondering zijn en wij nemen het zoo goed als levenlooze grijs aan van ons gisteren en eergisteren en van iedereen.

De invloed van de wereld is ontstellend groot.

* * *

Hoe ontkomen wij aan haar macht?

Neen, niet door afscheiding. Deze waarborgt geen bewaring. Zij kan en is vaak door en door wereldsch.

Maar hoe dan?

Door gezondhied! Zwakken en moeden vallen spoedig ten prooi van de eene of andere ziekte. Maar de kerngezonden zijn vaak onneembare sterkten.

Ja wij moeten kerngezond zien te worden en te blijven.

En wij worden en blijven kerngezond, door onze zielen niet voor een enkele kuur, b.v. bij verlies of lijden, doch ten allen tijd voor God wijd open te stellen.

„In Uw licht zien wij het licht".

En in Zijn licht ontvangen wij den lust en de kracht om de macht van de wereld te weerstaan en te verwezenlijken, wat ons in ons licht werd voorgesteld.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

CORRESPONDENTIE: Binnenkort hoop ik eenige vrienden, die een reisje naar Praag overwegen, nadere inlichtingen te kunnen geven.

J. W. W.

III

ZENDING.

OPNIEUW BEGONNEN.

Het is hier nu de gewoonte dat Januari vacantie-maand is. Dit is nu de derde keer dat de meisjes een paar weken naar huis geweest zijn. Die ver weg wonen mogen 5 weken vacantie nemen en de anderen 4 weken.

Nu, vacantie heeft zijn voor en zijn tegen, maar wij meenen toch dat het noodig is om hen eens per jaar naar huis te laten gaan. Toch was het met verschillende gedachten dat we hen lieten gaan dit jaar. Van sommige meisjes vroegen we ons af, zullen ze terugkomen, of zal hun familie hen verhinderen. Wat de meisjes zelf betreft, dachten we wel dat de meesten wenschten terug te komen.

De meisjes die in de buurt waren had ik gezegd dat ze een week voor de school zou beginnen moesten terugkomen. Tot zoolang had ik zelf ook vacantie, maar we hadden bijna een week noodig om al de kamers en scholen schoon te maken. Maandagmorgen waren enkelen om 7 uur al weer aanwezig en langzamerhand kwamen meerderen. Voor Zondag waren er weer meer dan 40 meisjes hier, maar nu zijn we al in de tweede schoolweek en enkelen zijn nog niet weer terug.

Nu 2 weken geleden, toen er nog niet veel meisjes weer hier waren, was er plotseling groote droefheid. Vooral een van de meisjes klaagde en weende zeer en dus riep ik haar om bij mij te komen. Wat was de reden? Er was bericht gekomen, dat een paar van de meisjes niet zouden terugkomen. Waarom niet? Ze willen hen niet weer laten gaan. Ze hebben hen meegenomen naar het bosch in en toen de „Grenfell" kwam, waren zij niet bij de rivier. Bijna iedereen werd in de verleiding gebracht om niet weer terug te komen. Maar wat je zelf betreft is het toch zoo dat je vader wenschte dat je terug kwam. O ja, maar andere familieleden. En dan nemen ze je mee, en voor je er aan denkt, hebben ze alles geregeld voor een huwelijk.

Toen de lessen weer begonnen in school, moesten de meisjes een opstel schrijven over de vacantie. Daar kwamen al de zelfde gedachten in voor. De familie was blij hen te zien, maar al spoedig werd gezegd, nu ga je toch niet weer terug, blijf hier nu toch bij ons. Nu als iemand van verandering en afwisseling houd, dan zijn ze daarin gelijk aan Lokele meisjes. En toch kwamen bijna allen terug. Daaruit blijkt ook weer dat de meeste meisjes hun eigen wil doordrijven, en dus zijn de meesten gewend om te doen wat ze zelf willen tot ze hier komen. Natuurlijk de ouders of familie moeten toestemming geven, want die moeten betalen als ze komen. Soms is het vooral de wensch van de ouders dat hun dochters hier komen en iets leeren, maar over het algemeen is het het meisje dat haar zin heeft doorgedreven. De ouders vinden het moeilijk om te weigeren. Ze doen bijna altijd wat de kinderen willen, en de kinderen volgen dus hun eigen wil. Dan komen ze hier, en al spoedig gebeurt er iets waardoor we met die wil in botsing komen. Dan komt het verlangen om maar weer weg te loopen, en hoewel dit verlangen het niet dadelijk wint helpen dergelijke dingen mee om hen te doen besluiten maar niet weer te komen.

Ons oudste meisje is ook weer teruggekomen. Verleden jaar was ze verpleegster, maar nu zijn andere meisjes werkzaam in het ziekenhuis. Bosongo die ook verpleegster was, onderwijst nu weer in school maar omdat Maleta waarschijnlijk spoedig in het huwelijksbootje gaat stappen, blijft zij bij mij thuis. Ze vroeg of Botilanyele niet 2 weken met haar het werk in de keuken mocht doen. Ik wees er haar op, dat ik dat meisje niet best kon vertrouwen, omdat we eerder bij haar oneerlijkheid ontdekt hadden en meer of minder zeker waren van diefstal. O, zei ze, maar toen de meisjes met vacantie gingen was het toch met het voornemen om al het oude achter te laten en nu opnieuw weer te beginnen. Het is hun voornemen om eerlijk en gehoorzaam te zijn.

Goede voornemens zijn nog geen goede daden, maar het is verblijdend te weten dat er een verlangen naar het betere en hoogere is. Vele dingen zullen hen verhinderen. Allerlei verleiding en verzoeking is op hun weg. Maar daar waar erkend wordt dat het verleden niet goed was, en vernieuwing des harten gezocht wordt bij Jezus' kruis, kan openbaring van nieuw leven verwacht worden.

En zoo is dan dit jaar weer begonnen. Blijdschap en teleurstelling, hoop en strijd wisselen zich af of zijn altijd aanwezig. Maar ons vertrouwen is in Hem die ons gezonden heeft en beloofd Ik ben met u.

G. R.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

BELSAZAR.

Dan. 5.

Les voor Zondag 3 Mei 1931.

De geschiedenis laat zich gemakkelijk vertellen. 't Eerste gedeelte is de beschrijving van het feest, 1—4. Bij v. 4 is ook te denken aan het plengen van wijn ter eere der goden. Geen prijzen met woorden alleen maar met een plengoffer.

Na v. 5 zou ik willen zeggen: Dat leek den koning vreemd. Dat kon wel eens wat bijzonders en ernstigs te beteekenen hebben, dacht hij. Dan v. 6.

Een soortgelijke aanduiding van des konings gedachten zou men in de vertelling ook tusschen v. 8 en 9 kunnen invoegen.

Met v. 10 kan de toon een beetje minder bedrukt zijn. Er is weer hoop. Spreek dus ook met eenige hoop in uw stem.

Het licht 't meest voor de hand, dat met koningin hier des konings moeder bedoeld is, die tevens koningin was, omdat haar man eigenlijk koning was. Hij had zijn zoon B. tot mederegent in Babel. Hij zelf schijnt zich veel elders te hebben opgehouden. Ook is bekend, dat B.'s vader in Tema gevangen werd gehouden, zoodat B. wel meer koning was dan zijn vader. (Zie Dr. Alfred Jeremias, Das Alte Testament im lichte des Alten Orients)

Vertellende wat Daniël te zeggen had, is het m. i. goed eventjes uit te wijden over v. 22. 't Is de tekst, dien de kinderen leeren; maak er een kleine toepassing bij.

Bij v. 30 moet men niet vertellen, *hoe* B. is gedood; alleen *dat* hij gedood is. Wie de bekende handleiding van Stock—Barger heeft, of ook de bijbelverklaring van K. A. Dächsel, late zich niet door dezen leiden. Dächsel, die anders heel vaak een goede raadsman is, maakt ditmaal een slecht figuur. Eerst strijdt hij er voor, dat Bels. dezelfde moet zijn geweest als Laborosoarchod; en tenslotte, zeker om het mooie verhaal van den Griek Xenophon over de inneming van Babel er bij te kunnen brengen, doet hij weer alsof B. dezelfde was als Nabonnedus. Misschien was het, toen Dächsel schreef, nog niet bekend, dat Bels. de zoon en mede-heerscher van N. was. Doch ook het verhaal over het omgraven van Babel en het binnenkomen der soldaten door het drooggelegde stroombed van de rivier, schijnt niet met de werkelijkheid te kloppen. Dat echter B. de zoon en mede-heerscher van den laatsten koning van Babel was, staat wel vast. Hierin heeft de handleiding van Stock—Barger wel gelijk.

Er is zelfs een inscriptie van Nabonid (of nedus, die een gebed van den koning bevat voor zijn zoon Belsazar. Het luidt als volgt: „Laat de vrees voor Uw verheven godheid in zijn hart wonen, opdat hij niet in de zonde moge leven; met overvloed van leven worde hij verzadigd".

De uitdrukking „Nebukadnezar, uw vader" in v. 11 geeft wel een moeilijklijkheid, daar Nabonid en dus ook Belsazar niet door erfopvolging op den troon waren gekomen. Als de veronderstelling van Stock juist is, en Nabon. met een dochter van Nebukadnezar gehuwd is geweest, dan was het te verstaan als „grootvader". Misschien mag het ook bedoeld zijn in den zin van „onze vaderen", dus een van hen die voor ons leefden, in hetzelfde land, hier dan ook nadrukkelijk in dezelfde positie, dus als koning. Zekerheid is hier nog niet te krijgen.

K. R.

III

ÉÉN DING IS NOODIG.

Neen — nu denk ik niet aan die Israëlietische jongeling, die tot Jezus kwam en vroeg wat hij nog moest doen, opdat hij het eeuwige leven mocht hebben. Want immers — Jezus zegt hem in heel duidelijke woorden, wàt hij moet doen, om een schat in den hemel te bezitten. Juist dat ééne, afstand te doen van zijn bezittingen, ontbrak hem nog. Dat ééne was voor hem noodig, om volmaakt te zijn.

Ook gaan we geen kijkje nemen in de woning van Maria en Martha, waar de Meester eens het vermanend woord sprak: „Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over vele dingen, maar één ding is noodig".

Het is iets geheel anders, waaraan ik nu denk, en waarvoor ik uw aandacht vraag.

Ik denk op 't oogenblik aan onze gemeenten; aan al de verschillende jeugdvereenigingen; aan de arbeid, die wij ter hand hebben genomen. Ik denk aan de roeping, waarmede we geroepen zijn; aan de taak, die op onze schouders rust; aan die velen, waarmede we in aanraking komen. En dan denk ik aan die verblijdende berichten, die we tegenwoordig kunnen lezen in binnen- en buitenlandsche bladen; berichten, die ons vertellen, hoe hier en daar — ja bijna overal — een opwekkingsbeweging gaande is. 't Is vooral onder de jonge menschen, dat de Geest des Heeren werkt. En waar deze Geest werkt, daar komt het nieuwe leven tot openbaring, daar wordt iets nieuws geboren, daar ontstaan geheel nieuwe toestanden en daar worden de beste verhoudingen, die maar mogelijk zijn, onder elkaar geschapen.

Ook in sommige van onze gemeenten wordt iets van deze opwekkingsgeest vernomen. Hier en daar begint het reeds te groenen en nieuw leven wordt openbaar.

Dit alles verblijdt ons en doet ons dankbaar gestemd worden jegens Hem, uit Wien en door Wien en tot Wien alle dingen zijn.

En toch — ook de overste dezer wereld, hoewel zijn macht gefnuikt is, zit niet stil en velen helaas, laten zich door hem gebruiken om overal verwoesting aan te richten, om twist en tweedracht te zaaien, om het nieuwe leven reeds in de kiem te smoren en om niets anders tot stand te brengen dan hetgeen het kenmerk van de Satanas draagt.

Over dit werk der verwoesting kan zich geen waar kind van God verblijden. Hij zal er het liefst maar zoo min mogelijk over willen spreken, omdat hij er geen behagen in kán scheppen.

* * *

En nu dat ééne noodige, in verband met de arbeid, die in en door onze gemeenten wordt verricht. Misschien

verwacht ge iets geheel anders van mij, omdat wat ik nu ga zeggen reeds zoo dikwijls door anderen nadrukkelijk is onderstreept.

Mijne broeders en zusters, laten wij het elkaar nog eens in herinnering brengen, in deze tijd van geestelijk ontwaken eenerzijds en van een steeds breeder-wordende, anti christelijk front anderzijds, dat wij bovenal liefde noodig hebben. Aan niets hebben we meer behoefte dan aan waarachtige, echt-christelijke liefde. Liefde onder en voor elkaar, maar ook liefde voor onze mede-menschen; voor allen die met ons in en uitgaan, voor de vele vrienden van onze gemeenten.

Liefde is goddelijk; is iets van de andere wereld; is een plantje, dat niet groeit op de bodem van het natuurlijk menschenhart.

Het hooglied der liefde, eens door Paulus gezongen, is onverbeterlijk. En hoe dikwerf zinspeelt Johannes de Evangelist niet op deze liefde! En geen wonder — want heeft hij niet de heerlijkheid van zijn Meester met eigen oogen aanschouwd, Wiens woorden en daden allen getuigden van Zijn oneindige liefde voor het verlorene?

Liefde is een onmisbaar element voor de geloovigen. Zonder liefde is er geen gedijen mogelijk. Gelijk de warme stralen van het voorjaarszonnetje het nieuwe leven uit z'n winterslaap wekt, alzoo schept ook de liefde een atmosfeer, waarin het geestelijk leven naar alle kanten uitbot en begint te groenen en straks rijkelijk vruchten draagt.

Bezitten we deze liefde? Heeft God Zijn liefde werkelijk uitgestort in onze harten? Zoo ja? — dàn kunnen we eerst recht liefhebben. En niet eerder.

En hebben we lief, dan zal dat blijken — ik mag wel zeggen — aan alles. — — —

Er zijn menschen, die schijnbaar met bijzonder veel genoegen kunnen spreken over minder gunstige toestanden, die wel eens in deze en dan weer in gene gemeente ontstaan. Het gebeurt nog maar al te dikwijls — over de oorzaken gaan we hier niet spreken — dat de gemoederen verhit worden, de harmonie verbroken wordt en men náást elkaar komt te staan. Dat zijn akelige toestanden. Die vertrouwelijke sfeer is dan heelemaal zoek. Dan is het zoo koud en kil, gelijk in een onderaardsch gewelf, terwijl buiten het voorjaarszonnetje lekker schijnt.

En hoe komt het toch, dat sommige menschen zoo erg bespraakt worden, wanneer ze over dergelijke toestanden gaan spreken? En dat ze niets liever willen, dan U alles „haarfijn" vertellen? Komt het niet daardoor, dat ze misschien wel „op de hoogte" zijn, maar dat hun precies dat ééne — de liefde — ontbreekt? Want hadden ze de liefde, ze zouden liever het stilzwijgen bewaren. Ze zouden geen behoefte hebben, om het kwaad te helpen verbreiden. Het spreken óver zou dan worden een bidden vóór.

Liefde verblijdt zich over een goede tijding, wil niets liever hooren dan dat het goed gaat in de gemeenten. Want is het kenmerk van echte, christelijke liefde niet, dat ze de behoudenis van zondaren wil?

God heeft de wereld lief gehad en Hij heeft Zijn Zoon gegeven, niet opdat Hij de wereld veroordeelen zoude, maar opdat de wereld door Hem zoude behouden worden. Liefde *wil* dus behóuden, bewáren!

En dat is een liefde, die niet enkel redeneert, maar die offers brengt. En ge geeft me volkomen gelijk, wanneer ik zeg, dat offers brengen iets geheel anders is dan een koude redeneering, een onverschillig-blijven tegenover minder gunstige toestanden.

Liefde heeft vaak geen woorden, wil soms liever zwijgen dan spreken. Liefde wil alles graag in orde zien en is bereid ook het noodige offer daartoe te brengen.

O, wat verblijden we ons, wanneer het goed gaat met de arbeid, die de Heer ons heeft toevertrouwd. En eveneens — wat worden we bedroefd en stil, wanneer we hooren, dat het nog zoo menigmaal hapert, nu eens bij onze mede-broeder en dan weer bij onszelf.

Moge de liefde toch nimmer ontbreken!

Wat kan onze arbeid in de gemeenten en op de jeugdvereenigingen gezegend gaan, wanneer de liefde ons tot daden aanzet en tot spreken noopt!

Liefde is voor en boven alles noodig.

We kunnen absoluut niet zonder deze liefde.

Liefde is wel het hoofdkenmerk van de geloovigen.

„Waar liefde woont, gebiedt de Heer [den zegen;
Daar woont Hij zelf, daar wordt Zijn [heil verkregen,
En 't leven tot in eeuwigheid"

N.-P. L. DE HAAN.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Onze Unie-vergadering.

We brengen hierbij ter kennis van de gemeenten, dat onze gouden jubileumviering en Unievergadering op Zondag, Maandag en Dinsdag, 5, 6 en 7 Juli a.s. te Stadskanaal zullen worden gehouden.

VOORSTELLEN voor de AGENDA.

Art. 2d van het huishoudelijk reglement luidt: „Ten einde in de agenda te kunnen worden opgenomen, zullen alle voorstellen in schrift en geteekend en van toelichting voorzien aan den secretaris der Unie moeten worden toegezonden minstens acht weken voordat de algem. verg. wordt gehouden. Toelichtingen van de zijde der voorstellers kunnen worden gepubliceerd".

Art. 2e zegt: „Voorstellen kunnen worden gedaan door de commissie, de sub-commissies der algemeene vergadering en door de gemeenten".

Ik zie dus de voorstellen vóór 10 Mei a.s. tegemoet.

HET STELLEN v. CANDIDATEN.

Art. 3b van het huish. regl. deelt mee: „De leden van de commissie worden gekozen voor den tijd van drie jaren. Zij aanvaarden hun functie na afloop van de alg. verg., die ze gekozen heeft. Zij treden af volgens rooster en zijn in het jaar van aftreden *niet* herkiesbaar".

Deze keer treden als leden van de commissie af: A. P. Barendregt en J. v. d. Heide.

De commissie van redactie bestaande uit de broeders: J. Louw, G. Bouritius, J. W. Weenink en een vacature door het overlijden van br. N. v. Beek, treedt af en is volgens art. 9 sub 1a huish regl. herkiesbaar.

Verder treden af en zijn herkiesbaar de redacteur van „De Zaaier", br. B. Planting; de redacteur van „De Kindervriend", br. A. P. Barendregt.

Volgens art. 3 sub d huish. regl. moeten de namen der candidaten *minstens acht weken* vóór de alg. verg. aan den secretaris worden bericht.

Ik verwacht dus uw candidaatstellingen vóór 10 Mei a.s.

Het Jaarverslag.

Het huish. regl. zegt hiervan: „De secretaris der Unie zal aan de algem. verg. een jaarverslag aanbieden. Gemeenten wier secretarissen acht weken voor de algem. verg. niets voor het jaarverslag hebben ingezonden, behoeven in het verslag niet besproken te worden.

Mag ik de secretarissen verzoeken mij vóór 10 Mei a.s. over hun gemeenten in te lichten? Een verslag van 40 regels is voldoende.

Afgevaardigden.

Het gebeurt meermalen, dat de gemeenten te weinig of te veel afgevaardigden benoemen. Het desbetreffende art. van het huish. regl. zegt:

„Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelte daarvan benevens haar predikant of voorganger, één afgevaardigde zenden".

Verder zegt het huish. regl.: „Van hun benoeming zal behoorlijk kennis worden gegeven aan den secretaris der Unie minstens zes weken, vóórdat de algem. verg. zal gehouden worden.

Dus mag ik uw kennisgeving van de benoeming uwer afgevaardigden vóór 20 Mei a.s. verwachten.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

INGEZONDEN.

Romeinen 12.

Vers 1 is een ernstig verzoek, tot de broeders gericht: „ik bid u dan door de ontfermingen Gods". En wat Paulus bidt is dit, dat zij hunne lichamen stellen (disponibel stellen) tot een levende, heilige, Gode welbehagelijke offerande. Zulk een daad is de Heere welbehagelijk, en wat zou een christen ernstiger zoeken, dan het welbehagen zijns Heeren? Aan wien zich onttrekt in plaats van toewijdt, heeft de Heere geen behagen.

„En wordt dezer wereld niet gelijkvormig". Laat de wereld niet de vorm zijn, dien uw leven aanneemt.

De tegenstelling is: „Maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, opdat gij moogt beproeven welke de goede, welbehagelijke en volmaakte wil Gods zij". — Dat is niet mogelijk zonder den voortdurenden omgang met God, en daartoe moeten we de onderlinge vergaderingen bezoeken en de bidstonden. Dan zullen we wijs zijn tot matigheid. Er zijn broeders en zusters, die gevaar loopen om door te vloeien, eigenwijs te zijn. En we moeten leerlingen blijven.

Is één lid verkeerd, dan doet dat allen schade, want ze vormen tesamen een lichaam. De verscheidenheid der gaven, die onder hen gevonden wordt, wijst er wel op, dat God de geloovigen als een gemeente gewild heeft, en niet als alleen staande christenen.

Ieder moet zijn plaats kennen en zijn dienst met blijdschap verrichten. Alles moet echt zijn, welgemeend, en een vurige geest moet allen bezielen. Een onbedriegelijke hope schraagt in dien arbeid.

De gemeenschap der geloovigen moet praktisch beoefend worden: den armen moet men helpen, herbergzaamheid betrachten, elkanders lief en leed meevoelen. Een en dezelfde gezindheid moet de achtergrond van aller daden zijn. De neiging om bovenaan te staan moet worden afgelegd en de bereidwilligheid om het eenvoudige te doen worden aangekweekt. —

Dan komen woorden over de verhouding van de kinderen Gods tegenover hen, die buiten staan. Niemand moet men kwaad voor kwaad vergelden, en tegenover een ieder moet men eerlijk zijn, en voor zoover het eenigzins mogelijk is, moet men vrede houden met alle menschen. De christen moet tegenover hen niet als rechter optreden. Rechter blijft God.

Tenslotte bespreekt de Apostel de verhouding der geloovigen tot hun (eventueele) vijanden. Dat is een zware les. Zonder gebed gaat dat niet! De vijanden wel doen! De Heere kan er ons de kracht toe verleenen!

Toch is dat de eenige weg om niet zelf van het kwade te worden overwonnen. Want wie het kwade niet innerlijk, door het met het goede te beantwoorden, overwint, wordt er door overwonnen.

Door de voorschriften in dit hoofdstuk op te volgen

1. verheerlijkt de christen zijn Heere;
2. bevordert hij zijn eigen, geestelijk welzijn;
3. is hij zijn naaste ten zegen.

Gr. H.

MEDEDEELINGEN

Het adres van den Depôthouder is voortaan: Ds. G. Bouritius, Radstakeweg 26. Deventer.

Ook zonder straatnaam komt de post wel over.

Bond van Bapt. Gemeenten in de Veenkoloniën.

AGENDA.

van den te houden Bondsdag op 2e Paaschdag a.s. in de Bapt. Kerk te Stadskanaal.

10—10½ uur. Bidstond. Leider Br. J. Bosma van Muntendam.
10½—10¾ uur. Zang van het zangkoor „Loof den Heer" van Muntendam.
10¾—11 uur. Openingswoord door den Voorzitter Ds. J. Hekhuis van Muntendam.
11—11½ uur. Referaat Ds. J. Hekhuis.
11½—12 uur. Bespreking van het referaat.
12—1½ uur. Koffiepauze. (Gelegenheid tot het stellen van schriftelijke vragen).
1½—1¾ uur. Zang van het zangkoor „Loof den Heer".
1¾—2½ uur. Beantwoording der ingekomen vragen.
2½—3¾ uur. Theepauze. (Liefdemaal).
3¾—4 uur. Zang van het zangkoor „Loof den Heer".
4—4¼ uur. Slotwoord door den Voorzitter.

Broeders Zusters en Vrienden, neemt uw boterham mede.

De secr. J. Boiten Johzn.

Programma

van den Geld.—Overijselsche Bapt. gemeenschapsdag.
2e Paaschdag te Apeldoorn.

1. Wijdingsochtend te 10.30 uur in de Bapt. kerk, Hoogakkerlaan 50. Voorgangers de brs. Bouritius en van Beek.
2. Koffiepauze van 12—1.30 uur. (Brood mede nemen s. v. p.)
3. Feestelijke samenkomst met toespraken, zang enz. 1.30—4 uur.
4. Samenkomst voor jongelieden van 4—6 uur.
5. Viering van het H. Avondmaal van 6—6.30 uur.

Na de morgenwijding begeven we ons naar de Vrij Evang. Gem., Roggestraat, waar de verdere samenkomsten zullen gehouden worden.

Brs. en Zrs. uit Deventer, Zwolle, Arnhem enz., komt in breede schare. Komt in geloof en met blijdschap. Een blij welkom zal U tegenklinken.

De zamenroepende Gem. Apeldoorn.

Groningen.

De Gemeente Groningen noodigt broeders en zusters van elders vriendelijk uit tot deelneming aan haar Liefdemaal den 1sten PAASCHDAG, 's nam. 5 uur.

Ontvangen:

voor de Congo-Zending van Gem. N. Pekela f 20.35; voor Buitenl. Zending van de Vrouwen Ver. „Dorcas" te Franeker f 4.25. Hartelijk dank.

* * *

Enkele gemeenten betaalden de contributie voor het 2e halfjaar 1930/31. Ik verzoek dringend mij het verschuldigde vóór 11 April in te zenden.

Na dien datum wordt er, *met verhooging van incassokosten, over gedisponeerd.*

Leeuwarden, v/d Kooystr. 16 — J. VISSER U. P. Postrek. 167305

CORRESPONDENTIE

Zw. te A. U stuurt een mededeeling, en nog wel een, waar haast bij is, naar den Administrateur te Nieuw-Weerdinge? Aan dat adres zende men uitsluitend advertenties en abonnementsgelden.

E. R.

Vrijdag 10 April 1931 No. 2178 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

OPSTANDINGSLEVEN.

„Want niemand van ons leeft zichzelven, en niemand sterft zichzelven.". Rom. 14 : 7.

Het doel van ons leven ligt boven dit [leven,
Het doel van ons sterven ligt boven [dit graf.
Geloofd zij de Vorst, die dien troost [heeft gegeven!
Zóó neemt Hij Zijn kinderen d' on- [zekerheid af!

Nu kan ik het leven met vreugde ge- [nieten,
Ook dragen wat leeds mij Zijn wijs- [heid beschikt,
Wat schaadt het, wanneer soms nog [tranen ontvlieten,
Als 't oog op de zalige Hemelstad [blikt?

Nu kan ik ook rustig mij schikken tot [sterven;
Die 't doel van mijn leven zoo goed [heeft bepaald,
Doet mij door dien nacht dan den [morgenstond erven,
Waar Jezus, mijn Zon, mij voor [eeuwig bestraalt!

Pniël. G.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

CHRISTUS, ONZE VREDE EN VREUGDE.

In de belijdenis, dat Christus onze Vrede en Vreugde is, spreekt de ervaring van talloos velen. Menschen, zeer ongelijk in levenspositie, in verleden en levensinhoud, stemmen hierin overeen, dat zij in Chr. vrede en vreugde vonden.

En de inhoud van dit getuigenis — vrijwillig en gaarne door hen afgelegd — is zoo belangrijk, dat het ieders aandacht zeker waard is. Waar menschen, ons in alles gelijk, verklaren *hier* en *nu* vrede en vreugde te hebben, hoort het hart óp, en wordt de vraag gewichtig, hoe wij tot *die* ervaring komen.

De ervaring, die zich uitspreekt in de belijdenis, dat Christus onze vrede en vreugde is, beantwoordt aan de *belofte*, door Christus zèlf gegeven. Hij zeide, kort voordat Hij gekruizigd werd en met het oog op Zijn Kruis geslagen: „*Mijn* vrede geef ik u!" en „deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat *Mijn* blijdschap in u zij!"

Het is dus Christus, door Wien we tot de ervaring van vrede en blijdschap komen. Hij *had* vrede en *had* blijdschap. Hij wist ook, dat òns leven *zonder* vrede en *zonder* blijdschap is.

Maar Hij deed méér, dan dat onderscheid tusschen zichzelven en ons aanroeren. Hij zeide ook, dat Hij het wilde opheffen en wel dáárdoor, dat Hij ons *Zijn* vrede en *Zijn* blijdschap zou mededeelen. En dat Hij dat inderdaad gedaan heeft en doet, zegt de belijdenis van zoovelen, dié getuigen: *Christus* is onze vrede en onze vreugde.

Hoè wordt Christus dat nu?
Hoe worden Zijn vrede en vreugde de *onzen?*

1. *Indien ge uw leven zien wilt, zooals Christus het zag* Zoolang ge niet *toegeeft*, dat ge zonder vrede en vreugde zijt, blijft Christus *buiten* uw leven. Ik leg er den nadruk op, dat het niet genoeg is, het te *weten*. maar dat het noodzakelijk is, het te *willen* weten. Gij moet voor uw gemis, voor uw innerlijke armoede durven *uit te komen*. Ik weet, dat dat *moeilijk* is; ik weet dat dat *strijd* kost, den *zwaarsten* strijd, den strijd tegen *zichzelf*. Niets is moeilijker dan na een leven, waarin de schijn van het tegendeel werd opgehouden, vaak tot hoogen prijs opgehouden, openlijk en beslist te zeggen: „ik heb *geen* vrede, ik ben *niet* gelukkig!" Maar 't *moet*. Onze gezegende Verlosser heeft gezegd dat, wie den schat van het Koninkrijk Gods verwerven wil, afstand moet doen van zijn ingebeeld bezit.

Zalig zijn de geestelijk *armen*. *Hunner* is Gods Koninkrijk. Daarom bid ik u dringend en teeder: leg het masker af. Overwin uzelf. Aanvaard, wat in uw leven diepe werkelijkheid is, ondanks allen schijn van het tegendeel en zeg *uzelf* en zeg *Christus*: Ik heb géén vrede, ik bèn niét gelukkig!

2. Wanneer ge inderdaad wilt komen in 't bezit van vrede en vreugde, moet ge *elk pogen staken om ze zelf voort te brengen.*

Het bezit van vrede en vreugde stelt — en dit is zeer vanzelfsprekend — aan het leven zijn voorwaarden. Een wijze der oudheid heeft gezegd: *een slecht* mensch kan geen *gelukkig* mensch worden, tenzij hij een *goed* mensch worde.

Het bezit van vrede en vreugde veronderstelt een ander *leven*, dan het onze. Dat wij ze niet hebben is niet toevallig, maar ligt aan de *hoedanigheid* van ons leven: ons leven *deugt* niet. Daarom zijn vrede en vreugde ons leven niet *eigen*. En daarom voelt ieder, dat we slechts door levens v e r n i e u w i n g in 't bezit van vrede en vreugde kunnen komen.

Vandaar het pogen tot levensverbetering. Maar wie er mee begint ervaart — en 't is een bittere ervaring — dat het boven onze kracht ligt Wij k u n n e n niet. Wij zijn g e k n e c h t door de zonde. De zonde heeft overmacht. „Wij zijn onder 't kwaad verkocht" heeft iemand gezegd, die met den grootsten ernst het ideaal heeft nagejaagd. Inplaats van het ideaal te naderen en tot vrede en blijdschap te komen, dwong de ervaring hen tot de belijdenis: „ik ellendig mensch!" We *kunnen* onszelf niet opwerken — en 't is de ervaring der besten — tot een leven, waaruit vrede en vreugde opbloeit; d.i. tot een leven zonder zonde.

Daarom raad ik u: geef dat pogen op!

3. Het beslissende is: *geef u aan*

Christus over. Wanneer gij u aan Hem geeft, geeft Hij Zich aan u. Hij zegt: die *Mij* de deur *open doet*, tot dien zal *Ik ingaan* en dan is 't: Christus leeft in mij en aan dàt leven zijn vrede en vreugde onafscheidelijk verbonden.

Geef u over — Hij wil u aanvaarden.

Geef u *zonder uitstel* over — Hij neemt u onmiddelijk aan.

Het voornemen om u aan Christus te geven — al is het volkomen oprecht — brengt *geen* verandering. Niet het *weten*, niet het *willen*, maar de *daad* is beslissend. Zonder de *daad* uwer overgave verandert er *niets*.

Christus verlangt naar u; Hij verlangt u te redden. Hij staat aan de deur van uw leven en *klopt*. Die deur is uw wil. Uw overgave is het openen van de deur en dat dan Christus in uw leven komt, merkt ge aan den vrede en de vreugde, die dáárop volgt.

Geef den schijn op — gij *zijt* er niet; gij zijt verloren, zonder vrede en vreugde.

Geef het eigen pogen op — gij kunt niet; het is u onmogelijk u*zelf* te redden.

Geef u aan Christus over — en Hij is uw vrede en vreugde.

O, ontsluit uw hart voor Hem! *Doe* het, doe het werkelijk. L.

LOSSE SCHAKELS

De zending der Baptisten in de provincie Shantung. Tweeëndertig jaar geleden betrad het Engelsche Zendinggenootschap de provincie Shantung. Er zijn daar belangrijke vorderingen gemaakt, vooral door de evangelisatieijver en het tactvol optreden der pioniers. De mooie vooruitgang van het werk in de 30 jaren dezer eeuw is mogelijk geweest door de degelijkheid der fundamenten.

De volgende cijfers spreken voor zich zelf:

	1901	1931
Gemeenteleden	4.652	10.878
Zendingstations en predikposten	5.900	12.861
Onderw.-evangelisten	346	436
Leerlingen	1.312	4.685
Ziekenh.-verpleegden	354	2.504
Buitenpatiënten	17.607	40.268
Verspreide bijbels	?????	22.485

Sedert 1911 heeft China geen jaar van vrede gekend. Tal van krachten hebben samengespannen om den voortgang van het Evangelie te hinderen en hebben het leven der gemeente bedreigd, als daar zijn: revolutie en contrarevolutie, burgeroorlog, banditisme, onderdrukking der bekeerden, officieele tegenstand, anti-christelijke propaganda. Onder dat alles heeft het werk zich echter uitgebreid en breidt zich nog voortdurend uit. De vooruitgang van het Baptist Zendinggenootschap in het geteisterde China in de twintigste eeuw, herinnert aan de ervaring der gemeente in de eerste eeuw, dat we n.l. „in al deze dingen meer dan overwinnaars zijn door Hem, die ons heeft liefgehad". L.

ONS PINKSTERNUMMER.

Ringelingelingelingelingelingeling!!!

„Hallo wie is daar?"

Hebt u een goed Paaschfeest gehad?

„Ja, maar met wie spreek ik?"

Was het liefdemaal in gloed en is uw hart verkwikt geworden?

„Zeker, maar wie is u? Met wie ben ik aangesloten?"

Hebt u heerlijk genoten van de gemeenschap met de broeders en zusters? En is de verrezen Jezus u verschenen? Heeft Hij Zijn zegenende armen over u uitgebreid en gezegd: „Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zend ik ulieden?"

„U schijnt goed op de hoogte te zijn met onze bondsdagen en liefdemalen, maar nog weet ik *niet*, met wie ik de eer heb aangesloten te zijn?"

U spreekt met het rrrsss-ink-rrrsss...

„Wat belieft u? Ik geloof dat mijn toestel van morgen niet recht frisch is. U doet mij denken aan de rijksinkomstenbelasting, maar dat heb ik toch zeker verkeerd begrepen?"

Gelukkig al! Ik ben het Pinksternummer! Pinksternummer! Pinksternummer!

„O, hum, hum, hum, hummmm!"....

Mag ik u vragen of gij u behoorlijk rekenschap hebt gegeven van het waarom van uw Paaschzegen? Gelooft gij, dat de Heer ons dien zegen schenkt enkel om ons als lekkerbekken eens te laten smullen? Of om ons te sterken in het dienen? Ik ben van gevoelen, dat dit laatste het geval is. En u dan?

„Ja ik ook!"

Dat is prachtig. Wilt u dan zoo goed zijn en er aan meewerken, dat uw gemeente om een flinke partij Pinksternummers gaat schrijven? Elk lid behoort minstens 4 of 5 exemplaren voor eigen rekening te nemen, vindt u ook niet? Een gemeente heeft mij een paar dagen geleden *twee en een half maal* zooveel Pinksternummers als Kerstnummers besteld en toen had ze den Paaschzegen nog niet eens thuis gekregen. Is dat niet mooi? Ik reken ten stelligste op uw lust om onzen Heer met ons Pinksternummer te willen dienen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING.

DE ZIEL DES NEGERS.

I.

Welke voorstellingen heeft de Eweneger van zijn ziel? De voorstellingen, die een Eweneger van de ziel heeft, zijn op 't innigste verbonden met zijn voorstellingen van het wezen en den oorsprong van den mensch. Naar de opvatting der Eweërs zijn de zielen reeds van overlang door God geschapen. Zij wonen in een zielenverblijfplaats, alwaar het er ongeveer uitziet als hier op aarde. Daar vindt men land, bosch en alle soorten van voedingsmiddelen. De zielen wonen in steden en worden door koningen geregeerd. Zij leven in families samen en zijn afhankelijk van de geestenmoeder. De ziel houdt zich bezig met akkerbouw jagd en weven. Wanneer een ziel het voornemen opvat om de zielenverblijfplaats te verlaten en in deze wereld in te dalen, dan stelt ze eerst den geestenmoeder daarmede in kennis. Deze belegt een familiebijeenkomst, waarbij de godheid voorzitter is. Keuren de familieleden het plan goed, dan strekt de geestenmoeder de handen uit en zegent de betrokken ziel. Daarbij spuwt ze haar driemaal in de eveneens uitgestrekte handen, en wel zóó, dat het speeksel zich als een fijne regen over de handen verdeelt. „Ga en kom terug" is haar afscheidsgroet. De scheidende bepaalt den tijd van haar terugkeer uit de zichtbare wereld en soms ook de manier, waarop zij zal sterven. Zij zegt ongeveer het volgende: Ik blijf in het land der zichtbare dingen tot mijn kindsheid of jongelingsjaren, of tot dat ik een grijsaard geworden ben. Velen voegen er nog aan toe: Ik zal door een aardverschuiving of vallende boom om het leven komen, of de strik zal mij wurgen of een wild dier mij verscheuren.

Sommige zielen zijn uit de onzichtbare wereld ontvlucht zonder eerst behoorlijk afscheid te hebben genomen en wel omdat ze hun geestenmoeder niet meer wilden dienen. — Belangrijk is het ook, dat in die wereld de monogamie heerscht: iedere man heeft dan maar één vrouw. Voor een gelukkig en vredig leven in deze wereld is het voor den man van 't hoogste belang, dat hij *die* vrouw krijgt, waarmede hij reeds vòòr *dit* leven verbonden was. Stilzwijgend wordt aangenomen dat de vrouw, die de man het eerste huwt, de vrouw uit het vroeger leven is. Wanneer de man echter een andere vrouw en de vrouw een anderen man heeft gekregen, dan verwekken de rechtmatige echtgenooten allerlei misstanden en ellende. Zij moeten door offers verzoend worden. Dit belangwekkende getuigenis tegen de veel-

wijverij wordt nog versterkt door de opvatting, dat de zielen der bijwijven hun oorspronkelijke woonsteden zijn ontvlucht.

De ziel verbindt zich met het door God gevormde lichaam en vormt daarmee de mensch. De ziel is de beschermgeest van het lichaam. Zij brengt geluk of ongeluk. Een oude Eweër zeide eens tot een zendeling: „De ziel is een onzichtbaar ding, dat God de mensch heeft gegeven om hem overal te vergezellen. Wanneer U bijna een ongeluk treft, maar het loopt toch nog goed af; wanneer gij ernstig ziek zijt, zoodat ge als van den oever des doods wordt weggehaald, wanneer gij iets moois vindt of een plan goed geslaagd is — dan moet ge zeggen: mijn ziel was mij genadig, mijn ziel heeft mij goeden raad gegeven; zij was bij mij". Meestal is de ziel haar beschermeling gunstig gezind. Maar er zijn ook zielen, die den door hen bewoonde menschen verwaarloozen of opzettelijk nadeel toebrengen. Vandaar gezegden als: een *zwarte* ziel. „De ziel van den mensch is rood of wit een zwarte ziel is een vloek. Iemand, die een zwarte ziel heeft, is altijd ongelukkig, wat hij ook doet".

Volgens de opvatting van deze negers is de ziel van den mensch iets geheel zelfstandigs. Zij behandelt den mensch zooals zij verkiest of zooals met haar natuur overeenkomt. Zij is een onzichtbaar wezen, dat over de lotgevallen van den mensch beslist. Daarom is men er op uit, haar af te beelden en door offers gunstig te stemmen. Houtsnijfiguren; ruw afgewerkte houten afbeeldingen van den mensch; op menschen gelijkende kleibeeldjes zijn niet zooals men in den regel meent, tooverdingen waarvan de stompzinnige neger hulpe verwacht, maar afbeeldingen der ziel, waaraan vele offers, voornamelijk kippen worden gebracht.

Bij 't sterven scheiden ziel en lichaam. Maar nochtans kan de ziel zich niet onmiddelijk van het lichaam scheiden. Zij zweeft ook nog *na* het begraven om het lichaam. In den woning van den overledene zucht en steunt ze, klopt op de deuren en roept den naam van de doode uit. In de dorpsstraat kan men haar soms als een groote witte gestalte zien. Menschen, die haar gehaat hebben, werpt zij met aarde en steenen en gonst dan weer door de lucht.

Dan echter moet zij reizen en trekken totdat ze komt aan den oever van een groote rivier. In deze stroom leven afschuwelijke monsters en de oevers zijn eenzaam en schrikwekkend. De overledene wordt dan tegen betaling van het veergeld door een ouden man, met name Kutsiamee, over den stroom gezet. Van af de andere oever leidt een weg rechtstreeks naar de stad der dooden. Voordat de doode daar echter mag binnengaan, moet hij nog eerst een verhoor ondergaan. Buiten de stad staat een vrouw met name Liagbe, met afzichtelijke wonden aan de beenen. Deze vraagt aan den vreemdeling waar hij heen wil? „Naar 't doodenrijk", is 't antwoord. „Wat hebt ge in de wereld der zichtbare dingen gedaan?" vraagt Liagbe. Nadat hij dat alles heeft opgesomd moet hij haar wonden uitzuigen en krijgt dan verlof om de stad der dooden te betreden. Daar vergaderen zijn familieleden om hem en vragen hem waarom hij de zichtbare wereld heeft verlaten, of hem iemand gedood heeft, of hij uit eigen beweging is weggegaan. Zulke nieuwelingen die in hun leven verderfelijke tooverij hebben bedreven, worden daar door hunne slachtoffers omringd en gehoord. „zoo ben je nu ook tot ons gekomen! Anderen heb je gedood en nu ben je zelf gestorven!"

De dooden nemen alles waar wat op deze wereld gebeurt en hebben daarom steeds het verlangen om weer op aarde terug te keeren en dat des te meer als in de geestenwereld alles wat zij genieten maar schaduwachtig is en geen verzadiging biedt.

Eenige bevoorrechten ontvangen verlof om het doodenrijk weer te verlaten en weer als mensch in hun aardsche familie terug te keeren. Anderen daarentegen worden langen tijd in de nevels van het doodenrijk vastgehouden. Keeren zij eindelijk weer in deze wereld terug dan vinden zij als antiloopen en wilde zwijnen een armzalig bestaan. Het geloof aan de zielsverhuizing spreekt zich in deze voorstellingen duidelijk uit. Een inboorling vertelde aan een zendeling dat hij reeds voor de 7de maal als mensch geboren was.

Het laatste levensdoel is daarom naar veler opvatting een blijvend bestaan in 't menschelijk lichaam. Daarnaast vindt men echter ook de opvatting, dat vele menschen dadelijk na hun overlijden door God worden overgebracht naar den opgang der zon.

(Wordt vervolgd).

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

WILLIAM PENN,
een man, die de wereld overwon.

Penn's vader bekleedde de waardigheid van admiraal bij de Engelsche vloot. Hij woonde op een landgoed en toen in de naburige stad een kwaker Thomas Loe, van zich deed spreken en de nieuwsgierigheid prikkelde, noodigde hij hem te zijnen huize uit, om eens kennis met hem te maken. Loe kwam en maakte o. a diepen indruk op den toen nog zeer jongen William. Waarom William nog tweemaal in zijn leven Loe moest ontmoeten, weet ik niet. In elk geval werd deze kwaker na de tweede ontmoeting zijn geestelijke vader. William was 22 jaar oud en vertoefde op zijns vaders buiten, toen hij hoorde, dat Loe zich weer in de stad ophield. Hij miste geen enkele samenkomst van den kwaker en het was op een van deze rustige godsdienstoefeningen, dat hij diep getroffen werd door het tekstwoord van den spreker: »En dit is de overwinning, die de wereld overwint, namelijk ons geloof«. Penn luisterde, alsof hij nog nimmer het Evangelie gehoord had. Zijn gansche ziel werd ontroerd. Elk ideaal, dat hij tot nog toe had nagestreefd, gaf hij prijs. Hij besloot Jezus onvoorwaardelijk te volgen.

* * *

William Penn wilde de wereld overwinnen.

En William Penn heeft het gedaan.

En niet ééne wereld, maar twee.

De eene was de wereld binnen.

De andere de wereld buiten.

En van deze beide werelden was de wereld binnen het moeilijkst te onderwerpen. Hij schreef in latere jaren: »De Heer is al vroeg met mij bezig geweest. De heerlijkheid der wereld was mij vaak te sterk en ik stond steeds klaar mij aan haar over te geven«.

Maar zijn geloof in Jezus was onbeperkt en dank zij dat geloof, behaalde hij den zege.

Ja, zulk een overwinning was de zijne, dat toen op zijn ouden dag zijn vermogens hem niet langer meer dienden en zijn verstand verduisterd was, de zieleadel van dezen trouwen strijder zich hoog boven de wolken van zijn af- en ondergang verhief.

De innemendheid en de voornaamheid van zijn persoon overleefden de inzinking van zijn geheugen en het verlies van zijn spraak tot den dood toe.

Hij had de wereld binnen overwonnen.

* * *

Maar ook heeft hij de wereld buiten aan zijn voeten gelegd.

Hij deed dat niet door de macht van het geweld, doch door het wapen van het vertrouwen.

Hij sloeg volkeren hun aanvals- en verdedigingsmiddelen uit de vuist enkel door ze te vertrouwen. Waar hij kwam, daar overwon hij dank zij zijn onbegrensd geloof in God en mensch.

Toen zijn vader stierf, had deze een vordering op zijn land van 192000 pond sterling. William verzocht de regeering om hem daarvoor een uitgestrektheid oerwoud in Amerika af

te staan voor een nederzetting van zijn vervolgde geloofsgenooten in Engeland. Dit verzoek werd ingewilligd. Het was het uitdrukkelijk verlangen van den koning, dat de nieuwe koloniestaat Pennsylvanië zou worden genoemd, d. w. z. woud van Penn. In 1681 scheepte onze held zich naar zijn nieuw vaderland in. Hij was vast besloten de wereld te veroveren en een staat te stichten naar christelijke beginselen. Men had hem ernstig gewaarschuwd voor de wraaklustige en bloeddorstige Indianen van het hem toegewezen gebied. Hij zou ze eerst moeten onderwerpen. Hij heeft ze inderdaad volkomen onderworpen, doch geheel op zijn eigen wijze: »dit is het geloof, dat de wereld overwint«.

De Indianen waren gewoon te rooven en te moorden. Geen enkele taal dan die van het scalpeermes en den strijdbijl verstonden zij. Sedert den dag, waarop de blanken Amerika hadden betreden, waren de wouden vervuld geweest met oorlogsrumoer. Nu eens werd een Indianendorp in brand gestoken door de Europeanen; dan weer omgekeerd vernielden de inboorlingen een nederzetting van de westerlingen. De Indianen haatten de Europeanen; de emigranten op hun beurt waren bang voor de oerwouden, waar het roode gevaar hen van alle zijden beloerde.

Nauwelijks was Penn in de nieuwe wereld aangekomen en had hij het land bereikt, dat de Engelschen hem hadden verkocht, of hij riep de Indiaansche stamhoofden tezamen onder een grooten ouden lindeboom, niet ver van de Delaware. De achtendertig jarige Penn naderde geheel anders dan de Roodhuiden hadden verwacht. Geen gordelriem, waaraan een zwaard en een pistool rammelen, draagt hij om zijn heupen, maar een blauwe zijden doek. Met verbazing zien ze hem dichterbij komen. Zijn houding is gebiedend, zijn oogen zijn eerlijk. De getatoueerde krijgers lezen hem intuitief tot op den boden van zijn ziel en . . . zij werpen hun pijlen en bogen en wapentuig weg. Er worden geschenken aan elkander uitgewisseld en toespraken gehouden. Penn is minzaam en vriendelijk; zijn stem is diep en zacht. Hij verzekert hun, dat noch hij, noch een van de zijnen hun leed veroorzaken of hun goed ontvreemden zullen. En zij van hun kant beloven plechtig, dat zij in liefde met Onas, zoo noemden zij hem, en met zijn nakomelingen zullen leven, zoolang zon en maan haar schijnsel geven. Aldus werd er een verbond gesloten met de rivier en de hemelen en de zon en het oerwoud tot getuigen. Geen eed werd erbij gezworen; geen handteekeningen of zegels erbij gebruikt; geen papier werd beschreven. Het was een mondelinge overeenkomst en de eenvoudige zonen van de wildernis keerden naar hun wigwams terug.

Toen in Europa bekend werd, wat Penn gedaan had, schudde bijna ieder het hoofd over zijn onnoozelheid. Men hield hem voor een grooten dwaas.

Maar toen de Mohicanen in de naburige staten het bloed der blanken deed stroomen, totdat de bodem er rood mee gekleurd was, genoten de christenen van Pennsylvanië vrede en rust.

Later kregen de landverhuizers, die den staat van Penn binnenzwermden moeilijke dagen. De ontberingen, die geleden moesten worden, werden wel eens te zwaar voor ze. Doch dan stonden de Roodhuiden blijmoedig gereed om ze op allerlei wijze te helpen.

»Gij allen zijt kinderen van Onas,« zeiden ze. En toen zij hoorden, dat Penn gestorven was, zonden zij zijn weduwe een boodschap van deelneming vergezeld van twee prachtige vellen. »Deze vellen«, merkten zij op, »dienen om u te beschermen op uw verdere tocht door deze woestenij nu uw gids u is ontvallen«.

»En dit is de overwinning, die de wereld overwint, namelijk ons geloof«.

Penn had de wereld overwonnen.
Niet alleen de wereld binnen.
Ook de wereld buiten.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

De teleurstelling met ons insigne.

Alle vereenigingen die insignes bestelden, moest ik verleden week, net voor Paschen, een teleurstellend bericht zenden.

Dat mij dat speet behoef ik wel niet te zeggen. Dat dat onze jonge menschen ook gespeten heeft, weet ik zeker. Zevenhonderdvijftig insignes waren besteld en even zooveel enthousiaste jonge menschen te ontnuchteren was voor mij bepaald een lijden. Maar enfin, 't Is niet anders geweest. Ik sprak af met den fabrikant dat ik de insignes uiterlijk 1 April in mijn bezit moest hebben. Toen ze er echter 's morgens nog niet waren, schreef ik nog niet. Ik wachtte dien dag verder af. Maar toen ze twee April er ook niet waren, wist ik het al. Nu wordt het hommeles. Op mijn schrijven aan bedoelde firma ontving ik Zaterdagavond laat een spoedbestelling van tweehonderd stuks. Ons mooie plan u met Paschen met ons insigne te sieren, is mislukt. Ik ga echter nu zoo vlug mogelijk de bestellingen uitvoeren, indien tenminste mijn hoop, dat die overige 550 ook spoedig zullen arriveeren, niet beschaamd wordt.

De uitvoering van het insigne is bepaald prachtig. Een aparte brochevorm voor de dames is bizonder goed gelukt en zal m. i. overal in hun smaak vallen.

Daar onze kas bijlange na de rekening niet kan voldoen, verzoek ik mij na toezending van 't bestelde zoo spoedig mogelijk te betalen. Ook herinner ik alle jeugdkringen aan de contributie ad f 5.— die zij dan gelijk gelieve te voldoen.

In 't vaste vertrouwen zoo spoedig mogelijk uw zaken in deze af te doen, verblijf ik, uw aller secretaris,

A. P. BARENDREGT.

IETS UIT ISRAELS ONGEWIJDE GESCHIEDENIS.

De regeering van Antiochus Epifanes tot de inwijding des Tempels.

(175 tot 165 v. C.).

I.

Het Israëlietische volk had zijn vrijheid en zelfstandigheid reeds lang verloren. Het Koninkrijk van David en van Salomo was na den dood van laatstgenoemde in twee gedeelten uiteengescheurd. Het eene gedeelte was reeds in de 8e eeuw v. C. door de Assyriërs ingenomen, het andere gedeelte in de 6e eeuw v. C. door de Chaldeërs. Beide overheerschers hadden groote volksgroepen overgebracht naar de landen aan Eufraat en Tigris gelegen. Nadat dan de heerschappij in Voor-Azië van de Chaldeeën op de Perzen was overgegaan, had Cyrus den bannelingen verlof gegeven naar het vaderland terug te keeren; een gedeelte had daarvan gebruik gemaakt. Een nieuw staatsleven begon thans in Palestina. De tempel werd opnieuw gebouwd, de lang onderbroken godsdienst werd weer opnieuw ingesteld en Israël werd weer geconstitueerd als een volk.

Maar natuurlijk, de politieke zelfstandigheid keerde daarmee nog niet terug, en het uitverkoren volk stond nog evenals altijd onder de opperheerschappij van den koning der Perzen.

Dat duurde ongeveer 200 jaar lang. In het jaar 334 v. C. begon Alexander de Groote zijn veroveringstocht door Azië; en reeds in het volgende jaar, Nov. 333, gaf hij door de slag bij Issus het vermolmde Rijk der Perzen den doodsteek.

Daarmee kreeg hij ook Palestina naar het schijnt zonder slag of stoot, in handen. Of hij toen ook in Jeruzalem geweest is, of niet, weet men niet zeker, hoewel Josefus beweert van wel.

Na den dood van Alexander (Juli 323) streden zijne veldheeren om het Rijk. Bij de verdeeling werd Palestina bij Egypte gevoegd en kwam op deze manier onder de heerschappij der Ptolemeërs. Onder hun milde regeering genoot het een tijdlang betrekkelijke voorspoed.

Maar in den tijd van Antiochus den

Grooten (223—187) was het weer een oorzaak van twist tusschen Syrië en Egypte.

Bijna voortdurend is het arme land geplaagd door oorlogen en meermalen ondergaat het verandering van gebieder. Maar tenslotte is het resultaat van al die strijd en oorlogen, dat het in den tijd van Seleucus IV (187—175) onder Syrische opperheerschappij kwam.

Evenals voor alle volkeren van voor-Azië begint ook voor Palestina met het optreden van Alexander de Groote een nieuwe tijd. Zijn geweldig plan was, een wereldrijk te stichten, een wereldrijk, dat niet enkel door eenheid der heerschappij, maar ook door eenheid van taal, zeden, bescha
elkaar gehouden moest worde

Alle volken van het ooste
met Helleensche cultuur
moeten worden en door dez
macht tot een groot geheel v
worden. Daarom zorgde hij
voor, dat overal zijn legers
voet werden gevolgd door
kolonisten.

Nieuwe, alleen door Hell
woonde, steden werden ge
ook oude steden werden verz
Grieksche kolonisten.

Volgens Plutarchus heeft
niet minder dan 70 zulke s
sticht en de geschiedenisschrij
sen heeft bewezen, dat dit
overdreven is. Zoo werd
Azië een net van Grieksch
gespannen, dat bestemd wa
het daartusschen liggende
zijn macht te krijgen. Het sp
zelf, dat ook Palestina zou
dit omvormingsproces: ook
der Joden was bestemd om
seerd te worden.

Wel stierf Alexander bij
zijner loopbaan, maar zijn
hebben het werk voortgezet.
een schitterende getuigenis vo
der Grieksche cultuur dat zij de
welke Alexander hen gaf, i
omvang konden vervullen.
het Joodsche volk scheen he
schoren te zijn. Bij het beg
tweede eeuw voor C. vinde
lestina reeds omgeven door
steden. Vooral de kust van
was er als het ware mee bezaaid. In het zuiden vinden wij bijv. de stad Anthedon, die reeds door haar naam den Griekschen afkomst verraadt. Noordelijk daarvan ligt Gaza, door Josefus Polis Hellenis, Grieksche stad, genoemd. Het begin van haar helleniseering dateert ook uit den tijd van Alexander den Groote. Verder naar het noorden vinden wij hier Azotos, Apollonia, Stratonospyrgos en ten slotte ook de belangrijke vesting Ptolemaïs, enkel steden, wier Grieksch karakter deels door hunne namen, en gedeeltelijk door oude getuigenissen vast staat. Ook Tyrus was gedeeltelijk gehelleniseerd, ook Damascus.

Zoo zou men voort kunnen gaan, en overal hetzelfde vinden, in Seleucia, Hippos, Godara Pella, Dion, Gerasa. Antiochia, Filadelfia. Aan de landzijde was Palestina door een krans van Grieksche steden omgeven.

Maar ook binnen in het land was het Griekendom reeds voortgegaan invloed uit te oefenen. Palestina had toen drie voorname landschappen, Galilea, Samaria en Judea. In Galilea vinden wij aan den westkant van de zee van Genezareth een stad Filoteria, gesticht door Ptoleméos Filadélfos. In de stad Samaria, hoofdstad van gelijknamige
had
l Mace-
ners ge-
iet Grie-
aakt, be-
akkabeër

k scheen
s voort-
ring het
aar zoo-
zou ge-
tusschen
ijna ver-
vas, dan
et Grie-
er daar-

in Pales-
rieksche
tgegaan.
ners, net
lotseling
olk wil-
ictie. Als
hief zich
plicht tot
e indrin-
f in den
bewust-
: beroep.
rwijl de
ië gehel-
akter te

Joodsche
Syrische
as. Men
niet zoo
was het
geestelijk en wereldlijk hoofd tegelijk, die alleen verplicht was, tribuut te brengen aan den Syrischen heerscher. Als drukkende last werd de afhankelijkheid pas gevoeld, toen de Syrische heerscher met één slag, door dictatatorische maatregelen, trachtte het Joodsche volk te doen verdwijnen.

Dit gebeurde onder Antiochus IV Epifanes (175—164 v. C.) den opvolger van Seleucus IV.

Antiochus Epifanes was een merkwaardige verschijning. Wij bezitten uitvoerige beschrijvingen van hem door Polybius Diodorus en Livius. Volgens hen is hij zeer prachtlievend en ook zeer vrijgevig geweest. Glanzende spelen, prachtvolle bouwwerken, koninklijke geschenken, dat waren zijn liefhebberijen.

Natuurlijk zoekt men bij zulk een karakter niet naar diepere motieven voor zijn handelwijze tegenover Judea.

Als ieder echte despoot meende hij, dat alles hem, den absoluten gebieder, geoorloofd was, het laagste als het hoogste, alles, wat zijn luim hem ingaf.

Toen hij aan de regeering kwam, waren er in Jeruzalem zelf twee partijen, een nationaal gezinde aan het oude geloof vasthoudende, en een Grieksch-gezinde, die het zich tot taak had gemaakt, het Griekendom ook in Judea spoedig en op beslissende wijze tot heerschappij te brengen.

Aan het hoofd van de eerste partij stond de Hoogepriester Onias III. Tegenover hem stond aan het hoofd van de andere partij zijn eigen broeder Jezus, of, zooals hij zich liever met een Grieksche naam noemde Jason. Den vrienden van Griekenland was geen middel te slecht, wanneer het slechts aan hun doeleinden tegemoet kwam. Vooral was het er hen om te doen, de grootste waardigheid en de grootste macht in handen te krijgen, die van het hoogepriesterschap. Toen daarom spoedig na het overnemen der regeering door Antiochus Epifanes op zekeren keer Jason met den koning in aanraking kwam, beloofde hij hem verhooging van tribuut in sterke mate, wanneer de koning hem wilde maken tot hoogepriester en een gymnasium en efebeion te Jeruzalem wilde oprichten.

De koning ging bereidwillig op alles in. Onias werd afgezet, en Jason werd hoogepriester. Spoedig ging hij nu ook zijn plannen uitvoeren. Aan den voet van den burcht werd een gymnasium ingericht, en de jeugd van Jeruzalem oefende zich nu op Grieksche manier in worstelen. Zelfs de priesters liepen bij het altaar weg, om toe te zien wat er wel in het worstelperk gebeurde. Van dag tot dag won het hellenisme grond in Judea.

(Wordt vervolgd).

D. G. B.

III

»MIJN BEKEERING.«

In The Baptist Times verscheen onlangs een nog niet eerder gepubliceerd artikel van den thans overledene Dr. F. B. Meyer, handelende over zijn bekeering.

„De geschiedenis mijner bekeering mede te deelen is buitengewoon moeilijk, want heusch, hoe nauwkeurig ik mijn jeugdjaren ook bekijk, zoo kan ik niet het moment ontdekken, waarin ik overging van

De ontwapeningsconferentie te Genève.

De Nederlandsche delegatie.

Naar wij vernemen, zijn aangewezen in de delegatie naar de Ontwapeningsconferentie, die op 2 Februari 1932 te Genève zal bijeenkomen:

Als leider der delegatie Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, Minister van Buitenlandsche Zaken; als plaatsvervangend leider der delegatie Prof. Mr. V. H. Rutgers, hoogleeraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam; als gedelegeerden Prof. Mr. J. P. A. François, administrateur, chef van de afdeeling volkenbondszaken aan het Departement van Buitenlandsche Zaken, buitengewoon-hoogleeraar aan de handelshoogeschool te Rotterdam; Mr. W. M. van Lanschot, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal; Prof. Dr. o. Moresco, oud-vice-president van den Raad van Nederlandsch-Indië; H. G. Surie, gepensionneerd vice-admiraal titulair; C. van Tuinen, gepensionneerd luitenant-generaal; W. H. Vliegen, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; J. J. G. baron van Voorst tot Voorst, luitenant-kolonel van den Generalen Staf, hoofd van de afdeeling Generale Staf aan het Departement van Defensie; D. Vreede, kapitein ter zee.

Voor zoover zulks noodig zal blijken, zal de delegatie worden aangevuld met deskundigen voor sociale onderwerpen, als technische raadslieden.

te staan voor een nederzetting van zijn vervolgde geloofsgenooten in Engeland. Dit verzoek werd ingewilligd. Het was het uitdrukkelijk verlangen van den koning, dat de nieuwe koloniestaat Pennsylvanië zou worden genoemd, d. w. z. woud van Penn. In 1681 scheepte onze held zich naar zijn nieuw vaderland in. Hij was vast besloten de wereld te veroveren en een staat te stichten naar christelijke beginselen. Men had hem ernstig gewaarschuwd voor de wraaklustige en bloeddorstige Indianen van het hem toegewezen gebied. Hij zou ze eerst moeten onderwerpen. Hij heeft ze inderdaad volkomen onderworpen, doch geheel op zijn eigen wijze: »dit is het geloof, dat de wereld overwint«.

De Indianen waren gewoon te rooven en te moorden. Geen enkele taal dan die van het scalpeermes en den strijdbijl verstonden zij. Sedert den dag, waarop de blanken Amerika hadden betreden, waren de wouden vervuld geweest met oorlogsrumoer. Nu eens werd een Indianendorp in brand gestoken door de Europeanen; dan weer omgekeerd vernielden de inboorlingen een nederzetting van de westerlingen. De Indianen haatten de Europeanen; de emigranten op hun beurt waren bang voor de oerwouden, waar het roode gevaar hen van alle zijden beloerde.

Nauwelijks was Penn in de nieuwe wereld aangekomen en had hij het land bereikt, dat de Engelschen hem hadden verkocht, of hij riep de Indiaansche stamhoofden tezamen onder een grooten ouden lindeboom, niet ver van de Delaware. De achtendertigjarige Penn naderde geheel anders dan de Roodhuiden hadden verwacht. Geen gordelriem, waaraan een zwaard en een pistool rammelen, draagt hij om zijn heupen, maar een blauwe zijden doek. Met verbazing zien ze hem dichterbij komen. Zijn houding is gebiedend, zijn oogen zijn eerlijk. De getatoueerde krijgers lezen hem intuitief tot op den boden van zijn ziel en . . . zij werpen hun pijlen en bogen en wapentuig weg. Er worden geschenken aan elkander uitgewisseld en toespraken gehouden. Penn is minzaam en vriendelijk; zijn stem is diep en zacht. Hij verzekert hun, dat noch hij, noch een van de zijnen hun leed veroorzaken of hun goed ontvreemden zullen. En zij van hun kant beloven plechtig, dat zij in liefde met Onas, zoo noemden zij hem, en met zijn nakomelingen zullen leven, zoolang zon en maan haar schijnsel geven. Aldus werd er een verbond gesloten met de rivier en de hemelen en de zon en het oerwoud tot getuigen. Geen eed werd erbij gezworen; geen handteekeningen of zegels erbij gebruikt; geen papier werd beschreven. Het was een mondelinge overeenkomst en de eenvoudige zonen van de wildernis keerden naar hun wigwams terug.

Toen in Europa bekend werd, wat Penn gedaan had, schudde bijna ieder het hoofd over zijn onnoozelheid. Men hield hem voor een grooten dwaas.

Maar toen de Mohicanen in de naburige staten het bloed der blanken deed stroomen, totdat de bodem er rood mee gekleurd was, genoten de christenen van Pennsylvanië vrede en rust.

Later kregen de landverhuizers, die den staat van Penn binnenzwermden moeilijke dagen. De ontberingen, die geleden moesten worden, werden wel

1000 inw., het [illegible] voor sterfgevallen [illegible] 6.98 per 1000 inw. Daarvan overleden aan diphtherie en croup 1, longtuberculose 7, kanker 18, pneumonie 2, bronchitis en andere ziekten der ademhalingsorganen 2, gewelddadigen dood 6, zelfmoord 2. De leeftijdsverdeeling der overledenen was als volgt: beneden 1 jaar 4, 1—19 jaar 4, 20—49 jaar 17, 50 jaar en ouder 77. Het aantal thuis verpleegde lijders aan een besmettelijke ziekte was 6, n.l. roodvonk 5 dysenterie 1. Uit de ziekenhuizen werden gemeld 29 lijders aan roodvonk, 17 aan diphtherie en 1 aan dysenterie.

Er kwamen van 18-24 October binnen 62 zeeschepen, er vertrokken 65 tegen in dezelfde week van 1930 66 en 82.

HOOFDBODE VAN DER MEULEN.

De hoofdbode van het Stadhuis, de heer A. D. v. d. Meulen, zal 1 Januari a.s. den gemeentedienst met pensioen verlaten.

Het ligt in de bedoeling van B. en W. om in de vacature, die daardoor zal ontstaan, niet te voorzien.

ONREGELMATIGHEDEN GEPLEEGD.

Te Amsterdam is gisteren op verzoek van den Commissaris van Politie te Haarlem een te Haarlem woonachtige 27-jarige vertegenwoordiger van de Sinclair Petroleum Company te Den Haag, aangehouden, verdacht van verduistering van een bedrag van *f* 5000.

De man heeft gedurende twee à drie jaar quitanties geïnd, doch de ontvangen gelden zou hij niet hebben afgedragen. Hij is te Haarlem in bewaring gesteld en heeft toegegeven onregelmatigheden te hebben gepleegd, doch ontkent zich aan verduistering te hebben schuldig gemaakt.

[illegible] toen ze twee April er ook niet waren, wist ik het al. Nu wordt het hommeles. Op mijn schrijven aan bedoelde firma ontving ik Zaterdagavond laat een spoedbestelling van tweehonderd stuks. Ons mooie plan u met Paschen met ons insigne te sieren, is mislukt. Ik ga echter nu zoo vlug mogelijk de bestellingen uitvoeren, indien tenminste mijn hoop, dat die overige 550 ook spoedig zullen arriveeren, niet beschaamd wordt.

De uitvoering van het insigne is bepaald prachtig. Een aparte brochevorm voor de dames is bizonder goed gelukt en zal m. i. overal in hun smaak vallen.

Daar onze kas bijlange na de rekening niet kan voldoen, verzoek ik mij na toezending van 't bestelde zoo spoedig mogelijk te betalen. Ook herinner ik alle jeugdkringen aan de contributie ad f 5.— die zij dan gelijk gelieve te voldoen.

In 't vaste vertrouwen zoo spoedig mogelijk uw zaken in deze af te doen, verblijf ik, uw aller secretaris,

A. P. BARENDREGT.

III

IETS UIT ISRAELS ONGEWIJDE GESCHIEDENIS.

De regeering van Antiochus Epifanes tot de inwijding des Tempels.

(175 tot 165 v. C.).

I.

Het Israëlietische volk had zijn vrijheid en zelfstandigheid reeds lang verloren. Het Koninkrijk van David en van Salomo was na den dood van laatstgenoemde in twee gedeelten uiteengescheurd. Het eene gedeelte was reeds in de 8e eeuw v. C. door de Assyriërs ingenomen, het andere gedeelte in de 6e eeuw v. C. door de Chaldeërs. Beide overheerschers hadden groote volksgroepen overgebracht naar de landen aan Eufraat en Tigris gelegen. Nadat dan de heerschappij in Voor-Azië van de Chaldeën op de Perzen was overgegaan, had Cyrus den bannelingen verlof gegeven naar het vaderland terug te keeren; een gedeelte had daarvan gebruik gemaakt. Een nieuw staatsleven begon thans in Palestina. De tempel werd opnieuw gebouwd, de lang onderbroken godsdienst werd weer opnieuw ingesteld en Israël werd weer geconstitueerd als een volk.

Maar natuurlijk, de politieke zelfstandigheid keerde daarmee nog niet terug, en het uitverkoren volk stond nog evenals altijd onder de opperheerschappij van den koning der Perzen.

Dat duurde ongeveer 200 jaar lang. In het jaar 334 v. C. begon Alexander de Groote zijn veroveringstocht door Azië; en reeds in het volgende jaar, Nov. 333, gaf hij door de slag bij Issus het vermolmde Rijk der Perzen den doodsteek.

Daarmee kreeg hij ook Palestina naar het schijnt zonder slag of stoot, in handen. Of hij toen ook in Jeruzalem geweest is, of niet, weet men niet zeker, hoewel Josefus beweert van wel.

Na den dood van Alexander (Juli 323) streden zijne veldheeren om het Rijk. Bij de verdeeling werd Palestina bij Egypte gevoegd en kwam op deze manier onder de heerschappij der Ptolemeërs. Onder hun milde regeering genoot het een tijdlang betrekkelijke voorspoed.

Maar in den tijd van Antiochus den

Grooten (223—187) was het weer een oorzaak van twist tusschen Syrië en Egypte.

Bijna voortdurend is het arme land geplaagd door oorlogen en meermalen ondergaat het verandering van gebieder. Maar tenslotte is het resultaat van al die strijd en oorlogen, dat het in den tijd van Seleucus IV (187—175) onder Syrische opperheerschappij kwam.

Evenals voor alle volkeren van voor-Azië begint ook voor Palestina met het optreden van Alexander de Groote een nieuwe tijd. Zijn geweldig plan was, een wereldrijk te stichten, een wereldrijk, dat niet enkel door eenheid der heerschappij, maar ook door eenheid van taal, zeden, beschaving bijelkaar gehouden moest worden.

Alle volken van het oosten zouden met Helleensche cultuur verzadigd moeten worden en door deze geestesmacht tot een groot geheel verbonden worden. Daarom zorgde hij er steeds voor, dat overal zijn legers op den voet werden gevolgd door Grieksche kolonisten.

Nieuwe, alleen door Helleenen bewoonde, steden werden gesticht, en ook oude steden werden verzorgd door Grieksche kolonisten.

Volgens Plutarchus heeft Alexander niet minder dan 70 zulke steden gesticht en de geschiedenisschrijver Droysen heeft bewezen, dat dit getal niet overdreven is. Zoo werd over half Azië een net van Grieksche cultuur gespannen, dat bestemd was, om al het daartusschen liggende gebied in zijn macht te krijgen. Het spreekt vanzelf, dat ook Palestina zou deelen in dit omvormingsproces: ook het volk der Joden was bestemd om gehelleniseerd te worden.

Wel stierf Alexander bij het begin zijner loopbaan, maar zijn opvolgers hebben het werk voortgezet. En het is een schitterende getuigenis voor de macht der Grieksche cultuur dat zij de opdracht, welke Alexander hen gaf, in grooten omvang konden vervullen. Ook aan het Joodsche volk scheen hetzelfde beschoren te zijn. Bij het begin van de tweede eeuw voor C. vinden wij Palestina reeds omgeven door Grieksche steden. Vooral de kust van Foenicië was er als het ware mee bezaaid. In het zuiden vinden wij bijv. de stad Anthedon, die reeds door haar naam den Griekschen afkomst verraadt. Noordelijk daarvan ligt Gaza, door Josefus Polis Hellenis, Grieksche stad, genoemd. Het begin van haar helleniseering dateert ook uit den tijd van Alexander den Groote. Verder naar het noorden vinden wij hier Azotos, Apollonia, Stratonospyrgos en ten slotte ook de belangrijke vesting Ptolemaïs, enkel steden, wier Grieksch karakter deels door hunne namen, en gedeeltelijk door oude getuigenissen vast staat. Ook Tyrus was gedeeltelijk gehelleniseerd, ook Damascus.

Zoo zou men voort kunnen gaan, en overal hetzelfde vinden, in Seleucia, Hippos, Godara Pella, Dion, Gerasa, Antiochia, Filadelfia. Aan de landzijde was Palestina door een krans van Grieksche steden omgeven.

Maar ook binnen in het land was het Griekendom reeds voortgegaan invloed uit te oefenen. Palestina had toen drie voorname landschappen, Galilea, Samaria en Judea. In Galilea vinden wij aan den westkant van de zee van Genezareth een stad Filoteria, gesticht door Ptoleméos Filadélfos. In de stad Samaria, hoofdstad van gelijknamige landschap, had Alexander veel Macedonische, dus Grieksche inwoners gebracht. En hoe zelfs in Judea het Griekendom vorderingen had gemaakt, bewijst de geschiedenis der Makkabeër opstand.

Dus ook het Joodsche volk scheen bestemd te zijn, in dit rusteloos voortgaande proces der helleniseering het eigen karakter te verliezen. Maar zoover zou het *niet* komen. Het zou genoeg blijken, dat dit kleine, tusschen de groote Aziatische rijken bijna verdwijnende volk heel anders was, dan de anderen. Terwijl overal het Griekendom overwon, ontstond hier daartegen geweldige tegenstand.

Anderhalve eeuw was ook in Palestina de Grieksche taal en de Grieksche beschaving langzaam voortgegaan. Maar toen de Syrische heerschers, net alsof het te langzaam ging, plotseling en met geweld het Joodsche volk wilden helleniseeren, kwam de reactie. Als uit een droom ontwakend, verhief zich het volk, gedachtig aan den plicht tot zelfbehoud, tegen de Syrische indringers. Wat het volk kracht gaf in den zeer ongelijken strijd, was het bewustzijn van het hooge, Goddelijke beroep. En het gelukte dit volk, terwijl de overige volken van Voor-Azië gehelleniseerd werden, eigen karakter te bewaren.

Dit ter inleiding.

Wij weten nu, dat het Joodsche volk onder Seleucus IV onder Syrische opperheerschappij gekomen was. Men gevoelde de afhankelijkheid niet zoo heel erg. De Hoogepriester was het geestelijk en wereldlijk hoofd tegelijk, die alleen verplicht was, tribuut te brengen aan den Syrischen heerscher. Als drukkende last werd de afhankelijkheid pas gevoeld, toen de Syrische heerscher met één slag, door dictatatorische maatregelen, trachtte het Joodsche volk te doen verdwijnen.

Dit gebeurde onder Antiochus IV Epifanes (175—164 v. C.) den opvolger van Seleucus IV.

Antiochus Epifanes was een merkwaardige verschijning. Wij bezitten uitvoerige beschrijvingen van hem door Polybius Diodorus en Livius. Volgens hen is hij zeer prachtlievend en ook zeer vrijgevig geweest. Glanzende spelen, prachtvolle bouwwerken, koninklijke geschenken, dat waren zijn liefhebberijen.

Natuurlijk zoekt men bij zulk een karakter niet naar diepere motieven voor zijn handelwijze tegenover Judea.

Als ieder echte despoot meende hij, dat alles hem, den absoluten gebieder, geoorloofd was, het laagste als het hoogste, alles, wat zijn luim hem ingaf.

Toen hij aan de regeering kwam, waren er in Jeruzalem zelf twee partijen, een nationaal-gezinde aan het oude geloof vasthoudende, en een Grieksch-gezinde, die het zich tot taak had gemaakt, het Griekendom ook in Judea spoedig en op beslissende wijze tot heerschappij te brengen.

Aan het hoofd van de eerste partij stond de Hoogepriester Onias III. Tegenover hem stond aan het hoofd van de andere partij zijn eigen broeder Jezus, of, zooals hij zich liever met een Grieksche naam noemde Jason. Den vrienden van Griekenland was geen middel te slecht, wanneer het slechts aan hun doeleinden tegemoet kwam. Vooral was het er hen om te doen, de grootste waardigheid en de grootste macht in handen te krijgen, die van het hoogepriesterschap. Toen daarom spoedig na het overnemen der regeering door Antiochus Epifanes op zekeren keer Jason met den koning in aanraking kwam, beloofde hij hem verhooging van tribuut in sterke mate, wanneer de koning hem wilde maken tot hoogepriester en een gymnasium en efebeion te Jeruzalem wilde oprichten.

De koning ging bereidwillig op alles in. Onias werd afgezet, en Jason werd hoogepriester. Spoedig ging hij nu ook zijn plannen uitvoeren. Aan den voet van den burcht werd een gymnasium ingericht, en de jeugd van Jeruzalem oefende zich nu op Grieksche manier in worstelen. Zelfs de priesters liepen bij het altaar weg, om toe te zien wat er wel in het worstelperk gebeurde. Van dag tot dag won het hellenisme grond in Judea.

(Wordt vervolgd).

D. G. B.

»MIJN BEKEERING.«

In The Baptist Times verscheen onlangs een nog niet eerder gepubliceerd artikel van den thans overledene Dr. F. B. Meyer, handelende over zijn bekeering.

„De geschiedenis mijner bekeering mede te deelen is buitengewoon moeilijk, want heusch, hoe nauwkeurig ik mijn jeugdjaren ook bekijk, zoo kan ik niet het moment ontdekken, waarin ik overging van

den dood in het leven, of de evenaar tusschen de zône der natuur en der genade overschreed. Het moet gebeurd zijn toen ik als kind stond aan moeder's knie en luisterde naar de bijbelsche verhalen, gelijk ik die later zoo vaak verteld heb, of het moet geweest zijn toen ik als een knaap, met verslindende belangstelling, luisterde naar den grooten prediker, onder wiens gehoor wij opgingen. Het is voor het ongeoefende oog, onmogelijk te zeggen, wanneer precies de dageraad aanbreekt, en het is voor ons precies zoo onmogelijk te vertellen wanneer precies het licht der eeuwigheid de duisternis onzer ziel voor het eerst doorboorde. Dat er bij ons allen een begin geweest is, is zeker, maar slechts in Gods register —het Boek des Levens des Lams — is nauwkeurig aangegeven het uur van zulk een bekeering, als ik heb doorgemaakt.

Ik houd er niet van om haarfijne onderscheidingen te maken, maar voor mij is er een groot verschil tusschen bekeering en wedergeboorte. De laatste kan, naar mijn gevoelen slechts één keer plaats vinden, terwijl het eerste — hetwelk beteekent opnieuw beginnen — zich in onze ervaring vaker kan herhalen Lang nadat Petrus een discipel en apostel des Heeren geworden was, zei de Meester: „Wanneer gij zult bekeerd zijn, zoo versterk uwe broederen". Zoo als ik het versta kunnen wij maar één keer worden wedergeboren (d. i. in Gods familie worden opgenomen), terwijl we meer dan eenmaal, ja vele keeren. bekeerd kunnen zijn.

Wedergeboren worden wil zeggen het onvergankelijk zaad te ontvangen, hetwelk de oorsprong is van het goddelijk Christus-leven in de ziel. Bekeerd te zijn wil zeggen, terug gekeerd zijn tot die positie, die wij eertijds innamen, maar die wij verlaten hebben.

Het goddelijk zaad, kan dus reeds, gelijk wij zeiden, gekomen zijn in het binnenste van een jong kind, en beginnen te groeien — eerst het zaad, daarna het kruid en de aar en eindelijk het volle koren in de aar.

Het is een kostelijk ding als het jonge leven opwast, natuurlijk en geleidelijk „in de vreeze en vermaning des Heeren", en het is niet in te zien, waarom niet alle kinderen, die tot godvreezende hnisgezinnen behooren, niet in deze wijze zouden opgroeien. Maar twee voorwaarden moeten daartoe vervuld worden:

1. Vader en moeder moeten zich geheel geven om voor hun kinderen zorgvuldig te waken en op hen acht te geven. Mijn moeder offerde de aantrekkelijkheid van het verkeer in hoogstaand gezelschap op, opdat ze ons nooit zou behoeven toe te vertrouwen aan de zorg van een dienstbare, hoe goed en zorgzaam die ook was. Het is een feit dat, had zij niet zoo zorgvuldig het oog op mij gehouden, ik zooals ik nu duidelijk zie, schade geleden zou hebben door den invloed van iemand uit het huispersoneel.

2. De tweede voorwaarde is, dat men niet de fout begaat, in de jonge ziel de gedachte te wekken, alsof zij den eersten stap tot God moest zetten. Het is een onjuiste opvatting van het Evangelie, als men meent dat overgave en onderwerping de eerste stap zou zijn. De eerste stap is te ontwaken en te zien, dat Gods liefde ons is vóór geweest, dat we van Gods zijde reeds geroepen werden, voordat wij nog antwoordden; dat God reeds trok, vóór dat wij naderden. „We hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad".

We gelooven dat het goed kan zijn dat deze regels onder de oogen onzer lezers komen. De opvattingen, die Dr. Meyer hier ten beste geeft, kunnen zuiverend werken Men moet het gewicht der eerste levensjaren niet onderschatten. Men moet in het werk der verlossing niet den mensch in het middelpunt plaatsen, doch zien hoe volgens het Evangelie, God die plaats inneemt. Hij is de eerste; van Hem gaat het uit. De christelijke opvoeding in de eerste levensjaren — in de nog onbewuste levensperiode — is van het grootste gewicht. In het huisgezin ligt de beslissing. Daar worden de overwinningen behaald. Daar ligt de toekomst der gemeente en van Gods Koninkrijk. De zondagsschool kan hier niet als plaatsvervangster optreden; ze kan slechts steunend werken. — Ouders denk aan uw gewichtige taak ten opzichte van *het kleine kind!*

L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

In den leeuwenkuil bewaard.

Dan. 6.

Les voor Zondag 10 Mei 1931.

Er was in Babel veel veranderd. Machtigen waren voor goed van den troon afgetrokken; de heerschappij was nu in de handen van Perzen en Meden. Daniël, die reeds een hoogen leeftijd bereikt had, was ook nu weer in staatsdienst en genoot veel vertrouwen en hooge eer. Hij was de hoogste van de stadhouders en de koning dacht er over, om hem over het geheele koninkrijk te stellen.

Dat kwam, omdat Daniël zoo trouw was. Hij was trouw in 't verborgen en in 't openbaar. Vertel eerst van zijn trouw in 't gebed voor God . . . . . Wie trouw bidt, zal ook in zijn werk aan God denken. Hij werkt niet alleen voor de menschen, maar denkt: God ziet mij en Hij keurt mijn werk. Dit is van groot belang; tracht het in het kinderhart te leggen, dat wij altijd ons werk voor den Heer moeten doen, ook als menschen het ons hebben opgedragen.

Het spreekt van zelf, dat de koning zulk een trouwen beambte zeer op prijs stelde Maar Daniëls collega's, die niet zoo trouw waren, hadden een hekel aan hem. Zij wilden hem graag kwijt. Vertel, wat ze deden, v. 5. Ze zouden wel eens goed opletten. Daniël zou ook wel eens wat verkeerds doen; en dan zouden zij wel zorgen, dat de koning hem ging wantrouwen, en verstooten.

Maar 't lukte niet!

Zie zoo, dat is het begin van deze spannende vertelling. De rest volgt nu vanzelf.

V. 6—10, hun plan, schijnbaar om den koning te eeren, in werkelijkheid alleen om D. een strik te spannen.

Vers 11 hebbe een oogenblik alle aandacht. Dat is het waard . . . ! . . . . . Dan komen de kijkers . . . . . en het verhaal gaat weer verder.

V. 19 is een overgang; de nacht zonder slaap laat de spanning in de vertelling blijven, maar toch misschien iets verslappen. Met v. 22 leeft natuurlijk alles op.

V. 25 doet ons vreemd aan, maar we moeten bedenken in welken tijd en onder welke omstandigheden dit gebeurde.

K. R.

III

De zichtbare Eenheid der Kerk.

„De zichtbare eenheid der kerk". Aan het vraagstuk, hoe de kerk weer een zichtbare eenheid kan vormen, wordt de laatste jaren veel aandacht geschonken. De namen Stockholm en Lausanne herinneren daaraan op sprekende wijze. De groote kerken zoeken elkaar. Rome houdt zich afzijdig, maar slaat de beweging met belangstelling gade. De Anglikaansche kerk, de Grieksch-orthodoxe kerk van het Oosten en de Luthersche kerk zijn de voornaamste deelnemers aan deze beweging tot hereeniging der kerken. Men zoekt naar een grondslag, waarop men elkander de

hand der gemeenschap weer zou kunnen reiken.

Een verklaring van de „Lambeth-conferentie". In het Lambeth-paleis, het paleis van den aartsbisschop van Canterbury, hield de Anglikaansche kerk het vorige jaar een conferentie. De brandende vraagstukken van onzen tijd werden daar besproken. Rapporten en resoluties werden aangenomen, zoodat men nu weet hoe de Anglikaansche kerk daarover denkt. — Hoe deze kerk staat tegenover het streven naar de zichtbare eenheid der kerk, sprak ze reeds in 1910 uit in de volgende verklaring:

„Wij gelooven dat de zichtbare eenheid der kerk zal bevonden worden in te sluitende hartelijke aanvaarding van:

de H. Schriften, als het getuigenis van Gods openbaring van zich zelf aan den mensch, en als zijnde de regel en de laatste maatstaf van het geloof;

de geloofsbelijdenis, gewoonlijk genaamd die van Nicea, als de voldoende verklaring van het Christelijk geloof, en hetzij deze of de apostolische geloofsbelijdenis als. de geloofsbelijdenis bij den doop;

de van Godswege ingestelde sacramenten van Doop en H. Avondmaal, als uitdrukkende voor allen het gemeenschappelijk leven der geheele gemeenschap in en met Christus;

een ambt, erkend door elk deel der kerk, en bezittende niet alleen de inwendige roeping van den Geest, maar ook de opdracht van Christus en het gezag van het geheele lichaam".

Vier punten. Aan deze vier punten hangt dus, naar de opvatting der Anglikaansche kerkvergadering, de zichtbare eenheid der kerk. Zij spreekt over de Heilige Schrift, de geloofsbelijdenis, de „sacramenten" en het ambt. De aanvaarding van het eerste punt, waarin de Anglikaansche kerk zich uitspreekt over de beteekenis der H. Schrift, zou onder ons, Baptisten, geen bezwaar ontmoeten. Deze omschrijving is niet te eng. Ze geeft niet te veel en zegt toch duidelijk, wat wij in de H. Schrift hebben.

De geloofsbelijdenis van Nicea. Bovenstaande verklaring zegt, dat de zichtbare eenheid der kerk de hartelijke aanvaarding van deze geloofsbelijdenis zal bevonden worden in te sluiten. De kerkvergadering te Nicea, waarop bedoelde belijdenis werd opgesteld, werd gehouden in het jaar 325. Genoemde belijdenis luidt:

„Wij gelooven in éénen God, den Almachtigen Vader, Schepper des hemels en der aarde, en aller dingen, zienlijke en onzienlijke.

En in éénen Heere Jezus Christus, den eeniggeboren Zoon van God, geboren uit den Vader voor alle eeuwen; God uit God, en Licht uit Licht; waarachtig God uit waarachtig God; geboren en niet gemaakt; van hetzelfde wezen met den Vader; door wien alle dingen gemaakt zijn; die om ons menschen, en om onze zaligheid, is nedergekomen uit den hemel, en vleesch geworden is uit den Heiligen Geest en de maagd Maria, en een mensch is geworden; die voor ons gekruisigd is onder Pontius Pilatus; die geleden heeft, en begraven is, en ten derde dage is opgestaan naar de Schriften; en die opgevaren is ten hemel, en zit ter rechterhand des Vaders; en Hij zal wederkomen met heerlijkheid om te oordeelen de levenden en de dooden; wiens rijk geen einde zal hebben.

En in den Heiligen Geest, die gesproken heeft door de Profeten; en eene heilige, algemeene en apostolische Kerk.

Ik belijd eenen Doop tot vergeving der zonden. Ik verwacht de opstanding der dooden en het leven der toekomende eeuw. Amen".

Is er onder ons wel iemand, die deze belijdenis niet zou willen onderteekenen? We zouden allicht echter met vele mede onderteekenaren verschillen in de vraag, welke die eene Doop zij. Of dat de Doop is, die bediend wordt op de voorwaarde, die de Schrift aan hem verbindt en volgens apostolische ritus, of de besprenging van kinderkens.

Het derde punt. Het zelfde geldt van het derde punt. Ook wij gelooven dat de zichtbare eenheid der kerk eischt de hartelijke instemming met „de van Godswege ingestelde sacramenten van Doop en Avondmaal". Alleen diè; géén anderen. En dan zoo, als de Heere ze ingesteld heeft, want anders is de gehoorzaamheid daaraan eigenlijk fictief. — Maar geen eenheid zonder Doop en Avondmaal, wijl van de Christelijke gemeente verwacht mag worden, dat ze datgene eerbiedigt, wat van Godswege is ingesteld.

Het groote struikelblok. Het groote struikelblok is punt vier, dat over het ambt handelt. Als we het goed begrijpen verschijnt daarachter de heele drom van bisschoppen en aartsbisschoppen. De inwendige roeping van den Geest is niet genoeg. Daar zijn we het mee eens. Maar wat moet er dan nog bijkomen? De ordening vanwege de gemeente. Dat het goed is dat deze ordening geschiede in overleg met de andere gemeenten en in onderling goedvinden erkennen we gaarne. We wenschen de leer van de autonomie der plaatselijke gemeente niet op den spits te drijven. We willen het gemeenschappelijke gaarne een wat breeder plaats inruimen en we gelooven dat dit het heil der afzonderlijke gemeenten ten goede kan komen.

Maar het punt spreekt ook van „de opdracht van Christus en het gezag van het geheele lichaam".

Wanneer heeft het ambt „de opdracht van Christus?" De Anglikaansche kerk bedoelt hiermede, wanneer het de wijding van een bisschop heeft ontvangen. Ze meent, dat het predik- en regeerambt, dat Christus Zijn apostelen gegeven heeft, in ononderbroken lijn is overgegaan op de bisschoppen van heden. Buiten de bisschoppelijke wijding om heeft dus — volgens haar — niemand het recht in de gemeente te prediken en Doop en Avondmaal te bedienen.

Hoezeer wij, Baptisten, er ook voor zijn, dat alle dingen eerbaar en met orde geschieden, zoo kunnen we de hoogste dingen als de verkondiging van het Evangelie en de bediening van Doop en Avondmaal niet in die mate aan menschen binden, als deze verklaring dat voor noodig acht, zal de gemeente zich als een zichtbare eenheid kunnen openbaren. We zijn voor een geordend gemeentelijk samenleven en zeer tegen het anarchisme, dat de gemeente negeert en Gods Koninkrijk op den duur slechts schade zal kunnen doen. Maar we achten het niet goed om de volmacht, die de Heer de apostelen gaf, die in een geheel andere verhouding tot Hem stonden, toe te vertrouwen aan enkele menschen van later tijd. Zij moet ons inziens bij de gemeente berusten, die niet een vergadering is van onmondigen.

Wij gelooven, dat de laatste eisch voortkomt uit een andere beschouwing van de gemeente dan de onze is.

De geloofsbelijdenis bij den Doop. Dit verschil in gemeentebeschouwing komt ons inziens ook uit in de verklaring, dat de geloofsbelijdenis van Nicea of de apostolische geloofsbelijdenis als de geloofsbelijdenis bij den Doop zal moeten gelden. Ook wij meenen, dat de doopeling bij den Doop geloof moet belijden. Wij meenen echter dat noch de belijdenis van Nicea noch de Ap. geloofsbelijdenis — hoe goed ook op zich zelf — daarvoor geschikt zijn. Zulk een „geloofsbelijdenis", die niet meer is dan een „er-mee-instemmen" is wat het is, maar geen belijdenis van g e l o o f. Om gedoopt te mogen worden is meer noodig dan met bijbelsche waarheden in te stemmen, is met een woord, méér noodig dan rechtzinnig te zijn. Geloof des *harten* wordt daarvoor geeischt; *persoonlijk geloof, persoonlijk geloofsvertrouwen in den Heere Jezus.*

De vier punten van de Conferentie

van Lambeth schijnen ons niet verder te komen dan de vraag van al of niet orthodox. En is het niet op *dit* punt dat we ons van de kerken scheiden, dat wij, ook in den verzameling en den opbouw der gemeente *uitgaan van de nieuwe levenswerkelijkheid in Christus Jezus?* Niet de rechtzinnigheid, maar de ervaring dezer werkelijkheid zal o. i. uitgangspunt moeten worden voor de vereeniging van Gods kinderen in ééne, zichtbare gemeente.

L.

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet gedoopt zouden worden, die den Heiligen Geest ontvangen hebben, gelijk ook wij? Hand. 10 : 47. Dat was de tekst van de predikatie, die op Zondag 29 Maart in onze gemeente gehouden werd. Ja er was blijdschap in de gemeente en er was blijdschap in de harten der broeders en zusters want wij hadden het voorrecht om in ons midden te hebben niet minder dan negen broeders en negen zusters, die beleden hadden dat zij het eigendom van Jezus geworden waren en die nu ook volgens Gods Woord hun Heiland wilden volgen in den Doop. Een zuster was nog verhinderd wegens ziekte Ons kerkgebouw was ver voor dat de dienst begon geheel gevuld. Ook uit de omliggende gemeenten waren er broeders en zusters tot ons overgekomen om met ons getuigen te zijn van de doopsbediening. Op verzoek was tot ons overgekomen Ds. Barendregt van Emmer-Erfscheidenveen. ZijnEerw. had als onderwerp: de Doop als voorrecht, ten eerste wie mogen gedoopt worden?
ten tweede wat is de Doop van 's Heeren wege?
ten derde wat werkt de Doop in ons leven?

In een zeer duidelijke en zeer leerzame rede werden bovengenoemde punten uiteen gezet en wij allen hebben genoten in de wijze waarop de beteekenis des Doops uiteengezet werd. De overgroote schare was een en al gehoor. Nadat de doopelingen nedergeknield waren, werd 's Heeren zegen er over afgesmeekt en na een ademlooze stilte klonk 18 maal de Doopsformule door ons kerkgebouw. Zoo werden de eerste 18 peronen van dit jaar gedoopt. Wij gelooven, dat er nog meerderen zullen volgen. Na de doopsbediening schaarden wij ons met een groot getal broeders en zusters ook uit de verte, om den Disch des Nieuwen Verbonds. Ds. Barendregt sprak een woord van welkom tot de broeders en zusters uit de omgeving, terwijl ouderling broeder Koops een welkomstwoord richtte tot onze nieuwe leden. Hij sprak den wensch uit, dat zij allen mochten zijn en blijven sierlijke leden onzer gemeente, alsmede oprechte belijders en belijderessen voor hunne omgeving. De Heer heeft groote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd; en wij gaan blijmoedig voorwaarts, vertrouwend dat onze Koning het goed met ons voor heeft. Ook de Paaschdagen zijn wij gezegend geworden. Wij hadden het voorrecht om onze jonge broeder Hardenberg, student in Engeland, in ons midden te hebben, die op Goede Vrijdag alsmede op Paasch-Zondag aan een groote schare de Blijde Boodschap mocht verkondigen.

Zoo gaan wij dan blijmoedig voort,
in vast vertrouwen op Gods Woord,
hoe moeilijk ook de weg moog wezen,
het eind zal zeker zalig zijn.

P. DE RAAF, Secr.

IN MEMORIAM

Zr. VENEMA—GRASHUIS.

GRONINGEN. Vrijdag 3 April werd in het Vaderhuis opgenomen op bijna 86-jarigen leeftijd onze zr. Venema, en wij hebben behoefte om in ons Unie-orgaan met een enkel woord haar nagedachtenis te eeren. Heeft ze dan in den gemeentelijken arbeid zulk een vooraanstaande plaats ingenomen zoodat haar naam en prestaties algemeen bekend zijn geworden? Dat juist niet. Er is echter een andere eigenschap aan haar leven tusschen de brs. en zrs. verbonden, die ons aanleiding geeft tot dit schrijven. Zij was een zr. die haar eenvoudige aardsche loopbaan heeft afgeloopen met een glimlach van hemelsche blijdschap op het gelaat. Niettegenstaande haar hoogen leeftijd, vertelde ze aan ieder *gaarne* en *nauwkeurig* haar bekeerings- en levensgeschiedenis. Veel toespraken heeft zij niet gehouden, doch de eeuwigheid zal onthullen voor hoevelen haar leven ten zegen is geweest. Geve de Heere ons de kracht om in eenvoud en getrouwheid evenals zr. Venema de loopbaan te loopen en den strijd te strijden, onze omgeving ten zegen, onszelf tot heil, en onzen hemelschen Koning en Hoogepriester ter eer.

„De gedachtenis des rechtvaardigen zal zegening zijn". D.

MEDEDEELINGEN

Langs dezen weg deelt de Jongel. Vereen. „Mara-Atha" aan alle belangstellende brs. en zrs. mede, dat zij haar 10e JAARFEEST Zondag 12 April D. V. feestelijk hoopt te herdenken, en noodigt daartoe alle oud-leden recht hartelijk uit.

Zegt dit voort en komt allen!

De Secr. H. DOST,
Kromme Rijn 16, Utrecht.

»Zusterhulp«

Hartelijk dankend ontvangen voor den arbeid van Zr. Reiling in Congoland: f 30,— van de Vrouwenvereeniging „Looft den Heer" te Groningen.

De Algemeen Penningmeesteresse
van „Zusterhulp",
S. BOURITIUS—Hamer
Radstakeweg 26, Deventer.
Gironummer 151970.

Vriendelijk verzoek

aan onze abonnee's die hun abonnementsgeld per post betalen en van mij een stortingsformulier ontvingen, om nu ten spoedigste hun abonnementsgeld voor 't 2e kwartaal op mijn postrek. te willen storten; in elk geval vóór 18 April. Na die datum geen geld meer zenden s. v. p., daar dan door mij de kwitanties worden afgegeven, verhoogd met 15 cent voor incasso.

Bij voorbaat mijn dank.

De Adm.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 17 April 1931 No. 2179 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VOOR ONZE ZIEKEN.

Wees stil mijn ziel — de Heer blijf [U nabij
Draag toch uw kruis met ootmoed en [geduld
Vertrouw op Hem, die wat uw lot [ook zij,
Uw nooddruft kent en liefderijk [vervult.
Wees stil mijn ziel — ook 't doornig [levenspad
Voert aan Zijn hand ter zaal'ge [hemelstad.

Wees stil mijn ziel — Uw Leidsman [in 't verleên
Heeft ook uw toekomst in Zijn hand, [gevat
Stel uw verwachting op Zijn trouw [alleen,
Die al het duister licht maakte op [uw pad.
Wees stil mijn ziel! de stormen [kennen Hem
En zwijgen op 't machtwoord van [Zijn stem.

Wees stil mijn ziel — al scheidt in 't [tranendal
Ook d'eene vriend na d' andere van [uw zij;
Te beter dan uw hart Hem kennen [zal,
Die onder alle leed u blijf nabij.
Wees stil mijn ziel — Uw Heiland [heeft gewis
Troost voor uw smart, vergoeding [voor 't gemis.

R. M. M. CHEYNE.

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAT DE DWAAS ZEGT.

De dwaas zegt in zijn hart: daar is geen God. Ps. 14 : 1.

„Daar is geen God!" Dat zegt de dwaas. Maar ieder, die dit zegt is nog geen dwaas.

Er zijn menschen, die van het eene verdriet in het andere worden gedreven. Het gezin is uit elkaar gerukt. De zaken nemen een keer en schijnen op een puinhoop uit te loopen. Als mokerslagen vallen de rampen op het arme hart neer. Op den Allerhoogste wordt het vertrouwen gesteld. Van Hem het heil verwacht De uitgestoken hand tast als die van een blinde naar den machtigen arm van God. Maar de gebeden, besproeid als zij zijn met heete tranen, krijgen geen gehoor en de hand ontmoet niets Een koude nachtnevel kruipt nu over de ziel en, moede van den strijd en het dragen, prevelt zij schuchter: „Zou er wel een God zijn? We hebben toch zoo ernstig bij Hem gepleit! Wij hebben ons vergist, Hij is er niet!"

Moeten deze menschen tot de dwazen worden gerekend?

In geen geval. Zij zijn zoekers! Voor hen is God een God, die zich verborgen houdt. Zij zullen niet altoos weenen. Er komt een uur, waarop zij de waarheid ervaren van het woord van Malan:

Gelijk in 't donker woud, van [schaduwen omgeven,
Een heldre zonnestraal door 't dichte lover dringt,
Zoo breekt Gij vriend'lijk door, o [Geest van licht en leven,
In 't droevig hart Uws kinds door [twijfeling omringd.

* * *

Wie is dan de dwaas, dien de zanger Israëls op het oog heeft?

Laat ons zijn verklaring nog eens lezen en er iets tusschen voegen, dat het geheel helpt om de bedoeling duidelijker weer te geven: „De dwaas zegt...." en nu moet een spotlach volgen. We missen den zin der woorden, indien wij dezen spotlach weglaten. „De dwaas zegt — ha! ha! — daar is geen God!"

Een pak is hem van het hart gevallen. De gedachte, dat er mogelijk een God zou wezen, was hem een hindernis in zijn levensspel. Ze hield hem des nachts soms eenige uren wakker en op den middag verontrustte zij wel eens zijn gemoed.

Thans is hij haar voor altijd kwijt. Hij behoeft er zich niet meer bezorgd over te maken. „Ha! Ha! Daar is geen God!"

De mensch, die zoo praat, wordt door den psalmist een dwaas genoemd. En wat verstond hij onder een dwaas? Wat wij er mee bedoelen, namelijk iemand, wiens verstand blijkbaar niet goed functioneert, en die dingen beweert en doet, welke onredelijk zijn? Neen, Hij dacht meer aan karakter. Voor hem was een dwaas hij, die de ondeugd koestert, wiens ziel bedorven is.

„Die uitroept: Ha! ha! Daar is geen God! heeft met de zonde een trouw verbond gesloten", zegt David als het ware.

* * *

De zonde verdonkert de oogen. Die moreel ontwricht is, ziet heel slecht.

Menige inbreker heeft een geheel eigen kijk op zichzelf. Hij slingert zijn beschuldigingen in het gelaat van de gemeenschap en praat zijn overtredingen om in weldaden van een bestrijder van het kapitalisme. Hij komt op voor het goed recht van den arbeider. Waarom zou hij dan niet wegnemen, wat dezen is onthouden? De inbreker lijdt aan ernstige verzwakking van het onderscheidingsvermogen.

In de „Opstanding" van Tolstoï wordt o. a. een vrouw geteekend, die ter slechter naam en faam bekend stond. Om der wille van een weelderig leven leed zij een indroevig bestaan. Hoe dacht zij over haarzelf? Met meesterlijke pen geeft de schrijver ons haar overtuiging weer: „De geheele wereld kwam haar voor als een verzameling van menschen, die haar op allerlei wijze belaagden en haar door allerlei middelen, bedrog, dwang, koop of list in haar macht trachten te krijgen". Zij geloofde, dat zij „niet het minste maar zelfs een gewichtig lid der maatschappij was". Wat een zelfrespect! Doch

is haar onderscheidingsvermogen niet geheel in de war?

Zoo is het ook met den dwaas. Van wege zijn zonde is hij stekeblind geworden en daarom ontwaart hij God niet.

* * *

Wie deelt de meening van een inbreker over de waardigheid van zijn broodwinning, of van Kajutscha, de vrouw door Tolstoï aan ons voorgesteld, over haar verhouding jegens de gemeenschap? Doen hun meeningen niet heel sterk vermoeden, dat de waarheid in tegenovergestelde richting gevonden wordt?

De dwaas zegt: ha! ha! Daar is geen God!

Daar is een God! Daar is een God!

En die rein is van hart, ziet Hem en mag zich ten allen tijde in Zijn liefde en zorg en trouw verblijden. God is zijn lust. Gelijk de bedauwde bloem in de zon opgaat en zich ontvouwt, alzoo verheft de reine van hart zich in zijn Schepper.

Zijn liefde kust mij, laat mij nooit [alleene;
Zijn liefde droogt de tranen, die ik [weene;
Ach, had ik niet — en eeuwiglijk! dien [Eénen —
Waar moest ik henen?

Zullen wij God niet vragen om zielen, die gansch rein zijn?

En zoo er in ons een verborgen zonde is achtergebleven, die als een tumor ons geheele leven doorziekt, laat ons dan naar den Heer gaan met de bede van den Psalmist op onze lippen: „Ontzondig mij met hysop. Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in het binnenste van mij eenen vasten geest".

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

PAASCHVACANTIE EN PINKSTERNUMMER.

Moeder is in haar nopjes dat de kinderen weer naar school gaan. Ze hadden Paaschvacantie, weet u, en thuis niets te doen met het gevolg, dat ze moeder in den weg liepen en

elkander aankeken als spinnen

en zoo nu en dan oorlog voerden, waarbij projectielen uit de lucht vielen of in een handgemeen met vuisten gewerkt werd, natuurlijk onder het krijten van hartverscheurende smartkreten der getroffenen. Maar de vrede en het geluk zijn in de woning teruggekeerd. Moeder is blij en de kinderen zijn blij en allen kunnen het onderling best met elkaar vinden. De school is opnieuw begonnen en het jonge volkje weet precies, wat het werkprogram van den dag is.

Het gaat in

een Baptiste gemeente

als in een huishouding met een half dozijn aankomelingen. Menige gemeente gelooft in het Kruisevangelie en in het graf, waarvan de steen werd afgewenteld om te laten zien, dat de Heer is opgestaan, maar ze houdt daarbij

Paaschvacantie

tot aan het volgende Paaschfeest toe en van pure balsturigheid gaan de leden kibbelen of met de ruggen tegen elkaar staan! En moet ervoor gezorgd worden, dat ze bezigheid hebben.

Gemeenten, zendt ze

den schrik op het lijf

en stel voor ze een werkprogram vast, waaraan alleen met inspanning van alle krachten is te voldoen.

Bestel — en wees mij maar dankbaar voor de reddende gedachte —

tienmaal zooveel Pinksternummers

als gij leden telt!

Geloof mij, een gemeente, waarvan alle aangeslotenen en vrienden met Pinksternummers aan het colporteeren zijn, is

een zingende gemeente

en draagt voorganger en bestuur op de handen.

Reeds zijn enkele mooie orders binnengekomen. Van ongedachte zijde zelfs van een half duizend stuks!

Uw bestellingen zie ik vóór 1 Mei a.s. tegemoet

De uwe in den dienst van
ons Pinksternummer,

J. W. WEENINK.

P. S. Wij hebben maar één pagina ter onzer beschikking voor advertentiën. Gaarne reserveer ik ze voor onze gemeenten ter aankondiging van haar werkzaamheden. De prijs is f 0.25 per regel. Wees zoo goed en zend uw annonces aan den heer C. Huijzer, Duinoordstraat 72, Haarlem, vóór 20 dezer.

ZENDING.

DE ZIEL DES NEGERS.

II.

Welke voorstellingen heeft de neger van God?

Het is te begrijpen dat de Eweërs, die geen boeken bezitten en geen onderwijs ontvangen, doch geheel aangewezen zijn op de overlevering, de verschijningen in de natuur en hun eigen overpeinzingen zeer verschillend over God denken. Immers ook een Afrikaander, die de christelijke voorstelling van God zou willen leeren kennen uit de uitspraken van personen uit verschillende streken en richtingen in ons Vaderland, zou ook een zeer bont gekleurd beeld krijgen, ofschoon toch alle Nederlanders meer of minder onder den invloed staan van de openbaring Gods in Christus.

Op de vraag van een zendeling, hoe God was, antwoordde een Eweër: „Ik heb altijd tot den zichtbaren hemel als tot God opgeblikt". Dit woord werd door alle toehoorders bevestigd. Op een andere plaats wees een opperhoofd met den vinger omhoog en zeide: „Overal, waar de hemel is, daar is God, want de hemel is God." Toen een zendeling eens een priester vroeg waarom zij den hemel als God vereerden, antwoordde de gevraagde: „Hebt gij ooit de grenzen des hemels gezien?" Met deze opvatting stemmen ook gezegden overeen waarin het afwisselend heet „de hemel is groot" of „God is groot".

Nochtans zijn volgens de in breede kringen levende opvatting, God en hemel volstrekt niet hetzelfde. De Eweër kent een van den zichtbaren hemel onderscheiden God, die voor hem een persoonlijk wezen is. — Zoo zeide een priester eens: Niet de zichtbare hemel zelf is God, maar hij is de plaats waar God woont. Verschillende gezegden onder het volk bevestigen die opvatting. In den regentijd roept b. v. des morgens iemand z'n vriend toe, terwijl hij naar de hemel opziet: „God toont ons heden weer een andere kunst, kom en zie!" of „God heeft zich heden weer met allerlei kleine dingen getooid". — Wanneer des morgens de wolken van een dunne rand zijn omgeven en de hemel doorschijnend blauw is, zegt de Eweër: „God heeft heden een bont kleed aangedaan". Soms is over de hemel een sluier van wazig licht uitgebreid. In dit matte licht ziet de Eweër Gods kleed. Hij zegt: God heeft een wit kleed omgeslagen; Hij werkt heden niet, maar neemt rust. Zijn rust bestaat daarin dat Hij op zoo'n dag ligt of slaapt. Volgens anderen is die gedempte lichtglans de olie, waarmede God Zijn lichaam zalft. — Ziet hij het diepe hemelsblauw, dan zegt de Eweër: God heeft Zijn aangezicht in donkerheid gehuld, of: God heeft een donker kleed omgeslagen. Uit deze gezegden blijkt duidelijk dat de lichtglans der zon en het blauw van het firmament in de voorstelling der Eweërs slechts Gods kleed en sluier zijn, waarmede Hij Zich voor het menschelijk oog verbergt.

Deze opvatting wordt daardoor bevestigd, dat de inlanders elkander vertellen van den grooten God, „Mawu Ga", die op de hoogste top van het wereldruim woont, in een van reusachtige waaierpalmen gebouwd huis, dat in een met bananen- en broodboomen beplantten tuin gelegen is.

Deze opvatting van het bestaan van een hoogsten, persoonlijken God, wordt ook bevestigd door de verhalen over het godenpaar Mawu Sogble en

Mawu Sodza, die in 't weerlicht en den donder verschijnen. Sogble, die de oudste van Gods zonen en Gods smid en huisbewaker is, heeft alleen toegang tot God. Hij smeedt de donderkijlen of bliksemschichten, waarvan er een uit ijzer en een uit steen bestaat. Deze kijlen slingert hij, wanneer het weerlicht, naar menschen en boomen. Wie door het weerlicht getroffen werd, werd door den god Sogble in hooger opdracht gekliefd. Daarom noemt men Sogble ook wel den Verderver. Stampt hij in zijn toorn met de voeten en brult hij met z'n zware stem, dan davert de hemel in 't rond en schieten de bliksemstralen naar beneden. Sogble en zijn vrouw Sodza houden in het onweer een tweegesprek met elkaar. In dit huwelijk is het niet altijd botertje tot den boom. Wanneer de zon langen tijd niet schijnt en men in dikke mist gehuld is, dan zeggen de oude Eweërs: „Sogble heeft twist met zijn vrouw." Regent het gedurende dien tijd af en toe, dan zijn dat de tranen Gods, die Hij vergiet uit droefheid over de oneenigheid van Zijn kinderen. Is de vrede gesloten, dan schijnt de zon weer prachtig. Man en vrouw zien elkaar weer vriendelijk aan en geven elkaar lachend de hand.

Sogble is de God van de Jongelingschap, van de akkerbouwers, smeden en handelaars. Er worden van hem geen afbeeldingen gemaakt. Vóórdat met zaaien wordt begonnen, maken zijn vereerders aan den veldweg, die tot hun akkers leidt, een heuveltje. Daarin worden op drie plaatsen vier maiskorrels of rijstkorrels gelegd, waarop zij zich de handen wasschen en 't volgende gebed opzeggen: „Mawu Sogble! de handen die ik wiesch, die heb ik u gewasschen. Mijn zaad, dat ik zaai, moge gedijen. Geef er acht op, dat het door niets schade lijdt. Gereinigd heb ik mijn zondige hand. Geef derhalve, dat ik mij onder degenen, die van mijn leeftijd zijn, steeds in mooie kleeren zal kunnen vertoonen."

Een ander, tot hem opgezonden gebed luidt:

„Sogble, gij wild zwijn, geef, dat ik brandewijn zal kunnen drinken zonder dronken te worden; dat de donder, die ik hoor, mij niet treffe. Gij redt de menschen uit water en vuur en bewaakt huis en veld". —

De godin Sodza daarentegen bewaakt huis en hof, houdt de booze geesten op een afstand, vergroot den kinderrijkdom en bestendigt de gezondheid der huisgenooten.

Bij dezen hoogsten god Mawu en zijn zoon Mawu Sogble, vertoeven de gedachten der Eweërs bestendig, zoowel bij vreugde en arbeid als in den doodsstrijd. Zendeling Spieth werd op een van zijn reizen vergezeld door een heidensche lastdrager, die nog niet met Europeanen in aanraking was geweest. Toen zij na een lange marsch in de gloeiende zonnehitte een beek hadden bereikt, legde de neger zich na een korte rust in 't koele water en riep: „O God, Gij zijt goed". Eens nadat Spieth in een dorp gesproken had, ging het opperhoofd staan en zeide: „Wie in mijn dorp niet iederen morgen, nadat hij van zijn mat is opgestaan, water op de aarde uitgiet en tot God bidt, die is geen mensch. Wanneer wij den akker betreden, om de aarde los te woelen, zeggen wij eerst: Mawu, God!" — In den zomer van 1900 zat een beroemde heidensche toovenaar te Lowe gevangen. Onverwachts betraden twee Europeanen zijn cel. Omdat de toovenaar uit een handbeweging van een van zijn beide bezoekers meende te moeten afleiden, dat zijn laatste uurtje geslagen had, riep hij in doodsangst: „O God, ik roep U!"

(Wordt vervolgd.)

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

VOETSPOREN van CHRISTUS*)

Dit boek is van den hoofd-nachtredacteur van het bekende groote dagblad de „News Chronicle". Een doorbraak van de Theems met al de treurige nasleep er van in een laaggelegen wijk van Westminster bracht hem in zijn onbedwingelijke drang om de helpende hand te bieden in aanraking met het werk van de „zusters van de slums", dit zijn vrouwelijke heilsofficieren. De groote zelfopofferende liefde van deze werksters greep hem dermate aan, dat hij besloot een tijdlang met ze mee te arbeiden en zich onder haar bevelen te stellen.

De dingen, die hij dan hoort en ziet zijn bepaald soms zeer aangrijpend en het verwondert ons in het geheel niet, dat hij in de slums of achterbuurten het geloof van zijn jeugd terugvindt.

* * *

Het boek schildert ons de slums in de allersomberste kleuren. De mannen traag en verdierlijkt en hopeloos. De vrouwen ontaard door drank, zedelijke onreinheid en wreedheid, die zij hebben ondergaan en wreedheid die zij hebben bedreven. In beide, zoowel mannen als vrouwen schijnt alle ambitie gestorven. Hun geest is zoo gebroken, dat zij, waar zij voortdurende aanmoediging missen, ophouden zich in te spannen voor de simpele welvoegelijkheden des leven:

„Ransel een hond of een kat, honger zoo'n beest uit en verwaarloos het, dan zal het tenminste nog trachten zichzelf rein te houden. Het menschdier daartegen laat zich wanneer eenmaal een zekere grenslijn is gepasseerd, zinken tot onuitsprekelijke diepten van vuilheid en verwording. Het is een open vraag, of het ernstigste probleem word opgeleverd door deze in de draaikolk neergezogenen of door de in de slums geborenen, aan wie de gewone criteria des levens letterlijk onbekend zijn: maar het is buiten allen twijfel, dat over het geheel de bevolking der slums een groot en groeiend gevaar opleveren".

Dat dergelijke achterbuurten kweekplaatsen zijn van ontevredenheid en den anti-maatschappelijken agitator veel van zijn meestbelovend materiaal verschaft, valt wel te begrijpen.

„De stemming gloeit heden ten dage aan van passieve verdooving tot actieve woede; een gansch geslacht is opgegroeid en is vader en moeder geworden zonder arbeid te hebben gekend, de zielen komen om door noodlottige verlaging van elke zedelijken standaard".

Het is naar deze donkere wereld, dat de voetsporen van Christus zijn gericht en zwakke vrouwen, schoon sterk in haar liefde voor God en het verlorene, heldhaftig arbeiden aan het lichamelijk, zedelijk en geestelijk welzijn der bevolking.

* * *

Het boek herinnert aan dat van de hand van Harold Begbie „Gebroken Aardewerk". „Voor een doorn zal een denneboom opgaan en voor een distel een mirteboom en het zal den Heere wezen tot een teeken", zegt Jesaja. Waarlijk wordt dit woord op vele bladzijden van dit boek treffend bevestigd. De zegepraal der liefde is vaak verbluffend. De voorbeelden zijn voor het grijpen. Ik denk thans in het bijzonder aan een directrice van een ziekenhuis, die haar leven zoowel als haar positie naast God te danken heeft aan een slum officier. De plek van haar ontmoeting was een donkere, vuile straat. De officier was daarheen geroepen door een half-beschonken vrouw, die gillend naar haar kwartier was komen hollen met de mededeeling dat haar kostgangster zich van kant wou maken en ieder met den dood bedreigde, die zich met haar bemoeide. Zij zette haar hoed op en spoedde zich naar het opgegeven adres.

De deur bovenaan een kale, steile trap, was gesloten, maar toen zij aanklopte, hoorde zij daarachter geschuifel; toen volgde er een stilte. Zij klopte nog eens.

*) Hugh Redwood, „Voetsporen van Christus", een epos der achterbuurten, vertaald door Pieter W. Cohen, 147 blz., ingenaaid f 1.40, geb. f 1.90. Erven J. Bijleveld, Utrecht.

„Wie is daar ?" vroeg een vrouwestem.

„Ik alleen maar", antwoordde de slumofficier, meer tactvol dan duidelijk. Degene, die de kamer bezet hield, vroeg ten minste op niet zeer aangename toon om nadere inlichtingen.

„'t Is het Leger des Heils", lichte de officier nader in.

Terstond ging de deur open. „Als 't het Leger is, kun je binnen komen", zeide de stem, maar met geen vriendelijken klank. En de eigenares ervan schoot, zoodra de officier den drempel had overschreden, uit een onzichtbare schuilhoek te voorschijn en draaide achter haar den sleutel in het slot om. „Nou. wat heb je hier te maken?" schreeuwde ze.

Het was de officier duidelijk, dat ze in wezenlijk gevaar verkeerde.

,,Ze hebben me geroepen om bij je te komen kijken, omdat je jezelf van kant wou maken", zei de officier.

De vrouw deed een stap voorwaarts naar de tafel. Daar bevonden zich enkele restjes voedsel en een lang smal mes, van de soort, die zoo vaardig worden gehanteerd door de handelaren in fijne vleeschwaren.

„Dat is zoo," zei ze, terwijl ze voor het eerst haar stem liet zakken. „Ik wil dood en ik wil nou dood. Ik heb meer dan genoeg van het leven en nou zal er een end aan komen. En waarom zou zij ook niet dood? Waarom zouden wij niet samen doodgaan ?"

Op deze vraag antwoord de toegesprokene, dat zij ten allen tijde bereid is te sterven. Zij betwijfelt of de levensmoede vrouw er ook zoo aan toe is en raadt haar aan zichzelf goed te onderzoeken,

„Een vragende blik kroop over het wezenlooze gezicht. De officier zag het en was er vlug bij om er winst mee te doen. „Zouden we niet bidden?" vroeg ze. Het zou niet prettig zijn te sterven zonder dat we getracht hadden te bidden, is 't wel?"

Beiden knielden neer. Het mes was nog altijd in haar rechterhand en de linkerhand van de officier, die zacht maar stevig op haar pols was gelegd, hield het vast. Onder deze vreemde omstandigheden werd gebeden. En onder het pleiten van de officier ontspande de greep om het mes en viel het wapen op den vloer.

Toen zij opstonden was de arm van de reddende bezoekster om het midden van de vrouw geslagen. Tien minuten vroeger was een van ze van plan geweest moord en zelfmoord te plegen. Nu zonk zij neer in een stoel, bevend maar nuchter en de vrouw, die zij had willen dooden, boog zich over haar heen en kuste haar.

„Voetsporen van Christus" is een boek voor al onze voorgangers en werkers en al onze leden en niet in het minst voor onze jonge belijders. Het dwingt ons de vraag in het gelaat te zien of wij wel genoeg liefhebben. Het is met warmte geschreven en goed vertaald. In Engeland werden in vier maanden tijds reeds 150.000 ex. verkocht. Het verdient in Nederland een even hartelijke ontvangst.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

FRIESCHE BONDSDAG.

Als bezoeker

van de 22e Friesche Bondsvergad. der gemeenten, gehouden 2e Paaschdag in Workum, voelen we ons uit spontane dankbaarheid gedrongen, door middel van ons orgaan een beknopte indruk weer te geven en waarin we, naar 't ons aan aan 't slot bleek, aller tolk zijn. Opnieuw bleek het ons, hoe goed 't is eens op deze wijze weer samen te komen en tevens, dat J. Chr. door den H. Geest leeft in de leden zijner duurgekochten. Van het begin tot het einde onzer verg. werd onze opgestane Heiland, die de Zijnen om Hem vergadert, in 't midden gelaten, waar Hij behoort te zijn en *is*. De zeer goede toon, in de gebedsure aangeslagen op het klavier van onze zielsgemeenschap met God, werd een harmonische uitdijing om te hooren hetgeen lieflijk is en welluidt. Ja diep geroerd werden onze harten door 't luisteren naar de prachtig gezongen liederen. De mededeeling over 't jeugdwerk in Friesland stemde tot goede hoop en verwachting. Twee referenten Ds. Visser Jr. en Ds. Brandt gaven zeer leerzame beschouwingen of inleidingen over hunne aangekondigde onderwerpen, die stof gaven voor stichtelijke vragen en opmerkingen van de zijde der aanwezigen. Vele vrije getuigenissen volgden daarna. Onder de bezoekers(sters) werden opgemerkt tot onze blijdschap van Groningen, Amsterdam en Hoorn. De Ouderl. der gem. Stavoren, br. Visser noodigde allen met hartel. drang der liefde uit om de eerstk. vergad. zoo God wil aldaar te komen houden, wijl St. dan aan beurt is. Eere en lof werd God gebracht door staande een slotlied aan te heffen, waarna allen met een vroolijk harte huiswaarts gingen, zeggende: de Heere heeft alles welgemaakt. *Hem zij dank en eere!!* X.

III

Bond van Baptisten Gemeenten in de Veenkoloniën.

Naar gewoonte vergaderde de bond van Bapt. Gem. op den 2en Paaschdag in de ruime kerk te Stadskanaal. De belangstelling was zeer groot. Ongeveer 550 bezoekers waren aanwezig, zoodat de kerk de aanwezigen niet kon bevatten en velen zich tevreden moesten stellen met een plaats in het Vereenigingsgebouw achter de kerk.

Br. J. Bosma, ouderling der Gem. Muntendam, leidde de bidstond, die om 10 uur begon. Na een gepast inleidend woord volgde een gezegende bidstond. Hierna werd door den Voorzitter, ds. Hekhuis, een doeltreffend openingswoord gesproken, naar aanleiding van Handel. 2 : 24. De Zangvereen. „Looft den Heer" van Muntendam, dir. M. Mostert, zong daarna twee mooie liederen, die met onverdeelde aandacht werden beluisterd.

De Voorz. hield een referaat over: „Voorspelde teekenen der tijden". In zijn inleiding merkte referent op, dat er uit zijn behandeling van het onderwerp geen geest zou ademen van betweterij; ook wilde hij er zich verre van houden om profetische teksten in te leggen, „ook heb ik mij niet gewaagd aan een berekening van tijd of jaar waarin Christus zal wederkomen", zeide hij, „maar 't zullen gedachten zijn die, naar ik hoop, zullen dienen tot stichting en aansporing om als wijze maagden te leven en om bereid te zijn als Jezus komt".

Allereerst werd door spreker heengewezen naar Matth. 24 : 6, 7. Deze verzen werden in hun onderdeelen behandeld en in verband gebracht met onzen tijd. Ten tweede werd naar aanleiding van 2 Thess. 2 : 3 gewezen op den grooten afval onzer dagen. Hier werd vooral gewezen op den algemeenen afval van God en Zijn Woord. Er is hier geen sprake van volken die God niet kennen, maar juist van volken die God wel kennen. Alleen die God kent en gekend heeft, kan van Hem afvallen. Dat kan een heiden niet, maar een gechristianiseerd volk wel. Met treffende woorden en beelden schetste spreker den afval onzer dagen.

Het derde voorspelde teeken noemde referent: dat er in de Christenheid over de geheele wereld een ontwaking komt en het geroep vernomen wordt: „Ziet, de Bruidegom komt, gaat uit, Hem tegemoet".

Ten vierde werd gewezen op de voorspelde teekenen ten opzichte van Palestina en de Joden. Een Perzisch leger groot 100.000 man, — ging spreker voort — trachtte 5 eeuwen voor Christus onder aanvoering van Dathes Griekenland te veroveren. 10.000 Grieken echter, onder aanvoering van Miltiades, dreven dat groote Perzen-

leger op de vlucht. Deze overwinning geschiedde bij Marathon en leefde zoodanig voort in de geschiedenis der Grieken, dat als bij langdradige redevoeringen, waaronder de menigte in slaap viel, door den redenaar plotseling het woord „Marathon" werd uitgeroepen, iets als een electrische schok door de moe en mat gewordenen ging.

Ons tegenwoordig Christendom is voor een groot deel in slaap geraakt, en is door lectuur en redeneering niet meer wakker te krijgen. Wij hebben echter een kostelijker woord dan „Marathon", nl. Maranatha = de Heer komt! Dit woord gaat als een electrische schok door het dommelige Christendom onzer dagen en helpt de ware belijders zich voor te bereiden voor de gezegende wederkomst van Jezus Christus. Het behandelde onderwerp viel bij de aanwezigen in goede aarde.

Na de Pauze werden de ingekomen vragen door ds. Weenink, ds. L. de Haan en de Voorz. behandeld. Tweemaal liet zich de Zangver. „Looft den Heer" in de nam.-vergadering op zeer verdienstelijke wijze hooren. De prachtige liederen lieten een zichtbaren indruk achter. Het liefdemaal verliep weer zeer gezegend. Velen maakten van de gelegenheid gebruik om een stichtelijk woord te spreken. Onder deze velen was ook oude Moeder Loots. De Voorz. sprak er zijn vreugde over uit, dat er zoovele oude brs. en zrs. aanwezig waren, waaronder ook nog de 94-jarige br. Engelsman. Ds. van Beek werd nog eerend en dankbaar herdacht. Ook werd br. en zr. Dijkhof uit Hengelo, br. Bos uit Groningen en student Hardenberg uit Engeland een extra welkom toegeroepen. Op verzoek van den Voorz. sprak laatstgenoemde nog een hartelijk woord tot de aanwezigen. Aan het slot werd de Gem. Stadskanaal dank gebracht voor de warme ontvangst en uitstekende bediening. Na een ernstig slotwoord van den Voorz. sloot bovengenoemde br. Engelsman de rijk gezegende bondsvergadering met dankzegging. Na het zingen van Gez. 182 : 3: „Zou ik naar die kroon niet streven enz.", gingen de bezoekers voldaan en dankbaar huiswaarts.

H.

HET RUSSISCHE VRAAGSTUK.

Onder den titel „The Challenge of Russia" is een buitengewoon belangwekkend en boeiend boek verschenen van de hand van Dr. Sherwood Eddy. Dr. Eddy heeft Rusland verschillende malen bezocht, zoowel voor als na de revolutie en is persoonlijk bekend met vele leiders van het Sovjet-bewind. Het boek verraad een buitengewone nauwgezetheid in het onderzoek der feiten en een bizonder **rustig oordeel** bij de bepaling hunner waarde.

Het werk is voor eenbelangrijk gedeelte gewijd aan de uiteenzetting van de theorie en de praktijk van het communistische systeem, en de schrijver erkent ten volle het merkwaardige succes inzake de produktie-vermeerdering. Nochtans ziet Dr. Eddy — zelf een socialist — zich genoodzaakt vast te stellen, dat de nadeelen de voordeelen overtreffen. In zijn beoordeeling van het Marxistisch communisme, zooals het thans in Rusland in praktijk gebracht wordt, noemt hij met nadruk drie gronden tot verwerping:

1. Het dictatorschap, hetwelk zich uitstrekt over zoo goed als heel het leven, neemt somwijlen den vorm aan van tyrannie en dan weer van terrorisme, en inplaats van een voorbijgaand verschijnsel te zijn, heeft het de neiging zich te handhaven als een duurzame instelling.

2. De politiek van het communisme bedoelt de wereld te revolutionneeren door onderdrukking. Dat is iets anders als een onbloedige revolutie, of een korte coup d' état, waarbij een spoedige terugkeer van het normale leven mogelijk is. Het Russische proces is een bestendige revolutie. Daardoor staat het in volledig kontrast met de Amerikaansche en de Fransche Revoluties. Hier geldt Laski's kritiek :

„De sceptische waarnemer vraagt zich wel af of een bestuur, dat berust op haat vrees en onderdrukking, het aanzijn kan geven aan een gemeenschap, die wortelt in broederschap, want zulk een bestuur kweekt een geestesgesteldheid, waaruit weer haat, vrees en verdrukking voortspruiten. De geest van den mensch wreekt zich over de vernedering, die hem is aangedaan, ook al geschiedde dat met een goede bedoeling."

3. De onverdraagzaamheid, het fanatisme en de onderdrukking, die voortvloeien uit het Marxistisch dogma van het communisme.

„Het dogma van het communisme is verwant, niet aan de verlichting van een Gautama, het Evangelie van Christus, of aan de zedelijke overreding van een Ghandhi, maar aan het zwaard van den Islam, hetwelk slechts de keus laat tusschen onderwerping, schatplichtigheid en den dood."

Wat betreft het godsdienstig leven, zoo heb ik geen radicaler en beter gefundeerde veroordeeling van de Sovjetpolitiek aangetroffen dan in het lange hoofdstuk in dit boek aan dat onderwerp gewijd. Het kan niet in enkele zinnen worden samengevat, maar enkele belangrijke feiten kunnen genoemd worden. De schrijver geeft uit een vraaggesprek met de hoogste Sovjet-autoriteiten over de godsdienstvraag het volgende weer :

„Gij vraagt of er in den godsdienst elementen zijn, die zich noodzakelijkerwijze niet verdragen met de tegenwoordige politiek der Sovjetregeering. Mijn antwoord is: Ja. De godsdienst staat wezenlijk en volstrekt vijandig tegenover het Sovjet-bestuur. Deze beide systemen moeten noodzakelijkerwijze botsen en elkaar uitsluiten. Wij staan volstrekt vijandig tegenover alle menschen-exploitatie, slavernij van menschen en sociale ongerechtigheid. De godsdienst heeft traditioneel, en in Rusland als een hebbelijkheid, onderdrukking goedgekeurd. Gij staat op het standpunt van den klassenvrede, wij van den klassenstrijd. Uw christelijke beginselen ontnemen den klassenstrijd zijn scherpte. Ik herhaal, dat niemand onderdrukt wordt om zijn godsdienstig geloof, doch alleen om zijn staatkundige, sociale of economische bestrijding van ons program. Wij zijn vooral bevreesd voor den godsdienst in onze scholen en andere inrichtingen van onderwijs. Wij beschouwen den godsdienst als grof bijgeloof en leggen er ons zeer op toe om in onzen opvoedingsarbeid de zuivere wetenschap te doen triumfeeren en van den geest van onze jeugdigen verre te houden alle smetten van bijgeloof en anti-sociale gevoelens, die steeds den godsdienst begeleiden. Ieder wetenschappelijk man moet een atheïst zijn. Gij zegt, dat gij in Amerika vrijheid hebt om het theïsme of atheïsme, godsdienst of godsdienstloosheid te prediken, en gij vraagt waarom wij de menschen niet vrijlaten zelf te kiezen en te gelooven wat ze willen. Wij zeggen, de menschen gelooven niet wat ze willen, maar wat hun wordt verteld. En wij zijn voornemens hun wat te vertellen!"

Dr. Eddy deelt zijn eigen ervaring mede. Rusland is het eenige land, zoo verklaart hij, waar hij geen enkelen student kent, die zijn godsdienstige overtuiging open kan uitspreken zonder te worden lastig gevallen.

Aangaande het feit, dat er kerkgebouwen open zijn, zegt de schrijver het volgende :

„Daarmede handhaaft de Regeering de letter der wet. Maar als een priester of een prediker zijn kans waarneemt, wanneer hij studenten of jonge menschen of arbeiders kan bereiken, dan wordt hem het zwijgen opgelegd of hij wordt verbannen. Hij krijgt met de politie of den rechter te doen, en dat gaat alles zoo stil, dat zelfs zijn buren niet weten wat er met hem gebeurt. Sommigen zijn overgeplaatst, anderen verbannen. Bij anderen werden de

kerkgebouwen om een of andere technische reden gesloten, maar haast alle predikers met geest en leven en actieve geestelijke werkers zijn tot zwijgen gebracht."

(Slot volgt.)

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Uit de ballingschap terug.

Ezra 1, 3, 4 : 1—5 en 23.

Les voor Zondag 17 Mei 1931.

Na den dood van Belsazar was in Babel veel veranderd. Het eens zoo machtige rijk was onderworpen door den vorst van Perzië, Kores, ook Cyrus genoemd. Daarmee veranderde er veel in Voor-Azië en voor de Joden brak er een nieuwe tijd aan. Wat lang geleden de profeet Jeremia had voorspeld, *ging in vervulling*: De weggevoerde Joden kregen verlof om naar hun land terug te keeren en den tempel van hun God te herbouwen. Koning Kores vaardigde een edikt uit, waarin hij schreef; Vertel 1 : 2—4.

Het lijkt er haast een beetje op, dat Kores een vrome geloovige man was, maar dat moet men toch wel een beetje voorzichtig opnemen. Hij was een Heiden. Hij zei dan ook niet: De Heere, mijn God, maar: De Heere, uw God, zie v. 3. Voor hem was de Heere de God des hemels, de God van Israël, die te Jeruzalem woonde. Kores heeft het voor zijn taak gehouden, onderworpen volken weer hun eigen godsdienst te doen hebben. Ongetwijfeld heeft hij daarmee de sympathie van velen gewonnen, vooral daar de Babyloniërs meestal juist het tegendeel hadden gedaan. Misschien heeft hij wel gehoopt, ook de sympathie der goden te winnen. Wij van onzen kant kunnen er uit zien, hoe God ook door een Heidenschen koning Zijn woord heeft vervuld.

Toen de koning zulk een gunstige beschikking voor de Joden had afgekondigd, maakten velen zich gereed, om naar Jeruzalem te trekken. Een heele karavaan organiseerde zich en Sesbazar, waarschijnlijk iemand, die uit de vroegere koningsfamilie stamde, werd hun aanvoerder. De koning stelde hem aan om te zijn de vorst van Juda. Vertel wat Kores besloot ten aanzien van de vroeger geroofde tempelgoederen, en hoe dit uitgevoerd werd, v. 7—11. Zoo vertrok weldra de eerste karavaan Joden naar Jeruzalem en kwam daar gelukkig ook behouden aan. Met deze of met een volgende karavaan (want er zijn nog verschillende gevolgd) kwamen ook Josua (soms Jesua genoemd) de zoon Jozadak, een priester en Zerubbabel, de zoon van Sealthiël. Zij schijnen heel spoedig de leiding van Sesbazar te hebben overgenomen. Misschien is deze spoedig gestorven. Ongeveer 17 jaar later (2e jaar van Darius) wordt Zerubbabel (zie Haggai 1) vorst van Juda genoemd.

Toen deze Joden in Jeruzalem aangekomen waren, hadden ze natuurlijk vele moeilijkheden, maar ze beschouwden de beschikking van Kores als een teeken van Gods gunst en togen aan den arbeid. De in Juda achtergeblevenen schijnen zich op andere plaatsen altaren te hebben opgericht, want ze zullen in de jaren, toen de tempel woest lag, ook wel geofferd hebben. Maar de nieuwaangekomenen (die zich langzamerhand met de achter geblevenen hebben vermengd) gingen een altaar oprichten op de plaats van het oude heiligdom.

Dat was een heel ding, want „de volken der landen", de stammen rondom Juda deden niet vriendelijk. En de Joden waren wel een beetje bang voor hen (2, 3), maar de offerdienst begon weer in de zevende maand. Dit was van ouds een feestmaand, de maand van het loofhuttenfeest. Dat werd nu ook meteen gevierd! En voortaan werd, ofschoon er dadelijk nog geen tempel was, toch de dienst bij het altaar weer in stand gehouden.

Nu moest men ook spoedig een begin maken met het bouwen van een nieuwen tempel. Natuurlijk kon dat niet dadelijk, want die menschen moesten ook zelf onderdak hebben. Maar in het tweede jaar na hun aankomst te Jeruzalem werd de zaak aangepakt.

Het is met dat tempelbouwen niet voorspoedig gegaan, maar toch schijnen de fundamenten klaar te zijn gekomen, want daarover werd een groot feest gevierd. Vertel 3 : 10 en 11. 't Was echter niet enkel vreugde op dat feest. Er waren nog ouden, die den eersten tempel gekend hadden, en die keken zoo klein tegen dat nieuwe begin aan. Ze werden mismoedigd en begonnen te schreien, luid. Natuurlijk was hun getal vergelijkenderwijs klein, en hun geschrei werd dan ook geheel overstemd door het gejuich van de anderen.

Het is niet voorspoedig gegaan met den tempelbouw, zei ik. Dat blijkt wel uit een volgend hoofdstuk. Daar is sprake van wederpartijders. Het waren de Samaritanen; het nageslacht van de Assyriërs, die in Samaria waren komen wonen en van de overgebleven Israëlieten uit die omgeving. Een volkje dus, dat uit een vermenging van Heidenen en Israëlieten was ontstaan.

Vertel, wat de Samaritanen wilden, 4 : 2.

Daar konden de Joden niet op ingaan, want als ze de Samaritanen mee lieten helpen bij het bouwen, dan zouden die later natuurlijk ook deel willen nemen aan den dienst in den tempel, en dat kon niet toegestaan worden. Dus kregen de S. een weigerend antwoord.

Maar toen werden ze boos. Vertel v. 4 en 5a. Dat was geen kleinigheid voor de Joden. Als er nog eens wat gebouwd werd werd het ook weer verwoest. Men kan wel zeggen, dat het werk stil lag, ongeveer 17 jaar lang (zie 4 : 24).

N. B. Het bericht in 4 : 6—23 zal wel betrekking hebben op het latere werk, het bouwen van de stadsmuren en dus in ander verband thuis behooren. Hier past het niet.

Dat ik op den rooster ook Hag. 1 en Zach. 4 opgaf is een vergissing van me geweest. K. R.

INGEZONDEN.

Waarde Broeders, Zusters en Vrienden!

Wij wenschen even de lezers van ons Weekblad „De Christen" attent te maken op het groote familiefeest, dat weer in aantocht is op Hemelvaartsdag 14 Mei a.s. Wij waarschuwen een beetje vroeg, opdat ieder dezen dag vrij kan houden. Waarvoor? Wel voor den *8en Zangersdag*, die dit jaar weer *in Veendam*, in de prachtige „Veenlust"tuin zal gehouden worden en waaraan door 8 Baptisten Zangkoren zal worden deelgenomen met pl.m. 330 personen.

Stel u voor, 330 jonge menschen zullen samen hunnen mond openen, om mooie liederen te zingen tot eer van den opgevaren Heiland. Een verheven gedachte vindt u niet? Komt luisteren! Wij voorspellen u, dat u, door dit te hooren, een zegen zult ontvangen. Ook zal door elk der 8 koren afzonderlijk worden gezongen. Nog meer: De zang zal worden afgewisseld door korte toespraken, te geven door den feestleider, Ds. J. Hekhuis en vervolgens door Ds. J. Louw, Ds. J. W. Weenink, Ds. A. P. Barendregt. Een echt Baptisten familiefeest. De aanvang is gesteld op 2 uur n.m. Komt zelf en spoor anderen aan te komen, tot bemoediging der jonge menschen, tot versterking van den geestelijken familieband, maar bovenal kom met een biddend hart, opdat Gods Naam eer ontvange in de bekeering van zondaren en opbouw van den geloovige.

Namens de Commissie van voorbereiding,
M. M, Secr.

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. In onze gem. beleven wij wonderbare gelukkige tijden.

Sedert de samenkomsten 3, 4 en 5 Febr. waar de brs. De Neef van Ede en Van Dongen van Harlingen dienden, is een zegenstroom over de gem. uitgegoten. In Februari mochten wij 4 personen en in Maart 11 doopen en allen op een duidelijke belijdenis.

Den eersten Paaschdag waren er weer elf personen en omdat elf in een morgen wel wat veel is, werden 's morgens 6 brs. gedoopt. Om 4 uur was het weer prediking, Doop en Avondmaal. Toen daalden met onze br. Voorg. 2 brs. en 3 zusters in 't watergraf. Des morgens sprak onze br. Voorganger naar aanleiding van Luk. 24 : 34: En is van Simon gezien. En bracht het over dat ook de brs. en die gedoopt zouden worden Jezus als hun Redder hadden gezien en op grond van die zielservaring hadden begeerd gedoopt te mogen worden.

's Middags behandelde onze Voorganger 2 Tim. 2 : 8 a. een bevel b. Christus' Opstanding. De doop daarvan het beeld Rom. 6 : 4. Op duidelijke wijze verklaarde onze Voorganger dat de Doop onmogelijk gemist kan worden als de uitdrukking van de geloofservaring. Beide keeren was onze kerk vol.

Wij hebben gegronde verwachting, dat er spoedig weer doop zal zijn, want velen zijn er nog die ook dezer dagen de Heere Jezus als hun Zaligmaker hebben beleden.

Om 5 uur hadden wij Avondmaal met een z.g.n. Liefdemaal vooraf.

Het was ons daar goed ; velen getuigden van de wonderbare kracht des Heiligen Geestes in onze gemeente en daarbuiten.

Met br.groet en heibede,

Wedde. E. K.

HAARLEM. Onze gem. heeft 't afgeloopen jaar moeilijke tijden doorgemaakt met als resultaat dat verschillende leden zich aan de gem. onttrokken. Thans echter mogen we weer Gods zegen ervaren. Reeds twee keer in 1931 mochten we ons watergraf openen en een 5-tal zusters de gem. inleiden, één br., reeds vroeger in de Vrije Ev. Gem. gedoopt zijnde, vroeg opname, terwijl na de laatste doopsbediening weer een echtpaar den wensch te kennen gaf eveneens door den Doop te willen belijden het eigendom des Heeren te zijn. Ook met onze Evangelisatiepost te IJmuiden gaat 't naar wensch. Meer en meer beginnen we daar vasten voet te krijgen en alles wijst er op dat we ook daar spoedig uitbreiding der gem. kunnen verwachten. Ten huize van een der brs. wordt er wekelijks een bidstond gehouden en in P. Vermeulenschool wekelijks door onzen Voorganger een avonddienst. — Van 16—19 Maart hadden we Ds Weenink van Stadskanaal in ons midden en niettegenstaande de weinige tijd van voorbereiding was de zaal alle avonden goed bezet, den laatsten avond (welke te IJmuiden werd gehouden) kwamen we zelfs zitplaatsen te kort. — Ook de kortelings ingevoerde gem. jongeliedensamenkomsten mogen zich in een goede opkomst verheugen.

GRONINGEN. Schreven we in De Christen van de vorige week eenige regelen om de nagedachtenis te eeren van wijlen zr. Venema, thans moeten we mededeeling doen van het overlijden van haar echtgenoot br. J. Venema. Hoewel we deze beide oude getrouwen nog gaarne enkele jaren voor het gemeentelijk leven hadden willen behouden, zoo kunnen we niet anders dan den Heer danken, dat Hij het zoo heeft gemaakt. Op denzelfden dag is hun beider stoffelijk hulsel aan den schoot der aarde toevertrouwd ten aanschouwe van een groote schare van vrienden en belangstellenden.

Was eenvoud en getrouwheid de richtinggevende stuwkracht in het leven van zr. Venema, ditzelfde is van toepassing op het leven van haar echtgenoot. Samen hebben ze den, ook voor hen niet altijd even gemakkelijken, levensstrijd een reeks van jaren gestreden, en waar ze volhard hebben tot het einde lag ook voor hen, volgens de belofte in Gods Woord, de kroon der overwinning gereed. D.

GRONINGEN. De Paaschdagen zijn voor een gemeente van geloovigen altijd dagen van meer dan gewone beteekenis. Deze gedachte leefde ook in den boezem der gem. te Gron., toen zij op haar huishoudelijke verg. in Maart het besluit nam om op den eersten Paaschdag Liefdemaal te houden. We hadden geloof, dat de Heer ons door het getuigenis van vele brs. en zrs. ongedachte zegeningen schenken zou. Dit geloof is heerlijk bekroond geworden, Nadat we in de morgengodsdienstoefening door den Voorg. der gem. bij het feit van den levenden, verrezen Heiland waren bepaald, kwamen we 's middags om 5 uur weer samen om te luisteren naar een korte preek over den Doop. Vier zusters werden hierna door het doopwater de gemeente binnengeleid ten aanschouwe van een schare van meer dan 500 menschen. Na een korte pauze, die benut werd door bereidwillige handen om voor de bezoekers van het Liefdemaal een kopje klaar te zetten, waarin straks de geurige koffie zou worden geschonken, werd een opgewekt paaschlied aangeheven. Zoo werd ook dit samenzijn al direct afgestemd op den toon van de boodschap der opstanding Onder de leiding des Heiligen Geestes bleef deze toon doorklinken in getuigenis en lied, door vele brs. en zrs. gegeven. Voor we er aan dachten stonden de wijzers van de klok op acht uur en moesten we ons Liefdemaal sluiten, om als gemeente ons te scharen rondom den Disch des Nieuwen Verbonds. Negen uur sloeg de klok toen de Voorg. het „Gaat heen in vrede" uitsprak en ik ben er zeker van dat velen zich verwonderd hebben afgevraagd : , Waar is die tijd gebleven ?"

Waarlijk, brs. en zrs, het hangt er veel van af onder welke omstandigheden we 4 uren achtereen op een harde houten bank moeten zitten. Het is ons in Gron. Paaschzondag niet moeilijk gevallen. Geve de Heer dat de zegen, die ongetwijfeld door alle bezoekers is ontvangen, ook voor allen van blijvende beteekenis moge zijn. De Corr.

EEN WOORD TER NAGEDACHTENIS
br. J. HUBERTS †

GRONINGEN. De gemeente Groningen wordt er in den laatsten tijd op bijzondere wijze bij bepaald, dat de Gemeente van Christus op aarde bestaat uit menschen die *onderweg* zijn en na een kortere of langere reeks van jaren hun bestemming bereiken. Nu is het weer br. J. Huberts die op 72-jarigen leeftijd het eindpunt van zijn aardsche loopbaan heeft bereikt en door den Meester is opgeroepen tot volmaakter levensvorm. En wat zullen we nu uit het rijke leven van onzen br. u mededeelen? Zullen we zijn menschelijke deugden, die hij ongetwijfeld in ruime mate bezat, opsommen ? Neen, daar beginnen we niet aan. We willen u echter vertellen dat br. Huberts, toen hij meende om gezondheids- en leeftijdsredenen, zich te moeten terugtrekken als ouderling, met algemeene stemmen werd benoemd tot *eere ouderling* der Bapt. Gem. te Groningen. Deze positie, die slechts bij hooge uitzondering wordt aangeboden, is wel het beste getuigenis van de algemeene achting, door onzen br. in al zijn eenvoud verworven. Met de brs. D. Klooster en J. v. Duinen Sr., die hem voorgingen in de eeuwige heerlijkheid, heeft hij in zijn beste jaren al zijn krachten gewijd aan den opbouw der gemeente.

Op Maandag 13 April schaarden we ons met vele belangstellenden om de geopende groeve. Onze Voorg. sprak een woord van opbeuring tot de familieleden en van persoonlijke dankbaarheid. Namens de kerkeraad sprak ouderling Doornkamp, daarop wijzende, dat br. Huberts als ouderling een man was, die opwekte tot geloof en offer en . . . zelf het offer bracht, een voorbeeld voor allen. Den Heere echter zij ootmoedig dank voor 't geen Hij zr. Huberts en haar kinderen en de gemeente geschonken heeft in den nu thuisgekomene ! De Corr.

MUNTENDAM 10 Mei 1891—1931.

De gemeente Muntendam is voornemens op *Zondag 10 Mei* haar 40-jarig jubileum te vieren. Hartelijk noodigt zij de gemeenten uit, om 2 afgevaardigden te willen zenden. Tevens worden uitgenoodigd de Oud-Voorgangers en verspreide leden der gemeente.

Aanvang 's namiddags om *2 uur*.

Namens de gemeente, met br. gr.,
GROART.

HENGELOO. 't Is met dankbare herinnering dat we een verslag schrijven der Paaschdagen. Hoewel in een fabriekscentrum als Twente bijna allen onder den druk der malaise leven en deswege ook voor Hengelo moeilijke tijden komen, zoodat verschillende wenschen niet ten uitvoer worden gebracht en aan diverse behoeften niet voldaan kan worden, toch moeten en kunnen we dankbaar zijn, omdat de opbouw en uitbouw der gemeente aanhoudt. En zouden we aan geestelijken innerlijken uitbouw ook gaarne uitwendigen uitbouw paren, voor ons als kinderen Gods, is geestelijke uitbouw toch hoofdzaak. Want immers geestelijke uitbouw is eeuwig en uitwendige uitbouw is tijdelijk. We zullen hopen en bidden, dat ook financieel betere tijden aanbreken, opdat de vergrooting der kerk en bouw van vergaderlocalen of jeugdgebouw een aanvang kunnen nemen.

Tot onze vreugde mochten we de geestelijke uitbouw 1en Paaschdag weer aanschouwen, toen drie jonge menschen in het watergraf afdaalden. Ze hadden beleden door het bloed des kruizes vergeving van zonden te hebben ontvangen en waren deswege tot kinderen Gods gedecoreerd. Door dien Doop beleden zij dat ze in de kracht van dat bloed hun decoratie rein wilden bewaren, door hun ouden mensch in het graf te laten en den nieuwen, de eerste, zoo mogelijk de éénigste plaats in hun leven te laten innemen. Des middags werden deze drie hartelijk welkom geheeten en mochten we met elkaar aan 's Heeren tafel gaan, waar we, ondanks de opstandingsvreugde toch nog weer bepaald werden bij de geweldige feiten, die aan overwinning en opstanding vooraf gingen.

Over den tweeden Paaschdag, welke speciaal aan de jeugd gewijd was, zal onze jeugdverslaggever u inlichten.

Aan het eind dezer dagen kwamen nog twee jonge menschen tot gehoorzaamheid.

Dat 's Heeren Geest voortga, hier en elders, is onze bede. De Corr.

AMSTERDAM. Het was j.l. Zondag te Amsterdam feest. De jongelieden brachten den Heere dank in 't midden der gemeente voor de zegeningen die zij als vereeniging het afgeloopen jaar hadden aanschouwd. Ook de jongedochtersvereeniging deed zich hooren. Afgevaardigden brachten gelukwenschen. — Post en telegraaf vulden de zegenbeden aan. Daar Ds. Planting nog steeds wegens ziekte niet in staat is tot dienen, sprak br. W Panjer de feestrede, zich revereerende aan den naam der vereeniging „Dient den Heere met blijdschap".

De zangvereeniging bracht degelijke resultaten ten gehoore. Een schitterend no. als voortbrengsel uit eigen kring was de wijdingscantate onder leiding van br W. C. P. Jansz.

Zang en samenspraken brachten een afwisselend geheel. — De jeugdleider br. G. Planting, sprak als slotwoord „Satans ondergang". Satan gaat onder in ieder mensch die zijn hart ontsluit voor Jezus.

W. VEENSTRA, Secr.

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN. De gem. te Emmer-Erfscheidenveen mag zich in zege-

ningen verheugen 't Achterliggende Paaschfeest was in haar bestaan een echte hoogtijd.

Zeven zielen werden door den doop de gemeente binnengeleid. Met een groote schare werd het Avondmaal gevierd.

Een liefdemaal op den tweeden dag, waaraan ook de gemeente van N.-Weerdinge deelnam, bracht een hooggestemd slot. Bijna vijf uren werd vergaderd en was het niet om des tijds wille geweest, zoo zouden de meesten nog niet naar huis verlangd hebben.

Aan het einde van deze samenkomst bleven nog zes zielen achter om zich aan den Heere over te geven. Allemaal menschen in wier harte de genade reeds voorwerk verricht had, en die in deze overgave tot openbaring kwamen.

Vijf anderen waren nagebleven om den Doop aan te vragen. Hun getal is intusschen reeds tot 8 uitgebreid en wij verwachten dat de Heere, die een doorbraak gaf, ook nog anderen door Zijn Geest zal dringen, in dezen weg.

Wij vinden als gemeente onze gevoelens vertolkt in het 10e vers van Ps. 68 onber.

A. P. B.

NIEUWE-PEKELA. Het verheugt ons, dat we goede berichten kunnen zenden, en dat we kunnen vertellen van de groote dingen, die de Heer onder ons doet. Is het niet wat grootsch en heerlijks als onze God zielen tot de gem. toedoet die zalig worden? Ja de Heer heeft ons in dit jaar al zeer rijkelijk gezegend, Den eersten Zondag in Maart mochten we er getuige van zijn dat 8 brs. en zrs, afdaalden in het watergraf om op te staan tot nieuw leven.

En nu Paasch-Zondag waren er opnieuw 8 jonge menschen, (alle kinderen van gem.leden), die beleden te gelooven in Jezus Christus als hun Verlosser en Zaligmaker en die nu ook in den Doop den Heer gingen volgen.

Bij de Avondmaalsviering, die hierop volgde, gingen er stemmen op van vreugde en dankbaarheid over het vele, dat de Heer gewerkt had in de huisgezinnen en ook in de gemeente.

Wij zijn van harte verblijd, dat er ook in zustergemeenten velen bij de gem. komen, en daarom brs. en zrs. in ons Vaderland, verblijdt U met ons en maakt met ons den Heere groot voor de vele weldaden, aan ons bewezen.

De Secr. J. W.

MEDEDEELINGEN

DE KINDERVRIEND.

Het wil mij voorkomen brs. en zrs. dat er in onze gemeenten nog Zondagsscholen zijn waar „De Kindervriend" niet verspreid wordt. Indien deze meening juist is, verzoek ik vriendelijk mij het adres van den leider der Zondagsschool op te geven en er bij te vermelden of men gedurende vier weken proefnummers wenscht. Het kost U niets en verplicht tot niets. Gaarne vernam ik hoeveel kinderen die Zondagsschool bezoeken. Ik vertrouw, dat elke leider van een Zondagsschool aan dit verzoek zal voldoen

Met vr. br. gr., R. REILING,
Nieuw-Weerdinge. Administrateur.

Bouwfonds, Gem. te Hoorn.

Ontvangen door onzen Voorganger van de Jongeliedenver. te Amsterdam f 20.30. Hartelijk dank voor het medeleven met de kleine gem. te Hoorn.

Met vorige opgaven f 758,90.

In afwachting voor nog onbekende sommen de Penningmeester,

S. PROST, Keern 50, Hoorn.

RADIO-MORGENWIJDING.

Vanwege de Ned. Christ. Radio-Vereen zal op ZONDAG 19 APRIL, des voormiddags 8.20 uur, een Morgenwijding plaats hebben, te leiden door Ds. J. Jeronimus, pred. te 's-Gravenhage

1. Zingen Gez. 209.
2. H. Schriftlezing Ps. 23.
3. Gebed.
4. Zingen lied 683, bundel J. de Heer.
5. Toespraak. Onderwerp: »De Heer is mijn Herder«.
6. Zingen Gez. 198.
7. Toespraak (2e gedeelte).
8. Zingen »De goede Herder en huurling«.
9. Dankgebed.

De Secr. U.R C.,
Den Haag JAC. BOITEN.

Ontvangen van Bapt. Gem. te A. f 32.39

Hartelijk dank.

Heemstede 9-4-31. G. BROERTJES
Postrek. 142741. Penn. U.R.C.

Ontvangen:

van de gem. Nw.-Weerdinge f 200.— voor de Congo-Zending.

Zij, die nog iets hebben af te dragen voor de Zending, worden er aan herinnerd, dat het boekjaar *30 April a.s. eindigt*

De kwitanties voor de gemeenten, die nog niet hun contributie betaalden, worden deze week verzonden. Ik verzoek den Penningmeesters wel voor betaling te willen zorgdragen.

Gemeenten, die in het a.s. Unie-jaar subsidie wenschen te ontvangen worden verzocht hun aanvragen met de noodige bescheiden, ten spoedigste bij ondergeteekende in te zenden.

Leeuwarden J. VISSER U. P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305

Vrijdag 24 April 1931 No. 2180 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Gods Geest aan mij-zelf ontdekt.

Eens was ik een vreemd'ling voor
[God en mijn hart;
Ik kende geen schuld en gevoelde geen
[smart.
Ik vroeg niet: „Mijn ziele, doorziet gij
[uw lot?
Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen
[voor God?"

Al sprak daar een stem uit de Heilige
[Blaân,
Van 't Lam met de zonden der waereld
[belaân,
Ik zocht bij den kruispaal geen veilige
[wijk;
'k Stond blind, en van verre, in mij
[zelve zoo rijk!

Ik deed als Jeruzalems Dochters
[weleer;
Ik weende om de pijn van mijn lijdende
[Heer,
En ik dacht er niet aan, dat ik zelf
[door mijn schuld
Zijn kroon had gevlochten, Zijn beker
[gevuld.

Maar toen mij Gods Geest aan mij-zelf
[had ontdekt,
Toen werd in mijn ziele de vreeze
[gewekt,
Toen voelde ik wat eischen Gods
[heiligheid deed;
Daar werd al mijn deugd een wegwer-
[pelijk kleed!

Toen vluchtte ik tot Jezus! Hij heeft
[mij gered;
Hij heeft mij verlost van het vonnis
[der wet;
Mijn heil en mijn vrede en mijn leven
[werd Hij;
Ik boog me, en geloofde, en — mijn
[God sprak me vrij.

Nu ken ik de waarheid, zoo diep als
[gewis,
Dat Christus alleen mijn gerech-
[tigheid is;
Nu tart ik den dood, nu verwin ik
[het graf,
Nu neemt mij geen Satan de zegekroon
[af!
Nu reis ik getroost onder 't heiligend
[kruis,
Naar 't erfgoed daar Boven, in 't
[Vaderlijk huis:
Mijn Jezus geleidt mij door de
[aardsche woestijn:
„Gestorven voor mij!" zal mijn
[zwanenlied zijn!

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

OVERGEGAAN.

Dankende den Vader . . . . die ons getrokken heeft uit de macht der duisternis en overgezet in het Koninkrijk van den Zoon Zijner liefde.
Kol. 1 : 12, 13.

Er is niemand, die zich niet uitstrekt naar een leven, waarvoor hij dankbaar zou kunnen zijn. Een andere vraag is echter, hoevelen de poort tot zoo'n leven vinden.

Een leven, waarvoor men dankbaar kan zijn behoort tot de mogelijkheden. Het Nieuwe Testament is het getuigenis van menschen die het gevonden hebben. Wanneer er iets is, waardoor het boek de aandacht gevangen houdt, dan is het door den toon van dankbaarheid die door hetzelve heenklinkt.

Zij, die daar in spreken, doen het inderdaad door den drang van het hart. Zij kennen den overvloed, zij kennen de stuwende vreugde; zij hebben het leven ontdekt, dát leven, dat geen verzandende stroom is.

Dit treft te meer, waar het leven dezer mannen verre van gemakkelijk was. Op misverstand en vijandschap stuitten ze overal, heel hun leven door. Maar dit blijkt duidelijk, dat dat alles hun eigenlijke leven niet trof. De bronnen van dát leven bleken door niets, dat van rondom was, verstopt te kunnen worden.

Er is een leven, waarvan de ondertoon de danktoon is. En tot dat leven, het leven, waarvoor men dankbaar kan zijn, staat de poort open; nog open; open voor ieder.

Zulk een leven heeft een verandering in ons tot voorwaarde: een overgaan uit de macht der duisternis. Ik leg er den nadruk op, dat de Apostel spreekt van de *macht* der duisternis. Hij zegt dat we er in zijn, totdat Christus komt en ons vrijmaakt. Dat de zonde een macht is, wordt hij gewaar, die zich begint te verzetten. De duizend-en-een verontschuldigingen; de pogingen om een keus, een beslissing te ontwijken — waaruit komen ze anders voort dan uit het besef: wij kunnen niet? Wat zijn het anders dan vergeefsche pogingen om voor zichzelf te verbergen dat men niet *kan*, niet *vrij*, maar in de *macht* der duisternis is? Gij weet (en 't is een bittere wetenschap), dat ge den wil van die geheimzinnige macht ten kwade volbrengt — misschien gewillig, waarschijnlijk tegenstrevend; misschien onverschillig, waarschijnlijk met klimmende onrust; misschien spottende, waarschijnlijk hunkerende naar verlossing.

Deze macht *kan* verbroken worden. Van veler schouder is dit juk afgenomen. Hier hoort ge den jubel der ervaring: die *ons* verlost heeft.

Keizer Theodisius bracht eens in het leven van vele menschen een groote verandering: hij kondigde amnestie, kwijtschelding af, en voor vele gevangenen werden de deuren ontsloten. Ze werden vrij. Dit lokte zoo'n jubel uit, dat hij gezegd moet hebben: en nu zou ik wel willen, dat God mij de macht gaf om alle graven te openen, en alle dooden het leven te hergeven.

Zoover gaat Christus' macht.

Op welke bron is uw leven aangesloten?

Gij zijt — dit zijn woorden over het laatste en het diepste — in Satans macht of in de macht van den Zoon van God. Niet in de macht van géén van beiden, ook niet in de macht van beiden tegelijk.

Maar tot den zich-in-duisternis-gebonden-wetende zegt het Evangelie: er is een overgang mogelijk!

Deze overgang heeft dan plaats als gevolg van de vergeving der zonde. De groote behoefte van het menschelijk leven zooals het *is*, is verlossing door vergeving van zonde. De vergeving der zonde is de opheffing, de uitdelging der zonde.

De Apostel zegt dat de overgang „in Christus" plaats heeft. Het Nieuwe Testament kent geen verlossing buiten den Middelaar om. Het Nieuwe Testament gebruikt in dit verband ook het woordje „door" minder dan onze gezangenbundel. Het isoleert de verlossing niet van den Persoon des Heeren Jezus Christus. Het rekent meer met Christus als de Tegenwoordige. We ontvangen de verlossing niet d o o r Hem, zoodat we haar zouden kunnen bezitten los van Zijn Persoon, maar slechts *in* Hem. Dit in het oog te houden kan ons bewaren tegen de veruitwendiging en verzakelijking van het Evangelie.

De overgang heeft i n Christus plaats. H e m aan te nemen is het eene, dat noodig is.

Op twee woorden moge wel de klemtoon vallen. We zijn g e t r o k k e n, o v e r g e z e t.

Deze woorden wijzen op een ander: op God.

Getrokken — hierin ligt opzoekende, overwinnende liefde. Trekken moet ge wat niet uit eigen beweging komt, komen kàn of komen wil.

Misschien is de Vader bezig u te trekken. Misschien voelt ge dat een nieuwe kracht werkt in uw binnenste. Geef u dan gewonnen. Geef ook den laatsten sleutel in Jezus' handen, en Hij maakt den in u onderliggende, den in u gebonden mensch, vrij.

Dan gaat gij over in Z ij n wereld; in Zijn Koninkrijk van l i e f d e en v r e d e.

Hij trekt u door d i e poort heen, waar achter dàt leven ligt, waarvoor gij dankbaar kunt zijn.

L.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Willen onze gemeenten zoo goed wezen om te bedenken:

dat het 50-jarig bestaan onzer Unie, alsmede de e.k. Unievergadering op Zondag, Maandag en Dinsdag, 5, 6 en 7 Juli a.s. te Stadskanaal zal worden gevierd en gehouden;

dat voorstellen in schrift en geteekend en van toelichtingen voorzien vóór 10 Mei a.s., aan mijn adres moeten worden ingediend;

dat van de Commissie der Unie aftreden de brs. A. P. Barendregt en J. v. d. Heide, die beide niet herkiesbaar zijn; dat zoowel de redactie van „De Christen" als die van „De Zaaier" en „De Kindervriend" aftreedt en herkiesbaar is; en dat vóór 8 Mei a.s. candidaten voor al deze commissies moeten worden gesteld;

dat om in het jaarverslag van de Unie te worden opgenomen een kort bericht van de lotgevallen der gemeente vóór 10 Mei in het bezit van den Unie-Secretaris moet wezen;

dat gemeenten voor elke 50 leden of gedeelte daarvan benevens haar predikant of voorganger, één afgevaardigde mogen zenden en dat hun namen vóór 20 Mei bij mij moeten zijn opgegeven.

* * *

Waar de herdenkingsdienst op Zondag zal worden gehouden, zullen vele afgevaardigden reeds des Zaterdags zich naar Stadskanaal moeten begeven, indien zij tenminste deze en andere plechtigheden niet willen missen De gemeente te Stadskanaal belegt daarom haar begroetingssamenkomst op den avond van Zaterdag. Het aanvangsuur wordt nader bekend gemaakt.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.
U.-S.

III

ZENDING.

DE ZIEL DES NEGERS.

III.

Ofschoon de gedachten der menschen zich steeds met dezen god Mawu bezig houden, bevindt hij zich toch in een voor hen onbereikbare verte. Dat was eens anders. Eens waren hemel en aarde zoo dicht bij elkaar, dat men met de hand aan den hemel kon komen. Ongehinderd mochten de menschen met God verkeeren. Maar er gebeurden verschillende treurige dingen. Eenige menschen ontstaken een vuur, waarvan zij den rook God in de oogen joegen; anderen stootten Hem met een groote stamper in 't gezicht, terwijl de kinderen na den maaltijd hun vuile vingers aan den hemel afveegden. Dat ergerde God zoozeer, dat Hij zich tot op een oneindigen afstand van de menschen terugtrok. Door de schuld van de menschen is dus een scheiding tusschen God en hen ontstaan.

De Eweër gevoelt een verlangen naar den hoogsten God. Het verkeer van den met schuld beladen mensch met God loopt over tusschenpersonen of middelaars n.l. de aardgoden. Deze hebben hun woonplaatsen op bergen, op steile berghellingen in spelonken en holen, in boomen, putten en stroomen. Hun werk bestaat hoofdzakelijk in het bewijzen van middelaarsdiensten in het verkeer tusschen God en mensch. Omdat zij wezens zijn van een hoogere orde, onzichtbaar, kunnen zij den grooten afstand tusschen hemel en aarde in een oogenblik afleggen. Soms maken zij van hun recht tot God te mogen naderen misbruik en bestelen God om de menschen te verrijken. Soms worden zij door de zonen Gods op heeterdaad betrapt en met een flink pak slaag terug gezonden. Daarom behoeft het niemand te verwonderen, dat zij hun diensten duur laten betalen. Zij klagen de menschen ook bij God aan vanwege hun hebzucht en afval van de vaderlijke zeden, en straffen de schuldigen met smachtende dorst, ziekte, of snellen dood.

* * *

Niet slechts het verlangen naar geluk en voorspoed, maar ook het geweten spoort den Eweër aan om de gunst van de aardgoden te verwerven. Men zou kunnen meenen dat, waar voor den Eweër de ziel als een hoogere macht boven hem staat, hij geen heldere voorstelling van het geweten kan hebben. Maar dit is niet zoo. Vaak zegt de Eweër: „Mijn hart zegt mij dit woord". Het geweten is voor hem een getuige, die diep in 't hart woont, alles weet wat de mensch doet en voor kwaaddoen waarschuwt. Veelzeggend en teekenend is

d e f a b e l v a n e e n z e k e r e v r o u w e n h a a r k i n d:

Een vrouw verkreeg in haar ouderdom nog een kind, dat spoedig na de geboorte stierf. In haar droefheid beloofde de vrouw van nu aan niets meer te zullen eten. Haar verwanten en kennissen drongen er tevergeefs bij haar op aan toch iets te gebruiken. Spoedig werd de vrouw zeer door honger gekweld. Op zekeren dag ging zij met een ander kind op 't land en zag toen langs den weg rijpe meloenen, waarvan de vogels aten. Zij gebood het kind wat vooruit te loopen, zeggende dat ze even 't bosch in moest, maar haar gauw na zou komen. In 't bosch sloeg ze eenige meloenen af en at ze op. Slechts een vogel had het gezien. Toen de vrouw nu haar weg vervolgde, vloog de vogel haar na en zong:

Het kind van Tseuse is gestorven!
„Ze moet eten" zeide men.
„Ik wil niet eten" zeide ze.
Godzelf ontmoette haar
En zeide:
„dat zij nu toch eten moest".
Maar Tseuse weigerde en zeide:
„Ik zal nooit eten".
Nu sprak de aarde tot haar
en zeide, dat ze eten moest.
Maar Tseuse zeide: „Ik zal nooit eten".
Ze verlangde naar brood,
Maar ze zei toch: „Ik zal niet eten"
Ze verlangde naar meelpap,
En zei toch: „Ik zal niet eten".
Maar nochtans nam ze rijpe vruchten
[en at.

De vogel vervolgde haar met dit lied, waar ze maar kwam. Eindelijk greep ze uit vrees en schaamte naar den strik en hing zich op.

Nog een ander getuigenis van schuldbewustzijn en de vreeze voor een God, die een Beschermer is van weduwen en kinderen, die in 't verborgene ziet en in 't openbaar vergelding doet, is het volgende treffende heidensche volkslied.

De zonne schijnt, heet zijn haar stralen,
De maan komt op met held'ren glans.
De regen valt; weer schijnt de zon —
Maar 't oog van God heeft groote [kracht,
Voor Hem is niets verborgen:
Of gij in 't huis, in 't water zijt,
Of onder 't dichte schaduwdak der [boomen,
Dat oog ziet altijd op U neer.
Gij denkt: ik overtref den wees aan [kracht
Gij steelt zijn goed en liegt het voor,
en denkt: geen oog, dat 't ziet.
Maar weet: God slaat u gade!
Eens zal Hij U uw loon doen vinden,
Niet heden, niet heden, niet heden.
Eens zal Hij U vergelden
Omdat gij in uw hart gedacht hebt:
't Is maar een wees, een slaaf, niets [meer.
Eens zal God U uw loon doen vinden
Niet heden, niet heden, niet heden!

Maar ook de overgave aan God en het stille zijn onder zware beproevingen heeft de Eweër op treffende wijze bezongen.

Het volgende lied is van een levensmoeden, maar Gode zwijgenden man, die met zijne familieleden bittere ervaringen had opgedaan.

Daar, waar ik maar een plaatsje vind,
wil ik liggen en slapen:
Een graf vind ik ook wel in vreemden [bodem.
Wat mij door God beschikt wordt,
[wil 'k aanvaarden.
Waarheen mij God doet gaan, zal ik
[mijne schreden richten.

Daar, waar ik maar een plaatsje vind,
Daar wil ik slapen, sterven.
Een graf vind 'k ook in vreemden
[bodem wel.
De dood zelf is uw vriend.
Uw vriend wordt U tot vijand.
Een graf vind 'k ook in vreemden
[bodem wel.
Daar, waar ik maar een plaatsje vind,
Daar wil ik slapen, sterven.

(Slot volgt.)

UIT DE GEMEENTEN

SNEEK. In de vorige maand werd onze gemeente opnieuw in rouw gedompeld door het heengaan van onzen jeugdigen broeder T. Visser. Hoewel we weten dat hij thans bij Jezus is hadden we gaarne hem nog in ons midden gehouden.

Ongeveer 10 maanden slechts mocht zijne echtgenoote hem aan hare zijde hebben. Maar al doet deze geslagen wonde pijn, we mochten van haar vernemen, dat onze Heiland haar troost en bemoedigt, en God Zijn Woord aan haar in vervulling brengt, n.l.: „Ik ben een man der weduwen".

We werden zeer verrast dat de Heer ons jonge menschen terug gaf om in de gemeente de opengevallen plaatsen aan te vullen.

Vier jeugdigen meldden zich aan met den wensch om gedoopt te worden. Ze hadden Jezus als hun Verlosser aangenomen, en wenschten Hem in gehoorzaamheid te volgen.

Zoo was Paasch-Zondag des avonds ons kerkgebouw meer dan vol. Aan twee zusters en een broeder werd de doop voltrokken. De vierde was helaas wegens ziekte verhinderd.

We bidden dat ze spoedig mag herstellen en haar wensch vervuld zien. Wellicht dat nog anderen deze gelegenheid benutten om met haar in gehoorzaamheid te volgen.

Aan de tafel des Heeren werden onze nieuwe leden hartelijk welkom genoemd.

Maandag 13 April waren we plechtig bijeen om getuige te zijn van een huwelijksinzegening.

Des avonds waren gemeente, vereenigingen en vrienden uitgenoodigd om in de feestvreugde der jonggehuwden te deelen.

't Was recht gezellig en voor we er aan dachten was het reeds na middernacht.

De geheele festiviteit, door ernst en luim afgewisseld, had echter als hoofddoel: „Zoo wat Hij u zeggen zal, doet dat", als naklank van de kerkelijke inzegening, alwaar dit woord als huwelijkstekst door onzen Voorganger werd gekozen.

En nu, broeders en zusters, wat zal een volgende keer ons bericht inhouden? Vreugde of droefheid?

't Is alleen aan God bekend. Mochten we maar bij alles wat Hij ons schenkt kunnen zeggen: 't Is mij goed, wat mijn God mij beschikt.

Dan hebben we een gelukkig leven.

Met heilbede, de Uwe in Christus, onzen Heer, A. WIELINGA, Secr.

IETS UIT ISRAELS ONGEWIJDE GESCHIEDENIS.

De regeering van Antiochus Epifanes tot de inwijding des Tempels.
(175 tot 165 v. C.).

II.

Maar Jason zou zich niet lang verblijden in zijn werk. Nadat hij drie jaar hoogepriester geweest was, werd hij verdrongen door iemand van zijn eigen partij, namelijk *Menelans*. Deze beloofde aan Antiochus nog eens verhooging van het tribuut, wanneer hij de hoogepriesterlijke waardigheid zou mogen ontvangen.

Ook ditmaal ging Antiochus weer gewillig in op dit aanbod. Wel schijnt het, dat Jason niet zoo gewillig voor zijn partijgenoot op zij ging. Maar Menelans wist met geweld zijn wil door te zetten en Jason te dwingen de vlucht te nemen.

Menelans was zijn voorganger gelijk in vriendschap voor het Griekendom. Maar hij overtrof hem in lage gewinzucht. Ja, hij schaamde zich niet, heilige gereedschappen van groote waarde uit den tempel te verduisteren.

Jason had echter nog niet voor goed van het hoogepriesterschap afgezien.

In het jaar 170 v. C., toen Antiochus zijn tweede veldtocht tegen Egypte ondernam, gelukte het Jason door een staatsgreep Jeruzalem te bemachtigen, en zijn mededinger te noodzaken de vlucht te nemen naar den burch. Hij had echter niet lang geluk. Want spoedig daarop, wij weten niet waarom, moest hij weer uit Judea wegtrekken, om nooit weer terug te keeren. Voor het land echter was dit een gebeurtenis met de ergste gevolgen.

Antiochus zag namelijk in het momentane succes van Jason een afval van het land van zijn opperheerschappij.

Toen hij dan ook tegen het einde van het jaar uit Egypte terugkeerde, overstroomde hij geheel Palestina met zijn troepen en marcheerde op de hoofdstad aan. Daar richtte hij een groot bloedbad aan en plunderde den Tempel, waarbij Menelans hem zelfs behulpzaam zou zijn geweest. Met rijke buit beladen trok hij weg naar Antiochia.

De lijdenskelk der geloovige Israëlieten was echter nog niet geheel geledigd, want het ergste kwam nog. Twee jaar later in 168, ondernam Antiochus nogmaals een veldtocht naar Egypte. Ditmaal moest hij strijden tegen de Romeinen.

De Romeinsche veldheer Popilius Lenas had hem een senaatsbesluit gebracht, waarin van hem geëischt werd, wanneer hij niet als vijand van Rome beschouwd wilde worden, zijn plannen voor Egypte eens voor altijd op te geven. Toen Antiochus verklaarde, dat hij de zaak overleggen wilde, stelde Popilius een zeer kort ultimatum, doordat hij met zijn stok een kring om Antiochus in het zand schreef en hem gebiedend beval, te beslissen voor hij uit deze kring ging. Antiochus moest den Romein wel zijn zin geven.

Ontstemd keerde hij nu uit Egypte terug; en omdat hij de vijandschap der Joden kende, besloot hij om zich toch een weinig schadeloos te stellen, een beslissende slag tegen de Joden te leveren. Terwijl hij zelf rechtuit naar Antiochia trok, zond hij zijn veldheer Apollonius met een sterk leger naar Judea. Toen dit leger voor Jeruzalem aangekomen was, hield hij op den volgenden sabbath een groote parade, waardoor vele nieuwsgierigen aangelokt werden. Plotseling liet hij dan de troepen op de vreedzame toeschouwers aanvallen en alles dooden, wat niet gauw genoeg kon vluchten. De stad werd geplunderd; een deel der huizen met den grond gelijk gemaakt of in brand gestoken.

De troepen bleven in het land staan en moesten voor de uitvoering van een bevel zorgen. Antiochus gaf namelijk

dit bevel: „Alle offers en ook de geheele tempeldienst moest ophouden ; eveneens het vieren van den Sabbath en alle andere feesten; geen besnijding mocht meer geschieden. Inplaats daarvan moesten de heidensche goden geofferd worden, en in 't bijzonder moest de Tempel te Jeruzalem voortaan gewijd worden aan Zeus Olympios.

Met één woord: „de Joodsche godsdienst moest worden afgeschaft en heidensche cultuur worden ingevoerd.

Spoedig ging men aan het werk.

De Tempel werd op alle manieren ontwijd. De heilige boeken moesten uitgeleverd worden en werden dan verscheurd en verbrand. Overal werden opzieners aangesteld, die moesten zorgen voor altaren waar de heidensche goden werden geofferd. Op het brandofferaltaar in den Tempel werd de gruwel der verwoesting, een klein, heidensch altaar, gezet. Op 25 Kislen (25 Dec. ongeveer) in 168 werd voor de eerste maal daarop geofferd.

Met onverbiddelijke gestrengheid werden de verordeningen des konings doorgevoerd. Wie zich er niet aan onderwierp, werd afgemaakt, de wreedheid der vervolgers kende geen grenzen.

Velen gaven het geloof der vaderen op. Maar meerderen nog gingen met blijdschap voor hun geloof in den dood.

Het tweede boek der Makkabeeën vertelt van zeven broeders, die allen voor de oogen hunner moeder den martelaarsdood ondergingen, terwijl zij hen voortdurend tot volhouden aanmoedigde, en dan ook zelf dienzelfden dood stierf.

Maar het volk bleek niet alleen groot in lijden, maar wist ook krachtige tegenstand te bieden.

De aanleiding tot het uitbreken van den tegenstand wordt in het eerste boek der Makkabeën verteld.

In het stadje Modein, noordwestelijk van Jeruzalem, leefde een priester, Mattathias geheeten, met zijn vijf zonen, Johannes, Simon, Judas,Eleazar en Jonathan. De overgrootvader heette Hasmoneus, waardoor deze familie de naam Hasmoneërs ontvangen heeft.

Toen nu ook tot deze Mattathias de afgezanten des konings kwamen en hem het bevel gaven, de goden te offeren, weigerde hij beslist en zeide : „Wanneer ook alle anderen zouden afvallen van het geloof der vaderen, zoo willen toch ik en mijne zonen en mijne broeders, wandelen in het verbond onzer vaderen. Wij willen geen gehoor geven aan de woorden des konings, wij zullen niet afwijken van onze godsdienst, noch ter rechter-, noch ter linkerzijde". Toen daarop een Joodsch man kwam en voor aller oogen naar het bevel des konings wilde offeren, werd Mattathias zoo toornig daarover, dat hij er heen liep en den man doodsloeg.

Ook de beambten des konings doodde hij en vernielde het altaar.

Daarop nam hij met zijne zonen de vlucht in het gebergte, en een schare getrouwen, die nog aan het oude geloof hadden vastgehouden, voegde zich bij hem. Toen dit te Jeruzalem bekend werd, werden soldaten gezonden, om hen tot onderwerping te dwingen of hen te dooden. Een gedeelte der aanhangers van Mattathias had zich verborgen in een schuilplaats in het gebergte en deze in goede staat van verdediging gebracht. Het was juist Sabbath, toen zij door de vijandelijke afdeeling ontdekt en aangevallen werden. Maar omdat zij wegens den Sabbath niet naar het zwaard wilden grijpen, werden zij, ongeveer 1000 in getal, tot op den laatsten man gedood.

Nadat zoo een gedeelte van Mattathias' aanhangers gedood was, besloten de anderen, dat zij op Sabbath den strijd niet zouden zoeken, maar, indien zij aangevallen werden, er ook niet voor zouden terugschrikken. Het aantal der strijders nam steeds toe.

En om de zwakken en onbeslisten aan te moedigen en hen tot een besluit te brengen, trok Mattathias door het land, vernielde de heidensche altaren, liet de nog onbesneden jongens besnijden en vervolgde de afvalligen.

Mattathias zelf stierf echter, nog vóór een beslissende slag geleverd was, in het jaar 166 v. C. Aan het hoofd van de geloovige partij kwam nu zijn zoon Judas, genaamd de Makkabeër, die, zooals in 1 Mak. 2 : 66 staat, een sterke en geweldige was van zijn jeugd af.

Zijn oudere broeder Simon stond hem als raadsman ter zijde.

Judas is de eigenlijke held der Makkabeesche opstand, een ridderlijke figuur, die vroomheid met daadkracht paarde.

Het eerste boek der Makkabeën weet zijn naam niet hoog genoeg te verheffen.

„Hij geleek den leeuw in zijne daden en was gelijk een jonge leeuw, welke den buit tegemoet brult". — 1 Mak. 3 : 4. — Door de geweldige slagen, die hij zijn vijanden toebracht, ontving hij den bijnaam „Makkabaiös", de hameraar, welke naam dan op de geheele partij overging.

Het aantal was zoo toegenomen, en de partij was intusschen zoo sterk geworden, dat Apollonius, de opperbevelhebber der Syrische troepen in Palestina, zelf tegen hem optrok. Hij werd echter door Judas en de zijnen geheel verslagen en kwam zelf gedurende den strijd om het leven. Spoedig daarop bevocht Judas ook nog een tweede overwinning op den Syrischen veldheer Seron, die hem ook met een troepenmacht tegemoet gegaan was. Waar de eerste overwinning door Judas werd behaald, is niet bekend. De overwinning op Seron bevocht hij bij Beth-horon, noordwestelijk van Jeruzalem.

Dat was echter alles slechts het voorspel van den beslissenden slag. Antiochus zag, dat energieke stappen noodzakelijk waren, om aan den opstand in Judea een einde te maken. Persoonlijk kon hij echter niet ingrijpen, omdat een veldtocht tegen de Parthers hem verhinderde.

Maar aan Lysias, die als landvoogd achter bleef, droeg hij op, de noodige maatregelen te nemen. Lysias zond toen een groot leger naar Palestina onder de veldheeren Ptolemeus, Nilianor en Gorgias. Deze heeren waren zoo zeker van de overwinning, dat zij pochten, dat de Joodsche slaven na den slag zoo talrijk zouden zijn, dat men 90 stuks voor één talent zou verkoopen.

Slavenhandelaars, met geld en kettingen voorzien, waren reeds in het gevolg van het leger aanwezig.

Judas begreep, dat de beslissende strijd nu moest komen. Nadat hij zich door vasten en gebed had voorbereid, legerde hij zich met de zijnen in de nabijheid van Emmaus, en verwachtte hier den vijand. Het was einde 166 v. C. De veldheer Gorgias waarmee Judas te strijden had, wilde met een afdeeling van zijn legermacht de Joodsche legerplaats bij nacht bestormen. Maar Judas had er de reuk van gekregen en was uit de legerplaats weggegaan. Toen Gorgias verscheen, vond hij een verlaten legerplaats. Intusschen had Judas de hoofdmacht van Gorgias opgezocht, deze bij afwezigheid van den aanvoerder aangegrepen en een volkomen overwinning behaald. Toen Gorgias zelf aanrukte, zagen zijn soldaten de legerplaats brandende en bemerkten wat gebeurd was. Toen ontzonk ook hen den moed en ook zij namen de vlucht. Dit was de eerste beslissende overwinning, door Judas behaald.

Het volgende jaar ging Lysias zelf met een ander, maar nog sterker leger naar Judea. Hij kwam ditmaal van het zuiden aangerukt, uit Idumea. Hij was dus om Judea heengetrokken, waarschijnlijk door Foenicië en om het gebergte heen. Bij Beth-Zur, zuidelijk van Jeruzalem aan den weg naar Hebron, kwam het tot een treffen. Hoewel het Syrische leger verre in de meerderheid was, bevocht ook thans Judas een volkomen overwinning, zoodat Lysias zich genoodzaakt zag, naar Antiochia terug te keeren, om nieuwe strijdkrachten bijeen te vergaderen.

Na deze successen begon Judas te trachten de Godsdienst der vaderen te herstellen. De burch te Jeruzalem was nog wel door Syrische troepen bezet,

maar Judas liet hen door zijn menschen steeds in het oog houden, zoodat het werk aan den Tempel door hen niet gehinderd kon worden.

Toen ging men aan het werk. Alles, wat onrein was, werd uit den Tempel verwijderd. Het brandoffer-altaar, dat door heidensche offers ontwijd was, werd geheel afgebroken, en een nieuw altaar op dezelfde plaats gebouwd. Nieuwe heilige gereedschappen werden aangeschaft en toen alles gereed was, werd de Tempel onder groote feestelijkheden opnieuw ingewijd.

Dat gebeurde 25 Kislen, (Dec.) 165 v. C., precies op denzelfden dag, waarop drie jaar te voren voor het eerst het altaar door heidensche offers ontwijd was.

Acht dagen lang duurden de feestelijkheden, en er werd besloten, elk jaar door een feest zich daaraan te laten herinneren. Dat doen de Israëlieten nog elk jaar.

De weder inwijding des Tempels sluit het eerste gedeelte der Makkabeër-opstand af. Tot hiertoe was het strijden der getrouwe geloovigen niet te vergeefs geweest. Judas had de zijnen van overwinning tot overwinning geleid. De toekomst moest echter bewijzen, of hun kracht en volhardingsvermogen voldoende was, om dat zoo spoedig verworvene nu ook voorgoed vast te houden.

(Slot volgt.)

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Was het vroeger beter dan nu? En ons N. B. J. B. insigne dan?

Menigeen op leeftijd gekomen verzekert ons, jongeren, dat het vroeger veel beter geweest moet zijn dan thans. Meermalen toch moeten wij een luisterend oor geven aan een vrome oude, die, gemakkelijk in een kraakstoel gezeten en behagelijk lurkend aan een lange Gouwenaar, ons bezig houdt over zijn jeugd, waarin plichtsbetrachting en gehoorzaamheid alsmede werken kerklust de gulden kenmerken waren van een tijd, die zichzelf te kostbaar achtte om voor uitstapjes besteed te worden en den grond te lief had om hem voor sportterrein te gebruiken.

Ja, vroeger moet het er beter uitgezien hebben. Maar onwillekeurig rijst de vraag in ons op, wanneer het dan wel buitengewoon best moet zijn geweest hier op deze wereld, want het komt ons voor, dat elke generatie, tot de hooge onderscheiding van grijsheid en kaalheid en wankelheid geklommen, denzelfden treurzang zingt.

Was het misschien in den voortijd, toen er nog geen menschen waren geschapen?

* * *

Het is altijd verkeerd om menschen te eeren met een eer, die hun niet toekomt. Het is niet minder verkeerd dat met de vervlogen tijden te doen. Zijn de voorbijgegane eeuwen wel zoo heerlijk geweest, dat ze ons, kinderen van het jaar negentien honderd een en dertig, met begeerlijkheid moeten vervullen? Wij betwijfelen dat ten sterkste.

Luther schreef eens — ik citeer Dr. Fosdick —: »Ik ben ziek van het leven, indien dit leven leven moet heeten.... Vlammende haat en strijd onder de grooten . . . . geen hoop op verbetering van den toestand . . . . dit is de eeuw van satan. Hoe gaarne zoude ik en al mijn volk er uit weggerukt worden".

Calvijn had oogenblikken, waarop hij zich al evenmin in zijn tijd kon verlustigen. Hij zeide eens: „De gedachte aan de toekomst vervult mij met ontzetting. Ik durf er niet bij stil te staan. Zoo de Heere niet van den hemel nederdaalt, zal het barbarisme ons overstroomen".

De secretaris van koning Hendrik den Achtsten verwittigde zijn vriend Erasmus van Rotterdam, dat de duurte en schaarste van brandhout in Engeland moest toegeschreven worden aan de groote hoeveelheden benoodigd voor het verbranden van . . . . . de ketters! En toen later een beroemd Puritein al de gruwelen van de kettervervolgingen met bijbelteksten verdedigde, riep hij daarbij uit: »Indien dit als onmenschelijk en wreed wordt geoordeeld, dan ben ik blij, dat ik zoo zijn mag met de hulp van den Heiligen Geest!"

Maar genoeg over den goeden, ouden tijd, die door zeer velen terug verlangd en door nog meerderen haast vergood wordt! Ik moet echter nog even vertellen van iemand, die anderhalve eeuw geleden een brochure schreef, getiteld: »Een oude vos geteerd en gevederd«. Wie was die »oude vos«, waartegen de schrijver met zulk een bitterheid te velde trok? Niemand minder dan Wesley, die in den dienst van Christus Jezus meer gereisd heeft en gearbeid en preeken gepreekt en zielen gewonnen en liefdadigheid beoefend dan de uitnemendste werker in het Koninkrijk der hemelen na den apostel Paulus. En wie was het, die met zulk een grimmig gemoed hem wilde teeren en veeren? Kent gij dat schoone lied:

Rots der eeuwen, Troost in smart,
Laat mij schuilen aan Uw hart?

Hoe vaak toch zingen we het in onze bijeenkomsten! Het is het lievelingslied van velen onzer.

Welnu, de dichter ervan, Toplady, had de onbedwingelijke behoefte om den ijverigen en trouwen en zichzelf offerenden evangelist te smeeren en te steken in vogelkleeren!

* * *

Hebben we geen bewondering voor de goede tijden van vroeger gelijk sommigen van onze dagen, toch hebben we te bedenken, dat we het verleden veel dank verschuldigd zijn. Het zou gebrek aan levensdiepte verraden, indien wij dat niet erkenden. Er zijn menschen helaas te veel, die evenals de kinderen slechts in het heden zich bewegen en nimmer terugtasten in de achtergelegen verten. Zij zijn volkomen blind voor hetgeen de eeuwen ze heeft gebracht.

Maar laat ons eens veronderstellen, dat wij als blanke babies niet in de gezellige woningen en aan de liefderijke zorgen onzer ouders waren toevertrouwd, doch onze oogen het eerst in een hut van een zwarten inboorling van Afrika hadden opgeslagen. Hoe zouden wij dan zijn opgegroeid? Natuurlijk precies als onze zwarte soortgenooten! We zouden ook in tooverij en booze geesten gelooven en visschen en jagen en dansen als zij. Het feit dat wij blank zijn, zou niet verhinderen, dat wij ons in denken en doen ook maar eenigzins van onze neger-kameraden gingen onderscheiden.

Wat wij zijn en wat wij hebben, danken wij aan de gemeenschap, waarin wij zijn groot geworden.

Welk een sociale erfenis legt die gemeenschap niet aan onze voeten! Wat zijn wij toch gezegend en bevoorrecht! Tientallen geslachten van het verleden hebben die erfenis helpen bijeenbrengen.

Dat wij ons vrij en blij kunnen bewegen van Noord tot Zuid en Oost en West; dat wij geen slaven zijn maar burgers, die zelve de regeeringsvorm bepalen, waarbij wij bestuurd willen worden; dat geen folterwerktuigen op ons worden toegepast, wanneer we anders denken dan de overheid; dat wij het dierbaar Woord van God mogen bezitten en gebruiken zoo dikwijls wij het begeeren; dat wij den Heer mogen dienen naar ons geweten en den heerlijken zegen van het evangelie mogen genieten; dat onze oogen zijn opengegaan voor den levenden Heiland en wij hem mogen volgen in doop en handel en wandel; dat . . . . wij onszelf met de pas verschenen N. B. J. B. insignes mogen decoreeren, dat en ontzaggelijk veel meer danken wij aan het verleden.

De voorgeslachten der eeuwen hebben voor ons een wonderbare erfenis verzameld, waarvoor wij hun en bovenal onzen Heer, die ons uit hen geboren deed worden, niet genoeg erkentelijk kunnen wezen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

PRAAG.

Aan vrienden, die belang in Praag stellen, deel ik voorloopig mee, dat de reis Arnhem—Praag 3e klasse retour f 54.— kost.

J. W. W.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

PINKSTERFEEST.

Hdl. 2.

Les voor Zondag 24 Mei 1931.

„'t Is feest nu vandaag en dat maakt ons zoo blij". Daar we deze les er zoo maar tusschen krijgen zonder verband met de voorafgaande vertellingen, kunnen we m. i. het best beginnen met op de feeststemming van den dag te attendeeren. 't Is feest vandaag; waarom? Dat weten allen wel te zeggen. We gedenken de uitstorting van den Heiligen Geest!

Jezus had reeds voor zijn sterven gezegd, dat Hij een anderen Trooster in zijn plaats zou zenden, n.l. den Heiligen Geest (Joh. 14 : 16, 17). En voor zijn hemelvaart had Hij hun nadrukkelijk gezegd, dat ze te Jeruzalem moesten blijven om daar op de vervulling van de belofte te wachten. Dat deden ze dan ook, overeenkomstig Zijn bevel. Biddend waren ze bijeen, de apostelen en hun vrienden en vriendinnen. Wáár, dat weten we niet precies, maar in elk geval ergens waar veel ruimte was en waar bijzonderheden ook licht door anderen konden worden opgemerkt.

De zeven weken tusschen het Joodsche Paasch- en Pinksterfeest waren eindelijk verstreken. Jeruzalem was vol feestgangers; en Jezus' discipelen waren weer bijeen om de vervulling van de belofte te verwachten. De eerste dag van het Pinksterfeest aangebroken.

Plotseling werd er een vreemd geluid gehoord; alsof het geweldig waaide! 't Geluid kwam van boven naar beneden, en het huis, waar de disc waren, werd er van vervuld. Wonderlijk was het. Men kon alleen wat hooren!

Maar neen, je kon wat zien ook! Eerst was er alleen maar een geluid te hooren, doch toen dat geruisch het huis vervulde en de H. G. op de disc. was uitgestort, zag men op de hoofden verdeelde tongen als van vuur!

En toen kon je nog veel meer hooren, want de discipelen begonnen blijmoedig te spreken over de groote dingen die God gedaan had. Het was een fijne samenkomst. O, men was zoo blij met elkaar, omdat men verheugd was in den Heer.

Het eigenaardige geluid, dat velen als een bijzondere stem in de ooren had geklonken, maakte vele feestgangers, die in Jeruzalem waren, nieuwsgierig. Van alle kanten kwamen ze toe; menschen uit verschillende oorden der wereld. En wat ze hoorden en zagen verwonderde hun zoo zeer, dat ze bleven om te zien en om te luisteren. Vertel, wat ze hoorden, v. 8; en wat ze dachten, v. 7—11; en wat het uitwerkte, v. 12 en 13.

Dat spotten van sommigen was voor Petrus het sein om een woord tot het volk te richten. Bezield met den Heiligen Geest en gesteund door de gemeenschap met de anderen (14a) stond hij op en sprak. Vertel zijn woord tot v. 21.

Ja, zoo had reeds de profeet Joël gesproken! En dat was, volgens het woord van Petrus, nu vervuld. Maar nog meer had Petr. er van te zeggen. Deze dingen hadden iets te maken met Jezus, dien de Joden gekruisigd hadden! En Petrus begreep dat hij daarover spreken moest. Allereerst ging hij herinneren aan Jezus: aan Zijn leven, aan Zijn dood en aan Zijn opstanding. En toen ging hij over de opstanding nog eens een extra woordje zeggen. Hij haalde woorden van David aan en verklaarde, dat David van de opstanding van Chr had geprofeteerd. Vertel, hoe Petrus dat deed volgens v. 22—32.

En toen Petr. dat alles had verklaard, wees hij de beschuldiging van dronkenschap voor goed af. Hier is geen sprake van zooiets, zei Petrus, maar Jezus, die nu aan de rechterhand Gods verhoogd is, die heeft dit uitgestort. En nog eens wees Petrus op een woord van David, v. 34 en 35.

Maar toen kwam er nog een woord achteraan, dat zwaar was om te zeggen en om aan te hooren, maar dat toch niet verzwegen mocht worden. Petrus moest de Joden er op wijzen, wat groote schuld ze op zich geladen hadden door Jezus te verwerpen. En hij deed het. Vertel v. 36.

We kunnen ons voorstellen, dat zulk een rede velen het hart roerde. Nu, zoo was het ook. Vertel maar wat er verder gebeurde, tot v. 41.

Het volgende gedeelte, 42—47, is dan een slot. Het vermeldt iets van de eerste dagen der gemeente van Christus na haar ontstaan op het groote Pinksterfeest.

K. R.

HET RUSSISCHE VRAAGSTUK

door Dr. J. H. RUSHBROOKE.

(Slot).

Dr. Eddy verklaart dat in haast alle opzichten de toestanden in Rusland thans beter zijn dan onder 't Tsaristisch bewind. Des te meer treft het ons, dat de schrijver geen tiende deel van de godsdienstige vrijheid aantrof, waarin men zich verheugde onder de oude tyrannieke regeering! De houding van de Sovjetleiders is wel gekozen, konsekwent en onverzoenlijk. *Stalin* omschreef zijn positie aldus: „De Partij kan niet neutraal zijn ten opzichte van den godsdienst. Voor Kommunisten die de verspreiding van de anti-godsdienstige propaganda op de ruimste schaal, verhinderen, is in de Partij geen plaats". Met andere woorden: het is niet genoeg, dat de leden slechts godsdienstloos zijn.

Volgens Dr. Eddy's verklaring, stonden de Sovjet-autoriteiten in den aanvang vijandig tegenover de Orthodoxe kerk en vrij toegeeflijk tegenover de „sekten", die, gelijk zijzelven, tijdens het Tsaristisch bewind onderdrukt werden. Thans is deze houding gewijzigd, hetwelk zijn oorsprong vindt in den voorspoed en den groei der „sekten" — waarmede, laat ik mijn lezers daaraan mogen herinneren, hoofdzakelijk de Baptisten gemeend zijn. De meeste der Orthodoxe kerken, zegt Dr. Eddy, zijn nog open, maar de meeste andere plaatsen van godsdienstige samenkomsten zijn gesloten, en de organisaties, die daarin samenkwamen, worden onderdrukt. Het resultaat van de taktiek, die de Regeering toepast op de godsdienstige voorgangers blijkt uit de officiëele statistiek, die aantoont, dat de helft van hen boven de vijftig jaar is en slechts vijf procent beneden de dertig. Lunacharsky, voorheen Commissaris voor de ontwikkeling, zeide op het veertiende Al-russische Sovjetcongres: „Al onze cultureele instellingen moeten we beschouwen als aan het front werkzaam om het godsdienstig gevaar af te slaan .... het zou mij aangenaam zijn in de meest afdoende wijze overal uit onze velden dit onkruid te ontwortelen en uit te roeien".

Geen wonder dat Dr. Eddy tot deze slotsom komt: „Gewis heeft de kerk tijdens de vervolgingen van het Romeinsche keizerrijk, hoezeer die zich door herhalingen, vastberadenheid, gewelddigheid en domheid kenmerkten, niet verduurt wat zij te lijden heeft in deze rustelooze, onverzoenlijke, en onbarmhartige onderdrukking, die geleid wordt door het nuchtere verstand".

Ik hoop dat er onder de lezers zullen zijn, die zich Dr. Eddy's boek zullen aanschaffen en het bestudeeren. Het geeft meermalen een sympathieken kijk op het Kommunisme en kan de oogen hier, in het Westen, openen voor een belangrijke ontwikkeling, waaromtrent de groote meerderheid onzer menschen onkundig is, en waarin waarlijk een „oproep" ligt. Maar we zijn bezorgd over feiten die het godsdienstig leven betreffen en hebben over deze zaken Dr. Eddy als een bevoegde getuige laten spreken. We sluiten dit artikel met de volgende aanhaling uit zijn boek:

De wereld moet de intelligentie, de vastberadenheid van de bewuste en konsekwente politiek van de Sovjetleiders in Rusland in hun kruistocht tegen den godsdienst niet onderschatten. Anderzijds moeten deze leiders niet meenen dat de rest van de wereld uit onnoozelen bestaat. *Wat in Rusland geschiedt, kan niet verborgen blijven.* De kerk in tsaristisch Rusland kon niet verborgen blijven Een lichaam dat de groote Leo Tolstoy kon uitwerpen, en kon laten sterven als een geëxcommuniseerde en een dronken bruut, Rasputin, kon toestaan, dat hij den Tsaar en de Tsaritsa, en somwijlen legerleiders en leden van het kabinet beheerschte, kon niet verborgen blijven. Evenmin kunnen de toestanden op het Solovyetzky Eiland, of sommige der moorddadige onderdrukkingen van de derde sectie van het Departement der Geheime Operaties der G. P. U. verborgen blijven.

Vert. L.

III

JEUGDDAG IN TWENTE.

Paschen! De Heer is waarlijk opgestaan! Dat was het motto voor onze Jeugdconferentie in Twente den 2den Paaschdag.

In den morgen mochten we een Jeugdpreek beluisteren. We hadden daartoe als spreker in ons midden Br. Bakker, Theol. student te Hamburg, welke ons bepaalde bij het woord van den Apostel Paulus aan Timotheus: „Houdt in gedachtenis dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt". 2 Tim 2 : 8. Wij jonge menschen, we zouden ons niet zoo nu en dan eens herinneren dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt, maar we zouden het *steeds* in onze gedachten houden, dat we een levenden Heiland hebben. Het moet ons zoo bezig houden dat onze medemenschen het aan ons leven kunnen bemerken, dat Jezus Christus waarlijk is opgestaan. „Ik leef zegt onzen Heiland, en gij zult leven", en echt leven kan niet in ons binnenste blijven, dat moet ook aan de buitenkant zichtbaar zijn. Houd steeds voor oogen: we hebben een levenden Heiland. Laat ons in dat besef leven en dat kan door Christus die ons kracht geeft.

* * *

De middagsamenkomst werd geopend met een korte bidstond, want zonder de tegenwoordigheid des H. Geestes zou ook dit samenzijn niet slagen. Na een „Welkom", ons toegeroepen door Ds. Huizinga naar aanleiding van Lucas 24, verkreeg Br. Vis als plaatsvervanger voor Br. Steenkamp van Almelo het woord, met als onderwerp „Overgang", waarin hij ons voorstelde de oude en de nieuwe tijd, toen Christus als Triumfator uit den strijd tegen dood en hel te voorschijn trad en met recht genoemd kon worden „de Levensvorst". Het oude had afgedaan, met de opstanding van Christus was een nieuw tijdperk aangebroken.

Daarna kwam de jongste spruit van den Jeugdkring Twente, bij monde van Br. Buining, aan het woord met het onderwerp „Jeugd en Jeugdorganisatie", waarop een levendige bespreking volgde. Verder mochten we luisteren naar een levensverzekeringsagent, die ons al de voordeelen van zijn verzekering voorstelde en ons toen de vraag voorlegde „Hebt gij u reeds verzekerd?" Een keuring voor deze verzekering is niet noodig. „Komt allen, die vermoeid en belast zijt". Tevens is ook de premie zeer laag, daar er niet anders verlangd wordt dan te komen tot Hem, die ons leven voor eeuwig verzekert, en dat is meer dan eenige andere verzekering kan. *Hebt gij u reeds verzekerd?*

Daarna wachtte ons een verrassing; de ontplooiing van onzen banier. Het comité, hetwelk zich de moeite getroostte om uit de vele ontwerpen, door de jonge menschen zelf vervaardigd, een ontwerp te kiezen 't welk aan gestelde eischen voldeed, is goed geslaagd en een woord van dank hun toegebracht was dan ook waarlijk op zijn plaats. Hoe onze banier er uit ziet? Ik zou zoo zeggen kom zelf eens kijken", want om in letteren te schrijven wat kleuren ons zeggen dat valt niet mee. Een beetje wil ik wel vertellen. Het geheel is een witte puntvlag met als versiering een roode ring waarin ons insigne is afgebeeld. Wat dat alles wil zeggen? Het wit der vlag wil ons zeggen dat wij als volgelingen van onze Heiland wit gewasschen moeten zijn in het bloed (de roode ring) van het Lam. Over de afbeelding van ons insigne behoef ik zeker niets meer te zeggen. Die is genoeg bekend. En nu jong Twente achter eigen banier „Voorwaarts!" Dat dit de bedoeling der vlag is bewees wel het op de onthulling volgende lied „Rijst op, Rijst op voor Jezus".

Hierna sprak Ds. Huizinga een slotwoord, waarna we gebruik konden maken van de thee, ons welwillend geschonken door onze gastvrouwe Hengelo.

De avondvergadering was weer gewijd aan het brengen van de Blijde Boodschap, dat ook jonge menschen tot Jezus mogen gaan en Hij ook hen gelukkig wil maken, dat Hij ook hen wil maken tot Kinderen Gods. We mochten eenige getuigenissen hooren, terwijl 3 Zangvereenigingen gepaste liederen zongen, een zelfs met begeleiding van strijkmuziek van ons muziekgezelschap. Kortom het was een goede dag, een dag van zegeningen, ook wat het weer betreft, want dat leek 's morgens niet bepaald mooi, doch niettegenstaande dat, was de opkomst best te noemen, alleen hadden we Zwolle en Deventer ook bij ons op visite verwacht. En nu na deze rust weer voorwaarts in den heiligen strijd. Voorwaarts! Trouw aan ons devies: Jong Twente voor Jezus.

B.

III

De Bapt. Geld.-Overijselsche gemeenschapsdag

werd op den 2en Paaschdag te Apeldoorn gehouden. Veel was voor dezen dag gebeden en onze God heeft deze heerlijk willen verhooren. Ja, boven verwachting.

's Morgens werd een wijdingssamenkomst gehouden in onze kerk, Hoogakkerlaan 50, waar ook reeds vele brs. en zrs. van buiten Apeldoorn aanwezig waren en waarin de brs. Voorgangers uit Apeldoorn en Deventer voorgingen. Hier werd onze feestviering reeds in den juisten toon gezet, in den Paaschtoon. Steeds meerderen kwamen binnen, zelfs uit ver verwijderde plaatsen van Gelderland, brs. en zrs. in de verstrooiing.

Na afloop van deze morgenwijding begaven we ons gezamenlijk naar het mooie, doelmatige kerkgebouw der Vrij Evangel. Gemeente in de Roggestraat, dat ons zoo welwillend was afgestaan en voor welk blijk van broederlijken zin we zeer dankbaar zijn. We gingen dit gebouw binnen, verwachtende heerlijke dingen voor het verder gedeelte van den dag.

Na de koffiepauze, waarin we door de Apeld. brs. en zrs. liefderijk verzorgd werden — ook de Zwollenaren waren inmiddels aangekomen in grooten getale, met hen ook student Brongers — en welke een gezellig karakter droeg, behandelden we de actueele vraag: Kunnen wij, Baptisten, met andere geloovigen samenwerken op het terrein van het koninkrijk Gods en zoo ja, hoever mag deze samenwerking gaan? Vele brs. en zrs. spreken hunne gedachten hierover uit en uit deze geanimeerde bespreking bleek, dat men algemeen veel voor samenwerking gevoelde, ja, deze noodzakelijk acht, mits het gemeentelijk leven er geen schade van ondervindt. Ten slotte sprak de leider, br. Van Beek, als zijn meening uit, dat het voor ons wel moeilijk is grenzen voor de samenwerking met andere geloovigen aan te geven, daar deze eigenlijk onbegrensd moet geacht worden; wij Baptisten willen niets anders dan verbreiding van de beginselen des Evangelies en de consequente toepassing hiervan in het hart en leven der geloovigen, ook wat betreft de vorming van N. Test. gemeenten der geloovigen. Het nastreven van menschelijke ideeën is ons vreemd. Zoolang en in zoover men onze samenwerking in den dienst des Evangelies zoekt, ook met ons N. Test. getuigenis en belijden, kunnen en moeten wij tot samenwerken met andere geloovigen bereid zijn. 't Zal

zeker ten zegen zijn en 't is heilige roeping

We besloten met een korte bidstond, waarna gelegenheid was voor onderlinge conversatie en velen een kleine wandeling maakten.

Te half twee begon het z.g.n. liefdefeest. Wat was het ons goed samen te zingen ter eer van den levenden Heiland, onder begeleiding van het kerkorgel, op gevoelvolle wijze door den organist der Apeld. Bapt. Gem. bespeeld. Vele getuigenissen van 's Heilands zoekende zondaarsliefde werden beluisterd. Menige solo verkwikte oor en hart. Weer zorgden vriendelijke brs. en zrs. voor verzorging des lichaams. Reeds het zien van zulk een groote schare brs. en zrs. bemoedigde en verblijdde de ziel. Te spoedig was het vier uur geworden, waarop dit samenzijn gesloten werd en de jeugdvergadering een aanvang nam, waarbij de ouderen natuurlijk van hun belangstelling blijk gaven en eigenlijk ineens mede jong geworden waren.

De jonge menschen uit Apeldoorn, Deventer en Zwolle kweten zich op verdienstelijke wijze van hun taak. Met genoegen beluisterden we hun toespraken, hun voordrachten en liederen. We gevoelden levendig, dat uit hen straks onze gemeenten zullen gebouwd worden. Met grooten ernst werden allen dan ook opgeroepen om zich in 't geloof te scharen aan de zijde van Jezus Christus, den levenden Heiland.

Na deze jeugdsamenkomst brak het hoogtepunt van dezen dag aan: de viering van het H. Avondmaal. We gevoelden het bij den disch des N. Verbonds, dat we verlost zijn uit onze ijdele wandeling door het bloed des Lams. We gevoelden ons een bij het Kruis. Jammer, dat verschillende brs. en zrs. niet konden deelnemen. Brs. en zrs. reken er op bij een volgende gelegenheid, dat ge daar behoort te zijn!

Met dankbaarheid konden we op dezen geheel eenigen dag der gemeenschap terugzien en onze vurige bede was: Moge deze dag velen dichter bij den Heiland en dichter bij de Gemeente hebben gebracht.

We scheidden van elkander met een hartelijk „tot weerzien". De Correspondent.

ONS PINKSTERNUMMER.

Een laatste woord.

Eigenlijk heb ik genoeg over ons Pinksternummer geschreven. Eigenlijk ..... ja eigenlijk moesten woorden van aanbeveling geheel overbodig zijn. Wanneer een Algemeene Vergadering na behoorlijke overweging besluit om behalve een Kerstboodschap nog een ander evangelisatienummer uit te geven, dan spreekt het immers als een boek, dat elke gemeente zich voor den verkoop gaarne interesseert.

Onze gemeenten begeeren op haar vergaderingen niets anders dan

den wil van Jezus Christus

te belichamen. Hij is immers het geheel, wij de deelen. Hij de wijnstok, wij de ranken. Komen wij samen dan zijn wij Jezus. Wat wij vaststellen is Zijn heilige begeerte. Dit is ons gemeentebeginsel in een notedop. We geven het voor niets in deze wereld prijs. Daarvoor strijden wij, totdat alle menschen als geborenen in Christus bij haar kunnen worden gevoegd.

En is dit ons zoo dierbare beginsel eigenlijk niet hetzelfde, waarmede onze Unie-samenkomsten worden gehouden en arbeiden en zaken afdoen? Waarom zou een Unie-vergaderingsbesluit vergeleken bij dat van een gemeente *minderwaardig zijn?* Komen we voor een vergadering der Unie anders bijeen dan voor die der gemeente? De gemeente is Christus. Is de Unie het niet? Het is waar, de gemeente is locaal en de Unie nationaal, maar dat kan en mag geen reden zijn, dat de eerste op de laatste vanuit de hoogte neerziet. Was de Heer in Zijn idealen niet meer *interlocaal dan plaatselijk* en zelfs meer internationaal dan nationaal? In Zijn laatste opdracht zag Hij een wereld voor zich uitgestrekt, die voor God moest worden opgeeischt.

Wat ik hiermede zeggen wil is, dat een besluit van de Algemeene Vergadering door ons even ernstig moet worden opgenomen als dat van de eigen gemeente en wanneer het de rechtstreeksche uitvoering van 's Meesters opdracht betreft — en dat is toch zeker ook de uitgave van ons Pinksternummer — wij dubbel hebben te bedenken wat *het verheven karakter* is geweest van de vergadering en welk een verheven Geest op het besluit aanstuurde.

Gemeenten, doe uw plicht!

Van enkelen heb ik reeds opgave ontvangen. Er zijn er bij, die ons bepaald hebben verrast. 'k Noem o. a. Vriescheloo, dat een opwekking mag beleven en waarvan de jeugd voor den verkoop van minstens 210 ex. wil zorgen. Als het kleine, arme Vriescheloo met een uiterst dun bevolkte omgeving dat kwantum aandurft, wat moeten dan de bestellingen niet zijn van de grootere gemeenten in de centra onzer gewesten en provinciën?

Onze Heer vervulle u allen met een geest van zelfovergave en toewijding en helpe een ieder, niemand uitgezonderd, om voor Hem ons Pinksternummer een groot succes te maken.

De uwe in den dienst van onzen Zender,

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

P. S. Bestellingen moeten op zijn allerlaatst *voor 1 Mei* aan mij worden gedaan. De prijzen zijn 8cent per stuk; bij getallen meer dan 25 franco opgegeven adres.

HET ADRES DER GEMEENTE GRONINGEN.

Men verzuime niet op stukken, geadresseerd aan den Secretaris der gemeente Groningen, den Heer H. BOS, aan de Stadhouderslaan, het *huisnummer* te vermelden *26*, daar aan dezelfde laan nog drie personen wonen met denzelfden naam en voorletter.

Met dank aan God geven we kennis van de voorspoedige geboorte van ons dochtertje

STIENTJE.

Alles wel.

J. REILING Jzn.
A. REILING—Hornstra

Drouwenermond, 16 April 1931.

Eenigste kennisgeving.

JAN TRAPPEL
en
SAAKJE KUIPERS

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D. V. zal plaats hebben op Woensdag 29 April a.s.

Amsterdam 13 April '31.
Paramaribostr. 162[3]
Utrecht
Berkelstr. 32

Nieuw adres na 4 Mei
Heemstedestr. 14[1] Amsterdam.

In vollen vrede ontslapen onze lieve, beste Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

JOHANTJE HOF,

Wed. van Jacob v. d. Molen,
in den leeftijd van 65 jaar.

Haar getuigenis „Veilig in Jezus' armen" is ons tot troost in onze diepe droefheid.

Loppersum, 12 April 1931.

Wed. A. v. d. MOLEN—Niewiek
E. v. d. MOLEN
J. v. d. MOLEN—Helmantel
S. v. d. MOLEN
A. v. d. MOLEN—Helmantel
R. DRIJFHAMER—v.d. Molen
A. L. DRIJFHAMER
G. I. BAARS—v. d. Molen
H. J. J. BAARS
R. v. d. MOLEN
J. v. d. MOLEN—Doornbos
en Kleinkinderen.

Vrijdag 1 Mei 1931 No. 2181 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

HEERE! VERMEERDER ONS GELOOF!

„Ik zal dan geduriglijk bij U zijn; Gij hebt mijn rechterhand gevat. Gij zult mij leiden door Uw raad, en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen. Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde! Bezwijkt mijn vleesch en mijn hart, zoo is God de Rotssteen mijns harten, en mijn deel in eeuwigheid!" Ps. 73 : 23—26.

Dat zijn klanken van echte, ware vroomheid. Het lijkt ons bijna onmogelijk, dat deze woorden voor duizenden jaren gesproken zijn. En toch is het waar. Wij zien daarin een getuigenis van de onverwoestbare kracht en innerlijke waarheid des geloofs. God is eeuwig, en de duizenden jaren der menschheidsgeschiedenis vermogen niet Hem te veranderen.

Maar ook het menschelijk hart is alle ontdekkingen en veranderingen van het wereldbeeld ten spijt gelijk gebleven.

Het heeft dezelfde begeerten en behoeften van immer. Het hart dorst, bewust of onbewust, naar God, naar den levenden God.

En de Bijbel is en blijft nu eenmaal het klassieke Boek voor het ware geloof in God. Wel worden er vele godsdienstige, en vooral moderne godsdienstige boeken geschreven, maar de sterke indruk wordt gewekt: het is veelal het werk van de studeerkamer, de frissche adem des levens ontbreekt. Maar de woorden en gedachten uit den Bijbel zijn uit het leven gegroeid. En bovengenoemd oude, beproefde, heerlijke woord Gods komt nu tot ons als een der heerlijkste woorden van het Oude Testament. Laat ons dit woord tot ons nemen en bidden, dat God ook ons zoo sterk, groot en zeker in het geloof moge maken als de man was, die deze psalm gedicht heeft, Asaf.

* * *

„Heer! vermeerder ons geloof!" zoo smeeken wij. Geef ons *stoutmoedigheid* des geloofs! Ik zal dan geduriglijk bij U zijn!

Wij gevoelen, dat de zanger zich uit zware, innerlijke strijd heeft verheven tot deze hoogte des geloofs. Hij heeft zich bezig gehouden met het oude raadsel, dat in het boek Job reeds behandeld wordt en dat ook wij nog niet hebben opgelost: Hoe komt het, dat het den wereldmenschen en de dienstknechten der zonde meestal zoo goed gaat en de godvreezenden zich meestal te vergeefs afsloven? Maar de geloovige ziet deze dingen altijd in het licht van Gods tegenwoordigheid. „Ik zal dan...." of, zooals andere vertalingen het zeggen, „Ik blijf *nochtans* steeds met U verbonden!" „Nochtans!" Ja, want ook dan, wanneer wij ons vertrouwend aan den Heer hebben overgegeven, moeten wij niet meenen, dat nu alle raadsels volkomen zijn opgelost! Zoo zeker onze Heer Jezus de Weg, de Waarheid en het Leven is, is het aantal dergenen, die dezen Weg bewandelen, steeds zeer klein geweest, ten alllen tijde. In het algemeen leest men liever de boeken der bestrijders der Bijbel dan de Heilige Schrift zelf. De groote massa volgt liever de stem van de volksverleiders dan van Gods Woord. Dat zijn raadsels. Ten allen tijde werd de waarheid onderdrukt, terwijl de leugen den schepter zwaaide, Het oude levensraadsel, waarmede de zanger zich bezig houdt, heeft ook onze aandacht. Het is niet eens noodig, daarbij nog aan de persoonlijke raadsels des levens te denken, dat wij zoo spoedig moede, stomp, onmachtig worden. Overal raadsels na raadsels. Dan blijft slechts dat ééne over: „Nochtans zal ik steeds met U blijven!" Dát geeft het leven vastheid en kracht! Zoo moet alle vrees wijken en de angst vluchten!

Dan worden wij niet door alle wind van leer omgeblazen, dan worden wij niet direct ongerust, wanneer weer een nieuwe bestrijder van het geloof verschijnt.

Of velen ook omkeeren naar de groote massa, zoo zal ik U nochtans in liefde naloopen! 't Is zoo iets, als de Heiland den twijfelenden Thomas toeriep: „Zalig, die niet zien, maar nochtans gelooven!"

Dan pas zijn wij niet meer afhankelijk van onze gevoelens en onze zintuigen, die „niet gezien" zullen hebben. Dan gaan wij er ernstig rekening mee houden, dat, hoewel wij zelfs het bestaan van God aan geen mensch kunnen bewijzen, wij toch geheel vertrouwen op Gods barmhartigheid, getrouwheid en liefde. Ik kan Hem met mijn natuurlijke oogen niet zien, maar nochthans houd ik Hem hij de hand gevat en houdt Hij mij! Wanneer ik ook niets gevoel van Uwe macht, Gij brengt mij toch aan 't doel, ook door den nacht! God schenke ons deze stoutmoedigheid des geloofs! Wij willeg om zulk een vermeerdering van het geloof smeeken, zoodat ook wij kunnen beloven: Wat ook komen mag, goed of kwaad, lief of leed „Ik zal nochtans geduriglijk bij U zijn; Gij hebt mijn rechterhand gevat!" Dan kunnen wij zingen:

„Al voert Gij mij langs duist're wegen,
Versta 'k niet wat Gij met mij doet,
Ik weet, Uw doen is louter zegen,
Al wat Uw hand mij brengt, is goed.
Al gaat Uw weg door diepe dalen,
Door donkerheden van den dood,
Hij eindigt in de hemelzalen,
Hij eindigt in het morgenrood!

Schenk ons, o Heer, deze stoutmoedigheid des geloofs!

* * *

Heer! vermeerder ons geloof! Daartoe behoort ook *geduld* des geloofs. „Gij zult mij leiden door Uw raad, en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen!

Dat is een zalige zekerheid, die hier uitgesproken wordt. Maar dan is het ook noodig, geheel den wil van God te doen, ons over te geven aan de leiding van den Heiligen Geest. Leiden door *Uwen raad!*

En wij weten, dat Gods gedachten niet onze gedachten zijn, en Gods we-

gen niet onze wegen. Hoe licht gaan onze gedachten en wenschen op dwaalwegen. Wij rekenen en overleggen met alle scherpzinnigheid, maar houden God er misschien buiten. En wij verwonderen ons, dat onze gedachten verhinderd worden, omdat wij eigenlijk verlangden, dat God zich naar onze wenschen richt. „Gij zult mij leiden door Uw raad!"

Zijn raad is ons welbekend. God wil, dat alle menschen gered en tot de kennis der waarheid zullen komen. „De Zoon des menschen is gekomen, om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was!" Daarnaar richt God zich. En wij mogen er op vertrouwen, dat God onder alle omstandigheden beter weet, wat goed voor ons is, dan wij. Daarom sprak Paulus het groote woord: „Wij weten, dat degenen, die God liefhebben, alle dingen moeten medewerken ten goede!" Dat moet ons antwoord zijn op alle vragen: Wat heeft God met ons voor? Wat zal het einde zijn van onze wegen van moeite en leed? „Daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen!" Al is het *heden* nog zoo duister en de leiding Gods onbegrijpelijk, de *toekomst* is helder als het stralende zonlicht. Het einde behoort aan God! Daarna . . . . daar moeten de menschen afblijven! Jezus heeft ook de dood zijn macht ontnomen. Jezus heeft de poorten van dood en graf overweldigd. Dat is ons genoeg! Want daardoor zijn wij verzekerd van de eindoverwinning van het Koninkrijk Gods, van de heerschappij van Zijn wil.

Het geloof wordt straks een heerlijk aanschouwen. Wij hebben niet noodig te vragen naar het „wanneer", „waar" en „hoe".

Het is voldoende, te weten, dat het licht zal zijn, ten tijde des avonds.

* * *

Daarom willen wij ook smeeken om het ware *geduld* des geloofs. Wij zullen de leiding Gods nooit ervaren en verstaan, als wij niet wachten kunnen. Soms jarenlang!

Wij zijn vaak zoo spoedig ongeduldig en kleingeloovig. Wij meenen, dat God in hetzelfde uur moet antwoorden, waarin door ons de gebeden worden opgezonden. Johannes heeft zoo vaak opgemerkt, dat de Heiland zeide: „Mijn ure is nog niet gekomen!" Jezus kon wel wachten. Hij geloofde. „Gij zult Mij leiden door Uw raad, en daarna zult Gij Mij in heerlijkheid opnemen!"

Heb goeden moed! in 's levens [strijd en smarte,
In 't bangst gevaar en 't moeilijkst [lot,
Heb goeden moed! en vrees niet in [uw harte,
Vertrouwend op uw God!
Vrees niet, o mijn ziele! Wacht op [den Heer!
Wat u ook ontviele, toch blijft u [veel meer.
Wees onversaagd; zie, de morgen [daagt.
En een nieuwe lente, brengt al wat [gij vraagt,
In alle stormen, in allen nood,
Zal Hij u beschermen, Hij, goed en [groot!

Heer! Vermeerder ons geloof! Geef ons daartoe ook meerdere *beslistheid* des geloofs! „Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde! Bezwijkt mijn vleesch en mijn hart, zoo is God de Rotssteen mijns harten en mijn deel in eeuwigheid!" Dat is de grootste hoogte des geloofs. Getroost kan de geloovige zanger van alles afzien, wanneer hij zijn God slechts niet verliest.

„Wanneer ik U slechts heb", vertaalt Luther vrij, „vraag ik niet naar hemel of aarde!" De zanger zoekt niet in de eerste plaats de *gaven* Gods. Niet verhooring der gebeden, rijkdom, eer, geluk. Hij zoekt *God zelf*! Alles laat hem koud in hemel of op aarde, als hij God niet bezit. God bezitten, dat beteekent, levende gemeenschap met Hem hebben. Niet iets van God weten, maar Hem zelf bezitten. *Iedereen* mag Hem hebben. God heeft geen andere grenzen gesteld dan dat de mensch gereinigd wordt door het bloed van Jezus Christus. Dat is het Evangelie, dat de Heer Jezus ons de gemeenschap met God gebracht heeft. Ieder, die Jezus vertrouwt, Hem aanneemt, neemt God zelf aan. Persoonlijk moeten wij tot God gaan! Hij moet ons alles worden! Dan zal al het andere gering worden, daarbij vergeleken. Het is heilige beslistheid des geloofs, als Paulus verblijdt schrijft: „Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch toekomende dingen, noch hoogte, noch diepte, noch eenig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere!" Geef u aan Hem, Hij geeft zich aan u!

Op 't altaar, in Gods woning,
Leg ik mijn offer neer;
Gering zij 't voor mijn Koning,
'k Weet toch, 't verheugt Hem zeer.
't Is al, wat 'k heb te geven,
Het is mijn eigen wil!
Voortaan wil 'k Hem slechts leven,
Ootmoedig, heilig, stil.

'k Behoef niet te versagen,
Al komt de lout'ringssmart,
Want àlles kan ik dragen,
Mag 'k rusten aan *Zijn* hart
Die voor mij gaf Zijn leven,
Mij reinigd' in Zijn bloed,
Zal Hij niet alles geven,
Wat heilzaam is en goed?

D. G. B.

ZENDING.

DE ZIEL DES NEGERS.

(Slot.)

Dat menschen met zoo'n fijn besnaarde ziel, met zoo'n sterk ontwikkeld schuldbewustzijn een sterke behoefte aan verzoening gevoelen, ligt voor de hand. Bevrediging dezer behoefte wordt in den offerdienst gezocht, die in bizonderheden geregeld is en door priesters bediend wordt. Tweeërlei willen we daaromtrent noemen: *een offerdienst om den hemel te verzoenen.* Buiten voor het dorp worden twee palen in den grond geplaatst, die van boven door een dwarsbalk worden verbonden. Dan neemt de priester een jong lam, heft dat op naar den hemel en bidt: „God, die in den hemel woont, tot U roep ik en ik bid, neig uw oor tot mij. Hier brengen wij u Uw schaap. Kom en neem het van ons in ontvangst." Vervolgens neemt de priester het offerlam, bindt het aan den dwarsbalk, waar het langzaam een pijnvollen dood sterft. Van belang is het, dat bij de Eweërs niet slechts enkele menschen, maar van tijd tot tijd ook geheele steden onder veel ceremonieën gereinigd worden.

Welke uitwerking hebben zulke offeranden op de negers? Natuurlijk schenken ze hen geen bevrediging. Het beschuldigende geweten en de vreeze des doods neemt hij van het altaar mee naar huis. Zendeling Spieth vertelt van een man, die met zijn verwanten jaar op jaar een schaap aan den familiegod ten offer bracht. Terwijl zijn familieleden zich verblijdden, rolden hem de tranen over de wangen. Hij moest aan de vele beloften denken, die zijn god hem door priesters had gedaan en.... niet gehouden. Wanneer de dood komt is de stervende verlaten van zijn God, dien hij zijn leven lang gediend heeft. Alle zijne zonden omringen hem als een leger van wrekende geesten. Voor den angstigen, stervenden roepen de familieleden de toovenaar, die de geesten moet verdrijven.

Panga, de eerstgeboren en geliefde zoon van het priesterpaar Kwami in Peki, werd ernstig ziek. Toen zijn vader met al zijn pogingen geen beterschap kon bewerken en alle moeite van andere priesters en toovenaars even vruchteloos bleef, legde de vader zijn stervenden zoon voor den heuvel neer, waarin zijn God woonde. Hier wilde nu de stervende door een openlijke belijdenis zijn geweten tot rust doen komen, maar zijn familieleden stopten hem gauw een doek in den mond om daaraan een einde te maken. Zoo sterft een arme neger, die geen hope heeft, omdat hij geen vergeving der zonden en geen levenden Heiland bezit.

Duidelijk blijkt uit al het medegedeelde, dat de neger niet zoo ruw en afge-

stompt is, als over 't algemeen wordt aangenomen. Wel zijn er barbaarsche, diepgezonken stammen ; maar ook de neger is een mensch, die diep en ernstig heeft nagedacht over de groote vragen „vanwaar en waarheen" ; die verlossing zoekt van de schuld des levens en de vreeze des doods en wiens ziel dorst naar den levenden God. Dat zijn echter de voorwaarden, om het Evangelie van Jezus Christus zich werkelijk te kunnen toeëigenen en den zendingsarbeid vrucht te doen dragen.

Behalve deze eigenschappen der negers bieden ook hunne geschiedverhalen een aanknoopingspunt voor het Evangelie ten voorbeeld :

Een heiden, die door zijn medeburger zeer gevreesd werd, zat voor eenige jaren, zoo vertelt zendeling Spieth, met mij in de kamer van een inboorlingprediker. Onder het gesprek viel zijn oog op een plaat aan den muur, die den Heiland aan 't kruis voorstelde. Plotseling viel mij de heiden in de rede, op deze plaat wijzende, en zeide : „Die man daar heeft men zeker vanwege zijn slechte daden aan den paal gebonden ?" „Neen," antwoordde ik, „Hij zelf heeft nooit kwaad gedaan, maar Hij heeft mijne en uwe zonden gedragen in Zijn lichaam op het hout en zoo daarvoor geleden." Toen hij vroeg, hoe dat mogelijk was, vertelde ik hem, inplaats van een lange verklaring te geven, een gebeurtenis uit zijn eigen stam. In 't begin van de vorige eeuw werden de Hoërs door de Tasiers bevochten en overwonnen. Als oorlogsschatting verlangden de overwinnaars van iederen manlijken Hoër een som gelds en behalve dat, een mensch van aanzienlijke afkomst. Het geld werd opgebracht, maar een mensch van aanzienlijke afkomst waren ze niet in staat uit te leveren. Toen kwam een aanzienlijk Hoër, Adschie genaamd, bracht zijn eigen zoon en zeide : „Wanneer wij de vijanden den aanzienlijken niet geven, zal onze geheele stam worden vernietigd. Hier is mijn zoo !" Dezen zoon namen de vijanden mee en de stam was gered. Zoo werd Adschie's zoon de redder van den stam. „Gelijk dat opperhoofd zijn eigen zoon uit liefde tot de Hoërs heeft overgegeven, zoo heeft ook God uit liefde tot de geheele wereld dezen, aan den paal gebonden man, die Zijn Eeniggeboren Zoon is, overgegeven." Dat maakte op den heiden een diepen indruk. „Zoo lief heeft God de menschen ?" vroeg hij.

Vertaald. L.

Congo.

Van het station Kibokolo in 't Zomboland (Congo) vinden we in 't April no. van „The Missionary Herald" wonderbare berichten. Dertig lange jaren was er reeds gearbeid, en hoewel er soms van zegen kon gesproken worden, toch bleef het over 't geheel een ploegen op rotsen. En nu is de doorbraak gekomen.

Den 4den Januari werden 109 candidaten, die den Heer wenschten te volgen, door den Doop in de gemeente opgenomen. En terwijl het bijgeloof daar zoo ontzettend heerscht en iedereen fetishen heeft, die hem voor alle mogelijke kwaad en booze geesten moeten beschermen, was de zendeling Guest er toe geleid om te spreken over de woorden : „Gij zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben", en treffend was het, dat Mevrouw Holmes in denzelfden geest in een vrouwenvergadering sprak, en een der diakenen gedurig de menschen wees op de dwaasheid om van denzelfden boom een afgod te maken en er zich voor te buigen, en ook brandhout voor het vuur, zooals Jesaja in hoofdstuk 44 zegt.

Kort daarna kwam Dr. Adam Kibokolo bezoeken, en op Donderdag den 29sten Januari werd er een groote vergadering gehouden, waar honderden inlanders samenkwamen, en onder hen niet minder dan drieendertig opperhoofden. Zij drongen er op aan, dat toch ook bij hen een hospitaal en een dokter mocht komen, en toen Dr. Adam zeide, dat het eerste wat zij te doen hadden was hun huizen te reinigen van alle afgoderij en bijgeloof, stond tot aller verbazing een opperhoofd op en zei, dat hij al zijn fetishen den volgenden Zondag in Gods huis zou brengen. Acht andere opperhoofden volgden zijn voorbeeld, en de kracht des Heiligen Geestes was merkbaar en velen waren diep getroffen.

Toen de Zondag kwam, waren de menschen vroeg bezig om alle fetishen in de dorpen te verzamelen en naar het zendingsstation te brengen — lomp gesneden beelden, schelpen, vuile bundels rommel, mandjes, doozen met versierselen van tooverdokters, maskers, gedroogde vogels en andere dieren, vellen van slangen en hagedissen, enz. enz. alles werd in de kerk vóór het platform neergelegd. Toen kwam de diest, en Dr. Adam sprak zeer treffend over de woorden: „Kinderkens, bewaart uzelven van de afgoden". Na den dienst werden al de afgoden en fetishen naar buiten gebracht en op het plein ten aanschouwe van wel duizend menschen verbrand.

Maar dat was nog het einde niet. Tegen den avond werden nog meer fetishen op het station gebracht en dat ging de heele week door, totdat bijna tachtig dorpen duizenden fetishen en afgoden gebracht hadden om verbrand te worden. En van verafgelegen dorpen kwam het verzoek om ouderlingen en diakenen te zenden om daar de fetishen te verbranden, zoodat er nog vele vuurtjes in het district hebben gebrand.

Zendeling Holmes besluit zijn mededeelingen, die hier verkort zijn weergegeven, met de woorden :

„De Zombo's hebben weggeworpen datgene, waarin zij hun hoop en vertrouwen gesteld hadden, en nu zien zij op ons om hun iets anders te geven. Zullen wij hen teleurstellen ? Wij prediken hun Christus, den Zaligmaker, den grooten Heelmeester, maar hebben wij niet meer te doen ? Zendt ons hulp, een dokter en een hospitaal, zoodat, terwijl wij hen leiden tot den eenigen Zaligmaker, wij ook hun lijden mogen verlichten ..... Op het oogenblik rust op twee zendelings echtparen de verantwoordelijkheid om aan een bevolking van 110.C00 zielen het Evangelie te brengen en alles wat daarbij behoort ....

Gij kapitalist, is dit geen roepstem voor u ?

Gij heelmeester, is dit geen roepstem voor u ?

Gij, man des gebeds, wilt gij niet bidden, dat de vensteren des hemels opengedaan mogen worden en de overwinning verzekerd voor het koninkrijk van onzen grooten en heerlijken Koning ?"

A.

III

Het Baptist Wereldverbond
Eenige blikken in zijn arbeid.

Door Dr. J. H. Rushbrooke.

Het bijzondere kenmerk van het leven en streven der Baptisten der geheele wereld in deze tegenwoordige eeuw is een sterk en groeiend besef van saamhoorigheid. Het Baptist Wereldverbond is opgericht om dit saamhoorigheidsgevoel en de eenheid in Christus zoowel uit te drukken als te helpen bevorderen.

De gedachte aan zulk een allen omvattende organisatie was niet nieuw. Reeds in het jaar 1790 begon John Rippon een tijdschrift uit te geven, dat „aan de gedoopte voorgangers en geloovigen" van Amerika, Engeland, Ierland, Schotland, Wales en andere landen wijdde. In zijn voorwoord schreef hij o.a. : „Met den wensch onder hen een algemeene uitwisseling van nuttige en practische wenken te mogen bevorderen en met de ernstige hoop, dat het niet meer zoo heel lang zal duren, dat een afvaardiging van alle deze landen waarschijnlijk in Londen zal samenkomen om te confereeren over het voordeel van een gemeentelijke eenheid, een zaak, die allereerst aan hun verheven wijsheid wordt voorgelegd door den onwaardigsten van alle hunne broederen. De schrijver."

Aan Rippon's voorstel werd zoo goed als geen aandacht geschonken. Hij voorspelde met juistheid de plaats, waar het eerste Baptisten Wereld Congres zou

vergaderen, maar de verwachting, dat „het niet meer zoo heel lang zal duren" was al te optimistisch. Er verliepen in werkelijkheid 115 jaren.

In het begin van de 20ste eeuw echter was de idee als in de lucht. De zuidelijke Baptisten van de Vereenigde Staten van Amerika begonnen er voor te ijveren en mannen als Dr. Prestridge en Prof. A. T. Robertson voerden een degelijke en bezielende propaganda in de bladen, die ten westen van den Atlantischen Oceaan verschijnen. Andere Baptisten in de nieuwe wereld, zooals Dr. R. H. Pitt en Dr. Lathan Crandall steunden hen. Aan deze zijde van den oceaan nam Dr. Clifford het voor de eenheidsbeweging op en Dr. J. H. Shakespeare stelde zijn groote organisatorische gaven in haar dienst.

Aldus geschiedde het, dat in Juli van het jaar 1905 het eerste Wereld-Congres in Londen bijeen kwam. Niet minder dan drie en twintig landen hadden de presentielijst geteekend. Dat congres schonk het leven aan het Baptist Wereld Verbond. Zijn eigenlijke geboortedag was 17 Juli 1905. Gij bemerkt, dat het Verbond bijna zes en twintig jaar oud is.

Ik moet eigenlijk niet bij deze groote wereld-vergadering van Baptisten stilstaan, ofschoon ik de verleiding haast geen weerstand kan bieden, want ik ben van begin tot einde er bij geweest en bewaar een levendige herinnering er aan. Ik draag nog met mij mee de echo's van de indrukwekkende rede, waarbij Dr. Mullins zich voor het eerst aan de geheele wereld openbaarde als een man van zeldzame gaven. John Mac Neill van Canada was een ander, wiens woord de vergadering diep ontroerde. Beide mannen waren voorbestemd om president van het Wereldverbond te worden. Ook waren er vooraanstaande lieden op het gebied van de zending en de kopstukken onder de zendelingen aanwezig — mannen als Dr. H. C. Mabie van Noord-Amerika en Dr. Timothy Richard van China ; verder uitnemende geleerden als A. T. Robertson en A. H. Newman. Spurgeon had reeds geruimen tijd het tijdelijke met het eeuwige verwisseld, doch tijdens het congres onthulden wij een standbeeld ter zijner nagedachtenis. Dr. Alexander Maclaren, de prins der bijbelverklaarders, was ook in ons midden, alsmede de veteraan John Clifford, die met groot enthousiasme tot den eersten president van het Wereldverbond werd gekozen. Het was waarlijk een tijd van blijdschap en dankbaarheid en broederlijke liefde. Nog nimmer te voren waren Baptisten op deze wijze bij elkaar geweest. Zij hadden elkander gevonden en waren vast besloten om als een broederschap in des Heere Jezus Christus bijeen te blijven. Dus werd het Wereldverbond gestalte gegeven als een duurzame gedenknaald van wat voor ons allen een Pinkstertijd was geweest ten einde openbaar te maken en te bewaren en levendig te houden de overtuiging, dat wij elkander's leden zijn.

III

IETS UIT ISRAELS ONGEWIJDE GESCHIEDENIS.

Slot.

Van de weder-inwijding des Tempels tot den dood van Judas Makkabeüs. (Dec. 165—April 160 v. Chr.)

Alles was er nu aangelegen bij Judas Makkabeüs, om het veroverde te behouden.

De tempelberg werd bevestigd, de muren en torens in staat van verdediging gebracht, en een sterke bezetting werd op de been gebracht. Ook Beth-Sur, als grensplaats tegen Idumea, werd tot vesting.

De verschillende krijgstoerustingen golden niet alleen Syrië, maar eveneens de vijandelijke naburige volkeren, de Edomieten, Bajamieten en Ammonieten, waartegen men moest optrekken. Judas overwon ze allen.

Spoedig kwamen er klachten van Gilead, oostelijk van den Jordaan, dat de Israëlieten daar door de Heidenen waren aangevallen. Nauwelijks had men die boodschap vernomen, of er kwamen boodschappers uit Galiléa, dat men ook daar was aangevallen. Toen werd er besloten, beide verzoeken in te willigen. Judas ging naar Gilead, zijn broeder Simom naar Galiléa. Beiden behaalden de overwinning.

Het aanzien der Hasmoneesche familie steeg zeer. Vooral omdat andere legeraanvoerders niet zoo gelukkig waren.

Jozef en Azarja, die in Judéa waren achtergelaten, hadden van Judas een verbod ontvangen, om niet te strijden, maar zij ondernamen toch een veldtocht tegen Jamnia, maar zij leden echter geweldige verliezen en verloren den slag

Intusschen was er in Syrië heel wat veranderd. Antiochus Epifanes had in 't Oosten evenmin geluk gehad als zijn veldheer in Judéa. In het landschap Elymaïs probeerde hij zich de rijke schatten van den tempel Artemis toe te eigenen, maar het was tevergeefs, hij werd gedwongen tot den terugtocht naar Babylon ; onderweg stierf hij in de Perzische stad Tabe in 't laatst van 164 v. Chr. Nog voor het einde werd de veldheer Filippus tot regent benoemd voor zijn zoon Antiochus V Eupator. Toen echter nam Lysias bezit van het rijk en nam den koningszoon gevangen.

Toen uit Judéa steeds meer berichten kwamen over afvallige Joden, besloten Lysias en Antiochus V met een grooter leger dan ooit te voren er heen te trekken.

In 163 of 162 v. Chr. rukten minsten 100.000 strijdbare mannen op naar Judéa, waarbij ook nog 20.000 ruiters en 32 olifanten geteld moeten worden. Weder ging het Syrische leger door Iduméa, om uit het zuiden aan te grijpen. Het treffen kwam tot stand bij Beth-Sacharja, zuid-oost van Jeruzalem tusschen Jeruzalem en Beth-Sur. De Joden streden met den moed der vertwijfeling en verrichtten wonderen van dapperheid. Eliazar, een broeder van Judas, meende den olifant ontdekt te hebben, waarop de koningszoon moest zijn. Hij drong er heen, en stak het dier dood, maar werd zelf verpletterd onder de vallende olifant. Zijn opoffering was echter tevergeefsch, de koningszoon bevond zich niet op den olifant.

Deze strijd was niet erg gelukkig voor de Joden, Judas moest zich terugtrekken, en Antiochus, of eigenlijk Lysias, belegerde Jeruzalem.

De nood was reeds groot geworden, toen er door berichten uit Antiochië een gunstige wending voor de Joden kwam.

De veldheer Filippus die door den stervenden koning tot regent benoemd was, rukte op tegen Antiochië en wilde de heerschappij over Syrië bemachtigen.

Daarom probeerden Lysias en Antiochus V met de Joden vrede te sluiten, om tegen Filippus de handen geheel vrij te hebben.

De belegering van Jeruzalem werd opgeheven. en vrede gesloten, waarin de Joden de Syrische opperheerschappij erkenden, maar zelf vrije uitoefening van hun Godsdienst toegezegd kregen. Voorloopig was dus het gevaar geweken. Er was *weliswaar geen politieke*, maar dan toch wel godsdienstvrijheid.

Maar lang zou dat niet duren. Antiochus en Lysias overwonnen Filippus. Op hun beurt werden zij weer spoedig aan den kant gezet door Demetrius I met den bijnaam Soteer. Hij was een neef van Antiochus Epifanes, en was te Rome als gijzelaar vastgehouden. De Senaat stond hem niet toe, naar zijn vaderland te gaan. Hij wist echter te vluchten en landde te Tripolis aan de kust van Foenicië. Hij kreeg spoedig aanhang, ja, de troepen van koning Antiochus leverden hun koning en Lysias aan hem uit. Op zijn bevel werden beiden vermoord en Demetrius was koning.

Dat was einde 162 v. Chr. De Senaat te Rome was wel zeer overrompeld, maar Demetrius wist ook van deze zijde spoedig erkenning als koning te krijgen.

Onder zijn regeering begon de vervolging en verdrukking der nationale partij in Judéa. Afgevaardigden der anti-nationale partij, Grieksch gezind, kwamen bij den koning en beklaagden zich over de Makkabeesche partij. Een zekere Alkimus was hun leider en woordvoerder. Deze werd door Deme-

trius benoemd tot hoogepriester, (Menelaus was 't nog steeds), en stuurde hem met een groot leger naar Judéa. Het gelukte Alkimus werkelijk, die waardigheid te veroveren. Judas bestrafte de afvalligen. Alkimus was te zwak, hem weerstand te bieden en daarom verzocht hij nogmaals hulp aan koning Demetrius. Deze zond Nikanor met een leger. Hij probeerde Judas met list in handen te krijgen, maar dat mislukte. Bij Kafarsalama werg slag geleverd. Nikanor werd overwonnen, 5000 Syriërs werden gedood. Nikanor vluchtte met de rest naar Jeruzalem, en liet in koelen bloede de onschuldige priesters dooden, die hem eerbiedig kwamen begroeten. Hij kreeg versterkingen uit Syrië, waagde opnieuw den slag en viel zelf in den strijd. Toen de soldaten dat zagen, wierpen zij hun wapens weg en gingen op de vlucht. Maar de Joden omsingelden hen en dooden hen tot den laatsten man.

Voortaan werd toen de 13de Adar (Maart) Nikanorsdag genoemd.

Judas zag nu uit naar bondgenooten, zooals ook de anderen deden. Hij sloeg het oog op Rome. Dat verbond kwam tot stand, de Joden zouden voortaan in 't bijzonder tegen Demetrius beveiligd worden.

Maar Demetrius was er vlug bij en zond Bacchidus met een leger van 20.000 man te voet en 2.000 ruiters. Judas had slechts 3.000 man bij elkander, waarvan ook nog velen wegliepen, zoodat hij tenslotte maar 800 man over hield. Men probeerde Judas van zijn voornemen af te houden, tegen zulk een overmacht te strijden, maar hij wilde daar niet naar luisteren.

Eerst won hij op zijn tegenstanders, maar al spoedig stierf hij in den strijd.

De weinige overblijvenden namen nu de vlucht.

De nationale partij had veel in Judas verloren. Hij was de ziel van den opstand geweest. Later werd er weer geweldig gestreden met wisselend geluk. Pompejus verkreeg later veel invloed in Palestina.

Maar door al den strijd en de woelingen die er geweest waren, hadden de Joden in de dagen van Christus een geweldige angst voor de overheerschers.

„Anders komen de Romeinen en nemen land en volk!" zeiden zij angstig, toen de invloed van Christus onder de scharen steeds grooter werd.

Maar Jezus heeft nooit willen strijden op deze wijze. Zeker, Hij was ook een IJveraar, maar een IJveraar voor den Hemelschen Vader. Laat ook ons in de eerste plaats ijveren voor het Koninkrijk Gods en Zijne gerechtigheid. „Niet door kracht of geweld, maar door Zijnen Geest zal het geschieden, spreekt de Heere!"

D. G. B.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Doe iets voor Jezus.

Gij zijt mijne vrienden, zoo ge doet wat Ik u gebied. Joh. 15 : 14.

Bovenstaand vers staat op het deksel van het doopvont van één onzer gemeenten. Ze heeft zeker betrekking op den waterdoop, daar deze immers een bevel is, welk bevel behoort te worden opgevolgd door allen, die prijs stellen op de vriendschap met Jezus, den Zoon Gods.

Maar het zou me weinig moeite kosten meerdere dingen naar voren te brengen, waarop dit Schriftwoord ook van toepassing is.

Dat is echter niet mijn bedoeling. Ik zou het enkel toe willen passen op iets, waarop velen van onze N. B. J. B. moet worden gewezen.

Het is namelijk dit, nu we haast van alle kanten hooren van zegeningen op geestelijk gebied, nu we zachtkens een opwekking naderbij hooren komen, nu velen tot besliste overgave des harten komen, nu velen zich uit gehoorzaamheid door den doop verbinden aan de gemeente, nu allerwege schier een opleving valt te bespeuren, vooral onder de jongeren, nu is er voor ons Baptiste jeugd wat te doen.

Lees maar eens wat in de eerste gemeente gebeurde na den Pinksterzegen; ze waren volhardende in de gebeden; ze droegen de boodschap des heils verder uit; ze leefden zoo, dat ze genade hadden bij het gansche volk. En nu dezelfde Heilige Geest merkbaar werkt aan vele harten rondom ons, nu is er voor ons Baptiste jeugd werk aan den winkel.

Ik geloof zeker, dat God ons een kans geeft om te toonen

wie we zijn en wat we willen.

We *zijn* immers Jezus' eigendom; we *zijn* toch dankbaar voor onze redding; we stellen er toch prijs op vrienden van Hem te *zijn?* Nu, dan *willen* we uit dankbare wederliefde iets *doen* voor onzen Heiland, die gezegd heeft: „Ik heb u uitverkoren en Ik heb u gesteld, *dat ge zoudt heengaan en vruchtdragen*". Joh. 15 : 16.

Er is toch wel wat voor ons te doen. Allereerst kunnen we volharden in onze gebeden; onszelf gansch en al in Zijn handen stellen. En dan kunt ge ..... maar laat me dat alles niet opsommen, wat ge kunt doen, ge weet het immers zelf even goed. En als God u een bepaalde werkwijze aanwijst, dan weigert ge toch niet? O, neen, we doen gaarne wat Hij gebiedt. God wil besliste, actieve werkers. O, doe wat, en ge bereidt uzelf allereerst een zegen, en hoevele anderen is God van plan door u te zegenen? Laat ieder heel ernstig en eerlijk zichzelf de vraag stellen, of hij of zij de plaats inneemt, die de Heere heeft aangewezen, of hij of zij doet datgene, wat onze Heiland zoo graag zag dat ge deedt?

Zullen we allen meer ernst maken? Het Pinksterfeest is nabij; laat het een heerlijke tijd worden voor uzelf en voor anderen. De Heere geve het.

O, dan komen stroomen van zegen
dat heeft Gods woord ons beloofd.

E. RENÉ.

Huisbezoek.

Er zijn dingen die voor zichzelf spreken en toch van gezaghebbende zijde gezegd moeten worden, voordat we er rekening mee houden. Menigeen, wiens zenuwen in de war zijn geraakt, weet, dat alleen frissche lucht en rust herstel van het evenwicht kunnen brengen. Niettemin is hij niet eerder tevreden of hij moet een paar rijksdaalders aan een specialist ten offer hebben gebracht, die onder de ernst van zijn gansch eenige kunde niets anders heeft verteld dan wat de stakker al maandenlang wist!

Wij menschen zijn van huis uit lijfeigenen. We hebben zoo weinig vertrouwen in onszelf en hunkeren naar het woord van den meester. Als hij het maar zegt!

Tot de dingen, die voor zich zelf spreken, en wij zeer noodig achten doch ter gehoore moeten worden gebracht, opdat ze behartiging vinden, reken ik ook het huisbezoek. Niet dat ik mijzelf bij onze werkers op Zondagsscholen en andere takken van Jeugdarbeid wensch aan te dienen als een authoriteit. Dat zij verre. Ik begeer niet meer te zijn dan een stem, zij het ook een welluidende, die haar gezag ontleent aan de waarheid. Een droevig feit is het, dat onze jeugdleiders nergens meer tegen zondigen dan tegen deze uitnemende zaak. En zij weten het, dat zij het doen!

* * *

Het zij mij vergund hier eenige redenen te noemen, waarom een Jeugdwerker de gezinnen dient te bezoeken, waaruit hij het materiaal van zijn klas of vereeniging of club betrekt.

1. Om zijn leerling te leeren kennen. Deze wordt niet ten volle begrepen in een uurtje op een Zondag- of weekavond. Eerst wanneer wij zijn huiselijke omgeving met eigen oogen hebben gadegeslagen, wordt ons zeer veel in hem duidelijk;

2. om hem zoo trouw mogelijk in het bijwonen te doen wezen. De er-

varing leert, dat een enkel bezoekje op een avond in de week, kinderen van ouders, die beslist onverschillig staan tegenover de godsdienstige vorming der hunnen, bijzonder stimuleert om nimmer te missen ;

3. omdat het kind er overgelukkig mee is. Het neemt een bezoek op alsof er bizondere vriendschapsbanden gelegd zijn tusschen vader en moeder en den onderwijzer. Het voelt zich vrij om nog vertrouwelijker te zijn dan voorheen. Wat lacht het veelbeteekenend, wanneer ge het den volgenden avond in uw vereeniging of bijbelklas, of den volgenden Zondag op de Zondagsschool weer ontmoet!

4. omdat doorgaans de ouders het zeer op prijs stellen. Het is waar, er zijn er, die een eigenaardige kijk hebben op dit bezoekjes afleggen, zooals b.v. die vader van een half dozijn knuppeltjes, die tot zijn vrouw zeide: „Och, ja, dat is een aardig tijdverdrijf voor u!" Maar toch hebben ze, al zien zij ook de dingen van hun zijde, meestal bizondere waardeering voor de belangstelling in de leden van hun gezin;

5. omdat den ouders daardoor de oogen kunnen open gaan voor de heerlijkheid van het Koninkrijk der hemelen. Ik ken ouders, wier belangstelling voor onze godsdienstoefeningen begonnen is met een bezoekje dat enkel overwogen werd, omdat hun kind geheel uit eigen beweging de vergaderingen van de kleine meisjesvereeniging bijwoonde.

Ook ken ik meer dan eenen vader, die dank zij een vluchtig bezoekje, thans zijn plaats heeft ingenomen in de rijen der gemeenteleden;

6. omdat een persoonlijke kennismaking met de huisgenooten en omgeving van het kind, den indruk moet geven, dat het ons ernst is met ons werk. Er is een tijd geweest, dat het leiden van den eenen of anderen vorm van Jeugdwerk beschouwd werd als een eer. Die tijd is grootendeels voorbij en gelukkig! Het moet ons geen eer wezen, anders dan dat wij daarin met Jezus mogen medearbeiden. Het moet ons bovenal noodzaak, roeping zijn! Het is dat besef van roeping, dat ons uitdrijft en den menschen doet weten, dat althans bij ons het Koninkrijk der hemelen de eerste plaats inneemt. Eens schreef Stevenson dat het beter is een blij mensch te vinden, dan een bankbiljet van zestig gulden. Wat hier van aan is, laat ik in het midden, dit weet ik wel, dat als de portemonnaie zoo plat is als een pannekoek, met een bewijsje, waarop de Nederlandsche staat zestig klinkende zilveren guldens uitbetaalt, aardig is geholpen. Maar dit weet ik ook, dat het voor den arbeid onzer jeugdorganisaties honderd keer beter is werkers in het veld te hebben, die hun hart verpand hebben aan hun taak, en tijd zoeken om de woningen der hunnen te betreden, dan over gemeenteleden te beschikken, die voor het een of ander uitstapje of feestje een bijdrage willen geven tot een bedrag van een blauw of rood briefje. Ik zeg niet, dat het niet goed is, wat deze vrienden van de jongeren doen. Ik zeg alleen wat beter is;

7. omdat wij eenmaal rekenschap moeten geven van den ijver en nauwgezetheid en trouw, die wij in ons werk hebben gelegd. Onze Heiland laat ons daarover niet in twijfel. Het: „Wat en hoe hebt gij gedaan?" zal ons straks in de ooren klinken en wat moeten wij dan zeggen? Is het niet de heilige begeerte van een ieder onzer om uit den mond van onzen Meester te hooren: Wel gedaan, gij goede en getrouwe dienstknecht. Over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel *zal ik u zetten*. Ga in in de vreugde uws Heeren?"

* * *

Deze korte overdenking had beter aan den vooravond van onzen winterarbeid geschreven kunnen worden, zullen sommigen misschien opmerken.

Zij hebben gelijk en ook ongelijk. Velen onzer zijn in de periode van de lange avonden en korte dagen zoo overladen met allerlei vergaderingen, dat het hun beslist onmogelijk is ook nog aan huisbezoek te doen. Deze velen doen goed om de lente en den zomer ervoor te besteden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

HOOGEZAND. 't Is reeds lang, te lange geleden sinds we iets van ons lieten hooren.

Het kan aanleiding geven, te denken, alsof we niet meeleefden in den Arbeid der Gemeenten. Dit is, God lof, niet het geval.

Waar echte banden ons samenbinden, kunnen we elkander niet missen. Het is ons tot groote blijdschap, dat we gedurig in „de Christen" mogen vernemen de vele zegeningen, die God Zijne Gemeente wil schenken. Het gaat hier de Gemeente zeer goed. We ervaren, dat God met ons is. De onderlinge Liefde bloeit en schiet hare wortelen dieper in den bodem van Gods Woord. Het Woord van den Heere Jezus: „Vader, ik wil, dat ze één zijn", wordt steeds heerlijker openbaar. We hebben elkander hartelijk Lief. Langs diepe wegen heeft God ons tot die Liefde opgevoerd en is ze ons daarom zeer kostbaar. Tevens hebben we nóg redenen om dankbaar te zijn. En wel deze:

Reeds eenige jaren heeft de Gemeente uitgezien naar een ander gebouw. De nood drong haar daar toe.

De toestand van het locaal is van dien aard, dat we daar niet langer *kunnen* blijven. Het is ons gedurig gebed geweest en God heeft op verrassende wijze onze gebeden verhoord. We willen hier niet meer aan toevoegen; u hoort er misschien nog wel meer van.

Broeders en Zusters, laat ons met blijdschap voortgaan in den Weg des Levens. Laat ons in de Gemeente zijn als een licht. Laat ons de Broederlijke Liefde najagen en hetgeen tot den Vrede dient. Onze God wil ons nog meer zegeningen schenken. Laat ons daarom meer getrouw zijn in onze roeping.

De Correspondent.

's GRAVENHAGE. Met dankbaarheid maken wij melding van het feestelijk samenzijn in de Gemeente Den Haag, op 9 April, toen onze 3 Meisjes-Vereenigingen haar gecombineerd Jaarfeest vierden, onder leiding van onzen geachten voorganger.

Het was een, in alle opzichten, geslaagde avond. Ons kerklokaal was geheel gevuld met belangstellenden. Er heerschte van het begin tot het eind een echt opgewekte, feestelijke stemming.

Ons hart werd tot dankbaarheid gestemd aan den Heer, toen in de jaarverslagen de zegeningen van het afgeloopen jaar gememoreerd werden.

De kleine meisjes hebben een aardige afwisseling in het programma gebracht door het uitvoeren van eenige spelletjes, die algemeene bijval vonden, terwijl de grooteren in woord en lied, voordracht, samenspraak en tableau trachtten te wijzen op Hem, onzen opgestanen Heiland. Mocht het ingang gevonden hebben in menig hart!

Gesterkt en vol vertrouwen gaan we nu weer het nieuwe jaar tegen, ons wel bewust van onze kleine kracht, maar ook van 's Heeren machtige hand.

De Secretaresse: A. E.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Het werk te Jeruzalem.
Ezra naar Jeruzalem.

Ezra 5—8. Zie ook Hag. 1 en Zach. 4.

Les voor Zondag 31 Mei 1931.

Twee weken geleden waren we in onze gedachten bij de Joden, die van Babel naar Jeruzalem trokken om daar den tempel weer te bouwen, en natuurlijk ook, om zich in het oude vaderland te vestigen. Ze hadden daar al spoedig een altaar opgericht en waren den offerdienst begonnen; ook hadden ze een begin gemaakt met het bouwen van een nieuwen tempel, maar veel verder dan de grondsteenen was het in de eerste 16 à 17

jaren daarmee niet gekomen. De vijanden van de Joden hadden al het mogelijke gedaan om het werk te verhinderen, en bovendien leed het volk door het mislukken van den oogst. Er was „duurte' en bij vele armen gebrek.

Intusschen waren er ook wel rijken en die hadden voor zichzelf — al was het dan ook een moeilijke tijd — wel mooie huizen gebouwd. Dat de tempelbouw niet verder kwam, och, daarover hadden ze zich al gerust gesteld. Ze zeiden: „Het is bepaald nog geen tijd, om 's Heeren huis te bouwen". Ja, dat was wel gemakkelijk, maar geen teeken van ijver voor den dienst des Heeren.

In dien tijd waren er ook profeten, en een van hen, Haggai heette hij, kreeg een woord van den Heer aan Zerubbabel, den vorst van Juda. Vertel Hag. 1 : 2 en 4. En Haggai had nog meer te zeggen! Hij zei: „Gij meent, dat de droogte en de schaarste redenen zijn om het bouwen van den tempel uit te stellen. 't Is net andersom. Al uw werken helpt u niets, als gij den tempel niet bouwt," v. 6—11.

De boodschap van den profeet hielp; vertel v. 12. Natuurlijk ging het toen ook nog niet zoo gemakkelijk; er was — figuurlijk gesproken — een berg van moeilijkheden (zie Zach. 4 : 7), maar 's Heeren profeten mochten bemoedigende woorden spreken, vertel Hag. 1 : 13. Behalve Hag. was er ook nog de prof. Zacharia. Tot hem sprak God in een nachtgezicht. Vertel wat Zach. zag, 4 : 2—6. En wat het beteekende, v. 7—11. Dat was een mooi beeld. Het zou alles „als vanzelf" gaan; daar zou God voor zorgen, als Zerubb. maar rustig door ging. — — — Zoo begon dus de tempelbouw opnieuw, en 't ging goed ook. Ezr. 5 : 2.

Een oogenblik scheen het, dat er nieuwe moeilijkheden zouden komen. De landvoogd van het distrikt, waartoe Juda behoorde, had vernomen, wat er te Jeruzalem gebeurde en hij dacht: Ik mag mij wel eens overtuigen, of dat wel goed gaat. Als dat maar niet op een opstand van de Joden uitloopt! Vertel, wat hij deed en wat er verder gebeurde, Ezra 5 : 3—6 : 12.

Was dat niet fijn? Nu konden ze gerust doorgaan met bouwen. In ongeveer 4 jaren werd toen de heele tempel voltooid, vergelijk 4 : 24 en 6 : 15.

Natuurlijk werd er toen een groot inwijdingsfeest gehouden en ook werd het paaschfeest gevierd, 6 : 16—22.

Nu trekken we weer eventjes de zevenmijlsche laarzen aan en we stapppen vlug zoo ongeveer een 60 à 70 jaren vooruit in de geschiedenis. In dien tijd leefde onder de Joden, die nog te Babel waren — en daar waren nog velen — een zeer geacht schriftgeleerde, een echte geloovige man, die graag wat voor zijn God wilde doen. Ezra heette hij. Vertel Ez. 7 : 10.

Deze Ezra had groote lust, om Babel te verlaten en naar Jeruzalem te trekken, om daar als schriftgeleerde te werken. Hij sprak er over met anderen en vond, dat velen wel graag met hem mee wilden. En zoo werden er dan werkelijk plannen gemaakt. Ook de koning werd er mee in kennis gesteld en de koning hielp Ezra zooveel mogelijk, 7 : 6b. De koning had blijkbaar nog wel wat zorg voor de reis . . . . (roofbenden), maar Ezra stelde hem gerust, zie 8 : 22b. De koning gaf hem een flinken brief mee; vertel iets van den inhoud.

Ezra en zijn vrienden maakten zich gereed. Een heele karavaan legerde zich aan de rivier Ahava. Vandaar uit zou men samen reizen. Ezra had met het oog op God goeden moed gehad, maar toen het er op aan kwam voelde hij toch, dat hij een groote zaak begonnen was. Vertel, hoe mooi hij handelde, 8 : 21—23. Ook dat hij behouden te Jeruzalem kwam.

K. R.

III

INGEZONDEN.

Waarde Brs. en Zrs. in den Heere!

Naar aanleiding der vragen omtrent „Wedergeborenen", voorkomende in De Christen van 20 Febr. l.l. zijn er meerderen, die hun meening hierover hebben uitgesproken. De meeningen loopen uiteen, dat wist ik vooruit, doch de H. Schrift moet hierin toch een beslist antwoord geven. Was dit onderwerp niet zoo bijzonder belangrijk, ik zou het hebben laten rusten. De ondervinding heeft mij geleerd, dat er veel christenen zijn, die er vrij zorgeloos op los leven omdat ze meenen als „Wedergeborenen" toch niet verloren te kunnen gaan. Dat dit dogma door enkele leeraars duidelijk van den kansel wordt verkondigd en ook door anderen wordt beschreven is m. i. gevaarlijk, tenzij de H. Schrift hun meeningen fundeert, en verder dat naar aanleiding van dat dogma soms scherpe oordeelen worden geveld, als „ze waren uit ons niet, of ze zijn nooit uit God geboren geweest", is mijns inziens al even gevaarlijk. Zeer gaarne had ik meer bewijs op grond der H. Schrift van die broeders gezien. Gaarne stem ik in met die brs. die zeggen dat, zoolang een christen in den Heere blijft en Hem blijft navolgen er geen macht is welke zoo'n christen uit de hand des Heeren kan rukken, doch bestaat de kans niet voor elken christen, dat hij of zij de wereld weer lief krijgt en zichzelve uit de hand des Heeren neemt? Wat bedoelt Petrus in den 2en brief hoofdstuk 2 : 20—22 en verder in hoofdstuk 3 : 17? Petrus schrijft dit toch wel duidelijk aan wedergeborenen. De Apostel Jacobus schrijft in het 5e hoofdstuk vers 19, 20 dat, wie een zondaar van de dwaling zijns wegs bekeert een ziel van den dood zal behouden. Ook hierin gaat het over iemand die van de *waarheid* is afgedwaald. Lezen we verder in Paulus' brief aan de Hebr. hfdst. 6 : 4—6 en vervolgens hfdst. 10 : 26—27 vervolgens Fil. 3 : 18—19. Om nu voorloopig hierbij te te blijven. Spreken ze geen duidelijke taal? Zijn dit geen waarschuwingen welke ons veel te denken geven? Indien de mogelijkheid tot verloren gaan voor wedergeborenen niet bestond, zou m.i. de H. Schrift niet vol vermaningen staan, maar omdat de mogelijkheid wel bestaat wordt allerwege in de H. Schr. gewaarschuwd, en daarom medegeloovigen, zoolang we in den Heere blijven behoeft niets ons te verontrusten. Doch de kans om af te dwalen bestaat voor iedereen die uit God geboren is met de diep treurige gevolgen daaraan verbonden.

Hopende, dat het niet noodig zal zijn om breeder uit te wijden, om niet meer plaatsruimte in beslag te nemen,

Met de meeste hoogachting,

De uwe in Chr.

E.

(De gedachtenwisseling over dit onderwerp kan, dunkt ons, nu wel gestaakt worden. E.-R.)

III

MEDEDEELINGEN

BAPTISTE LANDDAG TE ZUIDLAREN

D. V. wordt den tweeden Pinksterdag te Zuidlaren in het Laarwoud weer een Landdag gehouden georganiseerd door de omliggende Gemeenten.

Aanvang 1 uur.

Nadere bizonderheden volgen.

De Vergadering der Commissie der Unie wordt gehouden op Maandag

18 Mei a.s. in het stationskoffiehuis te Assen.

Aanvang 10 uur. Voorstellen etc. worden bij den secretaris ingewacht vóór 11 Mei. J. W. WEENINK.

Ontvangen :

voor de Congo Zending;
van de gem. Nw. Weerdinge f 320.—;
„ „ „ Stavoren f 60.—
voor de Kameroen zending;
van de gemeente Amsterdam f 52.62.

De in het nr. van 17-4-'31 verantwoordde f 200.— werden abusievelijk opgegeven als ontvangen van de gem. Nw. Weerdinge; dit moet zijn: Stadskanaal.

Leeuwarden v/d Kooystr. 16 — J. VISSER U. P. Postrek. 167305.

LEESTAFEL

Gods hand in het lijden, door W. Kelly.

In dit werk wordt een beschouwing gegeven over het boek Job. Het geeft geen verklaring vers voor vers, maar een overzicht. Het belicht de verschillende stukken, waaruit het boek Job bestaat, in hun onderling verband en van uit het gezichtspunt, dat dit boek beheerscht. — Dit is iets, dat door vele bijbellezers op prijs zal worden gesteld, want het is niet gemakkelijk om zonder hulp in dit groote dichtwerk de draad niet te verliezen. De „beschouwing" laat het bijkomstige rusten en beoogt slechts stichting en opbouw van het geestelijk leven te bevorderen. L.

BONTE STEENEN

DRIE DINGEN.

Zoo is 't velen.

Drie dingen drukken mijn gemoed:
Het eertste is: dat ik sterven moet.
Het tweede drukt mij nog veel meer:
Dat ik niet weet, den tijd wanneer.
Het derde drukt mij bovenal:
Dat ik niet weet, waar ik komen zal.

Zoo moet 't zijn.

Drie dingen troosten mijn gemoed:
Mij reinigt Jezus Christus' bloed.
Het derde troost mij nog veel meer
't Zij 'k leef of sterf, 'k behoor den Heer!
Het derde troost mij bovenal:
'k Weet, dat ik zalig worden zal!

CORRESPONDENTIE

A. E. te 's-G. Kwam voor vorig No. te laat in ons bezit. E.-R.

G. h. te B. te H. Over plaatsing zou eerst de U.-Com. geraadpleegd moeten worden. E.-R.

ADVERTENTIEN

Heden behaagde het den Heere uit ons midden weg te nemen Zuster

GETTJE H. ZELDENRUST,

Echtgenoote van J. C. DE BOER, in den ouderdom van bijna 64 jaar.

Met de woorden, „geen smart meer daar omhoog", mocht zij heengaan naar de plaats, die bereid is voor het volk van God.

Namens de Bapt. Gemeente te Stavoren,
HET BESTUUR

Stavoren, 24 April 1931.

Heden behaagde het den Heere uit ons midden weg te nemen, Zuster

GETTJE H. ZELDENRUST,

Echtgenoote van J. C. DE BOER, in den ouderdom van bijna 64 jaar.

Dat zij uit haar lichamelijk lijden is verlost en verhoogd tot heerlijkheid is ons tot vreugd bij het zien van haar ledige plaats.

Namens de Bapt. Vrouwenver.

Stavoren, 24 April 1931.

Heden nam de Heere van ons weg na een geduldig gedragen lijden, onze geliefde Echtgenoote en der Kinderen zorgzame Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

GETTJE ZELDENRUST

in den ouderdom van bijna 64 jaren.

Dat ze nu verlost van smart bij haar Heiland is lenigt onze smart.

De diepbedroefde Man, Kinderen en Kleinkinderen,
J. C. DE BOER
C. DE BOER
T. DE BOER—Smits
T. VISSER—de Boer
H. VISSER
A. DE BOER
L. WOLTHUIZEN, Verloofde

Stavoren, 24 April 1931.

Zondag, 10 Mei a s. hopen D.V.

J. DE HAAN
J. DE HAAN—DE BOER

hunne

35-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen,

Oudeschoot:
J. DUURSMA
G. DUURSMA—de Haan
Musselkanaal:
K. DE HAAN
D. DE HAAN—Bügel
Corbach:
H. WILLEMS
G. WILLEMS—de Haan
Stadskanaal:
G. DE HAAN
A. DE HAAN—Aeilkema
Winschoten:
J. DE HAAN
J. DE HAAN—Frans
Nieuwe-Pekela:
L. DE HAAN
IJ. DE HAAN—Engelsman
Heerenveen:
E. DE HAAN
J. DE HAAN—Sissing
Arnhem:
N. DE HAAN
Vriescheloo:
F. DE HAAN
Corbach:
T. DE HAAN
en Kleinkinderen.

We achten het een groot voorrecht, en een dankbare vermelding waard, dat tot op heden niemand onzer, ons door den dood is ontvallen.

Abonneert U op „DE CHRISTEN"

Vrijdag 8 Mei 1931 No. 2182 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE DOOD.

Eens zal dit leven einden in den dood,
de donk're dood die wij vol huiv'ring vreezen —
en toch, van lief en leed zal dat het laatste wezen,
geen die er ooit zijn duist're macht ontvlood.

Hij heeft zijn zwaard reeds halverwege ontbloot
en houdt het aanstonds dreigend opgeheven
als laatste worst'ling van dit zware leven
blijft ons den tweekamp met den duist'ren dood.

Heer, wij staan vragend voor dit groot
en diep mysterie dat wij niet doorgronden

In donk're uren zien wij onzen nood
en rijst uit harten die geen vrede vonden
de bede om verzoening met den dood.

GEERT BOOGAARD.

AAN ZEER STILLE WATEREN

HEILIGE HANDEN.

„Ik wil dan, dat de mannen bidden in alle plaatsen, opheffende heilige handen, zonder toorn en twisting".
1 Tim. 4 : 8.

Heilige handen. — Paulus wil, de mannen zullen in alle plaatsen heilige handen opheffen. — Wat wil dat eigenlijk zeggen? Wat zijn heilige handen? Uit het Schriftverband blijkt wel, dat de apostel hier vooral de voorbede op het oog heeft. Wil het nu misschien zeggen, dat wie voorbiddend tot God nadert, de handen, inplaats van ze te vouwen, omhoog moet heffen? Neen, ik geloof niet dat we hier op het letterlijke moeten afgaan, maar het figuurlijke in het oog moeten houden. En dan lijkt het mij veel meer op de heiligheid der handen, dan op de opheffing aan te komen.

Ik heb eens enkele oogenblikken over deze heilige handen nagedacht. En nu wil ik allerminst beweren dat het zoo is als ik zeg en niet anders. Maar toch wil ik u de uitkomst van mijn nadenken mededeelen. Misschien kan het algemeen er mee gediend zijn.

Zien we ze allereerst als *geopende handen*. Spreekt daar niet iets uit, geopende handen tot God opheffen? Geopende handen immers trachten niets te verheimelijken. Neen, God mag er gerust in zien, er valt niets te verbergen. Zegt dat niet veel? En vooral, wanneer we bedenken dat het hier om beide en niet slechts om eene hand gaat! We hebben hier immers met het meervoud te doen. Het gaat dus niet aan de eene hand geopend en de andere gesloten tot God op te heffen, dan zijn het geen heilige handen. En lezer, doen wij, gij en ik, die er ons nog wel op beroemen door genade reeds zoo vele jaren een kind van God te zijn, niet dikwijls als kleine kinderen, die iets voor vader en moeder willen verbergen, en er soms moeilijk toe te bewegen zijn de handjes te openen? Hoe dikwijls is er dan een gesloten knuistje, omdat er iets te verbergen of vast te houden valt. Is dat ook niet vaak de houding van vele bidders? Ze bidden wel, ook wel voor anderen, maar helaas niet met beide handen geopend. Men wil iets verbergen, of vasthouden.

En wat dat dan is? Ja, dat kan allerlei wezen. Het kan een nog onoverwonnen, of wat erger is, een nog onbestreden zonde zijn, die daardoor is uitgegroeid tot een gestreelde, een lievelings-zonde. De Heilige Geest die zoo getrouw als sterk is, maande wel tot opgeven en loslaten aan, maar we meenden dat niet te kunnen en hieven daarom een geopende en een gesloten hand tot God omhoog.

Maar moeten heilige, geopende handen dan bepaald zondelooze handen zijn, waaraan geen smetje meer kleeft?

Dat geloof ik niet lezer. Maar wel moet uit de opening der handen spreken een sterk verlangen, een heilig willen, om alles voor den Heere op te geven, wat bij wedergeboren menschen niet meer thuis hoort.

Er kunnen nog smetten zijn, alleen we moeten niet trachten die te verdoezelen, of nog droeviger, ze op vrome manier zien goed te praten. Neen, uit de geopende hand moet spreken het verlangen der reiniging, er mee onder het bloed willen zijn. Geopende, heilige, handen kennen aan geen enkele zonde bestaans- of burgerrecht toe, maar spreken in de opheffing er zonder aarzelen het oordeel over uit.

Heilige, geopende handen zijn dus *strevende* handen. Ze kunnen onmogelijk rusten bij het nog zoo zeer onvolmaakte. Zij willen verder, hooger, meer. Ze gelooven, er valt van Gods genade meer te ervaren dan zij tot nog toe ervoeren. Zij wagen praktisch te gelooven, dat ze als geloovigen in Christus met *alle* geestelijke zegening in den hemel in Christus gezegend zijn. Ef. 1 : 3. Ze zijn innerlijk actief, ze willen vooruit. Ze weten zich *menschen van onder weg*.

Heilige, geopende handen zijn dan ook *belijdende, ootmoedige* handen. Zij belijden gaarne voor den Heere, en als 't Gods eisch is, ook voor menschen. Ze tasten allereerst zich zelf, en allerlaatst een ander aan. Ze aanvaarden de konsekwentie der eigen zonde, en probeeren niet anderen, of de omstandigheden mee in 't geding te betrekken. Neen, vol ootmoed zeggen ze, ik heb gezondigd. Ze zijn daarbij klein genoeg om te gelooven en te belijden, maar alleen van boven is de uitkomst, met eigen kunnen is het niets gedaan.

Heilige, geopende handen, zijn de *loslatende* handen. En dat zegt ontzettend veel. Ze houden geen grieven jegens anderen vast. Ze laten de wrok los, en denken er niet meer aan het geschikte oogenblik voor revanche af te wachten. Ze houden geen leugen

vast. Ze laten zelfs zichzelven los, en kunnen en willen om Gods wil zich geven, de minste zijn, smaadheid dragen, ongelijk lijden. Ze geven alles over in de hand des Heeren.

Kijk, vrienden, dat zijn mijns inziens heilige handen. En Paulus wil dat overal zulke handen tot God zullen worden opgeheven.

En zou dat onder ons wel voldoende geschieden?

Streven we genoegzaam naar het bezit van zulke handen?

En wanneer we dat doen, vergeten we dan niet ze voorbiddend tot God op te heffen?

Is er niet veel, dat roept, ja schreeuwt om zulke handen?

Zeker, wij beoefenen de voorbidding. Maar ach, hoe vaak zijn we daarbij louter impulsief. Verschillende nooden beroeren ons voor een oogenblik, en welbewust heffen we onze handen tot God omhoog. Doch hoelang? Dikwijls slechts zoolang als ook onze innerlijke beroering duurt. Is die in den stroom van het alledaagsche weer uitgesleten, dan zinken ook weer onze handen.

En toch is er zooveel, dat blijvend om opheffing der handen roept. De laaghartige, gruwzame vervolging en uitmarteling onzer geloofsgenooten in Rusland. Hoevelen worden systematisch door gebrek omgebracht, of bevriezen in het onherbergzame Siberië. Gezinnen worden wreed uit elkander gerukt, de kinderen aan den invloed des Evangelies ontrukt en gewild, doelbewust aan de zedelijke verwording prijsgegeven. Er gaat daar een ononderbroken kreet van bloed en tranen ten hemel. En denken wij er nu wel voldoende aan, heilige handen op te heffen?

En dan in het overig deel van Europa, en ook het eigen land. Wat zal de malaise nog ten gevolge hebben, als ze in de mate van thans blijft toenemen?

Voorts de geest van revolutie, hier en overal, zelfs daar waar men zingt, „weg gij wereld met uw lusten".

De vaak niet te verbergen spanning onder de volkeren? De toenemende actie der godloozen. De toenemende verkilling en verharding, de zedelijke ontwrichting? Genoeg, lezers, er is oorzaak te over, heilige handen op te heffen. Alles rondom u steunt en kreunt er om. Er is geen ander redmiddel meer. En alleen in die houding kunnen we Hem verwachten, die komt. Daarom nu en voortaan getrouwer, heilige handen op ten hemel.

Hrl. V. D. S.

LOSSE SCHAKELS

Een offer voor Rusland. Een zendelinge in Britsch-Indië schrijft het volgende:

„In de Telegu Baptiste gemeente alhier is een kleine groep van vrouwen, die voor vier jaren besloot, telkens als zij de rijst koken, een handvol daarvan op zij te leggen. Op den eersten dag van elke maand wordt die gespaarde rijst opgehaald en verkocht aan onze kostschool voor jongens. Op de laatste jaarvergadering spraken de vrouwen ook over hun rijstfonds, waarbij het voorstel gedaan en met algemeene stemmen werd aangenomen om tien rupies te zenden aan onze Russisch Baptisten broeders, die om Christus' wille zoo moeten lijden.... De bijdrage is niet groot, maar ze is slechts een van de verschillende bijdragen, die verstrekt werden uit het rijstfonds, en het bewijst wel, dat onze Indische zusters ook aan anderen denken en voor de verdrukten in Rusland bidden. Voor mij was de gift des te waardevoller, omdat de idee niet van mij, maar van de vrouwen zelf kwam".

Baptist Wereldverbond. Tot het Baptist Wereldverbond zijn twee nieuwe leden toegetreden, en wel „De Chineesche Baptiste Alliantie", die viervijfde van de Baptisten in China omvat, en de Bengaalsche Baptiste Unie. Dit is de eerste nationale Baptisten-Unie in Engelsch-Indië, die in onmiddellijk verband met het Wereldverbond staat.

In 886 talen. In 886 talen is thans heel de Schrift of een Schriftgedeelte overgebracht. Op de lijst van de uitgaven van het Britsch- en Buitenlandsch Genootschap staan er daarvan 630 compleete Bijbels in 147 talen, het N. Testament in 153 talen en uitgaven, bevattende een of meer bijbelboeken in 330 talen. In het laatste verslagjaar werden meer bijbels en gedeelten der H. Schrift verspreid en verkocht dan in eenig jaar voorheen. Voor het eerst werd de twaalf millioen gepasseerd. De totale omzet van 12 175.292 ex. overtrof die van het vorige jaar met 775.752 ex.

Geestelijke vruchten der bijbelverspreiding. Dr. Deissman heeft eens gezegd, dat de geschiedenis der zending, zoowel der „Inwendinge" als der Buitenlandsche zending, eigenlijk de geschiedenis is van den invloed van het Nieuwe Testament. Van de geestelijke vruchten, die het werk der bijbelverspreiding draagt, zijn verschillende voorbeelden bekend.

„Een man van middelbaren leeftijd kwam een paar dagen voor Kerstmis het bijbeldepôt te Riga binnen. Het was hem echter niet om een bijbel te doen, maar hij zocht Novellen. Toen hem gezegd werd, dat daar uitsluitend de Bijbel werd verkocht, ging hij heen. Vijf minuten later kwam hij echter terug en vroeg: „Kan de Bijbel heden nog de wonderen doen, waarvan mijn moeder mij vertelde, toen ik nog een kleine jongen was? Kan hij mij genezen van mijn afschuwelijke drinkgewoonte?" Toen hem verteld was, dat hij, als hij den Bijbel geloovig las en zich in 't gebed tot God keerde, hij de kracht zou vinden om met de zonde te breken, kocht hij een Bijbel en schuifelde weg. Het volgende Kerstfeest kwam hij terug: een nieuw schepsel".

Waar is het Koninkrijk der Hemelen? Een Japansch colporteur werkte onder zijn stamgenooten in Korea. Een boer werd door zijn arbeid bekeerd. Een paar jaar later bezocht hij deze streek weer. De bekeerde boer leefde een zoo gelukkig leven en bestuurde zijn bedrijf op zulk een christelijke wijze, dat zijn boerderij van de dorpsgenooten den naam kreeg: „Het Koninkrijk der Hemelen".

Spurgeons preeken. Voor 39 jaar stierf de „groote" Spurgeon, de man met „de zilveren stem". In 1855 werd zijn eerste preek gepubliceerd, en sinds dien zijn meer dan 3600 preeken van dezen „Vorst onder de predikers" in het licht gegeven. Dat ze nog altijd gewild zijn en gelezen worden, volgt wel uit het feit, dat er thans nog 2500 verkrijgbaar zijn. In den laatsten tijd ontwaakt er een nieuwe belangstelling voor Spurgeons preeken. Een dominee in de Ver. Staten, die een verzameling heeft van 92 deelen, elk bevattende twaalf preeken, heeft onlangs te kennen gegeven, dat hij er nog meer wenschte te bezitten. De 1.141 preeken, reeds in zijn bezit, bewezen hem zulke goede diensten, dat hij de Uitgevers verzocht hem van alle gedrukte preeken van Spurgeon, die nog in hun bezit waren, een ex. te zenden.

En hoe staat het in Nederland met de belangstelling in Spurgeons werk? Worden zijn preeken hier nog gelezen? Wat doet men in onze vacante gemeenten, die preeklezen? Wordt Spurgeon nog gehoord onder hen? Of is de voorraad zijner preeken in onze taal uitgegeven te klein om hem jaar op jaar aan 't woord te laten komen? Kon de Unie er dan misschien in voorzien? Broeders en zusters, die te ver af wonen om Zondags geregeld met hun gemeente op te gaan, zouden hun Zondag goed besteden, wanneer zij een leerrede van C. H. Spurgeon lazen!

Zendingsvruchten in Shansi (China). In 1900 lag het zendingswerk in Shansi in stukken. De zichtbare gevolgen van een getuigendienst van twee-entwintig jaren waren praktisch verdwenen. De Boxeropstand had zijn ontzettend werk gedaan. Onze zendelingen in die provincie hadden het leven ingeboet. Chineesche christenen hadden hun getuigenis onderschreven met hun bloed, en, ofschoon gemarteld, „geweigerd de aangeboden verlossing aan te nemen". Anderen verborgen zich in de bergen en holen en spelonken der aarde, maar bij de eerste gelegenheid betraden andere zendelingen deze provincie om het overgeblevene te vergaderen en het werk dat nog gedaan moest worden, opnieuw te beginnen.

Geen cijfers zijn beschikbaar over den stand van het werk in 1900, maar die van 1930 toonen den vooruitgang van het werk in deze eeuw.

	1930
Gemeenteleden	1.046
Gechristianiseerden	3.200
Zendings- en predikposten	19
Ingeboren Evangelisten	43
Scholieren	554
Opgenomen patiënten	1.634
Niet-opgenomen behandelden	28.756
Verspreidde geschriften	22.087

L.

Het Baptist Wereldverbond

door Dr. J. H. Rushbrooke.

II.

Het is niet overbodig een woord van toelichting te geven over het Baptist Wereldverbond. Niet alleen degenen, die buiten onze beweging staan, maar ook sommigen dergenen, die ertoe behooren, zijn nog zoo onkundig en hebben het noodig.

Wij hebben ze in onze rijen, die de vreeze koesteren, dat ons Verbond aan onze vrijheid in het evangelie tekort doet. Niets is minder waar. Maar laat ons eens rustig nagaan, wat het Verbond is, en wat het niet is.

Het is geen nieuwe instelling met een zendingstaak, beheerende fondsen of benoemende evangelisten, zendelingen of andere functionnarissen.

Ook heeft het geen wetgevende macht. Het kan geen bepalingen maken waaraan alle Baptisten zich moeten onderwerpen.

Evenmin heeft het het recht van beslissing, waarbij het gemeenten of bonden van gemeenten zijn inzicht oplegt. Het Werelverbond is geen besturend noch beslissend lichaam. Zijn besturende rechten zijn enkel beperkt tot zijn eigen werkzaamheden.

Tot zoover de negatieve zijde.

Nu iets over de positieve.

Het Wereldverbond is door en door vrijwillig en broederschappelijk. Zijn doeleinden zijn geheel van zedelijken en geestelijken aard. Het is het lichaam dat al de Baptisten der wereld gebruiken om drieërlei oogmerk te verwezenlijken.

1. om uitdrukking te geven aan hun eenheidsbesef en om dat besef te verdiepen;

2. om overal op aarde de algeheele vrijheid van godsdienst te verkrijgen en die te handhaven;

3. om de mooie beginselen van het geloof dat wij gemeen hebben, bekend te maken.

Broeders en zusters! Ik houd mij ervan overtuigd, dat gij zulk een Verbond niet alleen nuttig oordeelt doch ook onvermijdelijk. Het Verbond moest met den groei van onze beweging er komen. Juist omdat wij in onze gemeentehuishouding independenten zijn, is het noodzakelijk, dat wij het een of ander doen om onze werkelijke eenheid en onze broederlijke belangstelling in elkander en onze aanhankelijkheid tot openbaring te brengen. Het is eenvoudig onmogelijk om met het Nieuwe Testament in onze handen en den Geest van Christus in onze harten, te meenen, dat de gemeenten van Jezus Christus afgezonderde eenheden zijn, die van elkaar niets afweten en zich om elkander niet bekommeren. Een in zichzelf gekeerd en zelfzuchtig groepje, dat in het geheel geen zendingsverantwoordelijkheid kent en niets voelt voor een wijdsche gemeenschap in Christus, kan geen aanspraak doen gelden op den naam van christelijke gemeente. Heeft onze Heer niet voor Zijn discipelen gebeden, dat „zij allen één zijn", opdat de wereld geloove? Hij wenschte een eenheid, die de wereld moest opvallen en die op haar indruk zou maken.

„Wij hebben die eenheid", zegt de Roomsch Katholiek, „wij allen zijn één in onze gehoorzaamheid en het Pausdom is het grootsche symbool van onze eenheid".

„Wij hebben die eenheid", zegt de Grieksch orthodoxe geloovige, „want onze bisschoppen zijn gewijd als de directe opvolgers van de apostelen".

„Wij hebben die eenheid", zegt de Anglicaan en hij maakt aanspraak op dezelfde rechten, die de Grieksch orthodoxe laat gelden.

Alle dezen zoeken een uitwendige, vormelijke, organisatorische eenheid.

Wij antwoorden: „Dit is niet de eenheid, die de Heer beoogde. Deze is hooger en dieper en voortreffelijker". „Opdat zij allen één zijn, gelijkerwijs Gij, Vader, in mij, en ik in U, dat ook zij in ons één zijn".

Deze eenheid heeft met bisschoppen en perkamenten en verordeningen niets te maken. Zij is geestelijk en betreft den innerlijken mensch en is persoonlijk. Geloof mij, dat deze vrije en warme gemeenschap, deze eenheid steunende op een zelfde ervaring van God, een veel duidelijker bewijs is van de genade Gods en veel dieperen indruk op de wereld maakt, dan een mechanische samenbinding vanwege kerkelijke verordeningen. Een uitwendige, gedwongen, van menschen gemaakte eenheid rondom Paus of bisschop is *niet Nieuw Testamentisch en staat* oneindig ver van het Nieuwe Testament af. Deze eenheid heeft een geheel andere oorsprong. De bekende deken Inge zegt: „De geschiedenis van het Katholicisme als een organisatie maakt geen deel uit van de geschiedenis van den godsdienst: ze is het laatste deel van de geschiedenis van het Romeinsche keizerrijk".

Sedert de komst van Christus was er geen christelijke eenheid zoo wezenlijk als die der Baptisten. In ons Wereldverbond staan zonder uitwendige dwang en enkel en alleen door het besef van eenzelfde Christus-ervaring menschen uit alle landen en volkeren, samen twaalf millioen, naast elkaar als broeders in Christus.

DE NIEUWE BESCHAVINGSPOGING.

I.

Over dit onderwerp verscheen in „Missions" een bijdrage van de hand van William B. Lippard van New-York, met als onder-titel: „Een studie uit eigen aanschouwing van Sovjet-Rusland en zijn geweldig communistisch experiment". Vooral het laatste gedeelte is waard, meer bekend te worden, en daarom vestig ik uw aandacht op dat gedeelte, dat de schrijver in 6 punten behandelt.

* * *

1. Wettelijke beperking.

De uitoefening van den godsdienst is op velerlei wijze en tot zeer precies aangegeven plaatsen beperkt. Alle evangelistische werkzaamheid, elke sociale arbeid, elke vereeniging van gemeenten tot een verbond of unie of conferenties, alle wederkeerige financiëele hulp en elke religieuse onderwijzing van kinderen beneden achttien jaar is nu verboden. De eenigste uitzondering is, dat ouders hun kinderen thuis in den godsdienst mogen onderwijzen. De regeering is daardoor in staat, te verklaren, dat de godsdienst in Rusland even vrij is, als die steeds was, maar tegelijkertijd is de uitbreiding van het evangelie in werkelijkheid bijna onmogelijk. Het protestantsche Christendom, dat steunt op evangelisatiearbeid en christelijke opvoeding, wordt daardoor in het hart getroffen. De orthodoxe kerken zijn echter in mindere mate

getroffen, want die hebben geen Zondagsscholen en kennen nauwelijks de godsdienstoefening met prediking.

In de kerken, die ik bezocht, steeg het aantal bezoekers van een hand vol menschen met een dienstdoenden priester tot vergaderingen van duizenden in de grootste kathedralen met hun pronkvolle ceremoniën en kunstvolle koorgezangen. Maar slechts in één kerk was een tamelijk aantal jonge menschen, en wel in een kerk, waar een gewoonlijk zeer evangelische prediking mee tot de godsdienstoefening behoorde, wat overigens een zeldzaamheid is in de orthodoxe kerk. In de andere kerken ontbrak zeer opvallend de jeugd, een duidelijke illustratie van het bekende communistische motto: „Win de komende generatie, en de godsdienst zal vanzelf in enkele jaren uitsterven!"

* * *

2. De afschaffing van den Zondag.

Dat is heden een merkwaardig verschijnsel in Rusland. De invoering van de vijfdaagsche week met een rustdag na vier werkdagen en met een systeem, waarnaar de verschillende groepen arbeiders verschillende rustdagen hebben, werkt langzaam den Zondag weg uit het Russische volksleven. De kerkklokken luiden niet meer.

Fabrieken, zaken, warenhuizen en banken zijn elken dag open, met uitzondering van de officiëele feestdagen. Het verkeer op straat is alle dagen gelijk.

Toen ik uit het venster van mijn hôtel op een Zondagmorgen het verkeer op straat gadesloeg, was aan niets te zien, dat dit nu de dag was, die in andere landen gewijd was om dan in 't bijzonder God te dienen en te aanbidden. Een buitenlander, die eenigen tijd in Rusland vertoeft, verliest spoedig elke voorstelling van den tijd, daar deze uit een schier eindelooze opeenvolging van dagen bestaat, die men niet meer van elkander kan onderscheiden. Als gevolg van deze kalendervernieuwing bezoeken de menschen de godsdienstoefening op Zaterdagavond, terwijl de Zondagvoormiddag-godsdienstoefeningen nog enkel gehouden worden voor de weinigen van het vijfde gedeelte der menschen, wier rustdag nog toevallig op den vroegeren Zondag valt.

* * *

3. Financiëele druk.

Het protest van de openbare meening verleden jaar, waaraan bijna de geheele wereld deelnam, had tot gevolg, dat de verdrukking van de regeering tegen de kerken en de vervolging van de dienaars der kerken minder werd. De communistische regeering heeft een fijn gevoel voor de openbare meening in andere landen. Daarom werkt de regeering nu naar een andere methode, die volkomen wettelijk en voor buitenlanders onaantastbaar is, maar die voor hun doel veel succesvoller is dan het naakte geweld.

Plaatsen en gebouwen, waar godsdienstoefeningen gehouden worden, worden zeer zwaar belast. Een verarmde kerkelijke gemeente deed vrijwillig afstand van het gebruik harer gebouwen, omdat deze kerk de hooge belasting niet opbrengen kon.

Tijdens een talrijk bezochte godsdienstoefening in de Opstandings-kathedraal te *Leningrad* verzocht de priester om een rijke collecte om de belasting van de kerk, groot 34,000 Roebel, te kunnen betalen. Priesters en predikanten zijn even hoog in de belasting aangeslagen.

Ik bezocht een Evangelische kerk, die een gebouwenbelasting van 1000 Roebel had en wier predikant 200 Roebel betalen moest. Het is slechts een kwestie van tijd dat deze kerk onder de financiëele druk bezwijkt en zal moeten worden ontbonden. Verder worden alle priesters en predikanten gerekend tot de zelfstandige kooplieden en handelaars, vroegere aristocraten en anderen, die geen stemrecht hebben. Zij zijn uitgesloten van alle voorrechten der arbeidersklasse. Hunne kinderen mogen geen scholen bezoeken, hun families hebben geen vrije doktersbehandeling zooals de anderen allemaal hebben, zij ontvangen geen broodkaarten, zoodat het leven een ondragelijk duur bestaan wordt.

Welke karig betaalde priester kan onder zulke menschen op den duur leven? Wél wordt er gezegd, dat deze regeling slechts van voorbijgaanden aard is, dat de rantsoeneering van het brood spoedig zal ophouden en de scholen spoedig voor allen vrij zullen zijn. Maar tot zoolang moet de arbeider, waarvoor de staat bestaat, den voorrang hebben. Men kan de ironie, die uit deze beweringen te proeven is, niet loochenen. Wanneer de tijd zal komen om den druk op te heffen, wie van de verdrukten zal dan nog in leven zijn?

* * *

4. Anti-religieuse propaganda.

Naast de liefde voor het industriëele vijf-jaar-plan staat geen propaganda zoo op den voorgrond als die tegen den godsdienst. Deze propaganda wordt gemaakt door bijzonder onderwijs in de scholen, door openbare toespraken en redevoeringen, door artikels in de couranten en tijdschriften en de royale gebruikmaking van bontgekleurde en opzichtig geteekende reclameplakkaten. Men ziet ze overal, in regeeringsgebouwen, in de openbare hallen, in de plantsoenen en parken, aan de hoeken van de straten, in de winkels, op de muren van de ziekenhuizen, in de tehuizen voor arbeiders, in clubhuizen en musea. *Wáár* slechts menschen bijelkander komen, overal komen zij in aanraking met de kruistocht tegen den godsdienst. Verder zijn er soortgelijke organisaties als bij ons de padvinders, kampen voor jongens en meisjes en een „Communistische vereeniging van jonge mannen", waar een onafgebroken anti-religieuze propaganda gedreven wordt.

Tot welk een graad de Russische jeugd door deze dingen beïnvloed is, kan een buitenlander niet precies vaststellen.

Te oordeelen naar de gesprekken, die ik met jonge menschen had, die Duitsch of Engelsch konden spreken, en volgens hun enthousiaste verdediging van hun atheïstische overtuigingen, schijnt het, dat de godsdienstloosheid haar weg in de harten en zinnen van de jeugd reeds gevonden heeft. Het is onuitsprekelijk bedroevend, zulke opgewekte, begaafde en veelbelovende jonge mannen en meisjes te zien, vol geestdrift en vertrouwen voor de toekomst van Rusland en toch zoo jaloersch trotsch op hun godloochening. Wat zou uit Rusland kunnen worden, wanneer deze jonge, belovende generatie verlost van de verschrikkingen van het Czarisme en van de soms knellende banden der kerkelijke orthodoxie, een ware Godskennis en een levende ervaring van Christus had!

(Slot volgt.)

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Internationale Conferentie van Jonge Baptisten.

Vrienden, die in deze conferentie belang stellen kan ik nu verder inlichten.

De Conferentie wordt van 1—4 Aug. a.s. te Praag gehouden.

Reiskosten Arnhem—Praag 3e klasse retour f 54.—.

Logeerkosten f 2.50 per dag, mits tijdig bericht gezonden wordt aan Dr. H. Prochazka, Bulharska ul 3, Vrsovice —Praag, Czecho-Slowakije.

Gaarne wil de secretaris v. d. Britsche Baptiste Jeugdbeweging, die het programma verzorgt, weten, welke jongelui deelnemen en wie van hen op de begroetingsavond een kort antwoord geeft voor de N. B. J. B. en of ook iemand genegen is om een onderwerp in te leiden.

Willen liefhebbers zich nu met mij in verbinding stellen opdat ik ze aan elkaar introduceere? Ze mogen me daarbij ook wel vertellen, of ze namens onze Jeugdbeweging willen speechen of een onderwerp behandelen. De voertaal is Duitsch en Engelsch.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Aan alle Jeugdsecretarissen of Penningmeesters of Correspondenten.

De Insignes zijn nu alle reeds eenigen tijd verzonden. Ongeveer 900 stuks mochten wij in omloop brengen en we danken God, dat het zulk een groot getal werd.

Maar hoe zit het nu met de betaling, jonge vrienden? Ik had een stroom van postwissels verwacht en nu komt er niet een.

Slechts drie jeugdkringen voldeden het bedrag direct.

Laten nu alle anderen snel volgen, want onze kas kan zulke groote zaken niet financiëeren op langen termijn.

In afwachting,

A. P. BARENDREGT,
Jeugd-Secr.

Emmer-Erfscheidenveen.

ONZE VRAGENBUS.

Wat is het karakter en het doel van een Baptiste Gemeente?

Het karakter en het doel eener Baptiste gemeente zijn dezelfde van die eener Nieuw Testamentische of bijbelsche gemeente.

En wat is het karakter van deze? Ik weet geen beter antwoord te geven dan dat de gemeente het gewillige lichaam van Jezus Christus is. Precies wat ons lichaam is voor ons ik, n.l. de uitvoerder van diens denken en willen, dat is de gemeente voor Christus Jezus. Zijn wil bepaalt al haar handelingen. Zonder Hem kan zij niets doen. Och of al onze gemeenten meer bedachten welk een verheven karakter zij dragen. Denk eens in: lichaam te mogen zijn van den Christus Geest.

Het behoeft hier nauwelijks opgemerkt, dat aan zulk een lichaam alleen leden toegevoegd mogen worden, waardoor Jezus Christus leven kan. Indien Hij niet door ze kan leven, kan er van toevoeging beslist geen sprake zijn. De aard van de gemeente brengt dus mee, dat zij uitsluitend als leden aanvaardt dezulken, die een persoonlijk, ernstig geloof in Christus Jezus bewaren en die niets liever willen zijn dan een lichaamsdeel, waarin Zijn Geest klopt.

En wat het doel van een Baptiste Gemeente is?

Geen ander dan dit: de leden te onderwijzen in de beginselen van het Koninkrijk Gods; ze te beveiligen voor de verleiding dezer wereld; Christus Jezus te gedenken en het geloof in Zijn toekomstige heerlijkheid en majesteit te versterken; het evangelie te brengen dengenen, die het nog niet hebben aangenomen.

Dat dan is de taak, die de gemeente heeft te vervullen en die haar door haar Stichter en Onderhouder is opgelegd. Het is een veelomvattende taak — en het ligt voor de hand, dat indien een persoonlijk ernstig geloof in Jezus Christus geen voorwaarde is voor het lidmaatschap der gemeente, de gemeente als geheel niet voor haar verantwoordelijk gesteld kon worden.

Maar veronderstel, dat bij zulk een taak het persoonlijk geloof toch niet voorwaarde is om opgenomen te worden. Wat dan? Wel, dat ligt voor de hand. Dan moet de behartiging van de aan de gemeente toevertrouwde taak en de verantwoordelijkheid van de uitvoering er van aan enkelen worden opgedragen. En wat is dit anders dan de opkomst en vestiging van het priesterdom!

Elke gemeente, die naar populariteit dingt; die mede daarom een ernstig, persoonlijk geloof niet als voorwaarde tot het lidmaatschap stelt; die tevreden is met het christendom, dat het product is van een kerkelijke of huiselijke scholing, daar heerscht de priester, hetzij die priester de macht van den paus erkent of er tegen protesteert. Hij werkt voor allen; bidt voor allen; hij is alles voor allen. De gemeente als geheel verliest haar macht, gezag, rechten en verantwoordelijkheid, indien zij het lidmaatschap niet afhankelijk maakt van een ernstig en persoonlijk geloof in Christus Jezus.

Verder breng ik nog in herinnering, dat de gemeente o.a. ook ten doel heeft om degenen, die Jezus Christus liefhebben, bij elkaar te brengen, opdat zij door de „gemeenschap der heiligen" elkander zullen volmaken. Dit doel doet eveneens duidelijk zien, dat onze omschrijving van haar karakter geheel juist moet wezen. Want hoe kan zij zich van dit deel van haar opdracht kwijten, zoo zij niet tot aan haar uiterste einden vervuld is van Christus Jezus? Gemeenschap der heiligen is beslist onmogelijk onder menschen, die geen persoonlijk geloof in onzen Heer en Zaligmaker bezitten.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Nehemia aan het hoofd van het werk te Jeruzalem.

Neh. 1—4.

Les voor Zondag 7 Juni 1931.

Verleden week vertelden we van Ezra, de schriftgeleerde, die aan het hoofd van een groote karavaan Joden naar Jeruzalem trok in vast vertrouwen, dat God hen zou bewaren op den weg. Hij kwam ook behouden aan en trad sedert dien in de oude stad op als schriftgeleerde. Hij heeft het volk onderwezen in de wet Gods en grooten invloed gehad op den verderen gang van zaken.

Toch bleven, ook toen Ezra al zijn liefde en kracht daar gaf aan het volk en aan het werk, de toestanden in Jeruzalem allertreurigst. Het volk leed door armoede en door den smaad der stammen, die rondom Juda woonden en een flink deel van het land zich hadden toegeëigend. De stadsmuur van Jeruzalem lag voor een deel in puin en wat nog stond, was zoo gescheurd, dat de tranen je er bij in de oogen moesten komen. En het gelukte maar niet, om een grondige herstelling te ondernemen.

In dien tijd reisden eenige mannen van Jeruzalem naar het land der ballingschap, waar nog altijd heel veel Joden woonden. Misschien hadden zij daar zaken af te doen, misschien kwamen ze ook maar alleen om hulp te vragen. Het is ons niet verteld. Maar ze kwamen; een van hen heette Hanani. Hij was een broer van Nehemia; en van Nehemia gaan we nu een paar Zondagen vertellen.

Nehemia was schenker bij den Perzischen koning Arthasasta en genoot de achting en het vertrouwen van den vorst. Deze koning was dezelfde, die ook zooveel sympathie betoonde voor de plannen van Ezra, 13 jaren geleden (vergel. Ezra 7 : 7 en Neh. 2 : 1).

Neh. vroeg aan zij broer Hanani en aan nog een paar andere mannen naar het volk en naar den stand der zaken te Jeruzalem. Vertel wat zij te berichten hadden en hoe hetgeen hij hoorde Nehemia's gemoed bewoog, 1 : 3—11. Het gebed moet natuurlijk alleen in hoofdtrekken worden weergegeven.

Och wat was Nehemia bedroefd. Men kon het hem zoo maar aanzien. Toen er in dien tijd eens een bijzondere gelegenheid in het paleis was en Nehemia voor den wijn te zorgen had, merkte zelfs de koning, dat Nehemia anders was dan gewoon. Nooit had hij in de tegenwoordigheid van den koning er bedroefd uitgekeken, maar ditmaal kon hij zijn gemoed niet verbergen. De koning begreep, dat N. iets ernstigs had en hij sprak er zijn knecht over aan, vertel 2 : 2. Het volgende — v. 3—9 — behoeft geen toelichtingen; vertel zóó, dat de beteekenis van wat v. 4 bericht goed uitkomt.

Tusschen 't gemelde in v. 9 en 10 moet nog al eenige tijd verstreken zijn. Er staat al, dat er een mensch *gekomen was*; dus N. had toen de reis al volbracht, of was in elk geval niet ver meer van het doel.

De tocht rondom de stad behoeft niet al te letterlijk verteld te worden, daar de kinderen zich toch niet oriënteeren kunnen tusschen al die poorten. Men zegt eenvoudig, dat N. dadelijk na zijn aankomst in een nacht — mis-

schien was het lichte maan — met eenige getrouwen er op uit trok om den stadsmuur te inspecteeren, en dat het er slecht uit zag. Op sommige plaatsen lag zooveel puin en rommel, dat N.'s rijdier er niet door kon en hij er omheen moest gaan (14) ; ook kon hij op sommige plaatsen zoo maar stukken uit den muur weg brokkelen (15).

Spoedig daarna riep N. de oversten van Juda samen en sprak met hen over den toestand en over zijn plannen, en natuurlijk vertelde hij ook van den samenspreking met de koning en hoe God hem tot zoo ver voorspoed had gegeven. Dat bemoedigde hen. Ze voelden zich weer veel sterker en ze kregen weer lust om het werk aan te pakken!

Doch spoedig kwamen ook de vijanden opdagen; vertel van hun spot en verachting en van hun verdachtmaking, v. 19. En N.'s antwoord vertelt gij vooral met nadruk! Dat is een fijn antwoord vind ik.

Over hfdst. 3 kan men niet lang redeneeren. Men verzwijge al die bijzonderheden en vertelle alleen, dat toen spoedig met alle man werd aangepakt. Een der hoofdlieden liet zelfs zijn dochters meehelpen (12). Jongens, wat een werk en wat een drukte. Dat ging mooi. Ja, het ging mooi, maar toch moet niemand denken, dat het zoo gemakkelijk ging. Want van werken wordt je moe. En als ze je er bovendien nog bij plagen, dan kan je wel verdrietig worden. En plagen, ja, dat deden de vijanden der Joden wel echt. Vertel nu hfdst. 4, eerst 1—3, hun overleggingen. V. 4 en 5 kan men m.i. overslaan. De stof wordt wel wat veel. Maar v. 6 moet er weer bij: Intusschen ging het bouwen door, want . . . . 6b.

Dan de plannen der vijanden. Daarbij moet ook dadelijk v. 11 verteld worden.

Gelukkig hoorden de Joden vroeg genoeg van dit geheime plan (v. 12), om er zich op voor te bereiden, maar het ontmoedigde toch wel heel velen, v. 10. Nehemia wist echter wel, waar hij met zijn zorgen heen moest, 9.

Dan vertelt gij nog van Nehemia's maatregelen, kort maar, (voor „geweer" zeg „wapen") en van zijn bemoedigende woorden. Zoo ging het werk toch door en schoot zelfs flink op.

De volgende week hopen we verder te vertellen. K. R.

UIT DE GEMEENTEN

SNEEK, 4 Mei. Gisteren hadden we een zeer goede dag, waarin we 's Heeren zegen ervoeren. Veel menschen, ook van elders, onder 't gehoor, vooral des avonds, toen een jong meisje gedoopt werd. Onzen Voorganger handelde over een tekst in Hebr. 2 : 13b. „Jezus en Zijne kinderen", waarna de doop plechtig voltrokken en daarna het H. Avondmaal genoten werd. De Heere zegent nog ZIJN werk in en door ons, Hem zij de eere!

'S-GRAVENHAGE. 1e Paaschdag was voor onze gemeente in dubbelen zin een blijde dag. Door de prediking van het Paasch-Evangelie werden wij er aan herinnerd, dat wij een levenden Heiland hebben, Wien te volgen geen onzekere zaak is, maar de perspectieven opent voor de eeuwige gelijkvormigheid aan Hem. Maar ook hadden wij het voorrecht dat een jonge zuster, die in en door den arbeid der gemeente te Sneek haar hoop op Jezus leerde bouwen, en een jeugdige broeder, de vrucht van onze jeugdarbeid, door den Heiligen Geest ons geschonken, beleden door den Doop discipelen van den Opgestanen te zijn geworden. Bij het aansluitend Avondmaal werd hun, bij monde van een der brs. Ouderlingen, op het heerlijke maar tevens verantwoordelijke gewezen van het Christen-zijn. Als naar gewoonte ontvingen beiden een toepasselijke wandtekst als herinnering aan hun doop.

Nog meerdere zielen heeft de Heere ons geschonken, die ook in dit opzicht 's Heeren Woord willen betrachten, onze Zaligmaker tot eer!

Met broedergroeten aan alle gemeenten.

F. H. DE RUIJTER, Sec.

„Onze Vader, die in de hemelen zijt!"

Wij bidden.

Wij bidden weinig of veel, met schoone woorden of stamelend, met biddende monden of biddende harten — wij bidden weinig het gebed, het eenigst geformulierde gebed, dat Jezus Christus aan Zijn volgelingen gegeven heeft.

Hoe komt dat? Een predikant zegt ergens: „Afgezien daarvan dat het „Onze Vader" uit onze cultus verdween als reactie tegen al het formeele en tegen het gedachtelooze napraten, schijnt mij dat het daarom zoo weinig gesproken wordt, omdat wij zoo mooi kunnen bidden, veel mooier en langer en rijker aan inhoud dan de Heer zelf".

Misschien is beide waar. Er zal bij velen de vrees zijn, dat bij veelvuldig uitspreken, dit gebed hun tot een formule wordt.

Dat hoeft niet. In sommige steden vindt men talrijke gestichten. De gestichten dragen in hunne muren soms kostelijke rijmpjes, die waard zijn overdacht te worden. De massa gaat aan deze huizen voorbij, ziet niet de oude gevel, het geestige spreekwoord, de bedachtzame geniet er van. Heel wat menschen gaan door het „Onze Vader" als door een oude bekende stad — ze vliegen aan de schoonheden voorbij; een enkele gaat stil, nadenkend, en ontdekt de kostelijke inhoud die deze schoone vorm draagt.

„Onze Vader". Enkele dagen geleden sprak ik met iemand, die voor deed komen, alsof hij geloofde aan een wereldbroederschap, broederschap dus van alle menschen. Komt die gedachte niet uit Amerika? Europeanen valt het moeilijk om te gelooven aan den goeden wil van Franschman, van Duitscher en van Rus. Kanonnen en tariefmuren zijn dan onoverkomelijke moeilijkheden. Maar deze heer hield een verdedigingsrede en stelde het schoone ideaal binnen het bereikbare. Een dag tevoren had me diezelfde wereldbroeder verteld, dat hij een ingekankerde haat had tegen iemand uit de stad, die hem zijn toekomst bedorven had. Ik vroeg hem daarom hoe hij dat rijmde met zijn broederschap. Ziet ge 't is gemakkelijk menschen lief te hebben, waarmee je niet hoeft om te gaan. Wij kunnen wel beweren, dat hetzelfde bloed stroomt door de aderen van een neger uit Afrika's binnenlanden of een Chinees uit het hemelsche rijk — maar als we eens dagelijks met hen zouden moeten verkeeren? Een voorbeeld — hoe is de houding der menschen in 't algemeen tegenover de Joden? Is er niet verachting en wrok? Wereldbroederschap? Het ideaal vervliegt zoo gauw wanneer de werkelijkheid zich aanbiedt.

En toch — er bestaat een wereldbroederschap, reeds 1900 jaren en hare leden vindt men overal. Haar geloofsbelijdenis is uitgedrukt in dit woord, waarmede onze eerste groote Broeder, ik zeg dit woord met heilige ernst en in de overtuiging, dat Hij Gods Zoon is, waarmede Jezus het gebed aanving dat Hij naliet voor de kinderen Gods: „Onze Vader, die in de hemelen zijt".

Vele van de wereldbroederschap idealisten doen voorkomen, alsof God de Vader is van alle menschen; daarin gaan ze te ver. God is hun Schepper en Onderhouder. Jezus leert niet de massa, niet de wereld, Hij leert Zijne volgelingen zeggen: „Onze Vader—"!

Wat moet er in het hart van deze eenvoudige menschen zijn omgegaan? Mogen zij God zoo aanspreken? Is God niet de Ongenaakbare? Ze kenden God als Schepper. Toen zij nog bij de netten waren — als boven hunne hoofden de nachtelijke hemel zich spande, waarin de millioenen maal millioenen sterren staken als diamanten op zwart fluweel — als Zijn adem de zee beroerde en de diepten ziedden gelijk een pot. Ze kenden God als Rechter. Ze kenden Hem uit de wet, waaruit de schriftgeleerden hun voorlazen en tot hen spraken. Maar juist dat scheidde hen zoo ver van God — wie kon de Heilige Israëls genaken, de God van Sinaï? Donder en bliksem was om Hem. God was voor hen de Rechter, de ongenaakbare, het verterend vuur. De Meester, die hun God verklaart, zegt dat zij nu aldus zullen bidden: „Onze Vader, die in de hemelen zijt". Welk een omstelling, welk een bevrijding!

Zij zullen 't nog niet in de diepte hebben kunnen doorgronden in dat oogenblik; wij spreken 't met hen: „Onze Vader — in Jezus Christus. Want alhoewel ons de wet niet was gegeven, zoo hadden wij die toch in onze harten geschreven en God was voor ons een schrik om onze geschie-

denis en onze toekomst, om zonde en oordeel. Maar wij weten, dat het bloed van Jezus Christus ons rein maakt van alle zonden. Dat wij kunnen treden voor God door Hem en met vertrouwen zeggen: „Onze Vader, die in de hemelen zijt". Wij kenden God als Schepper, wij kenden Hem als Rechter, al een verterend vuur. Als God in het Oude Testament tot Zijn volk kwam moest Hij zich bedekken met een wolk. Zoo ook met Jezus Christus. Maar nu bedekt de wolk de zonden der menschheid. „En door Zijn bloed, wordt ons gemoed, gereinigd van de zonden".

„Onze Vader" — wilt gij dit woord beleven, ten deele, ga dan een avond alleen op een stille landweg, of stel u in de deur van uw huis, alleen of met uw vrouw en blik op naar den sterrenhemel. Welk een majesteit. Ontelbaar staan ze en wij vinden geen einde; altijd meer. En welk een regelmaat, harmonie — waarlijk, de hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel verkondigt Zijner handen werk. De dag aan den dag getuigt van Zijne almacht; de nacht aan de nacht wil leeren van Zijne grootheid. Wat is des menschen zoon, dat Gij zijner gedenkt? Daar staat gij, mensch, wat zijt gij meer dan een stofje aan de weegschaal, een druppel aan een emmer water? Daar staat gij, één onder de honderden millioenen, op een ster, ook één onder de tallooze millioenen, en gij heft uwe oogen op tot den Schepper, in Wiens hand de draden van al dat wonderlijke en van uw en mijn leven tezamen loopen en gij spreekt met heilige ontroering: „Onze Vader, die in de hemelen zijt". Zie naar de schoonheid van een bloemkelk, naar de vernuftige samenstelling van een vogelveertje — het is onze Vader die de lelie kleedt met een schoonheid, grooter dan die der koningen — het is onze Vader die geen musch van 't dak laat vallen.

„Onze Vader" — wilt gij dit woord beleven, ten deele, dan denk aan de grootheid uwer zonden, aan uw onrein hart, uw verdorven wil, aan uw verduisterd verstand, denk daaraan dat gij alle heerlijkheid Gods derft, dat gij, dat wij verdoemelijk zijn voor Hem — zie dan naar Golgotha, naar den Man van smarten, zie lang, hoor dan het woord, hoor goed — „Het is volbracht" en aan de voet van 't kruis zinken wij neer en stamelen: „Onze Vader — —".

„Onze Vader —". En in den geest zie ik Afrika's donkere zonen neerknielen aan de oevers van Nijl en Kongo, in de heete zonnebrand der Sahara en in de mijnen van Johannesburg — ik zie menschen in de verbanningsoorden der Siberische steppen, in de huisjes van het landje aan de zee, ik zie een Chineesch jongetje en een kind uit de achterbuurten van Londen, een peinzende heilige in Indië en de zakenman in de Wallstreet — ik zie hen allen knielen — rijk en arm, blank en bruin, edele en onedele — ik hoor hen allen zeggen — „Onze Vader die in de hemelen zijt!"

Wanneer twee menschen één middelpunt zoeken, komen ze tot elkaar — Onze Vader — gij zijt allen broeders.

„Onze Vader, die in de hemelen is" — Wat is het antwoord Gods op die aanspraak? Luther zegt: „God wil ons daarmee tot Zich trekken, dat wij gelooven zullen, dat Hij waarlijk een Vader is en wij waarlijk kinderen, opdat wij getroost en met alle toeverzicht tot Hem zullen bidden, zooals lieve kinderen tot hun lieve vader". Zal God antwoorden? „Uw Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft. Nog één opmerking. Wanneer God Vader is, waarom zendt Hij ons dan zooveel leed? Waarom zijn er zooveel tranen? Daar is begrepen en onbegrepen leed. Leed als loon der zonde, leed, dat wij zeer wel begrijpen. Er is onbegrepen leed. Of het onverdiend is weten wij niet, wel onbegrepen. Daarom heet het ook: „Onze Vader, die in de hemelen is!" Mijne gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uwe wegen niet Mijne wegen. Ons natuurlijk „waarom" verstaat niet altijd het goddelijk „daarom". Onze Vader is in de hemelen — Zijn wegen gaan dikwijls in het donker, waar wij niet zien. Hij is onze Vader en in Zijn Vaderhand leggen wij onze kinderhand, en schrijden met Hem door de hemelen, hemelsche wegen, die wij nooit gingen. God borduurt aan ons leven in de hemelen. Wij zien van beneden de achterkant, onbegrepen. Gij zult het na dezen verstaan. Wij buigen ons hoofd en aanbidden onzen Vader, die in de hemelen is.

***

INGEZONDEN.

KOM EN ZIE.

Hij (de Heer Jezus) zeide tot hen: „Kom en zie". Filippus zeide tot hem: „Kom en zie" (Joh. 1 : 39 en 46)

Als de Heer Jezus Filippus gevonden had, wist Filippus, dat hij den Messias gevonden had. Daaruit volgt, als we Hem gevonden hebben, wij iemand anders zoeken, en tot hem zeggen: „Kom en zie". Ik zeg het nu tot u bekende of onbekende vriend of vriendin. Wij hebben Hem gevonden, de Heer Jezus heeft zich aan ons geopenbaard. Indien ge ons onweerstaanbaar verlangen, onzen innigsten hartewensch kendet, dat gij Hem ook zoudet vinden, dan zoudt ge onze hardnekkige opdringerij vergeven, als we weer en nogmaals tot u zeggen: „Kom en zie". De vrouw van Samaria verliet haar watervat en ging henen in de stad en zeide tot de lieden: „Komt en ziet, een mensch die mij gezegd heeft, alles wat ik gedaan heb". En wij tot wie ook de Heer Jezus gezegd heeft: „Ik ben het, Die met u spreekt" kunnen niets anders of minder doen. Het is niet altijd zoo gemakkelijk het te zeggen; ge weet niet wat het ons somtijds kost, ofschoon het schijnt alsof het geen moeite kost, die weinige woorden te uiten. Nochtans eischt het geloof in God ze uit te spreken, we kunnen niet anders dan te spreken, wat we gezien en gehoord hebben. „Zoo gelooven wij ook, daarom spreken wij ook". En verzoeken we u dringend, „kom en zie"; want we hebben den Heer Jezus als onzen Verlosser en Zaligmaker gevonden.

Versta ons, of misversta ons, als ge wilt, wij moeten zeggen: „kom". Maar waarom hebben we zulk een brandend verlangen, dat ge zoudt zien? Zeer waarschijnlijk denkt ge, dat we er zekere beschouwingen op na houden, die ge van ons zoudt aannemen, dat wij de voldoening hadden, dat uwe en onze opinie overeenkwamen. O! hoe ver is dit mis! Het is in 't geheel niet zoo! Wij spreken niet wat we denken, „maar we spreken hetgeen we weten, wat we ervaren hebben". „Door het geloof" hebben we gezien het eenigst gezicht wat waard is om op te staren. „Het gezicht dat engelen voldoet". Het gezicht dat voor vreugde en voldoening genoeg is, als een onsterfelijk visioen voor alle eeuwigheid, „Eén ding weet ik dat ik blind was en nu zie". Wij zien Jezus als „mijn Heer en mijn God". Wij zien Hem als de werkelijke Zaligmaker Dien wij noodig hebben, als de werkelijke Vriend Dien wij zoozeer gewenscht hebben. Wij zien Hem „als de Zoon Gods, Die ons lief gehad heeft en Zichzelven voor ons overgegeven heeft. „Wij zien Hem, om onze overtredingen verwond, en om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld", als ons Schuldoffer en onzen Zondedrager. Wij zien Hem, met heerlijkheid en eer gekroond. „Wij verheugen ons in Zijne goedheid en hoe groot zal Zijne schoonheid wezen". „Zijn lof zal geduriglijk in mijnen mond zijn". Indien ge vraagt wat is uw Liefste meer dan een andere liefste? antwoorden wij: „Mijn Liefste draagt de banier boven tienduizend en al wat aan Hem is, is gansch begeerlijk".

Het is echter niet geheel uwe zaak, dat we zoozeer verlangen dat ge „u wendt en behouden wordt", maar wij hebben nog een sterker verlangen, dan zelfs dat. Wij kunnen het niet uitstaan, „dat Hij veracht en zelfs verworpen wordt". Het is hoogst pijnlijk voor ons, als Hij niet door ieder gewaardeerd, vereerd en bemind wordt. Als alles wat de Heer Jezus voor de menschen gedaan heeft, geen hartelijke dankbaarheid en liefde waard wordt gerekend, „indien op zoo groote zaligheid geen acht wordt genomen". Voor des Heeren eigen dierbare zaak, voor Zijne eigen glorie, verlangen we dat ge komt en ziet, opdat

gij Hem bemint en verheerlijkt. Maar bedenkt, dit is niet alleen ons zwak menschelijk dringend verzoek; doch het s de Heer Jezus Zelf. Die eerst zeide ien nog zegt: „Kom en zie". Hij zegt: „Zie hier ben Ik, zie hier ben Ik". En als ge gekomen zijt, dan weet ik wat ge zult zeggen: „Ik heb die woorden niet geloofd, totdat ik gekomen ben en mijne oogen dat gezien hebben, en zie! de helft is mij niet aangezegd, „gij hebt overtroffen het gerucht dat ik gehoord heb".

(Miss Frances Havergal. — Vertaald.)
H. S.

Geachte redactie.

Misschien zoekt een Uwer lezers een rustig en goedkoop plekje voor een of ander geval in zijn omgeving.

Mogen wij dan de kansen noemen die ons bureau aanbiedt?

Voor alleenstaanden, mannen en vrouwen van elken stand en elken godsdienst is er plaats in vriendelijke gezinsverpleging of in ons eigen „home" in een prachtige streek;

voor kinderen in het Kinderhuis te Groesbeek of Zandvoort.

Het zou ons een voldoening zijn, indien wij door dit bericht wellicht een leven konden verlichten.

Het Dag. Bestuur van de Ned. Centrale voor Practische Werkverruiming en Hulpverleening.

G. VAN ROEKEL, Arnhem.
Voorzitter.
J. A. VISSCHER, Groesbeek.
Secretaris.
J. J. BARENDSEN, Nijmegen.
Penningmeester.

VERKIEZINGEN PROVINCIALE STATEN EN ..... GEMEENTEBERICHTEN.

Voor me ligt het nieuwsblad, vermeldende den uitslag der verkiezingen voor de provinciale staten. Och, het interesseert me ook wel iets en daarom vergelijk ik even getallen, zetels, enz. Ook bestudeer ik de verdeeling der zetels, en krijg dus te doen met stemmen, kiesdeeler, overschotten en wat dies meer zij.

Zonder merkbare overgang haast heb ik de ingebonden jaargang 1930 van De Christen voor me en het cijferen begint weer. Ik tel volgens statistiek 1930, 30 gemeenten. Aantal ingezonden gemeenteberichten bedraagt 91 (buiten 1 van Paramaribo). De kiesdeeler is dus practisch 3. Boven dit gemiddelde komen in totaal 10 gemeenten. Precies het vereischte getal 3 bereiken er 6 stuks. 11 (zegge elf Ned. Bapt. Gem.) blijven beneden normaal, terwijl er drie zijn, welke in een geheel jaar niets van zich lieten hooren door middel van De Christen. Ik heb alle lust ze te noemen. En ik doe het ook. Het zijn alfabetisch Drachten, Eindhoven en Stadskanaal.

Maar nu wil ik ook de drie hoogsten vermelden: Amsterdam 9; 2e Exloërmond 8 en Groningen ook 8 berichten. Verder zijn er 1 van 6, 1 van 5 5 van 4 berichten. En dan de, ja hoe die „beneden-normaalsche" te noemen, laten we ze linkschen noemen, daarvan zijn er 5 van 2; en 6 van 1 bericht. Onze uitslag is dus rechts 10 hooger dan normaal en 6 van juist genoeg is samen 16; tegen links 11 en 3 is 14.

Maar 1931 geeft vast een heel ander beeld, alles rechts; want onzen God schenkt ons tegenwoordig heerlijke zegeningen.

O, als alle secretarissen eens wisten hoeveel belang wij allen stellen in hunne gemeenten, dan zouden ze zeker vaker nieuws opzenden, hetzij vreugd, hetzij droefenis.

Ook daarin openbaren Baptisten hun heerlijke eenheid, dat ze met elkaar meeleven in alles. De berichten behoeven niet lang te zijn; desnoods eenige regels; maar dan uit het hart, want dan gaat het tot het hart van ons en we worden mede dankbaar en blijde voor ondervonden zegen; of we worden stille, wanneer het droef nieuws is. Maar in beide gevallen gevoelen we diep mee en we bidden voor elkander.

O, Baptisten aller landen, aller gemeenten, vereenigt U.

God geve, dat in de toekomst heerlijke dingen ons deel mogen worden.

E. RENEE.

MEDEDEELINGEN

Siddeburen

Te Siddeburen is een Baptiste Gemeente gevormd, die tot haren Voorganger heeft beroepen Ds. W. M. Roest van Delfzijl, die dit beroep heeft aangenomen.

De bevestiging zal plaats hebben op *Zondag 17 Mei*, voormiddags 10.30 uur (Nieuwe Tijd) en de intrede des namiddags *4 uur* (N. T.)

Als bevestiger hoopt op te treden Ds. J. Louw van Groningen.

De gemeenten worden verzocht zich door een of meer afgevaardigden te laten vertegenwoordigen. Bij tijdig bericht zal, desverlangd, voor nachtlogies worden gezorgd. De Secr.

A. ASLAUDER.
Tjuckem bij Slochteren

Ontvangen:

voor de Congo Zending:
van de gem. Stadskanaal f 250.—
voor de Zending zonder speciale bestemming:
van H. B. te E. E. v. f 10.—
v. d. Jongel. Verg. te Leeuwarden f 15.—
Hartelijk dank!

Leeuwarden v/d Kooystr. 16 — J. VISSER U. P. Postrek. 167305.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 15 Mei 1931 No. 2183 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

BERGMENSCHEN.

Op een hoogen berg alleen . . . .
Matth. 17 : 1.

Wij menschen zijn krachtens onzen aard op elkander aangewezen. „Het is niet goed, dat de mensch alleen zij". Wij hebben behoeften, die enkel door anderen kunnen worden bevredigd. De bouwstoffen voor onze karakters liggen voor het grootste deel in de levens van onze tijdgenooten. Hoe zouden wij kunnen bloeien in zulke schoone christelijke deugden als liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en matigheid, zoo wij niet in den voedingsbodem van de gemeenschap geplant stonden? Wij zijn van huis uit kuddedieren en hebben het gelaat naar elkander gekeerd.

Maar wij zijn nog meer. Wij zijn ook eenzamen, die zorgen en lasten en verantwoordelijkheden dragen, waarvan niemand ons kan afhelpen en aan wie zwakheden en zonden kleven, die wij onmogelijk door de groote klok kunnen laten uitluiden. Zij vragen al onze krachten, die beslommeringen van het eigen leven, en soms drukken en kwellen zij ons. En zoo gebeurt het niet zelden, dat wij naar buiten als de kastanjelaan zijn in Mei met een menigte van keerskens in brand en naar binnen als .... een bladerlooze treurwilg in November, die zich droevig in een waterplas spiegelt.

Wat heeft dat eenzaam gaan ons te zeggen? In welke richting wijst het ons? Is het niet naar de plek waar de Vader, die ons gestalte heeft gegeven en die Zijn kracht in onze zwakheid wil volbrengen, Zijn kinderen ontmoet?

O God! Het is der ziele goed,
Wanneer zij 's werelds woest geraas
Kan vluchten in een stille plaats,
Waar vrede en rust, een englenpaar
Zoo schuw als zacht, zoo haast verdreven
Als willig nederdalend, haar
Op zachte wieken komt omzweven
En haar met elken vleugelslag
Verkoelen en verkwikken mag.

* * *

„Leef als op een berg", zegt Marcus Aurelius. Wij nemen zijn woord over en verbinden er een andere bedoeling aan dan die hij er mede had.

„Keer telkens terug naar de eenzame hoogte! Zoek geregeld de stille plaats op! Hebt gij de gemeenschap tot u laten spreken en op u laten inwerken, bedenk, dat gij niet minder het woord en den Geest van den Heer van noode hebt". Is het gevaar niet zeer groot, dat wij meer massa-schepsel zijn dan enkeling?

„De wereld is te veel met ons", schreef eens een dichter en is dat ook niet het geval met degenen, die belijden discipelen van Jezus te zijn? Wij verkeeren te veel in gezelschap.

Eigenlijk zijn wij bijna altijd, zoo niet altijd in gezelschap. Welke ziel houdt dat vol! Geen wonder, dat op den duur onze krachten ondermijnd worden en wij de dingen verkeerd gaan aanvoelen.

Wij moeten naar den berg alleen.
Met Jezus en met anders geen.

* * *

Wat [illegible] s de berghoogte? De stille pla[illegible]

Nicolaas Beets noemt in de versregels, hierboven aangehaald, vrede en rust. En dat is inderdaad het geval. Het is in het geheel niet iets buitengewoons voor een bergbeklimmer te ontdekken, dat als hij een zekere hoogte heeft bereikt, hij boven de wolken en mist en stormen gekomen is, die de dalen beneden hinderen en plagen. Daar in de diepten waait het en stortregent het, terwijl hij geniet van blauwe hemelen en kostelijke zonneschijn.

Dat is de ervaring van ieder, die op de stille plek neerknielt. Hij stijgt er boven de zorgen en moeiten des levens uit en voelt zich gelukkig en gerust in de liefde en den trouw van Hem, die nooit begeeft.

Daar op de berghoogte schijnt altijd de zon. Zegt Jezus niet: „In de wereld zult gij verdrukkingen hebben?" En dat is ook zoo. Op dat platform in de diepte zijn wij voortdurend de prooi van angst en twijfel.

Maar zegt Hij ook niet: „In Mij" — dat is op die verheven plaats — „vrede"?

* * *

En wat geeft ons de berghoogte nog meer?

We zouden sterkte kunnen noemen als een der heerlijke vruchten, die daar geplukt worden.

Gelijk menigeen in hoogere luchten de verloren gezondheid herwint, alzoo wordt de moe gestreden ziel op de stille plaats de krachten deelachtig, die zij voor het leven beneden noodig heeft.

Maar 't is niet zoozeer aan sterkte, dat ik denk.

Veel meer aan het uitzicht dat ons geboden wordt.

Op de hoogte zien wij, hoe onbeduidend in afmetingen vele dingen zijn, die beneden vermaardheid hebben gekregen om hun omvang. Ook ontwaren

wij er aan welke wegen de afgronden gapen en aan welke niet.

En hebben wij op de hoogte ook geen kostelijke vergezichten? Zien wij er niet aan den horizont het hemelsche Jeruzalem met zijn gouden torens en daken schitteren? In het dal is er van deze stad beslist niets te ontdekken. Geen wonder, dat de groote schare aan haar bestaan twijfelt. Zij houdt zich altijd in het dal op en klimt nooit naar boven heen, waar de lucht rein en de plaats stil is.

Wij moeten bergmenschen zijn teneinde in de diepten te wandelen als wijzen en daar te spreken de taal van de verheven plaatsen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Zendingsvruchten in Engelsch-Indië. Temidden van groote politieke onrust en de staatkundige beroeringen, heeft de zending in dat land haar getuigenis onverpoosd laten hooren en haar arbeid onvermoeid voortgezet. Over groote uitgestrektheid, tot aller volkertypen, in verschillende talen en op velerlei wijze heeft men het doel der zending nagestreefd. Jezus Christus is verhoogd, zoodat mannen en vrouwen tot Hem getrokken en in Zijn gemeente opgenomen werden.

De vooruitgang van het Engelsch Baptist Zendinggenootschap blijkt uit de volgende cijfers:

	1900	1930
Gemeenteleden	8.214	20.745
Gechristianiseerden	23.000	57.358
Predikposten	259	346
Evangelisten en onderwijzers	645	1.073
Leerlingen	11.701	15.479
Opgen. patiënten	0	4.376
Loopende „	37.958	111.031
Verspr. geschriften	??	75.540

Alleen door een Nieuw Testament. De Pioneer News, een blad dat te Filadelfia verschijnt — zoo vertelt Der Täuferbote — deelt mede hoe de gemeente van Indianen te Massapa, in Mexico, ontstond en groeide:

„Voor acht of negen jaar hoorde een Indiaan, op zijn reis door Guatamala de Boodschap des Heils. Hij ging tot den prediker en kocht van dezen het boek waarin die wonderbare boodschap stond. Dit boek nam hij nu mee naar Mexico. Zelf kon hij niet lezen, en was reeds een bejaarde man, maar hij had een neef, die de Spaansche taal machtig was. Dezen noodigde hij nu bij zich thuis en liet zich door hem uit de Evangeliën voorlezen. De geschiedenis van Jezus bracht hem steeds meer in verbazing. De neef met het boek moest nu met hem mee naar de buurman, opdat ook deze de geschiedenis zou hooren. Hierop volgde verdere bezoeken, zoodat men van hut tot hut kwam en overal de Blijde Boodschap gehoord werd. Toen de oude gestorven was, was de neef een jonge man geworden, die doorging met het voorlezen van het Nieuwe Testament. De Indianen betaalden hem, wat hij hierdoor aan loon dierf, en behielden hem zoo als hun voorlezer en onderwijzer in den weg des heils. Dank zij dezen arbeid is heden de helft van het inwonertal dier streek gekerstend".

Maneuver-christenen. Deze uitdrukking moet uit de pen van den Deenschen christen-wijsgeer Sören Kierkegaard gevloeid zijn, en we nemen dat direct aan. 't Is wel duidelijk wat de Deen daarmede wil zeggen. Een maneuver is een spiegelgevecht. In ieder geval is wat de soldaten dan doen, niet echt. Ze doen dan maar „alsof". Er zijn geen gevaren. Er is geen heusche vijand. Er wordt niet gevochten. Er zijn twee partijen, die doen „alsof" ze als vijanden tegenover elkander stonden. Maar ze weten heel goed, dat ze niets kwaads van elkander te vreezen hebben.

De maneuver-christen is dus iemand, die vergeet, dat het leven een werkelijke strijd is. Dat er een vijand is, die inderdaad te vreezen is. Dat er werkelijk iets op het spel staat. En wat heeft onze Koning aan hen? Ze bereiken niets en er wordt met hen niets bereikt. Hun spiegelgevechten doen het rijk des Boozen geen afbreuk en breiden het Koninkrijk van Christus niet uit. Laat de afgrond niet lachen en de hemel niet weenen, doordat ge van uw leven een spiegelgevecht maakt.

L.

DE NIEUWE BESCHAVINGSPOGING.

(Slot.)

5. Het anti-religieuse museum.

Een belangrijke factor in de antigodsdienstige kruistocht is het beroemde anti-religieuse museum te Moskou. Het is gevestigd in een vroegere kerk. Welk een bittere ironie, dat een gebouw, gewijd tot den dienst van Cod, thans dienen moet tot verbreiding van het ongeloof! Waar eens duizenden knielden in de godsdienstoefening, worden nu duizenden in kleine en groote groepen rondgeleid door atheïstische gidsen in dit verbazingwekkende museum. De tentoonstelling is in imponeerende climax gerangschikt tot aan de opstelling van het vijf-jaarplan in de laatste afdeeling. Hier predikt het communisme zijn menschen, die het museum bezoeken, met nadruk: »Ziet, dat is nu uw God!« Hier zag ik een bijzondere allee van heidensche afgoden, beelden, die Bruno voorstelden op den brandstapel en Galileï in ketenen geklonken, schilderijen, die voorstellingen van het christendom lieten zien, die uit andere godsdiensten genomen waren, martelwerktuigen der inquisitie, gruwelijk vergane resten van Russissche heiligen, die uit hun graven waren gehaald waarbij vroeger de menschenmassa gebeden had in het bijgeloof, dat de lijken niet vergaan konden, plakkaten, die de kerkelijke zegening van den oorlog voorstelden, soldaten, die den Bijbel kusten, verschrikkelijke karrikaturen van den paus en de Russische popen, verzamelingen van atheïstische literatuur uit de geheele wereld, om de verbreiding van het atheïsme aan te toonen, schilderijen, die de kerk voorstellen, hoe die haar rijkdommen weigert te gebruiken om de nood van het hongerende volk te lenigen, allerlei voorstellingen van de nauwe betrekkingen der kerk tot de vroegere czaristische tyrannie en verder een groote verzameling van anti-religieuse plakkaten.

Een onaangename bijsmaak van deze imponeerende tentoonstelling is, dat het wordt voorgesteld, alsof een intelligente christen van onzen tijd in verbinding zou staan met zulk een chaos van bijgeloof, afgodendienst, kettervervolging en middeleeuwsheid der godsdienst. Dit opeengehoopte religieuse kaf der eeuwen heeft niet anders dan de vernietiging verdiend. Maar het communisme vernietigt met het kaf ook het koren en is bewust of onbewust onbekwaam, dit te erkennen.

De invloed van dit museum zal nog andere verstrekkende gevolgen hebben. Aan beide kanten van het kleine plantsoen voor de oude kerk staan gebouwen, waarin vroeger de met de kerk verbonden monniken en nonnen woonden. Nu dienen deze gebouwen als woningen voor de buitenlandsche studenten der universiteit. Zoo ondergaan deze jonge Chineezen, Japanneezen, Indiërs, Turken, Kaukasiërs en anderen tijdens hun universiteitsjaren dag aan dag de onweerstaanbare invloed van deze anti-godsdienstige propaganda. En lang zal het misschien niet duren, dan bemerkt men deze invloed op de zendingsterreinen van de niet-christelijke wereld.

* * *

6. Het communisme als godsdienst.

Nog één kant van de godsdienstige toestand moet worden belicht. Het schijnt mij toe, dat het communisme zich ontwikkelt tot een nieuwe godsdienst voor het Russische volk. 't Is waar, het heeft geen theologie, maar het is door en door atheïstisch, maar

overigens heeft het alle kenteekenen van een godsdienst.

De geschriften van Karl Marx zijn het Oude en de geschriften van Lenin zijn het Nieuwe Testament van het communisme.

De laatste geschriften zijn nu reeds in vijfendertig talen vertaald. Het communisme heeft zijn dogma, even star en strenggeloovig als de een of andere middeleeuwsche kerk. Het heeft zijn ritus en ceremoniën, want ik heb gehoord van communistische kinderwijdingen, en ik zag twee begrafenissen met vlammend roode lijkkisten op weg naar het kerkhof, waar de communisten hun dooden plechtig begraven.

Het communisme heeft ook zijn heldenvereering. Een groot mausoleum of praalgraf uit het fijnste marmer is te Moskou opgericht, waarin het lijk van Lenin zichtbaar rust voor de oogen van de lange rijen aandachtige menschen, die daaraan voorbijtrekken. Het portret, dat men in Rusland het allermeest ziet, is het portret van Lenin. Het schijnt overal te hangen als een illustratie van de resolutie, die het Sovjet-congres uitsprak bij den dood van Lenin: »Hij was de grootste leider van alle landen, van alle tijden en van alle menschen. Hij was het hoofd van een nieuwe menschheid, de heiland der wereld!«

Diep in het land, in het huis van een eenvoudige boer, zag ik het portret van Lenin aan de muur van de mooiste kamer, terwijl het oude heiligenbeeld, dat enkel nog door de boerin vereerd werd, naar de slaapkamer had moeten verhuizen.

Het communisme heeft ook een ware zendingshartstocht. Het is opvallend, in Rusland een ijver voor het werven van leden op te merken, zooals voor een menschenleeftijd een evangelistisch streven in Amerika was op te merken. Want het communisme is er op uit, de wereld van de zonden van het kapitalisme te verlossen.

Zijn internationale congressen gelijken veel op een wereld-zendingsconferentie.

Dan blijkt een brandende ijver en een machtige zendingsgeestdrift. Zoo is het communisme een niet licht te achten concurrent, waarmee het christendom in zijn wereldzending te rekenen heeft.

Uit al deze dingen blijkt wel, dat het christendom in Rusland nog een moeilijke toekomst tegemoet gaat. De anti-religieuse beweging schijnt zulk een vlucht te nemen, dat elke tegenstand wordt neergeslagen. Er groeit een geslacht op, waarvoor God geen werkelijkheid in het persoonlijk leven meer is en ook niet meer een factor tot verbetering van de economische toestand en de menschelijke verhoudingen. Maar al deze dingen ten spijt ben ik toch vast overtuigd, dat het christendom, nadat het in negentien honderd jaren alle vervolgingen, politieke revoluties en atheïstische perioden zegevierend overwonnen heeft, ook in Rusland de overwinning zal behalen, hoewel het hier in het bijzonder op een zware proef wordt gesteld. Eén, Die oneindig grooter is dan Lenin, heeft de diepste ervaring der menschheid bekrachtigd, dat de mensch niet kan leven bij brood alleen. En wanneer het Russische programma der industrieële ontwikkeling en van wetenschappelijke vooruitgang hun doel bereikt zullen hebben, wanneer de tijdelijke behoeften van een volk van 160 millioen bevredigd zullen zijn, dan zal datzelfde volk ontdekken, dat de mensch ook geestelijke behoeften heeft naast de lichamelijke en cultureele eischen, op welker bevrediging de regeering thans de grootste aandacht hecht. Men zal het opnieuw ervaren, dat er iets in het leven ontbreekt, dat noch de industrie noch de wetenschap geven kan. Wanneer alle Russen brood, kleeding, een woning en ontspanning hebben, wat nu nog niet bij allen het geval is, waarvoor zullen zij dan leven? Zij zullen dan naar datgene vragen, wat alleen het geloof in God hen geven kan. Het is voor een buitenlander niet moeilijk, waar te nemen, dat heden de materialistische nooden des levens voor dit volk zoo dringend zijn, dat er bijna geen tijd over blijft, om aan geestelijke dingen te denken. Zij zijn zonder God en zonder Christus. Rusland is gekomen in een tijdperk van ongeloof en atheïsme. Maar het zal van voorbijgaanden aard zijn, en wanneer de geestelijke behoeften allerwegen weer ontwaken, dan zal Rusland een der grootste zendingsvelden zijn, die het zending-drijvende christendom ooit voor zich gehad heeft. Het is bovendien waar, wat eens iemand gezegd heeft, dat het communisme met zijn godsdienstvervolging in tien jaar meer voor den godsdienst gedaan heeft, dan het czarisme in honderd jaar met zijn godsdienstbescherming en ondersteuning.

Op een Zaterdagavond was ik op een laat avonduur in een groote orthodoxe kerk en luisterde, terwijl de priester de liturgie zong en het zangkoor in bijzondere gezangen antwoordde. De kerk was vol menschen, sommigen knielden, anderen stonden.

In het spaarzame licht — de geheele verlichting bestond slechts uit een paar honderd dunne kaarsen in de handen der aandachtige schare — scheen het mij toe, alsof ik in een catacombenvergadering was van de eerste gemeente. Het was een zeer indrukwekkend gezicht, even vreemd als eigenaardig. Mijn blikken volgden den priester, die nu door de z.g. heilige poort in het binnenste heiligdom naar het altaar ging. Hoog boven het altaar hing een prachtig ontroerend schoon schilderij van Jezus, den goeden Herder. En plotseling zag ik in hetgeen ik daar aanschouwde symbolisch de geheele godsdienstige situatie in Rusland. Het communisme probeert bewust dit edele, vriendelijke volk af te houden van den goeden Herder. De eeuwige Christus moet opnieuw met barmhartigheid bewogen zijn, wanneer Hij op Ruslands volkenmassa's ziet, want zij zijn als alle menschen zonder Hem — een dwalende kudde zonder Herder!

D. G. B.

III

ZENDING.

Een vervolg van Hebreën XI.

Door 't geloof besloot de Herrnhutter gemeente, voor meer dan 150 jaren den eersten zendeling te zenden naar de armen, door de Hollandsche kolonisten als honden behandelde Hottentotten. Door 't geloof heeft zich toen George Smidt aangeboden heen te gaan, en door 't geloof heeft hij met het geknechte volk smaad en ontbering gedragen, totdat menschen, die zich protestanten noemden, uit vrees voor de vernietiging van hun invloed, hem verboden zijn eerste bekeerlingen te doopen. Ja, tenslotte hemzelf, zonder veel complimenten, naar Europa terug zonden. Door 't geloof hebben vijftig jaar later de Herrnhutters drie andere zendelingen naar Zuid-Afrika gezonden, die op de ruinen van het eerste, door George Smidt bewoonde huis, den zendingspost „Genadedal" stichtten, nadat zeven jaar voor dien, deze nestor der Zending in Zuid-Afrika, op de knieën, gelijk Livingstone en Krapf, ingegaan was in de eeuwige rust.

Door 't geloof zijn toen ook het Londensche en het Wesleyaansche Zendinggenootschap, de Kerk van Engeland, de Schotsche Vrije Kerk en het Bostonsche Zendinggenootschap met het zendingswerk in Zuid-Afrika begonnen. Door 't geloof heeft een Moffat den Bijbel in de taal der Betschuanen, een Wilde hem in die der Zoeloes, een Boyce en Appleyard hem in die der kaffers overgezet — alle moeilijkheden ten spijt.

Door 't geloof heeft Moffat's schoonzoon, David Livingstone, zijn huis, zijn school en zendingspost opgegeven om zijn groote ontdekkingsreizen te beginnen, welke ten doel hadden nieuw licht over de zuidelijke helft van dit werelddeel te ontsteken. Door 't geloof heeft hij gevaren getrotseerd, moeiten verdragen en vervolging geleden en zijn getrouwe echtgenoote in Afrika's aarde, aan de Sambezie, begraven.

Door 't geloof is hij doorgedrongen

tot aan de Benguela aan de Westkust, tot aan de Kilimane aan de Oostkust en eindelijk tot aan Njangure in het Noorden, nieuwe stroomen en meren, nieuwe stammen en talen ontdekkende. Als uit de zweetdruppelen, die van zijn voorhoofd afdropen, zijn, als frissche bloemen, de nieuwe zendingsposten ontstaan, welke in de laatste tientallen jaren door mannen van verschillende kerken in gehoorzaamheid aan God, in 't geloof aan Christus, uit liefde tot de volken van Afrika en tot aandenken aan Livingstone zijn begonnen. Livingstone zelf was het niet gegeven om de vrucht van zijn arbeid te zien. Gelijk een Mozes zoo mocht hij het beloofde land slechts van verre zien. Maar zelfs in zijn dood ging er nog kracht van hem uit en voelden de harten nog zijn bezielenden en verheffenden invloed, zoodat door 't geloof zijn zwarte dienaren het doode lichaam van hun Meester, langs tot daartoe onbetreden paden van Hale naar de kust droegen, als een teeken van de opoffering en trouw, die Afrika's inboorlingen betoonen kunnen, als men ze liefheeft en weldoet.

Door 't geloof hebben Krapf en Rebmann van jaar tot jaar volhard op hun eenzame post te Morubas, elkander telkens en telkens toeroepende: „Wachter wat is er van den nacht?

Door 't geloof hebben ze de geweldige meren en de sneeuwbedekte bergen onderzocht, en daaromtrent berichten naar Europa gezonden die door geleerden met hoongelach werden ontvangen, doch hen met de eere van ontdekkers gekroond hebben. Ze hebben de doorbraak van den dageraad nog gezien en hebben het beleefd, dat in Morubas een christelijke kolonie ontstond en de groote meren bevaren werden. Met tranen van dank en vreugde heeft Krapf nog de oproep van Stanley gelezen om den zendingarbeid in Uganda te beginnen en gezien hoe het Engelsche kerkelijke zendinggenootschap van Zansibar uit het binnenland inging, zoodat zich begon te verwerkelijken, wat hij eens genoemd had: *een apostelstraat*, een reeks van zendingsposten, dwars door Afrika heen van West naar Oost.

Door 't geloof hebben de Baptisten het eiland Fernando Po in bezit genomen, en zijn daarna door de onverdraagzame Spanjaarden verdreven zijnde een werk begonnen bij de bergen van Kameroen, in West-Afrika. Daar heeft door 't geloof een Saker geleefd, gewerkt en geleden, en daar zijn leven gelaten, nog vóór hij zijn vertaling der H. Schrift had kunnen voltooien. En toen de tijd daartoe gekomen was, is een Comber vandaar uitgegaan, om door 't geloof koninkrijken aan de Congo in te nemen, door te dringen naar het Stanley-meer, van waar uit de „Vrede" (de zendingstoomboot) de vreedzame veroveraars verder in het binnenland brengt.

Maar genoeg! Wie kan ze optellen, de namen van al die edele mannen en vrouwen, wier leven een bovenwereldlijke waarde had, die de gemakken van het Vaderland den rug toekeerden om onder de heidenen te wonen, en verzwakt en krank naar het lichaam vaak toch op hun post bleven? Op hen is gekomen, als op goede strijders van Jezus Christus, als op uitverkoren getuigen van Zijn Naam, als op menschen, die hun leven niet liefhadden, het lijden van Christus, dat nog overig is!

Ziende op het leven dier broeders en zusters, wier voorbeeld verheffender en beschamender is en reinigender op ons werkt dan alle preeken der wereld, mogen we wel zeggen: het heldentijdperk der Christelijke Gemeente, het tijdperk van edelmoedigheid en zelfovergave, is nog niet geheel voorbij. Ook onze tijd levert zijn helden.

L.

Een algeheele bekeering.

De Schotsche zendeling Girdwood, in Tutura vertelde:

Niet ver van onzen zendingspost woonde een kaffer, Bujabuje geheeten. Hij had twee vrouwen, een oudere en een jonge. De oudste werd ziek. Hij riep de hulp in der tooverpriesters maar zij vond geen baat. Toen gaf hem iemand den raad, den zendeling te roepen. Dat deed hij. De zendeling bezocht de zieke en van toen aan kwam Bujabuje vaker op den zendingspost om geneesmiddelen voor haar te halen. Deze gelegenheden benutte de zendeling om hem met het Evangelie bekend te maken, en daarna gaf hij een inboorlinghelper opdracht om den man in zijn woning op te zoeken.

Spoedig trad bij de zieke beterschap in en zij beloofde dat ze, als ze geheel beter werd, den Heere Jezus zou gaan dienen. Dit voornemen bleek niet, zooals zoo vaak het geval is, een oogenblikkelijke opwelling te zijn geweest. Zoodra ze weer in staat was om te wandelen bezocht ze de kerk en beleed Christus. Haar man liet haar gaan en scheen er zelf over te denken een christen te worden. Zonder tegenspraak kocht hij voor haar de kleeren, die ze nu noodig had. Het merkwaardigste echter was de vermaning die hij haar nu gaf. Deze luidde: „Wanneer je bent besloten een christin te worden, dan wordt het volkomen, niet slechts met de kleeren en met den mond". Deze vermaning was hier echter overbodig. De vrouw had van 't begin aan volkomen ernst met de zaak gemaakt en gedroeg zich na haar Doop zoo goed, dat haar man zich een paar maanden later eveneens bereid verklaarde een christen te worden.

Maar hij had twee vrouwen en een christen mag er maar één hebben!

Helaas! hoe menige heiden heeft op deze klip schipbreuk geleden! Bujabuje had een goed voornemen, maar zijn moeder ving aan te huilen en te jammeren, zoodra over deze zaak gesproken werd. De bekeering van haar zoon was haar een doorn in het oog en om die te verhinderen hield ze hem voor hoe verschrikkelijk het voor alle betrokkenen zou zijn als hij één vrouw wegstuurde. Maar hij bleef bij zijn voornemen. Slechts één ding was hem niet duidelijk: hij wou de jongste vrouw graag behouden. Maar was dat recht, was de oudste niet zijn eerste en eigenlijke vrouw? In een andere kerk was het geoorloofd — zoo had hij gehoord — dat een man, als hij zich wou laten doopen, koos, welke vrouw hij wou behouden. Bij de Schotsche zending heerschte echter een strengere regel. Hij vroeg den zendeling hoe hij moest handelen, en deze antwoordde, dat het in die bedoelde kerk wel zoo was, doch dat een prediker uit die kerk hem had gezegd, dat ook bij hen de mannen, wanneer ze e c h t bekeerd waren en niet maar half, de eerste en oudste vrouw hielden, en niet die, die hen misschien het beste beviel. Hij moest nu maar beslissen of hij zich half of heelemaal wou bekeeren.

Bovendien was in zijn geval twijfel wel buitengesloten, daar zijn oudste vrouw een christin was en het werktuig tot zijn bekeering was geworden.

Er waren niet veel woorden meer noodig. De Geest Gods sprak duidelijk genoeg in het binnenste van Bujabuje. Hij ging huiswaarts, legde zijn jongste vrouw de zaak uit en stuurde haar met haar kind en met geschenken naar haar vaderlijk huis terug. Het was een triumf des Geestes.

Spoedig daarna had hij de vreugde, dat ook zijn aanvankelijk zoo vijandige moeder den Doop begeerde, evenals twee van zijn broers. Zijn huiselijk leven werd liefelijk. Hun kinderen kwamen op de school en men kon aan dezen zien, dat hun ouders geen heidenen meer waren.

L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jeruzalems muur gebouwd.

Neh. 5; 6; 12 : 27—43.

Les voor Zondag 14 Juni 1931.

In weerwil van alle plagerijen der

vijanden schoot de arbeid aan Jeruzalems muur flink op. Hun plan om Jeruzalem te overrompelen, was bekend geworden en door Nehemia's maatregelen voorkomen. 't Volk was door al die tegenstand wel wat ontmoedigd, maar ook dat kwam men te boven, vooral door de moedige houding van Nehemia. En zoo ging dus het werk voort.

Een poosje later kwam Nehemia echter voor een heel andere moeilijkheid te staan. Ditmaal had hij *niet* met de vijanden van de Joden te stellen maar met de voornaamsten van het volk. Een paar weken geleden hebben wij al verteld, dat er veel armoede was bij de Joden te Jeruzalem. Dat was nog steeds zoo. En vooral de gezinnen met veel jonge kinderen hadden het zwaar. Sommigen hadden op hun stukje land niet genoeg koren verbouwd om hun eigen brood te kunnen bakken. Ze hadden dus koren bij moeten koopen, maar ach, ze hadden geen geld om het te betalen. Daarom hadden sommigen hun land in onderpand moeten geven (vertel even, wat dit beteekent), weer anderen hadden een wijngaard en gaven die ten pand. Sommigen ook hun huis. Want ze moesten toch eten hebben in dien duren tijd.

Nog meer nood was er. De belasting moest ook betaald worden; en ook daarvoor hadden sommigen Joden het geld geleend, en ten einde raad hadden eenigen hun kinderen in onderpand gegeven. Waar moest het wel heen, als het zoo doorging? 't Zou nog uitloopen op slavernij van de armen. Het werd te erg.

In dezen nood kwamen de armen hulp zoeken bij hun landvoogd Nehemia. Ze vertelden hem hoe het er bij stond. Nu, ze waren aan het goede adres. Nehemia wist ook wel, dat onmogelijk alle menschen even rijk en even arm konden zijn, maar hij geloofde toch met heel zijn hart aan de algemeene broederschap. Toen hij dan ook na zijn aankomst in Jeruzalem de armoede van het volk had gezien, had hij dadelijk besloten geen gebruik te maken van zijn recht om voor zichzelf, als landvoogd, belasting te heffen. Hij was naar 't schijnt een rijk man en kon wel uit zijn eigen middelen leven. Hij besloot om dat te doen en het volk niet meer te bezwaren. (Dit is de verklaring van v. 14. Neh. had niet opgeëischt wat hem als landvoogd toekwam; geen landvoogd-brood maar eigen brood gegeten). Andere landvoogden hadden heel anders gedaan, v. 15. Neh. had dat niet voor zich gewild, omdat hij begreep, dat het niet naar Gods wil kon zijn.

Nu, van zulk een man konden de armen wel hulp verwachten. Vertel wat Neh. deed, en wat het resultaat was, v. 7—13. V. 8 zal wel zoo verstaan moeten worden, dat Nehemia en andere rijke Joden van de Babel en Susan en andere plaatsen sommige arme broeders eerst van de heidenen vrijgekocht hadden, opdat ze mee konden gaan. Misschien hadden die menschen nog schulden te voldoen, misschien waren ze ook wel in slavernij vervallen.

Zoo kwam men dus ook deze moeilijkheid te boven en kon het werk voortgezet worden.

Maar nu begonnen de vijanden weer hun best te doen. Het werk schoot zoo mooi op. De muur begon zijn voltooiïng te naderen: De deuren waren nog niet in de poorten, het werk nog niet *klaar*, maar 't zou niet lang meer duren.

Dat konden de vijanden niet zien, en ze peinsden weer op middelen, om verstoring te brengen. Hun plan, om Jeruzalem met een leger te overrompelen en den muur weer te verwoesten, was niet gelukt; nu bedachten ze een plannetje, dat veel vriendelijker scheen. Ze overlegden om Nehemia te berichten, dat er leelijke praatjes over hem verspreid werden. Zooiets, alsof hij straks, als alles klaar was, zich van koning Arthasasta wilde losmaken en zelf koning worden over Juda. En nu leek het hun — zoo wilden ze zeggen — bepaald noodig, dat Nehemia eens kwam, dan wilden ze met hem overleggen, wat tegen dezen laster gedaan moest worden. Ze deden net, alsof ze hem waarschuwen en helpen wilden, maar ze waren van plan om hem kwaad te doen. Als ze hem maar eerst eens bij zich hadden, dachten ze, dan zouden ze hem wel krijgen.

Nu, zoo gezegd, zoo gedaan. Vertel v. 2 en vervolgens. (Nehemia begreep, dat je je vijanden nooit vertrouwen moet, al doen ze ook vriendelijk).

In v. 10 vernemen we nog weer van een ander plan. Vertel! (Bedenk, dat in de tempel als zoodanig alleen de priesters mochten komen). Vertel maar tot v. 16. Het laatste kan wel weggelaten worden.

Eindelijk was het werk gereed. De deuren der poorten werden opgehangen (zie 7 : 1); de laatste werkzaamheden werden verricht en toen werd een groot feest georganiseerd. Nu, dat mocht ook wel na zooveel moeiten.

Er werden plannen gemaakt voor 2 optochten boven over de stadsmuur met zang- en muziekkoren en dan nog een feest bij den tempel, in de voorhoven. De zangers en muzikanten van al de omliggende plaatsen werden er voor bijeen geroepen. Ze zullen ook wel samen geoefend hebben denk ik. En toen begon op den bepaalden dag het feest.

De menschen werden in twee groepen ingedeeld voor de optochten. Bij beide groepen waren een deel der vorsten, en verder zangers en muzikanten, en belangstellenden natuurlijk. Ook zullen de soldaten er wel aan deelgenomen hebben.

De groepen gingen in omgekeerde richting (stel dit s. v. p. goed duidelijk voor), kwamen tenslotte weer — na elkaar gepasseerd te zijn — op hun uitgangspunt terug en gingen naar den tempel. Toen werden er veel offers gebracht en werd er een groot feest gevierd, want heel het volk was dankbaar en blij.

K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Geef tienden.

Ook alle tienden des lands, van het zaad des lands, van de vrucht van het geboomte zijn des Heeren; zij zijn den Heere heilig. Lev. 27 : 30.

Ongetwijfeld is het geven van tienden niet meer wet, geen absolute verplichting meer voor een Christen, nu Jezus zelf de gansche wet heeft vervuld, waarvan Hij het einde was.

En toch acht ik het geven van één of meer tienden een zeer groot voorrecht. Het is het afstaan van een gedeelte van hetgeen God ons toevertrouwt voor het werk des Heeren.

Dit geven dient *vrijwillig* te zijn, niet als een ijskoude verplichting, anders valt het geven zoo ontzettend zwaar.

En waarom vind ik het dankbare geven van tienden zoo heerlijk? Laat ik eerst omschrijven, waarvan tienden kunnen worden gegeven. Allereerst van onze inkomsten, veel of weinig, en dan verder, en dat is even belangrijk, van onzen tijd, van onze krachten, van onze energie, ja van ons leven. En dan kunnen we gerust meer dan slechts één tiende geven.

Er zijn toch, ook in onze kringen, velen die hun alles op het altaar hebben gebracht uit liefde tot den Meester, die ook ons roept. Ik behoef toch geen namen te noemen?

Ten eerste vind ik tienden geven een uiting van dankbaarheid tegenover Hem, die eens alles overgaf om ons rijk te maken en die nog elken dag ons overvloedig schenkt, al wat ons ontbreekt.

Ten tweede vind ik tienden geven een bewijs van vertrouwen ten opzichte van Hem, die zei: „Geef en u zal gegeven worden". God heeft een blijmoedige gever lief en Hij zal een zoodanige zekerlijk het aan niets laten ontbreken. Dit geloof ik met geheel mijn hart en daarop vertrouw ik volkomen. Een iegelijk beproeve zichzelven.

Ten derde vind ik tienden geven

een zeker bewijs van onze liefde voor onze medemenschen, die wachten op de boodschap, dat er Een was, die gewillig Zijn leven gaf, ook voor hen. Immers we geven onze krachten en gaven allereerst aan onze gemeente, die de boodschap van den Heer wil doorgeven. God gebruikt den weg der middelen en in dien weg wil Hij overvloediglijk zegenen.

O mijn jonge vrienden, N.B.J.B.ers, offer den Heere uwe tienden; versta ook hierin uwe roeping; ge doet heusch niet te veel. Wordt maar eens wakker uit uw zoet dutje, wrijf de oogen maar eens flink uit en zie maar eens om u heen, wat is er wat te doen; vooruit, er is werk aan den winkel.

Is het niet iets hoogs, iets heerlijks om van onze eerste en beste gaven te offeren inplaats van wat er overschiet, tenminste als er nog wat overschiet?

Ik was blij, toen ik in een der vorige „Christen"s las, dat er in het buitenland onder de Baptiste jeugd een sterke propaganda gevoerd wordt ten gunste van het geven van tienden.

Ik wilde wel van God, dat dit ook onder onze Nederlandsche Baptisten plaats mag vinden, dan zullen zeker de zegeningen van God als antwoord niet uitblijven.

E. RENÉ

III

PESSIMIST EN OPTIMIST.

Twee monniken staan bij een put in den kloostertuin en laten den emmer aan den ketting en om het rad geregeld op en neer gaan. De een heeft een zeer verdrietig gezicht; het een of ander bij den kringloop van den emmer of den kringloop van het wereldgebeuren schijnt hem niet te bevallen, en tusschenbeide laat hij een hartbrekende zucht hooren. De andere ziet echter heel vergenoegd de wereld in en ziet er uit, alsof hij een vroolijk lied in gedachten had, dat ook spoedig van zijn lippen zou weerklinken.

„Wat is het toch ook een ellende en verdriet in deze bedroefde wereld!" zucht de een ten slotte hardop. „Zoo vaak wij de emmer ook *vol* naar boven draaien, altijd moet hij *ledig* naar beneden".

„Nu, broeder", antwoordt de ander met een zonnig lachje, „zie, ik heb er mij zoopas hartelijk over verheugd: Zoo vaak de emmer ook *ledig* de diepte ingaat, altijd halen wij hem *gevuld* weer omhoog".

Ziedaar, pessimist en optimist in scherp geteekende vorm naast elkander! Voor de een is het menschelijk leven slechts een armoedige en ijdele kwelling; de ander verwondert zich over de gedurig nieuwe rijkdom en veelvuldigheid van het leven, of zooals Schopenhauer het zegt: „Voor de eene mensch schijnt de wereld eenzaam, triest en treurig; voor den ander rijk, interessant en beteekenisvol". Wanneer de een van de wandeling terugkomt, verrukt over veld en weide en bosch, bloemen en interessante, vriendelijke menschen, dan heeft de ander slechts een vervelende streek en akelige, onbetrouwbare tijdgenooten gevonden. De *pessimist* ergert zich, dat alle echte rozen evenzoo echte en scherpe doornen hebben; de *optimist* is verrukt, dat er zelfs aan doornhagen nog roosjes groeien, en hij verheugt zich over hun kleur en reuk als over een geschenk.

* * *

In het Duitsche boekje „Frohsinn — eine Lebenskraft" door O. Swett Marden, vindt men goede voorbeelden van beide menschensoorten.

Een *pessimist* — wat is hij anders dan een man, die de zon slechts als een ding aanziet, dat schaduwen veroorzaakt?

„Vertelt u mij eens", vraagde een buurman aan den landbouwer, wiens wagen tot boven toe volgeladen was met aardappelen, „hebben wij in Augustus niet met elkaar gesproken?"

„Ja, ik geloof het wel".

„Toen heeft u gezegd, dat al uw graan door de zon verbrand was".

„Ja".

„En de aardappelen verdroogden in den grond".

„Ja".

„En bij u in de buurt kon men overal slechts op de helft van den oogst rekenen".

„Ja, dat herinner ik mij".

„Nu, en op 't oogenblik is uw wagen boordevol. Er is toch meer gegroeid dan u gedacht heeft, nietwaar? Het is toch zeker geen slecht jaar geweest voor u?"

„N — — een", zeide de boer, terwijl hij zich met de vingers door de haren streek. „Maar dat kan ik u wel zeggen, mijn eenden hebben verschrikkelijk geleden, daar zij haast geen waterpoel hadden om rond te zwemmen".

„*Wat is daarentegen een optimist?*"

Deze vraag werd door de zoon van een landbouwer aan zijn vader gesteld.

„Ja, mijn zoon", zeide de vader, „de nauwkeurige zin van dit woord kan ik je niet uitleggen; maar wat het ongeveer te beteekenen heeft, dat weet ik wel. Waarschijnlijk kun je je oom Hendrik niet meer herinneren; dat was echter een optimist, zooals er zeker niet velen zijn geweest. Bij Hendrik wendde zich altijd alles ten goede, en vooral al het moeilijke, dat hij zelf te doen had. Tenslotte ontdekte hij er altijd nog wat pleizierigs bij ook.

Bijvoorbeeld bij de graanoogst. Mij beviel dat altijd bitter slecht. Het maaien in de heete, brandende zon maakte mij steeds doodop. Maar wanneer wij buiten op het land waren, juist, vóór het bij mij iets langzamer ging, kwam Hendrik bij mij en zeide: Wel, Jan, als wij die beide rijen gemaaid hebben en dan nog achttien er bij, dan zijn wij al half klaar.

Dat zeide hij dan op zulk een vergenoegde en vroolijke manier, dat ik mij werkelijk gevleid gevoelde, alsof door mijn ijver het geheele land al bijna gereed was. De rest ging dan ook werkelijk gemakkelijker.

Het ergste echter, wat wij te doen hadden — maaien was daarbij vergeleken maar kinderspel — was het steenenzoeken.

Daarmee kwamen wij, als er tenminste iets groeien zou, op onze oude boerderij nooit klaar.

Was er juist niet iets haastigers en belangrijkers te doen, dan kwam onvoorwaardelijk het steenenzoeken aan de beurt.

En bij elk nieuw omploegen kwam er een nieuwe oogst steenen voor den dag, en het zoeken kon weer van voren af aan beginnen.

Maar ja, als je Hendrik gehoord hadt, zou je gedacht hebben, dat er in de geheele wereld niets pleizierigers bestond dan steenen opzoeken. Hij bezag de zaak nu eenmaal van een geheel andere kant.

Eens — wij waren met het zichten, het graanoogsten, gereed, en ander werk was er op dat oogenblik nog niet — toen had ik alles klaar gelegd om uit hengelen te gaan. Maar vader had zich in het hoofd gezet, ons steenen te laten opzoeken op het westelijke gedeelte van het land. Ik was bijna aan de waterlanders toe. Toen zeide Hendrik: Kom, Jan, ik weet een fijn spelletje. En wat denk je wel, wat hij bedoelde?

De jongen deed precies, alsof het land een goudmijn was. Ook mij begon de zaak spoedig te bevallen, en ik zou er op hebben willen zweren, dat ik den geheelen dag in Californië geweest was. Werkelijk fijn was het.

Het verschil is enkel maar, zeide Hendrik, toen wij gereed waren, wij worden rijk, als wij de goudklompen weggooien, en dáár moeten zij ze bijelkaar zoeken.

Daar begreep ik toen trouwens niet al te veel van, maar een feit was het toch, dat wij gespeeld hadden inplaats van gewerkt en op deze manier een geweldige massa steenen uit het land hadden weggewerkt.

En, zooals ik reeds gezegd heb, een verklaring van het woord optimisme kan ik niet geven. Maar als je oom Hendrik geen optimist is geweest, dan weet ik niet, wie er wel een zal zijn".

* * *

Maar boven alle vragen over optimisten en pessimisten stellen wij belang in de vraag: *Tot welke menschensoort behoorde onze Heer Jezus?* — Nu, hoewel men Hem, de Onvergelijkbare, nooit zonder meer in onze klassen en rubrieken onder brengen kan, enkele lijnen kunnen en mogen wij toch wel

teekenen. Hij was geen werkelijkheidsvreemde optimist tegenover de dingen dezer wereld, die Hij in hun ware wezen kende en dienovereenkomstig behandelde; Hij was geen schoonkleurder, nog in betrekking tot het verleden, noch het heden, noch ook in betrekking tot de zonde, die Hij bij haar ware naam noemde en oordeelde, ja veroordeelde. Maar Hij was bezield door een heerlijk, onoverwinnelijk optimisme met het oog op de menschenziel, die Hij uit haar verdwazing, uit zondevuil en nacht wilde verlossen en brengen in het Vaderhuis. Hij bezat voor tollenaars en zondaars het optimisme der liefde, die alles gelooft, alles hoopt en alles kan dulden, en Hij opende zelfs nog aan het kruis een moordenaar de poorten van het paradijs. Een heilig optimisme bezielde Hem met het oog op Zijn levenswerk, waaraan Hij ook vasthield onder den doornenkroon en het purperen kleed, en hij toonde het Zijn arme discipelenschare, toen Hij wees op de achtergrond van een glorierijke toekomst van het Koninkrijk Gods.

Dit optimisme had onze Heer Jezus uit de gemeenschap, uit het een-zijn met Zijn hemelschen Vader. Wie in en uit God leeft, kan geen zwartkijker zijn, maar heeft in den naam des Heeren een zegevierend „Nochthans!" voor alle nooden en levensomstandigheden.

Onze tegenwoordige tijd is ziek aan een angstwekkend toenemend pessimisme op alle terreinen des levens, er is een cultuur en economisch pessimisme, hopeloosheid in de wijsbegeerte, kunst en politiek, er is ook veel pessimisme op het gebied van de godsdienstige dingen. En hun geneesheeren weten slechts de drankjes verstrooiing en zelfbedrog voor te schrijven.

Echte, gezonde optimisten zijn er heden zeer zeldzaam, maar daarom ook des te noodiger. Waar zijn de mannen en vrouwen, die zooals eens Paulus op het zinkende schip midden tusschen de vertwijfelende schare troost en kracht voor zich zelf en anderen kunnen vinden, die geloovig kunnen zeggen, zooals hij: Daarom zijt goedsmoeds, mannen!" (Hand. 27). Ook heden kunnen eigenlijk enkel Jezusmenschen zulke ware, overtuigde optimisten zijn, die wandelen voor het aangezicht des Heeren en die daarom verder kunnen gaan en zeggen als Paulus: „Want ik geloof, ik vertrouw op God!" Zulke menschen hebben tegenwoordig een bijzondere taak en zullen nog steeds geopende deuren en harten vinden bij ons tegenwoordig door de wereldzin in den hoek van het pessimisme gedreven geslacht.

Naar H. H. door G. B. te D.

III

UIT DE GEMEENTEN

NIEUW-WEERDINGE. Gel. broeders en zusters, 't is mij een blijdschap U even te mogen vertellen de bijzonderheden, welke in onze gemeente plaats vonden.

23, 24 en 25 Febr. hadden we „Maranatha" samenkomsten onder leiding van Ds. Hoekendijk, Vrij-Evang. Pred. te Bussum. De kerk was elke avond meer dan vol; allen werden met ernst gewezen op de teekenen der tijden.

8 Maart, 5 April en 3 Mei mochten we er telkens getuige van zijn hoe jonge menschen door den Doop de gemeente werden binnengeleid. Telkens was de kerk bij die gelegenheden geheel bezet en wij gelooven dat het gepredikte woord t. z. t. vruchten zal dragen.

Onze bede is, dat de Heer voortgaat Zijn gemeente over de geheele wereld te bouwen.

Namens de gemeente, de Secr.

VRIESCHELOO. Voor de gem. Vriescheloo was het Zondag 3 Mei weer een heerlijken dag. 's Morgens kwam de gem. met vele anderen samen om getuige te zijn van de doopsbediening aan een jonge broeder. Onze geliefde Voorganger mocht daarbij weer het heerlijke evangelie verkondigen aan een groote schare menschen.

Des namiddags om 4 uur kwam de gem. andermaal bijeen, om haar jaarvergadering te houden. In het jaar dat achter ons ligt is de gem. door God rijkelijk gezegend. Telde de gem. verleden jaar 100 leden, thans kunnen wij melden, dat de gem. tot 130 is gegroeid. Juist was het 10 jaar geleden, dat onze broeder Voorganger, Ds. de Haan, tot de gem. overkwam om het heerlijke Kruisevangelie te verkondigen in Vriescheloo en omstreken. En waarlijk broeders en zusters, de Heer heeft zijn werk op wonderbaarlijke wijze gezegend. De Heer heeft groote dingen onder ons gedaan, dies zijn wij verblijd.

Dat 's Heeren zegeningen voortgaan, hier en elders, is ons aller bede.

Blijham. De Secr. H. BLANK.

III

AANTEEKENINGEN

bij de gelijkenis van arbeiders op verschillende uren gehuurd.
Matth. 20 : 1—16.

Wat ons in deze gelijkenis het eerste opvalt is dit, dat het loon, dat de heer zijn arbeiders geeft, niet evenredig is aan den door hen geleverden arbeid. Niet de *hoeveelheid arbeid*, die zij verrichtten, bepaalt de grootte van hun loon, maar de *goedheid*, de *liefde* van den huisheer.

Het andere, dat onze aandacht wel moet hebben is, dat het loon, ofschoon de goedheid van den huisheer het bepaalt, toch niet gegeven wordt afgezien van den arbeid der daglooners. — Slechts zij, die in den wijngaard komen, ontvangen den penning. Geen anderen dan *zij*, die de uitnoodiging van den huisheer *aannemen*, in zijn *dienst* treden, ontvangen als hun dag om is het *loon*, dat eigenlijk geen loon is, maar een *liefdegave* van hun meester.

Als de dag om is, ontvangt hij, die ter elfder ure geroepen werd, hetzelfde wat de anderen ontvangen, waardoor wel het sprekendste uitkomt, dat, wat de heer geeft, *genadegift* is, een bewijs, *niet* van wat wij *verdiend* hebben, maar van wat Hij ons gaarne wil *schenken*.

Het heil, zegt de Heere Jezus hier dus, wordt niet gegeven als verdiend loon, doch ook niet dan na betoonde gehoorzaamheid en volbrachte levensovergave. Niet zij, die op de markt des levens blijven, *buiten* den wijngaard, maar zij, die den wijngaard des Heeren *ingaan*. Christus als hun Heer *aanvaarden*, ontvangen loon — slechts zij, maar zij dan ook *allen*, en allen héél den penning, het *volle* heil.

Deze gelijkenis zegt ons, dat de Heiland ons *tot Zich* roept, roept tot *onderwerping*, maar dat het Hem daarbij niet gaat om onzen *arbeid*, maar om *ons*. Hij wil ons in Zijn wijngaard, in Zijn dienst hebben, om ons den *penning* te kunnen geven, te kunnen zaligen. Niet om wat wij voor Hem zullen kunnen doen gaat het, maar daarom, dat Hij de gelegenheid krijge ons het *Zijne* te geven. Hij verlangt naar ons; Hij verlangt ons te kunnen geven, wat wij missen en toch om te leven noodig hebben. Daarom gaat Hij ook nog ter elfder ure uit om zulken te roepen, die hun bestemming nog niet gevonden hebben.

Ongewoon handelt God. Zijn doen is een verrassing. Hij zoekt ons om onzentwil. Niet naar onze verdienste, maar naar de inspraak van Zijn hart wil Hij met ons handelen. Daarom zoekt en roept Hij ook nog zulken, die reeds in de elfde ure zijn. Geven wij Hem maar even een kans om ons te zegenen, dan doet Hij het. Geven wij Hem maar één uur, geven wij Hem het leven nog maar vlak voor het einde, dan grijpt Hij die kans aan en geeft ons heel den penning, het volle heil.

De arbeiders ontvangen den penning des avonds, als de dag om is. Met den penning ontvangen ze dus dat, wat noodig is voor den *komenden* dag.

In het „Onze Vader" leert Jezus ons bidden: geef ons heden ons dagelijksch brood. Dat woord „dagelijksch" bezorgt de vertalers moeilijkheden. Sommigen geven deze bede zoo weer: geef ons heden ons brood voor morgen. Die vertaling kon de bedoeling wel goed weergeven, want het is Gods gewoonte ons ons voedsel vooruit te geven. Hij laat dit jaar op den akker en in den boomgaard groeien, wat ons tot den volgenden oogst in 't leven behouden kan.

God geeft ons *nu* in *dit* leven, wat noodig is voor den dag die komt, den eeuwigen dag.

Tenslotte wijzen we nog hierop, dat wij gelijk zijn aan menschen, die op de markt staan. Wij zijn wachtende, uitziende naar een *taak*, naar een *bestemming*, waaraan we het leven zóó kunnen geven, dat het met winst terugkomt. We zoeken een doel, het leven *waardig*.

Dat weet Jezus. Daarom vraagt Hij er om. Hij heeft er een bestemming

voor. En Hij loont — zeg ik liever: Hij beantwoordt uw overgave aan Hem — niet met wat ge verdiend hebt, maar met wat ge noodig hebt voor den nieuwen, den eeuwigen levensdag, die volgt, als *dit* leven zal zijn afgesloten. L.

III

INGEZONDEN.

GEDACHTEN.

Als 'k denk aan mijn verleden
Toen 'k leefde zonder Hem,
Die voor mij stierf aan 't kruishout
Dan hoor ik nog Zijn stem,
Zoo dringend, vriendlijk noodend
„O, zondaar, kom tot Mij,
Mijn bloed gaf Ik voor allen
'k Kocht u van schuld toch vrij".

Als 'k denk aan mijn verleden
Toen 'k Jezus vond bij 't kruis,
En d' Englen blijde juichten
„Een menschenkind is thuis",
Dan juicht 't nog in mijn harte
„Dank Heer voor die gena,
Dat Gij Uw bloed liet vloeien
En stierft op Golgotha".

Denk 'k dan aan mijn verleden
Dat 'k niets nog voor Hem deed,
Dan wordt 't mij wee te moede
En heb ik harteleed.
Nog zien Zijn lieve oogen,
Mij vriend'lijk vragend aan,
„Mijn kind, wilt gij niet werken,
En in Mijn wijngaard gaan?"

„'t Is wel ter elfder ure,
Maar daarom niet te laat,
Doch moog'lijk is 't dat spoedig
Het uur van eind'gen slaat.
Daarom nu niet getreuzeld
Vang spoedig aan met 't werk
Dat Ik u aan zal wijzen
Leun maar op Mij, leun sterk".

Denkt gij aan uw verleden,
Ja, Broeder, Zuster, gij,
Deed ge ook nog niets voor Jezus,
Ging u het ook als mij?
Dan samen ons vereenigd,
Gewerkt voor Zijnen Naam,
En, leunend op Zijn schouders,
Zal 't zeker voorwaarts gaan.

Gaan dan de poorten open,
En is de tijd voorbij,
Van werken voor den Heiland,
Dan gaan we samen vrij,
Als blijde hemelburgers,
Als zaal'gen één van zin,
Zijn heilige woning binnen,
Zijn heil'gen hemel in.

2de Exloërmond. J. V.

MEDEDEELINGEN

Zoo God wil, zal de PROVINCIALE FRIESCHE JEUGDDAG den 2en Pinksterdag gehouden worden in de bovenzaal van Hôtel Klopma aan de Veemarkt te LEEUWARDEN. Het belooft, naar het oordeel van het Comité, een groote dag te zullen worden, aangezien ook de Voorzitter van onzen N. B. J. B., Ds. Weenink van Stadskanaal, hoopt aanwezig te zijn, en te spreken over het Onderwerp: „Persoonlijk werk kan niet vervangen worden", terwijl Ds. Huizinga Jr. van Leeuwarden, iets hoopt te zeggen over: „Onze beginselen". Daarbij komt nog, dat een drie- of viertal Zangvereenigingen afzonderlijk zullen zingen, en ook alle koren gezamentlijk eenige liederen hebben ingestudeerd. De Agenda, welke spoedig aan de respectievelijke afdeelingen zal worden toegezonden, zal, behalve genoemde bijdragen, namen bevatten van medewerkers, welke een opstel zullen leveren, of mee doen aan improvisatie en voordrachten. Wellicht zal ook de Muziekvereeniging van Haulerwijk aanwezig zijn voor opluistering.

Opwekken, om in groote getale naar onze Provinciehoofdstad te komen, zal na deze kennisgeving wel overbodig zijn. Bereid deze dag bovenal voor door uw gebed, opdat een ieder kome in 't besef van diepe afhankelijkheid en met een vast voornemen, den Heere te dienen, en niet zichzelven.

Namens de regelings-commissie,
Ds. J. VAN DONGEN, Harlingen.
S. VAN DER WERF, Sneek.
S. P. HELLINGWERF, Secr.

Ds. K. KUIPERS.

Het adres van den rustenden Voorganger br. K. Kuipers is thans: Heemskerkstraat 14[1], Amsterdam.

VRIESCHELOO.

Het adres van den Secretaris der gemeente Vriescheloo is thans: H. BLANK, Rijksveldwachter te Blijham.

Ontvangen van: D. te D. f 2,50; Bapt. Gem. te S. f 22,50. Bijeen f 25.
Hartelijk dank.
Heemstede 7-4-'31. G. BROERTJES
Postrek. 142741. Penn. U.R.C.

Bond van Baptisten Gemeenten in de Veenkoloniën.

AGENDA

van den te houden Bondsdag op 2e Pinksterdag a.s. in de Bapt. Kerk te MUNTENDAM.

10—10½	uur	Bidstond. Leider Br. Huizing van Stadskan.
10½—10¾	„	Zang van het Zangkoor Stadskanaal.
10¾—11	„	Openingswoord door den Voorz Ds. Hekhuis van Muntendam.
11—11½	„	Referaat Ds. J. de Haan van Vriescheloo
11½—12	„	Bespreking van het referaat.
12—1½	„	KOFFIEPAUZE (Gelegenheid tot het stellen van schriftelijke vragen).
1½—1¾	„	Zang van het Zangkoor Stadskanaal.
1¾—2	„	Beantwoording der ingekomen vragen.
2—2½	„	Bijbelbespreking over ? inleider Br. Joh. v. d. Baren van Stadskan.
2½—3¾	„	Liefdemaal! (Theepauze)
3¾—4	„	Zang v. h. Zangkoor
4—4½	„	Slotwoord door den Voorzitter.

(Broeders, Zusters en Vrienden neemt een boterham mede).

De Secr., J. BOITEN Johzn.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 22 Mei 1931 No. 2184 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

PINKSTERZANG.

Ja! de Trooster is gekomen
Jezus ging van de aarde heen!
Jezus van u opgenomen,
liet, gemeent', u niet alleen!
De Beloofde werd gezonden,
en de Kracht uit God kwam neer!
't Past ons juichend, keer op keer,
Zijn verschijning te verkonden!
Heden is het Pinksterfeest!
Looft en dankt den Heiligen Geest!

Geest der kennis, Geest der waarheid,
der genade en der gebeen!
leer ons wandlen bij uw klaarheid
in de heilverborgenheen!
Doe ons Abba Vader bidden,
zeggen Jezus onzen Heer,
geven u in alles eer!
Zweef in der gemeente midden,
om te heilgen de offerrand
van hun hart, en mond, en hand!

Maak ons ook in donkre tijden
hier toch steeds indachtig aan,
dat door strijden, druk en lijden,
't volk met Jezus in moet gaan!
Breek de hardheid onzer harten,
en ons aardsche duisternis!
Voer ons op waar Christus is!
Bid, verzucht in vreugd en smarten,
Gij, die Jezus adem zijt!
voor ons, in ons, 't allen tijd!

Da Costa.

III
IETS OVER DE WEDERGEBOORTE.

Het woord „wedergeboorte" komt twee maal in de Schrift voor. De Heere Jezus heeft het gebruikt in Zijn antwoord aan Petrus op diens vraag: Zie, wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd; wat zal ons dan geworden? In dat antwoord beloofde de Heer aan hen, die Hem gevolgd waren, dat zij in de wedergeboorte, zouden zitten op twaalf tronen, oordeelende de twaalf geslachten Israëls.

Paulus gebruikt het woord „wedergeboorte" in Titus 3 : 5, waar hij spreekt van het bad der wedergeboorte en der vernieuwing des Heiligen Geestes. Het woord wedergeboorte" komt dus naar verhouding, in het Nieuwe Testament minder voor dan in de prediking. Dat wil echter niet zeggen, dat het N. Testament niet veel zou spreken over datgene, wat wij met het woord „wedergeboorte" aanduiden.

Het onderwijs over de wedergeboorte behoort tot het belangrijkste, wat het N. Testament ons geeft. Het is noodig over dit onderwerp hetzelve voortdurend te raadplegen.

Waarin ligt de oorsprong der wedergeboorte?

Wij wijzen er onmiddellijk op, dat dit een andere vraag is dan die, waardoor de wedergeboorte tot stand komt.

De oorsprong der wedergeboorte ligt in den Geest. Het is onjuist het Woord Gods het Zaad der wedergeboorte te noemen. Petrus zegt in zijn eersten brief, Hoofdst. 1 : 23, duidelijk in welke betrekking Woord en Geest staan tot de wedergeboorte. Die tekst luidt:

> Gij die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onverganckelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende Woord van God.

De woordjes „uit" en „door" zijn hier van beteekenis. De kiem van het nieuwe leven ligt in den Geest. Uit den Geest Gods ontstaat het. De Geest werkt echter niet onmiddelbaar, niet buiten het Woord om. Het Woord is de drager, de belichaming van den Geest. De wedergeboorte heeft plaats „uit den Geest" „door middel van het Woord". Daarom zegt Paulus van het Evangelie, dat het een kracht Gods tot zaligheid is. Wanneer het Woord Gods gehoord, in het hart opgenomen wordt, ligt de kiem van het nieuwe leven in den mensch, die, als de omstandigheden gunstig blijven, tot zijn wedergeboorte zal leiden.

Wat Petrus zegt, strookt met het onderwijs, dat de Heere Jezus aan Nicodemus gaf. De Heiland gebruikte daar de woorden „wedergeboorte" en „wederom geboren worden" niet. Hij sprak van „van boven geboren worden". Dit in het oog te houden is voor de juiste opvatting van de bedoeling des Heeren o. i. niet zonder beteekenis. Want in dat „van boven" ligt een tegenstelling, die in acht genomen moet worden.

Tegenover het „van boven geboren worden", staat het van beneden geboren worden, een uitdrukking, die in het gesprek wel is waar niet voorkomt, maar met de woorden „van boven geboren worden" toch reeds gegeven is.

De tweede, daarmede parallel loopende tegenstelling is „water" en „Geest".

De geboorte van boven heeft uit den Geest plaats. Het ligt voor de hand dan onder de geboorte uit water de a a r d s c h e geboorte te verstaan.

Wij gelooven dat men menigmaal het 5de vers zoo leest, alsof er stond zoo iemand niet *weder*geboren wordt uit water en geest .....

Zoo gelezen blijft er natuurlijk wei-

nig anders over dan onder het water het doopwater te verstaan, en dit dan nader Roomsch of Baptistisch te verklaren, al naardat men het overige onderwijs van het N. Testament uitlegt.

Men houde echter in het oog, dat de Heiland hier spreekt over twee geboorten en dienovereenkomstig over tweeërlei leven: een leven, dat boven en een leven dat beneden zijn oorsprong heeft, een leven, dat uit den Geest en een leven dat uit water ontsproot.

Zoo legt de Heer Jezus dus met de woorden

> zoo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan het Koninkrijk Gods niet ingaan,

daarop den nadruk, dat een mensch om behouden te worden, *tweemaal* geboren moet worden, dat op de aardsche geboorte, die uit water plaats heeft, een hemelsche geboorte, die in den Geest zijn oorsprong heeft, moet volgen.

De oorsprong der wedergeboorte ligt dus in den Geest en zij komt tot stand door middel van het Woord.

In het *hoe*, kunnen wij niet indringen. De Heiland zegt:

> De Geest blaast waarheen Hij wil, en gij hoort Zijn geluid; maar gij weet niet, vanwaar Hij komt, en waar Hij henengaat; alzoo is een iegelijk, die uit den Geest geboren is.

Dezelfde gedachte heeft de Heiland eens uitgesproken in de gelijkenis, die alleen Markus bewaard heeft. Zij staat in Mark. 4 : 26—29. Daar zegt Hij, sprekende over de ontwikkeling van het Koninkrijk Gods, dat het gelijk is aan een mensch, die het zaad in de aarde wierp

> en voorts sliep en opstond nacht en dag; en het zaad uitsproot en lang werd, dat hij zelf niet wist hoe, want de aarde brengt *automatisch* vrucht voort.

De voorwaarden, waaraan voldaan moet worden zal nieuw leven ontstaan, heeft de Schepper ons geopenbaard. Maar hoe het nieuwe leven dan ontstaat, is het geheim des Scheppers.

Die het Woord predikt, zaait dus den Geest uit, en wanneer de Geest wordt opgenomen in het hart, heeft de wedergeboorte plaats.

Die predikt zie dus toe, dat hij het *Woord* brenge. Die luistert geve acht op zijn hart, dat het de goede aarde gelijke. En in de vrucht zal de trouw des Scheppers blijken.

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Evangelisatie-campagne.

Indertijd heb ik al eens over dit onderwerp geschreven met het gevolg, dat op een Unie-vergadering een paar broeders hun instemming er mede betuigden in de hoop al de afgevaardigden er warm voor te krijgen. Maar onze gedelegeerden laten zich nu eenmaal niet zoo gauw verwarmen! Zij zijn voorzichtig en dat is geheel in overeenstemming met de waardigheid, waartoe de gemeenten ze hebben geroepen. Van een vertegenwoordiger mag immers geeischt worden, dat hij zich niet van den wind ginds en weder laat bewegen.

Intusschen ben ik van deze mooie onderneming nimmer geheel los geweest. Onze geloofsgenooten in Engeland hebben in den winter, die achter ons ligt, de handen ineengeslagen en een groote en grootsche evangelisatie veldtocht gehouden met bepaald verrassende resultaten. Zoo uitnemend is hun die bevallen, dat zij dit jaar weer zoo 'n vereenigden aanval op het programma hebben geplaatst.

Wat in het eilandenrijk mogelijk is, zou dat hier niet kunnen? Nu weet ik wel, dat zij daarginds over zeer begaafde broeders beschikken. Maar die hebben wij toch ook! Daarbij komt nog, dat ons vertrouwen nimmer op broeders mag gesteld zijn. Bevestigt de Heer niet, dat de zegen vooral daar genoten wordt, waar de gemeente werkelijk wakende en biddende is? En dat geen zielen worden gewonnen, waar dit niet het geval is, zelfs ten spijt van een zeldzaam begaafden Voorganger?

Een goed voorbereide algemeene evangelisatie-campagne brengt onze gemeenten en kringen op hooger geestelijk peil en maakt ze daardoor geschikt om zielen te ontvangen. Het is deze geschiktheid die zielen doet komen.

We zouden b.v. kunnen besluiten om de maand November af te zonderen. Zij wordt dan onze evangelisatiemaand. We hebben 18 Voorgangers in onze rijen. Wanneer zij twee aan twee er op uitgaan, kunnen ze 9 gemeenten in een week bearbeiden en dan zijn wij in 4 weken met al onze gemeenten klaar. Natuurlijk zal de regeling van een en ander aan een commissie moeten worden overgelaten. Dat sommige gemeenten dan niet de Voorganger van haar keuze krijgen, ligt voor de hand. Doch ik vind dit heelemaal niet erg. Indien zij daarover neiging tot ontevredenheid openbaren, wordt het hoog tijd, dat ze leeren om in algeheele afhankelijkheid op te zien tot Hem, die in het hooge en verhevene woont en alleen bij de nederigen vertoeven wil.

De groote voordeelen zijn, dat de wetenschap, dat op vele deelen van het groote terrein tegelijk slag wordt geleverd, den strijders een riem onder het hart geeft. En verder, dat de behaalde overwinningen inspireeren om met dubbelen moed voort te gaan. Ook, dat alle gemeenten, die niet in de worsteling zijn betrokken, als Aärons en Hurs kunnen bidden.

Tenslotte geloof ik, dat het finantieel niet onvoordeelig is. Immers kunnen voor de gelijktijdige samenkomsten in de verschillende plaatsen dezelfde strooibiljetten, desnoods met enkele veranderingen worden gebruikt.

* * *

Besturenvergadering.

Indien er nog geen bonden genoeg waren in ons vaderland, zou ik heusch mijn best er voor doen, dat wij zoo spoedig mogelijk een bond van bestuursleden van Baptiste gemeenten kregen. We hebben al een bond van gemeenten en een idem van Voorgangers. Waarom dan niet zoo'n nieuweling er bij! Ze zouden stellig een waardig trio vormen. Maar we hebben voorloopig aan bonden geen gebrek en wanneer de depressie ook in bonden uitgewerkt is, valt niet met zekerheid te constateeren. Intusschen konden we eens overwegen of een jaarlijksche bijeenkomst van bestuursleden van onze gemeenten en kringen ons plaatselijk en nationaal werk ten goede kan komen. Onderwerpen als gemeenteleiding, gemeenteorganisatie, steunverleening, werkverschaffing, samenwerking met burgerlijke armbesturen, autonomie der afdeelingen, enz. enz. zijn van groot belang en een behandeling en bespreking ervan moeten vruchten dragen. Ook zouden de broeders er de moeilijkheden en vraagstukken van hun gemeenten ter sprake kunnen brengen om eens gewaar te worden hoe de anderen er over denken.

Zulk een besturenvergadering kan betrekkelijk goedkoop in het leven worden geroepen. En dat is toch zeker een factor van niet geringe beteekenis voor de broeders! We zouden ze aan de Unie-vergadering kunnen aanhaken. Vele afgevaardigden en gasten zijn immers bestuursleden. Onze Unie-vergaderingen zouden dan vermoedelijk met een dag verlengd moeten worden. Maar dat is toch geen bezwaar. Is ons gemeentelijk- en ons Unie-werk het offer van drie dagen niet waard? Wat zijn drie dagen van de driehonderdvijfenzestig, waarover God ons de beschikking geeft. Het is nauwelijks ¾ percent van onzen tijd!

* * *

Onze Unie heeft in 1882 en 1883 een jaarboekje uitgegeven. Indien iemand een van deze beide uitgaven in zijn bezit heeft, mag ik hem dan verzoeken mij ze ter inzage te willen sturen?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Het Baptist Wereldverbond

door Dr. J. H. Rushbrooke.

Eenige blikken in zijn arbeid.

III.

Deze vrije broederlijke vereeniging van Baptisten is geheel naar den geest van het Nieuwe Testament.

Ze is practisch van groote waarde en brengt heerlijke dingen tot stand.

Wat meer dan een kwart eeuw geleden te Londen in het leven werd geroepen, was Gods werk. De jaren hebben dat bevestigd.

Ons Wereldverbond is een actieve eenheid en het kan waarlijk op mooie resultaten bogen.

In de allereerste plaats heeft het een reeks congressen georganiseerd. Ik moet hierbij opmerken, dat wij met groote vergaderingen zeer voorzichtig moeten zijn. Haar beteekenis wordt wel eens overschat. Zij eischen een enorme organisatie en verslinden schatten aan tijd en geld en de vraag is soms gerechtvaardigd, of alle deze dingen niet beter besteed hadden kunnen worden. Toen wij echter een paar jaar geleden onszelf ook voor deze vraag plaatsten, was het oordeel van Baptisten over de geheele aarde eenparig, namelijk, dat om de vijf jaar een wereldcongres moest worden gehouden en dat de ervaring had geleerd, dat deze tusschenruimte precies van pas was — niet te lang en ook niet te kort. En wat het verheffende en inspireerende van deze bijeenkomsten betreft, was elk getuigenis zoo opgetogen mogelijk: in Londen in 1905; in Philadelphia in 1911; toen een tusschenpoos vanwege den oorlog; daarna Stockholm in 1923 — o, de blijdschap om elkaar na zoovele jaren weer te mogen ontmoeten; vervolgens Toronto in 1928. Allen die bij ervaring weten, welke hoogtijden voor onze beweging deze vergaderingen zijn, zullen zich gaarne een offer getroosten ten einde in 1933 het congres in Berlijn te kunnen bijwonen. Mag ik nog deze gedachte opperen: kunnen niet meer gemeenten haar Voorganger het gemakkelijk maken, dat hij komt? Er zijn hier in Engeland en ook in Amerika verscheidene gemeenten, die dat reeds doen. Waarom kan haar voorbeeld op het vasteland van Europa niet gevolgd worden? Regel is, dat de gemeente dubbel weder ontvangt, wat ze hiervoor uitgeeft, want haar Voorganger komt door nieuwe indrukken verrijkt met frisschen moed terug.

* * *

Zooals gezegd moeten wij de congresssen niet overschatten, doch evenmin onderschatten. Zij zijn gedurende de laatste vijfentwintig jaren van zeer groote beteekenis geweest.

Behalve dat het Wereldverbond zich voor wereldcongressen heeft geïnteresseerd, heeft het ook nog andere congressen bijeengeroepen, waardoor meer intensief werk werd verricht, dan door een wereldcongres kan worden gedaan. Ik denk aan onze Europeesche congressen te Berlijn en Stockholm, die beide voor den grooten oorlog werden gehouden, en aan de regionale of gewestelijke conferenties in Europa in 1926, die door Dr. Mullins en mij werden bijgewoond. Deze conferenties vielen zoo goed uit, dat het voorstel om ze in 1930 in verschillende landen van Europa te herhalen en ze te verbinden aan een rondreis van Dr. Mac Neill, allerwege grooten bijval vond. Deze laatste conferenties vonden in Augustus en September en October van het vorige jaar in zeven groote bevolkingscentra plaats en hebben drieen twintig landen omvat.

III

De gebeurtenissen in Rusland.

Het is er ons steeds om te doen, de waarheid omtrent Rusland te weten te komen en onze lezers mede te deelen. Vooroordeel laten we niet gaarne aan het woord komen. Men kan de dingen beoordeelen van uit conservatief, kapitalistisch standpunt, maar het oordeel wat dan gevormd wordt boezemt ons minder belang in. Als christenen trachten we de dingen van boven te zien, en in verband met het Koninkrijk van onzen Heere. We zijn te zeer overtuigd van de eindoverwinning van Christus, dan dat we ons door wie ook in een onzuivere positie laten dringen.

Van belang achten we daarom de mededeelingen, die br. Ostermann, die Evangeliedienaar in Rusland geweest is, in Der Täuferbote, doet. Hij schrijft:

1. „Rusland is niet een janboel van bloed en tranen, waarbij God onmachtig moet toezien wat de goddeloosheid uitvoert. Met vele voorbeelden zou bewezen kunnen worden, dat God ook daar den enkeling leidt en door het lijden Zijne kinderen in den waren zin des woords tuchtigt om al hun afdwalingen. Velen, die lauw en traag zijn geworden of zelfs in schrikkelijke zonden gevallen zijn, brengt hij weer terecht, zoodat ze met God verzoend en in vrede kunnen sterven.

2. De Sovjetregeering doet alle moeite om den staat geheel los te maken van God en om al wat christelijk is met wortel en tak uit te roeien. Daarom neemt de goddeloosheid wel is waar toe, maar Rusland telde wel ruim zoo veel ware christenen als in dezen tijd. Er zal wel nergens op de wereld zooveel en zoo ernstig gebeden worden als daar. De gevangeniscellen zijn letterlijk overvolle bidstonden.

3. Het ergste komt ons voor te zijn de plaag der langdurige gevangenschap, die haast een ieder wordt opgelegd. Het lijden, dat door ongedierte, slecht voedsel en ophooping ontstaat, is ontzettend. Maar het schrikkelijkste is, dat men iederen avond klaar moet zijn om te sterven. Elken avond als men de voetstappen in den gang hoort, moet men zich vragen: ben ik het die men nu komt halen? — Maar ook hierin moeten de goddeloozen Gods dienaren zijn. Velen zouden niet in 't reine met God komen, als het oordeel direct aan hen werd voltrokken. De langdurige gevangenschap, waarbij men iederen dag bereid moet zijn om te sterven, geeft ieder de gelegenheid, zijn leven te zien in Gods licht en alle verkeerdheden tegenover God en menschen in orde te brengen, zoodat er wel zelden iemand onverzoend den dood in gaat. „Zoo laat God steeds voor het oordeel genade aankondigen, en die genade ziet men daar veel".

4. Zeer zeker lijden ook velen onschuldig, d. w. z. ze hebben niet zulke zware overtredingen begaan, dat het oordeel des doods voor hen gerechtvaardigd zou zijn. Dit lijkt ons in strijd met Gods gerechtigheid. Maar wat heet hier onrechtvaardig? Heeft ook niet Jezus onschuldig geleden, en zouden we daarover klagen? Verblijdt het ons niet veel meer, dat Hij bereid was dat lijden om onzentwil te dragen? En wanneer het nu van Jezus heet, dat Hij door lijden moest worden geheiligd, hoeveel meer dan wij, al hebben we nog zoo trouw gewandeld! Zoo verblijdde zich Paulus over zijn lijden voor anderen, en broeder Ostermann beschouwt zijn gevangenisstraf niet als een straf, maar verheugt zich over de zegen en bekwaammaking voor den dienst, die hij er door ontving. Gewis lijden vele van onze broeders in Rusland onschuldig, en daarover schrijft Petrus: Het is genade van God, dat gij goeddoende lijdt, want daartoe zijt gij geroepen, overeenkomstig het voorbeeld dat Christus u heeft gegeven.

5. Daarmede, dat Jezus, ondanks Zijn onschuld zoo moest lijden, wilde God ons de wereld laten zien, zooals ze *is*, de wereld met haar vroomheid. Omdat we dat heden zoo goed als vergeten hebben, en meenen dat de wereld reeds tamelijk christelijk is geworden en het nog beter kan worden als wij ons maar veel met de politiek en het sociale vraagstuk bezig houden, laat God ons heden weer eens duidelijk zien, wat de wereld inderdaad is. We moeten weer leeren bedenken, dat in de Schrift de wereldsche rijken als roofdieren worden aangeduid, die niet zoo langzamerhand getemd, maar die steeds bloeddorstiger zullen worden, en dat het laatste wereldrijk alles vertreden en

verbrijzelen zal en de heiligen bestrijden en onderdrukken, totdat Jezus komt en de heerschappij aan Zijne heiligen geeft (Daniël 7).

Wij hebben den indruk dat de gruweldaden der Sovjetoverheid in zekere betrekking staan tot de eveneens gruwelijke zonden der geloovigen. Ook hier heeft God Zijn hand in het lot der enkelingen. Een voorbeeld: Een rijke landbouwer had een krijgsgevangene in zijn dienst, die hem meermalen vroeg toch bij een ander te mogen gaan werken daar hij den zwaren arbeid niet gewoon was en op den duur niet zou kunnen volbrengen. Maar deze broeder wees dat verzoek telkens af, ofschoon zijn vrouw voor den gevangene pleitte. Toen de gevangene toch bij een ander in dienst trad, liet de broeder kortweg de kozakken halen en hem zoo slaan, dat hij enkele dagen later stierf. — Zulke gruwelen van geloovigen tegenover hun dienstbaren kwamen veelvuldig voor. Daarom had de gemeente ook niet de vrijmoedigheid gehad den broeder ernstig te bestraffen, doch hem slechts vermaand, vooral omdat hij meermalen een honderd-roebel biljet in de collecte wierp. Maar God heeft dezen broeder gevonden, hem alles ontnomen en laten executeeren. Maar dit niet om zijns geloofswille doch omwille van zijn misdaad, want: wie des menschen bloed vergiet, diens bloed zal door den mensch vergoten worden. — Tegenover dit geval staat dat van een anderen rijken broeder, die altijd goed was voor zijn arbeiders. Toen de revolutie uitbrak werd ook hij, gelijk al de anderen, omdat hij nu eenmaal een rijke boer was, in de gevangenis gezet. Daar vond zijn vroegeren keukenmeid, die nu volkscommissaris was, zijn naam op de lijst der ten dood veroordeelden. Gedachtig aan de weldaden die hij steeds zijn arbeiders bewezen had, zegt zij zichzelf: „deze man behoort niet op de lijst der uit te roeien onderdrukkers", en zij hielp hem om aan het doodsoordeel te ontkomen".

Tot zoover de medeelingen van br. Ostermann, die ons hier en daar wel even vreemd aandoen, maar die probeeren ons Gods hand in de gebeurtenissen in Rusland te laten zien. Ze kunnen tot zelfonderzoek en verootmoediging leiden.

L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Schepping. De eerste menschen.

Gen. 1 en 2.

Les voor Zondag 21 Juni 1931

Wij hebben nu de belangrijkste en om aan kinderen te vertellen geschiktste deelen van heel de bijbelsche geschiedenis gehad. Nu beginnen wij weer bij de schepping.

Wie heeft niet eens bij zichzelf gedacht, waar toch wel alles, wat wij zoo zien, vandaan gekomen is?! Ja, daar denken wij allen wel eens over, vroeger of later. Vele planten zijn van zaad, of van wortelstokken of van stekjes; maar vanwaar is het eerste plantje? Vanwaar is de aarde, en vanwaar de mensch. Menschelijke wetenschap kan deze laatste vragen niet beantwoorden. Zij kan wel veel naspeuren en onderzoeken, maar achter het begin kijken kan zij niet.

De geloovigen denken bij deze dingen aan God. Door het geloof wordt het hun duidelijk, dat de wereld door het woord Gods geworden is. Het is alles Gods scheppingswerk. Het eerste, wat

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

1.

»Een sou, Signor, voor een arme, kleine Savoyaard! Als 't u blieft, geef mij toch een sou!«

Het was een koude, mistige Decemberdag.

De thermometer was gedaald tot verscheidene graden onder nul. Een ijskoude wind blies door de straten van de groote stad en joeg de voorbijgangers het stof in de oogen, terwijl bovendien alles, wat niet stevig dichtgebonden en geknoopt was, kans liep om verspeeld te worden. De voorbijgangers wisten zich niet anders voor het stof en het opgejaagde vuil te beschermen, dan hun blauwgevroren gezichten naar de andere kant te keeren. Met de schouders bijna tot aan de ooren opgetrokken, met halfgesloten oogen en saamgeknepen lippen spoedden zij zich voort, terwijl de verkleumde handen krampachtig das, jas of mantel vasthielden, die de wind hen trachtte te ontrooven.

»Och, geef een kleine Savoyaard toch een sou!« herhaalde de stem van het door de koude sidderende kind.

De aangesprokene vervolgde zijn weg zonder ook maar in het minst notitie van het kind te nemen. Eindelijk, toen het kind niet zweeg, zeide hij barsch: »Ik heb niets voor je!« en versnelde zijn schreden, maar zonder dat het hem gelukte, den lastigen bedeljongen van zich af te schudden.

»Een sou, als 't u blieft!« smeekte deze nog eenmaal. »Het is zoo koud, geef me toch iets, mijnheer! Zie maar, hoe de arme, kleine Giuseppe koude lijdt!« Met deze woorden hield hij den voorbijganger zijn blauw-roode handen voor.

Deze zette echter rustig zijn weg voort, tot de kleine Italiaan, hem steeds op de hielen volgend, plotseling luid begon te lachen. Op het geluid van de jonge, frissche kinderstem bleef de jonge man staan en keek verbaasd om.

Zoodra de kleine jongen bemerkt had, dat het hem gelukt was, de aandacht van den heer op zich te vestigen, herhaalde hij: »Ik ben zoo koud en ik heb vandaag nog geen hap gegeten. Geef mij als 't u belieft iets, mijnheer!«

De woorden van het kind waren wel geschikt om medelijden in te boezemen, temeer als men ook nog zag op die tengere, van koude sidderende gestalte van het kind. Maar op het smeekende, tot den mijnheer opgeheven gezichtje speelde nochthans een zonnig lachje.

»Waarom lach je?« vraagde de jonge man, terwijl hij de handen onwillekeurig dieper in de zakken van zijn overjas verborg.

»O, ik huil nooit«, antwoordde de kleine Savoyaard met een onuitsprekelijk komiek gebaar. »Het huilen geeft toch niets. Ik lach daarom liever, als andere kinderen huilen. Ik lach, wanneer ik koud ben, en ik lach, wanneer ik hongerig ben. Dat is veel beter dan huilen«. En weer klonk zijn melodieus gelach.

»Jij bent een echte kleine wijsgeer«, zeide de jonge man lachend. »Wat zou je doen, wanneer ik je bij voorbeeld dit twee-frankstuk gaf?«

»Een twee-frankstuk!« riep de jongen uit, en het lachen maakte plotseling plaats voor een uitdrukking van diepen ernst. »O Signor, dan zou ik hartelijk: Dank u vriendelijk! zeggen en uw hand kussen! Voor veertig sou kan men een heele hoop macaroni krijgen«, ging hij na een poosje verder. »Marie en ik kunnen ons dan tenminste eens zat eten«.

»Wie is deze Marie?« vraagde de jonge man, waarvoor de kleine Savoyaard intusschen zoo'n belangstelling gekregen had, dat hij wind en koude er door vergat.

»Marie is een, die ik het liefste heb in de geheele wereld. En zij houdt ook van mij«, zeide de knaap. »Wanneer wij niets te eten hebben, troost zij mij en spreekt mij moed in. Een volgende keer, arme, kleine Sep, zegt zij dan, een volgende keer krijgen wij misschien des te beter boterham. O neen, ik zou niemand weten, die ik liever zou hebben dan Marie!«

De jonge man antwoordde niet direct. Hij liet zijn blik door de straat gaan, alsof hij iets zocht. Na enkele oogenblikken nam hij den jongen bij

wij in onzen bijbel lezen, is dan ook, dat „God in de beginne den hemel en de aarde schiep".

Hoe lang zou dat nu al geleden zijn? Nu dat is op geen klein beetje na te zeggen. Wel heel, heel lang. God is Zijn scheppingswerk begonnen, toen er nog geen zon en maan bestonden, want ook die zijn een deel van dat scheppingswerk. Het is „op geen stukken na" te zeggen, hoelang het geleden is, dat God aan het groote scheppingswerk begon. Er is in den bijbel wel sprake van den eersten dag en den tweeden dag enz., maar dat beteekent bij God dikwijls iets anders dan bij ons. Denk maar eens aan den tekst: „Duizend jaren zijn bij den Heer als een dag — — en een dag is als duizend jaren". Wij zeggen daarom, dat het begin van de schepping heel lang geleden is, maar dat wij niet weten h o e lang.

Ook is het niet alles in een wip klaar gekomen. Het eerste, wat we lezen is, dat God den wolkenhemel en aarde schiep. Maar de aarde was niet meteen geschikt om er op te wonen! Zij was woest en ledig. Door het werk van Gods geest (v. 2b) werd er orde gebracht.

Eerst maakte God licht (niet door de zon, licht waarvan wij de herkomst alleen weten, dat God het schiep). Toen maakte God scheiding tusschen wolken en wateren; toen scheiding tusschen water en land.

Zoo begon de aarde er dus al heel anders uit te zien. En weer liet God door de kracht van Zijn wil het werk een nieuwe stap verder komen. Op Gods bevel bracht de aarde groen kruid voort; gras, planten, bloemen, boomen, ja wat niet al; te veel om op te noemen. En God zorgde, dat al die gewassen meteen het vermogen kregen, om later zichzelf voort te planten, door middel van zaad en ook wel door de actie van wortels, maar in elk geval zonder hulp van buiten.

Het is heel merkwaardig, dat de bijbel niet vertelt, dat God eerst zaden geschapen heeft, die in de aarde vielen. Neen, God heeft de aarde het vermogen gegeven om gewassen voort te brengen. De planten zijn dus eigenlijk levend geworden, althans groeiende aarde; maar met het vermogen om met behulp van de aarde de eigen soort te handhaven; ja zelfs nog andere soorten te gaan vormen (Dat leeren de kinderen al bij de lessen over plantkunde).

Intusschen was God ook nog met ander werk bezig. Onze aarde is niet de eenigste bol, dien God geschapen heeft. En zoo vertelt ons dan het scheppingsverhaal van zon en maan en sterren, die eveneens door den wil van God werden voortgebracht. Zij dienden om licht te geven. En door regelmatige omwentelingen in verhouding tot elkander, werden ze ook tot tijdmeters, (dagen en jaren).

Wat een groot werk heeft God toch gemaakt! Want hoeveel bollen zouden er wel bestaan in het heelal? Ik weet het heusch niet om een stuk of wat duizenden. En hoe groot zouden die bollen wel wezen? O, sommige nog veel grooter dan de aarde. En hoe zou het er op die bollen uitzien? Maar dat laten we aan de sterrekundigen (astrologen) over, want het is ons toch te machtig.

Wij moeten nog meer van het scheppingswerk vertellen. Wij hoorden nog niets van de dieren. Maar dat komt nu. Dat ging op een heel merkwaardige wijze. Eerst lezen we van waterdieren en vogels en dan van de

---

de hand en zeide, terwijl hij op een restaurant aan den anderen kant der straat wees: »Kom maar met mij mee in dat huis daar! Ik moet eens met je spreken. Dat kan beter gebeuren bij de warme kachel, dan hier in deze koude — terwijl men bovendien daar ook nog wat te eten kan krijgen«.

Tot zijn niet geringe verwondering ging de jongen bij deze woorden een paar stappen achteruit en zag hem aan met een gezicht, waarop zoowel vreugde en dankbaarheid als wantrouwen te lezen was.

«Ik ga in geen huis«, zeide hij. »Ik ben bang!«

»En waarvoor ben je dan bang, kleine vent? Merk je dan niet, dat ik het zoo goed met je meen? Vóór al het andere wil ik je iets te eten laten geven. Wees maar niet bang, ik neem je onder mijn bescherming. Kom maar gauw, want het is bitter koud!«

»Belooft u mij dan, mij niet aan Martino over te leveren, Signor?« vraagde de jongen, altijd nog aarzelend, maar zichtbaar nauwelijks in staat, het hem gedane aanbod te weigeren.

»Vast en zeker beloof ik je dat! Niemand zal het wagen, je kwaad te doen! Wie is toch deze Martino, waar je zoo bang voor bent? voegde de jonge man er aan toe, toen de kleine eindelijk met hem meeging.

»Kent u Martino Casola niet?« antwoordde de jongen. »Het is een booze, verschrikkelijke man, die mij dood zou slaan, als hij mij in handen kreeg. Wanneer ik een man ben, zal ik hém dood slaan, want ik haat hem!«

Er viel niet aan te twijfelen, of hij meende, wat hij zeide. De woorden kwamen als het ware sissend over de lippen van het kind; zijn koolzwarte oogen spoten vuur, en zijn kleine handen waren gebald in onmachtige woede. Maar de uitdrukking van haat verdween ook weer even plotseling van het bleeke gezichtje, terwijl ontzetting en schrik er voor in de plaats kwamen. Halfluid voegde hij er aan toe: »Ik mag verder niets zeggen. Hij hoort alles en ziet alles. O, als u eens wist, hoe slim hij is en hoe boosaardig! Hij merkt het altijd direct, als ik over hem spreek«.

Onder dit gesprek hadden beiden de deur van het restaurant bereikt.

De jonge man liet zijn kleine vriend voorgaan en bestelde een middagmaal voor hem, zonder naar de beteekenis van de onsamenhangende woorden te vragen. Toen Giuseppe de zaal binnenkwam, zag hij eerst schuw alle kanten uit; daar hij echter niets verdachts ontdekte, zette hij zich aan de tafel, waarheen zijn beschermer hem geleid had, en wachtte met een uitdrukking van de grootste tevredenheid op het gezicht op de dingen, die komen zouden.

Het duurde niet lang, toen een kelner kwam met zooveel heerlijkheden, dat de oogen van den kleinen knaap van blijdschap begonnen te schitteren.

»O, wat ruikt dat heerlijk!« riep hij uit, terwijl hij zijn viool in overmaat van geluk aan zijn borst drukte. »Daar is zelfs vleesch bij!«

De jongen deed niets dan lachen en gebaren maken, om uitdrukking te geven aan zijn blijdschap. Maar opeens trok er een wolk over zijn gezicht en riep hij bedroefd uit: »Zulk heerlijk eten voor mij alleen, en mijn Marie zit hongerig thuis en heeft er niets van!«

»Je moogt Marie ook wel wat brengen«, troostte de jonge man hem. »Maar op 't oogenblik . . . . «

Vóór hij den zin geheel kon uitspreken, was het kind voor hem op de knieën gevallen. Zijn handen waren onwillekeurig gevouwen, tranen van dankbaarheid stonden hem in de oogen. Met trillende stem zeide hij: »Wat is u toch goed! Zeg mij toch, hoe u heet! Ik zou zoo graag uw naam willen weten!«

»Manuel heet ik«, antwoordde zijn weldoener lachend. »Maar eet nu maar gauw, voor alles koud wordt. Laat alles je maar goed smaken, kleine hongerige wolf! Wanneer je klaar bent, vertel je mij maar een en ander van je Marie, waar je zooveel van houdt, en waar ik wel graag meer van hooren wil«.

De jongen gehoorzaamde, en toen hij eenmaal aan het eten was, behoefde hij werkelijk geen aansporing meer.

(Wordt vervolgd.)

landdieren. En er staat in den bijbel, dat de aarde (net als in der tijd met het groene kruid, nu) levende wezens voortbrengen moest. En dat geschiedde ook. Zoo zijn dus de dieren ook levend geworden stof. Door de macht van Gods wil zijn ze uit de aarde voortgekomen. Natuurlijk is dat geen kunstwerk van de aarde. Het is Gods werk. God maakte ze. Maar God gebruikte, wat Hij eerst gemaakt had, om het volgende het aanzijn te geven.

Eindelijk ging God er toe over om den mensch te maken. Dat ging echter niet op dezelfde wijze als de dieren. Het bijbelsch verhaal stelt het ons voor, alsof God een aparte raad met zichzelf hield, eer Hij overging tot het maken van menschen. Dat zal wel zijn om ons te doen verstaan, dat dit een heel bijzonder werk Gods worden zou. De aarde, het groene kruid, de dieren, ze zijn als het ware familie van elkander. De mensch zou een heel ander schepsel worden. Wat zijn lichaam betreft moest ook nu weer de aarde de bouwstof leveren. De mensch werd geformeerd uit het stof der aarde (2 : 7). Wat ons lichaam betreft behooren wij dus ook bij de aarde. Maar God gaf bovendien aan den mensch iets van zichzelf, n.l. den adem des levens (2 : 7). En daardoor werd de mensch een wezen, dat van alle andere schepselen zoo enorm veel verschilt.

Het spreekt vanzelf, dat dit schepsel Gods ook in een heel andere verhouding tot God staat, dan alle andere schepselen. God kon zich aan den mensch openbaren, en de mensch kon God liefhebben en danken. Spreek eventjes over verplichting jegens God.

Zoo was het dan ook in den eersten tijd een heerlijk leven. Aan den eenen mensch voegde God een tweede toe. Merk op: ook hier gebruikte God, wat Hij eerst gemaakt had, om het tweede voort te brengen. Uit Adam bouwde God Eva. Nu waren er een man en een vrouw; zij pasten bijelkaar, vulden elkander aan en waren gelukkig.

Een stukje van de aarde was, alsof het tot een hof was aangelegd. Daar woonden de eerste menschen. Ze hadden er eten genoeg. Ook hadden ze arbeid, want ze moesten den hof bebouwen, en al het geschapene moest menschelijke namen hebben. Dat was ook het werk van Adam.

Zoo werden de dagen nuttig en aangenaam doorgebracht. Twist of tweedracht kenden ze niet Kwade gedachten kwamen niet op. En zij kenden God aan den wind des daags (3 : 8). In den hof van Eden ging in den eersten tijd alles goed.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Toen wij Zondag 10 Mei des avonds even voor zeven ons kerkgebouw betraden, was het al dadelijk te zien, dat er iets bijzonders te doen was. Het gebouw was van binnen versierd en op den doopvont prijkten heerlijke, frissche bloemen. Tusschen deze bloemen zaten twee menschen en wel onze geachte Voorganger en echtgenoote. Het was feest in de gem., broeders en zusters. Onze Voorg. en echtg. jubileerden. Door Gods genade mochten zij hun 35-jarigen huwelijksdag herdenken. En waar de gem. zooveel stof tot dankbaarheid heeft jegens Hem, die alles zoo heerlijk wel heeft gemaakt, wilde de gem. dezen dag niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Toen onze br. Hamster om 7 uur de samenkomst opende door te laten zingen van Ps. 118 de verzen 7 en 8 was het Kerkgebouw geheel gevuld en niet alleen met gem.leden en de kinderen van onzen Voorganger en echtg., doch ook met vele medelevenden hier ter plaatse. Voorts las genoemde broeder voor uit de Psalmen 34 en 92. Van de laatste de verzen 13 t. | m. 16. Naar aanleiding hiervan sprak hij een kort woord en richtte zich daarna tot de jubilarissen, die hij hartelijk toesprak en waaruit bleek, hoe de gem. met haren Voorg en diens echtg. medeleeft. Vervolgens werd door dezen br., namens de gem., hun een gedenkalbum met bijpassend tafeltje aangeboden, terwijl daarna de aanwezigen hun staande toezongen: „Dat 's Heeren zegen op hun daal" enz. De avond werd verder gevuld met zang, toespraken en voordrachten. Uit dit alles sprak de liefde tot Voorg. en echtg. en de dank aan God. Hoewel ze beiden ouder worden, zijn ze door Gods genade nog jong en frisch in het brengen van het evangelie en onze bede is: „Heer! wil hen nog voor de gem. sparen en dat ze nog velen mogen brengen aan de voeten van Koning Jezus".

Nog zij vermeld, dat een jonge man op den bewusten avond den Heer heeft gevonden als zijn Zaligmaker. De Heer zij geloofd en gedankt daarvoor.

Blijham De secr. H. BLANK.

ZANGERSDAG VEENDAM

Begunstigd door zonnig weer werd in den schoonen tuin van „Veenlust", de 8ste Zangersdag van Baptisten zangkoren gehouden.

Na het zingen van Gezang 144 : 1 opende de voorz. Ds. Hekhuis, den Zangersdag met gebed. Door de muziekver. „Elad" van Muntendam werd de zang begeleid.

Hierna sprak de voorz. een kort welkomstwoord tot alle aanwezigen, in 't bijzonder tot de medewerkers. De koren kregen daarna gelegenheid om hun liederen ten gehoore te brengen. De zangnummers werden vlot voorgedragen. Ook klonk de samenzang, onder leiding van br. J. v. d. Baaren van Stadskanaal, heel goed.

Als eerste spreker trad nu op Ds. Weenink, met het onderwerp „Opnieuw geboren". Het woord klinkt zoo paradox en is geestelijk toch zoo waar. 't Is geen woord gesproken door één van de grootsten uit het Godsrijk, maar 't is een woord van Jezus zelf. Gesproken niet tot een beručht zondaar, maar tot een lid van de kerk, nog wel tot een bestuurslid. Geen lidmaatschap van een kerk, ook niet het ambt van hoogwaardigheidsbekleeder is een vrijbrief voor het Koninkrijk Gods. De mensch, elk mensch moet wederom, opnieuw geboren worden. Rondom ons heen zien we in de natuur een nieuwe geboorte, ging spreker voort, ze is voortgebracht door de inwerkende, levenwekkende warmte der koesterende zon. Zoo ontstaat in geestelijken zin de nieuwe geboorte van boven door de bestraling van de Zon der Gerechtigheid. Deze nieuwe geboorte werkt tevens in den mensch het kindsbewustzijn en doet hem spreken „Abba Vader".

Na het zingen van enkele koren werd Ds. Louw gelegenheid gegeven om te spreken over „Evangelie en Evolutie". Spreker betoogde, dat Evangelie en evolutie elkaar insluiten. Ds. Louw zegt, hier niet te denken bij het woord evolutie aan de natuurfilosofische beschouwingen van dezen of genen wijsgeer. Evangelie en evolutie heeft het te doen niet met het verleden, maar met het heden en de toekomst. Jezus keerde zich en doet dit nog steeds tegen het oude en historisch gewordene. Jezus is de Brenger van het nieuwe. Hij is de groote Nieuwmaker. Hij verkiest steeds het nieuwe om het oude te verdringen. In ons en buiten ons. God verkiest den nieuwen mensch in ons om den ouden te verdringen. Dit is de evolutie des evangelies. Het nieuwe beginsel van den christen kan geen vrede hebben met het oude. Daarom is het geloof een strijd. Van een christen moet alle dagen wat af, maar Godlof er komt door de geestelijke evolutie ook alle dagen wat bij. De christen leeft niet meer uit den ouden wortel Adam maar uit den nieuwen wortel Christus. De oude zelfzucht moet geheel verdwijnen en de nieuwe liefde tot God en den naaste moet hem geleidelijk geheel evolutioneeren. Totdat er bij den laatsten snik al het oude af is en er „alles nieuw" overblijft.

In de pauze werden de gezamenlijke koren en het bestuur gekiekt. De muziekver. „Elad" luisterde op een aangename wijze het zangersfeest op.

Om tien minuten over 5 werd begonnen om de tweede helft van het programma af te werken. Na Psalm 68 : 16 gemeenschappelijk gezongen te hebben, werd Ds. Barendregt het woord verleend, om te spreken over het onderwerp: „Een geopende hemel". Door de zonde is de hemel gesloten, begon Ds. B. Hemelbestormers en hemelzoekers zijn er na het sluiten van de paradijspoort ten allen tijde geweest. Lamech en Kain hebben de hemel gezocht op aarde in zingenot en macht, maar niet gevonden. De profeet Jesaja echter had het verstaan, dat God den hemel zelf moest openen toen hij uitriep: „Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt". Door de komst

van Christus in deze wereld is de hemel geopend. Het geloof in Zijn kruis, opstanding en hemelvaart leidt ons den hemel binnen. Stefanus, Paulus, William Booth en andere grootheden in het Koninkrijk Gods leefden met het oog op, en met het hart in een geopenden hemel. Spreker wekte allen op om hun geloof en daden na te volgen.

Toen om ruim 6 uur het programma was afgewerkt werd door Ds. Hekhuis dank gebracht aan allen die aan het welslagen van den Zangersdag hadden medegewerkt. Een extra woord van waardeering werd nog gesproken tot br. J. van der Baaren, den leider van den samenzang, voor zijn tactvolle leiding. Geconstateerd moet worden, dat er door de koren over 't geheel genomen goed is gezongen. Zij dit een spoorslag voor onze vereenigingen, om bij het zingen ter eere Gods, te streven naar steeds hoogere welluidendheid in de edele zangkunst. Ds. Weenink sloot den gezegenden dag met dankzegging aan God. Na het zingen van Gezang 180 : 5, begeleid door „Elad" ging de groote schare van meer dan 1200 aanwezigen huiswaarts.

INGEZONDEN.

Bond tegen het schenden door het vloeken van Gods heiligen Naam.

(Correspondentschap Leeuwarden en Huizum).

Het zal ieder bekend zijn, dat in ons land veel, ja zeer veel, wordt gevloekt.

Wanneer men zich maar eens in de wereld beweegt, wat kan men dan op ontstellende wijze beluisteren, hoe lichtvaardig de naam Gods wordt gebruikt, dus misbruikt. Hoe velen zijn er, die geregeld de eeuwige verdoemenis over zich inroepen. Ja, het is zoo erg, dat velen zich niet eens meer bewust zijn van wat ze zeggen.

Het vloeken is een ingekankerde gewoonte geworden, die soms zelfs in onze kringen wordt nagevolgd, veelal door 't gebruik van bastaardvloeken.

Van Heere maakt men Heerkes, van God . . . Pod, van Jezus . . . Jakkes, van Christus ... Kremenikes, enz. God toornt schrikkelijk over dit kwaad.

De overheid zal straks misschien tegen de opzettelijke Godslastering optreden, maar als regel niet tegen het gewone vloeken.

Nu is het ónze roeping, tegen dat vloeken te getuigen.

Immers, zouden wij ons niet stellen tegen de grootste zonde, die er bedreven wordt?

Gedachtig aan deze roeping is bovengenoemde Bond voor eenige jaren opgericht. Voor Leeuwarden en Huizum is nu gevormd een correspondentschap van den Bond. Bij de onderstaande personen is door ieder kosteloos alle materiaal te bekomen. Dit materiaal bestaat uit traktaatjes ter verspreiding, opschriften voor winkels, enz. en kleine kaartjes, vooral ten behoeve van menschen, die veel reizen, zooals handelsreizigers.

P. DILLINGH, Gijsb. Jap.str. 61
L. BIJLEVELD, Tuinbouwstraat 31
H. v. d. GALIËN, Franekerstraat 32
S. SCHERMER, Ossekop 3 a
A. SIPMA, Nieuweweg 45
Huizum.

'S-GRAVENHAGE.

„Jong-Holland voor Christus", is het doel van ons als leiders der knapenver. „Samuel".

In dit teeken stond ook onze propaganda-feestavond op 8 Mei l. l. En het was een heerlijke avond, omdat wij gevoelden dat Jezus in ons midden was. Van Hem was onze verwachting, en hij heeft ons geloof niet teleur gesteld. Wat was het soms stil in de zaal, als er gewezen werd op onze groote taak als „christenen", ik geloof er werd gevoeld dat er te weinig door ons wordt gedaan. Maar wat werd er ook gelachen als onze jongens op echte jongensmanier hun stukken ten gehoore brachten. Een fijn oogenblik was het, toen onze jongens met de nieuwe vlag voorop, door de zaal marcheerden, om daarna op het podium een paar tafreelen weer te geven hoe het zomers buiten in het vrije veld toegaat. En toen onze Voorganger om kwart over tien sloot met dankzegging, gevoelden wij, en allen die met ons genoten hadden, dat God de eer toekwam. En nu gaan wij voorwaarts in den Naam van Hem, die ons kocht met Zijn dierbaar bloed. „Jong-Holland voor Christus". dat blijv. onze leuze. 9 Leden was de directe vrucht van onzen propaganda-avond en wij hebben geloof voor meer. Bid mee; *strijd* mee. Jong-Holland voor Christus.

Namens de leiders, uw br. in Chr.
H. DE JONG.

Naar aanleiding van bovenstaand willen wij een oproep doen aan alle leiders van knapenvereenigingen in onze gemeenten. Waar wij zien in deze wereld, overal zien wij organisatie, en helaas wij als Baptisten staan nog zoo ver van de eenheid af. „Wat zegt ge? Ver van de eenheid? Eén Heer, één geloof, één doop, dat is toch een sterke eenheid?" Ik ben het met u eens, maar waar het gaat om Jong-Holland voor Christus te winnen, staan wij nog veel te los naast elkaar.

Broeders wordt wakker, alles werpt zich op de Jeugd, blijf niet achter maar blaas het verzamelen. Waar is ons tijdschrift voor jongens, waar is ons zomerkamp waar is . . . . neen laat ik ophouden.

Schrijf ons hoe u denkt over een organisatie voor onze jongens, waarin wij elkander kunnen helpen. Maar stel niet uit; doe het nu!

Leiders in Haarlem, den Haag, Amsterdam, Utrecht en Hoorn, kunnen wij niet samen een jongensdag organiseeren? Laat mij het antwoord geven: Dat kan best! Schrijf ons dan hoe of u over dit plan denkt. Helpt ook gij mee Jong-Holland voor Christus te winnen! God zegene u!

Uw br. in Chr.
H. DE JONG
Copernicuslaan 126 Den Haag
Leider knapenver. „Samuel".

LEESTAFEL

Steile paden. Vrij naar het Engelsch, door H. J. v. d. Munnink. Uitgever J. N. Voorhoeve, Den Haag.

Peter Romford, de held uit dit verhaal, is van jongsaf in aanraking gekomen met den steilen kant van 't leven.

Als tweejarige dreumes, tijdens een schipbreuk, waarbij zijn ouders omkwamen, door een paar matrozen zwemmende gered, kwam hij op Engelschen bodem terecht.

Tot zijn 14e levensjaar, stond hij onder invloed van een godvreezenden beschermer, waarna door diens overlijden de steile kant van 't leven weer boven komt.

Het boek beschrijft dan verder hoe, niet zonder innerlijken strijd, deze en nog zwaardere beproevingen, onberekenbaar voor 't verstand en onbillijk naar menschelijke overwegingen, tenslotte door volhardend gebed en standvastig vasthouden aan Gods trouw, worden overwonnen en door de uitkomsten bekroond.

Ons advies is: „Leest dit boek!"

M.

MEDEDEELINGEN

Van den Secretaris der N.B.J.B.

D. V. zal onze Nationale Jeugdconferentie gehouden worden op 5 en 6 Aug. e.k. te Groningen. Maakt al vast die data vrij en rekent met de Conferentie in uw vacantieplannen.

Nadere bekendmakingen volgen.

* * *

Het aantal benoodigde Insignes stijgt tot boven de duizend. Elke Jeugdkring doet goed wanneer hij van elke soort enkele bij zijn Secretaris deponeert, op-

dat ondergeteekende geen nabestellingen van „plm. één stuks" behoeft uit te voeren.

De ontvangst van 't Insigne is overal prachtig. En 't resultaat op zangersdagen, jeugddagen en conferenties schitterend.

Ook zij, die het tot hiertoe nog niet droegen beginnen, nu het alom gedragen wordt, de behoefte er zich ook mee te sieren, nijpend te gevoelen.

Laten al onze vereenigingsbesturen zorg dragen dat die behoefte onmiddellijk kan bevredigd worden.

Bestel vooruit!

A. P. BARENDREGT.

'S-GRAVENHAGE.

De gemeente te 's-Gravenhage-Oost — Kerklokaal Van Dijckstraat no. 149 — hoopt den 2en Pinksterdag, des middags 3 uur Liefdemaal te houden en noodigt broeders en zusters ter plaatse en van elders hartelijk tot deelneming uit.

De gemeente Groningen noodigt hartelijk uit tot deelneming aan haar Liefdemaal op den *eersten Pinksterdag*, 's nam. *5 uur*.

BAPTISTE LANDDAG
te ZUIDLAREN.

in het Laarwoud, *2den Pinksterdag*, opening 's namiddags *1 uur*, uitgaande van de gemeenten Groningen, Foxhol, Hoogezand en Siddeburen.

CORRESPONDENTIE

In verband met den Hemelvaartsdag moest vorige week de kopy een dag eerder op de drukkerij zijn. Zoodoende moesten enkele gemeenteberichten en mededeelingen, die wat laat in ons bezit kwamen, blijven overstaan. E.-R.

Adresveranderingen geve men op aan de administratie te N.-Weerdinge. Slechts die adresveranderingen, die onder „Mededeelingen" moeten worden opgenomen, zende men tevens aan de Redactie te Groningen. E.-R.

VERBETERING.

Het adres van br. K. KUIPERS is: *Heemstedestraat 14*[1], Amsterdam.

Wie kan mij de adressen opgeven van:

den heer Jan de Jonge v/h Nassaulaan 46, Groningen.

den heer H. Venema v/h te Wervershoof.

Bij voorbaat hartelijk dank.

De Adm.

ADVERTENTIEN

Heden overleed zacht en kalm, na vele jaren geduldig gedragen lijden, in de volle verzekering van haar Heer en Heiland, mijn geliefde Zuster

JANTJE HORN,

in den ouderdom van ruim 82 jaar.

Zij was een van de eersten, die gedoopt zijn in de Baptisten gemeente Groningen.

MEINDERD HORN.

Adorp, 11 Mei 1931.

Tevens betuig ik mijn hartelijken dank aan den WelEd. Heer Dr. Vink, Zuster F. van der Beil en degenen welke haar tijdens de ziekte hulp hebben verleend.

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland onze geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

KLAAS BRONGERS,

in den ouderdom van ruim 72 jaar, sedert 2 April 1929 Weduwnaar van FENNECHIEN SPEIARD.

Een zalig weerzien in volmaakte heerlijkheid is ons tot rijke vertroosting.

Emmer-Compascuum, 18 Mei '31

J. G. BRONGERS
A. BRONGERS—Lomeijer
Stadskanaal, *Barkelastr.*
F. BRONGERS
M. BRONGERS—Louters
Leiden.
L. Z. BRONGERS
F. BRONGERS—Timmer
Em.-Compascuum.
K. BRONGERS, Groningen.
A. VAN DIJKEN, Verloofde,
Loppersum.

Onzen hartelijken dank

aan allen die ons de dag van 10 Mei tot een onvergetelijke hebben gemaakt.

J. DE HAAN en Echtgenoote.
Vriescheloo.

JAN MAARSSEN
en
ELSKE JONKER

geven U kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats vinden D. V. 29 Mei 1931.

Bilthoven, 12 Mei 1931.
Parklaan 13.

Huwelijksinzegening des nam. 3½ uur in de Baptisten Gem. Kerkstraat 28 Utrecht door den WelEerw. Heer Ds. J. Huizinga van Hengelo (O.)

Toekomstig adres: Mauritsstraat 7, Hilversum.

Den 17den Mei schonk God ons een welgeschapen Zoon

JAKOB LIEUWE.

L. DE HAAN
Y. DE HAAN—Engelsman
Bapt. Pastorie
Nieuwe-Pekela.

Zoo de Heere wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders

MATTHIJS TIMMERMANS
en
CORNELIA TIMMERMANS
geb. Cremer

den 29 Mei a.s. hunne

50-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen.

Viersen, Brusselstrasse 13
Rheinland, Deutschland.

Zoo de Heer wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders

H. MEIJER
en
H. MEIJER—KARS

Maandag 25 Mei a.s. hunne

30-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen
en Verloofden.

Hengelo (O.), 2de Pinksterdag.
Haverweg 11.

Vrijdag 29 Mei 1931 No. 2185 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE LIEFDE STEUNT.

De liefde steunt. Dat doet zij
Met opgeruimd gelaat;
Het is haar lust en leven
Aan and'ren zich te geven,
Ze helpt met raad en daad.

De liefde steunt. Dat doet zij,
En wordt niet moede of mat;
Zij laat den moed niet varen,
Schoon velerlei bezwaren
Zich voordoen op haar pad.

De liefde steunt. Dat doet zij.
Nooit is haar iets te veel;
In 't zweet haars aanschijns
[zwoegt zij,
En zonder omzien ploegt zij,
Al wordt geen dank haar deel.

(Overgenomen).

III

De openbaring van den alomtegenwoordigen God.

Waarom verbergt God, de Bronwel van alle leven, Zich voor Zijn Hem toegewijde kinderen? Waarom bemoedigt Hij hen niet, door Zich aan hen te vertoonen?

* * *

Werkelijk geluk ziet men niet slechts met natuurlijke oogen. Daartoe behooren geestelijke oogen; want het moet in het hart zitten.

Duizenden zagen den Heer in Palestina; maar zij werden er niet gelukkiger door, want met sterfelijke oogen kan men slechts het sterfelijke aanschouwen. Gij kunt bijv. niet eens uw eigen ziel aanschouwen. Hoe zoudt gij dan uw Schepper kunnen zien? Den onsterfelijken God en de onsterfelijke geesten kan men met sterfelijke oogen niet zien. Wanneer onze geestelijke oogen geopend worden, ja, dan kunnen wij voorzeker Hem zien, die „Geest" is. De Heiland nam de natuur van het sterfelijke vleesch aan, om de Verzoening voor de zonden der wereld te kunnen zijn; en toen het werk der verlossing voleindigd was, werd ook Zijn sterfelijkheid in onsterfelijkheid veranderd; en slechts zij, die geestelijke oogen hebben, konden Hem na Zijn opstanding uit de dooden aanschouwen. (Hand. 10 : 40, 41).

Er zijn velen in de wereld, die veel van Jezus weten, maar Hem zelf kennen zij niet, want zij hebben geen persoonlijke voeling met Hem. Daarom ontbreekt bij hen de ware kennis en het ware geloof. Zij nemen Hem niet aan als hun Heer en Heiland.

Een blindgeborene hoorde van roode, blauwe en geele kleuren en hun verscheidenheid, maar van de werkelijke schoonheid der kleuren had hij toch geen goede voorstelling.

Hij wist slechts iets van de kleuren en kende de verschillende namen; maar hij kon geen juiste voorstelling van de kleuren hebben, tot hem wellicht eens de oogen geopend werden. Hoe geleerd ook iemand overigens zijn mag, hij kan zonder de gave van geestelijke oogen den Heiland niet zien en Zijn heerlijkheid als de eeniggeboren Zoon des Vaders niet kennen. Er zijn veel geloovigen die in hun hart de tegenwoordigheid van God ervaren. Zij hebben vrede in hun hart en in hun leven, maar naar buiten zien zij niets.

Wanneer collyrium in een oog gedruppeld wordt, ziet het oog het geneesmiddel niet, maar het gevoelt wel, dat het zich in het oog bevindt; en hoewel het oog het niet ziet, wordt het oog er door verhelderd en is het nuttig daarvoor.

Gods kinderen ontvangen ware vrede door Christus' tegenwoordigheid, hoewel zij Hem niet zien; maar niettegenstaande dat, ervaren zij Zijn macht. Het gevoel van hun hart en geweten, dat door de vrede Zijner tegenwoordigheid in hen levend is, kunnen zij evenmin zien, als het smaakvermogen der tong en de zoetheid van de suiker gezien kunnen worden. De tong en de suiker zijn zichtbare dingen, waardoor de zoetheid van de suiker ondervonden wordt. De Heer geeft aan Zijn kinderen het verborgen manna, dat hen blijdschap en leven geeft — een verborgenheid, waarvan de wereld en haar wijzen niet weten en niet weten kunnen. (Op. 2 : 17).

Wel is waar wordt de smaak der tong door ziekten soms afgestompt; hoe smakelijk het voedsel dan ook zijn mag, de zieke vindt er niets aan. Dan verliezen Gods woord, Zijn tegenwoordigheid en de aanbidding Gods hun bekoorlijkheid; en inplaats van opgebouwd te worden, begint dan de mensch deze dingen te becritiseeren en te oordeelen.

Er zijn menschen, die evenals de blindgeborene bij Johannes na hun eerste ontmoeting met Jezus Hem als Profeet en als Zoon des menschen waardeeren, maar die dan nog niet in Hem Christus en den Zoon van God zien. (Joh. 9 : 17. 35—37). Dat gebeurt eerst, wanneer Jezus in Zijn macht en heerlijkheid voor de tweede maal voor hen verschijnt en Hij hen te sterk wordt.

Een vrouw verborg zich in haar grooten lusthof tusschen de dichtbebladerde struiken. Haar kleine jongen liep weenend door den tuin, zocht zijn moeder en riep haar voortdurend. Een bediende zeide tot den knaap, dat hij maar niet langer om zijn moeder moest zoeken en liet hem, om hem te doen vergeten, heerlijke mango-vruchten en andere vruchten, ook prachtige bloemen zien.

Maar de jongen riep: neen, neen, ik wil geen vruchten en bloemen hebben, ik wil alleen mijn moeder hebben. Haar adem is zoeter dan mango, haar liefde is beter dan alle geur van deze bloemen, en de geheele hof met alle vruchten en bloemen behoort immers mij toch toe, daar alles, wat van mijn moeder is, ook mij toebehoort. Daarom wil ik vóór alle andere dingen mijn moeder hebben.

De moeder hoorde dit alles in haar schuilplaats, kwam te voorschijn, sloot het kind in haar armen en kuste het. Toen werd voor hem de lusthof werkelijk tot paradijs.

Zoo gaat het de kinderen Gods in de wereld, die als een groote tuin is.

Daarin kan niets hen bevredigen, tot zij hun God vinden en Hij, Emanuël, bij hen is alle dagen, en Zich in hen openbaart. (Joh. 14 : 21).

Water is er in het slijk en het slijk is in het water; want beiden zijn verschillende dingen. Zoo zijn Gods kinderen in de wereld, en God woont in hen. Dat is geen pantheïsme, maar het is het koninkrijk Gods, dat in de harten der menschen bestaat, hoewel zij in de wereld leven. Zooals er water is in het slijk, zoo is God in elke plaats en in ieder ding, maar God is verschillend er in. (Luk. 17 : 21).

Men kan een stuk houtskool lang wasschen, maar de zwarte kleur zal niet veranderen.

Zoodra men het echter in het vuur werpt, verdwijnt de zwarte kleur. Precies zoo is het met een mensch, die met den Heiligen Geest gedoopt wordt, Die van den Vader en den Zoon uitgaat, Die beiden Één zijn. Dan wordt het zwart van uw zonde weggenomen, en gij wordt een licht in de wereld. (Matth. 3 : 11, 14). Zooals er vuur in de kool is en de kool in het vuur, zoo is de Heer in Zijn kinderen, en zij zijn in Hem, en door hen openbaart Hij zich aan andere menschen.

Naar Sadhu Sundar Singh.

D. G. B.

III

De Geheimen van Assen of onze commissievergadering in Mei.

Verleden Maandag, d. i. 18 Mei, vergaderde de Commissie der Unie in de hoofdstad van Drente. Alle leden waren aanwezig. Ook Ds. B. Planting van Amsterdam, die geruimen tijd ongesteld is geweest en van wien wij hadden verwacht, dat hij niet kon komen. Het stemde ons allen tot bijzondere dankbaarheid hem weer in ons midden te mogen zien. Hij is nog wel niet geheel op zijn vroegere sterkte, maar we meenen goeden grond te hebben om te gelooven, dat dit binnen afzienbaren tijd het geval zal zijn.

De agenda bevatte niet minder dan 14 punten, waarbij er waren, die meer dan 14 onderpunten hadden, zooals b.v. punt 2 „Ingekomen stukken". Hard werken was dus de boodschap, zouden we tegen den avond klaar komen en niet behoeven te overnachten. Nu, we hebben flink aangepakt, al zeggen we het zelf — en konden tegen kwart voor acht naar huis gaan, juist op tijd om onze treinen naar het noorden en zuiden en oosten te halen.

Van de correspondentie, die ter kennis van de commissie gebracht moest worden en op haar afdoening wachtte, noemen we in de eerste plaats een schrijven van de gemeente 's-Gravenhage, die een passende steen wil doen aanbrengen op het graf van haar oud-voorganger wijlen br. N. v. Beek, een en ander met medewerking van diens vroegere gemeenten en vrienden. De commissie was eenparig van gevoelen, dat tot bereiking van het doel voormelde gemeente de beschikking moest hebben over eenige ruimte in ons weekblad „De Christen".

Ds. K. Reiling deelde mede, dat hij bij het beëindigen van dit jaar zijn arbeid als schrijver van de Zondagsschoollessen neerlegt. Hij achtte zijn werk, drie jaar geleden begonnen, dan volbracht. Wij zijn geen bijzondere voorstanders van het afschuifsysteem, doch soms is het ontegenzeggelijk gemakkelijk. Het heeft ons goedgedacht, om aangaande dit bedankje van br. R. het advies in te winnen van de Broederschap van Baptiste Predikanten en van de Commissie van redactie.

Van de Invaliditeitscoöperatie was een verzoek ontvangen om onze voorgangers en kosters bij haar tegen ziekte en invaliditeit te verzekeren, gezien het feit, dat straks ook stichtingen en mitsdien kerkgenootschappen onder de ziektewet zullen worden gebracht. Ook had een gemeente om het advies van de commissie in deze aangelegenheid gevraagd.

De broeders waren van gevoelen, dat een gemeente geen stichting is en op grond daarvan niet binnen de perken der wet valt. Of er andere bepalingen zijn, die haar straks schatplichtig zullen maken, weten ze niet. Maar toch meenen ze met nadruk deze verzekering te moeten aanbevelen. Ze is niet duur, terwijl bij ziekte van den voorganger de gemeente er minder bezwaarlijk aan toe is. Het is onbetwistbaar in haar eigen belang, dat de gemeenten deze verzekering aangaan. En waar de Invaliditeitscoöperatie evenals elke andere coöperatie in verband met de uitvoering van de ziektewet soepeler te werk zal gaan dan de Raad van Arbeid, wordt onze gemeenten aangeraden voorloopige verbinding met het zooeven genoemde lichaam te zoeken.

Dan nog moeten we onder de ingekomen stukken vermelden de aanvragen van de gemeenten Haarlem II, den Haag Oost en Siddeburen om in de Unie te worden opgenomen.

Van de acht rapporten, waarvan sommige nog al tamelijk lijvig, was dat over de oprichting van een Baptiste evangelisatievereeniging en de stichting van een Baptiste gemeente te Siddeburen niet het minst belangrijk. Aan de spits van beide jonge organisaties staat — wat de lezers van ons weekblad trouwens reeds weten — br. Roest, die daarvoor zijn arbeid te Delfzijl heeft prijsgegeven.

Verder dienen de rapporten van de gemeenten Deventer over haar evangelisatiewerk te Zwolle en van Haulerwijk over idem te de Wilp — beide gemeenten ontvangen van Uniezijde daarvoor eenigen geldelijken steun — genoemd. Het verblijdde ons dat met lust en ijver en niet zonder zichtbare goede resultaten op die akkers geploegd en gezaaid is.

De berichten van br. H. Enter van Nieuwe Pekela over de inzameling van gelden voor het studiefonds waren zeer bemoedigend. Dank zij den ijver van hem en van de andere broeders der sub-commissie was in het afgeloopen jaar meer dan f 800.— bijeen gebracht.

De rapporten van de commissie van onderzoek van asp. kweekelingen waren van dien aard, dat besloten werd aan de eerstkomende alg. vergadering voor te stellen één broeder naar Engeland en vier broeders naar Hamburg te zenden om voor zendeling of voorganger te worden opgeleid.

Vervolgens kwamen het Unie-jubileum en de Algemeene vergadering ter sprake.

De gemeente 's-Gravenhage had verzocht om niet op Zondag te jubileeren, omdat dan in elk geval de voorgangers niet tegenwoordig konden wezen. De broeders hebben dit bezwaar, dat ongetwijfeld door meerdere gemeenten is geopperd, gewogen en te licht bevonden. Zij redeneerden aldus: De voorganger is telken jare eenige Zondagen met vacantie. Om der wille van de vacantie brengen de gemeenten — al is het soms ongaarne — op meerdere Zondagen het offer van den voorganger. *Het halve eeuwfeest van de Unie komt maar één maal zoolang deze wereld zal bestaan.* Mogen onze gemeenten aan dit gansch eenige gebeuren een offer onthouden, dat zij jaarlijks drie tot vier keer toe op het altaar van een vacantie neerleggen? En welke dag is de meest voor de hand liggende om te jubileeren? Is het God niet, die ons dit zeldzame voorrecht schenkt? Moet op Zijn dag, de dag des Heeren, dan niet feestelijk vergaderd worden? En is deze dag niet dubbel geschikt, juist omdat het dan vele gemeenten een extra offer zal kosten?

Om deze redenen hadden de broeders geen vrijmoedigheid om aan het verzoek van de gemeente 's-Gravenhage, hoe goed ook bedoeld, tegemoet te komen. Zij voelden, dat een dag in de week tekort doet aan den eerbied, die de gemeenten verschuldigd zijn aan haar ontslapen helden en aan haar Oversten Leidsman.

Het programma, door de sub-commissie ontworpen, werd als volgt vastgesteld:

Zaterdagavond, 4 Juli, 7½ uur begroetingssamenkomst. Welkom der ontvangende gemeente.

Zondagvoormiddag 9½. Godsdienstoefening.

Zondagnamiddag 5. Jubileumsamenkomst.
Wijdingswoord; historisch overzicht; koffiepauze; buitenlandsche afgevaardigden; vertegenwoordigers van de overheid; veteranen. Zangkoor „Polyphonie".

Maandag 6 Juli.
10—12. Pelgrimstocht naar Gasselte-Nijveen, naar de plaats, waar Dr. Feisser met de zijnen door br. Köbner zijn gedoopt. Openluchtsamenkomst.
12½. Koffietafel.
2—5 Unievergadering.
5½. Gemeenschappelijke maaltijd.
7½—9½. Jeugddemonstratie. Onderwerpen: Ontwikkeling der Zondagsscholen; idem der Jeugdvereenigingen. Conferentie. Mandolineclub. Toespraken.

Dinsdag 7 Juli.
10—12. Unievergadering.
12½. Koffietafel.
2—5. Referaten. Conferentie.
5½. Gemeenschappelijke maaltijd.
7½—9. Avondmaalsviering.

Bij een jubileum als het onze behoort een jubileum-insigne. Besloten werd 500 exemplaren voor onze jubileumgangers te laten maken. Over de uitgave van een gedenkschrift viel thans niet meer te beslissen. Dat was op een voorgaande commissievergadering reeds vastgesteld.

De bespreking van de agenda der Algem. verg. nam een flinke brok tijd in beslag. Naar de verschillende verslagen en rapporten, betrekking hebbende op de financiën, werd met gelatenheid geluisterd. We vernamen, dat het met onze periodieken gemiddeld goed gaat. „De Kindervriend" heeft zijn oplaag met bijna 70% weten te vergrooten.

Daarop hebben we enkele gemeenten gesubsidieerd en de verzoeken van andere in de portefeuille gelegd om ze begin Juli af te doen.

Ten slotte kwam ons Pinksternummer ter sprake. Een broeder merkte op, dat op de achterpagina reclame gemaakt werd voor wijn, bier, gedistilleerd en velen zich aan deze advertentie hadden geërgerd. Hij meende te weten, dat een gemeente van plan was om de ontvangen exemplaren aan den redacteur te sturen, zijnde deswege ongeschikt voor den verkoop. De redacteur was gelukkig in ons midden en lichtte dit geval toe. Hij was namelijk met den drukker overeen gekomen o. a. geen alcoholreclame op te nemen, een conditie, die door dezen schriftelijk is bevestigd. De commissie vond het erg jammer, dat er een drankadvertentie in het Pinksternummer voorkwam, maar was van oordeel, dat gemeenten, die bezwaar maken tegen deze annonce, ze gemakkelijk kunnen overplakken met een stukje papier, waarop desgewenscht een protestwoord tegen den alcohol of aankondiging van de godsdienstoefeningen gestempeld. Dat is in elk geval beter dan terugsturen of opbergen. Verder beval de commissie dubbele waakzaamheid tegen de alcoholreclame aan en achtte ze een artikel over drankbestrijding in onze e.k. Kerstuitgave als neutraliseerend middel op haar plaats.

Maar ik heb genoeg geschreven over de geheimen van Assen, vindt u niet?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

DE SPIJZE, DIE BLIJFT.

„Die Mijn vleesch eet, en Mijn bloed drinkt, die blijft in Mij en Ik in hem".
Joh. 6 : 56.

Het zal toch niet overbodig zijn, dat we eens iets schrijven over het Heilig Avondmaal. Immers kan 't U niet verdrieten, lezer! daar het gaat over een zaak, die ons is gegeven door onzen Heiland, Jezus Christus, zelf. Bij herhaling genieten wij met zoovele broeders en zusters van „'s Heeren disch". Het „aangaan" mag echter niet beschouwd als eisch of dwang, maar als gunst en genade. Helaas wordt maar al te veel naar 't aantal malen aanzitten, iemands geestelijk gehalte getaxeerd. Dit zou alzoo niet mogen zijn. Daar staat echter tegenover dat wij gerust mogen veronderstellen dat 't kind van God behoefte heeft, de „teekenen" van Jezus' lijden en sterven te gebruiken. Ja, zoo sterk moest die begeerte aanwezig zijn, dat men er alle beletselen, die 't toegaan verhinderen, voor opzij wilde zetten, zelfs ten koste van 't groote „ik". In de meeste gevallen toch staat het kind van God zichzelf in den weg. Niemand echter spreke in dezen een te haastig oordeel uit. God is de kenner des harten. Trachte ieder naar 't: „Op elkander acht gevende, tot opscherping der liefde".

Avondmaal „vieren" is een symbolische handeling. Wij verkondigen daarin de dood des Heeren.

Het symbool moet echter symbool blijven en mag en kan nimmer in de plaats komen van Degene, Die er in wordt voorgesteld, n.l. Jezus Christus. 't Symbool is van groote zedelijke waarde, daar degene, die 't symbool gebruikt, zich als vanzelf verantwoordelijk gevoelt voor en tegenover de werkelijkheid.

Het mag dan ook als een grooten zegen worden beschouwd, dat we nog gevoel hebben voor symboliek. Waar dit gevoel wordt gedood door gewoonte, onkunde, enz. vindt een schromelijk misbruik plaats, zonder eenige ware vrucht achter te laten.

Dit gevoel voor symboliek bezitten wij omdat wij „mensch" zijn. De mensch is beelddrager, symbool, van God zelf. Helaas, door de zonde is 't beeld Gods in ons gescheurd, gebroken en teloor gegaan. Alleen de „drager" is in den mensch gebleven. Wij dragen dan ook nu het beeld des „aardschen" omdat we nu eenmaal niet zonder symboliek kunnen — daar zijn we op aangelegd —. Alleen de wedergeboorte brengt hierin verandering. Daardoor toch worden wij tot dragers van 't beeld des „Hemelschen".

Het H. Avondmaal, waar het dus is symbool is van een werkelijk eten en drinken van Jezus' vleesch en bloed, kan en mag dus slechts door zulken genoten, die deel hebben, door persoonlijk geloof, aan Jezus Christus.

Sprekende nu over deze „werkelijkheid" (zie de tekst) stuitte Jezus, in Zijn samenspraak, op 't gebrek aan gevoel voor symboliek. Deze samenspraak was 't uitlokken van een crisis. Oppervlakkig gezien lijkt 't een crisis in Jezus' eigen leven. In werkelijkheid was 't een crisis in 't leven Zijner discipelen. Deze lieden waren er zoo aan gewoon geworden de schaduw voor 't wezenlijke en ware te houden, dat ze blind waren voor de hoogere dingen. Dit bemerkt ge als ge leest Joh. 6 : 22—59.

Nu gaat 't niet aan Jezus te beschuldigen van duisterheid in Zijn woorden. Deze waren er op gericht de harten te beproeven of ze open stonden voor de „waarheid". Dit bleek bij de meesten niet zoo te zijn. Vandaar de afscheiding van Jezus van een zeer groot deel Zijner discipelen. Hij behield slechts een „kern", welke echter eenmaal zou blijken een „Gideonsbende" te zijn.

Bedenken wij, dat Christus zich niet aanpast bij de verwrongenheid en hardigheid onzer harten, maar dat Hij alleen kan staan, want ook zonder ons is en blijft Hij toch Jezus de Christus.

Jezus' woorden, in den tekst, bevatten:
De veronderstelling van een schreienden nood.

Jezus zegt hoe onze toestand is buiten Hem: „tenzij dat gij het vleesch des Zoons des menschen eet, en Zijn bloed drinkt, zoo hebt gij *geen leven in uzelven*". Doodheid, zieleledigheid. Waar ledigheid is, daar is echter ook steeds vervulling. Absolute ledigheid bestaat niet.

Is 't hart niet gevuld met 't geen „des harten" is, zoo komt er een andere vervulling, d. i. de ijdelheid, d. i. de zonde, d. i. de dood. Of m. a. w. er wordt gewerkt om de spijze, die vergaat.

Het openbaren van de opheffing dezer nood.

Spijs en drank, d. i. levensmogelijkheid, levensonderhoud en levensvreugde. Dit is vertegenwoordigd in Jezus Christus zelf. Daarom zegt Hij: „die blijft in Mij

en Ik in hem". Niet alleen is Christus de levensfeer, (in Mij) waarin 't kind Gods leeft en ademhaalt, maar ook is Hij de „voeding", die 't geestelijk lichaam, cel voor cel, opbouwt en omgezet wordt in levenskracht en in een „wandelen naar den Geest". Daartoe komen vereischt: 't werken om de spijze, die vergaat, staken, en 't werken om de spijze, die blijft tot in het eeuwige leven, aanvangen. Zie vers 27.

Dat is 't leven des geloofs.

De geloovige wordt kind van God, van dag tot dag meer. Tevens wordt zijn dagelijks leven op hooger plan gebracht. Hij wordt „veranderd, door de vernieuwing des gemoeds".

„Duur gekocht", is hij „een tempel des H. Geestes".

't Leven in dit licht gezien, ontvangt waarde.

Alle „geestelijke taxateurs", die zoo gaarne hun broeder op hun „weegschaaltje" leggen, dienen hier zichzelve te laten „taxeeren" door Hem, die weet, wie ze zijn, wie niet in Hem gelooven, en wie wèl.

Een vraag: *Wanneer eten en drinken wij Jezus' vleesch en bloed?* Er zijn er, die maar niet tot de vreugde des heils komen, omdat zij altijd meenen nog niet genoeg te hebben gedaan, of er nog niet geschikt voor te zijn. Dan zijn er ook, die genoeg hebben aan 't symbool, m. a. w. die al tevreden zijn zekere vormen te hebben aangenomen en aan sommige „eischen" te hebben voldaan.

De eersten verleggen 't zwaartepunt van Jezus Christus op zichzelf.

Gevolg: werkheiligheid.

De tweeden overschatten 't beeld en onderschatten de werkelijkheid.

Gevolg: misoffer.

Jezus' eigen verklaring zegt genoeg:

„De geest is het, die levend maakt"....

„De woorden, die Ik tot U spreek, zijn geest en leven".

Nu, Christus is gereed om „genuttigd" te worden. Hij gaf zijn vleesch voor 't leven der wereld.

Ook de zondaar is gereed. Hij moet als „zondaar" eten en drinken, wil hij leven.

Deze beiden moeten tot elkander gebracht worden, moeten elkaar vinden. Gelooft de zondaar, dan eet en drinkt hij, dan heeft hij het leven. Verklaring is onmogelijk, reeds van 't veranderen van voedsel voor 't aardsche lichaam, in alle noodige nieuwe cellen. Hoe veel te meer hier. De kracht van 't brood komt openbaar naar den aard der persoonlijkheid die het eet.

't Symbool is dus ontoereikend, om „werkelijkheid" te zijn. Dat wordt slechts op geregelde tijden en in zeer kleine hoeveelheid gebruikt. De gemeenschap met Christus is een voortdurend eten en drinken.

Hier ligt de scheiding tusschen „volgelingen" en „naloopers".

Jezus voert de crisis door in 't leven der eersten: „Wilt gij lieden ook niet weg gaan?" En de belijdenis des harten wordt geboren en uitgesproken: „Tot wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens; en wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods".

Dezen wagen 't met Hem, trots de groote schare, die Zijn „harde" rede „niet kan hooren".

Nog een vraag: *Waarom dan nog 't symbool, waar we de „werkelijkheid" reeds bezitten?*

Wij beantwoorden deze vraag, omdat er tegenwoordig zoo velen zijn, die meenen wel 't H. Avondmaal te kunnen en mogen verwaarloozen. Ze „gevoelen" niet voor 't gemeentelijk leven. Wandelen naar de „ingeving" des Geestes — alsof de H. Geest buiten de geïnspireerde Schrift om, er een aparte „ingeving" op na hield — is de z.g. ware vrijheid.

Enkele korte samenvattingen, aan den hand van Gods Woord:

Jezus zelf heeft 't symbool der Zijnen gegeven. „Doet dat, tot Mijne gedach-

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

2.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man op straat aangesproken door een kleine bedeljongen, die verklaarde Giuseppe te heeten en den ganschen dag nog geen hap had gegeten. De jonge man weigerde eerst iets te geven, maar toen de kleine Savoyaard luid begon te lachen, vraagde hij verwonderd naar de oorzaak. De jonge man nam hem ten slotte mee naar een restaurant en bestelde daar een middagmaal voor hem, terwijl Giuseppe het had over Marie, waarvan hij zooveel hield en ook sprak van een zekere Martino Casola, die een zeer slecht mensch moest zijn, waarvan Giuseppe al heel wat te verduren had gehad. Op het dringende verzoek van den kleinen Savoyaard verklaarde de jonge man Manuel te heeten. Weldra begon Giuseppe op aansporing van mijnheer Manuel te eten).

De jongen had zeker langen tijd gevast, want het opgediende eten verdween als de sneeuw in het warme Aprilzonnetje. Slechts twee- of driemaal kwam er een kleine pauze, en mijnheer Manuel, die nu en dan van zijn nieuwsblad stilletjes een blik op den jongen sloeg, zag dan het donkere oog in ontroerende liefde op zich gericht.

Tegelijkertijd hoorde hij hem in zijn buitenlandsch accent zachtjes voor zich heen zeggen: »Mijnheer Manuel, mijnheer Manuel!«, alsof hij deze woorden slechts herhaalde, omdat hij blij was, de naam van zijn weldoener te kunnen uitspreken. Wederom in zijn lectuur verdiept, had de jonge man zijn beschermeling bijna vergeten, toen een diepe zucht van tevredenheid hem weer aan den knaap herinnerde.

»Nu«, zeide hij, zich tot Giuseppe wendend, die vergenoegd achterover geleund op zijn stoel zat en het ledige bord bekeek, »heeft het je wel gesmaakt?«

»O, ja, mijnheer Manuel«, antwoordde de jongen. »Heel lekker, heerlijk!« Daarbij lachte hij met zijn geheele gezicht.

»Je hebt al heel gauw mijn naam geleerd«, merkte de heer Manuel op. »Maar nu wilde ik ook jouw naam wel eens weten«.

»Mijn naam? Ik heet Giuseppe Fiorelli«.

Het hoofd van den kleinen jongen verhief zich bij het uitspreken van dezen naam met een voorname gratie, die men bij het in lompen gehulde bedeljongetje niet gezocht zou hebben en die de belangstelling van mijnheer Manuel nog deed toenemen.

»Dat is een prachtige naam«, zeide hij. »Je bent zeker een Italiaan?«

»Ik ben afkomstig uit Savoye«, luidde het antwoord.

»Heb je nog vader en moeder?«

»Neen, Signor, geen van beide«.

»Waar woon je?«

Bij deze woorden betrok het voorhoofd van den knaap weder. Hij aarzelde een oogenblik en zag den heer Manuel met een blik aan, waarin een wonderlijk mengsel van wantrouwen en vertrouwen was te lezen.

»Wanneer je het mij niet graag wilt zeggen, zullen wij er verder niet over spreken«, ging de jonge man verder. »Maar zou je mij je geschiedenis niet willen vertellen? Ik zou je wel willen helpen; maar dan moet ik eerst meer van je afweten, voor ik meer voor je doen kan«.

»Wilt u mij beloven, dat u Martino Casola er werkelijk niets van zegt?« fluisterde Giuseppe.

»Neen, werkelijk, ik zal er met geen mensch over spreken, die je ook maar het geringste leed zou kunnen doen. Zoo, kom maar eens een beetje dichter bij mij en vertel mij eens, hoe je hier gekomen bent en wie deze Casola is, waar je zoo bang voor bent. Mij dunkt, je kunt mij wel als je vriend beschouwen en dan moet je mij ook een beetje vertrouwen vind je niet?«

»Ik heb vertrouwen in mijnheer Manuel, ja zelfs groot vertrouwen«, zeide de jongen, terwijl hij opsprong en de hand van zijn weldoener greep. »Ik heb u lief, mijnheer Manuel«, voegde hij er aan toe, en voor de jonge man het verhinderen kon, had

tenis".

Wij weten: Gehoorzamen is beter dan offerande".

Onze eigen zwakheid is ook een reden. Wij zullen 't doen ter verkondiging, van Zijnen dood, aan onszelf en den anderen. 't Is een belijdenis. Allen zeggen, zonder onderscheid, zondaars te zijn, uit genade gered door Jezus Christus. Aan deze tafel valt verschil van rang en stand, zelfs van man en vrouw, weg. Allen weten zich één in Christus.

„Want één brood is het, zoo zijn wij velen een lichaam, dewijl wij allen ééns broods deelachtig zijn. 1 Kor. 10 : 17.

De gemeenschap, hier beoefend, is van onberekenbaar geestelijken en zedelijken invloed en dringt door in 't bestaan der Gemeente.

Tenslotte: het Avondmaal is Heilig: „Die onwaardiglijk (d. i. op onwaardige wijze) eet en drinkt, eet en drinkt zichzelven een oordeel, niet onderscheidende het lichaam des Heeren". 1 Kor. 11:29.

„Maar de mensch beproeve zichzelf en ete alzoo van het brood, en drinke van den drinkbeker." 1 Kor. 11 : 28.

Hoorn. G. V.

III

Het Baptiste werk in Duitschland

Het jaarboek van den Bond van Baptiste gemeenten in Duitschland. Dit jaarboek, dat gegevens verstrekt over het jaar 1930, geeft op 92 bladz. een goed overzicht van het werk onzer geloofsgenooten in Duitschland. Waarlijk, de broeders zitten daar niet met de handen in den schoot, maar doen veel en velerlei. Laat me er een en ander van vertellen.

Allereerst dan wat cijfers. De Bond bestaat uit 15 „Vereenigingen", die tesamen 287 gemeenten tellen. De grootste van deze „Vereenigingen" is de Oost-Pruisische, met 48 gemeenten, en de kleinste de Schlesische, Thuringsche en West-Pruisische, die elk 8 gemeenten tellen. Deze „Vereenigingen" vergaderen één maal per jaar; de Bond één maal in de drie jaren. De 287 gemeenten hebben 66.232 leden. In 1930 werden 3284 personen gedoopt. Door sterfgevallen en anderzins bedroeg de zuivere toename 1430. Percentsgewijze was het aantal gedoopten 4.9 van het ledental, en de zuivere toename 2.1 percent. De gemeenten brachten voor den bondsarbeid ruim Fl. 64.500 op. Het vorige jaar was dit bedrag een Fl. 1.300 hooger. De maatschappelijke nood, waarin het Duitsche volk verkeert, spiegelt zich ook in dezen achteruitgang af. Gemiddeld gaf men in het afgeloopen jaar Fl. 1.30 voor den Bondsarbeid, dat is dus Fl. 0.90 meer dan wij voor het Uniewerk geven.

Gemiddeld brachten de gemeenten per hoofd en per lid op Fl. 25.00.

Het Zondagsschoolwerk. De 287 gemeenten hebben 744 Zondagsscholen, waarop 3.452 broeders en zusters onderwijs geven aan 32.882 leerlingen 485 Zondagsschoolleerlingen werden in 1930 gedoopt. De Duitschers vragen dus wel waar de vruchten van hun arbeid blijven. Misschien komt dat ook, omdat ze, over 't geheel genomen, op jeugdiger leeftijd doopen, waarbij men ook weer moet bedenken, dat de kinderen daar wat vroeger rijp zijn.

2278 Kinderen bezoeken de catechisaties, die in 231 gemeenten gehouden werden. Groot is dit cijfer niet. De Bijbelklasse vervangt daar menigmaal de catechisatie.

Periodieken. De Duitsche Baptisten geven zes weekbladen en periodieken uit. Het orgaan van den Bond „Der Wahrheitszeuge" heeft een oplage van 19.200 exemplaren. Het maandblad „Der Hilfsbote", dat in de behoefte aan ontwikkeling bij de Voorgangers wil voorzien, verschijnt in 1.200 exemplaren. Van het Evangelisatie-weekblaadje worden er elke week 178.000 stuks verspreid, terwijl het weekblaadje voor de kinderen een oplage heeft van 46.000 ex. dus een oplage grooter dan het aantal Zondagsschoolleerlingen. Om de

---

hij zijn handen met heete kussen overdekt.

»Goed, ga dan maar eens dicht bij mij zitten en vertel«, herhaalde de heer Manuel, terwijl hij zijn hand zachtjes van Giuseppe losmaakte. »Wie heeft je naar Frankrijk gebracht en sedert wanneer leef je hier in dit land?«

»Ik ben met mijn vader hier gekomen, maar hij is gestorven en heeft mij alleen achtergelaten. Twee winters zijn daarover heen gegaan. Eerst was het erg koud, en het sneeuwde. Dan werd het weer warm, en overal kwamen er bloemen uit net als in Italië. Daarop werd het weer winter, en toen de sneeuw gesmolten was, begonnen de bloemen weer te bloeien, en de vogels begonnen te zingen net als in het schoone Savoye. En nu is het al weer zoo bitter koud«.

»Was je vader ook vioolspeler?«

»Neen, signor. Mijn vader heeft engeltjes en prachtige, witte Madonnen gemaakt — en dikwijls ook kleine kindertjes, die op een kussen sliepen«.

»Je bedoelt zeker, dat je vader deze dingen in gips gevormd heeft?«

»Ja, zoo meen ik het. Toen moeder stierf, zeide vader tot mij: Kom, Giuseppe, ik houd het hier niet langer uit zonder je lieve moeder; wij zullen naar Frankrijk gaan.

Toen hebben wij ons te Genua naar Marseille ingescheept, en toen wij daar aankwamen, is mijn vader ook gestorven. Martino Casola had hem voor zijn dood beloofd, dat hij voor mij wilde zorgen, en omdat hij er goed en vriendelijk uitzag, ben ik met hem meegegaan. Te Lyon heeft hij mij met mijn viool de straat opgestuurd, en wanneer de menschen mij veel geld gaven, was hij tevreden — wanneer zij mij echter niet veel gegeven hebben, heeft hij mij geslagen. Eens heeft hij mij zoo erg geslagen, dat ik weggeloopen ben en mij in een ander huis had verstopt. Toen hij mij daar vond, heeft hij mij nog erger geslagen, tot ik op den grond viel en niet meer loopen kon. Zoodra ik weer genezen was, liep ik weer weg, zoover ik maar loopen kon; maar ook ditmaal heeft hij mij gevonden. Hij is vreeselijk slim en weet er altijd wel achter te komen. Ik kreeg nog weer ergere klappen en werd daarna opgesloten, zonder dat ik iets te eten kreeg.

Een, twee, drie dagen kreeg ik geen eten; daarop stuurde hij mij weer de straat op en zeide: Ziezoo, nu ga je weer spelen en je brengt veel geld thuis! En de menschen hebben mij veel gegeven, omdat ik nog zoo bleek was; maar Martino Casola was nog steeds niet tevreden. Hij gaf mij een slag op mijn hoofd en stuurde mij naar bed. Toen nam hij de eene groote slok na de andere uit een groote flesch, totdat hij zoo vast insliep, dat hij niets meer hoorde en niets meer zag. Toen sloop ik zacht uit mijn bed, nam al het geld, dat op de tafel lag, en liep toen weg. Ik liep zoo lang, tot ik aan een lange rij van wagens kwam, die door een ijzeren paard getrokken worden. Ongemerkt stapte ik in en ging toen gauw onder een bank liggen. Een poosje later stapten twee dames in en gingen zoo zitten, dat niemand mij zien kon. Opeens werd het mij echter vreeselijk draaierig in mijn hoofd, en het was net, of mijn hoofd uitelkaar zou springen. Toen werd ik ineens koud en vlak daarop weer warm, en nog iets later gevoelde ik niets meer. Toen ik mijn oogen eindelijk weer open deed, was niemand meer aanwezig, en het was heel stil om mij heen. Heel zacht sloop ik naar buiten en bemerkte nu, dat de groote wagens in een gebouw stonden.

Toen ik die plaats wilde verlaten, vraagde een man mij: Waar ga jij heen? Wat doe je daar? Ik zoek mijn vader antwoordde ik.

Hij lachte en zeide: De menschen zijn allemaal al lang weg. O, maar ik zal hem wel vinden. zeide ik daarop en ging verder.

Onderweg vraagde ik een kleine jongen: Hoe heet deze stad? waarop hij antwoordde: Parijs. Dat is mijn geheele geschiedenis, mijnheer Manuel«.

(Wordt vervolgd.)

Zondagsschoolonderwijzers en onderwijzeressen te dienen verschijnt de „Führer", welk maandblad 4.050 abonnees telt. Het maandblad voor de rijpere jeugd „Jungbrunnen", heeft een oplage van 6.600 exemplaren.

Zendingsarbeid. In Kameroen hebben de Duitschen hun zendingsveld. Daar werken thans vier zendelingen, waarvan de vierde eerst in October j.l. naar Kameroen afreisde. 253 personen konden op het zendingsterrein in het vorige jaar gedoopt worden.

Onze Duitsche zusters hebben een eigen zendingsveld in Telugu, in Engelsch Indië, onder de vrouwen en meisjes. Daar werken drie zendingszusters met 31 vrouwelijke bijbelcolporteurs. De op dit terrein in 1929 ontstane opwekking duurde in 1930 voort.

De Uitgeverij. De Duitsche Bond heeft een eigen drukkerij en uitgeverij, die groote baten voor het Koninkrijk Gods afwerpt. Ze dragen voor een belangrijk deel de kosten van het Seminarie te Hamburg, terwijl ze de 28 colporteurs van den Bond geheel onderhouden. — Ik wil hier in 't bizonder erop wijzen dat er lichtbeeldenseries voorhanden zijn en dat over onderwerpen, waarvoor ook wij niet onverschillig zijn.

1. Een wandeling door de Uitgeverij.
2. Bunyan's Pelgrimsreize.
3. Toespraken achter den ploeg.
4. Kindervreugde.
5. Het Seminarie.
6. Een bezoek aan het H. Land.
7. Het eiland Rügen.
8. Wandeltocht door Zuid-Duitschland.
9. Wandeltocht door Zwitserland.
10. Beelden uit het O. Testament.
11. Beelden uit het N. Testament.

Bij al deze Lichtbeeldenseries zijn tekstboeken verkrijgbaar.

Weduwen en weezen. Ook de zorg voor weduwen en weezen is onder de Duitsche Baptisten georganiseerd. Zij verzorgen thans 150 kinderen en ondersteunen 30 weduwen. Een bedrag van Fl. 15 000 is daarmede jaarlijks gemoeid.

Het Seminarie. Aan de bekende school te Hamburg studeeren 58 kweekelingen. Een broeder die in Engeland zijn studie voltooid heeft en later het Seminarie te Lodz (Polen) zal leiden, vertoeft nog een jaar in Hamburg terwijl een Fransche broeder er twee jaar gastrecht geniet, vooral om zich in de Duitsche taal te bekwamen. — De uitgaven voor het Seminarie bedroegen ongeveer Fl. 50.000. Men kan dus gemakkelijk nagaan wat het onderwijs per student kost. We betalen nog niet te veel.

L.

III

Het Baptist Wereldverbond

door Dr. J. H. Rushbrooke.

Eenige blikken in zijn arbeid.

IV.

We willen nu maar eens van de congressen, die groote stuwkracht aan onzen arbeid hebben gegeven, afstappen. Wat is er nog meer tot stand gekomen, sedert het Baptist Wereldverbond in het leven werd geroepen? Ik ga thans den nadruk leggen op twee verschillende richtingen van werkzaamheid. In de eene heeft het Verbond een zeer belangrijke rol gespeeld, al was ze hoofdzakelijk van scheppenden aard. In de andere heeft het een groot werk gedaan en moet het daarmede voortgaan.

De eerstbedoelde richting van werkzaamheid werd ons aangewezen door den abnormalen toestand van Europa onmiddelijk na het beëindigen van den grooten oorlog. Gedurende den oorlog was het onmogelijk met andere landen gemeenschap uit te oefenen. Zelfs kon dit met sommige volken een jaar na het sluiten van den wapenstilstand niet gebeuren. Maar begin 1920 werd het anders. Toen wenden de rijken, met uitzondering van Rusland zich naar elkaar toe. Het Baptist Wereldverbond noodigde daarop vertegenwoordigers van Amerikaansche, Britsche en Europeesche Uniën uit, om in Juli van dat jaar te Londen te vergaderen en te luisteren naar wat de broeders van het vasteland hadden mede te deelen en naar de verslagen over de ontzettende toestanden, waarmede Dr. C. A. Brooks en ikzelf op onze reizen hadden kennis gemaakt: onze menschen zonder kleeren of voedsel, of zooals in sommige landen zonder liederen-bundels en zelfs bijbels en de uitgave van hun bladen gestaakt vanwege de treurige economische inzinking. Die kleine bijeenkomst in Londen in 1920 — 70 broeders waren aanwezig — maakte geschiedenis. Een der aanwezigen noemde ze „de allerbelangrijkste zendingsvergadering, die de Baptisten in den nieuwen tijd hebben gehouden" en ik ben van meening, dat hij gelijk heeft. Zij stelde een grootsch plan voor stoffelijke hulpverleening vast, dat over een tijdperk van drie jaren liep en langer voor sommige landen. Het was de omvangrijkste opzet voor broederlijken steun, die door onze beweging is ter hand genomen. Verreweg het meeste geld kwam van Amerika, maar de andere landen over heel de wereld droegen ook bij, al was het dan ook in mindere mate. Ik ben niet in staat de ontzaggelijke beteekenis van deze hulpverleening weer te geven voor wat de redding van het leven en de gezondheid van duizenden betreft. Maar bovenal was ze een zeer practische uitdrukking van ons broederschapsleven. Mij viel het voorrecht te beurt, om voor de besturen der zendingsgenootschappen, waardoor het was bijeengebracht, een fonds van twee en een half millioen gulden ten algemeenen nutte te mogen gebruiken en welk een blijdschap heb ik van de resultaten mogen oogsten.

Maar belangrijker nog voor wat de blijvende gevolgen aangaat, waren eenige andere aanbevelingen van deze zeventig mannen. Zij stonden ook tegenover de groote geestelijke nooden van Europa en besloten werd om de sterkere Baptistengroepen van de Vereenigde Staten, Canada, Engeland en andere landen in verbinding te brengen met de hulpbehoevende gebieden van het vasteland. Ik zie, dat twee jaar geleden — toen ik voor het laatst de statistieken nauwkeurig heb bestudeerd — te Toronto de volgende verklaring heb afgelegd:

„Denk aan het vasteland van Europa; daar vinden we in 23 van de 26 landen Baptiste gemeenten. In de helft van deze is gedurende de laatste zeven jaren het ledental der onzen met 50 percent of zelfs nog meer toegenomen. De helft van de rest kon aanzienlijke winsten boeken: meestal 30 tot 40 percent. Met een enkele uitzondering is er in al deze 23 landen een flinke vooruitgang in ledental waar te nemen ..... Dank zij de samenwerking van Amerikaansche en Canadeesche en Britsche Baptisten zijn er in diezelfde periode niet minder dan tien predikerscholen in even zooveel landen opgericht".

Let wel, deze samenwerking en stoffelijke hulpverleening geschiedde door de verschillende zendingsgenootschappen. Niettemin was het op initiatief van het Wereldverbond, dat zij tot stand is gekomen. De conferentie te Londen in het jaar 1920 heeft ze in het leven geroepen. Van dien datum af is er feitelijk een nieuwe dag voor het Baptisme in Europa aangebroken. Het Verbond dat vóór den oorlog de broeders over heel de wereld met elkaar in aanraking had gebracht, werd een heerlijk middel om de wonden door den oorlog geslagen te verzachten of te heelen.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De zondeval. Kaïn en Abel.

Gen. 3 en 4.

Les voor Zondag 28 Juni 1931.

Toen we verleden week van de eerste menschen vertelden, was alles even mooi en goed. Adam en Eva waren gelukkig met elkaar en met God. Maar ach, het is zoo spoedig anders

geworden. In deze mooie schepping kwam de zonde binnen, en het ging er mee, als met een druppel inkt, in een beker water gevallen; weldra is alle water met inkt doortrokken. De zonde kreeg een plaats in het hart des menschen en trok verder overal door heen. Aan dit feit kan men niet zonder droefheid denken. Maar ik geloof, dat ook dit droeve feit door God omgezet zal worden in heerlijkheid. Laat ons maar niet zeggen: „Waarom heeft God dit toch toegelaten?" Laat ons liever gelooven, dat alles, wat Hij toelaat tenslotte door Hem gebruikt wordt ten goede, al schijnt het ook enkel ellende te brengen.

* * *

En nu zullen we trachten deze eerste droeve geschiedenis te vertellen.

Toen God Adam en Eva in den hof had geplaatst en hun daar hun taak had aangewezen, had Hij hun vrijheid gegeven, om alles wat er groeide, als hun eigendom te beschouwen en te gebruiken met één uitzondering, 2 : 16, 17, vertel. — Natuurlijk hielden Adam en Eva zich gaarne aan dit woord van God. Ze hadden toch overvloed! En dan, *God* had het gezegd; en Hij had er nog wel aan toegevoegd dat overtreding van zijn woord ernstige gevolgen zou hebben. Natuurlijk geloofden ze dat, ten eerste omdat God het zelf gezegd had, maar dan ook, omdat ze zelf ook nooit onwaarheid spraken en heelemaal nog niet wisten wat liegen is.

Nu schijnt de slang iets merkwaardigs in haar wezen te hebben gehad. Het heet, dat zij „listiger" was dan alle gedierte des velds. Wat daar precies mee bedoeld is, weet ik niet, maar in elk geval blijkt, dat de duivel haar gebruiken kon en een wonder door haar kon doen, want op zekeren dag begon ze te praten: Ze sprak Eva aan.

En dat deed de slang zóó voorzichtig! Je kon in 't eerst heelemaal niet merken, dat de duivel er wat mee te maken had. Vertel 3 : 1; en ook v. 2 en 3 er bij. Maar toen begon de slang anders. Tegen Eva bleef ze heel vriendelijk, maar over God begon ze uit te pakken; vertel v. 4 en 5. (Ik denk dat er wel meer gesproken zal zijn dan beschreven is. Het beschrevene is in den bijbel heel vaak slechts de vermelding der hoofdzaken).

Was dat niet verschrikkelijk, om zoo over God te spreken? Als er iemand is, die dat doet loop dan maar gauw weg en luister niet al doet hij ook nog zoo lief tegen je. Maar Eva liep niet weg. Z. luisterde. En ze dacht: „Als dat nu toch eens zoo was!" O, wat een vreeselijke gedachte; dat was het begin van haar wantrouwen in God. Het ging nu vanzelf verder. Ze keek nog eens naar den boom en dacht .... vertel v. 6. De laatste zin van dat vers brengt de groote verandering. Vertel dat feit zeer nadrukkelijk. Stel het voor als een daad van afval en verwerping van God.

Dadelijk werden de gevolgen van deze daad van afval merkbaar. „Hun oogen werden geopend" voor de zonde en haar gevolgen. V. 7 .... Tevoren hadden ze zich daarover niet geschaamd. Het was heel gewoon voor hen. Zonde maakt, dat we ons schamen moeten. Vertel hoe ze zich dekten.

In deze omstandigheden kwam God hen opzoeken. Gelukkig maar, dat Hij nog naar hen om keek. Zoolang God nog belang in ons stelt is er nog hoop.

Adam en Eva konden de nadering Gods nog heel goed waarnemen, v. 8. Maar o, wat schrik .... vluchten .... Vertel de samenspreking. Wijs er op, hoe elk de schuld van zich schoof.

Bij het vertellen van Gods woord aan de slang (15) toone men aan, dat hier een belofte in ligt opgesloten: De band met satan zou verbroken worden. Met het zaad der vrouw is natuurlijk Christus bedoeld. Het woord aan de vrouw worde zóó verteld, als het voor kinderen verteld *kan* worden. B.v. „God zeide tot de vrouw, dat zij door de zonde veel zou moeten lijden".

Ik geloof, dat 'alles, wat God toen zeide, noodig was. Een wereld vol zonde, zonder smart door de gevolgen, (en ook zonder harden arbeid) zou veel vreeselijker zijn, dan de wereld van thans. Nu brengt 't lijden nog dikwijls tot bezinning.

* * *

Met verloop van tijd kregen A. en E. ook kinderen — hij gewon zonen en dochteren (5 : 4). Ach, ook zij waren van de zonde als doortrokken. Vooral de oudste. Teeken hem overeenkomstig I Joh. 3 : 12.

Reeds vroeg zijn de eerste menschen begonnen met offers te brengen. Kaïn deed dat ook. Wat mag hij daar mee bedoeld hebben? Dat hij ook niet minder wilde zijn dan de anderen, b.v. dan Ab.? Misschien wel. Vertel, hoe 't verder ging. Hoe Kaïn ongelukkig werd. Had hij maar zijn boosheid erkend en beleden. Dan zou hij vrede gekregen hebben.

God waarschuwde hem .... Helaas, Kaïn bleef dezelfde .... Vertel dan den droeven moord.

Nog weer zocht God Kaïn op. Maar Kaïn verootmoedigde zich niet. Hij gaf wel toe, dat hij heel erg gezondigd had, maar hij verootmoedigde zich niet. Vroeg niet om vergeving ...., wilde weg!

Een van zijn zusters (waarschijnlijk net zoo een als hij) die zijn vrouw geworden was ging met hem mee een heel eind weg!

Daar ging Kaïn zich vestigen. Het land noemde hij Nod. Het lag ten Oosten van Eden.

In Kaïns geslacht nam de zonde spoedig heel erg de overhand. En van gehoorzaamheid aan God was geen sprake.

Deze geschiedenis moet ons een waarschuwing zijn om maar altijd en in alle omstandigheden God te vertrouwen en te gehoorzamen!

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

EINDHOVEN. Eindelijk wil de Gemeente Eindhoven dan weer eens iets van zich laten hooren.

We kunnen niet gewagen van een groote stijging in ledental, doch moeten daarentegen melden, dat ca. 30 leden ons met attestatie gingen verlaten, wat in hoofdzaak is toe te schrijven aan de massa-ontslagen bij de Philipsbedrijven. Toch laten we ons hierdoor niet ontmoedigen en mogen we spreken van vele zegeningen.

Twee jonge zusters werden door den Doop aan de gemeente verbonden.

Alhoewel wij nog steeds zonder Voorganger zijn, kunnen we toch geregeld elken Zondagmorgen onze godsdienstsamenkomsten houden, waarin verschillende broeders om de beurt voorgaan. Ook zijn we weer begonnen met het houden van Openluchtsamenkomsten. Tot en met de maand September worden deze elken Zondagmiddag en -avond gehouden op verschillende punten der stad.

Elken Dinsdagavond houden we onzen gemeentelijken bidstond, welke tamelijk goed bezocht wordt.

Hemelvaartsdag trokken wij met ruim 80 personen, jong en oud, met een extra tram er op uit naar de zandbergen van Sox, waar we tevens een heerlijke openluchtsamenkomst mochten hebben.

2en Pinksterdag zullen ca. 35 personen, allen leden en vrienden der gemeente met een autobus en bezoek brengen aan de gemeente Treebeek.

Zoo, geliefde broeder en zusters, gaan wij voort. Het verheugt ons, dat wij velen in het Roomsche Brabant door woord en lied mogen bereiken.

Hoezeer het ons dan ook smart, dat velen ons hebben moeten verlaten, de Heer bleef toch in ons midden en wil ons telkens weer opnieuw zegenen.

Ons aller lied is dan ook:

„Wat ook verander', wat ook verkeer,
Jezus blijft altijd, de zelfde trouwe Heer!"

Eindhoven Mei 1931 De Secretaris
A. VERHEUL.

GRONINGEN. Met dank aan God kan de gemeente terugdenken aan het Liefdemaal, gehouden den eersten Pinksterdag j.l. 's Middags om vijf uur kwamen we samen om het oude, maar niet verouderde pinksterlied aan te heffen: „Daal als in tijden van ouds op ons neer, Heilige Geest!" En nu weten we het wel, dat die Geest niet zal neerdalen met dezelfde begeleidende verschijnselen als op het Pinksterfeest te Jeruzalem. In niet mindere mate echter dan de discipelen van Jezus te Jeruzalem hebben wij christenen van de 20ste eeuw, de leiding en stuwkracht noodig van den Geest van Boven. Deze behoefte werd, Gode zij dank, ook openbaar op ons Liefdemaal. Vele brs. en zr. gaven getuigenis van de ervaringen, die ze met hun God hadden beleefd, en menig gebed werd uitgesproken, waarin de innige begeerte vervat was: Heer schenk ons de volheid van Uw Geest. Tot de onbekeerden klonk ernstig de roepstem van het Evangelie: Bereid uw huis want ook gij zult voor God moeten verschijnen. Geve de Heer, dat ook deze bijeenkomst, die ruim drie uur duurde, in de harten van allen, die aanwezig waren, een blijvenden zegen moge hebben gebracht.

De Cor.

2e EXLOËRMOND. Geliefde medeverbondenen in Christus.

„Loof, loof den Heer mijn ziel, met alle [krachten,
Verhef Zijn naam, zoo groot, zoo heilig t' [achten,
Och, of nu al wat in mij is, Hem vreez'".

Dat was de aanhef van de godsdienstoefening, die op 10 Mei 's namiddags gehouden werd in onze gemeente, door Ds. K. Reiling van Nieuw-Weerdinge. Onze broeder was tot ons overgekomen om den Doop te voltrekken aan een jongen broeder en een jonge zuster die ook hun Heer en Heiland gehoorzaam wilden zijn in den Doop. ZijnEerw. had tot tekst gekozen voor zijn prediking Hand 2 : 41a. Er werden door spreker drie vragen gesteld en wel ten eerste: Wat is bedoeld met het Woord? ten tweede: Wat is bedoeld met aannemen? ten derde: Waarom werden de menschen gedoopt? Voor de zooveelste maal werd ons door deze vragen de beteekenis van de Doop aangetoond. Nadat er met de doopelingen gebeden was werd onder ademlooze stilte de Doop aan hen voltrokken. Na de doopsbediening schaarden wij ons om den Disch des Nieuwen Verbonds en werd onze nieuwe leden een woord van welkom toegesproken door ouderling Koops. Mochten zij in hun jonge jaren sierlijke leden zijn en blijven onzer gemeente en mochten er nog velen door hun voorbeeld getrokken worden uit het duister tot het wonderbare licht.

Zondag den 17 Mei was voor onze gemeente weer een gezegende en genotvolle dag, want wij hadden het voorrecht om onze jonge broeder Ds. Huizinga van Leeuwarden in ons midden te hebben. Ook deze broeder mocht zoowel 's morgens als namiddags de Blijde Boodschap van Gods genade aan een grroote schare verkondigen. Des namiddags mocht ZijnEerw. nog het voorrecht hebben om aan een jonge zuster den Doop te voltrekken. Ook deze keer werd op zeer duidelijke en zeer pittige wijze de beteekenis des Doops naar voren gebracht. Zoo menigmaal komt bij ons de vraag op: Waarom nog langer gewacht en gedraald? Wat toeft gij? Sta op en laat u doopen. Hier zijn er nog zoo velen die hinken op twee gedachten. Mijn broeder, mijn zuster, wacht niet langer!

Wij gaan voorwaarts in den Heiligen strijd,
Kom broeders, zusters, niet versagen,
Met Jezus, ja met Jezus durven wij
De felste worst'ling wagen.
Steeds het oog op Hem gericht,
Dan zullen wij altijd, ja zeker overwinnen.

Uw broeder in Christus, P. DE R.

III

Baptiste Jongeren te Zwolle.

Zoo werden we in een der dagbladen genoemd bij gelegenheid van onzen propaganda-avond. Welnu, bovengen. jongeren melden U, dat zij een fijnen Hemelv.dag hebben gehad. Om 11 uur begon de Jeugddienst.

Br. Paalman, Voorz. der Jongeliedenvereen. heette ons welkom met het tekstwoord „Gedenk aan Uwen Schepper", en wees ons op de verleidende wereld en op den Vrede dien de Heiland geeft. Hierop volgde een korte bidstond. Vervolgens verraste Br. Koelina ons met een mooi opstel getit.: Hemelvaarts*dag* of *Hemelvaarts*dag? Die opgevaren Heiland, niet meer te zien, trekt ons met liefdekoorden. Ondergeteekende sprak een woord over Luc. 8 : 43—48 en noemde zijn onderwerp: „Aanraking met Jezus". En vertelde, hoe Jezus tot zijn familie ging en deze Hem heeft aangeraakt en dat Jezus zoo door vereenigingen trekt, zoodat we nog in 't geloof Zijn kleed mogen aanraken om genezen te worden. Door deze toespraken, afgewisseld door duet en samenzang, was het tijd geworden voor de koffietafel, die tot 1 uur 30 zou duren.

Inmiddels werden er in en buiten de Kerk Pinksternummers verkocht.

Om 1 uur 45 begaven we ons naar de mooie Agnietenberg met speeltuin een wandeling van plm. 1 uur. Dat onderweg onze Krijgs- en Strijdliederen hebben geschald, laat zich begrijpen. 6 uur 30 begaven we ons naar onze woningen, allen eenige gasten medenemende, om ons te verfrisschen. Tot slot van den dag vierden we s'avonds om 8 uur nog met jonge menschen een mooi Lentefeest in ons vriendelijk kerkje Thorbeckegracht 36.

Beseffend de waarheid van Lied 517 gingen we allen dankbaar huiswaarts.

N. B. J. B. groet met Lied 184.

Secr. P. NOORDIJK
St. Jozefstr. 1.

III

MEDEDEELINGEN

De Comm., belast met de voorbereidende werkzaamheden, verbonden aan de in Juli a.s. te houden Unievergadering (vijftigjarig bestaan) verzoekt *voor 15 Juni a.s.* opgave van:

1e Hoeveel afgevaardigden de aangesloten Gemeenten denken te zenden?

2e Hoeveel nachten men logies verlangt en hoeveel mannen en hoeveel vrouwen men zal zenden met vermelding van hun namen?

3e Wil de Secr. der Unie ook voor genoemde datum bericht zenden of er ook buitenlandsche afgevaardigden of gasten komen, die verzorging moeten hebben? Zoo ja, van welke nationaliteit zijn deze?

4e Wil een ieder die geen afgevaardigde is, dus waarvan de Secr. der aangesloten Gemeente geen opgave zal geven, berichten of zij verzorging verlangen en zoo ja, voor hoeveel dagen?

Voor de duidelijkheid diene dat de Comm. is medegedeeld dat Zaterdag 4 Juli ontvangdag is en dan Zondag, Maandag en Dinsdag d. o. v. de feestdagen.

Nadrukkelijk wordt vermeld dat, wanneer geen vroegtijdige opgave volgt, niet voor behoorlijke verzorging zal kunnen worden ingestaan.

Men zende daarom voor 15 Juni a.s. uitvoerige opgave aan

G. van der MEI,
Stationslaan 5 te Stadskanaal.

LEESTAFEL

„De schoonste Roos". door Hillis Grane. Uit het Zweedsch door A. Lukkien. Geb. f 3.25; ingen. f 2.40. Uitgave van J. N. Voorhoeve, den Haag.

Dit boek doet de Zweedsche literatuur, waarvan wij, dank zij vele goed verzorgde vertalingen, een hoogen dunk hebben gekregen, geen recht. Zelfs bij matige voortbrengsels van eigen schrijvers staat het een heel eind ten achter. Toch vind ik er wel wat moois in. Het brengt namelijk het evangelie van bekeering, zooals wij dat gaarne beluisteren en verkondigen. In Voorhoeve's evangelisatie-bibliotheek is het dan ook geheel op zijn plaats.

J. W. W.

„De Engelen", door Dr. A. C. Gaebelein, Uitgave van J. N. Voorhoeve te 's Gravenhage.

In dit boek worden de bijbelsche gegevens over de engelen gerangschikt en besproken. Wie over dit onderwerp, dat in den Bijbel slechts terloops wordt aangeroerd, iets samenhangends wil lezen, zal in dit werkje iets bruikbaars vinden. We misten bij de bespreking van Satans val en lot, de beteekenis, die de kruisdood van Christus voor hem gehad heeft. Op de zeer nauwe betrekking, die de Schrift legt tusschen Christus' werk en Satans geschiedenis, laat de Schrijver niet voldoende licht vallen. Dat is jammer, want het boekje zou er belangrijk door aan waarde gewonnen hebben.

L.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 5 Juni 1931 No. 2186 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

BEDE.

Daal in de harten, Geest des Heeren,
En vorm ons naar des Heilands beeld!
Hem na te volgen is Hem eeren,
Hem minnen, doen wat Hij beveelt.
Doordring, beziel ons, vuur ons aan,
Opdat wij naar volmaaktheid staan!

Laat ons niet weiflen of vertragen,
Niet omzien naar wat achter licht;
Maar naar die blinkend' eerkroon jagen,
Waar Jezus zelf ons oog op richt.
Beziel, doordring ons, maak ons sterk,
Dit Eene zij ons allen werk!

Nic. BEETS.

AAN ZEER STILLE WATEREN

RIJP VOOR DEN ONDERGANG.

Wat ziet gij Amos? En ik zeide: een korf met zomervruchten.
Am. 8 : 2.

Amos was ossenherder van beroep, maar kon hiermede niet voldoende in zijn onderhoud voorzien, zoodat hij met het plukken van wilde vijgen een stuivertje erbij zocht te verdienen.

Toen hij op zekeren dag weer bezig was met het verzamelen van deze zomervruchten, ontwaarde zijn oog, opgescherpt als het werd door een hart vol liefde en ijver voor God en Zijn dienst, daarin een gelijkenis met wat het afgodische Israël te wachten stond. Evenals die zure vijgen vergaderd werden om aan de verachte hongerige armen te worden verkocht, alzoo zou dat trotsche en materialistische en egoistische volk aan heidensche machten, waarop het vanuit de hoogte neerzag, worden verhandeld.

En nauwelijks was de avond van dezen plukdag gekomen en had de profeet zich op een eenzame plaats aan gepeins overgegeven, of God zocht hem op en had een woord met hem. En God sprak niet de taal van een hoogepriester, die zijn hoofd met godsdienstwetenschap heeft gevuld; ook niet die van het deftige hof met zijn binnenlandsche en buitenlandsche terminologie en usances, maar de eenvoudige taal van het nevenberoep van zijn trouwen knecht.

„Wat ziet gij, Amos? En ik zeide: een korf met zomervruchten". En God teekende hem daarop met een enkele streep het schrikbeeld, dat binnen afzienbaren tijd werkelijkheid zou worden. Sneller dan de bliksem zou de vernieling neerschieten. Het vroolijk gezang der paleizenaren zou omslaan in angstgeschreeuw. De dooden zouden zoo talrijk worden, dat men ze bij de groote haast om het veege lijf te bergen, weg ging werpen. Het gansche land zou op en neer waggelen en draaien en verdwijnen en rijzen gelijk de Nijl bij vloed. De kleederen, die schitterden van goud en fijn borduursel, zouden omgewisseld worden voor zak en de golvende haren, de trots van vele vrouwen, zouden uitvallen en de hoofden kaal maken. De blijdschap zou vreemdelinge wezen en de smart bitter als die van een ouder bij het verlies van een eenigst kind.

* * *

Israël was rijp voor den ondergang.

En vreemd als het klinkt, toch nauwgezet in het vervullen van zijn godsdienstplichten!

Het zou niet gaarne den sabbat willen schenden, of den een of anderen feestdag ontheiligen. Het bracht zijn offers en kwiteerde de vorderingen van zijn kerk tot den laatsten penning en kniebuiging toe.

Maar het had leelijke dingen over zich. Het woog met tweeërlei gewichten en gebruikte efa's met dubbelen bodem. De handel was vol leugen en bedrog. Ook waren ze hard tegen den minder bedeelde en zagen er in het geheel geen kwaad in om de armen voor geld of kleedingstukken te koopen en tot hun slaven te maken. Wat moesten die stumperds anders? Als men honger heeft, doet men al wat! En eindelijk nog was de schraapzucht allerwege buitengewoon groot. Het koren, dat door de zeef viel en door de arme genomen mocht worden, werd vuil als het was, nog ten verkoop aangeboden. Niets voor niets! luidde het wachtwoord . . . . .

Zijn onze dagen beter? We hebben geen dubbele bodem in onze maten en de melk is niet zoo blauw als vroeger, dank zij het toezicht van de overheid, doch zouden sommigen onzer den tijdgenooten van Amos niet een lesje kunnen geven in het bedriegen?

Ook koopen wij voor geld of een paar schoenen geen armen meer. We doen het op veel sluwer wijze. Wij, brave Zondagvierders, beroepen ons op de economische grondwet, dat vraag en aanbod de markt regelen en engageeren ons personeel voor een hongerloontje! Wil het daarvoor niet werken, dan kan het gaan. Er staan immers wel honderd, duizend klaar om toe te pakken. Maar we weten heel goed dat het niet gaat, want het moet eten . . . . .

En wat zullen wij van de hebzucht van den tegenwoordigen tijd zeggen? Men kerkt, men looft den Heer met liederen en gebeden en ondertusschen heeft men tot levensbeginsel in den omgang met elkander: „Wat ik geef, dat geef ik, maar wat ik doe moet ik betaald hebben!" Men offert op het altaar der gemeente zijn bijdrage — klein of kleiner — en meent daarmede de gansche wet der liefde te hebben vervuld!

Kerkelijk trouw en . . . . kweekend de bacillen der revolutie . . . . en zelf rijpend voor den ondergang.

* * *

Lang genoeg heb ik verwijld bij het droevig tafereel, dat God Amos voor den geest bracht. Ik neem er afscheid van en wil in die korf met zomervruchten iets anders, iets mooiers zien. 't Is wel niet de oorspronkelijke bedoeling geweest, maar dat doet er weinig toe. Immers zoeken wij in laatste instantie niet naar de zuivere beteekenis der woorden, doch naar de

stichting van het eigen hart.

Die korf met zomervruchten doet mij aan den oprechten Christen denken, die gerijpt in kennis van zichzelf en God, in ervaring en in gezindheid, de hand van den grooten Hovenier aan zich voelt om bij zijn volk vergaderd te worden . . . .

Kerkelijk trouw . . . . en rijpend voor den ondergang!

Eenvoudig kind van God . . . . en rijpend voor den opgang!

Wie zijn wij?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING.

Het Mei-no. van „The Missionary Herald" bevat als gewoonlijk een overzicht van de werkzaamheden onzer Engelsche broeders op het gebied der zending in het afgeloopen jaar, en over den finantieelen toestand, zooals die op het oogenblik is. En, om met het laatste te beginnen, die is niet rooskleurig. Wel is het tekort, waarmee het boekjaar begon, eenigszins verminderd. Het begon met een tekort van 26,925 ponden sterling, en eindigt met ongeveer 20,000 pond. Alles samen hebben de gemeenten*) opgebracht 131,918 pond, of in Hollandsch geld meer dan anderhalf millioen gulden. Maar er was zooveel noodig om den arbeid in stand te houden, de slachtoffers van den hongersnood in China te helpen voeden enz. enz. dat het tekort hoewel kleiner geworden, toch niet gedekt kon worden, en het Zendinggenootschap doet opnieuw een beroep op al zijn vrienden om alle krachten in te spannen om tegen 't einde van Juli dit tekort van 20,000 pond weg te werken. De Heer geve aan al Zijn zaakwaarnemers hun roeping in dezen te verstaan.

Zooals bekend is, was een der resultaten van de zendingsconferentie te Edinburg in 1910, dat geen twee verschillende Protestantsche zendinggenootschappen in eenzelfde landstreek zouden werken, en dit besluit is zeer bevorderlijk voor de uitbreiding van het Koninkrijk Gods onder de heidenen. Daarbij kreeg het Engelsch Bapt. Zendinggenootschap zich toegewezen landstreken met samen ongeveer 45,000,000 inwoners, n.l in Engelsch Indië 38,500,000, in China 6,000,000 en in Congo 1,000,000, en onder deze allen heeft het genootschap ongeveer 450 Europeesche zendelingen, d. w. z. zendelingen, hun echtgenooten en ongehuwde arbeiders, dokters, verpleegsters enz.

Uit den aard der zaak stellen wij 't meeste belang in den arbeid in 't Congoland, waar zr. Reiling het voorrecht heeft mede te werken. Over 't algemeen was de arbeid op al de stations zeer gezegend en was het aantal doopelingen 1339.

In Portugeesch Congo, waar de zending onzer broeders zeer bemoeilijkt werd door de Regeering, is de toestand gunstiger geworden en is de houding van sommige gouverneurs van districten beslist vriendelijk. San Salvador, het oudste zendingsstation, had in 't verloopen jaar 111 doopelingen en telt nu 1541 leden. Zij onderhouden hun eigen inboorling-onderwijzers, die aan bijna 4000 kinderen onderwijs geven.

Kibokolo, vanwaar we onlangs melding maakten van het wegwerpen van hun fetischen, had 209 doopelingen en telt nu 902 leden.

In Belgisch Congo noemen we het van ouds bekende station Wathen, met de dochterstations Thysville en Kibentele. Op de drie stations samen waren 227 doopelingen. Er is een milde geest onder de gemeenteleden, zij onderhouden hun eigen inlandsche onderwijzers-evangelisten, en zonden ook „een dankoffer" naar Londen voor de opleiding van inlandsche predikers te Kimpese. (Maken deze bekeerde zwarten sommige onzer gemeenten ook beschaamd in hun bijdragen voor het studiefonds?)

Deze opleidinggsschool te Kimpese geeft een meer uitgebreid en grondiger onderwijs aan inlandsche predikers, dan zij op de stations kunnen krijgen, en gaat uit van de vereenigde Protestantsche zendinggenootschappen, die in Belgisch Congo arbeiden. Een Bapt. zendeling, Rev. Reynolds, staat dit jaar aan het hoofd van deze school, en een ander, Rev. Morris, is een van de onderwijzers.

Kinshasa is een bijzonder arbeidsveld. In dit drukke centrum van handel en nijverheid, met zijn vele fabrieken enz. waar van alle kanten inlanders toestroomen om te werken, is de arbeid moeilijker door de vele dialecten die door hen gesproken worden, en door de vele verleiding waaraan deze eenvoudige menschen dagelijks blootstaan. Toch maakt het verslag melding van 55 doopelingen.

Van de andere stations vermelden we alleen nog het ons tegenwoordig meest bekende station Yakusu, met 165 doopelingen en bijna 3000 leden. De sub-stations Yalikina, Yaongama en Stanleyville stellen de zendelingen in staat om beter in contact te blijven met de honderden posten, waar inlandsche evangelisten arbeiden, en de opleidingsschool geeft gelegenheid voor verder onderwijs aan telkens 50 dezer evangelisten, die voor een zekeren tijd op het station terugkeeren.

Op verschillende plaatsen bouwen de bekeerde inlanders hun eigen steenen gebouwen voor scholen, en het getal menschen die lezen kunnen wordt steeds grooter. De drukpers op het station doet haar best om in de plaatselijke behoeften te voorzien, maar de zendelingen moeten toch ook nog te Bolobo en in Engeland laten drukken.

Drie van de oudste zendelingen in Congo, J. A. Clark, H. Ross Phillips en Miss L. de Hailes zullen niet naar hun geliefd arbeidsveld terugkeeren. Ze hebben alle drie een meer dan 40-jarigen diensttijd en zouden gaarne den arbeid nog wat voortzetten, maar de krachten laten het niet meer toe.

Het zendingswerk in China gaat steeds voort, maar onder groote moeilijkheden Burgeroorlog, vreemdelingenhaat en hongersnood hinderen zeer het geregelde werk, maar de steun der Chineesche Christenen (zie De Christen van 13 Maart) is zeer bemoedigend. Vooral in de provincie Shensi, ons meer bekend door zendeling Bell, was het werk gezegend tot bekeering en het verslag maakt melding van 439 doopelingen.

En hiermee eindigen we onze mededeelingen, die uit den aard der zaak zeer onvolledig zijn. Engelsch verstaande lezers moesten zich eigenlijk abonneeren op het maandblad „The Missionary Herald", met vele mooie illustraties, en 't kost maar 2 sh. per jaar, plus porto. Men schrijve aan

„The Carey Press" 19 Furnival Street, Londen E. C. 4, Engeland.

A.

Het Baptist Wereldverbond

door Dr. J. H. Rushbrooke.

Eenige blikken in zijn arbeid

V.

Het Verbond heeft overal waar het zijn stem kon verheffen, voor vrijheid van godsdienst gepleit en niet zelden met goed gevolg. Aan dit deel van zijn taak heeft het altijd aandacht geschonken en het heeft veel meer gevallen behandeld dan die, welke door de pers onder de oogen van het publiek zijn gebracht.

In vele landen wordt op den huidigen dag geen godsdienstige gelijkheid, zelfs geen godsdienstige verdraagzaamheid gevonden. We laten voor een oogenblik Roemenië en Rusland maar eens rusten. Ik kan u drie andere landen noemen, met welker regeeringen ik namens de Baptisten der geheele wereld onderhandeld heb over onrecht onzen mede-geloovigen aangedaan. Het was in deze gevallen niet noodig om tot openbare agitatie over te gaan. Dank zij het bestaan van ons Wereldverbond en dank zij het feit, dat ik het gevoelen van een groote wereldgemeenschap kon kenbaar maken, verkreeg ik zulk een zedelijk overwicht, dat men naar mij luisterde en het kwaad wegnam. Ik zou u nog drie landen kunnen noemen, waarin de invloed van het

*) Ook de gemeenten in Nederland hielpen hieraan mee.

Wereldverbond tegemoetkomingen heeft weten te verkrijgen aan de rechtvaardige eischen van onze broeders. Waar Baptisten arm en zwak en weinige zijn en regeeringen geneigd zijn te doen alsof zij niet bestaan, maakt het heel wat verschil, wanneer deze regeeringen weten, dat achter dat handjevol menschen de invloed staat van millioenen van alle deelen der aarde. Een goed onderlegd staatsman van een land, welks wetten onze broeders verdrukten, zeide eens rondweg tot mij: „Ik begeer al de Baptisten der wereld niet om mijn ooren te hebben". Dat is juist de heerlijke kracht van ons Verbond: millioenen vereenigd in sympathie en in het gebed. Wij doen niet aan politiek, maar wat wij wel doen, is de eisch der onzen om vrijheid en hun protest tegen onrecht bekend maken, zoodat hun verdrukking niet in een stil, donker hoekje kan plaats vinden. Elke Baptist, die om der wille van zijn geloofsovertuiging door de overheid kwalijk bejegend wordt, mag weten, dat hij niet alleen staat. God is met hem, en God helpt hem door millioenen van zijn broeders en zusters in Christus.

En vergeet niet, dat wanneer wij onzen alouden eisch van godsdienstvrijheid stellen, wij geen voorrechten vragen boven andere staatsburgers. Het is mij tot roem, dat ik als uw vertegenwoordiger, nooit bij de eene of andere regeering aangeklopt heb om vrijheid van geweten zonder duidelijk te maken, dat mijn broeders alleen begeeren, wat zij voor elk mensch wenschen. Godsdienstvrijheid is het van God gegeven recht voor alle menschen. Daar staan wij op. Met Luther zeggen wij: Wij kunnen niet anders. God helpe ons!

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De zondvloed.

Gen. 6, 7 en 8.

Les voor Zondag 5 Juli 1931.

De vorige les hebben we er reeds iets van vernomen, hoe de zonde veel onheil teweeg bracht. Maar nu moeten we vertellen, dat het later nog steeds erger geworden is, vooral bij de Kaïnieten. Sommige menschen deden mooie uitvindingen, (zie Gen 4 : 20—22) maar ze gebruikten ze niet om God te eeren; veeleer voelden ze zich daardoor sterk t e g e n o v e r God. Zoo was er b.v. een zekere Lamech, die twee vrouwen nam, en die er zich op beroemde, dat hij, als een man hem een wond toe bracht, die wond wel met een moord zou wreken. Hetzelfde zou hij doen als een jongeling hem een buil sloeg. En hij verbeelde zich, dat hij een heele held was, omdat hij zoo geweldig wat durfde. Nu zijn er nog wel menschen, die aan die kwaal lijden (ook wel jongens), die het mooi vinden, als ze zich flink durven wreken, maar wij moeten leeren begrijpen, dat dit zonde is.

Nu, het ging met het menschelijke geslacht heel slecht, vooral nadat de nakomelingen van Adams andere kinderen met de Kaïnstammen in aanraking gekomen waren. Het was op zekeren tijd zóó erg geworden, dat er van in den bijbel staat: „De aarde was vervuld met wrevel". En menschelijkerwijs van God gesproken kon men wel zeggen, dat God berouw had van zijn werk, hetwelk hij was begonnen. Natuurlijk staat dit er niet, opdat wij er over zouden twisten of God wel berouw kan hebben, doch alleen maar om te doen gevoelen, hoe erg de zonde toen geworden was! En toen besloot God, dat de menschen nog 120 jaren den tijd zouden hebben, maar dan zou er een geweldig Godsgericht over de wereld gaan in den vorm van een grooten vloed.

Meer zou ik van het eerste deel van hfst. 6 liefst niet vertellen. De mededeelingen van v. 2 en v. 4 geven den deskundigen heel veel moeilijkheden. Laat ons ze maar overslaan.

—o—

Toch ging God niet aanstonds er toe over om dit oordeel te doen komen. Er werd den menschen nog 120 jaren (6 : 2) tijd gegeven; helaas bekeerden zij zich niet.

In dien tijd leefde er een man, die om zijn trouw en vroomheid de aandacht trok, 6 : 9, en die door God gebruikt werd tot een zeer bijzondere taak in verband met den vloed, die komen zou. Het was Noach. Alle kinderen kennen wel reeds zijn naam. Aan hem maakte God zijn plannen bekend, 6 : 13.

Hem gaf God ook een opdracht, want God wilde het menschengeslacht en ook vele diersoorten voor uitsterving bewaren. Vertel wat N. doen moest, v. 14—21. Dat was geen kleinigheid; een groote taak was het. Wat zou het wat kosten. En wat zouden de menschen er wel van zeggen? En als dan de vloed eens uitbleef? Allemaal vragen zonder antwoord. Maar Noach geloofde, en hij toonde zijn geloof met daden van gehoorzaamheid. Vertel van zijn werk en vermoedelijke ervaringen en let daarbij op Hebr. 11 : 7. Al bouwende moest hij wel getuigen van wat God had gezegd en wat hij geloofde.

—o—

Eindelijk was de tijd van het oordeel daar. De ark was gereed en werd geladen met levensmiddelen en ..... met levende wezens volgens Gods bevel. Ze kwamen vanzelf. Aan spot zal het wel niet ontbroken hebben en misschien zijn ook wel velen toch een beetje angstig geweest. Een verandering kwam er echter bij niemand. Let bij 't vertellen van dit gedeelte op Mat. 24 : 38, 39. Besluit het met de laatste woorden van 7 : 16.

Dan wordt verteld van 't komen van het Godsgericht, v. 11. En van den duur van den vloed! En hoe Noach met de zijnen boven het oordeel zweefde. V e i l i g in de ark, waarbij wel even gewezen mag worden op het door het geloof i n C h r i s t u s z i j n.

—o—

Veilig was Noach. Dat woord gebruikt men, als er gevaar dreigt. Is het gevaar voorbij, dan zegt men: Behouden gebleven. Dat is het woord der dankbaarheid, dat ongetwijfeld ook Noach gesproken heeft toen na een half jaar (vergel. 7 : 11 en 8 : 4) de ark stil lag op het gebergte en het water steeds lager zonk, zoodat de ark spoedig droog was. Vertel van die laatste weken in de ark, en dan vooral van Noachs offerande, die stellig dank aan God vertolken moest.

K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

DE ZAAIER

Opstel van br. J. Gorter van Sneek, voorgelezen op den Frieschen Jeugddag te Leeuwarden.

Bij de keuze van mijn onderwerp werd mijn aandacht bij deze gelijkenis bepaald en wel om twee redenen.

Het eerste was: Het ontbreken van eenig menschenkind op wien zij niet betrekking zou kunnen hebben. Elkeen vindt zijn beeld in deze gelijkenis weerkaatst.

Het tweede bestond in het onderscheid, dat er is met sommige andere gelijkenissen. Daartoe moeten wij de gelijkenis in zijn geheel nemen ten opzichte van andere. Reeds spoedig valt ons het verschil op. Terwijl vele gelijkenissen zich toespitsen op het beschrijven van een zeker iets, b.v. „Het koninkrijk der Hemelen" of het „menschdom", vinden wij deze twee in één samengetrokken. Ook zien wij de verklaring erbij gegeven, wat Jezus slechts enkele malen doet. Meestentijds vertelde onze Heiland een gelijkenis en liet dan aan anderen over de strekking daaruit te halen. Dit had zijn voor en zijn tegen. Het voordeel bestond hierin, dat slechts heilbegeerige menschen tot onderzoek kwamen, terwijl onverschilligen zich die moeite niet getroostten. Maar hieruit vloeit voort, dat omtrent de beteekenis van sommige gelijkenissen dikwijls méér dan één opvatting bestaat. Dit kan nu niet voorkomen bij

die van den Zaaier. Het wil mij voorkomen, dat God niet zou dulden, dat omtrent de strekking van deze hoogst belangrijke gelijkenis eenig meeningsverschil zou ontstaan.

Onder welke omstandigheden werd de gelijkenis uitgesproken?

Mattheüs schrijft, dat Jezus bij de Zee van Tiberias was. Er kwam veel volk tot Hem, want de roep van Zijn gezondmakingen en redenaarstalenten was het geheele land doorgegaan. De toeloop van hoorders was zelfs zoo groot, dat de Heiland zich in een schip moest begeven, daar Hij anders gevaar liep in het water gedrongen te worden. Hij begon aldus te spreken:

„Zie, een Zaaier ging uit om te zaaien".

Hiermede bedoelde Hij zich zelf of een van Zijn dienstknechten. Onder deze laatsten behoeven wij niet alleen bedienaars des Woords te verstaan, maar elkeen, jong en oud, die iets voor de zaak van het Koninkrijk Gods doet. (Hierop kom ik straks nog even terug).

Het zaad dat moet worden gezaaid, is het Woord Gods.

De grondgedachte hiervan is, dat alle menschen in Adam hebben gezondigd, en rechtens de daaraan verbonden straf moeten ondergaan. Maar God, in zijn grenzelooze ontferming, heeft dien afgedwaalden mensch nog één kans willen schenken, om dien verloren vrede te herwinnen en weder met Hem verzoend te worden. Het Zoenoffer, dat van den schuldige behoort te komen, heeft die verongelijkte God zelf geschonken in Jezus Christus, Zijn eenigen Zoon, het dierbaarste wat Hij bezat. Wanneer wij nu die genadegift onvoorwaardelijk aanvaarden en in Hem gelooven als onzen eenigen Verlosser, is de verhouding tusschen God en mensch weer in orde.

Hieruit blijkt, dat de aarde, waarin dit zaad terecht komt, uit menschenharten bestaat. Deze zijn zeer verschillend en dus zal de uitwerking ook varieerend zijn. Dit moeten vele menschen in acht nemen, wanneer zij terstond geen gunstige uitwerking waarnemen. Een toeven of wegblijven der vrucht wordt zeer dikwijls aan den zaaier verweten, maar deze heeft daar vaak geen schuld aan. De oorzaak ligt meestal bij den ontvanger, die het zaad niet of onder voorbehoud heeft opgenomen.

Laten we nu aan den hand van de gelijkenis nagaan in welke soorten harten dit zaad terecht kan komen.

In de eerste plaats noemt Jezus „den beganen weg".

Door de korenvelden lagen paden, die bestonden uit vastgestampte aarde, deze waren uiteraard niet geploegd of geëgd. Nu kwam het wel voor, dat een deel van het zaad door den wind werd opgenomen en naar dergelijke plaatsen heengedreven. Door de hardheid van den bodem bleef het liggen, totdat de zaaier vertrokken was en de vogels het wegpikten.

Deze plaats vergelijkt Jezus met de oppervlakkige toehoorders, die het Woord hooren, maar er verder geen acht op slaan. Voor dezulken is het kerkgaan, ja zelfs avondmaal en andere ceremoniën louter vorm, waar zij geen hoogere beteekenis of waarde aan toekennen. Zij vervullen die, omdat hun voorgeslachten het ook deden en niet voor een goddelooze willen doorgaan. Zij willen gaarne met „broeder" aangesproken worden, maar verliezen uit het oog, dat aan het „broeder zijn", een „kind worden" moet voorafgaan. Hun doen en laten is, voor zoover het met hun geloofsleven in verband staat, louter sleurwerk geworden. Door hen is nagelaten met den ploeg des gebeds en de eg van bijbelonderzoek hun hart ontvankelijk te houden voor de sprake Gods. Deze menschen zijn voor den Satan een gemakkelijke prooi omdat het Woord, dat hun voor hem kon beschermen wel op hun hart gevallen,

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

3.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man op straat aangesproken door een kleine bedeljongen, die Giuseppe Fiorelli bleek te heeten. Daar de knaap de ganschen dag nog niets had gegeten, nam de jonge man hem mee naar een restaurant en liet hem een flink maal eten voorzetten. De jonge man, Manuel geheeten, probeerde meer omtrent de kleine Savoyaard te weten te komen maar deze weigerde eerst angstvallig iets los te laten uit vrees voor zekeren Martino Casola, die hem zeer mishandeld bleek te hebben. Eindelijk vertelde Giuseppe van zijn leven, dat zijn vader en moeder gestorven waren, dat zijn vader hem kort voor zijn dood had meegenomen naar Frankrijk en dat hij genoemde Casola, in wiens handen hij terecht gekomen was, ontvlucht was en uit Lyon was gevlucht naar Parijs).

Er kon niet getwijfeld worden aan het onopgesmukte verhaal van den kleinen Savoyaard. De geheele manier van vertellen droeg als het ware het stempel der waarheid.

»En waar woon je nu?« vraagde de heer Manuel.

»In de Mouffetardstraat, met mijn Marie en met mijn Richard«.

»Wie zijn dat?«

»Dat weet ik niet, mijnheer Manuel. Op zekeren dag wilde niemand mij iets geven, zoodat ik geen brood kon koopen. En omdat ik bijna niet meer gaan of staan kon, zoo hongerig en zwak was ik, ging ik op een binnenplaats liggen en dacht: Nu zal ik wel sterven net als mijn vader. Na een poosje hoorde ik iemand tot mij zeggen: Kom maar met mij mee, kleine vent, je moogt hier niet sterven. Ik probeerde mijn hoofd om te draaien en mijn oogen open te doen, maar ik kon het niet. Ik was te moe en kon mij niet bewegen. Na eenigen tijd gevoelde ik, dat men mij iets in de hand stopte, en toen ik om mij heen zag, bemerkte ik, dat ik in een bed lag en Marie mij een lepel warme soep gaf en mij trachte over te halen, het door te slikken. Ik deed het en gevoelde mij toen veel beter. Ik viel in slaap, en toen ik weer ontwaakte, zat Richard naast mij, streek met zijn hand over mij heen en zeide: Hallo, kleine vioolspeler, daar ben je dus weer!

Ik wist niet recht, wat er met mij gebeurde; soms huilde ik, en dan lachte ik weer en zoo ging het een geheele poos. Marie kwam toen bij mijn bed en omhelsde mij, terwijl zij uitriep: Arme kleine jongen, arme kleine jongen! En sedert dien tijd heb ik geen mensch in de wereld meer lief dan Marie«.

»Zijn Marie en Richard ook uit Italië?«

»Neen, signor, maar zij hebben de Italianen lief, en vooral de kleine Savoyaarden.

Zij spreken heel goed Fransch. Mijn vader heeft ook heel goed Fransch gekend en heeft het ook mij een beetje geleerd; maar de meeste woorden weet ik van Marie. Toen ik bij haar kwam, wist ik nog maar heel weinig — maar nu kan ik het net zoo goed spreken als een kleine Franschman«.

»En hoe oud ben je?«

Giuseppe schudde met het hoofd en antwoordde: »Dat weet ik niet. Tien, elf, dertien jaar — ik kan het niet zeggen«.

»Richard is zeker ouder dan jij?«

»Ja, hij is vijftien jaar oud. Marie is grooter dan hij, en ik ben kleiner«.

»Zal ik jou en je vrienden eens een bezoek brengen?«

»O ja!« antwoordde het kind zeer verheugd.

»O, kom als 't u belieft direct mee!«

»Nu kan ik niet zoo goed«, zeide mijnheer Manuel, »maar als je mij de straat en het huisnummer noemt, beloof ik je, zoo gauw mogelijk eens te komen«.

»Ik weet het huisnummer niet«, zeide de jongen. »Ik kan het huis goed vinden, maar ik kan niet zeggen, waar het is. Och, mijnheer, kom nu maar met mij mee!«

Mijnheer Manuel kon den smeekenden blik van het kind niet weerstaan; daarom stemde hij er in toe, mee te gaan. Vooraf liet hij echter een groote korf met eetvoorraad voor Marie vullen.

maar er niet ingedrongen was.

Als tweede geval toonde Christus ons den steenachtige grond.

Dit was van iets beter gehalte dan het voorgaande. Hierin kon het zaad tot ontwikkeling komen. Maar helaas, de groei was van korten duur. Na korten tijd stiet de wortel op de steenen. De plant groeide vlugger dan de andere, want het vocht, dat op andere plaatsen tot grootere diepte was doorgedrongen had zich hier boven de steenen verzameld en verleende de plant haar buitengewone, maar kortstondige groeikracht. Doch de wortel was zeer klein en kon een stengel van dergelijke afmetingen niet dragen en voeden. Zonnebrand en stormen kwamen, die een algeheele vernietiging te weeg brachten.

Deze plaats werd door Christus als voorbeeld aangehaald voor menschen die het Woord wel in zich opnemen. Zij worden er door aangedaan en verteederd. Hun bekeering gaat veelal gepaard met groote emoties, evenals in de gelijkenis de snelle groei der plant. Maar het is alleen een gevoelskwestie geweest. Vooraf hebben zij niet overdacht wat zulk een stap voor hun verder leven zou moeten beteekenen. Zij zijn het slachtoffer geworden van hun gemoedsaandoeningen. Hun voorstelling van het smalle pad was een weg op rozen. Welk een ontgoocheling, toen de stormen kwamen in de vorm van vervolging. Welk een teleurstelling toen de Hemel zelfs bij hun vurigst gebed als van koper scheen. Zij begonnen aan God en eigen bekeering te twijfelen en wanneer zij persoonlijk voor de vraag, voor of tegen God, werden gesteld met als uitzicht den marteldood, verschroeide hun geloof als een dorre plant in de zonnehitte.

Een ander voorbeeld, dat niet minder dikwijls toegepast kan worden, vindt men in dat der „doornen”. De doorn is een forsche plant, die zoowel een groot deel der voedingssappen tot zich trekt, als een groote oppervlakte beslaat, zoodat wegens gebrek aan ruimte, licht en lucht de bestaansmogelijkheid van de goede plant heel gering is.

Zoo gaat het de menschen, die in hun hart naast Jezus plaats blijven inruimen voor hun aardsche schatten of begeerlijkheden of verkeerde karaktereigenschappen, doch Jezus wil een geheel hart hebben. Slechts in een hart, dat geheel vrij is van aardsche banden, kan Christus wonen. Het is bij vele Christenen een harde strijd tegen zulke doornen, maar als ze hun Tuinman vragen hun hart van dat onkruid te zuiveren, zullen zij zeker er van verlost worden.

In de vierde plaats komt er ook een gedeelte in de gelijkenis voor, van zaad, dat in de goede aarde terecht kwam en ontkiemde en vrucht droeg, het een honderd-, het ander zestig- en het derde dertigvoud.

Wat was het toch betreurenswaardig, dat slechts $^1/_4$ gedeelte van dat kostelijke zaad bevrucht werd. Maar toch ook weer verheugend, dat het werk van den Zaaier niet tevergeefs was geweest, zelfs veelvoudig werd beloond.

Jezus bedoelde hiermede de weinigen, in verhouding tot zoovele anderen, die Christus aangenomen hebben en hun leven onder de beademing van Zijn Woord willen stellen. Dat Woord tot toetssteen bij al hun handelingen willen nemen; en al naardat ze gezegend zijn met gaven, hun vrucht voortbrengen, de een honderd-, een ander zestig- en een volgende dertigvoud. De een heeft hier meer genade voor gekregen en meer aanleg voor dan de ander, maar wij allen behooren er naar te streven, vrucht te dragen. Dit behoeft niet altijd te bestaan in het *rechtstreeks* toebrengen van zielen, maar dat kunnen wij ook bereiken door onze leefwijze en allerhande werkzaamheden voor het Koninkrijk Gods; zooals tractaatverspreiding en dergelijke. In het bijzonder zou ik de aandacht willen vestigen op

---

»Het beste is, dat wij maar een rijtuig nemen«, zeide hij en wenkte een koetsier, die juist voorbijreed.

»Een rijtuig!« riep Giuseppe uit, vroolijk in de handen klappend. Het volgend oogenblik zat hij op den bok, de korf met levensmiddelen aan zijn voeten, en hij volgde met gespannen aandacht elke beweging van den koetsier en de paarden, zoodat zij ter plaatse aangekomen waren, zonder dat hij ook maar een woord had gezegd.

* * *

Het half vervallen gebouw, waarin Giuseppe zijn nieuwen vriend leidde, had weinig aan zich om vertrouwen in te boezemen, en men kon het mijnheer Manuel zeker niet kwalijk nemen, toen hij op den drempel van de wankele huisdeur staan bleef om te overleggen, of hij wellicht niet liever terug keeren zou, toen hij de lange duistere gang voor zich zag, waarin verscheiden gaten zaten en waar het water van de muren naar beneden liep.

»Kom maar mee, mijnheer Manuel«, moedigde Giuseppe hem aan, toen hij bemerkte, dat de jonge man aarzelde. »Wij zijn gauw boven in het dakkamertje, waar mijn Marie woont«.

Mijnheer Manuel knoopte zijn overjas stevig dicht. Hij hield voorzeker rekening met de mogelijkheid, dat deze spelonk voor allerlei misdadigers tot een schuilplaats kon dienen, maar hij kon het niet over zijn hart verkrijgen, de kleine jongen teleur te stellen. Maar nog nooit was hij in zulk een plaats geweest! De trap had geen leuning meer, en de treden waren zoo uitgesleten, het hout zoo vermolmd, dat hij zich aan de met schimmel bedekte muur moest vasthouden, om niet te vallen. Met wankelende schreden volgde hij zijn jonge gids, die over de ergste plaatsen heengleed, alsof hij zelfs geen vermoeden had van eenig gevaar. Eindelijk, nadat zij vier verdiepingen waren opgeklommen, bevonden zij zich onder het dak, waardoor men de grijze Decemberhemel heen zien kon en waardoor de wind dikke sneeuwvlokken heen jaagde. Hier en daar hingen dikke, vuile ijskegels van het dak, dat onbelemmerd het water doorliet, als het regende.

»Hier is mijn thuis«, zeide Giuseppe, terwijl hij zijn weldoener met een gratieuze handbeweging uitnoodigde, binnen te komen en daarop vooruit snelde om de deur te openen. Tot zijn niet geringe verbazing wilde deze echter niet open gaan.

»Ik geloof, dat de deur op slot is!« riep hij zichtbaar verbaasd uit. »Marie, doe toch open!«

Op deze uitroep werd het daar binnen levendig; men hoorde een onderdrukte kreet, en verschillende schuifladen werden haastig open en dicht geschoven.

Het gezicht van den kleinen Savoyaard was een en al verwondering, en er klonk een zekere angst in de toon zijner stem, toen hij herhaalde: »Marie, Marie, doe toch open — gauw, gauw!«

»Wacht een oogenblik!« klonk het op vroolijken toon van binnen. »Ben je alleen, Giuseppe?«

»Neen, ik breng een vriend mee, een goede, lieve vriend! Het is zoo koud hier buiten, Marie, doe toch gauw open!«

Eindelijk gelukte het Marie, na enkele vergeefsche pogingen, de verroeste sleutel om te draaien. De grendel werd weggeschoven, en de bewoonster van de ongezellige dakkamer verscheen op den drempel.

Bij haar verschijning was de jonge man bijna omgevallen van verbazing. Hij had een jong, slank meisje met zachte gelaatstrekken en een innemende verschijning verwacht.

Het beeld, dat hij zich volgens Giuseppe's geestdriftige beschrijving van Marie had gemaakt, was een zeer liefelijk beeld — de werkelijke Marie echter was een plomp, zestien of zeventien-jarig meisje met ruwe gelaatstrekken en ongekamde haren. Het gezicht was bedekt met zomersproeten, en het veel te klein geworden katoenen jurkje, waaronder zij niet eens een onderrok scheen te dragen, kon haar op dezen bitter kouden dag onmogelijk voor de koude beschermen.

(Wordt vervolgd.)

de leefwijze van een Christen. Wij kunnen de grootste propagandisten zijn voor het Godsrijk, maar wanneer onze wandel daarmede niet in volle overeenstemming is, heeft het op buitenstaanders een negatieve, afstootende uitwerking. Wie anderen tot zegen wil zijn, moet zelf eerst een bloeiende plant worden. Het zaad moet eerst in ons hart wortel hebben geschoten, dan kunnen we het naar buiten uitdragen en anderen daarvan deelgenoot maken.

III

Verslag Zesde Provinciale Friesche Jeugddag te Leeuwarden, op Pinkstermaandag 1931.

In de aankondiging van deze jeugddag werd reeds vermeld, dat naar het oordeel van het Jeugd-comité, een groote dag beloofde te worden, en daarin is niemand beschaamd geworden. De opkomst was, in een woord, *enorm*, vandaar de opmerking van dezen en genen: Waar moeten wij een volgende keer vergaderen? want er is geen ruimte genoeg. Dit is echter een kwestie van latere zorg, wanneer ons God het leven spaart.

Het echte zomerweer werkte ook geheel mee, zoodat de jonge menschen van uit de geheele Provincie aanwezig waren, en zelfs eenigen uit Groningen aanwezig waren als vertegenwoordigers van de Commissie van Samenwerking. Bovendien merkten wij op, den Voorzitter van den Frieschen Bond van Bapt. Gem. Ds. Visscher van Sneek, Ds. Brandt van Haulerwijk, die nu niet als spreker doch als dirigent fungeerde bij de Muziekvereen. en Zangvereen. van Haulerwijk. Ds. Huizinga van Leeuwarden was verzocht te spreken, over „Onze beginselen", en wat boven alles werd gewaardeerd, was, dat Ds. Weenink als voorzitter van de N. B. J. B. eens kennis maakte met de Friesche jeugd in haar geheel. Immers Ds. Weenink vertegenwoordigde ten slotte geheel Nederlands opkomende geslacht. Laatstgenoemde sprak over het onderwerp: „Persoonlijk werk kan niet vervangen worden". Zoowel Ds. Huizinga's als Ds. Weenink's toespraak, werden, als water door een dorstige ziel, ingedronken, en zullen zeker hun doel niet hebben gemist. Ik mag niet gaan uitwijden over de toespraken van de beide sprekers omdat dan de redactie zeer zeker de opname zou gaan besnoeien, wat zij wel niet gaarne zal doen, en ondergeteekende zou teleurstellen, en de andere werkzaamheden hierdoor niet voor vermelding in aanmerking zouden komen. Er was veel werk aan den winkel voor dezen dag, zoodat jammer genoeg de Muziekvereeniging Haulerwijk zich moest getroosten, zich maar eenmaal te kunnen laten hooren. Verschillende zangkoren lieten zich hooren, zooals Leeuwarden, Haulerwijk, Stavoren, Drachten en Harlingen; terwijl ook alle koren tegelijk een viertal liederen zongen. Ook daarin hoorde men den stem van den Heiland, die zondaars roept te komen, zooals ze zijn, of trachtte men het geloof te versterken.

De improvisators, vijf in getal, hebben getracht hunne vijf minuten, welke hun voor dit doel werden gegeven, te benutten, om de aanwezigen op te wekken zich te laten bergen in de liefdearmen van Jezus, want daar alleen is men veilig, ook tegen verzoeking.

Om meerderen aan te moedigen, ook eens vijf minuten iets te zeggen over een onderwerp, niet vooraf opgegeven, werd aan ieder die mededong een aandenken door het Comité aangeboden.

Zij die een opstel of voordracht ten beste gaven, hebben getoond, veel werk te hebben besteed aan het doel, waar aan zij arbeidden; en het zaad dat gestrooid is, zal zeker vruchten dragen. Voor zoover de tijd zulks toeliet, werd zoowel in den morgen- als in de namiddagsamenkomst door eenigen een woord van hart tot hart gesproken, waardoor de blijdschap „een kind van God te zijn" openbaar werd. Ds. Weenink noodigde alle Friesche Jongeren uit, om den Nationalen Jeugddag bij te wonen, die, zoo de Heer wil, in de eerste week van Augustus te Groningen zal gehouden worden. Het Comité hoopt, dat de voorzitter van onze N. B. J. B. succes zal hebben met deze opwekking. En nu weten allen, die op den Jeugddag aanwezig waren, voor welk doel bij de deur een extra collecte is gehouden. Onze penningmeester vroeg mij heden in het verslag te willen opnemen, dat deze collecte f 33.18 geeft opgebracht. Een resultaat, waarvoor onzen hartelijken dank namens dien lijdenden broeder. Wellicht ben ik reeds te lang met mijn verslag, doch U ziet, dat er hard gewerkt moest worden, om zoo'n groot program af te werken. Ik hoorde dan ook de opmerking, dat Ds. van Dongen, de Voorzitter van deze organisatie, een woord van dank toekwam, voor de goede en accurate leiding. Doch hoe kon het ook anders? Deze dag was biddende voorbereid. God zegene U allen, jonge vrienden, en Hij schenke U Zijne genade, den zegen, die gij ontvangen hebt, door te geven aan anderen.

S. P. HELLINGWERF, Secr.
Harlingen.

III

Bond van Baptisten Gemeenten in de Veenkoloniën.

Het prachtig zomerweer deed de kerk te Muntendam overvol stroomen met bezoekers. De aangesloten Gemeenten en hare predikanten waren met uitzondering van Ds. Weenink, die op den provincialen Jeugddag te Leeuwarden moest spreken, getrouw opgekomen. Om 10 uur werd begonnen met een bidstond. Br. Huizing van Musselkanaal, die den bidstond leidde, sprak een gepast inleidend woord. Door velen der aanwezigen werd God om een rijk gezegenden dag gebeden.

Na den bidstond kreeg de Zangver. „Looft den Heer" van Muntendam, dir. M. Mostert van Groningen, gelegenheid om enkele liederen te zingen. Hoewel verschillende leden van het koor afwezig waren maakten de mooie liederen toch een diepen indruk op de vergadering. Na de zang sprak de voorz. Ds. Hekhuis een ernstig openingswoord naar aanleiding van 1 Kor. 3 : 16. Ds. J. de Haan van Vriescheloo refereerde over „Onze invloed".

Van elk mensch gaat een invloed ten goede of ten kwade uit, begon spreker. Door vele beelden, aan verleden en heden ontleend, werd dit geïllustreerd. Van ons Christenen vooral moet een invloed ten goede uitgaan. Wij zijn geroepen om een goede getuigenis te hebben ook bij degenen die buiten zijn. In handel en wandel onberispelijk. Wij moeten een licht en zout zijn voor anderen. Wij moeten onze omgeving bevruchten met het goede. De genade Gods moet in ons zichtbaar zijn. De menschen moeten ook aan ons constateeren dat wij met Jezus geweest zijn. Vooral keerde referent zich tot de ouders. Leeringen wekken, voorbeelden trekken. De jeugd van heden is de Gemeente der toekomst. Velen stelden vragen aan den referent die op een duidelijke wijze beantwoord werden. De voorz. dankte spreker voor zijn behandeld actueel en nuttig onderwerp.

Hierna trad de koffiepauze in die van 12—1½ uur duurde. Na het gebruik van spijze en drank maakten velen een wandeling door het dorp. Het zangkoor deed zich na de pauze nog eens op zeer verdienstelijke wijze hooren. Een vraag die naar aanleiding van het referaat bij het bondscomité was ingekomen, werd door den referent breedvoerig toegelicht, tot volle tevredenheid van den steller.

Ds. L. de Haan van N. Pekela leidde de Bijbelbespreking over Rom. 8 : 12—17. Paulus, aldus spreker, beschrijft in dit Schriftgedeelte den tweestrijd van het vleesch en den Geest. Na de wedergeboorte zijn we geen schuldenaars meer aan het vleesch om naar het vleesch te leven, maar schuldenaars aan den Geest. Het vleesch mag geen eischen meer stellen, maar de Geest eischt een Geestesleven, een Christusleven van ons. Houdt het daarvoor dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus Jezus onzen Heere. Hij die tot dit leven roept geeft ook de kracht. „Ik leef' zegt Paulus, „doch niet meer ik, Christus leeft in mij". Die Geest getuigt met onzen Geest, dat wij

kinderen Gods zijn. Die Geest helpt ons om de werkingen des vleesches in ons te dooden en in nieuwigheid des levens te wandelen. Die Geest leert ons „Abba, Vader!" spreken en doet ons door genade erfgenamen Gods en medeërfgenamen van Christus zijn. Op deze gezegende Bijbelbespreking volgde een opgewekt liefdemaal. Velen roemden de groote werken Gods. Het liefdemaal herinnerde aan de eerste Gem. te Jeruzalem die één hart was en ééne ziel.

Buiten de bondsgemeenten mochten we opmerken brs. en zrs. uit Delfzijl, den Haag, Hengelo en Groningen. Aan het slot dankte Ds. Hekhuis br. en zr. Jager voor de uitstekende bediening en allen die aan het welslagen van den dag hadden medegewerkt. Br. Engelsman van Gasselte-Nijveen, oud 94 jaar, dankte God in het slotgebed voor den kostelijken dag. Na het zingen van Gez. 189 : 4: „Nooit kan 't geloof te veel verwachten" enz, gingen allen dankbaar en verblijd huiswaarts.

H.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM. Pinksterzondag was het voor de gemeente een hoogtij in den dubbelen zin van het woord.

Zij vierde feest wegens het feit van 't Pinksterwonder doch tevens omdat haar leeraar Ds. Planting na langdurige krankheid weer voor 't eerst in haar midden was.

De zangvereeniging verraste hem met een speciaal daartoe vervaardigd loflied. De gemeente met een schitterende opkomst, terwijl veel vreemdelingen van hun belangstelling blijk gaven.

Br. Panjer sprak een slotwoord waarop zingend de bede volgde: „Dat's Heeren zegen op U daal".

's Avonds had de Jeugdvereeniging een feestelijk samenzijn, waarin de weldaden des Heeren werden vermeld.

Dat deze heerlijke dankstonden voorteekenen mogen zijn van de overgave des harten is onze bede.

W. VEENSTRA Secr.

TREEBEEK. Geliefde broeders en zusters! Het is al een heele tijd geleden dat ge iets van ons hoordet. De tijd, die achter ons ligt, was een tijd van zegeningen. Zondag 19 April was onze consulent, Ds. K. Reiling, van N. Weerdinge, in ons midden, en bracht ons op schitterende wijze het aloude Evangelie van Jezus Christus.

Na den avonddienst hadden we gemeentevergadering. In die verg. alweer twee jonge menschen, die verklaarden den Heer te willen volgen in den Doop.

Dit waren de eerste jonge vruchten onzer gemeente; God is ook h i e r Hij wil ons ook h i e r zegenen met Zijn heiligen geesteskracht.

Bij dezen willen we diegenen, die buiten staan ook nog toeroepen: „Jezus komt!" staat op en laat u doopen. Slaat inéén de broederhand, waarom zult ge nog langer alleen staan, komt en strijdt met ons mee achter Koning Jezus!

Zondag 7 Juni zullen die beide jonge menschen in de gemeente te Amsterdam worden gedoopt.

De Pinksterdagen waren voor ons allen gezegende dagen. Den eersten dag werden we bepaald door onzen br. ouderling Fijn bij de uitstorting van den Heiligen Geest.

Voor den tweeden dag hadden we de gemeente Eindhoven uitgenoodigd om met ons Liefdemaal te houden. De brs. en zrs. te Eindhoven kwamen in grooten getale. Om tien uur namen we allen onze plaatsen in. Onze br. ouderling heette namens de gemeente Treebeek de gemeente Eindhoven hartelijk welkom. Na een zeer kort inleidend woord, hielden we bidstond, waar gebeden werd dat de Heere ook op den middag in ons midden mocht zijn.

Om drie uur kwamen we weer samen om Liefdemaal te houden. Op dit feest was de Heere kennelijk in ons midden. Vele broeders en zusters getuigden van onzen Jezus Christus, die alles voor ons heeft volbracht. Onze jeugd had gezorgd voor een samenspraak, die mooi werd opgevoerd. De zangers van Eindhoven vergastten ons op enkele heerlijke liederen, en ons muziekgezelschap kreeg op dien eenen dag een internationale vermaardheid.

Ten laatste schaarden de gemeenten Eindhoven en Treebeek zich om den Disch des Heeren. Daarna vertrokken de Eindhovenaren en wij roepen ze bij dezen nog een hartelijk: „tot weerziens!" toe. De echo, die nog naklinkt is deze: het was een heerlijke dag. Hoe dankbaar moeten wij zijn dat de Heere ons zoo wil zegenen. „Dank Vader, dank voor die genade". Moge deze dag geweest zijn om zondaren den weg te wijzen. Ja mochten al onze dagen daartoe medewerken.

Zoo is het nieuws van onze gemeente weer voor u verschenen. „Komt, voorwaarts in den Heiligen strijd!"

De Secr. H. NIEMEIJER.

MUNTENDAM. Geliefde brs. en zrs. in den Heere.

Zondag, den 19 April, mochten wij den doopvont openen om 3 jonge zusters en een broeder op hunne belijdenis te doopen. Waarbij onze geliefde Voorganger de beteekenis van den Doop op zeer duidelijke wijze uiteen zette.

Den 26 April hadden wij weer een blijde dag, toen mochten wij den verjaardag van onzen Voorganger gedenken. We hopen en bidden van God dat hij nog in lengte van dagen gespaard mag blijven om nog verder tot een rijken zegen te zijn, zoowel in als buiten de gemeente.

Den 5, 6 en 7 Mei hadden wij heerlijke samenkomsten met Ds. Hoekendijk, waarvan wij ook een rijken zegen mochten ontvangen. Ook dit werk zal niet ledig wederkeeren.

Zondag den 10 Mei was de gemeente weer bij elkaar om haar 40-jarig jubileum feestelijk te gedenken. Kort hebben wij herdacht wat de Heer in die 40 jaar aan de gemeente gedaan heeft. Drie oude pioniers waren nog in ons midden en mochten zien hoe het kleine plantje, dat zij in Gods kracht geplant hadden, opgegroeid is tot een vruchtdragende boom. Ook smaakten wij het voorrecht onzen geachten burgemeester in ons midden te hebben, om in onze feestvreugde te deelen. Tot gemeente en Voorganger werden zeer waardeerende woorden gesproken voor het groote werk dat gedaan was in de gem. Muntendam. Van het begin tot het einde bleef Zijn Edelachtbare met ons feestvieren.

Zondag 24 Mei hadden we weer het groote voorrecht om aan twee zrs. en twee brs. den doop te zien voltrekken, waarbij onze geachte Voorganger ons bepaalde bij Hand. 2 en vooral den nadruk legde op dit ééne: vervuld te zijn met den Heiligen Geest.

Zoo gaan wij dan gemoedigd voort.
In vast vertrouwen op Zijn Woord.
Hoe moeilijk soms de weg ook schijn,
Het eind zal zeker zalig zijn.

Met br.groeten, M. J. GROART, Secr.

LEEUWARDEN. Geliefde brs. en zrs. in den Heer. Het is al een geruimen tijd geleden, dat de gemeente iets van zich liet hooren, en in de stilte hoor ik vragen: hoe zou het met die gemeente in het Noorden gaan met haren nieuwen Voorganger? Nu geliefden, wij maken het hier uitstekend, de arbeid gaat onder Gods toezicht met onzen geliefden Voorganger gezegend voorwaarts. Nauwelijks was de gemeente een nieuw tijdperk ingetreden of de droppelen van zegen, waarom de Heer vurig was gebeden, daalden neer, doordat op de eerste Febr. een broeder die reeds jaren met de gemeente opging te kennen had gegeven zich innerlijk aan de gemeente te geven, en aan deze wensch werd met blijdschap voldaan. Bij deze doopgelegenheid was onze zaal eivol en werd er met eerbiedige aandacht geluisterd naar de boodschap des heils en de beteekenis van den Doop. Nauwelijks hadden we dit feestgetij gehad, daar werden we weer verblijd te mogen hooren hoe 2 jonge broeders te kennen gaven ook hun Heer en Heiland te volgen in het gehoorzamen Zijner geboden door zich te laten doopen. De plechtige handeling werd aan hen voltrokken op Zondag 5 April, na vooraf bepaald te zijn bij Col. 3 : 2, 3 en 4. Ook thans was ons gebouw met een aandachtig luisterende schare gevuld.

Ons nog verheugende in dit feit werden we andermaal verheugd doordat zich 3 zusters kwamen aanmelden om zich door den Doop aan de gemeente te verbinden. Hoewel de natuur in al haar pracht en praal haar best deed de menschen naar buiten te trekken, zoo was ons lokaal Zondag 24 Mei tjokvol in beide diensten. In den morgendienst werden we bepaald bij de uitstorting des H. Geestes, opmerkende hoe wij krachtmenschen kunnen worden wanneer we vervuld zijn met Gods Geest. In den avonddienst werden we bepaald bij de uitwerking der H. Geest op het Pinksterfeest te Jeruzalem. Na afloop dezer predikatie, die met gloed en geestdrift aan de menschen was gebracht, daalde onze Voorganger met de 3 doopcandidaten in het watergraf af onder een ademlooze stilte. Vervolgens schaarden wij ons als gemeente met verschillende brs. en zrs. van elders om den disch des N. Testaments, waarbij de nieuwe leden als naar gewoonte bij monde van onze br. ouderling H. v. d. Heide welkom geheeten werden in den strijd. Nadat we allen verkwikt waren naar de ziel gingen we vol dankbaarheid huiswaarts, Hem lovende en prijzende voor Zijne weldaden aan ons bewezen. Zoo gaan we dan, geliefde medeverbondenen in Christus, de toekomst vol verwachting in, roemende in des Heilands kracht.

De Secr., H. FENNEMA.

IN MEMORIAM Br. BRANDT.

ARNHEM. Bij het heengaan naar het Vaderhuis met zijn vele woningen van onzen zoo welbekenden br. Brandt van Apeldoorn is het ons een behoefte om door middel van ons orgaan nog een woord van eerbiedige nagedachtenis aan hem te wijden. Diegenen, die met ons als Baptisten gemeente te Arnhem hebben medegeleefd, weten wat hij voor ons is geweest en hoe hij zich altijd voor ons heeft opgeofferd. Na het vertrek van Ds. Boersma, uit Arnhem, werd een beroep gedaan op br. Brandt, om de geestelijke verzorging van die gemeente op zich te nemen, wat door hem werd aanvaard. Nadien heeft hij altijd zijn bescheiden krachten in dienst vau zijn Hemelschen Zender gesteld, ten behoeve van de gemeente Arnhem. Later werd hij in dat werk bijgestaan door br. Harmsen van Nijmegen en br. de Neef van Ede, die om beurten hem kwamen vervangen.

Op zijn eigen eenvoudige wijze wist hij ons altijd het Woord Gods te brengen en te verklaren en ons daarmede op te bouwen. Hij heeft een tweetal onzer door den doop de gemeente ingeleid, terwijl ook meerdere malen het avondmaal door hem aan ons werd bediend.

Treffend was het wanneer hij het in zijn

prediking had over de groote liefde Gods, ja, dan kon hij soms zijn innerlijke ontroering niet meer verbergen en dan duurde het eenige oogenblikken voordat hij weer „gewoon" sprak. Was het alles lief wat hij van de Arnhemsche gemeente heeft ondervonden? Neen wij moeten het eerlijk zeggen: het leed is hem als zoodanig ook niet gespaard, doch de dag aller dagen zal openbaren dat zijn werk hier niet tevergeefs is geweest. Vast staat dat de Heer van hem zal zeggen: gij zijt in het minste getrouw geweest, ga in, in de vreugde des Heeren, want van br. Brandt kon worden gezegd:

Mijn gaven, krachten en mijn tijd:
'k Leg alles op Uw altaar neer.

Met dezen broeder is weer een van die oude getrouwe, beginselvaste Baptisten heengegaan. Zijn nagedachtenis zal bij ons, hoewel verstrooid, in aangename herinnering blijven voortbestaan. F. ALBERTSMA.

III

Br. Correspondenten

die het 2de kwartaal nog niet hebben afgerekend verzoek ik beleefd, dit nu t e n s p o e d i g s t e te doen.

De Adm.

Allen die Pinksternummers

hebben besteld en ontvangen en deze per *giro* willen betalen, verzoek ik dit dan voor 25 Juni te doen.

Mijn postrek. is: No. 42318.

H. DE JONGE, Nw.-Weerdinge.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

III

MEDEDEELINGEN

Ontvangen:

voor de Congo Zending van:
Wed. D D. V. te H. (A) f 10.—
Gem. den Haag „ 75.—
Hartelijk dank.

Leeuwarden — J. VISSER U. P.
v/d Kooystr. 16 — Postrek. 167305.

»Zusterhulp.«

Ontvangen van de Afdeeling „Zusterhulp" te Utrecht voor de opvoedingsarbeid van Zr. Reiling aan de zwarte meisjes te Yakusu in Congoland, Centraal Afrika, f 9.—

Hartelijk dank.

De Algemeen Penningmeesteresse
S. BOURITIUS—Hamer
Radstakeweg 26, Deventer.

Voorzorg.

De 17de Jaarvergadering van „Voorzorg" wordt gehouden op Zaterdag 4 Juli a.s. te Stadskanaal, namiddags 3 uur. Nader wordt de plaats per oproepings-biljet bekend gemaakt.

Voorstellen worden spoedig ingewacht.

Scheveningen, Kanaalweg 5a. — De Secretaris, C. J. LOUW.

4389

De gemeente te Stavoren zag gaarne dat een onderwijzeres van Bapt. overtuiging, solliciteerde naar de Chr. School aldaar. Adres: het Hoofd dier School, de Heer Zalverda.

Ds. F. E. HUIZINGA is verhuisd van Eebuurt 30 naar:
Veestraat 14 te Leeuwarden.

III

ADVERTENTIEN

Heden overleed, zacht en kalm, onze geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

JANTJE LANDLUST,

in den ouderdom van 82 jaar en 3 maanden, sedert 1916 Wed. van H. HEIDELBERG.

Nieuwe Pekela, 2 Juni 1931.

B. MEIJER, Stadskanaal
H. HAMSTER, N. Pekela
J. SCHIPPERS—Heidelberg
W. SCHIPPERS, Em. E.veen
G. POTJEWIJD—Heidelberg
J. POTJEWIJD, N. Pekela
A. M. REILING—Heidelberg
R. REILING, N. Weerdinge
R. HEIDELBERG
G. HEIDELBERG—Oosterveen
Nieuw Amsterdam
en Kleinkinderen.

Zoo de Heere wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders

D. SCHUT
en
T. SCHUT—REKKER

Dinsdag 9 Juni a.s. hunne
25-jarige Echtvereeniging
te herdenken.

Groningen, Juni 1931.
Hunne dankbare Kinderen.

Het behaagde Gode uit het lijden dezes lichaams weg te nemen en tot heerlijkheid te verhoogen onze Zuster

HENDRIKJE DE JONG,
Wed. van L. BANDSTRA,

in den ouderdom van 67 jaar.

Een sleepende ziekte des lichaams ontnam haar al jaren de gemeenschap maar nu is haar gemeenschap volkomen.

Namens de Bapt.
Gemeente Stavoren.

Heden overleed, in zijn Heer en Heiland, na een langdurig doch geduldig gedragen lijden, onze geliefde Man, Vader, Behuwd- en Grootvader

CORNELIS BRANDT,

in den ouderdom van 71 jaar.

Wed. M. BRANDT—Sweijs
H. ROELES
N. M. ROELES—Brandt
M. BRANDT
G. BRANDT—v. d. Baaren
N. MOSTERD
A. MOSTERD—Brandt
Groningen
B. STEENBERGEN
S. STEENBERGEN—Brandt
Deventer
C. BRANDT
A. BRANDT—Pikkert
Hauterwijk (Fr.)
en Kleinkinderen.

Apeldoorn, 29 Mei 1931.
Apollolaan 5.
Joh. 11 : 25.

Vrijdag 12 Juni 1931 No. 2187 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

GODS KEUS EN ONS LOT.

.... Jacob heb ik liefgehad en Ezau heb ik gehaat. Rom. 9 : 13.

Er zijn menschen, die het jammer vinden dat een woord als dit in den Bijbel staat. Het zijn naar hun gevoelen steenen des aanstoots.

Dat het niet alleen in het Oude doch ook in het Nieuwe Testament staat is iets, waarover ze zich nog meer verwonderen. Hoe komt het — zoo vragen ze zich af — dat Paulus, een apostel van Jezus Christus, niet gevoeld heeft, dat zulk een beschouwing van God, niet past bij het Evangelie? En men schrijft het dan maar op rekening van zijn Joodsche afkomst en farizeesch verleden.

Het *feit* alleen echter dat een man als Paulus dit woord met instemming aanhaalt uit het O. Testament, moet ons gehoor scherpen. We kennen Paulus als een man met een ruimen blik en een groote liefde; iemand, die, juist omdat hij niet enghartig Joodsch wilde zijn, zooveel geleden heeft. En het is daarom, dat bij dit woord de vraag in ons opkomt of het wel die afstootende beteekenis kàn hebben, die er voor ons op het eerst gehoor in ligt.

* * *

God doet met alle menschen niet hetzelfde.

We zien dat er veel onderscheid tusschen de menschen is, waaraan ze zelven niets toe of af kunnen doen.

Daar is b.v. het *sexeverschil*: men komt als jongen of als meisje ter wereld. In dat verschil ligt al direct een niet onbelangrijke levensbeperking; een staan buiten bepaalde mogelijkheden, zoowel voor wie als jongen als wie als meisje geboren wordt.

Bij de geboorte stelt God ons leven dus binnen perken, die we nooit zullen kunnen overschrijden. Hij kiest daarin voor ons, en wij hebben die onveranderlijke keus te aanvaarden.

Dan is er het *rasverschil*.

Geboren zijn als Europeaan of Neger, als Chineesch of Roodhuid wil zeggen gebonden zijn aan bepaalde grenzen. De Moorman kan zijn huid niet veranderen; niemand kan overgaan tot een ander ras.

De verschillen van geslacht en ras en de andere verschillen, die God gemaakt heeft, hebben wij eenvoudig te aanvaarden. Bij deze verschillen is Gods keus de alléén beslissende, en *het eigenaardige daarbij is, dat ieder bij die keus volkomen gelukkig kan zijn.* In alles waarin geen menschelijke invloed zich laat gelden, waarin zuiver en alleen G o d s keus geldt, is niets dat ons geluk zou verhinderen.

Terloops zij hierbij opgemerkt dat, van deze overweging uit, de leer niet aan waarschijnlijkheid wint, dat de eeuwige rampzaligheid van sommige menschen t e n s l o t t e zou moeten worden verklaard uit G o d s keus en bestemming.

* * *

„Jacob heb ik liefgehad en Ezau heb ik gehaat".

Wat beteekenen deze woorden?

Haten beteekent in den Bijbel niet altijd wat het voor ons zegt.

Wordt in de Schrift van haten gesproken in tegenstelling met liefhebben, dan beteekent het: niet zóó liefhebben. Als de Heer Jezus zegt: Die achter Mij wil komen en niet haat vader, moeder, ja ook zijn eigen leven, kan Mijn discipel niet zijn", houdt Hij ons Hi voor, dat wij de liefde tot vader en moeder en tot het eigen leven moeten t e n a c h t e r stellen bij de liefde tot Hem. En dat de liefde tot Hem nooit in werkelijkheid schade beteekent voor vader, moeder of voor het eigen leven, spreekt vanzelf. Integendeel: als we de liefde tot Hem voorop stellen, dan zal dat een zegen beteekenen voor elke aardsche verhouding en ook voor ons eigen leven.

In den tekst staat haten tegenover liefhebben.

Dat „haten" van Ezau beteekent dus: niet zóó, niet met dát doel liefhebben. God heeft Jacob liefgehad voor een bepaald doel en voor dat doel ging Hij aan Ezau voorbij.

* * *

Het onderwerp van deze hoofdstukken is Israëls verwerping. Velen vroegen: mag God dat doen? Wij zijn toch Abrahams zaad, het volk des Verbonds? Wij hebben toch wet en besnijdenis ontvangen? Mag God nu met voorbijgaan van ons, de heidenen aannemen tot Zijn volk?

Deze bezwaren weerlegt Paulus met te herinneren aan Israëls oorsprong. God heeft niet, met voorbijgaan van Ezau, Jacob en diens nakomelingen aangenomen, omdat die b e t e r waren, want vóór de kinderen nog geboren waren, verkoos God Jacob reeds boven Ezau, zoodat elke gedachte aan verdienste uitgesloten is. Wij hebben geen vordering op God.

Het is voor ons zondaren alles waard, dat God niet met ons handelt naar waardigheid of verdienste. Hij raadpleegt ons verleden niet, maar alleen Zijn eigen hart. Hij wordt door niets geleid dan door Zijn liefde. Voor wij nog geboren waren, dus goed noch kwaad gedaan hadden, had God Zijn plan reeds gemaakt, Zijn keus reeds getroffen. Daarom moet een zondaar nooit met zichzelf te rade gaan doch uitsluitend daarnaar vragen, wat God over hem besloten heeft. En dat besluit heeft God geopenbaard in de overgave van Zijn Zoon. Joh. 3 : 16.

* * *

Kunnen we dus niet verloren gaan?

Zeker wel, maar niet omdat God het wil.

Paulus, de man van onzen tekst, zegt met nadruk: Hij heeft ze allen onder de ongehoorzaamheid besloten, *opdat Hij zich over allen ontfermen zou.* Rom. 11 : 32.

En als er dan tòch menschen verloren gaan, hoe komt dat dan?

Gòd wil het niet.

Om hun zonden gaan ze ook niet verloren, want als God die in aan-

merking nam, dan moesten allen verloren gaan.

Hoe komt het dan? Het komt niet, omdat God het wil. Het komt niet omdat ze zondaars zijn.

Het komt omdat ze anders willen dan God wil; omdat ze den Raad Gods tegen zichzelven verwerpen.

* * *

Ezau bleef buitenstaan; hij werd afgewezen.

Gij weet waarom: hij vond geen plaats des berouws, hoewel hij den zegen met tranen zocht.

Een leven zonder berouw, is een leven dat voor den hemel gesloten is. In zulk een leven kan Gods Raad niet worden uitgevoerd.

Zalig kan ieder worden, zoo hij slechts uit genade zalig wil worden.

L.

III

Viering van HET VIJFTIG-JARIG BESTAAN der UNIE VAN BAPT. GEMEENTEN IN NEDERLAND

op Zondag en Maandag, 5 en 6 Juli 1931 in het kerkgebouw te Stadskanaal.

Zaterdag 4 Juli

19½ uur Receptie van afgevaardigden en gasten.

Zondag 5 Juli

9½ uur Godsdienstoefening.

17 uur *Jubileumsamenkomst*. Leider: Ds. J. Louw van Groningen, voorzitter der Unie-commissie.

Programma:

Wijdingsrede door den leider.

Historisch overzicht door den secretaris der Unie.

Begroetingswoord en toespraken van vertegenwoordigers der overheid en buitenlandsche afgevaardigden, br. K. v. d. Baaren Sr., mede-oprichter der Unie, J. Reiling Sr. e. a.

Pauze, waarin ververschingen worden aangeboden.

Vrije toespraken. Medewerking van het gemeentelijk zangkoor „Polyphonie"

Bid- en dankstond.

Maandagvoormiddag.

Pelgrimstocht naar Gasselter Nijveen, naar de plaats, waar in 1845 de eerste zeven broeders en zusters door br. Köbner zijn gedoopt.

Deze tocht wordt per rijwiel ondernomen.

Opstelling van den stoet 10 minuten voor 10.

Vertrek van de kerk te Stadskanaal 10 uur.

Voor degenen, die over geen rijwielen beschikken, staan autobussen ten dienste. Vertrek van de autobussen van de kerk te Stadskanaal 10 uur.

10½ uur *Openluchtvergadering te Gasselter Nijveen*. Leider: Ds. B. Planting van Amsterdam. Beschrijving van het historisch gebeuren door den leider.

Sprekers: Ds. K. Reiling van Nieuw Weerdinge. Onderwerp: „Waarom het in het verleden gegaan is".

Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal. Onderwerp: „De boodschap van de pioniers aan ons en onze kinderen".

Medewerking van een dubbelkwartet.

P. S. Wij verwachten, dat de deelname aan de pelgrimstocht vooral door de gemeenten in de provinciën Groningen en Drente buitengewoon groot zal zijn.

12½ uur Koffietafel te Stadskanaal in de zaal achter de kerk.

17½ uur Gemeenschappelijke maaltijd

19½ uur *Jubileumsamenkomst der Baptiste Jongeren*. Leider: Ds. J. W. Weenink.

Sprekers: Ds. A. P. Barendregt van Emmer-Erfscheidenveen. Onderwerp: „Het Jeugdwerk in onze Unie".

Ds. K. Reiling. Onderwerp: „Ons Zondagsschoolwerk".

Ds. L. de Haan van N. Pekela. Onderwerp: De Jeugd en de Bijbel".

Medewerking van de Mandolineclub Stadskanaal en het christ. gem. zangkoor „Euphonia" van Nieuwe Pekela.

Vrije toespraken.

P. S. Iedere bezoeker van de Jubileumsamenkomsten en Unievergadering drage het *Jubileuminsigne*, dat voor enkele stuivers vanaf Zaterdag 4 Juli in het bijgebouw der kerk te Stadskanaal verkrijgbaar wordt gesteld. Elke pelgrim naar Gass. Nijveen behoort het te dragen Het eenvoudige speldje blijft een aardig souvenir van de jubileumviering.

Verder vestigen we de aandacht op het *Gedenkboekje*, dat men zich eveneens op de jubileum- en Uniedagen kan aanschaffen.

51e Algemeene Vergadering

der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland op Maandag en Dinsdag 6 en 7 Juli 1931 in het bijgebouw der kerk te STADSKANAAL.

Gemeenten, die aan haar financieele verplichtingen jegens de Unie niet hebben voldaan, hebben geenerlei rechten tot de Algem. Verg.

Aanvang: Maandag 14 uur precies.

Afgevaardigden! De eerste stemmingen worden reeds bij het begin der vergadering opgenomen. Weest op tijd en levert uw ingevulde biljetten bij den ingang van de zaal achter de kerk aan de stemcommissie in, die 20 minuten vóór de opening zitting neemt. Een afgevaardigde mag per stemming slechts één stem uitbrengen.

AGENDA:

1. *Opening* door den voorzitter der Unie-Commissie Ds. J. Louw.

2. *Opname der presentielijst*. Afgevaardigden, die deze niet hebben geteekend, derven het stemrecht.

3. *Verkiezing van een leider* der vergadering uit de leden der Unie-Commissie. Deze zijn: Ds. J. Louw, voorzitter; br. J. Visser, penningmeester; Ds. J. W. Weenink, secretaris; Ds. A. P. Barendregt, Ds. B. Planting, br. A. Dijkstra, br. J. v. d. Heide.

4. *Bespreking van de Jaarverslagen*.
a. van den secretaris;
b. „ „ penningmeester;
c. „ „ administrateur van „De Christen";
d. „ „ „ van „De Zaaier";
e. „ „ „ van „De Kindervriend";
f. „ „ depôthouder.

Zij die vragen de financiën betreffende willen stellen, zullen deze indien mogelijk 14 dagen tevoren schriftelijk bij den penningmeester indienen, daar het staan le de vergadering niet altijd mogelijk is alle gegevens dadelijk bij de hand te hebben en het tijd bespaart.

5. Vaststelling van de begrooting 1930—1931.

6. *Verkiezingen*.

a. Twee leden van de Unie-Commissie:

Aftredende zijn: Ds. A. P. Barendregt en br. J. v. d. Heide.

Candidaten zijn: J. v. d. Baaren, Stadskanaal; G Bouritius, Deventer; A. Faber, Muntendam; H. v. d. Heide, Leeuwarden; J. Hekhuis, Muntendam; J. Huizinga, Hengelo; J. Jeronimus, Den Haag; C. A. Schults, Haulerwijk; A. H. Zerbst, Utrecht.

b. Redactie „De Christen".

Aftredend: Ds. J. Louw, Ds. G. Bouritius, Ds. J. W. Weenink. Vacature wijlen Ds. N. van Beek.

Candidaten: de aftredenden alsmede Ds. L. de Haan, Ds. F. E. Huizinga, Ds. J. v. d. Schors.

c. Redactie „De Kindervriend".

Aftredend: Ds. A. P. Barendregt.

Candidaat: de aftredende.

d. Redactie „De Zaaier".

Aftredend: Ds. B. Planting.

Candidaat: de aftredende.

7. Rapport over onze studenten.

8. *Voorstellen van de Unie-Commissie.*

a. Ds. van Dongen van Harlingen en br. G. Planting van Amsterdam te benoemen tot leden van den N. B. J. B. Raad.

b. Br. H. Doornkamp ter opleiding tot zendeling naar Engeland te zenden; br. A. Kruizinga ter opleiding tot zendeling naar Hamburg op voorwaarden, die voor asp. kweekeling voorganger gelden; br. H. Mostert, die indertijd door de Algem. Verg. als kweekeling is aangenomen, maar niet is gegaan, voor een twee-jarige opleiding tot voorganger naar Hamburg te zenden, zulks in verband met zijn leeftijd en ervaring als prediker; br. H. C. Prins van Muntendam, in 1932, ter opleiding tot zendeling naar Hamburg te zenden op voorwaarde, dat hij dan tot de 2e klas kan worden toegelaten.

c. De voorgangers ruilen met elkander op Baptisten Wereldverbond Zondag.

d. De uitgave van een Kerst- en Pinkster- of Voorjaarsnummer.

e. Herbenoeming van de volgende commissiën:

1. die voor het inzamelen van gelden voor het studiefonds.
2. die der Unie-Radio-Commissie (U.R.C.)

f. Br. B. Fabrie gelegenheid te geven zich voor de Alg. Verg. te verantwoorden.

g. Een bestuurdersvergadering te houden met bestuursleden der gemeenten en deze te verbinden aan de Unie-Vergadering.

Toelichting: zie Van de Secretaris-tafel in „De Christen" van 22 Mei j.l.

9. *Voorstellen uit de Gemeenten.*

a. Bergumerheide:

De Algemeene Vergadering bepale, dat leden onzer gemeenten, die zich elders vestigen, zich moeten aansluiten bij de dichtstbij gelegen gemeente.

Toelichting: Bij ervaring is het onze gemeente gebleken, dat leden van elders in haar nabijheid kwamen te wonen en geen gemeenschap met haar uitoefenden, maar lid bleven van de gemeente, welker woonplaats zij hadden verlaten. Dit is in strijd met het karakter van Unieëering.

b. Leeuwarden:

De Commissie der Unie belegge in plaatsen, waar gemeenten gevestigd zijn en zoo mogelijk in die plaatsen, waar kansen bestaan voor gemeentevorming samenkomsten om er onze beginselen te propageeren. Daarvoor trekke men uit de Uniekas f 500.—.

Toelichting: De gemeente Leeuwarden is van oordeel, dat de tot nog toe gehouden Unie-avonden uitgebreid kunnen worden tot groote openbare samenkomsten, zoowel in onze eigen gemeenten als in plaatsen, waar geen gemeenten zijn.

c. Hengelo:

De Unie besluite jaarlijk f 1600,— beschikbaar te stellen voor opleiding van voorgangers, ten einde minstens drie, zoo mogelijk vier studenten een behoorlijke opleiding te kunnen geven.

Toelichting: Gezien de groote kansen onzer beginselen en de behoefte der tijden aan het zuivere evangelie, meenen wij, dat onze Unie de opleiding van geschikte krachten in grooter getale ter hand moet nemen. Indien de voorgestelde som niet in haar geheel binnen komt, dan worde het tekort aangevuld uit het banksaldo der Unie-rekening. Opleiding van minstens drie personen achten wij noodzakelijk. Waar de studiekosten voor deze plm. f 1200 bedragen, moet de overschietende f 400 worden besteed om studeerenden naar behoefte bij te staan in de verdere kosten voor kleeding, boeken, enz. Dit laatste met het oog op minder bedeelden onder ons, die over uitstekende gaven beschikken doch niet over middelen.

Dinsdag 9½ uur Bidstond in de kerk. Voorganger: Ds. G. Visser van Hoorn en Workum.

10 uur Voortzetting van de behandeling der agenda.

12½ uur Koffietafel.

14 uur Conferentie. Leider: Ds. J. Huizinga van Hengelo. Inleiding van Ds. C. Brandt van Haulerwijk. Onderwerp: „Welke voorwaarden mag de gemeente aan het lidmaatschap verbinden?" Inleiding van Ds. J. Hekhuis van Muntendam. Onderwerp: ?

17½ uur Gemeenschappelijke maaltijd

19½ uur Viering van het Avondmaal. Voorganger: Ds. J. W. Weenink.

Afgevaardigden:

Amsterdam: P. Berkhout, G. Planting, W. Veenstra.
Apeldoorn: K. A. van Beek, T. Hofkamp
Bergumerheide: K. Koopmans.
Delfzijl: P. W. Brongers, J. Pleijzier.
Deventer: G. Bouritius, B. de Vries Wzn H. Groothedde.
Drachten:
Eindhoven: J. Danker, A. Verheul.
Em. Erf.veen: S. Eisinga, H. Wils, L. Kruit, G. J Olijslager.
2e Exloërmond: H. Koops, P. de Raaf, R. Veltman.
Foxhol: H. Mostert, J. Siekman.
's-Gravenhage: J. Jeronimus, R. Hof, J. Boiten, F. H. de Ruijter, P. Maat.
Groningen: P. H. C. Deursen, H. Bolman, C van Meekeren, K. Heiklaar, G. Weersing, B. Blauw, A. Bos, C. Mostert, R. A. Hof, H. Bos.
Haarlem: J. v. d. Schors, J. G. Tiggelman, G. Broertjes, C. Huijzer.
Harlingen: J. van Dongen, P. de Boer, G. de Vries.
Haulerwijk: C. Brandt, J. Spandau, G. Vegelin.
Heeg: P. van Netten.
Heerlen; R. Fijn, de Jager.
Hengelo: J. Huizinga, B. Blaak, A. Sotthewes, H. Assink, K. Baptist, H. Brouwer, E. Huizinga, H. Kiewit, J. Kuiper, G. Varenhorst.
Hoogezand: H. van Komen, J. H. van Timmeren.
Hoorn Osinga (plaatsvervanger S. Prost.)
Leeuwarden F. E. Huizinga, en ?
Muntendam J. Hekhuis, H. v. d. Deen, S. Rosenbaum, A. Faber, J. Boiten Johzn.
Nieuwe Pekela L. de Haan, J. G. Olijslager, J. Potjewijd en D. Olijslager.
Nieuw Weerdinge K. Reiling, J. Wiersema, R. Reiling, P. de Jong, H. Drenth, P. de Boer, J. van Dam.
Sneek H. Visser, P. Dijkstra, A. Wielenga.
Stadskanaal J. v. d. Baaren, F. de Glint, H. Huizing, T. van Komen, G. Metz, J. Reiling Jr. P. Smit.
Stavoren Joh. Smits, S. Venema.
Utrecht D. Molijn, A. H. Zerbst.
Vriescheloo J. de Haan, P. Hamster E. Edens.
Workum G. Visser, P. Hornstra.

LOSSE SCHAKELS

Lichtvaardige praat. Br. J. de Jong te Brussel zendt ons onderstaand citaat uit een preek van Ds. H. Bakker, N. Herv. predikant te Amsterdam. Deze preek is verschenen in de preekenserie: „Van Goedertierenheid en Recht". De aanhaling is te vinden op bladz. 410.

> „Concurrenten zijn komen opdagen. Amerika levert ons niet alleen automobielen, maar ook sectariërs. Mormonen, Adventisten. Baptisten en zoovele andere steken gemakkelijk den Oceaan over en prediken den heilstaat. Jezus komt! zeggen ze. En ze voegen er bij: bij ons".

Ds. H. Bakker moest beter weten. Hij moest weten, dat de Baptisten geen „sekte" zijn. Hij moest weten, dat ze geen „heilstaat" prediken, maar het Koninkrijk van onzen Heere Jezus Christus. Hij moest ook weten dat het Nederlandsche Baptisme geen Amerikaansch invoerproduct is, maar dat het te Gasselter-Nieuwveen geboren is in de ziel van een Ned. Herv. predikant, die zijn Kerk terug riep tot het Nieuwe Testament, en zelf daarin het voorbeeld gaf, doordat hij terugkeerde tot deze bron der waarheid.

Ook predikanten kunnen niet alles weten. Maar als ze over anderen willen spreken, moeten ze zorgen op de hoogte te zijn. Die eisch moet aan ieder gesteld worden, die in het openbaar optreedt; ook aan predikanten en vooral aan hen, vanwege het vertrouwen, dat ze bij velen genieten.

Ontijdig oogsten. In Mark. 4 : 29 zegt de Heere Jezus: „En als de vrucht zich voordoet, terstond zendt hij de sikkel daarin, omdat de oogst daar is". Dit woord is, dunkt ons, voor misverstand vatbaar. Een ieder moet dit voelen. Geen boer denkt er aan, om, als de vrucht zich „voordoet", de sikkel er in te zenden. Hij wacht daar-

mee, totdat de vrucht rijp is.

In andere vertalingen leest ge dan ook: „als de vrucht zich neigt", „als de vrucht rijp is", „als de vrucht het toelaat".

Tot zoolang wacht de boer, en tot zoolang moet men ook in het Koninkrijk Gods wachten, voordat men gaat oogsten. Vruchten die geoogst worden voordat ze rijp zijn, smaken niet goed; ze kunnen ook niet duren. En zielen die „geoogst" werden, voordat ze rijp waren, zijn al evenzoo. Men beleeft van hen geen vreugde. Ze zijn ook niet in staat te volharden tot het einde. Ze kunnen de proeven niet doorstaan, waaraan het christelijk leven hier op aarde onderworpen is. Ze zijn voor een tijd. Ik denk dat er wel haast geen gemeente is, of ze heeft hiervan eenige ervaring op gedaan. Aan het gevaar, geestelijk werk te forceeren, moet ernstig weerstand geboden worden. Dat gaan oogsten, als de vrucht zich pas „voordoet" leidt tot teleurstelling over en weer. Gun de vrucht tijd te groeien. Laat de Heilige Geest zijn werk afmaken, voordat gij uw sikkel er in zendt. Het houden van opwekkingssamenkomsten en getuigenisavonden is heel goed, maar is aan haar niet in sterke mate het gevaar verbonden, vòòrtijdig te willen oogsten? Is het niet beter, dat een rij opwekkingssamenkomsten voorbij gaat zonder zichtbare gevolgen na te laten, dan dat er een reeks vruchten worden binnengehaald, die nog niet rijp waren doch zich eerst „voordeden!" en straks even zooveel teleurstellingen zullen blijken te zijn?

De reuke des levens. Dat het leven een reuk heeft, behoort tot het onderwijs dat Paulus ons geeft. Hij is 't die spreekt van een „reuke des levens ten leven". Er is echter ook, zegt hij „een reuke des doods ten doode".

Staan wij daarbij even stil. Het leven heeft reuk. Het is daarin een bloem gelijk. Het ligt aan ons, aan de gezindheid, die in onze daden zich uit, hoedanige reuk aan ons leven verbonden is.

Het kan een liefelijke reuk zijn. Ook een reuk, die tegenstaat. Daar is iemand, die heeft de kerk een electrische leiding met lampen cadeau gegeven. Die daad is goed. Ze is als een mooie bloem. Maar .... het vertelt alom, dat die lampen *zijn* gift aan de kerk zijn en laat terloops graag hooren hoe duur ze geweest zijn. De bloem is mooi, maar de reuk deugt niet.

Daar is een moeder, die elken morgen nummer een is en den dag door haast boven haar kracht werkt voor haar huisgezin. Voorwaar: een voortreffelijk leven. Maar .... ze zegt het zelf al klagende elken dag. Ze doet het, maar ze doet het zonder vreugde. Nu is haar daad een reukelooze bloem.

Een broeder heeft gaven; hij gebruikt ze ook .... maar hij wéét het zoo goed. Hij dient, maar het is zonder ootmoet en de bloem is reukeloos!

Ik geloof dat elke gave, die niet met vreugde gebracht wordt; elke dienst, die niet met blijmoedigheid geschiedt: elk werk dat niet in ootmoed gedaan wordt, de reuke ontbreekt, die die gave, die dienst, dat werk, aangenaam maakt voor God!

En daarom vrees ik, dat aan een heel groot gedeelte van ons leven de liefelijke reuke ontbreekt; de reuke des levens *ten leven!*

Als de hals dunner wordt. Bij den veldtocht in het Oosten dreigde een gedeelte van Hindenburg's leger te worden afgesneden. De hals, die de bedreigde legerafdeeling met de rest van het leger verbond werd steeds smaller. Inplaats van de haast ingesloten legercorpsen zooveel te redden als maar mogelijk was, door zoovelen als kon uit het bedreigde gedeelte terug te trekken, liet de Veldheer door den nauwen hals steeds nieuwe troepen oprukken. Toen barstte — om zoo te zeggen — de opgehoopte menschenmassa door de insluitende vijandelijke linies en alle schier afgesneden legercorpsen waren gered.

Als de hals dunner wordt eischt dit niet een verminderde, doch een versterkte toevoer. Gij merkt dat uw broeder zich wat van u verwijdert; dat de verhouding koeler wordt. Gij zijt u bewust daartoe geen reden te hebben gegeven. Nu moet ge oppassen, dat ge niet met dezelfde houding antwoordt en op minder liefde met minder liefde reageert. Integendeel: nu extra geven! Nu de verminderde gelegenheid om u aan hem kwijt te worden des te vlijtiger benut! Vermeerderde liefde moet het antwoord zijn op verminderde belangstelling. Niet loslaten wat zich los wil maken. Het Evangelie laat wel uitkomen, dat de liefde van den Verlosser tot den ontrouwen discipel steeg, naarmate deze zich meer van Hem verwijderde. Aan den laatsten maaltijd, waarbij deze nog aanzat, gaf de Heere Jezus hem het teeken der bizondere toegenegenheid. Joh. 13 : 26.

Indien ge belang stelt in die belangstelling toonen; indien ge bezoekt, die u bezoeken, wat loon hebt gij? Doen niet de tollenaren en zondaren hetzelfde?

Speurt ge ergens een verzwakking der gemeenschap, vermeerder dan de toevoer. Allicht dat ge zoo verlies kunt voorkomen.

Maar niemand vergete dat het edeler is tot de werkende, dan tot de werkverschaffende elementen in de gemeente behooren!

Een terugblik op ons werk. Jaar op jaar wordt ons door den Secretaris der Unie medegedeeld, hoe het met den arbeid in de verschillende gemeenten staat. Hij voegt — ter vergelijking, en opdat men aan de cijfers wat meer zal hebben — er die van het jaar daarvoor bij. Dat is nuttig en leerzaam, anders geschiedde het niet. Wij verstaan de cijfers, die de statistiek ons voorlegt nog beter, wanneer we eens over een grootere periode den blik laten teruggaan in het verleden. We zochten te dien einde de gegevens eens op, die ons verstrekt werden over den stand van het werk op 1 Januari 1911 en op 1 Januari 1921 om die te leggen naast die waarmede de secretaris van ons allen, ons verheugde den 28sten Febr. j.l. en die golden voor den 1sten Januari 1931.

De cijfers van drie kroonjaren. Hier volgen de cijfers van den stand van het werk telkens op den 1sten Januari van de jaren 1911, 1921 en 1931. (Waarom worden de gemeenten in de statistiek niet genummerd?)

	Aantal Gemeenten	Leden op 1 Jan.	Opbrengsten	Aantal Zsscholen	Onderw.	Kinderen	Catechisanten
1911	19	1476	fl. 16 004	36	100	2242	159
1921	22	2216	fl. 64.995	?	138	2685	335
1931	30	3781	fl. 96 009	59	231	3112	440

In 1911 was de gemeente Foxhol nog een afd. van de gemeente Groningen; Muntendam van Stadskanaal en Apeldoorn van Zutfen. De gemeente Em. Erfscheidenveen stond toen nog buiten de Unie. In 1921 was Rotterdam even als heden ten dage een

zelfstandige, niet geunieëerde gemeente De gemeente te Em. Erfscheidenveen stond ook toen nog buitende Unie en de gemeente Hengelo II was toen ook nog niet opgenomen. Arnhem kwam toen eveneens voor onder de gemeenten „niet in de Unie opgenomen".

Bij de opbrengsten over 1930 moet in aanmerking genomen worden, dat drie gemeenten hun linkerhand niet wilden laten weten wat hun rechterhand in dat jaar gedaan had.

Alle bovengenoemde cijfers, betrekking hebbende op den arbeid der gemeenten in de laatste twintig jaren, getuigen van groei.

De cijfers der opbrengsten 1911 en 1921 vertoonen een sterk sprekend verschil. — Het aantal Zondagsschoolleerlingen, dat in 1911 nog belangrijk grooter was dan dat der gemeenteleden, is na twintig jaren daar ónder gekomen. Het Zondagsschoolwerk schijnt niet meer voor uitbreiding vatbaar te wezen. Op dit terrein schijnt — door allerlei oorzaken — de grens van het mogelijke wel bereikt te zijn. Dat het aantal catechisanten zoo klom zal ieder, die de waarde van een verstandelijke godsdienstige ontwikkeling kent, dankbaar stemmen.

Vereenigingscijfers. Hoe ging het de vereenigingen, in de laatst verstreken twintig Unie-jaren? Op 1 Januari was de stand in:

	Knapen	Jongelingen	Jongelieden	Jongedochters	Kl. meisjes	Vrouwen	Zang	Muziek
1911	92	183		266	235	98	178	25
1921	118	140	313	388	335	81	420	?
1931	161	146	1418	519	740	253	754	185

De Jongelingsvereenigingen zijn achteruitgegaan. De opkomst der jongeliedenvergaderingen is voor hen niet gunstig geweest. De bloei van dezen nieuwen tak van arbeid bewijst echter wèl, dat ze in een behoefte voorziet. Alle andere vereenigingen zijn sterk gegroeid.

In Griekenland. Een groep Grieksche christenen, van Baptiste overtuiging, welke geleid wordt door een zekere Dr. Matallinos, legt een bizonderen evangelisatie-ijver aan den dag. Dr. Matallinos heeft een boekske geschreven „De Bewijzen voor de opstanding van Christus" welk geschrift gedurende het laatste Paaschfeest in 60.000 exemplaren werd verspreid. Hij schrijft, „dat het werk des Heeren groeit en Christus verheerlijkt wordt".

L.

III

ZENDING.

Eerstelingsvruchten in het binnenland van Kameroen.

door J. Sieber.

I.

„Wat zal dat wel voor een slag van menschen zijn, waaronder we nu zullen moeten leven en werken?" Deze vraag hield ons aldoor bezig, toen we ons voor ongeveer twee jaren naar ons nieuwe arbeidsveld in het binnenland van Kameroen begaven. Wel wisten wij, dat de Europeesche beschaving in dat gebied nog niet was doorgedrongen en ook de Blijde Boodschap er nog onbekend was. Maar overigens hadden we van de leefwijze en den toestand der inboorlingen niets gewaar kunnen worden.

In den Naam van onzen Heer en Koning begonnen we er onzen arbeid. We bezochten de verschillende dorpen en gingen de hutten binnen en vertelden de grooten en de kleinen van den levenden en waren God, van Zijn liefde tot de menschen en van Zijn boodschap aan hen. Maar dat zaad vond hier nog geen toebereide aarde. De harten der menschen gelijken hier op den bodem des lands. Zooals deze hier is overdekt met hoog gras en struikgewas, zoo zijn de harten hier verborgen onder de moeras- en giftplanten van het rijk der duisternis. Reeds sedert vele eeuwen leven deze volken ver van God en in de schaduwen des doods. Steeds meer verbleekte het beeld Gods, dat hunne harten is ingedrukt en verschrompelde de zin voor het hoogere. Men kent nog slechts het stoffelijke. Eten en drinken, spel en wellust maken bij de inboorlingen het leven uit. De vragen omtrent God en de eeuwigheid, omtrent den zin en het doel des levens raken hen niet. Daardoor kwijnde het denkvermogen en is een toestand van geestelijke gevoelloosheid ingetreden. Daarom moet hier eerst zorgvuldig gewied en de ploegschaar diep gesteld worden.

We hadden onze koffers en kisten nog niet uitgepakt of er kwamen al zieken en zwakken tot ons om door ons geholpen te worden. Een deel van hen leed aan gevaarlijke, besmettelijke ziekten. De meesten vonden niet slechts verzachting van hun lijden, maar ook schonk de Heer in verschillende gevallen volkomene genezing, soms op verrassende wijze. Wie van de negers dankbaarheid verwacht zal teleurstellingen beleven; maar daden van zelfverzakende liefde blijft op den duur ook bij hen niet zonder uitwerking. Ze vormen de vijl, die met volharding gebruikt, zelfs de sterkste ketting doorvijlt en losmaakt.

Het meest hoopgevend bleek al gauw de arbeid onder de jeugd te zijn. Wij verzochten verschillende opperhoofden ons enkele jongens te sturen voor een op te richten school. Het moesten de besten en bekwaamsten zijn. Toen we ze zagen dreigde ons echter toch de moed te ontzinken. Dat waren ontaarde, wilde snuiters, bedorven en met een geestlooze gelaatsuitdrukking en met slechts een paar vuile lompen bedekt. Zouden deze menschen iets kunnen leeren? Zou het mogelijk zijn deze op dierlijk plan levende menschen uit de sfeer van onreinheid en satansdienst op te trekken? Menschelijke moeite en inspanning waren daartoe niet voldoende, maar wij mochten rekenen op de krachten van den levenden God. Zoo begonnen wij dan den 1 Juli 1929 onze school met zes leerlingen. Deze jongens hadden nooit anders gekend dan een vrij en losbandig leven. Ze beschouwden de school als een kleine afwisseling. De eerste twee dagen kwamen ze, maar den derden dag ontbrak reeds de helft.

„Waar zijn Ngo, Ngamtang, Mbangschi?"

„Ngo is naar Ntem gegaan".

„Wat heeft hij daar dan te doen?"

„Hij wil een broeder (verre bloedverwant) begroeten".

„En Ngamtang?"

„Hij heeft gehoord, dat er te Mabe een Mimbru feest (bierfeest) gevierd wordt. Hij wil eens zien of hij niet ook een slok machtig kan worden".

„En wat is er aan de hand met Mbangschi?"

„Hij is ook naar Mabe gegaan, waar de vrouwen uit visschen zijn gegaan".

Zoo kon er natuurlijk van een geregeld schoolhouden geen sprake zijn. Toen ik met een der opperhoofden daarover sprak stelde hij voor: „Neem de jongens voor dag en nacht op, geef ze te eten en te drinken en laat ze op den zendingspost slapen". Dat eischte wel allerlei uitgaven, want er moesten nachtverblijven gebouwd en tuinen aangelegd worden, maar het was toch de eenig mogelijke oplossing. Nu had

den we de jongens onder toezicht en waren ze onttrokken aan den verderfelijken invloed van de tooverpriesters en de omgeving. Toen eenige leerlingen het A-b-c konden lezen en een paar zinnen schrijven kregen ze den smaak van het leeren te pakken. Nu liepen ze niet meer weg. Uit eigen begeerte voegden zich nieuwe jongens bij hen, zoodat we met Kerstfeest omstreeks dertig leerlingen hadden. Ze kregen echter niet slechts onderwijs in lezen en schrijven maar kwamen ook onder den invloed van het Evangelie. Dagelijks hoorden ze in de korte godsdienstoefeningen van de groote daden Gods. Ze zagen het onderscheid tusschen hun leven en wandel en die der Christenen.

Daarover begonnen enkele na te denken. Hun harten waren getroffen. Zoo kwamen op zekeren dag zeven der oudere leerlingen tot mij met de verklaring dat ze graag meer wilden weten van den „weg in het Godsland" en tot een beter leven. Van dien dag aan kwamen ze geregeld een avond in de week met ons in onze hut samen. Zoo duidelijk als ons maar mogelijk was legden we Gods heilsplan uit. Vooral zochten we hun het beeld van Jezus Christus, van Zijn leven en werken, Zijn sterven en opstanding voor oogen te schilderen. Daarna gaven we hen gelegenheid zich uit te spreken, waarop wij met hen baden. En van den Levensvorst gingen leven-wekkende krachten uit. Deze bewerkten een zichtbare verandering bij de jongens. Dat waren niet meer de ontaarde knapen van voorheen met hun schuwe blikken, maar opgewekte, eerlijke jongens met open blikken. Nu is het een genot hen gade te slaan bij hun werk en spel, waarbij ze graag hun vroolijke liederen zingen.

(Slot volgt.)

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

MEDEDEELINGEN VAN DEN JEUGDSECRETARIS.

De e.k. Nationale Jeugdconferentie zal D. V. niet op 5 en 6 *maar op 26* en *27* Aug. te Groningen gehouden worden. Aan den avond van den 25en Aug. begroetingsavond.

Jeugdkringen of vereenigingen die contributie betaald hebben, hebben het recht voorstellen te doen. Zij worden ingewacht vóór 31 Juli e.k. bij den Secretaris.

Afgevaardigden en gasten die logies noodig hebben gelieven zich vóór 15 Aug. op te geven bij den heer ADR. KRUIZINGA, Nw. Bleekerstr. 107, Groningen. Zij moeten geen bericht terug verlangen. Wie zich opgeeft, verkrijgt logies.

Het aantal benoodigde insignes steeg boven de elfhonderd. Op de a.s. Jeugdconferentie zorge elke bezoeker er zich mede te sieren!

De conferentie belooft onder Gods zegen weer best te worden. De gemeente Groningen met haar Jeugdkring laat zich voor de tweede maal alle moeiten welgevallen, wat wij zeer in haar prijzen. Wij hopen dat ook deze conferentie haar rijkelijk met zegen beloonen mag.

Jonge menschen van Baptist Nederland, komt getrouw op! Laat het U wat kosten. Begin nu reeds te sparen voor de conferentie-uitgaven en collecten. Te sparen niet op de collecten 's Zondags, maar op cigaretten en allerlei andere onnoodige dingen.

Wij verwachten U allen in Groningen Groningen kan wel elfhonderd insignedragende jonge menschen bergen.

A. P. BARENDREGT.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Na den vloed. Torenbouw.

Gen. 9 en 11.

Les voor Zondag 12 Juli 1931.

Wij sluiten aan bij de vorige les. Noach en de zijnen waren uit de ark. Dankbaarheid voor Gods genade vervulde hun harten. Zij waren bewaard gebleven. Een offer vertolkte hun gevoelens.

Nu begon er een nieuwen tijd. Wat was er veel veranderd! Wat waren ze maar met een klein getal! Hoe zou het gaan in de toekomst; zouden de wilde dieren hen ook overweldigen? Wat zou God met de menschen doen voortaan? En zou het nageslacht nu ook godvreezender zijn dan het voorgeslacht was geweest? Dat waren ongetwijfeld vragen, waarmee Noachs gedachten zich bezig hielden.

Maar, had Noacht vragen en zorgen, hij ondervond, dat God met meer dan vaderlijke teederheid aan hem dacht. God openbaarde zich aan Noach en sprak met hem, om hem en de zijnen te zegenen, gerust te stellen en te bemoedigen. Zij zouden niet met een klein getal blijven, zie 9 : 1 en 7. Zij zouden ook niet door de dieren overweldigd worden; de dieren zouden den mensch als hun meerdere vreezen. De mensch mocht ze beschouwen als tot zijn dienst beschikbaar, zelfs om ze te slachten en te eten — het bloed zou echter niet gegeten worden.

Het bloed moest als het leven gewaardeerd worden. Het bloed van een mensch te vergieten zou als een bijzondere misdaad tegen den Schepper worden beschouwd. Het was het vernietigen van het leven. Zulk een misdaad eischte een zware straf zie v. 6.

Door zoo met Noach te spreken bemoedigde God de weinige menschen op de ontvolkte aarde; door zulk een gebod te geven beschermde God het leven.

Maar de Heer deed nog meer. Hij gaf ook een belangrijke belofte aan Noach — en tevens aan heel de schepping. God beloofde, dat zulk een verdelgende vloed niet weer over de aarde zou komen. Al beleefden ze later ook geweldige regens en hooge vloeden, de menschen behoefden voor een herhaling van den zondvloed niet te vreezen. Zelfs gaf God aan de menschen een zichtbaar teeken, waardoor ze zich steeds aan Gods belofte moest laten herinneren. Dat was de regenboog. Natuurlijk was die er wel eerder geweest, maar nu verbond God daaraan zijn speciale belofte. „Als gij dezen boog zult zien, dan moet gij er maar aan denken, dat ik mij zelf met mijn belofte aan u gebonden heb — alsof wij een overeenkomst hadden gesloten — dat de aarde niet door een tweede zondvloed zal vergaan". Zoo is dus voor den geloovige de regenboog meer dan een natuurverschijnsel, hij is tevens het teeken van Gods verbond met Noach en zijn nageslacht.

Natuurlijk moesten N. en de zijnen aanpakken om aan den kost te komen. Veeteelt en akkerbouw waren ongetwijfeld de meest voor de hand liggende bedrijven. Noach zelf legde zich toe op het laatste. Ofschoon het ons niet afzonderlijk beschreven is, mogen we m.i. gerust gelooven, dat God wel voor zijn schepselen heeft gezorgd, zoodat hen ook in den aanvang niets ontbrak. En op den duur werd alles weer geregeld.

Helaas, de zonde kleefde de mensch nog aan. Dat zal wel uit allerlei dingen gebleken zijn. Op zekeren dag liep het echter heel erg in 't oog: Noachs wijnstokken hadden goed gedragen en Noach ging zich te buiten aan den wijn. Veel te erg; straks dronken; zie vers 21; de dronkenschap is zoo onteerend voor den mensch, omdat zij dikwijls tot oneerbare handelingen drijft. Dat zien we ook bij Noach. Er gebeurde echter meer. Cham, Noachs zoon, vond zijn vader, en treurde er naar 't schijnt niet om maar ging er over praten. Hij vertelde aan zijn broers, dat zijn vader daar zoo ellendig lag. Het staat er niet apart bij, maar ik krijg zoo den indruk dat Cham er minachtend over gesproken heeft. Gelukkig deden zijn broers er niet aan mee, zie vers 23 en vertel, wat ze deden. Toen Noachs roes weer over was, zal hij zich wel geschaamd hebben. Over zijn twee zoons was hij zeer tevreden, maar tot Cham sprak hij woorden van afkeuring en voorspelde hem, dat zelfs zijn nageslacht zou lijden

om zijn misdaad. Ernstige waarschuwing voor ons: „Eert uw vader en uw moeder”.

Het menschelijk geslacht vermenigvuldigde zich snel. Helaas, de zonde nam ook toe. En toen de menschen zich sterk begonnen te gevoelen, bedachten ze booze dingen. Zie 11 : 4 vooral 4b, en vertel eerst van die plannen. Hoe uitdagend voor God !

Langzamerhand werden de plannen vaster. De bouwkundigen overlegden. Teekeningen werden gemaakt. En berekeningen ook. 't Werd een plan, waar men jaren voor noodig zou hebben, maar dat vond men niet erg. 't Zou dan ook een werk worden van belang. En de roem, die ze er mee zouden oogsten, zou in vele geslachten blijven bestaan.

Eindelijk begon het werk. Wat een drukte: Graven; steenen hakken, groote, uit de bergen. Fundamenten leggen. Wat groot! Wat moest dat worden ? Enz.

En daarna vertelt ge, wat God deed. Ja, God blijft toch God! Hij staat boven, alles. Wie gelukkig wil worden die doe van harte naar Zijn wil. K. R.

Vrije Samenkomst en Preeklezen.

Voor enkele weken plaatsten we onder Losse Schakels enkele mededeelingen, de preeken van Spurgeon betreffende en vroegen of in onze gemeenten, die leesdienst hebben, Spurgeon nog in eere is.

Naar aanleiding van die opmerkingen ontvingen we twee brieven, te uitvoerig om beiden in hun geheel te worden opgenomen. De eerste brief pleitte tegen het preeklezen in onze bijeenkomsten en de tweede wist te gewagen van groote zegeningen door het preeklezen genoten.

De schrijvers van den eersten brief zijn beide leden van de Hervormde kerk geweest. Bij afwezigheid van den Voorganger werd daar leesdienst gehouden, omdat daar een onderlinge bijeenkomst volgens het Woord van God onmogelijk was. In een Baptiste gemeente behoeft naar hun gevoelen, bij afwezigheid van een Voorganger, geen leesdienst gehouden te worden, wijl zulk een gemeente slechts levende leden telt die elk hun eigen verborgen omgang met God hebben. Een onderlinge bijeenkomst is dan een mooie gelegenheid om te getuigen van de liefde van Christus. Daarmede — zoo vervolgen de broeders — houden we de gemeente hoog, gedachtig aan het woord van den apostel „Vergeet de onderlinge bijeenkomsten niet”. Het bijwonen van zulke onderlinge bijeenkomsten, heeft hen, toen ze nog lid van de kerk waren, tot heilige jaloerschheid verwekt. Met preeklezen doet — meenen zij — de kerk haar intrede in de Baptiste gemeente. Naar hun gevoelen treedt in die gemeenten, waar de onderlinge bijeenkomsten verdwijnen om plaats te maken voor preeklezen geestelijke armoede in. Daarom is hun raad: broeders en zusters! blijf bij het oude en begeef u niet op paden, die tot de kerk leiden. Hebt elkander hartelijk lief, want wij zijn één in het getuigen en in het zingen tot eer van Hem, die de gemeente heeft samengesteld, dat wij getrouwe getuigen kunnen zijn.

De bedaagde broeder van de tweeden brief schrijft o.a.

. . . . „Van de bezoekers der leesdiensten werden te M. gedoopt: de broeders J. M. en A. de H.

. . . . Sedert 1914 zijn de leesdiensten bij B. A. gehouden en wij beweren dat ze jonge menschen ten eeuwigen zegen zijn geworden. Al missen wij, nu wij oud worden veel op gemeentelijk gebied, men beklage ons niet zoolang Bijbel en leerredenen van Spurgeon, zoomede De Christen nog door ons gelezen kunnen worden. Zalig is hij die leest. Van degenen, die eenmaal ons diende, is de 24ste reeds gedoopt. Kleine gemeenten zonder Voorganger: ons oog zij in de eerste plaats geslagen op het Hoofd der gemeente.

Dan vertelt deze broeder nog dat zij 44 jaar getrouwd en gedoopt zijn, hun weg met blijdschap reizen en elkaar geen 44 maal in een leesdienst gemist hebben. Zij hebben Zondagsschool, Hoop der toekomst en Geheel-onthoudingverg. gehouden en gedurende de 27 jaren, die zij aan al dezen arbeid wijdden, *boven hun tienden* nog 1000 gulden aan dien liefde-arbeid besteed.

Uit deze beide brieven blijkt dus wel duidelijk, dat onze Heer meer dan éénen zegen heeft en verschillende kanalen weet te gebruiken. Hij zegent de Vrije Samenkomsten Hij zegent de Leesdienst. Hij brengt door het vrije getuigenis en door de gelezen preek zielen tot het licht. Men lèère daaruit en make van geen bepaalde wijze van werken een stokpaardje. De Vrije Samenkomst is goed en het Preeklezen is goed. Wat de beste vorm van eeredienst is, hangt af van de plaats en de omstandigheden. Het komt in al deze dingen meer op den Geest dan op den vorm aan. Zonder den Geest is de gelezen preek niets en zonder den Geest is de Vrije Samenkomst niets. Zoodra men het van den vorm gaat verwachten verdringt men den Heiligen Geest.

Op een ding willen we nog wijzen: het schijnt wel alsof de Schrijver van den Brief aan de Hebreën de Onderlinge Samenkomsten aanbeveelt, en dat in zijn tijd al neiging bestond, die samenkomsten te verwaarloozen. Er staat immers hfdst. 10 : 25:

En laat ons onze onderlinge bijeenkomsten niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben, maar elkander vermanen, en dat zooveel te meer, als gij ziet dat de dag nadert.

Het woord „onderlinge bijeenkomsten” doet een tegenstelling vermoeden, die den Apostel bepaald niet in den zin lag. Tegenover de onderlinge bijeenkomsten plaatsen wij in onze gedachten de predikdiensten, die diensten, waarin de Leeraar der gemeente voorgaat. En dan hebben wij voor ons gevoel een waarschuwing tegen onderschatting der onderlinge bijeenkomsten tegenover de gewone predikdiensten.

De Apostel spreekt hier echter niet over „onze onderlinge” bijeenkomsten, maar over „onze *eigene*” bijeenkomsten en bedoelt daarmede de bijeenkomsten, die zijn lezers als bekeerde Joden hielden en die door sommigen verwaarloosd werden terwille van de samenkomsten die het onbekeerde Israël hield in Tempel en synagoge.

Tegen deze slechte gewoonte waarschuwt hij hen. Zij moesten de *eigene* bijeenkomsten niet verzuimen, alwaar de berichten binnenkwamen over de ontwikkeling van den opstandige beweging in het Noorden van het land, en waaraan duidelijk te zien was, dat *de dag, de groote dag van Israels ondergang, dien de verworpen Messias voorspeld had, naderde*, teneinde op het eerste sein, volgens de aanwijzing van den Heere Jezus, Jeruzalem te kunnen verlaten.

In deze opwekking van den Apostel is dus geen aanbeveling te lezen tot het houden van „Vrije Samenkomsten” — waarmede geenzins gezegd zal zijn, dat het niet goed zou zijn dergelijke samenkomsten te houden. Alleen: men binde er den Geest niet aan!

Evenmin meene men echter, dat de Geest zich in vrije Samenkomsten niet zou kunnen openbaren. L.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN.

TER GEDACHTENIS.

Den 29 Mei j.l. ging van ons henen onzen geliefden broeder Ouderling

CORNELIS BRANDT.

Geboren te 's Heer Hendrikskinderen (Zeeland) werd hij reeds in zijn jeugd tot den Heer bekeerd en lid van de Vrije Gemeente te Goes. Later voerde zijn weg naar den Haag, waar hij tot de overtuiging van den Doop der geloovigen kwam en tot de Gemeente toetrad. Aan het beginsel der vrije, gedoopte Gemeente bleef hij trouw tot het einde.

Hij was een broeder, in wien Jezus Christus een gestalte bekomen had, een waardige belijder des Evangelies. Een toegewijde discipel des Heeren, tot offeren van gaven, kracht en tijd in den dienst des Heeren steeds bereid. Een geliefde en liefhebbende broeder onder Gods kinderen. In 't midden des volks te zijn en met hen God te loven, was steeds zijn hoogst begeeren.

Veel heeft hij mogen arbeiden in den dienst des Heeren, bijzonder te den Haag, te Deventer en ook te Arnhem, waar hij geruimen

tijd de Gem. met het Woord geregeld heeft gediend en den arbeid leidde. De Unie diende hij eenige jaren als penningmeester.

Hij bezocht geregeld de Unievergaderingen en was in de meeste Gemeenten bekend, vooral bij de oudere generatie.

Na een langdurige ziekte, waarin hij steeds Gods liefde roemde, ontsliep hij. Opgeroepen tot hoogere heerlijkheid, tot innige gemeenschap met den Heiland, die hij in zijn leven in gemeenschap met Gods kinderen had gediend.

Zondag 31 Mei herdachten we onzen Ouderling in 't midden der Gemeente, terwijl in gevoelvolle woorden zijn beeld geteekend werd als christen en hartelijk medelevende broeder en opziener der Gemeente.

Dinsdag 2 Juni werd zijn stoffelijk omhulsel uitgedragen. Voor de kerk, waar het Bestuur zich opstelde, werd een oogenblik stil gehouden. Op de begraafplaats waren behalve familieleden vele leden der Gem. Apeldoorn aanwezig om van hun liefde en belangstelling blijk te geven. In 't sterfhuis en bij 't graf had ik de gelegenheid te spreken van Jezus Christus, den Levensvorst, Wiens genade zich verheerlijkt had in 't leven van hem, die ons voorging en zich wil verheerlijken in 't leven van elken zondaar, die in Jezus Christus gelooft en zich tot God bekeert.

Wij danken God voor 't geen Hij ons in Br. Brandt geschonken heeft. K. A. v. B.

VRIESCHELOO. Geliefde medeverbondenen in Christus! Zondag 7 Juni had de gem. weer het voorrecht twee jonge broeders in haar midden te hebben, die de wensch te kennen hadden gegeven om gedoopt te worden. Nadat eerst weer op duidelijke wijze het aloude doopsevangelie werd verkondigd, daalde onze geachte Voorganger met beide doopelingen af in het water, waarna achtereenvolgens onder ademlooze stilte aan hun den doop werd voltrokken.

De Heer geve dat beide broeders sieraden der gem. mogen zijn. De drupp'len vallen reeds neder, doch de bede van de gem. is „Zend ons de heils t r o o m o, Heer!"

De Secr. H. BLANK.

LEESTAFEL

Machteloozen, door Friede H. Kraze. Uitgave van. G. F. Callenbach te Nijkerk.

Dit werk bestaat uit twee deelen, die het tweede en derde deel vormen van den 34en jaargang der „Christelijke Bibliotheek".

Het verhaal schildert de moeilijkheden, die voor de Duitschers in Polen ontstonden na den, voor hen zoo ongewenschten afloop van den oorlog.

Het verhaal schildert de lotgevallen van een Duitsch „Evangelisch" predikantsgezin in dat deel van het Duitsche rijk dat, na de overwinning der geallieerden een deel werd van den herboren Poolschen Staat. Het getuigt van die droeve geestesgesteldheid, die oorzaak is dat het Duitsche volk zoo weinig sympathie in de wereld vindt. Elk spoor van nuchtere zelfkritiek ontbreekt hier. De Duitschers zijn de verdrukte weldoeners; aan de Polen is ook geen haar goeds. Het boek, geboren uit den Duitschen eigenwaan, kan dien boozen eigenwaan slechts sterken. Die het schreef, bewees het Duitsche volk een slechten dienst. En hoe een Nederlandsche uitgever er toe komen kon een zoo sterk pro-Duitsche beschrijving der gebeurtenissen in Polen, het Nederlandsche publiek aan te bieden, is ons niet duidelijk. De volken moeten opgevoed worden tot onderlinge waardeering, maar niet gestijfd worden in hun bekrompen nationalisme. En onder ons volk moet niet het zaad van antipathie tegen welk volk ook worden uitgestrooid.

Aangaande het Christendom, dat in dit boek aan het woord komt, het volgende:

Grootvader een oud-predikant, zegt tot zijn kleinzoon, die zich bij de grenswacht wil voegen:

„En denk er aan, Uli: van de groote veroveraars, die uittrokken met kannonnen en geweldige legers — wat is er van hen en hunne rijken overgebleven? Maar die Veldheer, die den zachtmoedigen het aardrijk beloofde, heeft hij niet Zijn woord waar gemaakt? Nu bijna al twee duizend jaar?"

Daarop vraagt Uli „bijna nederig":

Heb geduld, grootvader! Ik ben nog niet zoover als u. U is vijf en zeventig en ik ben twintig!"

Waarop grootvader antwoord:

„Ja, als jij met twintig jaar oordeelde als ik met vijf en zeventig, Zou het er ongetwijfeld niet best uitzien. Dan zou onze lieve, harde heerlijke en zoo wonderlijke wereld bezig zijn uit te dooven. De twintigjarigen moeten zeker nog kunnen liefhebben en haten en gloeien en strijden als het noodig is . . . ."

Met deze woorden wordt het Evangelie wel duidelijk een plaatsje aangewezen buiten de werkelijkheid van het leven. (Deel I, blz. 92)

En dit staaltje van de theologie van den predikant, Uli's vader:

„Van God is het vaderland. Wie het vaderland dient, dient God. En op elk offer, voor het vaderland, gebracht, ziet God met welgevallen neer, zooals op het offer van Abel".

En de oude baronnes verzekert haar kleinzoon:

„En wie voor zijn vaderland gevallen is, mijn jongen, zal zeker aan Gods voeten een plaatsje vinden . . . ."

Wat is dit anders dan afgoderij? L.

Onderzoek, Onderzoekt, naar het Engelsch door H. M. Bentley. Verkrijgbaar bij De Belgische Evangelische Zending, 7 Moniteurstraat Brussel.

Een klein geschrift, waarin op warmen toon gesproken wordt over het offer, dat Christus bracht voor de verlossing der wereld. L.

MEDEDEELINGEN

De Baptiste Gemeente te Rotterdam maakt bekend, dat met ingang van den eersten Zondag in Juli, te weten 5 Juli 1931, haar samenkomsten zullen worden gehouden in het evangelisatie-lokaal Bloemstr. 33, te weten:

Zondagsnamiddags 5 uur evangelieprediking.

Woensdagsnamiddags 8 uur bidstond

Daar de Heere ons wil zegenen, is het, dat wij met de meeste vrijmoedigheid deze samenkomsten aanbevelen in uw belangstelling en gebeden.

De Secretaris W. V.

De Gem. te Apeldoorn verzoekt opgaaf van de adressen van de schippers Gerben Huijer en Pieter Riksten, van wie sedert eenige jaren niets werd vernomen. — Adres: Baptisten Gem. Apeldoorn.

Indien deze schippers binnen drie maanden geen teeken van leven en van belangstelling in den gemeentelijken arbeid geven, zullen hunne namen uit het ledenregister worden verwijderd.

Het Bestuur.

Br. Stud. H. BAKKER.

Het adres van br. H. Bakker, die te Hamburg studeert, is gedurende de zomermaanden Juli en Augustus

Vierstenenstraat 15 te Haarlem.

JUBILEUMVIERING en UNIE-VERGADERING te Stadskanaal.

Afgevaardigden en gasten worden verzocht om indien zij over een rijwiel beschikken, dat mee te nemen.

De prijs is f 2,50 per dag en per persoon, alle comsumptie inbegrepen.

Iedere bezoeker, die logies of maaltijden wenscht, melde zich onmiddellijk bij den heer G. v. D. MEI, Stationsstr., Stadskanaal aan.

De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat laat ingekomen aanvragen *niet* kunnen worden ingewilligd.

DE REGELINGSCOMMISSIE.

Geliefde brs. en zrs. in Chr.!

De Gemeente 's-Gravenhage wenscht een blijvend teeken van liefde en sympathie van geheel Baptist-Nederland op de laatste rustplaats van wijlen Ds. N. van Beek te plaatsen in den vorm van een gedenkteeken.

Wie uwer wil nu direct besluiten dit plan mogelijk te maken, om vóór het a.s. Jubileum der Unie, dit plan ten uitvoer te brengen? Die geve zich op, 't zij als Gemeente of persoonlijk, aan de secretaris der Gemeente te 's-Gravenhage met vermelding van het bedrag, dat voor dit doel beschikbaar is.

Verantwoording der ingekomen gelden geschiedt in »De Christen«.

Namens de Bapt. Gem. 's-Gravenhage

F. H. de RUIJTER, Secr.

Koningstr. 535.

Vrijdag 19 Juni 1931 No. 2188 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

GEDACHTEN.

Daar is geen hooger streven,
geen schooner levensdoel,
dan kind van God te wezen
en stil Zijn wil te doen.

Daar is van al de wegen
door de vergank'lijkheid,
alleen de weg ten zegen,
die naar den Vader leidt.

Daar is voor al de zielen
een beidend vaderhuis,
wanneer ze kunnen knielen
bij het genadekruis.

GEERT BOOGAARD.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE GELOOVIGE ALS TEMPEL GODS.

Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt, en de Geest Gods in ulieden woont?" I Kor. 3 : 16.

Het was alles behalve in orde in de gemeente van Korinthe. Nijdigheid, afgunst, ophitsing en grove zinnelijke zonden werden er gevonden. Van hun werkelijke zijn en hun roeping dienaangaande waren de leden niet meer doordrongen. Nu gaat de Apostel echter niet heen en zegt deze gemeente voor Christus verloren te zijn, maar hij tracht hen tot bezinning te brengen. Hij zoekt hetgeen dreigde onder te gaan weer op te wekken door een woord van herinnering en opscherping. Hij past de tucht op deze gemeente toe. Paulus echter amputeert niet maar hij opereert.

Tucht moet in de gemeente worden toegepast en vermaningen mogen niet ontbreken. Het maakt echter zulk een groot verschil hoe deze dingen geschieden. Zij mogen niet verderven, maar moeten op genezing doelen.

Wanneer wij echter een woord lezen als onze tekst dan kunnen we bijna de vraag niet onderdrukken: vergist de Apostel zich hier niet? Kon hij wel aan zulk een gemeente schrijven dat zij tempelen Gods waren en dat de Heilige Geest in hen woonde? Is dat niet een botten van 't scherpe opereermes? Is dit niet een meten met twee maten?

Vermoedelijk zouden wij, indien we persoonlijk die broeders hadden gekend, ons met verheffing van onze borst van hen hebben afgewend zeggende: wij kunnen met zulken geen gemeenschap hebben, want dat zijn geen Christenen. O, wij zijn vaak zoo hard in ons oordeel en wreed in onze toepassing van de tucht. Wij zijn vaak maar wat blij dat we de „lastige" broeders kwijt zijn. Wij danken dan God voor de „opluchting" en vergeten onzen God zijn naam te noemen in onze voorbiddingen, opdat hij toch behouden mocht blijven.

Vergeten wij niet dat Paulus hier geleid werd door den Heiligen Geest om zoo te schrijven als hij deed.

't Fijne in dezen man is dat hij beseft, dat de „lastigen" juist prikkels zijn om de liefde op te scherpen en om de verdraagzaamheid te leeren beoefenen. Bij ons is 't vaak zoo anders, want wij worden dan geprikkeld in onze eigengerechtigheid. Weet 't wel: „alle rank, die in Mij geen vrucht draagt, die neemt Hij (de Vader-Landman) weg". Dat is niet 't werk van menschen.

* * *

Wij moeten ons, bij 't lezen van dit woord, ook bezinnen.

De geloovigen in Christus zijn tempelen. Een tempel is een woning, een gebouw met de bijzondere bedoeling der dienst ter eere van de godheid. Wij zijn kinderen Gods, en deswege tempelen Gods. 't Lichaam is de „voorhof", waar de gewone uiterlijke, voor allen zichtbare diensten worden verricht. De voorhof toch is de plaats ter offerande: „Ik bid u dan broeders! door de ontfermingen Gods, dat gij uwe lichamen stelt tot eene levende, heilige, Gode welbehagelijke offerande, welke is uw redelijke godsdienst". Rom 12. : 1.

De ziel is het „heilige", waar de neigingen en begeerten zich op allerlei wijze bewegen, als de priesters in 't heiligdom, om Gode hun dienst te bewijzen.

De Geest is het „heilige der heiligen", het binnenste heiligdom, voor alle menschelijk oog en licht verborgen; de „donkerheid" en de „schuilplaats des Allerhoogsten".

„Uw geheel oprechte ziel en geest en lichaam, worde onberispelijk bewaard in de toekomst van onzen „Heere Jezus Christus".

Het kind van God is een tempel Gods. Dit niet blijvend te erkennen is de oorzaak van ons vaak zwakke en gebrekkige leven des geloofs. Dit te gelooven en te weten beïnvloed ons gansche zijn, tot de „voorhof" toe. De handelingen der priesters toch werden bestuurd en geleid door de gedachte en de wetenschap dat God zelf woonde in 't „heilige der heiligen". Juist de aanwezigheid van Gods hoogheerlijke persoonlijkheid maakte de tempel tot een heiligdom. Buiten God om had dit gebouw in 't geheel niets heiligs. Het terugtrekken van God had de verwoesting van den tempel ten gevolge.

Het kind van God is „woning des Heiligen Geestes". Hij logeert daar niet, maar woont daar, d.i. is er blijvend aanwezig. Juist 't vergeten van deze waarheid was in Korinthe de oorzaak van de gruwelijke ontaarding. 't Is ook de oorzaak van de vele struikelingen en zonden in ons persoonlijk en gemeentelijk leven. Hierdoor wordt den Heiligen Geest droefheid aangedaan. O, wie zal de „tranen des Heiligen Geestes", vanwege onze zonden, tellen en in flesschen verzamelen. 't Is die Geest die deswege vaak in ons bidt met onuitsprekelijke zuchtingen.

Deze waarheid is zeer troostrijk, n.l. dat Gods Geest in ons woont; hieraan mogen wij ons vastklemmen in tijden van vreugde, want dan moeten we bewaard voor hoogmoed; in tijden van smart en beproeving, want dan moeten we bewaard voor moedeloosheid en opstand en in tijden van verzoeking en

kelijksche leesdiensten werden trouw bezocht. Br. Visser van Sneek heeft ons gedurende de wintermaanden weer geregeld met het woord gediend. De offervaardigheid gaat in stijgende lijn en het samenleven is opgewekt.

Heerlen: geen bericht.

Hengelo (O.): Ons jaarverslag moet gewagen van bijzonder groote zegeningen. Het afgeloopen jaar kenmerkte zich door een groot aantal doopelingen en een klein aantal attestaties, waardoor we, wat het ledental betreft een flink stuk boven de 400 kwamen. Het geestelijk peil en de broederlijke liefde gaven alle redenen tot tevredenheid. Onze jeugd- en andere afdeelingen zijn alle bloeiende en bieden goede vooruitzichten. De depressie doet zich in de Twentsche industrie danig gevoelen, doch dringt gelukkig haar invloed nog niet teveel door in onze gemeente-huishouding. Bijzondere gebeurtenissen in onze geschiedenis zijn behalve blijde ook enkele droeve feiten. We noemen het verscheiden van br. Fischer, onzen geliefden ouderling en het afscheiden van een groep broeders en zusters uit onze kring te Enschede, die zich tot een zelfstandige organisatie vereenigden. Te Borne kregen we de beschikking over een geschikt lokaal, zoodat we daar een nieuwen arbeid konden beginnen. Te Almelo hebben we ons eigen kerkgebouw in gebruik kunnen nemen.

Hoogezand: Viermaal mochten we ons watergraf geopend zien om een broeder en drie zusters te doopen. Helaas moesten we één broeder en één zuster uitsluiten. Eén broeder ontviel ons door den dood. Met de gelden van ons bouwfonds hebben we een geschikt terrein aangekocht. Thans worden de laatste pogingen ondernomen om ons geheel van de som te verzekeren, die noodig is voor het bouwen van een nieuwe kerk.

Hoorn: De gemeente mag zich in goede stemming verheugen. Het werk onder de jeugd wordt met kracht voortgezet en vruchten van bekeering werden aanschouwd. Onze geliefde Voorganger staat pal en brengt Gods woord met bezieling.

Leeuwarden: Sinds onze gemeente een eigen voorganger heeft, beleven we hier tijden van opbouw, zoowel innerlijk als uiterlijk. De opkomst in iedere vergadering is zeer goed en menigmaal is onze opperzaal te klein. Wij stellen dan ook alle pogingen in het werk om hierin verandering te krijgen. Al de takken van arbeid onzer gemeente mogen zich in een goede gezondheid verheugen.

Muntendam: geen bericht.

Nieuwe Pekela: Wij hebben redenen voor dankbaarheid. Niemand werd door den dood aan de gemeente onttrokken. Ds. Bouritius ging na 5 jaren ons gediend te hebben naar Deventer. Na een herderloos tijdperk van 6 maanden mochten we Ds. L. de Haan van Stadskanaal als onzen voorganger begroeten. Ook onder diens leiding wordt de gem. gesticht en worden zielen tot haar toegedaan, die zalig worden.

Nieuw Weerdinge: Ondanks het aanhoudende vertrek is onze kerk elken Zondag flink bezet. In de gemeente heerscht de geest van eenheid en liefde tot elkander. Alle vereenigingen mogen zich in goede belangstelling verheugen. De Zondagsschool arbeid is zeer uitgebreid. Financieel gaat het ook zeer goed. Het ledental is nog met 10 toegenomen.

Sneek: De toestand der gemeente blijft vrij gelijk. Sommigen keerden terug, nadat zij geruimen tijd in andere kringen hadden vertoefd. Samenkomsten werden gehouden; ook werd anti-kermisactie gevoerd, die zich voornamelijk concentreerde om onze bijbeltent. Lectuur- en tractaatverspreiding hadden plaats. Met dank aan God herinneren we ons nog ons jubileum, waar meer dan ooit werd

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

5.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een kleine bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen verhaalde zijn geschiedenis, en hoe hij te Parijs gekomen was. Tenslotte werd door mijnheer Manuel een bezoek gebracht bij Marie, die, zooals later bleek, eigenlijk Martha Gilbert heette. Een groote korf met levensmiddelen was door den heer Manuel meegenomen, maar op onverklaarbare wijze toonde Marie zich niet bijster ingenomen met het bezoek, zij liet althans haar bezoeker aanvankelijk geruimen tijd buiten staan. Slechts op het smeeken van Giuseppe, die er niets van begreep, liet Marie zich verteederen den bezoeker binnen te laten.

Met moeite het evenwicht bewarend op een wankele stoel met drie pooten, hoorde mijnheer Manuel van Marie, hoezeer zij van haar Sep, die zij van den hongerdood had gered, hield.)

Haar anders zoo doordringende, scherpe blik werd zacht, wanneer zij naar Giuseppe zag.

Deze lachte op zijn beurt haar liefdevol toe, zichtbaar zeer verheugd, dat zij nu vriendelijker met mijnheer Manuel sprak.

Plotseling kwam er echter een uitdrukking van groote verbazing op zijn bewegelijke trekken; want weder vernam men, zooals reeds eenmaal tevoren, een half verstikte kreet.

»Wat was dat, Marie?« vraagde hij, opspringend.

»Men zou haast denken, dat een klein kindje heeft geschreeuwd!« zeide mijnheer Manuel.

»Wij hebben geen kind hier,« antwoordde Marie op norschen toon. »Misschien is het een kleine van de derde verdieping, die men hier hoort«.

»Of is er misschien een klein kind hiernaast?« meende mijnheer Manuel, terwijl hij naar een aangrenzende kamer wees.

»Dat is mijn slaapkamer,« antwoordde Marie op afwijzenden toon. »Daar is ook geen kind aanwezig!«

Onder den indruk, dat hij op het oogenblik hier toch niets doen kon, stond mijnheer Manuel op, om heen te gaan. Marie opende gauw de deur, schoof Giuseppe eveneens naar buiten en deed daarop de deur dicht.

»Adieu, mijn jongen«, zeide mijnheer Manuel en gaf den jongen de hand.

»Adieu, Signor,« zeide deze. »Komt u maar gauw eens terug, dan zal Marie vast wel vriendelijker zijn dan nu. Ik heb haar nog nooit zoo kwaad gezien«. Bij deze woorden zag hij zijn vriendin, die eveneens buiten de deur was gaan staan, verwijtend aan.

»Adieu, Marie«, ging de jonge man verder, terwijl hij het jonge meisje zijn linkerhand toestak, omdat Giuseppe zijn rechterhand niet losliet.

Zij greep zijn hand, zag hem eenigszins verlegen aan en zeide: »U is wel heel goed, hoewel ik erg ongemanierd ben geweest. Ik ben niet dikwijls zoo; maar als ik eens zoo'n booze bui krijg, is er niets meer met mij te beginnen. Meer kan ik op 't oogenblik niet tot mijn verontschuldiging zeggen. Hartelijk dank voor de mand met etenswaren. Wat zal Richard blij zijn, wanneer hij vanavond weer iets te eten kan krijgen, want vanmorgen moest hij zonder eten naar de fabriek! Zal Giuseppe de mand bij u terugbrengen?«

»Neen, dank je, ik heb hem niet noodig«.

»Goed, wij zij er erg blij mee, en zouden het graag hebben, wanneer u ons weer eens wilde bezoeken; wil dan echter niet vergeten, aan te kloppen. En ga jij nu maar eens gauw met mijnheer mee naar beneden, Sep, anders zou mijnheer op onze oude trap ook nog zijn nek kunnen breken. Ga niet bij hem weg, vóór hij veilig in het rijtuig zit; want een van die deugnieten, die hier geregeld op de loer staan, zou hem anders best een poets kunnen spelen. Adieu, mijnheer Manuel! Het spijt mij wel, dat ik zoo onvriendelijk was — u is toch niet meer boos op mij, nietwaar?«

»O, neen, zeker niet; maar als u zich in de wereld vrienden wilt verwerven, Marie, moet u tenminste lee-

getuigd van de zegeningen, door den gemeentelijken arbeid ontvangen.
Stadskanaal: Het doel der gemeente hebben wij in het afgeloopen jaar zoo getrouw mogelijk nagestreefd. Mannen en vrouwen werden op hun belijdenis gedoopt. De opkomsten zijn steeds goed. De bidstonden offerplaatsen des gebeds. Vele broeders en zusters vertrokken naar elders. Een zuster en een broeder gingen na volstreden strijd naar huis. Met dank aan God kunnen wij vermelden, dat onze voorganger steeds aan de spits kon staan van al onzen arbeid, daarbij trouw bijgestaan door zijn echtgenoote.
Stavoren: De gemeente hoopt in November van dit jaar haar vijftig-jarig bestaan feestelijk te vieren.
Utrecht: De arbeid te Utrecht zoowel in de gemeente als in het meerendeel der vereenigingen is niet vooruit gegaan en de reden hiervan is zeer moeilijk te vinden, want de broeders en zusters leven eensgezind met elkaar. Wel werden er 3 gedoopt, maar behalve hen, die gestorven zijn, zijn er 9 personen naar andere gemeenten vertrokken. Wij houden er niet van te zeggen: alles gaat gezegend als de feiten geheel anders spreken. 't Is nu niet, dat wij bij de pakken gaan neerzitten; o, neen! Utrecht gevoelt dringend behoefte aan iemand, die zich met het gem.werk belasten wil en wij hopen van ganscher harte, dat wij de behulpzame hand der Unie hierin ook mogen gevoelen. De financieele toestand der gemeente wordt jaarlijks beter. Ook de j.l. gehouden bazaar heeft geen onbelangrijk bedrag opgebracht. Daarom blijven wij vol goeden moed.
Vrieschelo: Hier is een doorbraak gekomen als nog niet beleefd. Zoo het zich laat aanzien is er een kentering in de volksopinie en dat zal in de toekomst voor ons werk rijke gevolgen hebben. Algemeen wordt onze gemeente thans aangezien als de gemeente, waar het evangelie en den doop naar den bijbel wordt gebracht en toegepast. Het gehoor onder onze prediking is grooter dan voorheen. Nieuwe families worden tot de gemeente gevoegd. Zoo'n geestelijke opwekking wenschen wij al onze zustergemeenten toe.
Workum: Wij mochten zielen tot Jezus zien komen en ook tot de gemeente. Gingen leden ons verlaten, anderen kwamen om de ledige plaatsen in te nemen. Veel belangstelling van buiten ondervonden we in de evangelische samenkomsten. Ook door geschriftverspreiding hebben we gewerkt. Onze jonge menschen zijn zeer bezig in allerlei arbeid.

* * *

BIJLAGE I.

De N. B. J. B.

Gaarne voldoe ik aan 't verzoek een kort verslag te geven over het werk onder onze jeugd, tenminste in zoover dat werk ons allen als een beweging omvat. De initialen N. B. J. B. beteekenen: Nederlandsche Baptiste Jeugdbeweging. Verder is het ook dit jaar, dat achter ons ligt, niet gekomen. 't Is nog niet een „Bond" geworden. Maar 't is een „Beweging". Die naam draagt het jeugdwerk met recht. 't Is verheffend te bemerken hoe onze jeugd zelf deelneemt in alles. De Jeugdraad heeft onder de Baptiste jeugd bijna onverdeelde sympathie. Haar besluiten en regelingen worden gedragen door reeds ongeveer duizend jonge menschen. Dit jaar heeft de beweging behalve de vele, zeer gezegende gewestelijke jeugddagen, die gehouden zijn en die het saamhoorigheidsbesef zegenend voeden, een insigne doen slaan, dat reeds door meer dan negenhonderd jeugdigen begeerd werd.

Er wordt gewerkt om te komen tot een eigen lied, maar daar zulk een lied toch eigenlijk geboren moet worden en niet „gemaakt" mag zijn, wach-

---

ren, goed met goed te vergelden. Ik zou graag willen, dat Giuseppe mij met een paar dagen — misschien Vrijdag — een bezoek brengt. Hier is mijn adres. Wilt u het kaartje goed bewaren en er voor zorgen, dat hij precies op tijd is?«

»Ja, mijnheer Manuel«, antwoordde Marie, nu eenigszins op terneergeslagen toon. »Ik betreur het zeer, wat er voorgevallen is«.

»'t Is al in orde, hoor! Een volgende maal begrijpen wij elkaar misschien wel beter«.

»Nogmaals Adieu! Kom direct weer boven, Giuseppe, wanneer je mijnheer naar het rijtuig gebracht hebt!«

»Kom maar mee, mijnheer Manuel«, zeide de jongen, zijn weldoener weer bij de hand nemend. Houdt u zich maar aan mij vast! Ik laat u niet vallen. Pas op! Hier is een groot gat, kom er niet met de voet in!«

Niet zonder menige misstap kwamen zij heelhuids beneden, en mijnheer Manuel stapte weer in zijn rijtuig.

Zoodra Giuseppe gerust was over het lot van zijn vriend, vloog hij zoo gauw mogelijk weer naar het dakkamertje terug, heel bezorgd over de merkwaardige verandering, die er met zijn geliefde Marie had plaats gevonden.

Tot de niet geringe vebazing van Giuseppe was de deur gesloten, toen hij terug kwam; maar op zijn eenigszins onstuimig kloppen antwoordde Marie direct.

»Ben je alleen?« vraagde zij door het sleutelgat.

»Heelemaal alleen,« antwoordde Giuseppe.

»Doe toch open, Marie!«

Na eenige aarzeling deed het meisje de deur eerst voorzichtig op een kier open, en pas toen zij zich er van overtuigd had, dat de jongen de waarheid gesproken had, liet zij hem binnen, maar deed de deur daarop direct weer in het slot. De knaap zag nu nieuwsgierig en vragend de kamer rond; Marie liet hem echter niet lang tijd, zich te bedenken, maar zeide haastig, terwijl zij haar hand op zijn schouder legde: »Ik heb een groote verrassing voor je, Sep, — de grootste, die je ooit beleefd hebt. Kun je een geheim bewaren?«

»Een geheim — wat is dat?« antwoordde de jongen nadenkend. »O, ja«, voegde hij er dan aan toe, »nu weet ik het! Een geheim is iets, wat men aan geen mensch mag zeggen. Nu, ik beloof je, dat ik het niet verraden zal. Laat maar hooren, Marie! Heb je van iemand soms geld gekregen? Je oogen schitteren zoo«.

En werkelijk! Niet alleen de oogen, maar het geheele gezicht van het meisje straalde.

De nieuwsgierigheid van Giuseppe werd elke seconde grooter.

»Vertel mij toch je geheim!« drong hij bij haar aan. »Ik zeg het aan geen mensch«.

»Goed, kom dan maar! Ik zal je heel wat moois laten zien«.

Met deze woorden nam zij den jongen bij de hand, bracht hem bij het oude kabinet en wees op de half openstaande schuiflade.

Giuseppe stiet een schreeuw van verwondering uit. Want uit die open schuiflade staarden hem twee groote, diepblauwe kinderoogjes vragend aan, en toen hij zich over het lieve kindergezichtje heenboog, streelden twee dikke, zachte handjes hem liefkoozend over de wangen. Tegelijk kwam er een blij gejuich over de rozige lipjes.

»Een klein kindje!« riep Giuseppe uit, zoo spoedig zijn matelooze verwondering hem weer toestond, aan het woord te komen. »Waar komt dat vandaan?« wilde hij weten, terwijl hij opzag naar het beschadigde dak, alsof hij overwoog, of niet misschien een engel uit hemelsche regionen dit wonderbare geschenk in de oude schuiflade had neergeworpen.

»Dat kind is van *mij*!« zeide Marie op een toon, die bij voorbaat elke tegenspraak onmogelijk wilde maken. »Ik heb het gevonden, en ik behoud het ook!«

(Wordt vervolgd.)

ten wij nog op het oogenblik, dat de Geest Gods ook in deze over onze beweging zal vaardig worden. Wij gelooven intusschen, dat het geschieden zal. De Heere zegent dezen arbeid kennelijk. Allerwege hoort men van de activiteit onzer jongeren. 't Is met dank aan God dat wij zulks opmerken. Want zijn niet onze jonge menschen de gemeente der toekomst? En leeren zij niet door dit alles echt baptistisch zich te weren voor hun Heiland en zich niet te schamen om Zijn naam uit te dragen in de wereld? Onze beweging boogt niet op volmaaktheid, maar wij kunnen zeggen met dank aan God: ze groeit en volmaakt zich hoe langer hoe meer.

A. P. BARENDREGT,
Jeugdsecretaris.

BIJLAGE II.

Mededeelingen «Zusterhulp».

Er bestaat tot dusver geen bestuur of hoofdbestuur van de afdeelingen.

Bij ons vertrek uit Nw. Pekela is mij enkel door de afdeeling „Zusterhulp Nw. P.", die met deze zaak begonnen is, gevraagd, als algemeen penningmeesteresse te willen fungeeren. Mijn werk bestaat alleen hierin, dat ik een paar maal per jaar door middel van „De Christen" de afdeelingen opwek haar bijdragen aan mij te zenden, waarna ik de totaalsom door middel van den Unie-penningmeester aan Zr. Reiling doe toekomen voor het bijzonder doel om van dit geld enkele zwarte meisjes te doen opvoeden, terwijl haar het Evangelie wordt gebracht.

Verleden jaar werd de som van twee honderd en drie gulden en 35 cent bijeengebracht en dit jaar is de som van drie honderd en vijftig gulden (f 350.—) aan den Unie-penningm. afgedragen, terwijl er nog een klein batig saldo in kas is. Het zou m. i. wel gewenscht zijn, dat de zaak meer georganiseerd werd, dat er bijv. door de gezamenlijke afdeelingen „Zusterhulp" een klein „hoofdbestuur" werd gekozen; dat zou de zaak der zending zeer zeker ten goede komen. De som van f 350.— is bijeengebracht door 12 gemeenten. (Deventer heeft het leeuwendeel, n.l. binnen het jaar bijna f 80.— gecollecteerd). Er is dus nog wel kans dat meer in dit opzicht kan worden gedaan, in het bijzonder door de gemeenten, die nog niets van zich lieten hooren voor dit speciale doel.

In Chr. uw
S. BOURITIUS—Hamer.

UIT DE GEMEENTEN

SNEEK. Wij hadden Zondag 7 Juni het genoegen een broeder weduwnaar, die reeds lang onder ons opg.ng en tot het geloof in Christus was gekomen te doopen op zijn belijdenis. Het bijzondere aangaande hem was dit, dat hij een langdurig lichamelijk lijden achter zich heeft, waarvan God hem aanvankelijk wonderlijk herstelde. Daarom was 't bezwaar, dat hij zich gaarne zou laten doopen ondervangen. Onze kerk was bij die gelegenheid meer dan gewoon gevuld met hoorders, die aandachtig luisterden naar de pred. over Hand. 2 : 41, 42, daarna zaten we met een groote schare aan den disch des Heeren, ons verblijdende met onze nieuweling en hij met ons; dat het Gode behaagt, aan Zijne gemeente toe te voegen, die door de genade onzes Gods zalig worden.

Het Baptist Wereldverbond

door Dr. J. H. Rushbrooke.

Eenige blikken in zijn arbeid

VI.

Indien gedurende onze vijfentwintigjarige geschiedenis niet anders ware geschied dan de bescherming van en hulpverleening aan onze broeders in Roemenië, dan zou dit alleen reeds het bestaan van onze wereldwijde broederschap volkomen rechtvaardigen. Wat in dit land plaats vond is u eenigermate bekend. Gij weet, dat tien jaren lang de staat en de kerk de Baptisten van Roemenië op allerlei wijze kwalijk bejegende en volhardde bij het standpunt, dat hun geen plaats gegund kon worden in het openbare leven. Vele jaren achtereen was het mijn plicht om bij de Roemeensche regeering de belangen van onze verdrukte broeders te behartigen. Het was een moeilijk en teer werk, dat veel teleurstelling en verdriet meebracht. Vele beloften werden gegeven en alle verbroken, totdat ons Uitvoerend Comité besloot om alle leden van ons Verbond in alle landen uit te noodigen een protest te teekenen ten einde dat zoo noodig den Volkerenbond voor te leggen. Daarop trad verandering in. De Roemeensche regeering begreep, dat een protest van een wereldwijde godsdienstige gemeenschap noodlottig zou worden voor zijn prestige en crediet als een Europeesche mogendheid van de twintigste eeuw. De vervolgingen hielden op; de billijke rechten der Baptisten werden over een groot deel van het land erkend en bij een nieuwe wet door de Roemeensche volksvertegenwoordiging aangenomen, kan deze erkenning over het geheele land worden uitgebreid. De administratieve voorbereiding voor de wettelijke verzekering van vrijheid is nog niet voor elkaar en plaatselijke onverdraagzaamheid doet zich hier en daar voor. Maar van vervolging van overheidswege is geen sprake meer en een nieuwe dag is er voor de onzen in dat onrustige land aangebroken. Gij moest eens kunnen hooren en lezen, wat onze Roemeensche broeders Dr. Mullins en mij verklaard en geschreven hebben over hetgeen zij te danken hebben aan de tusschenkomst van het Baptist Wereldverbond. Gij zoudt met ons zeggen: dit alleen is ons leven reeds waard!

En mag ik er nog aan toevoegen, dat van het begin tot het einde het zendingsgenootschap van de zuidelijke Baptisten in de Vereenigde Staten, in Europa vertegenwoordigd door mijn vriend Dr. Gill, zonder eenige restictie in deze historische worsteling steunde en bemoedigde. Wat kunnen wij Baptisten niet doen, wanneer wij in een grootsche onderneming schouder aan schouder staan!

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

GEEF TIENDEN!

„Brengt al de tienden in het schathuis, opdat er spijze zij in mijn huis; en *beproeft mij nu daarin*; zegt de Heere der heirscharen, *of ik u dan niet opendoen zal de vensteren des hemels; en u zegen afgieten*, zoodat er geene schuren genoeg wezen zullen.
Mal. 3 : 10.

Eenige „Christen's" geleden schreef ik eenige opmerkingen in algemeene zin ten gunste van het geven van tienden.

Ik heb desgevraagd van enkelen daarop nog al wat op- en aanmerkingen hooren maken. En toch is het vrijwillig en blijmoedig geven van tienden van onze inkomsten een zeer schoone daad; wat door ettelijke Christenen word betracht; niet het minst onder ons Baptisten. Vooral onder de ouderen zijn er velen die met blijdschap hun tienden brengen, en in dien weg wonderbaar door den Heer zijn gezegend.

In volgende „Christen's" hoop ik een paar voorbeelden mede te deelen van eenige broeders, wier levenszon reeds begint te dalen. Het zijn heel gewone broeders, die vanaf hun jonge jaren heel gewoon den Heere hebben vertrouwd naar Mal. 3 : 10.

Ook hoop ik t. z. t. eenige op- en aanmerkingen te behandelen. Uit sommige aanmerkingen bleek, wat *wonderlijke begrippen er bestaan over geven*. Men beschouwde geven als iets buitengewoons. Maar ik kan het niet anders zien; dan absoluut noodzakelijkheid. Het „niet geven", dat is buitengewoon. Er wordt vergeten dat alles, letterlijk alles wat we hebben en wat we zijn er is, doordat het aan ons *is gegeven*. Ons alles, ons bestaan, ons zijn is ons gegeven. Niets, absoluut niets hebben we van onszelf. God wil in de samenleving een leven naar de wet van het geven om niet.

En in het koninkrijk van God is het evenzoo. Ook daarin *heerscht* de wet van het geven. Lees maar eens de voorgaande verzen van het bijbelgedeelte, hetwelk hierboven is afgedrukt.

En mijn jonge vriend, denkt ge dat

het het uwe is, wat ge hebt? Hoe zijt ge er aan gekomen? O, ge vergist u ten zeerste wanneer ge denkt dat ge er de vrije beschikking over hebt.

Ge zijt een dief, wanneer ge inhoudt wat ge geven moet, wat noodig is voor een gezonde en gezegende groei van het koninkrijk Gods.

En toch zijt ge vermetel; gij die u siert met de naam van Christen, om in te houden datgene wat zoo noodig is.

Hebt ge wat te klagen? Geeft God u niet alles wat noodig is? En wanneer ge onvoldoende ontvangt, ligt dat dan niet aan uzelf? Aan uw vroeger geven? Denk er is een wet van oorzaak en gevolg. Ook in geestelijke dingen. Lees toch eens die voorgaande verzen, waarop die God van liefde die ernstige raad geeft om te geven, meer te geven, en dan zegt God: beproeft mij, of ik niet de vensteren des hemels voor u zal ontsluiten.

Dit geven wat God bedoelt is geen geven uit louter berekening, want dat zou koude koopmanschap zijn. Maar dit is een geven om te ontvangen, om dan weer te kunnen geven in steeds meer opgaande lijn. Een altijddurende circulatie steeds hooger, en aan het einde van ons leven, ontvangen we den kroon, zéér schoon, en dan brengen we Hem daar onze hulde, die ons eens alles gaf, opdat wij zouden rijk worden. Hallelujah!

E. RENÉ.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Laat gevangen en gered. Vernieuwing der belofte. Een verkeerde stap.

Gen. 14—16.

Les voor Zondag 26 Juli 1931.

In de vorige les hebben we Lot naar de omgeving van Sodom zien trekken. Het vruchtbare dal leek hem een goede plaats om vlug rijk te worden, en daarin zal Lot wel niet teleurgesteld zijn. Maar Lot ondervond, hoe spoedig alles verkeeren kan en hoe onbestendig de rijkdom is, veel te onbestendig om er op te bouwen.

Het Siddimdal, waartoe Sodom behoorde, was schatplichtig geworden aan Kedor Laomer, den koning van Elam. 1.) Een tijdlang had men dat verdragen, maar na verloop van 12 j. . . . . De verschillende steden uit het dal hadden zich tot een bondgenootschap vereenigd en waagden het er op, of zij ook vrij konden worden.

Kedor Laomer kwam en met hem kwamen zijn bondgenooten. Hij wilde niets liever dan zijn macht in Kanaän uitbreiden en maakte, naar het schijnt, van de gelegenheid gebruik om nog meer stammen en steden aan zich te onderwerpen. Toen hij heel de omgeving veroverd had begon hij den oorlog tegen het Siddimdal en behaalde daar een volkomen overwinning. 2.) Vertel maar, wat er gebeurde: Plundering, gevangenneming, wegvoering.

Een man, waarschijnlijk wel een van Lots knechten (hoe kwam hij er anders bij, om naar Abram te loopen?) ontkwam, vluchtte naar Abr. en gaf daar verslag van het gebeurde. Abram schijnt zich toen niet lang bedacht te hebben. Hij had mannen, die afgericht waren als soldaat, 318. Vers 24 geeft reden voor het vermoeden, dat hij ten spoedigste zijn drie vrienden de zaak heeft voorgesteld, zie ook v. 13. In allerijl werd alles gereed gemaakt voor achtervolging en overrompeling. Vóór v. 15 zou ik willen lezen: „En nadat hij ze ingehaald had”. De hier genoemde afstanden zijn te groot, dan dat dit alles in een dag en een nacht kon gebeuren.

Na den vijand beslissend geslagen te hebben, keerde Abr. dan tot de bevrijden terug. De koning van Sodom kwam hem tegemoet; wat hij te zeggen had lezen we in v. 21. We vertellen dit maar eerst en pas daarna 18—20. Toelichtingen behoeft het gesprek tusschen Abr. en Bera niet. Men vestig er echter wel den nadruk op, dat Abram niet om gewin uitgetrokken was tot den oorlog, en dat hij zich ook stipt aan zijn afspraak hield, v. 22.

Nu laten we Abr. terug trekken en vertellen dan van de ontmoeting met Melchizedek, koning van Salem. Hij is een merkwaardige figuur. We kennen zijn geschiedenis niet. Weten ook niets van zijn afstamming; zie Hebr. 7 : 1—6. Zijn naam beteekent: „koning der gerechtigheid”; de naam van zijn stad: „Vrede”. Hij schijnt een eenling temidden der massa te zijn geweest, die den levenden God diende, en behalve als koning ook als priester optrad. Vertel hoe hij Abram tegemoet kwam en hem en zijn mannen verzorgde. Dit heeft Abram wel aangenomen; ongetwijfeld zag hij er Gods hand in. En Abr. op zijn beurt gaf M. — ongetwijfeld ook, omdat hij priester des allerhoogsten Gods was de tienden van alles.

Nu laten we Abr. terug keeren tot zijn eigen kamp en in zijn eigen tent. Daar leefde hij dankbaar, geloovig . . . . en toch ook bedroefd. God vergat hem echter niet. Abr. had op duidelijke wijze getoond op God te vertrouwen; God wilde hem leeren, altijd op te zien tot Hem. Vertel hfst. 15 : 1. Mij dunkt, dat hierbij terug gedacht moet worden aan wat Abram voor de bewoners van Siddim gedaan had.

Abram was echter bedroefd. Ach, hij was rijk genoeg, en begeerde niet meer; maar hij had geen zoon; hij zou straks alles moeten achterlaten aan Eliëzer, want omdat hij geen zoon had, kwam die er (om ons onbekende redenen) 't eerst voor in aanmerking. En Abr. legde God de droefheid van zijn hart bloot. Vertel nu ook, wat God sprak, hoe Hij Abram naar buiten deed treden en wat Hij toen nog sprak, en vergeet dan vooral v. 6 niet.

Met vers 7 begint weer iets nieuws, ofschoon het wel bij het voorgaande behoort. 't Gold n.l. het bezit v. h. land Kanaän. God herhaalde ook te dien aanzien zijn belofte. Abr. wilde er graag een teeken voor hebben, en God gaf 't hem ook. Wanneer destijds menschen elkander iets beloofden en die belofte zeer vast wilden maken, deden ze wat in v. 9 en 10 en 17 is verteld. Abram begreep dus waarom hij dat doen moest. Toen wachtte hij, dat God tusschen de deelen zou doorgaan. Maar hij moest lang wachten, let op v. 11 en 12a. En dan vertelt gij van de angst, 12b, en de verklaring van Gods zijde, 13—16. — — Daarna was Abr. wel weer goed wakker en terwijl hij nog nagedacht zal hebben over wat God had gezegd, hield hij weer het oog op de gedeelde dieren. De zon ging onder. De schemering begon neer te strijken. Daar op eenmaal zag Abr. een dikke rookzuil, een vuurvlam er in en . . . . tusschen de stukken door ging het. En Abram begreep, dat God hier vertegenwoordigd was en zoo 't verbond met hem sloot, de belofte vast maakte. Kanaän zou het land zijner nakomelingen worden en de volken uit de geheele omgeving zouden verdreven of onderworpen worden. Getroost en bemoedigd ging Abr. weer de toekomst tegemoet.

Uit hetgeen we nu verteld hebben, blijkt wel, dat Abram vroom was, van harte geloovig. Toch moet men niet denken, dat Abram en ook zijn vrouw geen verzoeking en strijd hadden.

En dan deden zij ook wel eens een verkeerden stap.

Abram geloofde God. De belofte zou vervuld worden. Maar toch verwonderde het hem en zijn vrouw hoe langer hoe meer, dat God de vervulling nog uitstelde. Ze konden het zich maar niet begrijpen. Nu, dat is op zich zelf zoo erg niet. Als wij God vertrouwen, kunnen wij wel aan hem overlaten, wanneer Hij den tijd gekomen acht om zijn woord gestand te doen. Dat moeten wij allemaal leeren.

1.) Men ziet hier hoe oud de oorlogen zijn tusschen de streken van Mesopotamië en Assyrië met Kanaän.

2.) Ik stel er prijs op, dat niemand vertelt van een „schitterende” overwinning. Wie een voorstander van den vrede is, moet den oorlog niet als iets moois voorstellen. Vooral bij jongens niet. Dit is reeds veel te veel gedaan.

Maar Saraï ging in zichzelf overleggen. Zij dacht: God zal wel doen wat hij beloofd heeft, maar misschien langs een anderen weg, dan wij het zouden willen. Vele mannen hadden in dien tijd meer dan een vrouw. Soms waren al die vrouwen moeders van kinderen, soms echter ook niet. Abram had maar een vrouw en zijn Saraï heeft zich ongetwijfeld gelukkig geacht boven vele andere vrouwen uit haar tijd. Ze behoefde de liefde van haar man niet met een ander te deelen. Maar, maar, ... zoo dacht ze . . . . ik mag toch ook God niet in den weg staan. Als mijn man, evenals zoovelen, nog een vrouw had, dan kon het wel gebeuren dat God die vrouw wilde maken tot moeder van Abrams nageslacht. — — En ze dacht verder. Ze dacht aan een harer slavinnen, aan Hagar. Wellicht heeft ze daar veel van gehouden, dat ze daarom juist aan Hagar dacht. En ze dacht: als ik Hagar eens tot een tweede vrouw aan mijn man gaf en de Heer wilde haar een kind schenken, dan was dat feitelijk mijn kind ook want Hagar is mijn slavin. Dan konden we er ons samen in verblijden. En toen ze alles overdacht had, sprak ze er met haar man over: Misschien hebben ze er samen wel vaker dan één keer over gesproken. Jammer is het, dat ze hun gedachten — naar het schijnt — niet voor den Heer hebben bloot gelegd. Zij vonden het — nadat ze alles overdacht hadden — beiden goed. Hagar bleef lijfeigene van Saraï, maar werd tevens tweede vrouw van Abram.

Maar het is altijd verkeerd als een mensch meent God den weg te moeten banen. Abram en Saraï hebben van dezen stap veel verdriet gehad. Het begon al spoedig, want Hagar betoonde zich niet dankbaar; integendeel, zij werd brutaal. 't Werd steeds erger. Vooral de gedachte, dat zij wellicht de moeder zou worden van Abrams kind, deed haar met minachting op Saraï neer zien. Saraï had er verdriet van.

De rest van het verhaal is niet zoo heel moeilijk. Ik maak dus nog slechts een paar opmerkingen. Het „vernederen" in v. 6 zal wel beteekenen, dat Saraï Hagar weer echt als slavin ging behandelen. De verzen 10 en 11 zegge men ongeveer zoo: „God zal u een zoon geven en gij zult een groot nageslacht hebben".

Dat het geluk van A. en S. door deze strubbelingen geleden heeft, spreekt van zelf. Het was een verkeerde stap geweest. Toen God een tijd later aan Hagar werkelijk een zoontje gaf — Ismaël werd het genoemd — was de vreugde daarover dan ook lang niet zoo groot, al men eerst wel had verwacht.

K. R.

III

RADIO-UITZENDING.

Vanuit het kerkgebouw der Baptiste gemeente te Harlingen zal op Woensdag 1 Juli, 's avonds 8 uur, een *Evangelisatie-Samenkomt* worden uitgezonden, door de Ned. Chr. Radio Vereen.

Sprekers:

Ds. J. v. Dongen, pred. der Bapt. gemeente te Harlingen.

Ds. G. Visser, pred. der Bapt. gemeente te Hoorn.

Medewerking verleent het gemeentelijk zangkoor „Luctor et Emergo". Dir. de heer S. P. Hellingwerf.

Organiste: mej. F. de Vries.

1. Gemeenschappelijk gezang no. 626 (bundel De Heer).
2. Orgelspel.
3. Zangkoor: „Is het wèl met uw ziel voor d' eeuwigheid?"
4. Bijbellezing, Matth. 11 : 25—30.
5. Gebed.
6. Zangkoor: „Is uw anker vast?"
7. Gemeenschappelijk gezang no. 474 (bundel De Heer).
8. Toespraak Ds. J. v. Dongen. Onderwerp: *„De noodende Heiland"*.
9. Zangkoor: „Zalig alleen Heer" solo met bromstemmen; soliste mej. B. Duba.
10. Gemeenschappelijk gezang no. 634 (bundel De Heer).
11. Toespraak Ds. G. Visser. Onderwerp: *„De zegenende Heiland"*.
12. Zangkoor: „Ik kan niet buiten U"
13. Dankgebed.
14. Slotzang no. 540 (bundel De Heer)

Den Haag. Jac. BOITEN,
Secr. U. R. C.

MEDEDEELINGEN

Van den secretaris der Unie.

De *stembiljetten* zijn aan de secretarissen der gemeenten als drukwerk verzonden. Willen deze broeders zoo goed zijn en ze aan de afgevaardigden uitreiken?

Eenige leden van „Voorzorg", Vereeniging tot ondersteuning van rustende Voorgangers hebben voor het lidmaatschap bedankt, nl. Utrecht, Amsterdam, Hengelo, Harlingen en 's Gravenhage (Zuid Binnensingel).

Op het oogenblik heeft nog een jaarlijksche uitkeering, groot Fl. 1000.— plaats aan de gemeente Deventer, ten behoeve van haar rustenden Voorganger, die de Unie en verschillende gemeenten met zijn beste krachten gediend heeft.

Doordat bovengenoemde gemeenten zich onttrokken aan het fonds „Voorzorg" dreigen er moeilijkheden, welke echter ondervangen kunnen worden wanneer leden, ook uit bovengenoemde gemeenten — waarin er velen zijn, die voor de beginselen van „Voorzorg" voelen, zich als begunstiger of voor een gift-in-eens, opgaven.

De Secretaris
C. J. LOUW

Scheveningen, Kanaalweg 5a.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 3 Juli 1931 No. 2190 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VONDELS 23ste PSALM

d' Almaghtig' is mijn herder en geleide,
Wat is er dat me schort?
Hij weit mij, als zijn schaep, in vette weide,
Daer gras noch groen verdort.
Hij drenckt mijn ziel in koele bronn' en beecke.
Indien mijn geest verstroy'
En afdwael' van de kudde, en rechte streecke,
Hij brengt ze weer te koy,
Hij brengt mij op de heirbaan van zijn wetten
En 't goddelijcke recht,
Om zijnen naem en eer in top te setten
Door 't lof van zijnen knecht.
Al zworf ik om in naer' en donckre daelen.
Beschaduwt van den doot,
Noch vreest mijn hart geen ongeluk noch quaelen,
Hij staet me bij in noot,
Ick magh me vast op zijnen staf verlaeten
En trouwen herders stock.
Hij deckt voor mij, ten schimp van die mij haeten
Met onverzoenbren wrock,
Een vollen disch, gelaen met lekkernijen.
Hij zalft mijn hair en hooft
Met oligeur om 't aanschijn te verblijen
Door glans, die druck verdooft.
Wat wort aen mij een schoonen kelck gegeven
Vol wijns! Godt stort zijn hart
Genadigh uit ten beste van mijn leven,
Ten troost van alle smart.
Ick zal Godts huys en zegenrijcken tempel
Bewoonen dagh en nacht
En nimmermeer verlaeten Arons tempel
Maer sterven op mijn wacht.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN KONINKLIJK PRIESTERDOM.

Maar gij zijt een . . . . . Koninklijk priesterdom. 1 Petrus 2 : 9.

De apostel Petrus is de auteur van dezen *brief.* Hij *is gericht aan de* Christenen in de verstrooiing en werd te Babylon geschreven. In de zekerheid dat de aflegging zijns tabernakels haast zijn zal neemt hij de schrijfstift in handen om allen die even dierbaar geloof met hem verkregen hebben te vermanen en te vertroosten. „Petrus" bij het noemen van dien naam ontrolt zich voor onze oogen een tafereel van een ruwe visscherman, die dikwijls zeer ondoordacht handelde doch waarschijnlijk meer dan allen zijn Heiland heeft lief gehad en zeker meer dan allen in de zeef van Satan is geweest en daardoor meer dan allen een toonbeeld is van Gods genade en daardoor meer dan allen zijn trouw aan Jezus met zijn bloed heeft bezegeld. Dit beeld van Petrus moet ons duidelijk voor den geest staan zoo wij de inhoud van zijn brief willen verstaan. Hij, die zelf bij ervaring de listigheid van den duivel en de gevaren der verzoekingen kent, waarschuwt nu op roerende wijze zijn mede-geloovigen. In onze tekst vermaant hij tot heilige levenswandel en wijst hen als drangreden daartoe op hun hooge positie: Gij zijt een . . . . . Koninklijk priesterdom. Het priesterschap der geloovigen is een ambt en geen gave. Wanneer in 1 Cor. 11 al de gaven des geloofs worden genoemd, wordt het priesterschap weggelaten. Het is dus niet voor enkelen maar voor allen, zoowel voor de eenvoudige als voor de ontwikkelde, voor mannen als voor vrouwen. Ieder onzer behoort tot die priesterschaar, terwijl Christus als ons hoofd onze Hoogepriester is. Het doel van dit priesterschap is niet om te getuigen, zelfs niet om elkander op te bouwen in de eerste plaats, maar om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus.

Hier ziet ge dus het onderscheid tusschen de gaven die God geeft aan de gemeente en het priesterschap der geloovige. In het eerste geeft God veel aan Zijn gemeente tot opbouwing der heiligen, in het tweede geeft de geloovige iets aan zijn God. Het grootste voorrecht van een priester is, dat hij vrije toegang heeft tot den troon der genade. Onder de wet hadden alleen Levi's zonen toegang tot het heilige en slechts de hoogepriester eenmaal in het jaar tot het heilige der heiligen. Doch Christus heeft door Zijn zoendood vrije toegang verworven voor al de Zijnen. Hij zelf eenmaal ingegaan zijnde met Zijn eigen bloed heeft een eeuwige verlossing teweeg gebracht, en onze gebeden reinigt Hij en draagt ze daarna Zijn Vader op, terwijl in Zijn doorboorde handen de prijs van onze kostelijke zielen te lezen staat. Maar de priesters onder den ouden dag moesten altijd iets hebben om te offeren. Om te offeren moest er een offer zijn.

En nu vraagt ge, maar als wij nu ook priesters zijn, waar en wat is dan ons offer? Dat offer van den N. T. geloovige is drievoudig. Het eerste vindt ge in Rom. 12 : 1. „En wij bidden u broeders door de ontfermingen Gods dat gij uwe lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande". Onze lichamen tot een offer stellen wil niet zeggen onze zondige lusten en neigingen op het altaar leggen. Neen, niet het slechtste maar het beste moet ons offer omvatten. Het O. T. offer moest altijd volkomen zijn. Onze zonden moeten wij belijden en het bloed van Christus wil ze dan bedekken, maar ons lichaam ten offer stellen wil zeggen ons zelve Hem ten dienste wijden. O hoeveel houdt dit in. Het wil zeggen dat wij eenswillend zijn met Zijn wil. Het is de doorleving van de toon des ootmoeds: „Gij zijt de pottebakker en ik ben maar het leem". Niet te morren als Hij Zijn hand op iets legt dat ons zoo dierbaar is.

Niet te bezwijken in de ziel als onze schouder een kruis opgelegd wordt. En in voor- en tegenspoed Hem ter eer te leven. O als wij maar het offerleven kenden, zouden we niet zoo dikwijls in donkerheid verkeeren. Broeders en zusters vergeet uw priesterlijke bediening niet.

Het tweede offer wordt ons genoemd in Hebr. 13 : 15. Laat ons dan door Hem altijd opofferen een offerande des lofs d. i. de vrucht der lippen die Zijn naam belijden. Dat wil zeggen, dat alles wat we zeggen en zingen Hem moet worden gewijd. O, wanneer we dit meer verstonden, hoe bedachtzamer zou onzer lippen vrucht zijn. Dan zouden we niet zoo lichtvaardig spreken over anderen en meer de bede worden gehoord: „Dat in mijn denken, spreken, handelen, in alles Uwe beeltenis blijk". *Altijd*.....een offerande *des lofs* zullen we dan altijd klagen en zuchten en treuroffers brengen aan Hem die zelfs de rampspoedigste onder ons met weldaden overlaadt en die ten onzen behoeve Zijn eigen Zoon heeft geofferd aan het schandhout?

Het derde offer wordt ons voorgehouden in Hebr. 13 : 16. „En vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet, want aan zoodanige offerande heeft God een welbehagen". Dat het offer aan God behoort en dat men het Hem vrijwillig wijden moet, stemt ge zeker allen toe, welnu, dan erkent gij daardoor dat uw hebben en houden Zijn eigendom is en dat gij het door weldadigheid te beoefenen en mededeelzaamheid Hem wijden moet. God daarboven, waar niets verborgen is en al onze daden zijn opgeteekend, is het ook bekend of gij als priester dat offer brengt .... of .... vergeet, en eens, in die groote dag, waarin de bekers koud water worden geteld en de penningskens der weduwen worden berekend, zal het eens openbaar worden ten aanschouwe van al Gods engelen en alle de geloovigen, of wij ook in dat opzicht getrouw geweest zijn. Medepriesters vergeet het offeren niet, want dit alleen geeft eeuwigheidswaarde aan uw leven. Vele kinderen Gods verkeeren zoo dikwijls in het donker, hoe gansch anders zou het zijn als zij het offerleven beter verstonden. Als we ons zelf maar wilden verliezen. Als we maar op het altaar wilden gaan en „mijn al" daar op leggen. O Christenen stel uw leven en uw gaven in de dienst van uw God en vergeet de vrucht der lippen niet. Dan zal uw leven rijke vruchten dragen en het groote doel wat God met u beoogt bereikt worden. Mede-brs. en zrs., willen we niet heden allen onze binnenkamer opzoeken en voor ons huisaltaar geknield ons opnieuw Hem toewijden, met de bede:

Heer ik geef me aan U volkomen
'k Leg mijn al hier voor U neer,
Opdat Gij in mij zoudt wonen
Met uw Geest o Heer.

Harl. v. D.

LOSSE SCHAKELS

Kerk en Vrede. In het weekblad „Nieuw Christelijk Leven", waarin de christelijk historischen in de provincie Groningen gesterkt worden in hun politiek geloof, troffen we onlangs een artikel aan van de hand van den prof J. de Zwaan over: De stem der Kerk en de groote politiek.

Het begint te dagen : wat de wereld noodig heeft, wat Genève tevergeefs zoekt is de zedelijke en geestelijke steun van een macht, die stand houdt tegenover het materialisme der zakenlui. Bij de S.D.A.P. is die niet: zij is een beweging voor macht en geld, alleen maar gericht op het nut van een andere groep. Zedelijke en geestelijke kracht is aan eigen belang niet te ontleenen. Alleen het georganiseerde Christendom, de Kerken voorop, kunnen hier helpen en den toestand redden voor allen, die het goede willen, vooral voor die vele diplomaten wier handen gebonden zijn door de overmacht van het materialisme — ook het roode materialisme — in hun eigen volksleven.

In dit jaar hebben de Kerken der Vereenigde Staten in hun „Federalen Raad" hieraan aandacht gewijd. In December 1930 spraken de Christelijke Kerken in Noord-Amerika door dezen Raad officieel het volgende uit:

„Wij zijn overtuigd, dat ons land er voordeel bij heeft burgers te hebben, die onvoorwaardelijk gehoorzamen aan hun geweten en dat het onthouden van naturalisatie aan vreemdelingen van dit karakter (het gaat om principieele dienstweigeraars) strijdig is met de idealen van ons volk ... Indien de huidige Wet op Naturalisatie, eerlijk uitgelegd, menschen uitsluit, die hun gehoorzaamheid aan God boven alle andere overwegingen stellen, meenen wij, dat deze wet gewijzigd moet worden.

Voorts meenen wij, dat het de plicht is der Kerken om zedelijken steun te geven aan zulke mannen, die gewetensbezwaren hebben tegen deelneming aan opleiding tot militairen dienst"....

Waar Amerika een geweldige militaire macht is en aan deze macht zijn overwicht in de groote politiek dankt, is deze uitspraak der Amerikaansche Kerken een daad van beteekenis. Nederland is in een geheel andere positie: onze legermacht heeft slechts politiebeteekenis en preventieve waarde.

De opmerking over Nederland, die hier even ingeschakeld wordt getuigt. dunkt ons. van een wat overdreven angst. Is prof. de Zwaan bang, dat het forsche geluid der Amerikaansche christenen hier een echo zal vinden of koren zal brengen op de molen van de voorstanders van de Nederlandsche organisatie „Kerk en vrede"? Van een politie-leger zijn ook zij, die in „Kerk en Vrede" tegen den oorlog ijveren, niet afkeerig — integendeel: zij wenschen juist dat het leger het karakter van een politiemacht zal krijgen en een instrument zal worden in den dienst van het recht, nationaal en internationaal vastgesteld.

Hij spreekt dan verder over iets, dat hij van nog grooter belang acht:

„Met het oog op het feit, dat onze broeders Christenen in Duitschland van gevoelen zijn, dat hun onrecht geschiedt door de beschuldiging, dat Duitschland alleen verantwoordelijk is voor het uitbreken van den wereldoorlog, en met het oog op het feit, dat deze beschuldiging een bron is van internationale verbittering en misverstand, verzekeren wij onze broeders Christenen in Duitschland, dat de Federale Raad van de „Kerken van Christus in Amerika" niet instemt met de leer van de uitsluitende schuld van Duitschland voor het uitbreken van den Wereldoorlog".

Dat zijn, ongetwijfeld, voor een zoo verantwoordelijk lichaam, dat millioenen Christenen en tienduizenden predikanten en kerkeraadsleden, bisschoppen en andere kerkelijke leiders vertegenwoordigt, hoogst gewichtige woorden. Wanneer de Stockholm-beweging voorgaat, gelijk zij doet, in stilte te groeien, zal zij — naar te bidden en te hopen is — weldra op het terrein der pers zoo optreden kunnen, dat het vormen der openbare meening aan nationalistisch eigenbelang niet meer gemakkelijk zal vallen. De wereldvrede is een geestelijk goed van de allereerste grootte, een goed, dat zeker aan het geweten der Kerken allereerst is opgedragen.

Ermelo. Dat de Eind-redacteur op 't oogenblik te Ermelo zit, vindt zijn oorzaak in de conferentie der Vrije Evangelische Gemeenten. Het Bestuur dezer Conferentie was zoo vriendelijk om de Unie van Baptiste gemeenten te verzoeken een afgevaardigde te zenden. De Comm. wees mij aan voor dezen dienst, en zoo trok ik gisteravond omstreeks half zeven dit Veluwsche dorp binnen, om er D. V., een paar dagen als gast der Vrije Evang. Zomerconferentie te verkeeren.

In de kerk van Ds. Witteveen. De hoofdstraat volgende komt men aan een wegscheiding, waarbij de gebouwen staan, waaraan de naam van Ds. Witteveen verbonden is. Het kerkje ziet er keurig uit, en biedt naar mijn schatting aan 200 personen zitgelegenheid. Het was den eersten avond, waarop een

begroetingssamenkomst gehouden werd, al goed bezet. Ds. W. D. Linthout had de leiding. Orgel- en vioolspel begeleiden de zang der schare. Er wordt veel gezongen. Na een paar woorden van welkom leest de Voorzitter Efeze 1 : 1—8. Hij is een man, die reeds veertig jaren het Evangelie verkondigt en is onder zijn broederen zeer in eere. Na de grootste gemeenten in hun rij — Nijverdal, Amsterdam en Dordrecht gediend te hebben en overal veel zegen te hebben gebracht, bouwt hij nu de nog jonge gemeente te Apeldoorn. Hij spreekt over het doel der conferentie. Dat doel is niet: opbouw van ons geestelijk leven, verheldering van mijn kennis, geloofsverdieping enz., maar de verheerlijking van God. Klaar en ernstig zet hij dit uiteen. Gods verheerlijking is doel der schepping. Dat zeggen Ouden Nieuw Testament; dat leest ge in Genesis en Openbaring. Hoe snood, dat vele mannen van wetenschap den Naam des Scheppers uit Zijn werk willen verwijderen! Doel der verlossing is Gods verheerlijking. En als we dat in 'toog houden, dat doel willen dienen, ootmoedig en eerlijk, dan zal als nevenresultaat ons geloof verdiept, ons leven gereinigd, onze kennis verhelderd worden. Zijn we in dezen geest en met deze bedoeling samen, dan zal de Heer onder ons zijn deze dagen en onze conferentie zal slagen.

Ds. Hoekendijk heeft een woord voor de vergaderden naar aanleiding van Paulus' getuigenis: ze verheerlijkten God in mij. Dat sluit goed aan bij het zooeven gesprokene. Hoe, waardoor wordt God in mij, in ons verheerlijkt?

door onze heiliging;
door ons vruchtdragen;
door onze liefde;
door ons vertrouwen.

Een en ander wordt met eenvoudige voorbeelden geïllustreerd.

We zijn hier om ons te laten onderzoeken door den Heer, èn om medicijn of operatie te aanvaarden, zegt onze broeder.

„Heer we danken U, dat we *U* hebben" zegt Ds. Waardenburg — naar we meenen de man, die tot het houden van deze conferentie het initiatief nam — in zijn gebed. En inderdaad — het beste is, dat God *onze* God is.

L.

III

Ons gedenkschrift.

Elke Baptist behoort het zich aan te schaffen. Het bevat o.a. de notulen van de vergadering van 1881 te Foxhol, waarin de Unie werd opgericht; een historisch overzicht van de werkzaamheden der Unie van haar oprichting af tot heden; korte verslagen van de lotgevallen van de Friesche en Veenkoloniale bonden; een bijdrage over onze Unie en de zending; verslag van de activiteit van de N. B. J. B.; overzicht van de broederschap van Baptiste voorgangers; een complete lijst van de ontslapen en nog levende voorgangers en vooraanstaande helpers; een statistiek, enz., enz., enz.

Het geheel is verlucht met bepaald mooie foto's van de broeders Kloekers, de Vries, Kruit, Roeles, van Beek, allen oprichters der Unie; van zendelinge G. Reiling, de tegenwoordige Unie-Commissie, de Nederl. Bapt. Jeugdraad, onze predikanten, enz., enz. Samen ongeveer een twintigtal.

De uitvoering is op kunstdrukpapier en in aantrekkelijke omslag.

Het is een boekje voor ons en voor het nageslacht.

Elke Baptist behoort het zich aan te schaffen.

De prijs is f 0.60 franco thuis.

Bestellingen worden aangenomen door den Unie-Secretaris.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Nog eens: GEEF TIENDEN!

„Beproeft mij", spreekt de Heere der heirscharen, of ik . . . . . .
Mal. 3 : 10.

Wanneer ik nu van twee onzer oudere broeders mededeel, hoe de Heere dat „beproeft mij" aan hen heeft vervuld, dan kan het zijn, dat er zijn die bij zichzelve voornemen en uitvoeren, om ook te beginnen met het geven van tienden.

Ik zou zeer verblijd wezen met dat resultaat, want het is enkel en alleen mijn bedoeling, om mede door middel van deze meditaties enkelen (maar liefst velen) hiertoe te brengen.

Het eerste geval betreft een broeder die, wanneer hij zal gaan trouwen, negen harde guldens verdiende. Het was namelijk nog in dien goeien ouden tijd. Het is heel best te begrijpen, dat beiden vaak begrooting maakten, hoe rond te komen met dat inkomentje.

Immers van die negen gulden ging nog negen dubbeltjes af voor tienden, en dat was voor den arbeid in de gemeente.

Ze besloten het te wagen, ze trouwden en legden hun lot en leven in de handen van den Hemelschen Vader.

De eerste keer dat onze broeder als getrouwd man zijn loon beurde, ontving hij van zijn baas tien gulden; hij moest nu maar één gulden meer hebben, omdat hij getrouwd was.

Mijn jonge vrienden, is dit toeval? Of is dit kennelijk een in vervulling gaan van Gods belofte naar Mal. 3 : 10.

Ik wil verder nog meedeelen dat deze broeder thans een flink bestaan heeft, ouderling is van één onzer gemeenten en met liefde en opgewektheid arbeidt in de Gemeente. God heeft hem en zijn gezin kennelijk gezegend.

De andere broeder kwam met zijn meisje ver voor hun trouwen overeen, dat hoe ook hun lot werd, het geven van tienden zou blijven gehandhaafd. Een betere verzekering voor de toekomst hadden ze niet.

En er is ook geen betere, dat hebben ook zij in hun verder leven ondervonden. Wonderbaar hielp hun de Heere. Eenige tientallen van jaren zijn ze nu getrouwd en ondervinden kennelijk zegeningen van den Heere; zoo, dat ik voor korten tijd deze broeder heb hooren verklaren voor een groot aantal menschen; dat het kwam omdat ze de Heere vertrouwd en beproefd hadden naar Mal. 3 : 10.

En ook gij jonge vrienden, die nog voor het trouwen staat, of getrouwd zijt, of geen van beiden misschien, laat deze beide geschiedenissen voor u een spoorslag wezen om voortaan datgene, wat Godes is, ook af te dragen.

Immers het is ook jullie welbekend; dat wat worden zal, zich gaat openbaren naar datgene wat nu is.

Wat zou het te merken wezen overal en tot eer van God en tot heil van ons allen, als alle N.B.J.B.ers tienden gingen geven. O, dan stroomde zeker de zegen van boven af, dat er geen kerken genoeg zouden wezen. De gemeenten zouden worden gebouwd en uitgebreid en allerwege zouden zegeningen afdalen op hen, die er nu op wachten. Wij jeugd, die straks de gemeente vormen, die straks ouderlingen, voorgangers, diakenen, wakkere broeders zullen zijn, laat ons goed beginnen. Geef tienden.

De Heer moet gij vertrouwen,
begeert ge d' uitkomst goed.

E. RENÉ.

De Jubileumsamenkomst van de N. B. J. B.

Maandagavond a.s. om $7^1/_2$ uur verwachten we onze vrienden van heinde en verre, maar in het bijzonder van Muntendam, Nieuwe Pekela, Vriescheloo, 2e Exloërmond, Nieuw Weerdinge, Emmer-Erfscheidenveen op de Jubileumsamenkomst in de kerk te Stadskanaal.

De Stadskanalers heb ik niet van noode op te wekken. Ze zijn in den stroom!

Wat een pracht programma gaan we afwerken! De broeders Reiling, Barendregt en De Haan in actie; de mandolineclub aan de snaren; de Pekelders verzorgen de zang. Het kan haast niet beter. Onze verwachtingen zijn hoog gespannen.

Willen allen, die bidden kunnen, deze vergadering voor den troon van Hem neerleggen, die den zegen geeft?

Met kameraadschappelijke groet,

J. W. WEENINK.

III

ZENDING.

HET EVANGELIE IN BRITSCH-INDIË.

I.

Wat wij nu gaan vertellen, gaat niet terug tot de eerste jaren der christelijke gemeente. Wel was er reeds in de dagen der Apostelen christelijk leven in Britsch-Indië te vinden. Er zijn thans in Zuid-Indië nog zeer oude christelijke gemeenten, die zich zelf „Thomas-christenen" noemen, en volgens de overlevering door Thomas zouden zijn gesticht. Maar daarover spreken we nu niet.

Ook in het gebied der Bazeler zending in Britsch-Indië leven een groot aantal kastenloozen die door de Hindoes „Onreinen" genoemd en als zoodanig behandeld worden. In sommige streken is de scheiding tusschen Hindoes en Kastenloozen zoo streng, dat het den laatsten niet geoorloofd is in de stadswijken der Hindoes te komen. Overal en ten allen tijde, moet een kastenlooze er zich voor in acht nemen dat hij geen Hindoe aanraakt; ook moet hij wel toezien, dat zijn schaduw niet valt op het eetgerei, op de watervaten der „Reinen". Zij nemen behoorlijk den afstand in acht en springen op zij en achterwaarts, als er „Reinen" in hun nabijheid komen. Zij zijn als gevolg van de eeuwenlange onderdrukking en verachting — dit is niet te ontkennen — een ontaard en zedelijk diep staand volk. Tot hen behooren de beruchte roovers- en jagersbenden, die uit de zonde hun beroep en godsdienst gemaakt hebben. In Zuid-Indië is het Lot der „Onreinen" zeer droevig. Niet slechts hun tijd en kracht, maar ook hun vrouw en kinderen behooren hun meesters toe en dat niet slechts voor den slavenarbeid maar ook voor nog veel slechter doeleinden.

Nu leeft er in Zuid-Indië een christelijke fabrikanten-familie Aäron. De drie broeders dezer familie bezitten een steenbakkerij en drie weverijen. Een van hen, Clement, merkte dat God hem riep om als Evangelist onder de „Onreinen" te werken. Hij bezocht op eigen kosten een theologische school en begon toen zijn zendingsarbeid onder de Kastenloozen. Wij kunnen ons niet voorstellen wat hem dat kostte aan zelfverloochening en offers, en welk een opzien dat onder de „Reinen" en „Onreinen" verwekte. De rijke fabrikant kleedde zich gelijk de arme menschen, ging tot hen, at en leefde met hen. Hoe meer ingang hij bij de menschen vond, des te krachtiger klonk de leuze in Aärons hart: Slechts voor de Heere!

Hij had een bijbelcolporteur bij zich, Jezusdasan (Jezusknecht), een wel onontwikkelde man, die echter een krachtdadige omzetting had beleefd, en niet slechts zijn Testamentjes voor een paar centen aanbood, maar ook uit eigen ervaring met blijdschap getuigenis aflegde van Gods genade in Christus.

Bij deze beide getuigen voegde God nog drie anderen. De aanvoerder dezer laatste drie was een Titus, een gewezen dronkaard met beruchte levenswandel. In een samenkomst van het Leger des Heils op Ceylon was hij tot bekeering gekomen. Zijn hart ontbrandde nu in liefde tot de arme slaven der zonde, zooals hij er zelf een geweest was. Twee andere broeders, die den zelfden weg waren langs gekomen, voegden zich bij hem. En deze drie kwamen nu op hun vrije Evangelisatietocht ook naar Madai, waar Clement Aäron reeds onder de Kastenloozen ingang gevonden had.

Dit vijftal woonde nu onder de „Onreinen", in de armoedige vieze hutten, at met hen van het weinig smakelijke gerei — en dit alles opdat zij er eenigen voor Christus zouden mogen gewinnen En de Heer liet dit zaad gedijen: drie jonge Kastenloozen werden aan den Heere geloovig. Zij begeerden ook gedoopt te worden. Aan dit verzoek werd in de tegenwoordigheid van vele heidenen en Mo-

---

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

6.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een kleine bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen verhaalde zijn geschiedenis, en hoe hij te Parijs gekomen was. Tenslotte werd door mijnheer Manuel een bezoek gebracht bij Marie, die, zooals later bleek, eigenlijk Martha Gilbert heette. Marie was erg ongemanierd tegenover mijnheer Manuel, waarover zij later spijt betuigde. Het bezoek scheen haar op dat oogenblik zeer onaangenaam. Toen hij weer was heengegaan, vloog Giuseppe direct naar boven, waar de deur weer gesloten bleek maar hij op zijn kloppen spoedig werd binnengelaten. Nadat hij eerst had moeten beloven, een geheim te zullen bewaren, toonde Marie hem in een oude schuiflade een klein kindje, waarvan Marie verklaarde, dat het aan haar behoorde, daar zij het gevonden had en ook behouden wilde.)

»Waar heb je het dan gevonden? Op de vuilnishoop?« vraagde Giuseppe, die reeds meermalen beleefd had, dat Marie soms de wonderlijkste dingen van haar ontdekkingstochten in de straten en stegen van de groote stad thuisbracht.

»Niet juist van de vuilnisbelt«, antwoordde Marie lachend, »maar in een pak lompen. Ik zocht in de buurt van de Jacobstraat oude rommel op, die de menschen weggegooid hadden, toen ik vlak bij mij een eigenaardig geluid hoorde. Maar hoe ik ook alle kanten uitkeek, ik zag niets anders dan een oud stuk zeildoek. Ik ging er direct op toe en maakte het los. Stel je mijn verbazing voor toen ik daarin, nogmaals in een oude wollen sjaal gewikkeld, dit lieve kindje ontdekte, dat luid begon te juichen, toen het mij zag. In een oogenblik had ik het weer ingepakt, voorzichtig in mijn korf gelegd en buiten adem ben ik toen naar huis gerend.

En pas was ik gelukkig ter bestemder plaats aangekomen, toen die voorname mijnheer van jou aan de deur klopte, en toen moest ik de kleine natuurlijk eerst in de schuiflade verbergen, opdat hij ze niet zou zien en mij misschien nog bij de politie aangeven. Begrijp je nu, Sep, waarom ik niet beleefder kon zijn? Zij was net een oogenblikje ingeslapen, toen ik ze in de schuiflade legde, en ik was er steeds bang voor, dat zij zou beginnen te schreien, vooral toen die mijnheer zoo'n lawaai met z'n stoel maakte. Ik was maar wat blij, dat hij eindelijk buiten de deur was, zonder dat hij mijn geheim geraden had! Het angstzweet stond mij letterlijk op mijn voorhoofd, zoo bang was ik, dat de kleine in de schuiflade zou stikken. Dat arme, kleine ding!«

Marie boog zich over het kindje neer, en over haar gezicht vloog een lachje, dat haar grove gezichtsuitdrukking aanmerkelijk schooner maakte.

De kleine liet haar lieve stemmetje hooren en stak de armpjes naar haar beschermster uit. Deze nam het kindje op haar arm en drukte het met onbeschrijfelijke teederheid aan haar hart.

»Dat arme wormpje!« zeide Giuseppe medelijdend. »Wat treurig, dat zij vader noch moeder heeft! Zie eens, wat een blanke huid zij heeft!« Hij legde zijn bruine hand op de zachte handjes en ging verder: »Ik ben bijna zwart bij dit lieve kindje vergeleken. Men moet haar wel lief hebben«.

»Ik heb het zoo lief, dat ik het voor niets in de wereld weer zou willen missen!« riep Marie hartstochtelijk uit. »Ik heb haar gevonden, en zij behoort nu aan mij volgens recht. Luister eens naar mij, Sep, ik zal je vertellen, wat ik van plan ben. Wanneer iemand mij naar het kindje vraagt, zal

hammedanen voldaan.

Deze drie jonge Kastenloozen vormden de eerstelingen der gemeente te Madai. Nu was de ban gebroken. Spoedig volgden andere stamgenooten en de zendelingen, die door Clement Aäron geroepen waren, konden in Januari 1928 weer elf Kastenloozen doopen. Titus en de beide makkers gingen nu verder. Hun taak was daar afgeloopen. De eerste drie der bekeerlingen vroegen opname aan in de zendingsgemeente van het Bazeler genootschap, nadat ze zich overtuigd hadden, dat deze gemeente geen andere leer had dan die, waarin zij waren onderwezen. Zij hadden het alcoholgebruik, het snuiven, het pruimen en het rooken tot die dingen gerekend, waarvan de overgave aan Christus vrijmaakt.

Deze vrijheid wenschten zij te behouden.

(Slot volgt.)

III

Het Baptist Wereldverbond

door Dr. J. H. Rushbrooke.

Eenige blikken in zijn arbeid.

VII.

Onze harten zijn diep ontroerd als wij aan een ander land denken — Rusland. In geen enkel rijk der wereld heeft onze evangelieverkondiging meer weerklank gevonden; nergens hebben onze gemeenten zich sneller vermenigvuldigd gedurende de laatste vijftien jaren dan in dit gewezen tsarenrijk. Een geheel bedorven en bijgeloovige kerk verbonden met de tyrannie van het oude tsarisme had de lichamen en zielen der menschen langen tijd geknecht. Met den ondergang van dit regime schemerden nieuwe, blijde verwachtingen. Helaas! Wat is er van terecht gekomen! De kerk, zoo door en door van het verderf versteend, had in de harten der menschen een blinde haat gekweekt tegen allen godsdienst. Aanvankelijk richtte deze haat zich voornamelijk tegen de oude bevoorrechte kerk maar naar de mate de communistische partij, die zich het monopolie van politieke macht heeft toegeëigend, sterker werd, heeft zij den vrijen loop gegeven aan haar bitteren afkeer tegen elken vorm van godsdienst alsmede aan haar vaste voornemen om alle godsdienstige instellingen met het godsdienstonderwijs uit te roeien. Het gaat op het oogenblik niet zoozeer over het feit, dat een groot aantal menschen ter dood wordt gebracht om redenen van godsdienst — hoe indroevig dit ook zij — doch veel meer over den aanhoudenden druk met de bedoeling om elke gestalte van geloof te smoren. In het gansche land is het verboden den kinderen godsdienstonderwijs te geven. Geen school of klasse mag met dat doel in het leven worden geroepen; het is zelfs den volwassenen niet toegestaan om in hun gemeente een groep voor bijbelstudie te vormen. De kerken is het recht ontzegd te evangeliseeren of te propageeren. Alleen de propaganda-voering tegen den godsdienst wordt wettelijk erkend. Kerken en vergaderzalen worden op bevel van de overheid gesloten; seminaries voor de opleiding van voorgangers kunnen niet meer worden onderhouden; de voorgangers zelve worden door extra zware belastingen achtervolgd, of door commune uitspraak in de gevangenis gezet, of voorloopig gearresteerd, alles met den opzet om ze te dwingen hun ambt neer te leggen. De moedigste en invloedrijkste onder hen worden verbannen. De middelbare en hoogere scholen zijn ontoegankelijk voor kinderen, die het geloof hunner ouders niet hebben afgelegd en een loopbaan van eenige beteekenis is beslist onmogelijk voor degenen, die trouw blijven aan God en geweten. De staatsscholen — andere scholen mogen er niet zijn — zijn kweekplaatsen en broeinesten van militairistisch atheïsme.

Ik heb enkele van deze zaken van aangezicht tot aangezicht met de autoriteiten te Moskou besproken, doch tevergeefs. Enkel om redenen van voordeel — om niet in al te groote moeilijkheden in het eigen land en in het buitenland te geraken — wordt nu en dan en hier en daar de druk een weinig verlicht. Maar dat gebeurt niet van wege verandering in inzicht. Het atheïsme is eigenlijk de staatsgodsdienst van Rusland geworden en de politiek van de staat is om door administratieve

---

ik zeggen, dat het mijn nichtje is, en dat mijn tante het mij op haar sterfbed heeft toevertrouwd«.

»Waar is dan je tante?« vraagde Giuseppe, haar verwonderd aanziende. »Ik heb nooit geweten, dat je een tante had«.

»Ik ook niet; in werkelijkheid heb ik er nooit een gehad. Ik zeg het zoo maar, want als de politie ontdekt, dat het kind niet van mij is en ook geen familie van mij is, nemen zij het waarschijnlijk van mij weg en brengen het in een weeshuis. Maar als ik zeg, dat een tante het mij op haar sterfbed heeft toevertrouwd, dan bekommeren zij er zich niet verder om. Vergeet dus niet Giuseppe, wanneer iemand je naar het kind zou vragen, dat je Marie aan haar tante beloofd heeft, voor de kleine te zullen zorgen. Zul je goed aan deze dingen denken?« voegde het meisje, zichtbaar trotsch op haar sluwheid, er aan toe, terwijl zij vergenoegd lachte.

»En wanneer iemand je naar den naam van mijn tante vraagt, zeg je maar, dat zij madam Gérault heette, hoor je?«

»Madam Tséro«, herhaalde Giuseppe, »Ik denk wel, dat ik den naam onthouden kan. Maar waar is mijnheer Tséro dan, Marie?«

»Hij is naar Marseille gereisd!« antwoordde Marie, terwijl zij in een daverend gelach uitbarstte, zoodat het kind in haar armen er van ontwaakte. »Je kent die stad immers? Niemand zal er zeker aan twijfelen, want er zijn genoeg slechte mannen, die vrouw en kinderen in den steek laten, zoodat de politie genoodzaakt is, de arme wormpjes hier of daar onder te brengen. Nu moet je nog eens herhalen, wat je zeggen zult, wanneer iemand je naar het kind zou vragen«.

»Dan zal ik zeggen: een vrouw heeft het kind in een oude sjaal gewikkeld, en het aan Marie gegeven; dan is zij gestorven, en de vader is naar Marseille gegaan, en Marie heeft de kleine in een straat gevonden . . . verder weet ik er niets meer van«.

Marie begreep wel, dat de jongen de geschiedenis niet zou vertellen, zooals zij dat wenschte, wanneer het haar niet zou gelukken, het hem beter duidelijk te maken.

»Hoor eens!« zeide zij daarom ernstig, »zou je wel willen, dat de politie ons het kind weer ontnam om het hier of daar in een gesticht op te sluiten?«

»Neen, neen!« riep Giuseppe luidkeels, terwijl hij zijn armen beschermend over het kindje uitstrekte.

»Goed, maar dan moet je heelemaal vergeten, wat ik je over het vinden van het kindje op straat verteld heb. Wil je dat wel probeeren?«

»Ja zeker«, antwoordde Giuseppe, evenals altijd, bereid om te doen, wat het meisje van hem verlangde; »maar wanneer het mij nu toch weer in de gedachten komt, wat dan?« voegde hij er met een oolijken blik aan toe.

»Dan jaag je het maar zoo gauw mogelijk weer weg«, zeide Marie ernstig. »Het beste is, wanneer je dan bij je zelf direct herhaalt: De tante van Marie is gestorven en heeft het kind aan Marie toevertrouwd. Het is een klein nichtje van mij. Heb je het nu eindelijk goed begrepen?«

»Ja, ja . . .«, antwoordde de jongen, nog altijd eenigszins aarzelend.

»Hoe zul je het dan zeggen?« vraagde Marie voorzichtigheidshalve nog eens.

»Ik zeg, de kleine is van mijn Marie. Haar moeder is gestorven en heeft het kind aan Marie gegeven. Zij heet »Klein nichtje«. Is het zoo goed?«

»Uitstekend, Giuseppe, zoo is het heel goed!« riep het meisje verheugd uit.

(Wordt vervolgd.)

onderdrukking het atheïsme te bevorderen. Maar de staat zal op den duur geen succes hebben, want God leeft! Intusschen behoudt de smeekbede van het Baptist Wereldverbond, twee jaar geleden gepubliceerd, nog steeds haar volle kracht:

„Het Uitvoerend Comité van het „Baptist Wereldverbond op Vrijdag „17 Mei 1929 te Detroit, Vereenigde „Staten van Amerika, vergaderd, dringt „er bij de Baptisten van elke taal en „ras, en bij alle andere voorstanders „van godsdienstvrijheid in alle deelen „der aarde op aan om voortdurend en „gezamenlijk te bidden ten behoeve „van hun medegeloovigen in Rusland „alsmede ten behoeve van alle anderen, „wien in deze twintigste eeuw in dat „land vrijheid van godsdienst is ont„zegd en die blootgesteld zijn aan al„lerlei moeilijkheden en vervolgingen, „omdat zij noch hun Heer noch hun „geweten kunnen verloochenen".

Gij leent toch zeker uw oor aan dit verzoek, nietwaar? En gij kunt ervan verzekerd zijn, dat ons Verbond haar best doet te helpen door alle feiten aan de wereld bekend te maken. Het staat klaar om voordeel te trekken van elke verandering, die een weg opent naar doeltreffender hulp. En die verandering komt, want God hoort onze gebeden. Het is door het Verbond, dat wij ons eendrachtelijk in dezen tijd van onbeschrijfelijke benauwenis tot de wereld kunnen wenden. En het is door het Verbond, dat wij onze broeders en zusters in Rusland kunnen verzekeren, dat niet een enkele groep of beweging maar al de leden van al de Baptiste uniën en bonden der aarde hen op het hart dragen. God helpe Rusland en keere de harten van de vervolgers!

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Het verbond der besnijdenis. Bezoek der engelen bij Abram. Verwoesting van Sodom.

Gen. 17; 18; 19 : 1—30.

Les voor Zondag 2 Aug. 1931.

Wij gaan de geschiedenis van Abram verder vertellen. Verleden week hoorden we van Hagar en van haar zoon Ismaël! Sinds zijn er 13 jaren verloopen, waarvan we niets te vertellen hebben. Maar toen gebeurden er weer dingen, waar we over spreken moeten.

I. Bevestiging van het verbond. Het verbondsteeken. We weten al, dat God een verbond had gesloten met Abram (Gen. 15). Vertel eventjes van die dieren, die in stukken verdeeld werden en hoe de Heere tusschen de stukken doorging. Dat was een teeken geweest voor Abram voor één keer. God wilde Abram ook nog een blijvend teeken schenken. Daartoe verscheen de Heere opnieuw aan Abram.

Heel merkwaardig begon de Heer Abram aan te spreken; vertel 17 : 1b en 2. En herhaal dan 1b, om even met de kinderen te bespreken, waaraan God Abram h e r i n n e r d e (want Abram wist wel, dat God de Almachtige was) èn wat God van Abram vroeg. Deze woorden zijn van belang voor iedereen, die in God gelooft.

Vertel verder, wat Abram deed, toen hij des Heeren stem hoorde, 3a. En wat God toen verder te vertellen had, 3b tot 9.

Zoo vernieuwde en bevestigde God aan Abram de belofte, die Hij ook reeds eerder gegeven had. Nu wilde God, dat Abram een blijvend teeken voor het verbond zou hebben. Maar daarmee kreeg Abram zelf ook wat te doen, en evenzoo zijn nageslacht: Men moest dat teeken zelf aannemen en aan elk jongetje, dat geboren werd, moest men het later opnieuw geven. Als de vaders der kinderen daar niet voor zorgden, lieten zij van hun kant het verbond los. Het teeken was de besnijdenis. God zou van zijn kant wel zorgen, dat vervuld werd, wat Hij beloofd had, als Abram en zijn nakomelingen maar betoonden, dat zij in het verbond geloofden en het waardeerden; en dat konden zij doen door het teeken te onderhouden. (Dit is de beteekenis van de verzen 9—11).

Maar niet alleen voor de kinderen gold dit. Ook aan de slaven moest het teeken gegeven worden. Natuurlijk genoten die ook mee van den zegen, dien het volk van God zou ontvangen, als het in den weg van het verbond wandelde.

't Is heel jammer, dat vele christenen, de besnijdenis hebben verward met den doop. Maar wie eventjes nadenkt, kan licht begrijpen, dat dit niet moet. De besnijdenis behoort bij de geboorte van allen, die tot het volk Israël behooren, tot zelfs de slaven toe. Zij wordt dan ook door de ouders voor hun kinderen gevraagd. Maar de doop behoort bij de wedergeboorte, en moet begeerd worden door de personen zelf, die tot het geloof komen. Overigens kan men wel zeggen, dat de doop voor de besnijdenis in de plaats is gekomen, als men dan maar eerst zegt, dat voor het oude verbond, waaraan men krachtens geboorte deel had, het nieuwe gekomen is, waaraan alleen de wedergeboornen deel hebben. Ook kan men den doop wel een verbondsteeken noemen, evenals het avondmaal, want in het onderhouden van deze teekenen belijden de geloovigen, dat zij vasthouden aan wat hun in Jezus Christus den Gekruizigde is beloofd.

Maar nu moeten we weer terug naar Abram en zijn geschiedenis. Toen Abram Gods woord over zijn groote nakomelingschap weer had gehoord, kon hij het haast niet gelooven. Hij glimlachte eventjes, want de beloofde zoon, die hem vader en Sara moeder zou moeten noemen, ontbrak nog maar steeds. En Abram dacht, en hij zei 't ook: „Laat Ismaël dan maar voor Uw aangezicht leven, Heere!" Maar daar wilde God niets van weten. Voor Ismaël kreeg A. ook goede beloften, maar Abram en Sara zouden een zoon krijgen, en wel in het volgende jaar. Hem zou de belofte gelden. En toen God het zoo nadrukkelijk zei, heeft Abram het geloofd. Hij heeft dat getoond ook, want hij heeft terstond voor zijn familie de besnijdenis ingevoerd. (Meer spreke men over de uitvoering van de besnijdenis niet).

Ik heb over dit deel een beetje uitvoerig geschreven, omdat het voor velen moeilijk zal zijn. Toch is het zeer de moeite waard. De vertelling er van zal niet zooveel tijd vorderen, als men wel bij 't lezen van mijn toelichtingen zou denken!

De volgende gedeelten zijn veel minder moeilijk, maar geven veel meer stof. Misschien wordt het samen wel wat veel. Dan stel ik voor

II. h e t b e z o e k a a n A b r a m kort te vertellen. Het lachen van Sara kan ook verzwegen worden: B.v. Sara hoorde het en kon het niet gelooven.

III. D e v o o r b e d e v a n A b r a m vordert ook niet veel tijd. En in

IV. d e e n g e l e n t e S o d o m, kan vooral het eerste deel, tot v. 11, wel zeer bekort worden.

Vers 8 kan men wel geheel verzwijgen. „De Sodomieten wilden die mannen kwaad doen. Lot trachtte hen daarvan af te brengen, maar toen wilden ze zich op hem wreken. De twee gasten kwamen te hulp, enz

Toelichtingen behoef ik voor dit gede lte niet meer te schrijven.

K. R.

VERBETERING.

Het opschrift boven de vorige les moet natuurlijk niet heeten: „Laat gevangen en gered", maar: „Lot gevangen en gered".

K. R.

III

UIT DE GEMEENTEN

SIDDEBUREN. Broeders en Zusters in den Heere.

Met deze willen wij u iets mede deelen uit onze jonge gemeente te Siddeburen. Het gaat ons goed en gezegend in elk opzicht. Wij hebben echt broederlijke liefde en eensgezindheid onder elkander.

Onze geliefde Voorganger Ds. W. M. Roest doet met lust en ijver zijn werk. Elken Zaterdagavond trekken wij gezamelijk naar een van de omliggende dorpen, waar onze Voorganger aan een groote schare de boodschap van Jezus mag brengen. In een van deze

dorpen (Noordbroek) bleek bij de Volkstelling 2200 inwoners 1700 hadden opgegeven als zonder godsdienst. Nochthans mochten wij er een groote schare menschen bereiken die aandachtig luisteren. Later hoorden wij, dat de menschen zeiden De man (n.l Ds. Roest) die mag hier elke week wel komen. Moge God dit maar zegenen.

Zondag 14 Juni was voor onze gemeente een vreugdedag. In de morgendienst werden de bestuursleden, ouderling en diaken bevestigd. Onze Voorganger sprak toen over de bloeiende staf van Aäron.

's Avonds 7 uur werden twee Zusters, omdat ze den Heer hartelijk lief hadden en gaarne doen wilden wat de Heer in Zijn Woord geboden had, door den doop tot de gemeente toegedaan. Ds. Roest had tot tekst Math. 28 : 19 gekozen.

De opdracht die de Heer hier aan Zijn discipelen geeft is zeer duidelijk en toch op velerlei wijze wordt de doop bediend.

Gods Woord leert: Eén Heer; één geloof, en één doop. (In onzen tijd zou men wel tot den Heer der gemeente mogen zeggen, Heere hebt Gij geen goed zaad gezaaid in uwen akker en van waar al dit onkruid! en dan zal het antwoord zeker zijn: een vijandig mensch heeft dit gedaan.)

Na de prediking en de doopvragen knielden de beide Zusters neer en droeg onze Voorganger hen op tot den Heer, waarna beiden blijmoedig in het watergraf afdaalden. Na de doop kwamen wij samen om het Heilig Avondmaal te vieren. Ouderling van der Laan sprak namens de gemeente een woord van welkom tot onze nieuwe leden.

In den voormiddag — zoowel als in den avonddienst was een groote schare in ons kerkgebouw aanwezig, waaronder verschillende Brs. en Zrs. uit Delfzijl.

Wij bevelen onze jonge gemeente in uw aller voorbede aan.

H. ASLANDER, Secr.

WAT IS HET GELOOF?

Het geloof is volgens sommigen een meening.

Men vraagt b.v. iemand: zal het gaan regenen? en hij antwoordt: „ik geloof het wel". Hij wil daarmede zooveel zeggen als: zeker weten doe ik het niet, maar ik acht de kans op regen voorhanden. In dienzelfden zin spreken sommige menschen over hun zaligheid. Ze zeggen, dat ze wel gelooven dat ze zalig zullen worden, en bedoelen dat zoo, dat er meer kans op is van wel dan van niet. — Maar deze onzekere meening is niet het geloof, dat de Bijbel van ons eischt.

Volgens anderen is het geloof een voor-waar-houden.

Men neemt aan dat sommige dingen „waar gebeurd" zijn. Maar dat geloof maakt geen zondaar tot een kind van God.

Het is toch wel opmerkelijk dat door de Schrift aan geloof en ongeloof zoo'n groote beteekenis wordt toegekend. Spant iemand zich zijn leven lang in; bedwingt hij zich om rechtschapen te wandelen; pijnigt hij zich om zijn zonde meester te worden, dan heeft dat volgens de Schrift minder waarde dan het geloof. *Het maakt hem niet zalig, het geloof wel.*

En daarnaast staat dit: al heeft iemand ook roekeloos geleefd, de zonde gewillig gediend — hij kan niets gedaan hebben, hoe schrikkelijk ook, of het is niet zóó erg als ongeloof. Hij wordt om al zijn gruwelen niet verdoemd, om zijn ongeloof wel.

Wie zich deze dingen voor de aandacht stelt, vraagt onwillekeurig waarom aan geloof en ongeloof zulk een beteekenis kan worden toegekend. Dat geloof in den zin van „ik vermoed het", en „ik houd het voor waar", niet het geloof is, dat de H. Schrift bedoelt, is hem duidelijk.

Wat de Schrift onder geloof verstaat zegt de Brief aan de Hebreën, hfdst. XI : 1.

> Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet;

Geloof is zekerheid. Laat ons zien wat daarmede gezegd is.

Het geloof is zekerheid, dat ligt aan de wijze, waarop het tot stand komt.

We beginnen daartoe met de tweede helft van het vers; het is een bewijs der zaken, die men niet ziet.

Dat klinkt vreemd. Dat ik geloof, is dat voor u een bewijs, dat er onzienlijke dingen zijn? Natuurlijk niet! Dat ik geloof, is niet voor anderen, maar voor mij een bewijs van het bestaan der onzienlijke dingen. En waarom is dat zoo? Waarom maakt mijn geloof mij zeker? Daartoe moet ik een andere vraag stellen: hoe kom ik er toe te gelooven? Het is juist op die vraag, dat hier het antwoord gegeven wordt, want, zegt de schrijver: het geloof nu is . . . . een *overmand worden door de onzienlijke dingen.*

Gelooven is een overmand worden. „Heere Gij hebt mij overreed en ik ben overreed geworden". „Niemand kan iets aannemen, zoo het hem niet van boven gegeven worde". En „het geloof is niet uit u, het is Gods gave".

Het geloof ontstaat dus door de inwerking der onzienlijke dingen op ons hart; deze dingen dringen zich aan ons op.

Wanneer over het geloof gesproken wordt, dan zijn er menschen die zeggen: „dat is maar inbeelding". *Wat is nu het verschil tusschen inbeelding en geloof?* De inbeelding is uit u; het geloof is Gods gave. Het geloof ontstaat niet vanzelf, niet omdat wij het willen, maar is het gevolg van de inwerking der onzienlijke dingen op ons hart en geweten. Als die dingen dus niet op ons ingewerkt hadden, zouden we niet gelooven.

Nemen we een voorbeeld uit de geschiedenis van Robinson Crusoë. Hij woonde al langen tijd op zijn eenzaam eiland en meende er alleen te wonen. Op zekeren dag vindt hij ergens in het zand afdrukken van menschelijke voeten, die niet van hemzelf kunnen zijn.

Van toen af geloofde hij dat er op dat eiland ook andere menschen waren dan hij, ofschoon hij er nog nooit een gezien had. Dit geloof was in hem gewekt. Door voetstappen achter te laten in het zand, hadden die menschen hem gebracht tot het geloof aan hun bestaan.

Zoo komt de mensch tot het geloof. Hij wordt overmand. Gods waarheid openbaart zich aan zijn geweten en Gods liefde grijpt hem in het hart. Doordat de hemelsche werkelijkheid zich zoo aan ons kenbaar maakt, gelooven we in haar. „Het geloof is een *overmand* zijn door de onzienlijke dingen.

Twee menschen verdwaalden in een groote zandvlakte. Hun watervoorraad ging op. De dood door versmachten wacht hen. Een van hen zet zijn handen in het zand en graaft als een waanzinnige, als een, die met alle krachten den nabijzijnden dood wil weren. Hij doet al wat hij kan om bij water te komen. — Maar die goede wil, die uiterste inspanning redt hem niet.

De andere doet niets. Hij gaat verder en . . . . plotseling juicht hij. Waarom? Hij hoort duidelijk het ruischen van een stroom. Hij jubelt omdat hij gelooft aan de tegenwoordigheid van water. Hij gaat er heen en lescht zijn dorst en zoo behoudt hij zijn leven. Zoo is de geloovige zalig, omdat het heil zich aan hem openbaarde, en hij aan deze openbaring gehoor gaf. Hij ging heen en dronk van het water des levens.

Nu zegt de Heilige Schrift, dat ieder, die niet geloofd zal hebben, verdoemd zal worden. Onder dit oordeel vallen niet zij, die nog niet gelooven. Neen, dit oordeel treft uitsluitend hen — maar deze dan ook allen, — die geweigerd zullen hebben te gelooven; *die het hemelsche gezicht ongehoorzaam geweest zullen zijn.* Dit oordeel treft hen, die „neen" gezegd zullen hebben, ofschoon ze van het tegendeel overtuigd waren. En die menschen, aan wie de waarheid zich opdrong, maar die niet *willen* zwichten; die voor de werkelijkheid, die zich aan hen openbaarde, *moedwillig* de oogen sloten, zij zullen — *en dat zal hun straf zijn* — die zalige werkelijkheid nooit zien. Hun lamp zal uitgebluscht worden in zwarte duisternis!

Het geloof is zekerheid — dat ziet ge aan het stand houden der geloovigen.

Het geloof is een vaste grond der dingen, die, men hoopt, of: een bewijs van eigendom der dingen waarop men hoopt.

Iemand koopt een buitenplaats in Hongarije. Hij heeft die buitenplaats nooit gezien maar de notaris geeft hem een bewijs van eigendom. Komt hij daarmede in Hongarije aan, dan wordt hij als eigenaar erkend en mag de goederen in bezit nemen.

Dat is voor de geloovige het geloof: het geschenk Gods, waarin de geloovige het bewijs heeft, dat de hemelsche goederen hem toebehooren. Hij weet niet alleen dat ze er zijn; hij is van hun bestaan niet slechts overtuigd geworden, maar hij weet ook dat ze voor hèm zijn. Uw geloof zal in den dag des oordeels worden erkend als uw bewijs van aanspraak op de zaligheid.

L.

III

KONINKLIJKE UITNOODIGING

Wie het is, Die u uitnoodigt? Kom tot mij. Matt. 11 : 28.

Dit is eene Koninklijke uitnoodiging, daar het is van den Koning der koningen. We zijn echter zoo bekend met de woorden, dat ze geen indruk op ons maken, tenzij de Heilige Geest onze ooren opent, dat wij de stem van onzen Koning daaruit vernemen, en met gebiedend gezag tot onze ziel komt, dan „zal het Mijnen naam op dien dag kennen, dat Ik het zelf ben, Die spreek". „Heer, tot wien zullen we henengaan?" Niet tot wat zullen we gaan; want het innerlijk menschelijk hart hongert naar een persoonlijken levenden steun en toevlucht. Geen leer, hoe waar ook, geen systeem, noch zoo volmaakt, niets verstandigs zedelijk of geestelijk, wil de vraag van iedere ziel beantwoorden, die niet absoluut „dood is door de misdaden en zonde". — Als ongetwijfeld gij en ik personen zijn, op ons zelven, werkelijk afzonderlijke levens, zoo ongetwijfeld moeten we een persoon hebben, niet minder een werkelijk afzonderlijk Leven, om tot Hem te gaan voor ons meer of minder bewust zijnde reddingsnood en zoo het hoogst belangrijk woord de Koninklijke en Goddelijke uitnoodiging is ons gegeven. „Kom tot Mij", tot Mij, „Dien gegeven is alle macht in den hemel en op aarde", en Hij zegt: „Kom tot Mij!" de machtige God, niets minder dan Die, machtig om te redden, gereed om te verlossen. „Men noemt Zijnen naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst". Welke het land doorgegaan is, goed doende. En herinner u altijd, dat Hij het is, die tot u zegt: „Kom tot Mij!" Tot Hem, de mensch Christus Jezus, vol van innerlijke ontferming, teedere nochthans Koninklijke genade.

Dan zie, de belangrijkste gebeurtenis van het heelal, het belangrijkste niet alleen van de wereldgeschiedenis, maar van de eeuwigheid. Zie de Zaligmaker, „Die zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft, op het hout". Buigende Zijn bloedend hoofd onder den ontzettenden last, omdat Zijne getrouwheid was tot in den dood.

„Zie hier is uw God" en „zie den Mensch", Die u lief gehad heeft, en zichzelven voor u overgegeven heeft. Hoor Zijn eigen teedere roepstem. Heb ik gezegd: „Zie hier ben Ik, hier ben Ik". Wendt uw blik van alle andere dingen af. Zie de Gekruisigde, en als gij staart, herinner u dat Hij zegt: „Kom tot Mij!" Gaat het ulieden niet aan, gij allen die overweg gaat? „Dat van de diepste smart en van de hoogste glorie, deze Koninklijke uitnoodiging komt tot u? want het is niet alleen de roepstem van den gekruisigden Jezus, maar van den regeerenden en komenden Jezus". Zie toe, dat gij Die, die spreekt, niet verwerpt; „want Hij is een Rechter van levenden en dooden". Hij is nu regeerende, en daar zijn geen neutralen in Zijn Koninkrijk, allen zijn gewillige getrouwe onderdanen, die Hem boven allen gehoorzamen, of werkelijke rebellen, die aan Zijne roepstem geen gehoor geven, en niet komen.

Wat zijt gij? Bedenk den dag wanneer ge voor den grooten witten troon zult staan, als „de Zoon des menschen komen zal in Zijne heerlijkheid, en voor Hem alle volkeren vergaderd worden, en Hij zal ze van elkander scheiden", en weet dat het dezelfde Heer Jezus is, Die nu tot u zegt: „Kom tot Mij".

Vert. Miss FRANCIS HAVERGAL.

MEDEDEELINGEN

Voorzorg.

Aan de Comitéleden wordt medegedeeld, dat de Gemeente te Deventer nog voorgesteld heeft „Voorzorg" op te heffen. De uitgebreide toelichting wordt morgen op de vergadering medegedeeld.

De Secretaris.

De Baptiste Gemeente te Rotterdam maakt bekend, dat met ingang van den eersten Zondag in Juli, te weten 5 Juli 1931, haar samenkomsten zullen worden gehouden in het evangelisatie-lokaal Bloemstr. 33, te weten:

Zondagsnamiddags 5 uur evangelieprediking.

Woensdagsnamiddags 8 uur bidstond,

Daar de Heere ons wil zegenen, is het, dat wij met de meeste vrijmoedigheid deze samenkomsten aanbevelen in uw belangstelling en gebeden.

De Secretaris W. V.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 10 Juli 1931 No. 2191 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE BEVESTIGING VAN GODS LIEFDE.

Maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren.
Rom. 5 : 8.

God heeft eigenschappen, die niet nader behoeven te worden bevestigd. Denk bij voorbeeld aan *Zijn kracht.* Lezen we die niet met één oogopslag van het werk Zijner handen? Wel mag de Psalmist het onweder vertolken als een wagen, waarin God van oudsher door den hemel der hemelen rijdt, en den dreunenden donder als Zijn stem, een stem der sterkte. En kunnen we ons niet volkomen met denzelfden zanger Israëls vereenigen, wanneer hij met ontzag de aanrollende en onweerstaanbare golvenbergen, woest schuimend van grimmigheid, gadeslaande, in dankbare verrukking des harten uitroept: „De Heere in de hoogte is geweldiger dan het bruisen van groote wateren, dan de geweldige baren der zee".

Ook behoeft *de wijsheid* van den Allerhoogste geen nadere belichting. Getuigt niet elke bloem en insect en zaadkorrel van Zijn wonderbare wijsheid en talent? Is er wel een merkwaardiger machine dan die zichzelf stookt en vernieuwt en repareert en smeert? Welnu, zoo 'n machine heeft God uitgevonden. Ze is het schepsel. Is onze voeding geen groot mysterie? We arbeiden in het zweet van ons aangezicht en vermageren. Dat wil zeggen: wij worden onszelf kwijt. Wij hebben vanwege onzen arbeid eetlust gekregen en laten ons op de gezette tijden een maaltijd heel lekker smaken en we voelen ons verkwikt. Dat wil zeggen: wij maken van rogge en tarwe, van doppers en worteltjes, van koe en varken weer mensch! Wat vier jaar geleden nog aardappel was, is op het oogenblik mijnheer, en wat toen ter tijd mijnheer was, is op het oogenblik lucht of gras of groente!

Wel mag de dichter uitroepen: „Hoe kostelijk zijn mij, o God, uwe gedachten; hoe machtig vele zijn hare sommen!"

Met Jesaja vragen wij in aanbidding: „Wie heeft den Geest des Heeren bestierd en wie heeft Hem als Zijn raadsman onderwezen?

* * *

Maar dat God ons liefheeft, behoeft nadere bevestiging, want zulks lezen we niet bij den eersten oogopslag van het werk Zijner handen.

Sommigen onzer zullen wellicht willen verwijzen naar de liefde van moeder tot kind, een enkele droppel uit de liefdezee van Gods hart. Doch staat hier tegenover niet al de wreedheid, waarmede den strijd om het bestaan wordt gevoerd? Menschen leven ten koste van menschen, dieren van dieren, planten van planten. De wereld is voor het onbevangen oog een ontzettend slagveld. Ze is een planeet welker inwoners elkander verteren.

Gij noemt de hen en haar kiekens. Ik noem het lijden van millioenen in China; en Indië's binnenlanden.

Gij noemt den vrede en welstand, waarin gij u moogt verblijden. Ik wijs op de onwetende en arme inlanders van andere werelddeelen, die voor een uiterst kleine vergoeding moeten werken en daardoor u in staat stellen om weelderig te leven van een beperkt inkomen!

Heeft God ons lief? Het eene phenomeen verzekert het; het andere neutraliseert die verzekering weer. We weten niet, wat wij op deze vraag moeten antwoorden. Wij verkeeren in twijfel, indien wij niets anders dan het boek der schepping hebben om dat te raadplegen.

* * *

God heeft ons Zijn liefde bevestigd. Hoe?

Niet door ons in Zijn woord een mooien zomerdag te beschrijven, waarop boom en struik, vogel en mensch, bloemen in weiden en muggen boven plassen aanbidden en zingen en jubelen en dartelen en dansen.

En dit is maar gelukkig ook, want zoo'n schoonen Junidag kan ondergaan in een nacht, waarin het vuur des hemels de statigste reuzen van het woud verscheurt en vernielt en de hagel als een laatste oordeel zich op het veld werpt; een nacht, waarin de engel des doods door de straten wandelt om slachtoffers te maken, waar de deurposten niet met bloed zijn bestreken; een nacht, waarin de aarde haar mond opent en gansche steden opslokt.

Ook bevestigt God ons Zijn liefde niet in een gelukkig gezin, dat als de avond is gedaald, vader verbeidt met blijde gezichten. En waarom doet Hij dat niet? Omdat, wanneer we een jaar verder zijn, het niet onmogelijk is, dat een grafje gevuld is met een der kinderen en moeder en vader beide vergrijsd zijn geworden van verdriet en wij weer in twijfel verkeeren over Zijn trouw en zorg.

Ja, God heeft ons Zijn liefde bevestigd.

Niet voor een enkelen keer in ons leven, maar voor alle dagen; zoowel voor de dagen onzer jonkheid als voor die van onzen ouderdom; voor den tijd van den opgang als voor dien van den afgang.

Hoe?

Zachtkens leidt ons Gods hand naar een heuvel ver van hier, welks naam is Golgotha. Wij ontwaren er een mensch, geslagen aan een kruispaal. Onwillekeurig doen wij een stap achterwaarts. „Wat is dat?" roepen we vol ontzetting uit.

Wat dat is?

De bevestiging van „Gods liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren!"

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

UNIEDOEL EN UNIEDIENST.

(Openingstoespraak, gehouden op het Gouden Jubileum der Unie te Stadskanaal, 5 Juli j.l. door Ds. J. Louw.)

Uit de behoefte de gevoelde, geestelijke eenheid ook uiterlijk te beleven, is de Unie van Baptiste gemeenten in Nederland geboren. Daardoor werd haar karakter en haar doel bepaald. Zij was geen poging eenheid te scheppen in ongelijksoortigs en samen te snoeren wat niet uit één wortel leeft.

Wanneer we dus terugzien op de vijftig jaren, die de Unie thans bestaan heeft, en ons rekenschap geven van de beteekenis, die zij voor ons werk heeft gehad, moeten we dit wel in het oog houden.

Zij bracht en hield samen wat bijeen hoorde. Dank zij de Unie hadden de gemeenten contact met elkaar, ontvinzij gelegenheden tot uitwisseling van gedachten en tot gemeenschappelijken arbeid. Ware dit alles achterwege gebleven, hoe licht zou het eigene, waardoor eene gemeente zich door wijze van ontstaan, verleden en milieu harer leden van de andere onderscheidt, een onevenredig groote beteekenis gekregen hebben en haar karakter en ontwikkeling in gevaar gebracht hebben!

Dank zij het gesprek, dat de gemeenten nu in het orgaan der Unie ononderbroken konden voeren en de geregelde ontmoetingen op de jaarlijksche Algemeene Vergaderingen der Unie, bleef het oog open en het hart gevoelig voor het eenheidgevende en samenbindende, voor dat, wat het *wezen* eener Baptiste gemeente uitmaakt en als onvergankelijk boven het onderscheidende en wisselende uitrijst.

En waar de blik gescherpt werd voor dat, wat een gemeente tot Baptiste gemeente stempelt, werd waardeering aangekweekt voor het eigenaardige, dat de gemeenten krachtens haar omgeving en verleden eigen is. En niet alleen dit, men vulde elkander aan en werd elkander ten zegen met hetgeen de eene gemeente in onderscheid van de anderen was en had.

Zouden we ons van elkander vreemd gehouden hebben en ieder een eigen weg gegaan zijn, dan zou dit tot verarming geleid hebben.

Op dezen reinhoudenden en bewarenden invloed, dien de gemeenten door middel van de Unie op elkander hebben uitgeoefend, moeten we wel eerst de aandacht vestigen. Zoo licht is men geneigd als vanzelfsprekend te aanvaarden, wat slechts vrucht is van den omgang met elkander.

Eenzijdigheid is een der grootste gevaren, waaraan de gemeente blootstaat. Ze is het gevaar van bijziendheid en zelfingenomenheid.

De Unie schiep gelegenheid tot gemeenschappelijk handelen.

Dank zij de Unie kon veel gedaan worden, dat anders ongedaan had moeten blijven. Door den overvloed van den een werd het tekort der anderen gedekt. Er trad door haar een zekere gelijkheid in. Tesamen konden ze zorgen voor de opleiding van geestelijke werkers. Voor de uitgave van periodieken; voor de instandhouding van posten, die geografisch ongunstig gelegen zijn, doch geestelijk goed werkten.

Door de Unie wordt de geest uitgezet, de gezichtskring verruimd, het verantwoordelijkheidsbesef gesterkt. Het gevoel met velen voor een zaak te staan, in eigen gemeente slechts een onderdeel te behartigen van een groot werk, heeft den moed in vele gevallen verhoogd en als een prikkel tot grootere krachtsinspanning gewerkt. Groot is de moreele waarde der gemeenschap. De christen moet, als burger van het wereldrijk der toekomst leeren bij een ruimen horizont te leven, en zijn klein werk te zien in den grooten samenhang van het goddelijk plan, dat de eeuwen omsluit. De Unie is er om de gemeenten. Ze is er opdat het de gemeente wèl zal gaan. Ze is er opdat de gemeenten hun eigen taak en hun gemeenschappelijke roeping beter zullen kunnen volbrengen. Ze is — en het bekende woord karakteriseert haar goed — een *dienende* macht. Naarmate de gemeenten zich hun taak meer bewust worden en hun roeping scherper zien, zal dan ook de waardeering der Unie toenemen en zal er meer van haar gevraagd worden.

Het is om deze reden, dat wij hopen dat in de toekomst haar taak zwaarder zal worden en haar invloed grooter. In haar weerspiegelen zich het eenheidsgevoel, het besef der roeping en de werklust der gemeenten.

We verwachten dat de Baptiste gemeenten, die nog buiten de Unie staan en de gemeenten, wier geboorten wij verwachten, zich zullen verbinden met de gemeenten, die reeds geunieëerd zijn, opdat ons getuigenis onder ons volk allerwege gehoord moge worden en wel zòò, dat Gods kinderen in *die gemeenschap met elkander mogen treden, die zich dekt met het onderwijs van het Nieuwe Testament.*

Want daarom gaat het tenslotte in onze Unie, gelijk in heel de oude, groote, Baptistische Beweging: terug naar de beginselen van het Nieuwe Testament; terug naar de vrije gemeente der geloovigen. Geslaakt moeten worden de banden, die ongelijksoortigs samenbinden in Staatskerk, Volkskerk en Verbondskerk, en vereenigen moet zich wat één van leven is. We waardeeren het goede, dat we, onverschilig in welke kerk waarnemen, *maar we staan principieel anders.*

We kunnen niet anders.

We zijn in ons geweten gebonden aan het Evangelie, waar de kerk — gelukkig veelal *niet* in haar geestelijk bezit en prediking, maar in haar hoedanigheid van kerk naast staat, wijl ze het lidmaatschap verbindt met de n a t u u r l ij k e geboorte. Hervorming, vernieuwing op dit punt, moet — als daad van trouw aan het Nieuwe Testament — der wereld ten goede komen en de genezende bronnen van het Evangelie een betere uitlaat verschaffen.

Wat we bereiken zullen weten we niet. God geve ons echter genade om, ruim van harte, voort te gaan in liefde en trouw. Onze geringheid zal geen beletsel zijn voor d i e n God, die het dwaze der wereld heeft uitverkoren en het zwakke en het onedele, opdat geen vleesch zou roemen voor Hem,

en die op het getuigenis van jonge kinderen en zuigelingen Zijn sterkte gegrondvest heeft, opdat het zij, gelijk geschreven is.

Die roemt, roeme in den Heere!

III

50-jarig Jubileum van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland, gevierd te Stadskanaal in de Baptiste kerk aldaar op 5 en 6 Juli 1931.

HISTORISCH OVERZICHT

door Ds. J. W. Weenink, Secr. der Unie

De halve eeuw, die achter ons ligt, laat duidelijk drie aansluitende perioden zien: de eerste, de midden en de uitbouw periode.

I. *De Eerste Periode.*

(van 1881—1891).

Reeds zoo vroeg als 30 April 1879 waren de broeders voorgangers en ouderlingen der gemeenten bijeen gekomen om elkander op te scherpen in de liefde en de goede werken. Dat deze en dergelijke vergaderingen, waarvan er nog twee in hetzelfde jaar en drie in het volgende zijn gehouden, op een bond of unie van gemeenten aansturden, ook al zou de gedachte daaraan aanvankelijk ieder geheel vreemd zijn geweest, spreekt voor zich zelf.

Het is 26 Januari 1881 en wij begeven ons naar het kleine Foxhol, toen ter tijd een buurtschap van vogelvangers en fabrieksarbeiders, berucht om hun baldadigheden. Als de trein te Kropswolde halt houdt, stappen we uit. Na een minuut of tien of vijftien voorzichtig geloopen en getrippeld en soms gesprongen te hebben over een weg van modderige oneffenheden bij een kouden noord wester bries vol sneeuw en regen staan wij voor een oude woning stil, die wij zonder kloppen bin-

nentreden. Het is het vergaderlokaal van de Gemeente van gedoopte Christenen ter plaatse. Door het wegbreken van een binnenmuur en wat houtwerk werd de benoodigde ruimte verkregen. Hier in deze donkere omgeving en nederige stulp is het, dat de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland werd geboren en wij schamen ons niet dit in herinnering te brengen. Plaatst deze eenvoudige bakermat onze beweging niet geheel in de lijn van het gansche Christendom? Voert de machtige vloed van menigerlei zegen, aan de hervorming ontsproten, ons niet terug naar iemand, die in een mijnwerkershut is opgegroeid? En is het rijk van Luther's Heer en Meester, thans verbreid in alle landen der wereld en tellende zijn burgers bij millioenen, allen mannen en vrouwen, die naar het hoogste goed jagen, niet in een stal begonnen? Waarlijk, wij zijn, wat ons begin betreft, in goed gezelschap.

Op de vergadering, waarbij wij ons zooeven in den geest hebben aangesloten, zijn 13 afgevaardigden, vertegenwoordigende 6 gemeenten, en 9 gasten aanwezig. De voorzitter is die bejaarde broeder daar, Ds. H. Z. Kloekers, voorganger van de gemeente Nieuwe Pekela. Na Gez. 99 : 3 te hebben laten zingen leest hij het 17e hoofdstuk van het evangelie van Johannes voor en spreekt „een hartelijk maar tevens ernstig woord" 1) over „de noodzakelijke eenheid" 2). Daarop worden de concept-statuten, door den leider ontworpen, ter hand genomen en besproken. Het eerst wordt het woord gevraagd door br. H. Kruit, voorganger van de gemeente te Stadskanaal. Hij stelt een kleine verandering voor in de passage over den eed. Wat die verandering is, kunnen wij niet goed gewaar worden, doch ze verwerft de instemming van al de broeders en dat is het voornaamste. Daarop meent br. van Beek, voorganger van de gemeente te Haulerwijk in overweging te moeten geven om het woord „geschiedenis" in „lotgevallen" te veranderen. De broeders kunnen zich hiermede niet vereenigen. Nadat alle afgevaardigden namens hun gemeenten accoordverklaring met de statuten hebben gegeven, staat de oude Kloekers diep bewogen op om God innig te danken voor de vervulling van een van zijn vurigste wenschen. Vele aanwezigen kunnen hun tranen niet weerhouden. Zij voelen, dat met de feit-wording der Unie iets heerlijks is tot stand gekomen. Zij zullen voortaan schouder aan schouder samenwerken, niet op den grondslag van een gedetailleerde confessie, maar op dien van de Christus-ervaring met eerbiediging van elkander's persoonlijke vertolking ervan. Het blijkt, dat 8 gemeenten door haar afgevaardigden of door schriftelijke mededeeling elkander de hand hebben toegereikt: de gastvrouw Foxhol met 23 leden, Groningen met 17 leden, Haarlem met 19 leden, Haulerwijk met 24 leden, Hengelo met 41 leden, Nieuwe Pekela met 53 leden, Sneek met 38 leden en Stadskanaal met 115 leden. Tezamen 290 leden. De voorganger van de gemeente te Klooster Terapel, br. Th. Lindeman, laat bij monde van br. Roeles, evangelist te Weerdingermond, zeggen, dat zijn gemeente zich niet kan aansluiten, omdat 1. zij in een Unie geen noodzaak ziet; 2. zij de contributie niet kan betalen, dewijl zij zelf een zwaren schuldenlast heeft te dragen; 3. zich met de statuten niet kan vereenigen. En dit laatste verwondert ons niet. Vereenig u maar eens met statuten, wanneer ge geen zin hebt om te betalen! — Vervolgens is de keuze van een commissie aan de orde. Bij acclamatie wordt br. Kloekers tot voorzitter en bij schriftelijke stemming br. H. Kruit van Stadskanaal tot vice voorzitter, br. G. de Vries van Haulerwijk tot secretaris-penningmeester en de brs. J. Horn en N. van Beek tot gewone leden verklaard.

En nu gaan we zoo ongemerkt mogelijk deze oprichtingsvergadering en Foxhol verlaten om met de ballon van Piccard eenige duizenden kilometers te stijgen tot het niveau van onzen tijd. Van de 13 afgevaardigden, die samen een halve eeuw geleden de Unie in het leven hebben geroepen zijn slechts 2 nog in leven, n.l. de brs. K. v. d. Baaren en H. Engelsman, afgevaardigden van resp. Groningen en Stadskanaal. Br. v. d. Baaren heeft zich inmiddels te Stadskanaal metterwoon gevestigd en is thans lichamelijk en geestelijk een welvarende tachtiger. Br. Engelsman is Stadskanaal altijd trouw gebleven en draagt den last van 94 jaar opvallend licht. Als overgebleven getuigen van een fier en vroom en verleden heldengeslacht verkeeren zij van namiddag in ons midden.

* * *

Het heilig vuur van de opwekking, dat intusschen verschillende deelen van ons land had aangetast en weldra zoo om zich heen zou grijpen, dat de broeders J. de Hart, B. Roeles, J. Horn en N. van Beek gedurende een winter op een abonnement op het noordernet der spoorwegen reisden om aan de evangelisatie behoeften te voldoen[3], dat heilig vuur had haar warmte aan het hart der jonge Unie meegedeeld. Zij wilde doen, wat zij kon om haar leden voor te lichten en de wereld in te lichten over het evangelie van Christus naar de Baptiste opvatting.

Toen zij eenige maanden na haar constitueering te Sneek vergaderde, besloot zij dan ook om *een maandblad, dat de naam „De Christen"* zou dragen, *en een Jaarboekje* uit te geven. De broeders H. Z. Kloekers en J. Horn werden tot redacteuren van „De Christen" benoemd en aan deze broeders de broeders J. de Hart en N. van Beek toegevoegd om voor het Jaarboekje zorg te dragen. „De Christen" heeft zich in den loop der jaren behoorlijk ontwikkeld. Reeds in 1885 dus op 3-jarigen leeftijd werd het een veertiendaagsch blad — of — om termen te gebruiken van zeer huiselijken aard — kwam hij in den korten broek. En in 1890 deed hij zijn intrede voor het eerst als weeklad, Of om ons weer in de sfeer van zooeven uit te drukken; kreeg hij de lange pantalon aan! Deze heeft hij gedragen tot op den huidigen dag toe met uitzondering van eenige moeilijke oorlogsjaren, toen hij tijdelijk om de 14 dagen werd gepubliceerd, of — om trouw te blijven aan onze garderobekast — in een knickerbox zich presenteerde. Het jaarboekje was minder fortuinlijk. Hoewel het zulke interessante zaken als: een voorwoord, een marktenoverzicht, de jaardagen van ons vorstelijk huis, de namen van de vorsten van Europa, bevolking van Nederland, statistiek van gemeenten van gedoopte christenen in Nederland en in de geheele wereld, alsmede een feillooze opgave van zons- en maansverduisteringen en rekening en verantwoording van den penningmeester — alles volgens een plechtig besluit van de Algemeene Vergadering — bevatte, viel de verkoop niet mee en zag men zich gedwongen om na 2 uitgaven, de jaren 1882 en 1883, er mede op te houden,

Dank zij dat heilige vuur der opwekking werd in 1885 overgegaan tot de uitzending van colporteur-evangelisten. De Unie voorzag in hun geldelijke behoeften door in de gemeenten daarvoor te collecteeren. Deze gelden droegen de bescheiden naam van *Unie cent* en die daarvan profiteerden, werden mitsdien met *Uniecentreizigers* aangeduid. Gedurende ruim een kwart eeuw heeft deze tak van arbeid, die gewoonlijk gedurende de 4 wintermaanden werd ter hand genomen, behartiging gevonden. Verschillende deelen van ons land, zelfs België en Noord-Frankrijk, werden door deze Unie-cent-reizigers bezocht.

Het ontbrak onzen ouden blijkbaar niet aan moed. Klein waren zij in aantal en klein van krachten, maar er brandde heilig vuur in hun binnenste en waar dat brandt, droomen de jongen droomen en zien de ouden gezichten en omgorden beiden zich ten einde kloeke daden te doen. Jammer dat *de leerstrijd* de onontbeerlijke eensgezindheid op den duur vernield en

[1]) Zie notulen oprichtingsverg.
[2]) Overzicht 25 jarig jubileum.

[3]) Zie verslag 25-j. jub.

de krachten van de jonge Unie dusdanig ondermijnd heeft, dat ze na 10 jaar innerlijk zwakker was dan bij de oprichting. Eerst was het de invloed van het *Socinianisme* op sommige leiders, die de gemoederen allerwege in opschudding en verbittering bracht, hetgeen tengevolge had, dat de gemeente Stadskanaal en het grootste gedeelte van de gemeente Nieuwe Pekela voor het lidmaatschap der Unie bedankte. Gelukkig hebben deze uitgetredenen hun isolement reeds lang prijs gegeven. Na het Socinianisme kwam *het Darbisme* onrust en verdeeldheid strooien, zoo zelfs, dat de gemeente Foxhol op 7 trage en verspreide leden na ontvolkt werd.

Het was in deze periode van strijd en dunning der gelederen en vlak voor het tijdstip dat het Darbisme aan het scheuren ging, dat de Unie relaties aanknoopte met den *Duitschen bond van Gemeenten van Gedoopte Christenen* in de hoop bij geloofsgenooten voor haar arbeid steun te vinden. Op de 15e „Bundes Konferenz" in Aug. 1891 te Hamburg werd zij met behoud van eigen zelfstandigheid in dezen bond opgenomen. Deze opname van formeelen aard, die in de loop der jaren wegens gebrek aan belangstelling onzerzijds te loor is gegaan, is voor ons werk tot grooten zegen geworden. Zij opende voor onze candidaat-voorgangers de deuren van het Hamburger Predik Semenarie en werd mede oorzaak, dat de aandacht onzer gemeenten meer op de zending der Duitsche broeders in de Kameroens viel en zij dit mooie werk gingen steunen.

Ook gebeurde het in de goede voorzienigheid van God, dat in het zelfde jaar 1891 op de Unievergadering te Zutphen *br. Rudolph Klickmann van Londen* aanwezig was, die daartoe aangezocht, zich bereid verklaarde om te trachten in Engeland gelden te verzamelen voor den arbeid hier te lande.

Zoo eindigt de eerste periode, met de schoonste verwachtingen aangaande unieëering begonnen, in verwijdering en scheiding, teleurstelling en wrevel, smart en strijd. Maar in weerwil van dit alles toch met de bede „Uw Koninkrijk kome" en met evangelisatielust en hoop in het hart!

(Wordt vervolgd).

Mededeelingen over ons Jubileum

Begroetingsavond.

De gemeente Stadskanaal heeft haar best gedaan om ons reeds bij 't begin een levendige indruk te geven van haar hartelijkheid waarmede ze de jubileumgasten verwelkomt.

Met een schat van bloemen en palmen, alsmede door het aanbrengen van een lichtbak met de twee jaartallen 1881 en 1931 heeft ze haar kerkgebouw en zaal weten te herscheppen in een aanlokkelijke feestzaal.

Te halfacht precies opent de leider der *begroetingssamenkomst* Ds. Weenink de vergadering.

De stemming is hoog en druk, veel handen moeten nog gedrukt worden. De hamer van den leider beukt echter zoo onbarmhartig en gebiedend, dat tenslotte de stilte verkregen wordt om een lied uit te geven.

Met lied 626 wordt begonnen. God is hier, Hij wil ons zegenen. Als een bede stijgt het op. Zend nieuw leven, dierbre Heer. Niet omdat we geen leven hebben, maar omdat we ook nu weer Gods genadebetooning weten noodig te hebben.

Ds. Weenink gaat voor in een hartelijk gebed, waarin hij 's Heeren zegen afsmeekt over deze dagen van samenzijn.

In zijn inleidend woord roept hij alle aanwezigen een hartelijk welkom toe.

De gemeente Stadskanaal, waar eigenlijk de bakermat van Nederlandsch Baptisme ligt, acht het een eer deze jubileumvergadering in haar midden te ontvangen.

In haar stonden eens br. Kloekers, br. Kruit en br. v. Beek, alle drie medestichters der Unie. Zij mocht verschei-

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

7.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een kleine bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen verhaalde zijn geschiedenis, en hoe hij te Parijs gekomen was. Tenslotte werd door mijnheer Manuel een bezoek gebracht bij Marie, die, zooals later bleek, eigenlijk Martha Gilbert heette. Dat bezoek vond Marie klaarblijkelijk zeer onaangenaam, en na het vertrek van mijnheer Manuel bleek de reden daarvan. Marie had op straat een kindje in een stuk zeildoek gevonden en toen er bezoek kwam, had zij het gauw in een schuiflade verborgen. Marie droeg aan Giuseppe op, te vertellen, dat een tante op haar sterfbed dit kindje aan Marie had toevertrouwd, en dat het een nichtje van hen was. Eindelijk begreep Giuseppe deze opdracht en beloofde, zoo te zullen spreken, indien iemand hem naar het kindje zou vragen).

De koude, donkere winterdag naderde reeds weer spoedig zijn einde. Het werd in het kleine kamertje nu weldra donker. Het nichtje was op de schoot van Marie zoo vast en diep in slaap gevallen, alsof zij in de kostbaarste wieg lag, terwijl Giuseppe lang uitgestrekt aan de voeten van zijn beschermster lag en haar met zijn gewone levendigheid de avonturen van den dag schilderde.

»Houd je eens even stil!« vermaande Marie, terwijl zij haar hoofd naar de deur toewendde, om opmerkzaam te luisteren.

»Peter Randolf is er reeds«, zeide zij dan gerustgesteld. »Nu zal Richard ook wel gauw komen, maar vooraf moet dan de tafel gedekt zijn. Ga maar gauw even beneden naar het winkeltje en vraag vrouw Randolf, of ze je ook een kaars wil geven. Richard zal het Zaterdagavond wel even betalen. Maar kalm hoor, dat nichtje niet wakker wordt«.

Met deze woorden stond zij voorzichtig op en legde het kind weer op de bundel lompen in de oude schuiflade, waar het rustig verder sliep.

In een oogwenk was Sep met de kaars terug, die vrouw Randolf, de eigenaresse van het kleine winkeltje, hem grootmoedig geleend had. Zelf had zij nauwelijks het noodige met haar zes kinderen; maar zij zou het niet over het hart verkregen hebben, het Italiaansche jongetje iets te weigeren, wanneer hij haar met zijn mooie bruine oogen smeekend aanzag en met zachte stem zeide: »Juffrouw Randolf, geeft u mij als 't u blieft dit of dat; ik zal zoo gauw mogelijk het geld brengen«.

En als hij haar dezen avond vertelde, dat hij wel veertig sou in den zak had, die hij echter voor de huur bewaren wilde, nam zij er genoegen mee, vriendelijk lachend zeggende: »Goed hoor, kereltje, ik zal wel tot Zaterdagavond wachten! Jullie kunt natuurlijk niet allemaal in donker zitten«.

»Heb je haar ook wat van ons nichtje verteld?« vraagde Marie, zoo gauw hij de drempel overschreden had.

»Neen«, antwoordde Giuseppe. »Ik heb er wel aan gedacht; maar ik wist de naam van de vrouw niet meer, die gestorven is. Daarom heb ik maar liever gezwegen. Hoe heet zij ook weer, Marie?«

»Madam Gérault«, zeide het meisje ernstig.

Och ja, madam Tséro; nu herinner ik het mij weer! Ik hoop, dat ik het nu niet meer vergeet«.

»Breng nu de borden maar, Sep«.

De borden bestonden uit drie porseleinen scherven, die Marie op een bijzonder gelukkigen dag door de St. Jacobstraat op een vuilnishoop gevonden had, waar allerlei ontuig neergegooid was. Deze scherven werden symetrisch op tafel gelegd, terwijl in het midden de geleende kaars in de hals van een flesch stond en met een vaal schijnsel het luxueuse maal bescheen. Zulk een heerlijke maaltijd was zeker nog nooit in een zolderkamertje gebruikt: een groot stuk gebraden vleesch, brood, kaas, een paar

dene krachten leveren voor het werk in ons land. Daarom meende zij reden te hebben deze vergadering uit te noodigen. Daarom heeft ook de U. C. gemeend aan haar verzoek te moeten voldoen.

Spreker wijdt nog een enkel woord aan onze eenheid in Jezus Christus en zegt, dat wij elkander zoo begroeten en ontmoeten mogen als leden van Zijn lichaam, als ziende Hem zelf in elkander.

De zangvereeniging zingt hierop een schoon lied, getiteld: Halleluja.

Ds. Louw als voorzitter der U. C. verkrijgt het woord en dankt den voorzitter dezer vergadering voor zijn hartelijk welkom. Hij spreekt zijn voldoening uit over 't feit dat er reeds zoovelen opgekomen zijn. Hij constateert met blijdschap, dat uit de meeste gemeenten van ververver reeds gasten zijn aangekomen. 't Is een bewijs, dat zij allen van harte vervuld zijn met het verlangen te jubileeren.

De gemeente Stadskanaal heeft met al den arbeid, die aan deze vergaderingen vooraf ging, een zeker offer gebracht aan de liefde tot ons werk. Is het haar echter een eer geweest ons te ontvangen, zoo zal ook op haar een rijken zegen wederkeeren.

Met nog een enkel woord stelt spreker in 't licht, dat wij, Baptisten, in zekeren zin een bijzonder volk zijn. Wij willen niet ingedeeld zijn in 't een of ander stelsel. Maar wij hebben 't mogen begrijpen dat wie in Christus is, een nieuw schepsel is.

't Gaat anders niet over de vraag of wij modern of orthodox, ethisch of confessioneel zijn. Maar of wij 't evangelie als een kracht Gods ervaren. Dit is echter de oude doopersche opvatting, voor die wij ons niet schamen. Wij onderwerpen ons niet aan de traditie maar aan de werkelijke en te ervaren Geest van God, in 't gehoorzamen aan Zijn woord.

Gezongen wordt nog lied 555. „Geprezen zij des Heilands naam". Hierop geeft een mandolineclub een bijdrage. Zeer mooi!

Daarna verkrijgt br. Barendregt het woord over ons gedenkboekje. Hem is den verkoop opgedragen. In 't kort bespreekt hij 't uiterlijk en 't innerlijk en wekt allen op het te koopen, alsook 10, 20 of meer exemplaren mee te nemen naar de eigen gemeente om die er ook mee te zegenen. De prijs is gesteld op f 0 50, welke prijs na de A. V. op f 0.75 gebracht moet worden om een klein tekort op de uitgave te dekken.

Hierna wordt tien minuten gegeven voor een vrij woord, waarvan enkelen gebruik maken.

Nadat de zangvereeniging nog een nummer ten beste gegeven heeft, wordt de vergadering gesloten met gemeenschappelijk gezang en gebed door enkele broeders en zusters.

Hierop zoekt een ieder z'n logies op om in de huizen verder de begroetingssamenkomst voort te zetten.

Zondag 5 Juli.

Jubileumsamenkomst.

Om 5 uur precies begint de vergadering. Een mooien aanblik zooveel menschen. En dan 't bewustzijn dat we in eenen geest, de geest der liefde en der gemeenschap, de Geest van God samenzijn, verhoogt nog de stemming.

De gem. Stadskanaal, die wel gerekend had dat haar gebouw de talrijke schare niet zou kunnen bevatten, heeft in de zaal achter de kerk een luidspreker doen aanbrengen. Ook die zaal is geheel gevuld.

De Voorzitter der U. C. Ds. Louw van Groningen opent door te laten zingen van Gez. 3 het 1e en 2e vers en het lezen van Efeze 1 : 3—12, waarna hij voorgaat in een hartelijk dankgebed voor het vele goede, dat de Heere ons in de vijftig jaren die achterliggen schonk. Als wij zien op ons zelve, op hen die in dien tijd 't werk deden, dan is er beschaamheid der aangezichts. Maar ziende op God en op Zijn heil en op Christus en de aanbieding van Zijn genade, vertolkt hij het aanvoelen van allen in den dank, dien hij God zegt voor 't werk van

---

geweldige stukken appeltaart en nog andere lekkerbeetjes.

»Zie nu eens aan«, zeide Marie, die de kostbare schatten op de tafel had uitgestald en nu een paar stappen achteruit was gegaan, om te genieten van de totale aanblik. »Dat noem ik nu nog eens een feestmaal! Wat zal die arme Richard een paar groote oogen opzetten! Zooiets is hem zijn leven lang nog niet overkomen. Hoor, daar komt hij juist de trap op!«

Zij had nog niet uitgesproken, toen een zware stap op de trap hoorbaar werd, en in het volgende oogenblik werd een ware jammergestalte in de deuropening zichtbaar.

Het was een lange, magere jongen van ongeveer vijftien jaar, wiens rug reeds door de last van den arbeid gekromd was. Het bleeke gezicht had een merkwaardig oudachtige, verdrietige uitdrukking. Een glans van blijdschap vloog echter over het gelaat, toen zijn oogen op de tafel gericht werden, waar Marie en Giuseppe met schitterende oogen de komende dingen afwachtten.

»Het lijkt wel, of jullie een groote vondst hebben gedaan«, kwam het eindelijk langzaam over zijn lippen.

»Neen,« antwoordde Marie. »Giuseppe heeft het allemaal van een vreemde mijnheer gekregen«.

Richard wierp den kleinen Italiaan een vragenden blik toe, sneed zich een groot stuk vleesch af, nam een geweldige hap brood daarbij en begon een en ander gretig te verslinden.

Giuseppe behoefde geen bijzondere aansporing, zijn avonturen nog eens weer uitvoerig te vertellen. Mededeelzaam van aard, zooals hij nu eenmaal was, was het voor hem niet moeilijk, zijn zwijgzame vriend de langste geschiedenissen te vertellen, zonder ook maar een enkele maal onderbroken te worden. Met zijn melodieuze stem schilderde hij zijn nieuwe kennis in de schoonste kleuren en wel zoo, dat de beste vrienden van mijnheer Manuel hem nauwelijks herkend hadden. Men bemerkte heel duidelijk, welk een genot het voor Sep was, zijn weldoener in het beste licht te plaatsen.

Toen hij eindelijk eindigde, zeide Marie: »Ook ik heb je iets te vertellen. Wanneer ik ook al niet een korf met levensmiddelen thuis gebracht heb, toch heb ik iets heel moois gevonden. Raad maar eens, wat het is!«

»Je weet toch wel, dat ik nooit iets raden kan«, bromde Richard.

»Probeer het dan tenminste! Toe, wees toch eens wat flinker! Kun je nu nooit eens blij zijn net als andere menschen?«

De altijd even verveelde jongen was een ware geduldsbeproeving voor het altijd bezige, levendige meisje. En toch hield zij van hem, juist zooals hij was, en dikwijls gevoelde zij een diep medelijden met hem, wat niet zoozeer in woorden, maar wel in de toon van haar stem en de blik harer oogen uitkwam.

»Nu, om mij doe je dan maar, zooals je het liefst wilt«, zeide zij nu een beetje geërgerd. »Van klein kind af aan is er toch nooit wat met je te beginnen geweest, en ik geloof, dat ik de hoop maar opgeven moet, dat het ooit anders met je worden zal.

Ik heb een kind gevonden!«

»Op de vuilnishoop?« vraagde Richard, zonder ook maar eenige verbazing te toonen.

Het was precies dezelfde vraag, die ook Giuseppe reeds gesteld had, en dat was eigenlijk geen wonder, want het doorzoeken van vuilnisemmers en vuilnishoopen was het beroep van Marie, tenminste het was er een belangrijk onderdeel van.

»Neen, eenvoudig op straat«, antwoordde zij. »Ik heb het kleintje meegenomen, en ik ben vast van plan, het te houden ook!«

Dat laatste sprak zij op zulk een beslisten toon, dat zij als het ware elke tegenspraak bij voorbaat afsneed.

»Zij is nu ons nichtje«, onderbrak Giuseppe.

»Kom, ik zal het je laten zien«.

(Wordt vervolgd.)

Zijn welbehagen onder ons.

Hierna richt Ds. Louw het woord tot de vergadering. Hij begint met te zeggen, dat de Unie eigenlijk de vereeniging is van datgene wat te zamen hoort.

De gemeenten hooren te zamen. De Unie verbindt hen. Zonder de Unie zouden de gemeenten gevaar geloopen hebben een te eigen persoonlijk cachet gekregen hebben.

Nu echter hebben de gemeenten, door het contact met elkander en door ons blad en door onze jaarlijksche vergaderingen, op elkander een bewarende en reinhoudende invloed uitgeoefend.

Wij aanvaarden nu veel als vanzelfsprekend, wat wij zonder ons unieverband zouden gemist hebben.

Wij zijn door haar ontkomen aan verdorrende eenzijdigheid.

Door de Unie was het mogelijk menschen te doen opleiden tot den dienst aan 't woord. Onze bladen uit te geven. Zwakke gemeenten te helpen. Ongunstig gelegen posten te onderhouden. Zoo was haar werk, door God, groot en gezegend. Maar voor de toekomst zijn nog grooter dingen te verwachten.

Wij hebben een taak. De taak om de heerschappij van Christus te prediken aan de wereld. De taak om te belichten de waarheid van het Nieuwe Testament, die ons spreekt van wat de doopersche beweging van ouds als waarheid heeft beleden, n.l. de waarheid van de gemeente der wedergeboornen, die niet aan de traditie maar aan 't woord en de heerschappij van den levenden Christus vasthoudt.

Hierna wordt gezongen Ps. 89 : 7. Waarna de leider in 't bizonder welkom heet den burgemeester van Onstwedde, den heer Weermeier en ook de brs. H. Engelsman, K. v. d. Baaren, J. Reiling Sr. en mej. Feisser. Dan volgt een kleine onderbreking voor het doen van een photografische opname, die waarschijnlijk wel weer in een onzer periodieken zal verschijnen om op die wijze ook de thuisblijvers, die toch als zooveel moeten missen, te doen meeleven.

Terwijl in de zaal achter de kerk gephotograveerd wordt, zingt de vergadering in de kerk een paar mooie liederen en worden eenige regelingen bekend gemaakt.

Dan krijgt de Secr. der Unie het woord om een kort historisch overzicht te geven van de 50 jaren die achter liggen. Zijn rede zal in ons blad verschijnen. Spreker wordt met onverdeelde aandacht beluisterd. Op zijn eigen manier doet hij de vergadering plotseling 50 jaar terug leven en zoo intens voelt men het aan, dat men een oogenblik vergat in de mooi versierde kerk te Stadskanaal te zijn en waande in een onoogelijk zaaltje te Foxhol te zijn ondergebracht.

Zoo nu en dan rijst eenige hilariteit, naar aanleiding van geestige gezegden. Met vroolijke dankbaarheid wordt geluisterd.

De enkele woorden, gewijd aan de nagedachtenis van br. H. Z. Kloekers, worden op verzoek van den spreker door de vergadering staande aangehoord.

Evenzoo wordt gedaan als spreker het heeft over de overleden broeders B. Roeles, J. Horn, G. de Vries, R. Klickmann en N. van Beek.

Hierna verkrijgt de heer Weermeier, Burgemeester van Onstwedde, het woord. Hij dankt voor het hartelijk welkom hem toegeroepen en betuigt zijn blijdschap, dat hij als burgemeester is uitgenoodigd.

In die uitnoodiging ziet hij van de zijde der Unie de uitdrukking van het feit, dat zij niet geheel los staat van een geregelde regeering.

Hij spreekt zijn blijdschap er over uit, dat hij in een *Baptisten* gemeente is uitgenoodigd.

Hoewel zelf overtuigd Calvinist en voorstander van den kinderdoop, heeft hij vaak zegen genoten door groote Baptiste mannen. Hij noemt John Bunyan en C. H. Spurgeon. Als hij een wensch gaat uitspreken is het deze, dat gelijk het gebouw waarin wij vergaderen met licht en bloemen versierd is, zoo ons leven als Unie een leven van licht en bloemen zij door Gods genade.

Na een pauze waarin thee en koek geserveerd werden en waarin ds. Weenink mededeeling deed over het niet slagen der pogingen een Jubileuminsigne aan te schaffen, zong de zang van Stadskanaal zeer verdienstelijk een paar schoone liederen.

Hierna verkreeg br. K. v. d. Baaren het woord, die als mede-oprichter der Unie en als eerste der Uniecent-reizigers de vergadering vergastte op 't verhaal van ervaringen toen reeds beleefd. Zoo vertelde hij van zijn werk, dat hij eens 4 weken lang op Ameland mocht verrichten. De menschen stonden ook daar wel eerst tegen en wilden niet zoo grif naar hem komen luisteren. Maar in een der vergaderingen mocht hij 't genoegen smaken door zijn woord een der tegenstanders te treffen, zoodat de vrucht van die prediking overgave des harten werd bij hem.

Br. v. d. Baaren werd verzocht om in „De Christen" eens wat over zijn ervaringen uit dien tijd te vertellen.

Dan krijgt br. J. Reiling Sr. het woord en vertelt een geschiedenis uit het leven van zijn vader en van Dr. Joh. E. Feisser.

Indertijd was er een boer bij den ouden Reiling gekomen en had hem verzocht gedoopt te mogen worden volgens de Schrift. In dien tijd was de doop nog geheel onbekend, ook Dr. Feisser was toen nog niet gedoopt. Spreker vertelt het maar om te illustreeren hoe in dien tijd onze beginselen wel in klein bestek maar toch onweerstaanbaar naar voren gebracht werden. Dergelijk zoeken en vragen was 't begin van wat op 't oogenblik reeds in het goudig licht van 't 50-jarig jubileum gezien wordt.

Onder 't zingen van een paar psalmverzen wordt nog onder de talrijke gasten gebak aangeboden.

Een felicitatie van onzen br. Kuipers, Em.-voorganger, is ingekomen en wordt in zijn geheel voorgelezen.

Hierna verkrijgt nog Ds. Taekema Voorganger der Zevendedags-baptisten in Nederland het woord. Hij spreekt een woord van felicitatie aan onze Unie. 't Woord, dat hij spreekt, draagt een echt baptistische klank. Hij herinnert aan de wedergeboorte die wij belijden voor den enkeling, maar die door den enkeling ook tot grootere groepen zich uitstrekt.

Moge zoo uw Unie een regenereerende kracht zijn in de wereld, totdat wij zingen het lied van het Lam.

Deze jubileumvergadering, die ons allen 't zoo hoog gestemde gevoel gaf van door God begenadigde zielen te zijn, werd nog gesloten door 't dankgebed van enkele broeders.

III

ZENDING.

HET EVANGELIE IN BRITSCH-INDIË.

(Slot.)

Deze kleine, op zoo eigenaardige wijze ontstane Christelijke Gemeente moest nu ook worden verzorgd. Ze aanvaardden blijmoedig den raad om zich dagelijks te vereenigen in het gebed, en dit is bij hen tot een vaste gewoonte geworden. Trouwe inboorling-evangelisten en bijbelcolportrices hebben hun best gedaan om deze beweging des Geestes in stand te houden. Er kwam ook een christin, door God gezonden uit Kannanur voor de vrouwen te Poelajer. Ze is meermalen in alle stilte voor een zekeren tijd in Madai gekomen om vrijwillig en „om niet" de christelijke Poelajervrouwen en -meisjes te onderwijzen in vrouwelijke handwerken en „hun den weg Gods naukeuriger uit te leggen". Haar naam wordt niet genoemd, maar haar invloed was zoo groot en ze verwierf zooveel achting, dat men van haar slechts als van de „bekeerde vrouw" sprak. Men moet weten op welk een menschonteerende wijze Hindoes en Mohammedanen in Indië de „onreine" vrouwen behandelen om te begrijpen welk een beteekenis het zusterlijke verkeer en de onbaatzuchtige liefde van een Indische christin voor hen had! Ach, dat toch ook van de christenen in het Vaderland de omgeving steeds moest zeggen: een *bekeerde man, een bekeerde vrouw!*

De jonge gemeente groeide onder

de bearbeiding dezer goddelijke werktuigen zichtbaar. Herhaaldelijk hadden doopsbedieningen plaats, die hoogtepunten vormden in het leven der gemeente.

Onder de bekeerlingen is ook een vier-en-tachtigjarige grijsaard. Hij was al zijn leven dorpspriester geweest en had in een eigen kleinen tempel den duivelen gediend met vrees en angst. Het nieuwe leven der jonge christelijke gemeente deed hem ontwaken en hij begon vurig te verlangen naar zulk een vrede en vreugde. Den korten tijd des levens, die hem nog restte, wilde hij Jezus toebehooren. Reeds gedurende het doopsonderwijs liet hij bekend maken dat het jaarlijksche feest, dat anders rondom zijn tempeltje gehouden werd, niet doorging, en daarmede gaf hij zijn inkomsten prijs. Toen bij den doop de vooral voor hem belangrijke vraag gesteld werd: „keert gij u af van den duivel en al zijn werk en wezen?" zeide hij zichtbaar aangedaan en met open blik: „mijnheer, ik heb mij van dat alles afgekeerd". En de oude heeft het werkelijk gedaan. Voor een kleine hut stalt hij thans rijst, peper en kruiden ten verkoop uit om van den geringen opbrengst zichzelf te onderhouden. Van het dak van zijn hut hangt een bamboestengel naar beneden, waarin hij elken dag iets van zijn verdienste doet „voor het werk des Heeren". Dit is ook een zendingsbus en een in Gods oogen belangrijke!

Ook de moeilijkheden bleven niet uit. De Mohammedanen werden hun vijandig, omdat Clement Aäron den bezitters gezegd had, dat de christenen hen trouw zouden blijven dienen. Alles zou blijven zooals het geweest was; slechts zouden de meesters voortaan buiten de woningen der christenen blijven. Dat zij nu niet meer hun wellusten konden botvieren bij de onderhoorige vrouwen bracht hen in opstand. De Roomsche ambtenaren maakten het de Poelajerchristenen uit nijd moeilijk. En de Hindoes gaven op eenmaal blijk van een broederlijk gevoelen jegens de onreinen en lieten onder hen tegen het Christendom woelen en uitten ernstige bedreigingen tegen zulken, die christen wilden worden. Daaruit is heel wat nood en moeite ontstaan. Eens liep een Mohammedaan, een mes zwaaiend, op den evangelist toe, doch deze zeide kalm, dat hij wel het lichaam, maar niet de ziel kon dooden. Toen liet hij het mes zinken.

In verschillende vormen ervaren deze menschen „dat allen, die in deze wereld godzalig willen leven, vervolgd zullen worden".

Maar zoolang de kracht des Heiligen Geestes in de bekeerde Poelajers kan blijven werken, zoolang zal Jezus overwinnen.

Een jonge Poelajer was een bittere vijand van het Evangelie. Hij kreeg een zieken voet. Woedend wees hij het voorstel af om zich in een zendings-ziekenhuis te laten opnemen. Maar de ziekte werd zoo ernstig, dat hij toch tot een zendingsdokter moest gaan. Elken avond bad nu de jonge christenschaar, dat de zieke door den Geest Gods mocht worden overwonnen, en nog voor de voet genezen was, was de tegenstand van den jongen man gebroken. Toen hij gedoopt werd, was zijn voet nog verbonden.

Dit voorbeeld kon met vele anderen worden vermeederd.

Er is wel niets dat zulk een vreugde verwekt en zoo verkwikt, als ten aanschouwen dat de „Geest der eerste boden" doorbreekt en een nieuwe planting Gods aanlegt. —

Wie van deze dingen meer wil weten leze het boek: „Rein geworden", uitgave van het Missionsverlag, te Stuttgart Duitschland.

(Wahrheitszeuge). L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Hagar en Ismaël uitgedreven. De offerande op Moria.

Gen. 21 : 1—21 en 22 : 1—19.

Les voor Zondag, 9 Aug: 1931.

Bij deze les moet men er voor zorgen, voor het tweede deel voldoende tijd te hebben. Het is het belangrijkste deel van de les en het moet vooral rustig verteld worden.

Ter inleiding heeft men niet veel noodig. Een herinnering aan wat reeds voor 2 weken van Hagar verteld is, is voldoende.

Het eerste deel der les heeft duidelijk drie hoofdmomenten: Isaäks geboorte, het feest, Hagar en Ismaël in de woestijn. Ieder make zich met het geheel en met de onderdeelen goed vertrouwd. Dit is voor de vertelling zóó belangrijk, dat er nooit genoeg op aangedrongen kan worden. Alleen zij, die een goed overzicht over de les hebben, kunnen rustig en duidelijk vertellen.

Bij Isaäks geboorte mag natuurlijk niet verzuimd worden te wijzen op de groote blijdschap, waarvan v.v. 6 en 7 melding maken; en evenzeer moet de aandacht gevestigd worden op het feit, dat God woord gehouden heeft en de belofte heeft vervuld.

Bij het feest vermoeie men zich niet over de vraag, hoe oud Isaäk was. Hij was nu geen zuigeling meer — en dat was reden voor een feest. Maar op dat feest gedroeg Ismaël, die er natuurlijk ook was, zich slecht. Wat volgde, laat zich gemakkelijk vertellen. Voor Abram was het zwaar. Ik veronderstel, dat hij in alles de vrucht zal hebben gezien van zijn verkeerden stap, waar twee lessen eerder sprake van was: Een smart die, helaas, vele geloovigen kennen.

Bij de gebeurtenissen in de woestijn valle alle nadruk op Gods hulp. Hagar had alles verbeurd en Ismaël ook. Ze leden door hun zonden. Maar God, in Zijn genade, kwam te hulp. — Er staat niet, dat die put toen door een wonder ontstond, alleen dat Hagar die plotseling zag.

Het nu volgende deel v. d. les is een zeer belangrijke geschiedenis. Gewichtig genoeg voor een heelen middag. Men kon er geruimen tijd zeer verstandig over praten. Licht wordt het dan echter „preeken", en dat heb ik in de Z.school niet graag. 't Liefst heb ik, dat uw preek in uw vertelling als het ware tusschen de regels staat. Blijft steeds vertellen; 't geldt kinderen! Later krijgen ze er nog meer dan één preek over, naar ik vermoed. Toch moet de vertelling meer zijn, dan een vermelding der feiten. En daarom is het zoo noodig, dat men „in" de geschiedenis zit.

We onderscheiden: Gods eisch en Abr.'s gehoorzaamheid; op den berg; Gods eed aan Abraham.

Wellicht had Abraham zijn hart wat al te zeer op zijn zoon gezet, zie v. 2: „Uwen eenige, dien gij liefhebt". Vergeet bij de beoordeeling dezer geschiedenis niet, dat Abr. tusschen de heidenen woonde, voor wie kinderoffers niets vreemds waren, de eerste zin van v. 3 treft mij altijd bizonder. Toen Abr. wist, wat hij doen moest, talmde hij niet. Hoe menig goed voornemen verging, doordat er te lang mee gewacht werd! Bij de overleggingen, die Abr. onderweg ongetwijfeld in zichzelf gehad heeft, fantaseere men niet; men verzuime echter vooral niet te letten op Hebr. 11 : 17—19. Abr. heeft eenvoudig gehoorzaamd en in het geloof God vertrouwd. Hij durfde wel in Gods weg te gaan. Dit blijkt vooral uit v. 5. Het volgende gedeelte is zeer ontroerend. Tracht niet het verhaal met veronderstellingen over gesprekken, enz. op te sieren. Er zal, dunkt me, in de werkelijkheid niet veel bij gesproken zijn. Toen „die beiden te zamen gingen", was het gewis stil om hen heen.

Het lijkt mij niet goed het offeren al te uitvoerig te schilderen. Het feit, dat Is. als offer s t e r v e n moest, beheerscht alles. Maar verzuim dan vooral niet, de gedachte van v. 12 goed in te prenten: Abr. had God boven alles lief. Hij kon niet leven in conflikt met God. Hij kon God niet missen. Gods eisch afslaan, zou beteekenen Is. tot afgod maken.

De ram, door God voorzien, is on-

getwijfeld symbool van het werkelijke Godslam, door God ten offer voorzien in de plaats van Gods volk.

V. 15 en verv. geeft dan een verheven slot aan deze ontroerende geschiedenis.

K. R.

III

LEESTAFEL

Kruis en Kroon, leesboek over de kerkgeschiedenis voor de scholen met den bijbel door G. van der Meulen en Dr. H. J. Honders. Deel III: zendingsgeschiedenis. Uitg. N. V. H. J. Spruyt's Uitgevers Mij. Amsterdam. Prijs f 0.85.

Met dit boekje heb ik met genoegen kennis gemaakt. Het geeft in 5 hoofdstukken en op 150 bladzijden hoofdzakelijk korte levensbeschrijvingen van de voormannen van het werk der zending van den tijd van ridder Raymundus en Franciscus Xaverius af tot op den huidigen dag toe. Bovendien is het verlucht met vele bepaald mooie foto's. Onze scholen met den bijbel kunnen we dit in alle opzichten goed verzorgde werkje van harte aanbevelen. Ook is het heel geschikt voor onze bijbelklassen en al onze jongeren, die toch iets behooren af te weten van de geschiedenis van Gods Koninkrijk. Ik vind het alleen maar jammer, dat het groote en heerlijk gezegende zendingswerk van de Engelsche en Amerikaansche Baptisten in China, Voor- en Achter-Indië, Centraal Afrika en Zuid Amerika niet wordt genoemd. Onder de helden wordt wel een bladzijde aan Adoniram Judson gewijd, maar niet vermeld, dat hij Baptist was en door de Baptisten van de nieuwe wereld werd gesteund. En dan mis ik den grondlegger van de gansche moderne zendingsbeweging, William Carey, eveneens Baptist en door Baptisten van Engeland uitgezonden.

St. J. W. WEENINK.

III

MEDEDEELINGEN

»Zusterhulp«

Mag ik de afdeelingen van „Zusterhulp" er even aan herinneren, dat de tijd weer is aangebroken, om de bijdragen te zenden?

De afdeelingen Deventer en Utrecht zonden reeds een bedrag. Laat ons niet verslappen, wij hebben een prachtig bedrag bij elkander gekregen verleden jaar, datzelfde bedrag kan weer bereikt worden, ja, het kan nog best stijgen, vooral als ook zusters van gemeenten meedoen, die tot dusver nog niet medewerkten tot dit speciale doel. De gezonden bijdragen worden in „De Christen" verantwoord; dank zij de vriendelijke medewerking van den Eind-Redacteur.

Alle zusters hartelijk groetend,

S. BOURITIUS—Hamer,
Algemeen Penningmeesteresse
Radstakeweg 26, Deventer.
Gironummer 151970.

III

HEBT GIJ MIJ LIEF?

Of ik U min, — Gij weet het Heere!
Ook dáár waar ik in twijfel sta
Ervaart mijn ziel Uw heilgenâ,
Ja dan ontvlamt zij tot Uw eere
En wordt ze Uw vriend'lijk oog gewaar,
Dan valt geen offer haar te zwaar.

Maar als Gij even schijnt te ontwijken
En mij alleen in 't duister laat,
Dan smart het eerst, tot de angst vergaat.
En mijn gebeên de vloeg'len strijken;
Dan sluipt de koude in 't traag gemoed,
En langzaam kleumt de levensgloed.

Ook dan nog klopt mijn hart U tegen,
Maar och! die vuurvlam blaakt niet meer;
En bliest Gij 't hart niet aan, o Heer!
't Lag spoedig onder de asch gezegen:
't Zou dan niet koud zijn en niet warm,
O Heer! wat voelt mijn ziel zich arm.

Maar Gij, door mijne ellend' verteederd,
Gij, wetend wat Uw knecht behoeft,
Gij spaart de roê niet, maar — bedroeft!
Gij spaart het kruid niet, maar vernedert!
En schoon dan hart en vleesch bezwijk',
Dan voelt mijn ziel zich naamloos rijk.

Ja, 'k zoek U Heere! als Gij mij tuchtigt,
Ik weet wat ied're slag beduidt.
Door onspoed zet het hart zich uit,
Met nieuwen liefdegloed bevruchtigd,
Dies zegen ik bij elken strijd,
Uw roede, Uw kruis, Uw liefde altijd.

J. J. L. TEN KATE.

III

Ontvangen:

voor de Congo-zending

van de Gem. N. Pekela	f 25.35
„ Mej. S. P. te D.	„ 2.50

Hartelijk dank.

Leeuwarden J. VISSER, U. P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305.

Verhuisd

Chr. M. Moorhoff,
van Korte Bagijnestraat 30 rood
naar Bataviastraat 45 Haarlem-Noord.
Agent: De Christen.
Haarlem en Omstreken.

III

Al onze Abonnee's

die hun abonnementsgeld per post betalen, verzoek ik beleefd hun abonnementsgeld voor het 3e kwartaal 1931 te willen storten op mijn postrek. 42318 vóór 15 Juli.

Na dien datum worden de kwitantie's afgegeven, verhoogd met 15 cent incassokosten.

Bij voorbaat hartelijk dank.

Uw Adm.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 17 Juli 1931 No. 2192 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van Dinsdag 21 Juli tot Dinsdag 11 Augustus

Ds. G. BOURITIUS

Radstakeweg 26 te Deventer.

III

Mededeelingen over ons Jubileum

Openluchtsamenkomst te Gasselternijveen.

De leider, ds. B. Planting, begint met eenige verzen te doen zingen uit Ps. 146 en 't voorlezen van 1 Thess. 1 : 1—10.

Hij verandert echter voor deze gelegenheid de namen van den Apostel en zijn medegenooten in die van Feisser en zijn medegenooten, en stimuleert daarmede den indruk alsof die pionniers tot deze vergadering spraken.

Hierna zingt het dubbelkwartet een schoon toepasselijk lied, waarna ds. Planting voorgaat in gebed.

In zijn inleidend woord betuigt hij het als een eer aan te voelen deze meeting te leiden.

't Is ons allen goed hier te zijn waar geestelijk onze wieg stond. Spreker wenscht een enkel woord te zeggen naar aanleiding van het steekwoord: „Herinnering". Hij kondigt aan dat ds. Reiling hier zal spreken onder 't gezichtspunt: „Oriënteering" en ds. Weenink onder 't gezichtspunt: „Opwekking".

Spreker gaat nu na, hoe voor 86 jaar dr. Feisser met de zijnen gedoopt zijn in de vaart op de plaats waar wij nu vergaderd zijn.

Hij herinnert er aan dat niemand minder dan de groote Köbner hen gedoopt heeft, en hoe de kleine gemeente toen gesticht, zich tot een boom met meer dan 40 vruchtdragende takken onder Gods zegen heeft ontwikkeld.

Daarna zingen wij onzen dooppsalm, 89 : 7 en verkrijgt ds. Reiling het woord.

Ook hij gaat uit van het onderwerp van deze vergadering: „De stichting der eerste gemeente". Hij stelt in 't licht dat het die vromen ging om het bezit van het persoonlijk geloof, en daarmede om de Nieuw Testamentische gemeente in tegenstelling van de volkskerk.

Na het zingen van lied 555 verkrijgt ds. Weenink het woord over 't onderwerp: „De boodschap van onze pionniers aan ons en onze kinderen".

In hem leeft de vraag of onze pionniers ons nu zien.

Hij gaat uit van de idee dat het zoo is en meent uit hooger sferen drie woorden te beluisteren, die zij ons toeroepen:

a. Gij vervult onze blijdschap;
b. Hebt Jezus lief boven alles;
c. Houdt vast aan de gemeentelijke beginselen.

Zijn woord wordt met overtuiging en warmte voorgedragen, zoodat de vergadering als gepakt luistert en het in de harten tot vernieuwing der heiligste voornemens komt.

Het dubbelkwartet zingt nog een lied en de vergadering wordt dan gesloten door te zamen een lied te zingen.

Onder den indruk van 't gehoorde gaat de schare weer heen om in Stadskanaal voortzetting te maken, maar niet voor dat ze zich heeft beschikbaar gesteld voor het bijna traditioneel wordende fotografeeren.

Maandag 6 Juli te 2 uur precies begint ds. Louw, de voorzitter der U. C. de 51e Algem. Vergadering door te doen zingen Gez. 2 : 1 en 't voorlezen van een gedeelte uit den brief aan de Collossenzen.

Br. Dijkstra, lid der U. C., gaat voor in 't gebed.

Ds. Louw opent met een woord van hartelijk welkom de vergadering, haar nog eens bepalende bij al 't goede wat reeds aan den dag van gisteren en ook in 't morgenuur haar heeft bezig gehouden en is geschonken.

„Onze leuze blijve: Voorwaarts, Opwaarts!" zoo besluit hij zijn kort inleidend woord.

De presentielijst wijst uit dat 88 afgevaardigden en 7 Commissieleden deze vergadering uitmaken.

De verkiezing van een leider dezer vergadering wijst uit dat de Unie-voorzitter deze vergadering zal leiden.

Gelegenheid wordt gegeven het jaarverslag van den Secr., dat in De Christen gestaan heeft, te bespreken, maar wordt niet gebruikt.

Daarna volgt de bespreking der financiëele verslagen. Enkele vragen betreffende het verleenen van subsidie worden gesteld en bevredigend beantwoord.

Brs. H. Doornkamp en A. Kruizinga worden door de A. V. aanvaard als zendingskweekeling.

Br. H. Mostert wordt aanvaard als kweekeling voor het Seminarie in Hamburg. Hij zal echter in verband met zijn ontwikkeling en leeftijd maar twee jaar studeeren.

Br. H. C. Prins wordt aanvaard om te Hamburg de geheele curcus te volgen.

Met begin Sept. zullen wij dus met de anderen, die nog studeeren, in 't geheel 9 kweekelingen hebben. Natuurlijk zal dat offers kosten, maar wat kan niet als wij vast staan in God.

De voorzitter spreekt de adspirantkweekelingen nog eenige hartelijke en ernstige woorden toe.

Als U. C. leden worden gekozen de brs. ds. Huizinga van Hengelo en A. H. Zerbst van Utrecht.

Tot leden van den Jeugdraad worden inplaats van ds. Jeronimus en ds. Weenink benoemd: Ds. J. van Dongen en br. G. Planting van Amsterdam.

Dit wil niet zeggen, dat ds. Weenink geen lid der Jeugdraad meer is. Hij is reeds op de voorgaande jeugdconferentie door de jonge menschen gekozen. Als Unie-vertegenwoordiger in dien raad heeft hij echter z'n plaats aan een der twee benoemde broeders afgestaan.

Als leden voor de Redactie van „De Christen" worden gekozen ds. Louw, ds. Weenink, ds. Bouritius en ds. L. de Haan.

Na al deze verkiezingen wordt nu verder gegaan met het bespreken van financiëele verslagen en begrootingen.

Daar wij nu twee zendingskweekelingen hebben, wordt in de vergadering verzocht, geen zendingsgelden meer

met bestemming te verzenden, maar de verdeelingsvoorstellen over te laten aan de U. C.

Herinnerd wordt nog aan het feit, dat de vroegere bepaling, dat van gelden zonder bestemming voor de zending gegeven, $^{1}/_{3}$ aan de Uniekas komt; vervallen is.

Het voorstel om voorgangers op Wereldverbond-Zondag van gemeenten te doen ruilen wordt na wijziging, die ook den herderlooze gemeenten ten goede komt, met groote meerderheid van stemmen aangenomen.

Besloten wordt weer een Kerstnummer uit te geven, eveneens tot uitgave van een Paaschnummer, en niet van een Pinksternummer.

De commissiën voor de inzameling van studiefondsgelden en die voor de radio-uitzendingen worden herbenoemd.

Het voorstel br. B. Fabrie gelegenheid te geven zich te verantwoorden voor de A. V. geeft eenige bespreking, maar wordt aangenomen.

Hierop worden de bezwaren die de U. C. noopte om de A. V. te adviseeren Fabrie niet langer als kweekeling te erkennen voorgelezen, waarna Fabrie gelegenheid krijgt ze te weerleggen.

Na zijn rede die ongeveer een half uur duurde, bevestigt de A. V. spontaan haar vertrouwen in 't beleid der U. C.

Niet zonder bijzonderen drang van den voorzitter, verlaat Fabrie de vergadering.

Vervolgens wordt het voorstel der U. C. om bestuursvergaderingen in aansluiting aan de A. V. in bespreking en stemming gebracht en besloten het volgende jaar zulks te doen.

Het voorstel Bergumerheide om leden te dwingen in de naastbijgelegen gemeente lid te zijn, wordt na zeer duidelijke toelichting van de zijde der afgevaardigden van die gemeente onder hilariteit verworpen.

Het voorstel van Leeuwarden om op Uniekosten sterke propaganda te maken, tot een bedrag van f 500 per jaar lokt een levendige bespreking uit en wordt eenigszins gewijzigd aangenomen. De verandering bestaat hierin, dat deze propaganda-vergaderingen niet uitgaan van de U. C. maar van de gemeenten in overleg met de U. C., wanneer zij n.l. wenschen, dat de U. C. tot een zeker bedrag garant zal zijn.

Aan de orde is nu het U. C. voorstel den Haag Oost in de Unie op te nemen. De A. V. acht, in verband met het feit dat dit voorstel niet op de agenda plaats vond en dus niet vooruit bekend en in de gemeente besproken was, het noodig dit voorstel één jaar aan te houden.

De gemeente Siddeburen wordt als lid der Unie aangenomen.

Na afhandeling van de agenda verkrijgt ds. Brandt gelegenheid z'n inleiding te leveren over: „Welke voorwaarden mag de gemeente aan het lidmaatschap verbinden ?" 't Zal worden opgenomen in ons blad.

Ds. Weenink leest nog de notulen van de vergadering, waarna ds. Hekhuis deze 51e Algemeene Vergadering met dankzegging sluit.

(Wordt vervolgd.)

III

50-jarig Jubileum van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland, gevierd te Stadskanaal in de Baptiste kerk aldaar op 5 en 6 Juli 1931.

HISTORISCH OVERZICHT

door Ds. J. W. Weenink, Secr. der Unie

II.

II. *De Midden Periode* (1892—1921).

Deze periode strekt zich uit van 1892 tot 1921 en is bij een vlakte te vergelijken, die hier en daar en vooral in het verste deel een verhevenheid en een inzinking vertoont. De agenda's der Unievergaderingen, de thermometer van het idealisme der gemeenten, bevatten doorgaans weinig belangrijke voorstellen. Breedsprakigheid zonder het nemen van initiatief is het opvallende kenmerk van de algemeene vergaderingen.

Van de 90er jaren vraagt *1898* onze bijzondere aandacht. *Toen overleed* de man, op wiens aansporing en door wiens energie de Unie tot stand is gekomen, *br. H. Z. Kloekers*, aanvankelijk zendeling in China en later korten tijd voorganger van Stadskanaal en vele jaren van Nieuwe Pekela. Als voorzitter van de Unie en als hoofdredacteur van „De Christen" wierp hij zich met alle kracht op de propageering van de Baptiste beschouwingen. Hij was, zegt Dr. Wumkes, een ernstig schriftonderzoeker, vlot in het spreken en in den omgang, een vriend van kinderen, maar ook een minnaar van disputeeren. Hij heeft de gemeenten voor vervloeiing bewaard en door zijn beginselvastheid in het stuk van doop, avondmaal en gemeentelijk leven, menigen leerling uit de school van de Liefde voor het Baptisme gewonnen. Wegens verschil van inzicht trad hij in 1885 uit de Unie om zich tot aan het einde van zijn leven toe geheel aan de gemeente Nieuwe Pekela te wijden.

De eerste belangrijke daadzaak vond in het midden van de Middenperiode plaats en is de deelneming aan de oprichting van en de *aansluiting aan het Baptist Wereldverbond in 1905 te Londen.* Aarzelend gingen de broeders daartoe over. Hun geloof in wereldbewegingen was maar heel gering. Hun pessimisme bleek echter ongegrond te zijn. Het Wereldverbond werd voor ons meer dan een papieren beweging. Welk een zegen is het voor den arbeid hier te lande geworden! Het heeft wel niet de gouden bergen gebracht, waarop sommigen openlijk en anderen heimelijk hoopten — en gelukkig! Het heeft veel meer gedaan in het verwijden van ons gezichtsveld tot de uiterste einden der aarde en het verwijden van ons hart. Het heeft ons historische diepte gegeven en zelfrespect aangebracht en ons gedurende menig jaar de helpende hand toegestoken bij de vorming van onze Voorgangers.

Twee jaar later — zou de inspiratie van de Londensche vergaderingen daaraan nog een weinig debet zijn? — werd de nood van de vele herderlooze gemeenten zoo ernstig aangevoeld, dat de broeders overgingen tot de *benoeming van een reizend prediker.* Reeds in de tachtiger jaren en ook daarna waren voorstellen in deze richting gedaan en besproken, doch verder dan de commissievergadering konden ze het gewoonlijk niet brengen. Nu kwam het onder opzien tot God tot een daad. De nieuwe functie heeft echter een kort leven gehad. De prediker, br. K. Kuipers, nam in 1911 een beroep van de gemeente Haulerwijk aan, terwijl vermoedelijk wegens gebrek aan een geschikte kracht geen opvolger werd benoemd.

In Friesland had men al lang de behoefte aan nauwere samenwerking gevoeld. En zoo zien we het gebeuren, dat op den 17den April van het jaar, dat Haulerwijk de Unie haar reizend prediker ontnam, *de Friesche Bond van Baptiste gemeenten* werd opgericht met het doel elkander te stichten en aan te sporen tot practischen arbeid. Gedurende de eerste 15 jaren heeft deze bond zich hoofdzakelijk bepaald tot het organiseeren van bondsdagen, die tot heden de climax zijn geweest van het gemeenschapsleven in deze provincie.

De Friesche Bond was nog maar een jongetje van ruim $1^{1}/_{2}$ jaar oud, of de Unie werd een tweeden neef geboren in den *Bond van Baptiste gemeenten in de Veenkoloniën.* Aanvankelijk omvatte deze bond de gemeenten Stadskanaal, Muntendam, Nieuwe Pekela, Vriescheloo, 2e Exloermond, Valtermond en Nieuw Weerdinge. De beide laatstgenoemde gemeenten hebben zich vrij spoedig na de oprichting om redenen van afstand en mentaliteit teruggetrokken. In het werkprogramma van dezen bond was naast het houden van Paasch en Pinkster bondsdagen ook het beleggen van evangelische samenkomsten opgenomen. Men heeft echter dit onderdeel weldra losgelaten.

We kunnen van *1912* geen afscheid nemen zonder het *overlijden van br. J. de Hart* in herinnering te hebben gebracht. Hij was leerling van Holle-

man te Leeuwarden. De gemeente Hengelo diende hij van 1874 tot 1890. De gemeente Sneek van 1890 tot 1896. Daarna verbond hij zich aan de gemeente te Paterson, Amerika, van 1896 tot 1901. Om climatorische redenen repatrieerde hij in 1901 en werd opnieuw de voorganger van de gemeente Hengelo, waarin hij tot zijn dood toe werkzaam is geweest. In de oprichting van de Unie heeft hij een werkzaam aandeel gehad en bekleedde na het uittreden van Kloekers de voorzittersplaats tot 1894, toen hij zijn functie neerlegde en zich buiten de Unie stelde.

Het jaar 1913 is nauwelijks een halve maand oud of „De Zaaier", maandblad ten dienste van evangelisatiewerk door geschriftverspreiding doet zijn intrede. Nog heden ten dage strooit hij het zaad van het Koninkrijk Gods met krachtige en kwistige hand in het rond. Wie zal de blijdschap kunnen bepalen, die deze periodiek in tallooze levens heeft gebracht! Van het eerste nummer af tot op heden is hij ten getale van niet minder dan 1³/₄ millioen exemplaren verschenen.

Rustig wandelen we op het vlak van de middenperiode verder. Van de oprichting in dit zelfde jaar 1913 van „*Voorzorg*" vereeniging tot ondersteuning van oude en invalide voorgangers, maken we enkel melding, als ook van de geboorte van „*Weezenzorg*" in 1916, een organisatie, die de verzorging van Baptiste weezen ten doel heeft.

Maar halt! Snelden we zooeven geen mijlpaal voorbij? 't Is geen mijlpaal, doch een grafsteen. Den *19den Januari 1916 ontsliep* te Arnhem *br. B. Roeles.* Ook hij was een van de vaders der Unie en gedurende de eerste jaren persoonlijk lid ervan. Met br. N. van Beek was hij leerling van D. de Gilde. Van 1878—1881 evangeliseerde hij in den Weerdingermond. Daarna vertrok hij naar Deventer om het reeds begonnen werk aldaar voort te zetten. Van hier uit predikte hij in Zutphen met het gevolg, dat er een gemeente gevormd werd, die zich al heel spoedig in het bezit van een klein kerkgebouw en pastorie en kostersworning mocht verheugen, zoodat hij zich metterwoon in die pastorie vestigde. In 1909 legde hij in Zutphen en in 1914 in Deventer den arbeid neer. De Unie is hij trouw gebleven en heeft haar van 1886 af tot dat de Heer hem naar hooger riep, als commissielid gediend. Gedurende 28 jaar tot 1914 was hij haar ijverige secretaris.

En nu nemen we van de lange middenperiode afscheid want we krijgen niets anders meer te zien dan het eentonig grijs der vlakke velden.

* * *

III. *De Uitbouwperiode* 1922—1931.

Deze periode kenmerkt zich in tegenstelling met den middentijd door velerlei uitbouw. Het geklank van den troffel en het houweel is niet van de lucht. Opmerkelijk is het, wat in deze paar jaar tot stand is gebracht. Een vernieuwde lust tot werken openbaart zich allerwege.

De uitbouwperiode wordt ingeluid door *de sommaties, die de barmhartigheid* tot ons volk heeft gericht ten behoeve van *het verhongerde kind van Midden-Europa.* Wij Baptisten, zijn bij onze volksgenooten niet ten achter gebleven in hulpbetoon. Er liggen op het oogenblik vele teedere vriendschapsbanden tusschen Duitschland, Hongarije en Oostenrijk aan de eene en Nederland aan de andere zijde, die van dezen tijd dateeren.

De buitenlandsche zending kreeg een meer levendige belangstelling, toen een zuster van de gemeente Stadskanaal *Mej. Geertruida Reiling,* na haar opleiding in een zendingsschool te Edinburg (Schotland) werd aangenomen voor den arbeid in Congo en in 1923 daarheen vertrok.

In ditzelfde jaar kwam de *Broederschap van Baptiste Predikanten* tot stand. Eenmaal per jaar vergadert deze broederschap om vragen aangaande den arbeid in en door de gemeenten te bespreken. Gewoonlijk verbindt zij aan haar conferenties evangelische samenkomsten in de gemeente, waar zij te gast is. Dat haar werk naar binnen en buiten de gemeenten en Unie zeer ten goede komt, hebben de acht jaren van haar bestaan helder aangetoond. Sedert de oprichting zijn haar twee broeders door den dood ontvallen n.l. haar voorzitter A. Hof, voorganger van de gemeente Groningen, in 1927 en N. van Beek, rustend voorganger te Stadskanaal in 1931.

De werklust en ondernemingsgeest der noordelijken kwam in *1924* tot uiting in den eersten *Baptisten Zangersdag* op Hemelvaartsdag in den tuin van de sociëteit „Veenlust" te Veendam. Het succes van dezen proef maakte de commissie van voorbereiding permanent en de zangersdag een jaarlijks terugkeerend phonomeen door 1000 tot 1300 bezoekers gewaardeerd. De medewerkende zangkoren zijn die van de gemeenten in de provinciën Groningen en Drente.

In het volgend jaar, *1925* hooren wij weer helder troffelgerinkel. Toen kreeg de *Nederlandsche Baptiste Jeugdbeweging* vasten vorm. Zij wil de gemeenschap onder de jongeren bevorderen en leiders voorlichten. Aan haar spits staat een Raad van 5 broeders, van wie twee door de Algemeene Vergadering en drie door de jeugdvertegenwoordigers der gemeenten worden gekozen. Hij organiseert nationale jeugddagen en moedigt gewestelijke conferenties aan en stimuleert het jeugdwerk, waar hij dat kan, maar treedt ongevraagd nimmer leidend op in plaatselijke vereenigingen. Om de saamhoorigheid te demonstreeren werd dit jaar een insigne, dragende de initialen N.B.J.B. geslagen, dat thans door ongeveer 1100 jongeren met trots wordt gedragen.

Niet alleen bouwgedruis vernemen we dit in jaar. Ook klokken, die het lied van de vergankelijkheid beieren. Terwijl in Hengelo druk beraadslaagd werd over de oprichting van de N. B. J. B., lag in dezelfde plaats *br. Horn op zijn uiterste en blies hij kort daarop den laatsten adem uit.* Hij kwam van de school van Holleman en kenmerkte zich in de dagen van zijn kracht door singuliere gaven. Hij was een geboren evangelist. Van 1870 tot 1890 diende hij de gemeente Sneek als voorganger. In 1890 verwisselde hij deze gemeente voor die te Groningen. Vijf jaar later trad hij uit de gemeente en daarmede uit de Unie. Hij behoorde tot de vaders der Unie en vormde met br. Kloekers de eerste redactie van „De Christen". Op zijn initiatief kwam de Uniecent tot stand en werd in 1890 een Uniecentblaadje uitgegeven, dat echter niet lang heeft geleefd. In 1913 keerde hij naar het Baptiste erf terug om een beroep van de gemeente Hengelo aan te nemen. Deze niet geünieerde gemeente diende hij, totdat de Overste Leidsman hem van zijn post afloste. Op Uniewegen heeft hij zich na zijn afscheiding te Groningen nimmer meer vertoond.

In *1926* werd niet minder vlijtig gebouwd en uitgebouwd. Toen riepen wij „*De Kindervriend*", evangelisatieblad voor de jeugd in het leven. Zijn leven is niet onbedreigd gebleven en den ondergang nabij geweest. Maar thans schijnt hij op den weg van algeheel herstel te zijn. De oplaag is 2650 ex.

Behalve een evangelisatie-weekblaadje voor ons kroost zag in 1926 ook voor het eerst een *extra Kerstnummer* het licht.

Met de uitgave van deze extra nummers is tot op heden doorgegaan en steeds met stijgend succes. De oplaag is van 5000 ex. bij de eerste verschijning geklommen tot 20.000 ex. in 1930.

Ook in *1926* hooren we bij al het bouwgedruis de klokken haar treurlied galmen. Br. *Gerrit de Vries van Haulerwijk sterft* op den zeer hoogen leeftijd van 91 jaar en 6 maand. Hij was een der pionniers van het Baptisme in oostelijk Friesland en diende de gemeente Haulerwijk als voorganger van 1881—1911, toen hij het ambt neerlegde om plaats te maken voor een opvolger. Hij was mede-oprichter van de Unie en werd in haar eerste commissie tot secretaris-penningmeester gekozen. Tot 1913, d. i. 32 jaar is hij

ijverig werkend lid der commissie geweest en bekleedde doorgaans de functie van vice-president. Van 1913 tot aan zijn verscheiden, d. i. 13 jaar, was hij eerelid der Unie. Op haar zilveren jubileum in 1906 te Deventer werd hij om zijn trouw en verdiensten door de Unie gehuldigd. Hij was een sprekende persoonlijkheid, een man vol van geloof en stavast en een strijder, die zijn leven, zijn geld en zijn tijd niet te lief had voor de zaak zijns Konings.

(Slot volgt.)

III

DE SAMENKOMST TE GASSELTERNIJVEEN.

Korte beschrijving van het historisch gebeuren

door Ds. B. Planting.

Wij zijn thans gekomen aan het doel van onzen pelgrimstocht van dezen morgen.

Deze ongewone plaats van samenkomst is voor ons Baptisten van bijzondere historische beteekenis.

Mij is de vereerende opdracht geworden, om u in een paar minuten een bescheiden beeld te teekenen van dat historische feit.

Het is niet zonder innerlijke ontroering en dankbaarheid in ons hart, dat wij thans deze dingen memoreeren. Immers, middelijk gesproken, hebben wij het mede daaraan te danken, dat wij zijn, wat wij zijn, n.l. gedoopte christenen of Baptisten.

Het is goed gezien van de regelings-Commissie, om ons, bij gelegenheid van het 50-jarig jubileum, te brengen op de plaats waar eens ons wiegje stond. Het is een plaats van heilige herinnering, een plaats van passende oriënteering en ook een plaats van ernstige opwekking.

Mijn korte inleiding staat in het teeken van gewijde herinnering. Ds. Reiling's toespraak handelt over een passende oriënteering, terwijl het slotwoord van Ds. Weenink een ernstige opwekking zal zijn.

In onze herinnering moeten we thans niet 50 maar ruim 86 jaar terug.

Dr. Feisser was toen predikant der Ned. Herv. Kerk hier ter plaatse. De Heer had hem, langs een diepen weg van smartelijk lijden, tot heil in Christus gebracht. Hij wilde van nu aan, voor alle dingen, Christus' dienaar zijn. Gods woord zou voortaan het richtsnoer van zijn handel en wandel zijn. Dat bracht hem in conflict met de kerkelijke autoriteiten, waarop, na bange worsteling, een breuk met de kerk volgde.

Onder hooger leiding en voorlichting en na veel strijd en gebed ontving hij licht over het N. Test. beeld der Gemeente en den Doop der geloovigen. In verband daarmee volgde alras de zuivere consequentie: „Ik ben dus nog niet gedoopt". — Consiëntieus als Dr. F. was, wenschte hij nu, naar 's Heeren bevel, gedoopt te worden. Hij deed daarvan mededeeling in een kleine broederkring, met het gevolg, dat nog 6 anderen (na rijp beraad) met hem dezelfde begeerte openbaarden.

Op den stillen Zondagavond van 15 Mei 1845 werd aan deze begeerte voldaan. Tot dat einde kwam men samen in de woning van Roelof Reiling, hier in den Nijveenschen mond. Een schuurtje in de nabijheid, diende voor kleedkamer. Dichtbij was in de vaart een ondiepe plaats, voor deze gelegenheid bijzonder geschikt. J. Köbner, predikant der Bapt. Gem. te Hamburg, daalde, als dooper, af in het water. Hij werd het eerst gevolgd door Feisser, die plechtig door hem werd gedoopt. Verder volgden nog Arend Speelman te N. Pekela, Roelof Reiling en zijn vrouw Geertruida Teissens en de drie gebroeders Willem, Jannes en Hendrik Kruit, allen te Gas. Nijveen.

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

8.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een kleine bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen verhaalde zijn geschiedenis, en hoe hij te Parijs gekomen was. Tenslotte werd door mijnheer Manuel een bezoek gebracht bij Marie, die, zooals later bleek, eigenlijk Martha Gilbert heette. Marie had op straat een klein kindje gevonden in een stuk zeildoek, en het zoolang in een schuiflade neergelegd. Aan Giuseppe werd opgedragen, bij eventueele navraag te zeggen, dat een tante op haar sterfbed dit kindje aan Marie had toevertrouwd, en dat het een nichtje van hen was. Richard, de broer van Marie, kwam thuis en hoorde van de verschillende gebeurtenissen, en hoe mijnheer Manuel een korf levensmiddelen gegeven had. Eindelijk werd ook van het kindje verteld, en Marie noodigde hem uit, het eens te bekijken).

Met deze woorden ging Marie naar het oude kabinet, en de lange jongen moest zich diep buigen, om het kleine schepseltje, dat half in den bundel lompen verdween, duidelijk te zien. Hoewel hij in een ongemakkelijke houding stond, scheen de anders zoo onverschillige Richard in 't geheel geen haast te hebben, zich weer op te richten. Hij scheen niet moede te kunnen worden, het lieve, kleine ding te aanschouwen, dat zich behagelijk in de oude schuiflade had uitgestrekt. Zijn oogen waren niet gewend aan zulk een schouwspel; want sedert hij en Marie in de armzalige zolderkamer woonden, hadden zij niet anders dan lompen en ellende en wanorde gezien. Sedert een jaar had wel is waar Giuseppe eenigszins de eentonigheid verbroken, maar zijn bruin gezicht was in den regel even vuil, als zij zelf waren, en met de lompen, die hij aanhad, was het al niet veel beter. Maar daar lag nu dat rose schepseltje met het zijdeachtige, blonde haar vlak voor hem, zoodat hij het had kunnen aanraken met zijn ruwe handen. Wanneer dat afgewasschen, dunne katoenen jurkje er niet geweest was, had men kunnen meenen, dat de kleine tot dusver altijd op rozen geslapen had. Nooit had Richard het ellendige zolderkamertje zoo troosteloos geleken dan nu — zulk een tegenstelling vormde het met het lieve kindje.

»Strijk maar eens even over de wangetjes en voel, hoe zacht die zijn«, zeide Marie zacht en geheel verrukt over zijn openlijke bewondering over haar beschermelingetje.

»Ik kan haar niet aanraken, Marie«, antwoordde Richard eveneens op fluisterenden toon. »Zij past niet bij ons. Waar komt zij vandaan?«

Marie vertelde hem eerst, hoe de zaak geweest was, en daarna herhaalde zij voor hem woord voor woord, wat zij reeds aan Giuseppe had voorgehouden. Zij liet hem niet met rust, voor ook hij zonder haperen kon opzeggen, wat hij de menschen vertellen moest, als zij naar het kind zouden vragen. Niemand, die gezien zou hebben, hoe zij alle moeite deed, de verzonnen geschiedenis den broeder in te prenten, had gedacht, dat het eigenlijk niets anders was dan bedrog en leugen.

In haar oogen was het dan trouwens ook in 't geheel niet erg, wat zij deed. Trotsch alle ontberingen en lijden was haar hart vol moederlijke liefde en teederheid voor ieder hulpeloos en verlaten schepsel. Zoo was zij dan ook bereid, voor het klaarblijkelijk door de ouders verstooten kindje elk offer te brengen, wat maar gewenscht zou worden. Daar zij nooit beter lot gekend had dan het hare, had zij geen last van haar geweten, als zij deze kleine tot hetzelfde bestaan veroordeelde. En bovendien, had zij de kleine niet uit de handen der politie gered, deze aartsvijanden der menschelijke maatschappij, volgens haar meening? Slechts de angst voor de politie had haar altijd verhinderd, haar leege kast op kosten van bakker en slager te vullen, die in haar oogen in 't geheel geen recht hadden, schatten bijeen te vergaderen, terwijl anderen honger moesten lijden. En waarom had zij niet een verhaal mogen verzinnen, wanneer dat haar goed van pas kwam? Dat liegen zonde is en

Na van kleed te zijn verwisseld begaven zij zich weer naar de woning van R. Reiling.

Hier ging men thans over — onder leiding van br. Köbner — tot Gemeentestichting. Dr. Feisser werd tot herder en leeraar en br. Reiling tot diaken gekozen en geordend.

Hiermede was nu de eerste Baptiste Gemeente in Nederland openbaar geworden.

Dit mosterdzaadje nu is, in den loop der jaren, in ons vaderland, geworden tot een boom met 40 vruchtdragende takken.

Inderdaad, de Heer heeft groote dingen onder ons gedaan, dies zijn wij verblijd.

„Soli Deo Gloria!".

Nadat Ds. Planting het historisch gebeuren met korte trekken geschetst had, sprak Ds. K. Reiling over de vraag:

Waarom het in het verleden gegaan heeft.

Het gebeurde van nu ruim 86 jaren geleden is een feit van zeer groote beteekenis. Zeven menschen, door vrijwel allen bespot en geminacht, daalden af in den vloed om in den doop te belijden hun gemeenschap met des Heilands dood en opstanding. En met dien kleinen kring stichtten zij de eerste Gemeente van gedoopte christenen in Nederland. Zooiets wordt, behalve door lichtzinnige naturen, niet gemakkelijk gedaan. Er is dan ook een moeilijke strijd gestreden door Dr. Feisser en de anderen, die met hem gingen. Met diepen eerbied denk ik aan hun tranen en gebeden, aan hun leed en opoffering.

Waarom en waartoe dien strijd?

Wie de bladzijden leest, die daarover handelen, die kan een duidelijk antwoord geven op deze vraag. Het ging niet om persoonlijke drijfverijen. Het ging ook niet om kerk of secte. Het ging om de noodzakelijkheid van het persoonlijk gelooven. Het ging om de Nieuw Testamentische gemeente.

Dr. J. E. Feisser, de geachte en geëerde predikant der Ned. Herv. Kerk te Gasselternijveen, was tot persoonlijke kennis des heils gekomen en predikte en herderde als nooit te voren. En het ging goed, naar men zeide. Het avondmaal werd door velen genoten en de opkomst bij de prediking was zoo groot, dat de kerk te klein werd. Het ging best!

Maar in het hart van den herder en leeraar was een diepe smart. Als hij probeerde met de leden zijner kerk te spreken over het ware leven der ziel, dan verstond men hem niet. Hetgeen hij bij dit intieme werk vond, was van dien aard, dat hij zelf heeft betuigd: „Ik stond verbaasd en verslagen".

Toen heeft Dr. F. er evenwel geenszins aan gedacht, om de Herv. Kerk te verlaten en een Baptiste Gemeente te stichten. Dat kwam pas veel later, toen teleurstellingen én geloof hem daartoe dreven. De eerste teleurstellingen drongen hem alleen tot meer arbeid. De smart vuurde zijn ijver aan. Vooral wijdde hij zich aan de onderwijzing der jeugd. De vruchten bleven niet uit. Na een paar jaren merkte hij dat met vreugde op. En wie ooit om zielen biddend gearbeid heeft, die zal verstaan, welk een zoete vreugde dit moet zijn geweest.

Maar was dan deze bemoedigende ervaring niet een vermaning om nooit te doen, wat later is gedaan, n.l. stichten van een eigen gemeente? Bleek het niet, dat arbeid in de bestaande kerk eerlang zou brengen, wat deze prediker begeerde? Ik vermoed, dat hijzelf niets anders heeft gedacht. Hij werkte voort en trachtte zijn werk

---

het schandelijk kon zijn, dingen te vertellen, die niet met de waarheid overeen kwamen, was haar nooit in den zin gekomen. Niemand had haar ooit gezegd, dat de leugen een gruwel is voor God.

Zelfs Richard kon een glimlach niet onderdrukken, toe zij hem vertelde van »madam Gérault« en het »kleine nichtje«. Het was, alsof het kind zonneschijn in de ellendige zolderkamer had gebracht, waarin het met zooveel liefde was opgenomen.

»Ik verzeker je, zij brengt ons geluk«, zeide Marie, zeer bevredigd over de belangstelling, die Richard voor haar pleegdochtertje aan den dag legde. »Ten eerste is bijna met haar tegelijk de korf met levensmiddelen gekomen, die de vreemde mijnheer aan Sep gegeven heeft, en nu zie ik jou — ik geloof, voor de eerste maal in dit jaar — lachen. Ga je van avond de deur nog uit?«

»Ja, in de kroeg hier dichtbij is van avond een groote wedstrijd met ratten. Ga je ook mee?«

»O neen«, antwoordde Marie. »Ik moet op het kind passen«.

»En jij, Sep? Wil jij dan niet gaan kijken?«

»Neen«, zeide Giuseppe huiverend. »Ik blijf liever bij Marie thuis«.

Richard ging dus alleen naar de ellendige spelonk, waar hij gewoon was zijn avonden door te brengen, nadat hij als arbeider in een tapijtenfabriek den geheelen dag had gewerkt en urenlang den verderfelijken arsenicumlucht ingeademd had, die het toch reeds zwakke lichaam van den jongen in den grond vergiftigde en hem alle kracht en blijdschap der jeugd ontroofde. Halve nachten door probeerde hij zich dan door het drinken van brandewijn schadeloos te stellen, zonder te bedenken, dat hij zich op deze wijze geheel naar lichaam en ziel ruïneerde.

Gelukkig had de fijngevoelige Giuseppe een groote afschuw voor de gruwelijke tooneelen waarvoor Richard, trotsch zijn vijftienjarige leeftijd, reeds geheel afgestompt was. Wanneer de koude en vochtigheid hem dwong, een warm toevluchtsplaatsje in een van de naburige kroegen te zoeken, was de kleine Italiaansche jongen gewoon, zich in de uiterste hoek terug te trekken, om zoo weinig mogelijk te zien van hetgeen om hem heen gebeurde. In den zomer was Marie dan ter wille van Giuseppe uit zulke vreeselijke spelonken weggebleven, hoewel zij persoonlijk wel graag zulke woeste tooneelen bijwoonde.

* * *

Mijnheer Manuel had er eigenlijk in 't geheel geen natuur naar, te voldoen aan het verzoek van Giuseppe. Geheel opgaande in zijn handelsaangelegenheden of zijn liefhebberijen, had hij geen tijd voor dezulken, die in andere sferen leefden dan hij.

Slechts het innemende van den kleinen Italiaan was het geweest, die er hem toe had gebracht, zijn geschiedenis aan te hooren.

Op den dag, dat de ontmoeting zou plaats hebben, zat mijnheer Manuel met zijn zakenvriend in zijn kantoor. Pas toen deze zijn horloge voor den dag haalde en opstond, om heen te gaan, herinnerde mijnheer Manuel zich den jongen weer en zeide schijnbaar onverschillig: »O ja, daar schiet mij ineens te binnen, Ferdinand, ik heb voor hedenmorgen een onderhoud, dat eigenlijk veel meer in jou kraam te pas komt, dan in het mijne«.

»Hoezoo?« vraagde zijn vriend.

»De geschiedenis komt in het kort hierop neer: Voor enkele dagen heb ik een jongen opgezocht, die mij heden een tegenbezoek zal brengen. Wanneer je nog een kwartiertje wilt blijven, kun je eveneens kennis met hem maken. Ik ben er van overtuigd, dat je even verrukt over hem zult zijn als ik; want het is een echte kleine heksenmeester. Een verrukkelijker bedeljongen kan men zich nauwelijks voorstellen. Daar wordt al geklopt. Waarschijnlijk heeft hij de tijd niet eens kunnen afwachten, die kleine bengel! Binnen!«

(Wordt vervolgd.)

4434

nog uit te breiden. Hij schreef traktaten en deed ze verspreiden. Zelfs noodigde hij uit, om bij hem aan huis te komen en met belangstellenden de hoofdwaarheden der Chr. belijdenis te bespreken. Eenige maakten gaarne van dat aanbod gebruik. Alweer een nieuwe bemoediging!

Maar toen reeds was het begin van een conflict waar te nemen. Velen zagen dit werk met leede oogen aan. Men werd te „vroom" in veler oog. Schimpende woorden werden gehoord! Weldra zou er meer gebeuren.

Het bedroefde Dr. F., dat vele leden der kerk het leven met den Heer niet kenden, maar nog veel meer drukte het als een last op zijn gemoed, dat zelfs tot ouderling werden verkozen, die vreemd tegenover Jezus stonden. Natuurlijk moest daar ook verandering in komen. Maar dat kon niet enkel door onderwijs en prediking geschieden. Daarom trachtte Feisser invloed uit te oefenen op de verkiezing. Toen kreeg zijn arbeid echter een zeer persoonlijken kant, waarvan regelrechte vijandschap het gevolg was. Dat was onvermijdelijk! Nu begon de strijd voor goed en spoedig zou blijken, dat Dr. F. toegeven of uittreden moest. De kerk *kan* zich niet laten veranderen door één man, of die man het goed bedoelt of niet.

Als vanzelf volgde, dat F. bezwaar kreeg tegen den kinderdoop. Hij meende naar persoonlijk geloof te moeten zoeken. Bij de kleine kinderen had dat natuurlijk geen zin. Toch bleek hem steeds duidelijker, dat de doop voor de geloovigen was en voor dezen alleen zin en beteekenis kon hebben. Toen was in zijn oogen de kinderdoop ten opzichte van hen, die in hun zonden bleven leven, een misdaad jegens God en ten opzichte van hen, die later den Heer dienden, een vooruitloopen op het werk Gods. Feisser sprak er over en schreef er over en ..... ging weldra overeenkomstig zijn overtuiging doen! Op zekeren keer weigerde hij te doopen. De man, wiens leuze was: „spreekt alzoo en doet alzoo", kon niet anders handelen, maar het conflict kreeg daarmee een ondragelijke scherpte. Het betrof nu niet alleen personen maar een instelling der kerk en daarmee de kerk zelf. Weldra werd de predikant uit zijn ambt ontzet „wegens het stichten van ergernis en wanorde".

Ja, zóó werd zijn biddend werken beoordeeld, niet door een opgewonden burger, maar door de beslissende kerkelijke colleges. En het kon niet anders. Dr. F. tastte die instellingen der kerk aan, waarmee zij als volkskerk staat of valt. Natuurlijk verdedigde de kerk zichzelf; zij wierp den opstandigen zoon in den hoek.

Wat nu te doen? Dr. F. wist het niet. Ofschoon hij zich tegen den kinderdoop had verzet, was hij aan zijn eigen doop nog *lang niet* toegekomen. Maar natuurlijk kon dat niet uitblijven. Hij was er van overtuigd, dat de geloovigen gedoopt behooren te worden. Toen hij in aanraking kwam met de leiders van het Baptisme in Duitschland, volgde zijn doop en die van eenigen met hem.

En toen deze geloovigen zich door den doop aan den Heer en aan elkander verbonden hadden, was er de gemeente van gedoopte Christenen. De doop was in dezen bepaalden vorm hun belijdenis; het zich laten doopen een wijze van belijden, die de Heer zelf geordend had.

Het had aanvankelijk heelemaal niet gegaan om den doop, en ook later ging het niet om den doop op zichzelf. Het ging om het persoonlijk geloof in de gemeente; het ging om de gemeente zelf. Maar toch is de doop niet tot de bijkomstige en onbelangrijke dingen gerekend. Als de uitbeelding van de eigenlijke zaak kon de doop zelfs gerust een uiterlijk kenmerk der nieuwe gemeente worden. De gemeente bleef de heilige zaak, waarom het ging en waarom het, Goddank, nog steeds gaat. Zelfs de tegenstanders schijnen het te gevoelen, want als zij van den doop niet weten willen, dan bemerkt men bijna altijd, dat het is, omdat zij, wat in den doop beleden wordt òf zelf niet bezitten, òf het in elk geval niet als eisch durven te stellen bij de toelating tot de gemeente. Aan ons de taak om te zorgen, dat dit steeds goed begrepen wordt.

De doop moge bij kennismaking met onze gemeenten het eerst de aandacht trekken, het ging en het gaat om de gemeente van dezulken, bij wie het symbool werkelijkheid geworden is. Het ging en het gaat om de gemeente van geloovigen, die in den doop belijden hun gemeenschap met des Heilands dood en met Zijn opstanding.

III

ZENDING.

Ontdekking van een merkwaardigen volksstam in West-China.

In het nummer van Februari van de „Chinese Recorder" schrijft Ds. John Foster, lid van het aardrijkskundige genootschap in Engeland en agent van het Amerikaansche Bijbelgenootschap, te Tsjengtoe, Szetsjwan, een stuk, dat om zijn merkwaardigen inhoud mijn aandacht trok. Ik meende goed te doen, in ons land bekend te maken, wat deze kenner van China en Chineesche toestanden ons te zeggen heeft. Wie belang stelt in wat hij ons vertelt, kan bij hemzelf nog nadere bijzonderheden te weten komen. Hij deelt dan het volgende mee:

Weinig menschen hebben gehoord, dat wij in West-China een stam inboorlingen hebben met een monotheïstisch geloof, en met gebruiken, die in veel opzichten herinneren aan die van het Oude Testament. En de weinigen die er van gehoord hebben vinden het moeilijk, te gelooven, dat het waar is. Toch is het inderdaad zoo.

Deze eigenaardige stam heet de Tsjiang. Wanneer wij de verklaringen van Chineesche verslagen mogen aannemen, dan hebben zij sedert onheuglijke tijden in China gewoond. Zij waren verdeeld in minstens drie groepen of koninkrijken. Wij zullen den lezer niet vermoeien met de nauwkeurige aanwijzing der grenzen dezer rijkjes. Door oorlog, onderdrukking en opgaan in de omringende stammen is hun aantal sterk verminderd. Toch blijven de afstammelingen van dit volkje gehecht aan hun versterkte plaatsen in de bergen.

Joden?

De oude godsdienst van de Tsjiang is betrekkelijk zuiver gebleven bij alle groepen, op één na, waar hij vermengd is met Chineesche en Tibetaansche tooverij. Ofschoon er achteruitgang is op te merken, zoowel in ritueel als in geloof, blijft er toch nog genoeg over, om ons te verbazen over de groote overeenkomst met die der oude Joden. Trouwens velen hebben de vraag gesteld, of deze Tsjiang geen echte Joden zijn, misschien een deel der zoogenaamde „verloren tien stammen". Maar hiervoor ontbreekt elk bewijs, al zijn deze menschen Joden in alle godsdienstige gebruiken.

Zij zijn niet van Mongoolschen oorsprong. Hoe zij in China gekomen zijn, daarover zwijgt de geschiedenis. De schrijver van het artikel is er van overtuigd, dat zij uit Klein-Azië afkomstig zijn. Dit wordt, naar zijn meening duidelijk bewezen door hun gelaatstrekken en hun gewoonten. Waarschijnlijk kwamen zij door Centraal-Azië hierheen. En nu wonen zij tusschen de Chineezen en de Nya-Rong in.

Hun naam voor God is De Vader Geest (abba tsji), voorwaar een zeer schoone en gepaste naam, stellig meer beteekenend dan de naam Tsjang-Ti of De Allerhoogste God, want abba tsji drukt tegelijk Zijn Liefde, Rechtvaardigheid en Eenheid uit.

Eeredienst.

Een kenmerkende bijzonderheid bij hun eeredienst is het gebruik van een Witten Steen, in den vorm van een kegel, die op den nok van het huis geplaatst wordt, en ook op het altaar in het heilige bosch, als teeken van de goddelijke reinheid of heiligheid. Let hier goed op: de steen zelf wordt niet aangebeden; alleen de kleur is van belang, want wit beduidt goedheid en zwart boosheid. De mensch is zondig; God is heilig. Het naderen tot God eischt de verwijdering van alle onreinheid, zoowel uiterlijke als innerlijke. Het offer is daarom noodzakelijk, aangezien dit de reiniging teweegbrengt, en het glinsterend zinnebeeld boven de woning en op de plaats der aanbidding dient voortdurend als een duidelijke herinnering hieraan.

Het offeren.

De plechtigheid van het offer der gemeente heeft plaats in een Hooge Plaats! Noodzakelijkerwijze is het daar het heilige bosch. Het altaar is zeer eenvoudig van onbehouwen steen en staat onder of in de nabijheid van een Heiligen Boom. Een priester verricht den dienst. Elk gezin wordt vertegenwoordigd door het hoofd, en aangezien de plaats heilig is, mag geen vreemdeling er bij tegenwoordig zijn.

Het geslachte lam of het jonge rund vervangen den zondaar. Doordat het leven van het dier gegeven is, kan de priester om vergeving bidden. Het bloed wordt in een bekken opgevangen en met een bosje gras op

het altaar gesprenkeld, en op den witten steen, benevens op enkele witte vaantjes, enz. Elk offer wordt verondersteld, gestempeld te worden door de aanwezigheid van een onzichtbaar hemelsch handelend wezen. Zijn aanwezigheid wordt aangeduid door een Gewijde *Rol*, die de *priester plechtig naar het* heilige bosch brengt. Deze rol is eenvoudig een lange rol van gewoon wit papier. Maar het heeft den naam van een persoon, n.l. „Ga-Dzji Ni Dsu". Het eerste deel van dezen naam beteekent „mijn eigen". Het tweede deel wordt ook wel uitgesproken „Ni Dsoe" of Dzji Dsoe. Hij wordt beschreven als een Middelaar, wiens werk het is te zorgen dat de werkelijke beteekenis van het offer tot haar recht komt. Van dezen persoon gelooven zij dat hij eenmaal op de aarde zal komen als de waarachtige zondendrager, maar niemand weet wanneer dit gebeuren zal.

Overeenkomst met oudtestamentische denkbeelden.

Vroeger heeft men de schrijver van dit artikel er van beschuldigd, dat hij in de denkbeelden en godsdienstige plechtigheden veel gelegd heeft, dat in het Oude Testament te vinden is. Maar hij verzekert zijn lezers, dat dit in geenen deele het geval is. Integendeel, hij zelf heeft vaak verbaasd gestaan, als hij de volkomen overeenstemming opmerkte in de gedachten, die in hun ceremoniëel worden *uitgedrukt. Hij heeft zijn on*derzoekingen niet op één plaats ingesteld, maar op verscheidene. Overal vond hij eenparig het geloof, dat de verzoening voor de zonde in het bloed gelegen is. Zoowel leeken als priesters bevestigen dit. De priester durft „Abba Tsjie" niet naderen dan langs den weg van het offer. Waar het bloed van het offer gestort is, daar houdt de zonde op te bestaan. Indien de priester een offer zou brengen anders dan voor dit essentiëele doel, zou hij des doods schuldig worden.

Bovendien heeft de schrijver bij speciale vergunning verkregen, omdat hij de menschen met liefde had geholpen, drie maal hun offers gadegeslagen. Hij heeft toen tot in de kleinste bijzonderheden alles gezien. Ja, hij heeft zelfs opgemerkt, dat de priester het schouderstuk mee naar huis nam voor zich, zooals Samuel, de profeet placht te doen! Zij die aan de godsdienstoefening deelnemen, moeten zich baden en hun kleeren wasschen, voordat zij het altaar naderen, en als zij het offer eten, mogen zij uitsluitend ongezuurde brooden gebruiken. Dit zijn feiten, geen verzinsels.

Karakter dezer menschen.

De Tsjiang zijn vriendelijke, eenvoudige menschen, die hard werken. Zij hebben hun eigen taal, ofschoon zij allen Chineesch kennen. Dikwijls dragen zij kleeren van hennep; in den winter hebben zij daarover buizen of jasjes van lamsvacht. Zij wonen in steenen huizen van twee, drie verdiepingen met platte daken. Zij zijn trouw jegens elkander en staan zedelijk hooger dan al hun buren. Zelden vergeten zij een vriendelijke daad, maar zij vinden het hoogst onaangenaam „Man Tsee" genoemd te worden. Deze uitdrukking beteekent zoo veel als „barbaren". Dankbaarheid is een van hun beste eigenschappen. Ofschoon wat schuw en eenigszins argwanend ten opzichte van vreemdelingen, worden ze steeds door een eenvoudige vriendendienst gewonnen. Ten aanzien van hun godsdienst zijn zij in de hoogste mate geheimhoudend en weigeren er over te spreken met buitenstaanders. Als deze hun er naar vragen, misleiden ze den vrager met opzet, en dan zeggen zij, dat zij den god der bergen aanbidden en dat de Witte Steen hun afgod is. De schrijver heeft bij hen gezeten, en heeft hen hooren lachen, als zij elkaar vertelden, hoe zij anderen beetgenomen hadden. Zelfs zendelingen hebben jarenlang in hun nabijheid gewoond, zonder den aard van hun geloof te vermoeden.

(Slot volgt).

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Sara's dood en begrafenis. Isaäks huwelijk.

Gen. 23 en 24.

Les voor Zondag 16 Aug. 1931

Sedert de gebeurtenissen van de vorige les waren er al weer ettelijke jaren verstreken. Abr. en Sara hadden gezien dat hun Isaäk tot den mannelijken leeftijd was gekomen, wat ongetwijfeld voor beide oudjes oorzaak van groote vreugde is geweest. Nu kwam er echter een heele verandering, want de oude moeder stierf. Of zij lang ziek geweest is, weten we niet. We lezen op eens van haar dood. Dat was een droeve gebeurtenis. Die twee waren zoo lang samen geweest. Wat hadden ze veel beleefd! Te veel om er nu bij stil te staan. Het ligt voor de hand, dat Abraham diep bedroefd geweest is.

Abr. had echter niet veel tijd om stil te zitten en te treuren. Hij moest voor de begrafenis zorgen, en daar was heel wat voor te doen. Abraham wilde Sara niet graag zoo maar hier of daar begraven. Hij had in heel Kanaän geen grond in eigendom, maar nu wenschte hij een geschikt grondstuk te koopen voor een familiebegraafplaats. Hij kende een zeer geschikte plaats. Een akker met boomen er op, vooral op den rand (17), en een spelonk er in.

De eigenaar woonde niet ver af. In de poort der stad Hebron, in welker nabijheid Abr. toen zijn tenten had, ontmoette hij hem, en daar werd ook de koop gesloten. Voor 400 zilveren sikkelen ging de akker met alles, wat er bij behoorde, aan Abraham over. En nadat alles volgens de gewoonte van dien tijd in de poort der stad en onder getuigen in orde was gebracht, begroef Abraham zijn vrouw in zijn eigen grondstuk, in de spelonk van Machpela. Verschillende personen uit de familie zijn later in die zelfde spelonk begraven. (Aan dit deel van de les besteede men slechts enkele minuten).

—o—

Zoo gaat het steeds door in 't leven. Ouden sterven en worden begraven. *Jongen komen en nemen de plaatsen* der ouden in.

Na Sara's dood waren er weer nieuwe dingen, die de aandacht vroegen. Isaäk was al een man geworden: 40 j. oud, zie 25 : 20, maar nog ongehuwd. Volgens de gewoonte van dien tijd moest zijn vader zorgen, dat Is. een vrouw kreeg. Ongetwijfeld had vader Abr. daarover reeds meer dan eens gedacht, en ik denk: gebeden ook. Abraham wilde niet graag, dat Is. een dochter van een Kanaäniet tot vrouw kreeg. Tenslotte stond zijn besluit vast. Hij zou de zaak aan zijn ouden, trouwen huisverzorger opdragen en dezen zenden naar Mesopothamië, om vandaar voor zijn zoon een vrouw te halen. Natuurlijk is ook Isaäk met de zaak op de hoogte gesteld.

Voor het volgende geloof ik wel te kunnen volstaan met het geven van een overzicht en enkele opmerkingen ter toelichting.

a. Het gesprek tusschen Abraham en zijn knecht. v. 2—9.

Vertel, hoe Abr. dezen man tot zich riep, hem zijn plannen voorstelde en toen wilde, dat hij zich met eedzwering zou verplichten om den wil zijns heeren te volbrengen. Vers 2 „de hand onder de heup", noemt een gewoonte van dien tijd; iets als bij ons het opsteken der vingers. Let op hoe ernstig de knecht de zaak opnam, v. 5. Abr. verwachtte, dat het goed zou komen, maar in geen geval mocht Is. terug naar het oude vaderland; in Gods weg blijven! Waarschijnlijk is bij deze bespreking gerekend met de mogelijkheid, dat Abr. sterven kon eer de knecht terug was. De groote reis en de aangelegenheid, waarom het ging, konden wel eens heel wat tijd in beslag nemen.

b. De knecht bij de put, 10—27.

Van de lange reis is niets gemeld. Vul dit een weinig aan. 't Blijft echter een ondergeschikte kwestie. Die knecht schijnt geheel in het geloof van zijn heer te hebben geleefd! Tracht u v. 21 eens goed in te denken en vertel het duidelijk. Vergeet ook vooral v. 26 en 27 niet.

c. De knecht in Bethuels huis, 28—60.

Het zal wel geraden zijn om niet alles over te vertellen aan de kinderen, wat Abrahams knecht daar wel vertellen moest. De tijd zou te kort zijn. Men kan ook wel volstaan met te zeggen, dat hij daar vertelde, „wat wij nu al weten" — n.l. wat Abr. tot hem gezegd had; hoe hij zelf de zaak in Gods hand had gegeven en hoe treffend hij zich door God geleid had gezien. Daarop kan men dan vertellen, dat hij zijn eigenlijke boodschap deed.

Vers 33 ontga u niet. Hij wilde éérst zijn opdracht vervullen, dan pas een maaltijd genieten.

Laban maakt geen goeden indruk. Hij dringt zijn vader achteruit, in v. 50 is is hij zelfs voor zijn vader genoemd.

Dat de knecht dadelijk terug wilde, valt op. Wellicht voelde hij zich door 's Heeren bijzonderen zegen ook tot bijzonderen spoed verplicht. Dat is goed gezien. Zegeningen mogen ons niet lui maken.

d. Isaäk ontving zijn vrouw, 61—67.

Weer is de reis verzwegen; even aanvullen. Na dagen reizen in de buurt van Abrahams kamp.

Isaäk ging in 't veld, v. 63. Rebekka viel = zij liet zich zoo snel glijden, alsof . . . .

Wat 65b meldt, eischte de lands gewoonte.

Of er veel drukte van de bruiloft gemaakt is weten we niet. We hebben genoeg te vertellen en maken er daarover dus niet meer bij. Vergeet echter v. 67, midden, vooral niet.

We hebben hier een treffende geschiedenis; zij moge ons opwekken, om steeds alles voor den Heer te brengen. Ik moest opnieuw denken aan Fil. 4 : 6. K. R.

UIT DE GEMEENTEN

'S-GRAVENHAGE. Hallelujah! Zingt den Heere een nieuw lied; Zijn lof zij in de gemeente Zijner gunstgenooten.

Die danktoon past niet slechts een ieder van Zijn kinderen persoonlijk, maar ook ons, als gemeente. Immers, hoe heeft de Heer Zijn zegeningen ook over onze gemeente vermenigvuldigd. Zijn genade vergunt het ons, als broeders samen te wonen. Wij mogen ons, één in ons Hoofd, sterk gevoelen in het samen werken, samen strijden, samen bidden. Maar ook in het samen danken, bizonder als wij weer hoogtijden in het gemeentelijk leven mogen beleven.

Ook l.l. Zondag mag weer met recht een feestdag genoemd worden, 5 kinderen Gods, 3 zusters en 2 broeders, wilden in het openbaar belijden, wat Gods Geest innerlijk bij hen tot stand had gebracht: een begraven worden met Hem en een opstaan tot een nieuw leven.

Ook nu was ons kerklokaal geheel gevuld. „Eén Heer, één geloof, één Doop", aldus onze geachte Voorganger, „ziedaar het drievoudig, onverbrekelijk snoer van het ware, Christelijke leven". Vol vuur en met overtuigende argumenten onderwees hij ook nu zijn talrijk gehoor in den Bijbelschen Doop. Mocht de Heilige Geest hierdoor, alsmede door de heilige handeling des Doops, die op plechtige wijze werd voltrokken, spreken tot de harten, opdat zij mogen komen tot een daad des geloofs; om het even, of de onbeslisten zich, in vol vertrouwen op Zijn Woord, werpen in de liefde-armen van onzen Heiland, dan wel, of Zijne kinderen Hem gehoorzaam volgen, ook in den Doop.

Het was een goede ure, ook de viering des H. Avondmaals, in aansluiting hiermede, waarbij wij ons, om 's Heeren Disch geschaard, gevoelden als onder openen hemel.

Ja, Hij maakt zijn belofte kennelijk waar: „Ik zal Mijn Gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen".

Zou die wetenschap onze harten niet vervullen met dank aan Hem, den grooten Heer der Gemeente? L. J. E.

INGEZONDEN.

Geliefde Brs. en Zrs. in Christus Jezus.

De Baptiste gemeente te Hoogezand (Gron.) wil gaarne uwe aandacht bepalen bij iets, dat beteekenis heeft in de zaak van Gods Koninkrijk.

We hebben hier te Hoogezand een gezegend arbeidsveld. Vele zielen zijn in de laatste jaren door dezen arbeid tot Jezus gekomen, en tot de gemeente toegevoegd. De gemeente bestaat thans ruim zeven jaren. Met enkele Brs. en Zrs. begonnen, telt ze thans negen en zeventig leden. Al dien tijd heeft ze een locaal gehuurd, en daarin geregeld hare godsdienstoefeningen gehouden. De toestand van het locaal is van dien aard dat we daar niet langer kunnen en mògen blijven. In den winter blijven vele onbekeerden van de godsdienstoefeningen weg, omdat het bij fel stoken zelfs, te tochtig en te koud is. In den zomer het tegenovergestelde. Waar het dak van het locaal geteerd is, is het in den zomer veel te warm. Daarbij komt nog, dat bij regen het water op vele plaatsen naar binnen stroomt. Veel heben we den Heer in ootmoedigheid gevraagd om uitkomst, en we gelooven dat Hij onze gebeden heeft willen verhooren.

Onder biddend opzien tot God hebben we thans in de kom van Hoogezand grond aangekocht voor den prijs van f 1620.—, welke kosten we uit eigen middelen hebben bestreden. Waar we allen tot den werkenden stand behooren, is dit een heele prestatie. Vele wondervolle leidingen des Heeren zouden we in dezen kunnen vermelden maar we willen wegens de ruimte gaarne beperkt zijn. We hebben allen met liefde geofferd zooals we meenden te moeten offeren, doch thans kunnen we niet meer. We willen U daarom vriendelijk verzoeken: „Helpt ons". Helpt ons om der zielen wil, die nog ronddolen als schapen zonder Herder, opdat wij ze kunnen ontvangen, en hun de groote verlossende liefde van den Heiland mogen ontsluiten. Broeders en Zusters, wilt ons in ons pogen om een nieuw gebouw te verkrijgen, steunen, door een gave voor dit doel af te zonderen, waarvoor bij voorbaat onzen hartelijken dank. Elke gave, hoe gering ook, wordt door ons dankbaar aanvaard. Verzoeke vriendelijk uwe gaven te zenden aan den heer

J. REINHOLTD.
Voorg. der Bapt. Gemeente Hoogezand.
Gironummer 83654.

MEDEDEELINGEN

»Zusterhulp«

In vriendelijken dank ontvangen voor den arbeid van Zr. Reiling te Yakusu, Centraal Afrika: Van de Afdeeling „Zusterhulp" te Apeldoorn f 17.25; van Zr. Terpstra te Groningen f 25.—.

S. BOURITIUS—Hamer,
Algemeen Penningmeesteresse
Radstakeweg 26, Deventer.
Gironummer 151970.

Jubileumfoto's.

De jubileumfoto's zijn alle schitterend gelukt. Zij zijn geheel eenig in onze geschiedenis en daarom veronderstel ik, dat sommigen ze gaarne willen aanschaffen. De prijzen zijn als volgt:

a. foto kerk f 1.40 op schild geplakt.
b. foto zaal idem.
c. foto openluchtvergadering met het schuurtje, dat als kleedvertrek van Dr. Feisser en de zijnen heeft gediend, f 1.— op schild.

Alle foto's zonder schild f 0.25 lager.
Geld vooruit zenden s. v. p.
Bestellingen te richten tot
Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOORZORG.

Zaterdag 4 Juli hield bovengenoemde vereeniging haar 17e jaarvergadering te Stadskanaal onder leiding van haar 2en Voorzitter.

Na de opening op de gebruikelijke wijze werden de notulen der vorige jaarvergadering onveranderd vastgesteld

Hierna volgden de verslagen van den Secretaris en van den Penningmeester, die beide onder dank werden goedgekeurd. De Brs. P. Hornstra, J. Spandau, J. Wiersema en K. A. van Beek werden als bestuursleden gekozen. Het uit te keeren bedrag aan de Gemeente te Deventer werd zonder discussie evenals het vorige jaar op f 1000.— vastgesteld. Het voorstel van Deventer tot ontbinding van Voorzorg werd verworpen.

Bij de rondvraag verkreeg de aftredende Secretaris het woord. Hij sprak zijn erkentelijkheid uit voor aller medewerking en verdraagzaamheid en voor het geduld hem telkens te willen aanhooren, en vooral aan die Broeders, die het beginsel nimmer uit het oog hebben verloren. Hij dankte zijn God, daar hij en als comitélid en als Secretaris haar (Voorzorg's) beginsel ongerept mag overgeven. Leemten, Brs., zijn helaas blijven bestaan, maar het beginsel, telkens genegeerd en aangevallen, is behouden.

Gods zegen Broeders — zoo gaat de Secretaris voort — zij verder op uwen arbeid. Houdt uw beginsel hoog. Beginselen winnen het op den duur, wanneer wij maar getrouw bevonden worden.

Bij monde van den Penningmeester werden eenige hartelijke, van waardeering getuigende woorden den aftr. Secretaris toegesproken. Waarna de vergadering door een der Brs. met dank aan God gesloten werd.

Het bestuur is thans als volgt samengesteld: P. Hornstra, Voorzitter. J. Spandau, 2e Vcorz., K. A v. Beek, Secretaris. J. Wiersema, 2e Secr., S. Houkes, Penningmeester.

De aftr. Secretaris C. J. LOUW.
Scheveningen, 10—7—'31.

WIJBRANDA WILLEMINA VIS
en
HENDRIK JAN HOLTERMAN
hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben D. V. op Zaterdag 25 Juli a.s.

Huwelijksinzegening in de Baptiste Kerk, Jacob Catsstraat te Hengelo, voormiddags 11 uur.

Toekomstig adres:
Almelo, Ootmarsumschestraat 68.
Borne, 10 Juli 1931.
Aanslagsweg 13.
Azeloschestraat 68.

Vrijdag 24 Juli 1931 No. 2193 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van
Dinsdag 21 Juli tot
Dinsdag 11 Augustus
Ds. G. BOURITIUS
Radstakeweg 26 te Deventer.

III

PELGRIMSLIED.

Nog een weinig zweets en tranen
Op de moeilijkste aller banen
Uitgezaaid in stille hoop!
Moeitevoller wordt het stijgen,
Maar eer wij ter neder zijgen,
Sterkt de Liefde ons in den loop.

Daar, waar duizend sterren blinken,
Hooren wij de roepstem klinken:
„Geene tranen vloeien hier!
't Lam zal voor Gods troon ze weiden,
En de Zijnen henenleiden
Naar de volle Godsrivier".

Dichter komt reeds de avondkoelte;
Straks is 't Herfst na Zomerzwoelte,
Eind'lijk daalt de Nacht der rust.
Krimpen dagen niet tot uren?
O, hoe kort, hoe kort zal 't duren,
En — gij landt aan 's Hemels kust!

Vroeger pelgrims die te zamen
Reeds der Godsstad binnen kwamen,
Wenken ons: „hebt goeden moed!
Houdt slechts vol ons spoor te drukken,
En in zalig zielsverrukken,
Rust gij straks aan Jezus' voet!"

Zweeft de wolke der getuigen,
Die tot ons zich nederbuigen,
Ons niet dichter steeds voorbij?
Richt u op, gij wank'le schreden!
Trouw den laatsten strijd volstreden!
Kroon en Troon — ginds wachten zij!

J. J. VAN OOSTERZEE.

Mededeelingen over ons Jubileum

(Vervolg).

Jubileumsamenkomst der Baptiste Jongeren.

De vergadering kan door omstandigheden eerst bijna een uur te laat beginnen. De leider echter, Ds. Weenink, stelt voor dat we dan dezen avond maar volgens zonnetijd moeten gaan leven, wat door de vergadering aanvaard wordt.

De stemming is zoo echt als die voor deze vergadering past.

Er wordt blij gezongen. Er ligt over alles de jeugdige gloed uitgebreid.

De liederen worden begeleid door orgel- en mandolinespel. Terwijl de mandolineclub de vergadering zoo nu en dan vergast, en 't is heusch een *vergasten* op een stukje.

Ds. Barendregt spreekt over ons „Uniejeugdwerk". Ds. Reiling over ons „Zondagsschoolwerk". Ds. L. de Haan over 't onderwerp: „De Jeugd en de Bijbel".

De onderwerpen zullen in ons blad verschijnen.

„Euphonia" van N. Pekela zou gezongen hebben, maar door onweer en stortregen waren vele leden niet opgekomen. Toch gelukte het haar nog om tegen het einde zooveel krachten te verzamelen, dat ze twee nummers ten beste kon geven.

Ook van deze vergadering gaat men huiswaarts met voldoening en dank aan God, en in 't geloof, dat de Heere ons in de toekomst uit genade rijkelijk zegenen zal met uitbreiding en verdieping.

Onze Unie-jubileumboekjes

Een der attracties van ons Jubileum is vast en zeker het gedenkboekje geweest.

Tijdens de vergadering verkochten wij al een derde van de geheele oplaag.

Wij verwachten echter, dat ook degenen die niet ter vergadering waren, zich voor 't boekje zullen interesseeren. Zijn uitvoering is prachtig. De inhoud van dien aard, dat eigenlijk iedere Baptist zulk een boekje in bezit moest hebben. Wie ooit op de hoogte wil komen met ons werk vindt in dit boekske een schat van gegevens.

Een maand lang zal de Jubileumprijs zijnde f 0,50 nog gehandhaafd blijven. Later wordt het f 0,75.

Dat komt omdat het een bizonder waardevol boekske is.

Ik verzoek derhalve, dat in elke gemeente zoo spoedig mogelijk worde opgenomen, hoevele boekjes nog benoodigd zijn en dat men de bestelling eveneens zoo spoedig mogelijk wil richten aan ondergeteekende, die voor de uitvoering zal zorg dragen.

A. P. BARENDREGT,
Emmer-Erfscheidenveen.

III

50-jarig Jubileum van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland, gevierd te Stadskanaal in de Baptiste kerk aldaar op 5 en 6 Juli 1931.

HISTORISCH OVERZICHT

door Ds. J. W. Weenink, Secr. der Unie

III.

In 1927 omgorden de Friesche broeders opnieuw de lendenen. Op den 18den bondsdag besloten zij *het jeugdwerk in de geheele provincie krachtig ter hand te nemen.* Een jonge man werd als colporteur uitgezonden. Een jeugdleider werd benoemd, opdat hij de gansche jeugd van de Lemmer af tot de Lauwerzee toe om zich heen verzamele. Thans berust de leiding bij een comité. Dat deze jeugdactie blakert van leven, heeft de laatst gehouden Pinksterjeugddag te Leeuwarden duidelijk aan den dag gelegd, toen naar schatting 350 jonge menschen waren vereenigd.

De scheppingsdrang in ons riep in *1928 de Unie Radio Commissie* (U.R.C.) te voorschijn. Dank zij deze commissie hebben wij tot op heden 9 evan-

gelische samenkomsten en evenveel ziekenuurtjes benevens 5 morgenwijdingen kunnen uitzenden.

1928 vertoont met sommige voorafgaande jaren overeenkomst hierin, dat het ons bij bouwgedruisch ook droevig klokgelui laat hooren. *Br. Rudolph Klickmann van Londen legt het werkbuis af om het kleed der verheerlijking aan te doen.* Hij was Duitscher van geboorte, Engelschman door naturalisatie en Nederlandsch Baptist in zijn hart. Dikwijls kwam hij over om de Unievergaderingen bij te wonen. Vele vrienden heeft hij zich in ons land weten te verwerven. Tot zijn laatste levensuren toe is hij ten behoeve van onze Unie werkzaam geweest met een bewonderenswaardige toewijding.

Bijna zijn wij aan het eind van de Uitbouwperiode, maar aan het eind zijn wij nog niet.

In *1929* wordt de vereeniging *„Zusterhulp"* opgericht, zich voorstellende om door vereenigde bijdragen en arbeid gelden te verzamelen voor het werk van zendelinge Reiling te Yakusu onder de meisjes en tevens tot steun van de gemeente en de armen aldaar. Deze vereeniging, in Nieuwe Pekela begonnen, heeft zich in enkele andere gemeenten voortgeplant, maar wacht voor verdere organisatie op de komst van voornoemde zendelinge.

En wat zullen wij van *1930* vermelden?

Het jaar begon met *een nieuw uiterlijk van ons weekblad „De Christen".* Dat was geen weelde, want het had in langen tijd geen verandering ondergaan. Hetzij mensch of dier of struik of ons orgaan, het moet onverbiddelijk zich zelf als tolgeld uitbetalen aan den dood, wanneer het niet eens verandert.

Verder bracht *1930* ons *de gewestelijke conferentie in Den Haag,* die uitging van het Baptist Wereldverbond en waar we kennis mochten maken met den president van dat verbond, Dr. Mac Neill van Toronto. Ons overzicht reikt tot aan 1931. Maar niet ver over de grens is een pionier gevallen en we voelen ons sterk gedrongen om over de afbakening heen te klimmen. *Br. N. van Beek* werd ons *in Maart van dit jaar door den dood ontnomen.* Hij was leerling van D. de Gilde en begon zijn loopbaan als evangelist te Oldelamer in 1876 en diende achtereenvolgens de gemeenten Haulerwijk van 1877—1881, Groningen 1881-1890, Stadskanaal 1890—1910 en 's-Gravenhage 1910—1923 als voorganger. In 1923 legde hij zijn ambt neer, maar bleef tot aan zijn verscheiden werkzaam ten behoeve der gemeenten. Hij was een van de oprichters der Unie en haar secretaris van 1882—1886. Niet zonder onderbreking is hij vele jaren lid en de laatste jaren eere-lid der commissie geweest. In 1885 werd hij in de redactie van „De Christen" gekozen. Behoudens twee tusschenpoozen is hij tot het laatste toe daarin gebleven. Aan grooten evangelisatie-ijver paarde hij liefde voor het Baptisme en zorg voor een goede opleiding van onze voorgangers.

Heb ik te veel beweerd, dat in de Uitbouwperiode het gedruis van de bouwlieden niet van de lucht is? En ik heb bij dit alles met geen enkel woord gerept over de *vorming tot voorgangers,* waaraan wij eveneens onze bijzondere aandacht hebben geschonken. Met grooteren zorg dan ooit werden de candidaten beide in hun roeping en ontwikkeling, onderzocht en het seminarie te Hamburg is niet de eenige Alma Mater gebleven. De Baptiste opleidingsinrichtingen in Engeland en de rijksuniversiteit te Groningen zijn mede de voedsters van onze voedsterlingen geworden.

Eindelijk noem ik nog *de pers,* waarvan wij ons in dit laatste decennium rijkelijk hebben bediend om onze beweging wereldkundig te maken en die — vooral de groote liberale pers — ons steeds met bijzondere welwillendheid heeft bejegend.

En welke zijn de resultaten van dezen Uitbouw periode?

De vooruitgang in de 30 jarige Midden periode is ongeveer 1150 leden geweest.

De vooruitgang in de Uitbouw periode 1565 leden. Met andere woorden: we zijn in de laatste 10 jaar met 415 leden meer gestegen dan in de daaraan voorafgaande 30 jaar! Van de oprichting der Unie af tot het jaar 1921 is de vooruitgang pl. m. 1600 geweest. Dat wil zeggen, dat wij in de laatste periode in ledental bijna evenveel zijn gegroeid als in de voorafgaande 40 jaar.

Was ik kunstenaar zoo zou ik onze Unie op haar 50sten verjaardag willen afbeelden niet als een oude vrouw, die zoo juist een vermaning van den dokter heeft gekregen om voorzichtig te leven, maar als een flinke krachtige man, met de lijnen van het vaste voornemen op zijn aangezicht, de gespierde armen van zwaren arbeid gereed, den linker schouder en borst ontbloot, de werkmansbroek opgehouden door den lederen werkmansriem en aan zijn knieën een blijde schare, zoo groot, dat zij zich in den gezichtseinder verliest . . . .

Een frissche lauwer in de haren,
Terwijl de schare u wenkt met mirt
en rozenkrans;
Een rijp gezwollen oogst van enkele
arbeidsjaren,
Een toekomst vol van hoop, waarop
wij juichend staren . . . .
Heil, Unie! dit behoort u thans.

Wij vieren feest en danken God voor al Zijn genade. Ik heb over de minder mooie dingen het zwijgen bewaard. Waarom zou ik ze u en mij opwarmen? Zij zijn er geweest en hadden er niet moeten zijn. Maar de Heer heeft ze wonderlijk overheerscht. „Gij stormwind, die zijn woord doet". Meermalen scheen het, dat de Unie uiteen zou vallen. Doch God deed niet naar onze tekortkomingen en zonden. Hij had een taak voor onze Unie en Hij heeft ze willen bewaren. *Wij vieren feest en danken God voor de zegeningen, die de Unie al die jaren de gemeenten en de wereld heeft mogen schenken.* Zullen wij tellen? Waar moeten wij eindigen! De schare van geloovigen, van wie ieder, dank zij de gemeenschap binnen haar perken, met Nellie van Kol kan zeggen:

'k Heb kinderen van God ontmoet
en véél van hen gekregen.
Nu ga 'k met nieuwen blijden moed
de oude levenswegen:
het zien van zooveel waardigheid
en liefde en dienstvaardigheid, —
Voorwaar het is een zegen!

strekt zich uit tot voor den troon van God. En aan hoeveel millioenen heeft ze door het gesproken of geschreven woord de boodschap gebracht, dat Jezus volkomen zalig kan maken! Zelfs die van het donkere heidendom zijn, hetzij hier of in het hemelsche Jeruzalem, stamelen, ziende op God en wijzende naar onze kleine Unie: „Zij is waardig!" En wie zal het getal uitspreken dergenen, die wel niet op het Baptiste erf, maar toch in het Koninkrijk Gods gearbeid hebben en arbeiden en hun bekeeringszegen door een onzer gemeenten hebben ontvangen? We kunnen al vast beginnen met Bouwe Vlas, commandant van het Leger des Heils.

Wij vieren feest en danken God voor den zegen van hetgeen wij hebben mogen overdragen. Het is ons nooit om een naam maar altijd om de waarheid te doen geweest. Wij hebben ten allen tijde pal gestaan voor persoonlijk gelooven en persoonlijk belijden en persoonlijke verantwoordelijkheid en persoonlijken dienstplicht. Wij hebben steeds den nadruk gelegd op de mystieke eenheid van Jezus met Zijn dicipelen. Wij hebben onze werkwijzen, dank zij onzen ijver. En nu treft het ons, dat veel van hetgeen aanvankelijk hoofdzakelijk ons bezit was, door andere gezindten is overgenomen. Ons leekenwerk heeft voor geen klein deel den stoot gegeven aan het leekenwerk van menige plaatselijke kerk van andere belijdenis. Meet den zegen van hetgeen wij hebben mogen overdragen!

En wij vieren feest en wij danken God voor den zegen van de reactie. Paulus schrijft in zijn brief aan de Filippenzen: „Sommigen prediken ook wel Christus door nijd en twist . . . . niet zuiver,

meenende aan mijne banden verdrukking toe te brengen. Wat dan? Nochtans wordt Christus .... verkondigd en daarin verblijd ik mij, ja ik zal mij ook verblijden! Wij hebben een halve eeuw lang geëvangeliseerd en daarbij den naijver opgewekt van de godsdienstig anders denkenden. We hebben onze beginselen al dien tijd voor een ander open gelegd met het gevolg, dat menige kerk zich meer met haar jeugd ging bemoeien en met grooteren ernst haar roeping trachtte te vervullen. Wij hebben gepubliceerd en daardoor den stimulans bediend aan de andere kerken om ook tot publiseering over te gaan. Meet den zegen van de reactie van de vijftig jaren, die achter ons liggen!

Het wordt ons wonderlijk te moede. De barmhartigheid van God in de vergeving van onze tekortkomingen gevoegd bij hetgeen wij gedurende een halve eeuw toch mochten zijn, overweldigt ons.

Wij kunnen niet verder. Wij moeten neerhurken, neerhurken op de laagste plaats in de schaduw van het kruis en stille zijn.

En zoo er een plaats is nog lager dan de laagste, dan hurken we daar neer.

III

DE SAMENKOMST TE CASSELTERNIJVEEN.

Na het historisch overzicht van den leider Ds. Planting, zette Ds. Reiling uiteen, dat het in het verleden gegaan heeft om de Gemeente van Geloovigen. Laatste spreker was Ds. Weenink, die onderstaande toespraak hield:

DE BOODSCHAP VAN ONZE PIONIERS AAN ONS EN ONZE KINDEREN

Zouden onze vrome en fiere voortrekkers ons thans zien? Onwillekeurig houdt deze vraag ons bezig en het wil mij voorkomen, dat ze bevestigend moet beantwoord worden.

Vertelt ons Jezus niet, dat er blijdschap is in den hemel over één zondaar, die zich bekeert? Daar ginds neemt men blijkbaar waar, wat aan deze zijde van het graf plaats vindt. Ook verzekert ons de Heer, dat Abraham met Hem meeleeft en zich in Hem verblijdt. „Abraham, uw vader", zeide Hij eens tot de Joden, die het met Hem weer eens niet konden vinden, „heeft met verheuging verlangd, opdat hij mijnen dag zien zoude en hij heeft hem gezien en is verblijd geweest". En moet ik hier niet de algeheele zelfovergave en verheerlijking van den Meester op den berg Hermon noemen? Zijn hart was zeer bekommerd geweest over hetgeen Hem te Jeruzalem stond te wachten en op die stille, reine hoogten kwamen Mozes en Elia met Hem „over Zijn uitgang" spreken. Zij, mannen van lang vervlogen tijden, volgden Hem blijkbaar op Zijn moeilijk pad met de oogen der liefde. Onze Heer vergelijkt zichzelf gaarne met de wijnstok, waarvan Zijn discipelen de ranken zijn. Deze ranken groeien en bloeien en dragen vrucht deels in de schaduwen van de wereld en deels in het licht van „het land, waar de zon nimmer daalt". Wij hier en zij, die van hun voorposten zijn geroepen om in hun eigenlijk vaderland den grooten Koning te dienen, staan niet los van elkaar, maar zijn, vervuld met eenzelfde goddelijk leven, op elkaar aangewezen.

We zouden onze voorbeelden uit het Nieuwe Testament kunnen vermeerderen. De bekende schrijver Jan Maclaren vertelt ergens van een stervende moeder, die tot haar jongen zeide: „Jan, ik zal je nimmer vergeten. Hier heb ik je liefgehad, ginds zal ik je ook liefhebben .... Als God je roept om voorganger te worden, weiger niet. Wanneer je voor de eerste maal in je eigen kerk optreedt, maak dan Jezus groot .... Jan, ik zal je dien dag hooren, al zie je mij niet en ik zal me innig gelukkig gevoelen". Zoo spreekt de liefde, die scherp aanvoelt wat is en wat zijn zal en die opbloeit in de gemeenschap met Jezus.

Ja, onze vrome en fiere voortrekkers slaan ons gade!

* * *

Welke boodschap brengen zij ons op ons Jubileumfeest?

I. *Dat wij hun blijdschap vervullen.*

De schrijver van den brief aan de Hebreën verzekerde zijn medechristenen dat „een wolk van getuigen" — met wie hij Henoch en Noach en David en allen bedoelde, die koninkrijken hebben overwonnen en gerechtigheid beoefend en reeds lang zijn afgereisd — rondom hen lag.

Getuigen! Dat wil zeggen: zij leefden mede en volgden met belangstelling de bewegingen van de discipelen van Jezus. Verder verklaarde diezelfde schrijver, dat deze getuigen „zonder ons niet volmaakt" worden. Hij gaf daarmede te verstaan, dat de werkzaamheid der eerste gemeenten en de standvastigheid harer leden in die moeilijke tijden aan de ontslapen geloofshelden bijzondere voldoening schonken.

Zooals het toen was, is het nu.

Wij volmaken, wij vervullen de blijdschap onzer „getuigen", onzer voortrekkers.

Is het Baptisme in Nederland niet in letterlijken zin geboren uit water en bloed?

Uit water! Welk een stroom van tranen hebben Dr. Feisser en de zijnen gestort over hun bittere teleurstellingen. Hun rijkdom was Jezus. Hun genot de gemeente. Hun hoop, dat velen aan haar zouden worden toegevoegd. Jezus heeft hun nimmer begeven, doch de idealen, die zij nastreefden, bleken dikwijls te hoog te zijn voor menigeen, die zich bij hen schaarde. En dan dat ploegen zonder oogsten! „'t Was een gebeurtenis, wanneer een vreemd gezicht in de samenkomsten gezien werd", zegt ons de kroniekschrijver. Wat een tranen, op verborgen plaatsen geschreid, worden door deze enkele woorden toegedekt.

En uit bloed! 't Is waar, geen achtervolgingen als die van de Spaansche inquisitie hebben onze broeders opgedreven. Geen zwaard noch vuur behoefden zij te trotseeren. Maar er zijn uitingen van menschelijken afkeer, die meer smarten dan deze middelen van het brute geweld. Alleen te staan in een gekerstende samenleving, die ons eens in bewondering gedragen heeft tot aan de bovenste wolken, en door iedereen — en niet in het minst door degenen, die wij het meest liefhebben — te worden aangezien met de oogen der minachting, dat doet de ziel aanvankelijk sidderen van pijn.

De dagen hebben zich aaneengeregen tot een halve eeuw en de weinigen van Gasselter-Nijveen zijn uitgebroken in menigte, verspreid over al de provinciën van Nederland. En nu wij thans verzameld zijn in jubelstemming op deze historische plek, waar de voetstappen van de zeven eerstelingen naar het doopwater liggen, is het mij, alsof de pioniers van wege den drang om met ons vereenigd te wezen ons genaderd zijn tot over de scheidslijn der onzienlijke wereld en in klanken, gezuiverd door hun ongestoorde gemeenschap met Jezus, juichen: „Broeders en zusters! Wij zijn ook hier! En laat het ons u mogen zeggen: Gij vervult onze blijdschap!"

* * *

En hebben zij ons nog meer op het hart te binden?

O, zeker. Luistert slechts:

II. *Bemint Jezus Christus boven alles en allen uit.*

Dat hadden zij gedaan. Hoe zouden zij zich anders van de kerk hunner voorgeslachten hebben kunnen losmaken? Zij waren geen temperamentvolle Gallileërs van den bloede, die spoedig klaar zijn met een overtuiging en ook spoedig klaar om ze te vergeten. Zij waren stoere Saksers met een sterk ontwikkeld besef van het familieleven. Zij lieten algemeene godsdienstige gebruiken niet gemakkelijk los en waren zeer gehecht aan de traditie. Zij leerden echter Jezus, den levenden Jezus, kennen en Hij werd hun de Liefste uit tienduizend. Zulk een onbeperkt vertrouwen stelden zij in Hem, dat zij met de kerk en de traditie van de voorge-

slachten en met de gemeenschap, waartoe zij behoorden konden breken. Ja, zij gingen in den eenvoud van hun vertrouwen zelfs zoo ver, dat zij tegenover de allerwege aanvaarde en goddelijke sanctie dragende vormen van kerkorganisate een gemeente gingen stellen, zooals deze naar hun meening door Jezus was bedoeld.

Waarlijk beminden zij Jezus boven alles en allen uit. Als gevolg daarvan heeft het hun aan moeilijkheden niet ontbroken. Wie eigen wegen kiest, moet zich daarop voorbereiden. Den Kruiten werd onmiddellijk na hun doop de huur hunner woning opgezegd. Met geleend geld kochten zij in allerhaast een stuk grond, waarop een nieuw huis van zoden gezet werd, door welks vensters hun Jezusmin naar buiten straalde. Feisser en de zijnen hebben het heel arm gehad. Over het feit, dat hij voor zijn vrouw geen schoenen koopen kon, die zij toch zoo dringend noodig had, schrijft hij: De verdrukking Christi doet ons ook dit met lijdzaamheid dragen", en dan vervolgt hij: „De Heere geve ons allen met opgerichten hoofde door dit land onzer vreemdelingschappen te reizen". Is dit geen nobele taal?

O, de ouden plaatsten Christus Jezus in het midden van hun leven en lieten Hem over alle dingen heerschen.

Zullen wij. hunne kinderen en kindskinderen, hun voorbeeld niet volgen? Zullen ook wij niet onze krachten en onzen tijd en onze stoffelijke middelen en ons dagelijksch brood ondergeschikt maken aan den wil van Hem, die van liefde jegens ons, gestorven is aan het kruis?

* * *

En hebben onze pioniers ons misschien nog iets toe toe voegen? Ja, dit:

III. *Weest met uw roeping bezig in trouwe.*

Wat onze roeping is?

De verkondiging, dat Christus Jezus uit de dooden is opgewekt en leeft en ervaren kan worden. Dat Christus gestorven is aan het hout voor de zonden der wereld, wordt door menige kerk op menigerlei wijze bekend gemaakt. Dat Hij verrezen is, ook. Maar dat Hij leeft en levend in ons leven kan, en wil, is een heerlijke waarheid, waarvan wij in het bijzonder getuigenis moeten afleggen. Onze ouden hebben zonder schroom dit getuigenis laten hooren. Jezus leefde in hen. Zij openbaarden Zijn aanwezigheid in den blos hunner wangen en in de kracht van hun tred en in de woorden, die zij spraken. Dat is evangelisatie, n.l. proclameeren en in zichzelf illustreeren! Zij stonden er op, dat men de zaligheid niet leeren maar wel ontvangen kan.

Zullen ook wij niet volharden tot het einde in de vervulling onzer opdracht?

Niet minder is het onze roeping om de gemeentebeginselen, die de ouden ons uit de Schrift hebben overgeleverd, te beleven en aan te bevelen. Wij zijn een theocratische democratie, d. w. z. wij gelooven, dat wij allen één zijn in Jezus en Jezus' wil alleen door allen kan worden uitgedrukt. Wij zijn bang voor bureaucratie en dominocratie, — of zoo gij het stichtelijker vindt om van priesterdom te spreken, dan is ons dat ook goed. Ze is de ergste vorm van bureaucratie en maakt den godsdienst tot een aanfluiting. Onze voortrekkers streden voor een geordende Nieuw Testamentische gemeente, gezuiverd van den zuurdesem van het Judaïsme. Zij geloofden Jezus onvoorwaardelijk in Zijn broeders, waarom zij van geen bedienaren of colleges of organisaties of wat ook wilden weten, die hun wil de gemeente konden opleggen. De gemeente was souverein en wat zij aanvaardde, hetzij van haar eigen raad of leden, hetzij van den bond of Unie, waarbij zij zich had aangesloten, aanvaardde zij als een souvereine persoonlijkheid.

* * *

Wat zullen wij onzen verheerlijkten helden op hun drieledige boodschap antwoorden?

Victor Hugo geeft ons een levendige beschrijving van Wellington in den slag bij Waterloo. Den geheelen dag had de hertog, onbewegelijk op een paard gezeten onder een ouden lindeboom boven op een heuvel, de worsteling gadegeslagen. De strijd werd hoe langer hoe heeter in zijn nabijheid, — doch de aanvoerder bleef onverstoord waar hij was, stil, heldhaftig, als een standbeeld, houdende de toekomst van Europa in zijn handen. Een zijner adjudanten lag reeds gesneuveld aan zijn voeten.

Toen er weer een bom in de nabijheid barstte en het leven van Wellington ernstig bedreigde, kon een andere adjudant zich niet langer meer bedwingen en riep zenuwachtig uit: „Exellentie, welke zijn uw bevelen, in geval gij gedood mocht worden?"

„Volg mijn voorbeeld", luidde het sobere antwoord.

Onze pioniers hebben Jezus bemind boven alles en allen uit.

Zij stonden in tijden van verguizing en waardeering rustig pal voor de beginselen van het Nieuwe Testament, voor een theologische democratie, zooals Christus Jezus die heeft begeerd.

Zij zijn getuige van deze herdenkingsbijeenkomst en roepen ons toe, ons dankend voor de bevrediging, die wij hun schenken: „Bemint toch Jezus boven alles en allen uit en wijkt niet ter rechter- noch ter linkerzijde van uw persoonlijke en gemeentelijke roeping!"

Wat zullen wij antwoorden?

„Vaders van ons geloof! Wij volgen uw voorbeeld! God helpe ons, gelijk Hij u geholpen heeft!" Amen.

III

ZENDING.

Ontdekking van een merkwaardigen volksstam in West-China.

(Slot.)

Zendingsarbeid.

Toen de schrijver den draad tot hun godsdienst gevonden had, door hun geschiedenis te lezen en onder hen te reizen, voelde hij zich gedrongen, Christelijken arbeid onder hen te beginnen. Eerst zond hij een vertrouwden Chineeschen helper onder hen. Deze verzamelde een aantal onderzoekers. Beter dan iets anders slaagde hij er in, hen te winnen, door het lezen van Genesis en Exodus. Die menschen werden naar Tsjeng-toe gebracht, waar wij wonen. Hun gaven wij twee maanden Bijbelsch onderwijs. Een van hen werd gekozen, om in zijn omgeving te prediken. En zoo was het werk begonnen, en zoo werd het voortgezet.

Jaarlijks in de maanden Juli en Augustus is er een predikreis onder hen ondernomen. Het gebruik van eenvoudige geneesmiddelen en de toepassing van eenvoudige geneeswijzen, gaven mij de toegang tot menig dorp en tot menig hart. Dikwijls zijn er 's winters menschen bij ons in Tsjeng-toe komen wonen. Het was een voorrecht, hun vrije inwoning te geven, en hun dagelijkschen groei in de genade en de kennis van Jezus Christus gade te slaan.

Twee centra.

Te Wentsjoe-an wonen leden van den stam der Wa-sze verspreid onder de Tsjoe-ang. Dat zijn Bon-lamaïsten. Eeuwen lang hebben hun hoofden hier extra-territoriale rechten gehad, en dat stelsel is voordeelig voor de Chineezen. Natuurlijk hebben wij ons werk ook tot deze menschen uitgebreid. Het opperhoofd is vriendelijk, ofschoon hij mij onmiddelijk vertelde, dat zijn volk een godsdienst had en niet verlangde naar een anderen: wij moesten maar naar de Tjoe-ang gaan; die hadden heelemaal geen godsdienst! En toch, nog geen 300 meter van de plaats, waar hij me dit zei, staat een Wa-sze, tempel, vol gemeene, ontuchtige afgodsbeelden!

Thans hebben we twee centra, van waaruit onze arbeid verricht wordt. Het eene is te Wentsjoe-an het andere te Tongmenkou. In laatstgenoemde plaats is een kerk gebouwd.

Tegenwerking door de overheid.

We hadden nog een kerk te Weitsjo, maar een kolonel, die tegen de vreemdelingen en tegen de Christenen was, heeft er een afdeeling soldaten

ingekwartierd. Die hebben van de kerk een ruïne gemaakt. Het eenige, dat ze niet hebben laten verdwijnen, is de leemen vloer!

De Chineesche ambtenaren willen niet, dat er onder deze stammen geëvangeliseerd wordt. Voor China is dit een soort van politiek, maar dat is nu eenmaal zoo. Dientengevolge durven velen, die met belangstelling naar het Evangelie geluisterd hebben, niet naar de kerk te gaan. Bovengenoemde kolonel heeft verleden jaar een gedrukte kennisgeving uitgevaardigd, waarin hij allen waarschuwde tegen de leepoogige, dikneuzige Britsche Zendelingen, die een bleek gezicht hadden en allerlei donkere plannen smeedden. Zijn hoofdkwartier is te Songpanen.

Dit jaar werd aan de Zendelingen meegedeeld dat niemand daar heen moest gaan. Zijn generaal in Tsjengtoe is heel vriendelijk voor ons, maar in dezen tijd, nu alle gezag op losse schroeven staat, is hij niet in staat, hem te bedwingen.

Uit één district bereikte mij een bericht, dat de inboorlingen gewaarschuwd waren, dat wie Christen werd, dubbele belasting zou moeten betalen. Eenigen tijd geleden verzocht de overheid te Monghsien in het geheim aan de Chineezen van deftigen stand aldaar, de menschen van de Church Mission Society weg te jagen, maar zij weigerden botweg. Een Tsji-ang, die ons welgezind was, vertelde mij, dat men zei, dat men hen die op mijn Zendingsreis Christen zouden worden, behoorlijk onder handen zou nemen, zoodra ik weg was; en dat als ik voortging met onder de Tsji-ang te preeken, er wel middelen en wegen zouden gevonden worden, om ook mij eens goed onder handen te nemen.

Niet versagen.

Toch zijn wij niet versaagd. Als God voor ons is, wie kan dan tegen ons zijn? Zoolang een volledige Bijbel in de handen van het volk gegeven wordt behoeven wij niet te vreezen. Vervolgers verhaasten slechts hun eigen ondergang. En al is het aantal Christenen onder de Tsji-ang nog niet groot, toch wordt de Waarheid onder velen van hun landgenooten ruim verspreid. Het werk zal groeien. Het is gemakkelijker, tot hen het Evangelie te prediken dan tot de Chineezen. Zij hebben geen moeite, om te begrijpen, wat gij bedoelt, als gij zegt: Christus was het lam Gods, dat de zonden der wereld wegdroeg". Want gij spreekt hun eigen godsdienstige taal. Een der Christenen heeft een tractaatje geschreven, waarin hij aantoont, dat hun eeuwenoude offeranden haar vervulling gevonden hebben in het werk van Christus. Het is interessant, hun gezichten gade te slaan, als wij hun vertellen, dat hun »Dzji-Dsoe« niemand anders is dan Jezus, met dit verschil, dat Hij negentienhonderd jaar geleden gekomen is, en dat hun voorouders er niet van gehoord hebben.

Wij hopen, dat binnen enkele jaren de Christenen hun verantwoordelijkheid zullen gevoelen, om onder hun eigen volk te evangeliseeren. Een ras, dat eeuwen lang op zoo heldhaftige wijze het geloof hunner vaderen heeft bewaard, tegen vijandelijken druk aan alle kanten, zal zeker, door de hulp van den Heiligen Geest, trouw blijven aan de waarheid, die in Jezus Christus is. H. MOSTERT.

(Overgenomen uit het »Nederlandsch Weekblad«, door wijlen N. v. B.)

III

Het Baptist Wereldverbond
door Dr. J. H. Rushbrooke.

Eenige blikken in zijn arbeid

(Slot.)

Hoofdzakelijk heb ik u bezig gehouden over het Baptist Wereldverbond, omdat zijn verrichtingen tot de meest opvallende nieuwe verschijnselen van de twintigste eeuw behooren. Maar laat ons nimmer uit het oog verliezen, dat het gezegende Wereldverbond nooit in het leven had kunnen geroepen worden, indien er geen bonden, conventies, uniën, associatiën, vereenigingen en gemeenten van tot God bekeerde mannen en vrouwen waren geweest. Het Wereldverbond is actief en heeft beteekenis, omdat de leden die haar vormen actief zijn en beteekenis hebben. Het zou groote dwaasheid wezen en het zou daarom in onze gedachten niet opkomen om het Wereldverbond te verheffen boven een unie of gemeente. Het verbond heeft zijn eigen werk, maar de bonden, conventies, uniën enz. doen oneindig meer: zonder deze zouden er geen plaatselijke getuigen zijn van onze beginselen, geen evangelisatiewerk noch zending, — geen wereld broederschap.

Dit jaar heb ik eenige weken in Zuid Amerika mogen doorbrengen en ik heb daar bij vernieuwing kunnen vaststellen welk een energie een levende Baptiste gemeenschap aan den dag kan leggen. We hebben daar in Zuid Amerika een Latijn Amerikaansche Baptiste Unie opgericht. En bedenk, dat wij dit alleen hebben kunnen doen, dank zij het opgewekte leven en den ondernemingsgeest van gemeenten en lichamen, die bijna alle in deze eeuw zijn ontstaan! O, nooit vergeet ik, wanneer ik een woord spreek in het belang van onze wereldwijde vrijwillige broederschap, den arbeid der locale gemeenten. Maar heerlijk als deze arbeid is, toch is hij afhankelijk niet van menschelijke organisatie, die soms meer kwaad doet dan goed, doch van het karakter der leden, van den nieuwen mensch in Christus. En hoe kan den mensch nieuw worden in Christus zonder de prediking van de liefde Gods in Zijn Zoon, vleesch geworden om onzentwil, gestorven aan het hout voor onze zonden en die de Overwinnaar van zonde en dood is, en opgestaan is en in ons leeft met Zijn Geest? Hem willen wij, zooals Hij staat afgeteekend in de Heilige Schrift en in onze harten, trouw blijven ten allen tijd. Baptisten zijn evangelisatie-menschen. De instelling, waaraan zij hun naam hebben ontleend, en die volgens Paulus, de grootste aller evangelisten, ons vereenigt met Christus' dood en met Zijn graf, getuigt van een opstaan uit de dooden met Christus en een wandelen is nieuwheid des levens. Ja, wij Baptisten gelooven in bekeering, in een groote, persoonlijke ervaring van vernieuwing des gemoeds.

Men zegt allerwege, dat onze eeuw om realiteit roept. Indien dat zoo is en zij oprecht is in haar vragen, dan zal zij haar luisterend oor geven aan ons getuigenis van hetgeen heerlijk werkelijkheid bij ons is:

„Gij, o Heiland zijt mijn kracht,
Gij mijn hoog vertrek o Heer".

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Abrahams dood en begrafenis. Ezau en Jakob.

Gen. 25 : 7—10; 19—34; Gen. 27.

Les voor Zondag 23 Aug. 1931.

Bij deze les lijkt het mij gewenscht Gen. 25 : 7—10 na v. 2b te vertellen. In dit hoofstuk is eerst Abrahams geschiedenis geheel afgewerkt en daarna is pas begonnen met het huisgezin van Isaäk en Rebekka. Maar in 't leven liepen deze dingen een tijd lang naast elkander voort. Ezau en Jakob waren al 15 j. oud toen Abrabam stierf. Hij heeft ze dus gekend en zich over hen verblijd. Ongetwijfeld is zijn blijdschap nog grooter geweest dan die van andere grootvaders, want.... Gods belofte werd vervuld.

Wij sluiten dus aan bij Isaäks huwelijks. Zij woonden in Abr.'s kamp; Rebekka woonde in Sara's tent. Isaäk leefde als de zoon en erfgenaam en begon geen eigen zaken. Het zou op den duur toch alles van hem zijn. Isaäk had zijn Rebekka hartelijk lief en wij mogen wel aannemen, dat zij gelukkig geleefd hebben.

Toch was hun geluk niet zoo groot, als het wel had kunnen zijn. Ze hadden zoo graag kinderen willen hebben, maar de Heer gaf ze hun niet. Is. en R. spra-

ken er dikwijls samen over. Maar ze deden nog meer, 21; ze baden samen. En hun gebed werd verhoord. Met nieuwe verwachtingen leefden ze verder. Allerlei gedachten kwamen bij hen op. Vooral R. dacht veel over de vraag, wat wel de toekomst brengen mocht. En zij besloot den Heer te vragen, of Hij haar over enkele vragen licht wilde geven. Haar gebed werd ook verhoord. God maakte haar bekend, dat ze twee zonen zou krijgen en dat beide stamvaders van groote volken zouden zijn, doch dat de meerdere (oudste) den mindere (jongste) zou dienen.

Het kwam precies zoo uit. Is. en R. kregen tweelingen. Wat een vreugde, bij de ouders en . . . . vergeet den ouden grootvader ook maar niet.

Toen deze jongens vijftien jaar waren gebeurde er iets, dat men waarschijnlijk reeds lang had verwacht. Vader Abr. was al zoo oud! Hij had niets meer aan het leven; hij had nog steeds zijn oog op God gericht en schrok niet toen zijn stervensure kwam. Misschien had men het reeds aan zien komen, en snel een bode naar Abr.'s zoon Ismaël gestuurd. Ismaël kwam. Of hij nog bij Abr.'s leven gearriveerd is, weten we niet, maar in elk geval voor de begrafenis, vertel v. 9 en 10.

Nu was Is. de eigenaar van heel het kamp en van al de bezittingen van Abr. Doch daar Is. ongetwijfeld reeds lang in het dagelijksch leven de plaats van zijn vader had ingenomen, veranderde er niet veel. Alles ging zijn gewonen gang.

Natuurlijk werden Ezau en Jakob al jongelingen, straks jonge mannen. Maar ik betwijfel of ze als broers wel veel aan elkander gehad hebben. De karakters liepen wel wat ver uit elkaar. Ezau hield erg veel van de jacht en zwierf als zoodanig nog al eens buiten het kamp. Jakob daarentegen hield zich meer met zijn moeder op en werd haar lieveling. Vader Isaäk hield veel van Ezau, en zoo kwam er onwillekeurig een beetje scheiding in 't gezin. Wat de karakters betreft: Ezau gaf zich over aan 't geen hem op een oogenblik bezig hield; Jakob daarentegen wist zich te beheerschen en uit alles zijn voordeel te halen.

Eens toen E. uit het veld kwam, moe en dorstig . . . . vertel 29—34.

Intusschen verliep de tijd. Is. begon al oud te worden. Hij was ook reeds 60 jaar, toen E. en J. geboren werden. Is. had vroeg een slecht gezicht; werd tenslotte geheel blind; voelde zich naar 't schijnt niet al te sterk en dacht dat hij wel eens spoedig sterven kon, 29 : 1. Eer hij stierf wilde hij echter zijn oudsten zoon naar Oostersche wijze zegenen. Hij hield zooveel van Ezau. Vooral omdat deze zoo precies naar zijn smaak het door hem geschoten wild wist te bereiden, en hem gedurig tracteerde. Natuurlijk was de oude gevoelig voor deze vriendelijkheden; temeer, daar Jacob zich meer aan zijn moeder hield. Is. wilde E. gaarne zegenen. Vertel nu Gen. 27.

Dit hoofdstuk behoeft m. i. geen toelichtingen. Ik geef dus alleen een overzicht:

a. De afspraak met Ezau, 1—4.
b. Rebekka en Jacob, 5—17.
c. Jakob en Isaäk, 18—29.
d. Ezau's droefheid en haat, 30—41.
e. Rebekka's voorstel, 42—46.

Het komt mij niet gewenscht voor, dat deze waarlijk niet fraaie gebeurtenis al te breed wordt verteld. Men verzuime echter niet, zeer nadrukkelijk te zeggen, dat R. slecht handelde. God had gezegd: „De meerdere zal den mindere dienen". God zou ook wel zorgen. Zij mocht niet door bedrog God meehelpen. Dat is heel verkeerd.

Jakob maakt den indruk, dat hij niet bang was om te zondigen, indien hij maar niet betrapt werd, zie 11 en 12. Dat is ook heel verkeerd.

Aan het slot wijze men niet alleen op de bittere gevolgen van Jakobs zonde zooals we die zien in Ezau's haat, maar ook zooals die aanwezig waren in Jakobs geschonden geweten.

De stof van deze les is wel wat veel. Men vertelle daarom niet al te breed. De aandacht der kinderen blijft wel tot het einde, daar 't eerste deel hen niet erg inspant.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

DEVENTER. Broeders en Zusters.

De gemeente te Deventer met hare afdeeling te Zwolle, deelt met dankbaarheid mede, dat een jonge zuster uit Zwolle eenigen tijd geleden zich eerst aan den Heer gaf en j.l. Zondag aan ons (de gemeente).

De kerk was bij deze gelegenheid overvol en op een duidelijke geloofsbelijdenis werd de doop voltrokken en bij monde van één onzer ouderlingen het nieuwe lid welkom geheeten.

De afdeeling te Zwolle is bijzonder actief en wij hopen, dat op deze eersteling meerderen volgen. Wij gelooven het!

Naar aanleiding van het zijn van twee groepen van Baptisten te Zwolle, meent de gemeente te Deventer even te moeten mededeelen, dat er onzerzijds in het geheel geen bezwaar bestaat om aldaar één te zijn in unieverband.

Wij zouden de gemeente te Zwolle in de rij onzer uniegemeenten welkom heeten.

De Heere zegene ons en stelle ons tot een zegen

Namens de gemeente
De Secretaris, A. DIJKSTRA.

2e EXLOËRMOND. Wij werden den 12den Juni als gemeente opgeroepen om het stoffelijk omhulsel van onzen broeder W. Koops grafwaarts te zien dragen. Hij was sedert 1905 een zeer getrouw lid onzer gemeente en was plotseling aangegrepen door een zeer ernstige ziekte en opgeroepen om voor zijn Heiland te verschijnen. Dat zijn laatste getuigenis was, dat hij met blijdschap ging tot Jezus, dat is ons als gemeente, alsook zijn weduwe en kinderen tot rijken troost. Het was voor zijn hoogbejaarde ouders een zeer moeilijken gang. Doch het is Gods wil, zeide onze broeder, en wij zullen hem straks allen weerzien bij onzen Heiland.

Ds. Hekhuis was op verzoek overgekomen en mocht het voorrecht hebben om de blijde boodschap van Gods genade aan een overgroote schare, zoowel in het sterfhuis als op den doodenakker te verkondigen.

Zondag, den 29sten Juni, hadden wij het voorrecht om onzen broeder Ds. v. Dongen van Harlingen in ons midden te hebben. Nu wij hebben genoten onder de prediking van onzen broeder.

Des namiddags hadden wij openluchtsamenkomst in de Kijlen. Ook daar mocht onze broeder het woord Gods aan een groote schare toespreken. Onze zangvereeniging verleende hare medewerking.

Den 12den Juli was voor onze gemeente weer een dag van blijdschap. Wij hadden het voorrecht om onzen ouden pastor uit den Haag, Ds. Jeronimus in ons midden te hebben. Nu was het zoo geregeld, dat wij dan ook doopsbediening zouden hebben. Er hadden zich een jonge broeder en een jonge zuster aangemeld om gedoopt te worden. Nadat zij belijdenis in de gemeente hadden afgelegd, werden zij tot den Doop toegelaten. Kort na dien tijd werd onze jonge zuster zoo ernstig ziek, dat zij moest worden opgenomen in het ziekenhuis. De Heer zij haar daar nabij in al haar lijden en Hij ondersteune haar!

Broeder Jeronimus had tot onderwerp zijner overdenking gekozen: Efeze 4 : 5: Eén Heer, één geloof, één Doop. Op zeer duidelijke en eenvoudige wijze werd de beteekenis des Doops naar voren gebracht.

Na den Doop schaarden wij ons als gemeente om den disch des Nieuwen Verbonds en werd onze broeder een woord van welkom toegesproken. Mocht hij zijn en blijven een sierlijk lid onzer gemeente.

Des namiddags hadden wij weer openluchtsamenkomst in de Kijlen. Begunstigd door het mooie weer was er een overgroote schare opgekomen om te luisteren en mocht onze broeder Jeronimus de blijde boodschap aan velen verkondigen. Ons muziekkorps verleende deze keer medewerking.

Wij kunnen nooit dankbaar genoeg zijn, dat de Heer ons rijkelijk wil zegenen. Doch blijft er nog altijd een begeerte in onze harten en een bede: Och Heer, geef dat de tijd toch spoedig daar zij en de middelen gevonden worden, dat wij weer een broeder in ons midden hebben, die de gemeente kan dienen als haar herder en leeraar.

Uw broeder in den Gekruisigde,
P. DE RAAF, Secr.

17de JAARVERSLAG 1930-'31

van de vereeniging VOORZORG, vereeniging tot ondersteuning van rustende Voorgangers, gevestigd te 's-Gravenhage. Opgericht 13 Sept. 1913. Goedgek. bij Kon. Besl. d.d. 29 Jan. 1916, No. 34, St.bl. d.d. 19 April 1916, No 94.

Geachte Comitéleden en
belangstellende gasten.

Gingen de eerste jaren van „Voorzorg" rustig en kalm voorbij, toch werd door velen acht op „Voorzorg" geslagen, met het gevolg dat vele Gemeenten zich bij „Voorzorg" aansloten.

De oproeping door de brs. uit Friesland geschied, noch de brs. van de 7

Gemeenten uit ons Vaderland, die het fonds hebben gesticht, kwamen samen met een vooropgezette meening, maar onder de aanroeping van de naam des Heeren vergaderde men, toog men aan den arbeid en werd er een belijnd statuut voortgebracht.

De groei was regelmatig, ondanks tegenwerking of slappe medewerking van enkele Gemeenten of liever gezegd Voorgangers.

In 1930 mochten wij de twintigste Gemeente inschrijven.

Slechts één Gemeente trok zich in de loop der jaren terug, en waarom? omdat een zustergemeente, waarmede zij niet mee overweg kon, zich bij „Voorzorg" voegde, dus niet om haar beginsel. Een Gemeente hield op te bestaan.

De voorspelling door een der brs. in 1922 gedaan, als dat er geen enkele Gemeente zich meer bij „Voorzorg" zoude aansluiten, is niet uitgekomen. Het ledental nam daarentegen met 50% toe.

De verschillende aanvallen in de loop der jaren op „Voorzorg" gedaan zonder aan te toonen dat haar beginsel buiten de Christelijke lijn is gelegen, hebben geen succes gehad.

Men heeft haar beginsel niet kunnen breken.

Zonder strijd leeft geen christen. Hoewel zij vredestichters zijn.

Doch het spreekwoord: „Een gestadige drup holt de steen", wordt nu toegepast.

Voorwaar, de volhardende strijd tegen „Voorzorg's" beginsel was een betere zaak waardig.

In de jare 1930 is men evenwel op aandrang van binnen en van buiten tot de afbraak overgegaan. Niet minder dan tot op heden is dit bij 6 Gemeenten gelukt, n.l. (naar volgorde genoemd), de Gemeente te Utrecht, te Amsterdam, te Hengelo en te Harlingen, te Den Haag (Zuid Binnensingel), en de Gemeente te Haarlem.

De voorlaatste gemeente (Den Haag) heeft echter de nuttige werking van „Voorzorg" toch wel ondervonden.

Aan haar toch werd ruim f 3150.00 uitgekeerd.

Zij was een der mede-oprichters; en „Voorzorg's" beginsel is niet gewijzigd, noch de toepassing veranderd.

Waar met forsche hand afgebroken wordt, blijkt voor de zooveelste maal dat afbreken gemakkelijker werk is dan iets goeds op te bouwen, vooral als de bewoners ook nog een handje mede helpen.

Dezen afbraak kan echter niet steunen, dat „Voorzorg" niet nuttig is gebleken of te kort is geschoten in hetgeen zij heeft toegezegd, dat haar taak af is (op het moment nog een jaarlijksche uitkeering aan Deventer van f 1000.00) of dat „Voorzorg" van beginsel is veranderd.

Reeds is het tweede jaar van haar bestaan werd een beroep op haar gedaan, en op het moment geniet de derde Gemeente steun.

Wanneer zal men eens ophouden „Voorzorg's" beginsel te negeeren zonder aan te geven, dat haar beginsel in strijd is met de H. S. De lijn die de H. S. aangeeft dient toch zoo getrouw mogelijk gevolgd te worden.

Bestaat het Baptisme enkel in ondergedompeld te zijn, dan is het m. i. een secte.

De uitkeering aan de Gemeente te Deventer had geregeld plaats.

Haar rustende Voorganger br. K. Kuipers en de andere bij de bij „Voorzorg" aangesloten Gemeenten bleven voor hun gezin of voor hun werk gespaard.

Het verheugt ons dat het fonds in staat is geweest, om aan de Gemeente te Den Haag uit te keeren ten behoeve van haar rustende ons allen wel bekende en ijverige Voorganger br. N. van Beek, wien dit jaar tot hooger werd opgeroepen, evenzoo mogen we ons thans nog verheugen dit te kunnen doen, aan de Gemeente te Deventer, ten opzichte van br. K. Kuipers.

Van den menschelijken kant bezien, bestaan er wel redenen voor „Voorzorg", om met een bezorgden blik in de toekomst te schouwen, immers het geld, het bezit wordt minder, en door aan „Voorzorg" den rug toe te keeren, lijden de inkomsten schade.

Maar brs.! laten wij het geloof mogen behouden. God kan en wil uitkomst geven in elken nood, indien wij in Zijne wegen wandelen en het Hem in handen geven (laten).

Door het bedanken van de Gemeente te Amsterdam, meende br. Veenstra als Voorzitter te moeten bedanken. In overleg met het bestuur zal eerst in deze vergadering in die ontstane vacature voorzien worden.

Een nagekomen voorstel uit Deventer is alsnog op de agenda geplaatst. (Voorstel tot opheffing van „Voorzorg").

Aan het einde van het jaar waren bij „Voorzorg" aangesloten en het nieuwe jaar zijn in gegaan, de navolgende Gemeenten.

Apeldoorn	met 60	leden
Bergumerheide	„ 55	„
Delfzijl	„ 96	„
Deventer	„ 93	„
Haulerwijk	„ 65	„
Heeg	„ 22	„
Hoorn	„ 31	„
Leeuwarden	„ 60	„
Nieuwe-Pekela	„ 106	„
Sneek	„ 109	„
Stavoren	„ 71	„
Workum	„ 51	„
Totaal	819	leden

Het bestuur was op het einde van het jaar als volgt samengesteld.

. . . . 1ste Voorz. aftr. 1932, A. Dijkstra 2de Voorz. aftr. 1931, C. J. Louw, 1ste Secret. aftr. 1931, P. Mostert, 2de Secrt. aftr. 1932, S. Houkes, Penningm. aftr. 1933.
Het Bestuur.

MEDEDEELINGEN

Onze a.s. Jeugdconferentie,

Zooals wij al eens berichtten zal onze a.s. groote Jeugdconferentie plaats vinden op 26 en 27 Aug. a.s. Begroetingsavond 25 Aug. Zij zal weer te Groningen gehouden worden. Groningen is er bijna de eenigste geschikte gemeente voor om zulk een Conferentie te ontvangen. Zij heeft een kerkgebouw, waarin men, moet het zijn, aan zevenhonderd menschen een plaats kan bieden.

En naar eeniger verwachting zullen wij onze ruimte wel noodig hebben.

In Groningen zelf is men zeer enthousiast. Daar verwacht men stroomen jong volk uit alle oorden van ons vaderland.

Het programma, dat nog steeds in z'n ontwikkeling staat, belooft weer goed te worden.

Enkele speciale punten zullen onze jonge menschen bepaald interesseeren.

Indien in onze jeugdkringen nog *voorstellen* zijn zoo verzoek ik, mij die voor 't einde van Juli te doen geworden, opdat ze nog op de Agenda geplaatst kunnen worden.

Tot 22 Aug. blijft de gelegenheid open voor deelnemers van verre, om zich aan te melden bij den heer ADR. KRUIZENGA, Nieuwe Bleekerstr. 107 Groningen.

Als de Secretarissen der verschillende Jeugdkringen zulks doen, is het noodig dat zij er bij opgeven hoeveel meisjes en hoeveel jongens zij geherbergd willen zien.

De kosten voor het logies zijn nihil De Groningers doen het spontaan ter wille van den Heer en onze jeugdzaak.

Later meer!

A. P. BARENDREGT, Jeugdsecr.

»Zusterhulp«

In vriendelijken dank ontvangen voor den arbeid van Zr. Reiling te Yakusu, Centraal Afrika: Van de Afdeeling „Zusterhulp" te Bergumerheide f 12.50; Nieuwe Pekela f 25.—; Workum f 10.60; enkele Zendingsvriendinnen te Arnhem door mevr. Reinsdorf f 25.—.

De zilveren stroom begint weer te vloeien!

Wie doet mee? Voor Koning Jezus Christus!

S. BOURITIUS—Hamer,
Algemeen Penningmeesteresse
Radstakeweg 26, Deventer.
Gironummer 151970.

Corr. De laatste geldzending van W. bedroeg de som van f 15.32 en geschiedde 30 Januari '31.

De Commissie der Unie.

De Commissie der Unie is als volgt samengesteld: Ds. J. Louw, voorzitter; br. J. Visser, Leeuwarden, penningmeester; Ds. J. W. Weenink, Secretaris; Ds. B. Planting, algemeen secundus; Ds. J. Huizinga en br. A. H. Zerbst, Utrecht.

Baptiste Gemeente te Arnhem.

Te Arnhem is een Baptiste Gemeente gevormd met 12 leden. Zij zal Zondag 2 Aug. a.s. met haar godsdienstoefeningen beginnen. Voorloopig alleen 's morgens van 10—11½ uur in het gebouw der Stadsevangelisatie aan den Jansbinnensingel no. 6 (5 minuten van het station). Secretaris is br. F. ALBERTSMA. God doe deze kleine gemeente voorspoedig zijn.

De gemeenten Apeldoorn, Deventer, Heeg, Workum (over 2 jaren,) Sneek, Leeuwarden, Nw.-Pekela, Stavoren, Hoorn Bergumerheide, Delfzijl en de gemeenten die in de loop van dit jaar bedankten gelieven hun contributie voor de Vereen. „Voorzorg" te willen storten op postrekening no. 134474.

S. HOUKES, Haulerwijk (Fr.)

III

CORRESPONDENTIE

Pl. te U. Ongeschikt voor opname.
E.-R.

E. H. te H. Doorgezonden aan den Secr. der Unie-Com. E.-R.

F. A. te A. Doorgezonden aan den Secr. der Unie-Com. Nam van Uw mededeelingen met belangstelling en blijdschap kennis. E.-R.

III

BONTE STEENEN

VERLOREN.

Een onzer vrienden, die ons een bezoek bracht, had geloopen en gereden door de drukst bevolkte straten der stad. Wij zagen, dat hij plotseling verbleekte, en op onze vraag wat hem scheelde, antwoordde hij: „ik heb mijn portefeuille verloren, die mijn geheele vermogen, alles wat ik in de wereld bezat, bevatte. „Hij telde het bedrag zijner verloren bezitting op tot den laatsten penning, en beschreef de bank- en muntbiljetten, het wisselen kaspapier nauwkeurig. Wij beweerden, dat er een groote troost voor hem gelegen was in de zoo nauwkeurige wetenschap van den omvang der ramp, die hem getroffen had, maar hij scheen de waarde van onzen troostgrond niet in te zien. Wij verzekerden hem, dat hij er dankbaar voor moest zijn, een zoo heldere voorstelling te hebben van den aard van zijn verlies menigeen toch kon zijn portefeuille verliezen en volstrekt niet in staat zijn om de waarde van het verlorene te schatten

Onze vriend liet zich echter hiermede in het minst niet troosten. „Neen", zeide hij, „de nauwkeurigste kennis van mijn verlies helpt mij hoegenaamd niets om mij te troosten. Zeg mij liever waar ik mijn eigendom kan terugvinden, en gij zult mij in waarheid een dienst bewijzen. Het weten alleen van de waarde der bezitting, die ik verloor, baat mij in het geheel niets".

Dit is geheel hetzelfde als te gelooven, dat gij een zondaar zijt, en dat uw ziel niet bestaan kan voor het oog van de rechtvaardigheid Gods, hetgeen volkomen juist is, maar ook volstrekt ongenoegzaam om u van het verderf te behouden. De zaligheid is niet daarin alleen gelegen, dat wij weten verloren zondaars te zijn, maar daarin dat wij met beide handen onze verlossing aangrijpen, die in Christus Jezus is.

SPURGEON.

III

ADVERTENTIEN

DANKBETUIGING.

Aan allen die bij gelegenheid van onze 50-jarige Echtvereeniging op 3 Juli j.l. blijken van liefde en medeleven hebben gezonden betuigen wij hierbij *onzen hartelijken dank.*

C. BROERTJES
N. BROERTJES—Groet
Hoorn, Koepoortsweg 58.

Heden overleed in de volle verzekerdheid des geloofs onze geliefde Vader, Behuwd- Grooten Overgrootvader:

DANIËL STEENKAMP,

sedert 1921 Weduwnaar van
LEENTJE VENEMA,
in den ouderdom van 84 jaar en 2 maanden.

De wetenschap, dat hij naar Jezus ging, is ons in dezen tot rijken troost.

Hebreën 4 : 9.

Exloërkijl, 13 Juli '31.

P. DE RAAF
W. DE RAAF—Steenkamp.

Na een gelukkige Echtvereeniging van ruim 44 jaar ontsliep in haar Heer en Heiland onze geliefde Vrouw, Moeder en Grootmoeder

BOUKJE AUKEMA
geb. Venema,

in den ouderdom van 67 jaar en 6 maanden.

B. K. AUKEMA
K. B. AUKEMA
SJ. AUKEMA—V. D. AKKER
Parrega,
M. FEENSTRA—AUKEMA
E. FEENSTRA
en Kleinkinderen.

Tjerkwerd, 20 Juli 1931.

Den Heere behaagde het om 13 Juli uit ons midden weg te nemen een der oudste leden onzer gemeente:

DANIËL STEENKAMP,

in den ouderdom van ruim 84 jaren.

Sedert 1895 was hij lid onzer gemeente. Hij verlangde zeer om ontbonden te worden en met Christus te zijn. Wij zullen hem straks wederzien. Dit is ons tot rijken troost.

Namens de gemeente
2e Exloërmond,
Het Bestuur.

Heden overleed in de hope des Eeuwigen Levens onze geliefde Man, Vader, Behuwd-, Grootvader en Pleegvader

JACOB BLEKER,

in den ouderdom van 78 jaar.

Groningen, 16 Juli 1931.
Coehoornstraat 7.

S. BLEKER—Grüneveld
Woudrichem
Z. SPOOR—Bleker
J. SPOOR Jzn.
Canada
R. BLEKER
P. BLEKER—Snijder
Woudrichem
A. M. SPOOR—Bleker
J. SPOOR Rzn.
H. OOMEN
en Kleinkinderen.

Vrijdag 31 Juli 1931 No. 2194 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van
Dinsdag 21 Juli tot
Dinsdag 11 Augustus
Ds. G. BOURITIUS
Radstakeweg 26 te Deventer.

III

ZIELSVERLANGEN.

God van goedheid en erbarmen,
Bron van leven, liefde en licht,
Laat Uw mantel mij verwarmen,
't Kleed der liefde, sterk en dicht.
Laat Uw liefde zonnig stralen
Op mijn dikwijls donker pad,
Houd op bergen en in dalen
Bei mijn handen steeds gevat!

Zon der liefde, breek het duister,
Open 's hemels venst'ren wijd!
Laat m' aanschouwen Uwen luister,
Zonne der gerechtigheid!
Dan, o Vader aller lichten,
Als Uw liefde mij omvat,
En Uw licht den nacht doet zwichten,
Ga ik welgemoed mijn pad.

Zr. G. G.—I.

III

EEN WOORD VAN HART TOT HART.

Op de j.l. gehouden Algemeene Vergadering onzer Unie ben ik met een kleine meerderheid gekozen als mede-redacteur van ons weekblad „De Christen".

Het redactiejaar loopt van begin October tot eind September. Hoewel mijn werkzaamheden als redacteur dus eerst 1 Oct. beginnen, zoo zal er toch reeds voor dien tijd zoo nu en dan iets van mijn hand verschijnen. De Eind-redacteur heeft mij tenminste daartoe aangezocht, ook al omdat één der redacteuren (Ds. van Beek) ons in den loop van dit jaar door den dood is ontvallen.

We maken dus nu reeds „kennis" met elkaar, om straks — 1 Oct. a.s — als „bekenden", hetgeen ik zeer sterk hoop, verder te kunnen gaan.

Moge dit artikel dan beschouwd worden als een begin van onze kennismaking. Het ligt in mijn bedoeling, om daarom eerst eens vertrouwelijk, van hart tot hart met elkaar te spreken.

* * *

Toen ik door twee gemeenten candidaat werd gesteld voor de redactie van „De Christen", heb ik mij dat laten welgevallen. En waarom? Om de eenvoudige reden, omdat het redactiewerk in het algemeen mijn volle aandacht heeft en ik eenigszins de lust, ja de drang tot schrijven in mij meende te bespeuren. Het hoeft U dan ook niet te verwonderen, dat mijn liefde tot het redactiewerk in de eerste plaats uitgaat naar ons eigen weekblad. En daarom beschouw ik het als een voorrecht, dat ik in het komende redactiejaar van „De Christen" ook mag meehelpen, om de inhoud van ons weekblad zoo goed mogelijk te verzorgen.

Dat ik een zeer verantwoordelijke taak op mijn schouders heb genomen, daarvan ben ik mij — naar ik hoop — voldoende bewust. Ik zie wel eenigszins de moeilijkheden van een redacteur, en misschien zie ik ze straks nog beter. Ach, wanneer ik denk aan verschillende dingen, die verband houden met het redactiewerk, dan wil het mij wel een beetje bang te moede worden. Het geschreven woord wordt door velen gelezen: door oud en jong; door christenen met veel en weinig ervaring; door dezulken, die kunnen oordeelen en anderen, die niet bevoegd zijn zich te scharen bij de oordeelkundigen. En dan zijn daar nog de critici en de sceptici. Tot de eersten voel ik mij meer aangetrokken dan tot de laatsten, verondersteld natuurlijk, dat hun critiek gezond en opbouwend is. Opbouwende critiek is van niet te onderschatten waarde voor ons gansche werk. Jammer, dat deze soort critiek soms nog zoo weinig beoefend wordt. We moeten alleen negatief willen zijn, om daardoor iets positiefs te bereiken. Dat we daarvoor veel wijsheid van Boven en de voorlichting van Gods Geest noodig hebben, zal men mij wel willen toegeven.

* * *

Een woord van hart tot hart, zoo luidt het opschrift van mijn inleidingsartikel. Zooals gezegd is het mijn bedoeling, om eens vertrouwelijk met elkaar te spreken. Want waarom mag onze kennismaking niet in de vertrouwelijke sfeer liggen? Ik vertrouw, dat het onzen arbeid ten goede zal komen. Vooral het begin moet van dien aard zijn, dat het hoop geeft voor de toekomst.

„De Christen" heeft, in elk geval voor één jaar, een nieuwe medewerker gekregen.

Hoe deze nieuwe medewerker het zal maken? Of zijn arbeid door velen gewaardeerd zal worden?

Och, laten we maar niet spreken over die oneindige reeks van mogelijkheden en dus maar geen zinnetjes formuleeren, die als volgt beginnen: wellicht .... of: misschien .... of: mogelijk .... of: het kan zijn .... enz. Maar laat mij U dan in vertrouwen mogen zeggen, dat het mijn hartelijke wensch en oprechte meening is, dat door mijn redactioneele arbeid „De Christen" kan blijven beantwoorden aan zijn doel! En ik beweer toch niet te veel, wanneer ik zeg, dat „De Christen" een grootsch en verheven doel nastreeft? Hij wil immers hèt weekblad zijn voor onze gemeenten van gedoopte christenen? Hij wil meehelpen het geestelijk leven onder ons te verdiepen en — last not least — wil hij het gemeentebeginsel, zooals we dat vinden in het N. Test., hooghouden en zoo noodig ook propageeren. Baptisten willen immers gemeente-christenen zijn! We zijn het helaas niet altijd en zijn het ook vaak nog veel te weinig. We hebben het nog niet gegrepen, maar willen ons er toch naar uitstrekken. Dat vraagt offers van ons; offers, die door het verloochenen van zichzelf worden gebracht, want in de gemeente gaat het niet in

de eerste plaats om òns, om mij, maar daar gaat het om àlle leden, om het geheel!

En omdat „De Christen" het gemeentebeginsel wenscht hoog te houden, is hij dus geen „Zoeklicht" en ook geen „Zaaier". Hij beweegt zich op ander terrein; hij is het weekblad onzer gemeenten. En dat moeten we bij de beoordeeling van z'n inhoud niet vergeten. Bladen (week- of maandbladen, het doet er niet toe) laten zich immers zoo slecht met elkaar vergelijken.

Zooals gezegd, is mijn hartelijke wensch en oprechte meening, dat de inhoud van „De Christen", ook mede door mijn arbeid, zoo goed mogelijk worde verzorgd. Ik hoop mijn uiterste best te doen; ik wensch mij er voor in te spannen en steeds het doel van ons weekblad voor oogen te houden — en dat alles onder biddend opzien tot Hem, die niet alleen roept tot den arbeid, maar ook daarvoor bekwaamt.

* * *

Maar nu we toch zoo gewoonweg hierover spreken, mag ik zeker ook wel iets vragen van de lezers en lezeressen van „De Christen"? Gij zult natuurlijk straks met meer of minder interesse ook mijn artikels lezen. Ik mag U er toch wel even aan herinneren, dat ik vrijwel voor het eerst in mijn leven m'n voeten op redactioneelen bodem zet? En ik mag daarom zeker wel op een klein beetje geduld van uw kant rekenen? Iedere redacteur heeft toch zijn tijd gehad, waarin hij begon? En al is het begin ook eens wat onzeker; al gaat het niet dadelijk met vasten tred, (hetgeen immers een heel gewoon, menschelijk verschijnsel is) de hoofdzaak is toch, dat men vordert, dat men vooruit gaat, dat het op het doel afgaat.

Verder houd ik mij voor eerlijke, opbouwende critiek ten zeerste aanbevolen.

Moge God ons weekblad nog voor velen tot een zegen stellen en moge Hij de redacteuren en allen, die medewerken, door Zijn Geest in alle waarheid leiden. Ja, dat moge Hij doen, ook in het komende redactiejaar.

Mij in uw aller voorbede aanbevelend, verblijf ik de uwe in Christus Jezus,

L. DE HAAN.

III

Welke voorwaarden mogen wij aan de intrede in de gemeente verbinden?

De waarneming, dat ons werk groeit, stemt tot dankbaarheid. Het vertrouwen, dat God ook ons tot Zijn werk gebruiken wil, blijkt gewettigd. 's Heeren dienstknechten te zijn is onze jubel, maar tegelijkertijd stemt het gevolg van den arbeid tot nadenken. Verflauwt niet, bij het toenemen van den omvang de innerlijke kern? Zal niet na eenige generaties het Baptisme zooveel van zijn oorspronkelijk voorkomen ingeboet hebben, dat het onherkenbaar geworden is? — Vrees is een slechte raadgeefster. God zal niet laten varen het werk Zijner hand, tenminste wanneer dat werk willig is Zijn naam te eeren; maar toch wijst die vrees heen naar iets van groote waarde. Men wil n.l. het wezen en de strekking van het eigen werk beter leeren kennen. Men heeft niet meer genoeg aan het feit, Baptist te zijn, maar het waarom en 't waartoe zoekt men te erkennen. — Dit is geen bewijs van afzakken naar het niveau van „het starre dogma", het is een bewijs er voor, dat men er prijs op stelt niet meer onbewust, maar bewust de zaak te dienen, waarbij men zich aangesloten heeft. Dat is innerlijke wasdom. Dat belooft perspectieven van nog ongekende krachtsontplooiing!

Dit gezonde zelfrespect wordt ook zichtbaar, wanneer wij bij de poort, die tot de gemeente leidt, menschen zien staan, die over de voorwaarden van het lidmaatschap zich meerdere klaarheid willen verschaffen. Het mag niet als wantrouwen tegen gemeenteleiders of gemeenteleden verstaan worden, doch alleen als hoogachting voor de Gemeente, wanneer ze de voorwaarden tot toetreding te zeer onderhevig achten aan het persoonlijk aanvoelen van hen, die de(n) doopcandidaat hebben te onderzoeken. Wat in de gemeente A als absoluut noodzakelijk wordt geacht, ontsnapt in de gemeente B de opmerkzaamheid. Onder omstandigheden zou het tengevolge kunnen hebben, dat men bij een tweede gemeente aanklopt, wanneer men bij de eerste niet „geslaagd" is. Feiten zijn mij niet bekend, maar 't is onze taak, die te voorkomen inplaats van achter de feiten aan te kuieren. M.a.w. de groei van ons werk plaatst ons voor den onafwijsbaren eisch, meer onze houding te bepalen ten opzichte van de voorwaarden.

Wat moeten wij vragen en wat verzwijgen, dat tot nu toe hier en daar gevraagd werd?

In de eerste plaats hebben wij er voor te zorgen, dat voorwaarden voorwaarden blijven. De *diepe ernst* der voorwaarden uit zich hierin, dat het van hare beantwoording zal afhangen, of de betrokkene al of niet in de gemeente zal worden opgenomen. *Haar grens* heeft men hierin te erkennen, dat de somma van het diepst gaande onderzoek niet meer dan het huidige ziele-interieur te aanschouwen geeft. Wat nù is, kan ons onderzoek aan 't licht brengen. Wat worden zal ligt in 't duister, voor den onderzoeker zoowel als voor den candidaat. De voorwaarden behooren op het zelfde terrein. Zij zijn de zedelijke toespitsing van het objectieve onderzoek, een „zoo moet het nù zijn!" De beaming van de voorwaarden door den candidaat zal hem dus niet voor den eisch stellen betreffende dingen, die niet in zijn horizont getreden zijn, te beslissen. De mensch kan met wenschen, niet met beslissingen in de toekomst treden. Trachten wij onze voorwaarden dus op iemands toekomst uit te strekken, dan zijn zij onjuist. Voorwaarden hebben niet richting te geven, te leiden in de toekomst. De ontwikkeling moet aan andere factoren onderhevig gemaakt zijn, die door hun soepelheid in elk oogenblik dat „heden" geworden is, leiding kunnen geven. Anders gezegd: de voorwaarden treden niet op de plaats van den Geest, het geweten of de persoonlijke zielsverzorging.

Praktisch hebben de voorwaarden dus niet de taak, om een omraming te zijn, waarin het leven van den enkeling geprest wordt. Zij zijn geen geestelijk uniform, dat de bewegingsvrijheid belemmert. Ze lokken de *wezensopenbaring van den candidaat* uit. De gemeente legt met haar voorwaarden de maatstaf aan den candidaat aan. Maar terwijl ze dat doet, wordt ook ***de wezensopenbaring van de gemeente*** een feit. In de voorwaarden, die de gemeente stelt wordt den contorno, den omtrek der gemeente zichtbaar. Zij geven het getuigenis: „Wij willen dàt (het in de voorwaarden aangewezen doel) zijn (nastreven). Haar formuleering stelt den candidaat voor de vraag: „Ben ik het met dat gemeenschapsstreven eens? Hoor ik daar thuis?" — Het zal blijken, dat nu een tweeledige garantie is tot stand gekomen: gemeente èn candidaat weten, wat ze aan elkander hebben!

Het inzicht dat de voorwaarden samen de wezensopenbaring van het lichaam behooren te zijn, die ze stelt. Nu zijn er twee soorten van lichamen, die aan hun leden voorwaarden stellen, n.l. vereenigingen en gemeenten. Hun principieel verschil moet zich dus ook in hunne voorwaarden weerspiegelen. Een vereeniging is een cultuurgoed, product van en hulpmiddel ten behoeve van het evolutieproces. B.v. het vreemdelingenverkeer trekt de aandacht van een zekere groep menschen, die dit willen behartigen. De vereeniging is produkt van deze aandacht, terwijl die vereeniging ten doel heeft die tak te verzorgen. Zoo ontstaan vereenigingen van sociale, economische, politische strekking, doch steeds dragen zij de karaktertrekken: door de omstandigheden voor de omstandigheden, door de tijden, voor de tijden. Kort geformuleerd: Vereenigingen zijn cultuurgoederen en als zoodanig dragen zij en temporaal- locaal karakter.

De Gemeente is geen cultuurgoed. Ze is *schepping en gave* van Jezus Christus. Zij heeft haar ontstaan aan

den Hemel te danken en verliest zich voor ons sterflijk oog in de eeuwigheid. Haar wezen is dus boventijdelijk en bovenplaatselijk. Haar voorwaarden tot toetreding (lees wezensopenbaring) behooren niet minder te zijn. Ze behooren de eeuwigheidskiem, datgene, dat het tijdelijke en het plaatselijke slechts als, laat mij eens zoo uitdrukken, toevalligheden laat gelden, in het licht te stellen.

Hiermede is geoordeeld de voorwaarde, dat de candidaat een zekere *intellectueele ontwikkeling* moet bezitten, die moeizaam in bepaalde catechisatieuren wordt aangekweekt.

Aan haar zijde moet zich echter de voorwaarde plaatsen, die *uit de praktijk* geboren is. Het feit, dat de praktijk door het temporale en het locale element gevormd is wijst op haar stellige onjuistheid. Het Grieksche grondwoord versterkt den nadruk, dat praktijk *betrekkelijk*, niet *absoluut* is.

't Mag praktisch zijn hier het wijngebruik ginds het nicotinegenot den candidaat te ontzeggen. Men overweegt, dat aan dat genot de kans tot zondigen door misbruik kleeft. Toch is het principieel verkeerd!! Praktisch-zijn mag niet ontaarden in onlogisch-zijn. Wij gaan dan van het pad der waarheid af!

De voorwaarde beheersche de praktijk en niet omgekeerd. De praktijk heeft haar recht, maar niet het recht om theorie te scheppen en voorwaarden te vormen. Ze kan alleen proeven, toetsen de zuiverheid van de theorie. Zij heeft het recht tot het veto. Verder moet zij zwijgen, wanneer het gaat om voorwaarden te stellen. Niet het experiment, het doen, de praktijk is het eerste, maar het hoogste zien, de hoogste theorie, het geloof is basis!!

Het resultaat van de voorwaarde uit de praktijk dus beheerscht door temporale en locale elementen is een steeds toenemen van verboden. De drang naar de zijde der casuïstiek heen, die voor elk denkbare geval een passende gedragslijn wil voorschrijven, kan tenslotte geen weerstand meer geboden worden. De terugwerking op de ziel des menschen is de bange vraag: „Ben ik wel heilig genoeg?" De tusschenruimte die bekeering en intrede in de gemeente scheidt wordt grooter en grooter. En langzamerhand wordt de doop op 't dogmatisch gebied geschoven. Daar hoort hij niet! Als een schoone vanzelfsprekendheid moet de doop weer aan de bekeering volgen als blijde daadgetuigenis met Christus te willen sterven en opstaan, waarvoor geen polemiek zelfs meer noodig is!!

De oplossing van ons probleem zie ik alleen in de eisch die in de vroegste Christenheid den candidaten gesteld werd: „Zoo gij van ganscher harteelooft is het geoorloofd!" Het Hoofd der Gem. verlangt alleen, dat Zijne leden levende leden zijn. Elke voorwaarde, die ter stabiliseering naast dat zich in 't geloof uitende leven naast dat geloof staat, staat er zelf buiten, daar het een wantrouwen in de kracht van het geloof aanwijst.

Onze voorwaarden die het „heden" van de ziel willen blootleggen mogen alleen de vraag naar het geloof behelzen. De rest, de toekomst moeten wij aan de leiding van Gods Geest in het geweten en de zielsverzorging overlaten. Dat verzwaart onze verantwoordelijkheid, dat helpt ons uit den dommel maar het zal stellig openbaar worden, dat zoo ons gemeentelijk leven aan inhoud en diepte wint.

III

IETS OVER ONS ZONDAGSSCHOOLWERK.

Zondagsschoolwerk hebben de Baptisten steeds gaarne gedaan. De liefde tot den Heer in hun harten uitgestort, drong hen om daarvan te spreken tot het kind. En, merkwaardig genoeg, waar de ouderen zelf niet naar hen luisteren wilden, daar gaven zij heel dikwijls toch gaarne hun kinderen aan de Zondagsscholen der Baptisten. Dat in een plaats met één of twee Baptiste gezinnen een bloeiende Zondagsschool gevonden werd, is meer dan eens voorgekomen.

Men kan niet zeggen dat hun succes in de Zondagsschool gevolg was van den intellectueele geschiktheid der Baptisten voor dit werk. De ontwikkeling der Zondagsschoolonderwijzers en onderwijzeressen was doorgaans slechts die van de gewone lagere school. Maar het was de liefde, die de moeilijkheden overwon. Een broeder, die jaren Zondagsschoolonderwijzer is geweest, vroeg den Heer gedurig, of hij geholpen mocht worden om de kindertjes als bij de hand te nemen en tot Jezus te brengen. Ik geloof, dat deze bede een duidelijke omschrijving is van de begeerte des harten, die velen onzer broeders en zusters geschikt gemaakt heeft voor dit werk.

Het doel, dat men met het Zondagsschoolwerk nastreefde, is hiermee genoemd: De kinderen met Jezus in aanraking te brengen; evangelisatie aan het kind. Baptisten waren steeds evangelisten. Deze trek teekende onze geheele beweging, en ik hoop, dat het steeds zoo zal blijven. Liefde voor goede evangelisatie acht ik een teeken van gezondheid in onze gemeenten. Daarvan kunnen ook enkele uitwassen, die gezien zijn, mij niet afbrengen.

Toch meen ik hier ook een gebrek in onze beweging te zien, waarop gewezen dient te worden.

Het is zonder twijfel de schrik voor de z.g.n. lidmatencatechisatie geweest, die het onderwijs aan de jongelingen en jongedochters bijna geheel lam gelegd heeft. Maar de vrees is terecht een slechte raadgeefster genoemd. Het verheugt me, dat we van dien schrik langzamerhand wat bekomen. En nu zien we, dat goed onderwijs eigenlijk de beste evangelisatie is.

Men sprak toch ook van Zondagsschool*onderwijs*, en dat was goed gezegd. Door het onderwijs, dat het inzicht aangaande ons en onzen Zaligmaker verheldert, leidt men tot Jezus. Bij de kinderen gaf men met alle gerustheid onderwijs; men was ver van de lidmatencatechisatie af; er was — om zoo te zeggen — geen gevaar. En liefde en lust had men wel. Nu — van den „schrik" bekomen, moeten we ons door de goede resultaten met het Zondagsschoolonderwijs laten aanmoedigen om ook alle aandacht te schenken aan het onderwijs van de volgende leeftijd. Goed onderwijs is de beste evangelisatie. De opdracht des Heeren luidt: „Gaat heen, o n d e r w ij s t alle volken" (Mal. 28 : 19). Dat ik dit zeg is geen pleidooi voor het intellectualisme. 't Is alleen een aanvulling daar waar iets ontbrak. De liefde behoude haar plaats en blijve altijd de bewegende kracht in het werk.

Het was zeer goed gezien, dat men zich aan de kinderen wijdde. Het kindergemoed is zeer ontvankelijk voor de liefde van den Heiland. Velen, die de Zondagsschool bezochten, hebben op lateren leeftijd erkend, dat zij de daar ontvangen indrukken nooit weer kwijt werden.

Ook thans is het Zondagsschoolwerk nog al onze belangstelling waard. Het verblijdt me daarom ten zeerste, dat vele ouderen en nog meer jongeren gaarne hun vrije Zondagmiddag hiervoor geven. Het feit, dat vele kinderen tegenwoordig een christelijke school bezoeken heeft wel eenige verandering gebracht in de behoefte aan Zondagsschoolwerk. De nood is niet meer zoo groot als vroeger. Toch kunnen we dit werk niet missen. Maar wel moeten we ons zelf thans nog hooger eischen stellen.

In 't verleden heeft men het wel eens wat te licht opgenomen. Al de lof, die ik voor de toewijding van voorgeslachten heb, kan daarvoor onze oogen niet sluiten. Dikwijls is gedacht: „Ach, en beetje aan de kinderen vertellen, dat kan ik ook wel. Dat steekt nog niet zoo nauw!" Maar die redeneering deugt niet. Men moet toch bij alle werk vooral goed beginnen! Zondagsschool werk doen is: een begin maken! Dat doe men goed.

En dat kan. Inderdaad is goed Zondagschool houden geen heksenwerk, mits men er zijn best voor doen wil. Wij hebben er ook in dezen tijd nog niet eens menschen met wie weet wat voor akten voor noodig. Gewone

menschen kunnen het doen. Mijn ondervinding is, dat normaal begaafde menschen, indien de liefde hen genoeg beweegt om het zich voor dit „zoete" werk desnoods „zuur" te laten worden, het vrijwel allemaal . . . kunnen leeren!

Weinigen zijn er, die het dadelijk kunnen! Maar leeren kunnen bijna allen het. Ons Zondagsschoolwerk behoeft een opleidings- en leerlingen-instituut. Daar is geen nieuwe inrichting voor noodig. Maar in elke gemeente (vooral in de grootere) is noodig gelegenheid tot voorlichting van jonge broeders en zusters, en gelegenheid om het vertellen te probeeren. Is er dan iemand, — 't zal een uitzondering zijn, — die het niet leeren kan, die schikke zich daarin en ga terug.

Zoo zal het werk een dubbelen zegen brengen. Vele kinderen worden liefdevol als bij de hand genomen om tot Jezus te worden gebracht. En vele broeders en zusters zullen een gelegenheid vinden, om iets voor den Heer te doen.

Gaarne wek ik tot deelname aan dit werk op. Ik doe dat in de zekerheid, dat niemand behoeft te denken, dat hij hier zijn tijd verspilt. De vrucht komt zeker. En toch moet men maar niet naar vruchten uitzien, want dat zou moedeloosheid kunnen veroorzaken. Zelf geniet men heel spoedig vruchten van het werk. Dat is zoo bij alles, wat men voor den Heer doet. Maar bij de kinderen komt de vrucht pas later. Zondagsschoolwerk is liefdewerk. Maar het is evenzeer geloofswerk. Wie geen geloof heeft, die houde er mee op. Het ongeloof kan niet wachten. Daarom probeert het soms, als de vruchten niet vlug *groeien* vruchten te *maken*. Sommige evangelische samenkomsten hebben daardoor geleden. In de Zondagsschool is het gevaar voor dit misdrijf minder groot, omdat het zeldener schijnt te gelukken. Hier kiezen de ongeduldigen meestal vanzelf het hazenpad.

Dat ligt echter aan hen. Het werk is goed. De vrucht groeit, als het tijd is. God geve ons liefde en verstand, geloof en kennis, om voort te gaan en om dit gezegende werk op temperatuur te houden en op peil. Velen tot zegen. Den Heer tot eer.

HET JEUGDWERK IN ONZE UNIE

In den tegenwoordigen tijd geniet het jeugdwerk in onze Unie wel ongeveer onverdeelde belangstelling en sympathie.

Dat is te beschouwen als een zegen, die God ons voor een deel heeft willen geven, door den nieuweren tijd waarin over 't algemeen de jeugd de belangstelling heeft.

De tijd ligt nog niet zoo heel ver achter dat men in de gemeenten meende, dat onze roeping zoo ongeveer alleen bestond in het God grootmaken in 't midden der gemeente, en voorts in de wereld uiterst eerlijk en deugdzaam leven.

Natuurlijk moest er ook wel een lokkend getuigenis zijn voor de „wereld" maar dat de gemeente regelrecht een taak had aan de jongeren, aan de jeugd, dat zag men lang niet altijd in.

Integendeel, omdat de kerk die taak wèl begrepen had, ze althans eenigzins trachtte te vervullen; meenden langen tijd vele Baptisten dat zoodra men zich systematisch met de jeugd ging bemoeien men weer langzamerhand in 't kerkis-

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

9.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een kleine bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen verhaalde zijn geschiedenis, en hoe hij te Parijs gekomen was. Mijnheer Manuel ging met hem mee naar Marie, bij wie hij woonde, maar die eigenlijk Martha Gilbert heette. Zij had op straat een klein kindje gevonden en had aan Giuseppe zoowel aan haar broer Richard opgedragen, bij navraag te vertellen, dat een tante op haar sterfbed dit kindje aan haar had toevertrouwd. Ook Richard was vol bewondering voor het kindje, maar dat kon toch niet verhinderen, dat hij naar de kroeg ging. Mijnheer Manuel was op den dag, dat Giuseppe hem een tegenbezoek zou brengen, samen met zijn vriend Ferdinand, toen op de deur geklopt werd, waarop mijnheer Manuel „Binnen!" riep.)

De deur werd langzaam opengedaan, maar het scheen wel, alsof de kinderschreden, die men vernam, niet goed voorwaarts wilden.

»Ben jij het Giuseppe?« riep mijnheer Manuel, toen alles weer stil geworden was.

»Ja, Signor!« antwoordde Giuseppe zichtbaar verheugd, want hij had de stem van zijn weldoener herkend. In een oogwenk stond hij naast hem, en met de hem eigen bevallige beweging, die reeds bij de eerste ontmoeting de belangstelling van mijnheer Manuel had opgewekt, kuste de jongen hem de hand.

»Nu, hoe gaat het jullie tegenwoordig in de zolderkamer?« vraagde mijnheer Manuel, terwijl hij eenigszins verlegen zijn hand terugtrok, die het kind nog steeds vasthield. »Hoe gaat het wel met signora Marie? Is zij een beetje beter te spreken dan onlangs, of zou zij mij weer de deur uit complimenteeren, als ik het in mijn hoofd zou krijgen, haar een tweede bezoek te brengen?«

Bij deze woorden kreeg de jongen de tranen in de oogen, en levendig antwoordde hij: »Och, mijnheer Manuel, lieve mijnheer Manuel, het spijt Marie nu zoo, dat zij u toen zoo onheusch behandeld heeft! Zij zal nooit weer zoo zijn — nooit, nooit weer! Spreek er liever niet meer over, als 't u blieft; het doet mij dan zoo'n pijn hier binnen — hij wees op zijn hart — het doet mij zoo'n pijn hier binnen, wanneer ik er aan denk, hoe raar Marie tegen u was; maar een andermaal zal zij zeker des te vriendelijker zijn«.

»Ik denk, dat ik het niet zoo gauw weer zal wagen, in haar nabijheid te komen«, zeide mijnheer Manuel lachend. »Maar misschien wil mijn vriend, mijnheer Lavender, wel probeeren, haar voorzichtig nader te komen, misschien kan hij nog wel iets met haar bereiken«, voegde hij er met een beweging van zijn hoofd in de richting van zijn vriend aan toe.

Giuseppe richtte zijn groote oogen nieuwsgierig op den vriend. Het vriendelijke lachje en de welwillende gezichtsuitdrukking, die hij opmerkte, deden hem direct bereid zijn, zijn vertrouwen te schenken.

»Hoe zou het zijn, waneeer wij een soort compagnonschap sloten, jij en ik, Lavender?« ging mijnheer Manuel schertsend verder.

»Ik heb zoo ongeveer de bedoeling, deze kleine vreemdeling tot mij te nemen — vanzelfsprekend niet, om hem als mijn zoon te aanvaarden en tot mijn erfgenaam te bestemmen, maar om hem te beschermen en voor hem te zorgen. Wanneer ik hem in zekeren zin als leerjongen en loopjongen zal aanstellen en voor zijn stoffelijke behoeften zal zorgen, zou jij dan voor zijn godsdienstige en geestelijke behoeften willen zorgen? Dat ligt toch meer in jou lijn dan in de mijne. Naar het mij toeschijnt, zijn de maatschappelijke grondbeginselen van juffrouw Marie niet geheel smetteloos, en daarom zal er wel heel wat te corrigeeren zijn. Wat zeg je wel van mijn voorstel?«

Giuseppe had tijdens deze rede van zijn weldoener dan de één, dan de ander aangestaard, terwijl hij roerloos op zijn plaats was blijven staan. Toen mijnheer Manuel gesproken had, had hij als hulpzoekend den heer Lavender aangezien, alsof hij hem wilde smeeken, hem toch den sleutel voor de voor hem onverklaarbare woorden te geven.

Een onbehagelijk gevoel maakte zich meester van het kind. Wilde men

me zou afglijden.

Deze idee is er nog niet heelemaal uit. In sommige gemeenten willen de catechisaties niet omdat er nog niet genoeg medewerking is der ouders. Een blik op de statistiek van dit jaar, overtuigt onmiddelijk hoe weinig het systematisch onderricht nog populair is.

Toch kan men niet anders zeggen dan dat in deze vijftig jaren waarop we heden terugzien den arbeid onder de jeugd verblijdend is toegenomen en zich steeds in groeiende belangstelling mocht verheugen.

Vijf en twintig jaar terug telden we in onze Unie-gemeenten nog niet ten volle twaalf honderd leden. 't Gezamentlijk aantal bezoekers der vereenigingen, catechisatie niet mee gerekend, bedroeg toen 794. In 1910 ging dat al over de duizend. In 1921, dat is dus nu 10 jaar geleden, was het getal der bezoekers 1450, terwijl de gemeenten 2143 leden telden. In verhouding met de cijfers van 25 jaar terug dus geen belangrijke toename maar zoo ongeveer stationnair. Na 1924 echter neemt ons Jeugdwerk in omvang belangrijk toe en de statistiek van 1931 wijst aan, dat het aantal jeugdige bezoekers onzer vereenigingen al ver boven ons aantal leden gestegen is.

Dit jaar werden onze vereenigingen door ongeveer 4000 jeugdigen bezocht, terwijl het ledental der gemeenten samen nog slechts 3698 bedroeg.

Een blik op deze bestendige groei stemt dankbaar jegens God die ze ons gaf, en geeft ons een spoorslag om de jeugdaangelegenheden met den grootsten ijver te behartigen.

Dat juist in de laatste zes jaren het jeugdwerk in omvang beduidend is toegenomen heeft z'n oorzaak.

Wij gelooven niet te veel te zeggen, wanneer wij beweren, dat hierop de arbeid der N. B. J. B. met z'n Jeugdraad aan 't hoofd belangrijk heeft bijgedragen. Met de totstandkoming van die beweging is er ook een begin gekomen aan het Unie-jeugdwerk als zoodanig.

Vóór 1925 kunnen wij eigenlijk daar niet van spreken. Alle jeugdwerk geschiedde binnen den kring van de plaatselijke gemeente. Wel was onder de jongeren een streven waar te nemen dat gemeenschap met de anderen zocht. Maar men vond niet de rechte gelegenheid. In dien tijd werd wel eens door de jongeren geklaagd dat het in de gemeente maar saai was. En de gemeenten zelve slaagden er in den regel niet zoo best in om op z.g.n. heilige dagen de jonge harten voldoende te stichten. Ook door onze jeugd ging de trek naar vrijheid eenerzijds, en naar gemeenschap anderzijds. In sommige gemeenten werd evenals toen in Duitschland 't gevaar groot, dat men tusschen jongen en ouden een veel te scherpe lijn ging trekken. De jongeren voelden de meerderheid der ouderen vaak als druk. De ouderen den vroolijken, soms onder den invloed des tijds wat al te vrijen geest der jongeren als wereldsgezindheid. Noodig was het dat er iets gevonden werd dat in deze moeilijkheid leiding gaf.

Toen dan ook den 9den Juli 1925 op de Waarbeek te Hengelo de eerste Unie-jeugdbespreking, door ds. J. W. Weenink uitgelokt en georganiseerd, plaats vond; bleek het, dat men door den invloed v. d. tijd er in de gemeenten rijp voor geworden was.

't Was voorgewerkt, hoe en door wien? Ik denk van door den Heer zelve, doordat Hij ook ons de klop des tijds aan de deur, van ons hart, en van ons Unieleven deed verstaan.

Ongetwijfeld verdient het hier genoemd te worden dat br. ds. J. W. Weenink dien klop wel het eerst be-

---

hem ten slotte toch nog van zijn vrijheid berooven? Wanneer men hem nu eens in een jongenshuis of weeshuis wilde onderbrengen, kortom, in een dier inrichtingen, waarvoor Marie hem altijd zulk een afkeer had ingeprent?

Reeds kwam de gedachte bij hem op, plotseling de deur open te werpen en de vlucht te nemen, zoolang het nog tijd was; maar op hetzelfde oogenblik legde de heer Lavender de hand op zijn schouder en zeide: »Giuseppe zal in mijn plaats antwoorden. Wat zeg jij wel van de zaak, mijn kleine vriend? Zou je mij wel als onderwijzer willen hebben? Het lijkt mij echter toe, dat je mijnheer Manuel niet goed begrepen hebt«, ging hij voort toen hij bemerkte, dat het gezicht van het kind steeds verlegener werd. »Wanneer je alle dagen in het kantoor van mijnheer Manuel moogt komen om voor de verwarming te zorgen en boodschappen te doen, zou je dan wel willen probeeren, deze kleine diensten eerlijk en getrouw uit te voeren?«

Giuseppe zag zijn eersten vriend weer aan, en reeds straalden de kinderoogen weer, een groote blijdschap vloog over zijn gezicht, maar slechts voor een paar seconden; want een zekere schelmachtige uitdrukking op het gezicht van den jongen man riep de reeds bijna overwonnen angst weer wakker.

Het was hem, alsof men in het geheim iets met hem voor had, dat hem gevaarlijk kon worden.

»Nu?« zeide de heer Lavender lachend, toen de vragende, doordringende blik weer op hem gericht werd. »Wat denk je er dan van, kleine violist? Zou je wel jongste bediende bij mijnheer Manuel willen worden?«

»Om den geheelen dag bij hem te blijven?« vraagde Giuseppe ernstig.

»Ja zeker!« antwoordde de heer Lavender.

»En mag ik dan wel elken avond naar mijn Marie en naar mijn Richard gaan?«

«Ik denk het wel,« zeide mijnheer Lavender, terwijl hij vragend naar zijn vriend zag.

»Ja, natuurlijk!« antwoordde deze lachend. »Ik ben volstrekt niet van plan, onze jonge kunstenaar ook bij mij te herbergen«.

»Belooft u mij dan, dat u mij nooit in een gesticht zult sturen?« wilde Giuseppe ernstiger dan ooit weten.

»Beslist niet, mijn jongen!«

»Maar wat wilt u dan met mij doen?«

»Je hebt het arme kind heelemaal in de war gemaakt, Manuel«, zeide mijnheer Lavender, terwijl hij Giuseppe naar zich toetrok. »Wij wilden enkel maar weten, of je bereid bent, overdag kleine diensten voor mijnheer Manuel te doen. Elken avond mag je naar huis gaan, en mijnheer Manuel zal je ook eén zekere belooning geven voor je werk«.

»En u, wat zult u met mij doen?« vraagde Giuseppe, zichtbaar nog niet geheel gerustgesteld. »Mijnheer Manuel wilde, dat u iets met mij zou doen. Nooit zal ik mijn Marie in den steek laten — nooit! Daarvoor heb ik haar veel te lief!«

»Niemand van ons zal dat ooit van je verlangen«, troostte de heer Lavender, dien eindelijk een licht opging, waarom de jongen zulk een angst had. »Mijnheer Manuel wil enkel maar, dat ik je zal leeren, oprecht en nauwgezet te worden. Hij wil nog veel meer goede dingen voor je doen dan tot dusver. Je wilt toch zeker wel heel graag, dat ik je zal leeren, hoe je een goede kleine bediende kunt zijn, nietwaar?«

»Ik wil alles wel voor hem doen, wat ik kan,« antwoordde Giuseppe ijverig. »Hij is zoo goed voor mij geweest«.

»Prachtig, mijn jongen! Wij hebben een Zondagsschool in de nabijheid van jullie huis. Daar komen elken Zondag een menigte jongens en meisjes en dames en heeren, om hen onderwijs te geven. Zou je daar ook heen willen gaan?«

»Met Marie en Richard?«

»O, zeker, wanneer zij ook zouden willen komen!«

»Ik zal komen!« antwoordde Giuseppe kort besloten. »En ik zal alles leeren, waar mijnheer Manuel plezier in heeft«.

(Wordt vervolgd.)

merkte en onderscheidde althans oordeelde haar gehoor te moeten verleenen.

Hij was in de dertien jaren die hij toen reeds te Stadskanaal gestaan had, eigen wegen gegaan in ons jeugdwerk.

Wel waren reeds hier en daar in onze gemeenten jongeliedenvereenigingen, maar ze beperkten zich tot vergaderingen in engeren kring waar zelden of nooit een vreemde kwam.

De jongeliedenvergadering te Stadskanaal nam echter zulk een vlucht, dat daar geheel natuurlijk, ook grootere ambities geboren werden t. o. v. ons jeugdwerk in de Unie. Zoo kwam ook ds. Weenink er toe om in aansluiting aan de A. V. van 1925 jeugd en jeugdwerkers tezamen te roepen ten einde eens samen de belangen van dien arbeid te bespreken.

Op diezelfde A. V. werden op voorstel der U. C. een paar broeders benoemd om met de mogelijk te stichten jeugdbond van Uniewege in contact te blijven. Het waren de broeders ds. Louw en ds. Weenink. Door de vergadering op de Waarbeek werden echter ook een viertal broeders benoemd als comité van actie. Er waren in die vergadering twee stroomingen waar te nemen. Ten eerste de invloed der Unie, die door deze beweging gaarne de leiders der verschillende jeugdarbeid in de gemeenten geholpen zag.

En de andere, die der meer directe jeugd die gaarne uit deze vergadering een bond zag geboren worden, met reglementen en geboden hiervoor en verboden daarvoor. Kortom iets apparts van hen en voor hen.

Deze twee stroomingen werden daar in die vergadering wel niet geheel in één vervloeid, maar de bedoeling der leidende personen gewon toch den meesten invloed zoodat het daar niet kwam tot een jeugdbond.

Tot op heden toe is het daar ook nog niet toe gekomen. Toen de vergadering uiteengegaan was, en 't onstuimig verlangen van eenige jongeren *om wat te maken*, langzaam aan wat bekoelde, bleek toch dat die vergadering een zegen voor ons jeugdwerk geweest was.

Het jeugdwerk was n.l. plotseling onderwerp der gemeentelijke belangstelling geworden. Of waar die belangstelling reeds bestond was zij verlevendigd.

Over 't algemeen boezemde het den gemeenten vertrouwen in, dat niet de jongeren zelf, zooals in dien tijd in Duitschland het geval was, het heft in handen gekregen hadden, maar dat vertrouwensmannen der A. V. de leiding in handen hielden.

Het volgend jaar werd het Com. van actie samen met de aangewezene der A. V. tot Jeugdraad omgedoopt, en doet onder die naam nog steeds zijn werk

Dit werk is het bevorderen van al wat dienstig kan zijn de belangstelling in de jeugd en de vorming onzer jeugd tot goede Baptisten te bevorderen. De beweging is zuiver Baptistisch en houdt zich naar onzen aard 't meeste bezig met de geestelijke behoeften onzer jonge menschen. Bijdragen tot *dat* doel, vormen dan ook in den regel het menu zoowel van de rubriek voor Jeugdwerkers en Jeugd in de Christen, alsook van de gewestelijke en nationale Conferenties.

De gewestelijke Conferenties, waartoe de arbeid der Jeugdraad aanleiding gaf, worden bijna overal tot groote tevredenheid der jeugd gehouden.

't Is verheffend daar zoovele jonge menschen gezellig en ernstig te zien samenzitten en de grootste dingen te overwegen.

't Is dezelfde geest, die bij onze vaderen aanwezig was en die hen tot Unieëering dreef, die wij in die vergaderingen opmerken.

Aleer hij heeft zich in een nieuw gewaad gestoken zoodat hij ook voor *onzen tijd aantrekkelijk is.*

De nationale Conferentie is eigenlijk te weinig nationaal om dien weidschen naam te dragen.

Maar vooralsnog ziet de Jeugdraad geen kans om meer te bereiken. Midden in 't land b.v. te A'dam of Utrecht of den Haag zou ze lang niet zooveel jong volk bereiken.

Misschien werd de vergadering wel meer gelijkelijk uit de verschillende provinciën samengesteld, maar waar ook die Conferentie een opbouwend karakter draagt zou de schade die zij leed aan 't bezoekersaantal, de winst van het meer gelijk verdeelde verre overtreffen!

Intusschen vermocht de Jeugdraad dat hoe langer hoe meer jeugdigen zich zullen gaan inrichten om de jaarlijksche Conferentie te bezoeken.

De uitgave van een Insigne dit jaar is een succes geweest.

Tot op heden zijn ongeveer twaalf honderd insignes noodig geweest. Zij vormen mede aan de band der saamhoorigheid.

Ongetwijfeld zal 't niet zoolang meer duren of we hebben ook als jonge menschen een eigen lied.

De wenschelijkheid van een eigen blad is al wel overwogen, maar gezien 't nauwe verband der Beweging, met de Unie en de kosten hieraan verbonden, zal dat vermoedelijk nog wel wat duren.

Het doel der beweging is tot hiertoe nog niets anders dan het Unie-verband in onze gemeenten voor te werken.'

Dat dit doel bereikt wordt meenen wij te mogen vaststellen. De menschen van onze jeugdbeweging zullen naar wij vastelijk gelooven, straks vast niet minder de Uniegedachte zijn toegedaan dan de stichters der Unie in 1881.

Mogelijkerwijs zal het vele contact dat onze jonge menschen hebben met elkander en het vroeg leeren zich aan leiding te onderwerpen het zijne daar toe bijdragen dat in de toekomst onze Unie nog meer als een gesloten geheel daar sta.

Indien God ons verder wil blijven zegenen mogen wij met de jaren een steeds grootere uitbreiding van de waarheid onzer belijdenis verwachten.

Reeds wijst de statistiek van dit jaar een veel grooter getal aan dan die der vorige jaren. De arbeid onder de jeugd is m. i. 't meest geschikte om de uitbreiding onzer gemeenten bestendig in de hand te werken.

In de toekomst zullen wij bij het groeien echter wel voor nieuwe vragen komen. De tijd dat we onze jonge menschen moeten voorlichten op maatschappelijk en politiek terrein is misschien niet zoo heel ver meer.

Tot hiertoe bestrijken wij Baptisten maar een smallen vleugel, al behoort die ongetwijfeld tot het belangrijkste. Ook in deze geldt het te waken opdat we „de klop op de deur" mogen verstaan.

Moge God ons en onze jeugdigen bij voortduring genade geven om open te zijn voor Hem en de waarlijk groote invloeden der geschiedenis opdat Hij door 't jeugdwerk Zijn werk onder ons kan blijven doen.

III

LOSSE SCHAKELS

Wat bij Jezus wegvalt. We hadden eens toegezegd om in een tent een spreekbeurt te vervullen Het tentcomité was samengesteld uit broeders van verschillende kerken, zooals dat gebruikelijk is. In antwoord daarop schreef de secretaris van dat comité mij als bij vooruitbetaling zijn dank. Hij verklaarde daarin o.a.

> . . . . en zal God ons Zijn zegen niet onthouden, daar de geloovigen zoo willen samenkomen en samen dienen in de heerlijke eenheid des Geestes door Jezus alleen; bij Hem vallen alle verschillen weg".

Met die laatste woorden was ik niet zoo gauw klaar. „Bij Hem vallen alle verschillen weg". Ik dacht daar over na. Was dat waar? En ik kwam tot de gevolgtrekking: ja, maar allicht in anderen zin, dan die broeder het bedoelde. Met „alle" verschillen bedoelde hij natuurlijk de kerkelijke verschillen. En ik geloof ook dat die alle zullen wegvallen bij den Heere Jezus. Maar dan bedoel ik dat zoo, dat ze daar maar niet even zullen worden vergeten, doch werkelijk worden weggenomen. Het is niet goed, dat we dingen in ons leven handhaven, die we ons, als we onder het kruis van Jezus staan, maar liever niet herinneren. Als ik sta voor het

aangezicht van Jezus, dan sta ik daar als baptist. Als ik d a a r en in d i e oogenblikken geen baptist kon zijn, wou ik het *nooit en nergens* zijn. Ik ben Baptist om Jezus' wil. Mijn baptist-zijn vloeit voort uit mijn verhouding tot den Heere mijns levens: Jezus Christus. In dat baptist-zijn onderscheid ik mij van vele broeders en zusters, maar dat verschil valt voor mij volstrekt niet weg als ik met hen mij plaats voor het aangezicht van den Heerscher Jezus.

En de anderen? En ik kan het mij niet anders voorstellen of het gaat een oprechte gereformeerde broeder of medegeloovige van andere kerk, evenzoo. Juist daarom heb ik respekt voor ze als voor eerlijke menschen. Maar dit geloof ik naar de woorden van den vriendelijken secretaris bovengenoemd: als we ons maar als baptisten, gereformeerden, hervormden en hoe we verder ook mogen heeten, voor het aangezicht van Jezus stellen, dan zullen op den duur de verschillen wegvallen. En zoolang ze nog niet door het licht van Jezus zijn verbleekt en weggeteerd, zullen ze in geen geval een gevoel van antipathie — om geen sterker woord te bezigen — kunnen voeden.

En wanneer er geloovigen zouden zijn, die met hun kerkelijk leven maar liever niet tot Jezus gaan, dat terrein voor Hem gesloten houden, dan zouden zulken de heerschappij des Heeren verkorten. En meer dan anderen zouden juist zij de eenheid der kinderen Gods in den weg staan.

Britsch-Indisch Nationalisme en het Evangelie. De groote bewegingen, die er door de heidenwereld gaan boezemen ons het meeste belang in in verband met het zendingsvraagstuk, dat daaraan vastzit. Wat beteekent het ontwaken van de volken van het Oosten en hun verlangen naar grootere zelfstandigheid voor het werk der christelijke zending?

Bekend is de Leider der Britsch-Indiërs, Gandhi. De dagbladen hebben zijn naam vaak genoemd in den laatsten tijd. De lezer van de werken van Stanley Jones heeft hem gezien door de mooie oogen van dezen zendeling. Bij het veldwinnen van de kracht van het Britsch-Indische Nationalisme is het van groote beteekenis, hoe een man als Gandhi over de zending denkt. Nu wordt zijn houding tegenover de zending niet door alle zendingsmannen zoo gunstig gezien als door Stanley Jones.

Op een vergadering van zendingsvrienden, onlangs in Engeland gehouden, kwam dit onderwerp ook ter sprake. Van Dr. Palmer, gewezen bisschop van Bombay werd een brief voorgelezen waarin hij als zijn meening te kennen gaf, dat als de Hindoes in Britsch-Indië de macht in handen kregen, zij de christelijke zending niet zouden dulden. Het eene dat het Hindoeïsme niet kan gedoogen, is de overgang van het Hindoeïsme tot het Christendom of het Mohammedanisme. Zulke overgangen zou het, indien het de macht had, verhinderen. Een andere spreker merkte daarentegen op, dat het Hindoeïsme verdraagzaam is tegenover andere godsdiensten en dat Gandhi het maken van bekeerlingen volstrekt niet wenscht te verbieden. Deze heeft slechts gezegd, dat, als iemand zich door zijn vaderlijke godsdienst bevredigd gevoelt en deze bij hem tot een gode-gewijd leven leidt, het niet noodig is, dat andere godsdiensten probeeren hem te bekeeren tot een nieuwe belijdenis.

De secretaris van den internationalen zendingsraad, Ds. W. Paton, was van gevoelen dat men uit Gandhi's uitlatingen niet mag afleiden, dat een zich zelf besturend Indië geen christelijke zendelingen zou toelaten, ofschoon andere Nationalisten zich wel in dien geest hebben uitgelaten. Nochtans noemde Ds. Paton den aanval van Gandhi op het werk van scholen en hospitalen als had dat geen ander doel, dan proselieten te maken grillig en misleidend. Elk zendingsgenootschap ontkent dit. Hulpvaardigheid en liefde zijn de inspireerende idealen van het werk in scholen en hospitalen. L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jacobs vlucht en verblijf bij Laban.

Gen. 28 en 29 : 1—30.

Les voor Zondag 30 Aug. 1931.

Zoo stond dan vast, dat Jakob vertrekken zou naar zijn oom Laban. Hij ging er heen, zoo het heette, om een vrouw te zoeken, maar ook, en misschien nog wel meer, om zijn broer te ontwijken. We weten nog uit de vorige les, hoe kwaad die op hem was. En natuurlijk stond het vader Isaäk ook niet aan, dat Jakob hem bedrogen had. Jakob kreeg dan ook geen knechten en kameelen mee, zooals in der tijd Abrahams knecht, toen deze om een vrouw voor Isaäk uitging. 't Was ook niet het plan, dat Jakob zoo spoedig mogelijk terug zou komen, want Ezau was nog kwaad. Jakob ging eigenlijk als een vluchteling. Zoo goed als niets bij zich, alleen; voor langen tijd weg. Gelukkig was de vrede met zijn vader weer zoowat hersteld, want er staat in den bijbel dat Izaäk Jakob zegende. Hij kreeg dus de beste wenschen van zijn vader mee en vertrok, waarschijnlijk heel, heel vroeg in den morgen.

Toen Ezau alles wist, nam hij er zich nog een vrouw bij. Ezau kon echt vreemd doen, zoodat je niet wist, wat je aan hem had.

Maar we houden ons nu voorloopig niet verder met Ezau bezig. We willen zien, hoe het Jacob ging.

Na een lange tocht kwam Jakob bij de stad Luz, daar overnachtte hij in 't veld. Als dat zijn eerste nacht was op deze reis, dan heeft hij dien dag een geweldig eind geloopen. Onmogelijk is het niet. Vroeger konden de menschen beter loopen dan tegenwoordig. Ik heb oude menschen wel hooren vertellen van reizen te voet, die ongeveer gelijk zijn aan den afstand van Ber-Seba naar Luz. Er staat echter niet apart bij, dat dit de eerste nacht was; 't *kan* ook de tweede zijn geweest.

Jakob kwam dan in de nabijheid van Luz en moest omzien naar een plaats om te overnachten. Vertel v. 11—15; Jakobs droom. Het is niet noodig, dat ik daar iets over schrijf.

De kinderen zullen waarschijnlijk met spanning luisteren. Zorg dan voor eenige ontspanning, als ge (v. 16) vertelt van Jakobs ontwaken. Laat hem wat gapen en z'n oogen uitwrijven en even nadenken en dan . . . . een conclusie trekken en een besluit nemen; vertel weer boeiend verder tot v. 22. Sommigen hebben gemeend, dat in v. 22 alweer de „koopman" voor den dag komt, ook tegenover den Heer. Ik neem liever aan, dat we hier een bewogen oogenblik van Jakob hebben. Ook berekenende naturen hebben in bepaalde omstandigheden eerlijk vrome overwegingen.

God had in den droom Jakob schoone beloften voorgehouden. Daarbij sloot Jakob aan: „Als Gij dat waarmaken zult Heere, dan gaat het boven mijn verwachting; dan zal ik U de tienden geven". Zoo versta ik het.

Laat Jakob nu maar reizen. Eindelijk zien wij hem in onze gedachten in de nabijheid van de stad Haran. Hij gaat vragen, om zich nauwkeurig te oriënteeren, waar hij zich bevindt. En dan weet hij wel wat hij doen moet. In onze gedachten zien we Jakob een put zoeken en vinden. Daar zouden herders komen . . . . maar neen, niet komen. Daar w a r e n er al eenige herders met hun kudden. Vertel, hoe Jakob op hen toe trad en met hen sprak, en wat verder volgde. Opmerkelijk is, dat Jakob wel alleen den steen afwentelen kon, zie v. 8. Waren die herders wat te erg op hun gemak gesteld?

Laat verder Rachel naar huis gaan en vertel tot v. 30. Jakob kon niet altijd als een gast bij Laban blijven. *Wij* weten, dat het ook zijn doel niet was. Maar bij het sluiten van het accoord over Rachel blijkt weer heel duidelijk, dat Jakob geen penning bezat. Ook blijkt, dat hij zijn eigenlijke boodschap (zie 28 : 1, 2), niet dadelijk bij zijn aankomst heeft verteld. Neen, Jakob kwam als een vluchteling. Hij bezat niets; en hij wilde wel graag lang blijven! K. R.

BOEKBESPREKING.

„Van het zwaard, dat de overheid draagt" door H. L. van Bruggen, belijdend lid der Gereformeerde kerk te De Bilt. Schermer's drukkerij en uitgeverij, Bolsward. Prijs f 0.40.

In deze brochure worden de volgende hoofdstukken uitgewerkt:

De Wet van 13 Juli 1923 en haar beteekenis voor de ontwapeningsactie;

Romeinen 13 en de Overheid. Onder weer een uitvoerige polemiek met verschillende vooraanstaande politici en predikanten;

het wezen van den oorlog; naast een populaire beschouwing, bestrijding van wat „De Standaard" en zekere politici hebben geponeerd;

de oorlog en Gods woord; hier wordt fel de methode gelaakt om den bijbel tot een oorlogsboek te verlagen, zooals b.v. Dr. M. H. A. v. d. Valk heeft gedaan;

Wereldoorlog en toekomstoorlog. In dit hoofdstuk wordt in korte trekken en duidelijke beelden het satanische van den Wereldoorlog en van den toekomstigen oorlog aangetoond;

de taak der kerk ten opzichte van het oorlogsprobleem. In dit laatste hoofdstuk wordt vooral de nadruk gelegd op belangrijke en merkwaardige woorden van Dr. Severyn.

Dit boekje is bepaald een degelijk stukje werk, waarvan we de lezing een ieder van harte aanbevelen. Wij Baptisten zijn de vredelievendste onder alle christenen, omdat ons streven is in onszelf Hem te produceeren, Wiens Geest in onze harten is uitgestort. Intuitief zijn wij tegen den oorlog en tegen alle vernielend geweld, doch vaak zitten we vast in de beschouwingen van de voorgeslachten geërfd en door de kerkelijke massa gaarne overgenomen. En wij hebben historischen zin genoeg en zijn kuddeschepsel in voldoende mate om verder te zwijgen over het conflict daar binnen in ons.

In dit boekske van Van Bruggen wordt het verlossende woord gesproken. De schrijver betoogt, weerlegt en verdedigt op krachtige, overtuigende wijze. Wel mag een zeker predikant van deze brochure zeggen, dat ze „als een bom inslaan" zal.

J. W. WEENINK.

MEDEDEELINGEN

De Unie-Commissie is als volgt samengesteld: J. Louw, Groningen, voorzitter; J. Visser, v. d. Kooystaat 16, Leeuwarden, penningmeester; J. W. Weenink, Stadskanaal, secretaris; B. Planting, algemeen secundus; A. Dijkstra, J. Huizinga en A. H. Zerbst.

PROGRAMMA

der 6e Nationale Jeugdconferentie der N. B. J. B. op 26 en 27 Aug. te Groningen in de kerk aan de Meeuwerderweg

DINSDAG 25 AUG. 's avonds 8 uur Begroetingssamenkomst.

WOENSDAG 26 AUG. Leider: Ds. J. W. Weenink.

9.30—10 Bidstond.

10—10.30 Jeugdpreek door Ds. E Huizinga.

10.30—12 Zakelijke aangelegenheden

a. Teekenen der presentielijst.
b. Jaarverslagen Secr. — Penningm.
c. Bestuursverkiezing (aftr. Ds. Hekhuis en Ds. Barendregt. Aftr. zijn herkiesbaar. Nieuwe candidaten kunnen nog ter vergadering gesteld worden).
d. Verslag over 't jeugdlied.
e. Voorstellen.
   1. Een eigen orgaan uit te geven.
   2. Alle vereenigingsinkomsten te vertienen ten bate van de zending.
   3. De Jeugdraad met een of twee personen uit te breiden.
   4. Onze conferentie in 't vervolg te doen plaats hebben op een meer centraal gelegen punt en op geschikter dag b.v. Hemelvaartsdag.

3 uur Heropening.

3.05—3.30 Ds. Brandt, over: „Het zwaard des Geestes".

3.30—4.30 Gedeelde conferentie.

a. Voor de dames onder leiding van Mevr. T. Weenink—Dethmers. Referente: Mevr. T. Weenink—Dethmers. Onderwerp: „Hoe kunnen wij, leden van het vrouwelijk geslacht, medewerken aan den groei en bloei van onze Jeugdbeweging en welke verantwoording rust als zoodanig op ons?" Bespreking.
   Referente: Mej. R. v. d. Sluis, van Harlingen. Onderwerp: . . . Bespreking.
b. Voor de heeren onder leiding van Ds. Hekhuis.
   Sprekers: Br. Molijn. Onderw.: . . . . Ds. Barendregt. Onderw.: „Hoe wij mannen worden".

4.30—5.30 Vrije toespraken der conferentiegasten.

5.30—6.30 Nuttigen van meegebracht proviand enz.

6.30—7 Opstellen der demonstratie-optocht.

7—7.30 Marcheeren met muziek en vaandels naar het Sterrebosch.

7.30—8.30 Openluchtsamenkomst. Leider Ds. van Dongen. Sprekers: Ds. J. Louw en Ds. J. Huizinga.

8.30—9 Terugmarcheeren in gesloten rijen naar de kerk. Sluiting.

DONDERDAG 27 AUG. Leider: Ds. J. W. Weenink.

9.30—10 Bidstond.

10 uur Bijdragen van afgevaardigden in den vorm van opstellen en of voordrachten.

10.30 Ds. L. de Haan over: „Wat kan de jeugd in en voor de gemeente doen?"

11 uur Toespraak Br. G. Planting

11.30 „ Ds. K. Reiling

2 uur Verzamelen bij de kerk voor optocht naar Hotel Vorenkamp, Helpman, alwaar na gezellige samenkomst met speeches van studenten en anderen, te 4 uur de conferentie zal worden ontbonden.

U. R. C.

Ontvangen van: D. te D. f 2.75; S. te Z. f 3.—; luisterclubje te H f 1.10. Bijeen f 6,85.

Inclusief het saldo van 't vorige jaar is ongeveer het halve bedrag der kosten van de laatste uitzending bijeen. Wie helpt verder?

Heemstede 19-7-'31. G. BROERTJES
Postrek. 142741. Penn. U.R.C.

Ontvangen:

voor de Congo-zending van de Meisjesverg. te Almelo f 6,—,

voor de zending (zonder speciale bestemming) van de Kl. Meisjesverg. te Harlingen f 8.—.

Hartelijk dank!

Leeuwarden J. VISSER, U. P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305.

Vrijdag 7 Augustus 1931 No. 2195 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van
Dinsdag 21 Juli tot
Dinsdag 25 Augustus
Ds. G. BOURITIUS
Radstakeweg 26 te Deventer.

III

DE DAGERAAD.

O, welkom, schoone dageraad,
Die uit een gulden kamer gaat,
Met glans van heldre stralen.
'k Ontsluit mijn venster voor uw licht,
Om met een vroolijk aangezicht
U vriend'lijk in te halen.

...Zoo ook de meester, die u riep
En tot een licht der wereld schiep,
Die groote Zon der Zonnen.
Schijnt met een glans van eeuwig goed
Voor 't venster van een toe gemoed,
Met opdoen was 't gewonnen.

Laat in, laat in, den waarden gast,
Opdat uw heil voorspoedig wast,
Hij komt met grooten zegen,
En brengt een blijde boodschap mee,
Een eeuwig wel voor eeuwig wee,
Daar ligt u aan gelegen!

JAN LUIJKEN.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE GROOTE HERDER.

De God nu des vredes, die den grooten Herder der schapen door het bloed des eeuwigen testaments uit de dooden heeft wedergebracht n.m. onzen Heere Jezus Christus Die volmake u in alle goed werk . . . Hebr. 13 : 20.

Het herderswerk van onzen Heere Jezus Christus is drievoudig. We lezen toch van de goede Herder en van de groote Herder en van de overste Herder. Als de goede Herder gaf Hij Zijn leven voor de schapen. Als de groote Herder zorgt Hij voor de schapen. En als overste Herder komt Hij straks de zulke beloonen die uit liefde voor Hem de schapen verzorgd hebben. Het heeft n.m. de groote Opperherder goedgedacht gedurende zijn persoonlijke afwezigheid onderherders aan te stellen. Die herders zijn noodig tot het behoud der kudde, tot opbouwing en volmaking der heiligen. De voorwaarden tot het herderschap zien we duidelijk in de ontmoeting tusschen Jezus en Simon Petrus. „Hebt gij mij lief" zoo vroeg de Heiland aan Simon en toen daarop een drievoudig: Heere Gij weet dat ik U liefheb gevolgd was, geeft de groote Herder Zijn opdracht: „Weid mijne lammeren". Eerst wordt het zwakke deel der kudde hem toevertrouwd. De herder moet klein met de kleinen worden, en daarna op de vernieuwde belijdenis zijner liefde geheel de kudde hem aa[illegible] wezen. Hoed mijne schapen groot [illegible]n, beveilig ze tegen uit- en inw[illegible] gevaar. En als eindelijk de liefde [illegible] Christus Simon de tranen uit de oogen persen wordt de volle taak op deze gebogen schouders gelegd. Weid mijne schapen, letterlijk staat er mijne schaapkens, hoed ze niet slechts maar voed ze in de grazige weide des woords. De schapen en lammeren zijn het eigendom van den Heere. Hij zelf heeft ze gekocht met Zijn bloed, toen de grijpende wolf zich vertoonde en die innige band bestaat ook thans nog tusschen hen. Alleen Hij laat die kudde door vertrouwde handen bewaken en ik ben vast overtuigd dat de groote Opperherder straks streng rekenschap zal vragen van ieder verloren lam en van elk vaneengescheurd schaap. O die verantwoordelijkheid is zoo groot en het herder-zijn vereischt een trouw en bedachtzaamheid welke niet velen zich indenken kunnen. Aan de herder werd niet de puntige stok van den veedrijver maar „een staf" gegeven, dien Israëls herders zelf „liefelijkheid en saambinders" noemt. Daarmede te weiden en door liefde en saambinding dwalende schapen van den rand des afgronds te redden, zou dat niet onze hoogste zielevreugd zijn? Want het is immers een duidelijk bijbelwoord, dat „wie een zondaar van de dwaling zijns wegs bekeert, een ziel van den dood zal hebben behouden en menigte van zonden zal bedekken" en wie ook maar een geschoren lam aan den wolvenklauw heeft ontscheurd, zijn loon is groot in de hemelen . . . .

En wat zullen we zeggen van de kudde zelf? De gemeente is geen vereeniging van losse personen maar een lichaam. Geen organisatie maar een organisme. Wij zijn elkanders leden. Het menschelijk lichaam vertoont een duidelijk beeld hoe of de gemeente van Christus zijn moet. Het lichaam heeft een hoofd en dat hoofd bestuurt en regelt alle functies in het lichaam. De gemeente heeft ook een Hoofd n.m. Jezus Christus. Hij bestuurt en regelt alles en wijst ieder zijn plaats aan. Denk nu ook aan de innige band die er tusschen de leden van ons lichaam bestaat. Zij deelen in elkanders vreugde en leed. Wanneer het hoofd pijn heeft kan het hart niet vroolijk kloppen. De minste schande, die één der leden moet dragen, wordt door het geheele lichaam gedeeld. Zoo moet het ook zijn in de gemeente des Heeren. Wanneer één lid lijdt moeten alle leden mede lijden, niet maar in overdrachtelijken zin maar in volle reëeliteit. De verschillende deelen van ons lichaam hebben elkander lief, zij beschermen elkander altijd, alweer zoo moet het ook zijn in de gemeente. Wanneer een broeder of zuster een kruis op den schouder gelegd is, dan lijden we niet alleen mee, maar zullen ons neerbuigen onder dat kruis om het gezamenlijk te dragen. Er is ook een deelen in elkanders vreugde, maar ook als een broeder of zuster zondigt, dan moeten wij die zonde aanvoelen als onze schuld. Daniël was een zeer vroom man, die dicht bij God leefde, maar hij gevoelt de schuld van Israël aan als zijn schuld en bidt: o Heere wij hebben gezondigd. Als een onzer afdwaalt van de rechte weg is het onze afdwa-

ling. Zeg, lezer, hebt ge wel eens voor God schuld beleden over de zonde van uw broeder en zuster? Als we zoo ge saamhoorigheid gevoelen, dan zullen we ook niet zoo gemakkelijk besluiten om leden te amputeeren. Zeker, soms is het noodig om een oog uit te rukken en een hand af te kappen, maar tot die daad ga men niet over voordat alle andere middelen gefaald hebben. O laten we toch leeren teeder aanvoelen. Er zijn zoovele christenen, die altijd over liefdeloosheid klagen, gewoonlijk echter zijn die klagers de liefdelooste van allen. Neen, ik geloof, dit valt nogal mee. Als de nood maar aan den man komt, dan blijkt het wel duidelijk, dat wij elkander liefhebben. Maar wat ons ontbreekt is dit teeder aanvoelen. Men praat en handelt zoo klakkeloos, zoo luchthartig, en daarmee kan men dan zoo diep wonden. Laat ons toch leeren voorzichtig te zijn. Vergeet het niet dat de tong een vuur is, een wereld van ongerechtigheid. Wij belijden iets beters te hebben dan de kerk met haar organisatie Wij behooren tot de gemeente met haar organisme. Maar dan moeten wij ook beter zijn. Niet vroom praten, maar vroom doen. Jozef's broeders zeiden: wij zijn vrome mannen, maar Jozef zeide: ik vrees God. Kom onderzoek uzelf eens en beantwoord deze vragen voor Gods aangezicht:

. Houd ik de eer der gemeente omhoog tegenover buitenstaanders? Spreek ik altijd wel van mijn broeder en zuster? Help ik mee bouwen of breek ik af? Leef ik om te ontvangen of om te geven? Gevoel ik de nood en het lijden van medeleden als mijn nood en mijn lijden? Is hun vreugde ook mijn blijdschap? En hun zonde gevoel ik die als mijn schuld? Bid ik wel gedurig, ook voor hen, die mij onsympathiek zijn? En tracht ik de broeders en zusters die verkeerd wandelen ook terug te houden van de weg des verderfs? Niemand uwer ontkenne dat dit niet aller roeping is, welnu laat de liefde van Christus ons dan daartoe dringen, dan zal de gemeente bloeien, ons leven ten zegen zijn voor anderen en niemand onzer met leege handen kome in de dag der dagen voor de rechterstoel van Christus.

Harl. v. D.

III

DE JEUGD EN DE BIJBEL.

Toen ik van de jeugd-secretaris een schrijven ontving, met het vriendelijk verzoek, om op deze Unie-jeugdavond een toespraak te willen houden en mij tevens in overweging werd gegeven, om een onderwerp te kiezen, dat meer de practische kant van het jonge leven zou raken — zie toen ben ik na eenig nadenken gekomen tot mijn onderwerp: „De Jeugd en de Bijbel".

Het is mogelijk, dat gij het heelemaal geen onderwerp voor de jeugd vindt, omdat de combinatie van jeugd en bijbel op een avond als deze U minder geschikt voorkomt. Nu tot dezulken is in de eerste plaats mijn toespraak gericht. En in de tweede plaats geldt mijn toespraak alle anderen, die de keuze van mijn onderwerp wat milder gaan beoordeelen, òf er nog heelemaal niet over hebben nagedacht

Enkele opmerkingen over de bijbel.

De bijbel is het Woord van God

De bijbel is het boek van God, geschreven door menschen, maar ook vóór menschen.

Deze menschen, die samen het boek van God hebben voltooid, waren echter bezield door den Geest van God. Op de bijbel ligt daarom het goddelijk stempel gedrukt. 't Is het boek van de Godsopenbaring. God openbaart zich dus in de bijbel, maar — nog eens — door menschen.

Enkele eigenaardigheden van de bijbel.

De bijbel is echter niet één boek, maar een verzameling van boeken.

Deze boeken zijn door meer dan 30 verschillende personen geschreven

Plus-minus 1500 jaar is daartoe noodig geweest.

En dan is de oorspronkelijke tekst van de bijbel altijd nog in twee talen geschreven: Hebreeuwsch en Grieksch.

Wanneer we aan deze dingen denken, dan begrijpen we ook heel goed, dat zich in den loop der eeuwen een wetenschap heeft ontwikkeld, die zich direct of indirect bezig hield en houdt met de bestudeering van de bijbel. Deze wetenschap is de theologie.

Verschillende vragen.

De theologie zag zich voor verschillende belangrijke vragen gesteld. De vier voornaamste vragen, die ook weer onderverdeeld kunnen worden, zijn:

1. Wat stáát er eigenlijk.
2. Wat heeft de bijbel in de geschiedenis uitgewerkt.
3. Welke zijn de leerstellingen van de bijbel.
4. Hoe kan men goed bijbelsch onderwijs geven.

* * *

Maar wat wil ik nu eigenlijk zeggen met: De Jeugd en de Bijbel?

Dit — de bijbel is er óók voor de jeugd; hij is haar volle aandacht waard.

De bijbel toch is met geen enkel boek op één lijn te stellen. Terecht wordt hij dan ook wel genoemd het boek der boeken. En zie, dat boek der boeken is ons menschen geschonken, *opdat het gelezen zal worden.*

Gelezen? door wie?

Door de bejaarden, die niets beter kunnen doen dan zich door de bijbel te laten stichten? Of door de dominés, die iedere week wel een vijftal teksten kunnen gebruiken, om hun beschouwingen daarover ten beste te geven? Of misschien door de theologie-studenten, die de bijbel soms toch heel weinig in de handen krijgen?

Ja zeker, voor al deze menschen is het beslist noodzakelijk, dat zij de bijbel gaan raadplegen, gaan onderzoeken en bestudeeren.

Maar, waarop ik vanavond vooral de nadruk wensch te leggen is, dat de bijbel *gelezen* moet worden *door de jeugd*, door onze jeugd, door U, N. B. J. B.ërs! De bijbel is er ook voor U! Hij is geschreven, geloof me, opdat gij er kennis van zult nemen, opdat gij hem zult lezen en onderzoeken.

Over 't algemeen lezen wij jonge menschen veel te weinig *in de bijbel*. Er blijft tegenwoordig haast geen tijd over voor bijbellezen. Zoovele nieuwe boeken vragen immers onze aandacht, boeken van allerlei strekking. Men heeft tegenwoordig wel werk met alleen, de recensies te lezen van alles wat zich nieuw komt aandienen.

Het is waar, er zijn in de laatste tijd prachtboeken verschenen, die het waard zijn, om ook door de jeugd met onverdeelde aandacht gelezen te worden. Ik noem hier alleen maar: „Gods werk in Sovjet Rusland", „Op iederen weg Christus" en „Voetsporen van Christus". En dan herinner ik aan de bijna oneindige rij van boeken geschreven om licht op bijbel en bijbelgedeelten te laten vallen.

Maar wil men zooveel mogelijk kennis nemen van alles wat er verschijnt op bijbelgodsdienstig gebied, dan loopt men ook zeker het gevaar dat men door de veelheid van de boomen het bosch niet meer ziet.

We lezen meestal veel gemakkelijker lectuur òver de bijbel dan de bijbel zèlf.

En daarom N. B. J. B.ërs, laat mij U vanavond met nadruk mogen toeroepen: *lees de bijbel.*

Waarom bijbellezen.

Niet om allen te zullen begrijpen. Ook niet, om zich aan sommige gedeelten te ergeren.

Zie, de bijbel is het boek — de oorkonde — van de bijzondere Godsopenbaring! God treedt uit zijn verborgenheid te voorschijn en dat vòòr de mensch. We zien in de bijbel, hoe dat Gods heilsplan voorbereid en uitgevoerd wordt en ook zal worden voleindigd.

De bijbel begint met de schepping en eindigt met de nieuwe schepping. Tusschen het begin en het einde staat Christus, de hoogste openbaring Gods.

Het O. Test. zegt, dat Christus de Heer *zal* komen en het N. Test., dat Hij gekomen *is*. De inhoud van de bijbel moet dus gezien worden in het licht van Zijn persoon.

Hoe moet men de bijbel lezen.

Niet als een roman, die men in één avond uitleest. Lees een gedeelte van enkele of meerdere verzen en denk er

Geliefde broeders en zusters!

Velen Uwer zijn getuige geweest van de overdracht van het monument op het graf van wijlen Ds. N. van Beek te Stadskanaal.

Nevenstaand cliché is een reproductie van een foto, na afloop der plechtigheid gemaakt.

De zuil zoowel als de deksteen zijn van blauw hardsteen, terwijl de ingebeitelde letters te lezen geven:

Uit liefde en dankbaarheid door de Baptisten in Nederland.

Hij diende de Gemeenten te
Haulerwijk 1877—1881
Groningen 1881—1890
Stadskanaal 1890—1911
's-Gravenhage 1911—1924
NICOLAAS VAN BEEK,
geboren 16 Febr. 1850 te Wolphaartsdijk. Overleden 6 Maart 1931 te Stadskanaal.
In hem is Gods genade verheerlijkt.

Hoewel velen hun financiëele steun verleenden, hebben nog niet allen, die konden en wilden, daartoe de gelegenheid gevonden. Die gelegenheid wordt nu nog geboden. Ondergeteekende ontvangt gaarne uw postwissel. Ook kan men zijn gift storten op de Post-giro-rekening van Ds. J. Jeronimus, Kantoor 's-Gravenhage, no. 107005.

Verantwoording der tot heden ingekomen bedragen: Gemeenten te: 's-Gravenhage f 59,50; N. Pekela f 10,—; Leeuwarden f 20,—; Foxhol f 4,32; Haulerwijk f 21,44; Vriescheloo f 5,—; Enschedé f 4,57; Sneek f 8,58; Hengelo (O.) f 27,22; Jongeliedenverg. te 's-Gravenhage f 6,—; U. Z. te W. f 5,—; H. en M. J. t. B. te H. f 5,—; K. te S. f 2; N. N. te t. A. f 3,—; S. B. te S. f 5,—; J. en v. d. S. te H. f 1,—; J. J. W. te t. A. f 2,50; R. te U. f 2,—; J. v. D. te G. f 2; A. v. D. H. te G. f 2; R. A. H. te G. f 2,50; L. v. D. te G. f 1; H. v. D. te S. f 1—. Totaal f 200,63.

F. H. DE RUIJTER, Koningstraat 535, 's-Gravenhage.

---

een oogenblik over na. Stel U vooral voor de vraag: Wat heeft de Heer mij door dat gedeelte te zeggen?

Daarom N. B. J. B.ërs:

1. lees de bijbel dagelijks,
2. lees hem eerlijk,
3. lees hem met de rechte bedoeling, d. w. z. lees hem met het verlangen om Gods gemeenschap te smaken en om een beter inzicht in Gods heilsplannen te krijgen.
4. lees de bijbel daarom biddend.

Wat vooral noodig is.

Men moet God bidden om de leiding Zijns Geestes, opdat Hij ons onder het lezen van Zijn Woord de oogen opene en ons hart neige.

Onder het bijbellezen moeten we steeds meer tot Jezus Christus worden henengeleid; Hij, Die de Middelaar Gods en der menschen is en Die gezegd heeft: „Onderzoekt de Schriften .... en die zijn het die van Mij getuigen" (Joh. 5 : 39).

III

ZENDING.

In het Juli No. van „Yakusu Notes" deelt de zendeling Parris een voorval mede, door hem zelf beleefd op een van de buitenposten van Yakusu, Yaongama genaamd.

We geven hier verkort weer, wat hij schrijft: „Een maand geleden woonden in een dorp op twee uren afstands van hier twee zusters, weduwen van één man, met haar vijf kinderen. Nu werd in dat dorp een man ziek, Atiluke genaamd, en hij ging den toover-dokter vragen wie oorzaak van zijn ziekte was, en na ontvangst van een flinke fooi verklaarde deze, dat een van de zusters hem betooverd had en oorzaak was van zijn ziekte.

De vrouw ontkende natuurlijk verontwaardigd de beschuldiging en verklaarde zich bereid om den giftbeker te drinken ten einde haar onschuld te bewijzen. Zij deed het, begon te braken en liep toen heen om zich in de rivier te werpen, en daarmee was haar onschuld volkomen bewezen, volgens het algemeen geloof der inboorlingen

De man die ziek geweest was, nam dit echter niet aan en schoot de vrouw met een vergiftigden pijl dood. Toen gingen hij en zijn vrienden naar het huis waar zij met haar zuster gewoond had en begonnen het te plunderen. De zuster wilde het beletten, maar toen staken de monsters haar dood en ook haar zoon.

Het bericht van dezen gruwel bereikte ons te Yaongama, en ook, dat de familie en de stam der slachtoffers woedend waren en den driedubbelen moord wilden wreken.

Voor zij daartoe echter overgingen wilden zij eerst nog een overtuigend bewijs leveren van de onschuld der vrouw. De inboorlingen gelooven n.l. vast en zeker, dat in de ingewanden van iedere heks een soort zakje zit met verscheidene knobbels, dat er gemakkelijk uitgenomen kan worden en in den nacht licht geeft als een lamp! Nu openden de familieleden in tegenwoordigheid van opperhoofden en oudsten het lichaam der vrouw, en er werd niets gevonden. Zoo was daar in het openbaar de onschuld der vrouw bewezen, en haar vrienden wilden nu dadelijk wraak gaan nemen, maar het opperhoofd van Yaongame, die de zending zeer vriendelijk gezind is, hoe wel nog lang niet zonder bijgeloof, raadde hen aan om de komst der staatsambtenaren af te wachten, die over eenige dagen daar zouden komen.

De moordenaar en zijn vrienden wisten echter heel goed wat het gevolg zou worden als de staatsambtenaren een onderzoek instelden en namen de vlucht, zoodat toen de heeren verschenen het heele dorp leeg was en de lijken nog onbegraven!

De vermoorde vrouwen laten vier jonge kinderen na en het opperhoofd van Yaongama heeft beloofd er voor te zullen zorgen en wij hopen ze later op de zendingsschool te krijgen en ze bekend te maken met de bron van kracht, die de overwinning geeft over alle macht des boozen". Ps. 74 : 20b.

* * *

En de Duitsche zendeling J. Sieber*

---

*) zie „De Christen" van 12 en 19 Juni l.l.

schrijft in het Juli-No. van „Der Neuruppiner Missionsbote", het maandblad van het zendinggenootschap der Duitsche Baptisten, over den moeilijken tijd dien zij op hun arbeidsveld, Kameroen, doormaken. We laten dit hier eveneens verkort volgen.

Hij schrijft: „Op mijn marschen in het binnenland heb ik dikwijls veel last gehad van het hooge rietgras. Zoo ver het oog reikt is het gras, gras en niets dan gras! Het belemmert het uitzicht, het is hinderlijk in 't loopen, het beschadigt de kleeding en wondt handen en gezicht. En wat kost het uitroeien van de sterke wortels een moeite! En toch stond elk jaar kort na de geweldige grasbranden alles weer vol jong, malsch gras. In 't begin van December verleden jaar stond het gras beneden aan onzen heuvel in brand en een geweldige storm joeg de vlammen hoog op. En toch toen ik acht dagen later van een reis terugkwam, stond het jonge gras al weer van 10 tot 30 centim. hoog.

Ongeveer drie weken later zagen we echter iets vreemds. Inplaats dat het gras hooger werd, verdween het meer en meer. Wat was het geval? De sprinkhanen waren gekomen, en nadat zij al wat eetbaar was opgevreten hadden, begonnen zij met het jonge gras en zij deden hun werk grondig, en zóó geregeld alsof zij een bepaald plan volgden.

Wij hechtten er eerst geen beteekenis aan en dachten: als de regen komt, zal het gras ook wel weer komen, maar het kwam niet weer. Wel staan de velden niet kaal; er groeien allerlei kruiden en struiken, maar geen gras!

En de gevolgen? Die zijn verschrikkelijk want de inwoners hier dekken hun hutten met het lange rietgras, en dat ontbreekt hun nu geheel, en in den ganschen omtrek is niet genoeg gras om een enkel dak te bedekken. En bijna alle dagen lekken; overal regent het door en de hutten worden vochtig en ongezond.

Maar nog iets anders. Op de omliggende bergen weiden de Mbororo altijd hun groote kudden rundvee en van hen konden wij voldoende boter krijgen en soms ook versche melk. Nu is er echter sedert 't begin van dit jaar geen boter meer, want omdat er geen gras is geven de koeien geen melk meer. Veertien dagen geleden kwam een Mbororo opperhoofd met een kleine kudde runderen dezen kant uit. Wij waren al blij en zeiden tot den man: „Breng ons morgen vroeg maar zooveel boter als ge kunt, want wij hebben niets meer". „Dat zou ik graag doen", zij hij, „maar in een maand tijd, zijn mij al 400 koeien gestorven, omdat zij niets meer te vreten hadden, en die ik nog heb, zijn ziek". Is dat geen groote nood?

Het ergste is echter, er is geen koren en dus ook geen brood meer in het land! De inlanders hier verbouwen op enkele uitzonderingen na niet meer dan voor hun eigen behoeften. Door de vernietiging van den korenoogst is hun kleine voorraad spoedig verbruikt en velen hebben werkelijk niets meer te eten. Zoo gaat het hier nu als onge veer 4000 jaren geleden, toen Jakob zijne zonen naar Egypte zond om koren te koopen.

En elken middag komen onze 50 kostleerlingen met hun pannetjes en mandjes en verwachten dat ze gevuld worden. Dan valt ons menigmaal bange zorg aan, of wij onze kinderen wel kunnen houden, en het is ons als een wonder Gods, dat wij ze tot hiertoe hebben kunnen voeden. De arbeid aan de jeugd is de levenszenuw van ons werk en daarom moeten wij al het mogelijke doen om het in stand te houden".

A.

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

10.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een kleine bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen verhaalde zijn geschiedenis, en hoe hij te Parijs gekomen was. Mijnheer Manuel ging met hem mee naar Marie, bij wie hij woonde, maar die eigenlijk Martha Gilbert heette. Zij had op straat een klein kindje gevonden, maar zij had aan Giuseppe en aan haar broer Richard verboden, dat aan anderen te vertellen. Giuseppe kwam op bezoek bij den heer Manuel, die ook zijn vriend Ferdinand Lavender bij zich had. Er werd besloten, dat Giuseppe jongste bediende bij mijnheer Manuel zou worden. Ferdinand Lavender nam op zich, in geestelijk opzicht voor den kleinen Savoyaard zorg te dragen. Giuseppe belooft, ook de Zondagsschool te bezoeken, zoo mogelijk met Marie en Richard).

»En nu ben ik weer aan de beurt«, merkte de heer Manuel op. »In deze kleeren kan ik je eigenlijk niet zoo goed gebruiken. Wij zullen eens zien, hoe je er in een beter costuum uitziet«.

Vóór Giuseppe een uur ouder geworden was, was hij tot zijn groote blijdschap van kop tot teen in nieuwe kleeding gestoken. Men zou hem nauwelijks weer herkend hebben in zijn grijs costuum en met zijn nieuwe hoed en mooie schoenen.

Hij kon geen woorden vinden, om zijn blijdschap uit te drukken; maar zijn gloeiende oogen en zijn van geluk stralend gezicht getuigden genoeg van zijn dankbaarheid, die zelfs een moeilijker tevreden te stellen weldoener dan den heer Manuel ontroerd zooden hebben.

»'t Is wel in orde«, zeide hij, toen de jongen hem voor de deur van de laatste winkel, waar zij inkoopen hadden gedaan, de hand wilde kussen.

»Op het kantoor zul je gelegenheid genoeg hebben, je dankbaarheid aan mij te bewijzen, doordat je mij onmiddellijk gehoorzaamt en alles zoo doet, als ik het van je verlang — vlug en goed. Ik zal alles voor je doen, wat ik maar kan; maar luilakken kan ik in mijn kantoor niet dulden. Wanneer ik mij dus niet op je verlaten kan, of wanneer je allerlei ongeoorloofde dingen zoudt willen uithalen, dan stuur ik je onverbiddelijk weer weg«.

Het was voor de eerste maal, dat hij op zulk een strengen toon tot den knaap sprak, zoodat deze hem heel verschrikt aanzag en bedeesd zeide: »Ik ben nog nooit op een kantoor geweest en weet niet, wat er allemaal te doen is«.

Hij had het voornemen opgevat, zijn uiterste best te doen, maar hij bemerkte ook instinctmatig, dat mijnheer Manuel niet met zich spotten liet.

»Je zult gauw genoeg alles weten, wat je weten moet«, antwoordde hij op goedmoedigen toon; want hij had in de oogen van het kind eensdeels de zorg gezien, iets verkeerd te zullen doen, en anderzijds ook de wensch gelezen, hem te bevredigen.

»Ik zal je precies onderwijzen, en wanneer je doet, wat je kunt, zal het zeker wel goed gaan, want ik zal niet te veel van je verlangen. Vóór alles moet je echter van die oude viool scheidden; die heb je nu niet meer noodig«. Met deze woorden wees de heer Manuel op het kleine, valsch gestemde instrument, dat Giuseppe onder zijn arm had.

»Van mijn viool?« riep het kind buiten zichzelf van ontzetting. »Mag ik nooit meer vioolspelen? Maar hoe zal ik dan het noodige geld voor het kleine nichtje verdienen? Marie heeft vanmorgen vroeg nog tegen mij gezegd: Ga nu eerst maar naar mijnheer Manuel, en wanneer je dan terugkomt, dan speel je maar de mooiste stukjes, die je kent, zoodat je maar veel geld mee naar huis kunt brengen, dan kunnen wij melk voor de kleine koopen. Vrouw Randolf heeft ons vanmorgen melk gegeven; maar wij moesten beloven, dat wij haar vóór het naar bed gaan het geld ervoor zouden brengen«.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jakobs verblijf bij Laban en zijn vlucht.

Gen. 30 : 25—31 : 55.
Les voor Zondag 6 Sept. 1931.

Zoo was Jakob dan nog 7 jaren de knecht van Laban om de tweede bruidschat te vergoeden. Hij genoot tevens het levensonderhoud voor zijn gezin.

Een heel gelukkig huisgezin had Jakob niet. Daar hij meer van Rachel hield dan van Lea, Lea daarentegen kinderen kreeg en Rachel aanvankelijk niet, was er steeds veel afgunst tusschen de zusters. Toen de tweede periode van 7 j. bijna om was werd ook Rachel verblijd met een zoon; in blijde hoop noemde zij hem Jozef, v. 24.

Jakob, die nu van zijn verplichting ontslagen was, sprak over vertrek, maar Laban wilde hem gaarne behouden als herder v. 27.

Vertel nu van

I. Jakobs loon en succes, 30 : 25—43.
II. Jakobs vlucht, 31 : 1—18.
III. Achterhaling door en scheiding van Laban, 31 : 19—55.

Ik laat hier eenige „toelichtingen" volgen, en hoop, dat het er licht door wordt.

30 : 27. Lees achter „oogen" in uw gedachten nog: „Zoo blijf nog wat hier".

31. „ Niet met al". Jakob wilde wèl wat. Bedoeld is: Als ik het volgende krijg, behoef ik anders niets.

32. In 't Oosten waren de geiten meestal zwart of donkerbruin, zelden wit of bont; de schapen daarentegen meest wit, zelden zwart of gespikkeld.

32. „En zulks zal mijn loon zijn". Het schijnt zoo bedoeld te zijn, dat dit gold voor de op moment aanwezige dieren en ook voor de jongen, die geboren zouden worden; ofschoon dat er niet bij staat.

35. Ik neem aan dat „hij" op Laban slaat en dat dus met „zijne zonen" Labans zonen bedoeld zijn. De schapen en geiten van Jakob zullen wel door eenige slaven geweid zijn onder toezicht van Labans zonen, die zoo nu en dan eens gingen kijken. Jakobs oudste zoon was pas zes jaar. Misschien denkt iemand: Indien Labans zonen het toezicht hadden, kon Jakob later bezwaarlijk vluchten. Maar ik vermoed, dat toen Jakob 6 j. later vluchtte alles reeds heel wat veranderd was. Jakob zal toen een trouwen slaaf wel liever als opzichter hebben gehad dan zijn zwagers, vergelijk 31 : 1, 2. 35 en 36 zijn geen maatregelen van Jakob maar van Laban. Laban is op Jakobs voorstel ingegaan, heeft zelf het uitzoeken der dieren geleid en gezorgd, dat er een flinke afstand tusschen hen werd gehouden. Labans zonen hielden toezicht op Jakobs vee.

37—42. Ik geloof, dat deze onderneming van Jakob uit bijgeloof voortkwam. Dat zooveel lammeren geboren werden met de door Jakob gewenschte kleuren is juist verklaard in 31 : 7—12 en 16a. Bij het vertellen van dit gedeelte houde men rekening met 31 : 7a en 41.

31 : 22 en 24. Hoe is 't mogelijk, dat Jakob zoo vlug in Gilead kwam en dat Laban hem niet eerder inhaalde? Jakob was een leeperd. De stemming van zijn vrouwen tegenover hun vader heeft hij natuurlijk wel gekend. Ik denk niet, dat Labans zonen nog bij Jakobs vee geduld werden.

Tusschen 31 : 3 en 4 zal hij wel eenige dagen hebben laten passeeren; intusschen kon hij gerust zijn personeel opdracht geven dagelijks zoo ver mogelijk met de kudde in de gewenschte richting te verweiden. Toen hij eenige dagen later met zijn vrouwen en kinderen vertrok, v. 17, kon hij eerst een eind op kameelen rijden om zijn vee in te halen. Mogen wij dan nog vermoeden, dat Laban ook een goed eind van huis was te scheren v. 19 — en dat moet haast wel, want anders zou hij

---

»Wat vertel je me daar nu allemaal voor vertelsels?« zeide mijnheer Manuel. »Wie zijn al die nieuwe menschen, die je daar pas hebt genoemd? Ik meende maar steeds, dat de huishouding bij jullie bestond uit jou, Marie en Richard. Wie is nu weer dat nichtje, waar je van spreekt?«

»Dat kleine kindje is mijn nichtje, heeft Marie gezegd«, verklaarde de jongen.

»Ik had nooit gedacht, dat er ook nog een klein kindje was«.

»Marie had het eerst gevonden — och neen, zoo is het niet. De vrouw heeft het Marie gegeven, toen zij stierf. Daarom was Marie laatst zoo raar tegen u, mijnheer Manuel. Zij was bang, dat u haar het kind zou afnemen, en daarom had zij het kind verstopt in een schuiflade. Zij was er ook bang voor, dat de kleine in de schuifla zou beginnen te huilen, wanneer zij er te lang in moest zijn. Het kindje is nu van Marie. De vrouw heeft het haar gegeven. Nietwaar, u neemt het haar toch niet af, mijnheer Manuel?«

Bijna uitdagend schudde de hartstochtelijke jongen daarbij zijn zwartgelokte hoofd. Maar tevens was er in zijn sprekende oogen duidelijk angst te lezen, en zijn stem beefde van opwinding.

Maar het vroolijke gelach, waarin zijn vriend uitbarstte, stelde hem direct gerust, vooral toen deze er aan toevoegde: »Juffrouw Marie behoeft daarvoor niet bang te zijn; ik denk er niet aan, haar van het kind te berooven. Hoe komt zij er toch toe, zulks van mij te denken? Zeg haar maar, dat zij voor mij het kind nooit weer in een la behoeft te verbergen; ik zal het zelfs met geen vinger aanroeren. Daarom was zij dus bij mijn laatste bezoek zoo ongerust! Wat een eigenaardig meisje toch! Wat echter je viool betreft, ik kan je niet toestaan, Giuseppe, dat je daarop weer op straat zult spelen. Wanneer ik van nu af aan voor je zal zorgen, moet je ophouden, met het oude instrument uit bedelen te gaan, versta je? Ik ben er van overtuigd, dat je niet eens een enkele goede melodie kunt spelen«.

»O ja«, verzekerde de kleine trots en begon direct aan de viool zulke klanken te ontlokken, dat mijnheer Manuel de handen voor de ooren hield. Daarop zeide hij lachend, terwijl hij hem de strijkstok uit de hand nam: »Dit staat wel vast, krassen kun je uitstekend. Je hebt geen talent voor muziek, Giuseppe; daarom zullen wij er ons verder maar niet mee plagen. Zoo, nu zijn wij thuis, en nu kun je me laten zien, hoe je je nieuwe plichten vervult«.

Het gezicht van het kind had echter zulk een uitdrukking van bittere teleurstelling, toen zij samen het kantoor binnengingen, dat mijnheer Manuel onwillekeurig den indruk kreeg, dat de kleine vioolspeler het omzwerven toch liever had, dan hij had gedacht.

»Nu, wat mankeert er aan?« vraagde hij ongeduldig; want trotsch zijn onmiskenbare belangstelling voor den kleinen Italiaan was hij toch in 't geheel niet de man, die sentimenteel toe zou geven, wanneer hij iets voor juist gehouden had. Bovendien meende hij dat na alles, wat hij voor de jongen gedaan had en nog doen wilde, het niet meer dan recht en billijk was, dat deze zonder aarzelen gehoorzaamde. »Nu, wat is er dan, Giuseppe?« vraagde hij daarom nog eens. »Waarom trek je zoo'n wanhopig gezicht?«

»Waar zal ik de melk voor het kleine nichtje vandaan halen, wanneer ik niet meer viool mag spelen?« antwoordde de jongen, terwijl de tranen hem over de wangen rolden.

»O, mijnheer Manuel, houd mij toch niet voor een slechte, ondankbare jongen! U is steeds zoo goed voor de arme Giuseppe geweest; maar ik kan onmogelijk in mijn mooie nieuwe kleeren naar mijn Marie gaan en tot haar zeggen: Van nu af aan wil ik geen geld meer voor klein nichtje verdienen — ik ben nu te mooi, om viool te spelen.« Bij deze woorden wierp hij zich, overweldigd door smart, op den grond en snikte, alsof het hart hem wilde breken.

(Wordt vervolgd).

Jakob eerder gemist hebben —, dan is de snelheid, waarmee Jakob vluchtte, al niet zoo onbegrijpelijk meer.

31 : 19. Terafim; kleine beeldjes waarschijnlijk, een soort huisgoden.

31 : 30—32. Laban bedoelde: Ik weet wel, waarom gij gegaan zijt; 't is wel te begrijpen; maar waarom gestolen? 't Eerste stemde Jakob stilzwijgend toe maar hij voegde er bij, dat hij vreesde dat Laban hem bij vertrek zijn vrouwen zou willen afnemen. Van het tweede wist hij niets; vandaar zijn woord in v. 32. 31 : 42. Met „de vreeze Izaäks" is natuurlijk bedoeld het voorwerp van Izaäks vrees, dat is God. Evenzoo in v. 53.

K. R.

LOSSE SCHAKELS

Het Engelsche Baptiste Zendingsgenootschap. Dit genootschap bij ons zoo goed bekend, hield begin Mei van dit jaar zijn 139ste jaarvergadering. De toon van dankbaarheid had de overhand. Zoowel in Engeland als op de zendingsterreinen was het een jaar geweest van groote beproeving, maar deze is gebleken een verhulde zegen te zijn.

In Britsch-Indië hebben de inlandsche gemeenten, ondanks den vloedgolf van anti-britsche gevoelens; groote trouw aan den dag gelegd. In China, waar allerlei verwarring en hongersnood heerscht, betoonden de bekeerlingen zich haast zonder uitzonderingen, standvastig en onbewegelijk. Er zijn vele bekeerlingen, waarvan de meesten direct uit het heidendom kwamen, gedoopt geworden. De economische druk, die op Engeland ligt, heeft de zendingsbelangstelling niet doen tanen, maar in vele gevallen gemeenten en enkelingen aangespoord tot grootere inspanning. Verhaald werd van een gemeente, die haar jaarlijksche bijdrage niet had ingehouden ongeacht het feit dat alle haar manlijke leden werkeloos waren. De totale ontvangsten van het genootschap bereikten een hoogte van f 1,584,000, welk bedrag een weinig hooger is dan het vorige jaar, maar nochtans een schuld achterlatende van f 234.000.

De opwekkende rede. Ds. Gilbert Laws, die de bezoekers van de Haagsche Conferentie van het vorige jaar zich nog goed zullen herinneren, hield de opwekkende rede. Zijn tekst was Jer. 33 : 3. Roep tot Mij en ik zal u antwoorden, en Ik zal u bekend maken groote en vaste dingen, die gij niet weet. Het was een krachtige en indrukwekkende aansporing tot de gemeenten om God aan te roepen. Op drieërlei wijze kunnen de gemeenten aan deze goddelijke uitnoodiging gehoor geven, zeide Ds. Laws.

door het gebed,
door het geestelijk werk, en
door de offerande.

Herinnerende aan de woorden in Psalm 72: men zal geduriglijk voor Hem (den Messias) bidden, zeide hij, dat we voor Christus bidden, als we bidden voor het werk, hetwelk gedaan wordt in en door het volk, waarin Hij woont.

Ds. T. D. Williams, die 22 jaar in Britsch-Indië gewerkt heeft, gaf een heldere uiteenzetting van de toestanden in dat groote rijk. Zonder den ernst van den toestand te willen onderschatten, geloofde hij toch dat het zendingswerk staat aan den vooravond van groote overwinningen. Gedurende de laatste twee en een halfjaar had hij het voorrecht gehad des Zondagsavonds Evangelisatie-toespraken voor de Radio te Bombay te mogen houden. Ingevolge daarvan bereikte hem stapels brieven van Christenen, Hindoes en Mohammedanen, die verklaarden gezegend te zijn en verschillende vragen stelden.

Bovenstaande mededeelingen vonden we in The Christian en meenden we onzen lezers niet te mogen onthouden. Wij danken met onze Engelsche broeders God voor den zegen, dien ze op hun groot arbeidsveld mogen ontvangen. Hij sterke hun geloof opdat het opgewassen blijve tegen de moeilijkheden!

Revolutie-zegeningen. Het Spaansche volk heeft een revolutie gehad, die het vrij gemaakt heeft van het koningschap en het tot een republiek heeft bevorderd. Voor Spanje is dit een groote verbetering. Dat blijkt wel uit enkele bepalingen der nieuwe grondwet. Spanje zet hiermede een stap in democratische richting, waarvan men slechts vreezen kan, dat hij opeens te groot genomen is. Zoowel voor het staatkundig als voor het godsdienstig leven treden belangrijke verbeteringen in.

Art. 6 van het ontwerp grondwet bepaalt uitdrukkelijk, dat er geen staatsgodsdienst meer bestaat. De katholieke (Roomsche) kerk is een publiekrechtelijke organisatie, als hoedanig zich ook andere godsdienstige gemeenschappen kunnen constitueeren.

Art. 11 spreekt over de vrijheid van geloof en geweten.

De arbeid wordt in art. 28 als een maatschappelijke plicht verklaard en onder bizondere bescherming der wetgeving gesteld. De republiek zal wetten uitvaardigen aangaande alle arbeidsaangelegenheden en medezeggenschap der arbeiders, zoomede het aandeel der arbeiders in de winst der ondernemingen. — Het volgen van het godsdienstonderwijs op de scholen is vrij.

Terecht merkt het Handelsblad op, dat de zinsnede merkwaardig is, die zegt dat de president der republiek geen andere oorlogsverklaring mag onderteekenen, dan die voor gerechtvaardigde oorlogen, welke zijn vastgesteld in de Internationale Verdragen, die door het Spaansche volk plechtig zijn geratificeerd en door den Volkenbond geregistreerd. Ook deze oorlogsverklaringen hebben een wettige machtiging noodig.

Anti-Roomsche uitspattingen. Men heeft in Spanje na de revolutie kerken en kloosters bestormd en geplunderd. We betreuren dat. Het zegt echter wel dat het Spaansche volk in de Roomsche kerk een bondgenoot gezien heeft van de tyranieke heerschers die het heeft verdreven. Was de Roomsche kerk in Spanje niet overheidskerk? Werd ze daarom niet medeverantwoordelijk gesteld voor de fouten die de Overheid beging? — Wij wenschen geen onderdrukking der Roomschen. Wij wenschen vrijheid voor allen om God te dienen naar eigen overtuiging en geweten. Dat brengt ons protestantsch, ons doopersch beginsel mede. Zoo verstaan wij het N. Testament. En wij verblijden er ons hartelijk over, dat men thans ook in Spanje het Evangelie onverhinderd kan verkondigen en belijden. 't Is wel jammer dat daarvoor niet minder dan een revolutie noodig was, maar nu die noodig bleek, zijn we dankbaar, dat ze er gekomen is. Boven de eerbied voor koningen en dynastiën, en boven het belang van welke Overheid ook, gaan ons de onvervreemdbare rechten van ieder mensch om naar zijn geweten te leven en God te dienen naar zijn overtuiging. Jammer dat zoo iets nog staande moet worden gehouden tegenover een kerk, die zich naar Christus noemt.

„Een wijsgeerig gevormde". Op de vergadering der Noord-hollandsche predikantenvereeniging werd van gedachte gewisseld over deze stelling van Ds. M. A. G. Vorstman, Herv. predikant te Anna Paulowna:

> „een wijsgeerig gevormde is als de zoon in de gelijkenis, „tot zich zelf gekomen", heeft met alle standpunt afgerekend en kent geen beginselen meer".

Men zou zoo zeggen, gezien de geestelijke toestand in Noord-Holland boven het IJ, dat op een predikantenvergadering aldaar wel andere onderwerpen de belangstelling mochten hebben.

L.

UIT DE GEMEENTEN

DRACHTEN. Gel. medeverbondenen in Christus Jezus. Het is ons een blijdschap des harten om weer eens iets aangaande onze kleine gemeente te mogen melden. Zondag 28 Juni was voor ons een blijde dag. Een tweetal jonge zusters die zich eerst aan den Heer hadden gegeven, wenschten ook aan Zijn Gemeente toegevoegd te worden. Op

zeer ernstige wijze werd des avonds het Woord des Evangelies gebracht aan een talrijke schare. Na de prediking werden aan de doopelingen eenige vragen gesteld, waarna de doop aan hen werd voltrokken. Na afloop der doopsbediening schaarden we ons tezamen om den disch des Nieuwen Verbonds, waarbij onze jonge zusters werden toegesproken door onze Voorg. br. Veltman. Ook hebben we heerlijk genoten door te luisteren naar het heerlijke Evangelie ons gebracht door de bemanning van de „Febe" motorboot van het Leger des Heils. We hebben ook tijdens die tentcampagne weer ervaren, dat de Naam van Jezus nog dezelfde is. Dit ervoer ook een zuster, die langen tijd met de gemeente opging, maar nog niet tot volle overgave was gekomen. Thans jubelt het ook in haar hart voor de verlossing gevonden in Jezus.

Namens de gemeente,
B. FRIESWIJK, Secr.

IN AANDENKEN.

WORKUM. Wij moesten 23 Juli een droeve plicht vervullen. Wij werden geroepen om een onzer leden, zuster B. Aukema—Venema, woonachtig te Wolsum, grafwaarts te dragen. Deze zuster werd plotseling uit het leven, midden in haar werk zijnde weggenomen. Zij was een trouwe zuster, die op haar wijze arbeidzaam is geweest in het Koninkrijk Gods. Moge de Heer, Die wijs en heilig in Zijn doen is, de familie sterken en troosten, en ons leeren, dat het leven is een damp, en de dood ieder uur wenkt.

Namens de gemeente Workum,
de Secretaris.

UTRECHT. 't Is een heele tijd geleden dat we uit Utrecht eens iets lieten hooren over de gemeente, doch we ondervinden op heden weder zoo Gods rijke zegeningen, dat we ons niet meer stil kunnen houden.

Zondag 26 Juli j.l. was Ds. Planting hier om een jonge zuster te doopen. Een belangstellende schare was hierbij getuige van de handeling des doops, terwijl onze br. als uitgangspunt nam Joh, 2 vers 5: „Zoo wat Hij ulieden zal zeggen, doe dat, op treffende wijze werd dit in toepassing gebracht voor deze bijeenkomst. Na afloop schaarden wij ons om den Disch des Heeren. Maar Gods Geest werkt op heerlijke wijze door in de gemeente. Nog 2 brs. en 2 zrs. hebben den Doop al aangevraagd en wenschen eveneens in de gemeente te worden opgenomen en als bijzonderheid mogen wij nog vermelden dat dit allen in zekeren zin buitenstaanders zijn, dus geen familieleden of kinderen van brs. en zrs. onzer gemeente. Wij zijn allen God zeer dankbaar voor de rijke zegeningen ons geschonken en we gaan te Utrecht moedig voorwaarts in des Heeren kracht.

D. M., Secr.

CORRESPONDENTIE

Bapt. Gem. te Z. Zendt Uw vraag rechtstreeks aan de bedoelde Gemeente.

MEDEDEELINGEN

»Zusterhulp«

Hartelijk dankzeggend ontvangen voor den arbeid van Zr. Reiling te Yakusu, Belgisch Congo, Centraal Afrika: van de afd. „Zusterhulp" te Hoorn f 11.36; die te Harlingen f 16.—. Ik zie uit naar verdere bijdragen voor den zelfopofferenden arbeid voor onze Zendelinge onder de zwarten.

S. BOURITIUS—Hamer,
Algemeen Penningmeesteresse
Radstakeweg 26, Deventer.
Gironummer 151970.

INGEZONDEN.

ZONDAGSRUST.

Een woord van rijken inhoud. Wie zal dit ontkennen, daar reeds vanaf de Schepping de rustdag voor mensch en dier onlosmakelijk werd verbonden aan de vervolmaking van de gansche Schepping. De Schepper van al het geschapene zette daarmede de Kroon op Zijn werk. Een nooit genoeg te waardeeren geschenk, inzonderheid aan den mensch, welke gehouden werd, dien rustdag te besteden op zoodanige wijze, dat daarmede de Gever werd geëerd, en ook, om dat geschenk in z'n zuiversten vorm te bewaren.

Tot op dezen dag bezitten wij dien rustdag nog, al is deze dan ook op een grove wijze geschonden. Voorop dient gesteld, dat wij niet gaan discussiëeren of deze dag de Zaterdag of de Zondag moet zijn. Voor ons staat vast, dat dit de Zondag is, welke dan ook sedert het feit van de Opstanding uit de dooden van onzen Heere Jezus Christus onaanvechtbaar is.

Zie nu eens om u heen wat er van dien dag is geworden. Het benutten van dien dag in onze samenleving is geworden tot een aanfluiting. Nog een groot deel van het Nederlandsche volk heeft den vrijen Zondag; slechts een klein deel van dat volk streeft er naar dien dag te doen beantwoorden aan het doel hiervoren genoemd. Dit kleine deel weet ook, dat, wanneer zooals thans de Zondag — de dag des Heeren — wordt ontheiligd, dit mede een der oorzaken is van den grooten afval van den levenden God, welke zich in bruten vorm allerwege openbaart. Thans is niet meer de vraag wat Hij van ons eischt, maar wel hoe kunnen wij op „onzen Vrijen Zondag" zooveel mogelijk voldoening krijgen van onze lusten. Het doel is verschillend. Ik noem slechts enkele dingen als: „het verkeer door geheel ons land en daarbuiten, met allerlei vervoermiddelen, en dan liefst met de meest mogelijke snelheid", „wedstrijden", meetings", „tentoonstellingen", „cafébebezoek", „publieke vermakelijkheden", „bezoek aan zee aan bosch", enz. Al deze geneugten stemmen samen hierin overeen: dat het niet is den Schepper te eeren, die ons den rustdag gaf, maar wel hoe kan „IK" als mensch aan mijn begeerten voldoen, hoe kan IK genieten. IK staat in het middelpunt. Dat hierdoor duizenden arbeiders(sters) genoodzaakt worden hun rustdag te offeren is van minder belang. Het sociaal onrecht aan deze groep werkers begaan, wordt in onze moderne samenleving van minder belang geacht, laat staan het negeeren van den eisch van onzen Maker. Door deze droeve feiten in het licht te stellen, en door middel van onze Christelijke Pers onder het oog harer lezers(essen) te brengen, verandering ten goede zal komen, is wel aan eenigen twijfel onderhevig; doch het is de bedoeling hen, die nog altijd den Zondag willen besteden tot eer van Hem, welke daarop recht heeft, tot meerdere activiteit aan te sporen, en met ons al het mogelijke te doen, om tegen het misbruiken van de dag des Heeren te blijven getuigen. Te waken dat dien dag ons niet zal worden ontnomen. Daarmede wordt onzen Koning gesmaad; en daarom is 't plicht voor een ieder die den Zondag als een toevertrouwd pand wil bewaren en besteden wil in Zijnen Dienst, te ijveren voor 't behoud en te protesteeren tegen verder misbruik. Steunt daarom onze pogingen tot het bevorderen van dat schoone doel.

Namens het Comité voor Zondagsrust van de Christ. Org. in publ. en semie publ. dienst in Nederland.

De Secretaris,
TH. H. VAN OOST.

Den Haag, Juli 1931.
Secretariaat: Hoefkade 1382.

Baptist Wereldverbond. Ontwapening en Vrede. Een beroep op de Baptisten van alle landen.

Waarde Broeders.

Het uitvoerend comité van den Bond heeft ons opgedragen een oproep te zenden aan onze Baptiste-vrienden over de geheele wereld, in verband met de ontwapeningsconferentie, die in Februari a.s. te Genève zal worden gehouden.

De internationale betrekkingen zijn thans verre van bevredigend. In vele landen heerscht groote teleurstelling en zelfs wrok, dat niettegenstaande zulke plechtige overeenkomsten als het Volkenbondsverdrag van 1919 en het Pact van Parijs (het Briand-Kellog Pact van 1928) nog sterke bewapeningen bestaan. Deze brengen niet alleen een ernstige financiëele last en een economische wanorde met zich mee, maar ook voeden zij de gevaarlijke achterdocht, dat ofschoon de landen officiëel den oorlog hebben laten varen zij niet ernstig hun waarborgen geven, waaruit dus blijkt dat hun daden tegen hun woorden getuigen.

De in Februari 1932 te houden Conferentie zal een definitieve verandering voorstellen. Hetzij ze zal besluiten tot

hoofdzakelijke beperkingen door een algemeene overeenkomst, waardoor de achterdocht en vrees wordt verdreven en de internationale welgezindheid versterkt, óf haar mislukking zal worden gevolgd door een nieuwe wedijver tot vermeerdering der oorlogstoerustingen.

Zoo'n wedstrijd was een der oorzaken van den grooten oorlog van 1914—1918, en zijn herhaling zou terstond leidden tot een andere ramp, waarschijnlijk nog verschrikkelijker.

Wij kunnen geen succesvollen afloop van de Geneefsche Conferentie verwachten, tenzij de volkeren begrijpen, dat het welzijn van het menschdom in alle deelen der wereld wordt betracht en tenzij zij een beroep doen op hun regeeringen om samen te werken in een geest van vertrouwen en welgezindheid.

De verantwoordelijkheid der Christenen voor het verkrijgen van een gezonde publieke opinie is zeer groot, en daarom verzoeken wij onze Baptiste vrienden over de geheele wereld gemeenschappelijk en aanhoudend te bidden, opdat vooroordeel en vijandschap moge worden weggenomen en opdat alle naties en hun regeeringen den vrede mogen najagen. Onder de dingen die den vrede kunnen bewerken, is een der meest belangrijke een algemeene beperking der doodelijke oorlogswerktuigen, welke thans bestaan. Als dit bereikt kan worden door een gemeenschappelijke overeenkomst, zal een belangrijke stap gedaan worden tot de vestiging van de heerschappij des vredes op aarde.

Moge de zegen van God rusten op al uw pogingen en de komst van den dag moge worden verhaast, waarin de volkeren zich niet meer zullen oefenen voor den krijg.

Namens het Baptist Wereldverbond verblijven wij,

de Uwe in de broederschap
van den Vorst des Vredes

(get.) JOHN MAC NEILL
President
„ J. H. RUSHBROOKE
Algem. Secretaris
„ CLIFTON D. GRAY
Hon. Assoc. Secretaris

BAPTIST WERELDVERBOND.

Het bezoek van den President aan het Verre Oosten.

Dr. John Mac Neill maakt thans toebereidselen voor een rondreis langs de Baptiste Gemeenten in het Verre Oosten. Zijn voornemen is in Westelijke richting af te reizen en via het Oosten terug te keeren. In verband met nog te nemen voorbereidingen zal hij vanuit Vancouver vertrekken per stoomboot „Empress of Asia" van de Central Pacific Spoorweg Maatschappij op 29 Augs. a.s. Het grootste deel van September zal hij in Japan doorbrengen. De maand October en het begin van November zal aan China worden gewijd en na een bezoek aan Burma gebracht te hebben verwacht Dr. Mac Neill vóór het einde van November Britsch-Indië te bereiken. Ongeveer 6 weken zullen worden besteed met het bezoeken van de verschillende zendingsvelden in dat land. Britsch-Indië heeft de bijzondere belangstelling van Dr. Mac Neill, als het hoofdcentrum van het werk, dat staat onder de zorg van het Bestuur der Canadeesche Baptiste Heidenzending, waarvan hij President is. Op zijn terugreis denkt hij Egypte en Italië te bezoeken en naar alle waarschijnlijkheid een paar dagen in Engeland door te brengen.

Dr. Mac Neill's bedoeling is levendige belangstelling te wekken in de landen, die hij denkt te bezoeken; en zonder twijfel zal deze reis van den President hooge begeesterende waarde hebben voor alle bezochte Baptiste Gemeenten.

BONTE STEENEN

HOE MOETEN GODS KINDEREN HUN BESCHULDIGINGEN TEGEN ELKANDER UITBRENGEN?

Gods kinderen zijn geroepen om op elkander acht te geven, tot opscherping der liefde en der goede werken. Worden er in Gods Gemeente ongeregeldheden openbaar, dan dienen die zaken behandeld te worden. Zijn er broeders, die in zonde gevallen zijn, dan moeten zij vermaand en gecorrigeerd worden Laat ons echter niet vergeten, dat we deze dingen niet naar eigen goeddunken behandelen mogen.

Gewoonlijk ziet men, dat als de eene broeder tegen den ander gezondigd heeft, deze er eerst met derden en vierden over spreekt, alvorens zich rechtstreeks te wenden tot dengene, die hem onrecht heeft aangedaan. Matth. 18 : 15—17 leert ons Gods wil in dezen. Men leze deze teksten maar eens na.

Het gebeurt ook, dat er aangaande voorgangers en ouderlingen zekere geruchten in de Gemeente rondgaan, die groot kwaad doen aan het Werk des Heeren. De een vertelt het nieuws aan den ander, de atmosfeer wordt geladen met wantrouwen en achterklap. Maar niemand durft in het openbaar zich uit te spreken.

Dit is jammer. Want hoe eerder zulke geruchten worden gelogenstraft, of ook bevestigd en bewezen, hoe beter het is. Veel kwaad kan dan worden voorkomen. Ook hier echter zegt Gods Woord, hoe er gehandeld moet worden.

Kort geleden hoorde ik van een beschuldiging, uitgesproken tegen een ouderling. De beschuldiging was pertinent. Zij was uitgesproken tegenover een derde, niet tegenover den betrokken ouderling. De beschuldiger zelf had evenwel, eer hij zijn aanklacht uitsprak, geëischt dat zijn naam niet genoemd mocht worden. Deze waarborg werd hem gegeven en toen bracht de „derde" als tusschenpersoon de beschuldiging aan den persoon in kwestie over.

In dit geval is er onjuist gehandeld, zoowel door den aanklager, als door dengene, die onder de genoemde belofte van geheimhouding de aanklacht aanhoorde. We lezen in 1 Tim. 5 : 19: „Neem tegen een ouderling geene beschuldiging aan, anders dan onder twee of drie getuigen". Dit wijst er op, dat de aanklacht niet anoniem mag worden geuit of aangehoord. Het is dus goed, als er iemand tot ons komt met de boodschap: „Ik zal U eens iets van deze of gene broeder vertellen, mits ge mijn naam niet noemt", niet naar hem te luisteren. We hebben het recht niet, zulk een garantie van geheimhouding te geven.

En zij, die een beschuldiging wenschen uit te spreken, doen goed zich van te voren deze vier vragen te stellen:

1. Heb ik reeds met den persoon zelf gesproken, over hetgeen ik nu aan anderen ga vertellen?

2. Is het de broederliefde en begeerte naar herstel en vergeving, die mij dringt?

3. Is *het mij in een weg van gebed* duidelijk geworden, dat God mij voor deze delicate taak gebruiken wil?

4. Is mijn eigen hart en leven rein van de zonden, die ik ga aanklagen?

Vrijdag 14 Augustus 1931 No. 2196 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van
Dinsdag 21 Juli tot
Dinsdag 25 Augustus
Ds. G. BOURITIUS
Radstakeweg 26 te Deventer.

III

TEN GOEDE.

Waar wazige wolken een wijle verhullen
Het zomersche landschap in zonnigen glans,
Straks, mild overregend, bedauwd door de drupp'len,
Weerkaatst het te schooner den lichtenden trans
Een glimlach van de aarde, na storm in zijn woede,
Wijl regen kwam 't dorstende landschap ten goede.

Zoo zwaar vaak de zorgen, zoo duister het leven,
Zoo donker het pad, dat men tastend betreedt;
Toch, wetend, dat Eén ons dien weg heeft gekozen,
Wiens eeuwige liefde ons nimmer vergeet.....
Volg 'k schrede voor schrede mijn weg in Zijn hoede,
Geloovend dat alles werkt mede ten goede.

Ten goede ook als schijnbaar zooveel ons teleurstelt,
Ten goede ook als God niet ons wenschen vervult,
Ten goede als de krachten ten arbeid ons falen,
Hij leidt ons ten goede in oneindig geduld.
Geeft richting aan 't leven, leidt zorgvol den moede,
Kiest zegen, kiest zorgen, wendt alles ten goede.
Als eenmaal de nevel, die nu nog omsluiert
Ons denken, begrijpen: ons uitzicht verwart.....
In 't stralende licht van den eeuwigen morgen
Vervaagt, en God zelf wischt de tranen van smart.

Den zweetdrup van 't hoofd bij wie streden ten bloede.
Zal 'k zichtbaar aanschouwen: 't was alles ten goede.
Toch mogen w' ook hier reeds soms zien de vervulling
Dier wondere woorden, als licht in den nacht,
Dan heldert ons oog, als we schuchter begrijpen
Het doel der beproeving, gedrage in Gods kracht:
Verborgen in 't leed lag ...... wat niemand bevroedde,
Een rijkdom van zegen: 't bleek alles ten goede.

Mevr. Voorhoeve—van Oordt.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE HEER KENT AL DE ZIJNEN.

„Mijne schapen hooren Mijne stem. en Ik ken ze, en ze volgen Mij. En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal ze uit Mijne hand rukken".

Joh. 10 : 27, 28.

Voor onze aandacht staat het lieflijke beeld van den Goeden Herder, en in déze gestalte wordt Gods genade wel het duidelijkst weerspiegeld. De Heer kent al de Zijnen!

O, hoe verlangt onze ziel naar één, die ons kent! Hoe verlangen wij er naar, begrepen en verstaan te worden! Hoe vaak zijn wij eenzaam onder de menschen, al is de kring van onze vrienden en kennissen nòg zoo groot. Gij vertrouwt een mensch. Gij rekent er op, dat hij u verstaat, omdat hij u kent. Uw levenservaringen hebben u reeds geleerd, dat de groote menigte u teleurstelt en u niet verstaat. Maar gij denkt: Deze persoon, die mij werkelijk kent, zal mij begrijpen, hoewel de anderen dat niet doen.

En gij ervaart, dat ook deze u niet verstaat .... Onbegrepen te blijven in onze innerlijkste en diepste bedoelingen, is een leed, waaraan menig menschenhart lijdt en gewond is levenslang, de last, waardoor vele eerlijk worstelende menschenharten worden neergebogen. Hoeveel eenzame menschen gaan vergeten hun weg. Uren komen in eens ieders menschenleven, waarin men zich als verloren gevoelt in het eindelooze heelal.

Maar Gods barmhartigheid laat in onze eenzaamheid klinken de stem van onzen Heiland: „Ik ken ze, de Mijnen!"

* * *

Hij kent ons! Wij zijn niet voor Hem verborgen, Hij ziet tot in de diepste schuilhoeken van ons hart, Hij kent onze innerlijkste gevoelens.

Maar is uw ziel daarover wel verblijd, waarde lezer of lezeres? De Psalmist zegt: „Waar zou ik heengaan voor Uwen Geest, en waar zoude ik heenvlieden voor Uw aangezicht? Zoo ik opvoer ten hemel, Gij zijt daar; of bedde ik mij in den hel, zie, Gij zijt daar!"

Wie zou geheel gekend willen zijn? Wie zou willen, dat zijn geheele hart open lag voor een ander als een opengeslagen boek? Niemand zou zelfs willen, dat de gedachten van één enkelen dag allemaal aan een ander bekend waren. *Daarom komen wij menschen nooit geheel tot elkander, omdat wij zondaars zijn.*

Wij sluiten ons voor elkander af, omdat wij niemand willen laten zien in de afgronden van ons binnenste. De eenzaamheid die het zwaarst op ons drukt, is de eenzaamheid der zonde; de nacht, die het zwartst om ons is, is de nacht der zonde. Daarom is het voor menigeen een vreeselijke boodschap, dat er Eén is, die ons werkelijk kent; één Oog, dat in de diepste diepten van het hart ziet!

Moeten wij dan niet vergaan van schaamte en angst?

* * *

Neen, want Gods barmhartigheid komt tot u; want de Heiland zegt: „Ik ken de Mijnen!"

De Heiland kent u; de Heiland. vol onbegrensde liefde en medelijden, Hij, die kan medegevoelen met onze zwakheden. Verblijd u! Gij zijt niet verlaten in de eenzaamheid des lijdens, gij zijt niet verloren in de eenzaamheid der schuld, wat daar is Eén die u kent

en begrijpt, die u liefheeft en vergeeft. Het heimwee van uw ziel naar volle gemeenschap kan door een mensch nooit bevredigd worden. Volkomen gemeenschap bestaat er niet onder de menschen, niet in de grootste vriendschap, ook zelfs niet in het huwelijk.

Ook in de innigste gemeenschap behouden wij altijd nog iets voor ons zelf. Bij alle gemeenschap met elkander blijft toch ook altijd de eenzaamheid der zonde. Maar als gij daaronder lijdt, als dat u pijnigt, luister dan naar de stem van den Heiland, die u roept tot volkomen gemeenschap met Hem, zoodat er geen scheidsdmuur meer is; luister naar Zijn woord: „Mijne schapen hooren Mijne stem en Ik ken ze, en zij volgen Mij!" Dan zult gij leeren zingen met den dichter:

De Heer kent al de Zijnen,
En wordt door hen gekend;
Hij hoedt hen als Zijn schapen,
Aan Zijne stem gewend.
Geen wordt Hem ooit ontnomen.
Hij is hun stok en staf;
Zij blijven steeds de Zijnen,
Tot aan en over 't graf.

Hij kent de schaar der Zijnen,
Die Hem wel niet aanschouwt,
Maar op den Ongeziene,
Als zag zij Hem, vertrouwt.
Help ons, o Hemelvader,
Help ons tot dat geloof;
Geef, dat niets onze hope,
Niets onze liefde roof!

En breekt de dag der dagen,
De jongste dag eens aan,
Als alle menschen samen
Voor Uwen richtstoel staan,
Plaats ons dan, Heer, genadig
Aan Uwe rechterhand;
Want dàn ook kent Gij d' Uwen
Uit ieder volk en land.

Zoudt ook gij niet eeuwig verlost willen zijn? Is het zoo moeilijk, Hem te volgen?

Het is immers het eenvoudigste dat bestaat.

God zendt Zijn Zoon Jezus Christus, en gij neemt Hem aan. Hij noodigt u uit, om te bewandelen het smalle pad, dat ten leven leidt, en gij hoort Zijn stem: Jezus gaat u voor, en gij volgt Hem. Hij heeft u lief, en gij laat u liefhebben. Zijn omgang werkt verlossend en bevrijdend, heiligend, belevend en bezaligend op u in. Ook gij wordt, als gij Hem volgt, een levende dicipel of discipelin.

Een oud woord zegt: „Jezus heeft vele liefhebbers, maar weinig navolgers". Laat ons dagelijks om den Heiligen Geest bidden, dat wij Hem niet slechts mogen liefhebben, bewonderen, aanbidden, maar dat wij ook allen werkelijk Zijn navolgers mogen worden.

* * *

De Heer kent al de Zijnen! Maar kennen de Zijnen Hem ook? Behoort gij, die dit leest, reeds allen tot de Zijnen, die Zijn stem hooren? Zoo dikwijls hebt gij Zijn stem reeds gehoord. Misschien vroeger in de Zondagsschool, in verschillende vereenigingen, in de verkondiging van het Woord. Achter alles, wat menschenliefde voor u deed, achter de pogingen van ouders, de zondagsschoolonderwijzers, de voorganger der Gemeente, de getuigenissen van broeders en zuster stond steeds de Gestalte van den Goeden Herder, om uw ziel te zoeken en zalig te maken. Hij wil zoo gaarne, dat ook gij hoort naar Zijn stem. De Goeden Herder heeft Zijn leven gegeven aan het kruis voor Zijne schapen; zult gij dan weigeren naar Hem te hooren en Hem te volgen? Hoort gij wel Zijn stem onder het rumoer van onzen tijd? Want onze tijd is rumoerig. En de ooren der menschen worden hoe langer hoe meer afgestompt en worden ongevoelig voor zachte en innige klanken. De fijne klanken van een viool worden gemakkelijk overstemd door het luide gekrijt van een saxofoon. Er zijn zooveel verleidende en wereldsche stemmen om u heen. Wee degene, die de stem van den Goeden Herder niet of niet meer hoort!

Daarom is het zoo goed, dat gij die plaatsen bezoekt, waar de boodschap wordt gebracht van den Goeden Herder, die het verlorene zoekt en óók u roept, om u zalig te maken.

Hoe groot is de liefde van Jezus,
Den onoverwinlijken Held,
Die Zich voor verlorene zielen
Bij God tot een Borg heeft gesteld.
O, heerlijke, heerlijke tijding!
De rijkste, die 'k immer vernam!
Ja, de hemelsche koren
Doen 't loflied reeds hooren,
Ter eere van Jezus, het Lam!"

„Mijne schapen hooren Mijne stem en Ik ken ze, en Zij volgen Mij. En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal ze uit Mijne hand rukkken". Zijn dat geen heerlijke woorden? In deze onverwoestbare gemeenschap met Hem zijt gij veilig voor tijd en eeuwigheid in 's Heilands liefdearmen.

Paulus beschrijft ons de zaligheid der gemeenschap met Christus van de hoogten der zekerheid in den brief aan de Romeinen met de heerlijke woorden: „Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, noch hoogte, noch diepte, noch eenig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere? „Ik geef", zegt de Goede Herder, niet: „Ik héb gegeven" en ook niet: „Ik zál geven". Moeten wij dan niet verblijd zijn?

* * *

Een zendeling in Palestina trof eens op den Libanon een arme vrouw aan, die er toch, hoewel zij haast niets op aarde bezat, zoo tevreden en gelukkig uitzag, dat de zendeling haar staande hield en een vraag tot haar richtte, waarom zij wel zoo blij was.

Toen haalde zij een medaillon te voorschijn, de zendeling opende het en vond er een papiertje in, waarop stond: „Voor een pond (f 12.—) een vierkante el plaatsruimte in den hemel". Een priester had dat geschreven en haar verzekerd, als zij f 12,— betaalde, was zij verzekerd van een vierkante el plaatsruimte in den hemel. Daarom was deze vrouw, die dat geloofde, zoo gelukkig en blij!

Hebben wij niet oneindig meer oorzaak, ons te verblijden, waar wij weten uit Gods woord, wat als tekstwoorden hierboven geschreven staat?

Hoe heerlijk is 't, door Ghristus uitverkoren,
Zijn schaap te zijn, te rusten aan Zijn voet.
Dan kent de ziel voor God zich weergeboren,
En weet zich hier reeds rijk aan hemelsch goed.
Wat eer en macht de wereld geeft,
't Is niets bij wat een schaap des Goeden Herders heeft.

Wie leven wil en heerlijkheid aanschouwen,
Die als het gras en veldbloem niet vergaat,
Leer tijdig aan den Herder zich betrouwen,
Die in geen nood Zijn eigendom verlaat
Die, waar de wereld siddrend beeft,
Zijn vreed' en blijdschap aan Zijn teerste lammren geeft

Toch is dat heil slechts voorsmaak van een vreugde,
Die hier geen hart in 't zaligst uur doordrenkt,
En die, wat ooit Gods kinderen verheugde
In 't Vaderhuis Hij ons zijn broedren schenkt.
Dan eerst verstaat het hart geheel,
De maat der zaligheid, daar eeuwig 's christens deel.

D. G. B.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

HET HART OP SCHOOL.

Het is Vrijdagavond en ik zit in ons zomerhuisje, dat de vensters geopend heeft op het oosten.

De zon staat op het punt zich in haar slaapkamer terug te trekken. Het licht is grijs met een neiging naar het donker. Een ooievaar beschrijft groote cirkels in den hoogen hemel, vol schapenkudden, als om een laatsten groet te brengen aan de dagvorstin. Een vink slaat ergens in een denneboom vlak bij een danklied, terwijl een dikke vlieg door een glasruit bedrogen haar diepgevoelde ergernis uitbromt.

Intusschen verneem ik, dat onze zangvereeniging bezig is zich te oefenen en dringt de melodie van een bekend lied tot mij door. Sommige passages schijnen de vrienden zich niet gemakkelijk te kunnen toeeigenen, ten minste worden zij verscheidene malen herhaald. Zoo zinkt een goddelijke dag in den nacht met menschen, die het zingen probeeren te leeren.

* * *

Dit hebben wij, schepselen naar het beeld van God, voor ons groot voorrecht te betalen, n.l., dat wij alles moeten leeren.

De leeuwerik, die elken morgen haar jubel uitstort als een milden regen, heeft, voor zoover ik weet, nooit een zangschool bezocht en de kanarie, een van onze meest geliefde gevederde vrienden, heeft zich nimmer aan de leiding van een Azaf toevertrouwd. Maar willen wij op dragelijke wijze onze gevoelens in klanken uiten, dan is hard studeeren de boodschap.

Het haasje, de ambitie van den jager en plaag van het keuterboertje, weet al heel gauw zichzelf te onderhouden. De mensch daarentegen heeft soms vijf en twintig en meer jaren noodig om het zoover te brengen en sommige menschen leeren het nooit!

De arend, waarvan Mozes in zijn afscheidslied zegt, dat hij „zijn nest opzoekt", haalt, volgens de natuurkundigen zijn geriefelijke woonplaats uit elkaar om zijn jongen te dwingen op eigen pooten te staan en op eigen vlerken te drijven. Wat een wijze paedagoog is hij! Arendjes zijn vaak even gemakzuchtig als onze weeldekinderen, een waar vader weet wel, wat hij doen moet, zonder een taaie handleiding in de opvoedkunde van den een of anderen professor te hebben doorgeworsteld.

Wij daarentegen proppen ons hoofd vol met allerlei beginselen en toepassingen en bereiken met de aan onze zorgen toevertrouwde jongeren soms resultaten zoo armelijk, dat de koning der lucht wel met medelijden over ons vervuld moet wezen.

Dat is dan de tol, die wij voor onzen stand offeren. Wij moeten alles leeren.

* * *

Nu is het opmerkelijk, dat wij al onze gaven op school doen, behalve ons hart.

Wat een zorg besteden we aan de vorming van onze verstandelijke vermogens! Nauwelijks zijn we de babieschoentjes uitgegroeid, of dan begint het al. Specialisten op elk gebied concentreeren hun kunde op ons met bewonderenswaardig geduld.

Onze verbeeldingskracht, ons taal- en kunstgevoel, ons logisch denken, ons combinatievermogen worden geprikkeld en gedisciplineerd en tot volkomenheid opgedreven.

En wat een zorg wordt er aan ons lichaam geschonken! Vrije- en orde-oefeningen, gymnastiek en athletiek vereenigen zich met elkaar om het de schoonste vormen te geven.

Maar het hart, d. w. z. waar onze sympathiën en antipathieën wonen, wordt aan zijn lot overgelaten. Deze komen en gaan zonder behoorlijk getoest te worden aan de liefde en de waarheid. Wij raken in vuur voor hetgeen in wezen onwaarachtig en leugenachtig is en wij blijven koud voor dingen, die recht hebben op al onze krachten. En dit is niet alleen het geval bij lieden, die zich buiten het georganiseerde christendom stellen. Ook doet zich hetzelfde verschijnsel voor onder ons, die heel dikwijls het gevoel hebben, dat God met ons bijzonder ingenomen is.

Menigeen — belijder van den Christus of niet — is als een hof, waarin elke plant met opvallende attentie is verpleegd, behalve de roos, die zichzelf moet redden. En hoe verwilderd ziet zij er soms uit!

Wat zijn er knappe menschen met kleine harten! Christen-menschen met onbegrijpelijke harten! Prachtig gebouwde menschen met harde harten! Vooraanstaande menschen zonder harten! Charles Reade teekent ons een van zijn karakters als volgt: „Meadows sprak nooit over zijn moeder. Hij betaalde haar maandelijks een toelage met den regelmaat van een uurwerk". Is deze moeder wel te benijden?

* * *

Ook ons hart moet op school. Het moet grooter worden. Het moet tot algeheele ontplooiing worden gebracht. Het mag niet zoo primitief blijven, dat het een ontroering onmiddelijk aanvaardt als een goddelijke aanwijziging in welks richting wij ons hebben te bewegen. Het mag geen afkeer koesteren van nietigheden. Waar het met een machtigen stroom van deelneming behoort te dragen. Het moet leeren vleesch en bloed niet zoo hoog te achten als hetgeen eerlijk en rechtvaardig en rein en liefelijk is en wèl luidt.

Ja, ons hart moet naar school. Want bedenk, dat de schoonste dingen van het gansche heelal ons niet door een tooverspreuk in den schoot worden geworpen. Zij zijn niet magisch, wel mystisch. Zij worden door inplanting in beginsel ons geschonken om door uitgroeiing ons geheel in bezit te nemen. Wij hebben onze lessen zorgvuldig te lezen en te bestudeeren en toe te passen om straks als een Mozes en een Samuel boven dingen en menschen uit te komen. Was de sinaasappel oorspronkelijk niet een braam bitter van smaak, en is deze niet door selectie veranderd en verheerlijkt in een appel van goud?

Dat is de wet! Dat is de wet overal!

Dat is ook de wet voor ons hart.

Het moet op school.

* * *

En bij Wien zal het ter school gaan?

Bij Wien anders dan bij Hem, in Wien het hart van God zich geheel heeft blootgelegd. Wij kunnen onmogelijk met Jezus Christus door het leven treden en kleine, harde, verschrompelde harten bewaren.

Wat een hart droeg Hij! Het was even groot en even diep als de wijde, wijde wereld. Het is niet doenlijk met Jezus geregeld te verkeeren zonder iets van Zijn voornaamheid over te nemen. Wandelen wij met Hem over den levensweg, dan branden onze harten in ons. Dan worden onze sympathieën en antipathieën geheiligd en niet langer beheerscht door onze menigerlei zwakheden. Dan stroomen ze als een breede rivier, waar gemakzucht onder een of andere vermomming, b.v. van broederlijke toegenegenheid, ze gaarne zou ingeperkt willen zien tot een druppel, die op het punt staat te verdampen, of liever nog tot een rivier in tegenovergestelde richting.

Ons hart moet bij Jezus in de leer.

Zijn handleiding is het Nieuwe Testament.

Zijn embleem is het kruis.

En het moet verder met Jezus onder de menschen om wat practijk op te doen.

Jezus geeft niet alleen theoretische lessen!

Hij noodigt iederen leerling uit om Hem te volgen in toegepaste hartkunde.

Wie aan Jezus voeten zit en luistert en daarna zich met Jezus onder de menschen begeeft om ze te bezien, groeit een hart, heerlijk als de roos van Saron en de lelie der dalen.

„Oefening kweekt kunst", zijn wij gewoon te zeggen. Maar een zekere vrome drukte zich een weinig anders uit: „Oefening kweekt inspiratie". En dit is de ondervinding van ieder, die zich onder de leiding van den Meester zijn hart laat verwijden. Wat zijn er een christenen, die geen gezichten meer hebben en geen droomen droomen. Hoe dat komt?

Zij volgen Jezus wel in de theorie, maar zijn gewoonlijk absent, wanneer Hij ze vergaderen wil voor de toegepaste hartkunde. Zij lezen liever een mooie christelijke roman, in een ligstoel en laten zich bij voorkeur diep ontroeren door de bovenmenschelijk zelfopoffering van den held van het verhaal .... Medelijden in de ligstoel grijpt nimmer naar de portemonnaie en drijft nooit aan tot een broederdaad. Het is eigenlijk geen medelijden: het is genieten; het is egoïsme; het is op den duur .... hartvernietigend.

Maat met Jezus alleen en met Hem onder de menschen geeft ons „een wijd begrip des harten, gelijk zand, dat aan den oever der zee is.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jakobs ontmoeting met Ezau.

Gen. 32 en 33.

Les voor Zondag 13 Sept 1931.

Dat was een heele geschiedenis met Laban. Ja, als je bij elkaar weg loopt, zonder elkander goeden dag te zeggen, dan is er wat niet in orde en dan gebeuren er naderhand meestal onaangename dingen. Dat heeft Jakob ook ondervonden. Maar gelukkig is zijn schoonvader toch in vrede van hem gescheiden; zoo kon Jakob dus min of meer verlicht verder trekken.

Maar nu moest Jakob al weer aan een andere zaak denken, die ook niet aangenaam was. Hij dacht aan Ezau. Twintig jaren waren voorbij gesneld, sedert zij van elkander gegaan waren. Dat was ook geen mooi afscheid geweest! Vraag maar even, wie nog weet, wat er aan vooraf gegaan was, en vertel dan maar weer verder. Jakob dacht er aan. En hij dacht: Nu moet ik zien te weten te komen, hoe Ezau jegens mij gezind is. Ik kan hem, als hij mij zoekt toch niet ontwijken. Dus nu maar doorgetast. Jakob besloot om boden te zenden naar zijn broer, die op het gebergte Seïr woonde. Die boden moesten de groeten van hun heer overbrengen en vertellen, hoe het met hem was, 32 : 3—5. (32 : 1, 2 slaan we maar over. Als deze mededeeling bij de kinderen behoorlijk de aandacht zal trekken, moeten wij met hulp van onze fantasie het gebeurde wel een beetje omslachtig teekenen en daartoe hebben we eigenlijk te weinig gegevens. En als we 't alleen maar even terloops opmerken, dan past het ook niet best in 't geheel van de vertelling).

De boden van Jakob gingen en mettertijd kwamen ze terug ook. Wat hadden ze te vertellen? „Mijnheer, wij zijn bij Uw broeder Ezau geweest en wij hebben Uw groeten overgebracht en verteld wat U ons gezegd had. En nu trekt Uw broeder U tegemoet. Hij heeft een legertje van 400 man bij zich".

„O wee — dacht Jakob — wat zou Ezau van plan zijn?" Vertel v. 7—13a.

Jakob overlegde, wat nu het beste was. Hij dacht: Ik zal mijn broer een geschenk sturen; 13b—21. Een flink geschenk!

Elk der 5 deelen was, dunkt me. op zichzelf al een mooi geschenk. Maar Jakob was ook heel rijk geworden.

Nu liet Jakob alles wat hij had over de beek trekken, maar hij zelf bleef in de eenzaamheid achter om te bidden. Vertel 24—32.

Spoedig daarna kwam Ezau. Hij had de knechten met de geschenken onder weg getroffen, maar ze laten geworden. Toen hij dicht bij gekomen was, zoodat Jakob hem reeds zag aankomen, nam deze de laatste maatregeleu. Hij bepaalde in welke orde zijn vrouwen en kinderen Ezau zouden naderen.

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

11.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een kleine bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen verhaalde zijn geschiedenis, en hoe hij te Parijs gekomen was. Hij woonde nu bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Zij had op straat een klein kindje gevonden, maar aan Giuseppe en haar broer Richard verboden, dat aan anderen te vertellen. Giuseppe werd door den heer Manuel geheel in nieuwe kleeren gestoken en zou als jongste bediende bij hem in dienst komen. Als zijn nieuwe meester hem echter beduidt, dat hij voortaan geen gebruik mag maken van zijn oude viool, om geld te verdienen, is hij bitter teleurgesteld, daar hij meent, nu geen melk meer te kunnen koopen voor „klein nichtje" zooals hij aan Marie beloofd had. Overweldigd door smart, had hij zich op den grond geworpen en snikte, alsof het hart hem zou breken.)

»Arme, kleine vent!« zeide mijnheer Manuel ontroerd, toen hij de zelfverloochening en de trouwe liefde van het kind zag voor zijn arme vrienden, wier weldaden hij ook bij het nieuw verworven geluk lang niet vergeten kon.

»Droog je tranen maar, Giuseppe! Je zult niet voor niets voor mij werken, maar je zult zeker genoeg verdienen, om melk voor de kleine te kunnen koopen. Wanneer je dat wilt, mag je al het geld, dat ik je voor je arbeid wil geven, voor Marie en het kindje gebruiken. Maar sta nu maar op; je moet een boodschap voor mij doen«.

Met deze woorden was mijnheer Manuel naar zijn schrijfbureau geloopen — daar hoorde hij plotseling een geluid, alsof iemand op het een of ander rondstampte, en toen hij direct het hoofd omwendde, om te zien, wat er gebeurd was, zag hij Giuseppe nog op dezelfde plaats als voorheen; maar de viool lag verbrijzeld aan zijn voeten.

»Jongen, wat heb je nu gedaan?« riep hij verwonderd.

In een oogenblik stond de jongen naast hem en zeide met al de levendigheid van zijn zuidelijke natuur: »Zoo zal ik nu steeds doen, mijnheer Manuel! Wanneer u zult zeggen: Doe dat! dan doe ik het. Wanneer u zult zeggen: Zóó moet je niet spreken, maar je moet dat woord zóó zeggen! dan spreek ik het precies zoo uit, als u het wilt. Wanneer u zegt: Je moogt op straat niet meer viool spelen! dan maakte ik onmiddellijk mijn viool stuk. Nu bestaat er geen viool meer, alleen nog maar een Giuseppe, die de bevelen van mijnheer Manuel uitvoert en hem de hand kust«.

De heer Manuel begon te schrijven zonder een woord te antwoorden, maar hij slikte en kuchte een paar maal op verdachte manier en bladerde verstrooid in zijn papieren.

»Weet je den weg naar de straat Vaugirard?« vraagde hij na een poosje.

»Ja, mijnheer!« zeide de jongen.

De heer Manuel gaf hem een pak papieren, gaf hem de noodige inlichtingen en droeg hem op, den ontvanger om een bewijs te vragen, opdat er geen vergissing kon ontstaan.

Nadat Giuseppe deze en andere boodschappen vlug en goed gedaan had, zond zijn nieuwe meester hem met een twee-frankstuk in den zak overgelukkig naar huis, want mijnheer Manuel had hem met deze woorden laten gaan: »Wanneer je altijd zoo flink en gehoorzaam bent, zal ik met je tevreden zijn mijn jongen!«

* * *

»Ben je gek geworden, Sep?« riep Marie verbaasd, toen de jongste bediende van den heer Manuel binnen stormde, zijn armen om haar hals sloeg, haar stormachtig kuste en daarna in een overmoedige bui van vreugde in de kamer ronddanste. »Wat mankeert je toch, Sep? En waar heb je al die mooie kleeren vandaan?«

Giuseppe bleef eindelijk voor haar staan, boog zich naar het met handen en voetjes bewegende kindje op haar schoot, en stopte haar het twee-frankstuk in de handen, dat hij tot dusver zorgvuldig voor haar verborgen gehouden had.

Vertel maar verder. De rest is gemakkelijk genoeg. Men vertelle echter niet, alsof er tusschen 33 : 17 en 18 geen tijd verliep. Te Sukkoth richtte Jakob zich een kamp in. En dat deed hij niet voor een dag. Hij had, na de ontmoeting met Ezau, geen haast meer. Een heelen tijd later brak hij weer op om over den Jordaan te trekken; en zoo kwam hij den tenslotte in de nabijheid van Sichem, waar hij zich weer vestigde om er een geruimen tijd te blijven. Vertel de bijzonderheden.

K. R.

III

EEN GOED GELUID UIT EEN ANDER JEUDWERKERSKAMP.

Woensdag 5 Aug. hadden we het genoegen de Jeugdvergadering in openlucht, gehouden in de groote tuin achter de pastorie van de Herv. Pred. te Heeg, bij te wonen.

Omdat eenigen van *onze* jonge menschen óók bij dien arbeid betrokken waren gingen we daarheen en waren, volgens getuigenis van genoemden pred. zeer welkom. Wij toefden daarom van begin tot het einde. Onder begeleiding van een goed bekend muziekcorps werd door de schare opgewekt gezongen, terwijl een gemengd Zangkoortje zoo nu en dan mooie liederen zong.

Wij luisterden met stil genoegen naar verschillende sprekers, waaronder drie Herv. pred. twee burgemeesters, een Chr. schoolhoofd en een Docter. Ds. v. d. Linde, de pl. pred. opende met een pakkend woord: „Steek af naar de diepte". Ds. v. Leusden v. Steenwijk sprak zeer treffend over: „Schijn en werkelijkheid". De burgemeester van Wijmbritseradeel, de heer Martens, die speciaal uitgenoodigd was, wees heen op den ernst der tijden in het volkeren leven en om gedurig vast te houden aan de heilige ordonnantiën Gods, opdat de opkomende generatie zal blijken degelijk vast te staan in familieleven, maatschappij en Gem. Gods De hoofdonderw. Gaastra belichtte het onderwerp: „Contact" om de juiste voeling te bekomen en te behouden tusschen God en den mensch in Christus Jezus door den H. Geest. De burgem. v. Wissekerke (Zeel.) de heer Verhorst, lid v. d. Bapt. gem. Amsterdam, die met zijn fam. op vacantie bezoek was in Heeg, sprak over „Jeugd en ouderdom" terwijl zijn schoonzoon, arts . . . ? . . . sprak over „Houd het geloof". Ds. Kroon v. Woudsend, de derde Herv. Pred. sprak een gepast slotwoord over: „Vijf brooden en twee vischkens. Ons bezoek werd met een zegen beloond, want we vernamen een *goed* geluid in dit kamp.

En terwijl we goedsmoeds huiswaarts keerden, stond ons voor den geest het lieflijke en troostrijke woord: „Het zal worden één kudde en één Herder". O, Heere, Heere voltooi uw werk!!

Sn. H. VISSER.

III

UIT DE GEMEENTEN

HAULERWIJK. Den 19 Juli was voor de gemeente wederom een dag van groote blijdschap. Twee jonge mannen, welke reeds eenigen tijd beleden het eigendom des Heeren te zijn, en die geregeld met ons opgingen, hadden te kennen gegeven, dat ze gedoopt moesten worden om te gehoorzamen aan het bevel des Heeren. Zoodat den 19 Juli de doop op plechtige wijze plaats vond. Bij deze gelegenheid was ons kerkgebouw goed bezet. Ds. Brandt had tot tekst genomen Matth. 3 : 13—15 en legde vooral nadruk op 's Heilands eigen woorden: „Het betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen". Na. de brs. doopelingen gelegenheid te hebben gegeven in het openbaar hun belijdenis uit te spreken, werden ze gedoopt. Waarna de gemeente met de nieuwe broeders het Avondmaal genoot, waarbij nog door een paar broeders werd gedankt voor de zegeningen van dien dag.

Nog meer zegeningen.

Eenmaal per week wordt aan alle oud- en nieuw-bekeerden gelegenheid gegeven tot Bijbel-onderzoek, getuigenissen, danken en bidden, welke door vele jong-bekeerden met een begeerig hart wordt bezocht, zoodat we

---

»Dat is voor ons kleine nichtje«, zeide hij vroolijk. Mijnheer Manuel heeft mij deze prachtige kleeren, die schoenen en die hoed gegeven — en bovendien nog dit geld voor de kleine. O Marie, je kunt je niet voorstellen hoe goed hij is en hoe lief ik hem heb! Zoo lief heb ik hem!« En daarbij breidde hij de armen zoo wijd uit, als hij maar kon.

Tot zijn verwondering zeide Marie enkel maar: »O Giuseppe!« en kuste het kind op haar schoot.

De jongen zag enkele oogenblikken onbewegelijk naar haar, maar bleef precies staan waar hij stond.

Maar opeens ging hem een licht op, en met het tactgevoel, hem zoo eigen, voegde hij er aan toe: »Ik heb nu zooveel goede vrienden: klein nichtje en vooral mijn Marie, die de arme, kleine Giuseppe gevonden en mee naar huis genomen en verzorgd heeft.

Zij is mijn b e s t e vriendin; daarna komt klein nichtje, dan Richard en ten slotte mijnheer Manuel, en — denk eens aan, Marie, ik heb er nog alweer een nieuwe vriend bij gekregen — mijnheer Lavender!«

Marie had het hoofd opgericht, toen Giuseppe zoo half met het kindje en half met haar begon te spreken. Dit jonge meisje met de grove gelaatstrekken en ruwe manieren was, wat liefde betreft, even teer besnaard als de voornaamste dame van de wereld en ook even trots. Voor geen geld zou zij om liefde hebben gebedeld van hem, die zulk een groote plaats in haar hart had ingenomen. En nu hij zelf over dit onderwerp begonnen was, zou hij zich ook geheel daarover moeten uitspreken.

Zich over hem heen buigend, nam zij zijn bruin gezichtje tusschen haar beide handen en zeide met bewogen, haast hartstochtelijke stem: »Zeg mij nu eens eerlijk, Sep, heb je mij liever dan Mijnheer Manuel?«

»Ja zeker, Maria mia, liever dan mijnheer Manuel en dan de geheele wereld!« antwoordde de warmbloedige jongen.

»Ik geloof je«, sprak Marie nu, wier gezicht direct geheel was opgeklaard, want voor de uitdrukking van onuitsprekelijke teederheid, die haar uit de open kinderoogen tegemoet straalde, vervlogen in een oogwenk alle kwade vermoedens, die jaloerschheid in haar wakker hadden geroepen. »Ik zal nooit meer gehoor geven aan kwade gedachten", zeide zij na eenige oogenblikken: maar je ziet er nu ook zoo mooi en voornaam uit, dat ik erg bang werd, dat je je tenstotte voor ons zoudt kunnen schamen. Weet je wel, dat je een echte geluksvogel bent, Giuseppe?

Deze mijnheer Manuel moet een zeer rijke heer zijn. Geloof je, dat hij je al deze prachtige zaken gegeven heeft, enkel omdat hij je lief heeft?«

»Ik weet niet, of hij mij werkelijk lief heeft«, antwoordde de jongen bedachtzaam.

»Ik zal alles doen, wat ik kan, om hem tevreden te maken met mij. Die mooie dingen heeft hij mij echter gegeven, vóór ik het geringste voor hem kon doen. En het tweefrankstuk voor klein nichtje heeft hij mij gegeven, omdat ik mijn viool gebroken heb«.

»Wat? Hoe ben je daarbij gekomen?« riep Marie zeer verschrikt uit.

»Ik heb er op omgetrapt, tot hij kort en klein was, en mijnheer Manuel heeft mij beloofd, dat hij mij alle dagen geld zal geven«.

»Je bedoelt toch niet, dat hij je alle dagen een twee-frankstuk zal geven?« zeide Marie met groote oogen.

»Ja, wanneer ik flink en gehoorzaam ben«, antwoordde Giuseppe.

»En mag je dan elken dag naar hem toegaan?«

»Ja«, zeide de jongen. »Hij heeft mij in zijn dienst genomen. Ik moet er elken morgen precies 8 uur zijn. Dan moet ik de boel netjes maken en met een vederbos alles afstoffen. Wanneer mijnheer Manuel zelf komt, moet ik boodschappen voor hem doen, en wanneer ik vrije tijd over heb, leer ik in een boekje met vele plaatjes lezen. Zoo heeft mijnheer Manuel alles met mij afgesproken«.

Wordt vervolgd.

gelooven, dat we een nieuw tijdperk zijn ingetreden. Ja God is goed.
Namens de gemeente, J. S.

DE OPWEKKING TE HAULERWIJK.

Van 23 tot en met 29 Juni waren op verzoek van de Bapt. gemeente de bemanning van de Heilslegerboot, de „Febe", met de tent tot ons overgekomen. Met de drie predikanten van verschillende kerken werd het Evangelie van Gods verlossende genade gebracht. Reeds op Vrijdagavond kwamen twee zusters en later ook hun moeder hun hart den Heere geven. Op Zondagavond, de laatste avond van de Haulerwijker tentcampagne, was de tent reeds vroeg tjokvol, zoodat plm. twee à drie honderd menschen buiten de tent met een staanplaatsje tevreden moesten zijn. Er werd dien avond door Ds. Brandt en de Officieren op krachtige wijze getuigenissen, vermaningen, gepaard met vurige gebeden, welke door den Geest kenbaar waren, gegeven, waardoor de zondaarsharten het niet langer uitkonden houden. Eerst kwam een jonge dochter, daarna nog 42; waarbij vele kinderen van gemeenteleden tot bekeering. Al dit werk was voor de Officieren te machtig, zoodat vele brs. en zrs. mede moesten helpen om de bedroefde zondaars en zondaressen tot Jezus te leiden. Met groote blijdschap en dankbaarheid denken we nog steeds aan de opwekking, uit 's Heeren hand ontvangen. J. S.

DEVENTER. Gel. broeders en zusters! 't Is ons een blijdschap u even te mogen vertellen de bijzonderheden, welke in onze gemeente plaats vinden. Mochten wij voor enkele weken melding maken van de doop van een jonge zuster uit onze afdeeling Zwolle, thans is het uit onze eigen stad.

J.l. Zondag hadden wij het voorrecht een br. en zr. (echtpaar) in de gemeente te zien opnemen. Bij deze gelegenheid was ons kerkgebouw wederom flink bezet met een aandachtig gehoor, waarbij onze Voorganger op zeer duidelijke wijze de beteekenis des doops uiteenzette: namelijk eerst geloof en daarna doop. Ook dient nog vermeld, dat ook deze morgen wederom het zangkoortje zich liet hooren, wat zeer in den smaak viel. 's Middags hadden wij wederom prediking en daarna Avondmaal, waarbij onze nieuwe leden bij monde van een onzer ouderlingen het welkom in de gemeente werd toegesproken. Het was een goede dag en dat de Heer ons in de toekomst nog menig maal zulke dagen moge geven en zondaren tot den Heer gebracht mogen worden, dat zij onze wensch en bede.
Namens de gemeente, Het Bestuur.

III

INGEZONDEN.

VOLOP GENIETEN!

We zitten er midden in. De vacanties zijn in vollen gang. Het is fijn voor hen die er van genieten kunnen.

Moe wat denkt U er van? Zou er nog wat komen?"

„Wat bedoel je mijn lieveling?"

„Nou ja, U weet wel, of we nog uit zullen gaan door „Vacantie Buiten"

„Schat, dat weet ik ook niet. Die meneer zei immers bij de inschrijving dat het er heelemaal van afhangt, of er genoegzaam menschen zijn, die julie ontvangen willen".

„O Moe, ik hoop het toch zoo".

„Ik natuurlijk net zoo goed. Laat ons maar blijven bidden, dat God de harten van de menschen neigt".

Zoo wordt er door ouders en kinderen uitgezien, gesnakt naar bericht, dat ze komen mogen.

Dit jaar is het zesentwintigste sedert wij begonnen gezond-zwakke kinderen van de Christelijke scholen in de groote steden uit te zenden. Jaar in jaar uit ontvangen wij aanbiedingen van Christelijke families in de gezonde streken van ons land. Geheel belangeloos nemen ze onze kinderen op, vier weken, zes weken en dan vragen ze dikwijls, of ze nog wat blijven mogen omdat het zoo fijn gaat.

Elk voorjaar beginnen we met nieuwen moed. Eerst vragen we aan de hoofden onzer Christ.scholen: zijn er op Uw school gezond-zwakke kinderen, die voor uitzending in aanmerking komen? Alleen kinderen opgeven a.u.b. die buiten goed oppassen zullen. Dan komt de kennismaking met ouders en kinderen en de inschrijving en dan . . . . ja dan is het ieder jaar weer wachten. Wachten en bidden. Bidden dat de Heere God veler harten bewegen zal om mee te helpen in dit heerlijke liefdewerk. Wachten, dat Hij onze gebeden verhoort.

Wilt gij niet ook meehelpen. Is er in Uw huis niet ook een plaats voor een onzer bleekneusjes.

Het is zoo'n genot zoo'n witsnoetje te zien kleur krijgen. Bij den dag knapt het op. Je hebt er schik in. Kijk zoo'n kind in enkele weken mollig worden. De slappe, soms houterig magere armpjes en beentjes worden vleezig en stevig. Het is een lust. We hadden niet gedacht dat we er zoo'n plezier van hebben zouden.

Komt geliefde Christenen in ons land, laat a.u.b. maar dadelijk weten, wanneer wij U een jongetje, een meisje zenden mogen. Even Uw adres opgeven aan onzen Secretaris den Heer G. Muys, Amsterdam en 't komt fijn en vlug in orde.

Bureau: Quellynstraat 47.

J. Th. R. SCHREUDER, Voorzitter.
Dr. J. H. v. d. BEND.
G. MUYS.
D. van VLIET.
C. v. d. BEND.
K. v. d. BERG.
Ds. H. L. BOERLIJST.

BEKEERING BIJ KINDEREN.

Onder bovenstaand hoofd komen in „De Christen" van 26 Juni l.l. in de Losse Schakels enkele regels voor, die tot nadenken stemmen. Het verbaast mij dan ook zeer dat niemand er op reageerde. Kwam het doordat de jubileumfeesten aller aandacht hadden of zeide het stukje wellicht veel, en toch te weinig om met vrucht van gedachten te wisselen?

Het komt in bedoeld stuk op de volgende zinnen aan:

„Bekeering is een proces, dat het jonge mensch *dat de weg der zonde insloeg* moet doormaken. Het moet terugkeeren.

Een kind keert zich even vanzelfsprekend tot Jezus als een bloem zich tot de zon keert. Wanneer gij wacht tot de jongen of het meisje, jongeling of jongedochter geworden zijn, aleer ge tracht hen te winnen dan zal er voor hen een terugkeer noodig zijn, *maar niet eerder.*

Dat is de reden waarom ik (zegt de president van de Baptistenunie in Engeland) een voorstander ben van de *opname van jonge menschen in de gemeente.*

Jezus is een werkelijkheid voor jonge menschen en ze willen zoo graag probeeren om Hem te dienen".

Hier volgen enkele kantteekeningen, wellicht zullen nu meerdere broeders en zusters eens iets over deze zeer belangrijke zaak zeggen.

„Bekeering is een proces, dat het jonge mensch, *dat de weg der zonde insloeg*, moet doormaken".

Hier wordt gedacht aan een type als de verloren zoon in de gelijkenis, maar leert ons niet juist deze gelijkenis duidelijk dat bekeering (in bijbelsche zin) eveneens noodig was voor die brave trouwe zoon die altijd had geprobeerd zijn vader te dienen en nog nooit diens gebod had overtreden en dus niet zooals zijn broer de weg der zonde had ingeslagen.

Immers bekeering was ook noodig voor die jongeling die kon zeggen alle geboden heb ik onderhouden van mijn jeugd af aan en daarom door Jezus bemind werd.

Dit alles komt geheel overeen met het woord der Schrift: zij hebben *allen* gezondigd en derven de heerlijkheid Gods, en is er iemand die goed doet, ook *niet één.*

Zeker vóór de zondeval keerde de mensch zich tot God even natuurlijk als de bloem zich tot de zon keert, maar is dit nu het geval?

Bekeering is verandering van levenshouding tegenover God. Veel doet het er niet toe of de mensch in openbare zonden geleefd heeft als de verloren zoon of dat men oogenschijnlijk als een goed zoon dicht bij huis is gebleven. Ook het hart van den oudsten zoon ging niet uit naar den vader. Hij verlangde naar en zocht zijn geluk in *iets anders.* Alles draaide bij hem om het *eigen-ik.* Niet dat hij zijn vader mocht dienen was de vreugde zijns levens, integendeel het feit dat hij geen loon verdiende was zijn levenssmart. Indien deze oudste zoon bekeerd werd zou dit uiterlijk niet die verandering gebracht hebben als bij de verloren zoon, innerlijk was die verandering even radicaal. Inplaats van vergeefs begeeren kwam blijde dank. Inplaats van steeds somber blikken in eigen donkere ziel, schouwde hij nu in de van liefde stra-

lende oogen van zijn vader. Met liefde bezag hij nu vaders land, vaders huis en zijn blijdschap was het nu vaders werk te doen.

De menschen uit zijn dorp zullen misschien niet zooveel van die verandering gemerkt hebben, maar het dienstpersoneel in vaders huis merkte het wel en zijn vader verheugde er zich voortdurend in, bovenal hijzelf genoot dagelijks van de ommekeer in zijn leven gebracht.

Neen wij moeten niet wachten tot de kinderen tot jongemannen en jongedochters zijn opgegroeid eer wij trachten hen te winnen, maar ook al winnen wij hen eerder ook dan is terugkeer, innerlijke terugkeer noodig.

Dat is de reden aldus de president, waarom ik een voorstander ben van opname van jonge menschen in de gemeente. We zouden er bij kunnen voegen: dat heeft Rome en in navolging van haar de kerken der Hervorming er toe gebracht kinderen te doopen en zoo in de gemeente op te nemen.

Wij als Baptisten hebben in dezen een ander standpunt ingenomen en moeten dat behouden. Nemen wij kinderen op waarvan we niet weten of zij tot God bekeerd zijn, dat we dan het meer radicale standpunt innemen en de kinderen direct bij de geboorte de kerk inlijven.

Ik had met meer blijdschap gelezen wanneer de president geschreven had: dit doet ons arbeiden en biddende strijden voor onze jonge menschen opdat zij zich tot God mogen bekeeren en als wedergeboornen in de gemeente kunnen worden opgenomen.

„Jezus is een werkelijkheid voor jonge menschen en ze willen zoo graag probeeren om Hem te dienen". De werkelijkheid leert het ons anders. Zeker God heeft een verlangen naar Hem in onze harten gelegd en dus ook in de harten van onze kinderen: maar de mensch, ook het kind bemint van nature zichzelf het meest, het gebeurt zelfs dat het reeds vroeg de zonde mint. God lief hebben boven alles en de naaste als ons zelf doen wij van nature niet, daarom hebben wij, klein en groot, jong en oud, bekeering van noode en moeten wij wederom geboren worden anders kunnen wij het Koninkrijk Gods niet zien, veel minder er binnen gaan.

Trb. J. R. F.

III

MEDEDEELINGEN

HERINNERING.

Mag ik U, Jeugdwerkers en Jeugd nog eens herinneren aan onze a.s. *Jeugdconferentie op 26 en 27 Aug.?* Hoe komt het dat U nog niet opgegeven hebt met hoevelen U denkt te komen? Wie nachtverblijf begeert en hoeveel meisjes en jongens dat zijn? De tijd wordt nu voorts kort en 't is noodig, dat ge er onmiddelijk werk van maakt! Tot aan Vrijdag 21 Aug, kunt ge U persoonlijk of collectief opgeven bij br. Adr. Kruizinga, Nieuwe Bleekerstaat 107, Groningen.

De Conferentie beloofd goed te worden. Maar 't zou jammer zijn als U er niet was. Daarom deed ik U even deze herinnering geworden.

Met vr.groet.

Uw aller Secretaris,
A. P. BARENDREGT.

»Zusterhulp«

Hartelijk dankend ontvangen voor den arbeid van Zr. Zendelinge Reiling te Yakusu; van de Afd. „Zusterhulp" te Deventer f 36.90 (halfjaarlijksche bijdrage); Stavoren f 11.— 's Gravenhage (Z. Binnensingel 10) f 10.—.

S. BOURITIUS—Hamer,
Algemeen Penningmeesteresse
Radstakeweg 26, Deventer.
Gironummer 151970. Ds. G. Bouritius.

Steeds vermelden het woord „Zusterhulp" of andere aanduiding, waardoor de bestemming kan blijken.

Het adres van den Secretaris der Gemeente te *Deventer* is voortaan:
M. PETERS, 1e Weerdsweg 88.
Deventer.

Advertenties en berichten omtrent verandering van woonplaats en adressen, waar men „De Christen" wenscht te ontvangen. moeten worden gezonden naar de Administratie: H. de Jonge, Nieuw Weerdinge. Spoedavertenties, bijv. van overlijden, mogen ook rechtstreeks naar den drukker L. S. Brandenburgh, Workum, (Fr.) gezonden worden.

RADIO-UITZENDING.

Vanwege de Ned. Christel. Radio Vereen. zal op Maandag 17 Aug. a.s. des namiddags van 4—5 uur, een

Ziekenuurtje

geleid worden door Ds. J. W. Weenink, Voorganger der gem. Stadskanaal.

1. Orgelspel.
2. Zingen lied 431 (bundel de Heer).
3. Gebed.
4. H. Schriftlezing 1 Petr. 4 : 9-19.
5. Zingen lied 534 (bundel de Heer).
6. Toespraak, Onderwerp: „Een trouwe Schepper". (Tekst 1 Petr. 4 : 19).
7. Gebed.
8. Zingen Gez. 180 : 5.

J. BOITEN, Secr. U. R. C.
's-Gravenhage.

BONTE STEENEN

IN GEEST EN IN WAARHEID.

De Sadhoe Soendar Singh schreef o.a.: „In Chicago vroeg mij eens een oude predikant: „Wat is volgens u de beste methode van aanbidden en werken?" Ik antwoordde hem: „Naar welke methoden wij ook te werk gaan, het gaat er om, dat wij God aanbidden in geest en waarheid. Als in het Oosten de menschen naar de plaats der aanbidding gaan, doen zij hun schoenen uit. In het Westen ontbloot men het hoofd. Maar Geest en waarheid hangen niet af van schoenen of hoeden, van hoofden of voeten, maar van onze harten. En nu over het werken. Die methode is zeker de beste, die niet afhangt van menschelijke schikkingen, maar van Gods roeping. De secten hebben leden, die hun ganschen tijd gebruiken om de fouten van andere secten naar voren te brengen. Dezulken vergeten echter rekening te houden met den levenden Christus, het groote Heilsfeit. Het eene noodige is, dat wij ware getuigen van Hem zijn en dat wij dat getuigenis geven uit eigen ervaring".

EEN IS UW MEESTER EN GIJ ZIJT ALLEN BROEDERS.

Een soldaat, die tijdens de regeering van President Lincoln geruimen tijd in het hospitaal doorbracht, vertelt in een Amerikaansch blad:

Ik ben verscheidene maanden in het hospitaal geweest. Het was in 't jaar 1863, dat Pres. Lincoln, vergezeld van zijn secretaris, de zaal bezocht waar ik lag. Hoe goed deed het ons, soldaten, hem te zien! Wij waren begeerig zijn vriendelijk gezicht te zien en eenige woorden van hem te hooren. Hij sprak dien dag niet veel tot mij, maar wat hij zei, klonk zoo zacht als van iemand die meegevoelt. Ik was zeer ziek geweest. In den slag had ik mijn arm verloren. Ik vertelde hem dit, waarop hij nog enkele woorden tot mij sprak en toen verder ging naar nummer 26.

In bed no. 26 lag een jongen van ongeveer 16 jaar. Hij was doodelijk gewond en kon het niet lang meer maken. mijnheer Lincoln bleef bij zijn bed staan en de dunne, witte hand in de zijne nemende, sprak hij op zachten, bijna moederlijken toon:

„Arme jongen, wat kan ik voor je doen?"

Met een smeekende uitdrukking vestigde de jongen zijn oogen op dat gevoelvolle gelaat en vroeg: „Zoudt U voor mij aan mijne moeder willen schrijven?"

Zeker wil ik dat, antwoordde de President, en na om pen, inkt en papier gevraagd te hebben, ging hij naast het bed van den zieke zitten. Het was een zeer lange brief, dien hij te schrijven had, en toen hij hem geeindigd had, stond hij op met de woorden: „Ik zal dezen brief, zoo gauw als ik naar mijn kantoor ga, posten. Is er soms nog iets, dat ik voor je doen kan?

Door de eene of andere omstandigheid was de jongen te weten gekomen, dat het de President was, doch zijn blik

onbeschroomd op hem richtende, vroeg hij: Zoudt U bij mij willen blijven, totdat alles met mij gedaan is? Het zal niet lang meer duren en ik zou zoo gaarne uw hand vasthouden.

Dat was te veel voor den moedigen President, hij kon zijn tranen niet onderdrukken en hand in hand met den jongen soldaat, bleef hij aan het bed zitten. De zieke bewoog zich niet en sprak geen woord. Het was nog voor vieren toen de President bij hem kwam en tegen half zeven kwam eerst het einde. Doch de President zat daar alsof hij de vader van den jongen was, onbeweeglijk stil.

Toen de doodskleur zich over het gelaat begon te verspreiden, boog de groote man zich over den zieke heen en vouwde diens handen samen op zijn borst, terwijl hij aangedaan het kalme, bleeke gezicht aanschouwde.

Hij liet zijn tranen den vrijen loop, en de meest geharde mannen, die zich in de zaal bevonden, konden eveneens hun tranen niet bedwingen.

(Overgenomen, „Pniël").

WIE ZIJN LEVEN ZAL WILLEN BEHOUDEN ....

De bekende Christen-Zendeling Sadhoe Soendar Sing vertelt, dat hij eens met een metgezel in Thibet door een sneeuwstorm liep en onderweg een man bewusteloos aan den kant van den weg zag liggen. Blijkbaar was hij van de helling van een berg afgegleden.

Soendar wilde helpen, maar de ander was van meening, dat ze nu in de eerste plaats vóór zichzelf moesten zorgen, wilden ze hun leven behouden en niet van kou omkomen, ze moesten aan zich zelf denken en zoo spoedig mogelijk het naastbij gelegen dorp zien te bereiken. Zoo liep hij door, maar de zendeling Soendar dacht: als ik toch moet sterven, is het beter dat ik sterf, terwijl ik een ander help. En zoo tilde hij den bewustelooze op zijn schouder en klom met groote moeite naar boven. Maar door die sterke inspanning werd hij warm en zijn warmte deelde zich aan den verstijfden man mede en toen hij aan het naaste dorp kwam, waren beiden behouden. Maar zijn vroegere reisgenoot, die om zich zelf te redden, alleen was voortgegaan, vond hij verstijfd in de sneeuw. Hij was zeker van moeheid even gaan zitten en doodgevroren.

WAT IK VAN HET LEVEN DENK...

De „Sunday Express" geeft onder dit opschrift het volgende bericht:

Wat hier volgt is geschreven doot iemand op den rand van het graf, korr voor zijn zelfmoord: door M. James White. Die zelfmoord greep plaats 28 Juni l.l. te Swindon, in Engeland.

Genoemde J. White, in zijn jeugd leerling-metselaar, was later millionair geworden. Niet alleen behoorde hij tot de hoogste kringen, zelfs de koninklijke familie had hij ten zijnen ontvangen. Als men deze dingen weet, gevoelt men diep, dat noch rijkdommen, eerbewijzen, noch aardsche genietingen in staat zijn het menschenhart te bevredigen.

Dit is de brief:

„Op den drempel der eeuwigheid moet mij een volledige, eerlijke verklaring van het hart. Ik heb vorsten ontvangen, hertogen en graven behoorden tot mijne intieme vrienden, ik deed aan politiek, bezat een jacht, een renstal, een schouwburg, eigen kranten. Honderd vijftig millioen besteedde ik aan allerlei ondernemingen; moedigde de sport aan, stichtte prijzen, betaalde boksers. Door iedereen geëerd noemde men mij: de gelukkige White.

Eens wist ik wat honger beteekende; later leerde ik den overvloed kennen en kon krijgen wat ik begeerde; duizenden menschen hingen van mijn geld af. Ik had een eigen trein naar Manchester, terwijl ik in 1900 nog te voet van Londen naar Rochdale ging wegens geldgebrek. Ik heb mannen en vrouwen gekend, die vriendelijk en zelfs hartelijk zijn zoolang gij hun van nut zijt en die u de rug toekeeren zoodra de diensten ophouden.

Op den laatsten dag van mijn leven gaat episode na episode van mijn leven aan mijn geest voorbij. Het rustig besef van tevredenheid van vroeger dagen is vervangen door een rumoerig, koortsachtig bestaan. De eene dag volgt den anderen met dezelfde eentonigheid; ieder mensch heeft dezelfde begeerten: meer geld, meer genot, minder werk. Wie rijk is, kan feesten en geschenken geven, de held zijn van nachtclups, zijn naam vermeld zien in de dagbladen en zich een god wanen. Maar is zijn geld op, zoo blijven hem als eenige vrienden: wroeging en jammer. Mijn hoofd is verward, mijn hart bonst, ik aanschouw de dwaasheid van mijn leven. Het is genoeg . . ."

Ziedaar de ondervinding van een gunsteling van het leven. Alles, wat de wereld kan geven had hij gehad, geld, eer, genot. Nu doorzag hij de ijdelheid van al deze dingen die hem zonder hoop lieten, in de ellende zijner ziel, op den drempel der eeuwigheid.

Wat ik denk van het leven!

En gij, mijn lezer, wat denkt gij van *uw* leven?

Wij luisteren naar het woord van Jezus:

„Want wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld gewint en lijdt schade zijner ziel?" (Evangelie van Mattheüs 16 : 26).

„Komt tot Mij allen, die vermoeid en belast zijt, Ik zal u rust geven". (Evangelie van Mattheüs 11 : 58).

(*Christelijk Volksblad*).

Vrijdag 21 Augustus 1931 No. 2197 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
— CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der Redactie is van
Dinsdag 21 Juli tot
Dinsdag 25 Augustus
Ds. G. BOURITIUS
Radstakeweg 26 te Deventer.

III

HET IJZER.

In een tang werd ik gehecht.
In een knettrend vuur gelegd.
Om mij naar Zijn wil te vormen
Laat Hij Mij van vlam omstormen.

Hoe de tochtige blaasbalg raast
En de gloed al heeter blaast,
Die mij slaat met blauwe striemen
En mij bloedend gaat doorpriemen,

Hoe dit brandt en hoe dit steekt,
Tot ik gloeiend ben doorweekt,
En ik lig in de geduchte
Greep verbleekend te verzuchten.

'k Werd verlost en dacht: 'k genees,
Toen een lompe hamer rees,
En met een luidruchtig schallen
Klinkend op mij neer kwam vallen.

Krimpend bood ik wederstand,
Maar de slag trof te allen kant,
'k Ging in 't water, 'k ging ten vure,
Nieuw kastijden moest 'k verduren.

Smid! die tot een feller dracht
Slagen zwaarder hamer bracht,
Bij nog dichter samendrukken
Veer ik op, en spring aan stukken,

En Hij zeide kalm: gij véért?
Dat is lang door mij begeerd.
Want dan heb Ik aan uw leven
Eindelijk Mijn kracht gegeven.

Uit: „De Steile tocht"
van WILLEM DE MERODE.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

De tegenwoordige wereldcrisis belicht door Gods Woord.

Dat dit onderwerp urgent is zal zeker niemand tegenspreken, maar toen ik de titel nog eens overlas kwam de vraag bij mij op: „Hebben we tegenwoordig een wereldcrisis?" Immers het woord crisis wil zeggen een hoogtepunt, een bijzondere gebeurtenis van geweldige ontknooping of zoo iets en wanneer we dan vragen: hebben wij recht om onze tijd met zulk een naam te bestempelen, dan geloof ik dat wij daarop ontkennend moeten antwoorden. Sprekers en schrijvers, belust op sensatie, hebben dit onderwerp gebruikt om de menigte op te zweepen; doch de eisch des Christens is om nuchter te zijn, nuchter ook ten opzichte van onze tijd. De hedendaagsche prediking door enkelen in woord en geschrift gedurig weer naar voren gebracht dat de teekenen der tijden ons wijzen op een zeer spoedig einde onzer bedeeling, mist m.i alle grond. Oorlogen en geruchten van oorlogen zijn er alle eeuwen door geweest, Aardbevingen en besmettelijke ziekten zijn ook in de geschiedenis bekend. Heeft de Spaansche griep 12 mill. slachtoffers geëischt, de zwarte dood van 1350 was nog veel erger. Hij maaide in Europa alleen 25 mill. menschen weg en ontvolkte geheele landstreken. Dat de rampen steeds grooter afmetingen aannemen is natuurlijk dewijl in onze eeuw dingen worden ondernomen waarvan men vroeger niet eens droomde. Maar, vraagt ge, meent ge dan dat onze tijd ons niets bijzonders te zeggen heeft? Neen, volstrekt niet, maar wij hebben ons te houden aan het onderwijs van Jezus. In Matth. 16 : 1—3 lezen we: „En de farizeën en sadduceën kwamen tot Hem en Hem verzoekende vraagden zij Hem dat hij hun een teeken uit den hemel zou toonen. Maar Hij, antwoordende, zeide tot hen: Als het avond geworden is, zegt ge: schoon weder want de hemel is rood, en des morgens: heden storm, want de hemel is droevig rood. Het aanschijn des hemels weet ge wel te onderscheiden en kunt ge de teekenen der tijden niet onderscheiden. Uit dit woord blijkt dat de tijden hunne teekenen hebben en dat de Heere wil dat wij die teekenen onderscheiden zullen. Onder teekenen verstaan wij bepaalde toestanden of gebeurtenissen waardoor de tijd gekenmerkt wordt of die een voorspelling omtrent de toekomst inhoudt zooals het avond- en morgenrood ons iets voorspelt van de komende dag. Welnu, welk teeken heeft onze tijd? Onze tijd, ik huiver bijna om mij op dit terrein te wagen. Onze tijd . . . Wat een wereld van verandering, begoocheling, ontbinding, ontkieming, verlaging, ontwikkeling, ellende en . . . behoefte ligt er opgesloten in dat enkele woord. Zoo dikwijls ik er bij stil sta komt mij Zacharia's wonderspreuk voor den geest: „Het zal te dien dage geschieden dat er niet zal zijn het kostelijk licht en dikke duisternis maar het zal een eenige dag zijn die de Heere bekend zal zijn. Het zal noch dag noch nacht zijn." Noch dag noch nacht . . . is dat niet het beeld onzer dagen? Neen het is niet louter kostelijk licht wat we heden aanschouwen, wat de vele optimisten op alle terrein ook beweren mogen. Een loodzware nevel is veeleer over alles verspreid en waar die zoo nu en dan wordt gescheurd zien wij een poel voor ons walmen van ongeloof en Godsverzaking en bespottelijke menschvergoding. En toch . . . het is evenmin dikke duisternis alleen want het licht des Heeren breekt door, de vallei met beenderen ruischt, een handvol koren op de hoogte der bergen belooft zestig- en honderdvoudige vrucht. Tallooze malen werd het uitgesproken, dat wij aan den vooravond staan, maar . . . het nieuwe morgenlicht toeft. Zoo is het een geheel eenige dag in de geschiedenis der menschheid, een dag waarvan niemand berekenen kan hoever of hoe nabij hij zich van de groote Sabbath bevindt maar altijd een dag waarvan het profetisch woord ons den

eindelijken afloop verkondigt: „Het zal geschieden ten tijde des avonds dat het licht wezen zal". Ja, aan den avond wordt het licht want onze tijden gaan zwanger van de toekomst des Heeren. De menschheid onzer eeuw staat voor ons oog als een vijgeboom waarvan de wortelen door orkanen geschud, maar ook de takken teer worden en de bladeren uitspruiten. Leest er uit, sprak Jezus, dat de zomer nabij is. Bij elke blik in het rond zien we God in de geschiedenis. Terwijl in ons z.g. Christelijk Europa vele Christenen heidenen worden, bekeert Gods genade in de verte duizenden heidenen tot het Christendom en terwijl de haat tegen God en Zijn gezalfde hoogtij viert, worden Gods kinderen bekwaam gemaakt om te lijden, te strijden en te sterven voor de naam en de zaak des Heeren. Zijn heden tarwe en onkruid nog vereenigd, beide wassen zichtbaar op tot volkomen rijpheid en scheiding. De rust is overal verdwenen en zelfs de onverschilligste huivert als hij aan de toekomst denkt. Gewis, de toestand van land en volk en wereld zijn van dien aard dat niemand voor de instandhouding van het bestaande, zelfs voor enkele jaren slechts, durft instaan. Onder ons een grond op schier ieder punt ondermijnd, boven ons een hemel met onweerswolken bedekt en voor ons een langzaam opkomende vloed die alle dammen verbreekt. O, wie zal ons het goede doen zien? Maar zie, gelijk de zee aan den avond soms fosforisch begint te lichten, zoo wordt het ook licht aan den avond van het leven der vromen en als een Noach's duif over de fel bewogen wateren klinke het woord der belofte ons tegen: „Wanneer deze dingen beginnen te geschieden, heft uwe oogen omhoog want weet dat uwe verlossing nabij is". Indrukwekkend zijn de voorteekenen, wat moet dan wel de voleinding zijn. Glansrijk blinkt het morgenrood, hoe zal de groote en vreeselijke dag des Heeren ons tegenstralen. Hij zelf wijst onze eeuw als met uitgestrekte vinger vooruit naar die albeslissende dag en wie geloofd en liefheeft en hoopt, herhaalt vuriger dan immer het gebed van Johannes: „Amen, kom Heere Jezus"! Die bede spoort ons ook aan tot grooten ijver. Want het is immers onmogelijk om naar die toekomst te verlangen en de handen werkeloos in de schoot te leggen. Welnu, ons allen biedt de Heere de gelegenheid aan om die dag te verhaasten. Het zal de oogstdag der wereld zijn maar zoolang de velden nog braak liggen houden de maaiers de sikkels terug. Laat ons dan naarstig en vol liefde arbeiden en het kostbaar evangeliezaad uitstrooien overal waar we kunnen en tevens met een hart vol heimwee uitzien naar die komende dag waarop ons geloof zal veranderd worden in aanschouwen en we Jezus zullen zien van aangezicht tot aangezicht. Want zalig zijn ze die heimwee hebben: zij zullen eenmaal tehuis komen.

Harl., Aug. 1931. v. D.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Wanneer de leider verloren is.

We lezen van groepjes vluchtelingen, die aan het wakend oog van de opzichters wisten te ontsnappen en over sneeuw- en ijsvelden zich spoeden om te trachten de grenzen van een naburig land over te steken. Onderweg echter verliezen zij hun leider en inplaats van juichend door de portalen der vrijheid te treden, komen zij, na wekenlange zwerftochten vol ontberingen, ... vlak voor de hoofdpoort van het oude gevangenen-ressort terecht. Zij worden opgemerkt en gegrepen en gaan in onbeschrijfelijke ellende onder.

Wanneer ik boven dit episteltje van een leider gewaag, die verloren is, dan heb ik niet de beteekenis van verloren op het oog, zooals die in genoemde veronderstelde tragedie. Ik denk aan een geheel anderen verloren toestand. Jezus zeide eens: „Die zijn ziel zal verloren hebben om mijnentwil, zal haar vinden". Er is een zich verliezen in den schoonen arbeid, die ons is toevertrouwd; er is een verloren gaan in onze Zondagsschool of bijbelklas of meisjesvereeniging of jongeliedenwerk of welke tak van werkzaamheid ook. En de jeugdwerker, die nog niet weet wat het is in zijn werk verloren te zijn, moge trouw wezen en even regelmatig in het komen en vertrekken als zijn chronometer, toch is hij nog niet hoog genoeg geklommen of diep genoeg ondergedompeld om het waarachtige leven te kunnen genieten.

* * *

Wanneer de leider verloren is .....
Wat dan?
Dan is hij gelukkig.

Eens schreef een vader aan zijn dochter: „Wil men gelukkig zijn, dan moet men zichzelf verliezen in iets dat grooter is". Dit is een wijze raad. Zoolang men zich verliest in zichzelf — en maar al te spoedig wordt dat gedaan, b.v. een jongen, die meent, dat hij van de geneugten des levens zijn bescheiden deel niet ontvangt; of een werker in onze rijen, die tevergeefs uitziet naar den dag van zijn kroning; of een jongedochter, die zichzelf voortdurend vergelijkt met Christus-belijdende vriendinnen en kennissen en van gevoelen is, dat deze vergelijking zeer in haar voordeel uitvalt — ik herzeg, dat zoolang men zich verliest in zichzelf, is men niet en nimmer echt gelukkig. Men heeft het geluk niet, dat tintelt en gloeit, dat helder is en zonder vlok en vol drang. Maar anders wordt het, wanneer men zichzelf geheel kwijt wordt in het grootere, b.v. de jongeling in zijn lievelingsstudie of de jongedochter in haar pogingen om een waardig ideaal na te streven. Dan begint het al binnen in ons heerlijk warm te worden en tellen wij minder bezwaren.

En laat ons toch vooral bedenken, dat hoe edeler het grootere is, des te gelukkiger zijn zij, die er geheel in ondergaan. Het geluk der verlorenen is immers recht evenredig aan de kwaliteit van het grootere.

Wat kostelijk werk is het werk van den jeugdwerker! Wij ontmoeten ze, mannen en vrouwen, die op ongedachte plaatsen leven als vrienden van Jezus en vertellen van de jaren hunner jeugd. Toen zij de Zondagsschool bezochten. De woorden van den onderwijzer hebben hen tot op den huidigen dag vergezeld als een zegenenden engel. Reeds lang is deze eenvoudige dienstknecht van onzen Heiland gestorven, maar zijn geest is verrezen en leeft in deze lieden voort. En hij zal in hun kinderen en kindskinderen voortleven en zijn leven neemt geen einde.

„Het is slechts een klas van eenige kinderen, of jongeren, die op Zondag of in de week gedurende een enkel uur vergaderen", zeggen de menschen.

Slechts een klas! Maar wat uit haar zal geboren worden, is talrijk als het zand der zee en de sterren des hemels.

Een enkel uur! Maar dat enkele uur kan oorzaak van vrede en blijdschap en waarheidsliefde worden voor breede scharen, die zich tot aan een horizont van den tijd uitstrekken.

Welk een groot en uitnemend werk is den jeugdwerker op de handen gelegd!

O, de vreugde dergenen, die zich daarin verliezen!

* * *

Wanneer de leider verloren is.....
Wat dan?
Dan is hij tegen een moeilijkheid wel bestand.

Ik denk hierbij niet in de allereerste plaats aan de opoffering van tijd en soms geld, die hij zich moet getroosten, of aan een ingespannen voorbereiding door het werk gevraagd.

Er zijn andere moeilijkheden, waarover menige jeugdwerker helaas struikelt. Hij ergert zich bijvoorbeeld aan een mede-jeugdwerker, die zich een onvriendelijke opmerking laat ontvallen. Of, wat ook wel eens gebeurt, men neemt te goeder trouw een besluit of doet een voorstel betreffende zijn tak van arbeid zonder hem te raadplegen. Hij voelt zich gepasseerd, geprikkeld, gegriefd, gekleineerd en . . . . hij bedankt. Of neen, hij bedankt niet. Er is nog een kortere weg om het verband te verbreken. Hij staakt zonder kennisgeving!

Nu vind ik, dat jeugdwerkers ka-

meraadschappelijk met elkaar moeten omgaan en alle dingen hun arbeid rakende, coöperatief dienen te behandelen. En heeft men den een of ander soms een ernstig woord toe te voegen, laat het dan zijn in den geest der liefde.

Maar bedanken is toch zeker het allerlaatste, waartoe een rechtgeaarde werker zijn toevlucht neemt. Dit staat bij mij vast als een huis, dat wanneer de werker verloren is in zijn werk, hij aan bedanken nimmer denkt. Bedanken doet hij, die verloren is in zichzelf. Maar die onder is gegaan in de glorie van den arbeid, waartoe hij is geroepen, zal trachten om de dingen, die hem hinderen, door een rustige bespreking uit den weg te ruimen. En heeft hij bij de eerste poging geen succes, dan wacht hij een gelegen tijd af om een tweede poging te ondernemen, doch wegloopen kan hij niet.

Hoe ging het onzen Meester, toen Hij op aarde was? Hij had zich alle dagen wel kunnen ergeren, nu eens aan Jacobus en dan weer aan Filippus en Thomas — om van Petrus en Judas niet te gewagen.

Toch gaf Hij het niet op. Hij ging onder in Zijn werk en heeft „om de heerlijkheid, Hem voorgesteld, het kruis verdragen".

* * *

Wanneer de leider verloren is.....

Wat dan?

Dan is hij bijzonder geschikt voor de taak, die hij heeft aanvaard.

Alleen wanneer de kunstschilder tijd en plaats en alles vergeet en enkel leeft in het tafereel van zijn verbeelding, is hij in staat een product van blijvende waarde te scheppen. De beeldhouwer, die aldoor de zwaarte van den hamer voelt en zich telkens ergert over de kwaliteit van het marmer, levert geen monument af, dat de eeuwen bewonderen. Wil men goed werk verrichten, dan moet men in zijn werk verloren zijn. Dat is de regel voor de dienstbode zoowel als voor den kunstenaar en den eersten minister van het land.

En dat is ook de regel in het Koninkrijk der hemelen. Bevestigt God zelf deze regel niet in het zenden van Zijn Zoon? Wijst de komst van Christus Jezus niet naar een Vader heen, die geheel verloren is gegaan in Zijn werk van verlossing?

Verloren leiders! Gelukkig zijn die Zondagsscholen en vereenigingen en vergaderingen te achten, die ze mogen bezitten.

Behoort gij tot hen?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Laat uw kind onderwijzer worden! Er is in den laatsten tijd een tekort aan Baptiste onderwijskrachten openbaar geworden. Ligt hierin voor Baptiste ouders, in 't bezit van jongens of meisjes, die straks den schoolplichtigen leeftijd achter zich zullen hebben, geen aanwijzing betreffende de toekomst hunner kinderen? Wanneer ze er overigens aanleg en geschiktheid voor bezitten, dan laat ze vormen voor het onderwijs. En waar het voor mij vaststaat, dat de christelijke school, de school onzer kinderen is, raad ik hen een christelijke inrichting voor de opleiding tot onderwijzer te laten bezoeken.

Opnieuw kwam bij de redactie van De Christen de vraag in of zij voor een der christelijke scholen in de Veenkoloniën een onderwijzer of onderwijzeres van Baptiste overtuiging wist. We konden geen adres noemen, maar publiceeren hier deze aanvrage, omdat er onder onze lezers allicht iemand is, die het Bestuur van bovengenoemde school een handje kan helpen. Wij zullen belangstellenden gaarne nader inlichten.

De werkloozen-uitkeering. Voor enkele weken werd in het Algemeen Weekblad de vraag besproken of de werkloozenuitkeering op economische gronden te verdedigen is. Eerst wijst de schrijver er op, dat van loonsverlaging geen heil is te verwachten. Zij zal ons niet uit de tegenwoordig economische depressie brengen. In de eerste plaats omdat het loon der arbeiders slechts één der factoren is, die de kostprijzen der producten bepalen, terwijl een loonsverlaging kwantitatief ten volle in een vermindering van de koopkracht zal zijn terug te vinden.

Hoe zullen we echter uit de moeilijkheid geraken? Naar het oordeel van den schrijver zal de wijze, waarop in de moderne gemeenschap de werkloozen door de overheid worden gesteund, ons binnen afzienbaren tijd uit de depressie verlossen. Aan deze steun is het te danken, dat de consumptie minder sterk is afgenomen dan de productie, wijl de werkeloozen daardoor in staat gesteld werden te consumeeren zonder te produceeren. Dit moet leiden tot een opteren der voorraden, en als het eenmaal zoover is, dan is de wereld rijp voor een economische opleving. Dat dit vermindering van kapitaal beteekent is, zegt de schrijver, ook niet te betreuren, daar in een tijd van depressie ook de behoefte aan kapitaal vermindert.

Ons dunkt, dat deze kijk op het vraagstuk de werkloozen een hart onder den riem zal steken. Ook zij nemen, hoe vreemd het moge klinken, in het economische proces een nuttige plaats in.

Een betere regeling. In antwoord daarop werd door een inzender een betere regeling der uitkeeringen bepleit. Is het noodig, zoo zeide deze, dat er minder wordt geproduceerd, laat men dan de oudere arbeiders vroeger op pensioen stellen, en dan geen pensioen van 3 en 5 gld per week, maar een pensioen, dat hen in staat stelt op een behoorlijke wijze aan de consumptie deel te nemen.

Wij vreezen dat dezen weg voorloopig nog wel niet zal worden ingeslagen. Maar wij zijn belangstellend te vernemen welke regelingen men dan zal treffen, opdat de overvloed een zegen voor allen zal worden inplaats van velen in een toestand van nood te brengen.

Het misbruik der dieren. Bij dit onderwerp bepaalden mij de groote reclame-biljetten van een bekend circus en de verslagen, die de pers van de voorstellingen van dit circus het publiek voorlegde. Ieder weet, welke kunststukjes daar door wilde en tamme dieren worden uitgevoerd. Wat mij vooral trof was het verhaal van een leeuw, die door een brandende hoepel sprong. Men stelle zich dit voor, en probeere zich de martelingen te realiseeren, waardoor dit dier tenslotte gewillig werd, dezen sprong te maken! Men moet weten welk een angst de dieren hebben voor vuur, om eenigszins te kunnen begrijpen hoe lang het gepijnigd moet zijn om door een brandende hoepel te springen! De andere kunststukjes vertoonen de dieren ook heusch niet uit eigen beweging! Onderricht en goede woorden zijn daartoe ook niet voldoende. Slechts de vrees voor pijn doet het dier tenslotte zwichten.

Wat is deze dressuur anders dan een misbruik der dieren? Machtsmisbruik onzerzijds? In Engeland protesteert men op deze gronden tegen het circusbedrijf. En wij kunnen dat verstaan.

De zending der Ned. Vrije Evang. Gemeenten. De vrije Evangelische gemeenten hebben een eigen zendingsterrein in Ned. Oost-Indië Een hunner zendelingen, br. Rijkhoek, die wij op de conferentie te Ermelo mochten ontmoeten, vertelde dat op het eiland, dat hun zendingsterrein uitmaakt, 100,000 menschen wonen. De Rijnsche (Duitsche) zending heeft er één post. De Vrije Evangelischen hebben er twee zendelingen, twee verpleegsters en 23 inlandsche onderwijzers. En dit werk is te financieren met f 10,000 per jaar. De verpleegsters werken in twee hospitaaltjes. Opgemerkt moet echter worden, dat de verpleegsters, om voor hun arbeid regeeringssubsidie te verkrijgen, ook het diploma verloskunde moeten bezitten. In Nederland duurt de studie daarvoor drie jaar. In Duitschland kan men dat diploma echter in een jaar tijds halen.

Liggen er dus ook voor ons geen zendingsmogelijkheden in onze koloniën? Mij dukt ja! en zelfs in een niet verre toekomst.

De vorm van den Doop. In het orgaan van de Vrije Evangelische Gemeenten van 1 Aug. spreekt Doc. Winckel over den vorm van den Doop. Aan het slot daarvan verklaart hij, dat hij zich over dit onderwerp niet tot een dispuut laat uitlokken. Wij voelen ons echter met deze gemeenten, die ook het beginsel der gemeente van geloovigen voor staan, te zeer verwant en komen te vaak met hen in aanraking, dan dat we niet in bizondere mate belang zouden stellen in hetgeen in die kringen over den Doop geschreven wordt.

Doc. Winckel vraagt: wanneer een ongedoopte zich als volwassene meent te moeten laten doopen, mogen wij dan, wat de vorm betreft, eischen dat deze doop op iedere andere wijze dan door onderdompeling geschiedt? Hij meent van niet. Hij huldigt de gedachte niet dat het water het graf zou zijn waarin men afdaalt. Wijlen Ds. van Heest leerde hem: „als iemand zich in zijn geweten voor God verplicht acht, zich door onderdompeling te laten doopen, *en hij stelt mij daartoe in de gelegenheid*, zoo zal ik hem dit niet durven weigeren". Doc. Winckel gelooft dat dit de eenige juiste oplossing is. Hij weet dat er onder de Vrije Evangelischen zijn die achter dezen raad een vraagteeken zetten. Tegenover hen wijst hij er op dat „wij" wel eens vergeten, dat de doop, door Christus en Zijn apostelen bediend, toch wel heel waarschijnlijk een doop door onderdompeling is geweest. Eerst later heeft de besprenging of begieting de onderdompeling veelal vervangen. Dan herinnert hij aan deze passage in 't begin van het doopformulier: *„dit leert ons de ondergang en besprenging met het water"*.

Wij vinden het slechts jammer, dat Doc. Winckel niet bereid is over dit onderwerp met de Leiders der Vrije Evangelische Gemeenten van gedachten te wisselen.

Dat de doop door onderdompeling nog voor Vrije Evangelische broeders *rechtvaardiging* behoeft, heeft ons bevreemd.

Het a.s. Wereldcongres. Het vijfde Baptiste Wereldcongres zal, D.V. gehouden worden in 1933 te Berlijn. Den vierden Augustus wordt het geopend. In de wijze van voorbereiding zijn eenige belangrijke veranderingen aangebracht. Gewichtige onderwerpen zullen vooraf door internationale commissies van deskundigen worden bestudeerd. Vijf van zulke commissies zijn benoemd en wel voor de volgende onderwerpen: het Nationalisme; het Rassenvraagstuk; het Drankvraagstuk; het Zedelijk vraagstuk, vooral in verband met het huwelijk en de familie, en de beteekenis van den Geest van Christus in het Economische leven.

Daar in deze commissies personen uit verschillende landen zullen zitting hebben, zal elke commissie een kern hebben, bestaande uit den voorzitter en twee personen van diens nationaliteit, die elkander dus gemakkelijk zullen kunnen bereiken. Aan de leden van dezen kern is opgedragen het onderwerp te preciseeren en de lijnen voor de behandeling te trekken. Zij zullen ook belast worden met de voorloopige opstelling van de rapporten die te Berlijn moeten worden ingediend. Honderdenvijftig Baptisten uit verschillende landen zijn uitgenoodigd voor het lidmaatschap van deze vijf commissies. Het spreekt vanzelf dat ze ook bij anderen, buiten onze kringen inlichtingen mogen inwinnen, en tenvolle gebruik

---

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

12.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een kleine bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen verhaalde zijn geschiedenis, en hoe hij te Parijs gekomen was. Hij woonde nu bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Zij had op straat een klein kindje gevonden, maar aan Giuseppe en haar broer Richard verboden, dat aan anderen te vertellen. Giuseppe werd door den heer Manuel geheel in nieuwe kleeren gestoken en aangenomen als jongste bediende. Zijn viool had hij vertrapt. Marie was zeer verbaasd, toen hij in nieuw gewaad en met een twee-frankstuk thuis kwam en was bovendien zeer jaloersch. Maar als Giuseppe haar verklaart, dat hij haar het allermeest liefheeft, is zij iets gerustgesteld. Dan vertelt Giuseppe haar van zijn afspraken met den heer Manuel.)

»Wie zou dat gedacht hebben!« riep Marie verbaasd, en weer liet zij het oog onderzoekend op Giuseppe rusten. De gedachte dat zijn nieuwe vrienden zooveel voor hem konden doen, en zij zoo weinig, maakte haar zichtbaar ongerust.

Eindelijk zeide zij met trillende stem en zoo zacht, dat hij moeite had, het te verstaan: »Zeg mij nu eerlijk de waarheid, Sep, hebben die heeren er in 't geheel niets van gezegd — dat je bij ons moet weggaan en bij hen moet wonen?«

»Neen, geen woord hebben zij gezegd. En ik ga ook nooit bij mijn Marie weg — nooit, nooit!« riep Giuseppe hartstochtelijk, terwijl hij nog eens beide armen om den hals van het jonge meisje sloeg. »Ik ben het allerliefste hier, bij mijn Marie en klein nichtje en Richard«.

Hij keerde zich bij deze woorden om, alsof hij de vermeende kostelijke aanblik van het zolderkamertje goed op zich wilde laten inwerken, maar was in het zelfde oogenblik geheel verbluft over de veranderingen, die daarin hadden plaatsgevonden en die hij bij zijn stormachtige binnenkomst in zijn blijdschap in 't geheel niet had opgemerkt.

»Wat is alles helder en schoon!« riep hij uit. »En jij bent vandaag ook al zoo mooi, Marie! Je haar zit zoo mooi glad, en o, wat heb je daar een mooi lint in het haar!« voegde hij er verrukt aan toe, terwijl hij haar over de anders zoo wilde lokken streelde. «Heb je die op straat gevonden?«

»Neen, vrouw Randolf heeft die aan mij gegeven. De kleine is de oorzaak van alles.

Onze oude kamer leek mij in 't geheel niet passend voor het lieve kindje. Zoo gauw zij vanmorgen in slaap gevallen was ben ik zoo hard mogelijk aan het werk gegaan. Je kunt niet gelooven, wat een hoop vuil ik de deur heb uitgewerkt. Ik heb zooveel stof moeten slikken, dat ik op 't laatst nauwelijks meer ademen kon, en klein nichtje is door het lawaai wakker geworden, dat ik met den bezem heb gemaakt. Ten slotte moest ik haar wel naar beneden brengen en Anna vragen, of die een oogenblikje op haar wilde passen. Vrouw Randolf scheen erg blij te zijn met mijn ijverig schoon maken, en zij heeft mij geleerd, hoe men gebroken vensterruiten met papier beplakken kan inplaats van met oude lompen dicht te stoppen. Zie nu maar eens, hoe schoon alles er uitziet.

Ook de laden van het oude kabinet heb ik schoon gemaakt! Je had die bende spinnen eens moeten zien, die daarin rondliepen!

Toen de kamer klaar was, heb ik mij gewasschen en ook alles, wat ik aanhad, want ik was verschrikkelijk vuil, Anna heeft mij zoolang kleeren van haar zelf geleend, tot die van mij weer droog zullen zijn. Daarna heeft zij mij gekamd en mij ook dat mooie lint gegeven. Ik heb het je al gezegd, de kleine heeft ons geluk gebracht!«

»Het is allemaal wondermooi,« zeide Giuseppe bewonderend. »Dat lieve kleine nichtje! Mijnheer Manuel heeft gezegd, dat wij haar maar veel melk moeten geven«.

»Heb je er hem dan van gesproken?« vraagde Marie zeer verschrikt.

»Ja, en hij heeft zeer gelachen, toen ik hem verteld had, dat jij zoo bang was geweest, dat hij je de kleine zou afnemen.

»Ik wil haar in 't geheel niet heb-

mogen maken van wat elders gepubliceerd werd!

Eén van deze vijf commissies zetelt in Zweden, één in Engeland en drie worden gevormd door Amerikanen.

Wij wenschen dezen broeders bij de bestudeering van hun belangrijke onderwerpen het Licht van den Heiligen Geest toe! — En wij maken ons klaar om op deze groote en belangrijke vergaderingen niet te ontbreken. Een wereld congres, zoo dicht bij ons, heeft recht op een sterke Nederlandsche vertegenwoordiging. De inspiratie die van zulke vergaderingen uitgaat, onderschatte men niet!

De omgang met gebrekkigen. Van de Fransche letterkundige Littré las ik voor eenigen tijd het volgende:

„Aan het venster van Littré's slaapkamer hing een . . . hijschblok met een lang touw. Littré gebruikte dit om zich zelf gedurende de fraaie zomerdagen, wanneer hij in zijn tuin wenschte te werken, neer te laten en weer op te hijschen! Want in zijn laatste levensjaren was hij geheel verlamd, en hij wenschte vooral niemand tot last te zijn . . ."

Hoe licht betoonen wij gebrekkigen menschen een medelijden, dat hun lijden verzwaart inplaats van verlicht. Zij willen niet graag aan hun gemis worden herinnerd. Mee te kunnen doen, te kunnen leven zooals de anderen, dat is hun blijdschap. Hulpverleening wekt onwillekeurig het gevoel van minderwaardigheid. En juist zij, die aan hun lichaam wat missen, hebben vaak een sterke wil. Hebben ze hulp noodig, dan moet men hen die hulp zoo onopgemerkt mogelijk bewijzen. Helpen is altijd een kiesche zaak, een kunst die niet allen verstaan, maar tegenover gebrekkigen moet men uiterst voorzichtig zijn, om niet het tegenovergestelde te bereiken, van wat men zich voorstelt.

Uit Hamburg-Horn. Aan het slot van den laatsten cursus in de Opleidingsschool te Hamburg ontvingen 14 kweekelingen het diploma. De plechtigheid werd geleid door den rector Dr. Neuschäfer. Dr. Luckey hield een toespraak tot de vertrekkenden naar aanleiding van Kol. 3 : 23: en al wat gij doet, doet het van harte als den Heere, en niet den menschen. Een der afgestudeerden refereerde over het onderwerp: „de zedelijke en godsdienstige waarde van het Oude Testament voor het godsdienstonderwijs". „Baptistisch Jeugdwerk in theorie en practijk", was een der andere onderwerpen, die bij deze gelegenheid werden behandeld. — Er werd natuurlijk veel gespeecht. Wij vereenigen ons echter van harte met het gebed van den Secretaris van wat wij het „curatorium" zouden noemen: „Heere, bewaar al deze jonge strijders, *maak ze sterk en standvastig*, opdat ze blijde mogen uittrekken in den heiligen oorlog!"

L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jakob te Beth-El. Jozefs jeugd.

Gen. 35 : 1—20; Gen. 37 : 1—11.

Les voor Zondag 20 Sept. 1931.

Verleden week hebben we Jakob nog juist naar Sichem laten trekken. Daar is hij ongetwijfeld geruimen tijd gebleven. Wat daar gebeurde, slaan wij maar over om dadelijk weer verder te gaan.

Toen Jakob, om hetgeen er te Sichem gebeurd was, noodzakelijk uit die omgeving moest vertrekken, openbaarde

---

ben,« heeft hij gezegd. »Marie behoeft haar niet weer in een schuiflade te leggen, om ze voor mij te verbergen. Ik verlang haar heelemaal niet«.

«Dan is alles goed«, antwoordde Marie, nu geheel gerustgesteld. »Ik heb alle menschen de geschiedenis van mijn tante Gérault verteld, en klaarblijkelijk twijfelt niemand er aan. Vrouw Randolf heeft mij aangeraden, het kind in een gesticht onder te brengen; maar ik heb haar gezegd, dat tante mij de plechtige belofte heeft afgenomen, dat ik de kleine zelf zou opvoeden; toen was zij geheel tevreden en heeft mij zelfs beloofd, mij te zullen helpen, zoo goed zij maar kon. Nietwaar, liefje, nu behoor je dus mij alleen toe?« Met deze woorden drukte zij het kind aan haar hart, terwijl het kindje met haar zachte knuistjes haar pleegmoeder over de wangen streelde en zeer tevreden met haar lot scheen.

Wat bekommerde de kleine zich er om, dat haar pleegmoeder arm en onwetend was, of dat zij slechts in zulk een ellendig zolderkamertje moest huizen? Zoo lang zij maar voedsel en een dak boven haar hoofd had, zoo lang zij maar door zooveel liefde omgeven was en haar de tranen met kussen werden afgedroogd, was zij gelukkig.

»Wat blijft Richard vreeselijk lang weg,« klaagde Marie, toen Giuseppe weer bij vrouw Randolf vandaan kwam, waar hij de geborgde kaars betaald had.

»Hij komt er net aan,« zeide Giuseppe.

»Het is net, alsof hij nog langzamer loopt dan anders.«

»Ja, hij lijkt mij elken dag meer vermoeid en neergeslagen. Ik vrees, dat er iets niet in orde met hem is, Sep. Dikwijls wordt het mij angstig te moede, als ik hem aanzie.

Wat zal er toch van ons moeten worden, als hij eens ziek werd en stierf?«

»O Marie!« riep Giuseppe geheel ontzet uit.

»Werkelijk, soms maak ik mij erg bang over hem«, ging Marie verder. Hij is zoo bleek en kan zich soms nauwelijks verder voortslepen, de arme jongen! Het kan wel wezen, dat hij zich maar hangen laat; want hij is eigenlijk altijd even langzaam geweest en moest steeds met geweld ergens toe worden aangezet. Zeg hem er echter zelf maar niets van.«

Richard bleef op den drempel staan en zag vragend van den een naar den ander, als wist hij niet goed meer, wie hij voor zich had.

»Nu, kom dan toch binnen!« riep Marie hem ongeduldig toe. Zij werd altijd eenigszins ongeduldig, wanneer zij zich over het een of het ander bezorgd maakte. »Wat is er?«

»Och, niets,« antwoordde Richard. »Ik ben alleen maar erg moe«. Met deze woorden zonk hij neer op zijn armzalige legerstede, die in een hoek van het dakkamertje stond.

»Maar er mankeert toch wat aan,« zeide Marie, terwijl zij haastig naar hem toe ging.

«Wat is er toch? Je zet een gezicht, alsof je op sterven ligt.«

«Neen, ik sterf nog niet,« antwoordde Richard met matte stem. »Ik ben enkel maar doodmoe. Laat mij slapen, Marie! Het is Zaterdag, en ik behoef vóór Maandag niet weer aan het werk te gaan«.

»Het is pas Vrijdag,« verbeterde Marie hem.

»Maar laat mij toch maar slapen,« verzocht hij en sloot de oogen.

»Wees toch eens wat verstandiger,« zeide Marie. »Probeer een man te zijn en eet maar eens wat; dat zal je goed doen. Je hebt de kleine nog in 't geheel niet gezien. Zie zij wil je al goedendag zeggen!«

Zij bracht het kind bij hem; maar Richard wendde het hoofd naar den muur en bracht er met moeite uit: »Neen, ik ben te vuil, Marie!«

Dan het hoofd een weinig opheffend, voegde hij er aan toe: »Breng mij wat water, Sep, dan zal ik mij wat wasschen!«

Vóór de jongen echter aan zijn verzoek kon voldoen, was Richard weer in zulk een uitgeputten toestand op het bed neergezonken, dat Marie doodelijk verschrikt werd.

Wordt vervolgd.

God zich weer aan hem, v. 1. Dat was een herinnering aan zijn zonde en aan Gods barmhartigheid. Herinner even aan Jakobs droom te Beth-El, Gen. 28, en aan wat er aan vooraf ging, Gen. 27. Ongetwijfeld heeft Jakob ook gedacht aan de te Beth-El gedane gelofte. Naar Beth-El gaan — en daar op Gods bevel een altaar bouwen, daar waar hij Gods stem had gehoord en zijn gelofte had afgelegd . . . . dat was een ernstige zaak. Jakob had ook te Sichem een altaar gebouwd en geofferd, maar. . . . . hij had overigens in vele dingen toegegeven. Dat Rachel in der tijd de Terafim van haar vader gestolen had, wist hij niet, maar dat er in zijn kamp afgodsbeelden waren en andere met afgoderij verband houdende voorwerpen, dat wist hij wel. (Ik vermoed, dat de in v. 4 genoemde oorsierselen een soort amuletten zijn geweest, versierselen, die men tevens voor beschermmiddelen hield). Vertel, wat hij tot de zijnen sprak, v. 2 en 3. En dan natuurlijk ook, wat toen volgens v. 4 is gebeurd.

V. 5 kan wel overgeslagen worden. Het slaat terug op 't vorige hoofdstuk, wat toch door ons verzwegen is. Te Beth-El aangekomen, werd natuurlijk een altaar gebouwd — en ik denk daar zal wel veel geofferd zijn; denk maar aan Jakobs belofte, Gen. 28; ofschoon er nu met geen enkel woord aan herinnerd is. (V. 8 kan men wel overslaan). Toen verscheen de Heer weer opnieuw aan Jakob, vertel v. 9—13. De verzen 14 en 15 worden er dan natuurlijk meteen aan toegevoegd.

Niet lang daarna kwam er groote droefheid in Jakobs leven. Toen hij van Beht-El weer een weinig naar 't Zuiden trok kreeg hij er nog weer een zoontje bij, maar zijn geliefde Rachel, de moeder van dit kind, werd terzelfder tijd ernstig ziek en stierf. Dit kind was zijn twaalfde zoon en heette Benjamin. (Het lijkt mij verstandig op de beteekenis van de namen in v. 18 niet in te gaan, daar die toch niet in verband met de betreffende omstandigheden kan worden verteld. Benoni = zoon mijner smart; Benjamin beteekent waarschijnlijk gelukszoon, in dit verband zou dat dan beteekenen een troost tegenover het verlies).

Nu begint er een bijzonder interessante geschiedenis. De kinderen weten, dat Rachel reeds eerder één jongetje had gekregen, Jozef. De geschiedenis is nu meer de geschiedenis van Jozef dan van Jakob.

Jozef was heel anders dan de andere 10 zoons van Jakob. (Benjamin blijft vooreerst natuurlijk buiten beschouwing). Zij schijnen ruwe herdersknapen te zijn geweest, die het in 't veld niet zoo heel precies namen met de rechten van een ander. De herders leefden over 't algemeen „op hun knots", d. w. z. ze wisten er zich wel door te slaan, en namen wat ze hebben wilden, desnoods met geweld. Jozef ging ook wel mee met de kudden, maar de schanddaden van zijn broeders stonden hem tegen. En thuis gekomen, kon hij er niet van zwijgen, 37 : 2; vertel, doch stel Jozef niet voor als een klikker. 't Is niet gezegd, dat Jozef met zekere voldoening en zelfverheffing sprak; 't kan ook zijn, dat hij het werkelijk heel erg vond en er afkeer van had. Lettende op Jozefs openbaring in later dagen, neem ik dat zelfs met veel gerustheid aan.

De broers zullen dat wel vervelend hebben gevonden van Jozef; ze hebben natuurlijk niet van hem gehouden. Daar kwam nog bij dat vader Jakob veel van Jozef hield en hem voortrok, v. 3. Dat leidde er toe, dat ze beslist een hekel aan Jozef hadden.

Nog meer kwam er bij. Jozef begon zichzelf een beetje gewichtig te voelen. Dat was geen wonder, eerst al doordat zijn broers zich door hun gedrag een slechten naam bezorgden en dus maakten, dat ze minder achting genoten; en toen nog doordat zijn vader hem zoo voortrok. Jozef droomde eens een wonderlijken droom, v. 7 Nu, dat zegt op zichzelf nog niet veel; wie droomt er soms geen vreemde dingen! Maar Jozef ging heel gewichtig dien droom vertellen, zie v. 6. En dat aan menschen, die zoo erg aan droomen geloofden. Zijn broeders haatten hem toen nog meer, v. 5 en 8. Jozef werd daardoor evenwel niet voorzichtig. Hij droomde weer en vertelde ook weer, wat hij gedroomd had. Vertel den droom. Zijn vader werd het te erg. Hij vermaande Jozef. Toch dacht hij, dat die droomen wel eens wat beteekenen konden, en hij onthield ze. Maar de broers werden nog meer boos op Jozef. Als ze over hem spraken, noemden ze hem „Meester droomer". O. ze wilden hem wel dood maken. Dat was slecht van Jozefs broers. Ze hadden beter gedaan, niet zoo goddeloos te leven dan zulke booze gedachten te koesteren want dat is gevaarlijk. Denken wordt zoo licht doen. Zondige gedachten zijn heel gevaarlijk voor een mensch. De volgende week zullen we hooren wat er verder gebeurde.

K. R.

MEDEDEELINGEN

Ontvangen:

voor de Zending van de Bapt. Zend. Ver. „Uw Koninkrijk kome" Apeldoorn f 70.— (waarvan f 5.— voor de Zending onder Israël, rest zonder bepaalde bestemming).

Hartelijk dank.

Leeuwarden v/d Kooystr. 16 — J. VISSER, U. P. Postrek. 167305.

Adreswijziging.

Het adres van Ds. J. Louw is veranderd van Piet Heinstraat 58a in *Heereweg 19* te Groningen.

Conferentie.

Hiermede verzoekt ondergeteekende aan alle Baptisten Gemeenten in Friesland die in de a s. wintermaanden ter hunner plaatse een conferentie zouden willen hebben, dit onverwijld aan hem te berichten.

Namens het Bestuur der Friesche Bond van Baptisten Gemeenten in Friesland.

De Secretaris,
H. FENNEMA.
Weg naar Cambuur 4. Leeuwarden.

ONZE NATIONALE CONFERENTIE te GRONINGEN

Waarde vrienden!

Ik behoef u zeker niet op te wekken deze conferentie te bezoeken. De data 26 en 27 Augustus en de goede stad Groningen passen de meesten onzer heel goed. En wat kunnen wij, levenslustige en bewegelijke jongeren, met zulk een geschikten tijd en zulk een gastvrouw als de jeugd van de grootste gemeente van ons land anders doen dan zingend komen en met vroolijkheid in hart en oogen vergaderen en confereeren!

Ieder zal moeten toestemmen, dat het programma uitstekend is verzorgd. Daarbij gaan wij — het programma zwijgt er over —

onze nationale

zingen. O, het zal er daveren in de Baptiste kerk aan den Meeuwerderweg.

En niet alleen onze nationale, ook

onze internationale

zullen we er instudeeren, want weet, dat de Baptiste Jeugdbeweging der wereld onlangs zich een lied heeft verkoren, dat Amerikaan, Engelschman, Duitscher en Zweed en jongelui van andere talen en volken gaarne aanheffen. Ook wij willen ons dat lied eigen maken onder de leiding van den eenen of anderen opperzangmeester.

Dus ieder op naar Groningen.

'k Verwacht, dat al de jongelui van de provinciën Friesland, Groningen en Drente in gesloten rijen peddelen met het zonnige gelaat naar de huizenmassa op het staarteinde van den Honsrug gekeerd. Of als zij niet fietsen, dat ze dan per autobus zullen komen: jubelend onder begeleiding van trompetgeschal in den vorm van signaalhoorngekraak.

'k Hoor, dat Twente in flinken getale zal verschijnen. Dat is prachtig! Zwolle en Deventer zullen zeker niet bij Twente ten achter willen blijven. En de andere

gewesten van ons land? 'k Heb goede verwachtingen van ze.

Vrienden, leg gedurende een paar dagen uw arbeid neer; wees vrij en blij en reis met liederen in het hart en op de lippen, met de insignes op de borst, met uw vlaggetjes op uw rijwiel en uw banieren ontplooid naar Groningen.

Gij zijt nergens in de wereld zoo welkom als daar!

Geve onze machtige Heer ons rijk gezegende dagen.

Met hartelijken groet en tot ziens.

Geheel de uwe in den dienst onzer mooie beweging.

J. W. WEENINK.

III

UIT DE GEMEENTEN

WORKUM. Maandag 3 Aug. j.l. stonden we weer bij een geopend graf. Daarin moesten we neerleggen een geliefde doode, een zuster in Christus. Een nog al langdurige ziekte, maar geduldig gedragen, was aan deze zuster bereid; velen onzer mochten haar bezoeken in haar ziekte, en wij mochten de goede belijdenis steeds beluisteren, „ik ga naar huis". Onze zuster is ook in haar leven arbeidzaam geweest in de dienst van het Koninkrijk Gods, zij heeft gedaan hetgeen zij konde. Onze Voorganger, br. G. Visser, sprak bij het geopende graf een troostvol woord, een woord van ernst tot de vele toehoorders. Ook bij de begrafenisdienst in Beth-El werden nog goede woorden gesproken. 't Was een goede ure ook op de plaats des rouws. Voor echtgenoot en kinderen en familie is dit een zwaar verlies, maar de Heer geeft tot dragen kracht. Moge dit ook hun gegeven zijn is de wensch der gemeente Workum.

De Secretaris.

III

BONTE STEENEN

EEN MOEDER SCHRIJFT.

Een Duitsche moeder, vrouw van een werkelooze, schreef in den „Rhein-Anzeiger" een aangrijpenden brief, dien we hier laten volgen:

„Aan de haastige stappen van mijn man op den trap hoor ik reeds, dat hem wat bijzonders overkomen is. Dadelijk wrijf ik mijn wangen, dat ze wat rood zien en zet een vriendelijk gezicht. „Ik moet me komen voorstellen!" zegt mijn man haastig. Hoewel hij tijdens zijn driejarige werkeloosheid al herhaalde malen opgeroepen is en altijd zonder gevolg, klinkt er toch iets van vreugde en hoop in zijn stem. Ik word door zijn goede stemming aangestoken en haast me hem te helpen. Goed afgeborsteld en van een schoonen boord voorzien ging hij op weg. Op den trap wuif ik hem nog na. Maar een dof angstgevoel kan ik niet overwinnen. Ik vrees voor een nieuwe teleurstelling. En mijn man heeft toch al niet de sterkste zenuwen. Hij werd meermalen in den krijg verwond.

Het is bijna elf uur en ik weet niet, wat ik vanmiddag op tafel moet zetten. Morgen eerst krijgt mijn man zijn wekelijksche ondersteuning en 24 uur is een lange tijd. Vooral voor menschen, die niets te eten hebben. Ik overleg wat ik aan mijn beide kinderen als middagmaal zal geven. Voor het jongste heb ik melk en wat rijst. Ik zal er wat pap van maken, misschien hebben de kinderen dan genoeg. Mijn man en ik zullen wel tot morgen moeten wachten. Maar dat is niet zoo erg, wij zijn aan den honger wat gewend geraakt.

Voor de kinderen is het vreeselijk, zóó vroeg door het leven onterfd te zijn en er is bovenmenschelijke energie voor noodig, ze niet te laten deelnemen aan de grove ruwheden, die aan het dagelijksche leven verbonden zijn. Tegenover mijn kinderen zet ik steeds een vriendelijk gezicht, ze behoeven voorloopig niet te weten, dat wij honger lijden. Maar kinderen zien scherp.

Mijn man krijgt 84 mark (50 gld.) ondersteuning in de maand voor ons vieren. Maar hier moet 20 Mark (12 gld.) huishuur af en altijd zit ik te tobben over de vraag, hoe ik toch die maandelijksche huur bij elkaar krijg. Betalen de wetgevers, die de bedragen voor ondersteuning vaststellen, zelf geen huur of handelen ze in het goede geloof, dat de werkelooze vaders met hun gezinnen in de boomen nestelen?

Tegen den middag komt mijn man thuis. Ik vang hem buiten aan den trap op. Op zijn gezicht lees ik al het resultaat. „Ik ben te oud", zegt hij met een onzegbaar bitteren toon, die mij door het hart snijdt. De eeuwige strijd met het leven maakt mijn man langzamerhand dof en moe. Hij lijdt er vreeselijk onder, dat hij mij en de kinderen ziet lijden, zonder ons te kunnen helpen. Dat is de tragiek van onzen tijd. De mannen van boven de veertig zijn te oud. Ze gelden als afgedaan, men werpt ze bij het oude roest.

Het gelukt mijn man niet altijd volkomen meester te worden over de verslagenheid van zijn ziel. In zulke oogenblikken betreurt hij het dat hij daarbuiten met zijn kameraden niet in het een of andere massagraf ligt. Ik begin dat hem na te voelen.

's Avonds breng ik mijn kinderen naar bed en zeg als gewoonlijk met hen het avondgebed op. Ze knielen als altijd, met gevouwen handjes in bed en zeggen het mij gehoorzaam na. Maar bij het: „geef ons heden ons dagelijksch brood" voel ik hoe de tranen mij naar de oogen dringen. Ik weet, dat de kinderen vanavond niet genoeg hebben gekregen. Ik kan het niet laten aan de barmhartigheid van de menschen te twijfelen. Ik begrijp, dat de noodwendige gevolgen der Duitsche armoe gedragen moeten worden. Maar dat juist de onschuldige kinderen het matelooze leed moeten dragen, voel ik als een gruwel.

Vreemd genoeg heb ik in den laatsten tijd niet meer de kracht, om met volle vrome aandacht aan mijn kinderen het gebed voor te zeggen. En toch heb ik steeds geloofd dat slechts bedrukten en vertwijfelden eerlijk en echt tot hun God konden bidden om raad en hulp. Daaraan geloof ik niet meer. Ik geloof veeleer, dat een verzadigde veel aandachtiger en rustiger bidden kan dan een hongerige, die zijn naar alle winden fladderende gedachten eerst verzamelen moet en daardoor noodwendig den draad verliest. Het is mogelijk dat ik mij hierin vergis, maar die voortdurende strijd met den honger ondermijnt niet alleen mijn lichaam, maar ook mijn geloof.

Sedert kort krijg ik telkens lichte aanvallen van duizeligheid verbonden met een toestand van bedwelming. Dan heb ik een gevoel, alsof ik zweef en ik zie slechts nog als door een doffen sluier, waarbij haast alle denken is uitgeschakeld. Mijn man zegt dat zijn de onbedriegelijke teekenen van beginnende ondervoeding en smeekt me dringend toch 's morgens een kop melk mee te drinken. Ik beloof het hem om hem gerust te stellen. Maar hoe kan hij denken dat ik dit zou doen? Ik kan toch mijn kinderen het beetje melk niet voor hun neus wegdrinken. De kinderen moeten toch leven — die hebben het heele leven nog voor zich — en ik heb mijn leven al achter mij — na dertig jaar.

Dikwijls tracht ik mij met de gedachte te troosten dat er menige vrouw in Duitschland is, die hetzelfde of misschien nog grooter leed heeft te dragen dan ik. Millioenen mijner medezusters bevinden zich in gelijke of in nog smartelijker omstandigheden.

Maar laat dit leed zich gemeenschappelijk dragen? Ik geloof het niet. Wel kan ik mij denken, dat een volksramp een oorlog of een hongersnood, door het geheele volk gemeenschappelijk kan gedragen worden. Maar de ontzaglijke ellende van de tegenwoordige werkeloosheid, die millioenen Duitsche gezinnen maar ook slechts een deel van ons volk treft, is als een lijdensbeker, die ieder getroffen gezin tot den laatsten druppel moet leegdrinken. Hier kan men zich niet troosten met het gelijke leed van een zijner medemenschen. „Wien het overkomt, die breekt het hart in twee" zegt Heinrich Heine en ik geef hem met heel mijn hart gelijk.

Het zijn die kleine dagelijksche belemmeringen, die zich samenpakken tot een eenige ontzettend groote zorg, en die de huishouding van elke werkelooze dreigen te verstikken. Ik ben dapper en tracht me goed te houden, maar het leven van de nood duldt geen wederstand, het trapt alles zonder erbarmen neer en zijn scherpste wapen is: *de tijd*. Een tijdelijk begrensde nood kan men

verdragen, omdat hier nog een vrij uitzicht is voor de hoop, maar een tijdelijk onbegrensde nood, zooals die bij de meeste gezinnen der oudere werkeloozen heerscht, is als een granietblok waarop ook de sterkste levenswil te pletter stoot.

In eenzame uren tob ik er dikwijls over wat van mijn kinderen worden zal, die moeten opgroeien in een tijd, die zoo rijk is aan ontberingen, moeiten en vertwijfelingen. Ik schaam me dan bijna over mijn onzegbaar gelukkige jeugd, nog zie ik mij met mijn speelgenooten in den tuin van mijn ouderlijk huis ronddartelen, gelukkig, en van zorgen vrij. Mijn ouders waren in goeden doen en mijn goede moeder, die uit een oud adelijk geslacht stamde, gaf mij en mijn broers en zusters de zorgvuldigste opvoeding. Hoe gaarne zou ik mijn eigen kinderen, die daar rustig en tevreden slapend vóór mij in hun bedje liggen, laten deelen in het geluk om de eigen heerlijke jeugd! Wie weet, misschien beleven zij dat alles in den droom, wat de gruwelijke tijd van heden hun ontzegt. Dapper dring ik mijn opwellende tranen terug. Daar ginds in de kamer zit iemand, die niet behoeft te zien, dat ik zoo nu en dan schrei. Hij heeft er geen schuld aan, dat hij tot niets doen veroordeeld is en met gebonden handen en bloedend hart moet toezien, hoe zijn gezin langzaam en gestadig in de diepte glijdt.

Het is al donker, als ik in het vertrek kom, dat als keuken en woonkamer dienst doet. De teleurstelling van heden moet mijn man sterk hebben aangegrepen. Hij zit aan de tafel en is onnatuurlijk bleek. De handen heeft hij onder zijn kin gevouwen en staart strak in de ruimte. Ik zou hem graag wat te eten geven, maar ik heb niets meer in huis. Morgen krijgen we eerst ondersteuning — morgen. Ik hoor mijn man spreken, heel duidelijk spreken. Elk woord versta ik, maar het klinkt zoo ver, zoo ontzettend ver: „Het is voor ons allen maar het beste — we maken er een eind aan!" De woorden staan in de ruimte, groot en zwaar. — Het is muisstil. — Ik zou iets willen antwoorden, maar ik kan het niet. Ik ben te moe. — Er een eind aan maken! —

Mijn hart dobbert tusschen onvoorwaardelijke instemming en angst — maar dan, in het volgend oogenblik sla ik mijn armen om zijn hals en schrei: Ik laat me gaan, ik schrei maar door. Hij laat me begaan, drukt mij tegen zich aan en — lacht. Een verlegen hulpelooze lach. Zoo zwijgen wij beiden en denken aan onze kinderen, die ginds in de kamer vredig den morgen tegensluimeren.

Lang lig ik nog wakker en begrijp het gebeurde niet. Misschien zal ik het nooit begrijpen. Maar één ding is mij in het afgeloopen vreeselijke uur duidelijk geworden: *Ik heb plichten*, die ik vervullen moet, en die plichten zijn het, die mij verbieden, mijn leven weg te werpen. Zoo moet ik den zwaren strijd om het bestaan verder voeren, onverschillig of ik overwinnaar zal blijven of ondergaan. Ik sta niet alleen in dezen strijd. Mijn kinderen hebben me lief, mijn man heeft me lief en misschien heeft het leven — erbarmen".

(*Onderteekening*).

Wij hebben dezen brief van een Duitsche moeder in zijn geheel opgenomen, omdat hij zoo aangrijpend ons teekent den stoffelijken en geestelijken nood van den werkelooze en zijn gezin, een nood zoo algemeen geworden over de wereld, ook in ons land door zoovelen geleden. Het kon voor ons, die kunnen en mogen arbeiden, zijn nut hebben, een dergelijken brief te lezen en ons ernstiger in te denken, in wat door velen ook om ons heen geleden wordt, al is dan ook de nood hier niet zoo nijpend als is Duitschland.

Het zal hun, die bovenstaanden brief met deernis en sympathie gelezen hebben, goed doen te vernemen, welke gevolgen dit schrijven had. Van alle kanten kwamen giften binnen en aanbiedingen van hulp. Een schreef, dat hij niet zonder gewetenspijn zou kunnen eten voor hij op de een of andere wijze deze vrouw zou hebben geholpen, een ander zond 50 Mark, een ander bood aan een kind in de vacantie bij zich te nemen. Een ander Duitsch blad, dat dezen brief overnam, „Das Evangel. Deutschland", kon reeds in het volgend nummer schrijven: *De liefde is niet gestorven* en daarbij mededeeling doen van een stroom van giften en toezeggingen door elke post gebracht. Zelfs in het zwaargetroffen Duitschland ontroerde deze aangrijpende schildering van armoede en zielenood de harten. Zoo is dit gezin geholpen en in deze door zorg en leed verduisterde harten weer licht gekomen van geloof, geloof in de liefde der menschen, in Hem die menschenharten leidt, in de Erbarming van het Leven. Wellicht kan deze moeder inniger en vromer dan ooit te voren haar kinderen het avondgebed voorzeggen.

Er zijn meer gezinnen waarin een dergelijke nood geleden wordt, misschien wel in de eigen omgeving, maar er zijn weinig moeders, die zóó kunnen schrijven. (*Overgenomen*).

ADVERTENTIEN

Vrijdag 28 Augustus 1931 No. 2198 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

ZIJT NIET BEZORGD TEGEN DEN MORGEN!

Ziele, wil niet angstig zorgen
Voor den morgen;
Reken 't aardsche toch gering,
God zal nimmer u begeven;
Heel uw leven
Nam Hij voor Zijn rekening.

Meer dan 't voedsel is het leven,
U gegeven;
Meer is 't lichaam dan het kleed.
Doe geen zorg u dan versagen,
Staak het klagen,
Wijl uw Vader alles weet.

Zie de voog'len, die niet zaaien
En niet maaien,
Noch verzaamlen in de schuur.
Vraag de leliën in de velden,
Hoe ze u melden,
Dat God zorgt van uur tot uur.

En voor u ook wil Hij zorgen,
Heden, morgen,
Ja, tot in alle eeuwigheid;
Blijf slechts op uw Vader bouwen,
Hem vertrouwen,
Zalig hij, die Hem verbeidt!

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

HOE DICHTER BIJ 'T KRUIS - HOE MEERDER HET LICHT.

„De Gemeenschapsbode" orgaan van de Nederl. Christel. Gemeenschapsbond, is met de intrede van z'n negende jaargang in een nieuw gewaad verschenen en tevens vergroot. Het evangelisatieblaadje „Licht en Leven" is nu in de vergroote Gemeenschapsbode opgenomen. Maar dat is het eigenlijk niet, waarop ik uwe aandacht wensch te vestigen.

Toen ik tijdens mijn vacantie ergens het Julinummer van „De Gemeenschapsbode" in handen kreeg, trof mij vooral de omslag van dit uit 16 pag. bestaande maandblaadje. Daarop ziet men een kruis afgebeeld, en van dat kruis straalt licht uit. Dit licht is dicht bij het kruis helder en wordt steeds, hoe grooter de afstand van het kruis, des te minder helder. En onder deze teekening van het kruis met z'n licht staan de woorden: Hoe dichter bij 't kruis — hoe meerder het licht.

* * *

Teekening en onderschrift laten aan duidelijkheid niets te wenschen over. Wij hebben inderdaad licht, véél licht noodig.

Wát voor licht? Voorwaar, een belangrijke en gewettigde vraag. Er zijn heel wat soorten van licht.

Wij als belijders van de Heer, wij hebben voor onze persoonlijke en kerkelijke vraagstukken licht, veel licht noodig. En nu nog eens de vraag: wát voor licht. Het licht, dat door een mensch ontstoken wordt, al is hij ook een professor in de theologie? Of het licht, dat ons geschonken wordt door een bepaald kerkgenootschap of door een synode? Dat licht van professor of kerkgenootschap of synode moge goed zijn, maar ik denk hier toch aan een heel ander licht, het licht dat in Jezus Christus is begonnen te schijnen en dat op Kalvarie's top het helderst heeft geschenen, ik bedoel het licht van het Kruis!

Dat licht hebben wij allen noodig, ook de broeders van de Gemeenschapsbond. Er is heel wat verschil van meening aangaande diverse Bijbelsche vraagstukken. En deze meeningen kunnen wel eens zooveel van elkaar verschillen, dat werkelijk eerlijk-meenende broeders aangaande sommige leerstellingen soms lijnrecht tegenover elkaar komen te staan. En nu is er tegenwoordig een strooming waar te nemen, die graag alle geloovigen, verdeeld onder heel wat kerkgenootschappen en richtingen, wil opwekken om meer hun éénheid in Christus te openbaren.

Elk eerlijk, oprecht streven, om de geloovigen nader tot elkaar te brengen, kunnen wij slechts toejuichen. Maar toch moeten wij waarschuwen voor een *zoogenaamde* éénheid; een éénheid, die — nauwkeurig gezien — niet wortelt in Christus, maar in de gedachte: laat ons voor een tijdlang elkaars standpunt vergeten, of beter gezegd: laat ons er niet over spreken. En het komt mij voor, dat wij aan zulk éénheidsstreven niet kunnen en mogen meedoen. De werkelijke éénheid der geloovigen is gebaseerd op en wortelt in Christus Jezus! Zóó moeten we elkaar zoeken en willen accepteeren. Dat we daartoe licht, veel licht noodig hebben om elkaar te vinden, spreekt vanzelf. We hebben noodig het licht van het kruis! Hoe dichter bij 't kruis, hoe meerder het licht; Zijn we niet menigmaal tè ver van het kruis verwijderd? En is de afstand tot het kruis niet dikwerf te groot? En dan staan we daar met onze persoonlijke en kerkelijke vraagstukken, met onze opvattingen en verklaringen — een ieder wandelt en zoekt bij z'n eigen licht of bij het licht door een ander ontstoken. En wat bereiken we dan weinig, alleen al omdat we niet goed onderscheiden. En wat geeft het dan weinig, wanneer we elkaar belo-

ven niet te zullen spreken over dat wat ons scheidt. Ontstaat dan misschien zóó de door velen begeerde éénheid der geloovigen?

Dat wil er bij mij niet in. M.i. moet onze éénheid niet wortelen in het négatieve (niet spreken over en niet denken aan), maar in het positieve d.w.z.: *juist* spreken over en denken aan wat ons scheidt. We moeten in elkaar persoonlijkheden willen zien, menschen van overtuiging, die zich gebonden weten aan hun geweten. Maar dan willen we niet op een groote afstand van het kruis blijven staan, maar we willen naderbij komen en dicht bij dat kruis de knielende houding aannemen en ons zoo door het licht van het kruis — maar ook *alleen* door dàt licht — laten overstralen. In dat licht verbleekt het menschelijke en het eeuwige wordt duidelijker zichtbaar. In dat licht zien we elkaar als menschen-onder-het-kruis. Het kruislicht moet ons aan onszelf en aan anderen openbaren. Dat licht hebben wij als geloovigen noodig, ook in ons streven naar het openbaar-worden van de éénheid der kinderen Gods.

* * *

Ook de wereld heeft behoefte aan dàt licht. In de wereld heerscht slechts duisternis en duisternis houdt de zielen der menschen gevangen.

Inderdaad is er ook veel licht, dat ik kunstlicht zou willen noemen; licht, ontstoken door het een of ander genie of wellicht ook door een gewoon menschenkind zooals wij.

Dat licht moge ook nog zoo kunstig gemaakt zijn en men moge het jaar in jaar uit laten schijnen en wel zoo sterk mogelijk — het zal niet sterk genoeg en nooit in staat zijn om de zondaar aan zichzelf te ontdekken. Het licht der menschen breekt niet door tot die nacht van zonde en vermag de duisternis der ziel niet te verdrijven.

Mijne mede-geloovigen, daar heerscht groote duisternis in nog menige menschenziel. En hoe verder van het kruis, hoe grooter is deze duisternis.

Niets, niets is in staat om deze zieleduisternis te verdrijven dan alleen het licht van Golgotha!

Broeder en zuster, erkent ge uw taak? Is uw aangezicht naar het kruis gekeerd? Staat op uw aangezicht een hemelsche glans te lezen, ten teeken dat ge veel in gemeenschap leeft met uw gekruiste Heer en Heiland, Die nu triumfeert in 's Vaders heerlijkheid?

Zijt ge een mensch van het Lichtland? Dat woord uit de Bergrede geldt toch ook U: „gij zijt het licht der wereld?"

„O Heer, maak van ons kinderen des lichts, ja lichtdragers en laten we het nimmer vergeten: hoe dichter bij 't kruis, hoe meerder het licht".

L. DE HAAN.

III

LOSSE SCHAKELS

Medelijden en mede-leiden. Onlangs las ik ergens dezen zin: „Alleen medelijden zal niet helpen, doch mede leiden kan uitkomst brengen.

„Medelijden is goedkoop", zegt men wel eens, doch ten onrechte. Lijden is nooit goedkoop, want het hindert ons. Daarom zullen we, als we medelijden, probeeren dat lijden op te heffen, waarin we ons betrokken voelen.

Nu geloof ik, dat het in vele gevallen juist is, dat medelijden, mede leiden noodzakelijk maakt. Want velen lijden door gebrek aan leiding. Zou menigeen niet voor een leven in den dienst der zonde bewaard zijn geworden als het hem maar niet in de jeugd aan goede leiding ontbroken had? Velen maatschappelijk verongelukten, die nu voorwerpen zijn van ons medelijden, zouden dat niet zijn, als ze van jongs af onder goede leiding gestaan hadden.

De beste vorm van medelijden tegenover dezulken zal zich dan ook moeten openbaren in mede-leiden. Hun leven zal in contact gebracht moeten worden met zulken, die sterker zijn dan zij. En de invloed van hen, die innerlijk, geestelijk en zedelijk sterker zijn, zal het leven der, onder hun eigen verkeerdheden lijdenden, verheffen.

Geen kruis op 't graf? „Des Zaterdags, den achttienden, hadden wij alles voor mijne of hare begrafenis geregeld. Op ons graf zou staan een kruispaal, op den dwarsbalk daarvan de woorden: „De eenige Hoop" en mijn naam boven in den langen paal."

Dit zijn enkele woorden uit een brief van een broeder, waarin deze uitvoerig vertelt over 't godvruchtig afsterven van zijn gade, die den Maandag nadat deze regeling getroffen was, overleed. Verderop vertelt hij echter in den brief:

„Van 't kruis op 't graf heb ik afgezien; men vond het te Roomsch".

Deze woorden deden mij denken aan de verschillende kerkhoven, die ik bezocht en gezien heb: Protestantsche, Roomsche en Joodsche. Op Joodsche kerkhoven zag ik niet anders dan rechtopstaande, van boven boogvormig afgeronde steenen. Op de Roomsche kerkhoven ontbrak op geen graf een kruis, waarop de letters R. I. P. „hij (zij) ruste in vrede". De minste rust heerscht op de Protestantsche kerkhoven. Die lijken, vooral in de groote steden, wel op de uitstalling van een warenhuis. Geweldige monumenten staan daarnaast vermolmde houten palen. Daar heeft men liggende deksteenen, groote en kleine staande steenen en planken, afgeknotte pyramiden en kegels en in anderen vorm gehouwen en geplaatste steenen. Een mengeling van heesters, bloemen, planten en boomen maken den indruk, dien het geheel geeft, nog onrustiger.

Het kerkhof te Ermelo. Geen Protestantsch kerkhof heeft mij zoo kunnen bekoren, als dat, dat gelegen is achter de kleine kerk van wijlen Ds. Witteveen te Ermelo. Daarop ligt Ds. Witteveen begraven en de gebroeders Mooi. Een kleine grafheuvel wijst aan waar de dooden liggen. In 't midden van dien heuvel ligt een steen van misschien veertig bij zeventig centimeter, waarin de namen van den overledene met geboorte- en sterftedatum en een tekst of spreuk gebeiteld zijn. Niets meer. Alles ligt in den schaduw der boomen. Men verwondert er zich slechts over, hoe de eigenaar van een der laatst gedolven graven (het kerkhof is openbare begraafplaats geworden) het over zich heeft kunnen krijgen de plechtige rust van dezen doodenakker te verstoren door dat graf met helkleurige bloemen te beplanten. Dat schreeuwt. Dat doet zeer. Hebben sommige menschen dan heelemaal geen gevoel voor harmonie?

Ondertusschen: geen kruis op het graf? 't Wil mij maar niet duidelijk worden waarom wij ons moeten onthouden van het teeken des kruises, omdat de Roomschen er een, misschien te overvloedig gebruik van maken. Misbruiken zij het — goed; waarom zouden wij het niet op betamelijke wijze gebruiken? De Duitsche Protestanten deelen onze vrees voor het kruisteeken niet. Het kruis is toch een heilig symbool? Zegt zoo'n enkel teeken vaak niet meer dan vele woorden? Van het gebruik van andere symbolen zijn we toch ook niet afkeerig? Waarom dan het beste en heiligste uitgeschakeld? Als er op ons graf een „opgericht teeken" moet staan, waarom dan geen kruis?

Slechts voor één ding moet men zich daarbij wachten: men zette er niet de letters R. I. P. op. Dat is een gebroken Evangelie. Men breeke het kruis niet. Jezus liet geen vraagteeken na. Hij

bracht ons niet in de nevelen maar in het licht. Geen onzekere verwachting, maar volle zekerheid is Zijn gave.

Niet R. I. P. zetten de oude christenen op de graven hunner gestorven broeders en zusters, maar *I. P.* dat wil zeggen: *hij (zij) rust in vrede.* Dat is Jezus gave: zekerheid omtrent het hoogste.

Wil men dus een kruis op het graf van in den Heere gestorven broeder of zuster zetten — goed, maar men breke het kruis niet door er de woorden in afkorting op te zetten, die het werk van den Algenoegzamen Zaligmaker afbreken. De Zoon van God heeft ons *zekerheid* gegeven aangaande het hoogste. *Daaraan* te tornen is Roomsch. Maar het teeken des kruises lief te hebben is niet Roomsch, doch christelijk, het is de behoefte van het hart, waarin het eeuwige Licht doorbrak.

In welke hoedanigheid? Wij moeten als we bepaalde vergaderingen bezoeken, bedenken in welke hoedanigheid we daar zijn. Zijn we ter Algemeene Vergadering samen gekomen, dan zijn we niet op een vergadering onzer plaatselijke gemeente. We moeten dan een anderen horizont hebben, en de vraagstukken in grooter verband zien. Niet, dat we dan onze plaatselijke gemeente zouden moeten vergeten, maar ze is dan een onderdeel van het geheel. De vraag is dan niet: hoe dienen wij onze eigen gemeente, maar hoe bevorderen we de belangen van heel het werk in Nederland? De enkele gemeente treedt dan terug bij de gezamelijke gemeenten en het geheele werk. — Ik meen, dat het Briand was, die voor enkele jaren gezegd heeft, dat bij de volken van het oude Europa een „Europeesch bewustzijn" moest worden aangekweekt. En bij ons, Nederlandsche Baptisten, moet een Nederlandsch bewustzijn aangekweekt worden. Zoo nu en dan openbaart zich nog onder ons volkje een beperktheid van blik, die niets meer ziet dan de belangen van stad of streek. En de groote-stadsmenschen hebben — komt het door de huizenmassa's? — niet *altijd* den ruimsten horizont. Broeders! laat ons leven in grooten stijl! Wijd de blik! Ruim het hart! Laat ons niet in een verkeerde hoedanigheid — onverschillig aan welke vergadering — deelnemen.

L.

TER OVERDENKING.

Verliest gij goed en leven
Gij zaagt u veel begeven,
Maar meer dan schatten, alles derft
De mensch, die zonder Christus sterft.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

De eerste internationale Baptiste Jeugdconferentie, gehouden te Praag van 1 tot en met 3 Aug. '31.

We leven in een tijd, waarin men meer dan ooit internationaal begint te denken. En we kunnen niet anders dan ons daarover verblijden. De nationalistische eigenwaan heeft al genoeg kwaad gesticht en verwijdering tusschen de volkeren gebracht.

Ook Baptisten zijn internationaal georiënteerd. Praag heeft tenminste een duidelijk bewijs daarvan afgelegd.

De Prager Conferentie duurde slechts drie dagen, maar is daarom van zoo 'n groote beteekenis, omdat ze de *eerste* internationale Baptiste Jeugdconferentie was. In Praag hebben we elkaar ontmoet als vertegenwoordigers en afgevaardigden van de volgende landen: Duitschland, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Holland, Engeland, N. en Z.-Amerika, Tsecho Slowakije, Oostenrijk, Hongarije, Joego Slavië, Roemenië, Letland, Estland en Finland. Er werd in drie talen gesproken: Engelsch, Duitsch en Tsechisch.

De conferentie werd gehouden in de ruime kerk van Ds. J. Tolar.

Ze werd geopend Zaterdag 1 Aug. 's morgens 9 uur door Dr. J. Prochazka, de bekende leider van de Baptisten in Tsecho Slowakije. Het eerste gedeelte van deze morgenvergadering droeg heelemaal het karakter van de begroetingssamenkomsten van onze Unievergaderingen en Jeugdconferenties. Toen kwamen ze naar voren — de afgevaardigden van bovengenoemde landen, om een begroetingswoord te spreken, ook ik ging naar voren om onze N. B. J. B. te vertegenwoordigen. Dat waren bezielende oogenblikken, toen al die jonge Baptisten van Noord en Zuid en van Oost en West zich aan elkaar voorstelden met de bedoeling om samen enkele dagen te denken en te spreken over verschillende belangrijke jeugdonderwerpen.

Tevens werd deze morgenvergadering gevuld met een toespraak van Dr. J. H. Rushbrooke, waarin hij ons een overzicht gaf van het Baptistisch werk in Europa.

's Middags gingen we de stad bezichtigen. Praag is een groote stad met — naar ik mij liet vertellen — ruim 900.000 inwoners. Dus nog al even grooter dan Amsterdam. Praag heeft zeer veel bezienswaardigheden: vele oude gebouwen en kloosters, het vroegere paleis van Wallenstein, het gedenkteeken van Hus etc. De stad is gebouwd op zeven heuvels en bezit zeer veel, in hoofdzaak R. K. kerken.

De avondvergadering duurde van 7 uur tot na 9. Twee onderwerpen werden behandeld, die ook in bespreking werden gegeven.

In de godsdienstoefening van Zondagmorgen spraken Dr. H. W. Tribble van Amerika en Ds. Flügge van Duitschland. Tijdens de avondmaalsviering smaakten wij de gemeenschap met die enkele honderdtallen conferentiebezoekers.

In de avondvergadering spraken Ds. Nils Netz van Zweden en Dr Dunning van Engeland over eenzelfde onderwerp.

Op de laatste conferentiedag voerden nog verschillende sprekers het woord. We hoorden nog Ds. Ekstein (Letland), Dr. Slawinski en Dr. Gezork (Duitschl.) Dr. Leavell (Am.) en Dr. Prochazka spreken.

Er is op deze eerste jeugdconferentie zóóveel gesproken, dat ik het zelfs niet waag, om U een kort resumé van al het gesprokene te geven.

Voor mij was van veel belang, dat ik op deze Prager conferentie mocht kennis maken met vele bekende jeugdleiders uit andere landen.

Hoogtepunten waren die oogenblikken, waarin gemeenschappelijk met enthousiasme jeugdliederen werden gezongen in 't Engelsch, Duitsch en Tsechisch.

Hinderlijk was de vertaling, hoe noodzakelijk ze ook was.

Zeer waarschijnlijk zal de tweede internationale Baptiste jeugdconferentie het volgend jaar in Engeland worden gehouden. We willen intusschen hopen, dat onze N. B. J. B. dan officieel vertegenwoordigd zal zijn.

L. DE HAAN.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jozef verkocht; in Potifars huis.

Gen. 37 : 12—36; Gen. 39.

Les voor Zondag 27 Sept. 1931.

De geschiedenis is het vervolg van die van de vorige les. Wij kunnen dus wel zonder inleiding verder gaan.

De les bestaat duidelijk uit twee deelen: I. Jozef verkocht; II. Jozef in Potifars huis.

I. *a.* Door vader Jakob uitgezonden om te zien, hoe het ging met Jakobs zonen en met zijn vee; 37 : 12—17.

De tien waren dus weg met het vee, maar Jozef was bij zijn vader gebleven. Ongetwijfeld wilde Jakob dat gaarne, en voor den vrede onder de broers was het misschien ook het beste.

V. 15 dwalende; het was aan hem te merken, dat hij zocht. Misschien heeft hij wel eens op een hoogte gestaan en rond gekeken. In elk geval begreep de man (bedoeld in v. 15), wat hij wilde.

b. De plannen der broeders, v. 18-22.

Let op, hoe ze hem noemden onder elkander. Ruben schijnt eerst niet bij de anderen te zijn geweest. Hij was beter gezind dan de anderen, maar had niet den moed om zijn meening ronduit te zeggen. Geen wonder, dat hij zijn doel niet bereikte.

c. Jozef verkocht, v. 23—36.

Het is niet moeilijk dunkt me, om voor te stellen, hoe de broers Jozef nauwelijks tijd gelaten hebben om te groeten. Dadelijk zullen ze wel op hem aangevallen zijn en aan de noodige ruwheid zal het ook niet hebben ontbroken, toen zij hem den mooien rok van 't lichaam scheurden. Ging die stuk, dan was het immers zooveel te beter.

De kuil, v. 24, zal wel een door herders gegraven put of soort regenbak zijn geweest, die een groot deel van 't jaar water hield; dat hier de afwezigheid van water nadrukkelijk vermeld is, zal wel zijn omdat de lezers volgens den gewonen regel het tegendeel mochten aannemen.

Ruben schijnt zich ook naderhand weer apart gehouden te hebben en in dien tijd kwamen de kooplieden, waardoor de negen op een nieuw idee kwamen. Voor dit deel der vertelling leze men ook 42 : 21, 22.

Wij kunnen ons Rubens teleurstelling voorstellen. Het was te laat. Men zette zich echter over 't geval heen. Ook Ruben kwam niet tot belijdenis.

V. 35 gewaagt van Jakobs dochteren. Wij weten alleen van Dina. Het is echter niet onmogelijk, dat er later dochters zijn geboren, die niet in den bijbel genoemd zijn. Misschien is hier ook aan kleinkinderen te denken, door Jakobs zonen bij hun bezoeken meegebracht; natuurlijk niet, opdat die ook hun grootvader zouden troosten met woorden, maar misschien met hun aanwezigheid. Of ook om te toonen, hoe het leed van vader den broers ter harte ging, n.l. zoo erg, dat ze met hun heele huisgezinnen hem kwamen bezoeken. En ook is het niet onmogelijk, dat de schoondochters zijn bedoeld. In de vertelling kan men wel volstaan met van „zijn kinderen" te spreken.

II. Jozef in Potifars huis.

a. Jozef, door God gezegend, wint het vertrouwen, 39 : 1—6.

Reeds in v. 2 wordt van den zegen des Heeren gesproken. Uit het geheel blijkt tevens, dat Jozef getrouw is geweest. Door hem kon de Heer zegenen. Bij ontrouw van Jozef zou alles heel anders zijn geloopen. Gebruik deze mooie gelegenheid, om aan te sporen tot trouw in elken stand, in elke positie.

b. Door een slechte vrouw slecht behandeld, v. 7—18 en verder tot 23.

In dit gedeelte hebben wij weer de moeilijkheid, dat we den kinderen het wezen der zaak niet kunnen vertellen, zooals dat bij volwassenen mogelijk is.

Bij zulke geschiedenissen komt het vooral aan op de fijngevoeligheid van

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

13.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen verhaalde zijn geschiedenis, en hoe hij te Parijs gekomen was. Hij woonde nu bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Zij had op straat een klein kindje gevonden, maar aan allen, ook aan haar broer Richard verboden, dat aan anderen te vertellen. Giuseppe werd door den heer Manuel als jongste bediende aangenomen en geheel in nieuwe kleeren gestoken. Het gevonden kindje is oorzaak, dat Marie het geheele kamertje aan een grondige schoonmaakbeurt onderwerpt en ook zichzelf daarbij niet vergeet. Richard kwam later dan gewoonlijk thuis, en bleek nog veel vermoeider dan hij anders reeds was. Hij wilde niets liever dan slapen. Giuseppe wilde hem op zijn verzoek eerst wat water brengen om zich iets te verfrisschen, maar volkomen uitgeput was Richard tot aller ontsteltenis op zijn bed neergezonken.)

»Houdt nichtje een oogenblik vast, Sep,« zeide zij. »Ik zal hem het gezicht en de handen eens wasschen. Misschien doet het hem goed.«

Marie ging ijverig aan het werk, en het gelukte haar eindelijk, den armen jongen zoover te krijgen, dat hij de gebeurtenissen van dien dag ten minste eenigermate begreep.

»Steek je hoofd eens wat omhoog, Richard,« zeide zij, terwijl zij hem ijverig de koude handen wreef, die misschien nog nooit zoo schoon waren geworden als op dezen dag.

»Zie eens, hoe voornaam Sep er in zijn mooie nieuwe kleeren uitziet!«

De kleine Italiaan stond stralend van geluk en trots bij zijn armoedige legerstede.

»Maar kijk ook eens, hoe mooi mijn Marie is!« riep hij op zijn beurt uit. »Zij is nu wel net zoo schoon als klein nichtje«.

»Weet je, ik kon het niet meer over mij verkrijgen, het lieve schepseltje aan te raken, zoolang ik nog zoo vuil was,« zeide zij, alsof zij van meening was, zich wegens haar bijzondere reinheid te verontschuldigen. »Vrouw Randolf heeft mij bovendien verzekerd, dat kleine kinderen, als men ze niet heel schoon houdt, gauw ziek kunnen worden en sterven. En nu jij ook al zoo schoon gewasschen bent, Richard, zullen wij elkaar spoedig haast niet meer herkennen,« voegde zij er lachend aan toe.

»Denk eens aan, Sep zal in het vervolg twee frank per dag bij mijnheer Manuel verdienen. Dan kunnen wij, wanneer het kouder wordt, elken dag een klein vuurtje aansteken om ons te verwarmen. Is dat niet heerlijk?«

»Ja,« antwoordde Richard aarzelend. »Heb je niets te eten?«

»Zeker, je kunt een halve haring en een groot stuk brood krijgen. Ik zeg je, dat wij het de laatste dagen maar fijn hebben.«

»Zoo, en blijf nu toch eens een oogenblik rechtop zitten als een man!« Zij probeerde hem met al haar kracht een weinig overeind te helpen en beduidde toen Giuseppe, de kleine weer aan haar terug te geven en dan de borden klaar te zetten. »Het gaat je nu al wat beter nietwaar?« riep zij hierop Richard toe. »Kom, liefje, streel je groote broer maar eens!«

Richard kuste de rosige lipjes; maar het volgende oogenblik liet hij zijn hoofd al weer op zijn schouder hangen. Marie probeerde hem eenig voedsel toe te dienen; maar hoewel hij moeite deed te slikken, hetgeen zij hem gaf, kon hij er niet toe komen, zelf de vork ter hand te nemen. Zij voedde hem dus, alsof hij een klein kind was, en toen hij absoluut niets meer hebben wilde, legde zij zoo voorzichtig, alsof het klein nichtje was, zijn hoofd op het eenigste kussen, dat zij bezat. Daarop zong zij zacht het kind in slaap en maakte de oude schuiflade zoo behagelijk mogelijk voor het kleintje. Daarop zochten zoowel zij als Giuseppe hun legersteden op. Zij deden het zoo voorzichtig mogelijk, om Richard niet te storen.

De ijzige wind, die in de eerste dagen van de week gewaaid had, had plaats gemaakt voor warmere lucht, en van den vroegen morgen aan zond de zon haar weldoende stralen in het armzalige dakkamertje; maar zij bleek niet in staat, Richard te wekken. Tevergeefsch duwde en schudde Marie

de onderwijzers(-essen).

Mij dunkt, men moet voor dit moeilijke deel wel een kleine inleiding zoeken. B.v. „Jozef was wel slaaf, maar het ging hem toch bijzonder goed. Natuurlijk had hij gaarne zijn vrijheid terug willen hebben, maar hij zal toch wel dankbaar zijn geweest, dat de Heer hem zoo zegende. Er zouden echter nog dingen gebeuren, waaraan Jozef nooit gedacht had. Hij zou nog in veel moeilijker beproeving komen". Dan vertelt men verder: Potifars echtgenoote was een slechte vrouw, die over slechte dingen dacht. En ze probeerde Jozef over te halen om ook slecht te doen. Maar Jozef was gelukkig een vrome jongeling en hij gaf haar dadelijk een goed antwoord. Hij zei: „O, mevrouw, dat mag ik niet doen; dat zou een groote zonde zijn in Gods oogen. Mijnheer Potifar heeft zulk een groot vertrouwen in mij gesteld. Hij gaat maar gerust uit en denkt: Jozef zorgt wel, dat thuis alles goed gaat. En nu zou ik slechte dingen gaan doen? Dat zou een groote zonde zijn". En Jozef deed het niet. Maar die slechte vrouw begon er telkens weer over. Eens, toen Jozef weer niet naar haar hooren wilde, greep ze hem bij zijn overkleed; ze trok hem met geweld naar zich toe, en ze zei: „Nu kom je hier bij mij zitten". Jozef wilde echter beslist niet. Hij zag ook geen kans om zonder lawaai te maken weg te komen. Hij maakte gauw zijn kleed los; en toen trok de vrouw wel het kleed naar zich toe, maar Jozef was vrij en liep hard weg.

Maar toen werd het nog niet beter. De vrouw was woedend. En wat deed ze? Ze begon te schreeuwen, alsof iemand haar aanviel . . . . enz. — Men probeere op deze of op soortgelijke manier dit deel der les te vertellen.

Het spreekt vanzelf, dat het er nu voor Jozef slecht voor stond, want hij was maar een slaaf en mijnheer P. zou natuurlijk zijn vrouw gelooven. Vertel, wat er gebeurde . . . . Dat was vreeselijk. Maar gelukkig had Jozef een vrij geweten. Hij durfde gerust alles aan den Heer zeggen en Hem om hulp en kracht bidden. Ook in de gevangenis zou God hem niet verlaten.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

BERGUMERHEIDE. Zondag 26 Juli was voor de gemeente alhier weer een dag om te doen gedenken. Onze plaats van samenkomst was vol, meer dan gewoon: er was iets waarvan de menschen ooggetuige wilden zijn dat er gebeuren zou. We hadden het voorrecht dat er een jonge dochter was, welke de voorafgaande Zondag haar belijdenis voor de Gemeente had afgelegd en aldus nu gedoopt zou worden. Vandaar die belangstelling. Het brengt ons in herinnering wat wij zelf eens beleden hebben, „waaraan wij moeten gedenken" en ons afvragen hoe ons leven zich na dien heeft geopenbaard. Waren wij voor onze naaste ten zegen? Dat is het wat de Heiland van ons vraagt, en hierop moeten wij antwoorden. Nadat onze Voorganger de heilige boodschap had doorgegeven daalden zij in het watergraf en werd deze zuster aldus tot de gemeente gevoegd, waarna wij gezamenlijk het Heilig Avondmaal vierden.

De Secr. v. d. M.

FOXHOL. Zondag 9 Aug. was voor deze gemeente een wel verwachte, doch niet begeerde dag.

Haar leerend-ouderling br. H. Mosterd,

---

hem, tevergeefsch dreigde en schold zij; het gelukte haar niet, hem te bewegen, om op te staan.

Een of tweemaal deed hij de oogen open en bromde een paar onverstaanbare woorden; overigens bleef hij doof voor alles, wat zij zeide en verroerde zich niet. In haar vertwijfeling haalde Marie vrouw Randolf van beneden. Deze kwam direct, schudde echter bij het zien van het eigenaardig veranderde gezicht bedenkelijk het hoofd en ried aan, dat men den armen jongen rustig verder zou laten slapen.

»Maar dan verliest hij zijn betrekking« stamelde Marie.

Het arme meisje had haar broer hartelijk lief; maar het weekloon speelde toch een groote rol bij menschen, die van de hand in den mond moeten leven.

»Misschien laat de directeur nog wel met zich spreken,« troostte de goedige vrouw.

»Ik raad je aan, zelf naar hem toe te gaan om uit te leggen, waarom Richard niet komen kan, en hem te verzoeken, aan jou het loon voor de vijf werkdagen uit te betalen. Je zult zien, dat je er geen drukte om krijgt. En wanneer hij het al niet doet, dan verdient Sep toch een lief beetje geld om jullie uit de directe nood te helpen. In elk geval is de arme jongen thans niet in staat aan het werk te gaan.«

Zoo bleef Richard den geheelen dag in bed en deed enkel de oogen open, toen vrouw Randolf hem 's middags een groote kom bouillon bracht en hem dwong, die leeg te drinken, of hij wilde of niet.

»Het zal wel gauw dag zijn, nietwaar?« vraagde hij, toen hij uitgeput op het kussen terugzonk. »Ik ben zoo verschrikkelijk moe.«

»Blijf dan maar stil liggen tot je goed uitgerust bent,« antwoordde zij; maar hij hoorde het al niet eens meer.

Marie werd gelukkig niet teleurgesteld bij de directeur. Hij telde haar het loon voor vijf dagen uit en beloofde, Richard's plaats twee of drie dagen open te houden.

Met verruimd hart keerde Marie met de kleine op haar arm naar huis terug. Het was nu maar goed, dat de ijzige wind niet meer blies, want haar oude, gerafelde doek en het dun gewasschen katoenen jurkje boden maar weinig beschutting voor de koude, zooals die in de laatste dagen geheerscht had.

Zorgvuldig de straat vermijdend, waar zij het kind gevonden had, maakte zij bovendien nog een omweg, opdat de kleine nog iets meer van de buitenlucht genieten kon.

Plotseling viel haar oog op een bord waarop geschilderd stond: »Zondagsschool«.

Nadat zij met veel moeite de letters gespeld had, zeide zij bij zichzelf: »Dat zal het gebouw wel zijn, waar Sep morgen heen wil gaan. Wat zou ik er ook graag bij willen zijn! Zou men mij wel met de kleine binnen laten? Maar dat zou toch al te dwaas zijn — als nu eens iemand het kind herkende en het mij afnam! Neen, klein nichtje, wij blijven liever bij elkander thuis, nietwaar, lieveling?«

Zij boog zich over het kind heen en lachte het liefdevol toe. De kleine, die haar gesprek goed scheen te verstaan, lachte eveneens en kirde als een vogeltje, tot Marie haar in de hoogte hield en daarop stormachtig kuste.

»Wat een lief ding!« klonk op hetzelfde oogenblik een stem achter haar. »Is dat uw zusje?«

Marie keek verschrikt om en zag een jonge man achter zich, die haar opmerkzaam gade sloeg; maar zijn gezicht had zoo'n vriendelijke, welwillende uitdrukking, dat zij direct weer gerustgesteld was.

»U houdt zeker veel van de kleine?« ging de vreemde verder, zonder antwoord af te wachten.

«O ja, ik heb haar zeer lief,« zeide Marie, »Zij is mijn nichtje, maar behoort mij nu geheel alleen toe, want mijn tante heeft haar mij op haar sterfbed toevertrouwd, daar zij niemand anders had om het kind te doen verzorgen.«

Zij sprak deze leugens zoo vrijmoedig uit, alsof het de zuiverste waarheid was. Zij had zichzelf trouwens reeds zoo vaak gerepeteerd, dat zij het zelf bijna voor waarheid begon te houden.

Wordt vervolgd.

diende haar voor de laatste maal met het Woord.

Naar aanleiding van Matth. 9 : 27—30 zette hij uiteen, dat het eenvoudig gelooven steeds bekroond wordt. Van Gods zijde was er niet één hindernis meer, en de bezwaren (spreker noemde er enkele) die er waren, blijken steeds aan 's menschen zijde te zijn.

Met de dringende bede zelf geen beletsels in de weg te stellen, waar Christus alles had weggenomen, wist onze broeder niet beter afscheid te kunnen nemen, dan met de woorden *te blijven in* en *te komen tot* die eenvoudigheid des geloofs.

De gemeente had het anders bedoeld dan haar Voorganger en belegde nog een korte afscheids-samenkomst.

De indruk die wij ontvingen was hier, bedwongen en onbedwongen ontroering, bezorgdheid voor de toekomst, geloof en vertrouwen in God.

Dit laatste had de overhand en 't is ook de overtuiging van schrijver dezer regelen, dat gezien Gods trouw en wakend oog en de duidelijk te onderkennen liefde, waarmee de getuigende broeders en zusters het heil der gemeente op het hart dragen, *Zijn* gemeente van de toekomst zeker mag zijn.

De wenschen die de gemeente haren Voorganger meegaf bij zijn vertrek naar 't Seminarie te Hamburg, zijn samen te vatten in 't lied, dat een zuster hem toezong:

„De Heer zal u steeds gadeslaan".

Een deelgenoot.

III

VACANTIE HERINNERINGEN.

Een uur voor het vertrek van den trein je koffer te moeten pakken, die te klein is voor al de reisbenoodigheden! Het is om geheel buiten jezelf te geraken. Je drukt en perst met al de krachten, waarover je de beschikking hebt, het deksel in de richting van den romp en als deze beide bijna op elkaar zijn, gulpen de mooie Zondagsche jurken en jassen in een breede golf naar buiten! Je werkt ze naar binnen en begint opnieuw wanhopige pogingen te doen om de koffer dicht te krijgen. Je kruipt op het laatst op het deksel rond, je gaat er op zitten, en op staan .... gelukkig het is voor elkaar. Het horloge wordt zenuwachtig uit den zak getrokken. .... Nog zeven minuten. het is op het uiterste nippertje. En precies als ge door de deur van uw slaapkamer vliegt om uw hardloop naar het station te beginnen, ontdekt ge, dat ge uw haarborstel, kam, scheergereedschap en nachtchemise nog hebt vergeten!

Wij zijn met vacantie geweest, maar onze koffer was gelukkig groot genoeg.

* * *

We hebben dezen keer meer dan gewoonlijk gespoord, getramd, geautood en gevaren, dank zij de tolkdiensten, die wij aan eenige buitenlanders meenden te moeten bewijzen. Gevlogen hebben we niet en zijn we ook niet!

Een onzer tochten bracht ons in Lunteren in het conferentie-oord van den Nederlandschen Zendingsstudieraad. Tevoren hadden onze voeten dezen bodem nog nimmer betreden. Het was onze eerste kennismaking.

We woonden een avondvergadering bij, die in de openlucht werd gehouden. Ongeveer 80 menschen waren bijeen. Een zendeling sprak boeiend over zijn pioniers-arbeid op Celebes. Daarna noodigde de voorzitter een onzer, Dr. W. Fetler, algemeen leider van het Russisch zendingsgenootschap, uit om eens iets van het evangelisatiewerk in Oost-Europa te vertellen. Het was in één woord een indrukwekkende samenkomst. De duisternis kroop langzaam en voorzichtig bij het laatste zonnerood over onze omgeving. De naaldboomen rondom ons stonden in de eeuwige stilte en terwijl we luisterden naar de handelingen van Christus door onze apostelen van het heden in Indië en binnen de Russische grenzen was het ons alsof de Geest Gods over ons zweefde om in ons nieuwe idealen, nieuwen moed en algeheele toewijding aan het Koninkrijk der hemelen te scheppen.

Na beëindiging van deze openluchtsamenkomst kregen we gelegenheid kennis te maken met de deelnemers en deelneemsters aan de conferentie. Ze kwamen van bijna alle provinciën van ons land. En waarover we ons het meest hebben verblijd was de eerlijke, hartelijke Jezus-liefde, zooals wij Baptisten die aanprijzen en voor onszelf begeeren. We hebben er ontmoet, die jaren in het buitenland hebben gewoond en bij Baptisten kerkten en die, in ons land teruggekeerd en de heerlijke geloofsgemeenschap, die zij genoten hadden nergens kunnende vinden, in deze conferentie vergoeding zoeken voor hetgeen zij hebben achter gelaten.

Wij doen goed ook eens naar Lunteren te gaan. Ik geef onzen broeders Voorgangers en onzen onderwijzers en al onzen leiders in zeer ernstige overweging om uit de dagelijksche en wekelijksche routine van zaken, stoffelijk zoowel als geestelijk, te stappen en een conferentieweek in het kampement nabij dat mooie dorpje mee te maken.

* * *

Bijna elk jaar doen we Arnhem even aan om Mevr. de Wed. Roeles een bezoek te brengen. Ook dezen keer vonden we tijd en gelegenheid onze gewoonte te bestendigen. Onze zuster is een goede zeventiger, bij wie de gebreken van den ouden dag zich eenigermate laten gelden. Zij moet zich grootendeels tot haar woning beperken, waar „De Christen" een van haar geliefdste vrienden is. Wij babbelden over vroeger dagen. Zij vertelde van hun Amsterdamschen tijd, toen haar echtgenoot in de vrije gemeente arbeidde, waar hij tot de overtuiging kwam, dat hij op Jezus' bevel als Jezus gedoopt moest worden. Br. van Meerloo, die hem later gevolgd is, was toen nog een van zijn heftigste tegenstanders. Verder sprak zij over hun komst en werk in Nieuw-Weerdinge. Het salaris bedroeg toen wel eens f 1,50 per week en minder! En eindelijk over de moeiten en zorgen, die den arbeid te Deventer had gebaard. —

Ja, het waren toen zeker andere tijden voor de Voorgangers onzer gemeenten. Maar ofschoon de tijden zijn veranderd en de voortrekkers zijn gevallen, is de geest dezer strijders, op de jongeren uitgestort, dezelfde gebleven. Of vergis ik mij, wanneer ik volhoud, dat als het moet de jongeren in het offer niet ten achter staan bij de helden van het voorgeslacht. Of offer? Eigenlijk is er van offer geen sprake noch bij de helden, die volstreden hebben, noch bij ons die zaaien en bovendien maaien, wat door hen gezaaid is. In het Koninkrijk der hemelen komt het offer niet voor. Daar wordt geleefd in gehoorzaamheid. Wat een offer lijkt in de oogen van de menschen van deze wereld, is het middel om te leven en te bloeien en zalig te zijn.

III

BONTE STEENEN

HIJ HAD GEEN BEZWAREN MEER.

In Nieuw-Zeeland reisden een inboorling en een blanke in hetzelfde compartiment van een trein. Op een gegeven oogenblik overhandigde de inboorling den blanke een Evangelisch tractaat. Nadat hij er een vluchtigen blik op geslagen had, gooide de blanke het papiertje verachtelijk terzijde en sprak: „Ik geloof niet in dien onzin van bekeering en levensverandering door het geloof in Jezus Christus". De inboorling zag den man ernstig aan en zeide: „Voor ik in Jezus geloofde, was ik een koppensneller en menscheneter. Alleen het geloof in Hem heeft mij veranderd. Wanneer gij als ontwikkeld Europeaan nu zegt, dat het alles onzin is, dan behoeft niets mij te beletten om mijn oud handwerk weer op te vatten en met u te beginnen". — „Ja maar", riep de onthutste blanke, „zoo heb ik het niet bedoeld. Ik heb me daar straks een weinig verkeerd uitgedrukt en ik verzeker u, dat ik geen bezwaren heb tegen uw geloof". De inboorling glimlachte en antwoordde: Mijnheer, geen duizend blanken als gij, met al hun zoogenaamde wijsheid, kunnen mijn geloof aan 't wankelen brengen in Hem, Wiens liefde en kracht ik sinds mijn bekeering dagelijks ervaren heb. Ik wilde alleen maar eens zien of uw ongeloof een even vaste grond had als mijn geloof".

GELOOFD ZIJ GOD VOOR ALLES.

De bekende bisschop Chrysostomus

te Constantinopel was wegens den geweldigen ernst waarmede hij de zonde bestrafte, een doorn in 't oog van keizer Arkadius (395—408). Deze wenschte uit den grond zijns harten zich eens recht op den bisschop te kunnen wreken. De hovelingen raadden hun heer hem te verbannen en zijn goederen verbeurd te verklaren; of wel hem in den kerker te werpen en hem te dooden.

Eindelijk zeide er een: Och, dat alles geeft u niets. Waarheen zoudt ge hem kunnen verbannen, waar God niet is? En waar Deze is, daar is de bisschop thuis. Ontneemt ge hem de goederen, dan berooft ge alleen de armen van hun erfenis; hijzelf heeft altijd genoeg. Sluit ge hem op in de gevangenis, wees overtuigd dat de bisschop zijn ketenen zal kussen en zich in de verdrukking om zijns Heeren wil gelukkig zal gevoelen. En laat ge hem terdood brengen, dan maakt ge hem een zalig Hemelburger en dat zou immers uw wraakzucht niet bevredigen.

„Er is slechts één afdoend middel om u op hem te wreken. Zoo ge hem dwingen kunt, welbewust, één enkele zonde te doen, dan ware het u gelukt hem ongelukkig te maken. Ik weet dat de man niets vreest dan de zonde."

Chrysostomus is ten laatste toch in verbanning gestorven. Hij was gewoon te zeggen: Geloofd zij God voor alles!

SLECHTE GEWOONTEN.

1. Niet naar de kerk te gaan indien het mooi weêr is, en ook niet als het regent, niet als het warm is en evenmin wanneer het koud is.
2. Niet meê zingen.
3. Nooit een vriend of kennis, die u op een Zondag bezoekt, mee te nemen naar de kerk, maar om zijnentwil thuis te blijven.
4. Zoo weinig mogelijk in de collecten te geven.

EEN TROOSTWOORD VAN LUTHER AAN ZIEKEN.

Het koren moet veel lijden. Eerst wordt het in de aarde geworpen, waar het vergaat. Dan, als het opgegroeid is en rijp geworden is, wordt het met den sikkel gesneden en vast in garven gebonden. Voorts wordt het met den dorsvlegel geslagen, en daarop naar den molenaar gebracht, die het tusschen zware steenen fijn maalt. Dan neemt de bakker het meel en plaatst het in den oven en zoo wordt het dan tenslotte nuttig en voedzaam voor de duizenden die het eten.

Ook het vlas gaat zoo'n lijdensweg eer het dienen kan. Als het rijp is wordt het uitgetrokken. Dan gaat het naar de sloot, vervolgens wordt het gebraakt, gehekeld, gesponnen, geweven, gebleekt en eindelijk is het lijnwaad of linnen geworden, dat met de schaar geknipt en met de naald gestoken wordt. Zoo wordt er een bedekking van het lichaam van gemaakt.

Daarom o mensch! Zie naar het vlas en naar het koren wanneer ge in het lijden zijt.

PREDIKANT EN CRITIEK.

In l'Eglise Wallone kwam een aardige — en leerzame! — beschouwing voor over de appreciatie t.o.v. een predikant. Als een predikant levendig is — zoo lezen we — dan is hij opgewonden. Is hij rustig, dan is hij levenloos. Als hij grijze haren heeft, is hij te oud; is hij „jong" dan ontbreekt het hem aan ervaring. Als hij nieuwigheden wil invoeren, dan is hij een revolutionair; wil hij het oude bewaren, dan is hij een mensch zonder initiatief. Als hij onder het preeken zijn aanteekeningen voor zich heeft, is hij vervelend; heeft hij er geen, dan is hij oppervlakkig. Als hij gebaren maakt, dan is hij een tooneelspeler; maakt hij er geen, dan is hij te stijf. Als hij luid spreekt, schreeuwt hij; spreekt hij minder luid, dan is hij eentonig. Als hij thuis blijft om te werken, dan zou hij beter doen, aan het leven der gemeenteleden deel te nemen; kan men hem evenwel op straat zien, dan zou hij beter doen, inplaats van te gaan wandelen, in de studeerkamer te zijn en een goede preek te maken. Als hij de menschen bezoekt, die niet meer naar de kerk gaan, dan is hij een zielenkneder en inquisiteur. Bezoekt hij de armen, dan doet hij, als was hij een socialist; bezoekt hij de rijken, dan is hij een geldzakdominee.

OORLOG EN VREDE.

De vrede bouwt en plant, de dolle
Krijg verwoest;
Welzalig zijn ze dan, die staâg naar
vrede wenschen.
't Is beter dat het zwaard verteerd
wordt door de roest.
Dan dat het blinkt in 't woên en
't moorden van de menschen.
Want al het Oorlog is afgrijslijk in
Gods oogen,
Wie u iets anders preekt, die zegt u
niets dan logen.
(Uit een oud schoolboekje).

HOE IS DAT MET U?

Toen op 'n dag Voltaire met 'n vriend door Parijs wandelde, passeerde er 'n godsdienstige processie. Voltaire, die algemeen als 'n ongeloovige beschouwd werd, zette z'n hoed af. „Wat?" riep Voltaire's vriend uit, „ben je met God verzoend?" En Voltaire antwoordde met fijne ironie: „We groeten elkaar wel, maar we spreken niet met elkaar". Die uitdrukking geeft in tal van gevallen de verhouding van den mensch tot God weer. Er zijn menschen, die in God gelooven, die zich het heelal niet kunnen denken zonder God, die dus theïst zijn, maar die geen persoonlijk contact met Hem kennen. Ze groeten wel, maar spreken niet. Ze gelooven in de beteekenis van de gemeente en vooral op bepaalde oogenblikken, wanneer de een of andere ervaring hun eerbied heeft wakker gemaakt, zien ze de waardigheid en de verhevenheid van de taak der gemeente, maar persoonlijke gemeenschap met God bestaat voor hen niet. Zij groeten wel, maar spreken niet.

DE SCHADUW.

De dominé was Zaterdagavond tevoren niet klaar gekomen met zijn preek. Het slot van zijn onderwerp was moeilijk: de alomtegenwoordigheid Gods. Er is dikwijls in het leven weinig te merken van een alomtegenwoordig God. Daarom stond hij op dien Zondagmorgen in den winter niettegenstaande kou en donker, vroeg op. Zijn vrouw was uit logeeren; zijn kamergenoote, het driejarig dochtertje, sliep nog gerust. Behoedzaam sloop hij de slaapkamer uit, liet de tusschendeur open staan en zette zich voor zijn bureau. Misschien dat nu de inspiratie komen wilde. Maar wat er kwam geen inspiratie! Het bleef voor hem donker als de groote zwijgende nacht daarbuiten.

Plotseling hoorde hij in de kamer daarnaast het eigenaardige geluid van een kind, dat wakker wordt. Een bedje kraakte, lakens schuifelden, een lichaampje woelde heen en weer.

O, wee, als dat er nu ook nog bij moest komen! En het kwam.

Toen ontwikkelde zich tusschen kinderbed en bureau de volgende conversatie.

„Vader waar ben je?"

„St, het is nog veel te vroeg; je moet slapen".

„Waarom zit je daar? Je moet hier komen!"

„Nee, dat kan niet, vader moet aan z'n preek werken".

De pas ontwaakte zweeg een moment, overwoog blijkbaar het geval en was reeds domineeskind genoeg, om iets van dit heilig moeten te begrijpen.

„Je moet zóó gaan zitten, dat ik je zien kan".

„Maar ik kan toch niet mijn heele bureau versjouwen. Je moet nu stil zijn."

Zwijgen als des grafs. De vader vermoedde dat de overpeinzing in een huilbui dreigde over te slaan.

Maar plotseling een soort triumfroep.

„Ik zie je hand!"

De dominé keek verwonderd. Bureau en bed stonden zóó, dat het kind onmogelijk iets van hem kon zien.

Dan een fel protest.

„Je hand is weg; ik moet 'm zien!"

„Hoe zie je hem toch in vredesnaam?"

„Op het gordijn".

Het mysterie loste zich op.

Zonder het te weten had hij zijn verkleumde hand — de sufferige kachel wilde nog niet trekken — voor de warme kap van zijn studeerlamp gehouden; het licht projecteerde de schaduw op het gordijn, schuin tegenover hem, en het gordijn was juist door de open tusschendeur in het kinderbed te zien. Hij was gered. Zijn rechterhand, waarin eensklaps inspiratie trilde, greep de pen, z'n linker hield hij achter de lamp, en in de kamer daarnaast viel een tevreden rust.

Toen vertrouwde hij aan het manuscript in enkele aanteekeningen toe, wat hij zoo juist had beleefd. En de toepassing was niet moeilijk.

Wij zien dikwijls van God niet meer dan de schaduw van een verre hand. Maar waar de schaduw is, is de hand; en waar de hand is, is de Vader.

(„Het Carillon" Ds. W. A. HOEK).

WAT ZIJ GELOOVEN.

In „De Paaschklok" wordt als volgt den vrijdenkers de bol gewasschen:

„Wij hebben te veel verstand om in God te gelooven", beweren de vrijdenkers. „Gelooven!" roepen ze uit en krullen daarbij hun neus op. „Gelooven, dat is goed voor domkoppen!"

Maar wanneer ge hun vraagt, hoe ze op deze wereld geraakt zijn, en hoe het komt, dat zij zooveel verstand hebben, zullen zij u dat uitleggen op hun manier. En luister nu 'ne keer wat zoo een vrijdenker al gelooft: het kan in twaalf artikels samengevat.

* * *

1. Ik geloof dat er in 't begin was *niets*.

2. Uit dat *niets* ontstond *iets* . . . en dat was *vuur*.

3. Het vuur verwekte *stoom* en de stoom werd *water*.

4. Toen het vuur uitdoofde, werd het *steen* en *aarde*.

5. Toen de aarde moede was van hard en onvruchtbaar te zijn, maakte de aarde zand, struiken, *planten*.

6. Toen het water moe was onbevolkt te zijn, maakte het water *oesters* en allerlei *visch*.

7. Maar eenige oesters, op 't strand gegooid door het water, konden niet meer terug in 't water geraken. Ze werden eindelijk moe daar te blijven liggen in de brandende zon. Ze verlangden vurig pooten en kop te krijgen om eens rond te loopen op het zand, en zie: ze kregen *pooten* en *kop* van zelf.

8. De kleine *oesters* met pooten en kop, werden het beu er ten slotte altijd zoo oesterachtig uit te zien. Die waren de . . . *oesters van den vooruitgang*, en ze werden dan . . . zoogdieren. Andere kleine oesters keken maar altijd naar de lucht, gelijk de moderne vliegers en de duivenmelkers, en door dat gestadig kijken en verlangen naar de lucht kregen ze vleugels en werden *vogels*.

9. Onder de zoogdieren was er één slimmer dan de andere en kreeg den naam van *aap*.

10. Die aap geraakte in strijd met een vos, en de vos beet hem rats zijn *staart* af.

11. Dat was een ongeluk maar ook een geluk voor den aap. Nu kon hij niet meer met zijn staart aan de boomen blijven hangen. Toen probeerde hij *rechtop* te gaan, op zijn achterste pooten. In 't begin lukte dat niet, maar hij gaf zich zoodanige moeite, dat hij toch eindelijk recht bleef staan.

12. Het merg van den staart was daarbij onverwachts naar zijn kop omhoog geschoten, verbeterde daardoor de hersenen, en gaf aan den aap het *verstand*. Weldra begon hij te spreken. Hij was een *mensch* geworden.

* * *

En nu, ieder die niet gelooft dat zijn grootvader een aap was, zijn overgrootvader een oester, en zijn aartsvader niets, die behoort niet tot het geleerd geslacht der vrijdenkers en ongeloovigen, die is maar een domkop!

Nu weten we waaraan ons te houden, en een ieder zegge het voort!

DE WERKZAAMHEID DER „GODDELOOZEN" IN RUSLAND.

Te Kovno zetelde zeer onlangs een congres der „goddeloozen". De president Loukachevsky schilderde in een toespraak de ontwikkeling der Goddeloozenbeweging in Sovjet-Rusland.

In 1928 telde de beweging 200.000 leden; vandaag 5.000.000. De bolsjewisten wenschen dit getal nog te verdubbelen dus op 10.000.000 te brengen.

Alleen in Moskou zijn er 640.000 „Goddeloozen" en 1.500.000 in de Oekraine.

In Leningrad hebben zich 412 „stootbrigades" geformeerd, om „tegen den godsdienst een verwoeden oorlog te blijven voeren".

De associaties der „goddeloozen" bezitten 120 landelijke stichtingen. Verder hebben ze 53 anti-godsdienstige museums gesticht.

In Sovjet-Rusland zijn op het oogenblik 81 anti-godsdienstige universiteiten.

Aan de actie der „goddeloozen" wordt deelgenomen door 1500 millioen kinderen en de centrale raad van den „Weest Goddeloos" heeft besloten tot het stichten van een nieuwe door de regeering te onderhouden organisatie, die als taak heeft 6.000.000 kinderen en jongelieden van beide geslachten op te voeden in atheïstischen geest.

De Oostenrijksche communist „kameraad" Hornik is gekozen als lid van den centralen raad der „goddeloozen".

In goed Duitsch wil dit zeggen, aldus merkt de Weensche *Reichspost* op, dat het Oostenrijksche filiaal der Moskovitische propaganda geopend is.

Tenslotte nog dit: men behoeft geen bolsjewist te zijn en niet in Rusland te wonen, om een goddelooze te zijn. Goddeloos wil zeggen: zonder God zijn. Van den Apostel Paulus lezen we in Ef. 2 : 11, 12 o.a. deze woorden: „Daarom gedenkt, dat gij in dien tijd waart zonder Christus . . . . zonder God in de wereld". De kortste definitie van een goddelooze is: *iemand zonder Christus.* Er zijn goddeloozen met een woesten baard, de zakken vol bommen en revolvers en de vuisten gebald tegen God. Er zijn ook goddeloozen, vriendelijk, beschaafd, ja godsdienstig zelfs, wat den buitenkant van hun leven betreft; menschen, die zoo waardig en goed zijn, dat zij den Heere Jezus Christus niet meenen noodig te hebben. Lezer, hoe staat gij tegenover Hem?

TER OVERDENKING.

Schijnbaar is er niets gemakkelijker dan gelooven. Niet werken, niet zorgen, maar enkel vertrouwen. En toch is er niets moeilijker. Het vergt de hoogste spanning der ziel. Het is zich vasthouden aan den Onzienlijke, het wagen met den Eeuwige, een loslaten van het zichtbare, een opgeven van het tijdelijke en vergankelijke. Het is een verleggen van het steunpunt van het schepsel naar God.

* * *

Christus en droog brood is rijkdom, maar het verlies van goeden naam en eerlijkheid is een leelijk bankroet.

* * *

Het pad om menschen te behagen is hard voor de voeten, maar zalig zijn zij, die Gods welgevallen zoeken.

MEDEDEELINGEN

Adreswijziging.

Het adres van Ds. J. Louw is veranderd van Piet Heinstraat 58a in *Heereweg 19* te Groningen.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 4 September 1931 No. 2199 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

OOGSTLIED.

De tijd van den oogst is een heerlijke tijd,
Als de arbeid van maanden, de moeite [en de vlijt,
Gegeven vanaf het begin van de lente,
Terugkeert met rente.

De sikkel slaat ijvrig de halmen ter aard;
Ze worden met banden tot schooven [vergaard.
Met dankbaarheid wordt daarna 't [voedsel voor morgen
Ter schure geborgen.

Zoo wordt weer de vlijt van den landman [beloond;
Zoo heeft weer de Heer ons Zijn liefde [betoond,
En overal hooren wij dankbare klanken
Hem eeren en danken.

Ja, de oogst geeft het loon van de [trouw en de vlijt.
Zoo zij dan ons leven den arbeid gewijd,
Opdat wij aan 't eind van den loop [onzer jaren
Een oogst mogen garen.

Tot arbeid roept gij al Uw kindren, o Heer!
O, dale op onz' arbeid Uw zegen steeds neer!
O, sterk ons, opdat wij toch nimmer [vertragen,
Maar vrucht mogen dragen!

Een vrucht, die den naaste tot zegening [strekt,
Een vrucht, die de hoop onzer ziele [steeds wekt,
Een vrucht bovenal tot Uws grooten Naams eere,
Geef dat ons, Heere!

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DOET!

Zoo wat Hij ulieden zeggen zal, doet (dat).

Als Johannes na vele jaren terug ziet op Jezus' aardschen weg, zegt hij: „wij zagen Zijne heerlijkheid". Dat was voor hem het leven van Jezus geweest: een openbaring van heerlijkheid.

Om ons die te laten zien heeft hij het Evangelie geschreven. Ook uit het tekstverhaal blijkt dat. Hij vertelt uitvoerig wat er te Kana gebeurde op die bruiloft, omdat Jezus toen bij die eenvoudige gelegenheid, Zijne heerlijkheid openbaarde.

Nu moet het ons niet ontgaan, dat Johannes wijst, zoowel op de *voorwaarden* als op de *gevolgen* van dat feit. Daardoor, dat Jezus Zijn heerlijkheid openbaarde, kwamen de discipelen tot het geloof in Hem. De nieuwe blik, die zij door het wonder op Jezus gekregen hadden, verbond hen anders, inniger en voor goed aan Hem. 't Geloof ontstaat altijd — zegt de Schrift — door het aanschouwen van Gods heerlijkheid. Zoo ging het een Mozes, een Jesaja, een Ezechiël. En daarom wil Johannes ons in het Evangelie de heerlijkheid van Jezus doen zien, opdat wij gelooven zouden, dat Hij de Zoon van God, de Zaligmaker der wereld is.

Maar die heerlijkheid werd, zegt Johannes, openbaar door *de gehoorzaamheid* der jongeren. De openbaring van Christus' heerlijkheid is gebonden aan onze gehoorzaamheid aan Hem: Zoo wat Hij u zeggen zal — doet!

* * *

Het is een woord van Maria, de Moeder des Heeren aan ons, Zijn jongeren. Het is een woord, waarvoor alle geslachten haar dankbaar moeten zijn, want met dit woord wijst ze ons den weg, waarin wij ervaren wat Jezus voor ons *zijn*, en voor ons *doen* kan; hoe Hij in ons leven de vreugde kan doen wederkeeren — want is de wijn niet het zinnebeeld der vreugde? Hoe hoog en hoe dicht bij den Zaligmaker moet zij gestaan hebben, die tot ons dit woord kon richten, zoo vol kracht: wat Hij u zal zeggen — doet!

Maria, de Moeder van den gezegenden Verlosser, zegt ons hier, dat onze gehoorzaamheid aan Christus *volstrekt* moet zijn: *wat* Hij u zal zeggen — doet!

Ten opzichte van Jezus mag onze gehoorzaamheid geen beperking kennen. Wij mogen geen mensch onvoorwaardelijk gehoorzamen. De buitengewone en ongeëvenaarde plaats, die Jezus inneemt, blijkt wel dàāruit, dat het Evangelie zegt, dat we eerst dan recht staan tegenover God, wanneer we ons onvoorwaardelijk aan Jezus onderwerpen. De Vader, die in de hemelen is, heeft gezegd: Deze is Mijn geliefde Zoon .... hoort naar Hem! En slechts zúlken, die Hem gehoorzaam zijn, maar die dan ook állen, is Hij een oorzaak van eeuwige zaligheid.

* * *

Wij handhaven den Doop des Bijbels.

Er is geen ter zake kundige, die dat bestrijdt.

We onderscheiden ons hierdoor van vele onzer medegeloovigen.

Omwille van den Doop, zijn velen niet met ons vereenigd, die ook Gods kinderen zijn.

Het abnormale van dezen toestand gevoelen wij diep. Wij betreuren de v rdeeldheid onder wat in Christus één is.

Waarom handhaven we dan toch den Doop, waar het gaat om zóó hoogen prijs? Vinden we den Doop zoo gewichtig?

Neen! —

Maar waarom geven we hem dan niet prijs om het zoo begeerde goed: de eenheid der geloovigen te dienen?

Het antwoord is: wij handhaven den Doop uit eerbied voor den Heere Jezus Christus. *Hij* heeft het gezegd. en Hem erkennen we als onzen Heere en het Hoofd der Gemeente. En wat we van Jezus denken, moet zich uitdrukken in onze daden. Omdat we *Hem groot en heerlijk* achten en *Hij* den Doop voor ons heeft ingesteld, daarom roepen we al wat Hem als Heer belijdt op om de echtheid van die belijdenis ook door den Doop aan 't licht te brengen.

Het gaat niet om ons, of om de Baptiste gemeente; het gaat voor ons in deze zaak om het hoogste, om J e z u s, om Z ij n gezag; het gaat ons dààrom, dat H ij h e e r s c h e: *Wat* Hij u zal zeggen — d o e t! heeft Maria gezegd. Dit woord omsluit ook den Doop.

* * *

Sommigen vragen: waarom zou ik mij laten doopen? Dezulken herinner ik hieraan:

Toen Jezus tot Johannes den Dooper kwam om zich door dezen te laten doopen, vroeg Johannes: waarom? Waarom zoudt G ij u laten doopen? Johannes kon niet inzien wat voor nut of beteekenis de Doop voor Jezus kon hebben. Zoudt Gij door mij gedoopt moeten worden?

Zoo vroeg de dienstknecht.

Merkwaardig is het antwoord, dat de Meester gaf: Het betaamt ons te doen wat recht is, wat God verordend heeft.

Een nadere verklaring van Zijn doopaanvrage gaf Jezus niet. Zijn antwoord is een terechtwijzing, de veroordeeling van een vraag met een verkeerden inhoud. De Meester zei: God wil het. Dat is voor Mij genoeg, het zij ook genoeg voor u.

Zouden we in deze gehoorzaamheid Zijn voorbeeld niet navolgen?

Dat, wat J e z u s i s, Zijn h o o g h e i d en h e e r l ij k h e i d, en dát, wat w ij zijn, brengt inzake onze verhonding tot Hem niets anders mee dan onze onderwerping. V e r s t a a n zullen we allicht later.

Zoo menige jongen vraagt ontevreden aan zijn vader, waarom hij de Nederlandsche spraakkunst, algebra, meetkunde en die andere dingen moet leeren, waar hij zoo weinig zin in heeft. Maar omdat zijn vader het zegt, doet hij het. En als hij een man geworden is, en het leven heeft leeren kennen, ziet hij het nut er van in. — We verstaan onzen Heer niet in alles, maar we zijn er van overtuigd, dat Hij niets van ons eischt, zonder daarvoor een aanbiddelijke reden te hebben.

* * *

De gehoorzaamheid aan Christus moet *persoonlijk* zijn. — De Heere Jezus rekent met ons als enkelingen. Hij eischt ons persoonlijk op. Hoever anderen Zijn woord verstaan, weten we niet, maar dat mag op onze daden geen invloed hebben. We hebben een e i g e n verantwoordelijkheid, wijl overtuiging een p e r s o o n l ij k e gave is. Daarnaar moeten we handelen, zullen we vrede hebben. Het is te verstaan, dat we ons niet graag van anderen scheiden, maar als het gaat om Jezus Christus, om Zijn gezag over ons leven, dan m o e t het. We zijn niet geroepen over elkander te oordeelen, doch we binden elkander het woord op het hart: wat Hij *u* zal zeggen — d o e t!

De gehoorzaamheid aan Christus moet *daadwerkelijk* zijn. D o e t!

De Heere Jezus wees op den zegen, die gelegen is in de harmonie tusschen weten en doen. „Indien gij deze dingen weet, zalig zijt gij, zoo gij dezelve doet!" zeide Hij. Gelukkig is de mensch, die handelt naar wat als overtuiging in hem leeft. Diep in zijn ziel heerscht een vrede, die geen schepsel hem ontrooft. Door de daad van gehoorzaamheid komen wij in werkelijke gemeenschap met den Heiland.

Welke betrekking er ligt tusschen het ondergaan van het lichaam in en het oprijzen uit water, en de toekomst van den nieuwen, den geestelijken mensch, kan mijn sterfelijk oog niet doorzien.

Maar geen mensch kon doorzien welk verband er bestaan kon tusschen het bevel des Heeren Jezus: „Vul de watervaten met water" en de behoefte aan wijn. Gezien de heerschende behoefte, een behoefte aan wijn, was het bevel van Jezus aan de dienaren onbegrijpelijk. Maar, gesterkt door het woord van Maria, *deden* ze het.

En op die daad van gehoorzaamheid aan een, voor hen o n b e g r ij p e l ij k bevel, werd voor het oog der jongeren de heerlijkheid van hun Meester openbaar.

En wij zullen ervaren hoe heerlijk Jezus is, als ons leven wordt overgave, ingaan op wat Hij zegt.

L.

III

LOSSE SCHAKELS

De Hervorming in Oost-Europa. In De Nederlander van 24 Augustus j.l. vonden we enkele belangrijke mededeelingen betreffende veranderingen die op godsdienstig gebied in het Oosten van Polen plaats vinden. Aan de Oostgrens van dat land hebben zich groote scharen vanuit Rusland gevluchte Oekrainers gevestigd. Onder hen is nu, blijkt uit het bericht in genoemd dagblad, een Calvinistische Hervormingsbeweging ontstaan. Veel Oekrainers waren na de Revolutie naar Amerika gegaan, hebben zich aaneengesloten en keerden na den vrede terug naar hun Vaderland, dat nu bij Polen behoorde, en begonnen daar in reformatorischen zin te werken.

Daaruit ontstond spoedig een beweging, die een massaal karakter begon aan te nemen, daar geheele dorpen en Parochies uit de Orthodoxe Kerk traden: mannen, vrouwen en kinderen onderwierpen zich aan het Evangelie. Daar er reeds een Luthersche gemeente bestond, heeft een deel van deze beweging zich aangesloten bij de Luthersche belijdenis. Resultaat is, dat hier een Protestantsche kerk in wording is, die een zuiver nationaal karakter draagt en deels van Luthersche, deels van Calvinistische confessie is.

De Baptistische strooming. Deze beweging onderscheidt zich principieel van de Evangelische beweging, die men op Russischen bodem waarneemt (de Baptisten en Evangelische Christenen). De beweging in Oost-Polen verloopt in banen, die aan de historische Hervorming herinneren. In haar gaat het niet om de persoonlijke overtuiging van den enkeling en om diens bekeering en wedergeboorte, maar hier heeft een massa-afscheiding plaats uit de Grieksch Katholieke kerk met haar priesters en vormendienst. 't Is vaak slechts een formeele overgang tot het Evangelie naar de belijdenis en kerkvorm der Luthersche en Gereformeerde Kerken.

Een opmerkelijke vrees! Merkwaardig is wat De Nederlander nu verder mededeelt:

> „De leiders der Oekrainische volkskerk nemen een voorzichtige en zelfs eenigszins afwerende houding aan tegen de vrijgeworden Evangelische kerken in Rusland. Misschien vreezen ze instinctief dat deze door hun grootere beslistheid — de neiging van den Rus tot het radicale — met hun oerchristelijk enthousiasme, met hun apostolische gemeenteinrichting, en tenslotte met hun volwassenendoop na afgelegde geloofsbelijdenis, gevaarlijk voor ze zou kunnen worden".

Dit getuigenis aangaande onze beginselen is duidelijk en leerzaam. Maar dat de leiders van de Oekrainische volkskerk voor deze beginselen vreezen, vinden we betreurenswaardig. Waarom wil men nu toch een volkskerk handhaven als men ziet, dat deze zich niet dekt met het onderwijs van het Nieuwe Testament? 't Geeft echter moed, dat een Nederlandsch christelijk dagblad zulk een goeden kijk op de Baptistische beginselen heeft en ze zijn lezers voorzet. Wij hopen slechts dat de kloof van dit inzicht tot de daad niet te lang bestendigd zal worden. Vele eenvoudi-

gen meenen met hun volkskerk of verbondskerk en kinderdoop op bijbelschen bodem te staan. Laat hun eigen pers hun eerst maar zeggen dat dat niet zoo is.

Door en voor. De Bijbel is het boek voor de geslachten. Het spreekt tot elk geslacht en heeft voor elk geslacht een eigen boodschap Dit geldt voor de geslachten, die op grooten afstand van elkander staan, maar ook voor de geslachten, die elkander onmiddellijk opvolgen. De Bijbel is voor de jeugd, maar hij is ook het boek voor den rijpen leeftijd en den ouderdom. Om den Bijbel goed te kunnen verstaan kunnen de geslachten elkander niet missen. Ze moeten met elkander contact houden; naar elkander luisteren.

Zoo als de mensch is, zoo hoort hij. We hooren met onze ziel, met ons eigenlijk wezen. Daarom hoort de jeugd de Schrift anders dan de ouderdom. De jeugd leeft in gevoel van kracht. Ze kàn, Mark. 10 : 39. Daarom hoort ze de Schrift als oproep tot de daad. *Voor* Jezus werken, is haar leus.

De ouderdom, of liever reeds het meer gerijpte leven, heeft de grenzen van zijn krachten leeren kennen. Het weet, dat het vaak *niet* kan. Het heeft zijn behoefte aan steun leeren kennen: aan bronnen, die het niet in zichzelven heeft.

Laat ons niet vergeten, dat de Heere Jezus tot Zijn discipelen, die jongelingen waren, gezegd heeft: *zonder Mij kunt gij niets doen.* De ervaring van het gerijpte leven zeide: *ik vermag alle dingen door Christus, die mij kracht geeft.*

De jeugd hoort — zoo wil God het — de oproep: laat ons voor Christus werken. Verzuimen wij echter niet haar steeds weer daaraan te herinneren, dat ze dat wel zal kunnen, mits ze slechts bedenkt, dat de bronnen van haar kracht in Christus liggen. Naarmate ze leeft uit Hem, door Hem, zal ze kunnen leven vòòr Hem.

Het tweede internationale Jeugdcongres. We hoorden te Groningen een bezielend woord over het eerste Internationale Jeugdcongres, dezen zomer te Praag gehouden. Medegedeeld werd ook, dat het volgende te Berlijn gehouden zal worden, in aansluiting aan het Baptist Wereldcongres, in 1933.

Twee redenen voor één om dan naar Berlijn te gaan! De gemeenten moeten zorgen, dat dan hun Voorganger zoo ver van huis komt. Dat mag geen Baptist Leider of Jeugdleider in ons Vaderland ontgaan. Zoo 'n gelegenheid om met het internationale werk kennis te maken, moeten ze gebruiken! Ze keert in geen jaren weer! Ik weet wel, dat slechts de Leider den Leider verstaat in zijn behoeften, maar wij kunnen de gemeenten verzekeren dat het bijwonen van twee van zulke congressen den Voortrekker onnoemlijk veel goed doet. Iemand, die jaar op jaar vooraan moet gaan en leiding moet geven en nog veel meer, moet zich van tijd tot tijd eens kunnen onderdompelen in zulk een internationale sfeer; eens in nauw contact komen met anderen, hun opvattingen en hun werk. Het is een tegengift tegen het gevaar te vernauwen, waar iedere Voorganger mee te vechten heeft.

Men neme dus deze beide congressen in zijn gedachten op. Men schrijve ze op 't program! En .... men vrage den Heere bij die groote ontmoetingen, in het midden der Zijnen te willen zijn.

L.

III

6e NATIONALE JEUGDCONFERENTIE.

Begroetingsavond.

De voorstemming is gedragen van een geweldig enthousiasme. Meer dan 150 afgevaardigden en gasten hebben zich voor nachtlogies opgegeven, waarvan de meesten reeds tegenwoordig zijn.

De Groninger jeugd heeft met toestemming der gemeente aldaar door prachtige palmen aan de kerk een feestelijk aanzien gegeven.

De aangekomenen zijn vóór het begin der officieele vergadering, voor zoover dit noodig is, reeds door een kop thee en bijbehooren verkwikt.

De muziekvereeniging „De Bazuin" verleent daverende medewerking.

't Kerkgebouw is reeds bij deze eerste vergadering bijna geheel gevuld.

Ds. Louw begint de vergadering door ons nieuw nationaal lied te laten zingen, door 't lezen van een gedeelte uit Matth. 5 en door gebed.

Hij spreekt een hartelijk woord namens de Groninger jeugd. De jeugd in Groningen ontvangt met groote spontaniteit deze 6e Nat. Conferentie, gedachtig aan den zegen, die zij zelve het vorig jaar genoten heeft.

Br. Doornkamp spreekt een woord namens de Gem. Groningen. Hij is vereerd met deze opdracht, hoewel het hem niet recht duidelijk is waarom *hij* namens de ouderen en Ds. Louw namens de jongeren moet spreken. Hij zelf wil ook nog wel bij de jongeren gerekend worden. Maar toch is hij dankbaar, dat hij het namens de ouderen mag doen. De Gemeente heet ons als jongeren hartelijk welkom. Dat zal ze ook toonen in de ontvangst in haar huizen. Spreker verblijdt zich als hij neerziet op deze groote schare, vooral hierom, dat al deze jonge menschen, de een meer, de ander minder bewust, toch uitdrukking geven aan het feit, dat zij Jezus volgen willen.

Hierna krijgt „De Lofstem" gelegenheid tot haar bijdrage voor dezen avond. Ps. 150, zetting door G. Jellesma en Wees getrouw door D. H. Engel.

Met veel aandacht en genoegen wordt door de vergadering geluisterd, die den zangers door daverend applaus uitdrukking geeft van waardeering en dank.

Ds. Weenink verkrijgt hierop het woord. Hij begint met een reisavontuur te vertellen, dat hij naar aanleiding van het insigne mocht beleven. Hij gaat naar aanleiding daarvan nog eens uitleggen wat de N. B. J. B. beteekent. 't Beteekent dat we niet zijn willen als de wereld. Dat we jonge menschen willen zijn, die behalve om ons heen, ook naar boven zien.

Ds. Weenink spreekt ongeveer een half uur. 't Is zonder meer niet mogelijk verslag te doen van wat hij bij deze gelegenheid zegt. Maar hij is er goed in en de vergadering ook. Zoo nu en dan onderbreekt applaus z'n speech. Tenslotte sluit hij met de aanbeveling eener collecte voor het tekort, veroorzaakt doordat velen in een hotel ondergebracht moeten worden, welke aanbeveling een zeer bevredigend resultaat heeft. Na het zingen van een lied sluit Ds. Hekhuis deze samenkomst.

De gasten worden door de gemeenteleden in ontvangst genomen. Ze gaan heen in 't vertrouwen dat de komende dagen goed zullen zijn.

Woendag 26 Aug. te 9.30 heeft de eerste Bidstond der Jeugdconferentie plaats. Reeds zijn een paar honderd jeugdigen aanwezig.

Begonnen wordt met het zingen van lied 41 en 626.

Na een kort inleidend woord van den Voorzitter wordt gelegenheid gegeven tot gebed, waarvan druk gebruik wordt gemaakt.

Ongeveer een half uur blijkt noodig te zijn voor allerlei bekendmakingen, de conferentie betreffende, en voor de voorstelling en géneral.

Het blijkt dat verreweg de meeste Gemeenten vertegenwoordigd zijn.

Hierna verkrijgt Ds. E. Huizinga van Leeuwarden gelegenheid tot het houden van zijn jeugdpreek.

Als uitgangspunt neemt hij het woord, dat van de discipelen geschreven staat. „Opwaarts ziende zagen zij niemand dan Jezus alleen". „Dat moge (aldus spreker) ook in deze ure ons deel zijn. Terwijl alle andere jongeren op 't oogenblik staan in den arbeid van 't dagelijksch leven, zijn wij gelijk aan die drie discipelen, die met Jezus op den Berg der verheerlijking mochten. Maar die drie discipelen zagen later ook Jezus in Gethsemané. Ook wij kunnen er op rekenen dat voor ons na deze schoone dagen de strijd komt. Maar als wij Jezus nu zien in Zijne heerlijkheid, zal 't ons straks mogelijk zijn om te staan en te zegevieren in den strijd, zelfs met

demonen. En wat is tenslotte voor ons in den diepsten zin des woords de Berg der verheerlijking? Voor ons die zondaren zijn is het Golgotha, waar wij als zondaren mogen thuiskomen bij Jezus. Laten wij dan niemand zien dan Hem alleen."

Na een koffiepauze worden de zakelijke aangelegenheden behandeld.

Als lid van den Jeugdraad wordt Ds. A. P. Barendregt herkozen, terwijl voor twee nieuwe damesleden gekozen worden Mej. van der Sluis van Harlingen en Mej. v. Zuilekom van Almelo.

Voor een van die dames ruimt Ds. Hekhuis zijn plaats in den jeugdraad.

Ds. Weenink spreekt hem een woord van dank voor wat hij in den Jeugdraad deed.

Tot de uitgave van een eigen blad komt het nog niet. Daarvoor blijkt de onderbouw van ons werk nog niet sterk genoeg.

Het voorstel de Nat. Conferentie op Hemelvaartsdag te doen plaatsvinden, wordt om technische bezwaren verworpen.

De Middagvergadering begint met het zingen van lied 218 : 1 en 4. Ds. Reiling gaat voor in gebed. Hierna volgen 10 minuten waarin wij ons internationaal lied instudeeren. In den gezetten tijd lukt het br. Molijn de vergadering zooveel van de melodie bij te brengen dat ze het spontaan opzingt.

Hierna verkrijgt Ds. Brandt het woord over zijn onderwerp: Het zwaard des geestes. *Zijn rede zal in ons blad verschijnen.*

Eenige oogenblikken werden nu gewijd aan de bezichtiging van de vlag uit Twente, en aan een vaandel en vlaggen uit Drachten. De aandacht der conferentie wordt gevestigd op twee opschriften op linnen, die ons indertijd door br. E. de Haan uit Heerenveen geschonken geworden zijn.

Na een korte theepauze wordt met een kleine verandering in het programma eerst gelegenheid gegeven tot vrije getuigenis. Er wordt een dankbaar gebruik van gemaakt.

Maar hartverheffend is de aanblik als de leider allen oproept die in 't laatste jaar hun Heiland vonden, en als het dan stroomt in de gangen en het platform geheel gevuld wordt door jonge menschen, die als hun getuigenis zingen lied 125 uit de bundel.

Na deze heerlijke ure splitst de conferentie zich in tweeën. De dames blijven in het kerkgebouw onder leiding van Mevr. Weenink-Dethmers. De heeren gaan in de leerzaal onder leiding van Ds. Hekhuis.

Voor de heeren spreekt eerst br. Molijn over 't onderwerp: Hoe maak ik mij nuttig als lid eener jeugdvereeniging. In de eerste plaats geeft spreker aan dat het noodig is om zich te buigen. Wie zich buigt voor Jezus en tot het werk dien zal het gelukken. Ten tweede is het noodig acht te geven op z'n spreken. In de vereenigingen wordt soms veel onnuttig gesproken. Maar als het er op aankomt om een goed woord te spreken voor den Heer, dan verstomt menigen jongelings mond. Dan laten wij het vaak aan de zusters over. Laten wij trachten ook in dezen nuttig te zijn en spreken van wat God ons is. Ten derde is noodig om nuttig te worden, ook in onze handelingen de liefde van Christus te toonen. Voor deze drie dingen is het eerste de groote voorwaarde. *Alleen wie zich in waarheid* buigt zal in spreken en in doen Gods liefde in de wereld en ook in de vereenigingen uitdragen.

Ds. Barendregt spreekt met de jongelingen over wat des jongelings is, naar het onderwerp: Hoe wij mannen worden.

Na 't beëindigen van zijn woord gaan er uit de vergadering spontaan stemmen

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

14.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen was als zwerveling te Parijs gekomen en woont nu bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Een door haar op straat gevonden kindje houdt zij voor zich en geeft voor, dat het haar toevertrouwd is door een stervende tante. Giuseppe wordt jongste bediende bij den heer Manuel. Marie's broer Richard komt ziek thuis, en Marie ontvangt zijn loon van vijf dagen bij den directeur van zijn fabriek; men belooft haar, zijn plaats een paar dagen open te houden. Op weg naar huis wordt Marie door een jonge man aangesproken, terwijl zij het kindje liefkoost. Ook aan hem vertelt Marie de leugen van de gestorven tante.)

»Arm kind!« zeide de jonge man. »Het heeft dus vader noch moeder meer, wanneer ik de zaak goed begrijp. En u, heeft u nog een moeder?«

«Neen,« antwoordde Marie, niet ingaande op de eerste vraag. »Ik ben ook een wees; maar wij kunnen ons aardig goed redden. Mijn broer is echter op het oogenblik ziek: maar gewoonlijk is hij op een fabriek werkzaam, en een kleine Italiaan, die wij bij ons opgenomen hebben, heeft pas geleden een goed plaatsje gekregen op het kantoor van een voorname mijnheer«.

»Ik geloof dat ik dien jongen wel ken,« zeide de jonge man. »Heet hij niet Giuseppe Fiorelli?«

»Ja.«

»Dan is u zeker zijn innig geliefde Marie, waar hij zoo vaak van spreekt?«

»Ja, die ben ik. Hoe kent u toch onze Sep?«

»Ik heb hem bij mijnheer Manuel in zijn kantoor aangetroffen.«

»Ach, dan is u zeker mijnheer Lavender?«

»Zoo is het. Giuseppe heeft beloofd morgen de Zondagsschool te bezoeken. Die wordt hier gehouden,« vervolgde de heer Lavender, terwijl hij naar het gebouw wees, dat de opmerkzaamheid van Marie reeds getrokken had.« «Zou u ook niet willen komen met uw broer?«

»Misschien,« antwoordde Marie, wanneer ik iemand kan vinden, die voor de kleine zou willen zorgen in dien tijd. Ik zou wel graag eens komen, enkel al uit nieuwsgierigheid.«

»Ik ben overtuigd, dat het u goed bij ons zal bevallen.»

»In elk geval ben ik blij, kennis met u gemaakt te hebben,« zeide Marie met zooveel vriendelijkheid, als men bij haar niet dikwijls bemerkte. «U heeft zoozeer het hart van Sep veroverd, dat ik mij reeds had afgevraagd, of ik ook gelegenheid zou krijgen, u eens te ontmoeten. Goeden dag, mijnheer Lavender!«

«Tot ziens,« antwoordde de jonge man lachend. »Ik reken dus morgenmiddag om 3 uur ook op u.«

»Wanneer ik maar even kan, zal ik komen,« antwoordde Marie en ging dan haar weg vervolgen, vast besloten, dat wanneer Richard op het kind wilde passen, zij met Giuseppe meeging, om met eigen oogen te zien, wat een Zondagsschool nu eigenlijk wel was.

Den volgenden morgen ging de zon stralend op. Toen Giuseppe van zijn stroolegerstede opstond, die hij met Richard moest deelen was Marie reeds bezig met het vuur aan te maken.

»Voorzichtig Sep,« vermaande zij hem, toen de jongen op het nichtje toesnelde, die, vroolijk met handjes en voetjes zwaaiend, op een hoop lompen op den grond lag.

»Pas op dat je Richard niet wakker maakt! Vrouw Randolf heeft mij aangeraden, in alle vroegte een kop thee voor hem klaar te maken, en ik zou graag willen, dat hij niet eerder wakker wordt dan dat ik het klaar heb.

Wat zou er nu van ons zijn geworden, Sep, wanneer wij mijnheer Manuel niet hadden leeren kennen, vóór Richard ziek werd? Hij ziet er nu zoo vreeselijk slecht uit.« De warme zonnestralen zullen hem goed doen,« meende Sep.

Het was in der daad een wonderschoone dag, een van die wondere voorjaarsdagen, die ons soms midden

op van dank, dat over dit onderwerp een open woord is gesproken.

Ds. Louw van Groningen onderstreept nog 't een en ander.

Ook in de Damesconferentie wordt een speciaal onderwerp en een meer algemeen behandeld. Over deze afzonderlijke conferentie wordt later door vele meisjes met dankbaarheid gesproken.

Bepaald treffend is dat het slotlied der beide afdeelingen 't zelfde is, namelijk het „Ik wil streven rein te leven".

De algemeene indruk is, dat deze ure bepaaldelijk heeft bijgedragen om de conferentie onvergetelijk te doen zijn.

Na een pauze, waarin de regelingscommissie op treflijke wijze de conferentie verzorgt van wat noodig is voor 't lichaam, begint de opstelling voor de optocht. Het blijkt dat er veel meer jongelui aan zullen deelnemen dan 't vorig jaar. Over een lengte van een paar honderd meter vormen zich de rijen van vier. Voorop staat het groot muziekkorps De Bazuin en dan de Drachters. Zij allen hebben een sjerp omgedaan met de initialen N. B. J. B. en voelen zich zoowat als het keurkorps. Een vergroote reproductie van ons Insigne is hun vaandel. Een rood doek met opschrift Vrede door het bloed des Kruises wordt hun als motto vooruit gedragen. Waarlijk een mooi begin van den stoet.

Dan volgen de dames.

Achterin hebben enkele vrouwen in 't zwart uit Bergumerheide zich opgesteld. Zij hooren er eigenlijk niet, maar wij zijn blij met hun enthousiasme.

Dan volgt weer een groot muziekkorps en daarachter de heeren.

Als zij opgesteld zijn wordt getracht een lied te zingen. Bij één lied gelukt het *als* maar één stem te hooren.

Tenslotte stelt zich de stoet in beweging, geflankeerd door talrijke agenten met een hoofdagent.

Door Gruno's veste gaat het. Overal staan de menschen als een muur. Hun nieuwsgierigheid is echter direct bevredigd door het opschrift dat vooraan gaat: „Nederlandsche Baptiste Jeugdbeweging".

Vele gemeenteleden behooren tot de toeschouwers. Overal werden groeten en „daags" gewisseld.

Alles marcheert fijn in orde. De stoet duurt in 't voorbijtrekken vier minuten en heeft een lengte van ongeveer 400 meter, behalve den aanhang die mee loopt of rijdt naar 't Sterrenbosch.

Daar neemt Ds. van Dongen de leiding over van den Voorzitter. De Bazuin begeleidt het gezang. In den grooten tempel der natuur klinkt uit honderden monden plechtig, vroolijk en overweldigend: Verlosser, Vriend, o hoop o lust, van die U kennen enz. Gez. 49 : 1 en 5.

Ds. v. Dongen opent met het lezen van Ps. 121 en gebed. Na zijn openingswoord spreekt Ds. Huizinga van Hengelo in evangeliseerenden zin. De Lofstem zingt een paar No's, waarna Ds. Louw een kort slotwoord spreekt, ons herinnerende dat *met* Jezus en *in* Hem voor ons de dag is opgegaan.

Overweldigend is dan weer het slotlied, dat door het inmiddels duister geworden bosch weerklinkt: „'k Wil U o God mijn dank betalen".

Door goede regeling en goeden wil der deelnemers gelukt het toch, om, al is het reeds donker, de stoet opnieuw te organiseeren. In gesloten rijen neemt hij den kortsten weg naar de Meeuwerderweg. In de kerk gekomen, die geheel gevuld is, wordt deze eerste dag gesloten met een korten, kernachtigen dankstond, waarin meerderen ons voorgaan.

A. P. BARENDREGT,
Jeugdsecretaris.

---

in de Decembernevelen verrassen.

Het geleek er dan ook wel een beetje op, alsof de zon de menschen een laatste afscheidsgroet wilde toelachen, vóór de winter definitief zijn intocht zou houden.

Zelfs in het bouwvallige dakkamertje was het zonnig en warm.

Na een poosje ontwaakte Richard. Hoewel hij niet kon opstaan, scheen hij toch minder onverschillig dan den vorigen dag, en ook Marie begon evenals Giuseppe te hopen, dat de warme zon hem goed zou doen. Tot groote blijdschap van den kleinen Italiaan deed Marie werkelijk alle moeite, om mee te kunnen gaan naar de Zondagsschool — ja, zij deed zelfs een poging, Richard over te halen, haar daarheen te vergezellen. Maar dat was toch vergeefsche moeite. De arme jongen richtte zich een oogenblik op, om thee te drinken, maar hij was er niet toe te bewegen, om ook maar het geringste te eten.

Wanneer Marie ook maar iets meer ervaring van zieken verplegen gehad had, zou zij ernstig bezorgd zijn geweest; want de koorts nam toe en dreigde de laatste krachten van het toch reeds zoo uitgeputte lichaam te verbruiken. Maar zij had geen vermoeden van het gevaar, waarin haar broer verkeerde, en toen niet alleen zijn wangen hooger gekleurd werden, maar hij ook meer en meer begon te spreken, werd zij steeds hoopvoller gestemd.

»Nu Richard,« vraagde zij bijna op teederen toon, toen het tijd werd, zich gereed te maken om heen te gaan, »heb je er geen trek in met ons mee te gaan? Dan breng ik de kleine naar vrouw Randolf, en dan gaan wij met elkander naar de Zondagsschool. Kun je probeeren, een beetje flink te wezen? Je kunt wel op Sep en mij leunen. Kom laat je nu niet lang nooden!«

»Neen,« antwoordde Richard met matte stem.

»Ik blijf liever liggen. Ga maar gerust met elkander heen, maar laat het kind bij mij. Leg het maar naast mij neer!«

„Wil je werkelijk op nichtje passen?« vraagde Marie zeer verbaasd.

»Ja, ik zal in 't geheel geen last van haar hebben, en ik vind het prettig, naar haar te kijken.

Toen Marie bemerkte, dat al haar pogingen te vergeefsch waren om hem mee te krijgen, maakte zij voor klein nichtje een plaatsje bij Richard en ging daarop met Giuseppe heen. Van Anna Randolf had zij een hoed en een sjaal geleend, zoodat haar armoedige kleeding voor een groot deel bedekt was.

Nu trokken zij met een opgeruimd gemoed naar het lokaal van de Zondagsschool, terwijl de zon hun hart en ledematen heerlijk verwarmde.

Nauwelijks hadden zij het zolderkamertje verlaten, of Richard draaide zich met veel moeite om naar die kant, waar de kleine lag, om haar maar goed in 't oog te hebben.

Zij balde de vuistjes en kraaide van louter blijdschap, wanneer hij met haar sprak hoewel hij niets anders zeide en steeds weer herhaalde: »Lief schepseltje! Zoet duifje!« Eindelijk werd zij moe; de blauwe oogjes vielen dicht, het rose gezichtje vlijde zich aan Richards borst, en toen duurde het niet lang, of zij was vast in slaap gevallen. Richard waagde nauwelijks adem te halen, om haar maar niet wakker te maken; maar van tijd tot tijd mompelde hij zacht voor zich heen: »Dat lieve, kleine ding — het is werkelijk veel te mooi voor ons.« En terwijl hij liefdevol voorhoofd en haar van het slapende kind streelde, was hij toch trots zijn zwakte volkomen gelukkig en tevreden.

Na anderhalf uur ongeveer vernam hij de stem van Marie weer op de trap.

»Reeds terug?« zeide hij bijna vroolijk, toen zij met Sep het kamertje binnen kwam.

»Ja,« antwoordde Marie. »Och, was je daar maar bij geweest, Richard! Het was prachtig! Volgende week Zondag moet je beslist met ons meegaan. Wij hebben veel gezongen, en er waren verschillende dames en heeren, die al het mogelijke vertelden en met ons spraken, zoodat het hart geheel warm moet worden.«

Wordt vervolgd.

ZENDING.

B. M. S. YAKUSU 4-6-'31.

Waarde zusters.

Reeds te lang heb ik gewacht om weer aan u te schrijven. Van uitstel zou afstel kunnen komen, en daar de weken en maanden zoo ongemerkt vlug voorbij gaan, moet ik nu toch niet langer wachten.

Het is altijd aangenaam om veel goeds te vertellen, en waar veel teleurstelling mijn deel is geweest dit jaar, heeft dat misschien meegeholpen om niet eerder te schrijven.

Na de vacantie kwamen eenige meisjes niet weer terug, een wegens ziekte, en zij is niet weer beter geworden maar voorgoed van ons heengegaan. We hopen dat ze het smalle pad heeft leeren betreden dat tot den hemel leidt. Anderen hebben ons na de vacantie verlaten zoodat ons getal gedaald is en we nu 10 meisjes minder hebben dan voor de vacantie. Anders hebben we ook moeilijkheden gehad, maar toch zijn we dankbaar dat we steeds kracht hebben ontvangen om voorwaarts te gaan.

Nu komt spoedig weer een groote verandering daar de oudste zendeling hier spoedig met vacantie naar huis gaat. Hij en Mevr. Millman zijn hier nu al meer dan 30 jaren geweest en ze hopen na een vacantie weer terug te kunnen komen. Iemand die zoolang hier geweest is, heeft natuurlijk meer invloeden, dus zullen we hen missen. Toen zij ruim 5 jaar geleden met vacantie gingen, wilden velen van de meisjes hier niet meer blijven en gingen ook naar huis. Dus is het met eenige spanning dat ik de komende weken tegemoet zie.

Overigens gaat het werk nogal zijn gewonen gang. Het is me tot blijdschap en bemoediging geweest te weten dat zoovelen met ons meeleven en meebidden en dat zoovelen hunne gaven hebben gegeven opdat het werk des Heeren moge voortgaan. Deze week mocht ik weer eenige nuttige boeken over handwerken ontvangen. Daar er geen naam op het pakje was zeg ik door dezen de vriendelijke zendster dank. Het poststempel was Katwijk aan Zee, meer ben ik niet te weten gekomen. Al deze blijken van meeleven bemoedigen ons ten zeerste. Daarom beveel ik ons allen weder in uwe voorbede aan. Geve de Heer dat velen zich tot Hem mogen keeren. Zondag hopen we weer het voorrecht te hebben dat eenigen gedoopt worden, maar daarover later weer eens. In de laatste weken zijn 3 van Mevr. Millmans meisjes in het huwelijk getreden en nu waarschijnlijk met 1 of 2 weken een van onze meisjes. Mogen zij straks in de verschillende dorpen waar ze gaan wonen maar voor velen tot een zegen zijn

Met hartelijken groet.
G. REILING.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Aan al onze Conferentie-gangers!

Wat ik als voorzitter van de nationale conferentie van de N. B. J. B. heb vergeten, is den deelnemers te vragen mij schriftelijk te willen melden, of zij een zegen hebben ontvangen. Mijn bedoeling is om in „De Christen" eenige ruimte aan „Naklanken" af te staan. Willen de vrienden zoo goed zijn mij even een briefje of briefkaart te sturen?

Met hartelijken groet.

J. W. WEENINK.

Op verzoek van vele vrienden, die wij te Groningen hebben ontmoet, drukken we hier „Onze Nationale" en „Onze Internationale" af.

ONZE NATIONALE.

Wij zijn N. B. J. B.ers,
Die wijden hart en hand
Aan God en Zijn Gemeente
En aan Jong Nederland.
Als trouwe kameraden
Staan wij elkander bij,
En eischen op de jong'ren
Voor Godes heerschappij.

Koor: In liefde saamverbonden,
Met jubel in 't gemoed,
Willen wij ieder toonen,
Dat Jezus' dienst is goed.

Onz' orders zijn: Geen onrein
Mag gaan uit uwen mond!
Alleen het woord der waarheid
En fierheid t' aller stond!
Gedraag u als Mijn ridders
En doe een broederdaad
Aan vijand, vriend, verdoolde
Voor 't zonlicht ondergaat.

Wanneer ons oog onz' Overst'
Ziet voorgaan aan de spits,
Dan werpen wij ons schallend
In 's werelds heetst geflits.
Het liefdevuur diens Eénen
Maakt ons als helden sterk,
Doet strijdend ons vereend zijn
In Zijn gezegend werk.

ONZE INTERNATIONALE.

WIE WIL VOOR CHRISTUS JEZUS STRIJDEN?

Wie wil voor Christus Jezus strijden?
Wie komt en sluit zich bij ons aan?
Hem willen wij ons leven wijden,
Steeds meer verbreiden Jezus' naam.

Koor: Hoort naar Gods stem!
Op strijdt voor Hem!
Treft ons ook spot,
Trouw zijn wij God! (bis)

Laat ons de blijde boodschap brengen
Van volk tot volk, van land tot land.
Laat ons aan alle menschen zeggen,
Wat wij ontvingen uit Gods hand.

Laat ons door ons geloof dan toonen,
Dat wij tot daden zijn bereid,
Dat Jezus onder ons wil wonen,
Dat onze jeugd Hem is gewijd.

III

VACANTIE HERINNERINGEN.

Wij hebben de vorige week van de tolkdiensten geschreven, die wij eenigen vreemdelingen op hun verzoek bewezen. Het gezelschap, waarbij wij ons aansloten was echt internationaal: een Russische, een Let, een Duitscher, een Schot, een Engelschman en een Nederlandsche. Allen waren vereenigd in de begeerte om Christus Jezus te gehoorzamen en hadden zich onder Zijn bevelen gesteld. Zij waren naar ons land gekomen om belangstelling op te wekken voor den evangeliearbeid van Ds. Fetler onder de Russen. Ik heb mij verbaasd over hun stoutmoedigheid.

Zij hadden geen uitnoodigingen van kerkgenootschappen, gemeenten of vereenigingen; zij beschikten over geen andere propagandamiddelen dan die gebruikelijk voor bijeenkomsten, welke over eenige uren of hoogstens op den avond van den volgenden dag worden gehouden; zij wisten vaak niet, waar zij overmorgen zouden tabernakelen; zij hadden zoo goed als geen vrienden om hun den weg te bereiden. Zij zeiden, dat zij zich door Christus Jezus lieten leiden. Ik moet eerlijk zeggen, dat ik meermalen het hoofd heb geschud over hun onbezonnen optreden, want zoo leek het mij toe. Maar nu ik weer thuis ben en hun weg overzie en de resultaten van hun arbeid bij elkaar voeg en weeg, sla ik de handen ineen van verbazing en kom ik tot de conclusie, dat inderdaad het Vriendelijke Licht ze tot gids is geweest. En deze conclusie plaatst me al dadelijk voor de vraag of wij ons in ons werk voor Jezus genoeg door Hem laten leiden? Of wij geen grootere en betere dingen zouden doen, dingen, die God een kans geven en Zijn verzekeringen heerlijk bevestigen, indien wij in volle vertrouwen tot Hem opzien?

* * *

In Utrecht hebben we eens kennis gemaakt met de Gereformeerde gemeente in hersteld verband. Ze is klein, vermoedelijk niet grooter dan onze eigen gemeente ter plaatse. Haar vergaderlokaal in een huis op mooien stand ziet er van binnen smaakvol uit en is wel geschikt om den vreemdeling te trekken. Onze gereformeerde broeders besteden doorgaans veel zorg aan hun kerkgebouwen, zoo zelfs dat som-

migen onzer van gevoelen zijn, dat ze vaak overdrijven. Ze kunnen gelijk hebben, maar feit is het, dat wij Baptisten wel eens al te weinig aandacht aan den stand en aan het uiterlijke en innerlijke van onze bedehuizen hebben geschonken en zulks tot ons eigen nadeel. Wat ik maar niet vatten kan is, dat wij soms allen vrede hebben bij een onoogelijk, ongeriefelijk, onaantrekkelijk vergaderlokaal, terwijl wij zelf zeer gesteld zijn op een moderne salon, voorzien van allerlei comfort.

Wij ontvangen onze vrienden en kennissen gaarne in een keurig ingericht vertrek, nietwaar?

Waarom zullen wij Jezus verhinderen om hetzelfde te doen met Zijn discipelen en allen, die bij Hem wenschen te zijn? Wat wij voor onszelf begeeren, zullen wij dat Jezus niet vierdubbel geven?

* * *

Oostvoorne is een vriendelijk dorpje met boschrijke omgeving, dat zijn best doet om badplaats te worden, omdat het duinen heeft en daarbij een plaat strand. Het is een zeer geschikt oord om er een rusthuis voor overwerkte Baptiste Voorgangers te bouwen. Wil de toekomstige weldoener van onze arbeiders en onzen arbeid dit in zijn notitieboekje even opteekenen?

We hebben hier zoowel als in Rockanje een deel van onze vacantie, de tranen van *Magriet ten spijt, gezellig* doorgebracht. Des Zondags kerkten we in het gebouw van de Nederl. Herv. evangelisatie-vereeniging. Wij hebben er een zegen ontvangen, alhoewel wij wel terdege het verschil voelden tusschen deze evangelische menschen en ons, Baptisten. Zij leven nog altijd in de worm-periode. Zij zijn niets en kunnen niets en God troont op grooten afstand in sidderingwekkende voornaamheid. Wij daarentegen weten, dat wij kinderen Gods zijn door Jezus Christus. Wij zijn Gods zonen en dochteren, die zich in Hem als den liefdevollen Vader verlustigen. Maar wat deze menschen van de wormperiode bezaten, wat — helaas — bij ons als zonen en dochteren heel dikwijls zoek is, was eerbied, voordat de godsdienstoefening begon. Het orgel hield een paar minuten vóór de komst van den evangelist op te spelen en allen verdiepten zich er in stil gebed. Dat deed ons bepaald goed. 'k Vind het jammer, dat er onder ons niet weinigen zijn, die bij hun vrijheid als kinderen Gods hun eerbied van de wormperiode schijnen verloren te hebben.

* * *

Wij besloten onze vacantie met de nationale conferentie van de N. B. J. B. in Groningen. Wij volstaan met u de verzekering te geven, dat wij het er uitstekend hebben gehad.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Droomen uitgelegd en in hoogheid gesteld.

Gen. 40 en 41.

Les voor Zondag 4 Oct. 1931.

Wij hebben met de vorige les Jozef in de gevangenis achtergelaten. We hebben vernomen, dat hij ook daar getrouw is geweest, en dat hij door zijn gedrag het vertrouwen van den cipier won. Hij mocht verschillende werkzaamheden verrichten, waardoor ongetwijfeld het zijn in de gevangenis heel wat dragelijker werd. In deze les vernemen we weer wat, dat Jozef verder heeft beleefd.

In het koninklijk paleis was op zekeren dag groote ontsteltenis. Ik weet niet precies, wat er gebeurd is. Misschien is er wel een heimelijk plan tegen het leven van den koning gesmeed en is dat plan bekend geworden. In elk geval rustte zware verdenking op den schenker en op den bakker van den koning. Ja, niet alleen verdenking. In 40 : 8 staat, dat zij g e z o n d i g d hadden tegen hunnen heer. Wat ze precies gedaan hadden, doet er dan ook minder toe.

Het spreekt vanzelf, dat deze beide heeren in de gevangenis kwamen. Daar moesten ze voorloopig zijn, totdat over hun zaak later een beslissende uitspraak zou worden gedaan. Zij werden opgesloten in de gevangenis waar Jozef was.

De gevangenbewaarder dacht: Ik zal de verzorging van deze beide heeren maar aan Jozef opdragen, en zoo werd Jozef de vaste bediende van den schenker en den bakker van Farao (zoo noemde men in Egypte den koning). Spoedig stond hij met hen op goeden voet, want ook tegenover hen gedroeg hij zich voorbeeldig. (Sla v. 5 eerst over).

Op zekeren morgen keken de twee heeren heelemaal onthutst. Jozef zag het wel, en hij dacht: Ze hebben zeker iets, waar ze onrustig over zijn; ik moet het hun maar eens vragen; misschien kan ik hen geruststellen . . . . . Vertel maar verder. 't Is alles gemakkelijk genoeg. Terwijl ik aanduidingen geef voor de vertelling, heb ik het gevoel, dat ik U bijna ga beleedigen en daarom leg ik de pen maar neer. Alleen bij 41 : 9 wil ik nog een opmerking maken. Ik veronderstel n.l., dat de schenker er niet zoo gemakkelijk toe komen kon om zijn boodschap aan den *koning* te zeggen. *Ik zou hem* dus eerst maar eens een paar keer met betrokken gezicht door 't paleis laten loopen, en dan — het moest wel — heel bedeesd tot den koning laten naderen.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

'S-GRAVENHAGE-OOST. Broeders en Zusters. Mochten we in Maart j.l., bij de ingebruikneming van het kerklokaal aan de Van-Dijkstraat no. 149, een dankbaar geluid doen hooren, dit ruischen doet God onder ons aanzwellen tot een dank-a c c o o r d te Zijner eere.

De Heere heeft tot hiertoe alle dingen heerlijk wèl gemaakt. Ofschoon we niet direct van uitbouw der gemeente kunnen spreken, mogen we getuigen van innerlijke vrede en onderlinge versterking. De vrucht dezer gemeenschap met onzen Heiland doet zich kennen o.a. in een gestadigen arbeid. Met liefde en ijver wordt ook gewerkt onder de jeugd en — naar we gelooven — ten eeuwigen zegen van arbeiders(sters) en bearbeiden.

Het was ons aangenaam verschillende brs. Voorgangers bereid te vinden de gemeente een en andermaal met het Woord te dienen en meerdere *toezeggingen* geworden ons.

Dankbaar voor de vele beloften Gods ons in Jezus Christus geschonken en vertrouwende de vervulling daarvan naar behoefte en draagkracht te zullen ervaren, gaan we voorwaarts, ziende op Hem, Die ons aller kracht is.

De Gemeente en haren arbeid in uwe liefde en voorbede aanbevelend, verblijft met broedergroeten namens haar,

De Secretaris C. MEIJNER

Den Haag, Weimarstraat no. 316.

MEDEDEELINGEN

MORGENWIJDING der N.C.R.V.
op Zondag 6 Sept.
voorm. 8.30 - 9.30
te leiden door Ds. J. v. d. SCHORS
te Haarlem.

1. Zang; Ps. 95 : 1, 4.
2. Schriftlezing Deut. 32 : 1—12.
3. Gebed.
4. Zang; Ps. 33 : 10.
5. 1e Gedeelte der toespraak. Onderwerp: „Gelijk een arend zijn nest opwekt" Deut. 32 : 11.
6. Zang. Bundel Joh. de Heer No. 227.
7. 2e Gedeelte der toespraak.
8. Dankgebed.
9. Zang. Bundel Joh. de Heer No. 94.
10. Uitspreken van den zegen.

HENGELO (O.).

Wij deelen u mede, dat onze gemeente op a.s. Zondag 6 Sept. haar nieuw gehuurd lokaal „Jeruel", aan de Alsteedschestraat te *Enschedé* in gebruik hoopt te nemen.

Voormidd. 10 uur: doop en avondmaal.

Namidd. $3^1/_2$ uur: liefdemaal, tot welke samenkomsten we alle belangstellenden vriendelijk uitnoodigen.

In verband hiermede is des namiddags te *Hengelo* geen dienst en vindt de maandelijksche avondmaalsviering plaats op 13 Sept. a.s.

K. DRENT, Secr.

Onze *Herfst-commissievergadering* zal te Harlingen worden gehouden en wel op Dinsdag 20 October a.s. en zoo noodig ook op den avond daaraan voorafgaande.

Voorstellen enz. moeten vóór 10 October bij den Secretaris der Unie worden ingediend.

III

ADVERTENTIEN

III

BONTE STEENEN

TER OVERDENKING.

Zóó diep kan geen zondaar gevallen zijn, dat niet Gods genade dieper reikt om hem op te heffen; en wie op Jezus ziet, zal in dat zien genezing vinden, wanneer hij maar waarlijk van de zonde tot zijn God zich bekeeren wil.

* * *

Het is beter bij den weg steenen te breken, dan de wet van God te breken.

* * *

Als de kaars onzer zelfgenoegzaamheid uitgebrand is, licht de zon der genade met onverminderden luister. Hoor naar Jezus' woord, zie op zijn kruis en, zonder prijs of geld behouden, zult gij in een nieuw leven zijn vrede en zaligheid kennen.

* * *

DE ZONDEN VAN ANDEREN.

Een jonge man verklaarde eens ronduit, dat hij niet verlangde een Christen te zijn of te worden. Toen men hem naar de reden vroeg, antwoordde hij: „Vele jaren geleden bevond ik mij in iemands keuken. De huisheer vond mij daar, schold mij uit en smeet me op straat. Hij noemde zich een Christen en sinds dien tijd besloot ik mij nooit meer in te laten met den godsdienst." Een vriend met tact verzocht den jongen man deze reden op papier te zetten en met zijn naam te onderteekenen. Toen dit gebeurd was, sprak hij: „Neem dit papier en wanneer God u op den oordeelsdag rekenschap zal vragen, reik het Hem dan over". De jonge man begreep de les, zag zijn dwaasheid en kwam nog dien zelfden avond tot Christus.

Vrijdag 11 September 1931 No. 2200 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

MOED.

O, laat mij gaan, waar gindsche duinen [rusten,
waar koele westewind nauw ademhaalt
en matte herfstzon zilvertintig straalt
en vrede murmelt aan de kalme kusten!

Hoe laaft mijn lijf, o eeuwig onbewusten,
zich aan den wind, die van uw kruinen [daalt,
en vallend loover lispelt en herhaalt,
dat eenmaal rusten mag, die nooit [mocht rusten.

Want achter al mijn kwijnen en mijn [klagen
trilt in mijn hart nu hoog, dan somber [diep,
maar steeds, — een toon van [nimmermeer versagen!

Omdat mijn Heiland bij mijn naam mij [riep
en heeft gezegd, dat ook voor mij zal [dagen
het leven, dat hij in zijn sterven schiep!

SEERP ANEMA.

AAN ZEER STILLE WATEREN

IETS OVER DE WEDERGEBOORTE.

Het is niet gemakkelijk iets over de wedergeboorte te zeggen. In de eerste plaats, omdat het begrip „wedergeboorte" bij velen lang niet hetzelfde is en in de tweede plaats, omdat we hiermee komen op een gebied, waar de mensch voor vele verborgenheden komt te staan.

Toch werd ik weer bij dit onderwerp bepaald, toen ik las, dat Prof. Dr. Haitjema in een bekend theologisch tijdschrift een artikel geschreven had over „Abraham Kuyper en de theologie van het Hollandsche Neo-Calvinisme". In dat artikel werd o.a. Kuyper's leer over de wedergeboorte behandeld.

Kuyper verschilt in zijn leer over de wedergeboorte nog al van Calvijn. De laatste kende geen wedergeboorte, die niet mede *door het Woord* tot stand gekomen was, terwijl voor Kuyper de wezenlijke heilswerking Gods plaats had *zonder het Woord.*

Kuyper leerde: het kan heel goed mogelijk zijn, dat iemand reeds wederomgeboren is — de Geest waait immers, waarheen Hij wil — zonder dat hij het zich bewust is. Later komt het dan bij de betreffende tot bewustzijn, n.l. wanneer hij in wezenlijke aanraking met het Woord Gods komt. Dat is dan het bewuste oogenblik, waarbij het geloof doorbreekt". Bij Calvijn stonden Geest en Woord in een onlosmakelijk verband tot elkaar. De wezenlijke heilswerking Gods kon hij zich niet zonder het Woord indenken.

Hier hebben we dus twee leeren aangaande de wedergeboorte. En wij doen goed, om over deze beide leeren eens ernstig na te denken. Mannen als Calvijn en Kuyper hebben daar recht op.

Er wordt heel veel over wedergeboorte gesproken in onze gemeenten, d. w. z. we hebben dat woord vaak op onze lippen, en dat terwijl in de Schrift heel weinig over wedergeboorte gesproken wordt. Dit reeds maant ons, om toch erg voorzichtig te zijn met dit woord, dat zulke geweldige perspectieven opent en ons plaatst voor het geheel andere. De wedergeboorte is een *nieuwe* en tevens een *geheel andere* geboorte. Laat ons dat nimmer vergeten.

Maar scharen wij ons nu inzake de leer van de wedergeboorte aan de kant van Calvijn of aan die van Kuyper? Een definitief antwoord vermag ik hier niet te geven, hoewel het mij voorkomt, dat Calvijn's leer door de groote meerderheid van ons geapprecieerd zal worden. Wij hechten toch veel waarde aan dat verband tusschen Geest en Woord? (Ik voor mij spreek liever van Woord en Geest).

In de prediking gaat het in de eerste plaats om het Woord Gods! Dat Woord moet *gepredikt* worden. De Geest leidt in *al* de waarheid. Daarom is het getuigenis des Geestes onmisbaar bij de verkondiging van het Woord van God. De Geest bekrachtigt het Woord en doet het — tenminste wanneer het niet een woord *over* God, maar werkelijk het Woord Gods is — niet ledig wederkeeren.

En zoo zie ik een verband tusschen Woord en Geest; een verband, dat m. i. door de Heer zelf gelegd is. De discipelen moesten te Jeruzalem blijven, totdat .... ze waren aangedaan met *kracht* uit de hoogte.

Maar dat dit verband onlosmakelijk is, wil ik geenszins beweren. Die conclusie zou wel al te gemakkelijk getrokken zijn.

Dat echter de wedergeborene principiëel anders is geworden, zal niemand ontkennen. Tusschen de oude en de nieuwe mensch bestaat een *wezenlijk onderscheid.* De oude mensch is van deze aarde en daarom aardsch en de nieuwe mensch is van de hemel en daarom hemelsch georiënteerd. De vrucht maakt ook in dezen openbaar! De wedergeborene kan zingen:

„Zie, hoe het *al* veranderd is,
Vreugd, zoowel als droefenis".

Of dat opnieuw-geboren-worden nu buiten de mensch kan omgaan, om eerst later tot z'n bewustzijn door

te dringen? Kuyper acht dat mogelijk, n.l. dat iemand reeds wedergeboren *is* en zich eerst later, wanneer hij in wezenlijke aanraking met het Woord komt, daarvan *bewust wordt.* Zeker, we achten dat niet onmogelijk en we weten ook, dat het begin van des Geestes werking in het verborgene van de mensch plaats vindt en dat deze werkingen des Geestes soms een heele tijd voor 's menschen oog verborgen kunnen blijven. Maar wannéér dat nieuwe leven dóórbreekt, zal het toch geen verborgene zaak meer kunnen blijven, zoowel voor een ander alsook voor de persoon zélf. En daarom meen ik, dat de tijd tusschen het wedergeboren-zijn en het zich-bewust worden daarvan nooit heel lang kan zijn. We zijn hier nu heel dicht bij dat gebied van de veronderstelde wedergeboorte. Hier maak ik halt. Ik durf voorloopig nog niet verder, zal echter intusschen gaarne Uw meening aangaande bovenstaande vernemen. Misschien dat we er later dan nog eens over gaan schrijven.

L. DE HAAN.

LOSSE SCHAKELS

Een Roomsche Bisschop over Protestantsche Zending. Volgens Der Täuferbote schrijft Theodor Buddenbrock, Bisschop der Roomsche Kerk te Kansu (China):

„Met nieuwe ideeën, jonge krachten en onuitputtelijke geldelijke middelen hebben de velesecten (bedoeld zijn de Prot. Zendingsgenootschappen), hun oude stellingen weer ingenomen en rukken met kracht voorwaarts, tot in het hart van Azië. Dewijl in China een ellende heerscht als nergens anders, is hun strijdkreet de Barmhartigheid, de machtige prediking der Christelijke liefde. Doch ze p r e d i k e n de Christelijke liefde niet slechts, ze beoefenen haar ook in daden. Deze onbaatzuchtige liefdearbeid maakt op alle Chineezen een onweerstaanbaren indruk; zelfs de verbitterdsten en vijandigsten moeten voor haar kapituleeren ..... In dit jaar bereikte hun werkzaamheid haar hoogtepunt. Door honger en oorlog haast geheel ontvolkte streken werden door hun geldmiddelen weer opgebouwd ..... Zij openen bronnen om de velden te bevloeien op welke gedurende jaren van droogte geen halm was gegroeid. Terreinen, die bedreigd werden door overstrooming, hebben zij door dammen beveiligd. Door roovers platgebrande dorpen werden weer opgebouwd ..... Het mag inderdaad een Christelijk liefdewerk heeten, onbaatzuchtig als het geschiedt. Honderdduizenden armen, die anders òf verhongerd òf slechts ternauwernood het leven gered zouden hebben, werden op deze wijze gered. Zoo richt de Christelijke liefde der secten zich in onze zending een gedenkteeken op, dat van blijvende waarde is ..... Mocht ons op katholieke (d. i. Roomsche) zijde toch ook zulk een ijver terzijde staan!"

Het Evangelie is voor de praktijk bestemd. Op dat terrein blijkt wat het waard is. Jezus verlangt van Zijn discipelen dat zij offers zullen brengen om wèl te doen. Dit zal den dam, die opgeworpen moet worden tegen de goddeloosheid, hecht maken.

Belangstelling voor het Baptisme onder theologen. De theologische studenten aan de Universiteit te Weenen, noodigden onlangs Ds. Köster, Voorganger der Bapt. Gemeente te Weenen uit, om voor hen een lezing te houden over De Geschiedenis en het Wezen van het Baptisme. Op zijn lezing volgde een levendige gedachtenwisseling waarvan het resultaat was dat men eenparig van gevoelen was, dat de doopspraktijk der Baptisten gemeenten, geheel in overeenstemming is met het Nieuwe Testament en dat voor hen, die het N. Testament kennen, eigenlijk geen oppositie daartegen mogelijk is.

Ze wonen een doopdienst bij. De studenten, bovengenoemd, kregen een uitnoodiging tot het bijwonen van een Doopdienst, die gaarne werd aangenomen. Zij verschenen bij de plechtigheid met twee hunner professoren, Prof. Dr. Entz en Prof. Beth. Met groote belangstelling volgden de heeren preek en doopsbediening. Ds. Köster sprak over de vraag: Hoe in den doop zich het geloof openbaart.

Na de bediening van den Doop sprak Prof. Entz de gemeente toe over dit woord van Paulus: Hij is onze vrede, daarbij zijn vreugde over de gemeenschap vertolkende.

Belangstelling die goed doet. Het verblijdt ons dat de beteekenis van den Doop dieper gevoeld wordt. Sommigen doen het doopvraagstuk graag met een handbeweging af, als gold het een geringe kwestie. Inderdaad is de Doop geen kwestie van wat meer of minder water of wat jonger of ouder. Het doopvraagstuk is de kern van het gemeentevraagstuk. Wie den bijbelschen Doop handhaaft, komt op voor de vrijwillige, onafhankelijke gemeente van geloovigen, d. i., zooals wij het verstaan, de Gemeente des Nieuwen Testaments. En dat de Gemeente van het N. Testament dit karakter draagt, is niet toevallig, maar houdt verband met inhoud en werking van het Evangelie. De idee, door de Kerk belichaamd, is in strijd met de verandering die het Evangelie in den mensch bewerkt. Het Evangelie brengt ons tot een wedergeboorte, ent ons op een nieuwen stam, voegt ons saam tot een nieuwe eenheid. Daaraan beantwoordt de Kerk met haar Doop van kinderen niet. Ze is — om het zoo eens uit te drukken — niet radicaal genoeg.

L.

6e NATIONALE JEUGDCONFERENTIE.

Tweede dag.

Te 9.30 beginnen wij weer met een zeer opgewekten bidstond. Daarna worden vrije bijdragen geleverd door de afgevaardigden.

Voordat het woord aan Mej. Bloemsma gegeven wordt, worden eerst de nieuw aangekomenen uit Sneek, Workum, Heeg en Stavoren hartelijk welkom geheeten. Daarna leest zr. Bloemsma uit Eindhoven een opstel voor over dit woord: Hij reisde zijn weg met blijdschap. Zij wekt ons op om dicht bij Jezus te blijven, dan zal vanzelf *Zijn* blijdschap ons hart overstroomen.

Hierna krijgt br. Hamersma uit A'dam gelegenheid tot het voorlezen van een eigengemaakt gedicht, „Onze roeping" getiteld. Het wordt met veel belangstelling beluisterd en de vergadering spreekt haar waardeering uit in een dankbaar applaus.

Ds. Willems van Korbach (Duitschl.) wordt nu verzocht een woord te spreken. Hij begint met te zeggen dat hij wel zelf geen Nederlander is, maar een Nederlandsche vrouw heeft. Dat legt tusschen hem en ons direct al een te waardeeren band. Z.Eerw. spreekt in betrekkelijk goed Nederlandsch de vergadering toe, en spreekt zijn blijdschap uit over onze jeugdconferentie en vertelt 't een en ander van het jeugdwerk in Duitschland en wekt ons tenslotte op om den zegen dezer conferentie in ons werk en in ons dagelijksch leven uit te dragen.

Br. Vis van Borne draagt nu zijn opstel voor, getiteld: „Uitstel".

Ds. L. de Haan refereert over het onderwerp: „Wat kan de jeugd in en voor de gemeente doen". Zijn referaat zal in De Christen verschijnen, evenals de opstellen van br. Vis en zr. Bloemsma.

Na een gezellige koffiepauze, waarin wij onze Nationale en Internationale zingen, verkrijgt Ds. Reiling nog het woord. Zijn onderwerp is: „Doen"!!! Naar aanleiding van wat eens plaats vond in de Paaschzaal te Jeruzalem,

brengt Z.Eerw. ons nog eens voor de praktijk. Dat wij nu, datgene wat wij in deze dagen genoten hebben, ook in daden, in „doen" gaan omzetten. Het moet nu eens niet blijven bij een: ,,wat was het toch mooi!" Maar 't moet komen tot een doen en dan zullen wij er ook zaligheid uit smaken. Indien gij deze dingen weet, zalig zijt ge zoo gij ze doet.

Ds. L. de Haan doet nog mededeelingen over de Internationale Jeugdconferentie te Praag gehouden. Een en ander is reeds in De Christen verschenen. Hij roemt die conferentie, omdat zij de gelegenheid gaf tot een internationalen blik. Straks zullen wij ook staan voor internationale problemen. Daar werd o.a. door Dr. H. Gezork ook gesproken over onze verhouding tot het oorlogsprobleem. De strekking van diens betoog was, dat wij jonge Baptisten met beslistheid ons tegen al wat oorlog is moeten kanten.

Zoo zijn wij gekomen aan het einde van onze morgenvergadering.

Als van de leiding uit gevraagd wordt door opstaan te kennen te geven of op deze conferentie een zegen genoten is voor hart en leven, rijst spontaan bijna de geheele vergadering op. Enkele blijven zitten.

Te twaalf uur verlaten wij de kerk om te twee uur weer samen te komen voor een gezamenlijke wandeling naar 't hôtel Vorenkamp te Helpman.

In de tuin van dit hôtel, onder de machtige takken van een wel honderdjarige kastanjeboom, wiens lommer minstens een oppervlakte beschaduwt van 25 Meter in doorsnede, hebben wij onze sluitings-openluchtsamenkomst.

Drie studenten; Hardenberg, Jansma en Doornkamp spreken ons toe.

Jansma, die als student de oudste is, wekt zonder 't zelf te weten 't vertrouwen, dat wij in hem straks een geschikten N.B.J.B.-leider van den Heere zullen ontvangen. De anderen verhoogen door hun toespraken zeer 't gezellige van ons samenzijn.

Te vier uur wordt de vergadering in een priesterlijk dankgebed door Ds. Hekhuis van Muntendam gesloten.

Zoo behoort ook deze conferentie weer tot het verleden. Een terugblik op het geheel doet ons klein worden van dankbaarheid jegens God die ze ons gaf, en die alles zoo goed deed gelukken.

Geen overdreven geestelijkheid werd er gevonden. Alles stond met beide voeten op den bodem van 't nuchtere leven. Maar wij weten en gelooven dat juist voor het nuchtere leven van deze conferentie krachten zullen uitgaan om ons te helpen het dáár te winnen van den vijand.

Tijdens de vergadering werd de gem. Groningen een woord van dank gezegd voor haar gastvrijheid en vriendelijke ontvangst. Maar ook hier moet me daarover nog een woord van het hart. De voorbereiding van het pl. comité was tot in de puntjes in orde. Alles is best en vlot verloopen. Voor medewerking van Politie en zangkoren was best gezorgd. De uitgezochte gelegenheden als 't Sterrenbosch en Vorenkamp waren voor ons doel juist geschikt, en de gastvrijheid en gulheid, die onze jonge menschen er genoten hebben, voorbeeldig en verheffend.

Ongetwijfeld zal aan de gemeente Groningen een rijke zegen als terugslag van deze conferentie geschonken worden.

Dat geve God.

A. P. BARENDREGT,
Jeugdsecretaris.

III

JAARVERSLAG DER N. B. J. B. OVER 1930-1931.

Toen aan den avond van den 10den Juli 1930 de conferentie ontbonden werd, gingen vrijwel allen naar huis met het welvoldane gevoel, dat de Baptisten na een geslaagd ondernemen eigen is. De stemming ter conferentie was hoog geweest en we stonden onder den indruk dat we dit jaar een stap vooruit zouden komen op onzen gezamenlijken weg. Nu zijn we weer een jaar verder, en we mogen met dank aan God, met vreugde op dit jaar terugzien.

't Was een goed jaar voor onze N. B. J. B.

Bijna bij elke gelegenheid is over haar gesproken. Dat begon al op de gewestelijke conferentie van den wereldbond te Den Haag in Sept. De secretaris had daar het woord over de taak der jongeren. En zijn onderwerp had niet de minste belangstelling dier conferentie. Want onze tijd staat nu eenmaal in het teeken van Jeugd-interesse. Waar sindsdien maar ooit op ons erf een groote vergadering geweest is, daar is toch zeker rechtstreeks of zijdelings de N. B. J. B. besproken of aan 't woord geweest. In 't jaarverslag der Uniecomm. en in 't Jubileumboekje werd met veel ambitie een mooie plaats voor ons ingeruimd. Op de laatste A. V., die in het teeken van 't Jubileum stond, was een aparte avond aan het jeugdwerk gewijd. En ofschoon een neerstroomende regen honderden had verhinderd te komen, zoo was het toch een groote, goede en alleszins in ons kader passende avond.

Deze dingen dienen vermeld. 't Is er mee als met een opgroeiende zoon in een huisgezin. Zoolang hij kwajongen is, wordt hem weinig notitie geschonken. Maar wordt hij jongeling, dan gaan vader en moeder en wie niet al, met hem rekenen.

Een tweede, wat in dit jaar tot stand kwam, was de uitgifte van een Insigne. De vorige conferentie besloten wij daartoe. 't Ging onze jonge menschen lang niet vlot genoeg. In Juli besloten wij, en in Aug. wilden zij ze al geleverd zien. Dat kon niet. Temeer daar voor een ieder der Jeugdraadsleden de N. B. J. B. toch ook maar weer een bijzaak, of beter een onderdeel is van het geheel. Er is altijd nog zoo veel te doen. Eerst scheen het ook alsof de bezwaren te groot zouden worden. Door schriftelijke correspondentie werd ons de prijs van het Insigne bekend op 90 cent per ex. Ook de Jeugdraad vond het veel, maar 't zou ook iets goeds worden. Daarom gingen wij er over schrijven en vroegen de meening van deze en gene. De algemeene indruk was dat het tegen dien prijs niet populair zou worden. Onder onze jonge menschen zelf werd echter hier en daar regelrecht gespaard om het straks bij 't verschijnen onmiddellijk aan te schaffen. Een mondelinge bespreking met den fabrikant den 7en Maart van dit jaar gaf dan als resultaat dat wij het voor de helft, vrij van port, zouden kunnen leveren. Deze tijding werd met blijdschap overal vernomen en wij gelooven dat tenslotte die geheele voorgeschiedenis het vlotte plaatsen van ons Insigne in de hand gewerkt heeft. Op 't oogenblik zijn er reeds meer dan dertienhonderd Insignes in omloop. De uitvoering is overal zeer in den smaak gevallen.

Met het jeugdlied is het nog langzamer gegaan. Een jonge broeder had een inzending van drie of vier stuks tegelijk. Een ander had 't lied reeds op noten doen zetten. Een derde had zoo weten te rijmen dat de beginletters van elken regel tezamen „Baptisten Jeugdbond" zeiden. Enz. Maar niet één van die liederen kon 't eigenlijk doen. Ons lied toch moet in zich sluiten onze eigenaardigheid en onze dubbele taak, die ten opzichte van ons zelf en die t.o.v. de wereld. Wij schoten dus niets op. Als Jeugdraad konden wij aan niet één lied onze goedkeuring hechten.

Intusschen naderde de conferentie en eigenlijk moest er dan een lied zijn. Toen drong het tot onze voorzitter door, dat hij eigenlijk de man was, die ons een lied geven moest, en die drang kwam tegelijk met inspiratie, zoodat wij toch in staat zijn deze conferentie een lied aan te bieden, dat zij naar wij hopen althans voor dit jaar, mogelijk wel voor altijd, als 't lied van onze beweging zal kunnen aanvaarden.

Wat onze gewestelijke jeugddagen aangaat, die zijn weer evenals vorige jaren gehouden. In Friesland twee, behalve de groote conferentie op 2e Pinksterdag (waar de voorzitter der N.B.J.B. Ds. Weenink aanwezig was) en in Groningen en Drente in al die gemeenten, die ze gedurig bij haar ontvangen. Niet overal kon een expresse afgevaardigde van den Jeugdraad zijn. 't Was ook niet meer direct noodig. Toch is 't wel

goed als b.v. eens per winter in elk gewest een afgevaardigde komt, dat houdt het contact levendig.

Den 8en Maart werd ook in Holland en wel te A'dam zulk een jeugddag georganiseerd. Uit alles bleek dat men daar, ofschoon men altijd met afstand en te weinig tijd te kampen heeft, toch wel wil opkomen. Van alle naburige gemeenten waren jeugdigen verschenen behalve van Hoorn, die n.l. door een verzuim geen uitnoodiging gehad hadden. Die éénе jeugddag heeft ook daar, in dat gewest, sterk 't gevoel van saamhoorigheid met het geheel gewekt.

Wat de jeugdraad aangaat, in haar samenstelling is eenige verandering gekomen. De U. C. heeft gemeend nu eens anderen het gewichtig ambt van toezichthouden te moeten toebetrouwen. De conferentie had al verleden jaar Ds. Weenink geannexeerd, zoodat, ofschoon die nu niet tot des U. C. uitverkoornen behoorde, hij toch een der onzen blijft. Overigens zijn ons voor hem en Ds. Jeronimus de broeders Ds. v. Dongen en G. Planting van Amsterdam toegewezen. Wij kunnen hiermede wel accoord gaan, daar beide broeders hun hart aan de Jeugd en de Unie verpand hebben, en wij zulken moeten hebben.

Van de aparte jeugdgroepen zegt dit verslag niets. Maar in het jaar dat nu voorligt hopen wij de correspondentie met de verschillende jeugdgroepen zoover op te voeren dat een volgend verslag ook gespecificeerde gegevens kan meedeelen. Daartoe is natuurlijk aller medewerking noodig. Maar wij twijfelen niet of met de spontaniteit, die ons deel is, zal die ons licht vallen. Wat verder dit jaar op 't program staat vermag dit verslag nog niet te noemen, maar zal duidelijk worden uit de te houden besprekingen.

Met de wensch dat ook deze conferentie in alle opzichten goed moge zijn. Dat zij moge strekken tot opbouwing van ons persoonlijk geloofsleven en tot meerdere waardeering van elkanders werk, en tot hartelijker liefhebben van elkander, en tot stabiliseering van onze N. B. J. B. in 't algemeen; besluit ik en heb de eer U dit verslag aan te bieden.

A. P. BARENDREGT, Secr.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Wat kan de jeugd in en voor de gemeente doen.

(Toespraak van Ds. L. de Haan, N.-Pekela, op de Nationale Jeugdconferentie te Groningen)

Al dadelijk valt ons op de combinatie van jeugd en gemeente.

Gevraagd wordt, wat de jeugd in en voor de gemeente kan doen; hoe zij in een bepaalde betrekking tot de gemeente komt te staan en wel zoo, dat de gemeente door haar wordt gediend.

Aan welke jeugd hier gedacht wordt? Ik veronderstel aan de jeugd, zooals wij haar kennen van onze nationale jeugdconferenties. En dat de jeugd — en dan meer specifiek de Baptiste jeugd — een taak in en een roeping tegenover de gemeente heeft, wordt steeds meer ingezien. De gemeente is juist de plaats — moet het althans zijn — waar de jeugd met de haar eigen kenmerken of eigenschappen zich op haar plaats weet en waar ze actief werkzaam kan zijn tot bloei van de gemeente.

Gemeentelijk te werken lijkt mij voor de jeugd het doelmatigst en het vruchtbaarst en het meest in overeenstemming van onze verhoogde Heer en Heiland.

De jeugd mag zich in de gemeente nooit gevoelen als een „Fremdkörper", als iets, dat er niet in hoort. Integendeel, de gemeente mag zich gelukkig achten, wanneer in haar een groote jeugd gevonden wordt.

Ook in onze N. B. J. Beweging willen we niet vergeten, dat de plaats voor de geloovige jeugd is . . . . . in de gemeente. Toen wij in N.-Pekela tijdens een godsdienstoefening de insignes uitreikten, heb ik o.a. ook gezegd: „we hopen, dat de jeugd zóó bewogen

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

15.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen was als zwerveling te Parijs gekomen en woonde nu bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Een door haar op straat gevonden kindje behoudt zij en geeft voor, dat het haar toevertrouwd is door een stervende tante. Giuseppe wordt jongste bediende bij den heer Manuel. Richard, Marie's broer is ziek geworden. Marie en Giuseppe gaan naar de Zondagsschool op uitnoodiging van den heer Lavender, een vriend van den heer Manuel. Richard paste op het kleine nichtje, zooals het kindje genoemd werd. Na anderhalf uur kwamen Marie en Giuseppe weer terug en Marie doet een enthousiast verhaal van hetgeen op Zondagsschool is meegemaakt).

»Er waren ook een massa jongens en meisjes — goed gekleede, maar ook, die armoedig in de kleeren waren. Een van de dames heeft mij dit boekje met plaatjes gegeven. De volgende week mag ik het ruilen voor een ander, en zoo iedere week opnieuw.

Giuseppe heeft ook een gekregen. En hoe is het met nichtje in al dien tijd gegaan? Is zij wel zoet geweest? Ik geloof bepaald, dat zij geslapen heeft en nu ontwaakt, om ons te begroeten. Zie toch eens, zij kent mij en lacht mij toe! Nu steekt zij zelfs de armpjes naar mij uit!« Met deze woorden nam zij het kind op haar arm en overdekte het met kussen.

De woordenstroom van het meisje had Richard bijna duizelig gemaakt. Hij sloot zijn oogen en bleef een paar seconden doodstil liggen, zonder ook maar iets te antwoorden. Giuseppe ging op de rand van het bed zitten, en keek peinzend voor zich, tot Richard eindelijk fluisterde: »Wat eigenaardig!«

»Wat heb je daar gezegd?« vraagde de kleine Italiaan, als uit een droom ontwakend.

»Je bent zoo stil,« antwoordde Richard. »Het is je zeker niet zoo goed bevallen als Marie?«

»O ja, het is mij zeer goed bevallen,« luidde het antwoord. Daarop zweeg hij weer; maar na eenige oogenblikken liet hij er plechtig op volgen: »Denk eens aan, Richard, iemand heeft zijn leven voor mij gelaten!«

»Hoezoo?« vraagde de zieke.

»Een Man — Jezus Christus heet Hij — heeft Zijn leven voor mij gelaten. Mijnheer Lavender heeft het mij gezegd. En die Man heeft mij lief!«

Richard voelde zich eigenaardig geroerd door deze woorden, terwijl over het gezicht van Sep een verheerlijkte glans vloog, hoewel er overigens iets ongewoon ernstigs over geheel zijn wezen lag.

»Er is iemand voor jou gestorven?« herhaalde Richard langzaam. »En die heeft je nu nog lief? Wat heeft dat toch te beteekenen, Sep?« vraagde hij, terwijl hij Sep scherp aanzag. »Wat zijn dat voor eigenaardige sprookjes?«

»Mijnheer Lavender heeft het mij verteld,« antwoordde Sep eenvoudig. »Ik heb veel, veel kwaad gedaan, en God — Richard, er bestaat een groote God daar boven (bij deze woorden zag hij omhoog naar den hemel) — God is zeer boos op mij geweest en heeft gezegd: »Die jongen moet bestraft worden!« Maar de Heer Jezus Christus heeft mij lief en heeft daarom voor mij gebeden: »Straf liever Mij in zijn plaats, dan zal Ik een goede jongen van hem maken.« De menschen hebben Jezus doodgemaakt, en Hij is spoedig daarop in de hemel teruggekeerd, en — och, ik kan het allemaal niet zoo goed navertellen! Mijnheer Lavender kan het zoo goed uitleggen. Maar ik weet nu in elk geval, dat God mij liefheeft, en ik weet ook dat ik een goede jongen worden moet en geen leugens meer mag zeggen en ook geen brood meer van de wagens stelen mag, wanneer de bakker net een huis binnen gaat. Jezus Christus wil het niet hebben. Hij zegt:

mag worden, dat ze in het midden der gemeente terecht komt".

En nu is de vraag: wat de jeugd in en voor de gemeente kan doen. Dat de jeugd iets kán doen, ligt reeds in de vraag opgesloten. Maar wát kan ze nu doen? Op welke wijze kan ze nu in de gemeente actief zijn, zoodat deze activiteit de gemeente ten goede komt? m. a. w. in welke richting moet ze dan werken? Wat dient ze bij al haar arbeid dan niet te vergeten?

Dus niet de vraag is hier aan de orde: wat de gemeente aan en voor de jeugd kan doen. Op een Unie-vergadering zou daarover eens gesproken kunnen worden. Van ons opschrift is de jeugd het onderwerp van de zin. We moeten dus bepaald worden bij het kunnen van de jeugd en wát ze zooal kan in en voor de gemeente.

De jeugd bezit nu eenmaal eigenschappen, die haar in staat stellen een belangrijke rol in het gemeentelijk leven te spelen. Wie als leider deze bizondere eigenschappen der jeugd ontkent of niet erkent of er geen rekening mee wenscht te houden, die helpt mee, dat de jeugd met lamheid wordt geslagen en berooft de gemeente van vele, zoo niet de beste, arbeidskrachten.

Over welke eigenschappen beschikt dan de jeugd? Laat mij er drie mogen noemen.

1. *De jeugd beschikt meestal over een goed aanpassingsvermogen.*

Men hoort wel eens de uitdrukking bezigen: de tijden veranderen tegenwoordig. Men begrijpt dan zoo ongeveer de bedoeling. En de bedoeling is immers volkomen juist, n.l. dat in de loop der tijd alles verandert. Maar zoo is het niet alleen tegenwoordig, zoo is het altijd al geweest en zoo zal het voorloopig ook nog wel een poosje blijven. Hier beneden woelt alles om verandering. En voor de gemeente is het van groot belang, dat zij de klop des tijds hoort en haar beteekenis verstaat.

Hierin nu kan de jeugd haar (aan de gemeente) groote diensten bewijzen. De plaatselijke gemeente moet zooveel mogelijk een gemeente zijn voor háár tijd en háár omgeving.

En wil de gemeente aan dat doel beantwoorden, zonder ontrouw te worden aan haar Hoofd en Heer, dan luidt de eisch menigmaal: verander van werkwijze, pas U aan, „wees de Jood een Jood en de Griek een Griek".

De jeugd nu kan in dezen aan de gemeente belangrijke en goede diensten bewijzen.

2. *De jeugd bezit ondernemingsgeest.* Ze durft iets aan, ze ziet mogelijkheden en meer nog — ze ziet ook kans om van die mogelijkheden, werkelijkheden te maken.

Dat de jeugd ook wel eens tè veel ziet en tè optimistisch is en tè weinig let op de raad der ouderen, komt hier niet ter sprake. We spreken hier alleen over de ondernemingsgeest van de jeugd en niet over de fouten, die haar daarbij aankleven.

En wat deze ondernemingsgeest aangaat, de gemeente kan daarmee groote winsten doen en ze wordt daardoor beter in staat gesteld, om aan haar roeping te beantwoorden.

Ondernemingsgeest is een waardevol bezit. Iets te dùrven ondernemen met den Heer is een kostelijke eigenschap, waardoor de jeugd zich kenmerkt. Een ondernemende jeugd brengt activiteit en leven in de gemeente en geeft aan den gemeentelijken arbeid meer perspectief.

3. In de derde plaats noem ik *de offervaardigheid der jeugd.*

En nu denk ik aan die schare van jeugdigen, die zich geven voor de gemeentelijke arbeid, die geschiedt op Zondagsschool, vereeniging en cursus. Ik denk aan die velen, die zichzelf verloren hebben in de arbeid en juist daardoor in staat zijn prachtig werk in en voor de gemeente te verrichten.

Welk een zegen voor de gemeente, wanneer haar jeugd het verstaat, om voor de zaak van Koning Jezus een offer van tijd, kracht en geld te brengen.

* * *

Deze drie eigenschappen meende ik

»Mijn Giuseppe mag dat niet doen. Ik heb hem lief en heb Mijn leven voor hem gegeven!«

»Hoor je wat Sep mij daar vertelt?« vraagde Richard levendiger, dan men anders van hem gewend was.

»Ja zeker, ik heb het wel gehoord; alleen begrijp ik niet goed, wat hij er mee zeggen wil,« antwoordde Marie. »De juffrouw die tot mij en de andere meisjes gesproken heeft, legde er ook de nadruk op, waar en eerlijk en zoo verder te zijn, maar zij heeft goed praten. Wanneer men zooals ons soort menschen dikwijls geen stuk brood heeft en ook geen geld om het te koopen, dan is het werkelijk niet zoo gemakkelijk, een partij goeie dingen voorbij te gaan, zonder er iets van mee te nemen, wanneer men de hand maar behoeft uit te steken, vooral, als er niemand in de buurt is, om de politie er op af te sturen. Maar nu hebben wij het trouwens niet meer noodig, nietwaar? Bij hetgeen ik hier en daar oprapen kan, hebben wij ook nog het twee-frankstuk van Giuseppe. Wij komen nu wel rond, zelfs, wanneer je geen cent meer zoudt verdienen. En wat het liegen betreft, ja, altijd kan dat niet vermeden worden: maar wij zullen in ieder geval ons best doen, want ik gevoel er veel voor, bevriend te blijven met deze menschen, die het klaarblijkelijk zoo goed met ons meenen.«

Moe van al de gebeurtenissen van dezen dag, had Giuseppe reeds vroeg zijn plaatsje naast Richard opgezocht, Marie had eveneens haar nauw slaapplaatsje opgezocht en droomde met het kind in haar armen: alleen Richard was nog wakker. De slaap weigerde zijn moede oogleden dicht te drukken; en toch droomde hij. Tegen middernacht schrok Marie plotseling uit haar slaap op en luisterde met ingespannen aandacht.

»Wil je misschien iets hebben?« vroeg zij eindelijk zachtjes, toen Richard zich op zijn strooleger omwendde.

»Sep slaapt heel vast,« zeide hij.

»Wat is er? Kan jij niet slapen?«

»Neen, maar dat hindert niets.«

»Is het niet gauw morgen?«

«Ja, ik heb kort geleden een klok drie uur hooren slaan.«

»En heb je dan nog geen oog dicht kunnen doen, arme jongen?« vraagde Marie, die nu te voorschijn kwam en plaats nam aan zijn bed. »Wat kan ik voor je doen?«

»Ik heb niets noodig,« antwoordde Richard. «Ik heb geen groote pijnen; enkel mijn beenen doen mij pijn. De gedachte aan den Man, waarvan Sep ons verteld heeft, wil mij maar niet verlaten, Marie. Is dit niet een zeer merkwaardige geschiedenis? Geloof jij er in, of zou Sep het misschien verkeerd hebben begrepen?

»Ik weet het niet recht. De Zondagsschoolonderwijzeres, zooals men die juffrouw noemt, heeft ons trouwens ook iets dergelijks gezegd; maar ik heb niet zoo goed geluisterd, omdat ik juist haar hoed bewonderde en mij afvroeg, of ook ik nog wel eens zoo'n prachtige hoed zou krijgen in mijn leven. Maar ja, als ik goed nadenk, komt ook mij te binnen, dat ook zij van iemand gesproken heeft, die gestorven is. Als je er werkelijk zooveel belang in stelt en meer van deze dingen wilt weten, dan kan ik haar volgende Zondag vragen, mij alles nog eens te vertellen. Wat Sep betreft, die denkt aan niets anders meer.«

»Wat is dat toch een merkwaardige jongen!« zeide Richard nadenkend. »Hij haalt overal wat goeds uit«.

»Ja, en hij gelooft alles, wat men hem maar zegt. Ik ben er echter zeer verbaasd over, dat die geschiedenis zooveel indruk op jou gemaakt heeft, terwijl je anders nooit over iets schijnt na te denken«.

»Ik weet zelf niet, hoe het komt,« stemde Richard toe. »Ik kan die geschiedenis maar niet kwijt worden, en onwillekeurig moet ik mij afvragen, hoe het eigenlijk met ons leven zit«.

»Ik denk, dat wij zijn geboren net als alle andere menschen,« zeide Marie.

Wordt vervolgd.

te moeten noemen in verband met ons onderwerp: wat kan de jeugd in en voor de gemeente doen.

Moge onze jeugd nu maar goed gebruik maken van het haar geschonken aanpassingsvermogen. Want we leven in een tijd, waarin geweldige verschuivingen — en ook op godsdienstig! gebied — plaats vinden. Men gaat heel anders denken; in vele gevallen moet men zich opnieuw oriënteeren en ook komt het voor, dat men z'n houding nog niet eens kan bepalen. Moge daarom *de Geest des Heeren* verlichtend onder ons werken, opdat er een waardig en goed gebruik van het aanpassingsvermogen gemaakt worde *tot heil van de gemeente*.

En dan de ondernemingsgeest der jeugd. Moge de praktijk het bewijs leveren, dat die geest ook vaardig over ons is. Ook wij jongeren mogen medearbeiders Gods zijn. En wanneer we met God coöpereeren, dan zullen we zoo met hem méér dan overwinnaars zijn. Moge daarom *de kracht des Heeren* in ons wonen; om zoo in Zijn Naam nog kloeke daden te verrichten *tot uitbreiding van de gemeente*.

En tenslotte nog die offervaardigheid. N. B. J. B.ers, Jezus Christus is het waard, dat wij Hem dienen en dat wij Hem onze levens wijden met verloochening van ons eigen-ik. „Want die zijn leven zal verliezen om mijnentwil, die zal het behouden". Moge daarom *de zin van Christus* ook de onze zijn *tot innerlijke verrijking van de gemeente*.

L. DE HAAN.

NAKLANKEN.

Onze N. B. J. B.ers van Emmer-Erfscheidenveen schijnen het bijzonder best in Groningen te hebben gehad, ten minste heb ik een stroom van naklanken van ze ontvangen, de een nog welluidender en jubelender dan de andere. We laten den lezer hier een paar hooren.

De conferentie is achter den rug, maar daarmee toch de zegen niet. Er zijn bij mij wel dingen, die nu eigenlijk nog maar goed tot mij doordringen. Alles was mooi, maar ik voor mij vond twee dingen het allermooist: de gedeelde conferentie en de bidstond. Op de gedeelde conferentie werden dingen besproken, waar ik van harte met instemde. Maar ook gevoelde ik, dat wij er zoo vaak aan voorbij leven en niet doen wat de Heer wil. De bidstond vond ik vooral de tweede morgen prachtig, toen er een Duitsche broeder in zijn eigen taal bad. Toen gevoelde ik, hoe of wij toch allen door eenen band aan elkander verbonden zijn, ook met die, van over de grenzen. Wij hebben allen eenen waren God!

Uw zuster in den Heer,

HILLEGIEN WILTS.

* * *

We staan nu al weer achter onze Jeugd-conferentie, die ik dit jaar voor 't eerst heb meegemaakt. En 't zijn voor mij een paar rijk gezegende dagen geweest. O, ik heb zoo genoten van al wat er gesproken en gedaan is. 'k Kan er gewoon geen woorden voor vinden. Met verbazing heb ik rondgezien naar de tallooze N. B. J. B.ers, die er aanwezig waren. Dat had ik niet verwacht, dat we al zoo'n uitgebreide „zaak" hadden. En dan te weten dat er ook nog onnoemelijk veel thuisblijvers waren. Ik dacht bij me zelf: „Nou maar, dat kan goed worden!"

Moge God geven, dat wij allen met onze beste krachten medewerken om Zijn Koninkrijk uit te breiden.

N. B. J. B.ers, laten we allen pal staan voor onze roeping! God vraagt het van ons.

HINDERKIEN VEENSTRA.

* * *

Geliefde vrienden, die „De Christen" lezen!

Wij van uit Emmer-Erfscheidenveen willen een paar letters van onze Jeugd-conferentie schrijven en wel dat het

reuzenbest

is bevallen en wij lang daaraan zullen denken.

A. MEIJER.

Verder hebben we betuigingen van hartelijke dankbaarheid ontvangen van E. Scholtens, P. Schipper, Geziena Busscher, Fenje v. d. Velde, Aaltje v. d. Wijk, W. Scholtens en Roelina Trip, zooals gezegd allen te E.-E.veen.

* * *

Van Stadskanaal kwamen de volgende uitingen van bijzondere tevredenheid binnen:

Maar al te vlug gingen de beide rijk gezegende, onvergetelijke Conferentiedagen te Gr. om.

Hoe hoog onze verwachtingen ook gespannen waren, onze trouwe Meester heeft ons niet beschaamd.

Vele rijke levenslessen zijn ons meegegeven en werken nog als een heerlijke diepgevoelde zegen na.

Onze naklank is dan ook: „Looft den Heere mijne ziel en vergeet gene van Zijne weldaden.

K. PRINS.

* * *

Met dank denken wij terug aan den gezelligen dag, dien wij te Groningen hebben mogen smaken.

Reeds dagen van te voren hadden wij naar dezen dag uitgezien en God gesmeekt om een zegen te willen schenken.

En van harte kunnen wij zeggen: „Het is ons daar goed geweest. God was zegenend in ons midden."

De Groningers brengen wij onzen hartelijken dank voor hun gastvrijheid.

Tot de volgende conferentie.

Met br. gr.

R. B. en H. A.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jozef en zijn broeders.

Gen. 42 en 43.

Les voor Zondag 11 Oct. 1931.

Na de vorige les in de gedachten terug te hebben geroepen, brengt de onderw. in deze les de belangstelling der kinderen eerst eventjes naar de aan Egypte grenzende landen, speciaal naar Kanaän. Daar was ook gebrek. Maar spoedig vernam men overal, dat er in Egypte koren te koop was.[1]) Karavanen brachten het mee en de handelaars zullen er wel goede zaken mee gemaakt hebben. Zoo laat het zich verstaan, dat personen, die veel noodig hadden, het ondernamen om zelf naar Egypte te gaan en met eigen ezels of kameelen koren te halen. Ook vader Jakob sprak er met zijn zoons over, en ofschoon ze wel wat op elkander zagen en aarzelden, werd tenslotte besloten om te gaan. Benjamin zou bij vader en in het bedrijf blijven. De andere tien gingen. Dat ze zoo op elkander zagen en aarzelden, kon wel eens in verband gebracht moeten worden met het feit, dat zij Jozef naar Egypte hadden verkocht.

Zij kwamen behouden op de plaats van bestemming en meldden zich aan, daar waar de buitenlanders geholpen werden.) Daar zullen ze wel eerst aan een verhoor onderworpen zijn geworden, want natuurlijk moest men van buitenlanders weten, wat voor menschen het waren; het konden wel eens spionnen zijn. Jozef was zelf aanwezig (v. 6). Dadelijk herkende hij zijn broers, maar zij kenden hem niet. Nu dat was ook geen wonder. — — Jozef dacht dade-

lijk aan wat hij lang geleden gedroomd had. Nu kwam het toch nog uit, 6b. Wat Jozef nog meer gedacht heeft, weten we niet. Er zal wel veel in hem omgegaan zijn. Maar twee dingen kunnen we, dunkt mij, wel vermoeden: Hij wilde weten, hoe het met zijn vader en met de familie ging; en ook, of zijn broers ook veranderd waren, sinds hij niet meer met hen verkeerd had. Wat was dat al lang geleden, al ongeveer 20 jaar.

Jozef hield zich geheel als een Egyptisch regent; er was steeds een tolk tusschen beide en Jozef informeerde streng of deze mannen misschien ook spionnen van den een of anderen koning waren. Hij sprak hard met hen. Toen zij beweerden geen verspieders te zijn, vroeg hij naar hun woonplaats en[3]) familie, ja, naar alles, wat hij maar vragen kon, zie 43 : 7. En toen zij tenslotte van hun jongsten broeder vertelden, sprak Jozef: Dus gij hebt nog een broer. Nu, dan zal ik u in dit eene punt van uw mededeelingen eens op de proef stellen. Komt het goed uit, dan kunt gij hier voortaan gerust zaken doen, en zoo niet, dan zal ik 't wel weten. Nu v. 16. Daarna werden ze alle tien opgesloten, doch reeds op den derden dag kregen niet één maar negen hunner verlof om te gaan, terwijl één als gijselaar achter moest blijven.

Vertel dan v. 21—24: Jozef vernam de zelfbeschuldigingen van zijn broers en werd bewogen. Hier kan — als toepassing — er op gewezen worden, hoe onze zonden — als ze niet beleden zijn — nog na jaren ons kwellen.

V. 25—28 levert m.i. geen moeilijkheden op. Het meldt ons van den terugtocht en de thuiskomst.

Toen de eerste opwinding al weer voorbij was, werd er natuurlijk nog steeds veel aan Eg. gedacht. Daar was Simeon nog, en daar moest men weer heen. Ook om koren. Maar vader Jakob kon er niet toe besluiten om Benjamin mee te geven. Eindelijk moest het wel, want het gekochte graan begon merkbaar te slinken. Ruben had reeds beloofd, de verantwoordelijkheid voor Benjamin op zich te nemen. Juda deed nog eens hetzelfde. En Jakob waagde het onvermijdelijke. Hij droeg hen op, een geschenk en dubbel geld mee te nemen, en goed voor Benjamin te zorgen; beval ze in de hoede des Heeren en boog zich bij voorbaat onder Gods beschikkingen, hoe het dan ook afloopen mocht, 14b. Ook ditmaal volbrachten zij, naar het schijnt, zonder ongelukken de reis en meldden zij zich weer als korenkoopers aan op dezelfde plaats als de eerste reis.

Daar de rest van het verhaal volledig en duidelijk genoeg is, schrijf ik voor dit maal maar geen „toelichtingen" meer.

Opmerkingen:

1) We lezen dit niet in den bijbel, ook niet, dat groote afnemers zelf gingen, maar mij dunkt, wat ik hier geschreven heb, ligt zoo geheel voor de hand, dat we niet behoeven te schroomen om het verhaal met deze veronderstelling te completeeren.

2) Dat er een bepaalde verkoopplaats met een aanmeldkantoor voor buitenlanders was, is ook weer niet apart vermeld, maar ligt geheel voor de hand. Ik vermoed, dat de schrijver het daarom niet eens noodig vond, om dit nog nadrukkelijk te vermelden. Of dit ook aldus geregeld was door Jozef om misschien zijn broers te treffen, zou ik niet durven beweren.

3) In v. 9—15 komen de mededeelingen wel wat onvoorbereid; zoo als 't hier staat is het, alsof Jozef zijn broers a.h.w. zoo maar op het dak gevallen is met de beschuldiging van spionnage: ook met de mededeeling in v. 11, dat de broers één mans zonen waren komt geheel onvoorbereid. Hfdst. 43 : 7 helpt ons evenwel om alles te begrijpen. Jozef heeft letterlijk alles gevraagd, wat hij maar vragen kon.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM. Gaarne berichten we U, dat Amsterdam zich verblijdt over de zegeningen van boven. Haar leeraar Ds. Planting is geheel genezen en kan weer volledig dienen. J.l. Zondag werd de schare 's morgens bepaald bij: Het ontkiemende — wassende — gesterkte en vruchtdragende geloof in Christus, naar aanleiding van de hoveling uit Joh. 4.

's Avonds klonk andermaal de boodschap met het tekstwoord: „Gij hebt mij de ooren doorboord". Het doorboorde oor getuigt van de deugd van „De(n) Meester" en van de aanhankelijkheid van den knecht. — Het doorboren is een eed in bijzonderen vorm. De doop heeft een zelfde karakter. Het is een verklaring dat de doopeling zich geheel voor eeuwig aan den Heere geeft. Daarna daalden drie jonge menschen af in het water en werden gedoopt. Alle drie zijn bevoorrechten, met Godvreezende ouders.

Het Avondmaal zette de kroon op de plechtigheid. — Gasten uit andere gemeenten waren medegetuigen van deze dingen.

W. VEENSTRA, Secr.

LEESTAFEL

„Waar geleden en gelachen wordt" door zuster Sonja. Uitgever G. F. Callenbach, Nijkerk.

Dit boek verscheen als vierde deel van de 34ste Jaargang der „Christelijke Bibliotheek".

Met veel genoegen heb ik dit aardig werkje, dat een aantal schetsen uit het ziekenhuisleven bevat, gelezen.

De schrijfster heeft het ziekenhuisleven zeker van zeer nabij leeren kennen. Ze heeft het werk van verpleging — dat leest men op bijna elke bladzijde — liefgekregen!

De schetsen zijn bijna zonder uitzondering goed geslaagd en vele geven ons een psychologisch-juiste kijk op patiënten en verplegend personeel. Wie de moeilijke — maar ook de zonnige kant van de verpleging wil leeren kennen, die moet dit boek lezen. En tevens is het een boek voor een ieder, die van lezen houdt en goede christelijke lectuur prefereert. Men legt het niet teleurgesteld terzijde.

L. DE HAAN.

Evangelisatie-Bibliotheek. Uitgaven van J. N. Voorhoeve te Den Haag.

We ontvingen de tweede zending van den 16den jaargang van deze Bibliotheek. De hoofdschotel wordt ditmaal gevormd door een werkje van H. Westson: Zonnestralen over Noorsche landen. Het is, evenals het ook tot deze zending behoorende kinderboekje: Hanna, vertaald door Tr. de Pijper. Voorts bevatte het pakje nog acht geïllustreerde tractaten.

Deze Bibliotheek blijft zich door elke zending als evangelisatie-middel bij uitnemendheid aanbevelen.

L.

MEDEDEELINGEN

VOORZORG.

In dank ontvangen van de gemeente Hengelo (O.) f 214,50 voor contributie „Voorzorg".

De penningm. S. HOUKES,
Girono. 134474

ZUSTERHULP.

Hartelijk dankzeggend nog ontvangen van Zr. Planting—de Vr. te Amsterdam f 2,50.

De Alg. Penningmeesteresse,
S. BOURITIUS—Hamer,
Radstakeweg 26, Deventer.

Geldzendingen gaarne op Gironummer 151970, Ds. G. Bouritius, Deventer met vermelding van het woord „Zusterhulp".

SLA DIT NIET OVER!!

Woensdag en Donderdag 21 en 22 October zal D.V. onze 9e vergadering „Broederschap v. Voorgangers" gehouden worden te Harlingen, lokaal Noorderhaven. Voor goede regeling melde men zich a.u.b. tijdig aan bij Juf. R. v. d. Sluis, Liemendijk 22.

Zaken voor de agenda, die na samenstelling zal worden verzonden aan alle broeders, worden vóór 30 Sept. ingewacht bij

uw dw. H. VISSER, Secr.

Sneek, W. Lodewijkstraat 45.

U. R. C.

Ontvangen van de Bapt. Gem. te H. f 31.50.

Hartelijk dank.

Heemstede, 6-9-'31. G. BROERTJES,
Postr.no. 142741. Penningm. U.R.C.

III

Broeders Correspondenten

die het 3e kwartaal nog niet hebben afgerekend verzoek ik vriendelijk, om dit nu alsnog ten spoedigste te doen.

U maakt mij daardoor 't werk gemakkelijker.

Bij voorbaat dank.
De Adm.

III

ADVERTENTIEN

Verloofd:
SOPHIEA WASSENBERG
en
HENDRIK VAN DEN BERG
Utrecht, 30 Aug. '31.
Otterstraat No. 123
Hoogstraat No. 27.

Ondertrouwd:
CORNELIUS BARENDREGT
en
WILHELMINA C. v. WETTEN
Spijkenisse) 1 Sept.
Den Haag)
Delftschelaan 119.
Toek. adres: Spijkenisse, Voorstraat 180.

De Huwelijksinzegening zal plaats hebben D. V. Woensdag 16 Sept a.s. in het gebouw v. Dijkstraat 149 Den Haag, door den WelEerwaarden Heer Ds. A. P. Barendregt van Emmer-Erfsch.veen.

Den 3en September j.l. ontsliep in de hope des Eeuwigen Levens onze oudste zuster der Gemeente

JOHANNA HENDRIKA STEENBERGEN
geb. **Voortman**

in den ouderdom van ruim 80 jaar.

Namens de Gemeente Deventer,
HET BESTUUR.

Op den 3en September j.l. ontsliep in haar Heer en Heiland onze geliefde Echtgenoote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

JOHANNA HENDRIKA STEENBERGEN
geb. **Voortman**

in den ouderdom van 80 jaar.

Uit aller naam,
H. STEENBERGEN.
Deventer, Badhuisstraat 12.

Door een noodlottig ongeval werd heden onze lieve

JANTINA

op bijna zesjarige leeftijd van ons weggenomen.

Wij heffen de droeve oogen naar boven vanwaar alleen troost kan komen.

JAN R. FIJN Sr.
J. M. G. FIJN—Dugorge
en Kinderen.
Treebeek, 3 September 1931.

Zoo de Heer wil hopen onze geliefde Ouders
JAN BAKKER
en
MARIA JASPER
Dinsdag 15 Sept. a.s. hunne
30-jarige Echtvereeniging
te herdenken.

Hunne dankbare kinderen
en kleinkind
E. BAKKER
JOH. BAKKER—BAKKER.
Hengelo.
B. BAKKER en Verloofde.
Rotterdam.
JOH. RIKSTEN
T. RIKSTEN—BAKKER.
Groningen.
Groningen, Meeuwerderbaan 5.

Ook voor
FAMILIEBERICHTEN
is

DE CHRISTEN

het aangewezen blad

Administratie-adres:
H. DE JONGE
Nieuw-Weerdinge.

Vrijdag 18 September 1931 No. 2201 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE HERDERSFLUIT

Eens ging ik langs het lage riet,
Dat ruischen kan en anders niet,
Toen langs mijn pad een herder kwam,
Die één van deze halmen nam,
En dien besnoeide en besneed,
En maakte tot zijn dienst gereed.
Door dit gekorven rietje, dat
Als dood hij in zijn handen had,

Dien stemmeloozen stengel zond
Hij straks den adem van zijn mond,
En als hij blies, zoo zong het riet,
En, als hij zweeg, verstomde 't lied:
De zoete, pas ontwaakte stem
Bestond en leefde slechts door hem.

Zoo gaf ik gaarne wensch en wil
In 's Heeren hand en hield mij stil.
Zoo dan, als door een rieten fluit,
Bij zwijgend eigen stemgeluid,
Gods adem door mij henen blies,
Hoe groote winst bij kleen verlies!

JAC. E. v. d. WAALS.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

GOD HOUDT BOEK.

en de boeken werden geopend.
Openb. 20 : 12.

God is een nauwkeurig boekhouder. Hij boekt alles en overal.

Niet enkel de bloedige botsingen tusschen machtige volkeren, of de geweldige aardbevingen, die steden en landen naar den bodem der zee dragen. Ook het kleine, zelfs het kleinste gebeuren, noteert Hij.

En waar Zijn boeken zijn? Denk nu niet aan een kantoor of een bureau, waar de ingangen en uitgangen van het gansch heelal gevonden worden. God boekt niet in het een of ander administratie-gebouw. Hij boekt overal.

Daar staat een boom en voor mij is het maar een kastanje, nauwelijks meer in staat zijn ver reikende takken te dragen. Maar voor dengene, wien de oogen zijn geopend, is die boom niets meer en niets minder dan een van de schoonste boeken, die in de laatste eeuw het licht hebben gezien. Hij leest er in hoe oud hij is; van noord-wester stormen; van ongevallen, die hem eenige jaren geleden zijn overkomen; van ziekten, die hij bestreden en overwonnen heeft, van insecten en zwammen, die in zijn organen huizen of aan zijn wortels knagen; van de voedingsstoffen, die de bodem al of niet bevat.

Hier is een steen zonder gedaante noch heerlijkheid, dat wij ze begeeren. O, blinden, die wij zijn! Hoe anders beziet haar de geoloog! Hij slaat ze met zijn hamer stuk en bestudeert de fragmenten met zijn vergrootglas. Hij vindt het een wonderbaar boek, welke bladzijden hem vertellen van ijsperioden, zondvloeden, van dieren en planten in den pre-historischen tijd, en van de zeeën, die millenniums geleden haar golven over deze omgeving hebben gestuwd.

Het is middernacht en gij begeeft u over eenzame wegen en ongewone paden naar uw woning. De duisternis is dicht en geen sterveling heeft u opgemerkt. God echter heeft u wel gezien en van elken stap nota genomen. Gelooft gij het niet? Vraag de politiehond en hij zal het u vertellen!

Jeremia zegt: „De zonde van Juda is geschreven met een ijzeren griffel".

Niet alleen die van Juda. Ook die van Israël en van ons volk. Ook die van u en mij. Op de tafel van ons hart staan ze gegraveerd.

God boekt! God boekt alles! God boekt overal!

* * *

„En ik zag de dooden, klein en groot, staande voor God. En de boeken werden geopend."

Wat wil het zeggen, dat de boeken werden geopend? Dit: Dat het oordeel volkomen verdiend is.

Welk een verschil maken boeken in ons dagelijksch leven!

Een afrekening met den winkelier, die de vingers verlegen door de haren strijkt en zegt: „Laat eens kijken. Wat hebben we u ook geleverd?" bevredigt niemand. Anders wordt het, wanneer hij het boek haalt en na zorgvuldige inzage u het bedrag noemt, dat u hem debet zijt. Gij betaalt met het gevoel, dat de beslissing volkomen juist is.

God houdt boek.

Waarom sprak de gestorven rijke wel over pijn en smarten en over broeders op aarde, die mogelijk verloren zouden gaan, en niet over een te hard oordeel, ziende, dat Lazarus in den schoot van Abraham was?

Omdat de boeken geopend waren geweest!

* * *

„En een ander boek werd geopend, dat des levens is".

„En zoo iemand niet gevonden werd geschreven in het boek des levens, die werd geworpen in den poel des vuurs".

God boekt. God boekt alles. God boekt overal.

God boekt de dooden; de menschen, die ziende niet ontwaren en hoorende niet verstaan; die het stof vergoden en zich aan de eischen der liefde niet en nimmer storen; die zich aan de verdorring hebben prijsgegeven.

God boekt de levenden! Mannen en vrouwen zijn zij, die opnieuw geboren zijn. Zij drukken de voetstappen van Jezus. Zij zijn voortdurend in Zijn gezelschap. Zij wonen met Hem in God. „Die in Mij gelooft zal leven", heeft Jezus eens uitgeroepen. Welnu, zij gelooven in Hem en ondervinden, dat Hij het leven overvloedig schenkt.

„De boeken werden geopend".
„En een ander boek".

* * *

Johannes vertelt ons, dat dit andere boek *ook het boek des Lams is!*

Eens kwam een strenge ouderling er toe om den naam van zijn twintigjarige dochter uit den familiebijbel te schrappen, omdat zij aan de verleidingen geen weerstand had kunnen bieden en het ouderlijk huis den rug had toegekeerd.

„Bent u een vader!" riep een tante uit, toen zij het ontdekte, „als God zoo met ons ging doen, wanneer wij afdwalen, waar zouden wij dan blijven?"
God boekt de dooden.
God boekt de levenden.
God boekt de levenden in het boek *des Lams*.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Een tijdschrift voor Jeugdleiding. Misschien hebben ook andere broeders een proefexemplaar ontvangen van het tweemaandelijksch tijdschrift Der Praktische Vereinsleiter. Wanneer dat niet het geval zou zijn, maken we langs dezen weg hen op deze periodiek opmerkzaam. Wij kenden het nog niet. Of het bruikbaar is, hangt af van de persoonlijke behoefte en den smaak der jeugdwerkers. In ieder geval kunnen ze eens probeeren of dit tijdschrift iets voor hen is, door een proefnummer aan te vragen. Opdat men zich een idee zal kunnen vormen over den inhoud, geven we de inhoudsopgave van het ons toegezonden exemplaar even weer:

„Gouden" woorden voor leiders; Iets over gebrek aan gevolg; Zorg voor een goeden geest op de vereenigingen; Stof voor toespraken en besprekingen
a. voor drie bidstonden,
b. voor drie wijdingsstonden,
c. voor een bijbelbespreking,
d. voor drie vrije besprekingen,
e. voor drie avonden voor vrije getuigenissen,
f. voor een uur van vrije conversatie.

Verder: Onder ons; Enkele gedichten om voor te dragen; Hoe organiseert men een moederdag?

't Is uit den aard der zaak moeilijk om iets te bieden, dat in alle plaatsen heelemaal geschikt is. De behoeften loopen zoo sterk uiteen. Maar al kan men niet alles gebruiken wat er geboden wordt, er is allicht iets bij, dat van pas komt. In ieder geval krijgt men eens een idee van wat elders verricht wordt en men moet zich steeds met nieuwe ideeën laten voeden. De Jeugdleider moet een ontvankelijke geest hebben. Als die *verdwijnt, begint hij* „oud" te worden.

Genot en Leven. „Zooals hij die naar de wereld leeft er licht toe komt om genot te stellen boven het leven, zoo kan het in het Koninkrijk Gods ook gaan."

Dit zinnetje trof ik aan in Der Wahrheitszeuge, het goed verzorgde weekblad onzer Duitsche Baptiste gemeenten. Het gaf mij te denken: genot stellen boven het leven. Inderdaad, er is een genieten ten koste van het leven. Een genieten waarbij het leven „op" raakt. Sommigen hebben dat tot hun schade te laat bedacht. Zulk een genieten is niet in overeenstemming met de bedoelingen van den Schepper. Genot is een begeleidend levensverschijnsel. Het moet niet gaan ten koste van het leven.

Zoo kan het ook in het Koninkrijk Gods gaan.

Dat neme men ter harte. Ook in het Koninkrijk Gods kan men zondigen tegen het leven. En die zonde ligt voor de deur. Het is de genotzucht. Ook het geestelijk leven, het leven, dat in het Koninkrijk Gods geleefd wordt, geeft te *genieten. Het willen genieten mag* echter niet voorop staan. Dan gaat het ten koste van het leven. Wat wij doen is op te vatten als roeping en uit te voeren als onze taak. Dan blijft het leven in stand en blijft het genot niet uit.

De geloofsbelijdenis van Henderson. Van meer dan één zijde heeft men den schrijver van de Losse Schakels opmerkzaam gemaakt op de geloofsbelijdenis, door den oud-minister van buitenlandsche zaken in Engeland in het openbaar afgelegd. Verschillende Nederlandsche bladen namen haar op, zoodat ik niet geloof, dat het noodig is haar hier ook nog eens te laten afdrukken. Men kent ze, neem ik aan.

De belijdenis van Henderson treft door haar rondborstigheid en haar methodistischen klank. Wij hebben gelukkig ook *staatslieden, die zich niet* schamen voor het Evangelie van Christus. Maar *ze zeggen het altijd nog* weer zoo anders. Henderson zeide, dat hij zich voor 26 jaar „aan Jezus gegeven had". Die uitdrukking herinnert aan het Leger des Heils en aan onze opwekkingssamenkomsten. In het kerkelijk spraakgebruik is ze zeldzamer.

Ik dacht bij het lezen van Henderson's franke belijdenis: wat goed is het toch, dat deze man niet in de gieterij is gebleven. Hij was dan wellicht een even goed christen geweest als hij nu is, en had even openlijk en hartelijk van zijn Meester getuigd, maar wie zou er dan naar hem geluisterd hebben? De Nederlandsche bladen zouden zijn getuigenis zeker niet hebben overgenomen, want wat zou het gezegd hebben, dat een ijzergieter, ergens in Engeland, Jezus beleed? Dat de bladen zijn woorden wereldkundig maken, komt door zijn hooge positie. Henderson, de ijzergieter, werd minister in het kabinet van het Britsche wereldrijk. Dat geeft zijn getuigenis van den Heiland een bijzondere waarde. Daarom zegt het velen iets, die het anders niets zou zeggen.

Wie wil minister worden om Jezus' wil? Wij moeten van de gieterij naar het ministerie. Niet om het groote salaris, dat daaraan verbonden is, want daarvan zal, bij die betrekking, wel niet veel overblijven. Neen, ons motief moet edeler zijn. We bidden dat degenen, „die in hoogheid zijn" door den Geest Gods geleid, ons goed mogen regeeren. Dat is uitstekend. Paulus schrijft het ons voor. Maar is het niet nog beter, zèlf naar deze betrekking uit te zien? Ligt het niet in de lijn van het gebed? Wat we ernstig willen moet toch ook met de daad worden nagejaagd? En moeten we niet zelf medewerken aan de verhooring onzer gebeden? „Bid en werk!" Bid en probeer minister te worden. — Sommigen zullen u daarin allicht niet verstaan. Dat is te dragen als gij er maar om denkt, dat hoogmoed en eerzucht geen kwestie is van ambt, betrekking of salaris, maar van het hart. Er zullen even goed hoogmoedige ijzergieters zijn als hoogmoedige ministers — en omgekeerd.

Het richtsnoer in de opvoeding. Voorop moet staan, dat het leven zonder Christus verloren is. Daarom moet de begeerte om de jeugd onder den schepter van den Heiland te brengen voorop staan. — Maar dan moet wel de vraag overwogen worden, op welke wijze dat leven, dat Hem gewijd werd, de grootst mogelijke bruikbaarheid kan krijgen. Door elk leven kan zegen verspreid worden, maar het geval Henderson zegt ons, dat, hoe hooger geplaatst een leven is, hoe verder zijn *getuigenis reikt. De invloed van ons* woord klimt met de beteekenis van onze aardsche positie. *Deze gedachte* moet de ouders bij de opvoeding hunner kinderen leiden. Niet de eerzucht moet daarbij meespreken; niet de begeerte straks met hun kinderen te kunnen pronken, of hen in zachte kleederen te zien rondloopen, maar de wensch hun als christenen een grooteren invloedssfeer te verschaffen, opdat ze mede zullen kunnen werken aan de uitbreiding van Gods Koninkrijk in een mate, als voor den ijzergieter onmogelijk is. Zit er in uw jongen niet meer dan een ijzergieter? Best. Laat hem dat dan worden! Plaag hem niet om iets te bereiken, dat boven zijn macht ligt. Maar denk aan het geval Henderson en vraag u af, wat U dit te zeggen heeft in verband met de toekomst van uw kind en .... van Gods Koninkrijk.

Henderson is socialist. Ook dat moet gezegd worden. Het kan zijn nut hebben voor hen, die bij het hooren van het woord „socialist" kippenvel krijgen. Zooals eens in het Heilige land „de *Joden geen gemeenschap* hadden met de Samaritanen", hebben in Nederland de *christenen geen gemeen*schap met de socialisten. Hun is van moederschoot verklaard, dat dat niet

kàn. — Laat ons hierover niet discussieeren, maar bedenken dat de man, wiens getuigenis ons verheugt, zegt: ik ben socialist. Misschien zou het den Samaritanen goed gedaan hebben, als de Joden eenige gemeenschap met hen gehad hadden!

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

We brengen nog even in herinnering, dat de Herfstvergadering van de Unie-Commissie op Dinsdag 20 Oct. a.s. te Harlingen zal worden gehouden. Indien noodig ook nog op den avond van den voorgaanden dag.

Correspondentie voor deze bijeenkomst moet vóór 10 Oct. in mijn bezit zijn.

* * *

Ten dienste van ons Kerstnummer ontvang ik gaarne foto's van vereenigingen, groepen, Zondagsscholen, gebouwen, clubjes, enz. enz. vóór 10 Oct. a.s.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

UITSTEL.

(Opstel van br. Vis van Hengelo op de Nationale Jeugdconferentie te Groningen).

Daar is een spreekwoord, dat luidt: Stel niet uit tot morgen, wat gij heden doen kunt.

Dit spreekwoord is een raadgeving die, gezien de tijdsomstandigheden, oogenschijnlijk niet op de jeugd onzer dagen past, omdat over het algemeen aangenomen wordt, dat de jeugd nimmer zulk een vurigen geest getoond heeft dan juist nu, hetgeen een gevolg is van den tijd waarin wij leven. Immers, dingen, die vroeger hun jeugd- of ontwikkelings-*jaren* moesten doormaken om tot een goed product te groeien voor producent en consument, worden thans bij wijze van spreken, in één dag, in volle ontwikkeling geboren.

Daar zijn de uitvindingen op maatschappelijk en wetenschappelijk gebied welke men in enkele dagen overal tegelijk ziet. Wat heden onbekend is, ziet ge morgen in de etalages, in de couranten, in uw brievenbus, in de lucht, ja ik weet niet waar al. Waar tot heden nog niet over gesproken is, wordt morgen op de vleugels der radio tot aan de einden der wereld bekend gemaakt. Vlug als de wind, snel als de bliksem gaat het nieuwe (?) door de wereld.

En hoewel ook vroeger enkele vlotte ontwikkelingen zullen hebben plaatsgevonden, toch kenmerkt zich onzen tijd door enorme spoed.

En waar de tijdgeest bijna allen omvat is het schijnbaar overbodig dit spreekwoord thans onder uwe aandacht te brengen en over het onderwerp Uitstel te refereeren. Toch, ondanks het feit dat onze tijd ons dwingt om met haar mee te gaan, blijkt het dat de geest van den mensch, welke in sommige opzichten zoo vlottend is, in andere zoo traag werkt.

Laat mij u vooraf mogen zeggen dat ik een tegenstander ben van de volgende wijziging: Stel uit tot morgen, wat gij heden niet doen *moet*.

Ik twijfel er niet aan, of wij zijn allen meermalen op onprettige wijze in aanraking geweest met de nadeelige gevolgen, veroorzaakt door een dusdanige wijziging. Immers de waarheid van het spreekwoord: Van uitstel komt afstel, heeft ons reeds menig moeilijk oogenblik bezorgd. Hoe vaak beklagen wij onze vergeetachtigheid waar dikwijls uitstel oorzaak is.

't Komt in mijn praktijk gedurig voor dat ik den een of ander iets opdroeg. De onmiddellijke en de goede uitvoering zijn bijna altijd vrienden van elkaar.

En voelt ge niet de logica dat de goede uitvoering eener opdracht voor de uitvoerster of -voerder van groot belang is voor de toekomst.

Bij uitvoering zonder uitstel wordt de zaak met meer kans in de gewenschte uitvoering gemaakt dan bij uitstel, omdat bij uitstel heel licht enkele instructies vergeten worden. De goede, vlotte uitvoering wint het vertrouwen en leidt tot belangrijker opdrachten en bevordering.

Nog grooter gevolgen kan uitstel hebben bij ontwikkeling van geest. Of denkt ge in de maatschappij iets te kunnen bereiken (een enkele geluksvogel uitgesloten) als ge de tijd van voorbereiding en ontwikkeling uit gemakzucht of wat ook voorbij gaat? 'k Ben er zeker van dat er dan een morgen zal aanbreken waarop ge tot de ontdekking komt dat ge het uitgestelde niet meer kunt inhalen. Daarom zou ik het oude spreekwoord: „Stel niet uit tot morgen wat ge heden doen kunt", in een moderne omlijsting willen zetten, omdat de waarheid ervan, ook in onzen gejaagden tijd, nog altijd opgeld doet.

Heeft uitstel met betrekking tot het tijdelijke leven soms onherstelbare, nadeelige gevolgen, ten opzichte van het geestelijke leven wordt het gevaar oneindig grooter. Want naarmate het om kostbaarder dingen gaat, naar die mate zal ook het winst- of verliescijfer stijgen. Daarom zou ik u ook met den grootst mogelijken ernst willen aansporen om uitstel met betrekking tot de geestelijke dingen in de eerste plaats tot een onbekende gewoonte te maken.

We moeten in de maatschappij, waarin we geplaatst zijn, ons best doen en alle geoorloofde middelen aangrijpen om daar tot volkomen menschen te worden, maar onder dat alles toch nooit vergeten dat er iets hoogers, iets beters is dan het eigen, tijdelijk belang. 't Is voor ons, *Christenen van groot* belang, dat wij onzen levensplicht verstaan, opdat ook daardoor getoond wordt wie en Wiens wij zijn.

En hoewel ijver op maatschappelijk gebied, jammer genoeg, niet *altijd* samengaat met ijver op geestelijk terrein, het is toch waar dat luiheid en gemakzucht in levenswandel, of wat ook de oorzaak mag zijn van ongeoorloofd uitstel, ook tot openbaring komen in het geestelijke leven.

Daarom nog eens, stel niet uit tot morgen wat gij heden doen kunt. Werk want de nacht komt dalen, die geen dag meer heeft.

Als we door de genade van onzen Heiland in staat zijn onze gaven en krachten in Zijn dienst te stellen en het niet doen, dan zal eens die heerlijke welkomstgroet niet voor ons zijn Matth. 25 : 23: Gij goede en getrouwe dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u zetten, ga in de vreugde uws Heeren. Als we de ons gegeven tijd aan alle mogelijke dingen besteden doch de tijd die wij moeten geven in de dingen van Gods Koninkrijk, uitstellen tot voor ons gelegener tijd, dan zal ons dat oogenblik voorbij gaan waarvan we zingen:

Als 'k mijn kroon die Hij zal geven,
aan Zijn voeten nederleg.

Als we den strijd dien we te strijden hebben uitstellen, door toe te geven aan onze tegenstander, den duivel, dan zullen we aan het eind van ons leven niet kunnen jubelen als een Paulus: Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden.

We kunnen in ons dagelijksch leven telkens bewijzen van liefde en deelneming betoonen aan brs. of zrs., doch het komt ons ongelegen en we stellen het uit tot later. Later — is het niet meer noodig. Hoor wat Jezus zegt in Matth. 26 vanaf vers 41:

Gaat weg van mij gij vervloekten, in het eeuwige vuur hetwelk den duivel en zijne Engelen bereid is. Ik ben hongerig geweest en gij hebt mij niet te eten gegeven, dorstig en niet te drinken, vreemdeling en gij hebt mij niet geherbergd, naakt en niet gekleed, krank en in de gevangenis en gij hebt mij niet bezocht. Want voor zooveel gij dit één van deze minsten niet gedaan hebt, zoo hebt gij het ook mij niet gedaan.

Er zijn van die oogenblikken in ons leven dat we weinig behoefte aan gebedsgemeenschap hebben met God. Dat beteekent daling der temperatuur in het geestelijk leven. Stel dan het bidden

juist *niet* uit. Ook niet wanneer het ons is of God toch niet hoort. Onze Vader hoort ons altijd.

'k Zou nog meer voorbeelden kunnen aanhalen b. v. over het lezen van Gods woord, zelfonderzoek enz.

'k Geloof dat we gevoelen waar het om gaat. Ik wil Goddelijke en menschelijke logica niet op één lijn stellen. Toch ben ik overtuigd van de waarheid der logische gevolgtrekking. Waar bij uitstel bittere gevolgen zijn, zullen in het omgekeerde geval de heerlijke gezegende gevolgen niet uitblijven. Daarom wil ik eindigen met de opwekking, stel toch vooral niet uit tot morgen, wat ge heden doen kunt.

NAKLANKEN.

Heilige geestdrift en groote plannen in Harlingen vanwege de Nationale Jeugdconferentie.

HARLINGEN, 7 Sept. 1931.

Waarde br. Weenink.

Door de Harlinger bezoekers(sters) der Jeugdconferentie te Groningen is mij verzocht u mede te deelen, dat zij een heerlijken zegen hebben ontvangen en reeds bezig zijn de bezieling voor ons jeugdwerk ook over te dragen aan anderen. Als vrucht van deze bezieling is verleden Vrijdag een vergadering ten onzent gehouden van alle jeugdwerkers. Op die vergadering is een jeugdraad geboren, waarvan als secretaris fungeert br. J. Hamer, Bildtstraat. Heilige geestdrift was bij allen aanwezig en groote plannen zijn gemaakt om het jeugdwerk in goede banen te leiden. Zoo vloeit de stroom van zegen verder. God zegene ons jeugdwerk.

Hartelijk gegroet,

J. VAN DONGEN.

* * *

De gedeelde conferentie was eenig.

'S-GRAVENHAGE, 9 Sept. 1931.

Waarde Ds. Weenink!

Uw vraag in „De Christen" aan hen, die de Jeugdconferentie bezochten, wil ik heel graag beantwoorden. De zegen, welke ik zelf ontvangen heb, is groot. Het heeft ons zoo goed gedaan te mogen gevoelen, dat we er bij behooren! En dan alles wat we gehoord hebben, wij zijn er nog niet over uitgepraat, als wij elkaar zien, spreken we er nog dikwijls over. We hebben velen onder ons verlangend gemaakt een volgend jaar ook naar Groningen te gaan, zoodat er al verschillende spaargelegenheden worden bedacht. Fijn hè? De gedeelde conferentie (Woensdag) was eenig en ik vind het heerlijk, dat al deze dingen, welke zoo teer zijn en toch ernstig onder onze aandacht zijn gebracht. Dat het voor velen tot zegen mag zijn. Wij zijn door alles bemoedigd geworden en versterkt in het geloof, dat God ook voor ons nog vele zegeningen heeft. Wij willen voortgaan voor Hem te leven en te werken. De Nationale en Internationale worden op de jongeliedenvergadering al gezongen.

Met hartelijke groeten,

M. J. MEIJNER.

* * *

„Ik heb Jezus gezien".

HAULERWIJK, 8-9-'31.

Waarde voorz. der N. B. J. B.!

Naar aanleiding uit wat u in „De Christen" van 4 Sept. schreef om u mede te deelen, of ik als conferentieganger een zegen had ontvangen, kan ik u schrijven, dat ik een persoonlijke zegen heb gekregen. Ik heb veel voor deze dagen gebeden en de Heer heeft het heerlijk wel gemaakt. Wegens ziekte

---

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

16.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen was als zwerveling te Parijs gekomen en woonde nu bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Een door haar op straat gevonden kindje behoudt zij en geeft voor, dat het haar toevertrouwd is door een stervende tante. Giuseppe werd jongste bediende bij den heer Manuel. Marie's broer Richard is ernstig ziek geworden. Als Giuseppe na een bezoek aan de Zondagsschool heeft verteld van een Man, die uit Liefde tot zondige menschen Zijn leven gaf, kan Richard dat verhaal niet weer kwijt worden en heeft een nachtelijk gesprek met Marie over deze dingen; hij denkt na over het leven en Marie antwoordt daarop, „wij zijn geboren net als alle andere menschen, denk ik").

»Ja dat spreekt van zelf, maar waartoe zijn wij geboren? Ik meen, wat doel heeft het, dat wij leven?«

»Ach wat, daarover bekommer ik mij geen sier«, antwoordde Marie, terwijl ze haar armen om haar knie sloeg en zoo heen en weer schommelde. »Ik leef graag.«

»Dat begrijp ik wel. Jij bent nuttig in de wereld. Jij hebt bijvoorbeeld Giuseppe en de kleine het leven gered. Zonder jou waren zij misschien beiden wel gestorven. Maar ik — ik ben tot niets nut.«

»'t Is waar, je bent niet tot veel nut,« zeide Marie eenvoudig, »maar je bent toch onze lieve, oude Richard, en ik weet werkelijk niet wat wij zonder jou zouden moeten beginnen. Spreek niet van sterven Richard, ik kan dat niet verdragen.«

»Zou het je dan werkelijk spijten, als ik stierf, Marie? Ik wil je niet bedroefd maken, maar ik dacht er aan dat het leven toch een zeer ellendig iets is, en hoe gauwer het afgeloopen is, hoe beter.«

»Maar Richard, spreek toch niet zoo!« riep Marie, terwijl zij haar arm om de hals van de zieke legde en haar wangen, die nat waren van tranen, tegen de zijne aandrukte.

»Je bent lang niet zoo ziek, als je wel denkt,« ging zij verder. »Morgen vroeg haal ik den dokter, en dan zal je wel gauw weer gezond worden.

Ik wil niet, dat je vóór mij sterft, nadat we al zoo lang bij elkaar gewoond hebben.«

»Marie,« zeide Richard op bewogen toon, terwijl hij met moeite zijn zwakke hand ophief, om zijn zuster de tranen af te drogen, »ik wist niet, dat het je zoo ter harte zou gaan. Arme zuster! Denk er maar niet verder aan!

Misschien ben ik morgen wel beter. Maar ik heb het gevoel alsof ik geen kracht meer heb om te leven, en ik had werkelijk geen vermoeden, dat het iemand spijten zou, als ik sterven ging«.

»Morgen in alle vroegte roep ik den dokter,« zeide Marie, haar tranen drogend.

»Ik had gisteren maar moeten probeeren, een bon voor iets versterkends te krijgen. Je gezicht en je handen zijn heelemaal nat.«

»Ik heb niets noodig, Marie. Ik heb al gezegd, dat ik weinig pijn heb.

Misschien kan ik nu wel wat gaan slapen.«

Het meisje ging naar haar eigen slaapplaats, haalde haar sjaal en legde die op de uitgerafelde deken, die de zieke als eenigste bescherming voor de koude moest dienen. Nadat zij hem ook nog een paar lompen onder het hoofd had gelegd, sloop zij op haar teenen weg. Zij wierp zich op haar armoedig strooleger, verborg haar gezicht in beide handen en snikte, alsof het hart haar breken zou. Zij wist zoo bitter weinig af van ziekte en dood; maar het koude zweet op Richards voorhoofd had duidelijker gesproken, dan een dokter het doen kon.

De morgen bracht haar geen troost; want toen zij naar Richard omzag, vond zij hem in denzelfden toestand van verdooving, als waarin hij Vrijdagavond na zijn komst uit de fabriek geweest was. Al haar pogingen hem wakker te maken, bleven vruchteloos. Hij lag daar koud en ongevoelig, zwaar ademhalend, en hoewel hij op

mijner moeder kon ik verleden jaar de conferentie niet bijwonen, maar dezen keer is het mij gelukt er een paar dagen uit te breken. Wat is het heerlijk, als we zoo bijelkander zijn en één zijn in geloof en één doel voor oogen hebben, n.l. om voor Christus Jezus te strijden en om Hem ons heele leven te wijden. Waarlijk, ik heb Jezus gezien niet alleen als de Verheerlijkte maar ook als de Gekruisigde. De Heer helpe mij en ook al de conferentiegangers om tot zegen te zijn voor anderen.

Dit wenscht uw zr. in Chr.

TRIJNTJE JAGER.

* * *

Zingen, zingen, zingen!

STADSKANAAL, Sept. '31.

Herhaald'lijk speelt het door mijn brein:
„Wat was het toch in Groningen fijn!"
Nog zie 'k de lange troep marcheeren:
Vooraan de dames, dan de heeren.
Wat liepen z' allen mooi in pas!
Of 't een compie soldaten was.
En warme speechen konden ze geven,
Waarvan een ieder kreeg een zegen!
En dan dat zingen, zingen, zingen!
Niet een van ons kon zich bedwingen.
We schreiden tranen, toen die schaar,
Welk in het afgeloopen jaar
Den Heer voor hunne zonden vond,
Daar voor ons allen juichend stond,
Ik moest wel denken aan die velen,
Die 's Heeren blijdschap met hen deelen.
Maar in hun huis gebleven waren,
Op welk een menigt' mocht ik staren!
Geloof me, 't werd me haast te machtig,
Toen ik hieraan plots werd indachtig.
God geve, dat in 't komend jaar
Een nog veel grooter vriendenschaar
Naar 's Heilands weg en wil gaat vragen
En met ons het insigne dragen,
Dan zal als 't weer conf'rentie is,
Een ieder zeker en gewis
Opnieuw gaan zingen, zingen, zingen
En niemand kan er zich bedwingen!

Een Jeugdwerker
van Stadskanaal.

* * *

De vreugde vermeerderd.

AMSTERDAM, Sept. '31.

Waarde broeder.

Ook A'dam wil niet achter blijven, om de naklank te laten hooren van 't geen wat zij op de conferentie mochten ondervinden. Het was reeds met vreugde in ons hart, toen wij ons gereed maakten om naar Groningen op te trekken en onze vreugde is niet in droefheid veranderd. Integendeel, zij is vermeerderd, want wat mochten wij op bijzondere wijze bewaarheid zien, wat lied 626 ons zegt. Ja, dit Godvertrouwen maakt de harten vol en de monden beginnen over te vloeien van 't geen God aan het menschenhart bewerkt. Gods Geest was in ons midden. Hij sprak tot ons en in 't bijzonder tot hen, die nog niet zijn gekomen aan den voet van het kruis. Wij willen het allen toeroepen:

O wat vreugd, o wat vreugd!
Den Heer te kennen in zijn jeugd.

Afgevaardigden A'dam.

III

SPURGEON GEZIEN IN HET LICHT VAN VANDAAG.

Over drie jaren zal de honderdste geboortedag van C. H. Spurgeon herdacht worden. De geheele Baptiste wereld zal dan weer herinnerd worden aan hetgeen ze hem verschuldigd is. Die schuld is zeker groot, want overal vindt men menschen en gemeenten, die door hem beïnvloed zijn geworden.

Maar wat was Spurgeon voor iemand? Hij stierf voor 39 jaar en de mannen en vrouwen die hem goed hebben gekend vormen een steeds kleiner wordende groep. Ze spreken over hem gelijk over

---

haar herhaald roepen een paar maal de oogen opende, deed hij geen enkele poging, iets te zeggen.

»Wij moeten den dokter halen,« beet Marie eindelijk Giuseppe toe, die radeloos met haar bij Richard stond.

»Ik zal nichtje bij vrouw Randolf brengen en haar vragen, haar bij zich te houden, totdat hij weer weg is, opdat de dokter geen gelegenheid krijgt zich te bemoeien met dingen, die hem niets aangaan. Vrouw Randolf zal er zich niets bijdenken, als ik haar zeg, dat de kleine Richard stoort.«

Giuseppe zag haar met een eigenaardige uitdrukking op zijn gezicht aan en antwoordde zacht: »Nichtje stoort Richard niet, Marie.«

»Neen dat weet ik wel,« antwoordde het meisje. »Integendeel, hij heeft het grootste pleizier met haar. Maar ik zou niet graag willen, dat vrouw Randolf verdenking kreeg.«

»Marie, wij mogen niet liegen,« zeide Sep zacht, terwijl hij zijn kleine bruine hand op haar arm legde.

Mijnheer Lavender heeft gezegd: »Van nu af aan geen leugens meer Giuseppe!«

»Wat mankeert je nu, Sep!« riep Marie buiten zich zelf van woede, terwijl zij hem ruw bij zijn schouder greep en hem heen en weer schudde, terwijl op haar gezicht zoowel toorn als angst te lezen was. Moet dat beteekenen, dat je mij en het kind verraden wilt?«

Marie was zeer vurig van aard en kon buiten zich zelf geraken, wanneer men haar prikkelde. Zooals zij zich nu over den kleinen Italiaan gebogen had en hem heen en weer schudde, geleek zij op een furie. Giuseppe zag haar enkele oogenblikken aan met sprakelooze verbazing. Dikwijls had hij haar anderen zien aangrijpen, wanneer het er om te doen was, hem te verdedigen, maar nog nooit had zij de hand tegen hem opgeheven.

Hij was daarom aanvankelijk als verlamd van schrik en liet de eerste aanval zonder een kik te geven over zich heenrazen.

Maar bij alle aangeboren zachtheid en goedheid was hij toch niet de jongen, die op den duur zulk een behandeling wilde verdragen. Plotseling rukte hij zich los en zag haar aan met hoog opgericht hoofd en eveneens met van kwaadheid schitterende oogen, terwijl hij uitriep: »Weg met je hand, Marie!« toen het meisje hem weer aan wilde pakken. »Zoo mag je niet met mij omgaan! Ik ben geen verrader. Ik heb nichtje lief, zeer lief. Maar wat moet ik doen?« voegde hij er met een smeekende uitdrukking op zijn gezicht aan toe. »De Man, die Zijn leven voor mij gelaten heeft en die ik liefheb, zou zeer bedroefd zijn, als ik de waarheid niet sprak, heeft mijnheer Lavender gezegd. Ik kan geen leugen meer zeggen, Marie, en ik wil het ook niet meer.«

»Wat versta je daaronder?« zeide Marie iets rustiger, hoewel nog steeds tot in de lippen wit van woede. »Wil je mij daarmee aankondigen, dat je aan mijnheer Lavender en mijnheer Manuel en hun aanhang verraden wilt, dat het kind niet van ons is?«

»Zij vragen er nooit naar« antwoordde Giuseppe. »Zij vragen nooit naar de kleine; maar als zij het eens deden, wat zal ik dan doen, Marie?«

»Spreek verder! Wat zul je in zulk een geval doen? Laat hooren, Giuseppe!« snauwde zij hem toe.

Hij zweeg een oogenblik, daarop zeide hij langzaam en plechtig: »Ik geloof niet, dat zij mij het ooit zullen vragen; maar als zij het toch doen zouden, Marie, dan kan ik niet liegen. Ik heb het mijnheer Lavender gisteren beloofd.«

»Luister naar mij, Giuseppe!« nam Marie, bevend van woede, het woord.

Een dof gekreun vanaf het ziekbed deed haar woorden van dreiging op de lippen verstommen. Zij vergat haar toorn en angst en zond Giuseppe naar beneden, om vrouw Randolf te halen.

Haar broer met de armen ondersteunend, legde zij voorzichtig zijn hoofd aan haar borst, zoodat hij gemakkelijker kon ademhalen, maar tevergeefsch.

Wordt vervolgd.

iemand, die men zeer vereert. Sommigen van ons, die Spurgeon niet hebben leeren kennen, hebben zich wel eens verwonderd afgevraagd: wat was het toch, dat deze groote gehechtheid rechtvaardigt en waardoor men nog met echte, warme liefde en toewijding over hem spreekt? Is het geen overdrijving van een onkritische toegenegenheid? Niemand kan de hulde-brengende artikels, die na zijn dood geschreven zijn, lezen, zonder een *te* veel aan lof (hetgeen men zeker kan vergeven) te ontdekken. De gehechtheid aan Spurgeon heeft vormen aangenomen, die soms grenzen aan het fantastische. Zijn brieven en persoonlijke bezittingen worden met groote trots door de tegenwoordige bezitters bewaard. Maar zijn invloed is meer dan de verzamelingen van „Spurgeon-Souvenirs". Zijn kerk, zijn college, het weeshuis, de colportage — inrichtingen, die hun ontstaan aan hem danken — zijn ook vandaag nog actief. En dit is meer dan een aandenken, dat steeds flauwer wordt; het is de blijvende invloed van een groote persoonlijkheid. Hazlitt heeft eens gezegd: „Het moeten menschen van groot postuur geweest zijn, wier schaduwen reiken tot het verre nageslacht".

Wat was nu het geheim van zijn grootheid?

1. *De prediking van Spurgeon.*

Zijn bewonderaars kunnen niet lang over hem spreken zonder van zijn prediking te vertellen.

Spurgeon is een van de weinige predikers, wier preeken in catalogi van gebruikte boeken eerder in prijs stijgen dan dalen. En ik stel me voor, dat die predikatiën van Spurgeon nog meer aan invloed winnen, wanneer ze gelezen worden door dezulken, die kunnen weergeven wat Robertson Nicoll beschreef als „de wonderbare stem, helder als het geluid van een zilveren klok en innemend als de stem van een vrouw, die tegen de golvende menigte opklom en zonder moeite ieders oor bereikte".

Mannen van heel verschillend theologisch standpunt behooren tot de beminnaars van Spurgeon's preeken. De gedrukte preeken toch, vertaald in vele talen en verspreid over het Continent (vooral in Duitschl. en Holland) zijn van grooten invloed op velen, die Spurgeon's stem nooit konden hooren. Ik liet mij door de leiders van het „Verlagshaus" der Duitsche Baptisten in Kassel vertellen, dat het meest gelezen boek in de Duitsche gezinnen nog altijd is een werkje van Spurgeon, getiteld „Tauperlen", een boek dat in Engeland blijkbaar niet meer uitgegeven wordt.

Indien het niet alleen de vocale gaven van den prediker waren, was de aantrekkingskracht van de preeken dan in overeenstemming met hun inhoud? In de preeken is een totale afwezigheid van al het gekunstelde; men vindt er een volslagenheid van taal, het vermogen om met voorbeelden te ilustreeren en wel zoo, dat zijn hoorders het begrepen; en nooit ontaardde deze eenvoudigheid in kinderachtigheid. Inderdaad, men heeft de litteraire gaven van Spurgeon niet voldoende erkend. Van Spurgeon werd gezegd, dat hij de Engelsche taal beheerschte gelijk Paganini zijn viool, terwijl de knappe rechter Robertson Nicoll beweerde, dat in de preeken van Spurgeon vele gedeelten voorkomen, die in een algemeene bloemlezing van Engelsche proza niet zouden mogen ontbreken.

Wanneer Spurgeon spreekt, dan zijt ge nooit in twijfel over zijn gedachten en zijn doel. Edward White vertelde hoe eens iemand, die gewoon was om de Bijbel te vergeestelijken, aan Spurgeon vroeg, wat een zeker gedeelte uit de profeten eigenlijk beteekende. Het nadrukkelijk antwoord was: „wel, het beteekent dat, wat het wil zeggen". Die heldere, praktische, van gezond verstand getuigende houding was het karakteristieke van zijn onderwijs. „Ik schep geen behagen", zeide hij, „in de godsdienst, die een heet hoofd behoeft of veroorzaakt. Geef mij de godsvrucht, die beter op Kalvarië dan op Vesuvius gedijt." Wat zou hij hebben gezegd van de tegenwoordige „mode-godsdiensten"?

2. *Zijn humor.*

Eén eigenschap van de preeken, die nieuw was in zijn dagen, was de humor, die altijd weer te voorschijn kwam. Hierin was Spurgeon de groote baanbreker en inderdaad was hij in zijn dagen het „enfant terrible" op de kansel.

Vertellingen over zijn humor kunnen gemakkelijk overdreven worden, maar dit moeten we van hem zeggen, dat hij nooit schertste met een beginsel en nooit een grap in de plaats van een beginsel stelde. Vele van zijn grappen waren het product van zijn helder geloof. Wanneer hij b.v. schrijft: „De duivel is verschrikkelijk brutaal, dan is dit duidelijk de houding van iemand, die noch verschrikt is door noch twijfelt aan zijn tegenstander, omdat hij er volkomen zeker van is, dat de tegenstand enkel de onbeschaamdheid is van een overweldiger, die eens geheel overwonnen zal zijn. Overtuigd van Christus' eind-heerschappij beziet hij de werken van de duivel als de onbeschaamde aanmatiging van een mededinger.

Spurgeon enkel te zien als de auteur van humoristische gezegden is een voorbijzien van het feit, dat iets heldhaftigs aan zijn humor geeft, n.l. zijn levenslange strijd met neerslachtigheid. Ik heb de indruk gekregen dat hij altijd naar het kameraadschappelijke schijnt te hebben gezocht. En zijn aanhouden, dat zijn ouderlingen hem zouden vergezellen naar den kansel, was niet alleen een manier om het priesterschap van alle geloovigen te demonstreeren, maar behoorde ook bij zijn verlangen naar menschelijke vriendschap, wanneer hij zich het meest bewust was van de eenzaamheid en de verantwoordelijkheid van zijn groote taak.

(Slot volgt.)

III

GEBEDSKENMERKEN.

Hij zal tot God ernstig bidden .... en Zijn aangezicht met gejuich aan zien. Job 33 : 26.

Eens heeft de Heiland gezegd, dat de Vader in het openbaar vergeldt, wat van Hem in het verborgene begeerd is. En de Schrift verzuimt niet te zeggen, dat in wier leven God kennelijk naar voren trad, bidders waren. Dit geldt vooral van Hem, die ons den Vader geopenbaard heeft, Jezus Christus.

Wanneer het leven naar God toe zal groeien, en bekwaam worden Diens eeuwige heerlijkheid in zich op te nemen, dan moet het een gebedsleven zijn. Want het gebed is het openstellen van het leven voor God. Als 't waar is, dat ons in 't openbaar vergolden worden zal, wat wij in het verborgene begeerd hebben, dan neemt ons leven de gestalte onzer gebeden aan.

De Schrift spreekt over grond en doel, over voorrecht en vrucht van het gebed. Het verkeerde bidden wordt veroordeeld. Maar ze zegt ons ook aan welke gemoedsgesteldheid het gebed zich moet paren: *ernst en vreugde zullen het gebed kenmerken.*

* * *

Het gebed van hem, die recht staat tegenover God, kenmerkt zich door ernst vanwege de gevaren, die nog rondom zijn.

Ieder mensch heeft een afgrond in zichzelf, om welks rand hij dagelijks wandelt. Het hart is als een sluimerende krater. Ons leven is als de hand, waarmede de Booze onheil sticht. Wij zijn voor onszelf gevaarlijk, aan onszelf vijandig, door het lichaam der zonde gekluisterd aan het rijk der duisternis. Die zich verheffen wil, voelt zich gebonden. Die heilig wil leven, voelt de macht der zonde.

Het leven van den christen is strijd en strijd brengt gevaren mee. De christen is de ontwaakte, de man, die de oogen geopend zijn. Hij *ziet* de ellende, *tast* den omvang der zonde en heeft een *voorgevoel* van het naderende verderf. Hij is op den weg der zaligheid, doch hij gaat dezen weg niet droomende maar wakende. Links en rechts liggen de leeuwen, die, wijl geketend, den oplettende niet kunnen schaden, maar den onwaakzame zullen verslinden. Sedert het door Christus in het licht kwam, weet Gods kind, wat er op het spel staat. Het weet, waarvan dit leven de inzet is, waarom het gaat hier op aarde. En daarom wordt zijn gebed door ernst gekenmerkt.

* * *

Het gebed van den rechtvaardige draagt

het kenmerk van ernst, *omdat hij degenen, die verloren dreigen te gaan, liefheeft.*

Wie christen werd, gevoelt zich zijns broeders hoeder. Iets van wat in Jezus trilde, als Hij de schare zag, gaat ook in hem om. Haar nood gaat ook hem ter harte. Anders dan voorheen staat hij tegenover de wereld met haar zonde en leed. Hij lijdt mee, iets dieper, anders dan voorheen. Zijn oogen waarin het licht van een nieuw leven begint te schijnen, zien de wereld deerniswekkender dan toen hij haar zag in haar eigen licht. Teleurstelling op teleurstelling ziet hij uit een duistere verte haar naderen. De zuchten van het hart in nood, zijn voor de ooren waarmede het nieuwe leven hoort, niet meer te overstemmen. Medelijden is het lijden van het adellijke leven. We vinden het bij den Zaligmaker en bij allen, die Zijn beeld dragen. De toestand van den zondaar, meer nog zijn toekomst verleent het gebed van den christen ernst.

Ernst kenmerkt het gebed van den rechtvaardige, *omdat hij weet, dat hij tot een heilig en alwetend God bidt.*

Het gebed, gericht tot God, die onze harten kent, moet waar zijn. Geen woordenkeus, geen toon der stem kan ons bedoelen voor Hem verbergen. Het wil niet zeggen, dat we alleen moeten bidden als we den drang daartoe in ons gevoelen. Torrey vertelt ergens, dat als er geen gebedsdrang in hem was, hij dezen toestand aan God openbaarde. Als hij dat deed, kwam de warmte en begon zijn ziel te bidden. We mogen ook met onze armoede voor God komen.

* * *

Aan de ernst zal zich echter de blijdschap paren. Als de bidder het oog omhoog slaat, gaan de golven liggen en luwt de onrust van het hart. God — het vertrouwen op Hem bewaart en geeft vasten grond. „Bij den Heere Heere zijn uitkomsten tegen den dood". Voor Hem is niets te wonderlijk. Hij is de vreugde dergenen die hebben leeren bidden.

God heeft ons lief. Zijn welbehagen draagt ons. Hij riep ons vóór wij nog naar Hem vroegen. Hij heeft ons verkoren en doen naderen. Door Zijn geven maakt Hij ons begeerig. Door Zijn roepen gaan wij vragen. Door Zijn trekken loopen wij. Waar het oog zoo open ging voor Gods vrijwillige liefde en voorkomende genade is het bidden meer dan gemakkelijk, is het een vreugde.

Te mogen bidden is een voorrecht. Chysostomos noemt het gebed: de haven voor den door storm heen en weder gedrevene: de schat der armen; de zekerheid der rijken; de genezing der krankheid; de bewaring der gezondheid. Ambrosius zegt: De zetel van het kwade wordt door het gebed veranderd in een heiligdom der genade. Hyronimus: bij de heiligen is ook de slaap een gebed. En Basilius sprak dit treffende woord: zonder ophouden moet gij bidden; niet enkel met woorden, maar dewijl gij met uw ganschen levenswandel u met God vereenigt, zoodat uw gansche leven een gebed is.

Hoe zouden we den weg, die God ons ontsloten heeft naar Zijn troon, al klagende gaan?

De verhooring is toegezegd. En dat niet aan alles wat wij gebed noemen, maar aan wat echt gebed is. — Bidden is overgaan in God. Soms omsluiten zonde en zorg en wereld ons. We voelen ons in gevaar; we willen uit die omsluiting, en zie: biddende gaan we over in God en in de schaduw Zijner vleugelen gaat het hart zingen. De bidder is een andere wereld ingegaan; hij heeft den Heere rondom. Hij ziet een nieuw verschiet, hij ziet nieuwe kansen, nieuwe mogelijkheden ontstaan.

* * *

„Zie, hij bidt", zei de Heer van Paulus.

Is het *in den hemel* van ons bekend, dat wij bidden? L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jozef en zijn broeders.

(Vervolg).

Gen. 44 en 45.

Les voor Zondag 18 Oct. 1931.

Wij vervolgen onze spannende geschiedenis. Iets bijzonders ter inleiding hebben we niet noodig. Na een korte repetitie van de vorige les vertellen we zoo maar verder.

Na de verwonderingwekkende ervaringen, die zij bij het tweede bezoek in Egypte opdeden, maakten de 11 broeders zich dan weer gereed voor den terugtocht. Het geld, dat ze weer mee naar Eg. genomen hadden, bestemd voor het eerstgekochte koren, konden ze ook weer mee naar Kanaän nemen. De man, die deze dingen beheerde had gezegd: „Uw geld is tot mij gekomen; uw God en uws vaders God heeft u een schat in uw zakken gegeven". Natuurlijk betaalden zij de nu gekochte hoeveelheid; en wat zij niet wisten, geschiedde: Evenals de vorige keer kreeg ieder zijn geld weer in zijn zak.

Ik stel mij voor, dat ze een gevoel van verlichting kregen, toen ze met hun beladen ezels door de poorten der stad gegaan waren. Gelukkig! Weer op den weg naar huis! Simeon er weer bij! Benjamin nog ongedeerd! Gelukkig. Nu maar zoo vlug mogelijk naar huis.

Een eind waren ze reeds gevorderd, toen ze in de verte achter hen iets zagen aankomen. Waarschijnlijk eenige ruiters met de overste van Jozefs huis (zie v. 4) als kommandant. En niet lang konden ze er over denken en spreken, wat dat wel beteekenen mocht, of reeds waren ze ingehaald en omsingeld. (Dit laatste is niet met woorden vermeld, doch kan als vanzelfsprekend worden aangenomen. Die overste kwam natuurlijk niet alleen tegen al de zonen van Jakob. Ook betwijfel ik, of deze man zelf wel de zakken doorzocht heeft. Hij zal dat wel hebben laten doen. Maar omdat hij hoofdman en woordvoerder was, is alles op zijn naam gesteld, denk ik).

Vertel nu, wat de overste sprak, zie v. 4b en 5. Tusschen 4 en 5 moeten nog wel enkele woorden gedacht worden; b.v. Waarom hebt gij den zilveren beker van mijn heer meegenomen?

Vers 5 doet aan waarzeggerij denken, waarschijnlijk is bedoeld het voorspellen uit kringen, figuren en blaasjes, die in den wijn ontstonden door het inwerpen van stukjes goud of zilverblik, of uit verschijningen, die door lichtstralen veroorzaakt werden. Hiermee is nog niet gezegd, dat Jozef zelf aan waarzeggerij deed, maar hij hield zich tegenover zijn broers geheel als een Egyptenaar.

Vertel dan, wat volgde; en als gij ook v. 13 verteld hebt, geef dan de verklaring van dit alles. Uit v. 4 is het u bekend. Dit geeft wat afleiding voor de te zeer gespannen aandacht en tevens stof voor den tijd, waarin men de broers naar de stad terug laat trekken.

Met v. 14 begint dan een nieuw gedeelte. Verzuim niet ook het uitwendige een beetje duidelijk voor te stellen: Jozef ongetwijfeld op een prachtigen zetel, de broers diep voorover geknield, met het gelaat naar de aarde.

V. 15b zinspeelt waarschijnlijk weer op waarzeggerij. „Gij begrijpt toch wel, dat zulk een man als ik ben, wel spoedig zou weten, waar mijn beker was".

Juda sprak in v. 16, wat waarschijnlijk allen onderweg overeengekomen waren.

Jozefs gedrag wekt wel verwondering. 't Schijnt, alsof hij zijn broers wilde plagen. Er is echter ook een andere voor de hand liggende verklaring: Jozef wilde ze op den proef stellen om te weten, of ze ook trouw voor Benjamin zouden opkomen en voor hun vader zouden gevoelen.

In v. 18 en vervolgens sprak Juda geheel voor zichzelf. Zijn besluit, om zelf in B.'s plaats te treden, deed hem nu ook vrijmoedig alles trotseeren; hoewel hij zeer beleefd sprak (zie 18b), toch was hij vrijmoedig; stond op; trad een weinig vooruit. Zijn rede is schoon in eenvoud en liefde.

In v. 19 kan men ter verduidelijking achter: „zijne knechten" nog wel „de eerste maal" denken.

Vertel Juda's rede.

Het eerste deel van hoofdstuk 45 is

zeer aangrijpend. 't Is duidelijk te merken, dat de groote ontroering een geregeld doorspreken onmogelijk maakte. Achter v. 1 moet tijd gedacht worden, noodig voor de aanwezige Egyptenaren, om zich te verwijderen. Achter v. 2 idem, onderwijl Jozef weende en zijn broers verschrikt waren, zie 3b. Dan volgt v. 3, een enkel woord tot de tien, ter geruststelling. Weer een kort moment, waarin niemand spreken kon; en dan 4 en vervolgens meer geregelde besprekingen. De eerste aandoeningen waren overwonnen. Let bij dit gedeelte vooral op v. 5.

Wat na v. 16 volgt vertelle men kort. Farao stemde volkomen met Jozefs plannen in. Jakobs ontroering en vreugde geven stof voor een geschikt slot aan deze vertelling.

Mocht men, vanwege de veelheid der stof, niet in den gewoonlijk beschikbaren tijd klaar komen, laat het dan voor ditmaal gerust 5 minuten later worden. De kinderen zullen tot het laatst aandachtig blijven luisteren.

K. R.

III

MEDEDEELINGEN

TER VERANTWOORDING.

Kerkbouw Hoogezand.

In hartelijken dank ontvangen van:

Br. C. K. te Vriescheloo	f 2.50
Br. H. Blank te Blijham	- 2.—
Gem. Stavoren	- 14.—
Samen	f 18.50

De eerste druppels zijn gevallen en wij zijn er zeer dankbaar voor. We komen eigenlijk f 1000.— tekort, en de Bruid van Christus is rijk.

De gem. Hoogezand meent dat zij gedaan heeft, wat zij kon doen.

Wie helpt verder steenen dragen?

De Uwe in dienst van Chr.,
J. REINHOLTD,
Atlantapad 24, Hoogezand.
Girono. 83654.

SLA DIT NIET OVER!!

Woensdag en Donderdag 21 en 22 October zal D.V. onze 9e vergadering „Broederschap v. Voorgangers" gehouden worden te Harlingen, lokaal Noorderhaven. Voor goede regeling melde men zich a.u.b. tijdig aan bij Juf. R. v. d. Sluis, Liemendijk 22.

Het te bespreken boek in onze vergad. is: „Voetsporen v. Christus", kost f 1,90, Uitgever H. J. Paris, Amsterdam, of in elke goede boekh. te bestellen.

Brs.! Wat wilt ge inleiden, of gaarne besproken hebben? Toe, draal toch niet met tijdige inzending voor onze agenda. Opgaven worden vóór 30 Sept. ingewacht bij

uw dw. H. VISSER, Secr.
Sneek, W. Lodewijkstraat 45.

VOORZORG.

In dank ontvangen van de gemeente Apeldoorn f 30,—; Heeg f 11,50; Haulerwijk f 31,—; Sneek f 54,50; Stavoren f 35,50; Hoorn f 15,50; N.-Pekela f 53,—; van Deventer, Workum, Leeuwarden, Delfzijl en Bergumerheide nog niets.

De penningm. van „Voorzorg",
Girono. 134474. S. HOUKES.

Ontvangen voor de Congo-Zending van J. N. te N. P. f 5.—; voor de Zending (zonder spec. best.) van de gem. Bergumerheide f 19.—.

Hartelijk dank.

Leeuwarden, v/d Kooystr. 16 — J. VISSER, U. P. Postrek. 167305.

Ondertrouwd:

Jan de Vries
en
Hendrika Geertruida Groothedde

Haarlem, 10 Sept. 1931.
Pegasusstraat 22.

Huwelijksinzegening door den WelEerw. Heer Ds. J. v. d. Schors, op Donderdag 24 Sept. te half twaalf in de Bapt. Kerk, Bakenessergracht 65.

Vrijdag 25 September 1931 No. 2202 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AMEN, VADER!

Voert Uw hand door diepe wegen,
Plant Gij doornen voor mijn voet,
Strooit gij rozen, schenkt Gij zegen,
Amen, alles wat gij doet!
Amen, Vader in verblijden,
Amen, ook in tegenspoed,
Amen, in het bitterst lijden,
Amen, zelfs als 't harte bloedt.
Amen, als gevaren dreigen,
Of Uw hand mij wonden slaat,
Amen, als de nood blijft stijgen,
Zoo Gij, Heer mij niet verlaat!

AAN ZEER STILLE WATEREN

HOE OORDEELT HET GELOOF OVER HET LEVEN?

„Want een oogenblik is er in Zijn toorn, maar een leven in Zijn goedgunstigheid: des avonds vernacht het geween, maar des morgens is er gejuich." Ps. 30 : 6.

Waarom zijn er tegenwoordig zoo weinig menschen, die hopen? Waarom is de geheele wereld zoo pessimistisch? Eerst willen zij meer licht hebben over de aardsche toestanden.

Wanneer ze ergens maar een lichtpuntje zagen. Wanneer de werkeloosheid eens wat minder werd, wanneer er weer vooruitgang in het zakenleven en in de nijverheid viel te bespeuren, ...dan, ja dan zouden zij weer hoop hebben. Maar zoo? Neen, alles is nu zoo hopeloos, zoo grauw en triest.

In het buitenland nemen de zelfmoorden met den dag toe. Wat moet er wel in zulke menschen zijn omgegaan, wat een vertwijfeling moet het geweest zijn, welk een volkomen hopeloosheid bij die arme menschen!

Neen, dan staan geloovige menschen heel anders! De hoop der kinderen Gods is niet gericht op eenig aardsch ding. Wij weten, dat alles vergankelijk is en broos. Onze hoop is ook niet gericht op het ideale streven der menschen. Wij weten en bemerken het veel te goed, dat egoïsme, leugen en haat veel sterker aan het werk zijn, dan al die ideale neigingen en pogingen.

Onze hoop berust op den levenden God. Een geloovig christen rekent met den levenden Heiland; onder alle levensomstandigheden is het geloof en vertrouwen op Hem gericht.

Ziet, daarom heeft het kind van God steeds zooveel hoop ter zijner beschikking. Geen lasten en nooden der wereld kunnen het van hem wegnemen. Wie in werkelijke levensgemeenschap met Jezus verkeert, kan steeds gebruik maken van deze onvergankelijke, onuitputtelijke opstandingskrachten. O, dat wij meer in staat waren, daaruit te putten.

Onze taak als christenen ligt ook hierin, om in een tijd, waarin velen vertwijfelen, waarin anderen probeeren, zich voor te houden, dat het niet zoo erg is en de werkelijkheid niet willen zien, en ook velen in lichtzinnigheid over al het moeilijke heenlachen, te gelooven. Ja, dat wij den moed mochten hebben, midden in de moeiten en nooden der wereld aan de overwinning van het leven te gelooven. Dan zouden wij wellicht velen in de wereld overtuigen, dat wij met een levende Heiland rekenen.

Steeds zijn er zulke menschen geweest, die onvermoeid in Jezus' naam geloofden en hoopten, waar menschelijkerwijs niets meer te hopen viel.

Diezelfde gezindheid bemerken wij ook in bovenstaand O. T. woord.

Deze man spreekt uit ervaring.

Hoe oordeelt hij over het leven? „Een oogenblik is er in Zijn toorn, maar een leven in Zijn goedgunstigheid: des avonds vernacht het geween, maar des morgens is er gejuich".

Dat noemt hij een feit, dat voor alle tijden geldend is. Dat is zijn ervaring. En daarom geen pessimistische gedachten, geen vertwijfeling. Deze man leeft uit een blijmoedig geloof, dat „ja!" zegt op alle leidingen des Heeren.

* * *

Als wij, die een levende Heiland bezitten en belijden hetzelfde vragen: Hoe oordeelt het geloof over het leven? zullen wij een kort antwoord kunnen vinden uit ons tekstwoord. En dat woord zegt: Er is meer licht dan schaduw, er is meer vreugde dan smart.

Dat wordt als contrast naast elkaar, tegenover elkaar geplaatst. Een oogenblik, een moment — een leven lang.

De psalmist oordeelt: de toorn Gods — dat is een oogenblik; Zijn goedgunstigheid en genade — dat is een leven lang.

De toorn Gods beteekent hier, dat God vaak ernstige wegen moet inslaan met Zijn kind, in wijsheid en liefde, om hem op te voeden.

Maar als de psalmist ze tegen elkaar opweegt, dan moet hij toch zeggen: daar is meer vreugde dan smart, meer licht dan donkerheid in het leven. Als alle lezers van deze regelen kon worden gevraagd naar hun meening, zouden dan niet velen, vooral van de ouderen, den psalmist gelijk geven?

* * *

Een stervende moeder had den ganschen nacht schier duldelooze pijn gehad. Toen haar zoon in den morgenstond vroeg: „Wel moeder, hoe is het dezen nacht gegaan? Veel pijn geleden?" toen antwoordde zij: „Och, ik heb den geheelen nacht liggen te danken, en het was al morgen, voor ik er mee klaar was".

O, als wij eerlijk willen zijn, zullen wij van ons leven hetzelfde moeten zeggen.

Als er in den zomer een onweersbui komt opzetten, hoe kort is dat eigenlijk vergeleken bij heel den langen, kostelijken zomerdag.

Wij menschenkinderen hebben de bedenkelijke eigenschap, dat wij onze moeilijke ervaringen breed uitmeten door

steeds aan het verleden te denken en aan de moeilijkheden, die in de toekomst zouden kunnen komen.

Steeds schilderen wij onze moeilijkheden uit het verleden levendig voor de ziel. Wij worden weer gepakt door de eens geleden smart en wij bederven het heden er door.

Evenzoo verdiepen wij ons in de zorgen voor de toekomst. Hoe zal het zijn de volgende week, over een maand, een jaar, tien jaar! Het heden maken wij er te moeilijker door.

En tegelijkertijd wennen wij maar aan het goede. Wij nemen alle dagen maar als vanzelfsprekend aan uit Gods hand en danken er nauwelijks voor.

Een zeereis gelijkt soms veel op de levensreis. De enkele uren zeeziekte onthouden wij, de vele zonnige uren tellen wij niet en die zijn er gewoonlijk veel meer. O, laat ons toch niet altijd zoo angstvallig aan de smart kleven. Want een oogenblik is er in Zijn toorn, maar een leven in Zijn goedgunstigheid.

* * *

Hoe oordeelt het geloof over het leven? Het geloof zegt: Het is alles goedgunstigheid, genade, liefde.

Laat ons bovenstaand bijbelwoord maar goed bekijken.

„Zijn toorn" is maar een heel klein stukje uit een grooten kring, de goedgunstigheid. Ook wat de toorn mee omsluit, is genade. Een leven in Zijn goedgunstigheid. De goedgunstigheid is als een breede rivier, die alles doortrekt, draagt, leidt.

Wat is eigenlijk „toorn Gods"?

't Is eigenlijk niets anders dan de keerzijde der liefde. Deze reine, heilige gloed der liefde *moet* immers wel het zondige en booze in ons haten. Wanneer God ons niet zoo lief had, liet Hij ons gaan waar wij wilden. Maar omdat Hij ons zoo lief heeft, houdt Hij ons tegen, opdat wij Hem zoeken en vinden mochten. Laat ons daarom gelooven: Het is *alles* goedgunstigheid en genade!

O zeker, wij menschen meenen, dat het er maar om te doen is, dat wij *steeds* gelukkig zullen zijn. Maar God wil, dat wij deelgenooten zullen zijn van Zijn heiligheid en heerlijkheid; Hij wil, dat wij gelijkvormig zullen worden aan Zijn Zoon. Alles moet dienstbaar zijn aan dit doel. Zonneschijn en storm, vreugde en smart. Ook de bitterste tranen, de diepste hartewonden. Alles goedgunstigheid! Een leven lang! Alle dingen moeten medewerken ten goede!

* * *

Hoe oordeelt ons geloof over het leven? Nu, alle droefheid wordt veranderd in blijdschap.

„Des avonds vernacht het geween, maar des morgens is er gejuich!"

De psalmist gebruikt hier een wonderbaar beeld. 't Is, alsof hij ons wil schilderen, hoe er 's avonds iemand in een somber, donker gewaad aan de deur klopt en toegang begeert. Het is het geween! Het leed, het weenen wil bij ons vertoeven. Maar zie, den volgenden morgen draagt het een stralend, blinkend kleed. Het is het gejuich, de vreugde. O, wanneer het geween zich bij ons als gast aanmeldt, verzetten wij ons. Want het is een ongenoode gast. Wij willen de smart niet herbergen. Maar hij komt toch. Slot noch grendel helpt. Vroeg of laat moet elk deze bezoeker opnemen. Maar 's morgens is het gejuich! Vaak is het letterlijk waar. Vaak legt men zich 's avonds te slapen met vermoeid hoofd en geprikkelde zenuwen. Alles lijkt zoo troosteloos. Met vrees en beven denkt men aan de toekomst. Men slaapt in. En 's morgens lijkt alles zoo heel anders, men ziet de wereld en de dingen met heel andere oogen aan.

* * *

En ik denk, er ligt nog een diepere beteekenis in dit woord. De psalmist wil daarmee niets anders zeggen dan: Echte vreugde is veranderde smart. Vroeger klopte wel eens een koning, als bedelaar vermomd, aan bij een onderdaan. Men herkent hem niet, maar neemt hem op. Maar 's morgens heeft hij het koninklijk gewaad, dat hij in een koffer bij zich droeg, aangetrokken, en nu staat daar de koning.

Zoo is het met het leed. 's Avonds komt het geween in het zwarte kleed, maar 's morgens ontdekken wij: het is de vreugde.

Als het leed, de zorg, de nood en de dood in ons leven komt, verzetten wij ons. Wij willen het graag afwijzen, maar het komt toch. En na jaar en dag erkennen wij: het was zegen! Het leed heeft ons gezegend, het leed was verborgen heerlijkheid! O weiger niet de tucht des Heeren. Neem op het geween, als het klopt aan de deur!

Onze reinste, edelste vreugde is eigenlijk niets anders dan verheerlijkte smart. En wat zal het eens zijn, in den morgen der eeuwigheid, als de zon der gerechtigheid ons is opgegaan met heil onder de vleugelen? Wij kunnen zoo Paulus verstaan, als hij zegt: „Want onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gansch zeer uitnemend gewicht der heerlijkheid ...."

Laat ons als verlosten des Heeren onzen weg door deze wereld des doods gaan met het lied des levens op de lippen. Dan zal de wereld erkennen, dat wij een levende Heiland hebben, en velen zullen in Hem leeren gelooven.

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

De sadhu Sundar Singh. Wij herinneren ons dezen naam. Sundar Singh was een Engelsch-Indisch christen. Hij leefde gelijk de Sadhu's, de „heiligen" van dat land. De boodschap, die hij bracht was echter het Evangelie. Hij had Christus' zondaarsliefde op een krachtige en bizondere wijze ervaren. Hij wist zich geroepen om zijn volk de Blijde Boodschap te brengen. Eenmaal bezocht hij ook ons land. Overal maakte zijn optreden diepen indruk. Hij was in zijn prediking zeer oorspronkelijk. Het is nu twee en een half jaar geleden, dat men de laatste berichten van hem heeft ontvangen. Hij had zich op reis begeven naar het onherbergzame Thibeth, om, gelijk hij reeds vaker gedaan had, daar te prediken. Men moet dus wel aannemen, dat hij op een of andere wijze om het leven gekomen is. Wie in de gelegenheid is geschriften van en over dezen merkwaardigen man te lezen, moet dat niet verzuimen. Er gaat zegen van uit.

L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jakob in Egypte. Zijn dood en begrafenis.

Gen. 46—50.

Les voor Zondag 25 Oct. 1931.

Het spreekt voor ieder vanzelf, dat deze 5 hoofdstukken niet opgegeven zijn om geheel te worden verteld. Wij nemen er het voornaamste, en om te vertellen meest geschikte uit, maar zorgen dat we met dit deel der geschiedenis klaar komen. De les is veel minder spannend, maar toch belangrijk genoeg om de aandacht er voor te winnen.

Vertel blijmoedig van Jacobs voorbereiding voor den grooten tocht naar Egypte. Enkele dingen zullen, denk ik, verkocht zijn, andere ingepakt om mee te nemen, vooral die voorwerpen, waaraan men bijzonder gehecht was. Andere dingen — die van geringe waarde waren — werden geheel verwaarloosd, want Farao had gezegd: „Maak u niet bezorgd over uw huisraad, want het beste van Egypte zal uwe zijn", zie 45 : 20. En bij dat alles dacht Jakob met toenemende vreugde: „Mijn zoon Jozef leeft nog, en ik zal gaan en hem zien".

Toch schijnt Jakob niet geheel zeker te zijn geweest, of het ook 's Heeren wil was om naar Egypte te gaan. Toen de grenzen van Kanaän bereikt waren, hield Jakobs karavaan stil te Ber-Séba. Een bekende plaats uit de geschiedenis van Abr. en Isaäk. Daar werd geofferd. En het staat wel vast, dat bij een offer

een bijzonder gebed werd uitgesproken; waarover Jakob dan te B.-S. gebeden heeft kan ieder wel vermoeden. Aftrekken naar Eg. was geen kleine onderneming en bovendien was aan zijn geslacht niet Eg. maar Kanaän door God als woonplaats aangewezen. Denk ook even aan 26 : 1—6. Wat wij hier in 46 : 2—4 lezen beschouw ik als een antwoord op Jakobs gebed, V. 4b doelt op Jakobs dood; Jozef zal bij uw sterven zijn en u de oogen toedrukken.

Toen ging Jakob geheel gerust verder en kwam met heel zijn familie (66 personen te zamen) behouden in Eg. aan.

V. 8—25 wordt overgeslagen.

Nu volgt de aankomst in Egypte en voorstelling aan Farao, 46 : 28—47 : 12. Jozef werd door een vooruitgezonden bode gewaarschuwd en trok zijn vader tegemoet. Die ontmoeting zal ongetwijfeld ook met veel ontroering gepaard zijn gegaan. Men sta er een oogenblik rustig bij stil, om daarna te beginnen over Jozefs verzoek aan Egyptische grooten aan 't hof, om voor hem tot Farao te spreken over zijn familie. Alles kwam prachtig voor elkander. Toen een vijftal van de broers aan F. werd voorgesteld en zij — wel onderricht door Jozef, om maar Gosen als woonplaats te krijgen — vertelden van hun bedrijf, werd hun dadelijk Gosen toegewezen, en wilde F. zelfs gaarne eenigen uit hen tot opzichters over zijn eigen veehouderij. Gosen was voor vee zeer geschikt maar een grensprovincie, en Jozef wist wel dat de Egyptenaars deze herders liever niet in 't centrum van het land zouden hebben, zie 46 : 34b.

Het gedeelte dat over de verdere gevolgen van den hongersnood handelt, vertelle men heel kort, desnoods met enkele volzinnen, anders wordt de stof te veel. Men kan het mooi gebruiken om te doen gevoelen, dat de tijd verliep, om dan met 47 : 28 een nieuw gedeelte te beginnen . . . . De hongersnood was voorbij, alles herstelde zich weer in 't maatschappelijk leven, de Israëlieten woonden nog in 't land Gosen, zij hadden het er goed en leefden er als heeren en meesters van 't land, zie 47 : 27. Intusschen was het vader Jakob aan te zien, dat zijn tijd spoedig voorbij zou zijn gegaan.

Dan vertelt gij van een vertrouwelijk gesprek tusschen Jakob en Jozef 47 : 29—31.

Weer wat later werd Jakob ziek. Jozef begreep, dat het nu niet lang meer duren zou en ging met zijn beide zoons hem nog eens bezoeken. Ga ook daarvan in 't kort enkele bijzonderheden vertellen. De verzen 5 en 21, 22 zijn van belang voor het begrijpen van enkele feiten, die wij later ontmoeten.

Eindelijk was het duidelijk, dat Jakobs einde gekomen was. Hij voelde dat, naar 't schijnt, zelf ook en riep daarom nog eenmaal zijn zonen bij zich. Hij wilde allen zegenen en tot ieder ook een persoonlijk woord spreken. Wij kunnen dat niet alles navertellen, maar wat Jakob tot Juda gezegd heeft, is van bijzonder belang. Vertel het eerst letterlijk en licht het dan even toe. Silo beteekent rust, vrede, en wijst ongetwijfeld op Jezus, die rust, vrede zou brengen, ook in de profetie Vredevorst is genoemd. Wetgever, leze men als heerschersstaf; denk u Juda gezeten op een troon met de heerschersstaf tusschen zijn voeten op den grond steunende.

Nu volgt Jakobs begrafenis. Vertel er zeer kort van. Koninklijk, als een vorst van Egypte bijna, werd Jakob begraven.

Na dit alles werden Jozefs broers nog eens door de herinnering aan hun vroegere misdaad gekweld, maar Jozef bleek werkelijk te hebben vergeven en dacht niet aan wraak. Het bedroefde hem, dat zijn broers daar aan dachten.

Eindelijk sluiten wij met het bericht over Jozefs dood.

K. R.

III

SPURGEON GEZIEN IN HET LICHT VAN VANDAAG.

(Slot.)

3. *De theologie van Spurgeon.*

Was de groote invloed van zijn prediking in hoofdzaak een gevolg van de theologie, die er aan ten grondslag lag? Soms wordt het vermoeden gewekt, dat indien de orgeltonen van die theologie nauwkeurig werden weergegeven van de tegenwoordige kansel, wij soortgelijke resultaten zouden zien. Ik betwijfel of imitatie of reproductie ooit zullen doen, wat eigenlijk gedaan moet worden door de prediking van het Evangelie; en het is onmogelijk te ontkennen, dat sommige van die echte Spurgeon-gezegden voorgoed tot het verleden behooren. Degenen, die Spurgeon hebben gekend, weten van zijn aanpassingsvermogen te vertellen en verzekeren ons, dat wanneer hij vandaag nog leefde, zijn boodschap een boodschap zou zijn voor de tegenwoordige tijd. Zoo waar als dit is, toch ben ik er zeker van, dat sommige massieve waarheden, waarvoor Spurgeon stond, in iedere eeuw herhaald moeten worden. Tegenwoordig worden ze in onze gemeenten met nadruk genoemd door mannen van heel verschillende scholen, mannen met wonderbare overeenstemming en acceptatievermogen.

De God, Dien Spurgeon verkondigde is meer dan een „goede kameraad". Wanneer Barth met nadruk verklaart, dat het er niet op aankomt, wat de menschen van God denken maar wat God van de menschen denkt, dan zegt hij dat op een wijze à la Spurgeon. Het is een vrij oppervlakkig oordeel, dat al het krachtige en roerende van dit inzicht van de dingen opzij schuift en dat Calvinisme noemt, alsof het hechten aan de naam van een dood iemand het onderwijs tot een dood iets zou maken.

En toch is het laatste woord van Sp.'s theologie nooit enkel kracht, maar teederheid! Hij ging zijn weg door een hoop van meedoogenlooze logica — die het aanbod van het Evangelie verkleind zou hebben — en hij roemde in Christus' liefde, die algemeen is. Ieder christen moest een getuige van die liefde zijn. „Een christen moet noodzakelijk bij Jezus in de leer gaan om van de Heiland te leeren".

Spurgeon had zulk een flinke leertijd en hij gevoelde nooit dat zijn contracten verbroken waren. De leerstelsels, die als afstootend beschouwd werden, waren voor hem „leerstelsels van christelijke waarborg", zekerheden van Gods eigen gave, zonder hetwelk niemand een wezenlijke helper van anderen kon zijn.

Natuurlijk merkt men ook aan de preeken van Spurgeon, dat hij wars van alle geschipper is. Men heeft toegegeven, dat zekere geschillen in zijn tijd nogal wat storm veroorzaakten; geschillen, die vandaag niet meer zoo belangrijk zijn. Of misschien zouden we moeten zeggen, dat de geschillen van vorm veranderd zijn. Hoe het geweest moge zijn, de geest van Spurgeon zag de dingen op een bepaalde wijze. Daar waren voor hem vragen, waarop het antwoord was „ja" of „neen" en daar waren beslissingen, die leven of dood beteekenden. Aldus geloofde hij en aldus vertelde hij zijn hoorders.

Hij overzag zijn gemeente en zag tevens verder dan de verst-verwijderde muur van de Tabernakel en zag al die menschen voor een Rechter, die ze plaatsen òf ter rechter- òf ter linkerhand toewees. Dr. Samuel Cox verklaarde de gelijkenis van het laatste oordeel, terwijl hij zich liet leiden door de gedachte, dat de geiten voor een Oostersche herder slechts minder kostbaar waren dan de schapen en dat de plaats aan de linkerhand nog niet zoo slecht was! Met zoo'n uitlegkunde kon Spurgeon zich onmogelijk vereenigen.

4. *Zijn zachtheid van oordeel.*

Bij al zijn dogmatisme, dat hij aanhaalde bezat Spurgeon blijkbaar een bewonderenswaardige zachtheid. Ik schrijf dit niet toe aan zijn naastenliefde, die men nooit in twijfel kan trekken, maar aan zijn mildheid van oordeel en warmte van hart.

Wanneer in het midden van een dispuut, hij een document opstelde, dat de gezichtspunten van hem en de zijnen omschreef, dan vermeldde hij zorgvuldig, dat het niet opgevat moest worden als een bepaling van de grenzen van christelijke broederschap. En evenmin was het een nauwkeurige overeenstemming met alle levensvragen, die betrekking hadden

op de geestelijke gemeenschap en waarover men van meening verschilde.

David Gracey, rector van zijn college, schreef in 1888 als volgt in „the British Weekly": „De geheele wereld kent de onbeschroomde vrijheid, die mijnheer Spurgeon voor zichzelf handhaaft. Daaraan behoef ik u niet te herinneren, mijnheer de Redacteur. Maar ik moet constateeren, dat na een ervaring van meer dan een kwarteeuw, ik niemand ken, die waardiger dezelfde vrijheid en onafhankelijkheid aan anderen toestaat". Dit getuigenis is van groot belang voor allen, die iets weten van het karakter en de waardij van David Gracey.

* * *

Ook wanneer we rekenen met al deze gaven, zoo geloof ik nochtans, dat we daarmee niet gekomen zijn tot de „eigenlijke" Spurgeon. Ik zou de kracht van Spurgeon wel willen toeschrijven aan zijn „gemeenschappelijkheid" in de zuiverste beteekenis van het woord. Hij was vooral mededeelzaam. Hij stortte zijn hart voor zijn volk uit in „Zwaard en Troffel", dat hij veelbeteekenend „een autobiografisch tijdschrift" noemde.

Op elk punt kwam hij met het leven in aanraking.

Hij had het gewone volk lief en smachtte er naar, om met hen „het gewone heil" te deelen.

De mededeelzaamheid en de wijdheid van zijn karakter beïnvloedde zijn gemeente, totdat er een werkelijke gemeenschap tot stand kwam. En wat hij deelde met anderen, ontving hij van zijn Heer. Hij was bereidwillig om gemeenschap te hebben, omdat hij in gemeenschap met Christus leefde!

Indien wij nu straks het eeuwfeest van Spurgeon zoo goed mogelijk wenschen te vieren, dan zullen wij het doen, niet door hem met bewonderende afgunst als kanselredenaar te zien; ook niet door zich met moeite te herinneren wat enkel aan de buitenkant van zijn boodschap ligt, maar door te worden — gelijk hij was — een zuivere weergave van de genade van onzen Heere Jezus!

L. DE HAAN.

(Vertaald uit 't Engelsch).

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

NAKLANKEN.

Zulke groote zegeningen niet verwacht!

NIEUWE PEKELA, Sept. 1931.

Gel. br. Jeugd-Red.

Ook wij denken in dank terug aan de conferentiedagen. Wel hadden we veel voor deze dagen gebeden, doch zulke groote zegeningen niet verwacht.

Het waren dagen, waarop we een dieperen en nuchteren blik kregen in wat we als N. B. J. B.ers in het practische leven voor Jezus kunnen doen. Tevens hebben deze dagen ertoe meegewerkt, dat we met meer moed en vertrouwen de toekomst tegemoet gaan.

Met br. gr. W. W. en G. D.

* * *

Zij konden niet begrijpen, dat er zooveel N. B. J. B.ers waren.

NIEUWE PEKELA, Sept. 1931.

Ook wij kunnen zeggen, dat dit onze

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

17.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen was als zwerveling te Parijs gekomen en woonde bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Een door haar op straat gevonden kindje behoudt zij en geeft voor, dat het haar, toevertrouwd is door een stervende tante. Giuseppe is jongste bediende geworden bij den heer Manuel. Marie's broer Richard is ernstig ziek geworden. Op de Zondagsschool heeft Giuseppe gehoord, dat men niet liegen mag en daarom zou hij de waarheid omtrent het kindje zeggen, indien men hem zou vragen. Marie is buiten zich zelf van woede over deze houding, maar het kreunen van haar zieke broer doet haar een oogenblik haar woede en angst vergeten.)

»Die arme jongen!« zeide vrouw Randolf, zich over de zieke heenbuigend.

»Hij is zeker bewusteloos geworden. Ga gauw naar beneden, Sep, en laat je door Anna mijn dikke sjaal geven, dan zullen wij die om hem heen doen want hij is ijskoud. Marie, wij moeten de fabrieksdokter laten halen! Waarschijnlijk laat die hem naar het ziekenhuis brengen, want hier zal hij wel niet weer beter kunnen worden.«

»Zoolang ik er nog wat aan doen kan, komt hij niet in het ziekenhuis!« was het besliste antwoord van Marie. »Dan doe ik het liever zonder dokter en zorg alleen voor hem, zoo goed als ik het maar kan. In ieder geval laat ik hem niet naar het ziekenhuis noch naar een andere inrichting gaan.«

»Goed, maar dan is het ook jou schuld, wanneer hij sterft! Hij is totaal uitgeput, en jij hebt niet de middelen, om hem te geven, wat hij in deze omstandigheid noodig heeft. Wie weet, hoe lang de arme jongen de juiste verpleging reeds heeft ontbeerd!

Wees toch verstandig, Marie! Met twee frank per dag kun je onmogelijk voor je zelf, Giuseppe en het kindje zorgen en bovendien ook nog het allernoodzakelijkste voor Richard aanschaffen. Ook ik heb toch mijn man naar het ziekenhuis moeten laten gaan, en hoewel hij niet meer gezond kon worden, zoo heeft hij tenminste toch tot het laatst toe gehad, wat hij moest hebben — krachtige bouillon, soms versterkende wijn en verder alles, wat de dokter maar voorschreef.«

»Iedereen spant ook tegen mij samen!« snikte Marie; want hoe verstandig de raadgevingen van vrouw Randolf ook waren, zij konden toch de tegenzin van het arme meisje tegen alle soorten van gestichten niet overwinnen. Integendeel, hoe meer vrouw Randolf deze prees, hoe meer zij zich stijfde in haar vooroordeel.

Toen echter een uur later haar broer krampaanvallen kreeg, deed zij in haar angst toch, wat zij steeds hardnekkig had afgewezen. Zij liet haar broer in de hoede van vrouw Randolf, en liep zelf zoo hard zij kon naar den dokter.

Gelukkig trof zij hem thuis, en toen zij hem den treurigen toestand van de zieke geschilderd had, verklaarde hij zich bereid, direct met haar mee te gaan.

Hij was een nog jonge man met welwillend gezicht en zachte manieren.

Vriendelijk zette hij zich aan Richards legerstede, veegde hem het koude zweet van het gezicht, maakte zijn drooge lippen nat en vraagde Marie zoo deelnemend naar allerlei bijzonderheden, dat hij haar hart week maakte en zij den moed kreeg, hem te vragen: »Niet waar, men behoeft hem niet naar het ziekenhuis te brengen? U neemt hem mij toch niet af, nietwaar?«

»Wanneer het maar eenigszins mogelijk ware, zou ik u die scheiding graag besparen, mijn kind,« antwoordde de geneesheer, »maar ziet u zelf maar eens . . . . « Met deze woorden legde hij Richards lange, afgemagerde hand op de zijne en voegde er aan toe: »Denkt u dat de arme jongen bij de kost, die u hem geven kunt, en in deze bedompte ruimte, ooit weer op krachten kan komen?

Uw broer moet zoo zorgvuldig mogelijk verpleegd worden, anders sterft hij. In het ziekenhuis kunnen wij hem misschien nog redden.«

»Maar de oppassers zijn daar zoo slecht voor de zieken,« zeide Marie.

»Zij laten nooit iemand bij hen, en Richard en ik hebben van jongs af aan altijd kwaad en goed met elkaar gedeeld.«

»Maar natuurlijk moogt u hem op bepaalde dagen bezoeken,« antwoordde de dokter vriendelijk. »Maar als u hem

eerste Jeugdconferentie is, die wij hebben meegemaakt. Wij hebben zeer gezegende dagen gehad. We konden ons haast niet begrijpen, dat er zooveel N. B. J. B.ers waren. Ook konden we goed merken, dat wij als broeders en zusters vergaderden. God geve, dat wij nog meer van zulke dagen mogen beleven. En wij betuigen onzen hartelijken dank aan Groningen voor hun gastvrijheid.

J. en Joh. en M. v. d. LAAN.

* * *

Onvergetelijke conferentiedagen!

APELDOORN, 18-9-'31.

Waarde Ds. Weenink!

Wanneer ik mij neerzet, om enkele regelen te schrijven aangaande de gehouden Jeugdconferentie te Groningen, dan kan het niet anders, of deze zijn in majeur gestemd. Persoonlijk werden rijke zegeningen mijn deel, waartoe ook de recht geanimeerde stemming der bijeenkomsten niet weinig medewerkte. Gods Geest was merkbaar in ons midden. De verschillende daar behandelde onderwerpen droegen bij tot versterking van ons geloof.

Ook onze voorzitter — Ds. Weenink — genoot met zijn welbekenden, ongeevenaarden humor aller belangstelling! Al met al waren het onvergetelijke conferentiedagen!

Hartelijk gegroet,

G. W. GROENHUIJZEN.

* * *

Ik had nog nooit een conferentie meegemaakt.

's-GRAVENHAGE, 21 Sept. '31.

Waarde Ds. Weenink!

Ik kom u even vertellen, dat ik op de Jeugdconferentie zeer veel genoten heb. Ik had nog nooit een conferentie meegemaakt en ik had er mij heel wat van voorgesteld. Nu, ik ben al even enthusiast als alle andere bezoekers. Vooral de gedeelde conferentie en de openluchtsamenkomsten waren prachtig. Wanneer wij in den Haag over al deze dingen nog eens spreken, is het altijd met groote blijdschap en dankbaarheid aan God. We hopen volgend jaar met meerderen op de conferentie te komen en zijn daar nu reeds voor aan 't sparen.

Met hartelijke groeten,

A. STEENBERGEN.

En hiermede neemt het naklankenconcert een einde. J. W. W.

HET ZWAARD DES GEESTES.

(Toespraak van Ds. C. Brandt van Haulerwijk op de 6e Nationale vergadering der N. B. J. B. te Groningen)

Christus schonk ons in de ure der Wedergeboorte niet alleen den *toestand* van „verlost-zijn", maar ook een *roeping*. Van ons wordt dus niet slechts een passief rusten op het verkregen goed gevraagd, maar een actief doorschrijden van die gebieden, die wij met ons geestelijk oog, dat nu geopend is, aanschouwen. Die activiteit is beweging naar het ideaal.

Het getuigenis van Jezus en Zijne Apostelen, als ook onze eigen ervaring doen ons die activiteit als *strijd* kennen. En dat weten we ook: onze vijand is sterk; hij dient serieus genomen te worden. Gelukkig wil Jezus ons helpen.

---

hier houdt, dan zal men hem spoedig wegdragen moeten naar de plaats vanwaar hij niet wederkeert; want — ik zeg het nog eens — zonder goede voeding en verpleging is hij verloren.«

»En belooft u mij dan, hem weer gezond te maken, als ik hem gaan laat?« vraagde Marie, wier tegenstand begon te breken.

»In elk geval zal ik mijn uiterste best voor hem doen, en ik hoop, dat hij het redt; maar de arme jongen is ernstig ziek — dat moet ik u uitdrukkelijk zeggen. Hoe heet hij?«

»Richard Grant«.

»En hoe oud is hij?« wilde de dokter verder weten, terwijl hij den naam opschreef.

»Vijftien,« luidde het antwoord.

»Goed,« zeide de dokter, terwijl hij opstond. »Tegen den middag zal ik hem laten halen. Als hij ontwaken mocht, zeg hem dan maar, dat men hem naar een betere kamer brengt, opdat hij gauwer beter kan worden. Zeg maar niets over de scheiding met u.«

»Ja dokter«, antwoordde Marie onderdanig.

Toen de dokter weg was, kon zij er zich niet genoeg over verwonderen, dat zij zoo gemakkelijk haar toestemming had gegeven. De krampaanvallen hadden haar geheel uit haar gewone doen gebracht, zoodat zij den moed had verloren, bij haar weigering te volharden. Bovendien had de goedheid van den dokter haar hart veroverd. Zij zou overigens Richard nog niet hebben laten gaan, als slechts de lichtste verbetering in zijn toestand te bespeuren ware geweest; maar hij lag nog net zoo als straks koud en stil neer; alleen trokken zoo nu en dan zijn ledematen krampachtig samen. Zij was erg bang, dat de krampen zich weer zouden herhalen; toen de menschen van het ziekenhuis dan ook kwamen, om hem te halen, liet zij hen zonder tegenstand begaan. Zij tilden den patiënt met de grootste behoedzaamheid uit bed en wikkelden hem in een dikke wollen deken, die zij mee genomen hadden. Toen Marie zag, hoe voorzichtig zij met haar broer omgingen, verzoende zij zich geheel met de gedachte, hem in hun hoede te weten.

»Niet waar, u zult hem goed behandelen?« zeide zij, toen men vertrok.

»Zeker« zeide één der verplegers, dien de bedroefde blik van het meisje ter harte ging. »Wij zullen voor hem doen, wat wij kunnen,« voegde hij er aan toe. »En toch,« zeide hij zacht voor zich heen, »wie weet, of de arme jongen ons wel dankbaar zal zijn, als wij hem aan dit treurig bestaan teruggeven!«

Marie gevoelde zich minder door de woorden van den man, dan wel door zijn toon van warme deelneming getroost en zijn welwillend lachje op het eerlijke gezicht. Zij riep Richard een bijna vroolijk: »Tot ziens« achterna. »Volgende Donderdag kom ik op bezoek. De dokter heeft het mij beloofd.«

Richard antwoordde niet. Niets zou hem uit zijn diepe verdooving kunnen wekken.

»Houd maar moed,« troostte de verpleger, »met Gods hulp komt alles wel weer terecht.«

Langzaam ging men heen, begeleid door een schare in lompen gekleede kinderen, die met open monden het treurige schouwspel hadden gadegeslagen.

Giuseppe was met een zwaar hart naar het kantoor gegaan. Hoeveel was er toch op den armen jongen aangestormd! Richard was doodziek, Marie wilde klaarblijkelijk niets meer van hem weten, en klein nichtje scheen voortaan een bron van verdriet voor hem te zullen zijn. Geen wonder, wanneer hij onder deze omstandigheden angstig en bang te moede was!

En toch was de jongen bij alle zorgen, die zijn anders zoo vroolijk gezichtje een ongewoon ernstige uitdrukking gaven niet ongelukkig. In het diepst van zijn hart was een tot dusver onverklaarbare vreugde, die met haar stralen alles verhelderde en de zorgen verlichtte, hoewel die er niet door werden weggenomen. De heerlijke geschiedenis, die hij den vorigen dag vernomen had, klonk hem nog in de ooren als een lieflijke muziek, en niets vermocht daarin een wanklank te brengen.

Wordt vervolgd.

Hij verklaart Zich solidair met den strijder. „Ik ben met u alle dagen!"

Dat neemt echter het gewicht onzer roeping niet weg. Onze strijd wordt door Jezus' mede-strijden geen schijn .... geen parade. In zekeren zin is er wel degelijk risico. Dat hebben wij moedig te aanvaarden. Zonder middelen zijn we echter ook nu niet. Paulus wijst de Christenheid naar de wapenkamer. Een helm, een borstwapen, een schild, een zwaard....

Wij willen over al die verschillende dingen niet theoretiseeren. Het woord „activiteit" stelt ons vanzelf op den bodem der werkelijkheid, van de praktijk, terwijl de bewegelijke praktijk ons vanzelf in de eerste plaats naar het zwaard doet grijpen.

Over de beteekenis van de uitdrukking „Zwaard des Geestes", laat Paulus ons niet in 't onzekere. Het is Gods Woord. Ons interesseert niet de vraag, hoe Paulus over de inspiratie dacht, of welken omvang zijn Bijbel had. Wij richten onze belangstelling op de vraag, welk gebruik wij van dat zwaard des Geestes — Gods Woord als strijdmiddel maken. Wij willen wat geoefend worden in den wapenhandel. Wij geven drie wenken.

1. Maak overvloedig gebruik van dat wapen.
2. Maak een juist gebruik van dat wapen.
3. Maak eerlijk gebruik van dat wapen.

Maak er *overvloedig* gebruik van.

Persoonlijk stond ik vroeger anders. Ik hield er niet van om zooveel van het Woord Gods als strijdmiddel gebruik te maken. Ik meende, dat het vaak een verlegenheidspoging was om geestelijk sterkere tegenstanders op een goedkoope manier schaakmat te zetten. Dat zou inderdaad onwaardig zijn. Ik zeg ook niet, dat die angst zoo maar uit de lucht gegrepen was! —

Ik meende, dat het eigen denken, dat immers door den Geest geleid kan worden, ons de in den strijd noodige factoren zou kunnen geven. Toch hinkt die opvatting. Immers ons eigen denken is zoo klein, onze horizon in 't beste geval zoo eng begrensd, onze ervaring zoo gering. — Nu hebben wij het Woord. Het getuigenis van hen, die voor eeuwen en gedurende eeuwen den zelfden strijd hebben gestreden. Zij lieten ons de fakkels na van hunne ervaringen van hun Godsvertrouwen, die zij in der tijd hoog boven hunne hoofden hebben gehouden, toen zij het moeilijke moerbeidal doorwandelden. Maak die fakkels uw eigendom en maak er overvloedig gebruik van. Hebben wij die ervaringen ons werkelijk eigen gemaakt, zoodat wij er ons bewust door laten beïnvloeden, dan is er ook niets tegen, dat onze overtuiging, die wij onzen vijand voorhouden, geformuleerd is naar en met hunne woorden. 't Zal dan blijken, dat het Woord Gods een krachtig middel is om in den strijd staande te blijven.

Terwijl men een overvloedig gebruik maakt van het Zwaard des Geestes, moet men er aan denken er een juist gebruik van te maken. Een zwaard is nooit kinderspeelgoed! Bij onjuist gebruik kan men de eigen ziel en die van anderen verwonden. Onoordeelkundig gescherm straft zichzelf. Men heeft den Booze willen treffen, door Jezus' vermaning aan den rijken jongeling in haar geheel in den eigen levensgang op te nemen. Men werd monnik en meende zoo Jezus' eisch te volbrengen. Naar onze overtuiging overschrijdt men dan echter een Goddelijke ordening. De geschiedenis van Antonius zoowel als van Luther doet ons peilen, hoezeer zulk een overschrijding eener Goddelijke norm zich wreekt. Men heeft daarom nauwkeurig na te gaan, wàt nu eigenlijk gevraagd, gezegd, bezongen of gelaakt wordt. Een compas heeft geen nut, wanneer men niet met de beteekenis ervan op de hoogte is! De waarheidskern heeft men soms uit de historische ommanteling los te maken. Al dat importeeren van brokken vreemde historie onder het devies: „Er staat geschreven" mag ons al sieren met den roep van serieus „zwaar" op de hand te zijn, in werkelijkheid kan het ergerlijk klakkeloos zijn!

Bij het meer berekend gebruik van het zwaard des Geestes heeft men echter weer te denken aan een ander gevaar. De verleiding is niet ondenkbaar, dat men het wil gaan gebruiken, om het veege lijf te beschermen tegen rechtvaardige kritiek, zoowel op daden als op beschouwingen. Waar dus zelfs hier het egoïsme om een hoek komt kijken, lijkt mij de derde wenk niet overbodig: maak er *eerlijk* gebruik van. Het komt er n.l. in den strijd alleen maar op aan, dat de zielen bewaard worden. Het zwaard trekken wij niet, opdat ons vleesch zoo goed mogelijk door den strijd heen laveert. Tegen de vermaning, onze tong *in toom te houden*, kunnen we Jacobus' klacht, dat het een onbedwingelijk kwaad is, slechts schijnbaar geldend maken, om die vermaning op nonactiviteit te zetten. 't Geeft immers toch niets! We kunnen er niet tegen op. 't Kwaad is onbedwingelijk. Hier spreekt lijdensschuwheid.

Evenals wij onze onzuivere daden soms willen beveiligen tegen critiek, trachten wij ook bepaalde liefhebberijgedachten, ook wel „stokpaardjes" genoemd, aan een rechtvaardig oordeel te onttrekken op bovengenoemde wijze. De heele Bijbel wordt onderstboven gehaald om bepaalde voorstellingen stevig bewezen te zien! En terwijl de Bijbel de meest tegenstrijdige voorstellingen geduldig van motieven moet voorzien, raakt men tot op geen kilometers het juiste inzicht. Dat is onwaardig gebruik maken van autoritatieve macht, die ook bij het dolzinnigst misbruik niet anders doet dan zwijgen. Maak eerlijk gebruik van het zwaard des Geestes. Wij hebben 't tegen den vijand te gebruiken, ook, als die in ons eigen vleesch schuilt.

In de verzoekingsgeschiedenis van Jezus in de woestijn zien wij, hoe het moet. Jezus treft Zijn vijand herhaaldelijk met een: „Daar staat geschreven!" Maar terwijl Hij dat doet, houdt Hij 's Vaders wil in 't oog. Wanneer wij naar Hem zien, zullen wij leeren ook bovenstaande wenken te behartigen, waardoor dan mede de strijd zal worden gewonnen.

C. BRANDT.

UIT DE GEMEENTEN

ZWOLLE. JONGELIEDENVEREEN. Aangemoedigd door de N.B.J.B.'s dagen te Groningen is de Vereen. „Doe iets voor Jezus" haar arbeid na een maand vacantie, weer begonnen. Twee gezegende samenkomsten hebben we weer achter ons en we hopen van nog zeer vele voor ons. Door woord en lied wijzen we elkander maar steeds op Jezus en onze bede is, dat velen Hem mogen vinden. A.s. 14 Oct. hopen we met de Meisjesvereen. „Lydia" een gecombineerd jaarfeest te houden en natuurlijk zijn andere N. B. J. B.ers hartelijk welkom, we willen zelfs gaarne voor logies zorgen. De Zondagen zijn voor ons in gemeente en Jeugdwerk ware feestdagen. Wat is de dienst van Koning Jezus toch eenig! Baptisten militairen te Kampen en Legerplaats Oldebroek! Het is maar een uurtje fietsen naar Zwolle en je bent bij de brs. en zrs. die jelui liefhebben en dienen willen! Kom! Baptisten schippers jongelui!

Bezoekt onze Vereen. Zondagsavonds 8 uur, en ge zult vernemen dat collega's van u van of naar Hasselt en Zwartsluis komen „loopen" om bij ons te wezen. Wij roepen u toe vanuit de Zwarte Waterstad:

„Doe iets voor Jezus!"

Baptisten kerk Thorbeckegr. 36.

Secr. P. NOORDIJK, St. Jozefstr. 1.

2e EXLOËRMOND. „Wij hebben een machtigen Heiland, die nimmer de Zijnen vergeet, laat ons van Zijn liefde niet zwijgen, zorg, dat een ieder het weet" enz. Dat was het lied, dat ook verleden Zondag 13 Sept. door onze goed gevulde kerk klonk. Wat was er dan aan de hand, zullen velen uwer wel vragen. Wel dit, wij hadden het voorrecht om onze broeder Ds. Bouritius van Deventer in ons midden te hebben. Zijn Eerw. had het voorrecht om 's morgens aan een heel groote schare de Blijde Boodschap van Gods genade te verkondigen. Des namiddags hadden wij het voorrecht om een jonge broeder en drie zusters in ons midden te hebben, die begeerte hadden om den Heiland ook te volgen in den Doop. Nadat de vier doopelingen met Z.Eerw. nedergeknield waren, werd des Heeren zegen over hen afgesmeekt. Daarna werd onder ademlooze stilte de Doop volgens de Schrift aan hen voltrokken. Zijn Eerw. had tot onderwerp van zijn overdenking gekozen Hand. 11 : 26b, ten eerste: Wie mogen Christen genoemd worden, ten tweede: Wie mogen vrienden genoemd worden; ten derde: Wie mogen broeder en zuster genoemd worden (van Jezus). Degenen, die volkomen Zijn wil doen en Hem volgen ook in den Doop. In een zeer beknopte en zeer ernstige predikatie

werd de beteekenis des Doops naar voren gebracht en onze bede was en blijft steeds: och Heere, geef dat er nog velen mogen volgen, die den Heiland gehoorzaam willen zijn. Na den Doop schaarden wij ons als gemeente om de tafel des Nieuwen Verbonds, terwijl de doopelingen werden toegesproken, eerst door Ds. Bouritius, die verklaarde zeer verheugd te zijn dat hem het voorrecht te beurt gevallen was, om deze vrienden te doopen. Hij sprak den wensch uit, dat zij op hun verder levenspad steeds Jezus voor oogen mochten hebben en dat ze getrouw mochten blijven. Onze ouderling br. Koops sprak nog een welkomstwoord namens de gemeente. Ook hij sprak de wensch uit, dat ze mogen zijn en blijven sierlijke leden onzer gemeente, en dat ze nog velen tot voorbeeld mogen zijn, ook in hun dagelijksche bezigheden. — Zoo gaan wij weer blijmoedig de toekomst in Moog' de weg soms donker schijnen, wij weten, dat wij met Jezus altijd overwinnaars kunnen blijven. Voorwaarts in den Heilgen strijd Kom broeders en zusters niet versagen, met Jezus durven wij de felste worsteling wagen.

Uw broeder in den Gekruisigde,

P. DE RAAF, Secr.

Kerkinwijding IJmuiden.

DONDERDAG 1 OCTOBER 's avonds *half acht*, neemt de Baptiste Gemeente te Haarlem ten behoeve van haar werk te IJmuiden en omgeving, een door haar gehuurd kerkgebouw in gebruik.

Voor de dienst, die onder leiding van Ds. J. v. d. Schors staat werden als dienende broeders genoodigd: Ds. B. Planting van Amsterdam; Ds. J. Jeronimus van Den Haag en Ds. G. Visser van Hoorn, terwijl ook de U.-Com. gevraagd werd een afgevaardigde te zenden.

Het kerkkoor der gemeente verleent dien avond medewerking.

Het kerkgebouw staat aan de WILLEBRORDUSSTRAAT ongeveer 5 min. verwijderd van het spoorstation IJmuiden-Oost (Velzen).

Broeders en zusters uit Amsterdam, Den Haag en Hoorn kunnen 's avonds nog weer terug. Het plotselinge van het geval verhindert ons op andere wijze te noodigen. We vertrouwen dat meerderen evenwel belangstellend genoeg zullen zijn om op DEZE uitnoodiging te komen.

Ge zijt ons welkom broeders en zusters Komt met velen, en met een warm hart.

HAARLEM—IJMUIDEN. Ons werk te IJmuiden ontplooit zich prachtig. We mochten ons den geheelen zomer door op een flink vreemden-bezoek verheugen, alhoewel we tot nog toe slechts één dienst op Donderdagavond hielden. Het schijnt, dat God ons daar een deur opent. De behoefte aan uitbreiding van het werk werd sterk gevoeld. De groote vraag was echter *hoe* en *waar*. Doch ook daarin wilde de Heere zelf, geheel buiten ons om, voorzien. Geheel onverwacht werd ons een passend kerkgebouw te huur aangeboden. Tot voor kort was het in gebruik bij de Gereformeerde gemeente. Het bevat ruim drie honderd zitplaatsen, doch is voorloopig verkleind tot ongeveer 180. Met een heel kleine moeite kan het zoo noodig weer in zijn oorspronkelijken vorm teruggebracht worden. Achter de kerk is nog een passende vergadergelegenheid. Het gebouw is ruim en hoog en ziet er keurig uit. Het is zoo te zeggen als geknipt voor ons. Moge het voor vele kostbare menschenzielen maar de geboorteplaats ten eeuwigen leven worden. We aanvaarden het uit Gods hand. Mochten er eens Baptiste schippers met hun schepen in IJmuiden of aan de papierfabriek te Velsen komen, dat zij er dan vooral aan denken, dat de Baptiste gemeente aan de Willebrordusstraat een kerk heeft, waar des Zondagsavonds om 8 uur dienst is, en Donderdagsavonds 8 uur, Bijbellezing en Bidstond.

Of er nu heelemaal geen bezwaren meer zijn? Zeker, een nieuw werk begint immers altijd met bijna louter bezwaren, zonder eenig bezit. *Alleen God is in dezen onze zekerheid.* Wij gelooven Hij geeft aanwijzing, dat het naar Zijn heiligen raad is, dat in deze opkomende havenstad een Baptiste gemeente in het aanzijn treedt.

Weet ge wat zoo mooi is? Dezelfde dag dat we in deze richting de eerste stappen gingen doen, gaf iemand, die van niets af wist en geheel buiten ons werk staat f 25,— als een eerste gift voor ons werk te IJmuiden. Als zoo de niet-Baptisten doen, *wat zullen dan de wél Baptisten doen?* Nu, ze weten het adres van onze gemeente te Haarlem, en dat is voldoende. We vragen echter vóór alle dingen om uw gebed voor ons werk, broeders en zusters.

Voor den secretaris, S.

ENSCHEDÉ Zondag 6 Sept. j.l. was voor onze kleine gemeente in wording, een gloriedag. Voor de eerste keer werd te dezer stede door Ds. Huizinga Sr. den H. Doop voltrokken aan 3 broeders en 1 zuster. Met toestemming van den eigenaar, mochten wij een doopvont bouwen in onze nieuwe zaal „Jeruël". In biddend opzien tot onzen hemelschen Vader zagen wij dezen heugelijken dag tegemoet. Ruim 180 menschen luisterden met aandacht naar de uiteenzetting van den Bijbelschen Doop, naar aanleiding van Handelingen 8 vers 26—40. In 't bijzonder sprak onze Voorganger over vers 39, 't laatste gedeelte. Daarna werd de Doop bediend, wat een plechtigen indruk maakte. Vervolgens werd overgegaan tot de viering van het H. Avondmaal. Wij waren allen dankbaar gestemd en loofden den Heere voor Zijne groote Liefde ook aan ons bewezen.

Des nam. half vier kwamen wij andermaal samen met vele broeders en zusters uit Hengelo (O), Borne, Almelo en nog vele gasten uit andere gemeenten om een Liefdemaal te houden. Ruim 300 bezoekers vulden onze zaal. Verschillende broeders spraken ons toe en allen vertelden over de zegeningen Gods. In 't bijzonder de broeders die ons hier geregeld dienen met het Woord spraken hunne blijdschap uit over den kennelijken zegen en de nabijheid des Heeren. Onze God geve onze broeders Varenhorst en ter Braak veel zegen op hunnen arbeid! Afgewisseld door zang en muziek werd te acht uur deze goed geslaagde dag gesloten met een korten bid- en dankstond, waarna nog een jong meisje haar hart aan den Heiland gaf. Dat was de kroon op dezen jubeldag. U begrijpt hoe wij als Enschedeërs, ons na afloop gevoelden.

Zondag 13 Sept. des avonds half zeven, begon onze propaganda-avond van de jeugd — voor de jeugd. We hadden allemaal ons best gedaan, om jonge menschen te bewegen te komen luisteren. Programma's waren gehectografeerd en verspreid. En 't resultaat? Ruim 350 — in hoofdzaak jonge menschen, waren in onze zaal vereenigd. De leiding van deze samenkomst had broeder Heijnen. Hengelo (O.) was vertegenwoordigd met ruim 40 jongelui, uit Borne waren ook eenige jongelui en uit Gronau (Duitschland) ook een 40-tal met Guitaarmuziek. Na opening werd het welkomstwoord uitgesproken door onzen voorzitter, br. Heijnen. Hij sprak er zijn blijdschap over uit, dat er zoovelen opgekomen waren. Het was alles boven verwachting. In 't kort werd door hem uiteengezet, waarom en waarvoor propaganda-samenkomsten. Daarna werd een aanvang gemaakt met de afwerking van 't programma. De guitaarclub uit Gronau speelde en zong uitstekend. Het geweldige applaus bewees, dat zooiets reusachtig in den smaak viel, ook werd door de Duitsche Zangvereen. en een mannenkwartet goede zang ten gehoore gebracht. Het was een ontroerend moment, toen wij met elkaar Duitschers en Hollanders onze „Internationale" zongen. Exemplaren van de „Internationale", waren vooraf uitgedeeld, zoodat ieder mee kon zingen. Krachtig en doelbewust klonk dit mooie lied door de zaal. Alles wat verder ten gehoore werd gebracht, slaagde uitstekend. Onverwachts was het al ruim tien uur en nog lang was het programma niet afgewerkt. Broeder Sotthewes sprak toen een kort slotwoord uit. Hij vestigde er de aandacht op, dat wij het bewijs gegeven hadden, dat Christenen blijde menschen zijn. Hij wekte allen op die nog niet Jezus' eigendom waren, thans te kiezen en hun hart aan den Heiland van zondaren te geven. Hierna werd een biden dankstond gehouden, waaraan velen deelnamen. Het algemeen bidden en verlangen was om een geestelijke opwekking. Er is veel dank in ons hart. God geve ons hier in Enschedé en overal moed en lust om de Banier van het Kruis hoog op te heffen. Tot heil van zondaren. Dat zij zoo!

De correspondent A. S.

INGEZONDEN.

A'dam.

Geliefde Brs. en Zrs. in Chr.

Hoewel wij geen aanstoot hopen te zijn voor sommigen uwer, heeft de Zondagsch. „De Goede Herder" gemeend een bazaar te houden op D. V. 3, 4 en 5 Nov. a.s.

Mochten er Brs. en Zrs. of vereen. zijn die hiervoor iets zouden willen zenden, die zullen wij zeer dankbaar zijn, welk gezonden kan worden aan H. v/d Star, koster, Kerkstr. 204, A'dam.

Hopende dat velen hiertoe bereid zijn, teeken ik met heilbede

H. v/d GOOT,

v. Ostadestr. 66hs. Secr.

WEDERGEBOORTE.

In het No. van j.l. 11 Aug. vraagt br. L. de H. naar de meening van anderen, 't standpunt betreffende de wedergeboorte.

Jezus' woord aan Nicodemus „Gijlieden moet wederom geboren worden". (Gij leeft nu u zelf — God behoort 't leven). Over 't hoe en wanneer vindt de wedergeboorte plaats, is reeds veel gesproken en geschreven.

Is het den mensch gegeven deze zaak te doorzien?

Immers neen, doch wel te aanvaarden.

Het geboren worden uit den Geest, is het werk des Heeren. Wat mannen als Calvijn en Kuyper daarvan hebben gezegd, laat ons slechts een stipje zien van het groote werk onzes Gods.

Gaf Calvijn niet als antwoord, toen men hem vroeg over zijn standpunt omtrent deze zaak: Uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen". Om God in Zijn werk te benaderen, komt het er m. i. op aan, waar wij staan, en waar wij door de ervaring van het leven toe zijn gebracht.

Als voorbeeld iets uit Abrahams leven.

Abraham meende een zoon te moeten

hebben, in en door wien God Zijn werk zou kunnen voortzetten. Als God Zijn belofte aan Abraham herhaalt, dan nog vraagt hij, och dat Ismaël mocht leven voor Uw aangezicht.

Waar stond Abraham?

Als wij Gods woord en beloften willen bevestigd zien moet dit geschieden naar des Heeren eigen woord, gelijk Abraham, toen hij zijn zoon Izaak moest offeren. Toen vroeg hij niet aan Sara, overlegde niet met eigen gevoelen, doch deed wat God van hem vroeg.

Welke gevolgen hebben soms verklaringen, die door ons worden gedaan.

Had Abraham zich aan de belofte des Heeren gehouden, en ware hij niet met eigen overleggingen te rade gegaan, dan was de gang naar Moria hem gespaard gebleven.

Abraham *berekende*. Abraham *aanvaardde*.

G. J. T.

LEESTAFEL

Miebeltje, door W. H. Tuinstra—Temminck. Uitgever G. F. Callenbach, Nijkerk.

Met dit boek is het vijfde en laatste deel van de 34ste jaargang der „Christelijke Bibliotheek" verschenen.

't Is een familieroman, die zoo nu en dan werkelijk even boeit, die ook sympathie en antipathie jegens verschillende personen weet te wekken, maar overigens vrij onbelangrijk is. Vooral die gedeelten met een meer godsdienstige strekking konden mij maar niet boeien.

Een voordeel is, dat er maar weinige personen in deze roman optreden en we dus geen last krijgen van persoonsverwarring.

Ik twijfel niet of er zullen ook velen zijn, die het met aandacht lezen.

L. DE HAAN.

Tooneel, Bioscoop, Dans, door Catherina Booth—Clibborn (de Marechale). Uitgave van J. N. Voorhoeve Den Haag.

Dit boekske geeft een geluid, dat allerwege vernomen moest worden. Het wijst met ernst op de gevaren, verbonden aan de drie genoemde vermakelijkheden. Laat ons van deze dingen verre blijven. Ze sleepen groote ellende na zich. Nuchter en overtuigend zet de bekende Schrijfster dit hier uiteen. Ouders en Jeugdleiders: *wedersta het begin.*

MEDEDEELINGEN

3e Uitloting 5% Obligatie leening Bapt. Gemeente te Utrecht.

De belanghebbende Brs. en Zrs. deelen wij mede dat de navolgende obligatiën zijn uitgeloot:

No. 11, 14, 18, 32, 89, 103, 110, 125, 127, 143, 144, 147, 154, 156, 158, 177, 178, 188, 191, 200. Deze alsook coupon No. 3, zijn met 1 Oct. a.s. betaalbaar bij de Penn. J. Maarsen, Parklaan 13 Bilthoven.

Namens de Gemeente, D. MOLIJN
Rijnlaan 160 Secr.

Tot Penningmeester van de N. B. J. B. heeft de Jeugdraad benoemd Br. D. Molijn, Rijnlaan 160, Utrecht

Gironummer 70920.

Vriendelijk verzoek ik alle jeugdkringen die nog gelden voor Insignes af te dragen hebben, dit nu aan zijn adres en wel zoo spoedig mogelijk te doen.

Daar hij tevens de verkoop der Insignes op zich genomen heeft, zijn alle bestellingen dienaangaande aan hem te richten.

Algem. Jeugdsecr.
A. P. BARENDREGT.

Kerkbouw Hoogezand.

Sedert de vorige verantw. in hartelijken dank ontv. van:

Gem. Vriescheloo	f	19.25
„ Den Haag	„	17.10
„ Apeldoorn	„	15.50
„ Foxhol	„	2.10½
„ Nw. Weerdinge	„	41.17
Samen	f	95.12½
Vorige keer	„	18.50
Bijeen	„	113.62½

Zoo gaat het in de goede richting, dat men dit goede voorbeeld volge! De Gem. Hoogezand is er bijz. mee gebaat, terwijl het u niet schaadt, wijl onze God steeds een hooge rente gaf (geeft).

Namens de Gem. Hoogezand

De Uwe in dienst van Christus
J. REINHOLTD.

SLA DIT NIET OVER.

De bedoeling van de gem. Harlingen is, de brs. Voorgangers een verrassing te bereiden, door na afloop van onze Predikanten-Vergad. Donderdag 22 Oct. een excursie te maken naar de groote Zuiderzeewerken, Kornwerderzand enz. Te halfzes weer terug in Harlingen. De kosten van deelname zullen gering zijn en zij die deze tocht wenschen mee te maken, worden dringend verzocht daarvan ten spoedigste kennis te geven aan Juf. R. v. d. Sluis, Secretaresse Liemendijk 22.

uw. dw. H. VISSER
Secr.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 2 October 1931 No. 2203 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE HEER HEEFT MEER OM U TE GEVEN.

De Heer heeft meer om u te geven,
Dan kaart en pint, dan sport en spel.
Wat Hij u biedt is meer verheven,
Dan vreugd die uitloopt op de hel.
Een volle rijkdom van gena
Stroomt van het kruis op Golgotha.

De Heer heeft meer om u te geven,
Dan vrijspraak in den stoel der biecht.
„*Ik Zelf* wil al uw schuld vergeven",
Zoo spreekt de Heer, die nimmer liegt.
Een volle rijkdom van gena
Stroomt van het kruis op Golgotha.

De Heer heeft meer om u te geven,
Dan priestertroost in 't stervensuur.
Die Hem gelooft heeft *eeuwig leven*
En komt zelfs in geen vagevuur.
Een volle rijkdom van gena
Stroomt van het kruis op Golgotha.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET ZWIJGEN GODS.

Deze dingen doet gij, *en Ik zwijg.* Psalm 50 : 21.
De Heere uw God ..... *zal zwijgen* in Zijn liefde ..... Zef. 3 : 17.

Spreken is zich openbaren; zwijgen is zich verbergen.

Daarom heeft het zwijgen Gods Zijn kinderen al zoovele moeilijke uren bezorgd. We willen zoo graag, vooral in tijden van nood, hooren dat anderen in ons leven deelen.

Psalm 50 beschrijft een goddelijke rechtzitting.

„Uit Zion, de volkomenheid der schoonheid, verschijnt God blinkend", in het helder witte kleed, dat oudtijds de rechters droegen.

Van den opgang der zon tot haren ondergang worden de getuigen opgeroepen. Vlammend vuur en hevige stormwind zijn de gerechtsdienaren.

In de bank der beschuldigden zitten twee klassen van menschen, die in den psalm nader worden beschreven.

„Gij meent, dat Ik ten eenenmale ben, gelijk gij", dat was de vergissing, die het leven van deze menschen verwoestte.

Ze maakten die vergissing, omdat God zweeg.

Hoe noodig is het dus, het zwijgen Gods recht te duiden!

* * *

Gods zwijgen is soms een bewijs van Zijn geduld.

God houdt zich in. Er geschiedt veel, waarover Hij zich nog niet uitspreekt. Deed Hij 't, dan zou het een oordeel moeten wezen. Maar inplaats van de zonde haastig te vereffenen, verdraagt Hij ze. Hij neemt de uitdaging, die in haar gelegen is, niet aan.

Dit zwijgen is niet, gelijk de wereld meent, een teeken van Zijn zwakheid, maar van Zijn kracht. Hoe sterk is God, dat Hij niet alleen in staat is de zonde aan zich te laten voorbijgaan, maar bovendien nog den zondaar te zegenen. Hij geeft den vloeker even goed het brood als den bidder. God spreekt wat Zijn eigen hart Hem ingeeft, en niet wat wij Hem met onze zonden op de lippen willen leggen.

Doordat God zwijgt op het kwaad, blijft voor den overtreder den weg tot verzoening open.

Het verkeerde hart legt dit uit tot zijn eigen schade. Omdat de straf niet onmiddellijk op de overtreding volgt, schudt het alle vrees af.

Maar God zwijgt, Hij houdt Zich in, Hij stelt het oordeel uit, opdat de gelegenheid tot omkeer open blijve. B e k e e r i n g is het antwoord, waarom Zijn lankmoedigheid vraagt.

* * *

Soms is het zwijgen Gods zelf reeds de voltrekking van een oordeel.

Er zijn gevallen, waarin God met Zijn zwijgen een straf voltrekt.

Ik denk aan koning Saul.

God trok hem, maar Saul wou niet volgen. Toen kwam hij in nood. In dien nood ging hij tot Samuel en zeide: „de Heere is van mij geweken en antwoordt mij niet meer".

Zijn er geen menschen die met hun overtuiging spelen, die voor de waarschuwingen van hun geweten geen eerbied toonen? Is dat geen lichtzinnige levenshouding? Ze gaan hun eigen weg — evenals eens koning Saul, en straks z w ij g t God.

Tot koning Herodes sprak Johannes den Dooper menig ernstig woord.

Herodes hoorde hem gaarne en behartigde dat woord in menig opzicht. Maar in het centrum opende hij zijn leven niet voor God en daarom raakte hij zijn zonde niet kwijt. Hij wou den sleutel van zijn leven niet afgeven, en . . .. de dag kwam, dat hij zich genoodzaakt zag Johannes te dooden.

De tijd snelt voort. Herodes wil Jezus zien en hooren. Een tweede Johannes de Dooper?

Hij overlaadt Christus met vragen, maar nu verneemt hij niet één woord! God was tegenover hem uitgesproken. Het zwijgen van Christus was Gods oordeel over Herodes.

Geeft acht, als God tot u spreekt.
Weest dankbaar voor Zijn Woord!
Als, hoe zwaar een last zou Zijn zwijgen zich op uw leven leggen!

* * *

Soms zwijgt God in Zijn wijsheid.

De Zaligmaker zeide eens: Ik heb u nog vele dingen te zeggen, maar gij kunt die nu niet dragen.

Niet altijd verstaan kinderen hun ouders in hun doen. Het onderscheid, de geestelijke afstand is tusschen hen te groot, dan dat de ouders het den kinderen zouden kunnen begrijpelijk

maken. Daarom moet vertrouwen die betrekking heerschen.

In veel volmaakter zin geldt dit van de betrekking tusschen den Schepper en ons.

God geeft geen verklaring van Zijn daden.

Wij zullen het na dezen verstaan.

Meer te weten dan God ons zegt, zou nadeelig voor ons wezen.

God zwijgt — soms herinnert het hieraan, dat onze gemeenschap met Hem op vertrouwen gegrondvest is.

* * *

Het zwijgen Gods is soms tot onze opvoeding.

Wie is in staat steeds met frissche verwondering Gods gunst te genieten? Meestal slinkt de waardeering.

In Samuels tijd was het Woord Gods schaars, maar toen kwam er ook weer behoefte aan.

Zoo zwijgt God soms om voor bepaalde dingen onze opmerkzaamheid te trekken.

Dan doet het zwijgen ons ontwaken.

* * *

Ook aan het einde zal God zwijgen, maar dan zwijgen in Zijn liefde.

Tot Job werd eens gezegd: gewen u aan Hem en heb vrede.

Eenmaal zal ons leven voor ons open liggen; door ons doorschouwd worden. Dan zal dat zalige oogenblik daar zijn, dat we onzen God verstaan. Geen woorden, geen openbaringen zullen we dan meer behoeven. Zonder uitleg zal Zijn handelen ons dan duidelijk zijn. Als God den mensch en de mensch God gevonden zal hebben, zal geen woord meer tusschen hen noodig zijn.

God zal zich verlustigen in de aanschouwing Zijner verlosten.

L.

III

LOSSE SCHAKELS

Het herstel van den vierden Augustus. Op den vierden Augustus kleeft een smet. De herinnering aan dien dag vervult ons met schaamte. De geschiedenis veroordeelt met den dag duidelijker de oorlogsverdwazing van de jaren 1914—1918. Het was den vierden Augustus van eerstgenoemd jaar, dat groote volken, tot edeler taak geroepen, tegen elkander optrokken, uitgerust met de gevaarlijkste vindingen van het menschelijk vernuft. Die dag moet in herinnering een anderen inhoud krijgen, vooral voor de Baptisten, die behooren tot de volken, die elkander het bitterste leed berokkenden. Het is daarom, dat met de grootste eenstemmigheid besloten is, om het eerst-komende Baptiste Wereldcongres te openen op den *vierden Augustus* 1933. Dr. Rushbrooke zeide daaromtrent op zijn jongste bezoek aan Amerika:

„De openingsdag van ons wereldcongres is de vierde Augustus. Het noemen van dien datum verwekt in u, Amerikanen, niet die gevoelens als in ons, Britten. Het was den vierden Augustus van het jaar 1914, dat Engeland aan Duitschland den oorlog verklaarde. Gedurende haast twintig jaren is dit een dag geweest van tragische en smartvolle herinneringen. We willen dien dag herstellen. Van 1933 af, zal de vierde Augustus onder de Baptisten niet langer staan aangeschreven als de verjaardag van het begin van een grooten strijd maar als de dag, op welken mannen en vrouwen uit alle deelen der aarde beheerscht door de gemeenschappelijke liefde tot den Vredevorst, samen kwamen tot gemeenschapsoefening in de hoofdstad van Duitschland.

De vierde Augustus zal in de komende geslachten tot heel ons volk spreken, niet van oorlog, maar van broederschap en gemeenschap. Iedere Baptist, dien het maar even mogelijk is moest op vier Augustus 1933, dat historische congres bijwonen, en zoo helpen om dien datum te herstellen".

De datum van de kruisiging des Heeren. Men kan zich nauwelijks voorstellen, hoe moeilijk het is om het juiste sterf*jaar* van den Heer te berekenen om nog maar niet te spreken van den sterf*dag*. We lazen dat Prof. D. Oswaldt Gerhardt te Berlijn de vruchten van zijn studie over deze dingen bekend maakt in het tijdschrift: „Forschungen und Fortschritten". Op grond van de bijbelsche gegevens komt slechts een der jaren 29—33 in aanmerking. De berekening van den dag van Christus' dood is echter een zuiver astronomisch werk. De vraag is deze: welke datum is op onzen Kalender Vrijdag 15 Nisan?

Want Jezus stierf des Vrijdags in de Paaschweek. Dit feest begon den 14 Nisan. Op den avond van dezen dag gebruikte Jezus met Zijn discipelen het Paaschmaal, dat is te zeggen, het openingsmaal. Den volgenden dag, 15 Nisan, werd Hij gekruisigd. Nu begon volgens Joodsche berekening, de eerste dag van een nieuwe maand als de smalle sikkel van de maan weer zichtbaar werd. Daarom luidde de vraag, die de geleerde moest trachten te beantwoorden: in welk jaar van de jaren 29—33 viel de eerste van de maand Nisan op zulk een dag, dat de 15 een Vrijdag was?

Het antwoord, dat hij vond, was, dat de 7de April van het jaar 30 de datum was van Jezus' kruisiging.

Christelijke christenvervolging. Er heerschen zoo hier en daar in het christendom opvattingen, die ons wel vreemd moeten voorkomen. Dat de Sovjet-overheid de christenen vervolgt, is te verstaan. Zij beschouwt het Christendom als staatsgevaarlijk, een hinderpaal op den weg der menschheid. Men moet echter niet vergeten, dat zij dezelfde manier van handelen volgt, die oudtijds de Russische staatskerk volgde tegen andersdenkende christenen. Wie geen lid van die Staatskerk was, kon in Tsaristisch Rusland geen staatsbetrekking bekleeden. De Sovjetoverheid zegt hetzelfde maar schrijft inplaats van „Staatskerk" „Sovjet". Zooals de Staatskerk andersdenkende christenen vervolgen liet, laat de Sovjet op haar beurt vervolgen, die zij voor haar bestaan gevaarlijk acht.

Volgens Der Täuferbote van October, passen Grieksch-Katholieke en Protestantsche kerken in Roemenië al dezelfde methode toe. Onze broeders mogen daar niemand doopen, die niet eerst is uitgetreden uit de kerk. Dat is tot daaraan toe. Maar een andere vraag is nu: kan men uittreden? De betrokken naaste autoriteiten zijn overeengekomen, dat men geen bewijzen, dat iemand uit de kerk is uitgetreden, meer zal afgeven. Die zich nu toch laten doopen, komen voor den rechter. Wat moet men daar nu van denken?

Internationale kerkelijke samenkomsten. Hoe nuttig kunnen nu toch, gezien zulke toestanden, internationale kerkelijke vergaderingen zijn. Me dunkt, afgevaardigden van kerken die zulke praktijken volgen, moeten wel merken, dat hier in West-Europa en in Amerika de opvattingen zoo heel anders zijn. Dat kan hen aan het nadenken brengen. Dan zullen ze zeker tot de gevolgtrekking komen, dat ze het Evangelie met zulke praktijken geweld aandoen.

Ondertusschen stemmen dergelijke dingen ons wel dankbaar voor de zegeningen, die we als Nederlanders genieten. Het lijden dier broeders en zusters ga echter niet aan ons hart voorbij!

„Onze bizondere Boodschap aan de wereld". Op de eerste Internationale Jeugdconferentie te Praag werd o.a. ook dit onderwerp behandeld. Br. Eckstein, leeraar aan het seminarie te Riga (een voormalige bokser), lichtte volgende stellingen toe:

1. Onze Boodschap moet revolutionair werken. (Matth. 10 : 34).

2. De werking van onze Boodschap moet echter ook evolutionistisch (ontwikkeling-dienend) zijn. Denk aan de gelijkenis van het mosterdzaad.

3. De wereld kan niet beter worden, tenzij wij zelf betere menschen worden.

Dr. Slawinsky behandelde hetzelfde

onderwerp. Hij kwam tot de slotsom, dat slechts zelfverzakende liefde nog begrepen wordt, zooals een Fransiscus van Assisi en kort na den oorlog de Kwakers die in praktijk gebracht hebben. Ondanks den velen tegenstand, die onze Boodschap vindt, is onze positie toch een lichtere dan die der kerken. Ten eerste, omdat wij niet een zoo donker verleden hebben als de kerken, en ten tweede, omdat wij het door de wereld begeerde ideaal der Broederschap in onze gemeenten in vervulling probeeren te doen gaan.

Christelijk Internationalisme. Over dit onderwerp spraken op bovengenoemd congres drie heeren Dr. Leavel over de natuurkundige factoren. Dr. Gezork behandelde de verstandelijke factoren. Ten eerste, zoo zei hij, moet door de opvoeding, die vroeger haast uitsluitend in den dienst van oorlogsgeest en nationalisme stond (in Nederland gelukkig niet!), een christelijk Internationalisme in de harten geplant worden. Voorts is het noodig, dat wij in de toekomst ook in het openbare leven ons laten gelden, om een edel Internationalisme te dienen. Dat is: zijn volk een warme liefde toedragen; nochtans niet het eene volk boven het andere stellen, bedenkende, dat God aan elk volk bizondere gaven en talenten heeft toevertrouwd. Dr. Prochazka, rector van het seminarie te Praag, sprak over de geestelijke factoren.

Er zal voorts een plan voor de bidstonden worden ontworpen, met als voornaamste onderwerpen:

1. De zending onder heidenen en in het eigen land.
2. Het wereldvrede- en ontwapeningscongres in Den Haag.
3. De Baptiste Wereldconferentie in Berlijn in 1933.

Zielschadend bijgeloof. Het oude bijgeloof der sterrenwichelarij beleeft een nieuwe bloeiperiode. 't Is modern ingekleed. Men gebruikt wetenschappelijke termen. Desondanks blijft het bijgeloof en even schadelijk als altijd.

Zoo vertelde de „Aufwärts" dezer dagen van een echtpaar dat op het eiland Rügen de vacantie doorbracht. De man was een bekende en veel geraadpleegde astroloog (sterrenwichelaar) en zijn vrouw daarin zijn hulpe tegenover hem. Men bemerkte, dat ze zeer zwaarmoedig en teruggetrokken waren. Op zekeren dag huurde dit echtpaar een boot, roeide een eind zee op, en zocht daar den dood in de golven. Uit een brief, die ze in het hôtel hadden achtergelaten, bleek, dat ze langs astrologischen weg te weten gekomen waren, dat de vrouw spoedig een schrikkelijk lot zou treffen, en ze daarom besloten hadden, vóór dat intrad, samen in den dood te gaan.

Wel duidelijk blijkt hieruit:

1. Dat het lot van de menschen toch niet in de sterren geschreven staat, want dat men bij machte is het een andere wending te geven.
2. Hoe schadelijk dit bijgeloof is. Wat de Schepper ons geopenbaard heeft, heeft Hij ons tot ons heil geopenbaard, en wat Hij ons verborgen heeft gehouden, heeft Hij ons eveneens tot ons heil verborgen gehouden. Die vermeende toekomstvoorspellingen hebben al menigeen ongelukkig gemaakt.

L.

WIE ZAL MIJ VERLOSSEN?

In elk leven vechten twee machten om het bezit van onze persoonlijkheid. We zouden ze de macht van het goede en die van het kwade of de macht des harten en die des vleesches en der gedachten kunnen noemen.

Onze sympathieën zijn aan de zijde van de macht van het goede. Al laten we ons ook verleiden tot het verkeerde, — en soms laten we dat zelfs heel gaarne doen — dan nog nemen we het in het diepst van onze ziel met veroordeeling van onszelf op voor al dat welluidt en nobel is, intuïtief verzekerd zijnde, dat de gelukkigste mensch hij is, die de verleiding weerstand weet te bieden.

Hoe kunnen wij overwinnen?

Hoe ontkomen we aan de betoovering van dien geheimzinnigen, altijd gereeden, ons nimmer met rust latenden invloed, die ons lichaam tot woonstede schijnt gekozen te hebben?

Dat is de vraag, die een ieder meer dan eens heeft geopperd en waarop hij het antwoord zoekt.

* * *

Er zijn drie mogelijkheden.

De eerste is, dat wij kort en bondig de macht des vleesches ontkennen. Aan deze mogelijkheid moet ik het eerst denken, omdat ik menschen heb ontmoet, die mij tot mijn niet geringe verbazing vertelden, dat zij niet meer zondigden! Ik heb deze vromen nimmer bewonderd en immer gewantrouwd. Tot op den dag van heden heeft mijn wantrouwen steeds gelijk gekregen. De heiligen werden soms nog onheiliger dan de zondaren!

De macht van het kwaad laat zich eenvoudig niet ontkennen. Voor geen struisvogelallures gaat ze uit den weg. Die de oogen voor haar sluit, valt het gemakkelijkst haar ten prooi.

De tweede mogelijkheid is, dat we de macht van het goede in ons versterken.

Het is altijd raadzaam dit te doen. En we kunnen dit doen door het bijwonen van de godsdienstoefeningen, door het lezen van den bijbel, door, als de dag begint en eindigt, op een stille plek neer te knielen en het aangezicht van God te zoeken. Zeker, alle deze middelen werken de macht des harten in de hand. Maar toch kunnen ze met elkaar ons niet voor de rooftochten van den Booze bewaren. Menigeen heeft ze aangegrepen met de wanhoop van een drenkeling en werd, ofschoon aanvankelijk baat er bij vindend, op den duur diep teleurgesteld. Let wel, ik zeg niet dat deze middelen ondeugdelijk zijn. Dat zij verre. Niemand, die overwinnaar wil wezen, zal het zonder ze kunnen stellen. Doch men bedenke, dat deze middelen alleen ons er niet brengen.

De derde mogelijkheid is, dat we trachten de macht van het kwade in ons te verzwakken.

We geven ze minder kansen om zich te laten gelden. Wij gaan een negatief leven leven. Onze dagen op aarde kenmerken zich door een oneindige reeks van niet doen. Wij zeggen dit niet; wij loopen daar niet; wij lezen die boeken niet . . . Het is aldoor: niet.

Nu is het ontegenzeggelijk waar, dat er groote wijsheid schuilt in het vlieden van plaatsen en gezelschappen en publicaties, die voor ons gevaar opleveren. Maar we hebben niet uit het oog te verliezen, dat we met te vluchten de macht van het kwaad geen enkelen milligram verzwakken en dat, wanneer wij door haar worden overvallen met geen enkelen kans om weg te snellen, wij als een gemakkelijk slachtoffer van haar vallen.

* * *

Hoe zullen wij overwinnen?

Zou de apostel Paulus indertijd over dezelfde moeilijkheid hebben getobd? Hoor hem zeggen: „Als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij!"

En wat heeft hem den zegepraal geschonken?

Wat? Geen ontkenning, noch verzwakking van de macht van het vleesch! Ook geen versterking van de macht des harten!

Wat dan? In het geheel geen wat!

Toen de apostel moede was geworden van „wat", richtte hij zich tot een zeker iemand, bij wien hij kostelijk baat vond. „Wie zal mij verlossen?" riep hij in wanhoop uit. En wie was hij? Jezus Christus!

Het is de levende Jezus Christus, die het om ons en in ons en voor ons doet!

Wordt menigeen niet veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid door de liefde van zijn nevenziel?

Hoeveel te meer weet de liefde van den levenden Jezus Christus, uitgestrekt en diep als een oceaan, te bewerkstelligen in het leven van een arm, zwak, hulpeloos schepsel!

Liefde is sterk.

Zijn liefde is onoverwinnelijk.

Zij maakt ons aan haar gelijk.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

OPVOEDING IN HET GEZIN.

Naar aanleiding van mijn ondervindingen, die ik kortgeleden opdeed, wilde ik over de opvoeding in het gezin enkele opmerkingen ten beste geven.

Het was leesles. We lazen een stukje, waarin voorkwam, dat een meisje 's morgens bij het ontwaken haar knietjes boog en den Heer dankte, dat Hij haar bewaard had in den nacht. Als vanzelf praatten wij eens over 't bidden en toen ik hun vroeg of zij ook zelf hun knietjes bogen bij 't opstaan of naar bed gaan, bleek mij, dat **bijna** alle kinderen 's avonds hun gebedje opzeiden, doch ook enkelen verklaarden, dat zij nooit baden. Gij begrijpt, dat ik 't haast niet gelooven kon, dat kinderen, die op een Chr. School gaan, daartoe niet worden aangespoord door hun ouders.

Den volgenden morgen, onder Bijbelsche geschiedenis, hadden we natuurlijk een prachtige gelegenheid om er nog eens over na te praten en onder zulke gesprekken voelen we, hoe heerlijk het is, dat de kinderen niet alleen thuis Christelijk opgevoed worden, maar ook op school leeren van hoogere dingen. En het omgekeerde moet ook het geval zijn, zooals ge wel voelt. Niet alleen op school Christelijk opgevoed, maar ook thuis. Huisgezin en school moeten samengaan.

Bij dergelijke gesprekken, zooals deze bewuste morgen, is het je soms vergund, eens even verder te kijken, dan de oppervlakte van 't gemoed dier kleine menschen. Op mijn vragen, wat ze baden, bleek mij, dat de meesten elken avond hetzelfde gebedje opzegden.

Een klein meiske vertelde: „Ik bid voor 't ledikant mijn gebedje, maar als ik onder de dekens lig, bid ik stil verder en vertel de lieve Heer nog van alles."

En een groote jongen, een echte woelwater, vertelde, dat hij elke avond bad om in school toch goed te mogen oppassen. En men kan werkelijk merken, dat hij strijd voert tegen zijn ongehoorzaamheid, al wint zijn natuur het toch wel weer eens.

Ook één verklaarde, dat het zoo moeilijk was om altijd je best te doen en aan de Heer Jezus te denken. Daar had deze kleine groot gelijk aan, want hebben wij ook niet altijd moeite en strijd om dicht bij den Heiland te blijven en kost het ons niet veel moeite om altijd Zijn wil te doen!

'k Mocht nu alle kinderen, ook degene, die niet gewoon waren te bidden, er op wijzen, dat ze den Heiland alles kunnen vertellen, dat ze Hem alles mogen vragen en vooral niet vergeten Hem te vertellen, dat ze dankbaar zijn voor al de zegeningen, die ze ontvangen.

's Middags kwam er één van de kinderen me vertellen, dat ze aan „mem" gevraagd had of ze 's avonds mocht bidden en „mem" vond het goed. „Nou," zegt er een ander heel wijs, „hoe zou een „mem" dàt niet goed vinden. Dat wil toch iedere „mem" graag."

Ja, dit is het nu, waar ik uw aandacht op wou vestigen: dat wil iedere „mem" graag, ja, dat wil ieder ouder graag, vader zoowel als moeder.

En nu moet ge niet denken: o, op school leeren mijn kinderen wel bidden en danken en wordt hun uit de Bijbel verteld. Neen, het huisgezin is de plaats, waar het kind de eerste en meeste indrukken ontvangt voor het leven en de school sluit zich daarbij aan. Het huisgezin is de hoofdzaak. En waar juist in de kinderjaren het gemoed zoo ontvankelijk is voor indrukken, daar moeten de ouders niet verzuimen hun kinderen steeds op hoogere dingen te wijzen. Als ieder Vader begreep hoeveel zegen uitgaat van de huiselijke godsdienstoefeningen, hij zou ze nooit nalaten. Hoe mooi is het wanneer het heele gezin

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

18.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen was als zwerveling te Parijs gekomen en woonde bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Een door haar op straat gevonden kindje behoudt zij en geeft voor, dat het haar toevertrouwd is door een stervende tante. Giuseppe is jongste bediende geworden bij den heer Manuel. Richard, Marie's broer is ziek geworden en naar het ziekenhuis gebracht. Giuseppe wil voortaan niet liegen. Hij is naar de Zondagsschool geweest. Marie vreest dat hij het geheim omtrent het kindje niet bewaren zal. Giuseppe is met bezwaard hart naar het kantoor gegaan, maar diep in zijn hart klinkt als liefelijke muziek de geschiedenis die hij op Zondagsschool gehoord heeft.

Wij die de geschiedenis van het kruis van jongs af kennen en die misschien reeds op de schoot van moeder hebben vernomen, kunnen ons nauwelijks een voorstelling maken van de blijdschap en verbazing dergenen, die voor het eerst in hun leven die boodschap hooren en eenvoudig en oprecht van hart genoeg zijn, die te gelooven.

Het laatste was bij Giuseppe het geval geweest, en hij had zijn voor liefde zoo gevoelig hart direct in vol vertrouwen aan den Vriend gegeven, die eens een gruwelijken dood gestorven was, opdat hij niet verloren zou gaan. De geest der liefde en zelfverloochening, die den warmhartigen jongen gedreven had, om zijn schaarsche maaltijd slechts voor de helft te gebruiken, opdat Marie en Richard het leeuwendeel daarvan zouden hebben, deed nu de wensch bij hem ontstaan, alles te dulden om zijn hemelsche Vriend zijn dankbaarheid daarvoor te bewijzen. Zijn eenvoudige kinderziel had niet zulk een strijd door te maken, zooals menigeen van ons te verduren had, voor wij met blijmoedig hart den Heiland gingen volgen. De geschiedenis, die zijn leven een andere wending gaf was hem door een man verteld, die hij onvoorwaardelijk vertrouwde, en het gevolg was, dat hij zich geheel met hart en ziel gaf aan Hem, die hij had leeren aanzien als Zijn Koning en Heere

Hij spoedde zich zoo vlug mogelijk voort, om gauw weer in 't kantoor te zijn, toen hij plotseling in een armoedige wijk een man voor zich zag, die zoopas een zak op den grond neerzette. Hij keerde juist den rug naar Giuseppe toe; maar nauwelijks had de knaap een blik op die gebogen gestalte en de door een oude vilthoed bedekte weelderige zwarte haren geslagen, of hij bleef roerloos staan als een marmeren standbeeld en staarde hem met wijd opengespalkte oogen aan, waarin namelooze ontzetting stond te lezen.

Wat hij reeds een jaar lang gevreesd had, was nu gebeurd: Hij bevond zich tegenover Martino Casola.

Wat zou hij doen? Hoe kon hij ontsnappen? Zijn tanden klapperden van ontzetting; Hij was doodsbleek, en op zijn gezicht stond de vertwijfeling te lezen.

Toen hij vluchten wilde was het reeds te laat. Martino had hem, de gedaanteverwisseling ten spijt, die er met hem plaats gevonden had, al herkend aan de uitdrukking van slaafsche vrees, die de trekken van het kind reeds enkel bij den aanblik van zijn vervolger en vroegere onderdrukker hadden aangenomen.

In een oogenblik had Martino zich op hem geworpen en hem met een ruwen vloek bij den schouder gepakt.

»Heb ik je eindelijk terug, deugniet?« riep hij. »Ditmaal ontsnap je mij niet meer.«

Een oogenblik was Giuseppe als verlamd van schrik. Hij was twaalf jaar oud, groot en goed ontwikkeld; maar toch kwam er in de eerste oogenblikken niet de gedachte bij hem op, dat hij zich zou kunnen verzetten, zulk een geweldige macht had die man over

om Vader zit geschaard en hij hun aandacht bepaalt bij Gods Woord en daarna hen allen opdraagt aan den Heer.

De kinderen hooren hoe Vader al de zorgen van het gezin aan den Heer vertelt, hooren dat Vader dankt voor de genoten zegeningen, ja, dat Vader den Heer alles vertelt en zouden ze dan niet weten, dat hun Vader en Moeder een levenden Heiland hebben en zullen zij dan niet op hun beurt ook hun bezwaren den Heer voorleggen? Welk een vertrouwelijke band wordt dan gelegd tusschen den Allerhoogste en de kinderen en tevens ook tusschen ouders en kinderen. En de indrukken, die ze uit hun ouderlijk huis meenemen, zullen hen altijd bij blijven. En moeders, geef uw kinderen eens gelegenheid om vertrouwelijk met u te praten. Hoeveel goeds kan zoo'n gesprek uitwerken. Hoeveel problemen, die het kleine hoofd bezighouden, kunt ge door een liefdevol begrijpen oplossen. Wat kunt gij soms de strijd van uw kinderen verlichten. Laat uw kinderen voelen, dat gij met hen meeleeft en dat al hun belangetjes ook uw belangstelling hebben.

Het is niet genoeg, dat ge uw kinderen lichamelijk verzorgt, maar gij moet het ook opvoeden voor den hemel.

Gij moet het vertrouwen van uw kind zien te winnen en wanneer ge dat hebt, zal het kind, ook later als het man of vrouw is uitgegroeid, u raadplegen in moeilijkheden en wat heerlijk voor ouders, wanneer zij hun kinderen in al deze dingen kunnen helpen. Wat mist dan die ouder veel, die alleen het lichamelijk welzijn op het oog heeft en buiten het innerlijk leven van z'n kind blijft staan.

Welk een zegen ook voor het kind, wanneer het een thuis bezit, waar vader en moeder altijd belangstelling toonen in z'n beleven en ze niet afgescheept worden met: „Och, hou op te zeuren" of „'k heb nu geen tijd".

Ik wil hopen, dat dit weinige, wat ik opmerkte, er toe mag bijdragen, dat ouders niet alleen voor het aardsche zorgen, maar steeds hun kinderen voeren tot Hem, die gezegd heeft: Laat de kinderen tot Mij komen, want derzulken is het koninkrijk der hemelen.

O. B. J. D.—de V.

AANTEEKENINGEN BIJ ENKELE TEKSTEN.

Die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven, en een iegelijk, die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid. Joh. 11 : 25 en 26.

Er is in deze uitspraak van den Heiland, duidelijk sprake van tweeërlei sterven. De Heere Jezus spreekt hier over de beteekenis van het geloof in Hem. Die beteekenis kan verkeerd gezien worden. Het was in het gesprek met Martha, aan de nog gesloten groeve van Lazarus, dat de Heiland hierover sprak.

„Die in mij gelooft, *zal leven*". Leven is Jezus' gave, of eigenlijk de gave des Vaders aan ieder, die in Jezus gelooft. Hij kwam om te brengen leven en overvloed. Wie het karakter van het Evangelie van Johannes kent verwondert er zich niet over, de aangehaalde verzen in dit Evangelie aan te treffen.

Zal, die in Jezus gelooft leven? Maar zien we dan niet dagelijks, dat menschen, die in Jezus gelooven, sterven?

Inderdaad. Aan *dat* sterven ontrukt ons het geloof in Jezus niet. De Heer zegt het zelf: die in Mij gelooft, zal leven, ook al sterft hij.

Maar er is een andere dood, waarvoor het geloof in Jezus wel bewaart en dat is de tweede of de eeuwige dood. Dat het geloof in Hem voor dien dood vrijwaart, voegt de Heer er onmiddellijk aan toe: die leeft en in Mij gelooft, zal niet voor eeuwig sterven.

Reeds de Joden maakten onderscheid tusschen dit tweeërlei sterven, en het Nieuwe Testament doet het ook. Het

---

hem. Casola bemerkte dit direct, en gebruik makende van deze positie, hield hij den jongen nog steviger vast en trok hem in een stillere straat met zich mee.

Hoewel hij geweldig geschrokken was, was Giuseppe echter in den diepsten grond der zaak toch niet meer de willooze slaaf, die nog voor een jaar voor elk woord van zijn harde meester gesidderd had. De invloed van Marie's onafhankelijk, energiek karakter was niet zonder uitwerking op hem gebleven. Bovendien droeg het bewustzijn, een beschermer gevonden te hebben, en voortaan zijn levensonderhoud te kunnen verdienen, er niet weinig toe bij hem meer mannelijk te maken. Maar boven alles sterkte hem in deze ure van gevaar het vertrouwen in den machtigen, getrouwen en altijd tegenwoordigen Vriend, waarmee hij pas den vorigen dag door den heer Lavender bekend geworden was. Nu kreeg hij moed. Een zeker iets, dat hij nog nooit gevoeld had, ontwaakte plotseling in hem en overheerschte alle andere gevoelens.

Opeens rukte hij zich van zijn onderdrukker los; maar inplaats van op de vlucht te slaan, bleef hij dapper staan en zag hem met bijna uitdagende blik aan, terwijl hij meteen tegen een nieuwe aanval op zijn hoede was.

»Waag het niet weer mij aan te raken!« zeide hij, zich evenals Martino van zijn moedertaal bedienende, terwijl hij het hoofd trots in den nek wierp, terwijl Casola hem zwijgend maar met matelooze verwondering aankeek. „Ik ken je wel. Jij bent de man, die mij zoo vaak mishandeld hebt, omdat ik zwak en onbeschermd was. Maar nu ben ik sterk en moedig en bezit bovendien machtige en edele vrienden."

„Wie zijn deze vrienden, als ik vragen mag?" antwoordde Casola, die er zich wel ietwat rekenschap van begon te geven, dat hij er goed aan zou doen, den moedigen, goedgekleeden jongen iets fatsoenlijker te behandelen, dan hij van plan was geweest te doen.

»Marie, Richard en mijnheer Manuel en — ja — ik heb ook nog een andere Vriend, de Heer Jezus Christus, Die mij heden uit uw hand redden zal.«

Met een vernieuwde vloek ging de schurk een stap achteruit, zoo groot was zijn verbazing. Zijn koudbloedigheid echter direct herwinnend voegde hij er spottend lachend aan toe: »Van je Richard en van je Manuel en de anderen heb ik nog nooit gehoord; maar wat de laatste betreft, zul je wel zien, dat het Hem niet zoo gauw gelukken zal, je uit mijn hand te rukken. Je behoort mij toe. Je vader heeft je aan mij vermaakt. Wij hebben geen tijd te verliezen, en je zult nog wel niet heelemaal vergeten zijn, dat ik over middelen genoeg beschik, om je te dwingen mij te gehoorzamen. Wanneer je niet gauw meegaat, zul je spoedig bemerken, dat mijn hand niet zachter is dan vroeger. Voorwaarts marsch, jonge man!«

Met deze woorden stak hij zijn arm door die van den jongen en hield hem met ijzeren kracht vast, terwijl het voor de voorbijgangers scheen, dat die beiden eenvoudig arm in arm over de straat gingen.

»Let op,« zeide Casola, hem vlug met zich meetrekkend, »als je schreeuwt of om hulp roept, doorsteek ik je met deze dolk. En wat helpt dan je Jezus Christus?«

Giuseppe zag den dolk in zijn hand glinsteren en wist, dat Casola geen ijdele bedreiging uitstiet. Enkele minuten geleden zou het zien van het wapen voldoende zijn geweest, hem tot zwijgen te brengen; maar nu keerde hij zijn bleek maar volkomen rustig gelaat naar den voor geen misdaad terugschrikkende Casola en zeide zonder zelfs maar met de oogleden te trillen: »Hij heeft mij lief, en is wijs en machtig. Ik ben niet bang voor je!«

Wordt vervolgd.

Geweldige prijsverlaging van BOEKEN!

Vóóruit, dáár gaan ze! de fonkelnieuwe, groote prachtwerken onder No. 1-10, fraai gebonden, rijk voorzien van platen, voor de helft, voor één derde van vroegere prijzen! Doorelkaar dus f 1.50. Dat is een gebeurtenis waar elk Boekenkenner van staat te kijken! Wie wijs doet, koopt de heele serie vóór het te laat is. Wie één koopt of enkele, bestelt gauw de anderen na! Van dit prachtaanbod zullen u en wij pleizier beleven. - DE TWEEDE OPVALLENDE AANBIEDING vindt U onder No. 11-38. De 28 aardig gebonden deelen, met stofomslag bovendien, gaan nu voor 73 ct.! Wij hebben de laatste 12000 deelen gekocht. De prijs is nu tot het uiterste gesteld. **Boeken van Schrijver, Runa, Breevoort, Alcock, Mevr. Hoogstr.-Schoch,** enz. voor 73 centen gebonden, het is een spotkoopje! TEN DERDE **Schippers'** verhalen voor 59 cent. TEN VIERDE de royale uitgaaf van **„De Lelie van ons Vorstenhuis" 340 blz.,** gebonden f 1.25. — TEN VIJFDE, TEN ZESDE, TEN ZEVENDE...... Wij houden op! Het is een schitterende reeks koopjes die wij op de Boekenmarkt werpen. Een stroom van duizenden bestellingen breekt los! Wij staan gereed U vlot en coulant te bedienen.

IN No. 1—10 smult al wie jong is en ouderen met een jong hart. — GROOTE PRACHTBOEKEN, rijk geïll. Keurig gebonden, voorheen f 4.25, f 3.90, 3.75 enz., nu doorelkaar f 1.50. De beste chr. schrijvers. Hoogstaande lectuur. Voor dit prijsje een unicum op de Boekenmarkt!

1. H. GORDEAU. Dirk Stockmann, een jongen met een hart. Prachtig! 260 bl., rijk geb., f 1.50.
2. H. GORDEAU. Het Meesterhuis van Terhorst. Hier glundert het echte, onstuimige jongensleven. 352 bl., rijk geb., f 1.50.
3. H. GORDEAU. Twee Jongens. Dit boek is een smulpartij voor uw jongens. Ge hoort hun hart kloppen als ze er mee bezig zijn. 240 bl. rijk geb. f 1.50.
4. G. SCHRIJVER. De Jongens van de Club. Schitterend verhaal. Echte, raakgeteekende jongensfiguren. 242 bl. rijk geb. f 1 50.
5. G. SCHRIJVER. Toen Moeder weg was. Vraag uw jongen en meisje: „hoe vind je dit boek?" Ze zullen u met schitterende oogen en roode ooren zeggen: „Wat is dat fijn, wat is dat echt!" 300 bl. geb. f 1.50.
6. J. LENS. Rhandensche Jongens. Fijne avontuurtjes in een Jongenskamp. 192 bl. rijk geb. f 1.50.
7. SILVANUS. Wij en ons Ezeltje. Een vermakelijke historie met een ezel, vol grappige platen. 180 bl. rijk geb. f 1.50.
8. J. BERKHOUT. Uit Jan Springers Jongensjaren. Prachtverhaal uit het soms zoo gevaarlijke, deinende jongensleven. 240 bl. rijk geb. f 1.50.
9. HILBRANDT BOSCHMA. Blank en Bruin. Heel mooi verhaal uit Indië. Bij een Schoolbibl. hebben jongens al eens om dit boek gevochten. 180 bl. rijk geb. f 1.50.
10. ARI DANE. Jan Jansen en z'n Vriend. Een juweeltje. Fijne vertelling, [illegible] menigte platen!
11. BREEVOORT. Tot het Licht. Aangrijpend verhaal. Een antwoord op de vraag of man en vrouw elkaar mogen verlaten, ook als de liefde „verdween". 240 bl. geb. 73 ct.
12. BREEVOORT. In den Kerkstrijd. Uit het Rotterdamsche volksleven. Eenige hoofdst.: Aleida's levensleed. De Kwaadspreekster. Verboden samenkomst. Gevonnist en vertroost. Roemen in verdrukking, enz. Treffend. 258 bl. geb. 73 ct.
13. BREEVOORT. Vrouwenweelde en Vrouwensmart. Onvergankelijk schoon verhaal. 200 bl. geb. 73 ct.
14. MEVR. HOOGSTR. SCHOCH. De Groote Levenswet. Een der mooiste boeken, van de talentvolle schrijfster. 190 bl. geb. 73 ct.
15. AMY LE FEUVRE. Een gelukkige Vrouw. Schitterend verhaal huwelijksleven. 260 bl. geb. 73 ct.
16. MEVR. MARION VEREN. Om een Leuze! Aangrijpend verhaal uit den Wereldoorlog. Een der mooiste boeken ooit door een vrouw geschreven. 208 bl. geb. 73 ct.
17. DEBORA ALCOCK. De Czaar. Schitterend Hist. Verh. Inh. o.a. Tocht naar Rusland 1812. Moskou in brand. De ramp bij de Berezina, enz. 416 bl. geb. 73 ct.
18. Ds. STRAATSMA. Late Lente. Ontroerend beeldt de schrijver z'n kleine misvormde David uit, met zijn schuine angstoogen, maar scherp verstand. Late lente en late liefde, maar zij komen! 200 bl. geb. 73 ct.
19. EMMA W. CHRYSTIE TYNDALE. Van de donkerheid en wisselvalligheid des levens, en Gods zorg voor Zijn kinderen. 216 bl. geb. 73 ct.
20. SHELDON. Zijns Broeders Hoeder. Aangrijpend verhaal uit Noord-Amerika. 284 bl. geb. 73 ct.
21. MEVR. SCHROTT. Jacob Brunner. Uit de Tiroler bergen. Hoofdpersonen: Jacob, door zijn moeder bestemd om priester te worden en Mieke, het meisje, dat hij zielslief heeft. 212 bl. geb. 73 ct.
22. SCHRIJVER. Ontwapend. Een der mooiste boeken ooit verschenen. 256 bl. 73 ct.
23. SCHRIJVER. Het eenzame Pad. Prachtig! 278 bl. 73 ct.
24. CHRISTALLER. Ruth's Huwelijk. Van een predikantsdochter. Haar verloving, bewogen huwelijksleven enz. Héél mooi. 240 bl. geb. 73 ct.
25. RüDIGER. Haberman's Pleegzoon. Aangrijpende vertelling uit het Zigeunerleven. 254 bl. geb. 73 ct.
26. HOOGENBIRK. Een heel gewone Geschiedenis. Mooi verhaal, fijne humor. 246 bl. geb. 73 ct.
27. OLGA v. H. Hetgeen God samengevoegd heeft...... Prachtverhaal uit een merkwaardig huwelijksleven. 246 bl. geb. 73 ct.
28. ROSEN. De Alpenkoningin. Verhaal uit de bergen, vol ontroerende tragiek. 238 bl. geb. 73 ct.
29. RUNA. Wildvogel. Uit een meisjesleven, vol kostelijke humor. 218 bl. geb. 73 ct.
30. RUNA. Stemmen. Diep geroerd wordt elk, die dit prachtverhaal leest. 220 bl. geb. 73 ct.
31. RUNA. Hij en zijn vrouw. Juweeltje van vertelkunst. Fijne ongekunstelde humor. 175 bl. geb. 73 ct.
32. NAMENHAUER. Naar nieuwe stranden. Meesterlijk verhaal uit het fel bewogen leven van een jongen predikant. 250 bl. geb. 73 ct.
33. BOWEN. Schimmen uit het verleden. De vermaarde schrijfster vertelt zéér mooi. 190 bl. geb. 73 ct.
34. DEKKER. Uit de Strafgevangenis. (Te Scheveningen.) Deze gevangenispredikker vertelt ontroerend. inh. o.a.: Een Indisch fourier. Den duivel te slim. Een kind van gebed en tranen. Wijntje en Trijntje. Chantage. Vier boerenjongens, enz. 232 bl. geb. 73 ct.
35. DE COSTER. De Bijbel in het Smidshuis. Mooie vertelling van een Bijbelcolporteur. 198 bl. geb. 73 ct.
36. SHELDON. De Zeven dagen van Robert Hardy. De ontzettende droom van een rijk fabrikant en de ontroerende omzetting daardoor in zijn leven. 215 bl. geb. 73 ct.
37. BROUWER. Moeiten des Levens. De strikken der geldgierigheid en de kracht des Geloofs. Fijne karakterteekening. 240 bl. geb. 73 ct.
38. MARJ. BOWEN. George Washing- [illegible] Ketellapper. Heel mooi. 176 bl. 59 ct.
40. SCHIPPERS. De Boschwachter van den Oldenborn. Prachtig! 160 bl. 59 ct.
41. SCHIPPERS. Het Loon der Zonde. Spannend verhaal Brabantsche platteland. 160 bl. 59 ct.
42. SCHIPPERS. Het Veerhuis en de Rozendonk. Prachtverhaal huwelijksleven. 160 bl. 59 ct.
43. C. A. MASON. De Lelie van ons Vorstenhuis. De royale uitgaaf van dit vermaarde, schitterende verhaal gaat thans weg. Gebonden, 340 bl. voor f 1.25. Een succesno.!
44. C. H. v. d. POST. Ignas Prinsloo, of Volharding bekroond. Bekende, mooie Transvaal-vertelling. 202 bl. fr. geb. 91 ct.
45. C. H. v. d. POST. Piet Uys, of lijden en strijd der Voortrekkers. Uit een heldentijd. 208 bl. fr. geb. 91 ct.
46. H. J. v. LUMMEL. De Hopmansvrouw van Utrecht. Nu 59 ct.
47. H. J. v. LUMMEL. De Bijlhouwer van Utrecht. Nu 59 ct.
48. H. J. v. LUMMEL. De Smidsgezel van Utrecht. Nu 59 ct.

De geheele serie van 3 schitterende historische verhalen van Lummel groote uitgaaf, herzien door Joh. Breevoort, totaal 478 bl. ineens f 1.70. De 3 dln. in één rijken Prachtband f 2.50. Buitengewoon koopje!

49. LODEWIJK MULDER. Jan Faessen. Hoogstaand, keurig hist. verh. 17e Eeuw. Gr. uitg. 440 bl. f 1.90, rijk geb. f 2.70.
50. H. L. GATES. Verkochte zielen. Bange lijdensweg van een Armenisch meisje, vervolgd door de Turken. 208 bl. 90 ct.
51. JOHANNA RIJKSEN. Vrouwenleed. Treffend verhaal beruchte Vrouwenkampen, tijdens den Boerenoorlog. 184 bl. met pl. sl. 69 ct.
52. ELBERTS. Vaderl. Geschiedenis. Vanaf de Batavieren tot en met den Wereldoorlog, met 150 platen. 268 bl. 90 ct., geb. f 1.25.
53. ANDRIESSEN. Erio, de Heidenknaap. Prachtig hist. verh. 216 bl. vol pl 90 ct., rijk geb. f 1.35.
54. ZANE GREY. De Wildernis overwonnen. 190 bl. 79 ct.
55. ZANE GREY. De Jacht op het rossige Paard. 180 bl. 79 ct.
56. ZANE GREY. In den greep der Woestijn. 186 bl. 79 ct.

Zane Grey's verhalen uit Amerika's wouden zijn prachtig!

57. MEVR. TAYLOR. De Opiumslaaf. Mooie, spannende vertelling van een Zendeling. 160 bl. 59 ct.
58. SCHIPPERS. Op de Keien. Treffend verhaal fabriekstad. 150 bl. 59 ct.
59. MADSEN. De Ruiter op het Witte paard. Prachtverhaal dat u met ingehouden adem leest. 140 bl. 59 ct.
60. BROCKHOUS. Het Geloof overwint. Treffend verhaal vervolging Hugenooten. 144 bl. 59 ct.
61. HEITEFUSS. Ik zocht Hem. Het leven eener jonge vrouw. Innig schoon en ontroerend. 160 bl. 59 ct.
62. ELISABETH FRANKE. Het Groote Stille Licht! Treffend verhaal sanatorium. 190 bl. fr. geb. 99 ct.
63. PENNING. Noodweer! Schitterend hist. verh. 1672. 256 bl. fr. geb. 99 ct.
64. P. KEUNING. Kinderen in verstand en in boosheid. Een boek dat „Oostloorn" evenaart, zoo niet voorbij streeft. 250 bl. fr. geb. 99 ct.
65. LOUWERSE. Snakerijen van Tijl Uilenspiegel. Leutig boek, dat alle jongens en meisjes van 8—88 jaar met een schaterlach lezen. Met 24 platen. 184 bl. 69 ct.
66. STRAATMAN. De Jager van Velgersdijk. Mooi verhaal jagers- en visschersleven. 188 bl. 69 ct.
67. HOLLE. Het Veenwijker Viertal. Schitterend Jongensboek. 242 bl. 79 ct.
68. ABRAMSZ. Honderd Kleine Vertellingen. Keurig vertelboek. 180 bl. 69 ct.
69. C. MARTENS. Onder het Kruis. Ontroerend verhaal Geloofsvervolging in Rusland en de vlucht van den schrijver uit de klauwen der Bolsjewieken. 176 bl. gr. uitg. 90 ct., rijk geb. f 1.40.
70. SCHIPPERS. De Sluiker. Spannende Zeeuwsche smokkelhistorie. 160 bl. in prachtb. f 1.—.
71. LOUWERSE. Alfer en Wala. Uit den Batavierentijd. 190 bl. 69 ct.
72. LOUWERSE. De Vos van Berkenheim. Hist. verh. 192 bl. 69 ct.
73. LOUWERSE. Met Eere Verloren. Hist. verh. 192 bl. 69 ct.
74. LOUWERSE. Vorst en Edelman. Vol spannende episoden. 192 bl. 69 ct.
75. LOUWERSE. De Oude Valkenier. Uit oude tijden. 184 bl. 69 ct. [illegible]
78. LOUWERSE. Trouw en Ontrouw. Hist. verh. 190 bl. 69 ct.
79. LOUWERSE. Peter de Wolfsjager. Uit bange dagen. 160 bl. 69 ct.
80. LOUWERSE. De Trouwe Schildknaap. Fijne Hist. verh. 190 bl. 69 ct. De Historische Verhalen van Louwerse zijn prachtig en goedkoop! De geheele serie 10 DEELEN, 1850 BLADZ., ineens f 6.25.
81. MEVR. BOSBOOM. Jonkvrouwe de Mar'eon en Diana. Twee beroemde verh. Rijk geïll. 432 bl. Koopje 91 ct.
82. MEVR. BOSBOOM. Een Leidsch Student in 1593. Fijn Hist. verh. Rijk geïll. 378 bl. Koopje 79 ct.
83. MEVR. BOSBOOM. Frits Millioen en zijn Vrienden. Fijn Hist. verh. 394 bl. rijk geïll. Koopje 79 ct.
84. A. HANS. De Bijbel van den Pastoor. Prachtverhaal van de grenzen. Oorlogsjaar 1914. 208 bl. 91 ct., fr. geb. f 1.31.
85. ANNIE LUKAS. Niet door eigen kracht. Roerend verhaal doktersgezin. 272 bl. 96 ct.
86. Dagboek van een ter dood veroordeelde. De bekeering van Ruurd v. Dijk in het tuchthuis te Leeuwarden (de beruchte moord te Balk 5 Dec. 1845). 130 bl. geb. 56 ct.
87. MARRYAT. Japhet, de Vondeling. Spannend verhaal Londensch Weeshuis. 140 bl. 46 ct.
88. D. LANGENDIJK. De strijd om den Bijbel op de School. Bezielde historiebeschrijving, 80 jaren strijd. Foto's: Groen, Kuyper, Lohman, de Visser. Juweeltje! 130 bl. 49 ct.
89. KIEVIET. Toen Dik Trom een jongen was. Vermaard jeugdverhaal. 226 bl. f 1.—.
90. KIEVIET. In „Den Otter". Schitterend. 214 bl. f 1.—.
91. ULFERS. Oostloorn. Dorpsschetsen. Wereldberoemd. 340 bl. fr. geb. f 2.50.
92. ULFERS. Harro Walter. Schetsen groote havenstad. Meesterlijk. 312 bl. rijk geb. f 2.75.
93. ANDREE. De Verloren Zoon. Treffend verhaal van een paar verloofde jonge menschen. 't Vindt zijn ontknooping in donker Amsterdam. Het slot is ontroerend. Nieuw. 136 bl. geïll. 64 ct.
94. VAN BONTE DINGEN. Schetsen uit het leven. Luim en ernst: Een vermageringskuur. Een verboden genotmiddel. De „aangesloten" zuigeling, enz. 276 bl. koopje 39 ct.
95. Ds. J. KRäKER. (Evangeliedienaar in Rusland.) De Wasdom des Geloofs. Juweeltje. 160 bl. 59 ct.
96. KERKHERVORMING. Leerredenen van: v. Oosterzee, Beets, ten Kate, enz. Groote bundel 290 bl. koopje 49 ct.
97. „Bewaar het Pand u toebetrouwd." 53 korte Leerr. van Z.-Afr. Predikanten Ds. Kruger e. a., over zéér bijz. texten. 590 bl. f 1.29.
98. **Ds. G. DOEKES. De Beteekenis van** Israëls val. Romeinen 9—11. Eervol vermeld hoofdwerk van den nu ontslapen dienaar. f 5.50, uitsluitend voor dezen uitverk. f 1.59.
99. PROF. STEVENS. De Leer des N. Testaments, voorw. Prof. van Rhijn. 720 bl. f 7.90, nu f 1.25.
100. PROF. LEMME. (Heidelberg) Chr. Ethiek. 2 gr. dln. keurig geb. 1149 bl. f 14, nu f 4.25.
101. LAMB. MYSERAS. Het Kabinet des Genaden-Verbonds. 184 bl. 49 ct.
102. IDEM. Het Kinderdeel der Vromen. 138 bl. 41 ct.
103. IDEM. Eens Christens opmerking op den Hemelweg. 132 bl. 41 ct.
104. IDEM. Onderricht voor ware vromen. 124 bl. 41 ct.
105. IDEM. Der vromen ondervinding op den weg naar den Hemel. 116 bl. 41 ct.

DE 5 kostelijke werkjes van Myseras, ± 700 bl. ineens genomen sl. f 2.—.

106. BARENTZ. Zak-Woordenboek Nederl.—Engelsch, Engelsch—Nederl. 600 bl. in prachtb. f 1.30.
107. Het Beste Brievenboek. Wegwijzer voor een flinken briefstijl. Ruim 200 Modellen: Particuliere- en Familiebrieven. Liefdesbrieven. Sollicitaties, Requesten, enz. 69 ct.
108. MEVR. BARENTZ. Het Boek voor de Huisvrouw. Handleiding: Kookkunst. Inmaken. Wasschen. Strijken. Tafeldekken. Vlekken verwijderen, enz. enz. 124 bl. 49 ct.
109. WALESON'S HAAKBOEKJES. Inhoudende o.a.: Het Haken. Wagen- en Wiegespreitjes. Tusschenzetsels. Slobkousen. Onderjurkjes. Garnituren. Rozetten, enz. enz. 2 dln. 216 bl. met ruim 200 afbeeldingen. 75 ct. [illegible] Eiergerechten, enz. Vele menu's als voorbeeld. Ook over Tafeldienen, enz. 210 bl. 98 ct.
111. RASPAIL. Geneeskundig Handboek. Vanouds vermaard. Prachtverzameling ouderwetsche recepten en geneesmiddelen, bewerkt door een Arts. Een schat van levenswijsheid. Alle ziekten en ongemakken **worden behandeld. 200 bl. sl. 59 ct.!**
112. DOORTMONT. Koraalboek Gezangen en Vervolgbundel, met accoorden in letters, voor orgel. Prachtmethode voor eenvoudige menschen om zondermuziekkennis te spelen. In fr. prachtb. f 3.—, nu voor 99 ct.
113. DA COSTA. Complete Dichtwer**ken. 3 dln. ± 1000 bl. in één pr.bd. f 2.95.**
114. DE GENESTET. Complete Dichtwerken. Inh. o.a.: Benjamin af. De Humorist. De Schoenlapper. Het haantje van den toren. Jan Rap. Moeders graf. Uit het Studentenleven. Het dagboek van een gelukkige. Verliefd. Koosje, enz. enz. De groote uitgaaf met platen, 326 bl. in prachtband f 3.25, nu f 1.60.
115. EEN BUNDEL POEZIE. Groote Voordrachtenbundel. Een keurverzameling in luim en ernst. Inh. o.a.: Met z'n achten. De mislukte kus. Langs moeders graf. Huibert en Klaartje. Eliza's vlucht. De brillekoopman. De ontdekte minnebrief. Vertellingen van een zeeman. Een goedkoope bruidegom. De goede Piet. Watter die meisjes toch raadsels zijn, enz. enz. enz. Gr. uitg. Het beste en mooiste is hier bijeen. In soepel linnen gebonden, 288 bl. f 1.20.

VOORWAARDEN:

1. Opgaaf der No.'s is voldoende.
2. *Schrijf uw No.'s op de linkerstrook van postwissel of girobiljet. ONS GIRO-NO. IS 31769.* Niet zonder noodzaak daarnaast nog brieven of briefkaarten schrijven. Dat geeft bij de behandeling van duizenden poststukken vertraging.

Alleen aan bekende adressen betaling na ontvangst der boeken. Meld dan s.v.p. in uw schrijven „Betaling na ontvangst".

3. Beneden f 1.— leveren wij niet.
4. WIJ ZENDEN FRANCO THUIS.
5. Buitenland met verhooging van 20 % wegens extra vracht.
6. *Dit aanbod is tijdelijk.*

Uitgeverij Boeijenga
Kleinzand 89, Sneek

GRATIS EN FRANCO is voor een ieder verkrijgbaar onze groote *Nieuwe Catalogus van Boekwerken.* Uitgebreide keuze.

kent menschen *die door den tweeden dood* niet beschadigd zullen worden.

Joh. 7 : 37 en 38.

Zoo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.

Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stroomen des levenden waters zullen uit zijn binnenste vloeien.

„Gelijkerwijs de Schrift zegt". Waar staat dat nu? Waar zegt de Schrift, dat uit het binnenste van den mensch, die in Jezus gelooft, stroomen des levenden waters zullen vloeien? De gelijkluidende teksten bevredigen niet. In niet een van die teksten wordt dat gezegd, wat de Zaligmaker hier verklaart.

Zou dat „gelijkerwijs de Schrift zegt", dan misschien op wat anders slaan? Waar leesteekens en versindeeling in den Bijbel menschenwerk zijn van later eeuwen moeten we ons de vrijheid voorbehouden om die, als ons dat beter voorkomt te verplaatsen. Waarom zouden we de eerste woorden van vers 38: die in Mij gelooft, niet bij vers 37 voegen en dat vers aldus lezen:

Zoo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke, geloovende in Mij.

Zoo gelezen verklaart de Heere Jezus hier, waarin dat drinken bestaat: het is gelooven. Gelooven is drinken. Deze nadere toevoeging of verklaring is niet overbodig, maar heeft goeden zin. Waarom zou de Heiland niet gezegd hebben, dat men door in Hem te *gelooven*, den zegen van Zijn verschijning deelachtig wordt?

Een tweede vraag doet zich dan voor, en dat is deze:

Waarom zouden we in dezen Jezus gelooven? Hoe zou dat mogelijk zijn, dat men van Hem kan drinken?

Wel, antwoordt de Heer op deze onuitgesproken vraag: denk aan wat de Schrift zegt: „Stroomen van levend water zullen uit Zijn binnenste vloeien". Daar dit woord bij wijze van citaat gegeven is, spreekt Jezus hier niet, zooals men anders verwachten mocht, van „Mijn", doch van „Zijn" binnenste. — En mij dunkt, van deze gedachte, dat uit het leven, van den Persoon van den Verlosser, stroomen van levend water, heilstroomen zouden vloeien, is het Oude Testament vol. Op Hem en niet op de geloovigen wijzen de gelijkluidende teksten, dunkt mij.

I Joh. 3 : 6 en 9.

Heeft dit vers niet reeds velen hoofdbreken gekost, en wat meer zegt, het hart zwaar gemaakt? Staat daar niet:

> Een iegelijk, die in Hem blijft, die zondigt niet; een iegelijk die zondigt, die heeft Hem niet gezien, en heeft Hem niet gekend.
>
> Die de zonde doet is uit den Duivel, want de Duivel zondigt van den beginne.

Dit woord van den Apostel klinkt ontzettend hard. Wordt door dit woord niet ieder veroordeeld? En is het niet, alsof Johannes reeds gevreesd heeft, dat we wat water in zijn wijn zouden doen, dat hij er onmiddellijk aan toevoegt:

> Een iegelijk, die uit God geboren is, die doet de zonde niet, want Zijn Zaad blijft in hem, *en hij kan niet zondigen*, want hij is uit God geboren : 9.

Kan het krasser? Die uit God geboren is zondigt niet, ja *kan niet zondigen!* En dan *een iegelijk!* Een regel zonder uitzondering dus.

Wie durft met dit woord voor oogen nu nog te zeggen, dat hij uit God geboren is? Als er nu nog stond: Een iegelijk, die uit God geboren is, doet niet zooveel zonde meer, dan ware het nog te verstaan.

Maar 't staat er zoo kras: zondigt niet, „kan niet zondigen".

Ik geloof, dat we om Johannes te verstaan, altijd de voornaamste begrippen, die Johannes in zijn geschriften gebruikt, in gedachten moeten hebben. Een van deze begrippen is: blijven. In verscheidene vormen en verbindingen keert dit begrip bij hem weer. Nu gaat het in de verzen, die nu in bespreking zijn, ook over blijven. Het woord vindt ge in de verzen 6 en 9, maar het begrip beheerscht heel deze uitspraak. Het gaat hier om *tweeërlei blijven:* het blijven in God en Gods blijven in ons eenerzijds, en ons blijven in de zonde en het blijven van de zonde in ons anderzijds. Als we dit niet in het oog vatten, maken Johannes' woorden ons geheel verlegen.

Verschillende malen is in deze verzen sprake van: „zondigen", „niet zondigen", „de zonde doen", „de zonde niet doen". En dan gebruikt de Apostel een tijdvorm, die de beteekenis heeft van (zooals Blass zegt in zijn werk: Grammatik des neutestamentlichen Griechisch): aanhoudend, voortdurend doen. En dit, zegt de Apostel, is bij den wedergeborene uitgesloten. Die uit God geboren is, *blijft* geen zondaar. Hij is het nog wel, maar het „Zaad" dat in hem is n.l. Christus, heeft de overhand en de toekomst. Er is nu nog tweeërlei in hem. Maar aan dien dubbelen toestand komt een einde: als hij blijft in God, blijft de zonde niet in hem. De overgangstoestand, waarin hij zich nu bevindt, eindigt met de volledige heerschappij Gods in zijn leven. Eenmaal zal de zonde in zijn leven door Christus geheel en al zijn verdrongen.

Vandaar de vreemde tusschenzin:

> Die de zonde doet, is uit den Duivel, want de Duivel zondigt van den beginne.

Waarom gaan de gedachten van den Apostel in eens naar den Duivel? Waarom noemt hij hen, die maar b l ij v e n zondigen, in wier leven geen breuk met de zonde intreedt, kinderen des Duivels.

Het antwoord is: de Duivel zondigt van den beginne af tot nu toe. Diens bestaan is één ononderbroken zondenreeks. In het leven van Satan kwam nooit een breuk met de zonde. En, zoo zegt nu de Apostel, menschen, die ondanks Jezus' verschijning, b l ij v e n zondigen, niet tot een breuk met de zonde komen, toonen daarin het beeld van den Duivel, want dat is het karakteristieke aan Satan, dat hij, van het oogenblik dat hij is b e g i n n e n te zondigen, is b l ij v e n zondigen.

L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Israël in Egypte. Mozes.

Exodus 1 en 2.

Les voor Zondag 1 Nov. 1931.

Wij gaan met deze les een heel eind verder. Van den tijd na Jakobs dood weten wij niet veel. Alleen dit, dat de Israëlieten zich snel vermenigvuldigden, heel snel, zie 1 : 7, (en let op hoe feitelijk wel vijf keer hetzelfde wordt gezegd). De Israëlieten groeiden aan tot een machtigen volksstam. Uit hun latere indeeling in stammen en familiën kunnen we gerust afleiden, dat ze reeds in Egypte hun stamhoofden en familieoudsten gehad hebben. Ook blijkt uit latere gebeurtenissen, dat zij van de Egyptische cultuur heel wat hebben opgedaan. Waarschijnlijk zijn de stammen Ruben, Gad en half Manasse wel hoofdzakelijk veehouders gebleven, terwijl de andere stammen zich op land- en tuinbouw en ook op ambachten hebben toegelegd. Goud en zilverwerken, bewerking van edelsteenen, lederbereiding, weven hebben ze ongetwijfeld in dezen tijd in Egypte geleerd. Daar was veel veranderd: Van een familie tot een volk geworden! Nu, er kan in een paar eeuwen ook heel wat gebeuren.

In Egypte zelf was ook heel wat veranderd. Verscheiden koningen en hun raadsheeren hadden hun tijd gehad. En door heel wat binnen- en buitenlandsche verwikkelingen was zelfs een geheel nieuw koningshuis aan het bewind gekomen. De koningen uit dit nieuwe geslacht stonden tegenover de in het verleden gegroeide toestanden heel anders dan hun voorgangers, en verplichting jegens Israël voelden ze allerminst. We lezen van een koning, die Jozef niet gekend had. Ik denk dat hij met Jozef en zijn geschiedenis *ook niets* te maken wilde hebben. Ongetwijfeld vond hij de wijze, waarop men in Eg. de Israëlieten begunstigd had geheel verkeerd. Hij zag in Israël gevaar voor zijn koninkrijk, zie v. 10b; dat machtige volk zou nog wel eens veel kwaad aan Eg. kunnen doen, dacht hij. Daarom overlegde hij,

hoe hij er wel mee aan moest, en hij besloot om de Israëlieten tot slavendiensten te dwingen, vertel v. 11.

't Hielp echter niemendal, v. 12a. Dat konden de Eg. niet begrijpen en ze werden er verdrietig van, 12b. De verdrukking werd verzwaard, v. 13 ,14; 't baatte niet.

In dien tijd gaf de Farao onmenschelijk wreede verordeningen: Alle jongetjes moesten dadelijk bij de geboorte gedood worden ('t komt mij voor, dat dit zooveel mogelijk in het geheim gebeuren moest). Maar de personen die dat volgens F.'s bevel doen moesten, vreesden God en deden het niet. We lezen, dat God ze daarvoor gezegend heeft.

Toen gaf F. een openbaar bevel: Alle pasgeboren jongetjes moesten in de rivier geworpen worden. En op het verbergen van zulke kleintjes zal wel zware straf gestaan hebben, vermoed ik. Dat was een tijd van angst. Natuurlijk zijn er aangestelde speurders (en misschien ook nog wel vrijwillige) genoeg geweest. Iedereen was bedrukt. Israël kermde van verdriet.

—o—

Er woonden in Gosen een man en een vrouw uit de stam van Levi, wier eene zoon ons bijzonder interesseert. Amram heette de man, Jochébed de vrouw (zie Ex. 6 : 19). Ze hadden — voor zoover wij weten — twee kinderen, een meisje en een jongen, Mirjam en Aäron. En in dien bangen tijd kregen ze er nog weer een jongetje bij. Een allerliefst kereltje was 't en ze waren er o, zoo blij mee, maar . . . . het gebod . . . . wat moesten ze wel doen? — — Zie Hebr. 11 : 23. Vertel.

Drie maanden ging 't goed. 't Gevaar, om opgemerkt te worden, werd steeds grooter. Steeds meer werden ze bezorgd. Vertel 2 : 3 en 4. Dat heeft deze vrouw bepaald wel doordacht zoo gedaan. Ze heeft natuurlijk de gewoonte van de prinses gekend. Vertel nu v. 5—10.

Nu werd Mozes opgevoed als een echte Egyptenaar, zie Hdl. 7 : 22. Toch vergat hij niet dat hij Israëliet was. Zijn volk en de God van zijn volk had hij lief. — Aan het hof kreeg hij het steeds moeilijker. Eindelijk nam hij bij zichzelf een vast besluit. Hebr. 11 : 24—26. Mozes was toen 40 jaar oud.

Natuurlijk vertelde hij er niets van aan Farao, maar in zijn hart overlegde hij, wat hij doen kon. 't Is duidelijk, dat Mozes aan een bevrijdingsoorlog gedacht heeft. God zou hem gebruiken voor Israël; vertel v. 11 en 12 en let daarbij op Hdl. 7 : 25.

Maar Mozes, hoe goed hij 't ook meende, liep God vooruit. Hij stond nog teveel in eigen kracht: 't was Gods tijd nog niet; en God deed zijn plan mislukken. Vertel v. 13 en vervolgens Mozes' vlucht en verblijf in Midian, 40 jaar.

K. R.

EERBIED.

Neen, ik wil dezen keer eens niet schrijven over den eerbied, dien wij aan den dag moeten leggen voor onze ouders. Helaas kan menigeen zich beklagen als die vader, die zich den troon van gezag heeft zien ontgaan. „Vroeger, toen ik jong was", zeide hij, „waren de ouders baas. Nu ik ouder ben, zeggen de kinderen hoe het moet!" Ik vertrouw, dat geen onzer tot de opstandige jeugdigen behoort anders dan om Jezus' wil. Wij blijven immers vasthouden aan het woord van Mozes: „Eert uw vader en uw moeder, opdat het u welga". En wij doen dat zonder het knellende van een gebod te voelen, omdat de liefde Gods in Christus in onze harten is uitgestort.

Ook denk ik niet aan eerbied voor de overheid, daaronder te verstaan alle vormen van gezag, die door God over ons erkend worden. Het is ons immers een behoefte om ons aan de overheid te onderwerpen, hetzij die overheid openbaar wordt in de meerderheid, waarmede een gemeente een besluit heeft genomen, of in de machthebbers van het land, welks burgers wij zijn. Natuurlijk moet ook hier het voorbehoud worden gemaakt, dat in zulk een geval onze gehoorzaamheid onze rechte verhouding tot onzen Heer en Heiland niet in het gedrang mag brengen.

Wat ik in het bijzonder op het oog heb, is de eerbied, die wij in de kerk vóór en tijdens en na de godsdienstoefening behooren te betoonen.

* * *

Aan die eerbied laat het wel eens te wenschen over in onze kringen.

Of het waar is weet ik niet, maar ik heb mij voor historisch laten vertellen, dat toen in een van onze groote gemeenten op een Zondagmorgen de organist plotseling een aanzwellende prelude afbrak, de schelle stem van een broeder schipper, die al geruimen tijd zijn best had gedaan om in zijn conversatie met zijn buurman boven de toonen van het instrument uit te klimmen, door de kerk klonk: „Ik heb aardappelen in voor Harlingen!" Hij bedoelde zeker in zijn schip!

Zelf is het mij in een onzer kringen overkomen, dat vlak voor het begin van de godsdienstoefening een zuster in den Heer de aandacht trok van alle aanwezigen, toen ze, met een gelaat vol deernis naar haar buurvrouw gekeerd, uitriep: „Och, och, wat zeg ie! Het ze de vouten verbraand?"

Voorbeelden behoef ik niet te vermeerderen. Ik geloof zeker, dat sommigen onzer mijn tweetal met de meest vermakelijke kunnen aanvullen. Feit is het, dat de eerbied, die alle weldenkenden in en buiten onze gemeenten in onze kerkgebouwen mogen verwachten, vaak geheel zoek is.

Ik weet wel, dat hiervoor verontschuldigingen zijn aan te bieden. Wij Baptisten zijn bevoorrecht met een gemeenschapsleven, dat buiten de grenzen van ons erf weinig of niet gevonden wordt. Wij zijn nu eenmaal familie-achtig, hetgeen wij gaarne als een vrucht des Geestes aanmerken. En deze trek brengt mee, dat wij onmogelijk tegenover elkander kunnen zwijgen. Maar of deze bepaald mooie trek rechtvaardigt, dat wij vlak voor het zingen van den openingspsalm elkander het nieuws vertellen, dat wij aardappelen in hebben voor Harlingen, mag wel terdege in twijfel worden getrokken!

* * *

In een van de boeken van Samuel lezen we dat Saul, die tevoren door den profeet te Rama tot koning was gezalfd, op zijn terugtocht naar zijn vaders huis drie mannen ontmoette, elk dragende een offer en opgaande tot God.

Opgaande tot God!

A! moet dat onze kerkgang eigenlijk niet wezen?

Helaas, dat de verzuchting van een vrome schrijver van een voorgaand geslacht over velen onzer ook nu nog geslaakt kan worden. Hij verklaarde namelijk: „Wat ons groote droefheid baart, is, dat de meeste menschen wel naar de kerk gaan, maar niet naar den Heer".

Opgaande tot God!

Wat is ons een huis zonder den bewoner?

Is het ons niet om hem begonnen? Waarom kleeden wij ons in ons mooiste pakje en zorgen wij er voor dat onze schoenen blinken als een spiegel? Waarom getroosten we ons een wandeling van meer dan een half uur en koopen wij onderweg nog een verrassing? Waarom voelen we ons bijna uit ons humeur geslingerd, wanneer de huisgenooten ons zoo lang ophouden, dat wij haast geen kans zien om op het afgesproken tijdstip aan te bellen?

Is het om het huis?

Heusch niet! Het is om den bewoner!

Aldus moet het ons niet om de kerk begonnen zijn, maar om Jezus.

Wiens kerkgang een opgang is tot Hem, die leeft tot in alle eeuwigheid, die stelt, als hij gezeten is, de stilte in zijn omgeving op prijs. Hij heeft behoefte om zich voor God te verootmoedigen en denkt niet aan aardappelen, die hij morgen naar Harlingen moet brengen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

INGEZONDEN.

Alle dingen zijn gereed.

Komt want alle dingen zijn nu gereed.
Lucas 14 : 17.

Alle dingen. „God de Vader is gereed om u te verlossen". „Jezus Christus is gereed om u te ontvangen". „De Hei-

lige Geest is gereed om in u te wonen". Zijt gij gereed? *Alle* dingen. „De groote zaligheid is gereed voor u". „De volle verzoening is voor u verricht". Eene eeuwige verlossing is voor u teweeggebracht". Zijt gij gereed? *Alle* dingen. „De fontein is geopend om u te reinigen". „Het kleed der gerechtigheid is voor u bereid". „De weg in het heiligdom is voor u ingewijd". Zijt gij gereed? *Alle* dingen. „Alle dingen voor het tegenwoordig en toekomend leven worden u gegeven door Zijne macht". „De grootste en dierbare beloften worden u geschonken". „Al uwe behoeften worden u verzekerd". Sterkte en leiding, onderricht en bewaring worden voor u geregeld. „Zelfs tot de goede werken, waarin gij zoudt wandelen, worden voor u bereid". Eens Vaders liefde en zorg en eens Heilands vredegift zijn wachtende op u". „Het feest is voor u bereid". „Al deze dingen zijn gereed voor u". Zijt gij voor hen gereed? Zelfs, indien ge geen acht gaaft, noch gelooft eenig ander woord van den Heer Jezus, kondt ge — kunt ge — de laatste woorden van den stervenden Christus wantrouwen? Zekerlijk zijn deze toch waard als bepaald waar aan te nemen! Welke zijn die? *Het is volbracht*. Wat is volbracht? Ik heb voleindigd het werk dat Gij mij gegeven hebt om te doen. En wat is dit werk? Eenvoudig het werk van onze zaligheid. Dit is de reden waarom alle dingen gereed zijn, omdat de Heer Jezus alle inbegrepene werken voleindigd heeft.

Wanneer een ding voltooid is, wat is er dan nog aan te doen? De vraag hoort zoo ongerijmd aangaande gewone dingen, dat men nauwelijks de moeite neemt er op te antwoorden. Niets meer natuurlijk!

Ge hebt het slechts als werkelijk voleindigd aan te nemen en Zijne verklaring bij Zijn sterven aan te nemen, dat het zoo is. Wat verdere verzekering verlangt ge nog? Is dit niet genoeg? Zegt uw hart ja, of neen? Gelooft ge nu? Stel dit vast; en dan wat volgt?

Hoor een ander woord van den getrouwen Getuige. Bedenk, dat het niet minder waar is, dan het andere. De heilige Lippen die deze groote waarheid aan het kruis spraken, spraken niets hetgeen bedriegen of misleiden kon. Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, die in Mij gelooft, heeft het eeuwig leven. Wat meent dit? Juist wat het zegt en niets minder. Het meent, dat zelfs als ge voorheen nooit hadt geloofd, zelfs al hadt ge vroeger nooit een vonk van geloof of eene schemering van hoop, — nochtans als ge nu uwe hartetoestemming tot Jezus en Zijn volbracht werk geeft, hebt ge nu eeuwig leven. De hartetoestemming is gelooven en hij die in den Zoon gelooft heeft het eeuwig leven. En dit geloovende, is komende, en zoo komende wilt ge zelf ervaren, dat alle dingen werkelijk gereed zijn. Wat nu? Zullen lof en aanbidding niet gereed zijn? Wilt ge nu niet, door Hem te danken bewijzen, dat ge de groote gift, het eeuwige leven aanneemt? En uw vertrouwen in het volbracht werk blijk geeft, door den Zaligmaker te prijzen, Die stierf om het voor u te volbrengen?

Miss Francis Havergal.

Vertaald.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Geen naklank maar een echo.

Groningen, 27-9-'31.

Geachte Ds. Weenink!

Nu het „naklanken"-concert is afgeloopen, verzoeken we U onze klank als echo nog in „De Christen" te willen opnemen.

Baptist Groningen heeft genoten en is gezegend door de conferentie van N. B. J. B.ers.

Wij behooren tot de jongsten van hen, maar we hebben uit den mond van vele Groningers gehoord: „Onvergetelijke dagen".

Voor ons was het heerlijkste oogenblik aangebroken, toen ook wij tusschen al die jonge menschen mochten staan, die hun hart in het verstreken jaar aan den Heer hadden gegeven.

Wij roepen alle N. B. J. B.ers toe: een tot weerziens 't volgend jaar in Groningen.

M. en A.
uit Groningen.

We hebben gemeend aan het verzoek van M. en A. te moeten gehoor geven, omdat ze tot het gezin van onze gastvrouwe behooren en onze gastvrouw bij het spelen van het naconcert enkel geluisterd heeft! We hebben nog enkele uitzendingen van dank van verschillende stations ontvangen, waarvoor wij recht dankbaar zijn.

J. W. W.

III

WONDERBAAR LEVEN IN ONS KERSTNUMMER.

Alle leven wil naar hooger. Het zoekt de voltooiïng.

Als dat zoo is, dan moet er bepaald

wonderbaar leven in ons Kerstnummer

zitten, want wat we ons voorstellen dezen keer te kunnen aanbieden, overtreft hetgeen we verleden jaar in het licht hebben gegeven.

Ons Kerstnummer zal namelijk in

koperdiepdruk

worden uitgevoerd door een van de grootste, zoo niet de allergrootste drukkerij in ons land.

Wat dat zeggen wil?

Ten eerste: uitvoering, die concurreeren kan met de beste in ons land verschijnende populaire geïllustreerde weekbladen en periodieken.

Ten tweede: garantie, dat de nummers vóór Zaterdag 28 November in het bezit zijn van onze gemeenten, zoodat deze over een week meer colportagetijd beschikken als in voorgaande jaren.

Verder kan ik het hart van een ieder verblijden met de mededeeling, dat

het formaat van ons nummer vergroot wordt.

Waren de afmetingen verleden jaar 24 bij 31, ditmaal zijn ze vastgesteld op ruim 26 bij 36½.

Het aantal pagina's blijft minstens gelijk, terwijl de verkoopprijs aan onze gemeenten van

tien cents franco thuis

wordt gehandhaafd.

Heb ik overdreven met te zeggen, dat er wonderbaar leven in ons Kerstnummer moet zitten?

Maar leven in ons Kerstnummer alleen is niet genoeg.

Er zal ook wonderbaar leven in onze rijen moeten worden gevonden, want dat zulk een uitbouw tot een grootere oplaag dwingt, behoeft niet gezegd.

We hebben gemeend de oplaag voor ons Kerstnummer 1931 gerust op 22.500, zegge

twee en twintig duizend vijf honderd exemplaren

te kunnen vaststellen. Verleden jaar waren immers meer dan 20.000 ex. verkocht vóór het ter perse gaan en zouden wij met wat extra moed geen paar duizend meer aan den man kunnen brengen.

Broeders en zusters! We doen een beroep op uw liefde voor onzen gemeenschappelijken arbeid, en bovenal voor uw Verlosser en Zaligmaker. We hebben u in dezen nog nimmer te veel vertrouwd. Nu evenmin. Zult gij ditmaal niet uw uiterste best doen met onze Kerstnummers?

Gaarne ontvang ik uw bestellingen vóór 1 Nov. a s.

De Uwe in den dienst van Hem,
Die kwam voor ons in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LEESTAFEL

Het huwelijk een zegen of vloek? door M. W., met een voorwoord van Ds. J. J. Knap. Uitgave van J. N. Voorhoeve, te den Haag.

Een boekske van 32 bladz., waarin zeer behartigenswaardige dingen gezegd worden over het huwelijk. De schrijver

spreekt als christen, en daarom is zijn toon krachtig en zuiver.

L.

„De Olijftak". Uitgave van „De Olijftak" te Franeker, met premieboek : *Uit het dagboek van een officier*. Schetsen verzameld door J. W. v. H.

Het mooie verhaal van de ontmoeting van Jezus met de Samaritaansche vrouw, heeft het motief gegeven voor de schildversiering van dezen Kalender. Door frissche kleuren is gezorgd voor sprekende uitvoering. Het schild „doet" het o. i. goed.

Verschillende predikanten hebben bij den dagtekst een stichtelijk woord geschreven. Dat is, meenen wij, het bizondere aan De Olijftak, een bizonderheid, die velen zullen kunnen waardeeren. De schrijvers behooren tot verschillende kerken, doch brengen alle *de* Boodschap.

Het *premieboek* bevat ditmaal een verzameling van vijf verhalen. Wij gelooven met de redactie, dat het daardoor v o o r a l geschikt is om op vereenigingen te worden voorgelezen.

Het is gebonden in geel-bruin linnen bandje.

L.

„Het Zedelijkheidsvraagstuk". Nieuwe Bundel. N.V. Bredée's Uitg. Mij., Rotterdam. Prijs ingen. f 1.— ; geb. f 1.50.

De kerkeraadscommissie van Rotterdam onderscheidt zich van vele eerwaardige kerkeraden en dito commissies hierdoor, dat zij open oogen heeft voor de gevaren van de rijpere jeugd. En niet alleen is haar distinctief, dat zij open oogen heeft, maar ook dat zij met de begeerte om te bewaren de helpende hand zoekt te bieden. In 1929 trok zij de drieste schoenen aan en belegde in de verschillende kerken van groot Rotterdam vergaderingen, waarin door bevoegde sprekers het zedelijkheidsvraagstuk werd belicht. Haar succes was boven verwachting, hetgeen tengevolge heeft gehad, dat zij gedurende den winter van 1930—'31 andermaal dat probleem door enkele autoriteiten heeft laten behandelen.

Onder bovengenoemde titel heeft de N.V. J. M. Bredée's Uitgevers Maatschappij de jongste lezingen gebundeld. De inhoud spreekt voor zichzelf en ziet er als volgt uit: Dr. J. v. d. Spek: „De sexueele nood der rijpende Jeugd"; Dr. J. A. vor der Hake: „Verzoeking"; Ds. W. A. Hoek: „Geestelijke zoutzakken"; Jonkvr. C. M. van Asch van Wijck: „Kan de Jeugd zichzelf helpen ?"; Dr. J. Lammerts van Bueren: „Sexueele gevaren en zedelijke kracht".

Het is een goede gedachte geweest om het gesproken woord in dezen vorm vast te leggen. Menige opvoeder en jeugdige buiten de Maasstad kan er nu mee gediend worden. Want dienen doet het. Onverbloemd maar met de teederheid van liefhebbende vrienden worden de gevaren, die zich in de groote steden blijkbaar veel driester openbaren dan op het platteland, genoemd. Ernstig wordt er gewezen op wat er op het spel staat — en op den weg der ontkoming.

„Het Zedelijkheidsvraagstuk" is een bundel voor ieder onzer.

J. W. WEENINK.

ZENDING

Een zendeling, die op het eiland Celebes onder de Toradja's werkte, had reeds lang geprobeerd de harten dezer menschen te bereiken. Maar tevergeefs! Maar op zekeren keer vertelde hij hun de gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan, en wel zoo, dat het hun in 't hart trof.

»Een zeker mensch ging af naar de zeekust om daar zout en kleeren te koopen. Roovers overvielen hem, sloegen hem bloedige wonden, beroofden hem van alles wat hij had en lieten hem halfdood liggen. Na eenigen tijd kwam een volksgenoot van hem voorbij en zag hem liggen. Maar met de woorden: »hij is niet uit mijn dorp!« ging hij voorbij. Een andere volksgenoot kwam dien weg langs, keek naar hem en zei: »hij behoort niet tot mijn familie«, en liet den verslagene liggen. Toen kwam een vreemdeling dien weg langs. Toen deze den man van verre zag, kreeg hij groot medelijden. Hij nam een kokosnootschaal, liet de ongelukkige drinken, waschte hem, verbond zijn wonden en droeg hem in het dichtstbij gelegen Toradjadorp, en gaf geld om den verwonde te verzorgen«.

Toen de zendeling zoover gekomen was met zijn verhaal, sprong een Toradja op en riep: »dat is gelogen, dat kan niet gebeurd zijn!

»Wat is er dan gebeurd?« vroeg de zendeling.

Het antwoord luidde: »Wel, toen de vreemdeling den verwonde Toradja zag, liep hij terug naar zijn dorp en riep: »We kunnen een schedel binnenhalen!« Toen renden allen het dorp uit; den verwonde werd het hoofd afgeslagen en dat brachten zij met gejuich in het dorp«.

»Precies«, zei de zendeling, »ik woon lang genoeg onder jullie, om te weten, dat jullie dat gedaan zoudt hebben. Maar luister eens: Mijne voorouders waren zoo slecht, dat ze dronken uit den schedel van hun verslagen vijanden«.

»Zoo iets leelijks hebben wij nog nooit gedaan«, antwoordden de bruine toehoorders.

»En thans is het bij ons zoo, dat men een vijand verbindt, hem verzorgt en helpt«.

»Als dat bij ons gebeuren zou, dan moesten onze harten omgekeerd worden« verzekerde het Toradja-opperhoofd.

En hij had gelijk: het hart moet omgekeerd, vernieuwd, wedergeboren worden. En dat geschiedt door het Evangelie, 't welk den heidenen wordt verkondigd.

L.

CORRESPONDENTIE

B. K. A. te Tj. Heb uw brief ontvangen en het artikel gelezen. We kunnen het echter niet in ons blad opnemen. Dank voor toezending. Hartelijk groetend,

E. R.

MEDEDEELINGEN

Leeuwarden, 25 September 1931.

Ik verzoek den Penningmeesters der verschillende gemeenten, mij te willen toezenden de contributie voor het 1ste halfjaar 1931/32. Hieronder volgt een opgave van hetgeen ieder heeft te betalen.

Vriendelijk dring ik er bij hen op aan, deze kwestie *nu*, *direct* af te handelen, opdat ik niet *nog* eens en *nog* eens bovenstaand verzoek behoef te herhalen. Laten we, ook in het behandelen van onze geldzaken, toonen dat we christenen zijn!

In afwachting,

J. VISSER, Unie-Penningmeester
v. d. Kooystraat 16,
Leeuwarden.

Postrek. 167305.

P.S. Allen die iets voor de zending willen sturen, kunnen ook van bovenstaande postrekening gebruik maken.

Amsterdam	f	28.—
Apeldoorn	„	12.—
Bergumerheide	„	11.—
Delfzijl	„	19.20
Deventer	„	18.60
Drachten	„	6.—
Eindhoven	„	12.40
Em.-Erfsch.veen	„	33.20
2e Exloërmond	„	21.80
Foxhol	„	8.20
's-Gravenhage	„	30.80
Groningen	„	106.60
Haarlem	„	26.20
Harlingen	„	27.20
Heeg	„	4.40
Heerlen	„	9.40
Hengelo (O.)	„	85.80
Hoogezand	„	15.40
Leeuwarden	„	12.—
Muntendam	„	32.20
N. Pekela	„	21.20
Nw. Weerdinge	„	52.20
Sneek	„	21.80
Stadskanaal	„	63.20
Stavoren	„	14.20
Utrecht	„	13.80

ZUSTERHULP.

In hartelijken dank ontvangen van afd. Sneek f 22.— voor den arbeid van zr. Reiling in Centraal Afrika.

De Alg. Penningmeesteresse
S. BOURITIUS-HAMER,
Radstakeweg 26, Deventer.
Gironummer Ds. G. Bouritius 151970.
Vermeld steeds het woord
„Zusterhulp".

Ontvangen :

Voor de Zending van de Gem. N. Pekela f 23,85.
Hartelijk dank.

Leeuwarden, v/d Kooystr. 16 — J. VISSER, U. P. Postrek. 167305.

BONTE STEENEN

ALS WIJ OUD WORDEN.

Een ietsje vermoeider als d' avondzon daalt,
wat minder verstoord als een plannetje faalt,
wat minder geneigd om een oordeel te vellen,
wat meer om de deugden zijns naasten te [tellen,
en zoo wachten wij op het eind van 't bestaan,
waar 't nu en d' eeuwigheid in elkander vergaan.

Wat minder beangst voor effecten en goud,
wat grooter berusting nu wij worden oud,
wat breeder van blik en wat ruimer van geest,
voor al wat ons vroeger te eng is geweest,
en zoo gaan wij verder naar wat men ginds ziet,
met de poort van een beteren dag in 't verschiet.

Wat grootere liefd' voor den vriend onzer jeugd,
wat minder verstard wat eens gold hoogste [deugd,
wat zachter gestemd in ons zeggen en denken,
wat minder belust op wat 't nieuwsblad mag [schenken,
en zoo wachten wij stil op het eind van den dag
en gaan stillekens heen naar wat niemand [nog zag.

Wat minder gejacht, wat meer tijd om te [droomen,
wat minder benieuwd naar wat na ons mag [komen,
wat dichter bij hen, die al voor zijn gegaan
en ons lief waren in hun aardsche bestaan,
en zoo gaan wij heen naar een vrediger oord,
waarvan niemand het rechte nog ooit heeft [gehoord.

En nu nog wat blijdschap en ook nog een [traan,
niet lang is de weg, dien wij nog mogen gaan.
Het Boek is gesloten, 't gebed is gezegd,
men heeft ons bij zoovelen vóór ons gelegd.
Heil hem, van wien dan één dankend verkondt:
„Ik leef in het Licht, omdat God het mij zond".

Vrij naar het Engelsch.

PAUL HUGENHOLTZ.

EEN SCHOONE LEGENDE.

Er is een schoone legende verbonden aan de plek waar de tempel van Salomo is opgericht. Het was een korenveld dat aan twee broeders behoorde. De een was ongetrouwd, de ander had een gezin

Den avond van den dag dat er geoogst was en de schooven in twee hoopen waren gesteld, zeide de oudste broeder tot zijn vrouw: „Mijn jongste broeder is niet zoo sterk om den last en de hitte des daags te dragen, ik zal wat van mijn schooven bij de zijnen zetten, zonder dat hij het weet".

De jongste broeder kreeg dezelfde gedachte. „Mijn broeder," zei hij bij zichzelf, „heeft een gezin en ik ben maar alleen, ik zal gauw wat van de schooven wegbrengen."

Stel u hun verwondering voor, toen zij ieder 's morgens hun voorraad onverminderd vonden. Dit ging zoo nacht op nacht, totdat beiden in stilte besloten wacht te houden en het geheim op te lossen. Zoo deden ze en den volgenden nacht ontmoetten zij elkander met volle armen. Op zulk een gezegende plek is de tempel van Salomo verrezen, zoo kostbaar en heerlijk, dat zij een der wonderwerken der wereld is genoemd.

Helaas, in onze dagen zou menigeen eerder zijn broeder het graan ontstelen, dan er wat bij te voegen.

JANSSENS.

TWEE VOORBEELDEN VAN DE MACHT DER MUZIEK.

De groote Duitsche toondichter Johan Sebastiaan Bach was organist van het stadje Arnstadt in Schwarzburg-Sondershausen. De inwoners van verschillende steden benijdden die van Arnstadt en meermalen maakte Bach kunstreizen naar andere plaatsen zoodat meerderen van zijn kunst konden genieten.

Eens speelde hij te Dresden voor den keurvorst van Saksen en zijn hof.

Allen luisterden ademloos naar de heerlijke muziek, die Bach aan het orgel wist te onttooveren. Verschillende stukken heeft hij reeds gespeeld — daar ruischen op eenmaal de volle statige orgeltonen door de kerk en machtig juicht het orgel: „Een vaste burcht is onze God", van Luther, den grooten hervormer. Dan zwijgt het orgel en doodstil blijven allen zitten. Totdat de „Roomsch-Katholieke" keurvorst opstaat en naar het orgel gaat, naar den Protestantschen kunstenaar Bach. En terwijl deze nog onbewegelijk op zijn bank zit als in zaligen droom verzonken legt de keurvorst hem de hand op den schouder en zegt: „Ik zou u in mijn stervensure willen hooren spelen".

De vrede van Utrecht in 't jaar 1713 gesloten maakte een einde aan den Spaanschen successie- of erfopvolgingsoorlog, waaraan sedert 1700 vrijwel alle landen van Europa hadden deelgenomen.

In Londen werd deze heugelijke gebeurtenis gevierd met de uitvoering van „Händels" groot Te Deum in de Westminster Abdy.

Den avond tevoren had koning George I geweigerd een geschrift te onderteekenen, dat een gunstigen keer zou brengen in het lot van velen zijner tegenstanders.

Nu hoorde hij Händels heerlijke muziek en nauwelijks was hij uit de abdij teruggekeerd of hij spoedde zich naar zijn kabinet en onderteekende het document dat aan zoovelen het geluk verzekerde, en waartoe hij vóór dien tijd niet te overreden was geweest.

Heden werden wij door Gods goedheid verblijd door de geboorte van een dochter die wij

Maria Käthe

noemden.

D. MOLIJN
E. MOLIJN—Maarssen.

Utrecht, 28 Sept. '31.
Rijnlaan 160.

Zoo de Heere wil, hopen onze geliefde Ouders

Martinus Albertus Siccama

en

Trientje Bierling

Zaterdag 3 October a.s. hunne

30-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

„Loof den Heere mijne ziel en vergeet geene van Zijne weldaden"
Ps. 103 : 2.

Groningen, Sept. 1931.
Meeuwerderweg 15.

Hunne dankbare kinderen
Behuwd- en kleinkind
en Verloofden.

Vrijdag 9 October 1931 No. 2204 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEERE WEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

... DAN DIT ONVERDIENDE RECHT.

Jezus Christus is mijn outer,
Is mijn offer, is mijn recht,
Niets maakt mij in 't bidden [stouter
Dan dit offer, dan dit outer,
Dan dit onverdiende recht,
Daar ik al mijn heil aan hecht!

GUIDO GEZELLE.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONTSLAPEN IN JEZUS.

„Want indien wij gelooven, dat Jezus gestorven is en opgestaan, alzoo zal ook God degenen, *die ontslapen zijn in Jezus*, wederbrengen met Hem.

1 Thess. 4 : 14.

Die ontslapen zijn in Jezus — — —

De eerste christenen hebben in de spoedige wederkomst van Christus geloofd.

De Heer kwam echter niet zoo spoedig als men wel verwacht had.

En terwijl de Heer vertoefde te komen, ontsliepen er steeds meer broeders en zusters. In de gemeente te Thessalonica schijnt men zich wel eenigszins bezorgd te hebben gemaakt over deze ontslapenen, die de wederkomst van hun Heer niet hebben mogen beleven.

Paulus heeft hun echter laten weten, dat ze zich niet bezorgd behoeven te maken gelijk dezulken, die geen hoop hebben. Ze behoeven niet bedroefd te zijn, want een christen is een mensch der hope. Voor een geloovige is er altijd hoop, ook wanneer hij ontslapen is. En dan gaat hij (Paulus) hun zeggen „door het Woord des Heeren", welk heerlijk lot deze ontslapenen nog beschoren is. Hij laat de geloovigen te Thessalonica — en daarmee *alle* geloovigen — een blik slaan in de toekomst. Over het verre of het nabije van deze toekomst spreekt hij niet; alleen laat hij de gemeente te Thess. weten, dat die toekomst is zoowel voor de ontslapenen als ook voor de noglevenden.

* * *

Toen ik in dit verband het bekende gedeelte uit 1 Thess. 4 las, trof mij in vers 14 vooral de bijv. bijzin: „die ontslapen zijn in Jezus".

Laat mij daarom enkele opmerkingen mogen maken naar aanleiding van bovenstaand opschrift.

Ontslapen in Jezus.

Hoe dikwijls lezen we deze woorden, wanneer we ons oog laten gaan over de vele overlijdens-advertenties in onze kranten, of wanneer we met meer of minder weemoed een blik werpen op de rouwkaarten, die zoo nu en dan onze huizen komen binnenglijden.

Wanneer ge een wandeling maakt over den doodenakker, dan leest ge deze woorden op eenvoudige en ook wel op luxueuzer uitgevoerde grafsteenen. Soms komen deze woorden heel dicht bij U en grijnzen U aan, omdat ze — al is hun inhoud ook nog zoo vertroostend U herinneren aan één van uw beminden, die heengegaan is.

Ook 1 Thess. 4 : 14 spreekt van dezulken, die in Jezus ontslapen zijn.

Zeggen deze woorden U iets? Zeggen ze U wel voldoende? Kent ge de troost, die in deze woorden ligt opgesloten? Erkent ge het als een groot voorrecht in Jezus te kunnen ontslapen?

Het N. Testament spreekt dikwijls van de dood als van een slaap. Een ijverige en nauwkeurige bijbellezer(es) zal dat reeds meermalen zijn opgevallen. Paulus gebruikt nogal enkele keeren de uitdrukking: ontslapen in Jezus of ontslapen in Christus. Voor hem is de dood een overgaan in een andere toestand. De ziel gaat uit haar lichamelijk omhulsel, „om bij den Heere in te wonen". Dat is voor hem het oogenblik, dat „men" overkleed wordt met de hemelsche woonstede; het oogenblik, waarin het sterfelijke verslonden wordt door het leven. Men ontslaapt dan in Jezus.

In vers 16 van genoemd hoofdstuk leest ge echter ook de uitdrukking: „die *in Christus gestorven* zijn". Dat ligt echter meer aan de vertaling. Woordelijk staat er: „de dooden in Christus". Tevens wordt daarmee in hoofdzaak hetzelfde bedoeld als met de uitdrukking: ontslapen in Christus.

In deze uitdrukking ligt daarom zoo'n heerlijke, diepe troost, omdat de ontslapene nu geheel voor rekening is van Hem, Dien hij heeft liefgehad. Wanneer de ontslapene de strijd gestreden, de loop geëindigd, het geloof behouden heeft, dan is voor hem weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, die hij op die eeuwige opstandingsmorgen zal ontvangen.

Op deze slaap volgt daarom geen vreeselijk ontwaken, geen ontnuchtering, maar de eeuwige heerlijkheid; een heerlijkheid, die geen pen kan beschrijven, waarvoor onze taal veel te arm is om die te beschrijven, waarover wij ons dus geen denkbeeld kunnen maken. „Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord en in het hart des menschen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben".

* * *

't Is zeer merkwaardig, dat over Jezus' dood niet gesproken wordt als van een ontslapen. We lezen van Jezus, dat Hij „den Geest gaf".

Wanneer de Heiland van Zijn kruisdood spreekt, dan spreekt Hij van een sterven met al z'n verschrikkingen en angsten. En toen Hij dan ook in bange zieleworsteling zich voorbereidde voor dat oogenblik, waarin Hij geheel aan de macht van moordlustige stervelingen zou zijn overgeleverd, toen parelde het angstzweet op Zijn gelaat. Jezus heeft al de bitterheid van de dood gesmaakt. Jezus leed, streed, stierf en . . . triumfeerde! Hij ontnam de dood zijn prikkel en behaalde de overwinning op de hel.

Ja, Jezus *stierf*, opdat de dood voor de Zijnen een ontslapen zou zijn. Daar-

om lezen we in Handelingen, dat Stefanus ontsliep, ook al maakten zijn vijanden op een gruwelijke wijze een einde aan zijn aardsch bestaan. Daarom ontsliepen ten tijde van de groote christenvervolgingen van de eerste eeuwen duizenden martelaren (martelaar is afgeleid van martus — getuige), al werden ze ook voor de wilde dieren geworpen, of levend begraven of verbrand of op een andere mensch-onteerende wijze om het leven gebracht. En nog altijd kunnen de geloovigen — hetzij dat ze leven onder de druk van de Turk, of in het land van de Sovjets of in het nog vrij rustige Nederland — ontslapen in Jezus.

Ontslapen in Jezus — — — Welk een voorrecht. Welk een troost. Welk een zegen en genade! Alleen zij, die in Jezus ontslapen zijn, kunnen eerst waarlijk *in vrede* rusten.

* * *

En gij, zult gij in Jezus ontslapen? Of zult ge straks sterven? Twee mogelijkheden!

(Ook denk ik wel aan de derde mogelijkheid, waaraan de gedachte van de wellicht nabije wederkomst van de Heer ons herinnert. Maar om het verschil tusschen ontslapen in Jezus en sterven zonder Jezus duidelijk te laten zien, bepaal ik me hier liever tot de reeds genoemde twee mogelijkheden.)

Zonder Jezus zult ge moeten sterven. Dat beteekent niet, dat dan alles voorbij is en het voorgoed is afgeloopen. Door deze gedachte wordt het geweten van velen in slaap gesust, maar verandert niets aan de werkelijkheid. De waarheid is, dat op het sterven zonder Jezus, hetgeen op zichzelf al heel verschrikkelijk is, een morgen, de morgen van de dag der wrake zal aanbreken; de dag, waarop God gerechtigheid zal oefenen. Dan komt de groote afrekening, want die niet in de Zoon van God heeft geloofd, is reeds door die daad van ongeloof veroordeeld geworden. Ongeloof sluit in zich het oordeel. En in de dag der dagen zal dat oordeel door God bevestigd en . . . . . voltrokken! worden.

Zonder Jezus te moeten stèrven — een gedachte, die ons doet huiveren. Judas stierf, toen hij de hand aan zijn leven sloeg. Koning Herodes Agrippa I stierf, toen hem de engel des Heeren sloeg en een einde maakte aan zijn goddeloos leven. Ook keizer Augustus, die zich kort voor zijn dood liet kappen, en toen sprak: „De klucht is uit", stierf! En hoevelen zijn er sindsdien in hun goddeloosheid ten onder gegaan en . . . . . gestorven?

Maar wanneer ge „in Christus" zijt, dan zult ge straks in Hem kunnen ontslapen en ge zult eerst ontwaken, wanneer de eeuwige Sabbatsmorgen is aangebroken.

Zult ook gij ontslapen in Jezus?

L. DE HAAN.

LOSSE SCHAKELS

Christelijk Kommunisme. Uit Der Wahrheitszeuge vernemen we, dat ergens in Duitschland een Christelijke Kommunistische gemeenschap bestaat. Men wil daar leven naar Hand. 2—4. Zij maakt bekend, dat zij in dezen moeilijken tijd, nog voor zulken, die in ware gemeenschap met hen willen leven, ruimte wil verschaffen. Zij wenschen daartoe nog enkele woningen te bouwen en noodigen arbeiders, die zich geheel voor deze zaak willen geven uit, zich bij hen te komen vestigen. Ook enkele vrouwen en meisjes, die zich geroepen voelen om in den dienst van God en menschen te treden, zijn hun welkom. Zij betalen niemand loon, want „we leven allen uit één kas, en stellen de geringste eischen aan het leven, opdat we steeds weer andere menschen in onzen kring kunnen opnemen".

Een nieuwe mislukking? Zal dit ook weer een mislukking worden? Het kommunistische ideaal heeft ten allen tijde de geesten bekoord. Hoe vaak heeft men pogingen aangewend om het te verwezenlijken, en welk een teleurstellingen heeft men beleefd! De mensch schijnt voor een zoodanige samenleving niet te deugen. We moeten echter wel in het oog houden dat de poging, nu blijkbaar door Duitschen Baptisten (of zijn het geen Baptisten) gedaan, op vrijwilligheid berust. Het gedwongen Kommunisme is een gruwel. Het wil afdwingen, wat alleen goed is, als het voortkomt uit den adel van het hart. Tegen een pogen, om vrijwillig een gemeenschap, waarin het privaat-bezit is uitgeschakeld te stichten, kan men zeker niets inbrengen. Men kan slechts ernstig twijfelen aan het resultaat.

De drie besproken teksten. We bespraken in De Christen Nr. 2203 drie teksten. We verzuimden ze na de bespreking nog eens weer te geven, zoals wij ze verstaan. We willen dat verzuim hier inhalen.

Eerst Joh. 11 : 25 en 26.

Jezus zeide tot haar: Ik ben de opstanding en het leven; die in Mij gelooft, zal leven ook al sterft hij.

en een iegelijk, die leeft en in Mij gelooft, zal niet voor eeuwig sterven. Gelooft gij dat?

De tweede: Joh. 7 : 37 en 38.

Zoo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke, geloovende in Mij, overeenkomstig hetgeen de Schrift (van Mij) zegt: „stroomen van levend water zullen uit Zijn binnenste vloeien".

De derde: 1 Joh. 3 : 6, 7 en 9.

Een iegelijk, die in Hem blijft, blijft niet zondigen; een iegelijk, die blijft zondigen, die heeft Hem *niet gezien en heeft Hem niet gekend.*

Die blijft zondigen, is uit den Duivel, want de Duivel zondigt van den beginne af tot nu toe;

een iegelijk, die uit God geboren is, blijft de zonde niet doen, want Zijn Zaad blijft in Hem, en hij kan niet blijven zondigen, want hij is uit God geboren.

L.

III

UIT DEN VREEMDE TERUG.

Lukas 15 : 20.

De groote Augustinus zegt in zijne bekentenissen over den jongsten zoon in de gelijkenis: „Gij, o God, hebt u betoond in het *geven* een liefderijken vader, toen uw jongste zoon naar paarden, wagens of schepen heeft uitgezien, of dat hij is weggevlogen als op vleugelen, of dat hij een voetreis heeft gemaakt, om in een vergelegen land verkwistend te leven en te verbrassen hetgeen gij hem hadt gegeven, toen hij wilde vertrekken; maar nog veel liefderijker toondet gij u voor hem, toen hij berooid terugkeerde". Ja, waarlijk, zoo is het; want in ongebonden hartstocht te leven, is tenslotte in het duister te leven, en in het duister leven, is verre van Gods vriendelijk aangezicht te zijn.

1. *In het vreemde land ontstond voor hem een groote hongersnood.*

De brasser, de wellustige, de hartstochtelijke doorbrenger verteerde alles, wat hij gekregen had. Al het aan hem geschonkene was verdwenen in den kuil van wulpsche levenslust en brooddronkenheid. Letterlijk alles had hij er doorgebracht. Geen waarde had hij er op gesteld, gelijk 't hem paste, om de liefde des Vaders. Hij had met zijns vaders goed gedaan, alsof 't louter voor vleeschelijke pret en zondedienst bestemd was. Zoolang de vader 't beheerde, was het veilig en het zou gewis den jongeling ten goede zijn gekomen, wanneer de vader te zijner tijd uitkeering had gedaan. Maar ach, toen al het goed in het bezit was van den jeugdigen, onbezonnen mensch, toen kon hij de groote weelde niet dragen. Hij bleek niet in staat om het gegeven goed naar waarde te beheeren. Het vele goed kreeg volslagen overhand over hem, of beter: *de wellust ging hem beheerschen,* zoodat hij 't verkregen goed totaal verkeerd besteedde.

Neen, dat lag niet in het geschonken goed, maar in zijne gezindheid en karakter. Hij was niet berekend voor 't hem toevertrouwde goed zijns vaders, hetwelk een zeer groote gave en rijkdom was. Zijn zedelijk overwicht reikte ganschelijk niet aan het gewicht van

het goed. De goederen waren in kwaliteit ongelijk veel wichtiger dan de ijdele lichtvaardigheid van zijn hoedanigheid. Het rijke bezit van 's vaders goed en 't verlies daarvan, stelde de ontzettende schrielheid zijner geestel. armoede des te meer in het licht. Ach, ziehier de rampzaligheid zijner staat en het onloochenbare Zijner diepe ellende.

Eigenlijk legde hij reeds zijn diep zondig karakter bloot in den eisch aan den vader: geef mij het deel des goeds dat mij toekomt. Die eisch was zeer onbillijk, liefdeloos, onkinderlijk, brutaal, ondankbaar, onfatsoenlijk. Maar ook juist daarin toonde hij zijn karakter, hoe dit jonge mensch was jegens den Vader.

En de vader gaf hem 't goed, opdat hij zoude leeren uit de bittere ervaring, hoe intens verkeerd hij was. Daar ontstond voor hem, wijl hij alles had verbrast, een *groote* hongersnood, en dat als onvermijdelijk gevolg van wat hij deed.

2. *In die groote nood kwam hij tot bezinning.*

Hem overkwam gelijk eens 'n dronkaard ervoer, die, uit de kroeg in beschonken staat thuiskomende, zijne geduldig liefhebbende vrouw en kinderen sloeg en daarna zijne onschuldige gade in de barre winterkoude buiten zijn woning smeet, en toen ze daar neerzeeg is ze het bestorven van de felle koude. Toen de zondaar des morgens uit zijn roes ontwaakte, toen tastte en riep hij om zijne vrouw, maar ach, zij was het leed bestorven, liggende aan de deur hunner woning En toen hij dat bemerkte, ach — toen — toen kwam deze groote zondaar tot bezinning en zie, hij schreeuwde het uit vanwege de weedom zijns harten. O, toen ontwaakte in hem het besef zijner gruwzame, onherstelbare daad. Wat een wroeging, wat een vreeselijk zelfverwijt!

Ziet, lezer, dat is het tot zichzelf komen. Tot zichzelf komen is nabijkomen, bij zichzelf komen, want de verloren zoon was zichzelf niet, hij was zijn geluk, zijn vrede, hij was den vader en 's vaders huis kwijt.

Hij was het beheer en het stuur over zichzelf kwijt.

Hij was beneveld in de roes van een abnormale staat en daaruit ontwaakte hij als uit een dronkenmansslaap. Hij keerde tot zichzelf in, Gode zij dank. Zijn levensgeest dat diep schuldbesef, waardoor hij getroffen werd, deed hem zeggen: ik heb gezondigd tegen den hemel en voor u en ben niet waardig een zoon van u genaamd te worden. De invloed des hongers werkte als middel in Gods hand weldadig op hem in, zoodat hij een kloek besluit nam om terug te keeren uit den vreemde.

Ziehier in alle getrouwheid en waarheid het beeld geteekend van 's werelds ellende-staat en het terugkeeren van den oprechten boeteling, die om genade bidt, maar toch zichzelf die gunst onwaardig keurde. De ontwaking uit de roes der ijdele zondedienst te midden van de grootste armoede is het zinnebeeld van de oprechte bekeering tot God. De groote verlegenheid wekte de genegenheid om terug te keeren en belijdenis te doen.

O, gelukkige bezinning, gelukkig tot zichzelf komen!

3. *De verlorene werd gevonden, want hij vond zichzelf en den vader weer.*

Wedervinden was de verwerkelijking van terugkeeren en terugkeeren was het opheffen uit den verloren staat.

Zoo redt God, door Zijne grenzelooze liefde een verloren wereld en zondaars. De nood was op 't hoogst gestegen, toen kwam de redding dagen. Door de nacht van ellendig zelfverwijt en schuldbesef, brak de morgen van de reddingsglorie Gods. Door de liefdehand Gods, die het onmogelijke des menschen verricht, werd de in bijna wanhoop verzonken zondaar opgehaald.

* * *

Wat de wulpsche, feestvierende en brooddronken wereld noodig heeft? Zelfbezinning, ja zelfinkeer. De volkeren hebben met het goed des Vaders gedaan alsof 't in hun keuze lag, wat zij wilden doen.

Zij heeft Gods feestdagen omgezet in zondedagen en hare voldoening willen vinden in dans- en lachpartijen en drinkgelagen.

Een van de tegenwoordige staatsdiplomaten zeide dezer dagen: wij hebben te rijk, te groot, te hoog geleefd. Wij hebben de weelde niet kunnen dragen en daarom zulk een inzinking.

Zal dat helpen? Zal de zedelijke en geestel. honger der wereld een middel tot terugkeer worden?

Zal de depressie der wereld de menschen tot bezinning brengen? Zullen ze nog langer voortgaan in hunne euveldaden van ijdelheid en zelfbehagen? O, zullen de Europeesche landen niet ontwaken en bekennen: wij hebben gezondigd en gedaan tegen Gods liefde en het verzondigd tegen de geest van verbroedering naar Jezus' leer?

Keer weer, keer weer! gij afgewekenen. Gij zondaren en zondaressen, gij jagers van zinlustigen, keer toch weder! Keer weder, gij volken van Europa!

Keer weer, kom tot bezinning gij allen, die daar nog omdoolt en uw geld uitgeeft voor hetgeen, wat niet verzadigen kan.

Hebben wij gepoogd Jezus' leerzame gelijkenis naar ons zelf heen te lezen?

Kennen wij de onuitsprekelijke vreugde van de wederaanname door den Vader en heeft Hij van ons persoonl. gezegd: laat ons eten en vroolijk zijn, want mijne verlorenen zijn in der waarheid teruggekeerd? O, dat er overal blijdschap mocht gehoord en gezien worden in de tenten der rechtvaardigen.

Vergeefs gebogen bij d' altaren,
Waarom een wolk van wierook zweeft,
Als voor den God der legerscharen,
Uw wil zich niet gebogen heeft!
Een ziel vervuld van Christus' vrede,
Ziedaar wat d' Eeuwige gadeslaat;
't Geloovig staam'len is een bede
Voor Hem, die elken zucht verstaat.
Keer, zondaar! tot den Vader weder,
Met d' eersten waren boetetraan!
En dan — buig in den geest u neder
En bid uw God in waarheid aan!

Sn. H. VISSER.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Mozes geroepen tot leidsman van Israël.

Terug naar Egypte.

Exodus 3 en 4.

Les voor Zondag 8 Nov. 1931.

In de vorige les vernamen wij van de verdrukking der Israëlieten in Egypte en in 't bijzonder van Mozes. Hij was door Farao's dochter uit de rivier gered en aan het hof groot geworden. Toen hij het daar niet langer uithouden kon en partij koos voor zijn volk, moest hij vluchten naar Midean. Daar bleef hij 40 jaren; hij trouwde er met een van Jethro's dochters.

Intusschen duurde de verdrukking van zijn volk nog voort. De Israëlieten hadden het beslist moeilijk. Doch in al hun moeite vergat God hen toch niet. Misschien hebben velen van hen wel gedacht, dat God hen vergat. Zoo denkt een mensch licht, als hij 't moeilijk heeft. Maar God is getrouw. Hij vergeet ons niet. Hij vergat ook Israël niet. Hij had zijn plannen al klaar voor Israëls hulp. En . . . . . ja, het was wel heel merkwaardig . . . . . Mozes, die eens zichzelf de aangewezen man vond om Israël te verlossen, maar die toen niet door God geholpen werd, die was door God toch bestemd om Israëls leidsman te zijn. Mozes zelf kwam steeds meer tot de gedachte, dat hij er niet voor deugde. Maar ondertusschen werd hij door God geschikt gemaakt. En als de tijd gekomen was, zou God hem gebruiken ook.

Op zekeren dag, toen Mozes weer in 't veld was met de schapen van zijn schoonvader, zag hij, dat er een braambosch in brand stond. Maar dat was een heel ongewone brand: Het brandde maar door, en toch verteerden de braamstruiken niet. Hé, dacht Mozes, dat is wat bijzonders, daar ga ik eens heen om te kijken. Vertel nu eerst, hoe het was, en laat M. dan aankomen en op-

eens de stem hooren; vertel zoo tot en met v. 5. Met v. 6 begint dan de eigenlijke boodschap: De roeping van Mozes.

Eerbiedig maakte M. zijn schoeisel los, om af te leggen. Blootsvoets stond hij om te luisteren naar Gods stem. Zeg v. 6a, Mozes nam een deel van zijn kleed en bedekte zijn gezicht er mee. Hij durfde niet meer naar den vuurgloed te kijken. Voor hem was het een verschijning van God.

God had hem wat te zeggen. Vertel v. 7—10.

O, wat keek M. daar verwonderd van op. Ach Heere, dacht en zei Mozes, daar ben ik heelemaal de man niet voor. Dat kan ik niet doen. Ja, Mozes, maar gij moet niet bang zijn, zoo sprak God weer, want Ik zal met U zijn. En Ik zal Je ook een teeken geven, dat het alles het werk van God is: Op deze plaats zult gij met uw volk Mij dienen.

Maar Mozes durfde niet en zocht de eene uitvlucht na de andere. Mozes zei: Als ik nu tot de Israëlieten zeg, dat de God hunner vaderen mij gezonden heeft, dan zullen ze mij wel vragen: Hoe is dan de naam van dien God? (Men bedenke, dat Israël tusschen de afgodendienaars woonde). Wat moet ik dan zeggen? Dan moet Je zeggen, Mozes: Hij heet: Ik zal zijn, die ik zijn zal. Want Hij blijft zichzelf getrouw. We kunnen altijd op Hem rekenen (dat is n.l. zoo ongeveer de beteekenis van v. 14; vergel. ook Hebr. 13 : 8). Ga maar gerust heen, zei God en zeg tot de Israelieten: v. 16 en 17. Natuurlijk zal dat zoo gemakkelijk niet gaan. De Egyptenaars zullen U zoo maar niet laten loopen. Maar het komt in orde; daar zal Ik voor zorgen. Vraag eerst maar verlof bij den koning om naar de woestijn te mogen trekken, om daar Uwen God te dienen. Dan zien we later wel verder. Ik weet wel, dat de Egyptenaars dat niet willen, maar dan behoeft gij daartegen geen vrijheidsoorlog te organiseeren. Ik zelf zal wel zorgen, dat Egypte U eindelijk laat gaan, en zoo blij is, als gij gaat, dat men U dan nog wel graag wat mee wil geven ook. Laat dan ieder nog maar wat vragen van zijn Egyptische buren, als een loon voor al uw werk.

Ik zou zeggen, nu kon Mozes wel gerust wezen en gaan. Maar hij was niet gerust. Mozes zei: Zij zullen zeggen: Gij praat maar wat; de Heere is U niet verschenen. Nu, zei de Heer, dan zal Ik U ook daarin helpen. Ik zal U een teeken geven, waarmee gij allen kunt toonen, dat Ik U gezonden heb. Vertel v. 1—9.

Dus, ook daarover kon M. gerust zijn; maar nog was hij het niet. Vertel v. 10—12.

Maar nu kon Mozes toch bezwaarlijk meer wenschen, is het wel? Ach, en de arme man was nòg niet gerustgesteld, want . . . . . ach, hij zag er zoo geweldig tegen op. Hij durfde niet. Ach Heere — zei Mozes — zend, wien Gij wilt, maar Mij niet.

Zoo mocht Mozes toch eigenlijk niet spreken tegenover God. Vertel v. 14—17.

Toen durfde M. niets meer tegen zeggen. Hij besloot, God te gehoorzamen en op God te vertrouwen. Zijn schoonvader maakte ook geen tegenwerpingen; hij wenschte hem het beste. Zoo ging dan weldra Mozes met zijn vrouw en zijn beide kinderen op reis naar Egypte. De staf — eens herdersstaf — die hem tot teeken van Gods wondermacht was geworden, nam hij in de hand. Bij 't afscheid kwam God hem nog gerust stellen met de mededeeling, dat allen, die 't op zijn leven hadden toegelegd, gestorven waren.

De verzen 21—26 kunnen wel overgeslagen worden. 27—31 bevat goede stof voor een slot.

K. R.

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

19.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen was als zwerveling te Parijs gekomen en woonde bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Een door haar op straat gevonden kindje behoudt zij en geeft voor, dat het haar toevertrouwd is door een stervende tante. Giuseppe is jongste bediende geworden bij den heer Manuel. Richard, Marie's broer, ligt in het ziekenhuis. Sedert het bezoek aan de Zondagsschool heeft Giuseppe Jezus lief gekregen en wil niet meer zondigen. Op straat komt hij zijn vroegere onderdrukker Martino Casola tegen, die hem met geweld meeneemt en spot om den Vriend Jezus Christus. Casola bedreigt den jongen met een dolk, maar deze verklaart moedig, dat hij niet bang is en dat Jezus hem liefheeft).

Wat hij eigenlijk met zijn offer aanvangen zou, wist de goddelooze man zelf nog niet goed. Op het oogenblik lag er hem alles aan gelegen, de jongen op een veilige schuilplaats te brengen, tot hij een nieuw plan zou hebben uitgedacht, wat hij zou doen om zooveel mogelijk voordeel door hem te verkrijgen.

De tijd, dat hij hem door vioolspelen geld zou kunnen laten verdienen, was voorbij; want klaarblijkelijk had Giuseppe thans menschen aan de hand, die belang in hem stelden en hem zeker spoedig weer ontdekt zouden hebben.

Wat dezen Jezus betrof, waarop de jongen zoo vast rekende, dat was niet anders dan een herschenschim.

Gearmd gingen beiden verder. Casola loerde met onzekeren blik nu eens rechts, dan weer links, of misschien ook een politieagent hem op het spoor was om ten slotte toch nog zijn plannen te verijdelen. Op zijn beurt zag ook Giuseppe rond, of hij niet ergens een eerlijk gezicht kon ontdekken, dat hij zou kunnen vertrouwen.

»Hierheen!« kommandeerde plotseling Casola met ruwe stem, terwijl hij de jongen een nauw, vervuild steegje introk.

Het hart van den knaap beefde. Wie zou hem hier in dit slecht bekend staande steegje te hulp kunnen komen? Hij durfde het niet aan te schreeuwen, zonder dat er iemand in de nabijheid was, waarop hij vertrouwen kon; want de dolkpunt was nog steeds zichtbaar, en hij wist heel goed, dat Casola er zoo noodig zonder aarzelen gebruik van zou maken. Het zou werkelijk niet de eerste maal zijn geweest!

Weer gingen zij om een hoek. Maar toen klonk plotseling een vroolijke, helderklinkende stem: »Hallo! Goeden morgen, mijn jongen! Wat doe je hier?«

„Mijnheer Manuel! Mijnheer Manuel!« riep de jongen. »Dat is Martino, Martino Casola!«

Met een ruk had hij zich nogmaals van den schurk losgescheurd en zich met beide handen aan den heer Manuel vastklemmend, vertelde hij hem in zijn moedertaal op de hem eigen levendige wijze alle bijzonderheden van zijn korte gevangenschap, zonder daarbij te bedenken, dat zijn weldoener toch geen Italiaansch verstond.

Mijnheer Manuel was juist de rechte man in zulk een geval. Nooit om een uitweg verlegen, was hij tegelijkertijd zeer rustig, en men zag hem zelden of nooit zijn tegenwoordigheid van geest verliezen. Een blik op Casola zeide hem reeds, dat hij met een lafaard zoowel als met een schurk te doen had, en hoewel hij ook het wapen in de hand van den Italiaan gezien had, gevoelde hij toch, dat hij, wat lichaamskracht betrof, zich wel met hem kon meten. Met een vlugge handbeweging schoof hij Giuseppe achter zijn rug en versperde tegelijk aan Casola den weg, zoodat deze niet veel kans had, te vluchten.

»Mag ik vragen, met welk recht u zich bemoeit met de aangelegenheden van dezen jongen?« vraagde hij op bevelenden toon. »Hij is in mijn dienst en moest reeds lang op zijn post zijn. Waarheen hebt u hem willen brengen, klaarblijkelijk tegen zijn wil?«

Casola schudde het hoofd alsof hij geen Fransch verstond; maar de heer

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

HET IDEAAL VAN ONS LEVEN.

(Referaat van mej. R. v. d. Sluis op de Nationale Jeugd Conf. te Groningen).

Toen mij gevraagd werd om op deze Jeugdconferentie iets tot jelui te zeggen, heb ik over verschillende dingen nagedacht. Er is zoo veel, waarover we met elkaar kunnen spreken, maar dat weinig waarde heeft voor dit en het toekomende leven. Toen ik echter mijzelf afvroeg, wie de meeste beteekenis voor mijn leven heeft gekregen, was ik spoedig met mijn onderwerp klaar. Niemand anders dan Jezus, de Goede Herder, die mij, moegedoold schaap zocht en vond, is het hoogste ideaal mijns levens geworden, omdat Hij alleen in staat was mij gelukkig te maken voor tijd en eeuwigheid.

We leven tegenwoordig gejaagd en rusteloos en kunnen haast geen oogenblik vinden om onszelf af te vragen, welke bedoeling bij God moet hebben voorgestaan, toen Hij ons schiep.

'k Weet niet of gij hier al eens over nagedacht hebt. Wij zijn jong en hebben onze idealen en wij jagen en werken met onvermoeiden ijver om die te bereiken. Vaak bereiken wij ze niet en gelukt ons dit wel, dan krijgen we bittere teleurstelling te smaken. Het jagen en het grijpen vallen niet mee.

Zeer vele levens worden gebroken door dat rusteloos jagen en nooit vinden. Hoevelen zitten moedeloos terneer bij de gebroken scherven van hun aardsch geluk! Hoevele jonge levens gaan niet ten onder in nameloos wee wanneer we maar even de nieuwsbladen doorlezen, dan treft ons soms dat ontzettende, dat zelfs zeer jeugdigen roekeloos hun eigen levensdraad afsnijden.

Ze hadden ook een ideaal nagejaagd en niet gevonden. Hun korte leven had reeds zoovele teleurstellingen gebracht; de verwachtingen waren te hoog gespannen zoodat ze totaal den moed misten het verder voort te zetten.

Ach, ze wisten niet waar de ware levensmoed en levenskracht te vinden was. Ze zagen in den dood slechts een uitkomst en dachten daarin de begeerde rust te vinden. Maar hun ontwaken zal vreeselijk zijn. Is er dan hier op aarde geen ware rust en vrede te vinden?

Ik beluister onder al die zoekers en jagers naar geluk slechts een kreet.

Hoort gij niet den kreet uws harten,
Waar vind ik rust en vree op aard?
Heeling mijner zielesmarten,
Iets geheel mijn liefde waard?

Het eenige afdoende antwoord is:

't Aardsche kan dien kreet niet stillen,
Noch der werelds schoonst genot.
't Harte zoekt vergeefs naar ruste
Tot het die ruste vindt in God.

* * *

'k Hoorde van een rijken koningszoon die met zijn Vader een schitterend paleis bewoonde. Hij was omgeven door groote pracht en heerlijkheid. Alles was zoo schoon en er werd nimmer een wanklank gehoord. Alles wat het leven hier soms zoo somber maakt, werd daar niet gevonden. Een geheele stoet van onderdanen stond op iederen wenk gereed. Hij bezat onverdeeld de liefde Zijns Vaders. Er zou dan ook niets aan het geluk des koningszoons ontbroken hebben, indien niet beneden aan dien grooten berg waarop dat schitterend paleis gebouwd was eene vallei was, en in die vallei woonden tal van menschen, welke in tegenstelling van de schittering en pracht daarboven, in de grootste ellende leefden. De zonde vierde daar hoogtij, moord en doodslag was aan de orde van den dag; armoede, ziekte en dood waren de boden, die dagelijks door de straten gingen; de vallei was vervuld met wrevel en haat.

Was er dan niemand om aan die menschen te vertellen in welk een el-

---

Manuel was niet de man, die zich zoo gemakkelijk om den tuin liet leiden.

»U behoeft mij niet te antwoorden als u dat niet wilt», zeide hij met een veelbeteekenend lachje, dat den Italiaan duidelijk maakte dat hij zijn meester gevonden had. »U zult mij echter toch tot aan het einde aanhooren«, voegde hij er aan toe.

»Ik ken de geschiedenis van dezen jongen. Zijn vader is gestorven, kort nadat hij op Franschen bodem aankwam, en liet hem zonder vriend of beschermer achter. Toen heeft u zich van hem en van zijn kleine bezittingen meester gemaakt. Nadat u hem schandelijk hebt mishandeld en hem hebt laten uithongeren, heeft hij zich door de vlucht aan verdere mishandelingen onttrokken. Ik heb hem gevonden en mij zijn lot aangetrokken en ik ben bovendien van plan, hem met zijn toestemming door de wet aan mij te verbinden, om voortaan het recht te hebben, hem te beschermen. En van dat recht zal ik gebruik weten te maken, en wanneer er in de toekomst het een of ander met den jongen zou gebeuren, dan weet ik nu, aan wien ik mij te wenden heb. Ik vergeet nooit een gezicht, dat ik eenmaal gezien heb, en ik zal u daarom overal en onder elke vermomming kunnen herkennen. De herinnering aan hetgeen dezen morgen gebeurd is zal ik niet vergeten, en het noemen van den dolk, die u in uw mouw verborgen houdt, zal u voor de rechtbank niet erg van pas komen. U heeft alle reden om te verbleeken, Martino Casola; want ik geef u mijn woord van eer, dat ik er bij de politie voor zorgen zal, dat er een uitgebreid onderzoek omtrent u plaats zal vinden, als u het nog eens zoudt wagen, de hand op Giuseppe Fiorelli te leggen of zelfs tegen zijn wil met hem te spreken. Voor vandaag kunt u nog ongehinderd uw gang gaan, zooals ook wij onzen weg zullen vervolgen, en het beste voor beide partijen zal wel zijn, dat wij elkander nooit weer ontmoeten«.

Met deze woorden trok mijnheer Manuel Giuseppe aan den arm en ging met hem heen, terwijl hij Casola liet staan waar hij stond.

Deze probeerde nog steeds te doen, alsof hij er niets van had verstaan, wat echter door zijn bleek gezicht en de woedende uitdrukking van zijn oogen gelogenstraft werd.

In elk geval was hij volkomen overrompeld.

Terwijl hij Giuseppe met zich had voortgesleept, had hij gedacht, waarmee hij de menschen den mond zou snoeren, die zich op de een of andere manier met den jongen zouden bemoeien. En nu stond hij plotseling tegenover een man, die, zonder een verklaring van zijn kant af te wachten, als aanklager tegen hem opgetreden was. Casola herinnerde zich de paar rollen goudstukken, die tot de »kleine bezittingen« hadden behoord, waarop mijnheer Manuel had gezinspeeld en die hij in zijn eigen zak had laten glijden. Wist de man, die zich het lot van Giuseppe had aangetrokken, misschien alle bijzonderheden, omtrent de afkomst van den knaap? Herinnerde de jongen zich misschien de naam van het schip, waarmee hij en zijn vader van Genua naar Marseille gegaan waren, zoodat zijn beschermer op deze manier gelegenheid had, een nader onderzoek te laten instellen?

Zijn leven op Franschen bodem was niet van dien aard geweest, dat met alle vrijmoedigheid een onderzoek kon plaats vinden, en mijnheer Manuel had hem aangezien met een blik, die tot diep in het hart scheen door te dringen.

Snuivend van woede zag hij de beiden nog een oogenblik achterna; daarop stiet hij, met den voet op den grond stampend, nog een gruwelijke verwensching tegen den jongen uit en ging daarna de volgende hoek van het steegje met een duister gezicht om.

Voortaan zou Giuseppe niets meer van hem hebben te vreezen, want ook hij was evenals de heer Manuel tot de slotsom gekomen, dat het voor beide partijen werkelijk het beste was, wanneer hun wegen zich niet meer kruisten.

Wordt vervolgd.

lendigen toestand ze zich bevonden?

Was er dan niemand om hen op te heffen uit den poel der zonde, want ze hadden niet het geringste besef, dat er ook nog een ander leven bestond en ze zonken hoe langer hoe dieper. Ja, er was toch iemand, die op middelen zon om dit volk te redden.

In het schitterend paleis des konings werd beraadslaagd, hoe dit moest geschieden. De koning had reeds meermalen zijn boden gezonden, doch alles tevergeefs. Er was ten laatste nog maar één middel en dat was het zenden van Zijn eenigen Zoon.

En des Konings Zoon verliet het oord van vrede en rust om af te dalen in de diepte der vallei, om te vertellen van de liefde des Vaders, welke hun allen geschikt wilde maken om te wonen in Zijn huis, waarvan de poort wijd open stond.

Ja, Hij ging en verliet alles om te wonen en te werken onder al die ellendigen.

Hij werd hunner één en daalde af tot de diepst gevallenen. Hij genas hunne kranken en heelde hunne wonden, sprak van verzoening en vrede en van een heerlijk tehuis. Maar zij geloofden Zijn boodschap niet.

Hij werd bespot en gehoond, veracht en verworpen, nochtans brandde Zijn hart van liefde voor al die verlorenen en Hij breidde dag bij dag Zijn handen zegenend over hen uit.

Doch uit loon voor al Zijn liefde werd Hij gedood.

Maar o wonder van verlossing, Zijn dood werd hun behoud.

't Is ons allen reeds duidelijk, wie deze Koningszoon was. Niemand anders dan Jezus de Zone Gods. Hij deed afstand van den troon der heerlijkheid om te wonen onder ons. Hij werd onzer één en werd als een schaap ter slachting geleid. Hij droeg al onze zonden op het kruis, om ons te redden van een eeuwig verderf.

Hij alleen is het die ons gelukkig kan maken voor tijd en eeuwigheid en de ware rust en vrede voor het hart kan schenken.

Is er heden onder ons iemand, wiens voet moe is van dolen op zelfgekozen paân, wiens harte moe van 't jagen naar dingen die vergaan? Dan klinkt tot haar des Heilands noodende stem:

Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.

En als ge aan die roepstem gehoor geeft, dan geen rusteloos jagen meer naar het onbereikbare ideaal, want dan hebt ge in onzen Heiland het grootste ideaal des levens gevonden. Hij ontneemt u uw zondelast en geeft u vrede met God en voedt u op voor den hemel.

Om dien vrede echter te behouden is het noodig, dat wij dicht bij onzen Heiland blijven. Zelfs na ontvangen genade is het mogelijk, dat het weer donker in de ziel wordt en onze vrede wordt verstoord. Immers wij allen hebben onze zwakke zijde en daar valt de zielevijand aan.

Menig meisje heeft te worstelen met verzoekingen, waarover zij met niemand spreken kan en wat haar soms zoo ongelukkig doet gevoelen. De verleider sluipt steeds onze gedachtenwereld binnen en we uiten de klacht: „O, ik wenschte er van verlost te zijn en ik kan er maar niet af komen!"

Dikwijls klagen wij over onszelf omdat wil en krachten beide zijn weggezonken. Wat gisteren nog beschreid werd, wordt heden weer een lust in ons. Wij vallen onszelf tegen maar onzen Heer niet. Hij weet, wat van Zijn maaksel zij te wachten.

O, jonge zuster, Christus is overwinnaar, ook over de zonde. Klem u dan aan Hem vast, Christus is ons ideaal in dezen tijd. Maar er is nog zooveel, wat ons aftrekt van de eeuwige dingen.

De verleider vindt zoo licht een aanknoopingspunt in ons leven, welk aanknoopingspunt vindt hij in uw hart?

Toen we Christus leerden kennen als onze Verlosser en Zaligmaker was er blijdschap en vree als de golven der zee en we hadden genoeg aan Hem alleen.

Maar er kwam ook een andere tijd en we begonnen weer aan ons aardsch levensideaal te werken. We wilden het leven nog weer zoo gaarne eens inrichten naar *onze eigene begeerten* en verlangens. Het leven dat ons naar we meenden, opnieuw weer zooveel beloofde. En er kwam iemand ons levenspad kruisen en we geloofden met ons geheele hart, dat hij nu diegene was die ons innerlijk begeeren en verlangen kon bevredigen. Met hem wilden we het leven door. Hij was ons aardsch ideaal. Maar 't ging ook hier:

Hij die zijn eigen weg wil gaan,
Ziet dwaallicht vaak voor starren aan,
En gaat hij op dat schijnsel door,
Verliest hij vaak het rechte spoor.

Wilden we dan in dezen onze eigene weg gaan? We hielden toch wel rekening met den Heer! We gingen zelfs ernstig in het gebed, als het mogelijk was Zijn goedkeuring af te dwingen over ons eigen gekozen weg! Maar de blijdschap en vrede misten we. Wat was hiervan de reden? Hij die u beloofde gelukkig te maken, kende niet Jezus als zijn Verlosser en Zaligmaker. Gij handeldet tegen Gods wil in, gij waart niet één met Hem. Op uw verder levenspad zou Christus niet de *eerste* zijn. Het huisje van geluk, dat ge op die manier voor uzelve gebouwd hadt, stortte vroeg of laat ineen.

Hoevele jonge meisjes, volgelingen van Jezus, stranden niet op deze klip en de wrange vruchten hiervan worden in het later leven geplukt. Het geloofsleven kwijnde; de stormen des levens kwamen en het kaartenhuis van aardsch geluk viel al te spoedig in elkaar en in plaats van vervulde wenschen, werd het een leven van teleurstelling, dat bovendien de gemeenschap met Christus nog moest derven.

Gelukkig stranden niet alle geloovige meisjes op die klip. We kunnen in dien strijd overwinnaars zijn, indien Christus werkelijk het ideaal van ons leven geworden is.

We geven Hem dan steeds de eerste plaats in ons leven. Hij is het waard, dat we ook onze aardsche wenschen voor Hem opofferen. Want de prijs die Hij voor ons betaalde, was de prijs van Zijn eigen bloed.

Wij zijn duur gekocht en zijn voor tijd en eeuwigheid Christus' eigendom en hebben dus geen recht meer, dat leven in te richten naar eigen goedvinden.

Behaagt het Hem ons de vervulling te geven van onze liefste wenschen, dan mogen we Hem daarvoor hartelijk danken; maar roept Hij ons tot anderen arbeid, welnu, dan gewillig gevolgd, waar Hij voorgaat.

Zoo wordt ons leven werkelijk rijk en gelukkig. In gemeenschap met Hem hebben we vrede met ons lot, zelfs al moeten we ook een eenzaam pad hier bewandelen. Wij geven het roer van ons levensscheepje maar in vertrouwen aan Hem, den grooten Stuurman, over en zoo Hij het maakt, is het ons goed. Laat ons leven zijn een volkomen overgave aan Hem.

Er is op deez' aard een hand die mij
[leidt.
Met een liefde zoo hoog, zoo diep en
[zoo wijd.
En volg ik slechts willig die hand van
[mijn God,
Dan is ook gelukkig gezegend mijn lot.

Is duister de toekomst? zie 'k nergens
[een baan
Noch vastigheid zelfs waar mijn voet
[op kan staan?
Ik weet het, Zijn liefde heeft uitkomst
[bereid
En ik klem mij maar vast aan de hand,
[die mij leidt.

God zorgt en ik rust in Zijn liefde
[voor mij,
God kiest ook mijn weg; o dat maakt
[mij zoo blij!
'k Leer stil zijn en wachten met 't hart
[Hem gewijd,
'k Geef acht op den wenk van de
[hand, die mij leidt.

En trekken de nevelen der aarde voorbij
En daagt straks de eeuwigheidsmorgen
[zoo blij,
Dan zal ik doorgronden den trouw en
['t beleid
Van die liefderijke hand, die mij hier
[heeft geleid.

En dan aan 's Hemels boorden door een
[lichtglans omstraald.
Za! Hij, het ideaal van ons leven, daar
[staan
En ons wenken vol liefde om ook
[daar binnen te gaan.

III

De Nederlandsche Baptiste Kerstnummer Beweging.

Wat waren de vergaderingen van de Nederlandsche Baptiste Jeugdbeweging te Groningen bezielend! Aan den stroom van naklanken scheen geen einde te komen. We zijn naar onze woningen teruggekeerd en de opgetogenheid van onze verslagen heeft vele thuisblijvers met spijt vervuld.

Maar wat is nu eigenlijk enthusiasme op zichzelf? Ze is weldra getaand, wanneer ze niet het een of ander kan opduwen en opvoeren en verwezenlijken.

Mag ik eens een voorstel doen?

Dat onze Nederlandsche Baptiste Jeugd Beweging uit dankbaarheid jegens God voor den vloed van zegen over de Groninger conferentie uitgestort en uit groote begeerte om haar „Overste, die haar voorgaat aan de spits" te volgen, zich voorneme om met zulk een ijver onze Kerstnummers uit te venten, dat met recht haar den eervollen bijnaam van

*Nederlandsche Baptiste
Kerstnummer Beweging*

kan worden verleend.

Hoe lijkt u dit toe, N. B. J. B.ers?

Wel goed, nietwaar?

Mag ik op u rekenen?

Ik geloof zeker, dat bij uw heilig vuur voor de zaak van onzen grooten Koning, de trage ouderen warm zullen worden.

Laat ons ons uiterste best doen.

Onze oplaag moet 22.500 worden en dat kan. Het ligt aan ons!

Bestellingen worden voor 1 Nov. bij ondergeteekende ingewacht.

De Uwe in den dienst van Hem
Die voor ons kwam in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

HOOP OP GOD.

Wat buigt ge u neder, o mijn ziel! en wat zijt ge onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem nog loven. Hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezichts, en mijn God.

Ps. 42 : 12.

In de Psalmenbundel vinden wij een schatkamer voor elke toestand der menschelijke ziel. Zijn wij verblijd, de Psalmen juichen mede, zijn we bedroefd, zij laat haar klaagtoonen hooren, maar altoos vermaant ze ons om ons vertrouwen te stellen op Hem die een hoorder der gebeden is. De oorzaak hiervan is dat de dichters menschen waren van gelijke beweging als wij, die nu eens op den Tabor en dan weer in het dorre Bakadal verkeerden. Nu eens heerlijke zegeningen en dan weer bittere smart ondervonden. Heden roemende in Gods trouw en morgen klagende: „Heere waarom vergeet Gij mij?" En in al die verschillende toestanden hebben zij hun liederen gedicht en daarom vinden zij altoos zulk een treffende weerklank in het hart van Gods kind. De dichter van deze Psalm vertoeft als balling op de steile berghellingen van den Antilibanon bij de bronnen van den Jordaan. Een bittere smart heeft hem hier aangegrepen. Van welke aard die smart en dat lijden is wordt hier niet gezegd, maar behalve dit lijden moet hij ook nog de spot zijner vijanden verdragen, die den zwaarbeproefden man den geheelen dag met de vinger nawijzen en hoonend vragen: „Waar is nu uw God?" En ach, dit alles was nog wel te dragen als hij nu maar de gemeenschap van Gods volk mocht smaken en tezamen met hen zijn God mocht ontmoeten bij de heilige altaren in den tempel. Maar juist als hij hier aan denkt, komt het verleden met zijn liefelijke herinnering als een geweldige kracht op hem aan. O, toen hij zich schaarde onder de feestvierende tempelzangers en 's Heeren voorhoven betrad, hoe gelukkig was hij toen. Maar nu is zijn toestand donker en bang. En in zijn ellende zag hij daar de watergolven die uit de bronnen der Jordaan opborrelden en als watervallen van de steenrotsen kletterden. En nu zag hij in die golven een beeld van zijn smart. Zooals daar voor zijn oogen golf na golf over de rotsen dreunde, zoo sloegen de golven en de baren van ellende over zijn ziel. Zijn ellende is zoo groot dat zijn ziel schreit: „O God, mijn steenrots, waarom vergeet Gij mij?" Maar dan is het, alsof de droeve zanger op eenmaal wakker schrikt. Neen, zulk een toestand is verkeerd, is snood ondankbaar, hij mag aan zijn zuchtende en klagende ziel niet toegeven. Zie, hij gaat nu een alleenspraak houden met zijn ziel, niet om met haar te treuren, maar om het verkeerde van haar houding haar onder het oog te brengen en vraagt nu op strengen toon maar vol van liefderijke ernst: Wat buigt ge u neder, o mijn ziel! en wat zijt ge onrustig in mij? Hij roept zijn ziel ter verantwoording waarom of zij zich zoo diep neerbuigt. Leeft God dan niet meer omdat gij Hem nu niet ziet? Daarom hoop op Hem, want straks zal Hij zeker weer dankensstof geven.

Gel., dit woord van den balling uit vroeger eeuwen is zeker ook wel zeer passend voor Gods kinderen in deze tijd. Onze ziel kan zich soms zoo diep neerbuigen dat wij moeielijk met onze God en onze toestand in 't reine kunnen komen. Ook wij doorleven vaak tijden dat de klaagtoon van het hijgende hert zoo juist onze zieletoestanden vertolkt en het ons is alsof ons eigen hart hem vervaardigd had. Het is nu eenmaal een waarheid, die wij vroeger of later allen zullen ondervinden: Er is zooveel te klagen, er is zooveel geween! Ieder hart kent het best zijn eigen bittere plaag en de klacht over bedrogen hoop is al zoo oud als de menschheid. Maar de bitterste smart is wel het gevoel van den dichter als hij zegt: „Heere, mijn steenrots, waarom vergeet Gij mij? Dan is het ons alsof God niet meer aan ons denkt en dat Hij ons alleen laat tobben in onze smart. Welnu, als het zoo met ons gesteld is, wat moeten wij dan doen? Onze ziel gaan beklagen en zeggen dat zij er alle reden toe heeft zich zoo neer te buigen, dat eigenlijk niemand het zoo zwaar heeft als wij en onze ellende torenhoog boven die van anderen uitsteekt? Neen, driewerf neen, mijn broeder en zuster, dan wordt het tijd eens een hartig woordje te gaan spreken met uw ziel en haar dat „onrustige" en „neerbuigen" als een zondige daad te gaan voorhouden. Wat buigt ge u neder o, mijn ziel? Hebt gij dan geen oog meer voor de goedertierenheden des Heeren, die zelfs voor de zwaarstbeproefden elken morgen nieuw zijn. Neen, moede strijder, God heeft u niet vergeten, wat meer is: Hij heeft u hartelijk lief en voordat Hij u in de donkerheid leidde en u het kruis op de schouders legde, heeft Hij het eerst afgewogen of het niet te hard en te zwaar en te stootend zou zijn. Zeg mijn ziel, wat buigt ge u dan neer en wat zijt ge onrustig in mij? Weet gij niet dat de Uithelper altijd grooter is dan uw nood en dat aan het kruis Hij gestorven is die volkomen rust wil schenken aan elke vermoeide ziel? O, geloof het toch dat tegenover de afgrond van uw lijden en smart een afgrond van Goddelijk erbarmen staat. Hoop op God mijn ziel, want deze hoop beschaamt nooit. Hopen op God gaat gepaard met rusten in God. Er zijn menschen die op alle „waarom's" een daarom klaar hebben, maar ik voor mij wil het wel eerlijk zeggen dat ik er soms niets van begrijp. Met het zoeken naar een sluitrede of met onze „daarom's", komen wij er niet uit. Ik kan geen afdoend antwoord geven op de schreiende „Waarom's" van een hart, dat met een doodsteek in de beenderen rondgaat. En al zouden wij door geleerde beschouwingen die ineenloopende draden van Gods voorzienigheid willen ontwarren, het zou niet baten. Het moede hart komt eerst dan tot rust als het zich opheft tot God en aan dat Vaderhart uitschreit en kinderlijk stamelt:

Als die kelk voor mij niet noodig
[was geweest,
Mijn Vader had zijn kind die kelk
[niet ingeschonken.

Hoop op God want — en nu gaat hij profeteeren: ik zal Hem nog weer

loven. Het moge nu donker zijn, maar op Zijn tijd voert Hij ons weer in het licht.

Zeg lezer, sprak de dichter onwaarheid? Sla uw levensboek eens op, getuigen die bladen niet van zijn Vaderlijke zorg en Goddelijke verlossing? Verlossing van uw zondeschuld door Jezus Christus, verlossing uit vele gevaren en verzoekingen en nooden, en moet ge dan niet zeggen: Hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezichts. Wat buigt ge u dan neer, o mijn ziel? Neen, dat mag niet neer en dat behoeft niet neer als ge slechts dit ééne weet nl. het slotwoord van dezen Psalm „en mijn God". O, wat een rijkdom wordt hierin opgesloten. De Schepper van hemel en aarde mijn God! Hij kent mij bij name en slaat mij gade ook als ik in de eenzaamheid worstel en Hij helpt me als ik wankel en Hij draagt mij als ik val. Die God kome heden tot u en fluistere u in: „Mijn kind" en als dat woord waarin een wereld van erbarming ligt opgesloten, in uw ziel weerklinkt, dan kan het niet anders of onze neergebogen ziel richt zich op en antwoordt: „En mijn God".

Waarom o ziel, buigt ge u dan neer,
Uw Heiland is nabij.
Wat mij ook wacht, dit troost mij [steeds,
Mijn Heiland zorgt voor mij.

Harl. v. D.

LEESTAFEL

Weekkalender en Maandkalender, uitgave van J. N. Voorhoeve, te Den Haag.

Deze beide uitgaven van Voorhoeve zijn vermoedelijk minder bekend dan zijn scheurkalender. De weekkalender geeft op 52 blaadjes de datums en achter iederen datum een tekst, en ruimte om verjaardagen aan te teekenen.

De maandkalender bestaat uit drie bladen, voorzien van datums en versjes. Voor beide kalenders is op een plaatsje aan den wand gerekend.

L.

MEDEDEELINGEN

Onze Zendelinge Mej. G. Reiling.

Wanneer dit nummer van ons blad onder uw oogen komt, waarde broeder of zuster, heeft onze zuster Reiling Yakusu reeds verlaten om zich naar het vaderland te begeven. Vermoedelijk zal ze den 13den November te Stadskanaal arriveeren. Wat een heerlijk wederzien zal het zijn voor haar ouders, van wie haar vader een midden tachtiger is, en voor haar gemeente en voor geheel Baptist Nederland. Wilt gij haar met uw gebeden vergezellen?

J. W. W.

* * *

In dank ontvangen van
de Gemeente Deventer f 46.50
„ „ Leeuwarden f 30.—

De Penningmeester van Voorzorg,
S. HOUKES.
Giro No. 134474.

* * *

Ontvangen:

Voor de Zending van „Het Mosterdzaadje" te Sneek f 50.—.

Hartelijk dank.

Leeuwarden, v/d Kooystr. 16 — J. VISSER, Postrek. 167305.

Penningmeesters,

Hebt gij het bedrag voor de contributie al verstuurd? Doe het NU!

AAN ONZE ABONNÉ's,

die hun abonnementsgeld per post betalen, zond ik deze week een stortingsformulier.

Mag ik hen vriendelijk verzoeken, het geld nu ten spoedigste te willen storten op mijn postrek. 42318, doch in elk geval voor 20 October?

Na dezen datum wordt postkwitantie afgegeven en 15 cent voor incasso berekend.

De Adm.

BONTE STEENEN

DE LEVENSSPIEGEL.

Ik hoorde eens hoe iemand zich beklaagde omdat de menschen niet genoeg van haar hielden. Toen ik het hoorde, dacht ik er aan, dat het leven is als een spiegel. Die met een zuur gezicht in een spiegel kijkt, krijgt van den spiegel een zuur gezicht weerom. Die graag een vriendelijk beeld in den spiegel aanschouwt, zal er eerst vriendelijk in moeten kijken. En die van zijn medemenschen graag liefde ontvangt, zal moeten leeren om liefde te geven. Het eene hangt samen met het andere.

* * *

WIT MAKEN GAAT NIET.

Iemand wilde een witten doek zwart laten verven. De uitkomst was echter niet naar zijn zin en hij zeide, dat de doek weer terug wit geverfd moest worden. „Dat gaat niet", was het antwoord. „We kunnen wel wit zwart maken, maar niet zwart wit maken".

Zoo gaat het ook in het leven. Zwart maken belasteren, dat gaat gemakkelijk genoeg. Weer wit maken gaat echter niet. Daarom is er een goddelijke weegschaal, waarop eenmaal elk ijdel woord, dus ook elke lasterlijke aantijging, gewogen zal worden.

ADVERTENTIEN

6 October 1931.

Heden werd ons door den Heere een dochter geschonken. Haar naam is

BAUKJE.

Wij geven met dankbaarheid kennis van dezen zegen.

G. VISSER
D. VISSER—Gorter.

HOORN, Bapt. Pastorie.

Vrijdag 16 October 1931 No. 2205 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

STERREN EN BLOEMEN.

De sterren zijn bloemen des hemels.
Door God in de ruimte gestrooid;
De bloemen zijn sterren der aarde.
Met schitt'rende kleuren getooid.

Wen, 's avonds de bloemen zich sluiten.
Dan sieren de sterren den trans;
Wen 's morgens de sterren verdwijnen,
Ontplooien de bloemen haar glans.

Zoo zijn ook, voor wie het wil merken,
Bij 't wiss'len van tijd en van lot,
Gedurig weer blijken te ontdekken
Der grootheid en goedheid van God.

En, bloeien niet immer hier bloemen,
Ze zijn toch niet henen voorgoed;
En zien wij niet immer de sterren,
Toch zijn ze er en houden haar gloed,

Alzoo, hoeveel heerlijks er tane
En ook hoeveel lieflijks er zwicht'
Ik blijf, U, mijn Vader ten prijze,
Gelooven aan bloemen en licht.

Dr. E. LAURILLARD.

AAN ZEER STILLE WATEREN

GETUIGENISSEN VAN ONVERWACHTE ZIJDE.

Want hun rotssteen is niet gelijk aan onze rotssteen, zelfs onze vijanden rechters zijnde. Deut. 32 : 31.

Mozes' levenseinde was in het zicht gekomen. Zijn loopbaan als bevrijder en vormer van een talrijk slavenvolk, bij God in een brandende braamstruik begonnen, zou bij God op den berg Nebo eindigen.

Maar eerdat de groote leider zijn schepter en adem in de handen van zijn Formeerder en Zender zou neerleggen, zal hij eerst nog een danklied aanheffen. Wat is hoofdstuk 32 van het boek Deuteronomium toch mooi! Daar hooren we den grijzen 120-jarige hooggestemd zingen. Hij laat het verleden als een allegorie aan zijn onverdonkerden geest voorbijtrekken: de wonderen van Egypte en de ontberingen en beproevingen en verlossingen van de woestijnen schitteren schooner dan ooit te voren in goddelijke pracht! Hij moet zijn God heerlijk maken voor al de nageslachten, want hij heeft het ervaren, dat er geen Helper en Verzorger en Strijder zoo teeder en bedachtzaam en geducht is als Hij!

Onze tekst is een enkele strophe uit zijn jubelzang.

Hun rotssteen! Dat wil zeggen: hun God voor wat levensverzekering, levensvernieuwing en levensvoorziening betreft. Immers was voor den Oosterling de rotssteen een vaste grond voor zijn voeten bij watersnooden en een veilige schuilplaats tegen zijn vijanden; een toevlucht, in welks schaduwen hij verkoeling vinden kon van brandende zon en gloeiend zand; de belofte van smakelijke spijze voor het hongerende lichaam, dat het laatste stukje brood reeds geruimen tijd geleden tot zich heeft genomen ....

„Want hun God is niet gelijk aan onze God. En zij zelve moeten dit erkennen!"

* * *

Dit mogen wij van de wereld zeggen.

Zij belijdt, dat haar God bij onzen God verre ten achter staat.

Wat is haar God? Is het niet de van goud dooraderde rotssteen? Ja, zij heeft een bijna onbeperkt geloof in goud en positie, die dwaze wereld! Aan den voet van haar rotssteen liggen de lusthoven. Daar wordt het paradijs gevonden, waarin elke hartewensch in vervulling komt.

Maar het leven is niet altijd een gaan op rozen, een „genieten vol vreugd ongestoord". Soms moet het brood der beproevingen en smarten gegeten worden. Dan voelt de mensch zich zoo alleen, zoo machteloos en vaak zoo schuldig daarbij. Dan heeft hij de gewaarwording, alsof hij bij al den ijver, dien hij aan den dag heeft gelegd, en bij al de successen en genoegens, die hij heeft gesmaakt, toch verschrikkelijk mis is geloopen.

De oude, stervende patriarch Jacob beleed: „God, die mij gevoed heeft van dat ik was tot op dezen dag, die Engel, die mij verlost heeft van alle kwaad".

David verklaarde, toen de ouderdom over hem gekomen was: „De Heer is mijn Herder, mij zal niets ontbreken.... immers zullen mij het goede en de weldadigheid volgen alle de dagen mijns levens en ik zal in het huis des Heeren blijven tot in lengte van dagen."

Paulus schreef met den dood voor oogen: „De Heere heeft mij bijgestaan en heeft mij bekrachtigd .... en de Heere zal mij verlossen van alle boos werk en bewaren tot Zijn hemelsch Koninkrijk."

Kan de wereld ook zulk een getuigenis van haar rotssteen geven?

* * *

Dit mogen wij van het beredeneerde ongeloof zeggen.

Dit ongeloof redeneert koel God en het Godsbestuur en onsterfelijkheid weg. Het beschouwt de schatten, die de discipelen van Christus Jezus onnaspeurlijk wil maken, als illusies. Maar wordt er in het hart van menigen koelen redeneerder geen moeilijken strijd gevoerd?

Hier stel ik u zoo'n mensch voor. Hij doet zijn uiterste best om voor zijn gezin een boterham te verdienen. Voor wat zelfopoffering betreft, gaat hij velen onzer te boven. Zijn vrouw is gelukkig geworden in onzen Jezus. Zij heeft geleerd het leven van vertrouwen in Hem elken dag te leven. Zij vraagt naar den Heer en naar Zijn sterkte elk oogenblik. In de harten van haar kinders kweekt zij liefde op voor den Heiland der wereld; vouwen voor Hem de handjes en buigen de knietjes.

En nu een vraag: Waarom laat onze koele redenaar zijn vrouw haar gang gaan? Waarom maakt hij haar niet duidelijk dat haar geloof een illusie is? Heeft de wereld ooit baat gevonden bij

illusies? Is het niet de dure plicht van een vader om de zijnen van hun dwalingen af te brengen? Dit is het antwoord: hij is bang voor de gewaarwording, dat hij iets reins bezoedelt, iets fijns stuk maakt. Hij vermoedt dat zijn handeling onmanlijk en onrechtvaardig is. Hij wil zijn zelfrespect niet verliezen.

Intusschen schept moeder voortdurend troost en opgewektheid uit het water van haar rotssteen en noodigt alle dorstigen dringend uit om te komen.

„Onze vijanden rechters zijnde".

* * *

De hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel Zijner handen werken.

De vrijgekochten loven Hem.
De wereld looft Hem.
De godloochenaar looft Hem.
De heiden looft Hem.
Alles, dat adem heeft, looft den Heer!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Ongedoopten in Amsterdam. De Kerkeraad van de Hervormde gemeente te Amsterdam stelde een commissie in om een onderzoek in te stellen naar de oorzaken van den achteruitgang van de Doop. De commissie onderzocht

1) den achteruitgang van het aantal gedoopte kinderen sedert 1890;
2) de oorzaken daarvan;
3) met welke middelen dezen achteruitgang kon worden bestreden.

Wat het eerste aangaat blijkt wel, dat de achteruitgang over de geheele linie onrustbarend genoemd moest worden.

Als oorzaken worden genoemd: de onchristelijke huwelijkspractijken; de toenemende ontkerstening; de burgerlijke armverzorging, waardoor de menschen van de kerk onafhankelijker werden; de invloed van doopersche praktijken, en sectarische, separatistische en individualistische praktijken, waardoor de gemeente steeds minder waarde ging hechten aan het genadeverbond.

Als middelen tot verbetering worden o.a. aan de hand gedaan: de getrouwe prediking van het genadeverbond („het voornaamste"); het wijzen op het belang van den kinderdoop bij huisbezoek en het in massa doen afdrukken van het doopformulier in smakelijken vorm ter toezending aan gezinnen, waar een kind geboren werd.

Een weg, die uitnemender is. Natuurlijk staan wij tegenover het feit, dat in Amsterdam de kinderdoop zoo taant, wat anders dan de kerkeraad der Amsterdamsche Hervormde gemeente. Dat neemt niet weg, dat wij enkele der oorzaken, althans èèn daarvan, ook zeer betreuren: dat is de toenemende ontkerstening der Amsterdammers. Maar waarom oriënteert de kerkeraad van die groote gemeente zich nu niet eens opnieuw? Waarom bekijkt hij de zaak nu niet eens van den anderen kant? Er is ongetwijfeld een genadeverbond, dat verbond, dat God in Christus met de menschheid heeft gesloten, waarvan Christus het hoofd is en waartoe Hij toegang geeft. Maar wat heeft dat Verbond, in hetwelk men wordt opgenomen door het geloof in Christus, nu met den doop van kleine kinderen te maken? Roepen de tijden niet met krachtige stem tot het innemen van nieuwe posities? Leert de ervaring in heel de christelijke wereld niet, dat de oude stellingen niet meer zijn te handhaven? Waarom het dwangsysteem niet vrijwillig losgelaten en de gemeente aanvaard, die steunt op de vrijwillig betoonde gehoorzaamheid aan God en Christus?

> „Maar eerlijk geloovige christenen vormen een heel kleine groep onder de millioenen menschen, die door den zuigelingendoop, dus zonder hun toestemming, door dwang, in de christelijke gemeente werden opgenomen en in het christendom opgevoed. Den millioenen, die het dogma der kerken niet meer gelooven, maar toch nog in onzalige halfslachtigheid, ja vaak zelfs met huichelarij, onder de gevolgen van het Christendom blijven zuchten, wil ik helpen."

Dit is een citaat uit het boek van mevrouw Luddendorff: „Los van Christus". 't Zijn harde woorden, die ze schrijft, maar zijn ze niet waar?" En waarom voor deze waarheid de oogen te blijven sluiten en te willen handhaven, wat tot een voorbijgeganen tijd behoort? Ongetwijfeld, er trekken schaduwen over ons christelijk werelddeel, maar we gelooven toch in de kracht van het Evangelie, die zich misschien te duidelijker zal openbaren, naarmate den schijn meer wegvalt.

Hulp gevraagd. Naar we reeds eerder meldden, is een commissie benoemd die tot taak heeft, het Wereldcongres, dat in 1932 te Berlijn hoopt samen te komen, omtrent het Nationalisme voor te lichten. Voorzitter van deze commissie is Rector Nordström, te Stockholm, Engelbrektgatan 18, Zweden.

Hij deelt mede, dat hij aan de andere leden van die commissie een vragenlijst heeft toegezonden waarop hij ook gaarne van andere belangstellenden, antwoorden zou ontvangen. De vragen luiden:

1. Waarin bestaat naar uw gevoelen het verschil tusschen Patriotisme, dat op christelijk standpunt kan worden aanvaard, en Nationalisme, hetwelk op datzelfde standpunt moet worden verworpen?
2. Welke vormen van Nationalisme vindt men in uw land?
3. Welke moeilijkheden worden in het christelijk werk veroorzaakt door nationalistische stroomingen?
4. Nemen de nationalistische stroomingen in uw land toe of af?
5. Welke houdingen nemen de christelijke kerken in uw land aan tegenover het Internationale vredeswerk?
6. Wat moet de christelijke kerk doen, teneinde het Nationalisme tegen te gaan en ten onder te brengen?
7. Kent ge een werk, voor korten tijd in uw land (in het Engelsch, Fransch of Duitsch) gepubliceerd, waarin het vraagstuk van het Nationalisme wordt behandeld?
8. Hebt ge eenige wenken voor de behandeling van het onderwerp in kwestie in het rapport daarover?

We hebben hiermede onze lezers de vragen voorgelegd. Wie gelooft den heer Nordström van dienst te kunnen zijn, schrijve hem. We leven gelukkig in een land, waarin de besproken ziekte nog maar sporadisch voorkomt.

Dr. Rushbrooke op reis. Ons aller vriend, Dr. Rushbrooke, bevindt zich thans in Centraal Amerika. De Baptiste Unie te Jamaica en het Britsche Baptiste Zendingsgenootschap hadden graag dat hij daar eens een kijkje ging nemen, en enkele administratieve moeilijkheden tot een oplossing kwam brengen. 't Is wel jammer, dat Dr. Rushbrooke geen tijd over kan houden om het Baptiste werk in onze West-Indische koloniën eens in oogenschouw te nemen. We weten dat men daar de belangstelling van elders zeer op prijs stelt.

Onder melaatschen in China. „Van den eersten dag af, dat ik den Heere Jezus hoorde prediken, antwoordde mijn hart", zei een bekeerde melaatsche. Welk een beteekenis de bekeering heeft voor deze menschen, die eigenlijk nog slechts op den dood wachten, blijkt wel uit de namen, die ze bij hun Doop aannemen, als: „Ingegaan in het Leven", „Gelukkig-leven", „Liefde-leven", „Genade-Leven".

Hun blijdschap in Jezus heft hen boven hun pijn uit. „Wel, hoe gaat het vandaag met u?" vroeg een zendeling aan een nieuw bekeerde, die zichtbaar leed. „Het is pijn hier en pijn daar", antwoordde de aangesprokene, wijzende op de verschillende zieke plaatsen, „maar het is hier wel" voegde hij er aan toe, op zijn hart wijzende. „'t Hindert niets, 't hindert niets" zei een ander, „het is slechts mijn winterseizoen". Sommigen danken werkelijk God voor de melaatschheid, zonder welke ze wellicht nimmer den Heiland zouden hebben leeren kennen. Een Koreaan, temidden van een roeke-

loos leven tot staan gebracht door de ziekte, zegt nu: „ik beschouw mijn melaatschheid niet als mijn vijand, maar als een gift van Gods genade".

Roerend is het een bidstond dezer melaatschen bij te wonen. Een oude man, te gelukkig om God voor iets anders te danken, stortte zijn hart uit in deze woorden: „Heer, wij zijn op weg om U te zien. Wij danken U voor onze redding. O, hoe lief hebben we U!" Een jonge lijdensgenoot uitte zijn dankbaarheid aldus: „O, liefhebbend God, we zijn zoo gelukkig! Wij prijzen U! We verliezen wel is waar ons lichaam, maar Gij hebt onze ziel gereinigd". Zij bidden ernstig voor de redding van hun lijdensgenooten.

L.

Wat zult Gij dan uwen grooten Naam doen?

Jozua 6 : 9.

Het verwonderde ons niet dat Jozua, die een waarachtig voorbeeld is van den beteren Jozua, het voor den Heere uitspreekt, zich beroepende op 's Heeren grooten Naam. Hierin toont zich Jozua de onbaatzuchtige van eigen eere en roem. Wat hinderde het hem, al zou hij zelf ook ondergaan, maar Gods grooten Naam, daarover bekommerde hij zich allermeest. Israël had het diep verzondigd tegen Gods wil in, in den persoon van Achan. En in dien Achan werd het gansche volk mandeelig verklaard, zoodat inplaats van zege te behalen, Israël geslagen werd door zijne vijanden. Jozua kon 't niet dadelijk weten, wat er voor een geheime zonde schuilde in Israëls boezem, doch de Heere laat het duidelijk uitkomen, dat Hij 't weet, en dat Israël zware offers moest brengen in de 36 dooden, die eigenlijk onschuldig en toch schuldig vielen om Achans zonde. Ziehier, hoe de Heere de lijn van schuld doortrekt in een geheel volk, hetwelk Hem behoort en waarin Hij zijne heerlijkheid wil openbaren. En denk toch niet, dat onze God anders is als toen! Wel is waar handelt Hij nooit met ons naar onze zonden, doch wee den mensch die zich schuldig maakt aan geheime misdaden, want de gevolgen daarvan treft het gansche volk en hem straks wordt de volle maat toegemeten, indien hij niet belijdt en laat. Ach, wat is toch de futloosheid en de weinige zege in vergelijking van de vijandelijke macht, waarop 's Heeren volk de zege moet behalen? O, omdat het dikwijls maar al te zeer gebleken is, wat er weggekaapt werd van de vijandelijke buit. Daaraan zich te vertasten en het bij zich weg te bergen, is evenzooveel als zich in 't geheim te verklaren tegen God en zijn volk. Denkt ge, zegt Petrus, dat de gave Gods door geld verkregen wordt? Uw geld zij met u ten verderve. Denkt ge, dat wij ons verlokken laten om onze handen uit te steken naar een goed, wat gebruikt is geworden om den Heere tot toorn te verwekken? Ga weg met uwe drekgoden en verfoeilijke bekoorlijkheden, want wij loopen gevaar om ze te begeeren en hoe zal God dan met zijn volk kunnen optrekken? Heere, Heere, 't gaat ook heden om uwen grooten Naam: Wat zult ge die doen, indien Gods volk niet voorttrekt van kracht tot kracht en het door u beloofde land in bezit neemt! O gij, die in de rijen van des Heeren volk zijt, houd u rein, houd u rein van het vijandelijke goed, opdat ge niet de oorzaak wordt, dat het volk Gods beschaamd wordt. Dezer lazen we een terechte opmerking van een alleszins eerlijk en betrouwbaar getuige Gods: hoe de verdrukkingen en het lijden van velen van de geloovigen helaas soms gezocht moet worden bij hen zelven, omdat ze in dagen van zegen en welvaart niet hebben nagelaten te nemen van wat eens anders was. Gelukkig dat er ook tegenwoordig nog mannen gevonden worden, die zich op hun aangezicht werpen voor God: Heere, Heere, wat zult Gij dan uwen grooten Naam doen?

Zijt gij wel een bidder(ster)?

Sneek. H. V.

EEN BRIEF UIT LONDEN.

Openluchtwerk in Londen's straten, of hoe een inspiratie tot ons kwam.

Terwijl 'k me op een rustigen Zondagmiddag inspan U iets van het leven hier te vertellen, kan ik maar geen begin krijgen. Hoezeer 'k me er ook toe zet, de inspiratie wil maar niet komen.

Eenigszins boos op me zelf ga 'k naar beneden om met enkele vrienden de mooie tuin van het „Spurgeon's College" door te wandelen en daarna naar de kerk te gaan.

We treffen het; er is een oogst-feest (dankdienst voor den oogst). De kerk is feestelijk ingericht en het platvorm vol geplaatst met bloemen, vruchten en brooden, terwijl de zang, de gebeden en de preek er geheel mee harmonieeren.

Na den dienst ontmoeten we op onzen weg huiswaarts een groepje brs. en zrs. van het Leger des Heils vereenigd in zang en muziek om het blijde nieuws van Jezus en Zijn liefde bekend te maken.

Een paar straten verder zien we alweer een groepje menschen bijeen. Wat zou dat zijn? Wel, enkele jonge mannen, naar gissing van een theologische school, staan schouder aan schouder om het Evangelie te verkondigen aan ieder, die 't wil hooren. Dit doet mij denken aan onze eigen openluchtsamenkomst van de vorige week. U moet n.l. weten, dat wij als jongste ploeg studenten, (13 in getal), er elken Vrijdagavond op uit gaan om ons van onze herautentaak te kwijten. Wij hadden niet bizonder veel toehoorders maar het was ons tot groote vreugde na de meeting een man te spreken, die meer van den weg der zaligheid wenschte te weten.

We zetten echter onze wandeling voort en komen in een ietwat drukker gedeelte. Mannen en vrouwen haasten zich voort; auto's vliegen voorbij. — Maar wie staat daar aan den kant van den weg op een primitief maar practisch spreekgestoelte?

Luistert! Het is een Roomsch Katholiek. Hij wenscht de menschen tot de „ware kerk" terug te brengen. Tot de kerk, gefundeerd door Jezus zelf. Doch hier wordt zijn rede onderbroken door een toehoorder, die vraagt of de Roomsche kerk wel de door Christus gefundeerde is. Uit het antwoord worden evenwel nieuwe vragen geboren, zoodat het een discussie wordt, die een half uur aanhoudt. Dan verstout een onzer vrienden zich ook een vraag op te werpen en zich voor de spreker plaatsend, zegt hij ongeveer het volgende: „Mijnheer! Wij gelooven, dat U hier is om de menschen iets goeds te brengen, ja, zoo mogelijk op het rechte pad te helpen. Maar wij staan hier als menschen vol van zonde en voelen dat als een geweldige last. Welnu, kunt U ons vertellen hoe wij van onze zonde verlost worden?

Enkele dagen geleden, zoo ging hij voort, ontmoette ik een man in wien het schuldbesef was ontwaakt, zoodat hij hunkerde naar vergeving. Hij was Roomsch Katholiek, ging dus naar den priester, beleed z'n zonde en offerde zooveel hij kon tot vergeving. Maar een dag later bemerkte de man dat hij nog even machteloos tegenover de zonde stond als voorheen. Hoewel hij in de vergeving zijner vorige zonden geloofde, voelde hij dat hij *meer* noodig had. Vertel U ons nu hoe wij van het kwaad zelve verlost worden".

De Roomsche spreker schijnt echter niet met de vraag ingenomen te zijn. Hij antwoordt tenminste niet direct doch tracht aan te toonen, dat de priesters geen geld verlangen, enz. Dit antwoord lokt nieuwe vragen uit en onze vraag wordt vergeten.

Onder de toehoorders was ook iemand van Roomschen huize en voor zoover ik later begreep op een afgelegen plaats groot gebracht. Ze was door de discussie zeer getroffen en had blijkbaar een anderen kijk op de R. Kath. eeredienst gekregen. Na de meeting, die 1½ uur aanhield, kwam ze met onze vriend, die bovenstaande gevraagd had, in ge-

sprek. Ze vertelde hoe ze langen tijd niet van andere geloofsbelijdenissen dan de Roomsche geweten had. Ze wist nu echter dat de Roomsche niet de eenige was maar vond bovendien dat de R. Kath. spreker in 't ongelijk stond.

De vrienden spraken verder met haar, deelden haar hun opinie mee en vertelden hoe eenvoudig het is een gelukkig mensch te worden; dat Jezus al onze zonde heeft verzoend en dat wij verlost worden door het geloof in Hem.

Zoo zetten we opnieuw onze wandeling voort, sprekend over wat we gezien en gehoord hadden. Al sprekende bleek het dat dit alles ons niet leeg had gelaten.

Duidelijk zagen we de eenvoud van het Evangelie en den nood des menschen, die om dat Evangelie roept; zoodat ons besluit was zooveel mogelijk en met meerder vuur en kracht dat Evangelie te verkondigen.

Londen. H. DOORNKAMP.

III

Ik ga heen om u plaats te bereiden.

Joh. 14 : 2.

Plaats bereiden is ruimte maken, in orde maken, gereed maken, wat voorheen nog niet bestaat. Jezus ging heen om gereed te maken voor al zijn volk, wat nog niet bestond, of nog niet geschied was. Toen Hij deze woorden sprak, stond Hij gereed om in te gaan in het binnenste Heiligdom met zijn eigen bloed. Daardoor moest ruimte, plaats gemaakt worden, omdat er zooveel was op te ruimen, n.l. de ongerechtigheid, die verdwijnen moest voor de gerechtigheid, die aangebracht zoude worden door Chr. plaatsbekleedend lijden en sterven. Daarom zeide Hij: In het Huis mijns Vaders zijn vele woningen. Och, denk hierbij direct niet aan den hemel, alsof dat een Huis is met verschillende vertrekken, want immers de verschillende bedeelingen der Godsopenbaringen zijn als zoovele afdeelingen, vertrekken, kamers of woningen in het Huis des Vaders. Bedenken we het toch, dat Jezus Chr. door zijn zelfs offerande een plaats bereidde voor den diep gevallen zondaar, voor den mensch, die in snoode rebellie zich zoo stout verzet had tegen zijn God en Heere. Ja, er moest plaats bereid worden aan het van warmte gloeiende Vaderhart, dat sinds de zondeval zoozeer verlangde naar den weggedoolden mensch. O, er was scheiding gekomen tusschen den Heilige en rechtvaardige, tusschen den onveranderlijken, liefhebbenden God en zijn zoo diep gevallen menschenkind, tusschen Hem en zijn wereld, die Hij nooit ophield, in weerwil der zonden, te verzorgen, te dragen, te sparen. Maar die scheiding tusschen God en menschen, die moest geledigd worden van al het ongerechtige, het Satanische, het duistere der hel en der zonde. Plaats bereiden wilde Hij, want alles, wat des boozen is moet voor Hem wijken. Zelfs de dood moet voor Hem wijken. Op de vlucht gedreven zal Hij jagen het helschgebroed, waarmede Hij door zijn ingaan in het onbeschrijfelijke lijden, in een kampstrijd gewikkeld wordt, die hemel en aarde met verbazing vervullen zal. Doch Hij zal en wil het doen, want Hem is de zege beschoren. Satans kop verpletterde Hij en daarmede heeft Hij dan ook voorgoed een aanvang gemaakt om plaats te bereiden voor allen, die in het geloof zijne voetstappen willen drukken. Want immers door verschillende gaven en krachten, verschillende posities, door zijn verschillende ambtsbedieningen in het groote Huis zijns Vaders. En in die verschillende afdeelingen zien wij eerlang voor allen, allen een plaats, zoowel voor die in de beloften, als wij, die in de vervulling leven. Ja, Jezus maakte plaats.

Sneek. H. V.

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

20.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen was als zwerveling te Parijs gekomen en woonde bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Een door haar op straat gevonden kindje behield zij en gaf voor, dat het haar toevertrouwd werd door een stervende tante. Giuseppe is jongste bediende geworden bij den heer Manuel. Richard, Marie's broer, ligt in het ziekenhuis. Sedert het bezoek aan de Zondagsschool heeft Giuseppe den Heer Jezus lief gekregen en wil niet meer zondigen. Op straat komt hij zijn vroegere onderdrukker Martino Casola tegen, die hem met geweld meeneemt. Casola spot met den Heer Jezus en bedreigt Giuseppe met een dolk. Plotseling daagt mijnheer Manuel echter op; ten slotte gaat Casola heen.)

»Dat was werkelijk geen aangenaam avontuur«, zeide mijnheer Manuel, toen Giuseppe hem ditmaal in een taal, die hij verstaan kon, alle omstandigheden van zijn ontmoeting met Casola tot in bijzonderheden verhaalde.

»En hoe verklaar je het wel, dat ik mij juist op dezen tijd van den dag in dat slecht bekende gedeelte van de stad bevond?« vraagde hij dan.

»Ik geloof dat de Heer Jezus u heeft gestuurd,« antwoordde de jongen. »Ik heb Hem gebeden, mij een redder toe te zenden.«

»Wat zeg je daar?« zei den heer Manuel verwonderd.

»De Heer Jezus Christus«, herhaalde Giuseppe. En toen hij zag, dat er over het gezicht van zijn vriend een ongeloovig lachje gleed, voegde hij er levendig aan toe: »Mijnheer Lavender heeft gezegd, dat Hij hoort, wanneer men Hem aanroept. Hij heeft het mij ingeprent: »Vertrouw in alle omstandigheden op den Heer Jezus, Giuseppe.« Toen Casola mij aangreep, zeide ik tot mijzelf: »Arme Giuseppe, dat is een ellendige toestand!« en toen riep ik tot den Heer Jezus om hulp.

Toen Casola mij echter in dat nauwe steegje wegsleepte dacht ik: »Hier kan niemand mij zien en helpen, wat zal ik nu beginnen?«

Toen kwam u juist op het goede oogenblik, mijnheer Manuel. Gelooft u nu ook niet, dat de Heer Jezus u gezonden heeft?«

»Hm,« bromde mijnheer Manuel met gefronst voorhoofd.

Daarop liepen beiden enkele seconden zwijgend naast elkander.

Eindelijk zeide de jongeman op vroolijken toon: »Het schijnt, dat het onderwijs van mijnheer Lavender met succes door je gevolgd wordt.«

»Ja,« antwoordde de jongen. »Langen tijd heb ik niet van den Heer Jezus geweten.

Niemand heeft mij ooit gezegd, welk een machtige Vriend ik in den hemel heb. Dikwijls denk ik: »Hij is te groot, om de Vriend van de arme, kleine Giuseppe te zijn, maar mijnheer Lavender heeft mij verzekerd: Hij wil mijn Vriend en uw Vriend en ook de Vriend van iedereen zijn. Zijn moeder heeft het hem reeds gezegd, toen hij nog een heel kleine jongen was. Heeft uw moeder u ook niet van Hem verteld toen u nog klein was, mijnheer Manuel?«

Bij deze woorden zag hij vragend naar zijn beschermer, wiens gezichtsuitdrukking hem verontrustte.

Inplaats van antwoord te geven liet de heer Manuel gauw Giuseppe's hand los en opende de deur van een notariskantoor, waar zij juist voorbij kwamen, terwijl hij de jongen zeide, hem te volgen. »Ik moet hier even met een heer spreken,« zeide hij, »en ik wil liever niet, dat je alleen naar huis gaat.«

De heer, die hij had willen spreken, was echter niet thuis, zoodat zij wachten moesten. Mijnheer Manuel ging zoo ver mogelijk van Giuseppe af zitten, opdat de jongen niet verder met hem zou spreken; maar in de stille kamer hier binnen klonk het evenals in de drukke straat buiten maar voortdurend in zijn ooren: »Heeft uw moeder u niet van Hem verteld, toen u nog klein was?«

Om zijn gedachten een andere wending te geven, nam hij een krant ter hand; maar ook hier zweefden hem

ONS KERSTNUMMER EN DE WERELDCRISIS.

Crisis overal!

Onze dagbladen zijn er voor de helft mee gevuld. Crisis in de industrie, crisis in den handel, crisis in de landbouw, crisis in de zeden, crisis, crisis, crisis . . . .

Het Engelsche pond gezakt; de gouden standaard prijsgegeven door Zweden en Denemarken; andere landen staan op het punt de rij langer te maken. Zelfs de machtige dollar baart eenigen zorg.

Rusland is een afgesloten nacht. Oost-Europa een heksenketel. Revolutie; in Zuid-Amerika aan de orde van den dag. Voor- en Achter-Indië in beroering. De diplomaten in Genève zitten met de handen in het haar. Intusschen rust de Japannees zich kalmpjes uit om een brok van Mandsjoerije af te hakken.

Arme, geslagen, gansch ontredderde wereld!

Weet gij, broeders, welk versregeltje in mij gezongen en telkens weer gezongen wordt bij het gadeslaan van den ontzaggelijken chaos, waarin de volkeren zijn terecht gekomen?

Het is dit: „Ach zij kennen Jezus niet!"

Er is er maar Eén die redden kan. Zijn naam is Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst.

Wij hebben een boodschap van den Heer!

Die boodschap is o.a. vastgelegd in ons Kerstnummer, dat in koperdiepdruk uitgevoerd, zich mag laten zien.

Zullen wij in deze dagen van kommer niet extra ons best doen om Hem aan te bevelen, die de waarachtige blijdschap in Zijn handen draagt?

Het is nu meer dan ooit de tijd voor onzen Koning! Zie, Hij maakt zich op om den strijd aan te binden! Hoor, Hij sommeert Zijn getrouwen om zich om Hem heen te scharen!

Wie kiest 's Heeren zijde? Wie helpt mee?

Naarmate de nood groot is, naar die mate moeten de arbeiders talrijk zijn. De nood is onuitsprekelijk groot. Waar zijn de arbeiders?

Kan er wel iemand van de vier duizend Baptisten dezen keer gemist worden?

Ons gaat de heilige zaak van onzen dierbaren Verlosser en de nood der wereld ter harte en daarom antwoorden wij zoo luide als onze krachten het maar toelaten:

Neen, geen enkele!

Gemeenten! Rept uwe handen!

Unie-Commissieleden, Voorgangers, Ouderlingen, Diakenen, Besturen! Geeft een voorbeeld!

Ouden van dagen! Laat u verjongen en toont ieder, dat de colportage met ons Kerstnummer u om 's Meesters wil lief is!

N. B. J. B.ers! Leg den zegen in Groningen ontvangen vast door als ijverige Nederlandsche Baptiste Kerstnummer-bewegers dienst te doen!

Zou een oplaag van 22,500 ex. voor 4000 geloofsgenooten, of nog geen 6 ex. per persoon, te veel voor ons zijn?

Duizend maal neen!

Gemeenten en vrienden! Bestelt bij honderd- en bij duizendtallen!

De prijs is 10 cent per ex. franco thuis voor partijen grooter dan 25.

Bestellingen moeten vóór 1 Nov. in het bezit zijn van ondergeteekende.

De Uwe in den dienst van Hem,
Die voor ons kwam in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

---

de woorden voortdurend voor oogen: »Heeft uw moeder u niet van Hem verteld, toen u nog klein was?« Ongeduldig wierp hij het blad op tafel en zeide Giuseppe, hem te volgen, daar hij niet langer wachten kon zooals hij voorgaf.

Bij de deur ontmoetten zij echter mijnheer Groenewoud, de notaris en gingen daarop met hem naar het kantoor terug. De heer Manuel was namelijk van plan, den notaris te vragen, op welke wijze Giuseppe het best aan de macht van Casola onttrokken kon worden. Na rijpe overweging kwamen ze overeen, dat mijnheer Manuel door een wettelijke verklaring tot beschermer van den kleinen Italiaan erkend zou worden. De noodige formaliteiten werden direct in orde gemaakt, het stuk opgesteld, den jongen uitgelegd, onderteekend en verzegeld. Vóór deze dag dus ten einde was, was de zaak in orde gemaakt, de heer Manuel was als 't ware voogd, de wettige voogd van Giuseppe tot diens meerderjarigheid.

Ondertusschen had de heer Manuel zijn zelfbeheersching teruggekregen. De blijdschap van den jongen was ontroerend om aan te zien. Acht of negen jaar lang zou hij nu bij zijn veelgeliefde beschermer behooren, en daarna — daarna was hij een man! Daarna kon hij met zijn geheele kracht en overgave van een man dienen. Hoe zou de heer Manuel's prikkelbaarheid niet moeten verdwijnen bij het aanschouwen van de liefdevolle, dankbare uitdrukking in het open kindergezicht!

»Ik heb je heelemaal nog niet verteld waarom ik vanmorgen in dat ongunstig bekende stadsgedeelte moest zijn waar ik je ontmoette met Casola,« zeide hij op den terugweg. »Maar die oorzaak is juist niet zoo bizonder verblijdend voor je. Je vriend, mijnheer Lavender, is gisteren avond gevallen. Gelukkig in de nabijheid van een fatsoenlijk huis, zoodat hij daar de nacht kon doorbrengen en goed verzorgd werd. Zijn broer was bij hem, en ik was van morgen al vroeg op stap gegaan, om naar hem te informeeren. Men heeft hem dan op den draagbaar naar huis gebracht.«

»Die arme mijnheer Lavender!« kwam er medelijdend over Giuseppe's lippen.

»De val heeft trouwens niet zulke ernstige gevolgen gehad, als wij in het begin dachten,« ging de heer Manuel verder.

»Het been is wel is waar gebroken; maar mijnheer Lavender is thans welgemoed en lijdt ook niet al te zeer. Wat zal hij wel zeggen, als hij hoort, dat zijn ongeval de oorzaak was, dat ik je nog ter rechter tijd uit de handen van Casola redden kon?

Hij zal het wel een wonderbaar ingrijpen van de Goddelijke voorzienigheid noemen,« voegde hij er eenigszins spottend aan toe.

Door dat laatste werd Giuseppe pijnlijk getroffen. Hij wist niet, hoe het kwam, maar zijn blijdschap was als het ware een domper opgezet. De heer Manuel bemerkte het wel, en het speet hem ook; maar hij zweeg. Wat had hij ook moeten zeggen? Hij had zoomin vertrouwen als liefde voor dezen Jezus, Die het hart van den kleinen Italiaan veroverd en met overstroomende liefde vervuld had.

Pas toen Giuseppe 's avonds van het kantoor vertrok, zeide hij tot hem: »Ik ga straks nog even naar mijnheer Lavender, zal ik de groeten van je doen?«

»O ja; vertel hem als 't u blieft, dat ik nu vele jaren lang uw kleine bediende mag blijven, en zeg hem dan ook, hoe de Heer Jezus u gezonden heeft om mij te helpen.

U is toch niet boos op mij, mijnheer Manuel? Heeft u niet graag dat ik dat geloof?«

»O zeker,« antwoordde de heer Manuel verstrooid. En na enkele oogenblikken voegde hij er aan toe: »Geloof maar gerust alles, wat mijnheer Lavender je zegt, en doe maar alles, wat hij van je verlangt, als je een edele man wilt worden.«

Wordt vervolgd.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De strijd tegen Farao.

Exod. 5—10.

Les voor Zondag 15 Nov. 1931.

Het spreekt vanzelf, dat het niet aangaat om den inhoud van al deze hoofdstukken geheel te vertellen. Toch moet dit gedeelte in één keer behandeld worden. In 1928 deden we er 2 weken over, maar 't bleek tenslotte, dat we Zondagen te weinig hadden om binnen den gezetten tijd klaar te komen. Dus moeten we nu op minder mooie of minder belangrijke gedeelten „bezuinigen", niet op de stof maar op onzen tijd.

Ik stel mij voor, dat we hoofdstuk 5 geheel vertellen, om dan bij 7 : 8 weer te beginnen tot v. 25. De volgende plagen gaan we alleen maar even noemen. Maar de 9de plaag vertellen we weer compleet, 10 : 21—29, omdat dit gedeelte ons aan het punt brengt, waar de beslissing van den strijd valt. Wellicht zal het goed zijn, dat ook reeds het slot van de geschiedenis met de sprinkhanen, 10 : 14—20, wat uitvoeriger wordt verteld, teneinde gelegenheid te hebben Farao's houding behoorlijk onder de aandacht te brengen. Daarbij zou ik in 10 : 20 willen zeggen: „Doch Farao's hart werd verstokt". De kwestie dat de Heere F.'s hart verhardde en dat Farao dit zelf deed, is voor volwassenen al moeilijk genoeg. Ik geloof niet, dat we haar reeds aan het kindergemoed mogen geven.

Met innige dankbaarheid hadden de oudsten en vertegenwoordigers van Israël gehoord, met welke boodschap Mozes tot hen was gekomen. Eerbiedig aanbaden zij hun God, die hen niet vergeten had maar aandacht had geschonken aan hun verdrukking. Dit allereerste begin leverde dus geen moeilijkheden op voor Mozes. Maar het zou anders worden. Mozes en het volk Israël zouden nog moeilijke dagen beleven eer ze als een vrij volk Egypte konden verlaten. Doch God zou voor hen strijden!

Mozes en Aäron gingen, na deze eerste bespreking met Israëls oversten, tot Farao. Ze vroegen echter niet dadelijk om vrijheid; ook spraken ze Farao niet aan als een onderdrukker. Zeer beleefd verzochten zij een voor dien tijd niet ongewone gunst, zie v. 1. Farao's antwoord volgt in v. 2, waarop M. en A. hun verzoek nader gingen motiveeren. Ik noemde dit een niet ongewone gunst. Ons wordt n.l. verhaald, dat de Egyptenaars zelf meer dan eens zulke bedevaarten op groote schaal hebben gehouden. Ook moest het voor Farao niet onbegrijpelijk zijn, dat de God der Hebreën voor een bijzonder offerfeest een plaats buiten den directen invloed van den Egyptischen godsdienst begeerde.

Maar Farao legde het verzoek oogenblikkelijk uit als een poging om het werk te onderbreken, daar moest een slavenvolk maar niet aan denken. Neen, er kon heelemaal niets van komen. (v. 1—4).

Vertel nu, hoe Farao met zichzelf en met zijn beambten overlegde en wat er gebeurde; v. 5—14. Het schijnt, dat stroo — fijn gehakt — met de klei is vermengd. Steenen met den stempel „Thutmes IV" schijnen deze beschrijving van steenfabricage geheel te bevestigen. Het stoppelen zoeken eischte natuurlijk veel tijd, waardoor men te weinig tijd overhield om het gewone aantal steenen te bakken. De ambtlieden der kinderen Israëls waren stellig zooiets als ploegbazen of voorwerkers bij ons. Dat was moeilijk voor Israël. Het is te begrijpen, dat zij een klacht indienden bij den koning. Maar hun teleurstelling was groot. Jammer, dat zij in hun kortzichtigheid M. en A. de schuld gaven.

Wij begrijpen de verzuchting van M. tot God. Maar God vernieuwde zijn belofte. (15—24).

Weldra moest Mozes opnieuw naar Farao. De strijd zou beginnen. Niet met wapenen, maar met wonderdaden Gods. Farao zette een hoogen borst: „Wat moeten jullie hier alweer? Wie heeft u gestuurd? Laat eens een teeken zien, dat ge wat kunt, en dat Uw God wat kan". Zoo ongeveer zal de vorst wel gesproken hebben. Vertel, wat er verder gebeurde.

Dat de toovenaars van Egypte ook wonderen deden, zullen we wel op de rekening van den duivel moeten schrijven. Hij is machtig. Intusschen liep het toch beschamend voor hem af, 12. Het kon wel een profetie zijn voor het einde van den grooten strijd. Maar Farao liet zich niet waarschuwen en weigerde aan het verzoek van M. en A. te voldoen.

Toen moesten M. en A. een stapje verder gaan. Ze hadden nog een teeken, maar dat was een vreeselijk teeken. Het was tegelijk een slag voor heel het volk, een oorzaak van veel ellende. Een p l a a g was het. Vertel 7 : 15—25.

De volgende plagen worden alleen maar even genoemd. De achtste plaag wordt, gelijk reeds gezegd is, wat uitvoeriger besproken, althans het laatste deel van de geschiedenis. De negende wordt weer geheel verteld. We zijn dan gereed, om in de volgende les de groote beslissing te vernemen.

K. R.

III

BEHOUDEN ALS DOOR VUUR.

door R. OSTERMANN.

Ik wil u vertellen van een man, wiens ervaring voor anderen leerzaam kan zijn. Ik leerde hem reeds in het jaar 1924 kennen. In zijn omgeving was hij bekend als „de gierigaard". Zijn leven gaf daartoe waarlijk aanleiding. Ofschoon hij rijk was, reed hij in gescheurde kleeren naar de stad, met wat oud hard brood en een flesch met water, opdat hij vooral geen cent te veel zou uitgeven. Elken dag hoorde men hem meermalen zeggen: „wij beleven thans moeilijke tijden". In zijn huis mocht geen versch brood op tafel komen. Het moest oud zijn, opdat de arbeiders er niet te veel van zouden eten en ze te veel zouden kosten. Hij vertelde mij zelf deze dingen. Hij bezat een groot vermogen en had veel geld uitgeleend. Opdat zijn bezit maar zou toenemen, moest er ook des Zondags gewerkt worden. Hij kocht en verkocht op dien dag. Aan God en aan de geestelijke waardij van den rustdag dacht hij niet. Op deze wijze vermeerderde hij zijn rijkdom. Hij had met de zijnen, tot aan zijns levens einde, goed van zijn bezittingen kunnen leven, maar nochtans vreesde hij steeds, dat hij den hongerdood zou sterven.

In het voorjaar van 1929, toen de Bolsjewistische Regeering de bezittingen van alle welgestelden verbeurd verklaarde, kwam ook de rij aan dezen rijken, gierigen man. Men eischte van hem zulke hooge belastingen, dat hij niet in staat was die te betalen. Toen nam men hem alles af, wat hij bezat; ook zijn huis. Vrouw en kinderen werden uit de woning verdreven, en hijzelf, een man van twee en zestig jaren, werd veroordeeld tot harden dwangarbeid in het verre Oosten. Bij een koude van 45 graden moest hij ver weg in Siberië hout kappen en kreeg niet meer dan wat brood en gort. Na acht maanden in ballingschap te hebben geleefd, vluchtte hij des nachts, zonder te weten, waarheen hij gaan zou. In de dorpen durfde hij zich niet te laten zien, en vaak moest hij den nacht onder den blooten hemel doorbrengen. Des daags bedelde hij om wat brood. Hij besloot zijn woonplaats op te zoeken, om op een of andere wijze voor goed in veiligheid te komen. Maar in zijn dorp aangekomen, werd hij verraden en moest opnieuw vluchten. In Februari 1930 werd hij echter andermaal gegrepen en te Omsk gevangen gezet. Hier kwam hij — tot ons beider verwondering — bij mij in de cel. In 't begin beklaagde hij zich zeer, en kon maar niet begrijpen, waarom hij zulk een zwaar lot moest dragen. Ik nam mijn N. Testament, en las hem Hand. 14 : 22 voor: „dat wij door veel verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods".

Ik zeide hem ook, dat hij zich niet beklagen moest, doch veelmeer God danken, dat God hem thans, hier, reeds oordeelde, opdat hij zalig zou kunnen worden. Hoogmoedig keerde hij mij op deze woorden den rug toe, want die behaagden hem niet. Na eenigen tijd in zichzelf gekeerd te hebben doorgebracht, kwam hij weer bij mij en vroeg: „meent U werkelijk, dat dat voor mij noodig

is, om behouden te worden?" Ik antwoordde hem, dat dit maar niet mijn meening was, maar dat de Bijbel het zoo leerde. Ik herinnerde hem aan zijn geldgierigheid, aan zijn misbruiken van den rustdag en andere dingen, totdat hij mij toeriep: „Zegt U mij dan toch, wat ik doen moet". Ik zeide hem, dat de weg tot God over Golgotha gaat en dat het kruis van Christus de deur is tot dezen weg; dat hij berouw moest hebben en zich bekeeren. Als een wanhopige ging hij nu op de knieën. In de cel waren 46 mannen opgesloten, die door zijn weenen en smeeken diep geroerd werden. Hij bad, dat de hemel zich mocht openen en hem vergiffenis schenken. Zoo bracht hij de eerste dagen en nachten door in het gebed om vrede en rust te vinden voor zijn vermoeide ziel. Toen schreef hij aan zijn vijanden in zijn woonplaats, welke hem mede zouden moeten vonnissen en merkte op, dat zij daartoe hadden bijgedragen, dat hij nu een begenadigde zondaar en een erfgenaam des hemels geworden was, en zulks door den nood, waarin zij hem gebracht hadden. Aan zijn familie schreef hij een hartroerenden brief, waarin hij vertelde, dat het nu licht geworden was in zijn ziel, en dat het zijn wensch was, dat zij zijn lijdensweg niet zouden aanzien als een straf, maar als een verlossing door het oordeel Gods van het hangen aan vergankelijk goed, door welk oordeel heen God hem het Rijk der genade had binnen geleid.

Hij werd opnieuw naar Siberië verbannen en tot straf voor de ontvluchting werd zijn straf met vijf jaren verlengd. Bij het afscheid zeide hij mij, dat hij nimmer in zijn leven de cel vergeten zou, waarin ik hem gezegd had, wat hij doen moest om den weg tot God te vinden.

Der Täuferbote. Vert. L.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Wat moet er van onze N. B. J. B. worden?

Is dat een vraag uit angst, omdat het met de N. B. J. B. niet goed gaat? Neen dat niet! Integendeel, 't gaat heel goed met deze nog jonge beweging. Maar als de kinderen in een huisgezin voorspoedig en vlug opgroeien gaat dat toch ook met zorgen gepaard. Ik bedoel niet grauwe zorgen, maar zorgen in den zin van liefdevol verzorgen. Onze beweging groeit snel en voorspoedig. De laatste conferentie heeft weer bewezen dat deze arbeid niet alleen door de jongeren geapprecieerd wordt, maar ook dat zij door God gezegend wordt.

In het Jaarverslag stond, dat de Jeugdraad dit voorliggende jaar probeeren zou, met de gemeentelijke jeugdarbeid in vastere correspondentie te treden. Dat wil hij dan ook werkelijk en 't is langs dezen weg dat ik probeeren wil de banen daarvoor te ordnen.

Behalve dit punt van het programma voor dit jaar, heeft de conferentie zelf er nog vele gegeven. Niet zoozeer dat daar over eventueele regelingen gesproken is. Maar de geest, waarin de geheele conferentie stond, was ons de bevestiging, dat het nu de tijd wordt, tot een meer doorgevoerde organisatie te komen.

Naar 't ons voorkomt is het karakter onzer N. B. J. B. geheel overeenkomstig met onze wensch en begeerte.

Er zijn wel z.g.n. vrije jeugdbonden, waarin ouderen niet hun krachten geven, en alles aan de jongeren overgelaten is. Maar een zoodanig streven is gelukkig maar zeer enkelen onder onze jeugd sympathiek.

Bijna allen volgen met vreugde en zegen voor 't eigen hart de banen die door den Jeugdraad worden uitgestippeld. Dat is een zegen voor het Baptisme in Nederland. Zoo moet het ook blijven. Onze N. B. J. B. is niet een beweging *die het doel in zichzelf heeft*, maar wier doel ligt in de opbouwing en uitbreiding van het Baptisme in Nederland in zijn geheel. En waarom hebben wij dit als doel en wenschen wij het als doel te houden? Omdat wij weten, dat God aan 't Baptisme een taak gegeven heeft in de wereld en ook in ons land.

De enkelen die 't anders zien, zullen toch goed doen om eens hun begeeren te toetsen aan deze groote taak.

't Is in de paar laatste jaren gedurig weer bewezen dat er van onze conferenties een zegen terugvloeit in de gemeenten. Vooral in die gemeenten wier jeugd goed was vertegenwoordigd.

Daarom moet het ons aller streven zijn, en is het vooral het streven van den Jeugdraad om als 't kan *al* onze jonge menschen werkelijk te *raken*, met ons nationaal jeugdwerk.

Hoe dat nu 't beste te doen?

Er is vroeger al eens op gewezen, dat eigenlijk de Jeugdraad een verlengstuk moet zijn van een georganiseerd jeugdwerkers-comité in elke gemeente. Wel leven over 't algemeen de gemeenten mee in 't jeugdwerk in de plaatselijke kring. Maar toch zullen uit den aard der zaak *die* personen 't meeste meeleven en kennis er van hebben, die er werkelijk in arbeiden.

Daarom is het noodig, en wij verzoeken er zeer bepaald om, dat men nu nog dezen herfst en winter, nu alle werk weer vol in gang komt, in al onze gemeenten zal gaan doorvoeren, wat reeds in enkele gemeenten is doorgevoerd en zoo prachtig werkt: n.l. het in 't leven roepen van een jeugdwerkers-comité.

Willen wij als N. B. J. B. van elkander nut hebben en elkander helpen tot bereiking van ons doel, is het noodig dat er in elke gemeente een lichaam is, dat direct in verbinding staat met den Jeugdraad en dat naar beneden heen ook direct een blik op alle vereenigingsarbeid in de gemeente vrij heeft.

In dit comité zullen de bestuursleden van elke jeugdarbeid zitting hebben. 't Zal ten minste eens per maand moeten vergaderen, een eigen jeugdsecretaris hebben, die voor directe doorvoering en ter kennisbrenging van eventueele jeugdzaken moet zorgen.

Broeders en zusters, wij rekenen op uw welwillende medewerking. Het gaat tenslotte om het groote bevel van onzen Meester.

A. P. BARENDREGT.

III

UIT DE GEMEENTEN

MUNTENDAM. Geliefde broeders en zusters. De Heere heeft ons als gemeente weer heerlijk gezegend, want Zondag 6 September hadden we het voorrecht een broeder op een hartelijke belijdenis te mogen doopen. Opnieuw werden we allen er weer aan herinnerd, wat we eenmaal hadden beleden in den Doop, en voelden onze tekortkomingen in dezen. Dat het ons aller voornemen moge wezen, om met 's Heeren hulp meer getrouw te zijn.

Zondag 4 October was weer een vreugdedag, omdat een broeder en een zuster hebben beleden, dat zij der zonde waren gestorven en nu voortaan met Christus wenschten te leven, en op deze belijdenis deze Zondag gedoopt zijn. Onze kerk was dan ook overvol van menschen. Met groote aandacht werd geluisterd naar de prediking van onzen zeer geliefden Voorganger naar aanleiding van de woorden: „De stokbewaarder en de zijnen".

Na de doopsbediening schaarden we ons als gemeente om 's Heeren disch om bij brood en beker 's Heeren dood te gedenken.

Wij gaan biddende voorwaarts in des Heeren kracht.

Met br.groeten,

de Secr. M. J. GROART.

APELDOORN. Een bestaande vacature in het bestuur der gemeente werd aangevuld door de benoeming van br. H. de Vries tot diaken.

Zondag 3 Oct. l.l. werd genoemde broeder onder veel belangstelling met gebed en oplegging der handen tot het ambt ingeleid. Hem werd het secretariaat der gemeente opgedragen.

Het adres van den secretaris is:

H. DE VRIES,
Celebeslaan no. 18. Apeldoorn.

III

INGEZONDEN.

Waarde Zusters!

Van verschillende zijden ontvangen wij nog brieven om inlichtingen over „Zusterhulp". Wij verblijden ons dat steeds meer sympathiseeren met het doel van onze vereeniging. Nu dacht ons het beste om niet deze enkele aanvragen te beantwoorden, maar om nogmaals het doel van „Zusterhulp" in De Christen bekend te maken, misschien is er dan nog wel hier of daar een zusterkring, die mee wil werken.

„Zusterhulp" is een vereeniging van

gehuwde en oudere dames en ze stelt zich voor om gelden te verzamelen om Congomeisjes op de school van zuster Reiling te plaatsen. De jaarlijksche kosten van een meisje zijn f 25,—.

Om nu alle zusters der gemeenten in de gelegenheid te stellen, lid te worden van de plaatselijke ver. „Zusterhulp" hebben we de contributie gesteld op 5 cent per maand, natuurlijk zijn meerdere bijdragen welkom. Twee keer per jaar worden de verzamelde gelden naar de Algemeene Penningmeesteresse Mevr. Bouritius te Deventer opgezonden, die ze in De Christen verantwoordt.

Hiermede meenen we de gevraagde inlichtingen gegeven te hebben. Nu zusters, sla de handen ineen en werk voor het heerlijke doel. Hoe langer onze ver. bestaat, hoe meer we merken, dat de zusters dit werk liefhebben en gaarne haar tijd en geld er voor geven.

Met zustergroet, namens het bestuur,

D. DE GROOT—VERVELD,
Secretaresse „Zusterhulp", N.-Pekela.

MEDEDEELINGEN

In dank ontvangen

van de gemeente Bergumerheide f 27.— voor contributie Voorzorg jaar '30/'31.

De Penningm.
Giro no. 134474. S. HOUKES,

Contributie !

Vele penningmeesters gaven gehoor aan mijn uitnoodiging tot het betalen van de Contributie.

Tot op dit oogenblik (13-10-'31) ontving ik nog geen remise uit onderstaande gemeenten.

Ik verzoek dringend onmiddellijke afrekening;

Delfzijl	f	19.20
Drachten	-	6.—
Eindhoven	-	12.40
2e Exloërmond	-	21.80
Foxhol	-	8.20
's-Gravenhage	-	30.80
Groningen	-	106.60
Heerlen	-	9.40
Hengelo	-	85.80
Hoogezand	-	15.40
Leeuwarden	-	12.—
Muntendam	-	32.20
Nw. Weerdinge	-	52.20
Stadskanaal	-	63.20

Leeuwarden, J. VISSER, U.-P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305.

LEESTAFEL

De val van het Koningschap, door Dr. H. Rossier. Uitgave van J. N. Voorhoeve, te den Haag.

De „Bijbelstudie-Bibliotheek" is zijn zesde jaargang ingegaan. Met dit tweede deel van „De Val van het Koningschap" zet deze jaargang in. Op het Seminarie te Hamburg hield een der Docenten ons voor, dat wij het Oude Testament niet als Joden maar als christenen moesten lezen en uitleggen. Die raad was ongetwijfeld goed en noodig, want wij „willen Jezus zien", *ook* als wij die oude geschiedenissen lezen. Israëls geschiedenis boezemt de gemeente slechts in zooverre belang in, als zij getuigenis is van Christus.

Deze gedachte staat bij de beschouwingen, die ons hier geboden worden over de boeken der Koningen, wel sterk voorop. Of de schrijver het „christelijke" niet te zeer vooropgeschoven heeft ten koste van het historische, is een vraag, die verschillend zal worden beantwoord, want hierover loopen de smaken uiteen. Men leze en oordeele zelf.

L.

VREDE.

Ik bad om vele dingen,
Als voorspoed en geluk.
Maar uit mijn handen vielen
De schatten stuk voor stuk.
Ik smeekte: „Heer waarom toch
Neemt Gij niet weg dat leed?"
Maar daaglijks woog het zwaarder,
Hoe ik ook bad en streed.
Toen heb ik stil gefluisterd:
„Uw wil geschiede, Heer".
En zie, vanaf die stonde
Gaf Hij mij telkens meer.
Mijn kruis was wel hetzelfde,
Maar bitterheid verdween,
Want, wonder van Gods liefde,
Hij leidde m' er doorheen.

IN GROOT GEVAAR.

Een Christen verliet de kerk en ontmoette een oude kennis, dien hij in geen jaren had gezien. Na de eerste begroetingen zeide hij: „Ik heb gehoord, dat ge in groot gevaar gekomen zijt." Het werd ernstig gezegd en met verbazing aangehoord. De vriend was zich van geen gevaar bewust en informeerde naar de bedoeling. Het antwoord was: „Men heeft mij verteld dat ge rijk geworden zijt". Leert de ervaring niet, dat rijkdom, die ongetwijfeld een zegen wezen kan, nochtans groote geestelijke en zedelijke gevaren met zich brengt?

'n Mooie gedachte.

De gemeente te Leeuwarden groeit zichtbaar. Steeds grooter wordt het aantal bezoekers der samenkomsten. De zaal, een bovenzaal — ontstaan door twee kamers tot één ruimte te maken — wordt te klein. Een bouwfondscomité werkt ingespannen en wist uit de gemeente binnen een half jaar bijna

DRIEHONDERD GULDEN
VOOR EEN NIEUWE KERK

bijeen te brengen. Dat is veel voor een kleine gemeente, doch weinig voor een groote kerk. Toch vragen wij niet om giften uit andere gemeenten; die hebben zelf veel lasten.

Een geheel nieuwe gedachte.

St. Nicolaas nadert — daarna komen de kerstdagen. Gij zoekt om een kleine verrassing voor uw verloofde, uw man, uw vrouw, uw dochter. Kom, bereid een weinig vreugde in uw huis . . .

laat de gezichten glimmen,

laat er een goede reuk van U uitgaan.

Laat U daartoe van ons bouwfondscomité het volgende toezenden:

1 pakket ZEEP, luxe verpakking, waarin 3, 4 of 5 stukken zeep à f 0.60 - f 0.80 of f 1.— (deze zeep komt uit Sander's Zeepfabrieken en wordt door ons tegen winkelprijs verkocht) èn/òf 1 flacon fijne EAU DE COLOGNE, vuurtoren model, à f 1.20.

Kom, laat in de kerk aan uw stralend gezicht te zien zijn, dat gij *ons helpt*; laat de reuk, die met U binnenkomt, verraden dat gij Leeuwarden helpt. Wie wil bij ons bestellen? Neem de moeite — ge zult er vreugde van hebben. Zendt uwe bestellingen maar aan de Voorzitter van het Bouwfondscomité

Ds. F. E. HUIZINGA
VEESTR. 14 - LEEUWARDEN.

Vrijdag 23 October 1931 No. 2206 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

HET SLOTAKKOORD.

De dood — dat is het slotakkoord
van de harpmuziek van ons leven;
van het lied, om te zingen gegeven
is hij het allerlaatste woord.

Maar als op aarde verklinkt dat woord
gaan ginds de lied'ren aan 't zingen
van gansch nieuwe en heerlijke dingen,
van louter zaligheid, ongestoord.

En als hier vergalmt het slotakkoord,
gaan ginds melodieën aan 't ruischen,
al zwellend van fluist'ren tot bruisen
en juichen en jub'len in eeuwigheid voort.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

CHRISTUS GEWINNEN!

„Ja gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen. En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de Wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof.

Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende. Of ik eenigszins moge komen tot de wederopstanding der dooden."

Filip. 3 : 8—11.

Wij zien in deze verzen voor ons het ontroerende tafereel van een bejaarde, maar toch nog ongebroken man met een ketting aan zijn pols. Stormen, onweders en allerlei strijd hebben zijn voorhoofd gerimpeld.

De litteekens van zijn lijden zijn zoowel op lichamelijk als geestelijk gebied.

't Is Paulus, de apostel der volkeren.

Voor zijn geestesoog staat de veel geliefde gemeente van Christus te Filippi. Hij is hier met het oprichten der gemeente begonnen. Hij heeft deze gemeente liefgehad als geen andere. Van haar nam hij ook geld en liefdediensten aan. Van sommige andere gemeenten deed hij dat niet.

O, hoeveel teleurstelling, schande en smart heeft Paulus in die lange jaren ondervonden! Maar niets kon zijn geloof, ijver en geestkracht tegenhouden. — Dat ik maar Christus moge gewinnen! — Dat was boven alle andere dingen de heilige drijfveer in dit rijke leven.

* * *

Christus te gewinnen, beteekent voor hem steeds meer in te dringen in de kennis van den Heer Jezus. Daarvoor offert hij alle vroegere kennis en grondbeginselen op.

Daarbij vergeleken is dat schade en drek.

Hij weet niets, en wil niets weten dan van Jezus, den Gekruisigde. Hij wendt zich daardoor af van alle wijsheid en levensfilosofie, die niet van Christus is.

Christus verstaan en begrijpen, Zijn gedachten, krachten en beteekenis voor tijd en eeuwigheid verstaan, en daaraan met eigen geest en leven te mogen deelnemen, daarvan is hij geheel vervuld.

De zeer geleerde theoloog en filosoof is een discipel van Christus geworden.

* * *

Christus te gewinnen, beteekent voor hem ook, gemeenschap te hebben aan Zijn lijden.

De apostel wil niet slechts kennis van Christus, maar ook geheele gemeenschap.

Dat is ook in onze dagen nog zoo. Kennis van deze dingen zonder gemeenschap bevredigt nooit. Maar gemeenschap met Hem zonder lijden gaat niet. Het lijden mogen wij niet wegcijferen. Wilt gij gemeenschap met Christus hebben, dan moet gij ook het lijden aanvaarden.

Neen, hier spreekt niet een jeugdig heethoofd in geestdrift en overgroote ijver, maar een gerijpt man, in kettingen geklonken. Zoo denkt een man van rijke ervaring, zoo verlangt een man, die reeds diep in lijden is. Om de diepe, geheime verlossende zin daarvan te verstaan, is hem geen weg te ver en geen moeite te groot. Zou Paulus dat niet reeds hebben verstaan als nauwelijks een ander?

En tóch heeft hij dit hartstochtelijke verlangen er nog naar! Hij vermoedt de diepte en heiligheid daarvan.

De apostel strekt zich uit naar de gemeenschap met dit lijden. De Christus voor hem wordt ook de Christus mét hem.

Zijn leven moet een sterven zijn, dat begint te gelijken op het leven en sterven van Jezus Christus. Dan verliest de „leer" van Jezus' sterven voor ons het bleeke en leerstellige. „Christus voor mij" wordt nu tot „en ik met Christus".

Ieder werkelijk discipel weet er wel iets van. „Gij zult gehaat worden door allen om Mijns naams wil", is Jezus' meening in dit opzicht.

Van Balthazar Hubmaier zeide iemand: „Zijn gevangenschap was zijn Gethsémané, zijn doodsreis naar Weenen zijn via dolorosa, zijn brandstapel daar zijn Golgotha". Hubmaier was een gedoopt Christen, die zooals bekend is, zijn Bijbelsche doop met den dood moest boeten.

En een ander Baptist, John Bunyan, moest vele jaren om zijn getuigenis in de gevangenis te Bredford lijden, waar hij zijn „Pelgrimsreize" schreef.

Laat ook ons het lijden niet schuwen.

* * *

Christus te gewinnen, beteekent ook, in de kracht Zijner opstanding staan.

Wist Paulus veel van Jezus' sterven voor hem, en van zijn sterven mét Hem, meer nog wist hij van „de kracht Zijner opstanding".

Christus te gewinnen is veel méér dan enkel sterven, het is het nieuwe leven in God. De deur tot dit leven bevindt zich achter het kruis. De opstanding kan niet vóór de kruisdood komen, altijd ná het sterven. Uit het mede-sterven volgt het mede-leven.

Hier reeds! Uit deze opstanding ontstaat de kracht tot een leven in vrede, vreugde, moed en geestkracht. Wie zoo mee opgestaan is, kan gerust de levenswetten der zonde en des vleesches prijsgeven, hij leeft nochtans, ja juist daarom. Hij kan dan in zekeren zin evenals de Heer Jezus door gesloten deuren gaan, kan brood vermenigvuldigen, kan water veranderen, kan de heilloozen helpen, kan de bezetenen tot rust brengen. De kracht der opstanding is de kracht van een nieuw leven Gods in volmacht en kracht. Maar daarachter ligt nog het laatste doel. Wie zoo met Christus opgestaan is, zal óók deelnemen aan de opstanding uit de graven. Want die heeft het eeuwige leven, is lid van Zijn lichaam, heeft de Geest van Christus en daarom ook Christus' toekomst.

* * *

Christus te gewinnen beteekent voor hem het kleed der gerechtigheid dragen en in het geloof onder de genade te leven.

Dat is het natuurlijk gevolg van de kennis van Christus, het sterven en opstaan.

Het is ontroerend te bemerken, dat deze apostel, zoo levens- en geloofsrijk, zoo dicht bij den dood, zich juist zoozeer daarnaar uitstrekt. Dat is werkelijk geen oververzadigd-zijn, geen farizeërachtige geste.

Hij heeft te diep omgang met Christus, om niet te weten, dat slechts gedurige geloofsverwachting, gerechtigheid en genade den mantel der gerechtigheid kunnen weven. Hij weet van een gedurig gebonden-zijn aan Christus. Daaruit ontstaat het nieuwe leven, daardoor wordt voortdurend den vijand bedwongen. Dat is het leven met Christus en het leven van Christus in ons. Dan wordt alles nieuw, dan is het oude voorbijgegaan.

Dat ik maar Christus moge gewinnen!

* * *

De Russische professor Marzinkowsky vertelt in zijn boek: „Godservaringen in Rusland", dat hij was aangeklaagd en zich voor de rechtbank moest verantwoorden wegens zijn christendom. „Voor ik vertrok vraagde ik mijn moeder, om haar op de proef te stellen: „Wanneer men mij als voorwaarde voor de vrijheid de eisch stelt, mij schriftelijk te verplichten, niet langer het Evangelie te prediken, wat zal ik dan kiezen, de gevangenis of de vrijheid?" Mijn moeder was weduwe en ik de steun haars ouderdoms. Maar zonder te overleggen antwoordde zij heel beslist: „Dan ga je natuurlijk de gevangenis in! Onder geen voorwaarde mag je beloven het Evangelie niet meer te prediken! God zal mij niet verlaten!" voegde zij er geloovig aan toe. Hoe hebben deze woorden mij vleugels gegeven! Ik werd ten slotte naar Duitschland verbannen. Wie Christus gewinnen wil, moet al het andere kunnen achterlaten. Maar dan wordt het bij alle uiterlijk verlies eeuwig gewin".

Dat het ook zoo bij ons allen moge zijn:

Vóór alles Christus gewinnen, Christus behouden door Hem steeds meer te gewinnen, tot het einddoel: Altijd bij Christus te zijn!

D. G. B.

ONS KERSTNUMMER.

Zijn inhoud.

Wijze van werken.

Wat de inhoud van ons Kerstnummer is? O ja, dat is ook zoo; ik heb dat nog niet eens vermeld. Geloof mij, ik ga niet schuldig aan een oppervlakkig optimisme, wanneer ik u verzeker, dat zijn inhoud niet alleen dien van verleden jaar

concurrentie aandoet,

doch hem zelfs een heel eind overvleugelt. Ziehier een grepe:

Kerstoverdenkingen;
Kerstgedichten;
Kerstverhalen, rijk geïllustreerd;
Een handjevol herinneringen uit het leven van een zeventiger (van Ds. K. Kuipers);
Spurgeons bekeering, verlucht met portretten van den vorst der predikers, van zijn tabernakel, weeshuis, enz.;
Waarom Jan Jansen zich bij een Gemeente aansloot;
Een Jeugdrubriek, waarin onze Nationale en Internationale op muziek;
Krabbels;
Licht in donker Afrika;
Het Kerstlicht in het Ziekenvertrek;
Voor onze Kinderen;
Verder Kerstfoto's, foto's van de Jubileumsamenkomsten der Unie te Stadskanaal, van ons Jeugdwerk, Winterlandschappen, het Heilige Land, enz. enz.

Deze opgave spreekt voor zichzelf. Wat uitvoering en inhoud betreft, is ons Kerstnummer een uitgave, die wij overal kunnen presenteeren.

Maar mij brandt reeds geruimen tijd een vraag op het hart en wel deze:

Is onze Kerstnummerveldtocht minder of meerder of even belangrijk als onze gemeentelijke evangelische samenkomsten?

Minder belangrijk? Dat kunnen we niet aannemen. Meerder belangrijk? Ook dat wil er bij ons niet in. Dan blijft er even belangrijk over en daarmede kunnen we ons goed vereenigen. Voor zoover wij het vermogen te beoordeelen is de Kerstnummerveldtocht een deel van het programma van den gemeentelijken arbeid. Wanneer ze dus gelijk is aan evangelische samenkomsten, waarom zullen de gemeenten dan niet

evenveel zorg aan haar voorbereiding

besteden? Waarom de colportage niet in de gemeentevergaderingen besproken? Waarom niet besloten om

een heele stad te bewerken,

die in wijken te verdeelen en daarvoor twee broeders of zusters aan te wijzen? Waarom niet een bidstond gehouden voor dit mooie werk van onzen Heer en Verlosser? Waarom er geen

twintig of dertig gulden

extra in gestoken? Dat zijn wij immers ook noodig, wanneer we sprekers van elders laten overkomen.

We naderen de donkere dagen vóór Kerstfeest. Maar laat ons onzen plicht doen en het licht ons toebetrouwd overal brengen.

Commissie-leden! Gemeenten! Voorgangers! Ouderlingen! Diakenen! Ouden van dagen! Vrienden beneden de achttien jaren! Deftige vooraanzittenden! Bescheiden achterste bankhouders! Bontjassers en lontejassers! Hoort:

„De Meester is daar en Hij roept u!"

Allen bereid! Allen bezig! Zullen wij ons het evangelie van Jezus Christus schamen?

Nimmer! Nimmer! Nimmer!

Twee en twintig duizend vijf honderd ex. moeten verkocht worden. Rept de handen. Doe uw bestellingen bij honderd- en bij duizendtallen vóór 1 Nov. a.s. bij ondergeteekende.

Bestellingen van meer dan 25 ex. 10 cent per nummer franco thuis.

De uwe in den dienst van Hem,
Die voor ons kwam in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Laatste plaag. Pascha. Uittocht.

Exodus 11; 12: 1—39.

Les voor Zondag 22 Nov. 1931.

De Farao was boos geweest. Hij had gezegd: 10: 28. En Mozes had geantwoord: 29. Hoe kon M. zoo spreken? denkt ge bij u zelf! Dat zullen wij vandaag hooren!

Reeds voor dat Mozes zijn laatste bezoek aan F. bracht, had God hem gezegd, wat er nog gebeuren zou. 't Zou niet lang meer duren eer de Egyptenaars gewillig zouden zijn om Israël te laten trekken. God zou nog één plaag over Egypte brengen, en die zou den doorslag geven. Dan zouden de Eg. den Israëlieten niet alleen toestaan maar hen zelfs aandrijven om weg te

trekken. Zelfs zouden ze hun gaarne geven, alles wat ze maar vroegen om maar van dat volk af te komen. Dat zou een vreeselijke bezoeking zijn. Vertel hier alvast in 't kort, wat er gebeuren zou.

Dat wist Mozes reeds vooruit, en dáárom zei hij tot den koning: 10 : 29. En meteen voegde hij er zijn laatste boodschap aan toe: Zoo heeft de Heere gezegd: Nog één plaag zal er komen; over eenige dagen zal 't gebeuren. Omtrent middernacht .... enz. enz. 11 : 4—8. Ik heb hier een paar zinnetjes tusschengevoegd, omdat ik mij anders niet kan voorstellen, hoe de Israëlieten de noodige toebereidselen konden maken. Ze moesten toch tijd hebben. Het zeer beknopte bijbelsche verhaal wordt met zulk een tusschenvoeging m. i. geen geweld aangedaan. Het geldt hier immers geen vertaling maar slechts het samenstellen van een vertelling.

* * *

Toen M. deze geweldige boodschap gedaan had, ging hij heen, om diezelfde boodschap over te brengen aan zijn eigen volk. Voor Israël had hij dan bovendien nog een bijzondere boodschap er bij. God wilde niet, dat zijn volk den dood der Egyptenaars en het leven der Israëlieten als een vanzelfsprekende zaak zou beschouwen — alsof de laatsten zooveel beter waren in hun hart. Zij moesten verstaan, dat ze het aan Gods genade te danken hadden als ze bleven leven. Dat wilde God zijn volk heel duidelijk maken.

Mozes en Aäron vertelden wat God als laatste plaag over Eg. zou brengen. Maar — zoo voegden zij er aan toe — God wil onze eerstgeboornen verschoonen, indien wij een ieder in zijn gezin een lam slachten, 12 : 5—7. Schenk bij 't vertellen eerst een oogenblik alle aandacht rustig aan deze verzen, zonder te haasten naar het volgende. Het lam stierf in de plaats van den eerstgeboorne. Waar het bloed aan de deur was, daar was in geloof aan Gods belofte en gehoorzaamheid aan Gods bevel gehandeld; de uitkomst zou hen niet beschamen, 12 : 13.

Nu gaan we weer verder: Dan had M. nog een boodschap over dat lam. Dat lam moest — ofschoon het een offer was, 12 : 27, — gegeten worden door de Israëlieten. Vertel 8—11. — En de Israëlieten moesten het goed onthouden, want voortaan zouden ze elk jaar zoo moeten doen, zie 12 : 14 en 24—27.

* * *

Het schijnt dat de Israëlieten gevoeld hebben, hoe ernstig nu de zaken stonden. Dit zou de laatste maar ook de zwaarste plaag zijn, die over Eg. kwam. Maar ook zij zelf zouden op de proef gesteld worden. Ik denk, dat hoop en vrees in sommige harten hebben gestreden; hoop op bevrijding en vrees of onder hen ook dooden zouden zijn. Ze waren ongetwijfeld nog niet vergeten, dat de eerste plagen hen ook getroffen hadden. Ernstig en nauwgezet hielden zij zich aan Gods bevel. Ze namen zich tegen den 10den lammeren, hielden ze 3 dagen appart, maakten zich vervolgens tot de reis gereed, slachtten op den 14den de lammeren en streken het bloed aan de deurkozijns, braadden daarna het lam om er op den bepaalden tijd met elkander van te eten.

Zoo naderde het uur van middernacht. En toen (vertel in zeer ernstigen toon) toen gebeurde het zooals God het had laten verkondigen. Geen familie in Egypte, waar niet iemand worstelde met den dood — een wanhopige worsteling, want allen moesten ze zich overgeven. O, wat een smart in Egypte! Vaders en moeders huilden. Groote zoons en groote dochters, en in sommige huizen ook kleine eerstgeboornen werden zoomaar ernstig ziek en stierven! Sommigen wilden een buurman roepen, maar buurman en buurvrouw hadden dezelfde droefheid. Sommigen liepen naar den koning om te zeggen: Laat Israël toch trekken, want wij zijn allen dood! Maar in het paleis was het precies zoo gesteld als bij alle andere menschen. Ook daar was de eerstgeboorne in stervensnood; nog even, en Farao's troonopvolger was niet meer, zie v. 30.

Toen was Farao's verzet gebroken. Israëls God had hem overwonnen. Hij stuurde boden uit, die M. en A. moesten roepen en toen zij gekomen waren, sprak hij: 31 en 32. En vele Egyptenaars liepen naar de Israëlieten en schreeuwden: „Gaat toch uit ons land! Gaat toch uit ons land!"

O, wat was dat een nacht in Egypte!

Maar bij Israël was blijdschap. God had hun eerstgeboornen genadig bewaard achter het bloed van het lam en aan zijn volk vrijheid gegeven. Nog in dienzelfden nacht begon de organisatie van de uittocht uit Eg. Klaar gemaakt had men er zich reeds voor overeenkomstig Gods bevel. Maar natuurlijk ging dat niet zoo maar even; 't betrof hier een heel volk. Maar dadelijk begon men volgens de vastgestelde plannen de karavanen te ordenen. Egyptenaars werkten niet tegen. „Veel vreemd volk" ging zelfs met Israël mee. En anderen gaven gaarne op Israëls verzoek goud en zilver en kostbaarheden als het ingehouden loon voor den dwangarbeid, die verricht was. De Israëlieten haastten zich. Ze brachten in dien nacht hun maaltijden nauwelijks ten einde. Nog minder konden ze des morgens vroeg bakken. Onderweg moesten ze maar verder zien. Ze zouden zich wel redden want God zorgde voor zijn volk. Dat was nu wel bewezen.

K. R.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

De gemeente Haarlem (Parklaan) en Haarlem (Bakenessergracht) besloten zich met elkaar te vereenigen. Maandag 12 October 's avonds 8 uur vond de vereenigingsdienst plaats onder leiding van ondergeteekende, bijgestaan door Ds. K. Reiling van Nieuw Weerdinge. Moge de samensmelting zoo hecht en voortreffelijk wezen, dat zelfs geen rimpel meer gevonden kan worden. God zegene het vereenigde Haarlem. Dat allen, die met ons den Heer liefhebben zeggen: „Zijn naam zij geprezen".

J. W. WEENINK.

Hetgeen gij hebt, houdt dat, totdat Ik zal komen.

Openb. 2 : 25.

Weet ge 't wel, dat er eigenlijk niemand een genie is, maar dat we bezitters geworden zijn van wat ons is overgeleverd? Weet ge wel en bedenkt ge het, hoevele eminente en hoogbegaafde Godsmannen ons hunne overdenkingen en het hun geschonken materiaal hebben nagelaten als een kostbare erfenis? Weet ge 't wel en bedenkt ge het, wat voor een erfenis ons geworden is van mannen die nachten en dagen hebben geofferd om ons de Godsopenbaring nabij te brengen door zijn woord! Weet ge het, dat eens een zeer hoogbegaafde dienaar Gods gezegd heeft: God is tot ons gekomen in het menschelijke gewaad zijns woords? Och, verbeeld u dan toch niet, alsof gij het weet, want wat ge weet stoelt op wat anderen gedacht en gevonden hebben, om u in de gelegenheid te stellen uw denkkracht productief te maken, opdat gij uwe navolgenden daarmede weer zoudt kunnen dienen. Wat hebt ge, dat ge niet ontvangen hebt, en wat roemt gij alsof ge 't niet ontvangen hadt. *Hetgeen ge hebt, houdt dat, totdat Ik zal komen.* Neen, niet houden geheel voor ons zelf. Neen, niet houden als een asceet, die zich in en opsluit, om met anderen niet in aanraking te komen; maar *houd*, dat ge hebt, wat ge van Mij, uwen Heere en Heiland ontvingt. Houd datgene met uw gansche ziele vast, wat u tot uw eeuwig heil geworden is. Houd het zoo als een koord, hetwelk heel lang is en waaraan anderen zich ook vastklemmen. Gij en ik moeten het absoluut weten, dat we wat hebben. Niet dat we wat hebben wat zweeft, wat onbestendig, wat onbetrouwbaar, wat wankel is, maar *werkelijk is.* Wij moeten de realiteit kennen van wat we belijden, anders is onze belijdenis een idee-fixe. Wij moeten hebben de hooge beteekenis van onzen Doop, anders is hij een vorm zonder wezen. Wij

moeten hebben de waarde en kracht des geloofs en des gebeds, anders zullen we diep beschaamd worden. Wij moeten weten wat het wil zeggen: ik heb lief, anders is het een ijdele klank, die geen beteekenis heeft. Hetgeen gij hebt, houdt dat. Ja, daar is heel wat toe noodig, want de aanslagen om het bezittende afhandig te maken zijn groot. Doch die aanslagen belacht de ware godvreezende en de gesterkte in den Heere. Hij weet, alle dingen te vermogen door Christus' kracht. En vergeet 't dan niet: Hij zal komen. Hij zal komen soms ook nu, waar ge zit te schrijven, of te spreken, of te lezen,. of te zingen, als u plotseling als in uwe gedachten schiet: hebt ge het, hebt ge het? Ja, dat is het verschijnen van uwen Heere, die nu doet als de schatters der regeering, om onderzoek bij u in te stellen over wat ge hebt. Maar dat geschiedt niet om u als belastingschuldige te drukken, maar u te bemoedigen, totdat Hij zal komen om u op te nemen in zijne heerlijkheid met 't woord: over weinig waart ge getrouw, over veel zal ik u zetten, ga in, in de vreugde uws Heeren.

Sneek. H. VISSER.

III

Gemeente en gemeenschap.

In het artikel „De œkumenische beweging en het Nederlandsch Hervormd vraagstuk" van Prof. Dr. Böhl in het bekende drie-maandelijksch theologisch tijdschrift „Onder eigen Vaandel" wordt zoo terloops gesproken over de gemeente als „de gemeenschap van zondaren, die door het kruis, door de krisis heen in 't rijk der genade geplaatst zijn".

Toen ik dat las, maakte ik halt en dacht na. Dat gezegde trof mij. Prof. Böhl verstaat dus onder gemeente de gemeenschap van zondaren; en zondaren zijn dan dezulken, die door het kruis d. w. z. door de krisis heen in 't rijk der genade geplaatst zijn.

Ik vind dit een behartigenswaardige en m. i. een juiste omschrijving van hetgeen men onder gemeente moet verstaan. Het is begrijpelijk dat wij als Baptisten aandachtig luisteren wanneer er gesproken wordt over gemeente, omdat juist ons gemeentelijk standpunt — en niet in de eerste plaats de doop — ons onderscheidt van vele mede-geloovigen.

Het is echter niet mijn bedoeling om na te gaan, in hoever het gemeentebegrip bij de Ned. Herv. kerk zich dekt met het Schriftuurlijk onderwijs. En evenmin of men zich in het kerkelijk leven ook praktisch laat leiden door hetgeen Prof. Böhl opmerkt over gemeente als een gemeenschap van zondaren, die onder het kruis hebben gestaan, geoordeeld en begenadigd zijn geworden. Want nog eens, in zijn artikel gaat het niet over de gemeente, maar over het œkumenisch vraagstuk. Ik veroorloof mij echter alleen enkele opmerkingen over hetgeen Prof. Böhl zoo terloops van de gemeente zegt.

1. *De gemeente moet dus de plaats zijn, waar gemeenschap gesmaakt wordt.*

Dit is iets geheel anders als: waar gemeenschap *mogelijk* is. Een plaats, waar gemeenschap *mogelijk* is, is lang niet hetzelfde als een plaats, waar gemeenschap *gevonden wordt.* — Gemeenschap te hebben met broeders en zusters in het midden der gemeente is veel meer dan het er-op-nahouden van schoone theorieën over de gemeente.

Gemeenschap is het kostbaarste bezit van de gemeente. Dit bezit is veel kostbaarder dan het zuiverst-N.-Testamentisch begrip van wat eigenlijk onder gemeente moet verstaan worden.

Waar deze gemeenschap gevonden wordt, daar is liefde, en daar is toewijding, en daar is ijver. Alleen die gemeente, die een plaats is, waar gemeenschap gevonden wordt, gelijkt op een kandelaar, die de omgeving ver-

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

21.

(Op een bitter kouden winterdag werd een jonge man, mijnheer Manuel, aangesproken door een bedeljongen, Giuseppe Fiorelli. De jongen was als zwerveling te Parijs gekomen en woonde bij Marie, die eigenlijk Martha Gilbert heette. Een door haar op straat gevonden kindje behield zij en gaf voor, dat het haar toevertrouwd werd door een stervende tante. Giuseppe werd jongste bediende bij den heer Manuel. Richard, Marie's broer, ligt in het ziekenhuis. Sedert het bezoek aan de Zondagsschool heeft Giuseppe den Heer Jezus lief gekregen en wil niet meer zondigen. Op straat komt hij zijn vroegere onderdrukker Martino Casola tegen, die hem met geweld meeneemt; maar hij wordt door den heer Manuel bevrijd, die bij de notaris een stuk laat opmaken, waarin hij als beschermer van Giuseppe wordt verklaard. Mijnheer Lavender is gevallen en in een gesprek over hem, die Giuseppe's Zondagsschoolonderwijzer is, zegt de heer Manuel, dat Giuseppe maar steeds doen moet wat de heer Lavender zegt.)

»Ja, mijnheer Manuel,« antwoordt de jongen onder den indruk van de ongewone ernst van zijn beschermer. Toen hij naar huis ging, kwam hij weer in een blijde stemming. De sterretjes fonkelden aan den hemel; de lucht was lekker frisch, en hoe langer hij over zijn avontuur nadacht, hoe meer hij tot de overtuiging kwam dat alles werkelijk waar was, wat mijnheer Lavender in de Zondagsschool verteld had.

»Ik zal het mijn Marie vertellen«, zeide hij steeds weer bij zich zelf. »Wat zal zij blij zijn! Ik hoop maar, dat zij niet meer zoo boos op mij is als van morgen vroeg.«

De slechte luim van Marie was reeds lang in het tegendeel omgeslagen. De vriendelijkheid van den dokter, evenals van de verplegers, had haar gerustgesteld, en nu verlangde zij naar iemand, aan wien zij haar hart kon uitstorten. Nadat Richard zonder afscheid van haar was weggegaan, waren de uren zeer langzaam voor haar weggekropen, en zij had zich ten slotte zeer eenzaam gevoeld.

Giuseppe was zoo verbaasd, toen hij hoorde, dat Marie tenslotte toch de scheiding van haar broer had toegelaten, dat hij in het begin zijn eigen avontuur er door vergat. Door zijn vroolijke natuur zag hij de zaak zoo hoopvol in, dat ook Marie weer hoop begon te krijgen.

»Laat ons eerst maar eten,« zeide zij, terwijl men haar kon aanzien, hoe opgewekt zij geworden was. »Al dat treuren geeft toch ook niets.«

»Denk eens aan, Marie,« zeide Giuseppe eindelijk. »Denk eens aan, wie ik vandaag gezien heb!«

»Hoe kan ik dat weten, Sep?« antwoordde zij. »Toch niet die afschuwelijke Casola?«

»Ja, Martino Casola — maar mijnheer Manuel is op het juiste oogenblik gekomen om mij uit zijn handen te redden.«

Met zijn gewone levendigheid vertelde de jongen hierop zijn avontuur zoowel als zijn uitredding. Marie hoorde in ademlooze aandacht naar hem, zonder een oog van hem af te wenden; daarop omarmde zij hem, toen hij na zijn verhaal op haar toevloog en uitriep: »Nu ben ik veilig, Marie, en mijnheer Manuel heeft gezegd, dat Casola mij nu niet meer aanraken kan, omdat ik voortaan hem toebehoor. Zoodra Casola mij aanraakt, gaat hij direct de gevangenis in.«

»O, Giuseppe wat zou er van je geworden zijn, als mijnheer Manuel niet toevallig daarlangs gegaan was?« zeide Marie. »Je zou toch nooit meer van die slechte dingen kunnen doen, die Casola je vroeger opdroeg, nietwaar?"

»Ik dacht zoo bij mij zelf: Misschien zie je wel de een of andere politieagent, die je te hulp kunt roepen. En wanneer er niemand komt, ga dan maar eenvoudig mee, want wegloopen kun je toch niet; maar wanneer hij iets van je verlangt, dat slecht is dan doe je het niet, Giuseppe, maar dan laat je je liever doodslaan. Dat is lang niet zoo erg, dan wanneer je zijn wil doet«.

»Maar je bent toch zeker wel erg bang geweest, niet Sep?«

licht, of gelijkt op een stad, liggende boven op een berg.

Ik zou de gemeenschap wel willen vergelijken met het leven. Wat de gemeenschap is voor de gemeente is het leven voor den mensch. Wanneer b.v. uit een menschelijk lichaam, al is het ook nog zoo schoon en krachtig, het leven geweken is, dan is het lichaam aan het verderf prijsgegeven, hetgeen slechts een kwestie van tijd is. Een gemeente zonder gemeenschap gelijkt op zoo'n levenloos lichaam. De organisatie in de gemeente moge ook nog zoo mooi en sterk lijken en om niet beter te wenschen, er ontbreekt dan nog precies .... het voornaamste aan — het leven! En dan is gemeenschap onmogelijk.

En wat is erger dan een gemeente, waar de gemeenschap der heiligen niet gesmaakt wordt?

Zijn ook onze gemeenten plaatsen van gemeenschap?

Naar deze echte christelijke gemeenschap hunkert de wereld. Ze kan zonder deze gemeenschap niet leven. De wereld sterft, gaat ten onder, omdat in haar deze gemeenschap niet gevonden wordt. Ook het Kommunisme — dat niet enkel verwerpelijk is — zal haar niet kunnen redden van de ondergang. Het redmiddel voor de wereld is Jezus Christus èn de gemeenschap der Zijnen!

2. *Welke gemeenschap wordt hier bedoeld?*

Deze vraag is niet overbodig. Ze is zelfs noodzakelijk. Want van deze vraag hangt veel, zoo niet alles af.

Prof. Böhl spreekt van de gemeenschap van zondaren, en wij sluiten ons er volkomen bij aan.

Maar zondaren is zoo algemeen en daarom spreken we van zondaren, die

a. *het kruis kennen.*

Die kennismaking is niet zoo aangenaam, maar ze is heilzaam! Het kruis spreekt de sprake der vernietiging. Het kruis plaatst de *geheele* mensch onder het oordeel. Het kruis noemt zonde zonde!

En daarmee komen deze zondaren

b. *in een toestand van krisis.*

En dit is al even onaangenaam voor de natuurlijke mensch. Want krisis beteekent onzekerheid, maar eveneens scheiding en beslissing! Zonder krisis gaat het niet. Krisis ondermijnt het zelfvertrouwen van den zondaar en leert roepen tot iemand, Die boven de krisis staat.

Zoo ook moet het gaan met de zondaren, die in de krisis van hun zondaarsleven gekomen zijn.

c. *Ze moeten begenadigd worden.*

De genadegift van God is de gave van Zijn Zoon. Aan de ter-dood-veroordeelde wordt het leven, het eeuwige leven aangeboden. Dat is genade van God! Wie deze genade heeft ervaren is een uit de krisis geredde, d. w. z. begenadigde zondaar.

Aan welke gemeenschap gedacht wordt? Nu weten wij het: aan de gemeenschap van dezulken, die door het kruis, door de krisis heen in 't rijk der genade geplaatst zijn. Hier wordt geen onderscheid gemaakt van stand of rang of wat ook, maar hier wordt gesproken van een bepaalde soort van zondaren, die veel — nee *alles* gemeen hebben. Ze hebben zich allen leeren kennen als zondaren, ze kunnen allen — een ieder op zijn wijze — vertellen van die krisis-toestand, toen alles tegen vleesch en bloed indruischte, en toen de bodem, waarop ze zich zoo zeker waanden, begon te wankelen en ze niets meer vonden, om zich er aan vast te klemmen dan alleen het kruis, het ruw-houten kruis! En gelukkig, ze zijn door deze krisis-toestand heengekomen door te zien op Christus, in Wie God de mensch genadig wil zijn.

En daarom is gemeenschap niet alleen *mogelijk* maar *bestaat* onder dezulken, die weten van:

kruis — krisis — genade!

L. DE HAAN.

»Ja zeker ben ik bang geweest! Casola is een sterke man en zoo slecht als iemand maar zijn kan, Marie. Maar dan dacht ik: Liever wil ik dood zijn, dan met Casola tezamen leven. Mijnheer Lavender heeft gezegd, dat, als wij dood zijn, wij bij den Heer Jezus komen — en dat is niet treurig — integendeel!«

»Maar sterven is verschrikkelijk, Sep«, antwoordde Marie huiverend.

»O zeker«, hernam de jongen, terwijl hij met welbehagen in het zolderkamertje om zich heen zag. »Ik ben heel graag bij het klein nichtje en bij jou, Marie, en ik heb dit kamertje lief; maar mijnheer Lavender zegt, dat het daar boven bij den Heer Jezus nog veel mooier is. Maar ik vond het toch ook wel verschrikkelijk, dat Casola mij met zijn dolk had doorstoken.«

»Ik zou het hem niet aanraden, het te probeeren!« riep Marie grimmig uit. »Het verwondert mij wel erg, dat mijnheer Manuel je alleen naar huis heeft laten gaan. Morgen vroeg ga ik met je mee naar het kantoor, en 's avonds haal ik je dan weer af.«

»Mijnheer Manuel zegt, dat Casola mij niet weer zal aanraken,« zeide Giuseppe vol vertrouwen, »en ik geloof het ook, dat hij het niet zal wagen; want hij zag er zeer verschrikt uit, toen mijnheer Manuel zoo streng met hem sprak. Hij was wel heel boos, maar toch ook zeer geschrokken.«

»Sep«, zeide Marie onder het eten, »ik hoop, dat je mijnheer Manuel niets van de kleine hebt gezegd.«

»Neen,« antwoordde Giuseppe, »er heeft mij ook niemand naar gevraagd.«

Marie liet het daarbij vooreerst maar blijven. Ze was erg blij, dat Giuseppe het dreigende gevaar — misschien zelfs doodsgevaar — ontkomen was.

* * *

Een eigenaardig schouwspel vertoonde zich voor Richard's verbaasde oogen, toen hij uit het armoedige dakkamertje was gedragen en in het ziekenhuis eindelijk weer tot bewustzijn kwam. In de meening, dat hij uit een diepen slaap ontwaakte, sloeg hij langzaam de moede oogleden op en zag moe om zich heen. »Wat voor een ommekeer heeft Marie toch in ons armoedige kamertje teweeggebracht?« dacht hij bij zich zelf.

»Of zij dat wel met die twee frank kon doen die Giuseppe dagelijks thuisbrengt? Onmogelijk zou het niet zijn; want zij is zoo handig, dat zij alles klaar speelt.«

Hoe helderder zijn gedachten werden, hoe grooter zijn verbazing werd. Het helder-witte plafond zag hij boven zijn hoofd; de eveneens smetteloos witte muren gingen in alle richtingen ver weg, en binnen deze groote ruimte zag hij het eene witte ledikant na het, andere, sommigen ledig, anderen bezet, maar alle er even behagelijk uitziende. Dat kon onmogelijk die oude zolderkamer zijn! Hij had hooren zeggen, dat er huizen bestonden met groote, prachtige kamers — en klaarblijkelijk bevond hij zich nu in zulk een huis. Zou hij misschien zelf tenslotte ook nog in zulk een behagelijk bed liggen? Hij tilde met veel moeite zijn hoofd een weinig op, om zekerheid te hebben. Ja, werkelijk, zijn gezicht lag op een sneeuwwit kussen, en een dikke wollen deken lag over hem heen! Hoe zou Marie dat nu allemaal voorelkaar hebben gekregen?

Dolgraag wilde hij weten, of zij ook naast hem zat, en daarom probeerde hij nog eens zijn hoofd op te heffen; maar de inspanning was te groot voor hem en zuchtend liet hij zich weer op het kussen vallen.

Spoedig daarop hoorde hij eenig gedruisch naast hem, en een vrouwelijke gestalte met een vriendelijk gezicht boog zich over hem heen en vraagde halfluid: »Ben je werkelijk wakker geworden, mijn jongen?«

»Ja«, antwoordde Richard; maar tot zijn groote verwondering zat er hoegenaamd geen klank meer in zijn stem.

»Je bent zeer zwak,« zeide de vrouw op zijn vragende blik. »Je bent erg ziek geweest, maar, zoo de Heer wil, zul je spoedig weer gezond en sterk worden.«

»Waar zijn Marie en Sep?« murmelde de zieke.

»Thuis«, zeide de verpleegster.

Wordt vervolgd.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

FRANCISCUS XAVERIUS.

Tien jaar heeft hij voor Christus Jezus slechts geleefd en gewerkt. Tien jaar is hij een drager geweest van het heerlijk licht van God in het verre Oosten. Tien jaar heeft hij geijverd met een ijver, die recht heeft op den eerbied van alle geslachten. Tien jaar heeft hij den millioenen van Indië in zichzelf de liefde van God laten zien. Hij werd opgevoed als edelman; hij stierf als bedelman met den glimlach van den koningszoon op het aangezicht.

* * *

Spanje was met zijn gouden eeuw bezig. Nieuwe werelden werden aan haar onderworpen en stelden haar rijkdommen ter harer beschikking. Het was in dezen tijd van opgaan en blinken, dat onze held zijn dagen kreeg hier op aarde. Hij werd in het vaderlijk slot te midden van de hoogopgaande naaldboomen van de hellingen der Pyreneeën als Francesco Jasso van Xaverio geboren. Alles dat naam en goed konden doen, hebben zij aan hem volbracht. Hij was zoon van zijn tijd. De geest van het avontuurlijke had beslag op hem gelegd. In het loopen, worstelen, zingen, dansen en al de bedrevenheid, die des ridders behoorde te wezen, had hij geen meerdere. Waar hij verscheen, hetzij in de burcht of aan het hof op partijen, werd hij bewonderd. Hij was flink gebouwd en zeer intelligent en de trots van zijn geslacht. Wat de menschelijke ijdelheid toen ter tijd droomde was zijn dagelijksche spijs.

* * *

Vijf en dertig jaren vliegen voorbij en wij ontmoeten hem in Parijs, dat toen evenals nu de stad van het licht was, waar wetenschap en pret hand in hand gaan. Ten allen tijde hebben zeer velen gemeend, dat een fusie van wetenschap en pret licht produceert en dat het helderste licht wordt verkregen door bij een vleugje wetenschap een groote dosis pret te voegen!

Francesco Jasso is echter niet meer zoo belust op den beker der vermakingen als weleer. Hij heeft de wetenschap lief gekregen en vergadert ze en deelt ze uit. Hij draagt de toga van den docent.

Onder zijn toehoorders bevindt zich een man van ongeveer vijftig jaar. Hij is gebogen en loopt gebrekkig en naar zijn uiterlijk te oordeelen kon hij wel twintig jaar ouder zijn. Het is Ignatius van Loyola, vroeger ridder uit het land van den Ebro, thans monnik. Eenige maanden geleden heeft hij de Compagnie van Jezus of Jezuïtenorde gesticht. In zijn hart brandt een heilig, onuitblusschelijk vuur. In zijn oogen schittert dat vuur. Uit zijn gansche gestalte slaan de vlammen uit. Hij heeft zich voorgenomen om dien begaafden docent, dien burchtheer van Xaverio, voor Christus Jezus te winnen. Hij weet vriendschap met hem te sluiten en bezoekt hem en houdt hem gezelschap. Hij bespreekt met hem zijn lezingen en bewondert zijn scherpen geest. Maar nooit neemt hij afscheid van hem of hij herinnert hem aan het woord van Jezus: „Wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld wint en lijdt schade zijner ziel?” Hij deelt met hem diens studeervertrek; hij vergezelt hem op zijn wandelingen in den schemeravond aan den oever van de Seine; samen dringen ze diep door in de wouden, die reeds lang hebben plaats gemaakt voor uitgestrekte voorsteden. Maar hetzij zij te midden van de lentejubel van madeliefjes en sleutelbloemen zijn, hetzij op zwerftochten onder gesternde hemelen en bij zomerzoelte, hetzij in feestzalen bij toovermuziek en klinkende roemers, hetzij in de stilte van de werkkamer, steeds weer vraagt den ouden leerling aan zijn jongeren meester zijn niet te beantwoorden vraag: „Wat baat het een mensch zoo hij de geheele wereld wint en lijdt schade zijner ziel?”

Het hart van den docent blijkt op den duur niet bestand te zijn tegen de onverbiddelijke logica der liefde en zoo zien we het wonder gebeuren, dat een professor onder een vloed van tranen naast zijn leerling neerknielt en zijn schuld belijdt voor Hem, die wel onzichtbaar, maar toch altijd nabij is en dien Heiland zijn lichaam, ziel en geest wijdt.

De burchtheer en docent werd een discipel.

Francesco Jasso van Xaverio werd Franciscus Xaverius.

* * *

Wij zijn in Goa in Voor-Indië.

Ziet gij dien monnik daar? Met een bel lokt hij de zwarten om zich heen. Zij stormen uit hun hutten en wenken met wilde gebaren hun makkers. Het is Franciscus Xaverius, aangesloten bij de compagnie van Jezus. Hij tracht den menschen het „Onze Vader” te leeren en vertelt hun heerlijke dingen over God. Nu eens staat hij in de verblindende pracht van een paleis van een Oostersch vorst. Dan weer beweegt hij zich onder de verwilderde bevolking van een visschersdorp. Hij wordt uitgelachen, bespot, gesteenigd, gemarteld, doch hij volhardt. Met de linkerhand luidt hij zijn bel, met de rechter houdt hij het kruis omhoog, opdat een ieder die er op ziet behouden zal worden. Hij zwerft overal. Van Voor-Indië trekt hij naar Malakka en van daar naar de Molukken en Japan. Hij valt als een geest op woeste volksstammen neer; hij dringt tot de kannibalen door; hij zoekt de roovers op in hun holen, de Bedouïnen in hun eenzame woestijntenten; hij begeeft zich naar de melaatschen-kampen en verpleegt met de teederhand van een vrouw menschelijke wrakken, wier uiterlijk minder durvende zielen den schrik op het lijf zou jagen: hij spoedt zich naar de bevende hellingen der woedende vulcanen ten einde de met paniek geslagen bevolking te vermanen zich te bekeeren; hij klimt aan boord van schepen, waarvan de bemanning door de pest is aangetast en zonder ook maar in het minst aan zichzelf te denken, verzorgt hij de zieken en knielt bij de stervenden neer.

Van de vier en twintig is hij achttien uur bezig voor den Meester en de menschen. Tien korte jaren arbeidt hij en leert in die periode niet minder dan twintig talen om daarin het evangelie te verkondigen. Den dood ziet hij in elken gedaante onder de oogen. Maar waar hij zich ook bevindt, hetzij op een eiland van den Indischen Archipel of in het land van de rijzende zon of aan boord van een rooversschip, de boodschap die hij brengt houdt aldoor verband met de vraag, die Ignatius van Loyola hem eens voorgehouden had: „Wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld wint en schade lijdt zijner ziel”.

Zijn reis is ten einde. Uitgeput legt Xaverius zich op het strand van de Siameesche kust neer en geeft, letterlijk verteerd van liefde voor zijn Zaligmaker en zonder de bijstand van een teedere hand, zijn ziel aan God. Hij sterft gelijk hij geleefd heeft, namelijk met een glimlach op het gelaat.

Dat is het einde van hem, die eens Francesco Jasso, burchtheer van Xaverio was geweest.

„De leeraars nu zullen blinken als de glans des uitspansels en die er velen rechtvaardigen, gelijk de sterren altoos en eeuwiglijk”.

* * *

Vindt ge het leven van een Xaverius niet mooi? Was hij als Xaverius niet oneindig grooter dan als burchtheer van Xaverio?

Algeheele zelfovergave aan Christus Jezus maakt altijd groot.

Ons levensmotto zij gelijk aan dat van onzen held: „Heer laat mij wandelen als een drager van uw heerlijk, eeuwig licht”.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

HET GEHEIM VAN JEZUS.

Dr. Albert Schweitzer was naar we meenen de eerste, die de vraag heeft opgeworpen, wat Judas verraden heeft? Met andere woorden: deze geleerde heeft leeren vragen naar het geheim van Jezus.

Hetzelfde vraagstuk raakte Prof. Karl Bornhäuser aan in zijn geschrift over de belijdenis van Petrus en de vraag van den Hoogepriester.

De vraag, op grond waarvan Jezus veroordeeld werd, is een vraag van het

hoogste gewicht. Ze laat ons zien op welk punt de groote botsing plaats had en de beslissing viel. Ze is het hartpunt van het Evangelie en beheerscht uit den aard der zaak heel het Nieuwe Testament. Om haar ging in de eerste eeuw de strijd tusschen Israël en de gemeente en in den grond der zaak, gaat de strijd, die de gemeente gedurende de eeuwen gevoerd heeft om datgene, wat de inhoud was van het geheim van Hem, dien ze haar Heer noemt.

* * *

„Judas Iskariot die hem ook verraden heeft".

Aan den naam van Judas was voor de schrijvers van het Nieuwe Testament deze herinnering onafscheidelijk verbonden.

Judas heeft Jezus verraden. We bedenken te weinig, dat dit veronderstelt, dat hem een geheim omtrent Jezus was toevertrouwd. Wat was dat?

Vaak meent men dat, wat Judas verraden heeft, niet anders was dan de plaats, waar Jezus gedurende de Paaschweek den nacht doorbracht. Het is echter moeilijk aan te nemen dat de politie te Jeruzalem onmogelijk zonder de hulp van een der discipelen te weten zou hebben kunnen komen, waar de Heer met de Twaalve in de nachten tijdens de Paaschweek vertoefde. Wanneer de Heer zich dien tijd verborgen had willen houden, zou Hij toch zeker niet geregeld de twaalf jongeren bij zich gehouden hebben. Alleen zou Hij zich beter schuil hebben kunnen houden dan met een heel gezelschap. Bovendien: waaruit blijkt dat Jezus zich voor den Joodschen Raad verborgen heeft willen houden? Er is, dunkt ons, in het Evangelie niets, dat daarop wijst. De Heer trad ook in de laatste week Zijns levens in het openbaar op. Wanneer Hij zich schuil had willen houden voor hen, die Hem vijandig gezind waren, zou Hij immers niet naar Jeruzalem opgegaan zijn?

* * *

Neen, wie even nadenkt, gevoelt wel dat het iets anders geweest moet zijn, dat Judas verraden heeft. En wat is dat geweest?

Er moet een geheim bestaan hebben, hetwelk, als het werd bloot gegeven, Jezus in de macht Zijner vijanden bracht.

Wanneer iemand een stad verraden heeft, en die zoodoende in de macht van den vijand heeft gespeeld, dan moet hij omtrent die stad iets aan den vijand hebben medegedeeld, dat geheim had moeten blijven. Bekende dingen mede te deelen is geen verraad. Onverschillige dingen aan anderen te vertellen, kan evenmin verraad genoemd worden. Van verraad is eerst dan sprake, als iets aan den tegenstander is verteld, waardoor deze het lot van den ander in handen krijgt.

Door Judas' toedoen heeft de Joodsche Raad, die Jezus vijandig gezind was, de beslissing over het lot van Jezus in handen gekregen. Judas moet hen iets medegedeeld hebben aangaande Jezus, waardoor zij in staat gesteld werden om Hem ter dood te veroordeelen.

* * *

Het antwoord op de vraag, welk geheim Judas geschonden heeft moeten we in de Evangeliën zoeken.

Eenmaal heeft Jezus Zijn discipelen uitdrukkelijke geheimhouding opgelegd. Wanneer was dat? Van welke zaak heeft Hij met grooten nadruk gezegd, dat ze een geheim tusschen hen moest blijven?

We lezen in Matth. 16 : 20:

> Toen verbood Hij Zijnen discipelen, dat zij iemand zeggen zouden *dat Hij Jezus, de Christus was.*

En in het Evangelie van Markus volgt onmiddellijk op de belijdenis van Petrus: „Gij zijt de Christus" dit woord van den Heer:

> En Hij gebood hun scherpelijk, dat zij het niemand zouden zeggen van Hem.

Lukas drukt dit haast nog sterker uit, Luk. 9 : 21:

> En Hij gebood hun scherpelijk, en beval, dat zij dit niemand zouden zeggen.

Duidelijk blijkt uit dit verbod des Heeren, dat het bij Petrus' belijdenis om een geheim ging, dat bewaard moest blijven.

Het volgt ook uit datgene wat de Heere omtrent die belijdenis zelf gezegd heeft:

> Zalig zijt gij, Simon, Bar-Jona! want vleesch en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, die in de hemelen is. Matth. 16 : 17.

Wat Petrus beleden had, was vrucht van openbaring. Hij wist het niet door vleesch en bloed, d. w. z. niet door den dienst van menschen; niet door verraad, maar door openbaring. Daarom was het een rechtmatig bezit, een bezit, waarom Petrus gelukkig genoemd kon worden.

Maar de kennis van dit geheim sloot een groot gevaar in zich. Daarop wijst de Heer den discipelen onmiddellijk. Dat, wat de Vader hun geopenbaard had en nu voor hen geen geheim meer was, moest door hen als een geheim bewaard worden. De reden daarvoor noemt den Heer niet, maar wel scherpt Hij hen dit verbod krachtig in.

* * *

Dat wat Judas verraden heeft, kan al heel moeilijk iets anders geweest zijn dan dit geheim.

Dit volgt ook uit het verhoor, waaraan Jezus door Kajafas werd onderworpen.

Petrus had beleden, dat Jezus was de Christus, de Zoon van den levenden God. Deze belijdenis had Jezus aanvaard.

En deze belijdenis gaf den Joodschen Raad aanleiding om Jezus' gevangenneming te gelasten. Want, kon het bewezen worden dat Jezus dàt van zichzelven zeide, dan kon Hij als godslasteraar ter dood veroordeeld worden.

Het godslasterlijke van deze belijdenis lag niet daarin, dat Jezus zich voor den Messias uitgaf, maar dat Hij zeide de Zoon des levenden Gods te zijn. Bornhäuser toont aan, dat de uitdrukking: „Levende God" bij de Joden in die dagen een omschrijving was van den Naam van Israëls God. Dien God een Zoon toe te schrijven en te zeggen, dat men die Zoon was, was voor Israëls oor een godslastering.

Het ontbrak ter terechtzitting echter aan nog een getuige, want: „in den mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan" zegt de wet. Daarom vroeg de Hoogepriester den Heer tenslotte onder eede naar de waarheid van Judas' getuigenis Die vraag is kennelijk een terugslag op Petrus' belijdenis:

> Ik bezweer u bij den levenden God, dat gij ons zegt, of gij zijt de Christus, de Zoon van God. Matth. 26 : 63.
>
> Zijt gij de Christus, de Zoon des gezegenden Gods? Mark. 14 : 61.

Jezus beantwoordde deze vraag bevestigend, en daarop werd Hij — niet maar ter dood veroordeeld — doch in den ban gedaan, d. w. z. dat Hij ophield een Israëliet te zijn. Men bracht Hem toen tot den heidenschen rechter, opdat die Hem zou veroordeelen.

* * *

Op de belijdenis, dat Hij de Zoon van den levenden God is, is Jezus veroordeeld, en op die belijdenis heeft Jezus het oordeel aanvaard.

Dientengevolge klopt in deze belijdenis het *Hart van het Evangelie.*

Jezus heeft op heldere wijze, wetende, dat het Hem het leven zou kosten „JA" gezegd. In Hem gelooven, is hierop ook „JA" zeggen.

Dat het geschil, dat de Gemeente met Israël had, hierom ging, of Jezus de Zoon van den levenden God was, blijkt ook uit de bekeering van Paulus.

Voor ditmaal spreken we daarover echter niet.

L.

MEDEDEELINGEN

Oude Pekela en onze Schippersleden.

De staking in de cartonindustrie duurt nog steeds voort. Ook Oude Pekela heeft er geducht onder te lijden! Omdat in de meeste fabrieken niet gewerkt wordt, is de scheepvaartdrukte aanmerkelijk verminderd. Dat beteekent voor ons hier

dat we in de diensten te N. en O. Pekela en te Winschoten minder schippersleden zien dan gewoonlijk.

't Is echter niet de staking en haar noodzakelijke gevolgen, waarvoor ik uw aandacht vraag, geachte schippersleden; gij, die zoo nu en dan eens komt neuzen in één onzer bijeenkomsten.

Maar hoe het ook zij — in O. Pekela hebt ge reeds menigmaal een zegen voor uw hart mogen ontvangen, 's Woensdagsavonds, is het niet zoo? En ge kunt de naam O. Pekela niet lezen, of ge denkt onmiddellijk aan . . . Woensdagavond en Wester! Nu dat is fijn. Dat getuigt van uw liefde voor ons Baptistisch werk en voor de broeders en zusters. Ik zou haast zeggen, ga zoo voort, maar ik moet echter van U vragen, en dat in 't belang van de goede zaak en om elkaar te blijven dienen, of ge voortaan bij het lezen of het hooren van de naam O. Pekela wilt denken aan... *Vrijdagavond* en Wester.

„Ja", zegt ge, „dat willen we doen en we zullen er rekening mee houden, dat voortaan *iedere Vrijdagavond*, 's av. *om 7½ uur* ten huize van br. en zr. Wester, een dienst wordt gehouden".

Hartelijk dank!

L. DE HAAN.

RADIO-UITZENDING.

Donderdag 29 October e.k., des avonds 8 uur, zal vanuit de Baptiste kerk te Deventer, een

Evangelisatie-Samenkomst

worden uitgezonden.

Sprekers:

Ds. J. HUIZINGA,
voorganger der gem. te Hengelo (O.);
Ds. G. BOURITIUS,
voorganger der gem. te Deventer.

Het gemeentelijk zangkoortje onder leiding van den heer M. Peters verleent medewerking.

Organist: de heer M. Hulleman.

1. Gemeenschappelijk gezang (lied no. 81 bundel de Heer).
2. H. Schriftlezing: Marcus 5.
3. Zangkoor: „Komt herwaarts" (lied 826 bundel de Heer).
4. Gebed.
5. Gemeenschappelijk gezang (lied 626 bundel de Heer),
6. Ds. G. Bouritius; onderwerp: *„Jezus en de wanhopigen"*.
7. Zangkoor: „De last der zonden" (lied 785 bundel de Heer) en „Als de zonde in u woelt" (lied 772 bundel de Heer).
8. Ds. J. Huizinga; onderwerp: *„Jezus en de lichtvaardigen"*.
9. Zangkoor: „Het is de mensch gezet —" (lied 789 bundel de Heer) en „Denkt gij nimmer daaraan?"
10. Dankgebed.
11. Gemeenschappelijk gezang (lied 125 bundel de Heer).

Broeders en Zusters!

Gij zijt niet gewoon klaagliederen of gebedel te lezen of te hooren van de U. R. C.

Zij vindt, dat hoort in onze kringen niet thuis.

Toch wil ze ditmaal U er vriendelijk doch dringend op attent maken dat het aan *U* zal liggen of die kostelijke gelegenheid, om door de Radio het heerlijke en rijke Evangelie van Jezus Christus in duizenden gezinnen te brengen, verder kan worden benut.

Elke gave hoe klein ook, wordt dankbaar aanvaard. Indien U met het verzenden daarvan moeite hebt, draag het dan aan de penn. uwer gemeente af, die is zoo welwillend het op te zenden aan onzen U. R. C.-penn., *br. G. Broertjes, Heereweg 82 te Heemstede. Giro no. 142741.*

Gedenk ook bovenstaande uitzending in uwe gebeden. Met br. groeten,

JAC. BOITEN, secr. U.R.C, Den Haag

Verantwoording kerkbouw Hoogezand.

Ontvangen van:

Gem. Utrecht	f	6.74
Gem. 2e Exloërmond	f	41.67½
Gem. Nw. Pekela	f	46.01
Jongeliedenver. Muntendam	f	10.—
Br. B. Lubbers, Groningen	f	10.—
Br. B. Beenker, Hoogezand	f	10.—
Samen:	f	124,51½
Vorige keer:	f	113.62½
Bijeen:	f	238 14

Hartelijk dank aan al de gevers(sters) voor dit heerlijke doel. We spraken voorheen van een tekort van f 1000.—, dit was niet overdreven. Wij kunnen dat nu zeggen, omdat het bouwen van het bedoelde kerkje (timmer en metselwerk) reeds is aanbesteed. Misschien zullen we U binnenkort, als de Red. het goedvindt en de Heere wil, in ons blad eens laten zien, hoe of het er straks zal uitzien.

Wij blijven gelooven, dat nog velen een bijdrage zullen zenden aan:

Giro No. 83654 Hoogezand van:
uw Br. in dienst van Christus,
J. Reinholtd.

D.V. hopen onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders

P. TIMMER
en
A. M. TIMMER—STEUR

den 1sten November den dag te herdenken dat zij voor

50 JAAR

in het huwelijk traden.

Hunne dankbare Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen.

Amsterdam.
Marco Polostr. 64[1].

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een dochter, die wij

EEFJE

noemden.

A. P. BARENDREGT
E. BARENDREGT—Louw.

Emmer-Erfsch.veen, 20 Oct. 1931.

Vrijdag 30 October 1931 No. 2207 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE ZIELE BIJ GOD.

Ik meende ook, de Godheid woonde
verre
In eenen troon, hoog boven maan en
sterren,
En heffe menigmaal mijn oog
Met diep verzuchten naar omhoog;

Maar.... toen gij U beliefdet t'
openbaren,
Toen zag ik niets van boven
nedervaren,
Maar in den grond van mijn gemoed
Daar werd het liefelijk en zoet;

Daar kwaamt gij uit de diepte
uitwaarts dringen,
En, als een bron, mijn dorstig
hart bespringen,
Zoodat ik U, o God, bevond,
Te zijn de grond van mijnen grond.

Dies ben ik blij, dat Gij mijn hoog
beminde,
Mij nader zijt, dan al mijn naaste
vrinden.

JAN LUYKEN.

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAT ZIJN HEILIGEN?

„Allen, die te Rome zijt, geliefden Gods en *geroepene heiligen*! genade zij U, en vrede van God, onzen Vader, en den Heere Jezus Christus". Rom. 1 : 7.

„Aan de gemeente Gods, die te Korinthe is, den *geheiligden* in Christus Jezus, den *geroepenen heiligen*, met allen die den naam van onzen Heere Jezus Christus aanroepen". 1 Kor. 1 : 2.

„Paulus, een Apostel van Jezus Christus, door den wil Gods, aan de *heiligen*, die te Epheze zijn". Eph. 1 : 1.

Meestal bestaat er onder de geloovigen een verkeerde voorstelling aangaande de vraag: wat heiligen zijn. Het N. Testament toch spreekt dikwijls van heiligen en geheiligden in Christus Jezus. Heel dikwijls heeft men dan het gevoel, of de bijbel tot een categorie van menschen spreekt, waartoe men in de verste verte niet behoort, ja men waant zich ten eenen male ongeschikt, om deze groep van menschen zelfs eenigszins te kunnen naderen.

En toch, mijn broeder en zuster, wanneer ge in Christus Jezus uw heil gevonden hebt, dan behoort ook gij tot deze groep van heiligen, van geheiligden in Christus Jezus.

Over het algemeen onderscheidt men niet scherp genoeg tusschen de N. Testamentische en de menschelijke opvatting over heiligen.

Het is algemeen bekend, dat de Roomsch Kath. kerk in de loop der eeuwen heel wat menschenkinderen voor heilig heeft verklaard. Gaarne geven we toe dat van deze voorheilig-verklaarden velen een godvruchtig leven hebben geleid en ongetwijfeld tot de categorie van N. Testamentische heiligen gerekend kunnen worden, maar of de R. K. kerk altijd de juiste maatstaf heeft aangelegd, wanneer ze sommige menschen voor heilig ging verklaren, daarover gaan wij maar niet spreken.

We weten van deze heiligen, dat ze zich hebben teruggetrokken uit de samenleving, om in de eenzaamheid beter gemeenschap met God te kunnen oefenen. Zoo verhaalt de geschiedenis van zuilenheiligen; menschen die vele jaren op zuilen woonden, blootgesteld aan hitte en koude, regen en wind, honger en dorst. Sommige van deze zuilenheiligen hielden het zelfs enkele tientallen van jaren vol en verkregen op deze wijze natuurlijk een bijzondere graad van heiligheid. Ook verhaalt de geschiedenis ons van menschen, die zich levenslang achter dikke kloostermuren lieten opsluiten en zich liefst door geen menschenstem lieten storen.

Al deze dingen en nog veel meer zijn ons menschen van de twintigste eeuw bekend. We gaan er echter niet nader op in, opdat we hier moeten spreken over Nieuw Testamentische heiligen.

Wanneer nu de bijbel spreekt van heiligen of van geheiligden in Christus Jezus, dan wordt daarmee niet een groep van *bizondere* begenadigden bedoeld; en ook hoeft niet gedacht te worden aan dezulken, die zich onttrekken aan de samenleving en daardoor meenen een hoogere graad van „heiligheid" te erlangen.

Welke menschen rangschikt de bijbel onder heiligen?

Paulus schrijft in zijn brief aan de gemeente te Rome: „allen, die te Rome zijt, geliefden Gods en geroepene *heiligen*".

Ten tijde van Paulus leefden in Rome menschen, die in de gekruiste Christus als de Messias geloofden. Rome was in die dagen een groote en machtige stad; een stad, die in Paulus' dagen het middelpunt van de toen bekende wereld was; de stad, waar de Romeinsche keizer zijn zetel had; de stad der zeven heuvelen!

En in deze stad met haar meer dan twee millioen inwoners, en in dit wereldcentrum, daar leefden menschen die Christus beleden en deze christenen werden door Paulus aangesproken met — ja waarmee? Met geliefden Gods en geroepene *heiligen*!

En hoe spreekt Paulus de leden van de Korinthische gemeente aan? Luister: aan de gemeente Gods, die te Kor. is, den *geheiligden* in Christus Jezus".

Korinthe was in die dagen een machtige handelsstad, een groot centrum van het verkeerswezen en een drukke havenstad. En midden in deze toen zeer slecht bekend staande havenstad, daar bevond zich een groepje van menschen, die onder de prediking van Paulus tot bekeering waren gekomen. En hoe waren de toestanden van de Korinthische gemeente in die tijd, toen Paulus zijn brieven aan haar schreef? Lees slechts deze brieven en ge komt tot de onaangename ontdekking, dat in de gemeente te Kor. vele wantoestanden bestonden. En toch spreekt Paulus van *geheiligden* in Christus Jezus.

Epheze was de stad, waar godin Diana vele aanhangers had. Daarom vond daar de prediking van Paulus eerst geen toebereide bodem. De vijandschap was er groot, het verzet hevig. In Epheze heeft Paulus dan ook enkele jaren moeten arbeiden, voordat zijn moeitevolle arbeid bekroond werd door het ontstaan van een gemeente van geloovigen. De brief, dien Paulus aan deze gemeente schrijft, begint met de woorden: „Paulus, een apostel van Jezus Christus door den wil Gods, aan de *heiligen* die te Epheze zijn.

Dus N. Testamentische heiligen zijn geen wezens, die zich terugtrekken uit de samenleving, die alle omgang met de medemensch vermijden, die de wereld schuwen; neen, N. Testamentische heiligen zijn menschen, die gelooven in Christus Jezus, in de Middelaar Gods en der menschen en . . . . . die leven *midden in de wereld*. Midden in de wereld, om daar het zout te kunnen zijn, om zich als Jezus-mensch te kunnen openbaren.

Nu verstaan wij Paulus beter wanneer hij de christenen te Rome, Korinthe en Epheze aanspreekt met heiligen. Hij wil hen als 't ware wijzen op hunne dure roeping en hun tevens daaraan herinneren, dat heiligen een heilig levenswandel aan den dag hebben te leggen. Zij behooren zichzelf niet meer, maar ze zijn het eigendom van God geworden door Jezus Christus.

Het schepsel behoort aan de Schepper. Alles wat leeft en zich beweegt is geschapen door God en is Zijn eigendom. Ook de mensch, die niet gelooft in God of zelfs het bestaan van God ontkent. Heiligen zijn echter in bizondere zin Gods eigendom. En daarom mogen ze niet meer zichzelf leven.

En omdat heiligen in bizondere zin het eigendom van de heilige God zijn geworden, zijn ze daarmee het werkmateriaal van de groote Bouwmeester, staan ze ten dienste van Hem.

Ik denk hierbij aan het beeld van het leem en de pottenbakker. De pottenbakker kneedt het leem, om straks potten van verschillende grootte en vorm voort te brengen. Achter zoo'n vat staat de wil en de geest van de pottenbakker.

Christenen nu erkennen God als hun Schepper, willen Hem toebehooren en zich door Hem láten gebruiken. Zè zijn het werkmateriaal Gods.

Maar een heilige is nog meer. Hij is niet alleen het eigendom en daarmee het werkmateriaal van God, hij is ook een woonstede, een tempel Gods. God wil in de Zijnen wonen door Zijn Geest! En daarom zijn heiligen menschen, die iets van de heilige God openbaren in hun leven, m. a. w. de vruchten des Geestes worden openbaar. En wilt ge weten, welke vruchten bedoeld worden, dan zal ik ze U noemen. Luister: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid. Deze vruchten moeten groeien aan de levensboom van een heilige.

Hoe kunnen wij b.v. de menschen Gods liefde prediken, wanneer in ons geen liefde aanwezig is? De ongeloovige zal veel spoediger ontvankelijk worden voor de prediking van Gods liefde, die zich openbaarde in Zijn Zoon, wanneer de Christenen (de N. Testamentische heiligen) elkaar liefhebben.

En zoo is het ook met de andere vruchten des Geestes.

De beste prediking is nog altijd het leven van de geloovige!

De zonnestralen zijn dan goed zichtbaar, wanneer ze door de wolken worden teruggekaatst. En zoo zal de ongeloovige Gods liefde, Gods gerechtigheid enz. opmerken, wanneer deze eigenschappen in het leven der heiligen gezien worden.

Behoort ook gij tot deze N. Testamentische heiligen?

En verstaat ge ook uw roeping?

L. DE HAAN.

III

ONS KERSTNUMMER.

Een laatste woord.

Brengen de eerste zwaluwen de lente? Ik heb reeds enkele bestellingen in mijn bezit en bijna alle zijn van 10 tot 20 % hooger dan verleden jaar. Zal dan toch

een oplaag van twee en twintig duizend vijf honderd ex.

worden bereikt? Het lijkt er wat op. Ik heb een boodschap tot allen, die mij nog moeten berichten welk kwantum zij voor hun rekening nemen. Wanneer een politieagent hulp behoeft, dan kan het gebeuren, dat hij zich tot de omstanders wendt en zegt: „In naam des Konings" of „In naam der Koningin". De toegesprokenen zijn dan gebonden om die diensten te bewijzen, die verlangd worden. Zonder aarzelen wend ik, die de heilige overtuiging bezit, dat 22500 Kerstnummers voor een leger van 4000 Baptisten een niet te grooten last is, mij tot mijn broeders en zeg met al de authoriteit die mij de bewustheid geeft zoowel God als menschen te dienen:

„In naam van onzen Koning Jezus, pak aan en verkoop ze!"

Brengen de eerste zwaluwen de lente? Ongetwijfeld wanneer ze maar door meerderen worden gevolgd. En het lijdt geen twijfel of wij zullen het ons voorgestelde doel glansrijk bereiken, indien de meeste gemeenten, aangegord met een heilig verlangen om

groote daden voor Koning Jezus te doen

eveneens haar bestellingen verhoogen. Wij zijn, wanneer ik het wel heb, geen vereeniging van standbeelden, die automatisch gaan of zitten, maar een Baptiste beweging,

beweging, beweging, beweging.

Beweegt u dan, broeders en zusters en laat de gansche stad of het gansche dorp of het gansche gewest weten, dat Uwe gemeente leeft. Er zijn steden en districten, waar met de hulp van eenige organisatie gemakkelijk enkele duizendtallen kunnen worden geplaatst.

Zeg niet: „O, onze krachten zijn weinige!" Zijn uw krachten niet even groot en sterk als die van uw Oversten Leidsman?

En wanneer de kleine, zwakke gemeente Utrecht

duizend exemplaren

aandurft, hoeveel moet gij dan wel voor uw rekening nemen? Brengen de eerste zwaluwen de lente?

In naam des Konings! Pak aan en zet u in beweging!

Gaarne ontvang ik uw opgaven vóór 1 Nov. a.s.

De prijzen zijn 10 cent per ex. bij 25 ex. tegelijk, franco thuis.

De Uwe in den dienst van Hem,
Die voor ons kwam in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

IETS UIT DE WERELD DER KINDEREN.

Er wordt wel eens gezegd, men mag niet uit de school klappen. Maar voor dezen keer wil ik het toch eens doen, omdat ik weet, dat ouders altijd belang stellen in hetgeen de kinderen betreft.

Zoo wil ik u uit mijn eigen schoolervaringen iets mededeelen.

Onderwijzeres wezen beteekent niet alleen de kinderen geleerdheid inpompen, maar ook, en dat is de mooiste zijde van ons vak, leven onder en met de kinderen.

Het is soms leuk om op te merken, hoe de kinderen met hart en ziel in het onderwijs deelen. 't Is niet alleen dat de juffrouw of meester werkt, neen, het kind werkt terdege mee; het ontvangt, verwerkt en geeft weer. Hun vragen en opmerkingen zijn soms vermakelijk, maar ook dikwijls getuigen ze van nadenken.

Vooral de Bijbelsche geschiedenis is een vak waar ze graag over filosofeeren.

Op een morgen was aan de orde de geschiedenis van Salomo met z'n vele vrouwen. Daar komt een vinger in de hoogte: „Juffrouw, hoe weten die kindertjes daar dan wie hun echte „mem" is?"

Bij de geschiedenis van Jacob en Ezau werd verteld, dat Isaäk het meest van Ezau hield en Rebekka van Jakob. Den volgenden dag: Piet, van wie hield Isaäk

het meest?" Antwoord: „van Rebekka, juffrouw". Of hij gelijk had, die kleine vent, zonder het zelf te weten.

We meenen soms dat kinderen oppervlakkig zijn en spoedig de indrukken, die hun ontvankelijk gemoed bewegen, vergeten. Maar hoe ze de dingen onthouden, daar sta je vaak versteld van. Eens hadden we de wonderen van Jezus met elkaar opgenoemd. Geruimen tijd later komt een kereltje naar me toe: „Juffrouw, ik weet nog een wonder van Jezus: de opwekking van de jongeling van Naïn. Dominé heeft er Zondag over gesproken en toen dacht ik, dat zal ik morgen dadelijk op school vertellen." In me zelf moest ik toen denken: hoe heerlijk, kleine vent, dat jij zoo goed er bij bent geweest en niet alleen gehoord, maar ook gedacht hebt. Vraagt men eens wat ze willen worden als ze groot zijn, nu, dan hebben ze allen zeer hooge idealen, zijn zeer vooruitstrevend. Ik heb er dokters, dominé's, meesters, onderwijzeressen en ook drukkers, kleermakers en vooral chauffeurs. Zelfs is een heele kerkeraad in mijn klas vertegenwoordigd met organist en „poestertrapper" incluis. We hebben met elkaar afgesproken, wanneer de dominé zijn eerste preek houdt, allen tegenwoordig te zijn en de organist verklaarde dan een versje te zullen spelen, dat we vroeger op school geleerd hadden. En wat hadden ze een schik over het idee, dat juffrouw dan misschien al een oud vrouwtje zou zijn.

Maar ach, kleine lievelingen, het zal later wel anders worden met je idealen, als je het koude, harde leven inmoet. Allen kun je echter, met de hulpe Gods, worden trouwe, oprechte, vrome menschen, menschen met karakters en daar streven ouders en onderwijzers naar om je daartoe te vormen, en als we dat bereiken is ons werk zeker niet tevergeefs.

Eens vroeg ik aan de kinderen of God altijd ons gebed verhoort. Een kleine jongen van nauwelijks acht jaar gaf me het volgende antwoord: „Ja, juffrouw, maar niet steeds op een manier, waarop wij het graag willen".

Een enkele maal mogen ze allen een vraag over de Bijbelsche geschiedenis doen, die een ander dan mag beantwoorden en dan is het een lust om te merken, hoeveel er onthouden is.

B.v.: Hoe heette de tweede vrouw van David? Wie was de vierde richter? Wie stak koning Eglon dood? Wat beteekent Johannes?

Op een middag voor de vacantie hadden juffrouw en leerlingen niet meer het rechte idee om te werken. De vacantiestemming was er te veel in. Daarom: werk maar opbergen, de kaart van Nederland voor de klas. „Jongens, we gaan vanmiddag op reis. Juf heeft een heele zak vol geld en nu neem ik jullie allemaal mee". Ineens waren ze er allen *in*. De reis naar den Haag werd eerst op de kaart afgelegd en nooit hadden ze beter opgelet met aardrijkskunde dan thans, nu het een pleziertje gold. In den Haag uitstappen en eerst naar een melksalon om wat te gebruiken. „Nu tracteert juffrouw je allemaal op een glaasje melk, hoor kinderen! Vinger gaat omhoog en met een dondernstig gezicht zegt er een, „ik lust geen melk". „Nu, dan krijg jij limonade". Nog anderen: „dan heb ik ook liever limonade". 'k Moest lachen, hoe ze meeleefden of het werkelijk gebeurde. Daarna met een trammetje naar Scheveningen. „Nu krijg je allemaal een cadeautje, kinderen en raad nu eens wat?" „Sausjes", riep er een. „Een luchtballon", zei een tweede, „appelen", antwoordde een derde. „Neen hoor! een emmertje met een schop om aan het strand te spelen". Ze wreven zich in de handen van genoegen om al het heerlijke, dat begon te komen. Op een holletje naar het strand en een groot fort maken, dat niet onderliep als de zee hooger kwam. Jongens en meisjes apart. Na veel gezwoeg en gesjouw hebben de jongens het dan zoover gebracht, dat zij nog op hun fort staan, als de meisjes al lang voor het water gevlucht zijn. Maar eindelijk wordt het de jongens ook te benauwd en als een flinke golf komt aanrollen, vluchten zij ook. Kleine Jaap echter valt pardoes in zee en zijn broek is geheel nat. En werkelijk, de jongen, die er mee bedoeld was, voelt echt naar z'n broek met een benauwd gezicht. In z'n gedachten voelde hij dus het natte zeewater.

Daarna stelde juf voor: meisjes ezeltje rijden en jongens roovertje spelen in de duinen. Maar de jongens zaten ineens allemaal met knorrige gezichten te kijken. Zij wilden ook veel liever rijden. O, wat vermaakte ik me om dit meeleven en genieten.

Er moest echter een eind komen aan al de heerlijkheden en daarom noemde ik Tietje, die nog geen rol gespeeld had in al de wederwaardigheden als het meisje, dat naar me toekwam en zei: „Juffrouw, ik ben zoo moe, ik wil graag naar huis". En hoe ontevreden allen Tietje aanzagen is niet te zeggen, alsof ze werkelijk de pret verstoord had. En aan 't eind slaakte er een de verzuchting: „Hè, wat fijn, jammer dat het niet echt is".

Hun zucht om grooten na te doen is soms ook vermakelijk.

Zoo een kleine peuter. Met schrijven deed hij altijd heel goed z'n best en 't was hem een heel genoegen als z'n bladzijde vol was en er geen puntje of vlekje op te zien was, dat er niet hoorde. Op een middag spande hij zich bijzonder in. Doch toen ik eens kwam kijken en hij mij verrukt het schrift toonde, kon ik er niet mee ingenomen wezen. Achter de laatste letter van elke regel had hij een sierlijke lange zwaai gemaakt. 'k Begreep er niets van, want heel goed wist hij, dat 't zoo niet hoorde. En toen ik hem om opheldering vroeg, gaf hij tot antwoord: „Ja, juffrouw, bij „mem" komt een koopman en die doet het ook zoo". Zeker had de koopman er een zwierige handteekening op na gehouden, die met een fiksche streek sloot.

Een ander maal was het onder de leesles. Botto zat rustig in z'n boekje te kijken en had onderwijl een lang stokje in z'n mond, dat met het andere eind op de bank rustte. Genoeglijk blies hij denkbeeldige rookwolken uit, terwijl de kop van z'n lange gouwenaar op de bank bleef rusten. Is het wonder, dat eensklaps het beeld van onzen postdirecteur voor me oprees, die ook zoo typeerend met z'n pijp manoeuvreerde.

Waren het altijd maar goede voorbeelden, die de grooten den kleinen geven. Helaas is dat vaak zoo anders.

Onlangs las ik het volgende gesprekje, dat een onderwijzeres afgeluisterd had.

Wim is aan 't woord. „Zeg, zie je 't niet, het derde huis om den hoek, dat kleine winkeltje. Nou, da's een valsch mensch. Als je 4 vellen schuurpapier kocht, kreeg je 25 goeie, steenen knikkers. En wat denk je? Als ze gepikt werden, waren ze stuk. Ze vielen gewoon uit mekaar, 't was maar klei." Een andere kleine vent zegt daarop heel kalm: „Och jo, groote menschen jokken haast altijd, ze beloven altijd veel meer dan ze doen".

Moeten we ons dan niet allen schamen dat we ook groote menschen zijn? Laten we er toch voor waken, dat wij onze kinderen geen aanleiding geven om zulke waarheden te zeggen. Laten we toch zoo nauwgezet mogelijk zijn in de omgang met kinderen, opdat zij ook door ons voorbeeld getrokken mogen worden, het voorbeeld van ons, die trachten te zijn navolgers van Christus.

J. D. de V.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De eerstgeboornen Gods bijzonder eigendom. Israël achtervolgd en verlost.

Exodus 13 en 14.

Les voor Zondag 29 Nov. 1931.

Hfst. 13 : 3—10 is geheel herhaling. We laten dit gedeelte eenvoudig uitvallen, en nemen allereerst de verzen 1, 2, 11—16, die handelen over de eerstgeboornen.

Nadat de vorige les in eenige vragen gerepeteerd is en allen weer voor den geest staat, wordt eventjes aangeknoopt bij den dood aller eerstgeboornen in Egypte en de bewaring der eerstgeboornen in Israël. Naar aanleiding daarvan sprak God: Alle eerstgeboornen zijn nu voortaan mijn eigendom. Gij zult ze mij geven. Ook de eerstgeboornen van uw vee. Ze moesten geofferd worden als ze 7 dagen

oud waren. Nu waren er ook dieren, die niet geofferd mochten worden. Voor deze moest een ander dier in de plaats worden gesteld; daardoor werd het bedoelde beest gelost, vrij gemaakt. Wilde men dat niet doen, dan moest een dier, dat niet voor offerdier in aanmerking kon komen, worden gedood. Natuurlijk werden Israëls eerstgeboren zonen ook niet geofferd, maar gelost.

Vers 16 laat zeer duidelijk uitkomen, dat God in Israël deze dingen levendig wilde houden. Ze mochten volstrekt niet vergeten worden. Het komt mij voor, dat hier een vergelijking wordt gemaakt met heidensche gebruiken om door het dragen van amuletten zich te beveiligen tegen rampen. Het onderhouden dezer instellingen zou bij Israël staan in de plaats van het dragen van amuletten en hen een betere veiligheid geven. 't Ligt voor de hand dat de in v. 16 genoemde voorwerpen ook wel als sieraden golden. Wil men dààrop een vergelijking maken, dan moet men zeggen: „Het onderhouden dezer dingen zal uw sieraad zijn!" Beide opvattingen komen mij zeer aannemelijk voor. Beide illustreeren ons de gedachte Gods: „Ik heb u verlost; dus zijt gij mijn!"

* *
*

Nu gaan wij verder de geschiedenis van de Israëlieten na, om te zien wat zij meer beleefd hebben. Ze waren in groote haast opgebroken maar in goede orde. In oostelijke richting waren ze getrokken de eerste paar dagen, misschien ook eenigszins naar 't noorden. Dat was de richting, die de karavanen naar Kanaän ook gingen. Maar God had een ander plan, zie v. 17 en 18 en ook Ex. 3 : 12. Bovendien wilde God zich nog meer verheerlijken in de verlossing van Israël en Farao tot een voorbeeld stellen voor alle verzet tegen God.

Om al deze redenen gaf de Heer aan Mozes bevel om een andere richting in te slaan, voorloopig zelfs ongeveer terug te trekken. Een wolkkolom en een vuurkolom gingen voor en wezen den weg. Bijna in westelijke richting trokken ze nu eerst, een weinigje naar 't zuiden, om vervolgens zuidwestelijk en daarna geheel in zuidelijke richting te trekken totdat ze na eenige dagen den spitsen uitlooper van de Roode Zee (thans door het Suez-Kanaal met de Middellandsche Zee verbonden) aan hun linkerhand hadden.

Intusschen had Farao natuurlijk reeds kennis gekregen van de beweging der Israëlieten. Hij en zijn mannen kregen spoedig spijt dat zij dit volk vrij gelaten hadden; en nu Israël naar hun meening aan 't dwalen raakte, waren ze spoedig besloten, wat ze doen zouden; 14 : 5—7.

Maar Farao zou gewaar worden, wie Israëls Helper was. Israël was geen weggevlucht volk, dat men maar even terug kon vangen, zie v. 8b.

* *
*

De rest vertelt gemakkelijk.

10—14 Israël met de Egyptenaren achter zich.

15—18 Gods bevel.

19—20 Verplaatsing van wolk en vuurkolom.

21 Een weg gebaand waar geen weg was.

Het komt mij niet juist voor, wanneer wij de wateren hier als h o o g e muren gaan schilderen. Geeft v. 21 niet veel meer den indruk dat de wind veel water heeft weggejaagd?

22—31 Gods volk in Gods weg gered. In dien weg komt de vijand om.

Is hier niet een treffende symboliek voor den weg, waarin Gods geestelijk volk gered wordt? Waar geen weg was, dien menschen konden gaan, gaf God een weg in Christus. Maar Satan loopt in dezen weg in zijn eigen oordeel.

K. R.

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

22.

(Giuseppe Fiorelli, een kleine Savoyaard, kwam als zwerveling te Parijs, waar hij onderdak had gevonden bij Marie, eigenlijk Martha Gilbert geheeten, die met haar broer Richard leefde en ook een kindje, op straat gevonden, tot zich genomen had. Zij vreesde zeer voor ontdekking. Giuseppe werd jongste bediende bij den heer Manuel en leert door de Zondagsschool den Heer Jezus kennen. Richard was zwaar ziek geworden en in bewustelooze toestand naar het ziekenhuis gebracht, waar hij als uit een diepen slaap ontwaakte. Aanvankelijk meende hij, nog in het zolderkamertje bij Marie te zijn, maar als een verpleegster bij zijn bed verschijnt wordt hij steeds verwarder).

»U is toch niet vrouw Roland?« wilde Richard weten, steeds meer verwarder wordend.

»Neen, ik ben een ziekenverpleegster. Je bent in een ziekenhuis. Men heeft je hier gebracht, opdat je zoo goed mogelijk verpleegd kunt worden om gauw weer beter te zijn, als het mogelijk is«.

Richard zag de pleegzuster zwijgend aan, tot zachte voetstappen klonken en een lange heer in de zaal verscheen. Hij ging langzaam van het eene bed naar het andere, stelde hier en daar een vraag, of knikte de patiënten vriendelijk toe. Richard volgde hem met de oogen, maar lang voordat de geneesheer bij hem was gekomen, had hij de oogen al weer gesloten.

»Ik geloof, dat het hem al iets beter gaat, dokter", zeide de zuster, toen de dokter zich over hem heen boog. »Hij heeft zoopas duidelijk met mij gesproken; maar hij is zeker nog heel zwak".

Richard voelde, hoe een hand op de zijne gelegd werd, maar hij was te moe, om de geringste inspanning te maken of ook maar de oogen op te slaan.

»In elk geval is de beterschap van zeer voorbijgaanden aard, zeide de dokter met een bedenkelijk hoofdschudden. »Nu is hij reeds weer bewusteloos. Het kan zijn, dat het vlammetje nu en dan nog even opflikkert, vóór het geheel wordt uitgebluscht, maar olie is er niet meer in de lamp. De arme jongen zal het wel niet halen." Met deze woorden ging de geneesheer verder.

Een of twee uur later, toen zuster Huber zich in de buurt van Richard bevond, hoorde zij hem met zwakke stem roepen: »Zuster!«

»Hier ben ik«, zeide zij, bij het bed komend. »Wacht nog een oogenblik, vóór je spreekt. Drink eerst nog een beetje bouillon, om kracht te krijgen.«

Zij beurde zijn hoofd een weinig op en hield hem de kop bouillon aan de lippen.

»Wat bedoelde die mijnheer?« vraagde Richard, nadat hij gedronken had. »Ik wil zeggen, wat beteekent het: »Hij zal het niet meer halen?«

»Misschien bedoelde hij, dat het wel lang kan duren, vóór je weer heelemaal gezond zult zijn,« antwoordde de zuster zoo kalm als zij maar kon.

»Ik geloof vast, dat hij meer wilde zeggen«, hernam Richard weer. »Hij wilde zeggen, dat ik in 't geheel niet meer beter zal worden, en ik geloof, dat hij gelijk heeft. Ik heb geen kracht meer, de ziekte te overwinnen.«

De woorden kwamen heel langzaam over zijn lippen, en het spreken kostte hem zulk een inspanning, dat de dikke zweetdruppels hem op het voorhoofd stonden.

»Och, zulke gedachten mag je niet hebben!« zeide zuster Huber, terwijl zij het vochtige voorhoofd met een doek afdroogde. »Spreek nu liever niet meer, maar drink nog een weinig bouillon en probeer in te slapen; ik zal wel dicht bij je bed blijven«.

Zij wilde een handwerkje halen waarmee zij bezig was geweest; maar de smeekende blik, waarmee de zieke haar aanzag, hield haar bij zijn bed vast, en zij vraagde deelnemend: »Zou je nog iets wenschen, mijn jongen?«

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

De geheimen van Harlingen.

Dinsdag 20 Oct. j.l. vergaderde de Commissie der Unie in de leerzaal van het gebouw onzer gemeente te Harlingen. De hartelijke handdruk, die wij van enkele broeders en zusters ontvingen, de keurige verzorging van ons werkvertrek en de aangename voorziening van lichte ververschingen, verkondigden ons in zekere klanken, dat we nergens zoo welkom waren als in Friesland's grootste havenplaats.

Alle leden waren aanwezig behalve br. A. Dijkstra, die bericht van verhindering wegens ziekte gezonden had.

De agenda zag er betrekkelijk onschuldig uit, maar het bleek al spoedig, dat het punt „ingekomen stukken” verrassingen verborg, die ons tot aan het invallen van de duisternis druk bezig zouden houden.

Allereerst begonnen we met kennis te nemen van een schrijven van den Bond van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Duitschland, waarin ons vele gelukwenschen worden aangeboden met .... het gouden jubileum onzer Unie. De ontvangst van dit schrijven daags na de vergaderingen te Stadskanaal is de reden, dat het eerst heden ter tafel kon komen. De broeders J. Schuil, H. Mostert en H. Hornstra hadden schriftelijke verklaringen ingezonden, dat zij na volbrachten studietijd naar ons land zouden terugkeeren. De broeders H. Doornkamp en A. Kruizinga idem, maar onder beding, wanneer het zendingsveld voor hen gesloten mocht wezen.

Aan enkele gemeenten, die om subsidie vroegen, moesten we tot onzen spijt een weigerend antwoord geven, omdat de begrooting van het loopende jaar is vastgesteld. Zij waren zeker vergeten, dat de subsidie-regeling steeds op de voorjaarsvergadering der Commissie getroffen wordt en vóór deze plechtige bijeenkomst van ons college de aanvragen in het bezit van den Secretaris moeten wezen. Het leek er wel op, dat sommige gemeenten meenden haar verzoek om steun voor plaatselijken arbeid op het dezen zomer aangenomen voorstel Leeuwarden te kunnen gronden. Deze meening oordeelden wij als onjuist. Ten overvloede laten we hier het besluit van de Algem. Verg. volgen, opdat de aanvraagsters haar zienswijzen corrigeeren: „Gemeenten, die wenschen, dat de Unie voor een bepaald bedrag garant zal zijn bij de voering van haar propaganda in plaatsen, *waar kansen bestaan voor gemeentevorming*, moeten daartoe overleg plegen met de commissie.”

Een zeker schrijven van een onzer gemeenten bracht de beroepbaarstelling van candidaat-voorgangers ter sprake. De broeders waren eenparig van gevoelen, dat zoolang de Algem. Verg. geen andere bepalingen maakt, die te 's-Gravenhage eensgezind in het leven geroepen, moet worden gehandhaafd. Om ons eigen en aller geheugen op te scherpen drukken we ze nog eens af: *„studenten worden niet eerder beroepbaar gesteld dan na een jaarlijksch onderzoek, hoofdzakelijk van geestelijke strekking, dat de Commissie der Unie bevredigt”.*

Een broeder, die naar zijn gevoelen geheel ten onrechte van zijn gemeente was afgesneden, riep de tusschenkomst der Unie-Commissie in. Sommigen onzer waren met de bijzonderheden van het geval geheel op de hoogte en deelden de zienswijze van reclamant. Maar waar in onze Unie de plaatselijke gemeente met het hoogste gezag is bekleed over haar interne aangelegenheden, restte ons niets anders dan te besluiten den gedupeerde mede te deelen, dat wij hem niet kunnen helpen.

Van Ds. C. Schneider, Hamburg, ontvingen we de vriendelijke mededeeling, dat hij dezen winter eenigen tijd voor onze gemeenten beschikbaar had om lezingen met lichtbeelden over het Baptiste Seminarie te houden. Waar we geloofden, dat een bezoek van het

---

»Ik zou graag den Man willen hebben«, luidde het antwoord.

»De dokter?« vraagde zuster Huber.

»Neen, de Man, waarvan Sep mij verteld heeft«.

Ik weet niet, waar je van spreekt. Hoe heet hij?«

»Dat herinner ik mij niet. Ik weet enkel maar dat Hij zeer goed en medelijdend is, en ik heb Hem zoo noodig. Waar is Giuseppe? Hij zou direct wel weten, wat ik bedoel.«

»Is Giuseppe je broer?«

»Ja, zoo iets dergelijks. Marie heeft hem op straat gevonden. Hij moet beslist bij mij komen.«

»Misschien zie je hem wel gauw, mijn jongen; heb nog maar een beetje geduld«, troostte de zuster. »De verpleger, die je hier gebracht heeft, heeft mij verteld, dat je zuster je morgen bezoeken zal. Wees nu maar zoo kalm mogelijk, mijn jongen. Wie weet, of je zuster ook niet Giuseppe meeneemt en misschien ook wel den Man, waar je van spreekt.«

»Ik wilde wel, dat zij nog vanavond kwamen,« hernam Richard, en voegde er aan toe met een blik, die de zuster door het hart sneed: »Ik moet sterven! O zuster, de dood is zoo iets verschrikkelijks! En ik ben zoo bang!«

»Ik blijf heel dicht bij je hoor,« zeide de zuster liefdevol; want zij gevoelde, dat het nutteloos was, zijn ware toestand voor hem te verbergen.

»U is heel goed voor mij«, fluisterde Richard, »maar u kunt mij toch niet helpen. Ik moet den Man hebben, waarvan Giuseppe mij verteld heeft. Ach, wat is het toch vreeselijk, als men sterven moet!«

»Heb goeden moed, mijn jongen!« zeide de zuster. »Ik geloof niet, dat je reeds dezen nacht heengaat. Je bent wel heel ziek; maar waar leven is, is ook nog hoop. Probeer maar rustig te worden en te slapen.«

Zij schikte zijn kussen terecht, veegde nog eens het zweet van zijn voorhoofd maakte zijn drooge lippen nat, en, toen zij naast zijn bed was gaan zitten, nam zij zijn ijskoude hand in de hare, om die te verwarmen.

Maar Richard had behoefte aan iets, wat werkzamer was dan menschelijke deelneming — hij had behoefte aan iets, dat de pijnlijke leegte in zijn ziel kon vervullen.

In de lange uren van den nacht hoorde de dienstdoende zuster hem steeds weer fluisteren: »O, wat is het toch verschrikkelijk om te sterven!«

Zoo dikwijls hij die klacht herhaalde, drukte zij de arme jongen de hand, of zij probeerde hem te troosten. Tegen den morgen verviel Richard weer in den toestand van verdooving, waarin hij had verkeerd, toen men hem in het ziekenhuis gebracht had.

»Misschien komt hij niet eens meer tot bewustzijn«, dacht zuster Huber; want het scheen soms, dat de adem stokte. »Als ik nu maar wist, wie die Man is, waarnaar hij zoo hevig verlangt, dan liet ik Hem nog halen. Zou Hij erg ver weg zijn?«

Neen, dat was Hij niet. De Vriend, waarnaar Richard verlangde, is altijd dicht bij ons, maar toch nooit méér nabij, dan wanneer een hart in zijn nood en ellende naar Hem schreeuwt.

Den geheelen morgen wachtte zuster Huber zóó verlangend naar de komst van Marie, alsof zij persoonlijk de hulp en de troost van het meisje noodig had gehad. Zij had een zacht, medelijdend hart, en zij was diep ontroerd door de treurige toestand van Richard.

»Wanneer zijn zuster vandaag niet komen zou, wilde ik liever dat de jongen in 't geheel niet meer ontwaakte«, zeide zij tot een van de andere zusters. »Het greep mij zóó aan, hem den geheelen nacht om één van zijn familie te hooren jammeren«, zeide zij tot een van de andere zieken, wiens deelneming voor den stervenden jongen was gewekt.

»Zij kan nog wel komen«, antwoordde deze zuster, »het is nog maar twee uur«.

Wordt vervolgd.

gansche Seminarie met al zijn studenten velen gemeenten zeer welkom zou zijn, besloten we om br. F. E. Huizinga van Leeuwarden, die met bijzonderen eerbied tot Ds. Sch. opziet omdat hij zijn dochter gehuwd heeft, te verzoeken een campagne te organiseeren.

Het rapport van de studenten-contact-commissie werd met belangstelling aangehoord. Deze commissie had zich op haar vergadering van 30 April j.l. als volgt georganiseerd: br. K. Reiling, secretaris, br. A. P. Barendregt, assessor, en ondergeteekende, voorzitter. Na zich in schriftelijke verbinding gesteld te hebben met onze studeerenden, had ze den 8sten Juli te Stadskanaal een mondeling onderhoud met de broeders Bakker, Jansma en Hardenberg, en den 27sten Augustus te Groningen met br. Brongers. Kennis genomen hebbende van het feit, dat het Seminarie te Hamburg van Kerstmis tot Paschen gesloten zal worden, was zij met onze broeders aldaar te rade gegaan over de vraag hoe deze gedwongen vacantie het nuttigst te besteden en meende de Commissie der Unie te moeten voorstellen om ze de vrije hand te laten, opdat zij hun tijd thuis zooveel als mogelijk is aan de studie kunnen wijden. Onze commissie besloot dienovereenkomstig.

Het rapport over de moeilijkheden Haarlem van de commissie van onderzoek, zijnde de brs. Louw, Reiling en ondergeteekende, gaf vele redenen tot blijdschap. De gemeenten aldaar hebben elkander gevonden om, naar wij hopen, nimmer meer te scheiden.

Als lid van de Commissie van onderzoek van candidaat-kweekelingen werd in de plaats van br. Louw, die aftrad en niet herkiesbaar was, ondergeteekende gekozen.

Vervolgens gingen we met elkaar eens over bouwfondsen praten. Niet omdat we van plan zijn een Unie-huis op te richten, maar omdat vele gemeenten die hebben en in het verleden de gevers wel eens gedupeerd zijn geworden doordat de gelden òf geheel verloren gingen òf voor andere doeleinden werden besteed. We besloten om op de agenda van de e.k. Algem. Verg. het voorstel te plaatsen: „Bouwfondsen, waarvoor in andere dan in de eigen gemeente gecollecteerd wordt, moeten door de Unie-commissie worden beheerd".

Een van de broeders vroeg, wat onder „*aanbevelen*" is te verstaan, wanneer een gemeente een jonge man, die voor voorganger of zendeling wenscht te worden opgeleid, hem volgens het huish. reglement der Unie voordraagt. Hij geloofde dat daarover veel misverstand bestaat. Is aanbevelen geschikt achten? Het gevoelen van de broeders was, dat de gemeente bij *aanbevelen* niets anders verklaart, dan dat de candidaat in volle gemeenschap met haar leeft en dus van behoorlijken levenswandel is. De beoordeeling van geschiktheid moet aan de com. v. onderzoek worden overgelaten.

Eindelijk nog meenden we het belang van onze e.k. Alg. Verg. het beste te dienen door haar data op 13 en 14 Juli 1932 te bepalen.

De dag werd besloten met een evangelische samenkomst, waarin de Voorzitter en de Secretaris der Unie voorgingen. Het was wel stormachtig buiten, maar heerlijk en goed binnen. De Harlingers hadden bewezen niet bang te zijn voor het Noord-Westen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

AANTEEKENINGEN op Mark. 3 : 28 en 29.

Voorwaar, Ik zeg u, dat al de zonden de kinderen der menschen zullen vergeven worden, en allerlei lasteringen, waarmede zij zullen gelasterd hebben, maar, zoo wie gelasterd zal hebben tegen den Heiligen Geest, die heeft geene vergeving in der eeuwigheid, maar hij is schuldig des eeuwigen oordeels.
Mark. 3 : 28 en 29.

Er zijn teksten in den Bijbel, met wier gebruik men voorzichtig moet zijn. Dat zijn die teksten, wier inhoud op den mensch een ontzaggelijke verantwoordelijkheid legt.

Voor tweeërlei moet men zich daarbij wachten: het eerste is dat men ze *lichtzinnig* gebruikt. Zoo gebruikt kunnen ze niet anders dan geestelijke schade doen. Ondoordacht bijbelgebruik is altijd verkeerd, doch wordt dubbel schadelijk als diep ingrijpende schriftwoorden onoordeelkundig gebruikt worden. Wie ze gebruikt moet eerst wel weten wat de tekst precies zegt en ten tweede tegenover wie hij ze gebruikt.

Het andere gevaar, dat in verband met deze uitspraken des Bijbels bestaat, is, dat men hun ernst wegredeneert. Er bestaat een soort bijbelcritiek, waaraan wij ons soms nogal gemakkelijk schuldig maken, doch die niet minder gevaarlijk is dan welke andere bijbelcritiek ook. Men haalt den ontzaggelijken ernst uit den Bijbel weg, en maskeert de donkere mogelijkheden, die met het mensch-zijn gegeven zijn, met wat onbeduidend optimisme.

In beide gevallen doen we verkeerd: het *verkeerd* gebruiken dezer uitspraken en het *ongebruikt* laten dezer uitspraken is tegen de bedoeling des Heeren. Wel moeten we vooral in het oog houden, dat, wat de Schrift zegt, *uitsluitend tot ons heil wordt gezegd*. De Schrift is niet gegeven om ons wanhopig te maken, doch om ons voor wanhoop te behoeden. Ook het ernstigste woord der Schrift is nog geen vonnis, maar een waarschuwing.

Waar we enkele aanteekeningen wenschen te maken bij een zoo vaak besproken en zoo ernstig woord als het boven afgeschrevene, schikken we deze opmerkingen er aan vooraf. Het onderwerp van deze schriftwoorden is bekend als *de zonde tegen den Heiligen Geest*. Velen hebben geleden door de gedachte deze zonde te hebben begaan, de zonde, van welke de Zaligmaker zegt, dat, die haar doet, geene vergeving heeft in der eeuwigheid.

Voor alle dingen moeten we den tekst goed lezen. Een schriftwoord blijkt bij nauwkeurig onderzoek soms iets anders te zeggen dan het schijnt. De enkele woorden moeten gewogen worden. Het kleinste verschil heeft beteekenis.

Tweemaal komt in den tekst het woord *zonde* voor. Vers 28:

> Voorwaar, Ik zeg u, dat al de *zonden* de kinderen der menschen zullen vergeven worden.

En eveneens in vers 29:

> .... die heeft geene vergeving in der eeuwigheid, maar is schuldig eener eeuwige *zonde*.

Het Nieuwe Testament heeft een woord, waarmede de zonde als *daad* wordt aangeduid en een woord, hetwelk ziet op het *resultaat* eener zondige daad. Dat laatste woord wordt hier in den tekst gebezigd.

Tweemaal komt in den tekst het woord *vergeving* voor. Het is beide malen hetzelfde woord. Het beteekent *vrijlaten, van-af-laten, laten gaan*.

Bizonder opmerkzaamheid vraagt nog het woord „schuldig" in vers 29:

> ... die heeft geene vergeving in der eeuwigheid, maar is „schuldig" des eeuwigen oordeels.

Dit woord vinden we ook in Hebr. 2 : 15, en is daar vertaald met „onderworpen".

> En verlossen zou al degenen, die met vreeze des doods, door al hun leven, der dienstbaarheid *onderworpen* waren.

Verwant daarmede is het woord *bevangen* in Gal. 5 : 1:

> Staat dan in de vrijheid, met welke Christus ons vrijgemaakt heeft en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid *bevangen*.

Lezen we den tekst nu, met inachtneming van het bovenstaande:

> Voorwaar, Ik zeg u, dat de kinderen (zonen) der menschen los zullen komen van al de gevolgen der zonden en der lasteringen, waarmede zij zullen gelasterd hebben;
> maar zoo wie gelasterd zal hebben tegen den Heiligen Geest, die komt niet los in eeuwigheid, maar is gevangen in het eeuwige resultaat der zonde.

* * *

De Heere Jezus zegt dus, dat er een zonde is; wier resultaat den mensch voor eeuwig gevangen houdt. Het is een zonde, die betrekking heeft op den Heiligen Geest, en bestaat in het lasteren van dien Geest.

Wat heeft het kwaad spreken van den Heiligen Geest nu tengevolge? Dit: dat men ingebouwd, omsingeld wordt door deze zonde; dat men er door in een toestand komt, waarin geen verandering meer is aan te brengen.

Door het zich positief, aanhoudend verzetten tegen den Heiligen Geest, heeft er een innerlijke verandering plaats, die als ze voltooid is, niet meer ongedaan kan worden gemaakt.

Op elk terrein van het leven geldt de wet, dat wat niet gebruikt wordt verdwijnt.

Poort tot het innerlijk leven van den mensch is het geweten. Daar het bezit van een geweten echter vatbaarheid voor lijden beteekent, is de mensch in de verzoeking, om het te verdooven, uit te schakelen. De uitschakeling van het geweten staat echter gelijk met geestelijke ontbinding.

Zoolang het geweten, dat „geestelijke instinct", zich nog maar eenigszins roert, is er hope, kan den mensch tot zichzelven inkeeren en berouw hebben. Is het echter werkelijk verstorven, dan is het lot van den mensch bezegeld.

Paulus spreekt van heidenen, die geestelijk *ongevoelig* geworden zijnde, zich hebben overgegeven aan het wildste zondeverlangen. Ef. 4: 17—19. Doordat ze over hun zedelijk gevoel heengingen, werd hun leven een geestelijk treurspel. Ze verloren de vatbaarheid voor zedelijke pijn — en dat is de voorbode van het naderende, innerlijke versterven.

De innerlijke pijn, die de zondaar, dank zij het geweten, voelt, is de aanraking van de hand Gods. De redding van den mensch heeft plaats, via het geweten; functioneert dat niet meer, dan komt zoo'n mensch niet meer vrij, niet opdat God hem niet zou willen bevrijden, maar omdat de in den mensch gelegen voorwaarde tot bevrijding verloren ging.

* * *

Wat zullen we dus zeggen tot iemand, die meent de zonde, waarvoor geen vergeving meer is, te hebben begaan?

Het antwoord is heel eenvoudig: *Dat die vrees reeds afdoende bewijst dat die zonde niet is volbracht.* Want die vrees zegt duidelijk, dat die de „geestelijke instincten" nog werken, dat het geweten nog actief is en de werking van den Heiligen Geest nog steeds ondergaat. De *vrees* deze zonde begaan te hebben, is het zekere en overtuigende bewijs, dat ze nog *niet* begaan is.

Ten slotte:

De Heere Jezus spreekt hier over niemand een vonnis uit, doch hijscht *het Waarschuwingssein.*

We willen het nooit passeeren.

Het voorzichtigste is: in die richting geen stap verder.

Stop, terwijl de remmen nog werken.

Zoek geloofsverbintenis met Christus.

L.

DE NEGENDE VERGADERING

van „*De broederschap van Voorgangers*" ligt achter ons. Ditmaal waren wij vergaderd op 21 en 22 October te Harlingen in het gebouw der Gemeente aldaar. Naar wij mogen hopen, willen de leden onzer gemeenten, over ons samenzijn wel iets lezen in ons orgaan. Want het houdt toch zooveel goeds in èn voor de dienaren èn voor de Gemeenten, als hun Voorgangers elkaar ontmoeten, om over verschillende zaken in den arbeid te spreken. Het is zoo belangrijk, dat we het hartelijk zouden toejuichen als ons de mogelijkheid geopend wierd tweemaal per jaar bijeen te komen, wijl ook nu weer gebleken is, dat onze agenda om des tijds wil bekort moest worden.

Den eersten dag vingen we aan met een gebedsure. Die bracht ons al dadelijk in een zeer goede stemming.

De Voorz., Ds. Weenink, heette allen welkom, zijn blijdschap te kennen gevende, dat al de Voorgangers, behalve een, die om huiselijke omstandigheden achter moest blijven, aanwezig waren. Een broeder, die in Welsrijp in het Evangelie arbeidt, was op zijn verzoek als gast toegelaten.

Een bijzonderheid was de begroeting van Ds. Nolte, Evang. Luthersch pred. ter plaatse, die uitgenoodigd was, alvorens wij met de werkzaamheden onzer agenda begonnen, een opwekkend woord tot ons te spreken. Hij deed dat over 't woord in 1 Petrus 5: 5: „Zijt met ootmoedigheid bekleed". Volgens spreker beduidde dit woord „zich hullen in ootmoedigheid". Hij schetste ons de ootmoedigheid als een kleed, dat inzonderheid de arbeiders des Heeren moet sieren. Ootmoed is niet zichzelf presenteeren. Ootmoed in het spreken. Ootmoed in den omgang met de menschen en wederzijds in den omgang met elkaar als medearbeiders Gods. Ootmoed prees hij ons, maar ook tegelijkertijd zichzelven aan, teneinde tot meerderen en rijkeren zegen gesteld te kunnen worden in de wereld.

Met stille aandacht werd geluisterd, als bewijs dat dit eenvoudige en duidelijke woord begrepen werd. Den spreker werd door een paar brs. en de voorzitter dank betuigd, terwijl na 't vertrek v. d. spreker met de zaken onzer agenda werd begonnen. De ingekomen stukken en de zaken van het dagelijksch bestuur kregen hun beurt, alsook de spontane herbenoeming van het fungeerende bestuur.

Het Pensioenfonds kreeg, na inleiding door Ds. Reiling, allereerst zijn beurt van bespreking, alsook de aan al de Voorgangers toegezonden bepalingen, die met geringe wijzigingen van 'n paar artikelen werden aangenomen. Het voorbijgegane jaar was een proefjaar voor het fonds geweest. Tevens werd in uitzicht gesteld, dat het wellicht mogelijk zou zijn om samensmelting tusschen „Voorzorg" en fonds te bekomen.

Bij wijze van afwisseling werd op verzoek in onze vergad. toegelaten Ds. Fetler, die verbonden is aan het Evangelisatiewerk in Riga. Hij werd in zijn mededeelingen over dien arbeid vertolkt door br. Ds. van Dongen.

Br. Ds. J. Huizinga v. Hengelo leidde de vraag in, of zij aan het avondmaal toegelaten mochten worden, die beleden waarlijk bekeerd en geloovig te zijn, maar op een andere wijze dan door onderdompeling gedoopt waren. Het bleek in de bespreking, dat ook anderen soms voor die vraag komen te staan, omdat in de nabijheid onzer gemeenten zich dergelijke geloovigen metterwoon vestigden.

De eerste zitting van den eersten dag werd gesloten met een gemeenschappelijk lied en dankgebed door een der broeders.

In de Evangelische samenkomst, die door een aanzienlijk getal hoorders bezocht was, spraken de brs. Fetler, Huizinga v. Hengelo en v. d. Schors.

H. V.

(Slot volgt.)

UIT DE GEMEENTEN

ZWOLLE. De Baptisten Meisjes- en Jongeliedenvereen. hebben samen jaarfeest gevierd en willen U dit gaarne melden. Hoe zouden we ook kunnen zwijgen, daar de Heer groote dingen onder ons heeft gedaan?

In het afgeloopen jaar kwamen zielen tot den Heiland en 2 van hen hebben zich ook aan de gemeente gegeven. Looft den Heer!

Ons 1e jaarfeest mag geslaagd heeten: mooie toespraken, voordrachten, liederen van het zangkoor en vooral de samenspraak „De pelgrim bij de mijlpaal" vielen bijzonder in den smaak. Door woord en lied was ook ons jaarfeest, onder leiding van Ds. Bouritius een ware prediking. Uit de gem. Deventer kwamen 15 vroolijke jonge menschen ons geluk wenschen met ons 1e jaarfeest. Ook vanuit Enschedé ontvingen we een felicitatie. En Zwolle heeft kennis gemaakt met de Baptisten jonge menschen. In ons gebouw was geen staanplaatsje meer te krijgen. Tot in de vensterbanken stond of zat men.

De pauze werd benut door gemaakte kleedjes enz. te verkoopen, opdat de kas der Meisjesvereen. wat gespekt zou worden. Deze verkoop ging gepaard met eenige attractie en tractatie. Naar aanleiding van „De pelgrim bij de mijlpaal" merkte onze Eere-Voorz. Ds. Bouritius zeer terecht op, dat *wij* wel *vroolijke* pelgrims zijn, waarop we zongen: „'k Ben een pelgrim en 'k ben een vreemdeling". Om 11 uur gingen allen zeer voldaan huiswaarts. Soli Deo Gloria.

De Secr. Jongeliedenvereen. „Doe iets voor Jezus".

HEERLEN—TREEBEEK. Met groote dankbaarheid zetten we ons om iets uit onze gemeente U mede te deelen. Wat zal het zijn? Groote dingen gebeuren hier in het zuiden niet. En toch het gaat ons zoo goed dat we niet mogen zwijgen.

Een paar weken geleden deed een echtpaar belijdenis van hun geloof. Deze zullen de eerste week van November te Utrecht gedoopt worden. In Limburg hadden zij het lang zonder God en zijn dienst gedaan tot beiden het tegelijk gevoelden, zóó gaat het niet meer en beiden rust vonden voor hun ziel.

Onze beide laatste vrije samenkomsten waren zooals ze nog nooit geweest waren. In een er van spraken 14 broeders en zusters van de ruim 40 leden. God was tegenwoordig en wij hebben Hem aangebeden.

Tegen het einde gevoelde de leider dat hij eenige jonge menschen moest vragen ook een woord voor den Meester te spreken en hoewel geen namen genoemd waren kwamen ze, eerst onze twee jongste gemeenteleden en toen, neen daar wist de leider niets van, en toch, hij vermoedde het, toen kwam zijn eigen 19 jarige dochter vertellen dat ook zij vrede had gevonden aan de voet des kruises. Welk een verrassing! We konden toen niet verder gaan maar hebben den Heer gedankt.

Ook onze bidstonden zijn goed bezocht. De centrale bidstond in ons vergaderlokaal (Engerstraat te Treebeek) wordt vaak door 20 tot 25 personen bezocht, onze bidstond op de Steenberg gemiddeld door een vijftiental en die te Nieuw Einde door 10 personen.

De gemeente wordt opgebouwd, wij wonen in liefde samen. Het gaat ons zóó goed dat we laatst tegen elkaar zeiden: het mag ons niet verwonderen als er eens wat moeilijkheden komen, het is haast te mooi. Intusschen, dat is niet noodig. Als wij blijven wandelen voor het aangezicht des Heeren in liefde en geloof, dan zal God voortgaan met ons Zijn milden zegen te schenken. Hem zij al de eer. Halleluja.

Trb. J. R. F.

!!!

LEESTAFEL

Een en ander uit mijn 40-jarige ervaring, door Ds. W. D. Linthout, predikant te Apeldoorn. Uitgave: W. Koopmans te Franeker.

Ds. Linthout dient de Vrij Evangelische Gemeenten in ons Vaderland ruim veertig jaar. In het verhaal van zijn ervaringen, opgedaan in dien dienst, zit dus een groot stuk gemeente-geschiedenis. Hij diende de gemeenten te Nijverdal, Amsterdam en Dordrecht en staat thans te Apeldoorn.

We zijn Ds. L. dankbaar, dat hij zijn ervaringen teboek gesteld heeft. Wij lezen hier van beproevingen en zegeningen. Een geloofsleven kwam te midden van wisselende toestanden tot openbaring. Voor wien „den Heere achterna ziet" gelijk deze prediker van het Evangelie doet, is er geen reden om het donkere en moeilijke te verzwijgen. Voor den getrouwe maakt God alles wel. De schrijver ziet het gebeurde in breeder plan en in hooger licht.

Een pastoraal-theologie is dit werkje niet. Het is echter wel zoo iets, maar dan voor Voorgangers en gemeenteleden. Het is vol van uitnemende opmerkingen. Het kan de oogen openen voor groote gevaren, die elke gemeente bedreigen en vaak eerst worden opgemerkt als het te laat is. Om kleinigheden, die een hoogmoedige broeder gewichtig acht, worden vaak groote verwoestingen aangericht. Ach, dat men zich liet leeren!

Het is de schaduwzijde van de democratische gemeente-inrichting, dat dat mogelijk is.

Het boekje, dat ieder die de gemeente liefheeft en den Voorganger in zijn strijd en arbeid wil verstaan, moest lezen, kost ingenaaid fl. 0,95 en geb. fl. 1,50.

L.

MEDEDEELINGEN

Vergadering van de Vereen. »Weezenzorg«

op Maandag 2 Nov. a.s. 's nam. 3 uur in de leerkamer der Baptiste kerk te Stadskanaal.

Agenda: opening; notulen; verslagen; bestuursverkiezing; rondvraag; sluiting.

H. BONNES,
Nw. Pekela. Secretaris.

Contributie!

Onderstaande gemeenten betaalden nog niet de Contributie voor het 1e halfjaar 1931/'32. Ik verzoek hare penningmeesters mij het verschuldigde spoedigst te sturen:

Delfzijl	f 19.20
Eindhoven	- 12.40
Foxhol	- 8.20
Groningen	- 106.60
Heerlen	- 9.40
Hoogezand	- 15.40
Muntendam	- 32.20

Zending!

Het is den laatsten tijd in de Zendingskas opmerkelijk stil. Wat kan daarvan de reden zijn? Verflauwde belangstelling? Ik kan het niet aannemen. Wij hebben toch op de Alg. Verg. in Stadskanaal besloten met elkander om op kosten van onze Zendingskas een jongen broeder in Engeland te laten studeeren. Dat is een belangrijk besluit geweest. Het beteekent grootere uitgaven. Dus, Zendingspenningmeesters, doe Uw best. Tevens breng ik u in herinnering, dat wij de bestemming van de gelden zouden overlaten aan de Unie-Commissie, met dien verstande, dat voortaan *geen gelden uit de Zendingskas zouden vloeien in de Uniekas.*

In afwachting,
Leeuwarden, J. VISSER, U.-P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305.

Verloofd:

D. M. v. d. BAAREN
en
K. BLAAUW.

Enschedé, „Ziekenzorg")
Hengelo (O.), Uitslagsweg 68)
1 November 1931.

Verloofd:

ANTJE ZUNNEBERG
en
JACOB NOORDIJK.

Zwolle, Vechtstr. 19)
Haarl'meer, Huigslotendijk 53)
31 October 1931.

LEEUWARDEN

De zaak gaat nu om zeep

en eau de cologne te verkoopen.

Waarom wij het doen, weet ge. De winst van de verkoop komt aan ons bouwfondscomité. Verschillende bestellingen liepen reeds binnen. Indien straks in Uwe gemeente menschen met stralende gezichten loopen, dan zult U onwillekeurig aan onze werkelijk prima toiletzeep denken. En dan daarbij nog de goede reuke van onze eau de cologne. In meerdere plaatsen hebben wij nu vertegenwoordigers die voor ons werken à

1°/oo Provisie.

U kunt bij hen Uwe bestellingen doen — spreek met hen en 't komt in orde.

Hier zijn een paar adressen:

H. DE JONGE, Rijwielhandel, Nw. Weerdinge.
J. W. ZWAAN. Voorstr. 103, Stavoren.
Mej. R. v. D. SLUIS, Liemendijk 22, Harlingen.
De heer FRIESWIJK, Drachten.
R. HOF, 's-Gravenhage-Zuid.
E. HUIZINGA, Krabbenbosweg 141, Hengelo.

In alle andere gemeenten
Vertegenwoordigers gevraagd,
die werken willen dat Leeuwarden een kerk krijgt.

Hier volgen nog de prijzen (winkelprijzen):
1 luxe doos ZEEP met 3, 4 of 5 st. zeep à f 0.60 - f 0.80 of f 1.— èn/òf 1 flacon fijne EAU DE COLOGNE, vuurtoren model, à f 1.20.

Namens het bouwfondscomité,
de voorz. Ds. F. E. HUIZINGA
VEESTR. 14 — LEEUWARDEN.

Vrijdag 6 November 1931 No. 2208 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

WEEST TROUW AAN DE HEILIGSTE OOGENBLIKKEN VAN UW LEVEN.

Daarna zeide God tot Jacob: Maak u op, trek op naar Beth-El, en woon aldaar; en maak daar een altaar, dien God, Die u verscheen, toen gij vluchttet voor het aangezicht van uw broeder Ezau. Gen. 25 : 1.

Wat Jacob eens in den vorm van een belofte gezegd had, hoort hij hier als een eisch herhalen.

't Was na den eersten nacht na de vlucht uit de ouderlijke woning, dat hij in een persoonlijke verhouding tot God zocht te komen. Verkwikt door een droomgezicht had hij de handen naar God uitgestrekt en door een gelofte zoeken vast te houden.

En van de gelofte toen afgelegd is de tekst een echo.

Toen had Jacob gevraagd, dat God
hem zou bewaren,
hem brood zou geven, en
hem in vrede terugbrengen in zijns vaders huis.

En dit gebed was verhoord. Maar Jacob had beloofd, dat de Heere zijn God zou zijn en de steen, waarop hij gerust had, een huis Gods zou worden.

En in 't vervullen van die belofte was Jacob nalatig gebleven. Vandaar dat na zooveel jaren de hemel Jacob de echo zijner geloften laat hooren.

* * *

Ons geestelijk leven moet zijn een overgang van vreezen naar liefhebben. Het verlangen naar Gods z e g e n moet verkeeren in een verlangen naar God z e l f. Bij de bekeering komt de verloren zoon op *zelfbehoud* bedacht, terug bij den Vader.

Maar de overstroomende liefde Gods wijzigt de zielsgesteldheid. In haar hoogen gloed wordt alle angst en vrees opgeteerd en maakt plaats voor een liefde, die opgaat en zalig is in God. De zucht tot zelfbehoud wordt opgeslorpt door een liefde, die alle verwachtingen eindloos overvleugelt. De verhouding wordt een verhouding van hooger orde.

Deze innerlijke ontwikkeling had bij Jacob gefaald. Zijn innerlijk leven was in 't stokken geraakt.

Toen, wat eenmaal donkere toekomst geweest was, als lichtvol verleden achter hem lag, zette Jacob zijn leven voort — niet *zonder*, maar *naast* God. Wat eens zoo krachtig zijn ziel bewogen had, was vervaagd en leek zoo overbodig.

De algeheele overgave was uitgebleven.

Wie van mijn lezers heeft in zijn verleden een Beth-El met idealen die - - - *zijn opgegeven?* met geloften, die *niet gehouden* zijn?

God zegt, die God, die niet vergeet: maak u op, trek naar Beth-El!

* * *

Waardoor was Jacob aan de beste oogenblikken zijns levens ontrouw geworden?

Omdat hij ze niet de centrale heerschende plaats in zijn leven gegeven had! Daardoor was mettertijd de indruk der gebeurtenissen verzwakt, uitgesleten. Het hemelsche gezicht vervaagde, wijl het niet, gelijk bij Paulus, de *inzet* werd tot een nieuw leven!

Let er ook op, wat Jacob deed, onmiddellijk, nadat God geboden had: „maak u op, trek naar Beth-El". Toen eischte hij de afgoden op, die in zijn huis vereerd werden, en begroef die. Dat verklaart ons, wat Jacob verhinderde trouw te zijn aan de heiligste oogenblikken zijns levens.

Toen hij in Kanaän was teruggekeerd en de gevaren geweken waren, kroop zoo langzamerhand het natuurlijke over het geestelijke heen. Hij bleef bij Sichem wonen, waar het hem goed ging en zoo kwam hij niet te Beth-El.

Hoe licht worden goede voornemens, heilige geloften verdrongen door voor de hand liggend voordeel! Heeft wereldsch voordeel u ontrouw gemaakt aan de beste oogenblikken uws levens, dan hoor dat God u toeroept: „trek op naar Beth-El", *laat uw ziel bij het Heilige wonen!*

Daar Jacob de ervaring van Gods goedheid niet levenbeheerschend had laten worden, zonk hij. Daardoor hadden de afgoden de deur zijner woning open gevonden en waren er toestanden ontstaan, die Jacob beletten naar Beth-El te gaan!

Maar God houdt ons aan onze geloften. We moeten de moeilijkheden en het misnoegen van menschen riskeeren.

Wees de overtuiging uwer jeugd, de ervaring uwer kinderjaren getrouw, en ga naar Beth-El! Rust vindt ge eerst als ge u aan dien God als *uw* God gegeven hebt. Rust is slechts daar, waar de hemel boven u opening en gemeenschap heeft met den schuldigen, vluchtenden zondaar.

* * *

De tekst begint met een tijdsbepaling: „daarna".

Wanneer keeren de heilige oogenblikken des levens terug in de herinnering? Als er gelijksoortige omstandigheden intreden. Jacob was, door de misdaad zijner zonen met heel zijn gezin in levensgevaar gekomen. Hij vreesde — en terecht — weerwraak! In zulk een toestand had hij voor verkeerd, toen hij vluchtte voor Ezau. En nu herinnerde hij zich alles weer van dien nacht. Daarom wil hij nu naar Beth-El en een altaar bouwen voor dien God „die hem antwoordde ten dage zijner benauwdheid".

Een verzuim kan jaren lang blijven liggen zonder te hinderen, totdat ge plotseling merkt dat het een sluier, een kloof werd. Als dan de tijd nog maar toereikend is om weer te keeren.

* * *

Toen Jacob terugkeerde ervoer hij

Gods welbehagen op zichtbare wijze. God hield de vijanden in bedwang, wier weerwraak Jacob vreesde.

Keer weder tot dien God, die u antwoordde ten dage uwer benauwdheid!

Soms is er veel voor noodig om op onze plaats te komen: veel geduld bij God en veel lijden bij ons.

En dat vanwege de verkeerdheid van ons hart.

Als 't einde dan maar is: hereeniging voor eeuwig.

L.

III

LOSSE SCHAKELS

Het Baptisme in Porto Rico. Porto Rico is een der West-Indische Eilanden. In 1900 telde men daar 200 Baptisten. Dit aantal is gestegen tot 5100. Het laatste jaar kwamen er rond 400 bij. Nog mooier stijging vertoont het cijfer voor de leerlingen der Zondagsscholen. Was dat het vorige jaar 7000, het is nu 9500.

De verschillende berichten uit Centraal en Zuid-Amerika spreken van groote belangstelling der bevolking voor het Evangelie.

De levensgang van een gewezen slaaf. In het laatste jaar zijn twee leden van het Uitvoerend Comité van den Wereldbond gestorven. Voor hen zijn in de plaats gekomen Rector Dr. Beaven en Dr. J. W. Hurse. De laatste werd in 1866 geboren als zoon van christelijke slaven. Op vijftienjarigen leeftijd werd hij gedoopt. In zijn jeugd werkte hij in verschillende beroepen. In 1886 vestigde hij zich in Kansas City, waar hij asfalteerder, magazijnbediende en koetsier was.

In den zomer van 1889 begon hij des avonds en des Zondags in de straten te prediken. In 1902 werd hij tot prediker geordend, en begon nu ijverig te studeeren. Gedurende zes jaren nam hij schriftelijke lessen. Achtentwintig jaar ging hij voor in de door hem georganiseerde St. Stefanus-gemeente.

Sinds 1931 is hij President van den Bond van Baptiste kleurlingen gemeenten, en bekleedt nog andere belangrijke functies in het Amerikaansche leven. Hij is vader van zeven kinderen. Aan hem is nu mede de zorg van het welzijn der Baptisten op aarde opgedragen. God zegene onze broeders, die de vooraanzittingen hebben.

De Omwenteling in Spanje. Een revolutie is nog maar het begin eener verbetering, — aangenomen, dat ze tot verbetering leidt! Men ondervindt dat in Spanje. Men was het er wel over eens, dat het oude niet deugde, maar men is het er niet zoo precies over eens, hoe het nu wel moet en .... kan. Spanje is bezig zijn staat op nieuwe grondslagen te vestigen. Het wordt gemoderniseerd. Dat sluit ook in, dat men wenscht te breken met de samenkoppeling van Kerk en Staat. In de nieuwe grondwet komt dat tot uiting. Met groote meerderheid nam de wetgevende vergadering art. 3 van de nieuwe grondwet aan, luidende:

> Er bestaat geen officieele staatsgodsdienst.

Het is maar jammer, dat het initiatief tot dezen stap vooruit, telkens van de zijde der wereld komt. Waarom zijn de kerken hierin de regeeringen niet voor en maken zichzelve van den Staat onafhankelijk?

De Jezuïeten in Spanje. Dezelfde vergadering bovengenoemd, besloot tot de uitwijzing van de Jezuïeten uit Spanje en tot inbeslagneming van de eigendommen der Orde. Dat wordt nader gezegd te zijn besloten, vanwege den grooten invloed, die de Jezuïeten op de vrouwen uitoefenen, en nu het *algemeen kiesrecht is ingevoerd*, werd dit bedenkelijk geacht. Men overweegt overigens nog een wet, die de mogelijkheid opent om alle kerkegoederen in beslag te nemen. In de grondwet is tevens vastgelegd, dat de begrooting geen posten voor kerk en eeredienst mag bevatten. Godsdienstorden zullen ook geen onderwijs meer mogen geven. Geen wonder, dat dergelijke ingrijpende bepalingen sommigen te ver gaan. Enkele ministers namen hun ontslag.

De Commissie voor het Alcoholvraagstuk. Zooals we mededeelden, zijn door het Comité van het Baptiste Wereldverbond 5 commissies benoemd om het e.k. Wereldcongres te Berlijn voor te lichten over even zoovele groote vraagstukken. Een goede bestudeering van deze vraagstukken maakte het noodig dat zoowat alle beschaafde volken der aarde er in vertegenwoordigd zijn. In de commissie voor het Alcoholvraagstuk is o.a. Ds. Weenink benoemd.

Een nieuw boek van Dr. Stanley Jones. Als we 't ons goed herinneren, zei Stanley Jones in de Voorrede van zijn werk „Op iederen weg Christus", dat het zijn plan geweest was, voorloopig geen boeken meer te schrijven. We vonden het echter gelukkig, dat hij toen voor den drang van den Uitgever was bezweken, want we hadden ook van dat werk genoten. Nu blijkt ons echter, dat weer een werk van zijn hand van de pers gekomen is. Het heet (letterlijk): „De Christus van den Berg", en is, gelijk ons uit een bespreking van het werk bleek, een uitlegging van de Bergrede. We hopen dat ook dit werk ons in Nederlandsche vertaling zal worden aangeboden. Want de frissche geest van den schrijver doet in de oude boodschap nieuwe waarden ontdekken.

Voor hen, die het Engelsche werk zouden willen bestellen, diene, dat het uitgegeven wordt door Hodder and Stoughton, te Londen, en 5 shilling netto kost.

Een ander belangrijk boek. Tegelijkertijd wordt onze aandacht gevraagd voor een ander werk. Het is van een gereformeerden predikant, Dr. J. G. Ubbink. Het heet: „De Nieuwe Belijdenis aangaande Schrift en Kerk". Wij waren nog niet in de gelegenheid het boek te lezen of ook maar in te zien, doch een citaat er uit lijkt ons gewichtig genoeg om op dit werk de aandacht te vestigen. Als het citaat het werk typeert, dan is het een symptoom van de doorwerking der baptistische, en naar wij meenen, Schriftuurlijke opvatting der gemeente. Hier volgt het uittreksel:

> „Daarom gelooven wij, dat de organisatie der Kerk, naar het heilig Evangelie van het Woord Gods, nooit en nergens mag ingesteld zijn op *de Wet*, op eenig gebod of eenig verband van menschen, hoezeer ook voorgedragen in den naam van Christus; noch ook het Evangelie of woorden van Christus of van Zijn Apostelen als een wet of gebod mogen voorgehouden worden, *als volstrekt in strijd met hun eigen woorden* . . . Dat daarom de organisatie alleen mag ingesteld zijn op, en een openbaring moet zijn van het geestelijke, *vrije* persoonlijke leven uit God, door het geloof, door de liefde Gods werkende".

Te oordeelen naar den prijs Fl. 7.50 geb., is het een omvangrijk werk.

Bidstondleed. In zijn boek: „Een en ander uit mijn 40 jarige Ervaring", vertelt de Schrijver, Ds. Linthout, ook iets over de Bidstonden te A. Hij begint dat hoofdstuk zoo:

> Hier raak ik 'n teere plek aan. Immers, in ons Christelijk Nederland houdt men niet van bidstonden. Wilt ge er zeker van zijn dat bij een samenkomst, die ge aankondigt, de belangstelling maar heel matig zal wezen, en er maar heel weinig menschen zullen komen, schrijf dan een bidstond uit."

Dan wijst hij eerst op het bezwaar der lange gebeden. Tevergeefs heeft hij daar tegen gestreden.

Een ander wist niet te onderscheiden tusschen het persoonlijk, het huiselijke en het gemeentelijk gebed.

Een derde liet zich wel hooren op den bidstond, maar hij deed geen poging om zijn leven in overeenstemming met zijn gebed te brengen.

Er niet voor wijken, maar er tegen strijden. Wij moeten ons ook voor het houden van bidstonden laten opvoeden. Gelijk altijd en overal moeten we ook hier de misstanden maar niet eenvoudig aanvaarden, of er voor wegloopen, doch ze probeeren op te ruimen.

Men moet bidden met oordeel des onderscheids. In een openbaar gebed booze veronderstellingen aangaande een broeder uit te spreken, is onbehoorlijk. Zoo bad op een bidstond een vriend eens den Heer om den dominee te verlossen van zijn hoogmoed. Zoo'n gebed kan noodig geweest zijn, in ieder geval oordeelde de bidder het noodig, maar het is onkiesch, zoo iets in het openbaar te gaan vragen. De leider was wel genoodzaakt hem het verder bidden te verbieden. We mogen het openbaar gebed niet gebruiken tot het opperen van minder mooie veronderstellingen bij een bepaalden broeder.

Natuurlijk kan men ook alle huiselijke aangelegenheden niet op den bidstond brengen. Toch is het heel goed, om die belangen, waarin alle broeders en zusters kunnen meeleven, in het openbaar te noemen. Dat geldt ook van de persoonlijke aangelegenheden. Voor zoover alle daarin deelen kunnen, kan men ze gerust bij het openbaar gebed voor de Heer brengen. Dat is toch niet meer, dan een uiting van echt gemeenschapsleven. Het past ook geheel bij het karakter onzer gemeenten.

Men make echter het gebed niet te lang. En men bemoedige in den persoonlijken omgang anderen om aan het openbaar gebed deel te nemen. Ook dat moet geleerd worden, en er rust een uitgaande en een weerkeerende zegen op.

Bidstond-zegen. Behalve op de bidstondkwalen, die Ds. Linthout overal vond, wijst hij op hetgeen er tegenover staat:

> „ten eersten, dat deze kwalen slechts sporadisch voorkomen;
> ten tweeden, dat trots 't gebrekkige bidden de Geest des gebeds zich soms machtig openbaart en er 'n gebedssfeer ontstaat, die verkwikkend, zuiverend en genezend werkt. Ja, ook genezend! Gaarne verklaar ik, dat ik te A. wel eens half ziek naar den bidstond strompelde en genezen terugkwam;
> ten derden, dat het Gode behaagt, om 't volk te zegenen, zoodra 't gaat bidden".

Als 't goed is is de bidstond de machinekamer, waarin de vuren gestookt worden, zonder wier gloed het geheel niet vooruit komt.

L.

ZENDING.

De zending in de Minahassa.

Wat weten we eigenlijk van de zending in Ned. Oost-Indië? Wij, die nog niet het voorrecht hadden de Nederl. Koloniën in de Oost te bezoeken, hebben alles slechts van hooren en zeggen. Dit natuurlijk bij wijze van spreken, want in werkelijkheid zijn het de zendingsbladen, die ons het nieuws uit de zendingswereld brengen.

Zoo weten we ook, dat verschillende zendingscorporaties samen een groot aantal zendelingen leveren, die in Ned. Oost-Indië arbeiden.

In de Minahassa heeft de zending wel bizonder veel vrucht op haar arbeid mogen aanschouwen. Zoo was het 12 Juni van dit jaar precies 100 jaar geleden, dat het zendingswerk in de Minahassa begon.

In het moeilijke jaar 1831 — het jaar van de Belgische opstand — had het Nederlandsch Zendelinggenootschap de moed de zendelingen Riedel en Schwartz naar de Minahassa uit te zenden. Sindsdien is daar heel wat tot stand gekomen. Kerken werden gebouwd en scholen verrezen. Ook op geneeskundig terrein bewogen zich de zendelingen.

Geen wonder, dat 12 Juni 1931 voor de geheele Minahassa een feestdag is geworden; een dag, waarop in iedere kerk een bidstond is gehouden. In Menado vond de eigenlijke herdenking plaats. Daar werd een wijdingssamenkomst gehouden, waar heel wat bekende personen uit de Indische zendingswereld het woord voerden. Een van de sprekers — Ds. Kelling — stond ook stil bij de vele tekortkomingen in de gemeenten en stelde de vraag, of er altijd wel voldoende gebeden was voor degenen, die aan de zorgen der zending waren toevertrouwd.

Het Ned. Zend. Genootschap zorgt in de Minahassa op 't oogenblik voor 230 Maleische scholen met plm. 450 onderwijzers en 18000 leerlingen. Verder is er een Meisjesschool, een Normaalschool en een Ambachtsschool.

Het spreekt van zelf, dat er 12 Juni 1931 vele waardeerende woorden zijn gesproken over het werk der zending, en ook over de beschaving, die met de zending is gekomen.

Wanneer gaat de eerste Nederlandsche Baptist als zendeling naar Ned. Oost-Indië?

D. H.

Toyohiko Kagawa.

Iedere zendingsvriend — en wie als christen is dat niet? — moet de naam kennen van Toyohiko Kagawa.

T. K. is één der belangrijkste persoonlijkheden in onze tijd. Hij is één van de grootste arbeiders in het Koninkrijk van God. Hij is Japanner en is zoo langzamerhand de groote christenleider van zijn volk geworden.

Wat ons in Kagawa treft, dat is zijn praktisch Christendom. Bij hem is het geloof niet dood. Zijn daden spreken ons van zijn geloof in Christus Jezus.

We bewonderen zijn groote bescheidenheid, zijn begeerte om te dienen, zijn zelfverloochening, zijn werkelijk meeleven en meelijden met de armsten onder de armen, met de ellendigsten onder de ellendigen.

Hij is een prediker van het Evangelie der liefde! En volgens Kagawa gaat deze liefde uit naar alle menschen, vooral naar de menschen uit de achterbuurten der groote steden.

Volgens T. K. is het christendom de eenige godsdienst, die een uitweg uit de sociale vragen en moeilijkheden kan wijzen. De andere godsdiensten zijn daartoe niet in staat. Kagawa is socioloog en het christendom bestudeert hij daarom als socioloog. Door de Japansche regeering is hij benoemd tot adviseur in arbeidsaangelegenheden. Hij geniet een groote bekendheid en heeft het algemeen vertrouwen.

Voorts is Kagawa de stichter van de orde van de „Vrienden van Jezus"; een orde, die de liefde tot de armen in oefening brengt en zooveel mogelijk in de geestelijke nooden van het moderne Japan wil voorzien. Daarom moet het getal christenen veel grooter worden. Hij acht dat een sociologische noodzakelijkheid te zijn. En daarom bestaat er ook de „Koninkrijk-Gods-beweging", die als parool heeft: één millioen menschen voor Christus.

De invloed van Kagawa is groot. Zijn invloed gaat tot ver buiten het eilandenrijk, dat zich Japan noemt.

Die meer wil weten van deze merkwaardige figuur, van deze groote in het Kon. Gods, die leze zijn biographie, die onder de titel van „Ga uit in de straten" ook in het Nederlandsch is verschenen, en die neme ook kennis van het werkje van Dr. Ir. H. G. van Beusekom. Ook werd voor eenigen tijd in „Der Wahrheitszeuge" over Kagawa geschreven door Dr. Gezork, die op zijn wereldreis kennis met hem mocht maken.

Zonder twijfel zal Kagawa nog meer van zich laten hooren. Wie dan ooren heeft om te hooren, die hoore.

d. H.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Wij moeten straks uitbouwen. Onze nationale Jeugdbeweging zal binnen afzienbaren tijd om maand- of weekbladen vragen; om conferenties voor leiders in dezelfde branche; om zomerverblijven en winterhomes.

Het is daarom hoog tijd om aan onzen onderbouw te denken. We bieden hierbij van de hand van onzen secretaris een model reglement aan voor gemeentelijke Jeugdwerkerscomité's, waarin kleine wijzigingen, die de plaatselijke situatie wenschelijk maken, gerust kunnen worden aangebracht. J. W. W.

* * *

REGLEMENT

voor Jeugdwerkerscomité's in Baptiste gemeenten.

Het Wezen.

I. Het Jeugdwerkerscomité wordt gevormd:

a. Door de Voorzitters en besturen aller Jeugdvereenigingen in de gemeente en door het Zondagsschoolpersoneel (Bestuursleden beneden 16 jaar komen niet in aanmerking, evenmin bestuursleden of personeel dat niet tot de pl. Bapt. gem. behoort).

b. Door een of twee leden van het bestuur der gemeente.

II. Het bestuur bestaat uit Voorzitter, Penningmeester en Secretaris. In gemeenten waar een Voorganger is make men dien Eere-voorzitter. (Menige Voorganger is eigenlijk te veel met werk belast, om zich geheel aan deze zaak te kunnen geven. Toch is het zeer gewenscht dat hij met alle dingen op de hoogte is en in gewichtige zaken zijn oordeel zegt. Kan hij het Voorzitterschap *werkelijk* op zich nemen, dan is hij de aangewezen persoon. Maar anders geve men hem met den titel Eere-voorzitter tegelijk het „inwezen" in de dingen zonder den arbeid.)

De functionarissen treden een per jaar om beurten af en zijn herkiesbaar. Het Com. vergadert elke maand minstens eenmaal.

III. Het Jeugdwerkerscomité heft van elke vereeniging eens per 3 maanden een bedrag, dat in verband met den arbeid en draagkracht der vereenigingen ter vergadering wordt vastgesteld.

Het Jeugdwerkerscomité wordt zelf door den N. B. J. Raad aangeslagen tot een zeker bedrag in verband met zijn inkomsten en ten behoeve van de N. B. J. B.

IV. In de gemeente stelt zich het J.W.C. dienstbaar voorlichting te doen en van advies te dienen in Jeugdzaken. In geval een vereeniging wordt ontbonden worden de eigendommen dezer vereeniging in overleg met het bestuur der gemeente 2 jaar lang beheerd door het J.W.C. Indien binnen dien tijd een vereeniging van dat karakter in de gemeente ontstaat, komt die in 't bezit dier baten, anders vervallen ze na twee jaar aan de gemeente.

Tweemaal in 't jaar geeft het J.W.C. in de gemeente verslag van den stand van het Jeugdwerk en wel omstreeks Kerstmis en Juni.

In de maand Januari geven de leiders der vereenigingen alle mogelijke statistische gegevens aan den secretaris van het J.W.C. ter doorzending aan den secretaris der N. B. J. B. ten behoeve van de Statistiek.

Doel.

V. 1. Het J.W.C. bedoelt te zijn een schakel tusschen de gemeente en het Jeugdwerk, om in de gemeente de belangstelling voor het werk onder de Jeugd levendig te houden en om in de vereenigingen de belangstelling en liefde voor de gemeente systematisch in de hand te werken.

2. Bedoelt de Jeugdwerkers te vereenigen, zoodat deze elkander kunnen steunen in den arbeid.

3. Bedoelt te zijn het orgaan waardoor de N. B. J. Raad direct in contact blijft met de Jeugd in de gemeenten. En zoo het middel tot actie in het be-

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

23.

(Giuseppe Fiorelli, een kleine Savoyaard, kwam als zwerveling te Parijs, waar hij onderdak had gevonden bij Marie, eigenlijk Martha Gilbert geheeten, die met haar broer Richard leefde en ook een kindje, op straat gevonden, tot zich genomen had. Zij vreesde zeer voor ontdekking. Giuseppe werd jongste bediende bij den heer Manuel en leert door de Zondagsschool den Heer Jezus kennen. Richard was zwaar ziek geworden en in bewustelooze toestand naar het ziekenhuis gebracht. De dokter meent, dat hij het niet lang meer zal maken. Als hij weer bij kennis is en weet, dat hij sterven gaat, vraagt hij naar den Man, waarvan Giuseppe hem heeft verteld. De zuster begrijpt hem niet goed. Ze spreekt tegenover een andere zuster de hoop uit, dat Marie spoedig mag komen.)

Nauwelijks had zij dit gezegd, of er kwam reeds bericht uit een andere zaal: »Daar is iemand die de patiënt Gilbert wenscht te bezoeken. In deze zaal moet hij zich bevinden.«

Vóór de dienstdoende zuster antwoorden kon, stond Giuseppe reeds in de deuropening. Uit zijn verwonderde blikken las men de angst voor iets ontzettends, en het had hem dan ook een groote overwinning gekost, deze plaats, die Marie hem vaak in de donkerste kleuren geschilderd had, alleen te betreden.

Maar alle vrees in deze voor hem zoo vreemde omgeving werd onmiddellijk weggenomen door het welwillend gezicht van zuster Huber, vooral, toen zij hem de hand toestak en vriendelijk zeide: »Dat is fijn, mijn jongen, dat je eens naar Richard Gilbert omziet. Ben jij misschien die Sep, waarnaar hij zoo dikwijls roept?«

»Ja, ik ben Giuseppe Fiorelli«.

»Je bent dus geen broer van hem?«

»Neen, maar Marie en Richard zorgen voor mij alsof ik hun broer was. Waar is hij?«

»Kom maar mee, dan zal ik je bij hem brengen. Maar het is jammer, dat hij je misschien nauwelijks zal herkennen; want hij is heel ziek.«

Giuseppe volgde de zuster tot aan Richards bed. »Is hij dood?« vraagde de kleine Italiaan fluisterend, toen hij het bleeke gezicht en de roerlooze gestalte zag.

»Neen«, antwoordde de zuster. »Spreek hem maar eens aan; misschien herkent hij je stem wel«.

»Richard, lieve, goeie Richard!« zeide de jongen zoo zacht mogelijk. »Doe je oogen toch eens even open, Richard, en zie mij eens aan? Ken je dan je Sep niet eens meer?

Och toe beste Richard!«

Langzaam werden de zware oogleden van de zieke opgeslagen, en de reeds wazige blik werd op Giuseppe gericht.

»Vertel mij toch iets van den Man, Sep,« stamelde hij met nauwelijks verstaanbare stem. »Ik heb Hem toch zoo zeer noodig!«

»Bedoel je mijnheer Manuel?« vraagde Giuseppe, die in het begin niet begreep, wat hij daarmee zeggen wilde.

»Neen — de Man waarvan je in de Zondagsschool gehoord hebt, weet je dat niet meer?«

»O, je bedoelt de Heere Jezus Christus!« antwoordde Giuseppe op eerbiedigen toon.

»Je zegt, dat je Hem noodig hebt, Richard? Nu, Hij heeft jou ook noodig. Mijnheer Lavender heeft gezegd: »Wij hebben Hem noodig en Hij ons«.

»Wat moet ik dan doen?«

»Niets anders dan Hem liefhebben« antwoordde Giuseppe ernstig. »Hij heeft voor langen, langen tijd Zijn leven voor ons gegeven, en Hij wil, dat wij Hem daarvoor zullen liefhebben. Dat is alles, Richard.

Dank Hem maar en heb Hem lief. Verder is er niets noodig.«

»Maar ik moet sterven, Sep. En sterven is iets verschrikkelijks!«

Bij deze woorden klonk de stem van den armen jongen zóó hulpeloos, en las men zulk een doodsangst in zijn blik, dat Giuseppe, die nooit iets dergelijks had aanschouwd, slechts met groote moeite een uitbarsting van zijn smart kon weerhouden.

Een geheime stem in zijn binnenste zeide hem echter, dat hij nu Richards eenigste aardsche hoop was. Met merk-

lang van het Jeugdwerk plaatselijk, gewestelijk of nationaal.

4. Bedoelt te zijn een studieclub waarin onderwerpen behandeld worden in verband met het Jeugdwerk. De psychologie der Jeugdigen enz., volgens de leiddraden uit te geven door de N.B.J.Raad of volgens andere bronnen.

Middelen.

VI. Het J.W.C. tracht dit meervoudig doel, dat nog voor uitbreiding vatbaar blijft, te bereiken

a. door een geregeld vergaderen;

b. door een ernstig onderzoeken en bespreken der Jeugdwerkvraagstukken;

c. door het nemen van maatregelen, die aan 't Jeugdwerk ten goede komen;

d. door het zenden van minstens twee afgevaardigden ter Nationale Conferentie en door getrouwe verslagen hunnerzijds op de J.W.C. vergaderingen.

EEN VOORSTEL VAN No. 290.

N. B. J. B.ers!

Nog enkele weken en we herdenken den dag, waarop God Zijn Zoon schonk aan een verloren wereld. Dat is voor ons een hoogtijdag van den eersten rang. In Bethlehems dreven jubelden de engelen het Eere zij God en ook wij jubelen thans nog mee. Maar toch, als wij op 't oogenblik rond om ons zien en opmerken, dat er op dien blijden feestdag duizenden niet kunnen genieten, omdat zij ten eenenmale verstoken zijn van de meest noodzakelijke levensbehoeften, omdat hunne kleeren den snijdenden Oostenwind niet kunnen weren, omdat ze zelfs des nachts niet over een goede legerplaats beschikken, omdat .... N. B. J. B.ers vul zelf verder maar in, dan komt ons een brok in de keel. Dan eindigt onze jubel in een dissonant.

N. B. J. B.ers, zullen wij een daad doen? Zullen wij die arme stakkers, die er bij duizenden zijn, een gelukkig Kerstfeest bereiden? Zullen wij, ziende op die groote daad van God, waardoor wij vrede met God hebben bekomen, eens *niet* gaan theoretiseeren of debatteeren, maar zullen wij eens een *daad* doen.

Weet gij dat er honderden wachten, tot zelfs in Uw onmiddellijke nabijheid op een daad van U.

Weet gij dat één *liefdedienst* door U gedaan in den naam van Hem, die kindje werd in Bethlehem hem *over* de lijn kan brengen tot *in* het Koninkrijk der Hemelen.

Weet gij dat vele jonge menschen niet kunnen gelooven, omdat ze nog nooit een daad van hun medejongemenschen (die zich geloovigen noemen) hebben gezien.

Wij N. B. J. B.ers willen een goed werk voor Jezus Christus doen op het komende kerstfeest. Wij willen breken met de sleur. Wij gaan geen sentimenteele kerstmannetjes worden, die misschien nog wel hun voortbestaan vinden in goedkoope sprookjes, maar weinig praktisch nut doen. Wij gaan ons niet omhullen met het aureool van heiligen.

Wij N. B. J. B.ers gaan praktisch iets goeds doen voor onzen Heiland, als dank voor wat Hij in het verleden voor ons was en in de toekomst voor ons wil zijn.

En nu de groote vraag: hoe zullen we dat doen.

God offerde zich zelven op in het zenden van Zijn Zoon.

N. B. J. B.ers, kunnen ook wij niet een *offer* brengen? De Kerstdagen zijn jubeldagen en dikwijls heel dure dagen, waarin de soberheid niet wordt gediend. Laat ons eens alle extra's aan kant doen en ik maak me sterk wij kunnen per persoon wel f 1.00 of meer uitsparen. Vraag uw Vader en Moeder of ze het goed vinden die dagen de

---

waardige wilskracht gelukte het hem zijn ontroering meester te worden en zich tot kalmte te dwingen, toen hij antwoordde: »Mijnheer Lavender, die ik gisteren avond bezocht, zeide mij: »Giuseppe, het sterven is heelemaal niet zoo verschrikkelijk, als de menschen denken. Eigenlijk is het slechts zoo, dat wij in een veel en veel prachtiger huis komen wonen, dan wij hier beneden hebben.

Men neemt slechts voor een klein poosje afscheid van zijn vrienden en familieleden en gaat dan naar den Heere Jezus, die ons zoo lief heeft.«

»Kon ik enkel nog maar laten zien, hoeveel spijt ik er van heb, dat ik zoo goddeloos geweest ben!« fluisterde Richard. »Ik zou zoo graag het verleden weer hebben goedgemaakt en nu kan ik het niet meer«.

»Maar dat verlangt de Heere Jezus ook in 't geheel niet van je, Richard«, antwoordde Giuseppe. Hij wil alleen dat je het kwade dat je gedaan hebt, aan Hem belijdt en dat je er berouw over hebt. En dan moet je er Hem voor danken, dat Hij je verlost heeft.«

»Het wordt zoo donker«, kreunde Richard. »Is Hij werkelijk dicht bij mij, Sep?«

»Ja, Richard, heel dicht bij je«, zeide de kleine Italiaan vol vertrouwen. »De kinderen in de Zondagsschool zingen een lied, waarin het heel duidelijk uitgesproken wordt.«

»Het wordt nog steeds donkerder«, stamelde Richard nog eens.

Giuseppe zag zuster Huber ten zeerste verwonderd aan, want de zaal was helder verlicht.

»Hij meent maar, dat het duister is«, zeide de verpleegster zachtjes. »Dat is meestal het geval bij stervenden. Geef hem maar een kus ten afscheid.«

Giuseppe perste zijn frissche kinderlippen op de doodsbleeke wang van zijn vriend en fluisterde met nauwelijks hoorbare stem:

»Dag, lieve Richard, goede, beste Richard!«

»Leef wel!« hijgde de stervende. »Geef Marie en klein nichtje nog een kus van mij.

Ik geloof — hij — is — heel — dicht — bij — — mij — — Sep.«

»Bidt Hem, of Hij je beschermen wil, Richard!«

»Ik ben zoo moe«, antwoordde de jongen.

»Zoo moe —— dat ik —— alleen nog maar — — goede — — nacht — — zeggen kan«.

Na deze woorden scheen zijn adem stil te staan.

Een zonnestraal viel op hetzelfde oogenblik op het bleeke gezicht. Zuster Huber ging naar het venster, om de gordijnen dicht te doen, maar maakte een verkeerde beweging, zoodat het gordijn plotseling op zij vloog en een breede stroom licht over het bed werd uitgegoten. Richard sloeg nog eenmaal de oogen op en een vredig lachje verheerlijkte zijn aangezicht, terwijl hij met toonlooze stem zeide: »Ik dacht, dat het nacht was; maar het is stralende zonneschijn!«

Met deze woorden ging hij heen naar het eeuwige Vaderhuis.

* * *

Zuster Huber trok Giuseppe met zich mee in een aangrenzend kamertje en liet hem daar zijn eerste diepe smart in haar armen uitweenen. Langzamerhand kwam de jongen een weinig tot rust, de gedachte aan dat stille, vredige gezicht van den ontslapene droeg er meer dan iets anders toe bij, om hem zijn zelfbeheersching weer terug te geven.

Waar is Richard's zuster, mijn kind?« vraagde zuster Huber, toen hij weer in staat was te spreken.

»Zij is thuis. De kleine was vannacht niet goed. Zij heeft zoo erg gehoest, dat zij geheel blauw is geworden, en wij niet anders dachten, dan dat zij zou sterven. Van morgen ging het al veel beter; maar onze buurvrouw beneden heeft gezegd, dat zij er vandaag niet uit moest. Zij en haar dochter hebben geen tijd, om op nichtje te passen; daarom moest Marie bij haar blijven.

Ach, wat zal die arme Marie wel zeggen, als zij hoort, dat zij Richard nooit zal weerzien?«

Wordt vervolgd.

maaltijden heel sober te houden, b.v. heelemaal geen vleesch. Koop eens geen sigaren of sigaretten. Laat uw eau de cologne fleschje voor dezen keer eens niet vullen. Misschien kunt ge zelfs wel eenige weken geen suiker gebruiken. Doe een rood papier om de lamp, en laat deze Kerstdagen eens geen schoonopgetuigde Kerstboom uw huis sieren. Uw vereeniging geeft een uitvoering. Laat dezen keer het batig saldo eens niet in de kas vloeien om er den volgenden zomer een uitstapje van te houden.

Ik weet het, over 't algemeen zijn wij niet kapitaalkrachtig. Laat u daardoor niet afschrikken. Het is wel eens meer gebeurd dat een zwakke de sterkeren aanvuurde en daardoor iets grootsch tot stand werd gebracht.

Hoe zullen onze gelden hun bestemming bereiken? Dat is een punt van bespreking op Uw eerstvolgende comitéverg. evenals het heele plan.

Met N. B. J. B.ers groet,
No. 290.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Gods zorg voor zijn volk.

Exod. 15 : 22—17 : 7.

Les voor Zondag 6 Dec. 1931.

Zoo was dan Israël aan de overzijde van de Roode Zee om door de woestijn van den Sinaï naar Kanaän te trekken. Dat was een tocht, die heel wat te beleven zou geven. Daar zullen we nu een en ander van hooren.

Men kan de les het best in drieën deelen. Mara en Elim sluiten aaneen; als 2 zijden van een medaille kan men ze beschouwen. Dan volgt de kwakkelen mannageschiedenis; en tenslotte „water uit de steenrots". Door zich in de voorbereiding met elk deel apart bezig te houden, gewint men het best een levendige voorstelling. Na de inleiding komt dus eerst de Mara-geschiedenis met Elim als mooie keerzijde.

De Israëlieten trokken langzaam verder. Dat was niet gemakkelijk. Zoo'n groot gezelschap, een heel volk, heeft ook zoo ontzaggelijk veel noodig. En het steppenland (want het was nu juist geen woestijn in den ergsten zin van dat woord) was betrekkelijk arm aan levensmiddelen. Een bizonder belangrijk „levensmiddel" is in warme landen drinkwater, vooral in het steppenland. Het duurde maar kort, of Israël kreeg al gebrek aan water.

Gelukkig kwam men spoedig in een streek, waar water was. Vertel, hoe de menschen gingen om te drinken en dan den mond vertrokken. Waarom? Vertel van de klachten en de uitkomst en leg er den nadruk op, dat het water niet drinkbaar werd door een stuk hout, ook niet door Mozes, maar dat het een wonderwerk Gods was. Het inwerpen van het hout eischte geloof.

En dan wordt daarna van Elim verteld. Dat was een mooie oase. Wat zullen de Israëlieten daar blij mee zijn geweest!

De geschiedenis van Mara en Elim was m. i. wel geschikt, om de Israëlieten te leeren, dat ze maar niet weer moesten gaan mopperen en vreezen, maar liever in goed vertrouwen bidden om wat ze noodig hadden. Want God had betoond te kunnen en te willen helpen. In dien tijd liet God dan ook een boodschap overbrengen aan het volk om hen voor ongehoorzaamheid en opstand te waarschuwen. Vertel hier 15 : 25b en 26.

Helaas, Israël leerde moeilijk. Daar zullen we telkens van moeten vertellen.

Nu de geschiedenis van hfst. 16. Weer een tijdje later, toen ze natuurlijk al een eind gereisd hadden. Dit hoofdstuk moet men eerst een beetje ontleden en deel voor deel bekijken.

a. De ontevredenheid, v. 2 en 3.

Mozes zal natuurlijk wel dadelijk iets gezegd hebben, b.v. dat het heel verkeerd was, om zoo op te spatten, en dat God natuurlijk zijn volk niet in den steek zou laten. Hij zou de zaak aan den Heer voorleggen en vragen, hoe het moest.

Dan stellen wij ons Mozes voor in eenzaamheid, biddende; hij krijgt

b. antwoord, v. 4 en 5, dadelijk aan te vullen met v. 11 en 12. Die verzen staan ons later in den weg.

c. De boodschap aan het volk, v. 7—10.

d. De kwakkelen, v. 13. Stellig zijn deze dieren, die soms in groote zwermen voorkwamen, zeer vermoeid geweest. In elk geval hebben de Israëlieten ze gemakkelijk kunnen vangen.

e. Het manna, v. 13b—36.

Het derde deel is weer een waterkwestie. Hfst. 17 : 1—7.

K. R.

III

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. October was voor de gemeente ter dezer plaatse een maand van Evang. samenkomsten. 14 en 15 Oct. j. l. mochten wij, onder leiding van br. J. W. Weenink van Stadskanaal, die ons met het woord diende, dezen arbeid aanvangen. Het muziekcorps van het Leger des Heils en het Zangkoor, de Blijde Boodschap, verleenden welwillende medewerking. Velen waren opgekomen en luisterden elken avond met groote belangstelling en ontroering naar de heerlijke Evangelieboodschap.

Een ziel kwam tot overgave.

Dinsdag 27 Oct. mochten we ons weer verlustigen onder de heerlijke Evangeliewoorden, ons gebracht door Br. K. Reiling van Nieuw-Weerdinge.

Met dank aan God mag de Gemeente, die het bid en werk heeft toegepast en hoopt, dat God zelf de naprediker van dit alles zal wezen, op deze rijk gezegende samenkomsten terug zien.

In 's Heeren kracht gaan we voort zaaiende het zaad des Evangelies.

De Secretaris,
H. DE VRIES.

2e EXLOËRMOND. Wij gevoelen ons gedrongen om, door middel van onze papieren Boodschapper, weer eens iets uit onze gemeente te laten hooren. Doch voor dat wij iets vertellen moeten wij eerst een verkeerde mededeeling weer goed maken. Ik heb in het laatste stukje in „De Christen" van 27 Sept. geschreven, dat Ds. Bouritius den 13 Sept. 1 broeder en *drie* zusters had gedoopt, dat moest zijn 1 broeder en *vier* zusters. De fout is nu weer hersteld, ofschoon het ook wat laat is. Wij gaan blijmoedig voorwaarts en worden rijkelijk gezegend door den Heer. De opkomst onder de prediking is reusachtig en er komen zielen tot den Heere.

Zondag 25 October was weer een feestdag voor de gemeente, wij hadden het voorrecht om een tweetal broeders in ons midden te hebben, die vrede gevonden hadden aan Jezus' voet en nu Hem ook wilden volgen in den Doop. De eene broeder was een jonge man van Chr. Geref. huize en alhoewel hij overal gezocht had om vrede te vinden voor zijn ziel, nergens kon hij rust vinden, totdat hij het bij Jezus zocht. Daar vond hij vrede, maar wilde hij ook nog rust hebben voor zijn gemoed, dan moest hij Hem ook volgen in den Doop. Dat was zijn verklaring. De ander was nog een jonge broeder. Voor deze gelegenheid was op ons verzoek tot ons overgekomen Ds. Barendregt van Emmer-Erfscheidenveen. Zijn WelEerw. had het voorrecht om voor een groote schare de blijde boodschap des Evangelies te verkondigen en de beteekenis des Doops uiteen te zetten, en wel naar aanleiding van 2 Cor. 1 : 19b, op zeer duidelijke en treffende wijze werd ons voorgesteld dat we op alles „ja" moeten zeggen om God gehoorzaam te wezen en steeds „neen" moeten zeggen tegen de vele verleidingen den Boozen. Nadat de Doopplechtigheid had plaats gehad, schaarden wij ons om de tafel des Nieuwen Verbonds en werd onze nieuwe leden een woord van welkom toegesproken door onzen broeder ouderling. De Heere geve dat op dezen nog meerderen volgen mogen. Wij gaan blijmoedig voorwaarts, vertrouwend op Hem, dat Hij het alles goed zal maken. Wij gaan hoopvol den winter tegemoet en verwachten nog vele zegeningen van den Heere.

Uw broeder in de Gekruisigde,
P. DE RAAF.

III

DE NEGENDE VERGADERING van de Broederschap van Bapt. predikanten.

(Slot.)

De tweede dag, 22 October, begon onze vergad. des morgens te 9 uur met een samenzang: „hoog, omhoog! het hart naar boven" en gebed door een der broederen.

Br. Ds. Reiling doet nog eenige mededeelingen over het pensioenfonds, die den vorigen dag gezegd hadden moeten zijn.

in ons Unieorgaan zal mededeeling worden gedaan over het donateurschap van personen en gemeenten. Een gemeente heeft zelfs reeds 'n zeker bedrag aan de beheerder der kas toegezonden.

Volgens onze agenda kwam daarop het onderwerp: „Gemeente en Staat", hetwelk ingeleid werd door br. Huizinga v. Leeuwarden. Het bleek, dat hij veel studie van deze zaak gemaakt had en het verdiende onder de oogen van de lezers van ons blad te komen, of in brochure-vorm te verschijnen als wij de zekerheid hadden van gretigen aftrek. De wenschelijkheid werd nog uitgesproken, dat de Redactie van ons blad de aandacht van onze leden zoo nu en dan vestigde op onze verhoudingen als gemeenten jegens den Staat.

Het punt „Godsdienstonderwijs in onze gemeenten", dat ingeleid werd door br. Reiling, verkreeg een degelijke bespreking, waaruit de wenschelijkheid daarvan bleek en hoe er door de Voorgangers gewerkt wordt voor de jeugd. De vergadering besloot een Com. te benoemen van drie Voorgangers, die zullen trachten een leiddraad samen te stellen, om in onze gemeenten zooveel mogelijk tot harmonisch Jeugdonderwijs te geraken.

In aansluiting op dit punt werd bekend gemaakt, dat de schrijver van de Zondagsschoollessen in De Christen, n.l. Ds. Reiling, dit werk gaarne eens zag toevertrouwd aan een anderen broeder. Besloten werd om met dit werk in ons blad voort te gaan, maar het na Januari 1932 in handen te geven van de tegenwoordige Redactie.

Het onderwerp: „Armenzorg" werd ingeleid door br. v. d. Schors. Hij grondde zijn betoog op wat al gauw na het ontstaan der gem. werd besloten, Handel. 6 : 1—6; wat echter niet uitsluit, dat wij in eventueele gevallen gebruik mogen maken van de armverzorging door de overheid, omdat we als leden der algemeene gemeenschap onze penningen daarvoor offeren. Gewezen werd door een der broeders naar aanleiding van het woord v. d. inleider op de roeping der kinderen om, wanneer ouders, òf wegens ouderdom òf door stoffelijke nooden in den behoeftigen toestand geraken, allereerst daarvoor te zorgen, opdat de gem. niet bezwaard worde, 1 Timoth. 5:4, 16. Overigens blijve het voor een ieder vrij, die milddadigheid kan en wil beoefenen, ook jegens hen die niet rechtstreeks gerekend kunnen worden tot de gemeente te behooren.

De tijd van vergaderen was verstreken en daarom werd met een dankwoord door den voorz. ons broederlijk bijeenzijn geeindigd, terwijl een der broederen in dankgebed voorging. Den secr. werd opgedragen de ontvangende gemeente schriftelijk te danken meteen met verwijzing naar de respectievelijke logementen, waar de broeders vriendelijk geherbergd waren. Onze vergadering ligt achter ons. Ze heeft opnieuw bewezen in een groote behoefte te voorzien, zoodat ongetwijfeld bij allen de begeerte leeft, om, zoo 't Gode behaagt, elkaar nog lang te mogen dienen door deze soort conferenties. De gemeenten hebben er belang bij en deswege doen zij goed van dit kort overzicht goede nota te nemen, om, was 't mogelijk, de Jaarlijksche tot 'n halfjaarlijksche te maken.

Sn. H. V.

III

MEDEDEELINGEN

De Kindervriend.

Van Mej. G. T. te Gr. ontving ik f 2,44 extra, met bestemming voor prijsjes. Hartelijk dank daarvoor. We hopen er eenige ijverige colporteurs blijde mede te maken. Van Ds. K. R. te Nw. W. ontving ik f 7,— extra. In negen maanden wisten zijne kinderen met een vriendinnetje plm. 2100 ex. van „De Kindervriend" te verkoopen. Zij ontvingen daarvoor f 7 extra. Ook dit geld kreeg een bestemming. Een Zondagsschool waar men „De Kindervriend" moeilijk betalen kon, werd hiermede geholpen. Eveneens hartelijk dank. Het kan soms gebeuren dat ik sommige afnemers moet teleurstellen als zij meer ex. vragen. Ik deel daarom mede dat „De Kindervriend" steeds bij 4 no's gelijk verzonden wordt. Enkele ex. laten we te veel drukken, maar 't is ons toch soms niet mogelijk aan aller verzoek te voldoen. 't Gaat ook niet er veel meer dan de gewone oplaag te laten drukken, dat kost te veel. 't Zou gewenscht zijn als men bij nabestelling hiermede rekening wilde houden.

Er zijn vele afnemers die een vaste gewoonte hebben van betalen. Wat is dat aangenaam. Ik betuig de brs. en zrs. daarvoor mijn dank. Men ga zoo voort. Anderen zijn er die te lang wachten met betaling. Ik verzoek hen niet te wachten op eene aanmaning. Dat wordt te duur. Ieder kan zelf uitrekenen hoe groot zijne of hare schuld is. Vriendelijk verzoek ik in elk geval de 5e jaargang te betalen. Gironummer 168677.

Er zijn nog enkele gemeenten waar „De Kindervriend" niet verspreid wordt. Vraag gerust proefnummers aan bij R. REILING te Nw. Weerdinge. Het kost u niets en verplicht u tot niets.

Aan alle gemeenten in ons Vaderland!

In het laatstverschenen nummer van „De Christen" hebben we iets gelezen van de nood die er in Duitschland moet heerschen. 't Is reeds zoover gekomen, dat men de school te Hamburg van Kerstmis tot Paschen zal gesloten houden. Dat is jammer voor de studeerende broeders. Ook voor de leeraren, die hun werk moeten onderbreken.

Men moet echter uit de nood een deugd weten te maken. Dat weet br. Schneider, leeraar aan de school, te doen. Hij wil niet stil zitten, maar in dien tijd een poosje naar ons land komen om ons — laat mij hem zelf 't woord geven:

„Januari òf Februari òf Maart zou ik gaarne een reis door uw land maken, om de gemeenten daar te zien, te dienen en in 't bizonder de vroegere seminaristen op hun arbeidsveld te begroeten. De reiskosten moeten door mijn diensten vergoed worden. Ik wil geen geld voor het seminarium verzamelen, maar wel iets van de school vertellen en haar in beeld toonen. Ik neem een toestel voor filmbanden mee om allerlei uit ons schoolleven te laten zien".

Mij dunkt, br. en zrs., dat moesten wij met beide handen aannemen, — 't kost zoo goed als geen geld, wij spreken eens persoonlijk een leeraar van de school, waar bijna al onze Voorgangers gestudeerd hebben, wij hooren van hem over het werk der broeders, en van alles wat maar interessant kan zijn om te weten.

Ik heb zoo'n gedachte dat Februari nog de beste maand is. Als we 't eens zoo deden:

de eerste week voor Friesland,

de tweede week voor Groningen en Drenthe,

de derde week voor Overijsel en Gelderland,

de vierde week voor Utrecht, N.-Holland en N.-Brabant.

In deze laatste week kan indien gewenscht natuurlijk ook Heerlen bezocht worden.

Wil mij eens binnenkort schrijven of dat zoo niet kan.

Met hartelijke groeten,

Uw dw.,
F. E. HUIZINGA.

Leeuwarden, Veestr. 14.

N.B.J.B.ers van Vrieschelo, N. Pekela, Stadskanaal en Muntendam, houdt Woensdag 9 Dec. vrij voor den gewestelijken Jeugddag te Muntendam. Vrienden van andere plaatsen zijn ook welkom.

In dezen winter zullen slechts 2 jeugddagen gehouden worden. Op 9 Febr. vindt D. V. de tweede plaats in Vrieschelo. Zie agenda in 't volgende no. van ons blad.

Vrienden van de N. B. J. B.
Komt zelf en brengt nog and'ren mee.

ZENDING!

Ontvangen van de Bapt. Jonged. Ver. te Zwolle f 5.—.

Hartelijk dank!

Leeuwarden, v/d Kooystr. 16 — J. VISSER, U.-P. Postrek. 167305.

III

CORRESPONDENTIE

K. M. te R. Op dat artikeltje is niet met een paar woorden te antwoorden. De „Ana-baptisten" zagen er wel wat anders uit dan de populaire opvatting is.

L.

III

BONTE STEENEN

BIJBEL EN KIND.

Wij lezen in „Op den Uitkijk" in de paedagogische rubriek van prof. Waterink:

Kleine Piet ging drie weken naar school.

Toen, op een morgen, zag hij een beetje pips.

Hij scheen zich niet heelemaal lekker te voelen.

Maar och, moeder vond, dat hij toch nog wel naar school kon, en hijzelf maakte ook geen bezwaar.

Dus ging hij zoet weer naar zijn klasje.

De juffrouw was met het vertellen van de bijbelsche geschiedenis juist gekomen tot het verhaal van de schepping van Eva.

Ze vertelde, hoe God een rib van Adam nam en daaruit een vrouw vormde.

Nu had Adam een vrouw.

Toen vroeg één van de kinderen:

„Maar juffrouw, deed dat Adam geen pijn, toen die rib hem uitgesneden werd?"

„Wel neen", zei de juffrouw, „want Adam sliep heel diep, zoo diep als wij nooit slapen, en God had het al weer beter gemaakt voor dat hij wakker werd".

„Voelde hij er dan niets meer van?" vroeg het kind weer.

„Nee, heelemaal niets", zei de juffrouw, „als er bij ons een rib uitgesneden wordt, doet dat pijn, maar Adam voelde er niets van".

Daarna golfde het klasseleven verder.

Kleine Piet deed ook dien dag zijn best, en er viel niets anders te beleven dan datgene, wat de gang van zaken van elken dag meebracht.

Des avonds zat Piet met zijn familie aan tafel.

Het eten vlotte niet erg bij Piet.

Toen herinnerde moeder zich, dat hij er 's morgens ook al wat bleekjes had uitgezien.

Kleine Piet zuchtte en drukte zijn handje op zijn buik, dan tegen zijn maag, dan op zijn borst.

Tot moeder tenslotte vroeg:

„Jongen, scheelt er wat aan? Heb je ergens pijn?"

Toen begon de kleine Piet hevig te huilen.

Natuurlijk algemeene belangstelling.

Iedereen vroeg: „Piet wat is er toch? Wat scheelt je?"

Maar Piet wou het niet zeggen.

Tot moeder hem echt fijntjes alleen nam, en hem in zijn oor fluisterde:

„M'n jongen, zeg moeder nu eens, wat scheelt er aan?"

Toen barstte hij snikkend uit:

„O moeder, ik heb zoo'n pijn in m'n zij; ik geloof dat ik een vrouw moet krijgen!"

Ook dit geval is, wat oude menschen noemen, „waar gebeurd".

Anders zou ik het zeker niet zoo fantaseeren.

Het bewijst, hoe bij kinderen voorstellingsverbindingen mogelijk zijn, aan welke wij niet zouden denken.

Duidelijk blijkt, dat het kind de behoefte had om een verband te leggen tusschen een pijngevoel en een verhaal, dat hij 's morgens op school gehoord had.

Natuurlijk zal in dezen, zoo bij uitstek opvallenden vorm, zooiets niet dikwijls voorkomen. Verwante gevallen zijn er echter talloos vele.

KRUISDRAGEN.

Het zwaarste kruis is niet de ramp, die
God ons geeft te dragen;
Maar dit, dat wat aan God behaagt,
aan ons n i e t wil behagen;
Dat God ons vaak een kruis beschikt,
dat pijnigt wel ons harte,
Maar dat met G o d s wil o n z e wil
zich kruist, geeft de ergste smarte.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 13 November 1931 No. 2209 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

HEILIGEN IN CHRISTUS JEZUS TE FILIPPIË.

God heeft Zijn menschen vaak op plaatsen, waar wij ze niet verwachten. Bijna nergens werd de moedige Paulus zoo ongastvrij en vijandig ontvangen als in Filippië. Daar kon hij zijn geeseling in ontvangst nemen en werden zijn voeten in stokken vastgezet. Men zou zoo zeggen, dat bij zulk een gezindheid van overheid en bevolking het Christendom geen kans had om zich te ontwikkelen, en de eerste warme voorstanders weldra afgekoeld werden tot liberale neutralen!

Maar herinnert de Psalmist er niet aan, dat God het gras doet groeien op . . . . . de bergen? Dus op plaatsen, waar men het niet denkt te vinden. Aldus wist Hij Zijn mannen en vrouwen te bewaren en te ontplooien in Filippië met al zijn verzengende vijandschap.

En hoe had Hij het gedaan? Wat was toch wel het geheim van het onuitputtelijk weerstandsvermogen en de onbedwingelijke groei der Christenen?

Dit: dat zij in Christus Jezus waren.

Want bedenk, dat ofschoon Filippië de plaats was van hun leven en werken, het toch niet de bodem gaf, waarin zij hun wortelen hadden geslagen. Zij waren te Filippië, doch in Christus Jezus! Dit was de verborgenheid van hun volharding, wanneer de gloeiende zon van verachting en bitterheid haar stralen op hun onbeschermde hoofden wierp.

Een Christen kan gelukkig overal leven. Ook daar, waar men uit de hoogte over hem spreekt, hem voor onnoozel houdt, bespot en tracht te verleiden of zelfs zijn boterham wil ontfutselen. Niet, dat hij bij voorkeur de moeilijke plaatsen met een bedorven zedelijke atmospheer begeert. Maar als hij er wezen moet, ontloopt hij ze niet. Immers is zijn dagelijksche bede:

Laat m' in U blijven groeien, bloeien
O, Heiland, Die de Wijnstok zijt,
Uw kracht moet in mij overvloeien,
Of 'k ben een wis verderf gewijd.

Zijn wij ook in Jezus Christus?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

De Bazuin en de „ketters". Onder redactie van Pater J. Th. Welter O. P. wordt te Amsterdam uitgegeven een „Populair Godsdienstwetenschappelijk en Apologetisch Weekblad voor Nederland en Koloniën".

In het Nr. van 31 Oct. van dat blad wordt o. a. ook deze vraag behandeld:

„Is er wel ooit *officieel* door de Kerk iemand gemarteld, gedood of verbrand?

Uit het antwoord daarop schrijven we het volgende over:

. . . . . „De kerkelijke rechtbank (Inquisitie) onderzocht het geval, sprak het vonnis van ketterij uit. De Staat, die ketterij als een halsmisdaad tegen den Staat beschouwde, voerde dan het vonnis uit. Over de ontwikkeling der ketterbestraffing in den loop der eeuwen kan ik hier niet uitweiden. Dat zou wel interessant zijn, maar te uitgebreid. In de eerste eeuwen wilde men van kerkelijke zijde volstrekt niet weten van het dooden der ketters. Eerst in later eeuwen kwam dit op, onder verschillende invloeden van rechtskundigen en maatschappelijken aard. In de eeuwen, dat mede de doodstraf stond op ketterij als halsmisdaad tegen den *staatsgodsdienst* voerde de Kerk nooit het vonnis uit.

Het is wel vreemd, dat boven deze vraag en haar antwoord, staat:

„De Kerk veroordeelde nooit iemand ter dood".

terwijl in het antwoord op een direct aan deze voorafgaande vraag o. a. gezegd wordt:

„Het Concilie van Constanz (1414—1418), waar o. a. Jan Hus werd veroordeeld, die den vuurdood onderging, veroordeelde ook opnieuw de leer van Wiclef, als kettersch. Martinus V, die in 1417 tot Paus werd gekozen en die stierf in 1431, en van zijn benoeming af het Concilie van Constanz presideerde, gaf bevel om het gebeente van Wiclef uit te graven, te verbranden en de asch te verstrooien. Dit gebeurde in 1427".

Men vraagt zich toch af: als het Concilie van Constanz Hus veroordeelde en deze den vuurdood onderging, w a a r t o e heeft het concilie hem dan veroordeeld? Niet ter dood? Waartoe dan? En wie bracht hem dan tòch ter dood? Wie waagde het een ander vonnis aan hem uit te voeren dan waartoe het Concilie hem had veroordeeld, en wie had dat vonnis over hem gestreken?

Hoe denkt de Roomsche Kerk nu over het ter dood brengen van ketters? Deze vraag is gewichtig en blijft ook na de boven weergegeven uiteenzetting gewichtig. De Staat beschouwde ketterij als halsmisdaad tegen den *staatsgodsdienst*, en bracht daarom de ketters ter dood. Hierbij doen zich eenige vragen voor.

1. Is de Roomsche Kerk van oordeel, dat zij Staatskerk behoort te zijn?

2. Is zij van oordeel, dat personen, door haar als ketters gebrandmerkt, door den Staat om het leven gebracht behooren te worden? Of, zoo al niet om het leven gebracht, dan toch door den Staat vanwege hun ketterij bestraft behooren te worden?

Deze vragen staan — gelukkig — ver af van de praktijk, maar hebben ter beoordeeling van het wezen der Roomsche Kerk groote beteekenis.

Het licht der historie en het licht der Schrift. De redactie geeft een korte historische beschrijving van het geval van Wiclef, wiens beenderen op pauselijk bevel werden uitgegraven en

verbrand, en zegt dat, door deze omlijsting een licht op die daad valt, waardoor ze begrijpelijk en voor dien tijd heel gewoon wordt. Wat we hier echter bij missen is dit, dat die daad *niet* gezet wordt in het licht der Heilige Schrift. Daarmede, dat het geval begrijpelijk en voor dien tijd heel gewoon wordt, zijn we er nog niet klaar mee. De vraag die dàn komt, is deze: hoe oordeelt de Kerk van Rome er *nu* over? Is die daad, gezien in het licht der Heilige Schrift, goed of af te keuren? Heeft de Kerk, die de beenderen van Wicklef liet opgraven en verbranden goed of verkeerd gehandeld? Spreekt Rome zich daarover niet uit? Dat te hooren is voor ons gewichtiger dan een historische uiteenzetting van het gebeurde.

Een geschiedenis van het Baptisme. Zij, die onze beweging niet goed gezind zijn of niet beter weten, noemen het Baptisme gaarne in een adem met de Wederdoopers. Omtrent die laatsten is in schoolboekjes zooveel gruwelijks verteld, dat een gemiddelde Nederlander van een beweging, die eenige verwantschap vertoonen moet met die oproerkraaiers, niets meer moet hebben. We lijden daaronder. Wie ons leert kennen zooals we zijn, merkt wel, dat er niets schrikwekkends aan ons is. Maar zoover komen niet allen. Nu is wat er omtrent de z.g.n. Wederdoopers in de schoolboekjes en populaire lektuur ten beste gegeven wordt, niet alles overeenkomstig den tegenwoordigen stand der wetenschap omtrent deze geestelijke stroomingen. Daarom is er behoefte aan twee werken: een, dat een historisch zuiver beeld geeft der z.g.n. Wederdoopers, en een, dat aantoont hoever onze historische en principieele verwantschap met de z.g.n. Wederdoopers gaat. Niet dat anderen er zoo gretig naar zouden grijpen, maar voor onze eigen menschen voorzag het in een dringende behoefte. *Wij* hebben er belang bij dat omtrent ons en onze geestelijke voorouders, de waarheid aan den dag komt.

„Daar staat geschreven". Over deze tekst heeft, naar mij uit enkele brieven blijkt, een Herv. predikant voor korten tijd een preek gehouden voor de Radio. Hij heeft daarbij dingen gezegd, dat niet alle luisteraars aanstonden. Men heeft hem zoo verstaan, dat hij beweerde, dat de verschillende gezindten den bijbel niet in zijn geheel nemen. Ook wij Baptisten deden dat niet. Natuurlijk is dat voor een Baptistisch oor niet aangenaam te hooren, vooral, omdat ook zoovele niet-baptisten dergelijke woorden in hunne ooren opnemen.

Nu lijkt het ons niet van tact te getuigen, om in een preek te spreken over de tekortkomingen en fouten van anderen, en die dan nog wel bij name te noemen, vooral niet als zoo'n preek per radio wordt uitgezonden. Maar als een predikant nu eenmaal niet meer tactgevoel bezit, is daar weinig aan te doen. Men moet dan maar vertrouwen op het gezonde oordeel der luisteraars, die geen bewondering zullen koesteren voor dergelijke etheraanvallen op andersdenkenden.

L.

III

DE DISCIPEL IN HET NIEUWE TESTAMENT.

In „The Baptist Times", officieel orgaan van onze geloofsgenooten in Engeland verschijnen op het oogenblik lezenswaardige artikelen van de hand van Dr. T. R. Glover, lector aan één van Engelands bekendste universiteiten. Dr. Glover heeft zich op menig gebied onderscheiden. Zijn boeken behooren tot de meest waardevolsten en zijn werkjes over godsdienst genieten een ongewoon groote bekendheid.

De redactie van „De Christen" heeft daarom gemeend de lezers van haar blad in kennis te stellen met genoemde artikelen. Op onze j.l. gehouden redactievergadering heb ik de taak op mij genomen, deze artikelen te vertalen en indien noodig, te bewerken voor ons weekblad.

Onze broeder Dr. Glover heeft boven zijn eerste artikel geschreven:

DE LEERLING.

Bij het woord „discipel" moet gedacht worden aan een persoon, die zich hoofdzakelijk bezig houdt met leeren. Een discipel is werkelijk een leerling. Het N. Test. toch laat ons in de Evangeliën en in de Handelingen een groep van mannen zien, die voor alles leerlingen zijn. Ze bewegen zich in werelden, waarvan ze zich nog geen voorstelling hebben kunnen maken. Hieraan heeft men niet altijd gedacht, maar het rekening-houden met de werkelijkheid zal voor onze studie van het N. Test. een nieuwe prikkel zijn. We krijgen dan een nieuwe kijk op het N. Testament.

Vanaf het begin kan de geschiedenis van het christelijk leven samengevat worden in het refrein van het bekende Keswick-lied: „Ik heb de grootheid van uw liefhebbend hart ontdekt". Jezus Christus was een nieuwe werkelijkheid en de waarde van een nieuwe werkelijkheid kan men zich niet vlug genoeg realiseeren, tenzij deze niets te beteekenen heeft. De menschen hebben tijd noodig, om zich Jezus voor te stellen. Jezus is zoo rijk aan verrassingen, is zoo veelzijdig. „Alles wat God doet", schreef Tertullianus, „is kenbaar aan twee dingen: eenvoud en macht". Jezus heeft beide, en vanuit deze beide gezichtspunten verlangt Hij studie. De discipel is een leerling!

In de eerste plaats hebben wij te denken aan de Christus, zooals men Hem niet verwacht had! Jezus beantwoordde niet aan de verwachtingen van het volk, en ook was Hij niet de Messias uit de boeken, Hij was geen wonderfiguur, Hij was noch Koning noch veroveraar. Hij verwoestte niet het Koninkrijk van Israël. Hij deed niets wat men van de Messias verwachtte. Om in deze leemte te voorzien, grepen de eerste christenen naar het O. Test. en stelden een schema van bewijsteksten samen, om te toonen, dat de geheele Schrift een Messias voorspelt; dat alles wat voorspeld is van de Messias slaat op Christus; en dat alles wat slaat op Christus was voorspeld en was voorspeld van de Messias. „Uit Egypte heb ik mijn zoon geroepen", citeert Mattheus. Maar een verwijzing naar het oorspronkelijk verband toont, dat het niet zinspeelde en zelfs niet zinspelen kon op de Messias. Maar men ging nog verder van huis: de horens van de eenhoorn beteekenden de twee balken van het kruis; de 318 knechten van Abraham was een raadsel op de kruisiging, want 18 is in het Grieksch IH — de eerste twee letters van het Grieksche woord voor Jezus en 300 is in het Grieksch T — een afbeelding van het kruis. Deze methode van Schriftverklaring berooft het O. Test. van zijn oorspronkelijke beteekenis en geeft er een andere beteekenis aan. Deze soort van uitlegging laat ons niet zien, wie Jezus eigenlijk was. Hij blijft de onverwachte Christus.

Christus sluit in zich (wanneer men het zoo eens mag zeggen) een onverwachte God. Jezus Christus heeft, zooals wij steeds meer inzien, de voorstelling van of de opvatting over God veranderd, d. w. z. een heel andere opvatting ontwikkeld als die de menschen hadden. En het proces is nog lang niet geëindigd. Veel van hetgeen wij verstaan onder het woord God is nog een bewijs van ons voor-christelijk denken en moeilijk te vereenigen met de geest van Christus. De discipel had God opnieuw moeten betrachten, had opnieuw over God moeten nadenken in het licht van Christus.

Het is niet gemakkelijk in de liefde van God te gelooven. Jezus heeft zich alle mogelijke moeite moeten geven, om menschen tot geloof in de liefde van God te brengen. De natuur is onduidelijk in haar getuigenis.

Het was niet gemakkelijk voor de heidenen om één God te aanvaarden. Ofschoon wij het getuigenis van heidenen hebben, die tot het geloof kwamen en daarin vrede vonden, zoo kunnen wij, die niet in het polytheïsme (veelgodendom) zijn opgegroeid, dat toch moeilijk begrijpen. Maar voor Jezus was God Eén, en verheven, en Vader in de volste en reinste beteekenis van het woord.

Indien wij Jezus' opvatting over God accepteeren als een stelling, zoo is er een leeftijd voor noodig — feitelijk vele

leeftijden — om dat in het leven om te zetten of z'n betrekking tot de ervaring te laten uitkomen. De discipel, die zoo hoog gestegen is, om de centrale idee van de Meester te begrijpen, is altijd meer dan een leerling.

Grieksche wijsgeeren — en we moeten met alle eerlijkheid toestemmen, dat ze de beste denkers van de wereld waren — weigerden liefde met God te vereenigen. Velen zouden nauwelijks toegeven, dat God een persoon is of dat Hij wezenlijk bestaat, zooals wij het gelooven. De meesten deelen de overtuiging van Plato, dat indien men door onderzoek kan uitmaken wat God is, men de groote massa God niet begrijpelijk kan voorstellen. De Godsvoorstelling van Jezus had men niet verwacht en de christen van vroeger moest daarom veel leeren.

We gaan over tot iets meer algemeens. Iedere origineele denker komt met de moeilijkheid in aanraking, dat hij slechts in het bezit is van een oude taal, waarin hij nieuwe ideeën moet overbrengen. Niets is moeilijker dan mannen te worden, die een nieuwe gedachte moeten geven aan een oud woord.

De discipel moest tegelijk onderwijzer en leerling zijn. Hij had ook oude denkbeelden, die hij moest corrigeeren door nieuwe intuïtie en nieuwe proefneming. Hij moest zichzelf oriënteeren aan zijn Meester. De werkelijke opvoeding, waarop we hebben gezinspeeld, is in de eerste plaats niet *wat* de Meester zegt, maar *hoe* de Meester denkt, *waarom* Hij zoo denkt en hoe *Hij* er op reageert. En eerst daarna heeft de discipel te leeren hoe hij anderen moet onderwijzen, en daar moet hij steeds weer opnieuw beginnen te leeren. Dit is verre van verlies te zijn; het beoogt een beter begrip van wat hij geleerd heeft, en altijd nieuwe verlichting als hij worstelt met de nieuwe waarheid, om ze op de een of andere wijze ingang te doen vinden in de harten van wederstrevende menschen — wederstrevend, want hoe gewillig de menschen te Athene of ergens anders mogen zijn om iets nieuws te hooren, slechts weinigen zijn bereid om de groote intellectueele arbeid te ondernemen, het geheele leven op de basis van een nieuw beginsel opnieuw te overdenken.

Het behoort eigenlijk meer tot een ander artikel van deze serie, maar hier moet het tenminste gezegd worden, dat alle theologie van deze N. Testamentische discipelen in de toekomst ligt. Daar zijn heel eenvoudige naturen, die gelooven, dat ze het beter zonder theologie konden doen; maar geen christen heeft het recht om zoo eenvoudig te zijn. Indien Christus niet past bij de beste en de meest ware menschelijke gedachte, dan kan Hij de beste van de menschen niet veel helpen — of de slechtste, één van beiden. Nog eens, hier moet de christen een leerling zijn.

De christelijke boodschap moest verkondigd worden in een wereld, die wezenlijk bestond — aan werkelijke menschen in deze of gene synagoge, op de hoeken der straten, op de marktplaats. Deze menschen waren handelslieden, belastingambtenaren, slaven en slavenhouders, dieven, ouders, echtgenooten, zonen, goede en slechte burgers, menschen, die leven in een netwerk van menschelijke betrekkingen: huishoudelijke, sociale, economische en politische betrekkingen.

Hoe stond de christelijke boodschap tegenover al deze betrekkingen? Kon een christen een overheidspersoon, een dief, een slavenhouder zijn?

Waarheid, teederheid, reinheid — dit zijn christelijke woorden, die voor ons slechts voor uitleg vatbaar zijn in termen van Christus. Maar wij spreken over een eeuw van voor 1900 jaar geleden. Iedere deugd en iedere ondeugd moet opnieuw gezien worden in het licht van Christus. Er is een nieuwe norm voor iedere plicht en er zijn oneindig veel nieuwe plichten. Er is een nieuwe geestelijke beteekenis in iedere gedachte of handeling; de christelijke propaganda moet bevorderd worden door middel van opnieuw geboren levens. Maar hoe? en de details? en de verhouding van gedachte tot daad? en wat is toelaatbaar en wat niet? Het geheele optreden moet opnieuw doordacht worden. De christen is inderdaad een leerling.

Een leerling was hij en hij leerde zijn lessen; en wij, die 19 eeuwen later leven, zijn zijn schuldenaren wegens de wijze, waarop hij het deed.

(Vertaald). D. H.

III

ZENDING.

Zendings Echo.

„Zendings Echo" is een Nederlandsch zendingsblad, waarin mededeelingen staan over het Russisch Zendingsgenootschap. Kolonel F. J. Miles vertelt ons in zijn „Open brief aan alle christenvrienden in Nederland" verschenen in het eerste nummer van genoemd blad, dat het Russisch Zendingsgenootschap het oudste buiten Rusland in het leven geroepen Zendingsgenootschap is, hoewel het eerst een andere naam droeg.

Veel goeds is er reeds voor Rusland gedaan. Maar er kan en er moet nog meer gebeuren. Ds. Miles beweert, dat in zoo'n uitgestrekt land als Rusland 100 Zendingsgenootschappen niet teveel zouden zijn.

Het secretariaat voor de Nederlandsche afdeeling van het Russisch Zendingsgenootschap berust bij Mej. A. M. Ubbink, Dieren, die gaarne inlichtingen verstrekt.

Over de oorsprong van het Russisch Z.g. deelen we later wellicht nog iets mee. D. H.

De Christus-boodschap aan Israël

De bekende en wetenschappelijk goed onderlegde Duitsche Baptistenprediker Naphtali Rudnitzky werkt reeds geruimen tijd met veel liefde en toewijding onder het volk van Israël. Zelf Israëliet zijnde van geboorte, kent hij van zeer nabij de nood, en vooral de godsdienstige nood, waarin zijn volksgenooten verkeeren. Wij West-Europeanen vergeten wel eens of beter nog: wij staan er nog veel te weinig bij stil, dat het heil, de redding *van de Joden* komt. En wij zijn het aan onszelf en aan onzen Meester, die ook tot het oude volk behoorde, verplicht, om de zending onder de Joden met onze gebeden en gaven te ondersteunen.

Onder bovenstaand opschrift vertelt Naphtali Rudnitzky iets over deze zending, over de noodzakelijkheid daarvan en over zijn eigen arbeid, die hij reeds jaren mag doen. Laat ik hem zelf het woord mogen geven en U vragen, enkele oogenblikken naar hem te willen luisteren.

„In de vele nooden van de tegenwoordige tijd heeft de geloovige christenheid de roeping, de boodschap van troost, licht en leven te verkondigen. Deze boodschap moet ook aan Israël gebracht worden. Israël is het volk, waarop de Heere Jezus Christus vooral de aandacht van Zijn gemeente heeft gevestigd. „Maar gaat veel meer henen tot de verlorene schapen van het huis Israëls" (Matt. 10 : 6), zoo luidt de opdracht aan de nieuw gekozen apostelen. Paulus, de zendeling onder de heidenen is ook getrouw gebleven aan deze opdracht.

Het is in de tegenwoordige tijd algemeen bekend, dat groote groepen in het Jodendom zich ernstig bezig houden met de Messias-Jezusvraag. In de pers beluisteren we Joodsche stemmen, die openlijk Jezus Christus belijden. Hier en daar, in Polen en in het Zuid-Oosten van Europa worden vereenigingen gesticht en ontstaan gemeenschappen van Joodsche belijders van den Heer. Zeer ernstig wordt de vraag overwogen, om te komen tot het ontstaan van een Joodsch-christelijke synagoge of gemeente. De mogelijkheid, Joden met het Evangelie te bereiken, is thans grooter dan in welke tijd ook.

De beste manier, om de Joden met het Evangelie in aanraking te brengen, is nog altijd het houden van regelmatige bijbelbesprekingen en van onderwerpen, waarin met het getuigenis van de Schrift gewezen wordt op Jezus Christus als de Messias. Dat hebben vele christenen, die voor het heil van Israël bidden, door mijn wijze van werken ingezien. Omdat de tijd nu noopt, om een middelpunt voor Zuid-Duitschland te hebben, vanwaar uit de Christus-boodschap gebracht kan worden, evenals dat gebeurt vanuit Berlijn,

Hamburg en Keulen, zoo is wel geen stad meer daartoe geschikt dan Frankfort a/d Main.

Gedurende de laatste vier jaar van mijn werkzaamheid, die ik vanuit Fr. a/d Main heb kunnen doen, heeft zich menige nieuwe deur geopend. Door omstandigheden kon ik helaas een geruime tijd niet in Fr. a/d Main zijn. Alhoewel de boodschap van Christus ook aan vele niet-Joden gebracht is, zoo is het om de zaak zelf zeer te wenschen, dat ik mij in mijn arbeid vooral beperk tot de arbeid onder Israël, met als Fr. a/d Main als middelpunt.

Met oprechte dankbaarheid moet ik melding maken van de hulp van Israëls vrienden in Zweden en Finland."

Tot zoover Rudnitzky. Het lag in zijn bedoeling, om September reeds een begin te maken met geregelde samenkomsten. Deze samenkomsten zullen eerst in zijn woning te Fr. a/d M. gehouden worden. Eerst moest hij echter een reis — ook in verband met de zending onder Israël — maken naar Polen en de Donaulanden.

„De Olijfberg" is het orgaan van de Duitsche vrienden van Israël.

Ook deze zending heeft het gebed en de gaven der geloovigen noodig, want ook hier gaat het om de Christusboodschap, die ook aan Israël gebracht moet worden. D. H.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Amalekieten afgeslagen. Bezoek van Mozes' schoonvader.

Exod. 17 : 8—18 : 27.

Les voor Zondag 13 Dec. 1931.

Voor deze week kan de vertelling zonder inleiding aansluiten bij die van de vorige week. In dien zelfden tijd gebeurde het, dat de Israëlieten overvallen werden door de Amalekieten, een zwervend volkje, dat er van hield om zich, waar dat maar mogelijk was, buit te verwerven.

In allerijl organiseerde Jozua de strijdbare mannen van Israël om het volk tegen de Amalekieten te verdedigen.

Terwijl Jozua op deze wijze deed, wat hem door Mozes geboden was, gingen Mozes, Aäron en Hur op een hoogte om den strijd te zien. Mozes had de staf Gods mee genomen en hield dien omhoog. Dat kan beschouwd worden als een gebed zonder woorden. Immers die staf Gods was het door God gegeven teeken, dat Mozes op de wondermacht Gods mocht rekenen. Zie Ex. 4 : 1—5, 17 en 20. Zoo herinnerde M. God aan zijn belofte. Met een klein beetje fantasie kan men zich gemakkelijk voorstellen, wat er verder gebeurde; en vertellen kan men het dan ook. Men vestige de aandacht vooral op de fijne samenwerking, die we hier zien.

Over de Amalekieten werd besloten, dat ze zouden worden uitgeroeid. Mozes bouwde een altaar, waarop ongetwijfeld een dankoffer is gebracht.

Nu moeten wij even met onze gedachten terug. Toen Mozes door den Heer geroepen was om Israël uit Egypte te leiden, had hij een vrouw en twee zoons. Natuurlijk nam Mozes zijn vrouw en kinderen mee. Later heeft hij ze echter terug laten brengen naar zijn schoonvader (18 : 2); misschien is hij bevreesd geweest, dat hun leed kon geschieden. Zoo waren ze dan weer bij Zippora's vader.

Maar nu was die eerste gevaarlijke tijd voorbij, en ik vermoed, dat Mozes bericht gestuurd heeft naar zijn schoonvader, dat hij nu wel zelf voor zijn vrouw en kinderen kon zorgen. Zoo zien we nu, dat Jethro Mozes bezocht en hem zijn vrouw en kinderen bracht. De begroeting was natuurlijk echt Oostersch: De schoonvader wordt in het verhaal genoemd; de vrouw niet!

Het spreekt vanzelf dat Mozes veel vertellen moest, en Jethro, ofschoon een Heiden, bracht een dankoffer aan Israëls God, toen hij van zijn schoonzoon alles had gehoord (8—12).

Jethro bleef nog een paar dagen en zag al het werk dat Mozes te doen had

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

24.

(Giuseppe Fiorelli, een kleine Savoyaard, kwam als zwerveling te Parijs, waar hij onderdak had gevonden bij Marie, eigenlijk Martha Gilbert geheeten, die met haar broer Richard leefde en een kindje, dat zij op straat gevonden had, voor zich behield. Zij vreesde zeer voor ontdekking. Giuseppe werd jongste bediende bij den heer Manuel en leert door de Zondagsschool den Heer Jezus kennen. Richard was zwaar ziek geworden en in het ziekenhuis gebracht, waar hij ten slotte in vrede ontsliep. Giuseppe was daarbij tegenwoordig en wordt getroost door zuster Huber. Hij vertelt dat Marie niet komen kon, daar nichtje 's nachts ziek geworden was. Zij was geheel blauw van benauwdheid geweest.)

»Het kind heeft zeker een aanval van kinkhoest gehad«, zeide vrouw Motta, die zich dicht in de nabijheid bevond en die veel belangstelling voor Richard tijdens zijn ziekte vertoond had. »Mijn arme kleine Julia heeft hetzelfde gehad. O, wat een verschrikkelijke nacht heb ik toen met de kleine doorleefd!«

Zij bedekte haar gezicht met beide handen en weende bitter. Giuseppe sloeg haar medelijdend gade.

»Die arme moeder heeft haar dochtertje verloren en is nog steeds ontroostbaar daarover«, zeide de verpleegzuster.

»Verloren?« vraagde Giuseppe.

»Ja«, antwoordde zuster Huber. »Zij lag ernstig ziek in het ziekenhuis, en toen de vrouw, die de kleine zoolang verzorgde, zoo langen tijd niets meer van haar hoorde en geen cent meer bezat, legde zij het kindje op straat neer, in de hoop, dat een politieagent zich over haar ontfermen zou en haar in een vondelingenhuis zou brengen. Alle nasporingen omtrent het kindje bleven sedert dien tijd vruchteloos. De pleegmoeder had direct na haar onzinnige daad berouw en is onmiddellijk teruggeloopen om de kleine weer op te halen; maar zij was er reeds niet meer. Zij vertelde, dat zij het kind in een oud stuk goed had gewikkeld en op een vuilnishoop gelegd, waar het haar klaarblijkelijk goed beviel; want het had gejuicht, toen zij het verliet. Maar nu is het haar precies, alsof zij het dag en nacht hoort schreien, en zij weet van vertwijfeling haast geen raad. — Maar jongen, wat zie je er uit! Het spijt mij, maar ik had je die geschiedenis niet moeten vertellen, nadat je zoopas al zooveel hebt doorgemaakt.«

»Wat voor een dag was het?« vraagde Giuseppe, wiens gezicht bij het verhaal van de zuster doodsbleek geworden was.

»Bedoel je, toen het kind verloren ging?« zeide zuster Huber. »Dat kan nog niet zoo heel lang geleden zijn. Maar laat ons daar nu liever niet meer over spreken, mijn jongen.«

»Ik moet zoo gauw mogelijk naar Marie terug«, zeide Giuseppe, zich met moeite beheerschend. »Ach, wat zal die arme Marie nu moeten doen?«

»Ja, het zal een bizonder zware slag voor haar zijn, vooral, daar zij hem niet eens meer heeft kunnen spreken. Nu, mijn jongen, wees sterk hoor, en tot ziens!«

Met deze woorden sloot de medelijdende zuster het kind nog eens in haar armen.

In de gang ontmoette Giuseppe nog vrouw Motta. Zij gaf hem vriendelijk de hand en zeide: »Ik heb er over gedacht, dat je mij misschien een grooten dienst kunt doen, omdat je zoo dicht bij de plaats woont, waar de pleegmoeder mijn dochtertje heeft neergelegd. Misschien hoor je toevallig eens, dat men een kind op een vuilnishoop gevonden heeft. Jullie jongens komt vaak heel wat te weten, waar anderen misschien nooit achter komen. Wil je er wel aan denken?«

De arme moeder zag hem bij deze vraag zoo smeekend aan, dat hij onwillekeurig zijn oogen neersloeg en er met moeite uitbracht: »Ja, ik zal doen, wat ik kan, om de kleine te vinden«.

13—16. Dat leek Jethro niet goed. Hij vond dat Mozes het veel te druk had en gaf hem een goeden raad, 17—23. Mozes zag in, dat zijn schoonvader gelijk had en volgde den goeden raad op, 24—26. Daarna ging Jethro weer naar zijn eigen woonplaats terug, 27.

Met het oog op de voorbereidingen voor het kerstfeest, die in deze weken veel tijd in beslag nemen, is de stof voor deze les betrekkelijk gering.

K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Wees op uw hoede voor de rust van de ongehoorzaamheid.

Nooit kan ik de geschiedenis van Jona lezen, of ik moet mij over zijn slaaplust verwonderen. Het was namelijk noodweer op het water en den ruwen zeelieden sloeg zelfs de schrik om het hart. Welk mensch bij de zee betrokken zijnde, hetzij als varende of als diens huisgenoot, zou dien nacht een oog kunnen dichtkrijgen? Maar Jona liet de storm bulderen en de grimmige, woeste golven het vaartuig, dat hem droeg, beuken tot brekens toe. Hij had slaap en ging dus slapen, precies als menigeen, die zijn groote behoefte aan slaap zelfs in de kerk gul wiegend openbaart en daarbij — tot diepe ergernis van de ernstige toehoorders en tot niet gering genoegen van de vroege jeugd — zijn eigen liedje zingt!

Ik had Jona anders willen hebben. Was hij geen plichtverzaker? Geen wegloober? Had God hem niet naar Ninevé geroepen en had hij niet beslist geweigerd aan die roepstem gehoor te geven? Had hij niet willens een eigen weg gekozen? Ik stel u den Jona van mijn verbeelding voor: een man, die wel slapen wilde, maar niet slapen kon; die in de vlagen van den wind door het want van het vaartuig God dreigend hoort roepen: „Wat doet gij hier, menschenkind?"; die eindelijk handenwringend van zijn leger opstond en zuchtte: „Wat ben ik toch begonnen! Alle deze dingen getuigen tegen mij!"

En waarom zou ik hem niet alzoo aan u voorstellen? Immers toen Jacob zijn ouden vader bedrogen had en een goed heenkomen zocht in een vlucht, droomde hij in dien eersten nacht ver van de ouderlijke tent van geopende hemelen en van een God, die hem gadesloeg, niet omdat hij des daags bijzonder gelukkig gestemd was geweest, maar omdat een gevoel van verlatenheid en smart over de zonde hem had aangegrepen. Simon Petrus, anders zoo vlug ter been, kon in den wedloop met Johannes niet het eerst bij het geopende graf komen, omdat hij den verschrikkelijken last van zijn verloochening meedroeg. Loop maar eens hard, wanneer ge zoo'n pak op uw rug hebt! Terecht laten de dramatisten hun karakters, aan wier handen onschuldig bloed kleeft, kommervolle dagen en onheilspellende nachten beleven. Daarom vraag ik nog eens: waarom zou ik u Jona niet voorstellen als iemand, die door den orkaan tot wanhoop was gedreven? Maar mijn verbeelding is dezen keer even ver van de werkelijkheid verwijderd als de zon van deze aarde.

Jona sliep! Jona sliep vast! Jona sliep zoo vast, dat de kapitein hem moest wakker schudden!

* * *

De zonde heeft blijkbaar tweeërlei uitwerking: rust of onrust.

En welke zonde baart rust? Niet de zonde van bedrog en diefstal gelijk die van Jacob; noch die van verloochening in een zwak oogenblik gelijk die van Petrus. Maar wanneer God roept en de geroepene Hem niet gehoorzaamt; wanneer Hij zegt: „Doe dat!" en Zijn knecht is weigerachtig, dan krijgt hij . . . . rust! Hij wordt slaperig; hij

---

»En je belooft mij ook, het direct aan mij te zeggen, als je eens iets hoort?«

»Dan kom ik zoo gauw ik kan«, antwoordde Giuseppe met nog altijd terneergeslagen blik.

Toen de vrouw afscheid van hem genomen had en hij alleen de lange gangen van het gebouw doorging, zuchtte hij op bedroefden toon zachtjes voor zich: »Mijn arme Marie! Nu moet zij beiden op één dag missen, Richard en klein nichtje! Hoe zal zij dat kunnen verdragen?«

Het was voorzeker geen gemakkelijke taak, die de jongen thuis wachtte. Hoe zou hij Marie de treurige tijding brengen, dat Richard niet meer in leven was? Zij had zóó beslist op zijn genezing gehoopt, dat zelfs de gedachte, dat hij nu bevrijd was van alle ellende van dit leven, haar geen troost zou geven. En hoe zou hij haar dan wel duidelijk moeten maken, dat hij de moeder van het kindje gezien had, dat Marie met zulk een hartstochtelijke liefde een plaatsje in haar hart gegeven had en dat zij nu als het haar uitsluitend toebehoorende eigendom beschouwde? Geen wonder, dat Giuseppe voor de taak, die voor hem lag, terugschrikte, te meer, waar het hem geen oogenblik in de gedachte kwam, dat Marie er ook maar een oogenblik aan denken kon, het kind aan de rechtmatige moeder te onthouden.

De ontdekking, dat het kindje het verloren dochtertje van vrouw Motta was, en de smart om het sterven van Richard hadden den jongen tot diep in zijn hart getroffen. Het was hem, alsof de bliksem vlak voor hem was ingeslagen. Hij had het gevoel, dat hij nu maar zoo gauw mogelijk naar Marie moest gaan, om eerst te vertellen, wat er gebeurd was, vóór hij met de moeder sprak.

Het was al laat in den avond, toen hij het zolderkamertje binnentrad. Marie zat met klein nichtje op haar schoot bij het vuur en zong de kleine iets voor. Zij had in 't geheel geen mooie stem, maar toch waren beiden zichtbaar tevreden.

»Nu, wat breng je voor tijding, Sep?« vraagde zij, toen de jongen de kamer binnen kwam. »Gaat het al wat beter met hem, en bevalt het hem nogal in het ziekenhuis?«

Giuseppe wierp zich naast haar op den grond en begon hevig te weenen.

»Maar spreek dan toch!« riep zij ongeduldig, hem in zijn angst bij zijn schouder grijpend, terwijl zij hem ruw heen en weer schudde. »Is het minder met hem? Of is hij misschien zelfs al dood?« voegde zij er met nauwelijks hoorbare stem aan toe.

Inplaats van antwoord te geven sloeg Giuseppe haar de armen om haar hals en snikte nog bitterder. Nu was haar alles duidelijk.

Dicht tegen elkander aan weenden zij beiden, of hun hart daarbij zou breken.

Na eenigen tijd richtte het meisje zich op, droogde haar tranen en vraagde dringend: »Zeg mij de waarheid, Sep! Geloof je, dat men goed voor hem is geweest in het ziekenhuis? Heeft hij nog met je kunnen spreken, of was hij reeds dood, toen je daar kwam? Vertel het mij gauw!«

»Neen, hij heeft nog lang met mij gesproken«, antwoordde de jongen, terwijl hij met moeite zijn tranen zocht te bedwingen. »Er waren ook een paar heel vriendelijke, zachte vrouwen, die voor hem deden, wat zij konden«.

»En ik kon hem niet eens meer groeten!« riep Marie, andermaal in tranen uitbrekend. »Mijn arme Richard! O, dat hij zoo van ons weggaan moest! Was hij niet zeer bang, Sep?«

»Neen«, antwoordde Giuseppe, »neen, in 't geheel niet. Ik weet niet, of hij den Heer Jezus gezien heeft; maar hij heeft gezegd, dat Hij heel dicht bij hem was, en hij zag er dan ook zóó gelukkig uit. O, je had hem eens moeten zien, Marie!«

Wordt vervolgd.

hoort en ziet allengs weinig meer. Hij draagt de livrei van het Koninkrijk en slaapt een vasten slaap.

Vertelde de Heer indertijd van een mensch, die van plan was buitenlands te reizen? Hij riep zijn bedienden tezamen en stelde zijn bezit onder hun beheer. Den een vertrouwde hij vijf talenten, den ander twee en den derden één talent toe. De opdracht was om al dat geld productief te maken. Nu, de beide eersten deden hun uiterste best en hadden bepaald groot succes, doch de derde benijdde zijn broeders en dacht: „Laten zij zich maar inspannen. Wat ik heb, heeft toch weinig te beteekenen", en hij begroef zijn talent in den grond en . . . . . de man had rust!

Had God de gemeente van Laodicea niet geroepen om als een vuurtoren te zijn in de woelige zee? Had Hij haar het evangelie niet toevertrouwd ten einde het in geheel donker Klein-Azië te laten schijnen? Doch de gemeente weigerde. Inplaats van de vensters wijd open te werpen, opdat elke pelgrim het licht zou zien, ging zij heen en sloot deuren en ramen zorgvuldig toe. En het gevolg was, dat wegens gebrek aan versche lucht de lampen heel laag begonnen te branden en de menschen in diepen rust geraakten!

Jona genoot de rust van de ongehoorzaamheid. Wat een rust! Ninevé zou vergaan; het schip zou door den storm worden vernield en tientallen menschen, onder wie hijzelf, verdrinken. En nog altijd had Jona rust!

* * *

Is de rust van de ongehoorzaamheid aan God niet iets verschrikkelijks?

Zij is minstens gelijk aan die van den opiumschuiver en van den morphinegebruiker.

Hoevelen toch zijn den wil van den Heer ongehoorzaam en . . . . hebben nergens last van! Zij beroepen zich soms ook nog op het feit, dat zij nergens last van hebben ten einde hun ongehoorzaamheid goed te praten!

Laat ons de Meester boven alles en allen uit dienen. Laat ons onvoorwaardelijk doen, wat Hij zegt. Laat ons zonder aarzelen gaan, waarheen Hij wijst. Dat is de eenige weg om wakker en helder te blijven; om menschen en omstandigheden te zien zooals zij zijn; om God te aanschouwen in al de heerlijkheid van Zijn vermogen! Dat is de eenige weg tot een overgelukkig, rijkgezegend, intens leven!

Met welk een wonderbaar stormtooneel wordt een van de laatste bladzijden van het boek „de Handelingen der Apostelen" gevuld! Het schip loopt vast en wordt verbrijzeld, maar geen enkele van de opvarenden verliest er het leven bij. Allen komen behouden op Milete aan, waar, dank zij de schipbreuk, vele zieken van hun kwalen werden genezen. In storm en ondergang, in redding en genezing, komt Jezus uit als de trouwe Medgezel en de Goddelijke Bevrijder. Hoe onuitsprekelijk rijk zullen Paulus en Lucas zich gevoeld hebben, toen alles achter den rug was en zij terug konden zien! Wat zullen ze toen hoog en breed hebben geleefd! Zij waren mannen van gehoorzaamheid.

Zullen ook wij niet gaan, waar de Heer ons roept? Gaan ook al kost het een groot offer? Gaan al moeten wij zelfs vader en moeder daarmede den rug toekeeren? Dat is de eenige weg om te leven. Elke andere weg voert tot slaap, diepen slaap, slaap zelfs, wanneer dood en verderf rondom ons woeden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LEESTAFEL

BOEKBESPREKING

Zondagsschooluitgaven van G. F. Callenbach.

Wij ontvingen van dezen uitgever een keurige collectie Zondagsschoolboekjes, ter inzage en bespreking.

Evenals andere jaren zien de boekjes er keurig uit.

De frissche kleuren en teekeningen op den omslag, werken vervroolijkend op de kinderen in, en doen hen de boekjes met zorg behandelen.

Alle boekjes zijn verzorgd met moderne teekeningen, die het innerlijk voor het jeugdig publiek zeer aantrekkelijk maken.

Boekjes van f 0,55 en hooger zijn ook gebonden verkrijgbaar. Om een kind eens extra te beloonen is zulk een gebonden boekje heel geschikt, want de uitvoering der banden is in een woord fijn!

De schrijvers en schrijfsters zijn alle voor hun taak berekend, al is er toch nog heel wat onderscheid op te merken.

Zoo vinden wij b.v. Dollie van W. H. Kieviet te gewild aardig, wat onnatuurlijk. Die kinderen zijn echte boekjeskinderen. 't Komt niet zoo licht voor, dat een heel gezin van jongens *en* meisjes, zich bijna uitsluitend door een zusje, 't prinsesje laat leiden. Vooral niet als dat kind dan ook nog zoo heel goed en lief is. Het „besluit" zou ook een opmerkzaam *kind* reeds tot de conclusie kunnen brengen dat het een „verzonnen verhaal" is. En 't is nog al een boekje voor de grooteren.

„De gestolen krijtjes" door H. van den Berg is voor kinderen van 7, 8 jaar uitnemend. Verteld in den vorm, waarin wij ook de kleine boekjes van W. G. v. d. Hulst kennen, leert het werkelijk en natuurlijk hoe bedreven kwaad weer uit den weg geruimd kan worden. De straf is daar bepaald evenredig aan de overtreding.

„Zijn Koning" van Gesina Ingwersen. 't Boekje beleefde dit jaar een tweede druk. Er was goeds van te zeggen. Maar Gesina Ingwersen deugt voor *onze* Zondagsscholen *niet* evenmin als Johanna Breevoort. Deze schrijfsters moeten altijd te onpas over den kinderdoop spreken. Overigens is dit boekje goed. Gesina Ingwersen voelt heel goed aan als het om ernstige, nadenkende kinderharten gaat, en zulken zijn er toch ook genoeg.

Zeer aan te bevelen voor de hoogste klassen is „Joel, een Galilesche jongen" van A. F. Johnston. Het boekje zal vast en zeker van 't begin tot aan 't einde toe boeien en heeft bovendien het voordeel, dat er heel juist de toestanden onder 't Joodsche volk ten tijde van Jezus beschreven worden.

Van elk der meer dan 30 nieuwe verschijningen en herdrukken iets te zeggen zou te veel plaatsruimte vragen.

Over 't geheel kan nog gezegd worden, Callenbach levert voor kleine prijzen een keur van de meest geschikte Zondagsschoolbehoeften.

A. P. BARENDREGT.

Voorhoeve's geïllustreerde scheurkalender, prijs f 1.10, ziet er evenals voorgaande jaren weer welverzorgd uit. Het schild blijft in motief en uitvoering zijn roemrijk verleden getrouw. In gebonden blok-boekvorm is dezelfde kalender ook verkrijgbaar. Prijs f 1.75

De premieboeken *Gewetenswil* van Drewes en *De Sluiker* van Schippers, die afzonderlijk f 0.65 per deel kosten, zijn boeiende verhalen, welke de koopers zullen weten te waardeeren.

J. W. W.

Dezer dagen verschijnen bij den uitgever H. J. Paris te Amsterdam:

Prof. Dr. Friedrich Heiler: „De Openbaring in de Godsdiensten van Britsch-Indië en de Christusverkondiging". Voorwoord van Prof. Dr. Th. Obbink.

Dr. Willy Schohaus: „Donkere Schaduwen over het Schoolleven". Vertaald en ingeleid door Drs. C. J. Struyk.

Voorts zullen dit najaar verschijnen:

Prof. Dr. W. J. Aalders: „Binnen Zijn Lichtkring".

Fritz Künkel: „Karakter, Groei en Opvoeding".

Prof. Dr. Gustav Aulen: „De Christelijke Verzoeningsgedachte" en de Roman: „Asahel De Geroepene" door M. v. B.

Ten slotte zal tegen Kerstmis verschijnen:

Prof. Dr. J. de Zwaan: „Paulus als Geestelijk Hervormer".

J. W. W.

UIT DE GEMEENTEN

's-GRAVENHAGE, 1 Nov. Voor een volle kerkzaal mochten weer 3 jeugdige zielen door den doop belijdenis afleggen, dat zij der wereld waren gestorven en nu voor en met hun Heiland wilden leven. Twee van hen, waarvan één slechts 14 jaren telt, gaven door deze daad een juichtoon in het hart en op de lippen van de gelukkige ouders, die reeds het meerendeel van hun talrijk kroost den Zaligmaker zien nawandelen. Volge spoedig de anderen! De moeder van den anderen doopeling zag ook in dit getuigenis van haar eenigst kind, haar hartewensch vervuld. Mogen zij sieraden in de gemeente worden.

Op duidelijke en eenvoudige wijze heeft onze geachte Voorganger vóór het bedienen van dit Heilig Sacrament, aan de aandachtig luisterende schare naar aanleiding van hetgeen wij lezen in 1 Cor. 12 : 13 den doop der geloovigen verklaard. Als naar gewoonte ontvingen de nieuwe leden bij de daarop volgende Avondmaalsviering uit handen van een der broeders Ouderlingen een tekst tot aandenken, waarbij een toepasselijk woord werd gesproken.

En reeds weer hebben eenige trouwe bezoeksters onzer samenkomsten verklaard, ook den Heiland in den weg door den doopvont te willen volgen. Zoo gaat de Heere voort Zijn Gemeente te bouwen, tot eere van Zijn heiligen Naam en tot blijdschap Zijner kinderen.

Namens de gemeente, met broedergroeten aan alle gemeenten,

F. H. DE RUIJTER, Secretaris.

AMSTERDAM. Dat moest U gezien hebben, ouderling Timmer en echtgenoote als gouden bruidspaar. Aan leden en bevrienden werd toegeroepen: „Komt tot de bruiloft". Dit jubelend paar werd per auto van huis gehaald en in het bedehuis in een prieël van palmen en varens getroond.

Zang, dank en bede, gekruid met gelukwenschen, wisselden elkander af tot een al te snel einde.

Iets anders: „De goede Herder" alhier wordt geheel bekostigd uit de kas der gemeente. Men had begrepen dat mevrouw pers een zeer grooten invloed heeft, waarom de school gaarne dikkere boeken wilde verstrekken. — Voor dit dikker doel hield zij een bazaar. — Drie dagen is er in de afgeloopen week gewinkeld. De arbeiders en arbeidsters in deze zaak hebben hard gewerkt en bruto f 515.— in 't laatje gekregen. Dat was boven verwachting. Aan werkers, gevers en koopers hartelijk dank voor deze offers.

W. VEENSTRA, Secr.

's-GRAVENHAGE. Jongelingsvereeniging „Timotheus". Verslag voordrachtavond op 5 November 1931. Veel hebben wij gebeden voor het slagen van onzen voordrachtavond, welke ten doel had gelden te verzamelen voor de noodlijdende christenen in Rusland. En God verhoorde ons vragen!

Donderdag 5 Nov. l.l. mochten wij voor een zaal vol belangstellenden toonen, dat wij mede-arbeiders van Christus willen en kunnen zijn.

Naast een reciteerwedstrijd door de leden van de Jongelingsvereeniging stond de medewerking van meerdere gemeenteleden en vrienden, welke door orgelsoli, clarinetmuziek en zang een aangename en zeer gewaardeerde afwisseling in het programma brachten.

De voorzitter hield in een korte toespraak een ernstig pleidooi voor onze broeders en zusters in Rusland en raadde allen aan een vergelijk te maken tusschen hunne en onze omstandigheden, dit moet aanleiding zijn tot een dankoffer.

Ons pogen had tot resultaat dat vele giften door den penningmeester werden ontvangen, terwijl andere zendingsvrienden geregelde bijdragen toezegden.

Wij hopen, dat ook onze kleine daad de uitbreiding van Gods Koninkrijk zal mogen bevorderen en onze medemenschen in het duistere Oost-Europa tot eenig nut zal zijn.

De secretaris A. J. NOORDHOEK.

III

HEERENVEEN.

Evangelische Samenkomsten

hebben we gehouden in Heerenveen van 3 tot en met 5 November. De broeders aldaar woonachtig, verbonden aan de gem. Sneek, hebben hun uiterste best gedaan om door doeltreffende publiciteit deze arbeid bekend te maken. Den eersten avond hadden we zoo'n 65 à 70 hoorders, den 2en avond wat minder, wat misschien een gevolg was van den geweldigen storm en regen, alsook om verschillende andere vergaderingen, die ter plaatse gehouden werden. Den laatsten avond waren meer dan 150 menschen bijeengekomen om te hooren naar de predikingen des Woords. De vrienden hebben ons niet geringe vriendelijkheid bewezen, doordat er den tweeden avond een orgelhandelaar ons 'n instrument gratis beschikbaar stelde en den laatsten avond was het Chr. muziekkorps „Pro Rege" ons zeer behulpzaam.

Wij deden 's daags hier en daar 'n bezoek, waarbij ons bleek, hoezeer onze pogingen waardeering vonden, temeer, waar er behoeftige zielen zijn, die naar een duidelijke prediking des Evangelies verlangen, alsook naar 't leven Gods in Chr. ons geopenbaard. Wij zijn de broeders Ds. Louw, Ds. Huizinga Jr. en S. Veltman van Drachten zeer dankbaar voor hun medewerking. Door sommigen werd ons hun wensch, om nog eens weer te komen, kenbaar gemaakt; waaraan wij, zoo God ons genade en hulp wil schenken daartoe, hopen gevolg te geven.

Sn. H. V.

III

MEDEDEELINGEN

Het adres van den Penningmeester van den *N. B. J. B.* is

D. Molijn,

Rijnlaan 160, te Utrecht. Giro Nr. 70920.

Groote gewestelijke Jeugddag te Muntendam

op Woensdag 9 Dec. a.s.

Aanvang der namiddagverg. 3 uur.
Leider Ds. J. de Haan, Vrieschelo.
Duet Muntendam.
Opstel Stadskanaal.
Voordracht Nieuwe Pekela.
Vrije toespraken of improvisatie.
$5^1/_2$—$6^1/_2$ uur Pauze.
Avondvergadering, aanvang 7 uur.
Leider Ds. J. W. Weenink.
Zangver. Nieuwe Pekela.
Opstel Vrieschelo.
Voordracht Nieuwe Pekela.
Mandolineclub Nieuw Buinen?
Dus allen op naar Muntendam,
Met N. B. J. B.ers-hart en boterham.

J. H. M.

Contributie!

Onderstaande gemeenten betaalden *nog niet* hun contributie. Willen zij het p.o. door den penningmeester doen inzenden?

Delfzijl	f	19.20
Eindhoven	-	12.40
Foxhol	-	8.20
Groningen	-	106.60
Muntendam	-	32.20

Zending!

Ik breng nogmaals onder uw aandacht, dat het den laatsten tijd erg stil is in de Zendingskas. Wilt gij niet medehelpen daar wat „leven in de brouwerij" te brengen? Al uw gaven worden alleen voor de Zending besteed en in „De Christen" verantwoord.

Uw br. in Chr. Jezus,

Leeuwarden, J. VISSER, U.-P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305.

Verantwoording Kerkbouw Hoogezand.

In hartelijken dank ontvangen sedert de laatste opgave van:

Gem. Haulerwijk	f	16.84
„ Hengelo (O.)	-	41.42
Br. J. v. d. Laan, Muntendam	-	1.—
Zr. Bos, Utrecht	-	1.—
Samen	f	60.26
Laatste opgave	-	238.14
Bijeen	f	298.40

Gel. Brs. en Zrs. in Christus. Wij willen U gaarne vertellen, hoe of het er in Hoogezand uitziet.

Het bouwterrein kost ons	f	1620.—
Onkosten enz.	-	140.—
't Kerkje = aanbest. zonder bijz.	-	6486.—
Totaal	f	8246.—
Hiervan hebben we nu in totaal	-	2560.—
Zoodat we dan kregen hypotheek	f	5686.—

Dit blijft ons alsnog te moeilijk, toch zijn we in vast vertrouwen op eenige hulp uwerzijds, in zee gegaan. Tot dus-

ver zijn we niet beschaamd. Wij blijven gelooven dat nog velen hun bijdragen zenden aan: Gironummer 83654 van uw Br. in dienst van Chr.,

J. REINHOLTD,
Hoogezand.

III

INGEZONDEN.

Toelating aan het avondmaal.

In „De Christen" van 30 Oct. j.l. las ik een beknopt verslag van de negende vergadering van „De broederschap van Voorgangers" en las daaruit tot mijn groote vreugde: „Br. Ds. J. Huizinga van Hengelo leidde de vraag in, of zij aan het avondmaal toegelaten mochten worden, die beleden waarlijk bekeerd en geloovig te zijn, maar op een andere wijze dan door onderdompeling gedoopt waren". Doch mijn vreugde veranderde al spoedig in teleurstelling, omdat ik het antwoord te vergeefs zocht. Wel bleek, dat ook anderen soms voor die vraag kwamen te staan, maar . . . . . verder behoorde het tot de geheimen van Harlingen. Misschien noemt u mij al te brutaal en tè nieuwsgierig wanneer ik U verzoek om toch iets van Uw geheimen te onthullen en dan wil ik U graag deze vraag doen: „Weleerw. Heeren, wat was de algemeene opinie?" Overal zit men met deze vraag. De Vrij-Evangelische Gemeenten nemen in dezen ook een „vrij" standpunt in en laten ieder kind van God toe tot de Tafel des Heeren. In de Baptisten Gemeenten zit men hier schijnbaar nog mee, niet alleen ten opzichte van trouwe, bekeerde zielen die op een andere wijze dan door onderdompeling gedoopt zijn, maar zelfs worden zij in vele gevallen niet toegelaten tot het avondmaal, die wèl door onderdompeling gedoopt zijn, doch niet tot een Baptisten Gemeente behooren. Is dit nu wel in orde. „Ik wil dat gij allen één zijt". Is dit ook in de viering van het H. Avondmaal? Zou het niet veel heerlijker zijn ook in dezen een vrijer standpunt in te nemen, niet naar een bepaalde tint of kleur te zien: „Want daar is geen onderscheid, noch van Jood, noch van Griek; want eenzelfde is Heere van allen", maar één te zijn, ook wanneer wij Hem gedenken in de breking des Broods. Als kinderen Gods één aan de Tafel des Heeren.

Eindhoven. M. F. DEKKERS.

III

CORRESPONDENTIE

J. L. te d. H. Voor opname ongeschikt. E.-R.

BONTE STEENEN

HET OORDEEL VAN ALLE TIJDEN

Op een oud-Egyptisch graf: „Zijn stoffelijk omhulsel werd door bier en wijn verbroken, en zijn geest ontvlood, voordat hij geroepen werd". — Van Salomo, 1000 jaar vòòr Christus: „Zie den wijn niet aan, als hij zich rood vertoont, als hij in den beker zijne verf geeft, als hij rechtop gaat: in zijn einde zal hij als een slang bijten, en steken als een adder". (Spr. 23 : 31, 32). —

Boeddha, 1000 jaar vòòr Chr.: „Geniet geen dranken, die bedwelmen en het verstand verduisteren!" — Xenephon, 300 vòòr Chr.: „Matigheid beteekent ten eerste matiging in gezonde bevrediging en ten tweede onthouding van gevaarlijke dingen, zooals het gebruik van bedwelmende wijnen". — Plinius de Oude, 79 ná Chr.: „Er bestaat niets, waaraan wij zooveel liefde en zorg besteden dan aan den wijn, alsof de natuur ons niet de gezondste drank gegeven had, waarmee alle andere levende wezens tevreden zijn". — Chaucer, 1340: „Het karakter en de schaamte nemen de vlucht, wanneer de wijn binnentrekt". — Shakespeare, 1600: „O gij onzichtbare geest van den wijn, wanneer gij nog geen naam hebt, waarmee men u kan noemen, zóo heet dan duivel!" — Abraham Lincoln, 1842: „Bedwelmende dranken mogen verdedigers vinden, maar zij vinden toch geen steekhoudende verdediging.

Of een volledige en blijvende verbanning van alle bedwelmende dranken uit de wereld een ongehoorde weldaad voor haar zou zijn, lijkt mij in 't geheel geen open vraag meer te zijn". — Gladstone, 1898: „De drank richt grootere verwoestingen aan dan de oorlog, pest en hongersnood met elkander!" — Kardinaal Gibbons, 1915: „De groote vloek van den arbeider is onmatigheid. Die heeft voor den arbeidersstand meer onheil gebracht dan opstand, oorlog, ziekte of dood. De drank laat de kleine kindertjes hongeren en koude lijden en in een verkeerde omgeving opgroeien. De drank heeft meer huisgezinnen vernietigd en meer levens verwoest, dan eenige andere oorzaak". — Georges Clemenceau, 1920: „Het is voorgoed uitgemaakt, dat alcohol een vergift is, een vergift, dat de menschelijke energie en daarom de maatschappij als geheel verwoest".

(Uit een verzameling in „National Advocate", New York, 1931. No. 4).

G. B.

III

ADVERTENTIEN

HARTELIJK DANK

voor de vele liefdebewijzen op 8 Nov.

Fam. DRIJFHAMER.

Groningen,
E. Th. à Thuessinklaan 30a.

Door dezen betuigen wij aan de Gem. te Amsterdam

onzen hartelijken dank

voor hun huldeblijk bij onze 50-jarige Echtvereeniging.

P. TIMMER en Echtgenoote.

Amsterdam,
Marco Polostr. 64.

Ondertrouwd:

HENDRIK DOST
en
JOHANNA PLANTFEBER.

Utrecht, 10 Nov. 1931.
Kromme Rijn 16.

Huwelijksinzegening D.V. 26 Nov. des namiddags 5½ uur, door Ds. Planting, gebouw Kerkstr. 28.

Waarna tot halftien huwelijksfeest.

Vrijdag 20 November 1931 No. 2210 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

ONZE EIGEN KRING.

Als ik des morgens had bedacht
Hoe droef 'k zou zijn den ganschen dag
Om 't harde woord, dat 'k noodloos [sprak —
Ik had het nooit gesproken, ach!
Onze eige' omgeving *mist* zoo vaak
Wat we ándren geven, warm en mild —
En meenge wonde, die ge sloegt,
's Niet meer te heelen, hoe ge ook wilt.

En in den laten avondstond
Geeft gij wel kus of zachten groet,
Maar ..... 't is daarbinnen tòch geen vreê,
't Geweten is *niet* goed!
En menigeen ging 's morgens heen,
Die 's avonds *niet* is weergekeerd .....
D'erinn'ring blijft u als een vuur,
Dat aan uw beste sappen teert.

Den vreemde schenken wij zoo veel
Aan zorg en liefde en teederheid,
Maar d' eigen kring mist al te vaak
Wat ándren wordt bereid.
Wij hebben de onzen lief ..... ach ja,
Maar geven hun het *overschot* .....
En als 't te laat is, schreien wij —
En bittre tranen zijn 't, o God!

Pniël. G.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

EKRON ALS DE JEBUSIET.

Zach. 9 : 7.

„Ekron als de Jebusiet". Dat zijn enkele woorden uit de Heilige Schrift, die op het eerste gezicht zonder eenige beteekenis lijken. Maar als wij deze woorden bekijken, bemerken wij ook hier, dat geen woord van den Bijbel zonder beteekenis is. Ja, ook dit schijnbaar nietszeggend woord onthult een belangrijke waarheid.

God toont ook in de profetiën, hoe Hij zelfs in Zijn oordeelen barmhartig is. Hij kan Zijn vijanden bestraffen, zonder Zijn gemeente te schaden; Hij kan Zijn gemeente zelfs goeddoen, terwijl de goddeloozen haar vervolgen.

Het oordeel wordt aangezegd over Syrië, Tyrus, Sidon, de Filestijnen. Zij waren de vijanden van Israël, maar de overblijvenden van hen zullen bekeerd worden en veranderd in aanbidders van den God van Israël.

De Filestijn zal zijn als een vorst in Juda, en Ekron als de Jebusiet.

De Filestijnen waren de hardnekkigste en onverzoenlijkste vijanden van Israël.

Ekron was een van hun belangrijkste steden. Het was de residentie van Beëlzebub.

Jebus is de oude naam voor Jeruzalem. (1 Chron. 12 : 4, 5).

De bedoeling nu van bovenstaande tekstwoorden is, dat een inwoner van Ekron, de stad der goddeloozen, der vijanden van God, worden zal als een inwoner van Jeruzalem, dat genoemd wordt als de stad Gods als de gemeenschap der heiligen.

En is het dan niet waar, dat God een merkwaardige verandering tot stand kan brengen bij zondige menschen?

* * *

Het staat niet goed met een mensch, als hij nog een inwoner van Ekron genoemd moet worden. Want dat beteekent niets meer of minder dan dat men een vijand van den almachtigen God genoemd moet worden en dat dus de vloek van dien almachtigen God op zijn hoofd rust. Het beteekent, dat de zonde in het leven machtig is, een leven in dienst van den vorst der duisternis, slavernij, voortdurend gevaar, de wetenschap dat een zekere ondergang wacht.

En zoo zouden wij misschien voort kunnen gaan. Och, hoe groot is eigenlijk het getal der inwoners van Ekron, de stad des verderfs! En hoe velen hebben toch deze stad zoo lief en dienen hun heer gewillig en tevreden! Er zijn er heel wat, die als het ware met gesloten oogen de bevelen des duivels opvolgen!

* * *

Neen, dan is het iets anders, dan is het iets heerlijkers, een Jebusiet te zijn!

De Joden genoten als burgers van Jeruzalem groote voorrechten. Zij mochten verzekerd zijn van den gunst Gods, zij genoten de almachtige bescherming van den Heere Zebaoth.

Zij moesten opvolgen de voorschriften van den tempel en genoten ook daardoor de zegeningen van den godsdienst, die zij beleden.

God was voor Zijn volk als een sterke toren en hield hen steeds in het oog. Ja, Hij onderhield hen in tijden van nood en ellende.

Maar heerlijker is het nog, tot de gemeente van Jezus Christus te behooren. Alle voorrechten des evangelies zijn dan ons deel.

Dan zijn ons de beloften des hemels gegeven. Wij hebben een heerlijke Heiland. Wat is te vergelijken bij ónze vrijheid, ónze rijkdom, ónze welgelukzaligheid? Onze vrede is hooger dan alle menschelijk verstand, onze vrede is onuitsprekelijk.

Toch wordt voorzeker de blijdschap van het heden nog verre overtroffen door de vreugde van de toekomst, die ons deel zal zijn.

De hemelsche heerlijkheid is de voleinding onzer zaligheid. Die heerlijkheid is onvergelijkelijk en onbeschrijfelijk. En het is alles, wat hier genoemd is, opgesloten in het woordje „Jebusiet".

* * *

Ekronieten, zegt Gods woord, kunnen veranderd worden in Jebusieten. Dus de inwoners van de stad „Verderf", om een uitdrukking van Bunyan te bezigen, kunnen inwoners der stad Jebus worden. Deze profetie is in vervulling gegaan. En dikwijls is en wordt deze profetie ook na dien tijd nog vervuld. Hoevele goddeloozen hebben

zich bekeerd en zijn geloovig geworden in den Heere Jezus!

Manasse, die alle goede opvoeding weggezondigd had en zulk een afgodendienaar geworden was, dat in de straten van Jeruzalem het bloed gelijk water stroomde. Maar hij is tot bekeering gekomen.

En dan de moordenaar aan het kruis! En dan Paulus, die vroeger een vervolger der gemeente is geweest! En ook nu is het mogelijk, dat goddelooze menschen en ook z.g.n. fatsoenlijke menschen tot bekeering komen.

Dat werk wordt als het ware iederen dag voortgezet, want in alle landen is het mogelijk, dat zondaars tot bekeering komen.

Het is wel eens in onze gemeenten gebeurd, dat een man op Zondagmorgen zijn vrouw opsloot, opdat zij niet naar de kerk zou kunnen gaan om gedoopt te worden. Maar later kwamen zij beiden tegelijk, want ook de man was tot bekeering gekomen.

Hoe vaak is het ook niet gebeurd, dat bijv. in de heidenlanden groote zondaars tot bekeering kwamen. En wanneer zoo'n negerhoofdman tot het geloof kwam, werd er heel wat ook in zijn gebied anders.

Gelukkig, de inwoners van de stad „Verderf" mogen vluchten in de stad des vredes.

Daarom behoeft niemand te vertwijfelen, hoe treurig ook zijn toestand moge zijn.

Soms is men geneigd te denken, dat deze of gene mensch buiten het bereik van Gods genade is geplaatst, misschien wel door zijn eigen toedoen. Maar God is, zegt onze Heer Jezus, zelfs in staat, uit steenen kinderen Abrahams te verwekken.

Wij hebben een heerlijke Heiland, die vriendelijk uitnoodigt, tot Hem de toevlucht te nemen. Daar is, zegt ons de H. Schrift, een rijk van den booze en ook een rijk des lichts. Laat u overplanten door den Heer.

D. G. B.

III

LOSSE SCHAKELS

Historisch besef. In een Engelsch blad vond ik de volgende opmerking:

„Ik heb ernstige christenen hooren bidden om een „ouderwetsche opwekking" en hun teleurstelling er over hooren uitspreken, dat de teekenen der opwekkingen uit hun jeugd ontbraken. Door deze gedachten en gevoelens bewezen zij, dat zij geen helpers, doch hindernissen waren voor Gods werk. God is te origineel om zichzelf te herhalen."

Het komt mij voor, dat deze opmerking heel juist is. Andere tijden, andere vormen. Wanneer God zich herhaalt, dan is dat nooit een bloote herhaling, maar altijd tegelijkertijd een verdieping. Het ontbreekt sommige menschen inderdaad aan historisch besef. Zij kijken altijd om, inplaats van naar boven te kijken. Mozes moest den tabernakel maken naar het voorbeeld, dat hem op den berg getoond was. Het hemelsche is het voorbeeldige. Het historische is dat niet meer dan voorzoover dat het hemelsche belichaamt. In het christendom heeft het eeuwige zich steeds in de vormen van den tijd gekleed. Die vormen zijn niet normatief. We moeten op de beginselen acht geven.

Schriftstudie. Dat eischt schriftstudie. Nabootsen is onze taak niet. De antieke mode behoeft niet te worden gevolgd. De kwesties, die in de brieven der apostelen behandeld werden, waren kwesties van tijd en omstandigheden. De wijze, waarop Paulus ze oploste, is voorbeeldig. Met de oplossing zelf is echter geen voorschrift voor alle eeuwen gegeven. Immers: de vraagstukken wisselen. Met kwesties, die voor de Korinthiërs brandende waren, zitten wij niet meer. Die oplossingen hebben daarom ook als zoodanig hun waarde verloren. Ik herinner mij, hoe op het Seminarie een der studenten, die afgestudeerd waren, toen wij er een jaar geweest waren, een verhandeling moest leveren over de vraag, hoe Paulus de vrouwenkwestie te Korinthe oploste. Dat hoe is voor ons, die niet in Korinthe en niet in Paulus' dagen leven, gewichtiger dan de oplossing zelve. Als we het *hoe* verstaan hebben, weten we ook, hoe we met de vraagstukken onzer dagen aan moeten.

Geen wetboek doch een openbaring. De Schrift is geen wetboek, doch een openbaring. Ze geeft geen regels voor elk geval, dat zich in het leven kan voordoen. Ze geeft groote en machtige beginselen. Die beginselen moeten gezien en aan den dag gebracht worden. Het gaat in den Bijbel niet om de aparte verhalen en voorvallen, maar om de beginselen, die God daarin tot openbaring brengt. Daaraan moeten we het leven en zijn eischen toetsen. Beter gezegd: we moeten het zien in het licht van het nieuwe begin, dat God gemaakt heeft in Christus. Wat niet „naar Christus" is, is veroordeeld. Christus is Norm, Uitgangspunt.

Een voorbeeld. Een punt, waarop het historisch besef goed werkt, is de voetwassching. Aan den maaltijd, dien de Heer hield met de Twaalfe ter inleiding van het Paaschfeest, heeft Hij hen de voeten gewasschen. En dat niet alleen maar er aan toegevoegd: „Indien dan ik, de Heere en de Meester, uwe voeten gewasschen hebt, zoo zijt gij ook schuldig, elkanders voeten te wasschen".

De Christenheid heeft begrepen, dat het niet op den vorm aankwam, waarin de Heiland getoond had te willen dienen, maar op de strekking van deze handeling. Ofschoon Hij zeide: „zoo zijt gij ook schuldig, elkander de voeten te wasschen", zoo denkt men er toch niet aan dat nu letterlijk te gaan doen. Men voelt dat dat voeten wasschen een gebruik was, dat thuis hoorde in het Oostersche leven. Het ware iets gekunstelds, als wij dat hier nu wilden gaan invoeren alleen omdat Jezus gezegd heeft tot de Twaalfe, dat ze dat elkander schuldig waren te doen. Men onderscheidt — in dit geval terecht — vorm en bedoeling. Wij moeten dat echter met alles doen, wat de Schrift zegt. Wij mogen geen vormen loslaten, waarmede de zaak zelf zou verdwijnen, maar moeten wat gezegd werd in aansluiting aan de gebruiken en behoeften dier dagen, niet klakkeloos overnemen. Dan maken we de Schrift steriel.

Bouwfonds en Kerkbouw. De Secretaris der Unie kondigde reeds aan, dat de Commissie, die we geroepen hebben onze Uniezaken te behartigen, voornemens is op de e.k. Algemeene Vergadering een voorstel in te dienen, daartoe strekkende, dat gemeentelijke Bouwfondsen, waarvoor buiten de eigen gemeente geld gevraagd wordt, onder berusting van de Commissie komen. Moesten we eigenlijk niet nog een stap verder gaan?

Mogen we een gemeente loslaten, als ze overgaat tot bouwen? Komt ze dan niet voor tal van vragen staan, waaraan een financieele kant zit? Beschikt elke gemeente over broeders, die bekwaam zijn haar daarin te helpen? Is het niet mogelijk dat ze bij een bouwer terecht komt die van de behoefte eener Baptiste gemeente niets afweet? Is het niet mogelijk dat de begrooting te hoog is? Moet daarover geen contrôle gaan? Wanneer we de gecollekteerde gelden onder Uniebeheer wenschen, is het dan niet even hard noodig dat er contrôle zij over de wijze, waarop de gelden besteed worden? Moet dan ook niet toegezien worden, dat werkelijk elke gulden tot zijn recht komt? Dat er praktisch en solied gebouwd worde? En . . . eenvoudig behoeft toch niet leelijk te zijn? Wanneer ik daaraan denk, dat de leelijke kerk, waarin we in den Haag een groote vergadering gehad hebben, door enkelen als een „prachtige" kerk beschreven werd, ben ik daarop niet heelemaal gerust.

Groepsegoisme. Er is ook een groepsegoisme. Ook dat moet bestreden worden. Een enkele maal hoorde men vroeger wel eens een gemeente vragen: „Wat hebben wij eigenlijk aan de Unie?"

Men bedoelde dat zoo ; wat trekken wij van de Unie ? In een gemeente, die over uitbreiding van haar werk sprak, maakte eens iemand de opmerking : „Wij hebben nog nooit wat van de Unie gehad, laat de Unie ons nou eens steunen !" Die broeder meende blijkbaar dat, alleen gezien het feit, dat die gemeente nog nooit van de Unie-financiën geprofiteerd had, ze nu ook wel eens aan de beurt mocht komen.

Bij deze vragen laten we ons niet van onzen mooisten kant kennen. Alsof men alleen dan eerst wat aan de Unie zou hebben, als men van haar financiën profiteert ! Alsof de gelegenheid om Gods Werk op grooter schaal te helpen bevorderen niet een voorrecht ware ! Alsof dat te kunnen doen niet een grootere genade ware, dan de hand te mogen ophouden ! Groepsegoïsme valt minder op, maar is niet minder leelijk dan het egoïsme van den enkeling. Laten we de Unie waardeeren, niet als een gelegenheid, waar we kunnen aankloppen als we in geldnood zitten — ofschoon we dan dat òòk mogen doen ! — maar als een gelegenheid om te dienen en *gezamenlijk* lasten te dragen. Het is edeler mede te dragen, een lastdrager te zijn, dan te verlangen naar het oogenblik om ook eens last te mogen zijn.

Ds. Eckert. Ds. Eckert is een Luthersch predikant in de Duitsche hoofdstad, Berlijn. Hij is communist en lid der communistische partij. Hij reisde onlangs naar Moskou om zich in persoonlijke verbinding met het Hoofdbestuur dier partij te stellen. In de Communistische partij in Duitschland was hij natuurlijk een welkome propagandist, ofschoon hij uit den aard der zaak geen instemming vond, als hij er voor pleitte om de partij een godsdienstigen inslag te geven. De betrokken kerkelijke autoriteiten hebben hem thans van het ambt vervallen verklaard.

Onze President in Japan. Dr. Yugoro Chiba, die in het uitvoerend Comité van den Wereldbond Japan vertegenwoordigt, schrijft een geestdriftig verslag van de ontvangst, die Dr. en Mevr. Mac Neil in dat land te beurt gevallen is. Hun tegenwoordigheid inspireert de broeders. Uit brieven uit China blijkt, dat men daar de komst van den President en diens gade met groote belangstelling tegemoet ziet en hoopt, dat ze hun bezoek zullen kunnen uitstrekken tot streken, die niet in het program zijn opgenomen.

L.

III

DE DISCIPEL IN HET NIEUWE TESTAMENT.

door

Dr. T. R. GLOVER.

II. De nieuwe mensch.

Één ding in het N. Testament is wel heel zeker — het is een *nieuwe* Testament ; een „nieuw verbond", een uitdrukking door de schrijver aan de Hebreën overgenomen uit het boek Jeremia.

Het „nieuwe verbond" spreekt van een nieuwe betrekking tot God, een geheel nieuwe, waardoor alles anders is geworden. „Indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel". En dat is waar en misschien is het dat, wat Paulus daarover wil zeggen. Maar het Grieksch kan even goed weergegeven worden door „het is een nieuwe schepping". En dat is ook een Paulinische gedachte. „Zie, Ik maak alle dingen nieuw", zoo lezen we ergens, en op andere plaatsen wordt gesproken van het nieuwe leven, het nieuwe lied enzoovoorts.

De uitdrukking „de nieuwe mensch" heeft echter niet altijd dezelfde beteekenis. In Eph. 4 : 24 mag met de nieuwe mensch Christus bedoeld zijn, maar wanneer dat ook zoo is, de christen moet overkleed zijn met de nieuwe mensch — in ronde woorden : hij moet zelf een nieuw mensch zijn.

In sommige zinsdeelen wordt soms dezelfde gedachte verkondigd. Het vierde Evangelie spreekt van een mensch, die opnieuw geboren is. Volgens Matthew Arnold werden al deze N. Testamentische uitdrukkingen gebezigd, om daarmee een nieuwe gedachte uit te spreken. Het waren geen technische en nog minder wettelijke uitdrukkingen.

De Apologeten van de tweede eeuw spraken van de Christenen als van een „nieuw ras van menschen". De wereld kende reeds Heidenen en Joden, maar de Christenen vormden weer een apart soort. Wat het meest in het oog liep, was, dat ieder persoonlijk van dit nieuwe ras een nieuw schepsel was.

Het proces en de toestand, waartoe het proces leidt, worden in het N. Testament redding (zaligheid) genoemd. De uitdrukking Heiland wordt hoofdzakelijk in de latere gedeelten van het N. Test. op Christus toegepast — een feit, dat iemand zóólang geheel vreemd voorkomt, totdat hij er aan denkt, dat de uitdrukking Heiland ook doet denken aan heidenen en koningen, hetgeen de christenen het liefst wilden vermijden. De stilzwijgendheid van de christenen van vroeger is waard om bestudeerd te worden. Ze spreken niet onnoodig van „het kruis", ze onttrekken zich niet aan hun plicht, maar ze pronken er niet mee en gedurende de eerste eeuwen sneden ze nooit een kruisbeeld. Redding (zaligheid) en ook genade en al die veelzeggende woorden hebben veel van hun beteekenis verloren, omdat ze door kleine menschen onder handen genomen zijn. Het woord redding (zaligheid) heeft veel van z'n beteekenis verloren, omdat het volgens sommigen weinig meer beteekent dan een ontkoming aan de hel, waarmee het in zijn geheel verbannen wordt naar de komende wereld en er een toekomstig bezit van maakt. Maar het heeft een heerlijker beteekenis, die ook geldt voor het heden.

Daar is het getuigenis van vroeger en van de tegenwoordige tijd, dat in eenige gedeelten van de wereld de menschen begonnen zijn met redding (zaligheid) uit te leggen als vrijheid van de aanvallen van demonen, of als overwinning over demonen. In zekere streken van de heidenwereld merken we, dat deze opvatting van redding het is, waarmee het evangelie komt tot mannen en vrouwen, die gekweld worden door de vrees van booze geesten. Een eenvoudig geneesmiddel schijnt de gedachte te wekken, dat alle ziekte het werk van booze geesten is, die op eigen verantwoording handelen of gedwongen worden te handelen door personen, die ze controleeren. Zulke beschouwingen vinden we bij Tertullianus, de groote apologeet van de tweede eeuw en heden ten dage aan de Congorivier. Van de eene kant bekeken is de idee nog niet zoo dwaas als het sommige natuur-filosofen voorkomt. De primitieve wereld beschouwde dronkenschap en hysterie als bezetenheid door de één of andere vreemde geest (de lezer moet echter niet vergeten, dat geest een woord is met méér dan één beteekenis). Dronkenschap veroorzaakte een kennelijke verandering van stem, verstand en van de geheele persoon. Mettertijd werd het geheim opgelost en werd deze verandering toegeschreven aan de eigenschappen van de chemische bestanddeelen van wijn. Maar hoe komt het dan, dat de geestelijke of intellectueele geaardheid er op reageeren ? Bij hysterie, in de verborgen toestand, was er geen zichtbare prikkel waar te nemen. Zedelijke afwijkingen werden daarom toegeschreven aan duivel-bezetenheid. Een redding, die van demonen bevrijdt, mag daarom zedelijk zijn. Dit is niet belachelijk. De eerste christenen hadden echter betere psychologen, die de menschelijke geest en het menschelijk hart lazen even goed als de meesten van onze tijd.

Augustinus, die leefde in de 4e en 5e eeuw, is een zeer groot psycholoog. Hij vond — evenals Paulus, aan wie hij heel sterk verwant is — dat hij niet in staat was, om zichzelf te verplichten iets te doen, waarvan hij heel duidelijk inzag, dat hij het eigenlijk moest doen. De geest wilde het goede doen, en hij deed het niet, omdat gelijk hij het zag, hij of zijn geest het niet *geheel* wilde. „De heftigheid van gesteldheid was te sterk voor hem. Hij

was onderworpen aan „de wet der zonde". In de brieven van Paulus, vooral in Romeinen 7, hebben we dezelfde geschiedenis. De overdrachtelijke spreekwijzen van Paulus zijn hier belangrijk: de menschen zijn „verduisterd in het verstand" (Eph. 4 : 18); „verstand en geweten zijn bezoedeld" (Titus 1 : 15); „ze hebben hun geweten toegeschroeid" (1 Tim. 4 : 2); „ze zijn vervreemd van het leven Gods" (Eph. 4 : 18). Augustinus spreekt in dezelfde zin van het verstand, dat in wanorde is; en Marcus Aurelius, de stoïcijnsche keizer, spreekt van een verstand, dat bezoedeld is door de schilderijen, die het aan zichzelf voorstelt. Voor al dit falen van het verstand en van de geheele natuur wordt de christen behoed. Hij wordt een nieuwe mensch.

Maar wij hebben te betrachten, *waarvoor* hij is gered. Zijn gezondheid wordt hersteld, zijn oordeel gezond, zijn verstand in staat om te denken. Hij is gered, om het bezit van zijn ziel te herwinnen (Hebr. 10 : 39). Paulus verklaart nog eens, dat de hoofdtrek van redding is, dat „we vrede met God hebben" (Rom. 5 : 1.) Iemand, die in vrede is met zichzelf, moet vrede met God hebben, en dat is de werkelijke levensnieuwheid en dat leidt tot alle soorten van nieuwe ervaringen, die samen een nieuwe schepping maken.

Vrede met God, vrede met het geweten, vrede met menschen, de intellectueele en zedelijke natuur er mee in overeenstemming en in staat om al zijn van God gegeven functies goed en waar te vervullen — dat is de nieuwe mensch, in sommige gevallen inderdaad een geheel nieuwe mensch.

Tenslotte, *waardóór* is de nieuwe mensch gered. Twee uitdrukkingen zijn markant in het N. Testament, om de oorsprong van deze redding te beschrijven. Het bloed van Christus heeft altijd nog dezelfde kracht, maar daar is ook de wil van Christus (Hebr. 10 : 10). Deze twee zijn één. Daar is nauwelijks een spoor van bewijs in het N. Testament voor het denkbeeld, dat sommigen er op nahouden n.l. dat het bloed uit Jezus' lichaam van geestelijke waarde of kracht is. In alle opzichten is bloed een korte manier om het offer en de dood van Christus te beschrijven; een manier, die herinneringen aan oude ritueele handelingen, die Hij heeft vervangen, wakker roept. Dit laatste feit laat de schrijver aan de Hebreën uitkomen, die de nadruk legt op de wil van Christus. De wil van Christus vertolkt Hemzelf en Zijn gezindheid. Christus' gezindheid vertolkt Gods gezindheid. En wanneer Gods gezindheid aan ons verklaard is, dan wordt het mogelijk voor ons, om met God verzoend te worden. De nieuwe mensch is zich bewust van deze verzoening en het beteekent gelukzaligheid, inderdaad een nieuwe schepping.

Een ieder, die wil probeeren om deze materie in kort bestek te behandelen, zal ondervinden, dat hij faalt om èn zijn geweten èn zijn vrienden gerust te stellen. Maar de vrienden van iemand zullen ook uit het korte bestek zijn bedoeling kunnen begrijpen.

Laat het voldoende zijn de lezer hier te hebben herinnerd daaraan, dat de discipel in het N. Testament zich bewust is van een nieuwe ervaring, gegrond in Christus; dat hij zich bewust is van een nieuwe betrekking tot God, van een nieuwe gelukzaligheid, en van een nieuwe kijk op het leven. Alles is anders. „Zie, Ik maak alle dingen nieuw".

Vertaald. D. H.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Mag ik even de aandacht vragen voor onze Unie-avonden? Deze hebben deel uitgemaakt van onze besprekingen

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

25.

(Giuseppe Fiorelli, een kleine Savoyaard, kwam als zwerveling te Parijs, waar hij onderdak had gevonden bij Marie, eigenlijk Martha Gilbert geheeten, die met haar broer Richard leefde en een door haar op straat gevonden kindje. Zij vreesde steeds voor ontdekking. Giuseppe werd jongste bediende bij den heer Manuel en leert door de Zondagsschool den Heer Jezus kennen. Richard was in het ziekenhuis gestorven waarbij Giuseppe tegenwoordig was geweest en waarvan hij nu verslag uitbrengt aan Marie. In het ziekenhuis had Giuseppe ook een ontmoeting met vrouw Motta, waarvan hij hoorde, hoe zij eenigen tijd geleden haar kleine dochtertje Julia was kwijtgeraakt, daar de tijdelijke pleegmoeder het te vondeling had gelegd. Giuseppe heeft pas verteld, hoe gelukkig Richard was ontslapen.)

Het meisje zweeg enkele oogenblikken; toen vraagde zij rustig: »Wie waren die beide vrouwen? Waren het pleegzusters?«

Hij aarzelde een oogenblik en zag daarbij Marie met zulk een wemoedigen blik aan, dat zij een vermoeden kreeg, dat hij haar nog niet alles had verteld.

Haastig voegde zij er aan toe: »Je verbergt iets voor mij, Sep. Geef direct antwoord, ik wil het weten! Heeft die vrouw Richard misschien slecht behandeld? Waarom zie je mij zoo medelijdend aan?«

Giuseppe had zich eigenlijk voorgenomen, het voor vandaag bij de eerste treurige boodschap te laten blijven; maar zijn gezicht, dat altijd zoo precies afteekende wat er in zijn ziel omging, had hem ook nu verraden. Bovendien ontging er aan de scherpe oogen van Marie niets.

»Spreek dan toch!« drong zij nog eens bij hem aan. »Ik wil alles weten. Heb ik het niet altijd gezegd, hoe slecht de menschen in het ziekenhuis de arme zieken behandelen! Ach, waarom heb ik Richard niet liever hier thuis gehouden!«

»Neen, Marie, men was daar heel goed voor Richard«, antwoordt Giuseppe. »Maar ik moet je iets mededeelen, waarover je misschien veel verdriet zult hebben, en omdat je al zoo veel verdriet hebt, had ik het je liever morgen meegedeeld. Moet je hooren Marie — die éêne vrouw, die zoo goed voor Richard geweest is, is de moeder van klein nichtje.«

Een half onderdrukte kreet ontsnapte aan de borst van het meisje, en de kleine vast tegen zich aandrukkend, riep zij boos, terwijl zij de jongen van zich afstiet: »Dat is een ellendige leugen! Hoe kan je nu weten, wie de moeder van het kind is?«

Giuseppe zag haar een oogenblik zwijgend aan. Daarna zeide hij langzaam: »Ik lieg niet, Marie. De verpleegster heeft mij de geheele geschiedenis verteld. De vrouw werd zwaar ziek in het ziekenhuis gebracht, en het kind zou verzorgd worden door een arme vrouw. Toen deze niets meer van de moeder hoorde en ook geen geld meer kreeg, heeft zij de kleine in een oud stuk goed gewikkeld en op een vuilnishoop in de St. Jacobsstraat gelegd. Later heeft zij er erg spijt van gehad; maar toen zij het kind weer terug had willen halen, was het weg en zij heeft het nergens weer kunnen vinden«.

»Dat is allemaal nog lang geen bewijs, dat het hier om ons kind gaat«, zeide Marie op barschen toon.

»Maar ik geloof bepaald, dat het nichtje is«, hernam Giuseppe, »Precies zoo heb je mij de geschiedenis verteld, toen je de kleine in der tijd hebt thuisgebracht, Marie. Ach, had je maar gezien, Marie, hoe bitter de moeder om haar verloren kind weende!«

»Heb je die vrouw van klein nichtje gesproken?« vraagde plotseling Marie, doodelijk verschrikt door de gedachte, dat het misschien reeds te laat kon zijn, om, wat zij zelf nauwelijks kon bestrijden, te loochenen.

»Neen«, antwoordde de jongen. »Ik was zoo bedroefd, dat ik geen woord over mijn lippen kon brengen, vóór ik met jou gesproken had. Maar, nietwaar, morgen gaan wij beiden met klein nichtje naar het ziekenhuis en laten het die moeder zien?«

»Daar denk ik niet aan!« riep Marie kwaad. »En wanneer je nog eens over

te Harlingen, zoowel op de vergadering van de Unie-Commissie als op die van de Voorgangers. De bedoeling van een Unie-avond is, om op aansluiting den nadruk te leggen. Zondaren moeten zich aansluiten bij het volk van God en Christenen worden. Christenen moeten zich aansluiten bij gemeenten en gemeenteleden worden; gemeenten moeten zich aansluiten bij de Unie en Uniegemeenten worden; de Unie moet zich aansluiten bij het Wereldverbond enz. God is een God van aansluiting. Hij wil beslist niet, dat menschen en gemeenten zich van elkaar verwijderen, maar op elkaar toetreden.

Met allerlei stof kan de bedoeling van een Unie-avond geïllustreerd.

Het leven van den eenen of anderen groote in onze Baptiste wereld, als b.v. Hübmeyer, Bunyan, Spurgeon, Oncken, Feisser, enz., of een stukje geschiedenis van het Baptisme hier en elders is leerrijk en interessant voor eigen en ander volk en zeer geschikt om met groot effect benut te worden om het belijden van Christus en om het zich *aansluiten bij de belijders van Zijn Naam* aan te bevelen. Zoo'n Unie-avond kan worden opgeluisterd met zang en muziek en worden opengesteld voor ieder belangstellende. Er zijn altijd nog gemeenten, die hem niet hebben gehouden. Misschien zijn drukke werkzaamheden de hindernissen geweest om hem op de agenda van de wintercampagne te plaatsen. Als ze eens wisten met hoeveel lof *gemeenten*, die hem hebben belegd er over spreken, dan zouden zij geen oogenblik dralen om hem ruimte te maken. Secretarissen! Plaats de Unie-avond op de agenda van uw eerstkomende bestuursvergadering en vraag mij om een spreker!

* * *

Wanneer gemeenten niet die steun van de Unie krijgen, waarom zij hebben verzocht, zijn ze dan gerechtigd om te weigeren Kerstnummers te verkoopen? Willen onze broeders en zusters eens over deze vraag, door de ervaringen van den redacteur van voornoemde uitgave opgeworpen, peinzen en mij het antwoord zenden? Intusschen ben ik zoo vrij mijn persoonlijke gevoelens hier bloot te leggen. Ik wil dat doen door middel van een gelijkenis. Een zeer rijke dokter had een knecht, over wien hij met een kwistige hand zijn weldaden had uitgestort. Gij moet namelijk weten, dat hij zeer arm en onder groote schulden tot hem was gekomen en de vermogende geneesheer niet alleen al zijn schulden betaald, maar bovendien hem behoorlijk gekleed en als huisgenoot opgenomen had. Nu wilde het geval, dat onze zoo bijzonder bevoorrechte vriend opdracht kreeg van zijn edelen ontfermer en werkgever om eenige medicamenten als drankjes en poeders en pillen onmiddellijk aan het adres van de patiënten te bezorgen. Er was eenige haast bij de bestelling want sommige van de belanghebbenden waren aan de hevigste pijnen en de kwaadaardigste koortsen overgeleverd en wachtten ongeduldig op de verlichtingbrengende middelen. Doch wat gebeurt? Onze knecht kreeg verschil van meening met den boekhouder over een luttel bedrag aan geld. Gene beweerde, dat het hem eerlijk toekwam, terwijl de boekhouder volhield, dat hij geen opdracht had *het te betalen*. En wat deed nu de knecht? Het is haast ongeloofelijk maar zuiver waar! Hij schold den boekhouder uit en . . . . weigerde de opdracht uit te voeren, die de dokter hem had gegeven! „Wat kan mij die geneesmiddelen schelen!" zeide hij nijdig, „laat de boekhouder ze maar rondbrengen!" Driftig liep hij het kantoor uit, smakte de deur dicht, stak een pijp aan en slenterde wat rond!

Toepassing: Ons Kerstnummer is de boodschap van onzen Heer ons, begenadigden, toevertrouwd om het al Zijn arme, door de zonde gedupeerde

---

die geschiedenis begint, neem je dan in acht, jou slechte jongen, die mij het kind ontrooven wilt na alles, wat ik voor je gedaan heb!

Hoe kun je dat toch over je hart verkrijgen? Je weet toch dat de kleine het eenigste is, wat mij overgebleven is, nu Richard niet meer leeft! O, hoe haat ik je, jij goddelooze jongen!«

Heete tranen liepen haar bij deze woorden over de wangen en verstikten haar stem.

Giuseppe was verlamd van schrik. Hij had reeds eerder bij zeker voorval gemerkt, dat er met Marie niet te spotten viel, wanneer zij in woede geraakte; maar zoo erg had hij het zich toch niet voorgesteld. Tweemaal had zij hem verklaard, dat zij hem haatte. En hoe kon zij zeggen, dat er na Richards dood niemand voor haar over bleef dan klein nichtje? Beteekende hij voor haar dan heelemaal niets meer?

Langzamerhand bedaarde de boosheid van het meisje een weinig. Toen zij het hoofd ophief en Giuseppe als aan den grond genageld op dezelfde plaats zag staan, terwijl hij er zoo diepbedroefd uitzag, hoopte zij, hem in zijn besluit aan het wankelen te hebben gebracht. Zij stond op en ging met het kind in de armen haastig de kamer op en neer. Eindelijk bleef zij voor hem staan en zeide koud: »Hoe komt het, Sep, dat je meer van die vreemde vrouw houdt dan van mij, die je opgenomen en met de grootste liefde verzorgd heb?«

Direct bij de eerste woorden had hij de voor hem zoo gruwelijke beschuldiging willen tegenspreken; maar zij luisterde *in 't geheel niet naar hem*, maar zeide enkel, wat zij zelf op het hart had. Ondertusschen was hem zoowel zijn eigen onschuld als haar onrechtvaardigheid tot bewustzijn gekomen, zoodat hij haar met een kalmte, die men bij de hartstochtelijke kleine Italiaan niet vermoed zou hebben, antwoorden kon: »Marie, ik heb niemand op aarde zoo lief dan jou en klein nichtje. Ik heb jullie beiden zeer lief, maar jou toch nog veel meer dan de kleine. Maar wanneer je die vrouw ziet en van haar eigen lippen hoort, hoe zij dag en nacht geen rust kan vinden, sedert zij het kind verloren heeft, dan zul je haar klein *nichtje zelf teruggeven*. Nietwaar, Marie, mijn Marie? Ik ben geen slechte jongen, die je het kind ontrooven wil; maar je zult het aan de arme moeder teruggeven, nietwaar?«

»Ik geloof geen oogenblik, dat die vrouw de moeder van het kind is«, antwoordde Marie eenigermate zachter gestemd.

»Goed, wanneer zij het niet is, houden wij de kleine!« zeide Giuseppe nu ijverig.

»Weet je wat, Marie? Wij brengen het kind aan die vrouw, en wanneer zij zegt: »Het is mijn kind niet!«, dan behoort het voor altijd aan jou. Laat ons metelkander maar naar mijnheer Lavender gaan, Marie. Mijnheer Manuel heeft mij van morgen een brief aan hem gegeven, en mij opgedragen, dat ik die aan mijnheer Lavender zou brengen, wanneer ik uit het ziekenhuis zou komen. Toen ik Richard zag, heb ik den brief geheel en al vergeten. Wij kunnen nichtje misschien zoolang beneden brengen en dan samen naar mijnheer Lavender gaan om hem raad te vragen. Wat zullen wij doen? Wil je dat, Marie?«

»Neen«, antwoordde Marie met nieuw opvlammende woede. »Ik ga niet naar mijnheer Lavender! Wat heeft hij zich in mijn zaken te mengen? En hoor eens, Sep«, voegde zij er aan toe, terwijl zij de jongen nogmaals bij den schouder greep en hem wild heen en weer schudde, »wanneer je mijnheer Lavender ook maar het geringste vertelt, gooi ik je voorgoed de deur uit. Ik herhaal het nog eens voor het laatst, ik geef de kleine in geen geval weer over. Zelfs wanneer de vrouw, waar je van spreekt, de moeder zou zijn, heb ik toch nu het eerste recht op het kindje; want zonder mij zou het vast en zeker gestorven zijn. Ik heb het van den dood gered; dus het is nu van mij — heb je mij goed verstaan?«

Wordt vervolgd.

Extra groote Winter-aanbieding

De Prijzen Tuimelen NAAR BENEDEN!

Dat de prijzen naar beneden tuimelen ziet U onmiddellijk, te beginnen met de groote werken. Prijzen tevoren nimmer gekend! Geweldig was de vorige maal de verkoop van Jeugdlectuur. Daarom is deze rubriek thans belangrijk uitgebreid. Denk er aan dat deze extra groote aanbieding speciaal gericht is op St. Nicolaas en Kerstfeest. Koopt nu tijdig en niet op 't laatste nippertje. U zult er pleizier van hebben. Alles is spotgoedkoop. We mochten dezer dagen de hand leggen op het kostelijke boek van Dr. Gunning: Het Lam Gods op Golgotha. Dat is een Juweel en zéér goedkoop. Voorts op de werken van Haspels, een paar schitterende Dagboeken, voor uitzonderingsprijzen, enz. enz. Honderden en duizenden wachten op onze groote Winter-aanbieding. DAAR IS ZIJ DAN!

GROOTE WERKEN:

1. Dr. J. TH. DE VISSER. Kerk en Staat. Populair-Wetenschappelijk Handboek Kerkelijk- en Staatk. leven. Complete Geschiedenis der Chr. Kerk over de geheele wereld, inzonderheid ons eigen land en onze eigen tijd. Een *goudmijn van kennis*! Dr. de Visser's levenswerk! Prachtige, vloeiende stijl! 3 groote octavo deelen, 1850 pag. f 22.50 nu f 8.90. In 3 rijke banden f 27.50, nu f 11.90. Fonkelnieuw. Zeldzaam goedkoop! (Gratis als Premie: Dr. de Visser-Gedenkboek, 70e Verjaardag, Geïll.).

2. PROF. FR. GODET. Verklaring Evangelie Johannes, 4e druk, 3 dln. 1600 pag. in 2 fr. prachtb. f 24.—, nu f 8.90.

3. PROF. FR. GODET. Verklaring Evangelie Lukas, 3e druk, 2 dln., 1250 pag. in 1 fr. prachtb. f 14.50, nu f 5.90. De beroemde Commentaren van Godet gaan nu spotgoedkoop weg.

4. GR. v. PRINSTERER. Ongeloof en Revolutie. De groote 5e Editie met Inl. en citaten. Met de vermaarde voorreden van Lohman en Bavinck, 640 pag rijk geb. f 13.75, nu f 5.90.

5. PROF. LEMME. (Heidelberg.) Chr. Ethiek, 2 gr. dln. Keurig geb. 1140 pag. f 14.—, nu f 4.25.

6. AMBROSIUS. Het Zien op Jezus. Vermaard stichtelijk werk, n. uitg. 1360 kol. f 2.75 rijk geb. f 3.75.

7. VERGERS. Napoleon, de Veroveraar der 19e Eeuw. Leven en daden. Schitterend! Zéér groot form. 600 pag. met de beroemde gekl. chromoplaten, fr. geb. f 9.90, nu f 4.75.

8. MEVR. BOSBOOM. Gideon Florensz. Beroemd verhaal, geïll. uitg. 980 pag. 2 dln. nu f 2.—, rijk geb. f 3.25.

9. LODEWIJK MULDER. Jan Faessen. Hoogstaand, keurig hist. gr. uitg. 440 pag. f 1.90, rijk geb. f 2.75.

10. OLTMANS. De Schaapherder. Prachtverhaal van groote vermaardheid, dubb. gr. form. 600 pag. met 400 platen, nu f 3.95, rijk geb. f 5.25.

„LENTEHOF"-SERIE:

Niet alleen jongeren, maar ook ouderen genieten van deze fijne serie. Breed, royaal formaat.

11. W. G. v. d. HULST. In 't Kraaiennest. Rijk geïll. 184 bl. f 1.15, fr. geb. f 1.75.

14. P. KEUNING. De Jongen achter de schutting, met 42 pl. 160 bl. f 0.85, fr. geb. f 1.35.

15. P. KEUNING. De Jongen uit den Woonwagen, met 37 pl. 126 bl. f 0.85, fr. geb. f 1.85.

16. P. KEUNING. Het Huisje achter den Dijk, met 40 pl. 170 bl. f 0.85, fr. geb. f 1.35.

17. MEVR. WESTERBR.-WIRTZ. De Club op klompen, met 16 pl. 144 bl. f 0.85, fr. geb. f 1.35.

18. JO BRANS. In 't Klimophuis, met 25 pl. 192 bl., alléén nog fr. geb. f 1.60.

TIEN PRACHTBOEKEN:

Weergaloos goedkoop is deze serie van 10. Op onze vorige aanbieding kwam een vloed van nabestellingen. Nog eenmaal herhalen wij onze aanbieding. De allerbeste Jeugdlectuur, voor ½—⅓ der oorspronkelijke prijzen!! De platen zijn fijn.

19. H. GORDEAU. Dirk Stockmann, een jongen met een hart. Prachtig! 260 bl. rijk geb. f 1.50.

20. H. GORDEAU. Het Meesterhuis van Terhorst. Hier glundert het echte, onstuimige **jongensleven. 352 bl. rijk geb. f 1.50**

21. H. GORDEAU. Twee Jongens. Dit boek is een *smulpartij voor uw jongens.* Ge hoort hun hart kloppen. 240 bl. rijk geb. f 1.50.

22. G. SCHRIJVER. De Jongens van de Club. Schitterend verhaal. Echte, raakgeteekende jongensfiguren, 242 bl. rijk geb. f 1.50.

23. G. SCHRIJVER. Toen Moeder weg was. Vraag uw kinderen: „hoe vind je dit boek?" Ze zullen u met schitterende oogen en roode ooren zeggen: „Wat is dat fijn, wat is dat echt!" 300 bl. geb. f 1.50.

24. J. LENS. Rhandensche Jongens. Fijne avontuurtjes in een Jongenskamp, 192 bl. rijk geb. f 1.50.

25. SILVANUS. Wij en ons Ezeltje. Een vermakelijke historie met een ezel, vol grappige platen, 180 bl. rijk geb. f 1.50.

26. J. BERKHOUT. Uit Jan Springers Jongensjaren. Prachtverhaal uit het soms zoo gevaarlijke, deinende jongensleven, 246 bl. rijk geb. f 1.50.

27. HILBRANDT BOSCHMA. Blank en Bruin. Heel mooi verhaal uit Indië. Bij een Schoolbibl. hebben jongens al eens om dit boek gevochten, 180 bl. rijk geb. f 1.50.

28. ARI DANE. Jan Jansen en z'n Vriend. Fijne vertelling, mooie platen. 116 bl. maar breed form. op plaatpapier, luxe uitg. Rijk geb. f 1.50.

STAMPERIUS BIBLIOTHEEK.

Schat van verhalen waarnaar jong en oud grijpt! Van ouds vermaard! Breed formaat. Er staat veel in. Aardige platen. Omvang per deel 120—150 bladz. Keurige geïllustreerde banden, linnen rug. Er zijn 10 deelen:

29. STAMPERIUS. Door de Zwitsersche Bergen, 79 ct.

30. STAMPERIUS. Vier maanden niet naar school, 79 ct.

31. STAMPERIUS. Drie jongens en een vrijen Zaterdag, 79 ct.

32. STAMPERIUS. Jongensleven. Vroolijk verhaal, 79 ct.

33. TRUIDA KOK. Freekje Meerkerk, 79 ct.

34. TRUIDA KOK. Rudi, 79 ct.

35. JAC. v. d. KLEI. Lief en leed van de Van Doorns, 79 ct.

36. HOUBOLT. Eccart. Hist. verhaal 7e Eeuw, 79 ct.

37. VEENENDAAL. Sien van den Visscher, 79 ct.

37b. TINE v. BERKEN. Een booze Stiefmoeder, 79 ct.

DE 10 banden Stamperius-Bibliotheek ineens slechts f 7.50.

DE SERIE VAN 73 CT.

Deze Serie, zoo zeldzaam mooi en goedkoop, ging bij duizenden. De laatste 20 deelen gaan nu weg. Keurig geb. bovendien stofomslag.

38. MEVR. HOOGST. SCHOCH. De Groote Levenswet. Een der mooiste boeken, van de talentvolle schrijfster, 190 bl. geb. 73 ct.

39. AMY LE FEUVRE. Een gelukkige Vrouw. Schitterend verhaal huwelijksleven, 260 bl. geb. 73 ct.

40. MEVR. MARION VEREN. Om een Leuze! Aangrijpend verhaal uit den Wereldoorlog. Een der mooiste boeken ooit door een vrouw geschreven, 208 bl. geb. 73 ct.

41. DEBORA ALCOCK. De Czaar. Schitterend Hist. Verh. Inh. o.a. Tocht naar Rusland 1812. Moskou in brand. De ramp bij de Berezina, enz. 416 bl. geb. 73 ct.

42. BREEVOORT. In den Kerkstrijd. Uit het Rotterdamsche volksleven. Eenige hoofdst.: Aleida's levensleed. De Kwaadspreekster. Verboden samenkomst. Gevonnist en vertroost. Roemen in verdrukking, enz. Treffend, 258 bl. geb. 73 ct.

43. BREEVOORT. Vrouwenweelde en Vrouwensmart. Onvergankelijk schoon verhaal, 200 bl. geb. 73 ct.

44. RUNA. Hij en zijn vrouw. Juweeltje van vertelkunst. Fijne ongekunstelde humor, 175 bl. geb. 73 ct.

45. NAMENHAUER. Naar nieuwe stranden. Meesterlijk verhaal uit het fel bewogen leven van een jongen predikant, 250 bl. geb. 73 ct.

46. BOWEN. Schimmen uit het verleden.

... gebed en tranen. Wijntje en Trijntje. Chantage. Vier boerenjongens, enz. 232 bl. geb. 73 ct.

48. DE COSTER. De Bijbel in het Smidshuis. Mooie vertelling van een Bijbelcolporteur, 198 bl. geb. 73 ct.

49. SHELDON. De Zeven dagen van Robert Hardy. De ontzettende droom van een rijk fabrikant en de ontroerende omzetting daardoor in zijn leven. 215 bl. 73 ct.

50. BROUWER. Moeiten des Levens. De strikken der geldgierigheid en de kracht des Geloofs. Fijne karakterteekening, 240 bl. geb. 73 ct.

51. MARJ. BOWEN. George Washington. De Vrijheidsoorlog. Tocht door Virginië. Het Verraad. Washington's vermetele zegetocht, enz. 256 bl. geb. 73 ct.

52. MEVR. SCHROTT. Jacob Brunner. Uit de Tiroler bergen. Hoofdpersonen: Jacob, door zijn moeder bestemd om priester te worden en Mieke, het meisje dat hij zielslief heeft, 212 bl. geb. 73 ct.

53. SCHRIJVER. Ontwapend. Een der mooiste boeken ooit verschenen, 256 bl. 73 ct.

54. CHRISTALLER. Ruth's Huwelijk. Van een predikantsdochter. Haar verloving, bewogen huwelijksleven enz. Héél mooi, 240 bl. geb. 73 ct.

55. RUDIGER. Haberman's Pleegzoon. Aangrijpende vertelling uit het Zigeunerleven, 254 bl. geb. 73 ct.

56. HOOGENBIRK. Een heel gewone Geschiedenis. Mooi verhaal, fijne humor, 246 bl. geb. 73 ct.

57. OLGA v. H. Hetgeen God samengevoegd heeft...... Prachtverhaal uit een merkwaardig huwelijksleven, 246 bl. geb. 73 ct.

---

58. W. A. VROEGOP. Gebroken en Verslagen. Treffend verhaal Middernachtzending, 226 bl. Koopje 79 ct, fr. geb. f 1.25.

59. A. SOUTHON. Een gele Napoleon. Diep ontroerend Zendingsverhaal uit de Oerwouden van West-Afrika. Gr. Uitg. zw. omsl. 224 bl. sl. f 1.25.

60. MEVR. STOWE. De Parel van het Eiland Aangrijpende vertelling van de zee, 342 bl. 69 ct.

61. Ds. v. d. MEULEN. Vertellingen Friesche Dorpsleven: De reis naar Verdorpe. Het huisbezoek op Raamtille. Een haastig verderf, enz. 172 bl. gec. 69 ct.

62. OLIVE SCHREINER. Waldo, de Schaapherder. Heel mooi verhaal van de eenzame vlakte. Luxe uitg. 168 bl. 90 ct., rijk geb. f 1.40.

63. LANSBERGH. Sannie van Sterkfontein. Fijn doorvoeld verhaal Afrikaansch boerenleven. Hoofdpersonen: Meester Stoppelman, „Rooi Jan" en Sannie. Mooie, ongekunstelde liefdeshistorie, vol echte humor, 190 bl. fr. geb. 99 ct.

64. QUANDT. De liefde van Johannes Knade. Uit Hervormingstijd. Kloosterleven, priesterleven, breuk met de kerk, verloving, vervolging, ontvoering, enz. Hoogstaand, spannend verhaal, 190 bl. fr. geb. 99 ct.

65. EHUD. Verhaal uit den tijd der Richteren. De verlossing van Mirjam, de uitverkorene, uit „den muil des leeuws" is aangrijpend, 190 bl. fr. geb. 99 ct.

66. C. A. MASON. De Lelie van ons Vorstenhuis. De royale uitgaaf van dit vermaarde, *schitterende* verhaal gaat thans weg, gebonden, 340 bl. voor f 1.25. Een succesno.!

67. FOKKENS. De Grootvader onzer Koningin. Uit den tijd der 10-daagsche Veldtocht, Waterloo, enz. Mooie hist. verh. 260 bl. fr. geb. 69 c.

68. ULFERS. Harro Walter. Schetsen groote havenstad. Wereldberoemd, 312 bl. rijk geb. f 2.75.

69. ANDREE. De Verloren Zoon. Treffend verhaal van verloofde jonge menschen. 't Vindt zijn ontknooping in donker Amsterdam. Het slot is ontroerend. Nieuw, 136 bl. geïll. 64 c.

70. Groot Afrikaansch Leesboek. Verhalen, Anecdotes, enz. Bij de Boschjesmannen in Afr. Wildernis, Dingaansdag, enz. 290 bl. 69 ct.

71. C. MARTENS. Onder het Kruis. Ontroerend verhaal *Geloofsvervolging* in Rusland en de vlucht van den schrijver uit de klauwen der Bolsjewieken, 176 bl. gr. uitg. 90 ct., rijk geb. f 1.40.

72. KRUISMAN. Kris uit de Nachtbuurt. „Opgeleid" tot zakkenroller, maar „als een brandhout uit het vuur gerukt", 116 bl. 39 ct.

73. GERDES. In Leiden en Vlaanderen. Uit bange dagen, 190 bl. 79 ct.

74. ARNDT. De Vier Temperamenten. Een Juweeltje, rustgevend in 't gejaagde leven, 82 bl. 29 ct.

75. ZUSTER DORETE. Uit het leven van een Pleegzuster. Treffend. 160 bl. 79 ct.

76. KLICHE. Christiaan Roosekamp. Door dit fam. verhaal loopt een aangrijpende liefdesgeschiedenis, gr. uitg. 280 bl. f 2.50 nu 99 ct. fr. geb. f 1.45.

77. ELBERTS. Vaderl. Geschiedenis. Vanaf de Batavieren tot en met den Wereldoorlog, met 150 platen. 268 bl. 90 ct. geb. f 1.25.

78. YASHKA. Mijn leven als Boerenmeisje, Bannelinge en Militair. Treffend ...

80. P. KEUNING. De Kracht van hunne Kracht. Deze nieuwe bundel schetsen uit Groningerland is weer schitterend, 176 bl. fr. geb. 91 ct.

81. ABRAMSZ. In Vrijen Tijd. Ruim 100 Vertellingen met 72 plaatjes. Inh. o.a.: Bello en Mies. De droom van kleine Marietje. Ze hadden zoo'n honger. Wim met 'n buil op z'n bol, enz. Gr. uitg. 256 bl. 91 cent.

82. ABRAMSZ. Bont Gezelschap. Ruim 80 Vertellingen met 72 plaatjes. Inh. o.a.: Tweemaal door een kat gered. Twee streken *van Tijl Uilenspiegel.* De gezelligste Oom van de Wereld, enz. Gr. uitg. 256 bl. 91 ct.

83. REULE. Vertellingen: Eindelijk thuis. Dokter Goudhaar. De Stiefmoeder. De bedrieger bedrogen. Pietje Smul, enz. Twee bundels, 280 bl. met 100 pl. 96 ct.

84. REULE. Vertellingen: De verloren diamant. Eerlijk duurt het langst. Een nare Juffrouw. Een menscheneter. Mientje en Stientje, enz. Twee bundels, 280 bl. met 100 pl. 96 cent.

85. UIT HET KINDERLEVEN. Vertellingen voor kleine Kleuters. Alleraardigst, 290 bl. met 52 pl. 69 ct.

86. PLUIM. Lezen of luisteren. Mooie vertellingen om te lezen of vóór te lezen. 198 bl. met pl. 61 ct.

87. ABRAMSZ. Wie leest, wordt wijs. Inh.: o.a. Met duikers naar den Zeebodem. Met de reddingsboot in den storm. Met de visschers op de golven, enz. Met 69 pl. 160 bl. 59 ct.

88. MEJ. BAUER. Vriendinnetjes. Vroolijk meisjesverhaal, 230 bl. 64 ct.

89. MEJ. BAUER. Blondje. Leuk meisjesboek, 258 bl. 64 ct.

90. Marie HONIG. Vertellingen voor kleinere meisjes, o.a.: Vosje, Hoe Janneke aan een pop kwam, enz. 208 bl. 59 ct.

91. MEVR. HEEMSTRA. Voor de Jeugd. Vertellingen: Het eerlijke Joodje. Een vergissing van St. Nicolaas. De verborgen schat, enz. 148 bl. vol pl. 45 ct.

92. KIEVIET. De Zoon van Dik Trom, 212 bl. f 1.—.

93. KIEVIET. De Duinheks, 212 bl. f 1.

94. KIEVIET Ab en zijn Vrienden, 208 bl. f 1.—.

Kieviet vertelt fijn!

95. ANDRIESSEN. Adolf en Clara. Prachtverh. 80-jarige Oorlog, 208 bl. met pl. 79 ct.

96. ANDRIESSEN. Erlo, de Heidenknaap. Mooi hist. verh. 216 bl. met pl. 79 ct.

97. ANDRIESSEN. De Kolossus der 19e Eeuw. Uit Napoleon's tochten. 202 bl. met pl. 79 ct.

VAN LUMMELS WERKEN.

98. De Hopmansvrouw v. Utrecht.

99. De Bijlhouwer v. Utrecht.

100. De Smidsgezel v. Utrecht.

De geheele serie in één omslag van Lummel groote uitgaaf, herzien door Joh. Breevoort, totaal 478 bl. f 1.70. De 3 dln. in één prachtband f 2.50. Buitengewoon koopje!

101. KAPT. MARRYAT. Pietje Simpel's lotgevallen, 190 bl. geb. 79 ct.

102. MEVR. v. d. HOEVEN. Het Jolige Troepje. Leuk, 190 bl. geb. 79 ct.

103. EBEN. Drie Jongens op Reis. Prachtig, 190 bl. 79 ct.

104. SCHIPPERS. De Pleegzoon van den Ketellapper. Héél mooi, 176 bl. 59 ct.

105. SCHIPPERS. De Boschwachter van den Oldenborn. Prachtig! 160 bl. 59 ct.

106. Dr. J. H. GUNNING J.Hz. Het Lam Gods op Golgotha. De Zeven Kruiswoorden. *Dit veelgeprezen prachtboek,* luxe uitg. 174 bl. thans 90 ct. In prachtb. goud op gitzwart f 1.50.

107. Ds. G. F. HASPELS. Onder open Hemel. Deel I. Die aan de deur staat en klopt. Deel II. In de Schuts des Allerhoogsten. Deel III. De Beker der Verlossingen. Deel IV. Heerlijkheid. Koninklijk geschenk van den Christen-litterator! 460 bl. luxe uitg. In 4 prachtb. goud op gitzwart f 4.95.

108. Dr. M. M. DEN HERTOG. Morgenlicht. Prachtig Dagboek. Vele zéér bijzondere texten, 360 bl. fr. geb. goud op bruin. Uitzonderingsprijs f 1.50.

109. Dr. J. R. SLOTEMAKER DE BRUINE e. a. Zijne Getuigen. Het groote, schitterende Dagboek, ook voor bijzondere dagen en tijden, 416 bl. fr. geb. goud op groen. Uitzonderingsprijs f 1.90.

110. Ds. M. GOPNER. De Geopende Hemel. Uitgegeven na zijn sterven. Gulden boekske, 128 bl. fr. geb. sl. 75 ct.

111. WALESON'S HAAKBOEKJES. Inh. o.a.: Het Haken. Wagen- en Wiegespreitjes, Tusschenzetsels. Slobkousen. Onderjurkjes. Garnituren. Rozetten, enz. enz. 2 dln. 216 bl. met ruim 200 afbeeldingen, 75 ct.

112. MEVR. v. WESSEM. Wit Borduursel. Handwerkboek voor kleeding, Blouses, Tafelkleedjes, enz. 32 modellen met voorbeelden, afstrijkpatronen, enz. 46 ct.

113. Hoe maak ik mijn Hoed op? Voll. Handl. voor zelfmaken van hoeden voor elke leeftijd. Met 105 Afbeeldingen, raadgevingen voor veranderingen, patronenblad, enz. 46 ct.

114. GROOT KOOKBOEK. Voor Burgergezinnen, 600 recepten, 190 bl. 46 ct.

115. De Banketbakker in de Keuken, 160 uitvoerige No.'s met pl. *Gebak, Soezen, Beignets, Vruchtenijs, Likeuren, Borstplaat,* ...

... Voordrager. — De onaangename koster, enz. 100 bl. 55 ct.

118. Bundel III o.a.: Heilige eenvoud. God zorgt. — Bertha's brief enz., 100 bl. 55 ct.

119. Bundel IV o.a.: De lange broek. — De Wandelende Jood, enz. 100 bl. 55 ct.

120. Bundel V o.a.: Het Breistertje van Veenwouden. — De Vondelingen, enz., 100 bl. 55 ct.

No.'s 116—120 samen f 2.50.

121. DA COSTA. Complete Dichtwerken 3 dln. pl.m. 1000 bl. in één pr.bd. f 2.95.

122. DE GENESTET. Complete Dichtwerken. Inh. o.a.: Benjamin af. De Humorist. Het haantje van den toren. Jan Rap. Moeders graf. Uit het Studentenleven. Het dagboek van een gelukkige. Koosje, enz. enz. De groote uitgaaf met platen, 326 bl. in prachtband f 3.25, nu f 1.60.

123. EEN BUNDEL POEZIE. Groote Voordrachtenbundel. Een keurverzameling in luim en ernst. Inh. o.a.: Met z'n achten. De mislukte kus. Langs moeders graf. Huibert en Klaartje. Eliza's vlucht. De brillekoopman. De ontdekte minnebrief. Vertellingen van een zeeman. Een goedkoope bruidegom. De goede Piet. Watter die meisjes toch raadsels zijn, enz. enz. enz. Gr. uitg. Het beste en mooiste is hier bijeen. In soepel linnen gebonden, 288 bl. f 1.20.

124. VAN SUYLESTEIN. Liederen van een Vlinder. Fijne, teedere poëzie, keurig geb. f 3.50 nu 98 ct.

125. Ds. LAURILLARD. Rust een weinig! Oudejaarsavondgedachten en Verzen. Inh. o.a.: Onze afgestorvenen. Verborgen smart. Betere oogenblikken. Engelen der vertroosting. Beschamende herinneringen, enz. enz. 150 bl. in bandje sl. 39 ct.

VOORWAARDEN:

1. Opgaaf der No.'s is voldoende.
2. *Schrijf uw No.'s op de linkerstrook van postwissel of girobiljet. ONS GIRO-No. IS 31769.* Niet zonder noodzaak daarnaast **nog brieven of briefkaarten schrijven. Dat** geeft bij de behandeling van duizenden poststukken vertraging.
   Alleen aan bekende adressen betaling na ontvangst der boeken. Meld dan s.v.p. in uw schrijven „Betaling na ontvangst".
3. Beneden f 1.— leveren wij niet.
4. WIJ ZENDEN FRANCO THUIS.
5. Buitenland met verhooging van 20 % wegens extra vracht.

Uitgeverij Boeijenga

Kleinzand 89, Sneek

GRATIS EN FRANCO is voor een ieder verkrijgbaar onze groote *Nieuwe Catalogus van Boekwerken.* Uitgebreide keuze.

kinderen aan te bieden. Verschil van meening met ouderlingen, diakenen, voorgangers of commissieleden ontslaat ons niet van de verantwoordelijkheid van hetgeen de Heer ons heeft opgelegd.

* * *

Onze zendelinge mej. Geertruida Reiling arriveerde Woensdag 11 November j.l. te Antwerpen. Twee dagen later, 's avonds 7½ uur, werd ze door de gemeente Stadskanaal hartelijk welkom geheeten. Het bijgebouw der kerk was geheel gevuld met leden en belangstellenden. Zang van het gemeentelijk koor, solo en toespraken wisselden elkander rijkelijk af. Namens de commissie der Unie sprak ondergeteekende. We houden ons ervan overtuigd, dat al de gemeenten zich met onze zuster en haar familie verblijden. Vader Reiling is een midden tachtiger en een enkele maal heeft de tabernakel zijner ziel gedurende de laatste vier jaren geschud alsof de hand van den grooten Slooper er mede bezig was. Ook is zijn trouwe echtgenoote afgaande onder de menschen en hebben we in de zooeven genoemde periode dagen beleefd, waarin zoowel zij als wij herinnerd werden aan de broosheid van haar lichaam. Onze goede God heeft echter willen doen overeenkomstig onze begeerte en ouders en dochter het voorrecht geschonken om nog eens hier op aarde in elkanders armen te kunnen vallen.

Dat de arbeid in Yakusu veel vraagt van de krachten van de zendelingen is mej. Reiling dezen keer meer aan te zien dan toen zij in December van het jaar 1926 voor het eerst met vacantie thuis kwam. Moge de rust in de ouderlijke woning, de liefde van allen, die in haar de vertegenwoordigster zien van de Baptisten van Nederland in Centraal Afrika en een frissche, gezonde Hollandsche winter haar spoedig de verloren krachten doen herwinnen. Wij verbeiden het oogenblik, waarop zij haar tournée in onze gemeenten kan beginnen en verlangen ernaar om van haar lippen te hooren, welke groote dingen God in Congo heeft gewerkt. Ook zal de vereeniging „Zusterhulp" wel klaar staan om beslag op haar te leggen ten einde zich met haar bijstand zoo mogelijk in alle gemeenten te nestelen.

* * *

Enkele gemeenten in ons land hebben reeds kennis mogen maken met mej. Natali Gruschenkova, o.a. Stadskanaal, Nieuw Weerdinge, Nieuwe Pekela, Groningen, Delfzijl. Zij is zendelinge van het Russische Zendingsgenootschap, waarvan Ds. William Fetler de algemeene leider is, en tracht door woord en lied belangstelling op te wekken voor den arbeid van dat genootschap onder de Russen in Rusland, Polen, Letland, Frankrijk, enz. Zij spreekt niet van hooren zeggen gelijk velen, die ons willen voorlichten. Haar woord is dat van de ervaring. Ze heeft de laatste stuiptrekkingen van het tsarisme, de revolutie, de burgeroorlog, de hongersnood en de vestiging van het bolsjewisme meegemaakt. Als dochter van weelde heeft zij alles haar zien ontnomen worden en een tijd gekend, waarin zij moest leven van één ons zwart brood met enkele slechte aardappelen per dag. Zij was onder het tegenwoordige regime in het oosten docente in de universiteit te Petrograd. Voor verdere studie naar Londen gezonden, vond zij daar haar Heiland en het is haar lust Hem nu te dienen ten behoeve van den evangelisatiearbeid onder haar landgenooten. Haar God is onze God en haar volk is ons volk. Ze is een dame van hooge beschaving, veelzijdige kennis en een geboren linguïste, die bij deze voorrechten een hart vol liefde van den Zaligmaker meebrengt. Ze is een geoefend spreekster en haar te beluisteren in woord en lied is een groote zegen. Maar haar van nabij gade te slaan en te leeren kennen is een nog grootere zegen. We betreuren het, dat de centrale Bond voor de inwendige zending zich als spreekbuis heeft laten gebruiken van de Baptistenhaat van Riga. Daardoor zijn sommige deuren in ons land voor onze moedige zuster toegesloten geworden. Echter lijdt het bij ons geen twijfel, of dit lichaam zal binnenkort zijn ongelijk inzien en erkennen. Intusschen willen wij haar de broederhand reiken en haar pad effenen tot zegen zoowel van den schoonen arbeid, dien zij dient als van ons eigen werk.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Geboorte van den Voorlooper van den Messias. Maria.

Luk. 1.

Les voor Zondag 20 Dec. 1931.

Het Kerstfeest staat voor de deur. In de laatste weken hebben de Zondagsscholen zich er al op geprepareerd door kerstliederen te leeren, maar met de vertelling waren wij nog 600 j. van het Kerstfeest verwijderd. Daarom maken wij nu maar een sprong, een reuzensprong, zoodat we in eenmaal komen in den tijd van Jezus' geboorte.

(Luk. 1 : 1—4 slaan we over).

In den tijd, toen de Heere Jezus geboren werd, woonde er ergens in het gebergte van Judea een godvreezend echtpaar; de man was priester en heette Zacharias, de vrouw heette Elisabeth. Deze twee menschen hadden zoo graag een zoon willen hebben. Dikwijls hadden ze er om gebeden, maar de Heer had hun gebed niet verhoord. Ze waren al wat op leeftijd gekomen en hadden langzamerhand de gedachte aan een zoon maar opgegeven.

Omdat Z. priester was, moest hij evenals andere priesters, wanneer het zijn beurt was, in den tempel dienen.

Eens, toen Z. weer bij den tempel was en in den tempel het reukoffer moest bedienen, kreeg hij plotseling bezoek, waar hij van schrok. Vertel maar verder; 't is niet moeilijk. 't Reukofferaltaar stond in den tempel, in het eerste deel, het heilige, dicht bij het voorhangsel, tegenover de ark des verbonds, die achter het voorhangsel in het heilige der heiligen stond.

V. 24 en 25 overslaan.

Nu v. 26—38. Te Nazareth woonde een jongedochter, die Maria heette. Ze zou weldra in het huwelijk treden met den timmerman Jozef. Ik geloof, dat ze in haar dorp gunstig bekend stond.

Deze jongedochter kreeg ook vreemd bezoek. De engel Gabriël, die bij den ouden Z. was geweest, kwam ook bij haar. Hij groette haar heel vriendelijk; vertel v. 28. Maria dacht: „Wat mag dat wel beteekenen?" Maar de engel stelde haar dadelijk gerust, v. 30. En toen bracht hij zijn boodschap over, die God hem meegegeven had. „Maria — sprak hij — gij zult een zoon krijgen; en gij moet Hem Jezus noemen, want Hij zal zijn volk zalig maken van hun zonden. (Mat. 1 : 21 voegen we hier tusschen). Hij zal groot zijn en Hij zal de Zoon van God heeten!"

Het kwam Maria vreemd voor en dat zei ze ook, maar de engel stelde haar weer gerust en zei: „Wat u onbegrijpelijk voorkomt, Maria, dat zal de H. Geest doen. En waarom vindt gij het zoo wonderlijk? Ik zal u nog eens wat anders vertellen. Uw nicht Elisabet krijgt nog een zoontje van den Heer; want geen ding zal bij God onmogelijk zijn". Toen geloofde Maria. Ze was gerust, en ze zei: v. 38.

V. 39—56 slaan we maar over. We hebben toch niet veel tijd met 't oog op 't Kerstfeest. Er is in den laatsten Zondag voor 't Kerstfeest gewoonlijk heel wat te doen in de Zondagsschool.

Eindelijk brak de dag aan, dat de belofte, die de engel Gabriël in Gods naam aan Zacharias overgebracht had vervuld werd. In de woning van Zacharias en Elisabeth was een zoontje geboren. Buren, familieleden en vrienden verblijdden zich mee. Vader Z. was natuurlijk ook heel blij, maar nog altijd was hij sprakeloos. Nu zou 't echter niet lang meer duren.

Op den achtsten dag, als bij de Joden de besnijdenis plaats vond, kregen de kindertjes ook hun naam. Vertel v. 59—66.

Als er nog tijd is, kan men wat van den lofzang van Zach. vertellen. Is er geen tijd, dan is 't beste, hier te eindigen. Als slot zou men kunnen zeggen: „We hebben nu al gehoord, dat de belofte aan Zach. vervuld werd; wat er terecht kwam van de belofte aan Maria zullen we op 't Kerstfeest hooren!

Daar de Kerstgeschiedenis geen toelichtingen behoeft en deze voor 1932 niet meer door mij zullen worden geschreven, neem ik met deze les afscheid van de lezers. 'k Hoop, dat mijn pennevruchten van nut zijn geweest. Mij was het schrijven er van een aangename taak. Mijn opvolger wensch ik van harte 's Heeren zegen bij den arbeid.

K. REILING.

III

IETS OVER HET BAPTISTISCHE WERK OP HET VASTELAND VAN EUROPA.

In het driemaandelijksch bijblad van The Baptist Times, dat gewijd is aan het werk op het Vasteland van Europa, wordt een toespraak van Dr. Rushbrooke, gehouden op het groote Jeugdcongres te Praag, in uittreksel weergegeven. Volgens Briand, den Franschen minister van buitenlandsche zaken, vader van de idee der „Europeesche Unie", moeten wij „Europeesch" gaan denken. Wij Baptisten oefenen ons daarin al van onze geboorte. Wat Dr. Rushbrooke zegt omtrent het Werk in Europa heeft daarom onze volle belangstelling.

„Als geboortedag van het Nieuw Baptisme in Europa moet aangemerkt worden de 23 April 1834. Op dien dag werd de eerste gemeente geconstitueerd en wel in Hamburg, met I. G. Oncken als predikant. Dit feit is belangwekkend, omdat, als we in Augustus 1933 te Berlijn zullen samenkomen voor het wereldcongres, we dan een Europeesche geschiedenis van haast honderd jaren zullen hebben, want dan zullen er nog slechts negen maanden aan de volle eeuw ontbreken.

De Groei.

Laat ik u den groei van de gemeenten op het Vasteland met enkele cijfers mogen verduidelijken. Zien we eerst op het ledencijfer. Aan het begin, April 1834, staat Oncken met zes anderen. Zoover als ik kan nagaan is het ledental in 1850 geklommen tot circa 4500. In 1900 is het ongeveer 220.000. Wanneer de cijfers omtrent Rusland bekend waren zou 't heden omstreeks 1.300.000 zijn. Even verrassend als deze cijfers zijn, is de groote omtrek, die met het eenvoudige Nieuw-Testamentische getuigenis, gelijk de Baptisten dat laten hooren, vervuld is. Op de nieuwe kaart van Europa komen zesentwintig landen voor. Slechts in 2 kleine landen: Turkije en Albanië, vindt men geen Baptiste gemeente. Gezien de groote verscheidenheid, die men vindt op het Vasteland, verscheidenheid van rassen en talen, van economischen bouw, van beschaving, ontwikkeling en tradities, is het een merkwaardig feit dat we hier zoo talrijk zijn en zoo goed geworteld, en het Evangelie, gepredikt en beleefd door Baptisten, overal een echo gevonden heeft. Voor mij is dat het bewijs, dat de ware „katholieke" (in den zin van universeele boodschap) het Evangelie zelf is.

Laat ons nu zien, waaraan deze ontwikkeling te danken is. We moeten daarvoor in de eerste plaats de eere aan God geven; het was Zijn werk. In enkele gevallen vonden mannen en vrouwen de eenvoudige waarheid van het Evangelie, alleen door het lezen van het Nieuwe Testament.

Maar als regel heeft God daartoe ook andere middelen gebruikt, n.l. het woord en den toegewijden arbeid van zulken, die alreede Jezus' discipelen waren. Een bizondere eere moet hierbij worden toegekend aan I. G. Oncken en zijn Duitsche medearbeiders, in 't bizonder Köbner en Lehmann. De groote figuur van een Oncken neemt reeds een bizondere plaats in de geschiedenis in, en ik denk dat de kerkhistorici der toekomst hem een nog veel hooger plaats zullen toekennen.

De waarde van de Boodschap der Baptisten.

Laat ons nu nagaan, welke de bizondere waarde is van de prediking der Baptisten in Europa. Ik noem hier twee of drie dingen, zooals ze mij voor de aandacht komen:

1. De Baptiste Boodschap is geheel vrij van exclusief Nationalisme. Dat is van buitengewoon gewicht. In Europa zijn staat en kerk samen verbonden. De vrucht daarvan is een Christendom, dat zoo sterk onder den invloed van den staat verkeert, dat het den krachtigen internationalen toon van het Evangelie niet kan laten hooren, vooral niet in betrekking tot de Internationale vraagstukken. De Baptisten vormen geen nationale kerken. Dat hun organisaties rekening houden met landsgrenzen vloeit slechts voort uit praktische overwegingen.

2. De Baptisten zijn trouw aan het Nieuwe Testament. Dit is een bizondere bron van kracht. Aan de eene hand geeft dit hun vastheid temidden van de wisselende geestesstroomingen en tegenover den roep om „vrijheid", die onze dagen kenmerkt; aan de andere hand beschermt het hun tegen de verderfelijke uitwassen, die een zoo belangrijk deel der kerkelijke traditie vormen.

3. Nauw verwant aan deze trouw aan het Nieuwe Testament, en het hart van de Boodschap der Baptisten vormende, is de persoonlijke ervaring van den Heere Jezus Christus. Hiermede laten de Baptisten in Protestant Europa een getuigenis hooren van groote kracht en hooge waarde. Het Luthersche Protestantisme heeft den nadruk gelegd op het **sola fide** (allen door het geloof), maar heeft zijn eigen beginsel niet konsekwent gehandhaafd. De kinderdoop kan slechts gehandhaafd worden, door te beweren, dat de doop waarde heeft, afgezien van het persoonlijk geloof van den doopeling. — Eens, toen ik nog student was, hoorde ik dat Harnack de aandacht vestigde op het feit dat er in de middeleeuwsche kerk ook een kinderavondmaal was. De Hervormers maakten daaraan gauw een einde, vragende welke waarde het ontvangen van brood en wijn konden hebben, zonder geloof in Christus? Harnack voegde er aan toe (maar liet de vraag onbeantwoord): „Wanneer ze dezelfde vraag eens hadden opgeworpen omtrent den kinderdoop, hoe zou onze kerk er dan thans uitzien?"

Zwakke punten.

In sommige landen is de geestdrift aan het tanen. De oude ijver om zielen te redden gloeit niet meer. Het bijkomstige heeft zich naar voren gedrongen en dat verzwakt. Inplaats dat Gods genade en de nood der menschen met de bede: „laat u met God verzoenen", alle aandacht heeft, verteert men in sommige landen zijn kracht met organiseeren of met het beveiligen van de termen van een belijdenisgeschrift of men is gevangen in Maranatha-speculaties. Maar het is een groot kwaad als men vergeet, dat de zielen gered moeten worden. Er zijn landen, waar het Baptisme zich slechts uitbreidt binnen de grenzen der Baptiste families.

2. In andere landen dreigt de splijtzwam. IJverige, hoekige persoonlijkheden zijn daar de oorzaak van splitsingen.

3. Onze scholen hebben nog veel te doen voor de vorming van welonderlegde leiders, die èn hun tijd èn het Evangelie verstaan.

L.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Dr. FRANCIS EDUARD CLARK.

„Der Wahrheitszeuge” bevatte voor enkele weken een artikel, dat gewijd was aan Dr. F. E. Clark en wel in verband met de herdenking van z’n tachtigste geboortedag.

Deze tachtiger was ongetwijfeld een van de bekwaamste en grootste jeugdleiders van onze tijd, zoo niet van alle eeuwen. Hij was de stichter van — en nu laat ik maar de Duitsche benaming volgen — „der Jugendbund für entschiedenes Christentum”. Dr. Clark was een man, die zijn geheele leven in dienst van het Koninkrijk Gods heeft gesteld. Vooral had hij zijn hart verpand aan de jeugd, waarvoor hij een niet onbelangrijk werk heeft kunnen doen. Zijn naam zal voortleven zoolang er jonge menschen gevonden zullen worden, die pal staan voor de zaak van Koning Jezus.

De door Clark gestichte jeugdbond telt op ’t oogenblik reeds meer dan 4.000.000 (vier millioen!) leden. Zijn groote invloed is niet te onderschatten. Hij is een man geweest met bijzondere gaven en krachten, die hij goed gebruikte in den dienst van zijn Meester.

Laat ik daarom enkele bizonderheden uit zijn leven, ontleend aan een artikel van „Der Wahrheitszeuge”, onder Uwe aandacht mogen brengen.

Francis Eduard Clark werd de 12de Sept. 1851 in Canada geboren. Toen hij 3 jaar oud was, verloor hij zijn vader en op 7-jarigen leeftijd was hij heelemaal wees. Van de 4 kinderen zijner ouders was hij er nog alleen over. Toen zijn moeder gestorven was, kwam de kleine Francis Eduard bij zijn oom, die predikant in een voorstad van Boston was.

Bij zijn pleegouders ontving de jongen een degelijke opvoeding. Op 13-jarige leeftijd vond hij zijn Heiland en beleed Hem in het openbaar. Op een bidstond getuigde hij eens in duidelijke woorden van zijn heil in Jezus Christus, hetgeen op de anderen een diepen indruk maakte. De jongeling genoot de algemeene achting.

Toen hij 18 jaar oud was, ging hij naar de universiteit. Hij studeerde vlijtig en gaf tijdens deze universitaire studie blijk ook schrijversgaven te bezitten.

Na het verlaten van de universiteit brak er voor Dr. Clark een geheel nieuwe levensperiode aan. Op een Zondagsschool begon hij zijn werk onder de jeugd. Na zijn huwelijk met Harriet Elisabet Abbot werd hij dominé in Portland. Met groote ijver, liefde en toewijding begon hij zijn werk als predikant. Vanaf de kansel verkondigde hij het zuivere Evangelie. Hij werkte degelijk en vond in zijn jonge vrouw een trouwe hulp. Onder de zegen des Heeren groeide de gemeente van Dr. Clark snel en werd de arbeid rijkelijk gezegend.

Vooral probeerde Dr. Clark de jeugd te winnen voor het Koninkrijk Gods. De jeugd moest — volge[illegible] hem — staan onder de invloed en [illegible] werking van de Geest van Christus. De jeugd moest haar leven God wijden en medearbeiden aan de bouw van Gods Koninkrijk. Zoo ontstond op 2 Febr. 1881 de eerste vereeniging van een Jugendbund für entschiedenes Christentum”.

Deze arbeid breidde zich zeer snel uit. Na 4 jaar telde deze jeugdbond reeds 253 plaatselijke afdeelingen met bijna 15000 leden. Voor Dr. Clark beteekende dit alles: vermeerdering van werk. Hoewel hij moeilijk van zijn gemeentelijk werk kon scheiden, zoo moest hij er toch wel toe besluiten, om zich geheel aan de jeugd te kunnen wijden.

Dr. Clark was natuurlijk de aangewezen leider van deze jeugdbond.

Ook buiten Amerika ontstonden spoedig afdeelingen van jonge menschen, die voor Jezus hadden gekozen en nu ook voor Hem wilden leven, en die door hun levenswandel een beslist getuigenis van Hem wenschten af te leggen. Zoo ontstond er een Wereldverbond van deze arbeid onder de jeugd, waarvan Dr. Clark voorzitter werd.

Op ’t oogenblik heeft deze jeugdbond in bijna alle landen der wereld voet gevat. In zijn kwaliteit als voorzitter van „der Jugendbund für entschiedenes Christentum” heeft Dr. Clark natuurlijk vele reizen ondernomen. In bijna alle landen der wereld heeft hij voetstappen liggen. Vijf maal maakte hij een reis om de wereld. Hij was goed thuis in Amerika, maar ook in Europa, Indië. China, Japan en Australië Hij benutte elke gelegenheid, om van zijn Heiland te spreken: op groote jeugdconferenties, op de stations, in de trein en op het schip. Dikwijls heeft hij in de tempels der heidenen gepredikt.

Dr. Clark heeft op zijn reizen heel wat gevaren moeten trotseeren. Alleen daarover zou een boekdeel te vullen zijn. Maar — in alles bewaarde Hem de Heer.

Dr. Clark was een uitstekende redenaar en bekwame schrijver. Hij vervaardigde duizenden opstellen en schreef meer dan vijftig boeken. Hiermee verdiende hij groote sommen gelds, waarmee hij al zijn onkosten bestreed. Voorwaar een voordeelige voorzitter!

Het spreekt vanzelf, dat Dr. Clark in hoofdzaak over jeugdproblemen en over de door hem in het leven geroepen jeugdbeweging heeft geschreven. Ook bevat menig boek alleen reiservaringen en -indrukken. Maar ook zijn er boeken met een meer opbouwende strekking.

Wanneer wij aan Dr. Clark denken, dan moeten we bekennen, dat er niet veel menschen zijn geweest, die zóóveel voor de verbreiding van het Evangelie hebben gedaan als hij. Vooral is het zijn ootmoed, die wij bewonderen en die hem in staat heeft gesteld zoovéél voor zijn Meester te doen.

Dr. Clark is niet meer. Hij stierf de 26ste Mei 1927. Maar het werk, door hem begonnen, gaat nog steeds voort.

D. H.

UIT DE GEMEENTEN

UTRECHT. Het wordt hoog tijd, dat wij onze harten weer eens ontlasten en al onze mede-brs. en zrs. weer eens deelgenooten maken van Gods zegeningen te Utrecht. We waren al eens wat zwaarmoedig geworden dat de arbeid ongezegend bleef, doch juist als men over deze dingen denkt bespeurt men menigmaal dat God zijn zegen al voor ons klaar heeft. Zoo waren wij getuigen van een viertal brs. en zrs. die 13 Sept. j.l. door den Doop de gem. ingeleid werden en nu j.l. Zondag 8 Nov. heerschte er weder zoo’n drukte bij ons, uit Eindhoven waren er 2 en uit Heerlen 2 om ten onzent gedoopt te worden. Ds. Planting diende ons ook voor deze laatste gelegenheid, en konden onze brs. en zrs. die van zoover tot ons gekomen waren wel een beter woord zoowel op hunne terugals op hunne levensreis mede krijgen als „En hij reisde zijne weg met blijdschap”.

Doch niet alleen zij maar ons geheel gevuld vergaderzaaltje wenschte bij het hooren van dit woord en bij het zien der H. handeling des Doops weder dit heerlijke woord zich eigen te maken om onze levensreis bij vernieuwing met blijdschap aan ’s Heeren zijde te wandelen. ’t Was een fijne avond, vooral daar er zoovelen uit andere plaatsen waren, wij te Utrecht gevoelden opeens dat we in een centrum zitten. Menig heerlijk woord werd dan ook na het rondgaan van brood en beker nog gewisseld, en wij bidden dat er zoo, niet alleen bij ons, doch in al onze gemeenten nog vele oogenblikken mogen komen.

D. M., Secr.

DEVENTER. Sedert ons laatste bericht hebben droefheid en vreugde elkander afgewisseld.

Den 3en Sept. ontviel ons door den dood onze oude zuster Steenbergen—geb. Voortman, een der eerstelingen van onze gemeente. Totdat zij mocht ingaan in de Eeuwige Rust bleef zij getrouw in het geloof in haar Heiland en aan de gemeente.

Van de door ons met Ds. J. Huizinga gehouden Radio-uitzending op 29 Oct. mochten we vele getuigenissen van genoten zegen ontvangen.

Zondagmiddag 8 Nov. kwamen plm. 20 meest jonge Zwollenaren tot ons over met een jonge zuster in hun midden, die bij ons gedoopt zou worden. Was ons kerkgebouw ’s morgens bijna vol, ’s middags was het nog meer bezet en luisterden wij met aandacht naar de duidelijke en ernstige prediking van onze br. Voorganger over Filippus en de kamerling. Daarna werd op plechtige wijze de doop aan genoemde zuster voltrokken.

Ter afwisseling zong het kerkelijk zangkoortje een 2-tal liederen.

Tenslotte mochten we met velen ’s Heeren dood gedenken, waarbij behalve onze br. Voorganger, ouderling C. Peters en br. H. Paalman van Zwolle het woord voerden.

Vele jongelui uit Zwolle bezochten ’s avonds nog de Jongeliedenverg. en de wensch werd uitgesproken, dat het innig kontact van de afd. te Zwolle met de gemeente te Deventer nog menigmaal zulke gezegende uren van samenzijn tot gevolg mag hebben.

M. PETERS, Secretaris.

SIDDEBUREN. Wij voelen ons gedrongen, broeders en zusters, om weer eens iets uit onze gemeente te laten hooren. Wij hebben elke maand belijdenis en Doop, en j.l. Zondag hadden wij het voorrecht om een 4-tal zusters, die vrede gevonden hadden aan Jezus' voet en Hem nu ook wilden volgen in den Doop. Zij gaven getuigenis hoe of zij hun Heiland gevonden en door Gods genade vrede gevonden hadden. Hoe gelukkig is het dat zulke jonge zusters, allen nog beneden de 20 jaar zich geheel aan hun Heiland hebben overgegeven. De Heere geve dat op deze nog meerdere volgen mogen. Onze geliefde Voorganger had tot tekstwoorden Handelingen 8 : 26 tot en met het einde. Op zeer duidelijke en treffende wijze werd ons voorgesteld dat wij op alles „ja" kunnen zeggen om God gehoorzaam te moeten wezen. De opkomst was zeer groot. Wij worden rijkelijk gezegend door den Heer, er komen zielen tot bekeering. Voor de volgende maand hebben 2 zielen den Doop aangevraagd. Ook het jeugdwerk zegent de Heer op wonderbare wijze. De Jongeliedenver. telt ongeveer 25 leden en de Zondagsschool telt 55 kinderen. Hoe verblijd zijn de kinderen als er over Jezus gesproken wordt, die voor onze zonden aan het kruishout werd genageld. Zulk een liefde had Jezus voor ons allen, voor oud en jong. Wij gaan hoopvol den winter tegemoet en verwachten nog vele zegeningen van den Heere.

Uw broeder in den Gekruisigde,

De Secretaris, H. ASLANDER te Tjuckem.

LEEUWARDEN. Mochten wij in ons laatst bericht melding maken van de zegeningen des Heeren, ook thans weer willen wij van onze vreugde mededeelen door middel van onze papieren bode aan onze medeverbondenen in Christus voor Zijne groote weldaden aan ons bewezen. Zondag 20 Sept. '31 hadden we het voorrecht een zuster, die reeds jaren met ons opging, op hare hartelijke en doelbewuste belijdenis te mogen doopen. Na deze heilige handeling die voor een overvolle zaal met aandachtige luisteraars was verricht, schaarden wij ons met het nieuwe lid om den Disch des N. T. waarin wij onze eenheid beleden. Zondag 1 November was wel het hoogtepunt in ons gemeentelijk leven zou ik haast schrijven, want God werkt zoo kenlijk en zichtbaar aan onze gemeente dat de vruchten niet konden uitblijven, zoodat op bovengenoemden Zondag 5 zielen, n.l. 2 zusters en 3 broeders, die hadden beleden dat zij der zonde waren gestorven en voortaan met Christus wenschten te leven, op hun belijdenis aan de gemeente werden toegevoegd, terwijl in de avonddienst, na afloop der doopsbediening (zulks om de beperkte ruimte) wij ons met deze 5 nieuwe leden om des Heeren tafel nederzetten en ging het ons als Petrus op den berg der verheerlijking: „Laat ons hier blijven" enz. Maar ook tot ons klinkt nog de stem om in het dal te vertoeven om werkzaam te zijn. Geve God onze geliefde Voorganger die met zooveel energie werkt en alle leden onzer gemeente kracht en gebed om moedig voorwaarts te gaan in 's Heeren kracht.

Met broederlijke groeten,

de Secr. H. FENNEMA.

III

LEESTAFEL

Evangelisatiebibliotheek, uitgave van J. N. Voorhoeve te Den Haag.

De 3e zending van den 16en jaargang bestaat uit:

1. *De gids voor de levensreis*, 170 blz. Een verzameling pakkende verhalen en anecdotes. Zal graag gelezen worden. Geeft de waarheid in eenvoudigsten vorm.
2. *De Heilstaat*, door N. Baas. Ofschoon het waar is, dat voor „wereldomkeering, zielsomzetting" noodig is, is de aanval op het Pacifisme hier misplaatst. Die doet het betoog maar schade.
3. *Licht en Schaduw*, door L. J. v. Veenendaal—Kreunen, groot 38 blz., bevat gedichten.
4. Eenige traktaten.
5. Weekkalender 1932.

L.

III

MEDEDEELINGEN

Aan sommige gemeenten in ons Vaderland!

In het nummer van voor 14 dagen schreef ik: aan alle — nu hoef ik maar meer te zeggen: aan sommige gemeenten.

„Waar hebt ge 't over", vraagt ge mij. 'k Zal U er nog eens aan herinneren. Twee weken geleden liet ik br. Schneider, leeraar aan de school te Hamburg, aldus tot ons spreken:

„Januari òf Februari òf Maart zou ik gaarne een reis door Uw land maken, om de gemeenten daar te zien, te dienen, en in 't bizonder de vroegere seminaristen op hun arbeidsveld te begroeten. De reiskosten moeten door mijn diensten vergoed worden. Ik wil geen geld voor het seminarium verzamelen, maar wel iets van de school vertellen en haar in beeld toonen. Ik neem een toestel voor filmbanden mee om allerlei uit ons schoolleven te laten zien".

Wie van onze brs. en zrs. zou niet willen zien hoe hun jonge mannen daar leven, werken en soms ook niet werken; hoe vroolijkheid en ernst gepaard gaan in het zoogenaamde studentenleven.

Br. Schneider gaat, aan de hand van zijn prachtige beelden, met ons door de studentenkamer en het leven daarin, door de leeraarskamer en de stilte daarin, door keuken, zaal en kerk.

We hadden de maand Februari uitgekozen, waarin br. Schneider tot ons zal overkomen. De gemeenten die reeds schreven lieten aan mij over welken dag ik hen zou toewijzen.

Ongeveer zal het zoo gaan:
de eerste week voor Friesland,
de tweede week voor Groningen en Drenthe,
de derde week voor Overijsel en Gelderland,
de derde week voor Utrecht en N.-Holland.

Ik verwacht nu binnenkort bericht van de andere gemeenten.

Of ligt het misschien aan Uw Secretaris, dat ik nog niets hoorde?

Uw dw.
F. E. HUIZINGA,
Veestr. 14, Leeuwarden.

De gemeente te Groningen deelt mede dat de volgende No's der Obl. zijn uitgeloot: 92, 101, 180, 21, 118.

J. VELLINGA.

Bericht van de Secretaristafel aan de Friesche Bapt. Jeugd.

Onze Wintercampagne neemt weder een aanvang.

Wanneer ge deze regelen leest zal, zoo God wil, onze District-vergadering op 18 November te Bergumerheide reeds zijn gepasseerd, en die van 25 November te Sneek worden gehouden.

Die te Bergumerheide geldt voor alle jonge menschen uit Leeuwarden, Drachten, Haulerwijk en Bergumerheide, terwijl de vergadering te Sneek toegankelijk is voor de jeugd uit Stavoren, Heeg, Workum, Makkum, Sneek en Harlingen. De Agenda's zijn intusschen reeds door alle afdeelingen ontvangen. Dezen zijn rijk voorzien, met een onderschrift, waarvan ieder wel goede nota zal nemen! Het geheel staat onder leiding van den Voorzitter der Bapt. Jeugdafdeelingen, Ds. J. van Dongen van Harlingen, terwijl ook de plaatselijke Voorgangers hunne medewerking verleenen.

Ongetwijfeld zullen er wel eenigen zijn, welke na de vergaderingen, de door hen ontvangen zegen willen doorgeven door middel van ons orgaan.

Men kome dan op uit alle oorden der provincie, naar de plaats hun aangewezen, met biddende harten.

Namens het Prov. Com.,
S. P. HELLINGWERF, Secr., Harlingen.

ZENDING.

Ontvangen van M. M. te G. f 10,—. Hartelijk dank.

Wanneer mag ik Uw gift in ontvangst

nemen? Denk aan de verplichtingen die wij op ons genomen hebben op de laatste Unie-Vergadering.

* * *

Contributie.

Van geene der in het vorig nr. gesignaleerde gemeenten ontving ik nog de contributie. Mag ik hare resp. penningmeesters nogmaals verzoeken, nu eindelijk eens aan mijn beleefd verzoek te voldoen?

Uw dw. br.,

Leeuwarden, J. VISSER, U.-P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305.

Voor de Zondagsschool.

Zondagsscholen, die de Roosters *1932* willen bestellen, worden vriendelijk verzocht dit *zoo spoedig mogelijk* op te geven aan Ds. G. BOURITIUS, Radstakeweg 26, Deventer.

Zij zullen evenals voorheen 6 cents per stuk franco kosten.

G. BOURITIUS.

U. R. C.

In hartelijken dank ontvangen van: D. te D. f 2,—; luisterclubje te L. f 1,25; idem te H. f 2,50; idem te Z. f 1,50; S. te Z. f 3,—; W. te S. f 1,50; luisterclubje te B. f 1,35; Bapt. Gem. te U. f 4,10; Bapt. Gem. te D. f 29,62. Bijeen f 46,82.

Tot mijn spijt ben ik genoodzaakt mede te deelen, dat wij voor een kastekort van plusminus f 60,— staan.

Wie kan helpen?

Heemstede, 16-11-'31. G. BROERTJES,
Postr.no. 142741. Penningm. U.R.C.

Het woord is aan ....

HOORN. Ieder kind van God heeft behoefte aan gemeenschap. Dat is zijn natuurlijk-geestelijke drang als gevolg der wedergeboorte. Deswege heeft het de gemeente lief, omdat daar aan die behoefte wordt voldaan. Het blijkt evenwel, b.v. in de Unie, dat die behoefte iets is dat steeds in wijderen kring voldoening zoekt. Tusschen Gemeente en Unie liggen evenwel ook nog mogelijkheden, welke beiden ten goede kunnen komen, waarvan de Bonden van Bapt. Gem. in Friesland en Groningen getuigen. Naar de totstand-koming dezer tusschenschakel nu ziet men hier in Hoorn met belangstelling uit, en wel voor de Gemeenten: Amsterdam, 's Gravenhage, Haarlem, Hoorn en Utrecht.

Reeds geruimen tijd hebben wij op de wachtpost gestaan in de hoop dat een der grootere zuster-gemeenten het initiatief zou nemen. Aangezien dit uitbleef doen wij 't, maar met de bescheidenheid van „de kleinste". Natuurlijk zijn er in dezen moeilijkheden. Ze zijn er echter om overwonnen te worden. De tegenwoordige middelen van vervoer maken het ons gemakkelijk om in een centraal punt b.v. Amsterdam of Haarlem bijeen te komen. Kosten? Ja, die zijn nogal belangrijk. Er moet geofferd worden. Evenwel zonder offer is elke gemeenschapsoefening onmogelijk. En deze zaak is werkelijk een offer waard.

Wij zullen hier geen nadere plannen uitwerken, omdat *'t niet* goed is B te zeggen voordat A uitgesproken is.

Gemeenten bovengenoemd, wij verzoeken U vriendelijk deze zaak te bespreken en uw secretaris opdracht te geven ons hierover uw gevoelens mede te deelen, opdat we door samenspreking en samenwerking tot verwezenlijking mogen komen.

Met hartelijke Gemeente-groet.
Adres: W. Spanger, Breed 1.

BONTE STEENEN

Uitspraken van bekende mannen over den Doop.

„De doop helpt niemand, moet ook aan niemand bediend worden, tenzij hij voor zich zelf gelooft en zonder persoonlijk geloof moet men niet doopen. Het geloof moet vóór of in den doop zijn ..... Daar we nu niet kunnen bewijzen, dat de jonge kinderen zelf gelooven en persoonlijk geloof hebben, daar is mijn oprechte raad en meening, dat men er mede ophoude, hoe eerder hoe beter, en doope nooit meer een kind, opdat we niet de hooggeprezen Majesteit Gods met zulke leege plechtigheden en schijnvertooningen, daar niets achter zit, spotten en lasteren".

Aldus oordeelt in zijn krasse taal M. Luther in zijn Kirchenpostille over Matt. 8 : 1.

(Joh. Warns, „Die Taufe").

Prof. Dr. Olshausen zegt:

„De eene helft van de handeling (het onderdompelen) representeert het negatieve, de wegname van het oude (Rom. 6 : 4); in de andere helft (het oprijzen) was het positieve, het te voorschijn komen van het nieuwe aangeduid".

Prof. Dr. Herzog verklaart:

„Dat in het Nieuwe Testament geen spoor van den kinderdoop te vinden is, mag voor de wetenschappelijke schriftverklaring wel als uitgemaakt gelden; alle pogingen om hem uit het doopsbevel of uit plaatsen als 1 Kor. 7 : 16 af te leiden moeten als willekeurige knutselarijen worden opgegeven, ja, door 1 Kor. 7 : 14 is iedere zoodanige gevolgtrekking bepaald uitgesloten, want anders zoude de Apostel de heiliging der kinderen met den aan hen voltrokken doop bewezen hebben en niet met de gemeenschap met hun geloovige ouders. Slechts bij de veronderstelling, dat de kinderdoop nog niet bestond, heeft de apostolische bewijsvoering een bindende slotsom".

L.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 27 November 1931 No. 2211 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAAR ZIJN DE NAOMI'S ?

„Uw volk is mijn volk en uw God is mijn God". Ruth. 1 : 16b.

Het boekje Ruth neemt wel een heel bizondere plaats in tusschen Richteren en het eerste boek van Samuël.

Richteren herinnert ons aan een indroevig tijdperk uit Israëls geschiedenis. Het handelt wel in hoofdzaak over onderdrukkingen en overwinningen. Richteren is een boek van oorlogsgeschreeuw en krijgsrumoer.

En het eerste boek van Samuël — daar wordt ons de weg geteekend, die leidt van het richtertijdperk naar de tijd van het koningschap. En dat dit alles niet zonder strijd, vijandschap, vervolging en wat dies meer zij is geschied, is een ieder bekend, die van de inhoud van het eerste boek van Samuël afweet.

De geschiedenis, waarbij het boekske Ruth ons bepaalt, heeft zich afgespeeld „in de dagen als de richters richtten". 't Is een stukje rustige historie, een korte familieroman.

De onbekende schrijver van het boekje Ruth verstaat de kunst om te boeien en te doen genieten. We leven met het gezin van Elimelech mee. We gaan mee naar Moab — — — Dan na tien jaar zien we drie weduwen op weg naar het land van Juda — Naomi, Ruth en Orpa. We hooren Naomi spreken tot haar schoondochters, dat ze zullen wederkeeren naar hun eigen land. Maar neen, ze willen niet. Hoor ze spreken: „Wij zullen zekerlijk met U wederkeeren tot uw volk". Naomi is blij met dat antwoord, maar toch niet geheel gerust gesteld. Mag ze deze offers van Ruth en Orpa vragen? Weten ze wel goed wat ze gaan doen? Wat ze alles op het spel zetten en hoe donker de toekomst zal zijn? En nogeens verbreekt ze het diepe stilzwijgen, roept ze Ruth en Orpa terug uit hun gedachten, want het gaat hier om offers, om *groote* offers en die moeten bewust gebracht worden.

Naomi schildert nogeens in schrille kleuren de toekomst. Ruth en Orpa behoeven zich geen illusies te maken en ze kunnen zich de toekomst niet donker genoeg voorstellen. Naomi vermag op geen enkel lichtpunt te wijzen.

* * *

Orpa kust haar schoonmoeder en keert weder tot haar volk en tot haar goden.

Of Ruth nu ook niet zal gaan? Naomi stelt haar nógmaals in de gelegenheid daartoe.

Maar Ruth weet van geen wederkeeren. Ze blijft aan de zijde van Naomi en gaat mee naar het land van Juda, waar haar als Moabitische een onzekere en met recht bange toekomst wacht.

En wie kent niet de woorden van Ruth in dat beslissende moment haars levens gesproken; woorden, die culmineeren in: „uw volk is mijn volk en uw God is mijn God"?

Ja, zóó heeft Ruth gesproken. En we bewonderen de jonge weduwe. Hoe gunstig onderscheidt zij zich van haar schoonzuster, die wederkeert naar haar land, naar haar volk, naar haar goden en daarmee de lange rij van half-beslisten, die op den duur niet bestand zijn tegen de sterke zuigkracht van de wereld, opent.

Zeker, Ruth heeft kostelijke woorden gesproken! Ze geeft alles prijs: haar land, haar volk, haar goden en ..... waagt de sprong in het onzekere.

Maar Naomi dan?

De egoïst denkt aan z'n eigen en laat anderen heel rustig — en dat beschouwt hij als de gewoonste zaak van de wereld — offers brengen voor hem.

En nu vraag ik nog eens: maar Naomi dan? Kom, denk u de toestand van haar eens even in. Naomi heeft reeds veel liefde van haar schoondochters ontvangen. En waar heeft ze ook in de toekomst meer behoefte aan dan aan *die* liefde? Maar Naomi denkt in de eerste plaats aan de toekomst van Ruth en Orpa. *Ze is bereid om haar moeilijk pad alleen te gaan.*

Hoe groot is toch de zelfverloochening van Naomi! Orpa is reeds wedergekeerd, maar Ruth „kleeft haar aan". Naomi is bereid ook van Ruth geheel afstand te doen en ..... als antwoord daarop ontvangt ze haar geheel terug. Voortaan zal er geen scheiding van land, volk en godsdienst meer zijn. Ruth gaat haar schoonmoeder vergezellen, terwijl ze de gelofte uitspreekt: *„Uw volk is mijn volk en uw God is mijn God".*

In welk een lieflijk licht vertoont zich hier het beeld van Naomi!!

Gewoonlijk denkt men bij deze woorden alleen aan haar, die deze gelofte uitspreekt. Maar het wil mij voorkomen, dat we toch in de eerste plaats te denken hebben aan haar, tegen wie deze woorden zijn gericht.

Want Ruth kón zoo spreken, omdat ze Naomi had leeren kennen.

En Naomi *aanbad* God, *diende* God, *ook in het land van Moab.*

Naomi heeft over haar volk gesproken en ze heeft dat zóó gedaan, dat elk woord heimwee verraadde naar en van liefde sprak voor haar volk.

En dit alles heeft een diepe indruk gemaakt op Ruth, en die indruk was zóó diep, dat ook in haar het verlangen ontstond één te zijn met dat volk en te aanbidden dié God — Jehovah.

En daarom — Ruth zou die woorden niet gesproken hebben, *wanneer Naomi* er niet geweest was.

* * *

Waar zijn de Naomi's van de tegenwoordige tijd?

Ik ben er zeker van, dat velen met ongeduld het oogenblik verbeiden, dat deze of gene zich gaat openbaren en gaat spreken gelijk Ruth van weleer. Men wacht met een sterk verlangen, dat hij of zij gaat kiezen voor God en Zijn volk. Maar hoe men ook wacht, een gelofte als die van Ruth wordt niet gehoord.

Hoe dat komt, vraagt ge?

Ik ga u ook een vraag stellen, en wel deze: *Waar zijn de Naomi's?*

Wanneer er meer Naomi's waren, er zouden ook meer gevonden worden,

die met Ruth gingen zeggen: „uw volk is mijn volk en uw God is mijn God”.

Bij een Ruth-gelofte behoort ook een Naomi! En zonder Naomi's ook geen Ruth-geloften!

Waar zijn de Naomi's?

D. H.

III

LOSSE SCHAKELS

Afkortingen. Willen somm. brs. medew. & corr. z. mat. i. h. gebr. v. afk.? Hun ep. w. er onduid., e. w. meer z. s. ook onsticht. d. De lett., d. zij wegl. m. d. E. R. er w. bijschr., zood. d. tijd, d. zij sp. er d. hem weer a. toegev. m. w. We m. toch v. De Chr. g. reb. mak.? Onze lez. zoud. er krieb. d. w., en o. d. tijds w. onze pennevr. ongel. t. z. m. legg.!

H. schijnt m. vooral onj. gez. o. in sticht. bijdr. afk. t. gebr. In e. preek, werd o. indert. gez., m. e. „breede behaaglijkheid” ligg. En z. d. ook niet geld. v. e. sticht. st.? Iem. die onze ziel w. behand. m. niet d. indr. mak. eig. g. tijd t. hebb.

Dus, mijn broeders en zusters, die voor De Christen de pen ter hand neemt, neemt er den tijd af om de letters te schrijven, die wij er toch bij moeten lezen.

Dogmatisch Bijbelgebruik. Ook door het voorop zetten van het dogma lijdt de Heilige Schrift. In theorie blijft de Schrift in Protestantsche kerken altijd bovenaanstaan. De „leer” blijft steeds toetsbaar aan de Schrift. Het komt er ons echter naar voor, dat het gevaar niet denkbeeldig is, dat in de praktijk aan de belijdenis een te groote beteekenis wordt toegekend. De uitkomsten der exegese worden aan de uitspraken der belijdenis getoetst. Men blijft daardoor niet open voor de Schrift. In zijn werk „Das Christliche Dogma” waarschuwt Schlatter voor de dogmatische kritiek op de Schrift, en dat is de kritiek, waaraan vooral vrome menschen zich schuldig maken. Er bestaat, zooals De Heraut (volgens De Wachter) onlangs gezegd moet hebben, een „volksorthodoxie”. En de schriftverklaring, die in strijd is met wat onder het volk voor „orthodox” doorgaat, wordt afgewezen. Wat de schriftgeleerden van voorbij gegane eeuwen geleerd hebben heeft zich onder het volk vastgezet, en geldt bij hen voor „de waarheid”, voor schriftuurlijk. De Doopers stonden altijd vrijer tegenover de traditie, ook tegenover de traditie in de verklaring der Schrift. Zij wilden openblijven voor Gods Stem, Zijn Woord bestendig hooren en steeds b e t e r hooren. Daarom konden de geschreven belijdenissen bij hen nooit erg in eere komen. De geschreven belijdenis maakt zoo licht het Woord Gods steriel. En zou ons volk voor de duidelijke waarheid van de gemeente en den Doop der geloovigen niet veel meer ontvankelijk zijn, als de belijdenisschriften, die der Kinderdoop leeren, niet zoo hoog in aanzien stonden? Men staat niet onbevangen meer tegenover het Woord.

Een staaltje van dogmatisch Bijbelgebruik. Te of bij Hoogeveen is die godsdienstige beweging gaande, die zich gewoonlijk aanduidt als Pinksterbeweging. Ze moet nog al wat beteekenen, want de classis Meppel van de Gereformeerde kerken heeft een commissie benoemd om over die beweging rapport uit te brengen. Die com. heeft zich van haar taak gekweten. Ze heeft haar conclusies bekend gemaakt in de pers. Ons interesseert daarvan slechts de derde, luidende:

> „De geestelijke gaven o.a. van tongenspraak en gebedsgenezing, welke de Pinkstergemeente in eigen kring meent te bezitten en te openbaren, zijn krachtens haar aard en doel beperkt tot den eersten tijd der Christelijke Kerk”.

Het eigenaardige van deze conclusie is, dat hier als bewezen wordt aangenomen, wat nu juist bewezen moest worden, nl. dat de gaven, die de Pinkstergemeente beweert te bezitten, krachtens hun aard en doel tot den eersten tijd der Christelijke Kerk beperkt waren. Immers, men kan de werkelijkheid niet met een theorie weg redeneeren. Vindt men in de Pinkstergemeente inderdaad de gaven der tongenspraak en der gebedsgenezing, dan moet dat erkend worden, en de leer, „dat deze gaven krachtens hun aard en doel beperkt waren tot den eersten tijd der Christelijke Kerk”, eenvoudig worden opgegeven. De exegese, die tot die slotsom kwam, is dan onjuist gebleken. We moeten l e e r l i n g e n blijven, dus o p e n blijven.

De vraag naar de gaven van het spreken in tongen en de gebedsgenezing roeren we hier niet aan. 't Gaat ons nu slechts om de wijze, waarop in dogmatische kringen deze vragen worden aangepakt.

Niet de Schrift maar het dogma gaat voorop: de tongenspraak en de gebedsgenezing k u n n e n in de Pinkstergemeente te Hoogeveen niet voorhanden zijn, want .... *het is in strijd met de belijdenis, althans met onze overgeleverde Schriftverklaring.*

De geestelijke nood van het Russische volk. Over dit onderwerp sprak Mejuffrouw N. Gruchencova, ons door den Secr. der Unie reeds in „De Christen” voorgesteld, op een Zondagmiddag in de kerk te Groningen. We mochten door een paar pennestreken een indruk geven van haar lezing.

In fijne wijze leidde zij haar onderwerp in. Zij ging uit van de waarheid, dat God alleen gebruiken kan wat verbroken is. Ze wees op David, die wist: een verbroken geest zult Gij, o God niet verachten. Dan herinnerde ze aan de vijf brooden, die, wijl en terwijl ze gebroken werden vermeerderden en waarmede de vijfduizend verzadigd werden. Een andere treffende illustratie dezer waarheid was de kruik met kostbare, onvervalschte nardus, van welke zalf de geur eerst het vertrek vervullen kon, nadat de kruik gebroken was. En het duidelijkste en in de meest aangrijpende wijze is deze gewichtige waarheid aan den dag getreden op Golgotha. Daar werd Jezus' lichaam verbroken en Zijn bloed vergoten en dank zij deze verbreking werd Jezus de verzoening der wereld. Ware Hij *niet* verbroken geworden, Hij zou onze Verlosser niet geworden zijn.

Deze gedachten zuiver en gevoelvol uiteen gezet, waren wel geschikt om den weg te banen voor een juist en geestelijk begrip van hetgeen de spreekster ging vertellen van den geestelijken nood van het Russische volk.

Wat voor den enkeling geldt, geldt ook voor een volk: het moet, aleer God het kan gebruiken, gebroken worden. Zoo beschouwd kan ook in dezen tijd de hope voor Rusland niet uitdooven in het hart. „Verbreking” is nooit Gods laatste woord.

De spreekster zelf had dit ondervonden.

Toen de kruik verbroken was, vervulde de geur het geheele huis.

Zijn de geloovigen geen „goede reuke van Christus”? Waarheen men de bloem ook brengt, overal brengt ze haar geur mee en zoo verspreidt de geloovige zijn „reuke des levens ten leven”, waar hij ook is. Die waarheid werd met verschillende voorbeelden uit het lijden der Godsgetuigen in Rusland verduidelijkt.

Sommigen zijn bezweken en hebben hun Heer verlaten. „Valt ze niet hard”, vroeg zuster Gruchencova, die zoo van nabij weet, hoe zwaar de beproeving kan zijn.

Rusland is *een volk in nood.*

„Bidt voor dat volk!”

„Bidt voor de vervolgden!”

„Bidt voor de vervolgers, want ze weten niet wat ze doen!”

Dit woord van de spreekster, gloedvol doorgegeven door den vertolker, Dr. Hamstra van Stadskanaal, heeft den blik verruimd en de harten goedgedaan.

L.

III

DE DISCIPEL IN HET NIEUWE TESTAMENT.

door

Dr. T. R. GLOVER.

III. De Slaaf.

In een collegezaal van een Amerikaansche universiteit werd eens gezegd,

dat het oude gezegde, dat men zoo dikwijls bij Paulus aantreft, n.l. „de slaaf van Christus Jezus" voor *ons onbegrijpelijk* is, en dat zelfs de minder zeggende vertaling : „de dienaar van Christus" geheel verouderd is. Wij kunnen heden ten dage, zoo ongeveer heeft de lector gesproken, niet in zulke termen over God en onze verhoudingen tot God denken ; ze zijn voor ons zonder beteekenis. We behoeven God eigenlijk niet langer te dienen, we moeten met Hem coöpereeren.

Dit inzicht van de lector is in hoofdzaak waardevol als een illustratie van de opmerking van Aristoteles, dat politieke voorwaarden kleur geven aan het godsdienstig denken.

Paulus is groot genoeg om met hem van meening te verschillen. Maar voordat iemand met hem van meening verschilt, is hij genoodzaakt te onderzoeken, wat hij (Paulus) werkelijk bedoelt. Dan heeft men er zelf profijt van. Maar wanneer men de gedachten van een groote denker oppervlakkig terzijde schuift, zoo heeft men er zelf niets aan.

De heele tijd door is Paulus de slaaf van Christus. Hij is de beheerder van de verborgenheden Gods (1 Kor. 4 : 1) Het Grieksche woord, hier met „beheerder" weergegeven, is oikonomos en de oikonomos was in de oude wereld één van de slaven ! Paulus draagt „de teekenen van de Heere Jezus" aan zijn lichaam ; dat beteekent, dat hij niet alleen de slaaf van Jezus is, maar hij is gebrandmerkt. Het zijn de teekenen van het eigendomsrecht van Jezus, de naam van de bezitter.

Deze overdrachtelijke spreekwijze is ontleend aan de samenleving. Het houden van slaven was een algemeen verschijnsel. Sommige rassen waren volgens de Grieksche denkers door de natuur bestemd tot slaven.

We hebben in het N. Testament een heele reeks van woorden, die spreken van dienstbaarheid ; woorden die uitgaan van dezelfde gedachte, waarin gesproken wordt van losgeld, aankoop en loskooping. Wanneer men er aan denkt, hoevelen van de vroegere aanhangers van het Evangelie buiten Palestina slaven schijnen geweest te zijn, dan kan men verstaan, dat weinige woorden het blijde nieuws beter weergaven dan de spreekwijze van loskooping (verlossing).

Het is onnoodig hier nauwkeurig op in te gaan, maar daar zijn bewijzen van verschillende wettige methoden of gewoonten in verschillende plaatsen, welke een slaaf toestonden zijn vrijheid te herkrijgen door zichzelf te verkoopen aan een nieuwe meester, dien hij liever had of zich over te dragen aan een god, gelijk in Egypte. De nieuwe meester was de voorwaarde van vrijheid en hieraan denkt Paulus, wanneer hij schrijft : „gij zijt niet uw eigen meester, ge zijt gekocht door een prijs", d.w.z. uw vrijheid van het oude leven is het dienen van de nieuwe Meester.

Maar het is niet alleen Paulus, die overdrachtelijke spreekwijzen, ontleend aan de slavernij, gebruikt. De gelijkenissen van Jezus zijn er vol van. Daar lezen we van goede en slechte slaven, van getrouwe en ontrouwe beheerders.

Er zijn bepaald „moeilijkheden" in het Evangelie. Omdat Jezus ook herhaaldelijk Zijn gelijkenissen ontleent aan de wet en aan het spraakgebruik van schuld. Schuldenaars en schuldeischers is niet geheel hetzelfde als meester en slaven.

Men doet goed de overdrachtelijke spreekwijze van een groote geest niet te verwerpen, voordat men de gedachte grondig heeft nagegaan.

Daar is een overvloed van bewijzen in de geschiedenis van de Semietische godsdienst, dat van de vroegste tijden af de opvatting van God als meester of eigenaar en de mensch als slaaf algemeen was.

Paulus hoeft niet naar Egypte en naar de tempel van Serapis te gaan om Jezus Heere te leeren noemen. Hij vond dat woord in de Septuaginta, de vertaling van het Oude Testament in het Grieksch, die hij gewoonlijk gebruikte, en hij paste het O. Testamentische passage als vanzelf toe op Jezus. Voor Paulus is Jezus de Heere. Die op elk terrein van het leven aanspraak maakt op absolute gehoorzaamheid. En Paulus gevoelt zich daardoor niet beleedigd, zooals het met de lector aan Chicago's universiteit het geval schijnt geweest te zijn. Daar zijn andere gezichtspunten van zijn betrekking tot Christus. Het is geen verachtelijke knechtschap gelijk we weten, maar Christus heeft volkomen heerschappij, wat die andere gezichtspunten ook mogen zijn.

Maar in de oude wereld bestonden verschillende soorten van slavernij.

Een van de meest beroemde slaven was Tiro, de secretaris van Cicero. Tiro was door Cicero gekocht en was dus oorspronkelijk zijn eigendom. Daar was echter een warme vriendschap tusschen deze twee mannen, en Cicero gaf Tyro ten laatste zijn vrijheid terug. Tiro nam nu de naam van zijn meester aan en heette voortaan Marcus Tullius Tiro.

Tiro was zelf geen auteur, maar van alle werken van Cicero is zijn correspondentie, door Tiro gepubliceerd toen z'n oude meester was gestorven, het allerbeste. Tiro was de slaaf, die de gedachten en gevoelens van zijn meester kende en ze begreep, en die van hem hield en dien hij diende met ijver op het gebied van intellectueel en geestelijk denken.

In een dergelijk geval is de verhouding tusschen heer en slaaf niet iets uiterlijks, het wordt een toegenegen, sympathieke, verstandige verhouding. En dit is in wezen Paulus' opvatting van de verhouding tot Christus. Tiro werd een vrijgemaakte slaaf en Paulus zou kunnen spreken van „de vrijgemaakte slaaf van de Heer".

Tiro — en het spreekt vanzelf — was een cultuurmensch, anders had hij niet kunnen doen, wat hij voor Cicero deed, die toch in zijn dagen de hoogste trap van beschaving en moraal bereikt had. Op welke wijze Tiro voor zijn taak was klaargemaakt en hoeveel ervan hij aan zijn meester te danken had, weten we niet.

Paulus spreekt in de tweede brief aan Timotheus over de oefenschool van de slaaf. Hij moet studeeren, zich bekwamen, om zelf te zullen slagen en om geschikt te zijn voor des Meesters taak, toebereid voor ieder goed werk. De slaaf zal in 's Meesters dienst moeten kúnnen treden. Het heeft voor hem geen zin te zingen : „aan uw dienst gewijd voor eeuwig", indien hij ongeoefend en onbekwaam is, indien hij niet voorbereid is voor die bizondere taak.

Paulus spreekt van een groote verscheidenheid in het werk van de Meester (zie Romeinen 12 : 6—8 ; 1 Kor. 12 : 29, 30). Of de slaaf nu iets of veel moet doen, hij moet in elk geval daartoe worden voorbereid. Evenals het met Tiro het geval was, zoo moet ook hier de slaaf in de dichte nabijheid van de Meester leven, in Zijn gedachten zich inleven ; hij moet begrijpen, welke de wil van de Heer is (Eph. 5 : 7). Paulus legt in alle opzichten meer nadruk op het begrijpen dan sommigen, die hem citeeren.

Tenslotte, indien de slaaf begrijpt, dan moet hij destemeer gehoorzamen. En wanneer hij begrijpt en gehoorzaamt, dan is de verantwoordelijkheid voor zijn Meester. Van de „beheerder" wordt verlangd, dat hij geloovig en getrouw is. En indien hij getrouw is, „wie zijt gij, dat ge de slaaf van een ander oordeelt? Hij staat of valt zijn eigen „heer" (Rom. 14 : 14). „Laat voortaan niemand mij lastig vallen", schrijft Paulus, „ik draag de kenteekenen van de Heere Jezus aan mijn lichaam".

Slavernij in deze zin moet veel aantrekkelijker zijn dan zooals de lector in Chicago het zich voorstelde. Een levenslange vertrouwelijkheid en de verantwoordelijkheid van de Meester — en dan zulk een Meester ! — geeft een heel andere beteekenis aan slavernij. En het dragen van 's Meesters naam zegt dan toch wel iets.

(Uit het Engelsch). D. H.

III

Het Russisch Zendingsgenootschap en de Centrale Bond voor de inwendige Zending.

Sommigen onzer hebben ongetwijfeld kennis genomen van de mededeeling, die de Centrale Bond voor de inwendige Zending aangaande den arbeid van het Russisch Zendingsgenootschap, waarvan Ds. William Fetler van Riga de algemeene leider is, door de bladen liet opnemen. Ze hield namelijk in, dat voornoemd genootschap niet in Rusland arbeidde en droeg daarom het karakter van een waarschuwing. Maandag 16 Nov. j.l. 's nam. 3 uur had er ten kantore van Mr. Grosheide te Amsterdam tusschen partijen een ontmoeting plaats. De Centrale Bond was vertegenwoordigd door Mr. baron van Lynden, Mr. de Graaf en Prof. Grosheide. Het Russisch Zendingsgenootschap door Ds. W. Fetler, den heer Miles, oud-kolonel in het Engelsche leger, den heer Philips, algemeen penningmeester van het genootschap, en vier anderen, onder wie ondergeteekende.

Uit de besprekingen bleek al spoedig, dat de Centrale Bond voor haar tendentieuze mededeeling indirect geïnspireerd was door den kwaden wil van een door het genootschap ontslagen Amerikaanschen medewerker. Na woord en wederwoord werd op voorstel van Mr. baron van Lynden overeengekomen, dat deze namens den Centralen Bond de gepubliceerde mededeeling zou intrekken als zijnde in strijd met de feiten.

Wij verblijden ons over deze minnelijke schikking. Maar het kwade woord is gesproken en hoe goed ook het heelende woord moge zijn, toch zal het niet bij machte wezen om al de gevolgen van het kwade woord te neutraliseeren.

Wij Baptisten hebben dat meermalen aan den lijve ondervonden. Beroept menigeen voor zijn dwaalbegrippen zich niet op vooraanstaande mannen, die hun onwetenschappelijke opvattingen eerst gingen publiceeren en daarna corrigeeren?

Het is gemakkelijk genoeg een glas helder water te vertroebelen met een droppel inkt. Maar het is niet zoo gemakkelijk die droppel inkt er weer uit te krijgen. Suiker helpt weinig, al doet men er zeven scheppen in!

Jacobus waarschuwt voor de tong.

Deze waarschuwing geldt allen, die onzen Heer in oprechtheid liefhebben en nawandelen.

Ze geldt in het bijzonder degenen, die een vooraanstaande plaats onder Zijn discipelen innemen.

En ze geldt zeer in het bijzonder allen, die een zeer vooraanstaande plaats in den arbeid der christelijke zending vervullen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ENKELE AANTEEKENINGEN OP MATTH. 14 : 22 TOT 33.

Bij Matth. is het verhaal van Jezus' wandelen op de zee wat uitvoeriger dan bij Marc. en Joh. Matth. is de eenige die ons zegt, dat niet slechts Jezus maar ook Simon Petrus, dien nacht op het water gewandeld heeft.

't Is een mooi en bemind verhaal uit dit Evangelie. Zij die aan wonderen aanstoot nemen, hebben vooral aan dit wonder aanstoot genomen. Ze hebben in dit verhaal de „wonderzucht", der eerste eeuwen werkzaam gezien. De Heer zou eenvoudig l a n g s het water gewandeld hebben en daarvan maakte een volgende generatie: o p het water. Een ander bewijs voor deze veronderstelling, dan dat het nu eenmaal niet mogelijk is *op* het water te wandelen, gaf men niet. Met dien „wonderzucht" van het geslacht, waaronder Jezus gewerkt heeft, moet het overigens niet zoo'n vaart geloopen hebben, heeft — naar wij meenen — Prof. Adolf

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

26.

(Giuseppe Fiorelli, een kleine Savoyaard, kwam als zwerveling te Parijs, waar hij onderdak had gevonden bij Marie, eigenlijk Martha Gilbert geheeten, die met haar broer Richard leefde en een door haar op straat gevonden kindje. Zij vreesde steeds voor ontdekking. Giuseppe werd jongste bediende bij den heer Manuel en leert door de Zondagsschool den Heer Jezus kennen. Richard was in het ziekenhuis gestorven waar Giuseppe bij was geweest. Ook had hij daar vrouw Motta ontmoet, die haar dochtertje Julia was kwijtgeraakt. Giuseppe is er van overtuigd, dat dit „klein nichtje" van Marie is, maar deze wordt zeer boos als de jongen voorstelt met het kind naar die vrouw of naar mijnheer Lavender, een vriend van mijnheer Manuel, te gaan om raad.)

»Marie, dat is zeer onrechtvaardig van je«, antwoordde Giuseppe ernstig. »Dat is diefstal, en mijnheer Lavender heeft ons gezegd, dat het een groote zonde is, om te stelen«.

»Zwijg, domme jongen! Ik wil niets meer van je weten, nu je mij zoo schandelijk verraadt en in de steek laat! Het is geen diefstal, als ik het kind, dat ik van den dood gered heb, voor mij behoud!«

»Toch is het zoo, Marie. Een moeder haar kind te ontrooven is nog veel erger, dan het één of ander stelen. Het is veel erger, dan wanneer ik een brood van een bakkerskar wegneem.«

»Je kunt om mij alles zeggen, wat je wilt!« riep Marie, die steeds woedender werd. »Vertel mijnheer Lavender de geheele geschiedenis maar, als je het niet laten kunt! Als je mij dan in de gevangenis hebt gewerkt, dan kun je die vrouw, waarvan je nu zoo houdt, haar kind teruggeven. Dan zul je wel tevreden zijn, nietwaar? Maar nu zul je maken dat je wegkomt, en denk er om, dat je nooit meer onder mijn oogen komt. Ik wil je niet meer zien!«

In haar woede duwde zij hem de deur uit en deed deze daarna op slot en grendel.

Toen zij zijn voetstappen niet meer hoorde, ging zij weer op den grond zitten en overlegde, wat haar nu het beste te doen stond.

Ondertusschen ging Giuseppe naar den heer Lavender, om mijnheer Manuels brief te bezorgen. Hij was per tram gegaan, en terwijl hij in een hoekje gedoken zijn treurige gedachten den vrijen loop liet, was hij de halte, waar hij moest uitstappen, bijna voorbijgereden. De arme jongen was als verpletterd door alles, wat er in de laatste paar uren allemaal gebeurd was. Als iemand, die droomt, stapte hij door de straat.

Zou het werkelijk mogelijk zijn, dat Marie in de gevangenis kon komen, daar zij bij de politie niet had aangegeven, dat zij de kleine had gevonden? Kon het haar werkelijk als diefstal aangerekend worden? En indien voor het oogenblik misschien nog niet, zou het ten slotte toch niet daartoe kunnen komen, als Marie vast besloten bleef het kind tegen beter weten in en tegen haar geweten, aan den moeder te onthouden? Wat zou er gebeuren, als men de zaak eens op het spoor zou komen? Giuseppe huiverde, als hij daaraan dacht. En was hij dan niet schuldig aan alles, omdat hij haar verraden had?

Zij had hem beschuldigd, dat hij een vreemde vrouw, die hem in 't geheel niets aanging, liever had dan haar, die hem van den ondergang gered had. Die arme Marie! Hoe kon hij ook van haar verwachten, dat zij in het oogenblik, dat zij haar broer verloren had, de eenigste die zij bezat, nu ook nog afstand zou doen van de enkele zonnestraal, die haar donker bestaan een weinig kon opvroolijken! Zijn geweten zegde hem helder en duidelijk, wat zijn plicht was; maar kon hij werkelijk Marie het mes in de borst stooten?

Het was wel een moeilijke vraag, maar het rechtvaardigheidsgevoel, dat in het hart van den jongen sluimerde, kwam er tegen in opstand, dat de ongelukkige moeder haar kind niet weer terug zou krijgen. Dus bleef er voor hem niets anders over, dan tusschen zijn plicht en zijn liefde tegenover Marie te kiezen, en daardoor

Schlatter — toch wel een autoriteit op dit gebied — aangetoond.

Wij hebben ook wel eens gehoord, dat Petrus over deze begeerte een ernstige vermaning kreeg. Hij zonk — wat had hij ook op het water te maken? zoo vroeg men hem verwijtend. Oppervlakkig gezien is dat wel zoo, immers de Heer was na enkele oogenblikken al bij het scheepje. Wat won Petrus daar nu mee, dat hij den Heer op het water tegemoet liep? Hierbij is echter te bedenken, dat de Heer Petrus om dit verzoek niet alleen vermaand heeft, maar het zelfs heeft toegestaan. Dat moge aanleiding zijn om naar een diepere reden van dit verzoek te gaan vragen.

De vraag is deze: *waarom wou Petrus den Heer juist op het water tegemoet loopen?* Er moet daarvoor een goede reden bestaan hebben, want anders zou onze Zaligmaker, die er verre van was wonderzucht te bevredigen, hem geen toestemming gegeven hebben.

Bij de verklaring van elk onderdeel van het Evangelie moet men acht geven op de strekking, die *heel* het Evangelie heeft. In het licht van dat doel is elk verhaal te zien.

In de tweede plaats is het noodig, acht te geven op het verband, waarin de Evangelist de enkele gebeurtenissen plaatst.

De nacht, waarin Petrus op de zee wandelde, volgde onmiddellijk op den dag, waarin de Heere Jezus in de woestijn Israël op wonderbare wijze had verzadigd. Prof. Jeremias wijst er op, dat Israël van den Messias, den „profeet gelijk Mozes" de wonderen verwachtte, die Mozes gedaan had. In 't bizonder, dat Hij het Manna- en Waterwonder zou herhalen. En in de woestijn had Jezus — gelijk eens Mozes gedaan had, toen Israël zich in de woestijn bevond — het volk door een wonder verzadigd. Hij had het „verborgen manna" uitgereikt.

En het volk had dit teeken verstaan. Johannes zegt het uitdrukkelijk:

> „De menschen dan, gezien hebbende het teeken, dat Jezus gedaan had, zeiden:
> *Deze is waarlijk de profeet, die in de wereld komen zou.*
> Joh. 6 : 14.

Zij waren ten volle bereid uit deze wetenschap de practische gevolgtrekkingen te maken. We merken dat uit hetgeen de Heiland onmiddellijk na de spijziging deed. Dat was tweeërlei:

> Jezus dan, wetende, dat zij zouden komen *en Hem met geweld nemen opdat ze Hem koning maakten*, ontweek wederom op den berg, Hij zelf alleen.
> Joh. 6 : 15.

Terwijl Mattheus en Marcus beide dit zeggen:

> En terstond *dwong* Jezus Zijn discipelen in het schip te gaan en voor Hem over te varen naar de andere zijde, terwijl Hij de schare van zich zou laten.

Dat was dus een merkwaardige dag. Jezus openbaart zich zòò, door dàt teeken, waardoor Israël Hem erkent als *de profeet.* Het is bereid Hem te erkennen, Hem te voet te vallen en als Koning te huldigen. Dat de discipelen daarbij de leiding hadden is op zichzelf al vanzelfsprekend en blijkt ook uit het verhaal hieruit afdoende, dat Jezus hen eerst uit Zijn tegenwoordigheid verdrijft. Dat schijnt moeilijk te zijn gegaan.

De Evangelisten gebruiken althans sterke uitdrukkingen, uitdrukkingen, waaruit wel mag worden afgeleid, dat het den discipelen dit maal zwaar viel te gehoorzamen.

We zien hier dan, dat de Heere Jezus eerst het teeken deed, waarvan Hij wist, dat het onder het volk gold voor dàt teeken waaraan men den

---

ontstond er een geweldige strijd in zijn ziel.

* * *

Terwijl hij voor de deur stond van het huis, waar de heer Lavender woonde, hoorde hij plotseling iemand aankomen, en even later stond hij tegenover mijnheer Manuel.

»Wat, ben jij daar, Giuseppe?« riep de jongeman uit. »Hoe komt het, dat je mijn brief, die mijnheer Lavender moest berichten, dat ik om zeven uur inplaats van om vijf uur zou komen, nog niet bezorgd hebt? Het is precies zeven uur; waar heb je toch den geheelen middag gezeten?«

De heer Manuel had op strengen toon gesproken, maar reeds bij de eerste woorden van den jongen werd hij gerustgesteld.

»Het spijt mij wel erg, mijnheer Manuel, maar Richard is gestorven. Toen ben ik direct naar Marie gesneld en heb den brief vergeten.«

»Richard gestorven? Nu, dan verwondert het mij niet, dat je mijn opdracht vergeten bent«, zeide de jonge man op vriendelijken toon. »Wees maar kalm, mijn jongen, het hindert niets, hoor! Maar kom nu mee naar binnen«, ging hij verder, toen hij bemerkte, dat Giuseppe van plan was, weer heen te gaan. »Ik weet zeker, dat mijnheer Lavender blij is, als hij je ziet.«

De heer Manuel had de groote droefheid van den knaap opgemerkt en wilde hem graag een weinig bemoedigen. »Wacht hier maar een oogenblik«, zeide hij, terwijl hij den jongen in de voorkamer liet; »ik wil eerst even vragen, of mijnheer Lavender zich wel genoeg bevindt, om bezoek te ontvangen«, en daarop ging hij zelf onaangediend het vertrek van zijn vriend binnen, wel wetende, dat hij ten allen tijd welkom was.

Na enkele minuten keerde hij terug en gaf Giuseppe een wenk, hem te volgen.

Mijnheer Lavender lag op de divan. Zijn gebroken been droeg hij in een verband. Hij scheen zich heel goed te gevoelen en sprak op zijn gewone, vriendelijke toon met den jongen, toen deze bij hem kwam.

»Je droefheid is wel groot, Giuseppe«, zeide hij, hem de hand gevend. »Het spijt mij heel erg voor je, mijn jongen; maar voor de arme Richard ben ik erg blij, dat er een eind aan zijn lijden gekomen is.

Heb je hem van de eeuwige woningen verteld, waar wij over gesproken hebben?«

»Ja, en Richard heeft er zich zeer over verblijd«, antwoordde Giuseppe. »Voor hij stierf, heeft hij nog gezegd: »De Heere Jezus is heel dicht bij mij«. Daarop heeft hij zijn oogen gesloten en die nog maar eenmaal opengedaan, toen hij uitriep: »Het is stralende zonneschijn!« Zijn gezicht was wel doodsbleek, maar toch zoo gelukkig, alsof er stralende zonneschijn in zijn hart scheen. Toen heeft hij weer zijn oogen gesloten en is ingeslapen«.

»En toen hij ontwaakte was hij in het eeuwige Vaderland bij den Heer Jezus«, liet de heer Lavender er op volgen.

»Ik wilde, dat ik met hem mee mocht gaan«, zeide Giuseppe daarop op een toon, die de beide mannen door het hart sneed.

»Werkelijk? antwoordde mijnheer Lavender. »Dat is toch wel een zeer eigenaardige wensch voor een gezonde, levendige jongen, zooals jij bent. Heb je Richard zoo lief gehad, dat je denkt, dat je zonder hem niet kunt leven?«

»Ik heb hem wel zeer liefgehad; maar dat is toch niet de eigenlijke oorzaak,« antwoordde Giuseppe. »Ik ben in een groote moeilijkheid en ik weet niet hoe ik er uit zal komen.«

»Wat is er dan aan de hand, mijn jongen?« vraagde mijnheer Lavender. »Je weet, mijnheer Manuel en ik zullen je graag helpen, wanneer het in onze macht ligt.«

»Helaas mag ik er niet over spreken. Het is iets verschrikkelijks; maar ik mag het niemand zeggen.

»Is het iets met Casola?«

»Neen, het is iets tusschen mij en — ach, ik mag het niet zeggen! Wat zal ik toch beginnen?« voegde de jongen er in de grootste angst aan toe.

Wordt vervolgd.

beloofden profeet zou herkennen. En toch weigert Jezus zich als *de profeet, de koning* te laten huldigen. Dat dit in de ziel van het volk, doch vooral van de jongeren een conflict te voorschijn moest roepen, is duidelijk. Door deze tweevoudige, naar allen schijn toch met zichzelf in tegenspraak zijnde handeling, moesten de discipelen innerlijk gaan wankelen. Het was voor hen in ieder geval een zeer zware geloofsproef.

Vervuld van deze moeilijkheid, moeten wij ons de discipelen denken in den onmiddellijk daarop volgenden nacht, toen ze worstelden met de baren.

Zien we dit goed, dan moet de Heer van deze geestelijke moeilijkheid, waarin Zijn houding Zijn discipelen gebracht had, alles gevoeld hebben.

Nu komt Hij midden in den nacht tot hen. Hij komt op het water. Een nieuwe machtsopenbaring! Het jaagt de discipelen schrik aan. Petrus, de man der snelle reacties, hijgt naar het herstel van innerlijk evenwicht. „Heere", roept hij uit, „indien Gij het zijt, gebied mij tot u te komen *op het water!*

In den nauwelijks verstreken dag deed Jezus het teeken, waardoor Hij zich kenbaar maakte als de Verwachte, en toen de jongeren Hem dienovereenkomstig wilden huldigen, weigerde Hij die huldiging te aanvaarden. Was Hij het nu of was Hij het niet? Petrus moet zekerheid hebben. *Daarom vraagt hij om een nieuw teeken.* Dat teeken moest dan daarin bestaan, dat hij tot Jezus mocht komen, zooals men tot g e e n s c h e p s e l kan komen n.l. *op het water.*

Zoo verstaan we, dat de Heer toestemmend antwoordt: Kom!

De juistheid van deze verklaring wordt, o.i. bevestigd door de woorden die de discipelen spraken, toen Jezus bij hen in het schip gekomen was:

Die nu in het schip waren, kwamen en *aanbaden Hem*, zeggende: *waarlijk, Gij zijt Gods Zoon!*

Hierin beluister ik den kreet van den overwonnen aanvechting. De moeilijkheden, waarin Jezus' houding hen den vorigen dag gebracht had, zijn ze nu te boven: *waarlijk*, Gij zijt Gods Zoon.

L.

III

DE MENSCH.

I. *Waar is zijn plaats?*

De mensch heeft lichaam en ziel, een natuurlijk en een geestelijk bestaan. Door dit dubbel bestaan behoort hij tot twee werelden: de stoffelijke wereld en de wereld des Geestes.

Door de geestelijke zijde van zijn bestaan is hij aan God verwant en door zijn lichaam is hij verwant aan de lagere schepselen.

Hij staat dus tusschen de natuur en de geestelijke wereld in en vereenigt beide in zijn persoon. Hij is een schepsel, maar geschikt om omgang te hebben met den Schepper.

Deze bijzondere plaats die de mensch in de schepping inneemt spiegelt zich af in het bijbelsch scheppingsbericht.

a. Aan den schepping van den mensch ging een bijzonder overleg vooraf.

b. God schiep den mensch naar Zijn eigen beeld, zóó, dat de mensch nu op Hem gelijkt. Daarom is er tusschen God en mensch omgang mogelijk; kan de mensch God verstaan. (Slechts een muzikaal aangelegd mensch kan muziek, slechts een kunstschilder van een schilderstuk genieten)

c. God blies den mensch Zijn eigen levensadem in, adem is leven; daardoor kreeg de mensch dus een hooger, een Goddelijk leven. (Wij zijn van Gods geslacht).

II. *Wat is de mensch?*

Groot en klein; gewichtig en onbeduidend al naar dat men hem beoordeelt naar 't geen hij met de natuur gemeen heeft of naar datgene, waardoor hij zich boven de natuur verheft.

Dat laatste is *het Beeld Gods* in hem. Hij is *Gods afbeelding.*

a. De mensch heeft *verstand;* hij kan denken en spreken. Daarom heeft hij naast voeding, opvoeding noodig. Wat bij den mensch verstand is, is bij God alwetendheid; bij de dieren instinkt.

b. Het *gemoed.* Er is bij den mensch liefde, vriendschap, rechtsgevoel, eerlijkheid enz., terwijl in de natuur het recht van de sterkste heerscht.

c. De *wil.* De mensch kan kiezen tusschen goed en kwaad.

Hij doet wat hij zelf gelooft, dat hij doen moet, terwijl het dus zijn begeerten volgt.

Het verstand spiegelt Gods alwetendheid, het gemoed Gods liefde en de wil, Gods almacht af.

III. *Wat is zijn taak?*

a. Als *hoogste schepsel* is de mensch de voltooiing der schepping. De mensch moet de werken Gods onderzoeken, overdenken, probeeren te verstaan en zich dienstbaar maken (Profeet).

b. Hij is het *hoofdorgaan* der schepping. Hij moet den Schepper prijzen. Met zijn gemoed moet hij God liefhebben en in zijn leven moet alles Gode toegewijd zijn. (Priester).

c. Hij is het *hoofd der schepping.* In hem moet de schepping Gode gehoorzamen en zoodoende aan hare bestemming beantwoorden. Hij moet als Gods stedehouder over haar heerschen. (Koning).

Vragen.

1. Wat heeft de mensch?
2. Waartoe behoort hij dus?
3. Aan wie is hij verwant?
4. Waarvoor is hij geschikt?
5. Wat spiegelt zich in het scheppingsverhaal af?
6. In welke zijn die bijzonderheden?
7. Waardoor verheft de mensch zich boven de natuur?
8. Waaruit uit zich het verstand?
9. Waaruit het gemoed?
10. Waarin de wil?
11. Wat spiegelen verstand, gemoed en wil af?
12. Wat moet de mensch als hoogste schepsel?
13. Wat als hoofdorgaan der schepping?
14. Wat als hoofd der schepping?

L.

III

IJMUIDEN-OOST.

Op hartelijke uitnoodiging der gem. Haarlem waren wij van Maandag 16 tot en met Donderdag 19 dezer met collega v. d. Schors aldaar te Evangeliseeren. In het door de gem. Haarlem gehuurde, vriendelijke kerkgebouw hielden we onze samenkomsten, die in stijgenden lijn bezocht werden. Den laatsten avond was de kerk flink bezet en in welke vergadering het zangkoor uit Haarlem ons diende met schoone liederen. Wij hebben ontdekt, dat er vele begeerige menschen naar den weg des heils aanwezig waren. Dit geeft goeden moed voor deze nieuw begonnen arbeid. Verschillende broeders en zusters van elders, zelfs sommigen uit de Veenkoloniale gemeenten, hebben om lotsverbetering of om andere redenen zich aldaar gevestigd en voeling met elkaar gekregen. Wij maakten met velen hunner aangenaam kennis en zijn hun naast God veel dank verschuldigd voor hun liefde en voorkomendheid. In onze persoonlijke gesprekken hebben wij een goede hoop voor uitbreiding verkregen.

Er wordt wel is waar veel van hen gevraagd, ook stoffelijk, misschien haast te veel, vooral nu in de dagen van algemeenen druk, doch de Heere zal 't den getrouwen, die Zijne eere bedoelen, doen gelukken!

Ds. v. d. Schors die zich spontaan voor dit pionierswerk geeft en gesteund wordt door vele toegewijde werkers, moge ons gebed en onzen steun hebben. Wij danken achteraf den Heere voor de goede uren van samenwerking en voor de ontmoetingen met vele geliefde kinderen Gods. Hierbij moeten we 't voorloopig laten; wellicht bekomen wij in afzienbaren tijd nog eens gelegenheid op dit werk onzes Gods attent te maken.

Sn. H. V.

BIJBELSTUDIE.

Boek: Mattheus.

Inleiding: De Bijbel is 't boek waarbij wij 't meeste belang hebben, omdat hij in z'n geheel ons spreekt van de Christus (Joh. 5 : 39).

Bijbelkennis vermeerderen beteekent dus Christus beter te leeren kennen en liefhebben. De Evangeliën teekenen Hem ten voeten uit. Geen levensbeschrijving, in den gewonen zin, geven zij ons, maar zij doen Hem voor ons leven en dat is 't juist wat wij noodig hebben. Te weten dat Christus Jezus geleefd heeft voldoet de ziel niet. Hij moet *nu* levende werkelijkheid voor ons zijn, anders hebben we aan Hem niets.

Wij stellen ons tot taak Hem zoo aan te toonen in het Evangelie naar Mattheus. De sleutel tot dit boek is:

Jezus Christus, de Koning.

Om Hem aldus te doen zien en voor de lezers te doen leven is dit geschrift gemaakt. Elk onderdeel moet daarom in dat licht worden gezien. Wij laten de inhoudsverdeeling hier niet volgen, daar deze te veel plaatsruimte zou eischen. We stellen ons voor iedere week de aanteekeningen op een afgerond gedeelte te geven in stukjes van ongeveer 't zelfde aantal regels.

We hopen hierdoor te dienen hen die in 't huisgezin en vereenigingen den Bijbel hebben te lezen en te bespreken.

Allerminst maakt de arbeid aanspraak op volkomenheid. De aanteekeningen zijn dan ook zoo gesteld dat voor uitbreiding en breedere bespreking ruimte genoeg is.

Onze „bus" is steeds geopend voor op- of aanmerkingen, corrigeering vragen, enz. enz.

De Uwe in Jezus Christus,
G. VISSER.
Hoorn, Tweeboomlaan 98.

I. *Voorstelling aan Zijn volk.*
Hoofdst. 1 : 1—4 : 11.

a. *Geslachtsregister.* 1 : 1—17

Het eerste vers is op te vatten als opschrift en korte inhoudsopgave van 't geheele boek.

Christus is David's zoon. De beloofde Koning tot in eeuwigheid. 2 Sam. 7 : 13. Jezus is Abraham's zoon. De vervulling van de belofte: „In U zullen alle volken der aarde gezegend worden". (28 : 19; Gen. 12 : 3 en Gal. 3 : 8). De lijn der belofte loopt van Abraham tot Christus. Eerst van Abr. is deze lijn stijgende tot op David, „de Koning". Daarna gaat de geschiedenis afwaarts tot op de Babylonische ballingschap. David's huis is dan vervallen — een afgehouwen tronk van Isaï — en zijn geslacht komt nadien niet weer op den troon.

Een klein ged. der verdeeling volgt hier:

Sleutel: Jezus Christus, de Koning.

I. *Voorstelling aan Zijn volk.*
Hoofdst. 1 : 1—4 : 11.
a. Geslachtsregister 1 : 1—17.
b. Geboorte van den Christus-Koning 1 : 18—25.
c. Christus, als Koning gehuldigd en aangebeden 2 : 1—12.
d. Christus, als Koning vervolgd 2 : 13—23.
e. Des Konings Heraut 3 : 1—12.
f. De Koning verbindt zich aan Zijn volk 3 : 13—17.
g. Van aangezicht tot aangezicht met den vijand 4 : 1—11.

II. *'t Evangelie van 't Koninkrijk.*
Hoofdst. 4 : 12—7 : 29.
a. De brenger van dit Evangelie 4 : 12—25.
b. Samenvatting van de leer 5 : 1—12.
c. Invloed naar buiten 5 : 13—16.
I. *De practijk van dit Evangelie.*
a. Grootheid in 't Koninkrijk 5 : 17—20.
b. Vergevensgezindheid 5 : 21—26.
c. Offervaardigheid 5 : 27—30.
d. Getrouwheid 5 : 31—32.
e. Waarheid 5 : 33—37.
enz. enz. enz.

Abraham = beginpunt; David = hoogtepunt; Ballingschap = laagtepunt; Christus, de Messias, = eindpunt, waarin Gods trouw zich openbaart.

De schrijver weet dat dit laatste juist *niet* door de Joden wordt aanvaard en daarom wijkt hij af van de orde bij 't maken van geslachtsregisters door er namen van vrouwen in op te nemen. De herinnering, aan deze namen verbonden, is wel zeer aanstootelijk voor den Jood. Hij kon echter de feiten niet loochenen. De schrijver wil echter aantoonen dat de lijn der belofte niet werd verbroken, zelfs niet door dwaasheid en zonde. De geschiedenis van Thamar en „degene die Uria's vrouw was geweest" was er een van zonde en Rachel en Ruth waren van heidensche afkomst. God is getrouw. Hij volvoert Zijn raad in weerwil van alles wat menschelijk is.

't Is mede een vingerwijzing op de afkomst van Jezus Christus, als mensch, waaraan de schijn van zonde kleefde.

Wij bemerken in dit register reeds het „Kruis". Het werpt zijn schaduwen vooruit in de historie. Een geslacht, door dergelijke litteekenen ontsierd, is deel van Christus' vernedering.

H. G. V.

INGEZONDEN.

Omdat ondergeteekende niet zeker weet, of iemand van hen, die aanwezig waren op onze Districtsvergadering te Bergumerheide, gehouden op Woensdag 18 November, eenige mededeelingen heeft ingezonden, is dit bericht dienende, den ontvangen zegen door te geven aan hen, die daarvoor ontvankelijk zijn. Hoewel Bergumerheide een afgelegen plaats is in onze provincie, hebben de afdeelingen zich daaraan niet willen storen, want van Haulerwijk, Drachten en Leeuwarden kwamen ze met Autobussen in grooten getale opzetten. Precies om 5 uur nam de vergadering een aanvang, en opende de voorzitter, Ds. van Dongen. Nadat broeder Veltman van Drachten een zegen had afgebeden van onzen Hemelschen Leidsman, heette de voorzitter allen hartelijk welkom. 't Liet zich al dadelijk aanvoelen, dat wij door de jeugd van Bergumerheide waren verwacht, want het onthaal was in één woord boven allen lof verheven. Broeder Koopmans, de plaatselijke Voorganger, sprak daarna een kort woord ter begroeting en vertelde in zijn speech terloops ook van de groote verandering, welke God in Zijn genade in de een en twintig jarigen arbeid aan deze plaats onder de heidebewoners had bewerkt, als ook de groote verandering, welke de plaats van samenkomst had ondergaan. Eens, zoo vertelde br. Koopmans, 't is nu twee en dertig jaar geleden, had ik het voorrecht, voor oude broeder Kuipers, toen destijds Evangelist te Bergumerheide, een spreekbeurt te vervullen. Er was toen een gebouw met aarden vloer, terwijl zich onder de kraak, achter in de kerk, een kippenloop bevond, waarin kippen wandelden. Ik vroeg aan de vrouw van nu wijlen br. Kuiper, of die kippen misschien ook onder het gehoor moesten zijn, en het antwoord was, „och ja, 't is waar ook, maar ziet u, ik heb vergeten, vanmorgen de schuif op te zetten, waardoor de kippen naar buiten kunnen gaan, want u moet weten, dat ze mij al eens kippen uit het nachthok ontvreemd hebben, toen dit nog buiten tegen het gebouw was bevestigd, doch nu heb ik ze 's nachts in de kerk, en laat ze dan 's morgens weer los".

Gelukkig is de toestand nu heel wat veranderd, zoodat èn het kerkgebouw, èn de heidebewoners geheel zijn gemoderniseerd. 'k Zou te veel van de plaatsruimte vergen, wanneer ik uitvoerig zou stilstaan bij alle werkzaamheden verricht op deze samenkomst, en wil daarom volstaan met de mededeeling, dat het programma, 't welk was samengesteld uit opstellen, voordrachten en het uitspreken van een achttal persoonlijke getuigenissen vlot werd afgewerkt. Zoo nu en dan zongen eenige kwartetten van dames en heeren uit Bergumerheide, Haulerwijk en Leeuwarden op gevoelvolle wijze.

Geve de Heere dat de naklanken van deze Districtsvergadering zoo mogen zijn, dat wij vernemen mogen: „deze en die is in Zion geboren".

Een referaat, uitgesproken door Ds. van Dongen, over: „Onze toekomst", werd geducht onder de loupe genomen en het resultaat van deze bespreking was, dat de wensch werd uitgesproken,

dat alle aangeslotenen van de N. B. J. B. verzekerd *mochten zijn van die toekomst*, welke na dit leven ons doet jubelen in de rei der verlosten.

Harlingen. S. P. HELLINGWERF, Secr.

Stadskanaal, 20 Nov. 1931.

Geachte Redactie.

Gaarne had ik een plaatsje voor onderstaande regelen in ons weekblad „De Christen".

Met belangstelling heb ik de vragen en opmerkingen gelezen van br. M. F. Dekkers te Eindhoven. En 'k heb me voor de vraag gesteld, zouden ze in de eerste gem. ook met die vraag te doen gehad hebben? En ik kon er geen ander antwoord op vinden dan neen, en wel om deze reden. Wanneer iemand Christen werd, dan beleed hij of zij het door een daad, dat ze der wereld gestorven waren. Zij waren met Christus gestorven, en er werd met hen gedaan, wat met dooden gedaan moet worden, zij werden eenvoudig begraven. En ze wachtten er eerst geen jaren mede, doch deden het direct. Dat zien wij aan de Kamerling, de Stokbewaarder en vele anderen. Zij vroegen *niet* meer, *wat* zal die of die er wel van zeggen, doch ze hielden alleen rekening met de wil van den Meester, die hen gekocht had met de prijs van Zijn bloed. En ik voor mij geloof, dat die *ongedoopte christenen*, (wij kennen en erkennen toch geen anderen *doop* dan die door onderdompeling geschiedt?) die begeeren met ons den dood des Heeren te gedenken, goed doen het met een daad te bewijzen dat ze met Hem gestorven zijn. Wij mogen in dezen geen medelijden hebben met de ongehoorzaamheid van onze mede-brs. en zrs. In dezen geldt ook het woord: Gehoorzamen is beter dan offerande. De Heiland heeft niet in de eerste plaats behoefte aan vele dienstknechten, doch Hij vraagt in de eerste plaats gehoorzaamheid. De liefde is ten eerste zuiver, daarna vreedzaam.

Wat de andere variaties van gedoopte Chr. betreft, wanneer die begeeren met ons aan te zitten, spreken ze door die begeerte reeds uit, dat ze in wezen reeds een zijn met ons. Voor ons zijn in dezen geen bezwaren meer naar mijns inziens.

Wij doen goed dat we streven naar eenheid der geloovigen, doch laat ons streven naar de Bijbelsche eenheid, waarvan Paulus spreekt. Eén Heer, één Geloof, één Doop. Allen één in Christus.

Een eenheid gezocht buiten dezen maatstaf zal op den duur blijken geen eenheid te zijn.

Met dank voor opname,

uw br. in Christus Jezus,

St.kanaal. G. J. METZ.

III

MEDEDEELINGEN VAN DEN KERSTNUMMER-REDACTEUR.

Wanneer dit blad door u wordt gelezen, broeders, zijn de meeste zoo niet alle gemeenten in het bezit van haar Kerstnummers. Vandaag — ik schrijf deze regelen op den ochtend van Maandag 23 Nov. — worden ze ingepakt en verzonden. Persoonlijk ben ik dankbaar voor deze nette en vlugge bediening, omdat ik weet, dat vele gemeenten deze zeer op prijs stellen.

Op mijn verzoek om foto's van ons Jeugdwerk heb ik een stroom van kieken ontvangen. Ik vind het alleen maar jammer, dat ze alle niet geplaatst konden worden. Sommige waren zeer mooi en dubbel een hoekje waard, *indien* zij scherp genoeg waren geweest. Mocht het Kerstnummer de een of andere jeugdgroep niet hebben opgenomen, zie dan straks in het Paaschnummer, want mijn voorraad is voldoende om ook deze uitgave op te frisschen met waardige illustraties van hetgeen er in onze jeugdwereld gaande is.

Ook hebben we de bijdragen van sommige medewerkers moeten uitschakelen wegens gebrek aan papier. We hebben nog even overwogen of het niet mogelijk was een Kerstnummer van 32 pagina's uit te geven. Maar de financieele bezwaren hebben een onverbiddelijk veto uitgesproken. Geld is onze ziel wel niet, doch in elk geval het lichaam, waarnaar onze ziel zich in haar vrome begeerten heel vaak heeft te regelen. Misschien kunnen de overgebleven brokken in ons Paaschnummer worden ondergebracht. Of anders maken we de eindredacteur van „De Christen" er blij mee.

Over de activiteit van sommige secretarissen en correspondenten hebben we niets dan lof te verkondigen. Over die van andere zouden we een jeremiade moeten aanheffen als we er tijd voor hadden. De Heer geeft ons vele broeders, onder wie ook gemeentesecretarissen, die ons volop gelegenheid schenken om ons te oefenen in de lijdzaamheid!

Omdat we bij het ter perse gaan van het Kerstnummer nog enkele bestellingen konden verwachten — hebben we een reserve van eenige honderden exemplaren laten drukken. 'k Vertrouw dat velen, die iets voor Jezus Christus moeten en willen doen, ons van dezen kleinen voorraad gaan afhelpen. Colporteurs bieden we gaarne bijzonder voordeelige condities aan.

Onze uitgave is dezen keer niet geprijsd, omdat vele afneemsters daartegen bezwaren hadden.

Wie echter een geprijsd nummer prefereert, kan zelf gemakkelijk de verkoopsom in den rechterbovenhoek van de voorpagina stempelen, zonder dat deze ontsierd wordt.

Met beste wenschen voor den verkoop.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Zondag mocht de Jongeliedenvereeniging hier ter plaatse in een feestvergadering bijeen komen. Ook de jongeren uit Deventer, met hun leider, Ds. Bouritius, toefden als gast in ons midden. Onze voorzitter, br. E. Harzdorf, opende deze bijeenkomst, door te laten zingen lied 689. Na in gebed te zijn voorgegaan, werd het woord gegeven aan onzen geachten eere-voorzitter, den WelEd. Heer K. A. van Beek, welke ons bepaalde bij een woord uit Spreuken 20 : 29. Op tweeërlei mogelijkheden werden we gewezen, n.l. om onze kracht te gebruiken in den dienst van Koning Jezus of in dienst van den duivel.

Ook Ds. Bouritius sprak een kort woord, ons wijzende op de noodzakelijkheid van het samenwerken. Verschillende voordrachten, zoowel ernst als luim, werden ten beste gegeven, en droegen bij tot het welslagen dezer avond. Ons kerkje was tot in zijn uiterste hoeken flink bezet. Met groote blijdschap mogen wij de groei onzer vereeniging constateeren. Wij gaan te Apeldoorn als getrouwe N. B. J. B ers voorwaarts roemende in des Heilands kracht!

Namens de Jongel.ver. te Apeldoorn,
G. W. GROENHUIJZEN, Secretaris,
Bartelsweg 90.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 4 December 1931 No. 2212 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VERZOEK.

Vanwege den slechten economischen toestand in Duitschland zag het Bestuur van den Bond van Baptisten Gemeenten aldaar zich genoodzaakt het besluit te nemen om de lessen aan het Seminarie te Hamburg stop te zetten van Kerstfeest tot Paschen.

Nu vernamen we uit het orgaan van den Duitschen Bond, dat op het bekend worden van dit voornemen vele vrijwillige giften voor de School binnen kwamen, teneinde een normalen gang van het onderwijs te verzekeren.

Waar de Unie heden z e s e i g e n k w e e k e l i n g e n te Hamburg in opleiding heeft, is het, meenen ondergeteekenden, een eerezaak voor onze Nederlandsche Baptisten om onze Duitsche geloofsgenooten in hun moedig pogen om door bizondere offers te voorkomen dat het onderwijs te Hamburg gedurende zoo langen tijd onderbroken wordt, naar vermogen te steunen.

Wij vragen derhalve aan d e l e d e n o n z e r G e m e e n t e n en d e v r i e n d e n v a n o n s W e r k een gave voor de School te Hamburg.

Wellicht wil in elke Gemeente een broeder zich beschikbaar stellen voor het ontvangen en doorgeven der gaven, welke zijn op te zenden aan het adres van den penningmeester der Unie: J. Visser, v. d. Kooystraat 16, Leeuwarden.

P o s t r e k e n i n g 167305.

Groningen. J. Louw.
Stadskanaal. J. W. Weenink.

P.S. Met het oog op de nadering van het Kerstfeest moet bij deze hulpverleening met spoed gehandeld worden. Uiterlijk den 15den December moest de penningmeester weten welk bedrag hij naar Hamburg zal kunnen zenden.

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN REGENBOOG RONDOM DEN TROON.

. . . . . en een regenboog was rondom den troon. In het aanzien den steen smaragd gelijk. Openb. 4 : 3

Het vierde hoofdstuk der Openbaringen is een hoofdstuk van verheven rust.

We slaan daar een blik in den troonzaal des Almachtigen.

Daar is de verheven zetel, van waaruit het heelal bestuurd wordt. Eén bizonderheid trekt in de beschrijving van dezen troon zeer de aandacht, en dat is dit, dat rondom den troon, van welken uitgaan „bliksemen en donderslagen en stemmen", een regenboog is, in het aanzien den steen smaragd gelijk.

Wat is de beteekenis van dezen boog rondom den Troon?

Het moet wel onze aandacht hebben, dat er niet sprake is van een boog, maar bepaald van een regenboog. Een natuurlijke regenboog kan dat — zooals vanzelf spreekt — niet zijn. De voorwaarde voor de vorming van zulk een boog ontbreken op de plaats waar Johannes hem zag staan, en bovendien is deze boog niet „in het aanzien den steen smaragd gelijk".

Maar waarom heet dan toch de boog, dien Johannes daar zag staan, een *regen*boog?

De regenboog is een teeken. Als zoodanig is hij gegeven.

Hij verscheen voor 't eerst na den zondvloed.

De zondvloed was een oordeel.

Het was een oordeel over héél de aarde, en over héél de menschheid.

Het ééne huisgezin, dat verhoord werd, betrad met huivering de gereinigde aarde. Ze waagden het niet den hoogen berg te verlaten, vastgehouden als ze werden door een stille vrees. Eerst latere geslachten, die persoonlijk den schrikkelijken zondvloedtijd niet hadden doorgemaakt, waagden het weer in de vlakte af te dalen.

Om alle vrees voor een oordeel gelijk aan dat van den zondvloed weg te nemen, plaatste God een boog in de wolken. Die boog was onderpand, dat de aarde niet weer door een grooten vloed zou worden verdelgd.

„Als Ik den boog in de wolken zie, zal Ik gedenken aan mijn Verbond met u".

De regenboog is dus een verbondsteeken tusschen God en ons, met dit teeken zegt Hij ons, dat Hij wel zal oordeelen, maar nooit meer totaal zal verdelgen. De regenboog spreekt van Gods trouw; van genade in het oordeel. De regenboog zegt: God vergeet u niet. Hij gedenkt aan zijn verbond, Hij is een God des ontfermens. Achter alle machten, die verdervend neerslaan, staat God, die ze ter rechtertijd een halt gebiedt.

Dat is de taal van den regenboog en daarom staat de regenboog rondom den troon „van welken uitgaan bliksemen en donderslagen en stemmen".

* * *

De regenboog staat rondom den Troon.

Deze Troon is de Rechterstoel.

Hier in Openbaringen 4 treedt God niet als Heerscher, maar als Rechter op.

De boog staat rondom den rechterstoel.

Daar op die stoel zit de Eeuwige Rechter.

Daar wordt vonnis gestreken.

Van die plaats gaan oordeelen uit: bliksemen, donderslagen en stemmen.

Die oordeelen moeten komen; heilig, heilig, heilig is de Heere God de Almachtige, God *oordeelt*, dat wil zeggen: God *handhaaft* zich. Hij handhaaft zich tegenover àl Zijn creaturen.

Maar de boog rondom den Troon zegt den godvreezenden, dat hun die oordeelen niet behoeven te verontrusten.

Hij gedenkt in den toorn des ontfermens. Hij blijft getrouw. Redding is Zijn gedachte. Ook in de oordeelen, die Hij over de wereld uitstort.

Hoe donker het op aarde ook worde: rondom den Troon in de hemelsche

rechtzaal staat een regenboog. Dat te weten is Gods kind genoeg. Der wereld moge het hart bezwijken van vrees en verwachting der dingen die daar komen zullen . . . . . wie weet, dat rondom den Troon een regenboog staat, heft het hoofd opwaarts, den dag zijner verlossing tegemoet.

De oordeelstroon heeft een omlijsting van genade !

Vonnis na vonnis wordt geveld. Oordeel na oordeel wordt voltrokken. Fiool op fiool wordt uitgegoten.

Maar rondom den Troon blijft de boog die spreekt van Gods Verbond.

Deze boog is in het aanzien den steen smaragd gelijk.

De steen smaragd is groen van kleur.

Deze kleur moet de beteekenis van den boog nader bevestigen.

Zij verduidelijkt zijn zinnebeeldig karakter nog meer dan reeds de naam „regenboog'' doet.

Groen is de kleur die van verwachting spreekt.

Vanuit den Troon gaan „bliksemen en donderslagen en stemmen".

Geweldig wordt de aarde geslagen.

't Schijnt op vernietiging te zullen uitloopen.

't Schijnt dat niets zal worden gespaard.

Maar de *groene* boog rondom den Troon zegt wat anders.

Er blijft hope. De aarde heeft nog een toekomst.

Ook gij. Als ge u maar onder Gods oordeelen buigt.

De groene boog rondom den Troon zegt: er is genade, redding, uitkomst.

De regenboog werd tot een Verbondsteeken gesteld, nadat Noach zijn offer gebracht had.

De regenboog rondom den Troon des Almachtigen kwam óók na een offer.

Die boog, die van genade, van nieuw leven spreekt, getuigt van het Lam, dat geslacht is.

Door het offer, de zelfofferande van Christus, staat rondom den Rechterstoel Gods het teeken der behoudenis als een genadeboog in oordeelswolken.

L.

III

DE DISCIPEL IN HET NIEUWE TESTAMENT.

door

Dr. T. R. GLOVER.

IV. De vrije mensch.

Eén van de meest beteekenisvolle woorden in het N. Testament is vrijheid. „Waar de Geest des Heeren is, daar is vrijheid", zoo lezen we in 2 Kor. 3 : 17. En in Gal. 5 : 1 lezen we: „Staat dan in de vrijheid, met welke Christus ons vrijgemaakt heeft". Christus heeft ons een „eeuwige verlossing" teweeggebracht, d. w. z. vrijlating, eeuwige vrijheid (Hebr. 9 : 12).

Hier is natuurlijk niet te denken aan politieke vrijheid.

In het Romeinsche keizerrijk werd in of buiten de kerk niet gediscussieerd over politieke vrijheid. De algemeene structuur van de politieke en economische maatschappij werd aanvaard. De christenen waren gehoorzame zonen van het keizerrijk.

Maar door het Evangelie was er een groote verandering gekomen, doordat 's menschen „geest" in vrijheid was gesteld. In vele toestanden van het menschelijk leven kan dat opgemerkt worden. Maar niemand waagt het werkelijk de regeering krachtdadig te becritiseeren, ook niet wanneer voorname Romeinen ontevreden zijn en morren.

Ook op cultureel gebied werd niets nieuws ondernomen.

De oude vorming (opleiding), in hoofdzaak de litteraire, was heel goed. Men aanvaardde het als vanzelf en het was bijna het eenigste, waarin men geloofde. Men had overgeleverde zeden, een overgeleverde filosofie, een onbetwiste levensregel. Men moest niet té veel van menschelijke wezens verwachten. Men had immers de conventioneele zedenleer. Daarin kon men het noodige vinden en het beste uit elk systeem uitzoeken.

Dit alles had veel van het Jodendom.

Hoe groot de verdiensten van Philo ook geweest mogen zijn, toch was hij iemand, die de leer van Mozes met die van Plato wilde verzoenen; d. w. z. de Grieksche gedachte met de door God gegeven wet. Op zoo'n verzoening van kerken of systemen van gedachten moest wel twijfelzucht volgen, een tegenzin om principes vast te houden en conclusies te trekken. Men wenschte rust te hebben en wilde thuis zijn in het heelal, zonder bevreesd te zijn. Men had geen zekerheid en toch wenschte men zekerheid boven alles.

Christus verbrak deze conventioneele opvatting. Hij maakte Zijn volgelingen vrij van de verlamming, die over de menschheid kroop. Hij maakte ze vrij van Joodsche „heiligverklaringen" en volksgewoonten, toen Hij Mozes terzijde zette en een beroep deed op God. Hij maakte weinig aanmerkingen op heidensche gebruiken en gedachten; maar wanneer Hij in aanraking kwam met heidensche gedachten over gebed en heidensche belangstelling in de kleine dingen van het leven, dan geeselde Hij de weigering der heidenen, om ernstig over God na te denken.

Christus heeft geweigerd wetten te maken voor Zijn volgelingen, of om de waarheid voor te schrijven of nader te bepalen. De Geest moet ze in alle waarheid leiden! De wereld is door God geschapen en wanneer zij (de volgelingen van Christus) slechts opnieuw over God zullen nadenken totdat ze Hem zien gelijk Hij is, dan behoeven ze niet te vreezen. „Het is Uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven (Lc. 12 : 32). Dit is een beteekenisvol gezegde, hetwelk voor altijd de grondwet van intellectueele vrijheid is.

Geen wonder, dat de afstand tusschen de christen en het Jodendom steeds grooter werd. De christen kon zich op den duur niet meer thuis gevoelen in de synagoge.

Het beginsel van Jezus, dat hetgeen de mond ingaat geen verontreiniging van de mensch is, beteekent niets anders dan de afwijzing van alle Joodsche overbodige drukte omtrent reine of onreine voedingstoffen, een afwijzing van alle zenuwachtige gejaagdheid.

Spoedig werd ook ingezien, dat de besnijdenis geen plaats had in de godsdienst van het aanbidden in Geest. De Sabbat verdween. De blijde herdenking van de Opstanding had niets — toen tenminste — te maken met de wet van Mozes. Het Oude Testament werd in een nieuw licht gezien. De oude traditie is onderworpen aan het nieuwe inzicht. De beginselen van de levende Christus triumfeeren over oude voorschriften.

Er was echter een overwinning van de vrijgemaakte „geest", die nog meer te beteekenen had, maar waaraan minder aandacht geschonken en waarover in die dagen minder getwist werd. Het Evangelie werd n.l. vertaald in het Grieksch.

Het is algemeen bekend, dat de Evangeliën in de Grieksche taal geschreven werden, maar dat is toch nog iets anders. Het Evangelie werd eerst in het Arameesch gepredikt aan een Joodsch gehoor en natuurlijk in Joodsche termen. De vertaling in het Grieksch was niet het enkel weergeven van woorden. B.v. de uitdrukking „het koninkrijk der hemelen" kan even goed in Grieksche als in Arameesche of in Nederlandsche woorden gezegd worden, maar dat zegt werkelijk nog heel weinig. Om de bedoeling weer te geven, moest deze uitdrukking weggelaten en een andere gebezigd worden. De uitdrukking „de stad Gods" konden de Grieken wel begrijpen. Zoo zegt het woord „Messias" aan de Grieken niets; ook Christus zegt niet veel. Maar het „Woord van God" konden ze begrijpen.

Hieraan moeten we denken en we hebben deze overgang tot de Grieksche denkbeelden te beschouwen als een werkelijk bewijs van de nieuwe vrijheid.

En zoo kon het Evangelie gebracht worden aan Grieken en Barbaren, aan wijzen en dwazen.

In het Evangelie vond iedereen de belofte van een andere vrijheid, even moeilijk te bereiken als die van het intellect. Veel werd er in die dagen gesproken over de noodzakelijkheid van reformatie in de samenleving, maar zelfs

de beste denkers — de Stoïcijnen — hadden weinig verwachting van een zedelijke verbetering van menschen, die zich éénmaal hadden overgegeven aan slechte gewoonten. „Ze zijn dom geworden door de misdaad; ze zijn verhard gelijk steenen, wie kan zulke menschen tot verandering van gedachten brengen?", zoo sprak men. En zie, hier bereikte de christen het onmogelijke. Hij kwam tot de gedegenereerden met de boodschap van de genade van onze Heere Jezus Christus en er kwam een verandering. „Want de wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods. De Geest komt onze zwakheden mede te hulp" (Rom. 8 : 2, 26). „Want wij hebben geen Hoogepriester, die niet medelijden kan hebben met onze zwakheden, maar die in alle dingen gelijk als wij is verzocht geweest, doch zonder zonde" (Hebr. 4 : 15). En in Openbaring wordt gesproken van het witte kleed, dat „wit gemaakt is in het bloed van het Lam".

De christen is in het vroegere Romeinsche keizerrijk de man van proefneming. Het was wellicht niet enkel verlies, dat er „niet vele wijzen" waren, De gestudeerden zijn zoo licht geneigd om te citeeren en alles in overeenstemming te brengen met algemeen erkende regels van vorming (opleiding, onderwijs). Maar de christenen werden niet gehinderd door eerbiediging van geleerde overlevering, of ook wel van niet geleerde overlevering. Ze wierpen zich opgewekt in de stroom van het nieuwe leven; bleven vroolijk, ook wanneer ze van hun goederen werden beroofd en waren bereid tot martelaarschap. Een groote ervaring heeft ze vrijgemaakt — vrij in het denken, vrij in het spreken, om de onnaspeurlijke rijkdommen van Christus te onderzoeken, en ze zijn gelukkig gelijk slechts menschen kunnen zijn, die volkomen vrij zijn. De wereld zien ze als een nieuwe werkelijkheid. Het oude gaat voorbij, de toekomst is vol van God. Het Lam zit op de troon; in het kort: „alle dingen zijn Uwe en gij zijt van Christus en Christus is van God".

(Vertaald). D. H.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ONZE ONDERBOUW.

Toen ik laatst in Amsterdam een dag moest doorbrengen, ging ik o.a. een stukje terrein voorbij — 't was ergens in een streek niet ver van het Centraalstation — waar ze aan het heien waren. Palen van grenenhout, reuzen palen van verscheidene meters lengte — geen zeven menschen op elkaar zouden ze kunnen afreiken — werden door middel van een zwaar ijzeren blok den grond ingedreven. Er zou hier gebouwd worden, dat was duidelijk. De vervelooze houten schutting, die de halve breedte van het trottoir voor zich had opgeëischt, was rijkelijk met plakaten geridderd, waarop juichend werd bekend gemaakt, dat een zaak in Hollandsch porselein en aardewerk uit haar asch zou verrijzen. Sss-rrr-bom! Sss-rrr-bom! Sss-rrr-bom! Jongens wat kregen die lange knapen op hun kop! Zij hadden in deze marteling bij gebrek aan een ander verweermiddel hun toevlucht tot het lijdelijke verzet genomen. Maar veel baat gaf ze dat niet, want met elke ferme tik zonken ze een eind verder in den bodem weg en volbrachten daarbij den wil van hun beulen. Ik bemerkte, dat vele palen al eerder eenzelfde lijdensproces hadden ondergaan. Zij staken even boven den slijkerigen bodem uit en keken calvinistisch content in het rond, alsof het tot ze doorgedrongen was, dat daar, waar het geweld van hun kwelgeesten ze heengedreven had, zij vereenigd in een vasten onderbouw voor een winterpaleis de beste diensten aan de menschheid konden bewijzen.

* * *

Onze Nationale Jeugdbeweging heeft dringend behoefte aan een stevigen onderbouw, die gelegd en afgewerkt dient te worden vóór haar eerstkomende zomerconferentie. We kunnen deels straks confereeren zooals we dat in Groningen hebben gedaan. Maar niet geheel. De dood presenteert zich altijd in dezelfde vormen en wordt gevolgd door een begrafenis. Het leven wil nieuwe vormen aan de oude toevoegen. Wij moeten noodgedwongen vooruit en hooger op, zullen wij blijven leven. Echter kunnen we geen nieuwe bouwwsels verdragen, indien onze onderbouw niet solide is. Kon ik al onze gemeentelijke jeugdvereenigingen in den onderbouw, die onze mooie beweging thans eischt, onderbrengen door haar leiders en werkers op den kop te tikken zoo ongeveer als een heiblok dat doet, ik zou geen oogenblik aarzelen. Het Koninklijk paleis, dat op zijn verrijzing wacht, is zulk een getik meer dan waard! Doch onze palen laten zich niet op den kop zitten. Zij zijn verstandige jonge menschen en willen als zoodanig worden behandeld. Dat is hun goed recht en tegen dat goede recht wenschen we niet te zondigen.

Jeugdvereenigingen der plaatselijke gemeente! Jeugdleiders en jeugdwerkers! Centraliseert u! Centralisatie zegent den plaatselijken arbeid en helpt onze nobele nationale Jeugdbeweging om zich te ontplooien.

Onze nationale Jeugdbeweging roept om periodieken en lectuur. Zij wil de conferenties normaliseeren voor iedereen voor wat de kosten betreft. Zij wil uitbouwen. De afgevaardigden moeten straks linea recta namens al de leden van hun plaatselijke Jeugdvereenigingen stemmen en geldelijke verantwoordelijkheid aanvaarden kunnen. Dit is alleen mogelijk, wanneer een plaatselijke centrale ze zendt. Dat voelt ge wel.

Hebt gij al het model reglement overwogen, dat onlangs in dit blad stond afgedrukt?

Het is nu de tijd van handelen.

Het is nu de tijd om de eigen huishouding in orde te maken.

Centraliseer!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING.

Een Congo-tragedie.

Zendeling H. B. Parris van Yakusu vertelt in „The Missionary Herald" een droevige geschiedenis, die voor eenige maanden plaats vond in het Congosche dorp Yalokundola; een dorp niet ver van Yaongama, de grootere plaats, die wij „stad" gaan noemen.

In het dorp Yalokundola leefden twee zusters, weduwen, met hun vijf kinderen.

Op zekeren dag werd iemand in het dorp, Atiluke geheeten, ziek. En omdat hij de oorzaak van zijn ziek-worden niet kende, informeerde hij bij een tooverdokter uit de naburige stad, overeenkomstig de oude en slechte gewoonte van deze menschen.

Deze tooverdokter, die zich reeds bij voorbaat een aanzienlijke som gelds liet betalen, noemde één van genoemde zusters als degene, die de zieke man „betooverd" had en dus oorzaak van de ziekte was.

De vrouw ontkende natuurlijk het haar ten laste gelegde en was bereid haar onschuld te bewijzen door vergif in te nemen. Had het vergif geen doodelijke uitwerking, dan zou dat het bewijs van haar onschuld zijn. Toen de vrouw het vergif innam, braakte ze het spoedig weer uit en sprong in de rivier — zulks in overeenstemming met de erkende gebruiken, om daardoor haar onschuld te bewijzen.

De man die ziek geweest was, sloeg echter geen acht op dit bewijs, sprong de vrouw na en doodde haar met een giftige pijl. Vervolgens plunderden hij en z'n vrienden haar huis; staken haar zuster met haar zoon dood, omdat zij zich niet goedschiks van hun goederen lieten berooven.

Het nieuws van deze gruweldaad werd natuurlijk ook in de stad, in Yaongama, vernomen. Op de zendingsschool aldaar was men juist midden in een opleidingscursus. Maar aan de groote invloed van de onderwijzer is het te danken, dat men kon doorgaan met het geven van onderwijs, in weer-

wil van oorlogsberichten. Men wilde zich namelijk op de moordenaren wreken.

Ook ontving men in de stad de tijding, dat de moordenaar, Atiluke, nog niet bevredigd was en op advies van de wonderdokter nog iemand uit Yaongama beschuldigde. Deze man was dadelijk bereid vergif in te nemen, wetende dat wanneer hij zou weigeren, Atiluke hem ook zeker zou dooden.

Intusschen waren de familieleden en stamgenooten van de slachtoffers, die ook uit de stad afkomstig waren, woedend en zonnen op wraak. Maar ze wilden eerst dubbel zeker zijn, dat de beschuldiging van hekserij ongegrond was. Daarom hielden zij, voordat ze hun wraakplannen ten uitvoer gingen brengen, in tegenwoordigheid van hoofdmannen en oudsten lijkschouwing van het lichaam van de aangeklaagde en vermoorde vrouw. Algemeen wordt namelijk geloofd, dat zich in de buikholte van een heks een soort tasch bevindt, die er gemakkelijk kan worden uitgenomen en 's nachts schijnt als een lamp.

Het onderzoek leverde natuurlijk geen tasch of iets dergelijks op. De vrouw was dus onschuldig.

Toen dit bekend werd in de stad, waren er velen, die verlangden dat hun stad de oorlog zou verklaren aan Yalokundola, om wraak te oefenen.

Dank zij de gematigde houding van de hoofdman Ikosenyama, die de zending zeer genegen is, al is hij ook lang niet vrij van heidensche bijgeloovigheden, werden ze overreed om te wachten op een degelijk onderzoek van de zaak door ambtenaren van de staat, die binnenkort werden verwacht.

Dat de bevolking van Yalokundola weinig van zoo'n onderzoek verwachtte, bleek wel uit het feit, dat de ambtenaren een week later bij hun komst het dorp geheel verlaten vonden.

De vermoorde vrouw laat vier kleine kinderen achter, waarvoor de hoofdman van Yaongama zal zorgen. Intusschen koesteren wij, zoo schrijft zendeling Parris, de stille hoop, dat ze straks in de zendingsschool tot *die* krachtbron mogen geleid worden, die de doodsangst wegneemt en de overwinning geeft over alle vrees voor de booze.

D. H.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jezus en Johannes de Dooper.

Matth. 11 : 2—6. Luk. 7 : 18—23.

Les voor Zondag 3 Januari 1932.

In den geest druk ik u allen de hand, die wekelijks deze rubriek lezen en in 't bijzonder allen, die van deze uiteenzettingen gebruik zullen maken bij hun voorbereiding voor den arbeid in de Zondagsschool. Ds. Reiling heeft enkele jaren lang getracht, u de behulpzame hand te bieden, waarvoor wij allen hem zeker zeer dankbaar zijn. En nu hij gemeend heeft, dat deze arbeid eens door iemand anders moet worden verricht, heeft de redactie van „De Christen" mij aangewezen als de nieuwe verzorger van dit gedeelte. Ik hoop mij zoo goed mogelijk van mijn taak te kwijten, alsook verder te zorgen voor „Ons Vervolgverhaal", dat, naar ik vernam, zelfs op een enkele Zondagsschool wordt voorgelezen of verteld. Daar ik als verzorger van deze „Zondagsschool-rubriek" een nieuweling ben, die zelf deze arbeid moet leeren doen, hoop ik op uw aller welwillende gezindheid en ben ik ontvankelijk voor wenken en raadgevingen uwerzijds.

* * *

Ziezoo, na dit voorwoord stevenen wij op het doel af.

Herinner aan het Kerstfeest en spreek nog even over de verwachtingen der Israëlieten a.g. de toekomst. Zal het nu allemaal gebeuren, wat de rabbijnen in de synagogen steeds hebben verteld?

Even vóór de geboorte van den Heiland was er nog een kindje geboren,

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

27.

(Giuseppe Fiorelli, een kleine Savoyaard, kwam als zwerveling te Parijs, waar hij onderdak had gevonden bij Marie, eigenlijk Martha Gilbert geheeten, die met haar broer Richard leefde en een door haar op straat gevonden kindje. Zij vreesde steeds voor ontdekking. Giuseppe werd jongste bediende bij den heer Manuel en leert door de Zondagsschool van een vriend van Manuel de heer Lavender, den Heer Jezus kennen. Richard was in het ziekenhuis gestorven: Giuseppe was er bij geweest. Ook had hij daar vrouw Motta ontmoet, die haar dochtertje Julia was kwijtgeraakt. Giuseppe is er vast van overtuigd, dat dit „klein nichtje" van Marie is, maar Marie wil nergens van weten en zendt Giuseppe in haar woede weg. Zij wil hem niet weer bij zich hebben. Giuseppe gaat dan naar den heer Lavender waar ook de heer Manuel verschijnt, en als dezen willen weten, wat er met den jongen is, zegt hij dat hij de oorzaak van zijn moeilijkheid helaas niet vertellen kan.)

»Mijn jongen, ik kan je geen raad geven wanneer je niets zegt«, herneemt de heer Lavender. »Weet jij, wat er eigenlijk aan de hand is?« vraagt hij dan aan zijn vriend«.

»Neen«, antwoordde de heer Manuel, »ik heb er ook geen flauw vermoeden van«.

En zich daarop tot den jongen wendend, zeide hij: »Kan je ons dan tenminste niet een klein beetje inlichten, als je de geheele geschiedenis niet vertellen wilt? Wij zouden je met blijdschap te hulp komen; maar dan moeten wij ten slotte toch een klein beetje van de zaak afweten. Je hebt toch geen slechte dingen gedaan, Giuseppe?« voegde hij er plotseling op strengen toon aan toe, alsof hij ineens verdenking kreeg.

»Neen, mijnheer Manuel — — ja — — neen — — ik weet het haast niet«, stamelde de knaap verward.

»Heb je misschien gestolen?« onderzocht de jonge man verder.

»Neen«, antwoordde Giuseppe ditmaal op zeer beslisten toon, terwijl hij fier het hoofd ophief. »Ik heb u immers beloofd, dat ik nooit meer iets zou nemen, wat mij niet toekomt, mijnheer Manuel«.

»Of heb je gelogen?«

»Neen, mijnheer Manuel«, antwoordde de jongen nog beslister dan zoopas.

»Maar waarom loop je dan zoo treurig rond en zie je er uit, alsof je een kwaad geweten hebt? Wat heb je dan uitgevoerd?«

»Heelemaal niets, mijnheer Manuel!«

Ieder spoor van bevreesdheid was plotseling verdwenen en had plaats gemaakt voor een gevoel van rechtmatige trots tegenover de onrechtmatige verdenking. Mijnheer Manuel zag de jongen enkele oogenblikken doordringend aan; daarop zeide hij op ernstigen toon: »Of ben je misschien bang, dat je geen weerstand kunt bieden aan de één of andere verzoeking?«

Giuseppe deed een stap achteruit en zag zijn meester verbluft aan; want onwillekeurig drong zich de vraag bij den jongen op, of de man, die zooveel goeds voor hem gedaan had, misschien een heksenmeester was, die lezen kon, wat er in zijn binnenste omging.

Neen, een heksenmeester was mijnheer Manuel niet, maar hij was wel een goede menschenkenner, die met voorliefde de gezichten van de menschen bestudeerde en die vooral in de open gelaatstrekken van den jongen Italiaan wist te lezen als in een open boek.

»Het beste wat je doen kunt, is, dat je ons openhartig zegt, wat je onrustig maakt«, ging de heer Manuel verder, zonder antwoord af te wachten. »Ik vrees, dat je gevaar loopt, iets te doen dat verkeerd is. Is het misschien gemakkelijker voor je, dat je met één van ons beiden spreekt? Zou je bijvoorbeeld aan mijnheer Lavender kunnen vertellen, wat je hindert, als ik je met hem alleen liet? Hij is immers toch je beste vriend«.

»Hij is een heel goede vriend, maar toch geen betere, dan mijn lieve mijnheer Manuel!« riep Giuseppe en vloog op zijn beschermer toe. »Beter vriend heb ik niet. Het allerliefste heb ik trouwens mijn Marie — — maar«,

Johannes de dooper, zooals hij later genoemd zou worden. Vertel, dat Jezus en Johannes beiden groot geworden waren, en dat vele menschen de Kerstgeschiedenis reeds bijna vergeten waren. Toen was Johannes over den Heiland begonnen te spreken. Hij drong er op aan in Hem te gelooven.

Maar al spoedig kan Johannes niet verder werken, doordat hij in de gevangenis terecht komt. Vertel waardoor dat kwam. (De waarheid zeggen). Hij zelf kon dus niets meer voor het koninkrijk Gods doen.

Hij bemerkte echter spoedig, dat een ander zijn werk voortzette. Waardoor bemerkte hij het? (Discipelen van Johannes op bezoek in de gevangenis). Schilder aanschouwelijk voor de oogen der kinderen, hoe Johannes allerlei vraagde, in 't bijzonder natuurlijk over de geestelijke dingen. Hoe de discipelen vertelden van de toespraken en de daden van den Heere Jezus. Welke daden? Zieken genezen, vermoeiden getroost; zelfs dooden opgewekt. (Dochtertje Jaïrus, jongeling Naïn).

Uit alles, wat Johannes hoorde, kreeg hij den indruk, dat Jezus toch wel de Messias moest zijn. Was Jezus niet begonnen met te zeggen, dat het koninkrijk der hemelen nabijgekomen was, dat nu een ieder zich moest bekeeren? En nu deze daden.

Slechts één ding was er, wat Johannes niet recht aanstond. Jezus *sprak* wel van het koninkrijk der hemelen, maar scheen geen plan te hebben, het nu ook werkelijk op te richten, en dus zelf als koning op te treden. Dat zou zijn in overeenstemming met de Messiasverwachtingen der Israëlieten. Men dacht dat de beloofde Messias met alle pracht en heerlijkheid zou optreden zooals een koning of keizer zou doen. En Jezus was zoo eenvoudig gekleed en wilde slechts koning zijn van een rijk, dat niet is van deze wereld. Tracht de kinderen daar iets van te laten gevoelen.

Johannes wilde zoo graag zekerheid hebben. Waar het best te krijgen? Bij Jezus zelf immers? Daarom zond Johannes twee van zijn discipelen naar Jezus met de bekende vraag: „Zijt Gij degene, die komen zou of verwachten wij een anderen?"

Gij weet het antwoord: Matth. 11 : 4 en 5.

* * *

Had Johannes niet moeten weten, dat Jezus de beloofde Messias was? Uit de prediking van Jezus, uit de daden, die Hij deed, uit Zijn woorden en werken dus.

Zijn twijfel betrof niet de beloften der Heilige Schrift. Hij geloofde van ganscher harte in den Bijbel, die toen slechts bestond uit het Oude Testament.

Waarom twijfelde hij dan toch nog, dat Jezus de Messias was? De nederigheid van Jezus maakte hem verward. Aan de Jordaan had hij tot het volk gezegd:

„De bijl ligt reeds gereed, iedere onnutte boom wordt geveld. Hij is hemelhoog boven mij verheven, met zwakke dingen als de waterdoop heeft Hij niets te maken, (daarom zijn verwondering dat Jezus toch gedoopt wilde worden). Zijn werktuigen zijn de Heilige Geest en het vuur. Hij gebruikt eeuwige genade of anders het eeuwige oordeel. En nu had Jezus wel bekeering gepredikt, had zieken genezen en enkele discipelen rondom zich vergaderd, maar daardoor was er toch aan den loop dezer wereld niets veranderd. Herodus regeerde welgemoed verder en had zich zelfs aan Johannes vergrepen. De Farizeërs bleven de leiders en de verleiders des volks. De zonde nam gedurig toe en de Heilige Geest ruischte niet door het volk en het vuur verteerde de kwaaddoeners niet. God zweeg en van Zijn heerlijkheid was aan Jezus niets te zien.

(Dat was trouwens te Bethlehem reeds zoo, allerlei heerlijkheid in het veld en rondom de kribbe, maar het Kindeke was uiterlijk een kindeke zooals alle zuigelingen. Zou God werkelijk door Hem Zijn Gemeente voleindigen?

---

voegde hij er iets zachter aan toe, »alleen de Heere Jezus heb ik nog liever, omdat Hij mij al die andere vrienden gegeven heeft, zooals ik op de Zondagsschool gehoord heb. Hij kent al mijn moeilijkheden, want ik heb het allemaal aan Hem verteld«.

»Heb je Hem dan ook verteld, wat je ons niet zeggen kunt, Giuseppe?« vraagde de heer Lavender, toen hij bemerkte, dat zijn vriend niet recht wist, wat hij verder zou zeggen.

»Ja«, antwoordde de jongen. »U heeft het mij toch zelf aangeraden, Hem alles te zeggen! Of heb ik dat misschien niet goed begrepen?«

»Zeker mag je met den Heere Jezus over alles spreken«, zeide de jonge man. »En Hij zal je ook vast en zeker te hulp komen en je helder en duidelijk zeggen, wat je te doen hebt, als je Hem maar open en eerlijk je nood klaagt. Menigmaal wil de Heere Jezus echter door een aardsche vriend terechthelpen, die ouder en wijzer is dan wij zelf zijn. Misschien heeft Hij je vanavond hierheen gestuurd, opdat wij je goede raad zouden geven«.

Terwijl de heer Lavender sprak, hield Giuseppe de hand van den heer Manuel vast omklemd, en men las in zijn bewegelijke gelaatstrekken duidelijk den strijd, die zich in de ziel van den jongen afspeelde; maar er kwam geen woord over zijn lippen. De beide vrienden zwegen eveneens. Zij hadden niet enkel de grootste belangstelling voor den knaap, maar hij had zoo'n groote plaats in hun hart gekregen, dat zij nu bepaald den indruk hadden, dat het geen kleinigheid kon zijn, die zulk een droefheid veroorzaakte.

De vraag waarom het ging, kostte hem blijkbaar evenveel zorg en moeite, als het één of ander moeilijk levensraadsel, waarmee zij zelf wel eens omgepakt hadden, en men kon het op het eerste gezicht op het ernstige kindergezicht lezen, hoe getracht werd de vraag naar het beste weten en naar het geweten op te lossen. Beide vrienden — zoowel de man van de wereld, die zich door de eigenaardige aantrekkelijkheid van den jongen aangetrokken gevoelde, als de discipel van Jezus, die naar een gelegenheid uitzag, deze jonge ziel tot zijn Heer en Heiland te brengen — — beiden wenschten even vurig, hem te kunnen helpen.

Giuseppe wist dat ook zeer goed en had een onbegrensd vertrouwen in hen. Na een lange pauze zeide hij daarom op merkwaardig rustige toon, die na de voorafgegane opwinding des te meer opviel: »Ik moet u eerst iets vragen. Wanneer iemand, die aan *één meer goed gedaan* heeft en meer liefde bewezen heeft dan iemand anders, iets verkeerds doet, mag men dat dan verder vertellen, vooral als men die persoon zeer, zeer lief heeft?«

De heer Manuel gaf zijn vriend een wenk dat hij aan dezen de beantwoording van deze lastige vraag overliet, en na eenige oogenblikken van rijpe overweging zeide mijnheer Lavender: »Het is erg moeilijk voor ons, te beslissen, wat in zulk een geval het juiste is, vooral omdat wij niet weten, waarin het verkeerde of onrecht bestaat. Kun je die persoon niet overtuigen, dat die het onrecht erkent en wil trachten, het zooveel mogelijk weer goed te maken?«

»Neen, mijnheer Lavender«, antwoordde de jongen. »Ik heb gedaan, wat ik kon. Ik heb ook telkens weer opnieuw gebeden; maar het heeft niets geholpen«.

»Gaat het om een onrecht, waaronder anderen moeten lijden?«

Giuseppe knikte met het hoofd.

»En kan het onrecht weer goedgemaakt worden, als jij het aan het licht brengt, inplaats van tot dusver te verzwijgen?«

Het frissche jongensgezicht was opvallend bleek geworden, en de knaap riep angstig: »O, mijnheer Lavender, verlangt u dat toch niet van mij!«, want hij had de indruk, dat deze het geheim langzamerhand geheel aan hem ontwrong. Daar hij van »verzwijgen« sprak, had hij het ten slotte toch wel ontdekt.

Wordt vervolgd.

Was voor Hem werkelijk het koninklijke ambt bestemd?

Hoe bestreed Jezus de twijfel van Johannes? Hij liet hem zeggen: „De blinden zien enz. Zalig die aan Mij niet zal geërgerd worden. Hoewel ook de lievelingsgedachte van Johannes niet vervuld werd, behoefde hij toch niet daaraan te twijfelen, dat Jezus werkelijk de Messias was. Maar Jezus wilde een ander soort Messias zijn, dan het volk zich had uitgedacht.

Hoe dacht Jezus zelf dan over het komen van het koninkrijk der hemelen? Ook Jezus kende natuurlijk de Messiasverwachtingen van het volk. Maar Hij verstond er niet in de eerste plaats een *aardsch* koninkrijk onder. Maar het hart wil de Heiland hebben, in de harten der menschen wil Hij wonen en heerschen. Voor hen die Jezus liefhebben, *is* het koninkrijk der hemelen al begonnen, het behoeft voor hen niet meer te komen.

Johannes dacht nog te veel als de Farizeërs en Schriftgeleerden. Die wilden door uiterlijke middelen, door *geweld* te gebruiken, het koninkrijk oprichten. „Maar het komt niet met uiterlijk gelaat."

Hoe zou de boodschap op Johannes gewerkt hebben? Krijgt weer vrede, gelooft in Jezus, hoopt op voortzetting van het werk des Meesters.

Velen lang gezocht naar vrede voor het hart. Wijs op vasten, bidden, lichamelijke kastijdingen. Maar slechts het geloof in Jezus geeft vrede; Hij is onze vrede!

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

HAULERWIJK. Maakte de gemeente in haar laatste bericht melding van groote zegeningen van den Heer ontvangen, ook nadien mogen wij ons verheugen in den dienst des Heeren. Wij mogen Zijne goedheid ervaren waar de eenheid onder elkander wordt gevoeld. De Heer zegent ons onder de prediking Zijns Woords en in de wekelijksche samenkomst met bidstond, waar de opkomst schitterend is en velen getuigen van het heil gevonden door het bloed des kruises. Welk een voorrecht een kind van God te zijn. Door die liefde gedrongen besloot dan ook de gemeente om op 24 en 25 Nov. Evangelisatiesamenkomsten te houden, waartoe tot ons overkwamen Ds. J. Hekhuis en br. S. Veldman. Hoewel deze broeders op duidelijke wijze het Evangelie aan een aandachtige schare verkondigden en haar uitnoodigde om te komen tot Christus, mochten wij dit niet aanschouwen. Vertrouwende dat 's Heeren Geest de nawerker zal zijn aan menig hart en dat God ons nog vrucht zal doen aanschouwen leggen wij dit aan Zijn Vaderhart.

Ook zegende de Heer ons hierin, dat er stemmen komen met de vraag om door den Doop in de gemeente te worden opgenomen, om ook in dezen den Heer getrouw te zijn.

Wij hopen dan ook spoedig hiervan melding te mogen maken.

Voorts zij medegedeeld, dat de gemeente Haulerwijk Zondag 24 Januari a.s. haar 50-jarig bestaan feestelijk hoopt te herdenken.

Des morgens herdenkingsrede en des namiddags feestelijk samenzijn. Wij vertrouwen dat ook vele broeders en zusters dezen dag met ons in blijdschap zullen gedenken. De secr. van het feestcomité zal straks wel het een en ander bekend maken.

Namens de gemeente,

L. JANSMA, Secr.

EINDHOVEN. Het is al weer eenigen tijd geleden dat wij door tusschenkomst van De Christen iets van onze gemeente hebben laten hooren. Wij kunnen gelukkig thans weer gewagen van de groote zegeningen des Heeren, in onze gemeente merkbaar.

Ofschoon we nog steeds zonder Voorganger zijn en verschillende broeders en zusters, door de ongunstige tijdsomstandigheden onze gemeente hebben moeten verlaten, hebben wij des Zondags toch flinke opkomsten, en gezegende uren.

Naast de broeders Ouderlingen, hebben zich twee broeders disponibel gesteld om ons het Woord te verkondigen. In de afgeloopen maand werden nog weder een broeder en een zuster door den doop in onze gemeente opgenomen. Zondag, 22 dezer, hadden wij de eer Ds. Reiling in ons midden te hebben. We hadden een heerlijken Zondag met genoemden broeder. Ook met de Zondagsschool, Bijbelklas en Jongeliedenvereeniging gaat het heel goed.

Zoo gaat de Heere voort, Zijn gemeente in alle plaatsen op te bouwen, tot eer van Zijn grooten Naam.

Namens de gemeente,
met br. groeten en heilbede aan alle gemeenten,
A. H. VERHEUL, Secretaris.
Venstraat 83.

JEUGDVERGADERING TE SNEEK.

Woensdag 25 Nov. werd de districtsvergadering van de N. B. J. B., omvattende de Jeugdafd. der gemeenten :Stavoren, Workum, Harlingen, Heeg en Sneek (zelfs waren er eenige Jeugdigen van de gem. Makkum tegenwoordig) in de Vredekerk gehouden. De vergadering, die gepresideerd werd door den Voorganger der gem. Harlingen, begon te 5 uur nam. en eindigde des avonds om 10 uur, met onderbreking van 1 uur pauze.

De Jeugd der genoemde gemeenten was in flinken getale tegenwoordig. Na gebruikelijke opening met het lezen van een bijbelgedeelte in Prediker 11 en 12, waarnaar door den voorzitter een passend woord werd gesproken, en alle aanwezigen welkom geheeten, bekwam de plaatselijke Voorganger de gelegenheid om volgens het noodigende woord des Heilands in Matth. 11 : 28 een stichtelijk getuigenis te doen hooren. Het zangkoortje der gem. Stavoren en het dameskoor der gem. Sneek oogstten gepaste dank van de vergadering voor het zingen hunner liederen.

Eenige jonge menschen der plaatselijke vereenigingen leverden degelijk werk door hun voordrachten en opstellen te doen hooren. Er werden zeer praktische, leerrijke wenken gegeven; vooral bleek dit uit de referaten, die gedaan werden door br. Hamer van Harlingen en den voorzitter, die uiteraard besprekingen uitlokten. Met goedvinden der Redactie zullen ze in ons blad verschijnen, opdat onze Nederl. bapt. Jeugd ze kan lezen en overdenken ten behoeve van praktische resultaten.

Een poëtische voordracht van een zuster Juffr. Kruit, Chr. onderwijzeres te Stavoren, getiteld: „De legende v. d. Drachenfels", waarin op roerende wijze geschetst werd het lot van de 16-jarige martelares „Hildegonde", werd met stillen eerbied beluisterd.

Persoonlijke getuigenissen over bekeeringen en ervaringen werden gegeven, terwijl voor afwisseling veel gezongen werd met begeleiding van orgelmuziek.

Aan het slot der vergadering kreeg de plaatselijke Voorganger nog de gelegenheid om op het thans verschenen prachtige Kerstnummer van „De Christen" attent te maken, waarbij hij allen opwekte aan de verspreiding deel te nemen. Een prachtig stuk werk voor de jeugd.

Vroolijk klonk het slotlied: „Zonder U, o Heer, kan mijn ziel niet leven", op, waarna een broeder van het Friesche Jeugd-Comité in dankgebed voorging.

Een N.B.J.B.er van Sneek.

BIJBELSTUDIE.

Boek: Mattheus.

I. *Voorstelling aan Zijn volk.*

Hoofdst. 1 : 1—4 : 11.

b. Geboorte van den Christus-Koning. 1 : 18—25.

Het voornaamste hier is de aanduiding van Jezus als de Christus, de door God, — in de voorgaande eeuwen —, beloofde Messias.

Hierin verschilt Jezus van alle „mannen Gods" die vóór Hem geweest waren. Jezus is niet de Messias geworden, mede door bijzondere omstandigheden, doch Hij is de Messias geboren, naar Wien de omstandigheden zich moesten schikken.

De verloving werd onder Israël gerekend te zijn 't begin van het te sluiten huwelijk. Maria had de boodschap des engels, ons medegedeeld door Lucas, blijkbaar niet aan haar verloofde medegedeeld. Zij had zich, in alles, in volle onderworpenheid den Heere overgegeven, geloovende dat Hij ook machtig was haar uit de onvermijdelijke moeilijkheden te redden. Op Maria immers lag nu de schijn van hoererij. De ontdekking welke Jozef, haar verloofde, deed, gaf hem het recht haar voor de vergadering des volks tot de priester te brengen, welke haar 't schandwater zou doen drinken, waardoor zij schuldig bevonden en daarna gesteenigd moest worden. Deut. 22 : 21.

Deze openbare schande nu wilde hij haar niet aandoen. Hij offert zijn recht en daarmede zichzelf op. Hij redt daardoor haar leven. Hij zal in stilte heengaan, daarmede Maria haar „woord" en „vrijheid" terug gevend. Jozef heeft Maria lief. Hij gaat met zijn probleem en z'n eigen gevonden oplossing den nacht in.

De Heere zelf komt nu *Zijn* oplossing hem brengen. Een engel wordt gezonden om Jozef mede te deelen het groote geheim. God was bezig door Maria 't wonder der wonderen te volvoeren. Immers, de zoon die geboren zal worden heet Jezus, *want Hij zal Zijn volk zalig maken van hunne zonden.*

Op deze boodschap gaat hij in, geloovig en gehoorzaam. Hij neemt nu haar „schande'' mede op zich. Hij wil, op Gods woord, drager zijn van haar „kruis".

Jezus' weg is een weg geweest van kruisdragen, reeds vóór Hij nog was geboren.

„Die zijn leven „verliezen" zal om Mijnentwil, die zal het vinden". „Wie Mijn discipel wil zijn, neme dagelijks zijn kruis op en volge Mij".

H. G. V.

VERBETERING.

De eerste les, in 't vorige nummer van „De Christen", dient gelezen te worden *zonder* inachtneming van „Een klein ged. der verdeeling". De plaatsing daarvan is een abuis.

H. G. V.

MEDEDEELINGEN

Een verblijdende teleurstelling?

Br. Schneider uit Hamburg komt niet — in Februari. Hij kon het verblijdende bericht zenden, dat de school D. V. 10 Februari reeds weer zal beginnen en niet eerst na de Paaschvacantie. Dat is mooi, vooral voor de broeders die eerst deze zomer intraden; ze kwamen er nu juist een beetje in en achter.

Maar br. Schneider wil ons toch niet heelemaal teleurstellen. Om ons het genoegen de school van binnen en buiten te bekijken en te bespreken, niet te ontnemen, wil hij nu in Januari overkomen. Nu heb ik van verschillende gemeenten reeds toezegging voor Februari. Zal ik dat maar zoo verschuiven. „Die er tegen is geve dat door handopsteken te kennen". Wanneer ik geen tegenbericht ontvang, doe 'k het dus maar zoo.

Wie heeft nog niet geschreven? Wacht a. u. b. niet zoo lang. Dan kan ik over een paar weken 't lijstje van het reisje publiceeren.

Leeuwarden.

Groote bestellingen zijn binnengeloopen. Wij brengen onze vertegenwoordigers dank. Wij ontvingen ook enkele giften met de opmerking: „daar hoef 'k niets voor te hebben". Dat was mooi. Want zooveel winst zit er toch niet op zeep en eau de cologne.

Maar wij wachten nog graag op Uwe bestelling. Help ons.

Menschelijk gesproken: wij moeten een kerk hebben. En naar waarheid gesproken: wij hebben er geen geld voor. Wij in Leeuwarden zeggen: Bid en werk!

Ds. F. E. HUIZINGA,
Veestr. 14, Leeuwarden.

Voorloopig bericht. Hoogezand.

De nieuwe Baptisten Kerk te Hoogezand nadert hare voltooiing.

Zoo God wil hopen we haar binnenkort in gebruik te nemen. De feestelijke inwijding (dag en uur) zal nader worden bekend gemaakt.

De gemeenten worden vriendelijk verzocht afgevaardigden te zenden.

Namens de Regelings-Commissie,
S. KLUIN, Foxhol.

Zondagsscholen!

Denk er a. u. b. aan zoo spoedig mogelijk de benoodigde roosters te bestellen bij Ds. G. Bouritius te Deventer.

Ze kosten zes cent per stuk evenals bij Ds. Reiling.

Gironummer 151970.

»Zusterhulp«.

Hartelijk dankend ontvangen voor den arbeid van Zr. Reiling in Centraal Afrika, van de Baptiste Vrouwenvereeniging te Delfzijl f 7.50.

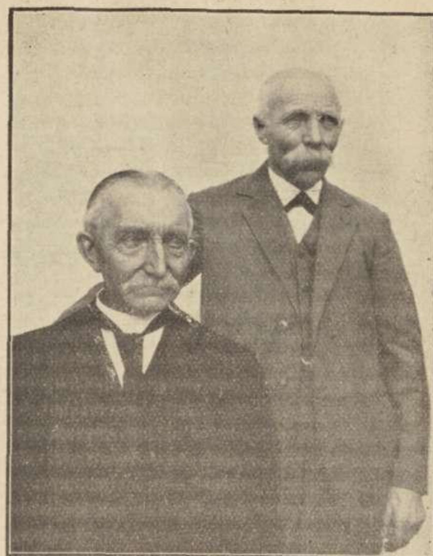
De Alg. Penningmeesteresse
S. BOURITIUS-HAMER,
Radstakeweg 26, Deventer.
Gironummer 151970.

TWEE GOUDEN JUBILARISSEN

Hengelo heeft de eer U hierboven voor te stellen twee gouden jubilarissen, welke heden 4 Dec., den dag herdenken waarop zij voor 50 jaren door den doop toegetreden zijn tot de Baptisten Gemeente te Hengelo.

Het zijn de broeders: J. Brunekreef en B. J. Kuipers. 't Is voor hen en voor de Gemeente een voorrecht dezen dag te mogen beleven. Wij jongeren gevoelen ons bij zulke veteranen nog zoo klein en gering. Want wij, met al ons vuur en enthousiasme, kunnen nog niet, gelijk zij, op een zoo rijke levenservaring terug zien.

Immers, waar zij voor 50 jaren tot den grooten stap in hun leven kwamen, hebben zij al de moeilijkheden, daaraan verbonden, het hoofd geboden en gehoorzaam aan hun Heiland, zijn zij Hem gevolgd ook in den doop 't Was in dien tijd een zoo beslist breken met gewoonte en overlevering, menschenmeening en kerk dat het ons wel eens wonderlijk toelijkt en wij ons afvragen: Waar zijn de geloofshelden van weleer. Ondanks deze groote bezwaren hebben deze pioniers in hun tijd pal gestaan en zijn getrouwe getuigen geweest van hun Heiland.

De eerenaam van br. Brunekreef „Zalige Jans" getuigt hiervan. God zegene en spare onze broeders nog vele jaren voor Zijn Gemeente.

Hartelijk gefeliciteerd, geliefde broeders. De correspondent.

RADIO-ZIEKENUURTJE.

Vanwege de Ned. Christ. Radio Vereen. zal op

Donderdag 10 December

des nam. van 4—5 uur, een ziekenuurtje worden uitgezonden, onder leiding van Ds. B. Planting, bapt. predikant te Amsterdam.

1. Zingen: Psalm 146 : 3—4.
2. H. Schriftlezing: Jesaja 40 : 1—11 en 2 Corinthe 1 : 3—7.
3. Gebed.
4. Zingen: No. 595 (bundel de Heer).
5. Eerste gedeelte der toespraak over Jes. 66 : 13a.
6. Zingen: Gez. 38 : 7.
7. Tweede gedeelte der toespraak.
8. Dankgebed.
9. Zingen: No. 53 : 1, 2 en 6 (bundel de Heer).

De secr. der U. R. C.
JAC. BOITEN.

INGEZONDEN.

Toelating tot het Avondmaal.

Ja, inderdaad, ook wij zouden gaarne iets meer vernemen omtrent het referaat van br Huizinga en de daarop gevolgde discussie. Toch beluister ik in het stukje van br. D. vreemde klanken, deels ontleend aan het verslag van bedoelde predikantenvergadering.

Ik lees: „op andere wijze dan door onderdompeling gedoopt".

Dit klinkt al erg on-baptistisch.

Ik meende in mijn eenvoud dat er geen andere wijze van doopen dan door onderdompeling bestond, meende zelfs

dat dat „door onderdompeling” een absoluut overbodige toevoeging was omdat het woord doopen eenvoudig niet anders dan indompelen, onderdompelen beteekenen kan

Wel heeft in de kerkelijke taal van onzen tijd doopen een andere beteekenis, maar niet in de taal des Nieuwen Testaments. Wij bevinden ons als Bijbelsche christenen reeds op een hellend vlak als wij ook andere handelingen als doopen erkennen.

Ik zou dus liever zeggen: mogen ook ongedoopte christenen bij ons Avondmaal vieren.

Dan tornen wij niet aan de doop en openen de deur ook voor andere ernstige christenen, ik denk aan Heilssoldaten enz. die heelemaal niet gedoopt zijn. Als wij iemand die buiten zijn schuld in een of andere kerk ter doop gehouden is wel toelaten, waarom dan de broeder met wien dit, eveneens buiten zijn schuld, niet gebeurd is, geweigerd.

Gij voelt wellicht, we zijn nu op weg om te gaan doen wat, naar ik eens vernam, reeds in enkele Bapt. gemeenten in Australië geschiedt n.l. de doop facultatief stellen. Je kunt lid van de gemeente worden door je te laten doopen, maar je kunt het ook worden zonder dat je je laat doopen.

Immers als je aan de disch des Heeren ontvangt, geregeld ontvangt, waarom dan nog steeds halfslachtig tegenover zoo iemand gestaan. Waarom hem dan ook niet als lid der gemeente erkend.

Als de Heiland de Joden van zijn tijd die trouwden, scheidden en weer hertrouwden op de heiligheid van het huwelijk als een liefdeband die één man en één vrouw voor hun leven vereenigt wil wijzen dan zegt Hij: Mozes heeft wegens de hardigheid uwer harten u toegelaten uwe vrouwen te verlaten, maar *van den beginne* is het alzoo niet geweest. Willen wij weten hoe we te handelen hebben met betrekking tot den doop, dan moeten we, onze voortrekkers hebben in dezen geen onzeker geluid gegeven, terug naar het woord van God en vragen: hoe luidt het doopsbevel en hoe hebben de apostelen dit verstaan en in praktijk gebracht.

Niet menschelijke rede maar het onfeilbaar woord van God kan ons tot richtsnoer dienen.

Hier zijn meerdere geloovigen die geheel met de gemeente meeleven en niets liever zouden willen dan zonder gedoopt te worden aan de Tafel des Heeren mee aan te zitten. Wij laten hen niet toe, wreed, liefdeloos denkt ge. Welneen. De Heiland heeft ons geleerd, predikt het evangelie en doop en vier Mijn gedachtenismaal, wij zien het in deze volgorde geschieden door heel het boek der Handelingen heen, wij hebben niet den moed van deze regel af te wijken of deze volgorde te veranderen.

Waarom zou hij die met ernst verlangt naar het deelhebben aan 's Heeren tafel niet met evenveel ernst zijn Heer belijden in den doop?

Ja maar, men ziet het niet.

Toegestemd, er heerscht in dezen een hopelooze verwarring, er is dus reden als zoo iemand tot ons komt eens ernstig met hem te spreken. Ernstig voor hem te bidden en dan geloof ik dat het ook in dezen waar zal blijken: de oprechten gaat het licht op in de duisternis.

De doop is voor onze gemeenten ook een zegen dat velen die er feitelijk niet in hooren ook buiten blijven.

Een Heilssoldaat die wat moeite met z'n officieren heeft, een kerkchristen die 't met zijn dominee niet vinden kan, de een of andere die uit zijn gemeente uitgesloten is, zij zoeken een rustplaats voor hun voet en zijn direct bereid bij ons te komen als wij de deuren maar openzetten. Beter voor hun zielenheil is echter dat zulken de zaken recht maken in de kring waartoe zij behooren.

Dit brengt mij tot een andere gedachte, de tucht hoe wordt die gehandhaafd wanneer we een ieder die belijdt te gelooven maar toelaten?

We krijgen dan dit dat een onzer Baptisten broeders of zusters van de Tafel des Heeren wegens zijn levenswandel wordt uitgesloten en een ander wiens wandel wellicht nog meer van den rechten weg afwijkt wordt toegelaten. Dus een bevoorrechting van de niet tot de gemeente behoorenden.

Hnsb. J. R. F.

Die niet tegen ons is, is vóór ons.

> Meester, wij hebben eenen gezien, die in Uwen naam de duivelen uitwierp, en wij hebben het hem verboden, omdat hij *U met ons* niet volgt.
>
> En Jezus zeide tot hem: verbied het niet; want *wie tegen ons niet is, die is voor ons.* Luk. 9 : 49—50.

Aan deze woorden der Heilige Schrift moest ik denken toen ik het hier volgende stukje in de Limburgsche Kerkbode las:

Otto Funke vertelt ergens: Toen ik nog student was, heb ik dikwijls het genoegen gehad met wijlen den hoogleeraar Tholuk te gaan wandelen. Bij zulk een gelegenheid verhaalde hij mij het volgende: Ik reisde in Italië en werd dagen achtereen gereden door een ouden koetsier, die den indruk op mij maakte een zeer oprecht man te zijn. Toen ik eindelijk tot mijn leedwezen afscheid van hem nemen moest, vroeg ik hem wat wel de *hoogste wensch zijns harten* was. Hij bezon zich niet lang en antwoordde toen met bevende stem en tranen in de oogen: „Morire in pace con Dio”. „In vrede met God sterven”, dat was dus de hoogste wensch van dezen eenvoudigen R. C. man. Het was de wensch die alle andere wenschen beheerscht en insloot. De oude Tholuck voegde daarbij dat niets van al het schoone, grootsche en heerlijke, dat hij in Italië gezien en gehoord had, zulk een diepen, ontroerenden en verblijdenden indruk op hem gemaakt had als de eenvoudige woorden van dezen voerman uit de Abruzzen. — Ik geloof het gaarne. Ja broeders en zusters zijn diegenen, wien het bovenal te doen is om in vrede met God te sterven. Dat zijn de menschen, die naar huis verlangen, die ofschoon thans nog op verschillende wegen, nochtans naar hetzelfde vaderland reizen.

„Gelukkig zij, die 't heimwee kennen,
Want zij komen eenmaal thuis!”

Tot zoover Otto Funcke.

Persoonlijk werd ik onlangs ook ontroerd door de geloofstaal die sprak uit enkele brieven van Roomschen — menschen die Jezus *met ons* niet volgen — toen ons lieve kind zoo plotseling van ons werd weggerukt.

Een mijnbeambte schreef mij:

„Moge uw geloof u kracht en sterkte geven uw kruis met gelatenheid te dragen en 't u een troost zijn dat uw kind U in een beter leven is voorgegaan.”

Een collega van hem schreef:

„Moge de barmhartige God u troost geven dit plotselinge verlies te kunnen dragen. Wees moedig en sterk. Uw kleine is in den hemel. Zij mocht het doel van het aardsche leven reeds bereiken.”

Een Roomsche dame schreef:

„'t Is mijn vurig gebed, dat God u allen moge sterken om deze beproeving te doorstaan.

Heel veel sterkte en kracht in Christus”.

Is het niet ontroerend?

Neen „met ons” volgen ze Hem niet maar Hem volgen doen ze wel. Ik geloof eene heilige algemeene Christelijke kerk, veel ruimer, veel grooter dan onze Baptisten gemeente, dan Katholieke of Hervormde kerk of welke kerk dan ook. De kerk van allen die in den Zoon gelooven en dus eeuwig zullen leven met Hem en ons.

Het is goed dat wij beginselvaste Baptisten ons dit telkens herinneren opdat wij liefhebben, en niet afzijdig staan tegenover broeders en zusters uit andere kringen.

Het is goed, ja onze dure plicht de Gemeentewaarheden door God ons toebetrouwd hoog te houden en uit te dragen, maar deze zegen die God ons schonk mag ons nooit laag op een ander doen neerzien.

Het zij ons geen stof tot roemen maar reden om onzen God te danken.

Hnsb. J. R. F.

DANKBETUIGING.

Aan allen die onzen huwelijksdag 26 Nov. door wenschen en gaven tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt, betuigen wij ***onzen oprechten dank***. Inzonderheid de gemeente Utrecht, Vereen. en de Zondagsschoolkinderen.

H. DOST
J. DOST—Plantfeber.
Utrecht, Kromme Rijn 16bis.

Vrijdag 11 December 1931 No. 2213 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

HET SEMINARIE TE HAMBURG.

We herinneren onze lezers aan den oproep om steun voor onze school, gepubliceerd in het Nr. van De Christen van j.l. Vrijdag. Hebt ge Uw bijdrage al afgegeven? Indien niet, doe het dan haastiglijk! Kunt ge geen groot bedrag geven, dan is ook een klein offer waardevol. Stel het den broeder, die daarvoor werd aangewezen in Uw gemeente ter hand. 't Gaat om het werk van den Meester.

Groningen J. Louw.
Stadskanaal J. W. Weenink.

AAN ZEER STILLE WATEREN

GEEN DEFINITIE'S MAAR DE LIEFDE.

„Wie is mijn naaste?" Luk. 10 : 29.

Wij mogen dien wetgeleerde wel dankbaar zijn voor zijn nieuwsgierigheid. Indien hij niet zoo heel gaarne de meening van Jezus had begeerd te weten over de brandende theologische vraagstukken van zijn dagen en van zijn land, zou de gelijkenis van den Barmhartigen Samaritaan nimmer geboren zijn geworden.

Het lag heelemaal niet in de bedoeling van dezen vertegenwoordiger der synagoge om bij Jezus licht op te steken over het beërven van het eeuwige leven. Hij wilde alleen maar dien Rabbi van Nazareth aan Zijn godsdienstigen pols voelen. Er loopen nog heel wat van die wetgeleerden rond, die niets liever doen dan polsen voelen en tongen zien. Vooral de polsen en tongen van degenen, die het Woord brengen, hebben hun bijzondere aandacht.

„Wat is in de wet geschreven? Hoe leest gij?" vroeg Jezus. De wetgeleerde gaf het stereotiepe antwoord van de theologische scholen: „Gij zult den Heer uwen God liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uw ziel en uit geheel uw kracht en uit geheel uw verstand en uwen naaste als uzelven" — en wachtte op de toelichting. die Jezus nu zou geven. Welke offers zou Hij aanbevelen? Wat zou Hij van het vasten en het bidden zeggen? De woorden zijn eenvoudig genoeg, maar het komt op de verklaring aan.

Tot niet geringe verbazing van den wetgeleerde, ging Jezus rustig de verklaring voorbij, alsof er geen verschil in verklaring ooit bestaan had en zeide kort en krachtig: „Doe dat en gij zult leven!"

De schare, die toeluisterde, ontging den humor van het geval niet — en begon te glimlachen: een wetgeleerde, die in het volle bewustzijn van zijn superioriteit meende dien Jezus van Nazareth te kunnen examineeren, aangaande een probleem, waarmee de rabbi's geen raad wisten, terwijl de examinandus een oplossing aan de hand doet, zoo simpel, dat een kind het vatten kan!

„Maar hij, willende zichzelven rechtvaardigen, zeide tot Jezus: En wie is mijn naaste?"

* * *

Dat was eigenlijk het kardinale punt in de geheele geschiedenis: de definitie. Geleerden willen zeker weten, waarover geredeneerd en geredetwist wordt en roepen om definitie's. „Gij, eenvoudige Galileër, hebt gemakkelijk praten over het liefhebben van God en den naaste, doch zoo gemakkelijk als gij het voorstelt is het toch lang niet. Om maar ééne onoverkomelijke moeilijkheid te noemen: wie is mijn naaste?"

De wetgeleerde ademde weer ruimer. Hij had het gevoel aan het gevaar juist ontsnapt te zijn. Hij kon zich andermaal de weelde veroorloven om een hooghartige, afwachtende houding aan te nemen. De schare zag bij vernieuwing tot Jezus op, zich afvragende, wat Hij nu zou zeggen. Maar Jezus was ook dezen keer niet verlegen en antwoordde met een gemakkelijkheid, die zachtkens verried, dat Hij met deze vraag reeds gereed was, lang voordat de wetgeleerde ze aan de orde stelde. Hij zeide als het ware: „Gij, kerkelijke leiders, hebt het moeilijk met de vraag, wie uw naaste is. Gij zoekt bepalingen, en als ge daarmede klaar zijt, wilt gij degenen, die daaraan voldoen, liefhebben. Gij begint aan het verkeerde einde. — Begin met lief te hebben dan wordt gij vanzelf gewaar, wie uw naasten zijn!"

En Jezus illustreerde deze stelling in Zijn onsterfelijk verhaal uit het leven gegrepen. Hij teekende voor Zijn toehoorders een priester en een Leviet, die in vrome stemming van hun dienstwerk te Jeruzalem keerend, of naar dat dienstwerk opgaande, zichzelf en den godsdienst tot een aanfluiting maken, dank zij hun definitie's; verder introduceerde Hij ze tot een Samaritaan, een man, die bij den Jood niet vergeleken kon worden, — laat staan bij den priester en den Leviet, — maar een man zonder definitie's en met een hart vol liefde, die den naaste vindt in een ongelukkigen onbekende!

* * *

Heeft Jezus in Zichzelf niet het antwoord gegeven op de vraag van den wetgeleerde?

Simon Jonazoon was bezig met het verstellen van het vischtuig, terwijl zijn hart schreide over zijn zonden en tekortkomingen. De kerk, de officieele kerk ging aan hem voorbij, doch Jezus kwam op zekeren dag omtrent hem en zeide: „Ik zal u maken", en Hij deed het.

Mattheus zat in zijn tolhuis en stortte bittere tranen over zijn boeken als hij luisterde naar de waarschuwingen van zijn beter ik. De kerk liet hem links liggen. Doch Jezus kwam omtrent hem.

De van den duivel bezetene was de graven tot verblijfplaats aangewezen. Jezus kwam omtrent hem.

Waar is dat aardige dochtertje van

Jaïrus? Waar is Lazarus? Beide zijn overleden! Maar Jezus kwam omtrent hen en ze keerden tot het volle leven terug.

Daar hing een moordenaar aan het kruis. De man had berouw en zijn ziel schreeuwde om genade en vergeving. Jezus kwam omtrent hem: „Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn".

Jezus had geen definitie's, strepen, lijnen.

Jezus, de liefde zelf, ontwaarde in een ieder Zijn naaste.

* * *

Wij houden er in ons persoonlijk en gemeenschapsleven veel teveel definitie's op na.

Het zijn die strepen, lijnen, die onszelf afkoelen tot beneden het vriespunt en starheid brengen in ons hart en huis en onze gemeente.

Moet er gegeven worden, dan zien we naar onze medebroeders. Moet ergens geholpen worden, dan heeft de gemeente geen vrijmoedigheid, omdat de mensch geen lid is!

Moet een oneenigheid worden bijgelegd, dan wachten we op de andere partij en zitten intusschen vroom op den rechterstoel van Mozes!

Weg met de lijnen! Zij zijn van deze wereld! Zullen wij niet beginnen met lief te hebben? Lief te hebben als Jezus? Dan doen wij als Jezus! Wij geven ons geheel en zijn altijd in beweging in de richting van het verlorene!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Gaat uit! De vraag, die ons wel bezig moet houden is: wat doen wij voor degenen, die buiten zijn? Er is een christelijk volksdeel. Dat is voor het Evangelie niet onverschillig. Maar er is ook een groote schare, welke, naar eigen oordeel, met het Evangelie heeft afgedaan. Sommigen onder hen hebben gebroken met een vorm-christendom, doch heel velen, misschien wel de meesten van hen, zijn nooit met het Evangelie in aanraking gekomen. Ze zijn er onverschillig voor als voor iets, waar ze boven uitgegroeid zijn. Ze beschouwen het Christendom als verouderd, als onafscheidelijk deel van een samenleving, die gedoemd is om te verdwijnen. Men kijkt er niet meer naar om. En wij?

Falende Tentarbeid? Geeft de tent-evangelisatie hier uitkomst? Wij vreezen van niet. De menschen, die de tent vullen (of niet vullen), zijn voor een groot gedeelte kerkgangers. Het zijn de belangstellenden. Voor een groot deel menschen, die reeds bekeerd zijn. Dan ook onbekeerde kerkgangers, en voor een klein deel menschen, die leven aan den rand, zoo niet op de grens van het Christendom.

Onder deze allen doet de tent een goed werk, althans in vele gevallen. De tent-prediking neemt „de deksel" weg, die op veler aangezicht ligt, als zij het Evangelie in de kerk hooren. Ze zien het licht, het wordt een persoonlijk woord voor hen, een oproep, die hen persoonlijk geldt. Ze antwoorden daarop met overgave en de vrucht is blijdschap — blijdschap bij de engelen, blijdschap in hun eigen hart, en blijdschap bij de gemeente der bekeerden.

Maar met dat al blijft het feit, dat men met de tent de wereld niet bereikt. Moeten we het dan maar opgeven? Gauw mogen we dat niet doen. Wat dat woord *dwingt ze om in te gaan*, ook immer beteekenen moge — het is wel geschikt om de gemeente den slaap uit de oogen te houden. Het eischt inspanning, uiterste inspanning. Dat is duidelijk. In ieder geval wil de Zaligmaker met dit woord zeggen: gemakkelijk moogt ge er u niet afmaken. Na een vergeefsche poging moogt ge het niet opgeven! Ook niet na herhaalde pogingen. Vergeet nooit: ze moeten binnenkomen, ook al falen duizend pogingen. Ge moogt hen niet opgeven, hen niet loslaten. Rusteloos moet ge naar nieuwe middelen zoeken en nieuwe pogingen aanwenden.

Wat dan? Kerken zijn noodig, maar met kerken bouwen zijn we nog niet klaar. Ik heb altijd respekt voor ijveraars, niet voor hun soms krommen ijver, maar omdat ze toonen te voelen, dat er iets niet in orde is.

Wie wijst wegen?

Er is een godsdienstige gemeenschap in ons vaderland, die in enkele jaren een grooten wasdom bereikte. Ik kan het geheim daarvan niet ontsluieren, maar dit weet ik wel, dat de aanhangers van die beweging er (in 't begin althans) twee aan twee op uittrokken, om de menschen hun boodschap te brengen. Daartoe belden ze aan en vroegen een bezoek te mogen afleggen. Dat zulk huisbezoek op de knieën moet worden voorbereid, spreekt wel vanzelf. Maar goed voorbereid en goed uitgevoerd geloof ik dat het uitstekend resultaat zal opleveren. De menschen zitten wel met vragen, en wie met liefde en volle overtuiging kan spreken van den vrede, dien hijzelf vond, zal meer open ooren aantreffen, dan men wel vermoedt. Hoevelen zijn niet tot Jezus gebracht door de persoonlijke bemoeienissen van iemand, die de kunst verstond om zielen te vangen! Zulk een arbeid is begeerlijker dan vanuit de bestuursbanken de schare in de kerk te mogen overzien!

Iets nalaten. Misschien is het ook noodig, dat we teneinde de ooren van de kinderen dezer wereld weer voor het Evangelie te winnen, nalaten de meening er dieper in te drijven dat het Evangelie als zoodanig iets heeft uit te staan met onzen tegenwoordigen maatschappij- en staatsvorm. Met de vormen, die het samenleven in staat en maatschappij heeft aangenomen, staat of valt het Evangelie niet. Wie meent daarvoor te moeten strijden, late het niet, maar hij vestige niet den indruk, dat het Evangelie er voor vecht. Het Evangelie is een boodschap van Boven, een Eeuwigheidswoord, dat geldt voor de nooden, die bij alle wisselende vormen blijven.

Niet stilzitten. En ondertusschen: laat ons doen, wat onze hand vindt om te doen. Dat is in elk geval noodig en slechts dan zal God ons andere wegen en betere wegen kunnen toonen. We moeten de massa bereiken, de onkerkelijke menigte. En dat is een der redenen, waarom we ook de Kerstnummerverkoop toejuichen. Het legt in vele gevallen tenminste even kontakt tusschen ons en vele wereldlingen. En moge God geven, dat dat kontakt niet afknappe, maar althans bij enkelen van blijvenden aard worde.

L.

DE DISCIPEL IN HET NIEUWE TESTAMENT.

door

Dr. T. R. GLOVER.

V. De Soldaat.

Een soldaat en een athleet verschilden in de Grieksche wereld nogal van elkaar. Zij oefenden totaal verschillende beroepen uit. De methoden van oefening liepen bij ieder persoonlijk zeer uiteen.

De Grieksche patriot had weinig op met athleten, omdat zijn vaderland soldaten noodig had.

De meer beschaafden rekenden beide, soldaten en athleten, tot de dwaze groep van menschen. Dit zou dan zoo ongeveer de eenigste overeenkomst tusschen soldaat en athleet zijn.

In de brieven van Paulus vinden we overdrachtelijke spreekwijzen, beide van soldaat en athleet. Vele Bijbellezers halen dit door elkaar.

In het tweede boek van de Maccabeën klaagt de oude schrijver over het aangelegde terrein, waar men zich oefent in het worstelen, dicht bij de stad Jeruzalem. Hij vreest, dat de jonge priesters er zullen heengaan, om zich te oefenen evenals de heidensche Grieken, naakt en met een breede Grieksche hoed op, om daarmee de kroon op hun schaamteloosheid te zetten.

In de dagen van Paulus was het Joodsche vooroordeel, tenminste in de afgelegen Grieksche wereld, niet zoo sterk, of anders namen de kleine jongens meer vrijheid dan hun was toegestaan.

Het worstelterrein van Tarsus lag aan de oever van de rivier en uit zijn illustraties blijkt, dat Paulus zeer nauwkeurig op de hoogte was met hetgeen daar plaats vond. Hij spreekt ervan, alsof hij zelf mee gedaan had. B.v.: „loop om te winnen!" en „ik loop nu, niet als een die in den blinde loopt; ik boks, niet als een die in de lucht slaat" (1 Kor. 9 : 27), en hij legt de nadruk op oefening.

Zelfs waar de Hollandsche lezer veronderstelt, dat Paulus over oorlog spreekt, daar zinspeelt hij echter op athletiek. Daar heeft men dat bekende woord: „ik heb den goeden strijd gestreden". Paulus bedoelt, ik heb er een goede wedloop van gemaakt, ik heb mijn loop ten einde gebracht (2 Tim. 4 : 7).

Maar in de brieven van Paulus bevinden zich ook vele zinspelingen op de soldaat, b.v.: zijn moeilijk leven, zijn wapenrusting, zijn kameraden, de groote oorlog, de hoofdman, de overwinning. Paulus herinnert Timotheus er aan, dat hij bestemd is voor een eervolle strijd (1 Tim. 1 : 18), en hij roept hem toe, „om deel te nemen aan het lijden, als een goed krijgsknecht van Jezus Christus". Wie soldaat is wordt niet gewikkeld in de zorg voor zijn levensonderhoud; anders kan hij aan hem die hem geworven heeft niet behagen (2 Tim. 2 : 3, 4.) „Wie", zoo vraagt Paulus aan de leden van de gemeente te Korinthe, „betaalt ooit als soldaat zijn eigen soldij?" (1 Kor. 9 : 7). De soldaat heeft recht op zijn soldij, en Paulus is van meening, dat hij het ontvangt.

In de brief aan de Efeziërs beschrijft Paulus, terwijl hij denkt aan een woord uit Jesaja (Jesaja 59 : 17), de wapenrusting van de soldaat (Ef. 6 : 14—17). Een soldaat is niets, wanneer hij afgesneden is van zijn corps, peloton of hoe het ook mag heeten. Hij is niets, wanneer hij gescheiden is van het leger, waartoe hij behoort; hij is niets, wanneer hij gescheiden is van zijn medesoldaten en van zijn bevelvoerder. Daarop legt Paulus de nadruk.

Wanneer Timotheus opgeroepen wordt om zijn deel te hebben in tegenspoed, zoo beteekent het Grieksche woord tevens, dat anderen hún deel hebben. Dit is echter wel duidelijk. Paulus bevond zich — en anderen met hem — in het hevigst van het gevecht. Is het daarom een oproep aan Timotheus, om er ook wat meer deel aan te hebben? Of hebben we hier te denken aan de samenstelling van het werkwoord met het Grieksche voorzetsel *syn*, gelijk we dat meer vinden bij Paulus en dat dan zinspeelt op Christus: sterven *met* Christus, leven *met* Hem, verheerlijkt *met* Hem? Wordt Timotheus dus aangemoedigd om deel te hebben aan Christus' lijden, gelijk ook Paulus, die er zich in verheugde? (Filip. 3 : 10; Kol. 1 : 24). Geen van deze veronderstellingen behoeven we uit te sluiten.

In Openbaring wordt meer over oorlog, legioenen en moordpartijen gezegd. De schrijver spreekt daar voortdurend over oorlog. Maar het is niet altijd duidelijk, waar en wanneer hij gevoerd wordt. De symboliek toch neemt in Openbaring zoo'n groote plaats in, dat er slechts terloops over iemands persoonlijke strijd gesproken wordt.

In elk geval moeten christenen niet verslappen in waakzaamheid en in hun klaar-zijn voor de strijd.

Paulus' beschrijving van het oorlogvoeren verschilt een weinig, hoewel niet veel, van die van Johannes in Openbaring.

De oorlog wordt binnen in ons gevoerd, maar het hoofdkwartier van de vijand is ergens anders en Paulus bedoelt daarmee de duivelen en demonen — evenals de schrijver van Openbaring — wanneer hij spreekt van: „de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen geestelijke boosheden in de lucht" (Ef. 6 : 12) en „de overste van de macht der lucht" (Ef. 2 : 2).

Jezus legt minder nadruk op duivels, maar spreekt meer van het kwaad in de wereld van het menschenhart.

In elk geval moet er werkelijk gestreden worden, of men tegen Satan of tegen zijn eigen natuur moet vechten: „de zonde, die in mij woont", „de wet in mijn leden", „het lichaam waarin de dood huist" (Rom. 7 : 20, 23, 24). En zoo is het nog.

Door het geheele Nieuwe Testament moeten we in dit verband op twee dingen letten. De schrijvers laten de lezer niet in twijfel aangaande de hevigheid van de strijd binnen in de mensch. Ze ontkennen de strijd in geen geval en wat ze er ook van gaan zeggen, ze prediken nergens de overgave. Bij hun propagandatocht, die zij ondernemen, gaat het om de persoon van Christus en ze meenen stellig de Romeinsche wereld voor Christus te kunnen winnen. Hier zijn ze zich ten volle van de moeilijkheid bewust, vooral toen de regeering hun aanval voorkwám en de gemeenten onderdrukte. Maar toch wanhopen zij niet geheel. We vinden bij hen niets van onze moderne berusting in het kwaad. Ze bereiden zich voor een hevige strijd voor, die gestreden wordt op twee of drie fronten en die tot het einde volgehouden wordt.

Ze stonden onder discipline; echter niet onder discipline van het menschelijk gezag, maar onder die van de geest, d. w. z. de algeheele aandacht schenken aan de middelen van de geestelijke uitwerking („onze onderlinge bijeenkomst niet nalatende"), strikte gehoorzaamheid en bereidheid om zich allerlei ongemakken te getroosten — en dat alles om de hoofdman te behagen, „die ons tot den krijg aangenomen heeft".

Het is zeer opmerkelijk, dat Paulus haast nooit zinspeelt op moed. Wel kan men hier en daar een werkwoord verdraaien, maar wanneer Paulus zijn lijsten van deugden van een goede soldaat opstelt, dan vindt men onder al die zelfstandige naamwoorden niet het woord moed. Ja, eens schrijft hij aan Timotheus, dat God ons niet een geest van vreesachtigheid heeft gegeven (2 Tim. 1 : 7). Deze woorden zouden verschrikkelijk onaangenaam getroffen hebben, wanneer er niet stond van „ons". En door te zeggen wat de Geest *niet* geeft, wordt men als vanzelf bepaald bij wat de Geest *wel* geeft. Neen, Paulus spreekt niet over moed tegenover twijfelachtige of bange soldaten. Hij wil dat ze hun oogen gericht houden op de Hoofdman. Het geheim van de overwinning is geloof!

In elk geval laten Paulus en de andere schrijvers ons niet in twijfel aangaande hun overtuiging van de eind-overwinning en hun woorden zijn de woorden als van een militair. In al de brieven, geschreven aan de gemeenten van Klein-Azie, die we kunnen lezen in Openbaring, klinkt het als een refrein: aan hem, die overwint, zal Ik geven — een belofte voor de soldaat, die zoolang strijdt, totdat hij overwonnen heeft. Openbaring staat vol van beschrijvingen van overwinning. Daar lezen we van wilde paarden, van infanterie en artillerie en dat de wereld eens gezuiverd zal worden van al het booze en van alle deserteurs, van allen, die de leugen liefhebben en doen. (Openb. 22 : 15) En daar lezen we ook van de groote, witte troon. En ondertusschen, laat de schrijver ons van tijd tot tijd gedeelten van overwinningsliederen hooren. En Paulus zegt heel eenvoudig: „we zijn meer dan overwinnaars door Hem, Die ons liefgehad heeft". (Rom. 8 : 37).

(Vertaald). D. H.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

NEEM TIJD OM TE . . . RUSTEN!

Telkens doe ik de ontdekking dat ik de woorden van den bijbel versta en toepas als wetboek-artikelen, betrekking hebbende op alle gebieden van het menschelijke leven van onzen tijd. Ik weet wel, dat ik dit euvel gemeen heb met zeer vele van mijn medeverbondenen en dat is mij tot troost, maar toch is het een euvel en een heel leelijk euvel ook. Het is een euvel, dat mij met zorg vervult. Zegt Johannes niet in zijn Patmos-boek: „Indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal over hem toedoen de plagen, die in dit boek geschreven zijn; en indien iemand afdoet van de woorden des boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens"? Deze betuiging ziet, dat is duidelijk, op het Boek der Openbaring. Doch is het ook mogelijk, dat ze in den grond der

zaak alle boeken van het Oude en Nieuwe Testament omarmt? Wat schrijf ik: mogelijk? Ik heb een sterk vermoeden, dat zulks inderdaad het geval is. Waarom zou ze juist in de laatste regels van de laatste bladzijde van het laatste boek van den bijbel zijn opgenomen, anders dan om haar waarschuwende schaduwen op de gansche heilige Schrift te werpen.

Wij moeten voorzichtig wezen met het geschreven woord en dubbel op onze hoede tegen het inleggen. Het is het inleggen dat kwaad sticht en het ons beter doet weten dan God. Het is dat inleggen, dat bij alle bedekselen van vroomheid verraadt, dat wij God in Zijn vrijheid wantrouwen.

* * *

„Rust een weinig!"

Het is mij opgevallen dat Jezus dit woord niet gesproken heeft tot levensmoede menschen, die ons doen denken aan het trekdier, dat zich op een stoffigen weg en bij een gloeiende zon afbeult met een veel te zwaren last.

Evenmin heeft Hij het gericht tot lieden, wier krachten door de eene of andere ziekte worden ondermijnd en die, door liefde voor hun arbeid opgedreven, aan geen loslaten willen denken.

Jezus heeft dit woord in het geheel niet tot vermoeiden gezegd.

Hij had namelijk Zijn twaalf apostelen voor het eerst op een evangelisatiecampagne uitgezonden. Zij moesten — dat was de opdracht — bekeering prediken en daarbij zieken genezen en duivelen uitwerpen. Verwondert het ons, dat zij met looden sandalen henengingen? Niettemin hebben zij zich als helden gedragen. En zie ze daar met gestalten, waaruit het licht van de blijdschap der overwinning straalt, voor Jezus staan! Zelfs de kalme Thomas is opgewonden over de behaalde successen. Wie zou eigenlijk kalm en eenvoudig kunnen blijven bij zulke resultaten n.l. dat vele booze geesten weken voor het machtwoord van Jezus' gezanten, dat vele zieken door hen geholpen werden, dat in het gansche land Jezus' naam op de lippen zweefde van ieder en dat de gewetenlooze koning Herodes op zijn troon van schrik wit was geworden als een muur.

Zie deze buitengewoon voorspoedige werkers opgetogen gesticuleeren als zij hun lotgevallen verhalen. Hun oogen stralen van geluk en zij zijn klaar voor een tweede veldtocht. De zegepraal van gisteren en eergisteren doet ze hopen, dat Jezus dadelijk een nieuwe opmarsch commandeeren zal. Maar hun verwachtingen worden niet vervuld. Hunkeren de apostelen naar een onmiddellijke tweede uitzending bij wijze van voortzetting van de eerste, de Heer daarentegen acht rust noodiger en schrijft die voor.

De uitnoodiging om te rusten geldt dus in de allereerste plaats harde werkers, die rijk gezegend worden en dien het werken lief is.

* * *

Wat leerden de apostelen in hun rust?

Jezus nam ze mede naar een woeste plaats, d. w. z. naar een plaats in de vrije natuur, waar zij met Hem alleen konden wezen. Het duurde echter niet lang, of van alle kanten kwamen de menschen toestroomen en omringden hen. „En Jezus uitgaande zag een groote schare en werd innerlijk met ontferming bewogen over hen, want zij waren als schapen, die geen herder hebben."

Wat leerden de apostelen in hun rust? Hoe Jezus de menschen zag!

Is het niet in onze rust met Jezus, dat we steeds weer bij vernieuwing de menschen leeren zien, zooals Jezus ze ziet? Alleen dicht bij Jezus krijgen we een goeden kijk op onze tijdgenooten, hoe vervreemd zij ook zijn van den christelijken godsdienst. En hebben wij dezen goeden kijk niet beslist noodig om volstandig te blijven in den edelsten strijd, die hier op aarde wordt gestreden? Wij kunnen het er niet zonder doen!

* * *

En wat leerden de apostelen nog meer in hun rust?

Zij vermeerderden hun kennis aangaande Zijn macht.

Jezus kon onmogelijk de schare wegzenden, zonder haar gespijzigd te hebben.

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

28.

(Giuseppe Fiorelli, een kleine Savoyaard, kwam als zwerveling te Parijs, waar hij onderdak had gevonden bij Marie, eigenlijk Martha Gilbert geheeten. Haar broer Richard is gestorven. Zij heeft nu nog bij zich een door haar op straat gevonden kindje, dat zij echter niet wil afstaan, ook niet toen Giuseppe zeker wist, welke arme moeder om haar kindje treurde. Woedend heeft Marie Giuseppe weggezonden. Giuseppe geeft tegenover zijn beschermer, den heer Manuel en diens vriend, mijnheer Lavender, toe, dat hij in groote moeilijkheden verkeert, maar hij kan toch nog niet openbaren, wat hij tot dusver „verzwegen" heeft.)

»Je behoeft niet direct te antwoorden, mijn jongen,« zeide de heer Lavender vriendelijk. »Ik geloof echter, dat het, als iemand, die wij liefhebben, zijn medemensch onrechtvaardig behandeld heeft, onze plicht is, het onrecht aan het licht te brengen, wanneer ten minste de gevolgen van het onrecht weer eenigermate goedgemaakt kunnen worden. Ik neem in dit geval aan, dat het niet gelukt is, den schuldige er toe te bewegen zijn verkeerde handeling zelf te erkennen. Wanneer je bij voorbeeld de kleeren, die je aanhebt, van een andere jongen had gestolen, zou het dan volgens jou meening wel goed zijn, als ik je die kleeren rustig verder liet dragen, omdat ik je lief heb en de eigenaar van de kleeren misschien niet ken?«

»Zou u mij in zulk een geval verraden?« vraagde Giuseppe angstig.

»Eerst zou ik al het mogelijke doen, om je te bewegen, de kleeren terug te geven; maar als je zoudt weigeren dat te doen, zou ik als mijn plicht beschouwen, hem te zeggen dat jij de schuldige bent«.

»Mijn vriendin heeft echter veel meer gestolen dan een pak kleeren«, antwoordde Giuseppe troosteloos. »En wat zou ik moeten beginnen, wanneer zij in de gevangenis terecht kwam?«

»Arme jongen!« zeide de heer Lavender. »Als de zaak in der daad zoo erg is, dan heb je werkelijk geen gemakkelijke zaak voor je«.

»Zou u mij in de gevangenis stoppen, wanneer ik niet zeide, wat ik gestolen heb?« vraagde de jongen nog eens op bezorgden toon.

»Luister nu eens aandachtig naar mij, Giuseppe; ik zal probeeren, je de zaak zoo duidelijk mogelijk te maken. In de eerste plaats zou ik al het mogelijke doen, om je te bewegen, de geheele geschiedenis open en eerlijk te vertellen. Wanneer je echter beslist zoudt weigeren, dan ging ik naar die andere jongen en ik zou hem precies vertellen, hoe de zaak in elkaar zit. Meteen zou ik hem duidelijk maken, hoe lief ik je wel heb, en hoeveel het mij wel gekost heeft, je geheim te verraden. Ook zou ik hem vertellen, wat ik allemaal voor goede dingen van je weet, in de hoop, dat hij het dan niet over zijn hart zou kunnen krijgen, je in de gevangenis te werpen.«

»En wanneer u zeide, dat ik het pak kleeren niet gestolen, maar gevonden had en mee naar huis had genomen en lief had gehad — och nee — dat past niet, want het gaat immers niet om een pak kleeren? O wat kan ik toch voor mijn arme Marie doen? Zij heeft het zoo lief!«

Plotseling hield hij op en zag verschrikt van de éene naar de andere. Alsof hem nu duidelijk werd, dat hij zich in zijn ijver zelf verraden had, sprong hij op den heer Manuel toe, legde zijn hoofd tegen diens schouder en barstte in tranen uit.

»Wees maar gerust, mijn jongen,« zeide de laatste vriendelijk, »je hebt ons je geheim niet verteld. Wij weten alleen maar, dat Marie een of ander onrecht gedaan heeft; maar wij hebben geen vermoeden waarin dat onrecht bestaat, en zelfs wanneer wij dat zouden weten, zouden wij er niet aan denken, haar onheusch te behandelen.«

Het was reeds tegen den avond en ieder dacht aan huis. Was zoo'n schare dan nog wel te houden? Toch zien we het wonder gebeuren, dat mannen en vrouwen, die bij het naderen van den avond zich onrustig maken, zich geheel laten overheerschen door de persoonlijkheid van dien Rabbi van Nazareth. Hij wil, dat de menschen in groepen van vijftig en honderd gaan neerhurken en Zijn wil wordt geëerbiedigd. Vervolgens vermenigvuldigt Hij de lunch van een jongen tot een voorraad spijze, waarvan nog twaalf korven vol overblijft, nadat ieder genomen heeft totdat hij verzadigd is. Twaalf korven vol over! Waren deze korven misschien van de twaalf apostelen? Moest elk wellicht zijn eigen korf vol pakken en die meedragen, opdat hij in der eeuwigheid niet het wonder van de brooden zou vergeten? We kunnen hier alleen maar gissen. Doch dit is zeker, dat de apostelen een ongekenden kijk kregen op de macht en kracht van hun Heer.

* * *

„Rust een weinig!"

Het is een woord voor den ijverigen werker in het Koninkrijk in de eerste plaats.

Hij moet geregeld rusten.

En in zijn rust bij Jezus leert hij de menschen zien met een oog van ontferming en Jezus zien in Zijn goddelijk vermogen, voor Wien niets te wonderlijk is.

En hij komt uit zijn rust te voorschijn als God's wapendrager, die alle dingen gelooft en hoopt.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING

De „Koninkrijk-Gods-beweging" van Kagawa.

Voor eenige weken schreven we over Kagawa, de bekwame christenleider in Japan, en noemden toen ook reeds de „Kon.-Gods-beweging."

In een zeker blad vertelt Kagawa iets over zijn methode van werken en over het doel, dat hij tracht te bereiken. Hij ontvouwt een program, dat gaat over de jaren 1930—'32.

Kagawa ziet zich voor een drievoudige taak gesteld:

1. Systematische heiden-prediking in geheel Japan.

In 1930 zijn er 10278 vergaderingen met 262344 bezoekers gehouden. Ongeveer 10000 gaven zich op, om voor verder godsdienstonderwijs in aanmerking te komen.

2. Er zal een systematisch begin gemaakt worden met het onderrichten van 5000 leeken-evangelisten.

3. De bestaande gemeenten zullen zich moeten aaneensluiten.

De evangelische veldtocht wordt inmiddels voortgezet. Kagawa werkt vooral in Noord-Japan en in Hokkaido.

Ons valt op, dat Kagawa wel een klein beetje is afgeweken van het oorspronkelijk doel: één millioen menschen voor Christus.

D. H.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jezus in de Synagoge te Nazareth

Mark. 6 : 1—6. Luk. 4 : 16—21.

Les voor Zondag 10 Januari 1932.

Jezus kwam in Zijn vaderland. Hij kwam in Zijn vaderstad Nazareth, „daar Hij opgevoed was" (Luk. 4 : 16). Wat kwam Hij daar doen?

Vertel, hoe Hij kwam om Zijn moeder en verdere familieleden op te zoeken en de vrienden Zijner jeugd, en vooral, om de menschen ook van Zijn vaderstad te winnen voor het Koninkrijk. Waar had Hij daarvoor een goede gelegenheid? Op den sabbatdag in de Synagoge. Vraag den kinderen of vertel hoe dat in onze kerk toegaat. Wat er vanaf het begin allemaal gebeurt. In de Synagoge ging het in sommige dingen

---

Bij deze verzekering werd Giuseppe langzamerhand rustiger. Na eenigen tijd hief hij het hoofd op, veegde met een verlegen uitdrukking op zijn gezicht met de rug van zijn hand de tranen af en zeide: »Ik schaam mij, dat ik mij als een onverstandig kind gedragen heb. Ik wilde niet zeggen, dat het Marie betreft; maar nadat het mij ontkomen is, kunt u mij misschien raad geven, wat ik moet doen. Ik kan mijn Marie toch niet de gevangenis in laten gaan.«

»Ik zal je zeggen, wat ik in jou plaats zou doen, mijn jongen«, antwoordde de heer Lavender. »Ik zou naar huis gaan en nog eenmaal probeeren, Marie te bewegen, haar onrecht weer goed te maken. Wil zij dat niet, zeg haar dan, dat je het als je plicht beschouwt, ons je geheim toe te vertrouwen en volgens onze raadgevingen te handelen. Je kunt er dan aan toevoegen, dat wij al het mogelijke zullen doen, haar eventueele straf te besparen en haar middelen en wegen te verschaffen, op eerlijke manier haar brood te verdienen, zoodat zij in de toekomst niet zoo gauw tot onrechtvaardige dingen de toevlucht neemt. Weigert zij echter, dat terug te geven, wat zij op onrechtmatige wijze in haar bezit heeft, dan blijft er voor jou wel niets anders over, Giuseppe, dan zelf de zaak aan te geven. Ik weet wel, hoe moeilijk je dat vallen zal, Giuseppe; maar«, voegde hij er aan toe, terwijl hij den jongen liefdevol de hand op den schouder legde en hem naar zich toetrok, »wij moeten datgene doen, wat wij voor juist houden, en al het andere aan den Heer Jezus overlaten. Menigmaal ligt de toekomst zeer donker voor ons, en wij vragen ons wel eens bezorgd af, of de wolken, die zich boven onze hoofden dreigen te ontlasten, niet voorbij zullen trekken; maar onze Heer en Meester troont boven de wolken; zij hebben Zijn stem te gehoorzamen, en voor Hem is het niet moeilijk, ons ongedeerd door storm en onweer heen te bewaren.«

»Zooals Hij mij mijnheer Manuel ter hulp heeft gezonden, toen Casola mij reeds weer in zijn macht had en mij in zijn macht scheen te zullen behouden«, zeide Giuseppe, terwijl een blijde glans over zijn gezichtvl oog. »Ja, ik zal direct naar Marie gaan en haar nog vanavond en morgen vroeg smeeken, zooveel ik kan. Wanneer ik aan haar smart denk, dan moet ook ik huilen; maar ik zal onderweg den Heer Jezus bidden, of Hij mij wil helpen, te doen wat recht is.«

»Je spreekt warempel met het kind, alsof het reeds alle mogelijke ervaringen op het gebied van het christendom gemaakt had«, zeide de heer Manuel tot zijn vriend, nadat Giuseppe was heengegaan. »Meen je nu werkelijk, dat je leeringen van Zondag en gisterenavond de kleine vagebond die hij tot nog toe was, in een heilige hebben veranderd? Denk je dan, dat een paar uur voldoende zijn, om zulk een wonder te bewerken?«

»In de eerste plaats heb ik Giuseppe nooit voor een kleine vagebond gehouden«, antwoordde de heer Lavender lachend. »Hij heeft zoo iets hooghartigs, in de goede zin van het woord, aan zich, zoo iets liefdevols, dat die naam werkelijk niet op hem van toepassing is, hoewel juist deze karaktertrekken met der tijd gevaarlijk voor hem zouden kunnen worden, wanneer hij in verkeerde handen gevallen was. Onder de »verandering in een heilige«, zooals jij dat uitdrukt, versta je misschien, dat hij reeds een weinig geleerd heeft, den Heer Jezus lief te hebben en Hem te vertrouwen?«

»Zoo tamelijk«, antwoordde de heer Manuel. »Volgens mijn idee is de zaak wel een beetje vlug van stapel geloopen. Men zou haast van een plotselinge bekeering kunnen spreken. Geloof jij wel aan zulke bekeeringen, Ferdinand?«

Wordt vervolgd.

net zoo. Daar werd eerst ook een gedeelte uit den Bijbel voorgelezen, maar dan in het bijzonder uit de vijf boeken van Mozes. De wet. Daarna werd er meestal een gedeelte voorgelezen uit de boeken der Profeten en dat werd dan ook uitgelegd. Dit gedeelte der godsdienstoefening mocht ook gebeuren door achtenswaardige menschen, al waren het dan ook geen rabbijnen of andere menschen uit den geestelijken stand.

De toehoorders zaten zoo maar op den grond op kleedjes en kussens. Op een kleine verhooging stond de lessenaar, waar de schriftgeleerde of andere man plaats nam.

* * *

Op een sabbatmorgen bezocht dus Jezus de Synagoge. Toen de tijd voor het voorlezen uit de Profeten was aangebroken, ging Jezus opstaan. Wat zou dat te beteekenen hebben? Dat ook Hij wilde lezen en daarover spreken. Het werd toegestaan. Toen las Hij een gedeelte uit het boek der profeet Jesaja voor. En wel uit Jesaja 61. Lees Luk. 4 : 16—21. Toen Hij dat gedeelte gelezen had, legde Hij het uit voor de gemeente. Wat heeft Hij wel gezegd over de vervulling van dit Bijbelwoord?

* * *

De toehoorders kwamen geweldig onder den indruk. Jezus was in hun midden opgegroeid, had steeds stil en kalm onder hen geleefd tot Zijn dertigste jaar toe en had wel in Judea reeds gesproken, maar nog niet hier in Zijn vaderstad. Zij hadden misschien al heel wat over Hem gehoord op hun tochten naar de feesten te Jeruzalem en van doortrekkende pelgrims. Maar hoe verwonderd waren zij, toen zij Hem nu zelf hoorden spreken! Waarom deze verwondering? Zij meenden Hem zoo goed te kennen, zij hadden Hem altijd beschouwd als een zeer oppassende, maar eenvoudige en ongeleerde Timmermanszoon, en hoe was het mogelijk, dat Hij nu zoo indrukwekkend kon spreken?

Luk. 4 : 22. Mark. 6 : 2, 3. Zij verwonderden en ontzetten zich wel zeer over Zijn woorden, maar voor het Koninkrijk Gods lieten zij zich niet gewinnen. Wat zou daarvan de oorzaak zijn?

* * *

Met welke bedoelingen was de Heer ook weer naar Nazareth gegaan? En wat had Hij bereikt? Waardoor dit resultaat? Juist in Zijn vaderstad had de Heer om zoo te zeggen de minste vrucht op Zijn arbeid. Daarom zeide Hij dan ook, dat een profeet nergens zoo ongeëerd is dan in zijn vaderland. Is het te verwonderen, dat de Heer onder zulke omstandigheden niet lang bleef in deze stad? Hij kon hier weinig bijzonders uitrichten; enkele zieken legde Hij de handen op en genas hen. Hij verliet Nazareth en ging in de omliggende dorpen en gehuchten het Evangelie verkondigen. Hoewel door aardsche banden, ook door bloedsverwantschap aan de inwoners van Nazareth verbonden, was Hij van hen gescheiden door het ontbreken van den band der geestelijke gemeenschap. Door hun ongeloof. De welwillendheid, waarmee men Hem eerst had aangehoord sloeg al spoedig om in woede en haat, zoodat men zelfs probeerde Hem te vermoorden.

* * *

Waarom toch deze haat? Denk aan hun eigenliefde, hun afgunst. Zij probeeren zelfs te bewijzen, dat Jezus niets meer kon zijn dan zij zelf waren. „Is Hij niet de timmerman enz." Het waren enkel allerlei vooroordeelen. Wat was diepere oorzaak? Ongeloof. O, dat is zoo'n geweldige hindernis! Overal, waar Jezus anders kwam, Kapernaüm, Naïn enz., werden ook al spoedig menschen gevonden, die in Hem geloofden, die Hem begonnen na te volgen. Wanneer wij zouden vragen: „Waarom waren juist de inwoners van Nazareth zoo ongeloovig?" dan moeten we voorzeker denken aan bijzondere zonden, waarin deze menschen verstrikt waren.

Er schijnt zelfs een spreekwoord geweest te zijn omtrent de inwoners van deze stad.

Als Nathanael hoort dat Jezus uit Nazareth afkomstig is, haalt hij als 't ware de schouders op en zegt met een bedenkelijk gezicht: „Kan uit Nazareth iets goeds zijn?"

De inwoners van Nazareth schenen dus niet al te best bekend te staan. Als wij de zonde niet willen opgeven en belijden voor den Heer, dan kunnen wij niet gelooven en dan kan ook de machtige Heiland ons niet helpen. Tracht de kinderen onder den indruk te brengen van deze zonde- en ongeloofsmacht, die de hulp van de Zaligmaker uitsluit.

* * *

Wijs tevens op het verkeerde, minachtend neer te zien op menschen die van geringe afkomst zijn. Juist van eigen ouders, broeders of zuster wil men soms niets aannemen en zich niet laten gezeggen, vooral als het gaat over godsdienstige dingen. Omdat men hen zoo goed kent . . . . Terwijl het in werkelijkheid onze zonden zijn, die wij niet willen opgeven.

Willen wij geholpen worden, zoo moeten wij ons laten helpen.

D. G. B.

N. B. Vergeet niet roosters te bestellen!

Verslag van de Gewestelijke Jeugddag, gehouden op 30 Nov. te Emmer-Erfscheidenveen.

De eerste Jeugddag in deze wintercampagne behoort weer tot het verleden. Velen waren opgekomen uit 2e Exloërmond, Nieuw-Weerdinge en Emmer-Erfscheidenveen. Na een gezellige theepauze, waarin veel gezongen werd (o.a. de Internationale en de Nationale werd de vergadering geopend door Ds. Barendregt, de leider van dien dag, met gebed en 't lezen van een gedeelte uit Gods Woord. Naar aanleiding van het gelezene werd een kort openings- (en tevens welkomstwoord) gesproken door den leider. We werden gewezen op de noodzakelijkheid van het zoeken van de wijsheid, d. i. zoeken naar het Licht van Gods Geest.

Ds. Reiling sprak over: „Willen en doen!"

Op de hem eigene krachtige manier raadde hij ons niet tevreden te zijn met een wil van 0,1, d. i. iets meer dan niets. Neen, we moeten alles niet aanvaarden, zooals 't zich aan ons voordoet, maar ons zelven een rechte lijn voor oogen stellen en denken: „Daar moet, daar zal en daar wil ik heen". Natuurlijk niet steunende op onszelf, maar in gemeenschap met God en ons richtende naar Zijn wil.

Daarna luisterden we naar een opstel van een broeder uit E.-Erfsch.veen over de Wet van Oorzaak en Gevolg. Datgene, wat we zaaien in dit leven, zullen we ook maaien.

Dit opstel werd gevolgd door een uit Nieuw-Weerdinge, 't welk ons vroeg, waar we henen reisden. De weg die Bileam ging of de weg van den Kamerling.

Erg passend werd hierop door een trio gezongen het lied: Waar reist gij henen, mijn broeder?

Het derde opstel, gelezen door een zuster uit 2e Exloërmond, bepaalde ons bij hetzelfde en had tot titel: „Tweeërlei levensweg". Warm werd ons de „smalle weg" aanbevolen en ernstig gewaarschuwd voor het gaan op den „breeden weg".

Ook het lied van het zangkoor van Nieuw-Weerdinge wees ons heen naar Jezus, Die alleen een moede ziel rust kan geven.

Na een korte bidstond werd gepauzeerd tot 7 uur, waarna de avondvergadering begon.

Ook deze vergadering werd op de gebruikelijke wijze geopend door den leider, waarna eenige jongelui uit 2e Exloërmond gelegenheid kregen ons op eenige zang- en muziekstukjes te vergasten. Hierop verkreeg Ds. Reiling het woord, die ons een episode uit Jerobeam's leven schetste. Jerobeam werd vergeleken bij een schipper, die met opzet buiten de betonning gaat varen en niet door de veilige vaargeul vaart. J. zag telkens weer Gods bemoeiïngen met hem, maar hij keerde zich ook telkens weer af. De dringende waarschuwing klonk om toch niet gelijk J. te doen, maar het Woord van God in onze harten toe te laten en Hem aan te nemen.

Deze ernstige waarschuwing werd nog eens door de leider onderstreept. Na het danken werd staande gezongen: Ach, blijf met Uw genade; en daarna keerden allen naar huis terug. Velen zullen ongetwijfeld een zegen hebben ontvangen en we gaan dezen arbeid trouw verder verzorgen, hopende en vertrouwende, dat God ons ook voor de volgende Jeugddag zegenen zal.

N. W.

DE SCHEPPING.

1. *Het scheppen.*

Wanneer we b.v. een stoel of tafel zien, dan weten we, dat die gemaakt is. Er was iemand, die dat voorwerp *wilde* en *kon* maken.

Zoo'n voorwerp zegt dus, dat er een wezen bestaan moet met *wil* en *verstand*.

Hetzelfde moeten we aannemen van al het bestaande: het is gemaakt.

Scheppen is: iets vorm en gestalte geven, maar ook: iets, dat er niet is, in 't aanzijn roepen. God spreekt en het is er. Zóó scheppen kan God alleen.

De Schepping is dus een openbaring van Gods *wil* en *wijsheid* (zie boven de voorbeelden van stoel of tafel.

2. *Het geschapene.*

a. Er heerscht in de schepping een ontzaglijke *verscheidenheid*. (Delfstoffenrijk, Plantenrijk, Dierenrijk, de mensch). In deze verscheidenheid heerscht echter eenheid, zooals de verschillende tonen van een muziekstuk een *harmonie* vormen. Dat komt omdat alles door één God gedacht en gemaakt is, naar één plan.

b. *Opklimming*. Al het geschapene staat niet op één hoogte, is niet van dezelfde beteekenis. De Bijbel zegt ons, dat God begon, met de aarde bewoonbaar te maken, toen de lagere, daarna de hoogere schepselen en eindelijk het hoogste schepsel, den mensch, formeerde.

3. *Het doel der Schepping.*

De mensch is het hoogtepunt en het naaste doel der schepping (Psalm 8).

De mensch is haar koning, de aarde is zijn woning, zijn koninkrijk en zijn arbeidsveld. God heeft alle dingen gemaakt om den mensch, maar den mensch om zichzelf.

Daarom is God het *einddoel* der schepping. Zij moet Hem verheerlijken, Hem weerspiegelen en de mensch moet Zijn beeld het zuiverst weerkaatsen in alles wat hij is en doet. De mensch moet zijn zooals God is; Gods beeld en gelijkenis vertoonen.

Vragen.

1. Wat weten we b.v. van stoel of tafel?
2. Wat zeggen ze ons a.g. hun maker?
3. Wat moeten we dus aannemen van al het bestaande?
4. Wat is scheppen?
5. Waarvan is de schepping dus een openbaring?
6. Wat heerscht er in de schepping?
7. Wat heerscht er in de verscheidenheid?
8. Hoe komt dat?
9. Wat zegt de bijbel ons van Gods scheppingswerk?
10. Wie is het hoogtepunt der schepping?
11. In wien heeft echter de mensch zijn bestemming?
12. Wat moet de mensch zuiver weerkaatsen?

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Zondag j.l. 6 Dec. was voor de gemeente te dezer plaatse een feestdag. Mochten wij in ons vorig bericht melding maken van een zuster, die op een onzer laatstleden gehouden Evangelische samenkomsten tot overgave aan den Heer was gekomen, thans hadden wij het voorrecht, deze zuster door den Doop in het midden der gemeente op te nemen. Onze Voorganger Br. K. A. van Beek, sprak voor een goed gevulde kerk, naar aanleiding van Gen. 22 : 3 het laatste gedeelte. Voorwaar een treffend voorbeeld van geloofsgehoorzaamheid. Waarna genoemde zuster in het watergraf afdaalde.

Des namiddags mochten wij met vele brs. en zrs., onze nieuwe zuster een hartelijk welkom toeroepen, aan den Disch des Nieuwen Verbonds.

Zoo gaan wij weer blijmoedig voorwaarts, en onze bede is dat meerderen mogen volgen.

De Secretaris,
Celebeslaan 18. H. DE VRIES.

SIDDEBUREN. Brs. en zrs. Onze gemeente hield van 21 tot 29 November een reeks van bijzondere Evangelisatie-samenkomsten onder leiding van Ds. W. M. Roest met medewerking van de volgende predikanten: Ds. Doevendans, Ds van der Schors, Ds. Barendregt, Ds. Brandt, Ds. Brouwer en Br. Reinholtd.

Deze reeks van samenkomsten was ernstig voorbereid en zeer grootsch opgezet. Groote advertentie's waren geplaatst, in de geheele omgeving hingen voor de winkels groote raambiljetten en aparte programma's vermeldden alle bijzonderheden over de samenkomsten. Het programma vormde een keurig boekje en bevatte naast een inleidend woord, de namen der sprekers en de onderwerpen, die behandeld zouden worden en verschillende liederen, die tijdens de samenkomsten gezongen zouden worden. Daarbij hadden wij de medewerking van vijf zangvereenigingen en een accordeonclub, die ons schoone zang en muziek deden hooren.

Zaterdag 21 November was de openingsdienst. De leider, Ds. Roest, zeide: we zien deze samenkomsten met groote verwachtingen tegemoet. We zijn begeerig naar een rijken zegen van boven. Toch zijn deze samenkomsten in de eerste plaats *niet* belegd, om nu maar eens een week van bijzondere geestelijke genietingen te hebben, of, om nu eens te luisteren naar schoone redevoeringen. Neen, als dit de verwachting is, zullen de hoorders wel teleurgesteld worden. Het doel van deze samenkomsten is om zondaren de blijde boodschap van verlossing te brengen. Elke spreker zal Jezus in het midden stellen in al Zijn volheid en heerlijkheid, in Zijn groote Heilands- en zondaarsliefde. En daarbij hopen wij juist die menschen te bereiken, die komen met de vraag: *„Wij wilden Jezus wel zien"*.

Verder zei de leider nog dat het zijn bede was, dat de predikers, die hier het woord Gods zullen brengen, maar de pen mogen zijn, de Heilige Geest de inkt en Jezus de dicteerder, dan ben ik er van verzekerd dat er tijdens deze samenkomsten inscriptie's op de tafelen der zondaarsharten komen, die de Duivel met al zijn geweld en helsche macht er niet meer uit kan wisschen.

Nadat nog één der predikanten gesproken had over den schat in aarden vaten, werden deze samenkomsten in gemeenschappelijk gebed aan den Heere opgedragen.

Het is niet mogelijk in een kort bestek een goed en volledig overzicht te geven van de dertien samenkomsten die achtereenvolgens gehouden werden. Wij willen volstaan met te zeggen, dat de Heere op een machtige wijze met Zijn Geest in ons midden was. Hij vervulde de sprekers met heilige geestdrift, zoodat ze met groote vrijmoedigheid spraken over Gods liefde tot het verlorene.

Ons mooi en ruim kerkgebouw was overvol, elk hoekje waar maar een stoel geplaatst kon worden werd benut. Bergen fietsen, auto's en bussen waren van alle kanten saamgekomen en hoewel de kachel bijna niet brandde was het meermalen benauwd warm. Reeds spoedig waren de menschen in de echte stemming. Voordat de diensten begonnen werd lied na lied met geestdrift gezongen en bij het uitgaan van de kerk zong jong en oud: Kom, o kom met al uw nooden. Het waren echte ouderwetsche samenkomsten. Zelfs op Zaterdagavond was de kerk eivol. Het leek wel alsof er telkens meer behoefte kwam naar de boodschap der verlossing.

Zondag 29 Nov. was de laatste dag. In den morgendienst werden wij gewezen op de ernst der tijden in verband met den boete en bededag. 's Middags om 3 uur was er gelegenheid voor vrije toespraken. Dat was een fijne dienst. Vele broeders en zusters spraken van den vrede, dien ze bij Jezus gevonden hadden. 's Avonds om 7 uur hadden wij de slotsamenkomst. Machtig werkte de Heere met Zijnen Geest. Zeer velen waren diep overtuigd van hun zonden en schuld. Dertien zielen vonden dien avond vrede aan Jezus' voeten. Oude zonden werden eerst beleden, ook van familieleden onder elkander en daarna knielden de menschen neer en vonden verlossing van hunne zonden door het bloed des Lams. Later vernamen wij nog dat een jongeling thuis tot bekeering kwam en wij twijfelen er niet aan of meerderen zullen nog volgen.

Brs. en zrs. wij zouden over deze samenkomsten nog veel kunnen mededeelen, maar wij gevoelen dat de sfeer en de geest die onder ons heerschten, niet met woorden is weer te geven, daarom willen wij volstaan met dit verslag. Een der sprekers verbaasde er zich over, dat in zulk een stijf-kerkelijke plaats als Siddeburen is, zulke samenkomsten mogelijk waren en dat zooveel zielen openlijk tot overgave kwamen.

Verder berichten wij nog, dat zes brs. en zrs. zich meldden voor den Doop, die inmiddels reeds belijdenis gedaan hebben en aan wie D.V. Zondag 13 Dec. den Doop voltrokken zal worden.

De Heere zegent onze jonge gemeente rijkelijk. Onze bede is, dat Hij ons onder dit alles klein houde, opdat we niet zullen roemen in ons zelf, maar God alleen van alles de eere geven.

R.

INGEZONDEN.

Volharden in het gebed.

Geachte Redactie.

Beleefd verzoek ik u opname van het volgende, bij voorbaat mijn dank.

Eenige dagen geleden kon men in de couranten een bericht uit Moskou lezen, dat de Russische atheïsten-organisaties

besloten hebben om op 25 Dec. a.s. in geheel Europa een strijddag tegen den godsdienst te organiseeren, waaraan alle communistische organisaties zullen deelnemen.

In verband met het bedoelde bericht maak ik U opmerkzaam op een artikel van P. Achenbach: „Was können wir für Russland tun?" in het maandblad „Dein Reich komme!" uitgegeven door „Licht im Osten!" Zendingsbond tot verbreiding van het Evangelie onder de Oostelijke volken. Ondanks allen nood kan men een krachtig doorwerken van Gods Geest waarnemen.

God opent o.a. in Polen kennelijk deuren, waardoor heele gemeenten tot Christus komen om voedsel voor hun ziel te ontvangen.

Ook blijkt uit persoonlijke gesprekken met z.g.n. atheïsten, welk een diep verlangen in hun ziel leeft. Zouden er in ons land ook niet tal van zulke z.g.n. atheïsten zijn?

In een naburige plaats woont een gewezen communist, die Jezus als zijn Heiland leerde kennen en thans is hij een vurig getuige van zijn Meester.

Als het nu werkelijk tot een actie komt op den eersten Kerstdag, dan zou ik de kinderen Gods, verdeeld in allerlei kerken en kringen, voor wat ons land betreft, willen vragen:

Kunt gij om te beginnen met den vooravond van ons Kerstfeest in uw woonplaats niet eens biddend samenkomen?

Welk een grooten zegen kunnen we dan eerst verwachten, wanneer we in den Naam van Jezus Christus samenkomen, eendrachtig volhardend in het gebed.

Hebt gij dat nooit ervaren?

Van Dr. Torrey las ik het volgende:

Ik zal nooit een nacht in onze kerk te Chicago vergeten. Wij hadden dagelijks gebedssamenkomsten gehad, om een Evangelisatie van Moody voor te bereiden. Daar werd het voorstel gedaan, een nacht in gemeenschappelijk gebed door te brengen. „Goed", zeide ik, „wij zullen om 10 uur samenkomen en, als God genade geeft, den ganschen nacht in het gebed volharden".

Op Vrijdagavond verzamelden zich meer dan 400 menschen in de kerk, grootendeels Evangeliedienaren, maar ook leeken en eenige vrouwen. Er waren ook eenige onruststokers gekomen, want niets tracht de duivel zoo zeer te verhinderen als gebedssamenkomsten, maar wij baden ernstig en geloovig en tegen middernacht waren de storende elementen heengegaan of overwonnen. Wij waren samengekomen om gezegend te worden en wij ontvingen den zegen. Twee honderd vijftien werden met den Heiligen Geest gezalfd, en terwijl wij knielend baden, kwam er een feestelijke, een zalige stilte over ons. Niemand kon bidden, niemand kon zingen of spreken, slechts een zacht geween van onuitsprekelijke vreugde vervulde de wijde ruimte. Niemand waagde het op te zien, maar het was mij als moest men het zien, dat de plaats bewogen werd en de stroom des Geestes de lucht deed trillen. Zoo bleven wij volharden; ik weet niet hoe lang. Het waren wonderbare uren van zalige vreugde.

Is het U thans duidelijk geloovigen, hoe de storende elementen op den eersten Kerstdag geweerd of overwonnen kunnen worden?

F. H. MEIJER, Zonstraat 33.

Hengelo (O.), Dec.

P. S. Wie belang stelt in het Evangelisatiewerk in Rusland, schrijve eens naar Missionsbund „Licht im Osten", Wernigerode a. Harz en aan het Russische Zendingsgenootschap Ned. afd. Mej. A. M. Ubbink, Hoflaan 16, Dieren.

M.

MEDEDEELINGEN

Over de reis van br. Schneider door onze gemeenten.

Twaalf gemeenten hebben zich bij mij opgegeven. Ze willen gaarne plaatjes en praatjes over de school. Dat is ook te begrijpen. Men is nu in de gelegenheid te zien en te hooren, waarvoor men een studiefonds heeft. En dan ook: Waar wonen ernst en luim dichter bij elkaar dan in een theologische school.

Zooals ge reeds weet — br. Schneider komt niet in Februari, maar in Januari. Indien ge U nu nog opgeeft kan ik de volgende week het lijstje van het reisje publiceeren.

Stuur vandaag nog bericht aan

Uw dw., F. E. HUIZINGA,
Veestr. 14, Leeuwarden.

Leeuwarden.

Sommige menschen vinden Sint Nicolaasfeest roomsch. Zij vinden het zinrijker elkaar iets in de Kerstdagen te geven. In blijde oogen ziet men de kaarsjes nog eens zoo mooi schijnen.

Wij voorspellen U blijde oogen, wanneer gij Uw „naaste" verrijkt met een luxe doos Zeep en een flesch Eau de Cologne, tezamen voor een waarde van fl. 2,—. Natuurlijk alleen wanneer het uit Leeuwarden komt. Uw dw.,

F. E. HUIZINGA,
Veestr. 14, Leeuwarden.

School te Hamburg.

In hartelijken dank ontvangen van: N. N. te Sch. f 2.50; E. d. H. te H. f 1.—; Gem. Utrecht f 12.50.

Zending:

Ontvangen van: Gem. Utrecht f 35.38. Hartelijk dank.

Leeuwarden, v/d Kooystr. 16 — J. VISSER, U.-P. Postrek. 167305.

CORRESPONDENTIE

R. B. te H. Uw schrijven kan wel geplaatst worden als U het eerst door een onderwijzer of andere geschoolde kracht laat verbeteren en het papier aan slechts één zijde beschrijft. E.-R.

Inzender. Dat „en" in het aangehaalde artikeltje zal een drukfout zijn. Het onzeker geluid, dat dat stukje aangaande den Doop laat hooren, typeert die richting. E.-R.

Veel kopy komt te laat in ons bezit. Dat gemeenteberichten, betreffende gebeurtenissen van den laatsten Zondag des Maandags in ons bezit komen vinden we prachtig. Maar waarom andere mededeelingen enz. zoo laat in te zenden? Die behoorden des Zaterdags in ons bezit te komen. Vooral niet later. De drukker heeft er recht op, de kopy dien dag nog te ontvangen. Kom dus niet altijd met den laatsten trein. E.-R.

Broeders Correspondenten

die 't 4e kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik beleefd dit nu ten spoedigste te willen doen.

Bij voorbaat dank. De Adm.

Heden overleed, zich ten volle bewust dat hij naar Jezus ging, onze broeder

JAN HENDRIKS

in den ouderdom van ruim 58 jaren. Sedert 1924 was hij lid onzer Gemeente.

De Heere ondersteune zijn diepbedroefde weduwe en kinderen in dit voor hen zoo smartelijk verlies.

De wetenschap, dat hij thans juicht voor Gods troon is ons als Gemeente tot rijken troost.

Hebr. 4 : 9.

Namens de Gemeente
2e Exloërmond,
P. DE RAAF, Secr.

Met dank aan God geven wij U hierbij kennis van de geboorte eener Zoon

Jelis Barto Willem Gerhard.

J. BOITEN Johzn.
A. E. BOITEN—Bokelmann.

Muntendam, 3 Dec. 1931.

Donderdagavond 17 Dec. hoopt de Baptiste Jonged. Vereeniging „Ken den Heere" van Nieuwe Pekela haar jaarfeest en tevens haar *60-jarig bestaan* te vieren.

We noodigen alle oud-leden uit, om dien avond met ons te jubileeren.

Zij die nachtlogies wenschen, gelieven zich dadelijk te melden bij:

Mej. RIKA OLIJSLAGER, Secretaresse, N. Pekela.

Vrijdag 18 December 1931 No. 2214 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN VERLOREN EN EEN WEERGEVONDEN PARADIJS.

„En Hij dreef den mensch uit; en stelde cherubim tegen het oosten des hofs van Eden, en een vlammig lemmer eens zwaards, dat zich omkeerde, om te bewaren den weg van den boom des levens." Gen. 3 : 24.

„Zalig zijn zij, die Zijne geboden doen, opdat hunne macht zij aan den boom des levens, en zij door de poorten mogen ingaan in de stad".
Openb. 22 : 14.

Advent! Zoo heet deze voorbereidingstijd voor kerstmis. Wat een hopen en verlangen, wat een geluk en liefde ligt er toch in dit woord. Voor de ziel treedt die schare van mannen Gods, die geroepen hebben: „Och, dat Israëls verlossing uit Zion kwame! Als de Heere de gevangenen Zijns volks zal doen wederkeeren, dan zal zich Jacob verheugen, Israël zal verblijd zijn". Ps. 14 : 7.

En dan die schare der profeten, die verkondigd hebben: „Ziet, Ik zende Mijnen engel, die voor Mijn aangezicht den weg bereiden zal; en snellijk zal tot Zijnen tempel komen de Heere, dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan welken gij lust hebt; ziet, Hij komt, zegt de Heere der heirscharen".

Ja, wat is het dan eigenlijk, dat het hart in den adventstijd zoo eigenaardig ontroert tot in de diepste hoeken? Het is ons zoo, als het zeker eens een Abraham te moede is geweest, toen de Heer hem naar buiten leidde en tot hem zei: Tel de sterren, kunt gij ze tellen? — Ja, als sterren zijn ons de beloften Gods. Zooals de sterren op de padlooze zee schitteren, zooals een licht een wandelaar in het duistere bosch, dat tot hem zegt: Dit is de juiste weg, ga noch ter rechter, noch ter linker zijde! Zoo zijn de beloften van onzen God. Welk een lange, lange rij van verzekeringen en openbaringen en daden van onzen God staat hier voor ons van de eerste belofte in het Paradijs aan tot het nieuwe Paradijs, tot de vervulling, daar, waar alle beloften Gods ja en amen zijn. Dat alles overdenken we in stilte nog eens en dan is het ons, alsof ook wij nog eens in den geest die tijd doorleven van wachten, hopen, verlangen. Maar ook doorleven we nog eens de heerlijke vervulling van al dat wachten, hopen en verlangen van Gods volk in Christus Jezus. Ja, dat is het, wat de adventstijd tot een zoo bijzondere, wondervolle, schoone tijd maakt, en daarom roepen wij uit: „Heft uwe hoofden op, gij poorten! en verheft u, gij, eeuwige deuren! opdat de Koning der eere inga!"

Wij willen heden onze blik eens laten rusten op het begin en het einde der geschiedenis der menschheid op deze aarde, op een verloren en een wedergevonden Paradijs. Wij beklagen een verloren Paradijs. Twee verzen uit de H. Schrift staan hier boven. Het eerste vers is uit het eerste boek van den Bijbel, het andere uit het laatste boek van de H. Schrift. Het eerste vers spreekt van de verdrijving uit het Paradijs, van cherubim met het vlammig lemmer eens zwaards, om te bewaren den weg van den boom des levens. En het tweede vers spreekt van de toegang tot het nieuwe Paradijs, de stad Gods, het nieuwe Jeruzalem. Op den dag, dat Adam uit het Paradijs verdreven werd, begon de zwerftocht der menschheid, begon de wachttijd, begon het klagen om een verloren Paradijs, begon het verlangen naar en het hopen op een nieuw Paradijs, tot eindelijk Hij kwam, die de vervulling inleidde, Jezus Christus. — Het is merkwaardig, maar zelfs volkeren, die geen bijbel kennen, hebben toch nog een herinnering aan het verloren Paradijs. Ook zij weten te vertellen van een gouden tijdperk, dat lang, lang geleden bestond, en waaraan ze vol verlangen terugdenken, waarnaar ze met nog meer verlangen uitzien. En het is geen droom, het is geen verbeelding. De H. Schrift zegt het duidelijk. Vóór de zonde lag een Paradijs, en ná de afloop der wereldgeschiedenis zal er weer een Paradijs zijn. En zoo is dus deze arme, zondige aarde omlijst door een gouden tijdperk van verleden en toekomst.

Wij beklagen een verloren Paradijs. Ja, maar is deze aarde niet zeer schoon en het waard, dat men daarop vergenoegd is? Wat klaagt gij om een verloren iets? En waarom droomt gij van een komend geluk? Zoo roept men ons toe. Hier, op deze aarde zijn we nu eenmaal; laat ons hier dus genieten; laat ons probeeren hier op deze aarde een Paradijs te scheppen! Het is waar, deze aarde is werkelijk schoon. Waar men ook komt; waar de alpen hun toppen verheffen, waar de bergen hoog tegen den hemel afsteken en de beken naar de dalen huppelen, waar aan het strand de machtige golven der zee breken, waar geweldige eikenboomen hun wortelen diep in de grond hebben geslagen, waar het goudgele graan wuift door den adem der wind — elk stukje dezer aarde is schoon op eigen manier. Ja, voor wie oogen heeft bezit elk stukje aarde zijn bijzondere aantrekkelijkheid. Maar een Paradijs is deze aarde niet. Waar de vorst der duisternis het bevel voert, is duizendvoudige ellende. O, ons hart, ons gevoel zegt ons maar al te duidelijk: deze aarde is geen Paradijs meer. Wij zijn gevallen. Wij zijn gevallen van de hoogte, waarop we eens stonden. We zien terug op wat we eens bezaten, en wij klagen over dit verloren Paradijs. Och, zeggen de menschen tegenwoordig, wat de bijbel spreekt over een verloren Paradijs is dwaasheid. Ja, wanneer we terug zien naar vroegeren tijd, toen was het donker en het werd steeds donkerder, de menschen werden steeds wilder, steeds onbeschaafder. Wij hebben niets verloren; neen, wij hebben integendeel veel gewonnen. Nú gaat de menschheid steeds meer vooruit. De beschaafdheid neemt steeds toe, er komen steeds weer nieuwe uitvindingen, het wordt steeds schooner en heerlijker op aarde, en wie weet, wat ons nog alles te

wachten staat. Wij geven toe, dat de menschengeest en kracht veel bereikt heeft in den loop der eeuwen. Wij genieten alle dagen, alle uren van de zegeningen der moderne cultuur. Wij zijn er dankbaar voor. Maar de menschen zelf, zijn dié werkelijk reiner, beter, edeler, rechtvaardiger geworden? Wij, die in de laatste jaren zooveel mee doorleefd hebben, laten ons niet meer zoo gemakkelijk verblinden door wat uiterlijke glans. Wij vragen naar het wezen, naar de kern, en dan zegt ons hart steeds weer opnieuw: neen, neen, deze aarde is geen Paradijs meer! Wij zijn gevallen grootheden, wij zijn gevallen van een godgewilde hoogte. Hoe zullen wij anders in staat zijn, de geschiedenis van het menschengeslacht te verstaan? Hoe zullen wij anders al dat zorgen en verlangen en hopen der menschenkinderen verstaan? Hoe zullen wij onszelf verstaan met de tegenstrijdigheid onzer natuur, met de groote klove, die door ons wezen loopt?

Ons hart zegt ons, dat de bijbel gelijk heeft, dat de bijbel waar spreekt, als ze tot ons zegt: God heeft den mensch oprecht geschapen, zonder zonde; maar de mensch is diep, diep gevallen. Hij heeft gezondigd! En nu zullen de menschen oneindelijk veel ondernemen, om dit verloren Paradijs weer op te richten. Het is ontroerend, wat de enkeling en het geheele menschengeslacht steeds weer ondernomen heeft, om dat verlorene weer op te richten. Met elk kindje, dat op deze wereld geboren wordt, begint het oude zoeken naar het verloren Paradijs. Elk gelukkig paartje, dat een eigen huishoudentje opzetten wil, wil het Paradijs oprichten; en het is ook een stukje Paradijs. Maar, ach, hóé spoedig komt het leed en de moeiten en zorgen des levens. Die blijven niemand bespaard. Die zijn nog aan geen mensch bespaard gebleven. En wanneer wij rondzien in het openbare leven, het is hetzelfde spel eigenlijk. Denk slechts aan de socialisten en communisten — het Paradijs willen ze oprichten, een wereld zonder nood, zonder armoede, zonder zonde en ellende. Wij denken aan al de pogingen, die reeds gedaan zijn, om de moeiten des levens te verlichten. Zoo veel is er op dat gebied al gebeurd, dat wij beslist bewonderen moeten. Maar het verloren Paradijs brengt ons niemand terug. Zie, dat is juist het eerste, dat door ons geschieden moet, wanneer wij ooit het Paradijs weer terug willen hebben; namelijk het besef, dat wij iets verloren hebben, en dat het oordeel Gods de poorten van het Paradijs toegesloten heeft. Dat is de eerste stap terug naar het Paradijs. Ik moet eerst eerlijk erkennen en bekennen: ik ben niet zooals ik behoorde te wezen; ik ben niet zooals God mij wil hebben; ik ben niet meer wat de mensch in den beginne was, toen hij uit des Scheppers hand te voorschijn kwam. In mijn leven is ieder oogenblik bevlekt door de zonde. Ik ben een arm verloren zondaar! Dat moeten we eerst toegeven, wanneer we er werkelijk aan willen denken, het verloren Paradijs terug te gewinnen.

Maar God heeft in Zijn genade de menschen niet uit het Paradijs laten trekken, zonder hen een belofte mee te geven. Wij menschen zouden het niet kunnen verdragen, hier op aarde te moeten leven met de herinnering aan een verloren Paradijs, wanneer wij geen beloften Gods hadden. De heerlijkheid en zaligheid van het Paradijs is verdwenen. Maar ze is toch niet voor altijd verloren. Want direkt bij het begin sprak God reeds: „En Ik zal vijandschap zetten tusschen u en deze vrouw, en tusschen uw zaad en haar zaad; datzelve zal u den kop vermorzelen en *gij zult het de verzenen vermorzelen*.

En aan deze belofte hebben de ouden zich vastgeklemd. Zij hebben gehoopt en gewacht en wanneer zij bijna moede werden in den loop der tijden, dan gaf God steeds weer nieuwe beloften, tot eindelijk, eindelijk het uur der vervulling kwam, en dit uur der vervulling sloeg bij Jezus' geboorte. Jezus brengt ons het verloren Paradijs weer terug. Zie op Jezus in Zijn lijden en sterven, en gij wordt er vast van overtuigd, dat dát de weg is, en ook de eenige weg is, waarlangs alles weer goed worden kan. Wanneer een mensch onder het kruis van Christus gaat schuilen, dan doorleeft hij het grootste wonder zijns levens. En het grootste wonder in een menschenleven is, dat hem de last der schuld afgenomen wordt en dat wij dus zoo weer terug keeren tot den staat der onschuld. Dat is het grootste wonder, dat wij menschen doorleven kunnen, en wij doorleven het alleen onder het kruis op Golgotha. Wanneer ik mij vastklem aan Jezus, wanneer ik aan Hem hang en in Hem leef, dan behoef ik niet meer te klagen om het geluk, dat er ééns was, om een verloren Paradijs. Heb ik toch, Christus nog! Wie kan Hem mij dan ooit weer ontrooven? Hoe oneindig gelukkig en zalig zijn we toch geworden in onzen Heiland, Jezus Christus! Vrede, vrede daalt dan neer in onze arme, verscheurde harten, in ons gewonde geweten.

Wij willen in de feestdagen vaak en dikwijls bedenken, wat ons alles in Christus Jezus gegeven is, wat we wel alles aan Hem te danken hebben, wat Hij ons alles teruggebracht heeft. Het verloren Paradijs heeft Hij ons teruggebracht in Zijn genade. Ja, dat is eigenlijk een feit, zoo ongehoord groot, dat men het niet overdenken kan. Ik zal weer teruggebracht worden in den staat der onschuld. De groote, zware last der schuld zal van mijn schouders afgenomen worden. Jezus spreekt tot mij in den naam des Vaders: Uwe zonden zijn u vergeven!

Zoo mag ik weer staan voor een verzoend Vader. Wat is dat toch voor een geluk! En zie, wanneer dat waarheid geworden is in een menschenleven, wanneer hij dit groote, dit zalige doorleefd heeft bij Jezus, dan kan er niet meer iets over hem komen, wat hem tot werkelijk ongeluk kan worden. Dan moet alles goed en alles recht worden in het leven. Ik ben dan met God verzoend en mag in Hem zalig rusten, ik, die niets dan straf verdiende. Ja, dat is kindergeluk, dat is onschuldsgeluk, wat Jezus weer gegeven heeft.

Dat kunt ook gij ondervinden, gij kunt het nog heden ondervinden, wanneer gij tot de kribbe van Bethlehem gaat en zegt: Daar is mijn Plaats, daar behoor ik thuis, daar buig ik mijne knieën voor het wonder der liefde Gods, dat ik niet begrijpen kan, daar ze te groot en machtig is. Wanneer gij heengaat tot het kruis op Golgotha en zegt: Hier sta ik nu, waardig om voor eeuwig verdoemd te worden, maar die nog alleen hoopt op redding door den grooten Heer en Heiland Jezus Christus.

Wanneer gij tot den troon der genade gaat en zegt: Ja, ik weet, Gij zijt mijn, 'k ben voor eeuwig de Zijn, neen, ik twijfel niet langer, want ik weet, Hij is mijn!

En dan, wij wachten op een nieuw Paradijs. Wanneer wij zulke groote dingen in het geloof ondervonden hebben, in Christus Jezus, dan zijn we er ook vast van overtuigd, dat tenslotte toch nog alles anders en geheel nieuw zal worden. Eens zal Jezus wederkomen in heerlijkheid! En dan zal Hij onze sterfelijke lichamen weer levend maken. Hij zal dat doen omdat Zijn geest in ons woont. Ja, zalig zijn zij, die Zijne geboden doen, opdat hunne macht zij aan den boom des levens, en zij door de poorten mogen ingaan in die stad.

Zie, gel. brs. en zrs., het nieuwe Paradijs zal heerlijker zijn dan het eerste Paradijs, dat wij verloren hebben. Het oude woord zal daar waar worden: Het einde van een ding is beter dan zijn begin, Pred. 7 : 8. Eden was werkelijk schoon! Maar het nieuwe Jeruzalem zal toch nog veel schooner zijn! Wat ons weer terug gegeven wordt, zal veel schooner zijn, dan wat wij verloren hebben. Waarom?

Nu, is het u nooit opgevallen, dat aan het begin der geschiedenis gesproken wordt van een hof, en dat aan het eind der geschiedenis gesproken wordt van een stad, van een nieuw Jeruzalem? Dat zal een stad zijn, waar men samenkomt. Hier op deze aarde is tenslotte ieder mensch nog eenzaam, hier moet ieder nog zijn eigen weg gaan en zoeken, tot aan het doodsuur toe.

Maar daar is gemeenschap.

En de zaligheid en heerlijkheid der verloste kinderen Gods zal grooter zijn dan die der engelen, die nooit gevallen zijn.

En dan die heerlijke overtuiging te mogen hebben, dat daar geen vallen en struikelen meer mogelijk zal zijn, zooals in Eden. „In die reine stad kan nooit de zonde binnengaan!"

„Bereid is die plaats voor hen, die gelooven, eer dat nog de geest aan de aarde ontvlood! *Ei, zeg,* wilt gij gaan, naar het Eden omhoog?"

D. G. B.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Onze zendelinge, mej. Reiling, maakt het goed. Zij voelt zich zoodanig aangesterkt dank zij Hollandsche kost, lucht en vochtigheid, dat zij meent zich met de intrede van 1932 reeds ter beschikking der gemeenten te kunnen stellen. Gaarne zag zij zich in de maand Januari al belast met lezingen en lichtbeelden. Welke van onze gemeenten ziet niet verlangend naar de komst van onze zendelinge uit? Wie in onze beweging wil niet hooren van hetgeen God door de hand der zending onder de nakomelingen van Cham heeft gedaan? Gemeenten! Besluit om een Congo-avond te organiseeren, waaraan een Congo-tentoonstelling verbonden is, ten minste voor zoover de materialen daarvoor door mej. Reiling kunnen worden geleverd. Wanneer ik het wel heb, beschikt zij over aardige bijzonderheden, het leven der inlanders betreffende.

Willen de secretarissen zoo goed zijn en zich in verbinding stellen met onze zendelinge? Haar adres is: den heer J. Reiling, Drouwenermond, Stadskanaal.

* * *

Naar ik verneem, vertoeft mej. Gruschenkova, die de Kerst- en Nieuwjaarsvacantie in Engeland zou doorbrengen, — een en ander in verband met een mogelijke naturalisatie tot Britsch onderdaan —, nog steeds te Dieren. Haar soviet paspoort is oorzaak van allerlei moeilijkheden en doet elk land voor haar op zijn hoede zijn. Het zou een zeer groote teleurstelling voor haar wezen, indien zij door een te lang verblijf in deze oorden het voordeel verloor dat zij in Engeland gekregen had. God zegene onze zuster in dezen beproevingstijd. Zullen wij harer niet gedenken voor den troon van Hem, die wolken, lucht en winden wijst spoor en loop en baan en die ook wel wegen weet te vinden, waarlangs haar voet kan gaan?

Van de toespraken, die zij in eenige van onze gemeenten heeft gehouden, zijn zeer goede geruchten verspreid. Ten minste hebben mij al eenige secretarissen geschreven, of zij ook een lezing voor hun gemeenten kunnen boeken! Misschien zijn er meer kringen en gemeenten, waarin zij kan optreden. Wil men even een briefkaartje zenden aan mej. Ubbink, Hoflaan 16, Dieren?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De rijke jongeling.

Matth. 19 : 16-24. Mark. 10 : 17-25. Luk. 18 : 18-25.

Les voor Zondag 17 Jan. 1932.

Wij hebben in 1932 een vroege Paschen. Daarom lijkt het mij goed al vroeg een overgang te hebben naar de lijdensgeschiedenis. Wij schilderen daarom den Heer Jezus, als Hij op reis is naar Jeruzalem.

Langzamerhand kwam het Paaschfeest weer in 't zicht. Wat mag er wel in Jezus zijn omgegaan? En wat in Zijn discipelen? Een tijd van gezegende Evangelieverkondiging ligt achter Hem, maar een tijd van bitter lijden en sterven zelfs ligt vòòr Hem.

En ook de discipelen hebben gedacht aan de achter hen liggende tijden, toen zij booten en netten, huizen en vee, bloedverwanten en bekenden hadden verlaten om Jezus te volgen, om woorden des eeuwigen levens te hooren, om het eeuwige leven te beërven.

De discipelen waren er pas getuigen van geweest, dat Jezus de kinderen gezegend, (niet gedoopt) had. Die kinderen waren niet te klein voor het koninkrijk der hemelen, maar de discipelen waren nog te groot, dat was hun fout. Zij moesten zichzelven verloochenen om klein te worden, niet zoo geweldig van zichzelf denken.

* * *

En zie, daar komt een rijke jonge man naar Jezus toe, om een vraag tot Hem te richten. Aardsche zorgen waren het niet, waarvoor hij de hulp van den Heiland kwam inroepen. Wat bezat hij niet allemaal? Hoe stond het met zijn kleeding? Wat zou hij gebruiken voor eten en drinken? Dat kunt gij wel levendig schilderen, hoe het hem tijdens zijn aardsche bestaan uiterlijk aan niets ontbrak.

Maar hij wilde het na zijn dood ook graag erg goed hebben. Want hij wist wel, dat er na dit leven nog een ander, een eeuwig leven zou volgen. Maar over het ontvangen van het eeuwige leven maakte hij zich, hoewel hij zeer rijk was, toch werkelijk bezorgd. Wat vraag zou hij zich misschien meermalen hebben voorgelegd?

Hoe zal ik het toch aanleggen, om in den hemel te komen? Hij had zich zeker reeds eerder gewend tot de menschen in Israël, die het weten moesten. Hij had de Farizeërs en Schriftgeleerden gevraagd.

Wat voor antwoord zou hij wel van hen ontvangen hebben? Hij moest houden de geboden Gods en hetgeen door de ouden, door de Farizeërs en Schriftgeleerden daarover bepaald was, als hij in den hemel wilde komen. En de rijke jongeling deed het naar zijn meening ook allemaal, want hij leefde als een goede Israëliet, gaf zijn aalmoezen, bad en vastte op de voorgeschreven tijden, gaf de tienden in den tempel en zoo voort. En toch was hij door dat alles nog niet volkomen gerustgesteld en had hij nog geen vrede.

* * *

Toen had hij gehoord van Jezus, de nieuwe Profeet, zooals men zeide, en waarvan men zooveel sprak. Wat zou de jongeling wel van Hem gehoord hebben? Hij had in elk geval wel den indruk gekregen, dat deze Leeraar anders was dan de anderen.

Ik zal, zoo dacht hij, hetzelfde wat ik aan de anderen reeds gevraagd heb, ook aan den Profeet van Nazareth vragen; misschien zegt Hij mij wel wat nieuws. Zoo deed hij. „Goede Meester! wat zal ik goeds doen, opdat ik het eeuwige leven hebbe?"

Wat goed *is*, scheen hij reeds te weten, maar wat moet ik goeds doen? Om het eeuwige leven te verkrijgen? Een vraag, waarover de Heer Jezus wel zeer verblijd moest zijn. Maar deze vraag was niet gesteld in het gevoel der zondeschuld en hij gevoelde niet zijn onmacht om zelf de zaligheid te verwerven. Hij was er nog van overtuigd, dat men het eeuwige leven wel kon *verdienen.* Hij kent zichzelf nog niet, en Jezus wil hem er toe brengen, zichzelf te leeren kennen.

De Heer zegt hem eerst wat ook de anderen hem ongeveer reeds hebben gezegd: „Onderhoud de geboden!" „Welke?" vraagt de jongeling. Want alle geboden, meende hij, hebben niet dezelfde waarde.

De jongeling verwachtte misschien, dat Jezus een bijzonder gebod zou noemen, een nieuw gebod, of misschien een bepaald uittreksel der geboden. Vanaf zijn jeugd kent de jongeling genoeg idealen, maar de eenvoudigste eischen van God had hij niet eens gehouden. De jongeling denkt er echter anders over. Als Jezus hem verschillende geboden voorhoudt, knikt hij telkens met het hoofd. Dat is in orde. „Wat ontbreekt mij nog?" waarmee ben ik nog achterop? Hij groeit in eigen oogen geweldig. Dus meer wordt er niet verlangd? Luther zegt: Ai, laat alle klokken luiden over zulk een zoon, waarop vader noch moeder noch God iets kunnen aanmerken.

Maar wat is hij in werkelijkheid

toch oppervlakkig. Hij moet nog leeren, hoe groot en heerlijk de zaak is, waarnaar hij grijpt. Jezus heeft hem, ook hem, lief, en daarom streelt Hij hem niet zijn wangen, maar zegt hem de harde waarheid.

* * *

„Wat ontbreekt mij nog?" had de rijke jongeling gevraagd. Als er dan toch nog wat bij moest, bij hetgeen hij reeds allemaal had gedaan voor het zalig-worden, dan was hij bereid, ook dat, een kleinigheid misschien, nog te doen.

Jezus zegt, gij hebt gelijk, er ontbreekt nog iets. „Een ding ontbreekt u!"

Maar één ding mankeert, maar dat is voldoende om het geheele kaartenhuis van zijn vroomheid in elkander te doen storten. Want om zich volkomen, onvoorwaardelijk, aan God over te geven, daartoe was hij nog niet bereid. Wat zal de jongeling doen? Alles verkoopen, wat hij heeft, en dan Jezus volgen evenals de discipelen? Of dat te weigeren, omdat hij dan niet meer zoo rijk leven kan en arm aan geld zal worden evenals de discipelen van den Heer?

Hoe kwam het, dat de rijke jongeling met zijn verlangen naar het eeuwige leven toch geen discipel van den Heer Jezus werd? Het eeuwige leven was hem zeker niet onverschillig, ook nu nog niet. Hij ging bedroefd weg. Het speet hem zoo, dat hij voor het eeuwige leven zijn geheele aardsche rijkdom moest afstaan. Een deel er van zou hij zeker graag gegeven hebben; maar àlles voor het koninkrijk der hemelen te offeren, dat scheen hem te veel verlangd. Jezus verlangt algeheele overgave. „Kom herwaarts, volg Mij!" Zou de rijke jongeling dat niet gehoord hebben?

Vooral op deze woorden moeten wij letten daar wij anders den Heer verkeerd zouden kunnen verstaan.

* * *

Heeft de Heer Jezus van de rijke jongeling misschien ook te veel verlangd?

Wat werd bijv. in der tijd tot Petrus gezegd? Vrees niet; van nu aan zult gij menschen vangen! Wat werd tegen Mattheüs en verschillende andere discipelen gezegd? Volg Mij! Waarom deze zware eisch aan den jongeling? Zijn bezit stond hem in den weg. Door zijn bedroefd heengaan bleek het.

De discipelen waren ten zeerste onder den indruk gekomen. De Joden waren van meening, dat de rijken gemakkelijker het koninkrijk der hemelen binnenkwamen dan de armen. Want, zoo redeneerden zij, een rijke is klaarblijkelijk door God gezegend, daar het hem zoo goed gaat, hij is een geliefde van God. De geschiedenis van de arme Lazarus en de rijke man was als een slag in het gezicht van de toenmalige begrippen. Maar er waren toch ook wel rijken in den hemel. Lazarus was in Abrahams schoot. En Abraham behoorde tot een van de rijkste menschen van deze aarde. En hoevele anderen nog wel.

Maar hoevele rijke menschen hangen te veel aan hun aardsche goederen en verspelen de gelegenheid, om het koninkrijk der hemelen aan te nemen.

Het is echter voor rijke menschen niet onmogelijk, zalig te worden, maar wel moeilijk. Bij God is het mogelijk, maar bij Hem dan ook alleen. Bij Hem zijn alle dingen mogelijk. Bij de menschen is het onmogelijk! Zonder Heiland gaat het niet. Eerder gaat een kameel door het oog van een naald. Het oogenschijnlijk onmogelijke zou toch nog gemakkelijker gaan. De kameel was het voor de Joden grootste bekende dier,

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

29.

(Giuseppe Fiorelli, een kleine Savoyaard, kwam als zwerveling te Parijs, waar hij onderdak had gevonden bij Marie, eigenlijk Martha Gilbert geheeten. Haar broer Richard is gestorven. Zij heeft nu nog bij zich een door haar op straat gevonden kindje, dat zij echter niet wil afstaan, ook niet toen Giuseppe zeker wist, welke arme moeder om haar kindje treurde. Woedend heeft Marie Giuseppe weggezonden. Deze geeft tenslotte tegenover zijn beschermer, den heer Manuel en diens vriend, Lavender, toe, dat er moeilijkheden zijn en eindelijk laat hij zich ontvallen, dat het Marie is, die onrecht heeft gedaan. Na zijn vertrek krijgen de beide heeren een gesprek over bekeering en de heer Manuel meent, dat men met Giuseppe te hard van stapel is geloopen en men bij hem bijna kon spreken van een plotselinge bekeering.)

»Zeker geloof ik wel daaraan. Luister maar eens, wat mij kort geleden een vriend verteld heeft, wiens woord ik onvoorwaardelijk geloof: Hij heeft een kleine bedelknaap van de straat opgeraapt, heeft hem te eten gegeven, hem van kop tot teen in de nieuwe kleeren gestoken, hem werk gegeven en hem ook verder veel liefde betoond. Zooals hij mij verzekerde, gelooft hij bepaald, dat hij daarmee het gansche hart van den jongen gewonnen heeft, zoodat hij alles zou willen doen, om hem maar genot te verschaffen. Mijn vriend heeft mij bij voorbeeld verteld, dat de jongen reeds bij de tweede ontmoeting zijn geliefde viool onder zijn voeten heeft stukgetrapt, hoewel het het eenige middel was, dat hij bezat om zijn brood er mee te verdienen indien zijn nieuwe beschermer hem vroeg of laat in den steek zou laten. Maar enkel op diens wensch, voortaan niet meer viool te spelen, verbrijzelde hij de trouwe metgezel zijner kinderjaren. De bewijzen van onvoorwaardelijke getrouwheid en overgegeven liefde, die de knaap mijn vriend bewezen heeft, hebben hem dikwijls tot tranen toe bewogen, zooals hij mij zelf heeft verzekerd, hoewel hij van nature geen sentimenteel aangelegde man is. Waarom zou ik er dan aan twijfelen, Hendrik, dat dit kind zijn Heiland op dergelijke wijze liefheeft en volkomen vertrouwt?«

»Och, dat is heel wat anders!« antwoordde de heer Manuel op geprikkelde toon.

»Ik zie daar niet het geringste verschil«, was het antwoord. »Het liefdevolle, dankbare hart van de kleine Giuseppe heeft voor den Heere Jezus, die om hem te verlossen van den hemel is neergedaald op deze zondige aarde, dezelfde gevoelens, als jij zelf hem ingeboezemd hebt, toen je hem zooveel goeds hebt gedaan. 't Is waar, het is zeer vlug in zijn werk gegaan, zoodat ik mij ook zelf daarover verwonderd heb, maar dat komt, omdat wij menschen zoo gemakkelijk vergeten, dat voor den Heer Jezus niets onmogelijk is.

De liefde van Christus heeft hem aangeraakt als een lichtstraal uit een hoogere wereld en vond des te gauwer ingang in zijn hart, omdat hij door de ondervonden liefde van menschen daarvoor toegankelijker was geworden. Ik houd niet erg van uitdrukkingen als »plotselinge bekeeringen«, »christelijke ervaringen« en dergelijke woorden, vooral niet als die op kinderen worden toegepast; maar ik vind het ook onjuist, wanneer wij woorden en handelingen, die wij als sprekende bewijzen van liefde voor ons zelf aanzien, niet voor vol erkennen, zoodra die op de verhouding tot Christus worden toegepast. Je kunt toch zeker niet een enkele reden aangeven, waarom jou liefde meer indruk op Giuseppe gemaakt moet hebben dan die van zijn Heiland?«

»In ieder geval lijkt het er veel op, dat het zeer ernstig bij hem wordt opgenomen«, gaf de heer Manuel toe, en wanneer het den jongen gelukkig maakt, dan is het mij wel goed, hoewel ik het ook niet begrijp. Maar begin nu als je blieft niet te zeggen, dat deze dingen voor de wijzen en verstandigen dezer wereld verborgen zijn en dat God ze aan de kinderen en onmondigen heeft geopenbaard. Ik zie dat namelijk al op je gezicht geschreven; maar je zult toch eindelijk eens moeten begrijpen, dat jij en ik over deze dingen verschillend denken.

Overigens kun je gerust zijn; ik zal het geloof van onze kleine beschermeling niet door mijn ongeloof aan

het oog van een naald de hen kleinst bekende opening.

Wat ontbreekt mij nog? heeft de jongeling gevraagd. Alles ontbrak! Redden, zaligworden, is enkel een zaak van God. Hij doet het door Jezus.

* * *

Het spreekt haast wel vanzelf, dat ik schrijf voor de onderwijzeressen en onderwijzers zèlf, en niet voor de kinderen. In bovenstaande les heb ik getracht te laten gevoelen, waar het om gaat. elk moet op eigen manier probeeren den kinderen een en ander duidelijk te maken. Zij hooren zooveel en denken soms ook reeds ernstig na over het vraagstuk, waarom de één zoo rijk is en de ander zoo arm.

D. G. B.

(Denk aan de roosters!)

III

DE DISCIPEL IN HET NIEUWE TESTAMENT.

door

Dr. T. R. GLOVER.

VI. Koningen en Priesters.

De geloovigen uit de eerste eeuw — al waren ze ook maar gewone ambachtslieden of slaven — noemden zich koningen en priesters. De heidenen hebben daarmee vaak de spot gedreven, denk slechts aan de aanvallen van Celsus op de christelijke godsdienst, aan zijn spotternijen en bijtende spot.

Laat ons echter wat nader op deze uitdrukking: koningen en priesters ingaan.

Waarom juist koningen?

Willen we hierop een antwoord geven, dan moeten we herinneren aan de oude geschiedenis van het koningschap. In de oude wereld kende men twee soorten van koningen, die eenzelfde herkomst hadden en toch van elkaar verschilden.

De primitieve koning van een zekere stam of stad was meteen de burgerlijke heerscher èn het hoofd van de godsdienst van die stam of stad. We weten uit de geschiedenis, dat de koning zoowel bij de Grieken als ook nog bij de Romeinen deze twee genoemde hoedanigheden in zijn persoon vereenigde. Een koning was meer dan een priester. In Egypte was de koning zelfs een god. Hij was zóó goddelijk, dat hij zijn zuster moest huwen omdat geen andere vrouw goddelijk genoeg was een God te baren, die troonopvolger zou zijn. Zoo waren er soms zeer vreemde goden, maar goden waren ze voor het volksgeloof, wát ze ook deden.

Maar de Egyptische koningen waren niet alleen goden maar ook alleenheerschers. Later moesten zij en de andere Macedonische dynastieën (regeeringen) plaats maken voor Rome. In de Grieksche wereld droegen nu de Romeinsche keizers de titel van basileus = koning.

Zoo weten we dus uit de geschiedenis, dat de vroegere koning ook priester was uit naam van zijn volk, tevens meer of minder goddelijk en alleenheerscher.

Het wilde dus heel wat zeggen, wanneer gewone ambachtslieden zich koningen en priesters noemden.

De godsdienst van vroegere volkeren, evenals de meeste heidensche systemen, die nog bestaan, centraliseerde zich in de persoon van de priester, gelijk wij weten. Niemand, behalve de priester, kende de formule, waarmee men de goden aansprak en slechts hij alleen werd door de goden herkend. Hoewel de menschen in de loop der tijden veranderden van gedachte en inzicht, zoo gaven de goden geen acht op hetgeen men dacht en

---

het wankelen trachten te brengen. Ik zou nu alleen maar willen weten, of deze Marie zich werkelijk als een dievegge zal ontpoppen!«

* * *

Toen Giuseppe om 9 uur thuiskwam had Marie al lang besloten welke houding zij tegenover hem zou aannemen. Het arme meisje had niet alleen een opvliegend, maar ook een wraakgierig karakter, en daar zij geen liefdevolle moeder en ook geen verstandige mevrouw gehad had, die haar met raad en daad hadden kunnen bijstaan, hadden deze eigenschappen zich hoe langer hoe meer ontwikkeld, inplaats dat zij bestreden werden. Voor zoover zij in haar herinnering kon teruggaan, was zij steeds de koningin en onbeperkte heerscheres in haar kleine koninkrijk geweest. Haar ouders waren haar in haar vroegste kinderjaren door den dood ontnomen en haar broer was altijd haar deemoedige, gehoorzame onderdaan geweest. Zij was in scherpzinnigheid en op allerlei gebied zoozeer zijn meerdere geweest, dat het nooit bij hem opgekomen was, zich tegen haar heerschappij te verzetten, hoe tyranniek die soms ook mocht zijn geweest. De geringste poging van dien aard had trouwens zoo'n geweldige storm en hartstochtelijke woede bij Marie veroorzaakt, dat de karakterzwakke Richard het niet zoo gauw weer gewaagd had.

Giuseppe was bijna even gemakkelijk te leiden geweest als zijn vriend. Hoewel de jongen voor een knaap van zijn leeftijd een buitengewoon sterk karakter en wil had, liet hij zich toch gemakkelijk leiden door menschen, die hem liefde bewezen en die hij tot dankbaarheid verplicht was.

En sedert Marie hem van een bijna wissen dood gered had, kon zij op de getrouwste aanhankelijkheid zijnerzijds rekenen. Sedert dien tijd was hij haar onvoorwaardelijk gehoorzaam geweest, en daar Marie's buitengewoon rekbaar geweten het eenigste richtsnoer van zijn doen en laten geweest was, had hij tot dusver al haar aanwijzingen zonder aarzeling opgevolgd, zelfs wanneer het om werkelijke diefstal te doen was. Hoeveel plannen, van het standpunt der eerlijkheid zeer twijfelachtige plannen, had haar scherpzinnig verstand niet uitgedacht, die door de flinke, lenige, kleine Italiaan werden uitgevoerd!

Maar nu had de jongen een kompas gekregen, waardoor hij veilig door alle moeilijkheden, verzoekingen en stormen des levens heenkomen kon. In zijn hart hadden nieuwe gevoelens wortel geschoten en voortaan zouden zijn handelingen beïnvloed worden door geheel nieuwe beweegredenen. De onvoorwaardelijke gehoorzaamheid, waarmee hij tot dusver zonder verzet zich gebogen had voor de wenschen van Marie, zou nu in de eerste plaats onder een andere macht staan. De dankbare, overgegevene liefde, die Giuseppe tot dusver in zoo hooge mate voor zijn redster en vriendin gekoesterd had, zou voortaan vóór alle anderen aan Hem gewijd zijn, van Wiens onbeschrijfelijke liefde de jongen eerst kort geleden gehoord had.

De gedachte echter, de liefde van den jongen met iemand anders te moeten deelen, was voor Marie onverdragelijk. Bezorgdheid over de toekomst van »klein nichtje« was niet het eenigste gevoel, dat bij haar overheerschte. De woede op Giuseppe had zelfs de smart over het verlies van Richard op den achtergrond gedrongen — ja, voor het oogenblik was de plotselinge dood van haar broer zelfs oorzaak tot nog meerdere woede tegen den kleinen Italiaan. In haar oogen was haar kwaadheid tegen hem maar al te zeer gerechtvaardigd. In haar volkomen onwetendheid der verborgen motieven, die Giuseppe kracht gaven, den strijd tegen haar op te nemen en te volharden daarin, werd zij als verteerd door jaloerschheid tegenover de beide mannen, die, zooals zij meende, haar het hart van den jongen ontstolen hadden. Verscheurd door woede, jaloerschheid, gekrenkte trots en de zorg voor »klein nichtje«, leed het jonge meisje namelooze smart. Zij zat met het kindje op haar schoot roerloos bij het vuur; maar op haar gezicht stond duidelijk te lezen, wat er in haar binnenste omging, en wie haar gebarenspel gadesloeg, kon gemakkelijk vermoeden, dat de arme, kleine Italiaan geen gemakkelijk onderhoud wachtte.

Wordt vervolgd.

bedoelde, zoolang men het niet met de juiste woorden zeide en de rituëele handelingen niet op de juiste wijze, op de aangewezen plaats met de rechte offergave verrichtte. De godsdienst bestond dus uit afgod, altaar en offergave. Voor deze drie dingen was natuurlijk een tempel noodig. Maar dit alles was van geenerlei beteekenis zonder een priester.

Een godsdienst zonder afgod, altaar en offergave kon men zich heelemaal niet indenken; dat wás geen godsdienst. De Romeinen waren dan ook ten zeerste verbaasd, toen Pompeji de tempel van Jeruzalem binnentrad en er niets van dien aard vond. Tacitus verhaalt ons daarvan. Vandaar ook de kreet van het gepeupel, toen het de christenen aanviel, „weg met de atheïsten". De christenen moesten wel atheïsten zijn, omdat ze geen afgodsbeeld hadden.

Maar laat ons nu terugkeeren naar hetgeen de christenen van zichzelf getuigen.

De schrijver aan de Hebreën werkt grondig de stelling uit, dat christenen geen altaar, geen offergave, geen tempel, geen priester noodig hebben. Want wat was het gevolg van deze dingen? zoo vraagt hij. Zij moeten immers het verlangen van het volk afbeelden, dat verzoening wil met de goden. En Israël wilde verzoening met God. Maar het bloed van stieren en bokken kon immers nooit de zonde wegnemen. De zonde toch woont binnen in de mensch. Daarom droeg de verzoening door te offeren, zooals dat bij Israël voorkwam, een voorbijgaand en tijdelijk karakter.

God is Geest, en wie Hem aanbidden moeten Hem aanbidden in Geest. Het hart, de wil moet gereinigd, gezuiverd worden. Er moet wezenlijk bewustheid van zonde aanwezig zijn, wil men vrede met God kunnen hebben. Wat altaar, offer en priester *veronderstelden* te doen, dat *heeft* Jezus *gedaan*. En het is nu een zaak van de geest en van de wil, een toegang in de geest tot in de tegenwoordigheid van God.

Des schrijvers geheele houding tegenover volksreligie is negatief. Bij hem gaat alles om die ééne verheven werkelijkheid: „wij zien Jezus". Dat is zijn godsdienst. Geen priester is meer noodig. Jezus is de eenige Priester, voor altijd. Zijn priesterschap wijkt niet van Hem. Hij alleen kan ons in Gods nabijheid brengen, vrij van de zonde.

Daarom zijn er geen christelijke priesters in het Nieuwe Testament. Het gewone woord verdwijnt, afgezien van de overdrachtelijke spreekwijze.

Het woord presbyter is dan ook niet hetzelfde als priester, zinspeelt er zelfs niet op. En toch heeft men in latere eeuwen getracht, om de oude heidensche beteekenis aan dat woord toe te kennen. Maar hoe kunnen de christenen dan koningen en priesters zijn?

Christenen zijn koningen en priesters bij wijze van spreken. En is het geen prachtige beeldspraak? Geen menschelijk wezen was in oude tijden zoo heilig als de koning, was zoo goddelijk en zoo hulpvaardig voor de menschen. Niemand van de stam of van het keizerrijk was zoo zeer zijn eigen meester en was zoozeer de oppermachtige als de *basileus* (koning).

De schrijver van Openbaring eischt dit alles op voor zijn medegeloovigen, ook al zijn ze heel gewone menschen. Zij aanvaarden God en zijn nu pleitbezorgers der menschen door hun gebeden, waarin ze bemiddelend optreden. Ze spreken God van de menschelijke behoeften en spreken de menschen van Gods groote liefde, waarmee Hij ons liefgehad heeft. En is dat inderdaad geen koninklijk ambt?

En zooals we reeds gezien hebben, zijn ze vrije menschen: vrij van demonische machten, vrij van overlevering, vrij van zonde, vrij van de vrees voor de dood — en daarom vrij, om anderen te helpen, zooals echter alleen zij kunnen, die geheel vrij zijn.

Maar daar is nog meer, waarop in dit verband gewezen moet worden. Want er staan nog meer overdrachtelijke spreekwijzen in het N. Testament.

Daar is b.v. het woord „heilig", dat tegenwoordig de hoedanigheid, het karakter, het kenmerk aanduidt. Gedurende negentien eeuwen heeft het de beteekenis van „gelijkende op Christus" gekregen; heiligheid wordt dan omschreven als „gelijk Hij heilig is".

Maar zoo was het niet in de vroegere wereld. Het woord beteekende eenvoudig: „tot een god behoorend". De tempelprostituées in oude Semietische landen (evenals in modern Engelsch Indië) waren dus „heilige" vrouwen.

Maar wat tot de een of andere god behoort, wordt ook door die god beschermd. De menschen begrepen dat.

De christen nu is „heilig", d. w. z. hij behoort Christus toe en wordt door Christus als de God en Oppermachtige beschermd.

„Een heilige", zeide aartsbisschop Söderblom, „is iemand, die het ons gemakkelijker maakt, om in God te gelooven".

Tenslotte nog dit: „Een aangename offerande" is een uitdrukking van Paulus, die we in twee brieven vinden (Rom. 12 : 1 en Phil. 4 : 18). Hierin ligt de volgende gedachte. De offerande van de christen is een levende, heilige en Gode aangename offerande. De heiden offerde niet zichzelf, maar een dier. De christen offerde zijn lichaam Christus; dat was een werkelijk, een levend offer. Deze gedachte is waard om bestudeerd te worden. En zijn lichaam is de tempel, waarin God woont — een levende God in een levende tempel. En in de geheele wereld kan daarom niet iets tastbaars, zoo heilig en zoo met God vervuld zijn.

En zoo laat ons het N. Test. zien, dat de christen zeer nabij God leeft, omdat hij tegelijk koning, priester, offer en tempel in eigen persoon is.

(Vertaald). D. H.

III

BIJBELSTUDIE.

Boek: Mattheus.

I. *Voorstelling aan Zijn volk.*
Hoofdst. 1 : 1—4 : 11.

c. *Christus, als Koning gehuldigd en aangebeden.* 2 : 1—12.

Niet enkel het geslachtsregister en de wonderbare geboorte bewijzen Jezus, de Christus te zijn. De schrijver deelt een voorval mede dat bij zijn lezers wellicht bekend is geweest, n.l. dat wijzen uit 't Oosten komen om de *geboren Koning* der Joden te zoeken.

Onbekend zijn ons hun herkomst, hun namen en hun aantal. De legende heeft zich van dit verhaal meester gemaakt, waardoor er allerlei fantasieën over in omloop zijn.

Bijzonderheden omtrent hen zijn van *ondergeschikt* belang, daar toch de aandacht alleen gevraagd wordt voor de Christus.

Wat wel even aangemerkt mag worden is, dat wij hier waarschijnlijk te doen hebben met een heerlijke vrucht van Israëls vreeselijke ballingschap. God weet uit het kwade, het goede te voorschijn te brengen. Blijkbaar zijn 't beoefenaars geweest van de Astronomie. Zij vonden in de verschijning van een bijzondere ster aanleiding om te gaan zoeken de geboren Koning der Joden, welke zij aangekondigd hadden gevonden in de Joodsche boekrollen.

God sprak tot deze menschen in hun eigen „taal". Hun komen en zoeken is oorzaak van Herodes' en Jeruzalem's ontroering. Herodes, om 't dreigende gevaar, wat hij in dezen meende te ontdekken. Jeruzalem, omdat de inwoners maar al te goed wisten waartoe Herodes in staat was indien er iets of iemand was hem weerstrevende.

Diep beschamend zijn deze heidenen in hun ijverig, zelfverloochenend en volhardend zoeken. Vergelijk bij hen de Joodsche Schriftgeleerden. Wat baat tenslotte *kennis aan* de schriften, indien 't hart er absoluut koud en ongevoelig bij blijft.

De wijzen brachten het Kind vorstelijke hulde. Schatten gaven ze: Goud, Wierook en Mirre, welke waren de kostelijkste voortbrengselen van hun land.

Onze aandacht wordt echter niet zoozeer geboeid door de gevende wijzen, dan wel door de *ontvangende* Christus Koning.

In dat licht bezien is er in de schatten, welke Jezus in ontvangst neemt, schoone symboliek.

Hij toch ontvangt hier de vertegenwoordigers van 't Heidendom.
En zij brengen Hem:
Goud d. i. heerlijkheid.
Wierook d. i. aanbidding.
Mirre d. i. bitterheid, tranen.
Wat wij ook van deze mededeeling a.g. de wijzen nog leeren is dat:
1. Geloof aan Gods Woord wordt heerlijk bekroond.
2. 't Zich laten leiden de eerste vrucht is des geloofs en oorzaak van groote blijdschap.
3. Geen schijn ons mag leiden bij de huldiging van Jezus Christus, doch alleen 't geloof.

Voor de lezers van 't Evangelie was deze gebeurtenis mede een bewijs dat de Christus niet onopgemerkt zou blijven want dat God zelf Zijn komst op aarde reeds onder de heidenen had bekend gemaakt.

En eenmaal zullen de volkeren van alle einden der aarde komen om Jezus Christus de hulde te brengen, die Hem toekomt.

Hij ontvangt ons met 't geen wij hebben en gebruikt het tot bevordering van Zijn heerlijk doel: de komst van 't Koninkrijk der Hemelen.

H. G. V.

UIT DE GEMEENTEN

'S-GRAVENHAGE. 6 December 1931. Is de eerste Zondag der maand voor de gemeente altijd een hoogtijd omdat ze dan rondom des Heeren Disch zich zoo één met Christus en Zijn volgelingen voelt, destemeer als een doopsbediening daaraan is voorafgegaan. De drie jeugdige zusters die dit sacrament ontvingen behoorden feitelijk al lang reeds bij ons. Ze beleden toch met ons één Heer en één geloof, ... alleen de Doop ontbrak nog Ja, hoeveel geloovigen staan nog wijfelend voor den doopvont, hoewel Gods Woord toch zoo duidelijk over dit sacrament spreekt. Dubbel heerlijk is het dan ook als zielen gewillig worden den wil van vader en moeder achter te stellen voor den in Christus geopenbaarden wil van God. De Heere zal deze jeugdige leden,zeker beloonen, volgens Zijn eigen Woord. (Matth. 19 : 29).

De gemeente wordt gestadig door haar Hoofd gezegend in de toebrenging van zielen, meerdere mogen volgen, tot eer van Hem die gezegd heeft: „Ik zal Mijn Gemeente bouwen".

Met hartelijke groeten
aan alle broeders en zusters,
namens de gemeente te 's-Gravenhage,
F. H. DE RUIJTER, Secretaris.

2e EXLOËRMOND. Geliefde medeverbondenen in den Heere. De gemeente alhier heeft in den laatsten tijd weer ervaren dat droefheid en vreugde elkander afwisselen in dit leven. Zoo werden wij de vorige week weer bepaald bij 's levens vergankelijkheid door het overlijden van onzen broeder Henderiks. In zijn leven en op zijn langdurig ziekbed was hij een blijmoedige getuige en mocht hij nog velen wijzen op Jezus als de Verlosser en Heiland. Bij zijn ter aarde bestelling mocht Ds. Reiling tot een heel groote schare het Evangelie voor de verlorenen verkondigen. Ook bij dat verlies had ook de gemeente weer het voorrecht om een broeder en zuster, die al een zeven à achttal jaren buiten onze gemeenschap leefden, weer op te nemen in onze gemeente, zoodat wij nu weer tezamen optrekken voor onzen Koning Jezus. De Heere geve dat de verwijdering, die nu is opgeheven ons allen moge aansporen om in 't vervolg ons nader aan elkaar te sluiten. Zoo gaan wij ook weer hoopvol de toekomst tegemoet. Vertrouwende dat Jezus ook verder met ons alles wel zal maken.

Tot later D.V.

Uw heilbiddende broeder,
P. DE RAAF, Secr.

HARLINGEN. Het is ons een reden van groote blijdschap weer iets te kunnen vermelden van de vele zegeningen die we hebben ervaren. In 't laatst van de vorige maand werd eene zuster tot de gemeente toegevoegd.

Zondag 13 Dec. was een ware feestdag voor ons, doordat een viertal zielen wenschte gedoopt te worden n.l. twee broeders en twee zusters, waarbij ook de tweede dochter van onzen Voorganger. Voor de gemeente legden ze een blijmoedig getuigenis af.

Voor een overvolle kerk sprak onze geachte Voorganger naar aanleiding van Joh. 2 : 5 en 6: Zoo wat Hij ulieden zal zeggen, doe dat: ons bijzonder bepalende bij de noodzakelijkheid om alleen den Heiland te gehoorzamen, ook ten opzichte van den doop. Na deze ernstige prediking werden de doopcandidaten nog toegesproken; om daarna na elkander af te dalen in het watergraf.

't Was een plechtige ure, waar we weer bij vernieuwing werden herinnerd aan die stonde, waar ook wij beloofden met ons gansche hart, Christus te zullen volgen ten koste van alles.

En het klonk nog weer na in onze ziel, zij zal ons niet berouwen, de keus van het smalle pad. Van deze stemming getuigde ook het samenzijn aan den Disch des Nieuwen Verbonds; waar de nieuwe leden een hartelijk welkom werd toegeroepen in den strijd; *en door woord en lied werd getuigd van* Gods liefdemacht.

En nu gaan we weer gemoedigd voort en zien vol verwachting de komende feestdagen tegemoet.

De Heer schenke U allen en ons een gezegend Kerstfeest.

R. v. d. S., Secrs.

BERGUMERHEIDE. Waarde medeverbondenen in onzen Heer en Heiland! Bij dezen willen we U weer eens iets verblijdends mededeelen door middel van onzen papieren boodschapper Het is niet een lange speech, die we houden, doch met weinige woorden willen we U alles zeggen en wel dit, dat j.l. Zondag, 6 Dec. weer een bijzondere dag voor de gemeente was. We hadden een volle zaal volk, waaraan de boodschap des Heeren werd gebracht naar aanleiding van Joh. 9: 21. Duidelijk als altijd werd de menschen het noodzakelijke voor hun zaligheid voorgelegd, waarna het bevel des Heilands voltrokken werd aan twee zusters en een broeder, die na hun belijdenis gedoopt werden en alzoo tot de gemeente werden toegevoegd.

Moge de Heere ook hiermede verheerlijkt zijn en worden. Ook gelooven we dat het niet lang zal duren of we hebben U weer iets verblijdends mede te deelen, doch voorloopig tot later.

Met hartelijke broedergroeten,
namens allen, aan U allen, S. v. d. M.

MEDEDEELINGEN

De Bapt. Zondagsschool te Hengelo noodigde br. Füllbrandt, Zendingsinspecteur voor Z.O. Europa, uit, in Jan. of Febr. a.s. een filmvoorstelling te komen geven over zijn werk in de Donaulanden. Br. F. nam de uitnoodiging aan en hoopt t.z.t. voor jong en oud zijn films te toonen, speciaal over het werk onder zigeuners.

Daar genoemde br. geen onbekende is voor vele predikanten, hem zelfs uitnoodigden in Holland te komen, verwachten wij, dat vele gemeenten deze gelegenheid aangrijpen, om met dit prachtig zendingswerk kennis te maken.

Reiskosten hoeven niet vergoed, enkel een collecte.

Brieven zoo spoedig mogelijk aan

A. J. DIJKHOF,
Steynstr. 59.

De Gemeente 2e EXLOËRMOND denkt de Kerstdagen alsvolgt door te brengen en 's Heeren Naam te loven en te danken:

1en Kerstdag, 10 uur, Stud. br. Schuil uit Hamburg.
„ 4 uur, Kerstfeest Zondagsschool.
2en Kerstdag, 10 uur, Stud. br. Schuil.
„ 6 uur, liefdemaal.
Zondag 27 Dec., 10 uur, Stud. br. Schuil.
„ „ „ 7 uur, Groote Propagandavergadering voor de Jeugd.

Degenen, die met ons den Naam des Heeren wenschen groot te maken, zijn allen welkom.

Namens de Gemeente,
P. DE RAAF, Secr.

D.V. hoopt de Gemeente MUNTENDAM op den *2den Kerstdag* liefdemaal te vieren. Afgevaardigden en andere brs. en zrs. van omliggende Gemeenten zijn welkom. Aanvang 2 uur.

GRONINGEN.

De gemeente Groningen noodigt belangstellenden uit voor haar liefdemaal op den *eersten Kerstdag*, 's namiddags *4* uur.

De Gemeente HARLINGEN hoopt *2en Kerstdag*, 's namiddags om 3 uur liefdemaal te houden.

Hartelijk welkom!

R. v. d. SLUIS, Secretaresse.

SNEEK.

De Gemeente hoopt D.V. de Kerstdagen als volgt te regelen:

1e Kerstdag, 9 u. 30 prediking.
2e „ 9 u. 30 „ 3 u. kinderfeest.
3e „ 9 u. 30 „ 3 u. liefdemaal.

Brs. en zrs., welke met ons een Kerstzegen wenschen te ontvangen, zijn hartelijk welkom.

STAVOREN.

De Gemeente hoopt D.V. met de aanstaande Kerstdagen de volgende diensten te houden.

Eersten Kerstdag, v.m. 9 uur, herdenkingsrede, daar de Gemeente 50 jaar heeft bestaan. N.m. half drie herdenkingsfeest. *Tweeden Kerstdag*, v.m. 9 uur, dienst; n.m. 5 uur Kerstfeest met de kinderen.

Afgevaardigden van omliggende zuster-gemeenten worden er door dezen attent op gemaakt dat zij 's avonds 8 uur nog uit Stavoren kunnen vertrekken.

Gaarne had ondergeteekende vóór 23 December bericht van hun komst om voor een goede regeling te kunnen zorgen. Feestleider br. K. Brongers.

De Secr. J. W. ZWAAN.

Liefdemaal te DEVENTER op 26 December 1931. *2e Kerstdag.*

$10^1/_2$—$11^1/_2$ uur. Wijdingsdienst.
$11^1/_2$— 1 uur. Koffiepauze.
1 — 4 uur. Liefdemaal.

De gemeenten Apeldoorn—Deventer—Zwolle noodigen alle broeders en zusters in de Provincies Gelderland en Overijsel hartelijk uit tot bijwonen van dit feest.

Ook de Jeugd zal dien dag medewerking verleenen. Wil boterhammen meenemen voor de koffiepauze. Wij rekenen ook op de komst van de „verstrooide leden".

»Zusterhulp«.

Hartelijk dankend ontvangen voor den arbeid van Zr. Reiling in Centraal Afrika van Mosterd, Groningen f 2.10.

Zou ik alle afdeelingen van „Zusterhulp" mogen verzoeken, hun bijdragen in de eerstkomende weken op te zenden? Laat ons trachten minstens eenzelfde bedrag bijeen te brengen als verleden jaar. Zr. Reiling moet haar werk onder de zwarte meisjes zonder financieele belemmeringen blijven doen als God gezondheid en kracht blijft schenken.

De Alg. Penningmeesteresse
S. BOURITIUS-HAMER,
Radstakeweg 26, Deventer.
Gironummer 151970.

De reis van Br. Schneider.

In minstens 17 gemeenten zal br. Schneider gedurende de maand Januari komen met plaatjes en praatjes over de school te Hamburg. Het reisplan is nu gereed. Voor ik dit aan Uw oordeel prijsgeef, wil ik eerst een enkele opmerking maken.

Wanneer ge beslist br. Schneider op dien avond niet kunt hebben, schrijf mij dan onmiddellijk. Vraag echter niet om verandering wanneer niet hoogst noodzakelijk. Want 't eene soldaatje valt tegen de andere aan en dan liggen ze allemaal.

De Zaterdagen en Zondagen heb ik opengelaten. om onzen broeder wat rust te gunnen. 'k Vertrouw dat de gemeente, waarin hij dan de laatste lezing gehouden heeft hem wil herbergen totdat hij verder reist.

D. V. zal het zoo gaan:

Leeuwarden,	Woensdag	30	Dec.
Harlingen,	Maandag	4	Januari
Workum,	Dinsdag	5	„
Sneek,	Woensdag	6	„
Haulerwijk	Donderdag	7	„
Drachten,	Vrijdag	8	„
Groningen,	Dinsdag	12	„
Delfzijl,	Woensdag	13	„
Vriescheloo,	Donderdag	14	„
N.-Pekela,	Vrijdag	15	„
2e Exloërmond,	Maandag	18	„
Nw.-Weerdinge,	Dinsdag	19	„
Em.-Erfsch.veen,	Woensdag	20	„
Twente (Hengelo, Almelo, Enschedé) Donderdag 21—	Dinsdag	26	„
Deventer,	Woensdag	27	„
Apeldoorn,	Donderdag	28	„
Utrecht,	Vrijdag	29	„
Amsterdam,	Maandag	1	Febr.
Zwolle,	Dinsdag	2	„

Nog een slotwoord. Hoe zit het met de vertaling? De meeste gemeenten hebben wel een broeder of zuster, die daarvoor kunnen zorgen. „Überhaupt" het zal niet moeilijk zijn hem te volgen, door het beeld dat men ziet. Maar zou er een gemeente zijn, die zich absoluut niet kan redden, die moet dan nog maar even schrijven.

Met vriendelijke groeten,
Uw dw.,
Veestr. 14. F. E. HUIZINGA.

Leeuwarden.

De laatste keer — en dan niet weer. Anders wordt het vervelend, en koopt men heelemaal niet meer.

We ontvingen na de verzending voor St. Nicolaas reeds twee nabestellingen. Men was „zeer tevreden". Wilt ge ons helpen in het streven naar een ruimere localiteit, dan koopt ge een flacon fijne Eau de Cologne en een doos zeep, luxe verpakking, samen voor fl. 2.—.

Enkele broeders deden ons zoo een bedrag toekomen. Een schrijft: Geen zeep zenden! Voor kerkgebouw — de andere: Voor bouwfonds. Wij danken U hartelijk.

Wij danken ook alle wederverkoopers voor de moeite die wij hen bezorgd hebben in het laten bezorgen voor ons. En wenschen al onze broeders en zusters, koopers en niet-koopers, gezegende kerstdagen.

F. E. HUIZINGA.

P.S. In 't bizonder aan onze kleine, dappere gemeente te Heerlen, die mij juist fl. 4.30 zond. Wij waardeeren dat zeer.

Verantwoording Kerkbouw Hoogezand.

In hartelijken dank ontvangen, sedert de vorige opgave, van:

De Gem. Heerlen—Treebeek	f	6.55
Br. A. F. te Muntendam	-	1.
N. N. te Scheveningen	-	2.50
Br. G. T. te Groningen	-	2.50
De Gem. Delfzijl	-	21.57
Samen:	f	34.12
Vorige keer:	-	298.40
Bijeen:	f	332.52

Gel. in Chr. Wij gelooven zeker, dat U onze bede wel als ernstig en dringend hebt aangehoord. Toch meenen we nog volkomen met reden, verschillende gaven tegemoet te mogen zien. Wat gij U voorsteldet ons te zenden, doe het nu terstond, omdat wij het juist nu hardnoodig moeten gebruiken. Onze God helpe U te doen wat Hij U zegt.

Zendt Uwe gave aan: Gironummer 83654 van:

De Uwe in dienst van Christus,
J. REINHOLTD, Hoogezand.

School te Hamburg.

Ontvangen van:

Jongel. Vereeniging „Timotheus", den Haag	f	10.—
Wed. D. te D.	-	2 50
E. F. D. te D.	-	1.—
Ds. A. P. B. te E.-E.v.	-	25.—
Wed. D. V. te H. (A.)	-	5.—
H. de J. te Nw. W.	-	10.—
M. J. t. B. te H.	-	25.—
Gem. Heeg	-	7.50
Gem. Deventer	-	15.50
H. K. te A.	-	10.—
N. N. te A.	-	2 50
Gem. Harlingen	-	23.52
Mej. S. P. te D.	-	1.50

Hartelijk dank!

Zending:

Ontvangen van:

Ver. „Het Mosterdzaadje" f 40.—
N. N. te A. (voor Rusland) - 2.50

Hartelijk dank!

Leeuwarden, J. VISSER, U.-P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305.

In hartelijken dank ontvangen van Bapt. Gem. te H. f 21.—; Wed. V. te H. f 5.—; N. N. te Z. f 0.50; H. te 's-Gr. f 0.50; B. te N. f 2.50; Bapt. Gem. te U. f 2.—. Bijeen f 31.50.

Nog zulk een stootje en het tekort is weer gedekt.

Heemstede, 14-12-'31. G. BROERTJES,
Postr.no. 142741. Penningm. U.R.C.

S. ENGELSMAN
H. ENGELSMAN—Pleijzier
geven hierbij kennis dat zij door 's Heeren goedheid werden verblijd met de geboorte van een Dochter

ANTJE.

Farmsum, 10 Dec. 1931.

Vrijdag 25 December 1931 — No. 2215 — 50ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN HEEREWEG 19
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

Een kerstoverdenking.

LEVEN EN LICHT.

„In hetzelve was het *leven*, en het *leven* was het *licht* der menschen".

Het kerstfeest bepaalt ons bij: Leven en Licht!

Ook het kerstfeest anno 1931.

Maar is dat niet te gewaagd en tevens een spot-drijven met de werkelijkheid, wanneer we nu, juist nú, gaan spreken van Leven en Licht? Ligt het leven niet gevangen in de greep van de dood? Doet de kilheid van de dood ons niet menigmaal huiveren? En houdt de duisternis niet allerwegen de zielen der menschen bevangen?

Ongetwijfeld is het een donkere tijd. De duisternis is tastbaar en als gevolg daarvan is er groote onzekerheid.

Boven de volkerenwereld welft zich de donkere, nachtelijke hemel. Geen stargeflonker; geen lichtende streep als een voorbode van het licht van de nieuwe dag.

* * *

Dat is de reden, dat we juist nú — Kerstfeest anno 1931 — willen denken aan Leven en Licht.

Ik geloof, dat niemand meer van dàt Leven en dàt Licht gesproken heeft dan Johannes de Evangelist. Boven zijn Evangelie zou m.i. heel goed kunnen staan: Leven en Licht.

„In den beginne was het Woord" (de logos).

En even verder: „In hetzelve was het Leven".

Het leven, zooals wij aardbewoners dat kennen, draagt de kiem des doods in zich.

Maar het vleeschgeworden Woord, het Kindeke van Bethlehem, heeft ons hèt Leven gebracht. Alles, wat van God komt, heeft in zich het Leven. God is Zelf in Zijn Woord tegenwoordig. En overal, waar Jezus komt, is Hij de Brenger van dát Leven.

Het Woord is dus de Levensbron!

* * *

„En het Leven was het Licht der menschen".

Het is zeer merkwaardig, dat Johannes het Licht niet dadelijk uit het Woord, maar uit het Leven laat stroomen.

Het Licht is namelijk de openbaring van het Leven.

En zonder Leven ook geen Licht.

Is dat op het natuurlijk gebied ook niet het geval?

Godet zegt in zijn verklaring, dat het zien met de oogen slechts mogelijk is, wanneer wij lichamelijk leven. Het orgaan — in dit geval het oog — moet leven, wil het in staat zijn het licht op te nemen, wil men er mee kunnen zien. Ook hier is het licht de openbaring van het leven. Zonder leven geen licht.

En zoo kan men ook slechts „geestelijk zien" heeft men het „geestelijk licht", wanneer men „geestelijk leeft".

De Heer zegt ongeveer hetzelfde, wanneer Hij spreekt van de reinen van hart, die God zullen *zien*. Het hart is dan het orgaan, waarmee men ziet.

* * *

Leven en Licht!

Kerstfeest! d. w. z. het Leven is ons gegeven, en daarmee is het Licht gekomen. Leven en Licht kunnen we niet van elkaar scheiden.

En omdat met het Leven ook het Licht gekomen is, zijn wij in staat het werk Gods te aanschouwen.

We zaten in de duisternis, wandelden in het land van de schaduw des doods, maar het Leven heeft ons het Licht gebracht.

Wij moeten deel hebben aan dát Leven, willen we van het Licht genieten.

Het Licht roept allen tot zich.

Maar denk er om, dát Licht maakt openbaar! Schijn, leugen, ja alles wat zondig is, kan zich in Zijn nabijheid niet handhaven en moet vlieden.

* * *

„En het Leven was het *Licht der menschen.*"

Jezus zegt: „Ik ben het Licht der wereld". Jezus heeft Zich dus niet het Licht van Israël, maar het Licht der wereld genoemd!

Dat Licht is in de wereld gekomen.

En daarom vieren we kerstfeest.

Dat Licht schijnt nog altijd, het licht van Bethlehem.

„Daar is uit 's werelds duist're wolken
Een licht der lichten opgegaan".

* * *

En zoo is Jezus, het Kindeke van Bethlehem, de Brenger van Leven en Licht.

Jezus zegt: „Ik ben het Licht der wereld, die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal *het licht des levens* hebben".

Bezit ook gij dat „licht des levens"? Want:

„Bij U, Heer! is de levensbron;
Uw licht doet, klaarder dan de zon,
Ons 't heuglijk licht aanschouwen."

D. H.

LOSSE SCHAKELS

„Open Avondmaal". Over dit onderwerp is in De Christen de laatste weken een en ander geschreven. Het ware o. i. wel goed, als men eerst eens nauwkeurig zeide wat men onder „Open Avondmaal" verstaat. Wanneer is het Avondmaal „open" en hoever moet het „open" staan. Wat dat laatste betreft bedoelen we dit: moet er heelemaal geen contrôle gaan over hen, die aan het Avondmaal wenschen deel te nemen? Zoo ja, welke maatstaf moet dan worden aangelegd? Wanneer op deze vragen eens een helder antwoord gegeven werd, en daarover eenstemmigheid verkregen kon worden, zou de discussie aan helderheid en vruchtbaarheid winnen.

De oplossing van deze kwestie in de Engelsche Staatskerk en de Oud-katholieke kerk. Reeds enkele jaren worden toenaderingspogingen ge-

daan tusschen de verschillende kerken. Nathan Söderblom, de pas overleden Zweedsche Aartsbisschop (der Luthersche Kerk) gaf daartoe den stoot. De Roomsche Kerk (door sommige schrijvers, ook Protestanten(!) getrouw, doch ten onrechte, de „Katholieke" genoemd), hield zich afzijdig. Voor haar was de zaak doodeenvoudig: men behoefde zich slechts te vereenigen met haar en de eenheid was er. Natuurlijk leiden zulke toenaderingspogingen niet van vandaag op morgen tot resultaat. Groote en oude lichamen als de kerken zijn, kunnen moeilijk tot een nieuwe houding komen. Eenig resultaat is thans echter bereikt. De Anglikaansche kerk, de „volkskerk" der Engelsch sprekende landen, en de Oud-katholieke kerk hebben een formule gevonden van wederkeerige erkenning.

Op 7 September 1931 hebben de Oudkatholieke bisschoppen besloten, op grond van de erkenning der Anglikaansche wijdingen, tot de intercommunie tusschen de Oud-katholieke Kerken en de Anglikaansche kerkgemeenschap.

„De intercommunie bestaat in het wederkeerig toelaten van de leden van beide kerkgemeenschappen tot de sacramenten".

„De intercommunie eischt niet van elke gemeenschap het aannemen van elke leerstellige meening, sacramenteele plechtigheid of liturgische praktijk, die de andere kerkgemeenschap bezit; maar zij sluit in, dat iedere kerkgemeenschap gelooft, dat de andere al het wezenlijke van het christelijk geloof vasthoudt".

Beperkt Open Avondmaal. De regeling, die volgens bovenstaande getroffen of althans voorgesteld is tusschen Anglikanen en Oud-katholieken, is tenminste duidelijk. Men kan nu zeggen dat de Anglikaansche kerkgemeenschap en de Oud-katholieke kerk „Open" Avondmaal hebben. Maar „open" met een beperking. Ze laten elkanders leden toe tot de viering van het Avondmaal, doch stellen vast, dat dat niet insluit dat ze het met elkanders leerstellingen en liturgische praktijken geheel eens zijn. Er zal alleen mee gezegd zijn, dat men van elkaar gelooft, dat elke kerk „al het wezenlijke van het christelijk geloof vasthoudt".

Die bepaling klinkt heel ruim, maar de vraag is maar, wat bij deze twee kerken doorgaat voor „al het wezenlijke van het christelijk geloof". „Wij meenen daaraan ook vast te houden. De Oud-katholieke en Anglikaansche broeders zullen dat waarschijnlijk niet willen toegeven. Een gesprek tusschen hen en ons ware dus nog niet overbodig.

Het wezenlijke van het christelijk geloof. Naar het oordeel van de broeders, die van bovengenoemde kerken het denkend deel uitmaken, zullen wij niet gerekend kunnen worden tot degenen die vasthouden aan *al* het wezenlijke van het christelijk geloof. De Anglikaansche Kerkvertegenwoordiger zeide n.l. o.a.:

> Voor het christelijke leven geldt de regel, dat een mensch christen wordt door den Doop, niet door de bekeering.

Dat is zoo, beweerde hij, een der bewijzen van de „Katholiciteit" der Anglikaansche Kerk. En de Oud-katholieke bisschoppen zagen dat er blijkbaar ook in.

We betreuren het wel, dat zulk een dwaling gerekend wordt tot al het *wezenlijke* van het christelijk geloof. Ze is wel wijd verbreid. De Roomschen huldigen haar, de Oud-katholieken, de Anglikanen, terwijl de Lutherschen er toe overhellen, (in Duitschland n.l.). En hoe is het in de praktijk in ons land? Hoevelen zijn er die hun kindertjes laten doopen omdat ze vreezen, dat die anders, wanneer ze eens jong kwamen te overlijden, verloren zouden gaan!

Oorzaak van deze dwaling. De verschillende factoren na te gaan, die tot deze valsche doopsbeschouwing geleid hebben, is hier althans niet mogelijk. Op iets willen we echter wijzen. De onjuiste exegese van Johannes 3 heeft er zeker toe bijgedragen. Men heeft de woorden des Heeren gelezen alsof hij gezegd heeft, dat een mensch, tenzij hij *wedergeboren* wordt uit water en geest, het Koninkrijk Gods niet kan zien. Wie nauwkeurig leest merkt echter dat de Heer spreekt over t w e e geboorten: een uit water (de natuurlijke geboorte) de geboorte „uit vleesch" zooals het ook uitgedrukt wordt en een geboorte uit den Geest, een geboorte „van Boven".

Een andere oorzaak schijnt ons te liggen in het feit, dat de eerste eeuw geen ongedoopte christenen kende. Geloof en Doop waren in dien tijd niet gescheiden, zoodat men van een gedoopte kon zeggen wat men van een geloovige kon zeggen en omgekeerd. Daar nooit iemand gedoopt werd, afgezien van zijn persoonlijk geloof, kon Paulus b.v. zeggen: zoovelen als ge in Christus Jezus gedoopt zijt, hebt ge Christus Jezus aangedaan.

Sedert men niet-geloovigen is gaan doopen, klopt dat natuurlijk niet meer. Dit verliest men echter uit het oog. De eenvoudigen meenen dat, als een kind gedoopt wordt er een schriftuurlijke handeling plaats grijpt, en passen op die onschriftuurlijke handeling toe, wat slechts op den schriftuurlijken Doop past, n.l. dat men er door Christus aandoet. Die Engelsche geestelijke zei: christen wordt.

En inplaats dat die kerken, die wij boven noemden, toegeven dat ze met den kinderdoop den bodem der Heilige Schrift hebben verlaten, prediken zij den waan, dat van dien onbijbelschen Doop geldt, wat slechts gezegd kan worden van den Doop, die uitdrukking is van het geloof des harten, d.i. van den Doop der Schrift.

L.

III

ZENDING.

De kreet van de Hindoe.

„Leid mij van het onwezenlijke naar het wezenlijke! Leid mij van de duisternis naar het licht! Leid mij van de dood naar de onsterfelijkheid!" Dit is de kreet, die we reeds beluisteren in oude geschriften van de Hindoes. Maar is dit ook niet de kreet van het gansche menschelijk geslacht? Dat is dan ook de reden, waarom we aan zending doen.

Geen gewoon rassen-godsdienst heeft ooit het sterke verlangen, dat aan deze kreet ten grondslag ligt, kunnen bevredigen. In zoo'n godsdienst zitten soms heel wat ware elementen en daarom meenen sommigen, dat men zoo'n godsdienst moet laten voor wat hij is. Wanneer het er op aankomt, zoo spreken ze, dan is het Christendom slechts één van de vele godsdiensten en waarom is het dan noodig, dat het de plaats van anderen inneemt?

Dit is één van de meest oppervlakkige tegenwerpingen van het zendingswerk. Ofschoon er elementen van waarheid en schoonheid in deze godsdiensten zijn, zoo zou men Psalm 23 of de zaligheid toch niet voor ze willen ruilen.

Albert Schweitzer heeft aangetoond, hoe ver de koude, logische systemen van het Oosten nog verwijderd zijn van een godsdienst, die algemeen is en in het persoonlijk leven van zijn aanhangers zijn invloed laat gelden. Niet één van de wat wij hebben genoemd rassengodsdiensten is een wereld-godsdienst. Het Christendom alleen is universeel. In de vroegste tijden verwierf het de aanhankelijkheid van Griek en Romein, Barbaar en Slaaf. Het voorzag in de behoeften van mannen en vrouwen in elk stadium van ontwikkeling. En dat doet het nog altijd, het heeft zijn kracht nooit verloren gelijk het met andere godsdiensten het geval is. Het is oneindig breed en diep. „De zedelijke gestalte van de menschheid kan nooit boven Jezus van Nazareth uitreiken" zegt Inge.

Hier is een klein kind, dat door de geschiedenissen en het onderwijs van het christendom bekoord wordt en wiens gedachten en gevoel er door beïnvloed worden. Hier is een Afrikaansche koppensneller en menscheneter, die gemaakt is tot een toegewijde discipel. Hier is een Chinees, eens een heftige tegenstander van de vreemde

Jezus, en die nu als een christelijke martelaar een vreeselijke dood sterft. Hier is een man van wetenschap, die een nederige volgeling van Jezus is.

Een geloof, dat ruwe animistische menschen en tegelijk de hoogst beschaafden bevredigt, kan met recht universeel geheeten worden en is de ware godsdienst.

Het bezit dus dezelfde macht, om sociale toestanden en internationale betrekkingen te veranderen. Hierin verschilt het van andere godsdiensten, dat het in staat is alle vóóroordeelen uit de weg te ruimen, de belangen van de volkeren te vereenigen en goedwilligheid en vrede te bevorderen.

Indien en wanneer de ontwapening komt, dan zal het alleen geschieden door de werking van de geest, die wij ontdekken in het onderwijs en in de persoon van Christus.

Dat is de reden, waarom wij aan zending doen en waarom wij er mee voortgaan. De christelijke kerk gelooft, wanneer de zendeling naar het zendingsveld gaat, dat hij dan met zich neemt het antwoord op de kreet van de Hindoe.

(Uit The Missionary Herald).

D. H.

De invloed van het Christendom in Japan.

Veel lezen we in de laatste tijd van Kagawa, van zijn methode van werken en van zijn invloed, die er van hem en zijn getrouwen uitgaat. Japan is een land, dat tegenwoordig veel van zich doet spreken en waarin zoo langzamerhand een geestelijke omwenteling zich baan breekt. We willen echter niet vergeten, dat de Japansche staatsgodsdienst nog oppermachtig is. En daarom niet al te optimistisch! Zeker is, dat het Christendom zich steeds meer een weg baant in het Japansche cultuurleven. Het vindt op z'n weg natuurlijk aanhangers en tegenstanders. Een verblijdend verschijnsel is daarom, dat het N. Testament steeds meer gelezen wordt en zoo — het kan niet anders — reformeerend werk verricht.

Het getal christenen is in Japan echter nog klein. Einde 1928 bestonden er 1700 gemeenten met 185.718 leden.

Geheele lagen der bevolking leven echter nog zonder het Evangelie te kennen. Daar zijn de 36.000.000 boeren, de 2.500.000 visschers, de 400.000 varenden, de 500.000 mijnwerkers (waaronder 83.000 vrouwen), de 500.000 dienstmeisjes, en anderen. Samen tellen deze groepen van menschen plusminus 40.000.000! Dus in Japan kàn en moèt nog veel gebeuren. In hoofdzaak zijn alleen de intellectueelen met het Evangelie in aanraking gebracht. De breede massa leeft nog in het heidendom.

Zegene de Heer allen, die direct of indirect meehelpen de boodschap van Christus Jezus in Japan uit te dragen. Dat wij in onze gebeden ook dit land gedenken.

D. H.

EENIGE TEGENSTELLINGEN.

De tegenstelling treft mij in de Engelenboodschap: „Ziet, ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal, namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus de Heer", en: „Gij zult het kindeken vinden in doeken gewonden, en liggende in de kribbe".

Het valt mij op, dat dit kindeke, groot geworden, in Zijn openbaring vol tegenstellingen was.

Om slechts enkele te noemen: Hij spreekt Zijn „zalig, zalig, zalig" tot de armen van geest, tot de treurenden, tot de barmhartigen, enz. en een forsch „wee u, wee u" tot de geveinsden.

Hij spijzigt met enkele brooden en vischjes duizenden menschen, en heeft Zelf soms honger, zoodat Zijne discipelen heengaan moesten om spijze te koopen. Joh. 4 : 8.

Hij zegt tot den woedenden storm: „Zwijg, wees stil", en de wind ging liggen. En tot Zijne discipelen: „Ik kan van mijzelven niets doen."

Hij weent bij Lazarus' graf, en roept eenige oogenblikken later met kracht: „Lazarus, kom uit", en de gestorvene kwam er uit.

En als Hij in uiterste machteloosheid aan het kruis hangt om te sterven, hooren wij Zijn machtwoord tot den naast Hem hangenden moordenaar: „Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn".

En als Hij sterft is het niet een bezwijken, maar een overwinning, en als een triomfkreet klinkt het over Golgotha: „Het is volbracht!"

De vijanden hadden van Hem gezegd, dat Hij den duivel had en een Godslasteraar was, en de apostel Johannes getuigt van Hem: „Het Woord (Gods) is vleesch geworden en heeft onder ons gewoond en wij hebben Zijne heerlijkheid aanschouwd".

Hier is dan een tegenstelling in menschen, die Hem in Zijn spreken en handelen hadden gadegeslagen. Dat kunnen wij nu niet meer. Wij vieren wel elk jaar met 't Kerstfeest gedachtenis van Zijne komst in het vleesch, maar wij kunnen niet als de herders de Engelen hooren zingen, en als de Apostelen Zijne stem hooren en Zijne heerlijkheid aanschouwen. Missen wij nu niet haast alles, waarin zij zich konden verblijden?

Neen, want toen Hij heenging, zond Hij hun den Trooster, den Heiligen Geest, die hen indachtig maakte alles wat Hij gezegd en gedaan had. En zij hebben het opgeschreven en aan hun tijdgenooten gegeven, en op wonderbaar Goddelijke wijze bleef het bewaard en dikwijls verborgen om later weer te voorschijn te komen en de wereld te verlichten. En nu in meer dan 800 talen komt Zijn Woord tot de verst afgedwaalden en diepst gezonkenen. Hij woont nog onder ons door Zijn Woord en Geest, en al zijn er ook nu, helaas, velen die Hem verwerpen, wij verblijden ons op dit Kerstfeest met groote blijdschap, omdat wij steeds meer van Zijne heerlijkheid mogen aanschouwen, en zingen met de Engelen: „Eere zij God in de hoogste hemelen" en zeggen met den Apostel: „Gode zij dank voor Zijne onuitsprekelijke gave!"

A.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

»MIJN JORDANERTJES«*)

Velen zijn onderwijzer of onderwijzeres om den broode en dat vind ik even goed en even verkeerd als dat predikanten en timmerlui, dokters en veldarbeiders om den broode werken. Waarom moet een dominee alleen een geroepene zijn? Waarom een verver, een machinist, een kruidenier en een straatveger niet?

Waarom moet een Voorganger alleen arbeiden en sluimeren voor een verloren wereld, kortom al zijn krachten in dienst stellen van het Koninkrijk Gods, en een gemeentelid niet? Onwillekeurig werd ik bij al deze vragen bepaald, toen ik mij onlangs op een lange treinreis in „Mijn Jordanertjes" verdiepte. De schrijfster Mej. A. v. Vlaardingen, heeft jarenlang als onderwijzeres aan een openbare school in „de Jordaan", de bekende Amsterdamsche volksbuurt gewerkt. Zij is een christin, die zich blijkbaar niet beweegt in het dwangbuis van het historisch gewordene, waarmede wij zelf zoo vaak leelijk verlegen zitten en anderen dikwijls leelijk verlegen maken! Wanneer ik mij niet vergis, is zij soldate in het leger van commandant Vlas. Een christin aan een openbare school! Hè, daar ademt men toch eens even wat ruimer van. De vrijheid, waarvoor de vaderen hebben gestreden, is een wet geworden voor het hedendaagsche geslacht, die op een zeggingschap aanspraak maakt, omvangrijker dan die van den dictator. Christelijke jongelui, opgeleid aan een christelijke inrichting, moeten christelijk onderwijzer worden aan een christelijke school! Dat is de wet-geworden vrijheid.

---

*) A. v. Vlaardingen. *„Mijn Jordanertjes" — Kinderen die ik gekend heb.* Uitgave van Erven J. Bijleveld, Utrecht. Prijs ingen. f 2.15; geb. f 2.90.

Mej. van Vlaardingen is christen-onderwijzeres geweest aan een openbare school. Het was de lust van haar hart om het evangelie uit te dragen onder de armen van Nederlands grootste stad. En wie eens weten wil hoe een christin en onderwijzeres aan een openbare school den Heiland der wereld kan dienen, leze dit mooie boek.

Luister naar wat de schrijfster te vertellen heeft van blonde Koosje en haar vragen.

„Eens had ik bij de behandeling van de wereldkaart en de globe over de „Schepping" gesproken, vooral, zooals te begrijpen is, over Gods *almacht*, welke voor mij zelf vanaf mijn bekeering onomstootelijk vastgestaan heeft. Bij mijn terugkeer naar school voor den middagschooltijd liepen Koos en een vriendinnetje mij tegemoet. 'k Sprong van mijn fiets en liet ieder der kinderen een van m'n twee onafscheidelijke tasschen dragen; dat vonden ze heerlijk.... „Juffrouw". begon het eene kind, „Koos wil u wat vragen, maar durft niet".

„Ben jij bang voor de juffrouw, Koos? Toe vraag maar op." Even een zacht blosje van verlegenheid, nog even zwijgen, dan komt schuchter, om toch vooral niet oneerbiedig te lijken:

„Juffrouw, waar is God nu eigenlijk, en waar is God vandaan gekomen?"

Die vraag had ik heelemaal niet verwacht.

Daar hadden dus haar kindergedachten zich na mijn spreken over het scheppingsvermogen van God mee bezig gehouden. Dergelijke vragen heb ik van kinderen, die van huis uit door een religieus gevoelen en denken geleid worden. nooit gehoord; zij voor wie de begrippen God en gebed nieuw zijn, geven zich hiervan sterker rekenschap; vragen, zoeken, willen antwoord hebben."

Gelukkig is de juffrouw geen nominaal volgelinge van Jezus Christus. Er woont liefde in haar hart voor Hem en voor allen, die Hij liefheeft. Het was deze liefde, die haar aan het juiste antwoord hielp. Op school gekomen

„liet ik Koos een glas water halen, boordevol, en 'k liet haarzelf de eenvoudige proef met het papier en het omgekeerde glas doen. 'k Zie nog voor mijn geest de rimpeltjes van den glimlach om haar mondhoeken, toen het lukte.

Toen volgden de gewone vragen: „Houd jij dat water tegen? Waarom valt het papier er niet af? Zie jij de lucht, die het tegenhoudt?" en pienter antwoordde zij op al, wat ik haar vroeg. Toen nog even over het lichtje dat in het water bleef branden en de *ongeziene* krachten, die daarbij aan het werk waren. En zoo kwam ik geleidelijk tot de door Koos toegestemde en haar volkomen bevredigende stelling der kracht, die het oog niet ziet, maar er desniettemin *is*, en daarna kwamen we tot God, die Geest is, onzichtbaar voor het lichamelijke oog, maar werkzaam in het hart van een mensch, ook van een kind. 'k Zei, dat we het spreken tot God bidden noemen, en even zeker als alle geluiden per radio door de lucht gezonden, gehoord kunnen worden, terwijl ons oog de trillingen in de lucht niet kan zien, even zeker gaan onze woorden, onze gedachten zelfs tot God, Die ze hoort en kent. Die kracht van God is er altijd geweest; die was er, toen de aarde nog ongevormd was en die is altijd om ons heen om ons voor het kwade te bewaren.

Dit was mijn eerste geestelijk gesprek met Koosje ...."

Of luister als de juffrouw op huisbezoek is:

Toen ik heengaan zou, greep Joops moeder mijn hand en zij

ONS VERVOLGVERHAAL

bewerkt door G. B.

DE KLEINE SAVOYAARD.

30.

(Giuseppe Fiorelli, een kleine Savoyaard, kwam als zwerveling te Parijs, waar hij onderdak had gevonden bij Marie, eigenlijk Martha Gilbert geheeten. Haar broer Richard is gestorven. Zij heeft nu nog bij zich een door haar op straat gevonden kindje, dat zij echter niet weer wil afstaan, ook niet toen Giuseppe zeker wist, welke arme moeder om haar kindje treurde. Woedend heeft Marie Giuseppe weggezonden. De jongen vertelt aan zijn beschermers Manuel en Lavender een en ander van zijn moeilijkheden, zonder evenwel precies de feiten te noemen. Men raadt hem aan, nog eenmaal bij Marie te probeeren, of zij haar onrechtmatige daad weer wil goedmaken. Marie heeft zich echter vast voorgenomen, haar heerschappij geducht te laten gelden, zoodat de jongen klaarblijkelijk heel wat te wachten staat, als hij 's avonds thuis komt.)

»Daar komt hij aan«, bromt zij eindelijk in zich zelf, als de lichte voetstappen van den jongen op de donkere trap te hooren zijn. »Klein nichtje, ik wil beslist niet dat hij je nu kust als anders«.

Zij wikkelde het kind in alles, wat haar maar juist onder handen kwam en legde het daarop zorgvuldig op een hoop lompen, die als bed dienst moesten doen. Daarop nam zij weer haar oude plaats in bij het vuur.

In deze oogenblikken zou men haar eerder voor een vrouw van veertig jaar hebben aangezien dan een meisje van zeventien, zoozeer scheen zij in deze weinige uren verouderd te zijn.

Een zachte, welbekende stem werd door het sleutelgat vernomen: »Doe open, Marie, doe open! Ik ben het, Giuseppe!«

Zij ging naar de deur toe en deed open.

»Je behoeft de grendel er niet voor te schuiven«, zeide zij, toen de jongen als naar gewoonlijk aanstalten maakte, de deur te grendelen. »Je moet hem misschien direct toch weer openmaken. Heb je aan dien man de geschiedenis van »klein nichtje« verteld?«

»Neen, Marie«.

Hij ging naar haar toe, om haar evenals anders te omhelzen; maar zij stiet hem heftig achteruit.

»Ik wil geen lieflijkheden van je, nadat je ons verraden wilt«, zeide zij.

»Ga daar zitten en luister naar wat ik je te zeggen heb! Die zaak moet tusschen ons in het reine komen, en denk er om: als je niet precies zoo doet, als ik het hebben wil, zul je er berouw van hebben.«

Zonder een woord terug te zeggen, nam Giuseppe tegenover haar plaats op een ledig vaatje. Marie had op de eenige stoel plaats genomen, die er was, waarvan de wankele poot klaarblijkelijk door een onbeholpen hand weer vastgespijkerd was.

Het was aandoenlijk om te zien, hoeveel moeite men zich had gegeven, om de armzalige ruimte een beetje ander aanzien te geven, waaraan toch voor de komst van klein nichtje geen mensch had gedacht. Zou Giuseppe werkelijk den moed hebben, het dakkamertje van den eenigsten zonnestraal te berooven die het bezat?

Dat was zoo ongeveer de vraag, die bij de jongen opkwam, terwijl hij zijn blik door het vertrekje liet gaan, en in zijn innerlijke angst riep hij onwillekeurig uit: »O, Marie!« en wel zóó weemoedig, dat zelfs een steen medelijden zou hebben gekregen, zoo duidelijk was de smart, die het teerbesnaarde kinderhart verscheurde; maar Marie gevoelde in deze oogenblikken heelemaal geen medelijden.

»Stil«, zeide zij op barschen toon. »Ik wil hier geen geschreeuw noch tranen! Ik heb je een vraag voor te leggen, waarop je eenvoudig met »Ja« of »Neen« te antwoorden hebt; versta je? Als je »Ja« zegt en het is eerlijk gemeend, dan kun je wat mij betreft hier bij mij en klein nichtje blijven. Maar als je »Neen« zegt, dan maak je maar dat je de deur uitkomt, en waag het dan niet weer, deze kamer binnen te komen!«

»Marie!«

sprak: „God loont 't uwes, juffrouw".

„Weet u dan wat van God af?" vroeg ik haar.

„Zou ik van God niet weten? 'k Bin toch zeker op „'t Jakenieschool" geweest!" Hiermede bedoelde zij een der Diaconiescholen — christelijke scholen — door de Hervormde kerk gesticht. En zoo mocht ik dan aan het einde van mijn eerste bezoek aan Joops moeder ervaren, dat er behalve moederliefde in haar hart ook nog iets van een Goddelijke vonk gloorde, waardoor ik begrepen heb, dat ook dit niet slechts voor de moeilijke aarde bestemd is, maar een betere toekomst voor haar gloren kan.... De vervulling der stoffelijke nooddruft leidde tot een blik in het innerlijke zielsbestaan van een voorttobbend leven; en het zich bewust worden van jeugdindrukken, die naar het geloof in een Opperwezen heenvoerden, hebben met moed en nieuwe hoop dit moederhart vervuld."

Hadden al onze scholen — openbare zoowel als christelijke — meer onderwijzers en onderwijzeressen van een gezindheid als die van de schrijfster van dit boek!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Het persoonlijk medewerken in de vereeniging.

(Opstel voorgelezen op de districtsvergadering te Sneek).

Het wordt, dunkt mij, wel eens vergeten, wat „persoonlijke medewerking" is.

En daarom dacht het mij goed hier een paar woordjes aan te wijden.

Er zijn jonge menschen, dat blijkt uit hun houding tegenover de vereeniging, die meenen, dat deze zaak eigenlijk maar zijdelings met het vereenigingsleven verband houdt. Die het dus niet als het voornaamste in de vereen. beschouwen. Laat mij U echter mogen zeggen, dat ik dat gevoelen niet deel. Persoonlijke medeleving is de spil, waaromheen het vereenigingsleven draait. Het is de grond, waarop alleen door practischen arbeid kan voortgebouwd worden.

Enkele dingen, waaruit blijkt, dat men in vele gevallen deze medewerking niet ten volle begrijpt en er niet de noodige aandacht en ernst aan schenkt, willen we hier laten volgen.

We stellen voorop, dat men verhinderd kon zijn, maar neem anders het getrouw bezoek en het euvel dat men in den regel een half uur te laat is, eens in aanmerking.

Het is maar nauwelijks denkbaar, dat alle leden eener plaatselijke vereeniging op alle vergaderingen altijd en op tijd aanwezig zijn.

Is het niet jammer, dat jongen menschen, persoonlijk leden eener vereeniging en die in geenen deele *behoefden* te laat of afwezig te zijn, de lust ontbreekt om op tijd ter vergadering te komen? Men is toch tenslotte lid eener vereeniging om iets te leeren? Komt men niet, dan staat men z'n eigen ontwikkeling in den weg en dan heeft men ook geen recht om te weten, wat er gezegd en gedaan is op zoo'n avond.

Het is natuurlijk mogelijk, dat er redenen zijn om zoo op te treden. Maar vaak blijken deze redenen bij nadere beschouwing ongeldig te zijn. Het beste is ze te openbaren. Misschien kunnen ze opgelost worden.

Blijkt gebrek aan persoonlijke medewerking ook niet uit de bijbelbespreking? Zoo'n bijbelbespreking draait meestal om een paar personen. Dat is niet goed. Het zou mij tenminste sterk verwonderen, als niet elk lid afzonderlijk een vraag aangaande zulk een bespreking had.

Zet schuchterheid dienaangaande en dergelijke dingen meer van U af en werk mede aan een vruchtbare bespreking. Ik zelf heb altijd veel zegen ontvangen van dat vragen.

Ik herhaal, wij zijn op een vereeniging om iets te leeren. We krijgen ruimer gezichtsveld en onze kennis wordt verrijkt.

De werkzaamheden in een vereen. zijn verschillend. Dat moet natuurlijk ook, aangezien er verscheidenheid van karakter

---

»Nog eens zeg ik je, zwijg, en bovendien wil ik niet meer hebben, dat je mij »Marie« noemt! Ik heet niet Marie en heb ook nooit zoo geheeten. Luister! Ben je bereid die beide mannen Manuel en Lavender los te laten en die heele domme geschiedenis van de moeder van nichtje, en evenals voorheen met ons samen te leven? Ik verlang niet, dat je je betrekking bij mijnheer Manuel aan er geeft; maar die groote vriendschap met hen moet beslist ophouden. Je moet die domme ideeën over recht en onrecht opgeven en mij lief hebben en mij gehoorzamen evenals vroeger. Wil je dat of wil je dat niet? Weet wel, wat je hierop antwoordt; want ik ben niet van plan er weer op terug te komen. En wanneer je die domme dingen niet nalaten wilt, maak dan maar, dat je wegkomt, en kom mij niet weer onder de oogen!«

»Marie!«

»Zwijg!« onderbrak het meisje den kleinen Italiaan weer op barschen toon. »Ja of neen — geen woord meer!«

De bevende lippen van Giuseppe namen plotseling een uitdrukking aan van vastberadenheid. Hij stond op, ging op Marie toe en zag haar aan met even duisteren blik, als zij het hem deed, terwijl zijn gezicht doodsbleek werd.

»Je moet naar mij luisteren«, zeide hij, terwijl hij zorgvuldig vermeed, haar bij den naam te noemen. »Je wijst mij thans met booze woorden de deur en je beweert, dat ik van plan ben, klein nichtje van je te stelen. Toen ben ik erg boos geworden, en ik zou het liefst precies zoo gedaan hebben, als jij nu doet. Maar ik heb bij mij zelf gezegd: Neen, Giuseppe, Marie kan zelf niet gelooven wat zij zegt. Zij is nu vreeselijk woedend; maar als ik goede woorden tot haar spreek, zal zij weer lief tegen mij zijn net als voorheen. Maar je laat mij zelfs niet toe tot je te spreken en je doet net, alsof ik mijnheer Manuel en mijnheer Lavender liever had dan jou, en je verlangt van mij, dat ik óf hen óf jou niet meer lief zal hebben. Is het niet zoo? Zeg het nu maar zelf.«

»Ja«, antwoordde Marie op koelen toon, zonder er ook maar eenige notitie van te nemen, welke moeite de jongen zich gaf, om zoo kalm mogelijk te spreken.

»Dat is echter niet mogelijk«, ging Giuseppe verder. »Ik heb mijn Marie liever dan iemand anders op deze wereld, omdat zij zoo goed voor mij geweest is, voor ik een enkele vriend of vriendin op aarde had. Toen ik bijna verhongerd was, gaf ze mij te eten, en toen ik de dood nabij was, behield zij mij in het leven. Slechts één Vriend heeft mij nog liever, en dat is de Heer Jezus, die jou gemaakt heeft en je aan mij gaf. Marie, ik weet niet, hoe Hij in mijn hart gekomen is, maar Hij is er in, en Hij zegt tot mij: »Giuseppe, je moogt Marie zeer, zeer lief hebben, maar je moogt geen leugens meer zeggen en niets meer stelen«. Marie, mijn Marie, o zie mij toch niet zoo boos aan! Haat mij toch niet! Dat doet mij zoo'n pijn! Het maakt mij dood!«

Hij vloog met uitgebreide armen op haar toe, alsof hij nog eenmaal om erbarming wilde smeeken; maar in de hoop, dat hij daardoor toe zou geven, stiet zij hem van zich af, terwijl zij nog eens herhaalde: »Wil je mij belooven, over klein nichtje te zwijgen — ja of neen?«

Hij zag haar nog eenmaal onderzoekend aan, voor hij antwoordde, maar hij kwam tot de overtuiging, dat het haar bloedige ernst was met hetgeen zij gezegd had. Wat zou hij doen? Wanneer hij toegaf, dan maakte hij zich tot een medeplichtige aan een misdaad — verried hij echter haar geheim, dan was hij de oorzaak, dat zij namelooze ellende moest verduren, en zij was toch de liefste, die hij op aarde bezat! Plotseling kwam hem de opdracht van mijnheer Manuel te binnen.

Wordt vervolgd.

en aanleg is. Het is een voldongen feit, dat de een beter een voordracht kan doen, terwijl een ander beter in staat is zijn gedachten in een opstel te verwerken; een derde gevoelt zich ongetwijfeld aangetrokken om te improviseeren; terwijl een ander uit een teekenwedstrijd te voorschijn komt met een eersten prijs. En waarom zouden allen zonder uitzondering niet hun persoon hiervoor geven?

Hebben allen aan dezen vorm van ontwikkeling geen behoefte? Laat ook in deze de een van den ander leeren.

Er zijn echter jonge menschen, die iets beter dit of dat doen, dan een ander. Zij treden daarom op den voorgrond. En alle eerbied voor hun bekwaamheid maar de persoonlijke medewerking is er op gericht, dat ze niet egoïstisch mogen worden.

Willen we in het vereenigingsleven onze eer ophouden, dan mag dat niet voorkomen.

Critiek is daarbij een goede opvoeder. Vele menschen zijn daar bang voor. Welnu ik niet. Tenminste als het eerlijke critiek is. Persoonlijk heb ik ook daarvan veel voordeel van gehad. Het leert; het scherpt op; het verdiept; het bouwt op.

Schenk bovendien waardeering en toewijding. Twee belangrijke dingen, die ook ondergebracht kunnen worden onder de rubriek: „persoonlijke medewerking".

De vereeniging heeft uw welzijn op het oog, geestelijk en lichamelijk. Schenk daarom deze twee zaken in ruime mate.

Wil ook trachten andere jonge menschen mede te nemen naar de vergaderingen. En bid God of Hij U zegenen wil. Dan en dan alleen zult ge een persoonlijken zegen ontvangen en zult ge persoonlijk een kanaal zijn, anderen ten zegen.

H. J. H.

DE VERANDERING, DIE CHRISTUS BRENGT.

Is het niet haast een beetje gewaagd te schrijven over de verandering die Christus brengt, terwijl het er sterk naar begint uit te zien, dat het Christendom zijn bankroet met rassche schreden tegemoet gaat? Wie merkt het niet, hoe satan bezig is al de machten der hel te mobiliseeren tegen God, tegen Christus, tegen het Christendom? Heeft niet Rusland z'n pinksterfeest der hel gevierd en is de inspiratie daar niet opgelaaid tot een niet meer te temperen vuur, een helsche gloed van onberekenbare hartstochten? Zendt niet dit land thans bij duizendtallen zijn systematisch geschoolde en gevormde „geïnspireerden" de wereld in met het eene motto: „Er is geen God"? Zal het Christendom het daartegen uiteindelijk niet moeten afleggen, vraagt menigeen bezorgd of verheugd?

En voorts, breekt in de verschillende landen van christelijk Europa niet steeds meer een modern heidendom zich baan? Stuurt het Oosten ons thans niet zijn afgezanten en neemt het aantal der heidensche tempels niet toe in onze steden?

En dan nog spreken van een verandering die Christus brengt? Wie merkt er iets van? Heeft het Christendom de wereld wel ooit veel vooruit geholpen, en ligt het thans niet voor altijd geboeid in de banden der machteloosheid?

Ja, neem me niet kwalijk, lezer, misschien vindt ge me wel een tikje achterlijk, maar ik geloof bij alles wat ge me nog meer zoudt willen en kunnen opsommen toch nog, dat waar Christus komt, Hij verandering brengt, en dat ook Hij alleen bij machte is, de wereld uit haren tegenwoordigen jammer-staat te bevrijden.

Weet ge, ge moet goed onderscheiden tusschen Christus en Christendom. Maar, *is dat niet hetzelfde?* Welneen, dikwijls staat Christendom slechts gelijk met verstard, levenloos kerkelijk formalisme. Het komt zelfs voor, dat er jammerlijk weinig van Christus zelf in is. 't Moge vreemd klinken, maar de mogelijkheid bestaat, dat ge een Christendom zonder Christus ontmoet. Niet dat deszelfs aanhangers Christus bewust en gewild verwerpen. O neen, ze doen zelfs hun best, om met eerbied over Hem te spreken. Maar hun godsdienst, hun Christendom is vaak weinig meer dan de aanbidding en aanprijzing van een gecompliceerden wirwar van thesen en anti-thesen. Het Evangelie hanteeren ze hoofdzakelijk als het „leerboek" voor hemel-examinandi. Ze zijn altijd bezig te „leeren". Vergeten daarbij, dat Christus zich nimmer op de theorie, maar altijd op de ervaring beriep. De apostelen, die als wereldveroveraars de wereld introkken, kwamen met geen theorie, maar met feiten en ervaring. Zij spraken: „Hetgeen wij gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u". 1 Joh. 1 : 3. Alles was bij hun even positief. Ze hadden het over geen *toekomstige* redding of zaligheid, maar over een die *persoonlijk ervaren*, hun bezit was geworden. De verzoening met God was hun geen leerstuk, maar de blijdschap huns harten.

Bij het Christendom daarentegen is vaak alles louter optatief (wenschend). Door wenschen verandert de wereld echter niet. Alleen feiten spreken. Wat geeft het te zeggen: „Och dat de Heere nog eens — of, — mocht het nog eens komen te gebeuren," enz. 't Klinkt misschien wel heel vroom en aandoenlijk. Maar beschouw dat nu eens nuchter. Stel u voor een huisvader zou op zekeren dag zuchtend tot zijn vrouw zeggen: „Mocht het me nog eens gebeuren, dat ik gelukkig getrouwd was". Wat dunkt U, zou z'n vrouw zich met deze negeering van feiten gestreeld gevoelen?

Zoo ook het Evangelie. Het is het Evangelie van Christus, of beter gezegd Christus is het Evangelie. De eerste Christenen praatten niet slechts over God en Christus, maar ze brachten deze aan een verloren wereld en daardoor kwam er verandering en dat op elk terrein en elke levensverhouding.

Waar Christus komt, daar komt verandering, die met Hem gaat wandelen gevoelt een heilig vuur in zijn binnenste ontbranden. Een onreine gedachte durft men in Zijn nabijheid niet streelen en vasthouden. Christus in het leven toegelaten wil zeggen, den Reinmaker in zich opgenomen te hebben. Zelfs wat den monde uitgaat is nu geheiligd, 't is waar, 't is wezenlijk, feitelijk. Berekening, laagheid, kruiperigheid, achterklap, eigenbaat, dubbelzinnigheid enz. wijken uit het hart, naar de mate Christus er in toegelaten wordt. Het hart zoekt dan weer den broeder in z'n medemensch. Maar gelukkig, ook de angst, de onrust en onvrede verdwijnt, want Hij brengt de hemel in het hart, de stilte, de rust. Mist gij deze dingen lezer, zoek ze bij Christus. Ook kan ik U raden ergens naar een Baptiste-kerk te gaan, want daar predikt men niet het Christendom, maar den Christus. Worde Uw hart een Bethlehem.

Haarlem. J. v. d. SCHORS.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jezus en Zacheüs.

Luk. 19 : 1—10.

Les voor Zondag 24 Januari 1932.

De geschiedenis, die wij nu behandelen, gebeurde eveneens op de reis van den Heer Jezus naar Jeruzalem, en wel in de toenmalige schoone stad Jericho, waar Herodes een prachtig paleis had en de aanzienlijken van Jeruzalem een groot deel van het jaar vertoefden. Vooral Herodes had al het mogelijke gedaan, om Jericho tot een der schitterendste steden van Palestina te maken.

Er waren verschillende schouwburgen, ook waren er vischvijvers en een renbaan. Het was een echt luxe, wereldsche stad met vele wereldsche genietingen. Van verschillende kanten kwamen hier te Jericho de karavanen bijelkander, vóór ze verder naar Jeruzalem gingen. Beschrijf, hoe het dus gewoonlijk erg druk en levendig was in de breede straten. Als een loopend vuurtje ging het door de stad, dat de Profeet van Nazareth in aantocht was. Klein en groot, rijk en arm was in opwinding en verdrong zich om Jezus. Men stond

schouder aan schouder, en velen hebben zeker een verhooging opgezocht, om Hem maar goed te zien. Zelfs op de daken zullen er menschen zijn geweest.

* * *

Voor welke menschen is het in het gedrang het lastigst? Voor de kleine personen.

Onder hen, die op straat den Heer Jezus niet hadden kunnen zien, omdat zij klein van persoon waren, bevond zich ook de chef, de overstė van de tolgaarders, Zacheüs, een aanzienlijk en rijk man. Zijn dagelijksch werk was, van de vele tollenaars te Jericho, die heel wat inbeurden door de rijke karavanen en de geneeskrachtige kruiden, die in de omgeving groeiden, waarvan belasting moest worden betaald, op zijn beurt de gelden in ontvangst te nemen en dan verder af te dragen naar Rome voor de keizerlijke schatkist. Dat was een invloedrijke en winstgevende betrekking. Toen ook hij van de komst van Jezus hoorde, liep hij vlug een eind vooruit op den weg, die aan de kanten beplant was met wilde vijgeboomen, en in een daarvan klom Zacheüs, die op een der sterke, dicht bebladerde takken een goede uitkijkplaats vond. Van hieruit tuurde hij of hij Jezus niet kon ontdekken.

* * *

Jezus is de groote Menschenvisscher gebleven tot aan het einde. Hij zocht en Hij vond altijd en overal menschen, die uitzien naar vrede. Toen Hij Zacheüs zag, wist Hij welk groot verlangen in het hart van Zacheüs woonde. Zacheüs wilde Jezus slechts zien, zonder verder aanspraak op Zijn vriendschap te willen maken, en nu biedt de Heer Jezus zich aan als zijn gast. „Ik moet heden in uw huis blijven!" „En hij haastte zich en kwam af, en ontving Hem met blijdschap". Hij begreep, welk een volheid van vergeving en welk een rijkdom van genade daarin voor hem lag.

* * *

Dat verwekte natuurlijk groot opzien, dat Jezus nu het huis van een tollenaar binnenging. Vooral de Farizeërs ergerden zich weer geducht. „Daar ziet men het toch maar weer duidelijk, dat Jezus geen echte profeet is! Hoe kan men nu zoo met tollenaars en zondaars omgaan!" zullen zij gezegd hebben.

Zacheüs wist ook heel goed, dat om zijnentwil Jezus gesmaad werd. Maar hij wil bewijzen, dat de Heer niet tevergeefs bij hem kwam. Waarover zouden Jezus en Zacheüs met elkaar gesproken hebben? Toch over het koninkrijk Gods en het volgen van Jezus, nietwaar? Zacheüs is een aandachtig toehoorder geweest. Hij zag zijn eigen leven, zooals hij tot dusver geleefd had, duidelijk voor zich. Hij heeft gehoord den roep tot bekeering en hij weet ook, wat Jezus denkt van den mammondienst der tollenaars. En hij komt tot het heerlijke maar soms zoo moeilijke besluit, te breken met het oude leven en van nieuws te beginnen, mét Jezus. Hij maakt zich los van alles waardoor hij tot dusver gebonden was. Zijn halve vermogen behoort vanaf dezen dag aan de armen, en als hij op onrechtvaardige wijze iemand benadeeld heeft, geeft hij het vierdubbel weder. Moest de Heiland niet terecht dit huis binnengaan, waar zaligheid geschied is?

Geen huis in geheel Jericho scheen minder geschikt, om Jezus, op Zijn reis naar Jeruzalem, te herbergen, dan dit huis van den overste der tollenaren. Maar Jezus *moet* in dit huis vertoeven, want Hij is gekomen, om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was.

Ongetwijfeld waren er reeds heel wat bezoekers in dit huis geweest. Uit andere Schriftgedeelten weten wij, dat vooral rijke en voorname menschen, vrienden en bekenden uitnoodigden voor maaltijden en gezellige avonden, zooals dat tegenwoordig ook nog in verschillende kringen de gewoonte is. Maar geen bezoek heeft ooit zulke gevolgen gehad dan dit. Van verdere familieleden van Zacheüs weten wij niets. Maar wellicht zijn ook zij voor Jezus gewonnen. „Dezen *huize* is zaligheid geschied".

* * *

„Waar Jezus komt, daar zegent Hij!" zegt een bekend lied. Dat was reeds menigmaal gebleken. Wijs daarop. Hij kwam bijv. meermalen bij Maria en Martha, waar Maria al spoedig het goede deel koos. Hij kwam bij Jaïrus en wekte daar het dochtertje op.

In vele gevallen werden degenen, waar Jezus in huis kwam, Zijn discipelen en discipelinnen.

Jezus wandelt niet meer op de aarde als voorheen. Maar toch komt Hij daar, waar Hij uitgenoodigd wordt. Daar zegent Hij! Daarom vragen wij om Zijn komst door het gebed in de Zondagsschool, in de kerk, thuis voor het eten en voor het naar bed gaan.

En vooral ook als er ziekte is. Hij wil zoo graag, dat wij Hem aanroepen. Ziekte en zorg drijven ons menschen soms uit tot Hem. En als er nog geen vrede in het hart is, als de zonde ons kwelt, o, juist dán moet Hij bij ons zijn. Zoek dán uw hulp bij Jezus, uw Helper en uw vriend!

Zacheüs werd, wat zijn naam beteekent, n.l. een *reine*. Rein van de zonde, door de vergeving van Jezus, door het geloof in Hem.

Oude geschriften weten mede te deelen, dat Zacheüs een leerling van Petrus werd en later het ambt verkreeg van opziener (bisschop) van Cesarea.

In de dagen van Josua werd een ontzettende vloek over Jericho uitgesproken, (Jos. 6 : 26) hetwelk in 1 Kon. 16 : 34 bevestigd wordt.

Maar nog eens: Jezus neemt de zondaars aan, want tenminste in dit tollenaarshuis van de palmenstad geschiedt zaligheid.

Tracht dat vooral goed in te prenten, dat Jezus de zondaars aanneemt.

D. G. B.

UIT DE GEMEENTEN

's-GRAVENHAGE. Woensdag 16/12 hadden wij als gem. Zangver. „Gode zij ons lied", onder leiding van den WelEd. Heer R. Hof Jr. het voorrecht een zanguitvoering te geven voor de leden der gemeente en ook voor vele buitenstaanders. Reeds weken van tevoren had onder biddend opzien tot God de voorbereiding plaats. Ons vertrouwen op Hem is in deze niet beschaamd geworden, gezien de gevulde zaal met een dankbaar hoorend publiek. Het enthousiast applaus na ieder gezongen lied, was het bewijs van genoten zegen. Verschillende personen gaven zich op als begunstiger tot steun onzer vereeniging.

Dat de Eeuwigheid de vruchten van deze avond openbaren moge is onze bede.

Secretaris,
J. KROES.

STADSKANAAL. Den 9, 10 en 11 Dec. werden door onze gemeente Evangelische samenkomsten gehouden te Musselkanaal en Nieuw Buinen. De wintertijd immers is zulk een gelegene tijd voor dergelijken arbeid. En wij wilden langs dezen weg zoo gaarne bereiken hen, die zelden of nooit met de blijde boodschap van het Evangelie in aanraking komen. Maar hoe ze te bereiken. Adverteeren? Aanplakbiljetten? Zeker, de gelegenheid in dezen is groot en wij mogen dankbaar zijn, dat we er gebruik van kunnen en mogen maken, maar . . . . zijn het geen hulpmiddelen. Er wordt in dezen slechts een geldelijk offer gevraagd. Vraagt de Heiland niet meer van ons? Vraagt Hij niet onze geheele persoonlijkheid? En wij gevoelden, ons eigen ik moet op het altaar, zij het dan ook ten koste van zelfovergave en strijd. En juist dit is zoo moeilijk. Biddend werd dan ook deze zaak den Heere opgedragen en Gode zij dank, een paar dagen voor de samenkomsten, daar werden broeders en zusters bereid gevonden, zich door den Meester te laten zenden. Twee aan twee werd er op uitgetrokken en de omwonende inwoners bezocht, met de vriendelijke uitnoodiging, om eens te komen luisteren. En de uitkomst? God neigde de harten en was aan de uitnoodiging gehoor gegeven, zoo, dat onze kerkgebouwen meer dan gevuld waren.

De samenkomsten stonden onder leiding van onzen br. voorganger Ds. J. W. Weenink. Voorts waren op verzoek tot ons overgekomen de broeders Ds. J. van Dongen en Ds. J. Hekhuis. En wij mogen zeggen, ze zijn in ons midden geweest met een rijke boodschap van genade en verlossing, die overtuigend door de rijen van de toehoorders ging. Gods kinderen werden bemoedigd in hunnen arbeid en versterkt in het geloof en waar wij bovenal dankbaar voor zijn, wij mochten arme verlorene zielen zien komen aan de voeten van Jezus om een eeuwige verlossing te vinden.

Broeders en zusters, wij werden klein onder zooveel zegeningen. Maar Gods geest bleef doorwerken. De Zondag hieropvolgende werd door ons jeugdwerk haar 3de Propaganda-avond gehouden. Aan plm. 400 jonge menschen werd door woord en lied, opstel en toespraken andermaal de weg des Heils bekend gemaakt, de dienst van Jezus aanbevolen en ook hier

mochten wij twee jonge menschen zien henenvlieden naar de Kruisheuvel van Golgotha, om rust te vinden voor hun vermoeide harten.

Van deze dingen melding te mogen maken, ze doet ons goed. Wij zijn verheugd en dankbaar. God is zoo goed.

Tot welk een heerlijke taak heeft onzen Heiland ons toch geroepen. Als gemeente door haren arbeid Zijn Naam uit te dragen, Hem te verheerlijken en groot te maken. Hem aan te prijzen als de beste Vriend van tijd en eeuwigheid.

Mogen wij maar steeds geschikt bevonden worden tot dezen arbeid. Gedenk ons in dezen in uwe gebeden. Wij vragen het van U om Jezus' wille.

Met hartelijke gemeentegroet, P. S.

LEESTAFEL

Achtste Kerstboek. Uitgave van G. F. Callenbach, te Nijkerk.

Gij vindt in de bijdragen voor dit Kerstboek weer een groote verscheidenheid. Het is op goed papier gedrukt waarop de illustraties uitstekend uitkomen. Keurig geïllustreerd is het artikel van Herman Hana: Het bloemstuk in de schilderkunst. Het artikel: Reisherinneringen, van M. A. M. Renes-Boldingh, is eveneens met scherpe opnamen verlucht. Tegenover de eerste bijdrage, een medidatie van Dr. W. H. Gispen, staat een reproductie van H. Lerolle: De aankomst der Herders.

Twintig schrijvers en schrijfsters hebben voor dit achtste Kerstboek een bijdrage geschreven in proza of poëzie en over zeer verschillende onderwerpen. Hoe verblijdend is het, dat dergelijke lektuur komt in den breeden kring van hen, die van Callenbach hun leesboeken betrekken!

Wij bevelen dit Kerstboek gaarne aan.

L.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie.

Gaarne zag ik onderstaande regelen opgenomen in ons weekblad „De Christen". Over het onderwerp „Wie wel en wie niet tot het Avondmaal mag worden toegelaten", is reeds meer geschreven en zou ik gaarne mijn meening onder de aandacht der lezers brengen.

Bij voorbaat dank ik u voor de plaatsing.

Hoewel sinds jaren Baptist, ben ik vroeger opgevoed in Vrij Evangelische kringen en heb daar den Heiland leeren vinden als mijn Verlosser en Zaligmaker. Van mijn 18e tot mijn 42e jaar heb ik onder die broeders en zusters het Avondmaal genoten en kennelijk ondervonden, dat de Geest Gods krachtig in ons midden werkte.

Meer dan eens hebben we ervaren, dat de Heere onze gebeden niet alleen hoorde, maar ook verhoorde. Velen hunner zag ik sterven in de zekerheid des geloofs, dat de Heiland, als Hij straks weerkomt met de bazuin, hen zal opnemen in Zijne heerlijkheid omdat zij Hem hier op aarde hebben liefgehad. Onder hen was ook mijn vader, die vóórdat hij stierf, ons uit de Heilige Schrift voorlas, dat hij daar Jezus zou zien, die hij hier 50 jaren had gediend.

Mij dunkt, als Baptist twijfelen we daar toch niet aan!

Maar nu een ernstige vraag, waar ik ook ernstig over nadacht.

„Met wie heeft de Heiland het Avondmaal genoten en ingesteld?"

'k Hoor u reeds opmerken „met de apostelen". Natuurlijk.

Maar waren die ook gedoopt zooals wij, in den naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes? Immers neen; want zij werden gedoopt door Johannes, nog vóór de Heilige Geest was uitgestort.

Er is dus een wezenlijk verschil in doop met ons die ook in naam des Heiligen Geestes gedoopt worden.

Wanneer nu bij ons iemand komt met het verzoek, met ons den dood des Heeren te mogen verkondigen, die alleen gedoopt is in de naam des Vaders en door opvoeding en omstandigheden waaronder hij opgroeide, niet dat inzicht in de Schrift heeft zooals wij, zouden wij als Baptisten hem dan niet tot het Avondmaal toelaten? De Heiland deed dat wel!

Als de Heiland het Avondmaal ingesteld heeft, dan spreekt Hij verder niet over de vorm of voorwaarden, ik kan het tenminste in mijn Bijbel niet vinden. Wel geeft Hij voor Zijn hemelvaart aan de jongeren het bevel „het evangelie te prediken aan alle menschen" en lezen wij dat „die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet geloofd zal hebben in het volbrachte werk van Christus, die zal verdoemd worden". De Heer spreekt niet meer over doopsvoorwaarden of vormen als voorwaarde om mede aan te zitten in het Koninkrijk des Vaders. Matth. 26 : 29.

Ik ben wel eens bang, dat wij als Baptisten met den doop te ver doordrijven. Het betoog van de apostel Paulus in het begin van 1 Cor. 1, vat hij in het 17e vers ongeveer samen in de opmerking, „de Heere heeft mij niet gezonden om te doopen, maar om te prediken".

Wij gelooven allen, dat er straks zullen komen van Oost en West, om met den Heere aan te zitten in het Koninkrijk der Hemelen, ook niet-Baptisten. 'k Hoop dat in ons orgaan De Christen eens iemand duidelijk uiteenzet, wie wel of wie niet tot het Avondmaal toegelaten mogen worden, het is voor mij een ernstige vraag.

Het is immers niet de tafel der gemeente, doch de tafel des Heeren, waar het hier om gaat.

Uw broeder in Christus,
R. BOOTSMA.

Hengelo (O.), 15 Dec. '31.

MEDEDEELINGEN

Nog eens: De Zondagsschoolroosters!

Verschillende Zondagsscholen hebben reeds roosters besteld, andere bestellingen verwacht ik nog. Maar vriendelijk verzoek ik zoo mogelijk onmiddellijk te bestellen, opdat u ook intijds in het bezit kunt komen van de roosters. Per giro-nummer kan ook besteld worden en verdient zelfs de voorkeur. De roosters kosten 6 cent per stuk franco per post. Mijn nummer is 151970.

Door gebrek aan tijd heb ik niet de rooster voor het geheele jaar ineens gereed kunnen maken. Daarom zend ik voorloopig D.V. enkel het 1e kwartaal 1932, en in de loop van het 1e kw. de rest.

Zou ik die Zondagsscholen, die geen roosters bestellen, (doordat misschien „De Kindervriend" voor dat doel gebruikt wordt), maar wel de Zondagsschoollessen in „De Christen" gebruiken, mogen verzoeken mij dat even te willen berichten? Bij voorbaat vriendelijk dank!

G. BOURITIUS,
Radstakeweg 26. Deventer.
Gironummer 151970.

Laatste verantwoording

van de ingekomen bijdragen voor het opgerichte gedenkteeken voor wijlen Ds. N. van Beek.

In dank ontvangen van de Gemeente te: Muntendam f 28.10; Apeldoorn f 10; Workum f 6; Hoogezand f 5.70; Groningen f 12.50; Nw. Weerdinge f 4.

Verder een aantal bedragen van Particulieren die verzocht hebben hunne namen niet te noemen en persoonlijk zijn bedankt. Door de ingekomen gelden waren wij in staat alle gemaakte kosten te dekken.

Het Bestuur der Gemeente te 's-Gravenhage is erkentelijk voor de medewerking van zoo velen die, gedreven door sympathie en liefde voor wat Ds. van Beek voor ons Baptisten heeft gedaan, haar in staat hebben gesteld een blijvende herinnering op diens graf te kunnen aanbrengen.

Namens de Gemeente te 's-Gravenhage,
F. H. DE RUIJTER, Secretaris.

Hamburger School.

Ontvangen van:

Gem. en Jongel. Ver. te Foxhol	f 15.50
Gemeente Sneek	- 25.—
„ Leeuwarden	- 25.—
Jongel. Ver. „	- 10.—
H. H. O te D.	- 5.—
Gemeente Nw. Pekela	- 45.80
Leden en vrienden der gemeente Groningen	- 66.90
Jac. v. d. S. te A.	- 20.—

Hartelijk dank.

Leeuwarden, J. VISSER, U.-P.
v/d Kooystr. 16 Postrek. 167305.

EXTRA KERSTNUMMER
VAN HET WEEKBLAD DE CHRISTEN

ONDER REDACTIE VAN
Ds. J. W. WEENINK
STADSKANAAL

Avondstemming aan de zee van Tibérias

Winter in het park van het kasteel te Horn.

De Spiegel Gods

.... en het Woord is vleesch geworden en heeft onder ons gewoond. Joh. 1:14.

Lukas' Kerstverhaal is als een schilderij, die men eenmaal gezien hebbende, niet meer vergeten kan.

Johannes verzwijgt, wat Lukas zoo breedvoerig teekent. Zijn verhaal spreekt niet tot de verbeelding.

Johannes laat ons de dingen van boven zien; hij wil inzicht geven. Lukas maakt ons tot getuigen van hetgeen er in den Kerstnacht gebeurde, maar dan voegt Johannes zich bij ons en vraagt: verstaat ge ook, hetgeen ge daar ziet en hoort? En zoolang we ons daarvan geen rekenschap hebben gegeven, baat ons de Kerstboodschap niet. „Kom hooger op!" roept Johannes ons toe, als hij ons heeft leeren vragen naar de beteekenis van den Kerstnacht.

Wat in Bethlehem gebeurde, was het grootste wonder: God werd mensch.

Dat kunnen we op geenerlei wijze vatten.

Steeds heeft men getracht, dit wonder weg te verklaren.

Men heeft het daardoor getracht te vernietigen, dat men de Godheid van Jezus ontkende. Hij zou wel ver boven ons verheven geweest zijn, maar toch niet wezenlijk anders dan wij.

Dit komt hier op neer, dat God niet in genade tot den mensch zou zijn neergedaald, doch dat de mensch tot God zou zijn opgeklommen.

Niet minder ernstig wordt dit wonder van de tegenovergestelde zijde bestreden. Men gelooft niet metterdaad ten vólle, dat God mensch geworden is. Men verklaart het Evangelie, alsof het maar zoo scheen, dat Jezus een mensch was. De Schrift aanvaardt in haar diepen eerbied voor dit wonder het mensch-zijn van Jezus ten volle. Ze zegt slechts, dat Hij zonder zonde was. En daarmede is gezegd, niet, dat Zijn menschheid niet echt, maar dat zij niet k r a n k was.

De bestrijding van de volle menschheid van Jezus komt voort uit vrees voor het wonder. Maar of de bestrijding nu inzet bij de Godheid of de menschheid van Jezus — ze is voor onze zaligheid even gevaarlijk.

„Zooals de mensch is, zoo denkt hij."

Onze gedachten uiten zich in onze woorden, zoodat we in onze woorden onszelf geven.

„Het Woord is vleesch geworden".

God gaf ons in Christus zichzelf.

Jezus was zich dat bewust: Die Mij gezien heeft, heeft den Vader gezien.

In het Vaticaan zijn zalen met schitterende plafondschilderingen van Michel Angelo. Nu heeft men in elk dier vertrekken een tafel geplaatst, die ingelegd is met één stuk spiegelglas. Rondom die tafel staan banken, en nu kan men zittende, voor zich in den spiegel het werk bewonderen van den grooten kunstenaar.

Het Woord is vleesch geworden — Jezus is de spiegel, waarin we den hoogen God kunnen aanschouwen.

Want: het Woord is vleesch geworden en heeft o n d e r o n s g e w o o n d.

Jezus deelde volkomen in ons leven, en al het lijden, daaruit voortvloeiende, droeg Hij in liefde.

Zou het zonder beteekenis zijn, dat Johannes niet spreekt van wonen, maar van tabernakelen? Is tabernakelen niet zinrijker? Leidt dit de gedachten niet naar den tijd, toen God onder Israël in de woestijn woonde in een tabernakel?

De profeten spraken van een tijd, dat God andermaal onder Zijn volk zou wonen, maar dan in rijker, dieper zin.

En dat is vervuld in Christus. Het lichaam van Jezus was de tabernakel, waarin God onder ons gewoond en Zijn heerlijkheid getoond heeft.

„Wij zagen Zijne heerlijkheid", zegt Johannes, als hij aan Jezus denkt. En Paulus verklaart hetzelfde: We aanschouwen de heerlijkheid des Heeren a l s i n e e n s p i e g e l. Maar dan voegt hij er aan toe, wat het resultaat daarvan is: we worden naar hetzelfde beeld veranderd.

Ziende op Jezus zien we God en worden van onreinen heiligen en van zondaren Gods kinderen.

Waarom?

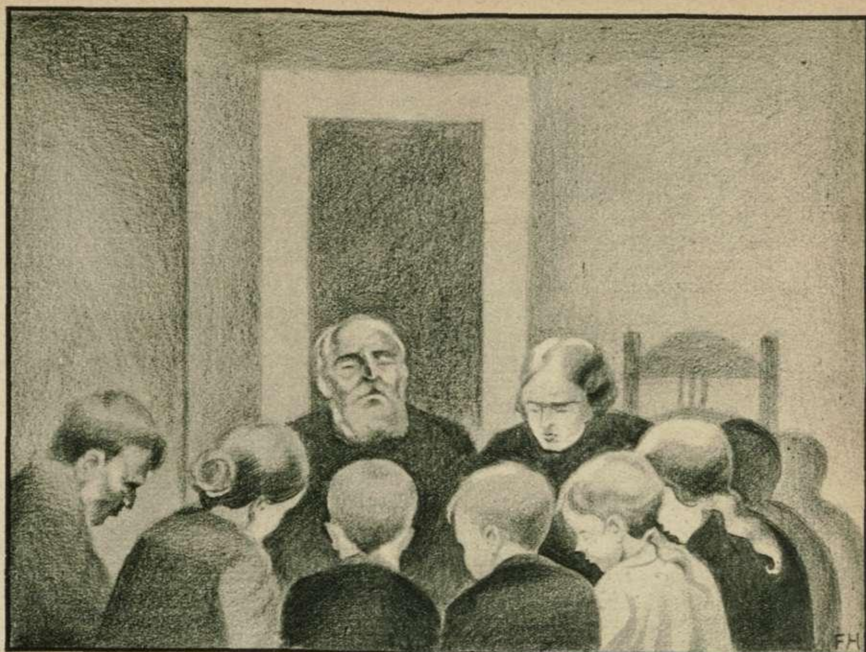
Jezus is de Bron van genade en waarheid.

Hij is niet de Wegwijzer naar de Poort, waar ge doorheen moet gaan, maar zèlf de Poort. Leg voor Jezus slechts het masker af, en de genade-en-waarheid stroomt door Hem uw leven binnen en vernieuwt u. L.

GERED

EEN KERSTVERHAAL

NAAR 'N WARE GEBEURTENIS VERTELD

....*en in innig en warm gebed beval de dominee de Hendrikhoeve en haar bezitters aan in de hoede van den Almachtige.*

Het was Kerstavond. Beneden in het dal luidden de klokken en boven in de bergen maakten jong en oud zich gereed naar het dorp af te dalen om Kerstfeest te vieren.

Wanneer over een uur de klokken weer begonnen te luiden, zou de dienst beginnen.

In de pastorie stond de grijze predikant voor het raam van zijn studeerkamer en sloeg met groote blijdschap de voorbijgaande kerkgangers gade.

„Moeder, ik geloof, dat zij uit alle berghoeven beneden zijn. Alleen boer Hendriks is er nog niet en hij is anders altijd de eerste. Zou hij ditmaal niet komen? Hij woont het verst weg en ook moet hij het moeilijkste pad langs, terwijl er bovendien veel sneeuw ligt, wat in jaren niet gebeurd is."

„Boer Hendriks komt wel, reken daar maar op!" antwoordde de predikantsvrouw lachend en maakte de theetafel gereed. „Waarom zou ik anders zoo'n groote pot thee hebben gezet, als zij nu zouden wegblijven? Maar dat zal wel niet gebeuren! Zijn zes veelbelovende spruiten zullen hem wel niet met rust laten. Voor de kinderen zou het geheele feest bedorven zijn, als zij niet naar het dorp mochten om Kerstfeest te vieren. Peter, de oudste, zeide laatst nog, toen wij over de dikke sneeuw en het slechte weer spraken: „Vader, en ik behoef niets met Kerstmis te hebben, als wij maar naar het dorp mogen om daar Kerstfeest te vieren." Maar hoor! Is er al niet drukte bij de deur? — Ja, hoor! daar zijn zij! — Hartelijk welkom, boer Hendriks en vrouw Hendriks, en alle anderen, groot en klein! Komt maar gauw binnen en drinkt een warmen kop thee, want de klokken zullen direct wel weer beginnen te luiden."

Beleefd groetend kwam boer Hendriks de kamer binnen met zijn zes kinderen, knecht en dienstmaagd.

„Hartelijk dank, mevrouw, wij zijn dan maar zoo vrij. Wij storen dominee toch niet?"

„O neen — Hendriks; wij hebben al lang op je gewacht," antwoordde de predikant vriendelijk. „Maar waarom kwamen jullie ook zoo laat?"

De boer werd ernstig en schoof verlegen op zijn stoel heen en weer.

„Ja, dat is een eigenaardige zaak, en u zult er mij misschien om uitlachen. — Toen wij straks op den gewonen tijd van boven zouden vertrekken, kreeg ik het merkwaardige gevoel, dat ik voor ditmaal beter deed thuis te blijven. Wel tienmaal heb ik mijn stok in de hand genomen en ook weer in den hoek gezet, tot eindelijk mijn vrouw ongeduldig werd en vroeg wat dat toch voor inbeeldingen waren. Want sinds onheuglijke tijden heeft de familie Hendriks met Kerstmis niet ontbroken en nooit was er op de eenzame verlaten hoeve iets gebeurd. Toen wilde ik mij niet belachelijk maken en ben met de mijnen vertrokken. Maar ik gevoel mij nog steeds niet op mijn gemak en liefst zou ik den pas afgelegden weg onmiddellijk weer terug gaan. Als ik niet zeker wist, dat Frans de Wilde nog een jaar in het tuchthuis te zitten had, dan zou niets mij kunnen weerhouden onmiddellijk huiswaarts te keeren. Neem mij niet kwalijk, dominee, dat ik u lastig ben gevallen met mijn kinderachtige gedachten."

„Waarom kinderachtig, beste vriend?" zeide de predikant ernstig. „Zulke onverklaarbare gevoelens zijn dikwijls niet zonder beteekenis. Maar ik weet een goed middel om ze onschadelijk te maken. Komt, laat ons bidden, dat de Heer u en uw goed in Zijn bijzondere bescherming neme."

Dankbaar zag de groote, sterke boer den predikant aan. „Ja, als u dat wilt doen! Ik geloof zelfs ook, dat de Bewaarder Israëls ten slotte een betere Bewaker is van mijn have en goed dan ik."

Aandachtig knielde hij met de zijnen neder en in een innig en warm gebed beval de dominee de Hendriks-hoeve en haar bezitters aan in de hoede van den Almachtige.

Diep ademhalend, als van een zwaren last bevrijd, stond de boer op. „Zoo, nu is het weer goed en de beangstigende gedachten van straks zullen mij bij de viering van het Kerstfeest niet meer storen. Mijn hartelijken dank, dominee! Ja, het ware gebed is in alle omstandigheden een uitkomst. En nu geloof ik, dat wij maar naar de kerk gaan. Hoor! daar begint het net voor de laatste maal te luiden."

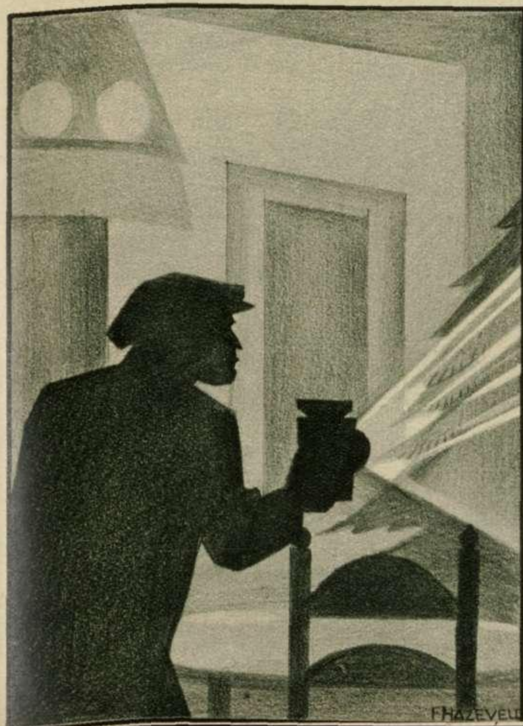
De predikant knikte. „Ja, het is tijd. Nu dan, met God kerkwaarts en we zullen een gezegend Kerstfeest hebben!"

Enkele minuten later zaten allen in de helder verlichtte kerk en zongen met de bijeenvergaderde gemeente met blijde harten de heerlijke oude Kerstliederen.

Ondertusschen was het op de hoeve niet zoo eenzaam gebleven, als de boer dacht.

Toen de druk pratende en soms zingende schare, die den berg afdaalde, niet meer gehoord kon worden, kwam uit het bosch een donkere gestalte te voorschijn en spoedde zich naar de hoeve.

„Allemaal weg, net als altijd. Ik wist het en zou geen beter moment om mijn plannen uit te voeren kunnen bedenken. Wat zei die [illegible]

Hij had plotseling de gewaarwording, dat hij niet meer alleen in de kamer was [illegible]

vader, als wij terug komen, worden dan de lichtjes van den kerstboom aangestoken?" — Nu, wacht maar, ik zal jullie wel een licht aansteken, dat je er voor altijd genoeg aan hebt! — Haha! Wat zal de wraak zoet zijn! Eindelijk, eindelijk, is het zoo ver, dat ik het boer Hendriks betaald kan zetten. Altijd, altijd heeft die akelige kerel mij dwars gezeten! Maar nu zul je voor al je valschheid boeten, want die vier jaar tuchthuis, enkel om dat beetje wild heb ik aan jouw schijnheiligheid te danken. Geen mensch had het anders kunnen bewijzen, dat ik het was, die den houtvester een kogel in zijn ribben schoot. En nu aan het werk!"

Met deze woorden opende de ongure man de schuurdeur, die slechts met een houten pin afgesloten was. Met één slag had hij den hem woedend tegemoet springenden heemhond onschadelijk gemaakt en drong zoo de boerderij binnen. Hij scheen met het een en ander hier goed op de hoogte te zijn, want in een oogenblik had hij een grooten hoop houtkrullen gevonden. „Zoo, dat zal wel genoeg zijn", lachte hij valsch. „Daarmee staat in enkele minuten de geheele hoeve in lichte laaie. Dan heeft Frans ook Kerstmislol! — Maar wacht, daar komt mij wat in den zin! Als ik eerst nog even een bezoek bracht aan de geldkist! Ik kan op reis genoeg gebruiken!"

Vlug wierp hij het hout op den grond en ging met de stallantaarn in de hand naar de woonkamer, waar de boerin alles reeds voor het Kerstfeest in orde had gemaakt.

Maar nu gebeurde er iets eigenaardigs.

Was het misschien in het zelfde oogenblik, dat beneden in het dorp de grijze predikant voorging in gebed?

In elk geval, toen de misdadiger den drempel had overschreden en in het zwakke licht van zijn lantaarn den Kerstboom zag staan, overviel hem op eens een huivering, zooals hij nog nooit in zijn leven had gevoeld.

Hij had plotseling de gewaarwording, alsof hij niet meer alleen in de kamer was. Met geweld probeerde hij die onaangename gedachten van zich af te schuiven, maar het ging niet. Toen hij nochtans naar de plaats wilde gaan, waar de boer zijn geld bewaarde, gevoelde hij zich door onzichtbare handen vastgehouden. Sidderend liet hij zich op een stoel neervallen; hij sloeg zijn handen voor het gezicht. Want hij dacht ineens aan hetgeen hij vroeger wel eens gehoord had, dat een heirleger van engelen de wacht houdt over de rechtvaardigen.

Ja, het kon niet anders zijn. God zelf beschermde de Zijnen met hun eigendom! Hoe zou hij, de niets ontziende Frans, anders ineens zoo zwak en moedeloos kunnen worden?

En een vermoeden van de almacht en alomtegenwoordigheid des Heeren kwam over hem, en nam de ziel van den zondaar gevangen.

Minutenlang zat hij sidderend op dezelfde plaats, terwijl in zijn hart een geweldige strijd gestreden werd.

„Heere God! Heere God! erbarm u mijner!" schreeuwde hij opeens luidkeels en liet zich op de knieën vallen.

Toen boer Hendriks na het vroolijk gevierd Kerstfeest weer met de zijnen thuiskwam, schrok hij niet weinig, toen hij zijn getrouwen hond doodgeslagen vond en alle deuren open.

„Wat is hier gebeurd? O, mijn gevoel vanmiddag!"

„Kijk, vader, wat zit daar aan de deur vast!" riep plotseling de jongste zoon en gaf den vader een uit een schoolschrift gescheurd blad papier, waarop met onhandige krabbels geschreven stond: „Vergeef mij, boer Hendriks! Ik wilde je bestelen en je huis en plaats in brand steken, maar een heirleger engelen des hemels bewaakte je hoeve! — Ik ga weer naar het tuchthuis, waaruit ik ontvlucht ben. God zij mij, armen zondaar, genadig! Frans de Wilde."

Diep bewogen liet de boer het blad papier zakken.

„O Heere, hoe wonderbaar verhoort Gij onze zwakke gebeden! Lof en eere zij Uw heerlijken naam! Komt kinderen, laat ons den Heere, onzen God en Heiland voor Zijn genadige bewaring danken en laat ons ook voor dien armen zondaar bidden, dat hij zich bekeere van zijn booze wegen."

Deventer G. BOURITIUS.

Als 't wintert.

De Baptisten en het Alcoholisme

Wat is alcoholisme? Alcoholisme is een verderfelijke volksgewoonte om alcoholische dranken als genotmiddel te gebruiken. Het gaat bij het alcoholisme niet alleen om het misbruik, maar evenzeer om de gewoonte van het gebruik.

Baptisten zijn geheelonthouders en tevens drankbestrijders.

Alcoholisme en christendom, alcoholisme en kerk, alcoholisme en drankbestrijding zijn onderwerpen, waarover in den regel te weinig gesproken wordt, omdat men er te weinig over denkt. Zeer velen zijn er, die onopgemerkt en onbewust hebben leeren buigen voor het zoo onschuldig uitziend dranksysteem. Bij elke gelegenheid, die zich voordoet in onze christelijke maatschappij, drinkt menigeen onnadenkend in alle deugd en eer z'n glaasje mee, en onberispelijk matig, nooit onbekwaam door een teveel, „geniet" men, wat flesch of kruik, door vriendelijke hand aangeboden, biedt. Ze denken niet aan de alcoholmacht, die daarin zijn schepter zwaait.

Toen de Heilige Geest ons hart opende, heeft Hij tot ons geweten gezegd, dat wij medeplichtig zijn aan het groote alcoholkwaad, indien wij — zij 't ook uiterst matig — zouden drinken. Daarom hebben wij Baptisten terwille van onzen zwakken medemensch ons vrijwillig verplicht, gedrongen door de liefde van Christus, om geheel van het alcoholgebruik af te zien. Kan het anders, als we stil staan bij de wereld van ellende, die van dag tot dag door den drank over duizenden gezinnen, over landen en volken wordt uitgestort? Wanneer we er oog voor gekregen hebben, hoe een zee van zedelijke verwildering, van geestelijken achteruitgang, van lichamelijke verwoesting, van financieele ruïneering, honderden als slachtoffers doet omkomen. 't Smart ons, dat velen niet inzien, hoe ze door hun onnadenkend meedrinken zich er ook onnadenkend toe laten overhalen een voorzichtig matigheidsverdrag te sluiten met de hel, die door kroegstelsel en drinkgewoonten, welke alleen bij de gratie der matige drinkers bestaan kunnen, haar prooi grijpt en vasthoudt en menschenzielen voor tijd en eeuwigheid ten gronde doet gaan. En omdat ze het niet zien, en velen het niet zien willen, denken ze er niet bij, als de hand het glas omvat. En omdat ze er niet bij denken, of er niet bij denken willen, spreken ze met een grap over die wonderlijke christen-geheelonthouders, die niet weten, wat lekker is en goed.

Het is zoo jammer, dat in godsdienstige kringen soms nog door kerkeraadsleden het matig gebruik van alcoholica wordt verdedigd en nog wel op bijbelsche gronden. Jezus zegt: „Zoo iemand achter mij wil komen, die verloochene zichzelven en neme zijn kruis op en volge mij" (Matth. 16 : 24). Er wordt gepraat over hen, die zich schuldig maken aan drankmisbruik. Dàt noemt men zonde, terwijl men zelf van tijd tot tijd gemoedelijk een glas presenteert of neemt zonder te denken aan hen die na het eerste glas steeds weer hebben gegrepen naar het volgende. Maar die houding openbaart weinig van den Geest van Christus. „Daarom zijt gij niet te verontschuldigen, o mensch! wie gij zijt, die anderen oordeelt, want waarin gij een ander oordeelt, veroordeelt gij u zelven, want gij, die anderen oordeelt, doet dezelfde dingen" (Paulus). Elke dronkaard in een christelijke omgeving is een aanklacht tegen christenen die verzuimen Christus in hun leven te laten zien. Wijlen Dr. Abr. Kuiper schreef over den alcohol in „De Heraut": „Vooral de drank is een vloek en een plage geworden, die zich als een vampier om het lichaam onzer maatschappij slingert en haar beste levensbloed vergiftigt en uitzuigt." Prof. Dr. A. van Veldhuizen schreef voor eenige jaren: „De drinkgewoonten vormen de ergste kwaal, die knaagt aan ons volksleven. Het is de volkszonde bij uitnemendheid." En Dr. J. H. Gunning zegt van het alcoholisme: „Hoe meer iemand het volk in zijn waarlijk bitteren nood leert kennen, hoe meer hij den gevloekten drank als den vruchtbaren vader van tallooze ellenden te zien krijgt. En het is mij waarlijk een raadsel, dat nog altijd zóóvele christenen het gebruik van bedwelmende dranken kunnen en durven verdedigen."

Zal ik u nog uitspraken noemen van onzen grooten ds. Spurgeon, John Bunyan, enz.?

Me dunkt genoeg hierover. Is het daarom niet dringend noodzakelijk, dat de gansche kerk leert inzien, dat ze van Godswege geroepen is om te strijden tegen het ziel- en lichaamverdervende alcoholisme? De liefde van Christus moet ons ook tot dezen goeden strijd dringen. Wat doet gij? Geef antwoord op deze vraag. Een eerlijk antwoord.

Mede-christenen, wat doet gij om het lijden door het alcoholisme veroorzaakt te verzachten? Duizenden in ons geliefd vaderland zijn door de alcoholslang gebeten. Ontelbaar velen zijn slaven, die zich dood drinken in het vuurwater, dat in de hel werd uitgevonden. Niet te beschrijven is het leed dat geleden wordt in het gezin van den dronkaard. Hoevelen zuchten in de gevangenis als levend begravenen: „De drank bracht mij hier!" Hoeveel alcoholisten eindigen hun diep treurig leven in een gevangenis of krankzinnigengesticht. Hoevelen van dezen waren met schoone geestesgaven begiftigd, maar ach! Zij lieten zich leven en leefden zelf niet. Hoeveel armoede, ongelukken, ziekte en lichaamszwakte wordt door den drankduivel gebracht. D. H. Morris, voorzitter van de Automobile Club, schrijft: „Drinkt niet! Bedenkt dat negen tienden der ongelukken overkomen aan automobielen, die worden bestuurd door beschonken chauffeurs." En hoeveel verborgen smart is er ook in de gezinnen van de fatsoenlijk matige drinkers. Is het drankvraagstuk niet een voornaam bestanddeel van het arbeidersvraagstuk?

Dat de bron van heel de drankellende in de kweekschool zit, willen de matige drinkers maar niet toestemmen. „Een enkel glaasje mag geen kwaad," roepen ze fier uit en toonen het onschuldigste gezicht van de wereld, maar is niet elke dronkaard een leelijke puist op dat onschuldig gezicht?

Men beweert, dat er in ons kleine land een staand leger van dertig duizend dronkaards is. Dit is wel erg, maar met 25 jaar wijzigt zich dat cijfer in dertigduizend dronkemansgraven, en dan is het staand leger uitgestorven!?

't Mocht wat, dan is er een nieuw.

Laten nu de matigheidsmannen ons eens zeggen, waar dat nieuwe leger vandaan komt?

't Is zoo helder als glas: 't kwaad zit in de kweekschool. Ruim de kweekschool op en het is weldra met de drankellende uit.

Werd er niet matig een glas genomen,
Er zouden m'n leven geen dronkaards meer komen.
Matig drinken is de trap
Tot den rang van dronkenschap.

Muntendam. J. HEKHUIS.

Credo!

Zacht sterrelicht heeft me tot Je geleid, Jesukind. Dat nu de armpjes naar me uitstrekt in onbewuste beweginkjes.

Een lange, barre reis heb ik ondernomen, gevaren van de woestijn getrotseerd, om Je ademtochtjes te hooren, Je fluweelen handjes te streelen, het nederig stallelicht te zien weerspiegelen in Je donkere oogjes.

Ik ben moe, maar rust nù uit.

Ik ben moe en duisternis houdt mij ontsloten. Mijn worsteling naar Licht gaf mij niets dan wonden en zwarten, zwarten nacht!

Gebroken ligt de harp, vóórdat de Harmonie weerklonk; uit de vingers gegleden zijn passer en hoek, vóórdat het symbool der Eénheid voltooid en het in de chaos mijner gevoelens orde kon scheppen.

Om *niet de zieletrilling — de geestesspanning!*

Wanneer ik droom over Jouw toekomst, weigert Fantasie in andere tinten haar penseel te doopen dan in goud en teêre nuances.

Gelukkige! De Almachtige zal Je beschermen, de Hemel voor Je openstaan! — Maar Jesukind, hoe zal Je kùnnen begrijpen en troosten den teleurgestelde, den afgetobde?....

Jesukind, bange vragen — folterende twijfel rijzen in mijn hart!

....

'k Zie tranen aan Je lange wimpers hangen....
Jesukind, ik geloof!!

C. BRANDT.

EEN HANDJEVOL HERINNERINGEN

UIT HET LEVEN VAN EEN ZEVENTIGER

Als de overledenen van voor vijftig jaar thans hun oogen eens konden openen en het druk verkeer op onze straten en wegen en in de lucht aanschouwen en de wonderbare veranderingen onzer leefwijze waarnemen, dan zouden ze haast denken in dien tusschentijd naar 'n andere planeet verhuisd te zijn.

Wij, die dit tijdperk mee doorleefden, hebben alles geleidelijk zien ontwikkelen, zoodat het ons niet vreemd voorkomt. Intusschen zijn we ons ten volle bewust van het feit, dat er in ons persoonlijk leven veel veranderd is. Voor een halve eeuw jong en vlug en vol moed de toekomst tegengaande, thans oud en stram en met zorg vervuld voor de dingen, die op til zijn.

Na een 37-jarige werkzaamheid als voorganger van de gemeenten Vrieschelo, Sneek, Nieuwe Pekela, Haulerwijk, Deventer en als reizend prediker van de Baptiste Unie genieten dominee en mevrouw Kuiper in de hoofdstad van ons land een welverdiende rust.

Wat mij betreft, de meest belangrijke verandering, die ik onderging, is de verandering mijns gemoeds door de wedergeboorte, zoodat de levende hope op een beter vaderland mijn deel werd. „Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar zoeken de toekomende."

Te midden van vrome menschen opgevoed, was ik mij al spoedig bewust, dat ik bekeerd moest worden, wilde ik niet voor eeuwig verloren gaan. Het kon mij echter niet duidelijk worden, hoe dat in zijn werk ging. Dank zij de vriendelijke bemoeiïng van een ijverig evangelist, kwam ik tot de overgave mijns harten aan den Heiland van zondaren.

Vóór dien waren de wereldsche genoegens mijn lust, terwijl de dienst van God mij een last toescheen. Thans werd de toestand omgekeerd: de wereld liet mij koud en ik kreeg vermaak in de werken van God, die aan mijn ziel het leven had gegeven.

Van jongsaf aan den kinderdoop gewend, schrok ik niet weinig, toen ik voor 't eerst de bediening des doops door onderdompeling bijwoonde. Ik vond dit eene dwaze nieuwigheid. Ze bereikte echter in mij, dat ik in den bijbel naar uitspraken zocht, die mijn meening rechtvaardigde. En wat ik niet zocht, vond ik. Het werd mij namelijk duidelijk, dat juist de kinderdoop het nieuwe en de doop der geloovigen naar het oude gebod des Heeren was, dat ik om Gode te behagen, gehoorzamen moest, wie en wat er ook tegen mocht zijn. Zoo werd mijn inwendige verandering naar buiten openbaar en sedert ben ik Baptist met heel mijn hart.

Nog vele andere veranderingen heb ik daarna beleefd, wat arbeidspositie en woonplaats betreft, die alle in meer of minder nauw verband staan met de eerstgenoemde. Nu wacht mij nog ééne groote verandering, n.l. de aflegging des aardschen tabernakels, om vervangen te worden door het eeuwig huis des hemels.

Ook die hope vindt haar steunpunt in die gemoedsverandering van vijftig jaar geleden, want daardoor kwam de zin van Christus in mijn hart, welke hemelzin is en in den hemel thuis behoort.

Hem alleen zij daarvoor eeuwig lof en eere!

Nog zeer goed herinner ik mij uit het begin van mijn optreden als evangeliedienaar een fatsoenlijke herberg in de nabijheid onzer woning, waar het vooral des Zondagsavonds heel onfatsoenlijk toeging. De jongelui uit den omtrek hielden daar hun gezellige bijeenkomsten, verbrasten daar hun geld, kregen daarbinnen hevige ruzie en gingen het daarbuiten uitvechten, waarbij dan de vensterruiten het hard hadden te verantwoorden en bloedige tooneelen plaats vonden. Wij besloten evangelische volkssamenkomsten te houden om de

betere plaats te verschaffen. Onze lampen lieten haar licht schijnen; onze Sankeyliederen weerklonken in het rond en de jonge menschen kwamen luisteren naar de eenvoudige toespraken van hen, die de *kracht Gods aan eigen* hart ervaren hadden, en 't gevolg was, dat verscheidenen van die jongelieden voor goed de herberg vaarwel zeiden en zich bij ons aansloten. Wij verheugden ons ten zeerste daarover, maar vreesden tevens dat de waard vanwege deze concurrentie ons niet zeer genegen zou wezen.

Toen wij evenwel 'n paar jaar daarna gingen verhuizen en afscheid namen van de buren, waarbij wij ook de herberg niet wilden overslaan, bleek 't, dat wij ons vergist hadden. Op onze vraag, of zij met ons vertrek niet zeer ingenomen waren, omdat wij hun de klanten hadden geroofd, kregen wij ten antwoord: „O neen, mijnheer! Wij verheugen ons over onze rustige Zondagavonden, die voorheen zoo rumoerig waren en ons menigmaal meer schade dan voordeel aanbrachten, maar wil men een herberg houden, dan moet men zich die ellende getroosten."

Zoo had dus het evangelie zelfs voor de herberg nog ten goede gewerkt.

In den tijd, dat mijn haren nog de tegenovergestelde kleur van de huidige vertoonden, moet ik zeker wel eenige overeenkomst met de Joden gehad hebben; althans de zonen Abrahams zelve meenden soms in me een hunner te zien.

Zoo reisde ik eens in Duitschland in gezelschap van eenige Joden in een zelfden coupé van den trein. Ik reikte enkele evangelische traktaten uit, die zij gewillig aannamen, maar weldra vroeg één hunner: Sie sind wohl ein Jude? (U is toch 'n Jood?)

Mijn antwoord was: „Ja, ein richtiger Jude!"

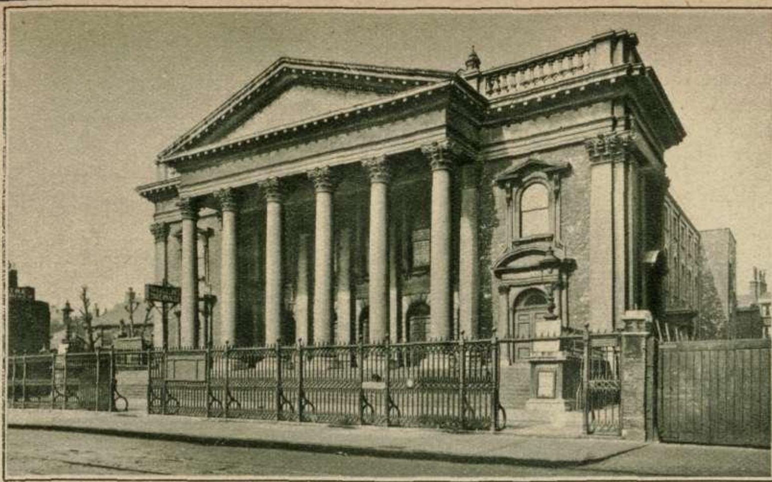
„Wie meinen Sie das?" (Hoe bedoelt u dat?) was de wedervraag, en ik ging hem uitleggen, dat de naam „Jood" van Juda afkomstig is, en Godlover beteekent, want moeder Lea zeide bij zijn geboorte, „Ditmaal zal ik den Heere loven!" „En", zoo ging ik verder, „omdat ik door het Evangelie van Israëls Messias de groote liefde van Israëls God heb leeren kennen, is het mij een behoefte des harten, Hem te loven en ik ben derhalve een richtige Jood."

Op mijne vraag, of zij ook zulke richtige Joden waren, antwoordden zij ontkennend, maar wanneer ik eens in hunne woonplaats zou komen preeken, dan hoopten zij de gelegenheid niet te verzuimen om naar het evangelie te luisteren.

Zoo had ik ook eens het genoegen op mijn gebed een Jodin genezen te zien worden van vreeselijke pijn. Op haar gejammer, dat bij de buren gehoord werd, nam ik de vrijheid, haar woning binnen te treden en daar zaten man en dochter gansch verlegen aan tafel, terwijl de vrouw des huizes op den vloer rondkroop, roepende: „O, mijn hand!"

De dokter had geoordeeld, dat als éénig redmiddel de hand moest worden afgezet.

Ik sprak hun van Abraham's God, bij Wien uitkomsten zijn tegen den dood en van Jezus, die in het Joodsche land zoovelen had genezen en nog alle macht had en vroeg, of ik voor hen zou bidden om uitredding. Men stond zulks gaarne toe en ik bad, om niet te ergeren, meer met Oud-testamentische dan met Nieuw-testamentische termen. En niet zoodra had ik het „Amen" uitgesproken, of de vrouw riep uit: „Ik geloof werkelijk, dat mijn hand al beter wordt." Inderdaad herstelde de hand spoedig en nooit heb ik dankbaarder menschen

De kerk van Spurgeon, gewoonlijk Spurgeon's Tabernakel genoemd.

De Tekst

DIE C. H. SPURGEON TOT DEN VORST DER PREDIKERS HEEFT GEMAAKT

Het was de eerste Zondag van het Nieuwe jaar. De wegen en velden waren met een dikke laag sneeuw bedekt en nog altijd joegen de vlokken, alsof haar spel nimmer zou ophouden.

De koster, op weg naar de kerk, vroeg zich herhaaldelijk af, of op zulk een wintermorgen iemand zich nog buiten zou wagen, maar hij kon er zich toch ook niet mee vereenigen, dat er op dezen allereersten rustdag van het jaar in het geheel geen godsdienstoefening werd gehouden. Hij schoof de grendels van de kerkdeuren weg en maakte de kachel aan. Tegen den aanvang van den dienst waren er ongeveer een dozijn bezoekers. Maar waar bleef de voorganger? Zij wachtten, doch hij verscheen niet. Hij moest van verre komen en was vermoedelijk verhinderd, omdat de wegen onbegaanbaar waren geworden. De ouderlingen zagen elkaar verlegen aan. Zij staken de hoofden bij elkaar en fluisterden, waarna een arme, magere man, een schoen- of kleermaker of iets dergelijks, aan hun bedwongen pleiten toegaf en het platform besteeg. Hij liet zijn oogen over de bijna drie honderd leege zitplaatsen gaan. Het gehoor bestond uit hoogstens vijftien menschen, die hij allen kende, behalve een knaap die zich bescheiden op een bank onder de galerij had neergezet.

Lieden, die de bezwaren van zulk 'n morgen weten te overwinnen, hebben recht op de beste krachten, die kunnen gegeven worden. Onze prediker nam zich dan ook plechtig voor om zijn uiterste best te doen.

Een marmeren gedenkplaat versiert heden ten dage de muur vlak bij de zitplaats op dezen sneeuwdag door dien knaap ingenomen. De inscriptie vermeldt dat hij op dien morgen op die zitplaats onder de galerij tot God werd bekeerd. Hij was toen slechts vijftien jaar oud en hij stierf op zeven en vijftig-jarigen leeftijd. Maar in den loop van de tusschen liggende jaren predikte hij het evangelie aan millioenen en werd hij van God gebruikt om duizenden en nog eens duizenden tot het kruis van Jezus Christus te leiden.

Charles Haddon Spurgeon.

Het was een blijde dag voor hemzelf en voor de geheele wereld, toen Charles Haddon Spurgeon den Heiland vond.

* * *

Sneeuw! Sneeuw! Sneeuw!

De jongen onder die galerij was op dien Zondagmorgen van plan geweest om een geheel andere kerk te bezoeken. Sedert zijn tiende jaar voelde hij zich ongelukkig telkens wanneer hij aan de onzienlijke en eeuwige dingen dacht. „Ik was vijf jaren lang aan de hevigste onrust overgeleverd geweest", zegt hij, „en ik dacht, dat de zon voor goed uit mijn hemel was verduisterd en ik zoo tegen God had gezondigd, dat er voor mij geen hoop meer was!" Hij bad, maar kreeg nooit antwoord. Hij beproefde elke kerk in de stad, maar niemand had een boodschap voor een jongen, die alleen wilde weten, wat hij doen moest om zalig te worden. Op den eersten Zondag van het Nieuwe jaar was hij weer op proef uitgetogen, doch had geen rekening gehouden met den sneeuwstorm. Vele jaren later zeide hij: „Soms denk ik, dat ik heden nog in triestige duisternis zou verkeeren, indien God niet zoo goed ware geweest om op den morgen van Zondag 6 Januari 1850 een sneeuwstorm te sturen. Toen ik op weg was naar een bedehuis en niet verder kon, wendde ik mij naar een binnenplaats toe en kwam in een Methodistenkerkje."

En zoo geschiedde het, dat op dien sneeuwmorgen een geïmproviseerde spreker een onbekenden jongen op een bank onder de galerij zag zitten.

En zoo gebeurde het ook, dat een in de war gestuurd programma regelrecht heenwees naar het Licht der wereld.

Wie houdt vol, dat twee kwaden onmogelijk het goede kunnen voortbrengen? Hij overdenke dit geval! Van hetgeen de lieden in de kerk zich aanvankelijk hadden voorgesteld, kwam niets terecht: de voorganger raakte ingesneeuwd. Van hetgeen de jongen onder de galerij zich aanvankelijk had voorgesteld kwam evenmin iets terecht: de sneeuwstorm belette hem om naar de kerk zijner keuze te gaan. En toch hebben deze beide kwaden aan iets wonderbaars heerlijke gestalte gegeven, want die in de war gestuurde plannen en programma's hebben een gebeurtenis doen plaats vinden, die het menschdom met onuitsprekelijk rijke zegeningen heeft gezegend.

* * *

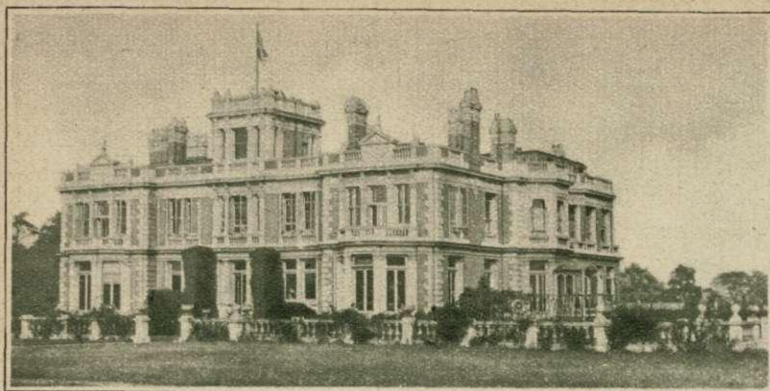
Sneeuw! Sneeuw! Sneeuw!

En het was hem, alsof zelfs de sneeuw den spot dreef met zijn ellende. Ze tartte hem onderweg naar de kerk. Elke maagdelijke sneeuwvlok, die voor zijn oogen dwarrelde en aan zijn voeten neerviel, herinnerde hem aan zijn eigen onreine en bevlekte ziel. „O, die erfzonde van mij en die verschrikkelijke ontheiliging!" riep hij met Bunyan uit, „ik was in mijn eigen oogen verachtelijker dan een pad. De zonde en de verdorvenheid borrelden uit mijn hart even natuurlijk op als water uit een wel. Ik dacht, dat het hart van ieder beter was dan het *mijne*. Bij het zien van mijn eigen weerzinwekkenden toestand verviel ik in wanhoop."

Deze woorden van den ziener van Bedfort weerspiegelden, zooals hij ons verteld heeft, volkomen zijn eigen verborgen en geestelijk verleden. En de reine, reine sneeuw maakte hem des te pijnlijker bewust een bezoedeld en verontreinigd mensch te zijn. „Ik achtte de conditie van alles, dat God geschapen had

Interieur van de kerk.

Spurgeon's College voor de opleiding van predikanten.

te verkiezen boven dezen geestestoestand. Ja, ik zou met blijdschap met een hond of een paard hebben geruild, want ik wist dat deze dieren geen zielen hadden, die onder den last van de zonde jammerlijk zouden omkomen, zooals dat met mij het geval zou worden."

„Keer op keer", zegt zijn zoon Thomas Spurgeon, „heeft vader mij verteld, dat hij in die eerste jaren zoo door den storm heen en weer gedreven en verslagen werd van wege zijn zonden, dat hij soms de dieren des velds en de padden langs den wegkant benijdde."

Zoo door den storm heen en weer gedreven! De storm, die op dien Januari-morgen om hem woedde hield gelijken tred met den storm in zijn binnenste.

Och of hij toch die blankheid, die zuivere onbezoedelde blankheid van de neerdwarrelende sneeuw mocht bezitten!

Sneeuw! Sneeuw! Sneeuw!

En van uit dit panorama van reinheid stapte de jongen in de kelderachtige schemering van het bijna ledige kerkgebouw. De stemming van zijn hart sluit zich geheel aan bij de bedruktheid van de ruimte en hij ging schuchter naar een zitplaats onder de galerij toe.

Hij zag de ouderlingen veelbeteekenend blikken wisselen en een weinig later met elkander confereeren. Hij keek nieuwsgierig toe, toen de geïmproviseerde prediker — een schoenmaker of iets dergelijks — zenuwachtig de treden van het platform besteeg. „Het was werkelijk een onzinnige man, zooals men wel eens zegt," vertelt ons Spurgeon, „hij moest zich wel aan zijn tekst streng vasthouden om de eenvoudige reden, dat hij niets anders had te zeggen. Zijn tekst was: „Wendt u naar Mij toe en wordt behouden alle gij einden der aarde". Hij kon de woorden niet eens behoorlijk uitspreken, maar dat deed er niets toe. Daar was misschien een sprankje hoop voor mij in den tekst, dacht ik, en ik luisterde alsof mijn leven gemoeid was bij hetgeen ik hoorde. Binnen tien minuten was de spreker aan het einde van zijn onderwerp. Toen merkte hij mij op. Hij wist blijkbaar dat ik vreemdeling was. „Jonge man!" riep hij, „*gij ziet er uit alsof gij ongelukkig zijt*". Nu, daarin had hij wel gelijk, maar het was mij nog nooit overkomen, dat men van het spreekgestoelte opmerkingen over mijn uiterlijk ging maken. Intusschen was het een goede tik, die raak aankwam. Hij vervolgde: „*En gij zult ongelukkig blijven* — ongelukkig al uw levensdagen, ongelukkig in den dood — zoo gij niet doet, wat mijn tekst zegt. Maar indien gij nu, op dit oogenblik, het woord van mijn tekst gehoorzaamt, zult gij redding vinden!" Daarop riep hij luide, zooals alleen 'n Methodist dat doen kan: „Jonge man, wend u naar Jezus! zie, zie, zie op Jezus!" Ik wendde mij op de plaats, waar ik zat, tot Hem en op hetzelfde oogenblik verdwenen al de wolken en rolde de duisternis weg en zag ik de zon! Ik had wel *dadelijk kunnen* opspringen om met den vurigste onder de weinige aanwezigen te zingen van het dierbaar bloed van Christus en van het eenvoudig geloof, *dat enkel op Hem staart*. Waarom toch had niemand mij dat eerder verteld! Op ernstige, hun eigen wijze zongen ze vóór het verlaten van de kerk een *Halleluja en ik zong het met hen!*"

Reine sneeuw overal!
En geheel onrein van binnen!
„Wendt u naar Mij toe en wordt behouden alle gij einden der aarde!"
„Dierbaar bloed van Christus..... eenvoudig geloof!"
„Ik zong een Halleluja!"

Sneeuw! Sneeuw! Sneeuw!

Het sneeuwde nog altijd, toen de jongen onder de galerij opstond en heenging.

De storm woedde onverminderd in kracht. En toch was de sneeuw niet meer dezelfde sneeuw. Alles scheen veranderd. „De liefde Gods werd in zulk een mate over mij uitgestort," zegt Bunyan en ook hier begeert Spurgeon zich diens woorden eigen te maken, „*dat ik zelfs aan de kraaien, die op de beploegde akkers* rondom mij waren neergestreken, het verkondigd zou hebben, indien ik wist, dat zij mij konden verstaan." En terwijl de jongen van onder de galerij dien morgen naar huis liep, lachte hij om den storm en de sneeuw, die bij zijn kerkgang hem bespot en gesard hadden. „De sneeuw lag hoog," zegt hij, „en het bleef sneeuwen." Doch ik moest voortdurend denken aan de woorden van David: „Wasch mij en ik zal witter zijn dan sneeuw." Het was mij, alsof de geheele natuur *volkomen harmonieerde met de heerlijke verlossing van zonde*, die door mij tot Jezus Christus te wenden en op Hem te zien in een oogenblik mijn deel werd!"

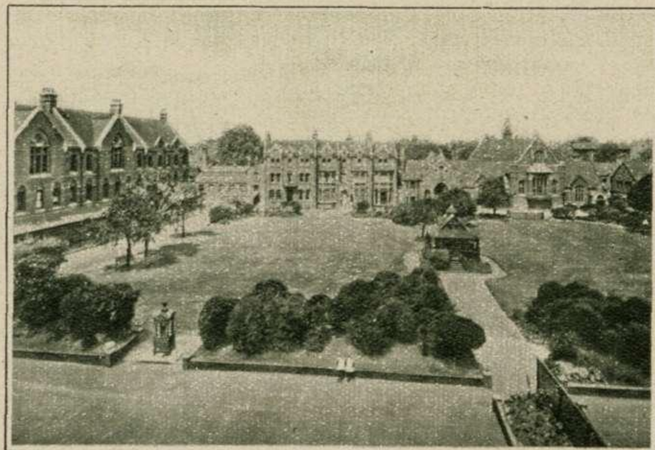
De spot van de sneeuw overal!
„Wendt u naar Mij toe!"
„Witter dan sneeuw!"
De muziek van de sneeuw!

Wendt u naar Mij toe en wordt behouden!

Ik wend mij tot mijn huisdokter om mij in geval van ziekte te helpen. Ik wend mij tot mijn winkelier om in mijn dagelijksche behoeften te voorzien. Maar tot wien moet ik mij wenden, wanneer mijn ziel in nood verkeert en om uitredding schreit?

„Wendt u tot Mij toe en wordt behouden!"

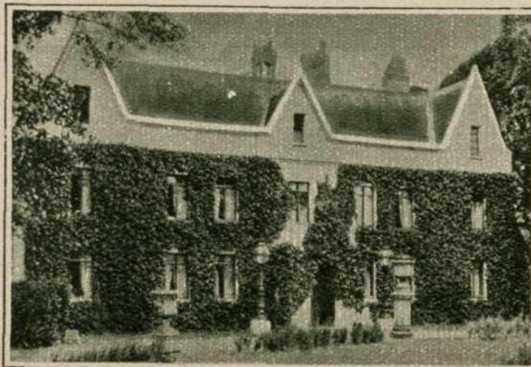
„Wendt u! Wendt u! Zie op Jezus," riep de leekepreeker dien Zondagmorgen uit.

Spurgeon's Weeshuis Clapham Road, Londen. 4800 weezen heeft het reeds voor het leven gevormd.

„Ik wendde mij tot Hem", zegt Spurgeon, „en ik heb Hem aangestaard, tot dat ik mijn oogen haast had weggekeken."

Gelukkig de prediker, die hoe ongeleerd ook, weet zulke verlangende en hongerige oogen te richten naar het eenige schouwspel in het gansch heelal, dat verzadiging schenkt!

Vacantieoord van de weeskinderen.

WEER THUIS

Het was een koude Kerstavond. De vader keerde juist uit de schuur in huis terug. Hij schudde de sneeuw van zijn schoenen, trad in de keuken en zette zich naast zijn vrouw neder, die bij het vuur zat te breien.

„Denkt ge er wel aan?" zoo fluisterde zij met nauw hoorbare stem, „het is heden een dag vol herinnering".

„Och, vrouw", antwoordde de man, „het is mij geen uur uit de gedachte". Het was een nacht gelijk aan dezen, dat hun dochter het ouderlijk huis had verlaten en nooit daarin was teruggekeerd.

„Vader", zoo zegt de vrouw met bevende stem, „zullen we nog eens samen voor ons kind bidden?" Beiden knielden neer en droegen hun afgedwaalde dochter onder tranen en zuchten op aan de zorg van den Goeden Herder. „Heer! red ons kind en breng het in de ouderlijke woning terug", snikten ze te zamen.

Op dezen Kerstavond was een der kerken in de stad met groen en lichten versierd. Een arm meisje, rillend van koude, was binnen geslopen. Achter in de kerk bleef zij schuchter staan. De spreker boeide haar en het gezongen lied riep oude herinneringen bij haar wakker. De predikant sprak van Hem, die millioenen eens zaligen zal en die zelf in een stal werd geboren om ons te doen zien, dat al is ons hart ook een stal gelijk, dat den Heiland niet verhindert om er zijn intrek te nemen en alles te vernieuwen. Zijn woorden troffen het arme meisje. Zij sloeg een blik in haar eigen hart. Wat voelde zij zich toch ongelukkig! Zou de heilige Jezus in haar onreine ziel willen komen?

Nu werd er een lied gezongen. Dat lied was haar bekend. In het lieve ouderlijke huis zong ze het vroeger dikwijls:

Hij werd, o heil, geboren voor mij.
O, wat een zalig lot!
Hij droeg mijn zonden, maakte mij vrij.
'k Zing daarom: Eere zij God!

De predikant daalde na afloop van den dienst van den kansel af en verliet het kerkgebouw. Het meisje naderde hem en vroeg: „Dominee, slaat dat: „Hij droeg mijn zonden en maakte mij vrij", ook op mij?" „Zeker," antwoordde de grijsaard, „als je aan Zijn roepstem gehoor geeft."

Hij nam haar mede naar een der kamers van de kerk en daar vertelde het afgedwaalde schaap haar geschiedenis, die vol was van zonde en schuld. „Zou God mij wel willen aannemen?" snikte zij.

„Gewis", antwoorde de leeraar, „kom, laat ons het Hem vragen."

En daar in dien kerstnacht knielden beiden neer en vond de Goede Herder het verdwaalde lam.

Toen zij naar buiten traden, zeide het meisje bij het afscheid: „Ik ga naar huis en, dominee, als mijn ouders mij zullen ontvangen, zal ik gelooven, dat God ook mijn schuld heeft vergeven."

Met wankelende schreden ging zij voort. Een hevige aanval van hoesten belette haar verder te gaan en toen zij vermoeid tegen een muur aanleunde voor steun en haar zakdoek tegen den mond drukte, was hij roodgekleurd van bloed. „Heere!" zuchtte zij, „geef mij kracht om thuis te komen."

Langzaam ging zij verder de Voorstraat in en sloeg aan het einde den hoek om en eindelijk, ja, daar zag ze een licht branden. Het arme kind wist niet, dat sedert zij het ouderlijk huis verlaten had, er elken nacht een licht achter de vensterruiten brandde. Het meisje naderde en opende de tuindeur en betrad den welbekenden weg, die naar het huisje leidde en legde de hand op de klink en . . . . trad binnen. Ware de huisdeur gesloten geweest, dan ware de verloren dochter wellicht hier op den drempel gestorven. Maar sedert zij was heengegaan, hadden vader en moeder de deur nooit meer gesloten.

Zonder een woord te spreken, zonder eenig geruisch te maken, kwam zij in de keuken. De oude hond begon te knorren, maar zoodra had hij niet de dochter des huizes herkend, of hij overlaadde haar met liefkoozingen. Zij zette zich bij het uitgedoofde vuur op den grond neder en viel eindelijk van uitputting in slaap.

Toen de moeder den volgenden ochtend beneden kwam, zag zij een hoop lompen voor den haard liggen, die zich bewoog en zij herkende in dit beeld van ellende haar eigen dochter.

„Johanna! Johanna!" riep zij uit, de armen met teederheid om het meisje heenslaande.

„Moeder! Moeder!" stamelde de dochter.

Meer kon zij niet zeggen; de tranen van berouw en van dankbaarheid verstikten haar stem. Daar naderden voetstappen; 't was vader. Niets gestrengs was er in zijn oogen te lezen. Met één blik begreep hij alles. Hij boog zich tot haar, nam haar in zijn armen en droeg haar in de slaapkamer en legde haar zachtjes op moeders bed.

Het arme kind wist niet, dat sedert zij het ouderlijk huis verlaten had er elken nacht een licht achter de vensterruiten brandde.

„Moeder! Vader!" fluisterde het meisje: „Hij droeg mijn zonden en maakte mij vrij!"

„Ja, ja, lieve! De Heiland heeft jou ook lief. Als uw ouders reeds zoo onbeschrijfelijk blijde zijn je weder te zien, hoe blijde zal dan de hemelsche Vader niet zijn, je weergevonden te hebben?"

Nog eens bracht de dochter met moeite de woorden uit: „Hij droeg mijn zonden, maakte mij vrij."

Het waren haar laatste klanken.

Na weinige oogenblikken verhelderde haar gelaat. De vrede Gods stond er op te lezen. Steunend op het offer van haar Heiland ging zij gerust de eeuwigheid in.

Geliefde lezer of lezeres! De deur van het Vaderhuis staat nog steeds open voor alle verloren zonen en dochteren, die wenschen terug te keeren. O, geloof het toch dat Gods Vaderarmen geopend zijn om u te ontvangen. Zeg, mijn vriend of vriendin, wat een heerlijk Kerstfeest zou het zijn voor u, als ge heden tot Hem de toevlucht naamt.

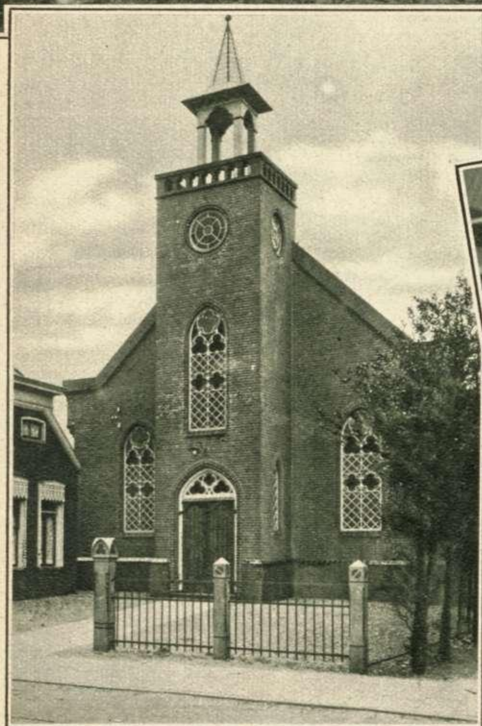
Harlingen, Kerstfeest 1931. v. D.

Zijn Geboorte

Hoe ligt het Vleesch geworden Woord daar neer,
Stil krijtend in de kribbe, als een kinde!
Hoe ligt Gods Zoon, des Vaders Welbeminde,
daar hulpeloos en zwak — als ik weleer!
Hoe krijt om zorg en voedsel onze Heer,
Die eenmaal heerschte over Englen in de
volheerlijkheid des Hemels, hooggezinde
en vreemd aan alle aardsche stofbegeer!
Verbijsterd sla ik 't grootsch gebeuren gade;
voor mij verkoos Hij 't arme aardeleven,
voor mij heeft Hij Zijn Glorie prijsgegeven —
Gods Eengeborene — voor mij, een made!
En wat kan ik in ruil voor 't offer geven?
Een schuldig hart!... Heer, neem het uit genade!

NELLIE.

De Kerk te Stadskanaal.

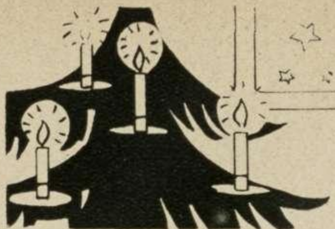
Van 4 tot en met 6 Juli vierde de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland haar 50-jarig jubileum te Stadskanaal, de bakermat van het Baptisme.

Geheel boven: Openluchtvergadering te Gasselter Nijeveen. Het schuurtje deed in 1845 dienst als kleedvertrek voor de eerste Baptisten, zijnde Dr. Joh. E. Feisser, Ned. Herv. pred., en zes volgelingen, die door Ds. Köbner van Hamburg in het open kanaalwater werden gedoopt.

Boven: Vergadering in de kerk te Stadskanaal.

Hiernaast: De overstroom vulde ook het bijgebouw dier kerk.

KERSTLICHT *in het* ZIEKENVERTREK

Ik heb geen mensch!

Dat was de klacht van een man, die 38 jaren tevergeefs op beterschap had gehoopt. Het is een aangrijpende klacht. Natuurlijk weten wij niet, wien of wie wij er om moeten beschuldigen. Misschien lag het aan den man zelf, want sommige menschen, zoowel zieken als gezonden, jagen door hun heele houding hun vrienden weg. Het kan ook aan zijn familie en bekenden hebben gelegen, want maar al te waar is het, dat de gezonden hen, die lang ziek zijn, licht vergeten. Maar wien de schuld er ook voor toekomt, ik vind het een aangrijpende klacht.

Nu zei deze man er nog iets bij (zie Evang. v. Joh. hfst. 5). Hij zei: „Ik heb geen mensch om mij te werpen in het badwater". Hij had niemand, die hem hielp. Ach, ik vrees, dat hij ook niet velen gehad heeft, die hem kwamen bezoeken. Was het anders geweest, dan was er allicht één gevonden, die bereid was om een tijd bij hem te blijven en hem te helpen.

„Ik heb geen mensch". Zoo zouden velen kunnen klagen, die lang ziek zijn. Maar ik hoop, dat zij het den gezonden niet al te kwalijk zullen nemen. Toen zij ziek werden, was er ergens in de samenleving een open plaats. Zij werden gemist. Maar later werd die plaats door een ander bezet, en nu mist men hen niet zoo erg meer. Verwijt het ons dan niet met bitterheid, als wij U soms vergeten, gij eenzamen, die zoo lang wordt beproefd. Doch roep gerust; laat door den een of den ander zeggen, dat gij eenzaam zijt. Dan komt gij ons te hulp. Gij helpt ons dan om de gemeenschap met U vast te houden. Want het mag niet zoo zijn, dat gij — behalve dan Uw naaste bloedverwanten — geen mensch hebt.

Ik kan de gezonden niet vrij spreken, indien zij de zieken vergeten. Zulk vergeten is zondig. Waarom zouden wij niet elken dag een paar minuten nemen om aan onze zieken te denken? En als we dat doen, dan zal zeer waarschijnlijk het gevolg er van zijn, dat we gaan overleggen, of we in den loop der week niet één of twee van hen eventjes kunnen opzoeken. Ik vertrouw, dat velen het tot daden zullen brengen, als zij maar in hun gedachten met hun zieken blijven meeleven.

Die opoffering wordt goed beloond. Er komt een lichtstraaltje in de slaapkamer, waar een zieke ligt. Er komt stille blijdschap in een eenzaam hart. O, en nog veel meer: Ik geloof, dat er een glimlach komt op Jezus' aangezicht. Het is mij, alsof Hij zegt: „Ik ben krank, en zij komen gedurig tot Mij."

En kan er iets beters zijn, dan des Heilands goedkeuring te genieten?

O, Hij bekommert zich veel om de zieken. Hij voelt hun pijn mee; hun lijden gaat Hem aan. Dat heeft Hij duidelijk gezegd in dat treffende woord in Mat. 25 : 41-45. Als wij gezond zijn, wijst dit woord ons op onzen plicht jegens de zieken. Maar als wij ziek zijn, dan is dat woord een geruststelling, ja een troostwoord is het. Hij wil ook in den lijdensweg zijn liefde betoonen en.... t o t o n s h e i l ons beproeven.

Dat wordt ook niet anders, als de ziekte lang duurt!! Neen, veelmeer komt het mij voor, dat zijn hulp aan den man, die geen mensch had, met voorbij gaan van de anderen, ons ook iets zegt van Jezus' liefde. Hij wist wel, dat die klacht in 't hart van dezen man leefde. Hij had geen mensch.... ha, hij had de toegenegenheid van Jezus. En Jezus is gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde.

En als het straks Kerstfeest wordt, o, dan wil Hij ook de eenzamen verblijden. Dat plaatst de gezonden voor hun roeping. Zij moeten 's Heilands handen en voeten zijn! Dat is een belofte voor de zieken. O, laat Uw harten open zijn, gij eenzamen, voor zijn troost. Ja, let op, hoe Hij gedurig bij U is, U nimmer vergeet en meer dan een kerstcadeautje voor U heeft. Want Hij geeft altijd zichzelf.

Zalig, die Hem liefhebben en in zijn liefde zich gedurig verlustigen.

K. REILING.

IN ZIJNE VOETSTAPPEN

Kerstnacht was 't, in dichte vlokken
Stoof de sneeuwjacht langs de paden,
Toen door 't bosch de goede koning
Wenzel en zijn schildknaap traden.

Donker was 't en moeizaam gingen
Troost zij brengen aan bedroefden,
Hulp aan armen in hun nooden,
Aan de kranken en beproefden.

Maar de schildknaap werd zoo koud;
Hij voelt zijn beenen gaan verstijven,
Straks begon hij te vertragen,
Spoedig zou hij achterblijven.

En de koning, die dit merkte,
Zei toen vriend'lijk: „Zet uw schreden
In mijn spoor, dan, o mijn page,
Zal 't u licht zijn voort te treden."

En, o wonder, zie, de sneeuw werd,
Waar des konings voeten traden,
Zacht gekleurd en warm, en vlug stapt
Nu de page langs de paden.

Christen, wilt gij veilig wand'len,
Volg dan 't voetspoor van uw Koning,
In uw denken, spreken, hand'len.
Eenmaal zeker brengt Hij u dan
In Zijn zaal'ge hemelwoning.

A.

Een oud gedicht, van verre gevolgd.

Krabbels van den Redacteur.

Donkere dagen voor Kerstmis! Weinig is het zonlicht, dat ze in hun schoot dragen. Veel de duisternis. Vertolken ze dit jaar niet nauwgezetter dan ooit de sombere conditie der wereld? Ook wij worden meegesleept door den maalstroom, waarin de volkeren drijven en de nood, dien wij tot nog toe op eenigen afstand hebben kunnen houden, zal menigten van eigen vleesch en bloed in zijn koude armen omsluiten. Mag er weelde zijn, zoolang er nog enkele eerlijke arbeiders armoede lijden? Mag er kaas gegeten worden, zoolang er zijn, die werken willen en geen brood hebben? Wij voelen deze vragen bij ons opkomen, als wij in de verte het Kerstlicht zien schijnen. De machine heeft niet alleen veel goeds tot stand gebracht voor de gemeenschap. Ze heeft ook het egoïsme gevoed en den broederzin vernield en een maatschappij vol scheidingen, tegenstellingen en wrevel geschapen. Zij is een instrument geworden, dat voor den enkeling arbeidt, niet voor allen. Wij, die elkander kwijt zijn geworden, moeten weer naar elkander toe. Zal de geest van liefde en barmhartigheid, die den rijken Heiland gedrongen heeft om arm te worden, onze harten niet geheel in bezit nemen? Laat ons toch nimmer vergeten, dat niet het koele verstand, die pleitbezorger onzer nalatigheden, maar de liefde den wil van Christus volbrengt.

* * *

De wereld is vastgeloopen op het materialisme en ongebreideld egoïsme. Een hausse kan haar misschien nog een keer optillen, doch dan is het om haar dadelijk weer los te laten en des te hopeloozer te doen stranden. Wat we bovenal in deze donkere tijden behoeven, is een nieuw besef van saamhoorigheid en moreele waarden. Menschen moeten in menschen broeders zien. En is dat besef niet onafscheidelijk verbonden met het geestelijke leven? De wereld is in den grond der zaak bankroet geslagen van wege haar ontstellend tekort aan geestelijk leven. Zijn machtige opwekkingen niet steeds de voedingsbodems geweest van broederzin en in laatste instantie van gemeenschapsbemoeiïngen ten behoeve van het zwakke en het vertredene? *Er moet leven, goddelijk leven komen, komen als een vloed.* En wie zijn de aangewezen dragers van dat goddelijk leven? Zijn wij, Christenen, het niet? Maar — helaas — hebben veler onzer, meegevoerd door het materialisme en egoïsme van hun tijdgenooten, wel mooie kerken gebouwd en tempelen voor de wetenschap opgericht en den schijn van godsdienst bewaard doch zelve groot gebrek aan goddelijk leven gekregen. O, als wij, Christenen, eens vervuld waren en overvloed van dat goddelijk leven hadden! Er zou een reveil geboren worden, welks zegen tot in de uiterste geleidingen van ons volk ging doordringen. Zullen wij, belijders van den Christus, — de vervulling van het goddelijk leven niet persoonlijk en gezamenlijk zoeken? Zoeken met al den ernst, die in ons is?

Daar ginds brandt het vredige, vriendelijke Kerstlicht! 't Is alsof het staande in een stikdonkeren nacht, dringend smeekt: „Op de knieën, gij allen, die den Heer vreest en gebeden: „verlevendig ons, opdat de gansche wereld zich in God verblijde!"

J. W. Weenink

ONBEVANGENHEID

Vindt u 't niet een mooi woord: onbevangenheid? De Génestet zegt ergens:

> Weer heb ik iets van 't vroolijk kind,
> Dat 't leven ziet in rozetint,
> Een korte, blijde morgen.

Aan dit kinderlijke denk ik, als ik mij een van de wonderlijkste evangeliepredikers voor den geest haal, dien ik ooit hoorde. Een jonge, ijverige zendeling in een van de Balkanstaten. Maar zulk een verregaande grappenmaker, dat hij niet alleen het publiek telkens deed schateren, maar ook de persoon, die hem vertaalde, zoo aan 't lachen maakte, dat ze niet meer kon. Men wrijft eens even over 't hoofd, niet waar? De diepe ernst, aan 't Evangelie eigen, en dan zoo. Hij vertelde, hoe hij eens vernederd was, en hoe goed dat voor hem geweest was. Een boerenleekeprediker uit de onbeschaafde streek, waar hij werkte, had hem bezocht en had hem met zijn manier van doen zoo te kijk gesteld tegenover zijn kennissen, dat hij in verwarring telkens bad, of dit nu het laatste was. Hij vergeleek zich met Naäman, die zich zeven malen in de Jordaan moest dompelen, en zuchtte telkens tot God: is dit nu de zevende doop?

Evenwel is hiermee de schildering van mijn lieven vriend (want lief was hij) niet voltooid. De helft van den tijd tusschen de grappen in was hij diep ernstig en treffend: de Geest werkte zoo in zijn woorden, dat aan het eind der samenkomst meer dan één ziel tot overgave kwam. Hij was ook in Palestina geweest, en de gevoelens, die hij vertolkte naar aanleiding van zijn bezoek aan het Heilige Graf zal ik niet licht vergeten.

Kan de lezer vrij staan tegenover zoo'n karakter en het waardeeren? Men bedenke toch, dat de Heilige Geest, die eenmaal door een lied dezen jongen man had aangegrepen, de karakters niet verandert, maar heiligt: van den natuurlijken aanleg gaat niets verloren, en zoowel in het overmatig sombere als in het overmatig humoristische menschenkind blijven de oude tonen overheerschen.

Men denke niet, dat alleen de oude op vaste paden wandelende kerken bezwaar zouden maken tegen een onbevangenheid als boven geschetst. Ik heb eens in een zeer vrijen kring de ervaring opgedaan, hoe te midden van veel zegen toch de leider de uitingen des Geestes aan banden wou leggen, en schikken naar z ij n geest. Een van de sprekers wist uit het heel gewone dagelijksch leven frissche en aardige voorvalletjes te vertellen en die toe te passen op het geestelijk leven. Zoo vertelde hij van een kind, dat zijn hand in een vaas had gestoken en om moeder riep, omdat het die hand er niet weer uit kon krijgen. Moeder deed het voor, hoe het de vingers moest strekken om vrij te komen. Ja maar, zei het kind, dan moet ik het dubbeltje loslaten, dat ik uit de vaas gehaald heb. Terwijl de spreker zoo aan den gang was, genoot 't publiek en lachte.

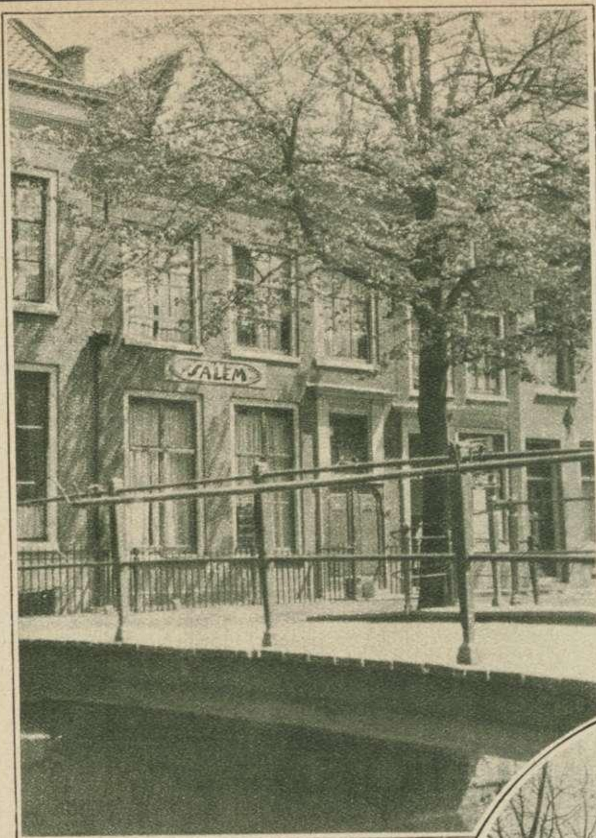
Na afloop van deze rede sprak de leider zijn spijt uit, dat de menschen zoo gelachen hadden: ze hadden den Geest (lees: zijn geest) verstoord. En als in volgende samenkomsten nog eens gelachen werd, klonk uit het publiek een ssst. Iemand had zelfs den moed te bidden, dat er een ernst in de vergadering mocht komen. Nog één stap verder, niet waar, en men gaat het hoofd scheef houden uit overvloeiende vroomheid.

Neen, mijn vrienden, de humoristen gaan niet altijd op de rozen, die ze wel altijd aan zichzelf en anderen zouden willen voortooveren. Laat ik andere karakters mogen aanraden uit dergelijke geestige toespraken het goede te onthouden en hetgeen hun onaangenaam is te vergeten. Dacht u, dat het voor mij zoo gemakkelijk is het andere uiterste te waardeeren: de prediker van de strakke lijn en van het diep, diep zondige van de menschelijke natuur?

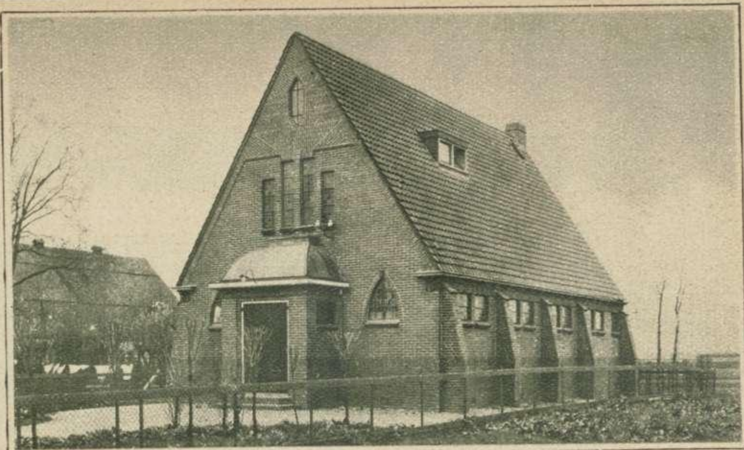
Maar ook hen moeten we waardeeren, als we in de gemeenschap des Geestes ervaren, dat hij ook in den Hof van Gethsemané, waar hij zoo dikwijls vertoeft, de overgietingen des Geestes beleeft, en in de donkere lanen zijns levens meer licht ontvangt, dan hij wel durft belijden.

Allen gegroet op deze nieuwe Kerstmis, medereizigers op den weg, waar de Heiland voorgaat, die ons immers „al den weg leidt". Kwinkeleert maar voort in de donkerste bastonen of in de hoogste trillers, het geheel van uw lied zal tot lof zijn van Hem, die was en die is en die komen zal. Hem zij de dankzegging en de aanbidding.

H.

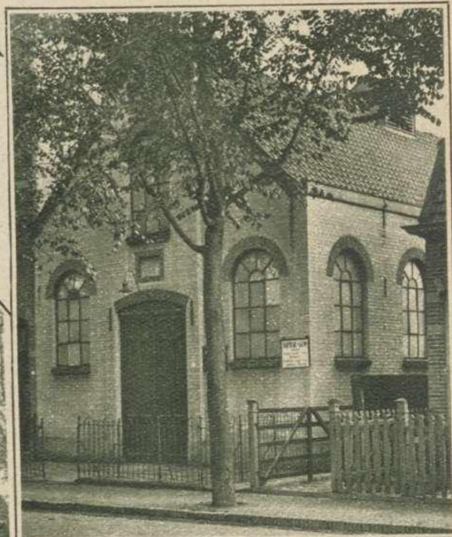
Haarlem.

Nieuw-Buinen.

Eenige
van onze

IJmuiden.

Emmererfscheidenveen.

Bedehuizen

Haulerwijk.

Delfzijl.

IJmuiden (interieur).

Hengelo.

HOE DORA GELUKKIG WERD

Wel, Johan! Ik kom je condoleeren met je verlies. Maar, man! je kijkt, alsof je mijn deelneming niet noodig hebt. Heeft Gerrit je misschien nog 'n goeden dienst bewezen? Het is anders geen kleinigheid je opgespaard Kerstfeestgeld ineens kwijt te worden door de slordigheid van zoo'n jongen. Was het mij overkomen, dan zou ik er vast en zeker een maand van streek over zijn, evenals dit het geval is door het verlies van mijn armbandhorloge. Wat sta je daar voor mij te lachen? Geef je er dan niets om?"

Ja, Johan scheen zich van zulke dingen als geldverlies, dat verreweg den meesten menschen 'n paar vervelende dagen bezorgt, weinig aan te trekken."

„Indien je geld in overvloed hadt," ging Dora bestraffend voort, „maar dat heb je niet! Je moet hier in het venster alle dagen hard pieken om wat te verdienen. Stel je voor: het was nog wel geld voor de Kerstdagen!"

„Je hebt gelijk, Dora! 't Was geld voor de Kerstdagen en ik veronderstel, dat het nog geld is voor de Kerstdagen, maar in handen van iemand anders," zeide Johan peinzend. „Ik hoop, dat iemand het gevonden heeft, die het noodiger heeft dan ik — een arme moeder bijvoorbeeld met eenige kleine kindertjes, die allen uitzien naar een Kerstverrassing, of een arm meisje, dat moeder zoo gaarne een paar warme flanellen of iets dergelijks op 't Kerstfeest cadeau wil doen. Moge het geld maar zijn aangekomen, waar het honger en koude beide verdrijft. Ik zie al een dozijn gezichten van ouden en jongen stralend van blijdschap voor mij, dank zij mijn verlies. Kan Jezus niet uit verlies winst voort brengen? Waarom moet ik nu, zooals jij bijvoorbeeld, gelooven, dat onze schade enkel en alleen schade is? Waarom zou ik mijn oogen sluiten voor de mogelijkheid, dat uit mijn verlies een wereld van vreugde in het leven is geroepen? Zie, Dora, dat is het, wat mij in een gelukkige stemming brengt."

Zij toonde Dora haar hand, waaraan de wijsvinger ontbrak.

„Hm! Hm! Hm!" antwoordde het meisje een weinig spottend, „zoo'n filosoof als jij bent! Maar daar is evenveel kans, dat je centen in den zak van een gierigaard terecht gekomen zijn als ergens anders. Het is bepaald gemakkelijk de dingen zoo te kunnen opnemen. Ik doe het niet. Ik kan het niet. Ik heb nog altijd hoop, dat ik mijn horloge terug vind. Ik moet het terug hebben, al zou ik daarvoor naar Keulen moeten kruipen;" en zij wierp haar hoofd driftig in den nek.

„Gisteravond las ik in de courant, dat er een armbandhorloge gevonden is. Ik heb heelemaal niet aan jouw horloge gedacht. Wacht! . . ."

Johan greep vlug naar een blad, dat onder zijn stoel geraakt was en zocht. „Hier is het Dora! 'k Geloof vast, dat het je horloge is. Lees maar eens."

En Dora las: „Gevonden een gouden dames-armbandhorloge. Terug te bekomen Groene steeg 22."

„O, Johan! Johan! Dit is mijn horloge, ik weet het heel zeker. Een stem van binnen zegt mij, dat het zoo is. Ik ga er dadelijk heen. Weet je waar de Groene steeg is?"

„In een van de armste gedeelte van de stad. Je loopt naar het Zuiderdiep toe, steekt de brug over, slaat links af en dan is het de derde of vierde steeg."

„Natuurlijk, zeg, moet ik een belooning aanbieden. Wat denk je hoeveel het moet wezen, Johan? Het is een kostbaar horloge. Oom Karel heeft het mij uit Amsterdam toegezonden. Zou een rijksdaalder genoeg zijn?"

„Ik denk, dat dat voldoende is."

„Wat hebben zulke menschen nu eigenlijk aan zulk een mooi horloge? Een rijksdaalder zal hun veel beter passen, vind je ook niet?"

„Misschien."

Dora liep haastig naar het opgegeven adres. „Wat een filosoof is Johan toch. Ja, zoo kun je het ook bekijken," mompelde ze. De gedachte, haar geliefd horloge weldra weer in de palm van haar hand te kunnen houden, gaf haar 'n gelukkig gevoel.

No. 22 in de Groene steeg was een oud en bouwvallig huisje. Een donkeroogig meisje, ongeveer van haar eigen leeftijd, kwam aan de deur, terwijl zij de beide punten van haar schort vast hield om de bladeren en stengels van papieren bloemen, die zij bezig was te maken bij elkaar te houden. Ze knikte Dora half verlegen toe en verzocht haar om binnen te komen. De tafel lag vol kunstrozen, alle even mooi. Het was waarlijk een pracht. Dora gaf een uitroep van bewondering.

„Och, wat zijn die beeldig!" riep zij in verrukking uit.

„Vindt u ze zoo bijzonder?" vroeg het meisje, „ik heb er zooveel onder handen gehad, dat ik het aardige ervan niet meer zie. Mijn broer verkoopt ze aan de huizen en op straat en mijn aandeel is, dat ik ze verkoopklaar maak. Een glimlach vertolkte haar gevoel van geluk.

„Ziet u, sinds moeder dood is, moeten wij samen doen wat wij kunnen," vervolgde zij.

„Woon je dan alleen met je broer?"

„Neen, Berta is er ook nog. Zij is de oudste en op het oogenblik weer in de fabriek. Ze is vaak verkouden en dan moet ze thuis blijven. Soms maak ik me bezorgd, dat ze 't niet volhoudt. Een enkelen keer heb ik haar plaats ingenomen, weet u, wanneer ze heelemaal niet kan, maar het valt mij niet mee. Zie eens!" Zij toonde Dora haar hand, waaraan de wijsvinger ontbrak. „Ik ben alleen maar geschikt om bloemen te maken."

Dora's oogen vulden zich met tranen van medelijden.

„Daar ben je waarlijk een kunstenaar in. Ik zou je het op verre na niet kunnen nadoen. Kijk eens, wat een prachtige theeroos! Ze mist alleen de geur maar, anders zou ze voor een natuurlijke gehouden kunnen worden. 'k Moet daar een stuk of wat van mee hebben. Zou je me een dozijn over willen doen?

„O, komt u om bloemen?" Het gezicht van het meisje verhelderde merkbaar. „Ik was al bang, dat u om het horloge kwam weet u! Van af het eerste oogenblik, dat ik u zag, meende ik zeker te weten, dat u daarom zich naar hier had begeven. Het is al geruimen tijd geleden, dat ik het heb gevonden. Een paar maal heb ik het geadverteerd, maar tot nog toe is de eigenares niet verschenen. Het is toch zoo'n prachtig horloge, echt om er jaloersch op te worden. Wilt u het eens zien?

Uit een la haalde ze het kleinood te voorschijn en reikte het aan Dora over.

„Wat dunkt u, zou ik het mogen houden, indien niemand zich als de rechtmatige bezitster aanmeldt. Mijn zuster moet elken morgen om zeven uur op het werk zijn en wij hebben geen klok, ziet u. Een enkelen keer is ze te laat gekomen en soms slaapt ze niet uit vrees, dat ze niet op tijd wakker wordt. Ik dacht, wat zou het heerlijk wezen, als ze een armbandhorloge had. Zondag is ze jarig, weet u. Wat zou ze opkijken, als ik haar dit horloge geven kon. O, ik voel mij nu al gelukkig als ik er aan denk, hoe haar gezicht zal stralen van blijdschap Ze heeft nog nooit een verrassing van me op haar verjaardag gehad. En ze is toch zoo'n goede zuster. Net als moeder zorgt ze voor ons. Maar zou ik het heusch mogen houden, als het niet wordt opgevraagd?"

Dora liet zich het uurwerk voorzichtig in haar hand leggen en bezag het zwijgend eenige oogenblikken. Haar oogen werden vochtig terwijl zij een edel besluit nam.

„Tob er maar niet langer over," antwoordde zij, „indien

je je vondst een paar maal in de couranten hebt aangekondigd en niemand is komen opdagen, zou ik niet weten, waarom jij het niet als eigendom moogt beschouwen. Ik zou tenminste mijn hart er niet mee bezwaren. Je zuster is er kostelijk mee geholpen en als ik jou was, zou ik het haar Zondagmorgen als ze nog te bed ligt, om den pols doen. Wat zeg je daarvan? En ik geloof, dat de eigenares er ook op gesteld zou zijn, dat je zuster het krijgt, vooral wanneer ze weet, hoe goed het haar te pas komt."

„O, wat ben ik blij, dat u er zoo over denkt. Ik hoop dat het niet slecht van mij is te wenschen, dat die het horloge verloren heeft, het nooit meer terug verlangt, maar indien ze het wil hebben, dan ben ik natuurlijk gaarne bereid het haar te overhandigen."

„Stel je maar geheel gerust," zeide Dora. „Er is al zooveel tijd verloopen en ik weet wel zeker, dat de eigenares er niet meer om komt. 'k Hoop van harte, dat je zuster er veel plezier van mag hebben."

Ze telde één gulden en vijf en twintig cent uit, een bedrag, dat, naar ze meende, ruim voldoende de onkosten van de advertentiën kon dekken. Ze wenschte het meisje een gelukkigen Zondag en een prettig Kerstfeest toe en spoedde zich met haar rozen naar huis. Onderweg zocht ze Johan nog even op. Haar wangen gloeiden en haar innerlijke vreugde straalde haar van het gezicht. Johan zag haar verwonderd aan en zeide: „Wie zou 't ooit hebben kunnen denken dat het terugvinden van een horloge een juffrouw zoo gelukkig maakt!"

„Neen Johan, dat is het heelemaal niet, maar ik heb vanmiddag mij zelf leeren kennen," antwoordde Dora gejaagd en zij vertelde hem wat zij in de Groene steeg gezien en gehoord had.

„O, Johan! Ik weet nu, waarom jij veel gelukkiger bent dan wij allen tezamen. Het is het brengen van zonneschijn in de levens van anderen, Johan! Ik weet nu ook, hoe je je gevoelt bij het verlies van je geld. De gedachte, dat mogelijk iemand het gevonden heeft, die het noodiger heeft dan jij, geeft je een heerlijke, gelukkige gewaarwording. De narigheid, die anderen bij zulk een verlies hebben, ken jij niet, omdat je gelooven wilt, dat een arme vinder er een blij Kerstfeest mee viert en jij gunt hem dat gaarne. Het geld is dus niet verloren; het werpt grootere vreugde af dan wanneer het niet verloren was geweest. O, Johan! Is dat niet de geest van den Heer en de zin van het Kerstfeest? Ik wilde wel dat alle menschen dat meer in beoefening brachten. 'k Gevoel me toch zoo warm en heerlijk van binnen juist alsof het grootste wonder in de wereld met mij is gebeurd!"

„En dat is ook met je gebeurd!" zeide Johan bewogen en drukte Dora de hand. T.

HET LICHT DES VREDES IN DONKER CENTRAAL-AFRIKA

KERSTFEEST TE YAKUSU

Door onze Zendelinge Mej. Geertruida Reiling.

Bruidstoet. — Mej. G. Reiling op den voorgrond.

Iederen dag, 5 dagen in de week, gaan de kleine en grootere kinderen naar school. Reeds maanden vóór Kerstfeest wordt er gevraagd, hoelang nog eer het Kerstfeest is. Al heel vroeg wordt er begonnen om de kleintjes van alles te leeren, wat ze met Kerstfeest zullen doen. Dan komen de ouders en vele, vele belangstellenden om de kinderen te zien en in hun en onze vreugde te deelen.

Verleden jaar was de groote dag Dinsdag 23 December. Al vroeg was ieder druk bezig. Alles moest goed schoon zijn. Het groote plein, waar we zouden te zamen komen, moest goed geveegd worden en een gedeelte van de timmermanswerkplaats moest een huis voorstellen, terwijl de werkplaats van de rietwerkers dienst moest doen als kleedkamer.

Maar niet alleen wij hier waren in actie, ook de kinderen en de moeders, want natuurlijk er moest flink gewasschen worden. Het ging toch niet aan om de nieuwe kleedingstukken door onbekende, maar daarom niet minder geliefde vrienden in Europa gezonden, met vuile handen aan te trekken. Dus schoon gewasschen en vol verwachting kwamen ze samen. De meesten ontvingen hun nieuwe kleedingstukken dadelijk en moesten dus zich zelf en anderen telkens weer bekijken. Allen zijn gereed. Daar wordt de bel geluid en allen stappen op maat en in de lijn naar hun zitplaatsen.

De banken voor de kleintjes staan aan de Oostzijde van het plein en de meesten zitten in de schaduw van een grooten boom, zoodat ze niet te warm worden. Honderden toeschouwers zijn bijeengekomen en aller stemmen vereenigen zich in het zingen van een bekend Kerstlied. Dan is het even heel stil en ieder buigt het hoofd om te danken en te aanbidden. Het Kindje in de kribbe is weer ieder jaar en overal de vreugdegever. En terwijl we denken aan deze vele ouden en jongen, dan is er een danktoon. Is het niet een reden om dankbaar te zijn, dat we hier met zoovelen op deze wijze samen mogen komen?

De kleintjes hebben een drukken morgen. Zij genieten en wij genieten mee. Zelfs de allerkleinsten laten ons zien en nieuws dezen keer is een muziekkorps. Al de spelers zijn onder 7 jaar, behalve Mevr. Chesterman, die dirigeert en begeleidt. Wij allen verblijden ons in de aangename geluiden. Anderen lieten ons zien, hoe verschillende dieren er uitzien en loopen, en wij zouden ons haast kunnen voorstellen, wat het uiterlijk van apen en olifanten moet wezen zonder de dieren zelf te zien. En hier krijgen we een andere voorstelling. Met belangstelling hebben de kinderen geluisterd naar de verhalen van Jozef en zijn broeders. En nu laten de kinderen het ons eens zien en hooren. Daar is een groep, die ons bij hetgeen ze bespreken doen weten dat ze Jozefs broeders zijn. Daar komt iemand hun een bezoek brengen en zoo volgen we al de verschillende gebeurtenissen, totdat eindelijk vader Jacob naar Egypte gaat. Deze voorstelling wordt gevolgd door eenige meisjes, die verschillende tafereelen vertoonen uit de reis van Christiana. Met aandacht volgen we haar in haar besluit en bijna bekruipt ons de vreeze, als andere vrouwen haar willen terughouden. We volgen haar tot zij met haar kinderen de reis begint.

Maar het wordt warm, te warm om nog langer in de zon te zijn en dus gaan we naar huis om in den namiddag te zien en te hooren, wat de jongens en meisjes voor deze gelegenheid hebben geleerd. Maar voor dezen keer hebben wij al onze aandacht bij de kleine kinderen en zijn zoo dankbaar en blij voor alles, wat ze geleerd hebben en voor alles, wat Kerstfeest nu beteekent voor hen.

Terwijl ik dit schrijf zijn we nog eenige maanden van het Kerstfeest verwijderd. Alle dagen komen meer dan 200 kleine kinderen in school en wij verheugen ons bij de gedachten welk een zegen zij straks zullen verspreiden met al hetgeen zij van school mee naar huis nemen.

Wanneer we straks weer denken aan het Kind in de kribbe, laten we dan ook denken aan de vele kinderen in de heidenwereld, die wij de Kerstboodschap trachten in te prenten. En laten we bidden voor hen en hun ouders, opdat beiden een

ONZE NATIONALE

WIJ ZIJN N. B. J. B.-ERS

Marschtempo

1. Wij zijn N. B. J. B.-ers, Die wijden hart en hand Aan God en Zijn Gemeente En aan jong Nederland. Als trouwe kame-raden Staan wij el-kander bij. En eischen op de jong'ren Voor Godes heerschappij. Godes heerschap-pij.
2. Onz' orders zijn: "Geen onrein Mag gaan uit uwen mond!" Al-leen het woord der waarheid En fier-heid 't allerstond! Gedraag u als Mijn rid-ders En doe een broeder-daad Aan vijand, vriend verdoolde Voor 't zonlicht onder-gaat! 't zonlicht onder-gaat!
3. Wanneer ons oog onz' Overst Ziet voorgaan aan de spits, Dan werpen wij ons schallend In 's werelds heetst geflits. Het liefdevuur diens Eénen Maakt ons als helden sterk, Doet strijdend ons vereend zijn In Zijn ge-ze-gend werk. Zijn ge-ze-gend werk.

Breed.

KOOR

In liefde saam verbonden, Met ju-bel in 't gemoed, Willen wij ieder toonen, Dat Jezus dienst is goed. Willen wij ie-der too-nen, Dat Jezus dienst is goed.

ONZE INTERNATIONALE

WIE WIL VOOR JEZUS CHRISTUS STRIJDEN?

1. Wie wil voor Christus Jezus strijden? Wie komt en sluit zich bij ons aan? Hem willen wij ons leven wijden, Steeds meer verbreiden Jezus' naam.
2. Laat ons de blijde boodschap brengen Van volk tot volk, van land tot land. Laat ons aan al-le menschen zeggen Wat wij ont-vingen uit Gods hand.
3. Laat ons door ons geloof dan toonen, Dat wij tot da-den zijn bereid. Dat Jezus onder ons wil wonen, Dat onze jeugd Hem is ge-wijd.

Hoort naar Gods stem! Op strijdt voor Hem! Treft ons ook spot, Trouw zijn wij God! Trouw zijn wij God!

Iets over de N. B. J. B.

Vele lezers van dit Kerstnummer zullen wel weten, wat de letters N.B.J.B. beteekenen. Maar ongetwijfeld zullen er meer zijn; die 't niet weten en die daarom recht hebben eerst haar beteekenis te vernemen, om dan ook wat te hooren over het werk daarmede aangeduid. N.B.J.B. is Nederlandsche Baptiste Jeugd-Beweging. Het ontwaken der Jeugd dat, vooral in den na-oorlogstijd, overal opvallend is geworden, is ook ons erf niet voorbijgegaan. Er valt sinds eenige jaren een opleving van allen jeugdarbeid in de gemeenten te bespeuren. Niet weinig heeft daartoe de arbeid van onzen Baptisten Jeugdraad bijgedragen, die middelen gevonden heeft om vooral de rijpere jeugd uit onze gemeenten met elkander in aanraking te brengen. Die Jeugdraad staat aan het hoofd der N.B.J.B, zoodat deze Beweging niet het karakter draagt der zoogenaamde vrije bonden, maar tot hier toe in zekeren zin een trek van religieuze jeugdzorg aan zich heeft. Toch wil dat niet zeggen, dat de spontaneïteit onder de jongeren zelf ontbreekt of ook maar gering is. Integendeel. Alle besluiten en regelingen van den Jeugdraad zijn tot hier toe gedragen geweest van door groot enthousiasme van nagenoeg de geheele Baptiste jeugd.

In de N.B.J.B. kan worden gezien een nieuwe beleving van het Baptisme zelf in Nederland. Er is een tijd geweest, dat het Baptisme een stil, zich nauwelijks toonend plantje was op de godsdienstige erve. Dat is in het laatste tiental jaren anders geworden en wordt steeds meer anders. Niet het minst wordt dit opgemerkt in de N.B.J.B.

Haar jaarlijksche conferentie, die in 1931 te Groningen werd gehouden, gaf daarvan het bewijs. Daar werd elke vergadering bezocht door een getal jonge menschen, dat voor tien jaar ons ten eenenmale onmogelijk zou geschenen hebben.

De demonstratie-optocht, die over een lengte van bijna een halven K.M. zich door de straten der stad bewoog, gaf aan duizenden nieuwsgierigen den indruk van een groot opbloeiend werk, terwijl de openluchtmeeting in de belangstelling stond van ver over de duizend menschen.

Die conferentie heeft echter ook in de Baptiste gemeenten zulk een goeden naklank gegeven, dat overal de jongeren in veel grooter getale zich toerusten voor de volgende, en ook vele ouderen plannen maken zich dan te komen verlustigen in den gloed der jongeren.

Door de gezegende ontplooiing van de N.B.J.B. gedreven is de Jeugdraad nu ook bezig het organisatorisch deel der beweging, dat met opzet lang miniem werd gehouden, dit jaar ijverig te verzorgen en uit te bouwen. Hij meent er van verzekerd te mogen zijn, dat onder Gods zegen deze bemoeiingen zullen slagen en het zal blijken de manier te zijn de N.B.J.B. als beweging te stabiliseeren en het Baptisme in zijn geheel door de uitbreiding van zijn invloedssfeer te dienen. Op 't oogenblik zijn er reeds meer dan dertienhonderd personen die het insigne met de initialen N.B.J.B. dragen. Maar onder Gods zegen hoopt de N.B.J.Raad dit getal in de eerste jaren te zien verveelvoudigen.

In de kracht van Hem, die ons riep en een boodschap gaf aan de wereld en aan kerkelijk Nederland, de boodschap van persoonlijke heilsbewustheid, en van de Gemeente der geloovigen volgens Gods woord gaan wij moedig voorwaarts.

A. P. BARENDREGT, Alg. Jeugdsecretaris.

EENIGE ONZER JONGELIEDEN-VEREENIGINGEN

Jongeliedenvereeniging te Siddeburen.

Jongedochtersvereeniging te Hoorn.

Meisjesvereeniging Musselkanaal.

Gemengde Zangvereeniging te Harlingen.

Zangkoor te Zwolle.

Zangvereeniging Eindhoven.

Mandolineclub Haulerwijk.

Meisjesvereeniging 2e Exloërmond.

Noodkreet

VAN HET RUSSISCH ZENDINGSGENOOTSCHAP

Opening van de Tabernakel ten dienste van evangelisatiewerk onder de Russen in Parijs.

I. In het donkere der aarde

De roep: „Hou-vast de lijn!" is in de Zendingswereld niet onbekend. Hij drukt de noodzakelijkheid uit, dat de lijn moet worden vastgehouden, wanneer iemand in donkere aarddiepten afdaalt.

Op andere terreinen der Zending mag dit waar zijn geweest, in ieder geval is het van toepassing op het arbeidsveld van het Russisch Zendings Genootschap en wel in de eerste plaats op Sowjet-Rusland zelf.

Geestelijk kan men zich geen dieper en donkerder gebieden voorstellen, dan Sowjet-Rusland van onze dagen. Als we het nieuws en de berichten tot ons laten doordringen, kost het ons moeite, ons te realiseeren, dat de zon er nog schijnt en de hemel nog blauw is. Alles is zoo vreeselijk geworden — het lijden zoo ongeloofelijk, de ellende zoo ontstellend, dat het onze verbeelding schokt en ons menschelijk denken versuft. Drie jaar geleden was de nood groot — op 't oogenblik is hij zevenmaal grooter. Voortdurend bereiken ons kreten om hulp ; moeten we hen, die in de diepste ellende zijn, maar aan hun lot overlaten?

We moeten bekennen, dat het vasthouden van de lijn voor sommigen onzer geen gemakkelijke taak is geweest. Het hield in : onvermoeid werken in liefde, veel slapelooze nachten en van enkele onzer zendelingen eischte het de uiterste inspanning. Soms kwam de verzoeking tot ons : kunnen wij nog langer, kunnen we de lijn nog blijven vasthouden? Maar wanneer 't voor ons al moeilijk was, die gelukkig buiten de Sowjet-hel zijn, hoe moet 't dan gesteld zijn met hen, die er midden in zijn? En als wij de lijn laten schieten uit slapheid en gemakzucht, wat is dan het lot van hen, die ten ondergang gedoemd zijn, als wij ons niet om hen bekommeren? Kunnen wij de ontzettende verantwoording op ons nemen, en ons eenvoudig maar niets van onze naasten in Rusland aantrekken? Dit verzuim beteekent meer verlies voor ons geestelijk leven dan de inzet van onze uiterste krachtsinspanning. Zijn we in zoo'n geval niet gedwongen met den Apostel uit te roepen : „Wee mij, indien ik het Evangelie niet verkondig!"

We kunnen niet anders, we durven niet anders, we mogen niet anders — we moeten de lijn vasthouden. Ook in verband hiermee hebben we de heerlijke beloften van den Goddelijken Meester : „Werp Uw brood uit op het water want gij zult het vinden na vele dagen".

II. De Nood

SOWJET-RUSLAND

Kortgeleden ontvingen we een brief van de vrouw van een onzer Evangelisten. Bijna schreven we „weduwe" inplaats van „vrouw", want haar man is eigenlijk levende dood. Al sinds jaren is deze verdienstelijke Zendeling in verbanning op het vreeselijke Solovetsky-eiland, in 't hoogste Noorden van Rusland. De arbeid is zwaarder dan slavenwerk en 't leven is er erger dan de dood.

Solovetski-eiland is te vergelijken met de plaats waarvan geschreven staat : „dat daar de worm niet sterft en 't vuur niet uitgebluscht wordt". Daarenboven is daar dan nog de vrouw, met vijf kinderen hulpeloos achtergebleven, afhankelijk van wat ons Genootschap maandelijks voor haar doet. Genoemde brief bestond maar uit enkele regels en zag er anders uit dan de brieven, die in ons land ontvangen worden. Er loopen dikke, zwarte strepen door, die woorden en zinnen doorhalen, die de Bolsjewistische Censuur liever niet buiten Rusland gelezen wil hebben.

De Bolsjewieken schuwen de bekendwording van de waarheid.

BRIEF VAN EEN EVANGELIST UIT SOWJET-RUSLAND.

Om u een indruk te geven van ons werk laten we een brief volgen van onzen Evangelist „Aristarchus".

Openluchtvergadering in een dorp in Rusland.

„Ik dank de Broederen voor de zending. De Heere zegene U en vergelde U honderdvoudig. De Kerk van Christus is in het tijdperk der verdrukking, zooals dit nog niet het geval is geweest sinds de menschheid bestaat. Het is erger dan in de dagen van Nero, want het is gemakkelijker om het beest te zien, dat op je afkomt en je zal verzwelgen, dan in het verborgen aangevallen te worden en niet te voorzien wat het einde zal zijn. EEN DING VERTROOST EN VERBLIJDT ME ; HET IS, DAT DE KERK VAN CHRISTUS GROEIT.

De Heer doet Zijn wonderwerk. Hij bevrijdt zielen uit de macht van Satan en de duisternis der zonde ; en den vertroebelden geest door Zijn Woord verlichtend en door Zijn Geest tot nieuw leven herscheppend, geeft Hij een gezegende hoop op het toekomstige, eeuwige leven.

Deze menschen getuigen in het publiek aan duizenden zielen, dat zij alleen hebben betrouwd op den levenden God als hun getrouwen Heer en persoonlijken Heiland. De booze geest, zoekende Gods volk te ondermijnen, verschijnt listiglijk in allerhande verzoekingen met het doel hen van de Waarheid af te trekken. De tijd is gekomen, waarin het geloof van de heiligen beproefd wordt.

Bid voor ons, dat de Heere ons beschermt tot Zijn eer en voor Zijn werk".

POLEN

Een schare trouwe Zendelingen werkt in dit Roomsch- en Grieksch-Katholieke land. Moedig zijn ze van dorp tot dorp en van stad tot stad getrokken met de heerlijke Boodschap des Evangelies. Maar door gebrek aan geldmiddelen zijn we genoodzaakt geweest hun getal belangrijk te verminderen en de ondersteuning van hen, die in dienst zijn, in te krimpen.

Beperking inplaats van uitbreiding! O, volk Gods, hoort gij die stemme?

Er zijn op 't oogenblik 39 meisjes in ons Weeshuis in Constantin, bij Warschau, gekomen uit groote armoede, gered van lichamelijken, waarschijnlijk ook moreelen ondergang. Maar er zijn er nog zooveel in dezelfde omstandigheden, die geholpen moesten worden!

Het bedrag van ƒ 25.— is voldoende voor het maandelijksch onderhoud van een kind.

Zoudt u ook pleegvader of pleegmoeder van een kind willen worden?

RUSSISCHE VLUCHTELINGEN

In Frankrijk zijn er meer dan een half millioen en in Parijs alleen ongeveer 80.000. De bloem van de vroegere Russische aristocratie en van de ontwikkelde kringen is hier te vinden. Nu zijn ze vaak geheel aan lager wal geraakt.

Een uitgewekene, een vroegere Generaal, kwam bij ons in Warschau en zei met aandrang : „Ik ben niet gekomen om geld te vragen, hoewel ik in grooten nood ben. Nee, maar 'k zou zoo graag een Bijbel van u hebben!"

Deze ongelukkige uitgewekenen moeten bereikt en vertroost worden door Gods Woord. Juist werd er 27 September van dit jaar onze eerste Evangelisatiezaal voor de uitgewekenen in Parijs geopend. Ook voor dit werk onder de Russen vragen we uw belangstelling.

PERSONEN, DIE ZICH GEHEEL WILLEN GEVEN VOOR 'T ZENDINGSWERK.

Voor ons ligt een stapeltje brieven. Een aantal bekwame, geestelijk hoogstaande Evangelisten vraagt ons dringend hen uit te zenden met de Boodschap des Levens. Wij hebben deze aanvragen in onzen Internationalen Raad behandeld en onze harten bloeden als we aan de schrijvers van deze brieven denken. Daar is b.v. een vroegere officier uit het Czarenleger, Evangelist K., wonend in de Provincie Volinya, een prachtig voorbeeld van een bekeerd man — vol vuur, om zijn land genooten onder de banier van den Vredevorst te brengen. Verder de Jodenchristen J. S.. die de Bijbelschool in Riga heeft afgeloopen. Als hij spreekbeurten waarneemt in Kurland komen er groote scha-

ren Joden en niet-Joden om de boodschap van den Messias te hooren. We zien voor ons het beeld van Broeder R. en zijn trouwe vrouw, beide vervuld met den Heiligen Geest, die met grooten zegen werken. Ze staan alleen voor twintig Evangelisatieposten.

Na al deze aanvragen van veelbelovende Evangelisten ernstig overwogen te hebben, waren de Internationale Raad en het Financieel Comité tot hun groot leedwezen gedwongen ze terzijde te leggen, omdat gebrek aan middelen de aanneming van nieuwe werkkrachten niet veroorloofde. Er werd echter besloten, dit alles voor Gods volk neer te leggen, zoodat wanneer iemand zich gedrongen voelt, ons dit financieel mogelijk te maken, wij deze voortreffelijke dienstknechten van Christus onmiddellijk kunnen aanstellen om hun reddend werk te doen. Er is maar f 75.— per maand noodig om een getrouwd Evangelistenpaar te onderhouden en f 50.— voor het onderhoud van een ongetrouwden Evangelist.

Nu we dit schrijven, denken we aan soortgelijke smeekbeden, die al sinds jaren onophoudelijk tot ons komen, als een uitgerust leger in opmarsch. Deze smeekbeden kloppen aan de poorten van hoofd en hart, overdag pijnigen we ons over al de zielen, die omkomen en in den nacht vervolgen ze ons in onze droomen.

III. Voor zoover gij dit een van deze mijne minste broeders gedaan hebt..

We voelen, dat we de bewijzen van den nood niet behoeven te vermeerderen. Als er van alle kanten der rivier noodkreten komen, is het niet noodig honderden één voor één te zien verdrinken.

Dit is het treurige, dat met dezen nood voor oogen onze Zendingskas tot den bodem toe leeg is.... We kunnen geen maand meer wachten. De hulp moet onmiddellijk, zonder uitstel komen of de hoop en de verwachting van velen, die voor den Heere werken in deze landen, zal in 't niet verzinken. Behalve in Sowjet-Rusland ligt er werk te wachten in Polen, Letland, en onder de uitgewekenen, over heel Europa verspreid.

U verheugt zich op Kerstmis. De „Groote Blijdschap" zal in Uwe gemeente verkondigd worden. U maakt voorbereidingen voor 't feest in uw familiekring. O, vergelijkt uw omstandigheden eens met de hier beschrevene. En wanneer gij met dezen nood voor oogen behoefte hebt uw dankbaarheid te uiten, geeft God u misschien hier de gelegenheid.

„Wat Hij ulieden zal zeggen, doet dat." Joh.2 :5.

„Voor zooveel gij dit één van deze mijne minste broeders gedaan hebt, zoo hebt gij dat Mij gedaan," zegt onze Heer : „Want Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij te eten gegeven. Ik ben dorstig geweest en gij hebt Mij te drinken gegeven. Ik was een vreemdeling en gij hebt Mij geherbergd. Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed. Ik was in de gevangenis en gij zijt tot Mij gekomen !" (Mattheus 25 : 35—36).

Voor alle medewerking en steun danken bij voorbaat hartelijk,

Uwe in dienst van het Russische Zendings-Genootschap

W. FETLER. Zendingsdirecteur, Riga. (Letland).

Dr. A. MACCAIG, Rector Emeritus van Spurgeon's College, Londen. Voorzitter van het Finant. Comité.

Kolonel Ds. F. J. MILES, Algemeen Secretaris, 43 Newington Buts., Londen, S.E. 11.

CHARLE PHILLIPS, Esq. F.R.G.S., Algemeen Penningmeester.

ERICH FLEISCHMANN, Zendingsinspecteur Berlijn.

DE NOOD IS GROOT.

ZOO ZEGT DE HEER:

„Red degenen, die ter dood gegrepen zijn, want zij wankelen ter dooding, zoo gij U onthoudt.

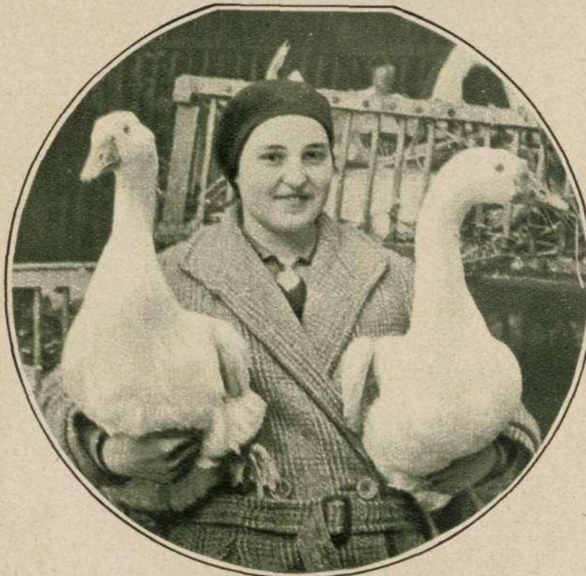
Wanneer gij zegt : Zie, wij weten dat niet, zal Hij, die de harten weegt, dat niet merken, en die Uwe ziel gadeslaat, zal Hij dat niet weten ? Want Hij zal den mensch vergelden naar zijn werk." Spreuken 24 : 11, 12.

Giften voor het Russisch Zendings Genootschap kunnen gezonden worden: Postgiro No. 83961 van het Secr. voor Nederland van het Russ. Zend. Gen. te Dieren, of aan Mej. A. M. Ubbink, Secretaresse voor Nederland van het Russ. Zend. Gen., Hoflaan 16, Dieren, of aan Ds. J. W. Weenink, Stadskanaal.
Aan ieder, die dit werk steunt, zal de „Zendings-Echo", het officieele maandelijksche orgaan van het R.Z.G., een jaar gratis worden gezonden.

VOOR ONZE KINDEREN

SNEEUWSPORT

Wij gaan een sneeuwpop maken
De sneeuw eerst bij elkaar,
Twee dikke zware hoopen,
De beenen zijn al klaar,
Het lijf tot aan de schouders,
De armen zwaar en dik,
Nu 't hoofd er opgestapeld,
Wat hebben wij een schik.
Een oude pet van vader,
Plakt op zijn kale kruin,
Zijn oogen zijn van sintels,
Zijn pijp is oud en bruin.
Nu gaan we ballen gooien,
Totdat je omvalt, man;
Wij mikken vief je pet af,
Je voelt er toch niets van.
Goêmorgen, meester sneeuwbaas,
Je pijp valt op den grond,
Je stok kan ons niet raken,
Al dansen wij in 't rond.
Zus jubelt voor de ruiten,
Wat kijkt die sneeuwpop dom,
Wij hup'len door de sneeuw heen,
Klein zusje lacht er om.

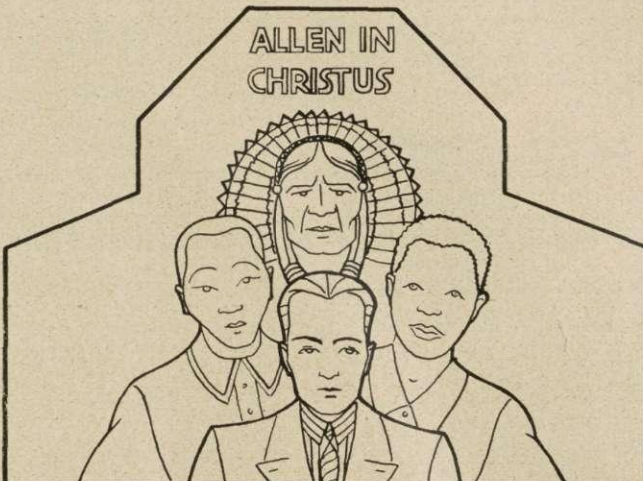
Wat zou jij doen, Piet, als jij deze Kerstganzen had?

RAADSELS

1. Hoeveel zijden zijn er aan een boom?
2. Welke kaars brandt langer, een dikke of een dunne?
3. Eet ik, dan leef ik; drink ik, dan sterf ik. Wie ben ik?
4. Ik heb een gezicht en twee armen en ik loop. Wanneer ik loop, ben ik stil en ben ik stil, dan jok ik. Kunt ge ook zeggen, wie ik ben?
5. Wie ziet meer, een mensch, die maar één oog heeft, of iemand, die beide oogen bezit?
6. Iemand liep met 'n jas, waarop meer dan tien lapjes genaaid waren en waarin nog een paar gaten voorkwamen. Hoe laat was het?

Antwoorden.

1. Twee: buiten- en binnenzijde.
2. Geen van beide. Zij branden korter.
3. Het vuur. 4. Klok.
5. Die één oog heeft. Hij kan ook de beide oogen zien van die twee oogen heeft. Deze laatste kan slechts één oog zien van hem, die één oog bezit.
6. Tijd om een nieuwen jas te koopen.

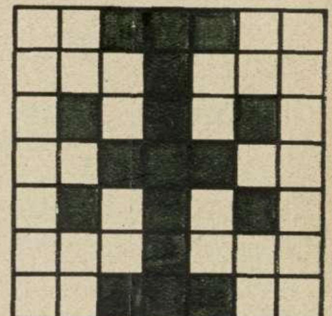

KLEURPLAATJE: Een Indiaan, een Chinees, een Neger en een Europeaan staan tegen den gevel van een kerk.

BIJBELSCHE RAADSELS

In de open vakken moeten van links naar rechts, te beginnen met de bovenste rij, achtereenvolgens komen de namen van:

1. Een hoogepriester uit het Nieuwe Testament.
2. Een Romeinsch krijgsoverste uit Paulus' levensgeschiedenis.
3. Een plaats, waar Johannes doopte.
4. Een weduwe uit Moab.
5. Een plaats, waar Bileam zeven altaren liet bouwen.
6. De vader van een der beide apostelen, die Jacobus heeten.
7. De vrouw van een aartsvader.

De beginletters moeten samen den naam vormen van een man, die met den opgestanen Heiland heeft gewandeld.

ONZE BOEKENTAFEL

Van den uitgever J. Meulenhof, Amsterdam, ontvingen wij:

De Gezegende Dag, stille ochtenduren met jonge menschen van Jeanna Oterdahl, verzameld door N. Basenau—Goemans.

Jeanna Oterdahl is frisch en vroom en weet het juiste woord tot onze oudere schoolgaande jeugd te spreken. Zij heeft de gave om ze op vriendelijke wijze een goeden raad te geven en te bemoedigen en naar God heen te wijzen.

Marja, een roman door Astrid Väring, uit het Zweedsch vertaald door N. Basenau-Goemans.

We hebben hier het verhaal van een jong meisje van gemengd bloed, dat de gevolgen van haar jeugdige lichtzinnigheid moedig draagt en voor den ondergang wordt bewaard door haar liefde voor haar babie. Het boek heeft in Zweden en Noorwegen een bijzonder gunstige pers gehad. En geen wonder. Astrid Väring kan boeiend schrijven. Zij geeft intens leven en heerlijke kunst, ja, zij geeft nog meer, waarvoor wij haar dankbaar zijn. Zij doet in de ontzaglijke worsteling tegen de omringende demonen, waarvan sommige in de gedaante van engelen des lichts, den trots gebroken worden en de liefde zegevieren. 't Is een zeer mooi boek.

Olav Audunszoon op Hestirken, door Sigrid Undset. Geautoriseerde vertaling uit het Noorsch door Dr. A. Snethlage.

Dit is een van de grootste scheppingen van de laatste jaren. Sigrid Undset is met de wereld der middeleeuwen, waarin dit boek ons verplaatst, vertrouwd, zooals een meester met zijn handwerk. Zij weet tot de diepste diepten van de menschenziel door te dringen. Indrukwekkend en ontroerend is de figuur van Olav, die de belofte zijner jeugd trouw blijft en die bij het nobelste idealisme en bewonderingwekkende standvastigheid, zijn zwakke kanten heeft en na het sterven van zijn vrouw zijn troost zoekt in den godsdienst. Met Kristin Lavransdochter heeft de schrijfster zich een wereldnaam veroverd. Met dit werk bevestigt zij haar roem.

Van den uitgever H. J. Paris, Amsterdam, ontvingen we:

De ziel van het kind in haar godsdienstige ontplooiing, door Dorothy F. Wilson, met een inleidend woord van Prof. Ph. Kohnstamm. Prijs, geb. *f* 2.75; ingen. *f* 2.10.

De schrijfster is geheel vertrouwd met de nieuwere psychologie en verstaat de kunst om zich eenvoudig uit te drukken. Met enkele van haar werken in haar eigen taal heb ik in der tijd dankbaar kennisgemaakt en het verblijdt mij, deze studie in het Nederlandsch welkom te mogen heeten.

„Het boek geeft, wat de titel belooft," zegt. Prof. Kohnstamm en zoo is het. Hier volgt iets van zijn inhoud: I. De godsdienst van kinderen. II. Suggestie en imitatie. III. Verbeeldingskracht. IV. Kinderangst en godsbegrip. VI. De vrijheid van het kind. VII. Memoriseeren. VIII. Zedelijke opvoeding. X. Liefde en heldenvereering. XI. De godsdienst en de Levenservaring van 't kind.

Op weg naar een Nieuwe Levenseenheid, door Dr. F. W. A. Korff. Prijs geb. *f* 4.25; ingen. *f* 3.25.

Dr. Korff deelt ons mede, dat dit geschrift ontstaan is uit een reeks voordrachten, die hij voor de Volks-Universiteit in verschillende plaatsen hield over het onderwerp: „de moderne mensch en het christelijk geloof". Hij is ervan overtuigd, dat de cultuur niet kan zonder het christelijk geloof en het christelijk geloof te kort schiet in de vervulling van zijn roeping, als het de cultuur niet weet te bereiken. De verkorte inhoud van het boek is als volgt: I. Oorzaken conflict, moderne mensch — christelijk geloof. II. Gevolgen conflict. III. Mogelijkheid van verzoening. IV. Vraag naar God. V. Vraag naar Openbaring Gods. VI. Werkelijkheid der Openbaring. VII. De groote wending. VIII. De geloovige in de wereld. IX. Uitzicht. Hoofdstuk VIII behandelt de volgende onderdeelen: blijvend gevaar — het gevaar der miskenning van het aardsche leven — het gevaar van de afwending der wereld — het gevaar van de uitwendige kerstening der wereld — de verborgenheid Gods — het geloof en het gewone leven — het geloof en de waarde-onderscheidingen — geloof en wetenschap — geloof en kunst — geloof en zedelijk leven — geloof en sociaal leven — onrust en rust.

Leer der Twaalf Apostelen, een getuigenis uit de geschiedenis van de oud-christelijke letterkunde. Ingeleid en vertaald en toegelicht door J. C. Prins. Voorwoord van prof. dr. D. Plooy. Prijs gebonden *f* 1.50; ingen. *f* 1.10.

De schrijver is van gevoelen, dat dit geschrift door Bryennius, den Metropoliet van Nicodemië in het Jeruzalemsche klooster te Constantinopel ontdekt, dateert van tusschen de jaren 120—150 na Chr. Het bevat voorschriften voor jonge christelijke gemeenten onder de heidenen aangaande haar leden, het inrichten van haar godsdienstoefeningen, alsmede haar bestuur. Van den doop zegt 't o.a., dat behalve koud, ook warm water gebruikt kon worden. Dit laatste wijst natuurlijk in de richting van de onderdompeling, welke in die dagen bij den doop regel was.

Van den uitgever J. N. Voorhoeve, 's-Hage:

Steile paden, vrij naar het Engelsch door H. J. v. d. Munnick. Prijs ingen. *f* 2.25; geb. *f* 3.—.

De held van dit aardige verhaal is Peter Romford, die, toen hij twee jaar was, in een kippenhok aan land spoelde en een kinderloos kolonel tot weldoener kreeg. Zijn levenspad begon zeer steil te worden na het plotseling overlijden van dezen kolonel.

Zonnestralen over de Noorsche landen, door H. Westeson. Prijs ingen. *f* 1.50; geb. *f* 2.40.

In dit mooie boek introduceert ons een reizend prediker de Wildmark met haar Laplanders en vertelt ons van zijn ervaringen met hen. Voorhoeve heeft goed gedaan, ons met dezen evangeliearbeid in kennis te stellen.

Bolsjewisme en Evangelie, door J. N. Voorhoeve. Prijs ingen. *f* 0.35.

De schrijver doet in deze brochure zien, hoe scherp de tegenstelling is tusschen Bolsjewisme en Evangelie. Het geschrift is een leerend, ernstig en waarschuwend woord, dat gezegd mag worden.

Het Huwelijk een zegen of vloek, door M. W. met een voorwoord van Ds. J. J. Knap. Prijs ingen. *f* 0.40.

Met den bekenden Groninger predikant zeggen we: „Van harte gaarne, beveel ik de lectuur van deze warm geschreven bladzijden aan. Er spreekt een bezielde en bezielende overtuiging uit."

De Heiligmaking, door H. C. Voorhoeve, Jzn. 3e Druk. Prijs ingen. *f* 0.40.

Een zeer lezenswaardig geschrift, dat Christenen, ofschoon geheiligd in Christus, het najagen van de heiligmaking ten zeerste aanbeveelt.

Tooneel, bioscoop, dans, door de Maréchale Catherine Booth-Clibborn. Prijs *f* 0.35 en *Gids voor de levensreis*, prijs *f* 0.40; 25 ex. *f* 0.35. zijn boekjes, waard om gelezen en zeer geschikt om eens doorgegeven te worden.

Voorhoeve's geïll. chr. scheurkalender, prijs *f* 1.10, gebonden blok *f* 1.75, ziet er evenals voorgaande jaren weer welverzorgd uit en bevelen we gaarne aan.

De premieboeken *Gewetenswil* van Drewes en *De Sluiker* van Schippers, die afzonderlijk *f* 0.65 per deel kosten, zijn boeiende verhalen, welke de koopers zullen weten te waardeeren.

Verder geeft Voorhoeve uit een keurig versierden maandkalender, prijs *f* 0.50 en een bepaald zeer mooien luxen weekkalender, prijs *f* 0.50.

J. M. Bredée's Uitg. Mij, Rotterdam, zond ons de volgende aantrekkelijke kerstuitgaven voor onze Zondagsscholen:

De altijd nieuwe geschiedenis, door P. Huet. Leeft. 5—7 j. pr. 5 cent.
Het verloren Lammetje door Aletta Hoog.
Echt iets voor Kerstmis idem
Keesje idem
Wie was de sterkste, door Geo. Leeft. 6—10 jaar. Pr. 15 cent.
Was dat niet aardig, door L. Femina, 2e dr. l. 8—10 j. Pr. 18 cent.
Anna Rosa, een ware gebeurtenis, door W. Emmanuel, 3e dr. l. 12—15 j. Pr. 40 cent.
Het valsche kwartje, door Francina, l. 8—12 j. Pr. 40 cent.
Ismael en Moerti, door S. Coolsma, 3e dr. l. 12 j. en ouder. Pr. 38 cent.
't Kwam allemaal door vijf bange visschen!, door E. W. v. 't Hof ter Hoeve. l. 5—8 j. Prijs 38 cent.
Thirza of de aantrekkingskracht van het kruis. 12e dr. l. 8—12 j. Pr. 40 cent.
Van een klein vogeltje, door L. Kuipers. l. 5—8 j. Pr. 30 cent.
Thérèse, door P. A. Spakenburg, 2e dr. l. 12—15 j. Pr. 40 cent.
Toen de nood hoog klom, door Jeanne Marie, l. 11—13 j. Pr. 45 cent.
De Vreemdeling der valleien, door D. Alcock, 6e dr. l. boven 12 j. Pr. 55 cent.
De Maartens en de Jansens door E. Gerdes, 3e dr. l. 12—16 j. Pr. 55 cent.

